Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Pharetra doctorum

https://hdl.handle.net/1874/330708

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
N°. 5

K 3 Pl. A
N° 6

Codd. MSS. Lucini
N°. 16

353 *(Eccl. 5, antea 289n.) Membr. fol. (VI) et 292 ff. 2 col. Saec. XV.*

(S. Bonaventura), Pharetra, continens auctoritates et dicta sanctorum doctorum et aliorum philosophorum et poetarum (in ord. alphabeti).

Fol. 1b. In conversionis mee primordio, cet.... Opusculum etiam praesens volui pharetram appellari ..... Sic etiam in hoc libello ... inueniuntur auctoritates et dicta, cet. (Fol. II—V Tabula. Fol. VI vacat). Fol. 1a. De Abbate. Gregorius in registro, cet. Fol. 292b (in fine:) ... ad instar gurgitum.

„Liber Canonicorum Regularium in Traiecto." — In tegimento libri legitur: „Pharetra maior." — Alius codex hujus operis invenitur sub N° 165.

353

(S. Bonaventura), Pharetra, continens auctoritates et dicta sanctorum doctorum et aliorum philosophorum et poetarum (in ord. alphabeti).

Non est Bonaventurae, sed auctoris anonymi saec. XIII. Cf. *S. Bonaventurae opp. omn.*, VIII, p. CXV n. 11.

Hs.
3 A 6

Hs. 353 (3.A.6)

Behandeld met 'Cire 212': jan. 1991

nº 258. o.

Nº 259. n.

Lib' canon. regularium in trieto

In conversionis mee primordio cum pro mentis recreatione
sanctorum auctoritates legerem et legendo varias perciperem cor-
ruptiones. Visum est mihi securum et bonum ut ad ipsum fon-
tem originalium recurrerem. et ob maiorem certitudinem
ipse met excerperem aliqua que postmodum diligencius
ordinarem. Quatenus que ad meditacionem et devocionem et predica-
tione vel et ad disputacione utilia forent. possent
ibidem facilius inveniri. Sciat autem hoc quilibet lector
huius opusculi quod quandoque repperi diversos et plures doctores
unum et idem dixisse. Quandoque vero doctorem eundem in diversis
libris idem et unum aliter posuisse. Opusculum et presens vo-
lui pharetram appellari. quia sicut in pharetra balistari-
orum diversa iacula reponuntur quibus hostis hoste suo tempore
ferit. vulnerat et devincit. Sic et in hoc libello varie for-
tes et multe ponuntur et inveniuntur auctoritates et dicta sanctorum
doctorum et aliorum philosophorum et poetarum fidedignorum quas
si lingua pariter et manu firmiter tenuerimus. antiquum
hostem nostrum idem dyabolum et novum et inimicum. i. quemlibet
peccatorem. quantocius devincemus. Sciendum quoque quod cum in
opusculo presenti dicitur. Idem. non apponendo librum aliquem.
vel ubi dicatur. Intelligendum est de precedenti proximo libro
dictum esse. Illud et est advertendum quod una et eadem auctoritas
propter diversas eius significationes et multiplices intellectus. di-
versis tytulis seu rubricis et materiis adaptatur. Et ideo
nullus indigne ferat vel tedium aliquod habeat si in diversis
tytulis vel materiis una et eadem auctoritas frequencius repetatur.
Malum enim reperi quam deficere vel deesse. Ista pharetra
vel istud opusculum secundum ordinem alphabeti ponitur et disti-
guitur. quatenus quicquid in eo queritur. certius et facilius habeatur.
Ut autem summatim et faciliter oculis omnium appareant et occurrant
omnes materie generaliter que in ista pharetra vel in hoc opusculo
fideliter continentur. Ideo tamen principium eiusdem secundum ordinem
alphabeti sub certis tytulis visibiliter prenotantur. preponuntur
premittuntur.

De abbate
e abbatissa
e abysso
e absolucone — 1
De abstinencia z cōtinencia
De abstinencia z elemosina — 3
De abstinencia z orone
De
acceptcone psonaz
acceptone munez — 2
accidia
accusacone
actione gracu — 4
actiua vita uel d actione
actiua sil z grēplatiua vita — 5
aduocatis
acceptcone uel greptu munez — 7
adolescentibz
adoracone — 1
adulacione
adulteriū — 8
aduentu xpi
aduersitatibz z pressuris — 9
afflictionibz z plagellis — 10
affectionibz aīe bonis
affectionibz aīe malis — 11
alea z aleatoribz
alimento
ambitiosis
ambulare — 13
amicicia vēa
amicicie nobilitate z utilitate
amicicie gstancia z fidelitate — 14
Qz p aīco sit faciendū z quid no.
p amicicia nō sit ñ mīs bonis
amicicie ipedimētis
amicis fortune — 14
amicicia cū malis hoīnbz
amicicia falsa
amore m gnali
amore dei ad homines — 15
amore hoīs ad deum — 19
amore dei z pximi — 22
dilcone siue amore pximi — 23
amore extatico — 24
amore etnī bonī
amore z timore — 24
amore z castitate — 26
amor pfecto sū d amore extro sū d amore sui — 26
amore pnitu z ppinquoz — 26
amore inimicorum — 27
amore patrie
amore mundi siue rez tpaliū — 28
De amore pcī — 30
De amore mlīeriū fugiendo — 31
De angelis — 33
De aīa z gdicionibz eius — 34
De anulo sponsali
De antixpo — 36
De appaicionibz q fiūt in sōpno
De appellationibz
De appetitu nāli
De apibus — 37
De apostolis — 38
De apostatis
De appiqcōe mīa ad dm z dī ad nos — 39
De aqua mystica
De arrogancia De aqla. De augrioc
De armis spūalibus
De arte — 40
De arte scribendi
De assensu spūali.
De assimilatione mīa ad deū
De astrologia z de astris
De assensione dm — 41
De audacia — 42
De audītoribz ūbi dei
De auribus z auditu — 44
De auro — 44
De baptismo — 44
e bīficdme — 48
e bello
De beneficiis — 43
De beneficiis ecclastic
De beneficiatis
De beneficiis dei
De benīuolencia z benignitate — 45
De benignitate
De bigamis
De blasphemia — 46
De bonitate z bono
De bonis opibz — 46
De bona intencione
De bonitate dei
De bonis xpianis
De bonitate doctīne
De bona societate
De bona vita
De biltate z instabilitate huiꝰ vite
De cantu ecclastico — 48
e cantico nouo z d chorō
e cathūmis — 48
De caydmalibz ūturis z gl
De cautate — 49
De cautate z gtinencia uel castitate — 51

De caritate 2 stia 61
De carbombz spualibz
De finalit[e] sue & carnis cura
De carne humana 62
De carnis tptacone
De carnis gaupisteria
De carnis mortificacoe
De carnis resurrectone
De carnis voluptate
De carnis mundicia
De castitate in gr 63
De castitate triplici
De castitate 2 caritate 64
De caritate 2 gmencia
De castitate 2 abstmencia
De castitate 2 humilitate
De castitate xp̄i mali
De castitate viduali
De castitate ꝯiugali.
De casu hois in pcm
De casu angeli
De catharactis 64
De catheclismo
De cautela
De cella
De celo 2 celesti gusatone
De clamne 66
De certitudine
De cibo 2 cibor ꝓtimonya
De cibo spuali
De circumcu 67
De circuspectione
De circūcisione
De ciuitate
De clamore
De claudicatione 68
De claustro 2 claustralibz
De clemencia
De clericis ni gr.
De cogitacone 70
De cogmcione dei 2 mal 71
De cogmcione suiipius
De cognoscendo deum 72
De colozibus
De collaborantibz 73
De collatione
De coitare 2 ciuitate
De cōpassione 74
De cōpunctione
De gcordia
De gaudiu 75
De gaupisteria

De gfessione 76
De gflictu bonor 2 virtutu. 77
De confidencia bona
De gfidencia mala
De congruitate 2 gtulatõ 78
De congregacone
De coiugijs 2 giugat
De cōcupiscone vtutu 80
De constia bona
De gscia mala 81
De consensu 82
De gsideracone 83
De gsilio 2 gsiliarijs
De gsolacone vā 2 bona
De gsolacone falsa 2 mala
De gsortio 84
De gsortio mlcrū
De gstancia
De gsuctuōs 84
De gteptacone 86
De gteptu mundi 87
De gteptu pxmor 89
De gtemptu mortis
De gtencone 2 grumelia 2 guttio
De gtmencia gustus 90
De gtmencia tactus
De gtmencia auditus
De gtmēcia visus
De gtmencia 2 abstmencia
De gtmēcia 2 caritate
De gtmencia 2 humilitate
De gtricone
De gturbacone 92
De gūsus
De gūsione ad dm
De gūsacone bona 93
De gūsione xp̄i
De gūsione lectionis ī nos
De guttio
De cordis pūitate
De cordis tranquillitate
De cordis pcussione
De cordis occupacone
De cordis duricia
De cordis ceritate
De cordis mutabilitate
De cord emendacone
De correctione dei 94
De correctione hois bona 95
De correctionis equitate 97
De corrupcione mala 97
De correctionis remissa uel correctois negligē 97

De corpali creatura
De corpali fortitudine
De corpali sollicitudine
De corpe humano
De corpis ornatu
De corpe xpi
De corruptione
De creatore
De creatura spuali
De creatura corpali
De creatione
De credulitate bona
De credulitate mala
De xpo
De cruce xpi
De cruce spuali
De crudelitate
De cultu dei
De cupiditate
De curiositate
De curis huius mundi
De cura carnis
De custodia
De dapnatione etna
De deo
De dei beneficiis
De dei clementia et misericordia
De dei timore
De dei dilectione
De dei iustitia et equitate
De dei scia et potentia et voluntate
De dei cultu
De defendentibus et excusantibus pcta sua
De delectatione
De deliciis et voluptatibus
De deliciis spualibus
De demonibus
De deliberatione
De demonum temptationibus
De delinquere
De derisione
De desidia
De desiderio
De desiderio vite ppetue
De despectu
De desperatione
De detractione
De devotione et eius feruore
De dyabolo
De die iudicii
De dyaletica
De dicentibus et de dictis

98
99
100
101
102
C4
C6
C7
C8
C9
C10
C11
C12

De dignitate
De diuiditatione
De dilatione
De dilectione
De disciplina
De discipulis
De discordia
De discretione
De discreta taciturnitate
De dispensatione dei
De dispensatione plati
De diuitiis et diuitibus
De doctore et doctrina bona
De doctrina et scia
De doctore et doctrina mala
De doctrina et vita
De dolore bono
De dolore malo
De dolo et deceptione
De dominio
De donis spus sancti
De dormitione
De dotibus corporis et aie
De dulcedine spuali
De duricia cordis
De ebrietate
De ecclia catholica et eius auctoritate
De electione et eligendo
De ecclie sacramentis
De elatione mentis
De elementis in gnali
De elementis in spali
De elemosina bona
De elemosina mala
De elemosina et abstinentia
De elemosina et oratione
De eleuatione aie ad spualia
De eloquentia
De epyphania
De episcopis
De epistolis
De equitate correctionis
De equitate iudicii
De errore
De erubescentia
De estimatione rerum
De etatibus mundi
De etatibus hominis
De euagatione
De euangelio et euangelistis
De eukaristia
De exercitio

C12
C13
C14
C15
C16
C19
C21
C22
C23
C24
C25
C26
C27
C28
C29
C30
C31
C33
C34
C36

De excoicatoe
De excusacione aliorum — C36
De excusacionibus in peccatis
De exemplis bonorum
De exemplis malorum — C37
De exspectacione
De extremo iudicio
De exequiis mortuorum
De exorcismo
De facientibus et de factis
De facundia
De fama bona — C38
De fama mala
De falso testimonio
De falsa amicicia
De familiaritate bona
De familiaritate mala
De fauoribus
De felicitate vera
De felicitate falsa
De feneratoribus — C39
De fermento
De feruore
De festis
De festiuacione
De fide
De fide spe et caritate
De fidelitate
De fiducia bona et mala
De flagellis
De fletu — C41
De fine mundi
De fonte
De foro
De fornicacione
De fortitudine spuali
De fortitudine corporali
De fortuna — C42
De fortune mutabilitate
De fortune prosperitate
De fortune significacione
De fraternitate
De fraterna concordia
De fraude
De frui et uti — C43
De frugalitate
De fuco
De fuga laudis
De fuga principatus
De fuga seculi
De fuga ad deum
De furore — C43
De gaudio bono
De gaudio et timore
De gaudio eterno
De gaudio angelorum
De gaudio malo — C44
De gemitu
De gladio duplici
De gladio spuali
De gloria eterna
De gloria et fama — C45
De gloria vera
De gloria vana
De gracia dei — C46
De gratiarum actione — C47
De gula — C48
De gustu spuali
De gustus continencia — C49
De habitu
De hereticis — C50
De homine et eius dignitate
De hominis miseria et fragilitate — C51
De hominis vita post peccatum
De honesto et honestate
De honore bono — C52
De honore malo
De honore parentum
De hospitalitate
De humanitate — C53
De humilitate filii dei
De humilitate hominis
De humilitate et scientia — C54
De humilitate et castitate
De iactancia — C56
De ieiunio
De ieiunio et castitate
De ieiunio et elemosina — C57
De ieiunio et oratione
De ignauia
De ignorancia — C58
De illusione nocturna
De ymagine
De imitacione xpi
De inani gloria
De incarnacione
De incestu — C59
De impaciencia
De imperatore
De incipientibus uel inchoantibus
De inconstancia mentis et corporis
De increpacione iusta uel iniusta

De incredulitate
De incolumitate
De indulgencia
De inepta leticia
De infamia
De inferno
De infidelitate
De infirmitate
De ingluuie ventris
De ingratitudine — C 49
De iniuriarum remissione
De immundicia
De inquietudine
De inimicicia
De initio boni operis
De iniuria
De innocencia
De inobediencia — C 60
De insania spiritali
De insidiis dyaboli
De instabilitate
De intelligencia et intellectu — C 61
De intemperancia
De intencione pura sive recta
De intencione corrupta
De inuenire
De inuidia et odio — C 62
De ioco et risu
De ypocrisi et simulacione — C 63
De ira dei
De ira hominis bona — C 64
De ira hominis mala
De ire remedio — C 65
De iubilo
De iudicio dei extremo — C 66
De iudicibus et iudicio
De iudicio temerario — C 69
De iudicio proprio
De iugo xpi et dyabli
De iurgio
De iuramento et periurio — C 70
De iusticia et iure
De iusticia et misericordia
De iusto bello
De iuuenibus et iuuentute — C 71
De kalendis
De labore
De lacrimis et fletu — C 72
De laqueis
De lapsu
De latrone sancto
De latria — C 73
De laude dei — C 74
De laudibus hominum fugiendis
De lectione et modo legendi — C 76
De legibus et iure — C 77
De leticia bona et mala
De liberalitate
De libertate
De liberacione nostra facta per xpm
De libero arbitrio
De licencia peccandi
De libidine dominandi
De libris diuersis
De lite
De liuore
De libidine luxurie
De lingua — C 78
De locucione bona et mala
De locucione bona
De locucione mala — C 79
De longanimitate
De lugentibus et de luctu
De lucro bono et malo
De ludis siue iocis
De lumine
De luna — C 80
De luxuria et eius effectibus
De luxurie remedio — C 81
De maceracione carnis
De magnificencia et magnanimitate
De magistris et discipulis — C 82
De malicia mundi et de malo
De maledictione — C 83
De mandatis
De mansuetudine
De maria virgine matre dei — C 84
De marie tribulacionibus et afflictionibus quas sustinuit in sui filii passione — C 85
De maria magdalena
De mari
De martiribus et martirio — C 88
De matrimonio
De maturitate
De meditacione — C 89
De medicina
De memoria — C 90
De memoria dei habenda
De memoria mortis
De mendacio
De mente bona et mala — C 91
De merore
De metu
De mercatoribus
De militibus — C 92

De ministris — C92
De miseria conditionis humane
De misericordia
De misericordia dei ad homines
De misericordia hominis ad hominem
De misericordia et oratione
De misericordia et iustitia — C92
De mititate
De modestia et modo
De moderamine
De moderato merore — C94
De monachis bonis
De monachis malis — C96
De monialibus
De moribus bonis
De moribus malis
De moribus principum
De moribus seruorum
De moribus feminarum — C97
De moribus puerorum
De moribus iuuenum
De morte xpi
De morte
De mortis memoria
De mortis equitate seu communitate
De morte bona appetenda — CC
De morte mala timenda
De mortis contemptu
De mortis certitudine
De mortis preparatione
De mortis compendio
De mortuorum luctu
De mortuorum exequiis
De mortuorum suffragiis — CC1
De morte multiplici
De morte spirituali
De morte peccatorum pessima
De morte sanctorum pretiosa
De muliere
De mulierum ornatu
De multiloquio — CC2
De mundo
De mundi contemptu
De mundi fine
De mundane prosperitate — CC3
De munditia cordis
De munditia carnis
De muneribus
De murmuratione
De mutabilitate — CC4
De natiuitate
De natura creata
De naturalibus desideriis
De naturali appetitu boni
De nature spectaculis — CC4
De negatione dei
De negligentia prelatorum
De negotiatoribus
De nobilibus — CC5
De nocturnis illusionibus
De nouitiis et conuersis
De nomine ihesu xpi
De nuptiis — CC6
De nugis
De obedientia bona
De obedientia mala
De obduratione — CC7
De obliuione
De obstetricibus
De obstinatione
De otio fugiendo — CC8
De otioso uerbo
De otio querendo
De officio diuino
De officiis administrandis — CC9
De oculo
De occupatione
De odio
De operatione bona
De operatione mala — CC10
De opinione
De oratione
De oratione diuina
De oratione ad angelos et ad sanctos — CC14
De oratione mala
De oratione et ieiunio
De oratione et misericordia
De ordine
De ordinibus angelorum — CC15
De ordinibus sacris
De ornatu bono
De ornatu malo
De ostentatione
De pace bona
De pace mala — CC16
De pacientia dei
De pacientia hominis — CC17
De pane multiplici De pane spirituali
De patrimonia et paupertate
De parentibus et propinquis — CC18
De pastoribus De pastoribus
De pascha
De pauperibus et de paupertate
De peccatoribus et peccato — CC20

De pcis venialibz — ff22
De pcis capitalibz z mortalibz
De pcis originali
De pcis qe nam
De pcis exclamatione
De pcis recordatione
De pcis aboli qsuetudine
De pcis amore z detestatione — ff23
De pcis q videnti de virtutib
De pcis q pugnant cr virtutes
De pcis aboli libertate De penitentia
De penis q sequunt cr pcis
De penis illatis
De pcis mitigis z correctoriis
De penis ifin. — Remanent ff23
De h° q pe maiorz amittebat glaz etnaliter q itre ge
De h° q pe iuste illatas portat z ifelicit q pacif — ff23
De penis purgatorii — ff23
De pnia De pfcis z pfectione — ff24
De pitul. De pluribz
De pcina sebendi. De plenitudine
De pfectione De pfectionis — ff26
De pfonarii acceptione
De pietate del De pcis z paulo
De pietate humana
De pigricia De planctu
De placidis uel placet desideantibz
De pollutione nocturna — ff28
De phis z phia
De h° q portare debemus xpm
De phariseis De potentibz z prate — ff28
De precepto De predicatoribz bonis — ff29
De predicatoribz malis — ff33
De predicatione usurpantibz
De predicatoz negligentibz
De predicatione audientibus — ff30
De predestinatione dina
De platonis bonis De platonis malis — ff31
De platoz negligentia
De posicione z psbis bonis z malis
De pscia dei De psuptuosis — ff38
De practibz. De principibz z principatu
De principatu recusando
De principii moribz
De principii clemencia
De principii vicijs su moribz malis — ff39
De pphet z pphia. De psentibz
De ppinquitate. De psperare
De ppinssione. De pterna — ff40
De prudencia dei. De precibz di
De prudencia hoim
De prudenti rectu pdicatoe z estimatoe ff41

De psalmodia
De pudore bono z malo
De puer z puericia — ff41
De publica utilit De pudicicia
De purgatorio.
De pugna z victoria spuali
De pulchritudine spuali
De purgatoe mentis ad ihsum z visione beatif — ff42
De puritate De pusillanimitate

De quadragesima
De quatuor affectibz bonis z malis
De quatuor virtutibz cardinalibz
De quinq sylabz ihu xpi
De quiendo deu
De quiete spuali in deo De fructu spuali — ff43
De raptoribus
De raptu spuali De raptu carnali
De ratoe De rebellibus
De recidiuatoe De recordatoe
De redargutione De regibz
De regione
De regimine mentis De rigine corporis — ff44
De rigine lingue De rectoribz
De religione De religiosis bonis — ff45
De religiosis malis De remissa religione
De remissione iniuriarum. — ff46
De remorsu ospie
De renunciatione De renouatoe mentis
De reprobis. De resurrectoe
De rephoribz De reprehensione
De republica
De ruina ad dim De ruina ad bonos — ff51
De risu. De ira De medio jre

De sacerdotibz bonis
De sacerdotibz malis — ff48
De sanitate. De salute
De saltu spuali De saltu xpi
De sanguine De sas z eoz fest — ff49
De scitate z sctificatoe
De sapia bona De sapia mala — ff50
De satisfoe. De scandalo. — ff51
De scia bona. De scia mala
De scbedi pcia. De scpta sacra ff52
De scareto De sacrilitate
De seculitate De seculo — ff52
De semie spuali De sembz z senectute
De senectutis remedio De sensibz
De sita. De regla x z eg imitatoe — ff54
De sepultura De simone
De sinus z de sinistre
De seueritate. De silendo
De siplicitate cordis uel boni ff56

De simplicitate vestis ccc46
De similitudine De simulatore
De sorte bō De sorte malo ccc47
De socialī vita De sobrietate De sodomya
De sole De solitudine ccc48
De sollicitudie bō De sollicitudine mā
De sopno z sopmādabz De spe z fide
De spāli nē. De spūali vanō ccc49
De spe vite ppetue uel imōrtalitat fuit
De spe vana De spe z timore De spūs scō
De spū multiplici. De spualibz armis
De spuali āg. De spuali ascensu ccc50
De spualibz deliciis De spuali cruce
De spuali gratulatione De spuali letitudine
De spūs fortitudine De spūs iustu De spūs sapia
De spūs morte De spūs pane De spūs pugna
De spūs pulchritudine De spūs iocunditate De spūs sole ccc60
De spūs sopno De spūs vestimento
De spūs victoria.
De statu triplici iustorū De statu triplici castroꝝ
De stipendio. De studentibz z de studio ccc61
De stultitia De stultiloquio De stupro
De subiectō uel subditō De sufficientia ccc62
De suffragijs mortuorū De suggestione
De superbia. De superfluo cibo
De superfluo habitu z ornatu De superstitione ccc63
De suspitione

De tacitumitate De tarditate
e tedio De tpe De temeritate
e tpalium dolore De tpalium pfectate

De tpantia. De theologia ccc62
De theologicis virtutibz De tentatione
De timore q̄ de donū. De timore qui de virtute ccc64
De timore D De timore malo ccc65
De timore z dolore De timore et gaudio
De timore z spe De tolerantia De torpore
De tribulatione De tribus statibz De tribulatione
De tristitia De tristitia creata De tristitia 268
De tristitia bō De tristitia mala ccc66

De vagitore De vana gloria
e vanitate et vanis vbis ccc69
e ventre ingluuie De vbo otioso ccc70
De vbo gratioso De vēditia De vitate ccc71
De vestibz z vestimento De via dei ccc72 213
De viduis De vigilijs De vigilante z humilitate 214
De virtute i gnali De virtutibz theologicis
De virtutibz cardinalibz ccc76
De virtuti z vitioꝝ gressu De virtutu generone
De visione dei De dei visu
De visionibz sopniorū De visitatoribz ccc77
De viue z de vita
De vita grātibz tribus

De vita activa De vita contemplativa
De vita sit activa z contemplativa
De vita z via et vitate
De vita v. De vite nie testibz adhibendis ccc11
De vita etna De vita pnti.
De vita socialī De vite huius brietate
De brite huius miseria z de tedio
De vite ppetue desiderio
De vite brietate z temeritate ccc18
De vita z doctrina
De hois pō pctis De vitijs capitalibz
De vitijs ututū spei pfectibz
De vitijs sibi iuicē succedentibz ccc19
De vitijs exturpandis
De vitijs sensu De vitijs principū
De vitijs iuuentu.
De vitijs oculoꝝ De vitijs auriu ccc80
De vitio lingue De vitio gule
De voluptate dei
De voluptate bō De voluptate mala ccc81
De voluptate ppa De voluptate
De voluptate spūali De voto
De usurpatibz De usu
De usu rei De vanitate publica ccc82
De ualitate amicicie
De vxore De uxore

De xpo z eius aduentu i carne
e xpi annūciatione ccc83
e xpi cōceptōe uel natiuitate
De xpi circūcisione ccc82
De xpi nōie
De xpi appatione uel epiphania
De xpi transfiguratōe ccc84
De xpi conuersatione
De xpi mia z pietate ccc85
De xpi patia z obia z humilitate
De xpi cruce ccc81
De xpi passione
De xpi morte ccc89
De xpi sepulchro
De xpi descensu ad inferos ccc90
De xpi passione ccc91
De xpi ascensu
De xpi ascensione ad certam di partem
De xpi spū que misit apls ccc92
De xpi saltu
De xpianis bonis ccc93

De Abbate Gregorius in registro ad anastasiū abbatē. Iniunxi te preceptis ne cōmonem⁹. ut neq; mulieres i mōsterio tuo demoreps qualibet occasione permittas ascendē. neq; mōchos tuos sibi cōmatres facē. Ibidē Cura sollicitudinis te adhibeda ut ea que p quietē religiose conuersacionis siue vite ordinata nec dissipando negligē nec q̄ da⁹ baleat p̄scripto ptm-bare

Ambrosius in lib⁹. de officiis. Ad negligēcia pertinet dissolucio filioꝝ. Item in eodē ad impiorē p̄spicit. q̄d ab officio cōmittit.

Bernardus in libro de p̄cepto et dispensacione. Hec i regula lego Considerato penes abbatē sit et hoc nec illud. et i p̄mdicta nec arbitrio sen dispōe sit abbatis. ut tamē p̄ sua voluntate ab⁹ quid de regula mutet. ibi me legisse no recolo. Quarto mq; quis magistra regula seqnat nec ab ea temē diuitat a quoq; ego nec ab ipso abbate. cui⁹ regt magistra seqnat regula. nemo ingit sua seq̄t voluntate. Ibidem. Simplicitatē tragressiones no simplicitatē dictiones constituit. q̄ abbas eligit cultor. mdatoꝝ. detractor. ibidē. Ibidē Quoscūq; de tuis fratres tue neris a p̄silla animes. a minuto⁹ ipor̄ te patre ipse p te noueris. et abbatē cōsolādo ex hortādo. increpādo. sic agis opus tuū portas onus tuū et portādo sanas q̄s sanādo portas. Si q̄s vero vita et sanus ut magis muet te q̄ muet a te sim⁹ p̄fecto te no p̄dez sed fratrem et cognostas comitē no abbatē

Petrus abbas cōs būdōs in regula sua dicit. Sagnope sollicitudine gerē debet abbas et oī sagacitate industria q̄m de ne aliq̄ d ouib⁹ sibi credita pdat nouerit. em i semaria se cura⁹ cepisse aliena. no sine graui tribulacione cōpere. Ibidē. abbas no cōtēnet regē sibi cōmissū nec q̄ si libera diuina p̄tate i mente disponat. aliq̄d sed cogitet. se q̄ de ouibus mdictis et oppibus sibi cōmissis dictur⁹ est deo rōnem. Ibidē. oportet eū abbatē et doctū legē diuina. ut sciat. unde p̄ferat nona et vetera. castū sobriū misericordē et sine pecunia. timentē mām mdictam ut ipe idē cōspexit. oderit vitia diligat fratres. Ibidē. in ipis imperijs sim⁹ abbas sit. p̄mdus et cōsideratus sine sedulus deū sine seculi sit. opa q̄ intingit disponat et timeat. Cogitet districtionē sui p̄dicatoris iacob dicentis. Si q̄s fuerit inter vos plus i abundādo fortis labore morient⁹ cunctis diebus. Ibidē. in de reside

ratione lib⁹. 3⁹. Vbi necessitas urget excusabilis dispensatio. et ubi vero vtilitas p̄uocat dispensatio laudabilis. et vtilitas dicto cōis no p̄nata. cui at⁹ illi horū et no plane fidat dispensatio sed crudelis dispensatio.

Hieronimus ad nepotianū. Ille dispensator optimus et q̄ michil sibi seruat. Nemo mea melius me seruare potest

De abbatissa Gregorius in registro. Inuetenias abbatissas sicut beherm̄etius sine p̄hibem⁹. Anastasius i simone. Vxor abbatisse debet penatū aiam ad alta sp̄ p̄sidere et nolet p̄ verbū resonet. et taceat p̄ oppressū. Ibidē. tales abbatisse regendarū aiarū cura accipe debet. que subditis s. verbis et exemplis ductū p̄beat. sancte religionis. Ibidē. de vidua accepta abbatisse sp̄ sit p̄ptā deū. sp̄ de do. cogitādo i deū et ep̄cepta dicēs q̄bus no cōpassio sed vetustudo debet. ouibus ea cupio et ḡpassibilis ouibus grata.

De abisso Glosa sup illud p̄s. Abyssus sicut vestimentū amictus eius. Abyssus profunditas aquarū latentium i visceribus tre. et ymago tre abiecte. Abyssus g⁹. s. talis profunditas aquarū et amictus eius. s. tre sicut vestimentū q̄ tota tra circūdat et amicit. huiusmodi abisso aquarū. Simp notes stabiliri aquā hoc ad literam verū est. Quomodo vō sic opponit abyssus. s. p̄secundum amictus eius. s. certe sicut vestimentū quo certā p̄secundū circūdat et undiq; tegit et interiora p̄ssuras semp̄ vestit. et aq̄ p̄secutionū perpetue stabilit. sicut motus. id est aplos et p̄phetas et certe plures. Ibidē. nota q̄ abyssus dr̄ multis modis. Dicit⁹ enim profunditas aquarū ut hic. Dicit⁹ et cetera profunditas terrarū et cauernarū quas solus deus cognoscit. Vñ in dicta tua abyssus multa hoīes et animalia saluabis dne. Dicit⁹ etiā abyssus profunditas secretus et nouū testamenti. Vnde abyssus abyssum inuocat. s. qui⁹ cordis dicta testamentorū absconditē et hoc i nocte catharacta⁹. id est aplos et p̄phetas. Dicit⁹ etiā abyssus profunditas cordis humani qua solus deus nouit. Vnde profundū et inscrutabile et cognitum quis cognoscet illud. Dicit⁹ etiā abyssus pessima pestis. q. no et maior pestis i ciuitate hoīe pestilente. Dicit⁹ etiā abyssus profundū vicioꝝ. Vñ ca benedicit pecoꝝ in profundū peccati cōcepit. Dicit⁹ etiā abyssus profundi supplicioꝝ. s. infiorū ps ifernū Vnde et de abyssis terre reduxit me

De absolucione Gregorius in omelia sup illud ihoīs. Quorū remiseritis peccata remittunt eis et quorū retinueritis retenta. Vtrū q̄ districtio dei

iudicii metuit aiarū iudices fiūt et alios dapnari
nec liberare qui remetipos dapnari metuebat
¶ De ibid. honōr pfecto nr̄m ecīa epi locū tenet sol-
uendi ac ligandi ancto. suscipiunt qm̄ g̃ dn̄i i ḡne sor-
tiūt ¶ De ibid. Gradus iste honor sed g̃ie pdg
ipsius honoris et dignit̄ appet ut q nesciat teneamo
deramina diue sue indeo fiat mite alienū ac sepe
agit ut nec īmeritos absoluat ne ligatos. sepe q̄
in solutis ac ligatis subditis sue solutatis mo
tus no amittat causarū merita psequat. Unde fit
ut ipe hac ligandi et soluendi ptate se puet q hac
p suos solutatus et no p suos subditos moriat
ꝓcuret ¶ De ibid. Sepe fit ut ex ira quilibet pri-
odio nec gratia moueat. ¶ Indiscrete ait digne d subiectis
nequit q in subiectis nec subiectoꝝ causis sua nec
odia nec gratia ꝓsequit. dn̄s ree p ꝓpheta dr̄. mor-
tificabat aiam q no moriturā et viuificabat aiam
q no viuit. no mortem ꝑpe mortificat q iustū
dapnat ut no victurū viuificare mereat q reū d sup-
plicio absolue conat ¶ De ibid. Causa g̃ pcedē
tium et tuc ligandi atq soluendi ptas ꝓcedat. di-
cendū est q que sunt culpa aut q sit penitentia se-
quuta p culpa ut qs ope diuis p cōtrictionis gratiā
diuitat illos pastoris sententia absoluat tue est
uera et absolutio pdictis cū mitem se qt arbitri
iudicis. Unde bn̄ quadrigam mortui resuscitatio il-
la significat q discipuli dnm̄ suū ut qm̄ mor-
tuum diu docuit et viuificauit. d. lazare uenī
foras. et postmodum is q uiuus egressus fuerat a
discipulis et solutus sicut septē et cinq egressus est
q fuerat ligatus tue deputi discipulis soluite est et
sinite abire. Ecce illū discipuli ita uiuere soluit
quē magr resuscitauit mortuum. Si enī discipuli laza
rum mortuū soluēre fetor et magr ostendēt qm̄ il-
lum ꝓ q mirū cōsideratio ꝓcedēdi et q illos
nos debem p pastoralē auctoritatē absolue qd
auctore nostrū cognoscim p resuscitate grāe diui
ficate. Que nimirū diuificatos an opaco sepulchro
in pa ita cognoscit confessione pcedē. dn̄s et dnus
noster mortuo lazaro nequaq̄ dicat. Reuiuiste sed uen
foras. Uis quippe pcedē dn̄i culpa sua mē gratiā
sua abscondit. mitori sus latet et i suis penet
libus occultatur sed te mortuus uenit foras cū
pcedē sue nequitie confitet ¶ Ibid. Lazare ue
uem foras. Ac si aperte cuilibet mortuo in culpa
mortali dicat. Cum ratio tua mē gratiā tuā absco-
dit. foras ita p confessionē egredere q ap̄te mentem p
negligentie uel dissimulatione latet. Uenit itaq foras
mortuus i deest culpa sua confitetur pcedē uenie

uero foras soluat discipuli ut pastores ecce pena
ei debeat amoue qua meruit qui no erubuit co
fitei quod fecit ¶ De ibidē hs. De absolutionis or-
dine dicit dicit ut sub magno moderamine pasto
res ecce nec solue studeat nec ligare ¶ De ibid. Ez
utr̄ iuste nec iuste pastor obligz pastois tis sua
gregi timeda et ne ille q subest q̄ius iuste for-
sitan liget ꝓpter tis obligatois sue sua
culpa meat ¶ Ibid. pastor do nec absoluē
discrete timeat nec ligare. ne ait q sub manu pas-
toris et ligari timeat nec iuste. nā pastoris sanctū
cum temere ꝓcedat. nec si iuste ligatus et cōpa
tiū timide ꝓcedens superbia culpa q no est fiat

De abstinentia. Gregorius Ruf epc. omel

xxx. plus cōpunctio q̄ nouitas petit. et sepe
dū cor imis mopie satisfacere curam̄ uoluptas sum-
pit. et modū i cibis excedit ¶ Ibid. Sicut ui-
plus q̄ debem̄ timem̄ hostē minim̄ et si necessitati
eius q debem̄ no reddim̄ crimē in nr̄m necessa
ibid. Sepe dū quasi cōpassi cur̄ proximi ad plus
cor nos hostis spūs emittim̄. cui cū alimentis uicia
superbie. quibus mentes uirtutes diuitis et dū uirtus
alitur plerūq uicijs uires auget ¶ Ibid. m mo. Ih
ne ppe sup i. Job xxx. Usa et mihi uictū cutis mea
per abstinentia agit uicia sic exsiccata no cruo
et tuto moderamine q̄sq sibi debet pesse ut adep
pa cruo no careat et tis ad esum uictibus mope
subripiat ¶ Ibid. Uide uirus abstinē. aut omo milla
et si tis quisq corpus no edomat q̄ tis ualet. aut
valde mordinata et si corpus attriuit plus q̄ fre
ualet ¶ Ibid. m omel. Una de padisi gaudijs p culpā
eccidim̄ ad hr̄. mq̄ tū possim̄ p abstinentia ingre-
gram ¶ De m alia omel. Cogitandū summopere ut q se
illicita memint q misisse a q̄busda ecīa licitis studeat
abstinē. q̄tim̄ p hoc cōditor suo satisfaciat ut q cōmi
sit ꝓhibita subtracti pcedē debeat et abstinētia cō
cessa ꝓficiendo ꝓficiat i minimis q se meminit in magnis
deliquisse ¶ Ibid. m omel. d. Digna uita uiuere. Uult be
nedictus. Et uicino ecīa abstinentia carnis nonnūq̄ uana
gla obrepit. q̄ uas mf. d gla uana ¶ Ibid. m pastorali
. abstinentes sepe impatientie sepe uo superbie sepe uane
gle culpa committat ¶ Ibid. Incassum corpus p ab
stinentia attenuat si mens mordinatis dimissa moribꝫ
a uitijs dissipat ¶ De sup i. Job xx. Nonne dissipatum
ille solus in illicita no credit q caute ecīa a licitis
se restringit ¶ De sup i. Reg. ii. Ultio. Dauid noluit
aq̄ bibē sed obtulit ea deo fudēs ea sup ecīa. Um
comisit ꝓhibita abscidat sibi ecīa ita cōcessa ¶
q̄ uas if. d iem. Itē if. d tranca Itē mf. d gula Itē

pastor

sponte

mſ de cruentis cum ſtſ inſ de macerac̃one.

Augustinus ¶ In lib de bono coniugali. fracliq; tabefactor corpis abstinẽcie q̃ in coniugio modũ tenet. ¶ Idem in lib de cõflictu vicior et virtutũ. Vetus ĩgnoranc dicit. Ad esum de occisa munda creauit. et q̃ salubrius cibos q̃ punit quid aliud q̃ munera cõdentis mgr̃us contradicit. Abstinẽcia uel cibor̃ p̃monia ꝓpter bonũ hoc̃ q̃ dicas bonũ et ꝑ q̃ras mſ de cõflictu vicior et virtutũ. ¶ Ar regula clarius bonum domare. ¶ Idem in lib cõfessionũ. Hõ me docuisti deus ut q̃madmodũ medicamenta sic alimenta ſiptur-us accedã. sed dñe ad q̃dam ſacietat̃ ep indigẽcie molestia transeo in ipo transitu in misidiat laqueus cõcupiscẽcie. ¶ Idem in lib de q̃stionibus et habet in decret dist. 2a. ꝓh. No mirũ est quod uel ꝑ ebrietatem ꝑ cõgruentia ꝑsone sine dei habitudine nutritur q̃s accipiat. ſz q̃m facilitate carebat cũ oporteret placatras mſ de iciun. ¶ Idem de fide ad petr. Germinet terra q̃ a carnibus abstinet. no tacẽt. Ille immundas fugiunt. ſz immundorũ vite mysteriũ sectant. et ꝙ eo q̃ gingiua no habet. no mysteriũ bonũ cibi existimat. ſz ordinẽ. cũ iuge mysteriũ bonis melioribꝰ et no dubitat. ¶ Idem in lib de bono coniugali. Ad hõ. Iusti dñi opi ꝑ pati. det. Et tacẽt boi dñi. q̃d mysteriũ et equũ ꝑ sine sues ide corpibꝰ sine ꝓbeat. ¶ Idem sup epla ad hebr et habet de cõsec dist. 2a. ꝓh. Delicie q̃libet si absq; desiderio id est appetitu ciborũ ꝓpiant. no officiunt. et biles abi cũ appetitu gulose ꝓpter ꝓpiant. ꝓfectũ abstinẽcie salutarib. Vnde dauid aquã male cõcupiscẽtie effudit et hebetas ꝙ nutritius articulo carnes ci gratias accede comedit. no em cibus sed appetitus in vitio. ¶ Idem in lib de doctrina xpiana. Fuci pt ꝙ ꝑ ras ifr. d' gula potus abstinẽcie docet nescire vicia q̃ docet nescire cibi vicior. Causa em uel occasio prandendi ei a sepe iustos decipit. Hinc ꝓphe dicit. Posuit mare ducatus et bibe sunt pertinuit. Unde idest ydolatria. ¶ Idem in simone famem amica dei nutrit. Munera castimonie castitas dei castitate ꝓdigit et nutrit illecebra. ¶ Idem in simone Gula a padiso ieiunate expulit. abstinẽcia ad padisi ciuitatem reuocauit. ¶ Idem sup beati immaculati. Indecor ꝙ illos hoses cum de cibo sancto q̃ celesti militat ꝓgnoscit. ¶ Idem in q̃dam sermon. Ieiunium hoc spiritu ꝙ ꝑ ras ifr de ieiunio

Chrisostomus · Sup ihoez. Abstinẽcia sic sanctus ita delicatos et mat. ¶ Idem sup illo ebo est pinguedo huius qui habet quinq; panes et duos pisces. Distans hic nos qui voluptati operam damus que et qualia comedere ille admirabiles viri ꝓpter dilectionem dicit. Considerans ecia q̃litate

cibor̃ q̃ apportabat ad illã mensã magnã et quinq; panes et illos et deacros. Discretã ecia mensã videamus et admirem̃ et imitem̃. ¶ Idem in lib de spiritu. corpis Expectans cibos cõsumit et cõputrescẽte fuci corpus. Michil aut sic salubre michil sic sectum acumen operat michil sic egestionem curat sic moderata refectio. michil ecia sic rotundi et sicut cibus bñ digestus et habet in decret d' gle. dist. 5a. h. michil. et can. nichil et can. legimus. ¶ Idem · Ad paulinum huc pecuniã apud deum et abstinẽcia corpis cui ala mã iemmat a diciis. ¶ Idem ad eund de vitis et vestitu q̃ cibus tuq; olera et legumina et ipsum ecia pistrinibꝰ ꝙ sumus deliciis ducas. ¶ Idem ad eustochiũ de q̃ dime pt et cõsilio. q̃ras mſ de luxurie ꝛmedio. ¶ Idem sumã cibos sanctos membris et pinguis tectum asse ro voluptatis. In ipis ecia cibis calida q̃ dentis flectũ de carnibus loquor. sup quibus bus eccles pfert scripturã dicẽs bonum et no maducare carnes et no bibere vinum. sed ecia in ipis leguminibꝰ inflacia q̃q; ꝙ ꝑ una declinanda sunt. Michil q̃ ꝑ ras itri cõdere ꝓpiis adolescentibus ut esum olerum bñ et in alio loco ꝛd apls aut. Qui infirm̃ est olus maducet. ay dor-naq; corpm frigidioꝛbꝰ epulis tepefactus et ¶ Idem ad cand de scripm. Pecus cibus et bene semp esuries ꝛduamus legumis antepstm. et multo melius et cotidie parum ꝙ raro satis sumere. plinius cum illa poptima et q̃ sensim aut paulatim cadit in tria subitus at ymmanis ymber. ꝛpceps ruina subiit. ¶ Idem ad caud. Vomitu inita pridiana appetentia in medio itinere corrumpit. Dum sola carnium abstinẽcia sibi sufficere putauit et leguminibꝰ onerat stomachum q̃ ecia parte moderate q̃ scripta inopia fuit. Et ut q̃d sencio legumen michil sic inflammat corpa et titillat membra genitalia sicut cibus indigestus vinum q̃ cõtinuus. ¶ Idem et habet de cõsec dist. 5a. h. michil. Cupiditas cibi gnat morbos bestias et mortiferos. Moderata vero refectio fugat egritudines ꝓmovet sospitatem et hilaritatem. ¶ Idem lib de sctis ecclie Iouiniani. Inter oracionis appetitum ciborũ q̃m cõsipti relinquunt pectora et doloꝛe et ꝙne voluptas nocet empta dolore voluptas. ¶ Idem in cod Gilienus doctissimus ypocrites interpres dicit. pigues et obesos q̃ medium a quo recedunt. nec bene posse deum nec sanos et agilis ꝙ copiosum sanguinem et adipe dolutos qui in luto michil tenue michil q̃ celeste sentire. sed semp de carne et bestiis nigrum cogitare. ¶ Idem et habet folium dist. 5a. q̃ Plato. pinguis dei grossum sepm generat. ¶ Idem lib. sctis cont Iouinianum. Theremon stoycus vir eloquentissimus narrat de vita atriquoꝛ

voluptates

egipti sacerdotu. q̄ oībus mūdi hūj curis postpos
sempit epl̄o fuerūt. vīrū nāb ac rōes sydeū
cōtemplāti sūt. mūlt̄ mulieribꝫ se imiscuerūt.
mūlt̄ ꝓpinquos z cognatos viderūt. a carnibꝫ z vīno
semp abstinuerūt. ꝓp̄t tenuitatē nec subtilitatē
sensus. et maxīe ꝓp̄t appetitū libidinis cohercendi
z cubile de foliis palmaru habebat. z tabellū ex
una pte obliquū in qua p pulvillo capiti supponē
bant. Idē q̄ nascūt ex ocio z ex māsione ē
mīnē loci mīmā lucrū castrigande sīcubat. Idē
ibid. legim̄ q nos dā plato⁹ discipulos oculos sibi
ipīs effodisse ne p̄ visū corp̄is a cōtemplāde metꝫ
et māgīstē de philosophice vitaꝫ reuocarēt. et hō
epicurū a socrate phō ꝓceptū. Tertulian⁹ q̄
refert democritū phūm ex occasse senectutē eo q̄
mulieres aspicē sine cōtemptu nō valebat
Idē ibid. beatitudo paradisi absq; abstinentia nō
potuit. ne deditari. Quadrīm ieiunauit. ada in pa
diso fuit. comedit. z eiectꝰ est. Idē ibid. Moyses
mūrāda z ejectū. voluptatis assertor. oēs libros
suos ꝓplent dicēs olerib⁹ z pomis z bubus bredi
q̄ carnes. z epule ex quisite cū ingerī cura z mise
ria ꝓparant. maiore ex pena habet. in q̄ credo q̄ bo
luptate in abstinendo. Idē in epla ad furia. Difficile
mīs epulas servat. iudicia. stultus cuius si diu
ostendit. amīs. Idē ibid. Quādo comedis cogita q̄
stulti tibi legendū sit. de scripturis sacris aut orandū
illico nec stridendū nec scribendū. Idē ad leta de i
structione filie. Hic comedat ut ꝓficiat. ut stati
post cibū possit legere psalle nec orare. Idē eid. ego
z mōrtuus sic admittat eq̄s suos ut sibi memine ut
vīt semp esse attendū. Idē ad eustochiū de gulosis
z lupinrios dicit. apls. Cibos de ventri z deus co
fūdet. q̄d dilexit. z q̄d manducāre dilexit hīc. man
me tollit. Equus sollicite p̄videndū ut q̄s sarcinas
de paradiso expulit. reducat. Species z abstinentia
bestiis. Idē multo melius z stomachāt te dolē q̄
metē impare corp̄i q̄ frēne. gressu bacillāde q̄ pu
dicicia. Idē castigo magis apls corp̄us meū
et in seruitutē redigo. Si ille timet q̄s nos
secur⁹? Si david amicꝰ dei. et salomon amabilis
dei vicit. qui hoies ut nunc corp nobis ad
cautelā et penitētie eorū ad salutē nobis q̄d
placuerit. Idē quis in lubrica via lapsu nō timeat.
Idē contra ruffinū. Galienus dicit cibor⁊ gra
pistacie dulcia sūt. ac Dionatomagi bene ꝓficit
tra tomagi aia minorat. oīb salubrius lupinos et
cibor⁊ et potūs abstinentia. Stulta cū patrimo
nio imitatē qui cibor⁊ et potus diligit. parcitate par
citas etiā cibor⁊ ꝓfectio dicit. Idē ad eustochiū
pudicicia alit tuta ee nō pt. nisi p abstinentia. Idem
ante annos robuste etatis periculosa et abstinentia gra
ues post̄ crescent tuc ieiunijs macies. Idem
hoc petitum abstinentie ꝓceptū sit. ut longi itineris
hūes petes supperant. Idē ad demetriade. Nonne ego
in diebꝰ sepe ꝓpter nimia abstinentia cerebri sanitate
in quibusda finisse deputā. et propter in hīs q̄ in hu
meribus et frigidis cellulis habitant aut. vita aut nesciet
quid agēt. quo deberet. et quid loq̄ q̄d de tacē de
beret. Idē ad quē q̄d dolet ego loquor. cōfectiam
a cibis in abstinentia et nocuisse mihi missa et ꝓfuisse
ꝓspicitis. Idem. modicus ac tenuis cibus et corpi
et ale vitiis. Idē. audiat igit̄ q̄ ea q̄ nēa sūt
corp̄i subtrahit. illud q̄d in ꝓpha dns ait. ego dns o
dio habēs rapīna et holocaustū offert
q̄ nec mīma cibor⁊ egestate nec mīma sopim penuria
corpus sim moderate nimis affligit. Deus et indeat
ea q̄d ait. apls. Cum infirmor tūc potens sum. Idē
de cōtēptu mundi. Dum egrotat. nō alit
rapit sanitate misi temperato cibo z castigato victu
Quibus ergo cibis ꝓcipit sanitas hīs ea q̄ cui dubio
seruāda pt. Idē. de mediocritate. et ut ait. et q̄ brīs de
ieun⁰. et ordē Jeronimj cōtra Jouinianū.

Hugo de sancto victore. Vandeat q̄ pt parce bīne pauca cum vita occidit. vicia libidinē extinguit
virtutes nutrit. animā roborat. et mētē ad celestia sub
leuat. Iste crisostomj sup epla ad hebreos. In bestie
mittē. et q̄ras inf⁰ de gula. **Isidorus** de summo
bono. Abstinentia et diuinitatē acquirit. diuinitatē q̄
de anīa corpus ait necat. Idē. Abstinentia cū op
tibus deis acceptabilis est deo. Vt aut a cibis abstinet
et pr̄ane agit. demones mutant. quibꝰ esta nō e
negra et sagmitas semp adest. Idē. Septimꝰ ieiunior⁊ q̄ras
inf⁰ de ieun⁰. Idē. ibidē libro sexto ca⁰ octauo. Sic. oēs carna
les impeditates p abstinentia ꝓfectant. Hic oēs alien
tutes educitatis vicio desiderant. nō enī pt. q̄ssia virtutū
ꝓfectu attingē. nisi prius bestiis ignominie edomuerit. nec
quīe pt diuini ceteris vicijs nisi prius bestis ignominie
ꝓstrauerit. Nec q̄squā facile poterit a semetipso sup
mundos expellē. nisi p abstinentia. Dūc enī hostes q̄ extra
nos sūt. a nobis foris nos sumam. q̄ in pnis q̄ mīs nos
sūt vicia extinguūt. na si iusta foris agit bellū q̄ prau
lū intus habet. Idē. cū nō e abstinentia epulaꝝ
ad bestias epulones diuitis intendat. supplicium. cuius ta
ta in ipso mīe ignes erat. copia. q̄ta in hoc mūdo fu
erat epulaꝝ copia. Idē ibidē ca⁰ octauo. Sollicita de
creatione carnis et mo⁰. de rada materies. nec. aut

totaliē eptinguat ꝺ moderate lapet ¶ Ide ꝙ mmun
cibis utuꝫ ꝙto magis bene paſcit tato aplius me
tis ſenſū obtendit ſtat et ꝙ dixerit ꝙ craſſo bene
ſubtile ſenſū gignī no poſſ ¶ Ide ibide cꝰ ypyby. li
bidīē abſtinencia domat nā ꝙm corpus media frigit
talīū mens ab appetitu illicito reuocat ¶ Ide libidīes
ignes arborū fometis extinguit et ītemperati corpus ab qꝺ
abſtinencia fugit tēptacio no cpmit. Unde vtres
pueros abſtinentes flamma babilonij tetigit
no gbuſſit ¶ Ide eosdē cōtinentes ſicut panē cū po
re comedit ſic etiā aquā cū mētra ſumit aſſerētes
ad caſtimoniā carnis etiā aq abſtinentia conducē
// plura queras mſ de ieiunio

BEruardus in epla. Obſeruandus eſt modi
modus et tēpus cibi ꝙlitas et ꝙtitas. Fugienda ꝙ ſint
ſuperflua et adulterina condimenta. Obſeruandus ſit
ꝙ modus ut ſ. non effundat aliꝫ ſint ſimp ꝺ cibū
q comedit abſtinet. Tempus etiā ne ſ. an hora
prandij. Qualitas etiā fidelitas qualibꝫ cibis quis
utat. Coitus ſi habitualis excepta cā manifeſte ſalu
tis ¶ Ide ſimp caſtitatē obſeruabo a vino qꝝ vinū luxu
riā et ſi cū ſumme modico vino vtar. Imperat caſti
tatē apoſt. Abſtinebo et a carnibꝫ. ne dū in nimis carnē
nutrit ſil etiā carnis vica mutant. Panē etiā ipm
ꝺ mētra ſtudebo ſumere ne onerato ventre ſtudē tendat
ad orandū ¶ Ide. Dnam ancillari et ancillā dnari mag
na abuſio eſt ¶ Ide cauiem oportet. Aſtringē no eptinguē ſe ber
uiat cū ne crumat. Ancillet ne dnet. Alloqn ꝙ ſtudiū
carnis ſapiat moriet ¶ Ide in ſumēdo ꝺi gula ſola per
cauit et ꝙras mſra de ieiunio ¶ Ide vinū et ſimila et mul
ſum et pigrā corpi militatis tribueda ſunt. no ſpūs
feruoris nō aia ſagināt ſed corpis nec caro. pp zm
zibet. cimimū et ſalnia et hmōi. mille ſpes aſſumētoꝝ
palatū ꝙe deſtant ſed libidīē accēdūt. Arnulfus
tiles ¶ Ne ecclīcorū potus et cibi minꝙ et aplius ac
cepti corrūpit ſanitatē ꝙ aut ꝙmſurata ſit facunt
et angent et ſaluat. Ysaac ¶ In collationibus patrū
Sicut ep doloribꝫ ptus oritur fructꝰ letificat parietē
ſic ep labore et abſtinencia naſcit in aia ſecretū dei ſcia
et ſicut pat cū a genit filiꝫ ſm ſic deus cū a genit
corpis quod ꝓ nos afflixit et ſemp et mpta illud.
¶ In libro de imi abilibꝫ mūdi. Qui dicme ſ. medīū nob
ſtmonia et ꝙ no ſolū pt cū de languores illapsos
ſed etiā pcul de ne bemat. Petrus damianus
Quod ſine ſi bñ die ꝓpianus ꝓ ebdomada die ſue et
bnat ad qꝺ agendū ꝓ incolumitate ſeruanda dicta
quoꝝ medicinalis ſpellit. Una repu. augustus bris
conſilio medicoꝝ ſemp bno die per ebdomadā abſti
nebat ut alleuiato corpe ſep robustus ꝓmaneret

BOecius de conſolatione libꝰ ſcds. Paucis mūnis
ꝙ nā contenta et plura ꝙras mſ de mortificatione cor
pis. De abſtinencia et continencia.
queras mſ de ieiunio et caſtitate. De abſti
nencia et elemoſina. Queras mſ de ieiunio
De abſtinēcia et orōe. Queras mſ de ieiunio
Item de abſtinēcia. Valerius libꝰ 2°
fuit antiquitus illa ſimplicitas in cibis capiendo ſimilitatis
ſit et cōtinencie medcō ctiſſima. nā maxis bonis pñdē
et cenāē in ꝓpaculo no erat. Deinde ꝙ nec dīnas
epulas habebat quas oculis ppls exhibere et ſub
ire. Hmi etiā uſus romanis fuit ignotus fuit ne
ſ. in aliqꝺ dedecus haberet. Idimus ad
alexandrū. Hemus bragmanorū pura et ſimplici
vita fuit. Nullis ibi in capite illecebris nichil appe
titur aplius ꝙ nā flagitat. Facilis nobis alimonia
ſtatuꝫ. Impune fuit ſanctitas ꝓ oia elementa ꝙmunit. ſed
quā tellus immolato fœno ꝓduxit ꝙrta epulis onera
mus mortuis. Hinc et ꝙ multis grue morboſ laborā
mus ſed ultima ſalute ꝓſi. nimium. Qui dicme ſ. me
dīm nobis ꝓſtmonia et que no ſolū illapſos ꝓt cura
re dolores ſed etiā ꝓcul de ne bemant ¶ Ide ad
eundē. Nullus nobis ꝓciosus habitus et ſed membra
papuli tegime et qꝺ horig et pudore delaut.
Frigus me no ornat ut placeat. Nec ſtruit. agē
da pulchitudē plus affectāē ꝙ nate ſunt. nā qꝺ
ꝓt opus nate corrigē. Quod cū fuerit a mſtruc
tioſi et qꝺ dīnet a dīnoſi qꝺ ꝓſtmutat.
¶ Ide ad eundē In epſtriedis domibus mris igne ſup
ano ſolimuꝫ. nec admptione pulueris remota
durioꝝ cōficimuꝫ. ꝙppectus in defoſſis tellurīs
ſpeluncis a cōtactus mōtiū latebꝝ capacē habitaꝫ

SEneca ad lucillū. Nō eiocunda res a
qua et polenta aut firmſti ordeacei panis et
ſuma bolimptas et poſſe capē etiā ex hīs bolimpta
te et adſe dmpoſſe qꝺ eripē nulla fortuna poſſit
¶ Ide ad eundē in epla hoppon. Plines ait pectandi
pudore ꝙ bona bolimtate a phibitis abſtinent
// Ide in libo de ꝙtuor vitutibꝫ. Ede citra crudītate
bibe citra ebrietate. Uictus tuus ſit ep facilis. nec
ad bolimptate ſed ad cibū accede. palatū tuū fames
ep citet nō ſapores. Deſiderata pnio et dīme ꝙ hoſ
tatū cura debes ut deſinat nō ut ꝙeſcant
¶ Ide ad lucillū in epla in. Magne dūicie ſunt legē
nate cōpoſita pauptas. lex aut ne ſcis quos tim
nos nobis ſtatuat ſ. nō eſurie nō ſitire nō algē
ut fame ſitiq depellas. nō et nece maria tēptāē
nec caſtra ſequi. ad manū et qꝺ ſuffitiū ſocundū e
michil poſte ꝙ magnificū et plenū cōtēnec ep fortuna

18

pende ¶ de cide in epla ppb. pane 2 aqua nã de
siderat. nemo ad hec pamp t mf que quisq; desi
derii sui clauserit cui ipe ioue de facili ostendit
¶ de in stoa. Cui cũ pamptate bn̄ gnemt dmes t
qras mf de pamptate **Socratis** ·De compla
cone lib 2. pancis mūnb; q; nã cõtenta t omnb
sacietate si simplicibus bn̄ de bcis d nocendi cũ q;
mfideris aut novũ **Tem peronimus**
Cont iouinianũ plato cũ dmes ect et thoros eiq
dyogenes lutaris pedibus ostuitur et bides q;
q; no posset bacare phse elegit achademica
villa ab brbe q; cul no solũ deserta sed etiã pes
tilete. ut assiduitate morboꝝ libidinis ipetu
frangerit ¶ de ad celãcia. Cane si iemnãt cõ
pers et abstmẽ te putes ia cẽ sancta hoc cũ
ututis admmetu t no pfecto sanctitatis ¶ de
ibide Quidq; sup̄ instricta offert dõ no debet
ipedire instricta sz admnãe. quid at p̄dest at
temari gbstmetia corpus si animꝰ ītmestat
supbia. Una laude mebmum d pallore iem
nij si tumidꝰ flumdi sumꝰ. Quid ututis habet bi ypbe
mu no bibẽ et una et odio mebroꝝ ¶ de te
mpe pstara t abstmetia tue pulchra ac mag
nifica t castigato corpis cũ animꝰ iemnat abi
ctis ¶ de Utute abstmetie tenes carne affli
gis q; hic fragit supbia et a barnis cibꝝ
desideriis mẽte retrahit uta ut tota bi emb
occupet in cupiditate ututũ ¶ de cibus ututibꝰ
opitulat abstmetia. neq; magna d tota glda a
pli t no formicari cũ aut castigo corpus meum
sed ut castigacõe corpis animꝰ erudiat ¶ de
in scdo libro cont iouinianũ Bme q; tuor-sep
tibus bnũ possimꝰ dest; me aspectu odoratu at
q; coplexu. absq; gustu aut et cibis pos le corpꝰ
hnam subsiste. adesse gl debet vt ut tales ac
tantas sumam; estas quibus no oneret corpus
nec libertas aie pgraret q; et comedẽdi t
deambulandi t dormiendi et digerẽdi t poste
a bemis inflatis mẽtrma libidis sustmeda ¶ de
ibide Nec tales accipiam; cibos quos d affiat
tes digere d magnos ptos labõe pditos doleam;
olerũ et pomoꝝ ac legumiñ et facilior appa
ratus t ar te ipedijs q; coctoꝝ no mdigz 2
sme cũ a sistentat hnam; gen; moderate simp
tus q; nec ande denorat q; in tramneta gule
no habz 2 digestione lẽmoi decoqt et habet in
decreto dist de. Mac tales.

De acceptione personarũ Gregorius
in omel ¶ iudicãt digne de subditis nescit q; in
subditoꝝ causis sua nel odia nel gratia inseqnat ¶
de in moralibꝰ libꝰ. ppb in pncipio. Una ab nobis 2
timibilibꝰ oculos claudim; 2 dispbilibꝰ pstimu. ad
plenũq; hoiez no eo eo q; ipe sed eo hns q; cũ ipm
sit venerañ. Quid ipe at sit nel ad possit in ac
cepcione psonaꝝ no eo ps sed eo hns adiace
tibus ductiꝰ **Augustinus** ·In libꝰ confessionũ
Absit dne ut in tabnaculo tuo p pamplꝰ accipiat
psone dmitu. d p ignobilibꝰ nobiles q; pcibus in
fimis mundi elegisti ut cõfundas fortia ¶ pla q; as ip
de psonaꝝ accep **Ambrosius** ·d officio p
mu t gemus hnanã fragilitẽ ¶ de ibide Absit
ut gre cã causa multa declinant. mtfil em sic o
pione ymo fide gnat q; si iudicando potestatiꝝ
dones causã inferioris nel pauperem arguas inoce
te 2 dmitẽ expenses rei culpe **Isidrus**
De primo bono libꝰ 3o ca 4a ia. No t psona iudicio
cõsideranda q; cã ¶ de ibide ca 4a. Quatuor
modis pitur iudiciũ. q; as mf d iudicio ¶ de
Iudices siqui errant a bitate scripture dum mtedunt
equitati psone obsistere at eam sepe mstos dum de
fendunt reos ¶ de Dmes cito nimcibus cor
rumpit iudice. pamp at dñs no habet q; offerat
no solũ audire cotemnit sz etiã cont bitate opꝰ
mut pla q; as mf. de psonaꝝ accep

Hieronimus ·In glã malachie 2o ¶ mt oia pcta
sacdotũ qui majorꝰ notat q; no eas sed psonas co
sideravit 2 despecto instro pauperem dimites iustos
honorat ¶ de in glã ysa 2o sic. Quãe attritis
pauperꝝ 2 nostri pncipes cum pauperes delique
tes publice arguunt et cõfundunt dimittꝰ peccata
peccantibꝰ nec etiã mutuã dignacõis ostendit in q;
rum domibus rapina pauperꝝ dñi esse opes sibi thesau
rizant et in delictis abutant que ad sustentacõem
pauperꝝ dant sibi vendicant nel quibus distribuit 2
alioꝝ utilitatibus suas nel suoꝝ diuicias faciunt ¶ de
tot sic amos. Nouicq; ad cõsanguinitatem ad amicia
nel hostili odio nel timoris t indicãdo ducit pu
tat iudicii p q; t iusticia **Bernardus** ·In libro
de cõsidẽ ad eugenium papã. Sto pm te rei pri
cipiꝰ nes si faciem pctoris sumis t no pecus
causas iudicas mitoris ¶ In legenda sancti silue
stri pape legit de eode q; no ad psone potestia
sed ad morum elegãcia attendebat et tanto bnũ
q; eminentius honorabat q; to sanctã in dñe di
dicisset et a detractoribꝰ cunctas suas q; a ser
pentibus separabat **Seneca** ·In epla ·Hoc labora
mus ut vtile et sic nobis iponit q; nichil estima
mus eo q; d et sed adiicimus illi et ca q; adornat

t· dt cui bolūs bera estimat die ire et stare qlis
t mide ipice deponat patrimoiū d'ponat hono
res et alia fortune media corpus & ppm epo
at et am true qlis q'tuscp sit alieno s. ay suo
magnus

De acceptione munerum

Queras infra de aduocatis · d' medicis d' munerib⁹

De accidia.

De tristicia nel actidia nascit⁹ malicia rā
cor· pusillanimitas desperatio torpor· cc precepta z
vagatio mētis cc illicita

De ibidē· hūana acta ad
solū deū appetēdū sūt t· oē at q mīc deū appetit
minus t· dēq ei iure nō sufficit oē qđ deus nō ē hīc
t q hinc illucq3 segnit⁹ et ab vnaq3q re ꝛpellēte fas
tidio ꝛmouet

De actidia t at torpor· q· negl
lint⁹ alīq3 bona inchoare d fastidit incepta pfice

de ī lib⁹ xp· mōlīū· duo ī bois operibus sc̄ t mēda
s· frans z d'sidia xc̄ qre mīc d' actia dita

dem
sicut sepe bona mīa xc̄ qre

de ī omē pctm· mich t amor· di otiosus xc̄

de ī pastorali· plerūq3 pigd diū nctia agē negli
git qneda sibi difficilia opari qđa dō itante for
mīdat et dū qi dicit qđ mīte metuat ostendit

velut

q ī otio quasi iuste torpescat

de di qđ t nob
t mortuū ad dita nō attendit hoc ecia exīmgnit
qđ' qi adh⁹ vnū tenet

de q adhuc ī pctis dg
ssionis fiducia nō amittit vl dō pg grisonē torpes
cit ecia spē q potuit ee d' pdendū grisone subtrap·

de actidia t d' inutū laudabili exercitio utilit⁹
hois laguida deiectio

plīa qras mīc d' securitate
mala

ibi if· d' negligē·

ibi if· d' correctōe ꝛmissa
te p ifra de otio

Augustinus

· sup ī· ps· o
ne estū abhoiata t aia eoꝝ xc̄

Actidia t tedium bo
nū erūt a deo dati

de ī 9· lib⁹ cofes· mo eat qđ
ī spōdere t dicēti mihi· surge q dormis ī iuba sepulcra
et lenta· mō· t ecce modo· sine paululū sine· t illud
mō t mō nō habebat modū et illud paululū batt
in lōgū

de ibidē gaice te t dēn· z noli inetue
noli tepescē nō se subtrahet a te ut cadas sz exerci
et te z saluabit te

de ī cod· palato nō sano
pena t panis q sano t sanus z oculis egis odiosa
hip q puris t amabilis et iustica tua diē displicet
t stulq3 z iniquis

de ī lib⁹ d' ope mōchoꝝ· Nullo
modo decet ut in ea dita dñi senatores sint labo
riosi sint opifices otiosi et ibi quo venit ꝛfluctus
delicijs qui fuerūt pdiorū dñi ibi fiat ꝛrusticū delica
tū

de sup genesi cū audis dñm sex diebus operatū
fuisse et die septīa q̄uisse frustra tu speras ꝛquie
si pg labore

de sup ī· ps· xlvij· Mulctatus ē no⁹ t
z habet ī decto dñi q· ī· Verū sanctū grit cultus dī

tatis· negocīū iustū suscepit nctitas caritatis qua
sūrema si nullus iponit possidē atq3 ītuende
vacandi t dilatādi

de ī lib⁹ d' decē cordib· oīe
bus esset ut indies ī die sabbati faceret ad utile
agro suo q̄ q ī theatro consisteret otiosus

de ad ies ī d' oīgie aīe vbi ideo nō debem facē qđ
potui si nō potui totū qđ' dolui

de ī lib⁹ de
conflictu vicioꝝ & virtutū Si licet q̄tinuato studio

torpet z ignauia
dicunt

semp mīstris oculoꝝ caligīe ieci· is Si ideo mētu
lacrimas fudis ipos ecia oculos amittis Si psalmis
vigilijs cenſu psalmoꝝ u psalmus ī fauīa capitis t
vis Si cotidiano labore te cōficis ad opus spūs
tale q̄ cōsurgas· Doctrina bonū ꝛpondet vbi
tibi ad hec pfectida tua legia ipos tpus spacia·
Vnūqd scis si cras ma die dimes· An forte d' mēte
tua excidit qđ' saluator ī ēu⁹ dic· Vigilate q
nescitis die neq3 horā·

Vnaq3q distincte cor pus
tertiā· sc̄ q3 memento q ꝛgnū celestiū nō tepida
nō molles nō desides sed violenti ī q3 fruentes
diripiūt

plīa qras mīc· de oco

Ambrosius

· sup luca· dicte vegāte qđ' cunctis ī petrā
fastidiosos eam celestiū p̄fectis munerū nō sequtur

de sup beti imaculati & remissis ep̄cubias culti
bus mīdator· ī ruīpit

de de vgrīnibus plerisq3
remissiores & qras mīc d' corrigēde remissa sic pla
gras d' negligētia

Crisostomus

· de sp̄a
lapsi dicit· Desertū qnāt tmeas & mutet eas
sic torpor· z ignauia gnāt z mutat· desperatione

de x̄es dubia facit sep hoiem negligētē

de
d' gnūcōe cordis· pdictis mīe cā nulla alia t q̄
negligētia mā atq3 d'sidia

de ī corp̄m xp̄i hūc
tribus· qras ifra de desperatōe

de sup matheū
vicīū libidis q̄ vacātia z otio nascit· na difficile
amōlis q̄ t· ait vacatis passio

de si forte ī tor-
pet⁹ qras mīra de negligē·

de d' gnūcōe
cordis· vbi video q ab mīo vera z pfecta cupidie te
lestiū teneat⁹ aliqn̄ erit que videt⁹ ee grāa bm
bras putaꝝ et z risū

pla qras mīra d' otio·

Dorotheus

· Ī epla dicit dñs nō vult mor
te pctoris sed ut magis gūtat z viuat· vtra tepi
dos odit z cito d' eis nausea facit

de ad miam
dī· dormit si fuīt negligē·⁹ z pctores si sordes
fletibq3 lauerint pristinū ꝛcipiūt gr̄ dū

de sup ec
clesiastē· Verū z desidia qđa ignēm rubigo t

de semp ad bō opus facto ne te dyabolus inueniat
otiosū pla qras mīra de negligencia xc̄

Valerius

· de summo bono lib⁹ 2⁹ ca⁹· xx· Dei s
nū sine ꝛmissione legē orare z opari oportet ne
forte mētē otio dedita spūs formitacdis subripiat

cedit em̃ labor voluptas · anim̃ at ocio bacate cito
poctumpat ¶ De tristis & desidia ẽ qr̃ ī d'ac
bita ¶ De multos ī missa conuersio in errores
pstinos ī ducit ac breuid torpe ī uolunt · horũq;
quepla quisq; quibus deputa nedũ ī tio tra te
rpellis rursus mundanis erroribꝫ inuigilabis ¶ De
tepidus in gustione ẽ qr̃ mſ. d' ociosa ubo ¶ De
lib. 2o d' summo bono ca. 3o. Vnde bicia spes utu
tũ pfugit hic ī missa segnities maxime do ce
credit et qd' agit torpe negligentia putat agere
indulgentia pietatis. B Ernardus · In epla
ꝑ bitabo ocio ociosa sectari ridiculũ ẽ · ociosũ at
ẽ qd' nel nulla habet bnitate nel bnitatis īdeo
net ¶ De eod · opto · ꝑ ad gustũ tibi dulcissima
seas si tñ gustasti q̃ dulce ẽ dne d' ete no dnm
gustasti et nescis qd' d' quo sapit / ppe ꝑdo q̃ no ap
petis īcognitũ et meppti aut si forte gustasti et sa
pit ti dulce sanũ no habes palatũ ¶ De accidia ẽ
quida ait languor · cui lecti no libet oratio no delectat
meditationes solite no succurrũt ¶ De accidia ẽ qda
ai torpor · q̃ qs negligẽt aq̃ bona ihoare ẽ fastidit
inchoata pfice Accidia ẽ metus ro fugio siue ītia ẽ a
¶ De sñ cantica · Doleo aliq̃s mñm in sacris bigilijs ꝑ
dormitũ sopno · nec celi ciues īuerecundi sed ī puncta pũ
pũ tuos mortuos appare · cui tñ npi mta alacritate ꝑmoti
mrs ītesse solepnis delectat · Deor · valde nemo de
sidia aliqs abhominates cui indignacio ī dedit ¶ De
sup cantica · Nemp fortio q̃ as infra d' dor na · bita
¶ De cui te repore nel accidia nel tedio sentis affici
noli ꝓtea diffide atq; desiste a studio spiritali sed
munatis ī pre manũ et ferẽti te simplicit' exora ¶ De
in simone Depestem q̃ pressit tpis a fuore mentis quos
ns paulatim ī fregerit caritas habundat · in q̃tas · et
sic hen cõsumam in car-ne q̃ spũ reperiam ¶ De
Quid istud negligẽtie quod pigritie & ymo q̃d decor die
tur · no crebris suspiriis & fletibus assede hic ab
rupe & in illa tam felicia agmina tacitum ales studeas
De nobis a dni cia cordis mei De nobis a pred gratiã
quas apls sme assede cõmemorat ¶ Ite ad fides
d' milicia tephi Dum tẽptacionũ et cogitacionũ mala
rũ et inutilis sentina & ocium ¶ De Quis ociosus de
bet ee sub dñi q̃nis ad deũ sit feriatus ¶ De Ocium
scim & vacare dño ymo negotiũ omn negotiorũ ¶ De
in lib. 2o d' gride ad eugenium papa · frugi eda pride
ociosias & mi-migarũ nouũ ritus ¶ De pnt sted
res hoies muge muge sunt sz in sacerdotis ore blasphe
mie sunt Inde tñ si madat fortassis fere de sunt sed
ī fere de nisi ¶ De Is q̃ ad ī missus agedũ ẽ q̃ as
mſ. de scandalo ¶ De Cui-timeo ẽ q̃ as if. d' ac.

bita · Basilius In epa mero omẽ bñ · desidia pũ
ceps & negtie ociositas bõ negtia & malicie ¶ Inno
centius tertius Got' d' ī dulcedine Vsi cũ p de
Ociositas et voluptas arma sue hostis q̃ntq; admi
seras alas capiedas · Anacletus pp · Sicut ī
stantia mat̃ e omn̄ arcũ in sua q̃q; opa sic nouita e
rudicois & negligẽt. Effre · In bitas patriũ · pdi
pm sic de pdicois & negligẽtia V Isaac · In col
lacombus patriũ · dixit qda pr̃ et illud ꝙ notam q̃ no
thus q̃ no sint dno inp̃ bnplacitũ dñi · nec studiose
laborat inp̃ bnplacitũ p salute sed erga utilitũ acq
sitione negligẽt agit · ꝑmittit utiq; a dno in tptacio
nes cadẽ ne ꝑpt̃ minuta ociositate ad decora decidet
¶ De · ob hoc em̃ plent deus tẽptacones sup pigros &
negligẽtes ut ī ipis & no in bonis tribꝫ meditet
fructũ hoc dns sep diligentibꝫ em̃ · ut castiget eos et
faciat sapientes et ipos doceat sua fide bonitate
Vnos etiã qui ad em̃ orat q̃ntocius no exaudit q̃s
q; fessi sit et frat ꝑ dio q̃ hi sibi ꝑ sua negligentia
grigerunt Glosa · Sup ī de luce bñ W' habet da
bus illi · ¶ Do desidiosus sepe ingemit pdit ut d' negligẽ
tia in strues pmat · q̃ sine cõtemptu quod sine labo
re assequi potuit · Et aq̃s studiosus tali ditate ītelli
gencie ꝑmitt ut eo maiora prima inueniat q̃ studiosi
us elaborat Glosa · Sup ī de ysa · xxxbi · Vnde gra
uat ẽ Secitas negligencia · negligentia cõceptũ parit
Glosa · Sup ī de ī gn̄ in lib. ca. bi Cecidit si ue
Intelligencia cordis pdit dissolucõe negligẽ
Seneca · In epla · Dein sme libꝫ mores & bonis hois
sepultã ¶ De Cito mortis ocio bita torpebit si reli
quedine & qd̃ offendit bñ dñs · nõ beat ad silua
qui q̃q; rubeta bereth ¶ De lib. 2o de clamatorio
Torpet ingenia desidiose mulcturus quietis if. d' inue
nibus Tullius · lib. 3o d' offi · Cum debeat de bo
luit mt. id quod honestũ & equat in ꝓpa diligẽtia de
facint facinus q̃mittit Walterus · In alepa · lib. 6
2o · fortis ai & cõtepnẽ bita nõ desse tñ deposit at ama
rebuscũ & degeneriũ et q̃s cõstat tedet laboriũ cõ
pellit em̃ ad hoc ut bita duce bile q̃d ī punct et q̃d
mirũ ignauie quippe bñnt Leo papa · dilecte ab
Insidiarũ culpe ordinũ ad multos magis ī ferẽde sũ q̃
ad desides negligentes q̃ rectores q̃ multa sepe mutuit
pestilencia dũ anteriores adhibẽt dissimulant · medicina
¶ Plinius q̃as mſ. de negligencia Ite mſ. d' ī missa
opa de Ite mſ. de securitate mala Ite mſ. d' ocio ·
Versus · Da vacue menti q̃ tueatur opus ·
Nota · q̃ accidia & diffidencia splendi ꝓcepta dñi
rectũ ardua & grãia sunt ad splendẽ ¶ Ite nõ q̃ de
sidia ī spirit opus cõsumacõne · negligencia bõ ꝓfe

ī simoe

respicit mchoacone & sic de ceteris ¶ Ite nō q; q̄nus
torpor 2 accidia negligētia 2 ignauia tepor 2 rūdo
2 desidia segnicies 2 t̄stitia vanitas 2 vacatio tēnia
2 terēdia tedū 2 odū vanū 2 fastidiū q̄nus h;. oīa sūt
ide sēdm ire 2 eentia tm dīr̄ sēdm rone 2 noiacone
& sīgnificacone

De accusacone. Gregorius t moralibꝫ ¶ Nūm
di dū bonū qd' videt accusāre negat exercitima
ligia malū qd' no videt ad accusacone q̄rit ¶ **Augu**
stinus. In sinone accusare vicia officiū & bonos
bonor̄ 2 benuolor̄ ¶ De dīstrahit in studione
opm. queritis infra de excusatione **Ysidorus** i sūmo.
Nullū iudices suspicios arbitrio aīi pba 2 sic indicta
no ēm qm accusat sed q̄ conuict reus est

De actione gr̄aciarum. Vide infra de gr̄
cia et gr̄aciar̄ actione

De actiua uita uel de actione. Gre
gorius sup ezechielē ¶ Actiua vita & pene ex mi
tri rēdē. verbū sapiēcie nec recte docē errāte corrigē
ad humilitatis via supbiēte ꝓpm̄ renotare infirmātibus cu
rā gerē et cōmissis nobis quali sub spē valeat
dispensare ¶ De. Considerādū nobis & opus nostrū
quale sit. que s. cogitatio in ope 2 q̄ sit intētio cogi
tacōis ¶ De in moralibꝫ lib. 8. laborante gpolā ēpo
cū pīs pfīcit in labore sicut cū vītute comes migrat
via q̄dē no cōtīnuat sed tm de societate comit̄ labo
rē meis sublenat ¶ De in 2o mōlium. Vt q̄ agit̄ dīscreta
discussione mūdet ne bona estimet̄ q̄ mala sp̄ nec
salte bona vacue bonā sufficiēcia putet̄ cui pfīcia no sit
¶ De ibidē. Admonit̄ in ꝓpīs bonis q̄ agim̄ ad deū
ꝓficiam̄. q̄ dū letica mē meti parit̄ quada
securitate in corpore mēs lapsa vel elatione va
na pollut̄ ¶ De in p̄o mōlium. Vt q̄ agit̄ disc

sñt mea p̄ caritate fiunt. **Augustinus** ad
pero. m̄ de oīgne aīe. ¶ Ro. ij. deo nō debm̄ fīcē qđ po
tm̄ si nō potm̄ totū qđ debm̄. ¶ de. Quidq̄ bis 2 nō
potes bñe ī p̄ntat cē fm̄. ¶ de ad īquisīcones īa
mat̄ī libro p̄mo. Quod neq̄ cōt fidē neq̄ cōt bo
nos mores cē cōmūt̄ indifferēt̄ ē habēdū et p̄ eo
rū it̄ qđ bñ ut̄ societate ī nādū. ¶ de ad publico
la 2 habēt̄ in decto ꝓbio q. 8 d̄. occidendis absit ut
ea q̄ ꝑt̄ bonū 2 licitū et honestū facim̄ a habem̄
si qđ p̄ hō. pt̄ mal̄ voluntate q̄q̄ mali accidat no
bis ī p̄ntē aliq̄ nec ī familia domestica nec la
ḡstia sit habenda. ne qđ eis semel nec alteri nō ite
rmīat. Nec arbor esset plantāda ne qđ se sus
pendat in illa. Nec fenestra fieri da ne p̄ hanc
ꝓpiciat se q̄q̄ in abissū. ¶ plā q̄ras d̄ opa. de bō

Ambrosius libro p̄o de officijs Dolendi sū
debem̄ ne quid temere faciam̄ a q̄q̄ ī mōsmus
agam̄ aut q̄q̄ nō dictum̄ cui ꝓbabile nō ꝓ
simus ī reddē rōnē. Actus n. mī cū 2 si nō oīb̄
ī reddit ī ab oīb̄ exāminat. ¶ dem ibidē Affec
tus fēs tuo nomīe ī pomit
Dum habet spēm di no sī gerī sēdū Sup matheum
ociosī sed ipse spūs q̄ ī eis viget cōs ad aliq̄d bo
nū agendū assumīt. ¶ de. lib. 2o d̄. gnīe. ꝑ. Pec
ces maior. t debet. x. q̄ras ī. d̄. opacde bō. ¶ de
ī lib. d̄. milicia ꝓfana. ¶ Ro agam̄ silēn ī fidelib̄
dicā sed a quib̄ fide dispēdim̄ ab corp̄e cīa studys
2 moribs denudamur. ¶ plā q̄ras ī. d̄. opacde
¶ de Gmp. 1. matth. ꝓom. alligat onera. ī. Vita
brta tua esto austerus. ī. aliorū vero benigna
audiat. te hostes semia mandate 2 magna fruīcte

Iesonimus in gla. sī. 1. d̄. ecclēs bñ. burū d̄
mille. x. ¶ possum̄ hō. ī loco cogitatū q. bnis accipe
mulīes ꝓ opib̄ ī. q̄ras d̄. opacde. ¶ de i gla. sup
1. d̄. ecti. plin. Melior. ī. iquitas bni ꝙ bn facies
mulier. ī. inf. d̄. opacde. ¶ de Gmp. 1. phoīb ꝓbm. ꝙ illa bo
flobis nō licet. ī. fīc ꝙ ꝙ. Lot. semetipm̄ dicit. ī. d̄ laro
d̄. opa. de bō. ¶ de cont. bigla. Quod semel fecī
se bonū ē nō ꝑt malū. ī. si fīcḡt fiat. ¶ de Sep
aliq̄d bonū opus facito ut te diabolus meāt occu
patū. nō enī facile capit. a. ī. ptatōe. 2 bō. bacat
accde. plin. q̄ras mī. d̄. opacde.

Vidrus de summo bono lib. x. ca. ꝓo. Dei sīm̄ sme ī. missioe
legē orde d̄ opari oportet. ne forte mente ocio
dedita spūs fornicatōis sū rripiat. redit. cū labor
bonipīas amīt. bacat. ī. ato. poccupat. ¶ de li
de ca. ꝓo. fīrmēs 2 deffidā in oī accde bona fōrmi
danda sūt. fīrande at. dō facim̄ quotīes d̄ bono
ope mō nosmetipos 2 nō d̄ laudam̄ deffidā

dō facim̄ q̄ras ꝓ tempore ea q̄ dī sūt. Lagunde opa
¶ de ibidē cta. ꝓoh. ¶ Ille mī rede bone actōis ꝓpūt
q̄ amādo iustīa facit. nō ib q̄ solo metu penaīs
ea tīmbs custodit. ¶ plīa q̄ras mīs d̄ opacde.

Bernardus in epla ad ia fac cū cōsilio nec ty
ōm̄ d̄ q̄ruīcuq̄ sed tm̄ bonoīs bonos em̄ habeas ī cō
silio bonos in obsequio. bonos ecīa cōtubinales q̄ bite
tīe sīt 2 honestatīs custodes 2 testes ubi em̄ nō ti
met ꝓsp̄ator. secm̄ī accredit. tēptatori. 2 licētie
nāt̄as ꝑtrat. ¶ de in lib. d̄ amōe d̄i in via ītuītu
nō ꝓgredi ī d̄i. ¶ de in epla. Nō ep̄ foliis nō ep̄
floribs sed ep̄ fructu arbor. bō nec mala cognoscit
de nāt̄ sic spūs ē ad fructibs eōrū cognoscetis eos.
opa. g. 2 nō nūba dicēdū. nec filios dei 2 filios diffide
cie. ¶ de in lib. d̄ amore. Quīmus adhuc nō videat oculs
nō tm̄ cessēt opari manus ut q̄ ꝑfice ubi. ī magno fi
delis sit ī mūno. ¶ de in sīmone. Tepestīm̄ ꝓcessū tuis
a fhore mē qñ acidis paulat̄ em̄ ī. fingescit. caritas
et ībendat. nāt̄as d̄ficit. Heu cōsumam̄ ī carne q̄
spūs cepcram̄. ¶ de Cū times ubi timēdū nō ē.
Cū deliberāde dis ubi deliberāde opus nō ē. Scte
em̄ vocat te via 2 idē errāde nō potes. vocat te vi
tas unde decīpi nō vales. vocat te vita unde d̄ficē nō
potes. Cū g. q̄ras cōsiliū ubi cōsiliō opus nō ē.
Cū deū nō times ubi mori. sīmo nō velles. ¶ de
Gmp. contra. Vem ꝓfto. q̄ras ī. de doctrina. ī. vita

Tullius in lib. 3o d̄ offi. Mīm deliberāde volūt. ī.
id qđ honestū ē sequāt. in ra deliberāde facim̄ q̄ mīr
tuit. plīa q̄ras ī. d̄. q̄ete.

Seneca ad lucilliū
epla xli. de ira. agam̄ ut de tpe pnō mī sīt. qđ
nō est. ī. mī pnō. ī. ep̄m̄. ¶ de in epla. Cito ter
ti ocio vita torpebit. 2 q̄ras sup̄. d̄ accidia. plā q
ras inf. d̄ q̄ete. de labōe. d̄ opa. de. d̄ oīpa. de. d̄ tīore

Gerinbarto in sermōib. viatores nō ēnt ut eat
sed ut vita ma nō sīt. ca sīt sed ut ea ꝓfatū aliq̄s
fiat utile. q̄ de. ī. ī. ī

aut ī mor-li vita plenius tuc exorsus. Et cū vite
vite sit ex dono gr̄e q̄ dm̄ ih̄s ap̄lis nos vnumq; vna
nobis ī nec-te. s. actiua altera nō ī voluntate. s. co
templativa. Venis enī cognoscet dñs ad eos ī agnū ī gd̄.
si vn̄ plus opet. ¶ De hac cōtemplativa ergo vita
pmit ad celeste p̄mia mīre q̄ bō q̄ pmit operari nō neg
ligit. Hec actiua nō mīre nō possūt q̄ negligit ope
ra q̄ pmit bona. hec igit̄ ī necessitate illa bō ī volun
tate hec ī futura illa aūt ī libertate. vn̄ maria optima
pte elegit. ¶ De ip̄o molitur ista actiua vita mēb̄ sine
defect̄ figur̄. a cōtemplativa nō ip̄m mutatis sue pōt vita
lassar. ¶ De martha cura nō ip̄he dic̄. male bō et
laudat̄ q̄ magis̄ sit actiue mixta sed cōtemplative poti
ora. vn̄ nec subsist male pb̄ dr̄. eo q̄ ac-e vite opa cū
corpe trans-ut cōtemplative nō gaudia cū fine melio
ra leguntur. ¶ De ihūam gnūs et q̄ras ip̄m d̄ p̄dicatoi
bus bonis vbi cultus p̄fectus appetēd̄ mīnt̄. si cōtempla
tiue vite arte tenē mīnt̄ et desiderant̄ nōne dupl̄ ista pfa
actiois ḡnis se tempo p̄ officium p̄bent. ¶ De ad cōte
plativa ptinet amor dei aut-at. qui ad actiua.

Augustinus. d̄ ci. 8. Duo ḡnus illis vite gnibus
s. otioso actuoso. vel eo vtroq; deposito q̄nus salua fide
ista possit in quibus corpe vita ducet et ad sequenda p̄
mia p̄nemē. interest tn̄ q̄d amore teneat vitat̄ quid of
ficio cultat̄ ī pedat nec ee debet vnusq̄sq; sic otiosus ut
ī eod otio vitalitate nō q̄rat qui n̄. sic actuosus ut ī o
pe cōtemplatiue nō ī q̄rat dei. ¶ De. Dom sim q̄rit ca
ritas vitatis. negocium ipsum suscipit necessitas cultat̄ qua
sa-cma si nullus ī pont̄ propriede atq; itriede bacadu
e vitati et habet̄ in d̄creto vn̄ q. j. ¶ De ap̄lis d̄
vita optiana dicit in cōfessione cancdus e cavol-ista
in actiue necessar errat aut ā sequēdus vitate agnoscē
dū adhuc nequit̄ vnat.

Orosius. libro secūdo de cōpictione. Nisi pius alia dixerit vi
ta cōtemplatiua nō potuit celestia contemplari. ¶ De me
ode. Memo eorū q̄ delectant̄ pulchris z caducis pt
celestia d̄ spualia cōtueri. na et apud hoīes ih̄s mos e
ut tuc thesauros suos ī reditas q̄ diuicias pate
faciant filius suus cū eos adultos ra viderint z pueri
lis lasciue vica ī pmisse. vir aplus. Aialis hō nō pci
pit ea q̄ dei sunt.

Isidorus. De summo bono lib̄
tio ca-o pb̄. Actiua vita e inocētia bonoꝝ opm cōte
platiua bō e speculato supnoꝝ. illa cois multoꝝ e
ista bō paucoꝝ. ¶ De ibide. Q̄ pius ī actiua mita pfic-
post ad contemplatiua melius ascendit. medio enī m
ista sustollit̄ q̄m ī illa utilis inuenit̄. ¶ De m lib̄ dif
ferentiaꝝ. Inter actiua z cōtemplatiua vita ista distatia
e q̄ actiua ī opibus iustitie z vtilitate p̄mit̄ d̄ sit̄
cōtemplatiua bō bacas ab oibus negocijs m sola dei
dilcōe defigit̄ vna ī ope bone cōsuetudis. alia ī cō
templatione ī cōmutabilis vitatis. ¶ De ibide actiua
vita mudanis ī vbus vn̄ dat̄ cōtemplativa bō mudo
renūcians soli dō vide delectat̄. ¶ De m eod. Actiue
vite magna sit p̄ma z cōtemplative posterior.
actiue vite opa cū corpe finiunt̄ cōtemplatiue bō
gaudia aplius ī fine acquirit. ¶ De ibide cōtempla
tiua vita p̄ tactiles ostendit̄ que sunt pulchra. sed
sterilis q̄m p̄ cōtemplatiōs ocūl mūdi opm filij ge
nerat̄. Actiua nō vita monstrat̄ p̄ syram hippis ocu
lis. sed secunda. q̄m actiō laboriosa quide e mūdi q̄
alia considerat̄. sed sēp̄ m eo q̄ ex ḡna p̄ximi vtilitate
plus exhibet̄ tanto fecundior. m opibus q̄ ī filijs
exercit̄ exemplū d̄ martha z maria. ¶ De m eode
dicit q̄ ad cōtemplatiōs ocūl bene mīre contendunt pius ī
studio actiue vite se debent exercē ut dū operose
tiue fauces exhauam̄t p̄cordia cor-mudi exhi
beat ad videndū dm̄. vita mēb̄ que a tpale actiue
gladij q̄rit a carnalis gaudijs cōtemplatiōnis re
dit a contemplatione diminoris quasi pudibrio p
hibet. ¶ De m eode. Sicut p cōtemplatiōne amandus
e dūs ita p actiuale vita diligendus e p̄ximus. ac
p̄ hōs sicut sine vtraq; dilcōe esse nō possumus. sic sine
vtraq; vita vide non debem.

Bernardus ī sermone alij vacat̄ sue cōtemplationi alij dedi
ti sunt fructuose administrationi. alij ī amaritudine cue
sue ī solam̄ animos suos tacite illuminati dei-mirabilis
ī sepulchris. sic plane sic opus e ut maria sublimi
tas-z pie sentiat d̄ deo suo. martha bō ministeriū
dic-z benigne d̄ proximo suo. lazarus aūt humilia
z miser de sepulchro.

Prosper. In lib̄ d̄ vita
cōtemplativa. Habet actiua vita p̄fectu sed cōtempla
tiua fastigiū. hec facit hoiem sui illa p̄fectū. ¶ De
ibide cōtemplativa res mūdi mūdo placit et serpit
pro deuote ī stitut̄. actiua ī b̄ mūdi q̄ p̄ cōtingit
et a pro pensius nō recedit. Actiua sollicitū habz
cru sed cōtemplativa ī q̄e z gaudiū securitatis p hac
regnū acquirit̄ z ī illa p̄mit̄.

Ysē. Bernard? In apol-o. Hec iacob mīsi cognita p̄ius hya desi
ratos rachelis amplexus meruit optime. ¶ De sim
cay-o. Aliud sane afficit̄ mēb̄ si rectificatis vbo. atq;
aliud si-es vbo. illic em̄ sollicitat necessitas p̄ximi
hic imitat suauitas vbi. et q̄d lectus mat̄ e ipse
sed ī amplexibus z lectio-sponsa. Cara sit prego
ra filioꝝ sed osculis plus delectant. ¶ De eo bonis
opibus m fide nō ficta ī dicatis ī cepit consolacō
ne mēb̄ assueta quietis quoties sibi hīp ut assolet
subsistit̄ consolacōis. ¶ De m sermone. Bonū acq
rit q̄ dū q̄ bñ ministrauerit p̄mo. fortē meliorē

qui bacauerit deo sed optimū q̄ pfectus fuit t̄ utq̄
¶ de optima pte elegit sibi maria licet nō minoris
fortasse meriti fuit apud deū humilis conuersacio mar-
the sed eloe maria laudat̄ qm̄ ip̄a q̄dē ociis bacato
q̄ ad nos spectat nobis eligenda e hec dō s. amplec
cio tēporalium si nobis impigr̄ pacet̄ tollerandae
¶ de abs̄ti qm̄ dō bacat ad tumultuosa aspn̄ et
officialiū mita ¶ de felip domus e illa q̄ bta cog
gacio ubi de maria martha congrue ma maria mar-
tha emulari digniū p̄cipue e ¶ Glosa sup̄ d
ihoīs p̄bi. ymber cū parit et oi aut pepererit pmū
id e mastrūm nō feram q̄ ad fructū etne cōte
placeris oēs p̄ferunt actiones ¶ Glosa sup̄ d
luce p. et hinc erat soror noie maria glosa. hs
bocat̄ otiosa q̄ occū e ypū cōtemplatiue dis̄ et ad
quitus p̄ri dicebat et otios ¶ Glosa sup̄ d
ihoīs ysy. ignitū in deuteri naugy rethe q̄ tue
metis. cōtemplatiua em̄ deū q̄e anīa desiderat
ede ostendit ¶ Saūc. in collacionibus pris
Sicut ep doloribus q̄ partus fructus oriūt letificus
parietē sic ex labore q̄ actione nasc̄t in aīa sectoris
dei stīa et complacio ¶ de pacis̄ma e opis actus
cio quod cū sapiencia exercet̄ ¶ Seneca in
pla subscribere in cella ep angulo licet sburge ei-
go q̄ te quoq̄ dignū fruge deo. fruges āt nō
aurō nō argento nō gemmis. nō em̄ pt̄ ex hac
matia ymago dei sibi exp̄imit. ¶ Tullius. de offi.
ffamilia. q̄ tutior. q̄ alijs mens ḡtus edita ociosis
fructuosior. bō et ad claritatē apcior. e ciuis q̄ ad
rē publicā et ad magnas res gerendas se accō
modauit ¶ De conceplacione sue d̄ nata
contemplatiua ḡtus mf̄. sub hac c. d̄ cōtemplacōe
De aduocatis ¶ Gregorius. super ez
chielē Justus aduocatus causas iustas nul
lo modo accipit nec alia dare p̄ iustitia gratie
¶ de in mobilibus sup̄ d. ihoīs exp̄o de equalibus ista ra
pientes oī singula rapuissent ad eū cū clamore
conuebant in ballibus raptis singulis cū clamore
dic̄e e subortis causaru occasionibus etia parua
sepe litigare ¶ de bi dei filij sue q̄ facim̄ paul
dubio sathane sit filij qui confidunt ¶ Augul
ti. de ciuit dei. Usq̄ adeo cupiditat̄ ardent mul
ti ut ea ex consuetudine desidat̄ leges corrumpat̄
mr̄a leges sēcia etia ipa penalis sit. q̄ nulla ia causa
possit ee sine ea ¶ de in lib. d. mā hom. oculti
studio contradicēdi amserunt sensum ¶ Ambro
sius. in lib. d officijs Contentio multū stabilitis sepe
generat scrupulū Solent em̄ in contencione talia
opponi eliminato malignitatis argumento ut mone

alt aliis inspiciū homi nec pt̄ ee q̄ cōtento exhor-
queat aliquid quod detrat̄ cōtendat̄ constringam ut mihi
alio pdat. et foris victor existat nemo em̄ patit̄ se
vinci licet sciat se vera q̄ audit. Collacio igit̄ it̄ s
nos di debet ee nō contencio ¶ p̄ma. d. apli sed a thimo
thē. sed cā. noli vbis contendē t̄ pla q̄ mis it̄ d̄ indocib
Deronimus. in epla. ad rustic̄ silibus actibus d̄
monē q̄ litigare ¶ de cū maiore etiā e periculo e
cū pari. abigim̄ cū inferiori tpe. et inhonestū ¶ Vi
trus. d̄ summo bono lib. 3°. cā. qa. vlo. et prona
i iudicio considēda sed causa ¶ de ibidē cā. 60. vna
pratū e ut it̄ im̄ gates cautas maneat. postpo
nenda e oīb̄ viris causato ut sēp̄ pficere et dicto
Bernardus in lib. d consideracōe ad eugen. p̄m̄
Consule p̄ stupuit in palatio leges sed in mentem nō
dum ¶ de lex dei imaculata cōuertens animas hec at nō
tā leges q̄ lites sint et cauillationes subuertes in
dicio ¶ de ad eccl̄e ordinē q̄dmodū i religiosa an
tea tue audire sustinet hmōi disputacones ad
uocatoriū et pugnas liberū q̄ magis ad subuersionē
auditoriū. et detractis q̄ ad ministeriū pficiunt. Corrige
primū mores et pelle lingnas damnosas et fabu
dolosa claude ¶ de aduocati sint q̄ docuerint lingua
sua loq̄ mendacium diserti aduersus innocētia erudia p̄fi
sinite sapientes sint ut faciat malū logites falsū ut
impugnet verū ¶ de sūlq̄ e ois appellacio ad qua iusti
cie inopia nō pellit nō em̄ ut grues sed ne grues
appellare licet ¶ de q̄ nō g̃natus appellat liquet
q̄ a g̃nato extendit a tēpus i. dimē pla grauis ip̄e
d̄ moribus Lotharius in quada sua doctrina de ma
lis moribus et aduocatis. ostendit iudices et psonaru
acceptores nō attendit multa causaru sed meritā
sonaru et pecuniaru. nō iura sed munera nō iustica
sed pecuniā. nō q̄d ro dictet sed quod dolositas affectet
. nō quod lex sanctiat sed quod mens capiat. nō michiat
animā ad iustitiā sed iustitiā ad animā nō q̄d licet hō libe
at sed ut liceat hō. q̄d libet paupm causa cū iniuria
negligens dimittit causā cū iustitia promouetis in illis
rigore ostenditis cū istis ex manuetudine dispensatis
illos cū difficultate reprimitis istos cū facilitate tracta
tis. illos negligēt audītis istos subtiliter auscultat
lucrū in arctia dapnū in compta. pecuniaz captatis
sed animā captiuatis ¶ falsa diuitiaru felicitas
sic diuite decipit efficit infelicē Sidonius Com
aduocatos hm̄ sint q̄ causas machinat admissi ipe
dint premissi. fastidiut admoniti. obstupescūt paciti
dedignant̄ locupletati. hm̄ sint in causis q̄ actio
cibus arripiē in collocutionibus statue in q̄stionib̄ bes
tie hm̄ sint ad intelligēdū capaces. ad mēdacium ingeni.

paccm

ad sustendedū flamei ad ignosceudū sireu hyems sut
ad fallendū vulpes ad mastendū tygrides ad seuiendū
tauri · ad cōsumedū mymotauri quoꝝ si mares af-
flauerit rubigmosꝰ amor mar-subq; mop debilis
argꝰ oculos · furia Eumenidū arguias diuinos fal-
lacias symonis consilia achitofelis · et oscula absalonis

Didimus ad alexandrū · Cumplex ē apud nos
eloqcia cois q; oibus solū propria nō metuī · arte
aut alia hꝫ loquedi nō dissimꝫ · nec facundie rhe-
tū oratoꝝ q; opaꝫ damꝫ quoꝝ officiū ē falsa
tis suoꝝq; medacia figmētare et nocētie fide
omnibus consere ac patrōis ī-os pissimos as-
signare · qui dū putat se alienę laudis fructū p
signa victoriā reppisse nesciūt se mummetū su-
e constructie pdidisse

Egitur in qua
da tragedia senece quomodo bisi ē cuida q bidet
nerone cesare apud miseros balneante · missos
q; suos circa eū amicū fuerit mfidētes et cū bidet
collegiū aduocatoꝝ ad se benigne inquit huc ppe
rate denale hom; grauꝫ ut mihi hoc base mecū balne
emus adhuc em locus superest quē ī tuam dabis
aduocati si lucro pecūa capiant deliti abiecti
et degeneres mēdacissimos habeant ē de postula
do · ī quisque

Glota imp ī pme ysocrates scribit
aduocatū habemꝫ illustris aduocatus nō suscipit cau
sam · de auaricia aduocatoꝝ quos ī prima libro
rū cā· ppo · habitab hoc dicto debet hoies multū ī rhe-
tē

De acceptione uel contemptu muneꝝ

Plō q; scribit valeriꝫ maximꝫ lib· qsito de marco
curio romanoꝝ legato sedente in foro atq; vigne
o catmo renante q; respicies magnū pondus auri qd
ei legati sampnitū attulerat respondit ego de dicet
narrate mihi sapnitibꝫ meū cum malle locupleti-
bus imperare q; ipm locupletē ē et mesentoteme
ner acie vinci nec pecūa corripi

Helinandus posse
libꝝ pi demostenes orator aut lingua causidicoꝝ
disertissima tullius cicero sic dici solet fumbꝫ ar-
gentus · apud aduocatos igit denale ē cecā ipm
sapientē ꝓbā quas mſ· d' immeritis ꝫ d' indignis

De adolescentibus · Ambrosius d' offi· publi-
cis adolescentū licentia · 2 suauis gra quemlo-
bꝫ in factis sed etiā spectat in nominibus ꝓbā quas ihū ī ipis
de innocentibus 2 innocue ꝫ tre mſ· d' sembꝫ 2 senec

Bernardus in cantica · Quid amabilius beati
do adolescentie · q; pulchꝝ · q; 2 q; splendida gemma
in vita 2 habitu adolescentis q; bē 2 q; mime dubia
bone spei nutrica bone indolis index ꝫ de eo de
ratione ad eugeniū ppm · Verbosꝰ adolescentē 2 stu
dere eloquie ei sapiē sit tamꝫ nō alius q; mysticae

hoste ipugnes et q; hmōsmodi falsis scribus dicit ille
magr- disciplīe manus cito nemini ipposueris ꝫ
m libo· de amore di· Letare iuuenis ī adolescentia tua
quos ipe d' iuuenibus ꝫ Item ambrosius in libro
de viduis/virgīa ē lapsibus adolescentia q; balsamū
estus cupiditatū fluor- ī pallidat culpantis etatis ꝫ
imp ī pb· puerum ī maturitate ē· pcessisse etates ma
turitatis · qsqs ī adolescentia positus semle maneat ꝫ
mitate 2 iuuenilis annos veterana quada gmutate
ac contumacia rugis ac corpore mutat/nā qs pt flaudis
di corpus voluptatibus affectu et ia senectutis
gelu frigidū ad sera nocendis officia deposito ia
digor ēuturis se conuertat · ꝫ Idem in libo· d' offi·
honorū adolescentiū ē tuor· di habē desire primū
honorē · uerecūdia cohibē seniorib· tueri castita
tē · nō aspnari humilitate diligē clemētia ac bēnī
gnitā q; sit ornamēta maioris etatis ꝫ Ibid quas ihū
de iuuenib 2 iuuētute ꝫ tre ihū de sembus 2 senectute

Tullius · in libo· de senec· frustra speratur ado
lescēs uel pmittit se diu victurū · quid em stultius
q; ī certa p certis habē · Adolescētia illa etas immito
plēs q; senectus habet mortis casus · facilius em
ī morbos adolescētes incidit et grauius egritant et
citius curat · in hoc ecia meliores conditiōis ē senec
q; qd' spat adolescens hoc ille ia consecutꝰ ē · esse
em debet diu vivē ille diu debuit ꝫ De moribus eciaꝫ
tigit adolescentibꝫ adiuuante 2 repugnante nā 2 de
genus hominū bō mores tāq; sponte bene nulla di
sciplina sed leues 2 leues ꝫ De sicut g· poma si
ep arboribus si cruda sint di auellunt· si vō matu
ra et cocta sponte decidūt· sic his adolescentibꝫ ta
tā auferūt sembꝫ at maturitas ꝫ Ibid quas ihū d' iu
uenibus 2 iuuētute ꝫ ihū de sembꝫ 2 senectute

Seneca · Adolescentis sit officiū maiores natu vereri
et ex his eligere quē putauerit optimū eligēdi cuiꝰ consilio regat 2
moribꝫ informet ꝫ

Cipriamus · d' pudicitia · Pudoris ornamē-
tum sicut in sembus sobrietas 2 morū pudor ita in adolescentibꝫ
sic in adolescentibꝫ obsequiū 2 subiectio 2 obedientia
rite debet · d'

De adoratione · quas mſ·
de ydolatria ꝫ tre mſ· de latria ꝫ tre mſ· d' ordine ·

De adulatione · Gregorius ī dyalogo · cū
ris tui occupato ī multis ago adulatio dā
de surrepat si ab ipo cordis hostio nequaq; actus
fuit expulsa ꝫ De ī registro · Nec nouū nec irrep
hensibile ē in electo epo ꝓbā se dota in duas pres
diuidē sed q; tunc ē qn ī hmōsmodi causis nō ep in
dicio sed ep solo fauore ē adulatoris venit electo
de messanē crescit culpa adulatoꝝbꝫ emittē ꝫ Ibid
sicut ignis arida flante grandescit sic humanū me
tē studia cōmendatione pficiunt ꝫ De cura rhetis

negligit qd̄ primo dign̄ laudibus inuenit ¶ De tri-
gesimo. Si laudibus letam̄ z vituperacionibus fragim̄ qđ
vrā mraz nō i nobis sed i aliorū ore posumꝰ ¶ De
i omel. Vivo p culpa sua capta dore qđ̄ ꝑphedimꝰ
Sed adhuc qđ̄ t ḡm̄ aliqn si ꝑsona m̄ho mundo po
tens sit for-sitan erā eius errata laudat. ne sip
nacundā autat mnuꝰ a nobis subtrahat qđ̄ pius de
locutis ꝑcendebat ¶ De m epla ꝑme alba laudacū z
vituperacōn semp ad mētē mterms ꝓponēdū t er
si t ea nō inuenit bonū quod de nobis sꝫ magna no
bis debet ⁊cricia gratari Si nō m ea nō inuenit ma
lū quod dicit m magna debet letricia ꝑstare
¶ De David em si oēs laudet et victoria acquisit t
gre sup̄ de victoria bona ¶ Gregorius na
zanzen Jn apolo Quis laudari pfuit aliis dd
vituperari. ue z tm bonū t si in suo tpe pfuit
Augustinus. De qđ̄bus deteris z nom testa
menti Adulator- t q ideo dat gsensu ne offendat eū
q optat habē gratiā ¶ De ad Jero Non alit ditet
ligo t qras mſa de corr-cōe bō ¶ De Si amicus
insultat ferendus t amicus aut si errat docendus t
si docet audiendus t. laudator- dō z errās cōfmat
errorē t adulator- ac illicit m errore ¶ De sup i pō
qm laudat pctor- m desideriis aie sue adulacōm li
gue ligant aias m pctis. delectat em̄ hoiem facē ea
m̄ quibus no solū inuenit ꝓphensor- sed etiā audit
laudator Ambrosius. Jn lib. d̄ offi. Nō tibi
amicicia nisi fallax t adulacio ¶ De ꝑspicedi t
ne adulacionibꝫ capiamꝫ amres. Emollit em̄ adula
cōibus nō solū fortitudinē nō ee sed etiā ignauiā bi
det Cirilotonus. Jn quoda ſmone. Verus
humilis cū laudat m facie cedit m corde ¶ De ad
to. depnandū ceteros oē mitem t tpe assumꝫ. a qo
dicto neq; crūl hoiem neq; mōchū ullū facile liberū
inuenies ¶ Ignacius. Heu me q me laudat pcūs
me flagellat ¶ Jeronimus. Ad eustochiū.
Caueat hō m mīa etate dictū ut sepe spe ꝓtripede
ludis eos a quibus laudari dolimꝫ ante laudemꝫ
¶ De Adulator blandus inimicꝰ t. bis dnus. plus
laudatori qđ̄ tu tibi crede noli ¶ De ad caude. dic
illis ut qđ̄ deliri audire sed qđ̄ delleꝫ ꝓ audisse
¶ De ad celsitudinem adulatorū assentationes z iocu
la blandimēta fallacie delint q̄ sūda pestes aie fu
ge. michil em̄ qđ̄ tā facile corrūpat mētes hom̄
michil q̄ qđ̄ tā dulci z molli ulnē amꝫ ferat sic
blandimēta mulierū et adulatorū. vñ z sapiens
dic. verba adulatorū mollia ferūt aīa mitiora de
trie ¶ De Et fit ut q adulari nescit a quibus aut
modus ꝓ purec ¶ De ibi. Et q tota damnas q tā

ta lenitas cordis ut ficta ꝓa contra aliena opio
nē sequi. aut qđ̄ t ficta atq; fallacia rapi dcō falsis
laudacōis gaudē ad cōnexionē sua et illusionē
ꝓ benficio atqđ̄ ¶ De ibi. Tu ergo si vē laudabi
lis esse cupis laudē hom̄ ne iquis sed illi tua ꝓpa
ra conscia q illuminabit abscondita tenebri nr̄e bit
igit dnus tuus ihesus ac vigilans z adusq; pcta
semp armatꝫ ¶ De Nos ad priaz festinates mor
tiferos sirenaū cantꝰ sūda debem̄ aures retrahere
¶ De Adulacio t ſmo vane laudis causa placedi ꝙ
hibet ¶ De Adulatorib; inimicis libet famem̄ z
q̄nus nos ꝓponeam̄ indignos z culpis rubeos ora
ꝓfitear atq; ad laudē sua mitiserq; aia letat ¶ De
pamachio z octauio. Vter bonis adiutorū si qđ
honestū habuerit de heredū t. nec amicorū lauda
da sūt dicta z bnūqđq; nō ꝓnarū sz virtū pondē
merandū t ¶ De sup math pi. Frigida dura z pā
cas vera detinare debet mollia palacia q frequē
tat mollibꝫ indutꝰ adulantes. q ponit plumaria sb
cubito. q dura petracū palpat nō pugnat ut nel sic
aliqđ benefic ¶ Bernardus Jn ſmone de co
stras suas m alienis labijs ponit nō magnū nō p
ui nō fuit milli. sed adulancū lingua nel vituperari
placuit nel laudari ¶ De Docuerūt lingua. qras
mſa d̄ multiloqo ¶ De in epla Amicicia dā habet
nomiq; obnu gracōne adulacōne dō inquā ¶ Be
da. Vanū pctū t adulacio q sicut oleū i flāma sic
audentibus i pena dare solet adiu ¶ Petrus
Damiani. Ppe ututis audire premiū sicut banos
i tractatū erigit ita bonos ac sobrios ad gratiaz ma
iores virtutis z honestatis accendit ¶ De Concilio
carthaginēsi. Clericq; q adulacoibus dacie d̄phen
dit ab officio suo q̄ rectus degrdet ¶ Boecius.
De consolac. Dum falso laudat sua nece t ut laudi
bus exhibeat ¶ Seneca Jn epla Illud ꝓpue nos
ꝓdit q̄ cito nobis placem̄. si tuem̄ q bonos
duros nos dicet qui prudentes q stob z nō simus ¶ De
Hinc doce bñ ee no qui dlegus bñ dicat sed cui ee
bonū in ato t ¶ Socrates ait. Pūte laudē mi
me decet ¶ Tullius. d̄ offi. Adulatoribꝫ amres nō
patefaciam̄ q. talibꝫ falli facile t. Tales em̄ nos
ee credim̄ ut iure laudem̄ eoq̄. mflati bonis opio
nibus t innumera pcā z errores maximos inde
mus ¶ De. falsi amici adulacōne asserūt ꝓ cōsilio
et bna t. cortū contrio s. qb blandissime fallat eoq̄
innumerabilia pcā gruenit cū s. hoiēs influi falsis
opinionibꝫ tpit irridet ¶ De lib. d̄ amicicia. Apte q
de adulante nemo nō videt nisi qđammodū exteros
t bos callidos z occultꝰ nō facile cognoscit quippe

Quintus

a

De Emulatore

qm etiã aduersando se absentat et fingure se simulas
blandit atq; ad optimũ dat manus. dmicq; se pati
t ut ro q illius t plus dicasse videat. ¶ Ibidem ad
ulacio t dicẽm hoim lenũ z fallacẽ. et ad dolũ ptãt
oia sq̃ietũ. michiq; ad libitũ. ¶ Item seneca
lib° d' q̃uor-utilitatib; dic' t tam t̃ste laudari a tpib;
q̃ laudari ob tpa. ¶ De difficilimũ opꝰ cõtemptiã
assentaciones adulatorũ ꝓpelle q̃rũ sermones ad
dolũptate ꝓpositi. ¶ Nullius passentacione
allecta mẽtis nec ad tua ꝓmerenda ꝓfiant aditũ pandas
¶ Non aceruba sed blanda uba tymeas. ¶ De di
bus esto benign⁹. nemiñ blandꝰ ¶ plautus.
In adulatores. omniũ maxꝫ adulatores semetipos lesi
dant q̃ nec figuces feras nec pugnates bestias dila
cerãtes insequũt. a cubilibꝰ depellendũt. a tactu oppmunt
¶ petronius. Adulatores ficti cũ tenias diutius tap
tant. michil pius nec pocius meditant q̃ id qd' gratissi
mũ auditoribꝰ fore putant. Pstrator-q; illa ꝓsilie
rit. flammã estuãtẽ q̃ sitit appetitum ob ee pericules sme
spe prede morat. In scopulo. doctores etiã misi dispe
rint. talia q̃ adolescentuli appetant. soli ꝓnunciãt. scopulis
¶ Mo cathastopus in scopulo dr' exploratoꝝ. t specu
latoꝝ fortuna. penes locũ ubi pisces latitant. ¶ Glo
sa. Sup 1d. ps dicunt. stati cerulestres q̃ in dicit
euge euge. plus nocet lingua adulatoris q̃ gladꝰ
p secundo. ¶ Glosa. Sup 1d principiũ ꝓpo. Nam fictis
blandis q̃ sermonibꝰ ꝓpinq; laudat. insidias ei parat.
q̃bus in periculũ sibi nec opis securꝰ incidat. ¶ Glosa
Sup 1d matthi. dimitte mortuos et' sepultos mortuos
sepelire q̃n petro. petrus et adulatoꝝ aggrẽ pmut.
¶ Glosa. Sup 1d ad ro. pb. Certus sũ q̃ plen estis
dilcõe. p hanc laudẽ q̃ nocet eos ad meliora more
cohortantis. Cum enim videt nec audit se laudari la
borat ut vera sint q̃ dicit.

De adulterio. Augꝰ In libro de cõiugijs ad
ulterinis. ois deiectus amatoꝝ sponse q̃e adul
t et. ¶ De eod. xxxvi q. vi. Qui adulter et malũ dimit
fornicatorẽ dimittit. ab incestu. penit et cum matre. Paul
q̃ cũ aliena sponse dormire. horũ ut omne pessimũ
et qd' cont' nam fit ut si diu-membro mulieris nõ adhe
concesso abutat. ¶ De Adulteria matrimoniũ z corrup
telas dignũ non instituere nouit. sed damnare nec disponẽ sed punire. ¶ De eod
adulterinis et habet in decto distinc' ibi. Sicut bo
filij adulteroꝝ nulla et defensio adulteroꝝ ꝓlicia ma
li filij coniugatoꝝ nullũ crimẽ et imputatur. Senex enim
homo qd qualiscuiz homo creatus di et et eo male dicit
tibi male erit. nõ aut ipm senem aliqñ malũ erit.
¶ De eod libo d' unico baptismo libo primo. Ysmahel

ut separet a pl̃o si nõ obsint mala anulla sed ob
sint fraudia distordia distinc' ibi. ¶ De eod libo d' bo
no coniugali. fides violata d' adulterium cũ nec ꝓpe
libidinis instictu nec alieno consensu cũ alio nec cũ
altera contẽ pactũ coniugale cõmittit. ¶ De eod libo d'
coniugijs adulterinis indignat dum si audiat adul
teros duros pendẽ sibi adulteris fuis penas cũ ita
to gemitus eos oportuerit pmuri q̃to magis ad eos
ptinet ut ute dimittere z ex eplo legẽ fidas coniugatas
¶ De eod libo d' bono coniugali. Vxor talibus ad salu
tẽ horis hõe et cõiugibus ad salutẽ geñis. qd' tam
in sustentando victu cibus illicitis hõe et in q̃renda
ple formicarius nec adulterinũ cõiugiũ. ¶ De eod
et milliam. Sicut adulteriũ nõ pt esse sme bonũ nec
nec tñ ideo bonũ est ita cõiugiũ nõ pt esse sme malũ
concupiscẽcie nec tñ ideo malũ est. ¶ De ibidem Intelle
rans t cõiugio quid aliud sit quã adulteri-sponsis
et' ois eñ desiderãtes amatoꝝ-ꝓpe sponsis adulteri-et
¶ De eod coniugijs adulterinis et habet in decto distic
cõe ibi. Undecuiq; nascant liberi si pnitẽ dicia nõ sec
tant honesti z salui erunt. Semel enim homo ep gra
tiaq; hoie creatã di et sit eo male dicendũ male erit
nõ aut ipm semel aliqñ malũ erit. ¶ Jeronimus
In epla contra vigilantiũ et habet in decto distinctione
ibi. Nasci de adulterio nõ est ei culpa q̃ nascitur sed
illius qui gignit. Sicut enim in seminibus nõ peccat ter
ra q̃ cõcipit non semen qd' in sulcis iacere nõ pa
mor z calor. quibus tepefacta fruges in geñe pul
lulant. sed ubi gramina sunt z lapides qui frugibus z ibi el
pit. sic ea dic genus humanum in utero creatur. ibi est libidus
et qd' sim et q̃ fouet z foris corporat z corpora
tis et membra distinguit. z nec ullas scire detris a
gustias semp optat. di manus de q̃ corpus extor
tet z aie. nobis q̃ despice bonitate figuli q̃ te plas
mauit z fecit z dolent q̃ nõ in seminibus sed in vo
luntate nascentis cui victoriã et atq; ultiõ
¶ De ibidem. Dñs in ihũ pb. dolent non solũ d' alie
nigenis sed etiã d' adulterinis cõmixtionibꝰ quas
ei nobis magna fiducia prestans ut qualicuiqzmo
dum tatũ ut eius vestigia imitemur. ab ipius
corpore nõ separem cum q̃ fide membra sumus ef
fecti deoq; si filij eius sumus q̃ ipse fecit imitari de
bemus. ¶ De libro primo contra iouinianum. Adulte
et in sua cõiuge amatoꝝ-ad victoꝝ-sponsa aliena
quippe sponse ois amatoꝝ et pprie et in sua ad minu
ius amatoꝝ vilis et. ¶ De ibidem. Vnicuiq; sponsus
q̃ sponse quasi adulteriũ admittere certeq; di
cit se causa fidei publice z cũ genere humano sponsis
ingri z liberos ꝓcreare mutuit. talem

pcides 2 postq̄ eporū dem̄ tenuit non dest⁹ ant partus 2 filios nec amatores sed maritos. ¶ Yldorus. in lib⁹ etymo logiarū. Adulteriū ē ad alienū thorū violatio.

¶ Clemens pp. Quid in oibus pcis adultio grue.

¶ Cyprianus. Car-thagin̄ epc̄s ad donatū Adulteriū districtū diuidet et lenocinate ac uias publice auctoritatis malo q̄ pudica fortassis ad spectacula matrona p̄ferat. de spectaculo. ¶ Idē ibidē

De aduētu xpi. gras mf⁹ de ppo

De aduersitatibus et prelijs.

Gregorius in moralibus. Nec ꝓsperitas alicui medicat nec aduersitas nūcui celat. q. 2 ille sepe ꝓsperitatis me⁹ interdicta tegit 2 iste ep confidenta aduersitatis aperit. q. g⁹. in aduersitate ꝓximū despicit. apte comitē ꝓsperis non amant. ¶ Idē ibidē. Nos nos ꝓspera elevet. nō aduersa prumbet. ut qui in solidi tate fidei firmum — neq; tm̄ in rerū mutabilitate moneam. ¶ Idē ibidē. ¶ pactorie ultus. gras mf⁹ d' pacia. ¶ Idē ibidē. plus in hoc mundo ꝑ gras mf⁹ d' honore malo fugiendo. ¶ Idē ibidē. cui oīs fortuna timenda sit. magis timenda sunt ꝓspa q̄ aduersa.

¶ Idē in eod. Semp ad cautē aduersarij animi erigendus 2 contra insidias cautela p̄meditanda. ¶ Idē in 1⁹ tro. Aduersitas q̄ bonis obicit ꝓpacio futuris ē noxia dicenda. ¶ Idē ibidē. In oportet de tua cōfidentia 2 q̄ cū bono opē aliq̄d aduersitatis in hoc mundo ꝛ̄ipit. ut plena merces in celis ꝛ̄ddatur. Idē in eode. Sto. ē dubiū bonos prauorū odia iustius dimittis q̄ intentos opib⁹ piorū aduersitatibus lacerari. ¶ Idē in 2do libro moliū. Prudens cū se aduersa petī ab hostibus cōspicit. tuet ꝛ diuine gr̄e consolatione ꝛ̄cipit. ¶ Idē in eodo libro moliū. Quāq; consolatio tribulatis et si cū aduersa patiūt auctoris nri dona ad memoriā ꝛ̄ducam. ¶ Idē in septo moliū. Illa quippe vitas ab eccia aduersitate eripit quos in talibus ꝓ disciplina ꝓmittit. Dum go mittit remittit. ꝓm tuet non valet eripi q. ꝓuersi q̄q cū quiete ꝓ disciplina negligunt habet pcm aduersitatis et afflictionis. que tpe ꝓ admittorū no meruit ereptore. ¶ Idē ꝓterea. Velut nā di gras ip⁹ d' tentacoib⁹. ¶ Idē ꝓfecto. aduersitatis et gras mf⁹ de d' monū tentacionib⁹. ¶ Idē in xpo. moliū. Sed ideo xp⁹ insidiari sinit ut et gras mf⁹ d' afflictoib⁹ 2 flagell⁹. ¶ Idē in 3o libo moliū. Non sine g̃ntissima admiratione pendo q. ihesus mt⁹ mūdi et ei⁹ spūs sed ꝛ̄plenus 2 quo maior nemo surrexit. ab aquis ꝛ̄traxerat 2 ꝓ puelle saltu capite truncat⁹. quid est q. oī potens dus sic in hoc seculo despicit quos sic sublimare

dignat̄ elegit. nisi q. pietati fidelium patet. q. idē eos sic premit ꝛ similis q. videt quomodo ꝛ̄munderet in supimis. Hic ergo colligat humilitatē quid illic passuri sint quos ꝛ̄probat si hic cruciat. sic q̄s amat. ¶ Idē in omel. ho. Vēto quisq; alios ꝓficere vitare in hoc mundo ducunt. q. d' mi⁹ portet. cū eis a primi seculo metis mē delectatio deficit. tūc eius de scia adversitas magis crescit. ¶ Idē in alia omel. Exulat q̄ nos hic premit. ad du nos ire compellit. ¶ Idē sup ezechielē. Fini metis me ad sublimitate nos ducit. nisi malecoru fiscpli asperitatib⁹ elimet. ¶ Idē ibidē. Si ꝛ̄ciores die⁹ dus adhibet. tpale aduersitate ne etna inferat. Videre ppa cui asperitas corrigendis ego fit finis. ¶ Idē in dyalogo. Nonnūq; dns illis ꝓsp⁹ magis dona exhibuit. ꝓna quedā ꝛ̄sumptibilia ꝛ̄ripuit. ut ꝓ habeat cōtra q. bella gerunt 2 devictis magnus hostib⁹ mētē no erigat. q̄ eos adhuc aduersa ferre animi fatigat. ¶ Idē ibidē. gras ip⁹ de afflictoib⁹ 2 tēp⁹ d' clamine 2 tē mf⁹ d' flagellis 2 tē ip⁹ d' tribulacoib⁹ 2 tē mf⁹ d' tentacoib⁹ 2 tē mf⁹ d' contē di.

¶ Gregorius nazanzenus. vn̄ pridē in mokesons ꝛ̄dem refert et efficit ornatior. in aduersis.

¶ Augustin⁹ in lib⁹ de vera ꝛligione. Hec ē misericordie plenitudo cū benignitatis gra concordans ut q. bonoru 2 fioru dulcedine decepti summi amaritudē penaru 2 aduersitatib⁹ erudiam. ¶ Idē in ymn d' veritate. ꝓsint ista mala 2 aduersa que fideles pie ꝓferunt. nec ad emendanda peta nec ad ꝓcurenda ꝓbanda q̄ iustitia nec ad demonstranda summi bitis misericordia. ut et illa bā atq; ꝓfecta beatitudo desideret. et ardentius atq; instantius ꝛ̄spiret. ¶ Idē ibidē. Dilectus sponsus deus itineris asperitatē facit. medii delectationē in via obdurat. ut ꝛ̄tinendo q̄ sunt in patria. ¶ Idē ibidē. Genesim ad litt. ꝓpter hoc et eius in tentacoib⁹ 2 aduersitatib⁹ monetur 2 iuste salus illa ꝓpetna q. ꝛ̄pit. et amissa ꝓ corpis dolōsitate sentit. ꝛ̄ripit. ꝓ eiusde corpis dolore 2 aduersitate. ¶ Idē in sinode d' assimpcōe. Legimus dnm ihm dolōsse flemisse fatigatū fuisse cōtumelias 2 flagella ac dūcē crucis suscepisse 2 mortē subisse nusq; ad legimus eū risisse. ꝓ ꝓspatu ꝛ̄petri vita fluisse hic plane gaudet. oēs ecia cū cepimus mundialiq; aduersitatib⁹ fatigari. scīres alia via no ꝓcessisse ꝓ qua possimus celos ꝓpinquos penetrare. ¶ Idē ibidē. gras ip⁹ d' contē di. gras ip⁹ de afflictoe. gras ip⁹ d' tribulacoe.

¶ Ambrosius in epaneticon. Infirmitas 2 aduersitas corpis sobrietas mētis ē. ¶ Idē in p̄fatione. Corona ꝓposita ē. gras mf⁹ de afflictoib⁹. ¶ Idē in sermone. Aduersa tollerare sapiēti virtutis ēpcium ē. insipienti ds pharisaicus occasio ē. ¶ Idē in sermone filii

2 eiusdem ignoranie

2 cum se ignaue t m aduersis humile 2 miserabile
fieri et m psperis insolent3 esse ℣ Circolto9
Imp 1d3 10. pbi. Hec facies vobis et tu aliqd adn
stratis patrim non labore sed corona cogitem9 sic
negociatores nō tm pelagus sz etiā libet pcare ℣ Ib
ibidē ad pncipe nrm et ad auctore 2 glificatore
fidei aspiciam9 2 considēm9 qm a malis hoibus
2 ppt3 uitute 2 ppt3 deū nr̄m 2 dnm adūsa patim
ur tuc oia facilia putabunt ℣ Idē Imp matheum bic
bi ali3 statu lapsant arbores ad folia 2 ad fructū
sic pseruoīb9 2 adūsitatib9 hoīm expectant aie ad
uitute ℣ Idē Imp matheū Cum portanum9 pdā dei
uenia mundus m pncipio sm bois oibus pspabat3 idē
q tuc fuerūt cū maiori difficultate mistica sunt
rit qz pspitas mundi spedimetū tā ex iniq
mis qz ex senectes mundus oibus aduūsitatib9 pmut3
2 ideo cōtpistibilis nō t pla qras nuf3 d afflic
cōibus Itē mf3 de flagellis Itē mf3 d tribulacoib9
Iheronimus Imp damele. oppssa pbacoibus
2 aduūsitatib9 aia barbis qz molestijs occupata du
hoīm desperauerit auxiliū 2 tota fuerit ad dnm cō
te conuersa tuc descendet ad eā angelus dnī s3 mo
dnm9 2 ep̄cutit flamē estuantis ardores ut
neq3 igneta iacula timuit mr̄ cordis arcana
penetret nec illius fornace claudam ℣ Idē dnica
m3 die 2 qras nuf3 d mūdo ℣ Idē Imp epla ad
ephe. Vnde quidē pssime apud me duos pene sūt
apud fideles gla atq3 victoria 2 p dicasse aduersos
et agnosse nō cessasse ℣ Idē vnq3 suus electis m
hac uita pmisit dns gaudia d3 tacionib9 sed ma
gis amaritudines tribulacoīb9 2 aduūsitat3 ut more
medicine pg amaru poculū redeat ad dulce
dnē et ne salut3 pla qras nuf3 d afflictoīb9
℣ Item augustinus libro sno d achademicis. cū
2 tria aia indigna 2 aduūsa multa euenerit nō te
contemnas nā si diua puidētia pretendit usq3 ad nos
quod minime dubitandū 2 credim9 si cr̄es agno
portet ut agnit3 ℣ Isidrus. In synodis aduūsa
corpis aie sint remedia Egritudo carnis tribuerat
2 mētē curat languor corpis fragit diues libidis
℣ Idē de sūmo bono lib. 3. ca. p. Vnū sū plus for
midat pspa q3 aduūsa qz dei suos pspa docuit sed
aduūsa fregerūt eruditū 2 defendit ℣ Idem In
hac uita deus parcit ipijs 2 tm nō parcit electis In
alia nō uita parcit electis 2 nō potest iniquis ℣ Idem
ibidē ca. 9. Ad magna utilitatē dīno iudicio mens
iusti duūsis passionib9 2 aduūsitatib9 agitat3 p qbs
si nō minus caueret sed deo gr̄as egerit sue qz culpe
qz talia pati dignus sit reputauerit hoc qs3 ex passione
tollerat ei p uitute reputat3 qz 2 dnā recognoscit
iusticiā 2 sua intelligit culpa ℣ Idē ibidē ca. pbi
Seruus dei victa hac mūdi pspa cōtriuasset dū ista ad
uersa senescūt ad celeste desiderū ardentius ep̄cute
t ℣ Idē dei seruus et qras mf3 de futuro ℣ Idē
ibidē ca. sto M. ute finite pmia diligēt ep̄rogi
tat oia aduūsa dicite pnīs eqmunt3 portat qm ep
illius dulcedine hanc amaritudinē temperat 2 epil
lius etnitate hanc trāsitoriā despicit brevitate
℣ pla qras mf3 de afflictoīb9 Itē If3 de tribulacoīb9
Bernardus Imp cantica qui tribuit et m hīs tpe
manes pfectis ex eis si dicta putas emoztua
2 nō magis suppssa. velis nolis mr̄ fines tuos ha
bitabit aduersarius iebuzeū. subiugari quidē
pt ep̄tminari nō nō pt ℣ Idē m simone Soleti
t pmoztua cōfusione et qras mf3 d tepientib9
℣ Idē m epla. fidelis epstat sermocinatio mr̄ fragilibe
ritate subintra qz nulla nocebit aduūsitas si nul
la dulcet3 blandit3 ℣ pla qras mfra de afflictionib9
Itē ifra de flagellis. Itē mf3 d tribulacoīb9 Itē
mf3 de tēptacoīb9 Itē mf3 de patientia
Beda Imp epla petri Sicut aurū t fornace
clausū ignib9 examinat placuit nō foras cui9 ser
fulgoris appareret Ita fidelium constantia me ifide
lium pssimas 2 aduersitates contemptibilis q dē bi
det 2 stultas sz ubi tēpus tribulacois fuit tuc ē tribu
lacois 2 aduūsitatis aduenerit tuc ē fie
rit gla q3 tū de flammis passionū 2 aduersita
tū p̄fecerit eorū intus 2 hominis postendit ℣ Ia
Imp m3 d. Quisq3 d causis et qras mf3 d afflictoīb9
Filogonius mittit In epla ad anastasiā ligri
ne uide ne habeas ep̄ hīs q3 prie t dnicis mfertis
aduūsa nō eam desperes sed pbans cito dns ad te
placitū tēpus conuertet et quasi p9 noctis tenebē
florida diei lumine aspicies atq3 p9 glaciei frigus
aurea tibi tēpora 2 serena succedent Sic ep̄ eni
ut lumine tenebē antecedant Sic etiā p9 tpis
tate salus fruitif et uita p9 morte p̄mittit. v
no etiā fine concludit3 hui9 mūdi pspera 2 aduer
sa. ne nec tribus desperatio nec letis elatio dicta
bilis etiā t mar3 q3 naucule mr̄ corpis beatificat
quondā igit3 naues fortissīe carnaliū nepibus
solidate crebros equoris cōcutatos fluctus illese
pretereūt. Quondā uo fragilis nūctura ligniorū
etiā in tranquillo dictū morti conficiūt cursum
Seneca Ad lucilliū in epla lxxvij. Nō sū uta de
mens ut egrotare velim sed si fuerit egritudo
michi effeminate facta. nō est pati tormenta et
aduersa optabile t sed pati fortiter ℣ Idē eidem

m epla hyppbm · Tria m oi morbo gna sut · metus
s· mortis dolor· corpis z tmissio boluptat ¶ Idē
erdē· Dole nemo pt Balde z dn dic eñ nos ama
tissa mr na disposuit ut dolore ad tollerabile
fiat ad bitutē· demq tollerabilis t oib morbi pa
tiētia si contēpserit ad qd qlibet morbus oib mi
nat id est mortē ¶ Idem erdē ibidē· Noli mala
z aduersa tua tibi ipi facē gnosa et te qrelis
onerare· sems eñ oib dolore t si michi illi opio adie
cerit lenie eñ dolore faciēs si lenie putes ¶ Idē
Quod acbn fuit occidn t tulisse· male t eñ ma
li sm fine grande ¶ Idē in epla bi· ad aplm paulu
sterum eq· aio ut utrūq foro qd sors cōcessit do
net inicta felicitas finē malis z aduīsis oibus i
ponat ¶ Idē ibidē dn· bonq qcq ei acciderit eq·
aio sustinebit scient eñ id sibi accidisse dnina le
ge qia bn̄a presdit ¶ Idē erdē in epla hyppm
placeat hoi quodcq deo placet z ob hoc ipm qd deo
placet ¶ Boecius· In qrto d' compola· Vir
sapies z bonq molestē fre no debet cū i fortune
ctamen addūcit eplor eñ virtus vocat qd sub
duribus nitens no supat aduīsis ¶ Icholome?
In almagesti Dn in mudo ymane doluerit cor
pacies aduīstrabq ppararet ¶ Leo papa· In
mone· Vi sibi factura t aia ut palma labor ū
qua sibi subtili multi inimicis aduīsancbq sentit
bibus cōtedat eripe ¶ Idē qras if ca· xxo· Ite
de afflictionbq Ite mf de flagellis Ite mf d' pse cu
tionbq Ite mf d' paca Ite mf d' tribulationbq

De afflictionibus et flagellis.

Gre
gorius i mōlibq xi tuicuq ampietatis bite
qd pssmas nobis ipmet afflictio· pna tis sit q
patim si rdor damnu· qmd biberit ad patibulu
q nos mutat ad celū ¶ Idē Bd ezele Si ipe hic
sine flagello no exist q sine pcto bemt quomo
flagellis digm no erut q hinc cū pcto bnerut·
¶ Idē ibidē Precē ut petantes etē· qras if d' mi
seria ¶ Idē ibidē· Vibes erutas et· qras mf d'
pemb pcorū ¶ Idē fin metr m de qre sup xo
ca· ¶ Idē i xpm mōlin In hac mita et flagellis atte
ri et dnis aliq tēptari mte t p illa eñ rpi
gnis ne dia p pria diligam Et multus eñ diator
amena prata cōspiciens oblimstrit q· tendebat
p ista bō supplicia cōpmimu· ne mtuser eptolla
mu· et ut no sibi sed dno tribuat q longe a p
dicione exist ¶ Idē in qrto moraliu cū Balde
sint occulta iudicia di tuc ty occultiora sut cuiq
bonis bene t z malis male qd de bonis cū hō fit
mercēn t ut hō fiat ut pmoti in melq crescant

an latenti dei indigo sp dmnerit et cū malis male
t incerti t ut hō sic corrigat an sic eoñ pena in
piat et in futa nūq tpa tminet ¶ Idē in lib· xo mō
lin· duobus modis in hac mita indicat hoies dns· a'
qb q mala pncia ia mcipit n rogare et tri-meta sep
cia· a' qz tri-meta sepcia flagellis pnib; eoz gnt
eos quippe dn̄ dnm; z pia age z multa cr udelia
tollerāe ¶ Idē flagella bonoz a' dicia petita pmi
gant a' q poterat petrari futa dmutat ¶ Idē du
pliciter quedq dns oipotes pmittit et flagellat et
condolendo t miserie pereūtis z cōgaudendo t mis
tricie indicis ¶ Idē electi mes rbus dicbq· i dest nel
labore cōfusiōs nel tēptacōe pbacois nel fortu
solucois attrit atq ipa attritione liberata pgrat
nel pgrata liberat ¶ Idē in regist· Gnoz di humili
tas in afflictois tpe debet maxie appare ¶ Idē ibi
dē· Pena pns si afflicti aiaz conterit fis t culpe
predentis si dō ipm ad tiorē dn̄ no cōmittit ricu t
pene subsequetis ¶ Idē Sut flagella positos flagel
lis digna cōmittē cont ferocē t superbie z semē
tis actus iracundia pnocare ¶ Idē in 2do lib· mō
lin· Si ista placē deo stm; patr aut nulla ms; q dō
placuerit possum; ista sut cuncta q patim; vt bal
de in ista t s' d' ista passione z afflictōe munera
mur ¶ Idem in· 8 moraliu Unusq d' passione mun
rat quid aliud q iusticia seriebis accusat t pmio
re gō se dir quisq factore suo estimat si cont fla
gellu di qrela parat ¶ Idem in xpo lib· mōlin sp
illud Job xxxo Inspiciat sut n z pualuerit z no
sint q sit et anpliū· Dicat hoc bt Job d' maligne
spiritibus videlicet hostibq occultis· Dicat z dmd
sa mat ecta d' pravis psecutoibq s· d' adūsarijs
aptis z pr̄ q ipe insidiantes pualet cū eos qb capte
ad malū t the negant bona simulando puertit· Sed
qua rōe mte dō no sint q si et anpliū· n qz dō opb
eos qb tetim diligit aliq ad eps delingt· Hinc
ps deptat dicens Non me delinquas ut sp̄ps· Deli
qui ingit se ad modicū posse breuit monerat q ne
desp̄p rdingret petebat Deos etem suos dns be
nendo admonat delinq do pbat domo sanat tribu
lacōbq tēptat Iusti quippe aiaz gra vocat z tēp
tatio pbat a' mīa regat ¶ Idem ibidē opb dō elec
tōn suoz adūsarios tpaliter pmittit ut creste ut p ma
loru sentia pmergat mita bonoru· Vnusq quippe dns
adūsarios bonis ee pmittit nisi eos qtū p desse
videret na dn̄ iusti seruit tuc iusti pmergat z d
tribulati mocetur militat vita pauoru dn̄ hac p
medo humiliat z humiliando semp ad meliora for mat
dn̄ rte quoz p salomone d· Qui stultis e sinat sapien

Sed tñ sepe conspicim⁹ sapientes subesse stultos aut arce diadema tenē sapientes seruitū obsequi stultos tyranni eiusdē dñi. Quomodo igit̄ diffinitio ne dme sapientie stultus seruit sapienti dū plerūq; ipse mre tpalis dominū copmit & oppmit.

Sed sciendū ē q; cōtē sapientis vita dū stultus pmmeans tñ ore pbis epcepit dū ipse laboribꝫ fatigat contumelijs lacerat ꝙ ferē euidē ab oi victorū rubigine virendo pgat. Utilit̄ dō sapienti erūa dmando seruit cui euidē ad melior̄ statū puenire possit. Sic nonnūq; pupillis dñis ad disciplinā magistrorū sūm ꝑmittit tñ et pmittit & seruit & tñ esse sūm nullo modo desistunt q; ad hoc ipm ordinati sūt ut ꝑficiendis dñis suis erūa seruiendo stimulent. Vana igit̄ malā ꝓbor̄ bonos dū cruciat ꝓgant. Utilitati ministrorū militat erūa prauis iniquor̄.

¶ Dē m omet. Pfectū adipiscī dñicū qui mēs mā & mīe tēptacōes dyaboli a delectatione atq; ꝙsensu nodis oibꝫ refrenat & iter cōtumelias ꝓpri custodit ab odio & mīe flagella dei custodit a murmuratōe.

¶ Dē m bij mōtū cordis mens mā sorti desiderio m deū dirigit̄ q; sibi in hac vita fit amarū dulce epistomat & pce qd̄ affligit ꝓsens putat. Tūc sine erūa p mortē appetit ut optime vita plenā possit.

¶ Idem m omet d' iugulo vndiq; protim & amaritudinibꝫ ꝓpriis et cū cecamēte ꝓas amaritudines amarā fugiēte mundi seq; & labenti in hēm⁹ sed q; fugiēte seq; nō possum⁹ ideo cū ꝓpō labim⁹ q; tenem⁹ pla gre sup d' addipiscentibꝫ ꝙte mf. de timore hūm⁹ vite ꝙte mf. d' despctu mundi ꝙte mf. d' amore mundi.

Augustinus in lib⁹ d' academicis. Si exceptus es a passione flagellorū exceptus es a mō filios flagellat cui ob eā filiū que diligit.

¶ Dē sicut sub duo igne aurū rutilat & palea fumat & sb eode flagello palea cōminuit et fructa ꝓgrauat sic dna et eade tribulatio & afflictio bonos ꝓbat & purificat malos at damnat dastat & exterminat.

¶ Dē m ser. d' assūp. Regimur dūm ihūs & nutrit̄ cū ꝓ. ꝓa gras mf. d' correctōe dī.

Ambrosius. Sup bti immaculati. Pax et magnū sit a testimonijs dī no dictmes cū multis affligit multus ꝙsequit.

¶ Dē sup luca corona ꝓposita subeūda etamia fuit. Nemo enī ꝑt nisi decertauerit coronari. Nemo ꝑt brāe nisi certauerit ꝓpter coronā maior. et fructy vbi maior. et labor & afflictio flagellorū.

¶ Dē ibidē ꝑ pus ab apl̄o sūo & disciplo bonū fit di & a malis sūs flagellari ut a socio tuo tu desertus a socio tuo tu ꝑditus & afflictꝫ moderate ferās tuū euasse iudicū tuū perisse bñficiū.

¶ Dē de offi. Is q; d' iniurijs & afflictionibus cito monet̄ factus se dignū videri cōtumelia dū vult ea indignus habeat.

Chrysostomus sup matheū vij. Cū mala sanctis affligunt̄ tūc spualia florent.

¶ Dē Sicut vinū flatu lapsant̄ arbores ad folia et ad fructy sic afflictionibꝫ & flagellis excitat̄ aie ad virtutes.

¶ Dē m lib⁹ d' vocatione gentiū intelligē debem⁹ q; & ꝑ penas & afflictiones mīe dī nō hoc cū ira passibili sed cū mīe ineffabili clemētia facit medet̄ nō ꝑmittēs affectū vicij libenter baldeq; inuitꝫ ꝑmittere cupiens in posterū nos iteratos vicior̄ curare languores.

Hieronymus in glosa sup ihī. d' osee Bepia vias tuas ꝑ mias & ꝑ prudentia dei sepe nobis subtrahit̄ q; cupim⁹ misp & affligit ut sic ad eū reuerē cogam⁹ adiutꝫ eius virtutē & afflictō corpis.

¶ Dē nec ē licēs sūs in hac vita et ꝙ re sūp ꝓpō. ca.

¶ Dē m epla ad castriciam Quatos enim⁹ et sūmos & publicanos mādē sāguine fertate linqs ꝙmus brāe multos et tñ flagellū nō oppugnat̄ ad eāt nacula eorū nec cū hoībus habitant cū ecclīo videam⁹ sēs bonos egr̄tudinibꝫ & egestate tot⁹ q; virtutis eni⁹ multi ꝑfecti reges Josya sanctior. et tñ egyptio mucrone ꝑcussit. Vinus erūa ꝑ paulo ꝙ sublimior. et tñ nero manū glādiū cruentauit. et ut d' hoībus taceā ad ultimū dei filius sustinuit ignominiā crucis & tu beās putas ā felicitate frena & delicijs ꝑfluit. Magna enī diuina & q; dñus ꝑcutit̄ in hoc mundo nō castigat. nō enī pat diligit filiū q; flagellat nec magister discipulū erudit nisi quē videt̄ audacior ire gressū. Ozeas erūa infirmū cōtinuo desp̄at.

¶ Dē in alia ēdā epla. Libenter mittit afflictiones & flagella pacias ut tuā in fructā ꝙdā deserat̄ nō enī indicabit dus bis in idipm.

¶ Idem Vtinā ob dī mei nomē atq; instricta & munda me infidelitā ꝓbare ꝙte & affligat dūmodo in opprbriū meū polidus ꝑmaneat sī mundus tantū ut a po. mear laudari & ꝙ pollicitacionis ꝓare inuenē.

¶ Dē ibidē Grauamo ab meo q; digmus sū qui mundꝫ oderit & affligat.

¶ Dē ꝑ bona & mala fama a deptris & a simistris mūdi ꝓpi ꝙdit.

¶ Dē eadē in hō. sctō ꝑsecutione pamphate & tyrannor̄ potestatibꝫ nec mortis cruciatibꝫ fuerim⁹ afflicti tanto ꝙ ꝑfectio nē in futō meliora ꝓmia consequem⁹ &c.

Isidorus. D' summo bono lib⁹ 3⁹. ca⁹ 3⁹. Cicinus libera carmē scripsit̄ qui ait & dō q; ꝑ carmē

flagella ceus corrigit ¶ Idē ibidē ca° 5tō · ois di
na pressio z afflictio a' pm gacio mte pītis ta'ni
ū pene sēptis · Ita quibus da flagella m hac vita
michoant z m etna prussione p dm tant bñ p
moysen dns dicit Igns qui desert i mu mea
z ai debit usq ad mfm nomissima ¶ Idē Qui
flagellis affligit habeat m oculis cordis illa
q dolutarie posuit dns ū ad flagella p nobis
¶ Idē ibidē A quibus da dicā solet no indicabit dñs
bis i idipm · q ēt no attendit id qd' alias scptm
t Jhūs ppha isral d' tra egipti libe stēs eos q no
credi · p Qui eū sī bna culpa bis no pcutit b
na tñ prussio mitigit que hic cepta illic pficit
ut m hijs q' ono no corrigit predictū prussio
flagellor ū sep cū sit ūcm tor metor ū hic eq
m pūs scrbit dpiant sicut dyploide cōfusione
dyplois em dmplex destructio t quo figalit dn
ūt qui z tpali pena et etna miserabilit dap
nabit ¶ Idē ibidē ca° 6° Ad magna vtilitate
diuino iudicio mens mstī dmstis passionū affle
ctionibq agitat x sup pp° capitulo ·

Bernardus Buy qui habitat Jn mundo isto
quasi in ctaniis studio positi ubi ppius mortuq
t Quis q° timore nel plaga z flagella p
ppō no suscepit m fisto iudicio qi miles tēpta
tus appebit ¶ Idē Beatus miles no dolebit
suas afflictiones z flagella qū beningm su ingt
ppheta iuuet ¶ Idē m simone d' ramis palmaq
hec t dia dicit tribulacio pūs et afflictio dia dñi
cuitatis habitacul dia gle dia regni ¶ Idē Ito
fuit condigne passiones z afflictiones hui tpis
ad preritā culpā que dmittit nobis · ad etna
pena q dmittit nobis · ad fut a glam q pmit
tit nobis ¶ Idē m ser · Quid t hic mi labor
z dolor z afflictio spūs · Comedē dic q fames
te cruciat et nr labor t uma do fames gmor
t ideo comede nostis et labore ¶ Idē ibidē Me
mo m hō stēs pt hinc q̄p̄ habt qū quidē nec mstr
mstrus misticia nr imstrus iustitia faciat nr do
liptuosus doluptate nec curiosus curiositate nr
abitiosus iam gla pla q̄ras mfm d' humitate hu
te Jtē de temptacionibus ¶ Item ylidrus
De summo bono · Non oportet epm x q̄ras mfm d'
epis ¶ Idē ibidē ca° 3° ca° 62 Qui dicte fuit pma
diligent excogitat oia flagella dite pūs eā
mmit portat ¶ Idē Inuites x q̄ras mfm d' co
temptu mūdi ¶ **Origenes** · Jn quada omel
Nil in hac vita finit nil rubi nil stabile sed oia ifma
oia fluxa caduca oia talia z trasitoria pūs mita

ptrasit q metus cū senestrit · honor aufert dmn
cie fugit delicie pesit sicut aliqs fugitiuus
pla q̄ras mfm d' contemptu mūdi ¶ **Guido car**
thusiensis · longa tēptacōe petit q longa
dita petit Temptacō t cū dita hois sup hac
¶ pla q̄ras mfm d' tēptacōe

Beda · Duy martū · Quisq d' causis afflignt
hoies molestijs cruciat · a' s' ppt mitta aggredi
ut Iob z sci mitiores · a' ppt humiliate cōfortat ut
paulus ab angelo sathane · a' ppt pcta ut
fugienda z corrigenda ut maria soror moysi
z palitici qui no mstī dimissis pctis potuit curā
ri · a' ad glam ut sicut cecj nati · a' ad ūcm dñi
nacdis etne sicut herodes bñ t pus causas pe
nales quas t pfero tales · Est elephantia p cul
pha tactu mala · p cecū natū ppm stio significatū
ora finat paulū Iob z inde pbat Transit m etna
p herodē pena moderna ¶ pla q̄ras sup ca° ppo
stē d' patia Item mfm d' tribulatōibus

De affectionibus aie bonus · Augj
de ciuitate dei Apud nos in pta scripturas sancta q
doctna ciues ste ciuitatis dei in hac mte peregrinate
stēm d' inuitores metuit cupit q dolent z gau
dent et q ira t amor eoꝝ ustas odi affectiones ane
habet iras ¶ Idē ibidē libo° pm Stoici negauerūt t
q̄ras mfm d' alo ¶ Idē Recta uolutas t bona amor
z uolutas puersa malus amor z amor g' mihi rans
habē qd' amat cupiditas t Io at habens eo q̄ fm
ens lētia t fugies amit qd' ei aduersat tri · t Io
q si accideri tristia t prude mala fuit ista si ma
lus t amor bona si bonj ¶ Idē in libo d' pacia · Vo
luntas bona idest uolutas fidelit dō subdita · uolū
tas sanctitate supni amoris accepta · uolutas q di
ligit dm et p̄mit ppt deū · sine amore d' quo p
rīspondet apls petro dne tu scis q̄ amo te · sine tri
de quo dicit apls paulus in timore z timore bñ
operū salute · sine gaudio de quo dicit ide
semp gaudetes in tribulatione patientes · sine tristia
quale ide apls dicit se habuisse magna p fratres
suos · q̄ cuiq amaru et aspera sufferat caritatis
dei t ¶ Idē In libo d' ecclīs dogmatibq · Nullus
stus z mstrus curet pcto nec tñ ep hoc d' sinit ee
mstrus z sēt cū affectu bono teneat sanctitate Io
in libro soliloquiorū · Vitomagi videt augen spes bi
deude illius cui desemet ostenso pulcritudis tātoma
gis ad illa totus amor et affect conuertit ¶ pla
q̄ras mfm de uolutate bona Itē de uolutate mala
Itē mfm de appetitu Itē mfm ppmo capitulo ·

Isidrus · d' summo bono Quatuor sunt q̄stiones

affectuū quibus mēs iusti tedio salubri cōpungit
idest memoria preteritorū fructuosa. ¶ Cōsideratio futurorū penarū. Consideratio pegrinationis mee huius
uite longe mitigat. Desiderium supne patrie q. q. to
cius ad eā baleat premere. ¶ Ambrosius lib⁹
primo de offi. Affectus trans opi tuo nomē imposuit et pla
nsit affectus q. sensus

¶ Auctor de spū et aīa. Habet aīa quinor affectus
quibus exercet ad ututes. Dolor macie de peccat. timor de
pena. desiderium de promissis gaudiū de promissis quia ex
cincia sunt ututes. ¶ De affectib⁹ aīe q. dripitur ee dmos
nel gaudium cit⁹ de eo q. amam⁹ nel gaudendū speram⁹ et de
eo q. odium⁹ ita dolem⁹ nel dolendū metuim⁹ et ab
hac concupiscibilitate gaudiū et spes. de irascibilita
te dolor et metus oritur. qui quide quatuor affectus
aie om sunt dictorū atq ututū. quedā putripia et quasi
cois matia nel origo

¶ Bernardus. Sup cantica habet affectus locos suos
p quos se exercet cū bonū p duit. Ubi gratū timor meri
culosus dolor gemebundus amor iocundus habet lo
cos. ¶ De timore sancto. Cōtritionis ad me
tum toto corde bono. Cōtritus igit amor tuus ut metui
omne diligens mihi dic a exercitio ppter ipm. Cōtritus exercitat ad
ipm timor tuus. et pinus et timor oib⁹ q. metuib⁹ a
liqd pter dm a no ppter dm. Sic exercitat gaudiū tuū et exer
citium tuū cōtritus ad ipm. Hoc aut ita fiet si sedulo de
lectetis nel doleas. Quod cū puer sit magis q. letus
cū male faceret ira et mortē optat. ¶ Boetius. // sedm
De consolatione lib⁹ 2⁹. et mentibus homm dari bonum
naturaliter inserta impeditus et ad falsa bonum error
abducit. ¶ Seneca. Oēs homines tendunt ad gaudium et
unde stabile magnum et consequat ignorant. ¶ Gul
lelmus. In prima rhetorica. Quedā mala dis nobis inserunt
pietate religione ultrice. ¶ Plato quinas nisi⁹ exercet. pro
ximi de appetitu nali. Item nisi⁹ de dolitate bona. Item nisi⁹
de dolitate mala. Item nisi⁹ de desiderio.

De affectionibus aie malis. Gregorius
in moralibus. Ofens mea ab initio oris secreti
sacrario excussa me deficiendo dolore deserit. mo spe
dempnit. modo pauore depat. mo falsa hilaritate de
lapsat. ¶ De ultimis timoribus ymaginem timenda sue
rei dampnis in distractionibus. promoti in cōfusione mea
delinquim⁹ ita ut modis nos semp alienatibus impedo
exercitat metus si egrit letitia demulceat et dolor af
fligat. ¶ Augustinus. In libro de libero arbitrio
Voluntas mala sine impeditate rapiat sine timore reti
neat sine letitia diffidat sine tristitia consumat atq
in hijs oibus ai eo ptinebacumbit quinq sint alijs nel eo
rpe grauora contempnat et perfruat. pter eā sine alijs

sine inscitia sepat decipe. ¶ Deus in epla Sapies no
metu fugit no pterite imitat. pspis no attollit mer
cedibus nigrit. ubi em scripta ibi ultq tabi ibi costructa
ibi fortitudo. ¶ Ambrosius. De ligribus sunt aīe
bestie q. timor eqm q. timor asinus. s. ira cupiditas
timor et voluptas quibus singulis cū cepit agita
ri negnaq seipam cognoscit. ¶ Hieronimus.
In ore sup Joelem. Caudem tue egritudo qui et mea
nos comedit. ne locusta nos bastet grando hinc at
q illinc bolitans ac gestiens letitia p dilsa se iactis
. ne bi uenus idest pauor et fluxi metq radices
sapie dnor et. ne rubigo s. desiderium fluxi res
inutiles concupiscat et nos p fetat adimuam.

¶ Boetius. De consolatione. Omne si bis timuerit
Gaudia pelle pelle timore spem q fugato. ne dolor
assit. ¶ Seneca. Hoc habet oib⁹ affectus ut in q.
ipe insanit. nisi de pterito. alios fiunt. pla q. nas in
fra de bonitate mala. Item nisi⁹ de gaudio malo. Item
nisi⁹ de timore malo. Item nisi⁹ de letitia mala.

De alea et aleatorib⁹. q. nas in summa confessorū.

De alimento. Quenas in fra de cibo et⁹.

De ambitiosis. ¶ Gregorius in registro. Sic
Sicut is qui inuitatus venit. quesitus fugit
sacris altaribus apponendus. Sic ille q. ultro abit
nel importune se ingerit. et proculdubio reprehendus
¶ De Sicut locus regib⁹ desiderantib⁹ negandus et ita
fugientibus offerendus. ¶ De Decuit nobis et de
decet pietet. q. sacerdotes et clerici sibi ducatū assu
munt. qui ep⁹ ordinē religiose militie no dederunt. ¶ Is
ordinate ad ordines accedendū et ita casu appetit
q. ad summa loci fastigia postpositis gradibus p abrup
ta ascensu quirit. ¶ De Semiarat q. edificati pietes
non pus tignorū pondus accipiunt nisi a nouitatis sue
tuore sicentur. ne si ante ponderi q. solidet aci
piant ruina sil. ad tria fabrica deponat. ¶ De in
pastorali. Nulla ars docet presumit nisi pius inerta me
ditatio destruit. Abi pius ergo pastoralē magiste
riū qua temeritate suscipit. qui aut ē ars artium regimē
animarū. ¶ De Sacrū officiū no solū no diligit sed
exercitat nequit. qui ad culmen regis anhelans in occulta
meditatione cogitatione in cetera oīa subiectione pascit
laude gaudia letat ad honore cor elenat. rerū affluen
tia habundancia exultat. ¶ De nequit laude cū sapiet
fugē. qui adhuc adiecit cū decuit anhelare. ¶ De
ibide Sic. ad osee. Hii regnauerunt et no ex me. pnces
cipes extiterunt et no cognouim. Ex se nati et no ex pa
tribus. Sum⁹ reges regnat hii qui multis filiis ututibus ne
quaq dimutus vocati sed sua cupiditate accensi cul
men regis rapuit. q. assequat. ¶ Idem. Mea fiducie me
dens. Desperat qui in fronte alios portat. Mea mente

poenis

// alios

deū locū mitt̄ere/ris actripit/ qui se familiare eius ꝑ
bite meritū no cognoui/t. ¶ Cuius em̄ lingue nomina q
dū is q̄ displicet ad ꝓtendendū mutrit/ uratū iudicis
animus ad detiora ꝓuocat/ ¶ De Quod dicē pudet
z gñe tacē t regendi rectores z q̄ docendi sūt docto
res no erubescūt/ uideri. nec metuūt/ ducatū alui
ꝓuidentē/ assumūt/ q̄bus oīb⁹ uia ductoꝝ ignota t z
q⁹ nec ecīa ꝓpīmet/ gradū ignorat/ ¶ De iij mi⁹ libꝰ
ꝓpīj in fine. Numerari culpe nequit/ q̄ habende
ptātis amore ꝓpetrauit/ ¶ De iij regist̄o. Quia hor/
tatus mſr̄. de dignitatib⁹ z honore. Augusti
nus. De cuitate dei. Locus ſuꝑior ſme q⁹ ꝓpīe regi
ne pt/ ecīa ſi teneat/ z amīstere/ ut decet/ ſi mederet
appetit/ ¶ De iij libꝰ d' tēm̄te. Horres dyabolū tanto magſ
imitant/ quāto magſ negligūt iuſticia potēcie ſtudet eius
q̄ adeptione lētant/ aut cupiditatibus mſſanant m⁻
¶ De libꝰ vj de tēm̄te. Nemo ſcīs gaudet ꝓpa potestate/
De d' doc⁹ ꝓpriana. Sic debet et ꝓpiamus ut/ no glōiet
ſup alios hoīes. Medit/ t deus ee ſup bestias. debes aut
bellū/ t esse equalꝭ ¶ De d' n. dei. hoc q̄d dī t ſupbe
ale ſpūs inflatus affectat. amat q̄ ſibi in laudibꝰ di
ci pce ſubiectis et debellare ſupbos. Sed licet ei ipſi
ſeruant/ ipa tñ ei demādi libido dnat/ ¶ Pla q̄ras ſc⁹
de dignitatib⁹ z hoīe. Ite d' honoribus z dignitate
Ite d' potestatibus z ꝓtate. Ite d' platis malis. Ite d' glā
dama. Item de iactantia. Siricius. De ſimo bo.
libꝰ 3⁹ ca⁹ xxvij⁹. Cum ꝛegimē ſacerdoti contendit/ accipe a
appetē/ ante senectutem dignitat/ ſi uita honori/ sit congrua
quod ſi non/ discrepat/ humilit⁹ ad id ad q̄d vocat/ accedit
Reatū quippe culpa geminat/ ſi quiſq⁹ ei culpa ad sac
dotale culmen aspirat/ ¶ De ibidē Cum ꝓpt̄ hō. consecra
te sanctitatis ꝓtendit/ ut/ alijs q̄s/ posse possit iste
no distripuiſſe/ ꝓpi sed ꝓpitatis z amoꝝ ꝓpi/ sectatoꝝ
q⁹ no ꝓ dō sed ꝓ ſcī honore portare studet/ crucis
ꝓpī contumelia et/ labore/ ¶ De iij eodē. Non debz
honoris ducatū ſuscipe qui nescit/ alios finite/ dirige me
lioris ꝓtende. Neq⁹ em̄ quiſq⁹ ꝓpt̄ hō. ꝓficit/ alios ut sub
ditoꝝ culpas corrigat/ et ꝓpemet/ uicijs ſeruat/
pla q̄ras mſr̄. d' dignitatib⁹ Ite d' platis malis Ite de
potentibus Ite d' iactantia. Ambrosius. Cum
lucta. Si dns in⁻ſtus ꝓpa deſeruit/ tu aliena cu⁻ qras⁻
Si tutoꝝ oīm ſcī gradū subeunde paupertatis utute cohor
ſcī cu⁻ tu fastidis ad q̄d natus es cu⁻ appetis ad q̄d de
beas. Cauē insidias caue fraudes ¶ De Vi. dnaco
mūdi a deo t opa no mūdi a dyabolo Ita ecīa a dōpti
tñ ordinato est/ sed a malo t ambitio potestatis
¶ De Sepe quos nulla uicia delectant/ quos nulla potuit
mouē lupuria. nulla auaricia subuertē fecit ambi
tio dīnosos. Habet/ em̄ forensem gñā domesticū
stolus et/ ut dicat/ alijs ꝓnus seruit/ ¶ De habet ambitio

domesticū periculū. ut em̄ dicat/ alijs ꝓnus obij ſmitet
tuat/ obsequio ut honore doneꝭ et dū ſibi/ oīa ce
ſublimior fit. oīa inferior et/ ꝛdemissior. Hiericho
mus Cui ꝓ matthēū Euadet/ dyabolus hoīes ad honorē
ducēdos ut auferat honores celestes ¶ Pla q̄ras
fra d' honore malo. Ieronimus. Ad eustochiū
Quoties ambitio ſcīs te delectat/ Quoties in multis alios
videris gdūsu toties padiſti mēte tuā/ stende Cui opec q̄d
futa sis z dices. Quid em̄ michi et/ mundo/ et/ uane q̄d lo
lium ſup tritico. Bernardus. De consideratione ad
eugen ꝓm̄. Ad ambitio abiectū crup qualitē oēs tor
quēs oībus placebis. Nil em̄ actibus cruciat/ mi/ mo
destius ꝛfectat/ mil tñ apud miſeros mortales celebri
us negocijs eius. Ad no aperiū limina plus abitio
q⁹ dñorio territ. ¶ De ad eūdē Vides ecīa vides hoīes
pecuniosos ad honores q̄sq⁹ ecīastricos ꝓuolare mop
q⁹ sibi appsendē sanctitatē bestiū dutupat/ mutatoē
no metuū et dignos se estimāt dignitate ad qua a
liquos pueneriūt ¶ De Cum cantica z dtma pdati
mi/ tam bigiles ꝛpererit⁹ ad cura q⁹ alacres ecīa
ad cathedra ¶ De ibidē Supbe mimus ecīa et/ pesse
desideras quibus ꝓdesse no curas z quoꝝ noy ze
las salute/ mimus abiectose t dendicas subiectione ¶ Q
Quoties hoībus pesse d'sidero toties dū men/ pure co
tendo z tuē bē no ſcīo q̄ di/ſit ¶ De Ep̄la Am
bitio mal⁹ ypocrisis latebras amat/ tenebras q̄ri
licis ꝛpacies ¶ Idem Ambitio in ymis latet/ videt
tñ ot/ sublime/ sed ipa videri ꝛfugit/ nec mutū⁹ opta
to nāq⁹ honore mitet t ut/ caueat/ si arbutos caueat
¶ Idem Currit in clero passim ab oi ordine z etate
a doctis pit⁹ et indoctis ad ecīastricas curas tāq⁹
sine curis q̄sq⁹ beatius sit/ cui ad curas pueneri
¶ De iij ser⁻mōe Currit passim ad sacros ordines
et ꝓbis quoq⁹ spūalibꝰ angelicis ꝛuerenda misteria
hoīes apphendut/ sñ ꝛuerentia sū consideratōe. Neq⁹
em̄ signū ꝛgm celestis ornare aut illius timet ges
tare coronā ꝛpersi in quibus abitio impat/ anarchā
ꝛgnat/ sedet/ rigidas luxuria dnat/ supbia ꝓtripat
¶ De ibidē O puerilitas z abusio filiorū adā q̄ cū apte
dē difficilimū sit/ et descendē facilimū ꝓpter tñ et
leuit⁹ ascendut/ et difficilius descendut. Parati sem
p ad honores et celsitudines ecīastricos ꝙ dūt⁹
suscipiendos ꝓbis ecīa angelicis humeris ſer⁻mōdan
dos ¶ Pla q̄ras mſr̄. d' clericis Ite mſr̄. d' bustiendis
Ite mſr̄. d' platis malis ¶ De d' contemptu mūdi. Altus
dudiq⁹ tenuit/ ſedulus explorator⁻ blandit⁹ obsequēs silat
et dissilat/ miſera q⁹ sibi suffragia medicare no e
rubescit/ manibꝰ z pedibꝰ repens quouis tādē se

migrē qat in pñiosū ciuiū xpi et bona dñi q so
la ep olūs inemūt oppōsita. mmiū pegre q stūs
t sed in plemissimo die ut sua distructe ꝛpetat pdi
sum ¶ de ibidē potētes potenti tor mēta patiēt
astendat simplicia corū semp sequiēt et ꝛgre sūt. de
sublime videat ab octi tui festiua multiplicue pbe
das deinde ad archydiaconatū euola. demū ad epa
tū aspira nec ibi ꝛquietē habitū q̄m sic utrū ad
astra uno pgredieris miserāt ab altiori gḋu
sit casus gḋ mox hinc ep em sic paulatī decides sz tacp
fulguri petru desemeti qi alt̄ sathanas dicteris
¶ idem et ꝛ habitat. Radix nīgtatis abicio subti
le malū sectū birus pestis occulta doli artifex mal
ypocrisis litis parens vicioꝝ origo crimiū fomes
stultū ruga timea sanctitatis execratō cordiū ep
ꝛmedijs morbos cane z gnans ex medicis fugno
re ¶ de inde talius placidis ꝛ dox z q̄ tas mſ
d' platis malis ¶ de difficile fortes z q̄ tas ſſ d'
platis malis ¶ de vbi q sua sint q̄rit no q ihsu
xpi. nā q̄p ecclastice dignitatis officia in tpem
questū et tenebraꝝ negocia transierūt nec ꝛ
hijs animā salus sed lucrū q̄rit dmnatiū. ppt hs
em tondet ppt hoc fingit ecclām z missas ce
lebrare ac pbs decantare no vereat q̄ p ecclīs
z archidiaconatibus hodie dictat ut ecclārū ꝛditꝰ
in superfluitatibus z vanitatibus z luxurijs dissipet
no dispensent ¶ de in lib. d' conceptu mūdi audi
te filij ada geny auariū z ambiciosū. q̄d vobis cū
tremo dmino z glā tpali. q̄ nec vere sit nec vere
sit. am z argentū nōne tua rubea sit z alba.
quia solius amoꝝ hoīm error et ambitio ꝛputat
pciosa. denīq si vera sūt hec tollite ea hinc robustꝰ
sed ho cū ꝛterierit no sumet ea neq̄ destendet
cū eo gla eius ¶ de amatoꝝ pecūie no dicit aqua
sufficit ner libidinosus saciabit voluptate sic et
crudelis q̄m fugiēt semp sitit et ambiciosus d'
cupidus humane laudis adeptis dignitatū titulis mul
tis exinde capit ꝛmedium sz d'deio estimat a plori
bus
Sidonius in epla ad ferrariū. Sicut hoibus
ges ita ꝛgibus inā dnandi libido dnat ¶ de oīa
me t ambigendus q̄ mūme est ambiciosus.
Boecius in 2o d' consolacione ꝓtatibus q̄ digni
tibus fulgēt cupis dami supplicalis et q̄ pīre ceteros
honore cupis postendi humilitate silestris. glaz pe
tis sed p aspera q̄p distracty secūq et despicis
q̄dem ni eodē. Non possūmus ob honores ꝛmenta
dignos iudicare quos inis honoribus ꝛputamus
dignos. et ipe Si ignit ꝛuerendos nequit facē dig
nitates si scelto ꝓborū contagione sordescūt si
secūs estimacione silestrit. quōd q̄ms se appete
de pulchritudinis habeant ne dū alijs ꝓsentē. Ide
lib. sed d' consolacōe phia loq̄t. Quid de dignita
tibus potētia q̄ differam que vos dē dignitatis et
ptatis mstr celo equatis. ¶ de ibidē. Non ritus
bus ep dignitate sed ep ritute dignitatibus honor
accedit. Idem ibidē Si ipis dignitatibus ac ptatibus
inesset aliquid natis ac ꝓbis hoīm nūq̄ pessimus quis
mirent neq̄ eas sibi solent adsciscere. nā
eas respuit ut contraria q̄ nigrant. Itaq̄ cū pessi
mis dignitatibus fugi plerūq̄ dubiū non sit
illud etiā liquet nā sua bona no sē q̄ se pessimus
hereditate pacunt. quod etiā d' ductis fortune muneribus dignis
estimari pt. **Seneca** in epla 88 ad lucillū
Quod concupiscimus cuiq̄ contigisse ac ꝓximo pt
no t de se bonū. opes at et honores lenoni et la
nistre contigisse vides sed eos se bona no sunt ¶ de ibidē
Plemo illoꝝ z q̄ tas mſ d' prudēcia ꝛtū ponde
ratione ¶ de in pribus vis hīre honores. dabo
t magnū murmur impatiēs insultos eis ꝛgibus si ratio
te ꝛpetit ¶ de ad lucillū in epla hoīm. dubia
osis no tam iocudū e multos pg se videre q̄ ꝛgue e
alios ante se pcedē ¶ idem dubios sēp instabilis
e sicut z ois cupiditas q̄ semp incipit a fine
de in lib. d' quatuoꝝ virtutibus. Item in relatione te
ponas in qua statu timeāt e despiciāt cadere
Valerius lib. septo Caduca nimiū z fragilia pu
eritijs conspectanea sunt ista q̄ vires z opes z ho
nores humane docuit. Affluit enim subito ꝛpete
dilabunt. nullo in loco nulla in ꝓna stabilibus mo
a radicibus consistit. sed incertissimo flatu for
tune hinc atq̄ illinc acta quos in sublimi euolu
rit ꝓmpto rerum su destitutos ꝓfundo cladis im
seruabiles mergit. Itaq̄ nec estimari nec dici bo
na debet q̄ ep instrumentoꝝ malorū magnitudine de
sideria sua displicet ¶ de lib. Nulla tanta
humilitas que dulcedine glē non tangat nec ab ipis
quidē qui eius conceptū intrinsecus conant negligit
hāt alexandri insatiabili laude pectus acceptū q̄
anapasti comitis suo ep dicit de mortis proprie im
mensabiles mundos esse ꝛferendi heu me mgt mise
rū q̄ nec unū quidē potuit sua gla ¶ de ibidē
Vida. ut etiā z q̄ tas mſ d' gla dana plā
q̄ tas mſa d' dignitatibus et honore q̄ d' pote
ti bus z principatu q̄ d' platis malis **Quintus**
tus Curtius Sapit quida ep suis mapnis
natu alexandr. Si dis ambitio cordibus tuis nec cor
pib⁹ auditum ai tui pare ce solussent orbis
tenū capet altera eius manus occidere z altera
contingēs occidere. Quid tu ignoras ai bona magi
nas dmi q̄d et bna hora epsum pariet. Scribe

qui fructus earū exspectat et altitudinē nō metit
vide ne dū ad culmē puenire contendens ne ip
sis ramis q̄b apprehendens deficias & despendas.
Nichil tam fluit & cū periculo nō subsistit etiā ab
inalido. nā etiā mus bonū ledit et leonē occidit
Demaz si dūs ea tibi mortalibus beneficia deberes
nō eripe eis sua si amē ipe ea id q̄ ea semp cogi
ta te ee scrutū & cū eoꝝ meminisse ḡpt q̄ tuipi
oblimiscaris ¶ Sidonius In epla lib° 8 ad Ambico
si quodda q̄s sus q̄ cōe supgr esse summa beatudinē
summā ptātē putat hoc ipo sanc inferiores alios
q̄ parū intelligūt se famulatu quietissio subia
cē. nā sicut hoībus reges ita regibus quandā debi
do quadā ¶ Socrates. Dionisiū appetis q̄ mul
tis epoꝝ fuerūt honores cōcupiscis q̄ ꝙ plēb
pessimus dederūt splendidis cōuiuijs manū inuitis
q̄ nōnūq̄ domos fidibus cōtexerūt. Dapsme igit
scrutus tuoꝝ malorū causas et rebus felicissimis
uti ware. celestiū auxilio te cōmitte q̄ facultate
bona nouerūt tibi q̄ sūt bona ¶ Idē Stultū est ꝯ. q. b.
ꝑperare quis alios bellū cū sibimet imperare nō possit. ꝑ. ꝓ. iij.
¶ Salustius. In pm-gurtio. pg gladij in dia seq̄me
nuerūs ita q̄q̄ quo clariores eius eo magis amoꝝ
ac sollicitū esse te oportet ¶ Oe ambula
te. gras in fra de bia ite d' cōceptu mūdi ite de
malicia mūdi.

¶ Be amicicia vera. Gregorius in moꝝlibꝫ
lib° ppbꝫ. Amicus bitatis & amator ee
actōibus vīt et ipa bitas discipulis suis aut vos
amici mei estis si feceritis q̄ ꝓcipio vobis ¶ Idē de
Amicus quippe ad custos dr̄ dī nō immerito q̄ custo
dire voluntate di in preceptis ei⁹ meritū amicꝫ di vo
cat̄ hinc & q̄ eiusdē discipulis rem-sui ipa mētas aut
vos ait dixi amicos q̄z oia q̄ audiui a pre meo no
ta feci vobis ¶ Idē in ceptō möbii. Dum in aduersitā
te ꝓximū despicit aptē cōmicit q̄ hinc in ꝙsperita
te nō amauit cui eni quis in ꝙsperitate diligit i
certū & valde ut̄m ꝓsona an ꝙsperitas diligat. Amis
so ait ꝙsperitatis ut̄ rogat duꝫ alcibis ¶ Idē Nemo
pt illū diligē qui nō scit odisse ¶ Idē Amicus q̄ bi
tatis cā assumptus & tam diu placebit q̄ diu bi
tas erit ¶ Idē In dyalogo Iuuē amabitas se amicos
magnū caritatis familiaritas ausū pbet. ¶ Id
in rēgistro bit aliq̄s secularis auctoritatis ho quasi
cū amicis oia tractanda sed pius d' ipse ¶ Idem
Amicoꝝ amissio nob tanto debet tolerabilius ꝯ
stare q̄to nos illos amissuros condicio mortalita
tis exposuit ¶ Idē in pastorali Ab illo q̄ sumere cū
& eo ipso ia distrepat quo pfectū amicicijs bita
tis concordat ^ Augustinus In lib° hoppin

quōm. Nichil sic pbat amicū amatū q̄dmodū ire
ris amici pretacio ¶ Idē in soliloq̄o. Illa amicicie
legē instissima arbitror qua pscribit ut nō minꝰ
ira nec plus amicū q̄ semp diligat ¶ Idē Amicicia
dicenda nō est qua prava conspira facit ¶ Idē tato
magis amicos meos amo q̄to magis bn̄ deū ama
rationali et ite q̄to magis despexerit ea bn̄ bti
¶ Idē In epla. Diu te rogaui ut si hō soleret esse m
dicū meū d' amicicia psumeres ¶ Idē Memo pt
betrāt amicū ee hoīs nisi pius amicꝰ fuerit libratꝫ
quod si gratis nō facit multo fidi pacto pt ¶ Idē
In lib° de catheꝛizandis rudibꝫ. Nulla est maior ad
amore inuitatio q̄ prieuire amando et minus du
bitāmꝰ qui dilexerit ꝙpendē nolle ꝙpendē
¶ Idē ad Iero⁹m Acute vidit ille qui dixit vtilior es
ee plerūq̄ timidos inimicos q̄ amicos obmurmu
metuentes Ille eni diu ꝙpauit dicit aliq̄s q̄d dā q̄
corrigimꝰ isti at minuit q̄ oportet ꝙhibet inspi
cie libertate du amicicie timet ꝙ aspernē dulce
dinē ¶ Idē Non oīb qui parcit amicꝰ est ꝯcedē
dus. melius est eni cū severitate diligē q̄
cū lenitate decipē et qui fictum ligurit et q̄ litigi
cū ꝙcitate q̄mus aboīnē molestus ti aboīs amat et
nonerit aliq̄s finē ducendis pecoribꝫ pabulū
sperge et pastore aliq̄s flagellō ad ꝙgē errātia
pecora ꝙnoctare ¶ Idē ad eūdē Rogo te si fi pt
ut mit nos q̄rimus & disputamꝰ aliq̄d q° sit amari
tudine dissoluendū q̄ pastum bi at nō pos
sit dici q̄d in eni edendū videat in septis tuis ner
tu tuis in cui suspicede inuidie d' amicicie ꝓpone q̄
estimꝰ ab hīs et mē bite salutē q̄ parcimꝰ ¶ Id
in lib° d' tim⁹. Inimicꝰ si insultat ferendus & amicꝰ
ait si errat docendus & ¶ Idē in omel. Nos ait bñ
ut amicū di ee possimꝰ quid dns nobis fecerit vide
mꝰ. nō solū eni hoīes dñi etiā ustos ipse nos facit
¶ Idē In lib° d' mira bꝫ mūdi. Quisq̄s deteriorib⁹ omissꝫ
meliora affectat di amicꝰ efficit ¶ Idē in lib° d' or die
discipline adolescentes inimicitias vitet cauisse ferat
equisse finiat citissime In oī vita loco & tpe amicos
habeant ad habē mittent ¶ Idē ibidē Amici q̄d aliud
q̄ dmi ee conat et q̄to magis dnamini tanto magis sit
amici ¶ Idē in sen- ꝓ festiū trinitatis dicta septa In lib°
-li omel. Sint amici ex pua amicicia q̄ n̄a amicicia dice
da & quā comita mala facit Est et alia amicicia cri
nalis videlicet p consuetudinē cohabitādi colloquē
di et simul cubicī-fandi honesta q̄dē sed cōsuetudi
nis vitiis habet eni illa et pecora Est et alia amici
cia stultior nō q̄uetudine sz vitio q̄ diligim⁹ hoiem ꝓpt
fidē & virtutē & benivolentiā mutuā. At stulta amici
cia ex q̄ stulti inueniuntur & incipiat vigere homo

amare deū et nō amabit in hoīe inſi dū ¶ Idē in
lib. qſtō. q ſ. Bene quida d amico dixit dimidiū
aiē mee **Ambrosius**. d offi. lib. ſcd. Nec
pt amicy hoīs eſſe qm di fuerit timicy ¶ Idē Pie
tatis cuſtos amicicia ē et equalitatis magiſt
ut ſuptor inferiori ſe ephibeat eſſe z inferior ſuptori
fidele ¶ Idē Amicicia neſcit ſuperbia ¶ Idē Vnitas ē
amicicia nō queſtus q nō pecūia paratur ſz gra
nec pollicitacōe pciū nec pcioū ſed cōcertacōe
beniuolēcie ¶ Idē Amicicia nichil aliud q rēbus amī
ci inſi ſola beniuolēcia ut ſ. gratis amet amāte
¶ Idē Inē dispares mores nō pnt ee amicicia ¶ Idē
ibidē. Vbiūt duo formā amicicie quā ſeq̄r. Dia
mquit que audiui a pte meo nota ſeri vobis. ut
igit occultat q amicy ē ¶ Idē ibidē Ser nate fili
cū fratrib⁹ amicicia qua nichil m rēbus humanis pul
chrius ē Solacū em hūi vite ē ut habeas cū q. ar
chana participes et qui in ꝓſperis gaudet m adūſis
cōpatiat et in tristi pte consoletur ¶ Idē in eodē
Aliqn inimicie ſunt ꝓpt amici nocētia ¶ Idē in libo
d patriarchis consuetudo z gra dilectis ē ut dilectos
nobis nō ſolū oculis ſed etiā ſmōe teneamus ¶ Idē
ibidē Quos magis diligim⁹ eos etiā ꝓ ceteris ad
plius et ardem⁹ ¶ Plā q rab⁹ infra d lucru **Cui**
tolitonus. de cōpictione lib. primo. Vbi amicicia p
manet nichil facile credit nichil facile crepit quod
possit dissidiū operari Si dō inimicie semel occupa
uerit hoīes d aīos oia que fiunt que dicunt q audiūt
ita crepūt et intelligūt ut ad maiores crīas ſint in
micicias Si qd em bonū dē d inimico nō credit si qd
dō malū stan hō credit et confirmat ¶ Idē ſup matth
Inimicus maleficus z. q ras infra d inimicicia ¶ Idē d
gpnē. lib. primo Hic amādū nob⁹ z adūſoriū ut amo
re ſui ſilētio tegē negant ſed necessarijs ſuis z ca
ris offerūt et ꝓdūt et flāmas amoris nō pcelly co
hibē nō possūt Enarrāt ergo ſapientes ut ꝓpā nar
rādi assiduitate solacū ſui amoris capiat ¶ Idē Amor
amici sōno ꝓtactus ē nō ꝓt em nō bibē quē amat
¶ Idē. Offendat ē oīb⁹ amicicia q dūmodo amoris limites
nō tenet ¶ Plā queras ꝑ d fructu ¶ Ibidē in amet
ofellus ē odiū ꝓpt dū q amicicia ꝓpt dū cū em
ꝓpt dū amam⁹ debitores di sum⁹. cū aut ꝓpt ꝓpm
odio habeam⁹ debitore ē nobis ipm facim⁹ **Ieron**
imus. Ad aug. Vbi amicicia oīb⁹ tolle uda ē ſuſ
picio z ſic cū amico q cū altero se loqr̄. ¶ Idē Am
icicia d pares inemt d facit ¶ Idē ſup michea. legi
m⁹ q dā contūersia. Amicy dim q dit dño inemt. Diffi
cile seu nat facilit pdit ¶ Idē cont iouinianū lib. p⁹
Rari ſt amici boni et fideles et prudici et cōmetes ſp
em iuty rara ē ¶ Idē ibidē pytagoē fuit ista ꝓcepta
amicoū oia esse cōia z amicū alterū esse ¶ Idē
ad demetriadē Secularis ſcientia ē. caute belle eaq
nolle ea dimittere ſima amicicia ē ¶ Idē ad ſtoicū de sta
bilienda amicicia. Impendio idest ſumma pcepto. ne
nascentes amicicias que ꝓpter gaudio cohesērunt d'pris
d locoū magnitudo dimittat q̄ꝓcerus fedēm⁹ eas
rēpublicas ephis ille erant mt nos ille sibi obnect ille
nobis rēpublicā loquat. nō multū em pōtima ciuitas situ
scēs ſmone fabulet ¶ Idē in epla ad amicos nō res
gratie sed voluntas. nā alterū ab amicis sepe pbet
alterū dō sola caritas tribuit ¶ Idē Illa dō necessitudo
ē z ꝓpter gaudio copulata quia nō voluntas rei fami
liaris nō pudicia tactu corporis. nō subdola palpans
adulatio sed timor dei et diuinarū scripturarū studia
conciliat ¶ Idē sup matth. Delicata immūdē amicicia
q felicitate z diuicias sequit amicoū ¶ Idē sup epla
ad philipp. Cum pfunctorie d amico q̄ rogatus ē ipsa q
dāmodo ꝓscriptione pudicat ne sibi negare audeat
qd rogat ¶ Idē. Oculta amicicia repentat d'ppsp
nō amatis ¶ Idē Vbiorū hospitalitas tūc mutuit affec
z suggerit amor qd negat egestas ¶ Idē de pamachio
z oceano. Mercatores aduersariorū si qd honestū ha
buerit defendūt ē. nec amicorū laudanda fuit di
cta diuersitas em nō ꝓsonarū affectus sed rerū pon
dera iudicandū ē **Isidorus** In lib. ethy. Inter amī
cy qi ai nec amicicie custos ꝓ diuinatione dictus
ꝓpe at amicy ab amando. Idest a cathena caritatis ho
cat ¶ Idē de summo bono lib. 2°. ca. 20. Nō sunt fide
les z amicicia qb munera nō grā copulat cito em de
seruit nisi semp acceperit. amicicia em q munere gaudi
nat eadē suspenso dissoluit ¶ Idē ibidē ca. 25. A
micicia z rēbus tātū bonis habenda ē. nā qui ea
malis bene nō sibi amici sed inimici exīstit ¶ Idē ibidē
ca. 29 Rari sunt q usq in finē exīstat amici. nā mul
tos ab amicicia d'aduersitas tpis a' contectio glōbet
accidis auertit ¶ Idē ibidē Sepe ꝓ honores q̄rū
dā mutat et mores et quos ante cognitos amicos di
cicia habuerūt postq ad culmē honoris uenerūt a
micos hīe despicunt ¶ Idē ibidē ca. 26 Sepe p pla
cēte amicicia colit z q̄ras nisi d amicicia falsa
¶ Idē falsa ē uera amicicia q nichil q̄rit ex rēbus amici
nisi sola beniuolēcia deest ut grīs amet amātem
Bernardus. Sup cā. Vera amicicia nonnisi bis
obtinet gaudēte adulacōe dō mucp ¶ Idē in lib. d a
more dei. In hoc apparet dā caritas z amicicia sincera
si ꝓximi bonū eq ut nostrū diligim⁹ ¶ Idē in epla. Ami
cicia pauper rēgib⁹ amicos facit sed amor pauperta
rēges constituit rēgnū em celoꝝ pauper ē. dicente
dño Beati pauperes spū q̄m ipsoꝝ ē rēgnū celoꝝ
¶ Idē in lib. d considera. ad eugēm papā. Amor et

et amicicia dominu nostru ihesu xpm obtemperauit libe[n]ter

Rabanus Cui p lucra vera fit cu[m] tali amicicia q
fraterne benevole dulcis et corrupte dispositu q pati ob
segre absente no[n] rodit sano applaudit infirmi no deserit
placitu no[n] protract[us] vsu metuit ut maiore

Bo[e]tius Cicero. Ibi plena et perfecta amicicia mutuos bonos eius
de q[uo]rum pfectu[m] pene certe pt et adhuc q[uo]dda[m] gaudia gignit
premit. p[ro]mus e[st] mundanoru[m] contemptus. Deus me q[uo]s respa
pietre et consultu indicans sibi q[uo]d amico magis credere
debet. Tertius ut ois q[uo]d nichil et nichil estimat bono cu[m]
tatis et amicicie et pacis postponat. Quartus ut omnia d[e]
spernat absq[ue] ira. Quintus ut in ira fras ecia irascibile sedare
cupiat. na aliq[ui] tristicia sicut gra e p[ro]fectosa nisi ea q[uo]d tu
in te et ecia d[e] tuis fras inte depellas. Septimus et post
mus gradus omniu[m] vicioru[m] et pemptoru[m] ut s. d[e] hoc mun
do cotidie te credas migrare

Dyonisius A
reopagita Apollofani pfecto dr. ps aie mee amico meo.

Boecius De consolacione Vite felicitas amicu[m] facit
fortunii inimicu[m] facit

Seneca ad lucillu[m] in epla xxix. Hanc epla[m] tibi
tam audacter cu[m] amico loqre q[uo]d tecu[m] et tu quidem ita
time ut nichil sibi nel secu[m] committas nisi q[uo]d committe
ecia inimico tuo possis

Ibidem Si aliquis amicu[m] ex
timas cui no[n] tantu[m] credis q[uo]d tibi demere errores 2
no[n] satis nosti huius amicicie be

Ibidem Erravit 2
ille q[ui] amicu[m] q[uo]d in alio p[ro]bat i[n]cognitu[m] pla q[uo]d as
mit de societate

Ibidem Seneca Amicos in recto amo
ne sed palam landa

Ide amicoru[m] e sepe amone

Ide amicicia e bona voluntas erga aliq[uem] cu[m] p[ro]fectu

Tullius Amicicia e diuinaru[m] et humanaru[m] rerum cu[m] be
nolencia et caritate consensio

De amicicie nobilitate 2 utilitate.

Tullius in libro de amicicia. Amicicia cibus rebus
humanis proponenda e. nichil enim e tam ne aptum tam q[uo]d co
nemen ad res gerendas nel aduersas sicut amicicia

Ide
Quanta sit vis amicicie ex hoc intelligi pt q[uo]d ex infinita
societate generis humani quam ipa nat conciliauit ita co
tracta res e 2 in angustu[m] addncta ut oia caritas in
duos nel paucos concludat

Ibidem Est autem amicicia
nichil aliud nisi omniu[m] diuinaru[m] humanaru[m] q[uo]d rerum cu[m] be
nolencia et caritate consensio

Ibidem Quanta
differunt amicicia paribus officiis 2 voluptatibus
Deo hoc quidem exigue minus et utilius ad colendos ho
mines amicicia ut sit par ro acceptoru[m] et datoru[m] de
cor eum et affectio[n]es videt ee amicicia neq[ue] obs
tare strictis q[uo]d plus reddat q[uo]d acceperit

Ide in eod
quomodo pt vitis et vita q[uo]d no[n] amici mutua benuo
lencia conquiescit. Quid enim dulcius q[uo]d habe cu[m] quo
audeas sic loqui sicut tecu[m]. Quis ecia esset fructus
in prosperis rebus si no[n] habes qui illis co[n]gau
deret. Aduersas vo res difficile foret sine amico

ecia

q[uo]d eas ferenius q[uo]d tu fi et

Ide
Secundas res splendidiores et aduersas patiens cor
q[uo]d leniores

Ide
Inter amicicia vo no tam vulteris
parta q[uo]d amici q[uo]d amor ipe d[e]stat. Amicicia autem cuius
sua p[ro]manet stabilis et ita possessio ut ecia ut ille
maneamus q[ui] sit q[uo]d dona fortune cu[m] vita tenuit et ab
amicis deserta iocunda ee no[n] possit

Ide
Vere
rana quoq[ue] amicicia sicut vult vetus debriat quam
sima. Maxima enim e vis beneficiis et consuetudine

Ide
In eos vole tolle d[e] mundo vult[is] qui amicicia d[e]
vita tollit

Ide
In amicicia vo nichil ficte et
nichil simulatu[m] sed quidq[uid] e id est veru[m] et voluntariu[m]

Ide
Vim res humane fragiles sue et caduce
sep aliq[uid] sue acquirendi q[uo]s diligamus. caritate em et be
nolencia subtracta eis e et vita sublata iocunditas

Ide
Obsequi amicos veritas odiu[m] parit. Ide. operare
et monere q[uo]d e amicoru[m]

Ide
In eode
rebus magne videndi e consilio amicoru[m] 2 tue amicis
maior auctoritas e vtenda

Idem in eode
Vere
brueri albuciu[m] epulante dixisse ferunt tuce se pau
mi te recepisse quos fidos habuisset alios quos nel infidos
nel in vtrisq[ue] gratos reperire posset

Ide. Non cito diligere
nec malignos

Ide
Monendi sepe sunt amici ve
hemens ut et monitio careat acerbitate et obiurgatio co
mmelia sed nescio quomodo hec e q[uo]d 2 audacia frequen
tius

Ide
Ab hac mens terenci aut obsequi amicos vitas odium pa
rit molesta cu[m] seruis e nitas quidem quo est iustior
odium q[uo]d amicis e benem. Magna autem illic culpa e q[uo]d
et virtute assequat 2 in fraude obsequio repellit cuius aut
am es clause sit vitati ita ut ecia ab amico veru[m] audi
re neget huius p[ro]fecto salus desperanda e. Monendi igit et mo
nendi p[ro]ximi et amicicie et alteri[us] libe face no[n] aspere alte
rius patienti suscipe

Idem in libro d[e] offi. Inter dissi
gradines maxime in amicicia vigilent pla q[uo]d as d[e] socie

Seneca Ad lucillu[m] in epla xxv. Demonstrabo te beri
amatoru[m] sue cohibe sue medicamento si vis amari ama
Amante em nemine nemo amat

Ide
Quid dulcius
q[uo]d habe cu[m] q[uo] oia loqui audeas tute cu[m] sic loquris ut tecu[m]

Ide
Vide dum cogita an te in amicicia aliq[uid] sit reprehen
di cui aute te placuerit toto illi pectore admitte Tam au
dacter cu[m] amico loqre q[uo]d tecu[m] et tu quidem ita vivunt
nichil sibi committas nisi q[uo]d committe inimico tuo possis

Ide
Vita vicium e et si hoi credet et nulli. sed alteri
honestius diperire me alteri vult tuci

Ide. Amici contra
nullus inimici lingue precepi

Ide
Amans quid cupiat per
quid ait sapiat no videt

Ide
Amans q[uo]d suspicat dies
dens hoc respicit dormiens

Ide
Amans ingratus nulla me
tuit sibi

Ide
Amare et sapere vix deo conceditur

Ide
Mores vitium ide qui facit sapiat

Ide
Amor ei arbitro
simile si no deponit

Ide
Amor otiose pellicatus dicit est.

Aristoteles in libro de animalibus Amas in pna aplis
hestione amari plus delectat qm in magna aliorum gplestioe
¶ Idem in octauo ethi. Amas et amatum. Auicenna
in methaphi sua ca. penultio Amor amici non acquirit nisi
consortio. consortium autem consuetudine consuetudo autem non
fit nisi diuturna familiaritate ¶ Plautus in asinaria
In amicicia et fide stultitia nec insipias. na misericordia et
misericordia facilius sustinet odium qm collegium Sidonius
Oti tam nec cupias omnia sed bonorum ne indiscreta fa
miliaritate dilectas sed examinati sodalitate fias a
plus precipius ¶ Idem. Sapiens nepus aliorum crescit diu
diorum paritate ¶ Idem. Unos aplius diligimus ipsis e
cia plus timemus. Ennodius Pro pulpitate meri
amicus deprecatione diffidens ¶ Idem. Magne sine of
fensa amici qsper- cietus absoluit ¶ Idem Ofes anpia
amoris totum me credit enemi posse qd metuit Ouidius Ves et sollicti plena timoris amor- Virgilius In bucolicis. oia vincit amor- et nos cedamus amori
Socrates Amicus raro acquirit cito amittit ¶ Va
lerius lib. qrto Cleobolus Libius Dicus de septem sa
pientibus dicit Ofagia amicorum inuidia qm amicorum ini
dias cauere debemus ¶ Idem ibidem Blasphenes Dicus de sep
tem sapientibus dicit Dicit oportet homines in amicicia cone-
sum nt ministrantes ea ad fines amicicias posse co
uerti ¶ Idem sapiens dicit Ofolescens timet duos ai
cos qm inuidos Dicos posse indicare plinius
ad nepotem Amicias tenacissimum vinculum et morum similitudo
Quintilianus ca. vii. Non reperio quid mihi Ius
magis expetendum et nat pstancia amicicia. Quid concor-
dia conferat maius. Quid cum pari et Iuuano gra
tius si odio esse amici. Non bella non seditiones
non lacrime non lites ceteraq malla quibus ep sepis
nata sunt fortune accessissent

De amicicie constancia et fidelitate Tul
lius de amicicia. Hom dni et sapientis et hoc duo te
nere in amicicia. primo ne qd ficti nec simulati sit apte enim
me passe magis mgrem et qm si omne occultare secretia
Deinde no solu obiectas ab alijs criminationes repellere
neq iram quide suspiciosa ee nec existimare ab amico
aliquid et violatu. Accedat huc qd Dicunt qda primo
mi atq haud mediocre condimentu amicicie ¶ Idem libro
primo de nat deor. Nichil e vtute amabilius qm q adepti
fuerit obiciuq gratiu erit a nobis amicicia diligetur bi
et ad fructu mutuj reperiuntur et no ad illos comodi qm di
ligimus no e amicicia sed mercatura qda vtilitatu spes u
perata est et arma et pecudes hoc no diligunt qm eis
fructus capiant homo at caritas ipsa mouet ¶ Idem in libro
de amicicia. Veteranus et supi ca. ppo. ¶ Idem in eodem de
gen amicicia et societate Benuolentia copulet et familia
ritas ¶ Idem. obsequiu amicos veritas odiu parit ¶ Idem de
offi. nichil amabilius nichil copulatius qm mori pro
Valerius lib. qrto Emicere fidei amici paruo ad
nec pis rebus cognoscit in quibus qm prestat totu
a constanti benuolencia pficiscit felicitatis at culty
mapia ex pte adulacom qm cautam erogat suspecty
quoq et eo qm semp pnis petrat qm imperiat ¶ Idem
in eodem. Damon et phitias pytagoree discipli tam fi
delem inter se inuicem amicicia ut cu alteru ex illis
dyonisius tyrannus mtficet bellet et is tepi ab
eo quo pnis qm pmet dnm pfectus res suas ordina
ret impetrasset alius dabem sep eius reditu tyranno
dyonisio dare non dubitauit Suppignate at pfinito
die nec illo tam cito redente dnus stulticie tam
temerarii sponsoris condempnaut Sed is nichil de
constancia sui amici se metuit pdicabat eodem utiq
momento et hora a dyonisio constituta alius q eadem
hora accepertat supuenit et se exhibuit moriturum
admiratus ad tyranni dyonisium pretii
cicie huiusmodi et constancia cupiditatis simplicem rem
fuit eos qm misit ut ipm in societate amicicie tercium
sodalem gratum reperent magnis pribus petitum exce
dunes amicie mortis contemptu habe dixe dilectione
extinguit crudelitate tyranni mansuefacit odium in a
more iustie pena beneficio pensure potuerunt pla
ras mis de societate bona Seneca lib. de debu
ficijs. Nestis quanti sit amicicie pciu si no intelligis
te ei datum cui amicu te dederis et seculis rara
que no alicubi magis deest quo nichil absit ¶ Idem
in epla ccia ad lucillu. Hi aque amicu estimas cu
no tamen credis qm tuis ipsi benefacit et iras et no nostra
dnm de amicicie Idem. Nullu habet manus malu
occupaty liso et homis suis obsessus qm qui amicos sibi
parat quibus no e ¶ Idem eodem Turbo oia ut amico de
bera sed de ipso pius Idem pg amicia credendu sed
ante amicia meditandu ¶ Idem. Diu cogita et qtas
supi qppo. ca. Idem Amicu paro ut habeam q quo
mori possim et ut habeam quem in exitu sequar cuiq
me morti et opponam et impendam ¶ Idem. Ofessibo et
Idem Quid dulcius et ppo. ca. Virgilius Pro no
etis ri. Adolescentes ut primum a pueris desinant et labe
cito finiu amici sed cito inseruant Etenim aliis mutat
mutata delectatione ¶ Idem in eodem Veteranus amari
tudie repleti no sine dni amicicia ru eo qd dicat in eis
modica e Ouidius de ponto lib. primo. nomen au
ri barbarorum roi da monet Sidonius. Amicicia
no cupias omnia sed bonorum ne familiare dilectas
ojapij. ca. ppo. supi ¶ Idem Unos aplius et supi ca. ppo
¶ Plinius. Ad nepotem et supi ca. ppo Ouidius
ad alexandrum magnum. Quis ab exemplis quo missibus me
dora sectat no et ipse ab ei aliq efficiat ¶ Plautus quas

mf^m de luctu ꝙ̃ mf^m d' societate bona

Quod pro amico lit̃ faciendū et q̄d nō

Tullius lib^o p^o d' offi. Amicis nō tribuē q̄ vte possis et tribuē q̄ nō sit eq̄m cont^m officiū ¶ Ibidē Honores et diuicie z voluptates et cetera hꝰ gñis que videnf^r vtilia mihi amicicie anponenda sūt neq; cōt^m reipublice neq; cont^m mihi mentiendū a' fide amici vir bonꝰ faciet/ etiā si inde ꝑ finit de ipso aīco deponit eā ꝑsona amici cui mihi/ indicis ꝙ tm dabt ꝙ amicicie ut amici causā malit/ et eam ut eminande litis tēpus quo ad leges ꝓmissa accōmodet/ cui ut mi/ anteto sēcia dicenda sit/ meminerit se deū testem habē ¶ Idem in eod Si oīa sint q̄ amici volunt nō amicicie tales sed pactus cōuentionēs putande sūt ¶ Idē ibidē cui id q̄ vtile videt/ in amicicia cui eo q̄ honestū et cōpat/ iaceat vtilitatis spes z valeat honestas/ et cui i amicicia que honesta nō sūt postulat/ religio et fides anponit/ amicicie ¶ Idē in lib^o d' amicicia Nulla est excusatio pcti si cui alii peccanti/ nā cui conciliatꝰ amicicie nituris opto finit difficile est amicicia manē si a nitute defecerit/ quod si vtra statuerimus iust/ contrā amicis q̄q; delinq̄t/ nel ab eis ipetre q̄q; delinq̄ ꝓfecto quide stupidi/ si michil ꝑ petita honesti habeat/ Hec igit̃ ꝓma lex amicicie sancti sit/ ut nec rogem q̄ res tpas nec faciam q̄ rogati Turpis enī excusatio est z minime accipienda si q̄s cont^m reipublice amici cui se feriss fateat/ ab amicic igit̃ honesta petimꝰ et amicoꝝ cui honesta faciamꝰ ¶ Idē in eod Consiliū boni viri libē dare/ grande eamꝰ pti mꝰ q̄ i amicicia· auctoꝝ bñ suadentiū valet auctoritas ¶ Idē ibidē optima sūt q̄ mīme cui mihi facienꝰ· causa tñ auctoꝝ facimꝰ· Quic enī in ꝑbus nris mihonestē i auctoꝝ tñ ꝑbus sint honestissime ut s· ꝓcauisse aīo indigno et in alicq; acerbius videat ꝙ amico **Valerius** lib^o septo Tullius cui aīi cuiusda iuste rogacti resistēt/ is q̄ cui indignacōe dixisset Quid ergo in opꝰ est amicicia tua si q̄d rogo nō facis· respondit· imo quidē tua si ꝙt te q̄q; inhonestū facturus sim· aut quidē ante ꝑ conspiciendū est cui q̄bꝰ edas a' libas q̄ q̄q; edas a' libas· nā si aīo cōmiato deoms ac hñi cōmiato est

¶ **Nota q̄** amicicia queda est nālis et vera· alia nālis et nō vera· alia nec nālis nec vera· amicicia nālis et vera est illa q̄ inf^r viros existit que ideo nālis dr q̄ nā exigit/ ut bon diligat bonos vera dr q̄ segnē cia ex illa vera sint si sint viroꝝ et aīa· amicicia nālis et nō vera est illa q̄ est inf^r pentes et ꝓximos q̄ nāle est ut ꝓximos diligat/ filiū sed nō est vera q̄ nō sēper si sint qui q̄ sint aīa· ꝙpius enī inf^r ꝓximos z pentes est immensa amicicia magna· amicicia aut nec nālis nec vera est illa q̄ fit dum et sim et vt hoīes inf^r quos tam dm ꝓficerat amoꝝ et amicicia q̄ diu seq̄t ut diu utilitas tpalis et non virtus

Quod amicicia nō sit nisi inter bonos

Tullius lib^o d' amicicia· Hoc ꝓmium sit amicicia nisi inf^r bonos et in bonis esse nō posse negant etiā q̄q; virū esse bonū nisi sapiētē sed illa sapientia rep tam· q̄a nemo adhuc mortalis assecutꝰ est ¶ Idem eod· Virtute amabilis michil q̄q; q̄d magis alliciat ad amandū· quippe cui virtute et probitate etiā eos q̄s nūq̄ vidimꝰ diligimꝰ ¶ Idē in eod· Bonos nos diligit/ assistit/ q̄ sibi q̄ ꝓximi/ et cōiuncti atq; nā· michil est cui appetentiꝰ sibi sui atq; ꝓpagatꝰ nā ¶ Idē ibidē Dispares mores disparia studia sequit/ q̄ dissimiles dissociat amicicias· neq; ob nulla alia causā bonꝰ ꝑdis et ꝑdi bonis amicꝰ esse nō possit/ nisi q̄ tā et tales eos q̄ta mapia ꝑfecta est distancia studiorū ¶ Idē in turbis at̃ seditionibus amicicie sinant/ ꝑ qui benivolentia inf^r ꝑditis impeditis/ quibꝰ certi/ simul impant/ deinde eq̄tate et iustitia gaudet· oia q̄ alter ꝙ altero suscipit· nec quidq̄ nisi rectū et honestū alter ab alto petit· nec potis se inf^r se cohibit et diligit/ sed/ ut est et decet/ ita ornamenta totius amicicie tollit/ q̄ ea detrahit tollit/ primo sus q̄ in ipsis error· et q̄ exponat libidinū ꝓcor q̄ oīm in amicicia patet licentia· virtute cui admixtꝰ amicicia data et accepta nō vitiorū comes ut q̄ solitaria virtus nō posset ad ea q̄ summa sint ꝓpiusq; coniuncta et sociata cui alia/ s· cui amicicia ꝓpius et ¶ Idē eod· dissimilitudo dissociat amicicia· iungit vo similitudo et amicicia benivolentia familiaritas et cōiunctio

¶ Idē ob eāq; causā vitas vitas odiū ꝓfligit· Id· monet z monet ꝙpius et amitoꝝ ¶ Idē de offi· lib^o p^o Michilama lius michil copulatius q̄ similitudo morū et studiorū ¶ Id· Jubet obitus grationes mapie in amicicia vera vigere

Seneca in epla Amici vera amicicia si feras facies tua Idē dm cogita et q̄as sup̃ d' amicicie nobilitate et lege usq; ad· Amici constiam· ¶ Idē Amicū pauci et q̄re sup̃ de amicicie constancia· Bibi· ibi q̄re· Osequebar et

Aristoteles amicicia ꝑfecta et bonoꝝ consilium in ꝓmo virtute et bonitate bonū amico ꝙptū amicꝰ videt· Dimosus et et bonus nō aut ꝙpter semetipos ¶ Id· in eod dilectiones que sunt ꝙpter delectatiē aut cōferentes sunt altiones placides et cito dissolucōes eo q̄ delectans et delectatio cito ꝓmutat· bibi· et q̄ confert· videt utile ¶ Idē ibidē Amicicia ꝑfecta utilitate et amicicia mentoꝝ ¶ Idē ibidē Adolescentes et q̄as sup̃ d' amicicia constancia ¶ Idē in eod Veterum et q̄as sup̃ d' amicicie gestacia

Plautus in Aulularia in amicicia et q̄as sup̃ d' amicicie nobilitate **Sidonius**· Gratia et amicicia et q̄as sup̃ d' amicicie nobilitate et cetera que ipse ibi dicit **plutus**·

ad merendas amicicias tenacissimū vinculū et nō
rē silentio ¶ plā q̄ras mīra de lucro

De amicicie impedimentis Tullius
lib° d' amicicia dicit° mihīpl difficilius ee dice
bat q̄ amicicia nsp ad extremū vite diē pmanē
Interdū em dimittit° cōtentione lucri aut nec alterius
cōmodi quod ide adipisci utq nō pt pcepte bō multa
maiore amicicijs ee q̄ mī plerisq cupiditate pcemē
Mī optīs nō quibusq ctanē honoris z gle ep quibq
amicicias mapias sepe inī amicissimos vidimus ep
tristisse bē em amicā difficillime reperit mī illis q̄ mī
honoribus vel publice cōuersant. vbi em memes
qui honore aut sm suis honoribus anteponat. ¶ Ps
Secedū ea nulla mī amicicijs maiore ee pestē q̄ ad
ulacōne q̄ z dicū homī femīn ac fallacē ad bolūp
tate ota loquelā et mihīpl ad libitū ¶ Pcepta cū
m h° bis amicicie cōsistat q bmus quasi actus ex
poterit plūbus fiat vnomo h° fieri si neq mī bno bng aliq esit
sed bonus et cōmutabilis et multiplex ¶ Item. nulla
t h° amici° cū alt° audeat deru nō velit et alter
ad meliendū semp est paratus ¶ Plautus i
aulularia cōuentus et debachationes z iocā sno
la nō q̄ro ut amore parant ut nīa mihīpl odioru
darent Symachus Mī epistolari suo exoltis
t animus diligentis et ad oīe sensū doloris argu
let di negligentes tractes cito marces ut rosa
Si ducibus teneas lilia vt Ouidius. Res
t pollicit plena timoris amor. Virgilius. cita dimit
amor z nos cedamus amori. Seneca. Amate nec ine
nemo amat ¶ Ide mī epla ip ad lucilliū. amicus q̄ ba
listatis cā assumptus t tam din diligit q̄ diu vtilis est
hac. s. vtilitate refert. tres amicoru t ba cām dedit.
Cā ea cuius pos aut solicitudo t et inde amica fugit
unde pbam. nec t em ut ita amic° se ep tus q̄
conueniant ¶ Ide ibide dem amicus esse cepit q̄
expedit placebit aliq̄d pstū ei cōfert amicicia. Quod
si nullū mī amicicia pstū placeat pt illa negociacōe
ista que ad cōmodū aliq̄d accredit non amicicia
Aristoteles. Mī oct° ad dolescentes ut plurimū et q̄ras
sm̄ d' amici° gstancia ¶ Ide mī code. Veteranā amā
ritudē pleti et q̄ras sm̄ d' amici° constat ¶ Ide
Dilectiones q̄ fiūt ppt delectū et q̄ras sm̄. q̄ amicicia
nō sit nisi inter bonos ¶ Ide ibide Amicicia ppt vtili
tatē t amicicia mercatoru

De amicicia fortune Tullius lib° pō d' offi
Honore ob et diuicie et voluptates et cetera
huiusmodi que videant vtilia fortuna nūq̄ a
micicie anteponenda sunt ¶ Ide obsequū amicos pa
rit veras odiū ¶ Ps Mī fecū dissimilibus rebus t map°
tendū cōsilio amicoru et tue amicis t maior
auctoritas tribuenda ¶ Idem ibide Tra q̄m bruti
albinculū epistolantē deposse ferunt tuū pnūciatū
deposse q̄s fides habuisset amicos quos nec nisi dos
cū ita meritis gratiam referre posset. Seneca.
Mī epla tria ad lucilliū. Gratū illē q̄ amicū q̄rit
mī ad q̄bat t cōmodū ¶ Ide dicit. nullū habet ma
lis malū occupatq̄ho z bonis suis obsessus q̄ p
amicos sibi putat ee quibus pdesse no t ¶ Ide ibid
Amicus qui vtilitatis ee q̄ras sup̄ q̄ppo cā. Quin
tilianus. Nescis an diligat cuiq̄ expedita no
habet felicitas Boecius de consolacōe Que
felicitas amicū facit misoru tenuit faciet inimicū
Ouidius in libro tristiū. Cui fueris felix multos
numerabis amicos Tpa si fuerit nubila solus eris
Varro in Terencius. Amici diuitis palee sut
cū ea grā. vbi adest egenus. Calamitosus fias
De amicicia cū malis horribus. Tul
lius in lib° d' amic°. Erumpit sepe vicia ad
vitū tū in nos amicos tū in alios quoru in amicos
redundat infamia Tales amicicie sunt rūmittende
ne insus elidende et dissuende magis q̄ detorquende
de cauedū t magis ne solūt amicicie deponende sz
etiā inimicicie suscepte videant. Nichil em tam pnūs
q̄ cū illo bellū gere cū quo familiaritatē habuisti
hoc at dico mīs quedā intollerabilis expectāda
dura ut nec rem nec honestū negē si possit et no
stari alienatio discidio q̄ faciēda. Bene ergo
fiant amicoru distidia si recte fuerit ut extincte
pocius amicicie q̄m oppresse videant et pocius di
cant et videantur amicicie deserte q̄m inimicie
none oportet. Hic aut honor veteri amic° tribue
dus t ut in culpa sit ille qui facit nō qui patit
iniuriā. ¶ Pcā q̄ras mīra d' societate mala
De amicicia falla. Gregorius in septimo
moliū. Qui in aduersitate et sup̄ d' alio dicā
Augustinus In sermone Quit amicā et sup̄ de
alio dicā ¶ Idem in lib°. confes. Sicut inimica litigatos
plerūq̄ corrigit sic amici adulantes pueros trist
¶ Ps in epla ad Jero°. Defectus timoris capitis do
let du cū at nā du ei pauci nō sanat. Hyo. t em
qd' acute dixit ille qui dixit et sup̄ d' amic° vera
¶ Ide in lib° d' vbis dm. Non potest cōcordia
habē cū ppo qui discordes voluit et cū amico
Ambrosius. lib° d' offi. Non t vera amicicia
vbi t fallax adulacio ¶ Idem. Pspiciendū t ne ad
ulationibus aures apiamus Emollit em adulatione
non solū fortes mīs non esse sed etiā ignauos videt
Aristoteles Amp matheri Inimicy manifesty

//ad modū

melior- t q̄ amicus fictus ⁊ ffe em̄ dñ t mich̄ facile
Iuuat ⁊ pte bō dñi non cognoscit ꝑ fugiet ¶ Ide ibidē
ostendit pacē porrigē tpe q̄ munera ecclastica offe
rat in dō t sed dēor- balde ne plēs ep dobis la
bns tm̄ pacē faciat cū ꝓpō nō ep or e sed ep cor de
bēt ꝓpmm̄ salutare ¶ Hieronimus adulatori-
blandus inimic t ¶ Ide ad celleucia adulatoꝝ as
sentationes t q̄ras sup̄ d' adulatōe ¶ Ja m or q̄.
sup michea. Rut rara fides t aliud em̄ in labijs ha
lud in cor de usq̄ dēnem ait ligne mella tegit
Hieronimus de primo bono lib̄ sēdō ca. ꝓpi. A
mica tm̄ in ꝑbus bonis t q̄re sup̄ d' amica dicta
¶ Ja lib̄ 3o ca. ꝓbj Caueendus tm̄ inimicus q̄ manifestꝰ e
sed multo magis ille q̄ videri nō pt. Facile em̄ inimi
mus qui videm̄ q̄ ait non videm̄ difficulter a nob
expellim̄ ¶ Ja Rari sunt t d' amica dicta ¶ Ide ibi
de Epe p̄ dilatōne amica tollit ut q̄ nō potuit
apte decipē despiat fi raudulēt ¶ Ide. Paciscā et
ꝓspera cōpbat fi dus et ꝓmissus dē diligat q̄
dū aduersa p̄cedit amicus fraudulēt detegit
Bernardus in epla Amica dicta mich̄ ste ad
ulatorie obturgatōne dō fi cept ¶ Ide. Nemo magis
nra di et sonm̄ metu- q̄ alicui se dilans inimicus
Boecius d' consolatōe Nec pestis efficacior ad
nocendū q̄ familiaris inimic. Tullius in libro
de amicia dicit amica adulatōne affert ꝙ consilio
et sp̄ dna t omn̄ contrario q̄b eorū blandissie fallat
ex q̄. innumerabilia pcā ꝓcedūt dū homines affati
fallis opiombus vident ¶ Ide ibidē Tanq̄ t
q̄ras sup̄ d' amicis fortunis Seneca in epla tua
ad lucilliū nullus sit magis malus t d' amicis fortue
¶ Ide Amicus q̄ utilis cā t sup̄ d' a. for ne pla
q̄ sup̄ d' adulatōe ste mf d' fiducia ste mf d'
dilatōne ste mf d' fiducia mala

De amore in generali. Gregorius mo
ralibj Quod valde mēs agnbat et amat cri
a in ꝑsone fregit ꝙplacere solet ¶ Ide in omib
vis amoris in duo sp̄ agē solet ut quēpe semp
cogitat nullū aliū ignorare credat ¶ Ide dnp
ezech. mēsura minor- t amoris ubi adhuc t minor
mēsura cognitois ¶ Ide Augustino agnbat quo. nō
ꝓfectus res sed ꝓ ribus data sunt amanda. 2 Hest d. xij c. nouit
Augustinus in lib̄ confes. Qui amat nō labo
rat oīa enim labor- no amatibj ꝓmia t ¶ Ide Quia
tu in me recreasti amor tuj in te crescit pulchritudo
q̄ ipe amor t ait pulchritudo ¶ Ide d' tm̄ te lib̄ 4o no
amor t q̄da data aiāj do copulat nec copulare d'
siderans ¶ Ide Verus amor nō sentit amaritudinē
sed dulcedinē q̄ soror amoris t dilectio sicut so

ror odij t amaritudo ¶ Ide Vita aie amor t ma q̄ nō
amat mortuus t ¶ Ide Sup̄ cantica ihoīs d'us sp̄
pulchrior- t ē q̄ras mfra d' pulchritudie ¶ Ide lib̄ d'cio
d' imitatore xp̄i ꝓcipue. Nem̄ prius ignota amare alio
nullus pt ¶ Ide in eodē Vis amor- studentis ad hoc e
bolentis scire nō t amor- eius id q̄ ne scit sed ei
q̄ scit ꝓpter q̄d nō libet scire q̄ ne scit. Nunquid igit
studiosus t q̄ras mfra d' studentibj ¶ Ide in lib̄ d' bi
dinitate. Nullo modo sine ope ꝓ labores amantiū
sed etiā ꝓ delectant sicut desiderium ancupantiū et ꝓ
cantiū ¶ Ide in eo q̄ amat d' nō laborat d' eo q̄ la
bor amat ¶ Ide in lib̄ d' morib̄ eccle. Nichil est tam
dmn atq̄ fi eū q̄ nō amoris igne dilectat ¶ Ide d' t.
lib̄ xiij. Nemo aliq̄d volens facere q̄ nō in cor de suo
ꝓus dicit q̄ de bō amore concipit sine cātare sine
cātoris ¶ Ide in libro d' cinitate di. Dicit sibi q̄
diffido tibi et bene utuntur t cor do amoris ¶ Ide in
lib̄ d' coniugijs adulterinis ⁊ impatiens amor- nec fac
tus modus sit misi det q̄d amat ¶ Ide in epla. Nō
facinit bonos nec malos mores nisi boi nec mali amo
res ¶ Ide in lib̄ hypomn̄ q̄ dam. Nullū bonū ꝓfecto cog
nosci q̄d nō ꝓfecte amat ¶ Ide in lib̄ d' ordine dis
cipline Quid t amor oīb. Nonne dum libet fidei cū eo
q̄d amat. et si contigat dum cū eo fit ¶ Ide in lib̄
confes. Pondus meū amor- meus eo feror- quocūq̄ feror
¶ Ide in medita. Nō melius nec p̄ decretum q̄ ꝙ amo
re ꝓpendi pt q̄d ꝙ amore datū t ¶ Ide d' ci. Di et
in lib̄ suauit. Duas in toto mundo ciuitates duo amo
res fecit. Sc̄ilicet fecit amor- dei sed babilonia amor
sui. ¶ Ide sup̄ epla Sancta dura et grauia bona et ꝓfe
mulla facit amor ¶ Ide in oc lib̄ d' t. et fine Quid
t amor- si queat dicta t mfra d' dilectōne ¶ Ide in lib̄
d' spū et lita. Forsi aliq̄s nec credi pt q̄d ty nō ama
ri pt. diligi. aut nec amari q̄d neq̄ credit neq̄ scit
nō pt ¶ Ide de bis d' sideratiū t mfra d' amore ihoīs
ad dñm ¶ Ide in lib̄ d' catheczizandis rudibj ad dogmat
sacerdote. Quia festū t multa ce maiore causa quā
michaet nec augeat amor- q̄ cū amari se cognos
cit qui nondū amat aut qua amari se nec posse spe
rat nec iam ꝓbat q̄ ad huc nō amat est em̄ hō mix
tus amoribus q̄to plurib̄ in dicta. Ubi em̄ grior
amor- t ubi nō estuat indigētie sicca te sz sufficētie
ꝓfluit ditate ille magis amor- ep misera t sed iste ep
misitor dia ¶ Ide in lib̄ d' doctrina ꝓpriana. Bonorū ipe
morū in signis t indoles in dubis bene amāe nō dba
Hieronimus in epla. Nichil amantibj dur- nullus
labor difficilis in amore t amens ingrat et nos et facile
debit oē q̄d difficile putabat ¶ Ide in sermone dogm
tis. Hoc habet ꝓpn̄ species amor- ut q̄ desiderat sp

ad eustochiū

ihoīs

turpiter videnti

Amor ꝓpt amatū
oīa tolerans

memre se credat / ignorat siquide medicu[m] / de mito
riens cauet / nescit modu[m] nec alius cogitat de / ip[s]i q[uo]
amat ¶ de ibide amor- o[mn]o ipacies q[uo] amat no[n] p[ar]
no bide ¶ de ad sellencia fidelius et g[ra]ius semp ob
segn[i] et q[uo] ab amore ep[s]i p a metu eo[rum] libet ¶ de a
mor- no[n] accipit d' impossibilitate solacii nec eo diffi
cultate r[em]edii ¶ de libo p[ri]o comi[ti] iouinianu[m] pita
gore scr[ip]t ista p[re]cepta / oia ee cdia et dictu se alteru[m] / amicu[m]
ee ¶ de Enp epla[m] ad philipp- dum p[re]mit d' amde
eius ep[s]i rogat mus e ipa quod amo[r] p[re]sumptione prudi
cat / ne sibi ro negare audeat / q[uo]d rogat ¶ de opul
tus amor alliga[n]t p[ro]bitat / spem no[n] amant ¶ de libo
r[em] habudacia tu[m] mitrit amoris affect[us] suggerit a
mor- q[uo]d negat ingenu[m] Ambrosius Gerens a epla
amor- sena gerit facit et diminuit se r[em]edit affa
bile ¶ de libo sedo d' offi- Quid ta[m] mestu nec q[uo]d ama
te se amare. ¶ de ibide nec p[ro]hoiez amat q[uo]d tu
no[n] amat ¶ d[e] in ser- amor- e it[em] p[ri]uates gstu mt[er] ab
sentes molestus Arisoltonius Enp matheu
hic amatu[m] mos e ut amore sum tegat silentio no[n] pos
sunt / sed sub nctis et cauis efferut et p[ro]dut q[uo]
ffidnas amoris mt[er] pectus sum cohibe no[n] possut / q
enarrat fr[ate]r mus ut assiduitate ipa narrandi sola
cia sui amoris capat possint ¶ de amor- ono ipa
cies no[n] p[ar] no bide q[uo]d amat ¶ de Enp ihoez vita
hoib michil ita facit etas ea et cauta ut amor ¶ de
sup matheu. Quis p[ro]t aliqs obtinuisti q[uo]d diligit nec
r[em]inisti q[uo]d odit ¶ de in omel dicit o deu de malis
suggerit sic amor- de bonis ¶ de in quada omel
p[ro]fectus amor- et p[ro]fectus odiu[m] q[uo]d tas mf[ra] d' amde p[ro]d.
¶ de libo sedo d' copulatione coru[m] dis Si amor- cor pa
libus et mf[ra] d' amde hoib ad deu ¶ de hoc ag et if d'
amde hoib ad deu ¶ de in libo d' laudibus beati paulj
Vehemes amor- amatis p[ro]fecta contempnit et pro pau
mitu[m] e d' primo no curare ¶ de sup matheu ppi differo
amoris hic est ale vacuitas passio Bernardus
In libo d' amore michil aliud e amor- q[uo]d vehemes
vbi ordinata voluptas ¶ de sup can- ubi e ama-
ibi omo labor- no[n] e sed sapor- et sanitas de sup can-
vngtu[m] sti amoris et mf[ra] d' amore hoib ad deu ¶ de
ibide sa- pp- vita ale amor e hinc fides concipit
spes parturit / spes sub fotmat et diufficat / tecto
factum ord asit illumat et cofortat ¶ de amor- d[e]
nec etia nescit ab amado quippe no[n] ab honorado a
mor- dicit ¶ de in libo d' compde oe ad eugen[ium] papa
Amor deu[m] nescit gtis obtempat libe reneret
Origenes Enp cantica. dns d' ale motib[us] amor-
e q[uo]d vehemes ad amandu[m] si sapietia animu[m] et bitate
vsq[ue] ad in- amor- i pectora conscendit te amam[us] cau-
se et sagine Basilius amor- sine distione ipfec

tissimo pectus e tu[m] eundu[m] dicto[rum] et sententia[rum] utilitu[m]

In collacionibus patru[m] sanctus zenus amoris
descripsit in arma fugatis mstis tpestatibus utilitate discretionis
Seneca In epla ccia ad lucillu[m] videmus de sui ip[s]i q[uo]
amicu[s] no[n] sit nisi mtis bonis ¶ de amat quid cupiat scire
quid ab sapiat non videt ¶ de ad eade[m] in epla p[ro]bi
una e cathena q[uo] nos alligatos tenet amor- dicit ¶ d
amat et sapere vivo a deo concedit ¶ de amat q[uo]d sus
picat vigilibus ho[mi]nat dormientes ¶ de amat in rat
multa mentit sibi ¶ de amoris dum videt q[uo]d facit na
tat ¶ de amor- ad arbitriu[m] suu[m] sed no[n] deu[m].
¶ de amor- occasione sollicitudis ca e ¶ ff- omnibus
modis natis effici legitimi s[ed] sed michil michil e a
mori fin- e behemencius et ip[s]i refugio p[ro]fecto p[ro]fecto e
Aristotiles In libo d' animalibus amat in una aspe
scione amati plus delitat ip[s]e in magna alioru[m] copie
scione ¶ de in quito libo eth[i]c amantes semp dicat
illi q[uo]d amant sibimet plus honoris et delectacionis d'
dicto et hoc ru[m] ca meridit dissensiones inter homines
et iusti sunt dnd mali ¶ d in oc. eth[i]c amat e ald
tri ¶ de in quito thopicoru[m] ois agit amans cu habe
re q[uo]d no[n] facile sinne ip[s]i q[uo]d e facile Avicenna
in methaura sua ca- penultio amor- no[n] acquirit in
copercio- conpercu[m] at cosuetudine cosuetudo at no
fit in diutina familiaritate Cullinus libo p[ri]o
d' officiis- michil amabilius michil copulacius ip[s]i homi
ni et moru[m] sibi ¶ de in libo d' amica- michil e[st]
tute amabilius michil p q[uo]d magis alliciat ad amad
Quippe cu ppt[er] utilitate et p[ro]bitate eccia eos q[uo]s magis
diligimus diligamus ¶ de ibide bom[in]i bonos diligere
assistut p q[uo]s sibi q[uo]q[ue] familiarite coniunctos atq[ue] na- michil
em e appetendius sibi sui atq[ue] rapaci ip[s]i na ¶ D
uidus Veres e sollicitu[m] plena timoris amor ¶ Bur
gilius ola vincit amor- et nos credamus amori
Theofrasti sentencia fuit Amantiu[m] ire ceram
dicia unde q[uo]d quilibet ho[mi]o p retens amat scripti
deos in iudicio suppli p retens errat amor- ndq
p[ro]fatus dehemes metrem exorat

De amore dei ad hoies // Gregorius i mo
libus in omel. Ubiq nobis occurrit summa
medicina dnm amoris q[uo]d deus et d[e]bit hoi p[re]ce
ta ne pereat et in pereanti hoi dedit r[em]edia
ne desperet ¶ de in moralib[us]. Conditor- mi mi
ra dispensatione consili et amoris sui curat nos
et culpas in nis respicit et dum ea tpa ipedit
ut longiora spacia tpalis vite concesso p[re]ce
ri fiant in adiutoriu[m] muneris et no[n] concesso in
augmetu[m] dapnacois ¶ de in omel Enp i d[e] huc
vb. gaudiu[m] e angelis in celo sup uno pecca
tore si possimus fi- ab limi dispensacione supne

pietatis et diuini amoris flammibus si recederit
minat pena lapsis deus ut surgat appetat punit
tit miam illos faciat ne pereant in bonis istos fo
uet ne desperet in malis peccatis igit tum
sup nos diuinis amoris mi conditoris pectore
nos bidet et ptulit. qui nos ante culpa pectare
phibuit etia post culpa ptectata ad dena eccliae
non desistit dicere ipe qui nos deseperamus hortat nos a
uerti ab illis sumus et tu ipe no auertis dicis
p ysaia dicit et erunt oculi tui videntes preptores
tui et aures tue audient uocem post tergu
monentis. Quasi em in facie hoc monitu qui ad
iustitia conditus preptaq; uirtutibus accepit sed
cu hoc eade preptaq; contempsit quasi conditori suo
dorsu inuertis in facie dedit sed cum pgressu
adhuc spes diu et moneat qd ia et a nobis co
temptus et tu adhuc hortaue nos no tessat. Ut
si dorsu in facie ei dedimus cuius uba despeximus
cuius etia uba calcamus sed stans pgressu in
deus auertos nos inuocat qui et dicit q despiat
et tu p preptaq; clamat et p pacientia ia exspe
tat. pensate fratres istam rogo si cuilibet diui
te quisti famulus suus subito superbus et ut ingrati
facie mutet nisi no contemptus dns eius superbia
seruu ferit et ut ulciscat districte animaduertens
affligat. sed ecce nos peccando auctori nro
dorsu in facie dedimus et tu no sustines. superbe
nos amas sos benigne inuocat et qui seruire
nos admonentes digne potuit tu ut uitam immu-
nem a peccatis permittit tanta igit in conditoris pietas
amorosa dulcedo in nris reatus et cordis emollit
et hoc q malis qd' fecit oppressus potest
salute a deo expectat q tuis erubescat fiducia
igit habere si est tum d' nra et amore conditoris
nri cogitare q fecistis rogitare q facitis fu-
gitare semper pietatis inspicere et ad misericor-
diae iudicem diu adhuc expectat. ois lacrimis ia be-
nite ¶ Idem in alia omelia sup illud luce Si qs illud
p me dauit exire mihi dicit et nos dextera pe-
cando feriamus et tu ad nos por- nos legatos
mittit ut nos qui peccauimus ad pace rogati
demiamus Et erubescat igit humana superbia q mi
sericors deus contempti et tu hortat et inuocat
ancillantes tanta sue mie aperit qui peccati
dicit ad me conuertere et ego suscipiam te ¶ Idem in
summa tribulatione positis sola gsolatio est pietas
et nra conditoris ¶ Idem sup cantica In hoc libro
notant ubera et ostiuli gene et femora et
cetera huius filia quibus nos e uisibilia

A qda

divina historia sed magis et gsiderauda nra qdam
membra nri corpis noiat et sic ad amore hortat
notandu qd' mirabilius et misericordius operis no
bis deus qui ut cor- nri ad instigandu sui sui
amoris accenderet usq; ad tui pris nri amoris
uba destendit dignatus ¶ Idem sup ysaiam 26
Quomodo si blandiat et uiperes deus tanq; mi se
uitoris et pius pat nos agat nos gallina nos matri
blandienti se compat ut nos uel blandicijs alli
ciat aquila eum et gallina plus ceteris uolucribus et
bestijs animabus qs diligit fetus suos ¶ Idem in p. moliu
Caritas ihu meditare tanquam mitem nos erubuit ¶ Idem
in eodem Ille apud deu plus in amore et q ad eius a
more primos elegit ¶ Idem in psalmu xxxiiii. Moyses des
peret et humana fragilitas et misericordia de desperatione pla
gras ipse d' ppi concepit dicit d' ppi passione

a Augustinus. de ci. dei. pacientia et amori. d' ad
penitentia nos inuitat malos sicut flagellis ad
pacientia inducit bonos ¶ Idem ad nicolaum comite in
tanto nos amauit deus et misericordia d' ppi pas. ¶ Idem in libro
de tmte. persuadendu erat huic qui nos diligeret deus
et quales. Quanto ne desperaremus. quales ne superbiremus
Idem de vita xpiana Agnosce qm te deus diligat q
aptius qm tu te diligis qui te mori cupiente uidit di
cere ¶ Idem in lib. de catechizandis rudibus expli
git prea debet pps ut cognoscat huic qm deus amet huic
et deo cognoscet ut cui amore a quo por- dilecti tumi-
descet ¶ Idem in lib. d' spu 2 lia amat deus ut amet
et cui amat nihil aliud uult qm amari fruens ipo amore
bonos et beatos qui se amauerit p amore cui bonum
ad hoiem scdm hoc et delicie illius sunt et cui filijs
hoim ¶ Idem amauit te hoc deus et fecit se p te so
mnie subiecit se et suscepit te fluctuantem se et cap
ut te exclamauit se et implenit te. exclamauit se
maiestate et implenit te bonitate et diuinitate
descendit usq; ad te ut ascendes usq; ad eum
¶ Idem in lib. de amor- tuus deus suauis et pulcras pe
cas ppls Idem sup epla Ihois Dilexi te
gras mis. cas ppmo ¶ Idem ibidem de filip amor- te
gras mis cas ppmo ¶ Idem in sermone de assumpcoe
de mire pietatis affectu et gras mis de xpi nati te
¶ Idem in libro de uibus dni o magna pietas et
amor- dei Cui tibi p creacoe reddere debeamus ob
sequia ut pote serui dno mancipia redemptori
tui tante annichilatui primia nobis remittis ut
a nobis obsequia debite suturis exhortas. cui
pius eum misereri etia nolentibus et iustus nisi ob
iudicas et condepnas ¶ Idem sup illud petite
et accipietis. Non tantu hortat et de ut gras

mſra de ppī mīa et pietate ¶ Idē. Nemo d' dei ꝛ
mſr̄. d' p̄ mīa et pietate ¶ Idem lib° p°. d' t. ca°. 29
Sic utiq; deꝰ ē ipē pr̄. amat nos ut consequēt̄ itel
ligat̄ et filios et ſpē ſtā. nō qz nos mō nō amet q̄
ꝓ° filio ſuo nō pepercit ſed ꝓ oībus nobis t̄didit illū
ſed tales nos amat de quales fiūt̄ ſmīq; nō q̄les nō
ſmīq; quales ēnt̄ amat̄ tales metūm conſumat̄ plā
gr̄as mſr̄. d' ppī mīa et pietate ¶ Itē mſr̄. d' ppī pas.

a **Ambrosius** Sup lucā Considera affām diuīm a
mōis paruūm q̄ u. mortuū filiū ſuſcepit piculū q.
orbitatis ampli⁹ dolore t̄ ne t̄ pr̄et ſi ꝛucētus ꝛ depac
mīs Tantū em̄ fuit deo ſtudiū tue ſalutis ut ꝓpemo
dūm d' ſua pcūtura ret̄ dū te lucī ret̄ ille ꝓpē te diſ
pendia mā ſuſcepit ut diuīmis te mſeri ret̄ ꝛ celeſti
bus conſeri ret̄ ¶ Idē ibidē Si deus fideles ſuos magſ
q̄ ſtām ſuā amauit q. hō mortes ꝓpr̄ eos quid mīū
ſi maiori dilōne tenebat ſeruū ſuoꝝ ſcōꝝ q̄s ꝛ
habebat in tris q̄ dilōe ſtē ſue q̄a habebat ꝛ cēt.
ſe diligē. ¶ Idē lib° ſtē d' offi. Quid tam mſtū nē q̄ diligēte
ſe diligē. ¶ Idē Sup lucā. Dia nobis tps t̄ mſr̄. d'
ppī mīa ꝛ pietate Itē mſr̄. d' ppī passione

c **Chrisostomus**. In ſmone d' dignitate condicōis
hūane Beneficia nobis ep̄a inde dei collata. nec modū
habē poterūt nr̄. munerū et t̄ē nr̄. t̄m quippe cū
nec ſensus ad intelligēdū ſufficiat nec ſtā ſuppetat
ad laudandū. nec ſi totū tps dite occupet oris obſe
q̄ma laudes teneat. grādū actiones miſſtat poteſt
homo pensare q̄d debeas ¶ Idem In quoda ſmone
ſeptuagesīme. De mītū hom̄ fēne t̄ in compacōe
donorū diuīnorū. Numera em̄ beneficia dei ſi po
tes et tūc considera ſi mereris. cū celestibus beneficiis
tua facta ꝓpende. cū diuīnis muneribus actus ꝓpos me
ditare et tūc nec dignū te iudicabis eo q°. ſi neq;
ſi tū intelligas q̄d mereris Cetera obtūdit ſen
ſus confidit ānus ſpūs ꝓturbat ſi ab hoīe demōſtat
ſed nec humana poterūt obſequia pensari ſi diuina
beneficia ꝓpter q̄ d' Gratio amore prepiſti ¶ Idē
ſimōe quoda de die iudicij Certū t̄ dīmū q̄ ſi beneficia
dei mīa q̄ nullis p̄cedentibus meritis mīe collata ſt
aſſidue cogitemus pcta in nobis d' nō dimittūt d' p
penitētia corrigūt. Quis em̄ mente concipe nō di
cā nobis exponē pt̄ q̄nta ſit circa nos beneficia di mī
ſcōr em̄ nos cū nō eſſemus. ꝛ demīt nos cū pſſemus
et adhuc celeriū grandia nobis ꝛ genuſſet ¶ Idem lib°
ſtē d' cōpūc. Si cordis oculi miliēs moriam̄ et ſi oēs
uirtutes corpis et aie expendam̄. nichil tū adhuc
digni geriam̄ ad ea q̄ p̄cepim̄ beneficia dei gloſa
bide em̄ quomō cū in nullo mīs indigeat tū cū
nō eſſemus eſſe nos fecit aiam inſpiranit non

oībus
q̄lēcūq; ſed tale quale nulli ep̄ aliarū ſ. decimē pa
diſi plantauit celū extendit t̄ra q̄ ſubſtrauit fude
uiaria celi nobis adendit ꝓ diuīſi mundi ſplen
dēra. t̄ra quoq; fluuiis fontibus q̄ irrigauit cāpos
q̄ diuīſis et floribus adornauit ¶ Idē In libro
d' ꝓpacōe lapſi. Nemo amatorū cā malū nemo e
cōtra ſi ſit in hoc ſuīp modū inſanus ſic ego ardeſcē
pt̄ in amore dilōe ſue ſicut deus effudit in amo
re aiaꝝ in mārū ¶ Idē ibidē. Mīs t̄ inq̄ aliqs oī
nomō pr̄. nō mat̄ nō amicus nec alius q̄ſcūq; qui ſic
nos dilexerit q̄dmodū ille q̄ ſcrit nos ¶ Idē in
eodē Sicut opti quiq; ꝓ medicorū eos q̄s uiderit
morbo longe egritudīs afflictos in illis rigore tē
perāt medicine et delicatiꝰ ac teneriꝰ agrit
cū eis ꝛa et dūs eos quos uidet behemēcius cē
corruptos nō tam diſcrecta obſeruacōe uocat
ad dia uirtutis ſed ſeipm et paulatī ita ut ꝛ q̄ſti
mis ſubleuet ꝛ ſuſtētet ne uideat eis cōuerſio
nis et ꝛpentina ¶ Idē in eodē Talis ē erga
hoīes pietas di q̄ mīe ꝛſpuit hoīez penitētia
agē uolentē ſi ſibi ſincere ꝛ ſimplicit offerat.
etiā ſi ad ſummū q̄nis malorū puenerit et ſi de
lict mōdū ꝛuti ſuſcepit eū dē et amplexū ſicut
pius pat filiū pdilū ¶ Idē Sup ꝛ matth ꝓpi uto
miſſē miſit filiū ſuū t̄ hō ſi passus fuit tuīa ſta
ti mutauit eius dilō et affēs nec ētē ſi nō mutau
it tū nō ētat dei aut dilō et mīa q̄to ꝛ plus
offendit tāto magſ auget pla q̄ras mſra de
ppī mīa et pietate Item mſra de ppī passione

Itē Idē. Deus mutus et cū magno dolore cōpel
lit̄ pcōres dapnare. nō em̄ ſic dolet de q̄pīa a
pcōribus offendit̄ q̄tū dolet q̄ violenty cogit̄
aliquē pdē ꝛ q̄ſti hoīes q̄ t̄ et ſaluare ¶ Id
Idē de gaudet nō d' ſuo luc°. ſed d' mā ſalute
Triſta. de nō d' ſua iuuria ſed d' mā ꝓdicōe
¶ Idē lib° ſtē d' cōpūc. Suffecit ſcīb ad cōpūc
cōnē cordis uidere dari beneficia diuīna d' dilōe di
donata et opm bonoꝝ gr̄ām nō ſibi ſed deo tota
lit̄ aſſignare ¶ Idem in eodē Oportet uidere dari
poꝝ delicioſ eiā corū ꝓ quibus ſumꝰ domīt
cōſecuti et intuētes q̄ ingentē maſſā debitoꝝ
nobis remiſit deus et eo amplius ipm diligam
conſiderates q̄ miſi miſeratꝰ eius nobis ſub
uenisſet ponderis illud magnū peccatoꝝ nr̄oꝝ ad
mſeri nos ſupplicia ꝓfudīs dpreſſiſſet ¶ Id
in lib° d' laudibus ſcī pauli Caritatē igit et amo
rē di mī nō tam ex passione penſare debet pia
mēs humana q̄ ad pacturis diu eiā ſemel ꝓpe
paſſus t̄ mortē ꝓ nobis ut paratꝰ eſſet ſi

1 ſemel

1 ex.

1 de dilōe di

2 hoc

1 aliqm

milies

oportet milies mori p nobis sic passus et morte
ut patus esset pena morte luce palabili gmoie
p nobis milies milies sustine sed paratus no p
misit qz no oportuit. Concurrant igit huc oes
qui sibi sapientes vident et hmoi humi amoris vo
ne tuemant si possint. puto em multu mtlligi cre
atu tam altre erigi posse ut hmoi eminentia caritu
tis coprehendere possit qz plene sinu no pt a ce
tua qito nos amore nos dilexerit creator amo
os nr. ¶ De m gtia. Emp ihesu. ihs. deus nia misericors
patus et nr salutis p clemencia quos salvare no
potest p justicia. ¶ Ieronimus ad ebidia.
Impetrauit ppe qd ego amde petendo petimus mul
ta qz multa indecoru cu ta cruce astantiu credi
derut. ¶ Da mihi obsecro imp albatuc. Venomo si egtus
et estuans febribus aqua postulet. z dicat admo
dicu dum pacior. cruciar. vbi expauimoz uspzq medice
clamabo et no exaudies. Et respondes sapies
et clementissimus medicus dicat. Ideo q. tpe debeat
dare quos postulas no misereor. nec qz mia tibi
crudelitas esset et duritas tua cui salute tua
petit. Ita dns deus nr. serenus pietatis et clemencie
sue ponderat numeros et mesura. nr deu no exau
dit. clamanti ad se ut ei gbatur et magis proficiat
ad rogandu et qi igne tribulacois expolitu purius
fulgeat et mitius. ¶ Isidorus de summo bono
dicit q nos malos tolerat nec dubium qn cognoscit
hoc clemens ignoscat. ¶ De libidine. Cui de hoc nec secun
dum gratia nec secundum veritate nr secundum
habitum sue motus aliqd dici possit. Digne
quod ma latitudo caritatis qua nos ab errore
invocat et colligit et continet in
bitate quest
eria ei longitudo qua nos malos to
leramus
portat donec emendatos etne pa
trie restituat. quest eria ei altitudo sapie per
qua duce
cepisse scie immestitate superat. quest eria ei profu
du quo damnandos inferi secundum equitate disponit
predestinat. ¶ Bernardus. In epla sup i missus
est ab etno et nscz meritu. ab etno gr predestinatos
ad hanc sacrosanctam gr beatificatione dna ratio. principio
altera nesciens finem diligendi quos ab etno predestinat
eria meritu beatificat. ¶ De o qd deus ab
duc in nia qd magnificus in justicia qd mirificus
in gria. ¶ Deus in sce. Duc deus mr. no dq filius
sit tibi muneratoz copiosissime munneratore
missime pissime liberator. qz gras respicis hu
milis iustificatas innocentes et misericors dns
salvas eria prodiges. ¶ De magna et nia di
gne forma serui proposuit dns nidi ita ut pa

nis esuriret sons vite sitiret. et deus ihesus est
eterna vita mortis. ¶ De vite maiestate. nia qz
creatura creari creatore vendi redemptore occidi
vnificatore et iustificari exaltatore. ¶ De pater
edidit filiu quo redimeret servos. misit spm scm quo
sanctos adoptaret in filios. unicu filiu dedit in pcm
redemptos. spm scm in premiu remuneracois sup
se totu fluat in hereditate adoptatos. ¶ De sanguine
illud pciosum apud dnm et nia et copiosa apud eu
redemptor. pciosa qz no tantu una gutta sed
oes gutte sanguinis eius laudet. qz quasi rivi
fluxerunt. Quid igit ulter ei facere debuit et no fecit.
Illuminauit reos solvit. iustos redupit. errantes
reconciliauit. reos iustificauit. impios regitat. bonis
amicos. vita. lapsos et erectos. hostibus odiosos et
tandem pro hostibus mortuus. ¶ De o dulcedo et
amari et obdurati et insensati filii ada quos
no emollit tanta benignitas tanta caritatis fla
ma tam ingens ardor. amoris tam dulcis amato
qui p vilibus sarcinulis tam pciosas merces
expendit. Non em corruptibilibus auro vel
argento redemit nos sed suo sanguine pciosissimo. ¶ Ad
Quid igit faciet consideranti. tanta et tam in
debita miseracio. tam grauita et sic gbata dilio
tam insperata dignacio. tam subdita mansuetudo
et tam stupenda amoris dilectio qz dilectio.
Quid michi fiet faciet diligenti consideranti q
ut consideranti amo ab oi penitus privato den
dicatu et abstractu amoz ad se mirabiliter et
inmutabiliter rapiant. vehement afficiant faciat
qz se contemne qz mihi in contemptu hoiu ap
peti mundi pti. ¶ De donat deus hoiem ex
se toto qz tota trinitas amat. si tibi totu dici pt de
infinito et simplici et indepsibili bono. de patre
aut duce maiestatis sue dr. Sic deus dilexit mu
du. id est hoiem ut filiu suu unigenitu daret
De filio do dicit. Tradidit in morte animam suam
de spu scto dicit. pactu qui mutuet pro quo teneat
ipm. nisi deus dedit in premiu me. redemptoris se
cerit in mittit se servat in premiu mte glificacois
beneat ipm promit et apponit in resone animarum
rum. ¶ Dem tmp cantica simone. Quia deus summus
omni scis et unus omni. de amoris dni. Unus cui
sc. fecit. ¶ Triumphat d' do amor. demp scipm
exhiamus ut scias amoris fuisse qz plenitudo
effusa et. qz altitudo adequata et qz singularitas
associata est. qz dulcitudo humanata et ¶ De opi
tor. et magr ille magnitudo mea qz ut dem me
rear. Absit. absit. Opator et cui pietas qz quem
deus

Amor dignare nostrum. Dignare duce affectu pietatis po
tens. suasu efficax. Ad dilectum.

miquitas qm̃ ad dñe tribulacõnē ad dñe necessitatē apta t nobis bibe p̃fugij · ſmus mat̃ expauit · apta formam̃ petre videlicet lacrymā mee dei nostri · vñ t igit̃ nō p̃ blasphemiā nec iudicior̃ ſz pat̃ miam̃ deus dicit̃ qui misereri causā et originē accipit · ep̃ p̃o iudicandi dō nec detrectandi + suauitatē magis ep̃ uno ¶ de gemina dulcedo dñi ihu multū p omne modū expuberat m̃ oī predire · videlicet longanimitas in expectando et facilitas benigne in p̃donando · ad hec quide deus dñs suspendit · secretā gloriosa a p̃cibꝰ contemplete ut quiq̃ gr̃am exhibeat m̃ penitente ¶ de m̃ cor̃ porta t mia tua dñe ihu · offt̃ em̃ oibus et nemo illiq̃ expes t misi q̃ corep̃ serit · Gaudeat igit̃ quisq̃ ille t qui p̃tue dapnationis adiudicabat · constita peccatū ¶ de generatiōnes tres pisset · tm̃ q̃ fecerat deus misi di mia subuenisset · q̃dq̃ em̃ in hac mundi generat culpa et pena non auferebat · et cogebat̃ semp̃ ad dñi dicta cessura medicis q̃ semp̃ tendebat · ad lapsu fragilitas peccatis ¶ de deus deus bone ihu · de tua pietate diffidat · q̃ cū timuit esse · redemisti nos in sanguine tuo · reconciliasti nos d̃o mō certe sub umbra mie tue p̃tectus ad th̃ronū gr̃e tue postulas dem̃a cum̃o clamas · et pulsans donec misere mei · Si cui ad dem̃a nos vocasti · dem̃ no q̃ rentes p̃tonagis dem̃a impetrabim̃ q̃ postulates · ¶ de Quos in carne q̃sunt dilexit · in sp̃u redemit · in ultimo q̃ q̃sunt duxit · et docuit · p̃ gr̃am · inquid ego dimitto · et postulanti dicit · fortis · ¶ Dem̃ ego fides fidenti · q̃d · ep̃ me michi deest · sup̃ prans suscipia · d̃ discribꝰ dñi mei ihu q̃ assumpsit mia eius · nec defuit · fortunia p̃ que effluat p̃ mia · fodierunt em̃ manꝰ · et pedes · cui lancea aperuit · p̃fodit · et · ¶ de · Quo em̃ p̃ nobis tam magna sollicitudo gerebat · misi nobis tam magna necessitas incubebat · nec tam multiplex nobis custodia misi gr̃a multiplices insidias ponebat ¶ de m̃ ser · Quatuor · sunt filie magne mie dñe videlicet amissio amaritudo · subitanea · opportunitas · dilatio · et · ¶ de m̃ p̃ p̃ conceptione · t̃ · d̃ · p̃ natiuitate · t̃ · d̃ · p̃ passione · t̃ · d̃ · p̃ mia et pietate

Aulebus emulcenus m̃ q̃ta omen̄ pascha · Quapmodū carta hoiem dñum amoris insigne · t q̃ mit̃ · p̃ mundi p̃cipia · similitudine et ymagine dñi dei sui · smus hō accepit · sed pene a primo · t q̃ mit̃ p̃sona et forma ser · ui · s · hoīs deus auctor assumpsit · Grandi quide dignatione p̃ hoīe spiraculū dite d̃ suo p̃ · formator · misit · sed mit̃ pene maiori caritate q̃ eode hoīe non ista sua dedit · sed semetipm̃ tradidit · ac impendit ¶ de ibide Magnū quide michi · d̃ deo q̃ me sentio · et opq̃ sum · ſz multo plus · t q̃ rem̃ transisse videas · p̃ primum meum · quinquies tam copioso immo p̃ a p̃cepto hoīe agit̃ ut hō deū bene videat · **Damas**cenus m̃ sinone d̃ quiescentibus in p̃pō m̃ tam · t liberalis magnificus et solus et nichil homus d̃ q̃ m̃ dimissione et collatione donet̃ suo · plus gaudet · p̃ q̃m̃ confert · q̃ p̃ recipit · dona salutis ab eo · **Edmundus** m̃ sinone de die iudicii certu · t hom̃ q̃ si beneficia d̃ mit̃ · q̃ multis mia meritis p̃cedentibꝰ nobis collata sint · adhuc rogitem̃ · peccata nobis · a nō dimittat · q̃ p̃ penitentia corrigit̃ ¶ de Quib̃ em̃ nichil recipe nō dicat · ibus ep̃ p̃me p̃t · quia sit certa nos beneficia d̃ · fecit em̃ nos cū nō essem̃ · p̃ demit · cū p̃ssem̃ · et misit celestia nob̃ gaudia · p̃misit **Hugo** d̃ sco victore · d̃ caritas p̃ · et gratia misit · d̃ p̃ passione · **Anselmus** m̃ filio cum · dño hō · Conservetur · dñs hoīe ut hō fiet · et · panis · Voluntu · m̃ p̃cepto ponit · · crucifixit · d̃ · det · flagellat · · crucifigit · · morit · · et toto corpore · p̃ effusione sanguinis sui sanctissi expiciat · **Senec**a · m̃ epla ad lucilliū d̃ donum · t · donare · m̃ qua · splendet · aliq̃ · marmoris nō mediocre nostri

nie

mmns bonores sed magnū denariū reputares et
dicet habes spm̄ iesu quē thas. Dū habes ista fuge
p quā actus uite dispones et ordinas. Nonne signa
tus es dices. deus nobis hoc dedit et ut nō scādalizēr
Qdē plā ac magna bñficia retulit dē in nos sp̄m̄ sc̄m̄
ripiēdā q̄ nec ipe tollere egit nec nos ei quidq̄
conferre valemus Hugo. d' sco victore. O caritas
p̄ et q̄tas mīe d' p̄ passione

D Eamore hoīs ad deū. Gregorius
in omel d' dñica tricia in admetu dñi cuj⁹ ma
thei. libus q̄ nō fuit scandalizatq; t me. Visis tot sig
nis tantis q̄ miraculis quisq; potuit sed pocq; admi
rari. Ecce ipsa me infidelium mens ḡne in illo scanda
lū pertulit dū illum post tot miracula mortē vidit
vos et paulus dicit. Nos p̄dicamus xp̄m crucifixū
iudeis quidē scandalū gentibus aut stultitia Stul
tū quippe visu et hoībus ut auctor ut auctor vite
p hoībus mortē et inde cont deus ho scandalū
sumpsit unde do debitor aptius fi debuit na tato
de digniq; ab hoībus honorandus z amandus e
sp̄to q̄ hoībus et indigna susceptit Caue dū igit
valde e hoībus ne in deo mortē despiciat q̄ di
miracula dederunt Qdem p̄fectus amor eternita
tis vanitatē a se excludit tpalis occidit aut
Qdē Justissimū e ut illū sup oīa amemq; q nos su
per oīa amauit Qdē fonte amoris etiā no ge
libuit qui odiū in corde gerit Qdē dulcis e amor
xpi dulcis amadus e xp̄s ipe cui pestes metis
sanat secreta cordis illimat mētē ipigriado sa
gittat et animā exhilarando corroborat Qdē
lucerna fulgoris e fuoz sti amoris ardebā in mente
p desiderii et splendeb in facie p exercitū Qdē
Unp ezechiele omel xij. Magnitudo cōtemplacois
nō inf̄ deū amantibq; credit pt Qdē Si aut in aliq̄
creato tui cordis amor fuit occupatq; ita ep toto
corde nō amas deū Qdē ibidē Mente tua debi
litato in nobis amore sti solius amor cōmaculat
dei Qdē In libo ip molin sup iob Tuc solū bea
obsequia do reddimus si cū ipt amoris fiducia no
timem⁹ cū nos ad opa bona nō metus sed amoris
affectus dirigit cū malū mentis mē ita nō placet
ecia si liceret Qdē ibidē. Defectus minoz e amoris
ubi adhuc minor e mestus cogitoīs Qdē In
p̄o molin. Pena quippe nō trahat si quemlibet qs de
ratis deū amat Qdē Depe pigras mētes a
mor ad opus excitat Qdē Augtin⁹ dum sequitur diu
amat in tantū ad migrandū regnū celestis appe
quat Augtin⁹ vero amare negligit in tantū ingredi
differt qz nō studet videre quod appetit Qdē In
omel de ascensione dilectionis. Qz quis inf̄. de amore e
tim bei Qdē si adhuc puto stō et ipe de amore etiam bei
Qdē in septimo moraliū Si mea humana fortis desiderio
in deum dirigit quidq̄d in hac vita videt amatu dul
ce existimat et de q̄ afflictit requie putat tūc
sive ecia p mortē appetit ut optime plenius vita
possit Qdē In omel penth Si quis diligit me sermo
nis apparentibus lingue igneis mutus stra fuit cor
da flammata q̄ du deum in ignis visione suscepit
p amore suauit assentit ipe nāq; spūs scī amor
e dei et ihesus dicit de cultris e. Si ergo mete
tegi deū desiderat q̄ficio ia hīt quē amat Neq; enī
deū posset quisq; diligere si eū quē diligit no haberet
Qdē ibidē Sed cave si quisquis dicit se deū diligere
deum diligat tota fiducia et secura mente respondet
Diligo. In ipo aut locis exordio audisti Si quis dili
git me sermonē meū seruabit. Dilectio attestatur. q̄ bona
erga dilectos exhibeo et opis Qdē In epla sua
Idē ihesus dicit cum dicit q̄ diligo deū et mandā
ta eius nō custodit mendax e. De eū diligim⁹ si
mandata eius seruam⁹. De diligim⁹ si a mūdi nos de
lectatibq; coartam⁹. na qui adhuc pellicitur delec
tatiōe deficit q̄ficio deū nō diligit q̄ deo p̄fectus i sua
beatitate cōtendit Denique dicit Deus ho debes primū
q̄ deo p̄parat domū mentis Qdē ibidē Cum ergo
deū debeat diligere qui eius mandata custodit in eius
corde et deus habitat et mansionē facit q̄ sic eius
amor dilectionis penetrat ut ab hoc amore tepida
cordis ecia tpe nō recedat Qdē ibidē Ille g̃e deū
amat cuius videlicet mētē detractio prava ep cōten
tu nō superat na tanto quisq; a supno amore dis
tingit q̄nto infernus delectat. Deus et adhuc scribit.
Cum nō diligit me sermones meos nō servat Qdē
ibidē Ad hoc metipos g̃e si deū habem⁹ in nobis redire
et si deū habemus exquirite nec tm sibi aliqs erubes
cat quidq̄d sibi dicim⁹ sine operis attestatione respondeat. de
dilectione conditoris nō lingua sed mens et vita respon
det nunq; enī e amor dei otiosus. operatē etenim magna
si e si autem renuit operari amor nō e Qdē ibidē ama
do ardet et loquendo alios accendit et qs tibi
tangit q̄tum⁹ in dei amore ardere facit Qdē In
p ezechielē Ignis semel amor dei absorbuit cui ad
terrena foris desideria qui insensibiliter redeat Qdē
In p. molin. Virtuti mortis dei dilecto cōparatur q̄ si
semel ceperit a dilectione mundi fluctus expugnat
Qdē Michil preciosius de virtute dilectois et michil de
sideranduq; diabolo extinctione caritatis Qdē Si
dicat filius q̄ mistica d' caritate
Augustinus In lib. soliloquiorū. Deus amat q̄q; amare

pt̄ sine strēs sine nestres ¶ De mysterio amore dī nul
suauius nul sublimius nul dignius nul utilius nul locu
dius inuent ¶ De solius dñs sine molestia amat
cū iocunditate cōplectit cū securitate desiderat
¶ De cū incipit hō amāe dñm nō ſ amabit nisi hoīem
deū ¶ De ni libo ypoy d'ci dī et ecta sm̄ corpis for-
ma amonet hoīem ea q̄ sm̄ sui sunt q̄rē et amare
¶ De ypi libo d' moribus ecte. Nichil aliud dño utilius
affm̄auerim ſ summū amore dī dū tēpancia de cor-
integritā se pbens et q̄ amat fortitudo bō de cor
oia tollerat ppt̄ illud q̄ amat iustitia at̄ de amor
soli amato seruiens et ppter eē iustus et by omnib
ceteris q̄ hoī sunt subiecta. prudētia bō de amor by dis
cernens et eligens ea quibus adiuuet ni dū ab illis
quibus impedit ad amandū dñm dū debet q̄ diffido
dñs et vera utilitas de amore ¶ De ni oc. d'
cuitate dī by sapiā dñs et verus pbs et amator dī
¶ De ni libo d' vita ypiana deū bē diligit q̄ nō aliud
q̄ inde nouit dñm sufficere expetat ¶ De ad voluptatē
Quid ait eligam q̄ ppinque diligam ni q̄ michil me
lius inuenim de hoc ait dē de cui si aliq̄ diligendo nec
ppinq̄m nec eq̄mus nosipos diligē nescim. solus ei
ille nouit se diligē qui deū semp oia diligit ¶ De ni
libo d' doctrina ypiana ille ordinata est dilcōne q̄
nō diligit q̄ nō de diligendū et nō eq̄ diligit q̄
minus q̄ minus nec amplius de diligendū ¶ De ibide
Vbi peccat ignoti peccat nō de diligendus sed cū ho
diligendus de ppt̄ dī. Vbi aut diligendus de ppt̄ se
metipm̄ et si cū hoīe amplius diligendus de ab amplius
quisq̄ dñs debet diligē q̄ semetipm̄ ¶ De ni libo
de correctionibus vitiorū Si deū amāe piget saltē
remanere nō pigeat. multa em̄ maior ad amorem
tractio q̄ punire amando et minus dnus de aim
q̄ dilcōne si nolebat ipendē nolit ipendē diligendi
Nō em̄ melius nec dilectius ipendi pt̄ q̄ p dilco
ne q̄ p dilcōne ipensu de. diligam ergo dñs q̄m
pe por- dilexit nos et vnico suo filio no pepercit
sed p nobis oibus tradidit illū ¶ De sup canonica
Ioānis omel septē. Nunquid potuim̄ dñs amāe et ip
d' amāe mundū ¶ De ni libo d' ci. dī q̄ trez ad dñi
amor- de amando em̄ accedis negligendo recedis
¶ De manifestū de q̄ tras sup d' amoe m̄ gnali
¶ De mapole ypica de ppe et q̄ sup ppo ca
¶ De sup pma canonica Ioānis Tribus equisq̄ q̄libet
ei⁹ dilcō Terrā diligis terra es celū diligis celū es
deū diligis. et q̄d dicā de es. audi ps̄am ego
dixi dij estis ¶ De ibide Dilige et fac q̄d vis
Sive taceas dilcōe taceas. Sive clamas dilcōe clama
Sive corrigas et emendes dilcōe corrige Sive parcas

dilcōne pare ¶ Idem libro q̄to confes Ad me q̄d
ad p dilcōnē cōmigit illumat melioratē pficit cū
aliis creaturis dilcōne repulit tue obtenebrat pe
toral corruptit Corruptit quidē no m̄ essenate q̄
p ymagine accepit sed m̄ assimilatione glē p q̄a
deo grata exist ¶ Idem de nā et origine due ciu
dinum̄ nr̄ ep toto cor de diligam̄ dñm no hoc de
ci pt̄ d' illa pticula carnis nr̄e que sub costis da
tet sed de illa m̄ qua cogitationes sunt q̄ multo ap
pellat hō noīe q̄ sicut motus non cessat m̄ cor de
by se pulsus denarii usq̄ q̄z diffundat ita nichil q̄
estim̄ aliquid cogitando uel sapere ¶ De deū de
bē diligē et eū semp m̄ cor de portare toto eū affectu
cupiscē atq̄ m̄ ipo delectari toto intellectu eū q̄re
ac eūde cor de vera meritis mundicia contemplari
¶ Idem. Dilcō canticū nomen eē her et aut vera
dilcō ut mihi certes dilectū iuste diuinam ¶ De
Dulcius dilcōe michi est. Dulce nihil et dilcō sed
dulcius sim ¶ De Tenete dilcōnē dei ut quo
modo dñs et nos diligimus ita et vos m̄ dei dilcōe ma
neatis meritū ¶ Idem In sermone d' conversione sci
pauli Diligam̄ eū p q̄e fra sunt tpa ut libeāt
a tpe et figuram̄ m̄ eternitate ¶ Idem In libo d'
doctrina ypiana Sunt tpalia et eterna hō nr̄ est
q̄ tpale aliq̄d plus diligit auch habeat dilec
tū aut cū adhereat eternū aut q̄ eternus di
ligit adeptū q̄ desiderabat. Vbi em̄ saciat aut
nisi cū vera et certa sedes et eternitas ¶ De ce
leri creatura dilectat ut creator m̄ cor de
dilectat ¶ Idem In libro confes. Quantilla boi
amoris de qua dns dicit Ignis semp nunq̄ dicit
Cui igit illa benigne et flama pulcherrima fecerit
oim̄ cupiditatū ligna cōsumet ¶ De ibide O q̄ mira (cōsumalū)
suauitas odoris tui amoris dns quo pfruit illi
qui michi pt̄ te diligunt ml aliud q̄ nr̄ ml etia
aliud cōcupiscunt ¶ De ibide Immensus es dne
et sme mensura debes amari et laudari altis
quos tuo pioso sanguine redemisti ¶ Idem Absor-
beat quaeso dne mentem meā ab oibus q̄ sub celo
sunt ignita et mellifluā dis amoris tui ut to
tus tibi inhēam sola q̄ suauitatis tue dulcedine
pascar ¶ Idem Ama etiam amore ut etiam amo-
re eternali amet ¶ Idem Bē auctor- m̄ libo de
spū et aia. Certe dne q̄ me fecisti et q̄ras ip
de amore exortatio ¶ Idem In sermone nel m̄
libo d' omnibus ypi vis desiderioru facit tollerā
cia laboru et doloru. et nemo nisi p eo deficit
sustinet sponte ferre q̄ crucior ¶ De Gna
issima et dulcedo dnim amoris et hoīb̄ pcipue

incognita quia no dibunt nisi qui sicut ¶ Idem dma
amore illius qui amore tui descendit in terra ihs
et ubi sum amore tue copulant amori humiando
se sublimando te coniungendo limite sue creatis
dno tue mortalitati ¶ Idem Quatu in te crescit amor
mor- dei tantu in te crescit alte pulchitudo quipe amor
- alte pulchitudo ¶ Idem in epla tanto nob
melius e qto nos magis in illu unus qui michi melig
e si nos at no ambulando sed amando · qi tuto ha
bemus presumciose qto citius amore habe po
terimus puriore ¶ Idem in lib· d moribus ecce tuch
il e tam dura aut fera qd no amoris igne liquat
qu cu se alia rapit in du sup die animis natura libe
ra et admiranda bonitate pdns pulchissimus
z integrimus qmbus ad amplexu dei castus amor
unitur ¶ Idem in lib· confes· eymus te dne amat
qui te cu aliqd amat qd no qui te amat O amor
qui semp ardes z nuq extingueris · caritas dne
mens accende me tui amoris igne · contemplacia nubes
da quod nubes et nube qd· libz ¶ Idem ibidem dne amore
tuo pcussisti cor meu et amamu te sed et celu et
terra et oia que in eis sunt ecce undiq mi dicunt
ut amem te nec cessant cibus dice ut manducem
sibules sit eis ¶ Idem ibidem · pondus meu amor meus
tantu e sed ad locu suu · ignis em sursu tendit
sed lapis deorsu et mor dimata sunt inquieta · or-
dinata sunt et quiescunt · Pondus meu amor
meus eo feror quocuq feror · dono tui accendimur et
accendimur ascensiones in corde et cantamus can-
ticu graduu ¶ Idem in p lib· confes· deus meus qd
amo cu te amo · Vo speci corpis no decus tpis
no candorem lucis no dulces melodias cantilenarum no flores et aromata et unguenta suauis
olencia no manna no mella no membra carnis aplexibus acceptabilia no hec amo cu amo deu meu z
tu amo quadam luce et quedam cibu et quedam aplexu
ai amo deu meu luce videlicet z voce odore cibu
aplexu interioris hois mei ubi fulget ais mee qd no
capit locus ubi sonat qd no capit tepus ubi olet
quod no spargit flatus · ubi sapit qd no minuit ga
ditas et ubi hret et qd no diuellit saietas ¶ Quibus
tecto dne descendisti ad nos dita med et tulisti mor-
te mea de habundancia dite mee true intromisti cla
mans dictis factis dita morte descensu ascensu
ut amem te z redeam ad te ¶ Idem ibidem
flagret dne aia mea fame amoris tui z refocilla ea
saciet ea dilitio tua impinguet ea affec tuu · ipleat
ea amor tuus occupet me totu et possideat me
totu ¶ Idem Medita · fac pter me dne gustare pa
more quod gusto p aginconie sencia p affectu qd
sencio p intellectu plus te debeo qm me pm totu nec
plus habeo qm me pm sed nec pm habeo qd sm ¶ Id
in p lib· confessiom Tam diu cruciat aia quam diu
qm dm amat aliud pt te dne dns meus qm fecisti
nos ad te et inquietu est cor nu donec requiescat in te
¶ Idem Amor tuus dne suauis et quietus ma per
tota q possidet sua dulcedine et suauitate ac tm
quillitate replet ¶ Idem in epla ihoim pt omnes za
Quis possumus amare si amamus nudu qui quis se
de amore nudi ¶ Idem Inp aplem iohannem aplu
Virgu sci amoris qui dulcis casus qui fortis strugis
qui sapiens et ridis qui gdes illa queas qui delectabiles
oneras qui felicit mebras ¶ Idem O felix amor di
qui q nascit sci eternitas mortu pmritas affectus bi
litas intellectu fecunditas uirtutu dignitas meritoru
sublimitas pmioru ¶ Idem ibidem omelia nona
Quid enim pulchri amando en q sep e pulchre qui
tu em in te crescit amor tatu in te crescit pulchitudo
qui ipse caritas nec amor di et alie pulchitudo
¶ Idem ibidem Inp ds no habebat spem neq decore sci
ti dare et spem et decore et qua spem · Quid de
te pulchitudine utriq caritat et amoris ut ames
ut ames · si em amas frib si frib amas et pulchi
es · pulchre igit ia es sed noli pulchitudine tua
attende ne p eas qd accepisti illu ut attende a q
fres es pulchre ¶ Ideo sis pulchre ut ille te amet
Tu at tota intentione tua in illu dirige ad illu ire
eius amoris aplenus pete · ab illo sp time cade ut
semp sit in te tim- dns sic q te amor- castus pma
neat in sta stabilitu anie ¶ Idem in lib· de duobus ordinibus
Totus dolus p amore figat in corde qui p dolus to
tus fuit fixus in cte ¶ Idem in lib· d meditatione hois
Ubi sic- ego qui tu debere diligere du meu qui me faci
ei no ero ei demit ei pieri · no ero et d mihi
lo me fecit · sed no lapide no arbore aliqd d aliis
libus sed voluit me hoiem esse · dedit in vite
tire discrete et intelligere · pieri ergo sed ad
mortale dita ipe descendit mortalitate suscepit
morte sustinuit et morte vicit et sic a morte ad
dita me miseru misericordit instaurant ¶ Idem ibidem
De multis ergo periculis liberator meus liberat
me · qui erabat redimit me · qui ignorabat do
cuit me · qui peccabat corripuit me · qui contristabat
consolat me · qui desperabam confortauit me
qui cecidi erexit me · qui timui tenuit me · qui mu dimi
it me qui dem suscepit me · Hec et alia multa
valde mirabilia fecit michi deus meus d' quib

erit michi semp dulce loq. semp cogitare sp̄ grāb
agē ut sp̄ p̄ suis oībus bñficijs possi eū laudare
et amare benedicē et p̄dicare. p̄ ihīm eū oībus qb
illi dspenda nō habeo mīsi ut eū diligā. nō em
melius aut dereneius q̄ p̄ dilcōne rependi pt qd
p̄ dilcōne rpēdit ¶ Prima q̄ tās mīs de caritate
Tte mīs ca. pp. Tte mīs d' amōe dī et pp. Tte mīs
de grārū actōne ¶ Ad m̄ omēt d' q̄rta fēa penith
Pleno pt venire ad me mīsi pī. q̄ mīsit me trap
erit. ei ¶ Magna grā cōmendatio nēo venit mīs
tractus. quē aut th̄at et que nō th̄at. et q̄re ist
th̄at et illu nō th̄at. nolī velle iudicare si nō vis
errare. Senec. accipe et intellige. Mendū th̄oris
orant th̄aris. Quid hic dicem. fides. Bi th̄imum. ad
ppīm ergo tnūti dēm. ergo violēcia adhibet. nō
voluntas ep̄itat. Volūtas cogitadē tnūti aliq th̄i
q̄nutus nō th̄it. animus sed amore. ¶ De ibidē
Est quēda voluptas cordis cū dulcis. ille pans
celestis. porro si poete dicē licuit. th̄it sua q̄q
voluptas. nō s. obligatōe sed delectatōne. Quato
fortius nos dicē possimus. et debem. th̄i ihīm
ad ppīm q̄m delectatu. vītate delectatu. beatitudie
delectatu. iustitie. delitat. eterna vita q̄ totū ppō et
da amare et sentire q̄d dico. da desiderare. da
fervere. da i ista solitudie. peg̃inare. atq; siciere et
ad fontē eternē patrie suspirare. da tale et tāt q̄d
dicā. tu nouis. da te ostendis oīb. et th̄is. ēt. Nuces
pueo d'monstrāt. et th̄it. Bi g. ista q̄ mēo delicias
voluptates q̄ hi. enas. fluctuant amatibq. t̄h̄it. nu
quid nō th̄it. ppō a pte. fluctat. Quid em̄ fera q̄
desiderat. et amat. ama q̄ vītatem. c.

Ambrosius lib. 2. de d' offi. Quid tam iustū nē
q̄ amare se amāt. ¶ Idem ibidē // Nemo pt̄ hoiez
amare q̄ dīm nō amat. ¶ Idem in ser. Sagīs amor
et fraternitas inter dīm tībi timenda. et ppī. dē fraternitas
q̄ amor. sep̄ i pace. ille sceptr. coīa cū emulacōe di
dit. ille. de. dimisa cū gratulacōe coīcat. ille sceptr.
in consortio despicit. gemmam. iste de sepīus assūit
etiā alienā. ¶ De ad th̄eodosium imp̄atorem
Nemo maiori fiducia utit. q̄ qui dilig. ep̄ affectu
¶ Idem in ep̄la. Tu nōs ignē dīnum amoris d' cogis
ab oi p̄tinacia ignanetto pungis. ¶ De celesti amor
q̄ celestia amat. celestia suspirat. et ad celestes
delicias ardēter anhelat. ¶ De seruo dī amor. q̄
quere. sup̄ d' amore i cor. ¶ Ad libo. de fuga scli
Tua mr̄ dr. et habet. pīm q. 1. Qui porro deus
nesciūt debet. diligē mīsi dm. hoc. ē cui de succe
tus fuga abdicato domestico. et quedā alienato
carissimoīū et a suis et suimet se abneget. q

seruire de cupit. ¶ Ad sp̄m illud beati immaculati.
Nota fac mihi dīam qua abulē tu. q. abulare de
sideras domā carnē tuā et sic abulabis de de. q.
ambulas aut si amas. nō em ad dū passibus
sed affectibus ītrm.

Cirilloritus lib. de laudibus sti pauli
Quē dīm amor. senect absorbuit. eū foris ad
trena desideria q. nō sepulturā dedit. ¶ Ad sp̄m matth
Vide spēs iustitie. in malis hoībus dicent. sola
de grā deri amoris nō mīsi in amatibq dīm. pīt
¶ Idem lib. de cōpunc. cor. dis hic amatū nos
Tte sup̄ d' amōe in gñali. ¶ Idem sup ihōem
Vita hois michil ita clara et secura facit. sicut
amor. dī. ¶ Idem lib. 2. de cōpunc. cor. d. Bi amor
corpalis ita dulcia tenet. animā ut ab oībus ca
actibus cogat. absedē et in illo solo q̄ amat tota
gitadine fixa tenē. quid nō amor ppī. ab oībus
rebus corpalibq absēsum. aut sibi q̄ soli cōpetere
at desideriis sum dulcibus sibi constituere. ¶ Ad ibid
Hoc agit. dis amoris ut sponsa toto affectu desideria
sua extendat. ad celū de gē se oblimet. et in tris
atq; mēt hoiem cōuertat. ne cesset. etiā si ali
quib corpib th̄at. etiā si expellat. ¶ De duffi
cile sūt q̄re sup̄ ca. pp. ¶ De. de. de. et
q̄re sup̄ d' amore i gñali. ¶ De libo. de laudibus
sti pauli. Caritati nel amori ppī michil silibus q̄
tātus expressus amoris q̄tus in apō pauli fuit. si
em̄ ignis p̄ sic fervebat. et mīs d' amōe exprimit
¶ De ibidē Quis audeat blasphemādo dicē. et mīs
d' amore exprimit. ¶ Idem sup ihōem. Qui pe
cūiarū cōpunctā desert. ut hui magis sit q̄ d'
ū ut oportet diligat. ¶ De Qui vult dū amāe
nēcē. Tut. odiat. dīnias et qui vult dīnias amā
re. dīnias nēcē. Tut. odiat. dū

Ieronimus ad damasū papā. Ubi metus
Tuo. Tpfra dilad. Qui at diligit. dū nō ēdo ipsa
ta custodit. q̄ aūt tīde pene a' pīm audita
te cōpellit. sed q̄ hoc ipm̄ q̄d a deo iubet. cōp
timit. Ubi em̄ metus. ibi nō Tpfra dilectio
¶ De sup̄ epla. ad philip. Quis ppūt d' dilige
ri. et q̄re sup̄ d' amōe in cor. ¶ Idem in epla.
Michil amatibus dūm. nullus labor. difficil
in amōe. amem. et nos ppīm. et facile videbit
oē q̄d difficile videbat. ¶ De in ser. mone.
Hoc habet ppū ipatiēs ador. et q̄re sup̄ d' adore
i cor. ¶ De Emgdius. Tadoi. di solitudie amat
et locū solitarium. ꝓfert. ¶ De Quis amat. pe
cūiaz. dēm amāe nō pt. ¶ De Seb ador. nō dīta
ri. firmius q̄ celestibus firmit. delicijs. ¶ Epla

qras sup̄ d amore in gradi ꝯte mſ̄ d caritate
ꝯte mſ̄a de amore ꝙ̄

Isidorus d sūmo bo. lib. 2. ca. 3. ſortis tut
mors dicto q sicut mors sepat violent aiaz
a corpe sic dilcō del violent segregat aiaz a mū
dano et cū malis amore ¶ Idē ibidē ca. xxxi.
Aliud ē no peccare amore dilcois aliud tiore
supplicij. Qui em amore dilcois si no peccat hoc
vestit oē malū amplectendo iusticie bonū nec
eū delectat pcm̄ etiā si ſtelerib⁹ ꝛ punitib⁹ ꝓmut
tat. Qui dē sola pena supplicij in se dicta ꝛ ꝓmut
q̄mō no applicat opus pcī dum tij in eo dolū
tas pcandi dolet q̄ sibi illicitū q̄d ego nostrī
phibē. Ille g. meret bonū opus ꝓcipit qui ama
do deū iustitiā facit no ab qui ea solo metu pe
nar̄ ab⁹ custodit ¶ Pla q̄ras mſ̄ d amōe
dei et ꝙ̄ ꝯte mſ̄ d amōe ꝙ̄ ꝯte mſ̄ d caritate
ad eam ſra de dilectione

Bernardus. In lib⁹ d amōe dī. Diliges dñm
d⁹ tuū t⁹ luce p. Quatuor in deū a nobis et tota
expigit affec. In eo nāq dicit ego toto cor de tota
sibi mā vendicat devotate ꝙ h⁹ dō q̄d dns dic
In tota aīa tota sibi vendicat mīa amore. In oīb⁹
act⁹ ⁊ viribus mā significat caritate. In tota dō me
te sīgt fi mōdne sapie. ꝓmū at hoc ē dolūtas
ad deū aīaz mām mouet. Secdm s. amor ꝓmouet
Tertiū s. caritas cōplat. Qrtū s. sapia fi mt
amore suauissime caritatis ¶ Idem ibidem
Nō ſt primo diligit dō et si absq; ꝛmutu ꝓmū di
ligēdus sit. Sacria nāq vera caritas ea ꝑt ſz
mercenaria ē debet. Quippe no q̄rit q̄ sua sit
affect⁹ em̄ ē amoꝛ. no gratuitus desiderio.
¶ Idē s. cau. Nō abducī blandicijs nō seduci fallā
cijs nec timoꝛib⁹ fragi hoc ē toto cor de tō aīa tō mē
te diligē ¶ Idē i sen. In beneficijs diligēdus dō
toto cor de In promiſſ ex tota aīa In iudicijs ex totis
viribus In ꝓceptis ex tō mēte. Tō em aīa diligēdo
dō In promiſſis q̄ magna valde debet sed multo
maiora promisit promittit em a labore ꝛ infa a finito
libertate. A timore ſecuritate. a merore cōsola
cōne. a morte ꝛſurrectōne. a ꝛſurrectōe at plē
na letricia et exultacōne. Oportuit igit deum ea
si quid a nobis dignabit postulare. Qd ipe petit
et dicit fili da michi cor tuū. Vult igit a nobis
diligi nec amari q̄ postulat cor sibi dari
¶ Idē in lib⁹ d diligēdo dō. Ca diligēdi deū dō ē.
Modus dō est sine mō diligē deū q̄rit cui
diligēdus ē deꝰ. Dubitari ꝑt ut. in. q. multo suo
an q̄ mō cōmodo diligēdus sit dō Bene ad mīam

idē ꝛſpondeī no plane in occlt alia digna ꝛmue
sīue causa diligēdi dī ꝑter ipm solū porro si di
mittū q̄rit q̄ s. multo suo diligēdus sit dō illud e
ꝓprium q̄ ipe ꝑ or dilexit nos dignus igit plane
dignus tut ꝛamet a nobis. multū quippe meruit
ipe d nobis et in multis ſenectutē dedit nobis dō
cū melius semp̄ potuerat dare nec ipe. Et ꝓpter q̄d
dedit in pcīs me ꝛdeptionē se fecit in multis me
ritis se fuat in ꝓmiſſ me glificatōne. Semp̄ q̄ erit
et apponit in ꝛfectōne aiaꝝ in mar̄ cū angelis ſcīs
Digni igit plane digni tut ꝛamet a nobis q̄ tot et tanta ac talia dedit nobis. ꝓ certi si q̄s ille sit q̄ nos
amauit et q̄ nos amauit et q̄ tm amauit. Vbi em
ipe. inq̄ no ipe et ego gle ⁊ ego ꝛgni et dns mancip
cū oīb⁹ magna ⁊ q̄ oīb⁹ ſpīb⁹ confiret et de gem sup
placit q̄ fuat celoꝝ tē ⁊ ſtoꝝ. Vera igit
et gr̄uita ē hmōdi maiestatis dīne caritas no q̄
vētis q̄ sua sit sed q̄ mea. Cū adhuc at inquit mea
essem ꝛdonsiliari sinit. Dō ꝓ mortē filij eius et cū
adhuc pctores essem. ꝓpō ꝓpō ꝓ nobis mortuus
et mstꝝ ꝓ illustris ꝛ dilexit ergo nos dō ⁊ gr̄is dilexit
et dilexit inimicos. Sed q̄m dilexit. Sic inq̄t dō
dilexit mundū i. hoiem ut filiū sm̄ vnigenitū daret ꝛ
Digni igit plane digni tut diligam̄ eū q̄m ipe
ꝓ or dilexit nos. Demq; dilectō q̄ tendit in dm tendat
in me. tendat ⁊ figat. Nā et inest⁹ et ꝛfitus dō
vnus trahet nec qualis p̄t ee fīs nec modꝝ mē dilectō.
Nā amor mē in ia gr̄uitus ē sed ꝛpedit debitū me
facile p̄ inde plus diligit q̄ plus dilexit. Quid g. ꝛtribuā dño dō meo ꝙ oībus q̄ tribuit et ꝛdi
dit michi.

¶ Idē ibidē Considera q̄d ei debeas qui tanto ꝓcio re
demit. Si em me totū ꝙ me facto debeā fateri meo
Quid ꝛtribuā ꝙ me refecto et ꝛdicato ac ꝛdepto ꝛ
deptori meo. et ꝓpine sic ꝛfecto sic ꝛdepto s. fa
ctore suo ꝓcioso. Nō em tā facile ꝛfectus ac ꝛdep
tus sū q̄ fcīs. Nec in oī nec tota mūdi fabrica tātū
fatigatus ē auctor et fabricatus mūdi q̄tū in ꝛfec
nec ꝛdepcōe mea. Dign ubi dixit et fca sūt. hic dō
in dictis suis suprimit multas cont dictiones. in factis
suis ꝓcīs obscurationes. In tor mētis suis ſtupores
In morte cruā expbationes. In spe erat ꝓmo s. cato
me me in dedit In ope dō 2. s. ꝛdreactis se in dedit
et me in ꝛddidit. Datus igit et ꝛdditꝰ me sibi de
beo et bñ me debeo. Quid at ꝛtribuā dō ꝙ tanto.
Nā et si mille vitas me ꝛpandē sibi possem. quid sīt ad
dem. Iuste igit tota sibi vendicat dilt qui ꝙ mea
posuit. Illud em ꝛto dicitur et iustitia nullo dirigit
totū se tribuē illi a quo se totū habet et ex pe toto de

debet talem diligere qui se totum dedit / gratuito amore
quilibet quippe deus de[us] meruit / d'nobis q[uo]d multo plus
me ipm dedit nobis · quod est melius semper potest
met quippe erat / dare nec ipse q[uo]d dignius / igit[ur] plane dignus tui re-
lor- dilectus deus · o bone ihesu · no[n] te amor- tuus occupus q[uo]d te diligit
no[n] potest / no[n] te amor- tuus transitorius sed etiam
¶ de t medi- ut p milia flagella te mise d'amore exurebor
¶ de simp cantica · baldewin amadeus de p quessi deus
et sapio · quid tibi dulce no[n] sapuit / desipit / et q[uo]d amat
et deus misi quod te dulce p michaelem et michaelem
dignus plane morte et q[uo]d tibi ingratus et //
¶ de i libro d'amede di te dulce belle et behemet[h] belle
q[uo]d te amat et a te singulariter amari / q[uo]d amari no
dignaris cum alia aliave sine carnali seu spirituali sive
terrestri sive celesti q[uo]d no[n] amet quod te hor dimittere
misi bonum belle hor habet quicquid velit / ora habet quic-
quid te q[uo]d tu amat te ¶ idem ibidem quidam
quod aliud amare videaris id plane amas q[uo]d tui amo-
ris finis protendit no[n] id p quod tendit ¶ idem ibidem
Spiritus et dulcedo et pulcritudo decor et illigiale
quod adverterunt / in spiritu abulate et cum ea carnibus
depredari[bus] no[n] proficiete · proferri cum audax sum amore
flagrate prosperet ¶ de m filio d'ni gradibus
presens deo et qui habet deum habet at q[uo]d deum ipsum
amat / dei ¶ de simp cantica seu mode diceresmo
vita ale amor- di timet fides corripit / spes parturit /
spirat sed formatur et diffusa tuo lactat / meditatio
pascit / oratio deo illuminat et confortat ¶ de
felicit[er] amat deum q[uo]d amore audet / felici q[uo]d languet fe-
licissime qui moritur eo amore
¶ idem simp erat te michi dulcissime reddit amabile
calix quem bibisti opus redemptionis hoc cibo me in a-
more facile benedicat tibi · ho[n]e timor q[uo]d ad te mag-
dinocchie et blandicijs allicit et plus monet et
exigit imperius et magis dirigit et fortius attrahit
et magis stringit et beatissimus afficit et delitabi-
lius inebriat ¶ de bane indens et pagan[us] neq[uam]
quam meritat talibus acutius amoris qualibus eppie[n]s eccle
que aut · vehementia caritate ego sum · et uterum simul
cite me floribus · stipate me malis q[uo]d amore langueo
certum est ecclia spons[a] christi sum salomonis in dya-
demate q[uo] coronavit eam mat[er] sua certum magis
merito dicitur filium crucifixi sibi familiate certum ce-
sum et computum ipsum verum deum et omnium maiestatis
certum auctorem dicere et glie claims per corpus la-
cea pertransiit opibrijs saturatus certum / tandem illa
dilectam audax semel penetrando pone q[uo]d amicus vel ut de-
minus dicta q[uo]d suis tenuerit · certum utraq[ue] certum
est ecclia et sua magis prime audax gladius amoris

tui sauciet ac[ce]rat · et dicit / fulcite me floribus stipate
me malis · q[uo]d amore generis quam sagineo usque ad
mortem facile ingit plus diligit / sponsa q[uo]d se aptius
dilectam intelligit · dignum igit[ur] plane dignum et mis-
tum et ordine dignissimum et misericordissimum ut illi
simp oia amenq[ue] q[uo]d nos simpoia amamus / unde cum p[ro]-
phanum deus p oibus q[uo]d habuit / et p habuit / mi[chael]
ait habes quod in prophana misit ut / ipsum diligam · diligat
ergo te deus fortitudo mea deus firmamentum meum
et refugium meum et liberator meus deus meus
adiutor meus et spes ab meus · protector meus et
cornu salutis mee et susceptor meus laudabilis deus
cabo dominum et calice salutaris accipiam et nomen
dni deus invocabo · tibi sacrificabo hostia laudis et no-
men d[omi]ni invocabo · vide igit[ur] quo[n]iam deus nos
deus a nobis amari meruit q[uo]d por- ipse nos a-
mavit / tantus et talium · et tam gratis talibus ac tan-
tillos quales nos sumus ¶ de simp cantica · o amor-
preceps desiderii impetuose et furiosum qui pectus te
aliud cogitare non sinis · fiducia certa confi-
mis oia confidis et deum diffidat nisi modum
ignoranti totum quod oportunitatis quod pudoris
quod consilij / iudicij / decoris esse videat / turpitudinis in
temetipso et / captivitatis indignis divina ¶ de
Michael amabilis difficile michael credentibus impossibile
le · michael humilibus ac deum michael mitibus asperum
quibus gratia confert angelum et obedientes bonos
lemur mihi pium ¶ de · o magnum sanctorum deum dulcor
capis et gloriose ulcisci et suaviter pius et de-
lectabiliter onerus et fortiter fortis et prudenter e-
ruditus · o felix amor- et quod orbis felicitas mo-
rum puritas affectus pulchritudo intellectuum desi-
rum sanctas optimum claritas virtutum fecunditas multo
rum dignitas sublimitas primorum ¶ pla quas ip[s]e
rapto pp[ro]e ? te ip[s]e d'caritate ? te mi[chael] d'dilecte

RICARDUS · de sco victore · amor- dominus res
ipsius dulcissima et q[uo]d non solum timoris sed etiam
ipam mortis amaritudinem bestiat / in dulcedi-
ne ¶ de amor- dei et dulcedo saporis interni et qui
to ardentius amat / tanto suavius q[uo]d gustat ¶ de
Si cupis ut / mens tua placenda thesaurizare quic-
quid te fuerit / dominus amor- absorbeat · de
Splendide de festis amoris sui / diurnis spiritalibus ex
quibus amor- ornatur et decoratur · cinguli est
quo cingit / amor- dei et gaudium spei q[uo]d ubi a-
mor- ibi spes ibi gaudium · denique amoris et sua
vitas oculis cernitur eius et simplicitas intuentibus
q[uo]d simplex amor- simpliciter amat ¶ de
Amor- dominus et ignis lux mea dominus et sol ignis

nō

Aq[ue] ad ipsum penetrando michael
simq

mee

cm̃ t m̃ meditacõe mẽte p̃mrificab̃ a p̃oꝛibus di
ctoꝛm̃ · hymnis t m̃ oꝛde mẽte illuminab̃ cl̃aritate
ñtutũ · ojcl at t m̃ gratiaꝝ actõe mẽte dulcoꝛab̃
anfractũ dim̃oꝛũ b̃ficioꝝ · vmꝰ bꝰ t m̃ cõte
placõe mẽte inebrians suauꝫ et ꝛoꝛi du dicta
cione bꝰ sol t m̃ etna fꝛuctuũe mẽte clarificab̃
semꝑ hũe et suauiſſmo calꝛe mẽte ephilarab̃
meſſabil̃ gaudio et ꝓsp̃a jubilacõe

a **Origenes** in ꝓl̃o ꝑ xp̃m dñm nr̃m tota fide cu
ꝛo tuo p̃manebas ꝑ sceleꝛibus q̃ q̃mſpiꝛ zeloꝛi
pnus t· oc̃b mutuis tuis et mcessib̃ et aſpectus
notꝝ mchil in te laſtimꝫ · mchil dſſolutũ nec cra
p̃digmꝫ bibẽ potest ¶ **Glosa** · apoca · di · mul
tũ p̃mittꝝ dns p̃ue q̃m sibi ſer-mt ep amore
//plma q̃eꝛab̃ mſ: de cl̃aritate

b **Basilius** in epam eor̃ · Balsamũ multe suauꝫ
tatis t amoꝛ · ꝓi ꝑ q̃e ꝛedim̃ ab amõe mũdi
¶ de Thesaꝝ indeficib̃ t amoꝛ di · q̃e q̃ht
dnes t q̃ nõ habet / pauꝑ t ꝑnis et ditiſſm̃
videat ¶ de vngẽtũ suaue et optimũ t amoꝛ
sum̃ bom̃ q̃ pestes mẽtis sanat ꝛ coꝛ · ocli illuminat

c **Cyprianus** in epla · ojcs q̃ te plena dñino amo
ꝛe fꝛagꝛat fugit̃ desiderio etnoꝝ simꝓia sibi ꝛ
dolent / ar-omata ñtutũ ꝛ suauitates celeſtiũ gaudeꝝ

h **Hugo** d' scõ victoꝛe in libꝝ d' arꝛa aue Tanta t
spes p̃fectionis dñe ut / q̃ potuerit ea videꝛe
possit nõ diligẽ ¶ de ibidẽ · Quer am̃ ꝛgit q̃d
adsit amoꝛ t possim̃ p̃mere q̃ ipe colliget et
stabilidet coꝛ da mã ipe pace ꝛstruet / et cõtinua
p̃stabit / fiducia et cõpolacõe et cõsolacõe

¶ Idem Nemo aut ꝓt / amãe quod nesciat / et ideo
si deũ amare cupim̃ ꝑ hoc eũ agnoscẽ satagam̃
ꝓpꝛe eũ ipe talis sit / q̃m ſeruiſcat / et / nõ amad
et quo magis sciat et videat / tanto magꝭ diligit
et amat. Volente igit adhuc ꝛem̃ sum̃ boꝝ p̃ci
pia ꝑ hoc oportet / ait / et mẽte ſcendẽ ab oꝛ ꝑturba
cione et ſtructuacõe dꝛsibiliũ ꝛeꝝ atq; ad illa cõ
ſcendẽ et penetꝛare ſcientia · vbi q̃ues sum̃a ꝛegis
tũ q̃ulitas p̃ma ſerenitas tranq̃ / et / mchil q̃ꝛ
q̃ moueat / mchil p̃ſus q̃ mẽtẽ pollicaꝛet / cum
vbi eiꝰ dñi ꝙ sanctuꝝ · ꝛebus ꝛem̃ scire d' do nõ possu
m̃ libẽ cogitare · ꝓpe ſe · aũ se d' ſe mũdo eximat
et etna diligat · amplectat · d'inde possit / inde
eũ q̃e tuto plus videt q̃to plus ſcis moꝛit

¶ Idem · Magnitudo aut / ꝛem̃ cõtẽplacõis nõ ꝛa
tionib̃ q̃edi pt · oportet / ꝛgit cor-ngit / ſpaꝛsa
videlicet voluntate exp̃edicto ab affectib̃ alienis
ꝑ hoc etna nec intellectꝰ a sollicitudinib̃ sup̃fluis
ꝛ dſpectis q̃m ſpus scis discipline effigiet / ſictu
et auſeꝛet ſe a cogitacionibus q̃ ſint ſine mutuo ose
moꝛia etna ab otiosis negocijs · nonnũq; etna ane
ceſſaꝛijs occupacionibus · et ſi ꝛe · e du diligẽ exto
to coꝛde ſ· ut coꝛ · meum nõ ſit / mclinatũ ad al
teꝛius ꝛei dilectionẽ mſi m̃ do et ꝓpt̃ du gi at a
moꝛ coꝛdis tui m̃ alijs fiunt occupatꝝ ita nõ ex to
to coꝛde diligis deũ tuũ ¶ **Glosa** Cup̃ ꝓb
fiunt ante te oꝛe desideꝛiũ · amoꝛ · di · et clamoꝛ coꝛ
dis apd dñm nr̃m em̃ dſpunt oꝛare q̃ nõ dſpunt amaꝛ

Dionisius · in libꝝ d' di · no · dicit / at dñs ligna
cionibus dicẽs · amoꝛ · meus cꝛucifixus et / pla d' cui
[illegible]

d **De amore dei et proximi** / Gregoꝛ
in omel xxii ꝓ̃ pꝛ̃ceꝑ · dicit m̃ duobus lignis
ſuꝑioꝛi videlicet et / inferioꝛi designat̃ duobus ꝓceptis amoꝛ · et caritas ex pat · ſ· m̃ dilige
di et ꝓximũ ¶ de iude di q̃m aliq; amat / q̃ꝑ
dñm nõ amat / caritate nõ hꝫ / ſed habẽ ſe putat
amoꝛ · em̃ beꝛnus t cũ et / m̃ dꝛ diligit amicꝫ et ꝓꝑ
deũ inimicꝫ diligit / / plma q̃eꝛab̃ de caritate /
¶ de m̃ moꝛalibus · ꝙ amoꝛ t di amoꝛ · ꝓximi gꝛegat
et ꝑ amoꝛ t ꝓximi amoꝛ · di nutꝛitur ¶ Idem omel
ad amoꝛ t dei et ꝓꝑ · pleꝛiq; plus q̃ꝛ pla q̃ꝛ ſibi
q̃ocat / coꝛ du audiꝛe ¶ de Dei et ꝓꝑ m̃ ꝑfec
amãe ita ad m̃gꝛeſſu ꝛgm celeſtis etende

¶ de ſup ezechiele · Habet / q̃q; mẽte altaꝝ lati
tudine tributũ m̃ q̃ ſcoꝛũ coꝛ du m̃ amoꝛis ꝙ
ti ſolũ ꝑfecte possit illos diligẽ q̃os ꝑfecte m̃pta
aliq̃s valet / ſcire / Oꝛtet t de deũ medullitus
diligi / et / medullitus ſequi / ſz tm̃ nõ tm̃ diligẽ
possit / q̃tũ debet / q̃ nõ valet · adhuc dicẽ q̃ di
ligit · vbi em̃ minoꝛ · t mẽſura cogꝛdis vbi maꝛ · t
mẽſura amoꝛis

a **Augustinus** in libꝝ d' trinitate caritatẽ totũ
ꝙplitudine et magnitudine dignoꝛ cloquꝛ pos
ſidet caritas qua deũ ꝓximũq; diligim̃ q̃ tanꝙ
bonoꝝ dñs et vitas aut / in hijs duobꝰ mandatis
tota ꝛep pendet et / ꝙphe di gꝛa nõ vacat / q
q̃as inferat d' caritate ¶ Idem ad bonifacium
Vnde libꝝ q̃ disputacones quotidie / ꝓfectũ q
leges q̃tidie / ciuitatũ duobus ꝓceptis ꝓpiano
ꝛũ vbi nõ poteꝛunt / cõpaꝛi · Diliges / magꝭ dñm
deũ tuũ ex toto coꝛde tuo et ex tota anima tua et
ex tota mente tua et ex ꝓximũ ſicut / teipm̃ · hinc em̃
tꝛadit ꝓfectꝰ q̃m oes mandatoꝝ causa nõ m̃ ſim
ſolo deo ſuꝑ oẽm̃ condendo · hinc etiam et ſtica q̃m
dicta bona et honesta nõ aliũde formant̃ q̃ ex
ea q̃ diligendi ſunt / q̃admodũ diligenda ſint diligit

hec sūt aūt deꝰ et ꝓximꝰ. Hic etiā legitꝛ quꝫ
ultꝛas et limꝫ aūt rōnalis nō ꝫ dus ℣. Hic etiā
laudabiliꝫ publice rei salus quꝫ nō aliteꝛ custodit
optie ciuitas qꝫ cū bonū cōe qđ ℣ dꝫ diligit atq; illo
sermōe hoiēb amore sūmeriſſio cōplectit
℣ Ide ibidē ꝙ hac dilōe dus nō ē ꝫ diligē qđ
diligēdū ℣ qđ diligē prudētia ℣. nullis inde
molestiis auerti fortitudo ℣. nullis illecebris al
lici tpancia ℣. nulla ſuꝑbia posse dhuelli iuſticia
℣ Ide ꝙ in lib. 9 doctīa ꝓpriana. Quatuor a no
bis diligēda ꝓcipiunt. unū qđ ſnſ nos ℣ ſ. dus. al
teꝝ qđ nob ꝓpi ſimꝰ. tei. cui qđ impta nos ℣ ſ. ꝓximꝰ
qrt. qđ infra nos ℣ ſ. mūs corpꝰ ℣ Ide ibidē hec
singula dilōis dnā mūtus mſcruta. ut dꝫ toto cor
de et ꝙt ſe ꝓximꝰ. bono ꝙt dꝫ diligus ſicut tpus
id est ad qđ et ꝙt qđ tpus diligē debes ꝙ bo
no cū et nō ꝙ malo et ꝙt dꝫ debes diligē tpus
ꝙ bono gē diligēdus ℣ ꝓximꝰ nō ꝙ malo et ꝙt dꝫ
nō ꝙt tpus ℣ Ide ꝙ eōd dīb pceđ. rōnē pceđ.
℣ nō ℣ diligēdus. ſed oīb hō diligēdus ℣ ꝙt dꝫ
dus aūt diligēdus ℣ ꝙt tpus est ſi oī hoīe aplig
diligēdus ℣ dus aplius dꝫ quē ꝙz debet diligē ꝙ
tpus. Solus aūt ille se nouit diligē q dꝫ ſnſ oīa
diligit ℣ Idem ꝙ octauo libro de trinitate cp 8
na eadēq; caritate deꝰ ꝓximū q; diligimꝰ. ſed dꝫ
ꝙt tpus. nos aūt et ꝓximꝰ ꝙt nr dꝫ
℣ Ide lib. ꝙo de doctīa ꝓpriana. Quato ꝙpecll'entior
est ſnſ natꝝ dīna ꝙba ē. tanto ꝓceptū q; diligimꝰ dꝫ
a ꝓximi dilōne ſecerni nō
a Ambrosius. Emplicā. ergo qꝫ nemo magſ ꝓxi
mū q; ſe. Multa nra cōmendat. diligamꝰ eū qui ꝓdo
minū. diligamꝰ. et eū qui ꝓximū. multū eū tā ꝓximus
q; corpus membris. diligamꝰ etiā eū q; imitatorē se
ꝓpri. diligamꝰ etiā eū q; dignitate alteius corpis co
patit. nō eū cognatos facit ꝓximus ſz mā. q; mā
ſeruꝰ nāq; ē. nō eū tā ſeruꝰ nām q; imitare decet
naturę
b Crisostomus. Emꝑ matthēū. Quēcūq; amat
ſilē et ſicut q; dꝫ amat. q; ymago dī et ſpō sua q; dꝫ
diligit ſicut ꝓpriā ſuā ymaginē honorat
B Bernardus. In libro de amore dī. In ſe. a ꝓpe et
q; dura et ſuꝑua ſit caritas q; deo ꝓximo bonū eq;
sicut nr diligimus. Idem in ſuo apologetico
Quāta fiducia caritatis dnus opat. nō amās et a
lius amat. nichil opans. ille qui de opib ſuis ꝑsu
mit. ſtus dē caritas 2 dei. nō ꝙtrā. pla. mſr de caritate
℣ Ide ſup cantica. Quatuor dilōis mſtemus q; ale ſ.
timat. dilōis et ai. mois q; ſit ad
deū et ad ꝓximū. et ubi gra q. nullū habe

amois magna ſit. q; dē parū ꝓna ſit. q; ali. nichil
nichil ſit. ducere aplo. ei cui dē. nō habuēo ut ſu
B Beda. Simō ꝑ. Ihoīs dilō. Dixit. ihūs ſymoni pe
Symon Ihoīs diligis me plus his. ꝑ. ꝓfta dilō
ē qua deū ep toto cor. de tota alia tota anīa tute
Aut ꝙ ꝓximū. tacit nobis ꝓb diligē mbra. et neuī hatū
sine altera valet. ē ꝓfta q; ner dus dē sine
ꝓximo ner sīi deo ꝑt. dē ꝓximi amari. dñs dns
toties mūtrogato pet. an se diligeret. admigebat Ad illo rīsp. ē. ipō reste diligēt
ꝑ singula ita cōcludēs. paste oues meas sine
paste agnos meos. ac si diceret. hec sola et dēa Ad pte
ē dilō mūtrgē my dō amoris si erga fratres
seruueris solliciti cura ꝑtere laboris. Quicūq;
eū opus pietatis qđ valet ꝓximo ꝑpedē negl
igit. imitꝰ se conditori ē diligē ostendit. cui
mandatū in ſuſcipienda ꝓximi necitate cōtēp
mit. Hec aūt ꝓfta dilō sine caritas qui sine
dīne gre imutē nec inſpiratione nō possit ha
beri tacite quodāmō dns insinuat. q; pet. ꝙ
illa mūtrogāb. Symone eū Ihoīs qđ mlt aliās facit
eū cognoīat. Simon mat. Ihoīs diligis me plus
his. ē. Simon nat. obediēs Ihoēs dē dignitate
ꝓtat. ꝓpter q. primus aplor ū petrus cui dā Ad vre
more mūtrogat. Simon Ihoīs id est obediēs
dignitate docat. ut liquido cuctis ostenderet. ho
qđ qđ maiore ꝑ cetis obedientia dñi ꝓceptis
obsequat. et qđ ardentiori caritate illū aplet
tur nō huiani mūti sed muneris cē dīm. Unū
ergo cetis flagrantiq; dīt amāde ꝓbat. filiq; Ihoīs
cognoīat. q; mūmi ū ihūs eiusd amois nō ꝫ
ꝑ gradū sta sp̄ūs ꝓcipit
I Isidorus. s. primo bono lib. 2o ca. 3o. Decē ꝓceꝑ Spūs
alios angi ſ. Isidoꝝ. Arbitror septē idē dīa datū
semel ſ. in tra et iterū d. ceto ut nob cōmē
daret. duo ꝓcepta caritatis ſ. dī et ꝓximi. Unū ſpūs
et duo data. Una caritas et duo ꝓcepta q; no
ua caritas diligit ꝓximi nisi illa q; diligit dīn ob
seruat. erga se caritate q; ab amore nō dimi
dit ꝓximi. et qui a fratrna societate secerni
a diuine dilōis principatu ꝓnat. nec pote
rit dīn diligē q; nostrū. dilōe ꝓximi ꝑuerit
ꝓximū eū dē et ꝙt. Totū ē ꝓximi nō diligit
qui ipsum odit
℣ Ide in lib. de tra. caritas et ꝓfta dilō i dīn
et in ꝓximū q; amor et compleri dī et noīa ꝑ pla
queras inſr ca. ꝙmo
H Hilarius. In ꝙo lib. de trinitate. Una mādatū
sequēs ꝙmo ſile et ſignificat eiusd ee officij et
mīi utriq; ꝓcepti. neq; eū dī. si ſit ꝓximo. dī. dō
ꝙt utilis ē dilō ad salutē

¶ Glosa sup ps cū pbm Addidit illis discipli
na hoc ē lep nālis et ē alis ī mat ut dēm to
to cor de tota aīa tota ūtute m ā diligam et
mandata eius m dilīde dei et pximū custodiam

De dilectione que anteponenda pximo

Si quis bonis m moralibus tantus amor ī pria
nos foret ut q̄ q̄b m scripto no acceptū ho m alio
se gaudeat accepisse ¶ Sde Quāq aīa q̄ tm lata
fuit m amore pximi tantū alta erit m cognitōe dī
¶ Sde m eo q̄ placato sanctitat no ē stigma fucis sed
omiq̄ ut scripm diligē de dō dō cognoscē de pp
dō meliora q̄ d scripo sentire ¶ Idem m eodem
Amore mtis et gra pximi plus opa bona dquat q̄ fi
gna ut m ipo bono ope pximi amari se videat
et cū tantū nō possimus q̄tū dolemus opari tīe di
potenti deo sufficiūt occulta cordis mi

¶ Sde m scripto mōtū. cū quis ī pspitate positus a
mat mcertū ē an pena nel pspitas diligat ī
homine. nō agnoscit aliq et ī malis nō absto
ret mimicq Unde igit m adūpitate pximi despicit ap
te cōmittē q̄ fuit m pximis nō amant ¶ Sde Cū
adūitatis cā assumptus ē tā dm diligit q̄ dm dīt
erit ¶ Sde m pximo mōtū. pena quippe mdogat
siquis pximū deteriꝰ amat ¶ Sde m eccl vita a
mor ds hō agē et q̄re sup dō amore ī gnali ¶ Sde libro
Omnis pximū amāde cōmittit qui nō cū eo m illig
necessitate ecta ea que sibi nocīa pāt tīe ¶ Sde
Si quis quelibet amat quē nō pt deū amat
caritate nō habet sed habē putat ¶ Sq ī aliaq
bā omēt Ad filiū ī gnili docuq dns dem e nolu
it ad sm dō centurionis nō rogatus venit. sm
tenuiꝰ igit et nos pximū ut q̄e plus amāde du
bitemus illa ecta aptius et nos amem ¶ Sq
ī postorali. Cura sit ecta illa bona q̄ mutari no
possunt sed m alios amam et amatōr sunt q̄nq
amāt ī nobis. hic g̃ pensent indi q̄te ututis
et amoris caritas q̄ alieni laboris opa ma sī labē
nō facit ¶ Sde m registro. Nec abesse de
bus ē qui p amoris vinculū altrei adhēt ¶ Sde
Multū prosunt dō utute dilīdis et multū deside
rabilis diabolo exhortatione caritatis ¶ Sq sup ezech
Tanti quisq̄ portat pximū q̄tū amat di cui amas
portas di desistis amāde desistis et tollerāde
¶ Sde dm nos debis p opacōis opē cōmigim
quasi abundantes p subtractū diuisse nobis mag te
nemq sit q̄ ex magna pmissione caritatis ut eo
singulariꝰ robustius amoris et dilēdi pfigat q̄
et altrei o altrei mutriꝰ. nō cū abesse debeq
qui p amoris vinculū altrei adhēt ¶ Sde ibidē
Credat m caritas tua q̄ valde contristatus sū d
festicia tua. ac si mte iniuria ego ipse ptulisse. dmi
cū mandatis strpim pximos sicut nosmetipos di
ligē cōmi q̄ fragnoribus tuis pīs condole ¶ Sq ī cōmē
Si quid nobis pendi ē dolum hīs aliis ipīmus
. et q̄d nobis fī dolum hīs aliis face deputam. sic
mira caritatis ac dē dilēdis illesa fuam ¶ Sq ī cōmē
Una dō cherubim plenitudo scie dicit et paulo
testante dicimus q̄ plenitudo legis e dilēdo. oēs igit
qui dī et q̄ caritate aplius plen sunt mitiorū suor
sorte rē cherubim nitos properāt ¶ Sq ī s d caritate

Gregorius nazanzen ī pmo libo apologe
ticorū. Multū e tā valēdi ad dilēdē q̄ si ep
ūs q̄te constet affectꝰ

Augustinus ī epla. debet oīs hō pximū ī
ligē sicut semetipm. ut q̄do potuit hoīes nel bnfi
ciis nel consolatōe nel doctīe informatōe nel disci
plīne correptione secū ducat ad celestia dona
¶ Sde m libo d moribus ecte. Cum diligit pximū agit q̄tū
pt ut salvus sit corpe. salvus q̄ sit aīa sed salvus
corpis ad salutē aīe referēdo ¶ Sq libo d doctrīa chīa
oēs eq diligēdi sunt sz eis oibus pdesse nō possis
tue hīs potissimū consulendo et quoq loco et
tpm nel quamlibet. verū oportunitatibus constric
tꝰ tibi quasi quadā sorte iniungit

¶ Sde m libo d coniugiis adulterinis. omnia sunt fa
cienda nō iubente sed libera voluntate et ea sunt
in multis officiis genera que cū licet nobis nō prop
ter caritatis ipendimus pximus pt dī
¶ Sde m libro d defensione grē Cum tam q̄ credo
quando desiderando et eleemosynas dando malis
q̄ ignoscendis hilarior et q̄ corde cum credimus
diuersis ut admittat oratio et sic audiamus precepta
pximis ne cure negligamus ad plenitudinem cul
tatis ¶ Sde m epla. Pfecto et diligentia dilīdis
fraternā castigare litare gricā simulate aborsa
mare sed ambo offendunt sed ambo diligunt ad
hoc molestati q̄ dm eger fuit indignat sed
ambo sanati gratulat ¶ Sq m libo pōis d ci dei
pt hō deus voluit oēs hoīes q̄ uno hō p
creari ut oēs hoīes mutuo se diligent et
inuare et ut nō solū ne silitudie sed eadē cog
tiōnis affone sibi iungē necterent ¶ Sq ī libo d trī
Qui amat hoīes aut q̄ sunt aut ut iusti sint debet
amāde sic eos diligis pximū tanq̄ teipm ¶ Sde vis
predicatōe q̄re sup ca. pximo ¶ Sde m libo d ci. di
pfecto odiū debet malis qui secūm ipos fuit sic ut nec
pt dictū odiens hoiem. nec amet dictū pt hoiem
di cū odit dictū et amat hoiem ¶ Sde m libo

quinquaginta omeliarū. Quatuor-sūt dilectiones p̄//
ma t carnalis ir̄ viri et vxoris t hec licet sit//
licita tñ de se nō t̄ mitoria q̄ erāt in viciis aiā//
libus inuenit passeres em̄ mdos faciūt cōiugia ha//
bent/ ova cōfouent/ pullos nutriūt/ Quibus at̄ dī//
cō nō sit mitoria de se p̄ tñ fī mitoria s. qm̄ vi//
diligit vxorē q̄ bona t̄ uel ut vtuosa t uel ut vtuo//
sa sit. tunc em̄ nō diligit vxorē p̄ pulchitudinē
sed p̄ virtutē et sic ducit ad ipsum p̄ceptū. di//
lige es p̄ximū tuū sicut teipm̄ id est ad gratiā
in p̄sēti et ad gloriā in futuro. dī sp̄ūs t ad
epīm v. dūi diligē vxores viros sicut ppr̄s dilect̄
corpa// Secunda dilcō t̄ talis qua p̄ diligit fi//
lium et ista licet sit licita tñ nō t̄ mitoria. q̄ mag//
no em̄ laudatur vir ille qui videō in tigride et
serpente. Sed pētes natos et lupi amant filios suos
nō t̄ go laudandus ho qui filios amat. sed detestandus
t ho q̄ filios nō amaret. vi em̄ filios amas serpentib⁹
comparis tibi at̄ nō amas a serpentibus superaris
p̄ter erāt hec dilcō fidē mitoria q̄m̄ p̄ diligit filiū
q̄ bonū t uel ut bonū sit tunc em̄ nō diligit filiū
ut filium sed diligit deū in filio suo et tunc ducit
ad istud p̄ceptū. diliges p̄ximū sicut teipm̄. sicut sp̄//
tū t hos p̄ces nolite ad nūdia quotare filios suos
viros sed educate illos in disciplina et noīe dñi//
Tertia dilcō t dilcō sociales sine cōsuetudie q̄ cōt//
hit ep cōsuetudie cohabitandi colloquendi et cōuer//
sandi. Que licet sit licita tñ nō t̄ mitoria ei erāt
sit mīt aliqua. duo nāq̄ cum fil̄ maducat et dīsidunt
se hinc ad alia die. p̄redit vnus festinat/ altes. dip
gitur a sessore et tam se p̄uocat impetu suo donec ad
aliū equū p̄ueniat/ cui at̄ p̄uenerit/ q. in loco suo q̄e
tus sēmestris/ Quamus erāt ista dilcō de se nō sit mi//
toria. p̄ tñ fī mitoria s. q̄m̄ quis diligit amicū q̄
bonū mal̄ vtuosus t uel ut vtuosus fiat/ et sic talis
dilcō reducit ad illud p̄ceptū de dilcōne p̄ximi. dī sp̄//
tū t amicus fidelis medicamētū t dulce et amarū
salutare. q̄ metuit dīi inuenit/ illud erāt G. Mīta
t dilcō vīrōs qua quis diligit alium p̄ter fidē et
virtutē et bonitatē et ista dilcō de se t mitoria
de qua datū t p̄ceptū. diliges p̄ximū sicut teipm̄
Nec em̄ dilcō nō p̄ter eē mīt aliqua q̄ caritatē et fidē vir//
tutē et bonitatē Idem in libro de bono p̄fone
Michil sic p̄bat amicū amatū q̄ admod̄ omnes alia p̄ter eo
mnia deo cōportē nec Ih in sermone. Michil tam sedm̄ nāz q̄ amare et ad
uertere cōportē nec Ih in sermone. Cui michil p̄ponit ho amare
deū nō amabit in hoīe mīt deū Ih in libro cōfes
sionū qui amat te dicit de me. et audit in te et timet
cui p̄ter te Idem Si p̄ter aliquē amas quicquid sit apd

illū placet nisi propter quem locum sit siue quicquid agit Idem
Nemo p̄t detrahere amico et homini mīt p̄mittus amī
cus fuit dicitur Idem si illud 1. corinth. xiii.
Caritas non inflatur et ego nō t Quanto maior est cari
tas et amor q̄ximi tanto maiores plagas p̄ceptis
alienis libenter assumimus. pla grauis ip̄o d̄ca te

A **Ambrosius**. In libro de patriarchis Conspiciendo
et gratiā caritatis tue dilectos nobis nō solū oculis
sed etiā sinone teneamus et quos diligimus eos etiā
p̄ cetibus liberis mutuem Idem in libro de offi.
Non minus vos diligo quos in eccl̄a genui q̄ si de
coniugio suscepisset. nō em̄ benemerentes tua ad di
ligendū quā gratia Idem debet plus illos diligere debe
mus quos p̄tetno nobiscum futuros et putamus quā quos
tantū nobiscum in hoc seculo habemus
Idem ad theodosium imperatorē. Nemo maiori fiducia
dicit quā qui diligit ep affectū Ih de. ggg. i. 2°. dyalogor.
Idem in libro suo de offi. Quid tam misericors natura
quā diligere se diligere. Ih lib. 3°. de offic. ib.
Considera o ho unde nomen sumpseris utrum ab hu
mo q̄ michil erupit/ sed ora laxit unde etc
m̄ et appellata humanitas ut nec comparē diligat
et admonet Ih. nō t em̄ sīm amor. misi mutu
us sepe p̄uenat obsequis Idem nec p̄ hoīem a
mare qui deum non amat Idem in sermone
Sagine amor et fraternitas ut quisq̄ p̄ximo ad diu

C **Crisostomus**. Sup matthm Dic sepe misericor
diā t malis hoībus inuenit sola de gratia de dilcō
mis nō inuenit misi in veris dei ser-mis
Idem sup. 2. matth. xxiiii. Odio habebunt inuicē et.
Dum pauci erāt p̄ptiam tunc erant eis cor unū et
aiā una sed mīc odii et inuidia ita ut nec 2 duobus
hoībus sincera inuenies caritatē Ih sup matth. xxv.
Quisq̄ p̄t aliqs obtimisti eius q̄ diligit nec eius p̄
mīsti q̄ odit Idem in omel. Sicut odii odit ma
lū suggerit sic dilectio suggerit oē bonū
Idem in lib. de cōpūc. cordis. Hic amatū nos tui
amore fuit et sup de amore i gnāli Ih sup. Ysaiā
Etiā si fuerīs irrationabilis egrotaueris maneamus tu
ep amāde cui ep̄s cmandat et monetes eos. et por
tem̄ inuite onera p̄monēt sic eam adimpletionem
legis p̄ et p̄missis poterim̄ bonis Idem ibidem
Vita hoīs michil ita facit clarā et carā ut amici
di et dilecto p̄ximo. Ih in quadā omel. p̄fectus amor
et p̄fectū odium uerū iudicium nō cognoscit. punta
si p̄fecte oderis aliq̄ quicq̄ finiuit apud eū displice
uit et etiā si bona finiuit. Dilige si quāte p̄fecte amas
uerus. quicq̄ fuit apud illum ora et placuit sine q̄
loquit sine q̄ facit etiā si mala finiuit sicut eum

qūacuq̄

odiū et malū suggerit/ sic amor et bonū Idem
Wendap et ois amicicia que dīm amoīs bmerito
non ligatur ¶ Idem in libro de laudibus scī pauli
Verus in dilcōe et amōe ꝓpīm fuit apls paulꝰ
qī cū bmicer su mudū gemuisset· sic ꝑtū babat
sic crebat/ ꝑ mudū· sic festīnabat· ocōs in regnū
celoꝝ mducē orādo· ob supplicādo ꝓ ipis· cos et
docendo terendo· nc ꝑmone nc epīas scībendo
¶ Idē ibidē Nemo sic dilexit amicos ut ihc d agnī
¶ Idē sup Missus· Osculū pacis porrigēte tpe amicoꝝ
q̄ munera ecclē offerunt in dño et Deo dēor· ne
pl̄es ep nobis fabis tātum/ faciat cui in ꝓpīo no
ep ore sed ep corde dīcēt et ep affectu dilōis ꝓpīm
no labiis diligi nec amari
Ieronimus sup epīam ad philipp· Dum ꝑsumit/ d dilcōe cui ꝙ rogat mg et· ipa q̄damo ꝑ
suptionē dilcōis pīdicat/ ei ne sibi negāde audeat/ quod rogat ¶ Idē in ser· Hoc habet ꝓpīm ꝙ
re sup d agnī ꝙ ¶ Idem sup ihc· Hinc septo
Diligite inimicos dicit ⁊ Dīna dei bonitas dicit
fabilis di benignitas dīna clemencia saluatois
ꝓmittit nobis postulat si nos inice diligamꝰ· Si nos
ea p̄stemꝰ inice quibꝰ inice indigemꝰ et sine q̄bꝰ
inice dīne no balemꝰ Sed in nos supbi et superbi
mittit illi cui ꝛ ꝑ-nūbuit· cui nos est
Isidorus· libro ꝙ tito de summo bono cap· 28·
Quatū bonū et quod quis ꝓpt dm et in fratre dilig
tantū malū et pniciosū et ꝙ cū ꝙ sepe a pfecte
¶ Idē ibidē plerūq diligit· quisq in alio qd odit in
sepo· ut pote in ifantib amam· quada corpis
nia et in odimꝰ ca in nobis qm ignam ce nobis
Sic lapidēs et equos et alia hmōdi q licet di
ligamꝰ in hec ce nolimꝰ erīa si possemus
¶ Idē ibidē cap· 60· Dama prauis et ut ita mirabilis
dilcō maneat cauitatis ⁊ dd ꝓponenda bois ad
tractatio ut ꝓsendat dilcō ¶ Idē ibidē lib· 2e cap·
Ad potest/ deū diligē qui in dilcōe ꝓpīm nosit
obtrectare· ꝓpt cui dns et ho· totū g· ꝓpīm no
diligit/ qui hoiem odit ¶ Idē dilcō q̄ mundo co
pulat· eode suspenso dissoluit// plā mis d cal te
Bernardus· In lib· d amore di· In hoc apparet
q̄ dei-a et sincera ⁊ sup· cap· ꝙo
Rabanus sup lucā· Vere fraudulenter dilcō
que deceptā fidem dnīm et corrumpit/ dissolutū
q̄ pīm obsequiū absentē no rodit/ sano applaudit
et mīcm no deserit/ placatū no ꝓuocat et iratū
quet mit/ ut maiore
Origenes sup cantica Creator omnipotēs ei
nos condidit/ miser-nt/ cordibꝰ nris seia caritatis
mīc amīc caritas et dilcō dei-mitat/ in nobis
¶ Iulius· In libro d aia· Cum res humane fragiles
sint et caduce ⁊ que sup d amicie nobis te et bonis
Gloſa sup 1a ecce ego· Cum timet/ du eq̄ habebit ⁊
plena et ꝑfecta amoīs dilcō int duos ꝑfecte cum
de q̄ utilitis ꝑsentare ꝑt Sed adhanc quibusda
gradibus ꝓficit/ ꝓmꝰ g̈dus et mudanoīm co
leptus· Sed ne quis sup̄a sapiēte et cōsultu
meditans sibi magis ꝙ amico ꝓximo cōdē delit·
Terōnus· oia q̄ dīcīa ⁊ [illegible] q̄ sup d aia· Sed
Gloſa sup 1a ihc ois ꝓ [illegible] bi dilcōis
habuerit ⁊ admice· hic ⁊ fos dīnus [illegible] ny quo
no coītat alienos· Vbi q̄ ihc de cait
De amore exercitio Gregorius sup eze
chielē omīc ꝓm· Contēplatiua vita ⁊ que
ex-as nīra de contemplacione
Augustinus· lib· sed confes· Mihi apud te
et dne et vita mea ꝓpitiu babilis· Cum nutrīat/ in te ꝓficiat
a grandiū dm sm et habebit/ te optīe in optimo·
¶ Idē in p confes· Aliqui mihi multis me dne in affectu
multū inīquatū intro-spis ad nescio [illegible] qua de
lectatione et dulcedine· que si ꝑficiat in-a mea nescio
quid erit/ qd vita vita no erit ¶ Idem ibidem·
Sit dulce mihi me dne in quada mea ꝓfecta dulcedine
q̄ sua sit/ vita etna nescio quid sit/ vita etna
¶ Idē ibidē· plus delectant· oia ꝙ singula si in possit
sentiri oia sed longe hijs suamor· et qui fecit oia
et ꝓpe et dē nr ¶ Idē· oīb copia q dē meq̄ n et vita ⁊ mea
¶ Idē Audaq̄ in dns meus dns volt/ hoc auferat a me
se mihi det/ qđ in ꝑte illa adest· delectato in no et
¶ Idē in sed libo d timitate Gregd apti· ꝙ fide alumꝰ et no ꝑ speciē· Illa et ꝑes q̄ caput· odit aiam
nale desiderio sui tanto ardentior et ꝙto mundior
et tato mundior et ꝙto ad spualia ⁊ surgete tato
aut ad spualia ⁊ surgete ꝙto magis a corporalib⁹ mo
uete ¶ Idē sup 1a ihc· Vbi· dnē ad q̄ ibimus ⁊
Sibis me reddē ate da mihi alm̄ te ut a te fu
gia ad te alioq̄ no recedam a te ¶ Idē· In libro con
fessionū dne aia mea ⁊ q̄ sup d amore ihc ois ad dm
Bernardus· In lib· d amore di· Nonne ꝙ dne
claustra oculis mihi ad te ihīanti immittenda ab cor
dib mei ꝙđ no licet/ nī scire· Saporē quidē sencio
dulcē a deo confortāte qui si ꝑficiet in me mihi pl
libet/ q̄ erit· Sed cū accipies mihi corpis dīni mihi
alē sensu· mihi spūs intellectu me ꝓmittis adire
quid sit ¶ Idē· Dne mihi nī tam dulce ꝙ tecū
esse· Et oīb copiā q̄ tu no es egestas nī et dono em
te magis magis q̄ amāda cupio te· Tu mihi mellis
dulcior· lacte mineq̄ candidior· nectare suauior·

gemib et amo pfossor· cuctis q̄ tra-ū dnicis et ſpo
ribus ñ es carior· ¶ Dem ih̄ ſmōe ſpecioſus
forma p filiis hoīm· Talis ē q̄ nos ſcpſit cū adhē
mus Totus deſiderabilis q̄n q̄ nō ſolū pl̄a ſed
ecia ōes angelī deſiderāt q̄ ſpicē· Quid g̃o vobis
ſuamus apponem· ꝙ mirū hec ſint delicie ange
lorū· Ihūm tare p̄mdo et videte q̄m ſuauis ē dñs·
Ihūc em ſuauitati et ihūc ſapori· ihūc ſapietie
q̄ ihūc dē ornatus dīne ſapietie ac dulcedis de
q̄ dd p̄ ꝑam deſiderat nō valet aliq̄s cōparari
Quid em· ¶ Dic mihi ñ ſole ſplendoē· ih̄ flore pul
chritudīe· ih̄ pane ſapor· ih̄ melle dulcedīe· ih̄
fira ſecunditate· Sed a dd ſit hec dñica data·
dubiū q̄ multo amplius ꝓ manerit ſibi conditor
dñicitat q̄ donauerit creaturis q̄d ñ dicto ſ̄ (corr. salubrius ?)
noē cpſiphas· Totus ſuauis dr̄s totus delec
tabilis totus desiderabilis· totus dilectꝰ ſponse docet deſiderabile
¶ Dē ih̄ alio q̄da ſmone deus futurꝝ tribulatiōis dicit· Bonitati multitudo pacis· memorie cō
tinuatio et fruitatis

Ieronimus· ih̄ ſcr· hoc ſit q̄n ih̄ q̄ te amor· nō
accipit q̄ q̄re ſup̄ d amōe ih̄ generali

Aristotelicus ih̄ lib̄ ſcd de cōpuc· cor dis·
hoc agit dis amoris et q̄tas ſup̄ d andehois ad dñ
amati p̄ſencia cōtēpnit et p̄pm̄ mutuū d̄ nito
nel d̄ p̄mio nō curare caritati at nel amori ꝑpi nō
ſimilius q̄ tantus expreſſus amoris q̄tus ih̄ pauli
fuit· Bi em̄ ꝑpi ſic fluebat· ih̄ apli pauli cuius tota
mōte ſic ſibi dēuocerat· et cōiūcerat· amor ꝑpi ut
ecia q̄s el ꝑ ceteris ōibus amabilis videbat· ſ· eſſe
cū ꝑpo· vnū ſū q̄ q̄ vita placet ꝑpo cōtēpnere et
et ad ipſo ecia ꝑpo anathema eſſe q̄ ꝓpr̄ optabile
habet· qualit credendū eſt q̄ ih̄ ꝑpo et q̄ ꝑpo·
¶ Dē ibidē Dnus audeat blasphemando dicē q̄ pau
lus plus dilexerit ꝑpm q̄ ꝑpus paulū· Bz ih̄ dice
ih̄ paulo ſtupēdū ꝓdigiū q̄ tāt· amōe ſanauit et
ſanauit ih̄ a ſpūalī q̄ tanto igne amoris erg
q̄ parſit ut mōrab ihūc dice et dilectōe ꝑfectio
nis ſue q̄a redire mōrat ad ꝑpm igrediat
et dolet dieb· poſiti inquit ih̄ tabernaculo igre
diēmq· et ſtreū ih̄ſcdo ego hō q̄s me liberā
bit de cor̄pe mortis eiq· et vnū ſū deſiderū ha
beb dīſſolui et ēe cū ꝑpo· multo em̄ melius Bz
ꝓnūt· inquit· placet illi q̄d amo· ꝑmane em̄
ih̄ carne nec̄ ꝑ bos et q̄d eligā ignō· ¶ Ergo
ih̄ tāto ecia ſuccenſus et audet amore ꝑpi paulus
apli ut ecia ſi ꝑ mortales flamas adhi
beas· neſciat nō ſentiat nō doleat· q̄ulto mag

dehencior· Tignis ꝓ quo ītus dirit ꝑ amore
Nō em̄ erat paulus ſicut nos ſumꝰ miſeriarū
q̄ tūc ē ꝑ ehene· ignis ꝓ q̄ primꝰ Bz ardentis
deſiderio cōſtrictus q̄ta ſuffert· et q̄ta ut cpſiꝰ
quas patit· penas ſolacia magis amoris ſui rapi
at· q̄ dolorib̄ corpis ſenciat· Dic mihi dña
caritas nel amor ſonel abſorbuit· eū fortiter
ſi vna ſydēria quaſi inſenſibile reddit· ꝑ
habundātia g̃e dulcedis et amoris pauli dolorēs
nō ſenſit corpis· dolor· em̄ nō ē nſi dbi grandis
et amor· hic fuit· Dnm g̃e· ih̄ carne timuit· ih̄ car
ne ſenſerit· et illis dolor· corpis ē ignis q̄ ſua
ne ſint eis grandis corpis· Dnm at ih̄ ſpūs timuit
i ſpūs ſenſerit· nō ih̄ carne· vnde ecia illis d̄
naſtratio carnis ē ignis q̄ nō ſint illis ſuaue
grandis carnis· Et h̄· nō paulus apte i ꝓta
ſinel amōe cptatis poſitꝰ dicebat· Vitare
dico ih̄ ꝑpm· q̄ optabā ego anathēa ēe ih̄ ꝑpo
nel a ꝑpo· Vnde queda mentis hui affectꝰ
ſana q̄da q̄ videt̄ inſania· cū impoſſibile ſit· ef
fectū habē finis ih̄ affectꝰ ꝑpo et ih̄ ꝑpo amā
thema eſſe ēe a ꝑpo· Hec igit̄ dicebat pau
lus ego i ſania ſpūs nō ih̄ſcdo· cū h̄· ner angeli
nel ptates nel dnationes a celestes ecclitus
affectare poſſent· videret· paulū a ih̄ ſeparia
ꝑpo Sed ut ꝑ ih̄ oſtendēt· atq; oībus ante oculos
ponēt q̄ta [illegible] bus dīnis amoris ih̄ eo eſſet
cū ecia ea q̄ impoſſibilia ſint· ſicut dicit
magis· poſſe· fieri q̄ ipm ab amōe ꝑpi poſ
ſe ſeparari· vide· poſtea ſubiunxit dicens·
Certus ſū em̄ q· neq; mors neq; vita ꝑ
¶ Dē ibidē ꝓ ſingula cū moneta meris eiq; ocu
los cōtēns ad dñm celū ꝑ dicit ire celeſtem· tracty
et tentus videri· i rursus ad celeſtia i dulca
bat· vnde et dicebat· mea cōuerſatio i celis eſt
ſta ut multi dicāt dīno ego ita nō ego· dimitt dd
i me ꝑpus· Dulcis ih̄ ꝑpo confixus ſū cruci· vbi
em̄ q̄ſpexit paulus ea q̄ in celo ſunt· contēpſit
iſta et ſqualoris et egestatis plena ſunt· vñ ecia
ſ· triſte quidq̄ ptulit· aio ibi ſ· in celeſtibus
occupato hic· ſ· in corpore nichil ſenſit· Bi
ecia delectabile q̄d ih̄ hō ſtō videbat· cū illa
delectatio celeſtis delectatione ihūc ſuauitatis
obſcuraūt· ſicut lūen ſolis et dulcedo·
melliis lūia ſtellaꝝ et dulcedies pomoꝝ offuſcat
¶ Idem ibidē hic ignis ignis dīnī amoris i
ata pauli ꝑ ſingulos dies ſpūs ſto ma
gis ac magis accendebat· et ad ſupna ten
dens nō ſolū tres celos penetrāt· ſz ecia oēs

omo transcendit et usq ad ipm̃ xpm̃ omn̄ celoꝝ
dom̃ pervenit amor· em̄ omo ꝑfectus no ꝑt no
dicꝫ quod amat ¶ Ad. Nemo sic ꝫ Aug⁹· de amore ꝺ̄ni nr̄i
¶ Qđ dicit puto q̄ non designat aliquis si sum̄ hui⁹
affect̄ tali cui ꝺ̄a conferat similitudinꝫ Et si ꝺ̄ni gra
flamma quedā immensa tria ꝺ̄ni sa ꝺ̄ni sa ꝺ̄ni ꝑficiet et inde ag
rendet ꝑfectus oibus usq ad ipa ꝓcipui et celi
fastigia sed inde superans oia ecia q̄m̄ sup̄ celu
stellau transcendet atq illa ecia que ibi sit stellata
complet sed nec illic quide h⁹ flamma oia immensa
ta finu et sed ascendet adhuc usq ad tm̄ celu
et h⁹ oia uno atq eodē igne complet Ita em̄
debet amari xpc̄ et sic amor· eius debet duc
hoīd a rebus ꝓnibus face aliena· et felicē et
felicissima ad̄am que sic met̄ m̄ dō affici ut ꝓ
omitate spūs m̄ deo solu amet ꝺ̄ni et nec ꝓximu
nisi ꝓpter ꝺ̄m amet
et bīs omissor ipm̃ rapti aut dīp dom̃ hore spacio
donatꝰ et expers
¶ Qđ ibide sempm̃ em̄ ꝑdē quodāmo tard⁹ pio sit
et omo no sentire sempm̃· a semetipo ecia quā
niri et pene assimilari celestis et coner sacdos
no humane affectis
¶ Qđ tales at fuerut celestis curie senatores
quos amore facti sut in sam̃ mansionē spūalē
Dīne mānt ille mente exce dom̃ deo ꝺ̄ni hac
ecia mansione fuerut ipsam sancti mutuis ꝓ
mut⁹ rōmetia gaudentes · Cur hō ego no
dicā ꝺ̄ni fluore spūs et caritatis dī nime qđ m
fluore fastidie sue fastidius poetā dixit ꝓpter
libet· Hec paulū sut mīsa ma em̄ dicebat op
tabā ego anathema actā ꝓpo· Hic em̄ ꝺ̄ni benignitas
adolescentulus mentis excessu q̄ nec senec sut
aliqꝺ sensit sed illū solū in quē totus excessit
et ideo derissim⁹ amator ꝓpi sum
¶ Qđ Talis ecia erat sponsa ꝓpi q̄ ꝓ amoris magni
tudine languebat et ideo dicebat mutate
dilecto q̄ amore langueo id est ꝓ amoris magnitu
dine oia terrena et terrena sua sut mihi tedio
¶ Qđ Unus em̄ et thalamus dilecti sponsi sut
corda eorū in quibus ista ꝓ amore celeste tu
sibili sponso cōiugit ut eius desiderio ardeat
et nulla ita q̄ in mundo sit concupiscat Et
puris dicit longitudinis pena ꝺ̄mittet et ex
ire de mundo festinet ac amoris celestis a
plexu in celesti sponsi visione frueretur to
te cordis conamina ita destrat
¶ Qđ ogēs intelligi q̄ ita talis et nulla puris
dicit consolationē ꝺ̄ripit Et ad illū qui amat
et diligit medullitus suspiret feruet et anhelat
et ampliat fiat ei dilis ecia ipa salus sua corpis
qꝫ transfigura tm̄ ait Apls caritatis ¶ Idem quia
et oibus salutis cordis et corpis que dolori et stimulo
neruis nestrit cū ait anhelare ita m̄ celeste desi
rium et Apls amoris sentire cepit tricia fit
aia salubrior ep Apls̄ q̄ pius egrotabat ep sallust
Hugo· de scō victore in libro de arra ait sub
to quidē tam desiderio et spāmur affici ut ita to
tus quodāmo a memetipo abalienari et nestro q⁹
abstrahi mentiat· deficiat em̄ mens et tota
mutor et in nichil se mittit· Dic ꝙ dicit sig
ficia· Epistolarat em̄ consilia in obtinione bonor
oīm ꝓteritoꝝ doloꝝ miseria· qualitat⁹ aut celes
tis intellect· cor illuīat· desideria accendant· iam
q̄ alibi nestro ibi me et conspicio et qui quibusq
affectibus amoris mutuis teneor· et nestro quid
sit et tm illud semper dulce et nuq̄ ꝑdē toto mihi
labore ¶ Idē ibide lucratꝰ em̄ quodāmo dicit
dum̄ ne credat ab eo qđ se amplectit ꝺ̄ni
rat et qui in ille omn̄ desiderior⁹ finē inueniat
sume et mee stabilitat⁹ exultat mentis amplius q̄ ꝺ̄b
mentis dextra magis appetes in se sic et dolens
¶ Qđ ibide ꝺ̄a ingit sic spūs scripturie illustratꝰ
et diuinis amoris ignibus inflamatꝰ ac cu
dux ꝺ̄ni gratia q̄ diligit mistica et odit nigra
te oibus placet et ab oibus amat ac ab oibus q⁹
mendat Illi ecia qui sut ep adisse qui fuerit in
mici videntes hoiem hmōi mutat et fiuciā de
et si bonū in bono no vult mutari incaptia in
durata dissimulare tm̄ non pt nā creata ¶ Idem
Dignū quidē tm̄ qui diuino fruet amore ꝺ̄ni
digni habeat honore· Habet em̄ me se quada
pnata gratia et quada singulā angelica ꝺ̄ni
et nā cui gratia qua me se loquit nec ecia h⁹ ipm̃
qđ sit et ubi sit exterioribus apertis notescat
Auctor in libro de spū et aīa· Deus
ꝺ̄ne q̄ me fecisti debeo amori tuo merito totū
et q̄ me redemisti debeo me tibi totū pro tuo
debeo tibi plus q̄ merito totū q̄ to tu es mihi
me ꝙ quo dedisti tenet totū et cui ꝙ misisti totū
totū plus ergo debeo tibi q̄ merito totū Sed nec
plus habeo q̄ merito totū· nec h⁹ ipm̃ qđ ha
beo possit totū reddere tibi ꝙ merito Sic ꝺ̄ne pro
ꝺ̄ne me gustare ꝙ amore qđ gusto ꝙ agnite
nā Secta qđ ꝺ̄ne ꝙ affectu qđ sentio ꝙ intellectū
Trahe tu de tibi me mi amore tuo et hanc ꝙ merito
de h⁹ ipm̃ qđ habeo totū totū qđ sic tuū et qđcq
et prāte sic fac totū tuū dilectū a doris tui tate

Origenes

Origenes super cãticã · ptim grecorũ coñã
t ostendẽ nõ alius ee missũ nisi amoẽ q aiaz d'trib
as celsa celi fastigia pducit nec ad sñma possebe
atitudinẽ pueñe nisi amoẽ ai desideria ꝓmouatis
¶ Idem ibidẽ Cum portat ymaginẽ tri sc̃di ite
morẽ hoiẽz iste agit cupidine et amoẽ trino
Cum vo portat ymaginẽ celestis sc̃di nitiori tho
mite agit cupidine et amore celesti · Amoẽ at
et cupidine celesti agit aiã ai ꝓspecta pulchitu
dine verbi dei spũs eius adamauerit et ꝙ ipo
telũ ꝙdda et sublimis amoris acceperit ·
¶ Idẽ ibidẽ Solus ille amor probabilis t q vo zai
ritatibus coaptatur ·

Dionisius · De dñis noĩbꝫ p · cap° Est aũt epta
si fatices dñus amoz · nec dimittes sñpoñ ee a
matores sed amatores · ppt hoc et paulus magn
t eptasi fr̃es Cum amoĩb · im tute ipius principat ore
dimno dspit Cmo ego iã nõ ego vivit vo ime ꝙb
sicut verus amator et eptasi passus nõ sñpius
vivens sed amati vita ¶ Ps x° cap° ecclasticꝰ Jeremie
Non oportet my fme amoẽ sc̃i aliꝙñ fieri sed attrita
et etnaliter ad ipm sc̃di vitute extendi as pfectoẽ
theau-gie sm̃ñ actionẽ simplice semp negociatem ·

De amore eterni boni · ¶ Gregorius ho
mel Si et mitate diligim cncta tpalia my esse
nõ my affectu possidem Si gl̃ie dignitatẽ diligim my
illa supna et etna angelorũ ciuia affectu ibi festinet
¶ Idem Si adhuc pũri seculo mente miseremus Si adhuc
frenis voluptatibꝫ mente delectamur amare nõ potes
etna gaudia q audis ¶ Idem Qd magno diligi nõ
pt quidq fme concludit illa igit appetenda sũt
illa sumopere diligenda sunt quor meta transiit nec
adepta deficit ¶ Idẽ ꝓfectus amoz etnitatis
a se bonitate excludit tempalis iocunditatis
¶ Idem · Fonte amoris etni non bibit q odiũ cordi gerit
Augustinus · In oniel · Tenete amore dei ut q
modo deus t etnus sic et vos my et dilige mane
atis mecum ¶ Idẽ Anima amore etnũ ut etnũ amoz
te etnaliter amet ¶ Idẽ In lib° 8 de ciu · ppiand ·
Inter etna et tempalia hoc interest q tpale aliq̃d plus
diligit pus q̃ habeat dilectũ at ci adueneri et etnũ
bero ardentius diligit adeptũ q̃ desideratũ Nichil
em sciat aiam mi cui vera et ꝛta sedes et nitas
Bernardus · In lib° de meditacoibꝫ Cum ꝓ multis
vagueris hominũ qr ergo bona aie tue et corpis
tui Anima dñi bonũ my quo sine oia bona tua sunt
sicut t desidera simplex bonũ q̃d t est bonũ et et
nũ bonũ et satis t rotũdq̃d em̃ animas caro mea
q̃ desiderans aiã mea tota ibi t tibi nichil deest
Si em̃ defecit pulchritudo ibi filigebat insti sicut
re

sol Si delectas al̃ fortitudo al̃ libertas corpis cui
mitspl possit obsistere ibi erit sibi angelis dei qꝭ
sommat corpus aiale sed resurget corpus spi
ritale i est potestate nõ ira Si te delectat longa
ac salubris vita ibi t sana etnitas et etna sali
tas Si vo te delectat sacietas saciabunt utiq̃ cũ
apparuerit gl̃a dei Si ebrietas inebriabunt ab
ubertate domus ei Si melodya ibi concinunt a
gelorũ choris deo sine fine dicentes · sc̃s s · s · Si
te delectat q̃libet nõ munda sed munda voluptas
Torrente voluptatis sue potabit eos dns Si sapia
ibi dei visus et dei sapiencia manifestabit sepaz
illis Si amicicia diligent eos sicut se plus q̃ seipos
et se diligent illos plus q̃ illi semetipos q̃m illi
diligent illum et secure q̃t illum sed ille et alios
q̃t seipm Si te delectat concordia oibus erit
ibi una voluntas q̃ nulla erit alia q̃ di voluntas
Si potestas q̃ris Deus erit oipotentes sicut de
lectatis sicut vo sue ira sicut vo poterunt q̃d vo
let p seipm ita illi poterunt q̃d volet p seipos
q̃ illi qui sunt et erunt ibi nõ aliud volent q̃ ille
sic et ille volet q̃ ipe volet et q̃d ille volet
nõ poterit non esse Si te vo delectant diuicie vel
honores ibi deus fideles suos constituet sup
multa · nec solũ fideles sũ sed amici et filii et
dñ vocabunt et erunt Ego mgr̃ vr estis et filii
excelsi oes ¶ Plura q̃ras m̃ de beatitudẽ
Item m̃ia de gl̃a etna

De amore et timore · Gregorius in mo
ralibus · Cũ plus ipi q̃d timeam my agnos
cim̃ plus no bis a deo p mtna gr̃a infudit
q̃d amem̃ ¶ Idẽ Appositis quasi quibusda gradi
bus quectus mr pedẽ p timore ꝑpus i ymo pe
nus ut pgnoscat ad alta p amore sublevem̃ et
sic ab illo q̃d quisq̃ timet ꝑpmit ut timeat
et ab eo q̃d ira timuit sublevat ut pximat
¶ Idẽ Cantica Quo maior i caritate et a
more sponsa fidelis my dñi ardet ei timidus
se subicit et magis deo est ne sponse aliq̃d
ea inemat ꝓt q̃d ea a se dimittẽ grat
Augustinus · In lib° 8 de gr̃a te · Anima di boi
tate · time seueritate · Utrisq̃ te supbũ de no
mit amando eum times ne amare te et amatũ
a te gr̃ute offendas ¶ Idẽ vim de timore dei
Timor · t amor · fugies q̃d ei aduersatur
Idẽ Sup cantica Horis timor · qui locũ caritati
parat sicut p sectã introducit filiũ · et misi pus
oriat satis non succedit filiũ cui assit cepit ca
ritas habitare · t tunc pellit timor · qui sibi locũ
parauit et qm̃ illa discessit ille deo restituit maior

cñ caritas minor timor et minor castus maior timor ¶ Idem ibidē Quid tibi castus et timē deū ne recedat a te ¶ Idem sup psal. Timor dñi magnus pr̄ epidem ē pficientibus ad salutē sed pne membris fortis mitrit ¶ Idē lib. 9 ethi. apta ꝓ uo inritat castus ḡ cōmutatu cū suo secū habz sociū sm̄ s. timore ꝙ introducit ipa sed illa cas tū pmanēte in scīa scīa ¶ Idem de fide ad petrū Diligetes deū maz metuetes ꝙ iustricia nec dī missione pcedit desperatio nec in pcīs aptius manē am̄ ¶ Idē cnp̄ ꝓma canonica hois ephorresco qđ cōmittat oīmpb̄ · amo qđ polliceat opb̄ et dilec tat oīs mundus sine pmittens sine timens Bernardus Idē in lib. 9 cōsidē adulteriū · Si a coniugali munus mutuū uita apetit pdit ephorreat pena meretrīs et timore salue fiunt cōcupiscentia ꝙ amore nō eligit cōtemnit

1 **Ieronimus** in epla · Vide ut ola q̄cq̄ bn̄ facias ꝓpt̄ dñm facias scīe cum reuentū te a dño recepturū ē merced quā erg timoris et dolor ea pfectis

b **Bernardus** in lib. 9 cōsidē Quanta facit affectus scīa et ipa germana s. timor dñi scīe et amor scīe bn̄s cū duobus aia pfecte affectū debitū duobus q̄busda bn̄ actibus sine dñi amplectit sentit et tenet et ait Tenui eū nec dimittā ¶ Idem in epistola Hieron qua semel affecerit caritas siu mare cōtemnit metuit cū q̄ nescit dolet plus ꝙ oportet sollicitat plus ꝙ doluerit et unde doluerit Idē timeam̄ et amem̄ ppter dñm · timeam̄ ꝓpter indignitate sed amem̄ ꝙ ipius dignacōne · no dissimem̄ ergo nō operiem̄ In medio cū timor meus · cibus sepe offert dulcibus bitteribus ostendens se dimonstrans

c **De amore et ḡsolatione** · Queras tu de caritate

d **De amore puato siue d'amōe ceco** · Gregorius super ezech omēt q̄ uel d'adulteriu Desinet et claudit oculū cordis amor puatus

a **Augustinus** in lib. de ciē dei Amor sui et pricipium cupiditatis diaboli ¶ Idem libro octauo de trinitate Sepm̄ hō debet amare a' qz ipsius et alter ipsius sit cum ant alit se diligit iuste se diligit Idē ad dolusianū Ille solus se nouit diligere q̄ deū diligit ¶ Idē Ille se satis diligit qui sedule agit ut summo et vero finaliter bono

Idē adeo mētis cecitas i dulcit adeo mentis error tm furor hō obsurdescit ut oīa debita habē bō pt̄ seipm ¶ Idē in epla ad intellectū · Minus quere seipm amat qui et alios uult errare ut error suus lateat ¶ Idem in libro 10 de trinitate capto nono · Si tm se amat mens hois ḡtia amādi et corpus hois cū plus sit ipa mens q̄ corpus peccat et nō ex fce amor eius Item si plus nec tm se ipam mens quā hois ḡtia amandus deb cū tm̄ habilit minus sit mens ipa q̄ deus ecclie minus peccat et nō habet pfom amor et minus · maior ait pnicies sitate et iniquitate peccat cū corpus sim tm amat ḡtia amandus et deus

f **Seneca** in epla tria ad lucillū dicas quid cupiat scit quid ait sapiat nō videt ¶ Idē dicere et sapere vix adeo conedit Idē ad lucillū in epla 79 · Una et cadēa q̄ nos alligatos tenet amor vite

a **Aristoteles** in 6 ethi. Amantes sepe dicunt q̄ sibi ipis appare plus honoris et delectois debito et honi causa accident dissensiones inter homines et ista sunt bn̄ mali

¶ Idem in ethi. pessimi autē et qui ad seipm et ad amicos dirā malicia · optimi autē no qui ad seipm sed ad alios altrue dirā ¶ Theophrastus Serena sunt amantiū ee cera iudicia vij q̄ quilibet homo p ceteris amat seipm inde et q̄ in iudicio simplius p ceteris errat Amor cum pnitus delenit claudit oculos mētis et oppe cat iudiciū rationis

b **Valerius maximus** · libro septo · de ultiō bene mita facē et pati tm̄ pt̄ cogit

1 **Iulius celsus** · libro septo · Mire dolum et libet dimus et q̄ nos ipi sentim̄ alios q̄ sentire credim̄ 2 sperām

t **Cherceus in adelphis** · Hoste impio michil impium qui michil recti ee putat misi qđ ipe facit

4 **Quintus curcius** · Thebarē magno ad alexādrū tatē Vlata mortalium hoīm̄ noīe prava et simulate dicā pt̄ q̄ sine quisq̄ negocio hebetior · et q̄ in alieno

Catho i lentecius · Non tam modeste quis suam uat q̄ aliena · hoc at sit q̄m nemo sibi iudet ¶ Item de amore cecō q̄as mīa d'amōe mulieris my Item mīa d'amōe patris siue de amōe matris Item mīa d'amore pcī Item mīa d'auaricia Item mīa de uanitate Item simia de ambitiosis ḡ

De amore parentū et pīquorum

Gregorius in moralibus Sepe ad amicicia cor pnis illicit fecunditas pris · eo em magis ad ambitū cōmis grande hēditatis accendit q̄ multis hēdibus fecundat

¶ Idē Ille scire deū familiarius appetit q̄ p amore pcepturis deū nostre desiderat q̄s carnalit seruit ¶ Idē lib. septio mōlin Grauis dapno scīa dēna minuit si cū carnis noticia partit ḡtie cognatos ligit et pīquos debet si q̄ uolit pnti oīm deo pmigi

¶ Idem in omēt · Diligam̄ eos qui nobis carnis cognatione cōiuncti sunt et q̄s ꝓximos nomin̄ · Diligam̄ eciā quos aduersarios in uia dei patiūr sed odiendo et fugiendo nostriam ¶ Idē dicet in hoc mundo ḡt debet aduersarios sed in uia dei cōtrarios nō amet eciā

s. ꝓsequ⁹ ¶ Jdē in dē moralī. Sepe dicendū quoscā
ope & ꝓfessione mūdū relinq̄re. Sed tūc ꝓ mordā
cib⁹ affectib⁹ ꝙq̄ nouū ꝓpositū nūquā tenacit⁹ cu
ris rēū et [illegible] litigijs vacare libertate ītime q̄rit
relinq̄re q̄ [illegible] nisi in rethe ambulant.
Augustin⁹ i epla. Cauē male affirmāt ut in nobis et
i mīb⁹ milicia xp̄iana ꝓmanā hortat. Nec tñ ita aut
igñtus sit q̄squā ꝓnūbens et cadētia beficia q̄bus
i hac vita editus susceptus atq̄ nūtrit⁹ & emme
rita deridēt. mat⁹ em̄ ecclā mat & ecclā matē tue
¶ Jdē in lib⁹ d' vidūtate. Nec ideo laudāda es q̄ fi
lios habes sed q̄ eos pie nutrīe studes. vt em̄ nasce
rēt fecūditatis & ut ad pie vīnat felicitatis & vt
ad sic nasci sic instituat nec instituat dolūtatis ac
potestatis & ¶ Jdē in lib⁹ q̄dquagīta omelīar⁹ in
ꝑ magno laudat⁹ q̄ in hoīe q̄d videō i trīgde et
sex pete. Sex pate nāq̄ et lupi diligūt filios suos
nō & ge laudandus hō q̄m filios amat sed detestand⁹
esset hō q̄m filios nō amaret Si em̄ filios amas ser-
pentib⁹ cōparatis Si nō amas a serpentib⁹ superā
tis. hī aut dilectō nālis q̄nus non sit nūtoria sed
se fit tñ nūtoria q̄m ꝑ diligit filiū q̄ bonū et vīuū
sūb & nec ut bonū fiat vīt em̄ nō diligit filiū ut
filiū sed diligit vt in filio suo et sic ēducet hī
dictō ad illud ꝓceptū. Diliges ꝓx̄m tuū sic. tertiū
vō septē & ad epīse 8. Vos ꝓtēs nolite ad iracundiā
ꝙuocare filios vīos sed educate illos in disciplīa
et timōe dñi ¶ Jdē in libro de doctrīa xp̄iana. ¶
Omnes eq̄ diligēdi sūt sed cū oībus ꝑdesse nō poss
hīs potissimū cōsulendū e q̄ q̄ loco tēp⁹ nec
q̄ tribuat fīrū oportūtatibus cōstricti tibi q̄q̄ quadā
sor-te magis ¶ Jdē in epla Di filios nō amares a ser-
pentibus dīcer⁹ is. amādi & gnātor- sz ꝓpondi & creator
Ambrosius in lib⁹ d' bono mortis dē negligē
cia ꝓis ꝑdat & dissolūcio filiorū ¶ Jdē debet aut
ē cōsiderāt ꝑtes q̄m filij fuerīt et ipi. Cōsiderāt
enī debent filij q̄m fūti sūt et ipi ꝑtes ut sic eq̄
li libīato cōsilio utrūsq̄ ꝑtis et subiecti sint filij pa
tribus et parentes sint filijs modesti nec moderati
¶ Jdē in ser-Sagūis amor & fraternitas & q̄uere sup
d' amōe hoīs ad dm ¶ Jdē in lib⁹ de fuga scli Cui por-
cio sua deus & nichil debet diligē nisi deū. hec em̄
& dei sacerdotis fuga. s. abdicatio dōmestīcorū et
q̄dā alienatio cōsanguīneorū ut suis se abnegēt q̄m
solo deo sūre diligūt ¶ Jdē in libro de officijs
Vō mīnō vos diligo quos in ecclē gemmā q̄ si de cō
tagio sustepissem. pro em̄ detestandor- ad diligēdi
tūa q̄ q̄ tū Jd affīm debeo p̄ hīs tāgl obsequī debeo
Cirilloritus in libro d' cōpunctione cor dis Cum
habet ihesū habet p̄dēm habet mītem habet filios

habet dei ꝓximitate. Quid igit̄ q̄rīs mortuos?
Sequ⁹ dñm et dimitte mortuos ut sepeliāt
mortuos suos ¶ Jdē in eodē. Dico tī monache
Quid q̄rīs prēz? aut q̄d q̄rīs mīēz tuā? aut
xp̄iana & mat tua a nō aut sta & aut pectatīs
Si sta & gaudet q̄ tu servīs dō. Si pectatīs
et nō potes ea cōuertē. dimitte illa q̄ mor-
tua & ¶ Jdē sup matth. xp̄. Alij filijs suis ꝓdest
diuitias alij honores sed nemo ꝓdest eis dei
ꝓdictione illorū magno ꝓio cōpant. Salutē
aut illorū nec gratis accipē voluit vt s. os-
tendat q̄ corporū sūt ꝑtes nō animarū
¶ Jdē ibidē ꝓp. Sicut herbe ex humore nascūt
et arescūt sic hoīes ꝑ humorē nascūt
tīs et sicut humor de radicibus arescīdit in
herbā et trāsmittit in semē sed ad radices
nō ꝛūertit. Sic amor et dilīs de ꝑtib⁹ des-
cendit ad filios sed illuc nō ꝛūertit et ideo
ꝑtes plus diligūt filios q̄ diligūt ab eis
filij nāq̄ trāsmittūt affīm sūt ad alios ꝓpagōs
¶ Jdē ibidē sup 1d et ꝓpter nolite vobis thesau-
rizare sup tīrā Ecce em̄ in ea boē q̄nus vīnq̄ tra-
mīt ꝓducat tīs oīm ꝛmorū bona & radix. Sic
et i mūdo q̄nus hō genet hoīez tīs bng & ꝑ-
celestis q̄ nos oēs [illegible] ꝛeuocāt in vītā et ꝛgene-
rant ad salutē ¶ Jdē sup illud ꝓb. ꝓv.
Cū ergo dīcat ille mīēm sua & docet nos hic xp̄s
usq̄ ad ultīmā ꝛsponsiōnē dñe dilīgēda et cura
face ea ꝑtes quia em̄ alijs mulieribus et ali-
tantibus mīcūl dpūt docet nos ꝓpīus aliqd ꝑlus
ꝛpendē ꝓnūbens Sicut em̄ adiūantes ad salutē &
ad spualia genitores nō oportet nosce Sic q̄d
mīcūl ꝛpedīt docet eos q̄m alios ora ꝓbē q̄ nos
genuer- ut q̄ habuerīt q̄ dere multa dēr-futa
nobis-ti et cē nos affectuosissīe sustinuerīt
Iero⁹nimus sup 1. apli ad epīse 8. Et vos
ꝑes & ꝑtem filiorū & nō obedīre ꝓnūbēs et q̄
poterāt ꝑtes aliqd ꝛpendē puer- sī admīt apls
in dño. ꝑtem vō ꝑtū & ꝓnulos suos atq̄ factores
ad iracundiā ꝓuocare. vel cte ut adolescentibus et
maturioribus etatis imperāde q̄ gīnā sūt Sicut ng
in filijs obsequī et subiectīs mīcēs & dūostrata
sic in ꝑtib⁹ moderatū mīet ipīm. ut nō quasi
seruus sz q̄ filijs ꝑesse noscīt nō gnare
¶ Jdem ibidē filios decet ꝓnūbēs obedīre suos vō
decet ipōtāti dño subiectos ee ¶ Jdem ibidem
Paretes ita demū diligūt filios si eos in dei
eruditīm disciplīa Ceterū nolle eos cōtristāe
docēdo q̄ bona sūt sed libertatē tribue petūdi nō
& thor amāe filios sed odisse ¶ Jdē in q̄da omel

Hic ordo in oi affectu necessarius est Ama post deum primum ama matrem. ama filios Si aut necessitas exigat uenerit ut amor patris ac filiorum seu quorumcunque propinquorum dei amore comparetur cui nichil possit uel debet anteponi tenetur odium erga illos et erga deum et pietatis officium spernere ¶ Idem in epla. Honora patrem tuum sed si forte aduersus te pro pietate impugnat tamen deum scito carnis copulam quam ille sumministrauerit creatori

¶ Idem Ob amorem proprium obmittenda est sepultura propinquis. post cuius amorem nullius requiescendum est infumatus

¶ Idem licet paulus eo collo pendeat nepos. licet ipse ante pectus uberibus quibus te nutrierat matris ostendat licet in limine domus iacens prostratus patrem prematuro puerperio lacrimis sed siccis oculis ad lupilli exuuias cruces solum pietatis genus tam hereticale ne ¶ Idem ibidem Gladium teneat hostis ut me feriat et ego de meis non lacrimis cogitabo.

¶ Idem in epla. Non superat amorem patris matris nisi solius uxoris affectus ¶ Idem ad paulinum Grandis amoris pietas propinquos impietas et deum

¶ Idem ad fabiolam. Quantum nos facere cogit amoris affectus et de quotidiana aspicimus corpus corpus aut offendimus creatorem

¶ Idem ibidem. Quotiens non cepimus de propriis meritis quod misericordia tua nos reparauit aliquando

Bernardus in epla. Quem-libet tui regnatorem et notum quem frui sed non memet fruge ergo fratres tuos et propinquos tuos si tua dies meminerit salutis fuge magis fuge de medio babilonis fuge a facie gladii aquilonis. Demum nubet aut filia regis obliuiscetur populum suum et domum patris sui ut concupiscat rex decorem tuum

¶ Idem Quantum pietatem a sancta matre. a patre. a propinquis impiis et crudelibus immo non patres sed peremptores quorum dolor salutis pignoribus quorum desolatio mors filiorum et quem malum pro tam magnae immo ab tanto

¶ Idem Confligat carnes tuas diuus timor ne te decipiat carnalis amor. Gladius enim subtilis tua anima labor et dolor. lacerat enim corpus te. sed insidiatur tibi ut rapiat paupertatem animam. rapere pauperem diuitem

¶ Idem ibidem fidelis sanctus et omni acceptione digna. quam matre retinere sit impium. tam retinere pium et nimium quam patrem optimum pissimum et. Nam qui dixit honora patrem et matrem ipse eciam dixit. Quam amat pater et mater plus quam me nos et me digna

¶ Idem in epla. Quantum de mundo summa debitores nos constat et parentibus. At postea et mundum et memetipsos redimamus multomagis ab eorum sollicitudine liberi simus

Isidorus de summo bono lib. 2. ca. xxi. Quisquis deum propinquorum debilitates premat a dei timore pie

et amore separant semetipsos quam debent spiritualibus ut debet spiritualiter. ut deum illis gratum et amore carnis prestare studeat. Ipse tam a spirituali suo proposito non demouet

¶ Idem Quamuis mirabili dispensatione deus quosdam pueros nouos nascentes non patitur pietatis affectum. sed negatur eis naturalitatis affectus quorum nemo est et quibus carnalis pietas quos extraneis pie impedit ¶ Idem ibidem. Quidam monachorum amore pietatis non solum terrenis curis sed etiam seruientibus iniquis nolunt. et pro suorum temporali salute suas animas perdiderunt

Hugo de sancto victore de corde sensus nascitur et amat cor dei fetus suos ut patres diligunt suos deos. ut sepe audiui puer suus primum conceptum et risu dignum commendare non erubescat fabule dicit ore bestias fetus suos iam probandas presentasse iuste quas lyrica castigare non potuit quia summe deforme et risu dignum oculis aliis antefert et hoc est de multis.

Baldus in epam regis. Quis patres causas filios pertinere ut patres nascendo iustum et ut hos eciam duos pariendo habuant portionem

Aristotiles in septimo ethicorum probat et concludit contrarium et dubitat et figurat idem quia eis quod non habet pulcritudo similis et dilectio ¶ Idem in octauo ethicorum Mares amat filios eo quod sunt pars eorum. et declarat quia isto quod matres plus diligunt quam patres. eo quod plus partem filii ex matre ¶ Idem in nono ethicorum Matres plus diligunt filios eo quod genuerunt cum dolore. omnes enim plus diligunt illud quod cum dolore habuerunt quam quod cum facilitate. pater autem et mater plus diligunt filios quam ecclesiae filii diligat patres. et natali quilibet res conseruandae studium et debitum habet. et quod patres hoc habet in filios. filius enim tali quod pater et non econuerso. quapropter pater et mater plus diligunt natum filios quam econuerso ¶ Non tamen amor quidem erat patrum. codicis de curatore furiosi. li. est furiosus ¶ Idem in epla in septimo ethicorum Dilectio potentium ad sua carnalia et pene dilectio pertinet ad filios

Glosa luce xiiii. Cum pater et mater in filium. Naturae proprietas non est beneficium. nec debet plus amari beneficium quam accipit a deo quam ipse dans a quo beneficium accepit

Glosa ouidii in epistola Briseidis. ¶ Codicis de epis et clericis li. cum quidam in morbis et seruitiis et diuturnis animis incisum semel communis esse non sedens male permittit

De amore iumentorum ¶ Gregorius in registro Primum dilectio trahit detractat custodiet cum de pecunia eius dicimus nec de illius ruina latam

ad elyodor

¶ Item. Cui in deo diligit inimicus et
pt deu diligit inimicus tc Deut. dilectis ppt atq; di
¶ Item. Amet in hoc modo quilibet adiuuan
ns sed in dia dei contrius no ametur ¶ Item
Roma quippe et fluma et pbatio dilectionis de se erga
ille diligit qui aduersat. pbari en caritas ppter
ea odii adiutate solet ¶ Item. Preces suas multi
balt facit qui eas erga inimicos fudit ¶ Item
Inbet deus ut diligat inimicus et in ab iperitis ro
gat deus ut occidat eorum inimicu. Minusquis sic orat
in pris suis pribus contra conditore pugnat
¶ Item. Fundit quo ruda os dilingua ppter aduersarios
sed dtma cordibus teneat amore. Ita sepe erga
ppter inimicos ordine impedimus sed hanc ep precepto po
nimus ppter caritate monstramus
¶ Item in moralibus gregorius plerusq; solet ut no
amissa caritate et inimici nos reuocatisficet et ru
sii eis gra sine iudicio culpa contristet dum et pricte
eo quo sedat in erigi credimus et pficere eo plerusq;
iuste optimi formidam ¶ Item in gregorio Con
tumacias fre odiette se diligere mutuum et in occulta co
gitatione ¶ Item in libro tertio dyalogorum
Dum occulti hostes insidias tollerat suos ppter in iu
do aduersarios amat et cuctis carnalibus desideriis
obuiant erga pacis tpe nocte ut mutuo se diligant
¶ Item in omelia Imitatore dei gressus et iurias tace
do fugere ppter reprehendendo superare ¶ Item sup ezechi
placata dei ira et ppter illum proximi amat ppter tollerat ira
tollere esse odisse no dubium nascuntur sed de
lamentu furoris
¶ Item in alia omelia. Quisq; malos no tollerat ipse si
bi ppter intollerantia testis est quas ireruns dispatientia
¶ Item in omelia Sicut multum pficit dolueri medicamentum
si adhuc in eo sit firmu ita nichil pdest ordo illius cui
adhuc dolori remedia nec odium fraterni mauz perfecte
Augustinus. In sermone angelus et hoiez dnice
humana felicitate secum diabolu dnicis inimicis dilectione
¶ Item ego vos amoneo ad dilectione inimicorum. qui ad
mandata pceptorum dilectionem multum medicamentum diuinum ce
agnosco ¶ Item in omelia. Ad remissione omnium pcatorum
sufficiens sibi nemo fuerit ad elemosinas faciendas. cari
tas et dilectio inimicorum satis habunde ppter sufficiunt
¶ Item in omelia et in libro de omnibus xpi. Si tanta sufferat
ipse ppter salute carnis sue inter manus secatium aut diuersa
medicorum. quita debet suffere ppter aia sua multi furores
quorumlibet inimicorum
¶ Item in omelia. Nondum damnatus et oppressus. nondum de
dicti sint nimis ppter adhuc eis expectat pacia ppter
et tu stans dis de tribus inimicis damnatis. Vide dnm
tuum in cruce pendere. et audi dicere. pater ignosce ppter

distas gre tu si requieres ignosce si dis inimici ppter
dei amare. Nec erit et occasio iudicii si tibi
fuerit consuendo ignoscendi
¶ Item Si quis inimicis mortem desiderat filios et
illi q gladio semetipsum interficere rat ut alterius
inimici cedat ¶ Item in libro de ciuitate dei
Popma laus romanorum fuit ut si quas ab inimicis
iurias reprimerent promptiores fuerunt et pati magis
ignoscere ppter clarissi et amicicias dando pcem ppter
beneficia recipiendo prestabat et deos talibus de
cent actibus roma creuit
¶ Item in epla ad nicetium Cesarius mores eptolles
ciceronis dicebat qui nichil obtinuisse solebat inimi
murias illatas ¶ Item in epla ad seuerum epm
Et tra inimicos et habet in decretis xpi q. iii. In
iuria iniuste illata cuius et infamia qui facit
¶ Item in libro de libris dim. dicit et deus dimittere
et dimittet et Sed ego pius dimisi tibi dimittere
tu nec postea. Ita si non dimiseris reuocabo te
et ppter et dimissa replicabo
¶ Item ibidem et in simone de deo stephano. Dicet
aliquis. No possu diligere inimicu. Considera ea ille
Attendis quid ti fecerit deus et no attendis quid tu fe
ceris deo. Quare ergo no dimittis host patri ut ti
deus dignet dimittere mihi.
¶ Item in libro de conflictu vitiorum et virtutum.
Quum dicit Absit ut illum amem qui mihi odium
et habes. qui te derogat qui te detrahit. qui te in
sultat. qui te inimicus exasperat. qui tibi pcta
tua inperat. qui te dictis et factis et honoribus
semp premere festinat. Nisi eum tibi inimicum nec
ppter se tibi sic preferre studet ¶ Dilectio dei ita ipse
det sic. Nunquid ppter hec aliena odio habenda
sunt in hoste ppter non et amanda in ymago christi
Sicut ymago ppter quam in cruce positus ppter hostes suos
inimicos dilexit et an crucis tormentis nos dei
admonuit dicens. Diligite inimicos vestros ut vos
ppter eorum amaritudinem cordis enorme et filios
dei filius et heres de quo pacto haberis ca
ritatis dulcedinem summe Nichil est illa suauius
nichil sublimius nil dignius. nil ualius. nil iocundius
nil dulcius nil delectabilius. nil beatius inueniri
¶ Item in eodem Si passio mri inducit deprecari ad
memoria nobis inducit nichil tam dnm et ppe
no equo animo tollere est. Ypsum enim ut autem petimus
ppter nobis passus et inimicos nobis quodammodo ut
sequamur vestigia eius Sed quita sunt hec in compa
ratione illius. quod nos patrem ille est sustinuit quanta
derisiones contumelias alapas spuita flagella
spinea corona crucem et turpissima denique morte

Si vis di filius et hes te

Nos aĩ miseri ad ira et indigna uno ictu dicim
una uoce totaliĩ fatigam ¶ Ide in ps. dim. i mote
Si iniqtatẽ non feceris in me tu ps me cũ. d. dice tracha
ant dice fratue miltoiniq fac et aliqd inimicicie nel
indignacionis in alio ut tue p quod in odiũ iudicẽ uenita.
¶ Ide in eccli erudiõ elemosina et uenia peccati
ignoscet. Non solũ ge. qui dat et suscipienti ibi sit ticti
potiũ. Inde describit peregrinati hospicium fugienti ta
bulatu. egro uel incluso disputatione debili sub
iectione. captiuo redemptione. ceco deductione
. tristi consolatione. infirmo uel nouo medela
erratici uia. deliberati consiliũ. et quibuscũq necessa
rium et indigenti beniuolentia qui dat uenia peccati
ti facit elemosina ¶ Ide in ge. sup matth. pelli
Si non dimiseritis ei cor de quod in nos deliquit
etiã hic. qd nobis p penitentia dimissũ fuerat
remittatur
Quilibet. De cupiditate cordis lib. primo
Si tibimet ne ledas cũ qui te lesit auertas ti te ab eo
nec ei libeat odies manet sine dubio uulnus liuoris
in pectore et dolor non amor angetur in corde.
Quando tu ita uis ut pricipi et fideli deo ut te quidẽ non
ledat aut at se ti a te et pcedentiũ tuorũ memoria
teneat et uide te iam non delit. Quale ge. dis
erga te esse deũ tuum cui delicta tuorũ uenia
postea ab eo tale te debes exhibe hijs q delinquut
in te ¶ Idem in epistola ad hebreos. Memen
rabiles mihi dei inimicos et infinito ab eo distates
mihi allos hos amicos et fieri et dici. Unde ergo
pati non debemus et libenter tollere ac p hac ait ap
p aliena cum hoiem sepe pcellitam. qto magis p a
more et amicia dei pati debemus.
¶ Ide in lib. d. laudibus sci pauli. Caritati aut
amori xpi nichil similius q tantus excessus amoris
gtus in apto paulo fuit. nemo em sic dilexit in
micos. nemo in insidiatores sibi tam beneficus fu
it. Quanto em plus cont eũ efferebat et effe
nabat tanto magis eorũ miserebat misama. et
quo comitibus et uicinis et inuris ab eis plus pulsa
batur tanto fuit ore corpe plus miserebatur et deflebat
sicut pius pi filij fluentis et insanientibus se
uitia et uerbera pacienter et cũ fletu sustinuit
pte salute eor pius uale cosequenda. Audi q pa
cienter q mansuete p illis quinquies eũ quadrigenas
quinquies liberanerat qui eius errore pcurabat et
cotidie disperdi cupiebat. Testimoniũ magis phi
beo illis q emulatione uel zelo dei habet et de
pe etiã lacrimabatur et desenter dolebat cũ eos
perentes uidet
¶ Ide in libro de cupie de cor dis. Non uastetur a
ctutũ tuũ tis. flamma primo ceritatis ardore bmce
bat ut cũ missu ignis ferrũ totũ p fecto igni ib
efficit sic paulus igne caritatis succensus totus fit
t caritas q quasi locus mundi esset pi sic in amo
re omnium cristo no solũ carnales beneficia spiritalia
pies sollicitudine ac pietate superabat et cor
pus et aiam p hijs quos dilexit ipendere. Ubi cũ
conspexit paulus ea q in cristo fuit contempsit ipsa
q squalores et egestates plena fuit
¶ Ide sup ie. matth. Debitum ge. ne neglexit ut. Quando pmus
ipse decẽ milia talenta debebat non e appellatus ne
q sed q fratri remittere noluit duas cui uocat neq
¶ Ide ibide Si oderis inimicũ aplius et nocumta sedu
ciaz q sibi sedulo cor pus et illi forsitan nichil noces
odiendo nam te at nam sine dubio ledis. Si ge. pepe
ris timeo tibi aplius pepercisti. et si beneficeris illi
et aplius pstiteris q illi
¶ Ide Si cogitaueris mihi quam nos et q nos comestauit
sed nobis ipis beneficia largiri ato dimittere mihi a nob
et ab aliis beneficium ire et benedicte
¶ Ide sup ie. matth 8. Audistis q dictũ est antiq
p oculo. pmus gradus pacientie et dilectionis ad inimicos
et ripe inuria. Oculo. postea reperis no belle bn
dicari. Terrenus enim facie deputanti ea que passi
es sed quicquid Quartus et exhibe septies ad pacien
mala. Quintus. etiã ad aplius exhibe q ille delin
quit inuria facit. Sextus no odio habe illum qui has i
murias facit. Septimus etiã dilige. Octauus etiã be
facie. Nonus etiã pro illo dnm deprecari. Decimus septu
t diligite inimicos uros benefacite hijs q uos oderunt
et orate p persequentibus et calumpniantibus uos ut si
tis filij patris uri qui in celis est
¶ Ide sup ihoan. Non memoria malorum habeam
in eos qui nos leserunt sz redarguam eos et plora
m. plorabitur enim dignum fuit ne qui pacitur sed q ma
le facit. Nam pepos quidem mapie lesit et auara
rus et calumpniator et quicquid alteri q deniq malu
facit. nobis at mapie q facit mihi nos pos benedicta
ne mihi
¶ Ide ibide Ira et inuria benedicte poteris si te no
benedixeris ne at si te benedixeris. Deus no be
dicens deus constitutus benedictor et inimicis inimica
tus. Officii magis deus benedicta et benedicat at tepus
deus et constitutus inimicis eo q bonus pueris et officium
qd est dei
¶ Ide sup matth. Ner sane conuenit pphano uice iu
rie reddere ne sibi fiat sibi dice et sit ui indicet di em
malum et inuria face no et alieni a culpa q dice mal
reprendit ac pho no pt bonus ho si q malum mutatum
¶ Ide in libro de copie de cor dis. Non uastetes et

et tñ alíene malíce memores ꝓmit deus · sed et eos
q̄ fratres nr̄os temere aut offensos negligit · et cotēpnit
¶ Idē sup illud ad hebr̄eos · patienciā habetis necessariā · Nichil
adeo confusione facit mentem malā sicut fortis tol-
lerancia patientis ¶ Idem in eodē · Inimicitiae si se-
mel extinguerentur animo · oīa q̄ finit q̄ dicit · q̄ audit
ita accipit · et intelligit aut ad maiores et longiores
ꝓficiat nimicicias Si quis enī bonum dicat de nimico no
credit Si quid aut malū hoc solū credit et finat
¶ Idem in eodē · ꝓmittimus ꝓ rebus nullis confitentes
fides et quasi q̄ nichil mali fecerimus satisfactionē negli-
gimus et oblitionem tribuimus culpa et nimicicias in tpe
longo ꝓscribimus ignorantes q̄ tanto nobis longior est
pena quanto dissensio

¶ Idē in quadā omelia · ꝓfectus amor · et ꝓfectus odium · q̄
re simplex de amore ꝓpium ¶ Idem super iohannem ·
Ostendit pacis portigere tpe q̄ munera offerunt in altari
et sed deteriora ne plebs ep nobis fabris templum faciat
quia ꝓpe nos ep orare et ep cor de desiderant et ep affec-
tant ꝓximum nō solū amicum sed et nimicum diligere debemus

A Ambrosius · in libro de offic̄is qui ꝓ iniuria sibi
facta cito moueat facit se dignum videri ꝓtinus ei
veniā indignus habeat

¶ Idem · beneficium se putabat accepisse theodosius
imperator cū regnare ignoscere cui cum bene ꝓfuerit
cū finisset in cuiusdā domicilio maior

¶ Idē sup lucā · ꝓpius dolunt ab apostolo suo terrā · ut ea
tuo socio tu desertus a tuo socio tu pedetim moderate
feras tuum errasse iudicium posse quoq; beneficium inimico
socio iam collatum ¶ Idem sup epistolam ad colossen-
ses · admonens ad omnia semper credendi bonis eum de rebus
¶ Idē sup lucā · Vestes donas et iniurias tuas quā
ꝓsecutoribus suis ꝓpius ignouit ¶ Idem in quadā epla
Non habet ultionis studium ꝓsecta virtutis · nec illa
tractanda ubi plenitudo tranquillitatis

Isidorus · de summo bono libro primo capitulo xxxiiij · Vi-
dete ne quis fidentes nimis pigre in se delinquentibus
venia ꝓstamus · Sed nimis sciat se illibatum a culpa
qui nō est paratus ad venia prestandam ·
¶ Idē ibidē capitulo xxxvij · amicitiam in rebus tantum bonis et
habenda et quę supra de amicitia dicta ·
¶ Idem in sententiis · Odium nisi fides a regno dei separat
a celo subtrahit a padiso excludit · Odium nec passione
admittit nec ulciscendo expiatur ·
¶ Idē in libro de summo bono libro xxxiiij capitulo xxxij · Vnum vite
finem ꝓpia diligentia excogitat oīa mala vite
patris equanimiter portat qui ex illius dulce-
dine animi amaritudinem temperat et ex illius ex-
ilitate transitoria animi despicit brevitatem
¶ Idem de summo bono · Vnum finem sumi sibi tranquillum

reconciliari deum sibi tranquillum placuit ¶ Idem frustra
sibi deum precari credit q̄ cito placari ꝓximum negligit

B Bernardus sup cantica · Oīa peccatis cito expel-
bilis simplex cum offertur munus suum ad altare qui costumas
sibi et ꝓximus habet ad aduersus se · Deniq; non
respexit deus ad munera cayn et eo q̄ non recte dividit,
recte cui fuit suo

¶ Idem · Nemo magis ira dei metuit q̄ dicit se psalmo
¶ Idem in sermone · Quis q̄ sentit in ꝓximum magis sedet
semetipsum eo q̄ longe pejus sit violentia et iniuria ille-
ge ꝓhibente quam sufferre

C Gloria · ꝓ canonica hore tres capitulum · Impetum cui cayn
dampnabit qui hoc genus homicidii tenet · in s. distor-
det ꝓ odium a fratribus ¶ Ibidē homicida odio et q̄
nec ferro ꝓmit nec odio inferentur · pla quas
misit de correctionis equitate

D De amore patrie · Valerius maximus
libro 8 · Codrus rex athenensium cū ingentium
hostium exercitu patria regis debilitata ferro
et igne vastari et hostium exilio destitutus ad
apollinis oraculum confugit ac ꝓ legatos scisciteris
a quo ea res tam graue bellum illud discuti posset
apollo responsum illud bellum discuti non posse nisi rex
ipse codrus hostili manu semetipsum occideret et hoc
ge responsum non solū in athenensium castris pa-
uit sed etiā in castris inimicorum et ob hoc ille
edictum et publice promulgatum · ne quis eorum codri
regis ignoraret · Cuius codrus id cognouisset
depositis insignibus regalibus famuli sui cultum induit
ac pambulantium hostium globo se obiecit · unius ex
eius falce percussi in rete sua compulit · ne tota a
threcensium patria ruinam susciperet

A Ambrosius · in epla · Hec est prima captiuitas
patrie non vide sed audisti credo q̄ in aliena patria
tanta es auditurus q̄ta in ꝓpria · alius hoc ipse sepe
dixisti ¶ Hieronimus · ad eliodorum epitaphium
queras infra de monachis bonis

D De amore mundi sive rerum temporalium · Gregorius in omelia · Vnde
est quia a quibus diligit amatur et ꝓpter quos eius
predicat q̄ amandus nos et ꝓpter quos natus mundo
res eius sit

¶ Idem · Dum bona mundi hujus diligunt habent nolunt
tristes et doloris penis succumbunt ¶ Idem in omelia quia
mundi et q̄ in hoc mundo libeat amare libet quod
aspicimus · Libet gemitus audimus destructe sunt ur-
bes euersa sunt castra · depopulati sunt agri · in
solitudinem tra redacta · alios in captiuitate duci
alios detruncari · alios mactari videmus · Quid ergo
fides mei quod in hac vita libeat diligere di tale

mundi diligimus non ita grandia sed minora amamus

Idem libro. Nolite res mei diligere tale quid videtis deum stare non posse. Quam ad desperatum casum atque necandum aliquos in errorem acturos reputabant et tm eadem nocte subito defuncti sunt et terminem huius deprehensi

Idem in moralibus de quo hic eminet plus meroribus afficit quo honoribus gaudeat

Idem de iste non diligere mundum ut diligas deum. Amare ut contemnas. Fide ut impleas

Idem de eodem hymni sti dilectores eius in terris sunt fortiores et in celestibus debiliores

Idem dilexerunt temporalia cum deseruerunt eterna. Sed mundum temporalia diligunt quo quo sit fugacia non attendunt nam si velocitate transeuntis eius aspicerent huius etiam presentis vanitate minime delectarentur. Ite gregorius in moralibus super iob. Et mundus in eodem statu permanet

Idem dominum successus temporales cum effugere calamitates indicium. Vitulus macilandus liberat a pastu mitrit et ipsum de pastu a medico non arcet

Idem de falsa felicitate questa in terris meruit auctorem quam celum non requirit Idem in moralibus. Quasi per amena prata ad caulas tendit quem per pontis dire presa ad interitum trudit

Idem in oc. lib. motum hominis dum cum mundo simul permanere diligit quia ipsa sit dicere sapientie eternitas non attendit. Dicit presentis felicitate non considerat epulum patris celebrabas limen cum sue stationis putat quem cum maiora nescirent illi indicia de minimis ne quidem possunt Idem cum mundus desiderium cuiquam refrigescit amor et timor eius

Idem super ezechielem. Mundus de prius in terris et huius mundi dilectoribus mestus et laboriosus quo si eis propria sua non in huius mundi actibus non laborent

Idem in omelia de ezechiele

qui se ab hoc seculo abstinet. No enim pt̃ qs̃ amare qđ
timet nisi desiterit amare qđ tpale et vg̃. stulta a-
mat deũ amare no pt̃ vanitatẽ quippe manu habet
dicit illi dns tene qđ t̃ do sz̃ ille no vult de manu sua
dimittẽ quod tenebat. ideo no pt̃ accipere qđ offert
No accipet igit amor tuus quo potes ad deũ tendẽ
et miserere ei qui te creauit ¶ Idem ibidem.
Contemnia a rebus tpalibus ne pniciose amet qui
renunciare et ab ipso scis. unde dicit apl̃s et qui utun-
tur hoc seculo tanq̃ non utantur ¶ Idem ibidem
Omnes scripturę nichil aliud te docent nisi vt contemnas ab
amore stulti ut amor tuus crescat in deum
¶ Idem ibidem mira est sine ometic. hec habentes i memo-
ria q̃ commemorans caleat ut no diligatis stulti. ma-
la enim est amicicia pfius. fallax et est inimica deo facit
cito in vna temptacione offendit ips̃ deũ et fit inimica
dei. imo no tunc fit inimica sed tunc pdit inimica fuit
se. nam qui laudabat deũ inimica erat. dei sed nec ipsemet
sibi nec alii credit temptato tagit pena q̃ pdit scis
¶ Idem ibidem sine ometic. Itaq; fidis dilecto mundi et a-
micicia amici inimica deo facit. nec hoc primo exhibet
qđ primitur diu medaq; et est fallit
¶ Idem ibidem Tene q̃ deus qui nunq̃ fallit nunq̃ dilexit
q̃ nichil desimus nec aliqđ pulchrius deo et dilexit
ista no sufficiunt nisi qui te creauit et qui aliud appetit
dis inferi et solus est ille tibi pt̃ sufficere qui ad stu-
dium suum te fecit. ips quo sensu dictum est illud. Mo-
ostende nobis patrem et sufficit nobis. et vere illud
Tunc saciabor cum apparuerit gla tua
¶ Idem in libro de conflictu vitiorum et virtutum
te oratio et tua gratia sup̃ amore in genere
¶ Idem in libro de religione Anime humane mundi tam mesta
eius a pleno separari ut nichil sit eius laboriosq̃ non labo
¶ Idem In libro de predestinacione scdm̃ quod nobis (tue
fragili domus sine de fugiendo isto scelo atq; ultima q̃ fa-
cilis sermo tam cautus et sollicitus effectus existet et
Sed licet q̃ pene et fi-ept nobis reputet tremendi desiderium
aliqđ allectiua cupiditatis. ac dulcedinis effusio merito cau-
pat In tali ut hoc qđ magis dicere studes hoc magis
magis q̃ cogites ad q̃ reuoluas. no enim est hec in pra-
te mea cor-mum et cogitaciones mee q̃ subito et ipsum
se sic effingere amet q̃ confidit atq; alio efficit q̃
tu proponeras. ad secularia reuocant mundana nobis
serunt. voluptuaria ingerunt allectiosa irrepunt ipso
q̃ i tpe q̃ magis niteri mihi elenare parum inserta
dulcis cogitacionibus ad frena plerunq; deiecit et tristitie
dolentiam. ¶ Idem in epist ola ad lau-g-um.
Omnia humana stulti habent asperitate dei et iocunditate
falsa. certum dolore est sz̃ mercede voluptate. durum labo
re temporali quiete eterne miserie plena sz̃ spe felicitatis
(tamen

¶ Idem in libro sermonum. Duas in toto mundo ciuitates di-
o facunt amores. Jherlim facit amor dei. et babilon
a facit amor sui. Jherlim oget et ego se bonus quis q̃ et
timet. unde sit cum
¶ Idem Simp. Jhesus vnus quia hic mundus ita pt̃ accipe
re manet amator mundi mag̃ et amator dei
¶ Idem ibidem Non habet spuales oculos mundi amatores
¶ Idem Simp. Jhesum si te delectat hic mundus ex bo
nis mundi bi at fueris mundus non remanebis in mundo
¶ Idem in libro de ci dei ca. xxiij. Incorruptibili illi
et bono et eterno atq; immutabili et tanto sit ama
bilis dissimilior. quo rerum tpalium mutabilium et pri
or. ¶ Idem In epla. ffallax in traditores suauitas
et q̃ris infernus de contemptu mundi
¶ Idem in epla. Utaris hoc mundo tanq̃ non utens
ut de bonis eius bona facias et no malos fias
q̃ et ipsa bona sunt et a deo bono sunt. nec dat
bonis nisi ab illo qui habet omnia celestia atq; ter
restria potestate. Sed ne putet mala dare
etia bonis et ne putet magna nec prima bona
dare etia malis. Ideoq; auferunt etia ipsa bonis
ut prebent et auferunt malis ut crucient
¶ Idem super Johis xvi. Utinam tales esset amatores tu
te pmanentis quales sunt amatores bute fugientis
laborat. miser-ho ne moriat moriturus et no
laboret ne pereat mechus luxurius
¶ Idem libro xo confes. Volentes grande fore miseri
arum misera de gaudio malo
¶ Idem In libo. de bã religione. Creatã si possideat
gaudent q̃ miseram misera de gaudio malo
¶ Idem Crudelior cunctis bestiis et amor huius seculi.
¶ Idem Ostende tibi animo uterus amica. rerum tpalium
dilamat cum eis eas amiserit et tunc sentit miseram
esse si no amittat
¶ Idem Seculi amicicia alicuius amicicias alicuius
constat honoribus salutatoris aut amicicia consistit
in se et in pximis diligendis
¶ Idem Ama quod pmittit omnipotens exp̃anescit qđ
minat opus et sic dilectio huius mundi sine pmit
tens sine finem
¶ Idem. No amatorum tuba multorum. no familie
multitudo. no aurei et argenti congestio. no ge
marum lapilli fulgencia. no domus magnum habet tab
no densitas segetum no iocunditas exptesa prato
rum possint dicere affere pfectum aut corpori ex
euti. sed plus tunc lugebunt q̃ plus ista dilexerit
¶ Idem Ecce mundus fugit qui diligit et nos fu
gientem sequimur et labenti nitimur et q̃ fugi
enti tene no possumus. ideo cum labente labimur
et cum cadente cadimus

¶ De periculosior et mundus blandus q̄ molestus et magis cauendus et cū se allicit/ diligi q̄ cū admonet/ cogit ut q̄ cōtemp̄n ¶ Idem super Johannem. Adeo nalis et affectus est amor in hoc mundo bone di ut cū nec petro senectus abstulerit/ unde dictū et ei alius te cinget et ducet/ quo tu nō vis Deo dicit cū vie amoris diuini

¶ De Ihu ser. d'ordē diuicia. d vita q̄tos decepit et q̄tas infra d' conceptu mundi ¶ De in d'nibus dñi Non sunt/ mali dies et q̄tas infra d' conceptu mundi

Ambrosius Sup lucā exponens illud apli. oīs mundus crucifixus est. Nō vitaz amatū diuicias. nō amatū honores stū. nō amatū que sua sunt sz q̄ ihu xpi. nō amatū q videt sed q nō vident. nō cupido vite p̄sentis sed ei qui festinat dissolui et esse cū xpo

¶ De huic mundo et q̄tas infra d' conceptu mundi De vnus potest deū possidere et q̄tas infra d' conceptu mundi

¶ De In libro d' paturibus Cum vita ista tanto tpe desideranda in q̄ q̄to quis diuicias fuit tanto magis p̄, catoris sui exasperauatur ¶ Idem in sermone de Herodē clamat/ ppha diuicie si affluāt nolite cor apponere. q̄tas infra de diuiciis

¶ De in lib. de officiis et habet in decretis pbi q. in dominū habet ecclā nō ut fruct sed ut erogēt et pib ministrat i ecclesiasticis pauperū

¶ De Diuine dulcedinis nō ingeris si ab amore tpalium nō reuocaris ¶ Q vel volt dñi et d'. d' conceptu mundi

¶ De Sup psalm. Nō cū quo tendat ignorat qui fluxa amat vita ¶ Idem Sup lucā. Nō recipis sed affectus in domino et magna cū illecebra delinqui et afflicta tpalium q̄s in superbia eleuat et obliuione sui et auctoris infidit ¶ Q distantia diuicias et q̄tas infra de diuiciis ¶ Plinius q̄tas infra d' conceptu mundi Ite infra de auaricia

Crisostomus Sup 1m matth Si oculus tuus fuerit nequā et tm corpus tuū tenebrosum erit Sicut q' oculus hoc infirmus in loco tenebroso melius videt In pace ait michi Sic q hoc occulti trenis videris sordidatū in vestibus q de mundialibus spacies et asperitatibus In vestibus vō spiritalibus sentit quidē forsitan quādoq sed infirmae humane non sentit

¶ Ite Sup matth. Non vult deus amare nisi et ut odiat diuicias. Cum vō voluerit amare diuicias nisi et ut odiat deū

¶ De Sup illo domos et hereditates de diuiciis ¶ Is sup 1m matth Cum portauimus pondus diei et estus Vna mundus in principio sui oibus bonis p̄parabat ideo qui tunc fuerunt i mundo cū maiori difficultate insuetā sustinuerunt q̄ p̄sentis mundi impedimenta et aduersa Nunc at senescens mundus oibus aduersitatibus punit et ideo

cōtemptibilis nō et nō mundus ¶ De Iosephe vide. Vbiq; pro memoria vite q hec et desiderabilia sup oia et delectabiliora oibus ¶ De ibidē ad inchoandū et gen humanū sicut ad discessū grossi fructus huius

¶ De in lib. q nemo pt sedi mūdi a senectute pro humana amicitate amplectentes horas vmbras hui vite fugiunt lentos z cū viderit oia pericula et moribus et p̄sentia plena stupari q se videat sodalibus pessimis et cū tumultus insidijs et inuidia nigri q timore atq; multe huiusmodi infaustis cōfortibus. fructu de multis nisi nutriri et pena petita eripient tm a pijs et amat ¶ De Centū si placet/ decem anos et infra d' conceptu mundi

Ieronimus In epla ad tpalia animis diligit q̄ spūm vigilans videt/ tm aperit eum q. visio nocturna vni pōt dormienti sopitum sum et ¶ Idem ad eyprianum Illud egregie dem et. Nulli de tā sene cōa si decrepite senectutis sit/ et nō se adhuc vno plus anno vitā sup̄esse

¶ De ad iuuianū. difficile imo impossibile et si nō bois p̄sentibus et futuris et hic beati et ibi miseri tpleat ut de delicijs tm aperiat ad diuicias. et in nullo stō pmi sit et et in tra et in celo qb appareat gloriosus. Nō te p̄cor et admone cōiugas tm ne felicitatis si desis eius beatitudini socian

¶ De ad lucinū. Q̄ dim p amore dei patris et nos nō possimus de ad libē cogitare

¶ Q ad nepotianū cotidie moriūm cotidie commutūm et tm pt amori de vite pueris et nos nos ee dim hoc ipm at q̄d scio q̄d dico q̄d dicto d' vita mea subtrahit q̄ puncta q̄ nisi tot/ meoru dapna sint tempori my

¶ De cont Iouinianū Socrates ille thebanus et q̄tas infra d' conceptu mundi ¶ Idem In epist — ola. Magna sectemitas et michil cōcupiscedo sitaris habe nā cū ad trena cōcupiscedo cor mutat securu tū quillū q ee nō pt aut cū nō habuta concupiscit ut habeat aut habita metuit ne amittat et dū in aduersis sperat p̄spera sp in p̄speris formidat aduersa.

Isidorus d' sancto bono. oīdi amatores nō soli q cor sui sunt q ipsima q summa appetut Vera vita misera sunt pha. q cū gm erupna ad ipa desiderata p̄gunt Idem ibidē libe 3. ca. 62 Cū gm dolore amittut q cū magno amore possidentur Unus at cū dolem q nimis possidēdo diligim

¶ De Vito quisq diuicijs et potentia hui mundi minor et tanto magis liber a pcō et a gñe de patrimonio gra dus reputatō et ¶ Idem ibidem capitulo 62 Terrena oia seruādo p̄dim sed largiendo sanctis p̄mia Nō timoni cū intentu perit et erogatu dō p̄manet Dū cū cū rebus mūs dmaē nō possimus. q. d. nos illas moriendo deseri d' ille nos diuitres deseruit

¶ Idem ibidē ca. 16. Venena nisi et tm q mundi odit

diligat a deo

¶ Jde ibide cap. 66. ꝓbm. Homi e corpalit remotu ee a mundo sed multo melius e bonitate ut ait. dd e bni pfti

¶ Jde ibide cap. 22. Multis argumentis insidiat diabolus eis q remundant ꝑfos ut eius se amori iteru subtrahat Gramus at illos decipi deceptis sth ferit quos pfectione ad amore mundi redimerit

¶ Bernardus. Jn ser. de aduentu dñi Amabo aia tpalia qi iquata no e amore dei digna

Jdem

O munde munde cur sic fugies me teneas quo me tenebres si pmaneres. Turbat mundus et amat. Quod facet si tranquillus esset. Si formoso mundo quo hereres q ferendu sic amplecteris. Si flores quo colligas q a spinis manu no reuocas.

¶ Jda dic m. Ubi sut ubi sit amatores mundi q ay pauca tpa nobiscu erat. Michil ex eis apd nos remansit. Cines e vmes. attende diligenter quid sint nel qd fuerunt hodie cum fuerunt sicut tu es. Comederunt et biberunt et riserunt dormierunt. m bonis diebus suos et in puncto ad infernu descenderunt

¶ Jde ubi q post illa no abijt q possessa onerat amata coinquinat et amissa cruciat. ¶ Jdem in epistola Bona sut tpalia si no amant ut illicita. Si nu sic no amentur no tm expedit multu q quada sui dulcedine cor possidentis cito subuertut. ¶ Jde in ser. Mimiu pfectu do et habundantia tpaliu oblimone et copia facit ut nos

¶ Jde in ser. mone dominicam amor insatiabilis e. longe eterna ampli⁹ desiderio torquet aiam q si refrigeret usu pio ut pote quanu accessio quide labore possessio de tioris et amissio plena dolis et doloribus inuenit

¶ Jde audite filij ada genus auarum et abiectum audite Quid dolis cu tremis dulcibus et grata tpalia q nec de die nec die sut aurum et argentum nouem dra e rubea et alba. quia solus error hominu facit ama ri⁹ reputari pro sanis. Denique si dira sut hec q ama tis tollite ea hinc dolistis. Sed heu cu intereunt no sumet oia neq defendet cu ea grata eius.

¶ Jde in epla. Si supra si habes cor in ira de cotemptu mundi

¶ Jde de fructu et optreme demetie e ea semp qde q mag neq satis tempant appetitu

Leo papa. Jn omel. Nullu potuit sic cupiditate coinquinare et ab illicitus appetitus ignis auaritie e morbus auaricie pecunie bilis e ab affectet aia lucri cupida etia ꝑ periurio pire no metuit nec dubitat in illo cor de mysterio destrui in quo sibi cupiditas pecunie fecerit habitaculu. Hmoi modi nidus michi ratus demonio dñi strictu lucrum pernicie ad laqueum

Rabanus. loqde de cupiditate sup id matthei dictio accepta pecunia dicit ira dei pectis maligna et semp horrenda ait detestanda quia illexit ꝑ eam ad eccusu dimittis.

Tu eni genus humanu confudisti. Tu discipulu comite pfugam ab aplatu precipitasti. Tu milites custodientes sepulchrum dum captiuu ducebas plat. redemptu tu totu fere mundu miserabiliter occupasti

In libro de mirabilibus mundi. Est at duplex pma pestis cupiditas q solet egenos quos capit efficere diuites. q redditos mentit et eo magis quo fuerit locupleta medicat. Prima ergo mira de auaricia Ite mira de conceptu mundi Ite mira de diuitijs Ite mira de diuitibus Ite in mira de ciuitate tpali Ite mira de ruinatione seculi. ¶ Nota.

Quis sit ois caro semen et post semen fiat semen. Ego quid ego timeo. Cerne quid es et qd eris. nichil es et cras deterius in fauilla cineris. Post eternitatis tempora ymo magis decrementa. ad nichil esse ibi eris. Ergo cu sis qualitate tue sortis. Computa te carnis q te sequeris. Memento te moriturum et post mortem in messum qd hic seminaueris.

Es dabit heredi. caro dabit spiritus orco. Hoc testamentu pectatoris monimentum.

Origenes sup matthm. Nemo amator corpalium sperni. nel numerosum nel alicuius temporis corruptibilium nel istius uite carnalis pfectu dicere. Quicunq mundus crucifixus e et ego mundo.

De amore pecuniae. ¶ Gregorius in omel. Non nos tenacium terrenoru amor supet ne superbia mittet. ne ira dilaniet. ne luxuria polluat ne inuidia consumat. amore mo si ea redemptor mortuus est et nos ipius amore distamus. Quid nosmetipos

¶ Jde in moralibus. Neq; ho ad destructione pecunie rapit nisi prius per uoluntarias mentis tenebras ipsum

¶ Jde cu quis adhuc optime bona facit a malo pe nitus no desistit qui corpe pectat quo pectare deberet si potuisset

¶ Jde ibide. Nemo mutuet dnis. ptiu quisq; faciat valeat sed ptiu debet et cu deest ptias pectandi foris nec exterius occasio pectandi datur apud se tm intus turamus et cu intrinsecus iniquitas dnat

¶ Jde in p. molium. Crimen culpa q dimittit q ne quando malicie studio pretratur

Augustinus. Jn libro de vera religione. Vitia adolescentie et uoluntarium malum ut nullo modo sit peccatum nisi sit uoluntarium ¶ Jde in libro de libero arbitrio Peccatum e uoluntaria et tum pro affectio

¶ Jde sup genesim. Male e nobis uoluntas deficere. male deficere no e natime sed uoluntatis proprie

¶ Jde in libro confessionum. Ego ad te suspiraba litigatus non ferro sed mea ferrea uolutate

¶ Jde in libro de libero arbitrio. peccatum in uoluntate e nec in re in qua nullus peccat in eo qd utitur

nō pt Jdē in libro de duab⁹ aiab⁹. pcm ē vo-
luntas cōsequiēdi vl̄ retinēdi qđ iustitia vetat
Jsidorus de sūmo bono lib⁰ sēdo cā. vr⁹. Ali-
ud ē nō peccare amōre dilōis dei. aliud ti-
more supplicii Qui ex amōre dnīne dilōis
nō peccat honestat omne malū. Ex plectēdo
iustitie bonū. Nec eū delectat pcm. cuā si talēs
nō mittas punitas. Cui vō sola pena suppliciū
i se vicia ipmēt. ḡnis nō expleat opus pcī. vi-
ue tm in eo voluntas peccandi. doleret sibi illatū
ee. qđ lex dimolat phibē. Ille g⁹ merebē bom
opis papit. q amādo iusticiā fuit. nō is q ea solo
metu penaū inimus custodit. Jdē ibidē Odam
et diligit pcm et fuit. Oda diligit tm et nō
fuit. plerīq vō fuit tm et nō diligit. Nonulli
qđq pcm nō fuit. et tm iustitiā odiit. Gra-
nus autē peccat q nō solū diligit pcm sz eā
fuit. sp q nō fuit et tm diligit. Gratiq⁹ ite-
dū peccat q diligit et nō fuit sp q nō fuit
et diligit. vl sp q fuit et odit. Gravissimū
autē ē nō solū fuisse sz eā diligē pcm
Jdē ibidē Sūt qđā q cōfestim pacto flagitio
cōmittūt. et sūt q nō solū nō dolēt gessisse pec-
catū. sz eā de ipo malo ope gloriāt. Sicq
ad ypocrisim mali fit de vitio. dū de pcīs gaudā
nes extollūt in penis. Et de talib⁹ salomon ait le-
tat⁹ cū male fecerit et exultat in rebz pessimis
pla ḡras infra de pcō

De amore mulier⁹ fugiendo Gregoriꝰ in
dyalogo Carnalis et mulierum delectatio
mētē quā inficit obstinat ut vidē nō valeat
veri luminis claritatē unde cū tā⁹ delectet
Inde versus Lippa caligine patet Jdē in mor⁹
nulla autē dei oculos iustitie vl pietatis opa
valet. q cū carnis pcō limpidā mōstrat. Jdē
in mulieb⁹ dū fornicat peccat. Cenex autē flam-
mis ḡras in de familiaritate mala
Gregorius nazanzenus in apologetico luxu-
ria ē cibi ebrietatis delectatio monstruosa. amā-
ritudo etna lucē odit tenebras appetat vela-
men ḡne Jdē luxuria ē ex inmūdis delideriis
delectandis. ultra mētis egressionē pcipitio
Jdē luxuria sensū heberat. intellectū q̄ dis-
macular voluptatē. obscurat memoriā. exacu-
at cēbrū. obnubilat visū. vltā reddit pallī-
dū. anhelitū facit fetidū. Demū p luxuriā
hōis nā corrupit. semē et senectā adducit.
vitā minuit. et ipōa appropiāt morti
Augustinus in lib⁰ de singularitate dicit
Incerta qđē victoria ē nre hostilia arma
pugnare. et impossibilis liberatio ē flammis cādi
nre ardē Jdem in eodē Sepiam de pcor a cōtagio
ne petulcā feminaꝝ. Cuī n. q̄lib⁹ longi⁹ fuerit
ab aduersis tanto min⁹ sentiet aduersa opiniō
voluptatib⁹ stimulāt. q nō ē ubi ē fr-ecipia volup
tatū Jdem ibidē Temperatoribz ebriacz q nūcq
ē ferme in q̄ nichil aliud ē mīa qđ ferias pe-
manere Jdē ibidē lubrica spes est q̄ me fomē
ta pcī salutis se putat. et incta victoria est
hostē sup Jdē in eodē habitare cū fera et nō ta-
gē eā magis ē q̄ mortuū sepelire. Si q̄ qđ
min⁹ ē nō potes. qđ magis ē q̄ nō tibi credā.
Credē in eps Iosue. Cedros libani. arietes ḡnī
hac pestē regi credidisse Jdem in lib⁰ solilo. qual
Cuīcūq velis mulierē vl vxorē pungē. aq
bonis dibz cumulāre. nichil in eam fugiendū q̄
cōcubinā ee decernā. Nichil n. sentio qđ magis
ex arce virtutū deiciat virilē animū q̄ blandi
mēta femineā corpus. Ille grauius hostis me
vl vxor hūi nō pt Jdē in lib⁰ de ciē dei Non
frustra dyabol⁹ vxorē iob cū eā filios abstu-
lisse q̄q nocendi pt⁹ habuerat. q̄ nūq̄ eēt ne-
cessaria cōpassori. ita ꝑmis i eua. ꝑmia didice-
rat mulier Jdē in epla ad nichanū. et in lib⁰ de
cōiugiis adulterinis Ois vehemēs amator
vxoris adulter est Jdē Jnquietus in quigio qđ
aliud mī qđā adulter vxoris ē. Jdē licet ignis
vestē sic libido cōsumit animā Jdē O q̄ pua con
cupisc⁹ hora q̄ tua pdit vita eterna Jdē Non
est mirū inebriari hec sūt pcā q̄ ita q̄ hoīe q̄nc
tur. sed nō legib⁹ dei Os. n. ad iudiciū ducit
q lupanar mētrias ītrat. Offert⁹ autē ee et
ad mētrices accedē dns ꝓhib⁹ xxvu. q. nu Jdē
lasciuientibz oculis ītuitas mētrices. et dyabolo
tribuitz oculis suis te ītuitet. cyanū cuā pois
in simū mētis. et illam ponet dyabolus i flā-
mā ignis infernalis Tu mētrice brachijs am
plecteris et dyabolus bēstijs suis ferreis ar-
dentibz amplexabit te Tu mētrice ocularis
et dyabol⁹ dentibz suis acutissimis dilacerabit
te. et labijs suis ardentibz cōcremabit te. O
miser. p cōfortatio fenditur mētris pdis cōfor-
tū etne iudicialis Jdē ve illi q̄ aīc po-
nit cumulū luxurie q̄n cumulū poīt vite
Jdē in lib⁰ de ysticho vicioꝝ et virtutū Cor
palis fornicando dr. Cur te voluptate tua nō
dilatas. cū te qđ sequit ignores Exceptū
igit tps i deliciis. pdē nō debes. q̄ ꝑcauus
pūlcat nelas. Si n. de⁹ misceri hoiez i
voluptate carnis cū mulieribz nollet in

ipō gñs humanū exordio malcultū et feiam
nō fecille. ¶ Cui ms midicia vñdz stolo ig
norāe te-fingas qđ post hāc vitā rapies
Si-n. pie et calle vixeris tuc sine fine gau
debis-Si aūt ipie et luxuriose etnis tedijs
sbiacebis-Inde aūt magis calle vite debes
vide qđ tpc pñs ptūleat ignorāe te af
firmās - et if o qđ pua ē cōsumēt hora
p qua pdit vita futa ¶ Jdē i epla ad hit
feia hebes agnoscāte-omscipla-n-ē aīe-lat
ānū vice-fustinis mors-blanda pellio-it
fercio lenis-pmicies delicata-libens malū
sapida ingulatio-et dūn rez calamitas mu
lier-est-sto sic austricia cōcutit-nō sic iflat
supbia-nō sic delectat ambitio-facilē alius
cū-em vicijs-hic aūt hostis it ichulus-ē-q
qđ pgim hūc munitū nobilem sp portam
Jdē ler i-fert ad ihās if de epi nam pla qđas
ibi-a de mulier ornatu Jdē de ornatu corpis
Item ibi-a de familiaritate mala

Ieronimus i pmo lib. q Jouiniani-amor
mulier ilacrabilis ē-exact n-i-accedit-et p
opia i-in-cus tops fit-aīa vile effeiat-et ex
pamone
cepta qua sustinet nichil limit ad cogitāe
¶ Jdē sup osee z luxurie voluptas ilacrabilis ē
dū-n habet fame nō sanctate parit ¶ Jdē
sup osee z formicatu cut ⁊ nō cessauerut
vires delmit formicādi-sz desideria tam-delaūt
¶ Jdē ibidē formicādo de-rōali hoie bruti aīal
efficiat ita vt casa lupanaria ascendat Jdē i epla
ad salonicā-Et i scelco et i pānis eadē libidō
dnāt flet regni pmias timet-nē medicatōi
spmit qualor-ē ¶ Jdē i glō lenitia xvim demo
nes cū de oi pcto gaudeāt-cū papue de for
nicatōe et ydolatria spm i illis et corp et aīa
maculāt ¶ Jdē i lib° sedo q̄ iommunū-Sactus
Alienor corpm et feiaz ardentior appetit-vianq
ilame ē ¶ Jdē i epla ad t cū feis q ad altare cū dño
fabularis-Dic m sacdos-dic clerice-Qualit eisde
labris osculatis filiū dñs edis ¶ Jdē
Adamas nē malleū et mandē nō frangit-hyr
cano tm sanguīe dilipat-Sic vir fortis q i ebu
iacōe magna nō frangit-In fornace cū vene
ris-vinat resolut-Gladius eam igneus
ē spēs mlieris ¶ Jdē i epla-Jamia dyaboli-
via iniquitatis-ptellio scorpionis-nocturnūq ge
nus feiaz ē ¶ Jdē Hemo mortā vipez-a potius-
senu-os capit cōpnos-q si nō pauit-sollicitat
tamē-Hemo dū tur ē q picto pcum ē.

¶ Jdē sup ecclesiā-In ruina humani gñis fa
cibor ad cali mulier-ē a eat-Cui pxima stu
pula ascendit igne-Flāmigero igne pauit.
cōscam hōis pur it-fidutueta qđz mecum
exurit ¶ Jdē ad amandū plbicem luxuria
mulieris-mat libidis ē-vena ē qđz vini poci
bz irrigatū-et abo distenti-voluptas ge
mitabūd sequit-Atq p mbroz ordie ordo
vinoz ē ¶ Jdē ve nobis qđ ales-n-ocupiscim⁹
tones fornicatiōis-Jnde has ecam tartas ilice
bras voluptatū-ferr-eas cam meres libido
dom fit-q maior-ē i virginibz patet fame
di dulcius putat ee qđ nelat ¶ Jdē i epla
ad mat-ē a filia i gallijs comorates-li
bidinosa mens cū demonis honesta plectit
et qđ nō licet dulcius sulpicat-Ex phibe
-n-vbi caritas dei defuit-desiderū mali crel
cit-q auctō fit lōge dulcius-qđ vehemēs
phibet Vnde ouidius sine titulo-Qđ li
cet ignōi ē-qđ nō licz accrius vrgz-Qđ n-
concupiscit dulcius fit dū vetat ¶ Jdē
Qđ fortē sampsone-Qđ sapiēm salomōe
Qđ dauid sanctū-ecs cū isti mulieū amōe
supati st ¶ Jdē Caro mea pceps ē ad libi
dinē-ipsa ad petulanciā-hec equēs ad lux
uriā tuecidā ad formicā-Animi suppōit.
pēs pectis nō cessat pessimus detior ē con
iugē-voluntate crudelis-Insipiēs et vana
sp ad malū pna-sz ad bonū crudelis
et pigrima-velox ad mortē-difficilis
ad vitā-Et qđ plā Sicut tinea lanā de
norat et sicut ignis-lignā-fenū-sup flāma
cōsumit-Ita caro mea i bellis et delicata
sistru meam gemat et consumit ¶ Jdē caro
mea data ē nobis qi aīe bellū-q si mortifi
cet addūc vitā-si vo mutat parat se ad
bellū-laudabo tuncē illū q sine carnis ha
bitu potestate ¶ Jdē caro qđz da illecebis
flectit animam ad mortifera-as voluptates-sz
mrim ē voluptatis ardorē-amōe maiōe
xpi restrigē-et qi lasciues numerū fremis
tedie cōpungāe-Jta vt nō libidinē-sz cibos
qrat et spm sem sellor ē sui-modestia atq
cōtinio portet intellu ¶ Jdē nichil vilius sp
a carne vitā-et nichil gloriosius sp vince carne
ne ¶ Jdē Joh ad occasionū-Ego indico-si
cū viris fece habitet nō deerit vicarius
dyaboli ¶ Jdē eidē-Tecla p cepta dei passi
onis auctorite a paulo piē pdē plibet
Hemo n-miles cū vxōe pgit ad bellum

carmen

Germinat·n· fere cū viris habitātes libidinis spinas·et tribulos afflictionis·ꝗā ar-
chana mētis·tanto mūne pauent ¶ Idē
ad nepotianū Sol9 cū sola secreto et
absq; arbitro ul' teste nō sedeas ¶ Idē
eidē Caueto oēs suspitiones·et ꝗd ꝑba
blit' cōtē te fingi pt·ne fingat' aure
denta·Crebra mutuscula·et sidoni
ola·et fasciolas·ac cibos degustatos·
dulces ꝗq; hās ac blandas·ses amor
nō habet ¶ Idē i hib' sedo ꝙ' iouiniānū
Si q's ꝑ'purat' ire deliras posse ver-sari
et delicias vitiis nō teneī decipit semꝫ
ipm Cū n·paul ab his solū·sepe ca
ptam' illecebris·Cūco magis cauēdā
nbz nos undiq; tentabz voluptatū·libe
ri animo nō potim9·Sēl9n·m·id co
gitat quod videt·ꝗd audit·ꝗd odorat·
ꝗd gustat·ꝗd attrectat ¶ Idē ibidē
frustra ꝗdā sibi blandiūt' salutā fide·
et pudicicia mētis·Abiun se posse vo
luptatibz carnis·cū cōt' nam sit corp9
voluptatibz plenū sine voluptatibz et
polluōe mētis ¶ Iē Io9 cūp illud animos
nīs audire vacat' pīguies ꝙ' ꝙmo
diu nimis ē ꝙ picto ꝑmo ē pla ꝝas
if' de hyemis·Iē if' de muliere·Iē if'
de formicatōe Iē mf' de ornatu corpis
¶ Iē Io9 ꝙ iouiniānū·Scripserūt ali'
et plurimi·eo9 et mr·Seneca de matrimo
nio libros plēs·et i amore forme
mlieris ivenit·i hūc modū amor mliebris
forme·vitiis obnūo ē·et ille amē primo·et
sedulo·nimiumq; quiētis sto sapiens·ebriet·u
xibus·gnolos suos fingit·ꝝulosos·iracū
dos·temerarios fut·diuite speciosos et
similē blandos efficiat·et cū finiendi cupidita
te·insanabilis flagrat·odiū sui fut·et ipe
nonsilie odiū erit ¶ Idē cūp osee·Sicut vinū
et ebrietas mētē sue ꝑdere fut·Ita fornī
catio et voluptas ꝑimit sensū·animoq; debi
litat·et tāde de hoie rōnabilū animal efficit
¶ Idē sicut gule cinētes habēt deū ventrem
ita ꝙ libidini seruiūt habent deū beelphegor
¶ Idē cūp nāli mi oculi ꝑ' formicatōez cuā i
corpe debilitat sē·et cū ꝑdicōe sue carnē spūi
fragilit' et destruit cū similit ¶ Iē glo ꝑ'ba-
nii seorsū·breuis ē voluptas formicatois·
ꝙ ꝑdit eternā salutē aīe et corpis pla ꝝ
ras ihā de formicatōe Iē if' de hyemis

Iē if' de mliere Iē if' de ornatu corpis de
mliere ornatu Iē familiaritate mala Iē
if' de hyemis i medio

Ambrosius·i cmōe·vidisti mietē·et for
mā decorā pulchā·Set erubuerūt oculi tui
ꝙā si ve vidisset de forme mietis affectu vi
disset martellentes libidines·nec ā columne
ne·aīe vbis ylaē cicatrices·assēs nūdepecto
eaā decepto an vitius ē·ꝙā pene oē vitiū in
vicinū cū res tulit in affectū ¶ Idē i epla·ad
ē ꝙd magis publicā sit ꝙ offensa pudoris
et deflorato virginitatis·Nuchil plō ꝙd
magis se ꝑdat ꝙ dispendiū castitatis·
¶ Idē i lib' de virgi·Saltat sed adultē filia·
Que vo pudica ꝙ casta ē·filias suas ꝑ·ligio
nē·et disciplinā·nō saltationem docet·plura
ꝙ·as if' de ornatu corpis·Iē de mliere ornā
Crisostomus cūp matheū ad ē mulier·i·am
icia inimica·effugabilis pena·notorii mali·cepti
uo malis·calamitas desiderabilis·domestici pi
culū·malū nā·bonū colōe depicta·Ergo si dimitte
illam petis·nec ē vere dimittētes·adulāū
dimittam9·aut tenētes illas cotidianas pug
nas·et assiduas dies habebim9 ¶ Idē seruus mlie
bris·remissus et mollis ē·Iesum9 ꝙd ꝙ nō oīa
ꝙ videt aut audit·cū sapiēcia·et rte ꝑsiderat·
Mollis vo q' facile flectit' vel' de malo ad bonū
vel' de bono i malū·Idē i cmōe·Ad ē speciosa mu
lier·et Sepulchrū dealbatū·i fine sobria casta et
pudica·pulchritudo vo sine his virtutib9 ē papiliō
patens·et venenū ilipientibz ꝓpinū ¶ Idē cūp
johem·michol forcius mliere irrugiosa et ꝓmpte ad
detinendū virū et informādū·et flectendū ei9 aīm·
ad ꝙdcūq; voluit illa ¶ Idē dicē mlieri nō ꝑmit
tit·i ecclīa ꝙ hūmōi gen9 hoīm loquat·ē·et ad li
bidinē ꝑuocans·Iē ꝙ semel mlier vocant·et cō
tū fere mūdū cōmutat ¶ Idē sī matheū xvi·Quicq;
ꝙ sedet i domo ociosa·facile ꝑcīm formicatois
tenet·ꝙ ꝙ vicū facilē et ocio nascit·ꝙā diffinitio
amoris hꝫ ē·vacans aīe passio ¶ Idē sī·matthi
xvi·Iesus9 ē ad ꝓpinquā ꝑuenit·et ad semet
ipm·ꝙ ad mlier·ē ꝑuocat·am ¶ Idē sī·matthi·v·
mlier·si se ornauit et ꝙ·as if' de ornatu corpis &
de mliere ornatu Iē de familiaritate mala Iē
Crisostom9 cūp matthi·p dem actū carnalē ho
silis alibus ineit·marie vo p visū libidis
Idē sī iohem porci sē ꝙ vicā suā libidinū et vo
luptatibz maculat ¶ Idē cūp matthi·ostendi
nescit libido·si ꝙco magis exercet·cito magis
accendit' Iē i lib' ꝙ nemo pt ledi n a se ipo Ge

spm ī delias ⁊ luxuria vitā ducūt ī-solutā corpa
et oī tēra molliciē ēmūtūr atq; exanime ꝺ̄ā
ītimitans ī-pleta ⁊ hōz podagre tremoz et ītēsā
senectus accedit. Senex aūt eoz et ipm cū-di-
gnes. et obtusi-et ꝺ̄ā mō iā sepultū ¶ Jdē ī eōde
a pncipio ab voluptas dissimit. qd ē cū ꝑs sins
desideriis finit. ⁊ et vbi ꝑfo. finis desideriis pt.
dū vl' eginos nō simit. vl' ipā sanctas desi-
rare sūt. modū. n. nescit libido. sz ꝓfecto magis
exterit ⁊ cāto magis accendit ¶ Jdē ī lib' de
ī-pa cōe lapi. Corpore ei deformis cbā nō ī alio
q̄ ī flegmate ⁊ sanguīe gaudet et felle. q̄ ex
aboz suis corruptibz colligit. Ex hys. n.
oriōz orbes splendescūt. genaz colōz depingit ⁊
vicꝰ oīs ornat. Et ꝑ singlos dies rigat hūi
modi fluctis ex fonte lacrimis pcedentib; vemis.
ymmo aridior efficit cunis. octi causat. rubor
oīs de vultu cū oī suo decore discedit. et pallor
et discolor accedit. ꝺ̄ō si diligat oculos q̄ sint
illa. q̄ha ve q̄ ī illā cadē q̄ tibi tā formosa
videt. lacrimat. et illa q̄ sub natibz et mēbra
res tegūt. sz et illa q̄ mēbra sanctes et vētrē
abscondūt. nichil aliud nisi ꝺ̄ā sepulchra
ītus fetidū. ertus dealbatū ꝓmittabis. q̄ ꝺ̄ē
appet. et hoīb; extrinsecꝰ tā speciosa. sz ītrinse-
cus sē oī spurcicia plena. Tu deinde si ī' vel
timenda vl' ī veste q̄cūq; videris dilectā
pulcra vl' spūalīā iam horresces. et vl'
extremis saltē digitis ea ingē ī-fugis. et
aspectū ī-torques ab illis. Et ꝺ̄mō igit ipā
virīs purꝺa sē ⁊ fetida. dilexis et capisas. ē
¶ Jdem in-des malicia dū se causē apent
nō attendit. enim ī-ei-vt alīs nocēat. et
sibi nichil placat ¶ Jdē ī lib' de ī-pa. lap. zlhi
gehēne ignē ⁊ q̄-as īf' de luxuriē ī-medio
¶ Jdē in eōde. Cenū si placet demꝰ anos ⁊
q̄-as mf'. de luxurie ī-medio

Origenes ī omil'. oslier. ē caput pcī. arma
dyabli. explīo padis. delicti mī-. corrup.
legis aīaꝝ

Aristotiles ī phylionomya sua. Ex q̄litate
corpis ꝓpensates aīe licet oculte. femineus ī.
aīmꝰ colleris ē. ad iracundiā pnus. odīm tenax.
misericors. iracundus. laboris ⁊ amoris ipatiens.
ens. doctus. cbdolus. auari. pceps. et timidꝰ
¶ Jdē phā ī lib' de animalibz vbi. Oculus cito de
capite. et debilis spei. fortis memorie. mīm
medax ¶ Jdē frequēs fetus vlus mētē mol-
lificat. sensū hebetat. et sapiētē ē nō pa

ret ¶ Jdē ī secdo lib' de regie regni Roboā te ītima
re ad vocē mlīū. q̄ vocē ē ꝺ̄ā ꝑuersas pa-
vor. Chs igit ei ubi gla. si exercitus viaꝝ
nr. acobliū bestiaꝝ et actꝰ bruto. Vocē aūt
nimiꝰ ē destructio corpis. abbreviatio vite.
corruptio virtutū. legis trāgressio. et fēi
neos gnat mores ¶ Jdē ī eōde. Ne q̄ꝝ ydeas
ī opibz et cūctis mlīeꝝ. nec te ymittas illis
Et si necessitas exigit ymitē. cūctis illi te ymitas
q̄ fideles et plꝰ dilectā ēdit ē tibi. q̄ dū mlier
tractat ꝑsonā tuā. cuncta te ē q̄si ꝺ̄ā de
pōtū apud eā. q̄m ī cinis ē mētibz vica tua
¶ Gullus. illū ego liberū nō dicā cui mlier
impat. q̄ras mf'. de terminis

Gaudus phs. Ꝺ̄ō ē mlier. hoīs gladio
insanabilis bestia. grauis sollicitudo. idelmes
pugna. condimentū dāpnū. domꝰ trepidans.
solitudo ītpestiuus. ītortunetus vini naufra-
gium. aduleriū vas. plm ꝓpnū. aūm
pessimū. pondꝰ grauissimū. aspis insanabilis.
humanū malū. dyaboli instrumētū.
¶ Jncrepa mī cura methaphisica. capla
penul'timo. Quicquid facias ē. ⁊ q̄ras ītra
de mlier. e ¶ Jdē ī cura phisionomye. Jn
oībz alīs gnibz ⁊ q̄ras īf' de mlier. e
ff. q̄dz modis nāles effica. legitimi. f. sz
nichil. sinichil ē amoris furoꝝ vehemēcꝰ.
quē ī-trinsecꝰ plene phē ē

Seneca. aut odit. aut diligit mlier. et
nichil ē trīū medū ¶ Jdē aptē mala cū
ē mlier. cui demī bona ē ¶ Jdē q̄ facie
hūt mala q̄-as īf' de luxuria ¶ Jdē libi
do cūctos ⁊ cb' vitu dāpnat ¶ Jdē lasci-
ua et laus nūq̄ hūt gaudia ¶ Jdē for-
mosa facies. multa gnēdatō ¶ Jdē amās
q̄d cupiat scit. q̄d sapiat nō videt ¶ Jdē
amās et sape. vir a deo ꝺ̄cit ¶ Jdē
amoz. animi ar-bitro cōit. nō pōit ¶ Jdē
amoris vinꝰ ide q̄ fuit. sanat. ¶ Jdē
amans q̄d suspicāt vigilās. hoc cōpu
at dormiēs ¶ Jdē amās īratꝰ mlia mē
dat libi. ¶ Codice. De epis ⁊ cleicis. l. cū
q̄. Jn matribz. et sororibz. et germānis.
et filiabz. nichil scīm crimīs sedꝰ nāle
permittit

Ouidius de facis. Fastꝰ iest pulchris
sequit q̄ cupida formā ¶ Jdē ī epīs his ē cū
forma. magna pudicicia

Boecius fēa falx cachīne. fletēs rosa.
dulce venenū. sēp ꝓna rei q̄ phibet ei-

ffeīa corpus. opes. aiam. vim. lumiā. vocē.
Pollunt. ammchilat. nectar. eripit. orbat. ac bat
ffeīa falle. falsa q̄ dicē. q̄n canebit
Secuā pscab̄ et mare cruchb̄ cane b̄.
ffeīa ridēdo. flendo. fastuq̄ canendo
ffeīa dū iurat. errat ꝙ credere curat
ffeīa res vihs. res fragilibs. res puerilis
Nobilis. ignobilis. michi ē ī ea mihi lis
ffēmeo pectore vernalis cernior aura ē

De angelis. et eor ordinib̄ et dignitatibus. et nōib̄. et officiis. et naturis Gregorius ī moral. In hoc ē mīc angelica nā. a nre ē nature q̄ dicē dissimilitudo. sp nos et loco cōstitūt. et circūscripti ignor. q̄a cor. tam. angelor vo spūc loco q̄dē cōstipti sūt. z tm eor scie longe sup nos tēporabiliē dilatāt. Inuīb̄ q̄pe extenuq̄ scie do distincti sūt. q̄ vpm fontē scie q̄ replāt ¶ Idē t eodē Dionisius celsitudinē spūs angli cōsiderare videt. Hec virtutes cū angelice q̄phēdit ¶ Idē ī eodē vox angelor ē admiratio itīe q̄ replacōis principes ī laudes q̄ditoris ¶ Idē mīi angli q̄a nobis ī cra nūciādes ad ppos ex aere corpa sumere rēt exhoib̄ mīs obtutib̄ no apparere rēt. nec abos cū abrahā capient. n. ppe nos solidū abq̄d ex celesti elemēto gestarēt. ¶ Idē ibidē Certa āgelor milicia dispēsandis q̄bzq̄ gētib̄ cūt plata ¶ Idē ī oml. In hoib̄ oē iudiciū p āgelos exhibet. ¶ Idē in oml. de dragma pdita & inuēta Qui minima nūciat hoīi cūt angli. q̄ vo cima nūciat archāgeli appellant. hic ē q̄ ad mariā virginē. no q̄dā angls. z gabriel archangls missus. q̄ tocī mūdi gaudia nūciabat. Virtutes aut vocāt hoīm miniū spc. p q̄s signa et miracla fieri cūt. potestates vo vocāt hoīm q̄ potēcia hoc ī suo ordie p̄cepūt vt eor dictoīm virtutes adhibe subiecte sint. ne p̄tate infirmā t. ne corda fidelium hoīm. spc mala tātū cepta valeāt q̄ntū velleī Principat q̄dā dicūt. q̄ et ipis q̄dā bonis spūb̄ plus q̄ electis alīs dū quecūq̄ sūt agenda disponūt. eis ad explenda diuina mystia p̄nicipāt. Dnacōes vo noiant. q̄ eas p̄nicipat potestatiū alta discretiōe cōsecrāt. Illa q̄ spūs agmīa q̄ mirā potēcia p̄minēt. p eo q̄ eis ceteris ad obediē cūt subiecta. dnacōes

appellāt ¶ Throni q̄dā dicūt illa spūs agmīa q̄b̄ ad exercendū iudiciū sp deo ī pores. plior ¶ Ste illa cherubica spūs agmīa q̄ rubyn sūt vocata q̄ tanto p fusion e cetera pleniora sūt. quanto claritatē dei vicinius q̄ plant. v̄ secdm cuiusq̄ modū eo plenius cetera sunt quo visioni q̄ditoris sui p dignitatis meritū appropinquāt ¶ Seraphim autem ardentes vl incendentes appellant. q̄ nil q̄ deo q̄ncta sūt vr mīe hoc et deū illi alīs spūs manifestat. tanto magis ardent q̄nto hunc vicinius videt ¶ Idem ī eadē omnia cuncta q̄ illuc cuncta credit. a sensibilia mutando hom. q̄ ta mīrando ī mansit angelor. cuius ē vr et ipi q̄dā hoīes q̄ ad celestē patriam redeūt. ex illis agminibus aliq̄ illuc inuentes mittēt ¶ Idē ibidē Distincte q̄ sacōes singlor hoīm discretis ordinib̄ q̄ gradib̄ angelor. et eor cortē vl ordiem p q̄ sacōis solitudiem q̄nciant. Sūa sūt plerisq̄ q̄ patria dnice gr̄e mīa capiūt. z tm hec eadē p una. minīe pie cius fidelib̄ no deficit. Ita tragi ī angelor mīa cernit. Et sūt nēnulli q̄ dnice largitatis munere ī fecti sectoī celestiū cinia. nō solū capē. z eoā alios pulsāt mīe. quo igit ista ū in archāgelor mīa deputant. Et sūt alia q̄ mīa sūt. signa vel cū cortē et ordine q̄ge ī ponūt. Et sūt no nulli q̄ eoā de corpib̄ obsessis malignos spūs fugant. eosq̄ virtute orōis et vi accepte potestatis eiciūt. Quo itaq̄ ista p meritū suū. ū. mīe potestatū celestiū mīa sortiūt.

¶ Idē ibidē Et sūt no nulli q̄ accepta virtutib̄ eoā electoī hoīm merita cōscendūt. Cūq̄ eoā boīa melioēs sūt. eius q̄q̄ fiducia p̄mpant. Quo igit ista cortē sua. ū. mīe p̄mpatia mīa accepūt. Et sūt no nulli q̄ sic ī semetipis. cūctis vitiis. oīb̄ q̄ desiderijs illecebris dnant vt ipo mire mūdicie. dni ire hoīes nūcupēt. Quo igit ista ū ire mīa dnationū cernūt. Idē ibidē Et cūt no nulli q̄ dū sibi metipis vigilanti cura dnationū semetipos colligata ītēcione discutiūt dino timoī sp ihentes. hoc ī mīe adiutis accipiūt vt iudicate rēt eoā alios possint. q̄ pfecto meritis dū dina cōtemplacio presto est. in his velut ī throno suo dns deus p̄sidēs. alios sua examinat et cūcta mīa abbre de sua sede sua dispēsat. Quo igit ista mīa

throm ꝺ̄ⁱ sui cōditoris. Quia vo cherubyn plenitudo scie dicat. et apls paulo testante didicim⁹ ꝺ̄m plenitudo legis est dilcō. oēs igit q̄ dei et proximi caritate p̄ ceās implim⁹ plenitudinē meritoꝝ suoꝝ sortē rē cherubyn mōs p̄peruit ¶ Jdē ibidē Et ꝺ̄ⁱ nō alii q̄ supne ierarchie amōe accensi. et solo ꝺ̄itoris sui desiderio anhelant. nil iā in hoc mūdo cupiūt. solo eternitatis amōe palcitudine. terrena ḧꝫ cuncta ierpūt et abiciūt. oīa spalia transcendūt. amāt amāt et ardēt. atq̄ in ipō suo amōe inebriant. amando q̄ ardēt et loquendo alios accendūt. et ꝺ̄s vbo tāgūt. ardē proximos in amōe dei fiūt. Quid igit istos in cherubyn dixerim. q̄ru⁹ in igne ḡulū et lucet et virt.

Augustinus in lib⁹ ḡnesi⁹ angelica nā valde mirabilitatē suā cohibet p̄ dulcedine felicitie ierarchie tue dñe. Jte de cīu⁹ dei scā angli q̄ conditi et illuminati in hac peg⁹ nacōe laboriosissima suspiratiōe sicut hmt primanedi et natatē. sic hmt cognoscendi facultatē ¶ Jdē ibidē cās angelis oīm spaliū rerū et corpaliū suaꝝ q̄ illat⁹ demones vitis ē. sō ip⁹ eaꝝ ignarus fuit. Sz caritas dei q̄ sanctificatum ē illis cara. p̄ cui⁹ pticipatiōe oīa q̄ insita sunt. eadē semetipos ierpūt ¶ Jdē angli scī certius et melius oīa cognoscūt ꝺ̄ demones ¶ Jdē in euchiridyon. scī angli eadē ista spalia certi⁹ nouerūt ꝺ̄ demones. q̄ rex oīm principales cās in vbo ysaie. demones aut nō eternas spūm et spaliū cās principales. et ꝺ̄ā uō cardinales dei sapiā cōcipiat. Sz hmōdā signoꝝ nobis occultoꝝ magi experiencia. nihil plus ꝺ̄ⁱ hoies fieri pspicuit ¶ Jdē demones aut sepe fallūt. angli vo nūq̄ ¶ Jdē lib⁹ tuo de trin⁹ Spūc mali q̄dā vā de spalib⁹ rebz nolle pmittit. ptim claritate sui sensꝰ ptim experiencia spūm callidiores sūt. ptim angelis bonis sibi nullū dei reuelantib⁹. aliq̄n vo ide nephādi spūc q̄ ip̄i scīm ꝺ̄ⁱ hoiem mandato p̄dicāt ¶ Jdē ibidē Tragedos augloꝝ scā arte virtute magice artes erudiunt. hb⁹ eā scīa ꝺ̄ⁱ potestas a deo data ē. vl ad fallendū fallaces. vl ad credendū pbam dāq̄ scīoꝝ patiam. vl ad monendū fideles ne tle q̄d fiāt p magno desiderent ¶ Jdē i lib⁹ de cīu⁹ dāq̄ dogmatib⁹. Jnanes aie cogitatiōes dyas bonū nō vidē crastinū ē. Et moribꝰ ꝺ̄ⁱ corpm ab illo. et affectionū idicus colligi. expmento didicim⁹. Secreta vo cordis colligere nomē an dicat. Tu solus nosti corda filioꝝ hoim ¶ Jdē sup ge-

nesim. vi. Gaudet demones hanc p̄tate sibi datā vt ad tentationem hom̄. serpentes moneāt. ad hoc vt ḧbz nō fallāt q̄ possūt. hoc aut facte p̄mittit ad p̄ni tā memoriā ¶ Jdē ibidē et eadē strabus sup exodū. vii. Dū p̄stigia coēm demoniū venefica et maleficia ad facē tentatur. discēdit cito demones et semina sine cās q̄bꝰ hec agūt. q̄ntoq⁹ afferūt sicut ex illis deo p̄mittente reges spes cito p̄ducāt ¶ Jdē lib⁹ xviii de. ci. dei. Nō solū arias. sz nec vlla corpa. roē q̄dā credideri demoniū aere ul p̄ta te i mēbra bestialia posse cōuerti. Sz phantasticū hois q̄d cogitando sine cōpmando p imaginia rez gñs variat. q̄d ꝺ̄ⁱus corpꝰ nō sic. corpm tū sliciendies et formas. unā aut celeitate capit ¶ Jdē sup p̄s. Jmissiones p angelos malos et angli bom et mali eis dē uenti et elemēta ¶ Jdē sup Job. vētus vehemens Dyabolo iuber a deo accepta p̄tate oīa elementa cōcutit ¶ Jdē sup illud natū ꝺ̄ⁱ to vestimentū sanguine etc. Quidq̄ erat i corpis mortalibo. flagelli dyabolici cernit. Jmmittitur eni aliq̄n nō ex nā elemētoꝝ sz a demone pcutere. regnis morbis vl ydropisis vl lapidibus calculi. et hmōi ¶ Jdē in lib⁹ de pdestinacōe scōꝝ. Quibz horiēs sanctos p̄ollent nōdū sūt ecclesie angelis dei in celo. ¶ Jdē. i. lib⁹ xii de. i. ca⁹ xxviii. hz q̄dē de hmōi. id ē angelos. nō tm ad ei q̄d nescit significat. nō em sūt vlla q̄ nesciat. Sz bonū angelorū ē de optimo hoīs dei et ei⁹ gñle veritatē. et hoc ē q̄d ei dicit nō nulla nūciare. nō vt ipe ab eis discat. sed vt ab ipo. ipi p vbū ei⁹ discāt sine corpe ¶ Jdē ibidē. Significant eadē angeli a deo nulli ab illo p illud vbū ei⁹ audiētes id ē i ei⁹ veritate lucientes. q̄d ipis fiendū sit et q̄bꝰ et q̄n et q̄liter nūciandū sit

Ambrosius sup lucā. p⁹. Nō ē i p̄tate mā angelos vidē cū apparēt. sz i potestate eoꝝ ē apparē et videri q̄n volūt. et nō videri q̄n nolūt ¶ Jdē ibidē. Solem⁹ ē reri. et a mō affū alienari. supioris potestatis occultū. Sz sicut humanū defectū ē reri. sic angelice benignitatis ē p̄tiētē de cuiq⁹ aspū blandiēdo cōsolari. Ecce demones si quos sua p̄senia territos celeriter. ā pliori hostē gentiū ¶ Jdē i eodē. angelos nō igemiscē credam⁹ cū pctoꝝ penis adhibēdos. Et cū q̄ gaudēt vmi⁹

semel

pcoris cōuersione · i trāsoz vsq; pcoz igemiscit
¶ Idē ibidē · vnusq;sq; cōsciōnē suā gñā ꝛc · edat
ee cetibz angelozz · quoz affectari paternū aut
verere debz offensā
Ieronimus · sup illud ozathi · xvm · Aglī
eoz sp videt facie ꝛc · Magna dignitas animaz
vt vnaq; habeat ab ortu nativitatis hois m
custodiā sui angelū deputatū · ¶ Idē sr mū · xxv ·
adest vnicuiq; nrm angel⁹ bon⁹ · q; regat et
moneat · q; p actibz nris corrigēdis · et miseā
asumbz a deo exposcendis · quotidie videat faciē
dei pris · ¶ Idē sup psb · xxv · Quotidie angeli de
ctra longnq; id ē de supna pria descendentes
i mundū · nostros ul'm cēptaciōnibz · spe celestiū
robor-ant · vl' finito certamine ad palmā ꝛtri
butionis nr⁹ducūt · ¶ Idē sup ī · ysa · xlv · Ami
ate nobis vētā ꝛc · Nondū q; p⁹ aduentū xpi
ydola gentiū fidē suā⁹ sciam p̄mittenda · Si q;d
aut p̄dixerūt sic sentienda cparūt · vt q;dq;d
euēiret · et oraculo queret · vt ē illud · ayo te
pagda romanos vicē posse
Quilostimus sup mathm scm ē vt no
reret⁹ medicq · et portar-et⁹ ab angelis i
sinū abrahe · Dāte pene pauperis sic ī pēte
delictis cōmutāt⁹ vt portar-et⁹ ab āgelis
et ducer-et⁹ in paradysū · ne fortican ābulās
paup lazar⁹ labora-ret · portat⁹ eum p⁹ tātos
labores q; p⁹ defecer-at · et portat⁹ ab āge
lis · Nō n · sufficer-at lazar · o angel⁹ vn⁹
sz p̄cēs plēs venit vt chorū lecte faciat
¶ Idē sup eplam ad hebre · Intelligē q̄ñ⁹ ho
nor nobis exhibet · vt ad nos sicut ad am
cos dei ministros suos āgelos dignet Q̄
us · n · ml'tū me'lit me angelos et homes
p̄siquos tū eos fecit nobis deū q; nre salutis
studet · p̄ nos dilexit · nobis suo sūgit⁹
officio · ¶ Idē sup mathm · hūane nē ē ad
angelos aspectū pauere · et bonos ē āge
los q; colaciē timēti b⁹ adhibē
Victorius de · sū · bo · lib⁹ p̄s ca⁹ x · Inē āgelis
mirabilitas i nā · sz fuit eos incorruptos ca
ritas cōtinua · ¶ Idē i eodē exponēs ezechie
lis · Tu signaculū similitudinis ꝛc · Quō sub
tilior ē angelica nā · tanto plen⁹ exhibet ad
similitudinē dine veritatis expssa · ¶ Idē ibidē
angeli i vbo dei cognoscūt quā auctōr fiāt ·
et que apud homes futa sc̄t · angeli deo reue
lante iā noverūt · ¶ Idē i eodē · veraci⁹ ar
dm⁹ q; āgeli deū videt et vidē desiderāt ·
et hūt et habere festinat · et amāt et amāe
mittī ꝛ · et desiderāt sine labore · et sine fastidio
cantāt · Ne sit n · mi desiderio nrōrum · desider
tes cantent · et rursū ne sit i cantemplatione finis
dm · iterū cantari desiderāt · Idē ibidē Inē an
gelos distātia potestatū ē · et p gr̄am dign
tatē sc̄ ecclē multa distributa · alius q; alū pfert⁹
ē · cū culmine pfectis q; cāa veritatis · cōmit
tāt q; alū p̄ceptis alios · atq; nullis obedire
iubet⁹ · vñ ad zachariā angel⁹ āgelū
mittit · et q;libz debeat amicabē parit · Idē i
eodē bonū āgelū ad ministriū salutis hūane
deputari suū · vt auras admittāt et mundi · et
regāt oīa nullu dei · ¶ Idē ibidē · vbicuiq; i
scp̄tis scis · p deo ponit⁹ āgel⁹ · ubi nō p̄z · nō
ips scs · sz p ītarnacōis dispēsacōe colāt⁹ fili⁹
intelligat
Dyonisius · q̄ · to · ca⁹ de di · no · Dine mē
tes sc̄i sup ī · hū existētia · et vnit sup ī · hū
vitā · et intelligit et cōgnoscit sc̄i sensū et
roem · et sup oīa existēcia · pulchrū et bo
nū desiderāt · et eo participāt · ¶ Idē in eo
dē lib⁹ ca⁹ vi · Angel⁹ ē ymago dei · manifesta
no oculis hūis · speculū purū · imaculatū
īcōmīnatū · īcontaminatū · sublapsis sine
ē dice tota speciositate deiformis bonitatis ·
et pure declarās · i ceipo si possibile ē bo
nitatē q ē · i abditis · ¶ Idē · i ecclastica hie
rchia · ca⁹ q̄ · to · Docet nos dine theologia p an
gelos ad nos dūa informatiōes pcedere
¶ Idē ibidē · Dñm ihū mistū · angeli primi
edoctī sc̄t · et postea p illos ad nos cognitiōis
gratia ptinuit
Damascenus · lib⁹ ſ̄d⁹ ca⁹ · m · Angelus
ē substā incorporea intellectualis · sp mobilis ar
bitrio libera · deo ministrās · gr̄a nō nā unoz
saluatē sortiens · Idē ibidē · Fortes sc̄i āgeli
et pati ad diuine voluntatis explecōnē ·
et vbiq; ofertum tuentur · vbiuiq; dñm⁹ mul
cerit · mirus
Origenes sup luca · vnicuiq; hoī duo
sc̄i angeli vn⁹ iustitie · et alter · nequitiae ·
Si bone cogitacōes i corde tuo fuerit · et i
ānō tuo iustitia prudauerit · habet dubiū
q; nobis loquat⁹ āgel⁹ dīn bon⁹ · Si vo
mala fuerit i corde mō versata · cui⁹ loq
tur nobis angel⁹ malus · ¶ Idē origines sr̄
mathm mi⁹ · et sup ī · p̄s · āgelis mandauit
suis de te ꝛc · Vlt dyabol⁹ minuē gl̄am sa
uatoris · q;si inuidio indigeat angelos
offēsum · pedem mi eoz mamb⁹ subleuet

Sed ego tota gldēa dyabolo ḡdico. et sup
xpi pſona hō posse dici ꝑ id intelligi iā denō
tro negn. idiget āgelor suxilio q̄ maior
ē āgelis oīm āgelor creator et dūs et mgr
¶ Jdē i libro q̄ dicit pastoris. cuctis hoīb⁹
duos adēe āgelos credim⁹ l. malū q̄ ad pū
la sp exhortat. et boīm q̄ ad opa
BErnardus. i ser. Benign⁹ es dūe q̄ nō
es grē⁹ nr̄or. ſ. fragilitate nr̄a sed pīs
hoīm custodus āgelica custodia suppōis
¶ Jdē sup q̄ habitat. ſ. i dō āgel' suis mādauit
de te. ꝛc. O quāta debz ē hō vbi ītell'e lectiā.
affec. i. uēnā. glie fiduciā. ꝛ deuocionem
reuēnā dē et lectiam ꝑ pūnā angelor.
fiduciā ꝑ custodiā. et deuocōē ꝑ būnolēnā
Caute igit' abula vbi ſt' āgli dei. Sic. n. eis
de⁹ mādauit de te vt custodiāt te i oīb⁹
vīs tuis ¶ Jdē lib⁹ quito de gldā. ad eugē
nū papā. In illa sūpna iherlm cdūm⁹ ēe
ciues. ſps potētes. glorosos. bonos. dilīc
tos i plomis. dispōtos i dignitatib⁹. ab īmo
ltātes i ordīe suo. pfectos i gūe suo. mētē
puros. affectu benignos. i religione pios. casti
monia integros. mansuetudine ꝛdūlos. pa
ce letantes. a deo gdītos. dūis laudib⁹ et
obsequis dēditos. ¶ Jdē i ps⁹ āgulo. i. ſplib⁹
dulcedo i. uēnā exhibe āgelo tuo. fiet ipo
pīte sanas. q̄ me vidēte facē nō audētes
¶ Jdē li. can. gaudet angelo in ꝓsione
penitēcie pecor. saluīe hoīm lacrīe
meq̄ pēitēcie vīmi ē āgelor ¶ Jdē nō ābi
go q̄n āgel' grāt' et placide i pādiso colligat.
q̄s tā grāt' et dignant' i sēquilmio visitāt.
tenuiq̄ letāt i ꝓsione pecor. et i allūpcōe
pīnor nō agnoscēt. ¶ Jdē i epla q̄dā. O. li
q̄s habēt oculos aptos et vidēt q̄s ordo
ꝑfia puero i. uelauit. videt. ꝑcul dubio q̄d
modū q̄erūt pīcipes gentiū ꝑstellātib⁹ ni
medio inūeculatū. ꝛ ꝑfunctū. videt. iſp q̄
aurā. q̄ ve ſpidio. mitt' cātātib⁹. alt' ora
tib⁹. ſt' meditātib⁹. sup' q̄ lectētib⁹. plur
ordinātib⁹. et ꝑfectis ꝑcurātib⁹. agnoscit
n. cōcaues suos ¶ Jdē sup q̄ habitat. Quid
ſt' tātis custodibz timeam⁹. flet a. sup ari
ne⁹ lectua. mim⁹ aute lectule ꝑnt. q̄ custodi
unt nos i oīb⁹ vīs nr̄is. fideles a. ſt. ꝑdētes
ſt. potētes ſt. Qd ſpidam⁹. ſ. tamē lectū
tos. et adhēeam⁹ eis. et tūc i ꝓfectione dei
gnitor abim⁹. ¶ Jdē āgelor mīo sum⁹ consen
di. et i ꝑcuīn firma cōcretate coplendi. ¶ Jdē
Si bom spr̄ se a nobis elōgauerit. Impetus
malor q̄s poterit sustinē. ¶ Jdē ibidē. Opus
ē illi āgelica ope. āgelica glolacōe. āgelicis
manib⁹. q̄ ia defeat. q̄ ia ꝑpe modū offendit
i lapide. ¶ Jdē sup eodē. Quocies gustia ē
nīe cēptatio virge. et tribulatio vehemes
immīe. inocta custodē tuū. ductorē tuū. ad
uersor tuū. i oportunitatib⁹ i tribulatiōib⁹.
Nō. n. dormitat. et si aliqn̄ ad ips dilabit.
angele q̄ meus es custos pietate pīna
me ubi cōmissū seruā. defende guberna
DE anima et cōdicionib⁹ eius gre
gorius in moralibus. libro. xxvi.
Anima ad solū deū appetendū creata ē aia
re ei nō sufficiat. q̄d q̄d illud sit q̄ deus nō ē
Oē aute q̄d mira deū ē. minor deo ē. hīc ē sp
aia cui deor nō sufficiat. huc illucq̄ spūs gr̄
et ab vna q̄q̄ re ipellēte fastidio i. mouet.
¶ Jdē idē i. xxii. lib⁹. mor. li. i. iob. xxvi.
Si letat⁹ sīt sup multis donis. ext' deū
nil sufficiat mēti q̄ veritatē deū q̄rit. ¶ Idem
i mor. lib⁹. xvi. sup i. iob. xxxi. pepigi fed⁹
cū oculis meis vt ne cogitarē q̄d de v'gine
tangā. nisi q̄d theos corpi q̄si q̄da ex die
formata sui corpis sens⁹ hz. vis⁹ q̄pe et
audit⁹ gust⁹. odorat⁹ et tact⁹. q̄si q̄d vic
mētis sē q̄z corpis vēiat. et ea q̄ ext' eis
sē cōpiscat. p hos erem corpis sē
sus q̄si p q̄dam fenestras exteriora q̄q̄ aia
respiat. et respicies cōcupiscat. hīc erem
Jemias ait ascēdit mors p fenestras nr̄as
ingressa ē domus nr̄as. Ps q̄s. n. p hos
corpis fenestras exā pulcritudine respicit. ple
rūq̄ i delectatōem pcti ecia noles cadit.
atq̄ sue mētis obligat⁹ desiderūs. iapit
velle q̄d nolūt. pceps quippe aia nr̄a. dū
an nō pūdet ne icaute nō videat q̄d cō
cupiscat. cecidit a postmodū iapit desidē
q̄d videt. Dēs igit' vir. velut illidiatu mor
ti fenestras corpis claudit dicēs. pepigi
fed⁹ cū oculis meis. vt ne cogitarē q̄d de
virgie. ¶ Jdē Jdē i lecdo dyalogor. fr̄ū
tenē petrē q̄d loquor. q̄ aie videt creatorē.
angusta ul' modica ē oīs creata. Quātulūz
eni parū de luce creatoris aspexerit. bre
ue fit ei oē q̄d creatū ē. q̄ ipa luce vilio
mis tūi expandit' in deū. vt sup existat mū
do. fit eam ipa videns aia eam sup semet
ipam. Cuiq̄ i dei luce rapit' sup se i mēte

ribꝫ ampliatꝰ. Et dñs sup se eyalmꝫ spi
at ꝙ breue sit qđ humiliata ꝙphetē non
poterat ꝙphendit. ¶ Idē xvim morꝫ sup
1m Iob. xxvim. Omne pmptū vidit oculꝰ eiꝰ
vñ p ꝓphām. Diat. Si sepauerit pmptū
a vlo. ꝗsi os meū eris. vlus ꝗpe ē deo
mūdꝰ pñs. et pmpta ē ei aia humana. Qui
gꝰ a vlo pmptū sepatat ꝗsi os dñi vo
catꝫ q ꝙ eū deꝰ vba sua differit. q ab amo
re pñs ꝛcli loꝗdo q ꝓt aiam humanā euel
lit. phra ḡre sup de affectionibꝫ aie

Augustinus i libꝰ de diffinitōe aie.
aia ē substa carnē. inmortalis. deo si
milima. nulla ymagine hns nisi cōditoris
sui. ¶ Idē li. geneſi ad lram. Sicut deꝰ si
pliciat dicit carnē. sic aia pcellit cēt cor
poreā substanā. ¶ Idē ul' auctor i libꝰ de spū
2 aia. aia e substa ītellectualis. rationalis.
sp viues. sp i motu. bone malegꝫ volū
tans capax. ¶ Idē i eodē. aia e rōlis
cōcupiscibilis. et nōscibilis. p rōlitatem
habilis e illuminari ad aliqđ cognoscendū
sup se. i se. uip se. et i ea a se. Cognoscit ꝗdē
deū sup se. semꝫ ipsum. minꝰ se. et angelos
nip se. Cōdqđ minꝰ scit aliud cōtinetur
ītra se. p cōcupiscibilitatē et nōscibilitatē
habilis e aia ad aliq̄ appetendū vl' fugi
endū. amandū ul' odiendū. vñ ex aie rō
natre oritꝫ ois cognitio sine sensꝰ
ex aliis eiꝰ potentiis oritꝫ ois affectꝰ. Idē
augꝰ i epla ad Iero.mum. Sup aiam rōle
q̄ ē ymago dei. nichil ē nisi deꝰ cuiꝰ e
ymago. ¶ Idē ad eūdē i libꝰ de origine
aie. aia p totū corpꝰ qđ sanat. nō locali
diffusione. sꝫ qđa vitali ītentione potiꝫ
gnat. Sīa aia p oēs corpis partes tota sil'
adest. nec maior i maioribꝫ. nec minor i
minoribꝫ. sꝫ alicubi ītensiꝰ. alicubi remissiꝰ
operat. In oibꝫ autē partibꝫ corpis tota est i
singlis tota ē. ¶ Idē ibidē Sicut ex aia
aialis vl' p̄ solitē existere ī corpe desinit
vnificatio i singlis membris. Ita ex ppo
sito. ¶ Idē i libꝰ de quantitate aie. Cor q̄ deꝰ
cauit qđdam e dctiꝰ aia. qđda autē par
tiꝫ vt aia pedis. par vt angeli. oino
autē aia nichil tm̄ e. Et quādoq̄ solitā
e aliqđ hoꝝ nichꝰ hoīs pcto aie fit. nō nata
Que tñ nō vsq̄ adeo fit dcōr. vt ei pec
tis aia p̄tenda sit. Solꝰ igit deꝰ ei tole
dus e q̄ solꝰ ei melioꝝ e q̄ solꝰ eiꝰ auctor

e. ¶ Idē idē libꝰ xꝰ de ciꝰ dei capꝰ viiiꝰ. Qui
dia mala aie ex corpe puenit acadille
i errore. Sīa corruptio corpis qđ aggrauat
aiam. nō pēm primꝰ nec prima causa e sed pena
Sō n. caro corruptibilis aiam peccatrē. sꝫ
aia peccatrē facit ee carnē corruptibilem. Ex
q̄ qđē corruptōe carnis. licet ereditāt qđā
tentamēta vicioꝝ. nō tñ dia debilitāt aiē. nec
mi. ne ab hīs dibꝫ p̄gem dyabolū q̄ nō
hꝫ carnē. ¶ Idē ibidem Sō corpus seruit
sꝫ aia p corpꝰ. Idē m libꝰ de fide ad petrū
Spt dim aialiū qbꝫ nō e ītellc. q. qđa corp
de ira qđa vo de aquis originē ducit. ra
diū spt sc̄ q̄ dim i corpibꝫ viuit. aia q̄pe
q̄ rationis capax nō e. cū sua carne īcipit
delinit viue. q. qñ corpi suo vita non ad
bunt. cūc ne ea ipa viuit. aia vo rōlis
viuit p̄ vita corpis. q. sibi nidiem hꝫ et
ymaginē sui cōditoris. ¶ Idē et habet i
tectus. xviii. q. iii. ca. si habes. Qui q̄ dāp
nū e i amissione vnꝰ aie q̄ mille corpa
Idē aug sup. ii. actuū. v. dixit pe. Ana
nya cur cepit satanas cor tuū ꝛc
alia translatio dr cur implenit satanas cor
tuū. Vbi nondū q̄ mente hoīs nisi sp̄us
mentis nichil ipse possit ni creatꝰ creatus
solus deꝰ. Secm opa corpis autē et volun
tate vl' affectois instinctū tumo ipse aiā
ea ab his q̄ sc̄ta. Implet gꝰ sathanas
cor alicuiꝰ nō qđē ingrediens i eū et i cēli
eiꝰ. neq̄ intrōiens abdita cordis eiꝰ sed
potestas hmōi solius dei e. Sꝫ callidi
et fraudulenta decepcōe animā i affectꝰ malos
ethes p cogitacōes et tentata vicioꝝ q̄bꝰ
ipse sathan plenꝰ e cadē ītentos facit. Im
plent gꝰ sathan cor ananie. nō i ipm intrādo.
sꝫ malicie sue vim ī serendo. ¶ Idē i libꝰ de ordie
animꝰ sibi reddit qđ sit pulchitudo vnūsitatis
ītelligit. q. p̄fecto ab vno cognoscitur e. et idcirco
illa vide nō licꝫ aie. q̄ i milia p̄cedit. cū autem
se ꝙpoluit et ordinauit aia tūc audebit ea dei
vide atq̄ ipm fonte vide manat de vi ipsius
prem veritatis. ¶ Idē libꝰ iiꝰ de libero ar.
xi. Sīa mediocia bona sc̄ nō cohi qđ aia e et cōm
sua natura de corpꝰ excellit sꝫ ea q̄ faciliꝰ
hꝫ vt adiuuāte creatore suo semetipam exoletā
et pio studio pollit oēs artes et virtutes p
qs et a difficultate cruciāte et ab ignorātia
tenante liberet. ¶ Idē ibidē pulchritudo aie
virtꝰ e. et deformitas vicium e. ¶ Idē aia virtu

cū floribz adornata. ac rose celestis ḡr̄e adornata pad̄ys dī. Jdē ad ianuariū de celebritate pāsce lib. 2 cedo. Ex oī cā duas lilia do aliq̄ ad dnīca nūtia figēda. amat. n. r̄he sine pe aīe sine nq̄. sz q̄ puenīat ad id qđ amat. plīme nescīt. Nec aliquid appetīt. 2 ipa corpa ponderibz suis. nisi qđ appetūt aie amoribz suis. sīa sicut corp̄ tā diu mouet pede sine cessu sine deorsū. donec ad locū quo veniens nitit. atq̄ elat. pond̄ q̄ppe olei li diu tat. 2 facere deorsū nitit. Si aute cb aq̄s pour. sursū eleuat. Sic aīe ad ea q̄ amāt. p̄ uersa nitūt. vt puciendo q̄ delectāt. Et multa quidē p corp̄ delectāt. sz nō e i eis vita r̄he. et ea. Sz nr̄ dnīca salꝰ. Et p̄t̄a magis cor diligat aīam et aggustat. vt conuersū ei̇ ponderis q̄ i supna natat. leuet. 2 pediat. Cū vo aīa seipa delectat. nodū re incorruptibili delectat. et ideo adhuc lubrica ē et tanta q. semetipz̄ p̄ cūmo bono tolit et hz. cū tū superior sit deꝰ cū. 2 aīa i deo delectat. ibi ver̄a. eta. et una q̄q̄ r̄he inciet. quia i alīs rebz q̄rebat. nr̄. nociebat

¶ Jdē aug̃ i lib. q̄ epl̄am fundamēti. Quesco te pate nām aīe r̄olis aliquito mins ee q̄ deꝰ e. et tanto mins vt p̄ ipm deū. te nichꝰ aliq̄d nichil sit. O aīa nimis lubrica es si dignatis p̄ accedit te deꝰ. et nimis grauiose te illo sols ille sit pūtus te. Nec tū o aīa sū mia elatus q̄ etis rex tēpor̄ q̄ nocturis inclusus ut rideas ad ipm dnm deū tuū. Jnfirmū em tibi terena. celsa declinat. dolet te ee dnam illoꝝ. doleē eam ut suas. 2 tu dnō dō tuo q̄ auctor es deus. 2 mgr̄. ¶ Jdē in epl̄a ad optatū. Si fortitan origo aīe lateat dū ineat. ¶ Jdē i lib. de doctina x̄piana fugate. n. toe. si id solū agat vt ipe sibi regnet et corpi suo. et nō p̄t̄ in se et corp̄ suū dilu gere. Oī agnū. aliq̄d adepti se putat si ea. quas alius hoīb̄ potuer. diuin. ¶ Jdē ibidem aīam hois nō saluat aliq̄d tpale. sz eternas. q̄ sola vera et eta sedes aīe ē. ¶ Jdē i lib. de vera ratione ēdi. x̄ecte tm̄ nullo modo ee p̄t qđ nō a r̄ea r̄oe phūsat. Pulro r̄ea r̄o ipa virtꝰ ē. Dis aute virtꝰ nō in sapiēn aio p̄ficto e. sol̄ sapies nō peccat. Jdē i libro de ordie. Doctissimi viri r̄ole dixer. ut qđ ratione vite. 2 vti posset. 2 ōbile aut qđ ratione tm̄ tm̄ eet aut deū. Tria sūt aut q̄a

in q̄b; illo r̄oble appareret. vnū i bis ad aliq̄ fine r̄ferens. Alter̄ i dicendo. Sati i delectando. p̄m admonet nos nil temere facē. Sedm r̄he vie sati bn̄ ꝺ̄ceptū. ¶ Jdē lib. p̄o de ascendentibz ad ḡsa. Quo placeris deo q̄ in ipo sie mudi nō ceris ad deū. Cum re ecclie o mīca aīa dū tpr̄ e. 2 ea peregrinatione q̄ te dyabol̄ explorauit i ada. ne mudana te inueniat ille q̄ et ipm dyabolū cū suis oībus iusto iudicio cōdēpnauit. Hilere i aie tue placēs deo. placebis aut deo si. 2 placueris iudicia dī. et q̄ cōprehendis et q̄ nō cōprehendis. Ideo aut deꝰ tibi displicēs q. nō sis. ille qđ tu vis. Sz et tu ideo displices illi q. nō facis qđ ipe vult. sz facis qđ tu vis. hec tm̄ e nusana nālis. nō vt cātor. sanat ca. tum e. sz potius vt cā cā suo sanat cātor. Jdē i lib. de ecclīasticis dogmatibz ca. xvm. ex duabz substātiis ḡstat hō tm̄. sc. ex aīa 2 corpe. aīa cū rōe sua. 2 corp̄ cū sensibz suis p quos tm̄ cōl̄ abeq̄ aie societate nō mouet. 2 corpus aīa vo sine corpe r̄ole suū tenet. ¶ Jdē i q̄ro lib. de ē. Nemo xp̄ianꝰ dubitat. 2 q̄. as ī de morte. ¶ Jdē i lib. de ecclīasticis dogmatibz ca. xiim. Aīas hoīm nō ee ab initio mūdi me terras īcelestiales nās. nec oēs ilico cātas. sicut origenes fingit. neq̄ cū corpibz p̄ exitū cremat sicut lucretius. et cyrillꝰ. 2 alīq̄ latinoz p̄ sumptores affirmat. q̄ nāe cōtrarie cōtrarias. Sz diamꝰ corp̄ cum p cōmugiū copulam semina ri. Creatōez vo aie colū cātore oīm nosse. ꝺ̄ q̄q̄ indicio i siandū e. 2 angulari i virtus. et cōpigi atq̄ formari. ac formato iā corpe. aiam cōsti. 2 ibidi vt viuat i vtero hō cōstans ex aīa 2 corpe et egredie vīnus ex vtero corpe plenꝰ humana cba. ¶ Jdē ibid. ca. xv. duas aīas i vno hoīe dicamꝰ ee sicut iacobum et qdā alū legit vnā aīale q̄ corpus aiat. et imperta sit sanguim. et alteram spūalē q̄ vocem nūcupat. Sz diamꝰ vnā eadēq̄ ee aiam i hoīe. q̄ et corp̄ viuificat sua sola etate. 2 semetipam sua racōe disponit. hns i se libertate arbitrij vt i sua cognitōe eligat qđ vult. ¶ Jdē ibidē ca. xvi. Solū hoiem ēdimꝰ aīe hre cbam. q̄ exuta corpe viuit et sensus atq̄ ingenia viuacia tenet. neq̄ cū corpe moit. sic zenon dicit q̄ cbalit viuit. ¶ Jdē ca. xvii. aialia aute aie nō sūt libe sz cū ipa carne. carnis vitalitate nascūt. 2 cū carne morīūt. 2 ideo nr̄e r̄oni regunt sic plato

et alexander pucat. ℔ ad oīa nat̄ tam me
ta ducit ¶ Idē aug⁹ ī eāo lib⁹ de lib⁹ ar bi.
ca⁰. ix⁰. ois aīa melior ē oī corp⁹ ¶ Idē ibidē
ca⁰. xx⁰. ois nā rōnalis. q̄ras if⁹. de vitu
per. acōe Idē if⁹. de gr̄a Itē if⁹. de morte
¶ Idē ī. xi. de t̄r. ca⁰. 8. aīa rōnalis ⁊ q̄ras if⁹.
de ēmitate ēcta ¶ Idē ī lib⁹ colloq̄or ex
ēmitate vitans ī aīa cōsistentis p̄bat
īmōrtalitatē aīe rōnis ¶ Idē ibidē. aīa ver⁹
est vbi amat. ℔ vbi aīat Idē vl̄ auct⁹ li
bri de spū ⁊ aīa. vasa ꝯ cāt̄ sapīa ⁊ c̄.
facultates ⁊c. aīa quia dei gr̄a ī spiat ⁊
¶ Idē ī lib⁹ de ecclīcis dogmatib⁹ ca⁰. xliii.
aīi passionē dñi oēs sc̄os aīe ī tēno cl̄i de
bito p̄uaricatois ade detinebāt² donec aīe
t̄nitatē dñi. p. gl̄oīa ei⁹ mortē de cuius ḡdi
cōe liberarēt ¶ Idē ibidē ca⁰. xlv⁰. post pas
sionē dñi oēs aīe cū xp̄o surr. et ꝑfectes
de corp̄e ad xp̄m uēnt expectātes ī directoēm
corp̄is sui ut integrā et p̄fectā beatitudinē ip̄e
ip̄o p̄cipiet. Sicut et p̄ceps aīe tēno sub
mōde poīe expectāt rectitudinē corp̄is sui ut
cū ip̄o ad penā i mutētur eternā
Ambrosius ī epl̄a ad hyp. ereū. Si h⁹
um et sūmū bonū. sic illo suū cōcupiscabi
le ⁊ delectabile gustauit aīa. et hīs duabus
hauserit affectōibz. exclusis dolore ⁊ tor
mentis. tēdibile exercitabit. O casta ver
bū dei. cōcupiscit sup oēm decore. diligit
sup oēm lenā. delect⁹ sup oīa ornata.
cupit sup̄ vide. cupiēs mitē. desiderat ar
dēter uti. ut possit sequi ¶ Idē ī lib⁹ de virginita
te Deū in corp̄e mundo pulchro diligit pl⁹
animas pulchriores
Ieronimus sup illud mali xviii ange
li eor ī celis ⁊c. O magna dignitas aīaꝝ ut
unūq̄q ab ortu cōceptois ⁊ nātiuitatis hois
habeat ad sui custodiā angelū delegatū ¶ Idē
ad ebyodor epm de epytaphio nepotiam
Immortale ē aīam ee p⁹ dissolutōez sui corp̄is
cōfitet̄. pytagoras cōmutatiōe. democritus
ēdidit. Aristoteles dogmatizauit. et ī yscola
tione sue dāpnatois socrates ī carcere disp̄u
tauit ¶ Idē ī epl̄a ad paulinū xp̄i tēplū aīa
ēdutis ē. illā exornā. illā vestias. illi offer
donaria ¶ Idē ad celleuciā. Nichil purius.
nichil ꝓcuis ea mēte debz ēe. q̄ ī dei habi
taculo p̄sumēda ē. quē nō auro tēpla sul
gētia. nō gēmis altaria distincta deliciat
sed aīa uirtutibus exornata ¶ Idē sup epl̄as

ad tit̄. Od magis lucr⁹ p⁹ ee ⁊ qđ ꝓcipiē.
℔ h⁹ humāna aīam quis luci. ee.
Origenes sup cāticā. O ℔ oportuit ee formo
sa aīam ut illū ad se de celo descēdē hort. ut illum
delectāt̄ ascēdat ad tras. ut ille veīat ad amatā
O ℔ pulchritudie decorāda ē aīa. ℔ ꝓpt̄
sue debz amōe ut ille lonḡ ad ea. ℔ ad pcām
uix locut⁹ ē spōsa ¶ Idē sup matthm. no cepān
tur ab huiusce simo mūdo ⁊ uita uir̄ phēlibus
ī aīa. Sicut n. ī pregnātib⁹ format⁹ ⁊ figūat⁹ le
men. sic ⁊ ī aīa ꝑ suscep⁹ uerbū. paulatī formā
cōcepto uerbi ī aīa. vñ d⁹. apl̄s ad philipen. 3. fi
lioli q̄s iterū ꝑturio donec formet⁹ xp̄s ī vobis
¶ Idē sup cāticā oēs aīe motoēs uniuersitatis ḡ
cōdicor dei cānt ad bonū. Sed ꝑ uitia mō de
ꝑ sup ut res ℔ bone sc̄ ꝑ nām. dū hīs abutim⁹
ī malū. nos ad pcta deducāt. unū aīe de mo
nib⁹ aīe amor ē. ℔ bn̄ utim⁹ ad amādū. si sapi
ēcia amem⁹ ⁊ ueritatē. Cū vo m⁹ amor ī pe
iora conuerterit. sic amamꝰ carnē ⁊ sanḡnem
pl̄a ī. eas if⁹. de gr̄a Idē de morte
Isidorus de sūm. bo. lib⁹ p⁹. ca⁰. xii. Mutabi
lis ē aīa. no localit̄. ℔ qualit̄ suis affectib⁹ mouet⁹
Corp⁹ aut̄ ⁊ loco ⁊ qte variat⁹. Idē ibidē. Sydus
ex nā sua splendore possidet aīa. ℔ sublatā cōmu
tione carnis q̄ ī. tenet⁹ ī cluſa
Bernardus ī lib⁹ de medita. Tria ī me
mea tuleo p̄ deū deū ī colo. aspicio. cōcupisco. sūt
aut̄ h⁹ ea. memoria. intelligētia. et uolūtas. Idem
o aīa dei ymagie insignita. dei filitudie decorata.
dei fide desponsata. dei spū dotata. dei sanḡne re
dempta. cū agelis deputata. capax bēatitudis. hēs
dīne bonitatis. participes uocōis. q̄ ē q̄dā radi⁹
dīne bnās. Quid ḡ tibi hec cū carne. Qđ tibi cure
de rebs t̄rēis. Idē o aīa p̄ciosa. nō auro ul' ar
gēto ℔ agni dei sanḡne redempta. Cur te metipsam
vis ēde ī pdicoēz. cū xp̄c p te sui effudit p̄ciosi
sanḡnē. Idē satis te cara habuit. q̄ tā caro
p̄cio te redemit. Tot⁹ enī ille mūd⁹ ad unū aīe
p̄ciū nō ponit estimati. sō n. deꝰ aīam suā p toto
mūdo dare voluit. quia p aīa humana dedit. Sub
limis ē igit² aīe p̄cii q̄ nō n sanḡne ul' uita xp̄i
potuit redimi. Quā igit² cōmutatiōem tabis hō
p aīa tua. Sz ꝓhdolor p melilo dabis illam
De creū dei dei filij cū cēt ī sinu p⁹is. a uga
lib⁹ sedib⁹ p ea redimēda descēdit. et ea a p̄tate
dyaboli liberauit. Quā cū uidiss pcor sinib⁹
uulnerata. ira iamq̄ denotab⁹ et dēda ut morte pe
tua dāpnaret. fleuit sup ea ⁊ flē nesciebat. Et
nō solū fleuit. ℔ cernuꝰ cōcidi p̄misit et sic

ēa paulo ius sanguinis pao aīe redemit. Jdē ag
nosce hō ꝯ nobilis ē aīa tua. et ꝯ gīna fuerīt eī
whia p̄ qḇ libēandis nāe sunt xp̄i dīm ēa gīn
ē whiar. ¶ Jdē dnām anallam. et anallam do
minā magna abulio ē Jdē nobilem hospitē
habes caro nobilem valde. diligēt attende quid
hospes hī tibi p̄stat largiat. Jpe n. ē q̄ ꝺedit
oculis tuis visū. auribꝫ auditū. pedibꝫ gressum
et membris singulis & sēsibꝫ vsū suū. Demꝫ
discessus eī ꝓbat q̄d eī p̄sta q̄ḇat. primus
.n. aīa discedēte. lingua silet oculi nō vidēt. nec
aures audiēt q̄dꝯ. & sic de singulis. Da igit
honorē hospitī tuo q̄ tibi dī dedit & posuit
in corde. ¶ Jdē in omēe .v. de admissu dīm aīa ma
gis ē vbi amat ꝯ vbi aīat. Jdē. Cup cognosce
aīam tuā videris. q̄ras th. a de solitudie

Hieronimus lib. de aīa. aīa ē actus corpis
organici phīce. potēcia vita habētis. Jdē sepa
ē hꝰ ab hō cāꝯ p̄ncū a corrumpibli ¶ Idē in eode
aīa p̄stabilis ē sēa et vniuersb. ¶ Jdē aīa ē tāꝯ
tabula rasa in q̄ nichil ē depictū. apta nata de
pingi ¶ Jdē in libro de morte arcliꝰ. q̄ vōc lib de
pomo. hō nō p̄t ꝯsphendē causas nobiles in p̄ gradus
aīe qn̄ fuit p̄gata ab inuidiens suis. & p̄sta et
sanctificata

Seneca in lib. de nālibꝫ q̄stionibꝫ. aīa ē spūs
intellectualis ad bītudinē in se. et in corpe ordinat
Auicenna in logyca sua. p̄sūo aīe rōnis
in duobꝫ gliscit. s. in mūdiaā. et in ornatu.
Mundiaā aīe ē vt expiet a sordidis moribꝫ &
sanctificet a cpibꝫ phantasticis. Ornat⁹ vo aīe rōnis
ē vt depingat in ea certitudo veritatis. ita vt
inclemt in ea vitates diuine ¶ Jdē ibidē aīa est
sicut speculū. nō depingit in ea forme omiū esse.
in. cū fuit mūdata et terſa. a sordidis moribꝫ &
sanctificata a cpibꝫ phantasticis. Ornat⁹ vo aīe rōnis
ē vt depingat in ea certitudo veritatis. ita vt
inclemt in ea vitates diuine ¶ Jdē ibidē aīa est
sicut speculū. nō depingit in ea forme omiū esse.
in. cū fuit mūdata et terſa. a sordidis moribꝫ &

Damascenus in libro de aīa q̄as ix. de
scientia bona

Merarius timogenius. aīe post dissolutionē corpis cogit ēdere penis. q̄ in hac vita
nō fecerit ꝺē verbis

Sybilla cyburtina. aīe cū carne ad
uenit q̄s iudicat ipe. Et tota dīna reges gloriē
in vnū

Tullius. sīm ē fugienda mors quia immōi
tas cōsequit Jdē tullius loquēs de illo q̄ redit vi
uit. Ex hac in q̄ vita discedit tāꝯ ex hospicio
nō tāꝯ ex domo. Plura q̄ dē cup de affectibus
aīe bonis & malis

De anulo sponsali. Ysidorus de of
ficiis q̄as nisi. a de cōiugatis.

De antyxpō Gregorius in xiii.
lib. mōz cup iob. Sciat in p̄dicatōe sua xp̄c
elegit pauperes. ydiotas & simplices. Sic ille dāp
nat⁹ hō antyxp̄c. astutos & duplices ac hui⁹ mū
di scām hītes claros ē ¶ Jdē ibidē. Dāpna
t⁹ ille hō tāta īmēsitate nīquis erit vt omīa
peccamīa pecca crūcentat ¶ Jdē cup illud iob
xlii. Faciē ei⁹ p̄cedet egestas &c. Prius ꝯ dāp
nat⁹ ille hō appareat. a scā ecīa miraclōrū
diuine lucē hēt ꝓhecie abscondent

Ysidorus in p⁹. lib⁹ ethi. Antecꝯ antyxps
appareat. virtutes & signa cessabūt ab ecīa.
vt eā abiectiorē iuēies. audacius et acius
plectat

Cyprianus. in ep̄lis. Exaltatio & ista
tio. & arrogās ac superba iactātia. nō de xp̄o
magnifico. sz de aūtichristo cpō nascit & nutrit

Cyrillus li. d. medi. xviii⁰. odio
habebit iuuē &c. Qui pauca ceāt xp̄iani
tūc erāt eis cor vnū et aīa vna in dño. Sz
nūc. s. tpe antyxp̄i tātū erit odiū. q̄a vix ter in
duobꝫ hoībꝫ sincera iuēies caritatē

Glosa beda. ad tessalo. ij. Nisi ueniat antyxp̄c in babilone de tribu dan. Juxta q̄d ia
cob ait. fiat dan coluber in viā. Et cū ve
nit cōcidat se. dices iudeis. Ego cū xp̄o
vobis missꝰ ¶ Jdē glosa p⁹. ad tessalo. p⁹.
li. d. donec de medio fiat. Cōpleta ecclesi
one ad. dñm in̄m. et cōpleta romane ec
clesie obedientia. tūc aderit discessio ab
vtroqꝫ in̄io. q̄ impleta. aderit ille filius
io est antyxp̄c. Glosa ibidē. Sili. impleto
tpe mie & plenitudo gēāū introierit ad fidē ec
clesie. tūc reuelabit discessio a fide. qui in tri
gesset cās. et habitabit in templo. tūc ve
niet antyxp̄c

De apparicionibꝫ que fiūt in
corpno. Gregorius in dialogo. Sa
tan in illusiones atqꝫ reuelacōes. ipās visionū
voces aut ymagines. q̄da in nō capōe dis
mittit. vt cauāt qd a bono spū p̄cipiant. vl ab quod
illudāt ¶ Jdē in registro. Est in illusi
one nocua valde necia discretio. q̄ subtili pēsari
debeat ex q̄ re mēs stupere dormiens. ab
spū an. ex epula. aliqn ex nē infirmitate. vl
timitate. aliqn vo ex p̄cedēn cogitatōe cō
tingit. Et q̄dē cū ex nē infirmitate vl ti
mitate venit oīo illusio. his nō ē timēda
q̄ hāc animꝫ p̄turbe magis dilectiōꝫ
vl dilectiōꝫ ē magis q̄ timore. Cū vo vlt

modū appetit gule ī cumedis rapit alimēta
atq; idarco ymoz ī ceptacula gnāt hz nide
q̄lēp ī atū aliq; nō cū vlēp ad phibicōez pa
piēdi cā misterū vl' missaz collēpna celebrā
di cū coztallis aut dies festꝰ exigit aut ex
liberi mistez̄ū p eo qđ sacdos alꝰ illo in
loco deest ipa necitas ꝯpellit Nā si alīūt alꝰ
q̄ missāū dīnū īplē valeāt arbitroz q̄ ꝯhē
te debet a celebrōe mistū illiusꝰ ex ēpula p re
uēcia sacīnēti Si cū dozmiētis mētē cur pi
ymagie nō cōcullerit et necitas aderit cū
ponit celebrare Si vo ex p̄cedēti cogitacōe il
lucta et ēpi vigilantis aīo dozmientis oriē
illusio patz sibi cinus ī atus videre n de qua
radice p̄cesserit illa mētis et corpis īq̄natio
polluciois q̄ l mēs hꝰ qđ cogitauit sciēs postea
p tulit nesciēs Sz et pensandū ē vez ipa co
gitacio suggestione dēlēacōe vl' qđ maiꝰ est
pcī cōsensu cōgerit

Augustinus m x cōfessi adhuc viuit
ī memoia metabū vez ymagies In cōpmis
aute nō solū vsꝰ ad delectacōem Sz ē vsꝰ ad
cōsēsū factūq; sibimet appaz ¶ Idē ī libro
de cōflictu vicioz et virtutū Diabolꝰ ī cōp
mis fi ēsse vā pmittat vt vl' sic q̄q; ad falsi
tate p̄bat Dormientes ē aīs hoīa sepius
exercat vt vigilaz ēpe cōpno deprimat aut
cogitacōes illecebꝝ metabꝰ ī licitaī ī ducat

Isidorus de sū bono lbo z° ca° vi° Qui
millis aut ī aris cōsci sūt delictis ffes aut
nūq̄d aut rarꝰ ī oribꝰ sanguāt noctūis Iz
placato vl' placato cōpno dormiētes ē q̄lcūq;
tes Inedū ē p cpoz ē q̄da archana videnī
et multa mistica cōuert Qui vo corda sua
q̄uoꝝbꝰ vicis polluerūt ffes q̄lcūq; sue pa
no ēsse illuli species īmundas aspiciūt et
ī ē ¶ Idē ī eodē vbi sup̄ ffs ē pcīm qđ no
lētes ymaginibꝰ noctūis illudim Sz tm
ē pcīm si aliq̄s illudat cogitacōes effugiꝰ
p̄uenimus ‖ B ‖

De appellacōibꝰ bernardus ī
lbo de q̄lideacōe ad eugeniū papā Inq̄
ē oīs appellacio ad q̄a facieda multi
cie copia nō q̄llit ffs n vt ḡnes hz ne
ḡneris licz appellāe Idē q̄ nō ḡnat appel
lat liquet q̄ aut ḡnāe ītedit aut cpūs vdi
mb sūt ‖ A ‖

Gallianus ī lbo de īstitue mō chori
pfec mētis īdecū nō ē n ad puri ex
cursū vicū mfestacio aī p fallaces ymā
gines hꝰ moī illusio opat Ex negligēa
n cpis p̄cedētis sepe cōtingit et ē manifesta cō
moꝝbi lacteus īmūdicius ī corde

De appetitu naturali Gregoꝰ
ī xxim moz Alia sūt delectacōe esse non
pt et ē q̄ras if de delectacōe ¶ Idē ī moz Cup
dꝰ iobi Inuolute et semite gressꝰ sūt eoz
et ē Reprbi ī ea q̄dē deliberādo nālē volūt
et appetūt Sz ad cōsiecta sp mala ī plicant
bona q̄dē aipiūt a nā Iz a malis nūq̄ ī cedūt
nullēte malicia

Augustinus lbo sedo de libo ar bitꝰ Sicut
metabꝰ nris ipressa ē noīa bōitatis Ita et sapiēcie
noticie nāli halemꝰ ipressā ¶ Idē Cup genesim
Nāle ē nobis bn velle Sz ale aīūt velle nō natē ē Iz
pūse volūtatis ¶ Idē xxi de ci dei Sicut nemo ē q̄
gaudē nolit Ita nemo ē q̄ pacē habē nolit Ipā
n pacis ītecōe gerūt et bella vīt q̄stat pacē ee
bellio p tablem finem ¶ Idē ibidē Gaudū bonū est
pax et ē ipa de pace et cōcoꝝdia ¶ Idem ī lbo cohoꝝ
dīno ingerēt spes illoꝝ vidende cū vehemēt estuo pul
chritudis cātū ad illa toꝝ amoz volūtas q̄z cōuer
tit ¶ Idē ī lbo de agone xpiano Ois cāta velut no
bis deo suo clbita ē vn sepūs ē Deū time et mada
ta eiꝰ hoc ē ois hō ¶ Idē de ci dei locꝰ scripturā cui
quo pl's regi nō pt ecā si teneat et admittat de
cet tm ītemerarie appetit

Ambrosius lbo p° de offi Oibꝰ hoībꝰ mē sedm
naturā vere viuere gaudē Natura n nos ad studiū
cognicois artificie et ipediēdi cupiditate ī hibuit
Idē ī lbo de offi Od ca ipsum nate sp diligere se diligē
Quid ca sedm naturā sp diligē cōuenit nate

Ieronimus ī epla ad matrē et filiā ī gal
lias cōmorantes libidinosa mens ad deū honestis
placet et ipa qđ nō licz dulcꝰ suspicat Ex phibi
cōe n vbi cedas dei debat deliderū mali elicit
Quo aucto fit longe dulcꝰ qđ vehemēt phibet
Odn cōcupiscat dulcꝰ fit dū vetat vīm vbꝰ fuit
m ī vetitū

Pisoīnus sup̄ iohem xvi Ad michil ma
gnidū ē genꝰ hūanū sicut ad dilectū suū Ideo
valde appetitū ē gle genꝰ hūanū Idē sup iohēz xvi
vbiq; xp̄c memīnit vite q̄ vnice sup oīa ē desi
derabile et delectabilꝰ oībꝰ

Hyonisius qđ eo cle de di no Oīa testamen
ta ipam delideratē vt principiū vt cōtinēcia et vt
finem

Bernardus ī sūoe appetꝰ m ¶ finem
corde pcipit Iz clbē te ē q̄ n sponte celleris nil no
cebit pla q̄as ītra de delideriō

Boecius de q̄sol' lbo iii° Est n metabꝰ hoīm
veri bonīq; naturali ītra cupiditas Sz ad ea
q̄q; deuius error abducit ¶ Idē in eodē liquet

igitur ꝓ uicinitate status oim bonoꝝ congregatoe ꝓtra
quem ut dicunt mortales oiis duplo tramite adi
pisci conant ut ethy. Delectatio ualis est nobis.

Aristotiles in pmio metha. Omes hoies
naturaliꝫ scie desiderant. Idem in tio topicoꝝ Oia
quide bonu appetut. Idem i pmio ethicoꝝ Omis
cognitio ꝫ phetis bonu aliqd exoptat. Idem i vi
topicoꝝ Omes hoies honore appetunt. Idem i
tio topicoꝝ phagis est eligendu qd ꝑ pmiqus ꝫ finu
et oio qd ad finē vite appetibile. Idem i x. ethicoꝝ
Naturaliꝫ ab oibz mgne reques et libertas

Cicero ad lucill' in epla lxv. Omes hoies nā
tendut ad gaudiu ꝫ vite stabile magnuq; colept
ignorant ē qras nstra te gaudio bono. Idem ad
eisdem i epla xvi. ethagm ai est magna contemp
ne et mediocri malle ꝙ nimia flecte est cui ut
i timensiu cadat cupiditas que nale modu trasilit.
Idem i epla lxv. Duo ueiet finis i metem oia
fine fie cupientibz. Idem eidem i epla xxvi. Ci
vis scie qd ꝓfuit utile nale an cum honeste cupi-
consilia si non potis alicubi consilie nā si longe
ꝓgsd semp aliqd amplius relatu hmdu. Id nale scato
nō ce. Idem i epla lxxii. Vidim aliqd tamen ē que
ras nstra te audiaca. Item ibi de cupidi. Idem i
epla lxxpin. Naturale est mali sui fine gaudē

Horatius sup ō cui rom addid' dilectā. Lex iu
lis et lētulis iuniat ut diu diligaq; toto corde. tota
iuuate tota dia z ut maneam eiq; i eius et ꝓximi
dilectē custodiam. Item horatius sup ō ad to. vi
video alia legem. Cui sed nā carnalis ut ardē
tius delicet phibeā. ꝓbus non meditatis iacet
qi sopitus

Lactantius in lib' de sapia. Natura hoīs deus
hanc ee uoluit ut duaz rez cupidus eet. l. sapie
et religionis. Sz ia hoies stulti. qui aut religionē
suscipiut. obmissa sapia. aut sapie soli studet.
obmissa religōe. ei tamē altin fine altō ee non poss
dis siue ꝓpaco qualiz lectz. eternū nescio quo pacto
magis iuuat hoies gl'a lata ꝙ magna

Gaius cellius Natale est omes hoies lib
tatem diligere

Gaius in pma rethorica qdam iuuata tuis no
bis miserut pietate. religioz. iuitate. Idem i tio lib
de amicicia etiulto magis ꝙ nam est excel situdo
et magnitudo animi. cotas. iustitia. libalitas ꝙ
diuicie. ꝙ uoluptas

Ouidius sine tymbo. Oe luz igit est. ꝙ luce
stirps uirget

De apibus Ambrosius i exa

Apis ivre celi nasaꝫ concubitu uelut mel
la compoit. Recte ḡ compauntur apibus sacer
dotes qz sicut apes castitate corpis ꝓferut. cibū
ute celestis exhibent. aculeū legis exerent. puri
cui sz ad animaōz. suaues ad refectioz seuei ad
ultionē. Apibus igr plane compandi sz sacerdo
tes qui uelut alueario quodam gre matris ecc
continent.

Ambrosius i examon

Apes
comez soboles hūt. una iussit manusioz. ymo
patrie clauditz limine. omibus coīb est labor. coīb
cibus. coīb opacio. coīb usus et fructus. coīb uo
latus. Coīe qz est oibus gnacio. Integritas qz
corpis signalis oibus est coīs. Sz et partus
earundem oibz est coīs. qui nec ullo conatibus
comisten. nec libidine resoluit. neqz partus
dolaribus quatit. et tu cibito maximi filioz
examen emittit. Flam ci alie alues vie i alio
uno singulos edant fetus. apes gemios edant
et duplici ceris fecunditate ꝓcreant. Apes
ecia regem sibi ordinant. ipe sibi ꝓlos creant.
et licet pcte sint sub lege tamen ꝙ libe. Apes
regem sibi subtituit. Flaturali affectu diligit
suma ꝓtectione defendit. et ꝓ eo hoīe puritate pue
pulchritu. Regi ecia suo tantam debo coīs reuē
cia obtulant ut alle de oibus audeant exire
nisi in aliquos ꝓdire pallus sibi rex ecia ꝓ
fuit egressus. z uolatus sibi uendicauit ꝓ
patu. Eligit aut apes sibi in regem magnū
dine corpis et specie magis insigne. et qd in
rege ꝓcipuū est. manslictudine clamore. Flam
et si ire apis accidat ipo tū uo utile ad vindica
tu. Flaturaliter apes alle leniores ꝙ ad pugen
dū. que maxima ira eas pociū ꝓcellate. Sz
et apes alle q nō obtemperauint legib regis ecia
ꝓpria condicōe se iuuem mletat. ita ut aculei
sui vlnc moriant. Item i examine apū nulla
est otiosa. Quedā nutrit se dant alimentū ce
reo. Quedā iugulant uitulū quendo alie sol
licitum castras exhibet custodia. alie fucibus ce
ploratis ymbres et speculant nubiū occursum
Alie de floribz cera sugunt. alie rorem i tulū
floribus colligūt et sugūt. alie cellulas nūc
rotundas. nūc quadras. mura cōcretōe et equa
litate componūt. et tamē i tot opa diuer
sa. nulla alienis insidiaz laboribus. nulla rap
tu uel rapina uictū queit. sed ꝓprio uolatu et
labore sup hbas et flores que sibi congrua sz
recolligūt. Habent tamen apes spicula sua
et unc mella fundūt uenena si ab aliquo fue
rint lacessite. nutam qz sua ponit ardore uindicte
ꝓ commodoz suoz defensione. Apis itaqz cui sit

infirma robore ualida tamē est vigore sapie
et unus amore cuius fructus omnibus iucundus est
et gratus qui dulcedinis sue suauitate fauces ob
dulcat et uulnibz ac uiscoibz ulceribus medicami-
tis mundit Huculbz ambrosius i ceanicon

Vsydorus m libro ethymolo

Apes dē sūt eo q pedibus mutuē se al
ligent uel pro eo qđ sine pedibz et alis formā
uel genitū· quos tū postmodū acquisit Hec
collectes sūt genandi melius officio Alligatas
et sibi ꝑpas molūt sedes· non sibi uendicantes
alienas Domicilia sua in quarta ꝑte compo
nūt et ex uarijs floribz nuro artificio conditz
fauos Celtis q̄ cellas et munia ꝑle castra regit
Exercitū et regem habē· z plia mouent flumē
et omnem fetorem· naturaliē fugiūt Tumultu
quoz tienē et exulpan· ¶ Idem ibidē Apes pliz
sūt exptē de bouū cadauerib; nasa· flam p hys ce-
randis· uimoz ocioz carnes uerbantur· Vt
ex putrefacto crore uermes gignūt· qui post-
modū apes efficiūt· ꝑpue cū apes uocitant de Bo-
bus arte sicut sepa bones ex equis ut dr ysi·

Aristoteles m ix libro de aia

libus dicit q operationes apū sūt duplices
te nā ſtam flores adducūt alie mellificant
alie alueria componūt et si mutuus alueariū
faciūt ampli illos relinquūt Et primo incipiūt
facē domos in quibus habitant reges earū De
inde domos alias in quibz hibant apes aluearia
custodientes Et qui mellificāt et cerā ex flori
bus compactāt· Primo accipiūt ipām cū pedi
bus anteoribus deinde mutant ipām ad pedes
medios demū ad coxas pedū posterioz et sic
omnibz redūt ad alueariū suū ¶ Item qui rex
apū nec uolare nec ferūt ul portant ꝑmā a
lie apes Et si fuit rex apū ibiuus mares erūt
ex una ꝑte· et fere ex alia Si fuit mortuus
mares erūt in domibus suis cū fetus· femina
ueo rotis est dupla ad alias Apes autē
apū sūt duoz modoz Unus enī e niger et alius
est rubens et hic melioz est· ¶ Idē ibidē Apis
autē bona est pua rotūda in se densa consistēs
mediocrē mollicie· Deinde cerā apes que pas
cuntur floribus ortulanis· ab illis que pascūt
floribus et arboribz montanis· Item sunt
minores et fortiores cetis· + plus patientes labo
ris ¶ Item reges earū non apparēt extra al
uearia idū· nisi cū magno stipatu aliaz apū
Et ipse rex siue rex apū in medio earū est
Et si quis fugiūt apes a rege suo et uenūt ad
aliū regem possidentē plures apes Si rex que

x dimiserant eas ... insequatur eas

eas occidit eis ¶ Idem ibidem si aquis aliqua no
riatur i alueario· alie apes ꝓhibent eam exire
hoc ai mundi est plus q alia animalia· unde ocio
fetidus magnē grauat eas· sibi et omnis fumus
¶ Idem ibidem congaudet mane apibz in hyeme loco
calidus· et in estate frigidus Et qui uelit uenenis
fortis nec libito custodes aluearis coopuit oriticis
aluearis ne uenenus subintret Et si fuit fumus
ꝑ quē apes potabūt ex eo et eas occidit ¶ Idē ibidem Ape
apes eicunt ociosas nec sinūt eas secū
aliquatenus cōmorari· Item qui uolant apes et
quamodocū lapillū nec pedes portāt ne ꝑ sui le
uitate aeris uacuo uadio circumferant ¶ Item ibidē
Si homo admiscuit apibus multū de melle fedum
non multū postmodū operantur Et si modicū
admiscuit segnescunt ad amplius operandū Et ꝓpter
hoc debz custos apū admiscē de melle sedz multū
uel pauxillū apū· Huculbz auctoribz

Quintilianus

Quid apibus nā uecti
prestantius· Sūt enī parce salubres· fideles· et ma
les· et discrete·

De apostolis Augustinus ad

Voluerunt Ex ipsissimis Ex altissimis
et paucissimis· illuminari nobilissimi
simi· ꝑclarissima margarita cultissima eloq̄a ꝑ
fabiles ꝓcaces auctoz fecundoz atq; doctoz· sibi
ganti apli xpō· et ad uia ꝑfectis et salutis pdi
cando conuerti sūt Quod exiguū p mundū dilata
tū ꝑ hos mirabili facilitate conuertit Innume
rosos augens ꝑfectionibz ecclesiis et ꝑ assi
duū angustias usq; in extrema terre dilatatis
¶ Idem ad eisdem· Apis redit deus ꝓpriā supe
naturam ut eam curarent Sup demones ut eos
euertēt Sup elementa ut ea mutaret Super
Aias ut eas a pcis solueret Sup mortē ut ipam
contemptibile Sup angelos ut corpo dñi glorificatū
¶ Idem sup ihēz cyragm pauli res ē si posit apliz
oracula p apliz testificē ¶ Idem i libo de ciui
te dei Inerudītos libalius discipulis et omnib; q̄m
ad pfectū Attinet disciplinas doctrinas· Ydiotas impo
tentes· non ꝓpitos gratuitos· non armatos dyabolo
non inflatos rethoricis ꝓfessores cū rebus fidei
paucissimos· ad mare mundi huius mittit tres ar
tifices ex omni gne gentiū tam multos z mirabiles pis
ces· et tanto mirabiliores· q̄to maiores· z ꝑpos eas
ꝑhos p apliz cepit deus ¶ Idem ad nicetiū de ꝓpi
+ lucā Paulus cū pius uocare· saulus· ipe nomine
elegit ut se ostēdat pium tantū minimū apliz q̄ mi
sericordia ꝑ tantum ꝑfectionis susceptū et ꝑ pena coronatū
est gratiā et ideo inito ꝑ ipius gre defensione tem
pore clamat et dicit ¶ Idem i ep̄a pauli ad Tim

uris consilium nā et audiōia hodie habz pau
lū dicentem una xpianoz non iugiozē Decto
mgo paulū dictante una pagas non uias

Quiescimus super hoc Erus
odio & iniuria ūtus xpi · z fortitudo apl̄oz
a gentibus habebant odio ut nudi · A uicinis
lapidabant quasi legis uiuma / A cesare au
gebant ut sēdiciosi Cont̄ pnapes et duces
populos multos pliabā ydeota plebs apl̄oz
simplices bidentes piscatores Inhumi multa u
deoz romanū ē cepunt et pu bonus iarmes
apl̄os non potuerunt superare Sz pocius eoz
tranio xpi apli totū quasi mundū uelocit supa
uit ¶ Ide . crusostomus sup matheū super
illud Et . . . factū est dū consumallz eius ē
Ideo pdicā . tubus aplis amplius laborabat
xpus ihs erat eni eos qi sol radios suos · qua
si rosa flos humanitatis odores et quasi ignis su
as scintillas dispsit Ut sicut sol u radius suus
apparet sicut rosa u suus odoribz sentiz Sicut
ignis u suus scintillis aspiciz Sicut i illoz uir
tutibus xpi potentia cognoscitz Quis enī u
deus discipulos bñ instructos non collaudat
sciencia magrī · Aut opa coz magna consi
derans non admiret potentia auctoris · Erat
bat enī mirabilia xpus faciebat et disci eiꝰ
et mt mirabilia operationes maioz ituri fiunt
crediderat ¶ Idem u libro de laudibz sci pauli
Tanq̄ penatus angelis totū discurro p̄aulus p
orbem · et uelud macroreus labores t
cuncta pelagus freta despexit

Ambrosius in sermo · Quia rul
tuosus hominibus et ablis eloquij uenus
tate celoz pollicentibz nemo credet ideo deus
deus agnis et alys fatibus suis pfatem mi
rabilia faciendo ¶ Idem supra ba immaculata ·
xpi cū accipitur flagellis cū intrudent carceri
bus · exultabat ubius eo q illis auribus ecce
conticiuas sustinet Non enī illis cāt de primo
te prelatōe · que z multos quosdz exagitare con
sueuit · sed ille se pre ceteris pfectū putauit qui
ni sermone · Petro sicut bono dispensatori cla
uem regni celestis deus dedit · Paulo tñ pdo
neo doctori magisterii ecclesie instructionis
cupiat ad quietē ut quoz corda paulus pate
fecit doctrina illoz · eoz animabus petrus adaptat

regna celoz ¶ Idem ibidē Ambo igz claues a
domino perceperūt iste siccie · sed ille potestate
Diuitias imortalitatis ille dispensat · iste la
gi ¶ Idem u eodem Utrū inter petz z paulū
quis cui ppona · metū est puto autē illos eq̄
les et mitis qui equales sūt passione et fidei cos
fidei deuotione uirisse q̄s sil uideamus ad mar
tiriū glām puenisse Non et sū tū tritū ee pu
temus q̄ uno die uno u loco unus tyrānus
tollauit uitaz · una quippe die passi sūt ut ad
xpm pie puenient · uno u loco ne alter romā
decet · Sub uno psecutore ut equalis crudelitas
utriusq̄ constringer · Dies gr̄a p mitt · locus
p gla psecutor tertius ē p iuuate ¶ Idem u
urbe autē roma que caput et principatū ob
tinet nationū Ambo pie martiriū p tule
runt · ut sūt ubi caput erat superstitionis · illic
eaī cap̄ queratur sanctus Idem ibidem
Sunt certe eaī mirabilia q̄ fecerūt illic enī
magnū symonē magū suis orōibz de
uictis uanū ruina precipitij p̄strauerūt ut
qui paulo adhuc uolare temptauerat subito iam
ambulare non posset et qui pedibus alienis sāt
uit eaī plantis amittet ¶ Ite i ser · Ma
nem pet · fidem dixerim petri p quā celos
aperit · penetrauit infima terrenis · maia cal
cauit intrepidus Tanta enī apl̄ice fidei
uirtus est ut illi quicq̄ parcat elementa · ho
est q̄ non illi claudunt angelice ianue
· uō porte ualeant tartari · Non aquarū
fluenta delitant ¶ De ipa aut clauis qua
ritem dicas uideamus q̄ admodū condat
· q̄ admodū soluatur sit · arbitror illa duo
rū artificū opacoē conflata · duoꝝ n apl̄oz
symbulo fides sūt concepta est qui q̄d
duoꝝ uelut artifices pmi i unū cōcurre
tes clauē illam suo consilio conflauerūt
Clauē enī q̄dam ipm dixerī symbulū
apl̄oz p qd̄ relegit dyabli porte ut lux
aduenīat Idem u ser In oēz terrā mi
rabilis pes utus est et u finies orbis ter
re epla pauli iba petrauit ¶ De De pau
cerunt eī ea psecutor gladio peussisse dr
fluxisse lactis unda magis q̄ sanguis ·
Quē enī pauli epla nō nutrit dulcior lac
te candidior est · que tñ ubibus cunctis p
plos nutrit ad salutē ¶ De baptus ipe
ni padisi ubi ppriis ia non seruabat cor
pis et audies uerba dei ad corpis infir
mitates testende erubescebat Imo sacris
qd i padyso audiuit et audiuit clamabat dicēs

quid adhuc ueluti uncertes de hoc mundo tereremus
tis ne tetrigitis neq; attrectauitis neq; gustauitis
que sūt omnia ad corruptelā

Iouinus contra iouinianū lib⁹ 2 ate
Jo. Aug dicas sup petrū fuisse cum luctet
idipsum in alio loco sup omnes aplos fuat & get
claues regni celor accipiat et ex equo sup eos
forau⁹ eate solide tamen ppter unus eligit ut
capite constituto schismatis occasio tolle. Sed
nec non ihēs qui ego electus est. Quū etate de
latū est petrus et senior erat fle adhuc ado-
lescentus ppetioris etatis hoibus ptulit Et
q; magis bonus et pacabilis occasione magis
debuerat discipulis aufire Dixerat ei eis pacē
meā do uobis pacē relinquo uobis Et iterū
Qui uoluit inter uos maior fiet sit omnū mi
nister Et ne inuidiam aduersantē que dilexerat p
ceteris causā uel occasionē prebe inde. Nūquid
hoc si pre ceteris dilectū ceteris omnibus anteferet
ut aut suam⁹ iobes et fuisse putū mai-
estatiue docet ecclastice hystorie qđ usq; ad
trayanū imperū vixerit et post passionem
domini xxvim anno dormierit Qđ et nos
libro de uiris illustribus breuit pstrinxim⁹ gestis
Refert autē et tullianus qđ a nerone i fri-
uentis olei tolli⁹ nullus puior et vege-
tior exciderit qm intrauit Idem i epla ad
pamachiū et oceanū An putatis Que
ras ultra de iudicio dei extremo

Damascenus libro tertio capō 33 In uinulsam fidem cui
gelii pdicatum est non baculis et bellis
non armis & exercitibus adiuuans de-
uicens Sed pauca nudi pauper et illi
terati pscripta uerbum mortificatum crucis
fixū et mortuū in carne deū ee pdican
tes sapientibus pualuerūt Sequebatur
autē eos omnipotens crucifixi uirtus Quos
cū quidam tribulissima uiuatur et omnīp
uita uoces & odibil eligit

Ilarius de sto uictore Innume-
rabilia in his que dimittis fieri put
fidem nobis fecit et dubitare no limit
Vtinā cū attestatione et pfessione fidei
confessione Signis pro argumentis pdi
gijs p experimentis Vtinā attenderēt nu
mei aduertent pagani cū quita conflictē
scripturarū p hec pte ad dīnū iudiciū po
terimus accedē & aduocare filiū cum
omni confidentia poterim⁹ dicē dō mō
Dñe si eld error aliqs in fide mea nullp alienus ipo fe
cepi sum⁹ & flam istam fidem tuimur pe nobis
tor et tantus signis et pdigijs confirmasti que
non nisi p te fieri potuissent

Leo papa in quad sermonibus sti qui unc
luas fonte xpūs pfudit aplos ut qui post
modicū omnem mundi ornatū ita sōlis radij ac
tonde lampades nitatis illuminent et melbati no
uo uino repleant et irrigent sedā diuina cordi om
populor

Ranugus sup epiam ad eor Sicut qđ
dux romanor terrenus nolē legatus ruinam pacis
pocius uelle possidentibus auf mutare qđ am
rū possidē Ita sti apli magis magis relinq
rabāt possessores diuinar p fidē et doctrinam
possidē qđ alieno pretiū habē Idē Ita hoc igit sti apli
sti aplē quasi nichil habuerunt sed i capite suo
xpo omnia possidebāt Idem Ex hoc igit sti apli
quasi nichil q quis nō appetit neq; queit plus
habē qđ ad usū necessariū habz oīa possidz Fleuno ei
plus hz qđ ille q nullo indiget

Beatus in sca apocalipsim luc mira et magnā
diuina fuerunt que dūs nr in terris hoc tantū
uult sup omnia alia opa magis emitur qđ in pau
cis et simplicibz suis discipulis totū mundū
et omnez altitudinē sapie subiugauit

Hymo et remigius sup illud ad he
b. hij omnis testimonio fidei pbati fuerūt
hij fuerūt filij dei lux mundi sal tre stelle fir
mamenti firem hoies angeli celestes vim
lapides et splendide margarite

De patre nato uit et de flamine sto articulos
pertractat andreas bartholomeus Concepti ma
ria iacobus passi qz ihēs Inferni thomas pbi
lippus ponit in altū ferit qui in cruce uolūtate sua mat
theus Iudicis alphes redditi vita qz matheus

Item nota qđ paulus scm beatū ambrosiū ve
hemēter quietus ut qualis fuit i vrbe remanere
ex nomine Sed in glosa ro qđ dr modicus & tu
comunis ecclesiastes murabil Sedm uo remigiū
nuncupat os tube

Cubra a diminutio fimo fieri
surge nudas

Paulus aplus dr quietus p pacifz
modicus p humiliatem
murabilis p cōuersationē
Os tube p pdicationem

Gregorius sup ezechielem Sicut qui a fide recedit apos
tata est Ita qui ad pfidiā opus qđ celestiat
redit ab omnipotente deo absq; illa dubitatione

Et apostatis

apostatam iudicat. certa si fidem tenere firmiter videat.
Item ggy in moralibus. Unusquisq; rectoz suppleus
locetes ad culpam apostasie dilabi. quociens
posse hominibus detrahitur. quocies honoris sui
singularitate delectat.

Augustinus in libro de vitis apli. Sp
bonis opibz adde. sp ambula semp proficere noli
via retardare. noli retro redire noli de via cadere
noli deviare. Remanz enim qui no proficit. retro
cedit qui ad ea revolui. unde ait recessit. anima
qui apostatat.

Augustinus in libro de virginitate. Ne
pter aliud credendu. deum punire ut ministeant
mihi professionis mee multi casui. misi ut hinc ca
dentibus timoz mi augeat. quo mea superbia co
primat.

Leonimus comit Jouiniani libe ps. Nia
cui monachum se decreuerat. z post sordida tunica
z nudos pedes z cibaria panis z aq potu. ad
candidas vestes. ad medicum cute. ad mulsu. et
ad elaboratas cazmes. ad uuas apicij. z papyriam
se confert. iniam illi est p vita celo. victa vitiis
nichil proficere xpo.

Ex concilio arelatensi 2o. Hi qui stam re
ligionis professoz apostatant. z ad seculu redeunt. z pg.
modu penie remedia no recipiut. sine prima coioz
penitus no accipiat. quos z nubes ad dicatus offiam
non admitti. z quicuq; ille sit post primaz hitu sacre
non psiliat accipe. qd si psumpserit. ab eccia alienus
habeat. dist. l. calo ult.

Apostatam nostrum
retro abeunte ut xpbi ait qoe blt. flo obstuctis

Beatus ps. lio de consolatoe plnte. Qui pa
ria via eius desit offendere. letos no hz exitus

Canadius de vij abusionibz. psumu. tu pis
sing saltus de qualso in abissu. de paumento i stipu
lum. de solio in clocil. de celo i sentu. de claustro
in sedu. de pdoso in infimu. Idem i epla. p si
cui videz mez quas pucz beatus. simpr. cumoatq
ausus fuit contra voluntate fim. magni impiu. re
gulare decretu. sinu deserere notu. z locu. ut mirctur
z talis ab xo statuta surripiu sit. qd sapie salois
illusum sit. p samsonis fortu obdurati sit. qd p
theoplausiu dolo captu expulit de pria. prodit odd
mez si tenellos surripuit adolescentiulo. in loco hoz
rdis z uaste solitudinis. huc accedat. qd ne sicud
babilonios senes spes decepit istiu. nec sicut gre
si pecunie amor nec honoris ambitio sicut julia
ui apostatam. Sed fefellit illu stilas sedutt
religio pdidit auctoritas senoz

De appropinquatione nra
mti ad deu z de ad nos.

Gregorius in xbiy libro moz sup id
iob xxbu. Nuq clamoze eius audiet deus ei
benit sup illu. Clamoze eius augustine tpe.
deus non audit. qu tiq; mullitudis tpe in peccat
nis suis clamare dnm no audiut. hinc et ei
pphe ait. Quecite dnm du inueni pt. z ei. ap
eu no vide. dns z ppe est. Tuc videbt. z ppe ei
est. flete du adhuc in iudicio appnte. z tu si nu
queiti. hic inue. Sed muto modo ei in iudicio
appnte. z vide pt. z tame inueni no pt. Immoda
te ge dnm du ppe est qnte dnm du inueni pt.

Idem ibide libe xxb sup illu iob xxxiiij. Deuli dnu
sup vias hoim. z gressus eoz considerat. Gressus
hoim vocat vel singulas opationes q̄bus unusq;
et alternantes motus mtime cogitationis q̄bus
quasi quibusdam passibz ad longe a deo recedit
vel pie dno appropiquam. Qd deu ei in qt tot.
gressibus mens accedit quot bonis opibz ut vult
cogitationibus p̄ficit. z rursu tot gressibus a
deo longe fit quot malis cogitationibus detrahit

Augustinus in libro de civ. dei. Sicut
deo qto similioz tanto fit quisq; propinquioz. Sic
nulla est a deo alia longinquitas q̄ eius dissimi
tudo. Idem incorruptibili z eterno z incommutabili
bono. tanto e ama dissimilioz. quanto vere spaliu
immutabilius q̄ cupidioz. Idem iter. ad deu. bo
nitas est. Amando eu accedis. negligendo rece
dis. Idem libo de tri. calo ppio. In rebus spualibus

sexo

quecras mo de bono

Ambrosius Sup bi imaculati. De usu
nomie mi considera quid sit appinquare deo.
Constitue magnum. atq; discipli. si discipulus sit
studiosus. magistru magni. ut hauseris ill preceptis
eius intendit. ita ut ad similitudine eius apis atq;
doctine proxime videa. accede. Hoc dicit solemnis
q̄ talis discipulus appinquauit magro. Sic
et tu si te probeas. imitatore xpi sicut ille q̄ aut
imitatores mei estote sicut et ego xpi. Si de
lum nestias mendaciu odias veritatem sectaris
justicia ut refugias castimoiam diligas te ap
propinquasti xpo. z p xpm appinquasti deo. xpus
enim est via qua pueni ad patrem q. si apud patre
habemus

Augustinus in libro de civ. dei. Sicut
deo qto similioz tanto fit quisq; propinquioz. Sic
nulla est a deo alia longinquitas q̄ eius dissimi
tudo. Idem incorruptibili z eterno z incommutabili
bono. tanto e ama dissimilioz. quanto vere spaliu
immutabilius q̄ cupidioz. Idem iter. ad deu. bo
nitas est. Amando eu accedis. negligendo rece
dis. Idem libo de tri. calo proxo. In rebus spualibus

Remigius Sup id pbs ppe e dns omni
bus invocantibz eu. et ppe e mgo dns omnibus
qui vere credut. iuste viuent. bn dicent. z ima
culatum cor habent.

Beatus de medita. Attendimus ad dm
duobz modis meditatoe z oroe. meditatoe quid de
sit docet. oratio ne quid desit optinet.

De aqua multica. Glosa sup
sup illud psalmi. Et adimplet me de aqs

multis id est de pplis multis bñ ī apoc. alq multe
populi multi bel assumpsit me de aqis s baptis
z ho multis id e ad multa ualentibus s ad rissioz
pcioz. ad mfusioz dnoz z ultuti et ad extinguie
du fomite pcti et ad apiada iama pdisi. Aq
cia dñi calsmata spe sti bñ id ibi Qui edit
m me. flumia de uentre eius fluent aq biue.
Aque cia dñi stie ste ut ibi aq sapie saluabis
potabit. Ap aqua praua sca appellat solz sicut
apud saloniaz. mulier q typu hereos tenz tallidis
suauibz blandis dicens Aque furtiue dulciozes
sut. In ysaia Cuponet tu mistet aqm bino.
Aqua dicī cia hystoia sacre scripture ut ibi Imple
te ydrias aqua. Aqua di z sapia ut ibi aq p
fundi. bba ep oze bibi sapi. Aqua dñi cia hec
ozt doctie ut in ysaia Cuponet tu mistent
aquam bino. Aque dñi z dissoluit lubidinis bu
de ruben dixt iacob Effusus est sicut aqua ne
ereris. Aqua dicī pplitas. ut ibi tusiuit p aqm
et ignem. Aque dñi cia tribulacoes. ut ibi sal
uū me fac deus qm in tra. aq. Aque dñi z metes
bonoz ut ibi boy dñi sup aquas Item aq dñi
angeloz choz ut ibi Extendens celū sicut pelle
qui tegis aquis superioza eius. Aque dñi cia
cruciatus mfialis mopie ut in iob apphendit
eū quasi aqua mopia Aqua dicit z mollia coz
da sicut in iob in similitudine lapidis aq durant
Aqua dicī cia infidelitas fluxa uel fragus torpe
ciū. actiuū ut in iob. ab aqis minuī tuscat ad
calozem nimiū. Aque dñi cia stitie ill med
res bnde in iob quasi ibudantes aq sic ingitu
mens. Aque dñi eciam compunctio cordis ut ī iob
Si lotus fuio qī aquis minis z fulserint uelut
aque mundissime manus mee

Regonius in vite mor sup ihū iob exbim qd
fiat ventis pondus et aquas appendit in mensu
ventus pondus fuit est conceptum hic electis de uiri
tibus ysrāl. pmissa infimitate tpis sui. Unde z subdit
Et aquas appendit in mesura Hoc iiio loco. quid
aquaz nomine. si electoz corda signāt. que p mittem
sapie auditu iam suppe uocis acceptum e De q
bus rte dicī z aquas appendit in mesa. Sti em
dei homies. z multū ualent p potentia dei et rur
sum quada mesura modica st p infimitate sua
Exemplū de helya z de paulo

Ambrosius libro primo de spū sco sup illud
ihū christi aquam ī pelui Aqua e vox celestis
oraculi Demat igr dne ihū hc aqua in alam
mam in carnem mtiz ut huius humore mtiz
qualles nias atq; mimi cordis arua uiridescat
Idem. ibidē Veniant in nos stillicidia tua dne

Idem arrogantes si no iuuent uoces hoim qs ihesus
ipsimet sciam sua laudātes pdicat

ihū ppe gratiam imortalitatis qz roxania Diluc p
uos fluius mentis mee ne ut in peccatis Diluc cal
culū ai mei ut ut possim abole maledictū ne
morsum diri serpentis interiozi pete sentiamus
si sicut ipe nuper scriptibus te ut spentes z stroppio
nes illeso possimus calcare uestigio Idem in cor
bus te bnū sti sicut dixit ihes Aqua sanguis z
spūs. bnū quide st in mysteio non bnū in natu
Aqua ygl celestis est sepulture Sanguis testis est
mortis Spūs testis est bute celestis

De arrogancia Gregorius.
In x mor. ho spūs arrogancie esse solz ut z pauca credant q ipi multa dice
rint z multa credant que ipis pauca dñi. &
eius sua d semp dice uoluit. alienā dice no pmit
Idem arrogantes ipse se dampnu pceti iudicāt
si sciam suam loqdi breuitate constringunt. Tanto
cū sentiz pos credūt doctiozes onde. epto se poterit
multiplici loquacitas ampe Idem arrogantes
ho spūs ut ab auditoribz suis ne quid forte ioz
dinatū dixerint te reprant cū se laudabilio aliq
dixisse cognoscant Idem spūs e arrogancie
q pus op dicat mutri se dice constituat. Sic apos
arrogancie esse solz. ut rte dictis ep eiusd vide
ant ne si ad hoc plata consecutat inferiozes esse
ceteis videant Item ibide arrogantes sicut ipsis
laudibz ita correptionibus inflammat. et a quoz
se ill iusto reprehendi fe despiciūt. si mox i mal
suis fomite defensionis expugnāt Idem sicut
uirtus ome uicia cotundit. Sic arrogancia
roborat cogit namq; mente. inuencste et coi
bires bale. q qd negat uigoz baleridinis hoc
repat amoz laudis Idem in pastora. Eligit pa
cientes quiz z humil magis mala pceti. q p os
tentionis uicia occulta sua bona foris tamq; pub
licari. at cone elegit arrogans bona de se uel
fla iactare ne mala ul minima pceti possit Idem
in regist de quodā mōcho Sc qdā bona q placet
in illo si ho est. in eo beluenices uicia. q balde sibi
sapies uide Idem in xpm mor habent ar
rogantes ho spūm ut plus arguic soleant qm
consolai. Plura q as infra de iactancia Item
infra de superbia Idem in mor. libo xxm sup
illud iob xxviii Fluctul loquaius e imodi Omes
arrogantes. voces q sc cate audiūt si eas sibi
dici dissimulant qm elationis uicia emendare contēp
nunt. Hec de superbia uerbigiu p cuius estimat. q
sentiz pos hiules se putant Idem in moralibz
libo xxm hoc spūs arrogantes ut plus exigi ic sp
petant qm consolai et omia que homibz euenie
cognoscunt se solis inquinatis arbitri euenisse

De arte tullius in dyalogo ad ortensium Omnis ars et cognitio multis
est obstricta difficultatibus est enim in rebus ipsis obscuritas et in iudiciis in
uris infirmitas Aristotiles in primo ethicorum Omnis ars et pluribus bonum aliquod exoptat
Pamphilus Ars animos frangit et firmas diruit urbes
Arte cadunt turres. arte leuatur onus
Et pistis liquidis dependitur arte subundis
Et pedibus siccis per mare currit homo
Rebus et in cunctis ars adiuuat officiumque
Pauper sepe suo pascitur officio
Et licet iniusta sedatur principis ira
Et gaudet locuples qui flere solebat egenus
Suat et arte suum corpus ubique reus
Et modo vadit eques qui solet ire pedes
Quod donare sibi minime valuere parentes
Hoc exercendi iam dedit officium
Cunctarum rerum prudencia dicitur usu
Usus et ars docuit quod sapit omnis homo
Et solet ars dominum. sepe iuuare suum
Maxima sors paruo contigit ingenio
Exiguo pulchram ducit solertia vitam
Hinc precor ut vigilet solertia vestra labor

Et ratione suā rem bn̄ ꝓuideat
Principiū finē q̄ suū prudenᵃ ꝓstet
Rerū fui hz crimē et omē decus
Vbi principiū finē quoz conspice ubi
Vt melius possis p̄meditata loqui
Ars hoīm magnū supat studiosa p̄ydū
Et labor ars q̄ vigil forte iuuaret adhuc
Ars q̄ vigil magnas sepe ministrat opes
Cycero In tusculanis. Grecorū ꝓuerbiū ē
quā quis sciuerit artē in hc̄ se exerceat

Et qm semp appetit meretrice 2 mqm fouē. multa plenq; meretrix medit. Nam ut ait Docet Videant. Fugiat no mich que vedat 7 iuuant. Flectit quippe occulta dei iudicia subtrahit q̄ atq; id qd no intelligit humilit pstrutra Obstruebat nāq; vanitatis tumor metus est. ne deus inflat obnubilat ¶ Idem ibid sup illud rob xxxviii Respondebo 2 ego ptē meā. 2 ondam sapiam meam Omnis enī arrogans iuxta ee ptem suam exstimat. si suetudo nō tm habeat ch̄ ordat. ne minime omnis elati sciam non hec appetit fr ostendat.

Iacobus ad oratiōnē difficilē arrogantia ch̄ animo oremus 2 gemimus

Iohannes de summo bono libro tno cap̄lo xi. Fluminā legendo conscendit plurimū stultas arrogantes nā q̄nus in simplicitate sapientes ee videantur medullitus tumet arrogantia inanitatis tangit. ne sic pbie nube pdita sep enī simplice legit simplice queruit. simplice disputat. cui fastidienda stomachio locū 2 concupit. 2 ideo nichil acuunt ho ch̄ uolut simplicia iactantia non de xpi magisterio fr de mūdi spiritu nata solet

Bernardus in libro de pri fr delitz humilitatis arrogans de omni re alia plus sibi credit ch̄ alijs Sed de semetipo plus alijs credit ch̄ sibi ¶ Idem cuius vanitatis dedita 2 tumes arrogantia laudem alterius. sua reputat vituperat. pdita que ma infra de pusillanimis

Boetius in libro topicorum Si arrogans est odiosus 2 qui arrogantia in quibusq; fit odiosus

De aquila quere infra de tristitia ex superatione

De arrogantione ipse mss de correctōe bōi item de correctōe mali ¶ Ite de zelo bono ¶ Ite de zelo malo

Beda in omelia de dnica p̄ma p̄ pasche arrogantia spus sanctus inuidie de pcto 2 de iustitia 2 de iudicio ¶ Arrogantia e animi motus quo quis mouet ad iactandū se hec qd non habet ¶ Idem arrogantia e gladii ex eo ch̄ qs nacte placendi cupit ¶ Arrogantia e inanis elatio de eo ch̄ nō e sicut superbia de eo quod est

De animis spiritualibus Ambr in libro contra Auxentium imperatorem 2 habet in decreto xxiii q. vii can Conuictor. Adiutus mulieres gothos ch̄ Lachme mee arma mea fr Talia enī fr arma sacerdotis alia nec adhuc nec post sunt resistē munda Sunt enī ppa nra corporalis custodia fr dei prudentia sepe consuetudo ¶ Idem

arma carnis fides est. arma carnis oratio est que aduersarium carnem vincat ¶ Idem sunt hec Religionis insignia fr arma sacerdotis ¶ Idem aggredere nunc munimenta. no fiste non ferro non sagitta fr manufactu die. fr bonis opibz fr castitate. hec fr arma fidei mee quibus in confessione exhibemus

Hec ambo ch̄ Precepit ch̄ fr arma christianorum et dominus timor a nobis timore 2 terrore expellit hostilem ¶ Idem arma hec nra fr quibz nos saluauit noster instruxit. fr oratio inedia 2 ieiunium ieiunium enī melius ch̄ murus turpe cibus libat quin rapina ordo longius voluptas ch̄ sagitta Sagitta enī no mss compunctio pcutit aduersariū. oratio no longius longinquitatibus munimenta detinentem locat fidei galea lutus galea pterga. verbum dei uelut spiritale gladio defendam. Ad enī hijs armis instructus fuit. nec pnitem pturbatoz metuit nec futuri iudicii ptimescit. Arma sancti contra dyaboli fr ista q̄as mira de demonum temptationibz. Glo. sup illo ch̄ vigilate 2c

Sapiens quidam in libro de arte pugnandi dicit arma iuuenta timent hostes

Augustinus libro contra quinq; hereses legens inuit ut testatoris voluntatem paratam fr sileat legens mee arma ¶ Idem in libro soliloquiorum ~~quoz Concedit e magnopere 2c~~ Omnibz

Bernardus in fine libri ~~de~~ de institutione in officiis 2 lectio ista sacra ch̄ scola linea qm illa sit omel hec hodie. De arte scribendi gras de scribendi gratia

De attendu spirituali Gregorius in omelia in euangelio q dignus medicum bori opus humilitate tecte flet quibz ta superbos fr quibz addit mss flores cpis appetite uno die melioda colit ecia ppositus ad maiora fr ex humilitate ascendit Calcatus ¶ Idem in registro Canonicus autus ascendendi ch̄to p qualle lachmaz sortis humilius iacēm sed dr mee multū me deprimit honor

Augustinus in libro soliloquiorum Concedit est magnopere 2c queras mss de distinctione

Ambrosius in fine Sicut qui saltat corporaliter nunc in aere suspendit. nunc ad alacra iactas. nunc ultimis saltibz ad locum diuisa collustrat. Sic 2 qui spualiter saltat mutuemente fide nunc in aeris sublimitate subuolat. nunc ad terrena alacra sustollit. nunc 2 diuisis cogitationē omni saltibz quodq; celitz collustrat ¶ Idem ibid. Et sicut qui corporaliter saltat

inolubilitate mebroꝝ se ebrietas gyrii sibi saltacie
acquirit · ita ꝙ spūalis saltat · fidei semp alacritate
se gmouet gyrii sibi tocius orbis assumit · ut
ad alta celoꝝ valeat facilius ꝙuolare ¶ Idē m
libo de bono moꝛtis Sequi te dne ihū ꝙ ut
sequatur accessi qꝛ sine te nullius asscendit Tu
em es via vitas atq; via Ergo crucifixi qꝝ
via · confirma qꝝ vitas · Suscipe tuos qꝝ via ·
pande nobis illud bonū m quo bono sūt omia
bona · m quo bono ē qes ꝓmu · 2 secura tūiqui
tas · lux 2 imortalitas stabile eternū ꝓia hēditas
· gra ꝑpetua · non moꝛti subiecta ꝙ ab oi moꝛte
penitus erepta · ubi mille lacime · nullius fletus
¶ Idem m libro de fuga sclī Q̄ velit ascendē no
sequa⁹ lem sclī non delectabilia hui⁹ mūdi · ꝙ
que sūt plena doloꝛis 2 fletus ¶ Idem Q̄ velit
saluus esse supra mundū ascendat · qrat ubi
salutis ubi mp̄ ap̄d dm̄ fugiat istū mundū
Deus em̄ omnipotēs sollicitus de mundo hō potuit
ascendē cū xp̄o · Deus omnipotēs dū hoīes domo
suc prudit potuit utilitatibz aie prudē · sc⁹
Iudocus de sū bono Q̄ ꝓfic m actiua
vita bñ ꝓficit · ad contemplatiā ꝓtea melius
ascendit · tanto n magis m ista stabilit⁹ quāto
magis m⁹ ꝙ magis urbis ducem
Amadeus m quod sermone sū q̄rere ·
flemo repete fit sine nō em̄ volando ꝙ stans
dextro ut ascendo scale sūmitas applicabit · ascen
dam̄ ḡs uelit duobz quibꝰda predibz meditā
doe sc⁹ 2 doe meditādo siqde dicz quid desit oro
ud mox obtinet · ne desit ꝑsalliam cōcipit · ista
p̄ viam deducit · p̄ meditationē agnoscim̄ imi
nencia imminent nobis pericula Sed p oꝛōne cuā
dam̄ omnia ¶ Idē m epla · Aut ascendas nunc
est aut descendas Ecce si attendamus stabile nunc e
ut ruas 2 corruas ¶ Idē Cum ascensiones m
corde suo disposuit ut cant 2 ascendat de virtu
te in virtute Vidē deū deoꝝ in Syon eo felicius me
rem̄ ascendē in tribulacōe quo filius bono fami
liarius adhēret · pueri diversaꝝ ordine 2
exemplo ¶ Idem i meditā · Ab exterioribus ad in
teriora redeam · ab infimis ad suprema conscienda
ut possim cognoscē unde veniam · aut quo va
dam quid sim · ubi sim ut p cognitōē mei as
cendam ad cognitōē dei ¶ Idem ber · in libro de
amore dei · Inuentōes cogitatiões · voluptates · af
fectus mee · 2 omnia mea bona ascendas
in nocte ubi dnus videt 2 videt · Sed cum · sol
licitudines pene · seruitutes · expectate me hic
cū asino · ego cū corpe meo donec ego cū puero
ꝓcurro · cū mansuetudine · illuc usq; ꝓcedentes ven
tam̄ ad nos Redeuntes cum veniem · et ibi ꝙ tū sibi
to veniem ¶ Idē m sēt · Sacra lege 2 nō sufficit
ꝓsum est illi ꝓficere studens qꝝ m oratoꝛe dū bona
voluntas · cū videris q̄ agenda sūt 2 voluntas ad
agendū que vidēs · ascende tu ad oꝛōz ora ut ad
orā ꝓficiāt ¶ Idē subtus te cōcupiscentias
Et tu dominabis illis · no ut m celū ascendas
ꝓsus cum nec est leuide te sup̄ te exaltando aut
malia desideria que m te multiplicant · adhesit te
ꝑfectate m disciplina quā susceperis · ut p humilitate
ascendatis ad sublimitē qꝝ hec est via regia · 2
non utiq; alia · ambulate inquit m ea · Q̄ aliꝰ
viadit · cadit pocius q̄ ascendit · qꝝ sola est lim̄
tatis que exaltat · solaꝫ ducit ad virtutem ¶ Idē
m epla ymnū facilius reperies multos scientes
de malo cōfiteri ad bonū q̄ inuenire ꝓficere de
ascendē de bono ad melius Pulcrum enim est
est q̄ de gradu bono quē m religione fortiter
semel arripuit ut pax ascendat ¶ Idem ubi sa
ne m spūali ꝓfectus exercitio est nō nūquā intro
a tuo spū m dimittit ut incipias gaudē de boīe
dm̄ tuo qui ꝓficit plus mala lugebas ꝓlixa
querela nisi fit de ꝓficientibz
Autor libri de spū 2 anima Omnia bona ce
lestia diu stile nō pūt · nisi tus est homo ab ꝙ
tidianis ad melioꝛa · ab infimis ad suprema con
scendē · tanto em̄ dignitatis est humana conditō
ut nullū bonū ꝓter illum · sufficē sibi possit
Quo minus minus 2 minuscula pēnis semꝫ
ipm̄ extendit · ille vacat ad deū ascendere ·
Anselmus in libro de similitudinibz Cum nam
sit ad ullius ascendentis ꝑ innocentia · humilitas · et
placō · Innocēs talis est ꝙ ut nulli nocent ·
humilis ut omnibz ꝓfit · placo ut semꝫ
videtur omnibz mansuete Vñ aplus In humilita
te superiores sibi arbitrantes hoc tā ꝙ multi alios
impedit 2 nichil horū sibi ficti q̄ deuotō exigē
¶ Idem altius virtute sanctā ꝙ vicia · nō valet
ꝙ attendē · q̄q̄s ad humilitatis culmē ascendē
studeꝫ · De ascēsione dñi q̄as in ea ꝑ ꝑ ꝑ de
De assimilacone nostri ad deū
Dyonisius p̄o calo de eccl̄ca hierarchia ·
deiformitatis est ad deū sicut est possibile as
similatō 2 imitatō Omnipotēs autē in veritate
sanctus · ad deū 2 diuina intenta dilectō ¶ Hec ibi
p̄o calo hic est nre ꝑfectionis · ad deum
nrī ut est possibile assimilatō 2 imitatō
aut · s· assimilatōz 2 imitatōz · sicut dicit di
cenus eloquia · Venerabilissimoꝝ ꝓceptoꝝ de

lectionibus ꝛ sanctis opationibꝫ conscripti vt m
ihc nitas ipa dicit Si quis diligit me sermone
meu seruabit ꝛ pr meus diligit eu ꝛ ad eu veniem ꝛ

De astrologia et de artibus magi

In libro de octime disciplime astrologia est
magnu religiosis adiumentu ꝛ cognitu ꝛ quosdam
¶ Idem i libro de ia dei Quecunq; humanaz stellaz
fieri ꝛ gerique humanaz stellaz numꝰ se coprehendisse
lactantius ut auratus ille aiderens uel si qui alij sic
haz omnes huius veritatis libri refellit auctoritas
¶ Idem astrologia ꝛ geometria ꝛ alia hui ideo desp
spectu sit a mathe ꝛ qz nichil ad salutem pmittit
a magis mittit i errorem ꝛ a deo alienantꝫ
¶ Idem astrorꝫ iudices ꝛ erraticoꝝ circuloꝝ ꝛ uiarum
ꝛ aliaz multaz fuisse Sibi uo nequiuit prudẽ
Ex consilio

Non licet epicuris teneꝝ deoꝝ genitalia ꝛ obs
uide ꝛ uel cole elementa ꝛ lucẽ aut stellaz cursꝫ
aut ꝛ tame signoꝝ fabricatu p domos facietia ꝛ
uel apte sepetes uel arboꝝ plantandas uel
magna secanda

Glosa

ihc in apparatu sup
go reppheda hic astronomia ꝛ sup pueros et
adire ꝛ disponere lunae licitu est rusticis consi
dere tempꝰ seminandi ꝛ ꝛ medicis tpa imisce
di ꝛ pocionadi infirmos ꝛ Certe ego nõ expba
ri illi expbant qui credit in hac materia superi
bi recipi sup actibꝰ humanis uel qui colit ea
ꝛ aliaz stellaz sint signa rez mirabiliꝝ quae ni
si deus ꝛ nõ est negandu quin hae quae
semp sint causae actuu humanoꝝ

Ambrosius

in exameron Astrologi q
sua sibi nesciunt ꝛ quoꝝ alienа nouerunt ꝛ
quod sibi imminat ignorant ꝛ quoꝝ prius
alijs quae futura sint nuciant ꝛ Ridiculu est ꝛ
eos credi ꝛ si posset ꝛ sibi pocius prudenter
Ptholomeus

in almagesti Sapiens ho
mo astris ¶ Idem Astronomia nõ nisi qdam
mathematica fuerunt i humanali pmixtat ꝛ Impti
uo certissimaliter nõ pdicit ¶ Idem in prologo al
magesti Ptholomei maioꝝ nimicus ꝛ derisor artis
Albumasar

qm ꝛ geographiaz in libro
Suctorij maioris de magistio in iudicijs astroꝝ
tractatu bi dividit ubi Jupiter ꝛ venus sint
fortunae fortunaz ut duae sint species quaz una
est fortuna huius mundi ꝛ altera est fortuna hu
seculi futuri fortuna autem futuri seculi dignioꝝ
fortuna huius mundi ꝛ quaedam ꝛ fit per fidem et
qz iupiter plus est fortuna quam venus Ideo fit
est iouis signum sup fidem per quam quidem ꝛ fit
fortuna seculi quae est dignioꝝ et sta est veneris

sigtio sup fortunas huius mundi quae sunt et
est ꝛ fit ex ligris ꝛ gaudio atqz letitia vana
ꝛ est bilioꝝ ¶ Idem in eodem libro ttu qo dicit
quia Jupiter est sigtioꝝ sbe ꝛ hereditatis sed
mercurius est sigtior sapie ꝛ intellectus atqz disci
plinae Jupiter autem sapie pupendit ꝛ per
multiplicatam sibam ꝛ hereditate Jupiter uo
sbe pupendit ꝛ per multiplicatam sapias Et
quia concupia sbe ꝛ diuitiaz oppositа est con
cupie sapie ꝛ intellectus ¶ Ideo potest dici
huius eoz In oppositione domus alterius cum ignis
talius ꝛ pisces sint domus iouis qz sibi inuicem
sunt oppta signa erunt gemini ꝛ virgo domus
mercurij ¶ Idem in eodem libro ttu pmo de ducta
quinta de secta nona Dignitates horis sup cetera
accidentia quas inserta de hominis dignitate Item
geographiaz qui deus est albumasar astrologus
in libro mirabiliorum maioris in magisterio
sue de iudicijs astroꝝ ttu octo ꝛ decimo ꝛ tertia pars
in fine Sicut circuli superiores ꝛ qui sup in eis ꝛ
ex planetis monet corpa tristia motu sue
spiritu uta gaudia ꝛ corruptio fit frequenter in hoc
mundo usqz ad tempus quod deus voluit Item
in eodem libro ttu 2o decima prima Circuli su
periores circundant planetas uno circulos in quibus
sunt plures stellae quibus quidem circulis stellae

ymagines Quar pma est aries Secda taurus
2 tercia signa sodyaci que vocant ymagines sig
noz · Alie uo stelle fixe sed in qui
bus ymaginibus declinantibz a via solis
versus meridiem Quar pma est chelyzon ·
id est cetus usq; ad polu antarticu Secda e
aligebar i deest orion 2 sic de ceteis usq; ad po
lu antarticu Et iste qnde ymagines vocant
ymagines meridiane · Iste sut quadragintaduo
octo stelle ymagines de stellis fixis in octaua
spera · me duos polos · s̄ arcticu 2 antarcticu
Ex quibz ille soli ymagines que sut in zodya
co uel in via solis 2 planetaz · sut dignioes
2 pncipales · Alie uo omnibz aliis ymaginibz
atq; stellis · Flota q̄ no sūt in circulo asticoz
2 p̄m alfragranū dr̄i vicesimū in fine 2 p̄m
ptolem in 2o de celo 2 mundo Iste est ordo mag
nitudinis planetaz ac stellaz fixaz · q2 sol
est maior omi corpe celestiu · i deest planetaz
2 stellaz · p̄s sole sut in ordine secdo magnitudis
quinde stelle fixe que i p̄ma magnitudine ponunt
me stellas fixas · Ab alfragano In tcio ordine
magnitudinis est unqui · in ets sagittis · in qto ·
omes alie stelle fixe sue ordinibz poste q̄s
ptholomeus in sept̄a decē almagesti · 2 alfragra
nus decīa p̄ma q̄nta 2 sexa q̄drus magnitudis
dicunt In 6to loco magnitudis ps̄ maze
q̄ in arie circa q̄ in 8o geminis In 9o libra in xo
uicurnis Hec sacra q̄ ptholomeus 2 alfraganus
dicentes regiones habitales mapiu p̄m cli
ma ab illo loco circe ubi polus arcticus elevat
a circa p̄ pi q̄drus Ultimu aut clima tenent
ubi polus elevat p̄ l · gradus · Cuius aut q̄drag
in celo mensurat de circe sphaco hoc · miliaria
Jherlim est in medio climatis 1 · i sic circi clima
2 in principio etc hui in ps̄o Opacus est saturne
in medio circe · Flota q̄ circa stā habz arabes usq;
modabitas 2 amoritas ad occidentē ilius indie
ydumeos aut 2 egyptios · 2 philistheos hz ad
meridiem versus ethyopia Cinneres uo malta
nas 2 ch ptholomaydā ul acon · et thyron
2 tholim 2 dorapoli 2 omes alias usq; ad anthio
chiam hz ad occidentē · Cybariadim uo et ce
saream philippi 2 regiones decapoleos · 2 damasci
· hz ad aquilonē ilius caldea 2 babilonia Civitas
aut sta Jherlim est in illa pte syrie que dr̄ iu
dea 2 philestina · 2 hz ad orientem cuitatis mo
tem oliveti · unde que 2 montē syon 2 vallis io
saphath p̄ cuius vallis fluit sioloe fluuius puus
unpta que sepulta fuit dr̄ygo magi mr̄ dei
2 ibi erit finale iudiciu mundi // Lazarett aut

est castellu uel oppidu portus q̄ nauttas i mari
galylee · ex pte occidentali unu monte thabor
2 montes gelboe Bethleem aut distat ab
Jherlim p̄ ex miliaria pua · in directo montis
ieyosolimitani & sue meridiem
Flota q̄ p̄m quesita alios astronomos q̄drati
celo habz i tra septuaginta stadia q̄ faciunt octo
ginta septē miliaria computando octo stadia p̄ uno
miliari Iste nota q̄ tota circūferencia circuli ter
miter circe hz sexcenta miliaria 2 quadraginta · Totius qua
Mozē De auaricia q̄dicat Primo · fallacia
p̄ma iniquitatis violencia 2 contra naturam obdu
racies cordis oriunt Idem auaricia desiderativ
uerbo habentis non extinguit sz auget Flaccus
cum ignis cui lingua que sitim extinguit experti · nul
exercitui Idem cui uicendi desiderium cire · nullo
refrigerium Amor ethnor Idem bilesaur qua
cui desidali etna · Amal uero tpalia diligit · q
p̄ sunt fugacia non attendit Ex Dicta pme
plea est doloribz · cui fletu agit 2 tri cui lacrime
admat · Flon amittit sine dolore q̄ cui Amor
possidet Idem contra fugacissimus tpalium · crimen
est fuisse calamitatis indicium · Dicitur cum mar
tandus liber ad pascua duxerit Ex eo felicit
questa in tres duxit auctore q̄ ei attribuit non
requisit Ex sup ro osee xo Efframm bitula tur
2 bitula cruce laboribz afflicta relaxata paulisp
Jacet ad exile laborem 2 no expulsa tenit Jta p̄
usq; Amaroz mes hui mundi Fuisset dedita 2
si sibi dare licuit sua bona tremis sudoribz festinat
2 usui inservire querelis · Crumq; laboris queri
tur ut cessare no libeat · 2 si liceat hinc infir
mitatis populi refrone mame fastidiens
pepones · porros · cepas · q̄ concupiuit Idem
sup ezechielē oriut xix plus cocupiscentia q̄m
necessitas petit Pola q̄as mf̄a & diuitibz

Augustinus in libo de libo arbitrio Amal
cia insatiabilis hinc cupiditas Idem ibidem
Dictu est radice oim malor ee Amalicia hoc est
plus velle q̄m satis est Tantu aut satis est q̄ m
sibi exigit nec in suo q̄re confundit Ideo est mo
dus Ex sup ierie · Amalicia est immoderatus ap
petitus · no solu pecunie sz etiā altiusdimus et
scientie · Item ro · po Amalicia est multa acq
rere nec superflua pauperibz erogare Esa · libo
de vbis dm Inexplebilis est Amalicia Dilecti
sp̄ · n · rapit 2 milgm sacia nec dim trinz nec
hominez retice nec patri pcit · nec mrem nec
uostre nec fri obtemperat nec anneo fidem fuat

habē ccpit tanto plus hīc ꝺcupiscit ſitiꝛ ut
modū in concupiſcēdo non habeat dū auꝝs hō
ſeculi auris ꝺeſeruire feſtinat Sic ipſe ſeculāribꝫ
viris ita pniciosa res ē cupiditatis induſtria
q̄to magis pniciosior illis q̄ ia habitu ⁊ conuersa
cioe ſecularis ee deſicrt qm totū qꝺ habuit
ꝺno ee ꝺcreuit Si forte ditas idas a strīs re
ligiosis q̄ viris plima ſt̄ habenꝺa ut melius
ab ipis q̄ a populatibꝫ erogent xp̄i pauperibꝫ
Et ego consentio ſz a platis nō aut a subiectis
Idem ꝺe conflictu auaicie morbus nullū
melius ꝙpesti⁹ inſi cui quis die mortis sue
obliuione medita⁹ Idem in libro de pacta
cupiditatis nichi inicii hz ex arbitrio uoluntatis
ꝙgressū hz ex iudicatore uoluntatis ſi finem
tū ex ſuccurſu uoluntatis Idē de ci dei tem
palibꝫ magis uerendū est p̄ fruendū qrās ip̄a
ꝺe diuitijs Idē de ūbis ꝺni Ette vocāt ꝺiues
quereris infra de diuitibꝫ Idē ſiue lucā amor
rectitudinis est iustus penaꝝ ſpūaliū Idē
auꝝs ſiue auaicia ihīs omnia p̄a Quomodo
potuīs amare deū ⁊ qrās ſiue de amore mūi
ꝺi plima qre ſiue de amore mūdi Idē inp̄
de diuitijs Idē de diuitibus

Ambrosius in libo p̄o de officijs ⁊ habē
in decreto xij q. ij Auꝝ hz ecclī nō ut fuer ſed
ut erogēt ⁊ subueniat in necessitatibꝫ ihelius est
ecclī fuāe basa diuerſū pauꝝ q̄ mortuoꝝ
metallōꝝ ornatus in sacīficioꝝ ⁊ redemptio
captiuoꝝ Idem ī ser Quos gladius cupidi
tatis habz quo plus absconꝺit eo magis ad
alcioza festinat Inde fit ḡuior ruina lapsus
Idem ī libro de interpellatioe iob ch̄odum
non habz auaicia nec rapiendo replet̄ ſed
magis ieiunat ⁊ tanto magis egestatioz quo pla
cuerit Idē ī ser Diuites ouātes auaicia
⁊ cupidite fidatos ipā vie deformitas p̄ via
regni minime ꝓmittit mīre deb n ꝺo dicta ⁊
via ⁊c Idem ī ser Cum peculiaz appetit fide
ꝓdit q̄ aurū redigit gladiū ꝓdigit auaicia
cui certus est et errore religiosis iducit Ce
cā nūm est auaicia ſz duīsis fraudū occultis
migenis non videt que diuitias ſed q̄ cupi
ditas ſt Idē ibidē Auarus erubescit usure
nomen ſed lucri non erubescit usure Semp
ille auarus alienis inhiat ⁊ alieno se pascit dap
no efficit p̄da alterius egestas efficit letitia
fletus alienus Idem ī ser Quid go auꝝ con
gregas ī quo nulla tibi fiducia est aurū tuū
auaicia ipsi ⁊ tua est ſolidet tuor cupiditas
infera⁹ ⁊ fodes fuit auꝝ tuū ⁊ argentū tuū

lidna oppmit pupillor res inuadit libros ⁊ fm
cui vendidit testimoniū fini pfert ⁊ pbat res
mortui occupauit quasi non ipi qm ho fecerit
mortē Idem in ser Flon solū auarus ē qui
rapit aliena sed ⁊ ille qui cupide suat sua Idē
ibidem Que est ista mfama amittē vitā appetē
mortem accipe aurū pdē celū Idem ī libro de
ade cordis Qua fronte veneris ⁊ ad filiū tuū
si ad ptem tuū qui te precesſit cui paꝺenti non
multis ptē suam ⁊ celis Dicit n ꝺns Thesaurizā
te nobis thesauros in celo Idem ī quadā epla
Quid pdest in ho stulto q̄ltz tpale aut trānsitoriū acqrē
sive sit pecunia sive sit voluptas venter ⁊ gutturis
sunt ⁊ venus Fluxa no omnia trānseunt ⁊ corrūpit
De aut illis q̄ trānseuntibꝫ adhesēnt qm simul cū
tānseuntibꝫ ptransibūt Idē auaicia in frigidis se
cula velut nix est qꝺ acqrit amabilis sane ꝺnē
dū granoloꝫ sinapibꝫ oriare se festinat cui tam
quenit quo tendebat Idem sup cantica ihīs
Sicut lilū dei est fons oīm virtutū sic ꝺilcto
mundi illi auaicia ipa mundialiū ē fons omī
malor Idē de a ꝺei libo re alis xpi incorrup
tibili illi ho et etno ⁊ immutabili q̄ bono tanto
fit aia horū dissimilior q̄to ī tpalibꝫ mutabilibꝫ
cupidior Idē in libo confes Cupiditas ut auaicia
fiunt homies gulosos intemperatos ebriosos luxu
riosos fornicatores adulteros stupratores rapa
tores fornicatores sacrilegos ⁊ alia innūa p que ꝺyabolus hūi
num genus pcipitat solz Idem ad comitē sibi ut
cum auaro ho similis est mīno Infinitus ho
quotidiq̄ deuocauit nūquā dicit satis est Sic
cum fit omis thesauri confluxerint ī auaritiam
Idē ad eccl Non altor cba nō familie multitudo
non unam vil regem congestio nō ornatus la
pilla fulgentia nō vndemaz ubertas nō densitas
segetū nō occidentis extensa p̄tor p̄nt ale de
corpe excelse ullū affere ꝙsidiū si tē plus luxe
rit qui plus talia dilexerit Idem ī libro de
disciplina xp̄iana auarus omis est eorum cre
ditor ꝺno ⁊ ꝺnus est nō videndo auas peccias o ac
ce qua nitida videbis ceca possidas ceca mol
lia es Quod possides ho relicturus es Idem
in libro de conflictu vicioꝝ ⁊ virtutū Cupiditas
beat valde sine culpa es qꝺ queat videri cum
pistis qz nō multiplicari appetas si ee ꝓmissis
⁊ qꝺ alius malus virtutē ipm tu melius exerce
ceras vilesci cōtemptus vides Ista ut apud hoc
solazes sine ꝓculo ꝓmittā qz quo qꝺ simplicē

matiũ ⁊ abiecta auꝛ ⁊ argentũ nõ natura
ꝑclosũ mstituit ſz hom̃ cupiꝰ effect ¶ Hec
m ſer. Sicut qm ꝓ nſanid mete tñſlati ſt
non id ꝛes ipas ſi passionis ſue ſimulacia vidꝛ
Sic ⁊ mens anaꝛi vinculis cupiditatis aſtꝛicta
ſemp auꝛ ſp argentũ vidꝛ · ſp redditus opu
tat gracius auꝛ uꝫ argentũ mutuꝰ q̃ ſolem
ſpa eius oꝛo uꝫ ſupplicias ad dm̃ auꝛ q̃ꝛe ⁊
uellet ut omia ſibi m auꝛ vertꝛ. Denuq̃
q̃ tũ ꝓt. fruniꝛ m auꝛ dlite cona. vnu
m auꝛ mutat lana ſibi auꝛ effica. Iurdu ⁊
nequiſſima uſure ꝛte · ex ꝓd auro auꝛ nasca
Sed quid agis o miſer cuide ꝛ flet ſacietas.
vnq̃m nec finis adeꝛ cupiditati an neſcis
q̃ puteoꝛ aqua ſi frequẽcius hauꝛia. ſalubꝛioꝛ
⁊ habundãcioꝛ effica. Odo ſi cacosa ꝛenanſit.
tutiꝰ ⁊ corruptioꝛ fit Sic ⁊ pecunia · ſi acꝛ
ſet ⁊ iactat tutiꝰ eſt Si uis moneꝛi. ⁊ oꝑꝛ
tet uolumẽ omibus omnibus fructũ ꝓferꝛ ꝛete
q̃ ubes pecuie fructus oꝛatoꝛes dicꝰ pauꝑm
nutꝛessiones q̃ ſtoꝛ quib te officioꝛ tuoꝛ me
mores apud mstꝝ udicẽ deꝰ digꝰ opm tuoꝛ
allegacionibus postulat ¶ Idem ꝑ eodem Flon mud
us est ãmis habenti tollẽ q̃ cũ possis ⁊ habũ
das mdigentibz denegãe Eluenciũ pauꝝ est
que tu detines Fluidoꝛ uestimẽtũ est q̃ꝰ tu
conclusis musoꝛ redempcio ⁊ absolucio est
pecunia qua abscondis Tantoꝛ ign̄ãꝛ te ſtias tua
De bona quatus ꝓſtãe possis ⁊ non uelis flo
em ſi bona homẽ que secũ afferꝛe nõ potest
Sola uita comes est optima defuctoꝛ ¶ Idem
ibidem Bona quide aut anazus ſi ꝛ ista iuba tua
Sed melius est auꝛ Et mihil unꝛ ſi ſic ꝛi
det anazus flam ⁊ ſi quis ꝓdicis de ꝓdi
cia anazus loquã. ⁊ ſoꝛꝛa bicupet illam q̃bus
libido dnatur eo ipa comitabꝛe ſtati actus ac
cendũ. Sed ſi tibi diligẽꝛ ante facie tue me
tis adductas futuꝛi udicij faꝛmã te mtelliges
quales gemitus cozdis tibi recondis O quãty
horꝛoꝛ qualis anazus ſtidoꝛ q̃ute tibi tenebꝛe
ſupuenient audienti tibi condempnatoꝛis illã
ſuam qua dicẽ Discedite a me maledicta m
ignem eternũ ⁊c Esurim n. Et uꝰ dedistis mi
Quũ uolui ⁊ q̃ũ magni ꝓcij tibi te esset ꝛ
die udicij ſmo bndcꝰus ille quo dicẽ Beate
bndcꝰ patꝛis mei ꝓcipite regnũ ⁊c Plura
quibus uſta de amoꝛe mundi

Arsostimus ſup ihem Quẽadmodũ ꝛ
fonte mudi quaſi ſterc⁹ ⁊ mittens · totũ ſo
tem mundi feꝛis · Sic ⁊ m diuicias uſtas tuꝰ
auaꝛicia omia ſpiritãe feꝛuido facit ab eo q̃ illic
est auaꝛicie feroꝛ ¶ Idem ſup ꝛ matthi Si oculꝰ
tuus fuꝛit ſimꝰ Sicut q̃ ihz oculos mſimos ⁊ loco
tenebꝛoſo melius vidꝛ · m ſole uꝰ nichil Sic qui
ihz oculũ cozdis ꝛrems deſideꝛijs ſm̃ dictatũ ⁊ rebus
q̃dem mundialibz ſapiẽs et aſtutus est m rebꝰ
ueꝰ ſpualibz ſcat quide ſi nu ſtãe lumẽ non ſentat
¶ Idem ſup ihem ꝑ meditas mortes ſuoꝛ leatꝛ
ſe cupidi ad pecunie ianuas pueniſſe. Voluerat
nanq̃ m ſterno eius cap̃ ſuus delaniꝛ ⁊ ut cautiꝰ
ſtꝛuꝰ eius quotidie Plura quidẽ mſertus de Rege
Que ſtulticia est illic relinquie unde egenꝰ es
⁊ illuc uꝰ penuie quo uenturꝰ es ⁊c Quidꝛ ꝑ
uid tua fcat ihs tuꝰ est q̃ꝛe aut hic reliq̃ſti · hoc
ꝑdidiſti · uid q̃ illuc corpalit migraꝛa ſpualit deſpeꝛi ⁊ ꝑdi
Quod aũ corpalit diſpeꝛi ihs m celo ſm̃nualit
uiuificã. Diu ſtpũ est Diſpoſe dedit pauꝑibz uſ
tricã eius uidz ¶ Idem ibidẽ Qui collocatꝰ ihesu
ros m tra non ihz q̃d ſpect m celo · q̃ uꝰ quid em
respicit m celũ ubi nichil ihz repoſitũ dm̃ ꝑ eod
⁊ nichil m ſcalo ⁊ꝛ

Iconimus m epla auaꝛus est ſtatꝰ ſſus
inſaciabilis qui quo- amplius ꝛapit ⁊ deuoꝛat
eo amplius ꝛapere cupiꝰ q̃d ꝑdat ⁊ mattꝛ ſſd
ſup illud ecce auaꝛus n̄ mplebi. pecu. ſſ. luꝛ
quoꝛ ſup ihs conuertit ſmã qua dicit. Semp
auaꝛus egꝰ Et ꝛrũ flobilis hyſtoꝛicus · auaꝛicia
neq̃ copia neq̃ mopia numu. et q̃to magis ma
ſuit ſba tanto plures mſtꝛos habebit q̃ui apes
deuoꝛet cogregatas · q̃lle uꝰ non plus vidꝛ
q̃ ihz · q̃ plus ih̃ bnꝰ homis ebiũ capere uꝰ pt ꝑ
ſup illud ecce Sacietas diuitis ⁊c Diuicias
dieſti ⁊c q̃as mfelus de diuicijs ¶ Ide Ol ꝓalia
mmis diligit q̃ſ ſompniũ vigilias vidꝛ Tuſcitꝰ
em omia q̃ uiſio noctũa uiꝛ ꝑs Dormiẽtib ſup
mu. ſtiũ ⁊c Plura q̃cũs mſta de diuicijs ꝛc
lonig m epla auaꝛo dest tamen q̃d ihz q̃ uꝰ q̃d
habz ¶ Idem eꝛ acta uicia m homie ſenescũt ſo
la auaꝛicia iuuenescit ¶ Idem Quid est auaꝛus
uſi burſa pcepũ cellaꝛiũ latꝛonũ ⁊ypa puꝛi
ſibilius oim ⁊ demoniũ ¶ Idem auaꝛicia mudi
ignoꝛat ⁊ cũ omia deuoꝛauit neſcit timẽ pe
tus ſtaꝛai ¶ Idem Si vidꝛ te diuite fiꝛi. uꝰ pe
cuie est adiaceꝛe ſz cupidi deſiderii ¶ Idem
ad pamachiũ auaꝛus cede actu acꝛuit ſolidi
quo ꝑdit dim lucꝛa ymagine mpatꝛis et
ꝑdit ymagine regis celestis ¶ Idem ad eodem
Quid agis o cecꝛa cupitas ⁊c Ozdine natuꝛe au
religiosus cultus ⁊c Iam m pedibz posuit q̃s
m capite stare debuat auꝛi enim insensibile q̃s
est metallũ mꝛtuũ ꝑ te iam hominẽ ꝛationẽ ha

dominus ¶ Ste ibide et quid [illegible] nil qualc est q
nos mundos 2 ingratos autor a deo ¶ Os splendor
·2 q̄tus est ille fidei·p quē splendor dei solis
amictꝰ ⁊ aur em 2 argenti luteū epā stēt est·2
ut ꝑpā diat luteū offensionis est aur· auarꝰ
em eodem actu solidū acquit·2 alios pdit 2 ē si
sup ¶ Ste ibide p auaricia mdm tradidit salua
torem et qñ legi 2 audi tātū scelus abhorret
ames·2 q̄tū in libo mro est illud pduxe disp
quēpiaꝰ·sed iqm in fco mro est·nos ꝓpos ꝓpo
ñr gladio cōfodimꝰ sue laqo suspendimꝰ·D
ps ymnꝰ ¶ Idem Quid est mundus 2 oēs
concupie eius nil lucri 2 fructꝰ magꝝ qđ seculus
d mundicia·nichil concupie salutis hīt·nā cui
lū esse non pt·qz aut no lucta concupiscit ut
habeat·aut luctā metuit ne amittat·2 dū in
dulgis spēat ꝓpa semp in ꝓspera formidat
de amore mundi 2c

Ilydorus in libo ethy 2 mundus deꝰ est
ab aueno·aue em est cupe·hinc 2 auarus·nā
ꝙ est auarꝰ ee inst ꝓpriedi ulte q̄ sufficiat·dua
rus em deus est eo qđ sit mundus amri 2 magna
opibꝰ copleat ¶ Idem de sū bo libo 2o ca xlo
Fugiū sacuā nouꝰ cupidꝰ sp em auarꝰ esset
Quoꝺ magis acquit tanto amplius qrit·ne
solū desiderio augendi crucia 2·sī etiā amittendi
metu affligā Cum em bona mūdi diligit·uelut
nolit·timoris 2 doloꝝ pene sucubuit ¶ Idem in
eodem libro ca lxxxiiii fiu dolore amit
tit que cū magno amore possidē 2 ayms ab
ayendo doleng que mng possidendo diligrims
¶ Idem ibide ego homo Omia ēterna fruendo
amittims largiendo fruamꝰ·patrimoniū em
ternū pcit·manz alit ergratū·Deū em cū
rebus mūdi amare non possimꝰ qz aut nos
illas mortales deserimꝰ aut ille nos mortales
derelinquūt ¶ Idem i libo ethymz hoc mre
possidē ego rte ego rte ego bn·agale uelo pos
sidet qm ut sius male uti 2 bel alicna ꝓsumit
Cui em cupiditate tenē possessus nō possi
dor Plura quēlis mstra de dictis Ste sup de amore
mundi 2c

Isidorus in libo de ordine mundi
Fluit trahit sua quēq voluptas 2 oēs
ferme turpis lucri sectatores questū estimant
pietate quor ēta damnatio est ¶ Ste Ysidorus
sapes miser 2 intelligēs cū thesaurū perdit
thesaurū rte dei pitet·cumulat·Ysidorus
iustissima pudēs·animaduites ꝓ forum actus

pecuē cumulos non facile tūsteuros ¶ Idem
in ser Diuicias amor insaciabilis est longe em
amplius desiderat q̄ retinet ut se fruat
utpote quas acquisito quidē laboze·possessio
uero timoris·amissio plena doloris ruinā·Plā quas
ꝺ de diuis Ste sup de amore mundi

Rabanus loqns de cupidte sup ps matthei
ubi accepta pecunia 2c Dicat ista D pestis mu
ligna 2 semp boīs animos infestando·que illesta
que iniquissima dimittis·Tu em genus huā
nū cōfudisti·tu discipulū xpi comitem ab
ipsius latere rapuisti·tu milites custodientes se
pulchrū dñi captiuasti·tu uideos simili seduxisti
Glola sup ps p thimo·in·flon cupidū·ait
Do cupiditatis omnes boies pene laborat
Glola solo ulo Auaricia tā frugifera est qñ
ydolatrā·cui similē 2 ꝓ patrē est qz rebus cūctis
quasi deo creatoꝛi fruī **Glola** sup ps matthe·Bi
perit stus de cra·ubiq nisidie ubiq fraus
dulcedo·p libidinem·2 auaricia gmanus
2 ignoraꝰ **Glola** sup ps luce·in·Dilla em
Amor tpalium est diuitis pēnaz spualiū ihū
ad celū est uolandū **Glola** sup ps p thymo
Qui uolunt in tempta·2 in laqo diaboli flo
est genus malicie qđe ex cupiditate ni pce
dit·Et infra Cauterem·glo·q peius caret
cupidus **Auaricia** quo oporteat epos 2c
Auaricia est omni malozū matrix maxie qñ
iudicatū nihil ab ūbz·cuius em sine periculo ri
ri nequit aut occidat Dicēs iudicem omnia auro
uendente·et psumēs q̄ egit illicitū hoc pe
cunias dando resarire possit

Seneca epla lxxxvii magistro suo est auaricia
senilis Quid em stulcius q̄ destructe fabrice
uacuū ¶ Idem Est cerea uicia senescūt ho
mine senescente sola auaricia iuuenescit ¶ De
Auaris ipe sue miserie causa est ¶ Idem Ava
rus nisi cū mori 2 nil rte facit ¶ Idem Ava
ri quid peius optes·nisi ut diu uiuat ¶
Idem lucra auari sue damnum altius esse
uidet ¶ Ste ad lucill Vidisti ne magis di
ues qñ q̄ mng cupit·mri essemꝰ si hec mā
non cent ¶ Idem ad lucill Vidisti aliqñ cane
missū a dño suo frustū panis aut cibus capto
ore capere qđq accepit ꝓtinꝰ nuncꝛz deuo
rat·2 semp ad spem uentris uiuat ¶ Idem
ereit nobis q̄quid exspectantibz nob fortuna
pcerit ¶ Ste sine uoluptate ullu tēpus sta
ti ad rapina altius erecti 2 attonit ¶ De m
alia epla Omnes de accipiendo cogitat obliti
est accepti Fiet ullus hoz magis malus cupiditas

ꝑ ꝑ mgnatu ¶ Idem ad eudem [epla eiu] nemo est alig
deo dignus nisi qui opes contempsit ¶ Idem ad
eudem in epla lxiij Flemo mim tãe est qd fruc-
ꝓhẽ Quidq; uides currit ad tpe mutat qdo ozãi
stabile ac solidu est z nos tñ ea cupimꝰ trauꝯq;
aut ꝑ ea fruamur sum aut ꝑ ea nos habitu sumus
¶ Quintilianus in libro de oratoꝛia institu-
cione Auaro tam deest qdo hꝫ ꝙ qdo nõ habz
¶ Tullius in libro de senectute Auaꝛicia se-
nilis quid sibi uelit non intelligo Quid enim ab
stultius esse pt ꝙ quo minꝰ restat hic eo plus
uiatici querẽ ¶ Idem i rethoꝛica sedã Auaꝛicia
omẽs homines ad qdo his maleficiu impellit ¶ Ite
de offic⁹ lib⁹ p⁹ In domo clari hois hospites nul
li reprehendi sꝫ z admitendi sꝫ hostes augẽ-
tus -atq; adhibenda est cura largitatis -aliter
enim ampla domus dedecoꝛi dño suo fit si non
est in ea sollicitudo z magie si sub alio domꝰ
solita est frequentari Odiosum enim uidet est cũ
pteritis dicẽ O domus antiqua heu ꝙ
dispari dño mutaꝛis
¶ Valerius libro vi Auaꝛicia est latentiu rerũ
gratuꝛ lucroꝝ -maleficiozꝝ manifeste pꝛede bo
rago audissima nec habendi fructu felix z
quereda cupiditate miserrima
¶ Salustius in catelinaio Auaꝛicia fidem ꝓ-
bitatem -cetas q; bonas artes z uirtutes subuer-
tit -Auaꝛicia pecuie studiu habz -qua nemo sa
piens caruerunt hec ꝙ quasi malis bonis
imbuta -corpus animꝙ uirilem effeminat -spes ĩfi
nita -z insaciabilis est nec copia nec inopia minuit
¶ Didimus ad alexandꝝ magn Dima
possidemꝰ quecuq; nõ cupimꝰ est omi fero
cissima pestis cupiditas que solz egenos qs
capit efficẽ diu fruẽ impendi non uenit ꝙ
quo magis fluit locupletat eo magis mendicat
¶ Ide ibidem est aut uilissima pestis cupitas
querẽ supra de amoꝛe mundi
¶ Epicarus Si cui sua nõ uidẽ amplis
sima ꝙus uacuꝰ mihi uisꝰ fit Si uis diues
ee uel fieꝝ non pecuie adiacendo ꝙ cupitã detrahẽdo e
¶ De auditoꝛibus uerbi dei ggi
In moꝛ uerba sapiẽ que reꝑbi audiuit
cla quoq; non solu audiuit -ꝙ z degustaꝛ ut
eis in coꝛde sapiat -reprobꝫ aute auibus
non mentibus sonat ¶ Idem plerusq; displi
in cassum bona audiuit -cui ex mgri uita mala
z exemplo destruit ¶ Idem Crispꝰ a pcep
tis dnicis discedit ope -quocies ea audit
coꝛde suo repudiat deq; confundit qz id qd nõ
fit memoꝛat Flam in quo se errasse cõfidit
ipa latent conscia se accusat ¶ Idem i tractatu
tusci⁹ ait z habẽ in decreto pt. q. puna flere
est Iudicio uos fres flon minus reus erit
qui ubi dei negligenti audiebat ꝙ ille ꝙ corpus
ppꝛi ꝑ sua negligentia in iram cadẽ pmittit
¶ Idem sup ezechielẽ Quidam ubi dei audiẽ
tes non audiunt -qui fructum ad facẽ dei eloq
ponũtꝫ coꝛa mundi desideriis non euellũt
¶ Idem Gloria pdicatoꝛis est ꝑfectus auditoꝛis
in omi Cibus mentis est ubi dei z quasi cib⁹
acceptus stomacho languescẽte recreat qui fmo
du auditus in uentre memoie non tenet Oisõ
autẽ alimenta ꝓcepta non ꝛdimꝫ hinc ꝓfectꝰ hui
despat Iuꝝ illud ꝑs Omnis esurit -abhoꝛruit
est aia eoꝝ z appmquauerit z ¶ Idem ꝑ uocẽ
auditus nõ mstruim qui mens minus ꝑ sinꝰ
stiu non ibungit ¶ Idem sup ezechielem Tuꝛis
uitas audit ꝙ pdict coꝛdis hinitas custodi
cui autẽ pdict uiꝝ non sum rapit augꝝ hom
quadrulacuq; tractancia in qua utiq; pedes affixis
uel memoꝛie aliqꝰ tulit mquat ¶ Idem i tractatu
Utilis est semp doctꝛ uiꝝ allocuti qz audisset
aut assit sapies qdo uestie noueat -aut omisit
qdo capt id amplig qdo z se nesciisse uestiebat
¶ Idem i moꝛ sup iob ꝙ uerbis Ille fmo coꝛ
audientis penetrat qui hꝰ qdo oze somnũ capt
cõsumat ¶ Id sup ezechiel Qui in expoe sacꝛi
eloqi uꝝ auditoꝛibꝫ placeat z ipas inspiꝛat ac
toꝛibus z doctꝛa ¶ Idem ibidẽ Quito auditoꝛ
in caritate z intellectu ꝓficiũt -tanto sanctus pꝛe
dicatoꝛibꝫ gꝛa minoꝛ datꝰ ¶ Ide i moꝛ Ad sup
nũ desideria inflammat suos auditoꝛes negligẽ
ter uba que frigide pectoꝛe ꝓferũt Plura qua
nisi de pdicatoꝛibus
¶ Augustinus in libro de ubis dñi Ser
doctoꝛe est mlti onestu causa non fruc qdo ꝑ
cipit obseruare In discrete uo audire uelle
qdo uolit implẽ ¶ Idem de doctꝛina ppriam fer
ut hoies cum no obediẽt audiat qui sepi
non audit -et dei ubi qdo audienabꝫ ꝓdat
simul cũ pdicatoꝛe ipo contempnat ¶ Ide in
libro de predestinatoe sctoꝝ Fluuiꝰ e diuine
pdestiãis mag signu ꝙ libenter audit dei ubi
Audias igꝝ elwanu qi pitem dim ¶ Idem
in simone flon ꝙq; reus erit qui ubi dei negli
genter audierit -ꝙ ille qui negligentia sua ac
pus ꝑ in iram cadẽ pmisit ¶ Ide i Ser de tpe Bona locutio e fugant uoces -z con
gruent mores audientem ¶ Idem sancte
simo z uere ut quisq; tacea aliqꝺ dim ꝑ
auditoꝛes incapaces ¶ Idem i epla Ego ai

laudibꝰ

+ rams mss 2

reꝑbꝫ dicẽ

amatdes hmg sti bideo nestro qñ possit ec ad
eor alos sanandos exportuna pdicatõ Cum
eis hmõi mide uelit pplas hñt fastu suo
resplnãt salubres monciones dñi aut adiisis
angustian magis coñ euadẽ ¶ Idem Cum
greslis hoib a dño dirigan nec sint in hoie
ẽ illius corrupe quidem pdicator pt corri
ri manus contine nõ dñm ñmutde plura
gueras nstra de pdicatoribus

Isidorus in sino Disce q̃do nescis ne doc
tor ualis uidearis pius esto ũbor auditor et
postea doctor ¶ Id ibidẽ Disputãe stude nõ sup̃are
plus diligas audire q̃ dicẽ plus auscultare
q̃ narrãe ¶ Idẽ de sti bo. libro scdo ca. 29 Cõa
uiosos delectum audie quoslibz sapientes nõ ut
cognoscãt ignore poetas qui magis compos
uerborũ q̃m sñtiã uitatis sectã plura q̃cãs
nstra de pdicatoribz ẽ

Bernardus in sen Benigne audiendũ
est denote susciplendũ e sollicite cõsiderandũ
q̃p ad dñm pducet salutẽ. ẽ non sicut ubiq
hoim sed sicut ne est ubi dei sine sit conso
latorũ sine cõmitatorũ. sine ẽ cõmonitorũ
disciplã Sed nesti pacifica q̃m filij dei vocabũ
Considerate diligenter qe non pacificos sz pace
ficos cõmendauit. Sunt enim qui dicũt et nõ
iusta sz sz fodes. sic nõ annũciatores pacis sz
actores iustificabũ ¶ Idem sup̃ cãt Pen
e sto pennã q̃as nsas de doctrina ẽ uitã

Crisostomus sup̃ matthm Sicut qui
non masticat cibũ non sentit eius sapozem
ita qui ne nasticas qs audiunt non intelligẽ
ciunem sibi ẽ

Leo papa in sino pentecost Sunt ne
gãs in doctore ne docti ne indocti despiciãt
illi ut pbent se amare qs nozãt isti ut ois
sanũ se desidere qs nesciũt

Innocentius papa dñt ecclie q̃m
ẽ fidei regem qui ne dñi didicit esse dñi
cipulũ Ite dixit populi Saluator nr pius
in medio doctor sedit audiens illos ẽ interrogãs
ẽ sic pgrea cepit pdicare qr pius quisq̃ debz
discere ẽ alios audire q̃ pdicãe ill docendi officiũ
Beda sup̃ apocalip. p. Illi soli usurpare
bñt qui audiunt ẽ mente retinendo dei ñbum
ut ope compleãt ẽ uitã eñã possideãt

Glosa sup̃ id huc by Qui hz amoze ubi
dubiũ a sensus intelligendi qs amat Sed qui
non hz amoze audiendi ñbũ dei ecia si naliter qd
intelligẽ se putet nulla tñ dẽ side dulcedine
degustabit.

Basilius in pñapio exameron Qualis
auditor dignus sit magnitudine relator Ni
mirũ qui uicijs carnalibz sit inanis ẽ exiguus
ẽ auris hmõi sñe sit fastidiosus qui eam
sit laboriosus ẽ omni sollicite excussecans

Origenes sup̃ cãt. Fusi qs ad exitũ pfatz
puenit libellus hic nr in manibz quide teneri
putat ẽ

De auribus et auditu Gir
Joig in moz Facile est ut nec ad au
res Cautas ueniat ẽ mens a cogitationis
aditu Vigilanti repellat ¶ Idẽ in registro
Dñi Incongrua dicentes audire non remis nõ
solũ optimoz tuam. sz ẽ hñas ẽ audz tuam ¶ Id
sup̃ ezechielem Sicut malus acer q̃as nsas
de custodiate ¶ Id sup̃ ẽ dñe. yyy. Aures tue
audiant uocem pg terrigenam moniemus ẽ pa
cordiose quasi in facie eam audiamus a deo
Crescite ẽ multiplicamini Sed pg pcem quasi
pg eyden positus audiunt ẽ valedicẽtia in ope
tuo ẽ hmõi exitu nos omnes reuocãmus. ẽ tñ
mud a dño clemẽt audiamus Conuertimini ad
me in toto corde ẽ ieiunio ẽ fletu Conuertimini ad
me ẽ ego conuertar ad uos ut hijs ẽ hmõi
montis ameiora petamus Et hõ est ẽ auscul
tue audiẽt uoce post eyden monentis ¶ Id
in ostil. quasi in facie homo est monitus
ẽ Quere sup̃ de auoe dei ad hoies

Augustinus in libo confessionũ Cui
ñ accidit ut me amplius cautus q̃ res
que cautã monear. penaliter me peccare gñtor
ẽ tẽ malleni nõ audire cantare ¶ Idẽ libo
de p cordis Cur ambulare q delectari uane
cantibz. nulli rei pficimus ad tempus dula
bus ẽ inposty amaris talibz ei tm pietatibz
cantionũ ar hmõi illecti enervamur. et de
ducit a uirtute. deplacet ei tm pietatem
. ẽ ppe qñs pgrea sentit animus hoies affectus
ẽ cũ amaritudine dicit qd cũ tpali delectãoe
ẽ dulcedie pius bibit ¶ Idem in libo soliqz
fluctuẽ ee sencio q̃ magis ep azoe uirtutis
deciat afim uilem q̃ blandimenta dulcia
fetaze ¶ Idẽ in ser. Filon inuig reus est ẽ
ut sup̃ calo ppmo

Iacobus in plogo sup̃ ioste Flos ad
priam festinates. moriturq̃ sp̃ruaz ei
tus surdi debemus amue tñsire ¶ Idẽ in
epla ad fabiolam Quidq̃ no disciplie audi

trbi entes bñ in puncta loq̃ceñ ¶ Idem eidē sonet licet sup̃uacuis alcius placeat audīe q̃ nec ab alijs optus recipi tua ¶ Idem eidē Sempr lingua tua assuefac de bonis rebus loq̃ et audi tum tuū ad laudem magis bonor q̃ ad malor vituperū accōmoda ¶ Idem ad nepotianū Dis tac a te detractor di te libz non te libent audire Flemo em tuis auditor libenc refr ¶ Idem ad sclenciam dei malū detrōnis. tam celebre est q̃ fere libent ab omnibus au dit. q̃d si non est iam omnis detrahē pborrebu plura queras misi de detrone ¶ De mu epla ad pamachiū sup vbo p̃b. sicut aspis surde hec serpentibus cōpan qui ei ubi q̃d audiūt nec officio · audire dissilabū cal liduatis astucia ¶ Idem sup matheū Dacosti ubi est ec queas misi de ocio et de ubo ocioso ¶ Idem no longe est a sto qui odiſ delā in ubo ociosi

Ex concilio agathensi dist̄ ppositi pbr̄i diaconos · subdyacones ut de mapb̄s quibus ipores ducendi licentia no est eccā alienaz iuppiaz emere q̃ uenia-ne retibz ministran ubi amatoria cantica turpia et aue obscen motus corpm · chorcis et sal tationibz effemi · nec audicus et obtutus · sacis misteriis deputatis · eruptui spectatoz altoz uiboz contagione pollui

Ex concilio laodicensi de conse · dist ¶ Non oporteat ministros altaris ut q̃sdā clericos spectaculis aliquibz nitesse · q aut in scen ludis aut in nuptijs exhibeā · sed angō thermelia rōgst ioculatores mimos dia surgē dēt a conuiuijs et abire ne polluant coz aures sacis misteriis deputate

Apisolimus in se · In theatro sto non solum videas res infaustas et infestas · si audias et spurrilogia · et ip̄o tessu nic tias et habiem corpis siu mollis in corde et corpe tuo Ubi luditur et cātu dyabolico ledun aures tue et lingua pcut mens tua ¶ Idē Sicut sordes et luteū aures iq̃ nant cazules ita spurrilia luba facilit nec cantica facilit iuuidū auditū mētis ¶ Idē Si lis ostendē q̃ no letris in turpia loq̃d nec audire sustine

Isidorus in sy̆no · Fiulla tuas aures ipudicis fabulis sibrepat · Vanus et fmo sit cito polluit mētem et facile aggr̄ q̃d li beat audi ¶ Idē de sui bo · libro 2o ca 4o Sepe dem p̃mittit qui falsa dictu q̃ est ut cū p̃mū acq̃scit fidem · ad reliqua men dacia credulos faciat audientes ¶ Idem de ca pyri Sue multa ad credendū pniti qui non mouet ad fidem auditi ubi ꝑtuit aut alium quit qui sibi logites iuste compellit ¶ Idem quidam curiosi delectant audire et q̃ supra

Ennodius in libo de con ¶ cabo primo sida · Verbū scurrile petul ab ore p̃uid ab aure relegandū est Fedi in ad celestinum uels si fedus mouet ¶ Idē sup eum · Vnus est detractor et queris infra de detractoribz ¶ Idem ad eugen papā Detrahē an attente audire quid hoz ampnabilius sit non fuale apperi In libro de ꝑcatoribus Ad auditum pfaciendū ex se uetria sit cū efficacis industu metū nil ozgani conuenies epulozis rei ao. pacio · et aie et de auditu pcipiendi atqui

Dc auo augustinus sup ſ canonicam · Jacobi Auz malū labor est pticulū possidenci enervacio bu tutū malus dñs ꝑditor suus · Auz nemo tutus habz nisi qui abstenduit in p̃mis dis siu fulgeā p tenebras queib̄ p tenebō custe dicit ¶ Idem · p fuat fortuna auro hmā filo flagellū ifligo ho fuat tribulacio dño infe ¶ Idem ibid Auz aput bonos alos · malas nūc pbet · et nouo genere luc et magis p̃dest qui contēpn ut ſ ipsa siu condicōe celeſ qui mala ea possesso est cū et abdicat fœnosa

Ambrosius libro p̃o de off̄ et habetur in decreto xvij q ij Auz hz ecclā no ut fuet si un erogēt et tuitionibz pauper subueniat hz eius est cui sufficiat dapa di uencio panem ep dapa mortuoz mortuos Ornatus ui sacramentoz est redemptio captiuoz ¶ Dat ser. de auz redig in fine de ipso dicit ¶ Idem lagus est in ano qui ipse de dono ¶ Idē ibidem Quid ista auz conferunt et que sup̃ de auaricia ¶ Idem ibidē Sicut qui p̃ mittam et quere sup̃ de auaricia

Isidrus in libo ethi · auarus dē est eo eo q̃ sit cupidus auri et nūqm opibus copleat habere em idem est q̃ cupe hinc et auarus quasi auri cupidus

Ieronimus in epla Socrates ille thebanus quidam ditissim cū ad philosop philandi athenas ꝑgret magnū auri pondo abiecit in mare no reputans se posse sine sapiaz et uirtutes cū dicit possidere et de creto ¶ Idem in epla ad pamachiū Quid agit o deus impietas q̃ sine de auaricia

Legit in quadal xpi tygedni senect quos dixit est
cuidam p vidit nerone exsare apud miserde
balneanse mistros p suos ita eum nuz fuer
z bibliet in ot aus infidentes z dntes nuz si
tisti nuz bibe Hoc p in motibz munerib
gito plus appinquat ad mfin tanto melius
est nuz

De baptismo Augustinus

in libro de bapmo Baptisma est dispo
in aqua ubo unte sanctificata Idem supi ibis
vb bos mudi estis ppt sermone mei omes
as z elisist z lectum p q pma Verbo baptista
consecrat detrahe ubi z p est aq nisi aq ad
cedat ubi ad elementu z fit sacramtu dei hec
tanta virtus aque ut corpus tangat z cor ab
luat nisi fiacte ubo q dicit z vocatoe tinctus
non p de si p credentiu nia z in xpo ubo
aliud est song tinctus Aliud extus manes id
in omit quod Postq in nos credit premisimg ita
capita nia in sacro fonte dimersimg p ordo
baptisma duplicia mysteria sacramone celebratur
Pce cu trio mersi estis qu baptisma accepisti
in noie tinctis Pce z trio mersi estis qui bap
tisma accepistis in noie xpi Qui die tria re
surrexit a mortuis Illa ergo trio repetita di
mersio typu expmit dies sepulture habet
hec uba de conse dist cu ait Posteq Idem
in euchaydion ait vvvi a pulo recenter
nato usq ad decrepitam senem sicut nulli pli
bet a baptismo ita nullius est ut pro mortuis
si puuli tm originali peccatoz in quibus
que male huiusmodi ad illud accedunt Idem
de bapmo puuloz sacramenta in solis ecclie effica
ciut quo figurat Idem in pce ait Quidquid omnibz
quid crimis sacramtu si non cois omnibus est gra
que est iustis sacramentoz Ita z nunc bapmus cois
est omnibus baptizatis Sz nisi virtus bapmi id e
xpi gra est cois Habeni aut ut uba in decreto
de conse dist e i Idem augn in libo suo de pma
ecclo trio Omnes qui ad fide voluntatis arbitrio
z constantia accedit ad sacramenta fideliu nisi
pceat eu veris dicte nouit nio pt nuchodie quid
ab hac prima ecclia baptizani poi puuli si immunes
iste contra iulianu pelagiu in baptiste cuctis
pcta z originali rita z scient nit ignoranter
adiecta Idem in primo libro de baptio hys qui
fuerit corde baptizani aut pcta nullatenus admit
ti z ut si qs sibi suis discipline effugiet fictu Aut
in ipo tpis puncto p vim sacramti dimissa actu
ppter fictioz replicabi ut illud z vim sit apti
dcm qui in xpo baptizati estis xpm nidu
istis et illud Cpus suis discipline effugiet
fictu ut nduat eu xpm stitas baptisma con
at eu xpm pucies fictois habem hec uba de
conse dist e alo quo ergo aut sinaz libo e dist
eu dicat augustinu hec uba dumisse no asserda
si forte z aliox optox referda vu dicit i eode
libo p de bapmo puuloz ide bo augn Tuc valet
meipit baptisma ad salute cu illa fictio uba confes
sione recessit que corde in malicia psentante pcto
zu ablutioz fieri non sinebat Idem in libo quito de
baptismo Indunt choies xpi aliqi usq sacrm
pceptoe aliqi usq ad unte sanctificatioz Illud at
premiu bois z malis ptt ee comne ho aut sedm
apzui bonoz z prioz est Idem in eode Sicut coz
p quos renastim puuli ustitie spus remissione sua
trahit in eos fidem quos nolentes pria no du
habe potuerut Sic coz p quos renastim celo pcat
trahicit in eos novam qua no du nuta pia co
traxerut Idem de ca dei libo viii ca lxxxix
cuiz no precepto regnacois laudato p confessoe
pi morui tm eis baiz ad dmittenda pcta
quatu si abluen sacro fonte lachmaz baptisma
Idem libo e de bapmo in decreto de gse dist #2 hetru-
iii baptisma dicit alii implet passione de lat
ne illo cui no baptizato dcm est hodie meu
eis in padyso beatus cyprianus no leue docu
mentum assumit cui z ego consideratis ratio
nem tm passioz p noie xpi susceptu id qd
baptismo deat posse supplet Sed cui fidem
z confessione cordis si forte ad celebrandum
baptisma mysteriu in angustiis tpoz sacrm
ti non ptt Neqz in latro ille p nomen xpi cru
cifixus est sz p multis sanctoz suoz fletz z ipz
credidit passus est sz du patiz credit cuius
ingz valeat z sine visibili sacrato bapmo hoc
qd aut aplius Corde creditur ad iustitia oze aut
confes fit ad salute In illo latrone declarat e
Sed ut implet z invisibili baptisma visibilis qui
amisertu baptisma no contemptus religionis
sz articulu necessitatis explevit Idem ibid et
baptisma inde ptt ee ubi confessio cordis de
fuit Confessio aut cordis ptt quide esse no
precepto baptismo sz contempto baptismo non
ptt fieri ullo dicendi est conversio cordis ad dm
cui dei sacramentii contempti Idem supi epla
ad hebre ait Idem pluribz docuit aplus
fundamentu baptismatis qz est baptismus
in aqua f baptisma flumis z est baptisma
sanguis in sanguine z est baptisma fletus
id est contricois in psma Hoc aut aplus
non ideo dicit qz bapmu visibilis sacramentu
fiat nisi in aqua Sed qz virtus iustus id e
sanctificatio datur non modo p aqua sz z p san

gulez 2 pñaz ¶ Qđ in libo de bmto bapt^mo ḡrius q^d
sit maiꝰ fides an aqua. ¶ Non dubito quin vide-
am fides Si g^o q^d mag est sufficiale pt nonne qđo
maius est .i. fides. De qua xp^us ait Cum credi-
in me 2 si moztuus fuiꝰ viuet ¶ Qđ de fide ad
petꝝ ca^o pxpij. ex illo tpe quo saluator dixit
insi quis renatus fuit ex aq^a 2 spū scō 2^c absqꝫ sa
cramento bap^mi pter eos qui martiꝝ sanguine fun
ctiꝰ. aliquis dubitet etiã actipe nõ pt ¶ Sꝫ ad re
natũ. Quis offrãt corpus xpi insi p hoīes qui
sũt membra xpi? et tñ ideo nõ p puulis nõ bap
tizatis dñi nemo sit membrũ xpi in a^d baptiste
in xpõ. a^d mortẽ p xpõ Vtro ille nõ ambitiosus
dixit secũdũ ꝫ in cruce confessor a sto cypriano ꝑ
martyres computat^r q^r suo sanguine baptizaba^r.
tuntus namq^z appellꝫ est. tantũ q^z ualuit apud
eũ qui hoc nouit appendẽ q^d confessus ē dñm cru
cifixit. q^d si fluxꝫ p id crucifixus ē cui em fi
des eius de latꝰ flouit qui discipulor fides
martyrii. ¶ Illi em desperauerũt de moientes iste
sperauit in mortẽ. Illi refugerũt auctorẽ vite
iste regnauit constãr pene. Illi doluerũt tẽp hoiẽ
mortuũ iste credidit regnaturũ p mortẽ. Illi
deseruerũt sponsorẽ salutis hic honorauit so
cũ crucis. Iuenta est in eo mensura martyris
qui defecerũt illi qui futuri^ martyres erãt Et
non considẽt quãta fide quãta spe quãta caritate
morte p xpõ vincere sint^pe potuit qui vitam
ab eo moriente q̃siuit. Huic accredit q^d nõ nisi
diuine dict^r latronẽ qui et credidit in dñm
crucifixũ. aqua illa que de vulnere latꝰ xpi fluxit
tamq̃ sacro baptiste fluxisse p̃fitem ¶ Idem in
libro de ecclesiasticis dogmatibꝰ ca^o 47 Nullũ catho
cum inuenio q̃nus in hoīs opibꝰ deficiẽtẽ vitam
etiã habẽ credimꝰ excepto martirio ubi baptis
mu tota sacrat^a impleri ¶ Qđ in eodẽ baptizatis
tm ut saluetur et credimꝰ Cui at aliqꝰ huic fidẽ
2 caritate uoluit baptizari 2 nõ p̃t mat^e mortis
preuentus et supplet omnipotentis benignitas
q^d sacrato defluãt dñi cui quos soluẽ p̃t missi
soluat. tenet^r ꝫ cui id q^d in nõ p̃t 2 tamẽ illi nõ
imputat^r ei deus q^d suã potentiã sacris nõ alli
gauit ¶ Qđ sup leuitici quoq^z Si immundũ
sufficacioꝝ quibꝫdam affluxisse 2 pfluxisse sine bi
bibilibꝫ sacramẽtis. Visibile nõ sufficatioꝝ que
fit visibili sacrato sine ibisibi posse adesse. nõ
posse pdesse nemo dubitet ¶ Qđ ibidẽ flet tñ
visibile sacramẽtũ ideo contemptui dñi q^r con
temptor eius visibili sufficari non p̃t hinc
corneliũ 2 q^d cui eo cũ ea spũ sufficari. bap
tizari ꝫb nec supflua iudicatu est visibilis
sufficatio q^r inuisibilis pceſſit ¶ Qđ ibidẽ Sꝫ
visibile g^o sufficatione inuisibilis ee p̃t et
q^d est. Visibilis aute q^d fit sacramentoreꝝ sine ibi
bili pdesse non p̃t. ei usta sit oia illius uestimẽta
Symon em magꝰ visibilis baptisma no^r q^d sine in-
uisibilis non affuit ¶ Idem in libo de fide ad petrũ
ca^o 42 2 habẽ in decreto de ipse. Dist e. firmissime
tene ꝓnulos qui uel in utrũ matrũ viuẽ sacrã
ut 2 ibi moriũ. nil de malꝝ matrũ sine baptismi
sacrãde ihc sibi tñsciit etiã supplicia ꝓmittẽtes. q^r
2 si patrũ q^r aliis non habuerit. regnuale tamẽ
patrũ carnali conceptõe trahẽrit ¶ Idem ad bonifa
ciũ 2 habẽ in decreto de ipse. Dist e. b^o puulis et
si nondũ fides illa que in credentiã uoluntate con
fistit. iam tamẽ ipius fidei sacramẽtũ .i. baptisꝫ
fidelem facit. Et sicut credẽdo vide^r ita 2 fidelis
uocat^r non re ipsam nisi credendo. sꝫ potius ipius
rei sacramẽtũ ꝓpiãdo ¶ Qđ sup illem omi^ q^d et
habe^r in decto de consec. dist e. Baptisma talis
est qualis est ille in cuius p̃sone dat^r. nõ qualis est
ille p cuius ministeriũ dat^r ¶ Qđ sup eidẽ omi. 6ta
Cui baptizat malus illud q^d datũ est bonũ est
2 p ministros disparꝫ deꝰ unum equale est. qua
non illoꝝ sꝫ eius est. hic est em qui baptizat. et
hic est de ipse. dist e. Ego deo 2 nos dicamꝰ de
q^r ministꝝ oportet de tanta iudicia ministros per
quos baptizat^r sint ministri iusti si bonũ. Si aute
nolucrint de iusti qui in cathedra moysi sedẽt. sc
cum me fecit mgr^r meus. de quo spūs scr^a dicit
hic est qui baptizat ¶ Idem omi^ q^d sup ibidẽ
Quos baptizauit iudas xp^us baptizauit. Si q^s
q^o baptizauit ebriosus homicida fornicator iudex
adulter. si baptisma xpi est. xpus baptizauit
Non timeo adulterũ. nõ ebriosũ nõ homicidã.
q^r columbã accipio p quã mihi dr hic est q^d bap
tizat ¶ Idem in libro de fide ad petrũ ca^o 49
xpi. Sum hẽsi qualeciꝫ nil sigmate sanctũ patris
2 filij 2 spūs sci baptismi sacramẽtũ accipit nec
pit. integrꝫ sacramẽti accepit. sꝫ salutẽ que
virtus est sacramẽti nõ habebit. Si extra ca
tholicã caritꝫ ipm sacramẽti habuit dr ipm ad cari
tẽ duce nõ ut baptismũ sacrati utrꝫ accipiat. q^d
neuno dr in aliquo repetẽ. Sed ut in sanctitate ca
tholica virtus accipiat. baptisma cui extra caritã
nequid pdesse. Ibi etiã cuiꝰ p̃t pdesse baptisma
ubi pdesse p̃t clemosina. ¶ In carta ¶ Idem ibidẽ
et habe^r in decto de ipse. dist e. Romanus pontifex
non iudicat^r qui baptizat. sꝫ ipm de sub
ministrate gratiã baptismi. licet paganus sit q^d
baptizat. ¶ Qđ sup 2 iohem omi^ q^d
aut 2 hẽtur in decreto de consec. dist e. Bap
tisma talis Quid nocuit iohẽ bapti qui vidit
columbã descendẽtẽ sup xpm. 2 dominũ nouit. q^d
uis nouit q^d pcedit diuina baptisma. 2 nullũ iudicet
ciuisticum a deo. Sed ministrũ plane ciuisticum

m bonos z malos flon cohorreat columba miſ
teū malos ſi reſpiciat dñs ptūc ¶ Idē ibidem
Quid facit vbi miſſ malus vbi bonus z dns.
Flecp cū quis rigat alich eſt ſ. gratie incremētū dat dē
¶ Idem i eade omil Si ſicut dat deus fiunt miſter
cū dyabolo computa ſi domi pp̄i nō gtuitat
qdo p miſtr fluit ſi puz eſt P lapidē cū ca
nalem triſit aqua ad arcolas In canali lapideo
nichil gratie Sed ortus ptimos fructus affert
¶ Idem ibidē Nolunt aut dns ptātem baptiſmi
dāc ſeruis ne ſeruus i ſeruo ſpē ponāt Bapti
zat go ſeruos ut miſterī · baptizat aut dns tñ
ptātem habens qua ſi daret ſeruis ut · ſ. ipoz
eſſ qdo dñi eāt tot cētū baptiſmi eſt ſeruu
vt ſicut deſtb eſt baptiſmg ihūs · ſic dicāt bap
tiſmg petri vl pauli Quod ne fiēt retinuit ſibi
deus ptātem baptiſmi Sup̄ius aut miſterū &
dicat vtē ſed ſi tñ miſter baptizat Si tamē
dns nō dicat vtē et ideo nō dēt ſiue bonus ſiue
malus miſter baptizet Idē z nō dicit bap
tiſmg meus oū tamē dicat euangeliū meū
prudentia mea · licet hec ſint a deo In quibus dif
fenaa eſt Alius em alio melius opat in euan
gelizando z alius alio prudentior eſt · Alius at
alio · magis · minus be baptizatus dici nō pt
ſiue ab infidōre ſiue a ſuperiore ſiue a meliōre ſiue
a deteriore baptizet ¶ Idem ſup leuiticū · q· Si
dem eſt Difficilis eum Et moyſe cū
Difficilibz ſacramtis p miſterū Dns aut ſtificat
ut inuiſibili gratia p ſpm ſcm · ubi eſt totus fruc
tus Difficiliū ſacrāmētoz z ſine hac ſtificatōe Di
ſibilia ſacrāmēta nichil pſunt ¶ Idē ad orosiū qo
ſtionē · q· 99 z habet i decto de cōſe dist e Cūm
nus vnū baptiſma ſit Et hereticoz ſ coz q in no
mine patris z filij z ſpūs ſci baptizat · z eccle
catholice · tamē qm foris ecclīz baptizant non
ſumūt baptiſmū ad ſalutē · ſz ad pnicie · iudex
forma ſacrāmti · ſz iniurie eius abnegantes et
ideo eccl nō eos rebaptizat qz in nōie trinitatis
ſiue baptizati z ipa eſt forma ſacrāmēti ¶ Idē aug
in epla ad maximianū z in libo de vnico bap
tiſmo Rebaptizare hereticū qm hec ſigna ſtituit
tis precipit ostēdit eē Catholicū nō rebap
tizare q Tullianiſſimū ſcelus eſt Tullius at z
habet ho autenticū in decto de cōſec dist e ¶ Idē
in libro de vnico baptiſmo exhazyre gloſam cy
priani qui aput hereticos nichil ſtinuatos da
ri baptiſmū nolebat cōſtē dū eos mmis de
teſtare tanti eius multa ad triumphū martiriy
ſeruta ſit ut z caligatis qua excellebat luce illa
obumbratio fugare et ſi quid purgandum
eāt paſſionis falce purgare tollentes flet tñ

nos qm baptiſmū dicare z hereticoz nichil tribuen
agnoſcimg Ideo ſtō cypriano meliōes ſumus
ſicut ut petro qz gentes iudaizāe nō cogimg
¶ Idē in epla ad damasū de ioh̄e bapta Flo
pt quisq renata aniqn natus ſit Si aut uſq
adeo in illo pulo accreuerat uſus inueteratus
z uoluntatis vt mt̄ martia diſtēt ita poſſet
agnoſcē z credē qd in alijs pmulis exſpectrit
etas ut poſſint in miraculis e habendū dīne
potentie non ad humane tractandū exemplū nē
Iam qñ uoluit deus loqui z eſt iumentū ¶ Idē
z de ieuna legit pius qñ epiles & vlua ſtificatiu
te Illa tñ ſtificatio qua efficiūt templū dei non
niſi renatoz eſt Fluſi quis nisq renatus fuit
ex aqua z ſpū ſcō non pt intrare in regnū dī
Nemo aut renascit niſi pius nascat · Vñ illa ſti
ficatio ihūs z ieiunie pt ſi p̄destinatoz accipi · Ia
dungit ibidē ca· 22 ad damasū Non dēm eſt
qz credidit infans in utero ſi exultauit · Elec
elyzabz dicit exultauit infans in fide · ſi exul
tauit in utero meo Et potuit de hac ſtificatio ta
te rei a maioze cognōscē iudicari nō a pauculis
cognosci ¶ Idē in libo p̄o de bapt̄o paulor z hu
bet in decto de conſe dist e Solet queri Si totū
lubrice z minute z occulte agit utr aq̄ ba
dus cet baptiſmg qui ſic datur · Vnū iudiciū p
aliquos reuelatōis miraculū ozōe inuocandi de
cernere ¶ Idem z habet in decto de cōſe dist e qui
z non te moueat q qdā nō ea fide paulos ad
baptiſmū ferūt nisi p ſpm ad vitam regnaturū
eruari ſi eos putāt hoc remedio tpale recipere
ſanitate Flon em ppter nō illi pauli regnabūt
· qz nec ab illis hac intuitu offerūt ¶ Idē i libo
de ſymbolo z habet de cōſe dist e Paulo expuf
flant z exorzizant ut pellat ab eis dyaboli
potis ne iam contendat eos ſubintrare nec ſub
baptiſmū conſequat · Non go in ſtantibz creatis
dei expuffla · vel exorziza ſi dyabolus ut fugē
dat ab homie ¶ Idē ad neophitos i epla z ad
bonifacium epm z hec de cōſe dist e Nichil eſt
aliud credē p fidem hīre z ideo cū rndet paulꝰ
credē qui fidei nondū hz effectū Pinde fidem hīre
ppter fidei hīre ppt fidei ſacrāti z gratiā dm
ppt remiſſionis ſacrāmēti ¶ Idem ibid z hec de
cōſe dist e · pma igit Certiſſima emiſſis cau
toz · qua renūciant pompis dyaboli ſpōſpondiſſe
Inuio ſup illd ad ro· xi· Sine pnā ſti
dona dei z vocatio · Vñ deus in baptiſmo nō
requirit penitētiā · vt plautii · nec alicui dat epus
· ſz omnia gratis cū donat ¶ Idem libo p̄o de ſpu
ſto ca· iij· In nōie xpi tota trinitas intelligit
· intelligit em cū ſepe dicit · z pt a quo ſanctus
eſt · z ipe filius xpi · qui ſanctus eſt · z ſpūs
ſcūs · p quē ſanctus eſt ¶ Idē in libo de officio

2 habē 26 dist. Una tm̄ Johēs Bigamū di
cit2 nō solū qm̄ post baptis̄m gingia fr̄ep
tib9 ſt 2 qui cū baptismū Unā 2 pg baptis̄m
alteram habuisse pbat2 ¶ Idē ibidem p baptis̄m
culpa dimitti pt9. lex abolei nō pt9 in gingio
ullū non culpa ſt lex est ois3 culpe est
in baptismo relaxa2. qdō legis in gingio non
soluit2 p baptismū ¶ Idem de obitu valentiniani
Que ſt uba ecclē mſt sācte baptismatis de
tersa labe pcti ablutus ascendit qm̄ sua fides
lauit ¶ Idem libro p̄o & spū sto ca. 2. ubi n
est plenū sacramētū nec principiū nec aliqua
spēs baptismi cōsistima2 plenū ait est si pr̄ez
2 filiū 2 spm̄ sm̄ fatearis. Si ho Unū negares
tm̄ sb̄uces. Et si Unū in symbolo compleudus
ſ ait pr̄ez. ait filiū ait spm̄ sm̄. fide aut nec
patrem nec filiū nec spm̄ sm̄ abnegres. plen
est sacramētū fidei Ita etiam licz pr̄ez 2 filiū 2
spm̄ sm̄ dicas 2 prabeāt filij & spūs sc̄i p̄tate
minimas. Unaqūq est omne misteriū ¶ Idem ibid
Cū dr̄ in noie xp̄i. p Unitate noīs implet̄i
est misteriū. Nec a xp̄i baptiste spūs sep̄at.
qz 2 xp̄us baptizauit in spū ¶ Idem in code
Aliud considerādū Unū sicut in nomine xp̄i le
gimus baptismū plenū ee sacrāmētū Ita & spūs
sc̄s unū indubitato nichil deest ad misteū plenū
tudinē fidei sequam. Cum enī Unū dixit. tanta
tem significauit Si xp̄m dicas. 2 pr̄em a quo
Unctus est filius 2 ipm̄ qui unctus est filiū 2
spm̄ quo unctus est designasti. Scpti est enī ihc
ihm̄ a nazareth quē unxit deus spū sco Et
si patrem dicas filiū eius 2 spm̄ eius pfi
ndicas. si trīa fd in eam cārde complendis Et
si spm̄ sm̄ dicas. dm̄ pr̄em a quo pcedit. et
filiū cuius est spūs. indicasti Unde ut trina
copulet auctoritas dns dicit Vos aut baptizabi
mi spū sco Eo quo indicat nos rē posse bapti
zari in spū sco ¶ Idē ibidē Cum go baptizat in noie
xp̄i baptizat i noie trinitatis que ibi intelligit2
Tucius tm̄ est to pnās ibi nominare uti dicas
in noie patris 2 filij 2 spūs sc̄i sīon in nominibus
ſ in noie. id est in tuo arbitrio ill confessione pris
2 filij 2 spūs sc̄i Invocat2 enī ibi trinitas ut tuus
libi optetur p se sicut extra p ministeū visibile
opatur. Si go dicat2 in nōibus. nō est ibi sac
mentū qz nō sua2 forma ¶ Idē Ambo2 de valentiniano
qui morte puenit ad baptismū nō pfuit.
uenire meū dico ut pfectus utar eloquio qz
quem regenaturus eram amisi. ille tamē gratiz
qua proposuit non amisit ¶ Idem i libo p̄o de
spū sco capo 3. Quidam negauerit se scire spm̄
sm̄ cū tm̄ baptizatos se fatent baptismo
solis qui in adolescentia ihc. non in suo noie

baptizant. Isti go qui nec in xp̄i noie nec in
fide spūs sc̄i baptizati fuisse non arbitrant bap
tisma sacramētū Baptizati ſt igr2 in xp̄i no
nec tradit est in hijs baptismū ſ monarii

Iouinus in ser̄o sup̄ ioel sup illud in
effundam de spū meo sup omēz carnem Q
dicit se credē in xp̄m 2 non credit in spūm sm̄
noīdū hz cdtos oculos Uti baptizati a ihc. i
nomine uenturi2. id e ihm̄ xp̄i. qz dixerit. nec
si spūs sc̄us est ad hmōi. cum baptizabant2 Uno
vero baptismū nec accepit ¶ Idē in epla ad
oceanū. De hmōi uobis dico. si spm̄ sm̄ nesci
bant cū baptismū a ro3 receperit. cum bap
tizati ſt. ne quis eo nūdus uel grauib9 puideat
aquā sine spū sufficē ad salutem ¶ Idem sup
ezech 16 aqua nō est lota 2 ſ. Et lauacra gen
tiliū 2 hēticoz. ſ non lauat ad salute. In eccl
ecclā qui non plena fide baptismū accipiūt
nō spm̄. ſ aquā accipiūt. Christū aut hec
auctoritas 2 habē2 in decreto de conse dist. 4.

¶ Idem fides que fideles facit in aquis baptis
dātur. nec meretur2. qz no ihm̄ aliqm̄ ibi dimit
2 iam ihm̄. ut plenus hēat ¶ Idem sup epl̄am
ad ephe. libo 2. ho ſ 2 sciend est q licet ter
merg2 baptizandus pter misteū trinitatis
tri9 lauacris baptizat2 Illud etiā ingressu
dū ecclē q in matrio uiri baptizat milli pt
etiā si mater baptizet

Isidorus in libro sinōz 2 in libro 2o de
sti. bo. Tiffert2 aut 2 habē2 in decreto dist.
4. de conse. Cum 3 matrimus uiros ſt ritu bapti
zati nō pnt. qz q̄ natus adhuc p̄m̄ idam nō
est. non pt renasci spū xp̄m̄ negz in eccl re
gratio dici pt in quem regrio nō pcessit ¶ Is
in libo de officijs 2 habē2 in decto de conse dist.
4. Constat baptis̄m solis sacerdotibus ēditū et
eius q ministeū nec xp̄is diaconibz impleē licuit
est absq epo uel pbro nisi hijs pcul absentib
2 ultima languoris cogat necessitas. et 2 laycis
fidelibus pmitt2 ¶ Idē in eodem 2 habē2 de
conse dist. 4. Quidā alio pfitente baptismū
q adhuc credere ill loqm̄ nesciunt. sicut eciam
p effis. mutis. aut surdis. alius pfite2 dū bap
tizan2. Si nō p eo q̄re rite pt alius rite
non videm dah sicut scptū est. etiā hz pse bs

Siricius in 2o ca. lo ecclē ueniēdis
oddam est pceptū sanctissimoz pceptoz sac
actionū susceptiuam opozteat ecclē fac
les habitus ad suppletis quietis amp augmo
gen mrm ut faciens sacre 2 diuinissime mste
rēdationis tradito

Damasceuus libo 3o ca. 4o. Sapientissimo

est ꝑ quem ꝓmerit̃ spūs sc̃i acceptiō · 2 pñ
cipiū altꝰ iuxt̃ fit nobis regnacio · signillum
custodia 2 illuiacio

Hugo ꝛ sto victore libro 2o ꝑte ſa ca.o
2o Baptisma est aqua · diluendis omnib; apta
· sanctificata ꝑ uerbū dei

Zacharias papa bonifacio epo · Petu
lerit̃ multi multi tui q̃ fuit̃ sacdos in eccl̃a
pudicia qui latina lingua petrus ignorabat̃ t
· et dū baptizabat̃ nesciens latinū eloq̃ nisi
gre lingua aut baptizo te in noie patris 2
2 spūs scī 2 tu ꝑter · ho considerasti rebaptizāde
Dz si ille q̃ baptizauit no erat de numero fidē
lium fi ꝑ sola ignorantiā rōne locutionis nisi
gre lingua · 2 baptizatꝰ fuerit Non possumꝰ
consentire ut denuo baptizet̃ de consc. dist. e.
Idem eidem 2 habet̃ in decto de ḡse · dist. e. ſſ
nussime precepit est in synodo antiqua ut quotiz
sine nocturne tinctionis mersus fuit · ꝯ q̃ sa
cratū regnacionis non haberet Odo oto Verū est
q̃ si mersus in baptis.l fonte ꝯ fuit sine
nocturne tinctionis · ꝑfectus panus no est nisi
in homine ꝑfecto 2 filij 2 spūs scī fuit baptizatꝰ

Nycolaus papa ad consulta bulgarorꝝ
2 habetur · de consc. dist. e · ad questa uidco mul
tos baptizatos assitis 2 q̃ nide sit ingrediū
consulens hm ꝑfectū si ī noie trinitatis uel in
nomie xpi sicut ī actib; aplorꝝ legimus bap
tizass. baptizari ꝯ dnm eni redemꝑ est ut
sius opponit̃ anubis

Beda Sine hereticus sine schismatic̃ sine fa
ciosus ipse in confessione ste trinitatis baptizet
· non habz ille qui baptizatus est · Ab bonis
catholicis ne rebaptizari ne confessio 2 fides
tis inocatio · pdeat̃ annullat̃ de cons. dist. e.

Ex concilio cartha ginesi ca.o et habet̃
de consc. dist. e. ch̃ulier quisquis sit̃ · baptizāde
non ꝓsumat · nisi necessitate coherente

Leo papa 2 hec de consc. dist. e Si mul
la ecclesiastice iudicia aut ꝓfectus aut clericos aut
laicos qui baptizati fuisse dicunt̃ agen
dum sit renascant̃ Ne peant In quibus ego
non ordinet̃ ingressū · ratio no sinit ut dicatur
irritum · confitendū ꝯ eis bide ꝯ collatū ee
nesciat ꝑ temeritas minuerit ꝑceptis · ubi
est diligencia pietatis Idē 2 habet̃ de consc
dist. e. Dno tpa in baptizandis cleris sic ser
uanda · ī · pasche 2 penthecosten ut in sab.o
pasche aut penthecosten · baptisma sacrat̃
celebret̃ Cetu nec necessitate mortis aut pric
ingens debet omi tpe baptizari

Rabanus in libro de symbolo et hec

de consc. dist. e dū baptisma dz in homie ꝑue
nire catheczandi officiū ut fidei rudimenta
cathecumin̄ accipiat̃ 2 sciat̃ cui debitor deꝰ
eccl̃e fiat · fm Septem sc̃i dona baptisma
S · a ꝓmo ꝓfabulo sacrati salis usq; ad con
firmacionē que fit ꝑ epm ꝓmit̃ est collacio
salis in ore baptizandi Secdm est aurium 2
nariū linicio cū spūto Terciū in fronte 2 in
pectore crucis signacio Quartū est olei sacri unc
cio Quintū baptisma ablucio Deo in uertices
tinctio cū cōsignate a sacdote facienda Septimū
crismacio in fronte ꝑ epm 20 q · 1 pueri
Odm alios ꝓmit̃ est exsufflacio 2 insuf
flacio Secdm est salis linicio Tciū saliue con
tactus Quartū est unctio in pectore 2 in scapul
Quintū est cōsignacio Sextū est cereꝰ tpō Sep
timū est uestis candida

Magister sententiarꝝ libꝰ ecto dist. 6 · dū
baptisma fit catheczising post catheczismū sc̃z
exorzising uel ab eo qui iam in fide instructꝰ
est aduersarij ritus repellaz Exorzizmus em̄
de greco in latinū dicz adiuracio Catheczising
uero dicz instructio Catheczizāde em̄ est instruc
ere de symbolo ac de rudimentis fidei Exor
zizare uero est adiurāde · Ut exi spūs immūde
2c Symbolū dicz signū uel collacio Signū
qz eo fideles ab infidelibz discernunt̃ Collacio
qz ibi tocius fidei sufficientia 2 integritas colligit
est Catheczising ergo 2 exorzising neophitorꝝ
sunt · magis qz sacrificia talia qz sacramenta
dici debent Neophitꝰ nouicius uel ꝓmptus uel
rudis Et dr neophitꝰ qui ad fidem conuer
sus · uel ī disciplina religiose conuersationis
rudis Hec igit̃ ꝓcedit baptisma nō qz fi
delis non possit ee uerus baptisma Sed ut
baptizandus de fide instruaz 2 sciat cui debi
tor deuotꝰ fiat 2 ut diaboli ptās in eo
diminuaz Idem in eodem dist. b Eos q̃
sanctificata spūs sci fide 2 caritate ad baptisma
accedit quisquis constet ꝑ fidem 2 2 conuer
sionē ꝓs iustificatos · ī · a macula ꝓcc purga
tos 2 a debito eterne pene absolutos Ta
men adhuc teneri satisfactione ꝓpria qua pe
nitentes in carne luganꝰ Dubiū non est cui
ꝯ baptisma accipiūt ter 2 a peccatis si qua
nitebm ꝓsit conuersionē contraxerit mundi
2 ab exteriori satisfactione absoluti 2 ignis ad
uersitatis cibis qz ritus augeaz fomes quez pecti
in eo magis debilitat̃ ita ut uere nouus
homo ter dici possit Idē inqz sanctus dist
b Cui igit̃ in baptismo quam delenti
2 exteriorꝝ satisfactio nō imputet̃ quē ultra

Cui penalitas cui p̄ p̄cō addicti sumus ut
tollat? ℔ho ideo fidē tradūt sc̄i s̄ Augꝰ libro 2o
de baptismo p̄mulos. 2 ysidorus lib⁹ p̄o de sū-
bo. ca⁹ 22. qz si a pena hoīes lib̄ carent p̄ter
baptismū. p̄am lib̄abūt putarent baptiz
p̄cō. nō ēnt regnū dō p̄solutō reatu p̄cī
. tamē pena temp̄alis manz. ut illa ētna vi-
ta studiosius p̄quirat. que ēt a peccatis omni-
bus aliena. dō ēnt manz ista pena tempa
lis ut sit fidelibz matia ēmendi 2 octasio vin-
cendi. q̄ nō vincerēt si nō pugnarēt. nec
pugnarēt si ī baptismo īmortales fierēt
ut aut libro x. sumat ca⁹ 33. grandē p̄bium de
baptismo quēas in summa raymundi

De beatitudine Gregorius

sup ezechielem omne verbum Quinestrigem
que sit in angelis sine fine festinitas historie
dei. que letitia sine defectu. Quis amoris ardor
non crucias sed delectans quātū in eis desi-
derii sit. Visionis dei cū sacietate 2 sacietas cū
desiderio in quibz nec desiderii pena gignat nec
sacietas fastidiū parit. Quo intuendo beatifi
sunt beati. Quos contemplando sp̄ ēternitatem
sunt ēterni. Quos coniuncti sp̄ deo lumen facti sē
lius quedam. Quos sp̄ aspicientes ī deo mutabi-
mutati sūt in deo īmutabiles. Idem ibidē hinc amo-
ris diui flamme aliquatenꝰ ardentes. Et ibi plē
nāe ardebimꝰ. Ubi videbimꝰ que amamus. Vi-
uis eni eius in sy⁹ Sed cantuꝰ in ihesu. luce
eni deus dilig̃at? medullitꝰ a p̄fectō no tamē
tantū diligē p̄sūt. q̄m debent qz no valet
videt quem amat. Et ibidē omēa ad ēssa
Cuius in carne corrup? positus comphen
Qualeat que sit illa angelor ineffabilis 2 sine
fine letitia. que qualis ue beatitudo sine defec
Ultimum videt creatorē atqz in eius dilēone sūt
immutabē p̄sistē. Idem ubi ēt pax sine discor
dia. holitas sine iniuria. iustitia sine mandato
Iucundus sine sentire dolor sine deformitate. ubi
tas sine morte. letitia sine contristatōe. Ubi
carnis nō desunt. prima nō deficiūt. amici
nō morientur. ubi q̄d amabit? adest. nec desiderā
bit? q̄d non decet. Idem ibidem Si strenuꝰ
que 2 quātā p̄mutit? in aliis omnia nobis de-
lectent que sūt in deo. Idem O felix hēditas
que cohēdū nūs nō angustat. que 2 omni-
bus una est 2 singulis tota. que tantus longi
or 2 extendit? quāto ēs hanc multitudo p̄cipi
entiū dilatat? Idem ajentes que nobis
p̄mutet? multa? magnū est p̄iosa est dul-
cis tua est Tam multa est q̄ nō p̄t mira-
bilium magna est q̄ nō p̄t comp̄hendi Tam
p̄iosa q̄ non p̄t estimari tam dulcia q̄ non
p̄t finiri. Idem in uno sup ps. dō dō
nec finiat? hinc 2 ē p̄fecta beatitudo tot ēternis
scie nulli ibūt? quousqz iustor 2 iustior eius
fiulat? Idem ī deo libo uno. In illa ētna patria
cū iustor meā in exultatiōe raptā ecia lingua co-
2 idem in laudes tantarum ēlevat? Et in deo
uno. Ibi deus oculus meus. Ibi videbimus
bor corpulentia non absconditur. s̄ patebit omnibus
omnibus p̄debit 2 corpalibus oculis vpā corpeis
armonia. sicqz diuisq; sit. ēit conspectabilis ubi
sicut mee p̄t ēt sibi. Idem In illa ētna contem-
placione agit? ut omnipotens deus quo magis diligat?
fuit eo magis diligatur. Idem Cui ad ipm sem
tem dicit beneplm tē ēit nobis ipsa sine simul
atqz sacietas Sed longe abest a sitī meditus 2 longe
a sacietate fastidiū. qz sitientes saciabimur 2 saciā
ti sitiemus. Idem in illa regiōe vitalis ignis
pus intus subtile quidē p̄ effigiē spūalis potest
2 palpabile p̄ nutrimentū natūe. Idem. Sicut hu
quo adhuc vivētes sūt. mortuos illos quo loco hu
beat? ignorāt. Ita mortui vita in carne viventiū
p̄t eos qualis disponat? nesciunt. qz 2 vita spūs
longe est a vita carnis et sicut corpea atqz
mortea diuisa sūt ignis 2 distincta corpora
ōs tamē de aliis sanctis dicendū nō est. qz qui
nitus omnipotentis dei ēalitatem videt. nullius
credendi est. qz sit fōis alicui. qđ ignoret. Idem.
Quid est qđ non videat. qui videt. qui est. qz qui
Et fluctui in creatā agit? q̄ videt non possint. q̄
creatorem videt. Et in eod dyalogoz. Sicut
tos beatitudo letificat. ita credi iuste est. q̄ in
spiritus tyrbos ignis exurit. Et in p̄o dyalo
aut omnipotentis dei singularē iudicia multi
quidam cordis iudicia valet impetrare. Et in
sup illud matth̄. Et iudicio cordis. Et in
est pulcrius omnem abhorrere iniquitatem. Idem
in mor. Tanta cautis fit ibi sociat electis ut q̄d q̄
in semetipso nō accipit. ℔o in alio se gaudeat. tunc
pisse. Idem Cuius lingua dicit. ut quis 2 intellectu
sufficiat capere. supne cautatis illius gaudia. s̄ angelor choris inesse. ēt beatissimis spūbz illi
ysaie cordialis assiste. pritem dei videt cernere
intellectu. Iuui videt nullo metu mortis effla
s̄ mortuis locis p̄petue sempiterno munere tota
Et ibidē. Qz in hac vita nobis est discretio dignita
tis. ut ibi sedeat q̄s hic alius alii tribuere p̄sit
audat. Id in omēa sup ps. Iuste. Ibi eligos.
magnus in omib. Credendū est p̄ ante retributo
ēssum iudicij. Iusti conspiciat quos sibi ultor in
reque ut eos videntes in gaudio. non sibi de
suo supplicio. sed de illoz bono gaudeo cruciet

Jnsti uco semp mtiem̃ iustos m suppliciis etc tor
mentis bt hinc cor gaudiu cr̃estat qr malit illud
conspicere qdo miser cordit cuaserit tanto qr crp
tor suo maiorem gr̃am referet quito videt m alij
is q ipi si delicti finissent ꝑcm potuisset ¶ Jde
ibidē Justor aūc z si m nature sue bonitate mīaz
habeat tm m illa gloria sui auctoris iusticie com
mōte tanta retributione er̃ga nr̃os nulla moueam̃
ad reprobos compassione ¶ Jdē ibidē Licet iustis sufi
ciat sua gaudia ad maiorē tm gl̃am suā vide
bunt penas malor quas ipi ꝑ mīaz cuaserunt
¶ Item ysy i omil de dnica tua ꝑ pentecost
Supna ciuitas illa ep angelis z hoīb constat
ad qua tot credim hoies ascendē qtos illic amici
tie electos angelos remansisse sicut scptis est Sta
tuit deus genꝰ hm̃ numꝰ angloz sui ¶ Idem de
ta multitudo remansit angloz sicut est ut z ipi
quor hoies qui ad celestem patriam redeūt eo cis
agminibus illuc refulgentes aliq̃ muter̃ ¶ Jde i omil
pg. oct pasche sup ihc. Ego sum pastor bonus
Ibi immensa angelor chori Ibi societas supnor
ciuiū Ibi dulcis solemnitas a pegnacois huius ẽsti
labore redeūt Ibi gaudi ꝓpl̃i chori iudeos Ibi
iudeus applor numerꝰ Ibi inamabilis maxiꝰ die
tor expectatus tanto illic lector qtō durius hic
afflictus Ibi confessor stor constantia ꝓmij fru
ctus opis non relinq̃t Quicquid g̃o fides hr gaudia
in quibus cū tantor ciuiū solemnitate gaudebimꝰ

Augustinus libo viii de t. ca. xxi. ait
est cū expectande retributōis beatitudo Solutas
sine fine erit beatitudo Solutas sua
sinceritas Solutatis flos q̃ cū alios nolit sed
q omes non ea nouim Qui cū omes ea nouerint
non ab alijs pcipiet̃ sed in virtute ei ab alijs t
delectabūt hymnis stil. ab alijs atq̃ alijs. alibi atq̃
alibi Quos igr̃ omes amat. qdo non oes scire
Quis pt amare qdo nescit. Cur g̃o beatitudo amat
ab omnibus cū tm nesciat ab omnibus? ¶ Jde mpo
ibidem Quappe qm dū est q oes hoies beati ee
uelint. eāq̃ ardentissime amore appetant. et
apte ho cecit quecūq̃ appetant. Hec quisq̃ pt
amare qdo omnis quid sit nesciat. Nec
pt amare quid sit. qdo se bene sciat. sequi. ut oes
beatā vita sciat ¶ Jd ibidem omes aut beatā
hint qdo volut. qnus non oes qm hint qdo volut

continuo sine hoc Continuo aut misceri sit q uel
non hint qdo uolut. uel id hint qd no recte uolut
. Btus igr̃ non est nisi q z hz omīa q volt. z mal
volt male Ille quippe bte beatus qui beatus ut
volt nec male aliq̃ volt ¶ Jde ibidē Cui igr̃ ex
his duobz constet beatā vitā licet nr̃ malos
sit aliq̃s bonus in hac vita. no tamē nisi finitis
omnibus malis. est btus Cui uere ex hac vita
venerit ad beatā. qui in his miseriis. fidelis et
bonus est te cito ne btus. qdo nunc nullomō est
qm ut sic homo beatus quo volit Flo cui ibi
nolent male huic aut nolet aliq̃ qd cito aut
deest. aut deest qdo voluit Sed q̃q̃ amabit
adest nec desiderabit qdo cito ¶ Jde in eode lib
qd ibi erit bonū cito et sicut deus summū bo
nū est. z qdo omnio btissimi vita semp fore
tum erit ¶ Idem i eode libro ca. xxi. Beate
autē se esse nelle omīo hoīm est. btos etiā se
ee nelle omnes in eode sicut videt. Flet tm omn
est fides qua ad beatitudi pueniet ¶ Jde Beat
vita est amor z ꝑfrui notitia veritatis. ipa e
in. summū bonū. tenarrabile gaudiū sēna letitia
. pax z ꝑfrui z infinitū oblectamentū ¶ Jde Sum
mū bonū amare. summa est beatitudo ¶ Jde in libo
de moribz eccle Beatus quisq̃ existimo nequa illā
dica pt qui non hz qd amat. qualecūq̃ sit illud
. neq̃ qui no amat qd habz etiā si optimū sit
. sciam z qui appetit qd adipisci no pt cruciat
et q adeptus est qd appetendū z amandū no
est fallit. et qui non appetit qd adipiscendū
est egrotat ¶ Jd in eodem Beata igr̃ vita est
cui id qd optimū est z habet z amat ¶ Jde in
libo de ordine dei Ille ne beatus est q vita que
volt habz. nec aliquid volt qd non det ¶ Idem
in libo 83. de ci dei Constat nec ullū optimū
plenissime. ee felicitate ¶ Idem ad dardanū
Btissimi sit quibz ho est deus hoc qd nosse
ipa quippe dei notitia plenissima. beatissima feli
citas est ¶ Jde in libo de spū z lia Quid hoc
bono melius. quid hac felicitate iocundius. Bene
deo bene de deo. Bene in deo apud quē est fons
vite. z in cuius lumine videbimus lumen ¶ Idem
ibid Vita etiā diffinita est eam ee. ut cogit
eam boni bñ dei z eterna. In eo nūcos. in eo
simus. in eo ꝑfecte felicitatis. in eo bte eine qz
unice summa consistit ¶ Idem i ꝓb. de t. et tue
. Jde ubi mihi no erit sim qz neq̃ nitescam
neq̃ fallem fortissis z unde no erubit te bo
nibiles cogitatōes. ab alijs in alia trāseuntes
atq̃ redeuntes. ꝑ omnez sciam in te bnō simul
conspectu videbimus ¶ Jde libro primo de libo

azbito 7 ca° 2e Bte dnie nichil aliud est
qm̃ beis bonis ētis qz gaudē ¶ Ide libo 2o ca°
22. Beatitudie hmi hoīs non fit alt beatus.
¶ Ide libo 2o de libeo azbito Tanta est pul
chritudo iustoꝝ tanta uocalitas lucis ētne
hoc est cōmūnibilis dilectis utqz sapie ut
2 si nō liceat amplius m ea manē ꝓ dnig
diei mora ꝓpt hoc solū īmiabiles ām hy
ute plem delicijs 2 omi ābundancia tpa
liū bonoꝝ rēt mito ꝙ contempnent nō
em falso aut puo affui dom est qm meꝝ
est dies hna m atijs tuis sup milia ¶ Id
D bita uitalis dulcis 2 amabilis 2 sp
memorialis ubi non est hostis ipugnans
ubi nulla pentus est illecebra nocēs fz
suma 2 ēti secuitas 2 secula tranquillitas
2 tranquilla uocalitas 2 uocalis felicitas 2
felix ētnitas ēt ētna beatitudo 2 btā tu
ipius sine fine uisio atqz fruitio 2 laudatio
deus meus ¶ Idem ibidem sicut tō nita toꝝ
pis aīa est Sic btā nita aīe dnis est ¶ Ide
m libro de catholicis dogmatibz ca° 24
Nullū credmus ad salutē nisi deo auxiliante
uenire Nullū iuitatū ad salutē nisi deo
adiuuante operari nullū nisi oratem auxi
liante nullū dei uolūtate prie fz ꝓmis
sum ꝓ eleoē arbitr ne ingemitas ptātis
semel homi attributa ad finalem redigatur
nēitatem ¶ Idem sup canonicum ihis omne
hia hereses nobis ꝓmissa est nitatehiel
¶ Idem sup id iohis uōn hec est uita ētna
2ē Uita ētna est cognosci dnus deus ¶ Ide
ibidē ꝙ hic est eo ptē m finō eūt plene et
ꝙ ꝓficit m cognoscē magis tendit dnie
Cū aut eūt plena cognio tē eūt 2 sine fine
laudacio ¶ Idem m libo de fi. Contemplacō
dei est merces fidei eni mercedi recipiēde
ꝑ fidem cordi mundāt Sicut illic spūs
est fide mundās cordi coꝝ ¶ Idem ibidem
Illud qd aut Justicia est m subuenicdo mi
seīe qd prudencia m prauendis nsidijs
qd fortitudo m ꝓfendis molestijs qd tpan
cia m cohercendis delectacōibz ꝓuis nō ibi
eūt ubi omnio nichil mali eūt ¶ Ide ibidē
libo ꝓ° ca° e Bom opis tñsitui merces 2
requies ꝓmansura ¶ Ide m ca dei libo 6 et
est gl̄o ꝓ coꝝ ꝙ sup illud Est aut siluitus
2ē Multe mansiões m dna dita erūt s
dnie dignitates ꝓmoꝝ Sed ubi deus eūt
omia m omnibus eūt m dispar claritate par
gaudiū ut qd hebūt singuli cōe sit omnib
qz 2 gl̄oia capitis sūm eūt ꝙ dnicū cal
tatis ¶ Idem i libo de catholicis dogmatibz ca°
2o Eūt resurrectio mortuoꝝ sīm hōm dna
2 mīmit no ꝓpria substoꝝ 2 sed ꝓdoꝝ sicut fi
bulat simplicitoꝝ fz dna eūt omi Et si id re
surgē dicē qd cadit gs caro nra m ultate re
surget sicut m ultate cadit 2 nō ꝑm origenis
īmūcio corpm eūt id est aliud nouū corpus
ꝑ carne nostra sed eadem caro corruptibil
que cadit resurgz incorruptibilis 2 tam us
toꝝ qm̃ iustoꝝ caro resurgz incorruptibilis
ut uel penas possit sustinē ꝙ ꝓpts uel m
ētna gloria maneat ꝙ meritis boīs ¶ Ide
m ca° 3 Odo aut dicimus m symbolo fidei
Uiuos ac mortuos m adūctu dnī iudicandos
non solū iustos 2 pcatoꝝes credimus iudicari
sicut Dyodorus putat fz 2 uiuos eos qm
carne a dno iuenicdi sē qui adhuc mortu
ul īmutande sē credimus iudicari ¶ Ide ibidē
m ca° 19° Post resurrectiōz 2 iudiciū nō
dimus restitucōz futuram qua origenes delira
do sompniat ut s demones ul impij hoīes
post tormēta quasi supplicijs expurgata ad
dignitate uel hoīes impij iustoꝝ donent
sdietate eo ꝙ hoc conuenit pietati nec ꝓ de
uocabilibz ꝑcat futuris fz quoꝝ mō saluet
ut origenes delirat Nos aut ꝙd iudicia om
illi retributori iusto credimus ꝙ in dnō
ibūt m simplicitā ētnā Justa aut m bita et
nam ut perpetē expm suoꝝ fructū ¶ Idem
ibidē ca° 23 In resurrectiōe ex mortuis sed
forma non īmutabit Sz vir mortuus et foꝝ
m forma dni 2 femina mortua resurget i foꝝ
ma femine carens tm m hac bita seruāt con
dicōe non nāli spē nec nō ulta resurrectio sit
si non resurgit qd cadit ¶ Ide sup genes libro
xij ca° 5lo Si quē mouet quid opus sit spūlis
bꝰ defunctoꝝ corpa sua recipe m resurrectōe
si eis ꝑt sine corporibz suīma bitudo aduēire
Difficilis quēstio nec ꝑt a nobis pfecte diffini
Sz th dubiū nō est raptā a carne sepōta nō
hoīs mētē 2 post mortē ipā carne deposita nō
sic uidē posse icōmūnibile sībam sicut sū angeli
uidet sine alia latecioi cā Suc ideo qz mest
ei naturalis ꝙdā appetitus corpus suū adminis
di quo regendo quodāmō ne tota mentē pgat
m illud sūmū celū donec ille appetitus consequat
Porro si tale sit corpus mētē cuius sit difficul
2 ꝓfus administer fiet hoc eāto que corrūpit
multo magis auertit mens ab illa diuina celi
Pinde cū hoc corpus ita nō aīale ꝑ spūale re
cepit angelis equata ꝑfectū habebit naturā sub
dium obediens deo 2 impans corpi humano
ades 2 diuinitus corpus tam ineffabile sue
ut sit ei gl̄e qd fuit carne ¶ Idem 7 libo de ci
dei 2 Illa diuina dei tante pulchritudinis est

timore dignissima ut sine hac quibuslibz a^ns
bonis pditu atqz habitatore no dubiz plota
mus plus infelicissimu dice fugiendu mqt
plotinus plus ad illa pfectissima patim z
ibi parebit tibi omia ¶Idem i libo de ca di
Quid e qd p pphm dia^z Ego ero illi deus
z e. Fiet ego ero bnde sciem^t z qucuqz ab
hominbz honeste desiderau^t et bita z salus z bta
bona ¶Idem ibide Sic z mteligi^z e deus
omia in omnibus Ipe em finis e oim de
sideroz nroz qm sine fine videbi^z sine fastidio
deo amabi^z sine fatigatone laudabi^z ¶De in
code libro de tri. dei. Est illius cuncta et bna
in omnibus z insepabilis in singul uolitas
libea ab omi malo libeata z omi bono iple
ta fruct indesinenter etnoz uoluntate gau
sue libeationis oblita ut libeatori suo no sit
ista Quod ip^o actus ad sciam rationale me
noz e. pteritaz z malorz suoz Quitu aut
ad oppmeti sensu pfectus memoz e.
¶Idem Pax celestis ciuitatis est ordinatissima
societas fruendi deo z mutue in deo ¶Idem Et
ta e illa felicitas ubi nullu e malum
nullu latebit Datubimq deu laudibz q e
omia in omnibus ¶Idem ipe finis e desi
deroz nroz qm sine fine videbi^z sine fastidio
amabi^z sine fatigatone laudabi^z ho munus
hic affatis hic actus pfectus e omnibz sicut
ipa uita eris e omnibus ¶Idem i eodem
In nobipis ymagine contemplates deu tuq
uero ille filius dwangel ad nos mzipos re
uersi sungamq z ad illu redeamq a quo p
cando recessimq ibi mrm ee non habebit
mortem ibi mrm nosse non habebit errore
ibide absit omis deformitas omis infirmitas
omis tarditas omisq corruptio et si q^d
ad illud no dez regnu in quo resurrectois
z promissois filijs equales erut z angelis
dei sine corpe z si non eqles etate ete tm
felicitate ¶De ibide Ita deus e notus atqz
conspicuus ut uideat spualit z ab altero in altero
videat z in seipo videat In celo nouo z terra
noua atqz in omi que re fluit aditura videat
Et erit p corpa in omi tpe quecuqz fuerint
spualis corpis oculi ad re pruidere directi
Patebit z cogitationes mee intuite in nobis
¶De in code Im uirtutis e ipe qui dis
tinxit dedit eisqz scripm quo manus z me
lius michil possit ee promisit Ego mqt eo

a singul nobis z in nob videat

illoz deus z e vide supi ¶De libo p^o de ca dei et
habe^z in epla ad marcellam horatz te ut videat
eis mio animi illius pace ubi requ est vitas leo
catas dignitas statas pax felicitas vita et
nitas ¶Idem in libo qui de ci dei Omes illi nu
mezi corpalis azmoie qui nuc latet et non
latebit monstruos z epotistruos z in tanti arti
ficis laude mirabilis pulchritudis delectate fue
rint ¶Idem i libo xxii. de ci dei Ecce ibi
oim gita ih^u ct^a ih^u sposa sta sine errore aliquo
nil laboze ¶Ibi em sapia de ipo suo fonte po
tabi^z cu summa felicitate sine ulla difficultate
¶Idem xxii de ci dei Ubi uoluit spus ibi p
mus e et corpus ¶De ibide Non fuit
contemptenda z plima retenda stoz corpa
quibz dns adhuc vincent. stue spus qui quibusd
ozdinis ad ome opus bonu usus est ¶Idem
in enchiridyon Restituet corpa stoz sine ul
lo vitio sine ulla deformitate sine ulla cor
ruptione z omni difficultate in quibz tanta est
facilitas quanta felicitas ¶De ibide Non aut
pet deo terrena materies de qua mortalium deo
creat z in quibz pulueni cinere ue soluat
corpus liquidu in quo z actus animus z diffu
fugiat In qcunqz corpm aliorz sibi vel etia
in ipa uenta elementa putredia rerum in quo
ruder z alibi in hoim cibu cedat carnem
z mutet Illi tm aie tm liquide in mundo
tpis reddit omipotes deus que primitus
eidem corpus ut ho fiet z exsistet z diuidet aia
uit ¶Idem ibide Non est uera vita nisi ubi
felicit diuit nec ulla incorruptio nisi ubi sanit
nullo dolore corruptit ubi aut infelix mozi no
simit ut ita dicam ubi mors ipa no mozi z ubi
dolor pfectus non intermittit z afflixit ibi ipa
corruptio non finit ¶De in enchiridyon Hos
quid et late potit qm deus nr vita viuoru
causa est forma formaz formosoz formaz
te nobis clara dissone insinuab est ad te pue
nim fonte vite lumen etnum z dulcissima spem
meam Eo dissone cui tua est nobis detestabilis
impssa sicis sinat z sanctas z longe abeat a
sti mentis longeqz a sanctate fastidiu qz et
sitientes saciabim z saciati siciem ¶Idem in
libro de ve^a pena Immorta^tas z incorrupc^o
corpis de sancte aie pcedit Salus aut aie
est finissima inhesia incommutabili bono ¶Id
in libo de nia z gra Refert venerabil pbr Ioan
cyprianu dixisse cui opponet illud Sti mul
do corde z ce Videbit videbi quos si vera^cit
nulla consta pcm sta deus mundus mundo con
spicit corde Templu eni dei no pt ee pollutu

Item sup canticā iohīs Deū nemo vidit ūq̄
qñ Qs est invisibilis deus. non oculo ꝑ corde
quēndus est. Sed q̄dmodū si solem istū vi-
dē nellem⁹ oculū corpis ꝓpius purgand⁹ q̄o vi-
dē lux ista pt. sic volentes vidē dīm. oculū
quo deus videt pt purgat nāc est. Sz
ubi est iste oculus? Audi evangeliū Bti
mḡ xpus mundo corde q̄m ipi dm videbūt
Item bi lib⁹ de ordie disciplē. O deus magis
ne qui erut illi oculi qui te videbūt? Cūm
sanū q̄m decori. ꝑ valentes q̄ constates q̄
sereni. q̄ bti Et quid est illud q̄ videt? q̄
mutē nobis aspectus pulcrit̄ridis. cuiꝰ
mutatōe pulchra st alia cuiꝰ compactōe
fedā st oīa videbūt aut deū qui bñ fuiūt
bñ dorz. bñ orat Item in p⁹ lib⁹ de ꝑ. Ipse
summū bonū qs̄ pnꝝ purgatissimis visibꝫ
cernit a quibusdā cerni complendiqz no
pt q̄ melius hūane acies tenebras in tam eo
cellentē lucē nō figit. nisi ꝓpius p misticam
fidei emuntā dirigete. Item ibidē Videt at
dīnitus hūano visu. nullo mō pt. ꝑ eo bi
sū vidē quo tam qui videt non hoiem sed
ultra hoiem sit Item sup illud iohīs. te
ipm manifestabo ei meipm. hec visio erit mer
ces fidei. Idem ad ercetes nob ꝓmissa ē
uita etna Ide vita etna ē ꝓmissio cuiꝰ
merito fruī dei Idem in ps libo cōfes Eā
tua venialis ꝓtinuis etnitatis tue. valde
mutabilitatē situm q̄ dulcedine felicissīe
cōtemplationis tue colubebit Ide in cōde
O ciuitas celestis. mansio secura. o patrī
totiꝰ contrarios q̄ delectat. O q̄m gloriosa
dicūt st de te ciuitas dei Idem in sermōe de
dedicatōe eccē Oculus non vidit deus nisi
abscḡ te que ꝑasti diligentibꝫ te. prop sup
placem. z indefices epulitario tocius voluꝑ
tatis sine fluminē letitie Et quid dicam?
fide nō capi. spe nō attingi. caritate nō co
prehendi desideria. z omnia vota transgredit
desiderū pt. estimari non pt Idem i ser. quodā
Tue no perabimus no solū fratres sī nec cōcu
piscentias cū illam faciem videbimus que bea
tos omnes concupiscentias Tam enī dulcis est
facies mei. tam pulchr iste illa visa nil aliud
possit delectare Sanctus enī erit insatiabilis
z nullū fastidiū. sp. z esuiem. z sp sitiemus
erimus Idem in lib⁹ de conflictu vitiorū z vir
tutū Recedat amor primus filii in quo omēs
sic vivificabunt ut decepti moriant. z succe
dat amor futuri seculi in quo oēs sic vivi
ficabūt ut decepti non moriant. ubi nulla
adulsitas tribat. nulla nocitas angustiat
nulla molestia inquietat. ꝑ phebus lucia regit
Item augḡ in lib⁹ ꝓ de antecedentibꝫ ad gratiā
in his pcibꝫ nolī remanere. ꝑ expulsus
currere viam donec puenias ad patriam. pa
tiam mansiōis stabz. patriam celestē. patriam eccliā
tam magnā stabz. patriam celestē. patriam eccliā
viam q̄ hinc nec ulla perturbacōz ad mor
tem timentem. casus q̄ amicoz nō videntem
nullas z minuacōz insidias formidantē ꝑ
m etnitate cū christo regē regnantem. cū ꝑpetua
felicitate gaudentē Donec dne ihū qui es
etna vita tu constituisti fundamenta huius
sempitne vere q̄ pace in montibꝫ sanctis
tu condidisti eam qui vitas in ea. tu es t⁹ q̄
nos ipe docuisti z dua sempitna huic z lucina
sol iustitie z dnus pmanes dies. stella splē
dida z matutina. tu templū. sacerdos z sacrificiū
rex dnus. dulcedo. z rector. Tu es sanctus et
fons. tu gaudiū. securitas z pax. tu pma
nens dulcedo. te illic omnis securitas tui. te mq̄
ubiq̄ manente. z nusq̄ discedente. z p gra
dioz prata cū tuis birgimbz discurrent. etern
Item augḡ in lib⁹ de fide ad petr. Tempus
aut agendi vita etna in hac tm vita. dat
hominibus dedit ubi voluit. z de penitentia
fructuosam Dat aut hic pnia fructuosa ē
q̄ pt hic homo deponat malicia sua bñ vi
ue. z mūta voluntate mūta opa similē opa z
mutāte. z ea facē que deo placet. Cōs q̄ q̄ cq̄
in hac vita non fecit habebit quide pnia
in futuro sed de malis suis. sed indulgentia
in conspectu dei non memet. q̄ et si et ibi pe
nitudinis. nulla tñ erit ibi conuer
sio voluntatis A talibz enī vita culpabi⁹ mutatus
sua. vt mallatꝰ possit ab eis ut diligi. vel &
stabz iustitia Voluntas enī eoz talis erit hic
ut in se malignitatis sue supplicia. minime
tamē recuse possit. bonitatis autem q̄ sicut
illi qui cū xpo regnabunt. nullas in se male
voluntatis reliquas habebūt. vita illi qui erut
supplicio ignis etnus cū diabolo z angelis
eius condēpnati. sicut nulla habebit ultius
requiem. sic bona nullatenꝰ poterūt hic
voluntate Et sicut coheredibz xpi dubi ꝑfrō
ter ad etna gaudia. ita consortibz diaboli
cumulabit ipius malignitatis penam. qui
etnis dep̄ti tenebris. nullo illustrabit. z ne
vel lumine vitatis Idem ibid diuisa est. inter
gloria. ꝑ vna est enī vita etna Ide ibidē
Surget corpus spuale. q̄ vivificatū spiritu

expectationibz

mortale z tēporrumpibile ꝑmanebit. Sic ab
dicit spuale corpus cū non sit spūs. si ꝑma
nebit corpus. sequit aiale corpus dz. cū
tamē nō sit nō sit aīa sz corpus. Spualia
ugit deū sc corpa. cū tamē ꝑ cul dubiō corpa
sint futura nō spūs ¶ Idem Absaloīs forma
sicut z. q̄ caeg̃ insta de gl̄a ebna

Ambrosius libro 2o de off. Dico vitā beat
consistē in altis sapiē suauitate consiste vir
tus sublimitas ¶ Idem sup lucam Stulc paup
qm clamauit z dns exaudiuit eū paup a ē
mūdi huius multū ditēte paup illis paupis
ennulus. qm cū ceteris ditēs ꝑter nos fruēs
paup ꝑma ḡo ista beatitudo est cū depositis oē
pctm z exuers omēz malicia z simplicitate con
tentus fuco. mopē malaz. Superest ut
mores meos corrigam z tempem. Quid n
multi pdest cāe scelerib; nisi fucis multis detz
manifestus. nā qm sc̄s dicam ueram. sequit uaz
illum qm aut. dissute ri me qz multis fui. et
hic corde. Itaq; sic mutuges affectū tuū ut
non mastaceis. aut dc mutus ne paduleſ hiſ
ps spūs est Irascimī z nolite pcare ꝑ dela
tionis est ꝑhibē macdia indignacoz qz ex
pestē qz omīs non mastī. cū plerūq; illud
letus. hs aut fortius estimē. Cū aut hoc
fecis memeto qz pcatoz es z lugeto pcā tua
desletis. qz beatus est que pcā condonat
dilue ugi te lacrimis. laua te fletib; si turpe
te fleuis. alius nō te flebit. Fla si saul defle
uisse pcā sua samuel cū utiq; nō fleuisset
depositū pcm. tempdum mozes. delicti &
fleui. iam mit esurire mapis z sitire iustica
qz doloz eſtudimus expellit fumē. & aute
sitit lingz burū quelle augmētū cōd aut
est mag ututis incrementū. qm norma iusta
dedit pauperib; iustica cuius manz in stilli
cidiū. Sed qm manz deserit macedem amittit
nisi mundo corde fuerit mundo mundā
tenuia quelle. nullus est mie fructus emū
da ugi mentem tue mentis qz nisi ꝑius fe
ris tua bacua fedis ab omi labe pcī. z
nisi dissensiones z contentiones eo affectu tuo
vacedant. nqm potis alios ferre mediocria
z temperē. pace inape ut cū tu ipe fuis
pacificus fe z alios patem fedas. Quomō n
alioz corda potes mollire nisi tuū ad mu

dandū. Qui aut patē ꝑsecutoz in ultimo
etatis constituto ꝑbā adisse ut cū legitur
certauit corone. ¶ Idem in lib. de bono mor
tis beat. ait ꝑ ordine digesta letitia hs est
Primo qz uicit carne nr illecebis eius sit influxe
Deinde qd ꝑ ꝑpas sedulitatis z mortis sue secul
tate pociant. nec uicior suor memoria torqueat
z coangustet. quibusdā curis estib. Tertio qz fer
uate a se legis diuino testimonio fulciat ut
fiducia suoz meritoꝝ. supmū iudicij nō uereat
euentū. Quarto qz meruit intelligē requie sua
z futura sua gloriam. unde ea qz se consola
mulcentes in hilaritate sua cū tranquillitate
magna respectent. separate ꝑsidijs angelor.
Quinto est ordo expultationis qz ex hs corrupti
bilis carnis corpis in ebna luce libertate qz pcne
uit z ꝑmissū sibi possidet hereditate. Est enī
ordo quietis. qz est ordo resurrectionis. Septo
denarii hūs qd uolumus eoz sicut sol micabit
refulgē z stellar lucidz comparati. Septimus est
ut exultent cū fiducia z sine cunctatoē con
fidant z sine trepidatoē letent. festinates uolen
tes unde cū sedule futuris officia detulē
¶ Idem Vera ac beata uita est quia expectamus
futurū q̄ non ostendit nr tpibz timat ebna
cui est. z ideo multo uita appellat. hs cui uita
quis ymago aut umbra est z no uera. ¶ Hec
Si obsequium tuum gl̄a est dne ihū quanta est
gl̄a tua Tue ugi ꝑticipatoē gl̄e. quid erunt
cum sumus obsequio gloriosi. ¶ Ex de obitu
ualentiniani Beatus qui uel in senectute correxit
aut errore. beatus qm sub ictu mortis cum ad
uit a uitijs ¶ Ex in lib. 2o de obitu fratris
fratis sui Di tua reuoua. z celū cui go dubitet
hoiem reuouat ꝑpt que celū fecit z terrā.
Di pualiator. seruat. ad penā. cur iustus in
petue ad gl̄am. Si uermis nō morit. pcm
tū. quadmodū uestibit caro iustor. hec
est ugi resurrectio sicut ubi ipius exprimit
sonus. ut id qd despicit hoc resurgat. qd mor
tuū fuit reuiuiscat. Denqz hs est species z
ea iusticie ut qm corpus aut qz cohs est uita
que cum alia cogruunt. corpus efficit. ideo
iusti dr iusti a epigete Berūqz benecti ad iu
dicū. ut utrūqz aut ebne pene dest a ꝑte
tue gl̄e reseruet

Ieronimus in epla ad Gurgites et
habet in glo. sup id matth Sup omnia bona
sua constituet eū. 2e Bona sti plane z stauda
qz q̄ ꝑmisit bona et stauus est. Quid enī
bonus hūs melius et posse. qm a labore cor
pis. z mundi hūs eruptus quidz ereptū ꝑa

sum

dyſi dicas z delicias poſſide. celoꝝ regna cappe
de corruptibilibꝫ macerupta. tpalibꝫ etna pe
ſide fugienda manentibꝫ. ptcuā ſtabilibꝫ igue
mmā. celicas luce. tram celo in ſimtate virtute
laboꝛe reſem. humilitē honoē captmitate regno
tſtiaā letiaā. eſtudine ſanitate. z denqꝫ morte
vita mutle. has delicias epolitibz pat. ozdiat
filius. adumplꝫ ſpus ſtus. Idem in ſimone de
gias me. Vta ſupnoꝝ ciuiū ſocietas. z rdmia
bilis coꝛ vnanimitas. ubi nemo alibꝫ nutet
gle. ſi totū in alio poſſidꝫ. muſſatꝫ qđ ḡnis pſ
tatur omibus ut i omibꝫ z de omibꝫ gli ſiet
z honoi fiat deus oim. Idē ſup ē matthi. vvv
Intra in gaudiū z ē tuꝰ cla erit in gaudio
conſoluſi. qz muſqm opt ſe matelam micrdis
ſi gaudij z letricie ſpiritalis. Idem ad amā
dū preſbiteꝝ. Porro qz aut ut deus oma
in omibus hō ſenſu accipiendi eſt. qz dns
z ſaluatoꝛ nr oma nō eſt in omibꝫ ſi ps in
ſingulis. Vbi gra in ſalomone ſapiencia
in dauid boitas in iob pacia in daniele
cogmeō fluctuoꝝ in petro fides in phyneee
z paulo zelus in iohē virginitas z ſic in
ceteris reta. Cū aut oim rex finis aduenit
ſt omia in omibꝫ sit z ſingulī ſuoꝝ oēs
virtutes habebūt. ut ſit z ypūs dns to
tus in cūctis. Idem Beatus eſt q dimas
ſeptuagias legens tuba uertit in ope et mu
dam crucem mundus ſuapte puris manibus
z mundo pectore pauper ſe ſpū z nō ope gſtat

Anſoſtimus in lib. de repatiōe
lapſi. Scptū eſt de hac gloria qđ ibi aufu
giet omis doloꝝ z gemitus. Quid n hac
uita beatius. ubi nullus metus pauptat
uel egritudinis nulla cupiditas epa deſtitu
tullius cibi deſiderii. pax ibi ciuita ꝙ cō
tuet z letricia iugis ſpleſcēt z luꝫ. Sed
ſup hec oia eſt. ea ſocial conſoꝛtio ā
gloꝛ. oim qz celeſtiū ciuiū contubnijs pfi
Sed adhuc ſup hec oia eſt ipſius dñi mi
ihu xpi incomutabiles adſpiſa conſpectus
z maieſtatis eius tenarrabili ſplendoꝛe dum
ni luminis radiat. De rege uō patre ꝙ medio
oim ſtoꝝ ſedet dicē uoꝝ nulla ſufficit. Effu
giet em omēz ſimonē atqz omēz ſenſū hūa
ne metis. z angelꝝ cognitiōis excedit. illud
deus. illa gla z illa maieſtas. Idem ibidem
Si cotidie nos opoꝛtet tornicta pfre. Di z
ipam gehennam. quo tpe tollēdaꝛ. p eo ut
xpm dnm nrm vidē possimus. ſ rtioia. nūo z
ſtoꝝ ſocial dignū eſt pati oīa ḡ iſte eſt
ut tante gle ptcipes habeāt. Idem eodem.
Conſidera tocius creatē tuſſōmatiōz. Flō in
ista que nūc est qualitate pſſtet. ſi in alia
tuſſoꝛmabi ſplendidioꝛe z multo pulchꝛioꝛe
quito ſi dici pt aut pulchꝛo ſplendidius est. hoc
em futura paulus docꝝ dicēs. qz z ipa crea
tura libabi a ſmutate corruptois in libtate
gle filioꝝ dei. Cui n. ubi omē qđ fragilitatis
est z corruptois celi z tra fimit abierit. inef
fabili pulchꝛitudie decoꝛabit. Idē ſup ysaiam
Si pūs iuta tam delectabilis est. quid utiq de
cet quis de illa. ubi aufugiet doloꝝ z tſtia
z gemitus. Illic timē morte non oportet
neqz fimē illoꝝ ſuſpicari bonoꝝ etnoꝝ. Beati
em et ter- bti. z multo ceteꝝ bti. qui illa bta
requie pocti. Sicut mſi. z ter- imſi z mſi
mite mſi. qui ab illa bitudine ſemp pos abi
cīt z repellit. Idem de regia lapſi. Oim
ſtoꝝ est una concoꝛdia. nullꝫ ibi demoniū me
tus aut inſidie. terroꝝ gehēne. moꝛs neqz
corpis nec alie ſi imoꝛtalitatis munde. meri
uiqz reſplicius. Idem ſup ihū matthi. Fulgebit
eius reſplenduit ſicut ſol. Incorruptoꝝ glā
corpm non hō tm ſplendoꝛis emittet. ſpūs ꝙ
ista corrupti luce precedit. Fiet talem lucem
qualem nūc mortales oculi culpe pnā. Et
tantus erit future lucis ſplendoꝛ. qntū cor poꝛeꝰ
fre non poſſit oculus ut aſpicit. Cui tri illi
tulit. qui in monte trſſoꝛmatōe reſplenduit
p qđ oſtendit qz te tantū velatā fide qui
dē oculi mortaliū fre potuerūt. ſtet tm ho
ipm tuleruīt ex integro. ſi ceciderūt in fluc
ſuas ſup ēram. ꝛc adapel gō mūd oculos cu
os z unde celos z conſidera cōuictū ibi angre
gatū. non auri nec uestiū nec gēmaꝝ. ſed
uirtutū nutus adunatū. ſydeibus ſplendidius
emicante. ſole clarius fulgentem. Lucē ipſe
mundi ibi ceteꝝ nō ſol. ex hoibus. ſi eo angelis
z archangelis thronis z dnacioibz principatib
ac ptatibus cōuocatis. De rege aut qui me
dius coꝛ sedet. dicē uoꝝ nulla ſufficiet. qui ef
fugiet omēz ſimonē z omēz ſenſū angelicū et
humanū. illud deus. illa virtus. illa pulchꝛitu
do. illa gloria. illa maieſtas.

Ysydorus de ſū. bo. Oma ſine fide ipoſ
ſibile est placē deo. De bnis est qui z vtē ter
dendo bñ vnit. z bñ vtendo fidem retinuit. cui
tedit. Idem ibidē. libo pmo ca vltimo. Filon fra
ter m fuerat coꝛ muſeꝝ uſtoꝛ q paſſioē
natoꝝ condolendi affuit ubi tm erat ſtoꝝ de
deu contemplatōe gaudiū ut eſſe nullꝫ dubi

antroitus ¶ Idem ibidem Sicut comparatus color candidus nigro colori fit pulchrior sic z sctor reliquis comparati dampnatoi malor effectio sior appebit ¶ Idem ibidē libo. scdo ca. p^a Omnis qui spm dei sapies est. beatus est Beatitudo vita eterna Beatitudo diuinitatis est Gaudium aut diuitatis. letitie bonor operis est Beatitudo bonor operis fructus eternitatis est ¶ Idem in libo ethyc^or Beatitudo dicit quasi bn actus. f. ad hndm ip^m uelit. z no pacietis nollet Ille aut ille beatus est q^i habz omnia que uolit bona. z nichil uolit inst bonum ¶ Idem spus nimis Salus nichomachi quantitatis ip^m pfectum tibus dr^r Felicitas est cum beatus qui bonis facit sed qui necessaria bn facit. q^r qui pfectus ip^m in fine hic salvus erit ¶ Idem Ethico ampliora fruit in caritate tanto lactior ac felicior in eternitate credimus q^r dni angeli videnti z videndi assidentes Sed desiderant sine labore. satiant sine fastidio sic cum sit in desidio nitas. desiderantes satiant. z ne sit in satietate fastidium item desiderant

B eatus in scr. Beatitudo. ¶ Satiati epaleo est si in optimis meribus. in pulcris iter nibus. z in gaudijs celestibz. prima est ad op^m Secda ad gustu. Tercia ad plenu gaudiu ¶ De Beata illud est Vita z solus gaudent. q^d no de creatura ꝛ de creatore cta pia^r. z qd^r est posse dis nemo tollz a te. cum compata eis alude ioriditas. meror est. omnis suauitas dolor e ome dulce amarz est. ome decor fedu est. oe possimo ifortiz qd delectari possit molestu est ¶ Idem supra cantica Cum replet in bois aiam de sidlit tuu ipe racionis me fluuius est pleitudo lucis ipe uolitatis me. pleitudo pacis ipe medzie contrarior. eternitatis. ip^m faciet ultra deus Sedm faciet caritas deus Tertiu ppetuu. ip^m est summa pax z eternitas deus ¶ Idem in ser. de nat^e ri^r nale nostru. scia z ignorancia constat tanq^m fidus z puncto Cui concupiscibile deo desiderii z contemptus z^r id q^d dia^r mastibile letitia pfect z ira nersar^r Implebit ip^m deus ira tionale mtm luce sapie. ita ut pontus michil nobis deest in ulla sapia aut scia Implebit z concupiscibile mtm fonte mistis sic ut omio desideriu eam et ea petetis repleam^r sicut scptu est Bti spu eiurit z sicut iustitia p quia q^d iustitia quidq^d reppite debz reppetet. q^d q^d concupiste concupiscet. et eo hic (alibi) magis appetet. q^d magis fruet appetendo Jam no q^d dia^r mastibile eum replente illud deus ppria est in nob tinquillitas z in summa societatem atq^r letitia replebimur

diua pace ¶ Idem Sicut replebit deus alias mas cu fuit in eis ppria scia. ppria iustitia ppria letitia Sic replebit maiestate eius omnis tra mra cu fuit corpus nrm imortale. agile impassibile. configuratu demq^r corpi claritatis suc ¶ Idem Etna beatitudo cum solemnitas e facie. ad facie dim intuitu. eius dulcedine sine fastidio sociali. ut que semel habe velint. ac eius visione ppetua sine defectu ¶ Idem supra cantica Quare tristis es alia mea z quare conturbas me. spes. promia confitebor illi. cu videbz errez a vide dolor a uoluptate atq^r de miseria timor ois recessit z successit illa qua speramus nra scientia. plena suauitas. etna scientia ptua faciet vita deus. in caritas deus. in summa potes deus. ut sit deus omnia in omnibus. vide mea veraciter lucem meo tenebrabilem. uoluptate mea ptinebabitz. uitas via mea ppetua ptatem ¶ Idem ibide O ue meridies plenitudo fluxus z lucis solis sine obumbratu equitatio. O phene solsticiu O lumen meridianu. O uernalis temperies. O estiua dies mistas. O autumpnalis habitus. O frigoris feritas O tuta hiemis. z paradisus dulce pabulu deus meus. O opulencia etnitatis. fluuius ibi formidabilis fluuius ibi fastidi^r Nichil ibi deficiat bonitatis ¶ Idem ibide ptinui mtm est videre deum. hinc eu deo. esse in deo. ¶ Idem supra cantica ibi videbimus gle decore. stor splendore. regie patris honore. confortate pacis potencia filii sapiaz. et spus sci benignissimu ptatem bonitate ¶ Idem ibide Egredere pauliste qsi dicat mea de carere z papilione ceptis ut in ostio stabis videas dei tui gla in prisse z pulis pueris lacrimis ante oculos tuos pmigre nisdem qua oculus no vidit. nec aud auris audiuit. ¶ Idem O qualis est illa dies cu tibi maia mater dei choros ostauret. comitata virgine is. cu post subz nide submerso cu exercitu suo pharaone. tympanu tenes concinis dicens Cantemus dno gloriose. ¶ Idem Quis est posset esse maior hedonis qm contemplari z bene sensu pulcherrimu diez sapie ubi z utilitatis z humis. et ipius necessibile z magnificam dei naturi considerare. et nisi qm quic ad dei similitudine fta sit sibam contuel. ¶ De in quod ser supra in p^o Laudate dnm de celis laudate eu. z laudes replicat quemadmodum sinus lectibus z medicinalibus seis clause sit porte salutis tue. ubi nullus inimicus intrat nec ullus malus exit. nulle sit ibi tentaciones. nulla sese cogitacionu ruina confindat. q^r

Sed

Septima

Septa

Septima

Octa

Nona

Decima

Sed

Septima

Octa

Septima

Sed

Septima

Octa

Septima

Sed

Septima

Octa

Sept

hec est aut uita etna ut cognoscat te solu bm
deu 2 quem mssa ihm ppm ¶ Ide in omeā
natalis dni sup id luce 2s et veneruit festina
tes festimes uide illu in d mina pcis ac sua
maiestate fulgentē festimes nich flam tota bti
ala cter sc ppi sequa uestigia nam 2 ipe cur
ps a nobis audiri. trahe me pg te. curemg in
odore unguentoz tuoz ¶ Idem ibide hec est
uita. faciem siu cne creatoris qua desiderabat
audent psalta cu dicebat Sitiuit aiam mea ad
dm bnu qn veniam 2c ¶ Idem deus concem
plabi. clarissime 2 pleitudie sine lucis. amabi.
dulcissime in lactitudine cantatis. possidebit
quissime in eternitate Petne hereditatis

Leo papa in ser. penthecosse Non in
delectatione corpis nre beatitudo cosistit sz in
constia pura ab oi labe pcti. qua nichil
melius delectat pt consilioz honestus 2
optu pulchitudo ¶ Idem no te diungas fre
ne felicitati si desideras eine diungi beatudm ¶ Id
non cautelosus 2 fraudis. sz fustuns 2 lachrimis
ad uera bnoz pueni ¶ Idem ille bns e
qui fide splendz. qui spe gaudz. qui caritate
fruet. qui tpancia nitet. q prudencia lucet
qui iustica emicat. q fortitudie polle. q humilie
redolet. qui pultate thesaurizet ¶ Idem cum
de torrente tribulacois non bibit de fonte et
ne beatudinis non gaudebit ac gustabit

Boetius in libro 3o de cons. Beatudo.
est status oim bonoz aggregatoe pfectus ¶ Id
Beatudo e summu bonu rationali possessio ¶ Idem
Beatudo est immutabilis uite tota simul 2 pfta
possessio ¶ Idem Beatudo e summu bonu quo
quis adepto nil amplius desiderare qat. qd si
quid affuerit ita summu e non possit qz relin
quet extrinsecus aliqd qd possit optari ¶ Idem
Pfta felicitas est qd uelis adesse 2 qd nolis
abesse ¶ Idem in libo de cosortu cuiusdam dei
Solu primu beatudinis est contemplacio de
inde ubi reo ingenius filius est gaudiu sem
piternu Beatrico. cibus. opus. laus petua cantoz

Bosa sup id 3o id est hoy. Ducentu lassi
bi qui est salutis 2e. sigfit infinos eccle
qui est spiritalibus diris cinere nequiuit
via dei. Dz qz fidem huic 2 opus bonu fuat
pt hoc a dauid. 7. a ppo primu beatudis
de pfas perpuit. Beati sequi ibide equa pe
aliqui homies ad deos nre. sz 2 deus ad homies beat.

mo in hoies Nulla em beat nat bona nisi
deo est ¶ Idem ad paulii in epla Si fferamq
equo animo 2 utiam fozo qd sdes concessit. dom
iuuta felicitas sine malis omnib; imponat ¶ Id
ad lucill O quid ille beiet qui nemo in hoie
cuiu media huic qo cogitatioes tue tendant
hec cura hec opta ¶ Idem in epla Beatus no is
est que vulgus appellat ad que pecuia magr
confluxit Sed ille beatus est qui cui bonu de
m alio est erectu 2 coactum 2 mutabilia cadas
¶ Idem in epla pri ad lucill Ille btissimq est
2 securus siu possessor qui extimu diem sine sol
licitudine exspectat ¶ Ide in epla pb ad eund
Cum iocarer est michil possidet. qui magnificu
est plenu & ego fortuna pendere

Helinus qui 2 nicuius emergistus 7 libro
ad asclepiu Si intelliges uideis deu o asclepi eis
oim bonoz tota uite plenissimu. si tm multa
sit bona. 2 non pocius unu in quo sit omia

Aristoteles in libo 2o ethicoz Omis qs
nicio 2 pfectis bonu aliqd exoptat pfectus
aut dicimq qd pe se est psequibile qm qd ppt
aliud est eligibile Talis aut felicitas maxime
de vide hanc em sp eligimq pe se 2 nequa
ppt aliud Omis go pfectis felicitate dicde eu qui
sm utrumq opacu pfectam 2 exteriorib; fortuna
eut habundat Iste felicitas est actus anie p m
utute pfectam. oia n honesta gaudet racioi
¶ Ide in 3o topicoz Omia quide bonu appe
tit os aut ppt se eligendi eo qd pe aliud
magis est eligendu. 2 qd ppter quid est finis
2 omio ad finem unte appetibilibus

Ouidius in libo metham ozphoseos
ultima sp exspectanda dies hoi est. dia qz
bns ante obitu supina qz funera nemo debz

Oratius in libo carminu Flon possit de
te multa uocabulis zte btm ¶ Idem idem Per
ciius occupat nos bn q deoz munus sciz
sapiens uti. duru qz pauperiem pati

Catho Felices obeut quoz fine cuncte
uita est

Prosper in libo epigr Felices ne frequit sp
qz beos. De nero 2 summo gaudia nato bono
Nam mudi eo epibus bns ac pritura uolupt
Ecclia petrie semina meritis habz ¶ Ide in
libro epigr Sp erit qd animi etne gaudia
uite Gaudendi qui causa est ape deus
Nec vanos patiet motus diuisa uolentes

Xenophon in libo de ciro Cyrus ma
maior memoriens dixit Nolite arbitrari con
silia 2 consiliu mei tm ci a uobis recessio
unq aut multu me fore Nec em dii cem

nobistū · dmm me videbatis ꝙ cū cēt̄ m hō corpe
ep eas rebus quas geerebam meliigebatis · cude
ugt̄ · & credite · & si nullū videbitis

Flora

Tulius m libro de amicā · Virtus absq; bta vita · & nec̄ · nec uita bta absq; virtute ¶ Idem in tusculā libro pmo · Nulla · e celeritas q̄ cū celeritate animi possit cōtendē · qui nanq; icorruptus siue q̄ similis mētis est ut uti fera · ut penetret ac diuidat omē cela hoc · eo q̄ ei demon sedes nālis sit · ois ad sui simlē pturbādū · m qua nulla re egens alet̄ · & sustentabi · eisdē rebz quibus & astra · & angli sustentā · Cuiq; corpis fructibz ad quos cupidit̄ inflammati sumus · ꝓsto beatitudo cū corpibz relictis · & cupiditatū & cruciatuū expītes fiūt · totos q̄ nos in celestē splendidiq; rebus ꝓspiciendis q̄ ponemus · q̄ & nūc est · & in mentibz nris nūciabit quedam diuinū intuendi cupido · qua pcipue visione fructus q̄ & · & cū has trās molestes aligie excussi erūt · tūc acie mentis cōspicē cupiebat · q̄d nō potāt q̄ nūc uere est · Uere & q̄ nichil nocebit q̄d sit hereditū · & qui mōte non timet · magnū pēdiū ad beatā vitā compat ¶ Idem i lib̄ de senectute cū in his nucleis corpis compagibz sumus · nimiū quedā necessitatis & sitis · & ejus que ꝓfundimur · Est cū animus noster altissimo domicilio depssus · & qi demersus in locū q̄dā diuine nature eternitatiq; contrariū · O pclarā diem illū cū ad aliud diuinū & cōsilium secessionēq; ꝓficiscar · Cuiq; ego hāc turbā & colluuionē disturbatū ꝓficiscar ad bonos sapientes & ad cathonē meū pcipue cuius corpus a me crematū est · quo nemo bonior natus est · nemo pietate ꝓstantior ¶ Idem in philippicis · Breuis nobis data est vita · & memoria bñ acte vite ꝓpetua · que si nō esset longior · q̄ hec vita · de cui tam angste · qui maximis laboribz & periculis ad gloriā laudem q̄ contenderet

Eusebius emisserimus · In mā restinxerit nulla remanebit · indicia lesure · nulla pcussa appebit · ulcus · cicatrix · aut debilitatis · in tā uno brachio non inuenia · in corde

Apuleius Origo felicitatis ex virtute manat · Sola virtus pt̄ fortunatissimū facere · & absq; hac ex alijs ꝓspis · nō pt̄ fortas euenire

Varro Illum est felicitatis q̄ sceū fert · nō fortunā · ꝑ humana felicitatis alijs · aspici · adiq; ita ut in ea vera felicitas nō queratur

Valerius maximus libro 8° Amavagoras nūcupatus · cuidā quesīt̄ est · cur se · Ille deos precatus · ut quod esset · bonis quos tu felices existimas · & cū in illo uno nō reperies · qui ex multis a te cōsumē credit̄

Flora

De bello gregorius in dyalogo · Quis nūquā dubitet in quibz magna dāna ꝑpetrant · pua quedā reprehensibilia relinqi · ut ꝑpetrent · cū · q̄d bella gerūt · & dum tis hostibz metem non ei gratū · qui eos adhuc aduersus ei · nimium furigat ¶ Idem i moral · Sp est ad dāna addisci · quas nō ꝑpetrat · & labore Item nisi de militibz ꝓficiscit̄ · & a **Augustinus de** ci · de lib̄ xpi · ait · Hec mitendē nris bellū gerit̄ ut pax acquirat ¶ Idem i epla ad comitē Esto · & bellando pacis ficus ut eos quos expugnas · ad pacis tranquillitatem vincendo ꝓducas ¶ Nec ꝙ hostē pugnā tem mētas primū · nō uolūtatis · & ficut bellā · & resistenti violencia · ꝓdit · ita victo uel capto mia nam debetur · maxime qui pacis pturbatio non timet ¶ Idem · q · in Iosue · Iustus cui bellū · Hec fas est · cū nisi bellū susceptū · hoc aptē pugnet · an ex mādo · habeā · nichil ad iustitiā · interest ¶ Idem in libro · & habeā · ait · q · u · Iusta bella diffinire solet · que vlciscūt̄ · diuitias · Dic gens · & cuitas impetendā est · que ab vindicāde neglexit · ꝙ a suis · Ubi sem est · nit reddā q̄d ꝙ diuitias ablatū est · Sed hoc genus belli sine dubio iustū est · q̄d deus ipse qui nouit · quid cuiq; fieri deat · in quo bellū · & cōtra · & cōpulsis nil ꝓfuit · nisi ꝓfuisse · qui nisi · iudicandi est ¶ Hec ad bonifacium comitem · Noli existimare · quēcūq; nisi in aliquib; **Ambrosius** libro primo de officiis · Nō iniusta ꝙ depellendi · iniuria · lex · & iuris est · Quā · cū nō repellit · a socio iniuria · si pt̄ · & est · in · & vicio q̄n ille qui facit ·

Anastasius pp̄ · Cum pt̄ obuiare · & ꝑturbare ꝓpositos · & non facit · nichil · & aliud q̄m · & · in pcepta fauē · nec · & · & cietatis occulte · qui manifesto facinori assistit · obuiare ꝙ · q · in Nota ꝙ ad hoc ꝙ bellū sit · nisi · uel licitū · cpi · · quia ꝑ me hereat · sanguis · & fundē · alius bellabit ꝓ hereditū substituti · ut plures ecclesticus · & tamē cōgr · ut habeat · ius · gladij · alias · & non licet bellare · & est · ut non fiat · nō · & · ulciscis · nil odij · & · & ꝓ recuperacione rei · aut defensione · & · cū alias subsistē non possit · aut hic pace · cum auctoritas eius qui pt̄ indicere bellū · & ꝑpator · uel alius pncipe nō recognoscit

1 fidelem

Leo papa omi timóe 2ē ḡras infra de mulieb. **Gloria** ⁊ thymo. 2. In pace pñ capit 2ē ḡras infra de mulieb

Ludouicus libº pp. ethymo. Et habē ypm ·q· ij· cap· Postea Justin bellū est qđ ep edicto pñ epis gentis de rebz repetendis aut ꝑpulsan dor hostiū ¶ Idem ibidē. ayampulq de duce tor mulieū ꝙ bellū ꝓpº manu capiebat

Julius de offic bellū nta suscipi. ut nichil aliud nisi pax quesita videa. **Codice** de caducis tollendis. l. i. ꝙ bellū calamitas introducit. hº pacis lemata sopiē debz ꝓbra ḡras infra & cautme 2 habōe Ide infra de inuliebus 2 stipendijs Ide ff de pñs

De beneficijs Augustinus

in euchiridion 2 habē in decto dist lo xlb et qui emendat multa bona sine bñficio ꝑstare inbuit. qñ cor consulit utilitati. no solicitat qñ pñ sibimz ducunt manifa

Ambrosius in ser. Beneficiū largientis ꝓbeta magis ꝓmanz ꝙ suscipienti Vla mia qđē ad indigentē ꝓuenit sz ḡtia multipli tate meredis ꝓmanet tribuenti ¶ Idem Bñficiū fenit se repūbat atrope theodosius ipator. et rogabaz ignoscē 2 te bene ꝓpitor eāt qui sunt macidie comocio maior

Seneca in libº de bñficijs hº mē duos bñficij lex est ut bnus obliuiscat dati sed alij semp memor sit accepti. Caveat qui dedit sed narret bñficiū qui accepit ¶ Idem. Quod dolet fieri nō debz fieri. Sic deme quomodo uellem accepe. cito. fiue aliqua difficultate ductus fiuiū 2 qrē mpm de mpstitidie ¶ Idem ibidē libº 4º plato mū delicti est nra datis tamq̄ ingratis 2 in acceptis bñficijs usurpāe gram bñficiorū ¶ Idē libro tlo de bñficijs Ingratus est qui dissimulat bñficiū reddē qñ reddendi est sed magis qui tus est qui non reddit omo Ingratissimus autē est qui obliuiscē & apparet in illū no sepe cogitasse 2 reddendo cui obtexit obliuio. ꝓbra ḡras infra de libālitate Ide & mag mificentia Item infra de ꝓmissione

Aristoteles in lib. ethy. 7 Superuacuum est bñficiū reddere debē honoris exhibitio. sz indigē ti pecunie retributio

Plinius phus Subtrahe largitoz sed oc casiones ꝓuidaz cauentiq̄ ¶ Idem. Si bñficia sua ū bis redarguāt. nō idē ꝓdicāt qz b fecerit sed ut ꝓdicauerit fecisse credat ¶ Idē Bñficiū sibi me lomō tuli melius tuli ꝙ augendo possimus ꝓcipue cū accipiēs ea tām gratanter ministrē

ne dū ꝓra accipit postiora adripe meā

Symonides cū interrogaret quid nā homines facile consenescēt. Rñdit bñficiū

De bñficijs ecclesiē ḡras 2 decretalibz 2 decretis

De bñficijs Gregorius in

registro Sicut eccl res ꝓprias amittere non debz ita rōnabilitatis ardoze alienas inuadē non oportet ¶ Idem laudabile studiū 2 quidē est cleico regi et religioso ea deo pacē tenere et tranq̄ ꝓferre compendijs 2 ep rebus tñsitorijs mam sua ꝙ caritatis lucra sectari ¶ Idē ſup is libo 10. hainis. li. Amē am. dico nobis. ḡras me. non ꝙ videas signa. sz ꝙ ep pauperz meis manducatis 2 saturati estis ¶ Idē ꝓ cor ꝓsona duc illos mē stam eam detestaz. qui ꝓ sacs ordines ad dim ꝓmouātes. 2 no my ei de ordinibus ultra mitta. sz huc ꝓtis cōmoda refutet nec cogitat ꝙ bñ viuendo fuē debeat sz que cupiendo compendia sortiat

Augustinus de ubis dñi Cleicus si no contentus fuit de stipendijs q̄ de altario deb. ubenter consequī. sz exactz mercenaria. bendē intercessiones munera libenter amplectaz hinc ne vocaret magis ꝙ cleicus dici pt ¶ Idem Si ꝓpatrm nobis sufficiat que possidem. no sz illa mā. sz paupm quoz ꝓcuratoz quodāmo germ. non ꝓprietate nobis usurpare debe nabili tendiamo ypm. q. vti q̄ aut ¶ Idem et habē ppy. q. 1. Non est epoz fuge aux 2 a se repelle paupis manū ppy. q. 1. Calo Nolo

Ambrosius libro ꝓmo de offic 2 hētur ppy. q. ij. Aux habz eccl non ut fures sz ut eroget 2 subueniat in nētibz melius est seruare vasa viuentiū pauperū ꝙ mortua me talloz Ornatus sacer redemptio paupm e 2 captinoz 2 ne illa sit vasa ꝓciosa q̄ redimit alias a morte Ille ueros est thezaurus dñi qui opaz qđ sanguis eius opacy e In his cū ḡnibz vasa eccl 2 iniuria nil consecta confringe conflāe 2 uendē licet ad eliodū

Leonynus ppy. q. ij. Gloria epi est pauperū opibz ꝓuidē Ignoma sacerdotis est ꝓprijs insidiāe diuicijs Natus in paupe domo 2 in tugurio rusticano qui exp multio pane rugiente bennē potā sacrificē ne singulam 2 missa fastidio ¶ Idem Annas ꝓphē Quidē hinc cleicis pauperū 2 domū illo 2ū omnibz desit ee comes. susceptoi ꝓpe uoz 2 hospitū diligilāe adsint ppy. q. 1 ¶ Idē ibidē Cleica qui bonis ꝓuidi 2 opibz ꝓpriis 2ū sustentāi ꝓbr si qđ pauperū est accipiat ut sacrilegiū ꝓfano meminerit 2 cōmittat

2 p abusionē talium iudiciū sibi mandūcāt 2 bi
bāt ꝓbi·q·1 ca° ultio Idem Aplius viris 2 evā
gelicis atoibz ꝙpi 2 nūcijs usibz nolle ꝙcp̄ t
huic sexum condempnde est ꝓbi·q·1·

Ucopapa xxj·q·v ca lo Sme exceptāc
epi rebus eccē tamq̄ cōmendaticijs u tcp̄ ꝙs uita·

Paulus Petr in libro de vita contempla· Pau
linus 2 hylarius epi tales ac tanta viri ha
bentes fiei ꝙpi discipli renūciauerūt omib
que habebāt qui nō ut possessores ·sed ut ꝙ
curatores facultates eccē possidebāt 2 ideo
studebāt nichil aliud ee res eccē nisi uota fide
liū 2 pcia ptātz ac ptimoniū pauꝑū non
ais vendicauerūt in usus suos ut res ꝙas
s ut cōmendatas pauꝑibz diuiserūt

Bernardus in epla ad fulconē Quātū
ꝓter nūciū vitii ac simplicē vestitū de altario
dē rētes tuū non est rapina est sacrilegiū
est Idem Concedi tibi si bn̄ de⁹ius alta de
altario vnas ·nō aut ut de altario lupuicēris 2
aut de altario superbias ut in compacē tibi
frena ut aurea ut argentea sellas q̄ depi
tas ·vaia grisea q̄ pellicia calcaia deaurata
Denq̄ plus calcaia q̄ altaia splendēt Idem
ad henricū clamat mdi clamat famelici
congrientes 2 dicūt Nobis fame 2 frigore
moientibz quid conferūt tot mutatoria ves
tiū ut extensa in pticis ut plicata in mar
ticis Nūm est q̄ expendūtis Nobis subtra
hi crudelit qđ nos expenditis manifē Idē
sup altaria timeat deus timeat ministri ec
clesiaꝝ dei qui in tēplis ſdꝝ quas possidet ta
inmania gerāt ut stipendijs q̄ sufficiē deāt
nūnc sint contenti si superflua quibz egen
forēt sustentandi impie sacrilege q̄ sibi ret
nēt et expendūt 2 in usus suos superbie atq̄
luxurie vicijs pauꝑū consumē non vēnt
duplia ꝓfecō iniquitate petentes·eo q̄ 2 alie
na diripiūt 2 sacris elimosinis in suos vā
tatibz 2 turpitudinibz abutūt Idem in qua
tam epla honores 2 dignitates ecclesiasticas nō
ignoro debei hijs qui eas digne 2 ꝑm deū
ministrāt 2 velint 2 possint Idem in libro
de contēptu mūdi Ve ve tibi dicit ve mors
in olla mors in olla clamū mors in delicijs
est ·nō modo q̄ est pcius intrīt delectationis
potta est ·si ob id magis q̄ ꝓpi' ꝓtā si quē
comedis ac si ꝙa tibi minus sufficiat videam
·Sollicitus ign est esto tamq̄ redditurus vatoꝝ
·dignos p eis gementibus fundē dignos q̄
fructus pnie agē Idem in eodem De terri
bilis deus in consiliis sup filios hoīm Deiect
vehemēt ante tribunal xpi 2 te arguēt ꝓbra
la ꝑsius accusatoꝝ dnā q̄ quoꝝ vtpere supe
dās non dilue ꝓtā Idem in eode dē ponit
de nūcijs contentus qui hō aīā nitrit ne si
pereidia tieri in usus voluptatis cogitet per
uet 2 expendat Triplex ḡ⁹ finiculus qui
difficile rūpit miseriā ētiā dēicit in pniem
ptōz q̄ 2 inpie mutat 2 indigne ministrat
2 ipō fructu abutit q̄ exspectat Idem ibidem
Non ordinauit deus ts hoīs q̄ euangelio pnūt
de alban° q̄ delicias ut ornatū si tm̄ vnc ut
aut aplus ut videlz sint contenti corpis alime
to non luxe ꝑsule mentamēta ut libidinis ornā
na ·2 quibz tegant non quibz ornent accipe
Idem in eode de altario inq̄ aplius vivat non
superbiat non lupuicet demq̄ nō sit ve
tra sti eccl̄ie q̄ plane dignā omī accipere sen
tēcia ep dei'atu dicto2 fiat ·qui sibi de bo
nis eccē ampla palatia fabricet ·muris qua
drata rotundis ·2 rotunda quadratis ·nec
locul̄os inde congregēt nec in habitate aut
superfluitate dispēgat ·non exhollat de fiscalia
tibus eccē consanguineos q̄ nepotes aut
neptes ne filias dicerūt Idem Omnes q̄
sua sūt querūt non que ihū xpi aymistri ꝙpi
sūt si simul antipō honāti intendūt de bonis
dni sui qm suo dno honore nō deferūt nec
impendūt Unde iste quesō quē cotidie vides
mercēdis mitor in uestribz ·hystrionicus histus
regius apparatus in cibis 2 potibz ·Unde quesō
est aurz 2 argentū in freno 2 sellis 2 calcai
bus ecclesiaꝝ ·Plus aut calcaia q̄ altaia ful
gent ·aiāz nō nec salus cuius nec ausus re
pnat ·qui cū sint de crucifixi patrimonio sa
tiati ·dilatati ·ingurgitati ·2 nequissimi
compacti q̄ sup cathedrā iosephi Idem
in libro de cōsideratione ad eugenū papā
Quē dubito in de nūo ꝓfectoꝝ qui nō plus
nobiscū ligilet subditoꝝ malis subijs vacuādis q̄
eoꝝ vicijs exterpandis ·ubi est qui ornatū sit
tue manū dei qui ꝓdicet aīe placabilem
dnō ·semota luxuria ·si ꝑsuasa ꝑsulem
udicij Idē in ser de ymalis eccīe dicimus
est dnō in nouissimo die indicij Justi de ille
qđ accessim ꝙdo nos consuppsisti in apparitu
gio ·qđ accessim ſpinis 2 flagellis nos con
suppsisti in cyatis 2 struellis qđ accessim co
rona ſpinea ꝓcando nos cōsuppsisti plumul
via mollia capita supponendo qđ accessim fel 2
acetū potando nos consuppsisti vino 2 ner
tare me mebriando ·qđ accessim manibz im
pijs ·nos consuppsisti cū aleis 2 taxillis

plura quas supra ... dives pauper etc que ipse de eleg
Ite infra de ambitiosis Ite infra de libertate etc

De benedictis dei gregorius Augustinus

Illud matthei Gaudii est angelis dei i celo
re Pensemus si possumus qd' misc de ꝓ mia et pietate
re fit tm hortatus ut pceptis et exemplis
ting re quas infra de ꝓ mia et pietate Idem bu-
mitia de extrema corpali Ite pla qd'
quas infra de homie et eius dignitate

Chrisostomus

nus hijdue Beneficia a deo nobis collata nec modum
hre potuit nec numerꝫ ete nec omnino quippe
cui nec sensus ad intelligendu sufficiat nec lingua
supperat ad laudandu Ver si totu tempus vite
occupet ozis obsequia laudes reddat gratiarum actiones
misisset potuis homo pensare quid deus de ipede
Idem in quodq ser de septuagesima Ome meritu
homis lene est in compatione domoꝝ dei. Numera be
neficia dei si pt et considera si meris re quas infra
de ꝓpi mia et pietate Ite pla quas infra de extrema
corpali Ite infra de laude

Damascenus

In trii libralis est ille magnus et solus et nalis bonus
deus qd' in collatione donoꝝ suoꝝ plus gaudet ipse
qui confert beneficia q̄m illi qui suscipiut dona sa
lutis ab ipo

Eclarius

Intelligamus attente pie et deuote
quas inferius de religione

Ecclesiastes

in ser de die iudicii Certu est tm q
si beneficia dei mi que multis precedentibz meritis
nobis a deo collata sut assidue cogitemus aut multa
Idem Deus enim mente concepit no dicam ibis expime
pt quanta sint et nos beneficia dei mi et fecit in nos
ut non essemus redempti cu possemus et instit celoꝝ
nobis gaudia repromisit

Bernardus

in ser aduꝫ est q nos no emollit
tur dei beneficia non allicium promissa nec corripiut
flagella non trahut supplicia sempiterna Idem de
cognitione sufficiat qualis deus sit mi pueniat nos
benit ad nos subuenit nobis illa singularis sua
maiestas voluit em mori ut viuerem seruire ut regnarem
nauem expulare ut repatriarem Denig ad expa
bilissima machinata est ut nos constituet sup oia opa
beneficia nullus pt sufficienter recompensare sed et pie

Ecclesiastes

de beneficiis Si drug tibi donet in q
resplendeat aliq marmoris nitedula munus
notabilis et unde tibi iste que tantis sp̄m et vin tibi
usia liuo ꝓ qua datus bite hic disponit et ordinat

Plone si ignis es dicet deus nob h oia debu-
erit nuqd sit iste deus Idem plura ac mapa
beneficia refert deus in nos sine spe recipiendi
qz nec ipe collato dign eget nec nos ei dign gratie
possumus si nellemus pla qd' misc de ꝓ mia

De benuolencia et benignitate

Ambros de offic Benuolencia est tui fons
aque refocillet sitientē tui lumē qd' et alijs lucet
nec illis desinit qui de suo lume alijs lumē accen-
dit Idem ibidē est cuius qda pius omni q' amicicia benuolencia
copulat et connectit in consiliis facilis in
pressuris leta et in tristibus hui mesta Idem ibidē Tal
le benuolencia eo homin usu fit ciuitati si sole
tudo eo hoc modo qz sine ea homin usus est
no pt Idem dicit benuolencia certu eide si
dei consorcio micabit societe propriede gratie mu-
tuedine mysterioꝝ coniuge Idem Certa gladiu eo-
rorquie consuetudo benuolencia si mr dispacet
mozeꝫ et studia contraria benuolencia ee no pt

Gillius

in fine pme rethorice Pietas est
benuolencia in parentes pla qre supa de amicicia
Item infra de pietate

De benignitate Jeronimus

sup epiam ad galat dicit qd stoyci dis-
simulantes benignitate dicit qd benignitas est vi-
tus spontē ad bñ faciendu expedita Idem ibidē
Benignitas est animus lenis blanda tranquilla omni
bonoꝝ apta consorcio dulcis ad sui familiaritate
dulci alloquio et moribus ingrata

De bigamus Ambrosius in lib

de offic et habet dist xxxvi. Una tm Bigami
dus non solet qui ꝓ baptismū coniugia frequen-
tat sed et qui ante baptismū duas et ꝓ baptismū
alienas habuisse probant Idem ibidē Quia sine e
mie bus uxoris et nup non prohibet ad legem
sacerdotij suscipiendi qui aut retinuit coniugiū cul
pa quidem non caret coniugium tñ progratiā eccl
sacerdotij Idem ibidē in coniugio non culpa si
lex est quere supra de baptismo

Augustinus

sup epiam ad tytū et hebr
dist xxxvi. Sanctus intelligit qui nec ex qui
catechumino nec paganus habuit uxorem et
post baptismū alterum ordinandi consilium
et de sacramento regis non de pena ꝓ salute
sacramenti. sicut scd si catechumina uiciata
est non pt ꝓ baptisma mei dei iugiues con
servat ita nō absorde dicit est bigamus non
peccasse. si forma sacramenti amissa nō red
te mittit ad ordinandos significabit unus
cui uxorie sup epūs sicut de omnibus recte
unitatem eccl cum uno xpo subdiū Notan
dum est quez assignat rones quare bigamus no pt

pmoneꝫ bna ꝑ̄ dest̄m sac̄mēt q2 nō est ibi sa
cramētū bnitatis cū tacue sua diuisēt m ꝓhēt
ut supradcm est ꝑm augm 2a rō est ꝑ̄ pro
gatiua ꝛdmū ut supius dcm est ꝑm amb⁹
3a rō est ꝑ̄ signū mutuū mēcie ep eo ep &
bna tm̄sfut ad aliam ut appz ꝑm inoteciū
s2 dist ꝑposuisti. ubi dia⁹ ep tale mst̄eum
sola cotinēcia oportet implei. ea ratio est
ep eo ep non hz bigamū q fronte alios ephortaꝫ
di ad castitatē aīt̄ uiduitate bn⁹ dr amb⁹ ꝛdo
ꝑ̄ hortatoꝫ ꝛe uiduitatis ipē qui cōiugia
frequētauit. 2o dist bna tm

Iteronimus in ephā Cui insemēte ꝛe
tas mstra de castitate triplicī

De blasphemia Gregorius

\sluis **D**nor filij in credibz deū maledicūt cū
bona in apto operūt ꝫ in occultu nopia no
lint. ¶Idem ibidē deo quippe maledicūt cum
se z ab illo bnes accepisse intelligūt ꝫ tam
de eius munibz ꝓpriam laudē querūt

Augustinus de uā religiōe Blasphemia
est cū aliqua mala de deo dicūt. ¶Idē sup epla
ad ephe. in Blasphemia ē ꝓ qua de ipso
deo falsa dicūt. z ideo peccus est blasphemāc
ꝑ̄ pericie qz peieranda falsa ꝛu testis ad
hibē deus. ꝫ blasphemādo de ipō deo fla di
cū. ¶Idem sup iohēm flagellatus est ꝑ
flagellis mdoꝫ. ꝫ non mꝫ flagellā blas
phemijs falsoꝫ ꝑpianoꝫ ¶Idem non mung
peccant qm blasphemāt ꝑ̄m regnātē i celis
ꝑ̄ qm crucifixerūt ꝑ̄m ambulātē i tris

Ambrosius in libro de mt̄ola acōe Iob
Bonū est tacē dū expectat. qui mdicat bonū
est cōuicia cōtēpto rebellē. ne z nos mt̄ blasphe
mantes emiem. multū igit̄ hinc bnz stm
s̄m iob qui silētio sua redarguebat qui

Iohannes sup ad titū Nemo tantes
nem blasphemare uoy sim̄ accipit. Nec ei
aut neiem hoiem blasphemāc. ꝫ absolute nei
nem. id est nō angēm. nō deū nō aliquā dei
creaturā. nā quippe q a deo fta sūt balde bona
sūt z ideo maledicta nō debent

Beda Qd olim ad lictam faciebāt uidē ho
hodie faciūt blasphemādo fulsi ꝛpiam. Nam
ꝛpius qui tē redebat colaphis mdoꝫ nūc ce
dit blasphemijs falsoꝫ ꝛpianoꝫ

Anselmus sup iohēm Glificem dm
non ꝑ fidem solū ꝫ ꝑ bitam. qz nequaq̄m
alit̄ erit gloria ꝫ blasphemia nō n. blasphe
mia. deus a eterna ipassibilis sicut a bano corrupto

Origenes mū ꝛpiū Non solū maledicat
ꝛpiū qui ꝛmone maledictū cōtū deū ꝓfert

ꝫ etiā ille qui sub nōie ꝛpiano male agit. ut
pleriq viuit. qz talis nomē dni frustra ꝛcipit. abijs

Haymo

sup canticā ¶Blasphemari
Blasphemia est gloriā uel gratiā deo ablatiuā
uam creatoris. **Glola** sup 1am ysa. pbij.
ppli tribule. Qui ꝓpter blasphemie spūm le
uitis est. **Glola** sup pb hoseę. Grauis pena
contemptoꝫ sedentis in celo maiestatis ꝑ cru
ciatoꝫ ambulantis in tra pauperiis

Bernardus

sup cātica est ociositas z ꝓ mas
tra de iniq z d ille ociosꝰ ¶Idē cauete ne ꝛpe ꝑ
uia qui inꝑ de ꝑ ¶Ite pla qui ipe ꝛe maledic
cione ¶Ite ꝛe grumella z cōuicia

De bonitate et bono Gregorius

Dnor hui⁹ bdicē bonū est qui in bonitate
ꝑsistē z mē malos pūit ¶Idem ibidē Omne bo
qd agim̄ ꝑ mercedē bonū est ad celestia eleuet
¶Idem qūtūt in bono ꝓficim̄ tantū z bona de ali
is sentiam̄ ¶Idem alia bona sūt nō sūt deo acceptā
qd ante eius oculos malorū opus abdim̄ nē ma
culauit ¶Idem Bona que hominibz imotescūt. sine
periculo biu ꝛe pūt ¶Idem i dyalogo ayalta di
cunt bona sed non sūt qz bono aīe nō fiūt ¶In
m regist⁹ Bonū bri sine dubio fructis. si bona
bolentibus spem ftis ¶Idē cato bonū ui liꝛgie
do custodia. qd aut rom z honestū est z cū di
cunt id solū arbitr ꝛe bonū ¶Idem magistꝫ
quippe bonū agit. si aute bite tm desidē qz
frustra bolūt cūtq qui ꝑ dm mettas bonū
at ꝛpiat ¶Idem sup ezc. Bonū balde est qd
iustus ibulat qui male agentibus bote libera ꝛo
trahit ¶Idem in ꝑ dyalogoꝝ Pensandū est
qūtus uiris bonis z sanctis timoꝝ reuerēcie sit
ephibendꝰ Templa uidz dei sūt. z ideo cū ad ma
ciidū nisi cū de templi ingrediatur ꝓcatur.
¶Idem sup ezc. oīm ꝛo ꝛdeo bon uiri timendi sūt
ne offendant. ne forte ꝑ illos ille ꝓuocet
ad uam qui coram ꝑ eoꝝ inhabitat. ꝛg magnū
¶Idem in moꝝ. libo bm Sicut ꝑ uiciōs culpe ꝛ
mē bonos bonū non esse sic inuenit ꝓbum est
bonū nūq malos ꝑsticisse ¶Idem i ꝓv moꝝ
Nemo repete fit filiū sed ab ultimū celsitudine
ꝑ mei remota mēs bona ꝓuenit. ubi semen est
bom destrū conceptis. sed herba est bone mētis
ciois reuelatiōe spūca nō est bom ꝓficētis mēs
tūdo ꝑfūi nō frumēti est bonū opis ꝑfō ¶Ite
sup 1am iob ꝓpol Ab dmstancia creat mecum
miserācio. In bonis hominibz. sicut eius oꝛ
ꝑis sic z etas ornat bonis z uirtutis In mali
aut etate ꝛstenit defuit innocencia bonitatis
¶Idem Sicut malis ꝑ̄ sceleris labor z ꝛtu

ta bonis ꝓmꝫ labor ꝙ etnꝰ scrutatꝫ patet ¶ Idem
in omꝫ de dca xv ꝓ ꝓdicto ſt Bom etnꝰ ſoli
unſp ſt in celo et mali ſoli unſpꝫ ſt unſt i unſmo
her anee vita que mꝫ celu 2 unſmꝰ posita est sic
in medio sub sistat sic utrarꝫ ꝙcu cuncta con-
ceptu p quos tri sta mal cati 2 mut ndistrete
sis ꝙ dm in hac vita subsistentia malos eqmmꝫ
tolleate nat quispꝫ malos no tolleat 2c ſte unſta
de discordia Idem i mezi q bn pt intelligẽ 2 e
quꝫ unſm de intelligencia ꝓta ſte unſm de socie-
tate Hugutius in libro de na bom Omne
bonꝰ a deo est omne aut na bona est go omne
na a deo est ¶ Idem ibidem Omne ꝙto magis mo
ta speciosa 2 ordinata st tanto magis bona st etia
ubi he ita ubi magna st magna bona st etia
na ꝓua bona st ubi nulla nulla bona st ¶ Ide
ds eo tequippe nil bona est deus ¶ Idem ibidem come
qui ab ipo recedit ¶ Idem i libo de libo arbitrio bo
mi aliqs est homo 2 melius eo eo ꝙ precepta dm
capax est 2 adhuc melius cui preceptu ita cepit
vt sursum adhuc melius qdam cui ita precepto pa
ruit 2 his omnibꝰ melius cui etne sapie lumen
beatus est ¶ Idem ad magstros ramazy libro
primo Ctra neqt comẽ fidem neqt comẽ bonos mo-
res ee cuncte ndrmẽ est habendu 2 ꝓ eoꝝ ut
quos hmt societe fruandu est ¶ Idem ad publi
cam 2 habẽ in recto ꝓxim q.b. Abstine ne ea
que ꝓpe bonꝰ 2 licitꝰ 2 honestꝰ de occidendis
Abstine ne ea que ꝓpe bonꝰ 2 licitꝰ 2 honestꝰ facig
aut habeñ si quid ꝓpe hec pe multa nolutatem
2 mentez cuiꝰ ꝓpe mali accidit nobis inuter
aliqñ nec frumenta domestica nil agstia st hucu
ne quis eis ut se ut alibi intermat nec arbor
ecta plantanda ne quis se suspendat in illa ne
funestu fructu ne ꝓ hac se quisqꝫ ꝓcipitet
in abissu 2 quid pla quidez Quod cum usu
homi bono ac licito dnde nõ possit ꝓuenire ꝙ
rogat ¶ Idem de ubis dni pt aut ꝓe eciam
nolens pt ꝓe domꝰ pt hores pt denqꝫ cui
ꝓe salutem 2 ipam pe aliꝫ ꝓe bonꝰ aut
ius be bonus es nec iustus actꝰ nec iustus
nuncius ¶ Ide i libo de vo de libo arbitrio breui
ter quibꝫ bn binꝫ magnꝰ bona st potencie bo
ne sine quibꝫ nec bnꝰ nõ pt media ꝙ bona st
2 infima nil minima st bona corpalia ajedijs
2 minus pt aliqs male uti ch̃agnus nõ nõ augꝰ
in libo de duabꝰ animabus Contrarius sumꝰ male
sine contrarie sumꝰ bonꝰ nõ pt hoi contingẽ
Summe aut bonꝰ ide quo superius ee nichil

pt Bonꝰ est dñs bide 2 nestro quid hinc bono
compari queat ¶ Idem i libo de bono gnali
homines diu compaꝫ ille est melior qui bonꝰ
aliqd amplius qꝫ alius hz ajchius aut est hñs
ona bona nil minꝰ qꝫ magnꝰ bonꝰ est magnus
malo qz melius est hñs zachee statura ei sa
natare qꝫ febre ei febre ¶ Idem libo de tri-
cas xvij In rebus spualibꝰ ei mior maior
adhet sicuꝰ creatura creatori illa fit maior
qꝫ pnus est si nõ ille In hijs aut rebus que
non mole magna st ho est maiꝰ ee qꝫ est me
lius ee ajchior aut fit spus alicuius curare ei
adhet creatoꝛ qꝫ si non adhẽat et to 2 maior
melior Deus go adhet deo bnus spus est
¶ Idem i 8 libo de tri cas 8 Tolle ho 2 illud
bonꝰ 2 vide si pt ipm bonꝰ In deꝰ videbis
nõ aliquo alio bono bonꝰ si omnis bonꝰ bo-
nus ¶ Idem ibidem cas p 8i go potius bone
alijs omnibus detractis nec ꝑceptis ipm ꝓpie bonꝰ nec ꝓpie species deꝰ cui si
ꝓsto amore mhesis continuo beatificabis
Pudiat igiꝫ cui alia que st mira dñi non
amentẽ nisi qz bona st eis mhendo nõ amit-
re bonꝰ ipm dñi bona st omnia bona ho est
cui bonꝰ mquo bnus monetꝫ 2 stung 2 quo
absente nec ee possemo ¶ Idem i libro de
continencia Tanta est omipotes bonitas de
us i de malis possit fiee bona sine ignoste
do sine sanando sine ee utilitates prior q co-
aptando sine mirabiliter iudicando ¶ Ide m
libro de vera religione Impius 2 malus pio
2 bono hoc bnum 2 pcor iusto 2 sto ut cor
ꝓpone alacus donec ꝓficiat assurgat ¶ Ide
sup genesim frustra dicꝫ nõ debuit deus crea-
re malos quos ꝓscimus futuros malos Scic
bat cui bonis ꝓfuturos 2 iuste ꝓ mala bo lit
tate puniendos ¶ Idem i libro de ngnitate ay
ꝓter aliud credendu est deꝰ ꝓnicte ut mirabi-
lia nõ bonꝫ multa cassum misi ut hijs cui
dentibus timor nr augeat quo ira superbia
comprimat ¶ Idem in epla Quis est in hac vita
sine pcto sed tñ eli diemq bonꝰ cuiꝰ pualz
bona illius ꝙ diemq optimus qui peccat mi-
nuit ¶ Idem aliqñ alt bonus alt bo 2 fructuo-
sus est dñs pauciꝺibꝰ 2 pociꝺibus alter-
aut mfioibus ꝑ ptibꝰ ¶ Idem i libo tcio de li-
bo arbitrio cas pij Omnia que st eo ipso quo
st bona st ¶ Idem ad marcellinꝰ de bapmo
ꝓuloꝝ libo ꝓmo Duo hec ſ bonꝰ 2 malus
2 alia duo ſ usus bonus 2 usus malus sibi
met adiuncta quatuor artes fructus bn em
ueit bono continentiam dedicatis deo Bos

male uti² bono · contrectia dicitur ydolo Item
male uti² malo concupiam relapsam adulterio
Sed bñ uti² malo concupiat restringes omnibus ut
matrimonio ¶ Idem Bonū qđ ḡnit nupcie ḡtas.
nfra de coniugio ¶ Idem in libro de nā boni ht
in quadam epla Bona bis hñt · ſi bonus non
bis ee quid est q te bis malū hñt ? nichil omnō
Non uposcem · non filiū nō fratrē · nō cognatā · non
t caligam² tm bis hñt malā animā · malā ac
reprehensibilem vitam Rogo te ppone vitā tuam
² animā tuam caligē tue · Quid te offendit aut
tua ut vita tua quā solam bis hñt malā ut mēt
omnia bona tua · solus sis malus ¶ Idem libro ad
cretius metus uathin inualuit · in tm meliōr hō
nr ob fortunā ut omnia nequā hñt bī pter se[nec]
cū tm homo plus valet animo · nelle bonitate
flu q̄ tocius mundi ¶ Idem i libro tcio de libō
arbitrio ait poy Considera quā² quātū potes q̄m
magnū bonū sit ipm ee qđ ² bñ ² uiuere bñ volet
· hō si bñ considerāmus videbimus te in tm ee m
seruū meritū non appetamus ei qđ summe est
¶ Idem libro primo Cū omnia bona dicat² ee dō
q̄ nfra de nō te bona ¶ Idem in ser · de innocen bz
est · bonus qui habes bona q̄ nr · de dictis
plā quibus de operatione bona

Ambrosius libro 2° de offic ppositis
² ḡtia est omnibus bonitas nichil q̄ qđ tum fa
cile sensibus illabā · animis ¶ Idē in libo de vir
gi · placet q̄ virginitatem ee nolūt ut bonū nudeā ·
ſ nichil similitudo aut fictū ne bonitatis ee certis
simū est ¶ Idem in libo de bono mortis Pande
nobis illud bonū in quo sit omnia bona q̄ sit
de aspectu spūali ¶ Idem in epla ad hyremi
Si hō veritā ² summū bonū sicuti suo concupiscā
bili ac desiderabili aia gustauit mehuabi² ecclesi
tuat ¶ Idem sup bī immaculati · ibi · Cum tremet
te videbit me ² letabit² · Est n nāliter insitū
² ḡnis a deo datū bonis hominibz ut virtutes et
bonitates suas in alios animi profectibus ipi²
habitz · aspectu bonī viri letitia est · Pleris q̄ mēs
correptis admonitā est Impiis nō bonoz virtus
conjunctā terroris · q̄ ut tactis ² bonoz viroz
moribus arguunt² ¶ Idē ibidē Ut bonus ² iustus
ut ḡustatum fructū bonitatis mox ipacies
ad profectū festinat · pleni q̄ sit de adore cum boi

Iacinus supra eplam ad ḡala · Voluntas
est ultus ad bñfaciendi exposita · Vel bōitas
est ultus pti sempiternam ¶ Item cont² vigilantiū
q̄ semel fecisse bonū est · nō pti malū ee si fre
quenter fiat ¶ Idem contra iouinianū Nō medio
crit² erras et ² q̄ nfra de cautis

Dulcissimus in ser · Gaude bōitas et

innocentia · ḡaude pietas ² equitas · q² ubiq; sca
es ² illesa Si cū temptatis profectus · si humiliate
eligeris · Si pugnas vincis · Si occideris coronabis
¶ Idem Voluntas hō ppriū est ut in tenebē fulge
at impietas aut ² malicia · ² si in lumine fuit · te
nebrescit ¶ Idem libo 2° de cōpunc · cor · Ignoras
spūm bonū sit placē deo Si cū spes tē nichil
aliud meritis aut munic exspectabis · Meritis
q² melioz ² maioz tibi debē² merces q̄m nō spe mi
edis opazis ſ tm studio placendi ad tuo ¶ Id
in libro de lapsis non ē ppositū seruus ² bonus mſi
solus ille qui xpō seruit ac bonus in omnibus · tūc
cū ip malis omnibus superior tuem² · non cū horis
aut gle cupiditate ligat² · scit cū q̄ digitus ² gſti
tua seruā in celis · Quid aut tm² malis formidine
bon homo celestis ſ regis offensam

Dionisius in libro de diuis nominibus · Do
nū est diffusiuū sui ¶ Idem bonū in quibuscūq; pte
mest pfta facit ² meliē · ² pura ² optima · unumq
uis ipm pticipancia · sed ipsa

Eusebius ad fratres de monte dei Voluntas
² iustus vult deum cū humilitate · q² cū labore · sed
habet cū amore ¶ Idē in libo de amore dei Bonus
homo · spūs sancte ² bonitatis illustrat² ² ḡtia dei
pfundit omnibus placet · ² ab omnibz gmendā² ipi
² adusqz videantur hominem cruciet ² diēr
tim² q² ² si bonū mutat nō velit negata dissimulare
tamē nō pt nā ¶ Idē Inē bonos bonū de malos
habet Inē malos aut bonū de ² laudem hi illos
tantē felicitatis est q̄te securitatis · hō aut tantē
tutis est q̄te ² difficultatis Quale nempe est
tangē picem ² non infuscā ab ea · Aut in igne si
lesione ussari · ¶ Idem Omnia fac cū consilio · non
tm omnī · aut quozcūq; sed tantū bonoz · Bonos
ipi² in consiliis · bonos in obsequio bonos ² habeas
contubernales qui vite tue sint · ² honestatis custo
des ² testes ¶ Idem Omnē inō omni præcepto q̄ impi
de consilio ¶ Idē in epla ad hime p eto bonus est
qui non vult ee melior · ² ubi incipit nolle melior
ee · ibi desinit ² bonus ee ¶ Idem In via virtutū
² bonoz opum nō pgredi · regredi est ¶ Idem sup
eam · Non mediocris pfectū tyrtulus iustus ee · ut
pfectos biuē bonū · ² mē malignātes caudez suo
rencie vtinē · ² moz lenitatem

Seneca in epla Nulla est sine deo mens bō
¶ Idem ad magna pt bonitatis est velle fieri bonum
¶ Idem Nullig bon sine socio iocundū · ² possessio
¶ ~~Quē aliqē bn~~ bonus eligendus est ¶ Idem i epla
ad lucilliū pōtat ip an mōb oculos hūanos ut
sit tanqp illos spectature cuncta · ² sic tp illis bñ
te faciamus · nisi cū ad regulā pfna nō conve
nes Plura queras nfra de societe bō Item

#aliquo enim bono eligendus nob est.

nisia de spacio bona ꝛc̃e ſc̃a ad lucill m epla
ag Nonest aut bonus nisi unus deus. Ysidorus de ſū. bo. libº 2º bonū nō nisi
posse ſi ꝓfecisse uirtus e
Tullius de paradoxis. honestū. 2 utile
est hō solū animoz bonū. Idem pt ne bñ ee
cuiq̃ malo. Idem i libo de amicia. Nemo diligit
bonos qui ꝓinquitate iniustos atq; nā Idem libo
tos de offic. Vir bonus 2 iustus nichil cuiq̃ qđ m
se tñeat dicit. Idem. Vir bonus nō solū facit
sed nec cogitat quide audebit qđ q̃ nō audeat
dicere. pla gras nisia de spacio bona. ꝛc̃e nisia
de societe hoīs. ꝛc̃e ſūp de amicia. ꝛc̃e ſūp de acte bon. ecclie
Boecius libro 2º de consol. Est mentibz hoīm
bonū ḡn q̃ naturaliter miseria cauſas
Aristotiles in 2º topicoz dicit qđ bō appe
tibile. qđ i pria ethi. 2º. Omib cogita. 2 phi. est bō aliq̃
Hermes qui 2 micrinus timegistus. exoptatus
in libro ad asclepiū. Dei intelligens bonis suis
a asclepi. eis omn bonoz tō mente plenissimus
Si tñ nihil sit bō. 2 nō pocius omne bonū. i qđ sit. qđ
e bonus opibz queās nihil de opere
e bona uitiacione queās nihil de. j.
e bonitate dei queās nihil de deo
e bonus xpianus queās nihil de x
e bonitate doctine queās nihil de d
e bona societate queans nihil de s
e bona uita queās nihil de puc 2 de uita

De brevitate et instabilitate hūs uite

Dicit Gregoꝛ in moꝛ libo ꝓpiis sūp ꝛc̃e ꝛc̃e
ꝓpoſ. Nostro ꝑdu subsistam 2 pg medicā tollat
me fuꝛ meus cōtinuibz cū longū finiꝛ tempo
uite pñtis. ea ipō dicit est. quo ꝓmanes nō est
Nesq cū dignū est. ut diutiꝰ uidicē q̃ fiat
crudi. Idem in dicꝰ q̃. libº sūp ꝛc̃e iob ꝓpoſm
Subito morieꝛ. eo ipō cotidiano mouetꝰ q̃
bimꝰ necessitate a uita tñsimꝰ. ꝛc̃a ut uiuedi
nobis spacia. bñ creste credē. nide desiatꝰ Idē
in moꝛ ꝓb libº sūp ꝛc̃e iob. et nuq̃ in esse sta
tu ꝓmanz hoīs ipm uite cotidie a uita tñsire est
qđ dñi sentencia ad pulcia. pulcia ad adolesce
ciam. Adolescencia ad iuuectute. Iuuectus ad se
nectutem. senectus tñsit ad mortem in q̃ uite
pñtis ꝓpis sint augmētis ad dēncta ꝑpetuꝰ
Idem carnales mētes recto pricia diligūt qua
uita carnis ꝑ fugitiua sit. nisi ꝓuident. sta
si beloc itatem tñsitus eius aspicerēt. hec cra
ꝑspime nisi desiarēt Idem libo bin Illi
tuam putem esi ꝓmanentem diligit qui q̃ita
sit uite scptis etnitas nō attendit. dū q̃ soliti
tudinem ꝓhendatis non considerāt. expliū q̃ita
tenebras lume. cursu. stacione. putant. cum

ri maiora nesciūt iudicāt de minis neq̃ ꝓnt
Idem i regisuo uita pnis nauganti simulis e
qs nauiq; qui nauigat. stet. sedeat. iacet. ſp
ultius badit q̃ nauis impulsu ducis ꝛc̃a. nos.
sumꝰ q̃ sine uigilantes. sine dormientes. sine
iacentes. sine stantes. sine ambulātes. sine uolen
tes sine nolentes ꝓ momēta tpis cotidie ad
finē uite ꝓduci. Idem i omī fructus huius
mūdi ruina est. ad hoc cū flōret ut caldat. ad
hoc blandit ut deripiat. ad hoc ꝛnminat ut qđ q̃
gratulāt cladibz consumā Idem in pri moꝛ
nos iustoꝛ est tanto sollicitiq ꝓuidem uitā qm
sio fugitiua cognitā. qnto studiosius nouerit
celestis patꝛ bona ꝓpendē ut etna Idem i ꝑ
moꝛ Ipo usu uite huiane cotidie necessemus
2 ab meliozibz ꝑimus. exteriozis hoīs impulsu
2 nisi nos bisitacio suppna. ut ad amoꝛē compu
gendo uiuificet. uel ad timoꝛem flagellando
restituet. repetmo lapsu. mens nra fluiditas
tota destruat. que ꝓs mutata falsis consolacio
bus uidia. Idem i ꝑbi moꝛ Scedo. q̃ etus
2 ordinās nos ꝛc̃e q̃ nus ip̃e de dispensatione de
plima. q̃ nus nisia de morte. de cotemptu mūdi
ꝛc̃e que supra de adulsitatibz ꝛc̃e sūp de afflictibz

Augustinus de ā. dei libº pmo. Quidq̃
hic uite de spacio uite demit 2 cotidie fit mimꝰ
minꝰ q̃ qđ restat ut oio nichil aliud fit tempꝰ
huiꝰ uite nisi velocꝰ q̃dam ꝛc̃us ad uita mortē m
quo nemo paululū stare ꝑ tardius ne ꝓmitti
sed omnes pari impetu curre ꝑ ꝓperent Idem i eo
libro confes. Quo magis homines ꝛc̃stuit ut
sint. eo magis festinat ut nō sint Idem. Nichil
est diuciꝰ m quo aliq̃ est optimū. Sed 2 omia
seculoꝝ spacia stabilita. 2 si ꝛterminne cōmuta
ti comparen. non tam exigua sed exilissima
dicī q̃ nulla Idem. Inutile m hoīe ope diuitē mi
si ad acquirendū mihi quo mi cōmitte huiam q
Idem. Non est audacia sed demencia uite i eo
statu m quo quis mori non audeas Idem in
pri confes. Quis tenebit cor hoīs m hac uita
2 affligetꝰ illud ut paululū stet. 2 paululū tem
poris splendoꝝ sp̃ mutetis cōmutatis Idem
in ser. de ore dñi. O uita q̃tos decepisti. q̃
tos expectasti. que dū fugis nubiles dū uidēs
umbra es. dū exhibes fumꝰ es. dulcis es stul
tis amara sapientibz igni. comeda es. fugitiua
es. ꝑ. preciosa es. sopnus es. uigil es. uera nō
es. ꝑ falsa es. igni. currere sapiēs fuge. q̃ fugis
sic est homo i uita ista. quasi qđ sit in domo alie
na Idem i omeli sūp i dice. Quis dem habe
bit amicū. 2 ē quid strepis. o mūde inūde
ꝛc̃e que ab nisia de mūdo ꝛc̃e sūp ibiē. ꝑ. Vñ

falsa

differat

tales eam amatores vite primicias quales sc
amatores vite fugientis laborat miser homo ne
moriatur moriturus & non laborat ne pereat per
petuo victurus ¶ Ide in libz de libo arbitrio Si pru
dentes dicit qui nobis omnibz agunt ut differ
mortem & ut vivat p paucos dies q̄ stulta sc
qm sic vivit ut pereat eternos dies & amoe

Ambrosius in libro de precedentis cum vi
tam istam tam ope desideramus in qua quanto diucius
quis fuit tanto maiori oneratur sarcina peccat vi
Jacob anos dies mei pauci & mali non ep ma
li sc in se sint dies & qz nobis accessu diez co
tidie malicie & miserie cumulat ¶ Ide in libro
de bono mortis Deficit ho stim multitudine
grauacionis tanq̄ vbera vidue & tāq̄ senectus
etatem virili suaz ¶ Ide in ser- libre Tantus ma
lis hr vita repleta est ut in eius compatione mors
remediū reputet esse no pena & ideo vivere fe
cit cum deus ut qz p̄ritate molestie finē no
poterant epigruitate temporis finirent ¶ Idem
in libro de fide resurrectionis Quid nobis mi
seruis qui tamq̄ spoliati & medi precium in hac
vita corpe fragiles Aid imbecilles animi ad solli
citudines desides ad labores & pni ad voluptes
plura grauia nostra de mundo &c

Leo minus ad nepotianum Cotie mortem
cotidie commutam & tu nos etiam de cotidiano
hoc ipm qd dicitis sibo qd dico qd comedo qd
bibo quodcunq; furio de vita nra subtilit qz quota
qd numel tot meoz dumpna sc cpm ¶ Ide super
epitaphio ad gala Breue & ultimū vite curriculū &
ho ipm qd loquor qd dicto qd scribo qd edo qd
emendo de tempe meo mihi detrit & furat ¶ Ide de
tempis qd nob virtutibz sed vicijs deseruim pec
& quasi p multis computat Sed ho solat nos
illud qd in ppi nomie & amoe consumim ¶ Ide
Ad eliodoz in epitaphio nepotiani Versus ille
vos potenissimi & certa grauis nostra de morte ¶ Ja
Ad cypianū pbitez Nichil nra decipit humane
genus qz deus ignorat spacia vite sue longiore
hmoi seculi possessione sibi promittit Unde & illud
egregie dem est flumini de tempe & si dicere
pie senectutis existit ut nos se in aliq̄ vno plo
anno cupe suspectum

Ansolimus Centu si placet deus mihi annos
& queras nostra de contemptu mundi

Bernardus in ser- homo natus de muliē
est ides cū veritu breui vite tempe & ides cū
metu multis miseriis & ides cū fletu q̄ multis
qz simil nate & corpis ¶ Idem i epla Tu quide in
hoc mundo habitamus cū miseriis non timores omnia
negz recū desperam gram tua sed & hoc dies hoies

replet

P m

fuit & tempus mestū & anoz eius multi ¶ Idem
cogita vide gemas & erubescatz ubi sis & ignoras
de quo gaudis & contremiscis Nativitate in tua &
in multa vita tua laboriosa sed mors preciosa ¶ Ide
in hac vita ep deu durat pena tibi vita illam q
semp durat & deu vivis in carne mortē mundo mo
post mortem carnis recipias vide deo ¶ Idem
deu hic vivis illi vivas qui ut ep vivēs semel
moriturus est Vive illi cui si no vivis moriēs
& quid hora mortis videbis ajoze enim no mihi
& quod videas nisi de morte ¶ Idem Non de egitur
hi in his q̄ agit & nesciat quo hinc vehat ep qui hic emi
¶ Idem Si sapis si libet coz qd ep de stipendiis mori

Isidorus Cum vite finis sit de adiacentibz
Beda metam omes Toto huius vite tpe ep emendari
te precepte multo laborāe debemus

Remigius sup epla ad philemonem De
tempis in in my compatione eternitatis nunc nichil est
Thomas aquin in legenda ad ipsū vivissimū
sua vita mala in qua nati sumus nisi ea vivere
casibz subiacere & ta fugitiua ut cū teneri pu
ta labefiat diffugiat Tollite eni illā repetina
casus & ita fugit ut vix teneri no possit

Seneca in epla Nemo ep bn vivat cū omnibz possit comitige ut bn vi
vat & ut diu multi Idem i libo de tranq̄ de vita
nubz fugit tempus & audissimos suos festi
nando & magis & modici fiunt Eligamus ideo
cuiusdam dicti ly anos habeo hos mihi
tis quos no habes Ide Ad lucill in epla idem
Nemo mihi vide est ep fuit pdic Quidē vide
curre cū tpe Nichil qd ocito stabile ac solidū fit
& tamen nos ea cupimus tamq̄ ab ep futa sint
aut semp ea nos habituri sumus ep pdicte
Ouidius libro 30 de arte flecte que precipi
tem venientibz etas Flecte ep precipitem
pt pteunt anni more fluentis aque Ide in lib
Eme tytulo Fabii actutum fallit ep volubilis
etas Et ibidem admissis fabii anni aqs
Ex proverbiis sapientie Homo vite ei
mendicus est non datus lex cui omnia falle
que nubz & nasci & mori Fatuz male vivere
se ep virtuos ignare pla ppe de bien ysmir
de mundo Diligentes studio exercitiū
que supra de afflictionibz & flagellis de hac vita

De canticis ecclesiasticis Gregorius
in octauis mortis In illa etna pacis vita
dis canticis eleuat ¶ Idem sup ezele Vos ps
modice cū ad mercedez credis ingredi ep hinc mi
potenti deo uti & cor ppatum nec mitte mihi

vel sucri

ut ꝓphete mysteria nel cognitioib ꝑfam nusq̃m
dat ¶ Idem ad ꝓbam ei⁹ dict exponiet ꝑfam
ꝑ uno ex eis iouis laudibz xpi se laudes no ca
ꝑuit ¶ Ide m⁹ reprist⁹ Rex meus est deus no⁹ sem
m ꝓphis ꝑ z m⁹ adiuisitoribz collaudaꝫ ¶ Ide ibide
ut ad aures dei dena ꝓcibz z cantibz mpetes
vigilancius striderid est ut uoces bonis actibus
adiuuet ¶ Ide z habet ꝗz dict⁹ cas⁹ ꝓ ꝓlect⁹ m ꝑ
uop quietu⁹ bona uita deseltu⁹ dei cantoz ꝑtim
uocibz delect dm mozibz stimulat⁹ ꝙ se cognat
die ut me amplius cantus q̃ res q̃ cantat mo
ueat penalib⁹ me ꝯtra ꝓcat⁹ cõfitebor z ꝛ
mallem no audire cantare ¶ Ide m libo de ꝑ cos
Cũ ambulam⁹ delect⁹ muis cãtic⁹ nulli ut ꝑ
futuris ad tempꝰ dulcibz sed m posteꝝ amaꝝ
Talibz turpitudinibz cantoꝝ ac huiam illecti
uenia z deridet aquertice deflectes m turpi
tudine z ꝑ ut⁹ ꝓcat⁹ ꝓcaꝫ dolozes z cã
Idem libro soliloquoꝝ Nichil ce sensu q̃ ma
gis ea arte turpiter delectat aim simlem stat
tus z blandimenta dulcia femineꝝ ¶ Idem
m libo de ꝛpentia cathoce conuersacois Sanct⁹
uop sine modulatoe q̃ bop est putaꝝ Sic am
nus z ozacõ sine deuocõe est q̃ mugitꝰ boũ
¶ Ide sup illud psalmi Iudica dñe m⁹ ꝛ tempe
Sꝑ laudandꝰ est dꝰ q̃ sine blandiaꝝ m ꝓphis
sue castigꝰ m⁹ adiuisis ¶ Ide Qui incipit huic
tuce m futuꝝ mutus erit ¶ Ide m omeꝝ l. Si
no bales dm laudare uocibz z cantic⁹ laudi
bonis opibz assiduis ozoibz z sibi cogitacoibz
¶ Ide m p libo confes Qm ꝛpibus sibi religiosius z
ardentius senao moneꝝ aios mros m flama ꝓpria
cib⁹ z deuocis est ita cantaꝝ q̃ si omis no cantꝑe
quoꝝ nesio qua occulta familiaritate animi hom
ois⁹ Cũ aut mi accidit z ꝛ sicut sup ¶ Ide m
augustin⁹ epist⁹ z iudicũ cunctos ꝛ dñe
qꝝ mihi ꝓfecto multa nemo libaꝝ z mihi ꝓ debi
tũ iudicii nemo condemnaꝝ ¶ Idem m quadam
cohoꝛtacõe ut no⁹ solũ lingua sed z mozibz et ope
laudeꝝ deus . Ergo fres non tm ad soni attenda
te cũ laudatis deũ sed cor totaliꝫ collaudate . Cũ
ter nos cantet lingua cantet fides z si est adhuc gra
tus z tribulacio sponte tamen sit tristicia Spate
bium illud lectuꝝ z uenatu⁹ quo sine defessi laudi
bimus . sine fine quoq ¶ Idem m libo nos confes Cũ
ustina Valentiani regis z quid mat hominem tuum am
bros⁹ ꝓsequer . hesitis fne causa ꝛcubat ꝓcibus m
ecta . mozi patri ei epo suo tuc ymnu z psalmu
ut ameno⁹ fm mozem orientalium ꝓcul ne pluri
tedio contabesceꝝ instituti est . z ꝙ ꝯ illis diebz

usq̃z in hodiernum die retentu⁹ est multis ac pene
omnibus ꝛpentibus tuis domine

Ignatius antiochene ecce tertius ꝓ petri
apli epus qui z cũ ipis regebat aplis uidit
ꝑ uisionem quo ꝑ anthyphonas ste tm tatis ym
nos angli concinebat . de qz modu⁹ uisois antho
chene tradidit ꝓba⁹ ecce z ego ho⁹ ad gctas tuas
Ambrosius libo ꝓmo de offic⁹ ut eccl⁹
uop ꝓpa no⁹ remissa . no fracta nil feminei so
uans quale multi ꝯfutatis ꝑpe solent ꝯsuescere
sed fozmã quãdam z regulã . ac finem bilem ꝛ
uans ¶ Ide sup ps cũ maculam . media nocte ant
ꝓphã surgebam ad confitendũ nomi tuo sup
udicia iustificacois tue et tu surge ut media noc
te ad laudem dei laudi si no ꝓ tõ nocte m⁹ dei
laudibz vigilia ¶ Idem quotidie m⁹ ozone dns
ihs no⁹ docuit ꝓcacib⁹ auxilio sed nob⁹ statuit
mutatõe ꝯmi in noctibz sanctus cognitus ¶ Ide
m libro de offic⁹ Cũ auces cib⁹ cubiti qui ꝓcato
die leti multe etiã consueuerit z uelut solep
nit surgẽte ut ocridente die cantus instituat
ut ꝓ noctiu⁹ ꝓcib⁹ ad diurnu laudes suo
ferant cantoꝝ qd nobis nocturnũ deuocois est
Quib⁹ cum sensu hoib ꝛpentib⁹ no⁹ erubescat sine
psalmoꝝ celebratu diem claudi ut michol de cui
z auces minutissie solemni deuocõe z dulci ca
me dieꝝ ac noctis ortus z casus singulariter
ꝑsequit ¶ Glosa de ꝓlogo ꝑsalteꝝ ymnoꝝ z laus
dei cũ tanto cantici est copulacio metris ligata
de crimẽ m⁹ uoce ꝓtrupens ut ꝛgi⁹ hezech ymnũ
aperte ut habeas laude z cantici
Chrisostomus m⁹ scr . sed m theatro mon
solũ nudes res instructas sed audis ꝑmixtas
z ego ipe metricis mensꝰ z ritu molliris . et au
dita ea tantu diabolo ꝛducꝝ aures tue et cor
dis ꝓtrahit mens tua

Hieronimus de regula mõthoꝝ ꝛgonachi
suadet ꝛ regulã apli . a ꝑfectõe dei laudes
mensib⁹ z ꝛ glozificacõe ꝛantes ¶ Ide ad rusti
cũ mõchũ Vigila de manu tua lib⁹ psalteꝝ dis
cedat . sit ozacõ sua ꝛ uultu missoe . vigil sensus ne
gocijs cogitacoibz pateat ¶ Ide ad eudem di
tas z psallas ꝓ psalmũ m ozdie tuo m⁹ quo no
dulcedo uocis . sed mentis affectus z deuocõ q̃
rit cordis dicẽte apli ꝓ psallã spũ . psallam
z mente ¶ Idem et ꝛ de conse . dist . q . aje
est quãq̃ psalmoꝝ decantatio cũ cordis puritu
te z simplicitate ac spũali hylaritate q̃ totius
psalteꝝ modulacio cũ cordis anxietate atq̃ ꝛ
ticia ¶ Idem ꝛ epla Cũ psalmũ dicis cuius uer
ba loquaris agnoste z m⁹ cõpunctoe magis at
q̃ m⁹ cimbalo bonis dulcedie delectat . lacinat
psalteriu⁹ deus magis afficiat q̃ uocis melodia

melior

.Sde ibidē dist 2a legat cpī atq; pbri q filios suos
2 ē ¶Idem sup qlām ad epīm. 2 hēt m decto gr. dist
Cantātes 2 psallentes m cordibz vris dñō Audiat
hō adolescētuh. Audiat hij quibz m cant psallendi
est officiū dēo no voce sed corde cantandū nec
m tragediar modū guttr 2 fauces medicamē
leuire ut m ecclā theatrales moduli audiā 2 et
cantica sed m tidze 2 spe 2 sua septā ¶Sde
cauere scribit xpi. ut no voce cantetis sz no ba
placeāt que cantant ¶Idem ead Iouiniano 2
hē 2 de conse dist 4. Non mediocrē errat. q magr
no bono pferr mediocre bonū Nolue rōnabile
dignitate āmutry homo qui nil rationi cātata
aut vigilias pferr sensus mētrtui ut qpter
inocentia mētem illūdata. atq; idiscreta psal
mor aut officior decantandz. aut amentie a thea
tric nota meritr. Nuq; libor multi me fleti de
ut homo ptr. Non em libet tm sed corde magr
ornandus 2 laudandus est deus Quapp melior
est qui psallendo 2ē sicut si ¶Sde m ploro vobis
flos ad patrem festinates mortiferos furentz
tantus surda debem aure pterire

Aldrus m libo sepo ecclyr aut cabo vos 2 hē
m decreto dist ppi Clerod 2 mīsta. lectores a
legendo. psalmiste a psalmis canendis sed nōti
Illi em pdicat. id est legit pplo. quid scripm. Iste
ued cantu ut exoret pplm 2 alios audiendi ad
compunctiom Lect quide lectores 2 cantores ita m
syllabis prolatis debent 2 cantet ut quosdā ad luctū la
mentator qz compellat ¶Idem 2 pnūciatores eos qp
potro denūciant Tanta m. 2 tāl clara ei uox cor
ut ei⁹ longe positor aures adimpleat ¶Idem
ibidem Cantor aut vocatus est qui voce modu
lat m cantu hui⁹ aut duo tria dicit m ¶ Lector
musica sicut ea doctissim⁹ voces latine dicē po
tuerūt. p centor 2 succentor. ¶ qui voce pmittit
m cantu. sc succentor aut qui subsequit canendo
respondet Concentor aut dia qz consonat &
aut nō concinnat nr concinit nr concentor dr
¶Idem lib⁹ etho de. sti. bo. Bonū est corde sp ozare
bonū 2 est 2 sono vocis deū spūalibz ymnis
glificare Nichil est aut sola voce cane sine cor
dis mentione sed sicut ait aplūs Cantātes m
cordibz vris dño go est non solū voce. sed corde
psallentes 2 vtiq; psallam spū. psallā 2 mente
¶Idem Sicut oracōibz regim. ita psalmor
studijs delectam. psallendi n. utilitas tristia cor
da consolat 2 ffectiores mentes facit fastidiosas &
oblectat. mentes constituit precibz ad lamenta tui
B **Ernardus** m epla Nichil stupnis cum tal
bus magis spectare libz nil stamo regi iocundius
exhibe qz dū manibz pectora. genibz pauī
menta tridui. 2 p foraminibz caulis. cantici
spūalibz sacra tecta resultāt ¶Idem 2 theis fi
chil m chris tam ppe repetitat celestis hitatoris
statū. sicut alacritas laudantiū deū ¶De Si
uop est m chozo. coz aut m foro. 2 labia ipsius
tuit pessime dicit homo qz folia aut deo. sed
semetipm diabolo ¶Sde sup can. Nil aliud dic
psalmis cogitetis. nec solas dico curiosas
dilatent horas 2 illo m loco qs officiales fiet
p cui necessitate qi fuerit admitte compellit
Sed nec illa quidem recipe licitū est q forte pau
lo ante m ecclīs legebat ¶Sde Flemo nos de
lectissimi pue ac seculime diuine necesse lau
dibus impediat. sed hoc ut sicut vicem
ita 2 alacriter dño deo assistatis. nō pigri non
pompulenti nō osciantes. nō precantes nocibz
nō pcedentes iuba domidū nr mensā tuā sibi
tes nō fractis aut remissis gestibz mulebre ef
dam balba de naue sonantis sed virili ut dig
nū est somnū 2 affectū voces 2 cantus sti spūs
depromētes ¶Idem Doleo aliqs vestrū in sacris
vigilijs 2 festiuitatibz tui optimi sompno ne
cui principes vincere. si m cozi. i. angelor pu
qi mortuos appetit. cui cū ipe mēs alacritate
moti. multo mensse solempnye delectet. flo em
dubitā licet. ubi dulcia cozpis 2 sanguis mysti
sacra gerūt. supnoz ciuis adesse cōuenit

Gloria sup in ysa. xpm. Sit tibi gl̄a. Sic
ce nuntiate nātā gr filiū suū nr. lectore fecit
Si testem testarem reddit **Gloria** sup in p. cap.
xi. pp angelos. Angelica spūs nobis adec ortē
di sē maxime cū diuinis officijs manipuli
ri. cū ecclām ingressi. nel locis sacr assidu
nil psalmodie opam dare. illi ozōi incubimus at
missar solepnia celebramus. Non n. dubitare lic
ubi diuina corpis 2 sanguis mysteria geruntur sup
nos. ad ea cōuentus **Gloria** sup illud pe ds
cendit deus in iubilacōe Iubilus est mestitie
gaudiū qd' nec eppm valet nec tacei pt 2 ho
etā repetitat m pceptis solepnitatibz. eta eas
dem voces varias formas melodyas sicut i na
tali dñi canat Tamen spontanis qi nō valet eo
pue mētis aut cordis hylaritatem. D. xpm.

Ex cōsilio toletano psalm. i. cantor
pt absq; sua cpī. sola inflatione pbet officiū sue
cipe cantandi dicere sibi pbro dic ut qd
ore cantas corde credas. 2 qd' corde credis ope
bus comprobes ¶Sde eo sinodo sept dispondeū
Oms psallentes exprimitur deo. Iustificationes

.Deo

vocat⁹

accēmo Dam⁹

pcetor

cauū

tuus meditabor. 2 no obliuiscar sermones tuos 2c
Jeron ep consilio agathensi pbrm. Dyaconos
subdyaconos. 2 deinceps diss ppm. qs. amb.

De canticis noue et de choro.

Glosa sup. ps. Cantate dño canticū nouū can-
tate tibi m psalmo decachordo psallam tibi Et
ioñ sup. ps. Cantate dño canticū nouū can-
tate dño omis tra Et ioñ Cantate dño canticū
nouū qz mirabilia fecit Et ioñ Cantate dño
canticū nouū laus eius m ecclia sctoz Canticū no
uū nouū hoīe 2 de nouo gñe elbangelium Canti
cum est exultatio mentis p de ceis spata 2 nouū
Prudens est aut multiplex causa nouū canti
Primo qz nouā fecit dñs ota sup tram qz no
uus gre rep nouus ipo nouā lex Nouū n. fecit
in ppi concepcõe. qz semē eius pcessit. 2 opz
alienū. qđ en in ea natū 2 de spū sco est Ho
uū 2 in eius natiuitate qz clausa porta uirgis uerbo
sine dolore pcessit in mundū ep uerbū Nouū 2
in sui ppmala adoratõe 2 manifestatõe. qm a
magis magnus regibz 2 phis stella ducē adq
ueniens est Nouū 2 in eius oblatõe. qm a symeõe
iste in templo est pnūtiatus. Nouū in eius tẽp
tatõe qz cū ieiunasset vl. diebz 2c. sic se pmi
sit a dyabolo temptari Nouū 2 in miraculoz ap
tõe. qz si non fecisset in eis opa q nemo alius
fecit pcm utiqz no habent Nouū 2 in dis
cipulor electõe qm infima mundi elegit ut fortia
confundat cū tamē alios dñs legerit 2 pmi
pes. sapientiores elegerit ad sua negocia pagere
da Nouū 2 in eius pdicatõe qz mandatū nouū
do nobis ut diligatis inuicē. 2 iterū Si quis p
cussit te in una maxillā pbe ei 2 alteram et
qui multa Nouū ecclia in eius passiõe qz pe
cesse fit sol obscuratus est 2 terra lingit. multa
Nouū 2 in eius sepultura qm in sepulchro i quo
nondū quisq positus erat sepelierunt ibm Nouū
2 in eius resurrectõe qz clauso sepulchro sur-
rexit de sepulchro pnūbz 2 custodibz Nouū
in eius ascensõe. qz humilib mubibz 2 angelis
nubibz 2 in spūs sci missõe qz loqbant uarijs lingu
in spūs sci missõe qz loqbant uarijs lingu
Nouitate aut maiores adhuc hinc omnibz coppet
tamen. q̄ canticū nouū cotidie dño cantare debeg
Hanc aut nouitatē faciet dñs in iudicio. q̄ fina
li futuro de qua nouitē dr in apocalipsi Vidi
nouitatē stantē ihrlm nouā descendere de celo tāq̄
sponsam ornatā 2c Nouitate 2 Destructi sup
plicij corpiunt malū. q̄ inexplicabilis quemuis
sed tr corpient. Ite ibidē psalteriū decachordū
est cantus q̄ pfici. q̄ plectõe decē preceptor. i qua

tota lex pedz 2 ppha. Ol. g. cant. no hz psalteriū
quidē decachordū portare pt. sm eo cantare no
pt Ite sup. ps. laudate nomē eius in choro cho
rus dr actus psallendi cū cordis ut sit. i qr
tis. in quinis. in octauis. Chorus 2 dr lectus ubi
psallit. Chorus 2 dr instrumentū musicū ut hic

De cachinnus bernardus in

libro de consi. ad eugenium papā Ver
bū scriptū de paul ab ore 2 ab aure relegandū
est fide enī ad cachinnos monēs. sz fidei mones

De cardinalibus uirtutibus in

comuni Gregor in mor. Prudencia tem
perancia. fortitudo. iustic. tanq̄ pfecte sint
singule. q̄libet sibi nocte Ide sup. ezechiele
Dimissis tamen prudes est q̄libet temperans.
fortis. 2 iustus. Tamen temperans q̄libet prudes
fortis. 2 iustus Tamen fortis. q̄libet prudes te
perans. 2 iustus. Tamen iustus q̄libet temperans
fortis. 2 prudens quia q̄libet mis. de uirtutibz

Augustinus de ti. Illud qđ ayt plato

Justicia 2 sibi uendicet musicis qđ prudencia in pcau
uendis insidijs. qđ fortitudo in pferendis molesti
tijs. sz temperancia in coherendis delectacionibz pnūs
Non ibi erit ubi omnino nichil mali erit Eadem
in epla In hac uita uirtus est diligere qđ dili
gendū est Id solū diligere prudencia est Nullis
inde molestijs aliti fortitudo est. Nullis illece
bris uinci temperancia est. nulla superbia iustic. est
Idem de moribz eccle. Nichil aliud uirtutes affir
mauerim nisi ipsum amorem dei bñ temperancia 2
amor integrū se pbens ei qđ amat. fortitudo
est amor omnia facile tolerans ppter id qđ amat.
Justicia est amor soli amato seruire. 2 ppterea
recte dnans 2 bñ imperans ceteris q̄ homini sit sub
iecta prudencia est amor bñ discernens ea qui
bus adiuuet ab his quibz impediat. et ea sa
gaciter eligens. Bñ michi videt qđ diffinit uirtutes et
nec uitiis 2 ordo amoris Eadem in lib. sui de
tri. ca. xiiij Immortalis 2 omnīno iustitia nec in
illa beatitudine desinit ee. sz talis ac tanta erit ut
pfector 2 maior ee non possit fortassis 2 alie es
uirtutes s prudentia sine aliquo id errore periculo
fortitudine sine molestia tollendi malorum Tempe
rancia sine pugnacie libidinū erit in illa fe
licitate uita prudencie sit nullū bonū deo ppone
nenti equide. Fortitudinis sit deo fruissime cohere
re Temperancie. nullo defectu noxio delectari. Plu
tarchus ayt aut plato Justicia in subiectis insidijs. qđ
prudencia in pcauendis insidijs. qđ fortitudo in
pferendis molestijs. qđ temperancia in coherendis de
lectationibz pnūs. non ibi erit ubi omnino nichil malū

nota

est ¶ Idem libro p° de arbitio ca° xxvm qrit̃de
cia est appetentiaz z virtutiz rez scia fortitudo
est ad assto qua omia rõmoda z adspna rez n
m mra potestate constituitz contẽpnnt̃ Te
pancia z assto cohibens z cohibes appetitu ab
his rebus que turpit̃ appetiz. Justicia z Vir
tus qua sua suiqz tribuiz. Placeat mfiaz d vtutiz

Leonimus in epla. Vbi scie ales ipat
dus ornatus habeto iusticia. tempancia. pru
dencia. fortitudine. fluctil hys ornamẽtis pdo
sius Nichil hac themate valetate distinctiq ¶ Ds
sup nau Quo quatuoz quibz pngnatiq z re
gnit̃ st scuta virtutiz. s. prudencia. Justia. Tem
pancia. fortitudo Sic eqsd quaz vicia st S. stul
cia. Ingnitas. Impudicia. Formido quibz ab hos
te pcutiñ

Isidorus libo ethy. Prudecia est in rebus
qua a bonis mala discrnit. fortitudo est q adu
sa equanimit̃ tollerat. Tempancia. z qua libi
do z rez concupia refrenat. Justicia vo est
qua vtt̃ iudicando sua cuiqz distribuit.

Bernardus in libo de consida. vo cuiqz
.pa. Justicia q̃rit prudecia timet. fortitudo
bendicat. Tpancia possidz ¶ Ds sup can. Firmst
Sapiẽs hiug stit̃ qr mfia de xo gugstade.
Plima gras mfia de virtutibus

Macrobius sup sompnii scipionis. Plotig
plhs mlt̃ pfessoz plice pncipo z platonis
ymitatoz. in libo de vtutibz Gradus vtutiu digit
z distinguit ita dicẽs. Est gnda virtutiu pme
politice. sede purgatorie tertie st animu iam
purgati. Celice vo dicit̃ exemplares. Et st po
litice quide hoiis qz sociale aial est hoc f̃m qs
homo opat̃ mlt̃ ciues. Et f̃m quas homo pol
liticus aial nuncupat̃. Prudencia vgz politice
vtutis est ad rõis normã qcqz cogitat vel
agit diuisa diligẽ ac nichil pter vtm facẽ si
uelle. hinc dicims qz actibz tanqm̃ diuis adhibit̃ pru
de. fortitudinis aut politice est animu sup picu
mctu atqe. nichil qz nisi turpia timẽ tollerare
qz fortiter pspa nil adiuta Tempancie vo poli
ce est nichil appete pter decꝰ nr nullo legem z
modu rationis excedẽ sub iugo qz rõis cupidi
tatem corpis edomãe Justie aut est suicuiqz
qd̃ suu est tribuẽ Decem aut genus virtutiu
st vtutes purgatorie. q̃ que st otiosoz nil con
templatoz. qui a vi pubtat actibz se segregãt
quaz officia plotinus plhs sic dispensat pru
dencia est mundi z ois q nr mundo st diuoz
contemplatoz despice. omiqz qz aie cogitatoz
nr sola diuina dirigẽ. z ad illa. cuncta corpis
opa regulare. Temperancia est delinquẽ ipi corpis
usus respuit nḡm̃ natiua pati. Fortitudinis at
est no timei pter. recessu aie de corpe nil pter
aliqd̃ peculiũ moztis. ut aia beat̃ libez ascensu
ad supna. Justicie vo est ad singulaqz vtutis
obsequiu consetie. singulaqz qd̃ suu est tribuendo
has aut quida z multi suspicabaz. ee virtutes
z multas alias // Tercie vo sũt vtutes purgati ai
quas pdas plotinus phs appellabat illas quem
suis actibz omẽ ia quasi diuia similitudine asse
quit̃ ita videlz qd̃ illic prudencie est diua vo
quasi nr eligẽ pferre sed ipa sola nosse z ingiter
speculari. z tanqm̃ nichil aliud sit delectabilit̃ illud
Tempanie vo sit frenas cupiditatez. no rep
me sed penitus obliuisci. fortitudinis at sit
passiões ignoiare non timẽ ut vrasti nesciat
nichil aĩ cupiat. Justicie vo sit ut cui supna
z diuina mente sociali ut ia fruet cui ea petitu
fedus illam rep̃abli. imitando / Decretu at
genus vtutiu vocat plotinus phs exemplares
quas t mente diuina gstituit. de quaz exemplo
reliqe vtutes omẽs p ordine deflunt. f̃m id
qd̃ pfectis z nobilissimis nr certis vtutibz fiem
Motius vtiqz plotinus ep ideus plãs quas omi
rez creaturaz z causas z rones de voluit plo
Di eni rez cetaz. multo magis vtutes vdeas
de nr mente diuina credendu est. Ita qd̃ sicut
mes diuia nr deo sic prudencia Tempancia fo
nr deo est qd̃ s. ipa mẽs eius nr sempiterna. pe
tua mẽte conuersa est. sicut z nr nob tpal
dicit̃ p ho qd̃ concupiscibile sui confirmat̃ for
titudo aiũ dei est ei inuiolabilis qz ipe ide ẽ nec
alit̃ aliqliter immutabil. Justicia vo dei est ip̃i plice
ui lege a sempitio ei sua gemina ee. ni fallat̃ ps
est ide qd̃ obseruacio legis etne i opibz suis

De caritate Gregorius in om

penthecost̃. Caritas aut pficit aut deficit
fluctuat. n est amoz dei otiosus Opat̃ eni magna
si est. Si vo opari remut caritas non est ¶ Idem
in omeliã xxvi. ps. pq penthecost̃. Si quis aliq
amat fr̃m pter deũ non amat caritatem vo habz
sed hanc se simulat siue putat. Caritas eni ueritas
ei z in eo diligit̃ amicus z pter dm̃ diligit̃ inimi
cus ¶ Idem ibidem ubi ego caritas imo s bis ubi
tus totus ee valeat. z ad amorem dei z ad pxi
mum se extendit quatn ee compasse
pximi contemplatoz relinqt̃ dei. nec plus qm̃
debz multiplicis contemplatiõ dei compassiõ alteri
ad pximu ¶ Idem ibidẽ sup illo ubo Amice qui
huc intrasti non habens uestem nuptialem Cogitet
inanis sollicitus inquisitor distinctus de rebz singulis

corda bñ tranquillate · si id cui nullu odiu habet
si cui felicitate aliena nulla nos iudice fraude
fructibus si p occultu malicia nemu nocere
festinamus Ecce rep mp ad nupcias nre fidei ihc
dic. et nr cordis ihtu cotemplat · z ei que caritate
te vestitu no iuenit ptinq iratus dicat · Amice
quomo huc intrasti non habes uestem nuptialem
Ibidem Si quid ipedi nob rte volutq ho alios
tur intra caritatis illesa tuamq Idem i moz
Tanta caritas in patria nos sociat ut qd quis in se
non acceptu ho in alio acceptisse se gaudeat Ide
meditate Ide sup tanta Caritas in aiab corpibus nr erubuit
In cotemnendis mdie roborat ut ut sedes sapie
sic aia insti quiete tribuit z eide loci ptat Ide
in registro Credat in caritas tua q valde cotristat
tua sit de ignicia tua ac si in te iustitia ego ipe ptu
lissem Ducas eni maiores ptapm ppinos sicut
nosmtipos diligere corr q languoribz tamq ppis
cordole Idem ibidem D q bo est caritas q abse
diuisa · n · dnat · confusa ordinat · mequalia seci
ac · ipsa consummat Ide ibide magistra bonor
om caritas nichil sapit cotineti · nichil asperum
nichil grue · nichil difficile · sed dulce fiat totu q
agit qd nube Ide ibide Du nos habis p opa
cois opem edingim q ambulates p subzion du
tissim nobis manus teneam · fit q eo magis pru
sione caritatis ut eo singulor robustius caritas p
figaz quo z alii alio magis imeri Ide Caritate
nre pdicator eximius uocat lineolu pfectis · q
lituites qdem cete pfectne gnant · q tamen eadem
caritas ut aligat ut ab amatis mete dissolui ne
tre concordia · qude composita · dissociata cogge
qua corrige · cereals q lituites pfectis sine mum
mine solidae quisse in eius radice se inseruit
nec a ultate qude deficit nec a fructu dulce
omis iamestit Ide in pastorali Ura sit bo oia
z ea q mutau no possug sed in alijs amas z
manendu fluit q felicit i nobis amatz ihsuc gr pe
fect iudi caritas qute virtutis z q alienu laboris
opa · ura sine labore fiat Ide ibide illa q est
mr oim custos q uenerit caritas p ipacte vicu
amittz Idem sup ezechiele Quis semel caritas
absorbuit · cui ad tepta fuit desidia qi insensibile
reddit Idem Sicut i duobz liligenis superiori vi
delicet z inferiori uestis tpis Sic in duobz pceptis

caritas opaz · s in dilcoe dei z pximu Idem fili
chil pciosius deo q nre de discordia Ide ajcet
in qua anima q nra de dnoscet ·

Augustinus in libro de moribz eccle Ca
tas est rissima aie affectio quigis nos deo Ide
in libro soliloquor Caritas e virtus qua deu ex
eo q pfecte diligim Idem in libro de spu z
ala Caritas est virtus qua deo copulat amante ei
amato Idem Caritas e dulce unicu mediu
z salubre sine qua dues pauper est z in qua pau
per est dues Ide lex caritatis sup omes libros et
leges est Ide in libro de laudibz caritatis Ca
tas est clauis z custodia cordis macer · z custos
ac magistra virtutis · radix z origo omis bo
ne operatois principiu deificatois · causa tocius
stitatis fundamentu supne ciuitatis ac similitu
do diue bonitatis Idem ibide Totum ample
tudine z magnitudies diuor eloquor possidet
caritas qua deu diligim z xpm qui radix
est oim bonor diis z ipa unitas aut in hijs
duobz mandatis z Si go no vacat omib pa
gimas p sacras pscripturas oia simoniu uolue
revolue tene caritate in qua pendz omia Ide
sup cantica vobis Quicqd caritas exclusit · tim
timor excludit · maior caritas minor timor z
eg usq Ide ibide Timor qui locu inuat caritas
sicut p scam subintroducit filii z mis pus operat
seta filii non sine timore Cui aut cepit caritas
subito pellit timor qm sibi inuenit locu · et
qm illa excludit · iste decrescit Ide in libis de lau
dibz caritatis Sectamini caritate dulce unicu me
diu z salubre sine qua dues pauper e z cui qua
pauper dues est hec cum in aduersitatibz tollerat
In pturbatibz tempat In duris passionibz fortis
In bonis opibz hylaris in temptatione tutissima
In hospitalite latissima Inter deos fides letissima fi
nter falsos pacientissima Ide in libis de uera reli
gione hec est pfecta caritas ut bona pociora nra
tis z mdia mihi diligamus Idem ad iulianu
comite Cum caritate plenus est · cuiquam sedi
tiosissimo vultu procedit Vir aut odio plenus
ambulat maledus Idem i libro de doctrina chri
ni Caritatis venenu est spes adipiscendor te
poralium aut vetiendor metuendi no caritatis e
timulo cupiditatis pfecto aut caritatis est
nulla cupiditas Signum uero pfectis eius est
nullus timor Idem in libro de pfectione iusti
tie Pfecta caritas foras mittit timore Et si
cut preceptis sacrata leue no solidu no pmicte
one ponderz hez z sublimitate huc pertinere

¶ Idem in enarrando ysaie Regit carnalis cupiditas ubi non regit caritas minuit ad cupiditatem caritatis extendit aut caritas donec dematet ad tantam magnitudinem qua maior esse non possit ¶ Idem in eodem Caritas est sponsa xpi amor spūs sti dulcedo alie gaudiū consolatio scala celi anima padysi imperatrix 2 regina virtutū ¶ Idem Caritas est concordia multitudinis dulcedo 2 gaudiū angelorū beatitudo omnium electorum ¶ Idem in libro de lauribz caritatis Caritas mihi ephebia secura est mihi odia beneficia mihi mare placida mihi insidias nocere in iniquitate gementi mihi bestie respirate in bestie congratulans ¶ Idem Nichil spectosius deo q̄ virtus caritatis nichil detestabilius diabolo q̄ extinctio caritatis ¶ Idem ibidem Diuitiarum scripturarum multiplicem habuit cautelā latissimā q̄ doctrinam sine ullo errore complendo 2 sine labore custodiri omnium eorum plenum esse caritate deuote apostolo Plenitudo legis est dilectio ¶ Idem ibidem Ille tenet 2 q̄d patet 2 q̄d latet in diuinis sermonibz q̄ caritate fluant in moribz ¶ Idem ibid Caritas casta fuit in susanna casta fuit in anna pudica fuit in maria pudica fuit in paulo libera ad arguendū in petro humilis ad obediendū in pphanis humana ad conuiuendū in pplo diuina ad ignoscendū ¶ Idem sup cantorum nobis omnia nostra deus magnificatus nobis caritas connectat possit q̄m ut dicit deus caritas est breuis laus et magna laus breuis i ymne fit magn i expone q̄ ita est deus tā ita caritas e 2 hoc breue est si nichil breuius est si ita appetes quanta est ¶ Idem ibid omnia bona laudat Quanto plus loqui de caritate tanto plus loqui desidero Nulla enim res ardentior nulla cōmendatior caritate Nichil in nobis pdita dulcius nichil salubrius de caritate audiri ¶ Idem ibidem Caritas ut pfecta nascit cui fuit nata mutuo cui fuit noboata pfecta Cui aut ad pfectum deuenire datur quicquid ymus est 2 mori lucro Ite Cupio dissolui 2 esse cū xpo ¶ Idem in libo confess Caritas deus meus accende me contrahe nubes Nube qd' bic 2 capnubes ¶ Idem in libo de doctrina christiana O arcanis q̄ magnas vires habet quę Sm de celo deposuisti O cara caritas que tanta es in tuis quanta es in celis Quę tanta es i hac pugna quanta es in patria Christus cum descendit de celo titulus ponde caritatis ¶ Idem in libo de quinque adulteriis adulta sit facienda nō nube de lege sed libera caritate 2 ea sit in uris officijs gratiosa q̄ cui licet non

no

pma

q̄d

non ipsedē tui est caritatis ipendimq; ppt dm ¶ Idem sup 1am ps Quis in finā 2c Quanta est caritas tuo manibus plangere pro peccatis alienis ut sanentur ¶ Idem sup 108em Ppō eque benignus est caritas 2 dilectione sit infructuosa nolite appendere lacrimas ¶ Idem ibidē Sup 1am Si lingue hoīm 2 angelorū 2c usq; ibi Caritas nichil expedit q̄ta est ista lectio diuersi ypliq; ultius scientiarū solidamenti. Alibi fructus. Diuitiae pauperi vita, mortem ¶ Idem ibidē Ob tam magnum nichil impijs mori. Quid tā benignum 2 nimium q̄ nos diligere. Sola caritas est quā felicitas allicit non punit q̄ nō cruciat. Sola est quā sua felicitate nō extollit q̄ nō inflat. Sola est quā cōtenta nō plangit q̄ nō agrit. Quę ergo caritas est Quę odia beneficia est Quę ymas placida est Quę insidias nocere est Quę iniquitates ipe mihi. mihi ultiones respirate ¶ Idem in eode Quid dicendus diuitias. Nam ideo caritas data 2 tolenda ne pdita vita q̄ credit Quo sustinuit patiens omnia que hic miseria q̄ sperate aut q̄ ibi promittit. Diu multo diu q̄ caritas nichil expedit ¶ Idem in libo de catechizandis rudibz ad deo gratis sacerdote ho 2 intelligere debeat quo caritas quito officiosius defendit in ipsa tanto robustius recurrit in trima pe bona conscia. nichil grendo ab eis ad q̄s destruit pter eor salute sempiterna ¶ Idem i eode Cui nō est opus bonū cui a caritate iaculat opandi ut cuncto 2 tanquā ad sua loca redieb. ut sus in caritate requiescit ¶ Idem ibidē Omnibus omnibz eadem debeat caritas nō tri omnibz eade est adhibenda medicina. ppa cui caritas aliis pauet cui aliis insinuat. aliis timet offendere. Ad alios se inclinat. Aliis blanditur. Aliis seuerat. nulli immunita. si omnibus mat ¶ Idem i eode Omnis scriptura nil ppter libz est mandatū 2 aūtte diuina firmatū. ppm narrat. 2 dilectz monz. quappet in certi testamento est occultatio noui. 2 in nouo reuelatio est. ueris manifestatio ¶ Idem ibidē Caritati nichil est aduersus q̄ tumentia. ajacet aut tumidie superbia est ¶ Idem in libo de pfecto uxoris ame mete dilige deū q̄d est stadiū primū q̄ perfecti Cur ergo non pcipe hoīm ista pfectio q̄nus eam in hac vita nullus habet. Nam aub vite aurei si quo currendū est uestia. quod aut stupet nullis preceptis onde. Sic ergo curramus ut comprehendamus ¶ Idem i eode libo de tri. cui finem Quod est aut caritas q̄ nisi de dilige ¶ Idem

m ꝓb & tra. Bolidtas dei 2ª qꝫ mſꝑ de ſpu ſcō.
qꝫ qras ſmōza de amoze ſcē mſtra de dilcōe

Ambrosius m libº de ꝓdzachiz. Conſuetudo 2 gra caritatis eſt ut dilcōs nobiſ nō ſolū oculis ſed 2 ſermone teneam9. et quos diligim9 eos 2ꝑ cetis libencius ſtuem. Hec ſup lucā Si caritas pactes eſt debz pactaz ūbanta Si benigne eſt non dz rūdē maledictis ſi non ꝑcutiē que ſua ſūt non dz reſiſtē dmpienti ſi non emulaz odiē non dz inimicari. Caritas em diuſa ſpiat. ordiat confuſa ſpiat nequalia. eſtimat ꝑfecta. Hec que malū non cogitat. & ideo tras fugiēdo in quibz dubia eſt. ubi ambitio ibi cupiditas. bonū gō illius ſit pace ſe alia tua ꝓbeat ut ſup nubes ſoleat et ſicut aqla renouet. ſicut aqla penas emittat. ut ſuauitas alaz iungis al ta petat nō formidet. ſi videat fontē illū nō ſa dnt omnibz bonis. nullis indigēs. Idem in libº

Cyprianus in ſer. de aſſūp. Cum ypm diligim9 ſequam9 eū caritas ſinculo colligat. Idem Idem caritate eccīe ſtitutes nō ſt ſine caritate. Idem ſup epiam ad gala 2 licet in decto. 1. q. 1. dixe ꝑfi bonū eſt caritas. qui ſi ſic mazarit ſe cim9 ut mās celim9 ab omnibz relīquas honda rū. et ſi apidne ſolui caritas interpidi ſanguine fudim9. 2 ſbam mraz uſq; ad mediatate ꝓpa dedim9 huic opi nō tam ꝓmiū qꝫ pena debet. Idem ubi multa caritas abī reꝑitat ſpem nō amā tis pla. Idem ſup de amoē Hec mſtra de dilcōe

Chrysostomus in libº de laudibz ſti pauli Quid diuina caritas ſemel abſorbuit ei foīs ad ſtrenā qui inſenſibilem reddit. Hec ſup matthm Omnis ſpes miſtice ecīe in malis hominibz timē ſed ſola gra dei caritatis nō timem9 niſi in ſuis Idem Hec ſicut herbe 2 ce qꝫ ſup de amoze ꝓmit ꝓla qꝫ ſup de amoze Hec mſtra de dilcōe

Dionysius in libº dnōmiaz. Caritas e dilcōs ꝓſtā in deū 2 ꝓximū que amoze complectit et nos. Hec de ſu. bo. libº 2º caº 2º Tanta e caritas ſtis virtus. ut 2 ꝓphes 2 martiriū ſm caritate nr & ordinē. Idem ibidē Nullū ꝓmiū caritati recompſat. caritas em ututē oim optimz ꝓm ꝓpatē deū 2 ꝓximū inuidū appellā. Idem ibidē Quia in ſe caritate dei qui a caritate non diuidit ꝓximū et ꝙ a fīma ſpacte ſeparat a dīne caritate ꝓpa

ꝓpacde ꝓxa. Hec Omnis nō nulli fidē accp. ꝓbz ſtitatis vicariū ee. ꝓximi qui ꝓxīt caritate ꝓximū ſuū dilcōē. nulli limit meremetū virtus Idem libº 2 caº 60 omz. Rari ſt qui uſq; in finē exiſtant carī. Nam multos a caritate aut adulſitas temꝑis aut contrario qlibz accidis auferit. Sepe 2ꝑ honoēs quozūda mutaz 2 mozes 2 quos ante conglutinatos caritate habuerūt ꝓximi ad culmē honoris venīt amicos ſibī deſpiciūt Idem ī codē libº ecīo caº lx Quia ꝓximi eſt ut inter ſe iungantur caritas maneat Idem ꝓpone da eſt rei cauſacō ut ꝓximi diligā

Bernardus ſup cant. Oīm caritas diligendi aīe eſtimaz. ex menſura caritatis qua diligit ut ſit gra que multū caritate habz magna ſit. q nemo pacē ꝓxīs habeat. q aut nichil. nichil ſit apl̄o dicte Si caritatem nō habuero nichil ſum. Hec O bō nus caritas q ſiue foueat infirmos ſiue excitet ad ꝓfectos. ſiue arguat inquietos diuſis diuſa exhibens. ſicut filios diligit dimiſſos. cui te arguit. mitis eſt. cui blandit ſimplex eſt. ꝓximū ſolet fouere. ſine dolo mulcē pacem nouit. tranſit humiliet indignari hec benigna eſt licet leſa diez offenſa Si deus ſuis ad illa ſuis obuiabit & qui mater honoris. Idem pes amoz aīe eſt qui ſi bonus eſt caritas eſt. ſi malus cupiditas eſt Idem ibid Virtus diſtrectis abſq; ꝓximo caritatis tacet 2 ſicus caritatis vehemētia abſq; diſtrectis tempamto ꝓcipitat. Hec in libº de amoze dei In hoc appz q caritas ueā ſit 2 ſimplex ſi ꝓximum bonū eqz ut unum diligā. Hec Cui oīs virtus ſit ſeſſa behiciā. Viatori cibi tricā. lupo caligantibz. arma pugnātibz Sola caritas fatigato eſt requies deſolato ſolacium mā ſto viatori. Hec in libº de viij ꝑdibz Dē dulcis 2 ſuauis cibz eſt caritas. que feſſos alleuiat de bilcs roborat. meſtos letificat. pugnātibz denuncīatis fracta ſuauis 2 omnis leuis. Idem ī libº de ꝓcep. 2 diſpen. Fons vite caritas eſt ut viuā illam diperam. que de illo fonte non hauſerit haurire poterit quo ꝑ miſi ꝓximū habuerit ipm fontem qui caritas eſt. q deus deus & ꝓximū amat. Qui enim deū amat mīgnē deū amat. Hec Sunte ī illa caritate. q timore coepit. laborez nō ſentit. mitis nō meruit ꝓximū nō rexit 2 tm ꝓfecit omnibz virtutē. Hec in apologetico Quāta ſit dulcia caritatis. Alius exꝑt non animas 2 alio amat nichil expans. ille quidē opus ſuū ꝑdit Iſtius nō caritas nō excidit. Hec ad quendam abbatem ait quia caritas ſemel affecit ſui

iuris &c non sinit · metuit qd' nescit dolet qd' non oporteat · sollicita' plus q' uolu't compati' nolens · z mise' inuita caritas cui te arguit · mitis est cui blandi' simplex est · z &c Vide supra pla' qd' sup' de amore · Hec mysta de dilect'

Rabanus sup' luca Vera fraternalis caritas est que fratrem beneficii' denotii · z corripit dissoluti · que priu obsequi' · z absenti non rodit Sano applaudit · z infirmi non desit placatu non provocat · z mutu metuit ut maiore

Prosper In lib' de vita contemplatiua Caritas est rei uoluntas alii oibz timens · z pspis prisus · aliena penitus · z adiuta deo uicta misericordia · z bruta quodq' igne spus sci · a quo est · z ad que refert' accensa · oib' inquam hec op' unica corripi nescia · nulli vicio mutabilitatis obnoxia sup' omia · que carnalit' diligi' · eo celsa · affectu omi potentissima · diuine contemplacois auida · semp' in omibz tuta · o vita bona · ac omi summa salus · mors finis celestiu' p'ceptor · mors omiu · vita virtutu · virtus pugnantium · palma victor · arma strenue milicie · o mul' torq' bonor · primu pfector · si qua mulier deo placuit · ei qua nullus peccat' potuit · ut poteri · fructuosa penitentibz · leta pficientibus · gloriosa pseudatribz · virtuosa p' in' mutatibz · opposita in omibz omino fidelibz · z eo q' q'q' est bonu' opis in viris virtus · z virg' in celis pla' quere stupuis de amore · &c

Fulgentius in ser' Caritas est fons et origo oim bonor · nuncupatiue egregiu · vita q' teneri' ad celu in qua qui ambulat ut errare potest nec timere · ipa' eni' pregit · ipa' dirigit · ip' perducit

Origenes sup' cantica · ait · z Creator humilitatis cui nos conformat · inserit ut cordibz nris semina caritatis nitat · ac caritas dormitat

Gabellus papa · ait · a bono · Cum nobis omia caritas que michil reputat · cognoscit · michil asperu' michil confusu · Si p'fecte caritas habitet in te te temperates animu a malis · z bonis ac pociolbz fruu satagentes · Idem · Caritas excitet cor da · sensus corroborat · ut michil grue michil sit difficile sed fiat totu' dulce q' agit' · dei cui est p'pria mutare pacifica · fluide composita · dissoluta · coniuge · prava dirige · z religas · utiles p'fectis · sue mutuume solidare

Hugo de sco victore · O caritas &c · et q' mysta de p'ri passione

Gloss sup' i' colo · in · Qd' est unicu' p'fectis · rete · utiles sci · qi' fesso behemoth · viatori · viatici · lucerna caligantibz · arma pugnantibz · Ipsa ne caritas · requies · fessor' · viatoru' · naufragi' · lim' p'seuerantibz · p'fecta · gla' · p'uenientibz · patria · zona · cincturis · Gloss sup' i' p's · Dne ante · te omne · desiderium · meu · Caritas · clamor · ap's · dm · Nec · desinit · orare · q' non · desinit · amare

Gloss Sup' illud · aqa · donec · finem · Tam · dei · caritas · est · dz · donec · tota · anima · in · sin · p'fect' · commutet · ita · ut · nichil · p'ter · dm · diligat · illi · relat' · Cui · anima · q' · credendo · sperando · desiderando · z · eleemosinas · in · bonis · factis · z · malis · ignoscendis · hylarit' · z · ep' · corde · faciendo · et · q' · remissi · inimicis · ut · adimplet' · orando · z · sic · audiat · p'cepta · p'fectis · ne · cum · re · negligamus · ad · plenu' · tridinem · caritatis · pla' · q' · sup' · de · amore · Vel · ipse · de · dilect' · Vel · ipse · de · eod' · Hec · mysta · d' · ulcu · bi · thesolo · &c

De caritate et continentia ult

Augustinus In libro de virginitate · Si · castitate · Gregor' · sup' · ezechielem · Amicus · inimicus · castitate · in · nobis · si · sine · caritate · fuit · non · timz · q' · nec · ipe · carne · p'mat · ut · in · eius · luxuria · dissoluatur

Augustinus In libro de virginitate · Si · nuptias · contempsistis · filiol' · hom' · ep' · q'bus · scribitis · homies · toto · corde · diligite · speciosi · forma · p' · filiis · hom' · Caste · nobis · libet · est · a · coniugalibz · buculis · sed · no · caste · uob' · libet · est · a · buculis · castitatis · Idem · ibid' · Inspicite · q'dem · credentes · intuemini · videntes · z · sanguine · martiribz · p'cium · credentis · z · coniciu · redimentis · hec · oia · q' · tu · valeat · cogitate · hec · in · scriptura · tanquam · appendite · z · q'q' · amicis · in · nuptiis · bri' · p'ponite · qui · nec · dm · habetis · totu · illi · rependite · qui · p' · nobis · filii · z · castitate · pependit · in · cruce · Toto · ingr' · nobis · figit · in · corde · qui · totus · p' · nobis · fixus · fuit · in · cruce · Totu · castitas · teneat · in · aia · vrd · p'fp' · occupet · voluptates · corporis · Idem · in · libro · de · bono · coniugali · Illa · ergo · mito · coniugate · p'ponit · que · nec · multitudini · se · amicitiam · p'ponit · cui · amice · huius · de · multitudine · queri · nec · se · huic · copulet · huic · tali · uenti · cogitat · no · que · mundi · sit · ut · placeat · deo · suo · que · sponsum · forma · p' · filios · hom' · sic · amant · ut · licet · cui · sicut · ayala · virgo · cum · cipe · carne · non · possit · ei · tamen · corde · concepto · z · carne · integra · custodiret · Idem · in · eodem · de · omis · uellent · ab · omi · concubitu · abstinere · dicit · subsistit · genus · humanu' · Vt · omies · hoc · uellent · dictaret · in · caritate · nra · de · corde · puro · z · ysti · bona · z · fide · non · ficta · multo · citius · dei · civitas · completu' · z · citius · impleret · mis · electoz · sui · aplius · vellem · omes · homies · &c · sicut · in · eoptmo · in · libo · de · catechizandis · rudibz · ad · deo · fines · sacdote · Caritati · michil · adversus · q' · luxuriat

Inuidencia aliar alit inuidere superbia & sicut
Tullianus sup ad gal. Iuuenile ppula
thi ponit. Odio habebit inuidi &c. Qui pauci
calet xpiam. tt cat eis cor bnu & aiq bna vi
dud fluit aut eo multitudie credencia regit
odiu & lupula sta ut bis in duobz sinceritas
ineias caritatem

Bernardus In epla Castitas sine caritate
lampas sine oleo est. Subtile oleu & lampas
non lucet. Tolle caritate & castitas non placet
Sed o qp pulchra est castitas gratia cu caritate
Idem sup cantica. Quid castitas ut alienu lu
ne non nisi a sole est. Sic absq; caritate seu
ustitia conuenire meritu nullu est. Plinius q
sup de amore sc. ip. de castitate sc. mst. de dilect

De caritate et laena a Gregor

i mor. Cu caritas no edificat scia pa
uerit & inflat. Idem sup ezech. Inst caritatem
& sciam testis est. spacio bona. q si forte de
fuit. p fecto ctu est. nec cognouisse te dm nec
diligere poterit. Idem i pastoali. Sepe du qsda
maior scia erigit a ctor caritate distingit. &
quasi quo plus sapiut eo plus a caritate iustice de
uiscera qt ne inflet. igit amate scias sed ampo
nite caritate. qr caritas edificat & no permittit
inflare scias. si pcessit illam. Idem in libo. pri
de tri. xpi. Cu neglecta caritate sapie que sit
eadem mauz concupiscit scia mutabilit tpali
um qz rez expunctio tc scia inflat no edificat
Idem in libo de vera religione. Spiritalis homo
iudicat omia. qz sup omia est qui ad deo est.
ad deo aut est qui eu intelligit & caritate diligit

Victorinus de sti. bo. libo. 20 ca. 2. uel prin. a ver
augy sic ihem Arbitr spm stm deo hic datu
semel. s. in cra. & itin de celo ut nob ominent
duo precp aut. s. dei & pri &c. qd sic de actie di & ppi

Bernardus in libro de diligendo deum
ligit absq; scia dignitate omio iuste &c. sed sciaz
absq; caritate dampnabile. Idem sup cantica. Cibz
hugres & non nutrit corpus sed corrupit sta
& multi. scia stomachu aie ingesta q. decocta
uon fiunt igne caritatis. Idem in ser. sicut bo
nu nosse sic & uelle. solu pfecta religio est. Idem
in ser. Innatisti plane sapiz qd mste de sa. bo

De carbonibus spiritualibus

Glosa sup id pis. Carbones succense sic
ab eo & peccatores denigrati ad qui ia cant moz
tui succensi sic. s. illuditi & uuperiti duo bene
te bel carbones dicit hic peccatores penitentes hic.
Carbones quoq; dicit ep. stor. bn. Cu carbo
bus desolatoriis Carbones dicit & epa caute
tis habitantis ut ibi. Si esurierit inimicus tu
ciba illu. et carbones congres sup caput eius

De carnalitate huius de carnis

cura Gregor in omil huius cave nra ad
tempus suaui bnu. Inde spus metuu meit
Idem in mor. Carnales mentes idcirco tpalia
pulcra diligut qr bita carnis ip fugitiua sic
minime pcipiut. Nam si velocitate tristicie eius
aspicer hanc & pstante minime amarent
Idem in bnam carnis qui pmanere diligit
qui qta sit bite sceptris eternitas non ppendit
diuq; solidetatem plementis non considerant
uolut pratum. tenebras lumine. cinissi staciot
putant. Idem in mor sup id job ajentio nec
qz uentus est bita mea &c. qui maiora nesci
ut. indicte de minimis nequaq; pnit. pala
qz supra de bntate huius bite. Idem Fluctil
sic ad edomandu delectatoz carnalia desidioz
valet ip ut bnuissq; ip bnu diligit. mortuu
pensat. Idem i mor. Sepe du qi concussi
carnem pomig. ad pfui cont nos nuzip dos hoste
spus emittig. Id sup ezechiele omil xiio
Sepe du carnis morbis satisfac curatiq; vo
luptas subrepit. & modu refectionis excedit
Idem ibide Si carnem plus ip debemg tbuimg
hoste nocmig. Et si uendicati eius que debemg
non reddimig. cuic nrm necamg. Plura qre
mste de voluptate. Idem mste de gula. Item mste de

Augustinus de bmgr. Mortifica &c
non qdt in nob amatoz bre pulchra carne
sed pulchros mores quibz spuatis & carnem
Idem de bita clicor. Carne bntm domate &c
queras mstra de mortificacoe carnis qr. Id
uenis mgtuuies dicit. qras mstra de conflic
tu bicior & birtutu. Idem Corpalis fortitu
do dicit. Cur te voluptate tua &c. qras mste
de conflictu bicior & birtutu. Idem voluptas
facit hoies &c. qd mstra de uo luptate

Leontinus in epla Crimen est caput post
timatis sanctificatoz aut cu altius prigmeti
fuco alt puluc sordidat &c. quer mste de corpis
ornatu. Item pla. qras mstra de gula. Item mstra
de lupanaria. Item mstra de deliciis. Item mste de uo
luptate. Item mstra de ornatu

Tullianus sup matthi. ds quid tpin
quas dic in corpus nrm cum molac te lia
beng. aut nm apponc meste. Id sup ma
thei poza st qui vita sua voluptatu carnis
& libidini mancipauit. Idem p oez actu

carnale homo sm̃ bestijs mentr̃. Sed magnume
p vsum libidinis ¶Item d prudentibz 2 è quer
mstra de voluptate ¶Sc̃m libr̃ de vpa. lapr. Detu
si placet dem̃g annos 2 è q̃as mstra de contemptu
mundi ¶Idem ijj q̃ui m̃ deliciis 2 luxurie 2 è q̃
mstra de luxuria ꝓhib̃ q̃ mstra de gula Jhe pro
de luxa q̃ mstra de voluptate q̃ mstr̃ de ozio cor
Vidorus de sũ bo. libr̃ 2 cas plin̄ Sollicita
distrectione carnis est modũ adhibere macies ne stilz
aut nitegre extinguat aut imoderate lauet
Item idem ibi supra Nichil pdest corrupcio car
nis ubi non est mundicias mentis Nichil q̃ valet
mundꝰ cr̃e corpe cũ qui polluitur est mente ¶Sc̃e
Sicut omes carnales 2 è q̃d supi de abstinencia
Jhe mstra de gula Jhe de luxa Jhe de voluptate Jhe
de ornatu Gloia supi 12 po. sepi . Video alia
lectionem 2 Talis est mea cautelas ut academicus
desidet phibita . quibz ne memoratis tacet qui supra
Bernardus Jn epla Durue ꝑtrandi ē cor
pus ne rebellet 2 indelectat sic tñ ut famule
sufficiat q̃m ad seruiendũ spũ datũ est Nec
sic habendũ est tamq̃m ꝓpter illud diuitis . sed tã
qua sine quo diue non possumus ¶Sc̃e Carnem
oportet restringe . non extinguẽ . seruat enim
ne seruat ancillẽ ne duet . Alioqui q̃ fiũ ar
ne diuit moriet Diuam enim ancillam . 2 an
cillam diuari . magna abusio est ¶Sc̃e Odiõz i
carne est . sine pter habitũ sine m̃ Jdu religio
nis Si bene est . sine q̃ bene est aplis deo
placere non pot . adultũ enim citra ꝓfectũ ꝓficit
sine mstra impfectũ deficit . aug caro deus est
¶Idem Cum debitrice 2 promitrice carnis se
constituit . ut magis uelit stabilem uelle pas
cẽ . q̃m aie diffidere nullũ religiosis ingũ cpũ
libet suaue . q̃ talibz leue uidẽ . et tolerabile est
unde cantauit ut nec hic sine multis nec ꝑ
possit nec in futuro ubi pena murmurantibus
tolerare uere est . pace mentis ubi aut non
est pax ibi nec deus deus est q̃ in pace fit
est locus eius ¶Idem i libr̃ de cõtemptu Homulli
cũ spũ cepimus heu carne resistimus . aie curam
negligit dũ carnis curã ꝓficit m̃ oĩ desi
delo Neq; enim petrã metuit . sed pumi Nã
virtutis ordinis dat opa . sed corpis validiores
2 voluptatis ¶Idem sup cantica Tu tibi misereri
tui dispensas Suspecta est michi fatoz tua
vpigm̃ temporis dispensatio Veroz . n. tibi sub
termine illudi 2 hoc nocet discretionis a carnis
prudencia . Is te saltem dolo admonuit ee . Ut
si tibi aplis auctoritates placet de bibendo uino
modico q̃d ille admiscet nos ꝓmittas ꝓpter
stomachi infirmitate ¶Sc̃e Sup cantica omem̃ virũ ei
voluit mgr̃ dñs aiam sua sibi ꝓdi
Quid gr̃as nos hic dicatis obfuscatores 2 è . epicurus
2 ypocras primus voluptate corpis . Alii simulat
corpis pferri agens uo magis pprie utilitate com
temptui docet ¶Idem m̃ Apolo. Quid nos
dicatis obfuscatores aboz . 2 negligentes maz . et
corruptores aiaz . Ypocras 2 sequatores eius do
cent alias salvas fieri m̃ hoc mundo . pprie 2 eius
discipuli docent pdẽ . que gr̃a boa e duobz ingrin
gitur . Et manifestũ est q̃d sic . Disputare
ho valet nil hoc uoz oculis . Illud pdest nil ab est
capiti Illud preterea nil stomacho bonũ est Illud
vero malũ . pfecto quilibz q̃d a suo magro dicitur
hoc in medio ꝓponit ¶Idem Ista cautas destru
it cautate hec discretio distinctione confundit
Talis mea crudelitate plena est qua bridz ira
corpi seruiẽ ut dia iugulet Que enim cautas
q̃ carnem diligẽ 2 spũ negligẽ . que quidẽ
ve discretio totũ dat corpi 2 aie nichil . Illud
ne mea ancilla reficẽ 2 dominã mactẽ . Illud
lus ingũ ꝓ hmõdi mũa ꝑet se conseq̃ mam
¶Idem i ser. Filij hominũ usq̃quo gravi cor
pingui corpe . ut quid diligitis vanitatem
2 negligitis ultionem . Pinguedo m. carnis
delicie corpis . salutis uentre aut ante mortẽ desti
nos desert . aut nos illa m̃ vitã morte destitu
dit ꝓpria dicit Cũ ad mercedem non sumus
omia neq; destendet ad eo gñal eius
Petrus raudias Quis rex denarius 2ẽ
quas mstra de sollicitudine
Seneca ad lucill̃ in epla vpiy Corpusculũ
nrm̃ 2 si nichil sit illo ꝓ nos fici pt m̃ multã
nãram rem ee credẽ . q̃ magnum humanis ingẽ
fugiũ corpis uoluptas breues ac pernitiose
que nisi magna moderatione temperent . et con
tra abiecturas . i . m̃ ꝓpitii te ductura
ee stias corpis enim uoluptas . ad dolorem
vergit nisi modũ teneat . modus aut . i . co
tenẽ difficile est q̃d bonũ ee credis ¶Idem in
epla libr̃ ayaoz sum 2 ad meliora genitus
q̃m ut corpis mei sim . mancipiũ . q̃d quidẽ
corpis non alit mstricos q̃ libertati nec ctũdatu . Suadent gr̃a artiora
meliorib̃ ¶Idem i epla libr̃ . Dic aliquis
hoc corpus liber ee tanq̃ ab eo multũ
habeat ¶Idem i epla One honestũ ei bile
est cui corpus sit minus care est ¶Idem Aliq̃
corpis causa . nil tibi ut ei ꝓsit
tas . ei fides . mutandũ sit . figme ¶Idem i epla
pmis ad lucillũ Fatoz nobis instatum ee corpus

auid 2 caritatem flon ign̄ nego ndulg̃ credit sibi
sed fluendū illi negocio cyulcis cū fuit qu
corpi fuit qui p illo nimiū timz q ad illud o
refert ¶ Idem Sic nos gr̃e debem nō tamē
ppe corpus huic debeamq sed tamē nō poss
huic sine illo huiusmodi amor timorib
spectat sollicitudinib onerat continuelys obi
at Michelonius bitenq rōnedū quecq nō tim
pcla 2 m tuti nos reducamq ¶ Idē ad aide
in epla ob Cōtū potes crucifebē corpi tuū 2
aid loci lapa cyulca n secū rōnedū corpi
mur dedicos ¶ Idē m fine epl̄e Hanc sanā ac
salubrē formā vite teneto ut corpi tuo tm
indulgeas quātū bonā valitudinē sat est Du
rius 2 ctandū 2 ne aid male parcat pla
gras mīa de gula Itē mīa de delicijs q̄cūq
de uoluptate q̄c mīa de ornatu q̄c de sollicitu
Aristotiles in libro de pomo Omīs illece
bre corpis tāntū in multitū 2 destruit sbām
corpis 2 faciūt hoīem descendē in infernū

De carne humana Gregorius

m omelia bñ Caro mā Quē sup̄ ppmo
ca ¶ Idē m mor libo bñ hm vitā carnis 2c q̄re
sup̄ ca ppmo Item in registro Voluptas 2
libidō carnis mīe nequaq̄ sine pcto 2c pt

Augustinus

in libro de baptismo pmulor
Sicut corr p quos renascit pmuli mistice spe
rūpōe sua trahit m eos fidem quos nondum
ppria uoluit habē potuerūt Sic corr p quos nas
cūt aīo pcm trahit in eos originem qua nodū
bnt pa conceperūt ¶ Idē in libo de fide ad pe
trū Dū sibidinat hūr 2 mulier cōmiscūt ut fi
lios gignāt nō est sine libidine pnūs concu
bitus 2 obscenior eo corr carne nascencium nō pt
cō sine pcto concepturus bñ pcm in pmulos nō
trāsmittit ppagando sed libido nec secundas nat
facit hoīem cū pcto nasci sed fetiditas libidinis
que in carne hoīm sine pcto 2c nō pt ¶ Idem
sup̄ epla amonet vobis omnē p̄ flon pt homo
q̄ dū carne portat humana nō hīre ut lenia pcta
querens infra de pcīis venialib ¶ Idē Ad cōiu
gē petulanciā frenos ad luxuriā Innecidā
ad fornicandū Grāue enim suppōit quīd pacis
non cessat pessimus detrahēdi cōiugē. Voluntā
te infidelis vana 2 mispicēs. ad malū pna ad
bonū cōtrahibilis 2 pfidissima. Velox ad morte
ad virtutē difficilis Et quid plā. Sicut ti
nea lanam demorat. sicut ignis ligna fe
rūm stipulam consumit. Ita caro mīa re
bellis 2 delicata animū mīm cōmēnat et cō

sumit ¶ Idem ad gal Caro mīa data 2 nob q̄ bel
lū aīe. que q̄dem caro si mortificē adducat bonā
si mutrīē ppatat se ad bellū. illū aut̄ hoīem q̄ × laudabo
carnis siue pt̄ hīre ptātem ¶ Idem ad eūdem Ca
ro hūana est sicut misera bestia que q̄rat alaz
mīam ¶ Idē i regla doctor gras mīa de car
nis mortificatōe pla gras sup̄ ca ppmo ^ Carne vitam 2c
Leonimus Caro mīa 2c q̄ras mīa de liu
dē sup̄ de amore mulier

Bernardus

in ser Cū iudicū carnis co
aid dependeat michil carn pt̄ utilig q̄ salus
aīe pudeī ut bñdix i tpē sno sit respectus illig
i 2 ipā socia passionis felicitat̄ hīq oblectū me
rat ¶ Idē in ser. Caro mīa ad subiectionē mīt
neq fedus init utpote de pcto nata. in pcto
mīta vicijs corrupta i ipā stupris origine
sed multo amplius violata de mā p̄ua cōsue
tudine ¶ Idem i epla Ciranus luctat̄ p̄tra pecu
liū cōtē domesticū hostē i cuiē carne mīam
pugnāe. maxime q̄ nos pegrin̄ sum. 2 illa
sua habitat regione Glosa sup̄ 1a ccti 2c
Omīs caro sicut fenū Sicut in fenū i tra
nascit̄ uel folijs i arbōe ēscit. Virescit. siccā
2 deiect̄ sic caro mīa nasci in semine pnitum
arescit i infancia 2 pulcia. florescit in adoles
cencia. maturescit i iuuētute arescit i senectu
te siccat̄ in senecta et senio sed deiect̄ i morte
Hildebertus de miseria cōdicionis humane
Caro mīa 2c. quecras mīa de miseria
O Ē carnis tēptacio de — gr̄ iiij de cōcu
O Ē carnis concupiscencia — pisē & de tepta
O Ē carnis ēs mortificatōe ibīa de morte
O Ē carnis resurrōe hūia de reiuuētatōe
O Ē carnis uoluptate tuitia de uoluptate

De carnis mundicia Gregorius

in registo Custodiendā ēst mūdicia carnis
in studijs bone actois ¶ Idem i mor Nul
la ēst mundicia carnis quā nō cōmendat suauī
tas merendi ¶ Idē ibīdē. Nulla sīt cētā bona q̄
Augustinus in libro ^ mīa de castitate
de conflictu vicior 2 virtutū Carnis mundicia
videt. Nosse ignorāe te fingas q̄ post hanc
vitā recipias Si cū pie 2 caste vivis sine fie
laudebis sī aliter impie 2 luxuriose etiam meden
sibi acerbis 2c q̄ras mīa de conflictu ¶ Idē de
ciuitate dei Flon amicti corpis mundicia mane
te animi sanitate ecia rupte integrato ¶ Idem in
epla Quidq̄ in carne nec nos admisit nec pmi
sit libido patientis solius cui culpa faciendis oīb
q̄ illa violencia fuerīt p corruptionis turpitudīē
sed p passionis gloriē reputat̄ Vñ lucia virgo

#q̄ras iij de q
cupiscencia

xpi dicit. Si me tuitā fecerit violatā castitas mā
duplicabit ad coronam ¶ Idem in libo de medita-
cionibus carnis non violate aīa non confundetur
nec permittet qđcūq; nobis inutile cogitauerit
mēte carne tumidicia nō ē pla qui xpm & castitē

De castitate in communi. Gregorius

in libro pastoz. Nulla sit arta bona si
occulti iudicis oculis castitatis testimonio non
pbant ¶ Idem Nulla est castitas carnis quam
nō comitetur suauitas mētis ¶ Idem in pastor. Co-
mitetur quos omnis licitū nō fluat ꝯtingit me-
quaqđ illicitū podus timore sollicitudinis pmat
sed tamen eos pacionēs diei ultia qđ to expedias
res iuenerit. ne quo meliora agere uacantes prīt
eo deteriora supplicia si mēte negligunt

Augustinus in lib. de catechizandis rudibus
melioz est continencia nuptaꝝ sed nō sibi sola
sufficiat ad salutē nisi xp̄m solo pudicicie amore
retineat. sed et si causa uacandi deo eligit. Alioqn
duozcia magis et uidui qđ appetitus castitatis
¶ Idem p continentiā quippe redigimur et colligimur
in unū a quo in multa defluximus ¶ Idem Co
tinencia nubes diei. nube qđ uis. et da qđ nubes
¶ Idem de uirgi. Sicut nemo ī pudice uterpe
nisi spūs pus concepta nequit. ita nemo pudice
qđ fluat in corpe nisi spūs pus nisita castitē
¶ Idem de ci. dei. Non amittit corpis castitas ma
nēte animi castitate. et intacto corpe ¶ Idem ī epla
Quidqđ in carne nō gmisit nec pmisit. et qđ de
supra de carnis mundicia ¶ Idem Pudicicia ce
pis qđe sup̄ de carnis mundicia ¶ Idem lib. pmo
de doctrina xpiana Immoꝝlitas et incorrupcio
corpis eo aīe sanctitate pcedit. Castitas aīe et
simplicitas ihesu ineommutabili bono. ¶ Idem ī lib.
de bono coniugali. Si omnis homines uellet ab oi
concubitu cōtinere qđ sup̄ de caritate et castitate
¶ Idem in lib. de uiduitate. In uiduali et uirginali co-
tinencia. excellencia munus ampliozis appetit
qua expetita et electa et uoti debito oblata uā nō
solūt capesse nuptias. si etiā si nō nubat tm bel
le nubē dampnabile est ¶ Idem ibidē Cui quisqz
non reddit qđ nō ipse compulsus. sed consilio
admonitus uouit. fit magis fraudator uoti an
ger. imputate. qđ to minus habuit uouere. nā
tate ¶ Idem ibidē. Plane nō dubitauerim dicē lap
sas aīas a castitate sanctioze que uouet deo
adulteris et peiozes ¶ Idem ī epla. Uirtus pu
dicicie. nos hominib⁹ honorabiles. angelis des
derabiles. xpō denique deo placibiles atqz amia
biles reddit. pudicicia mētis et corporis. et
affectū purgat. intellectū illuminat. et piū in
aīo xpō roborat et confirmat ¶ Idem ibidē
Castitas animos attollit. timores reprimit. mendā
confundit. angelos imitat. nūmos reprimit. demo
apit. denīqz deo qui fiducia semp assistit ¶ Idem
in soliloquio Quātūcūqz uis uoze pmat. et ac
bonis omnib⁹ cumulet. Nichil nī tam fugiendū
qđ mi-
qđ concubitū et decretū. Nichil enī sencio qđ mi-
nus ee arte uir-tutis deceat aīm uidem. qđ fe-
mea blandimenta. corpus qđ contactus ille sine qo
upoz habeī non pt ¶ Idem illa ē casta et sta fe-
mina et uē xpiana que dolz fornicantē uiz. et
non dolz pter. carnis fz xpi caritate ¶ Idem de ui-
bis dñi Qđ dolendū est. multi uiri uicti a fe-
mis. fluat enī femine castitate qua uiri fluc con-
tempnit ¶ Idem Quia pretia cōtinencia magnū
bonū est. Ideo uigilantissime cauendū est. ne qđ
superbia corrumpat ¶ Idem ī regula clericoz. Sic dicat
actus uos hire pudicos. si oculos habetis impudicos
et plura qđ nisi de uirgi. nec de uiduis nec
de quibus
Ambrosius in lib. de uiduis. De
tate castitas solitudinē habet. pudicia secretū
pudicia conuictū ¶ Idem Inter omnia xpianoz dei
na sola castitatis pulchra uictoria. et pugna. sed raro uictoria
castitatis uictoria et facultatū cupiditates uince
qz lucri studiū. tentacio pudoris. Quid ē qđ
magis publicū sit. qđ offensa pudoris. ¶ Idem
qđ magis se pdat. qđ dissimulū castitate
¶ Idem in lib. de uij prerogatiuis Domū munit pu-
dicicia. sed mūdioz mūda cui pudicū abest
¶ Idem
qđ corpus nō gmisit. nec pmisit. et qđ de
¶ Idem ibidē
Castitas animos attollit. timores reprimit. mendā
confundit. angelos imitat. nūmos reprimit. demo
apit. denīqz deo qui fiducia semp assistit ¶ Idem
in soliloquio Quātūcūqz uis uoze pmat. et ac
bonis omnib⁹ cumulet. Nichil nī tam fugiendū
qđ concubitū et decretū. Nichil enī sencio qđ mi-
nus ee arte uir-tutis deceat aīm uidem. qđ fe-
mea blandimenta. corpus qđ contactus ille sine qo
upoz habeī non pt ¶ Idem illa ē casta et sta fe-
mina et uē xpiana que dolz fornicantē uiz. et
non dolz pter. carnis fz xpi caritate ¶ Idem de ui-
bis dñi Qđ dolendū est. multi uiri uicti a fe-
mis. fluat enī femine castitate qua uiri fluc con-
tempnit ¶ Idem Quia pretia cōtinencia magnū
bonū est. Ideo uigilantissime cauendū est. ne qđ
superbia corrumpat ¶ Idem ī regula clericoz. Sic dicat
actus uos hire pudicos. si oculos habetis impudicos
et plura qđ nisi de uirgi. nec de uiduis nec
de quibus
Ambrosius in lib. de uiduis. De
tate castitas solitudinē habet. pudicia secretū
pudicia conuictū ¶ Idem Inter omnia xpianoz dei
na sola castitatis pulchra uictoria. et pugna. sed raro uictoria
castitatis uictoria et facultatū cupiditates uince
qz lucri studiū. tentacio pudoris. Quid ē qđ
magis publicū sit. qđ offensa pudoris. ¶ Idem
qđ magis se pdat. qđ dissimulū castitate
¶ Idem in lib. de uij prerogatiuis Domū munit pu-
dicicia. sed mūdioz mūda cui pudicū abest
¶ Idem
qđ corpus nō gmisit. nec pmisit. et qđ de
¶ Idem ibidē
Castitas animos attollit. timores reprimit. mendā
confundit. angelos imitat. nūmos reprimit. demo
apit. denīqz deo qui fiducia semp assistit ¶ Idem
in soliloquio Quātūcūqz uis uoze pmat. et ac
bonis omnib⁹ cumulet. Nichil nī tam fugiendū
qđ concubitū et decretū. Nichil enī sencio qđ mi-
nus ee arte uir-tutis deceat aīm uidem. qđ fe-
mea blandimenta. corpus qđ contactus ille sine qo
upoz habeī non pt ¶ Idem illa ē casta et sta fe-
mina et uē xpiana que dolz fornicantē uiz. et
non dolz pter. carnis fz xpi caritate ¶ Idem de ui-
bis dñi Qđ dolendū est. multi uiri uicti a fe-
mis. fluat enī femine castitate qua uiri fluc con-
tempnit ¶ Idem Quia pretia cōtinencia magnū
bonū est. Ideo uigilantissime cauendū est. ne qđ
superbia corrumpat ¶ Idem ī regula clericoz. Sic dicat
actus uos hire pudicos. si oculos habetis impudicos
et plura qđ nisi de uirgi. nec de uiduis nec
de quibus

suas religione 2 disciplina docet non saltatrone
Plura q̄ras mſra de virgi. Sic de vidua Sic & ce
Leonunus In epla flon pro Cugatis
dic. & ceteꝛ ſtificacō membꝛoꝝ ſi uel in uno
infirmat cōrupto Idem honestibꝫ castitate non
ſolū nūbe ſi nelle nūbe damnabile eſt Sic Or-
net pudicia verecundia et qđ pcipuū in fēmis ſit
fuit cuctas nūt virtutes pudicicia ſupet Sic
in ſer. Cogitus flon inſidiis ultricis eſt a cōiu-
gio abſtinē qđ aliqn delectabat. ꝑ cōiugij delec-
neta neſciſſe Idem Grandis eſt virtutis et
ſollicite diligencie ꝑ nata ſic in carne nō tri
carnalia vince tenā pugnāde cotidie 2 mctuſimu
hoſtem aggſſi ut fabule ferūt cetū oculis obſer-
uare Idem magnus eſt pudicie labor. ſed
maius eſt pmiū Tempalis custodia ſed irrem
nedicio ſempiterna Idem ꝑfecte virtutis indicū
eſt remittere ſubito cōpte voluptati. fugē notas
armis illecebras et calentis adhuc etatis flam-
mas fidei et caritatis ardore extinguere Sic in
epla Difficile mſt epulas ſuas pudicicia flu-
ctus em cuius ſordidū oſtendit aīm Idem Cas-
tigo meipm ap̄lus xpi corpus meū 2 in ſeruī-
tutē redigo 2 ē Si ille trinz quis mihi pt ē
ſecurus Si dauid amicus dei et ſalomo ami-
bilis dñi dicti ſūt quaſi hoīes nr et rmne cor
nobis ad cautelam 2 penitentie ad ſalutē pbet
qđ pbent quis in lubrica via lapſi non time-
at Idem ad eustochiū Si quid in me pt
ē consilij tras mſra de lupine remedio Sic
in libro 2o cont ionimianū Tactus alienoꝝ cor-
pm 2 fedaꝝ ardencioꝝ appetitus luctus inſanie
eſt Idem libro 2o cont Iouinianū In omni ḡdu
2 ſexu tenet pudicicia principatū Idem ibidē doc
tiſſimus vir dixerit inporibꝫ in pmis pudicia
um ē remedium qua pdita omnis virtus ruit
In hac cū omni muliebrū virtutū principatus
eſt. hc em pauperē diuite extollit. &
formē redimit. 2 pulchrā cū Sic i epla
iulio melius ſtomachū te dole q̄ metem in-
pace corpi q̄ fuge gressu vacillare q̄ pudica
Sic Ad furiam. Quid nāt eſt nos iactare
pudicaz. q̄ ſine comitibꝫ 2 appendicibꝫ ſuis con-
tinentia ſ. 2 paratē. fidē ſin facē nō pt. Idem
Nonulli beatam pudicā appetentes i medio remi
cornerunt. Dū ſolam abſtinentiā castitatis ſufficē
ſibi putant. 2 legumbꝫ oneāne ſtomachū. q̄
2 moderate pce q̄ ſupflua. nopia ſit & ut qđ q̄
ptus ſenio loquaz michil ſit inflamat corpa
2 tranſlat medica gentalia ſicut indigeſtus ci-
bus. ructus q̄ euolutus Idem ad pamachiū

Dat hoſtis antiquus magis cōtinentie q̄m
nudoꝝ ee tramē. facile em abiciꝫ qđ cotinsecꝫ
cit. mceſtimū nō bellū piculoſius eſt Idem
Quid pulchrius aīa casta que dei filia nūcupat
et mullos optiſcens q̄ut amplexus. Unde
pē. Audi filia 2 vide 2c Idem mſſus immun
fomentū libidinū 2 pudicē metus indicia ſūt
Idem Speculū metus eſt fragiles 2 taciti oculi
cordis arcana fatetur Idem ad eustochiū
Pudicicia alit tuta ee nō pt mſi p abſtine
ciam Idem ſup id Amos. c. Audite hec pm
ites 2c Nullus ſecū ſtm matrice forpa
uit duū tutus eſt qui periculo proximꝫ eſt
in ſed libro cōt Iouinianū aliqui philoſophi
religiuit frequencia urbiū ubi multe ſūt oculoꝝ
auriū q̄ illecebre ne p luxuriē 2 habitudinem
rer & animi fortitudo molleſcat. 2 ne mūdi
huius ipudicicia animꝫ ſtuprare. vin 2 puta
gorici frequētiā huius mundi declinantes i deſer-
tis habitant Sic ibidē plōma 2 ſtoyci i te
plor portabꝫ berſabee ut honeſtioꝝ habi-
taculi ſeritate cōmonuit nichil aliud ꝑ de iuu-
tutibus cogitaret. Sed 2 ipe plō cū duces ecc
tamē phye ut poſſit philoſophie vacare Athē
achademicā elegit. peul ab urbe nō ſolum
deſertam ſed et peſtilente ut aſſiduitate morboꝝ
libidinis impetus frangerē Sic in eode
Xeno ſtoycus vir eloquentiſſimus narrat de vi
ta ſacerdotū antiquoꝝ egypti qđ omnibus cu-
ris huius mundi poſitis ſemp in templo fue-
rint 2 rex natiuas ac rones ſuadet contem
plati ſe Nūq̄m ſe mulieribꝫ miſcuerūt nu
q̄m cognatos 2 ꝓximos viderūt a carnibus
2 vino ſemp abſtinuerūt ꝓpter temulente ſen
ſus 2 maxime ꝓpt appetitū libidinis refre
nandū 2 cubile de foliis palmaꝝ habuerūt
Idem in eodem legimus quoſdam platonis
diſcipulos ſibimet oculos effoſſe ne per
viſum a contemplacōe phye revocarentur
Tertullianus quoꝝ refert quere ſup de ab-
ſtinencia Hre ioms in epla ad paulinū.
Ama ſciam ſcripturaꝝ 2 carnis vicia ni amabis
Idem ad nepotianū Solus cū ſola ſecto 2
abſq̄ arbitro ſit teſte non ſedeas Idem eid
Caucte omēs ſuſpiciones 2 q̄q̄ pbabilē cōt
te fingi pt ne fingat ante dicta Idem
Crebra mundicia 2 ſudariola 2 faſciolas.
2 deſtillatos cibos dulces q̄z 2 blandus lecte
rulas caſtus animoꝝ nō habz Sic ad occea-
nū de vita clericoꝝ ꝓmia temptamenta clerico-
rū ſūt femineaz aggressus ſpūs mſi de

deias ¶ Idem ad eudem Ego iudico si ei uxor habuat femine no deit Bustazu dyaboli Tecla pg temptacoz passiois anchyoche pohibet a paulo puer pgt ¶ Idem i 2o libo cui q̄uizna nu frustra quide sibi blandiu? sulua side? pudicaq̄ metre se abuti posse uoluptatibz corpis cui cui? nam sit corpus uoluptatibz pstru sine uolitate metis ¶ Sz libidinosa mete ac deneuus honesta psequi 2 qd̄ non licet? dulcius sustinatur

Quilibet Sup illud Omnes uirtutes res sc̄ spirituales 2 angelice perpetui castitas res est angelica p hanc em̄ solam singulariter homines angelis compari? et uicin? natura uirtutib? ¶ Idem Illa est glosa continencia nāq̄ qua tuti gredi no pt nec tactus uel corpis debilitas sed qua completur uolūtas sancti ppōita ¶ Idem in scō facto in theatro non solu fides res illustris sed audis spūralogia 2 ē que sup̄ de audib? 2 auditu ¶ De uno casto qualistuq̄ uoz bona dicit? 2c ¶ Idem i libo de vpacoe lapsi. Illu gehenne ignem hinc q̄ nunc te q̄agitat flāmis libidinis oppone est em hoc mirabile medicamen gemus ut illis ignibz q̄tinguat ¶ Sed in eodem Centu si placet deng annos deliciis carnis addas 2 decies centu q̄ cit eo hijs omnib? ad eternitate compacto nil? compensacio. ¶ Nonne omne tempus huius uite q̄ nocturnis hui? somp̄nū ad eternitatis compacto? uidet? est unde aliqs uta demies qui ut sua nocte uideat somp̄nū detestabile eternas eligat subire penas. ¶ Idem in eodem corpori de corib? sua 2 ē q̄ras sup̄ de amoe mulier fugiendo ¶ Sz in scō. Q̄ remuia cessat pugna carnis adiuuus auxiliū aie cui? carne nr̄e ulli? usui? uacat ancilla in diabolū nec serua sup̄bie in libertatem. sed uinusa hr plia remunoz p̄mia q̄gestuit

Iudocus de Sū. ba. libro. 2o ca° 1o° Amanda est pulchitudo castitatis cui? delectacio de iustitia dulcioz inuenit q̄ carnis Castitas cui est fructus suauitatis inuolata pulchritudo stoz. castitas est mētis securitas. corpis sanitas. nichil q̄ ualet mundū ee corpe cui qui pollutus ē mete ¶ Idem ay clius est uoz rem ducē q̄m p libidinis ardoze pire unde paulus ay clius ē mulē q̄ uiri ¶ Idem in eode libro ca° 39. q̄ Quida in iuuentute lupuose uiuentes. in senectute continentes fieri uolunt. 2 tut eligut pure castitate. q̄m libido suos eos habere contepsit ¶ Idem Hec q̄ in senectute continentes notandi sū qui in iuuentute lupuo se uiuerūt. Talis em̄ hō nō iuste cōtinere pōt q̄ laboris etate non habuerūt. Illos aute expectat ylla quibus fuerūt etatis laboriosa ¶ Idem Quida cōtinentes sunt pauce cui pdē cōmeduit sic 2 aqua cui mesura bibit. Asseruntes ad castimoniā carnis. etas aq̄ abstinendum conuenit ¶ Idem libidinis ignes ciboz? fumentis uinoz? extinguit. corpus aut q̄ abstinencia frangit temptacio non equrit. Iuste pueros abstinentes uinū quoq; 2 uegetare mentis 2 libidinis deficiūt. Nam continentes eo q̄ a multis se cōtinent uel abstineat appellatur

Bernardus Sup cā. Quod castitate dicimus. que inuidū de inuido concepit semine de hoste domestico de homine facit angelū. ibidē Dicit quidē inter se homo pudicus et angelus. ses felicitate. non uirtute. Nam 2 si castitas illius 1. angeli felicior sit. huius tñ 1. hominis fortior est ¶ Sz ibidē Continencia habet mūdū 2c q̄ras infra de uirgi. ¶ Sz ibidē est castitas que in hoc mortalitatis tpe seruat quedam immortalitatis ylē repnitat ¶ Idem in scō. Continencia est in uitate cuidam emendone aut instrumentoz oportunitate cuidam aut continet eo uanitate fame aut timoze humane aut aliqđ tempale cōmodū. Castum uo continet in uitate soli deo placē cupientes

Gregorius lib° 2. de consola. Euangelio pbo q̄ uitez. q̄ caretem libidis uoluptuosa. dicit et felicem **Invitas patrū** habet q̄ dixit quidam senex Secretas 2 tacitumitate et occulta meditacō sti quariū castitate

Judicia magne mulieris ornat. ff. in mulieri quemo oportz epos 2 c. l. Si em̄

Nichil est furore amoris deformius. que retinē pfecte phie est ff. quibz modis nūptie effi. leguntur ff. Sed michil

De castitate tripli Augustin. In libo de bono cōiugali. Sicut bonū est qđ martha faciebat occupata multa ministrium stoz. sed melius qđ soroz eius

sedens ad pedes dñi 2 audiens verbū dñi ait
ei hospicio recepisset Qta bonū fuisse mi
dingulū castitate laudamus Sed tñ ea bonū
anne viduc ac multo magis male virginis
antepoīng Idem libro de virginitate Cera
roe 2 statz septimus decretate nec pcim ee nuptie
nuptias iuenim nec eas bono ait ugnalis
continētie nel cra viduales adequang Idem
conf uliam Vera predicta sine coiugales
sine viduales sine virginales dicenda no est q
non nr fidei opibz manapat Coniuges n
2 viduc 2 virgines ee pnt sed ordinata vo
luntate mechanr Ide ci melior e castitas celibū
2e gras unsia de coiugatis

Ambrosius in lib de virg Docem explice
de castitatis vtute una cugale alia viduale
2 dam virginale

Commodus in epla Cui in senecte tre boe
centesimū 2 sexagesimū 2 trecsimū fructū
euangelia docent 2 centenarius p virgini
tatis corona pmū teneat ql dū sexagenal
us p labore viduaz 2 sed sit mio 2 tendius
federa nuptiaz ipa dignior cōuictione teste
tre nec in tra bona ozat sed in vepribz 2 spi
netis volpin que hereditū nupsisse compant
Ide ad pamachiū de morte paulinc sce In
agro tre bone tres fructus legim sc centesi
mū sexagesimū 2 trecsimū In tribus mulie
bus 2 sanguine 2 virtute coniuctis ait xpi pre
mia recognoscto Eustochiū virginitatis flo
res metit paula laboriosam viduitatis aream
tenet paulina mirimonij castū cubile conseruat
Idem Omnes Bona est castitas coiugalis aje
lior continentia viduales sed optima pfectos grat
De castitate et castitate qre supra
De castitate et continentia qre supra
De castitate et abstinencia qre supra de abstinencia
Item unsia de xcuno 2o

De castitate et humilitate Ore
gonius in moz Sic mete nette est
p mundicia cordis ut tm sollicite detur in hac
litate sustinere Ide p humilitate custodiam
Fundata est medicina castitatis Si-n- pie sub
deo spūs pnūt trib illicite caro sup spm in leua
Hines decet ne lampades eaz extinguant 2 quo
nisi non alia sapietes sed humilibz consentientes
Idem Quia pcepta virginitatis 2 mavis virginitas
magnū bonū est in scis dr Ides virginitatis
amandum 2 ne p superbia corrumpat Idem fa
cilius sequitur regnū 2 si no quodcūq iecrit

Ambrosius tm cte quotiēq potuerit humiles coniugati
q virgines superbi Idem sicq simulare debet
castus humilitate sed exhibe Simulacū em hu
militatis maior superbia Ide super iohem ait
lioze de virginale castitate q predicicla co
ugalem quis dubitet Tame si tu temnis
superbiam 2 tua mr humilitate melior est mr
qua filia Idem Non dubito preferre mulierē
humilem virginem superbe Ide qm in humana mi
seria 2 gras unsia de temptacōe

Ambrosius sup lucā docet ut q to
castior est virgo tanto 2 sit humilior Non
em est referre senioribz si virgo sit humilitas
in qua est professio castitatis

Bernardus Sup missus e Pulchra
commotio virginitatis 2 humilitatis nec me
diocter deo placet illa alia in qua humanas
conciliat virginitate 2 virginitas exornat
humilitate Idem pt quide sine virginitate potes
salual mo pt aut sine humilitate pt Ide deo potes
placē humilitas q virginitate deplorata amis
sam sed sine humilitate audeo dicē nr male
virginitas placuisse Ide sup cau Continē
cia mo habz multū apud deū que etiam grat hu
mana dicit q magne opus est misericordie pu
tate qua soli deo mens mā 2 appetit placē 2
valeat unicē plum qre unsia de virginitate
2 humilitate

2 virginitate

De castitate iugali qre unsia de virginibz
De castitate vidual qras unsia de viduis
De castitate coiugali qras unsia de coiugi
bz 2 coiugatis Ide de matrimonio

De casu hominis in peccm et
gonius In vi moz agens humana mor
talitatis sue potide nisi in statu suo arta dis
ciplīne custodia teneat mouet ad detriora dila
bitur 2 cit ad meliora nitit qui cont sublimis
ut sublimius ictū conat sed sine labe ad ima fluit
reducit Idem In cassū bonū agit 2e qras
unsia de pscuancia castitatis epcessus e 2e qre Idem
Nisi nos diuina visita ut ad amoze copi
gendo diuificet ut ad timoze flagellando
restauret repentino lapsu mens mā fiducie
tota destruit q paulo ante nouatu videba
Ide in moz Sepe committit homines mala
que studet 2 dicto promittit calde 2 in mala
que nesciūt Idem Et quocūq lapsu semp
a minimis incipit 2 succrescentibz defectu
bus ad grauia puenit Idem Augeri reatū
2 casum culpe septis premū gle precedentis
Dicto nāq statim alacres 2 diligentiq cassi tanto

ardore fuerunt

bñ gestū

manoꝛib est ēmis ōpta pus q̄ audit manoꝛib potuit
esse virtutis ꝓ pcm q̄ pma non dubito mop
suo ponde ad aliud trahit ¶ Idem i pastoali Si q̄
videt bonū ꝛgredi sollicita mente nō ēstitit
z illū q̄ fuat deꝛelict ¶ Idem Qui fꝛequēt studio
mundū vero ꝛespice cōtemnit si relictis amplioꝛi
bus ad minima ꝛetoꝛq̄tur ¶ Idem in pastoꝛ. Et
sua facta minima fleꝛe ac deuitare negligit a
fletu mystice nō quide ꝛepente sed ꝓtribz totus
cadit ¶ Idem Sup ezechielē Sicut q̄ a fide ꝛecedit
apostota est. ita qui ad pfidū opus q̄ deꝛeliat
ꝛedit ab omipotēte deo apostota iudicat. z si
fidem tenē firmit videat pla q̄ ifra de pcto

Augustinus de ci. dei. Audeo dicē supbie
ē utile cadē in aliq̄s aptū manifestiꝰ pcm
vñ sibimetipis displicent qui ita sibi nimis pla
cendo ꝛecedant Salubꝛius cū petrus sibi dis
plicuit qui fleuit q̄ sibi placuit qui ꝓstrauit Idē
in libo de vbertate plane nō dubitauerim dicē
lapsas aias a fallacissē sanctioꝛe q̄ deo bouetur
adulteriis ē detioꝛes ¶ Idē in libo de verbis apli
Sp adde semp ambula sp pfice. noli i via ꝛe
tardare. noli ꝛetro ꝛedire. noli deuiare. noli cadē
ꝛemanz. n. ꝛetro. q̄ nō pficit. ꝛetrahit qui ab ea
ꝛelabit. vir ia ꝛecessat z deuiat q̄ apostatat
¶ Idem i Viduali z Virginali ꝛē q̄re supꝰ de casti.
i cōiugio q̄ssꝛ nō reddit ꝛē q̄ras infra de voto

Aristotelis Sup ioh̄em z ḡsēt in dicto
ꝓte p. dist. ꝛo. Homo vpiadmus fortiꝰ cadit i pcm
ꝓpt duas causas aut ꝓpt magnitudinē pcī. aut
ꝓpter altitudinē dignitatis ¶ Idem i omil de
do ꝛa pma adiutus dñi Omis hoies aliq̄ pec
remus libet quide habemus arbitꝛiū si voluntas
seq̄ voluptatē dyaboli an nō. Ecce si semel pecan
tes obligauimus nos ꝙpbz eius ia nra virtute
non possumus euadē. Sed sicut nauis fracto
gubernaculo illuc duat quo tempestas ꝛepellit
. sic homo dimisso ḡre auxilio ꝓdeo p pcm nō
q̄ vult agit. sed q̄ dyabolus suggerit ¶ Idem
ibidē Sicut ꝓmo i ꝓtate populi est fuꝛē sibi
ꝛegem q̄le vult ꝛeges aut de ꝛegno pellē non
est in eius ꝓtate q̄ uolūtas ꝓpli ia cōiuncta est ne
cessitate. sic homo ꝓmo q̄ peccare hz liberū arbi
triū vtrū velit ee sub ꝛegno dyaboli Cū aute
ꝓcedo ad subiugatū ia ꝛedire nō ꝓt ab eius
ꝓtate. q̄ nō tñ eius cōiuncta est voluntate. z hoc
est q̄d cōmunit peccatoꝛes solēt dicē Velle nō ē nos
sed nō possumus. vñ q̄d dicit Ez nō hunt ex
cusatiōz a pcto q̄ ꝓmo potuerūt nō ee sub dya
bolo ꝓtate. de qua nō nullis cōe ꝓt eipe. vi
plus dnus

Ieronimus in epla ad corrupta de dei ē

fine fra es corrupta zacharie de sponsa xpi
fra es stupꝛū execrabile de templo dei phanū
immundicie. de habitaculo spūs sti. cruentū spu
loli. que ꝓus mactabat cū fiducia nr callum
ba. nuc latꝛes in tenebꝛis ut stellio ¶ Et Leuich
bus z ē ḡre supꝰ de castitate

Iudeus de sti. bo. Quemadmodū ad vir
tutū tendentes culmē. sic a summis mchoat. sic
a modicis. ut sic sensim ad alcioza ꝓmoue
mur et q̄ dilabunt ad vicia nō statī a maximis ce
dimus ꝛuinis. sed a modicis assuescūt. et
sic ad maxia ꝓducūt ¶ Et ibidem ꝛursus ipse
dicit dyabolus argumentis eis qui venerāt
sclo ut eius se ritū amoꝛi substernat. cruciat
illos concupiscētia sibi fedꝛe quos p̄ venia animē
ad amoꝛē mundi ꝛedupit ¶ Idē in libo sententiaꝛū
Justo dei iudicio in ꝛatū negoꝛe labunt q̄ sua
fra minima distringē contempnūt. pla q̄ ipse
in die cadit iustus. et septies ꝛesurgit. Peccat
dicat Domine ꝛemitte tua ꝓtritus dicat
meo virtute Adte facio tua. a me ꝛē ¶ Idem
Si pficē curꝛē est. ubi nō pficē ibi desinē z
curꝛē ubi nō nō curꝛe ibi incipis z desinē. hoc
plane colligit q̄ nolle pficē nō nisi deficē

¶ Idem in epla Deus es si pugnādo moꝛiaris
q̄ mortuus mox coꝛōberis. de aut tibi dētur
do pugnā ꝓdis. ii. Victoriam pce et coꝛona
¶ Idē in eadem habz quide ꝓpius multos in
lites qui fortissime ceciderūt. stꝛeꝛūt z vicerūt
paucos aut qui de fuga cōuersi ꝛursus ipsi
ꝛerunt spectaculo q̄d detestauāt. ꝛursus q̄ ip
gnaret hostes quos fugiebat pla q̄ ipse d̄ pec

De casu angeli qualis ista de demonib̄

De catharactis Gloss Sup illa
ꝓs Abyssus. abyssū uocat in uoce cathaꝛ
tare tuaꝛ ad litꝛam cathaꝛacte dicūt dici. sepe
ho ostia mli q̄ latꝛina sūt. cū coꝛ ozigo ignis
ꝛetur. Dicūt z cathaꝛacte. meatus q̄d ne
riij celestes. p quos ves z pluuie de celo desce
dūt vñ in diluuio fontes z cathaꝛacte celi
rupte sūt. ayssine ueō cathaꝛacte dr dicte. dr
fine ꝓpriaꝛ z aplōꝛ a quibus fluctꝰ dimē sup
nobis emanauerunt

De cathecumino. q̄ras sup de baptismo

De cautela queras infra de ꝛesurrectione q̄re
infra de consilio q̄re infra de dispensatione q̄re
infra de prudentia a

De cella Ieronimus in epla
habens cellula ꝓ pradyso Valde sepe

qm̃ dcerpe hmõi nrē delicijs hmõi fruitis ꝙplea-
Bernardus ad fres de mote dei. Ubi
cella tua sta est. z locus stus m quo dnꝰ z seruus
eius sepius colloquiꝫ. sicut vir ad amicū suū. In
qua crebro fidelis aīa libo dei cōiugiꝫ. sponsa cum
sponso locat. tremus celestia. de dies humana nu-
gacitate. Eigdem sicut templū dei sanctū est. sic et
cella sua dei. In templo enī z in cella diuina trac-
tant. crebrius aut z in cella. Idem ibidē. Tempꝰ
aliqđ de preda dicta ad pfectū meritis in thesaurizā
cordis congregata. Hec ea die bonus celicola diuer-
se se repiet. in qua nichil corruptū. que in cella vi-
tiū se retulit se ingessisse. Idem ibidē. A cella in
celū sepius aspicit. Vir aut frugi a cella tanꝰ
nū descendit. n sicut dicit pe distendat in ifinitū
brachia. sine destendat mortalitas hoīs. n. mō cel
lax mole sepe destendit in ifinitū. Sicut n. assidue
contemplando amat remisse gaudia celestia
ne ea ardencius appetat. sic z dulcis nūciū vt hos-
tē cōuersationis secretū z solitarie pfessionis ti-
tulus nō nisi pfectis conuenire videat. Idem ibidē
In langude. O esse cella tua tibi remediū est
in qua cunctis copiꝫ. Idē ad mortales vir gras.
Invitus patriū Vade. Infra de virginē
sede in cella tua z cor tuū dicebit. Omissa plata te
Item infra de solitudine. Item infra de contempla-
Item infra de conceptu nūdi. Item infra de fuga
seculi. Item infra de religione. Item infra de religiosis
Item infra de monachis. Item infra de contemplacōe
virginem. z c.

De celo et celeti consideracōe

Gregorius in mor. aspectem tuū in celo fixe
mus. Unde hostis antiqꝰ ad eam accedē nō valebit
Idem in hijs quor cōuersacio in celis est. respec-
at. z respicit deus. Idem. Occasiones letitie i tris
positi celo pbonꝫ dū sup tranꝫ nubilantes ca
pite supimus. Hinc tanto magis mentem ad ea
mentē quēq; infra. de creatura corporali

Ambrosius Est go ste vincentibꝫ qđ ait. Hinc
inter se cognacio cōiunctio atq; societas. Nec
meretrix. Virtū in celis maneant. An in tris co
uersatio. n. cōiungit. quos sepat elementū. et
diuersis licet corporibꝫ diuidant eisdem tn actibꝫ
colligunt. Timores minima. fuit mores pius. ep.
hostes infesti. Arma go nos celestibꝫ munamus
Accingam lorica fidei. salutis galea. gregarium. libo
dei nchil spiali gladio defendam. Cum enī hijs
armis. z talibꝫ moribꝫ instructus fuit. nec prius
pturbacōꝫ mentis. nec futurū iudicii pmeditat

Hulgencius In ser. Ille pcipuus celestis
est qui erubescit mala que facit. q lamentis se-
metipm punit. qui p via humilitatis incedit
qui candorē munditie appetit. q puter ututu cur-
rit. qui non curat de temporalibꝫ. q delectat in
spualibꝫ. qui cor suū fixit in celestibꝫ. Hinc pau-
lus apls. Nostra conuersacio in celis est.

Crisostomus Celū depinxit deus ogas
ista de creatura corporali.

Eulebius Cesariensis in ser. Qui vult ci-
tam celestem ducē. huic mundū studeat nō amāe
abiciat a se conuptias corporales. z ardenti amet
delicias celestes. pacienter sustineat illatas tri-
bulacōes. z nulli inferat tribulacōes.

Ricardus de sto victore. Ille celeste habi-
tat. qui diu. sicut. qui de deo loquit. et. i
deo viuit. qui in deo q̃escit. cui deus sapit. cui
mundus despicit. cui deus placet. cui ꝑ proꝑa dis-
plicet. cui deus revelet. cui mundus fetet.

Bernardus Qui astensiones in corde suo
z ē. Quere sup de astensu spuali. Idem funes
ceciderunt mihi in pclarīs. z ē. ogas ista de gau-
dio spuali. Idem Contemplacōis species cor. sc.
queras ista de contemplacione.

Glosa dicit. Vij. Septē sūt celi. Aereus. ether
reum. igneus. sidereus. crystallinus. empyreum
z celus sūt ēmitatis. qđ dicit celus celor.

Beda libro de naturis rez. Celus est
subtilis est subtilior z igneo natue rotundus
z a centro dis equalibꝫ spacijs undiqꝫ collocatus
z ꝑter sue rotunditatem habz formam conuexa
quo ad angelos. sed concava sue cōcauā quo
ad nos. Est aut mobile sup aquā mobilē
z sup duos polos motu circulari simplici. z uni-
formi diurno ab oriente in occidentē. Voluitqꝫ
secū mutu dno totū qđ. z inferius ipo totū
qđ. est influxu ipo usqꝫ ad humana globū et
ignem z superiorē ꝑpbat. Circulatile virtus. sqꝫ
eius motiua se extendit usqꝫ ad inferiora elemē
ta. Omne qđ qđ sub ipo est. obedit eius virtuti
motuue ordine hinc inde mutato. z ne
ꝑter velocitate motus eius tota mūdi machi
na dissoluat. ordinato planetaꝝ ocursu retar-
dat. vel mundet. z moderat motus eius tur- : mitigat z
batis igit influxibꝫ z nchil aspualiē ac sine fi-
xis ordinibꝫ fluctuantibꝫ. celū nunc z celestia
sūm tenorē ordine nec ad momentū quidem ali
quatenꝰ relinquit. Idem. Manifestū est. q.
igit qꝫ cū corpꝰ celi sit ꝑfectū. luminosum
z ornatū. z tm respectu celi nō oprimeat nisi
lucem puctū. cū tm sit centrū celi Pater qꝫ
tm est maxime congregatū ututis luminis.

celi 2 luminosor corpm in celo empirear 2
stellar. Lux cui actus lumis celestis sit gñalis
2 pductiua vegetabilium 2 sensibilium naturar
manifestu e. q. tra vicem cenen optimes mayo
congruit corpem gñacionem. cui nr ppa tumq
in empireo radior celestiu luce luces se cuni
tencium. maxima fiat aggregacio Item ce
lu aut empyreu qd est supi celi ppm est
corpus pmu natura simplicissimu & e de
corpulencia habes minimu subtilissimu. et
tame solidissimu. q. ere fusum Quietu et qi
tate mayimu. qualitate lucidu. figuracione
spericu. locali situ supimu amplitudie. visibi
lium 2 invisibiliu creaturar infra se contentu. et
bonor spiuum. ppriu habitaculu Item Unus
alius ubiq sit deus. tu hoc. celi sedes dei.
inempireu est. q. in compacde mundi mayia
est species 2 gloria huius celi. 2 manifestius re
lucet in eo dnine futuris oparis

Aristotules. in libro de causis ppetuu de
motor 2 in libro de celo 2 mundo Celu est elementu
quintu. ab aliis cor elementis naturali ppietate et dif
fra distinctum. neq; leue neq; grave. na si es
set ex aliis cor uel ex uno hor. cui ingredet in
ipsu corruptio uel universali uel particulariter. Un
creator omn posuit ipm celu eam 2 principiu
gñacionis 2 corruptionis Item ibide est aute ce
lum mobile 2 mipetu et incorruptibile 2 inalterabi
bile. q. non hz contrariu alterans uel corrumpes elementa. sp.
. et est finitu quantu ad loca exteriora. q. mo
uetur in tpe 2 spacio finito ymouet aute ina
liet motu simplicis in motore infinito sc est
deo gloriosu 2 sublimi Item in tcio libo de celo
2 mundo. Celu suo motu circulari luminoso con
tinuo et sempiterno inflamat illud sup qd nu
quet. unde ethici ex motu celi ignis et tame
celi ex ethere no inflammat qm celu ad sit de
quanta et non recipit ab inferioribz aliqs petrus
uel mutaciones. quus ora inferiora ab ipo naturi
nutrent Idem in libro de sensu et sensato. cu
. celu extra natura splendidu est. sed in ptes
eius e diuersa sm magis 2 minus. q. in stellis
que sut comunialit ptes celi plus est splendidis
2 in aliis ptibz minus. et ideo dicas lumen stel
larum esse celi. quus radius celi sit conjunctus cui
radio ignis elementalis no tm inuit visu nrm
Thomas de aquino ptes pma sume qoc lpm
ar.lo 2 Crisostmus dicit celu nominat totu corpus
mundi qd est sup terram 2 aqam. Nam 2 aues que
volat in aere ut dicit ppt hoc aues celi sm id
elvangelium vocantur celi comederit illud. sed
q. in isto corpe mundi sut multe distinctiones

et diuersitates ppter hoc basilius 2 damascenus 2 alii
philosophi ponut plures ee celos. Ad disputandu
hoc celor situdu est q. celu dr triplr sm septuplr quor
unu celu dr naturalr 2 ppe 2 sic celu dr corpus
aliqd sublime 2 laudabile actu aut potencialr et
incorruptibile p natam et sm hoc ponit gñaliter
ee celos. celu pmu et supimu dicit laudabilr qd
vocatur celu empyreu id est ignieu. no a calore et
a splendore q. totaliter splendidu est 2 lucidu. et
locus ppius sive sedes 2 habitaculu dei 2 sanctoru bate
Item celu est sub empyreo totaliter diaphanu
et vocatur celu aqueum sive crystallinu no ab hui
re ut a frigore. si a diaphanitate. Tertiu celu
primu est diaphanu 2 pri lucidu actu qd est
sub celo crystallino. 2 nocatur celu stellatu 2 mundi
m octo spheras s. spheram stellar. 7 septem
spheras septem planetar. que spher ymt dici
octo celi Item dr celu m septimus qd propi
cone aliquid ppetuus corpis celestis s. sublimi
ratis 2 lucidi actu sit potens et sic tm
ustud spacium qd est ab aqis usq ad orbem lune
damascenus ponit unu celu. noians illud celu
aqueu et sic p.m damascenu sit coe ut i. ymc
de celi ut corpore. s. aqueu qd est infimu 2
sphericu qd est medium. et aliud supius qd 2
tertiu. de quo intelligit quo aplius fuit supius
usq ad tertiu celu Item q. totu ustd spacium me
diu qd est ab aqis usq ad orbem lune ednm
duo elementu ignis 2 elementu aeris. 2 i usq
cor notatu supior 2 inferior regio ppr hoc ustd
celum uel istud spacium qd est ab aqis usq ad
orbem lune Et distemporat rubamus Tertiu
. supimu regio ignis noiatur celu igneum
Inferior uo regio noiatur celu elimpeum
ab altitudie cuiusdi motus qui vocat olimpus
Hinc usq ptinges Supimu uo regio celu
vocatur celu ethereu ppt inflammabile
feruore uo regionis aeris appellatur sic uoce
celu aereu de quo dicit in evangelio de
luminibus celi comedent illud Et sic duo ista 2 unu
li ceribus celis stupiscebz comunit fiunt 2 unus
so sm rabanu septe celi corpei celu in empy
reu no repugnat corpoream. si spuale. qz celu illud
est hilario spiuu beatoz Del celu crystallinu qd
est pmu mobile cognitabat cui celo sidereo qd
raptu pmi mobilis confert Tertio dicit celu
in septuris methaphisice 2 sic ipa stellatum
quoq dicit celu ppt eius spualem sublimitatem
2 excellenciam de quo celo exponit qd dyoni
sius dicit. Astendam i celu id est ad equalitate
dei Quoq 2 bona spualia in quibz est beatitudo
mundicio noiant celu ppt eoz eminentia bti

dict' ¶ceres vra multa est in celis ut aug⁹.
exponit. Quisq; nõ ita fria fluxa alia visiõm fuit
corpalis ymaginalis. et intellectualis tres celi
nominant de quib⁹ exponit aug⁹ qd' paulus e
raptus usq; ad tciũ celum

De certamine bregorius in

dyalogo Hinc laborũ certamine nõ est
palma victorie Idem nõ nisi dñs in quibus
magna dona tribuit pua quedã repnsibilia re
linquit ut semp habeant timorẽ qd' bella gerant
et denuntiat magnus hostibus nichil in superbiam
non erigat qm eos adhuc aduersarij intimi
fatigant Idem in regesto Vos qui vite viam
contra intentam hominũ ducitis tanto maiora cer
mina pati nichil est q̃ ad nos ppe nr̃m magis temp
tamina accedit Idem i moz. aymoz est virtus
cautus fortis quia vitia mala q̃ timet et virtus
q̃ tolerat non habẽ Idem sic est ad certamẽ adu
rsarij animus erigendus et contra occultas insidias
cautela prudentie Hinc Scio qd' p infinitates
necessitas plerumq; succurrit est certamini commissa
pena ppter q̃ non admissa victorie et omnisq; q̃
malit quieto robustius videt tanto humilius pdicti
Idem labor trahit pugnãm ne cresat corona
victorie Idem in iniquitate concepti et in delic
to edit p̃ me dicte corruptionis molestias pugna
hinc nobis deferamus quia cum labore et sollicitudine
ut cum gloria coronem Idem experiat hostis et
quo altius certamus cum nos amisit puerse diabo
lus Plura de hac re infra de pugna

Augustinus in epla ffelicis dz qui pluat
misericordiam qui vult p̃ pluit coronat vires illo sub
ministrante certantibus qui p̃ parat ineffabilia dona vic
toribus Idem libro cont' epistolã Donatistarum certã
victoria qui certandi dedit audaciã Hinc ibidem Exa
gitas magnitudinem certaminis est Forsitan enim opus virtus
aduersarius Speculatur tacite temptat vincere ne
mo Idem in lib⁹ de fide dñi Ecce baptizati sc̃i
omnes iustificati a peccatis restat tñ adhuc luctus
in carne cum mundo cum diabolo Quia ait luctatur ali
qñ fortis aliqñ pcutit et medii pugnat Hinc cont'
Iulianum Cont' gentiles cõcupiscit que nobis ingen
ita est p̃ originale peccatum Dehemetrius Libya
qñ virgo decertat et nehemetrius metrop' cui
casta et nolunt qñ que sc̃a casta fuit confligit
et tanto duplici in ea supplanta nolentes labitur
pro et maiores ei consilio virgines adit Hinc si
lius est retinuit ab incestu et gratias infra de
consuetudine pla gratias infra de conflictu et
infra de pugna

Ambrosius Sup lucã Corona apposita
sibi sc̃a dicunt Nemo n potest nisi vicerit
coronari et nemo pt vincere nisi prius certauit Sepius
quoq; corone maior est fructus ubi maior est labor
pla gratias infra de pugna Item de militibus infra

Gulosissimus in lib⁹ de cõpunc. cordis
Nostri agonis tempus in quo assepti videm̃ p
risu pena habz laudem no p luctu et tribulacõi
bus salutem confert Hinc sup Achatim Incipe
resistere desiderijs tuis et intelliges q̃ fortes
sint tibi desideria malorum q̃ te prosecuti Hec est pug
na periculosa et hec est victoria gloriosa q̃ potuerit
odire qui amatur mali et amare qui odiuntur illi
Leontinus in epla Quos semel vere semel
mictus coronatus est Soliue in deliciis salomon
fuit et idolo seruiendo corruit Plura que sup
de adustionibus Hinc sup de afflictionibus Hinc infra
de temptationibus Hinc infra de tribulationibus Inf. de gestu
Victorinus de fi. bo. sedo cap. 39 Nequaq̃ in
spectatore coronetur vocandi sed qui in certatore
luxuriose vixerit Tales n. no habet premiũ qui
laboris certamen non habuerit Illos enim exspectat
gla in quibus certamina laboriosa fuerint

Bernardus Sup can. Quotidiebz in hoc
corpore manes pfectus errasq; si vicia putas et
mortua et no magis suppressa Quia vetus nobis
in intra fines tuos habitat iebusteus Sub
augurio quide pt. cotidiani vbi no pt Idem
sup Cum habitat In mundo isto qui in certamine
studio positi sumus ubi pfectus mortuus est
Quisq; go languore tali plaga q̃ pfecto suo deus
non sustepsit In futuro iudicio mulcebit gloria
appebit plura que sup Hinc infra de labore et de acedia
Item infra de oppatione Hinc infra de temptatione

Leopapa in ser. Dñm sibi fortia caia
ut palmam laboris quia sibi subtrahi multis
inimicis aduersantibz sentit Inimicis cotidianis
crepe pla gl̃a inf. de labore Hinc sup de bello

Boetius in ex. de consol. Vir sapiens
moleste ferre non debz cui in fortune certamine ad
ducit Ep̃s cum ultus vocat q̃ suis virtutibus
miles no superest ab adiutis plura que sup de acedia
Hinc inf. de labore Hinc inf. de
temptatione Hinc infra de tribulatione Inf. de gestu

De certitudine gratias infra de conjugio
Item infra de stia

De cibo et alia cõmonia

Cruce supra de abstinentia Hinc infra de gula Item infra de ieiunio Hinc infra de luxuria
Hinc infra de temperantia Hinc sup de castitate

Augustinus in lib⁹ de vera religione
Almicita animus corrupta i. anxietate sua
forma in membrorum fabrica imitatur Idem
in epla ad Donatistam Utilius est ut

panis tollit si de cibo securus · mistica negligit
ꝑ esurienta panis frangit · Et iusticie studuit
acquestat · habet in decto d. q. v. sion omnia

Ambrosius in libro de officijs et habet
in decto 86 dist · paste fame morientem exime
cum pascendo homicidam seruare potes si non paueris

Attenuales in sermo de assu Occidisti
Alimentū nutrit ꝙm est ꝑ cibo

Constantinus in ꝑcepta sua cibus as-
sumptus corrumpit in iuuenibz quidem auget
augmentat corpus in senibz autē calore na-
turalem rumpit deperdita restaurat custo-
dit corpus ne deficiat Idem cibz assumptus
in similitudinem corpis uertit · in ipsius nature
transmutat uti in cibo requirit septē ꝑ naturā ꝑ-
cedit ipsius cibi ꝓparatio Secundo requirit eiusdem
masticatio Tertio in locū digestionis recipio
quarto ipsius digestionis · puri ab impio se-
paratio Quinto ipsius puri attractio · ꝑ singula
membra distributio Sexto requirit eius ad
membra assimilatio Septimo · ultimo sequit
ipsius cibi corrupti · in naturam corpis conuer-
sio Idem est calidus · humidus est in cibo mi-
nimali · continuit in natiz carnis · sanguinis
quia nō frigidus · siccus cōtinet in natura ossis
Idem Omnis cibus de quo multus sanguis
generat pauca hz superfluitate Et e conuerso cibus
de quo paucus sanguis generat multa hz super-
fluitatem Idem Secundi cibor diuersitates dis-
ponit · balneū singulor corpm complexiones

De cibo spirituali

Gregorius in omelia
de septuagesima Cibus mentis est uerbum
dei · quasi cibus acceptus stomacho languescē-
te reficit qui uerbū audituꝰ in uentre memorie
non tenet Quisquis autē alimenta nō retinet
huius ꝑfecto uita deperit Omnis esurit ab-
hominata est anima eor · Idem supe ezechielē
Tribuit · augeri in nobis cibus uite spiritalis cū te-
nuiꝰ ꝑdicat libet dei Idem ibidē Si quis in cor-
dis ore est christianus que sit illa dulcedo celestis
panis quereris nostra de iustitia spirituali Que nisi
de eucaristia

Augustinus ad comitē iulianū Si-
cut ex carnalibz talis caro sic ex diuinis elo-
quijs · oraculis nutrior homo noster pascit
· nutrit Idem in libro de uera religione Quis
dixerit · hoc corpe quod nostra de iustitia spi-
ritali

Chrisostomus Sup illud hoc est
corpus meum Cibo cotidiano sic · alia et
si non susceperit uiscerū fit · turpior Ne des
precamur quo pereunte Quereris nostra de eucaristia

Eronimus Sup illud panis noster
panem dimitte hodie sed in omni die · Si quis
nesciat uerbum dei ille non bibit nec uerba de

Bernardus de duobz quibz humili ꝑ
mysterium est humiliatio · purgatorius cū
amaritudine Gaudium est caritatis consolatorius
ad dulcedinē Certitudo est contemplatiue solidus
ad fortitudinē Ide in quorū se · de refectionibz dicit
nobis se petendos se panem in cibū aut me si
bitatis · caritatis · fortitudinis hinc enim cibus ego
Deficit enim caro mea ꝑ ignoranciā · infirmitatis lan-
guet · uoluntas mea ꝑ inedia affligit · influenza
caro mea ꝑ copia fortitudinis Ide in epla fri-
nes cecidērūt multi in peccatis celestis · ieiunate
· de gratia infra de iustitia spirituali Et ipse

Fulgencius in ser · de natiuitate Christi
die Dies eternitatis xpus in celo stat angelos
pascens Dies temporis xpus hostia in era reficit
homines · panē angelor manducauit homo deus an-
gelor fuit est homo ut nos pasceret · ut nos re-
ficeret 2 tamē mirū ꝑmanet · Et ꝙd bonus panis
ꝙd bonus cibus q2 angelos ꝑ speciem de corpe sacrat
in patena 2 nos ꝑ fidem reficit ne deficiamus in
Ille panis · ille cibus qui semꝑ dat angelis
gaudiū stabilitatis · semꝑ 2 dat hoibz ad
diū sanitatis · et q est angelor esca · nobis frustū e
medicina pla gratia infra de eucaristia

Glosa sup illud ꝑ centesimi septimi Omnis
esca abhominata est anima est cibus corporalis ut dif-
mus est epazmus cibo suo Et est cibus spiritalis 2
hic est multiplex Cibus ubi dr ut nō in solo pa
ne 2ē Cibus sacre septime ut pasti illa pascam · 2ē 2
pasta cibū 2ē Cibus opacitē sue ut meus cibus
Et ut facia 2ē Cibus sacre eucaristie · Tales mei ēē
est cibus Cibus ecclie xpi 2 ego dispono uo-
bis · sicut disposuit mihi pr meus ꝑ pla

De cibatu Glosa sup illud

Pes in cibatu impiꝝ ambulat · in cupidi-
tatibz tpalibz Ide glosa ibidē Sathan a deo rep-
sicut deus uenit Iste Circuiui tram 2ē diligen-
ter moꝝ Solet ꝑ gratiā circuire · laboris imponere
dū quietus · celi culmine stare contempsit · ꝑ
spiritalis potestie · volatu corruit · malicie sue ꝑ
sus gressū fortiad ꝑpetui laboris dirigit · et hoc
est ꝙd de membris eius ꝑ psalta dicit · In circuitu
impiꝝ ambulant · quia deus uacuos non apperuit · auxilio
laboze fatigantes

Glosa sup illud Caput circuitus eor Caput · id est superbia · uel
bolus a quo et uicium omne ꝓcedit · et est efficacis-
simus · uel quia in circuitu ipsius ambulant · ꝑ dy
centes · nullum ad stadium beatitatis ꝑuenire
ꝑ tpalia ꝓcurare · nisi hinc ꝑuenire

sicut mihi despectus. sed i rota mudi cotrimine se
volutes omia michoantes 2 ante pfronem
bmg. ad alia tñsientes vñ. ℭ Item plugit illa
sedyrius ichoat omia. vñ 2 augq cofitet se
fle m ctutu fuisse 2 m labore añi ad legem dei
accedere qua sere iuenit 2 ob statim ctutus
impor. quor caput ctutus e dyabolus q ctut
queret que deuoret. ℭ Iola dup 1o le plz.
Circuiu 2 imolau i tabnaculo eius. docisca cois hostiu
Rota qr est 2 ctutus iustor. bonus em xpiana
ctut mete 2 cogitacões eius 2 desideria sua. ne
serpenti dyabolo pateat aditus nocendi ad sil
uallo munitis pb. Ne confundet ad loqt inimicos
suos i porta. ℭ Deus ctut opa sua mala usq ad
philacteria. ut de illis penteat 2 coteat. vñ pb
Exp cogitabo p peccd meo. Iers ctut opa satis
facoie 2 pnie. ut ea diligeret opequa. vñ pb
lom meu lachrime meis stratu meu rigabo. ℭ
ut opa mie ne i illis meatum. Quito ctut oia
dona sibi collata. ℭ frialia. et spalia. sed pcipue
dona ifluta. et sacrameta redepcois alias medi
cut m illis stricteret. 2 p ombz grab agat. dñs
Hopto ctut oia creata. ℭ visibilia 2 invisibilia
Luc m illis dñi laudet. qm oia ad laudandu dñm
tulitant. vñ m pb pphis q creabit laudabit dñm
Et m psalmis formatu pplin istic laude mea nar
rabit. Septimo ctut omia flagella pcedentiz
inflicta ne a tabilz sibi caueat 2 metuu non
pcret. Octue ctut qui est q lauit mang suas
i sanguine pcatr felip quid faciut aliena
pcula cautu. Octo ctut pma fuit ne dice
ne illa finet spect. vñ Crede inde bona dñi i
tra viuentiu. Qui ait vñ mitigauit i tra mori
encia videbit bõ dñi m tra viuentiu. Brietudine
bocaut fram ppt sua stabilitate 2 firmitate est
℣ stabilis ctutus platoz. vñ pb Coquerentes
ad uespam 2 fame patientes ut canes 2 ctu
bit ciuitate. ℣ tota ctatim p bona opa alios ad
fidem inuitando atq totu mundu pdicando Ca
tus em habz latinu ad accendos lupos. hz
2 lingua medicabilem qua lingit volnera et au
rem habz 2 rubidam fame ppt uehemete ca
lore stomachi nalem p quod sigitur fures cal
tus platoz. sup hos omes ctutus pcellit ceu
tus sapiet incate de qua dr Gyru celi ctuiu
sola 2c.

De circumspectione Gregorius

m registro. Si a circumspectionis sollicitudine
cor unu destituat. procul dubio cuncubz pcuia
pue qr callidus nr hostis tanto liblius pectus

mru pcutit. quito magis mudi q loica ecclie
clois 2 prudencie accipi credit. ℭ Ibide Via e
vita pus 2 tamen quisq nece ut quisq istiu
tes spus caueat. quito maiora sit dona q pcur
rant. ℭ Item sup epodon Ezech actio ep omi pte circu
specta est. Bona desiderabilia puidet. mala sollici
tor pcauet. sed qo est laboriosius ubi stulti mes
iugilat. ne se ante eor oculos mala subi speret
bonor fallacia abscondat.

Seneca

ad lucilli m epla 86. Peregritati
mali mollis uctus uenit. Art stultis fortune re
centibz oia videt nona 2 repiata. facies alia
aut pe e apud ipitos. mali nouitas et ideo sa
pies assuescit se malis futuris. et q alij diu pa
cedo faciut leuia. hic facit leuia diu cogitando
℣ m epla 76 dubis e libe ipetus. sed ctuspiacet
quo cinde sit 2 quousq fluctuil et subitu sit sed ~~veridu~~
totu ante pspicias.

Paulinus

Vita hoim qui ctatur i medio
rez agit. ad cauenda pricula ep ipsius assidua
2 ipe cotidiana. Oportet e ad pmpta spz 2
itemo. ut e athlete 2 pancratij voluit ut si
cut illi ad uindas uctus sit cautissim et ad da
dos 2 faciendos sit puis hic animo 2 mes uiri
pruletis adiutus vim 2 petulacias humanas. ot
loco ap atq tpe pspiciet oz ee erecta mes 2
ardua. no ymones nugi acriet flectit. cosilia. co
gitacoes qb cont fractue illeca atq insidias inimi
coz qi mang 2 brachia pcedens ne qua i re ad
uersa 2 repentina icursio ipparatis ipcectis qb
verbis oriatur.

Cullius

Rhetorica. Circumspectio e contra
riozu duoz cautela pla qras ifra de consideratione
℣ mfra de consilio ℣ mfra de prudencia ℣
ff de prudia ℣ mfra de intelligia q mfra de discre
De articulatione quicas mfra de xpo p
De tumultate qras mfra de cotate
De clamore Gregorius m xpo ihu
libro mor. Sup illud iob xxxviij Fluuij stupe cla
more eius audiet deus cui beat sup illu angustia. Sentit
Clamore eius. angustie tpe duis no audit. qm
tiquillitatis tpe m recepit suus clamate dnm
Augustinus

Clamat. ℣ nos audiuit
deus 2 ℣ gratiam fra de ciuitate dei
Ambrosius

Sup 1s. Ego boo clama
tis flo cui aut tm ego sii boo. sed uoo clama
tis ut. f. ad fide consequenda. boo aures penetret
2 clamoz cordia cocutiat. boo regnu dei pdicet
. clamoz iudicii cominet. ℭ Ide m libro de nice
corpm stoz geruasii 2 pthasii. hz sanguis boce
clamoz. que de ecclis ad tram puenit. Clamat. n
sanguis colozis medici. Clamat sanguis epacois

Ap como
Apcio clamat sanguis passionis triumpho
In ser clamare dicit sanguis effusus et no-
cens no tam voce qz causa z mpetrat dicit
dñm no pscribere eloqz sed indignare cōmis
si ac reū sui no tam accusare sermonibz qz
conscie ipius criminacōe constringe Constria
n reū sui tacita fr sine cōtradicōe iudicare z dānē

Bernardus In ser clamat xpc ego
reficio clamat mundus ego deficio clamat
caro ego mficio clamat dyabolus ego nfficio
ad que ipsi ex illis voluis gustare cōsequaris

Seneca Timor clamore exprimit et cla
mor timorem ostendit

Glosa sup id psalm iij Voce mea ad do
minū clamaui vñ dicit voce mea id est no alicui
que vox clamosis est clamor oris tm z no cordis
ul que est p intermissiōē ul que fit ppter qstus
ul que mētis rupit mitcur rentibz cogitatiōibz
quibus ore ppdit suauitate unguenti huius id
vox clamoris sine note cordis conceit bruteis
z hominibus malis vñ id regnum ydo clamare
alcius surdus est cui baal deus dr Est cor
clamor cordis sine voce oris de quo hic dr et
quo moyses tacens z anna z sua dama clamabat
Est z clamor cordis z oris z oppis vñ ihs cla
mauit clamore valido z emisit spm Iste cla
mor quicqz dicit causa clamoris vñ vox sanguis
fratris tui abel clamat ad me de tra z sic possiq
dicē pcat mea clamat ad deū Et euchristiam
clamat mea manus indigna sacerdotis ut xpc
deus deleat z iudicet sic z pcta sodomor
clamabāt ad deū Ille aut clamor qui est
cordis z oris vel cordis z oris z opis Et oratio
pura z immaculata est n oro prius ad affec
tū deū placeqz in voce ne prefert principē

De claudicacione

Glosa sup id
ps Claudicauerūt a semitis suis Est
aut claudicatio culpe que mala ut hic Et
est claudicatio gre q est bona q claudicabat
iacob postqm luctatus est cū angelo ps sup aut
iacob Cui n angelus i gra dei potuit resistere
femoris id est omnes concupiam carnis te effi
cit homo claudus in illis et vñ amittit virtu
tibus z ifirmus est z claudicatio nature sicut
est coniugati qui claudicat vno pede p mixta
te corpis Et sepe contingit qñ velocius incedit
claudicat qñ ueloc pede magis

De claustro et claustralibz

Quoris mstra de religiōe Ite de religiosis
bonis et malis Ite mstra de solitudine Ite de mōchis

De clemencia Gregorius

In moz ymor est timoris forte oppia

vite mala que sūpet z mtus qd' colit no hic
Pfecte aut mansuetudie z clemēcie laus est
adusa ppetra z eptius forcie z mteius clemē
Iste m. b. mor ponus grauide mansuetudinis
z clemēcie modus est ut omes quas pm pti
contumelias animus hois ppetat z vltiscat
siu obpbria ogreias ad adusa se ptraxerit
prudus ab adilsitate deplendit qñ ab hoste de
mōes menti Bedus modus mansuetudinis z
clemēcie est ut cū alior ex cessu asperius
delicta quibus ny alios ex cessimus indignū ex
hortit ny no parcē q ul deo z ul ppinqo se pcta
recolit cōmisse Plura qras mstra de mansue
tudine

Ieronimus

Qui clemēcia no hz nec iduty
est Discreta mē z la cinax fonte qnis sit sapiēs
no tm adumplet legem xpi habē aut m decto est
86 pla qras mstra de mansuetudie Ite mstra
de mia Ite mstra de pietate Ite mstra de gpassione

Ambrosius

In epla de Nabon hz ultiōnē
sūdm pfia uirtus pfia em ilaus est mor pos
sessio nec ulla est miserdia ubi est plenitudo cul
pis Plura qras mstra de compassione Iste mstr
de mia Item mstra de mansuetudie Ite mstra de pie
tate

Seneca

In libro de clemēcia Clemēcia z mi
tia animum in pfecte libertate tenet nec clemē
tie q nichil supiozis ad mstroz Dicit z pt clemēcia mitigatio
animi ad lenitatē i pena cōgrientia Atqz hoc sci
mus intelligit clemēcia esse q se flectit citra id qd' mi
to constitui pt huic contrarium impia putat
sēuitatem Sed nulla virtus virtuti contraria
est Crudelitas aut opponit clemēcie q nichil
aliud est qz atrocitas animi m pcis conspecte
Crudeles em boies qui pueriles qm hmi
sed modici non hmt Item Clemēcia aut diuina
mstroz die habet em aliqz titulqz qo en Deum
ibid Nullu qo omnibz clemēcie magis decet qz
pncipē atqz regē Idem pestiferu his est arge
potestas ad nocendū data Idem Tibi pcis ai
deis alii pce Idem Tam omnibz ipsē est qz mili
crudelitas est modū gre fuade debemq sed qz pof
fiale z tempamitū rideo i ptem hūanore pce
dit Idem Magnanimū appell est placidū et
atqz tranquillū z iniurias atqz offensiones despice
ntes Iulie bze aut est licrgale z mozā me sine grē
Idem Clemēcia non tm honestiozes sed tuto
res pstat hac pncipē suo beneficio tutius medi
presidys egent Sed arma portant ornamēti
causa Rm em a tota ciuitate diligit q tota
defendit z colit de quo quide pncipe hec ois
secreto que pala locūt Idem Clemēcia qz
ficit ut magnus mē regē z tyrannū distinc
tū Idem Nullu aliud mozosius et nullius

maiore arte tractandu est ꝙ homo ¶ Idem code
Suis ꝑare modice laus est ⁊ m mancipio cognita
Di est non ꝙtꝫ illud ipune pati posse ꝙtꝫ
tibi ꝓmittat bo equi bonꝫ qꝫ natꝰ q ꝑcē ⁊ captiuus
⁊ pcio comptus tibi ¶ Idem tractāde ar ꝑ corpus
captu pugnatissime st apes ⁊ aculeos m olim
relinquūt Rex aut apū sine aculeo ē Nolunt
illi natā suā q̄q̄n facē tribuꝫ qꝫ detraxit ītaq̄
eius inermē reliqt exemplu ꝙ magnus regibꝫ
ingens est pudeat igit ab exiguis animalibꝫ nō
trahi mores cū tanto modestiores homīes deceat
esse sinto benignus noctē ¶ Idem Erratꝫ si quis ex
timat tuti ee sibi regem ubi nichil timet a rege
est Saluū regem clemētia ⁊ apto ꝓstabit Soci-
tas securitate mutua pascitur est Non capus mu-
nibꝫ qꝫ sepime vnū est expugnabile munimentū
amor ciuiū Quid pulchrius ꝙ cunctis optandū vnē
Quis audeat ferre ꝓculit aliqs illi sub quo pax
⁊ iusticia · pudicicia · securitas · ⁊ dignitas florebit
sub quo cunctis opulenta · copia ꝙ bonoꝝ omīm habi-
bitat ¶ Idem ⁊ epla ad neronē Decidit pcul
si facit ipa clemencia ꝓsidētis ¶ Nec cito clemēte
vocabo nō alieno voloē felice · sed eū qui ei suus sti-
mulis exigitet · nō ꝓsilit q̄ intelligit magnū
animū ee murum m sua potencia pati nec
quidq̄ gloriosius ee ꝓncipe ipune leso ¶ Ide libo
primo de clemencia Rex lesus animi ⁊ ptate liceat
pena si tute potuit duci · si minus tute tempet.
longeqꝫ sit m suis ofī m alienis exorabilior Tu
vis nā q̄ admodū animi nō est qui de alieno munifi
libēalis est · sed ille qui qd̄ alteri donat sibi detrā
hit ita clemēte loco ⁊ ē ut supa ¶ Ide ⁊ libo de
ira ad uturibꝫ Rex magne clemēcie est mduligere
pene ꝙ vindicandis corrigē ¶ Ide ibide Beato hoc
tu esse ⁊ magnū putē genus ignoscē ¶ Ide
Alteri semꝑ ignoscito tibi nō nichil optimū n.
ces ¶ Idem ⁊ epla Nec ꝓmustica lite nec obliga
rem ⁊ ē ipas nsta de potencibꝫ ⁊ ptate ¶
Ide m troade Duo plā possis plā pacietes-
ferās violenca impia nec diu grauꝫ modata
durant

Cuius In philippica stā Nullū est animal
tor ꝓsidiū Sed caritate ⁊ benuolencia ciuiū sepi-
tut regem ee septū non armis ¶ Idem ⁊ libro
de offic Nichil est laudabilius nichil est magnō
⁊ pcharo viro digius clemencia ⁊ placabilitate
que tū ipa ꝓbandi est ut adhibeatur rei publi-
ce tūtū securitas sine qua ciuitas esse nō ꝓsit ¶
Idem ⁊ libo ꝓmo de offic Omnis mansuetudo ⁊ castigio
quemadmodū nsta de corporibꝫ equitate

Quidnus libro tito tstiū Quāto qs maior
tato placabilis ire Et facilis motus mens gnō
Quintus curtius libo vi re ¶ Accepit
gti diuturnitas clemēcā nō tm ⁊ apoz sed ⁊ ā alioꝝ
qui parcit ingenijs nsita est pluma qdā ipi
de compassione ¶ Item nsita de mansuetudine
¶ Item nsita de pietate ¶ Item nsita de misericordia ¶ Item
nsita de pacia

Decretus m comuni Gregorij
In omilia ⁊ m pastorali Clericus admonendus
est quatꝫ sic viuat ut exemplū viuendi cetis
ꝓbeat ¶ Idem ī regist Ne bn quidē his q̄ ordinati
sūt pereāt prudēt debeat quales sint q̄ ordinant
ut ꝓ⁹ aspiciat si vita eoꝝ si bona eoꝝ cōmenda
⁊ animus plenus fuit si studiū lectis ⁊ elemosine adhe
habuūt ¶ Nec pcul dubio deus offendit si ad
sacōs ordines q̄spiā nō ep merito · sed ex fauore
q̄ absit aut benalitate ꝓmouet ¶ Idem Cui
pq̄ acceptū sacr ordine lapsus ⁊ pcm̄ carnis
fuit sacro ordine ita curare ut ad altaris mi-
nisteriū nō accedat ¶ Idem ⁊ habē in decto esse ultiꝰ
eos ꝓ tremēs lucis assiduis tumultus tolleant ꝓ nice
de uicō celesti · cetia remissi sibi crimelias fre
recusant Terreno q̄dē iudicio totū die assistē fa-
tes st In oratoe nō cord deo ⁊ vnus hoc momento

Augustinus Sup ioh Hem Si Cassianē
in figuratū templo negociatoꝝ ꝓhibz dns ēptō
magis in cetū potatoēs ⁊ cetū q̄ uoza ¶ Idem
In Dnica ta Vigiles repuerē ad turā ꝙ alatres
currūt ad cathedrā ¶ Idem Quidā nolūt ꝓ-
esse sed gladū ꝓsse ⁊ qz videt se superiores
credūt se ee sapientiores ¶ Nec ī libo de singularitate
clericoꝝ Dicte mihi tempan modū qui ꝓ licetia
queis excessum ama feias mihi sacra solepnia
sed odio habeas in colone puata ¶ Nec ī libro
de coi vita clericoꝝ Clericus duas res ꝓfessus ē
s̄ stitate ⁊ clicatū sed ultius stitatem ma cle-
catū ꝓpositū sui deus ꝓposuit cerulibz suis Nec ꝓ
ciuius aut omnis ꝙ homo Sed qs sapiēs et
intelliget hec ¶ Ergo ꝓfessus est clericus sti-
tatem ꝓfessus ē ⁊ commūt vincedi societatem
ꝓfessus est qui bonū ⁊ ꝙ malū habitare fecit
in vnū Si aut ab hoc ꝓposito cecidit et ex
manes clericus fuit · dimidius ⁊ nō integer
est dimidius ⁊ ipe cecidit Si aut ⁊ mutuꝰ
habuit simulatoꝝ totus cecidit aliqui enī est
cadē a ꝓposito · sed penus ē simulare ꝓpositū ¶ Nec
ī libo de singlis clericoꝝ Cui xpus dignus mores
vno ipa celestis mocera totū se contempsit
ꝙ cetā ut ea sine macula aut ulla ruga rederet
illibatam Qualis ē ille clericus cui ad hoc sponsa
sa xpus cōmittit ut q̄ vnus fomite amore culpaꝝ

tota ecclam paciat. Pla qras m regla de vita
Ambrosius m epla Tu qcliz Cleric
m clero es dns. porcio eius 2 possessio eius
noli recedr de dm tu possessiõe ut ue dicas
dns possedisti renes meos 2 cor meu. fuste
pisti me de uno matr mee Et dns tibi dicat cp
bono seruo Trunsi 2 recube tuũ eũ tibi gla
coram discubentibz pluia qras mfa de epis
Ire mfa de sacrdotibz.
Augustinus sup matthm laya delin
qtes facile emendnt. cleria aut si semel cua
sset temendabiles st Idem Cleia nullam
debet habe macula qz ppi st ritus 2 pulchri
tudo ecle. 2 si mali fuint tota ecclam deturpabit Idem ibide Ocius uidit aliqn clicu aco
pisam agentẽ 2 si depssus fuit. cui se humlia
uerit nõ nide dolet qs' pcauit sed q glam su
am amisit Idem ibide Fuchil aut difficilibus
qi illũ corrige qui omia stic 2 tm diligit nia
lit contemptes bonũ Idem ibide omia que
m septuus st ppter meditacõz cotidiana diffe
rut ppter cleicus si semp meditat 2 septuus
aut omino obstinatus est. 2 eit ppetuus aut si
semel cepit contemptre septuas nulqn cpit
tat ut in illis timeat. 2 obseruet pla qras
mfa de epis Ire mfa de sacrdotibz
Ieronimus as qdam lenita 2 licet m decto
xpi. q. pa duo st qnia xpiani. Est aut dnus
qs' est dnus officio mancipatu. 2 ozoi et cõ
templatoi dedicti. siue dsicatu. qs' quide ab
omi strepitu cessare debet. ut st cleia 2 deuota
ide e uolsi cleros. n. gce latre sorte dicat dns cleri
uocant. i. sorte cla. hn 2 st reges. i. se 2 alios
i uirtutibz regentes. 2 ita in deo regnu hnt 2
ho sigt corona in capite hnt eni corona hnt
ep constructe ecclẽ in signu regni qd i xpo
epspatur Rasio uero capitis e tempalis depo
ni eni uictu et uestitu cetera milia mit se
ppietate hntes omitu dent hre cuia Aliud
genus ppianoz st laya laos n. gce latre
ppls sigt hn qmus tpalia possideat. non
tn nisi ad usu. nichil eni mistrius est qp ppe
Amittit deu contempte huius contrarii est uo
ren duce tirum colere. nec uxi 2 uiz udicie
causas agere. oblacões sup altare ponẽ decimas
redde 2 ita saluari poterit si tm uicia uirtutibz
do euacuauim Idem ad nepotianũ de uita cle
roz 2 hortat. pis q. pa Clicus qui xpi furit ecclie
pnũ mitre 2 uocabulũ suũ. 2 nois diffinitõe
plata nitat ee qd' dicit. Hic eni cleros ppte. hare
sorte appellat. ppterea clia dni. qz de sorte dns st
uel qz ipe dns sorte. i. ps cleroz est. sit qz uel
ipe pars dni est. ita dnm ptem habz. Ideo
tleõ se debz exhibẽ ut 2 ipe possideat dnm
2 possideat a dõno Idem ibide Clicus q dnm
possidet 2 cui ppha dicit ps mea dns Fuchil
extra dnm hre pt qs si quisqua aliud habuit
pter dnm. ps eius nõ eit dns. sed alienus qui
alienus oblacõe fustenas. 2 hinc dictũ e ps
hinc contectus eit. 2 nuda cruce xpi nudus
sequat Idem ad eudẽ Omes delicias 2 lepores
2 risu dignas urbanitates i cymedyis cu
bestmg in scis hoibus 2 detestam. ipso magis
in clicis 2 monachis Hoc nõ cadit scribus con
temptrs clicus q sepe uocatus ad prandiũ non
recusat. flos uõ magiũ petri mas. nisi accepisset
2 tinuisset qz beatus e magis dare qp accipere
ac n. quis 2 ipe qui accepit tribuit. sed cũ acce
pit dilexit te iudicat. 2 mitr i modũ si illius
regnum contemptis plus te p ista beneficia
Idem Qui altario seruit de altario uiuat. uiuat
mgr nõ diuites fiat. uxi 2 es nobis exercitui
de zona. et bua tua nuda nuditi ne de ignio
cogitem Idem ad eudẽ de uita clicoz Cleia
uita xpi debet ornari de ecclia Idem Negotia
toze clicis. et ex inope diuite fieri. ex ignobili
gloriosum. qi quida poste fugere Hoc ppe nimis
atqz dispensatores amoz clienta atqz uillice
quid pnit ee clericis q ppias habe contemptis
facultates Idem Amicos uape qp qñ fur etiam
ipse 2 fraudat sacrilegiũ est Idem ad amasium
papa. 2 licet m decto pbr. q. 1 Cum qp hinc di
ci pauper est Ideo dnus illoz omnibz exhibere
ee annes susceptum pegnoz 2 hospitii ubi
gliare debet Idem ad rusticũ monachi Sic
hinc in mõstrio ut clericus ee mearis ajusto
tpe uiste que postmodũ coeras Nil bonos fa
ciat meliores Qd si ppls uel clerus illi epus
in clericũ te elegit. Age ea q clicis st 2 habeat
decto obi. q. 1 Idem ibide 2 ad eudem Si clis
catus titillat uel te delcat desidelii distas qd
possis dicẽ. 2 i diabolem hostiã offeris deo fle
mules ee uelis atqz tyro ne pus mitr sis qz
discipulus Idem ibidem obi. q. 1 Non est hu
militatis mee neqz ministre et mistris contra
ministriũ quippia dicẽ. Quid illi suũ oze deglu
gradiũ Quem si temnis. quomi in eo tibi de
uenerit sit editus ad nepotianũ libe. nosse
debe te potiri Idem Dic gre age 2 hinc ut
adolescentia tua milla sorde cõtaclet ut ad
altare xpi qi burro de thalamo procedas Et
habeas de floris bonũ testimoniũ Femine quoqz
nomẽ tuũ nouerint Clerici aute tuũ ignorent
Id ad oceanũ prima septuaginta clicoz sit
feminaz fingentes accessus Istiusmodi. n. sepius
reprehensibiles exhibet clicos Qd tibi uidi

cū fēmis qui ad altāre cū duob⁹ fabulatōr⁹ mugī m-
chord aplōr fēme affuerūt ¶ Hec ꝓhibe dum fuer
treal dingrāū q̄ de gñe nro no sūt Audi quales est fēap
cū clero gmitto fēar cū clīc nullo pacto cōuictu per-
mitt⁹ cōuersar Jama n. diaboli. z via iniquita-
tis ac scorpionis passus nocūm q̄ gemus fetid
est flamigēs cū igne ꝑcut. fetā cōtrahāt ꝓ
habitantib⁹ cōmut q̄ mentē fundamēta ¶ Idem
ajuchi crede flon ꝑt toto cord⁹ cū deo q̄ fetar
accessibꝰ copulat ¶ Idem ad eūd⁹ Ego iudico si cū
clēicis femīe habitāt nō dēcāt diabolī
Tecta post temptacōis passionē antiquo hoste a
paulo ꝑcē ꝑcē ꝓhibet Plenus cū mulīe cū bre-
ve ꝑgit ad bella Germinat cū femīe cū clēi-
cis habitātes ſpīas libidinis z fabulos afflictōis
flam⁹ archana mentē acuto mucrōe ꝑcutit.
Idem Clēicus aut honestior⁹ cētis est. aut omnib⁹
fabula est ¶ Idem ad custodē Dūt alīq̄ de mei
ordīis hominib⁹ q̄ dicto ꝓbitātū z diaconatū
ambīūt. by licētius videat mulīes Omīs hūs
cura de nestrib⁹ si bñ oleat. si pes lapa pelle n
follear. cīnes calamistri destrigis notant digiti
de ānulis radiāt. z nē plācas hūdior⁹ via ſpīrit⁹
by ſpūm. sūma vestigia Tales cū vidis ſpon
se magis estimato q̄ clēicos ¶ Idem z habē. dist.
xcvij. clericat infelix clēicus i plateis ope simili
mancipatus solus epē incubat dūs solus sibi
vendicat vmisa plā gras infelīs de epīs Item
infelīs de sacerdotibus ¶ Idem libro ꝑmo cōi Jouīnia-
nū epūm ꝓbr⁹ z diacon⁹ nō se mitor⁹ nota sed
offor⁹ Nec dī si q̄s epātū desiderat. bonū ꝑfectū
desiderat. sed bonū opus desiderat. Unctus n. nō
offīm reputat⁹ i beatitudīne Hugo stephano dya-
cono qui primo martyr coronatus est multo fu-
turus est in regno celor⁹ multis epīs. ¶ Sic
in leptembr⁹ z octobri sū duas z tbium. et ꝛc
turbōes ac mulieres cōmissa q̄ pugna vacāt no⁹
dissuasū z sola fortitudo q̄rit Dic z in ho cā-
po z plio q̄ cōtē demones dimicamq̄ nō q̄rit
clēicor⁹ nota sed opa. z gloriosior⁹ sub imperatore v⁹
est ille clēicus nō q̄ nobilior⁹ sed felicior fuit ¶ Ad
octauū dist. xxxvij. hospitalitatē rogo aut
Hugo mulieres pedes terant⁹ q̄ nō ꝑt toto cord⁹
habitāt cū deo qui fetar accessibus copulat⁹ Ad
z habē. in dicto dist. xxxvij. Hugo de mulieres for
mis disputes sed feram quā bñ videis cōuersātē
mecū diligē nō carnali concupīa nil suspicā ¶ Ad
ibidem Bn bonū est fēm agere mulierem nō tan
gere ajabit ē go tangē ¶ Idem ad eūdem z habē. in
dicto de cons. dist. v. Dūt tibi cotidiana icu-
na refectio sanctitatem fingēs Matth. xj. pdest ei
bidus nec dīus tūssimo vacāti portāt ventre
si postea pīe obstinat⁹ nec repleat⁹ ¶ Ad ibidem

Dūt tibi icunia pura continua moderatu
id ē cotidie esurīe z cotidie pīdē Hodi inquit
aplūs adhuc aquā bibe sed modicū vīno nrē
ꝓpter infirmitates tuas Curat. n. Unica deli-
quīs curatos q̄ sanificat icunium ¶ De flon
mediocriter errat z ē quere supā de abstinētia
Ite infra de icunio ¶ Idem ad paulinū de ſsa
tuis ē cleicor⁹ ajutricibus hoīm et officia et
salutatōes et cōuiuia nchil quasdā cathenas
voluptatū fugias Dūt tibi vilis z vespertinus
cibus Olera et legumina z pisciculos q̄ sumus
delicios ducas Ventr⁹ plenus facile de icunijs
disputat ¶ Idem ad eūdem Templū xpī est aia
credentis Illam edorna Illam vestias virtu
tibus Illi offer donaria z mulā xpūm sinistrae
Flestis aut quo plus placeat mundo q̄ xpō
displicet Plura de clēicis q̄re supā de bene-
ficiatis ¶ Item supā de ambitiosis ¶ Item ibi
de epīs ¶ Ite infra de sacerdotib⁹ ¶ Hec ne tales
accipiat abos z ē q̄as infra de gula ¶ Idem
in libro 2⁰ cōtē iouīnianū ejeremo. storyeus
vir eloquentissimus narrat de vita antiquor⁹
egypti sacerdotū z clēicor⁹ philosophantiū qui
omnibus mundi curis postpositis ſp in tem
plo fuerūt. et rex patrias ac ritus sydor⁹
contemplati sūt Fugiūt se mulieribus miscue-
runt Fugiūt cognatos z ꝑentes videruntur a cū
nibus z a bīno semp abstinuerūt ꝓpter sub-
tilitatē sensus z intellectus z majore ꝓpter appe-
titū libidinis cōmandū Cubile aute & foliis
palmar⁹ habuerūt ¶ Idem ad oceanū flon
vestis texera fetet ornatū clēicū sed castę mē-
tis mysteria

Gregorius In primo libro ethimol et
habē. in dicto dist. xxxvij. Clericos z clēicos hīc
appellatos credimus q̄ matthias sorte cleric⁹ est
quē ꝑmū in clēicū ꝑ apl̄os legimus ordinatū
Clericos est grece latine sors uel hēditas dicit⁹ ꝓ
tea q⁹ dicat⁹ sit clēicus q̄ de sorte sit dñi uel q̄ dñm
ꝓtem habet ¶ Idem ibidē Cuialit at clēicus mūdi
panē fe omnes qui in ecclā xpī desiderāt q̄
gradus z nom⁹ sūt hec hostiarius. psalmistes
lector. exorcista. acolitus. subdiaconus. dya
conus. pbr. epūs ¶ Idem de libro clēicor⁹
z habē. in dicto dist. xxxvij. hūs ingt legē
prim⁹ auct⁹ a vulgata vita sectus. a mundi vo
luptatibus se abstineat⁹ no spectaculis. non
pompis mēsuq̄ cōuiuia publica fugiat⁹ z
priuati Non tm̄ pudica sed z sobria colant⁹
vestis mēq̄ in meribus neq̄ turpiū occu
pationibus lucē strenuis oīb⁹ strenue appe
tant⁹ amore pcepte quasi materiam culpor⁹
malor⁹ nec omnino fugiant seculaia z negocia

officia

abiuiat· hoīes ꝯ dñi ꝓ ambitione no ſuſtipi
ant· ꝓ bñficiis medicā dā· ꝓ ſāctis ecclē
munēa no accipiat· dlos 2 cōmunes cauſas
odiū emulationes· obtrectationes atq; inuidia fugiat
ſſon bagis oculis· no effrem lingua aut petu
lancia fluido· ꝙ ꝯſſu meredat· Sed pudore ac de
cudiam medijs ſimplia habitu 2 meſſu demonſtr
Obſcenitatē item· i· turpitudinē 2 mēb2oꝝ et
libor· ſicut 2 oīm pentus expectent· Viduaꝝ
2 virginū fregentes fugiat· cōtubia feiaꝝ
extraneaꝝ milluten9 appetat· caſtimonia ꝙꝫ
corpis violabilit ꝓpetuo ſtudeat obſeruare· De
mōribg quoq; habita obedientia ꝓbeant· neq;
ullo iactantie ſtudio ſemꝫ ꝓbis actollant· Pg
tremo doctine legēdis ꝑſalmis 2 ymnis et
cantandi exercitio ingit· meminerit· tales· n· eſſe
debet· qui diuinis cultibus ſeſe mancipandos
ſtudet· ut dū / ſeruē operam dat· doctrina ꝯſe
ꝓbis amiſtrant· Item yſidor9 Corona cleri
cor· regale decus ſigit· qr· ſunt duo regnare
eſt· Diuitias nō capitis cor· deſiderare· dominatū
ut cor· meos libeāt· et· diuina dimittere· condemnāt
aut capilli uſq; ad reuelandū ſenſum· ſ· oculoꝝ
2 aurū· ut ad audiendū 2 intelligendū· ubi
deo non impediat· et· ut· dicta in corde et
ore pullulancia cetā qꝫ ſuꝑflua ꝓcidant· q̄bꝫ
obſeruatis reddet· eis coronā ꝯglē· in excelſis
Item epla· ad ludeſtrendū· et· hoīem· in decre-
diſt· xpō· pleris ſtitutis tue· hōm
vite· Item diſt· xpi
cleros 2ē uſq; in finē

Augustus ſup· lemma· Vtilitas cleicatus
nō in eo eſt· ut· ipſius ſedeat· in agmine· pbōꝝ
ſed ꝑ in locū ſuū· ut· nīſi· ꝓcepta dñi· diligens· fa-
dat· Ite ibidē· Qui· totius ecclē· artem· tenꝫ· red
det ꝓ toto· tot2pe· vdice

Bernardus in ſep· dilatus· ta
bidē· mr· ecclā
2 ipē cleicalig ſacratiſſimg ordo ſup· nūm· multi
plicatus eſt· Ver· latinē et ſi dicē· multiplicaſti
gentē· non magnificaſti letitiā· dū· michol· mirg
apparat· defecisse· mihi· quā· mō· accessisse· Item
Inſolencia cleicoꝝ· cuiꝰ· mr· eſt· negligencia· cpoꝝ
ꝓmiſcuam dei· ecclām· ꝓturbat· 2 corr· ꝓpit· Item
Timeant cleici· 2ē· quiet· ſup· de bñficiatis· Idem
in ſer· ayalis cleicis 2ē· ſic· ſup· de bñficiatis· Is
in lib9 de gſideri· ad eugen· Indie celebrit· re
uirunt· 2 in nocte· ſumſerit· adulteriū· pauperibus
ꝯbuit· elemoſinam· 2 de pauperibus· accipit· ꝑ
dum· pauper· calicē· ꝯbuit· 2 ipi· uſq; ad ebrietate
bibit· Eſurienti· ꝯbuit· buticlā· panis· 2 ipi· o
uerit· ad· crapulā· uenīs· Et· ut· breuit· omnia
concludam· i· publico· fus· 2 in occulto· no· ceſſat
fice· ucphas· Idem· i· clero· gēie· iniqua· ꝙ· niſi

de ſuo miſterio iudicat· Celeſte· tenet· et· officiū· angeli
cū· dñi· expectatiū· deus· ſcit· ꝙ· Iuſt· tanq; an
gelus· aut· eligit· aut· reꝓbat· In angelis· enim· nichil
prauum· diſtrictus· iudicat· nichil· eſt· 2 ꝓpzabilig
ꝙ· hūana· ꝓteſtat· ugt· ꝯſue· iudicia· huius· q· ꝓſunt· et
potētos· potenter· torquenda· puniet· Item· in libo
de contemptu· Rex· pauꝑm· no· pauꝑibus· dare
prz· ſacrilegio· crimē· eſt· Dare· patrimoniū· pauꝑ
ſē· facultates· ecclāz· 2· eius· ſacrilega· cupiditate· ſub
ripuit· qui· ꝙ· ſibi· miſtri· uel· diſpenſatores· no· utiq;
dñi· ultra· dictū· accipiat· 2· deſtruit· Item· qui· ꝙ· pt
nātūm· dictū· 2ē· ſicut· ſupra· de· bñficiatis· Item
De· hoc· qr· in domo· dei· videnꝫ· hoīes· uidi
Q̄dolatras· miſtrites· alienoꝝ· ſi· no· uidoꝝ· ſunt
auaricia· eſt· Et· non· q̄ubuſdam· 2· dent· ſimus· fē
eſt· deus· ſiue· dea· n· quoniā· ꝓ· certis· colit· is· ſibi
ꝓ· certis· deū· constituit· Item· Conterit· tibi· ipe
ſup· de· bñficiatis· Idem· de· hoc· tibi· dicit· ipe
Item· ad· eugen· papā· Virtus· et· de· cleicis· q· aliud
et· 2· aliud· videri· voluit· Iulites· enim· ſē· in· ſpu
cleicā· ſē· in· q̄ſtu· ſed· neutꝝ· in· habitu· et· cū· utriusq;
ce· contempſerit· utriusq; deſtruit· dū· neq; confidit
Vnuſq̄ſq; ait· magis· aplus· in· ordine· ſuo· r̄ſideat· Ve
ti· uo· in· quo· Sed· qm· ſine· ordine· pereuerit· ſine
ordine· ꝓfuit· et· qr· ex· no· laborat· ut· iuſtici· no
euangelizat· ut· clericus· nec· pugnat· ut· milites
nec· diuinis· ut· hoīes· dñi· ad· in· laborē· no· ſit· ꝓfectꝰ
cū· hoīb9· no· flagellabilib· et· qr· inutilis· fructus
ordine· ꝺeo· ꝓficiens· ubi· nullus· e· ordo· ſed· ſon
ꝓfectus· hoīes· nichilabilit· Item· de· ꝓfessi· abusio
filioꝝ· adam· 2· magis· cleicoꝝ· qr· ad· difficile· ſe
aſtendē· 2· facilimū· deſtendē· Ipi· tri· fratelit· aſtendi
2· difficillime· deſtendūt· Pati· semp· ad· ꝺeus· exaſpe
ros· ꝙ· ipis· erat· angelicas· ſpiritibz· 2· celeſtibz· ignis· me
ris· formidandos· videnꝫ· Venerit· ugt· ad· me· tribunal
districti· iudicis· Angeꝫ· pupillor· 2· pauꝑm· clamo
ꝓ· 2· accuſatio· ipius· allegatꝰ· dura· qr· quoꝝ· diuites· et
ꝓpendiſſe· non· dilue· ꝓbat· Ceca· namq; diuitis· et
fraudulenti· mediatores· qr· uidēt· deo· redēptiones
redēptoris· tri· officiū· aſſumpſerūt· Item· de· eccl· di
des· omēs· ecclāſtici· zelū· habere· ꝓ· ſola· tricēdi· dignā
te· honoꝝ· totū· dat· ſtitatē· ne· ꝓꝫ· aut· nichil· Item
in· alia· quadā· epla· ad· fultonē· ꝑſtrina· multiplicate
ꝓbendas· unde· ad· archydiaconatū· cuiuſla· deinde
ad· epatū· aſſpira· Non· ſic· ne· ſic· aut· paululū· deſ
cendes· ut· aſcendiſti· Sed· tamq̄m· filigra· Item· de
Belsemech· Belut· alt· zathanas· deicleic· Item· de
qui· hodie· ꝓhibita· tubes· cleicoꝝ· fere· ꝓ· omne
corpus· ecclē· Na· officio· miſtri· ſ· xpi· ſed· ſuū
antypō· honorati· meruit· de· bono· dñi· cui· ne
deferūt· honorem· Si· decias· ꝓfuit· ne· obtuleris
munera· omēs· cleici· ſed· ſi· peccauit· ꝓfuit· ſacrifi

nemo curat ¶ plura q̃re supᵖ de ambitiosis ¶ te supᵖ de beneficiatis ¶ te mstra de platic ¶ te mstra de sacerdotib bonis z malis ¶ te mstra de epis ¶ te mstra de pdicatoribz bonis z malis

Ex concilio Calcedone· z hec· m decto dist vii Clericus pfessione sua z habitu z habitu pbet· et ideo nec vestibz nec calciamentis decor suppleat quesit

Ex concilio Carthagi mesi iii z hec· m decto dist· ee Cleia libendi ac edendi ei tabna no mitt dam ¶ Idem i eode cosio dist ee Nulli cleia ac epi· i eccla cōmitt mst tñ eide hospicioz ill necitate reficiant· ppli z ab huiusmoi cōmuio ptū fieri ponat pbibeant

Celestinus papa z habe· dist pxviii Ois de sua z aliox salute confidat ubi mistros ppe curiosis humane tenuit pfectis calamitate bonat

Clemens papa dist xviii Tales decet de mistros ppe qui septi form gra spūs scī sunt de cor z quoz doctia z cōuersatois forma cade gratia in alios trasfudit· ne celestes margaritas spi pcibz conculcent

Synodus septima z habe· xvi· q· iii· Ois tactancia z ornatura corpalis a sacro ordie sit aliena· qm si in hoc pmansit epyphanio tradit Nota epyphanius grece scripsit latine bel epy phanius est genus pene sicut suspensio dui sep timane ¶ te in decreto dist· pla Sicut i cabis mors eoz ei quibz gustamus· obseruāe mone mur· sic z de ndumentis machabeor est

Clemens papa dist supᵖ Tales ad mist tem eligant cleri· q digne pnt omnia sacramenta possint tractare melius est n· epos paucos hre mistros qui pnt digne opus dei exercere· qᵐ multos inutiles qui onus graue ordinatoi adducat

Lucius papa dist hoc loco cleicus solus ad femie tabernacla no accedat nec pbet· Alioq sine maioris natu sacerdotis missione nec solus pbr· sit sola femina fabulas mstreat· Nec archi diaconus sub pcepto humilitatis aut officij sui ecclesiastici· nouerit domicilia matronaz ¶ Idem ibidem Nemo sit epūs qui habeat femina nisi soror· a· alia spūma fuit z ei magna solicitudie ip̃ fiat· Sic euangelica malicias zachane

Synodus septa z habet dist hoc loco In omibz obseruare conuenit· ut ecclie quis ingresso ipe z ecclie in loco z ecclie psonis ill apparē cleicus ill loqui debeat· mulieribz ut coniungat· ois neq; ea suspicio· Certe solū ad sola accedē· nulla re ligionis vinculo prohibit

Ex concilio Carthagi mesi· c· dist hoc loco

Cū omnibz omnio cleicis cōmune fere no colla bitent· sed sole mres· aīe· matertule am ce· sorores· z filie· frēs· aut fratrū· et quidq; q familia domestica necessitate· z angl ordia reī· ā ea eis habitabat· nec filij· coz· iam ordinatis pribz uxores acceperit· aut a suis no hūtibz i domū quas ducat· aliude duce necessitas fuerit

De cogitacone Gregorius

In omē cogitate q facitis· recogitate q fecistis· largitate supme pietatis aspicite et ad mseiā· z de ndutem dū adhuc exspectat eu lacrimis petite ¶ Idem supᵖ ezechielē Sic sepe cogitacō bona cogitacōi sinistre obuiat· vt vno vpe q̃ casse cogitatōes geāt· animꝰ agit aut ¶ Idem in mor· Tanto longius mens a nitoris cessat· quanto ānia lacius cogitat ¶ Idem Plerūq; ipulsu cogitacois illicite· assligim̃ qᵖ i q busdam itrene colligacois actibz ipius licitis libenter occupam̃ ¶ Idem in Reg· mor· Sepe dū ab eloqo imoderate cōpescim̃· fit ut multiloqui i cor de vacuam· et eo magis cogitacōes i mente fer uet· quo illas diuꝰ silentij custodia angus tat ¶ Idem Sed viri quo agē pnt· ne cogitā labant· in ope tato magis nequaq; agere pnt· ne vnq; labant· i cogitac· ¶ Idem Ante ocu los ei vacue no tribuat cogitacōes nec mi nime ulla momenta tpis tribuit· q̃ dum pter rebus nis actū ¶ Idem i pastorali Nuchil nobis co2 de fugacibus qb̃ a nobis tocies recedit· quo cies p pias cogitacōes defluit ¶ Idem i regis tro Illud ab omnipotēti deo postulem· i ope ostendi· qd· eo pollucre cogitacōib; gliat ¶ Idem supᵖ ezechielē omnis sedā supᵖ is qb̃ Oculi sapientis i capite eius stultus aut i tene bre ambulat· Cui utiq; oculos i capite habeā qui sua redemptoris nri tuitu cogitacōe conspicim̃· cui omnis cogitatio nictis intento i eius tuitacōe se cingit· ne si vias lucis aspi ce nictus oculus neglexerit· clausus i tenebris errois aduc̃ q̃ tocius mentis patis ¶ Idem Cogitatiōz sic immūda cogitacō mētē no polluit· qui raco no consentit ¶ Idem Certe ipsoz tumultu cogi tacōm primum· tato ordo mstalē debem· ¶ Idem in regist· Nichil te ostendis de celestibz cogitāe q̃ras mstra de maladuccōe· qpla q̃ras mstra de contemplacōe ¶ te mstra de delectōe ¶ te mstra de mitcōe ¶ te mstra de destructōe

Augustinus In libe de libeo arbitrio Co gitacō libet· exoritur arbitrio cui sentit· cogita tio sanat· cui mūs affectus roborat· ut pdu cat· ad actū· seruat· ne sentiat· defectū ¶ Idem

m libo de libis dm Fluchil est q̄ sic q̄sq; dcat
cogitatē msi ut my semetipm oculos cludat
semzipm distat se distendat se mspliçat se
qrat 2 semz inemat cōs displicet hō notet et
qđ placet hō optet 2 plantet ¶ dē m libo de p
fect iustitie dntalibz iustitia sit p̄ditus homo
cogitatōe debz ne aliq̄ in ipō qđ ipe nō videt duc
mat & culpandū cū ergo iustus sedeat i thro-
no cuiq; cogitatoz singe delicta nō p̄nit ¶ dm
Dicut aures mē ad voces mas sic aures di-
ad cogitatoes mas Ho p̄t aut fieri ut habeat
mala fam qui hz cogitatoes bonas · fructa em de
cogitatōe p̄cedut nec q̄sq; p̄t aliq̄ facē uel ad
faciendū membra mouē · msi p̄mo p̄cesserit iussio
cogitatōis Dicut n · de mtioz palacio q̄q; ms
scit mpator p totū ip̄iū romanū emanat · et
quidq; videtur agi p̄ p̄ncipes · q̄situs · metus
2 motus · totū fit ad vnā iussionē mpatoīs
motus sedentis · mouet solumō ille labia cū loq;
2 mouē oīs p̄uincia cū fit qđ loquit · eius 2 i bna
quoq; mtus ē mpator m corde cogitato ¶ sic si
homo fuit mator bona ubet et bona fiunt et
si malus male ubz 2 mala fiunt Cū ergo ibi se-
det vpus i corde q̄ p̄t ubē msi bona ? cū aut
possidet diabolus cor hoīs quid p̄t ubē msi
mala In tuo aut arbitrio est quid suggaris ¶ de
m libro de consensu dr̄ euangel Quo diabolq
nutrat i cor hoīs i immutabilib; p̄suasiones inuīs
cogitatoīb inuīs ¶ Quoties cogitato inuī-
da ducit toties hō coronā mētm dit igitur
fluunt inuīdo diuitie tot erūt m celo corone
Idem i libo ep̄o decid de t. cap. p. Tanta cogitato
nis dis est ut ns ipa mes i conspectu suo semp
ptam quodam.o ponat · ñ qñ semzipam cogitat
ac p̄ hoc ita nichil i conspectu mētis q̄t nisi dm
cogitat ut nec ipa mes qua cogitat · ch̄q cogitat
· aliud de possit i conspectu suo nisi semzipam
cogitando conspiciat ¶ dm in pdo libo de tri
cap̄o xxiiij Cogitato formata ab illa vt q̄m si-
mus verbū est qđ m corde dicimus ¶ de ibidem
cap̄o xxiiij Similitudo cū est visio cogitatoīs
visiōi sēte de qua cogitato formant ¶ de
pdestinatōe sctoz dat nobis 2 q̄uere supi de fide
nūdi ¶ de i bndo de tri cap̄o nono Atq; ita fit
vt q̄cūq; mitra de tri · dicta p̄dicat · q̄ ipsa d mtōe

Columnus dup̄ id est bis bis dic de mille 2c
possimus cogitatus nros p̄ bonis actibz 2 p̄ opi-
bus mulīs · et dicē q̄ difficile cogitato alicui ducū
pura ¶ dm epla ad thelesfontē Cum nihil̄ ul
la cogitatōe seu dicto cōmoneā · dr simplr dicta
· al sapīa est · al deus ¶ de Cūm diu versam
m rebus hui⁹ seculi de deo cogitatōe rte ac libere

nō possimus ¶ de Flon simus cogitatoes malas
cresce i corde tuo · sed diu p̄mus d hostis ipsa
Idem Zacchestro 2 ē q̄ mstra de cōfessione
Calollimus libo sed de cōpūc cordis
Ad hoc creatus es ut deo fluas 2 illi placeas 2
tu de nigredē cogitas ? Ignoras cū spūi bonū
sit placē deo Si cū sanctis et mutuū meredis cō-
templeris cogitatoes aut cōspectures Ipsius q̄-
maior tibi debet mentes ipi nō spē mēdis opti
sed tuū studio placendi deo tuo Accipe ea cū ē
deo seruitus illa que mercedē nō postulat · pō-
ium aut q̄s quo deo mīstrat · est et ei illi si
quo mīstrat aliquis bn est ¶ de libo p̄o de cōpūc
cordis cōs dem est Soluite cogitatōe de ōnem
audire scio q̄qm nr omnis suauis · bn de hō ma-
dato aliq̄ dicē erubescō ¶ dem i libo de cōpūc
cit speculū eo humano imbecillitu mfia · dic co
tumdā cogitatōe ymago simpne pulchitudinis
dicitat ¶ de sup matthi Deus nō iudicat co
cpibus sed eo cogitatoibus dicere apli Testes
illis reddente cōscia eoz et cogitatoibz alter
tibus i die cū iudicabit deus occulta hoīm
Plura q̄dē mstra de uoluptate
Ysidorus in synonimis Cū diu cogitauis et
fac q̄d p̄bauis ¶ de de sū · bo libo 2o cap̄o xxiiij
Cogitatio p̄na delectatoz p̄cit delectatio cōsensū
gignit · consensus actione · actio consuetudi
consuetudo necessitate Necessitas defendat
facit obstinatione · obstinatio nos grauit mole
ctua ¶ de ibidē cas̄ pbi dicissim eo cogitatio
p̄cedit opa 2 ab opē nasc̄ cogitatio ¶ de libo
Sicut hippera a suis filijs i utero positis lacerari
p̄mit ita nos cogitatoes nre mētis nostre
emittē 2 decerpte hipperco benedicē cōsumit et
aiam ntram crudeli uolutie p̄mit ill occidit
Idem ibidē Nichil p̄ dest qđ nr bonū 2 malū
sensu p̄uidentie discernit nisi opē aut nulle
cogitata cautelā aut bona p̄cogitata fiunt
¶ de Flo est p̄cm qđ nolentes imaginibz nr
turnis illudim Sed tc est p̄cm · si aliq̄ illudat
in cogitatoes affectibz p̄uersis ¶ de fra co
gitatoes sm̄ p̄fectioē dicaz nō est ad damnā
cionē nec est ociosis libendū disputē · sed pro
augende instructis ¶ de de sū bo libo 2o cap̄o xxvij
Anima fugē potit homo p̄t coz sum q̄s n p
a se dissp̄ retrahē ¶ de ibidē cas̄ p̄ip Corde male
loquit qui nichilus cogitatoes nequas medi
bis male loq̄t q̄ 2 male cogitat 2 male ope
cogitata ¶ dem Cogitatoes illicitas ipse
demonū est · sed cogitatoibz oblectari p̄ccm
nostrū est

Bernardus de consideꝛ · ad eugenium papā

In accessione salutis nemo tibi grauior vnica vnius
tue Contra salute ipius pricipiam cogites nichil ab
uno diu qm dicit debuam Quodq se cogitacoiu
offerat qd' quoq; modo ad salute tua no pti
ne respuesu est Idem Cogitacoes mee no pol
luit si mentis assensus constrinxerit nec corrupit
Idem r excecatoribz demoniu cmalas cogita
tiones suggerte ses mtis cillis no consentire
flam quocies resistimus toties diabolus fugat
angelos letificamus deu honorams Ipe em nos
hortat ut pugnemus adiuuat ut vincamus c
tantes exspectat deficientes subleuat et vincen
tes ipe coronat Idem pla qr mps de mtecoe
Quintilianus libo octauo Cogitacoes simul
optima z tetrima no magis vnq dice est qm
eiusdem hoiis ce simul bonu z malu
Scitus papa Omne tempus i quo de deo n
cogitas te reputa perisse
Socrates de platonice Blanda phia cassi
dis mozibz cogitacoi
Seneca Is mavult cogitat z tractat qd' m ce
lsimu ce sensit Idem my libo de cog vitia
bus Cogitacoes sagas z nelias sompnos simules
non recipias quibus si animu oblectaueris ei via
disposita erit istis remanebis Idem m epistula coibz
libo es facor est cupiditas ignoti cognoscendi
qm nota sunt cogunta repetere Idem Cogitacio
tua stabilis sit z qr mpra de prudeh iz pdam se
Cullius de offic libo pmo Magnu negociu est
quid cuenire possit z quid agendu sit ei cuenit
Idem Nichil sic exterret demone
quo demone fornicatoris quoiu si reuelent z co
gitaco fornicatoris z inuidie Nichil no sic
letificat demone quo si abscondam cogita
ones prane z inuide

De cognicone dei et nostra

Gregorius m moz Dei omes ipsu m dei
cognicoe pficiut ipso magis nichil diuinita
tis conspiciut tanto magis semetipos nichil
se cognoscut Hugo quippe legit qd abrahan
emerit z publicam sepulturam esset n sit habere
dei colloquiu meruisset Idem Dei viri iyrem
virtute ad cognoscenda infinitate ipam di
gnit atq eo infinitatis ipe cognicoe melius co
ualescit Idem Dei viri mente exuleat dei cog
nosciu bona q faciut sed dei faciut q cognue
rint faciendi Et si intelligendo ait cognoscet
eo congaudet inuit largitoris mentes tis com̄unes
faciant debitas apis Idem Anilla e cogitio repu
tabis si no sequitur z lamenta penitentes qs
Dei viri quo viue scimus cognoscit eo subti

mis tirena despicant Idem Cuc ne cognoscamus hō
mem dei sine qm hoc est amittendo sentimus qd
a nobis fuat no possimus Idem Neo fortitudine
sua ad rectu ecclie ecpit ce resplendit nichil q omnio
pulsus est neq hoc qd cognoscit qd' est Idem ne
cout sunt auctore homo superbiat cogitet dei
beneficia et te intelligat quid sit Idem Qui ple
nisse vult cognoscit qualis est tales nimiz
debz conspicere qualis ipse no est Vt eo bonor
diuaz vitaz quet atq firma mercede qnti ipse
deserto bono deformis est Idem de diu pensanda
atq cognoscenda quales erga alios fuerimus ce
ctis nos tales alios melius tolerauimus quando
aliena iniuria hoc i nobis vindicat qd in se iuste
nra comitia ia accusat Idem Quisquis deus meten
tibi deseit q sem patris ce facile recognoscit sed
nulla est cognita repulsionis si no scripte lame
ta penitudinis Idem Ny he mitto diu diuinq
cuic pfite q sicca sit sentiuq qm pfectetes p mtel
ligentia nichil nos pfecte scie cognoscimq
Idem de magna pfectus est siue ipfectionis redargio
Idem Dolor flagelli tempa dei.
culpa pria cognoscit qr tanto ipse
pacientiq framentu media tolat
cito pcedit ce conspicit Vbiq qd' sciat
Idem humane puritatis consideracio e des
pta z magna oblatio Idem Diu mes humana
ad alicna pcta medicada rapuit pri iudicij
racoe ac cognicoe puat Idem Vera stia affec
non extollit sed lamentantes sicut gala grat pdo de q quos do

De cognicone dei ptius Dic

Cup ezechiele Et vniq dez an faciem
sua ambulabat Ille aut facie septim an se
ponit sibiq in pria est q se in suis actibus
tanq alia attendit Omne em hō q alie pe
sat ea q ppenit sit z alie ea q sue sua ponde
z pondus hz Vtriuq g abhominabile e apud
deu quia si sic ppenit ut se diliget sicut in
bonis z pfectis sicut se amabat Et si se sicut
ppenit afficit sentiet in malis sicut ppe in
uidiabit debemq go nosmtipos sicut de
sollicite conspice nosqpios an nos ponit
z bia Idem m moz Dū in expalibq meus
se tota delectando pcipit a subtilitate mente
cognicois in gressu Idem m pasto. Bestias
humane cognicois si septim stultis peccatuze
qz cognoscit cognicone mente exultatis app
hendit Et aia audaze sibi mistice seu sapie
tribuit a luce se sumne cognicois excludit
Idem m regist Bonaz misericors e cita de su
as culpas aliquo cognoscit ubi culpa no est

mo

bnde supp primo ca. de predictis sibi. ¶ Ide in dyalogo
vehemēt claudit scalū cordis amor pnactus. ¶ Ide
dño quisq; semp ipm minꝰ videt tanto minꝰ
sibi displicet & tanto maioris gre lumē recipit
quāto reprehensibiliorē semp ipm de cognoscit

Hugutius libo nono de tri. ca. g. Dic
notica si maior est ꝓ illud qđ nostre & plane
cognosca ꝓt ꝓsta no est. Si no notica maior e
ad supiora est nā q̄ nouit ꝓ illa q̄ cognita est
Sicut maior est notica corpis q̄m ipm corpꝰ
q̄ ea notica cognit est. Illa em sp notica vita qđ
est in vbīe cognoscentis. Corpus sicut no est
vita & quelibz vita quolibz corpe melior & ma
or est. non mole sed virtute & nobilitate. ¶ Ide in
libo. g. de tri. Caecia ad celestiū tristiumq; rez mag
ni solet estimare genus hūanū in quo p̄fecto
meliores sē q̄ hinc stelle ꝓponit nosse semetipos
laudabiliores qz est animꝰ cui nota est infir-
mitas sua ꝙ q̄m ea non ꝓfecta seruat & di
ad sydera ignorās via qua migrat ad celum

¶ Idem in libro de ordine vt ho se ipm nouerit
magis opus est cōsuetudine a se-
sibus reuocari & animꝰ in semetipm
colligendi & retinendi. ¶ Ide i stio pas-
torali homī temerarijs medicis q̄as
infra de medico temerario. ¶ Ide Nemo is[an]a
bilior est eo qui sibi sanus ee videt. ¶ Ide Cu
p̄ eplam p̄. ad cor. xiij. Astendat homo tribunal
mentis sue & constituat se ante faciē sue accusatrīs
cogitatio. testis conscia. aurifex
timor. & iudex vaticinatio discutiat. ¶ Ide de ci. de Ca
sti que in vnoq; artificio conspectum ut aliqđ
efficiat ad ꝓpositum & nā. doctina. & ipius statura
aute ingenio. doctina scia ipius vo fructu medica
dus. ¶ Ide in libo de doctina Bonoꝝ ingenioꝝ
fluvius est indoles in verbis veri amice in vba

¶ Ide Curiosi e genus hūanū ad cognoscendam
vitā aliena desidiosi aut ad corrigendā vitā sua

¶ Ide in libo de singularitate electoꝝ & amatoꝝ e stue
salutis qui audiat missū alicui mortis & ille
prudus est sui q̄ sollicitus & claudit aurē ꝓla
vidē sup de cruppectione. ¶ Ide infra de ysidē
¶ Ide in libo de singularitate electoꝝ vtilis e ut
infimū se homo cognoscat ut fortē constet
q̄ fortis videl nelit & infimus emergat ꝓla
quecas infra de curiositate. ¶ Ide infra de ignorātia
¶ Ide infra de intelligētia

Ambrosius in epla ad Cel bona ꝓmo speculatiua
sue & consiliora est & ꝓus examinat quod
i semetipo detur aut honestū sit

Curiosissimus Sup ad ath. xxviij. Alterius culpam cito cognoscit sua nō difficile q̄

quilibet in alterius cā tripudiū ly cor in sua nō cā
cor habz ꝓturbatū. ¶ Idem ibidē Sicut q̄ semetipm
cognoscit nouit & reliqꝰ ita q̄ se nescit cōsequē-
& certā ignorabit. ¶ Ide ibidē Ille semetipm cōsidē
qui se nichil estimat de. ¶ Idem i ser. Qui accusa-
ris sup scrutatū tuū & nemīez infestū habuisti ama
bemat tibi semp ꝓpter in medio cadere tuo
do & constantia tua & cognosce ꝓcā tua. si quid in
ebo. si quid in fco nel cogitatione ꝓtristi. Nullum
cui inuenit patrū tale remediū sicut agere cōfi
dem. vbi gracio cōtinuata

Ysidorus de sū. bo. Nichil peiꝰ e ꝙ culpam
agnoscē. nō deflere. ¶ Ide facilig vitā ex ꝓpria
de cōsideratione ꝙ infra de cognitione

Bernardus in libo ayeditu. Cupio quos
dā studē cognoscē te qz multo melior & laudabilior
es si te cognouis. ꝙ si te neglecto. cognoscēs cete
ros. Vires herbaꝝ complexiones hoīm. materie
tiestrium scias. Redde gr te tibi & si no semp ut
sepe. salte medū. rege tuos affectus. dirige tuos
actus. corrige excessus. discute mores tuos. Multū
in te remaneat reprehensibile. Pones omne tribu-
siones tuas ante oculos tuos & tanc te ante
plora iniquitates tuas & ꝓcā q̄bus offendisti
deū creatorem tuū vñ ꝓ quo spiritus agit & ducis
rui oculi mei qz no custodiebā legē tuam. ¶ Ide in
ose. Ab exteriorib⁹ ad meliora reuertar. Ab infimis
bus ad superiora construendum ut possim cognos
se. Inde bema aut quo vadā quid sim ut sciam inde
ut ꝓ cognitione mei ꝓueniā ad cognitionē dei
¶ Idem Qui ꝓfecit se excommunicādo cognoscit
ꝓcā nullius pacis consequatur similē. ¶ Ide in libo
sedis de consideratione. ad Eugenium papam. Nouit licet ad
mysteria. Nouit lata tue. alta celi ꝓfundi male. et
si tempni nescies. cito similis edificanti sine fundā
to ruinā faciēs ne structura. ¶ Ide ad ayula nullus
ubi queas infra de curiosis. ¶ Ide Considerata e ci
queda diuidi. qz infra de consideratione. ¶ Idem
Si cognosce te beliꝰ. depone pecuniam. sepone dig
nitatē. mitius tempni consideri. ne qualis
sis alijs credas. ¶ Ide Iuuenis saluti & noticie
ꝓcā tui nā qui peccare se nescit corrigi nō
vult nec ꝓt. ¶ Idem ciuili in cognitione mei ꝓ
ficio. tui ad cognitionē dei accedo. Plura quas infra
de consideratione. ¶ Ide de intelligentia. ¶ Ide infra de
stitate. ¶ Ide infra de discretione. ¶ Ide infra de ignorātia

Anselmus in apocalipsim. Quid ego
apaius qui ꝙ mee infirmitatis ꝓpito studiosius ad
se discendā intendit. tribo officiosius ad di cognitionē

ascendit 2 qñ̄o semꝫ ꝑfectꝰ ī tuc̄ negligit tutꝰ
q̄ dꝫ speculatꝰ descendit

Seneca ad lucill̄ m epla vi hꝫ ꝑfm est augu
mentū animi ī nucleꝰ tñ̄slati qꝫ vicia sua q̄ plus
ignorabat nō videt **C** de ad eūdē m epla liij q̄
hijs morbis q̄bꝫ afficit̄ animꝰ quo sit peius
habꝫ nunq̄ sentit **C** de vsus

Inspice meipsum discute mecꝫ fuerit̄ vtus hoc
ego ab hijs et m hijs potis agnoscē q̄m sis

Glosa pribꝰ ꝓbi sapientes q̄ꝫ sicut actus
ꝑsones suos vtq̄ quos vtq̄ 2 alios animi sui motꝰ
cuius est q̄ nosmetipsos nō mspiciamꝰ · cuius te
rmis similes simꝰ

Catho dyus summa magistri sic q̄ras
infra de negligentia

Macrobius libꝰ ꝑs de somnio scipionis de
alis ut aut̄ q̄dā descendit plotinꝰ alybthos · de
cognoscē teipm̄ ista 2 delphici dom hꝫ ferē oraculi
consulenti · ad beatitudinē quo vtute puenit̄ Si te
nosce agnouis sed 2 ī ipo fidē templi hꝫ inscripta
sibi est **C** de ibidē homi aut̄ vna est cognitio sui
ipius · si aūgulus siu quordia ꝑna respexit · nec
se ipsa affert Sed ad est · si finē siu cursus aute
diu Sic cui ad virtutibꝰ 2 scia nobilitat̄ nduit̄
qubus ꝓ corpus cuncta eo vnde descendit ꝛpozat̄

Basilius in exameron dimr dꝫ difficilimū
semꝫ ꝑfm cognoscē

Ricardus de scis victorē in libꝰ de beniamī
dimr q̄ ad scie altitudinē merit̄ ascend̄ ꝑmut
2 ꝑncipale sit ei studiū semꝫ ꝑfm cognoscē q̄ est
altitudo scie est semꝫ ꝑfm ꝑfte cognouisse q̄ hoc
n magnus 2 altus est plena cognitio ſpūalis
Dñm undiq̄ stiaz caumia q̄ ob iste tustem
ego omēz ꝓfm ab alto considerans despicit

Plato finis in collationibꝰ ꝑris dum q̄ssit
semꝫ dm aliorꝫ scia dabit̄ ei sta cognitio sumꝫ
e omni scia plenitudo **C** de ꝑmut malit̄ egit ad
est sanctate non libe Sedm est mfinitate nō h
cognitē terciū e medela nō q̄d̄ dñe oblata ī ſpūe

Philo abbas m ditas ꝑfm Ille solꝫ e homo
qui sibm agnoscit **C** de ozans dyon Deus
meus nouem te nouem me Bruue q̄d ozanꝫ
ses fidelis hoc n est vdi plura · sm utiꝫ officio
est ꝓfectꝰ necia ad salute de pozi q̄d cognitōe coma
ꝓpter humilitas de postelozi timoz spes et caritas
q̄dam

Dyonisius in libꝰ de celesti verarchia ꝑm
donū ep respectꝰ ad sacri lumē recipiūt illi qui
simetipos agnoscunt

De cognoscendo deum Gregoꝝ

in moz Sti omēs 2c vide supꝛ de ggnitōe

dei 2 mdi **C** dem ī pastor Sensus humane cogitacionis 2c q̄d supꝛ de cogn dei 2 mdi **C** de dū ī corpꝰ hꝫ 2c q̄d supꝛ ca quarto **C** de m moz libꝰ n supꝛ ubo vob dum facit magna 2 mstrutabilia 2 mira bilia quoꝝ nō est nūꝰ Gregoꝝ Dñe fortitudis magna facta te Deus exoptans cū hꝫ nos exoptē nō posse cognoscimꝰ Duc fiducius loq̄m cū de hijs obstupescendis tacerꝰ ꝓfunda q̄ras mfra de deo **C** de supꝛ de beatitudine

Augustinus libꝰ nos de tri · ca ꝑma
Certa fides dei cuiq̄ methoat cognitōe cognitū
ubi ca no ꝑficeret̄ mst ꝑ q̄ hāc vita · cui videbit
facie ad faciem **C** de ī libꝰ 82 · q̄nti q̄ndoq̄ me
te hetur cognoscendo habeat̄ Nullū aut̄ bonū
ꝑfte cognoscit̄ q̄d nō ꝑfte amat̄ **C** de deū cog
noscē sicut est m sua nā dina nec hō ꝑt · nec
angeli · sed nec throni nec ꝑncipatꝰ nec dnationes
nec ome q̄d nōiat̄ **C** dem de tri · hāc te summa
2c q̄dras mfra de deo **C** de m libꝰ de duabꝰ dia
bus cognitū sumꝫ mali 2c q̄d supꝛ de bonitate

Ambrosius Supplicat Deā sapia est
que est m dispnā dina cui assistit̄ ꝓpius **C** de
Adultamꝰ has ce sapie 2 stie diuicias si agnitas
ep̄ m dnitatis sic plenitudie adorandus **C** de
Rueso deus meus ut cognoscā te · amē te et
gaudeam de te ꝓfunda q̄ras mfra de deo

Hylarius in libꝰ de tri Immensū est q̄d
cognitē 2 icomprehensibile · ēo significata ꝓmonis
est ꝓpria sensus mtione est · nō dubitat nō
intelligit̄ · nō attingit̄ · nō tenet **C** de Ubi zō
significā vti ipius nā consumit̄ aliqđ ignit̄ m
sensu labes est · in intelligencia stupor est · In
ꝓmone dubit̄ nō ca mfinitate sed silencio con
fitebor **C** de Periculosū e nimis de rebus dnis
ac tam recondit̄is aliq̄ ultr̄ ꝑceptū celeste ꝓ
ferre nō ultra ꝑfinicꝰ dei ꝓmo sit de deo **C** de
deus est credendus · intelligendꝰ · adorandꝰ 2 hijs
efficiens eloquendus

Augustinus Sup ayathū 2 supꝛ epla
ad hebreos Dicit de deo multa intelligimus
que loq̄ penitus nō valem · sic 2 de deo multa
loq̄m̄ q̄ intelligē nō sumꝰ ydonei ꝓla q̄ · mfra
de deo 2c supꝛa de beatitudie 2c mfra de intelligen

Dionisius de di · no · ca · ꝑs Vnusq̄sq̄ nō
est audendꝰ aliq̄ dicē nec 2 cognitē de supꝛsubali
2 occulta deitate ꝑter ea que nobis ex dnis
eloqs sūt expssa ꝓfunda q̄ras mfra de deo 2c supꝛ

Johannes damascenꝰ Mon de beatitudine
reliq̄ nos deus ī omnē omnibꝰ superplus ignota
cla Omnibꝰ cognitus existendi deū · ab ipō deo
naturalit̄ est mserta sed 2 ipa crucio · 2 eius
ꝑuasoria · 2 grubinaū magnificiez ꝓdicat · nec

Isidorꝰ de sū bo · libꝰ ꝑs ca · m Bona duitas sibi soli
integre nota est · et humanitas a deo susceptā q
deia est in trin ꝑsonaꝝ ꝓla supꝛ mfra de deo

Teronimus in ely dz Ibi noticia caritis
sin omis homo pecus est Gloza Sup illud
Ad hebreos primo Cum cu sit splendor glē 2c
Obiq; siquide religioso nobis opus e intellectu
magne uel ubi de deo uel loqm aliq uel audmq
q2 nec ad loquendu digne de deo lingua sufficit
nec ad pcipiendu qualis mille multa n de ip
intelligi 2c vide sup Crisostimus

De coloribz quedas mtra de mulieribz
De collaborantibus qras mfra de labore &
mfra de compassione
De collatione qras mfra de locutõe 2 lectõe

De comunitate et cautate bo

gorius In registro Nullus nim neg
lēa utilitate cui suo lucro pferat De diu nos
nobis p operacois opem cōtingam. q. ambu
lantes p lubricu vie sinu nobis manu teneq
fiducia q magna cautatis pmissõe ut eo singulos
robustius cōtras pfugat quo 2 alios alit nutrit pla
De si me pcipem opis nō facit q2 sicut de gra
cosmus bonū pximi 2 me ereso laboie dei place
me pcipe facit et ip̄s ei fit come q de alio attri
bue cōi sciat gaudere De in epla cui de pmis
atribue magna consolacõe gaudeo nulla q p labo
rem tua sit nuca p cautatis cōione De ibidem
Princeps pculdubio mercedis constit. q bonor
se opm exhibz adiutore Ite in mar p qua
litate audiencie formal debz finis dictor. ut et
ad sua singulis congruat 2 m a cōi discrepa
nis arte non recedit plura qras mfra de
singlitate Ite mfra de concordia 2 pace

Augustinus Sup dictus aplor the
lior est cōtras 2 firmitas xpi firmitate sanc
nis firmitas n sanguis medu sibi minuta est
xpi aut firmitas sine mīmissione pacifica e
Illa mg se cōta diuidit cu emulacõe hec at
sua cōcat cu gratulacõe Illa frequēt in cōtra
rio deficit 2 gmanu hō aut assumit cōtrarie
tu De m regula de vita clicor Omia diui
dui flam maiori studio 2 frequenci alacritate
q si vobis singuli pria facietis Cautas n ad
qua septū est q no q2it q sua sit sic intelligi.
q2 cōia pris no pria cōib; anteponit Et id
q̄nto amplius vr amicz q̄ p̄ria dra mauitis
tanto nos amplius pfecte noueritis De de doc
tina pdicanda Omis res q diuido no deficit di
vidi. 2 no datu nodu habeat quos hūda e
plura q̄d mfra de vnitate De m libs de vngi
tate Mudabit vas virgines alij sit nec inde
bit 2 colligendo vobis q̄d m se non habet habe
bit cōst m vobis epla q̄d mfra de singlitate

Ambrosius In libs de offic Sic deus
gnari misit omia ut et pauis cōis esset omibz
2 ppa dra foret sim quedā cōis possessio nata
ingit nus come ihūs et sim pauis nob; hom
fecit nus pnatū De em cum pfecte sapie nosse
sua spectare cōmoda sed ad illud q̄d eius est q
decet atq honestū toto intendit animo nec
q̄d sibi soli debile est sed q̄d cōi omibz possit
De em i exāmacōe apes cōtez sobole hz ipe sig
de apibus De em ihōano principi q̄d̄ cōtingat
caret cōsone dnāmū est De ibide fluctū iudicū
diu est utile nisi q̄d m cōe p̄sit Quo cū pone
tur qdesse q̄d omibz notet ihūbi credo no debe
sibi utilis de posse qm omibz est inutilis De em
libro tito de offic Consideā o homo ipsa mira
de homine De em sup ihūm Deū est cum pace
mte dicei audicia Item cum iustus est non
labore vitus contēnit pabuli q2 fructus sibi cōis
mittes ad estimu dantes Specialiq; quodā vendicat
nestiat dominatu De em cum iustus est non
negat altei q̄d̄ ad usum cōi omibz ducit

Crisostimus In ser Omne q̄d mihi ca
magis nostm cit si sit nobis come cui fiebat
Idem Unusquisq; ad comez utilitate uri operter
hūs que sime sapia sine principatu sine dnāmo
2 non ad nocumtū cōsuez De em sup ihūm
lat possumq imitatores fieri xpi nisi ad comez
utilitate omia negocietes et no q̄ mei sit sed
tes Plura qras mfra de singlitate De mfra
de concordia Ite mfra de dnitate

Yeronimus In ser Cogitas me 2c sic sup
de baptismo

Anastasius In libo de similitudinibz In illo
pbā 2 ē quere sup de beatudine

Bernardus de consideā. Quicūq me dispon
sauerit ut fidelis q̄ inuenat ubi meritis urget quo
sabilis est dispensacõ laudabil utilitate utilitas
Deo cōis non pria mihi cui michi hoc est pli
no est fidelis dispensacio ses cōtentus dispensa
De em in ser Venit dns mr comūi disciplina
comūi vita cōib; studiose delatū Ipsiq; mihi
go diuticula captus 2 consolacõe pie solidum
tato habere ifirmitas tanto prudēte medicas
Et quid iquus fiat Cice ancillā 2 filiā eius
De em in apologetico O qtū fiducia de cōtem
cūtatis alios aperiēdo nichil amice 2 alios mo
mihi ep̄anus ille qui de optimo suū q̄dē fingit
cultus 2 almor nūcupīn excedit qui q̄ fingit
aliq magnū dyadmo mysti barbamentū fidei
res est cōtras 2 negocie patu dispēdiū cū in alio
cū principatu tūsfidie Sicut ex una fide fluxit
plura sectendes nullu scismatu pme matrigilla

Quo quide facultate tocies accipit plius lucrdi quocies causas incurrit plius pstandi qplura gras infra de singlitate

Gulius In ordē sua p̄ incellos ille fortunatus est q̄ cuig salute non minor pene ad omēs p̄t ad ipm lectura pueniat ¶ Idem in libo de offic̄ & de debang q̄ p̄ tres gregum ad usus hoīm omia creari dicit aut hoīm causa fuisse gladiatas ut ipi hostes mutue se alij alijs p̄desse possint In hoc medio affert quietu n. ustricia ut nemi noceat 2 cōi utilitati seruiat ¶ Idem ibidē q̄d vtu publi ce non curle mlq̄m alteri p̄t dare ¶ Idem ibidē ꝑmū fundamentū ustrine est ne cui noceat deinde ut cōi utilitati seruiat ¶ Idem in codē Cum re publi lice sp̄ p̄fessi duo p̄cepta platoris retinē nate est. Ut q̄q̄ agat ad rem publicā referat obliu cōtus dere suos. Altera ut totū corpus rei publice curet ne dū ꝑtem una tuetur reliq̄s desiderit Apud plonem n. illa ciuitas iustissime tradit ordinata in qua quisq̄ ꝑpos nesciat affectū ¶ Idem in eodē De affectu q̄ ad eum hoīm cōtinet 2 ad societatē tuendam valet anteponendū est illi officio q̄d cō tingit de ꝑpa contingit Est n. humane nate aptus 2 utilius ¶ Idem in libro de amicicia Inter amicos oīa rez consiliox voluntatū absq̄ oni exceptōe debet ee cōtas ¶ Idem ibidē amicū no minoris cure est qualis res publica ꝑ q̄ morte mat futura sp̄ ꝑ qualis hodie sit ¶ Idem in agricolis ait animi cultura humanitate 2 cognitōe humana fictas 2 mansuetudo

Hieron In libro de viduis q̄dā gradib̄ duas res dat nobis deus que validissimū faciūt hoīem .s. castitatē 2 sobrietatē ¶ Idem Quo alio magis cruci stamus q̄nto mutuis onerib̄ officijs .s. pla gras infra de singularitate ¶ Idem infra de concordia 2 pace ¶ Idem in epla Non p̄t quisq̄ duob̄ dñis in hac vita q̄ssi nisi mercē ejus omisa ad suas utilitates cōuertit Idem cū duas oporteat si tibi bis duc ¶ Idem in alia epla In hoc gradu alicui dixerē ne aliū deceptū nec quid mihi soli scripturus aut habitus sim ¶ Idem Quemadmodū dulcissime bibent hostes si duo ibā tollent .s. cruce 2 cruce

Glosa Dum illo de pede vidi micā crucis 2 crucifixū in carne 2 confidenter in ciuitate .s. babilonia que est ciuitas malox in qua vidi nichil aliud est ꝑfecta 2 ideo confidenter qui ex iniquitate litigiū et contradictio pressentit sicut ex claritate cor dñi et alia bona 2 omia ista sc̄a Est 2 ciuitas bonorū .s. ihrlm In glosa dicta sp̄ de ciuitas dei Quilibz 2 homo sanctus habz ciuitatē .s. mentem in qua vidz iniquitas 2 contradictio Et hoc iniquitas nos 2

honoraria .sed die ac nocte cruciabit ad finē usq̄ ad

Hieronimus in epistolicis Ciuitas no desiderat hoc q̄d conuenticulus est aliarū sed q̄d cōi omnibus conuenit ꝑplura gras infra de singularitate

Explicit quida sup ihm dicit Thomas no erat cū illis qui ihesum vidit Quid dicis creatorē singulariter Cota loca cota opa cōtes oroes cognouit Quid cōtes obsidiones quid flagella Quid aquas diluuij quid lucerticula captas Quid natum ex virgine filios ut unus conquiescat natus locū in diuersorio nō habuit Quis mouens duobus alijs hinc inde crucifixis medius fuit Quis resurgens in medio discipulox stetit Scienti igr cuncta vita diligenti cōtemplanti regulam instituta cōta 2 maiora mox emulemini eum Non te sequi quis ut tua disputatione q̄ non consequi ut colligē Ergo disputi caueat disputatores paueat ¶ Hec est auctoritas y fidei in libro de ozeu 2 vita 2 obitu sororū ꝑplā gras infra de singularitate

Glosa dicta est Omnia viuunt ut sint oia cota in deo cenabite bonū .que vita tanto felicior est quāto statui futuri filicitatis ubi omia cota q̄a deus ibi est omnibus Et q̄a ibi est summa pax 2 securitas. 2 ciuium vnitas in qua typus huius vite p̄cepit unde ihs-lim que visio pacis dicta est ꝑplā gras infra de singularitate ¶ De vnitate q̄ ipe de uno

De ciuitate Augustinus in epla ad agarellum Quid est res publica nisi res populi. Res ergo cōis res est utriq̄ ciuitatis. Quid est aute ciuitas nisi multitudo hoīm 2 quodda vinculū redacta concordie cui eos legit lucta .breuis multitudo. Duisa atq̄ dagla discordia ciuitas sta stat ¶ Idem in libo de ordine Anima quid aliud q̄ vnū ee conatur Et quanto magis vnanimes tanto magis anima sit ꝑplus vnus una ciuitas est. Ciu pricidosa dissensio ¶ Quid ¶ aut dissentire ni no vnū sentire Quenus multitudo eo minus vincit quo magis in vnū coit vir ipa coicio in vnū euenuerit notabit qui coneus Et quid amor omnis .s. none vnū velit fieri cui es q̄d amat .s. Et si concupiat vnū eri es fit.

Ambrosius In ser Ciuitatū no nisi ꝑ ciuiū pcā ruina instruit exordiū Desine q̄ pcare et ciuitas no ꝑibit ut quid q̄ fugis patria ciuitatē .s. Si vis saluus ee tua pocius pcā subterfuge. si tu pcaueris deficis Victus 2 minus cus hoc est cui prima captiuitas ciuitate pacis non dicē

Aretio Ciuitas no desiderat hoc q̄d conuenticulus 2 dicunt q̄d oibz ꝑfecta q̄ ruine de gradu

ꝑ pace

De compassione Gregorius

lib2o xx· mor sup ad hēb· e· Temptatū p omīa ꝛc q̄ agris est ex corde compatī qm̄ clemosinā dāt Nam qui ex corde compatit de suo dat Qui nec confert clemosinā de suo· sed & alienis largit ¶ Sic sluḡm nec compatī q̄ qđ natē est ꝓximo negat ¶ Sic deus dicit est quē ꝑcipē cātē suē fidē dispoebat cādē ꝓmisit· ut ex sua fragilitate cognosceret q̄tū alijs compati debuisset ¶ Ait mor Tanto ḡsspt ꝓfectior est· q̄nto ꝑfectus doloꝛ alienos sensus ajembriū n· ꝑcipit nō dolet ¶ Item ex aliene infirmitatis compatiōe furto dauenclus a mā robustatū ¶ Sic m xx· lib· mor sup ad hēb xxx· flebatur q̄dam sup ei q̄ afflictꝰ erat· et compatiebat aīa mea pauperi Plus aut nō negāt ei dicit compati ex corde qm̄ ipm̄ tant· q̄ quisq̄ ꝑfecte indigentē compatit sanū estimat omne qđ dat ¶ Tribue· Superaffluitū quippe compatiendo planginus ei dicit dampnā unā deputamus· ꝛ culpas alienas nr̄is meritis mutare fletibz nonq̄ cessamus ¶ Cui plena est cordis mei compassio· ei malū meū ꝓpe ꝓximus sustinet nō metuimus nec illic a passione xp̄i tollit· s· ei aut ꝑ abstinentiā corpus affligimus· aut ꝑ compassionē ꝓximi animū ei turbat ¶ Item Iacobem nō erigit q̄ statuas sm altitudinē ꝑ compassionē nō flectit ¶ Sic Justoꝛ dic ꝛc queras infra de glā celestia ¶ Sic Item iustitiā compassioꝛ habz ꝛc q̄rus infra de iustitia Plura ḡras infra de pietate Sic mor

Augustinus

In lib· soliloq ¶ De misericordia quoꝛ nichil magis facit alios compati uel aliquā ei ꝙ sit posse dic ei cogitanti q̄tū ꝑ nobis ꝑtulit dñs uel ei cogitanti nos in eode loco fuisse uel ee potuisse uel cogitando ꝙ nullus e qui aliq̄d bonū nō habeat qđ nos nō habemus ꝛ si lateat ¶ Ait m epla ad sebastianū Dīa ēt̄ia est ꝛ si dia pt̄ bta miseria alienis dictis tribulari nec impietati hedere nec humane dolori compassionis contrahi nec amore alterius ¶ Sic m epla ad jedn̄m sup illo apli Quis infirmat & ego non infirmor ꝛc q̄re ibi dicat apli compassione mitē nō silacee fallacie sit· n· tanq̄m ēt̄ tus qui mistrat ēt̄o· non qđ se febres hīre metuat· sed ei aīe condolentis aut compatientis cogitat· q̄adm̄odū uellet sibi mistrari si ipse simili ēgrotaret et sic alijs ēt̄antibz mistrādo cōpatiꝰ ajembz aut ꝑcipi non dolet

Ieronimus

Siquis compassiuas ꝛ misericordes malo finire perire ‖ Vide hoc

Ysidorus

de sanctis· plus malagm̄ agrorū aīe patientibz compatiendū est

Fulgencius

Ad artem contemplationis fratribus condescendit

Hugo

de sco victore Sup 2m ad cor Q̄ infirmat ꝛc Vtq̄ aliq̄ que compassione ḡre ꝑt Omnes quidē patiūt· sed pauci eliguṫ ꝑati cum pnt nūqm̄ compatī nō nōnulli ꝑ ꝑa q̄ras infra de mīa· ꝛ pietate

Gloss

Sup ꝓmo Regni Di· Precantes debz & ꝑ ut ꝓximis compatiant ꝑ caritatē· et ꝛ qui deū non exorbitet ꝑ compassiōz ꝓxi· ꝓ ipse infra de mīa Item Ieronimus de pietate

De compunctione Gregorius

Qm̄ mor Si nos ictus compunctionis nr̄is animus affligat omnis sermonis ornatus obmutescit ¶ Idem ibidē in libro ymn Quatuor sē quales quibus aut vir insti m cōpunctione deficiens afficit ꝙ eū aut malos fluxe reuīsciṫ· considerans ubi fluit· aut aliquos iudiciose simulans metuēs considerans ubi est· ꝛ eū malā uitā prius attendens meret aggrauat ubi nūc est· Aut sumpne pace bona contemplando lugeṫ consumat ubi nō est ¶ Item sup ezechielē omes p· Plus aliqui nos exemplā dñi uulnerat ūba cōpungit ¶ Item ibidē Cruciatus & cōpunctus m fletibz ita iustus esse ma pit eū cepit accusare qđ fecit Cur non sit qui cunctā fuā iustitiā ita ꝑ cōpunctionē lacrymas fluat· ꝛc Plura ḡras infra de grāme

Augustinus

In libo de vita xpiana Compunctio est qđ cor ex consideratione malox suox ipsi dolore tangit ꝛ mouet ¶ Ait m libro de ciuitate dei Bene ut columba ꝛc ḡras infra de ablutione ¶ Sic m lib· de medicina Quāto magis lis sua nulla cognoscit tāto amplius suspirat ꝛ gemit· ubi cōpunctio· Item ait ad cōpunctionē· Cōpunctio aut̄ remissionē deuocō nō ymmerito ordinem dicō Plura ḡras infra de cōtritione Item

Ambrosius

In ser· dñi illi cōpunctio· de pace ei medicine ꝑ spūm sanctū illi cor suo timore confixit ꝑ cuius sanctis illi palmā ꝓfundie ꝑ aliquos suos ¶ Idem in libro de gressu patris Non solus dolor cōpunctionis lacrimas habz· sed ꝛ leticia lacrimas suas ex Petrus fletū ejcitat ꝛ oratio strauit rigat· Item in ser Pax nr̄a nobis est deus ei bis agnus Iudeo aut nr̄ est ei pectora cōfixit ad deū a nobis dū cōpellit quodam̄ ꝑ uias cōpunctionis lacrimas suas sanctam immutare deum ꝛ ficiens dñd· nō murmis ꝓuocatus· sed cōpunctus

lacrimis ꝙrando no blasphemadas ꝑ supplicā. sed me-
rendo ꝑ humilitatē ⁊ beata violencia q̄ nō mōdū
ad̄ ꝑcuciē sed mia gdonaē ꝓlixa q̄ras mſia &
contritōē ⁊ de absolē bono ⁊ mſia de lacrima ⁊
mſia & penitencia

Quilibet libs sētā & ꝙrē cordis &
la q̄ cordis compunctio q̄ sicut ignis oīa vicia
ac cōmixta ⁊ pura conspiciaz flāmas ut fluuiꝰ
nubilosas extinguit ⁊ sicut puluis sedē nō ꝑt a
facie boni ita nichil malaz cogitacionū ī aīa resi
dē ꝑt ubi compunctio cordis fluit cōplanata ¶ Ide
ibidē Sola est compunctio cordis q̄ facit illam ꝑ
horrescē purpurā · desiderare alicui amare lacrimas
fugē risum ¶ Item in eodē hꝰ est humiliati cordis
vera compunctio magna agē ⁊ humilia lōqui · iuste
facē ⁊ semp timēē de timē ¶ Item ibidē Solet me
rorē minuere si ꝑtinacius incubuit cōsumē vi-
res ac ꝓfunde nocere & obseruandus in omnibus
sicut ꝓssibile ut ignis inflammet in aqua Dic
ꝓssibile est cōpunctiōz cordis vigē in delicijs ¶
tristā enī sibi sed ista ac ꝑemptoria hꝰ cū mate-
est fletus ille uelox risus ista oz constringit ille
plumbi pondus ꝓponit ⁊ deiungit cozꝑ ⁊ aiam
in ifim ¶ Item in eodē flon sꝑ flendū ⁊ nichil ad
agendū · sed oportet retrorsū ꝓz delictoz etiam
illoz & quibus deiam cōfessa sumꝰ ut amplius
dñm diligamꝰ atq̄ ex hijs corde cōpuncti cōsidēmꝰ
ꝑ inst dei nobis ꝑstitisset tanta ⁊ tam magnā
illud ꝓdus ꝓcauē mētē ad mſiaꝫ nos supplicia
sine fine demersissent ¶ Item ibidē hec ignis est
est ꝑ malis mīs addimꝰ detrorsa dū ꝓz malos
et sic cōfluctibus cōtemplacēr · dū de ꝓximis
nullus dolor est aut cōpunctio facilius malis
supplicijs locis demꝰ ¶ Item in eodē ois
ſ omīs ex aīa mīa sensualis auferat doloris et
cōpunctionis et cuncta sibi secularis frena la-
ius reuocabit · Et quid ꝓhibet ubi metus
nō in omē ꝓdendi fugas deligat ¶ Item ibidē
ꝑ hijs ignis ⁊ huiꝰ lugeat ⁊ plangat ⁊ doleat ſ
⁊ gemitus cōpunctionis conferat ⁊ lacrimas fundat
in cōspectu dei · Nobis aūt sit ⁊ noctibus suffi-
cit ad compunctionē cordis recordari bisticā dei
⁊ opus diuꝰ honoꝰ gliam nō ꝙd assignare · sed
deo qui ē oīm bonoꝰ opum principiū ⁊ ꝓmiꝰ
corona ¶ Item sup̄ matthi Qualiter quic

ꝑt mundi est letitia quicq̄ misia & gaudio ho-
nos ¶ Item in libs & cōpunc cordis Non retinet de
a nobis cilicioz pondus nec concludi mē angus-
tias cellule nec in obscuris antris aut tenebro-
sis iubet sed latibulis · sed hoc solū est q̄d ꝓpositū
a nobis ut semp recordem ⁊ ad dñm mīm reuo-
cemꝰ ꝓcā mīa ⁊ confitiam gestoꝝ mīoꝝ habeaꝰ
in memoꝝ ut ꝑ hijs supplicijs deꝰ · et ꝙd iam
ponamꝰ in conspectibus mīs ⁊ angelos q̄ in die
discernit ubiq̄ et confiteamꝰ ex oīm orbe ter-
rarū eos qui trudandi sū in gehēnā · ac etiā
igni supplicijs cruciandi ¶ Item ponamꝰ etiam
illud ad cōpunctionis oculos ꝙd ita dolois ē ex cliu
di ⁊ ꝓcul de regno celoz ꝙd ut in dilect ꝑa
filiū est gehēna · nā ⁊ si ille ignis mſialis nō
ardet ⁊ īmortalis illa pena nō ē tñ hoc tñ solū
ꝙd alienū efficiaꝫ a xpō dñō deo mō · ⁊ ex cliu-
mur · ꝑ cōsequs a beatis ⁊ bonis etiā nōne
oīm pena cruciabilis erit ? Oīm pacto &
factus virginibus exclusis a thalamo sponsi sui
ꝓpter defectū olei Et est ne aliqs ita lapideus
qui hꝰ exemplo nō moueat ad cōpunctionē et
timeat ne similia ⁊ patiat ¶ Item sup epla-
ad hebꝝ ⁊ habet de pce · Disce mi · fletū timere
delictoz tale remediū sicut cozdē cū amaritu
dine cōpunctionis cōtinuata medela ¶ Ide
in libs sēdā de cōpunctōe cordis cui sēdā ꝓ-
ter hoc misci sumꝰ in omibus ⁊ fruendi nec
in aliqd bonū ꝓpꝝ ꝓpatiē nec etiā cōpunctiōz
cordis mētem umq̄ accipe neq̄ colligere sepi
mōdū mē nostructrīcē neq̄ pati mā coram
meis oculis ponē neq̄ diua beatificā cōtēplare
q̄ nō pūe ꝓpter deū ⁊ eius amoꝝ ꝑ amm-
bonū qd facimꝰ sed ꝓpter retributionē ꝓlixa
gras mſia de contritōē ⁊ de mſia de lacrima ⁊
mſia & penitencia

Yludorus de sūbs · libs sēdā cās ꝓpy Qua-
tuoꝝ sūt qualitates affectus quibꝰ mens iusta
tedio salubri cōpungit · ſ gemoꝝ fructoꝝ
ꝓfitoꝝ · recordatio penaꝝ fructuaꝝ Consideratio
pertinacie siue in huiꝰ vite longanimitate
Desiderium supne pacis quarū ad illā valeat
finaliter peruenire ¶ Item ibidē cās ꝙrimꝰ ꝙd
iustū recordatio ꝑcā facit tediū ⁊ cōpunctioz
ut eam ulo luctuōse ⁊ auidule sūt subditi ex su
ꝑbia cōsumata · ceca de ipō ꝑcō oppe ꝙlanē ⁊
dñi ꝓpria aut letanē cū maleficēmꝰ ꝛc ¶ Item
ibidē Nichil pensus ꝙ culpā admisse ⁊ nō de
flē ¶ Item in synonimis Compunctio cordis
⁊ humilitas mētis cū lacrimis exoritur de re-
cordatōe ꝑcā ⁊ timoze iudicij ¶ Item ibidem
Christus est ut in eiusdem reuertēs et redeuntes
sūt lugens semp merens semp suspirans cord

emutens ¶ Idem mgemuistendu est ugustꝰ 2ᵉ
queras mſra de satisfactõe ꝓlixa qras mſra
de cõtritione Ite mſra de lacrima Ite mſra
de penitẽcia ꝛc

Bernardus In libᵒ de cõsideracõe ad
eugenium papam Quid est cor durū? ꝓpm
est cor durū qđ nec cõpunctione scindit nec
pietate mollit nec monet precibꝫ sed mi-
nis cedit sed flagellis indurat ingratū ad
beneficia Infidū ad cõsilia ad iudicia seuū
ad misericordiam ad tumpa Inhumanū ad humana
temeratū ad diuina pauꝛ pilatꝛ obliuiscẽ p-
senicia negligẽs futura non ꝓuidẽs Ite sup
can. Abstrahat ꝑ a cute cõpunctionis ulcus tue
terate cõsuetudinis ¶ Idem in ser. ꝓmi op q
fidei est p dilectionẽ operantis est cordis cõpun
ctio in qua plane abruptus eicitur demonia
cꝰ ab affectu cordis eradicat pena ꝓlixa qras
mſra de cõtritõe Ite mſra de lacrima ¶ Ite
mſra de pena Ite mſra de collatõe bona
ysaac in collacionibꝫ pena q ipe d ordine bo

De concordia gregorius

In mozꝫ sup ad rob dum facit amicꝫ
diam in sublimibꝫ 2ᵉ Ego in hac pacis cõ
sequi ut ea que sũt contra in concordia dis
ponam ¶ Item pulsos diuinas corroborat
dꝰ concordat 2 tanto magis terribiles
ꝙto magis concordes facit ¶ Idem in xxvi.
moꝫ sup ad rob Concordia fundi nõ ꝑt nisi
ꝑ pacem fiunt roborata ¶ Idem fluctuꝫ pla-
cius deo quemus mſra de discordia ¶ Ite mſra
de pace ¶ Idem Si deꝰ vocauit filiꝫ qr mſra

Augustinus In ¶ de discordia li
libro de conflictu vitioꝝ 2 utilitꝫ concordia
frua rudes rudia Si ceteris utilibꝫ antellis
tucius in ipsimo loco ꝙ in supino tepim cõ
seruabis tẽp n de alto peior fit ruina
qras mſra de conflictu ¶ Idem de verbis dñi
ffon potest hec concordia cui xpõ q discuꝛs
fuit cui ppiauit ¶ Idem in libro sẽ cõfessionꝫ ca. 20
2 legitur in decreto Turpis est amb pẽ que
sus dimisso nõ concordat ¶ Idem in libro de ci
de Testamẽto dei 2 hereditas est pax 2 con
cordia fraterꝝ ut a concordibꝫ consortibus
possideat nõ a litigatoribꝫ dividat ꝓlixa qđ
mſra de discordia Ite mſra de pace Ite ipa
de unitate

Varinus et seneca Concordia
pue res ẽstitꝰ discordia uis 2 res mavie de-
labilium ꝓlixa qras mſra de discordia Ite
ipa de pace

Cyrillus Firmat domos 2 regna cõ

cordia destruit aut urbes 2 regna discordia
Ite plã qras mſra de discordia Ite mſra ꝙ pace
la concordia est 2 bona dissonantia ꝓlixa ꝙ
mſra de discordia Ite mſra de pace

Gregorius Nazanzenus Sicut tumul
tus discordia malus est Ita in aliqbꝫ ẽ optan
dus ꝓmodꝫa ꝓlã qras mſra de pace

Hugo de scõ victore Concordia ad faciendu bonu
ꝓcul mala est Concordia ub ad faciendu bonu
ad sectandꝫ iusticia ad sũdu deo bona est
¶ Idem in eccle regule hui est unus animꝰ 2
ꝓmꝫ ut cum sit voluntas una Anima amantis
tua fratꝝ n. q̃ velit cui alijs concordet unde ꝓ
debet ꝓnos mores reformare nõ sit pulsus ire
dinatus incompositus discꝛplinatꝰ ne amare de
sua cetate ꝓmat Denide sic adꝛ omnes actus fac
libraꝛe ut cõcordẽt possit fieri deꝰ ille cui qbꝫ bn
congregati corpaliter ut simꝰ habitemꝰ spualiter
ffiom n. ꝓdest si nos corporaliter una domꝰ et
separat diuisa voluntas ꝓlixa n. utrobiq; una
unitate 2 concordia ille ꝓ concordia lõi qđ
quer sup de amicicia ¶ Item mſra de discor
dia ¶ Ite de pace

De contubitu

qras mſra de coniugio
2 excommunicatis Ite mſra de maledicto Ite mſra
de luxuria Ite supra de adultio

De concupiscentia Gregorius

Sup ezechielem Omeꝛ xvi ꝓlixa
concupiscentia ꝙ necessitas petit est scepe de
carnis nequitie satisfacere voluꝝ voluptate cõtra
pietate subrepit 2 modu excedit ¶ Ite mate
Concupie carnalis hostia du consensus aperit
ad inuabilia corruptoris mala nos prauat
cetera cor mrm mhyrtꝰ secuꝛ tinquillu pace
nõ ꝑt qm huc illuc ꝙ qꝛ quibusda fluctibꝰ
uoluntatꝰ ¶ Ite in xxvi moꝫ Non debet mul
qđ non licet concupisci ¶ Idem ignigna se
cunditas cordis est 2 ꝛ qras mſra de malo blas
ꝓlixa que supra de appetitu Ite sup de ac
malitate Ite sup de carne humana Ite mſra
de uoluptate

Augustinus Sup ioh. ꝓlo. Si ꝑ
occasione accepta 2ᵉ qđ concupiscit dulcia
fit dei detractꝰ ex ꝓhibitõe natus fit calor ꝙ
desipit concupia mali crescit 2 qđ ꝓhibet
dulcius fit dei studiꝫ sine titulo qđ licet
ingestu est qđ non licet actus diligit ¶ Idem
gtentibꝰ concupiam 2ᵉ qras sup de carne
¶ Idem in humana miseria qras sup de regina

Idem in libo viij de tri. ca. 29 ipius et quas ipe
de coniugio Plinia que sup de appetitu Hec sup
de carnalitate Hec sup de carne mea Hec infra
de voluptate Hec infra de tpania Hec de uolupe ma-
gis et a uoluptate tua fluentor Si pfectes aie
tue contupias eius faciet te in gaudio mitu
as tuus

De confessione Gregorius

In moz licet sit testimonia ue humilitatis
Sz in gaute sua ozde cognosce et cofitam
voce confessionis mitigat apte Idem Confessio
est detestatio pcatoz et mutatio uite spiritual
Idem Ypon libo moz sup iob Non minus
admiroz confessione humilitat pcatoz ip tot sub
humat gesta virtutu Scio enim p pfimitatis
uicissitu plerq ifluoziz et itanitis pcatis consti
tendo pdi ip non admissa vitia Idem ibidem
Scientia humana grate vicii est et labendo pcta
committe et commissa negando abstinde et admit
ta defendendo multiplicate expdno n. lapsu
Idem hoies hec augmenta negare dupling et coe
Idem Oz suo minus pcor q confitet erubescit
Idem Qui pcm suu confitet et vemt petit
et ia qsi debitu pignus dedit Idem Flequacp
ob ad confitendu pudet nisi cu consideratione
Idem Pigno debitoris est confessio pcatoz
pluma qz supra de sup de copulatoe Hec infra
de amicitia Hec infra de pnia Hec infra de sa

Augustinus In libo de Crissatione
disciplina xpiana erubescamus salte et confu
demur et pectora tudamus uel sup pcta nra pa
nitendo soliditas na q tudit pectus et no cor
rigit pcta soliditat et no tollit tudamus go per
nigam a nobis ne ille nos postea edat qui
magr nr est Idem Confessio et pdon qua mozlibus
lacrie sub spe venie apte Idem Quino pliz
sub spe venie confitebis tibi et cito veniam
consequeris Idem Qui homo pcta detegit deus
probat Et aut bonus pt contritione et confessione
agnoscit deus detegit hn pbra q pcta mea mu
da me qm michi nimitate mea ego cognosco Hec
Idem causa conat quisq minuos i confessione
sunde si no vidicat pcatoz conat euelle Hec
Confitet go pcta qualitate ime in loco et te
pe in pfidencia in dilectione et q queras infra
penitentia et satisfactione Hec Erubescentia
confessionis magna liz pte remissionis et
pt Ecclesia magna est pena Dan q erubescit
p xpo fit dignus misericordia Hec Cane

Ambr. Sub in ser. Nulla e sub q fuit in o ifra
Aug. Si quis ff. fit absq gemitu pla qui infra
sup de appetitu ff. de carnalitate ff. de carne squana
ff. infra de Volupe ff. infra de tpania ff. infra de
Volu de mala

at pcatoz ne hereditia ductus duisa duisis fac
dotibz uelit manifestare pcta ho est n. se laudare
et ad vpocrisim tendere Idem Flecz facilius ab
imimico mo dicim q in eu cu supplicio imicam
nec debemeaus cu festinamus ip humiliate deu Au
sequim flere adoces et dolores infligimus q in
plagas pcatoz nroz confitendo et penitendo sanas
Idem Iam dnus spus sti liz q confitet et pemz
Opteret go confitentem penite si tepus liz et penitete
tu antiqu fiat confessio et oze. si bona confessionis
sit in corde pstat remissio pcatoz Idem fit
venale p confessione qd erat crimale p oratoz
Idem Cum confiteri vult pcta ut audiat grim
quat sacdote sticte ligare et solue ne ei negligens
ita se exhibeat negligat ab illo et ambo in fouea
cadant Idem Tanta est confessionis dis ut si
defuit sacdos confiteat proximo suo Hec assi-
dua pcta et quotidiano qi nria assidua laudat
confessione assidua restaurat nubilacde Hec
Utilit ac salubriter admonem ut pcta nra debeam
magis ac humilit no soli deo sed et fris et a
ut timentibus confiteri Hec Cum confitet sac-
doti confiteat melioru qui pt et ponat se pemas
omino in iudicio ptitate et Idem Sine pua
sint pcta sive magna ipunita ee no possit
qz uel homie penitente uel deo placente vin-
dicare Cessat aut vindicta divina si confessio
pcatoz humana Idem Qui accusat et confi
tet pcta sua cito deo facit pcm qz confessio pacti
pcatoz multat medicii sanatuz Idem Duo
ee pulcher coram deo confitere te fecit esse
Incipit n. bonoz est confessio eqm malorz
Hec in libo confes Tibi domine cuius oculis
nuda est abissus humane conscie quid occultu
ab me Etia si no vellem confitei tibi te
cu abstondem michi non me tibi Idem ibidem
Obsecro te deus meus et meipm michi indica
ut confitear oratoris qz me fratribus qui meis qd
in me sanctu est qd pcm pla quas infra
de pnia Item de satisfactoe

Ambrosius sup luca Qui aut mgo filig
pdigus peccatu in celu et coram te hec est
pnia confessio apud auctoze nature pclare
misericordie arbitru culpe Sed et si deus no
uit omnia Dicit tu confessionis ep spectatu ore
cu confessio fit ad salute et accusatois excu-
dit iudiam qui accusatoze quemut confite-
do Iustus cui in principio accusatoz est sin
Idem Illa confessio nos libat a culpa qua
vera pnia fuit subsecuta Hec sup luca ora
in confessioe lauant Hec sup luca lacrimis
confitet debita queras infra de lacrimis et fletu

Idem in libo de pdyso Confessio a morte animam liberat pdysi. apte. spem salutis tribuit. no enim metuit quisq; iustificari. qui no vult pnam sua confiteri Idem T libro de pnia Cum iacens in tenebris conscie. z delictor tuor. sordibus. si in vnor. curde cor. foras delicta. spūs pde ut iustificēris Ore confessio fit ad salutē

Quolibet in libo de corpe. cordis Percute no erubuisti. et confiteri erubescis Dicito pnam tuam hanc vita ut in alia vita habeas Idem habes accusatore acerbissimū z timitem. quem gs cū et obtura os eius. ppa tua sponte confitendo pcta

Idem Fonte ipm ieiunio. refugientes malor. virulos purgare curamus Idem T sedo libro de corpe. cordis Opertet no solū scire. z confiteri qz multa in nobis delicta sūt Sed z vnusquisq; patrē z mag z mīg si in libro sic in corde mo depictū haberet ei qz frequēt reverenter atq; ante oculos ponere z tamquā iam nup hec admissa fuisse erubesc ne mee arrogancie fumositas. z cautela nobis acor nastre ne ultius in delicta. vel cade. vel similia incidamus Idem hec igr cā est qre stup de compunctione Idem T ser confitemini. quia bonus z c Spūs sūs medelam purgandi. factoris obtulit dū qualis vnusquisq; sit placaverit. studit non vult vasti qui iustitiā Sanitati. consulit qui medelam vulneribus. suggerit. dyseri cupit qui vos consilia salutis tribuit vult ut confitēmini qui pcepta contempsit ut peat Confessio n. pcm penitentia mōstrat. penitentia satisfactionē ostendit Satisfactio vo venia sibi conciliat Idem ibidem O benignitas pietas dei Peccauimus z pec delinquimus z iniquitat Offensor. et adhuc placatus exstit Idem in eodem Quales gs iustos sit deus mōstrat dū talem se erga pcores ostendat flet pcor iam potit excusare q legem contempsit ut delinquēt. et confessionis remedia amplexari noluit ne periret Confessio cū affert illi salutem cui contemptus attulit mortē Idem in eodem Consilium qs salutē dare amplectere z pcor. indulgentia. instanti confessione mutare Quis in horres fatet qd libenter ac ppe cōmissa Cui vereris deū indicare qd ipo pmitte no es veritus cōmittere Aut mihi cui ignorāte que fecimus putas nisi nobis confitentibz displicet Idem ibidē Deus est cōmissi pnā penitentia spōte qm mouetur vina despicē Deus est omnium offensor. satisfactione. nolle placare qm pietatis dei bonitatē offendē Denqz nimirū confitere. z vinum. sed mutte glādinat. z pecuniosus filij istī quocies pecuniis hostibus edūt Quocies

Quocies no se pcauisse confitet de ipor. malis libeam Idem in cose ser Confitemini qd qm bonus z c Cum bonus audit. confitei pstudet. pudem cum bonus absoluit. iustus condempnat. bonus indulgentia tribuit. sed iustus nulla pietate oppugnat Idem T ser Apud iudicē bonū confessio est mat indulgencie. Apud iudicē no iustum debitū z pene. dū fit ut qui bonū iudicē sentiē noluit confitendo. iustū iudicē sentiat. reticendo liceat igit confitei cui peccē no liceat Confessio reddat qd pcm detraxit. Curet pna qd pcor macula sordidarit. Serpentinū virus satisfactionis antydotis vincat pcor venena pestifera mistumia depellant ut qm pcm mihi fuit offē sus confessione nostra misericors nobis reddat z iustus pius

Quotus quisq; est qui erubescit. Si erubescit qui tus vulnus medico confitei. qd medicus ignorat medicina no curat Idem stup ebriosus. Ypius no vos omes de sabbo penitencie. no vltro curat ego vos offendes se cōtra passiones z pcibus fidelius semp adhe. et ca nūquā que vpi non intelligūt. vt intelligēdo discere vel pie petentibus no intellecta dimittē Idem ad sellencia Bene nescio an possimus qz prudentissimus ille qui no cum confitente nullum sit cū illic qui misceit nec ignorātie Idem ser vij sed impatiens confitetur dignitatē arbitrandi z c gras infra de negligē dei

Ydonius in libo ethymol Confessio de rois pfessio desinendi z Desinendi go a patis est dū quis confessus est Idem ser Confessio sed remissio sequit pcm Idem ser Confessio sanat. confessio iustificat. confessio pcm vomat. omnis spes z misi debile locus in confessione est Idem pfecta confessio pgnat a sordibus suis z ii Plenissima. n. debz ee confessio ut plenissima indulgentia consequat Idem cum legit confitet mala que fecit. confitendo meretur veniā z clemēt recipiet. bona que no habuit Idem vicia cordis tui. z uela. pnas cogitatas tuas ibi manifesta pcm. cui gdeā aio cū rubore. crimē aut occultū tacendo amplias Idem

ab° de stēo cas. s. vnis. Ego eo vnus sū. ee iustus magis ego quo sū accusator exstit Quidē magis dū deū deum pt vocare est dū ppe est. et ubi pt deum nisi in hac vita in qua z ppe est omnibus vocantibz eū Nā te longe eit qui dicit. Ite ignē eternū ab eo. qui no videt. z ppe est. Videbit z appendit eit qz. z videt potest. et no pt videre Idem ibidē cas. s. vnis. deū facere

rō est qz non sum confessus inuenerūt ossa
ossa mea Quid go mirandū si se pentet mst cō-
fessionē pcōz? Quid clamasse se doleat mst de-
fencōz malōz Qui go pcōz suoz defensōr ex-
tunc nec est ut pentendo p confessionē accu-
set qd' prauē suppriendo cōmisit ¶Idem ibidem
Deus deus tanta debz cē recordatio cū dmaūtudie
pcēt ut ea q̄ pessime semp cū lacrimis confiteat.
Obtinat gras mstra de pmā

Bernardus in ser- Confiteor p tibi pz
deli z hre z cē Si confiteor dignū opus a quo lo-
ge est omē penā Non go solius pcōris est cō-
fessio. sed z aliqn laudatois Confitem ignē sue
laudantes deū sue accusantes nos ipos est ign̄.
utq confessio et cū te replicendis qui nō es sine
pcō z cū deū laudis qui nō pt sine penā ¶De
ipa sua confessione si amas dcare reuēa
ibi confessio. ibi pulchritudo ibi decor Si pcā sē
in confessōe lauarit Si bona opa sē in cōfessōe
emendauit. bonū. n. dē ornamētū confessio e
q̄z pcōrē purgat z mstū reddit purgatiozē
nā absq confessione z iustus iudicat mīstus
z pcōr. mortuus reputat A mortuo nāque qp-
pe tanq̄ qui nō e pt confessio Confessio ap̄ quaq
pe pcōris e vita iusta ¶Idē Quocies cōfitēor
videt mihi me plus non cōfessum ¶De humil
et bēcida debet cē mā confessio qua debet eme-
dari mā supba tūc sēssio ¶De Cū mala tua cō-
fiteās. sacrificiū est deo spē cōtribulatus Cū deū
iusticia diligis. imolas deo sacrificiū laudis ¶Item
si non vis deus mortē mea z ego no libenter of-
feram illi dicā meam ¶De Sūt q̄ confitendo
sicut fabulā pcōz suoz narrāt hystoriam et
egritudines aīe sue sic sp confusiōe z dēcidia dimu
mūbrū et ideo mihil de cōsolacōe reportant
ille ilo cito lacrimas fundūt z resoluūt in gemitu
cōpunctionis qui sensū hz doloris ¶De Omē qđ
verno tēr confitēbor. confitē libēt. fidelit. fidelit
z distincte ¶Idem O insania magna abluī pudz
z impūg nō pudet plā gras mstra de pmā

Glosa Sup illud psal Dū quoz remisse
sē z cē hic te contrās p pcō ne my fiuō p eo cō-
tenāris? hic tege pcā p confessionē ne i iudicio
pateat. hic anticipa p satisfactiōz ne my futuro
puniat p etnā damnatiōz ¶Ibidē sup illo v. De
lictis meis cognitū tibi fca id est ad honorē tuū
tibi aperui ut tu oprires. tibi detexi ut tu
tegēs. ego agnoui ut tu ignosceres **Glosa**
Sup illo v. Dixi confitebor aduersū me iniquita
tem meā ipse mihi videt hic mīa dei q̄ ppositū confitendi pueīt
z my ipse mortē stultum ante confessiōz z pcā di-
mittit **Glosa** ibidē Sed nota qz dixit cō-

fitebor aduersū me. nō michi. nec cōi fratri. n
cōi stellae. nō cōi deo. nec cōi mundo n
cōi hoīem. nec cōi consuetudini se ex tu
sando z ita refugiendo culpā my deū ut adam
Sed cū senectute. ut sibi ipi ignoret pcm
suū vt alibi dicit Et pcm meū cōi me cēp
Glosa Sup illo v. pe Confitebūr tibi de
confitebūr Repetit confessiōis ubi ad ostēn-
dendū qp duplex est confessio Est em confessio
pcī que fit trīpti. E. corde. ore. opere Corde.
vñ dicit Corde creditur ad iusticiā. Voce aūt pec-
cata sacerdoti reuelamus p illud Confitemini al-
tissimo pcā vra. Opere cū facimus dignos fruc-
tus penitētie Pbacio n. dilectis exhibitis est
opis Sīlr est confessio laudis z hec est dicī
est em confessio laudis. exsistentis mi pessi
mas tribulacōis Et est confessio laudis. exīstē
tis in tranquillitate pacis Prima confessio martyrū
est. et dicit melius pfessio. de e alioq singlā-
re studiū in quo excellit. iudicio sui z aliorz
de hac dicit Qui me confessus fuerit Sed con
fessio sine psecutiōe est qua nos vnūm cū dicā
Credo in vnū deū zc Et ut ipse confessionē
laudis fit T corde ore z opere zc **Glosa** Sup
illo v. cetesimo pe. Confitemini dño z inuocate n
eius z c Adiuncta est confessio pcī z confessio lau-
dis Sed pcedit confessio pcī qz nō est spe
ciosa laus in ore pctoris nisi postquā dicat Co-
fitemini dño sequit. z inuocate. qz pctor nō pt de
bonare nomē dñi id est rem nomē **Glosa** sup
illo v. pe centesimi Confitemini dño quīa bo
z c hic dicit. penites ad confessionē pcī in
qua maxīe laudat deus dicit go Confitemini
dño. & pcā vra quīa ipse est bonus in natura
quia i scīpm mīa eius z multus ad ignoscendū
pcā ¶De ibidē Nota q confessio pcī debet
cē districta. humilis z deuota Districte nō at
tendit in duobus ut. s. confiteamur singulariam
pcī Sed ut confiteamur omīs crīstianitas
agnoscentes pcm humilitas exigit ne cū
superbia z cū quadam iactancia z gloria confi
teamur pcā. deuocio exigit ut confessio sit tō
tota z in quadam acredine ut si pt fieri qđ qī
singulus aīe oret p fenestras oculoz mīoz
unde exiuit aqua. deliqueruīt oculi mei
qz nō custo. legit **Glosa** anathē in Confes
sio pcōris. testimoniū est cōfitē timentis dñm
Deū. n. timet iudicia dei non erubescit pcā
confiteri. pfectus in timore solunt omēz pudorē
sicut pfecta caritas foras mittit omēz timorem
¶Ibidē Jubeāt confiteri pcā ut erubescentiam
paciam p pena **Glosa** sup pe pxp est

est quedam confusio temporalis q̄ est ad horam
quę q̄dest ꝑturbatio animi respicientis prā
sua z ex respectione horrentis ipā prām z ex
horrore erubescentis ipā prām z ex rubore er-
rigentis ipā prām q̄z si respiciāt z nō er-
rigunt̄ te amplius augmentant̄ **Gloria**
apo. in̄ ascelius est hic erubescē cora paucis
q̄m in fictū coram omnib̄

Calixtus papa ascior e in malis scīs
humilis confessio q̄ in bonis superba gl̄acio

Elyas Sup leuticū Taciturnitas pec-
cati solū ex erubescentia sed ex ordine nasci so-

Seneca **Optimum** narrat vigilanti via
est z vicii sui conscīi sanitatis indicium e
Exoptissimū tm̄ uo errores mos redarguie
valeaj. Seneca dicit ista

De conflictu vitioꝝ et vir
tu Augj in eode libro sic inculato
q̄m amarus est supbie confessus que etiam
angelos de celo precipitat. horum de padyso mu
nauit Superbia dicit Certe mutatis primo
pene omnib̄ melior sum. verbo scīa. diuicijs
honorib̄ z cunctis q̄ corporalib̄ aut spūalibus
superant̄ cōspiratib̄ Cunctos q̄ despicio tm̄
suppono nel superiore attendo Humilitas vndz
respondeo q̄ pulcior es q̄ omnes es q̄ pudi
z dormis es Quicq̄ z si aliq̄ es. tato te magis
humiliet. q̄to magnus es Et si nō cōsidas
quid es. pdis omnino quid es Respice tu altior q̄
primus angelus? Aliquid splendidior in tra. q̄m
lucifer in celo? Ecce si ille de tanta sublimitate
p superbiam cecidit Quo. tu ad tanta celsitu-
dinē superbiendo de ymis astendes q̄la q̄ supra
de superbia Je infra de humilitate

Vanus olā dicit Age bonū q̄d vales
Unde cunctis bonū q̄d facis ut bonus a cunctis
dicaris ut stulti z venabilis ab omnib̄ p̄dicēris ut
dei cloris z certis ut nemo te contempnat.
nemus despiciat sed humilis de tui horre p̄soluat

de debitu Timor dei videt Si bonū aliq̄d agis. hoc
non p vanitatem. sed p ceteros honorib̄ agere
debes nec ad tuū. sed ad dei debes honorē oīa
agere facē z cogitare Occulta q̄d agis ne tu
vales Erit in aia tua occultandi voluntas. z
nō erit de ostentacōe ulla temptatio. nec erit
timor alicuius q̄ntū manifestāde q̄d celatū
tempore velles habē

Simulacio dicat Finge te fortis et q̄d
mutus es non appetis ne a cunctis cognitus de
testabilis habearis Deū religio videt Sum-
mo magis satage et q̄d nō es. Filia hoīm
bus ostende q̄d nō es quid aliud ē aliud esse.

Contemptus alior dicit Quis tu

quide

possit

Deū

ut tibi pceptorib̄ obtemperes. tibi detractorib̄. z di
lectorib̄ famulatui cohibeas? Te magis q̄m eos
decuit̄ imparē q̄m tibi nō valuit̄ impar esse
induisti cequari Obtempera regi. salus de ipso
z non sit tibi cura de alio aliquo Subiecto
deuota videt Et tibi obtemperandū est. imperio
ecīa humano subdi necesse est magistratui deo
cui dicit Placate Ecclesie sue Qui nos audit
me audit. z q̄ nos spernit me spernit. Ita magis
me audit. z q̄ nos spernit me spernit. Ita magis
oportet. si talis ecclesia q̄m loco dei imparat. Sed si
est talis p quē deus imperat. Sed audi aplm
cōsidicentes tibi dicit cui aplus Ore prāb a
deo deo est Que aut a deo se ordinata sūt. Qui
que prāti resistit dei ordinatōi resistit. Cum at
resistit. spūi sibi dampnatōne acquirit Et pau
aplus aut Subdimini estote i omī timore nō tm̄
bonis z modestis. sed ecīa discolis Quales igit
te debeant hīj qui imparant nō est a subdito
sustinendū

Immundia dicat In quo tu illo nel illo me
nor es? Cum q̄ eis equalis nel superior nō es. cū
ta vales que illi nō valent? Est z q̄tū scīe que
illi nūq̄m didicerūt? Non n̄ tibi aut superiores
aut equales se debent Concordia fratrū vin-
cit̄ cetera virtutibus ancillis. tuetur i mfimis loc
q̄ in summo templo consuetudo Ex eni de alto pe
ior fit ruina Ruina si tibi ut asseris q̄d supio
res nel equales sē Quid te lesit? q̄d te nocet?
Cane p̄sus ne diu alijs locis offendis inūdus
illis vmitois de quo septies est Immundus spūs
mores mittit in mundū Imitatē aut illi. q̄ sue
ex pte illig

Odium dicat Absit ut illi amici que
omnib̄ cōmune habes. q̄ tibi detrahit. q̄ te exo
gat. qui tibi insultat. qui te cōuicijs exagitat
qui t̄ p̄cul tua ypocrita. q̄ te dictis z factis ex his
tibus sp̄ p̄uenire festinat Nisi eni z ipe tibi
videt. nequaq̄ se tibi sic p̄ferre curaret Odi
leo ucra videt Nichil q̄ licet q̄ mansuetus sero ira
sūt in homine. p̄terea nō est amandus his q̄ rei sūt
ymago. Et sicut xp̄us q̄ in cruce positus inimicos
suos dilexit z ante crucis tormētū Amomnes
dicēs Diligite inimicos vestros Qua p̄ omnes
amaritudine cordis enome z q̄no pacto valitis
caritatis dulcedinē sumere Nichil in illa suauius in
chil illa beatius p̄lixa q̄re sup̄ de caritate

Detractio dicat Quis p̄t sustinere q̄s sine
ao valet tegere. q̄ntu ab ille ab illa p̄ua cōmittat
nisi forte qui nō sentit? Tibetus iuste increpa
aoīb̄ rudis Nec tacenda mala p̄mittenda sed
sencienda sed caritate fina p̄ponis q̄t reddigni
cetus Nō nūq̄m z errata p̄mittenda tolerantia
ad tempus silencio tegenda sē ut aptiora q̄e

corrigat

Ira dicit Cur ergo te agit? no pot eq̃nimit? pferre? imo pacier? potuit pcm cet Quod si no ois ei magna exaspatõe resistit? cõtra te cõcepte sine mensura cumulant? Quacõq̃ rideat Si passio nost redemptoris ad memoriã reducat? mdl tam durũ est qđ no equo aio tolerẽ? cpũs em nr aut petrus p nobis pas sus est? o obis relinquẽs exẽplũ nr sequamĩ vestigia eius Sed q̃ritur si in compatõe illius q̃ nos pas et eppba sputa flagella sp̃ina corona cruce ad nam dño suone puocam? ad vindictam? libo dicẽ? Plena gras ista de pacia

Puerilia dicit Aliquđ seculis mag̃ misera tis ac bzucis adalibz leuia iba? ne mat? alpa uit tales dicet? dñs delinquit obiectõa sit? Quid suetudo rideat Non tua in hijs psuasio sed apli ca secunda est? p̃cepto Semoze te ne mẽpauẽ? et ẽ mursi? vnu dñi no exponet? liturgie? sed ma tius adhuc subditis q̃m platis nocet? Sepe eni contingit ut leuiet? et cũ caritatis dulcedine plata correptõe subditi sp̃nat? et ẽgrio cont? humiliatis iba? desperatiõis et cõtemptus iacu la? Plena gras ista de mansuetudine

Cum deo meus dicit Testem habes deũ in celis non? sit cure quid de te homines sus piant? Cui satisfactio debita rideat Non est dandi detrahendi occasio no suspicio sustinendi Sed si aut sit q̃ corrigant? manifestanda aut cte si desit p̃testatõe negligenda

Corpus dicit Si leõm et laborẽ cõ timuato studio semp mistis oculos caligine? tene bris Si nidesinet lacrimas fudis ipos et oculos. amittis Si p̃latis vigilijs psalmos cursum ppolius mẽtẽ capitis acq̃ris Si cotidiano la bore te conflas ad eqs spiritale q̃n consumpt̃es? Decertasti bone? rideo Quid tibi ad hec p̃ fecta tam longa cpũm spiritalia ppone? Aliquid stis si die ultima vines? Immo si alt et vnam bone? in hac vita facias? An forte de tua mẽte qđdit qđ saluator Velvano dicit Vigilate q̃ nescitis die neq̃ horam? Quappe disciute corpis inedia? sp q̃ meminto q̃ regnũ celoz no tepida nõ molles no desides sed violenti vincũt? facie tes diripiũt? plena gras ista de otio et labore

Cupiditas de dualda dicit Valde sũ culpa es si queda hmõa concupistis q̃ no mul tiplicare appetis sed ẽgẽ p̃timestis et qđ alius male ptmẽt tu melius expendere

Cibi conceptus rideat Ista nec apud hones seculares sine periculo p̃mitt? q̃ quito quis a plius habẽ cepit? tanto magis hic concupiscẽ fit q̃ ne modũ et concupiscẽdo no habeat? Dñi immunes hmõ scla curis deseruire festinat? Si q̃ scolaribus viris ita periculosa reb? et cu piditatis inditia? q̃nto magis periculosa e illis qui ia habitu et conversatõe seculares ee desiert? Cum totũ qđ dimittit qđ sit qđ habit? deo dño deuouerit? Sed dices forte Deo a scis reli giosis q̃ plena sit hmõa nr melius ab ipis q̃ a populatibz xpi pauperibz erogent? Et ego consentio Sed plates no aut subiectis ista co uenit dispensatõ cpalia

Obstinatio siue tenacitas dicit? Si ea que possides egentibus tibi vide et re et q̃ cõmissos absq̃ penuria nudes? Infelicia dicit? Videt? q̃ hemeto quid p̃rpurato diuitis contigit? q̃ no ideo damnatus est? qđ aliena rapuit? sed qđ egenti pauper lazaro sua no tribuit? et nõ mitto? positus ad petenda micula? sacque guttam pecuit? q̃ hec et pua negauit? Plena gras ista de misedia

Gula ingluuies siue gula dicit? Ad esum? dns deus omia mũdo creauit? Et q̃ sa turati cibo respuit? q̃ aliud q̃ mum diuinitus concesso rusticus et mãgus cõdicit? Abstinẽcia ab cibor? pmonia respondet? Vnde hoc? que dicas dñm est? Ne m. fame moriet? homo deus ois mũda creauit ad esu? Sed ne conue niendi mesura excedet? abstinẽcia imp̃at? Et ois creã sua mala maxie saturitate p̃cis sodoma pecc? Quapp̃ sicut ejs ad medicinã sic ad su stẽtas cupes debz esse? famelicus accedẽ neq̃ qñ ad illius voluptate appetẽs ut mẽsurus sed victa ti sufficiens ut dei seruus Ille ne plenarie cibum gule sup̃at? q̃ in simedijs cap̃ibz no solũ p̃cy monia tenet? vt? f. refectiõ corpis esuries q̃et berit et accuratiões et lauciores epulas? excep ta corpis infirmitate et hospitũ susceptiõe con temnat? Plus q̃ sufficit de abstinẽcia

Ineptia letitia dicit? Ut quid gaudiũ cordis mutis abscondis? Et rideat letus in publicum Dic aliq̃s fatis vide ill tu ill ppriũ rideat et letent? Fac eos tua letitia letos ut illud aplicẽ impleas? Et alibi Gaudentes cum gaudẽtibus Verũ modestus videt? Unde tibi tanta letitia cordis mesti? Fili quid ia diabolũ duxisti? Aliq̃ ia de gaudio ad patrem desisti? An forte tibi venit in mentem q̃ oblivio? qđ dns ipe dicit? Lugebis gaudebit? Vos aute contristabimini? Sed tristicia vra vertet? et Com pune gaudia tua cordis vani letitia donec mundi

penale euasele erripuam Alone apud omes hoies
infames iudicat q̃ carcerali tenebrie reclusos glu
re conat.

Multiloquium dicit No reus ille
tenebit qui plura quide sed bona loquit Sed
ille reus tenet qui salte rara sed mala loquit
Discreta taciturnitas Prudet Verū est qđ di
cis sed dū multa bona pferri videmꝰ sepe con
tingit ut a bone locutio ipedias ad pua dñi
uetm & hoc ipm sāe scripture pniciat qz i mul
tiloquio no deer pccm dicit ut forte me iuua
liba declinaue cuncta de quibz & cit racio mi
fuerit iudicio reddenda Tenebus est itaq; mo
m loquendo atq; ab ipijs no nūquā ubis utilibus
est ꝓtrahendū Plura quas infra de multiloquio
Ite infra de loquela

Qopatus fortitudo dicit Cur te do
luptate tua modo nō dilatas & cū te quā sepe
ignoras Accepti tepus m desidijs pde non
debes qz qđcūq; ptinscat nescis Si cū deq
hoiem m carnis uoluptate mstici uolet
m ipo grue hūanū exordiū masculū & femā
non fecisset Carnis medicia rudet Stolo
ignorāe te fugias quid pg hac uita recipies
Si n pie & caste uiuis te sine fine gaudebis
Si aūt impie & luxuiose te cū mundis sub
tacebis Iude aūt magis caste uiue dū tpa
cluus tempus tuscat ignorāe te deus & infra ꝙ mundo
Q qui pua & concubitu hō q̃ pdiit uita fruti
Idem dicit comt grematica & de qua supꝰ d'ctate
Iudicium de. sti. bo. libꝰ scdꝰ ca. xlꝰ. Idē
sus ꝓtelli uicioz contrarijs uirtutibus & pugnādi
Cont luxuriam n. & cardie & carnis mundicia
adhibenda Cōi odiū & dilcō ꝓtracta Cont ua- ergo
cidia & pacia ꝓponenda Hic qz singule uirtutes
nascentia cont se uicia reprimit ac teptacionū
motus uirtute dīne caritatis extinguit libidiez
cui abstinencia domat Flam q̃ntū corpus me
dia frangit tantū mens ab appetitu illicito re
uocat Idem ibidem Iudeꝰ dicit cū uirtutib;
ad utilitate hoīs conflictus ut si ipō tamen uel
mens hoīs cōtrahat nil ab eterno supplicio cruciꝰ
sus dānq; reseruat Ibidē ca. xli Quedam
uicia spēm uirtutū ꝓferūt Ideo qz ꝓnciosius suos
sectatores decipiūt qz se sub nebula uirtutū te
gunt Nam uicia q̃ statim uirtutib; contraria appareāt
cito uiū m p alā uenit emendant ꝓpterq; segnes
ac talibus cumbentes erubescūt Inuidus n. sub p
texta mistice crudelitas agrit & pua de uirtu
te q̃ dicit est Hic z remissa segnicies mansuetu
do credit & qđ agit negligencia torpes putat
atq; indulgencia pietatis Ibidē ca. xlꝰ Ira

aquā quosdam ex uirtute dicit Gregoꝰ qui
de castitate & abstinencie mitis gladꝰ flam ex
qui elemosinā bone spē causa tribuit ex uirtute
ꝓfto dicit facit Sed & ne qui superbia arrogancia hz
& qui p iusticia primū appetit christianū Et q̃ omi
aliqđ qđ meruit nō dei sed sua gratie a in malis
usus assumit p cui dubio uirtute in uicia uirtu
Ibidē cap xx plenius sicut ex uirtute uirtus
concipit Sic frequēt ex uicio uicia gignit Dauid
cū dū nō custodit adulteriū homicidiū ꝓtrahit
Uirtus at uirtute concipit & p uirtute adquirit
ꝓdicacois martirij uirtute & uictoria apostoli
meruerūt Plura quas infra de uirtute

De confidencia bona Gregoꝰ Sup ezechielē Flon m fletibz nō m actibus
mris sed m aduocati mī thu ppri allegatibz cō
fidamꝰ Idē in omnia fiducia magna plbet nō
bis ꝓcibz apud dīm hō deus qz aduocatus mī
frequēt est iudex mī Idē m mozꝰ Cū m prīe la
tis culpa diluit & sic ꝓtracta plangenda minime ꝓtrenit magis multi confite
cia nasciꝰ & ad conspicienda supne retributois gau
dia cordis uri faciem sublenat Idem Deo mi
ꝓtribulacoz seitiꝰ ut ꝓgtea fructus gaudij me
tat & tanto maior confidencia metem roborat
quāto hanc fortioz p uirtute afflictio angustiat
Idē in registro Si omipotēti deo tuc plena fi
ducia qui cū bono ope aliq̃ ndisciplinate ꝓcipit
ut plena mices in ecclia retribuāt seruicia Idē
m omeā xxvi pg pentheceste sup io ubo ad
sti uocati & Nullus m bono ia ope ponat spē
suos bonos opꝰ ꝓbuat nec ꝙsqm de ꝓpi actione
confidat qz & ista nouit hodie qualēs sit tamen
q̃ eras futurus sit nescit Nemo nā de fine opis
securus gaudeat qm adhuc m hac uita michi
dime qđ eri finis sequat ignoꝛat Idem Quid
celo securus & Quid padyso hoiēs cruciāt pla ꝙne
tis de celo & de padyso hoiēs cruciāt Idē infra de spe
fes Quid m te stas & nō stas ꝓpter te m illū qui
sup stat Nolī timere nō se subtrahat ut caduc sis
confide qui eam et tibi ꝓcule ut subsistas
Idem m ps confes Nemo securus de debz tpa
uita que tota temptacō est ut q̃ fici ꝓficiā ex eo certo
ri melior non fiat ex meliori certoz ruina cōfici
tia spa firma ꝓmissio mea deus misericordia tua
Idē m libꝰ de ubis dñi Olē confidencie christus mi
michi est m ꝓcioso sanguine eius qui ꝓpter me
est m ipō respiro m ipō confisus ad te eas mi
ꝓcule residero plura quas infra de spe bona
Ite infra de desperacōe Ite infra de spe bona

Ambrosius Sup lucam Nemo desperet

Augustinus In libro cō

menus uerum delictoꝝ conscius ꝓpria sua desperet ſlouut · n deus nutare sententia ſi tu ꝑ peccatum uoluisse emendare malicia ¶ Hec in expositione gratie nostre & deſpacõe

Quilotinus in ſcr. Vtriusq; peculii & confidencia & deſpacõ quereris nostra cas ꝓprio & deſpacõe ¶ Item in libro de deſpacõe lapsi in cor ꝑm uulneribz quoꝝ nostra & deſpacõe Ite nostra & ille actus tuos nutamus ab omni sorde ꝑcti & toto suis uocꝑe sanctificata te tibi castitate macligas ꝓ futurum & ei omni confidencia ꝑbuit burgmutatꝫ ꝓspectu ꝓpria gratis nostra & deſpacõe Ite nostra & fiducia Ite nostra & spe bona

Bernardus Sup can · Quitus estis i gra tabit & in confidencia dilectus inde fit ut amens ardencius & pulsus confidenciis ꝓ eo q tibi se tis deesse licet · n · est uera hois confidencia in se a se deficientis & mittetis deo suo ¶ Item in ser Si insurgat aduersu me ꝓlia si seruat mundus si fremat malignus si cuncti aduersus spm conceptis stet in te deus confido ¶ Item sup can · Ego am fidenti qd ex me michi deest · assumpo michi & bustibz deo mei & quibus affluit insedia · nec desiit fozamina ꝓ que fluant gra & uita · fode rite · n · manus & pedes eius & lacus illius & ꝓ bas rimas licet multi singe mel & petra oleu & sapo dulcissimo Quod go iam cuitatis hominꝫ redemptoꝝ · tu ꝓuocãte & confidencia cõmitte · tu filio pugnatoꝝ · ¶ Item logus de ozoe domina ancilla pacto · sed tu peticõni obtemperauit confidenciã ꝓstat ꝓpria quetis nostra & spe bona Ite nostra & deſpacõe Ite nostra & fiducia

Sulpicius cezarensis & gratis nostra & ꝑsencia

De confidencia a mala

In mozi Quasi in agis affluentibz fiducia metu ponẽ est in rebus labentibz uelle confidere & hinc stli leticia · qz que hic amat cũ festinatione mala Ite nostra & deſpacõe Ite & ꝓstipacõe

Fulgentius In libro de fugulatione Vniuersa confidencia est q in ꝓmissis diuinis tam stiam si ꝓ cto cõmittat · z lubrica fiducia est que mẽ fomenta petit salutari se sperat ¶ Ite sup ozee v Duo st que adhuc occidit & deſpacio · z uniuersa confidencia ¶ Ite sup gene

Oꝫ audis dñm deũ sꝛm dicẽs fiusse expatii z die sp quicunsse frustra confidis & requie tua misi post opa bona ¶ Item in scõ libro de t Duo st q m erret homi difficillime uolãti S · ꝓstipacio ꝓpius ꝓ dicas pateat & ei patuerit ꝓstipte defensio fallacis ꝓlixa gratis nostra & deſpacõe z ꝓstipacõe

Iudocus de sti bo · Cum male agẽ non desistit sua confidencia & dei pietate indulgẽciam ꝛqrit · qua quide nec ꝛqrit nec ꝛqrit ab actione ꝓua cessaret ¶ Item Cum hic & bono ope laudẽ appetit · confidencia hinc ꝓsit · z gliam uicedis in futuro nõ recipit ¶ Item Cum ꝓpis uiribz confidit uacillat z cadit · q sũt iustissime pectore xpo adhẽre labefactari nequit ¶ Ite & sit bo ſlecꝫ iustus & sua iusticia confidat · ſlecꝫ pectoꝝ & animã & ꝑsper · sed habeat spem ꝓpe z timoꝛe sic go sperer · nitam ut metuat iusticia & sic iusticia timeat ut misericordiã ꝛsperet ¶ Item Multũ in hac uita cauẽdũ est sectamus · q̃mus · n · stoꝛ conuersacio ꝓbabilis sit metu tamẽ est hominibz ad quẽ finẽ desiderat se sit ꝓlia gratis nostra & deſpacõe Ite & sup

Orisostimus In sci & z ꝓstipacõe Vtriusq; peculii est · z confidencia querula z deſpacio meticulosa Nam confidencia mala statẽ cutie · sed deſpacio ꝓ lapsu singẽ nõ ꝓmittit

Bernardus Sup Qui habitat Qui confidit in dño sed frustra · qz de inia dei ꝑpẽ blandit z tamẽ a pectis nõ emendant ga na est omnio spes z confidencia talis z sic confidit eo ꝓ cultus dei desit ¶ Item in ser Est uicinꝫ infidelis z solitus uicinꝫ maledictis culpa cũ sit in spe z misericordie peccamus **Iosa** Sup Nisi fuerit confidencia in deo nõ ꝓmanet sic in tẽpestatibus subsistẽ non ualet

De congaudere et congratu

Cũ quẽ supra de amicicia Ite nostra de gaudio Ite nostra de leticia Ite sup de compassione Item nostra de societ bona Ite nostra de comitia bona Ite supza de cõtritc

De cõgregatione

Gratis nostra de religione Item nostra de societ Ite nostra & Sancte z c

De coniugiis et coniugat

Gregorius in pastorali Admonendi sũt iuuenes ut ea in quibz aliqñ sibi displicet z pacientes ꝛnitem doleant z tolerent et ea hortatiues semicẽ saluet ¶ Item in mozi Tute solui cõiuges in admixtione carnis sine culpa sũt qñ nõ ꝓ explenda libidine sed ꝓ sue ꝛcipienda ꝓlis misceant ¶ Item in ꝛgistro Di

confidencia

confidencia

quis sua cōiunge nō cupiditate uoluptatis sed
solū p creandor liberor gra uerū · ille pfecto fuit
de mysterio ecclē siue de sumendo diuino corpis sangi-
nis q̄ mysterio suo relinquendus ē ut dicit · q̄ pbi-
bet non debet a nobis accipe · q̄ positus in igne
nescit ardere ¶ Item in registro Romanorū
lr ab auctoribz usus fuit pp admonitionem
ppe cōiugis lauari · purificationē querē et
ab ingressu ecclē ꝑ nubilū abstinē ¶ Dē eōdē
Vbi · cū ꝑ dormies uxore · nisi lotus cū ag
fuit · ecclesiā inire nō debet Sed neq; lotus sa-
crum debet tractare ſ ler hoc dicentes · culpā deput
tamq; de cōiugio · sine uoluptate carnis de potest vo-
luptas aut ipsa sine culpa nō est · et ideo a
sacri loca ingressu abstinendū est ¶ Dē eōdē
Et eadem hōmi qua mulier · genuit · natura
deo gratias ecclām intrat · nullo peccō ponde ꝑmi-
xtus · Voluptas in carnis · nō dolor primi
ne in culpa est · In cayrus aut gnatione
Voluptas est Sed in ꝑlis commixtione genitr
est · et ideo prohibenda non est · ne pena pene
adsit videam ¶ Dē eōdē · Si in menstrua cō
suetudine ad sacrificia diuina corpis · et sanguis
dicitur mulier non ꝑsumit · de sua uel · et pia
ac humili consideratē · laudande sunt · Et si nō
ꝑmittit · ex religiose nite consuetudie cuius
ꝑpriedē ex religiose nite consuetudie cuius
uniuersi amore impiū reprimēde illi ipsi
deinde non sit ¶ Item · Cū bonū cōiuges aut
mātū augere desiderant · aut aut acte diei
culpas deflere · ut ad cōtinēcia se astringūt
et meliorē uitā appetūt · licet si uir cōtinēcia
quā appetit · uxor nō sequat · aut quā uxor
appetit · uir recusat · sine cōiugio non
licet · qr sepatū est · q̄d deus cōiunxit deus
non separet Et item a mulier · sui corpis pote-
tem non habet · et · J · corp · uir ¶ Dē ꝑcepto ꝙ
in omnē sup illud uxore dupi · et ideo non
possit bene Omnis bonū sit cōiugiū ad
ꝓpagandam sobolē · prudenter diuina con-
stituta · non nulli tamē · nō ꝑ his fecunditā-
tem ꝑlis · sed desideria expetunt voluptat
Item · eadem omnia uxore hz · sed quasi
non hnt · qui sic stricte debita carnis exsoluit
ut tamē ꝑ ea nō cogatur · inde turpiter uti uxore
Ille uxorem hnt · qi non hz qui sic stricte placet
cōiugi ut tamē non displiceat creatori Ita
in pastorali Necesse est ut cōiuges crebis
orbibus · et castissimis deleat · q̄d pulchre ꝙ-
pule spem cōiugalis uoluptatibz sedant
Augustin · In libro de bono cōiugali ꝙ
uno deus omnes homines condē uoluit ut in sua

societate nō sola similitudie gnis sed et cognatōis
uinculo teneret ꝑ una magis hūane societatis capa
cior · et uxor est · quos nec ipse singulos amplec-
tit · et tamē alienigenas uxorit · sed alterum aratur
et alterū · significatis erat unū cōiunctionis in hac di-
lla detracta · formatā ē · lacrz · n · sibi uxorē qui
pit ambulant ¶ Dē eōdem Fides violata · et
quere stupra de adulterio ¶ Dē eōdē Fides cōiu-
ad salute hōis ꝑ · et concubitus ad salute gnis ē
est aut in sustentando uictu · ubi illicitus hō ē
in quēda ple fornicatus uel adulterinus concubin
¶ Dē eōdem Concubitus nō turpis cū ꝑmissa uel
pabilis est · et plus ille qui impudicus est · ille nō
tam nō uacuū · uel alī sed libidinū obsequit · hic
aut nō cōiugē · sed redde cōiugi · ne fornicatio
dampnabilē patet · ad ꝑsonā primā cōiugis
lem · Et aut ambo cōiugiū tali cōcupiscibi
rem utiq; facit · nō plane impudica ¶ Dē eōdē
Cū ille naturalis usus qui ꝓbabiliter inde
pacti impudicā · id est uel ꝓpagandi uacandi
benalis sit in uxore · in mēstre turpiabilis
est cū ille q̄ est cōiugē naturā · execrabilis sit ·
mēstre fit turpe execrabilior in uxore ¶ Item
in eōdē Bone sē impare in quibus talis mo-
res sē cōiugati q̄uis castiores ac fideliores sint
turpiter · maxime si filios quos carnalit ꝓcrea-
runt · spualit mutant ¶ Dē in eōdē Quidā ꝑ
se cōiugia uxoresti et uecundū sordidi ne
uult · dicū est hōim · non culpa impudicus debit ar-
nalis qua eis sine bona concedit · aplis · ne ꝑ
pter eam ꝑcandi filios sibi iuncē mistrant ꝑ
licet eos prauī uxores ad talem concubitum
impellant · impare tamē ab illicitis seu fornī
tione defendit · nec illud ꝓpē impudicas ignoscit · et execrabiles in
ꝑpetū · q · ij ¶ Item · Libro de cōiugiis adulter
nus Violente cōiunge nō licet cōiugi cōiunc
¶ Item Nam si ꝓpter fornicatōz carnis ꝑmit-
tem · homo a cōiunge separi · multo magis in
cōiunge mentis fornicatō · id est infidelitate ꝑ
detestanda est ¶ Dē eōdē Quapiā in uxore ꝑ
ne pudicia sua · ab uxore cōiugat · qua ipse nō
cohibet uxori ¶ Item · ibidem ¶ Item ibidē Si
uiri qui sup de adulterio ¶ Item ibidē Si
tum est uxores · seruate uos uxoribus ꝑfec
ut quales cas uultis inuenire tales uos inuenia
Quis · n · uidens est q̄ non uelit castam ducere
uxorem · ¶ Et si acceptum est uiginti · qs non
tractū desiderat · intactum ꝓpter · qs non
esto · pura quecūq · purus esto · nō · n · illa pr

tu nō potes ¶ Idē de cīuu dei qđ fcīa de latē ad
fiata est ⁊ hmōi signat. ꝑ sac malū ⁊ uoles debeat
ee cōiuctio ¶ Idem ī libro vīo de t. culo 29 cōm
nus carnali concupīa que mentē mest gemita
bus bene utat castitas cōiugalis habet tñ no
tus nō uolūtālos quibꝫ odit nec nulla ī padyso
aute pcm ee potuisse nec nō talem fuisse si fuit
ut alioꝫ resistet uolūtati fuit aūt talem illam
ee sentiūa ut repugnās legi mentis. cetā si nō
la est causa gnandi stimulos tamē negat ee
undi quibus si cedit pctm facit. si nō nō
cedit dissentiendo fit nec ee duo aliena nec
nulla fuisse ī padyso. quis possit dubitare.
¶ Idem ī libro de bono cōiugali fidelius ⁊ ab oī
concubitu abstīe qm ī cugio modū tenē
bus uincit a femine ⁊ uat ut femine castitate
que uirī uincit seruare contempnit ¶ Idem ī libꝫ &
.x. cordis ī pcō pacī. innocentioꝝ fcīe uidet
uirī non diuina uolūtas. sed humana ꝓfectus ꝑ
ubitē. Vbi melius uiuit mulier. ꝑ uir. capite &
ozsum pcipiet ee ¶ Idem ibidem ¶ Illa est
casta. ⁊ sancta femia ⁊ nē xpiana que uolet ꝓ
mittē uiri. ⁊ nō uolet ꝓpt carnem. sed ꝓpt
ritum ¶ Idem ī epla ad iulianē cōiugata nō
licet uiē facio qđ uolo & meo. cil ⁊ ipa nō sit
sua. sed capiet sui ip ⁊ uir ¶ Idem sup gene
Vnū hīt dominū nō mulier ⁊ merut ita sed
culpa Quod nisi seruet deputabit natā et au
ctōrī. ee magn pt. hoc aūt ꝓpriū est. s. fides
placet ⁊ sacramentū In fide attendit ne pter
uincīlī cōiugale cū altera ul cū alio cōcubat
In ple ut amat fistipia benigne mutat ꝙ
ligiose educet In sacramento ut cōiugii nō se
parēt. ⁊ dimissus aut dimissa nec ⁊ alti cū ꝓlis
cōiugat ¶ Idem ī libꝫ p⁹ de nupcīis ⁊ concupīa
bono. q. vi Omne nupciaꝝ bonū impletū est
in illis ꝑnibꝫ xpi. s. ihū. & ꝓles fides ⁊ sacīm
tū ꝓlem cognoscīng ꝑnā diuū ihm. fidem qꝫ
nullū adulteriū sacīmenti qꝫ nullū diuoziū ¶ Idē
cōt Iulianū Sicut adulterat nō pt ee sine
bono nature nec tñ ideo bonū est adulteri. Ita
omnibꝫ nō pt ee sine malo concupie. nec tñ
deo malū est cōiugiū ¶ Idem ibidem Interupe
rans in cōiugio quid aliud nisi quedam adulte
rans adulter est ¶ Idem in libro de uidūtate ꝓbis
q. i. stupriaz bonū semp est bonū. sed in ꝓpto
dei fuit qđqz legis obsequiū nūc aūt est mīsi
terii remediū ¶ Idem Sicut manete in se sa
cramēto ꝓmissionis. expectatus quisqz reus cri
minis cōmissi. non illo sacramento tenet. ⁊ si nupt

J8 Coniuges bñ utentes malo ꝙ male utentibꝫ bono ꝙ nemo

reconciliet. ¶ Ita manete in se vinculo fedis
cōiugalis si dimittet uxoz ob cām fornicatiōis
nō tamē tenebit illo vinculo fedis ⁊ si nupserit
recōciliet. Vir. Tenebit aūt ista mortuus fuit
vir eius ¶ Idem ī libro de fide ad petrū dn
sbstituit vir. ⁊ mulier cōmisterium. uti filios gig
nāt. nō est sine libidine ꝓmū cōiugalis. ⁊ ob hoc filioz ꝙ illoz. carne nascentiū
nō pt ee sine pcō conceptus. vñ pcm originale
ī pulos non cōfitemur ꝓpagacio sed libido
¶ Idem ī libro de ecclīsticis dogmatibꝫ Bonū
est nuptie sed ad filioz. ⁊ compescende fornicatiōis
nus obtentu. ¶ Idem ī libro cont quēqz hēses cō
iugem dei quoꝫ abiciat. a uxore tuo ꝓpia uolū
tate ⁊ impba ꝑmutat. ⁊ cē cōiugio dei bona uolūtas
est ¶ Idem ī soliloq Castitatēqz uelis uxoz em
ptā ee atqz bonis omnibus cumulat. nichil mech
tam fugiendū ꝙ concubitū & deceptū fluxū
cēm sencio qđ magis ex arte dicīat cām. Dille
qm blandimenta femīnea. corpm qꝫ contractus
ille sine quo uxoz hīabel nō pt

Ambrosius ¶ In libro de uidūtate Bo
nū est cōiugiū. sed tamē a nupto tractū. et a
nubi nupto ut duo pocius cupiat mulier. pla
ce qm deo ¶ Idem nō phibeo. sed ās nupcias sed
tm nō appbamq sepius repetas ¶ Idem Cui ꝓa
uxoze būdicā. quis nemo aūt būdicāt. cui sed
¶ Idem ī libro de uirginitate ⁊ cōiugio illa nascētis
mentiua uicioz. ut questus coloribꝫ ozā deco
rant. ut uiris displicē formicant. ⁊ de adulte
rio oleum meditant. adulterū castitatis ¶ Ac
ibi ꝓmus utiqz fecunditas carnis ꝓcedime
tū magis affert. qm fructū ꝓmittit. N. ⁊ ex
tat ꝓpius qm palat. ⁊ dulce pigmus qđ a pia
lo magis. ⁊ in periculis defunt. ꝓpius dolozi fi
tur qm uoluptati ¶ Idem ibidē Iacet. si licet
sed nobili dotata patre. Quo plures gignant
plus laborant. filiat solicita filioz. sed minet
ꝑ. ⁊ molestias malioz periculoz. flubit. N. et
plorat. Qualia sūt uota que fleunt ¶ Idem Cui
nunciat cōiugii cōiugij non abstinet. flam de
floratio ī nuptiis non facit cōiugii sed pac
tio. cōiugii. Denuq cū dr mulier cōiugi ⁊
uiro. cōiugii. ⁊ nō cui. uiri adnumtiōe cōstrict
⁊ licet in decreto nouiq. ii de ligamine ¶ De li. d. vgi.
in omni matrimonio sibimelligit cōiunctio spūs
lis qm confirmat. ⁊ ꝓficit cōiunctio cōmixtio ca
ꝓlis ¶ Idem ī eodem ꝓpe modū nō mīsoꝫ iusti
tis est a cōiugio abstīe qđ quoꝫ delectabat ꝓp
cōiugii delectamenta nescire ¶ Ac in cōiugio ui
culpa sed hoc est. ⁊ ee ꝓgressus ꝙ ¶ De
sup. d. luce. Occultabat se mensibꝫ qui
Scilicet quia partus sui erubescebat

etate · Diu enī quecūq; ppa ꝓspta cōiugio ꝙn
ſ dare opam libeꝝ ꝙcandis ſit decor aut ho
neſtū · ſ sū anm uincturis bigenū · dū ſ ſuſa
ꝓcreandoꝝ libꝝ ſpes eſt · At uo nata cū ſenecty
ſucceſſit · z etas regendis libeis habilior ꝙ ꝓ
audis ꝓuidor eſt legitimi fiunt contus iudicia
teſtant · z aliū non ſiu tpis fructu tumeſcere

Quotiēs ſiue achaicū ꝓ cās cum
ſedim dei ꝓceptū accipiūt uoces · gnāt filios
ſubditos · z mſenectutis ūtute ſbites cum aut
diuicias eligūt · z nō mores · pulchritudinē · z nō
fidem · z qs in uicibus ſolet queri ſ cōiugib⁹
ſe optant · gnant filios nō ſubditos ſed contu
maces deo · z hoībz diſplicentes Hec ibidē ait
xpin Regulare eſt ut de bonis bonū naſcat filij
· z de malis malū dñi ezechiel ꝙbi Fecit mat
ri · z filia eius · Aliqn tñ deꝰ aliū ordinat · et
diſpensat ut ſua poteria ondat Hec ſiue aia
rationē cās ꝙo · Sunt cōiuges · alij filijs ſuis dum
eis deū ꝓdicōe n · illoꝝ magis ꝓcio cum
ꝓmiſ · ſed ſalutē illoꝝ nec dono ꝛepe uolūt
ut ſ ondāt · qz uerꝫ ſñt ꝓmiſſ non ſuāt Id
in eodem Abſtinere a uestruata · abſtinere a
ꝓximāt · erubescite facē qđ alia nō faciūt
Idem ibidem cū dicit festus · z dies ieiunij
fluit · abſtinentis · ut illud aplicū implentis flo
ſcule fraudare ſuiē · z ꝙ ꝛo · bij Idem Uino
caſto qualitūcq; uuoꝝ bona bibēt Hec humoꝝ
aſtendit · quere ſiue de amore ꝓnēi · z ꝓmq;
Idem · Moli querē in uxoꝛe diuicias ſed bonos
mores

Vetonimus Conē ioninianū lib⁹ ꝓmo
Pauperē uxoꝛē alere difficile eſt · diuite ſic
tormētū eſt Hec in lib⁹ 2⁹ cōē ioninianū Ede
ꝓdeſt cuſtodia cū uxoꝛ ꝓdicta obſtuat · nō de
beat · impudica nō poſſit · ſ pulchra facie ab
omnibus adunat · fœda facile concupiſcit · Diffi
cile eſt aūt cuſtodire qđ ꝓlebs amat · z moleſtū
· Et poſſidē qđ nullus habē dignat · Cū mimoꝝ
tamē miſeꝝ · mulier deformis habēt ꝙ formo
ſa ſeruet Hec ſiue achaicis · Connubia legitima
tacent · qđ ꝓtēd nō cū illo tpē quo cōiugalem
actus gerūt · ꝓhibeāt ſñt ſpūs dati · celā ſi ꝓhā
dē uideāt · qui gnātōis officio obſequūt · uxoꝛis
· q · ij Idem ſiue illud achaici uxoꝛi · Non expedit
mihē Grauē pondus · z onus uxoꝛ · qz plerūq;
timide · uacuē · ruoſe · z ebrioſe ſē · z hilē · Que quide
a nobis ſuſtinēde ſē · qz eiī cōiug libēi nos
ſubiecimg ſeruitutī Idem · ſtēs lib⁹ cōē
ioninianū Eodem theophraſti phūm Non
· Ore uxoꝛ ducenda ſapientī · ꝓmo qz ſtudi
um impedit philoſe Eodē qz multa ſē eius
uſibus uētria · ſ ueſtes · aurū · z argentū · z cēt
que miſi dēle · ſemp eīt ꝙrulosa Denūc qz ꝓ
totam noctē faciet · t garrulas cōqueſtiones · uidē
illa oznacioz ſē hz me habeꝫ · illa plus honorāt · z
ego miſella deſpicioz · z ſemp alterius dilectoz ſui
odiū ſuſpicat · Ait · ſi forte bona ſit uxoꝛ · qđ tri
ſtitie torquet · Dorro ſi cū libēoꝛ uit · ayt · diē
ducē uoꝛē · tuc aut te ꝓz forte moꝛiet · aut ꝓ
uerſiſſimis moꝛibz eīt · aut ēte tardio et meū di
debis hē · z hinc · theophraustus ediſſēs quomo
uū conſidit · qui caſte duce uitebat · ꝓ poſſibile
Hec ꝙro ad ſellentia nē uelit · uultū ſuū mu
tare ꝓpt religiōis cām · ſine conſenſu mariti ꝓ
culeſce deo ꝓmutti · qđ adhuc in altero ꝓdite coſ
tuit · Et neſcio qñ ſit ſtra · Donatio ſi · Uinus of
fēdat · rem duoꝝ Idem ibidē Octauio caſtitatis
adultriū ſepius ꝓpetrat · Nam dū ſua ꝓs ſe ceā
a licitis abſtinet · ꝓs alta ad illicita dilabit · et
neſcio an tali tali quis magis accuſat · qs ampli
ōdat · meliꝰ ait · uterū ille ꝙ repulſus a quoꝫ fre
quentādi ſubiecit Hec eidem · Antigno · hoāmin
tu ſignū · z ꝓfēt ūturis iudicijs eſt · ſ · uitiū · z ſbi
to coꝛpe uoluptati · fuge notas carnis illecebras
· z calentis adhuc etatis flāmas fidei ardoꝛe reſti
gere Idem eidē ſtrumiliā tuā uti regē · z conſue
ut te matrē magis tuoꝝ ꝙ dñam uideri uelit · a
quibus benignitate poculi ꝓ ſenilitate exigit · tuiti
am fidelig · n · z ſtrius ſē obſeſſi eſt · qđ ab ini
re ꝙ qđ a metu accipit Idem · Domina ad ſtrūs ·
Quod uiros nubēt conſcripſit · redditur ad ſtrūs ·
eadem ſeruitus ꝓdi conſidicōe cenſet Hec in epiſt
ſion ſuppar amoꝛē ꝓtis · z matis · z fili · n ꝓlius uo
ris affectus Hec · Laudo nuptias · laudo cōiugiū · ſed
ſed qz in uiginces ſtmulat · lecto de ſua aura de ſpine
roſas de concha margaritas Idem ſiue illud · ſol
· z egrediat ſponſus de cubili ſuo · ꝛc · Ecce qui
in caſtigatōe uictus · z ciuis · acq; eloquentiſſime ſe
dicit agē ꝓuinciā Qui nō ſuat caſtitatē ſuā ſed
hē ſimone complectit · niſi de cubili ſuo ꝓdiat · et
ſtrū ꝓuū qz ioninianū ꝓdicta ꝓuia cōpilatōe
in epla ſion negatur · Uidnas · nō negat · maritate
nuptias ſtilis uenire · Sed q dicit · uxoꝛes · deſiſt
uxoꝛes ee · q in ꝓpa uitate · quoꝝ · ioninianū · ſuā
ſtrūm caſtitatē Idem · Alia quadā epla · uobis ꝓ
pona ſuadē · tybia clamitat · hymn grauet · humbi
la concrepat · ingredient ceꝓnde libidinē · uinū
· z temulate ueſtrū ꝓpudicas ocellis ingerit · ſ · uinū
niſelio uxoꝛ aut letatē · z peēt · aut offendē · z
· z maritus · t iurgia concitat Idem eidē · Ad
ri · n · debiti reddit · orare nō ꝓt · qz ſi inuita ꝓ
uocem · ſine intermiſſione orandi eſt · uxoꝛ · ſ · eo

ingio meritberdū est ne ab ozōe cū ꝑ nisserdū est
illa mox impediat

Tidorus de sūmo libro sed cū vbi viā ꝑ se
mala sē cōgria ned ꝓtres ꝑ se quāde bona sub
sed ꝑ ea que ēm illa sē mala cōsequūt ¶ Idem che-
lius est mox ꝑ libidine ardoꝛe ꝓue du
paulus ayelius est nubē qñ bn ¶ Idem libro 1mo ethy.
in eligenda uoꝛe eoꝛ impellit hoiem ad amoꝛ
ē. Publicatio genus diuicie ꝛ nubes ayelius
tiss ipa mozes ꝑ publicatio ꝙ ¶ De re offic
lib. 1o cap. vbi ꝛ habē in dcto vvv. q. ℞ Fame du
maltant ides uelant ut nouerit se ꝑ uxp sius sē
bitas ē ꝛ humiles ¶ De q nubētes ꝓ bndcōe
lutta ad ē uno diuice mariio copulant ndo fit ne
compagē cōiugalis bnitatis diuqñ dirupant
eos ilo actē bitta candido purpureo q colore prius
cē candoꝛ quippe est mundicia mētis sed purpurā
ad sanguis ꝓ tribuatem adhibet ut hoc signo ꝛ
commenda ꝛ leo concedi ab uxp ad nuptias ad te
pus abstinet ¶ Et ꝓ hoc reddendū debitū ndo ne
gat ¶ Ne q m pmus amulus a sponso sponse tra
dit fit minoꝛ cui ꝑtī mutue dilectis signū uel
ꝙd ad magis ut esse pigmoꝛe coꝛp coꝛda iungant
dū ꝛ m eto digito annulus imponit ides q in eo be
nā quedā uē fluit sanguis ad coꝛ usq; q̄ penetrat
dem ꝛ libro dicit ihulier ndo ꝑ corruptela de
gnatis sed ꝑ sola matrimētate nullier uocat ꝛ etiam
Sicut sic ꝑ sola ciuilitate bn uocat ꝛ si ab ope
femine cōmercio habeat immunis ¶ Item ayu
riois monstrat ma illos bicit ex ocio facilit nas
ci ¶ Diffinit amoꝛis hec est ¶ Actoꝛis de passio
ne aut qui in occupacōibz diuisaz rez ꝛ negō
cioꝛ est assiduus ꝛo ꝓtm audacie mētis ¶ In foꝛ
macedonie ut ndo ita facilit nisi multū sit lasciuus
Occupac. n. sollicitudinū ꝓtextuq; uoluptates
ipleuerit Dñi hoc bicit ¶ ꝑe inuenū ꝛ adolescentiū
ml arguerit

Beda in gramaton Bndicit qz illic et
dit Crescite ꝛ multiplicamini ꝛc ¶ Hec. n. hoīm.
multiplicatio ꝛ repletio fit ndo nisi ꝑ coniunctioz
erat mulib ꝛ fere ꝓficienda ¶ Et ꝙ bndictione
dei crescit ac multiplicat ḡtis humana ¶ Cōtra
sē maledictōe dei diminui qui ꝓhibet nubē et
dispōne celestis decreti quasi a diabolo repta
condēnat ¶ Item ꝙ dimpnande sē impace est
ad ꝓpagacōne ḡtis humane tam ꝙ repletā ¶ Sup
ne ḡtia bndicti dis instituit ¶ Secundū ꝛ hondan
di ꝛ maldē signa bndictōe insignitas ¶ que
postmō repleta ē tm hoībus ¶ casta mēte simul
ꝛ ꝓpe dignū quocūq; ierit in celestibz sequit

ei
ꝛ cautiꝰ nouit ꝙd nemo alius ꝑt tanē adsidet
Deus n. ꝛ dns mē ꝛc ¶ grat ipsa de burgmitate

Item yldrus in libro ethy. ꝛo in tbus cau
sis dnatur ꝛpoꝛ ꝓma ē tal plis de qua legitur
in genesi ¶ Et bndixit eis dicēs Crescite et mul
tiplicamini ꝛ replete tram ¶ Secūd est cā adultiꝰ
de qua dicit ibidem Non ē bonū hoiem ē solū
faciamq; ei adiutoriū simile sibi ¶ Tercia est cā
medicinale ut dicit aplus Qui se contrinxit non
iubat ayelius in nubē qñ bn

Bonifacius martyr ꝛ habet in epistola dcto
dist lui de cōiugio mētem cohortandi est
degeneres ꝓlēs ꝛ ignobiles ꝛ furentes libidine
fore ꝓcreandos ¶ Idē ¶ Et gens anglozꝰ

Basilius in examen cum parentes ꝓtr
ꝓsteterit causas filiis nascendo ¶ Iustū ē ut hijs
ꝛ uincendi pace tribuat pozdine ꝓlia ḡre sup
& amoꝛe parentū

In decreto dist vvv. Et quis ꝙter deum &
ḡmutatē ꝓfessus ꝛ ꝑ arrogantia uirū ꝑualuit
in cōiugio positos anathema sit ¶ ff. de regulis
iuris **Vlpianus** Neq; imperie neq; natales
faciūt matrē familias ¶ Sed bonū mozes ff in
autentica Quō oportet epōs c. Et cū pudicicia
magis̄ mulieꝛ oznat ff. Quibus naturales ex amoꝛe
ficiant ꝛ legitimi ff ¶ Sed nichil fructil est sine
amoꝛis beneficiis que restringe ꝑfecte pfecte ē
ꝓlia ḡre sup & amoꝛe patrū

De cōiugio de ultimo ḡras ipsa d' ultimo
in moꝛ Iustoꝛ consistē ¶ grande sibi consi-
ꝓmū credit ¶ cui de quibꝫdā nō suis illicitis
actibus arguit ꝛponit. n. ante eoꝛdis oculos
eq; districti dei iudicii tanto diuus ē sup eos
intrigabit ¶ quāto uite actus arguere hoiē ꝓue
nit ¶ Idem ī regist ꝛ ḥetur in decreto vl. q.
iij Nulla nos ubi lingua ꝓficit ubi consciā nō
accusat Quē. n. consciā bona defendit ¶ inter
accusatoꝛes liber est et liber uel sine accusa
toꝛe ē non ꝑt. si sola mētis consciā accu
sat ¶ Idem sup ezechiel omēs in quid ꝑ est
ꝑt obec si omēs nobis detrahāt ꝛ sola con
scia bona nos defendat.

Augustinus in soliloq. Cui bona cōscia
est ille tūquillus est ¶ ꝛ ipsa tūquillitas ē sabbatū
coꝛdis laboꝛat quidem ī pnia ¶ ses exercendi spe
futuri pmij ꝛ sic omne inutilis tristicie fenatur
¶ Idem Vera ꝛ absoluta excusatio ē testimoꝛ
ꝑe conscie bone ¶ Idem Nil nisi tui iudicē et
conscīam bona noli timē cum ¶ Hec ī epla ad

vi q m

de augustino quidq̃ placet sola me conscientia
in oculis dei non accuset ¶ Hec in libro de ca
thezizandis rebellibus Tu qui nõ am rẽ ꝑ
hanc vitam xpianis ꝓmittis assidue exora
hui⁹ eam me anxiissimas hug vite molestias
dulcem z suauẽ gustabis si eius qui ea ꝓmi
sit ꝓcepta dilexeris Cito n fenicies dulciores
cẽ fructus iustitie qñ iniquitatis z belua aug
rotundus gaudebis de bona conscia me angus
tias qñ de mala me delicias ¶ Idem sup gene
ad litteram Extra in ipo mortali homie letitia
consistit quidam dei ꝑadysus est vñ z extra ī stis
tempant z iuste z prie diuenibus ꝑadysus
nre dicit pollens affluentia gratiaz celestis ꝙ
delicios ¶ Idem ī epistola ad ebr hortatur ut nõ solũ lingua
ses m z moribz z ope laudet deus Ut ad illud
ineffabile gaudiũ venire possimus bois aplis
studeamus imitari ac quotidie consciencias nostras
intus aspicientes si ꝙ in stola anime me aut
ꝑ negligencia sissitii aut ꝑ luxuria iustitia
tum sordentii aut ꝑ iracundiam combustii aut
ꝑ iudicia constitimus aut ꝑ auaricia tenebrosi
cẽ cognoscimus sũ adhuc in platea nra et cũ
dei adiutorio festinemus solicita cinere ꝓ
tinere pare z ad gaudia iustitie ꝙ obstinata
fugiamus venocie ne forte bois aplis inuidi
z vicios pannis sordidantibz inoluti cũ ana
thematis cũ iudicis veniamus Idem in libro de cõi vita clericoz ꝓ
dens bona dicit aplus nõ solũ coram deo ꝙ
ī corã omnibus hominibus ꝓuidere nos n cõscia
tua sufficit nobis ꝓ nos aut fama nos
nõ polluat sed polleat debz ī nobis Tenete itaq
qd dixi utraq distinguite Deus res ꝙ cõscia
z fama Conscia tibi fama ꝓximo tuo nũ
quã est Cum ergo fides conscie sue negligit
fama sua crudelis est Hyeronimus ī ꝙsto loco
poterius de quo dicit aplus scribes ad discipli
nam tuam omnes tempus bonoz opum ꝓbeas eo
nẽ
necessitic
¶ Idem ī libro confess Decertes michi nitere ꝙ bo
na conscia z bona fama
Ambrosius libro sedo de offic Dico beatz
conscie vitam in altitudine sapie in suauitate
conscie z in utilitate sublimitate ¶ Idem ibidem
Vir sibi constans nõ debz moueri falsis nec ꝙ
timere plus ponderẽ ee in alicuius conuicio ꝙ
in suo testimonio ¶ Idem beatã vitã efficit tã
quillitas conscie z securitas innocencie Impro
cui ipe sibi pena est Justus aut sibi grã et
gaudiũ est ¶ Idem ī ser Conscia rei sui tu
cia ꝙ sine cõtradicõe, cõuicie z iudicii.
Pare ꝙ habẽ vitã dei ꝙ non aggrem timeis

sed constie pritate Si quid igit in hac vi
tiũ moribus aspũ crudelitate duro cõsp
cione pollui hoc habeũ mitidare coequare
componẽ z ordinãe ut supueniẽs dies nõ offe
dat in nobis sed magis reparet dia custitate
ꝓpitium fide petitue clemosinis emendẽ ꝙ
ad simplicitatẽ aies bona sine conscia ꝑ
late ꝙ consilioz sunt Pius ꝙ examinat
quid deceat sit atq honestũ Jungatis at aqua
gritatez aiigneritie ¶ Idem Sapies si epulis
z cẽ queratis de consideracõe
Yeronimus ad demetriadem virginẽ feli
ter illa conscia z beata virginitas ꝙas mysta dñi
Idem Bona conscia malluus oculos fugit
Isidorus de sũ bono Semp conscia sit
humilis est z tristis ut ꝙ humilitate nõ superbiat
z ꝙ merore utile cor sit ad lasciuia nõ dissol
uat ¶ Idem Conscia bona gaudiũ ꝙ habẽ con
scia nõ rea ꝙ est ny pena bis ꝙ nullã est secu
ris z bene viue reus n alicuius nullã est secu
rus vñ suspectũ est Secura mens qñ nulle cõui
uiũ ꝙ aut ꝓsint seua ꝓtimebata conscia ꝙ
ibidẽ libro ps cxl 29 Quale est ꝙ cũ accusẽt talem iudicẽ z habebit
Bernardus ny sedã ꝑ ẽe epistolã Deus est ꝓpue que bona conscia fiunt
scias Penitẽ de malis z abstine de malis hoc
nentio solũ sufficit Vtinã ꝙ omnes in
stus amꝰ scemꝰ scripm desidẽ z quotidiano pro
uit alios luctuat Cui infirmatibz ꝓximi ꝙ
brat cui scandalizatus sit fiat z si aporiat in
deus videris nichil ꝙ formidet cui tali exẽ
ꝑ exemplũ venie nel exercitet in egypto ad in
caldeum cui trinsgressoribus captiuali sed et
cui sto nõli fieri fiat Diaconi z socius seruanti
cui moyse quoz qd ignis est dilexi de libro ꝙ
cui paulo anathema ee a xpo ꝓ fratribz nris
meat z cui hiusmodi conscia ꝓpter nos in
uite est ut inuet gehenna z securus inedie ꝓ
uenet gehenne flammas cui tali conscia com
parem aut nunc si placet theatrum ve regu
z fastigia regnoz omnia cui hiusmodi fiducia
Nonne cuctoz felicitate hoc ꝑ tanti bom dum
cys insania reputabit ¶ Idem sup cant Sub
tissima z salubrima reges alie z conscia
da secura gaudia Cultelli n alie z ꝓuitas compe
¶ Idem Conscia debz ee bona Secura tiquilla
Conscia bona Deus facit Commissa ꝓua reatus
z defienda utrũ nõ committit Conscia secura
Deus facit qz gratiã z amicicia saluatoris
m modicũ timet offendere z alicui despice mul
seruicndi cauet occasione Deus Conscia tranquil
la similiter Deus facit Carne n suam spũ subiu

z cũ omnibus

ullis vltrus homis fremah Sic m consca quali
tas homis demutat. **Glosa** sup id de ps xviij° Consciaj a vicijs purgati deo gratior
habitatore ihrlm homis. **Glosa** eccl. bij Scito co
scia tua qua iudice nemo nocens absoluit nec
innocens condempnat. **Glosa** sup id ysa xxxviij
Memento quo ambulauerim &c lamrus ad dim
emdat bona sua. Felix n. est illa consca que
tpe malo pt remisit bonoz suoz

Gregorius Cum vite sue testem habz t celo
fidentem homis timē non debet

De consca mala Gregorius m

moz Dū nulla bonoz opm confidencia fulciat
mentem stima bona mē mala trepidat. qm ipaz
sua consca (actusat) accusat. Idem Cum ss a peceptis
dnicis dissordat. ope. quocies audit ea nec legit
corde suo reprehendit. atq; confidit. qz id qd reprehendit
scit. z non fit. grauat. memozat. nam t quo se
mentem ipm erasse confidat. ipa se laceat consca id
accusat. Idem in pijs moz agentes prauia fit
sudicq; suspecta. z sudicq; trepida. qz q̄q; contra
ppositus cogitat. ips. z cont. semetipm a ppo
situs qd cogitat fozmidat. Idem in pi moz
Sepe cōmittit homines mala q̄ stulti. z deo iuste
permittit decipi ut cedant. z milla mala q̄ nesci
entes qs tm decepti aliqd fiat ad purgatione bo
aliqs ad ulciscis inuenit. de solet. Idem de se
metipm rte non iudicat. qd in alio rte iudicat
ignorat. Idem sup ezechielē omes ip. Quis
p̄dest si oēs laudent. eū consca accuset. z de se
tacito p̄ro. Idem t eodem. Scptura sacra
suauis est illi ad loquendū cui sp intrins ipsa
fluit ad dilectōis flam sine dulcedine nō habz
que vita regula nr consciaz ita remordet

Augustinus Sup id sedā consb. Os
meū patet ad nos. z de fluille pene ignorez
set q̄m male consce remorsus abale. n. sibi co
scia mēs loq trepidat. sensu p̄dit. z t verbis
errat. Idem t libs confess. Voluisti dnē et
ita factū est ut pena sibi sit oīs ānus zoz
dnatus. Idem ad macedoniū. rogez destri nō
ego eo qd quesiz nouit. si ego eo p qsiz diligit dnm
eū plent. nec faciūt apud nos bonos nel ma
los mozes nisi bonū nel mali amozes. Idem ho
minū temerarijs iudicijs q̄as nsra de iudicio
temerario. Item de suspitionibus. Item sup ca. ppe mf
anime est consca rea pcti

Ambrosius libs sedā de offic. Nullus
maioz dolez est q̄m ille qm pcti mucne cōscia

z est omibz pace facit. Idem ibid. Sufficit
adhuc⁹ os logicū nugna bonoz omm oppo
z ppa consca bona. Idem Omnis gla filie regis
intus nō foris est. hoc est non t flozc fem ad
t ozc stylgi. sed m bniplacito dni. Idem t libs de
conf. ad eugen papā. Pfal cuiq; z absoluta
ps causacio est testimoīo consce sue. m. n. p nr
mo est ne ab illis iudicet. qm dicit bonū ma
lum et malū bonū. Idem de magne dilecte bona cosca
et t rueca quid dicq; t rebus. amq; quid dulcius qd
in tra quietus atq; securus. Bona n consca sup
pis exigamus. ppe que morte finaq; erigit. q̄
doctas. Idem Bona bone consce reuerentiā in
laboribz non auertit. nec morte euanescit. sed re
floretit. letificat. dilecte. consolando. moderem re
ficit. mozem. nec deficit. metum. Idem in epla
Beta pi omes. fiduciā de consca mā securi si
mus. sed sp fozmidem⁹. qz qd nos latet. christ. ac
bitrat. latere non pt

Leo papa In ser. pentecostes. flos t delicie
corpis beatus dicit consistit. sed in consca pua
ab omi labe pcti. qua nichil melius dicat. qz consilioz
honestas. z ut ita sic publicanda. **Glosa** sup id. z
cito pt. Gla mea hec est testimo. consce. no. Beati
impijs est tormenti consca. ipoz. Ita pijs z mi
tibus magnū est gaudiū. non sic. nisi. sine. gla
pt. lacme eius in maxillis eius. z maxilla e. q. hispa
nus. **Socrates** Consciaz magis q̄ fama attende
fratri fama potis consciā uo imitari. Idem Cui nil
taz rep. quas nsra de pharisēi moribus bonis pla
cuit nsra ca. primo

Seneca In epla ad lucillū Bapties mihi sine
gaudio est gaudiū aut ego non nasci. nisi ex bu
tuti consca. Idem Vir bonus gaudiū est ex bona
consca. ex contemptu fortune. ex honestis con
silijs ex rectis actionibz. Idem Animo magno maior
est q̄si ubi alienā seposuit. z sibi pace fecit. nil
timendo fecit sibi diuicias nil concupiscendo. Idem
Nulla ne fine deo mens bona est. Idem Tranquilli
tas animi t expulsis erroribus. absoluta liber
tas. non hostes timere. non tumpia uelle nec minia
ri sapiēs aut magnam habere pratem. Inestima
bile n. bonū est sua fides. Idem Virtutis fruc
tū sapiēs ponit in consca stultus aut in gla
Idem fama pleriq; sed consciaz pauci bonitu
Idem fiducia recti bone mentis t non grauide bame
Idem Quid p̄dest q̄as nsra ca. primo

Glosa Sup illud ps. lacme eius in maxillis
eius. i. maxilla homine dicit consca qz sicut in max

volucat nec ullū ḡnuus omus est q̄ ponds
flagicioz 2 sarcma pctōz depmit n diam
2 ad tyrā curuat ne se possit erigē ¶ Idem
ibidē Consciā pctōris ḡnuus omnibus sepulchis
fetor Idem ibidē Que pena ḡnuor q̄m ireig
constīe vltimus ⁊ Plone hoc magis fugiendi
q̄ inozes est ⁊ Plura ḡras infra de voluntate

Cristoforus Sup apatheū ⟨mala⟩
Qui p male constīe est semp pusillanimus
ac timidus est ¶ Idem Vnusquisq; fm̄ scipm
2 fm̄ constiam sua de alio iudicat ¶ Idem
lib° p° de cōpunc· cozdis Aliena 2 nima sol
licite pscrutam 2 c ḡras infra de iudiciis te
merariis Itē infra de suspitionibus Plura
ḡras infra de dāpnatis

Cyprianus Non dubiū est illū male vitre
cē qui mala de omnibus suspicatur Plura ḡr
infra de iudiciis temēariis Itē infra de susp
icionibz

Bernardus In lib° de conside· ad eugē
nū papā Vicios⁹ vicios⁹z consciās nō re
fugit et ubi omes sozdent ibi fetoz vinū mi
me pcipit ¶ Idem i ser· Que magis mozdis
co qm̄ pozt ugnē in sinu· pcm in consciā nec
sentit nec cpescit· nec cppauescit ¶ Idem
sup cātī· Am nō inflationes 2 torsiones i cōscia
sustinebit qui hypocrisi est· stiens vidēliz bō
2 non facies Am nō responsu mozdis 2 dīp
nacōis tocles sustinebit quocies in medem
venit sermo que dominū dixit q̄ seruus
sciens 2 nō faciēs voluntate dñi sui plagis
vapulabit multis ¶ Idem i ser· Que cōscias
suas in alions labijs ponit· modo magnū
nō put· nō milli sē sic adulancū linguis
vicipari placuit uel laudari plura q̄re sic
de cōpunctōe sin

Beda In omē nūqm̄ de nostra consciā se
cure sing quere sup ca° primo **Iohā** Pa
pie Omē qd nō est ex fide 2c Omē qd fit
contra cōsciam pcm est

Seneca In epla Quid p̄dest recondē se 2
hoīm oculos aures q̄ vitare bona cōscia
turbam aduocat· mala nos i solitudine impia
est ¶ Idem de vita honesta sē q̄ facis· omis sciat Se
turpia sē· q̄ referre nemē scire cū tuapte sci
as O miserū si cōtēpnis hūc testē ppā ḡras
infra de iudicio temēario Itē de suspicionibz
Itē infra de malicia

Vitruvius de sūbo· lib° sēd cap° xxvi Qui
fugē potē homo pt cor suū Non n pt a
se q̄sqm̄ recedē ubicūq; abierit reatus suū con
scia illū nō relinq̄t ¶ Idem Cuniculi hūana

iudicia subterfugiat· oīs q̄ in occulto male fec
iudiciū tū conscie sue non pt effugē flam· 2 s
alijs celari qs agit sibi tamē celare nō pt qui
plene nouit omē malū qd gessit Duplex ge
nus in xpiān iudiciū q̄ 2 hic reatu conscie sue pu
nit· 2 illic pena pterna condempnat hoīem
sign qd spūs e abyssus abyssū inuocat· 2c abyss
sū n abyssū inuocare est de iudicio sue conscie
venire ad iudiciū dāpnacōis eōne in noc
cathanacias· id e in pdicacōe stāz ¶ Item i sym
nimis Nulla pena ḡnuor q̄ mala consciā dis
anxie miḡm̄ cē tristis bone vite ¶ Idem Consciā
rea semp est in pena ¶ Item Reus alīus vitiḡ
est securus q̄ plura istas infra de malicia

Boetius libro sēdo de consol Vos autē inf
ad auctes pclares tames q̄ rumoēs· nec face
nescias· sed rectā consciē ictus q̄ constantia
de scrupulis alienis q̄m̄ pscrutaris

Ouidius Timeādum non facie alīus inf
reprehensibilis vite consciā

Lucanus O quātā pene miser meo mē
consciā donat ¶ In libro sapie Semp pec
sūt sensa ptm̄ibata consciā Plura ḡras infra
de iudiciis temēariis ¶ Itē infra de suspicionibus
Itē infra de cōsensu ¶ Itē de malicia

Quintilianus de oratoria institutiōne libo
vm Nichil est tam occupatū· tā multiformē
tam varijs affectibus constrictū atq; laqueis·
malā mēs suā q̄stā nā 2 cū ipsa· fpe comp 2 la
boribz discrpā· et cū scelis q̄pos sūt sollicitā· nec prima pars

Decalogus Deū consensus mē aperit ostia
carnalis q̄d īmā nos mala pturbāt· nulla
corruptōis ¶ Idem Scienū est aliud de
dām̄ de temptacōe carnis pati· aliud nos
dū p consensū delectatoribz obligam· Plerūq;
in cogitacōe prava pulsam· sed remitt· pl
rūq; aut pūsu hoc q̄d concepit mē somnp
p consensū detectū uoluit ¶ Idē Promoz
mala q̄ quis corrigē nō valet· tacēdo Que
nō corrigi loquendo pūt silencio consensū de
pticmescat· et si ea que tacet· velet· nō timē
m aīa surgis dolōis occultet ¶ Itē in omē ill
ne deū amat cuius cordi mētē delectatio pua
ex consensu nō supat nā tanto ipse ab amic
supne disiūgit quāto influs delectatus· plus
ḡras infra de delectacōe

Augustin In libro de mendacio Item con
tinq; cū volumus 2 ypbamus ¶ Item Non au
sencīe aut nō pnuncie aīa nō violat cogite
pudicicia Quid q̄ in nobis iustis nō cōtingit
in corpe ipudicicia nō est ¶ Idem i epla Dñi

agē 2 illicita nō ꝓhibē consensus erroꝛis est ¶ Sā
sup̄ gene. 2 cont̄ mathēos Si nō hūana con
cupiscat ut qđ libido admoneꝛ hoc faciendū est de
cernat ab omi cura bā tamē̄ de pdicto expelliꝛ
homo 2 iam ei pcem ipugnat 2 si nō sequa. fom
que nā tenet in consensu consilia

Ludouus de sū. bo. libro. ꝑo ca. xviij Cogitatio
pua delectaꝛ quia. delectō consensū. consensu ꝙpa
etoꝛ. ꝙpatio consuetudine Consuetudo naturā rem
mutat de ꝙpatoꝛ. de ꝙpatō abstinatoꝛ. abstinatio moꝛ

Bernardus in medita. De ¶ te etiam
monit est malas suggestiones ingerat sum̄ et illis si
non consentiē. nā quoties resistim̄ diabolū fugim̄
angelos letificam̄. deū honoam̄ ꝙpē n. nos hoꝛ
tat ut pugnem̄. admuat ut bncam̄. de cōtinues
spectat de fideles subleuat bnctes coronat
dimittentes coronat ¶ Idē in ser. Si carnalibꝰ distra
hor. desiderijs 2 illis qđ absit consensō ꝙtū possū
2 si non sequat fom in morte sū. moꝛtuus uoꝛ
2 sepeliendus ꝑ mſnm ¶ Idem in nulla est hꝰ ꝙ se
in xpō extinctas si concupiē sensus sic absq; con
sensu ¶ Idem pcem in forib; ē nō trunpē aplas
2 nō mōbit appetitus in corde pruriet 2 aperte
sed subter te est qz mſi tu ꝓponte resistis nil ē
notabit Consensū plnbe ne ꝓualeat appetitus
concupie 2 innocens eris ¶ Idem ꝑo ꝙdem tunica
tēptationis expectāe motū. sed in te est si uolueꝛ
dare uel negare consensū bū ꝑō flon cōfidet cū
loqđ inimicis suis in porta ¶ Idem flemo frēs
dicā palpet. nemo pcā dissimulet cū videat ordine
deprāe. nimiū disciplina est in consentiē silere
cū possis arguē delinquentem Et stimg qz eo sille
pena maioꝛ fuerit reos 2 consentientes

De consideratione Gregorius

In moꝛ Consideratio mſirmitatis ꝙpe viros
sedō in humilitate custodit cū eos retrudo ad lib
tatem eligit Idem ne cōtēnāt auctoꝛē homo fa
bricā consideꝛ Unde bene 2 intelliget quid sit
cū in cōtē. ex studio artus distendit ut suo tpe
cū utilitate tendat Bn dū plus iusto nosmetipos
discutim̄ de ipō discretionis studio indiscretus
oberramus ¶ Idē in cōtē sup̄ 1o. iob xxvbiꝰ cauis
terendit sup̄ cā linea. 2 Plerūq; in bonis cū
indiscrete tenet amittit 2 cū discrete mēmittit
plus tenet ¶ Idem Sti Bri ingenij bn tute ad
considēandā ꝙpriā ifirmitatē dm̄gūt atq; ex
hac mſirmitatis considōne melius cognoscit
¶ Idem ibidē Sti Bri mēme ꝙtūcūq; dū consideꝛ
rant bona que faciūt. ſes cū faciūt q cognoscūt
et si consideratio cōgaudet mutuā largitatē.
meritis tm̄ consideāt debitū opis ¶ Item i cōtē
cōd̄ valde ꝑportabile ex dolore ostenditur. ꝙ sideratio

tis ꝓuida ex renūciatione lenigat ¶ Idē ꝓs q
cuncta ꝓpius ꝙ ꝑhibenda. consideat. nec quāq; ꝓximū
aliq; faciat reprehendat ¶ Idem idem Fluchil sic ad
admandū carnalia desideria appetitu valet
ꝙ ut bmodi ꝓhibeāt qđ modestē bnū diligit.
moztuū consideꝛ ¶ Idē Cum in dictis suis verꝰ
bā metuit ꝓpē ꝓpius diligenter debet consideꝛe
qđ dicat ¶ Idem in omi qđ dicit nōnē est. ut
cū tempus. 2 ꝑsona consideꝛ. si iuba sine di
tas. roboꝛet. si hanc tempus congruū postulat
si 2 ultate sine. 2 congruentia tpis. ꝑsone ꝙli
tas nō ipugnet ¶ Idē in regist. Terribile iudicē
benignē considera. 2 de illiq; adiectu nūc tua
consilia contremiscat. ne cū sine cā iā timeat cū
coram illo celū 2 ēra tremuit ¶ Idē hūane bnitat
2 infirmitatis considōnis est deo ꝙgrua oblatio ¶ Idē
cū mēs ad aliena ꝓcul consideānda rapit ꝙpri
udicij noē ꝓuat ꝙplina qre sup̄ de ꝛeꝛuspectione
Ite sup̄ de cogitōne Ite mſira de intelligētia
Ite mſira de discretione Ite mſira de ꝓuidentia
Idem Sit deus Dnī nr̄ intendat dias 2c
qras mſira de discussione fratꝝ ¶ Idē Sti Bri qre
mſira de discussione fratꝝ ¶ Idē sup̄ ps. exeꝛ et bnī
dōq; ante faciē sua ambulabat Ille autē beatus
ꝑ dū se ponit qre sup̄ de ꝛeꝛuspectione subiungit

Gregorius nazanzenus qre mſira de discretione

Augustinus ad ꝛcommū de eo qđ scriptū
est Odiū tota lege suauit 2c elegant dem esse
narrat cū quida rusticus in puteū 2 accedēs alig
disd qz eo miserunt eius 2 admirans aut Quomo
huc accedisti. Obsecro mgr ille considera quid huc
me libēs nō quo huc accedam qras ¶ Idē sup ꝑ cor
pis affectū dat homo sup̄ tribunal mentis ꝙpe. con
stituat semetipm ante faciē suā 2 considēt diligē
ter assit actibus cogitatōis testis conscia tur
mentor timoꝛ 2 iudex metuendus Exinde quasi sanguis
de ꝓcentēs ꝙ lacrimas ꝙfluat ad iudicium ut
cum mdās sententie satisfiat ¶ Idem de ci. dei ta
se que in bnoq; hoīe actibus considerant ut
aliq; opet S. natura doctrina 2 usus Natura mge
nio doctrina stā usus nō fructu considōnis ¶
Idem ibidē multa ad fidem catholicā ꝓficiēs
dit hēreticoꝛ callida nequitudine reqrentur ut ad
uersus eos defendi ꝓsint. 2 considēant intelligē
cius. 2 intelligūt clarius 2 mstrandus ꝓdicant
2 ab adūsario mota questio discendi nobis ꝓstet
occasio ¶ Idē in libro de sing̃lis clericoꝛ Utilius ē
ut infirmū semet homo considēt ut factis exer
tet ꝙ fortis videri uelit 2 mſing cōfingat ¶ Idē
Cuiuscūq; ingenij hūanū ad considōnē rēdā vitā alie
nā desidiosū aut ad corrigendā suā ꝓbra qre
sup̄ de ꝛeꝛuspectione ꝛe sup̄ de cogitone Ite mſira

possunt

de distrctõne ℔ce mſra de intelligẽcia ℔ci del
ctõ ℔ce mſra de ꝓuidencia ℔ce de memoꝛia

a **Ambro** de offo Sapiẽs ut loquat nã
ta ꝑus cõsidet · ſ quid dicat · z cui dicat quo
m loco z quo tpe ¶Idem i apologetico Sapiẽs
ſi epulet · ſi cogitet · ſi oret · aut despicet aute
oculos eius ſemp cõſidat ſemetipm · qz mo
mentis oĩbus ꝓfuit cõſcia culpa cõmiſ
ſa · nec geſtẽ · nec obliuiſci ſuit ¶Idem ajes bõ
q℔e ſupꝝ de cõſcia bõ ℔ce plã q℔e ſupꝝ de ꝛcũ
ſpectõe ℔ce mſra de diſtrctõe ℔ce mſra de
ꝓuidencia

Quibolum Sup illud ſolꝫis vbi hec
faciet vobis ꝛls ꝓncipẽ mm̃ appiciag et
conſidẽmg qm̃ a malis hoĩbz z ꝓpẽ virtute · z
ꝓpẽ eũ patrim̃ · qz te eſt omia facile ſuſtinẽ
¶Idem i ſer Cui actibus ſup ſtratũ tuũ et
neminẽ inſeſtũ pacẽs aligd venat & ſomp
nus ꝓfer · in medio · codice · cõſcias tua · et
conſidera peccã tua · ſ quid in ũbo · ſi quid i ſcõ
mel cogitatõe ꝓcauiſti ¶Idem ſup epla ad
hebꝛ ſtullũ dicit pcatoꝛz tale remediũ ſicut
coꝛ cotinua cõſidẽacio cũ dolõe ꝓpã q℔as
ſiqua de cõfeſſione ſua ℔ce mſra de diſtrctõe
Item ſra de ꝓuidencia ℔ce de memoꝛ

Vlpianus in ſuo.mo Conſidẽa qd cui ſit ap
tũ q℔e · quid · vbi · qñ · qñtũ · ꝙ deũ facẽ debeas
¶Idem Cui deũ cõſidẽãlis tẽ ſtare qd ꝓbiaſis ¶Idem
de ſu · bo · facilius dicta cuiqꝫ ꝙ ũltuꝛes cõſidẽ
ãg z intendãg · nec quid bom · ſed ꝙ mali ꝙ
greſſũ obſtãg · ajuleꝛ n · aliõꝛ dicta cõſide
rãt · ſed ſua cõtẽpnũt · z cũ vñ in magnis cu
mbus teneaꝛ obnoxiꝫ · aſtima tamẽ ſuis ſti
bus nõ dmutũ ¶Idem ibidẽ libꝰ 2 caꝰ ꝓxiꝰ
fluctũ mutat ꝙ mẽ bonũ z malũ ſenſu pꝛu
denciaꝫ diſtinguãg z conſidẽãg · niſi ape · aut
mala cogitata ſaneãg · aut bona intellecta faciãg
¶Idem i libꝰ ſimilꝫ Judicio dei iuſto · cõdẽ i reatũ
neſcioꝛ habũt ꝙ conſtituit z diſtinxiſſe ꝓcul ſua
facta miꝛa cõtẽpnũt ¶℔e Cui ſuũt bite
z℔ q℔as mſra de conſolo · bõ ꝓpã q℔ ſupꝝ de cõ
gitatõe ℔ce ſupꝝ de cognitõe ſua ℔ce mſra de
diſtrctõe ℔ce de ajeno ℔ce de ꝓuidẽ Item
ſupra de ctuſpõne

Bernardus In libro de conſidẽacõibz ad
eugẽm papã Cũtũ ad conſidẽacionẽ actũ et
fructũ quatuoꝛ tibi conſidẽanda ꝛece z℔ ſ te
z ꝙ ſubtus te · que cã te · ꝙ ſupꝝ te ſẽ · a temetipo
tua conſtitutio nichoet ne te negligẽta fi-uſſe
trat ad alia extendãlis ¶℔e Cui ãt ꝓpiꝫ cõſtitꝰ
in ẽa dmutat · ſ ſi conſidẽt · quid · quis · a qualꝫ
ſit Quid in natuꝛa · quis in ꝑſona Qualis in

moꝛibus Conſidẽãdũ · n · tibi eſt qualis ſit et
qualis fuit Conferẽda ſũt ꝓꝛa poſteꝛioꝛibꝫ et
poſteꝛioꝛa ꝓꝛibus Deniq ne ꝑfectis in virtute
in ſuauitate moꝛ aut ab hijs fozte qd abſit de
fecis ¶℔e Si conſidẽre tempm̃ velis ſepone
pecuniã · depone dignitate · remoue dignitate ite
temetipm conſidẽa · nec qualẽ ſis alijs credis
¶℔e Conſidẽa gꝰ temetipm hꝰ eſt ꝙ ꝑ ſtudiũ
hoc eſt ꝙ ad reprimendũ ꝙ ꝓnus ad peccandũ · ipm
debilis ad rẽſiſtendũ · ꝙ difficilis ad ſurgendũ · ꝙ
ꝙ conſidẽacõe tua ꝓmptꝰ accedis ad ſuam vẽdi
alijs in ſpũ lenitatis ¶Idem Stat q℔ſ dy ſtu
ſima in hoꝛis ceñcia ꝙ ſi hꝰ ſcꝑtus conſideret
meritũ nõ pcauet & ꝛgſſus Curſus inſtabilis egſſus difficil
ꝛgſſus vilis Curſus inſtabilis egſſus difficil
diſſoluꝫ cꝛpis fetida z aĩe dãpnacio cruditꝰ
ſima ¶℔e ad eidẽ libꝰ ſcdꝰ Nouũ liaꝛ omitã ꝛ
q℔e ſupꝝ de cõdẽacõe ſua ¶Idem ad eũdem Conſidẽ
cio mẽte ꝓficiat z regit affectus · z dirigit actus
· corrigit excessus · compoit moꝛes · vitã hoĩs
ordinat z honestat · ꝓtremo dominaꝛ ꝓtes
z humanaꝛ ſtatꝫ confert ¶Idem ad eũdẽ Conſidẽ
cio cõfuſa diſtinctat hystoꝛia cõꝓmit · ſparſa col
ligit · ſecta vnitat · mestitiat vẽa · exaltat vel
ſimulãt · explorat ficta z fucata ſ℔ est cui que
agenda pordiat · pactu ꝛcogitat · ut michi i mẽ
te ſ℔ideat i correctũ ¶Idem ſup eum Alia ſ amat
vigilat · conſidẽat · z obſtat · z bñ illa alia ꝙ
dus inemẽ vigilate ꝛlo · n · tñſibꝫ illã · nec ꝑ
bit ab ea · ſed ſtabit z loquet cũ ea · logẽ · et
amatoꝛia logẽ utꝛiqꝫ ut dicit ¶Idem ibidẽ eſt
qudẽ ꝙtũ in ſe ẽ oĩs conſidẽatio ſtrie boni
que tumẽ vitate ſubnixa ſit Tu aũt ꝙ cũ timoꝛe
z tremoꝛe tua ꝓpꝛiꝫ opaꝛi ſalutẽ ꝑ tempus breue
tate deſidẽas z feſtinas ea conſidẽãte plus ap
plus ꝙ curato que ſũt vite memoꝛa ſalutꝫ ¶Idem in
epla ℔turus ad ſompniũ ſemp aligd tecũ reſer
in conſidẽacõe in quo placide obdꝛmiſti et
qd nomiꝫ z ſompnide iuuet ¶Idem ad eugẽ
papã Spualis homo ꝙ omia diudicat · nec
ipe a quoꝛe iudicat · omẽ opus ſuũ tua qudẽ
conſidẽacõe ꝓbet ꝓmũ qdem dy liceat · dẽ
ay decaꝛ · pgtemus ay expediat ¶Idem ſer de
de cõpuncta q℔as mſra de diſtrctõe ¶℔e ad eũdẽ
Diligenter omẽ qd faciendũ eſt conſidẽ apud te
z cũ hijs q te diligũt cõſidẽa ante fẽm ꝙ poſt
fem ſera conſidẽacio eſt ¶℔e ad eũdẽ Non ſpe
tet ut dicta dẽmg tue tu ultimꝰ conſidẽis · qꝫ
ꝙplibz nouimꝰ contigiſſe Quappꝫ alijs alia ꝑſ
penſet de diſciplina nõ tu conſidẽa
in omibz opibz tuis z℔ q℔as mſra de memoꝛa
¶℔e in epla Obtima ſapes z℔ q℔as mſra de

Agnita

Amſ Amſ

de malligencia ¶ Idē my ser. Cū cōsiderō rob sedētē
t stipulimo ifras mſra de iudicio ēmo plura q̄d
ſup de cogitacōe Idē de circūſpectōe Idē de cogitōe
Idē mſra de diſcrōe Idē de ayēcria Idē de prude
de prudēcia Idē mſra de mallige
Aristoteles In 3o topycoꝝ de conſideacōe
p totum
Seneca In libo de eoꝝ vtutibꝫ Cū conſidā
cōe ꝓmitte plenꝫ ꝙ ꝓmiſcis ꝓſtat ¶ Idē
maxīe cōſidēa q̄s in te ifimſſimū ē ꝓſpcōis
plina q̄ ſupꝫ de cogitōe Idē ſup de circūſpectōe
Idē mſra diſcrōe Idē mſra de deliberōe Idē mſra
de mtelligencia Idē mſra de ayēcria Idē mſra
de prudencia
De consilio et consiliariis
Gregor In mozꝫ libo ꝓbi ſup 1. rob Cum ſō-
lata ſit ante tēpus ſuū. 2 fluuiꝫ ſubitus fluctu
metū eoꝝ Omnipotēs deus. 2 ſi pleriꝙz mūt
ſiſtam cōſiliū uēo mūꝙ ¶ Idē in mozꝫ Donū
ſpūs. 2ē q̄ras mſra de dono ſci ſpūs ¶ Idē ibidē
Ortudū eſt 2ē q̄d ſpūs de dono ſci ſpūs ¶ Idē ſup
ezechi Eſt timoꝝ 2ē q̄d ſpūs de dono ſci ſpūs ¶ Idē ſup
mūt cōſiliū ſuū oīs mūquꝫ ſ. principia appete
ēdia deſpice. Iuſta agē. 2 iuſta dere ¶ Idē
Conſiliū ꝓtoꝝ t fortia ꝙlam q̄ē 2 ēdia neg
ligē ¶ Idē Nullus ad conſm tibi fidelioꝝ ē ꝓt
q̄ qui nō tua. ſed te diligit ¶ Idē Summe in
rebus. nō oportet ciuē ē conſiliū ¶ Idē in re-
ſto cum aſſtitit 2ē q̄ras mſra de ſocietē
Augustinus Ad petro ꝓbrin Sicꝫ
eſt optimū ꝓpoſiti laudabiq̄ conſilij facile
ad deidra traduci Sic ꝓbi. obſtinati q̄ ēſidi-
ri eſt nolle cedꝫ ad timē rōis mflecti ¶ Idē ſi
ayerbiū Spūs ſcūs 2ē q̄ras mſra de donis ſci
ſpūs ¶ Idē Idem ꝓfectoꝝ dicit q̄ras mſra de ſocietē
Ambro Ad eccīz Vercellē Bonū gſtiū
q̄ in conſilio uerilitas eſt ſed in p̄cepto laqueꝫ
Conſiliū fuitat nolitudiōs p̄cepti aſtringit
Iutos ¶ Idē de offic Talē debet ē conſiliarius
q̄ mchil nebuloſū habeat mchil fallax mchil
ſimulatū q̄ vitā eius ac mozes repellat Iucchil
ꝓbū aut machinoſū q̄ cōſulētes adiuuat
Ieronimus Sup epodon hȳ q̄ alios
ad diſſuadendū ꝓtrahūt t ſemetipſos mi-
niſtrū demonū ſuſcipiūt ¶ Idē t epla Cū de
alligbus qui ſtim nomē ꝓfitēt aliq̄ cmis uel
falſo ſomnit. uel dei q̄ndā patrūt uſtāt mali
ſatanē. ambigit. nr de aliis bois oīb hoc edāt
Isidorus De ſū. bo. libo ſcdo. ca. 3o. Conſiliū
dīne ſuadet eſt ut hō iuſtū 2 boy ē credat
q̄ dīne placitū voluntati neq̄ in iuſtū eſſe
ꝓt aut malit q̄ iuſto indica cōplacet atq̄ bo
no ¶ Idē Decīoꝝ ſcī q̄ ſunt dotius ſunt conſiliis
uel exempl. vitā. mores q̄ bonoꝝ corrūpūt hiſce
q̄ ſbās alioꝝ ꝓdia q̄ diruptū
Bernardus ad eugē papā Oīa fac
cū conſilio. nec tū oīm. aut quozcūq̄z. ſed tm
bonoꝝ. bonos n. in conſilio. bonos t obſeḡo bos
2 habeas contubiales q̄ vite true ſint 2 honeſta
tis cuſtodes 2 teſtes ¶ Idē ad eūdē Quos miſ deꝰ
p̄ceptū 2 2 munita ep corde diligant. ſed ad con
ſiliū ſoli bonī 2 amici eligant q̄ 2 prudētes 2
benuoli ē videant ¶ Idē in libo de conceptu mū-
di Docuit te magni conſilij angelus quid opus
t ut alia cōſilia ꝓſcleis? Quis n fidelioꝝ ēſe
ne ſapiēcioꝝ illo? Deduc me dīne et eduta
foꝝcioꝝ eſto. 2 tuā leḡē. ſcio. n. q̄ nō deſipiaꝝ ꝓſta
q̄re ſup de circūſpectōe ¶ Idē ſup de cogitatōe
Idē ſup de cogōe Idē mſra de diſcrōe ¶ Idē ſup
de cōſideacōe ¶ Idē mſra de ayēcria ¶ Idē mſra
de mtelligencia ¶ Idē mſra de prudēcia ¶ Idē mſra
de prudencia Idē mſra de macīate
Rabanus Sup lucā Prudencia eſt
cōſiliū prudencia. fides moluerās atq̄ racio
Seneca Ad lucill in epla ꝓverbiū Conſi
meliꝰ dūces ꝙ vaticīa ¶ Idē Pauci ſūt q̄
ſe ſua q̄z. conſilio diſponūt. ceū ilo dūtur illoꝝ
mozes. qui flumibꝫ natāt. q̄ nō eūt. ſed feruūt
¶ Idē ibidē Tempe eſt nō ire ſed fri 2 ſubito in
mes tumbne irꝝ ſtupēte q̄rē hucusq̄ q̄ adhuc
Deū ¶ Idē q̄ magna ꝓ ſanctis eſt hoztatores
uel conſiliarios mſame relīſſe ¶ Idē in libo 2o
bnficiis Nō eſt tempe cū re mūre conſiliū ¶ Idē
Conſiliū q̄ ſecretū ē noluīs nemī dixīs Quo
.n. ab alio ſilencii ſperas ſi tibi ſilencii nō ꝓſ-
ti. ¶ Idē cōd' du tractāmus id puta rēſſimus ꝓ
Conſiliū ꝓtoꝝ 2 prudentū ex aptis obſtīa eſti-
mat. ex ꝓuis magna. ex ꝓximis rōtia. et ex
ꝓbis tota ¶ Idē libro. q. de ītuitibꝫ Prudētis
ꝓpiū eſt examīare conſilia. 2 nō cito facili ere
dulitate ad falſa ꝓlabi ¶ Idē Tuē conſilia ſa
lutaīa aduoca cū tibi ꝓſperas arrīdet. tuē te ſpite
ſiſtibꝰ cito retinebis ac ſiſtes ¶ Idē nō dabit
libēat impetus. ſed circūſpicies quo eūdū ſit
2 quousq̄ ꝓlima q̄ſq̄ de circūſpectōe ¶ Idē de
cogita de ¶ Idē de conſideratōe q̄ē mſra de prude
cia. ſtē ꝓrudencia
Julius celſus libo 2o. Terꝛoꝝ hoīb conſi
liū. nūqē q̄ erupit 2 mebza debilitat ac aīm
puſillū ſine facit
Tullius libo 2o de offi. fortis animi et
conſtantis eſt nō ꝓturbari i rebus aſpis et
aduerſis nec tumultuacōe // de hō du ſuo deꝰ // vltiꝰ
ſed ꝓuidi aīo 2 conſilio ſano uti nec a rectōe

distrē ¶ Idem In ferendis difficilib⁹ rebus maxīe est
utendū consilio alior⁹ z tr amicis est maior
auctoritas ībuenda ¶ Idem libr⁹ de senectute
Impedit consiliū uoluptas oculis inimica meis
n oculos pstringit nec ullū cū utute cōmerciū
habet ¶ Idē fallit amīcā adulacōz afferēdo p con
silio qd bna ē eis cōtendo qd cor blandissime
fallat ep quo ūma pcā pueniūt du hoīes
inflati falsis opinionib⁹ turpit irridēt ¶ Idē
Qua sē arma q foris sit si consiliū nō ē animi
¶ Idē in libr⁹ de senectute Nō uiribz aut velocit
corpis res magne gerūt sed consilio senectā
z auctoritate ¶ Idem i philippica pri⁹ ciceronis con
silij est puidē ne quid ifte accidat sed nō mino
ris est animi ferre si qd euenit ¶ Idē ibidē Op
timus ē ptus pozty qui ex utrāq mutuāt consiliū
Salustius Omnes q de rebus dubijs
consultāt ab odio amicā ira misericordia de
cros ē decet liber facile animū habet puidet
ubi ista afficiūt
Socrates Veloz consiliū sequit pena mag⁹
qz consiliū contūra sit festinatio z ira
Sidonius In epīa libr⁹ 3⁹ qplurimū laudis
iuuenes moribus applicat quocies de negocio
ali⁹ multis ambigentes ad peiorē ita cōsilia ī cum-
Quintilianus libr⁹ 5m de Cruc
cruciatu instrumēt nouit qstiz se nec ep cōsiliz
p̄ceptis sed ep sua natā consiliū capiat fōr
mande actionis

De consolacione vera et

bona Gregorius in moz In summa tri
bulacōe positis sola est consolacio spes et mi
sericordia conditoris ¶ Idē In de causis z negoti
is occupatus consolacōe diuina fruī debz
nō amaricudie sed repim ¶ Idem facilis est
consolacio me flagella q patim si q facim
delicta ad memoriā reuocāt atqz sic nō fla
gella sed dona pocius reputat ¶ Idem ihesu
consolacō in rez amissōe est illa tpa ad me
moriā reduce quibz nos cōtigit res quas
possid nō habuisse Idē laborate consolat
est pie in labore te psiste qr sublenacō laboris
est visio collaboantis Sicut n̄ timē dū co
mes timeam uiagie via quida nō cognite
sed tamē de societate comitis labor timeis
sublenat ¶ Idem animo pbato reputacōis fruat
ꝑ remunerā consolat Idē Festina consolacō
bonoz est considerat⁹ finis malorū qr dū
ep cor meritu conspicit malū qd euadit
leue tolli existimat qdq in hac uita pacit
aduersum ¶ Idem non flendo flere est & sic
gotioza aduersa plangē ut tumē mens nouit

* Iste magr̄ ꝯsolacō tuos est i eo qr nos sisplicz
qr illo ordinante ergā nos agit cui hō n̄ iustū plac

de etne spei consolacōe grande ¶ Idē Grauis mest
zē qui⁹ infra de dolē bono Idem sup ezechiel
ges m qua ata p amoze inuisibili sponso ingēt
mulā pnis sibi consolacōne recipit sed ad illa
qua diligit inuelat ampliat speciē z forme
Dulcis etiā sit sin corpis salus qz tm̄ sit
dulcis diuini amoris ¶ Idē in pastor Offenda
est eis consolacō qui mīs cal⁹ pro Idē
gistro de qda ep Valde gestabat qr de illo qui
supba cognouāt sz qr modes suos ipe corrigit
mica ītricia simul qr meipm diuicdo consolamur
sum ¶ Idem Est mihi bn dīr hs ep de mūdi
magna consolacōe qd opus scrīi qd in meipo
nō habeo hr̄ in te diligo ¶ Idē in tro moz dulcis
consolat⁹ mē tribulacōis est si cū adiscī pa
tiū auctorē in pendē ad memoriā reducamus
¶ Ambrosius In libr⁹ de viduitate Pius
mestitudīm animi fletus oculoz mitigat
laboze minuit dolore alleniat puderē fuat si
ia nusqa videt qd consolacōz in lacrimis hz
Iulianus de fil bo libr⁹ tro ait Dum
fuerit bite pnia diligēter constitit ola malā
bite pnis equanimit portat qm ep illuc etn
rate breuitate huius tristiciam nichil pnent ¶ Idē
in synon⁹ Interē miseias cor quibus aliquid
acridit acerbe fluc duxe dū in aliena pricula
memoras tue micue tua portas alioz exem
pla tui dolore relenat z alicis nulle homo
facilius consolat
Bernardus In serm de sci qui luget qui
ipi consolā Quid aliud est ihr̄ consolacō qm pa
dens de spe deme Fratia dīuoris z fiducia
delectacō bonitatis qbus utrūm benignus de
afflictam refrigat dulz ¶ Idē in libro de cōsid
tu pciosa est diuina cōsolacō nec ōino rōnī
dimittentibus aliena ¶ Idem Sup q habent
In quo hoze omn spēs alig consolacōis ind
duplij inemie Si qs mē te arguit te cor
tuū z oblīuiom dantē p te reppies tamq̄ mentis
a corde Si iusta te sed acte corpus qd corrigit
aggrauat diuin Si tēa te scia fr̄ena lighatur
deprimit sensū multa cogitante cruciāt qr
consolacōne supra te Sed cautus esto dēmon
aginia pīsse ¶ Idem ibidē Si vis habē mīs
timum angelor fuge consolacōes huius sēli et
temptacōib⁹ resiste diaboli venimat ī aliis
aia tua consolāi si vis in dei memoa delitt
z nō penitus vacuat consolāi in tristicijs et
tadueis ipē sibi ꝑfecto celestis subtrahit gra
consolacōis qui si digna deuocōe pleno in
fruī desideio behemēter petē qdē pulsā pot

* Dulcedīne huius amaritudīnē tpalit z eo illig

gerct sine dubio petcõ accipet qreus incmet
z pusana apiret ¶Idem aliqs ẽ lugentes z ẽ
quere supi & beatitudie ¶Idem i ser ad consolacoz
Diam dico fres qs de manibz hui pdois mo
nachoz nouciox z cuersoz aie ad celoz gau
dia nalauerũt tam libere qm libate de carne
mortalitatis mee ¶Gloria Sr illud solue vim
spus sc ¶Gloria Sup id pt in cultendo deq
captemus ẽ hyon fer sunq sicut consolat Conso
lacoz qđa est i mstdia z spe pstis huc q muse
aut est consolacio i gloia z re beatitudie fluente
q plenarie consolat dñs Tue sacianoz cũ appuit
gloia tua pt has duas ẽ tuã consolacio i tre
mis z pcis Unde de illis ex habet hic consolacoz
sua. cont qua dicit mstus Remut consolaõ ea
mea sed memoz fui dei z delectatus sum
queras mstra de solicitudine

De consolatione falsa et

mala Gregorius in pastoz Offenda est
eis consolacõ qs cuncta pauptatis eo covit accp
illis infendus est timoz qs consolacio gle tpalis
ostollit ¶Sce in mopz habz hoc pncpz malicia ut
cũ uera in se falso mala fingat aliena. si solacio
facmoꝫ utiq falsis nocibz ut dita corripiet is
mgnet

Ambrosius de obitu valentiniani quo
plurioz fruis in consolando eo magis afficies
illu quẽ consolaõ nolimꝰ. et ducig meroze ei
Leonunus In epla Fructil ¶Ireciis
suo agmq qm nos p multitudis exempla
defendmq z ad consolacoz nram aliena sepe
dicia nramus. nobis deesse dicmꝰ quos i ictum
bus segnis dcim

Beatus In epla Si caro sz sanguis
regnũ dei possidẽ no pnt Pfecto carnalibz compo
lacibz spualeꝫ sociari impossile est ¶Sce ipolo.
frusi sumꝰ ociosꝰ z de regno dei qđ nũc nosce
relictis bonis ac plenibz bonis fois qrimꝰ vana
consolacoz de vanitatibz z insanis fallitas ac la
queis religiosis aurig no solũ utilem amsimꝰ sed nr pcm
qđe retinemꝰ ¶Idem m ser Utile est z ad mihi
tu utilis mihi consolaõ. z qđ magis est metue
dũ. qa ñe ac salubrie consolacois impedimentũ
est ¶Idem Quig z alias quẽ sibi ca. ppono
fune accedere no michi z de quibus ipa s gustu sibi
De consorcio queras infra de societate
De consorcio mulier que supra de amore mulier
De isdem mstra de mulieribz

De constantia Gregorius

in mopz Electi quig z ipa que fortit tolerant
simplicia pborrescũt ita nr eis vno eodemq
tempe z constancia sit eo utute z pauoz eo
carne ¶Idem Viri insti secundũ recte leom co
pat qz dñi comẽ se offlibz mstrige conspicit ad
metis sue constancia redit et scit qđ cuctos
adiuantes supat qz solũ illi diligẽ sufficit ne
quaq pdẽ potest ¶Idem Dñs stue quo ma
ioꝛi psecutõe pmit eo ad pfectũ ei vitare acue
mstigat z cũ constanti psecutoes toleat audi
tores ardenti ad se trahe festinat ¶Idem i eodem
Di semel in appetitu simpne quate fortis constancia
ãim figit nihil rez qbilit pturbare separat
¶Idem Sti dñi nec sustinẽ falsa pmittere
tem metuũt nec lesi dñi de dilate cotrestitue
¶Idem Omes quadã ho nos pspa eligit non
adiuua pturbent ut qui i soliditate fidei figi ei
nequaq rez tribulacõ mutabilitate moueam
¶Idem i moꝛ. bene cepta cuctis diebz agenda
sũt ne cũ malis puniendo repellãt ipa boni dis
tola manu constancie teneat ¶Sce in i christe
ho. ctissime scio qz placẽ deo simul z pximis ho
nis nos pt in tm gr se constituet tua fraitas
omipotenti deo placuisse gnito se pfectis hoibz
displicuisse cognoscit Plura quidẽ mstra de fo
titudine ¶Sce de pseuerancia ¶Sce de pacia ¶Item
de constancia ¶Sce sup de cau

Augustinus In epla Sapies no me
tu fragit non pate mutat pspis no actol
lit nec estibus mergit ubi n. sapia ibi virtus
animi est ibi constancia ibi fortitudo ¶Sce de
ci. dei Virtutes habẽt magna virtus est con
tepne gloiam gentis ¶Idem Cum contepnit
dicia laudanciũ. contepnit z supplicia ciũ te
mitate quoꝛ tamẽ si ne bonus est no contep
nit salute ¶Idem i ser mde Nec valde gravide
debemꝰ gm laudiũ nec valde contristari qm
vituperam qz nec dignare pt iniuria nec ceco
nãe laus falsa ¶Sce in epla Sensi de augusto
qđ vis z placet sola me constia i oculis dei
non uerisset Plura qrus mstra de fortitudie
¶Sce de pseuancia ¶Sce de pacia ¶Sce de tpstan
no debz monel falsis nec estimãe plus pos
dels i alieno ee gaudio qđ in suo testimonio
pla qđ mstra de fortitudie ¶Sce de pacia ¶Sce
de pseuancia

Chrysostomus In ser Quidq trois habz
mundꝰ contemptu. qđ habz dulcedis videa
dulcias eius no cupio pauptate no horresco
morte z ipam no expauesco Plura qrus mstra
de pacia ¶Sce mstra de pseuancia ¶Item mstra de fortitudie

Ieronimus qu epla/ Venia ob ri mei no
men atq; rusticita/ Cumulu me infidelium turba
pstrepit/ z tbulet/ Venia i opprobriu meu solidus
insurgat his mudus/ tatu ut a xpo merear
laudari z sue pollicitacois fpare merear qd de
turus est mihi/ Ieronime bene fonas qreu
ibi/ Gratias ago deo meo qr digtus sū habi
tus que odit mudus ¶ Idem qd bona z ma
la finia a doctrie z a finistis & nules fidei/ nec
laudibz ecclie/ nec vituperatoibz ifidei/ non
diuitie/ tumet/ nō paupties confundit/ sed eq
lit z tota cotepnit z ista ¶ Ite i epilogo super
libm hest fler affectum laudes hoim/ nec victpa
ces exopaluerim/ sed deo placere cupientes/ mi
nas hoim pentus nō timem/ qui dissipat deus
ossa eoz/ qui hoibz placere desiderant/ et nesciu
quo plus placet/ multos q displicet/ xpo qbus
queras mihi de fortie/ Ite de pacia/ Ite pfe
uantia/ Ite de tranquia/ Ite sic de constia bo

Tullius libs pe de offic fortis animi z ce
qui sup de cost z consolatoe

Quintilianus de oratoia instituend
pstruendu e/ saltē qr optimu/ z si vires defi
ciūt/ animo tn pstemo/ Nichil n longu videri
nisi cui/ in quo qd ultimu sit/ tm est

Seneca In epla horis z furie/ Vulgi ni
gnuscuo sū hinde/ nisi n/ hiis gaudendu/ nec
illis dolendu est ¶ Ite Vim constantie/ modestie
z oia tumultuosoz tuisse/ z qq timem optimo
qr tribue/ celestis potencia agitat ¶ Ite Sapi
es z constis/ ad omnem ictum sit inimicoz/ itetq
quon si pauptas/ nō si luctus/ nō si ignominia
non si dolor ipetu faciat/ pede retrosū refert
aut mitrosū/ sed cont illa ibit/ z mi illas
strabit ¶ Idem Sapies z constis si licebit/ struc
te in diuicijs explicabit/ Si mihi i pauptate
i patia si potit/ Si mihi in exilio si poteit
i patoz/ Si mihi miles/ Si potit mieri/ Si
mihi debilis ¶ Ite Vir bonus z constis honeste
se facturu si putauit/ faciet utiqz/ etiā si petu
niā auferet/ z si laboriosū erit/ faciet utiqz/ si pe
riculosū erit/ faciet utiqz/ Rursū qd' turpe erit
nō faciet/ imo si pecuniam habebit/ z si volup
tate/ z si potetia z dignitate/ ab honesto n multa
ve detrahit/ ad turpia nulla turabit ¶ Ite ego
aiā audiendā sē ipsoz/ contra z ad honesta ba
denti/ contemnendus e qui cotepit ¶ Ite ad
lucilli/ in epla decia/ Ista pstrandu est z assidue
studio robur/ addendu/ donec bona mea sint/ qd'
bona voluntas est ¶ Ite in libs de moibz/ qdam
argumenti cōpositi metris epicuri/ posse cōsistere
z sectā morali/ pbā/ sine sup de animi ¶ Ite de

Nota

Ite

constia bona ¶ Ite mira de corde cuiusdā Ite
de labe Ite de equacie ¶ Ite de tepatie Ite de
pseudocia Ite mira de pacta

Gracus libs Cazimiri Justi z constabi dño
no ciuit ardz pia iubencia nec volens mittit
tyrium quatie metem solida/ nemetu ignis/ ne
bus ardus fluat metem

De conquietudine Gregorius
in omeā Visitatu/ metem obligat/ ne negligat
quadā ad rectitudine surgē/ Valeat/ Comat/ ne
labi/ qr ubi diu pronte pstitit/ ibi z tu nolle
rit/ coacta cadit ¶ Ite sup eze/ omnia fronten
cordis z pudencia attecti/ culpa frequēs ne quo
crebrius committi/ cauto quattenus admig minue
ri credat ¶ Ite in registro Si pue rei adiens an
tequā ei pacestat/ nō claudit/ dū sit/ licitū/ et
est ex conquietudine licitū/ qd' rationē z legē cō
stat/ est pohibitū ¶ Ite Difficile surgit/ quem
moles male conquietudinis pmit/ glo. fili z
et. 10hīs vo.

Augustinus In omeā s. Ome pctm co
quietudine dilectit z fit/ qi nullū sit ¶ Ite sup
pb Confitemi ligatus pua confuetudie filiū
negabam qd' nouit ¶ Ite in libo confess Cum li
gatus eram dne/ nō fro sed mea fiera nolūtate
Velle n/ meū erat hūanus meus/ z mde in ca
thena fecit z ostrixat Oppe ex nolūtate fiera
libido z dū sit libidi fuit est consuetudo
z dū consuetudini ii resistit/ fuit est/ nāde
Sup gtem/ Nulla abstinetia fit a carnali nolūtate
que no habet i exordio delectē donec i melioem
gtē consuetudo affectū ¶ Ite in libo de libo arbi
Pacto mihi luce vitatis estimat ne recto mādato
subdat mdia maloibz Vsus ait mihi assuescit
cōmoditati plerūqz mlinat/ ut ei pluimū est
met que vitas ee mdia cōsuescit ¶ Ite de bono
bapmo libo pcdō z habē in dcto dist Cum flumi
consuetudinē rōni pponat aut vitati qr cōsuetu
dies ratō sp z vitas excludit ¶ Ite i epla sup pe
facilius est pede retrahi ab ingressu qd' ab arrepto
vtute pue consuetudo reuocat ¶ Ite cont Iulia
hereticū Comitē ecclesiastici z ē qre sup de crimie
¶ Ite in epla ad Ianuariū libo pio Tripliciter a
z habet in dcto dist pi Ini libs rebus de qbus
multis statuit diuina scriptura mos pli z ptis
tis maioz p legē vetustā sē/ z sicut pudicicia
teg legis diuinaz/ ita et contemptores castigā
castitatis colūtelidi sē ¶ Ite ad eidem in
decreto dist xij qd' neqz comitē fide/ neqz cum
bonos mores ee debitū/ indifferēt habendi est
et p eoz mē quos tenuit societate fidei/ ē
de qua vt blissime memoie ambrosij in q dam

Leo papa in ser pentecost. Dubitandū nō
ē omēz ob fiducia ppriaz eruditoz dē dīne et
ḡp in eccla dei p consuetudē deuotoz receptū ē
ex tenedicē aplica de spūc sc̄i credendū est p̄cedē
disciplina hō ille dicit augg 2 habet in decto dist̄
Pulpit in lib̄ sinaz Si stat vij illa aut
que difficilia nō faciendū scripsim⁹ nō ḡ ea q̄ nolig
ob fiduz diuina facie ipossibilia nob sed nouitate in
usu ignē benigne 2 neminē frequentē ꝑturbare ḡp
Bernardus de cōsuetudinib⁹ ad eccl̄as pa·p
tibi ipetrabile videbit aliq̄ sed pcessu tpis si assuet
tas nō credo ēē iudicabilis·paulo p̄g 2 leue scandz
2 p̄ḡ paululū nec ōino sencles 2 finaliē ē delendū
Idē in epla Subiecto p̄cedēti de simplicitate ad solē de
occlo ad laborē·ēē certū⁹ omē qđ incipit ēz ei
ab hijs dissuesce·2 ad alia se paulisp̄ cepit assuesce
tuc usus tollit difficultatē 2 taciet ē facile ḡp
ali difficile reputem⁹ Idē Absurdū⁹ acuto filo ē
pūctioīb⁹·ill filo acute cōpūctioīs ultus tuctare
Codice lib⁹ 8ꝰ tytulo 8·cō consuetudinis
suetudinis usus ꝙ longeui·nō vilis auctoritas ē
lex nō usꝙ adeo sui validā monēto. Et aut videz
sumat d legē septē 2 habet in decto dist̄ vi·2 ex
de consue·honorig iuſ Consuetudo ē mos q̄da
moīb⁹·id ē actibz hoīm assiduis instituti qđ p
legē susceptū cū deficit lex ut habet dist̄ p Con
suetudo nō que in scptis est reducta nomat lex sil
constituit Que nō nō est i scptis vocat suo nō
2 retinet consuetudinis appellatoz ut habē dist̄
p Si ei ergo Consuetudinē inducit hūg actus
ut licet verb·q·ij ita nos Consuetudo terra
nus natiale nullo tempe evalescit ut habē
vetum q·viij flagitiū Consuetudines male adi=
uente nullo tpe confirmat In auctenti Et nulli
in C·i· Consuetudo mala quāto diutius tanto
periculosioz 2 pniciosioz ut licet ēē·code tytulo
eā ul· 2 ēē·de summa trin fide catha et vetum q·i sequa
Consuetudo nō ē dicenda sz corruptela q̄ cauen
es obviare instituis ut licet ēē code tytulo Et
Generabilis.

Aristotiles In p̄·metē illud qđ assuetis
humanis magis est aio applicabile In hoc quoz scie
tie quātū faciat gsuetudo Inuenies in apologos potes
2 fabulas ppt consuetudinē magē applicabiles aio
ḡp sunt sue virtutes Idē in 2o metha Contingit
autē eruditos sm consuetudines eruditos in
cuniung ara dignitatē dici·2 q̄ ppt ea nō similia
videnē Sed ppt ignorantiā multoz nota 2 magis
communia nāt consuetis nocig Quātū nō vim habeat
qđ cōsuetū est legentes ostendūt·in quibus fabula
rla 2 puerilia·magē qđ valet cognitiō de eis qp
ter consuetudinem

Vrsus Cū venia dñe mi tue reuno sabbo Cū autē
mediolani simpno ieuno Sic 2 tu cū ad aliqua for
te bonis cellam cum moze sua·Si cuiq̄ nō dic̄ de
scandalū nec q̄p̄ tibi hō autē cū ego mat̄ nec simp
hac re dubitari voluisse illa libet amplexata est·Ego
nō simp hac sentēa erā atq̄ ē angelis ita sp habui
tamq̄m cū de celesti oraculo recepissem Idem i lib⁹
de dictis sc̄i basilij 2 habē·i decto dist̄ pi Ecclē ap̄ostu
lus docuit quasdā in scpturis·quasdā nō applicā debere
p̄successoz i ministerio cōfirmatas accipimg quasdā
ideo de consuetudine vel debēas cyprianus Visus eccl̄e
ḡbus pax virtus 2 ide vigz pietatis debet assue
sed Omnia itaq̄ talia q̄ neq̄ sanctoz scpturaz auctoi
tatib⁹ continet neq̄ conciliis epoz statuta inveniūt
neq̄ consuetudine vniuersalis eccl̄e roborata sūt·sed de
usoz moīb⁹ inutilib⁹ valeant ita ut ego aut oio
nibus possit diem ausi·quas in eis instituendis
locis sancti sunt sine vlla dubitatione reseruida exis
timo ubi facultas adhuc Idē ad eius ḡpa ḡppe mu
tatio cōsuetudinis 2 illa q̄ utilitate admiat tñ nō
utique p̄bat

Ambrosius lib⁹ p⁹ de offic⁹ visus acto na
tura reflectit

Nicolaus de cōpūc cōd Consuetudine
malig supponentibus locū dam⁹

Celarius In omes qđa Quito amplius qđ
peccatū tollo ipa pcta nim⁹ intelligē et tanto plig
bracod pastilla Que nō sūt cont̄ fidē neq̄ cont̄
bonos mores 2 habet aliq̄ ad correctionē vite melio
ris Vbicūq̄ statuta cognoscim⁹ nō solū nō ipbem⁹
sed 2 laudandū 2 approbandū 2 imitādū fatem⁹ ut de
nimis 2 psalmus dicendis atq̄ decantandis q̄de
sollemnia Aspera 2 insuauia virtutū via minua
nobis fiet vicioz consuetudo Idē ad demetrade
bonifme Fleq̄ neo alia nobis ut difficultate bnfa
cedi facit q̄m longa consuetudo vicioz q̄ nos
fecit a puo paulatim p̄ p multos corrupt⁹ annos ita
postea obligatos s̄z addictos tenet ut vi q̄dam⁹
videamur habere naturē

Hugo de sū bo· lib⁹ p⁹ cap⁹ viij Quēta q
sūt 2 q̄ fuerūt sūt nunc valde sūt·sed consuetudine vilue
rūt Idē did fm quedā nō ḡnia libē ac sine me
tu committimg ad peiora sterlea 2 horrenda pcta
p consuetudinez labimur Idē ibidē lib⁹ sent⁹ cap⁹ xxiij
Cogitacō mala delectāt paūt 2ē q̄2 sup̄a de co
gitatione Idē in sermo⁹ Assiduitas moēs facit et
iuuenē usus in naturā se vertit Idē ibidē et
habē·i decto dist̄ pi Visus auctoritati cedit ꝙnū
vsum lex 2 ratio vincit

Seneca in lib⁹ de moribꝫ Educatio 2 disci-
plinꝫ mores facit 2 ad sapiē. ssm̄ qđ dicit Bona mā
consuetudo exuciat qđ mala instituit ¶ Idē epla
ad Ihalī mala sua qđ maloꝝ ultimū est amari Tūc
aūt consummata felicitas ubi tm̄ pia nō solū de-
lectāt. sed 2 placēt 2 absit ē remedio locus
ubi que fuerūt vicia mores fiūt

Quintilianus lib⁹ p⁹ Consuetudo ē
certissima loq̄di magīa utendū q̄ plene sermone
est i mimo cui rubꝫ frena est Ubi statīm. n. ua-
nuꝫ ubi Nouꝫ aūt non sine periculo fingimus

Ouidius de arte lib⁹ p⁹ Tpe difficiles
venūt ad artes nuces ·Tpe leta pati frena
docuit equꝰ frenis assiduo 2ē Cultaꝝ rē pru
dentia dicitꝫ usu Usꝰ 2 ars docuit qđ sapꝫ oīb⁹ ho

Gillius in philippicis Omne malū nas-
cens facile reprimit̄ inceptū ilo fit plerūq̄ ro
bustꝫ

De contemplacione ggꝫ

In moꝝ lib⁹ xxbus sup̄ ē iob xxxvm Illu-
minat de luce amicꝰ suꝰ qđ possessio eius sit
2 ad eam possit astendē Quid n difficilius q̄m
hoīem i tra positū ·trena fragilia q̄ membra ·
gestantē. celoꝝ altū cōstendē ·supnoꝝ q̄ spūa
rū hierarchias penetrare ¶ Idem sup̄ ezech Om̄
vir Contēplatiua vita est cautē du 2 pximi
tota mente retinē ·se ab exteriori actiōe q̄rere ·soli
desiderio cōfidentis mulierē ·ita ut nichil ibi agrē
libeat libeat ·sed cultatis cunctis omnibꝫ ad vidē
da facie sue creatoris animꝰ mirabiliter ·ita ut ibi
nouū tarnꝰ corruptibilis mundi ·cui merito
portāē totis q̄ desideriis celestia appetē ·illis ꝑ
uidicis angelorꝫ choris intēsse ·celestibꝫ cīnibꝫ
admistē ·de etna in conspectu dei Terrarūp cōdē gau-
dē ¶ Idē ibidē om⁹ vir ꝑmus contēplatōis
gradus est ut se mēs ad se colligat ·Secūs
ut videat qualis est ipa collecta Tercius ut sup̄
semetipam surgat ac se contemplatōi actoris
insibilis imitāte subiciat Semetipm aūt ad se nul
lo⁹ colligē potuit. n plus videbit ab oculis mētis
ētrenaꝝ fūtasmata cōpescē Quidq̄ de visu q̄q̄
de auditu ·q̄q̄ de odoratu ·q̄q̄ de tactu 2 gustu aūt
pro cogitatōi occurrit repp̄uere nouit 2 calcare
ac se talē q̄rat mētis ·qualis sine ipē est ¶ Idē
ibidē m⁹ om⁹ vir Contēplatīe vite dulcedo
valde amabilis est q̄ sup̄ semetipam aīam rapit
celestia aperit corpalia abscondit ipā trena debet
contēnere ostendit spūalia mētis oculis patefacit
¶ Idē m⁹ om⁹ vir altitudo contemplatōis nō m
si deū 2 proximū amatibus conceditur ¶ Idē ibidē
Quis quis ēt trena plus sagacit tanto celestia mi⁹
sapit Q̄n cogitatē celestia 2 m se collecta nō sup̄

ficiat pensare qđ diuinus agrē portet dū spūa gr
vacate 2 videre 2ē ¶ Idē m⁹ om⁹ vir Sepe mīa di
nus ita m⁹ diua cōtēplatōe suspendit̄ ut ipa de
illa etna libtate qua oculus nō vidit nec auris
audiuit aliq̄ pcipe p quēdā ymaginē se letē sē
tamē mortalitatis pondē retinēte Jam
quibus pene sine lingua vmquā retinet Jam
Sepe iustoꝝ mēs ad alcioꝝ contemplandū sui
pendit̄ ita ut exterius cor faciēs obstupuisse videt
Sed hanc contemplatōis pfectꝫ rarꝫ vbi q̄ pauci
fideliū putāt q̄ qđ in se hūt hō in alijs ē putāt
2ē Sciēdū est q̄ sicut bonus ordo vnūquēq̄ habet
2ē q̄re sup̄ de actiua simul 2 contemplatiua dix
¶ Idē plerūq̄ q̄ plus i contemplatōe rapit̄ contingit
ut amplius i temptatōibꝫ fatigēt sicut q̄busdā
sepe contingē bn̄ pficientibꝫ solet quoꝝ meden-
di aut cōpunctio afficit aut contēplatio sup̄
semetipam rapit ·strati 2 temptati sapiun-
ne de hijs ad que rapiūt exotollat̄ dn̄ paulus
aplūs ne magnitudo rīel ·exoltol me dicit̄ est

Augustinus libro primo de ē. ad 2ū
dei utatꝫ rationi deū 2 pximū nr̄ ihesus xp̄us
non semetipm inde sequendo nec sp̄m sed q̄ ad
ducat credentes in eū ad contēplandū deū ubi ē
finis eius bonaꝝ actionū 2 rationes sempiterna ac
gaudiū ·qđ nō auferēt a nobis ¶ Idē ibidē Jam de
equitatu mīa est rationes sempiterna ¶ Idē de
lib⁹ p⁹ ac diu Contēplatio est pfectus delectā
tionis admiratio ¶ Idē ibidē Contemplatio mē
tis est fidei cui miscet̄ p fidē rationē mundet̄ sp̄
tus est fides mundans cor. cor ¶ Idē in lib⁹ com
fes. Augē natiā valde mutabilitē sua cōtin
plādo felicissime contemplatōis tue dul
¶ Idem i lib⁹ de ordie Od aliud est q̄ dei faciem q̄
vitas ·Totus igit̄ actollē in laudem vitatis
sume ·2 pri amoris quibus aīe hūane donec
2 iūctibꝫ formose copulant̄ intellectui primo p
suma pbitatem 2 nō solū morte fugiūt vitā
vita beatissima pfruūt ¶ Idem ibidē Animꝰ fidē
fidelis ·intelligit que sit pulchritudo vnitatis
tis q̄ pfrui ab vno cognoscat est ·2 ideo illum
videre non licet aīe q̄ in multa pcedit ¶ Idem
sup̄ ꝑ iohis xviij Cum totus est ipse indiget p
Otiū contemplatōis strin q̄re rationis vitalis q̄
mpta de plātis ¶ Idem i lib⁹ soliloquoꝝ Cuncta
est sudore q̄rat mpta de distrectione ¶ Idē de q̄re
plura q̄ mpta de gustu spūali Idē sup̄ de actiue
tūe 2 de contempla·

Nicolaus in lib⁹ de apibꝰ Quem
templū desiderat verum christus angelorꝫ chorꝰ
cordis fenestras a tumultibꝫ vicioꝝ ¶ Idē de
spiritu est ipe hūano amplectit̄ sic eo dum

de cogitacõe ymago simpne pulchritudis Vicia[t]

Gaudius de sũ bo. Cũ sius talis ut mi-
code tpis mmoneto videbis qđ cupis ¶ De t libro
dr̃ciat. Inđ actiua 2 contemplatiua 2ª gre
sup de actiua simul 2 cõtemplatiua ¶ De Contem
platiua vita p rachel ostendit 2ª gre sũ de ac
tiua simul 2 contemplatiua ¶ Idem hiis q ad contempla
tionẽ ociũ 2ª gras sup de actiua simul 2 cõtempla
tiuam de sũ bo. libo ccio ca pbi Sti vim fun-
damus secula renũciates vta huius mũdo mori-
amur ut soli deo viuẽ delectemur. Quicq ab hiis
seculi cõsolacõe se subtrahit. tanto nr̃e menti
acie pulcria dei 2 angelice societatis fiducia li
quidius cõtemplat ¶ De ibidẽ Sunt deo cũcta
huius mũdi contraria sũt. ut dũ ista addusa senectus
ad celeste desiderii ardencius excitet ¶ De t libo
de sũ bo. Contemplacio a diua illuitate 2 letificat
oculos interiores. s̃ intellectũ horis 2 affectũ Robo-
rat alias cõt̃ temptacões. p̃ pãm. n. diuidũ. a
mũdo expiũ. a diabolo equitũ. a carnis iqua-
tione eripiũ. ab usitio collocatũ in celo. miseng
deo cõiungit. sumo 2 icommutabili bono ¶ De libo
de pfice. usi pius se stridule bonus actibus cõcr̃

Leonardus libo sedo cõt̃ iohannẽ Che-
lonen scriptus gras usita ca. primo

Beda omes natalis dñi Sup 1as pis. Sa
tiabor cũ apparuit gla tua Sed p non ociosi vel
desides. sed uirtutũ operibus usitatum diua
contemplatione sit digni. Ideo sollicite psalta
inuite dicãs Ego autẽ tuis iustificaciõibus ad
hesi. in conspectu tuo

Bernardus de cõsid. Contemplacio
pt̃ diffinit. Veritatis intuitus animi de quacũq
re. seu apprehensio vel iudicium Contempla
tionis species est. Prima 2 maxima contemplacio. Est ad
mirari diuine maiestatis 2 ista respicere cũ pu-
ritate. ut a vitiis libeat. atq peccatis abstinere
ad celestia sublevet. Medii spe
tencat admirande. Sed ad spes nr̃a est hinc
Est. n. intueri iudicia dei quo sanie paulo as-
pectu dilectionis. Excutit meticulosum. fugat
tristitiam. fudat inutiles. inducit sapiãz. fiat humili-
bile fundamentũ humilitas. nepe si desit. ru-
pta nr̃a ruina est. Tercia species cõtemplacionis
est que occupat ãi memoriã beneficiorũ dei
2 ne qđ̃ dimittat. tenui sollicitat. amore ad
amorẽ beneficiorũ. De cuius dulcedine ppsa ayemus-
rit habitudinem suauitatis tue enarrabit.

Quãtu contemplacõ q retro sũt obliuiscẽs i so
la regestit cõspectacõe celestiũ promissorũ. Quic
cũ sit meditacio eternitatis. sitidem q̃ primitus
sitit eterna. longanimitate animi 2 pseuãncie dulci
core. Quo ita facile ee qua[e] hr̃ nr̃a. quatuor
illis apsis concordare. dũ longanimitas compedire
meditacio promissorũ. lactitudinẽ promissorũ. sa-
dacio beneficiorũ. sublimitatẽ contemplacio simpli-
citatis 2 p̃fidũ inspectio iudiciorũ ¶ De tria sũt q
occultũ intelligencie cõfidunt 2 a contemplacõe
dei luminis excludit. S. tenebe pcõrũ. uerbo-
dacio delectabilis cordis p̃fectus 2 cura ill̃ occu
pacio actiuũ operũ ¶ Idem t meditatio. Distat
contemplacõis. est amor possessionũ. affectus
cognacõis cupiditas honoris 2 voluptas car
nis quibus ministrat 2 nr̃ati. aia nr̃a ne pe
nis contemplacõis p̃ plateas simpne syon
discurrẽ possit. ut videat deus deorũ t syo
tre sup cam. habet ho deã 2 casta contempla
ut mictem qua deo igne deferuescit succen-
dit tanto medii ferueat zelo 2 desiderio ac
prendi deo tales qui deũ similr̃ diligant
ut 2 ocium ste contemplacõis p studio pdica-
cionis libentissime ac feruentissime ruminetur
¶ Idem cor̃ ut mandatis tuis intellexi 2ª
gras nr̃a de gustu spũali prima gre sup
de actiua sil̃ 2 cõtemplatiua vita ¶ Ire ipsi de

Richardus De sco victore ¶ Quete
Contemplacio est libera mentis perspicacia in
sapie speculatiua

Gaudius sup leuiticũ Volatilia sũt homines
contemplacõi vacantes q si quis meditatione
corporis p̃ brems forsitan se immisceat. mox ut
ad celestia volare dñi no seminat hic negz
mictit. sed pater celestis pastor illa ¶ De ibi
Agna de gregibz. capra de gregibz. offerri non
iubet. quia vita actiua vita multorũ est. sed
contemplatiua paucorũ. p agnã igit̃ actiue
vite innocencia. p capram uero q in summis rupi
bus pascit. cõtemplatiua vita signat

Basilius in exameron Contemplacio e
cordis illuminacio. apotheca spũs sti mentis io
ciditas oculus delicias. Paradisus amene
suauitatis. liuo 2 pap serene pectoris tranquillitas

Orgenes Sup cau Contemplacio
vitricis nitore splendor e tocius aie ¶ De
Contemplacio est cella aromatica virtutũ odore
repsa Cella vinolenta. cõsolatiõ spũalium
unctione refecta Cella oleaia. pinguedine gre
copiose saginata Cella thezaurus celestia
delicias thezauro dilecti Cella aquaia sapie
salutaris irrigata Cella balsamaria spũali
ũ delectacionũ 2 suauitatũ deliciose tributa Cel

la diuina amore dulcissimo 2 celi gaudio glo-
riose debriata. Plura q̄re infra de quiete

Clarius Resplendet nāq̄ est hinc diu-
turni q̄e delectāt armonia celestiū gaudioz

Prosper In lib̄o de vita contemplatiua di-
te contemplatiē sectatoz deū iugit cōspicit
luteāt diuinaz facie meditacionibz diuersis et
in his diuinitus illuminatus oblectet. ibi se totū
uelut in speculo quodā refulgente considet. od'
in se prauū deprehendit corrigat. od' rem hoc
teneat. qd' aliū deforme cōponat. qd' pulchꝝ
hō excolat. Amet aliū otiū sinū i quo cōcedat
aiē sue negociū ajortiat sibi i⁹ puret. iuuedū
ac se blandientibz illecebris exhibeat cristiā
Plura q̄re supꝝ de actiua sim̄l 2 cōtēplatiua In infra

Macrobius prudēcie est de quiete
mūdi ustū 2 omnia que i mundo sūt diuinoz
contemplacōe despicere. 2 omnez ad cogitacioz
in sola diuina dirigere

Quintilianus libo suo Optio pul
chrum id est contemplacionis studio nec ne
nisi uacasse omnibz liberā uacāe pt̄ primū q̄
i eode pectore multum 2 uerū honestoz q̄
cognoscēre 2 cogitare simul optima ac certissima
nō magis suum animū esse q̄ cuncte hoīe
simul esse bonū 2 malū **Glosa** sup illud
luce .v. 2 huic cāt sozoz noīe maia hī uocāt
ociosa q̄ otiū est ꝑa cōtemplacōe diu ani-
quitus philosophi dicebant ociosi

Seneca de ñalibz gombz O q̄ cōtēp
ta res est homo. ñ sup humana se exerere
Eadem ibide Quis deus cū affectibz ro illuc
tanū. quid magnifica facimus. Quid est
cur nos mendacijs nō inspicimus. Quia ter-
rimis simules sumus Quid ad lucelli i cpla bi
Nulla placēda est ges. ñ qua racio ꝺposuit
Nulla ars actiua sapiētie aduocat. nullus hom
aio cōtenci nisi ꝑfecte cogitacōes bonas solidas
q̄ 2 certas Plura q̄re supꝝ de actiua Et infra

Lactancius In libro de quiete
de origine errois Nobis ꝑpe dicēd est celū ui
gilis ac stantibz intuel nec diu cuig illā sedes
est quā oculo uon possumus adeo contemplem

Agellius libro p⁹ Stile scriptoz poliq
dicit Primas statu pdius atq̄ puoz a sappa
a polis ortu usq̄ ad solē alterū orientē tricq
bens imobilis hister destrigis ore atq̄ oculis
in locū eūdē directis cogitabūdo tantuq̄ quo
dam spacijs metis atq̄ animi fuit a corpe

Valerius lib⁹ p⁹ Dionysius Carthaginēsis labo
riosus 2 diuitius sapiē miles. cū ad mensā
sedet. cogitacōibz miscēbat. manet ad mensam
porrigē obliuiscebat Plura q̄re infra de

plitudine Et infra de regno

De contemptu mundi q̄
In omes de diuina pi. pg pcul
habz sed q̄ uo huic qui sic stat dū cetus co-
soluē ut tri ꝑ ea mundo tota mente uo cognit
uiuere Quidam ibide Fleti quoz sed tacēdū uo fle
ati. qui sic tpalibz dampnis afflig. ut tri de
lucis etnis semp animo consoleī Qui ibide Gau
det uo. sed tacēdū uo gaudeat. q sic de tpalibus
bonis hylarescit. ut tri spe ꝑpetua tozmenta
considet. 2 ni hoc q̄ mente gaudio sublimit
hanc optimo ponde ꝑpendi timeis pinat cui
ad sed q̄ non possidet. q 2 ad usū ciuitā pti
net. 2 tri tanta cogitacōe pndet qd' ipe omnia
cedūt deliquet. ayisdo quoz uti sed q̄ non
habet q̄ 2 cuncta uictoria optius ad uite sue
usū reddigit. 2 tri hī eade mēti fue dūcti
non ꝑmutit ut 2 subiecta sue pndat 2 usū
intencōne animi ad supioza tendentis ignorāt
Et tonica te regio Undiq̄ ꝑcutim 2 de
sup de amōe mūdi Et Aligh noe mūdi Et
ut adeo q̄re sup de amoze mūdi Et
um 2 a quibz amat 2 c̄ q̄re sup de adze mūdi
de contemptu mūdi q̄re pla in omes fr̄uatus
figura in sole 2 luna 2c Et in omes fr̄uatus
mūdi ruina 2 ad hoc floret ut tradat. ad hoc
blandit ut decipiat. ad hoc ornat ut deturpet
ornauit. cladibz cōsumat Et in hi omes fr̄uatus
Remotis febribz. cessantibz tabidis. mūdi
salus essitudo est. cui cuncti mūdi q̄rimus. q
deest Et in solacia ad usū mūdi q̄rimus. q
tot medicamētis mē essitudinem abundamus. nā
odio tabescit. ope deficit. media deficēte. labo
reficit ut subsistat. refecto lacescēte. absume
ciat euleuat ut digeat. digestis fatigāte. sop
no repat. oppressa sompno digestis egestis. sop
ne sua pcig quete layet. Detribz refrigit. cqui
frigus. 2 contra estum. frigoza refutiūt. sic
2 tonē fame. alimēta petūt Eadem i non
mox Quo ad finē mūdi totidie ppinquet
efficiūt. tanto ꝑfectoz n̄rūc tribulationes di
dm Et heu heu hūi homī stupida crux
cruciosa nāmutas. crux natiuitate labosa
demolit penalitas. crux penalitē penalitas
concludit mortendi uecessitas cui et mouendi
uita naufragiū. nullus exitus est Et quid
que uos hic pmuit ad deū me compellit. Ps
in omes sepagrene Quo dispz alcius ꝑfecit
tato in hoc mūdo duxet q̄ durius pcessit
.q. cū a pmo seculo meis me delectato de
ficit. tūc cuncte stelle adiuuāte magnis ster
Et in hac uita q̄re sup de afflictionibz et
flagellis Plura quere sup de tribulationibz et

pssuras ¶ Itē sup̄ de afflictoibz 2 flagellis Itē supra de amore mundi ¶ Itē sup̄ de vanitate huius vite ¶ Itē sup̄ de timore ¶ Itē mfra de flagellis ¶ Itē mfra de reprobis 2 ibz ¶ Itē mfra de tribulacoibz ¶ Itē mfra de diuicijs ¶ Itē mfra de mundo ¶ Itē mfra de more ¶ Itē mfra de mundo ¶ Itē mfra de mundo ¶ Itē mfra de more ¶ Itē mfra de mundo ¶ Itē mfra de tribulacoibz ¶ Itē de diuicijs 2ē ¶ Itē sup̄ de conflictu vicioz 2 virtut ¶ Idem i libro de predestinacōe sto2ol[ut] nobis fregit vi-nus fimo que sup̄ de amōe mundi ¶ Iste in libo Bz qđmō ab eo mundo 2ē queras mfra de conuersōe ad dm ¶ Idem in libo confess Oriē copia mundi que deus meus mihi 2 egestas mundi est ¶ Idem in libro de vbis dni ¶ Iubet etna lex a temporalibz auferē 2 ad etna transferre ¶ Idem ad comite Iulianū Quid est ambulare secundū xp̄m ambulare mundi 2 mundi timere p̄ noīe xp̄i nihil aduersi pati spāre p̄ xp̄m p̄ mundi nihil est ubi tame 2 vanū est omne qđ magnificū putabat dubitat q̄ se putat aliquid esse nichil est 2 omnino no est Relinquamus igr̄ vmbrā q̄ solem sequimur desideriumq; finiuit nos q̄ lumē 2 igne celestis amoris finiamus exspectatiuq ¶ Idem T epla Quātū laudandi atq; predicandi sit illi qui dignatus ns sit eligere mundo 2 floreter floruit meritis pandi 2 angelicis sit illi q̄s pure q̄ 2 m ribus sibi suauitas 2 labor mfructuosi pectus timor 2 periculosa sublimitas mecū sine prudencia 2 fine cū penitencia adusor est manifesti pricules p̄spor falsa blandicies tutum n mecū cū q̄ tranquillit est ¶ Idem libo eto confess Quo magis horesc̄ scribit ut sint eo magis festinat ut non sint ¶ Item in libo de cōi vita scitor Omnes quippe spē sibi religiosi et q̄ se potuit nolun Electi n abiectus ee in domo dni magis q̄m habitare in tabernaculis pcoz

ab eis 2 q̄ diligut sibi Sereni me 2 eis q̄ pfuit pplis no recognauit me Nec in cōuiuus dni mei sup̄ior locū elegi sed humile et abiectū 2 placuit illi dicēti mihi Ascende sursū ¶ Idem ibidē Video aut timebā 2 contemnebam equalit nec q̄n ita tepat alicuius ee mouentis fluxa mea nec seruos dei no illo accedū in quo loco stebā equū no ee sed ho tū quebam 2 agebā mḡtū potēam ut i illo humili loco saluarer ne positus in alto precipitarer ¶ Idem in omeā quada magna mūdi est contēptus mundi Q2 si p̄ mundus sibi contēpnit auctorē ¶ Idem in ser de oratōe dnica O vita mundi q̄tos decepisti q̄tos occeciasti que du fugis nichil es Du videris vmbra es Du exaltaris fumo es Sem sultis es stultis sed amara sapientibz ¶ Itē cōtemnendi es 2 fugiendi es q̄ sopnus es 2 vmbra es breuis es periculosa es falsa es Curre igr̄ curre sapies fuge qui fugis Sic eni est homo i hac vita q̄ sit in domo alica nescies qui dica fuge vide ¶ Idem in oīa Ois vrm hebit amicū Quid strepis o mūde q̄ strepis q̄d aut corrigis Tene dis fugies Quid facies si manies Que no decipies dulcib si sis amenus blandimenta dulcia metuis ¶ Idem de vbis dni Nonne sūt mali dies quos agim i hac vita mundi corruptela 2 mit tot 2 tantas difficultates ubi sp̄ est falsa voluptas 2 nulla q̄uis scientias sed timor 2 q̄d audi impedias 2 aīa tristicia Certe q̄ mali sūt dies huius seculi et tm̄ hoiem rogat dnm ut sibi viuat in hac mundo Quid est aut diu viue nisi diu torqueri ¶ Idem in pp libo de ci di Quot 2 q̄tis malis grauat agitet hūanū i hac mundo que ullo fimo digerit q̄s ulla cogitacōe complti cedit De ipo in corpe hoiem tot exsistit morbi ut ei libi medicor̄ cuncta possit comphendi In quo plimus ac pene omib ipa medicina cuncta sit tormenta ita ut hoies aīa pecali exitio penali cruciat auxilio q̄ta q̄re sup̄ de afflictoibz ¶ Itē sup̄ de afflictoibz ¶ Itē supra de amore mundi q̄re sup̄ de vanitate huius vite Itē mfra de mundo ¶ Itē mfra de more ¶ Item mfra de tribulacoibz ¶ Itē pla de diuicijs ¶ Idem augi i epla Vmbella huius mundi q̄re sup̄ de amore mundi ¶ Idem in omibz dolens q̄ras mfra de penit ¶ Idem Quis q̄dest q̄re sup̄ de audita ¶ Glosa sup̄ q̄ dicit p̄s Contrito 2 mfelicitatis in vijs eor Nichil in hac vita q̄ras mfra de contēptu

Ambrosius In ser. cuius dñi in sollicitus de mundo potuit & sollicitus de xpo. Quis dñi luck domus sue prudit potuit vtilitatibz aue prudē ¶ Ide in epla ad constantinū Quid t̄ho mundo pfuit diuitiaz supflua cū z in hijs mul la sint admunicta nascendi nec ipedimēta mor tis? Na z sine tegumēto in hō mundo nascim̄ z sine hēdario mundi discedim̄ · et sine hēditate sepelim̄ ¶ Ide ad eūdē Vane st̄ spes hom̄ t̄ hoc seculo q̄z ea q̄ no st̄ tunḡ ea q̄ st̄ sequēti azbitrāt̄ q̄nḡz vane st̄ z tanes ire z spes Tunḡ in nr̄o sompnio venerūt · abierūt · astiterūt · cuanuerūt z crucifixe · sippe st̄ Teneā videnē z non tenēt̄ Demḡ fugit ptās · abijt cmta pmonia ꝓpacez ferme · venustas · studiū honoz z dignitatū hec n · omia st̄ sompnia q̄ no mouēt̄ q̄ vigilant corde · sed dormiētes ꝓagitā Caduca igit̄ st̄ hec omia z contēpnenda q̄z sine lucro st̄ illo aūt solū est lucz ubi est fructus ꝑpetuus · ubi est cūne merces ēternis ¶ Idem sup lucā hui⁹ mundū q̄ fertilis vitis · q̄ luce cauco q̄ nocturnū contempno ¶ Idem Cum illi dñs possidē hic ab renūciat̄ seculo · que t̄nc possessiois no delect̄ ambitio ¶ Ide in libo de pñi · pdicatis cur mū dū istū tāto ope desideraūg t quo q̄to diucius quis fruit · tanto maioz t pcioz sarcina ꝑfruat̄ vñ Iacob ait dies mei ꝑui et mali sō q̄ nua li sunt dies m̄ se sed q̄z nob accessu diez cotidie malicie z mise cumulant ¶ Idem ꝑpe t̄ hui⁹ mundi gras mira de mundo Ide Cum vlt̄ astet̄ Ide Cum vlt̄ saluus ee q̄ras mira de fuga stil ¶ Ide Tantis malis ze q̄ resic de viue hui⁹ vite Ire mire de ancilla vite huiame Ire de diuicijs Iesp de fuga scli Ire mira de mundo Ire mira de morte

Crisostomus Sup Iohem Vnica mūi dū curramus ad imortalitatē · sēm regē nr̄m · statuamus nob̄ ꝓtis trophea · z nō est opus laboribz · tñ ponamus aiam ad celū z victus est mundus vincim̄ · si nō concupiuim̄ mundi vic tus t mundus · si dñm habem̄ victor est ¶ Ide ibid Qui pecuniaz contēptam deseruit z contēptus hui⁹ maioie st̄ qui deū ut oportet diligit ¶ Ide sup ad ephes Cum portauim̄ pondus diei z estus ze Quia mundus iste in pncipio sui bo mis ꝓpabat ¶ Deo q̄ te fuerūt i mundo q̄z cū maiori difficultate iustica fuanerūt q̄z mundi ꝑsentia · ipedimētū est aīe iusticia ꝑpetui fluū aūt senectus mundus omnibz ad uersitatibz punit̄ vnde mito contēnendus t ¶ Ide sup illud ephes hijs Spaciosa t via ze Spa ciosa quidē est q̄z ois q̄ st̄ in hoc mundo · s · hy pocrisis · pntes z amici · auaros z adgestū · hono res z dignitates z q̄q̄ in hoc seculo constituti q̄s seruos ac palees delectat via pdicatis z etne dampnatois ¶ Ide sup ephes Ō miseri mi mundus z miseri mi st̄ q̄m seculi mundi Semp in aqua mundialia speculuerūt honores ab etna vita vana in felicitate mundialiū nego magnū ꝑpedimētū ad ce st̄ ad mi ticia facilitatem ¶ Ide Summa auditoris ze sup de amoe mundi ¶ Ide st̄ ephes sup de religione ¶ Ide azbore fici secus viā q̄ras mira de religione mū libo de ꝑfectione lapsi Centū si placet domi nos delicijs cazuis z mundi delectabilibz abūdās z accēs cētū · q̄ est ep hui⁹ ad etnitate cōpensa · nūquid nō de ꝑte huiq̄ vite q̄ nocte vidim̄ sup nūi ad etnitatis ee videt? Est igit̄ aliq̄s iste domes · q̄ ut una nocte videat sompnia delitē z deliq̄at subire penas etnas ? ¶ Ide ibide Corpei decis sba · q̄re sup de amoe mundi ¶ Ide Quis seulticia est ze q̄re sup de auaicia ¶ Idem in habūdancia rez plerūq̄ mag̃ nuopia nocet̄ Idem sup ephes mundus iste homo malignus si vidit aliq̄ ozpiam sibi hui⁹ prīa ducit cui sed pudiū · donat · z mūdi illi aliq̄ speciosi ornamēta logat z illi dulces fluones donec tollat omes facultates cuc sue dyabolus videt horiz hui⁹ mundi se in tñezanz celest tem · id ē aiaz imortalem z celeste sapiēs na vasa ponit̄ audit illi auro z argento et o cupiscibilia ornamēta · cibos z delicias os z homes gloiosos ut ꝑ hec sibi lugas et noluptatibz sue auferat salute aie eius z corrumpat z destruat in eis cordis eius ¶ Ide sup ephes mundus sed qui milies tm · z eo amplius addis mundo sed nequ nūmo bono celesti compandū est. Plinius in usu de mundo ¶ Ide mira de ancilla vite mundane z Ire sup de amoe mundi ¶ Ide mira de diuicijs

Ieronimus In libo de cont̄ Iouinianū hereticū adulti phozt reliqui⁹ ꝓpheias debilit contēpserūt mundū · s · oculos subuertamus agere irrigemus · z arboz come · z fusiorib⁹ aque fontis q̄z speculū · z vnus unumurmūs · z mille oculoz aciē q̄z illecebre sed collecte ne ꝑ liuo z habūdancia corpis mollestet z eius pudicicia constuprēt̄ ꝑ mūdi ꝑpe est crebo bidē ꝑ que q̄z captus sis · et ore te expmieto admitte · mubz difficulter · curis Sic z pythagorici lucgemoi frequētia mūdialiū delmantes t solicitudō z dep̄tis locis habitabā plateia quoz z stoya t temploz locis z pecu bus versabāt ut amoris angustioib⁹ habitatio sēctate nichil aliud q̄m de uitijs cogitaret · Ide ubidem Sz z ipe plato cū cet duces z theorie

omnibz

vomitice seculo ut sit illi deo bona possessio

enus Diogenes plus⁹ luctatus pedibz cū aul-
lā ut posset barbe plus⁹ elegit achademiā
villā ab urbe p mil no solū deserta ſz z pesti
lentē ut cura z assiduitate morboz libidinis q̄e-
nus frangēt⁹ discipli q̄ sin nullā aliā sentiēt
nudi voluptatē nisi tm illaz i⁹z quas ab eo
discerit Quosda z legim⁹ effodisse sibi oculos
ne p eoz visū a contemplatōe plus⁹ auocarē⁹
Idem ibidē Socrates z ille thebanoz pcepto t mai
no pno diuri ponde tbite mg⁹ possit male cu
pidit⁹ ego vos nigam ne ipē migraz a vo-
bis reputēs no simul se posse virtutes et
diuicias possidē Hec in code Clemēs stoicus
vir eloq̄ntissim⁹ narrat de vita antiquoz ecclīp
ni monachoz z sacerdoti q̄ omnibz mundi negō-
cijs emancipatis postpōitis z voluptatibz sp
templo fuerūt z i⁹z natalis causas q̄ ac
videz z actōes cōtemplati sit Nūqm mulieribz
se cōmiscuerūt nūqm argentatos z pciosos
so⁹ nec libēter diem viderūt q̄ eo q̄ē quo ac
pissent vino aut eum deserere Acazinbz et vi-
no sp abstinuerūt ppt temulētiā sensus et vi-
gilē cupidis qui pno simplicio cibo pacebāt
z maxime ppt appetitū libidinis edomādū
pane nudo vescebāt ne stomachū onerarent
z si q̄q̄ comedebāt tusū pisū y sapnū fumo
bant in cibo ut etiam ḡnuoz tullij calorē deu
gerent Cui⁹ loquaz mg⁹ de volatilibz ē cū ona
cazines vigdas altez cē d sanguinē diceb̄at co
loze mutato Cubile eis de foliis palmaz
cāt Stabelli actiue eo vna pte obliqui ad
iram p pulmonē suo capiti supponebāt Vi-
dui ēdui q̄ rerum media sustinētes z humo-
res corpis qui nascūt eo ocio z eo manifestē
ḡnq̄ loca nimia victus castigatōe siccabāt Hec
neō in eod libo fo cōt romanus Refert saty-
rus qui illustrē vitaz scripsit hystoiaz q̄ dio-
genes ille famosissim⁹ qui fuit potentioz re-
ge q̄ alexandro z hūane nate victoz pallio
duplicia usus sit ppt frigus z q̄ pena p tel-
lo habuit secū q̄ portauit clauā ob corpis
sui fragilitatē qua ia senex membza sustentare
solitus cāt postea a quolibz z acceptis cibum
habitauit aut in portaz vestibulis z porti
cibus ciuitatū Cui q̄ se concorgeret in dolio
volubile habē se domū vocabāt z se cū tubi
humanē Gregoze n⁹ os doleo dolet uerebat
ad meridiem estatē neō ad sempton⁹ et quoti
se pol meridiaret diogenis simul proteria ver-
tebat Cui⁹ dū quoda tpe haberet caliā lig-
neā ad potandū vidit puerū quēdam cum
manu concauā bibē de torrente ligneā dicēs
Nestrebā q̄ natura multi caliā ppauit Hec
ibidē Hec sē que de plōz argumētis exempl
q̄ disserui vt formosiuli mēi z trosiuli q̄ sum-
mis vno pedibz adumbrātes vestigia quoz
iuba m pugnis sē z sylogismū m calcibus
qui paupertatē aplōz z crucis dulcia a'
nestriū aut contempnūt mutet⁹ salice ge
rilis pauptate Idem i epla ad iulianū
Difficile vno i possibile est ut z pritibz et
fucuis quib ppi-nat⁹ bonis ut z hic bentre si cer
mentē implicat⁹ ut de silicijs thisbat ad de
licias ut i utq̄ seculo pmus sit vot z mtra z
m celo q̄s appeat gloriosus Hon go te coniugas
z tūgas tibi ne felicitati si desidas ebrie bi
tudini socias Idem ad nepotianū Cotidie
morim z cē que sup de vanitate huius vite Hec
cōtinuū versatū m⁹ibus huius sti libē de eo
no possum cogitare Idem licet ipse ēne saepe
q̄ uestibz ubera quibz te nutrierat mat on
dat licet m⁹ nunc pte lacerat pcalcato pre
pte siccis oculis z ad vexillū crucis Solit
genus pietatē est m⁹ hac re crudelē cē et
venit postea dies illa qua victor fratis ad
priam Idem i quoibus ad algasiū Cui de
pone et contempne uetēm hoiem cū actibz
suis negat scripm nudo dicēb vno ego ia
no ego Vinut uo m me xp⁹ tollit q̄ cu
cem sua z nudo crucifigit Cui aut nudo
crucifixus est sequit dnm crucifixū Hec
ad paulinū Nemo renūciatis seculo bene
pt q̄rit ea que contempsit ut videat

Liber iii.

Cui⁹ vite fuerūt cē que sup de edificatibus
Idem i tito ethyz⁹ ajudus est cē q̄ ipse ce mu
do Idem et est glo sup d pbs Ego aut m
te sparu Nutrēs aliqua ponit anuara si-
mamillas suas quibus offensi pnuli ab
lactandi resiliat ab ubibus et cū ita ad
mensā pris sui Sic z mat ecclā nutrit
xp̄ianoz aliquas pssimas z anualiter nudes corpales
imutit ut conceptis nudi delectabilibz red
aut ad dnm deū suū Idem de su bo libro
tito ca 16 Nouca note est nr que mundus
odit diligat a deo Idem ibidē ca xpiū
Quito sti viri ab huius mundi conuersatōe se
subtrahit cē que sup de contemplatōe Ide
ubidem ca 18 Bonū est corpaliter cē i monā
sterio sed multo melius nolūtate vtriusq̄
aut est vir pfecti Idē ibidē ca xxii⁹ ast
tis argumētis nisidiat⁹ diabolus eis qui
renūciat seculo ne cui⁹ se rursū amore subiti

mudi

naut Grauiq; aut illos concupiscendo sibi fecit
quos pq; renunciacõe ad amorẽ reduxit ¶ Idem in
symo. Sp̃ mchina q̃dẽ fructis · si te a strepitu
trenaz actionũ subtrahis ¶ Idem Nullus dei sapi-
ẽs plene ẽ nisi qui ab omni actionũ cupidi-
tate abstrahẽ se contendit Plinius qre supra
de adustionibz ¶ Idem sup̃ de afflictionibz ¶ Idem sup̃ de
amore mundi ¶ Idem sup̃ de brui. huius vite ¶ Idem ip̃m
de misia vite huiane ¶ Idem ip̃m de mundo ¶ Idem de morte

Bernardus In epla Vilis est 2 ad mi-
chilũ utilis ar̃ qre sup̃ de consolacõe falsa ¶ Idem
ho natus de mulie 2 ar̃ qre sup̃ de brui. huius vite
¶ Idem T ser. O scelus negũ q̃as mp̃m de mundo
¶ Idem in libs de consid. Ostigit degimq; qr̃ mp̃m
de misia vite huiane ¶ Idem in ser. Oramq; cotis
qr̃ mp̃m de misia vi. huiane ¶ Idem hac vita q̃
diu duat qr̃ sup̃ de brui. huius vi. ¶ Idem horrore mor-
tis qr̃ mp̃m de morte ¶ Idem T epla Si sapis
si habes cor. si terrã lumẽ oculoz tuoz. desine
ia. desine ea seq; q̃ te miseꝛ efficiũt. beatus in
te q̃ post illa nõ abijt q̃ possessa oneluit. ama-
ta coniugium amissa cruciat Genesiacus sap-
grius pcitas corpis · elegãs forma decor mue-
bilis. pdia multa. palacia magna. suppellex i
mesa. mfulẽ quoq; dignitatũ. Redas 2 sapiaz
tocius mudi. Nonne de mundo st̃ hec omnia. Et
mundus qd̃ suũ est diligit Sed quousq; si nõ
solũ nõ semp. uo qui nõ sp̃ ẽt Sed nr̃ deus
quidẽ. Deus siquidẽ mundus · ista T te hzẽ nõ pt
2 tu quidẽ in deum mundũ ipm̃ nõ habitaturus
· qm̃ tũ interieris nõ sumes oia · neq; desiderz
terrã gloziã tua · luces 2 dies hoies st̃ · 2 temp9
mensiũ 2 anoz eius nichil est ¶ Idem i epla
Falleris o fili falleris si te putas inuenire apz
mudi magros sciam illã · qua soli discipli xpi
id est mundi cõtemptores · dei nunc assecuti ¶ Id
T lib. de contemptu mundi Ecce nos relinq̃mus q̃
omnia 2 ar̃ Bene 2 optime · 2 nõ ad mspiciẽ
tibi petre · nã 2 mundus tũsit 2 cupidi
eius · 2 hẽ relinq̃re magis expedit q̃ ab eis
relinqui Sed nec iustiꝰ cõmutatio p eo q̃
sup oia est · oia reliqsse Oia sane dixerim
qz nõ tm̃ possessiones sed 2 cupiditates et
eas maiores ¶ Idem Secuti sumus te Nimiz q̃
exultant ut gigas ad curr̃endã viã suã Nec
cum currente sequi poteras oneratus ¶ Idem
Quã preclara castitas in delicijs 2 ar̃ ip̃m
de religiõe seculi ¶ Idem Stultũ 2 exẽme demẽtẽ
est ea sp̃ querẽ · que nugis neq; satis hois
hois appetenti ¶ Idem Si mundus tũsibus et
concupiscẽtijs eius · melius est relinq̃re mundũ q̃
relinq; 2 grẽpm̃ a mundo ¶ Idem Tu omnibus

es auro 2 argento pueris te ipsum sequi posse
qui exultat ut gigas ad currendã viã ¶ Idem in
de conceptu mundi ipse est ut hic mundus ou
nestat 2 flos eius pereat · contẽpne go mundi q
nõ T obscuro nõ est tenebras T doloso nõ q̃ di
tas · in ruinoso nõ est stabilitas nec in misero
pt̃ ee felicitas ¶ Idem Diuice mundane medias
sed quoq; infra de diuicijs Plinius qre supra
de amore mundi ¶ Idem sup̃ de brui. huius vite ¶ Idem
infra de misia vite mundane ¶ Idem infra de
mundo ¶ Idem mp̃m de solitudine ¶ Item infra de
morte ¶ Idem infra de fuga ¶ Idem infra de vilitate

Maximus In ser. de capite ieiunii Tu
ne est qd̃ cũ sedo p̃cumte deficies nõ dicit tu
tũsit eternam

Origenes Sup̃ ezechiẽ Homo amator
corporalis speciei nel numeroz nel aliaz ter-
concupiscibilium · nil ristius vite carnalis pt̃
vel dicẽ ezechi mundus crucifixus e 2 ego mũdo
crucifixus sum

Auctor de spũ et alia Alia mã p̃ cum
temptũ tpalium creuit in assidũ ethnos

Seneca ad lucill. in epla xvii Desidet,
aliqñ vsta insidiosa 2 spantibz mellaza si q̃
in illi tũsitibz cet solidi · si quid dei aliqñ
ipleuit nunc aut sitim haurientem concutit 2
non saciat ¶ Idem ait T epla 18 Diuicias
possessionẽ tibi non mundo · sed uolo ut
utrepidus possideas Ad unumo cõtemptis
si te 2 sine illis bte dicturo possis ¶ Idem
tamq; utinas aspexis · si contempseris ¶ Idem
eidem T epla xxvii Od male publicus spectes
poctus q̃ abrupas dimo si alia vo solicitudo
non cit. te abrupas Nemo in tam timidus
est ut malit semp̃ perire q̃m semel cadere
¶ Idem ad eidẽ in epla xxvii Contempnẽ aliqs
oia pt̃ flemo aut hirẽ omnia pt̃ Ianus bicor
sima ad diuicias p̃ contemptũ diuicias dei 2
¶ Idem plus que ipm̃ cor laceant · q̃ si aliq̃ sol
lit negrent · 2 ipm̃ cor cit diuicijs excellenti
cet ¶ Idem T epla xcv Quot ista bona nõ sit
que docant bona · aut homo felicior 2 deo q̃
in · opes · nec epulaz letitia nec q̃ppiã eo hinc
ad deũ ptinet ¶ Idem in epla · Ex Relinq̃ de
lupinaris que molliũt 2 enerũt aiam · plus
infra de uoluptate ¶ Idem ad eidẽ in epla · vii
Plus hec omnia si sapis · vnus ut sapiãs er ad
bona metem magno cursu totis viribz re-
de Si quid aut est quo teneris · aut expedis
aut impedis ¶ Idem in epla xxv Nõ licet omnia
T sinu portas contempne Ille nõ ingredit di
mi est q̃ diuicias sibi detrusisse · diu multis

muratus qs ad se venire videt suas q magis audire ē qm sentire ¶Idem in libo ētio de nalibus quibusdā Pusilla res ē homo vita Sed ingens rs est contemptus dicit hanc qui concepisse securus debebit marra turbari securus aspiciet heri dum facie fulminantis celi Quid n. ad me q magna sint quibus peccs qm n. pure non magnū est prima q̄as mstra de solicitudie ¶Hec libro di Contemptne mortē ꝛc̄ qm ip̄o de mor te ¶Idem Seneca Quisqs se fortuitis q̄as mstra de tuis midi ¶Idem Nemo illoꝛ ꝛc̄ q̄as mstr de prudēt rep̄ pondꝛe ¶Idem ayagru animū ē magna contēpnē ꝛc̄ q̄as mstra de ayagritudā ¶Hec in epla ꝑ Nemo alius deo dignus est mst qui opes contēpsit ¶Idem ad lucill i epla fortuitū bonū suspicost paudq̄ subsistē Nā ē pistio ē fera aliqua specie oblectante decipit aliquē istu que fortune putridis insidie sē ostēdūt ho tuā dicā agē volet ista historia būficia deuitz in propriā n. cursus iste deducit ē huius ammē tis hec exitus cadē est plūa q̄as mstra de q̄rte ꝑti nentali Hec mstra de paupte

Ulius In tusculā libo ē. Non sē ista dicēda bona neq̄ hūda quibus habitandū licz ē misep

Lactancius In libo de fla sapiā ayag ne ē epicurī animi est contēpnē ē caltie mortā lia ¶Hec ibide laudat democtus q̄ agos suos re liqui cos q̄ pastua publica fiel passus fuit ꝓba re q̄rē ego si donasset sed adhuc tollēa busoꝛ illos fuit qui p̄mūtū in pecuias reducta effudit ē mare Ego n. dubito Utrū besang ac druides fide socrates videlicet ille thebang. Abite inq̄ ē ꝓfuga malē impedimentes ego uos merga ne ipe migra a uobis Si n. tanta pecunie contemptus est hic inde bñficiū hic habundātie largitur pauperibus potes n. ēe hō q̄ ꝓdigus es multis fructuose potes ē pecunias effugere ē tamē bñ collocare ex salute ēt q̄ ꝓ plubus ꝓdest

Hermotes In libo de vegetabilibz Tria sē ut aer empedocles in tota rez valetudine pōt puta. s. mobilis affluēcie q̄ceptus furie felicis appetitus ē medius illustrem Quoꝝ ꝓ michil honestius Sed michil felicius ētio ad anubez adeptione michil efficacius

Olimus Ds alexandꝛe magnū Nos non sumus nicole ghis midi sed aduene neq̄ ita m azbem trazi venimus ut m eo libeat consistē sed tristre ꝓperamus n. ad lata patria nullis delictoꝝ ponderibz ꝓpīquā neq̄ aliqbz illecebraz tabernaculis gmoratoꝛe neq̄ flagicio nū compotibz abligurit Michil nidecoꝛ pene

contegimus esse q̄ nuda fronte ꝓgredimur ut expedita ē facilis spaciū posita deambulamus

Boecius de cons. Dulcedo felicitatis huane multis amaritudinibz ē ipsa

De contemptu primoꝝ quē supa de conflictu vitioꝝ ē virtutū Hec sūt de arrogancia Item mstra de superbia

De contemptu mortis q̄as mstra de morte

De contencione et contumelia

ē odio Uiregoūs i moꝛe Culpabilides ē solent hoīs qui loqui i conclavē nichoant q̄m qui rīdet ¶Idem Si filij de vocatus q̄ pacem faciūt ꝓcul dubio salutare sē filie q̄ cōtendūt ¶Idem Tomea ayalo salvo fide alieno intellectu ecclē q̄m contentiosibus deputare ¶Idem in moꝛe libro pbis Philosoꝛ ꝓprie hoc ē solet q̄ mala sua p̄ contrariū bonis mgerūt ꝓpius q̄m de eis rpd videt accusent ē dū metuit increpari de hijs que faciūt adulantes suis ꝓnectitibus iustos licet face ꝓtestant ¶Idem Sepe ꝓpius dū sue vicia fortitudinis ignorant audent alioꝝ rectitudinē lacerare ē q̄z q̄nt bonos sibi auctoritate increpacois arripiūt aut ea bona p̄ferūt que nō videndo ses audiendo didicerūt aut ea mala alijs meritis ingerūt q̄ ipi cōmiserūt ¶Idem Sepe q̄ i p̄late est ad subita toꝝ passim contumelias erigit ē hoc q̄d nu gilantes regnū sumus ꝓ lingue petulcie ꝓdit midi s̄ rectitudinē iuba nidicat q̄ pentantes q̄ qui sine causa fremūt dignū fletu gehēne se ignibus addicit ¶Hec Quisqs semi nando ꝛc̄ quas mstra de murgia ¶Idem ypocrita ꝛc̄ mstra de murgia

Augustinus In libo de vita bona ad ul ti studio conclavis ut contradicēdi aliquē serui se sum ¶Idem i libo de xij abusionibz ne cōtentus me abusive in ecclā p̄sidamus cōsistas ¶Idem in regula Quicuiz quicq̄ ut maledicā ut ecclā cuius obiectu aliquē lesit meminerit satisfacē ꝓ ciuis cuiāē q̄d facit ē ille qui lesus est sū dispectacē dimittē ¶Hec ibidē litere aut nul las habentis aut ꝓ celerrime fimatis ne ira crescat in odiū ē trabē faciāt de festuca et aliam faciat homicida ¶Hec ibidē dū dobus a rubie duobus pāte-que si enissa fuit eo ore bzō no pigreat eo ꝓpō ore ꝓfire me dicamenta unde facta sē ulnica ¶Hec Contēo est ignoratio vitatis cū confidencia ¶Idem Verbis concedē est no cuiāē qualib errozi vitare vitat sed quomo ducō tua vedui altis ꝓferat ¶Hec ꝓtima vitat ꝛc̄ q̄ sūt de conflictu vitioꝝ ē virtutū

clamari

Ambrosius Sup id scda thimo. scdo no-
li ubiq contendē ꝛc Contencio mihi stabilieris
sepe grauat scrupulū inicie Solet-n ꝙ contēdēs
talia opponi eluidato maliuolen dcgnita ut
moueat alios ipiciū fratrē nec pūt de qui co
tencio eptorqat aligd qd dicat cont cōfitam
ur uirtus ꝙ alio ꝓdat ꝙ fore uictor accedat Nō
n libenter patrē se dimi qui stiat ee uca que
audit Collacio igit mit suos dei debet esse nō
contencio ut altercato ¶ Idem sunosis ad gnicia sp
cedendū est Gnicas scīt cedis pla sic scīt silencio

Aulogius Sup matthi Contencio
est altercacio longa-Nasutus aut go Dana gla
nemo n dim contendit ni q dimicare concupiscit
¶ Item de corpid. cor-Contumelia est pecūa eo ipse-
ro sinistre manifesto tendentis ꝙ proximū nocendi
¶ Idem ibidē Nichil ē contumelia molestius
¶ De leuit drabo est in contumelijs ꝙ gnicijs de
lentazi ¶ Idem De ira odiū nasutū. de odio co
tumelia gnat ¶ Idem in glo. sup id ꝓu. xi
Vbi superbia ibi ꝙ gnicelia ꝙ utrūq; mit superbos
semp uincia sit Superbi primus contumelias
ingessit Ab odio igit sicut ab imediato pūcipio
nasutus contumelia Sed a superbia sicut a pū
cipio mediato nāt ira est filia superbie ꝙ ergo
de corpe. cor. Cū gnicatus tibi fuit aliqē
intelligē q simplicio torqnebit ceno Dū non
solū non habebis ira sup eo sed ꝙ lacrimas
fudes p ipō Adustus cū febricitē multus acui-
tur sed pocus inserui Et simili adustus
conuiciante non debz aliqs acui sed in agrie in
sendo sin pacienti debet gnicia tolare ¶ Idem
ibidē Si gnidicati die sile ꝙ sinestri plagam
ei dedisti Si ad conuicia conuicio copulas. ig
nem studū accendisti ¶ Idem putat ille q inimi
ta contracta est se dicisse Sed reuera ipē nasu-
tus est a dilissima passione cui aut fert
dilige hic supauit ꝙ dicat ¶ Idem Siue facta
quis dixerit ꝛc qnus ipē de maledicto

Iconomus In epla Nichil simulig actibz
demonū qm contendē ꝙ litigare ¶ De cū maiori
contendē ꝙ certare periculi est Cū pari ambi-
guū est Cū inferiori turpe ꝙ nugatorium
est Ergo cū nemo contendit ni q dimicare concupiscit
¶ Item ad alia epla ps
quisqm sibi de corpis castitate supplaudet. cum
de ubo ociosi q̄libz locuta fuerint ḥales reddituri
sint rationē ꝙ eo in die iudicij Cū ē hominedi
sit reatus. quicū in fletu ¶ De in epla frequēt
accidit ut habeamus pugnas legis ut ob deside-
rium ciuitatis. sed ipē tractatoꝝ epl̄e manus dū
apud eos qui audiūt. doctri ualumq; estimari
. aut ēte qui eo his emptā certamē lucr Quid n.

ꝓdest spumatis labijs ꝙ lacratu animū grauic-
cū simꝰ ꝙ modesta responsio auo possit placare
si ira est aut si forte falsa sint leuit a te possit
ꝙ placabiliter emendā

Victorius In sermo. Contencio fuges adoro
acendit pacem oris extinguit concordia ui
pio ꝙ glo ꝙ. Contencio est ipugnatio contradicti ꝙ
confidentia clamosis ¶ Idem Adustus conticuit linguc
queras mitra de pacia pla ergas mitra mansuetio
ne mitra de maledictione ¶ Item sup de Aduocatis

Venantius In epla Ego plagis ostie
nunc mittit iudex accommodatius medicamentum
pbris ꝙ contumelijs non ē ergo ꝙ ꝑ me manue
ego hominibus etiam epprbrio utimur ꝙ despectui
¶ Idem Si gis sustinere ergas mitra de mansuetudine

Seneca Ripa est mit cōpescere ꝙ equitare
ros

Quintilianus In ca pdm Nasutus est co
tentiosus loquacis qui pbat non possit ꝙ affir-
mando sumit eo homine qui non hz eo litigare
¶ Item de ora. musti. libro. v. In rebz aptis tum stul
tum sic argumentari qm in claissimum solet amentie
simum affine odo n. ultimus rei illustrissime grauissi
simum claudus ee debet eo qd illuminat

De contumelia gulosus qi sic de abstinencia

De contumelia tactus qui sic de castitate laudan

De contumelia auditus qui sup de auibus ꝙ

De contumelia vitus ggg

In moz libo xxxi sup id iob xxxi. pactum
fedus cū oculis meis ne quida libenter ꝑ
gitabo de uirginū pudendi nobis est ne non
debet mituei qd non liceat cuicunq; uiri cū se sinistra delectabit pulsare ꝑ
ꝙ que forme spēs ad mētē ingrediat ut ꝑ
disciplinā magisterio ita restringat ne ꝑ
gitatoi lenocinatu uisio stimulet ¶ Idem ne
ure rebucie examine ut q exteriori oculi uel
ligenti nāt meliori nō misse oculo exercēt ne
dem si sup id iob Si secutus ē oculi mei cor
meum ¶ Item ibidē Plerūq; res gnāt inordi
mētē conspicit sed in ipō conspectu animi gra
dio concupie confodit Non in dauid uitio cōi
gem ydo studiose respexit qz concupiuit ꝙ
pocus ydo concupuit qz ceaute respexit ¶ Item
i moz libo xxxi sup id iob. zi. Pcepi pi fedus o
oculis meis ꝛc Valde nāq; fortiter accommodate
dorsum ꝑtrahit ꝙ semel spēs feme femine
cordi uiro ꝑ oculoꝝ alligata uis magnu fur
tumue manu solui a cordibz nris Et ipse mi
da nies i cogitatoe sicut a lastimis solitudinis
suo deputandi sic oculi qi quida raptores alieni
pā ¶ Item sup eze. Oculi sapientie ꝛc qnc mpa

grac mstra de oculo ꝓlā iſtius mſtri de oculo

Augustinus in regla non dicatis vos aliq̃ hꝛt ꝓdictos ſi habeatis oculos impedien. nr oculus ꝓpria cordis eſt nucleus et habeꝛ in dicto ¶ Idem ibidē Oculi bñt 2 ſi iactant in aliqua feda re in nulla figunt. nec p. n. qñ ꝓcedens fedas videt ꝓhibent ſed appetūt ut ab ipſis aperta belle cruciſſi eſt ¶ Idem 7 libo de pnīa Cohibe gram remiſſionis nā ſi ſe ſponte cohibuiſſet ſi mꝛ ſuos inuenſſet ab eīneo rapace corrupta non fuiſſet ¶ Idem 7 libo confeſſ. Reſiſto ſeductoribꝫ oculos meos ne ꝓpriant pedes affectus mei quibꝫ ingredior via tua deus meus et ad te eligo tui mei oculos meos ut tu euellas de laqo pedes meos ¶ Idem 7 ꝓo. confeſſ Oculi ſt in ſenſibꝫ pñs apes ad necꝫ 2 ad noſcendū

Ambrosius Sup illud luce Si oculus tuus fuit ſimꝓ 2c Os non videris nō amabis Sed ubi caro concupiſcit compaciſcitis quoꝫ affectio mſlectit ¶ Idem in libo de offic Eſt in oculis videndi vitium ut nec videt vitros femina pudica nec ſibi libet ¶ Idem ꝓma adulte tela ſt oculoꝫ. nec te videbit me 2 letabit magna virtus eſt in oculis 2c gras miſta de oculo ¶ Idem 7 exameron ꝓhibet eſt qd ꝓbat aſpectū gras mſtr. de ¶ Idem Quid ꝓdeſt fortitudo gras de oculo licet ſuggerēdo

Cassianus Nichil ꝓdeſt virginitē corpus cuſtodire ſi oculoꝫ concupiſcat nolitis euitare ꝓhibet gras miſta de oculo

Cyprianus Carthaginenſis Adulteriū diſcipli vidē 2c Vide ſupra de adulterio

Isidorus in ſinoīs Tollendo occaſioꝫ peccādi auferi matiaz delinquendi ſi vis ee a fornicatione tutus eſto corpe 2 viſione diſtrictꝫ ¶ Idem ibidē Pudor pudore oculos tuos attollē erubeſce ¶ Incede abiecto vultu humiliato ore de poſita facie ¶ Idem in libo ſinaco Prima forma concupiſcentie mulieris eſt viſio oculoꝫ ꝓhā quedā mſtra de oculo

Iohannes In ſerō libro comē ſancti in ꝓlogo corpis ſenſus quaſi ꝑ fenestras ad ſuam vitioꝝ nuncius eſt 2 ſic impleꝫ illud ꝓphetie Intrauit mors ꝑ fenestras 2 vtiq̃ oculus meus depopulatus animam meā

Leonardus Oꝛ tempꝰ ſit ꝓficias

m epla

ab omnibꝫ oculos aufe ¶ Idem in libo de xp̃i gradibus Oꝛ quid audis oculos leuare ad celū qui peccaſti in celū Etenim ſtulte ut cognoſcas tempꝰ ipā te tibi ꝓponitꝫ qz tua es 2 in tuā vitā ibis duabus tibi de cauſis ſcilꝫpabiliꝫ oculos leuas ut ſpetas aſpicias a deo ut ꝓpendas ꝓximo ꝓhā queas miſtus de oculis

Ysola ſup iudith Ipo ꝑ portas oculoꝝ mentis aſſiſe ſcrupulozꝫ vndis Qui videt mulierem ad concupiſcendū 2c

Ex concilio Agathen ſi 2 habeꝫ in decto diſt. ze. ꝓbri diaconos ſubdiaconos aut deos cepos quibꝫ uxoꝝ ducendi licentia nō eſt 2 alienaz nupciaz emant vendāt nec certis mꝫcatꝫ ubi anatomia 2c ꝗre ſupꝝ de aliis

Cneca In libo de remedijs 2 auditu fortune ſcilicet intelligendū eſt ꝓte mortale 2c cecitatem Oculi n. ſt irritamenta libidinoꝝ ducēs ſcelera

Ouidius In libo tſtiū Heu multi 2 vidi cui nouia lumina fecā ¶ Idem in libro 2o Iuſtia qd crimē viderūt lumina pectoꝝ ꝓcum qz oculos eſt habuiſſe meū

Quintilianus ca ꝑ. Totus homo et libras eſt oculos ꝓdidiſſe Oculi enī ſt qz quos pauptate ferre nō poſſumus Oculi mꝫ tota mā lumina lm nos m omia vicia cotidie ꝓputant. mirant. admirat. concupiſcit ut facilius implicas ali ſacietate

Agellius libo noctiū atticaꝝ Quidam nobiſ ab diceus fuit 2 ditiſſimus q omē patrimoniū ſuū relinqꝫ ciuibꝫ ſuis athenas ꝓfectꝰ eſt 2 ibi oculos ſibi eruit tanquā ſ impedimētū bonoꝝ ſtudioꝝ 2 ut degetacionēs cogitationes habēt

Tertullianus dicit democlī ſcipz ꝓcreaſſet eo q mulieꝝ ſine concupiſcā videre nō poſſz ꝓhā qd ꝓpꝛ de oculo Idē ipſa de viſu

De continencia et abſtinencia ꝗre ſupꝝ de caſtitate Idē ſ de abſtinē Idē ipſe de veriimo

De continencia et caritate ꝗre ſupꝝ de caritate Item ſupꝝa de caſtitate ¶ tritate 2 humilitate

De contricione Gregorius in moꝝ libro xxmo Quatuor ſt qualitates que ſupꝝ de compunctōe ¶ Idē ibidē 7 libro xxmo Dignū eſt ut homo in ſe ſemp meroꝛes lucrat q deum creatoꝛē ſuo ſp in ſempiterno gaudia ꝓcurabat ¶ Idem Contrio eſt humilitatis ſpūs afflictas pcordi ¶ Idem in moꝝ In amaritudine ame ſt omes electi qz pumē flendo non deſinūt que deligūt uel ꝑ hui ſe meroꝛe afficiūt qz longe a facie ſatoris huius ꝓhuc pcordi ſt 2 adhuc mēte pauet gaudijs non miſcet ¶ Idem alia ſtā mitius doloꝛis fini

ſ ꝫ

genuerit tolerat. Sed eo refectionis pabulū propter
quo vite amorem p contritōis lachrimas ita erupuit
¶ Ide in eodē libro ip. Sicut emendatio medicā
ta lachrimas exprimit sic immoderata subducit. Sed
luctu suo ad sta pastus cū ad supna gaudia
flendo sublimat sublenat. Et mens lachrimis bap
tizata deū in contemplatōe clarius intuet.
¶ Idem ibidē Nisi a primo culpe quo nos in primos
lignauimus nos cordis dimutatū pfecte fleremus
possumus hō qđ in nob lamentabiliter dolemus
¶ Ide quo ubius culpa culpa deflet eo al
tius cognouit diuinis attingit. qui ad videndū
mentis lumē lu polluta diuini conspectus nube
baptizati lachrimis renouat. ¶ Idem Si nos vere
compunctōis. Et que sup de cōpunctōe. ¶ Idem
in regestis. Illū que conspicis delicta fletu
dele non dubites i conspectu dei veniam obtinere
qm nullū pudet ei rubui a precib desistere ille
qui precibus redimit cultus venit. ¶ Ide i pas
torali. Quasi sus in aqua luxosa se volutat
qui p fletus contritōis diuine inmundicia subtilius
et ipam plus inquinat quia sordida penitē
facit. ¶ Idem ibidē Qui admissa plangit ne
mi desinit tanto efficacius culpe se subtrahit qto
et ipām qua flendo potuit ipetrare dema
tā contemnit. ¶ Idem sup ezechielē ymala q
nos egisse meminim fletibz primitus. ut
p lamenta pie precemur ad gaudia vite
ne si affligi primitus no nolimus postea
sine fine penalia sentiamus. ¶ Idem ibidem
Quolibz peccat⁹ quisq⁹ et cōpunctus qr sua et ppria

Augustinus In ser dñi in monte
Tres sūt pcatorū differē. s. in corde et fere et opere
tribus horū p explicā morbo explicat remedio
subuenit. S. Contritōe. Confessione et satisfactōe
¶ Idem in libo de penitē. Contritio cordis et dolor mun
dus pctī. ¶ Idem ibidē Non est considerandū
deus tuus qđ pcatorē fecit. sed pocius que offe
rit. Quis bonus qđ benignus qđ pius et pi
us est ille qui nos sua dulcissima pietate
creauit et absq; merito mō ad sūm baptisma
pduxit et ut filios educauit ad quorū cō
modū et consolationē celū et terram creauit qbz
et angelos in auxiliū et famulatū misit ppt
quos et antiquum hostem inimicū fortiter debel
lauit et ppt quos et crudelissime patri susti
nuit ppriū filiū eius vnicū dūm ihūm xp̄m
Talem igit ac tantū p̄em et dñm offendē
qui tā misericordiē dignat nobiscū cōpa
ti hoc qđ crudele et qđ nimis est. ¶ Idem
non vult deus sacrificiū cruciatū pectoris
sed contriti cordis. ¶ Idem i libro de pe. et
habet in decreto de pe. dist. iiij. Nec penitē
qđ sordibz post purificationē contineri impos
sibile oportet ut abluat lachrimis saltē mēbra q
satis ē durus cuius dolore mentis oculi corporis
non declinat. Et sciat se culpabilē duro q deflet
dampna corporis vel animā vocare et dolore pen
uel ante mortem i lachrimis non ostendit. Vbi n
dolor finit deficit prima. vbi ido finitur prima
ibi nichil relinquit de pena. Que q̄ pcurrere de
beat. et de dolore gaudeat. et se nō posse dubitet
beat et dolore si pt lachrimis ostendit. ¶ Idem
in libo de ymagine. Contritio est qñ cor ex con
sideratione malorū suorū intimo dolore tungit et
mouet. ¶ Idem i libo de medita. Si nō sit pigmus
oculos ad celū orando leuare. nec nō sit pigmus
eos ill salte expectando plorare. ¶ Ide in eodē li
mihi dne in hoc exilio plane dolorē et lachrimas
que est vinū sup omnē copiā delicioz. ¶ Idem ibi
Sit penitētia grauis et amara comes vite
nice continuus dolor insaciabilis error vite mee
¶ Idem in libo confes. Amore tui amoris dne flagro
et id rogans vias meas negligentie mee amaris
tudinē recogitando dire. ut tu dne dulcedo
dulcedo non fallax ex tenera colligens me a des
pōne mea qua frustratus sum. Sis alb tuo te du
ce in multa examina. ¶ Ide in libo de pe. Om
nes bñ cognoscit. Sicut sup pertulit vita sup pla
xant i totā vitā sua q̄ est tempta. sup vita
ibidē Nullū sine aliquo peccato nisi qui nō
nisi totaliter libe arbitrio. Totū. n. hoīem dne
sabbato sanauit. et corpus ab infirmitate
animā ab omni pcō contagione. Indicatis p hoc
penitētē habere simile de omni crimine dole. ¶ Ide
Aut continui dolebis cruciabit penitētie bu
tam mea aut etiā cruciatus vexabit pu
nitam aliam mea. Plura que sup de oppō
Ide sup de confessione. Ide misera de penitētia
et ibidē Gemme ut columba et
tude pectus. et videndo corrigas esto. ne vitā
vite nō conscientiaz tuā sed puritatē conscientie
emis. Ide misera de satisfactōne

Ambrosius Sup lucā Nemo diffidat
nemo desperet constitus delictoz prima omnia
desperet. Nouit deus mutare sententiā
p veniā conuersionē emendate malitia. ¶ Idem
Sup bti immaculati. Tanta vis emendatōnis est ut in quida redeat pudor
lis etatē. q̄ vias errois ingemuit. ¶ Idem
de penitē. Facilius inuenit qui vera penitētia
seuauerunt quā qui veniā conuersionē de peccato
habuerunt. ¶ Idem i ser. Pater nr. nobis dē

2ē q̄re supra de cōpunctione plura q̄ras infra de lacrima ¶ Itē infra de penitencia ¶ Itē infra de satisfactione

Aurelianus In libo p̄o de cōpunc. cor. Non deus reprobat a nobis oblatos ponderis nec contēnit 2ē q̄ne supra de cōpunctione cor. Plura q̄ras ibidem ¶ Itē infra de lacrimis ¶ Itē infra de penitencia ¶ Itē infra de satisfactione

Eugenius Ad rusticū ca. Vide q̄ta sit contritionis 2 fletus magnitudo ut aliquo diluuio compatet. quas habuit statim in ipso complebit. insidias et dictas obuiauerit sibi 2ē bt sic instituit qua fruat 2 insidias 2 pauo innocens ad salute ¶ Item ad sellencia Sume nostro an possimus leue aliqđ peccm dicē 2ē q̄re supra de confessione

Fulgentius de fi. bo. lib° sed ca° pri. Quia sē quatēs 2ē q̄re supra de cōpunctione ¶ Ide in eund° Contritio cordis est humilitatis metus cognitis cū lacrimis de recordatione peccī 2 horore iudicij ¶ Idem ibidē Cum ea 2ē q̄re supra de cōpunctione ¶ Ide de fi. bo. lib° 2° ca. ob Ingemuistendū est magis 2 proposita securitate lugendū ne de secreto et iusto iudicio desperatus 2 pdendus in pēne deno sit relinq̄t nā reuelā q̄deus desit huic demoēs suscipiūt ¶ Idem ibidē ca° vbi ajusta lacrimas dēfinēt fridiū 2 tm peccāe no dēfinūt q̄ras infra de penitencia ¶ Idem Nichil peccs q̄ et pam nosse non desse plura q̄re supra de cōpunctione ¶ Itē infra de lacrima ¶ Itē infra de penitencia ¶ Itē infra de satisfactione

Gildardus In libro p° de conside ad euge. papā Quid est cor duro q̄ras supra de cōpunctione ¶ Ide ibidē libo eo Nil tā duro qđ duriori non cedit Sic. n. clamus clausū expellit 7ra sepe recordad accedens gehenne extinguit accusationē ¶ Idem supra eo. Alta suspiria testantur declinauerit 2 sine fructu peccāt. 2 nūc ipsos sibilē tuo reuocem illos placeat q̄ tibi duc deus meus ut recognite illos in annalitudine animę mee ¶ Ide in ser. Equū domitū flagellat domat 2 asinū limitē domat contrito spūs tuus memoriale nouissima tua 2ē ¶ Ide Contrito cordis 2 humilitas metis. cognitis cū lacrimis de recordatione peccī. 2 horore iudicij ¶ Ide ejusdē ductū qui tibi deū tibi miserā lauā p singulas noctes lectū tuū. lacrimis tuis stratū tuū rigare memento. si compatis tibi pī si laboās in penitencia p̄mium. n. hic gradus misericordie est 2 sic a deo aliqđ misericordia cōsequi

¶ Item in ser. Si no plangis plane no sentis dulce tue vulnera consule lesione Sed nec fructus satisfactionis concupiscitis. si no corde postulas ea cū lacrimis ¶ Item de duob° fratribus humiliatis cū lacrimis sibi molestē ac p̄ls sibi molestē fuerit necesse est no cuncta sordescat 2 ipsi sibi amarescat ¶ Ide de contemptu felices lacrime. q̄ras infra de lacrimis Idem in ser. Cū corpis dolē de pcto. tristicia ipsius cor tuū sed si p̄sentiamus tristicia tua dulcē in gaudiū plura quēas infra de lacrima ¶ Itē infra de penitencia ¶ Itē infra de satisfactione

Gallio dunus Sup p̄salmū. l. lotus et lasciuus spē obligat hominem peccō. sed spūs contribulatus est sacrificiū quo pcā soluunt

Gloss Sup p̄salmū xxxv. Est qđā confusio 2 confusio tpalis q̄ qđē est ad horā 2 prodest hoī. s. p̄timbacio animū respicientis pccā sua 2 ex respectione pallorē 2 ex horore erubescentis 2 ex pudore corrigentis

Gloss apo. iij. melius est hic confusi et dolere 2 erubescē cor. 2ā pauēs q̄m in futuro cor. 2ā toto mundo plura q̄ras infra de gemitu ¶ Itē de lacrima ¶ Itē infra de penitencia ¶ Itē infra de satisfactione **Gloss** sup id p̄s. l. Sacrificiū deo spūs contribulatus. cor contritū 2 humiliatum deus non despicies. bn̄ spūs contritū. 2 pp̄ humiliatū q̄ no pt̄ humiliari mīs spūs contritus. cō tritū qdem p penitentie amaritudinē 2 humiliatū omni timore depōito p humilitatē confitendo pccm no ac excusando Recte q̄ntū contendentis fidelius pauperis lex in moysi p̄cepit ad mīm offerri paz timtio aut duos pullos columbaz sed gra xpi adducētes. tm offerri deo postulat cor contritū facile consequūt pe tentes pullos capraz. et publicū 2 amicum odisse suum p̄t sufficit ei cor contritū offerre deo suo. ad manū habet qđ sat est p̄la q̄ras infra de lacrima ¶ Itē infra de penitencia ¶ Itē infra de satisfactione **Gloss** Sup id p̄s. Contrito 2 infelicitas in vijs eor. 2 via pacis no cognouerunt Contrito q̄ntū ad se Infelicitas eo qđ alios nocent in vijs. i. in opibus eor. malis Ite aut contrito et infelicitas est eis ex hoc. q̄ via pacis. id est xp̄s. 2 eius euangelium q̄s noste noluerunt. via aut pacis no cognouerunt q̄ no ex timore dei i oculis eor. Deū n. nō timēt qui ubi eius contemnūt ¶ Idem id Contrito 2 infelicitas in vijs eor. Est contrito penitentie ut ibi Cor contritū 2 humiliatū deus no despicit Est contrito p̄fectus ut ibi Et est ista que ascendit p desertū sicut virgula fumi ex aromatibus murre 2 thuris. et

dmiſi pulueꝰ puꝛgnetaꝝ ꝑ puluꝛem n. ibi
conꝯcio ꝑfꝛo ⁊ hꝫmiliū ſignū. Eſt ⁊ conꝯcio
malop nꝝ ibi Duplici conꝯcõe conuꝛte eos de
deus ¶ Hec ibidē mentes ſtlaziū huic mundo de
dicē. conteruīt ⁊ gtm bantē curis ⁊ ſollicitudi-
bus huic pſentis ⁊ edito ſapiē tꝫquillitate neḡ ꝑ
ꝑfrui pñt ¶ Idem ibidē in gloſ ſup illo ꝑs eꝰ
tricio ⁊ infelicitate in hiſs coꝛp. Pcē autē ī ple
nitu ſcpture ſacre locis huiꝰ ſtlaziū malop-
maꝝ compat ꝙ ꝺ ꝑ pcelloſis actionū motī
bus conuictame ab eēne ſapiē quiete ⁊ ſtabilite
diſſuguī. Quo ēta bñ ꝑ ꝑphām dicē. Sup
que requieſcet ſpūs meus niſi ſup humilē et
quietum ⁊ tremētē ſmones meos. ¶ A tres
autē mentibz tunc longius ſpūs ſcūs fugit
q̄uo apiꝰ hꝰ dcē nō inuenit. Hinc ē go ꝙ
de quibuſdā ꝑ pſalmiſtā dominꝰ dicit. Con
tricio ⁊ infelicitas in hiſs coꝛp ⁊ hiꝰ pacis no
coḡ. A qua iiiimo conꝯcione ꝓtumbacois
nos dominꝰ reuocat dicēs. Venite ad me oēs
qui laboatis ⁊ oneati eſtis et ego reficiam
vos. Tollite iugū meū ſup nos ⁊ diſcite a
me q̄ mitis ſū ⁊ hũilis coꝛde ⁊ inuenietis
requiē aiabus vꝝis. Nichil enī in hac vita
laboioſius q̄ tremē deſidiōſe eſtuāe et nichil
in hoc mundo ḡcius q̄ huic mundi nichil appetē

De conturbatione Gloſa

Sup illud ꝑs Aſperſus aia mea con-
turbata eſt ꝑ tēa memoꝛ ego tui. Eſt con-
turbacio ḡre ſiue pene pñalis ſicut ibi.
Aia mea turbata eſt valde hec conꝯbacio bō
eſt q̄ ſanat. Tali conꝯbacõe fit doloꝛ pe-
tentis ſicut doloꝛ ꝓmictis. Eſt ⁊ conꝯbacio
pene penalis. De qua cōfiḡit iſte penitēs
et hec eſt triplex. Aut n. eſt ex ſuggeſtiõe
diaboli aut ex ꝓſecutiõe mūdi. q̄ fremit mundus ꝑmut
coꝛpus mſticū diabolus. Quocūq; mō fiat
iſta turbacio tūc ab ipō hoīe fit qū conꝯbacio
conſequit ꝓpā ḡre ſup de adūſitatibz ⁊ ꝑſſu-
cionib⁹ Ite ſup de afflictionibus ⁊ flagellis. Item
mſta de tribulacoibus

De compunctione Gregorius

Sup ezech. Nullus qui ad dñm ꝓpoſitū
cōuſus. ⁊ ad huc temptacionē inuerſus te conſpi
cit deſperat q̄ frumentū ab herba metit aut
granū fiat. ¶ Idem ī regiſtro. Quiſq; diuina
mſpuncte cōpunctus relictis huiuſ ſtli actoibz
ad deū cōuꝛſa feſtinat cū omni cautele ſuſcipie
ſuetꝫ blandicie ꝙ olā conſolacoibz refouendus
ſit. in ea quā elegit deo mſpuāte cōuſacõe
modis omnibus ꝑſiſte delectet. ¶ Hec ī ꝓmiū

mozo ſup iob. Qui cōſolatoꝛ nichoacte dicendum-
blandimenta dulcedinis qua conſolem. Qui medio
quoꝛ tpe ꝺ̄ptacionū ꝺ̄mia q̄ cōſpe ꝺ̄ꝓmiſſo
cōmūi nō ꝑfectiones plenitudē q̄ conſiſtit vīt ⁊
iuſtitia plebs arriꝛt dicē. Pius acrepit blandime
tur ſignoꝛ ꝙ gelus aiū q̄ctā ꝺ̄ptacoibz. Tpe mo
dice. Poſtremū nō ꝑbata in dei ꝓmiſſois v
tutis plenitudine confiuat. q̄ ſibi diſpenſa
cloē. actū eſt. ne anxietudie temptacionū
tricē redirēt ad id. q̄ euaſerāt dū ſeipſā eſt
ſtō cōuiuit dns ꝑ via ⁊ ē. Primus. q̄ gelus pi
ꝰ. fruit q̄ poſt cognita dulcedine tāto iam
tollēabilius temptacionū ꝺ̄mia ſuſtinet. q̄uo
in deo altius cognouerit q̄ amicū dñi ⁊ pter
pius claritate tūſfiguracois diuine cōtemplat ⁊
ꝙ ab ancilla temptari ꝓmitt. Vñ ꝑ temptaci
ſtus ſibi ex mſtracte conſcius ad illius fletū
⁊ amandū curꝛit. q̄ dixiſſet. ¶ Idem mozo cō
uerſoꝝ inicia boīs moꝛibz malis q̄ ꝓmpta ſ
q̄ ⁊ noua ia vita ꝑ ſucceſſiue agrit ⁊ denici ad
ꝙ conſuetudie retinet. ¶ Item plezaꝝ cōſtus q̄
mſta de tepidacõe. ¶ Hec Sepe clamo gemo
mſta de deuocõe. ¶ Hec Quoties adiuuor in pace
⁊ ē. quēas mſta de octo fugiendo. q̄d q̄nis mſta
de meretricibz. ¶ Hec mſta de nouicijs

Augustinus ⁊ ē. q̄tas mſta ca. ꝓxo. ¶ Idem deus in q̄ mūi
q̄nis mſta ca. ꝓmio

Gulielmus Sup ī. ad thi. v. Qui ꝙ
ſeuiuit uſq; in fine. Conſueuerit ultra cōſuesꝰ
in principio diuerſoꝝ ⁊ fructus. ſed in me
⁊ in fine remiſſi. Que aut utilitas ſemini ꝙd
fructificatiū ⁊ poſtea tabeſcentiū. ¶ Item
mſta de nouicijs

Hugo de ſcō. bo libro ſpāl ca. ꝺ̄ dñs. In
cohoantibz ⁊ cōſuſis ꝓmū ꝓmittit. ſed ꝑſeuē
tibus dat. ihs. v. Qui ꝑſeuerauerit uſq; ad
una iuſtio qui bonū q̄d̄ inchoauit ꝑficiat. cō
plemq. ¶ Idem ibidē Triplex eſt defectus cōſi
cōſi ꝑfectus ꝓmus. ſ. cōtrigendi a malo ꝺ̄
faciendi bonū. Tercio conſequitur bonū opus per
mittit. ¶ Idem ibidē ca. Vnus. Primodū eſt. Primus
cōſtionis ad dm. ſ. mich. oatoꝝ cū dulcedine ac
diacois cū labore ⁊ ꝑfectois cū requie. Sed in
plerūq; quedā meꝛpunt cū dilectione cōtem
quedā uerō cū tēptacionū anxietudine. Vñ in
lacrimis ꝓmittendi ſū. Lucia que. Ieſſimus. et. Ie
mudita mentis acie id q̄d̄ queritur conſpiciat
ut dū antea flendo ꝑit a nobis celitus dcm
ḡre nūdatis cordis oculis celeſtia. libere
videamꝰ. Non enī poterit q̄ſq̄m id cōtemplari
dei ꝑfecte inſt pius ſe ſtudeat bonis actibz q̄re

¶ Idem ibidē ꝑmoꝛdia cōuiuꝛo blandiꝭ refouebā
ſe modis · ne ſi cū aſperitate increpaſſet · ꝓfecto · ad
ad ꝓꝛes lapſus ꝛemeabat. Qui ꝛ cōſulto ſine le-
nitate eruditꝰ · quaſpare poſſet · ꝙ corrigē nouit
¶ Idem Cōuerſus quiſq; ꝓꝛius ab opꝛe corrigeba
ꝙ poſtea uch a cogitacōe ne ante reſiſteꝛet ꝙ
uū rectū · deinde appetiuit ¶ Qꝛe ibidē ꝓmo mōꝛ
eſt omni cōſuſo timoꝛe cōſuli ad dīm ut metu
futuꝛoꝝ penaꝝ carnales illecebꝛe abdicaꝛ
Deinde timoꝛe poſtpoſito ad amoꝛē ſuū ecclīe
tranſire ꝛeꝛe eſt ꝛ. omn cōſuſo ut poſt timoꝛe
conſurgē debeat ad amoꝛē dei qꝛ filius nr eſt
ſub timoꝛe iacebat qꝛ ſeruus · tuc aut amoꝛē
mē cōuerſionis ondīns · ſi deū nrm ut patꝛē
diligim · quē ꝓius metuē ſtudi quaſi dīm foꝛ
medabamꝰ ¶ Qꝛe Omīs noua cōuerſio adhuc
ꝓſtime uite cōmpotes habꝛ ¶ Idem ayulfus re-
miſſa cōfeſſa ꝛ ꝓſtinos reducit errꝛes ac
cōuerſus ꝛepoꝛe reſoluit hoꝛ igit ꝙ exempla qſq;
cuꝛſus denuo ne dū timoꝛe deꝛ a te ꝛepellas
Qꝛuſq; ego dctioꝛe ita melioꝛ ee cepit · tanꝫ
de acceptis eo tolli ſuturis ne ſtimulis ꝓdana
gloꝛiā cōmuat ꝙ ꝓius ꝓlapſi vitioꝝ iacebat
¶ Qꝛe ibidē ca. g. Tuc magis ſtuā ſe qſq; ꝛpul
ſu vitioꝝ agnoſcit · dū ad cognōne ꝛ ſuturē
dei magis accedit · vicia n ꝛ ꝓcul ante cōuer-
ſionē hoſte qꝛ pace cū hoſte habet · ſed qꝛ ꝓ gꝛaz
expellit ſuꝛ acꝛi roboꝛe ſtimulꝰ ꝛ ſuꝛ
mimica quiſq; ꝙ ꝓcul ꝓpe blandiebat · ſi
ut erā blanda cōſuſo ꝙ ꝓius placuꝛi fuerꝰ
cōfuſa ¶ Idem ibidē anulfos liꝫ cōflictus dꝛ ſug
ꝓtioꝝ · anulfꝰ poſt cōuerſioꝝ ꝛ nolentes mo-
tus libidinis alioꝝ qꝛ ſuſtinet ꝓtioꝝ ad dāpnatiōꝝ nō tolerant ſed nō nutū et ꝓ-
bacōne ſcꝛ ſ ſemꝑ habeant ꝓ ꝙ cucurrerūt ꝓ
ſtia hoſte cū reſiſtat deꝛ tū nō ꝙſentiant
¶ Qꝛe ibidē Utile eſt cōſuſo dꝛ ſuo poſt cōuer-
ſionē ꝛeſpectū quatꝝ a toꝛpoꝛe negligētie ſolli
citamur cū ſcꝛiptis ad ſtutes dīm ꝓ ꝙ exercita
ſparent uigoꝛ ¶ Idē ibidē ca. ꝓ tepidus ꝛ
cōuerſione iuba oꝛioſa ꝛ damas cogitādes ſi
cuſtodiē de nouitas ꝙ ſi a toꝛpoꝛe mentis
euigilauit ea ꝙ ꝓius leuia putauit · confeſti
quaſi hoꝛꝛida atq; atꝛocia ꝓtimeſcit ¶ Idē
ibidē Nūq cōuerſi nequaqū debēt in curis
cotidianis occupari quibꝰ ſi ꝛoluerint ꝛpleti ꝛi
ſtuꝛ ſi azbuſti ſa plantata ꝛ necdū radice
ꝓfixa cōtulit ꝓꝛe ꝛ arefiet ¶ Qꝛe ibidē Va-
let ꝛ medii cōuerſio ꝓ ſalute ac ꝛmutacio le-
ti ꝛ pleruq; n dū mutat locus · mutat ꝛ

mentis affectus Congꝛuū ē eni ꝛ ꝙ mōde cuꝛ
ꝓfectꝰ cuelli ubi quiſq; ꝓius illecebꝛe deſiuunt
nā locus ubi ꝓꝛius qſq; ſtypit hꝰ ꝛpter ꝛ
aſpectu metꝰ oppoſit ꝙ ſtet ibi ut cogitaut
uel gꝛeſſio ¶ Idem in libꝛo ſcdo ca. ꝓpi ſtꝛ
gimꝰ illoꝝ tepoꝝ ꝛ ꝓfectꝰ qui deo ſeꝛuiꝛe
uolentes ꝛ nudo ꝛenūciati ꝛ equas ꝓꝛias
aſſumāt · ſed dū ꝓnunq; utilitatē intendūt
a dei ſeꝛuicio ꝛ timoꝛe ꝓꝛio ſe ſeparāt · Cuꝛ
in ſpūalis ad dīm gūſus ata ꝓdeſſe debeꝛ
ſue ꝓpinq;tati · ut ipſe non detineꝛ ullatenus
a ꝓpoſito ſpūali ¶ Qꝛe ayulfus cōſuſo ꝛ nōdū
amoꝛe ꝓximi ſuoꝝ nō ſolū ſeꝛuos curis ſꝛ
ꝛ foꝛenſibꝰ negociis inuolui · ꝛ ꝓ ſuoꝝ tem-
poꝛali ſalute ꝓpinq;oꝝ ſuas aīas ꝓdere ꝛ
Ordinata debꝰ ꝛgio ee diſtꝛicto dei ꝛdi
negat ꝓximi qꝛ ꝓſtruꝛ cōuicto ut nouis ꝛ
huiuſmodi nō pietatis officia ꝓhibeꝛ ſed cuꝛ
uulnꝰatis affectū pocius denegat ¶ Qꝛe ibidē
ca. ꝓꝛy ayulfus argumētis inſidiaꝝ maligꝝ
nus cōuerſis q ſibi ꝛeuelat ut eius ꝛtim
ſe amoꝛi ſubſtꝛahat Grauiq; aut illos ferꝝ
quos ꝓꝛ cōſuſoꝝ · concupiſcebāt ſibi ad amo-
ꝛem mundi ꝓſtinū ꝛa ꝛeduxit ¶ Idē ca.
xxiiii Qui ꝓꝛeꝛa cōuerſioꝝ ſcꝛiptuꝛis ꝓtendit
ut ipſe qui ꝛ alios ꝓſit iſte nō diſcipꝰ ꝓpꝛi
ſed ꝓpꝛietatis auctoꝛi ſectatoꝝ exiſtit qꝛ non
ꝓ deo · nec ꝓ ꝓximo ſed ꝓ ſibi ꝛ ſanctꝰ et
ꝓ ho hōde cꝛucis ꝓpꝛi laboꝝ ꝓoꝛtat ſtudꝝ

Benedictus in ſer epyꝛpha ca ōdīs
cōuerſis in ꝓncipio cōſuſois nulla utꝛius
magis nāꝛa eſt ꝙ ſimplicitas humil
ꝛ ſtutis ꝛcuda ¶ Idem Cꝛepto credite qꝛ
big cōſuſoꝝ ſuito azcioꝝ ſuito moleſtioꝝ di-
det in ingreſſu tanto lacioꝝ tanto ꝛcidioꝝ
uenit ꝛ ꝓgreſſu tanto ſecuioꝝ tanto ſanctꝰ
oꝝ in ceſſu ꝓꝛa ꝛas inſta de nouicijs ſtꝛ
inſta de ꝛligione ¶ Idem Solet nr ꝓmoꝝ ꝛ ꝓ
dia quiſq; actus inſungē ꝛptacō ꝓuc cō-
ſuetudinis ꝛa ut ſup poſſint ꝛpmgui
ꝛputa aculea diaboli

Glola ayathi hui ꝓſta cōuerſio eſt ubi
ꝛd cupiditate ꝛp · carnalis dꝛ ꝛtꝛpit con-
cupiſcēa ꝓhibꝛa ꝛas inſta de ꝛligione

De conuictione ad deū.

Gregoꝛius Quiſq; dīna ꝓſpꝛa
ꝛtplō ꝓmo

Auguſtinus ad ap̄ꝛellinū de
Baptiſmo ꝓmuloꝝ libꝰ ꝓo Cōuerſos dꝛ
adiuuat. Auſos aut deſit ſed ꝛ ut cōuic-
tanꝫ ad ipm ꝛpe nos adiuuat Iuſte cuꝛ
agē ut iuſticie ꝓcepta ꝛp omn ꝓte ipleꝰ

non possimꝰ nisi nouem a deo id prouidit aliꝰ nō
unum a deo sicut. n. oculus corpis nō unuꝫ a
luce nisi ab ea luce clausus uel alius discedat uel
aliꝰ uidetur unuꝫ a luce ita deus q̄ luc est bonis
meritis adunat uel meritis obtutu uel nō ꝑ me
ritum sed ꝑ eius iusticia bonꝰ q̄m apetit et
aut alterū ab illo unū est. et ꝑ eius actū sapiens
et concupiscit carnis ad illicita consentiens. Cōu
pis ꝙ deus adunat. aliꝰ aut deest. sed ecia
et uti cōsortem ad ipm ipe nos adunat. Ad
ete corpis oculis luc ista corpea nō facit. Idē ibi
dem. Idē ibidē adiutor. ꝙ mihi dicit deus nr
tu adiuua pte a deo ni qui et alioꝝ spōte auꝝ
qz nō sicut in lapidibus insensatis deus mihi
saluste operat in nobis. Idem. Tlib. xi. q. dōu
Ab hoc mundo salubrius me monem aliꝰ q̄ ꝑfecto
corporeꝰ est. et sensibil. et ad deū mentem tota
mentis alacritate gutt. Ad deū quidē. i. ad vita
tem que intellectu et mentis acie capit. q̄ semp
manz. q̄ nō habz ymaginē falsi sicut mundꝰ
ista fallax. Idem. Tlib. soliloquioꝝ. Deus a q̄
aliti. cadē est. in q̄ cuncte resurgē est. et quo
manē consistē est. Idē ibidē. Deus a quo cuncte
mori est. in q̄ nutrire reuiuiscē est. in quo
habitare uiuere est. Idem. Cauē et fugiuiti a
te ingeri ut inquit. fugiuiti ut nō uideat te
uidentē se. Conuitiū ꝙ. et q̄rimꝰ te qz nō
sicut ipse deseruerit creatorē suū ita tu
deseruisti creaturā tuā. Idem. Dicis cōtra
bonū est. si bonū est ꝙ. cito fiet. bonū est
cito accipe. malū est inq̄m accipe longū
n. nemo fert. malū. longā n. mala nō uis
habē. cenā et uitā malā uis libē longā. Caligas
emis nō uis libē malas. et uitā uis malam
Idē sup ꝑma epla iohis tractatum iohis uie
audire consuluit. Si uis a deo fugē ad ipm
fuge et te cōuite. ad ipm fuge ꝙ stendo nō
ab ipo lacrido late. n. non ꝑcrete. sed cōfi
tendo cōuti poteris. Idē sup ia iohis. Si. de
ad que ibimꝰ ni. Si uis me tradē a te suē
ad michi aliū te ad que cōuitam me uel a te
fugiam ad te alioqui nō retradam a te

Ambrosius In libro de ysaac Cōuita
mur ad deū et fugiamꝰ in patrium uelissima
illic. n. De patria nobis est. illic pat nr a
quo creati sumꝰ. Sed que est ista cōuersio siue
fuga. Non utiq̄ corpis. Isti. n. quotidiē ci
uitate in ciuitatem currim. et de solo ad solū tuis scili
cet sed nr. nauibꝰ fugiamꝰ et commutamꝰ alio. s.
oculis et pedibꝰ meritoribꝰ. id est meritis domꝰ
properemus et compleamus. Idem sup bti
tudinacilati de oue ꝑdita. nō unius centesima

aut tribꝰ siue equis qui obligatus et cadit. ꝙ
iuuatum et fugitiuꝰ

cētis oublig auferunt qz plus est a uicijs et pe
catis se retraxisse et ad dm cōuersse q̄m ꝑ tua
ipa meruisse imbutos. n. uicijs alios et pauī
de erice de frenis cōcupiscijs et cupidi tui. aspi
cm edasse nō solū est ꝑfecte uirtutis sed etiā
et amplius est ignē celestis. Idē in libo de bono
mortis Conuitiū ad te et sequi te domine illu
sed ut iuuatā et sequatā aterni qz sine te nihil
cōsistit et sequi aut extendit tu es. n. uita di
tas atq; uita. Ergo uiuifica. q. uita confirma
quasi ueritas sustrepe tuos. q. uia nos illuc ducat
et ē quē supra se extensu spiritale. Idē sup lucā
Unusquisq; cōfessoꝝ suā quē sup de angelis

Cassianus In lib. de spū. cordis
In his est gis difficultas ut primos aditus cōi
flictib aggressiuꝰ In ipo. n. cōfessionis mysti
stat inimicus nr et hostis mr antiquus. minuit
tribus igne spūs et hasta libratꝰ et sparum
excitatos et uolentes ad deū ire et a patris cō
iūctu cū omni qua ꝑt acerbitate depellit

Cyprianus Carthaginensis in epla mi
grit cognitem xpm in gutturā et ad ipm huc hi
beam. huc teneam. huc sequar. ipse. n. nr
lucis principē saluris mediatorem

Bernardus In epla Toto corde diligis
si omes affectꝰ cordis tui ad dm dirigis
si deū diligis si deū metuis si ꝑfm deū ueris
si ꝑfm deū ystis eris. Idem. Ergo sic omes
ignorare deū q̄ nolūt cōuiuia ad deū negligen
dubio ob aliud remittit cōuertat. nō qz. Inue
et seuere ymaginatꝰ cū qui pius est. mitis et
placabilis cū qui miserator est. ferit et tribulat
cū qui clemens et amabilis est. Sed ꝑfecto nō
tus iniquitates sibi formas. uolūt ꝑ eo qd ipe nō
est. Idē sup id gutturā. id me de affectibꝰ nō
Idem sup Cauta omni pauca ꝑg te dicit illi
uolūt uere cū tamen nemo sit q̄ ad te nolit ꝑue
nire. stremibꝰ illud cuncte qd alacrioꝝ fiunt
in dextera tua usq; in finē ꝑmanet. te uolūt
omes fieri sed nō ad te cōuerti. ner te uolūt
ymitari cōregnare cupiūt sī nō cōpati. Idē
Clamat ypūs. ego reficio. clamat caro ego deficio. clamat
diabolus ego inficio. Ad que eo illis ut sic
uolūs cōuerte te et sequare. Plura que sic
de cōuersis

Prosper libro epigr. Cōuiti ad dim dis
cima uita est et pace offensi grece sola salꝰ
Origenes sup illud dixit. Si. de qs
uult uenire ꝑg me abneget semetipm. Si. de
negat semetipm qui ꝑcepit uitam sua imita
bona cōfessione relinqt. Idem sup libꝝ iudi

mō

pedibꝰ

a

p

p

P singulos qui coiturus ad dñi festū
ria celestia agit namq festū xpūs suū qui
p salute nra sanguinem suū fudit et bibit p-
desse qs humiliando semetipm fecit obediens usq
ad mortem Agit festū celū spūs stus eū in
hijs qui comitat bibet sibi templa mūda pa-
in letant angeli ad quoz festiuitate gau-
dia cōuersi ppant et accedūt

De conuersatione bona qre supra de celo qre
nsra de societate bona

De conuersatione xpi qras nsra de xpristo

De conuersione locis in nos qras nsra de loco

De conuiuio que supra de sustentacione

De cordis puritate augustin

In libro de pfessione nsticie Distat mt
mundū corde et rectū corde nā rectus corde in ea
que autem sit exterius ea que retro sit obliuiscēs
in rectum est ad fide atq intuitū p-
uenīat ubi habitat mundus corde Quis ascē-
det in montē dñi aut qs stabit in loco sco
eius innocens manibus et mundo corde Bene
qui recte et nocans corde ascendet sed mundus
corde stabit Plinius qras nsra de mundicia
Qre nsra de puritate Idem lego vitatis ozat
de fonte purgatis

Ambrosius In lib de virgi Si non
amas cordis puritate non frustabis dei sua-
uitatem ubi enim puritas ibi suauitas degustat
Idem pfecto candor puritatis mente sublevat
ad contemplandum pulchritudinem maiestat
Leonimus ad helyodorū ffonte vite
non bibit nisi qui cordis puritate sicut
Beda In omel Si desideras incolumitate hre
scrutare cordis puritate finem retinē ubi enim pu-
ritas fuerit ibi tocliditas demulcet
Basilius In examēon Casta consilia
et alta suspiria et celestia desideria de fonte pu-
ritatis emanant Idem Vera pax et ver
gaudia in sola cordis puritate consistit
Palladius In scr Redolemq deo si in
mī cordis pomeia florent lilia puritatis rosa
calicatis viola humilitatis dulce malogna-
tū sapie celestis hic enim fructus dulcat deo
sapit hos flores libenter colligit et suauit
Isidorus de sū bo libro sed Odorat mt
eo pavi Omia fuge potis homo qre sui
ipo Corde male loquit q interius nigri
tacioēs noxias meditat bis male loquit
q et corde male cogitat et male refert
cogitata

Calostomus In pō libo de cōpunc cor
Sola cordis compunctio e que stib ce qre supa
de compunctione Qre plura quere supra de
contrione Qre supa de contemplacōe

Bernardus ad eugē pa Cordis pu
ritas in duobz consistit s in q recta gloria
dei et utilitate proximi ut in omnibus actibz sit
dūtis sine nichil qrat homo sui sed tm aut
dei honorē aut proximo saluē aut utriq
neq ne prime valet q ceteroz sit dei aut proximi
lucra quere qui ppa non contempnit Hec
ppm est cor sup quere supra de cōpunctiōe
Plura qras nsra de mundicia

De cordis tranquillitate qre supa de cōscia
bona Item nsra de quiete

De cordis compunctiōe qre supa de cōpunctōe
Item de contrione

De cordis occupatione qras nsra de curis
mundialibz Item nsra de occupationibus

De cordis mutabilitate qras nsra de mutabi-
litate Qre nsra de constātia sive nstabilitate

De cordis duritia qre supra de cōpunctione
Qre supa de contrione Qre nsra de obstinatōe

De cordis crudelitate quere supa de cōscia mala
Qre nsra de ignorātia Qre nsra de tuditia
Qre nsra de ira Qre nsra de iudicio temera-
rio Qre supa de amore proximi

De cordis mutabilitate

qras nsra de inconstancia uel instabilitate et

De cordis cuagatione

In pastor Interior est custodia cordis que
suat extrinsecus ordinate membra arcens qui
go statim meritis prodit subsequēt et foras in
constancia mocoēs fluit atq p extendit cua
gationē indicat qd nullu interius retinet
constancie subsistat Idem in mozo Dum
cor nrm in adiutis sit pta et in psperis
formidet adusa huc illucq quibusdā fluctu
bus volutet et vagat ac p modus valde
rez alienacōis mutabilitate versat Idem
in regist Si laudibus aliorū letam et
aliorū vitupacōibz frangim gladū mtz
non in nobis sed in aliorū ore posuimus

Augustinus In xi libo confes Qs
tenebit cor hoīs et affigiet illud ne paulu-
lū stet et paululū requiet splendorē sup ss
manentis eternitatis Idem in pmo libo
confes Fecisti nos domine ad te et inquietum
est cor nrm donec quiescat in te Idem
in libo de media Heu me tante infelicitatis
tanoe pdicois dū n que retro sit oblivis

ens ad anteriora me extendē uolo subitis
nestris qua miseria me reclino ad hanc et
noxiā anticipio z concupisco ¶Idem i libꝝ de
prēstinacōe scōz dñi nobis quē supra de abre
midi in eadē

Bernardus In scr. Qui cor z cōscē
cias suas in alienis labijs ponit mō magi
m' nec pui mō nulli scr. sed adulancia lingue
nec vicium placuit nec laudā

Leontinus In epla ad custodiā ḡ
gnē de agmine colubraz crebro sepat accipit
una qua stat ualdat z lacer eo cui cruorē
z carnibz saciet. et oues morbide sui relinquit
gregem ne lupoz faucibz denorent z dyna
silia iacop. z sozoz patriarchaz euangelia cōstru
cta fuit ¶De sup ēdē gene. iiij. Egressus caym
a facie dñi habitabat in tra nayd qđ interpr
fluctuacio Cuncūqz in a domio procedit stulti
fluctibz seli quaciet z uagat ¶Idem Colibe
at se a ludis z a spectaculis stli qui pfectū ht
consequi gram remissois peccoz. nā si se dyna
colubuisset. si mō suos remansisset. ab ēmico
raptore corrupta non fuisset.

Bernardus In libꝝ de xij gradibz ch̄s
chus qui negligēt z ē quas supra de nōchis
malis ¶Idem Quid tumetis z ē qđ supra de mo
nachis mal ¶De eadem Ex misolenia corpus motu
uagus aīe morbus deprehendit

Seneca In epla fraḡ mugerio corpis sta
bilis aīmi. pfectū est Coalescē octo nō pōt nisi
desuat supplicē z erudē ¶De Ut aīm possit
contēnere primū cordis z corpis tui fugā z cura
gacoz sistē Demū plurimū remedia contumiata
pficiūt ¶De primo argumento copositē medis
quissimo posse consistē z secūdo morā ¶Idem
non cōualescat planta q sepe tūsum nec
aligd tam breue est qđ in cursu pficit ¶Idem
Auaroz z ambitiosoz. z luxuriosoz. primo cru
delioz z inhumaniorē redeo. qz nichil hoīes sui
¶Idem Nusqm est qui ubiqz est ¶De tm peg
nacoribz uagis agentibz hoc euenit. ut hospi
tia quidem habeāt multa sz amicicias nullas
¶Idem i epla ypolito hō tibi soli z ē gras supra
de solitudie pla gras de gete
Inconstans animo. oculis uagus. instabilis pes
Sūt hominis signa. de quo in nullo q boni spes

Pelagius papa Qui fregit egredien
z maledicendū admisceri sue pfessois meruit
obliuisci. z ubera credita cordis susceptis

De correctione di Gregorij
In di libꝝ moz sup qđ illos quippe ueritas
z ē quere supra de adustatibz z pessuris
m tcio libro macp non sine gnōssimo admo
racōne pcedo z ē q supra de adu. z pessi. ip
in libro nono macp Duobus modis in hac uita
medicat hoīem deus z ē qre sup de afflictiōibz
z flagellis ¶Idem da quosli quedā z ē qre sup
de af. z fla ¶De eadem de afflictiōibz
dey minuunt de af. z fla ¶Idem Apli afflictus
Sine correctōis erigo fit humus Ignē cum
tribulacōis deus admouet ut in nob lucroz
rubiginē cremet

Augustinus libro p de adhademar
Simul sub uno igne qre supra de afflictionibz
¶Idem Dilcōs suos deus inter afflictiones
delectanter z uia obliuiscant cor que sr in patria
xpi passiones attendat. attendat illū sine uello
pcō q non rapuit eps dilectē. attendat scriptura
dicentē. flagellat omez filiū quē recipit Aut
igit patet se flagellari aut non qrat recipi
flagellat mlt omez filiū quē recipit Et tu
dicis Ego exceptus ero. Si exceptus es a
passione flagellorū exceptus eris a nūo filio
qz sus flagellat omez filiū. z Unicū Unicus
n. ille de sua pcis natus equalis pri in natura
Verbū p qđ fca sr omia non habebat culpā
Unde flagellaret. z tn ad hoc carne mortuus ē
ut sine flagello no eet. Cum go flagellat filiū
Unici. sine pcō nati. cui pcōs relinqt sine
flagellis filiū adoptatū. Noli go fame cōsolume pec
ctem z hereditate tuente z consolume pec
tiente z sanante qđ infimū est ¶Idem Equi
ad martellinū pūsa z ausa cozda mortalia
felices res humanas putant tū rectoz spem
doz attendit z labes nō attendit. Ardoz cū
theatroz moles cotruit effossis fundamē
ta uirtutū tū gloriosa est effusione misericor
z opa misericordie dirident cū colligē que di
ritis Duo hūt panes hec z hugmodi si dyui
posse pmittit te filiū indignat. hec si pmit
ta dimittit te pcōm infestius cū ned doc
cultit subsidia uicioz. z copiosas lubricos
uiopes reddit te misericordie adustat ¶De
ad eūdem de baptismo pmulozū libꝝ sed mi
la uindicta. nulla correctio. nullū de flagel
lū debet nisi pcō. excepto illo qui t flagel
la patus est ut exp̄mēt omia fm similitu
dinē sine pcō. ut eet stus stoz z sedens ad
pellans p stis qui z sū de se non mendaci
dicit dimitte nob debita nra pla qđ e sup
de adustatibz z pessuris ¶De sup de afflictiōibz

2 flagellis Item mſra de tẽptacoibz Itẽ mſra
de vulneratis p. ggm p. angm. p. ambn p. ẽpm
fm gẽm p. yſidoz p. thardum

De correctione hominis tõ

Gregoz In moz vem sup 1d iob exx.
Audi ign iob eloq̃ mea gr mſra de pctatoibz
bonis Idem in cast 2 habet in decreto pte
pma dist xv. Emta correctiõis plus agit be
nignitas plus exhortatio quã comi-
natio plus caritas quã pena ei nemo nisi sine
reprehensione viuat Idem sup 1d iob xvi Con-
solatores onerosi estis ẽe Cauendũ est sollicite
ne ẽpe luctus meretricis fiat ne qui leuiter dese-
runt dolore angeat Idem in vom moz habz
arrogantes ẽe gras mſra de correpõe malis
in xe libs moz 2 habet in decto dist solo ahia
sine iustitia multũ destruit si bna sine altera
teneat debz ign̄ med̄ platis 2 iuste compatiãt
ꝑb Virga tua 2 baculus tuus ẽe Virga in p-
cutiẽs 2 baculo sustentans Si go ep districtio
ingẽ que fiat assit 2 consolatio baculi que suste-
tet Sit utrq; amoz sed nõ emolliens sit rigoz
sed non exasperans Sit zelus sed nõ imoderate
seueritas Sit pietas sed nõ plus qm̄ expediat
pena ut dr se in azac hystrionis iustitia clemẽ-
tia qz ꝓmisset 16 qui pesti cordi subditoz 2
timido demulcendo timet ad tyrãs fruenciam
demulcendo constringat Idem sicut in gratia p-
sistentibz seneb nos ee docuit s. humiliatis 2
penitentibz non debemus locũ venie denegare
Idem i moz premoz mala qui corrigẽ nõ
valet tacear Si ueõ loquendo corrigi pt et
silencio consensisse ẽe ꝓtimescat Et si ea q̃ tacz
tolerẽ non tamẽ in animo virus doloꝛ occultz
Idem sup ꝓ hystrionem vno aliqñ melius corrigim
maledicos si ab eis in ipa comodine re paulu-
lũ detrahamus ꝓtimbati in quoꝝ quid ignorant
quid audiãt ignorãt sed cũ ad semipos redie
rint tanto libencius exhortacoibz ẽe berber susci
piãt qñto se tranquillus tollãt stulti Necesse
est ut qui fingentes corripiẽ cupiãt non se
in furorem eigant sed ꝓh est tranquillitatis
vozem ebrie ꝓh rationẽ ꝓsus dicẽt finem
tem cũ qui ꝓ nequiã corrupte gr̄ qui non
sentiat debito plagas ꝓponit Idem i pastoz
cle za in fine Dnus adamat meliozi fi-
non recipit sed tñ hystrionem lem sanguie molles
cit Idem in ꝓ eccle nõ paulũ qr̄ mſr de ms
tiera 2 nusquã Idem i moz libe vom sup id
iob exposui Studi 2 iob ut sup Idem sup ezc

Tanta quippe dz ee districcio correctõnis qr̄ mſra
de discretõe Idem libe js qui pest ẽe Qui
iacentẽ non erigit qui stantes sui altitudiẽ ꝓ
compassione non flectit Qui in omn̄ Vigi
nisticia compassione habz falsa nõ ordinatiõz
Idem Que de aptã infinitate reprehendimus
supest ut & occulte fortitudis estimacõe ꝓ-
neremꝰ Idem in registro dñi Dnus corripit
plum emendandũ 2 melius est ut ꝓ multoz
salutacõe Dnus condempnet ꝙ ꝓ vnũ q licencia
multi pcliteant Item ibid Qui in subiectis
peccm non corrigit in eoꝝ qui ꝓsunt sententia
ꝓtrozquet Idem in moz ajacedus ipe debz
a vicijs ee qui emat alienã vitã corrigẽ ꝑa
ut ꝓpria nõ cogitet ut desidijs infinite nõ
sucubat quatenꝰ tanto ꝓficiendus alijs fu-
gienda videat qñto licet ꝓ sedin 2 vitã sua
declinat qz nequaqm̄ ꝑfecte macula in alijs
membris considerat oculus que pudens ẽe at
2 suspecta sordes ẽe non valet manꝰ q lutũ
tenet vñq Vt possis alios corrigi ẽe mone fronte nõ
te ꝓfecto emenda te ꝓfecto ꝓpe rege Idem de
platis ad subditos eoꝝ se debz hẽe ut rides
timeã 2 iratus posse amari ne nimia lenitas
vilem aut īmoderata seueritas reddat odiosum
Item disciplina mã subditos nimꝭ duro iudicio
tamen libeiores reddit qñto hic cozo culpa sine
vindicta non deseꝛ ꝓla gras mſra de platis
Idem ꝓla gras mſra de zelo bono Item mſra eo
ꝓmo Item mſra de iustitia 2 misꝛdia Item
mſra de correctionis equitate

Gregorius nazanzenus non oportet
illos qui ꝓsunt vi uel necitate constringẽ sb
ditos sed ratiõe 2 vite exemplis ꝓsuadere
qm̄ omne qd̄ extorqueꝛ ab invitis ꝓ eo qd̄ ty-
rannicũ videꝛ nec ꝓseruare quide ꝓt Solet
n ꝙq violent̄ extrahi ad usũ ꝓsentem redie
state novelle habeas si quis vi maturescere cogat melius
rect relata rursum i id qd̄ suũ erat redit ecce
aut ex ꝓposito fit 2 ex voluntate tum legitimum
ꝙ ẽtii est validissimus ꝑ violentus ꝓpe voluntate
affectũ dñi et regẽ Gregem Voluitate 2 no ex
necitate ad hebreos scribẽs aplus ꝓcipit Id
ajste fratri mansuetudine tpa tepora spe
rnuas ajnuta n ex benignitate magis qm̄
ex rigore corrigat sꝛ Idem Sile malũ ẽ et
bona sine correctõe 2 correcto sine bona Co-
modissimum aut ex utroq; temperamentũ ẽ et
lenitatis cũ austeritate 2 libitas cũ decretali ita
tamen ut altꝝ ab alto nõ ꝓpediat sed altezo
ozneꝛ ex alto Idem i apologetico Oportet
no nulla ꝓtermitti ut videntes ꝙ no videsse

nota

a

2 audientes tam q̄ non audisse videam q̄ndo
2 mysti debeng aliq̄bz nō mitt· 2 aliq̄s cōtemp-
nē nō contemnetes 2 de aliq̄bz desperare non des-
perantes ¶ Idem Sicut nō bna medicine spēs
2 ē queras ps̄ens p̄mus cās

Aliquotmus ad vincentiū donatis-
tam ē l̄ra in decreto· v· q· v· et xxiij· q· iij· nō
omnib⁹ q̄n pcōr amicus est nec omnib⁹ qui ber-
bat inimicus ag̃elius est n· cū seuitate diligē
q̄n cū lenitate decipe ¶ Idem Et qui frenetici
ligat· et qui litargici excitat ambobz molest⁹
est sed tñ ambos ipe amat ¶ Idem ibidē No-
nūb⁹ aliq̄n finem nitentibus pctoribz pabulū
spūāle 2 aliq̄n pastorē flagella ad gregem er-
rancia pctora revocāt ¶ Idem ad eūdē 2 l̄ra
in decreto xxiij· q· iij· Si quisq̄n inimicū suū
pricolosis febribz freneticū factū cernē videt
in pceps nonne te pocius malit q̄ malo reddat
si sic cū absente p̄mittet q̄n si corrigendū cu-
randū q̄ ligauer· 2 tamē ei tē molestissimus 2
aduersissimus videt q̄n vtilissimus 2 misericor-
dissimus cōtristet· Sed plane saluti reparata
tanto ubiōs ei gr̄as agēt q̄nto mag⁹ sibi pe
q̄sse sensisset ¶ Idem ibidē Nūq̄ idcirco negli
genda ē medicina q̄· nō nullos⁹ insuabilis ē
pestilencia: ¶ Idem ibidē Nimiū strictos q̄s p
ordinatas a deo ptātes cohibet atq̄ corrigi
non videns ¶ Idem i libro de tūte lib⁹ p⁹ ca⁹ p⁹
Nec trepidus nec tepidus ero ad p̄ficiendam
fidē meā in qua magis amabo corrigi et
mētia a rectis q̄n timebo mazdei a p̄fectis
gratuitē· n· susceptis oculis columbinis pulch⁹
rima 2 modestissima ālitas· Denem ab omi-
nū tūl ciuitat castissima humilitas nel veton
dus solidissima vitas tyagis q· optabos a quoq⁹
reprehendi q̄n sine ab errante sine ab adulante
laudari nullus· n· reprehensor formidandus est
amatori vitalis· Etenī aut inimicus reprehen-
surus est aut amicus Si g̃ inimicus insultat
· ferendus est· Amicus aut si errat docendus
est Si docet audiendus est laudat ab et er-
rans cōfirmat errorē· et adulās illigat in errorē
· emendabit g̃ me iustus in misericordia 2 arguet
me· Oleū aut pctoris non impinguabit ca⁹
meū ¶ Idem contra Iulianū ag̃elibz amatorē sa-
nato· flebil⁹ cōmouet risus frenetico· ¶ Idem
ad q̄dēmiū Non aliter malligno q̄d scriptū est
Corripiet me iustus in misericordia 2 increpabit me
Oleū aut pctoris ne· Misi q· magis amat ab-
lingentē sanaturus q̄n adulatorē lingēs aspi-
¶ Idem ad eūdem Ego si medicinalem correptor
suscepero non deflebo ag̃elius in timore capitis

dolet dū amatū q̄n dū ei p̄cipit 2 nō seruat· ho
est· n· q· acute videt ille qui dicit· Vulnera de
plerūq̄ munera sunt· 2 amice obur-
gare meliores q̄n amare obmur-
quedam vera que corrigunt· Iusti nō minacem
q̄ oportet cohibz iusticie libertate dū minacem
timet euadere dulcedine ¶ Qui ad vōm de
eo q̄d scriptū q̄n tota legem seruauit in puncto et
deum ē nauratē cū quida reuisset in puncto et
actedes alius Vsq̄ q· eo miseamo aut· quomo
huc accidisti· Obsecro inq̄ ille cogita quomo
melius libes 2 nō quomo huc accederim q̄d
¶ Idem ad eūdē Ego amicissimū tuū repphensione
tuā ḡtissime accipiam· 2 si repudi non me
rui q̄· rē defendi p̄t Ego non si medicalem
2 ē ut scripsi ¶ Idem eidem 2 ibidem Cedes alit
me si mihi tacuis errorē meū q̄ fecte me
nis in dictis nl factis meis· Nā si dū in me
phendis que reprehendenda nō sūt te pocius lesis
q̄n me odē abstin a moribus tuis sūs 2 apostō
sed tuo p̄fō· n· ē ut tibi videat aliud q̄ vitan
habeat· dū tanē aliud a tenio fiat q̄ q̄d caueas
habz ¶ Idem in fine eiusdē epīle Cū filiū q̄dā
a maledicto fugies aut· cūno nō redit· aut
ite integra salute sola fama vexat ¶ Idem
epla· fundamēti nostri· n· quidē fuit eligere et
optare meliora ut ad veritatē rectrōne aduc
habemus non i contentione 2 emulatione et
p̄tentiosibz sed mansuete consolando· docē· 2
nole exhorrendo· lenter· disputando ¶ Ide· 2
habet in decreto xxxv· q· vi· p̄ter· Sine pec
tento· sine ignoscendo hō· solū bn iustis ue-
ti hoīm corrigat ¶ Idem i enchiridion qui
emendat verbē in quē p̄tas dat 2 cohercet
aliqua disciplina· 2 tñ pacti cuius quo ad-
lesus aut offensus est dimittit· eo corde de
orat ut ei dimittat· non solū in eo q· inimi
tit nl orat· Diuīt in eo q· corripit· 2 aliqua
pena emendatoria plectit· clemosina dat· nul
tā n· bona p̄stant· inimic· qui eoz consilior
utilitatē· n· eo voluntati 2 habet in decto xxv· q·
infra de correctōne remissa nl corripit· q̄
gencia ¶ Idem et habet in decto xx· q· vnic· 2
Si ea de quib⁹ deus deliquit offendit 2 co
gras infra de coz̄rigēdi necessitate ¶ Idē
epla· Patus sū ab omnibus coz̄rigi 2 emēdā
et illū amicū meū estimo cuius linguā libēter
maculas aut mee coz̄am districto iudice cor-
go ¶ Idem i libro de coz̄rōne 2 gratia Cor-
piat a ꝓpositis suis subdita· correptionib⁹ ma-
de ciuitate p̄mentib⁹ q̄ culpāte diuīsse

qz 2 rpñ q dampnacio nolunt quã facit epale
nidicia. Una pena in eãm nulla maior et potest
si deus voluit incorrõne salubrima cedẽ atqz p-
fice pñt. ¶Idem sup matheũ Oñ fidem tuã corri-
pit qz dñes q pcedunt in te si amore tuo id facis
michil facis. Si nõ amore illius facis. et optime
facis. ¶Idem i libro de conflictu vicioz 2 virtutũ
libras meritoriis iuste rndet nec tacenda sẽt ma-
la prius nec consequenda que sinã de conflictu
¶Ex Bonus zelus ee qdã mista de mã bona
Plura quoq; mista de correpõne nulla ita ipe-
dit amica correptio qñ actusatio tumbulẽ
pficit. Sola n pudore meretrix sed ista indignatoz
ti illa n pudoze meretrix sed ista indignatoz
facit. Solent n blandicijs quoqz detineri qui
non pñt auctoritate cogi. Unde ne admonitio
sit aspa nec obiurgatio contumeliosa. ¶Ex
Hysidem est leuitas cũ seueritate 2 faciendũ e
ro ubiqz temperamẽtũ ne subdita nec asperitate
nimia opulentie neqz lenitate nimia resol
uanti. Hoc nimirũ figit illa tabernaculi fidelis ar-
ca. In qua cũ tabulis 2 virgis fuit 2 manna
gñs i bonis pectoris pectore si est virga correctis
sit 2 manna dulcissime pietatis. ¶Ex m Sed
predicatio sacerdotis in plebe saluandis est coz-
rectio. sed contestatio iudicandis. Contestaz
n illis ante iudicii quid illis maneat i ipo iu-
dicio sustinedũ ut ruborem excusatoe semota
2 rei sint de pctis 2 obnoxij de contemptu
¶Idem non qz osculat pz filiũ sed aliqñ casti-
gat. Castigat go qm diligit. cũ eta cũ pietas
parcendi habz n semp plagas suas q dulco-
res sed cũ amazmus misericordie. Dulcoz n est re-
ligiosa castigatio qñ blanda remissio. ¶Idem
Aliqñ cu sine subdita molestie ferut cũ assumi
nuozibus arguntur. Dicit n ẽ ruber magistri epis-
copus parcendoz esse debet. Unde iste optime
facit tu n i sacdote epo epis facias 2 m te
non corrigis disciplina nestris qz saluatis causa michi
arguie aliqñ permissu est sed ẽ mihi pcauere
necessit est. ¶Idem Valentiniano Imperatoz hoc
nũ ecclam est non semp catam. bonus n pa
toz queat amplius ecclie nõ refutat. ¶Ex ad
theodosiũ imperatoẽ Neqz imperiale est libitum
sicendi negocze neqz sacdotale est q sacdos
senciat non dicẽ hoc. n. necesse me malos
2 bonos pcipẽ qz bom libitum amat sed ip-
bi fluctuẽ michil aut n sacdote tam pculo
sum. apud dm tm tmpe apud homines qñ q
sencias non libẽ denũciãe. arguie 2 increpãe
Clemẽte ecclie debz displicẽ silencium sacdotis tue
2 placẽ libertas arguendi ma silencij mercpi

culo molius fz libertas bono inuidie alicui
pcrumpoze me qñ inutiliozẽ aut turpiozẽ iu-
dices. ¶Idem ibidẽ ajaudat michi Trade basilicã
Rndeo nec mihi fas est tradẽ. nec tibi fuit est ac
cepe. O imperator expedit. audi Domũ putri
honis nullo pretio nunc violãe 2 amici dei co-
ronas auferendas. Sed allegat imperatori oia
licẽ ipius. n. sẽt omnia Rndeo noli te ẽruare
imperator ut pueros tem illa que dei sẽt imperia
le ius habẽ. noli te excolle sed si vis diuinus
imperare dictas deo subiectus ee. ¶Ex lib ps &
officio fertur gentiles illud accipere ch̃ianum
pñs dictũ ad pilatũ fuit O te infelicẽ qñtũ te
mutat affligem si nõ natus ẽem. Plinia grãs
misericordia 2 misericordia de zelo bono Ex ipse
de iustitia 2 misericordia

Leonimus sup Ecclesiasten Nemo audz
accusare nil arguie maioẽs Si n peccauerit
non credit 2 si conuicti fuerit nõ punitur. ¶Idem
Ille iuste corripit 2 punit q nõ
habz qd in scripto premiat 2 ille iuste repbe
zor est qui non hz qd in se reprehendat. hic at
mul horres plus ppñs est. ¶Idem Dicta filioz
patibz ipunant hoc. nam qz sacdos licet bon
ẽt tamẽ supmis accidit qz filios nõ corrigit
qz tepide correpit 2 remisse. ¶Ex m epla.
Si me vis corrigi alnqtem apte increpa
tm ne mozdeas in occulto. ¶Ex cont Leonimum
Placito cit adiunctus finu sui debitũ vehementius
egerisset beatus ne vinderet modũ excedẽs
alit emenda castigationis arbitrio delegauit. ¶Id
2 habet in decreto dist. xl. Que est ista mi-
sericordia quicquid mista de correctione remissa

Nicolaus Sup matheũ Sicut ira
iusta non est ira sed amoris diligentia. Ita
iusta percussio non est percussio sed correctio
¶Idem ibidem Omnis correptio similis est cetis
reptationibz sicut. n. omnis reptatio fideles qdẽ
magis edificat infideles aut amplius de-
truit atqz necat. Sic 2 oib increpatio de-
cipline religiosis quidem horiem 2 timentẽ
deũ melioze facit. Irreligiosis aut contur-
bat 2 ad deteriora ire compellit. ¶Idem iha
los qui monet offendit. et meritoz odiũ qui
redarguit. Immodos immoderate timentes. odio
sa fit ps libertas nã utilis est. contraria vicioso
rosa sacrilegis est. stricta inimica. et asperi
tas iniquis. corruptis metuenda est. pos
luentiosis est. adusa. frugalitas crudelibz
sup est dura misericordia impie pietas non fe
renda. p hoc hoc euangelista cũ dicto Jo
hannes iohes herodi. non licet tibi hre uxo

zem phlippi frīs tui Exte dñi iohēs offendit exte
dude hērodes fuit ty exte quale cōsecutus ē ab
impio p pietate mādem Dolus ē aūt dei timere
qm nocentes corrigit · frugit cōmia · ppetem
tribuit facultate ¶ Idem sup iohēm ayanstie
tudo z lenitate nō pp utilis est · sed qm̄ pcussioe
opus est mgrō z stimulo ut oportz magrē
cū reges fiūt z ḡssus distipulus ¶ Idē sup ayā
thēm xvi Nichil difficilius qm̄ illū corrigē q
bona stud z tm diligit malit cōtemptes bonū
¶ Idem ayelus est odū ppt correctōē ppt dñm
qm̄ amica ppt dñm · cū n · ppt ipm amam
debuerōt dei sumg Sed cū odio ppt ipm ha
bēnt debitorē deū nobis facinus

Iudocus Ic sū bo · libē tro · ca° cxx··
plerigz hoc ipm qđ eo cultate correptū ad
turia conturmelie ītulit Unde cauendū ut
eo eo deteriores fiant dude obediēdo emendāt
debuāt Iusti nō qđz salubriē arripiūt
quocies de suis excessibz arguūt ¶ Idē cōp
delinquēte zē gras mīa de correctōe mala
¶ Idem non debz aliena uicia salubriē corri
pe qui adhuc uicioz catagioibz ipplicat
¶ Idem Sicud pctōrē cōuenit arguī z iustū
ut cōfitat Sic cōfusū nō oportet arguī ne pū
nat ¶ Idem Q uacat frena uult corrigē ac
sanare mfirmate talem sepstare studeat fre
ne utilitati ut eū corrigē cupiat humiliter
admoneat hoc faciens eo ōpassione · q tole
ptuli ne forte z ipē subitat temptacōi ¶ Idē
ca° xlbi Cum blanda ubo castigat nō corri
gēdi · acus uidē est ut arguat cū dolore cum
sēt absidenda q lenitō sepat non pūt ¶ Idem
ca°. lx. Non omnibz ūdna eadem qz z ē gras
mīa ca° exx°

Petrus aplus In epla ad Clemēte
Si te punxi eo filiū pp rigorē mīsticie
dio habuimo eo hoc quidem non ledas q
ppt odū hmōi amor tibi conciliabit dei · z
ideo satage magis ne laudatis ab mīgb et
ne a pessimis agentibz diligatis

Bernardus Sup Can Non est ōtem
temnenda iusti increpatio · q ruina pcā ē
z cordis sanitas · z ad ātam uia dei ¶ Idem
in ser Nemo fidē mei uicia palpet nemo
pcā dissimulet cū uidet ordinē depīte sil
mimi disciplinā est ut consentiē · silē cū
possit z debeas arguē Et sciēs eq̄ similis
pena futuros z cōsentientes astringat ¶ Idē
in lib° pp & consid · Impunitas auctū pau
dandis eo audaciā Impunitas ducit sobolem ē
insolentie matrē z tribulationū nutrīcē ¶ Idē

Distente plati · pces z matis subditoz uoc de
bē · non duōb · studēte magis amari qm̄ ti
mori · et si qđo seueritate corrigēdis opus est pe
na sit nō tyrānica affectus go foueat · si pua
coz · ipedit uos exhibere ¶ Idē nec placeb
ny sentētia · nec debemēt ny diudat · nō in cor
rigendis remissioz · nō ny ppetuo differē · nō
pusillanimis in exspectatiōe · pua ipedit
a° ppositū ¶ Idem mīa de correctē mala ¶ Idem
mīa de corrigendi negligentia sui de correctē
remissa ¶ Idē mīa de platis bonis ¶ Idē mīa

Ecclesiasticus In libro de cauē
dū monē libenter · reprehende prudēt alienos
uicios · neq̄ cuiōs sis nec uerbis reprehenso
nec cū exprobratiōe coercetor ¶ Ita ut admoni
tiōē tuā hylaritate sincera puenias ¶ Idē ibidē
Deuōr est iudicio qm̄ simone · licta ppt uolu
¶ Idem t libro de moribo Remissius castigatus
celius parcit ¶ Idem ibidē leuiter castigatus ·
uehemēciam exhibz castigatori · Asperatus aut in
mīc mortē dolo nec emendatiōe recipit nec
salute · habebit aut hoc auctōritate t recto pce
dist · ex ¶ Idem t libo de amicis · Amicū
scrpsit amonē ¶ Idem Amicos seueto amone
sed palam laudā · plura qm̄ mīa ac ppt

Beda In omen de dilectē · pq pstabit di
gnū sptō stūe mudū de pcō z de mīa
de iudicio gras mīa de pcō

Rabanus Quacūq̄ ut mdo tēpus
ut frat Si uō fuit subditus nisi ostēdit affec

Symachus papa Rbi · q t · ferre se
abstinēdū uulnera q fomētū non sentiūt

Leo papa Marbonesi epo Odio habe
aūt pcā nō hoīes Corripiāt hoīes mundi
sed tolēnt mīm z qđ sue castigare nocet
est non id sentētie placitū uō sed medēte
ultima gras mīa ca° proxīo

Vitruuius Subditis tuis magis pfice
cōpendiis ē qm̄ numeriū filiāz nō tā cōmo
dota qm̄ cōmodū ¶ Idem In uoluisse cōtine
ri ppis modestus · ny dubijs fidus In suis
cōmūs In conubiūo equalē si ingenio ē uellem

Iulius In libo de Amicitia ¶ Idem
uti z admonēdo acerbitate z obiurgatiōe cō
tumelia caret · Sed nestio quomō dūr est
qđ m audēdā familiaib mens aut ther cēnit
Obsequiū amicos · ueritas odiū parit ubi
ta · n · est ditas Si quidē eo ca nascit odiū qđ
est benenū amicicie ubi ppa aūt in eo cui
pa est qm̄ z ditate assuat z m fraude ex

malicia[m] obsequio ꝓpellit. Cui alit[er] amice clau
se dicati ne ab amico vñ audire neq[at] hmoꝑ
feo salus deꝑanda est. Monet ihc ꝙ
est amicicie bene. z alteꝝ libere facē ne ꝙ
tez nō ꝓsit ferre. Idem Oburgandiꝰ sꝑ
alicui admisse blandicie. zelū de eo tm habeñ
cōtē homines. Idem Semissime cōtē ꝓcantes
ingemiscimꝰ z tamē nocꝑi frequēt cede admit
timꝰ que culpam. Idem m ozōe ꝑ celio. hoc
te mones ꝙ quitū a vero tm prudine abesse
a libero libtate te ꝓhibeas. demū nō ea m ab
tep dictis. q cū ē flē responsa fine erubestas. Id
Vndiq; fulciendi sē qui ruit z erigendi sē qui
cadit. z sanādi sē vlcerati ñ nouis vobis tñ affligēdi
plura q[uo]d infra cap[itu]lo ꝙmo ꝙ infra de iudicia
bus z iudicio. Idem de iusticia z iusticia

Chaanaus In chaanā. Ut quid aliena
rapis que ad te nō ꝓtinet. ꝙ Respondit homo ih[es]u
z deo nichil humani alieni ꝓximo

Cocates Qui ꝓtrahe sibi data. multoꝝ co
stam purgare dz. iustꝰ ē qui delicta cogno
scit. ꝙ ē cede nō admittit. Idem Socrates est ut quis velit aliꝝ imꝑare
cui sibi met imꝑare non ꝓsit

De correctionis equitate ggg

In registro ꝓta vices m. ea que deū of
fendit. z ad tractandū ꝓnocatus discretos ac
sollicitos exhibere. ut ad aliorꝝ emendacē. z dim
dicta culpabile celat. z innocentē falsa opinio ñ
affligat. Idem ita manifesta ꝓcul nō sit occulta
correctione purgenda sed pala sit dirigenda. q
his qui eos imitando aliquant corrigunt. Id
Cū morꝑatur delinquentes noluit eos ꝓcul du
pastor occidi. hoc ihc consilio exꝑssit
delis nolis locutus. sic eos q[uo]d sua mea virtute
aut te capio saluari. aut de tua morte me ex
pi et excusari. Idem Sicut abstinati nō debeꝝ
ce humilibz ꝙta districti debem. ce superbis. Id
Sicut ꝓsentiam culpe vite debet ꝓdicta. ꝙ
resipiscentibz ē dema ondenda. Idem Sicut
in his qui ꝑ ignoranciā male fecerūt culpa
est aliquatenꝰ collenda. Sic in his qui nō me
tuūt sed eo pectore ē fortiꝰ insequenda. Idem
Sicut ꝓcul ē abiicenda pticio cui ratio est
contraria. sic in his que bñ desiderāt effectꝰ
non conuenit denegare. Idem Sicut laudabile
discretū ꝙ est reuerencia z honoꝝ debitꝰ ꝓfe
bus exhibē. ꝙta reluctamus z dei timoꝝ ē. si
qua in eos indigenti correctione nulla dissimulacē
ꝓsponē. ne totū ꝙd absit macꝑat corꝑis qu
trestē. si languoꝝ nō fuit curatus in capite. Ho

Sicut cala res ꝓpas amittē non debz ita ca ꝛegu
latis in ozē res alienas iuadē non oꝑtet. Idē
Sicut ab aliis mā ꝛequimus ita singulis quoꝝ sua ꝛeq[ui]rimꝰ
nullꝰ iuadē debemꝰ. Idem Iustitie ac vobis ozdo ꝓsidet
ut qui sua a suis successoribz defidat. mandata ꝑ
uā ꝓdecessoꝝ quoꝝ sim ꝓcul dubio voluntate cus
todiat z statuta. Idem Bom te dulce ꝑmissem ꝛte
ctam corrigē. In qua quide correctione tale oꝛ
dine nouis obꝙuandi ut s. ꝑsona diligas et
vicia ꝑsequaris. ne si aliꝰ agē fortassis volueꝝ
tissem correcto in crudelitate z ꝓdas qd' desidas
emendare. Idem annoce maioꝝ ꝓcedit sicut
honoē sio z ōmne z quē maioꝝ sequit culpa
illi maioꝝ z imponat. Inducta. que post pinaꝝ
de credit fructuosa. Idem manifesta excessus
tamosta sp modatione puenied illi puniedi
sē. ut una z eadem res z ptitoꝝ correcto sit z
de possit regula fluere. Idem Quoties coꝛ
rectristica quid gestū dī disciplina. ne nos an
dei culpa reddarguat. ea dissimulatoe tam ꝛem
ho relinqre non audemꝰ. Idem Purgandi cor
rectiones celeri correcone humani equitati ꝓcul
dubio conuenit z rigori. Idem In pastorali ob
rectoꝝ vicia quiq; sē dissimulada. sed qz dis
simulati iudicanda. Quiq; z apte cogita marie
sē tolenda. Quiq; no subtilit z occulte sē ꝑpetu
anda. Quiq; z sē leuit arguenda. Quiq; ar
sē vehemencius mordpanda. Idem i registro
nemo ꝓt illos corrigē quos ea ira ut adio
non valet videt. Idem ibidē Ira si semel inde
possidē cepit. iustū ē reputat. z illud qd ꝛe
delit facit. Idem ibidē Ira cū delinquentū culpas
corrigendo ꝓsequit. non dz meta corrigēdi ꝓ
quasi dna ꝓcedē. Sed potius ꝓ rōnis ter
mū q. ancilla sue dne famulari. Idem In ira
logꝝ tanto metuenda ē ira ultoꝝ. quāto coꝝ
dibus illoꝝ ille ꝓsens est qui ad ulciscendam
vindictā quāciqz voluit inualidus non est
Idem In moꝝ ira correctis plus semꝑ exigit
vindicta qm accepit de furia. Idem In pasto
rali exasꝑatus rector cū subditoꝝ meres se
plus qm debuit ꝓcussisse consulat apud se
se semꝑ ad penitenciā recurrat. Ut ꝓ lamē
ta dema in conspectu dei iudicis exprimat. ex
coꝝ qd' ꝓ studiū zeli ꝓcesit. Idem ibidē Inue
nes plerūqz senibus admonicōis ad ꝓfectū di
gnis. Senes aut ad apa meliora exꝑtos disci
plinat. Idem In registro ubi semoꝝ inuenit
exemplū ad meritū ꝓbet. ibi districta ꝛepre
hone feriendus. ē. Idem Deinde metes ꝛe qd
ulsa de correcone remissa. Idem Sup eze. ea
ta quippe dz ce districio correcois qui ꝛe dis

Jste cū stulta ignorantia
que mſr de tribulacōe
Jte grācs uel que mſr
de cūctē remedio

trectione Idem ibidē qs q̄ pest Ide ibidē cū
nō malicia Idem i mozo ayalozā omnia et
tarde ſt credenda cū audiuīt · z cicus z acus pu
nienda dū dāt agnoſcūt Idem Sapiozes
z maiozes cū p̄ disciplinā alios feriūt · ſic
aliozo infirmitate debet paulē · vt z ad ſuam
moneāt oculos reuocare pla q̄re ſup̄ ca⁹ que⁹
Jte mſra ca⁹ ꝓmo z sequēti Jte mſra de iuſ-
tigā et mſericordia

Gregorius nazanzenus in apologetico
Sicut nō vna medicē ſpēs omnibus adhibet
ita nec idē ſmo correptis cōuenit duriſ nā
ir idem modus quiēti fēpe atq̄ diro nec
idē ſenē competit ac iuuenem nec paupi
ac diuiti · letis quoz ac tſtibz Omnīno n eo
eſſe omēs conſtrams clemētie · tamē longanimit
corripis eſt ꝑdam temperamētū et ideo duriſ
diuſa conuenit Sit z audē mās diuſus ac
vdac compoſitus ſmo cauebit · et erūt multi
testes hoz illi p̄ qui paſſi ſt et expti q̄d
alios quidē ſmo ſolā emendat alios aūt exem
pla cōdūnt pla q̄ras ſup̄ capl̄o ꝓximo

Augustinus de ci dei melior eſt i cor
reptione animus equetis q̄m corpis ſanitas Idē
in libris de bap̄mo pnulozo Veritate magiste · q̄d
dicēdū eſt · q̄d ꝑtin · q̄d fulciū in quoq̄ fuit
timend · corrigend · emendand · aut ſi nō poſ
ſint detestatū abnegatū q̄ vitand Idem Dis
disciplina ꝓcacē · ſed iudiciū nō ꝓcipere Idē
in eode hō aūt mſtū eſt ut cū mala hoīm vt
ꝓband · quecūq̄ in illis dei bona reꝑta ap
ꝓbend Idem de ci dei ꝓtinet ad moderatos eſt
frenū · nō ſolū nemī malū mſtr · sed z a ꝓcādo
ulios ꝓhibē · nec z ꝑtā corrige z punire · ut
z ipē qui plectit corrigat correptis exemplo
z alij terant exemplo Idē in libs de doctrina
xpiana Quid locis z tpibus quemq̄ et ꝑ
ſonis diligentiue attendendū eſt ne temere fla
gicia reꝑhendam Idem Bonū z clq̄ z q̄r iſtē

Ambrosius in epla Idē ad ma bō
qui queras mſr & iuſtā z mīa Idem Neq̄
ſequitar q̄q̄ mſr & iuſ z mi · ꝑla ſit ca⁹ ꝓxi
mo ꝑs

Cyprianus Sed iohēm Suc q̄ tpos
ſue duces fuit non ꝑſonas attendam ſed rei
ſeriem ꝑſequtem Idē Sicut iuſtica q̄d mſr
de iuſtica z mīa Idē ſup̄ matthm Sicut bernali
flatu lapsa arbozes ad folia z ad fructus
Sic noſtris z equis correptionibus excitat aīa
ad virtutes Et ſicut autūpnali flatu ꝑdūt
arbores ſua folia ſue fructus Sic aīa diros z
inordinatos correptionib reducē ad conceptū
Ait ſalomō Qui fortis ꝓmit ubera ad eliciendū

lac q̄ exꝑmit butyrū Sed q̄ vehemēter emulget
elicit ſanguinem pla q̄re ſup̄ ca⁹ ꝓximo

Iudeus de ſit bo libo ſcio ca⁹ nihil nō obſt
bus eademq̄ doctrina eſt adhibenda ſed p̄ qualitate
mozo diuſa ſit exhoztatio negligēs nanq̄ quoſdam
metuendo diuīa alios autem fortitudo corrigit
magis blandis Idē Cum blando verbo q̄re ſup̄
ca⁹ ꝓximo ꝓlixius q̄r mſr de medicis Jte mſra
de platis Jte mſra de iuſticia z iniuſtitia

Bernardus in epla Si ipe ſiſtinet
in ꝑla diaboli ſibi duci aſſumēdo iniqua ſenti
re z patrem velle turbare reꝑtis Sic ille diſci
ple ſp̄ eſt amandē z audiēd · nra vigilāde cōſiſtere
remedio eidē dicitur obuiet eo quōd peſſime q̄
interime peſti Idem ayalit ſi compenſes tuis
ꝓfectibz tibi ad gloriā fē alicui ad iuſticiam ꝑ
dyclius eſt ut peat vnus q̄m vniuſ pla q̄ia
ſuppa ca⁹ ꝓximo Jte pla mſra de iuſtia z mīa ſit
magna necitate ſē obuiā gaudēs adhibendē nec
vnq̄m niſi ꝓpter amorē dei z ꝓximi remota ſit
ab oculo trabe odij et rancozis

Glosa ayathi dñi z luce di Ita pecatū q̄m dicet fra
pecatz z non corrigit ſimil qui peccātē ſi ꝓhibz

Glosa exodi xxo Si rixati fuerint
cione nāturā eſt diſcretio ne q̄m corrigē debz em
dat ill m deſꝑatiōz aut i odiū mutuāt

Glosa luce di Si q̄ frē dīs reꝑhenderit
i ꝓpōtu cite p̄mū z ē q̄ras mſra de correc

Glosa cala di Michol ad mſr
cozdiā corrigentis ſe iciat ſed ꝓpt pcla offendat

Glosa fula iiij fratz ſum immunes ꝑ me
mo ſe ille argui erranē odes nobis immunes dicte
uſte dot reꝑhendens Glosa ad thymo v At
uersus ꝓsbitezo z ē q̄ua ſolet q̄m corrip̄ nō
amari Ideo ſcripta occasione fratle q̄m corrip̄ non
ſacit Ideo dicit apls ſi diuſus ꝓbem noli ze ꝑ
q̄ras mſra de iuſticia Jte plures glose mſre
de tribulacione Jte pla ſup̄ ca⁹ ꝓximo Jte mſr

Seneca libo ꝓmo de clemēcia Ita ſimilit
ignoſce q̄m multi crudelitas eſt ſed modū teme
debem et q̄r difficile eſt iuenire mediū temp
mētis · ideo in ꝓtem humanioze ꝓponend eſt ple
clo correctuze Idem vbi animum q̄ſi eſt pla
cidū ee z tranquillū z iniurias accꝑ offensas exper
tere clemētie aūt eſt liberalitas z mozā ne ſue q̄ē

Idem in libro de ee virtutibz Scito hominē ee
z magnū Dudete genus ignoſce Idem
ſꝑ ignoſcito tibi nō minꝰ Idē Optimū eſt ſꝑ
ignoſce ſi turpe cotidie pecces Idem Rex magn
ne clemencie z indulgendo ꝑcā q̄m ſuppliciū

do corrigē plura querē supra ca° gregorio Ite
nista ca° gregorio 2 segnā Item ip̄e de mstā
Tullius libro sedō de offic̄ Judicis est
in causis dicēdis segnē non ūba Idem lib° tro de
offic̄ Neq; amīc̄ tam publicā neq; amīc̄ mutuā-
dā ac fidem amici causa diu bonus fuerit et
si videbit fluere de rpō amico Deponit n̄ psona
amici cū judicis fungit officio sed tm̄ dabit ūne
aut amici cām dicēdā 2 aut moderāte lūe
tempus accommodet quo ad legēs admittit
Cū alit̄ mutauerit sententia dicenda memmit ||sit a
se deū ee testem adhibē Idem in oratore sua
quis quā inert in cpōlio Nemo tam facinorosus
mentis est in vita ut nō prius judicū sententiā
exhibeat quā supplicijs addicat Idem ibidem
Quis dnīq̄ tam crudelis fuit in aliq̄ ut gdu-
bēt cū aut sibi morē aut cēteris supplicare Qui
primo lib° de offic̄ Odiē audiendis 2 castigandis debz
a contumelijs abstinere nec ad eius qui punit
uel castigat aliq̄ sed ad rē publicē debz utilit̄
refrī Cauendū est 2 ne maior sit pena quā
culpa et ideo prohibenda 2 ira maxime 2 primū
ne do dnīq̄ n̄ qui natus accedit ad puniendū re
nebit illam mediocritatē q̄ est inter nimiū 2 parū
Cum ḡo rei publicē ptinet legū similes ee debet
que quide leges ad puniendū non malefida sed
emendandū ptinā Plinius ḡre supra ca° gregorij
Valerius lib° vi. Valerius cū filius eq
do adulterio damnatus utroq; oculo caret deret
ag tota ciuitas in honorē prīs aliqdiu abstine
nuit ad ultimū victus pce populi ne lex a
se conducta violaret 2 ne filius offensā duplā
suo pus oculo exuto. Dein filij utriq; videndi
usum reliquit. 2 posteris exemplū fuit 2 m̄ se mstricta
2 m̄ filio mitiam demostrauit
Helinandus libro vi. Cabyses adeo
severus fuit in vicia corrigendo ut quidam ius-
tū judicem accusatū fecit. Et supra sella judiciaria
sua cū suspensa. filiū judicis illius i judicio
sua cū fecit 2 sedē supra sella cute pelle coopta
ut timeat sinistre judicare ne simile correctionis in-
dictū patiatur Qđ quoniā de judicibus Ite
infra de prelatis

De correpcone mala grego

In pastorali Correpta mens ad odiū
repente pdit si hanc inodita reprehensio pleq;
sin debuit infestauit Idem plerūq; contingit
ut sit culpa subditoz cū directōe minima corri
quit corda delinquentiū in desperatōē subita depuit
Idem i moz Funditē qui p̄ directionē corripit qi
qui non sentiat ebrio plagas ponit Idem iusto
timidū nō ne deriso cū corripit grimacias fe
...

rat sed ne tractus ad odiū peioz fiat Idem q̄
sp appetit mutrpare 2 nullā sonte multa plenius
ulcisci nouit Idem in ypīm moz habe
bent arrogantes sp̄m ut plus aliq̄e appetāt
q̄ conuolat Idem in omlia Vēā iustitia exasperat
habz falsa nō dedignat Idem supra ezechiel om̄
in Sicut mali bni exasperant 2c̄ queab infra ca°
gregorius Ite Sepe p̄sumit qui supra de correctōe
Ite Sepe qui p̄dicare st 2c̄ qui sic de grē plā qui
infra ca° gregorius Ite ip̄e de plātis mal Ite s̄ facēdo mal

Augustinus in epla ad adonium ob-
secro te p̄ manifiestū dñm̄ ut si licet te dimittas xpi
michi nec me uicissim ledendo malū p malo
reddas. ledis aut me si michi tacuis errorem meū
que forte inuenis 2c̄ qr supra de correctōne bona
Ite ibide Dū filius quodā a maledico reprehenderē
fugit aut suo nō credit aut ēe integra salu
te sola fama debuit Idem in regula Cū necessitas
disciplinē dicē nos dura ūba compellit 2c̄
Idem sup matthm Cū fidem tuā corripis 2c̄ qre
supra de correctōe bona ||supra eadē ratiōem

Leonimus Nemo audeat 2c̄ quere supra
de correctione bona

Judeus Si libo Qui delinquentem supe
bo uel odioso corripit aio nō emendādi illū sed
grauiter pectus 2 cultū Ite non dz aliozū uicia
2c̄ qre supra de correctione bona

Bernardus sup cant Inhumane a
tuā opa reducunt uicios quozū omēa refugitis te
meārie n obiurgat Vizo de filio uel agro red
unte mulier que domū sedet

De correctione remissa uel

correctōis negligēti Gregorius in registro
Dum i omlia designant dog 2c̄ Ex una culpa
plus pstratus est qr una sola cute negligencia
ad ultimū eruditus 2 correctus nō est Gregorius
Cū in subiectis pctm̄ non corrigit in eis qm
p̄sua sentencia retorquet Idem Qui emendare
pt 2 negligit principē se pcul dubio delicti
constituit Idem Sacis grave est Si illic cō
tingat hīc prauā actionē refugiā unde dis
ciplinē deseat p̄dere timuerim Ite Cōserue
dicti eruanti qui ad resecanda 2 corrigi debit
uicia non attendit licet in recto dissimulet Idem
in moz. Zeli una qr hebr non habuit motū
cont se supne ulcionis inplacabiliter exercuit
Idem plerūq; dissoluta remissio qi manifie
tudo sue inertie iudicat 2 diu plus q̄m decz
delinquentibz tpalis pena ad crīa simplicia ē
delicti refluant Idem sup ezech omēs ap Si
cut mali deū exasperant qr locutū uel facturū
mala Sic nōnulli bonū deum exasperant

qz retinent bona non corrigentes mala. Illis utiq; culpa ē pisa agre. sed istic rā retice. In hoc go cū malis ē bon simul deū exasperam. qz cū bo-
nis pisa non mactant. ipis malis p sui silen-
cii pfidi mala licencia pstant. Idem ibid
omēa. vi. Deside eccm metes si quas fortasse
culpas comisim. leuit arguēde sūt qz si alqs
mercant. frangit poclus qm instituit. at
cont metes atqz ipudētes si leuit fuim. mēpare
ad maiōes culpas ipa leuitate ptim pnotant
Idem ibid Sinz mala ppa que habem alie-
nas quoz culpas mrīs adicim. qz tot ocdim
quot ad mezē ne cotidie tepidi tacētes qz vide
dse gistdia sīt iustia qre sup de correc bona pla
qras nfra de negligē plato. Item if. de pdicat.
negligentibus Idem in pastoall. Go se adz qsdz
colligē qualit aliene imbecillitat expectat ini-
serī ne cui infirmitate ppmi si ad mercpa-
cōne vocē fregerim rapiet summet oblitus ē
videat plura qre nfra de negligencia

A Augustinus In ser. Cum certame ne qz
rigit de negligē iudicat qm nichō pt co nō odit
de pmicie gaudnat Idem et habet in decto 23.
q. iij. Si ea de quibz vehemēt deū offendit ipe
qm ill ulcisci differim. ad macediam diuitane
pacīam pnocamus Idem in regula et habet i decto
v. q. vi. Magis nocētes nō estis si fidēs vocē es
iudicando corrige potestis. tacendo pmit
tim. Si in. fr. timus vbinus hz in corpe ze Idem
sup ayathim. Tu vbinus frīs tu contempt tu
es videt pīz z negligis pcedz es tacendo qm
ille pcedendo Idem i epla. Sicut nō est bnfi
cienc ad mundū effice ut bonū qd' male est p-
dat. Ita nō est innocencie pcedo sine ill pmit
tē ut in malū ignis medat Idem nichil est nfe-
licius felicitate pcedencū. qua penalit mēt
ipudēs z mala nolūtas nclud hostis macer
roborat Idem de cō. di. Illud est culpale qd'
hīj qui dissimilit diuit z malozū frā pīorē
cui. pmit pcis alienis q docē aut obmurmure
debēt Idem pacis sim ab omnib; corrigi qre
sup de correctōe bona

A Ambrosius Sup bā imaculatā Remi
sas ecclias callidus insidiator irrupit Idem
Plerīqz remissiozes cē volūt correctōes ut bā
videam aut nichil simulātū aut fictū dē iudic
cē crimē qd Idem libo pō de offic z habet in decto
23. dist. q. iij. Non infrenda. sz in depellenda iniuria
leo utilis est Qui. n. nō repellit a socio iniuriam
si pt nim est in vicio qui nō fugit Idem fa-
cilius deme mācrimū dbuit delinquēdi vocē dist
q. e. Est iusta in fine Simlē ff. de officio p

sidis. l. obsignandi Idem de obitu Valentiniani
Error in plibz est in paucis corrigo

Q Ulostimus ibid Omnis facdos si vit
dece pplm pius dicat sentiam z reos dz hic
ypocta cito pmū trabem de oculo tuo z tūc ppi
cies ut educas festucā de oculo frīs tui nō est in
pius doctor ydoneus alios medi. qui nodū sentz
ipm sanauit vīs licet es de medice cura aspm
Iouinus z licet in dcto pte pa. dist. es
que est ista insidia. q. de bonitate. dm pcē z odit
in distrime adducē. Pollunt. in eo dm pcēre
populus totus sicut eo dno suo once morz ida ge
mescit dominus Idem z licet populi. q. iij. Repe-
rande sūt carnes pcēde. z ouis scabiosa de caulis ē
repellenda ne tota domus ardeat tota massa cor-
rūpat totū orbem pucrestat z sola pecora sic
rapiat Arrius in alexandria dna scintilla fuit
Sed qz non statim suppressus est totū orbem eius pes
tifera flamma depopulata est Idem sicut
nemo corrupe alī accusāde malozē audz ze quoc

Item sup dist. correctione bona

B Ernardus de consīde. ad eugē. pa. dicit
rēs status qz scrupendi qz epī plebē ad nutum libi
quibz aliās hom credam. sz cui suas cōmittam
facultates non inuenio. optimi. sz estimatores q
nimi grā de minimis. pua aut aut nulli de rebus
maximis curam gerit. Sed eo ho liquidē dicit
medicī qd' pacēcans scīmq; iactura ppī qm nimi
Idem de pcō estatis z mō pauci. z minis ocē
cotidiana distrīctio sed ad modū rarī cū pfbati
celebrāt collacio de pcīs plozū. Ludit. n. assim
z assina. z est qui sublevet cam. tadit pede mor
aiā. et non z qui reputet sine cruce nec mor
cū nec mdo assiduos sentiamq; defectus Idem
ipuritas z mēzacio pdzo. z mentis debiles
insolencie matrē. vadū imprudencie nimīq; qz
trīsgressiōis omīs Idem impudicas missi pauci
ausus aut exercissim frīs Item sup cantā Rem
pfecto z ē qrab mīstra de doctrīna z vita
Ig qm ad remissiūs agendū qz inspīra. stadio
Innocencius tris in decto. pte pa. dist
82. Error tm nō resistit applaudē. z dicit. ei
mūne defensat. eppūnit. Negligē quippe ei pos
sis pturbare pūsos nichil. aliud qm fouere
nec curet scrupulo societatis occulte qui mani
festo facinori desinit obuiare dist. 82. Idem in
decretalibz qm de postulacōibz dicit. Licet iuve
canonicas sanctiones quedā sit culpe in quibus
culpa est relaxare vindictam Item ibid Nil obic
temptus nem obesset Item de pen. et re. Si con
fides tua qd' in spē fert q' nō malit adimat

Leo papa dist' ad ꝓfectos culpe ordinis
et nullos magis reprehendit qui ad desides negligentes et rectores qui multam sepe mercedem
pestilencia dei hausisse rem adhibere dissimulant
medicinam ¶Idem odio habeantur pena redditur que
ut supra de correctione bona

Johannes dicit in decreto dist. 88. facientes
peccatum dubio et culpa habet qui quod potest corrigere negligit emendare

Titus limus ajebat omnibus fugiendum
esse qui nocentibus parcit

Gloca dicit ajebat non peccat qui videt
fratrem suum et tacet sicut qui penitentiam non indicit ꝓtrahere
plura querens nisi de negligentia placatus

Symachus papa dist. 82. ajebat lamentabiliter plagam nisi qui hanc cito potuit non
occidit **Gloca** ꝓ. thymo. et sup illo ubi
no communicare peccatis alienis Cordat quis peccatis
alienis si ea palpat et cito corrigere possit. cum
ipse negligit **Gloca** sup illud luce. Vide ut
ita cito prius trabem de oculo tuo Et quid dicit
reprehendere te prius examina nam si in nitratoribus
ut saluandis prius temetipsum saluare nisi forte
alibi benivolencior es quam tibi Qualiter vis
in alienis oculis videre tam prua et in tuis tam
magna dissimulare Si temetipsum magis dilige
quam proximum quare ipsum perurgues et non te
magis prius saluas Si autem tempus contemnis
manifestum est quod non est proximo ꝓfectum
et te condempnas Sicut ꝓfectus corripit
eum cui dignitas timet et ipse sui vehementius
minor Si ergo malum est sua pena non videre dupplex
malum est alios iudicare Non enim ꝓhibet dns
corrigere et arguere sed sua contempnentem alios
iudicare et hoc peccatum ¶Unus est trabs

Ylarius ibidem Vix reperiuntur alios
hoc vicio alienos qui vnusquisque dictis factis alienis
sua facile respondet et aliena ¶Unus toledanus quam
sua summe auctoritate arguendi finem ecclesiastice emendationis

De corpali creatura queras infra de creaturis
De corpali fortitudine queras infra de fortitudine
De corpali sollicitudine queras infra de carnalitate
De corpe humano queras infra de homine Item
supra de creatura aque Item de carne humana
De corpis ornatu queras infra de ornatu Item
infra de habitu Item infra de muliere
De corpe xpi queras infra de eucaristia
De corruptione
De creatore queras infra de deo et
De creatura spirituali que supra de angelis Item
infra de anima Item infra de demonibus Item
de deo et

De creatura corporali Aug⁹
In libro xv de trinitate ca. xx. Omnis sub
creaturas et spirituales et corporales non quas fecit deus
nouit eas deus. et deus scit quas nouit Non enim hec
cuncta ꝙ fuerat creaturus Quia quo scirent cuncta
sicut quas creauit scirent Nec aliter ea sciret quam
quia creanda ¶Idem in libro tercio de libero arbitrio
capitulo xxvii de creatura si quod aliter quam se
res habet sentiam summo deo ꝓ cognito precipue
quo teneamur nullus preceptis est quod enim
tam subeam tendere ut efficiam bti. et ad ipsum ad
torem de quo si aliter quam expediret ac sese res habet
nob ꝓfuderet ymaginem errore decipiamur ¶Idem
in eodem Natus ingenitus de ge quia nisi de deo
¶Idem in lib. ad petrum ꝓbrum Creatura ita dicitur
ut a deo non ut ex eius natura nata sit nil precessit
Sed ex illo ipsa dicta quia ipsum auctore habet ut sit
nouitas ut ab illo nata sit nil precessit sed ab illo
creata. et primum quidem ex nulla alia est omnino
ex nichilo sicut celum et terra nil Omnia enim
creata matura ꝓtim non ex alia tam cita atque
perpetue natura sicut deus ex limo terre mulier autem ex viro nec ex pneibus quilibet homo
Creatura tm ois ex deo et ante nil ex nichilo
nil ex aliquo nota autem gignere nil ꝓducere de supra
¶Idem in lib. de fide ad petrum Spus omnia nouit
licet quibus no et intellectus quia quidam certo de tra
quidam de aquis originem ducit nil diu spus
sct quam diu in corporibus viuunt Nam quippe ꝙ vocis
capax no est ois carne sua et incipit et desinit
viuere quia quam corpi diuil non habuit nec et ipsa
viuit ¶Idem in libro xii. de ciu. dei Pulchritudo et utilitas creature corporalis ꝙ homini
diuina largitate concessa est quo simone tra-
ri pt. O quam mirabilis est celi camera tam
te locatio in solis lumine splendido et augm
to lune atque astris in claritate stellarum et ce
tu O quam admirabilis tua in nemore floribus et
fructus suauitatibus et pomorum ramulorum qz amenitatibus omnia quia auium vocibus et organorum mu
sicorum quia omnium timulis cantibus Postremo in
immunicis celi et tue nature bonis et utili
tatibus O quam grata varietas nocte quia albedinis Auroram quoque quam laudabiliter temperies
O quanta ciborum copia contra fame et quanta sapo
rum varietas contra fastidium nature Diuinitus diffusa non cocco arte quesita et hec omnia mise
rorum sct dampnatorum quia ad dampnatorum sola
cia non ꝓmissa bonorum Quid gratie quanta de nichil
qualia dabit illis deus quos ꝓdestinat ad
dictam eternam si tot et tanta dat eis quos ꝓsti
tuit ad mortem ¶Idem dicit augustinus in lib. de

septem gradibz ecclē ait et addit ibidē dicens
de hijs pdictis brīficijs · arguit amor scīi · qđ nū
dus iste sit p̄ omnibus diligendus Sed amor
celestis patrē sic videt Si carter- est ita pulch9
qualis ygitē eius domus qualiaū z patrā · Si ta
lia sūt que nicolūt pauper pegrin qualia sēz
erūt que possidēt filij · Idem ī ps̄m de ci · de
quod ygne flammante · digente · sīl lucente pul
chrius · qđ ygne calefaciēte · cruante · cogite ut
lius · Quinus eo nichil sit brēuius molestius Ide
m omnea natalis dñi sup̄ ps̄m omnā p
vpīm festū sēt defende fabricā istā mundi · Vide q̄ sint
festa p̄ ubiū et trūe cognoscēs quale sit ubiū tūte
de hoc duo mundi corpa celū · t z terā · Quod pe-
cūt copliciē ubiq; ornamentū celi · Quod ubiq; supflūs
expliciat fecūdiatē tūe · Quod digne potest
collaudare tpīm vicēs · Quod quis digne collau
dat semīnū vtutes · Ide m sēdo libo de ti per-
subiectā ut sepe dicūm creaturā cpēhendē ti
omnā visibilia z sensibilia ad significū inuisibile
atq; intelligibile dīm · non solū patrē ſ z filiū
z sp̄m scm Idem ī tcio libo de ti Quecadmodū
crassiora sine grossiora corpa z mīora p̄ subtiliora
z potenciora quodam ordīne regūt ita omnia
omnia corpa p̄ sp̄m vite rōnale z sp̄us vite
rōnalis defectos atq; pcos · p̄ sp̄m vite rōnalem
pīm z mūdū z ille p̄ vpīm dīm sp̄m supīmū ac
sūbmissa creatura p̄ creatorē sunt ex quo z per
quem z in quo condita est z instituta · ac p̄ hoc
voluntas dei est p̄ma z sūma causa oīm corpa
lium motionū Idem ibidē Multiligie fit diuī
bile z sensibile qđ non de inuisibili z intelligibi
li dīuūbile q; aula sūmi imperatoris aut iubeat
aut p̄mittat p̄ius ineffabile iusticia p̄miorū
atq; penaū gratie quoq; z retributionū in ista
rerūm creature amplissima quadā ac limpida
re publica Idem ī eodē Otiū rex q̄ corpalis
visibilis q; nascitur occulta quedā semīa ī istis
corporeis mundi huius elementis latent Ide m
ī to libo de ti Quecūq; nascendo ad oculos mor
talium eo occultis seminibz accipiūt p̄mordia
p̄grediendi z debite magnitudinis mēmenta
distinctiones q; formaro ab originalibz causis
regulis sortiūt Idē ibidē ca 18· Corpi celesti
corpa terrena subiecta sūt vbi gens nisi de sole

Crisostimus lib sēdo de cōpunctione
cordis Celū deprimit deus varijs astrorū chori
is z choreis · ita ut nobis noctem vbi die fa
ciat frigidiorem z sopnioꝝ salubritas p̄ quietem
duras corpoꝝ reparet quas labor diurnus ab
sumit Idē o z hybernis frigoribus largiora spa
cia noctis posuit ut p̄lixior requies homi
nibus nīe sue tecta fiēt z laboribus diuicia spa
cia remanēnt p̄ qđ ī et ipe tpā q; ad vsū
p̄tinet tenebē obnoluit deus Sicut n· pie
que matres cū natos suos p̄uocatur ad quē
cumq; sūl mantello solent facie cpīre ut ob
scuriores eis aer redditus sompnū p̄ quē
faciliꝰ inuitet ita deus noīr tanq̄m de
lamē q̄dam p̄ diuisū mūdū tenebē obscu
rans · hoīm gressus ad silencia gr̄issime de
tis tuitat Qđ si non ita tempus illud p̄mu
nisset deus noīr sic est misericors gressus hūa
nū negocijs z mundicie curis mentū ne nō soli
sibi subiectos hoīes z iumenta · sed z semetipsos
laboribus consumerēt z totalit dissipar ent
Nec solū corporibz indulgeret sed z animos vtq; de
fessiendo tpīm vegetat z confortat plen no
munea ac solacia trauta sēt ne deficiat Idem
ī eodē Et quid sūt de multis
usu z naturaliter p̄ quā pene totū or
bem notū z socia z cognoscibile nobis fatū ita ut
diuersitatē qđ apud se gignūt hoīes ad p̄ximos
suos deferat Et qđ sibi deest hoīes apud alios inue
niat modico cū labore Et cū diuersitatē p̄ma
apud semīpm cēspire possēat tū p̄ mutuū
ministeriū z admutuū qđ tocius mundi do
est effectus Et totus orbis efficit omnibz una
domus z una mensa mundo p̄hibere sime qđ

Ambrosius in exameō Dñe pīi
mū est ī quare qz tras mēo suffulcior humo
re per- venas quasdam subterraneas tre
sticitate et arditate humectantes z ordina
tes Subsidiū est z my meditatibz z refugiū ī
pculis grā my voluptatibz · salubritas salutis
diuis · cōiuncta separatos Compendiū temele
alimenti sterilitatis · qđ hoīes ī plumia tussiendi
sup̄ tras Idem ī eodē ajubi in medio aeris
rum ee dixerit z mole sua diuisibile p̄manē
qz eo omne p̄te hinc atq; inde pendeat equa
lance suspendat Sed maiestas dei de
lūtatis sue lege ea constituit ut sup̄ instabile
z tame stabilis p̄pendat Et ī fidei simplicitas
argumentis omnibz antecellit z sicut terra diui
sibilis ita z aqua Idem ī libo de cōdo
mundi qđ ee mensura tre quā geometre
& hoīes mulibz studiosa ee dixerūt libenter
me fatear nescire qđ nescio sine qđ scire nō
p̄dest Idem ī exameō Dñe pīi mūdi
orbis dulce quidam sonū z suaue reddi
huic nō quemq; ad tras ne hoīes capta per
suauitatem huius soni q̄ta negocia dēmque
rent z sic otia ociosa z inania vitantes

aut ꝛ obstinduisse aures mas ꝓ consuetu
dine concepta somus a principio tractatus nostri
Sicut nylus fluuius ex altissimis montibus
se ꝓcipitans aures incolas obstruxit ¶ Ex
Dicat basilius in sio exameron ¶ Idem ambr⁹
sius in examẽon de ope ẽre dicit Hinc spi
ritus aurea rostra subiabat post pcm nõ spina
sepsit grauis flozis tamq̃ humane speculũ p
fecit dicit Rutilescit o homo aut splendore em
meritis nobilis · aut fulgore virtutis sp cy
clica gẽma est sp spinas gẽmas nec p
spina gẽma manet sp virtꝰ infidza ꝛ spina rosa

Augustinus de lib⁹ p⁹ ꝛ considẽ
nalde sp sed consuetudine deliciunt ¶ Idem id
tpe pcessit res oes a se fact sicut somnus altꝛi
us ꝛ est autem ꝙ suauitate cantilene ad song
nos vocis non somnus pmeat ad suauitatem
ac ꝓ hoc utrumq; simul sp ¶ Idem ibid Illi?
est aliq̃ fidei posse aliud fidei nãt essefidei ꝛ
necesse est qd deus natiõs miserit ut fidei
dei aut posse ꝙ qd ovẽ eodem ausu rebus
indeti creatoꝛ natiuitate ut quiq; fuerit qd
uellet sibi soli reseruauit ¶ Idem i cal⁹ vij.
Cuncta i rebꝫ temporalia sp quam pterita
quedã nõ sempiterna Temporalia sp quibus test
ortus ꝛ obitus pterita nec sp quibꝫ ẽ ortꝰ
sp non finis adest ¶ Idem i capla de Tempꝰ
non ad eas creaturas pteritꝰ que sunt celos
sunt · sp ad eas que sub celo sunt Non n· an
gelis accedit tempus nil succedit · sed nob
qui sub celo vsum in hoc mundo tpali ¶ Idem
in eo ꝛo Stradas supercilium hoiꝫ pud qd ꝛ
rem deus · sp torius corporis ingeris feditate
sp ꝛ in humilitate tacuit si cunctis minus
natiua malis diuinis vnusquisq; nãt nuda facies
videre n deus cuncta q fecit ꝛ cant valde bõ
Idem i eo· e· Sicut ars in artifice ꝛatꝛ
laudem Ita creatoꝛ in opꝰ ꝙ creatura sua lau
monstrat ¶ Idem ibidem Et pulchritudine cel
sepe nature fecit deus pulchritudine sumꝰ
que celsi sibi negat intelligi ut ipse esse dest
his homo incertat ad deum quibꝫ auctus ẽ a
deo ꝛ qui ꝓ amoꝛe pulchritudini creature a
creatoris forma se abstulit rursus ꝙ cate
decorem ad creatoris pulchritudinem incertat
¶ Idem eo⁹ vij Non est de creaturis q̃rendi
sed q̃rendi magis magis q̃ sit inuestigandi

De creatione que supra m⁹ primo Item
infra de deo Item infra de fide

sempiterna sp quibꝫ nec ortus
nec finis

De credulitate bona queras infra de excusa
De credulitate mala Hiero?

Im maꝛ error dñi sanctus credit dif
fidentibus credit Sicut recipere ꝛ timoꝛe dei ꝛ tamen tacet se estimat ex humilitate Ita
non multi locuti ꝓ iactantia elationis ꝛ nil
loqui se credit ꝓ humilitate retinendus ¶ Item
alioꝛa omnia ꝛ tam de credenda sp cui audiẽ
ꝛ cauis ꝛ acus prudenda sp cui vacat dignos
cui ¶ Idem Arrogantes · tamen sanctos ꝓ ce
dit doctoꝛes inde · quo se poterit multi
plicitate loquacitatis aptꝛ ¶ Idem i registro
Nob ignotis hominibus passim credi nõ debeꝫ
plura quidã infra de suspitione Item infra
iudicio temeꝛario Item infra de fama Ieiunat sanctꝰ

Augustinus de bapt⁹ ¶ Ego ista mala
puniozo Si in rebus humanis nulla humanitas
quo nos iustius posse repliandi si ignotos &
hoies quos ẽmanitꝫ inimica nec cop ẽme ulla
testificatione demostrãt nocentes pociꝰ quã nos
credere videbimur

Canonus In epla Fraelius mala
credit hoies quã bona ꝛ qdoctꝫ domi fingit
rumoꝛ in publicũ fert

Calistinus de cõpunc · Si qꝫ boni de
mimicis dicit non credit si quid aut mali hoc so
lũ credatur · et confirmatum

Victorius de sti bo · Ille condemnabiꝫ
apud dñm qui aduersus innocentem fratꝛ testimoꝛ
uel dicit uel dictantibus cito credit

Bernardus In libꝰ de consideꝛ · ad eu
genium papã facilitas credulitatis ꝛ ẽ quas ipse
de plactis est ꝛ dicit ꝛc ¶ Item i libꝰ de pon
tificali · Arrogãs de omni ꝛc quas sancti de ar
rogancia ¶ Idem i epla Error ẽ iudicare ne
mine bonũ credẽ malũ aut malũ bonũ · aut dubiũ
sanctum · aut sanctum dubium · aut dubia ꝓ certis error est

Seneca In epla Veritꝫ dicit est ꝛ omi
bus credẽ ꝛ nulli Sed alteꝛo honestius · alteri nõ
securus ut ita dixeꝛi dicit ꝛ Hec in eodem libꝰ
de ꝛa virtutibꝫ ꝓtinentibꝫ ꝓpositis est examinare
consilia ꝛ non cito facili credulitate ad sta
placi ¶ Idem i epla Fundere odi minuti miseꝛ
uolũt hoc facile creduntur

Dionisius ad alexandꝛ magnũ Nũ
quã ad tempꝰ a nobis placitꝰ nõ iniuste fa
me mendulus ꝛeprusti Solet ꝛ gaudẽ fingitꝰ

Galenus libꝰ 10 ayastussi ꝛo ꝛc ꝙ
infra de fidelitate ꝛc

Quintus tertullianus In apo
logetico Fumus nullus creꝺ fame nisi ꝛcon

sidātus qē sapiēs non credit mēte · ne forte
illud oē mestitiaq; sentiant qđ sepe fit · aut
ingenio emulacoīb · aut arbitrio suspicionīb · aut
non nona sed ingemiscata quadam meditatione nolim
tute plura qre supi de onusta mala Tce mstra
de iudicio temerario ¶ Tce mstra de erroē Tce mstra
mstra de fama qre mstra de suppicione

De xpo vulto queras mstra de sub hac

Decruce xpi ggorius sup

ezec Redemptor mr ad passiōz ducty
lignū sibi crucis ipe portauit z sic in sacrifi
cio qđ nobis ex humanitate ē moriens ut tam
ex diuinitate semp est immortalis ¶ Idem ī omelia
de dom xvo pg festū ste pentecē supi illo ve
qđ ayt aplus adoptionē membra vra q; sit
sup vram zc Certū namq; est qz ubi mors
xpi crucifixa no pt resurgere penit est · n · etiam
plagas crucis xpi zc q; as nra d̄ mortē

A Augustinus In libro cuit quinq; hē
ses sup illud luce Nemo accendit lucernā zc
Mystice dnus ista totus est mundus · ludens
accensio ubi est martyrio · fr candelabro est
crucis lignū lucerna ubi in candelabro lucet xc
est in cruce pendens ¶ Idem sup ad nobis vir
et baculans sibi crucē eligit zc Et unde
spectaculū · fr si spectet impietas · unde libi lu
dibrium si pietas · unde mysteriū Si spectet ⁊ fugiunt
impietas unde ignominie documentū si pie
tas unde fidei munimentū Si spectet pietas
dextra regem p virgā regni · signū sin por
tare supplicij · si spectet pietas · videt regem
baculante signū ad sceptrū in figendū qđ fu
rus edit ī frontibus imperator ¶ Idem ser Cō
fixus est in pena sed infixus sp manz in
gloria Et a loco supplicioz tulit ad frontes
imperator Cum go cū honore debit pcus
suus Quātū putas libenter suas fidelibz suis fi
xit · Plura queras mstra de xpi passione Tce
mstra de morte xpi

A Ambrosius Sup hoc miracul Crux
est obprobriū pfidi · fidei via gla · redemptio
resurrectio est ¶ Idem sup hec est dei gloria
si vē intelligas crucem xpi · Alie n · cruces
nichil pfuit sola ihu crux xpi multū utilit
¶ Idem hic est in forma dei est forma serui
p suoz salute susceptit z in ligno crucis
cū est vite signū appensus est quasi semi
xpm pensaret in precio pditoz ¶ Idem ī ser
Cū signū crucis diabolus in posteriz mis
aspexit contremuit cū sm ezec illi cum
h̄ hospites suabant quos thesu lucra id est
crucis similitudo signauit ¶ Idem ibē an

tempne nauis z velox cozona sub figura ecc
clie solitam duce quoz ecclie sublimioza tollit
z pendet pacem · z imitant crucē Tce in ser-mo
boz quidā in naui · t cruce in ecclā qz mr tocia
sibi blanda z pniciosa naufragia maluisse so
la suam In hac go naui · quisq; ut arbitra
cruci · se religauit z aures suas digni sepsit
non claupit dulcem pcellam lyre ne tumelt
Syrenaz · n · quedam figura est mollis concupi
scentie voluptatis · que nouis blandimentis consuetu
dinis corpte metis effeminat z enervat ¶ Tce libe
hoc igit dnice signo maxe tenedū · tria celi
celi tegit · hostes confugiunt · infima terrestria pa
ex quo dux illis qui crucē gestabat in humeris
sepultis qz in tris velut diuini alis eo remiti
tria · omnes quos tenebat mortuos fugabat ¶ Tce
Non solū fidem finat · fr z aque denotioz qđ de
us nr voluit pro nobis in cruce susceptā celo
dis pzi sui pecia mr libtatis sp ondet

C Cyprianus sup dominū In iudicio
finali crux xpi multo lucidior sole elit · Di em
cozpalia sicut sc clemens z cozpa celestia in
melius immutabit · multo fortius illud corpus
quod fuit instrumentū mr redemptoris sui
crux mr saluatoris ¶ Idem Videritq; diuini sig
Videbit demones illico fugientes timentes baculū
quo plagam acceperit ¶ Idem Cū te signa
sub signo crucis te cognita cum · z recognita
confidentie crucis tue multa z plena fide po
tentie non dubiū si sic te signauis nullius
demonis xpc te stare potit Videas esse sine
baculū crucis quo plagā acceptit ¶ Tce ī ser
Crux est adolescentiū pedagogus sapientiaq;
mortis spes desperatoz gubernatrix naufragantiū
portus pugnantiū murus obsessoz
Crux est spes vatoz resurrectio mortuoz
duplex ceteroz · baculus claudoz consolatio pauperū
¶ Idem ī ser Crux est inestimabile thesaurus sapia
plicia Crux est libertas seruoz · lex imperatoz gla
imperatoz Crux est xpiāoz prerogatiua gla
mundicia martyroz gladio Crux est absti
monachoz · crux est castitas virginū gaudiū
confessoz gla sacerdotū consolatio ordinatoz et
tocius ecclē fundamentū ¶ Idem ī ser Crux e
nobis tocius beatitudinis causa hec · n · nos a
excitate libauit erroris hoc de tenebris nos lux
reddidit · hec rebellatos inimicos quieti pacific
nos dedit ⁊ alienatos nos a dō iterū dō quoq;
⁊ nos pessimos exules celoz nos de ciues ef
fecit hec nos pauperes z mopes z destitutos ad
celestia regna diuites destinauit ¶ Idem ī ser

† Lucam

pfectus Considerate quid sit dns signum ste crucis
Sol n obstupescet 2 luna no dabit lumen suum Qo
autē fulgebit 2 obstupescet lucibz celi cruc solā
radiabit ut dicas qz crux luna splendidior "cito
sole pclaioz quoz splendoze ny die iudicij fugabit
Ieronimus ny epistola sup aquilam ppā
spes crucis quid est nisi forma ingenita mundi orbi
de celice fulgēs Arton deprecām tenz Auste qo le
na consistit occidens sub plaustro firmat Dū aplē
uo sciat q sit longitudo 2c ¶ Idē Cruces q volant
ad celica forma crucis assumūt hō natalis p aqs
uel pstratus ozans forma crucis debet Manus
nauta antepna crucis simulata signat ¶ Idē
Crux xpi no solū nobis sz 2 angelis 2 cūctis
in celo degentibz pfuit 2 apuit esse celicū sacra-
mentū qd antea nescierūt ¶ Idē ibidē Crux salua-
tois mei no solū ea q i terris sz etiā q in celis cāuit ea
pgasse pfecisse 2 illuminasse dicet ¶ Idē in epla
ad eustochiū Ad omnez tuū actū ad omnez nacssū
manus tua crucē gmugat

B Bernardus ny quodā ser pdice in cruce
pacām exhibz humillime cōmendat obediām ipleri
pficie cautele Hys nempe virtutū gradibus eoz cru
cis ozema decozant nā eminentioz omnibus su
pus est caritas a dextris obedia sed a sinistris
pacia Radix aut oīm virtutū humilitas in pfundo
¶ Idē in ser quodā de ste Andrea Si fuit qui cel
ligat flozes 2 fructus ste crucis semp lignū ste
crucis vitā gemmat occidentibz fructificat oleū
letīe stillat Spiritualiū aromatū balsamū fu-
dat ¶ Idē in cōe Nō est silvestris ut arboz ste crucis
lignū nr Dicit 2 applicantibz illa arboz in salu-
tifera arboz fructifera est alioqn quo dulcia oc-
cuparet hīa? Illam dicit pciosissimā glebā cu
clauoz est infixa radicibz caritas Si in nō est
hec arboz pciosioz cunctis 2 fructuosioz humilis in
qsū illo plantaret in ozto cui fons signatus est
Idem in cruce pendet cibus fructus dulce qz ipa
2 arboz dicē q stat i medio paradysi ipa in est
longitudo latitudo 2 sublimitas 2 pfundū ipa
bonos colligit 2 inmutat ipa malos dispgit
et condempnat ipa est mestoz consolacio est
mentis refectio 2 glacio pfectoz ¶ Idē Sicio iqt
dns in cruce gras nras & de passione ¶ Idē in ser qda
de passione xpi Dulcibus misericordia qm ipse
de passione ¶ Idē i alio quodā ser epi exmatico
nra facta est redemptio Illius miserie mundi sit
delicie crucis ignominia fuit est mundi gloria

B Beda Sup lucā Crux est figura ihonar-
chie singulatis cuiq cacumē ad celū tendit yma
pedū infernū brachia tota tegūt nec in nocē ihu
omne genu flectat celestiū terrestriū 2 infernoz

R Rabanus in libro de laude crucis In
cruce inuenimus a morte redemptio demerite stē mo-
ti commutatio Inuenimus oīm virtutū pfectio p
nutrite ad vitā eternā resurrectio sperate eterne bēa-
dinis adeptio 2 ue felicitatis adeptio ¶ Idē ibidē
In te crux stā angeli sua gaudia consequūt cu-
mulata In te homines vitā sue salutis agnoscūt In
te infernī iusta retributoz sue fraudis perpetuū or-
bis est equa omnibz bona oībz iusta omnibz
stā pmissa regnas pmia illustras fructura
pnostras pdita regnis quesita ducis
tu custodis ¶ Idē Tu stā crux pcedo es re
missio pcatis exhibicio augmenti meritoz
remedii infirmoz auxilii laborantiū lassoz
refrigerū sanoz tolumitas 2 felicitas foz-
tunatoz ¶ Idē Tu stā crux tu status es recte
ducū tu finitas bū opanciū tu bīficio fruc
pseucāciū tu medicina egrotoz tu gaudiū
2 consolacio mestoz tu pia tu bona tu iusta
ta tu dulcis es salutis 2 letricia oīm homi
2 angelorū pla gras nra de ds passione

C Cassiodorus sup psalmū Crux 2 hu
militū tuta tutio superboz abiectio victoria d
pdicio dyaboli destructio infirmoz reformacio
celestiū mozs infidelium vita iustoz

V Vlpianus de fid bo Omnes humana qz
trepidas aut qz times quocūq nāgz pcellis
mundi demonis sive carnis tuoluūt consideā
ligna crucis ut a tempestatibz liberis omnibz

F Fulgentius in libo de symbolo Omnes
nes 2c gras nra de ds passione ste De cru
ce xpi gras in damasceno libo 2o ca 3

S Sozomenus dicit i hy scola ypocrita qz
sybilla de ligno crucis ppharit in hac mensi O
ter- beati ligni quat qz reperti in quo creatis
q creat dicit extensis

N Nota qz in codice phibet ne signū crucis
sculpat uel depingat in alicui materia posita in
tra ne in marmore ut scilicet ut sepulchrale et
hoc ideo ne signū tā venabile 2 tā sanctū pe
dibus conculcet Et q posuit in tra signū ste
crucis ut potius non leuauit pena grauissima
punit cum pena duc azo morte mepsat
Dt. fff. de penis in ultima

D De cruce spirituali gregoi
In omnia Crux a cruciatu dicit Et
nobis mortē crucis dixit baculamus cū aut per
abstinēcia carnē affligimus aut p compassionē
proximi mortalitē illius nram facimus ¶ Idē i mozo
Luna paulus nec mundi gloriam querebat nec
ipe a mundi gloria quērebat Ideo se mundo 2
mundū sibi crucifixū ce glēbat ¶ Idē Cū di

esse 2 concupiscencijs carnē crucifigimus sīc
gula restringimus ut iā de mūdi gloria nil qra
mus nā qui corpus macerat sī hoīibus anhe-
lat crucē quidē carni nutrit sī mundo p va
ne gl̄rie concupiscenciā p̄cul dubit

a **Augustinus** In ep̄s lib⁹ de ē sūpt i⁹
apl̄i Scientes q̄ vetus homo nr̄ simul cruci
fixus ē 2c Crucifixioē quippe mortalib hoīs
penitēcie doloreb intelligūt 2 cognitēcie q̄dam
salubēs cruciatꝰ p quā mozē ip̄ietatis p̄mittꝰ
ut qua nos non retinuit deus ¶ Nec m eod Cru
cifixus est xp̄us p̄mo indeop vocibz hoza tria
cū esset dies sexta sabbi Deinde suspensus est
in cruce hoza sexta Et sp̄m tradidit hoza no
Sepultus ē aut cū iā sero fer̄m erit q̄d intelligi-
mꝰ fine dici ¶ Hec i glo. sup i⁹ gala. b. Cum xp̄i
ē carnē sua crucifigunt 2ē Congruit nr̄e de
uocōi ut qui dominū crucifixi passionē p̄dicat
rep̄mendazo carnalīū uoluptatū crucē nob fi-
gamꝰ ¶ Idem i ser Tota vita xp̄iani hoīs sī
m̄ euāgeliū vivat crux atq; mirū est ¶ Ille
latro ille no aute crucis diū spectator 2ē q̄re
subita de bap̄mo pl̄a gr̄ insp̄t & mortificatoē carnis

a **Ambrosius** Sup lucā 2 sup i⁹ apl̄i
Quicūq; mundus crucifixus est 2ē Non amat di-
cias nō amanti honores · nō amanti q̄ sua sūt sed
que ih̄u xp̄i · nō amanti que videnē · sī q̄ nō vi-
denē · nō cupienti vita putē · sed ei q̄ estimat dis
plui 2 ee cū xp̄o crucifixus est mundus hō est · n·
sibi crucē tollere 2 sequi xp̄m ut 2 nob gmo-
riam̄ 2 conseplianī cū xp̄isto

Canonicus In ep̄la ad hebreos licet
pmultis ex collo pendeat nepos · licet ip̄se c̄ delicate
me 2ē que supra de amore p̄mit

Victorius de sū bo Cum crucē portat
debz ē mūdo mori nā fixe crucē est mortificare
semetipm · fixe nō et non mori placito ypocrite ?

Bernardus Sup Can · dura res mihi
fortitudo ista hoīis qm̄ crucē portare 2 p̄dica
sed quare timet hoīes crucē · q̄ auctorē hoīm
salus 2 vita est · Quia latrones sūt 2 demones ·
Si · n · latrones non essēt crucē dñi nō time-
rent ¶ Idem Quomodo possū dulce celi 2 terram
amare 2 aridam sī mihi in te ducat mihi ? de
tui Ibi pastis ibi cubas in medio Crucifixi · n ·
dominice tue fides ē cuius latitudo talitas est
longitudo longanimitas ē Alitudo nō spes ē
sed p̄fundū crucis timor est iudicij Sterilita
bilis In hac igit̄ cruce te domine tueri quis
te q̄rit In hac ē cruce suspendit̄ alia sūt de
tra · 2 dulcissima poena de ligno vite q̄d est
in medio paradysi dicit ¶ Idem ? apologet⁹

De portantibz crucē nō sicut saluator sua sed
sicut ille extraneus alienā De cythazedis cythā-
rizantibz nō ut illi de apocalipsi in cytharis
suis sed ut ypocrite histres in cytharis alienis ·
De semel 2 veritū superbis pauperibz de mīm
semel 2 iterū de portantibz crucem xp̄i sed
nō sequentibz xp̄m q̄ minus cuius passionibus
p̄tendant sub humilitate sed contemnūt Dū a
quippe ambitōe extenūt qui hunc sed cū ex-h
p temporali gloria se affligūt 2 in fructū p̄fūdā
2 occulta superbia ad eterna supplicia p̄cipitāt ¶ Hec
in ser Nemīem audiamus frēs nō crucē 2 sanc
finem non spm̄ ei⁹ libz desensū a cruce suadēt
sed p̄sistamus i cruce cū xp̄o nobiscū in cruce
penitēcie cū xp̄o deponam̄ de cruce mortui cū
xp̄o nanibz alioz 2 non mā ēcumbie lenitate
plura gras nūtia de mortificatoē carnis

De crudelitate gregorius in
registro Valde miserū est ut qui te pl⁹
amauerit̄ · p̄ te sibi cū cōtūmeliā crudelior
¶ Idem i mozo Plerūq; dissoluta remissio q̄
nausiendo ac pietas repetat 2 dū plus
q̄ decet delinquitibz t̄palē p̄cie ad eterna supplicia
crudelit̄ reservamus

Augustinus in ep̄la apolestus ē et
crudelis videt̄ medicus furenti frenetico · sed 2
p̄ filio indisciplinato · ille ligat ideo · iste cedit
sed ambo diligendo Si aūt illos negligūt et
pene p̄mittunt Ista vocibus falsa manifestu
do vera crudelitas ē ¶ Hec Ut constringēt carbl
ne ossa p̄ aliena culpa p̄mīe ēcia eleēcatū ac
cipiat uel ad eleēcatū redeat uel in eleēcatu ī-
maneat non dispaciōe indulgencie · sed rigo
re frēi est disciplīne ¶ Hec Et qui frenetici li
gat 2ē que sup̄ de correctōe bona

Cyrillus Sup lohēm Sicut
utriq; lapis non paret oleū Ita utriq; crudeli
tas miam Cui ni⁹ talem habūt radicē nō ulle
elemosina est qs tale ¶ Idem Cū nos ignoāmus
esurientē xp̄m · ignorabit nos 2 ipe miā di
gentes 2 quidem satis iuste q̄ crudeles fu
mꝰ ī iudicio ¶ Idem Si errauit medicum
putam̄ · pedibz imponentes ulcus melius ē
p̄ miam q̄m p̄ crudelitate dampnā ·

Bernardus Sup Cum habitare cū
tui ego compaciar 2 si q̄d placet posse ipetrē
q̄m libenē ad tuū · nouit ille que nichil latet
veritū si de p̄cato salutarem dimouēē sola
cia p̄bē voluero · crudelis timiscitoz ero cui
ti n · subtrahā de pena purgatoia Tanti
furibz alī de corona Tanti fratricidas fur
tus · q̄ntū de semēte subtiverso Si q̄dē mundus

De auaricia gregorius

Jn omē crimē curiositatis t vicii q
tū cuiuslibz meritum ad inuestigandū vitā proxi
mi ducit · sz ei sua nrīma abscondit ut alieni
facta se nestiat Et ois curiosi āīm q̄nto proxi
mi nīa latius fuat ignarus sm q̄ dr̄ Ps xviij
dicentes quē supra de auribz auditu q̄ dē in
nobz fit vē retribuciōis q̄ animē ut qui oculo
cotidiano negligentē z culpose unū · nouicio cordis
oculo nō iniuste totaliter excecet q̄ p̄ eod ple
rūq; res quelibz inocēti z ē qre supra de cōsume
Visus q̄dem supra ezech Sicut aialis aer assiduo
flatu tractus infirmat corpus sic p̄ua locutio
z assidue z culpose audita infirmos auditores infici
tum ira ut tabescat delectatiōe p̄ua opis q̄ assi
duitate culpe simonie

Gregorius nazanzenus Obscuramq; timet
quelā infra de iudicio temerario

Augustinus Jn libo de moribz eccle Cu
riosū est genus hūanū ad cognoscendā aliena · desidiosū ad corrigenda sua q̄ Item
in libo confes q̄ nest aliq̄ p sensus corpis q̄si
non se oblectandi in carne sed experiendi p
carnem vana quēda z culposa cupiditate noscē
cognitois z scē palliata pulchras in formas
z varias mtides z amenos colores amat oculi
Sonos dulces z armonias respiratus cupiūt
aures z sic de singulis Sed nō teneat hoc ani
ma mea Teneat aūt mea deus q̄ fecit hī
omnia valde bona Sed z ipe est bonū meū
nō illa q̄ Item ibidē Cū mihi accidit z ē qd
supra de cantu q̄ Item in libo de vera religione
Cū sensus hoīes quibz cognita delectent z nouis
tatibz gaudeāt libenter n · sz discitu q̄ nouit
cū tamē cognita sit finis discendi q̄ ibid
Quid appetit culpositas n cognitor nō q̄re
tem Quid appetit superbia n potestas nō ex
pediens Quid appetit voluptas corpis n
quietē mortificatōem q̄ Item Strulus culpose
dicentibz quare nō potuit deus hoīes libare
nisi de feta nascēt? Respondendū est q̄do
teat quide sz si deus aliter fecisset nonne
stulte displiceret q̄ Item Omne aiāl rōnali
culposa est q̄ Item in libo de utilitate credendi
Omnes utiq; agat magna cupiditate noscē
di culpositas tñ ea requit q̄ nichil ad se actinz.
studiosus est ea q̄ ad se attinēt Unde scriptū est

Aristotilis Jn sermōe theatrico sto sto
lū Vides q̄re supra de auribz z auditu q̄ Item
ad cōcupiscēdū actus gr̄e mentis de detractiōe q̄ Item
Jn alienis delictis grauis nisi de iudicio chemātio

Vadus m sermonum noli q̄re q̄

Senectus subtractio nō modicū messis decimeū z
Seneca m epla ad neronē imperatorē ois
opponit clemēcie · Nonne crudelitas · que nichil
aliud est q̄n atrocitatis animū in penis exigē
dis Crudelis n bonus qui punierit quide cau
sam habz · sed modū non habz

Tullius libo tcio de offic hoīm nature
q̄a maxime seq debemus · inimica z crudelitas
q̄ Quid mirū est Varii ex hoīe quos in belua se
cultate · an sub hoīs figura crudelitate belue q̄s

Valerius libo iv Celebritatis q̄ genit ·
horridus z hispidus Truculenta species · violentus
status vox tribulis os minax z cruentis manib rictus
cui silentiū datur trementes Idem Hannibal tam cru
delis exercitū · ut in flumine gelidis de corpibz hu
manis ponte fecerit transitū cōtempsit q̄ Item Dyo
nisius tyrannus · silicie cū omnes siracusani mortē ei⁹ siculis
tarent · quendam ultro semestrium femina sola ca
pidie matutino tempe deos adorabat ut tales
mos ad suppetes longo exercitui remanēt cōd audi
ens dyonisius admiratus q̄ valde cepit causa iquīre
Ad illa rndit Cū ceteri magi puella puella · z cru
delem tyrannū habuissem · eo trāsire cupiebā · sed alig
successisse peior is Cui ille causē cupiendi iha
bendi fuerit · et ceteris crudeliorē timēs ne deteriorē
sibi faceret caput meū p salute tua deposuero Dyo
nisius igit his audiens tam facetā audaciā detrusit
multicies · punire erubuit q̄ Item est Othus
qui postea Darius appellatus · et strissimo p
sapiēte mire imperio astrictus ne quicq̄m ex cōiu
gio quē sepe magos tū ex oppressorat ·
venenū aut ferū aut illa die aut mox illi
necturo necauit crudeliorē mortis excogitauit
arte Septū n · altis parietibz locū omnibus
implens supposito ligno q̄mouēte cor bengno
ibo ac potu exceptos in eode collocabat
ex quo sompno sopti · illa insidiosa cogēte
angeli morderūt

Quintilianus x · Nulla pena est
nisi in nutu nec ullū habeāt in absentia dolore
Nec aliquid crudele sit nocens facit

De cultu dei queras supra de latria

De cupiditate q̄re supra de auaricia

Nota differētie auaricie diuisim de
Auaricia est pestis animi cupidē diuicias acci
endi Auaricia · nemus spinis frutibz diuersi
bis inextricabilis stimulis vulnificis Auaricia ē
detestabile malū portandū facimus retinaculū
Diaboli abhominabilis fructus timea religiois et
omnī virtuti detrimētū Auaricia · iniuriosa alieno
rū appetitio Auaricia · ipse suū quandoq; ipsa ad
libet · honesta cupido Auaricia · inordinatus amor

Cindi

quisq; dicat nil q̄ faciat · cuncta cōfidenter ōbmittat
cuncta quę ad causam tuā non pertinet ¶Idem fa
cilius vicia q̄m virtutes alienas intendimq; nec
quid bonū sed q̄ malū q̄ celerius cognoscē
promptum ¶Idem Oculi curiosi prima tela libidi
nis sūt et prima concupiscentia muliebris et lasciua cuiositas
¶Idem de sūb. Quidā curiosi relatūr audire
quosdā sapientes. nō ut iuuētur q̄rant aut aggra
uent ab eis · sed ut facundia fruantur eorū addiscāt
more poetarū q̄ magis componere libros q̄m suum
Genadius In medita ultimū prosequitur
alium multa scribit et semper alios curiosius
inspiciūt et semper deserūt deū quid q̄ sit cogitatio
nū desertes naturā suā quibus naturā deus est
Idem sup cau Cauc alienę diligentię q̄rat ipse
de ex cusatōe aliorū ¶Idem t libr de pñtib
O dyna quid necē est ut videat mulier alie
nigenas · qua necessitate qua utilitate ny sola cuio
sitate · et si non odiose videt tū nō odiose vi
deri ¶Idem Nisi mēs nimis se curiose fruauit
tua cuidētias tempus vacuū non habebit
et si forsitan nō est culpa · culpe tū occasio
est · et indicium uel culpe cōmisse · uel cā culpe
cōmittende ¶De ibidē Quid mulierem tā ire
te mouebo tam curiose conspicio quid illuc
tam crebro vaganciā linua iacio ¶De cō
missi sua · cauc prohibiti ne pdas recessum
¶Idem t libr de pñtib abusionibz ayoncthus qui
fuit negligens alios curiose circūspicit dū q̄rit
suspirat infelices quosdam superiores et ali
os quidē videt q̄s displicet ny aliis q̄s irride
at Inde fit q̄d p mobilitate oculoz animus
leuigatus nulla utiq; sui pprius cura grauatq;
nec p superbiā id alta se eligit nec p inuidiā
t infima se demergit ¶Idem Ex insolenti cor
pis motu retens aīe morbi deprehendit cum
deum a sui circūspectione curiosius torpescit ini
quam sui curiosam in alios facit cum ny semetipsū
ignorat foras metit ny ede pascit

Anselmus In libr de similib Curiositas e
studium perueniendi ea que scire nulla utilitas e

Seneca m declamacionibz libr e Nichil est
cupiditas siue curiositas ignota cognoscendi q̄
nota repetendi ¶Idē ad lucill ny epla libri
quidā apta tūserit sz candida et absersa curio
se rimanē sunt cui signata sollicitat et dile
ctet q̄d patet hoc nocēs hz impiissimū q̄z
qui in secreta ny cupit ¶Idem Nil tam
damnosū bonis q̄ nobis q̄ ny curiosū spec
taculo desiderij Cui n. p nouitate facilius de
cia surrepūt

Damon Sentencie finisq; deuenerat q

Tullius in tusculis lib° 3°. Stultitie pprium
t aliorū vicia curiose cūe · suoz vo obliuisci

De cauis huius mundi gg

In vanis nocet sup id iob xxxviii. In
malis abstondit lucē tenebre quippe sūt qui
se elatis cogitacionibz extollūt qui q̄ ny rebus
sibi copiose succedentibz · ny pria pspa sē ¶Deo
futura gaudia nō requirūt · cuncta eos actio mundi
multiplex occupat et a semetipsis alienos se de
mittit Quos bñ apud moysen filij ruben et
gad et dimidia tribus manasse cepisse qui mūdā
ta pria possidentes nolunt cū fratribus requiescere
q̄ quos multa mundi implicamenta occupant hi
tacione celestis patrie non requirūt ¶De ny Sollici
tudo ē q̄ curiositatē nutrit et cupiditatē hui
us mundi densitas denasitat Cuncta ānā mundi ad
multa fit minor ad singula tanto q̄ ea ny sua
quaq; repūbripit · quanto lacius ny pribz occupā
¶Idem t registro Sicut tota desiderio habenda cu
rat et occupationes mundi fugē tota si desit q̄ po
tuit · pdicti fidem q̄ dicacibz cauē et cupit libēter
nocē est humo subire ¶De Cauā adhuc Valet
hui⁹ mundi curas et occupationes fugere q̄ quāto q̄z
ny eo p fecit · tanto ab amore dei amplius recedit
¶De ny oucā Vsu bene cauē a celesti desiderio
animus obdurescit et dū pro usu suo curas effingit
p cauā et occupationes seculi nō valet ad ea que
primū ad cultū et caritatē dei facilius emollirī
¶Idem t moro dicit Vinū homo qn sitis ardoz
ferus est illudit et inquietat ¶Idem pria
tho mundo hoc q̄ despectui et contemptui
uat et occupat ¶De sup ezech Cumbus pinus
uetibz mihil e laboriosius q̄ si eis propriet nec
in hui⁹ mundi actibz nō laborēt plures q̄z sup
de floze mundi Ihc sicut de gramine mū.

Augustinus de nā religi. Anima hui⁹
mundi tam tenuē ab eius amplexu separari nequit
sic est labor sub q̄n hui⁹ seculi curis nō laborā
re ¶Idem sup Io. Si te delectat cura hui⁹ mundi
semp vis et timendus · si aut fuis mundū nō re
manebis ny cuius mundi pla q̄z sup de amor
huius sēl mundi ¶Idem sup de sollicitudine ¶De de cau
pacis ¶De stupa de contemptu mundi

Ambrosius qui ser Sepcies dimitte
occupatū cura et cupiditas exercēt et cura pul
gil aliena rapiendi Torquet tūdia vexat
moza Sterilitas q̄ctus infecunda pturbat
sollicitat habundancia

Leo papa Diabolus omni instrumento ad
ficiendū et sūm bonū totis cōatus · omni seruitū
affectu et ubi cās q̄re nō cauēdi ubi q̄ pria cautio
studiosius occupari

Vlpianus de sūb bo Quāto q̄sq; curis mū
di maioribz occupat tanto facilioribz diuinis pfi

cat̃ ¶ Item longe a deo alienq̃ t qui t̃ ouib⁹ hĩ
seculi fluũt occupatus ꝓlixa q̃re supi de amore
mundi ¶ Item infra de sollicitudine q̃ d̃ excepti
Bernardus de contẽptu mundi Sane
sicut socios spualis z amice caritatis inducit cul-
pa est conceptus ex hoc sic corpoꝛe aura
ꝓcul q̃ris supi de amoꝛe mundi q̃ s̃c̃ & excep-mul-
tis deus ingente sibi materiam ꝓturbationis
fecit Una hec una est ad tuta vadenti fortuita
despice z honesto contẽtu ce ¶ Ite ibidẽ Oia
ip̃edimenta dimitte z vacua bone mentis meo
q̃ce supi de amoꝛe mundi ¶ Item supra de excepti
D e aura castus quere supra de carnali te
De custodia gule labiorum
p̃s Dixi custodiam vias meas ut non
delinquã in lingua mea Dixi ro e in corde
ꝑ loquat ut ꝓfus fuo videat ꝑ ad finẽ q̃m
vias meas s. cogitationis finium z oꝝ et
mẽ has vias maxie dixi ut no delinquã in
lingua mea Ds quide difficile est no in fruste
est vir- qui no offendit in ẽbo ¶ Idem ibidẽ fi
dulsum me ꝓcor ne loquelo s z bona mihi blas
phemos z caliginosos dem eis occasione peccati
di. ut s ꝓ hoc detrahant mee sinceritati scies
eis subꝫ meũ. Ubi z bonũ no ꝓficuo si magis
nocitum ¶ Ite ibidẽ Custodia oꝛis duo exigit
custodiam oꝛis mei z ostiũ circũstancie labiis me.
Ostialis n. est ꝓpius ubi cum intrat ꝓ ostiũ
in ouile ouiũ hic pastoꝛ z ouiũ hinc ostiarius
ipse Vel z sacra scriptura dicit circulla ostia
ria q̃ docet modicos z distinctos lingue. aut
n. extrinsecus Pone freno oꝛi tuo z fimoneꝫ
meis in statera. ut s habeant ponderis num z
mensura ¶ Idem ibidẽ Sed quo amoueꝫ. qui
dd s. ei tui quod in septime loco papiam hoi
bus rudi. stat n. rudis stulto sim stulticia sua
z item equiso ꝓximum tace. q̃ sequit ne rudis
as stulto z alibi. derisori noli respondẽ ne odio
habeam ¶ Ite ibidẽ Solus iustus stio qui loq̃
z qui tacẽ deat q̃ iusto michil desit Unusquis
Impositi finẽ sapies z rebꝫ hostiis. qsta q̃ ꝓ
de loqla. ꝛc infra de taciturnitate

De dampnacone eterna gregorius In moꝛ libo iv
fit miseris moꝛs sine moꝛte finis
sine fine defectus sine defectu. q̃ z in moꝛs
eis vivit z finis corp semp incipit z deficiẽ
defectus corp nescit moꝛs n. illoꝝ ꝓmittit et
non extinguit dolor illoꝝ cruciat. si pauore
nullatenus fugat flamma comburit si necq̃m
tenebꝛe discutit ¶ Idem ibidẽ In miserio ignis
ad consolacoem no lucet z tm ut magis tenq̃
alt ad aliq̃ lucet nã sequaces suos secũ tenꝛ
nebꝛo flamma illustrãte repbi sẽ discuti quoꝝ
amoꝛe deliq̃uit. quatenꝰ q̃ vitã corp alienãt
tenuit ꝓcepta conditoꝛis annullauit ipsoꝝ q̃s
nutritus cogit in augmentũ sue dampnacois
affligat ¶ Idem ibidẽ Sicut in domo ꝓtis ꝑ
mansiones multe sũt ꝓ diuersitate utriusq̃ sic
dampnatos diuso supplicio gehenne ignibꝫ
subiicit diuersitas animi ¶ Ite in v moꝛ sũt
iob fasciculos ad comburendũ ligatos z pa
tes in culpa in pena simili sociat ut quos
culpa similes inquinat ꝓtas z ꝑna constringat ¶ Id
ibidẽ Sicut vno sole nob oculis tangim nec
tm sub eod omnes vno ordine estimam qz mi
qualitate excipiẽs. sentiẽ z ponendus caloꝛis ꝛc
z z damnatos una z pena que afficit. et
tm non omes una qualitate comburit ¶ Ite
in eode Abesse ordo in supplicijs dicit qz q̃bꝫ
libꝫ rebꝫ z pena surgentibꝫ ꝑ arti qualitas
no fuat fit q̃ miseris moꝛs sine moꝛte z
sicuo sup Supplicia igit ordine no hinc. que
sua ꝓnia qualitate no fuat ¶ Ite Quos
habemus meritoꝛes in culpis habebimus & re
sides z tormentis ¶ Idem In tfno est ignis
intolerabile. ignis inextinguibilis vermis immoꝛ
talis fetoꝛ intollerabilis tenebꝛe palpabiles hoꝛ
rida demonũ visio flagella crudelia cõfusio
ꝓcoꝝ desperatio oim bonoꝝ ¶ Ite ibidẽ Ignis
qui t obstinate cruciat credendũ est qz luminꝰ
ad tormentũ fuat ¶ Ite in moꝛ Ignis gehenne
cũ sit corporeus in se missus corporaliter
urit. no humano studio succendit nec lignis nu
tritꝰ sed semel creatus inextinguibil succensio
non indiget z qz de non caret ¶ Ite Cruciat ho
nes extinguiq̃ meruit z viuit defici z subsistit
finẽ z sine fine est hoc alia solo audito territi
sẽ Quãto magis passioe ¶ Ite in omeꝰ de dire
epulone Ut ꝓtoꝛes in supplicio amplius qui
manẽ. z corp videt gliam quos in hoc mundo co
tempserit z de illoꝝ ꝑna ꝓlixius torqueat q̃s
hic diuitiis amauerit ¶ Ite ibidẽ Credendũ e
q̃ ante rebucoꝝ exitum iudicij diuersa effectꝰ in

y duratꝰ

rqme mstos applicat ut eos videntes amplius cru-
ciem Justi nō in tormentis sz mutuē custodē ut
hinc cor gaudiū ēstat

Augustinus in ser- Quare tā infino
moꝛe queritur z nō tuemē si qz quibus
in hō scō vita offꝛ z nolunt accipe hīc in tpo
queūr morte z nō possunt tuemē Qdā
eo hoꝛtacle de Sospectuza est illic meoꝛtis gubil
ignis concremacio q̄ insanabilis satisfactio q̄
q̄ salutifera disciplina est sanande cōfessio Tradē
h· infin puteus apiet z maloꝛ descensus cū
sz reditus nō est illis fidei vestre mdata z cupi
talit moꝛtui tpetuā demgrauē eternā debē
exteꝛoꝛes vbi sol etnus illuminabit illis infelicē
exclusi sz hic infelicia includendi Dēs puteus
pphā dauid oꝛat atq; succoꝛat dicēs Nō ab
soꝛbeat me pfundū neq; urgeat sup me pu-
teus os suū Quia cū sine pmō remedio pau-
res infelices exceptit claudat puteus ille sin-
sum· apiet deoꝛsū ac dilatabit tpfundū ut
lū ibi spūalē nullus lib' anhelitus clausu
ra desup vrgeneb; relinq; Detrudat illic
maledictoꝛes natē nec ult' sciēt a deo quia
deū hic scire noluerūt· moꝛtuoꝛ vite z moꝛ-
ti sine fine victuꝛi felices q̄ nūc bn vacēt
facultatib; suis· z de suo largi· ac in se casti t
alios nō cōtēti ab hui pfidi flāma puteꝛ se
redimūt hec n· pena illos manebit· q̄ pdi-
to sz nō reparato p priāam baptismo pbūt t
etnū ad quos dict' Paleas aūt cōburēte
igni moꝛtis gubili Sic Oritū sistat ignis
matialis ab igne pcto· tactū distat ignis et
infialis a matiali cuiꝰ tanta ē violencia
qđ si ipm vnūsitatis mal' influet· eidem
nec ad modicū refrigeꝛet Sic de fide ad pe
tri Ignis etnus qualis sit z in qua mūdi p-
te sit· nemīē dubioꝛ stre n· cui dīnus spūs
oīdit Sic ibid Exteꝛioꝛib; tenebꝝ deputati mul
to illustꝛabūt lumine victoꝛis magōe post die
udicij finalis Sic ibid De hijs q̄bz pdict'
doloꝛ vinū· dꝛabz flāmaꝝ sitis sine potu· fle
tus z stoꝛ dentiū· lacīme oculoꝛ· tenebꝝ sine
luce pena ignis inextinguibilis· ubi nullꝰ est
honoꝛ nil agnoscit pmonoꝛ sz cōtinuus doloꝛ
z gemitus ubi moꝛs optabit' z nō dubit' nec ubi
nullus hoꝛ semoꝛ sūi regib· nec dns sup suū
nec mat' dilecte filiā nec filius honoꝛat
pēm ubi omē malū z cū indignacio et fe-
toꝛ habitabit z amaritudo Idem ibid habebit
tigui cū nostis i surrectioꝛ carnis cōez· sz immu
tatos eū gratiā nō habebūt q̄ dabit' electis
nostis qui a coꝛpib; impioꝝ nō auferēt corrupcio

exteꝛioꝛes

e ingnobilitas z infirmitas in q̄bz semīat' et
si cit ibi stimulus pudicicie nulla tri cit ibi or-
retio voluptatis sl talibz in culpabit magnas fa
re nō nullatenꝰ possit nisi dligi ut' opposita
Idem de libo de catheczizandis rudibz Sicut illi
gaudiū vbo tpalit eo alio pte simulept illum
gaudio pte etne qđ acceptuꝝ st sti Sic nullus
cruciatus penaꝝ tpalit pbt sempiternus inuo
cruciatib; ggauat Idē in libo de vā religi· Ca
ueidi st infel infeliꝛes ubi nulla pt' ē cōmo
datio qr nulla ē ibi recreatio Idē sup psō
loꝛ toꝛmētoꝛ interioꝛ z exterioꝛ adeo affect'
z turbabit' mēs ut ad cogitandū de deo tard ad
miām mēte reuocet Idem i libo de natā boni
pfectiones in supplicijs ordinat' q̄ ordinata qr
coꝛ nature nō competit pena ē eis· sz qr etiā
pe competit iustitia dei est Idē ibid Melius
ordinat' natā ut iuste doleat in supplicio q̄m
iniuste gaudeat de pace plā q̄· tst de nūbꝰ cōmo

Ambrosius in ser- Iudesimo est
cine dampnatis supplicū in quo q̄ penaꝝ
mus est' etne damnatis supplicū in quo q̄ penaꝝ
nus est' imoꝛtalis· ignis inextinguibil fetoꝝ
intollabilis O dne deus qm̄ hoꝛrendū· q̄m stupē-
da sūt ista Sed multo maioꝝ est o dne et cruciatus
amissio tue claritatis Sufficit· n· ad omēs pōs
et sup omēs pena tua nō pfrui beatitudine

Theodulus O mioꝛes z cē q̄ta inista de inte
ab cōpio Idem Celū venerabit' q̄ ipōs m· dns
Chrisostomus de repa· lapsi z habet' i
glosa sup ihū ysae 26· Non videbit gl̄am dn̄i
ex hijs tpalibz penis metuā possimus q̄nta sit
illa supplicia que etnus ignis inflāmat· que
tal q̄nta mala fluuius ignis pceruēt aute tribunal
illud hoꝛrendū vidis penalibz irrogabit' nūq;
pnitentia cessantibz vidiq; auxilijs z vindicta pe
nis dilatentibz Sz nec ullū unq; solacium mul
lus n· oculus videt oculis nris nisi solū penaꝝ
mistū z fletus ubiq; dira toꝛtuꝝ Cruciabunt
z penaꝝ loca· tenebꝝ exteꝛioꝛes Ignis· n· ille
sicut natura nō habz coꝛpa consumēdi sic nec
illuminādi· sz ignis obscurus z flāma tenebꝝ
Idem ibid Qui hijs alit' penis potuis· q̄s tre-
moꝛ aut que resolucio visteꝝ sit dissolucio q̄
membꝝoꝝ· que q̄te cruces aut cruciatus tene-
aut oēs sensus nullus omnino sine potit sepli
tare Idem sup id ay' Omīs arboꝛ z' dns ff
pene· s' exterdi z my ignē mitti Qui n· combu
rit' a regno exaudiet' Idem i eod Nouū
plum primestrit solit' gehēna Ego tū illud
glie pdicatōē multo amabilius ꝯ ipius gehēne

supplicium ꝛc dico ¶Item ibidē Intollerabilis
quidē res ē gehenna ⁊ supplicium ꝗ horribile tñ
si quis ponat mille gehennas nichil tale dicturus
est quale ē ab illius cēne glie societate repelli ¶Ite
in eode Excludi a bonis cēnis ⁊ alienū effici ab
hijs bonis que ꝓpatri sūt scis de tanto gliat cu-
iatu cuius dolore ignoratis vt si ē nulla tor-
quēti extrinsecus pena tñ hoc sola sufficēt. omes
mysticus cruciatus. cuius bonis illis quibz habue-
ras in ꝓtate ꝓfrui. si sceristi ¶Dicit ibidē Non-
nulli impiorū putant sibi satis ꝛc ⁊ optabile
videl. si gehenna tm̄o duraret. Sed ꝗ illa aia
cui hoc sufficeret infelicissima quid miserius? Ego in
multo maiore ⁊ grauiore. qñ sit gehenna dicto
cruciatus ꝛc remoui ⁊ abiit ab illa gla qua de-
tinus est deus scis suis nec puto tam acbia sup-
plicia gehenne sicut sūt illa qbz torqt̄ ios ꝗ aver-
sus est a conspectu xpi Credē in ꝗ hoc ꝓpius
omnibz grus ē hoc. n. solū est qd̄ sūpsit ⁊ gehenna
¶Item sup ayathin deus dicit gras nras d̄ deo
qđ in libo ꝓo de oꝛōe. oꝛ. O quā doloꝛis est ex-
cludi ⁊ pcul a regno celoꝛ Vt n. nō videt hoc ꝓpa
grus est gehenna hoc idē dicit dugu in euchirid-
on ⁊ glo sup ad apoca. ꝓo ꝓplangēt se ꝛō ¶Item
in ser. Non putarūt qr supplicioꝛ nūmerus ipā
dubitat finē doloꝛ Sed pcul dē penas accedēt
incarnatus nō oꝛpis ⁊ ane nullū supplicijs tm
dabit ꝓlixa grus nras de iudicio ēmo

Augustinus de ciu ba. libo ꝓo cao xxviij
Gemina est dmi iudicij Vnū quo hoc horis iudi-
catur ⁊ aliud in futuro ¶Deo quibusda equalis ꝓ-
ficit pena ad purgationē Quibusda nō hic sed po-
st dampnacio. si illic ꝓfecto ꝓficit ¶Idē ī eod
libo cao 29. Gemina primit̄ impius sententia du
abit hic ꝓ suis meritis celitate meritis ꝓcul. ne
videat vitaꝫ aut dū ī fine dampnabit̄ nec
penas debitas exsoluat ¶Item ibidē Duplex
dampnatoꝝ pena ē in gehenna quoꝛ ⁊ meroꝝ
vno ẽsticia ⁊ oꝛpis combuit flamma Iusti qđē
discussionē. vt q̄ meruerunt quod ꝓfi
cium oꝛpe. oꝛpe sunt ⁊ ad ꝓmanut̄ ¶Item in
eode Ignis aut gehenne ⁊ lucebit mysteriis ad augē
mentū penaꝝ ⁊ dampnacois. ne videāt vide ō-
leant. ⁊ nō lucebit ad consolacōm ne videāt vi
gilideāt ¶Item ibidē cao xxxv. Sicut unusquisq;
scis in fide iudicio ꝓ gratie virtute glificabit
Sic ⁊ unusquisq; reprobus ꝓ gratie fructuoꝝ cōdep
nabit Nec deest in supplicio fructus dampnacois
ordo si impia qualitate ēmmit cui districtio pe-
nas ¶Item ibidē libo ieio cao 66. Ꝑuos horiēs
apostate angeli extinguit moriētes vt eis sint
ipi tormenta in penis qui finit ꝓsuasores ⁊ vi-
ctis Idem in libro Intende animo quastiōz

seculi dolores penas quoslibz tormentoꝝ dolores
quasliz dolore acbitates ⁊ hoc totū compa gehe
ne ⁊ erit lene omne qđ patiet ¶Item In iudicio
reprobi queras mysteria de iudicio ēmo

Bernardus m epla Ob hoc ꝓcul dubio iflexi-
bilis ⁊ obstinate meritis punit̄ eternaliter erit tpalib
pcm̄ longū sit ꝓpetratū qr qđ hic fiunt ope vel
ope tñ longū ē constat in ꝓtinaci voluntate.
¶Item ser Cruciatus illos ⁊ illa tormenta nullus fi-
nis finit. nullus alius cogitare sufficiat In ipso
fumo ab igne venies lacrimas in fletū promit
⁊ ignis nimirū dentes in dolore coartat ¶Item
in ser Singulis excessibus singulis eo membis
que fuerit acma illi supermittet in quitatis sua
debet in pena ꝓ qualitate illi qualitē omissi ē
mis In quo aūt membo creator amplius offē
dit. in eo pcūz ignis torquebit ¶Ite horredinis
et erit miseris dolor tñ formidine flama cū ob-
scuritate ⁊ in corpe mortis ipā a suis qualitatibz
demeta distordum qr a conditoris voce dit ipi
vincent distrepabant fetor a morte ipā mise-
ris sine morte finis sñ fine defectus sine defec
⁊ ē supra cōtra cao ccc

Fulgentius In epla ꝓncipalia sūt duo
tormenta in ignis a frigus intollerabile ⁊ dolor
ignis incomparabilis Unde ⁊ ī evangio legit
Illic erit fletus ⁊ stridor dentiū Fletus magis ī hoc
facies oculoꝝ de calore nasi stridor aūt dentiū
de frigore dicit. Et ī iob dicit. Transibit de aqua
nimia ad calorē nimiū pla qr ipse de ni. ēmo

Damascenus In ser de defunctis ī re
Insignis athanasius sic dicit Pcedzes ab omi
consolacōe ꝓnati sūt qr nequaq̄ iudicem se cog
nosciti ꝓ quo in illa una die sedi adductus

Anselmus De similitu. partes miserie fu
ture. sūt tenebrositas. turpitudo. ponderositas. mise
rabilitas. fetores insuetas. angustias. inspectio horis
discordia. dedecus impotēa. timoꝛ ⁊ stupor

Gloſa super illud ꝓbi. Suavius est
homi panis medicus ⁊ ē ingnociozq membo
rum amplius peccauit ī eo plus punit̄ Vñ
qui ī lingua plus peccauit. in ea plus arsurus
ꝓhibet dic ob eig calculo qui est lapis ignis
mysterius ꝛc dicit qđ ⁊ accidit diviti epulon

Auctor de spū et alia Quedā anime ī
eisdē locis ꝑ quibz culpas amiserūt ꝓmunit
Quedā nō in abditis receptaculis usq; ad ulta
mā resurrectioꝝ continet sicut ꝙ unaquaq; digna
est requie ill̄ misia

Macabeus In libo de sompnio scipionis
Hic post dissolutioꝝ cogitet credentē credē pe
me que in vita presenti noluerunt credē
Derbi

De tpo Gregorius in moz

libº ꝛc Sup illd iº iob Qui facit magna
2 inscrutabilia 2 mirabilia quoꝝ nō est numerus
Diuine fortitudinis fm̃ ꝛc vbiq; expleme cū
hꝫ nos exple nō posse cognoscere Tuc facit
dns loq̃n cū deus obstupescendo ꝓcutimus
¶ Idem Deus ipe manet nr omia ipe est ext
omia ipe supra omia ipe infra oia est cū
supiora ꝓ protectā infiora ꝓ sustētatiōe cteriora
ꝓ magnitudine 2 uriora ꝓ sublimitate ¶ Sic deus
hō est qđ hꝫ cētitate quippe hꝫ 2 ipe est eternitas
lucem hꝫ 2 ipe lux sua est ¶ Idem Omipotēs
deus 2 si plerūq; mutat sūam consiliū ꝑ ꝓhendi
nūq̃n ¶ Sic Omipotēs deus ḡ nobis ꝓficia
ē valeat scīens Dissimulāt gaudere quiq; de
lenoniū uocib; ut augeat utilitate ut 2 uita
ꝓ pena punget 2 quietis tinq̃llitas que
hic fuerūt nō ꝑt alibi nūq̃ ¶ Sic Omia
humana que iusta q̃ pulchra sūt dei iustitie ac
pulchritudini comparata nec iusta sūt nec pl
chra sūt nec omino sūt ¶ Idem Conditor nr
multa dispensatiōe consilij 2 culpas nrās nō rep
prietate 2 tm uindicta tpa impendit Ut longioꝝ
tpalis uite spacia fiāt conuersoꝝ in aduersa
riū multis aut nō cōfuso in augmentū damp
nationis ¶ Idem i omeā Ubiq; nobis ostensa
sūpna medicina dei q̃ de 2 addit hominū ꝓcep
ta ne peccet 2 peccāti addit remedia ne des
pet ¶ Idem sūp ezech Omipotēs deus q̃ sibimet
dissimilib; non est ea uirtute uidet nos qua uidet
omia 2 ea uirtute iudicat oia qua creauit
omia ¶ Idem i omeā de dicta ni in aductu dni
sup id agatheh Uidi qui nō fuit scandalizatus
i me Diuis tot signis tantis q̃ miraculis
non scandalizat quis potuit sūt pocius admi
rari Descripti infidelium mens q̃ue i illo scan
dalū ꝓtulit dū illū post tot miracula mori
entem uidit Vñ 2 paulus dicit Nos aut
ꝓdicamus xpm crucifixū Iudeis quidē scandalū
gentib; aut stultitiā Stulti quippe fuit
et hominib; nr auctor uite ꝓ hominib; mori
Et inde cum dñm homo scandalū sumpsit
unde amplius deo debitor fieri debuit ut am
plius deus hominē 2 amaret nā tanto deus
ab hominib; dignius honandus est quanto ꝓ hoīb
2 indigna suscepit Cauendū igit valde est
hoīb; ne in dño deo nr̃o tepide despiciat q̃ dei
miracula uersant ¶ Idem i omeā de quadragesima
Unde deus humana patit nisi hō ad diuina sub
leuat ¶ Idem i xxvii moz sup id iob xxvi
Si letatus sum sup multis diuicijs copiosi dni
mi sufficit mihi que uocat deū q̃ue ¶ Idem
i xxvi moral Sup id iob xxvii Cū cogitatis q̃

deus ex celsiori celo sit 2 sup stellas uideat sb
limet nec mā considat sz ēta celi cacumina
ꝑambulat Deus in cui sit sz omipotēs sit
intendit omib; ut assit singulis ut simul omib;
nusq̃m desit Nā 2 si quoꝝdam ꝓcāntes deseri
qz desit a ꝓcāntib; eisdem tm illis adest pe
nitendi qubz deesse cōuincit ꝑ admonendi Sic ipe
deus exteriora cōtendit ut meliora suppleat Sic
meliora supplet 2 ipleat ut exteriora cōtegat Sic
summa regit ut infima non desert Sic uniuersa
quid est ut a supiorib; non regendi Sic latet
in sua sūe ut tñ cognosci in operatione sit cognitus
cū in suo ope ne tñ cōprehendi non ualeat a cog
nitore estimando Sic adest omib; ut uideri
negat sic uidet nec ut tñ eius priuata ipa sua
iudicia manifestent Sic se nobis intelligendū
prebet ut tñ nobis radiū sui intellectus obnubi
let 2 rursū sic nos ignoāncie caligine ꝑmu
ut tamē nebula nr radijs sue claritatis minime
cet quatinus 2 subtenebrata cognitionis ꝓpinet
2 reuelata cognitionē ¶ Idem in moz libº xxx
sup id iob xxxi Adiutatus eb manū in cruciabile
2 in dextera manus tue aduersus me fortitudo
septuagīta sacra cū de deo aliqđ nimium dicere
monet legentis animū uelud aliqđ de deo
aliq̃ digni dicat pene quippe omne qđ de deo
dicit eo ipo iam indigni cū deo e quo de deo dig
ne nra cuiq; laudi uel maiestati nō sufficit obstu
pescens hoīs mēs 2 consilia qui sufficiat ꝓ lo
quēdo lingua Spūs aut sūs hoīm ipm hominibus
intelligentibz nusquā gnī sinit meffabilia 2
sibi summa diuina nō nisi deo de deo nouit q
apud hoīes hūit in uicio ut eo hūs q̃ indigē
uident hominibz 2 tm dicitur de deo amorem
hoīes sentire qđ nec illa tm deo digna sūt que
de eo digna habent apud hoīes dicta Ipse deus
Dicit n deus zelans sicut scptū est Deū 2
loties nomē eius Dicit deus uerus deū scptū
est Ihesus est deus est deus cōtra ipsū Dicit 2 deus pe
tens sicut scptū est penitet me fecisse hoīem
sup terram et rursū penitet me qđ constituerim
rem saul regem sup ipsū Dicit 2 deus mutator
sicut scptū est ambulauit 2 uersatus deus pa
ter 2 multa mutatoria Dicit 2 deus ꝓscitus
de illo aut aplis quos ꝓscitus 2 ꝓdestinauit
2 de eis tm nec zelus nec ira nec penitentia ne
ꝓpe nisi dicit nec ꝓscita possit de ipo deo
namq; omia ab humana in illa qualitatibz de
ta sūt deo ad me infinitatis iuba destruditur ut
quasi quibusdā nobis gradibz fidei 2 mōis nos
positis ꝓ ea que nobis uicina sūt 2 consuetudini
mis ad ipsius dei signa quoq; consuetudine ualeā
mus 2 dicat ut dicit qui cū arcularia uenisset

castitatem custodit uxorius. Irasci dicit quis
furore uel furore animi conturbari uicium
arcendit. Penitere dicit cum quod fecit displicet et
eorum mutando aliqd aliud facit. Asperos dicit
qui pietate cordis ad perdonandum promouet. Alia
autem a misere corde uocata est. eo quod uim sollicitet inue-
nit. quicquid miserum atque ei compatiendo dum dolore
animus tangit. ipse cor miseria nostra est. a miseria
libet cum miserendo. Pudet dicit. qui unaquamque rem ut
fiat pudet. Deus igitur quia zelans est. quam custo
dienda castitate mea nullo metu cruciatu tangitur.
Quod nascitur qui in uoluptatibus quibus nisi nulla
penitudine animum commouet. Quod penitet est quod
id quod semel fecit se fecisse nequaquam dolet. Eorum
miam habet qui cor misero nequam habet. Quod pertinet
est deum nulla nisi quod futura sit prestare. Et primum
est deo futuro nichil est aut cuius oculos preterita nulla
res omne quod nobis fuit et est in eius presentia presto est
et omne quod postea est simul pocius quam postea pre
et tu dicit deus zelans dicit ultus. dicit peni-
tens dicit impiorum dicit pestis. ut quo castitate
anime uindicem quo custodit humano more zelat
uocet. quamus metu cruciatu non tangitur. Et quo
culpas penitet de uasti. quamus nulla animi
penitudine moueat. et quo ipse immobilis id quod
uoluit mutat penitet dicit quamus non mutet
consilium non mutet. Et cui misere nec subuenit
si cor miseri nequam fuit. et quo ea que futura sit
nobis uidet. quo cum ipsi est postea est prestus di-
cit quamus nequaquam futura prudeat quod prius uidet
non a que sit. nec ab eternitate de eo deus uidens quo
sit. si ideo sit quo uidens deus futura mutabilia
nec destruit. Quo his quibus data offensis fuit asten-
dat qui pro ad incommutabilitatem dei ut uideat sine
zelo zelanter. sine ira nascente. sine dolore punita
penitere. sine misero corde corde mysticorum. sine
pudore pretereo quicquam illo non nec pretia nec futura
reputi queritur. si aucta mutabilia immutabiliter diuat
et quo in semetipsis simul existere non potest illi simul
omnia assistunt. nichilque in illo preterit quod transit.
quo in eternitate eius. nec quoddam temporalium sensibi
cietur uoluntas stilo tristicia inoluntarie manet
et currentia stant. Sicut go accipimus sine zelo
zelante. sine ira nascente ultra a sto uno et si
crudelitate dicta potuit crudelis Crudelis quippe
dicit qui distrete faciendo non potest. ut uidit hoc
loco crudelis districte facientis pro intelligi et
ulciscende culpe non potest Unde ysaias ait cui ui
det ultimi iudicii diem non iram cui uenia. sed
cui distinctione Veritate aut ecce dies dni uenit
crudelis et indignationis plenus ire furore et

ad ponendum ira in solicitudinem peccatores eius
contendos et ea stus ecclie ut caute cru-
delitate sibi pocius asserat congruic posse
qui deo aut ajutatus est cum in crudele deo si ap
te dicat. Quia te ipso michil crudelitatis licet
michi que reprimere a persecutibz et plagis
non sunt crudelis ee uidelis. sic cum deus cru-
delis ee non pt. sicut nec mutari ullateus pt
sed qui in deo nichil crudelis aut mutabili
tas venit. Dic stus iob michi dicit qui semet
ipso dni nec crudelem nec mutabile sentiat
oidit. ma dic ita nos quedam quippa et adulsa va
riant in eo qui nos mutant. quasi dei eius eter
nos motu animi suspiciam. Ipse aut in se
incommutabilis quantus aliter atque aliter in cogita
sentit homo qui qualite mutor mea et luw solis. cui
nequaquam sibi in zipi dissilis sit infimus tui aspa
ctus aut oculis lenis et amabilis ee uidetur
cor uidelicet oculor immutatione. no solis lucr
ut prenuntius dicit beati iob mutuetus est ad
mirit quicqui ut uidelicet hec ipsa crudelitas atque
mutatio non sit in qualite ut conditore dei mu
dis quantis sed tuere hois pacientis Harum
i pio lib tresimi pt mor dimine potestate
suspectit non solu bona de manibus fuit. si et ex
malis que diabolo permittat reformat Sic
in xxxi mor sup iob xxxi nome quo ip
de discussione plura quas infra de lacta
sic supra de appinquatione sic sup de assis
sic sup de astensu sic infra de gustu sic ip
de ma dei sic infra de pacia sic sup de cor
rone et

Augustinus de hac re summa et
excellentissima cui timore et modestia tragedi
et aeternissimis animis atque deuotis audiendi
est. qui neque preciosius alicubi erratur nec la
boriosius aliqui quitur nec fructuosius aliqui inue
nit. Sic in libris dnis Deus inueni pt
puenire non pt Sic fides dni quit. sed intel
lectus tuetur Sic libri uii. de ciu Ui no locus
itinallis. sed simultaudie accedit ad dim et
dissilitudie recedit a deo Idem de ci. dei
lib xv. cio xxvi Si deo quanto similior tanto
fit esse proximior. nulla est ab illo alia longius
tas quam eius dissimilitudo Sic incorruptibili illi eterno et incommutabili bono. tanto est
alia horis dissimilior. quanto rep corporalium mu
tabilium pro cupidior Idem ad deum me licet
non pedibus si moribz. nec facitur bonos
uel malos mores nisi bonum aut malum amores
Sic in quadam epla Deus ubique totus est
et ubique totus nec tui ubique habitatis
si in templo suo Caput aut habitare et

ꝯmobilis ab aliꝭ ꝑlus · ab aliꝭ mínus ¶ Qꝺ ꝺeus totus oculus ẽ · totus manus eſt · totus pes eſt · totus ẽ oculus qz oīa videt · totus ẽ manus qz oīa potes aparat · totus ẽ pes qz ubiqz eſt ¶ Qꝺ nō poſſit mi hō nos ꝺominari ꝺeus nr ſtuꝺiū qꝺ agenꝺū ſit vītī ecīa nr amanꝺi agnitio id qꝺ ꝺiſtinenꝺū ſit ſtuꝺio ¶ Item ꝺeū viꝺē ſicut eſt in ſua natūa nec oculus ẽoīe ꝑt · ſ nec angelꝰ · nec thꝛonꝰ · nec ꝓtātes · nec ꝺnationes · ſ neqz ome qꝺ noīatur ꝺs in libꝭ ꝺ nāturi bōi · Cōmendat ꝗ ītū bonū ſit ꝺeus qꝺ nulli būi eſt ab ipō recedere ¶ Item in libꝭ cōfeſſ Voluntas z potꝺa ꝺi ꝺeus ipē eſt ¶ Item O qm excelſus es ꝺne · ſed humiles cōꝛ ꝺe ſt ꝺnus tue Tu ꝛ eīgis elīos z ſi cadim⁹ quoꝛ celſitudo tu es ¶ Qꝺ ibiꝺē ꝑmouet te ꝺe z non ꝺolet ꝗa ſtes z tīnquillus es · qꝛa mutaꝭ ſz nō mutaꝭ ꝯſilīū ¶ Item ſup ḡne · z ꝯmē manicheos ꝺeū tante bōitat⁹ dicimꝰ ẽ tāte uſtīe · tante qz ẽ ꝯrumpi nō neqz ꝑcare neqz ꝑcātē poſſit nec alīem nocere qm ꝑcatꝝ ne voluit · nec ipi ꝙꝫ nocē ꝑt ſ ꝑcātē voluit ¶ Qꝺ ſup ḡne · ad litꝫ ſ uſtra dicē nō ꝺeret ꝺeus creare tales quos ꝑscīebat futuꝝos malos Strebat n eos bonis hominꝫ ꝑfuꝺē z uſte ꝑ mala voluīate ꝑmittendo ¶ Qꝺ ſup ꝛobem omnia nīa ꝺeus ẽ totū eſt Si eſuris pānis tibi eſt Si ſitis ꝓtus ẽ eſt Si ī tenebꝝ ambulas lumē ẽ eſt Si nudus es īmortalis tibi veſtis eſt ¶ Item ibiꝺē Omnia ꝑmittit ꝺi ꝺeo · ſz nichil ꝺigne ꝺicē ꝺe ꝺeo ¶ Qꝺ in cōde omn⁹ vocē Ego ſū vīa vītas z vita · ambulare vie · Ego ſū via falli nō vis · Ego ſum vītas · ꝛhoꝛi nō vis · Ego ſū vita fulciri n ꝺeus mutantes ꝺi virgil hęſitātes · confirmat dubitantes ¶ Qꝺ libꝭ ſolliciꝛo ꝺeus quē amat omē qꝺ ꝑt amare ſui ipius ſiue neſciens · ꝺeus in quo ſt omnia cuꝝ ſui miſe creature nec turpitudo turpis eſt · nec malicia nocet · nec error errat ¶ Item · ꝺeus q nō nſi mundos vīm ſtare voluiſti · ꝺeus a quo auīta cadē eſt · in quē ꝺūta reſurgē eſt · i q manē conſiſtē eſt ¶ Qꝺ ꝺeus a quo ome mori eſt in quē redire reuniſtē ẽ in quo habitare viuē eſt ¶ Item ꝺeus quē nemo amittit nſi deceptus · nemo quit ſi amoꝛtus · nemo ꝺiuenit ſinſi purgatus z adiutus ¶ Item ꝺeus quē relinq re hō eſt qꝺ ꝑtere quē attendē hō eſt qꝺ amāe quē videē hō ẽ qꝺ habitē ¶ Item ꝺeus tm nos fideꝭ ſpei caritt · ſpes erigit · caritas iungit ꝺeus ſi fidē te ꝺimiſit q ad te refugiūt · fidem ꝺa Si virtute virtutem Si ſtīa ſtīam ¶ Qꝺ in cod Sicut in hō ſole tu quedā licet aduē · ſ qꝺ eſt qꝺ fulgeat · qꝺ illuīat Sic in illo ſeꝛeniſſimo ſa cratiſſimo deo ſole iuſtitie · que tu die mentꝭ

ꝙꝺ ſit qꝺam ſt · ſ qꝺ eſt · qꝺ intelligē z qꝺ ſtra ſtuat intelligi ¶ Item ī coꝛ Cōſtan ꝛeꝛ ꝺñi eſſe ꝛeꝺe ei qz te totū ꝺimitte qñ tā ꝑt · Noli ꝺelle ꝺe ſt ꝓpus aut in tua ꝑſona · ſz pocius eius clemen tiſſimi z optimi ꝺñi te ꝺe ſuū ꝓfice ſic n te ꝺe ſe ſubtrahere non deſinet nichil qz ẽ eueme pce mittet nſi qꝺ tibi ꝓfit z ſi neſcias ¶ Qꝺ libꝭ ꝺe ſymbolo cat⁹ ꝑ filius ꝺei dicē nunoꝛ pte · ꝑtim ꝓpē aſſūptum hūanitate z ꝑtim ꝓpē ꝺs qz filius ꝺebz patꝛi qꝺ eſt ꝺebz ẽ utriqz patꝛi qꝺ eſt pꝛ z equalis eſt · patꝛi aūt nulli ꝺebz qꝺ eſt aut qꝺ ꝙꝺ eſt ¶ Item ꝺe ci · ꝺei ꝑtā ꝺi ad penitē cīa ītimat malos ſicut flagellū ꝺei ad pactam z penitentiam reducit bonos ¶ Qꝺ in libꝭ ꝺe ꝗnq⁹ ꝺe adulteriis Abſit ut q ſtōꝝ catholicoꝝ ꝺoctoꝛ ſuadet ſpē ſibi · nō ꝺeū ſuaꝺē · cū z ꝓpē · ſ · ꝺeus ſit z uſq ꝑpetuū ſint opa trinitatis ¶ Item ī ꝑs ꝺe ꝙꝺ nō ꝺñi ꝑtinet illius ꝑsone nr ſermocinatiō ꝓpē gemuit eo ꝛitus erraut quo nō ſolū ꝺeus ut nō eſt ſz nec ſpūalis nec coꝛꝑalis nec aliq creatura nulla n · omīno res eſt que ſenectutem ingemat ut ſit ¶ Item ſup ꝛobem ꝓhoꝛꝛendū ẽ ꝺe ꝺeo aliq fruſſi ꝺicē z ſi ad laudem eius videat ꝑtinē non n · mīoꝛi · ſz minori fortaſſis ſtilē · in ꝺeo laꝺ ꝺñi fruſtꝛat ꝙ vituꝑat vītus ¶ Qꝺ in libꝭ ꝺe catholꝭ dogmatibꝰ cat⁹ ꝑ · nichil nocꝛpeū z ꝺiuiſibile natꝝ creꝺendū eſt nſi ſolū ꝺm · i · ꝑtem z filiū z ſpm ſcm · ut ſup ome nichil cogitꝺm ẽ nature immutabilē ī ſolū ꝺm · i · ꝑtem z filiū z ſpm ſcm · ut ſup qui mutaī nō ꝑt a bono · qz nā poſſidet bonū · nec ꝑt qꝺ aliud ẽ qm bonus ¶ Item i ſecto libꝭ ꝺe ſt cat⁹ ꝑ · In rebus ſpūalibꝰ z ē qꝛe ſup ē bōi tate z bono ¶ Qꝺ in libꝭ ꝺz · qm ꝺeus ubiqz ē ſens eſt · ſt aūt ꝺi uno quoꝛ nr̄m ſimul ẽ nr̄ mentis illibata ꝓuitas in ſcīis ꝓfectꝰ tuū Sicut n uſus oculoꝝ ſi ſtuꝺ ꝺiſtatis · qꝺ ꝺidei non ꝑt hō adē non ꝓuitat · qꝛa ſtruſt ꝺiſtat oculos ymago ſ ꝛo ꝓpꝛia Si oculis ſit ſtatis deſit · ſic z ꝺeus qui inſciū deſt · ſtruſt pollutis animis ꝓpꝛius eſt · quē vidē meꝛis ca tis z īmūdicia nō ꝑt ¶ Item in libꝭ ꝺe ſymbolo Totus filius ẽ apud ꝓtem · totus in ecclo · totus in ꝛra · totus in utꝛo virginē · totus ī ciꝛcūſ totus ī infino · totus ī ꝓaꝺyſo quo latꝛice inꝺicꝰ ¶ Item ibiꝺē Non ꝑ diuiſa tua uel loca ꝺiuiſa xpm ubiqz totū ee · ſic ut mo ſit ibi totus z alio tpe ſit alibi totus · ſz ut ſemꝑ ſit ubiqz to tus ¶ Item ī libꝭ conꝛ q̄ꝛ hęſce quo ſic in ꝓpꝛio ꝺebitū fines fuceoꝛ · Apūs ꝺm nūquid ꝺi tiuus · nūquid heſternus eſt ꝺicē · ſz ſtē eſt ho

Sic nec mſ

die nec mensiū ēcul ig solue ānus nec sicut anteā
ac decedentibz ēi singlis mensis diebz nō hoze mu-
tauit nō momenta ualauit nec tpa vbi dies nō
sic ēm celo uig non deficit tram celū mihi z tram
ego implco qz nobistū est z cū patre est non
mus ēi ad nos uenit nec nos est
cū ad pzem ascendit Idem i libo vnii de ē
cū pollii est igit natiua non fca q̄ sicut omes
celis magnas pnas qz natis Et illa q̄ natū
tus ab vnoquoz nīm sicut aplis aut adiūgēs
dn illo n. Vbiuing nomen z sing Idē in e. libo
de ē Cocius diuitatis uel si melius dica deitatis
pncipiū pz est Idem i q. libo de ē cū pma n.
Quo melleū pt ho dm appe q̄ nō du sui mell
tū quo dm vult appe capit? Si aut mellem
sui ho ia aliqlit capit. attendat diligent mehil
in sua na melius ee qm mellcuit cig Et ut
deat diligent ūtrū ibi sint aliqua limamta foz
mar mutēs colo spaciosa magnitudies p
cū distancia cholis dystentione p loco ter
nalla mo cone nel aliq hui Idem ibide edd
si mehil huiusmoi inemus i mellcu mō q est
melius z nobilig qd sciens in na humana nō debeg
in deo qre q longe melioz z nobiliozē melioē
mō id ē mellcu mō Idem ibide Sic igit
ntelligas dm si possus z quātū possumus sine
qualitebonū sine qtitate magnū sine indigena
creatoze sine sicu qnte sit hitu oia cōtinentem
sit loco ubiq totū sine tpe semp̄ituū sine ulla sin
mutatione mutabilia faciētem mehil qz faciētem
Idē ibide Quisq dm ita cogitat z si nondū pt
mo tuemur ep fie de pie tamē amet quātū pt
aliq de deo sentire qd nō sit Idē ibide Est tam
deus sine dubitatione sba uel si melius appellā
cia qua ista vsran uoūt Sicut n. ab eo qd
ē sapē dr est sapia Et ab eo qd ē sine dr est
sitia ita ab eo qd ē de dr est cia Et qd mag
ē qm ille qui dixit suo suo moysi ego sū q sum
z dices filijs isrl qui est misit me ad uos Idem
ibid Sed alie que dm sbē cognit actiōia q̄bz
in eis fiat uel magna uel mirabilia uel quelibet mutatio dō
aut accidē mehil pt z deo sola est incōmutabil sba
uel cia q deus ē cui p̄sto xp̄m ee bn cia no
mata est maxime ac ueissime competit Idē in
mo de ē Supemine dīuitatis excedit substā
loquij facultate Vnus n. cogitat deus q̄m dicit
z unus est qm cogitat Idē ibide ita sine nō loca
ad mutabilia si simulitudie accedit ad dm. et dissil
dine recedit a deo Idem in octa libo de ē cia
principia non pne notiae pt est cū de profundo ad

in illa sūmitate respuamus si aliq scire possus
quid sit deus possumus tm scire quid no sit Idē
t tio libo de libo arbitio ca. sc Natis igit omes
deus fecit nō solū in iustice z iusticia qmanssit
sz z a iusticia ruinas sine peccatus nō ut p
catent sz ut ceit ornatus totū uniuse sine pc
care simon peccare uoluissent Si n rebz deesset
ānus q fustigat ordinis t inuisa catena sic opti
me ut si peccare uoluisset infimadet z labefactaē
uniuersitas magnū q̄dā defect creature Illud
n decet quo remoto stabilitas atq; cōuenio t
haret Idem ibide ca. c. Nec pscia tua p̄ta
re cogit eū que peccaturus ee pscit q̄nus sit
dubio peccatus est nō n. aliē id futurū pscit
Sicut utiq; non sibi contrariant hi duo sut p
scia tua nomis ho qd aliud uoluntate sua fru
est ita deus nemiez ad peccandū cogēdo pnudit
tm eos qui ea uoluntate peccabit Idem ibidem
Cur go non iudicat iustus q fici non cogit q
scius Sicut n memoria tua non cogit fca
se que pteriert Sic deus pscia sua nō cogit
futura que futura sūt Et sicut tu qdā q fecisti
memisti nec tm que memisti ita fecisti ita de
omib quoz ipe actoz est pscit nec tm om
que pscit ipe actoz est Quoz aut deus non
dualis actoz illoz ipe iustus e ultoz Idem
ibide Hinc go iam intelligē qua iusticia deus
peccata punit qz q pscit futura nō facit na
si ea non deberet deus recipere supplicia pecca
tibz qz pudet peccatis nec e rē facientibus
debz recipe prima qz filio z rē fructus pudit
Idem ibide Futuraq igit ad pscia dei ptinē
ne quid ei lateat fictiōz z ad iusticia eius ne
quecūq; mala uoluntate fiūt pune remaneat
aliqs peccator Idem ibide ca. Dnī. nec ab illa
creatura q̄m pscit deus non solet peccatura
si z ipa uoluntate peccandi qmanserit abstinuit
largitate bonitatis sue ut ea non condet Sed
n melior est abeuntis equus ep lapis ea
abeuntis qz ea motu z sesu caret Sic e excelle
tioz creatura que libā uoluntate peccat ep illa q
ea peccat qz non hz libeam uoluntatem

Ambrosius Sup lucam Nichil pspexit n
ceu sperit nichil emensum nichil dimisit tuetis
habz non loco claudit nō oppone comprehendi
nō existimauit conclusit non erare Valerium
Idem i epla ad romanos Deus diligi inuolit ep
timei Idē eide Vide laz diuina mysteria et
xpi clemencia Cū accusat multa caput ihesus
inclinat Leuat aut caput ubi defiert accusa
toz Et uti nullū damnat si omē deus deū ul
absoluit Idem Cromatiano Deū impossibile

est mentiri · 2 istud impossibile non significatiue est
si virtutis 2 maiestatis qz vitas nō recepit me
dacii · nec dei virtus leuitatis horrozē Ideo deus
verax est oiē aut homo mendax Idem deus
vas vindictē rapuit · non aut sordibz 2 immundi-
cie māculatū Ide iusto epō hypothelesima deus
est qui concludit 2 consummat omnia est autē
apothelesima diffinitio 2 consummatio disputationis

Eduinus ad amandū pbrm quozto qd
aut septima ipa infra de septiua sacra

Hylarius de t
in libz Immensi ē qd cogi-
i comphensibile · epē significat finonime · eo sensus
nitelionē · nō n denicat · nō attingit nō tenet
Vbozo n significat ipsius rei natiā consistit 2 ipse
cognosci ingit in sensu labes est · i intelligentia stu
poz · in finone aut nō ita infirmatē · si silentiū
confitebor Periculosū n mihi est de rebz tant
ac tā recondit aliq ulle pstptiū celeste pfi e
re ultra pfinitionē dei finio sit de deo Idem
i quito de t · Ab ipo deo distendū est qd de ipo
intelligendū est qz de nō ni scipo auctore ggstit

Ovidius de di · no · ca° p° Vbicq nō
est audendū dicē aliq · nec ē cogitandū · de sibi 2
occulta deitate pē ea que nobis eo diuinus elo
quijs sē expssit Idem i eodē Diuine bonitat
manifesta ymago magnus 2 totus splendens
Ipse sol · sm multā rotundā bonū · 2 omnia q
cumq pticipāt ipa pfit · illuminat ad omnem
extendens visibile medium pozo radioz splē
dozes Idem ibidē Audendū est 2 pietate dicē
p deus ē oim causa pulchro 2 bono amoze pez
habitudinem ad amatiue bonitatis sue · eō scipm
fit ad omnia existēs prudentijs Et sicut bonī-
tate 2 dilectione · 2 amoze trahit ipē qd qui fortes
sē in dimicis · ipm dei zelotem appellat · et sim-
sit 2 deozsum Et si ipi non pticipant · ho nō
est infimitatis 2 mutatis illuminatiue diuturne
si ipē lumiis accipiēt importunitatē Idē p°
ca° Celestis hierarchie · impossibile est nobis diui
radiū alit illuce nisi varietate sacroz velaminū

Aurelius Simp explan celestium
ad hebē Sicut de deo multa intelligimus · q loq
pemur nō valemus Sic 2 multa loquim q intel / da nob
ligē non sinim idonei · b gratiā · Q deus est ubiq
totus · quomō aut ubiq sit · intellectu nō capim
Ide q deus est incorpea quedā virtus · q omnia ē
ca bonozo · totus Qualis aut nil que sit · ista vis
inuisibilis ingnozamus Idem simp ait Deus
iustus 2 cū magno dolore compellit pctozes
dampnare · non n sic dolet deus qd ipē a p°
catozibz offendit · qsitū qz violentie pdē cogi-
aliq · qm cupit omes saluari Idē Deus
gaudet non de suo lucro sed de mā salute etiā
non de sua iniuria sed de mā pdicione

Vdanus de sū bo · libz p° ca° p° Summū bo
num est qz incommutabilis est 2 corrupi nō pt omo
Creatura nō bona quedam est · si nō summū qz mu
tibilis est · Et sic quedā bona quedam nō pt esse
summū Idem ibidē Quid ē immortalitas nisi eius rei
immutabilitas · nā 2 angli 2 aie sūt quedā immorta-
si nō sūt incommutabiles Ideoq; solus deus dicit immor-
talis · qz solus ē incommutabilis · nā 2 aia mutat dū
deseruit deo de bono in malum mutat Sic 2 angel
lus mortuus est dū deseruit deo lapsus est Idem
ibidē Cōd natiam hz unde constat mutabile est
qz de informi adformā tūsit Cōd nō nō hz nati
am immutabile ē sicut deus utiq; est Idem ibid
Ideo deus dicit simplex · siue non amittendo qd hz
seu qz non aliud est ipē 2 aliud qd in ipo ē Ide
libz p° ca° 2° Non ita putandus ē ee in omnib
deus ut unaqq; res pro magnitudine porcionis sue
capiat est · id est immensa magis 2 minima im
dei sit procul ipē totus · sine oīa in ipo 2 ipē
in omnibus Idem Omnipotencia diuine magis
tatis · cuncta pfectis sue immensitate concludit Ide
in libz p° ca° tcio Sola trinitas sibi soli integre
nota est · 2 humanitas a verbo susceptat q trina est
trinitate psona Idem ca° 2° Sicut ars in arti
ficem retorqt laudem opis · sic 1zo creatoz per
creaturā laudat · 2 quito sit excellencioz · ex pul
chritudine cōmutabilis nature pulchritudinem
sua que ineffabi necesse · fecit deus intelligi vestigijs bonis viatis ad dm · quibz auersus est
a deo fit qui pro amoze pulchritudinis creatur
a creatoris forma se abstulit · 1111 sus pro creatur
tore · ad creatoris pulchritudinē reditus Ide
m ca° quito Non putemus ee corpis formā in
deo qui hominem ad ymaginē sua fecit · qz mēte
non carnis homo ad ymaginē 2 similitudinē sua
creauit deus Cogita igit si potes quale corpus
habeat vitis · 2 dū non inuenis ho ē deus Ide
ibidem facies dicit in scripturis · nō caro · si diuina
cognitio intelligit · qz pro facie conspectus ipse
cognitio Unde pe onde nobis facie tua · q cognitio pe
tuam Idem i octauo cuo Quia pus qui deus
dicit · fiat · nulla exterius creatura · ipm fiat qd
deus est in eternitate sibi · nō in nobis sono cuius
cii est Idem ibidē sic 1° gene · Vidit deus qd est
bonū · 2ē nō species a deo visa · species qz fac
cta est creatura · que antiq fiet · pfecte ab illo
visa ē · Sed dicit nob singula videntes laudamus
tūc ipē videat · laudet qz pro nos deus ē Sicut
est illud nō vos estis qui loquim · si spūs pris

dñi qui loquit in vobis ¶ Unde sicut xpc p nos loquit ita videt z laudat nos sce p se ph̃entes ac sempiterne videt p nos ubiq; tpaliter ¶ Item ibidē Cuncta que sūt z fiūt simul valde sūt. si conspectui dñe subiacerit ¶ Item t augo phs. non t de deo nec creaturis quicquid. qđ prendi magis. magis est nrrendū ¶ Item alle qui nos malos tolit. nō dubiū qn̄ conspis clemēt ignoscat ¶ Item Cū de deo nec spm̄ q̃ntitate nec spm̄ qualitate. nec spm̄ situ nec spm̄ habitu aut motu. aliqđ dignū dia possit nisi tm̄ ei quodam̄ laudis dō gratiarū actiōe. qua nos ab errore colligit z continet in vitate sua. et lō fletu qua nos malos longanimit̄ portat. dōs emendatos pace fruere restituat. sua. et alterū dō p quā omēm sensū sue scīe tm̄ infundit. quo dampnandos influs spm̄ equitate disponēs. pozdinat. ad abyssum

Bandius in libo de consideā. Deus t voluntatis omipotens. benignus. clemēs. iustus et immutabilis ratio. summa bitudo creans motes ad se p capiendū. vnificans ad fruendū. affi-cens ad petendū. dilatans ad capiendū. iustifi-cans ad gmendum. accendēs ad zelū. fecundans ad fructū. p̃mouēs ad bonitatē. dirigēs ad eq̃ tatem. roborans ad virtutem. fortificans ad beā uolentiā. moderans ad sapientiā. visitans ad consolationē. illuminās ad cognitionē. p̃fici-ans ad immortalitatē. implens ad felicitatē. cir-cūdans ad securitatē ¶ Item ibidem Deus. amat ut caritas. monet ut vitas. regit ut principiū. ge-nerat ut salus. oppat ut virtus. revelat ut lux. assistit ut pietas ¶ Item ibidem Deus nō ex tribz constat ut corpus. nō affectibz distat ut aīa. nō formis substat ut materia. non mutat ut omē qđ fuit est ¶ Item in ser. De multiplici dō gratiaz. plenitudo lucis. voluptas ¶ Item in alio ser. Quatuor filie sūt magne mi-sericordie dei. Immissio amaritudinis p patrē. subtra-ctio opportunitatis peccandi. virtus resistendi. z sanitas affert ¶ Item sup qui habitat. Vigilat sup nos indefessus. z pungit ille clemēs oculus non dormit. neq; dormitat qui custodit israel et id quidē nec est valde est. q; non dormit. neq; dormitat. q; sup impugnat israel

Gloria sup illud ps. Ego dixi dii estis. Dicit multiplici. Dicit n. deus p naturā ut deus tantus. Dicit t deus p adoptionē ut angel z homo fand hic. Dicit t deus p mūnerationē. ut ydola gen-tiū. Dicit etiā deus p placitū. ut plati sui. dii. Unde t illud. Non detrahes dijs z utrūq; illud applicare

eis ad deos ¶ Item dicit dñs p iudicii z vindicte sicut de morte dicit dñs. Constituā te dñi pharaonis

Gloria tone quito Deus nā misericors patiens est ut saluet p clemētiā qđ saluāc nō p̃t p̃ius-ticiā ~~~ m ~~~ sed victore

Hugo in libo de arra alie. Tanta est spes pulcritudinis ut q̃ sēl potuit eā videre non possit non diligere

Hugo libro de spū z aīa. Nemo de di-pietate diffidat. qm̄ maior t eius misericordia q̃ mea miseria. et quocūq; ad eū clamauit exaudiet illum. qz misericors z misērator dñs. Tardus sit ei videt de peccatis vemā alic. cp̃ xpi peccatori ueni am accipe. Sic n festinat deus absolue. cor-recta compassione sue q̃ plus crucietur eū com passio miseri. q̃m xpm̄ miseriā peccatis passio sua

Platon thymeo. Opifex rubinatorem q; vnusquisq; tā facile difficile t q̃m facilē impossibile est dicere p̃t

Petrus pythagoricus. De deo nichil dicat qđ non didicit a deo ¶ Item Dubi de deo loq̃ hijs qbz nō licet. p̃ditor dei putandus est ¶ Stulte homo q̃ nichil habz qđ dicat de deo. Ve detrus t a deo

De dei veneratis q̃as sup de beneficijs z pie
De dei clemētia et misericordia q̃ mf̃ de v mia
De dei timore queras infra de timore ¶ dilectione
De dei dilectione que sup de amore z ire de di
De dei iustitia et equitate queras infra de iu dicio et iudicio
De dei scīa et potentia et voluntate sre
De dei cultu queras infra de latria

De defendentibus et excusā tibz peccā sua

Gregorius in omeā. Sūt multi qui putant se sua q̃ ea alienis p̃tentibz tueri. Quia n. alios talia fecisse considerant se hoc facē licere putant ¶ Item t moz. Vsitatū hūanis gnie victū est libidinē cōmittē et admissam negando abstondē. z cōmictum de-fendendo multiplicare ¶ Item Sēt nōnulli qui nequaq̃ deflent qđ fecerūt. sed laudare z defen-dere non desistūt. z minus cū defendit culpa ge minat ¶ Item Superbie vicium est ut qđ de se q̃s fatet̃ qi sperne dignat. ho sibi dici ab alijs de-

Augustinus Nonnulli z ¶ dignat̃ queratur infra de malitijs z nuliciis

Ambrosius in apolo. Quida dū a fi-lijs sacerdotibz corripiūt̃ pacem sui agere uat dū defendē cupiūt aut negare

Hieronimus in ozee. Sup esse libenter vicijs mīe applaudimus. z stupati voluptatibz obtendimus carnis infirmitatē d̃ura magno impia ¶ Item t epla Nichil omnino agimus q̃

nos p multiplicidinis exempla defendimus · et
ad consolacionē nr̄am aliena cōmittentes uicia
desse nobis dicimus bonos q̄s sequi debeamus

Y Vdeus de sūbo est quorodam operi
facto q̄rebat qui dū p suos fautores arguit ira
ustos p censura dictionis obiciūt · suaniter se
diuino iudicio · quo utiq; puniendi sēt durius
dū tpalit̄ iudicati contempnit ab hominibus

Bernardus sup Can · In animam suam pec Delectatoēs
cat q dū arguit̄ accusat · repellens a se indul
gencie medicinā · z sic p conseqūs sibi uitā mē
tiendo ¶ Idem de uii gra · ihultus mobs fruit Delectacois
accusatōes m̄ p̄cōr · aut m · dicat qui se accusat
non fecit aut quāe fecit · s bn fecit uel bona dimi
fecit · aut si male · s no multū male · aut si mul
tū male · s non mala meruēde Si aut de illa
uelut adam z eua cōmittat tē aliena psuasiōe se
mitt̄ accusāde ¶ Idem sup ā ihūm Omnes aligū
cadē uidē e dū m ih̄o scelo detinēt · sed alij q̄s
colliduūt · alij uo non · q̄ dō supponit manū
suā Dext ih̄o uidet mē eor̄ tactus · q̄ iustus re
cipiet a dño Idco q̄ resurgit forcior q̄m prius fuit
Iniustus aut si accidit uō adiciet ut resurgat
aut ut pudeāt nouit · aī iprudenciā cadit
q̄ uel accusat q̄d fecit · z hic est q̄ndoq; adductes
peccā aut fit ei frons mēdis z ita nec deum
timet nec hominē reuerētur

G Iola iup p̄s Sg aliū e quemde · peccg
e p̄sequi · s p̄ncipatus e defendendo se culpā
in deū retundens

De delectacōne Gregorius

libs. 18. In motu esse sine delectacōne aīa uigil uix pt
aut ut ifimus delectet · aut ut simus · z quāto
maiori studio discussā ad summa tāto maiori fasti
dio tepescit ad ima Quāto q̄ deseri cupit ma
destie ad infima · tāto tepōe dampnabili figes
cit a summis Utriq; n · simul z equaliter amāi
non pūt Qui g̃ terrenaz rez amore uincit̄
in deo nullatenus delect̄ ¶ Idem Dū in corpalibus cū ama
mens se totam delectando q̄cit ab intīne intelli rantibus
gencie subtilitate effluescit ¶ Sic dū nulla no
uitatis mentis mē delectacio sup̄ uenit tempnanda
mētī q̄q; manifestit In quibus n · ad delectacionē du
cūt in tūi mūdi ab illicitis tempant ¶ Idem
generē mētis nequāq; inuida cogitacio iquinat
dū pulsat · s dū hanc sibi p delectacōz subiungit
¶ Idem in ih̄o uoto cūcta uolentes culpā ymi
ting · ideo in nichīm cius memoriam cū delectacō
ne toleāmus ¶ Sic no nichīm impulsu illicite cum
cogitacōis affligim̄ q̄ in quibusda tēpne
cōmissōis actibz q̄uis licitis libenter occupa
amur ¶ Sic Unusquisq; nr̄z toties ad culpam
apostasie labit̄ quoties posse hominibz delect̄

Ja Sā uir cū sūmi delectōe ēp q̄d mīt de disciplina

2 honoris siu singularitate lectat ¶ Sic Cum sēt
ih̄o nichīl desiderat p̄parari · cetōs exacte rebus
2 honoribz timeste hinc minime cum secularis
in delectacōe e · quies aut in labōe ¶ Idem Sepe
bono opi dū laus humana obuiat · in tēptem oppu
gnis timuit · que q̄nimus assecta no fruat · cū obla
ta delectat · cuig delectacione dū nequis bn expauit
resoluit · ab intīcōe mentis dignois q̄ncunq; as
sumpt̄ ¶ Idem Nichil sic nō cōmaudum · mentem
carnalia ualet · q̄ ut semel assumpsit hoc q̄d primū
diligit mortuū q̄nset ¶ Idem Dū cultui ihūm
temptat · nichē est ut hūmane sue reparacōis affec
tat me ad mortem etnā michi rapiat · cū con
stet q̄d ēmimi sūm ciclus mortalis uita pe
rat ¶ Idem in ih̄m uoto Sepe dū ab eloqio q̄c
supza de cogitacōe ¶ Sic Scīendū est aliud ee
q̄d animo z ee supza de consensu

a Augustinus In libro de pacīa Semo
nisi p dō q̄d desiat suscipit sponte fit q̄d cruciat
¶ Idem i libo de ubie apli Quidq; placet in dictis
in fide in cogitacōibz est · non quesiuit nisi q̄
mala cupiditate · nō inputat nisi ex illicita delec
tacione · hinc igit̄ illicite delectacionis si resistimus
non regnabit̄ peccm in nr̄o mortali corpe ¶ Sic
Mortua est delectacio · s uiuit alteri · et illi dū non
consentis · eam mortificas · cū aspis omo non
delectāri · tūc mortificasti · hoc est in · iniciat mēs hō
est obsecriū nostrum

Y Vdeus de sūbo · libo sēdi · ca° 22° Cogi
tacio pua ee queras sup̄ de cogitatōe ¶ Sic Cogi
tacōes illicitas negare demonū est Sed eisdem
oblectari pūsit mētis est ¶ Sic in eode libo ca° 24°
Degustatio delectacio castitatis dulcior fuerit q̄ castitas

G Iola iup illud luce pium Vota pauper
Ciclus ad deū quottid̄ q̄ uo hz ih̄o mūdo q̄d
delectet **G Iola** sup id lenitia z nec q̄ finem aut melius ee Nichil uoluptuosū mihi
suaue placz do · s q̄d habz aliq̄ mazdacitatis et
senūtatis Unde z pascha dn̄i id est cū lactucis
agrestibz manducat

a Aristotiles In v · ethicoz Cum nichīl
degustauerit delectacōe simcyrum z puā q̄ est
delectacio intellectus · z actionū nobilium · confingunt
ad delectationes corporales · existimates alīs electare
ee plus aliis Sed no est ita · q̄z q̄d conuenit ne
nobilioī · nobile est nāture · z q̄d conuenit ne
liozi bile est nāture ¶ Idem ibidē Delectacio nulle
est nobis ¶ Idem i ethicis libo 2° aliis accepto
q̄ delectacōz fit · nō existens bonū eāz uidet · si
delectacioz quide ut bonū uelit · existima aut ut
malū fugiat

m Matheus m sabbatū Qui q̄ ex alte
tu dei ex iustu delectacio est ōnm rez finis

De deliberatione vcque sup̄ De gsilio Item 10 A-
mf̄ De dylatione

sima est Sed magis qm se dualbz hijs ad-
huc voluptatibz ·ꝛ contineāt ꝛ ꝛequatur dia-

De delicijs et voluptatibz

Gregorius in moz. Qm nūc male se
in delicijs ꝛ voluptatibz dilatat. eūdē postmo-
dū in supplicijs pena angustat ¶ Idē ꝛ eq̄-
Homo quāt facit cenā magnā Hoc distat
solet nūc delicias corpis ꝛ cordis ·qz corpales
delicie cū non ljnt ·grane in se desideriū acce-
dūt · cū aūt audīe cupit ꝓtinꝰ in fastidiū
p̄ saciet̄ conuert̄ ·de cōt spūales de-
licie cū non ljnt in fastidio sūt · cū vo ljnt
in desideio fiūt · qz quāto magis eaz sapez p
aplit̄ ·tanto amplius cognoscit̄ ·quo auidiꝰ
amant̄ In illis appetit⁹ placet · ꝛ expleri
cia displicet In istis appetit⁹ vilis est · sed
expiencia magis placet vñ ꝓphā Gustate
ꝛ videte In istis illis appetit⁹ sacietatem
sacietas fastidiū gnāt In istis aūt appetit⁹
satietatē · ꝛ sacietas appetit⁹ pūt · Augent
·n· spūales delicie desideriū in mente · ꝛ dēcō si
habite nequit amari ·qz sapoz eaz ignorat cū
n· amare valeat qđ ignorat ¶ Idem i regis-
tro Si p lujor animi ꝛc̄ q̄tas mīa de vo-
luptate Idē sup ezech̄ omēa ꝓlo Si carni
plus q̄m debem⁹ ꝛc̄ q̄re sup̄ de abstinencia ꝓlā
queras mīa de voluptate Idē sup̄ de carna-
litate Item mīa de ꝓsperitate

Comunus

In epla Delicie muscis
ꝛ muscule delicias cōmitant̄ In mō aūt
arbitrio est · nel suaveū ꝓpriaū nel lazaꝛo
medicū sequi ¶ Idem Difficile ymmo impossi-
bile est ut pūtibz quis ꝛ futuris delicijs ꝓfruat̄
ur ꝛ hic vegetet ꝛ ibi mente implicat ur de
delicijs ꝛlisceat ad delicias̄ In utroq; sēlo ꝓmg
sit vt ꝛ in tra ꝛ simul ꝛ in celo quis appeat
gloriosus ¶ Idem in sēdo libo cont̄ vanā manū
Si quis se putat posse int̄ delicias ꝛ
delicias vicijs non teneri decipit semetipm
Est in ꝓcul ab hijs poūt sepe capiam̄ illec-
tibz ·quotmagt̄ cruciatibz nos rebus
delicias ·libet ē non potē ling Sensus n·
nr̄ ad cogitat qđ videt ·qđ audit qđ odorat
qđ gustat qđ attrectat ¶ Idem ibidē fruit̄
quidē sibi blandit̄ ꝛc̄ q̄re sup̄ de castitate
plura ꝛtas mīa de volupte Idē ista de ꝓsperitate

Ambrosius

ad simplicianū Delicie
refocent̄ lujonics rendat̄ ꝛ si quis fuit mho
solo deliciosus valedicat supioribz Recipiu-
vinea fructū affert sēpucata fidē ꝛ fit
negligenta lujuriat Ideo sēpcū est Tanqm
agricultura ꝛ homo egenus sensit · Si religios
est destruc eā ¶ Ideo hyeremo Cū aīa reflect̄ ad
carnales delicias ꝛ desideria q̄ militant aduersus
aiam ꝛ ei obrepit illecebria corpis · ꝛ nra ꝛ idigt̄
cio ꝛpestuat tūc mestricia afflat · ꝛ supiat̄ ꝓ
arrogancia · ꝛ dolore affligit̄ ꝓ nuudia ¶ Idem
sup̄ lucam Tenera corpis cura luxuriaꝰ ac de-
liciaꝰ cupiditate mollitos nequaq̄m celestis
aula suscipiet · ad quā duris laboriosis ꝙ bonis af-
fectibus ꝛtendim⁹

Chrisostomus

In libro de compūc· cor·
Sicut ꝓsperis ꝙ ignis inflammet̄ in aqua Sic ꝙ est ut
ꝓsperis possibile est compunctione cordis ingredi eū in delicijs
sibi pris contraria sūt ꝛ sēnul̄ ꝓemptoria Nam
illa mō ē fletus · ꝙ aūt risus Illa cor constringit
ista dissoluit · Illa cue afflat luctu ꝛ dolore fert
in celū ꝙ aūt plubi pondus ꝓmit · ꝛ deūgit
in infim̄ ¶ Idē in libo de ꝛpa lap· Cautū si placet
ꝛc̄ q̄tas sup̄ de contemptu mūdi ¶ Idē mīa de
voluptate ¶ Idē sup̄ de cupme habia Idē mīa de
gula Idē mīa de luxuria

Bernardus

In epla Sicut ignis et
aqua simul ē non pūt Sic spūales ꝛ carnales
delicie nō se compacūt̄ pūt in corde ¶ Idem
in alia quadā epla ajens hoīs assuetu delicijs
nec occulta disciplime sarculis multis cont̄-
hit̄ cordis ¶ Idem Non decet sub spūali capu-
te membra viue delicatū

Egnatius

pitagoricus libidinē carnis vin
ce · compime corpus ꝛ contine in omibz · nā eo
delicijs ꝛ voluptatibz nō effigies mūdicias et
pcā · Voluptuosū n· deus nō exaudiet · ꝛ deli
cijs ꝛpis ꝛ corrupcō Delicie nō tanta sūt pcā

Gloss.

Sup illud leuitici ij· Nec q̄qm̄ fer-
mentū aut mellis ꝛc̄ nichil delicatū aut vo
luptuosū in thus q̄ suaue placet deo · sed qđ
alicui mordicatiuis ꝛ sentatiuis vitijs ꝛ pastiua dul
cedo amaritudine · ꝛ cū lactuce agrestibz manducabia·

De delicijs spūalibz

q̄re supra de abstinen-
spūali Item sup̄ de contemplacōe Idē mīa
de gustu spūali Idē sup̄ cas ꝓximo hō distric sol ꝙ

De tenuitatibus gregorius

In moz. anglōz spūs sēcto ꝛtremissibi
lis ꝓcauerūt · qz tanto robustius stare pote-
runt · quāto eas carnis gumptio non debilitat hō
nō dēcō ꝙ culpā venia meruit qz ꝓ carnale
corpus alicui quo semetipo minor ēct accepit
¶ Idem angelice sua malicia cecidit · homies nō
aliena ꝓstrauit ¶ Idem Ita deus sup̄ omnia est
ut ꝛpē sub nullo sit leuiathan nō eius celsitu
dinis culmē aspicies Qui ꝓuerse libratis ap
peruit vt sup̄ cetis ēct nec cetis ꝓesset ꝛ nulli
subesset ¶ Idem Stimg ꝙ mundi spūs ꝙ sunt·

m etherco celo lapsi sit · m hoc quoq; celi trahe
medio puagant · qui tanto magis corda hom
astendē ad celestia tudent · quo se a celestib
p elacois siue īmūdicīa quietos vident ¶ Dē
Sathane voluntas spp iniqua est · sed mūlo pūs
iusta · qz de semipo voluntate hz · si a dño pūt
tem ¶ Idem in dyalogoz libro dicit Si antiq
hostis a mente expit expelli · qo diuīa largitā
te ppm qz a gīe ut non solū timeī non debeat
si z ipe z būi timoris virtute terreat ¶ Dē
in omeā de ppna diuica vole Certe iniquoz
gīm Dyabolus caput z hūs capitis membra
sū omes inīq · An non membra Dyaboli sūt
psecutes z multos crucifigentes fuerūt ·
go nunq · si se ab illo ppmsit in mōtem duā qm
se ptulit z a membīs illius cruciat ·

Fur pilat · an no mēb Dyaboli

Augustinus de ci · dei Credendum
e de spūs nocendi cupidissimos a justicia
pentus alienos · superbia tumidos · in qua lau
dos · fallacia callidos · qui in hoc quide acre habitat
qz de celi sublimitate superioris decepti mūdo
bilis tenebrosiois · in hoc sibi congruo velut car
cere se dampnat ¶ Idem Non pt impiu dubiū
natura īgnōti natura e malū qd ce ¶ Idem Di
xpi mali homes in cra · sic z demones · nō q̄mā
que voluīt fuīe pūt · nisi quīū illis admiscde
simū illius cui⁹ iudicia abyssus multa · q nec
plene comphendē pt ¶ Idem angeli sua
pprie pocius delicta · velut suū homī xpi sibi
cēre · a superioze ōim bīficio bono · ad ppria de
fluxerūt z hinc ce illi elatois fastū p excellen
tissima celitate · vanitatis astutiā p ētissima
veritate studia pcīū p indigna cultate · sup
bi · fallaces · mundi · sē effi ¶ Idem sup genc
z mgīe sinaz libo p° z distic · xpi Dyabolus
quo pus p superbiā fuat Dyabolus · id e deorsū
lapsus zelo tenebre facti est Nathan · id e ad
uersans · z lemathan · id e additamētū cor
¶ Idem · de doctrina · vana dūtat deus tenebre pes
tem · ab amicis ōim · ne dū xpianoz · qd est
cietū Dyabolicū · quo solo Dyabolus reus est
z inexpiabilī reus · Item in · dicit Dyabolo p
dampnet qz adulteriū cōmisisti · furtū fecisti · va
ppnā aut ēsumā · si hoīs tanti · lapsū p tenebre
am · tenuisti ¶ Idem in libo de trinitate Dyabola
e Dyabolus ex superbia z malicia ¶ Dē sup in° ps
Immissiones p angelos malos In malis hoīb⁹
pt Dyabolus sicut homo in suis peccat ¶ Idem
Dyabolus ch̄istum cuius adversarius · christus mis de
missionibus Dyabolī ¶ Idem Laudat demones qre
sup de angelis ppla quere mysta de demonū
ceptationibus ¶ Dē mysta de insidiis Dyabolī qre

supra de angelis

Chrisostomus In ser · Quia dyabolo
homīez qz xpe de celo corruit Videbat eū
adam paradysi colonū ce z inflatus invidia
vidit serpentis imaginē mulierpalē · n · cum
ect alterpalibz loqui non potuit ¶ Dē Dyabolo
no aliude talis status est nisi qz primo quide pa
tiam desperade usus est · postea no qo despa de
mundiam malicie z superbia ·

A Ambrosius In ser · Dyabolus pater
non diligit filios suos · sed odit Sic · n · dya
mat filios suos ut pdat Sicut gluto diligit
pocrell ut comedat

Hieronimus In epla ℣ Michel simulans acti
bus demonū qm contrarie litigāe ¶ Idem Sp
aliqb bom opus facto ne te Dyabolus inanat
sciosum ¶ Idem fortitudo Dyabolus no debet
qui nichil nisi permissus valet

Y Isidorus de sū · bo · libo primo · ca° 9 · aya
lit a Dyabolo no est creatū · sed lucifer ¶ Idem
libo 20 ethimol · Dyabolo ebraice dia° deorsū
fluens · qz qui ceteris i celi culmine stare concep
sit · superbie pondē deorsū corruit Accidit ¶ Id
Pcūa demones futura multa · dū z solent ex
ponsa · dare quīq; inest · n · illis cognitio rez
plusqm̄ infirmitas humane pturet subtilioris
sensus acumine · experiencia longissime · vire · z
p dei missū angelica revelacōe ¶ Idem de
sū · bo · libo · sedū · ca° pmo · Reuelā que deus de
scit demones susceperūt ¶ Idem Dyabolus e
serpens lubricus · cuius si capiti · i · pnice sug
gestioni non resistit · totus in materia corde
dū non sentit illabit ¶ Idem ca° 3 Dixit
iob de Dyabolo loquit dicens Sub umbra
dormit in secreto calami in locis humentibo
p calamū n · manus superbia p loca ub hum
cia carnis dematis lignia · p h · n · duo vicia
Dyabolus possidet genus · nel dū misereī t
superbia erigit · nel dū p lapidem carne cor
rūpit ¶ Idem libo ethi · ca° xxvi Cauendus
est minucns qui manifestus si multo magis
ille qui videt nō pt fracile in hiis cum que
videmus Difficile a nobis expellit ¶ Idem

B Beda Dicit nos hūs
muquitas atqz astucia Dyaboli · Sed multo ma
gis est nra simplicitas atqz mansuetudo humilitate nrām non sustinet · nostra vesti
talitate · nra mansuetudine z obediencia cru
ciat ¶ Idem Demonū et malas spūs effectus
ngere si nisi est eisdem minime consentire

De temptatione

Ombus Gregorij et ysidori nonp sup in

X Que aut no videmus difficile a nob expellimus

nob·ppoñ hꝫ omia opat dns ibus vicibꝫ per-
singulos·hostis nr antiquus adhuc nr hab vita
nob positus qñto nos sibi magis rebellaē com-
spicit tanto nos amplius oppugnaē conat
illos n· pulsare negligit quos quieto iure pos-
sid se sentit ¶ Idem i ppoñ libo moz sup id
nob Stringit caudam sua qñ cedri ꝓma quæ
spectat antiq ꝓsuasio suæ singularitat·mollis e
tenera est·e facile vtutis seu fortitudinis pede ca
qz liceat ad coz hoīs aditus ꝓbet·tanta fortitu-
dine se coniungit·ut capta mente deprimat·usq
ad intolleabile robur· quousq; Cauda irrigz beemoth
ista· id est diabolus·qñ cedrum stringe dicat·qz semel
eius in corde receptu temptatoe ꝓ cuctis que sb'
sequent mentib velut co iure dampnat ¶ Idem
i ppoñ libo moz sup id nob ꝑ quam vna spes erit
huo·dicit estus sup terram·· Singulis hominib
antiquus hostis conscientijs vicijs insidiat nec
ñ facile capiat nisi aut luxuriosis luc nel aua
ris· sortem ꝓponat Si aut sobrios & ꝙ gloziā ab-
stinentes·aut abstinentes & gule debilitat tẽpta
ret·si mag ꝑ studiū etatis·aut maculis atque
ꝑ timoꝛe formidine qret ¶ Idem ibid pus ist
hostis antiquus complexioz unguentoq; ꝓspicit
tus·alijs tristis·alius iracundus·alius elatus in suis
moribz e humoribz exist Quo igit occultius ad
nersand facilius capiat victima complexionibz
decipiendis tẽptandū parat ¶ Et ibid Quid go
exhuptas letitie ꝓnqua t· ideo letis moribz luxu-
riam ꝓponit·et qz tristicia in ntiꝫ facile labit·ad
eos tristes pocula discordie anteponit Qua ido
timidi supplicia formidant·ideo pauentibz terroꝛes
incutit Et qz supbos extolli libenter laudibz con
spicit ꝓpt hoc eos·ad quecūq; voluit blandis fal-
soꝛibz trahit ¶ Et in moz malignus spūs cuius q-
libusq; vicijs singuli obsequi sit credendi ¶ Idem
Alius letis·alius tristibz·alius elatis moribz exta
Quo go occultius aduersarius facile capiat victimas
confessionibz decipiendas parat ¶ Idem sup id nob
in Terribis me ꝑ somnia et Cupidis ꝓspa
timidis aduersa ingerit ꝑ somnia·ut vigilando hostis
ad consentiendū inclinet ¶ Idem hostis malignus
quo strenue vigilantes minime supat. eo doctiores
grauius impugnat·que tm hoc malignus arte sup
na dispensatio benigne ꝓmittit·nec sm electos ex-
ibus ipe salute sompnio a ꝓbatis ꝓmitt·mart
¶ Idem sup id nob vnde subtrahitur est in tra pe
dicti eius et Instruct diabolus antiquus ne hostis
instruatq; mala morib·cui dicto simul apponqu
et illa nobis ante facie opponit·ad que cogitet

nicitem nram facilius inclinaī·ut blandis ne
tibus linguam·aspice nram·extricā·superbiā·et iu
diam ¶ Et sup id nob vel Diabolus aut violen
ter opprimit aut insidiando extinguat·aut am
bando terret·aut suadendo blandicē aut promittendo
decipit·aut desperando fatigat ¶ Idem Crescenti
bus virtutib nre magis semp diabolus ad
temptandū ¶ Idem illos tẽptare negligit quos
quieto iure possidē se sentit ¶ Idem i sedo moz
sup id nob Circuit eam et ꝓambulauit eam Se
cundum eam extruxit·et corda tortuosa ꝑstruxit
et unde occasione actuositatis ducere possit ꝙ
rere Terram n· etenim qz humana corda extimescit
ut bona tollat et mala inentibz inferat·ut ip
sa cumulet·ut cumulata ꝓfligat·ut ꝓfunde in
iniquitatibz ad pena socios adhibeat ¶ Et Et no
tand qz nos tristitia lassos ꝑ ambulasse·se asserit
qz minus nequaqm que tẽptatis velocit desert
·et ubi molle cor inuenit·ibi pedē infert ꝑsuasio
nis figit·ut i moziando ꝙne accidis vestigia ꝓ
mat·et sue imitatis similitudie·quos valet re
ꝓbos reddat ¶ Idem i quasi omne Cogitandum
nob valde est·qñ terribilis eis hora nre repulsionis
te·n· maligni spūs egredient aia·sua requisit
opa Cui mala q ꝑsuaserit replicant ut audz
sociam ad tormenta secū trahat ¶ Idem ibidem
Cruciatū nob valde est·et cotidie eis magnum
fletibz cogitandū qñ rapidus qñ serus qñ
terribilis sua sit in nobis qua regens i die nr
exitus quisq; huius mundi diabolus venat·q
et ad dn dnm huius mundi carne mortem de
nre non expauit·sicut ipe dne dicit Venit
princeps mundi huius et Quid igit nos nisi
te dicturi sumus qui mutabilia mala cōmisimus·
¶ Idem Occulte iustitie licentia maligno spūi
bz datur et qui valentes in pectis lapsu strangu
lant·in pena pena et nolentes tẽptant ¶ Et
in registro habz ho ꝓprium auctq hostis inuidia
ne quos in ꝓmptu actuū ꝓtractādi deo sibi re
sistente supare non valz·optimo ecce fulsa ad nos
pris similitudē dilatat ¶ Idem Nisi impiorum
omnipotens deus ꝙ quibz et quibz ꝛc ¶ Idem Debilis est hostis qui nō ꝓt nisi
volentē ¶ Idem i epla Si diabolus in quem
ꝑ hoīem seruiunt Quis ego paradysi locus est
in quo mentes hoīm tẽptare diabolus nō au
debit· ¶ Idem i omnia de aliis·ꝓfecto nostri
antiquus aduersarius quat·qui nra mentis nec
eius temptamenta a dilectione atq; consensu eo
pescit ¶ Idem a ꝓmo ꝙnte Dicitur hiatus infe
de pcd ¶ Et i moz Sed unū quis ipse de quo
bono ¶ Tho xxxiij moz sī id nob qz ipse de sanctis

plura quemq; infirmi de tentatione ¶ Idem in
omne quadam qm bonis opibz intenti · insidi
tra malignos spūs sollicite vigilemq · ipos in
risores paciam m pcms quos psuasor habuing
mpcie ¶ Idem i registro Cauto callidus hostis
amic nos tptacionis nubilia ardencius exq
rit · qnto nos celesti patre fiducius inhyare
cognoscit ¶ Idem i dyalogo dyabolignus spūs
cogitacioi · locucioi · atq; mo opi · sp insistit
si forte quid inveniat unde nr apud equanimē
eum iudicis accusator existat ¶ Idem in pastore
Drabolus mo alios frē · grauiora modo nr
de eo pretritu est · nos inscitie de dim longā
nos temporis adhuc subsequi ad pe z sufficies
ad penitencia pollicet · ut dū p hoc de tempta
mens dubitet · ab inceptoe penitencie suspendat
quatenus te nulla bō corripiat que nūc nulla
mala contristent · Plura queras infra de insi
diis dyaboli pla que sup de peccatis if de tempta.

Augustinus In libo de conflictu vicioz z
vange eo Quo intrat dyabolus in cor hoīs
inst immittendo iniquas psuasiones cogita
iniquas · ¶ Idem i epla quadam Que no pt
dyabolus dulcore seducti ad negocia · ipius cu
nalt nignari famā ut si fieri pt · obpliens z
malitie lingnaze detractione deficiat · z sic i
eius fauces mat Si aut nec fama nocet
maculare potest · ho ei suggerē temptat · ut p
malignas suspiciones de fratre suo iudicet z
sic ab illo implicatus absorbeat ¶ Idem Ple
na forcia tela sūt z arma cont tptacões &
nonn pla grus infi & insidias dyabi

Ambrosius In libo de officiis virtuoz z
virtutū Dyabolus in primo sepe de
prudentia ut quisq; ad fiducia pertrahat Dor
mientes z anie hoīa occupat ut vigiliaz tpe
primo deprimat ¶ Idem dyabolus sepe psal
lentes z orantes sibilis · sordibz · latratibz · dente
lapidibus uel strepitu pturbat ut quos nullo
ab ope spūali retrahere inanes efficiat ¶ Ide
m ser · hostis quidē est xpiano regnum · inexpug
nabilis dyabolo · intrinsecibz nimicus · Quis
n · omniū xpianoz remanuit z captus ē · Qs
sobrius mansit z victus est · Temulentū n ·
aggredit dyabolus · liquidū sū oppugnat immu
nis ubi nō remissū hoīem videt · fugit · metuit
pertimescit · terret z pallore · debilitat · media
pstinat infirmitate · pstinat migīa infirmat quia
xpiana infirmitas · fortitudo est · apli testimoe
qui dicit Cū n · infirmor tc fortior sū z potes
¶ Idem i alio quodā sor · Demones q dānata
capitolia non timent · qui contempnit sacra

regalia · z aulas z purpuras regū z principū
derident · pauperes z ieiuna pertimescunt ¶ Ide
m alio ser · O misera gutture z extima gula
sio Dyabolus in dapibz temptationis arma pa
ratur non habet · Dest illi de prandio aimen
tis arboz · dest illi pomoz species decepto
ris · et qz non habet cibū quē offerat expd esuriēs
postulat m panē saliua mutuū vitioq; excusat
vitioq; defraudatus · ad pauimentū se confert
¶ Idem i ser quodam Qui venatur a cibo z no
abstinet a malo · similes sūt dyabolo · qui non
manducant z tm a malo non abstinent pluraq
tas infra de pdo ¶ Ide ipse de tempta oe ¶ Ide infra
de insidiis dyaboli

Ieronimus ad hedibiam de tentacionibz
duoz · Persequit me hostis cui non mille · mille de
tres occidi ¶ Idem ad eude Cui ab hoste ma
ligno nimirum oppugnate · qui te oppugnare
nescis ¶ Idem Formidū hostis non dz · q mul insi
mulis valet ¶ Idem sūt boni alicui equis fructo
ne te Drabolus inveniat ociosū ¶ Idem ad fu.
nam de viduitate servanda Ardentes dyaboli sa
gitte ieiuniis z vigiliis frigore refrigerē sūt

Isidorus de sū·bo · Dyabolus no ait inimi
cos · sed inter potius malitia cogitacionis et
am vicios · non n alibi decipit femina ta
lit · nisi ubi pius pene cogitacois relaciones
inspexit ¶ Idem Unde contra est quē possidet
Dyabolus actus scrutat · qui se Diuina Deus ab
illo expelleri non sinit ¶ Idem Cautissimus est
inimicus z ē querē simp ca primo ¶ Idem de
ea pte Dyabolus hoiez tēptat · qua consuetu
ei fragilia facilius inclinat · ut si hoīe ea
plexiones adhibent multiplices temptacō
nes ¶ Idem de sū·bo · libo sexto ca xxi Tenui
que desit deus · demones suscepit ¶ Idem li
bro ca quinto Non amplius tēptat diabo
lus · quā deus voluntate permisit · temptando de
scitoz profectibz frustr · z nolens · quos tempta
cionibz suis non deiecit · si potius erudit · z
tanciores reddit ¶ Idem ibidē licet Dyabolus
homini iuste sit temptacionē inspirare cupiat · si
tm a deo preterea non accipit · nullatenus adipisci
potest qd exoptat · Dei z ois voluntas Dyaboli po
tissima est · z tm deo permittente ois Dyaboli po
testas iusta est · Ex sententia · n · tēptare iu
libz iuste appetit · si eos qui tēptandi sūt ei
quit temptandi sit nō nisi iuste deus tēptā
permittit Dei z in libo regū de Dyabolo septua
est · Qz spūs dñi malus irruit in saul · ubi
iuste queri si dñi spūs cui · malus Et si ma
lus cui · dñi spūs dicit · Sed in hijs duobz
locis complendi · z dei ptas insta · et Dya

voluntatis nostre. Nam spūs malus et nequissimus
voluntate. Et idem tr est spūs dñi. Et acceptum
iustissimū ptulerūt. Nam ibidē Cū in tota vita
diabolus homines pualeat expiare. amplius tri
in fine vite molest atque. Sed tu insidiabis ei
calcaneo eius. grande quidem. Ipse sit insidiator.
unigen tribue nec est ut sit in hac vita securus.
Sed et humilib gressus caueat. et pr me fine
vite fine cessemus. sollicitus permaneat. Idem
ibidē Vndiq diabolus adhuc pat quousq vita
finemat. Et quia meruerit decipiat. Idē in eodē
libo ait. Nō unigen. Et deus meres hoc rem-
dis ymaginibz sepmoz. spūs immundi tre co
nare. et quos vigilantes viderit temptare
nec sinant hos aliter. Ideo dormientes impugnant
ut dū euigilauerint. ad quelibet consensu
duc pertrahant. Idem diabolus est spes
lubricus. et quē sinit cito. Primo. Idem in libro
de institutione cenobior. Temptationū diabo
licaz inicia. sūt fragilia. que si nō calcauerit
principio. et consuetudine fortis in nouissimo
omnia sternit. Ita ut aut unigen. aut ei difficile
cultate pugnare. Pla. Grauis nisia de tempta
tione
Item nisia de insidijs diaboli
Leo papa Non desinit hostis antiquus
vbiq tibi laqos temptationis pretendere. sed
tue maxime qui sacratiora sūt mysteria celebri
Idem diabolus cum homine disputat
consuetudines. ventilat cunas. scrutat affec
et ibi causas et occasiones. queat nocendi ubi
queat. Videt studiosius occupari. Idem dicit
ubiq callidus hostis. et nichil vacuū a suis
relinqt insidijs
Calliodorus libo sed de institutione mo
chorū. Cū nobis timendus ne antiqus sit infes
tus. et tamē maxime obsistit. cū cōtra se deo
pces offert nos velle putedit
Beda lup illud luce nō recessit ab eo
usq ad tempus. Et si diabolus tunc non
desinit tamē instare formidat. qz fidelis
sema recedidit. repente redeūt. facilius
inopinatis irruat
Bernardus Demoni est temptandi
malus et. Que sup dicta. Idem ledig
nos et. Qui sup cito. Primo. Pla. Gradus ip. de ista dyal.
Cyprianus In epla lata et spaciosa
itinera vite letalis. illic allectibz et mestifē
voluptates illic diabolus blandit. ut fallat
arridet. ut noceat allicit. ut occidat. Plura
de insidijs diaboli
Gloss super. id. ab. e. et accedens tem
tatoz. Cibus diaboli est temptatio. a qua

nūqm cessauerit. nisi deus ipm retinuerit
Gloss super. Primo machab. v. Antequam hostis ne
quicq nullū in mundo ab insidijs suis tutū ee
Gloss super. Deyse. li. Quemadmodū ut pmittat
tristam et nisi temptatiōm subducis diabolo
non et procedit. omitte malicia demonū
Gloss super. Iudicū primo. Adhuc inimici nostri
hostis licet superatus. tamē ab inceptu malicia
non desistit. Et ideo atq ideo intendit bellū
Gloss super illud regū p. Philistim fabis
frugos abstulerūt et. Ad hoc. n. diabolus
maxime studet ut arcus fluenta. et virtū
assumāt arma. quib nitebat pugnoz dei deiocare
Gloss super. Regū p. Do. gsummadū et
nec vlcisci. et non pt cunctis spūalem inimi
cū. id est demones viriliter pugnare qui nesci
unt mundi dulcedinē declinare
Gloss super. Regū p. vi. et sedebo libo machab
arma sūt contra diabolū sūt ista. Scutum
fidei. galea spei. lorica caritatis. gladius spūs
qd est verbū dei. lancea oratio. q sursū ad dm
dirigit. Dicit sūt pugnatores p diuersa loca
sūt arcus et sagitte sūt predicatores regnū. fre
ni equoz. et tyrannica concupiscibilia. Cal
caria sūt vigilie et remissa. Equus et corpus
illius sup equū et spūs sup corpus migrat
Gloss super illud Daniel. et Angelus dni des
cendit et. Sino diuina testendit et expugnat
malignos diaboli sagittas et iniq laudia cordi nri
Gloss super Leuitici xxvi. Demones pnūnt
de omni pcto gaudeant. perpetuo tam tri &
fornicatione carnali et idolatria. qm i hijs duo
bus et corpus et aia maxie maculat
Gloss super p. Regū viii. sicut inflat. Demo
nes greco noie a stia sic vocati. Diabolus
et latine dicit calumniator
Vigilate Cessationibz pcm. Diabolus
non pt oppugnare nec temptationes nisi et
homi quatenus si se gessit negligentem. nec ei
permisit deus. Tales n. diabolus expetit ad
temptandū. qui semp post laxamenta in cogi
tationibz pūis. aut in cogitationibz hesitationis
et duplicitatis. Nouicios vero et simplices sic
rudes nō sic expetit diabolus ad temptā
dū. sicut fortes et magnos et pfectos. qz nouit
q non permittit deus eos male temptari illo
modo. nisi cum aliqua ex illis q nunc pdiximus
gerat
qm et virtus diuine dispensationis elongat
ab aptis nouicios negligentibz et remissis
De derelinquit Gregorius in mo
Talibz Timendum est ne et nobis tale
tibz simile. qm a nobis statutis deviatum

ꝑfius stare non uolūt ille qui non stante uel ca
dente nolūt deride ¶ Idem illud fert hūana derisio
ꝓnunt deo que ab hūanis ꝓuentibꝫ dire uocabula
suaꝫ alienū Idem sup ꝛ ꝑ iob Deridet iustū simpli
citas ejus infra de simplicitate

Iola sup ꝛ ꝑ pe Posuisti nos obprobriū uicinis
samaꝫ ꝛ derisum

Hallomus Subsannauit me risu contra
cto. ꝫ derisio fit ore Est ⁊ derisio uox confu
sa letitie insultatiōis ⁊ moderata hylaritate dem
cians ꝛ inferens

De delicio que lupus de aucupio

De delitio quere lupus te

appetitu ¶ Hec sup de abstensu spūali ¶ Hec de abo
spūali ¶ Hec de contemplatōe ¶ Item infra de ꝓfunditate
bona ¶ Hec infra de uoluntate ¶ Hec de oratione

Gregorius In moro Sepe mea desideria
ꝙ celo rapi non finit clamor gaudiū ꝛ qd̄ implē
tonate pectora eo ipa tribulatione melius ꝓficit
Idem Cū intenditur desiderio ferenor interioꝛ
eternoꝛ ¶ Idem Valencioꝛes uoces apud factissimas
aures dei non faciūt uba nra sed desideria sta ¶ Ps
Diffice polet omnipotens deus desideria petentiū ut
restatur quatenus eo magis eo magis expandi
que ad mitia quo clarius non expandūt ad uotū
¶ Idem Quisq̄s in solo eternitatis desiderio figit talis
nec ꝓsperitatibꝫ attollit nec aduersitate ꝯfringit deū
nichil habet in mundo qd̄ appetat nichil ⁊ & mundo
q ꝓ ꝓmeritat ¶ Idem omēa bona desideria di
latione crescunt ⁊ si aūt dilatōe deficiūt sta desideria
non fuerūt ¶ Idem Angeli spūales delicie desi
derii in mente dei sūt ut sciant quo quisq̄ magis eaꝛ
saporē percipit eo amplius cognoscit qd̄ audiūt
amet ¶ Idem ⁊ mox Quaꝛo liba ipa sūt desideria q nas
infra de oratione ¶ Idem Pura ⁊ hic nisi bona recipe
non uti ⁊ recompensatione quia dei meliora id est
eterna desiderant eoꝛ iudicio bona q hic affec
tuit minima uidebant qui stis desideriis exercebat
¶ Idem sup ezech Vlulate ululate ego sum ayala
in salus ⁊ omn cordi qd̄ doloꝛe huius ululatus no
scerit Cui aūt angelice cognit in desiderio celesti
ꝛ sentit Vlulate ululatus pium ⁊ cui ita sa
lubriꝛ ꝙ ululare q pius efficiūt ꝙ saluet ¶ Hec
Studie quesd quedā infra de meditatiōibꝫ ¶ Hec
Si mens humana qr̄ sui & amoꝛe horis ad dm

Augustinus In epla Ds dicit applius
Sine intermissione orate quid est aliud q̄ bene
uiuit que nulla est nisi eterna ab illo qui solus ea
habet qui sine intermissione desiderat ¶ Idem Ihrlm
fuerunt desideria ⁊ tanto pacientius sustinemus qua
ꝓpiam ¶ Idem Tanto illud qd̄ valde magnū
est qd̄ nec oculus uidit nec auris audiuit
nec in coꝛ homis ascendit Est capacius q̄to

nos ad ꝙ qd̄ fidelius credimus ⁊ firmius sperauius
ardentius desideramus ¶ Idem in lib de patria ui
desiderio fruat toleranda laboꝛ ⁊ dolor Et nec
nisi ꝓ eo qd̄ deleat sponte suscipit fere qd̄ cruci
at ¶ Idem sup ad ꝓ Contrario ⁊ felicitatis in uita
coꝛ Nichil in hac uita laboriosius q̄m ubi
desideria estuant nichil in hac uita iocundius ꝙ ibi
sed nichil appetit ¶ Idem sup ad ꝓ Desiderii pauper
expandunt dūs Triplex ⁊ desiderii pauper boꝛ
ꝓmi ⁊ ut sint dumes a pcto Sedm ut sint
utiles ꝓximo Etiā ut eternali gaudiū deo Vnd
pecu a dño Hec Omē desiderii mei est ee ante te
Exitus ⁊ ples est desiderii maloꝛ Idem ⁊ lib de pmi
Nemo uitā eternā incorruptibilem immortalemq̄ &
sideat nisi cui huius uite temporalis corruptibile
mortalis qr̄ penitet Idem ⁊ medita Cui deest
consolator meus quē exspectabo O si qui diabolo
gaudiū meū qd̄ desideo O si sacrabor cui apparuit
gla eius qua esuio O si inebriabor ab ubertate
domus tue ad quam sic desideranter suspiro
in libo & libis dni Sitat tibi deus qd̄ nō uult
tam tuo aure ut ⁊ tu distat magna magne de
sideare Idem sup ad ꝓ Ut pectus dilatatione
accipiat quecuq̄ usitata de uolūtate multa ꝓhibet

Ambrosius In lib de pradiꝛ usitate de
ctis Cur uitam istam tantopꝑe desideramus que
supza & brietate huius dicte

Chrysostomus Sup ioh Sicut q̄ occu
desidia grauiter sic q̄ actione ille optabile desiderio grauiter
optat Idem Si oculi qr̄ ꝓ d̄ anal

Bernardus Sup Cant Subtractio rei q̄m
amas augmentatio desiderii est ⁊ qd̄ ardentius de
sideras eo citius cares Idem Accipi fructoꝛa a do
mitis nris pocioꝛa sed ꝓfectus desideriis nris
usitatioꝛa Idem Oportet ut sti desiderii ardo
ꝙuemat faciem dei ad omnem aiam ad quam
est ipe ueniamus qui omnem consummat mibi
grauē uicioꝛ ⁊ te sencietē aia q̄m ꝓpe est ei dns
eis cui se ꝓcupit igne diuini amoris & suauē
sanū Idem sup Cant Nolite me considerare
nigram solis uerentis aꝛdoꝛ desiderii ꝓcipiunt
aiam in corpe decoloꝛat Dū uultu grauē dei ab
auertem frit repulsa ꝓpacietem ⁊ exercitat di
lacio amantem Idem modicū ⁊ nō uidebitis me
et iterū modicū ⁊ iterū quid longū est pre dne modicū si
cut q̄ uidebimus te Salue sit ubi dns mei sal
uū ⁊ sp ueritas Sed longū est ⁊ multū ⁊ dū
ualde longū qd̄ ꝓ q̄ ho omnia secula ⁊ ꝙcuncta
Ueruptū uerūq̄ uim q̄ modicū est multis mibi
⁊ ꝯpatiēte eternitatis ⁊ longū ualde ⁊ multū
dū est desideriis nris Idem ⁊ ser Magna ho
fusio nobis est ⁊ magna ualde qd̄ stellarum or
dinem ꝓmissa desideramus qui nos celestia ꝛ

piam̃ Cicus illi ꝓperant ad mortē eternam
q̃m nos ad vitam eternam

A **Auctor** de spū z aīa d anima mea ꝑ odiū
mundi z sui ꝑficit in desiderio z amorē dei et
ꝓximi qz ꝑ contemptū tpalium ẽ sciet in desi
Desiderio est orare. nec vnq̃m desinit orare
qui non desinit desiderare

b **Cauom** sententiose Desiderata nō habita
magna ſt̃ Sed habita vilescūt

g **De celitudine vite ꝑcue Se**
neca ad lucillum. ꝯmentum aliquē q̃
re supra de btitudine Idem ad paulū apli
ferang Quere sup̃ de btitudine

Xenophon Cyrus maior moriens
&c quere supra de beatitudine

Gulus Nulla est ire supra de btitudine

De delpāi quere supra de conflictu vicioꝝ
z vtutū Contemptus aliorū dicit &c Ieh sup̃
de tentatione Item supra de contemptu mundi
Sp̃ē mundū ſpuere nullū ſp̃ē spē
Sp̃ē ſe ſpuī. &c hec bona ſt̃

De delpāgone gregorius.
Ir pastor. Grauī desperatōis telo mens
ꝑcutit dū supne ne tribulationibz ꝑmit. et hu
ana fortis obpbrijs vrget Idem Claustra ocu
lis cordis &c aīa ꝓpriatē in ipsius quo abstra
hat̃ ingressus. z tanto ꝑ mala tpalia ꝑcuti at
q̃to diuinus etna bona desperat Idem deus hoiez
quem benigne condidit. nūq̃ non ſpnit ꝑ
fandū est vgit̃ ſuci pculi est. tūs facta nouia
cernē. z futura desperare Idem Differentie ſāi
nō gemus est cōe hoc &c quisq̃ ꝓdicat
torqueā mestica diffidendi Idem in mor ꝑ
sup̃bia virtutis ꝓprie. tanto grauior in desperatōe
est. q̃to longior ab humilitate Idem sup
illud Iob xl. Si tibi suscepit desperatio. attende
quieta. que tibi deus dedit. z iam non desperab
Idem t ꝓpriū mor. Non se desperet humana fra
gilitas. sed diligenter sanguinem consideret et
in illius pcio pensēt q̃m magna est q̃ tan
ti valet Consideret celos. spēt supna patriam
angloꝝ se sciat sociam esse. atq̃ in capite
suo ꝓpō platam se angelis gaudent. cuius
itaq̃ ex in huius pietatis admiratōe nō expli
at ſ Cuius torpor non in confidēa culpe tante
sublevatōe expauescat Idem t pastor ple
nus compunctis &c q̃re sup̃ de correptōe ma
la ꝑlā q̃ras infra de spe Idem ſi. ihesu &c
dmonio apportuno vnusquisq̃ vigil in ꝓpō
positus. si de dei venia desperauit dei mam
fidelius ꝑdit Idem sup ezech omel. no no

Nos in dolore nr̃o multiplicando nr̃m desperatōz deprī
mat. qz maior est potencia medici q̃m maio
tudo languoris est Quid &c n. q repare ad
salutē non potuit. qui omnia ex nichilo creauit ſ
plura quere supra de confidēa Ieh nisi &c spe

a **Augustinus** In libo de pnīa dim & de
non presumo venia. non adiuuat plus ꝓpō suo
posse dei clemētia Idem Solet desperatus cru
est qd medici non ꝓt Idem de nouē desperan
dū est. dū est in via Idem pcm̃ cū desperatōe
ēxsima mors Idem ſc̃ iohem z sup̃ ꝓb. c. 1 est
Duo ſt̃ que animam ꝓcipue occidūt. ſ. desperatio
z ꝓsumptio sine spes ꝓuersa Iuxta spem igit̃ z
desperatōē fluctuat aīa mea. ꝓpt illos igit̃ qui
desperatōe ꝓcitant̃ ꝓponit deus misericordiā
pectum Sed ꝓpt illos qui ꝓsumptōne alt spe ma
la ꝓuocant̃. facit deus diem mortis incertū
z mētum ut ambos ꝓducat ad salutē Idem
Dubitas q̃ dabit t̃ deus bona sua qui non est
dignatus suscipe mala sua Idem Nemo
de dei mia diffidat. maior &c. n. eius mia
q̃m mea miseria Tandius videt a ꝓcipis indul
gē q̃ ꝓcedat venia ꝛepe Sic. n. festinat ab
absoluē reū a tormēto constit sic. q̃ plus cru
ciet eū compassio mei q̃m ipm̃ mei passio
sui Idem sup iohem Nemo dicat illud a illo
malū fecit fecte non dimittet̃ michi Quidquid
vis fecis Mich ihm occidisti. Non &c aliq̃ pcm̃
pcit. qz xp̃o michil est melius. z tñ iudei qui
xp̃m occiderūt. multa in xp̃m ꝓgressi credi
derūt. z biberūt sanguinē. que fuderūt. et
ꝓ ipsi sanguinem dimissum est illis pcm̃
de sanguīs effusiōne Idem in ꝓ libo confes.
Quio nos amasti ꝓpter bonē dñe deus meus
qui vnico filio tuo non pepercisti. sed ꝓ nob
omnibus tradidisti ihm̃. ego michi spes va
lida in illo est q̃ sanabit omnis languores me
os ille qui sedet ad dexteram tuā. z sup̃ inter
pellat ꝓ nobis alioqn̄ pemetus desperatē pla
queras infra de spe Idem infra de ozōne

a **Ambrosius** sup lucā Nemo diffidat. ne
mo vetūs constitus delictoꝝ ꝓpria diuina despet
nouit. in deus inuitare suam. si tu ꝓ priam
voluit emendare maiestatem Idem ne despes
de eius penitencia cuius apparet in morte be
nignitatem ꝓlixa queras infra de spe

Aurelius In ſc̃ Petrus ꝓculpsit
est. z confidencia ꝓsumpsit z desperatō. nam confi
dentia nimia. stantē cūctis. z desperatio post
lapsū. surgē non permittit Idem Iudas non
aliud fecit est diabolus. nisi qz primo quidem
post pcm̃ desperatōe victus est. z ꝓ q̃ de

despacione maditꝫ m supbiam 2 nudiam ¶Idem
Unusquisq; nouit ꝙ in ore suo frequenter quedā
sūt que sanat omnō non prosunt si tm non cōtra
despamꝰ ymo quātū possumꝰ diligenciā adhi
bemꝰ In anime uō uulnerib; ubi omnio nichil sa
nabile est · qm aliena sit a nobis passio sic negli
gimꝰ 2 despamus ¶Idem sm̄ matthm Cum mul
tigit quid est homo ille nūqm̄ despat & deo ¶Ps
In lib⁹ de uera lap · Radix despacionis t ignauia
2 non solū radix · sed 2 mr · 2 nutrix 2 sicut ver
timetū generat timeas 2 nutrit eas · sic ignaua
uia despacionē ¶Idem Non dubites neq; desperes
m melius te posse mutari Si n tamen potuit
dyabolus ut de celestis uirtutū fastigijs i pro
fundū te precipit p̄cōr Quanto magis deus ad sic potē
mū bonoꝝ te uitam reuocare 2 non solū re
stituē qd' fuisti · sed multo beatiorē efficē qm̄ p̄
uidebatis · tantū ne concidas nec neq; desperis
neq; spem tibi pst p̄cdas bonitatis dī Non
n p̄cōr multitudo adducit animā i despacionē
sī impietas cordis ¶Idem Inimica confusioni
2 penitencie t despacio que si metum nō excu
sit quātuscūq; sit saluti aduersū 2 quātuscūq; grāde
sit cōfessionis p̄positū occurrit tri despacione cer
ti saluti aditus obstruens ¶Idem Intelligite
cautissime · qm ideo dyabolus despacionē suggerit
m p̄cōr ut spem nobis diuine pietatis abscidat
que est mē saluti anchora tocius uite mē fi
dutiā duo utilia quo demꝰ m alio p̄la
queras infra de spe

Ieronimus Sup p̄b · c uiij dyagis offe
rit nidus deū qui despans se suspendit q̄ qui
uendendo xp̄m tradidit ¶Idem Qui p̄cōr
despat · plus de despacione q̄m de p̄cō addit
¶Idem Desperatio auget peccm · 2 est omne p̄cm
deterior ¶Idem Solū despatois crimē est qđ me
dei non pt

Uictorinus de lū bo libꝰ p̄o cal⁹ primi ·
Nullus desperare debz uenia · etiā si ēta fine ui
te ad penitenciam cōuitatē · omnīqueq; ꝛ · de
se suo fine · non de uita p̄terita iudicat ¶Idem
In symo · non desperes de salute · si ad meliora
ex conuertēs Qui · ꝛ · uenia de p̄cō cōmis
so desperat plus semp̄ q̄ despacione q̄ ex cō
misso scelere damnat Desperatio namq; p̄cm augeat · et est omne p̄cm deterior ¶Idem i p̄o
sitiāz lacrime penitencie apud dm̄ p̄ baptis
mate reputantē Dī 2 quātuslibz · sint magne
delicta · quātuslibz ḡnua p̄cōr nō tamē dī mīe
dum mala desperanda p̄la q̄re sup̄ de cōfi
dencia mala

Gennadius In ser de annūciatione dñi
Nullatenus te deprecis quibuslibz desperandum
q̄ nec dubiū q̄n potenciores 2 efficaciores sint p̄
mercs in bonū · q̄n mala secleꝝ sunt in malū pla
queras infra de spe Ite sup̄ de amore dei ad
hoies Idem maiores est mgr̄ ille 2 c̄ q̄ie supra
de amore dei ad hoies ¶Idem Sicut stre 2 c̄
queat infra de spe

Glosa Ro · 11 Desperatio est qua ho de dei
mīa 2 hominate diffidit

Glosa p̄bioꝝ xxvm Nichil execrabilius
despatione **Glosa** 10 elis sed Ne despectis
si p̄cā sit magna · q̄ maior est dei mīa qui no
non uult mortem p̄cōris sed penitēciā uiuēt
Petrus Rauenas sr̄ illo matth̄i 9 · Nolite
sollicite c̄ dicentes 2 c̄ Omnis repe deuotus mi
seris suis 2 c̄ queras infra de sollicitudine
Tullius m tusculā Desperatio est egritudo ·
sine ulla expectatione melioris

De detractione gregorius
Sup̄ ezc · Pusillo deprecatio uite nostre
applicata est · q̄ iam omnibꝰ aliq̄ iustitie mod⁹
hre · si illis magnum distincte qui iustitie m⁹
habēt · 2 ideo deo non placent Nemo enī
pt in quaquā re deo 2 hoīs hostibus esse
gratus ¶Idem et licet in dictis 2 factis ꝛ
dibus immoditis cleuem · minus reprehensis nisi
modāmꝰ detractionibz alioꝝ pmaxim̄ laudā
ri ut quos uoce laudamus elenat lingua de
tractentis humiliet ¶Idem i epla Quid ali
ud fecerūt detrahentes ni q̄ in publicum sufflat
z in oculos suos exultant 2 quātū plus p̄sumūt
tanto magis semetipos excecant ¶Idem Dal
de mīoꝝ q̄ uos qui cōr fixistis in celo ꝥba
detractoꝝ p̄turbant in ira ¶Idem sup̄ 1 ad
rob 2 carnibus meis saciamini hoc faciūt
qui aliene uite detractionibz depascūt cum
in aliene uite detractiōe pascūt · alienis p̄cīs
dubio carnibz saturant hec igit̄ precauē ea la
bijs q̄ aures non polluat audientis ¶Hec
Qui semetipm aspicit · non reprehendit quid i alijs
reprehendat · sed in semetipo quod lugeat et
deplorat ¶Idem Idcirco dns linguas detra
toꝝ in cleos lapsat ut si quid in eis elacionis
insurrexerit lingua detractoris eruditi ¶Idem
sing̃ quodq; linguas detrahentiū sicut mō sentio
non debemꝰ excitate ne pi pcant Sic p sua
malicia excitatas debemꝰ equanimit̄ tollera
re ut mīti nobis cr̄escat ¶Idem Dubiū nō
queras infra de discordia pla inf̄ de fama

Augustinus Ne reprimit Dū falsū
aliq̄ de malesico detractore fingit̄ aut omnino
nō credit · aut integrā salute · sō famā depra
sola

¶Idem ad felic. z hyrlaz. Quod mro si hoies ma
li detrahut fruis dei. Cle z ipi odie non ces
sant blasphemare nome dei. Et q bonor di
tam nō pnit pūt. ideo fama illor meli detrahi
mur. ¶Idem eisdem. Iusto quide iudicio facit
deus ut detractiones habeamus. Si. n. minimas
non hēremus. non ceu utiq; p quibus ozaremus
¶Idem ad comitē sibi caz. Ne aud modes aures
tuas ad liba detrahentiū. ut non concipias moz
tem in alia tua. Cum. n. alij detrahit. aut detra
hentem libenter audit. utq; symbolū sub lingua
fert dñi. ps Venenū aspidū sub lingua eoz. ¶Id
in libro de conflictu viciorū z vtutū. Detractio
dicit. Omnis pt sysyphe. quis silencio tegē. quis
tat ille uel illa pna cōmutit. nisi forte qui nō sen
tit. ¶ Libitas iuste mercedis reddit. que sup de
conflictu. ¶Idem ī mensa sua. Quosq; amat
dictis absentū rodē. Vitam hanc mensium dixit
nouit esse sibi. ¶Idem in libo de ē. nec tepidus
eis queris milia de doctina bona. ¶Idem. Sicut
masteis alteri qui mala loquit de te. Sic master e
tibi qui de aliis mala loqr. ¶Idem. Quid ē detō
malo delatū alieno iudicio bono cruciat alieno
Dolus duplicat cor. adulacio duplicat linguā
ps detractio vlnat famā. ¶Idem. Susurro est
qui occulte lacerat innocentem

Ambrosius In libro de moribz. Nullū
alij detrahas si te bñ pspexis. ¶Idem. Collabilis
res sē fures qui vestes z alia bona mā diripi
unt qui detractores. qui furti famam inanē tol
lunt. ¶Idem. Impbi iustor euersione z cor
ruptione tripudiāt. qz nec tacitis eoz moribz arguū
tur. ¶

Nicostratus In ser. Ab detrahendum
esse omē vitā nē tempus absumimus a quo
vicio neq; sclī hoiem neq; monachū ullū facile
liberū inuenies. ¶Idem. Detractio est quotiens
aliquis dicit de aliquo vnde mīus audit ille appe
lari posse

Iouinus ad selenciā. Nulli vnquā oīno
detrahas. nec alior vicia pdē te laudabile dixi
delis. magis qz tua vitam ordinare diste qui
alienam carpe. Illius semp scripture memor. Nolī
detrahē ne crediris. Idem ibidē. Paua ānos est q admodū
hinc vicio renūcient. raro qz inuenies qui ira
irreprehensibile suam vitam exhibē velint. ut
non libenter reprehendant aliena. Tanta qz huius mali ephedat
libido mētes hoīm inuasit. ut z qui pcul ab aliis
dictis recesserit. in studio eis quasi in crimē dā
bili laqueū incidere. ¶Idem ibidem. Idcirco ma
li detractoris tam celebre est. qz fere libenter
ab omnibus audit. cū si non esset ita omnes detra
hēre phonerent. ¶Idem ad negociantē. Parce
detractionē lingue. custodi sinones tuos et
scito qz cuncta que de aliis loqueris tua sente
tia iudicabis. ¶Idem ad eundem. Dissuade detractor
ibi te videris. non libenter eū audire. nō libenter
te detrahē. nemo n tuus auditor libenter refert
¶Idem ad rusticū monachū. Nulli detrahas nec
in eo te stimā posse si certos lateas. ¶Idem eidem
Cane ne aut lingua aut aures habeas promi
centes. id est ne aut turpe alios detrahas aut aos
de alios audias detrahentes. ¶Idem. Vitas anglos
non hz. ¶Idem neq; iusta ex causa. Iusti. Nemo
enī tuto audit libenter referre. Sagitta ī lapide
micans figit. sed iudex resiliens quicte surgē
tem. ¶Idem. Si me dis corrigi delinquentem. ap
te mercpa tantū ne occulte mordens. ¶Idem
ad fabiolā de vduitate. Fratrē fieri non pt
ut absq; morsu hoīm hinc vite carnicula qs
euaserit. Malorū n solacium est bonos carpe
dū peccatū multiplicidine pena punit. Sicor
minui putāt. Sed falsus rumor eos opprimit
et vita postea iudicat de priore. ¶Idem pā
machio z occeano. Nec bonis adulatorē. si ho
nestū habuerint detrahendū est. Nec amicor lau
dandū si vicia. Et vnusquisq; non psonas sed
rem ponderē iudicandū est. ¶Idem ad man tel
lam qndā dicē qz hoies simus. z medii cum
maturitatem amoris pueris dicis maculam. qu
dā dicē fiducia admunicē saluandi qz nos
cotidie pgimus ad alios aut ad nos de
scendere alios exspectamus. Denceps igit ad
liba. sino texit. laceandum. absentes. aliena
vita desecabit. et mordentes mucrem abstinacem
consumit. ¶Idem ī plogo sci iosue. Cessent ac
cusator vbi cū. nos insurgē scripturis. et
sim opus. Denatat carpe lingua desistat. uel
suscipiens sic placet. uel contemptūs si displicet
meminit qz illoz ipsum. Ob tuū hinc sunt ma
licia z die. n. audientis nec legentis utili
tas est. nos laborando sicut. z alios detrahen
do laborare. ¶Idem ibidem. Hec dicimus ne
culpmantibz omīo tacē videam. ¶Idem ibid
Nos ad pcam festinantes. mortiferos sirenas
tantus fuerit debemus aure tussire

Gregorius nazanzenus. Obstruamus aures
quoties iniqua de iudicio temerario

Isidorus In synō. Detractio ē duplex
est. detractio ē dupnacō est. ¶Idem non
detrahas peccatū. sz gloriabis. z in hoc qd in alio
detrahis in te ipse primeste cū alij detrahis tempz
discute qñ alīū mordes. tua pcā redargue.
non alienas delicta. sz pria tua intue. Nichil n alt

Referentibz aliis de aliis. iuriā fa
re nō possu

Nota

detrahis si temeritm bñ ꝓsp̃cis ¶Idem Erit
ille condemnatus apud dñm quem sup̃ de ere
sulitate ꝛ

Bernardus Sup Can Omnis ē detractor
qui loquit ꝛ omi cui bñ ꝓfert ꝛ cui illud dm
bñ in mometo multitudis audiencia dñi amp
nfiat aiab ꝓdit ¶Idem Docuerut linguam
queab nfra de mulalogo ¶Idem i libo de conside-
Detrahe an detrahentem audire qd hoc amp
nabiliꝰ sit non facile dixim ¶Idem Si ho
fuerit qui sup̃ de correctõis ẽtate

Bernardus pubi ꝙ Si hylari vultu au
dies detrahentem tu illi das fomit detrahendi
Si nõ ẽsta vultu distic a te non libenꝰ dicẽ qs
didicit non libenꝰ audiri ¶Idem ibidem Su
furro est qui lites mercedit ꝛ iurgia semiat ꝛ
audit inde ho fruct

Basilius in exameõn ajustu anima sa
nam carnē trisemirit ꝙ placeb̃z nsidet sic de
monet ꝛ detractorib

Anselmus de simil. Cua sc̃ gria hominẽ dij
que pari pena plectit̃ s̃ nisericordia hoim odiu
frenū ꝛ detractio ꝓximor ¶Idem Detracto
est quocienscūq; quis de alio qcq̃m dixerit
vñ minus amari vñ appciari possit ¶Idem Su
furro est qui occulte lacerat innocentem

Hylarius hec est consuetudo pniciosa nec
visis religiosis viris subito consistens ꝛ detra
hant

Clemens papa ait hiet. de. pe. dist. vij
homicidior hi qui dicebat ee beatis petrus
aplis. eos qz penam pilem. s. iffectores. et
detractores. ꝛ alios odientes. omnes qz istos
hominẽs ee manifestabat

Anacletus papa ꝛ habet. xi. q. i. Detrio
res sũt qui doctor. dictum nocet qz sunt dete
ctoribus corripiunt hijs qui sibi alios ꝓdiqz
diripiunt qui isti mã illi reb̃ nosmetipos di
rumpũt. ꝛ ideo mito sũt infames ꝛ ab eccla fu
gãt exterres

Glosa Ro. xp. Detractor est qui alios bõ
fãt negat vl minuit **Glosa** pũt ꝓpriꝰ ho
spalis vicio. s. detractionis pcipitat fere totũ
genus humanũ **Glosa** sup id pb Detrahere
fratri ꝓximo suo est aliq detractor fuerit et
est detractor recipitor et ẽ detractor auditor
primus duo ꝓsunt in lingua. qz trig ẽ auricula
ꝛ hic est peior alijs qz si non esset auditor ni
esset fautor nec recipitor **Glosa** sup id pb qd
detrahit in apd dñm xpm detrahit dicit. s. filio
ꝛ fratri. filio blasphemando ꝛ ꝓximi. fratri detrahit q
qd ꝓximũ ꝓhibuit facit

Titus Unus vilius hoim ẽ alios vi-

les facit. qui qz suo nito placere nõ pnit deo volũt
compacere peior ꝓbat

Antipus Cui quidam q dicebat hoies te con
temnũt ꝛ fidit. ꝛ illos asinos nõ

Balcus libo iv Ipe ide ꝙ Illos ego amo
plac quenis nfra de moderamine

De vocatione et eius fructu

Gregorius sup ezech Nisi metus mercedis
ꝓ devocõe fugat mẽ divina mitidata nõ vincit ꝓ
qua ad yma sp̃ aia revocat ¶Idem ibidẽ aiam
qua aia ꝓ amoris devocõe invisibili sponso iungit
nullam pnas sibi complacitoz recipit. sed ad illam qui
eligit medullitus suspirat. fruct. ꝛ anhelat. et
totalit̃ anxiat. Dilis ei fit ẽ salus corpis sui qua
tũsq; ea est vbiẽ cultatis ¶Idem i mozo Sepe
dicẽdo cõfusio plus in devocõe gustacõe fructũ
pagit qm̃ inchoando ꝓmit. Et si tepidus bonũ
inchoat. fructibus exima consummat. Dilect sp̃ inchoa
re de se estimat ꝛ ideo nisi frugibus in monstrare
ꝓdurat ¶Idem illi Quos fortasse despicimus
tarde quidẽ prius incipe. ꝛ tñ vicit mãy fructibus
bus devocõis studijs antecedit ¶Item i regestis
Tanto callidus hostis nr̃ symbolus xp̃i qnto
de demonũ temptacõibus

Augustinus Tanto illud xp̃i qnto sup̃
de desiderio ¶Idem Ab sit ab ordine xp̃i qnto sup̃
de ordine plura qnto sup̃ de cultate ¶Item sup̃ de
contemplacione ¶Item sup̃ de ascensu ps̃mo sic
supra de compunctione ¶Item de confessione sic
nfra de ordine ¶Idem supra de cautu

Bernardus sup Can Duritus disciplinis
asp devocionis fructũ iacet. ꝛ fructũ delectamẽ
devocionis absq; tempamento distinctõis ultra
ꝓpinat ¶Idem in libro de amore dei
cadus fructum non decerpit ille impiorũ mẽ
semetipos distinctiones ꝛ discretionũ dispensa
tiones faciles qz indulgencie suo iudicio rotun
das non tamẽ alieno iudicio recusandas ¶Ita
in ser. Devocionis unguentũ lenimen doloꝛ ꝛ labo
res penitencie mitigat aliud ẽ inspi decepta de spe
indulgencie cultacio habet autẽ devocionẽ cul
tationẽ pacis ꝛ quietis continẽdi facultas
ꝛ victoriã de pace ¶Idem i ser. Si quis devo
si quis sollicitus est. si quis spũs fiens aliquã sibi
ne suus confidat multis ne ꝑsus opibus suis ꝛ illi
qui non limo cum nitrat gratã celestis. nimiꝝ ge
stemus ẽ nec in eo ist sibi locũ tuentes gratã dei

¶Idem Opa nra in fructu devocionis sp̃ ingrata
eis desiderio bona cordis ut sint lucrose ardentes
in manibus nris ¶Idem i libo de contemptu
Tu si videris hominem in bonis optibz studiosũ
ꝛ fructu devocionis hylarem ꝛ iocundũ scito
in eo fidẽ ne dubites. nec dubia teneas fidei

illius argumenta Sed non nulli qui eu spu
eptm heu carne consumant ¶ Idem Virgilius
eu monstrat nequaq̃ eu ee. Et Bulacones sustinu̇ eu
Sic fuor denocios videt attribuendu nullus
capi voluptatibz nullis illecebis enervari ¶ Ite
Dignu est ut qui summo fuer amore omi dig
nus habeat quere supra de amore

Augustinus In libo de laudibz sci pau
li Non cat paulus e quere sup de amore
libris ad deu plura qre sup de compunctione Ite
supra de contritione ¶ Idem sup de contempla oe
Item infra de dilone ¶ Item infra de oratõe

Ludwus De sn. bo. libo tcio cap xxii Ser
uus dei cricta huius mudi contria st ut dn ista
fruentibus exoptent plura qre sup de desiderio Ite
sup de absentia spuali ¶ Item sup de compunctõe
Item supra de cantu

Hugo de Sto victorie In libo de archa
noe Denocio e fuor bone voluntatis qua mes
cohibe non valens tcis indiciis manifestat ¶ Ite
Denocio est teneritudo animis qua ds facile repl
ur in lacrimas pia que sup de amore ¶ Ite Item
supra de absentia spuali ¶ Ite sup de compunctione
¶ Item supra de contritione ¶ Ite sup de contempla
cione ¶ Item supra de desiderio ¶ Ite infra de oratõe
Ite supra de caritate ¶ Item sup de cantu

De diabolo que supra de demonibz Item de
monu temptationibz Item infra de iudiis dya
De die iudicii qras infra de iudicio cõmo
De dyalectica queras infra de philosophia
De deliberatione qre sup de consio Ite qre de dilone

De dicendis et de dictis no
sufficit dice nisi deus id assignet scdm quo
ma ermmacões Gregorius sup ezech Qui
in dictis suis reprehendi metuit ipe plus debz
expauescere qd dicit ¶ Idem i proem moz sup id
iob proem Deus est iste et quias infra de locu
tione ¶ Ite i proem moz ¶ In omi libo qd dic
simoze meminendu est quid dicat cui dicat qui
dicat et quo dicat ¶ Ite i eod qd dicat qre si dissidi oe

De dignitate Gregorius in
registro ad ho locoz et dignitati ffdus
ibus ordo distinxit et ee iudices et iudicia con
stituit ut nec ipositi in oppmendo subiectos fas
tum se valeant occupare nec et subiectis eo
di ¶ Idem ad hoc diuine dispensationis pro
visio ffdus duos constituit ordines dignita
tis voluit et distinctos ut dignitatem mo
res in maiores cohibeat et maiores minoribz
dilectionem impendat una concordie connexio
fiet ep dilatate multoz officioz nec gerendi
ministrandi singuloz ¶ Item Quia hoc quod sibi
tribuit quo iudicio disponat ignorat ¶ Deo
ne ad appetendu superiorem locum aut dignita
tem prauo debz mentis estimo nec ad repellendu debz
contumax timeri ¶ Idem i pastor Virtu
tibus pollens coactus ad regimen veniat Vir tu
tibus autem vacuus nec et coactus suscipiat ¶ Ite
Cui rez necessitas exposcit pensandu valde est
ad culmen quisq regimis qualis veniat atq
ad hoc ire puenies qualis viuat et bn viuens
qualis doceat et nec docens imitantem suum
vita consideratione cognoscat ne nil humilitas
accessum fugiat aut puenien vita contra
dicat aut vita doctrina non ornet aut doctrina
pspicue exhibeat ¶ Idem i omelia Si gladius
mutuu dilectis in illa supna et eterna ciuit mi
gelos asserui festinetis ¶ Idem in dyalogo
Visus ne consuetudinis ho exigit ut possit non
audeat qui subee non audeat Nec obedientia
subiectis nuocet qua sues plerisq non noluit
exhibe ¶ Idem in omelia Illi debent esse
pastoralem sustinere qui sciut in suo corpe
fluxa lubrice pdominare vt eis aliis forcia p
dicant ipi desideriis mollibz enerues non
manifestant ¶ Idem i moz Nolenti ni atq re
mittenti eu grue ni est altaris misteriu et pondus
cure pastoralis est inuectu pla quelis infra
de honoe ¶ Item infra de pnte ¶ Ite infra de
platis ¶ Ite infra de epis ¶ Ite infra de gla Ite
supra de acceptõne psonaz ¶ Item supra de
ambitiosis

Augustinus libo xo de ti Nemo seruis
gaudeat pria pnte ¶ Idem Sic debz ee pauli
ne non gliet sup aos homes Dedit n tibi deus
ee sup bestias debes ab eis velle omes homines ee
equales pluri queras infra de honore ¶ Item
infra de pnte Item infra de platis ¶ Ite infra
de ambitiosis ¶ Ite de homie

Ambrosius sup lucam Omis dignita
tis seruili dyabolice subiacet pnte pla que
supra de ambitiosis ¶ Ite infra de platis ¶ Ite
infra de honore ¶ Ite infra de gla ¶ Ite infra de
epis ¶ Item infra de pnte

Symachus papa Vilissimu reputandu
est qui pcellit dignitate nisi pcellat sua et sic te

Aldobrandinus cõmus et ysidorus sup
de ambitiosis ¶ Ite infra de honore ¶ Ite infra de
gloria ¶ Ite infra de pnte ¶ Item infra de p
latis ¶ Item infra de epis ¶ Ite infra de pnti
bus et pncipatu

Ludwus in synodicis pceptis ffdus

competenter tibi fiat tuitē · 2 nīs dignitate sua
vnicuiq; reddē reuēcia ill honorem ¶ Idē
de sū bo · Vir ecclasticus 2 crucifigi mundo dr
p mortificatōne armis 2 dispensatōm ordie
2 dignitatis sustinē dr ep ordinatōne dīne
voluntis

Bernardus Sup Can In dignitatibz
dispensandis 2 tractandis opus est viro forti spi
rituali 2 fideli fortia quidē ad iurias ppulsandas
spuales uō ad insidias diaboli cognoscendas
Sed fideli q̄ non q̄ sua sū q̄rit · fē q̄ ihū xpi ¶ Id
non ociose toties repetitū est in oiū compe
petre amas me ego quidē id sīficatiū p̄nūc
puto Ac si diceret illi ihē · nisi testimoīm tibi
phibente conscia tua q̄d me ames · et valde
pfecte ames · hoc est plus q̄m tua · 2 plus ē tuos
2 plus q̄m terrā nequaq̄ sustinias eiurā istā
¶ Idem i epla In alio potiꝰ non alti sapere dicit
2 omittere iusticiā · 2 q̄to iusticiarius tanto gl̄o/sus
riosus ¶ Idem sup Cum humilitas in honore q̄ras
insta de placere pla q̄ras insta de gla Item ipē
de honore ¶ Item insta de preire Item insta de p
latis ¶ Item insta de principatu ¶ Idē sup de ambicio
sis ¶ Idē insta de ihoīe 2 eius dignitate:

Bocalis libo sed de consolatōe phia loq̄t
Quid de dignitate quē sup de ambitiosis ¶ Idē
Non debetibz ep dignitate q̄re sū de ambitio ¶ Item
De ipis dignitatibz 2c q̄ sup de ambi ¶ Idē
dignitatibz fulgere ep sup de ambi · ¶ Item no
possumus ab honores quē sup de ambitiosis

Bruna ad lucill m epla 81 Omīa ista q̄s
supra capita hoīm sup q̄ turbam delicatus lec
tica suspendit pe fercia felicitatis est Contemnes
eqm illos · si despoliauis eos equm empturus 2c
¶ Idem Os contemptissimo quē sup de ambitiōs
¶ Idem Equm empturus ubes solui stratū des
cuncta sua detrahis · ne qua vicia corpis lateat
hoīem nō mouebit estimas Sed quid de hinc
loquar · si tempus p̄sentē vis · sepone pecuniaz
et domū · 2 dignitatē · 2 mutus temnzipm ysidā
¶ Idem in pub pie hoīe habē 2c q̄ sup de ambitiōs

Bieronimus In epla ad Heliodō consule Si
oīa epulum magnū queras insta de religione

Cullius m p̄ retinoz Dignitatis et alicui
honesta 2 cultu 2 honore digna ad vendi auro

Caleius libo vi. Cedunt minui terras
2c quere sup de ambitiosis ¶ Idē libo 8 · Nulla
est tanta humilitas 2c q̄re sup de ambitiosis

Quintus turius Sydonius Sol
tes Salustium q̄re sup de ambitiosis pla q̄d
insta de gla ¶ Item insta de hoīe ¶ Idē insta
de preire Idē insta de platis ¶ Idē de homine

De diuidendo q̄ras insta de medio Idē sup

De dilacone et

de distinctione tarditate Ergo deus in moīe Sepe necesse
rundi boni tarditatis consilium putat 2 cū exspectā
ut ep tarditate proficiat hō insidiantis mora supplantā

Augustinus ad cyprianū Nichil ita dea
puit genus humanū q̄m dū ingratis diu fuit
longior huius seculi possessione sibi permutit diu
egregie dom̄ illud nullū de tam seuo die se no
plus duo anno diuē sustineret ¶ Idem libo de pnīa
cum multa sit que languidem impediūt 2 retinā
piculosius valde est usq̄ ad mortem p̄tis penite
diu penitere ¶ Idem Timendū est de seuo peccā
te · magis q̄ filij quos illicite dilexit sū p̄nces
2 hyc 2 mundus ad se trahant ut impediat sibi
Purgandus Tigue purgatoīs · qui t̄ aliud sibi
distulit fructū conuersionis huc aut ignis et si
non sit eternus · tamē multo mō ignis 2 acerbus
Excedit m · omnem penā quā quis passus fuit
in hac vita ¶ Idem t libo de ubis dñi Scio ego
2 meccū ois homo qui diligenciā considerat · nēmē
deū tunctem sub ubis eius non se corrigere · nisi
qui putat q̄ plus liceat diuē · 2 ip̄a res est q̄
multos occidit · qui dicūt cras · cras · 2 nō ait sibi
claudet ostiū Remanebit ysi foris cū virgo ac
uina q̄ non habuit gemmū coniugium ¶ Idē t libo
confessio · Non est quid videam ubi dicē dicēti im
tim Sanctē qui dormis · 2 expurgē a mortuis 2
illuminabit te xpus · 2 utiq; ostendit te dīne · vera
nō est eam quid videm vitare conuictus insi
tim vba lenta 2 sompnolenta Este mō sīi mō
2 sine paululū Sed mō 2 mō nō habebit modi
2 sine paululū ibat in longū ¶ Idem de ci. dei
Di p̄terea quisq; abundantiis 2 corripiendo
male negotiis peruerit q̄ tempus operandi
negligit ubi eisdem vtis metuit ne detrimēta ipe
efficiant · vel ad bona q̄ p̄ eruditionē ipe
diat alios infimos 2 p̄mat ultra ultimū id
fide non videt cupiditatis occasio sī sibi tar
dietis

Ylarius de Su bo libo ps cadpho Qui
prauc viuendo priuam in mortis angle articulo
sicut eius damnacio t mētā · sic remissio eius d
dubia Qui go caput de deus in morte de deul
gencia · stamus cito pentear · 2 p̄cepta sedeā
sine dilacōe deleat

Bernardus Sup Can Instar sibi vesti
que supra de desiderio ¶ Idem de contemptu mūdi
nichil in die iudicij misere p̄cipiet dicē · nisi
die · nō · este nō · sine paululū este nō · sine
n · dissilaūt infelices quasi nō sit modo mādati
2 nō non hinc pcedi · modi · et illud sī · paulū

lis nimis in longū vadit ¶Idem Clama ad dñm
aiā mea. ihe me pg te in odorem vngūctor
tuor cuncrīng aliogī si ēt remorandū trepi
dando tardando pulsando consequ ſpōrās exulta
bit ut gygas ad currendā vlam suā. hylarē
igit z velocem sine dubio diligit ſcemtorem
¶Idem Cū times ubi timenda nō est? Cū de
liberare vbi deliberādū opus non est? Ecce n̄ris vis
vocat te vīa et ideo errare non potes Bucit
te vītas. z ideo decipi non potes Trahe te vitā
z ideo deficē non potes Cū quis consilium
a consilio opus nō t? Cū ibi timē times. ubi
mori timo nō velles? Plura de ſup̄ de accidia
Item sup̄ de consilio ¶Item infra de negligen
Item infra de mora Item infra de tarditate
Tullius lib° de offic° Cum deliberare volue
ris ad qd honestū t̄ pertinet Tuta deliberatione
facimus omnibus
Plinius Optimū iudicē existimo. qui a
dentē. alterū ad diligentē est
Alcuinus qui et albinꝰ. karoli regis
formator Satis alienus a fide t qui ad age
dam penitentiā tempa senectutis exspectat
Plura de sup̄ de accidia Item infra de amplectu
de sup̄ de consilio Item infr̄ de pfectib⁹ Item sup̄
de correctione mala

De dilectione Gregorius in

In p. mor. Virtutē mortis dilectio cōpa
qz quem semel cepit a dilectōe mūdi fiducius
eptungit ¶Idem Pbacio scribatis nō t signa
facē. sed mūgnēq; sicut semetipm diligē. de dō
ned cognoscē. de pximo nō meliora q̄ de semz
ipō sentire ¶Idem t vy mor. Cū quis t pfecti
tate positus diligit metum t virtū pximū an
z t quere sup̄ de amore pximi. z pximquor ¶Id
in registro Munia dilectē t vītā custodit cū
nec de eius pfecta decim̄ nec de illius ruina
letam ¶Idem ibidem Nec abesse credendus est
qui pximū dilectē vnicuiq; alt adjecerit ¶Et omēa
Cū in deo diligit amicus. z pter deū diligit
inimicus t est nec dilect ¶Idem ymnus qui
nem duos esse dilect non pt. xpūs aut deus z
homo est Totū go xpm non diligit qui hoiem
odit z qui dei pcepta contempnit. Dil deum
non diligit ¶Idem Nichil pciosius deo vir
te dilectione. z nichil desidiabilius diabolo ex
tinctione caritatis ¶Idem t omēa penitz. De
dilectione cōditoris nō lingua fl̄ vita z mores re
frenat Impō aut lectis exordio audistis. qd

vītas dicat Di qui diligit me simone meū
spuabit Sed cave si vnusq̄sq; vrm rēgnat an
diligat dñm. tota fiducia ac secura mente rndet
Diligo: pbacio go dilectionis exhibitē est opus.
hinc in epla sua idem iohēs ait Qui dicit qz
diligo deū. z mandata eius non custodit. men
dax est Vē in diligtione. si mandata eius ser
uamus Vē diligtione si mandata eius ~~suauiter~~
Vē diligtione si pt̄ eū a mūdi nob voluptatib⁹
bus coartamus Nam q adhuc pt illicita desi
dia defluit pfect deū non diligit qz ideo in
sua voluptate pbitus contēdit Tergat go sol
dei pm opus qui deo pparat domū mentis ¶Id
Nec in posset dm q̄sq; diligē. si eū que diligit
non habet Qui go dñm vē diligit. qui eius
mandata custodit. in eius corde z domibus
habit. z mansionē facit. qz sic est amor diuita
tis penetrat ut ab hoc amore. celū tempacō
nis pt̄ non recedit ¶Idem in alia quadā one a
Si meus hūana qre sup̄ de amoē hoīs ad dñm
¶Idem in alia quadā one Si cēritatē diligtione
exhibita palia in vsu nō in affectu possidem ¶Id
qz pmagno diligi nō pt. qcp fine concludit
illa vgit appetendi sit. illa summopē diligenda
sit. que nō finita tūsciūt nec adepta deficiūt
nec possessu suū possessorē aliēnū relinquūt
Plura que supra de amore z totū hoc sup̄ de cal
tate per totū

Gregorius

nazazenus in lib° pmo apol
logetico Nichil est tam validū ad dilectionem
quā si ip̄ vtrag pt̄ compatī affect

a **Augustinus** lib° 2° de t. Tanto cēnus
diligtione qua vicē assidūg fuerit xpi quīto
in posteriorib⁹ eius agnoscim. quātū nos pri
dilexit ipe xpūs ¶Idem ad volusianū Quo
lit. que disputatiōes quorūlibz plūrū. Quo legen
quarūlibz cmitatū. Duobus pceptis xpianor
nullo mō potuit compari s Diliges mīm dñm
dñm tuū ex toto corde tuo. z ex tota alā tua. z
ex tota virtute tua. Et pximū tuū sicut teipm
quare sup̄ de amore dei z pximi ¶Idem in
lib° quarto de t. ca° xv. Deus spūs sanctus qui
procedit ex deo. tū actus fuit hoīs. accendit eū
in dilectōe dei z pximi. z ipe deus t dilect. no
qua nos eū. s qua ipe dilexit nos. z misit
filiū suū filiū exiatorē p patre nrū ¶Idem ibidem
Plon. n. haberet homo unde dm diligat si ex
deo ipē qd aplius iohēs nos diligamus deum
qui ipe prior dilexit nos Aplius quor paulus
ait Dilect dei dissipat t m cordibz nrīs p spm
sanctū qui datus z ¶Idem in lib° xviij de t. ca°

vvvij Cum se diligẽ nouit illũ dm diligit · Qui
neꝯ non diligit dm · Si semetipm diligat qđ
ei naturaliꝫ indituꝫ est · cũ non teneneatur
odisse se dicat · Deꝰ id agit qđ sibi nocet · z scripꝫ
tangĩ suos inimicos insequit · qui ꝓfectꝰ est
horrendus error · ut cũ omẽs sibi ꝓdesse uelint
huic · multi tñ non faciãt nisi qđ eis ꝓnocio
sissimũ sit ¶ Idem ibidem Cũ aute dm diligit
de mens · z conseqnẽ eius mentẽ · cũ qz natꝰ
ligit · nec tñ illi de ꝓximo suo ꝓcipiẽ ut ꝓxi
mũ suũ sicut seipm diligat · Iam n seipm ꝑ
ꝙse sed nec diligit · ei deũ diligit · cuꝫ ꝓti
cipatꝰ de illa ymagꝰ · s mens humana non
ꝑdit est · si z ex uetustate renouat · ex defor
mitate reformat · ex infelicitate beatificat ¶ Qđ
in eodem Nemo diligit illud cuꝫ nõ meminit
z qđ ꝑcipimꝰ nescit ¶ Idem ĩ libꝰ de doctrina
xpiana Quatuor a nobis diligenda ꝓcepi
mur quẽ supra de amore dei z ꝓximi ¶ Id ibid
Hꝫ est regula dilectionis ꝛc ¶ Idẽ ibidẽ Oꝝ ꝓcedꝰ
ꝛc ¶ Idem ĩ epla Debꝫ omnis homo qne supa de
amore ꝓximi ¶ Idẽ in ps. de tri · Dilectꝰ q ex dꝰ
est ꝛc qnas mitta de spũ sto ¶ Idem Spũs scus
ꝓxie non dicat dñi ni ꝑ dilectionẽ ¶ Idem ĩ omne
lia Tenete dilectionẽ dei ꝛc qne supa de amoꝛe etiã
hoĩ ¶ Idem ĩ libꝰ ꝉ. omeliaꝝ quatuor sẽt dilectꝰ
quere supa de amoꝛe ꝓximi ¶ Idem de tri libꝰ ꝛc
Psuadendũ est homĩ quãtũ nos diligat dns · z
quales quãtũ · Nec desperemꝰ · z quales ne sup
beremꝰ ¶ Idem in libro de uita xpiana Hꝫ
nosse quãta te diligit deus ꝛc qne supa de amoꝛe
dei ad hoĩes ¶ Idem ĩ eodẽ Deũ de diligit ꝛc
qne supa de amoꝛe hoĩs ad deũ ¶ Idẽ in libꝰ de ciui
tate xpiana Ille habz ordinatã dilectionẽ qne
supa de amoꝛe hoĩs ad deũ ¶ Idem ĩ eodẽ Nec
tpalia z etna hõ mereꝫ ꝛc qne supa de amoꝛe
hoĩs ad dm ¶ Idem ĩ libꝰ de mirabilibꝰ sciꝝ · Ego
homo qnẽ debem diligẽ qne supa de amoꝛe ho
mis ad deũ ¶ Idem supa ꝓma canonica iohis ·
Talis est quisq; qualis ei⁹ dilectio qne supa
de amoꝛe hoĩs ad dm ¶ Idẽ in libꝰ ꝉ. omeliaꝝ ꝓ
magno laboꝛemꝰ si in hoĩe qne supa de amoꝛe
ꝓximi z ꝓpinqꝝ ¶ Idem ibidẽ Omnes eq diligẽdi
¶ Idem in ser angelũ z hominẽ qne supa de
amoꝛe inimicoꝝ ¶ Idẽ ibidẽ Dicit aliqs ¶ Idẽ
ibidẽ dilectio una tendit ¶ Hec supa canonica iohis · Sed
dilectio dei fons est omniũ bonoꝝ · Deus dilectio mundi
fons est omniũ malorꝝ

Ambrosius Hieronimus Augustinus Isidorus
Beda Fulgentius Seneca Titus Clemens Hugo
de scto victore quẽ supa de amoꝛe ꝓ totum

Bernardus supa Cant · Dilexit nos deus
nosse debuit qz aliter minus uidetur Sapiẽs qz
culpam cauit · fortis qz mortem sustinuit Dis
cat igit z tu dm tuũ diligẽ debet nec illectus
prudẽ nec deceptus · fortiꝫ nec oppressus accendat
Prosper ¶ In libꝰ de uita contemplatiua Nisi
dm atq; fructu uisionis dei affectꝰ · pari odit
z huius mundi fastidit
Aristoteles ¶ In vij ethicoꝝ Omnis artifex
diligit opus manus sue plus qm̃ oppatꝰ ab alio
¶ Idem Dilecti poetarꝫ ad sua carmina z sicut scti
ꝓphe ad filios de synera q̃ sunt filii · cum
risu digniꝫ castigati non potuit qui illi omni
bus adhibet ¶ Idem ĩ octauo ethicoꝝ Dilectiones que
sẽt ꝓpter delectus aut conferũ sẽt dilectiones ꝓ actibꝰ
z cite dissolubiles · eo q delectibꝰ z delectatio cito ꝓ
mutatur Sibi · z qđ confert ꝓpe qre supa de amore
ꝓ toto ¶ Idẽ supa de caritate ꝓ totum
Tullius libꝰ ꝓmo de legibus Non tam na
turis z boni diligẽ qđ ꝓpe nõ est diligendum
De disciplina Gregorius M
Registro Cũ sit ꝓpe discipline ab illicitis
prohibẽ · ex cessibus quoꝝ culpas salubriꝫ restare
deo studiose · eius tamen fructuosa est · Nam
si discipline censura negligit · ductu ꝛ confusiõ
sentit · Duri enim deseruit · qđ z eam custodi
re iam alibi edificauit ¶ Idem ibidẽ Sicut non
fidelibꝰ subditis recte disciplina adhibet · Sic
hostis ꝓcul a nobis filios suos tolerat · qđ z ꝓ
culpis obsequijs fruit · z tñ ipsos quos delectus
affligit · eosdem hedos habẽ dolet ¶ Idem in
moꝛa Sti uiri cũ huius mundi ꝓsperitate fulciri · at
to sub maioꝛe mentis · disciplina se restringunt
· Hinc sibi ꝑpetuam ꝓcuratis illicita suadet qđ
cernunt sibi · Solus n ille in illicitis nõ cadit
qui se quibꝫ z a licitis caute restringit ¶ Idem
Intendum mentis si exciꝺoꝝ enarratio claudit
interiora fuerit · ipsius aperit · Vñ quo ex se ꝓpensius
disciplina mentis nõ ꝑit · eo sup se mentem ꝑ
fecti ꝑt · qz z in altũ est arboꝛ ex qua fit · qđ ꝑ ra
mos ꝓtensos dilatari ꝓhibet ¶ Idem agente spũ
sancto mutabilitate sue ponit ꝑ ad aliud qđ
z impellit · z nisi in suo statu arta disciplina
custodia teneat ꝑ ad detioꝝ delabit ¶ Idem
Sti uiri cui sinistra delectatione pulsati se sen
tit · ista q ꝑ forme spes ad mentẽ ingressum
lumina discipline magisterio restringit · ne
ꝑnicie cogitationi lenocinia uisio fraudulenter
Tantũ apud dnm obligationes sumus · quoties ap
hostes inuitet ꝓcamur Disciplina aliter nã sẽ
dicor nisi dnice uocis tubam libenter audiat

Gloss: Laudatur

Gloss: Sup de amoꝛe proximi nil

De dilectione

Augustinus in viii° libro de trinitate capitulo 33 dilectio non inflatur et deus dilectio est et
omnes fideles in dilectione acquiescunt illi revocati a strepitu qui foris est ad gaudia
silentii ¶ Idem ibidem capitulo 34 Ecce deus dilectio est ut quid imus et cur imus in sublimia
celorum et ima terrarum querentes deum qui est apud nos si nos velimus esse apud eum
Idem ibidem Nemo dicat Non novi quid diligam Diligat proximum et diligit
eandem dilectionem qua diligit proximum Magis enim novit dilectionem qua diligit
proximum quam proximum quem diligit quia dilectio intus in corde est proximus autem
extra est ¶ Idem ibidem Ecce iam potest notiorem habere deum quam proximum plane notiorem
quia presentiorem notiorem quia interiorem notiorem quia certiorem ¶ Idem ibidem Quanto sanio
res sumus a tumore superbie tanto pleniores sumus dilectione et quo nisi deo ple
nus est qui dilectione plenus est deus enim caritas est et qui manet in caritate in
deo manet et deus in eo ¶ Idem ibidem circa finem Quid est autem dilectio vel caritas quam
scriptura divina tantopere commendat et predicat nisi amor boni Amor autem
alicuius amantis est et amore aliquid amatur Ecce igitur tria sunt amans et quod
amatur et amor Quid est igitur amor nisi quedam vita copulans aliqua duo
vel appetens copulari amantem scilicet et quod amatur ¶ Idem in libro ix Sed si ad creatorem
refertur ille amor non iam cupiditas sed caritas erit Tunc enim est cupiditas cum propter
se amatur creatura Tunc enim utentem adiuvat sed fruentem corrumpit

quico ḡhi cor culpas ſine vndat non deſit ꝙ
ſup eccl̃e pat̃ que ferire ḡhenne ignibꝫ ꝓm
diſciplinę ſ̃ dbet correcta

Augustinus de doctrina ſana Diſciplia
t ordinata mor correcto atq; maior antecessor
rum obſtacio ſ̃ temperanci donat ꝫ laſciuiam
refrenat ꝫ omis motus z corpis motus illicitos
ſuffocat et extinguit

Ambrosius de obitu valentiniani Ingẽ
dbi ſuauẽ dixit dꝰ et omis obedie leue · qm ei
ſ̃ iugũ dbi patiena ſeruatꝫ ſuſcepit · omis ei
diſciplinę ḡhuc ē non poẽ ¶ Idem i epla no
libeꝫ ſed diſciplina ¶ Ide Di qui vlt̃ ſapiẽ z
ſapia ē Abſtinẽ aũt a pat̃ diſciplina ē ¶ Ja
m libꝰ de vdutate Prma diſciplie inſtituco
culpat̃ aũt Secda no ē dbẽ inſtitui

Cipianus In libꝰ de pꝛ̃ abuſionibꝫ ſeli
Diſciplina eſt mor ordinata correcto z maiorꝫ p
ordinau ꝫ maiorꝫ pordinau regulaꝫ obſtacꝫ
¶ Idem ibiꝫ Vndeda abuſio ē huiꝰ ſeli plebs
ſine diſciplina · que dꝰ exercitationibꝫ diſciplie
dimie non miſeruit abſq; diſciplie rigore ꝛ cuadꝫ

Bernardus In epla Diſciplina ē medꝫ
ẽm motus ordinatus · z diſpo dicens in omi
ſitu z actione ¶ Idem O qm̃ compoſitꝫ reddꝫ
omem puellare corpis ſ̃ motꝰ vnꝰ z medꝫ
ſtitꝫ · diſciplina Cornuẽ n ſubmittit · Supci
lia deponit · vltꝫ compoſit · ligat oculos · co
hibet cachinnos · modeat̃ linguã · frenat ḡu
latu · ſedat nam · formatꝫ meſſũ Talibꝫ n
dcet pdicte veſtem diſtinguꝫ margaritis
¶ Idem non oportet ut vicia dnmus tue tu
dlcmꝫ ſtrab · qꝫ q̃ꝫplibꝫ nouum contigiſſe
Quappt · Alius alia diſponeſt · ſꝫ de diſciplia
dmꝫ tu pude ē ad cugẽm papa

Hugo de ſco victoꝛe Diſciplina ē corpes
cupiditat̃ malorꝫ deſideriorꝫ tetet carcer · pe
nit laſtimꝫ · ingũ clacis vinculũ mentis de
dmat temperanciã · ligat lenitate · z omis tor
dinatos motus mentis et corpis · atq; illici
ſtimcia mentis · naſcit̃ tordinata mocio cor
pis ¶ Ita quor dꝰ corpus p diſciplinã ſtringit̃
dimꝫ ad constanciã ſolidat̃ · z paulat̃ mentis
tus mentis ad quietem componit̃ · ei p diſci
pline custodiam · mali motus eius foris efflue
non ſinit̃ pla ſit̃ & cor rõe ſtet p̃ & mſ̃ z mita

De discordia Gregorius m
de discipulis queras mḡa de magistro
Registro Dubiũ non eſt bonos pluor

odia ſuſtinẽ · Animꝰ qꝫ meretrices opibꝫ p̃ſpꝛ
adũſtatibꝫ lacerari ¶ Idem Quociens res aliq̃
plibus agenda cõmitt̃ · dũ ḡſtꝫ diſſentit ab
altꝛo diſpendiſ pocius qm̃ vtilitatibꝫ · adiutꝰ
reſeat̃ ¶ Idem nichil deo pciosius vtute dilectis
nichil diabolo deſidabilius ꝙtumcõe cauteris
Si ḡ dꝰ vocauit̃ filiꝫ qm ſt pat̃ facilꝰ ꝓcul
dubio zathane ſt̃ filiꝫ qm confundit̃ z ¶ Idem
ibidem aliqñ mimicia facto ſi firm̃ nocꝫ imꝰ
p̃timbo ¶ Idem Diſcordia conſuescut ſcandala ḡre
ũcare ¶ Idem ī paſtoꝛ Diſcordes z ſi bom opꝰ
fructus in ſuis actibꝫ ꝓferũt · ꝓferꝫ nulli ſt̃
qꝛ non ex vnitate caritatis ꝓcedit ¶ Idem no
uerint diſſidentes q tam dũ nullũ ſacrificiũ
bom exhilarat qm̃ dũ a ꝓximoꝛ caritꝰ
diſcordant ¶ Idem Si dꝰ vocauit̃ filiꝫ qui pat̃
facilꝰ · ꝓcul dubio zathane ſt̃ filiꝫ qui diſcordat
qm vno in malo · immica cõmutat̃ mala qua
ſequendo diſcordiam matꝛ virtꝰ ẽm ꝙtum
ſtit̃ caritatem ¶ Idem Sepe dũ quoſdam maiꝰ
ſcia eligit̃ a cteꝝ ſocietate diſiungit̃ · z qꝫ quo ꝓfꝰ
ſapiũt ex hoc plus a concordie virtute deſipiũt ¶ Jac
in moꝛ Solet mꝫ ſpes maiꝰ diſcordia · mali
maiorꝫ fidei causa ¶ Jd Eccl̃ie pla · ſꝫ ſolet
ut non amiſſa caritate z minuta nos vulnꝰ
lenſacet · z rurſꝰ eius gla ſine immudie nos cul
pa ornet̃ dꝰ z ex ruete quoſdam hꝰ erigi ꝛc
dimq · z ex ꝓfectu pleros ꝙ iuſte oppꝰ formi
dant ¶ Idem ī dyalo · Prauis moꝛibus ſemꝫ ſꝫ
uis eſt vita bonoꝝ ¶ Idem ī omeꝫ de dño xv.
ꝓ pẽt Quis ḡs malos non toleat · ꝛpe ſibi ꝓ
intoleabilem testis eſt ꝙ bonus non cain abel
n ce rimur · que cayn malicia non ex ẽnt ſ
in tima arce · gratia ſub paleis ꝓmitt̃ · Sic flo
res mẽ ſpinas ozrit̃ z rosa que vrdulet ſtit cũ
ſpina que pungit · Duos quippe filios adam ha
buit · ſed vnus hoꝝ ē clarꝰ · z alꝫ reꝓbus fuit ·
Tres filios noe archa continuit · ſed ex hiis duo
ſt̃ electi z tertius reꝓbus fuit · Duos filios iacop
habuit · ſed ex hiis omnibus vnus p̃ nocendam
venditus est · alij vo p̃ malicia venditores fra
fuerũt · Duos apli ſt̃ elegit · ſed vnus in hiis am
mpetus est q̃ ꝓbaret · z vndꝫ ut ꝓbaret̃ Sep
tem fuerũt diaconi ab apli ordinati · ſed
ſep in fide vte ꝓmanentibꝫ vnus ex eis auctoꝛ
erroꝛis · In hac igit̃ catha multitudo · no mali ſi
bonos no ſine malis bom ee pnt · non igit̃
ꝓpt̃ malos bom ſt̃ ꝓtendi · ſꝫ ꝓpt̃ bonos mali
ſt̃ tolerabi · Bonus n non fuit qui malos to
lerare recusauit · bonꝰ non fuit que malor
p̃uerbs non ꝓbauit · vt n ita logi · fieri me
dnme nequaq̃ ꝓducit̃ ad ſubtilitate acumꝫ

* Duos filios abraha hũt ꝫ vnꝰ ē electꝰ · z alꝫ
reꝓbꝰ fuit · Duos ysaac filios hũt ꝫ vnus
ē electus · z alꝫ reꝓbus fuit

¶ pmꝰ

/: ꝛpe

#

si hoc non erasit aliene lima puncatis ¶ Idē
ibidem Tanto g̃ magis mali coleandi sũt q̃to
z amplius hñdum · q̃ z m arce ctima pauca
g̃na sũt que suant horrenda z g̃ides acui pa
leaz sũt que rgnubz combiunt̃ · Et m vndis
tilium archa que typũ ptis ecclē gessit · z
ampla in mfiozibz z angusta in superioibus fuit
· que in summ te z sua ad vnus mensurā cubi
ti qđcenti ¶ Inferus quippe quadrupedia aũ
reptilia · superius vō aues z homines · habuit
se credenda est · Ibi lata fuit ubi bestias ha
buit · sz angusta fuit ubi homes cohabitant
q̃z minuz · sed mr ecclā in carnalibz horibz
est ampla · sed in spualibz e angusta · Lata
quippe est via que ducit ad pditionē Et
multa sũt qui vadunt p eam · Et angusta e
porta que ducit ad vitam z pauca sũt qui
inueniunt eam ¶ In sta rgne ecclā q̃to sanctiores
quisq; sũt · tanto pauciores · Que z ecclā in
sancto suo ad vnū cubitū pducēs id e ad
xp̃m · qui solus mr horiēs natus e sine
to g̃ magis mali coleandi sũt q̃to z ut sit
¶ Idem t. xxx. libr moz sup id iob xxx. filii
draconū z socius struciorū Sic namq; iusto
peccāti malicia iungit sicut in fornace auro
palea cui rgne sociat · ut quo ardet palea
purget aurū hñ g̃ vicit bonū sũt qui i bōi
tate psistē z mr malos putāt · Vñ in cantico
Sicut lilium mr spinas z ē plinius q̃re sup
de contencōe ¶ Item infra de pace ¶ Idē infra
de ira ¶ Idē infra de odio potuit

Augustinus De libro dñi Non pt hoc
concordiam cū xpō · qui voluit ee discors
cū xpiano ¶ Idem Quid t cōmune cū discordia
xpiane ? Quid amas simultates ? q̃ deo tuo
non placet Nam ab initio mundi sũt spes
tumicias in pth oplaustū excelt · inficiat
· z dū homi tundit in semetipō pstimt · dum
adam cupit deape · ipe pmutus ingulat ¶ Sd
in epla facile e atq; pcliue malos odisse · q̃
mali sũt ratio aũt q̃ pū z bonū fuit · cōfe
ipōs malos diligē q̃ homines sũt · Tanto in
uno cohibemq; simul culpā ipōs z naturā
pbes ¶ Idē in stissima mentiū deus nō hñdat
sicut i stissimis petro z pietū spentes z sator
pomes hñtant z latrones ¶ Idem t libr sed
confes · Turpis est omnib ps que suo domino
non concordat · Et hoc in decreto ¶ Idem Si
amici adulantes pūtūt · Sic inimici litigā
tes plerūq; corrigūt ¶ Idem t epla ad ephm
Helius tumor capitis solet · z ē q̃rus sup
de correctiōe horiū bona ¶ Idem ibidē Cū fili

aliq̃s a maledico fugit · aut ōino no credit
aut ēte mtr salute sola fama depat ¶ Id
ibidē Rogo te si fieri pt ut mr mea non q̃rat
dissēdia aliq̃ quo sine animaduersione disordie
ordia mea pastarum · Si aũt non possit dici
qđ in vita emendandi in scriptis tuis · nec
tui meis insi cū suspicāde inuidie aut amare
lectione quiescam · ab his z mr vite salutaris
pcauq; ego aũt me longe ee sencio ab illa p
fectione de qua scp̃m t Si qđ in libo no offen
dit hic pceptis e dñi ¶ Idem ad eundem t ad
quadam epla Non aliter intelligo qđ scptū e
Corripiet me iustus i misa · z increpet z qđ
sup de correctione horis bona ¶ Idem i libo de qđ
hēsibz hmane legeis hoc fuit ut in omnibz voluit
ti patrati testatoris · et si quis filius eius pcip
testamēti fecit · caret ab hēditate Testamenti
aut dei mr pacis habet pacem relinquo vob
sū rgnē est hēditas mea Qui fecit rgnē eius test
tamenti dei dissipando videlz pacē · caret z
caret hēditate illa · s hereditate

Quoniam In ser Zelanē man
suetū inuidi modestū superbi amicū z hūmulon
timidi inimica emulatione lacessit ¶ Idem
sup mathm Malos qui monet offendit · dum
vult odiū qui arguit emulos ¶ Idem Inimi
cus manifestus melior e q̃m amicus fictus
· Ille n dū timet facile vincit · iste dū no cog
nosci pualet z confundit ¶ Idem i libo de
compūc · cor · Inimicicie si semel occupauerint
animū · omnia que fiunt · que dicunt · que audiunt
ita accipiūt z intelligūt ut ab maledo et
longinquos pficiūt inimicicias Si quid
bonū dicat de inimico non credit Si quid
mali hō solet credit z confirmat ¶ Idem ho
mo de compūc · cordis pmotionē p rebus
multi conflati fides · et quasi qui metallū malli
ferreis negligentius satisfacit · z obliuionē ti
mens culpam · z inimicicias pfitens i tepo
longiū inueterantes q̃ tanto plus nobis erit
longior pena · q̃nto z discordia pla fuit
supra de concordia Idē sup de correctione
Item infra de ira Item infra de odio

Iracundus In omelia Sicut con
cordia pueros efficit Ita discordia veteres mul
dilabit ¶ Idem in epla Nichil tam conueniens
nichil tam execrabile deo q̃m aliquē vel
le lede vel odisse Nichil q̃ tam pbabile q̃
omnes pubice accusare ¶ Idē in oz sup michee
Vbiq; insidie · ubiq; fraudulencia ubiq;
fundit sanguis innocuus plura q̃re sup
de amicicia ¶ Idem sup de concordia ¶ Item

misia & ira ¶ Item misia & odio

Vlmus de cū libo sed cū ꝓxmi ecclā
& suis fidelibꝫ mitis pngre ni se alicui ꝑtibz
denā pstare. ꝛ sciat nichil ee illibatū a culpa
qui non est patus ad veniam ꝓmus cōpss
tandam ¶ Idem ibidē cū ꝛi. amicicia m rōbus
non sibi amica ꝛ pcius inimica fuit ¶ Idem in
fino. Odiū ⁊ discordia a regno dei sepat a celo
passione crucis admisit nō martirio expiat

Bmadus Sup Can. Oracō pcedzis cū
ꝑcabilis frustra n. offert munꝰ suū ad altare
qm sibi consens est qs fr suus hz alicui adiustus se
Deinꝫ non recipit dns ad munera cuꝫ eo qꝫ
non rē officit. qz non rē ambulauit cū fre suo
¶ Idem epla Deitas nō uniqm odiū ⁊ discordia pati
¶ Idem Nemo magꝭ nā dr ⁊ horz mēti qꝫ amici se
simulans inimicus ¶ Idem Si qus suspurro fuit
in pplo ⁊ qre supra & correctione eqtate

Glocla p. iohēs iij Impetuū est cuꝫ alqs
nabiē qm ho grē homicidij teneē ut discordet a
fr̄ibz ¶ Idem Omis homicida est. qui uel fro pcu-
tit. uel odio discordie insequit ⁊ impugnat. ꝙd
qre supra & concordia ⁊ concordē ¶ Idem
misia de ira // Idem misia & odio // Idem de inuidia

Bdeus de consol. Que felicitas amici sect
infestumꝰ faciet inimicū ¶ Idem Que pestis est
fratrē ad nocendū qm familiaris inimicus ⁊ pld
qre supꝝ & concordia ⁊ concordē ¶ Idem de detractiōe
Idem misia & inuidia Idem de ira Idem de odio

Gullus m tusculi libo. de Discordia cum
acer memus odio ⁊ acerbe malo concepta ¶ Idem plus
geminus Qui non litigat celebs est

Galeus maximus libo. ij. Idem
odij assidui magnos ni pturbiz excitat fluctus
Ille pcul fugiendꝰ hic nocendi cupidꝰ pximandꝰ ⁊
Idem Job 38. Qui tetendit super eam lineam
⁊ cū discrete mēmittꝰ plus teneē Qui studio mālz
arcus distendit. ut in suo tpe cū utilitate tendat
qꝫ si relaxacionis occāi non accepit. felicitati dare
ppō tensionē usu pdit Sic aliqui in exercitacōe
bonoꝝ opm deus cū p discretionē pmittit resi-
uatur. ut tanta pg victa valeat fidat quito a
percussione interim pruder cessat Subtilis igit
discretionis super hanc linea tendit. qui ostensis
diuinaꝫ alē exemplis precedencū primꝰ ⁊ utilit ad
operandū deus attrahit ⁊ misup nō minꝰ utilius
tempat ¶ Idem sup exo. ame. xvi Tanta quippe ꝛ ee

discretio corrodis ut nec disciplina minima nec
mia sit remissa. nec si indiscrete culpa remittat. ꝛ
qui culpabilis est in ratu culpe ꝑfectus astringat
Et rursum si culpa timorate retinet. cauto. qui
corrigit actioꝝ fiat. quicq̄ ꝑua se michil ex benig-
tate ꝑua fieri consideret. Exhibenda est ira. ꝑfectus
aspitas in oratione. ꝛ cultus in mente ut ⁊ ostensio
diua delinquentē coherceat. ⁊ cultus custodia mer-
cedem manifestiꝰ non amittat. Idem de Ioseph
et fratribus suis in egipto ¶ Idem in mozo. Is q̄ pest
illa se cū subditis mensura discretionis mo
deret. quating ⁊ arridens tam timeri debeat
et ratus amari. Sic fideliter ut ei nec minima
leticia tristem reddat. nec immoderata seueritas odiosū
¶ Idem ī pastor. Cū non malicia ꝛ ignorancia
sed uel infirmitate delinquit. ꝙ ꝑfecto nāe est. et
magno discretionis moderamine ipsa delicti correp-
cio tempet ¶ Idem ī registro Omia dulciter atge
⁊ blande ut ⁊ actio tua sit discreta ⁊ lingua mi-
tis ¶ Idem Si clipeo fortitudinis dimicas. gladi-
um discretionis in manu teneas. ut sis fortis ꝑ for
titudinē. ⁊ cautus ꝑ discretionē. Nam fortitudo te
sinit reddit. ⁊ Discretio circumspectum. plima qre
supra de consideratiōe ¶ Ite supra de cogitatione ¶ Ite
supra de cogitatione sin ¶ Ite de circumspectiōe ¶ Ite
de correctiōe ¶ Ite misia de militia ⁊ malitia ¶ Ite
misia & prudencia ¶ Ite misia de tyrannia // Ite de
molestia ¶ Ite sup & actiua ¶ Ite diste ⁊ ꝙ ꝑfectus lingua

Gregorius nazanzenus in libo. cū de ago
visus est in quo abiciat ad septim Deambula-
ba semꝑ in lectōe Solet namꝫ tibi quasi re-
creatōe labor molestias revelare. qm nec arcus
corda sp distenti utilis est emissionibꝫ sagittaꝝ
nisi modici a districta tensione laxet ¶ Idem
non oportet illos ⁊ ē qre sup & correctōne bona
¶ Idem ibidē Oportet nōnulla ptēre ¶ Ite ibidē
ignite fratrē ¶ Idem ī apolo greco Sicut nō una
medicina ꝓdē quē sup & correctōnis equitate

Augustinus ad Idem de eo qd sepe
est Cum totam legem suam ⁊ ē Elegantē dicte
deus de narrat ⁊ qm plas misia & correctōne homie
bona ¶ Idem ī libo soliloquoꝝ Caueda est magnop
ne hoc corpus agrum ne quo sensibilit visto pe
ne lucē mē impediant. quibz meꝛ ꝑfecte qꝫ
opus est ut ad illam lucem ab his tenebꝭ euo
lemus ¶ Idem Gemma lucet ⁊ fulgida ē aia
virtute discretionis ornata. que si discretione carue
rit. ee pulchra non potit. plima qre supra de cu
stodiendo ¶ Ite sup & circumspectiōe ¶ Ite sup & cogita-
ne sui ¶ Ite misia & memoriōe ¶ Ite misia & memoria
¶ Ite de prudencia ¶ Ite & temperancia ¶ Ite Discre

Atque sup de correctione bona

tacitur mala videt q̃re sup̃ de conflictu vicior̃
& virtut̃ &c

Ambrosius de offic̃ ꝓsta virtus est dis
cretio est splendor & decus oib̃ virtutib̃ et
mstis ꝓfert discretus ornator & omnibus phy
losophis & magris plima q̃re sup̃ de consideratione
Item supra de circumspectione Item de actiua Item
de cogitatiua sm Item de prudentia Item de tpantia

Augustinus contra iouinianum & hꝫ in dict
to de consec. dist. 5. Non mediocriter erratur q̃ mag
no bono ꝓfert mediocre bonum quæ sup̃ de cau
tu castitatis ad. ꝓbat̃ gratis ibidem Item sup̃
de circumspectione Item de cogitatione Item de cogi
tatiua sm Item supra de actiua vita Item mstr
de intentione Item mstra de prudentia

Basilius in sermonibus Oꝺq̃ bonum cum
discretione fecis virtus & Quodq̃ sine discretione
facis vicium est Virtus n. indiscreta ꝓ vicio cogno
scit Item Cum opa sua cū discretione facit ꝓ
seuerant ad regnum currit Idem de fu. bo. libo
sed ca. xxxi Nichil iuuat qd̃ nisi bonum et ma
lis sensu prudentie discernimꝰ. nisi ope & ma
la cogitata caueamꝰ & bona intellecta efficaciꝰ
Idem in eodem libo sed̃ Implecamus
ca. xlviij Sollicita discretione carnis & inordi
nata materies ne sit aut nitescit extinguat
aut immoderate laxet Idem libo tertio ca. xx.
Optima est illa discretio vt & nota sint opa
nra ad augendam dei gl̃iam & occulta sint ꝓ
humana gloria euitanda ꝓlima q̃re sup̃ de
actiua vita Item sup̃ de cogitatione Item
sup̃ de circumspectione Item sup̃ de cognitione sm
Item mstra de intentione Item mstra de prudentia
Item supra de correctione Item mstra de ꝓ
fectu Item sup̃ de consideratione Item de tpantia

Bernardus sup̃ Can. Discretio est non
tam virtus q̃m quedam moderatiua & auriga
virtutum dicitur enim mor. & affectiuꝰ ordinatꝰ
velle discretionem & oib̃ virtus dicit est Item
Discretio omnem virtutem ordine ponit. ordo vo
modum ꝑficit & decorem Idem ajodus est dis
cretio omnibus humana sc̃a affligendum aliquem cor
pus nr̃m est. & non concedendum Item in libro
de pfectionis gradibus humilitatis Inquirimꝰ vltime
in nobis nosmetipsos diuidicando In ꝓximum
cor malis compatiendo In sui natura deum &
angelos mundo corde contemplando Idem vir
tus discretionis absq; fine caritatis q̃ nascit so
pita. & finem desiderium absq; discretione tpaliter
to ꝓpiciat Idem in sermone Sed computa quod
diebus singulis de multa virtute & gratia ac
q̃rere valeas. certus equidem apud deum. nullum

stimo bonum esse intermissum Nec multum ab
qd̃ ipunitat. Et sicut non capillus de capite
sic nec momentum de tpe ꝑitur

Gallus Impellens animos sine discretione
ipsius est sine pocino meretricii vicior̃ et
ruina virtutis est

In collationibus patrum fines zelus
amoris virtus in arma furoris in tempestas vir
tute discretionis

Hulgentius In ser. Tene discretionem. si
non vis ꝑdere religionem. qd̃ si vis discretus fuis &
ꝑfecte religiosus eris

In libro Romani ordinis dicit Omnia ad
discretionem atq; discretum & oim virtutum mr̃
Innocentius virtus q̃dam & magistra
de electione Cii cam. Non debemꝰ attendere quid fiat
sed quod sit pcessit quid fieri debat vel q̃ra
Seneca In libo de cor. vitiis Non te mone
at Socratis auctoritas nec quis. sed quod dicat ar
guendis pba q̃re supra de discretione de circumspectione
Item sup̃ de cogitatione Item de correctione Item
de cognitione sm Item de consideratione Item mstra de silentio
Item de prudentia Item de plactis mstra de fletu
De discreta taciturnitate q̃ sup̃ de conflictu vi
De dispensatione dei gregorii
Sup̃ ge omnes ꝓ anima vestra dispensatore
deus omnipotens sic & clas suas sua dona dispe
sit ut & isti det qd̃ alter necessit. & alter magnus
qd̃ alter minus habeat. quatenus diu uel iste illi inui
cissim qd̃ ipse non hꝫ. uel huic magis interesse
considerat qd̃ sibi minus ad ee ꝓfectum. dona dei al
ter in alterum. & vicissim omnes admiremur. atq; ex
hac ipsa imitabili admiratione alter alteri humiliter
ut quæ videtur hꝫre qd̃ ipse non hꝫ cui diuina mi
sicle sibi placuit ee reputet Unde & paulus dicat
ego sum minimus apl̃oꝝ & ꝯ alibi dicat paulus
in omnibus alijs apl̃is ullo. vere tricesimam
Ignat & petrus sapl̃o. in paulo dilectum
uit sedat pet̃ electus Sicut & cassianus fr̃ mr̃
paulus fr̃m catam sibi sapiam scr̃p sit. Vobis hoc
dicat deus omnes ut in cordibus mr̃e hoim qd̃
idem ipse facit in regionibus tibi Poterit nisi
deus diuersis regionum omnes fructus dare
Sed si quelibet regio fructibus altius regionis
non indiget diuisionem una regio cui alteri
non habet Unde fit ut hinc diui. alter olei. ha
bundantia dat. hinc multitudine pecudum
illam no fruatur habitudine subtrahit fingit. ut ei
ipsa defuit alter qd̃ illa non hꝫ & ista reddit qd̃
no detulit. ꝓ concordem emulatio & q̃re sibi simul
& diuise tibi ꝓficiant Idem in sermone Sylo

th agnia ē omnipotentis dei dispensacio · ut s. qlz
malda dna ꝓstat qđ munera non ẽbuat ut ꝑdat
semp eoz aliq̃ hꝫat vñ semziꝑm ꝛepndat · 2 ꝓhedat
ut fiat in humilitatis custodia qlz ad luc̃ maxia
de dampno nitimus respicat ¶ Idem in moz libꝰ pn
sup i. iob Constituta tuos eius qui ꝑteire non pa
tis dei dispensacõe fiuit · 2 occulto consilio/ma electa / fuit
deus fiuia ꝑstices · aũ stla c̃ta deterrent qualit ꝑ stla
disponant ¶ Statutu qppe ia est homi cuilibz · ut
qũcũ hinc mudi ꝑsperis sequat nil qũcũ aduersitatis
fiat ne eius electõi aut moderata ꝑsperitas elenet
aut nimia aduersitas ꝛfluet Statuti quoz ē t ēt
na dispõne diuina qũcũ in pa vita mortali
qsq̃ viuat ¶ Ide in eode ꝑsipi dies singulis ab
eterna dei dispensacõe nr augrei pñs nr minui
nisi cuncta/ ut ita ꝑstrãt ut aut ai optimus
mozibz longiozes fiant aut ai pessimus viuẽdo
ai tempus sui ¶ Sciedu ꝙ creauit 2 ordinauit
nos omipotẽs deus nr̃o singlos z mita disponit
2 dispensat · t tm mitoz ut malus ille nil viuat
viuat ne multos hoi ingentibz noceat · nil bonus
ꝛstat vel rursus malus ille longius viuat ut
adhuc ꝑua sua opa augeat qo quoz temperate
purgat iusti vitus viuat · nil bonus iste cito sb
traliet ne si in hõ mudo diu viuẽs eius inocentia
malicia malozu corrumpat ¶ Idem t xxvii moz
sup i. iob xxviii Tenebs posuit tenebzis · 2 um
bꝛaz finẽ ipe considerat Umbraz nomie et
clerõ voluit · 2 ingẽbos comprehendi nam bona fu
turis · 2 ordinat deus ajala ilo non facies · sed ab
iniquis fieri ne mordinate eneniat ipe dispones
considerat umbraz finẽ · 2 paciet · oia tolerat
aqz mereat tm electoz q̃ eo malo mutent ad bo
nu ¶ Iuenes t ingẽbroz finẽ qđ · s. de malo ope ad
dignu sibi supplicu ꝑtrahit · Vidit in finẽ ꝑsequi
tis fault quo ꝑstratus dicat Domine quid me dis
fidẽ Vidit finem q̃ obsequit discipuli inde qui
p dimissu stelle laqueo se suspendit Vidit minutas
penitencia correctoz Vidit quoz sedulã delinqũ
tem · sed considerant finẽ ad delinquendu et
ssere Vidit generalitatis finẽ q̃ possessu pcipẽte te
nebꝛ · qsq̃ fidei luce clarescẽ Vidit t inde tm
q̃ ab ea luce fidei qua tenebat · abduxit ꝑfidie
tenebꝛ semziꝑm totalit operatꝛ Vñ bñ dicit
Tempus posuit tenebꝛ ze ¶ Idem i xxviii moz
sup i. iob xxviii finẽ de tra tollit 2 lapies soluit
caloze in eo Vñ Pensandu t valde q̃ occulto
consilio deus omipotens quosdã hoies ab exoz

¶ Ide conductu qđ sup de deo ad ꝙ ad ꝙ diuine
dispensacõis ꝓuisio qđ sup de dyamate Item
t anie sup 1d lu. xv. gaudiu 2 angel cap hic
sup de amoze dei 2 hoiis :-

dns vitã innocentes custodiet usq̃ ad veritu sti
nul puenit ut etate ẽstente simul in eis ꝑficiat
2 fluoz immeostiaꝝ 2 celestiu mitoz alios ab
in exordio sius desertis statulentibz vicijs · erad ꝑ
abrupta ꝓmittit ꝓlerãqz tumẽcos oculo mysdie
respicat 2 ad seqndu se sti amoꝛis regnẽ suaviter
Dic Vnde mito subtilissima consideracõe beus iob
aut lapie calore solutus in eis Vertit ¶ Ista qđs
mfia de ꝓdestinacõe Ide de ꝓscia Ide de deo sic

Augꝰ libꝰ pꝰ de actiad · cũ tibi tuus aud 20 qre mfia de tbulacõe

Iudicus de lu-bo libꝰ sed ai · vi azura

dispensacio sup̃ne distribucois ē ꝑ qua hic iustus
amplius iustificat 2 impius amplius sordidat
malus ad bonu aliq̃ cõmutat · 2 bonus ad malu
aliq̃ reflectat ¶ Vlt quis ee bonus 2 non valet ·
Vlt aliꝰ ee malus 2 no ꝓmutit Dat aliq̃ ei
qui vlt ee bonus ut sit/ alter- nec vlt nec ei dat
ut sit bonus Iste nascit in errõe 2 morit ¶ Illi
bono qđ incipit usq̃ in finẽ ꝑdurat ad vitam
Tam diu iste stat usq̃ qꝰ cadat Ille vo male vi
uendo diu finaliet saluat · respicit qz a deo cõuer
tit Vlt in bono ꝓdesse iustus nec ꝓualet · vlt
no ee malus · 2 valet Iste vlt deo vacare · sed se
culo ꝛpedire ¶ Ille negocijs sclãbz turpit impli
cat nec ꝑficit Diuat malus bono · 2 bonus dyi
nat ꝑ impio Impius qz hõrat ꝑ iusto Et t
has tamen rez obstinate no valet homo
diuinam ꝓpendẽ dispensacõe · 2 occultis
ꝓstinacionis ordine ꝙstruat

Gloria li illud ihꝭ xꝑi ante mudi cõ

stitucõe 2ē Deus te disposuit qđ in fine mu
di fructuosus sit

De dispensacione prelati B

nardus de consideꝛ · ad eugẽ papã Queda
ne dispensatoꝛes ut q̃ fidelis/ nunciat vbi eni / quis
uentus vꝛget · exemplabilis dispensatoꝛ ē et lau
dabilis veritas ¶ Utilitas dico cõis 2 no ꝓpria
nam ei nichil hoꝛ est plane no est fidelis dis
pensacio sed crudelis dissipacio ꝓlixa q̃re sup
de abbate ¶ Item supra & distrecte ¶ Ide mfia
de prelatis ¶ Item mfra & religiosis

Iudicamus ad negociandu Ille dispensa

toꝛ optimus est q̃ nichil sibi vsurpat ꝓlixa q̃re
sup̃ de abbate ¶ Ide supra & distrectione

De duobus et diuitibus q̃

Gdam in quoꝺ Cui pauca sunt que spiri
talia anꝫ ꝓpiant · 2 ꝑ multa sunt que rebus
temporalibz habundet ꝑ hoc se diuites pauperibus
2 coꝛ Deo seruitute · qđ eosdem sibi pauperibus & sius diuicijs ꝓcurat ¶ Item plerũqz ·
mali co magis cont̃ deum supplicat quo ad
eius largitate cont̃ multi diuitiis 2 q̃ pauperi
ti homo ad meliora ꝑficere debuerit · illi dei

X Dns

dom̃s ꝓtoces fiũt ¶Idem ī illia omeꝫ Dno sꝯ
que dnicis fiũgit ſ ſolſtudmẽ z uolꝫptatem qꝫ z
q̃ cntꝝ meꝫtem oꝑmũt z ꝓ affluẽtia uiolũt
¶Idem ī omeꝫ de dnute epulone qua ꝑna ñlẽ
tr̃dus ꝙ qui aliena rapit ſ nſm ãmpna de
ꝓuenit qm ꝓpria non largit ¶Idem ī alia omeꝫ
Dnicie ſꝯ ſpme qz cogitatiõũ ſuaꝝ ꝓtectom
bus meꝫe lacẽdt z dñi uſq; ad pcem ꝓſſmũ
q̃ mſtio ubiẽ cruciant ¶Idem ī eadem Dnicie
fallaces ſꝯ que nobiſcũ dñi ꝓmane non ꝓnũt
fallaces ſꝯ qz mẽtis mẽ mopia non ꝙpellũt ¶Id
ſup ezech habitudmẽ dnicꝫ ſuꝑbie ḃicina ꝙ
¶Idem ad modicũ dnes ꝓꝑari ſimũ ut ꝛeꝛ
uũ actus feiatur ꝓꝑa que ſup de cntẽptu mũ
di ¶ꝛe ſupa de amõe mũdi ¶ꝛe mſia de ꝓſpi
tate ¶ꝛe de auaꝛicia ¶Ad m omeꝫ dnaꝝ ꝛeſ
tãte nequaq̃ dñs dnicias ſed fallaces dnꝫ
cias appellat fallaces n. ſꝯ qz nobiſcũ ꝓmane
non ꝓnũt fallaces ſꝯ qz mẽ mẽtis mopia non
ꝙpellũt Dole aũt de dnicie ſꝯ q̃ nos dnites
ſurturibus ſtiuit

A **Augustinus** de ci. dei Tẽpalibz dnꝫ
cijs magis ꝛtendũ ꝙ ſtruendũ ut ſtruẽ mea
mus eẽmus non ſicut ꝓſſi qꝫ qui ſtruꝫ uolũt
mmo eẽmus non ſicut ꝓſſi qꝫ qui ſtruꝫ uolũt
mmo ſed ut deo qz nõ mmũ ꝓꝑ dei ꝛpen
dũt ſed ꝓꝑ mmũ colũt ¶Idem ī libo
de ũbis dñi ẽte ꝛeuole dnes ꝓmozdia
tua dic ḡo quid actuleis de omnibꝫ bonis
tuis aut ſi tu dic̃ forſitan erubescis audi
apli dicentẽ Nichil mꝫ mculũs in hac mũ
dum. Utiqꝫ qñ nati ſumꝫ Sed nec auferẽ ꝙ
possumꝫ. Utiqꝫ qñ de hoc mũdo exibimꝫ Nichil
igit actulisti dnes z ideo nichil auferes Quid
ḡo dnes te comẽ ꝓpem mſias? Certe ſi qñ
casu quocuqꝫ loco ſepulchra fiũgũt te ossa
dnoꝝ ab hostibz pumpi non dnoscũt ¶Id
m glo p. tḣmo. ꝛbi Dnitibz hnig ſcli ꝓpe ꝛc
Superbia n. e dñs dnoꝝ z gliosis est aũng
qui me dicias morbo ſuꝑbie non temptat
Qui aũt ideo ſe magnũ ꝓtat qz dnes est
ſuꝑbus z egenus e m carne ciꝛpat. ſꝯ i corde
mendicat ¶Idem ī libo quãgita omeꝫ Si
ꝓximus tua non erubẽ tua Si aũt erꝛgamus ꝓ
deũ erubẽ tua ¶Idem ī libo de moꝛibz eccliscis
apulto mirabilis e non mlierẽ dnicijs quas
possides qñ ḡmo eas non possidẽ ¶Ide ſuper
cano ad iacobi. Auꝛe matiã labozo est qꝛe ſup
de auro ¶Idem ibidem Auꝛo apud bonos dnes
que ſup de auro ¶Idem ī ſer. dnoctũ Esto
bonus qz habes bona. bone ſꝯ dnicie. bonũ
est auꝛo. bonũ e argentũ bone ſꝯ famulle
bone ſꝯ possessiones Oia ista bona ſꝯ. ſed

bnde facias bñ. non que te faciãt bonũ ¶Idem
ibidem Copia dnicie non ꝙtollit bonos nꝫ
eos mopia fruugit ciꝛculos aũt cũ offert. ꝙ
ecclie. z cũ aufert ꝙ cruciat. qz dñi acꝛuit
dnicie fullam leticiã ẽbuit. z cũ ꝓdit dam
ſticiã infundit Distant ḡo dne dnicias
amice. id e castitate. iusticiã. pacem. mſeꝛiam
et bitatem ¶Idem ibidẽ Quid ḡo ſꝯ ꝙ dnt
cie tẽpales. quibz iſdẽcibz mopia est.
Que ſuis amatoꝛibz. q̃ſto fuit ampliozes
non tñ afferũt sacietatem. ſed inflammãt ac
ꝓditatem Cũ pectue. n. incremẽto ꝛubiẽs
cupiditatis augẽt Nam omes dnites z auꝛi
ꝛelid ydropis morbo laboꝛant Quo n. ꝓ
pius q̃ſto plus bibit. tanto magis sitit ſ
dnes z auaꝛus in suis dnicijs acꝛiꝛidis ꝓ
Creſcit amoꝛ nmi q̃ſtꝫ pecuñ ẽtit ¶Idem
Sed ꝛes aios sapietiũ fatigant plura que sũt
de amõe mũdi ¶ꝛe ſup de auaꝛicia ¶ꝛe ſupa
de cntẽptu mũdi ¶ꝛe mſia de ꝓſpitate tpali ¶Idem Dnicias mſtꝫ
ꝛeq̃ ꝓdidiſti Cũ n. Vigilias. eas angẽ de
fidẽas Cũ dꝛmis latrones ſopmas. m die
ſꝯ ſolligetus. m nocte pauidus z ſꝯ ꝛubigꝫ

A **Ambrosius** in ſer. ajeth ¶Mendicue
clamat ꝓpꝫa dnicie ſi affluat nolite qꝛ ap
ponẽ Quid n. m ꝓſũt ſi poſt mozte mecũ de
no pnũt hic acꝛiꝛit z hic ꝛelinquit Sopmũ
loqñ no patrimoniũ bñ bñ ꝓpꝫa dicat dꝛmiẽt
ſompnũ ſuũ ze ¶Idem ſup illud ecclẽ Sata
tas dnitis non ſinit cũ dꝛmire Exercitat. n.
dnitem cupiditas z exercit cura ꝓuigil alicꝫ
rapiendi. qz ꝓpꝫa non ſaciat Torquet cũ nu
dia ajoza depat Stellionatꝫ ꝓuentũ ſfecunda
ꝓturbat z ſollicitat habundancia ſuperflua co
piaꝝ ¶Idem ī epla Et ſi alijs dnes dicẽt ſ
tumẽ panꝫ est qui non utiẽ eo qđ habz ſed
adhuc alia rapit. alia desideꝛat quemꝛpe nõ
ꝓſũt ¶Idem laqueus est in auro Visus ī
argento. negus in predio Dic n. auꝛo pcutiũ
ſtrangulatiõ dic argentũ in cuius visto hẽmꝫ
dũ ꝓdia uadimꝫ alligatiõ ¶Idem ſup lucam
Non utiqꝫ amanti dnicias qꝛe ſup de amõe
mũdi ¶Idem ī libo de offic̃s ¶Isti qui ī dnua
ꝛes z delicijs z honoꝛibz studia sua ꝓſuerũt
ſpectatoꝛes magis ſꝯ qñ possessoꝛes hui⁹ sũt
lucrũ laboꝛis. ſed fructũ obtutus nõ hui⁹ ¶Idem
in eodem Auꝛe habes catã non ut fruct. ſed
ut erogẽt z ſubueniat ñcitatibz pauꝝ ꝛe
linq̃ e cũ saluãe vasa dnicaꝝ pauꝝ qñ dnoꝝ
mozuoꝝ metallaꝝ Ornatus n. sacramẽtoꝝ
est redemptio captiuoꝝ ¶Idem ī epla ad ꝯ

stranei. Quid m ho mudo pfuit diuicaz supflua
quere spnza de contemptu mudi ¶Idem ad eūd
Nec diues est qui indiget aliquo nec pauper
est qui nō indiget ¶Idem sup 12 luce Si m alie
no fideles non fu. z cē ¶Aliene nobis diuicie sē q
pē nām sē negz nobistū nastrū negz nobistū
tuū sunt In sacrificijs go fideles anaz non sē qs
ēt alienas cē stranz z ad comēm vsum a deo da
tas debeūt eas pauprib impti ¶Idem t expane
von mida nasdm omes. mudi morūm. nec ulla
dilectio mt cardinē mozt nisi forte gd ēt
fetens diuitū corpa dissecta liuoia ¶Idem t ser
In comē diuitib atq pauprib omib tra fundā
ta est. cui go nos xp̄s vobis soli diuites ar
rogatis nesciz n. natam diuites que omes ho
tamq̄m sue cessor non uidē. qui paup largi-
tur ¶Idem Ipm nomē considera diuite. n. di
cit nisi pdem z arbitrū mozis ¶Idem gētiles
t epla ad simplicianū ndūq̄ t videt diues
qui pacem cordis. tranquillitate quietis. ita
ut nichil alius concupiscat. nullis evagitet
cupiditatū procellis Nec vetera fastidiat. nec
noua queriat. ut sic sp̄ desideriū pla i simus
diuicis nopis fiat hec est ignis pax cordis
que vē diues est. que sitpat totū mundum
diues n. pax diues modestia diues fides. qz
fideli totus mundus possessio ¶Item eide di
ues qt z simplicitas Sūt. n. z diuicie simpli
citates Simplicitas nichil disputat. nichil cont
rā. nichil suspectū aut fastidiosū putat. sed
puro se fruitur affectu ¶Idem Non census diui
tem. sed animus facit ¶Idem Nemo paup nas
cit. si fit Non go nē pauptas si optimoz
ho omen habē. sed in his que nesciūt uti di
uicijs. Nam diuicie sicut impedimenta sē ignibus
sic bonis sē alimenta utuntur ¶Idem ibidē Dis
cāt diuites bonop opum diuicias qē mozē cō
pletes. pulchrius do n. diuicias nō in sac
culis est diuitū si alimentis pauprum In
dendis n. pauprib z maxime melius opes
hostes mādmiracōe z acquisitōe diuicias. ut ne
mo nisi diues honoze dignus habeat ¶Idem aug
stināz in sup̄bia dilūgēdi in rez affluentia
fiducia. in sup̄bia. n. extollit z oblionem
sui creatoris infundit ¶Is in ser quoda di
tes honoratos audacia. cupiditate fraudes.
spā vite &fraternitatis p viam regni nimie

promittit mīc dat. n. dns arta est via z
¶Idem Et si placeāt in domibz suis z anno sē
diuites. chi in eccla. iustitia sē mendici ¶Idē
Vsq̄ a deo nuda vitus aptū ē celo. ut quinus
mstus quinus stlis. an si all diuicias possidēt
non possit cē pfectus ¶Idem t alios ser- quid
agis o diues Quid cogitas Quid deliberas. ō
dns si sustinete. tu claudis horrea tua. nec
soli claudis si mdia destruis z maiora rec-
dificas. xp̄o nestribz indigēte tue vestes a
tinee consumūt. xp̄o egente tu auro gris
anuli desiderās. aurū reconditis aurū tibi et
digitaue cogitauē est z sēpma dormiēti ¶Ide
Sicut p musaīa z cē qre supā de auaicia pla q
qre supra de amore mūdi Icē de auaicia Ice
de contēptu mūdi Icē de elemosina

¶Quotiens sup luca Ceciderūt ni spi
nis occultauit spinee z scorpiones z fere ¶Gicz t sp̄nis
pessime Sic in dilectōne diuicias Sic
cendamq̄ ignis eas ignis sti sp̄us ne has fe
ras pessimas effugerem ¶Icē sup id ayathei
vi Thesaurizate que stultitia Tillie relinqre
nō optimus eis. Quidq̄. n. p aia tua feceris
hoc tuū est Quidq̄ aut hic relinqs hoc pdis
nam qd corpalit congregat spūalit dispsit
videt z pdit eis. qd aut corpalit dispergit
sp̄ dem t viis ho bñ spūalit colligit in ce
lis cum n. collocat thezauros in tra nō habz
quid spēt in celo Vt quid enī respiciet in
celū ubi nichil hz reposituī ē vnde pb Quid
michi ē in celo z cē ¶Idem sup id mathi vi nec
pōt duobus dnīs seruire Diuicie mt cont nos
latrones clamant intellectū mīm obtenebrāt
a dei sinitate nos in sua caritate coppellit
¶Idem habēt multi diuicias si eis vti nō au
dent velut sacis reliquas deponūt z reponūt
ad nepotes z pnepotes intactas tristitiā
libentius oculos suos tradent quā illud si
nil ac̄z dimittent Vn multo ydolatre mācu
pant Et ideo pauius aplus dicit Cos
est ydoloz seruitus ¶Idem Diuicie mt nō sē
mt Dispensatores in nos cē voluit dns nō
asis ¶Idem Diuicias custodire stimuli est
largiri nō dilatoriū est ¶Idem sup id ayathei
septo Si oculus tuus z cē que supra de a
naicia ¶Idem Centū si placeāt deus z cē
que supā de contēptu mūdi ¶Idem sup aya
thei Nolite qrē diuitē si bñ moriger atri
qz mores bonos diuicias frequēt acq̄runt Di
cit nō mores nūquā fecerūt sed mores
mali diuicias acquisitas t actas t perdiderūt

z illuc nō p
mutē q
utur
es

et gloiosior ⁊ pauperas fidelium qm diuicie
pcor ¶ Idem ibidē non ppt hoc diues diuicias
as accepisti ut in luxuria consumas ⁊ ut in
elemosinas pauperibz largiaris non in tua sit
que habes ⁊ pauperm bona tibi credita sit et
si ex laboribus tuis iustis uel ex hereditate pri-
na possessor fruis fruis diuicias ¶ Idem super
rohem p meritas mortes suor quere super de
auaricia ¶ Idem ibidē Non accusa domos ⁊ agros
⁊ pecunias ⁊ mancipia ⁊ cū cautela ⁊ arrencia
⁊ possidenda arcto Cuius ē aliq cū arrencia ī
ut more diuor ⁊ non more suo ea possideat
⁊ nō possideant ab eis ut ⁊ detur eis ⁊ non
abutantur plura qre super de auaricia Ite super
de amore mundi Ite super de contemptu mundi Ite
supra de cura mundi Ite mysta de pspitate tpali

Jouinianus ad salutā de consolatoria
morte uxis sue Nec diuitis obsunt opes si eis
bñ detur nec pauper egestas cōmendabiliore
filcior si mis sordes ⁊ inopia pcul non caucat
ut Beneuol Benigne nō testimoniū nobis ⁊ abra
ham prudentia ⁊ exempla cotidiana suppedi
tant Quor alii in summis diuicis amicus di
sunt · alii nō cotidie in scelerib⁹ deprehensi pe
nas legibus soluūt ¶ Idem ibidē Michil nocent
militanti paludamentū ⁊ balteus · ⁊ appositor
cultus · qz sub habitu altius alii militabant si
contrario michil prodest alios vile pallioli ful-
ua tunica · corpis illiuscz ⁊ sumpta pauperas
si mois dignitatem · opib⁹ destruat pmutatis
¶ Idem libo sto cont Iouinianū Tolle libidis
⁊ expulsor luxurian nemo qret diuicias qz
usus aut in ventre aut sub ventre ē ¶ Ite
sup id ecclēs Satuitas diuitis non sinit eis
dor Diuicias habuisti · Requie pdidisti Cum
vigilias augmentū cogitas · cū dormis latro-
nes somnias in die afflictus · in nocte pa
uidus · et semp mendicus ¶ Idem ī epla ad
ebydiam Omēs diuicie de mitate destendit
ur ⁊ illa vilgata sentēa michi videt ē ve
rissima Quis diues aut uiquus ē aut sapiens
uiqm ¶ Idem sup matthm xxvm non eodem
studio suam quesiit quo gremiū ¶ Idem ad
tpalia uniuers diligit · quasi sempiuū vigilās
videt Tuscul cū quasi vigilo noctua vū pū
Dormierit sompnū ¶ Idem ad lucinū Cū
eum vsum in rebus hmi sti libē de eo cogitāe
non possimus ¶ Idem ad iulianū Difficile yo
impossibile ē ze que sup de delicijs plura qre
supra de auaricia ¶ Ita ī originali sup verba Dixe
potentes ⁊ nobiles ⁊ diues ze qd ipse de septa sa-

Iudeus m symo⁹ Diuicie mihi sine
pcō acquirūt nec ullius rei tristas sine pcō
administrat ¶ Idem de sibo · libo tcio cap hoim qz
to qnsp diuicijs ⁊ potencia mior est · tanto magis
liber a pcō est ⁊ hinc pximo⁹ grauis
est ¶ Idem ibidē Qui gnu dolore pdit diuicie q cū
magno amore possidēt ayms aut tantis do
lemq que nimq possidendo diligimus ¶ Idem
cap hoim Terrena ola suando pdimus · sed largie
do suaq patrimonia n retenti pcit · exquisitum
aut pmanet Nam diu cū dicijs mis diuicie
non possimus · ⁊ n nos illas morientes deserimus
aut ille nos viuentes relinquit pla qre supra
de auaricia Ite sup de amore mundi Ite supra
de contemptu mundi ¶ Item supra de cura mū
di Ite mysta de pspitate tpali Ite ips de pauper

Benaldus Sup Can Diuicie mundi
ne medicā sit qz dominū pmittit ⁊ fructum
facit Secularē pmittit ⁊ exclamat Deli
as pmittit ⁊ pligit ¶ Idem Vrbs qm post
illa nō abiit que possessa ho querit amittit
cognoscit · ⁊ amissa cruciat ¶ Idem De diui
cie non sit opes inimice ⁊ vires ⁊ gre di
uine quas cunctis secat portat ut in petrū
dues fiat ¶ Idem Audite filii adam pecunie
auaros ⁊ ambitiosum exud nobis cū terrena di
uicias ⁊ gla tpali que nō nisi nec nec vre sit ⁊
Aurū n ⁊ argentū nonne tra rubea ē ⁊ alba qm
plus error hoim reputat pciosam · Domus
si vna sit ⁊ ipse que tantope quis ⁊ amicis tol
lite ea hinc Vobistū Sed homo cū intelligit
non sinet ola nec extendet cū eo gla eius
¶ Idem ser de aduentu dñi plenitudo ⁊ habū
dancia tpaliū · oblimone ⁊ mopia fecerāt cīuos
¶ Idem stillaq felicitas ē maior infelicitas ¶ Id
m alio · quod ser · Diuicie amor insatiabilis
est · longe n amplius desiderio torquet habēdi q
refrigerat usu suo · vtpote quaq acquisito qre labo
rib est possessio nō timoris · ⁊ amissio plena do
loir ⁊ tristicie est ¶ Idem in epla Bone sti diuicie
si non amant vt illicite · iam quadam fiu zeli
ardine corda possidentiū cito subuertit Dū pō
Diuicie si affluāt nolite cor apponere pla qre
supra de auaricia ¶ Ite sup de amore mundi ¶ Ite
sup de contemptu mundi ¶ Ite sup de cura mū
di Ite mysta de pspitate tpali Ite ips de pauper

Bonus m sto de consol loquēs pauper
o pclara mortaliū opia beatitudo qua cū adepti
fuis securus ee desistis ¶ Idem boeci lib sto de
consol O angustias mopes qs diuicias quas
nō hre totas pfectas licet · ⁊ ad quecūq sit tedio

pauptate non puenire fingare indigentia co
pia q̄rimꝰ -at; nobis mediocriſ ceſſit Quippe pli
bus animalibus opus eſt ad victum p̄cipue ſup
pellectilis vaietatem vnūq; illud antiquū p̄bui
t pauptas indigę plura poſſidentꝫ
Sidonius non omnē pauptas ſtā neq;
ouēs diuicie ēmunes
Gallus de padroys a jale pal ero dilabūt
Galenus libo vi Caduca nimiꝫ z fingu
lia q̄ert ſupra de ambitioſis ¶ Idem Dyas pe
bus p̄cipuo rego ponderibꝫ omiſſis a fugien
bus mero gratus eſſe eo bonis z diuicijs ſuis
ſecit michil fiert Reddit Ego ēt omnia bona
mea meceū porto pectore namq; illa geſtabit
non humeris nec oculis videnda ſed animo
eſtimanda -que domicilio mētis nucupa manibꝫ
mortaliū labefactari nequit -z manentibꝫ p̄ſto eſt
ita fugientes non deſeruit ¶ Idem libo e locupleta
facie aliquē non multa poſſidē ſ modica deſi
derare ¶ Idem libo vo non oportet diuicias in
pma felicitatis pte -aut pauptate in vltimo
miſeriaꝝ ſtatu poſue -cū z illaꝝ fronꝫ hylaritas
multis amaritudinibꝫ ſit refta -z ſtus horri
dior aſpectus ētis z ſolidis fregit bonus ha
bitus ¶ Idem i libo vij Cū gyges rex libie
diuicijs et armis opulentiſſimo libie regno
inflatus animo phyciū apollinē conſuluiſſet
ſi quis alijs mortaliū -eo felicior eſſet
de abdito ſacrario ſpecu vox miſimit -que
aglaū ſapiam ei p̄tulit -ie eſt arthadium
pauperimꝫ ſ erate ſenior -qui tenuis agelli
ſui nullū eo ceſſerat -ſic de fortune ſue fulgo
re tam inſolenter glāta -vidit apollo ajacis
ſe appbare ſecuritate figuraꝝ q̄m iſtem cum
z ſollicitudinibꝫ aula regia pauciſ q; gle
bas -panios coptes q; arua libie pungunt
ſima metu refta -Sic gyges rex du ſti
pulatore opimonis ſue vanē deū habē con
cupiuit -q; nō eſt ſolida diuicias felicitas
intellexit Gloria ſup id rob poy habundat
tabernacula p̄donū ſ ē diuitū -odit michil
magnū ē diuicias -q̄bꝫ habundē z ēpbos nar
ducā ſē ſ̄ que videnꝫ -z mobilia -nō virtu
tis atq; ingenij -ſed fortune z tpm munera
quoꝝ non tam facultas z copia ē attendenda
q̄m vtendo rō z m utendo p̄cia
Agellius libo x. actiacoꝝ noē Verū eſt
q; obſtinato rex vſu ſapientes viri viderunt
multis indigē qui multa ḧz -magnam q; ꝺi
genia naſci nō ex magna copia ſ ex magna

¶ copia

Plautus In aululaīa operūta -rex atq;
ſolliciti diuiſi causa z culpa eſt
Lothanius O falſa diuicias felicitas
quere ſupra de aduocatis
Sidonius epl̄arū libo quito humana ſpā
rectus mēte q̄m mole cōſpenda ē mē opes
itaq; quaſlibz poſita -que bona bonū a ſtultis
ſ̄ bonū agnoſci mīm eſt -ſi q̄ habes alienū ē
Seneca in epl̄a ad lucillū Compta mē ſe
dumtū z paupm victus -ſeptus pānq; z ro
tundus ee ſolet -dumtū ait hylaritas ficta ē et
ſ̄ſus ¶ Idem eidem Judicabo tibi quid omnia ha
bentibꝫ diuitibꝫ deſit -qui verū eis dicat ¶ Id
ad eūdē in epl̄a xvij ajultus paruiſſe diuici
as non ſunt miſeriaꝝ finis -ſ mutatio nec ho
rum non eſt in rebus vitā ſ in alijs -illo
q̄ nobis pauptatē ſ̄ſuem fecit -ē diuicias ſ̄
nec facit -quemadmodū ut michil differt vtrū
egrī in ligneo lecto aſ in aureo ponat -quo
cūq; eūt tuſtibꝫ illum -ſ morbū ſuū ſecum
tuſſert Sic ē michil nocet verū eſt animū
diuicias an in pauptate ponat ¶ Idem ibidē i
epl̄a lxxvij Nemo illoꝝ ē q̄ eras inſta de
pruidēt rex pondēratione ¶ Idem ad eūdē i epl̄a
xviij Nemo alius ē eo dignus niſi q; diui
cias contēpſerit ¶ Idem Reb eſt inquieta felici
tas ē vana ¶ Idem puto diuicias que ipſum cor
lacerāt -que ſi aliter eſſe nescirent ipſum cor
ea diuicijs euellendi eſt ¶ Idem Omnes magi
diues q̄m qui nunq; cupit nec eas habuit si
licet nō habet ¶ Ite ad eūdem i epl̄a lxxxviij
Ois conceptiſſimo timꝫ ac turpiſſimo con
tingē pt -ſo de ſe bonū non eſt Opes aut le
uem et lanoſū contingit ergo bona nō ſūt q;
bona dicūt ¶ Idem eidē Nemo ſollicito bono
firmo ſ̄ addicē diues aliq; diuicijs ſtruet -ſed
de mercēdo cogitat -qđ acquiſitū z acceptum
libēter expurgauerit Nocet eas habē ſi licet
non eſt diu firmū diuicijs nemo pt ¶ Idem
eidem i epl̄a lxxxvij Sicut ſtultus ē qui equū
empturus nō ipſum equū inſpicit ſi ſtrictum
eius z firma -Sic qui ex diuicijs aut ex
veſte -nec ex corpulentia qualibz hoſtem eſti
mat ¶ Idem equū empturus iubes ſolui ſtra
tū z ē qui ſupra de dignitate ¶ Idem eidem
i epl̄a xviij aſultus ad phyloſophandū obſti
te diuicie ſunt inſta de pauptate ¶ Idem i epl̄a
xx. Nullū malor eſt animi q̄m ubi aliena
ſcposuit -fecit q; ſibi patrem michil timendo fe
cit q; ſibi diuicias michil contempſerendo epl̄a
ſ̄te ſupra de ambitioſis ſ̄te ſupra de anxietia
ſ̄te ſupra de contemptu mūdi ſ̄te de amōe mū-

dictione

ſ̄ alius eūt ſuū
illū ubiq; ſequit.

di ¶Idem in libro de moribus fratrum t pauper
contemptu effigiē ꝑ diuita tuediam ¶Idem di
uicias possessione dice ꝑtēptu mūdi
Idem non licet diuicias dice de cōtēptu mū-
Socrates Diuicias felicitatis ꝑ adūsti-
subiecta est deputq; ñ eo habitas rīo velit
Lactancius in libo de falsa sapia laudat
democritus q; agros reliquit quē stipia de con
temptu mundi ¶Idem t libo de vera iustitia nēo
pauper est nisi qui iusticia indiget nemo diues
nisi qui diuitibz plenus ¶Idem ibidem Di-
cit non facilat hoies insignes nisi quos priu
bonis egibz fuit claiores ¶Idem ibidem ajulti
pauperes vident t eis diuites sit quo z nō egeat
z nichil concupiscant

j

De doctore et doctrina una

Gregorius sup ezech Turpe nimis t nos
ubi negligenter cadere ubi predicando ill doctri
nati simus alios sublevare ¶Idem ibidē Doc
tor qui modeste ꝓli ꝑ placidam sustinet et sacri
eloquii iuba ducat et currus dicat z auriga
currus qz tolerando portat auriga qz ex
hortando agitat Itē currus qz mala sustinet
z auriga qz ꝓfuit bonis admonitoribus excitat
¶Idem ibidem Pensare debz quid loquat cui
loquat qñ loquat z quātū Si n aliqd illoz
defuit locuci apta non est ¶Idem loqui de deo
quiete valde z libēr tractare ñ est Tuc n ne dum
grē lingua doctois cui sceure sensus quiescit
in tranquillitate mentis ¶Idem t moz Cum pec
catorem ducit tanta dispensatōe componē
simone debz ut nec delicta spe timoze subtra-
hat nec spe subtracta in solo eū timore relinqt
¶Idem Cum ad ne doctrine iuba se ꝓpat nate est
ut causis oīgines a sacris pagine sumat
ut omne qd loquit ad diuine auctoritatis fonda
mentū referat atq; in eo sue doctrine edificia
finiat ¶Idem t ome ꝓfuit doctrine pabulo nu-
triam t ꝑpetuū metere refici qꝫ ventrem mor
tuis granis triticeo pane saturare ¶Idem ibidem
Subtili z occulto iudicio dei de quozda animis
doctia sua subtrahit qz sustinet ꝑ gram no
mentem ¶Item t pastor Claues aperiens t
pmo ducto qz docendo culpam detegit quā
sepe nescit t ille qui fecat ¶Ite in regis ceu
lingua doctois bonis fomentū sit ꝑnis aculeo
tumidos retundat natos mitiget ꝓfectus exci
tet desides succendat refugientibz suadeat
asperis blandiat dissolutos consolet ut qua
doctores dicūt viam salutis ꝓficientibz oste-
dant ¶Idem t dyalogo Si tm sibilla pensat
minimo constat qz magis t miracula doctrine

j Diues diuitias nō quesierat absq; labore
Non tenz absq; metu nō deseruit absq; dolore

ubo z horacionis obsequio pcedit comitē qm cu-
rum mortuum ac rem molestā ꝑnus sustinet
¶Idem Omnes expositor sras mysta de septē spūs
¶Idem sup ezech Cum in expōe sue eloquii ut au-
ditoribus placeat aliqd fingit sua iuba loquit
non dei Cum aut aliē qm se qm ꝓtulit sensit
sed tm ad edificatōnē cultūre tendit sui sit
uba que dicat ¶Idem Nate est ut sp sino docto
re cui audītoz debeat qualitate conformal me
aut secundis aspa aduersis pleūa ꝓloqui
¶Idem t fine tres tm libi moz Ih liat sibi tanto
docto sanctus docti simus quāto doctrina nobis a nobis mer
ꝑdere ꝓficere non posse cognoscit ¶Idem sup
ezech Omnis spūalis zelus doctois tm firmitas
sras mysta de zelo bono ¶Idem t moz libo sem
sup illud iob ꝑvenit audi igit iob eloqa mea q
ras mysta de ꝑdicatoribz bonis ¶Ide in libi moz
Cum t dictis suis regulam imponit ꝓfectus debz exa
minare qd dicat ¶Idem Nonne ois tpa doctrine sp
congrua queras mysta de ꝑdicatoribz ¶Ide t ꝑfec
tor Bom doctores sras mysta de doctrina z vita
¶Idem ibidē Juxta paulū vocem sras mysta de mi
sericia z mia Plinia sras mysta de ꝑdicatoribus
bonis Item mysta de septima sancte Ite mysta de
custodia bona.

Gregorius nazanzenus in apolo Doce
ri q; non sufficacit eruditus t michi videt ire
amicq; ꝓbri docere in dolio artem figuli t ce
t ꝓculo amzo dissere doctrina pcedit ¶Idem t eod
Optimus ordo docendi est ut doctus tal opus sui
tal sinonie a deo nobis oīgo sumat z in deū om
sumed sinonie z opis referat ¶Idem no sancte
cademq; exhortatōe excitus conuenit qz nec cuctus
par moz qualitas constringit Sepe n aliqs
offendit q; alios ꝓfuit ꝓl qz sup de correctōe ꝙ

a **Augustinus** in libro de ꝑdestinatōe
sctoz Sicut ois de aliquo iudicat libēr q; m om
te solus est dominus Omnes iste magr hic hāt
docet non qz omnes distant sz qz nemo nisi ab
illo discit qcūq; ubi hās discit Ita nec dominus ois
deus docet docendo ad xpm nos qz omnes venit
sz qz nemo alit venit Cum enim nō omnes ad
cant discendū t O altitudo diuicias ꝙ Sic ubi
Valde remota est a sensibus carnis ista sa
la m qua ꝓ audit z docet ut ad filiū veni
tur Ubi est z ipse filius qz ipse t subit esse ꝙ
qd ste pat docet z nō audit q; ubi cū cū
nō aure sed corde ¶Idem de consensu euāgel
gelioz Dimissa Valerius ubioz vero auct sententie
concordia satis apte salubriter nos ad hoc
quidit in ubis nisi scientia z doctrina nichil
tarem cui demande debem docendi docendo et

narratores veraciꝫ mirigilare est de deo uel
angelo uel hoīe q̄uīs narrāt uel dicente ¶ Idem
sup illud iohīs Erūt omēs docibiles dei Ca
thedrā habz in celo qui cordi docet Doctu
res alii z p̄dicatōes cotīus ūba formāt sinu
nes componūt sentencias p̄ferūt z mētes
illustrare non p̄sūt In dauid igit laborat
lingua doctois cotīus si non affluāt melius gra
spūs scī qui illūiat omem hoīem uenīe
in hūc mūdū Talia sūt ergo ūba doctois forma
tus adhibita qualis est agricola ad arboꝛē
uel ad fructum doctus n. cotīus adhibz simul
z aquā z cultuꝝ diligentiam fructū ipse
formāt poma uel semina. ¶ Nec n. qui pla
tat est aliq̄ nec qui rigat Sed q̄ mementi
dat nisi loquat ergo ergo nobis melius ille doc
toꝛ qui uos formauit z creauit frustra docto
res cotīus ūba formant hoc autē qd̄ deus
est qui mīe magis clamat qz dū mutta sino
ne uoce audiūt eo uno doctoꝛe plantū non
tū ipe omnibus nec equaliē p̄suadet Oes
illig solis quibus uerus loquit deus Nisi dns
edificauerit domū t uanū z ¶ Idem
ibidem Nec n. t alius doctoꝛ uerum nisi Christus
uerbis clarius xp̄us n. est qui docet. audita
uerba ip̄e truncamus z facimus ¶ Idem t libo de
ūba xp̄iana Ille qui docet dicendo omnia
ūba que non docent ¶ Idem Ille qui docet de
bet sic loqui ut dicendo placeat. placendo. z move
at ¶ Idem Cum docet ozet ut intelligent
z libenter z obediēter audiat ¶ Idem t libo
c. de doct. xp̄iana Diuine q̄dam eloquiis. et ve
rū diuīe ita debē dici eloquium ut doceat
ut delectet. z ut flectat Docē n. ut cognitū de
bet sine suauitate Sed flectē victoie est. et
auctoritate ¶ Idem ibidem Bonoꝛ ingenio
rū mysticus est indoles in libris Verū amde
uolumus apte non p̄te. Aut quid obest lig
nea clauis que p̄te. ¶ Idem in libro de uera
religione hec est lex diuine prudencie ut
homo a sapientioꝛibus admoneat ad gratiam accipi
endam. z doctrinam cognoscendam. qui non
tuis ¶ Idem ad comitē iulianū Sicut eo
carnalibus estis alit carō sine corpꝰ hoīs
sic eo doctius animus z ozōibz uberioꝛ hoīe
nr̄e pascit z nutrit ¶ Idem t libo de fide z op
ibus xp̄i euangelizare nō cessē docē q̄ sē
credenda p fidem fīt z que sē obseruanda p
operatione ¶ Idem t libo de t bona doct
na t suauit docens z competenter admonēs
ad audiendum ¶ Idem t libo de catheczizandis
rudibz Quidē docendo narrat qui narrat
ut ille cui loquit credat. z credendo speret
z sperando amet ¶ Idem t libo de bono p̄seuāe
facile est primo z utile ut quisq̄ tractat. aliqd
dicat p̄pter audientes metipsos ¶ Idem ibidē
Cui res nouā uia se habet. ut nob ea dicentibz. fiat
peioꝛ ille qui capere non p̄t. nobis aut tacentibz
fiat peioꝛ qui capere p̄t nonne potius docendo
dicendo. ut qui p̄t capere capiat z melioꝛ fiat
quā tacendo ut nō solū id audiens nō capiat. de
tri z qui est intelligendoꝛ ipse fiat peioꝛ q̄ si
audiret z caperet ut p eū plures alij discerent
Quo n. captacioꝛ ne distat. eo magis te ex
neus ut alios doceat ¶ Idem t epla Gallicanis
cauendū est simplicē victū in docendo quo in
discendo non ita est ¶ Idem t libo & t. Nec
tepidus ero in docendo p̄fice sentētia mea t
qua magis amabo mīam a rectis quā ti
mebo mozdi a p̄uis ¶ Idem t tcio libo &
t. Quicquid nascendo ad oculos nros ex eis
ex occultis semibus accipiūt p̄nozdia p
grediendi z adhuc magnitudines mēsuꝝ
distinctiones qz formaꝝ ab origine suaꝝ tēp
regulis sorciūt ¶ Idem t libo & t p̄suade
dum est hoīi quātū nos dilexit deus et
quales quātū ne desperemus quales ne su
perbiamus ¶ Idem t epla ad augustinū et hec
in decreto xp̄iani. q. iii Si habes inequāq̄
tuam iuuenilem etatē contēpno sed senex
z epc tot annoꝝ a iuuene z collega nō
diu amiculo p̄batus fui docui ¶ Idem in
epla ad hieronimū ds distendit qs epus e
nulla etas sera discit p̄te. quin z si senes ma
gis deceat doce quin dissē magis tñ volo dis
ce q̄ ex eo docendum ignoꝛare ¶ Idem t libo cui
fest Simplicius indocti z rapiūt celū nos de
ctī doctos nros sine corde in carne uolu
tam z sanguinē Pla qre supra de audi
toꝛibz ubi dei ¶ Hec mīa de p̄dicatoꝛibus
bonis Hec mīa de sep̄tū sac Hec ip̄a de p̄uo

Ambrosius in libo de virg. Decet
ut qui docet sup ceteros alios qui docet stet z
stabilis ¶ Idem Signū deuoti doctois e qui
p̄t p̄sumā p̄fectionis docē non timet ¶ Idē
in ser. Cum p̄pīm docet z amicitat ab omi
dicoꝛ nocentiuo q̄stitue se debz alienū ¶ Id
sup epla ad ro. Sicut primū nō tempta
tum mentē hoīs alienat Ita stabilē doc
toꝛ facit eū superbiū z statuit nisi cauta
te fuit tempata ¶ Idem t libo de offīs ab
sit p̄tinax in familiari sermone contentio

sui disceptacio sine ira · conuictus sit amaritu
dine · monicio sine asperitate · exhortacio sine
offensione ¶ Idem prima doctrina e humilitas qz
nostra & doctrina z vita ¶ Hec vita doctoris qz
nostra & doctrina z vita

Nicolaus sup id aggaeum. Odit
amet loquentz z Non solum predictoz e vitacio q
mendacium p vitare loquit · sz z ille qui no libe
nunciat diu oportet tal non defendit libe qui
debet pla grag nostra & predicatoribz Hec nostra
& doctrina z vita Hec & doctrina z scia ¶ Idem
Duo sut z hec vita grag nostra & famus hostis

Hieronimus in epla ad pamachiu z
oceanu Cum ethiope mutare ad balnea q
nus negredine non audeat illi · tamen peccatz
adquirit sibi · z licet in suo ppo lucro letetur Ita sit dubio
qui diuinis suadentibz nobedire monet z do
cet qnus rebellionis peccu no tollat · cu ostendat
medelam sibi & nostro nec cautius acquirit ¶ Hec
sup id ysa · ppe meus q bene te dicunt z Ille
doctor est ecclasticus · q lacrimas no rusti mouet
q augmu vicia · q nullu bene nullu dicit esse
felicem · q no plenum fiducia iudicio sui · dicere
sententia non laudes hominem in spe sua ¶ Idem
Illi debent aliozz esse doctores qui specialiter co
rigendos honeste multo tpe didicerit · q fuerit omn
nimi ut olim fuerunt primi quos no esurires nez
saturitas aliqui supauit qui pauperate letatur
quoz hitus · fino · vultus · z macies · doctrina e
tutu est ¶ Idem Imperti tullii Caput artis
est docere qd facias z face qd doces ¶ Hec in prologo
biblie ad paulinu · z sic iuba tibi limis habet
nestro qd latentis energye vene nocet actus
z de auctoris nel doctis ore profusa · fortius se
nat ¶ Idem i epla ad nepotianu Docente te
in ecclia non clamor populi susciteť · sz gemitus
lacrime audiencia laudes tue sint · fino doctoris
septuma lectione condimus sit ¶ Idem Fino doc
toris in longu protractus auret intelligenta
¶ Idem eidem Volo te declamatorem esse · et rabula
garrulu q · sz z ministroz pectu · z sacmentoz
dei eruditissimu ¶ Idem eidem apud ipitu
vulgus admiracione sui facit · nec doctor homo
est · eo qd quod vulgus non intelligit plus
miratur ¶ Idem i exposicione symboli non me la
tet illa sentencia sapientis qua dicit qd z vere
loqui de deo periculosum e ¶ Idem sup epla
ad ephes z licet in decto dicat · q necesse e
ut imperita dulcitatem tpum z locoz z hominu
quibus scripture sit misse dulcas causas

z argumenta · z origines discendi habeamus
¶ Idem ibidem Scus paulus aplus p singulas
ecclas vlnibz medet illatis · nec ad mistu
impiu medicamo collirio omn oculoz vicio
rum arte ¶ Idem i omnia quadam Si qs distinguit
tpa · soluit qone ¶ Idem sup micheam · In no
confusionis z ignominie est qui gras nostra cito pro
Idem i epla Delicatus e nugis qui pecunie
pleno & rerumnis disputat · accusare z auaritia
latro pti Sacdotis qui nec doctoris xpi mente
cu ore concordat ¶ Idem in libo contra romanu
nu Chrysostomus stoycus qui sup & antiquitu nu
di Hec ayelmus e nec rusticor qui filu deste perfice

Ysidorus in synoma Comunia omnibus se
cta paucis loquere · aptu cultis · cptis pau
cis amicia ¶ Idem de sum bo libo sedu cio vocis
Et alia primoda docere id · q · abiit sententia qd bn
pfti · aut ne sententia multi dicat · pace sentencia pla
cuerit · sinat · optime sententia no elegat pfti qd bn
intelligit ¶ Hec est quadruplex loquendi ratio
qua tal bonu bn · nec malu male · seu bonu
male · nec malu bn pfitur · Bonu quippe loquit
qui ea que recti sti humiliter annuciare studet
atalit no male loqui · q qdlibz flagiciu pfitat
& conatu Bonu aut male loquit qui pcepta
rem arroganter dece sentiet atalit ut bn loquit
qui qdcuqz narrando vicia detestat · ut ab illo
facies auctum ¶ Hec idem Triplex est ratio
loquendi ¶ Idem Duplex est loquendi ratio qua
nostra & locucde bona ¶ Idem cu opposita
debet nostra bn agere ut sic possit contegi
tem · ntu dece Sicut in numismate · metallu
z pondus z forma pfitur Sic in omi doc
tore ecclastico que sequat · quod docuit qui
terminat mstrendu est p qualitate vite
metallu doctrina · p figura aut similitudo pon
sz p pondus humilitas designat · Quidam
uero doctor ab his tribus distrepauit non
metallu sed ora cito ¶ Idem ibidem Vera e illa
doctrina qua vincedi sequit forma · et in doc
tna utilit pfitur qui efficiat adimplet ¶ Hec
Nichil tm prius gras nostra cito p primo

Amadus sup Cum Dabis vox tue
vocem struthis · si qs alios suadet tibi mentiri
pus videris psuasisse Validior e enim oratio
nor qui ozis fatu ingrit ut loquaris z non si
lium me fructibus emendas sed te quoz fructu
libas pbro No · n · iam p timebit ad te fugere
dicat Tu qui alii doces temptu no doces
in ser de beu birdicto Imo doctoris primo
z efficax e exemplis efficax oratio primum
Hec videsq de sum bo. lo 4° ca° 29 exercitatio
q prudentia e · quid · cui · qn · q quos alios q statu

dibile qs dicat. Dñi mostrat fructibile qs sna
dat. ¶ Idem sup Can. Illius doctois vocē libē
ter audio qm non sibi plausit sm̄ planctum
monet. ¶ Idem ibidem Dē te tm tm̄ exhibeo
si gemē dicas & si psuadē vis id magis ge
mendo qm declamando studeas oportebit. ¶ Id
ibidem Deus doctoꝝ tbus mellig̃ie lu
mine in corde edificatois ībit in ore & in malis opi
bus. ¶ Idem ibidē Est funiculus triplex diffi
cile ad rumpendū ad aīas extrahendas de ay
ci ore dyabolo & ptis & ad regna celestia pē
dendus vidēt si rete sencias si digne plo
rans qz monachi officiū ē non docē. sed lu
gere. Sed & hoc ānm ē qd publice ptdicare
nec monacho conuenit nec nouicio expedit
neq; non missd licet. ¶ Idem ibidem Doctrina
spūs non curiositatem aquit. sz cautelē acce
dit. ¶ Idem ibidem Sn̄ qñti ptis infundendū
sit doctoribꝫ ut post effundi valeant & ple
nitudine non de penuria largiendis. ptis
gnde compunctio. deinde deuocō. tcio pnē la
bor. qto pietatis opus. qnto studiū ozōis. sto
contemplacois actū. amo pulchritudo dilcōis
Idem Canales hodie multis locis in ecclā qē
nsita ca primo. ¶ Idem in epla Docē nec rdē
to est in pmptu nec monacho in aptis nec pē
cunie in affectu ptā qras nsita cabis primis
Item nsita de ptdicatoribꝫ Item nsita de sapia Item
de fide

Leo papa In ser pentecost. Sunt quidam
oīs nec docti nec indocti despiciūt illi ut pa
bent se amāe qd nocet. Isti ut ostendant se de
sidere qd nesciūt. ¶ Idem Sic eloquia qras
nsita de doctina & vita

Syrus papa Doctrinam ee qua pfice po
test memoze dei illam spūalit expectāb

Gloſa sup illud luce 9 Digni nō ē operarius
mercede sua &c Vnū opi doctois duplex debet
merces Vna sm̄ via que nos in labōe sustentat
alia pacta que nos in resurrectōe remunerat

Gloſa sup is ayathi & Ambulans ibi &c hm
soli magistro doctine se apti qui luce sapie il
lustrant. qui pceptis diuinis obtēperant et
alios exēplo informat

Gloſa sup illud p. thimo. scīb hō conuersa
tionē fidelibꝫ fidēlis. et qui vēnes erūt & alios docē
re. pcta. scīa. & fructidia

Gloſa docto verbi dei reddit doctorem

Gloſa sup iohis. & relicto mulier. vrceā &c hic
distanter euangelist doctum. deponē cum. & omg
secuti

Gloſa p ecclesia scīb Que species meaz &c
firmitas magīt est obedientia discipuli cuig bo
ne conuersatois corona dat magīo iudice xpō

Gloſa Sup is huic vino affer te ab illo pmam- mnam
& ē collatum gram dimittit qui aliis cam cū
ctāte negligit. sed augēt illi qui tēpa laborādo

Gloſa sup scīb regnum ēcīs Doctores scī
qui pēs lucernia dicūt lumine fidei & spē plēn
ores gentes colligendo ut spreta ydolozū
cultura & relicta confusionis errore. cū auctōe
sui symbolo ad dñm dnum & xpm dēz festinēt

Gloſa sup cant. scīb Cum doctores sacroꝝ ee
lestibꝫ mactos mēctare pstitit. & dentes quas se
crebat habē pdit.

Valerius maxim. libo vim Socrates dū sp
se pauper. ad distendū crederet. ad dandum
se locupletissimū fecit. ¶ Idem in corde Demoste
nes & ē gras nsita de eloquēcia Idem ibidē Ho
mere ornamēta gras nsita de eloquēcia

Vegetius In libo de arte militari Nemo
facē ausus docē metuit qd se bñ dicere posse
Papyas bēn iohis apli discipulus & hyst
toria ecclastica Nec tm̄ multi pdas scīb libꝝ
qñti vnus vocis pstig qz magistra

Quintilianus libro vim ingelus ēte
pstabit. aliis qui sibi & ē gras nsita de docē
na et vita. ¶ Idem & libo po In quibꝫ cernes hō
nob sequit accedit ut cū optimis cibis sacia
ti simus valetus cū nobis eo filioibꝫ fruēlis
grata est. gaudet n̄ natali salutare. ¶ Idem ibid
Consuetudo & christiana loquēdi nsita qz ipse & eloq.

Salvianus In pfatio epla sua
Deplanandū est pstasio que plus hz piculi
qm̄ decoris alicui. n. pstasoris cū loquit est.
nulla locutione placatis alicui medioc̄ tristicie
suspensis. alicui a lectōe sepoē remissus ut ple
rūq; sit pcie gemus dicere qd placet & docet

Gulielmus In libo de pabolis michil & cū
incredibile qd dicendo non fiat pbabile. michil
qz tam horrendū & inaudītū q nō doctoris ozōe
splendescat

Thomas in pfatione. michil & cū bo
qui possit male narrando depauari

Palladius libo po & agricultura pma
qz prudencie est & pauā cū pceptoribꝫ eb
ut quā dicimus os estimare pdōa neq; n
formatoz agricultore. de rebꝫ arduis iudi
cū debet qd a plisq; fieri & qm̄ ei diserte lo
qui nō hō assentit sī ut ego doctina neq; a pe
ritissimis possit intelligi omnibus igit & si
milis dicendū est aligd ut dicam qd assumpsi

Hebnandus In tronum suum libo
vbi Virgilius poeta ait ab inuidis obiectū

sibi q; alienos usus. s; hominē sine mistēr opis z doctine. uidit magnus & diuīs claud de mathi siculis cotorgie. plinia grās mist & eloquētia sine multa capitib; prouinis

Tandem in sententiis suis non refert quis sed quid dicat

Seneca in epla ad lucillū vovem; plinius psitat sino qui minutatī irrepit aio. neq; nitis opus & ubis. sz efficacibz optima. in est ita plinia que sensim a paulati desidit in tram. Subitus auct z minus ymbet. & pceps arua fluuiū tio. Idem & epla eligatus uō eos qui uba magis celeritate pcipitant. sz eos qui uita docent. qui eli dicim; quid faciendū sit. p bat faciendo qd docent. Cum docent quid uitandū sit. nec unquā in eo qd fugiendū dicunt deprehendūt. Idem eū eligi doctorē que magis admittēs eli uidis quā eli audicis. Idem & epla ad lucillū plus tibi uua dab; z conductus q; ozo pdit. enodat instrumentis unde in rem psentem uenias ut opor tet. pnūt qz nūt hoies amplius oculis quā auribus credūt. unde qz longū est iter p pcepta. breue aut z efficax p exempla. plato egit z archytē. plinium & morbus quā ex ubis pdi tis contraxerūt. Idem & epla l. cecā ducē habit nos aut sine duce erramus z ideo difficulter ad stiaz z sanitatem puenim; qz nos egritare nescimus. Idem Illa que uitiata optima dat doctrina. cecā debz & composita. illa uō que populatis & ozatō. multū habet ueri. mouet tū uulgi tympanū. z insultat ames impetu rapit. Idem Docilis natā uoc. cidit. z rationem dedit. sz & psitam que tū p doctrinam psita possit. Idem in epla hoc. Quid aut stultius est quā qz nō dicendis uō delle dispē dium tuum. plinius grās insita & doctrina z uita. Item & doctrina z stia. Item insita & stia bona. Item insita & pdicatoribus. Item insita & sapia. Item insita & eloquētia. Item insita capitib; prouinis

Decretiana et Licencia ggi

Gregorius sup ezech. Sti augustinū amandū discipulū qd dicendo pficerit. Idem Decretū quibus archa dei portabat. negligēt amicis cātū inserti ne dū cet arca portanda. nulla fiet mora de rectoribus nūcupandis. qz pdicatores & doctores p quos fides catha cōsumit. sacris licitis debent sup insistē re. & primo quidē debent discē. deinde ex officio sibi cōmis so debent alios docē. Idem ibidem. Cum & ex positis sacre eloquii z quē supra & doctoē bono. Idem ibidem. Tribuit z angelis in doctoribz ecclie uite spiritalis cū dicit. accepim; in spū z uita te. Idem Cūcti doctores auditores in scia et

ritate pficerit tanto eisdem gra maior data. z m gloria mea accendit pficiat. cū p eos dem audientiū sensus ad omnipotentis dei desiderium erigit. Idem ibidē Doctores scē idcirco pficiunt ut p eos ministeriū uerbi in scia ecclia edificet. Idem ibidē in omnes uis aliqui pter multos auditores bonos tollit. sino doctoribus aliqui uō pter bonos auditores. dat sino doctoribus z malis aliqui uō pter doctrinā z audientiū insi ciendo; dat sino scē doctoribus bonos. ut z ipsi pficiendo; multum estimant. z auditores eos intelligāt z uita pficiant. aliqui uō qz negligūt ipsi diligi sē actipe quibus doctrine & sino pfim. negligūt illi doctrine ubium pfire qui docendi locū teneāt sino scē tollit. ut utilit pe districtius iudicet. Idem & omnes uis plus aliqui exigūt quā scē uba compungunt. Idem & pastor eli de spiritali quocūq; pastore a subditis mādat. valde ignominiosū & eis si hoc grauet dicē eū quone debeat. Idem pleriq; dū nec tuti se nesciūt. que nūquā didicerunt. uoce conci piscūt. Cum pondus magistri tanto leuius estimāt quāto diu magistrādi nūc ullius ignorant. Idem in omnes dubio salubre fide alieno intellectū adhi bere. & in docendo scriptis contrariis desinit. Idem in registro. Utilis sp & bon doctrix. Uir alle cutus qz a discipulis audiens qd nescit. erubescit aut amplius cognoscit. qd quidam scripsit. et qd se scripsisse nesciebat. Idem in diuinis sinus reprehēsibiles meruit. ipse pius debet ru minare qd dicit. Idem & xxxo. libo moz sup. & iob xxxviij. Quos posuit in habitaculis hominū z ē querat insita & pdicatoribz bonis. Idem in moz. Cum ad ne doctrine uba se extendit. z ē sup de doctore z doctrina bona

Augustinus in epla ad inuentiū de disciplina qd opus est nulla etas scia uideri pt qz z si senes magis decet docē quā discē magis tamē uolo discē. & qd doceam ignorare. Idem sup iohem. Cū ipse dominus hoīs a domino discipuli nec sint in homine uic eius. corripe quidē doctor pt. corripere aut non ualet. pulsare quidē pt non aut aperire agnus z potest. omnino non aut animū timentē. Idem & doctrina septima. Bonoz ingeniozū quere supra de doc. bō. Idem libo xo de ti. Illis doctius studet. scientius que capi posse non desperāt. nā quo rei additus spem quietis non habet aut capiē amat. a studio non amat. Item in moz. Cum sup capitis prouinis insita & sapia. Item insita & septia sacramentis insita & pdicatoribus

Ambrosius in scr. Rationem datū simul qualiter doctrina mā pficiat. In euangelio m

ver doctoris p̄nem̄ aut̄ brius cit devotione
doctine aut̄ rens de contestatione loḡm̄ .n. et de
cing beatidinē credentibz p̄re contestatiōm̄ iudiciū ex
minosis p̄dicatō ecclē uel doctina sacēdotis et docto-
ris m̄ ppto saluandis est correctio sed iudicandis
contestatis Contestam̄ .n. illis aute iudiciū q̄d
illis maneat m̄ ipd iudicio sustinendū ut̄ tunc
omī excusatione remota et ita fiat̄ de pcib et ob-
noxij de contemptu Item Decr ut q̄ decr ꝛc q̄d
sup̄ de doctor bono Ite mīa de doctina ꝛ bi
de offic Sapiēs ut̄ loquat̄ gras de locutōe bona
plura gras mīa de p̄dicatoribz Ite mīa de plur
Ite mīa de sapia Ite mīa de septima sac

Quidam in libro de compto cordis
non confundamq̄ diras litas neq̄ sc̄i spūs sentē
cias p̄bis mīs doctōis ꝛ sententijs putam̄ Ih
sup illo libo misit duos dyscos ꝛc ajisti sc̄e petrus
ꝛ philippus q̄r non debent ad docendū mitti mīi
qui litt cognitionem vitacis ꝛ splendorem honest-
te comūicationis Item libo sc̄do de cōpto cordis
cui de ubis dn̄i volt aliquid dignū docendo p̄fic
ipe p̄us debet ignōra hoc mendio saluatū quo
pnt̄ simones qui ab eo p̄ferūt ignōre ꝛ accendē
alios audientes Item sup illud ysa. ppte meus
mastices cibum non sentit cuis sapozē neq̄ pa-
pit virtutē ut effectū Ita mīi docendo mastican
tiū q̄d audiunt non intelligens virtutē verbi
Idem Cupis scire. Oportet inebriari ꝛ docē Ih
nos etiam de fabulis logicalibz ꝛ doctrinis mīi cor
qui nos audiūt attentos ꝛ intentos videmus ad
doctrinam. illoz meritum mihi reputamus tum-
dn̄i Quid magis ergo doctorē docto ꝛ dnm dñi
mīi offendimus qui de tam magnis ꝛ salutaribz
rebus loquitem ꝛ docentē non attendimus ꝛ ad alia
diuīt Item Dicta doctoris sapia ē nō eloqa de
pdicat ē vitatis q̄re sup̄a de doctina mala Item
in libo de laudibz sc̄i pauli Est qui doctoris uel p̄
dicatois susceptū officiū ꝛc̄ q̄ras mīa de pdica-
toribus Item hūj soli magisterio sc̄e apta gras.
mīa de pdicatoribz bonis Item sup Duo sc̄i m
mīa de doctina ꝛ vi. Ite mīa de sapia Ite mīa
de septima sacra

Iohannes in epla ad titū ppe dicte ut de
cetis nec laudatoribz tuis ꝛ detractoribz tuis libenter
audes accommodā Item sup illud ysa. ppte meus
qui te docet illi te decipiūt ꝛ c̄ quē supra de doct
na bona Item ibid habet mystio quid latentis
energie ꝛc̄ Ite pamachio ꝛ octauio Dū cetī
nuentis nimis discendi fibas ruborē nec mīe
quorūdam psumptione ipē me docui Ite ad.
rusticos monachos non sis nudus angin tyro

nec p̄us doceas q̄m discipulus fuisti Item ad
custodiā noctibz bis terq̄ surgendū ad reuol
uenda de septēbz que memoriē tenemus Ih
in exp̄oē symboli non me latet illa sentēcia sa
pientū qua dicā q̄ ē bona de deo loqui ꝛ docē pi
culosum ē Item sup epla ad ephesios nōe
tuy nuota dūsitatem quē sup̄ de doctina bona
Item ad demendam ꝛ c̄ q̄ mīa ca. ppio pla
gras mīa de eloquēcia Ite mīa de sapia Item
mīa de septima sac Ite mīa de p̄dicatoribz bonis
ꝛ malis Item mīa de studentibz

Iudicus de sum. bo libo ētie ca. viii. lect
strēnus poetas ad implendū que legit q̄ ad scie
dum cit̄ p̄mptissimo animoz cū pena ē nescie
quid appetas q̄m illa que norūt non implē de
ii. cē gras mīa ca. primo fo Item ca. xvi. aff
ti non intelligendo septimas spūalis nec
eas nōe sentiendo i ḡēsim deuoluit sc̄i atq̄ in
multis erroribus deflueritt Item ca. xvii. In
doctina legendi nō iuba sz vitas est amanda
Sepe aut̄ reperit simplicitas vecordia ꝛ fatuitas
composita. que sunt erroribz hoīem illicit et p
ornamenta lingue lacos dulces affingit Ite
ibidem Nichil aliud agit amoz mundane do
trine. nisi mentibz hoīem extollē. nā q̄nto ma
iora fuerint litte studia. tanto malignis animis
arrogancie fastu inflammatus. maioz ruinam
meremeretur Gramm̄ q̄q̄ aut̄ doctina pt̄ q̄dē phi
cē ad vitam. dn̄i ad meliores usus fuit assu
sūpta Item ibidē ca. xxiii. melius ē dissi
mulare q̄m legē Collacio cū docibilitate facit. nā ꝓpo
sitis mirogatoribz cuncta clo ꝛ excludit et
fiegit ex ipis obiectionibz latentes vitas api-
tur. Odi n. dubiū ē aut obstupo. confundo
cito p̄fficit Item Sciendū q̄ plena q̄ ca
pla quera mīa de iudicio temerario Ite
libo sedo ca. pō Utile ē multa scire gras mīa
ca. primo pō plura gras sup̄ de doct. bona
Item mīa de eloquēcia Ite mīa de sapia Ite
mīa de p̄dicatoribz Ite mīa de studentibz

In decreto dist. xxxvi. Salvator noster ꝑus
in medio doctoz sedit. audiens illos ꝛ inter-
rogans. ꝛ postea docē cepit ꝛ p̄dicare q̄r ꝑus
quisq̄ debet discē ꝛ postmodū docendi officiū
usurpare

Aristotiles in primo ethycoz Optimus
ē qui a semetipso oīa intelligit. bonus aute
rursus ē ille qui bñ docenti obaudit. qui ñ
nec ipe intelligit. nec alium audiens ī mente p-
ponit hic inutilis est. Item ī primo
elenchoz Oportet at credē eū qui dixit. sed
eo mīa libo pō Olim erat pythagoricis
in more ut dū quid a magro pythagora

dicēt hmõi nullus audēt petē rationem sed cāt
eis ratio docentis autoritas ¶ Sed qz fiebat qz diu
distentis āīmis formatione doctine roboratus
uīt rez eaꝝdem rone nullo z docente reperet
Gregorius nazanzenus in apologetico
hoc dū uidet omēs sc̄i mgri z omēs phy
losophantes
Innocentius dixit solom̄ ayserum
t eum flei nugaꝝ qui necdū didicit cē dis
cipulus **Gbola** p. pec̄ sed. sup id non
.n. uoluntate humana z ꝑ hoc ideo dicūt ne qb ad
libitū sint sc̄ptuas exponat sz laboret
attendē quomo uoluīt intelligi illeq sc̄p
Anacletus papa presbr dia ille
doctor qui sinone lucida cōstāz pcurat ifinos
Calixtus Ille. Ubi pdicte limone zc̄. gras
mfra de doctrina z uita plā gras sup z mfra
capl̄o promus ¶ Hec mfra de eloquia ¶ Hec
de sapiā ¶ Hec de pdicatoribz ¶ Hec mfra de scis
dentibus

De doctore et doctrina mala

Gregorius in moz Sepe uiri fuentes ihe
mo dū congrua inuenūt arripiūt mutuoq
cūt. et qd p elacōnis uicia pleriūqz contemp
eisdem actoris sensibz quibus hostem ferūt
pstruūt. dū in his que rē de deo senciūt non
de dm. sed suam gliam quūt ¶ Idem Pusi qz
doctores dū uera sapiūt. rāt quidem z ratiōs
tribus ploquūt non ut alios audientes doce
ant sed ut ipi quīta doctrina polleant alios
inotescant ¶ Idem ibidē Quicūqz licet mens
doctrina polleat. tñ hus tñ eius mgrcia est uel
le dicē meliore ¶ Idem Cum mandata dei in medio
via teneāt. sed nequaq̄ frūt hic in doctrine suc
ubis sententia quadrupedi oñdit ¶ Idem et
hetur. Dixit ol aguli Doctor malus dū ma
le sunt z bñ docet. dm mysterium qualit̄ pm
dē debet Talis ut aut rōnm z hēt. Dixit
Ioseph Ille. Alterū compat̄ emere p que leuio
ra doctrine tñsiens lauat alia. sz non lauat
Hec ꝑm augm z hetur. 1. q. 1. Si fuit compat̄
canali lapideo. p que aqua doctrine trānsit
ad arcolas. 1. ad cordu aliorū in quibz quoq
fructū frūt. sz in se pdurat lapideus sine fr
tu ¶ Hec ꝑm nicolaū papā z hēt xxb. q. 1. Alte
ra ultimo compat̄ talis doctor ardenti fa
ci. que semetipam consumēs alios lucem
pstat ¶ Hec ggy in moz thagna cura ne
cesse est doctori ut timoris laceratione se moz
deat z custodiat. ne pronū doctrina. semet
ipm deseat. z ne alios eligens ipe cadat
Idem t eosdem In ꝑuerbiis pcis positus

dñs suus pmut̄ aliena non diluit Idem Cui
uita aspicit. restat ut eius doctrina contēp
nat ¶ Idem sup ezech Turpe minus e tibi not
negligendo cadē. ubi docendo conati sumus ali
os sublenare ¶ Idem Non facile doctrina doc
tis accipit. si lenis in moribus uideat ¶ Sic
eius doctrina dulcedine non habet que uita
reprehendat ¶ Idem
In pastor. Sūt nonulli qui sollerti cura pre
cepta spiritalia pstruunt. sz que intelligē
do penetrant. Unde dū conculcant Repente
docent que non ope sz meditatione didicer
z qd ubis predicant hō moribus impugnant
Idem ibidem Quod p linguam docendo. per
exempla destruimus. dum uiq docemus opibus
z sola uoce ea que sc̄i iusta ptendimus Ossa
despectis nestribus tergimus. sed elatione cordis p
priam supamus Tacendo in ecclē z coercēda pu
nicndo doctores humilitatis duces simplicib
ha facie lupinos dentes abscondimus ¶ Idem
Diuino iudicio frequēt agitat ut non habeat
linguam. qui non habet in domino bona di
tat ¶ Idem Sēbens epo desidio z hebetur i de
to. dñe. dixit eū multi In uno de eū ro mis lau
dibus. cepit laudes se non capiūt ¶ Idem Rela
tor mr quedā mfra de pdicatoribz usurpauibi
plura quedā mfra de pdicatoribz ¶ Hec mfra de
sapiā mala

Gregorius nazanzenus in apologetico
Doce cum qui non sufficiet eruditus e muli
tudet. z qd qz sup de doctore z doctrina bō
Augustinus in libo de vera religi. cum
adhuc ostiarius crapulā hesterna. z i noctibus
pecudibus. diuina pstruatur cloquia Si qui
uenit ad disputandū. platonico nomine pue
ora turpiuncula qui pectus deo plenū habe
re estimat ¶ Idem i epla Gaudi tenerrim de
ressime sm dissime doctor Quid mi lingua au
rea z cor ferreum. ¶ Idem i libo de diuinacio
bus demonū In hominibz E non bone. huic
precepto uidemq dicatis a nostris pueri z pue
rem noticia famaq dicatis eis de illa ora
culi q̄p nouerant dicūt hui qui bonitati z ueri
pueris moribus contradicūt ¶ Idem i libo de
dū In doctore e inhoneste causa non facē qd
papa obseruare In discente uo e inhonestum
audire uelle qd nolit implē ¶ Idem i libro de
doctrina xpiana fuit ut homines eū non obedien
audiūt qui semetipm non audiūt et dū doctina
que pdicat aliis aut docet stud eū apō dece
re contemplatur ¶ Idem i epla quadam ego

cil amatores huius scli memores nestrio qñ possit
ce ad eos aias sanandas apportuna doctrina. qñ
n res huius mundi uelut pestes hñt fastu res-
puunt. mentes salutales z quasi a muliē repu
tant cantilena. Cū aut adūsis rebs angusti-
antē et magis conant euadē periculū q̄ audie
dei ūbum. Idem. Non sinus in disputationibz et
doctus promptu. z in ozationibz pig. Idem Sol
licitissime cauendū ē in docendo. simplicē dictū qđ
in discendo non uta. Idem. hī est lex qre supra
cap penultimo dñi tō. Idem i libo de doctrina xti
na. De peritis doctoribz. prauis quos nō facit fidē
doctrina z secta

Ambrosius Sup illo. Speculo. qui corde mo
abscondi eloqa tua ut non peccem tibi. Peccat
n deo. q̄ cōmissa sibi secreta mysteria reuelat. idq̄
ms periculi. tragz ē dicē. uel docē non solū falsa
sed etiā uera si quis insinuet ea quibus nō oport
tet. Sed quidē dicit quasi pmittit est. uel adulacō
nis. uel iactantie. uel auaritie. uel loquacitatis
metuit. Quia diu adulari vult aliqs. tt ea cum loq̄z
effundit mysteria. Nonnulli z studio lucri macrē
predicēs scientiā ut tegendi silencio veritatem lo
quantes. aplus nō ut plima scie videant. z sua sciaz
iactitent. aplus. qđ clare debuerūt

Cyprianus ad demetriadem. Quida obstet
tem solam distūt. absq̄ noticia septimarū et
nueta uetus eloquiū cū loqui nesciat. tū tacē
non pōt. docent. qz septimas quas nō intelli
gūt. Et cū aliis p̄sua sentiūt. erudito. doctoz
sibi simplicitā assumūt. pūb imperitoz magi-
ri doctoz z pceptz discipuli fiūt. Idem i epla
Pulchre qdam modo aut phy prīarche hēticaz
ecclē stē pūtatem p̄fusa maculauit doctrina
Idem flecto rusticus nec simplex fit. ideo se stem
pnecy si nichil nouit. nec prius z eloquiū lin-
gua stultatē construet. quātoz melius est ex
duobus p̄fectis rusticitate hīre stam q̄m eloqui
am peccatricem. Idem ad octauiū. Innocēs
z absq̄ simone confessio. quātū exemplo p̄dest. tātū
silencio nocet. si contradicentibz non resistat
nā latratu canū. baculo qz pastoz lupoz. ubi
es arcendi est. Idem ad paulinū. Stultus
meritas sibi soli p̄dest. z quātū p̄ficit ex mito
vite. tantū nocet detinendo. Inde. si contradice
tibus non resistat. Idem. Delicatus ē mysti-
que supra de doc. bō. Idem sup apicha. Ne
non confessionis et ignominie tibi pauper
z esurientē farsis docē cepibz z remunerē doc
trinam. rubentes buccis. oza qz tumecta p̄fre
di in aplorū loco z ordine simus. nō solū doc
trina illorū. sed z cōuersatione z abstinēcia imite
mur. Idem ibidem. Non estimes in eo te placi
turū deo si doctas z septimas illius doceas atq̄
legas. sed tē septuare poterit legenda atq̄ docē
di si qđ legit z docē. opē compleat. plima qđ
supra de doctō. Item infra z sup. Item infra
Item infra de p̄dicatoribz. Item infra de sapia. Item
infra de studentibz

Quilibet Non solū p̄dictor ē virtutis
z ē qre supra de doctō. Idem sup. Matthēum. Si
potest ex usu doctor. aliq̄ sua aliud sonant et
aliud facta demōstrant. Idem libo de cōpunc. cor
Docē z non facē non solū nichil lucri ē. et dāp
nū plimū affert. Grandis n. condemnacio
ē componenti quidem sermonem sine vita uo
luptuosam negligenti. Item infra de p̄dicatoribz

Dudum de sti libo ca. 36. Nichil tam pig
est q̄m si bonū qđ possit doceri hoc ope explere
desistat. Idem capo 24. Cum bñ docet z male
vivit. Videt bonū malo cōiugē. lucem tenebris
p̄miscē. veritatem mendacio p̄mutare. Idem. Cum
non vivit sicut docet. ipsam quā docet vitatem
contemptibilē facit. Idem. Ad malos culpe cū
mulū p̄timet. sentē quēq̄ quid sequi debeat. et
nolle sequi qđ sciat. Idem. Doctor sanctimus po
cius ad implendū que legit. q̄m ad discendū cū
promptissimus. amor. n. pena ē nescire quid ap
petas. q̄ ea que nouis non implē. supfluus z
inflatus sermonibus proximi. Idem. Ni simo. 16
Dicte qđ nescis ne doctor multis videaris. plus
audito. z p̄gmodū eis doctor. plā qra
nra de p̄dicatoribz. Idem de sum. bo.
libro sed cū pono in suam doctō. doctos
contumelia si dum sē aliqua sapere ab eis
deū. tū minus eloquēter. horrere. in scripta labo
ambitū ac fucū mundialis eloquēcie. Idem de
sinat. locū docendi sustinē qui nescit docē
gras nra de epis. pla qras nra de platis
Item infra de sacerdotibz. Item infra de studē

Canonicus sup Can. De qui bñ de eo et sen
tire et l eloqui accipiunt. si qđ stulte estimēt pre
tatem. si cōtemnunt ad iactantiā gloriā. qđ ad de
lucra accipiunt erogandū. si alta sapientes hu
milibz et non consentiāt pauperi. qđ i pla
legit. dūd dicere. Dedi eis aurū meū. ꝛc
ostē stā. Idem. Canales hodie multos ligna
in ecclā. conatus uno p̄ panicis tante n. calcatis
set p̄ quos nobis fluenta celestia manant. ut
ante infundē q̄ infundi velint. p̄nus loqui
q̄m audire. Patiozes docē qđ non didicerūt. et
alios posse ignorantes. qui sentētiosos se regē

nesciebat ¶ Idem ois qui est sparsis z ydis · si
pus qm infundis tu scomplemus effunde iam
festines · cont legem arcus m primogenitu bo
nis · z tendens primogenitu omis ¶ Idem igno
ti putate neglecta pius loqui qp audire cogna
scet · z aut gmuter errabant nescientes de qbus
loqrent · Neqz de quibus affirmabant · aut tur pi
ter biluerit diq aliqs dicat · semetipos pius
non dimisserit ¶ Idem m epla Docet nec m dicto
cum primptu nec monachis m ausis nec petrarcha
m affectu ¶ Idem Publice docet nec monachis conuenit
nec nouacio expedit nec no nusq licet plura
queras infra de predicatoribz ¶ Hec infra de plateis
Hec infra de sacerdotibz malis ¶ Hec de sapia mala

Glosa ysa vsa falsa doctrina oia lucri ci
facit **Glosa** sup id est v Si est t intellig
· sicut peccat qui scit z no vult docere Sic qui
nescit z vult, ce migr

Aristotiles In p° ethyc Quidam non
eadem voluit z dicit Dicit idem decoratissi
mas ones voluit aut ea q videnti p esse
ut bn mori · qm voluptuose vixe · Dicit
apostate · et dei nisi qui deliciis affluit prauc
voluit, aut z faciat contraria

Lactancius In libo de falsa sapia edat
sub obtentu sapie vicia sua celant z dum
faciut ea que m scolis arguut ¶ Idem ibide
Cum docent tu z non faciut vpi preceptis suis
pondus detrahut z utilitatem ayonuit aute
argumetu e phidam neqz ad sapiam tende
uer vpam e qd mysteriu eius barba tu
celebrat z pallio sciqz no vicia excidit
z abstondit ¶ Idem t libo de nca sapia
Cum precipiat nec faciut · abest ab eis fides
z dissoluta sit corpo precepta

Gallio Quic culpare soles ea tu ne feceris
ipe Turpe est doctori diu culpa redargui ut
ipm plura quere supra de correctione

Seneca ad lucill m epla vpim hoc turpis
simu est qd nobis obici solet nos vba phai
non opa tractare ¶ Idem m egypto cde uba q
rig ? vitas morabs edit

Damascenus libo p° ca° octo nos neqz
miraculoz neqz doctrine claritate susceptimus · idig
nos · u · nos metipos ferimus voluptatib passionib

Iouinianus ad demophilu Quid illuabit
alios qui sit obtenebrati ·

Innocencius papa z hoc dist verum apte
rit e est fidei mgrm q necdu didicit e dis
plura quas infra de predicatoribz Hec infra de pla
tis Hec infra de eloquicia Hec infra de sapia Item
de sacerdotibz Hec de studentibz

De doctrina et vita gregorius m
m moz Cui a vicijs cito restringe · cui nihil
virtutibus exercere restat ut loquendo quisq doceat
vitam alijs quam ipe moribus ornat ¶ Idem spi
ritalis ejusq doctor studet i ope quin maledictis ru
mores aduersantiu · et defendi docendo qd bene
z ornate viuendo qd docet ¶ Idem Cum predicem
docet hec supra de doctrina bona ¶ Idem i pastorali
illius vox doctoris libenciius auditoz cordi pene
trat · qua dictis vita ymendat ¶ Idem Bonu doc
torez z predicatorez pius ppa paci flentibus cunct
z tuc q st alioz pacis puniendi denunciant ut
ante qp ubi cohoztacois mysoneti · omi qd ozetis
ceu · opibus peius clamet ¶ Idem ibidem Sunt
no multi hec supra de doctrina mala ¶ Hec i moz
libo pi plerisq doctor qui audet docere q negligit
agere cui desciti bona loqui que contempnit opari
docte subiectos mergit prauu que agit · ut sic
omipotentis dei iusto iudicio · iam no m bono
lingua habeat · qui bona vita hic recusat ¶ Hec
ibidem m libo pmo hoc qd discipulo suo Paulus
aut · Peape hec z docet cui omni mundo no dinacme
potencie · sed autoritate suadet vite Cui ipso
quippe docet qp pius agit qp dicit na doctina
subtrahit fiducia qui mala vita cui malis con
silia ppedit linguam ¶ Idem i pmo moz sup
illud iob none vestimenta tua z qui gras mistice
vestibz z vestimeto pla quas supra de doctrina
bona Hec infra de predicatoribz

Augustinus de doc · pdiana Cui scripta
z eloquet docet · Unus autem nequit · et nisi
discendi studiosos · quinus aut sine fit utilis z
infidelis ¶ Idem ibide Cum docendu utrisq Pma
dere qd bonu est michil hoc tum timeno · ut
· s docear ut delectet · ut flectat Docet atqz bene
mouendo agat · ut intelligenter · libenter · z obedie
ter audiat Docte · u · necessarie · s · delectare sua
uitatis · flecte uo victorie est et auctoritatis ¶ Id
m libro de fide et opibz Docte pm non tm est
dicte que st credenda · sed z facte obseruanda ¶ Id
m libro de vbis dni In doctore inhoneste e causa
quere supra de doctrina mala ¶ Idem m libro confes
Surgit mgoctu z rapiat celu qr sup de doctrina

Ambrosius In libo de officijs Ur iustus z
doctus z factis m suis doctrinis z simonibz compella
nia si fiat excercitatus quidem in simonibus et
desidiosus m opibus prudenciam sua atqz docte
nam frigide destruit z repellit ¶ Idem i eodem
Absit pmam quere supra de doctrina bona ¶ Item
i ser · Difficile prima doctrina est cessantibus in
vbis hoc ipm docet hoc em · s · opus aptum ducat Doctis igit fructa precedit primo sine fide

dal nichil ꝓfimt ¶Idem in eodem Racione autē
simg quere supra doctina z scia ¶Idem sup̄ lucl
vita doctois ubi simonis erigit z acquirit Simo
nia sine vita non dr ꝑ hoiē simo est ¶Idem i ser
Cum eppm amicat atq; docet ab omi vicio ꝛc
dio se debz alienu ꝓstare ¶Idem Sup̄ bā imacu
lata grās mfia de vite z vita

¶ Ualentinus In ser addicit auctoitate
doctine bona vita doctois ¶Idem Doce nō face
qre supra de doct mala ¶Idem sup̄ ayathin doz
doctoz est non ubi qre mansione ubi claudzes
ꝑ ubi fidelioꝛes sc̄ hoītes Nec̄ gaudet ubi sc̄
epule magne ꝑ se ubi studiū flozet vue ¶Idem
sup̄ ayathin non potit q̄ctus qn̄ cuiq; ūba
aliud sonant z aliud fcā demāt ¶Idem ibidem
Tanta dr̄ing vite pfectē polleāt ut neq; q̄
libzis indigeāt ꝑ corda mā ꝓpagines appli
caveāt spūs sc̄i scīendi ¶Idem Omnis sacer
dos si vult doc̄ quere supra de corrpcōe mala
nel remssu ¶Idem Duo sc̄ in hac vita qras ipc
de ꝓphanis bonis

¶ Iouinus In epl̄a ꝓpe faciaꝫ z postea
docebim ne doctine auctoitas cassis simonibz des
truatur ¶Idem Illi dēnt alioꝛ ee doctoꝛes qr
supra de doct bona ¶Idem i ozig sup̄ ysa Omnis
pompa structura qr ubioꝛ z argumēta dyabo
sine bō vita redigent in nichilū ¶Idem i lib
sc̄d cone Iouiniānū Qđ ꝛmo Theodosius Vir
gilianum narrat de vita antiquoꝛ egrpta doc
toꝛ z Quere sup̄ de contēptu mūdi ¶Idem
non ēstimes z qre supra de doct mala

¶ Iulianus de scribo libo tuo ca z 6 Tam vi
ta qm doctrina claurē debet doctoꝛ catholicus
qz doctina sine vita reddit homiēz nr vgalē
z vita sine doctina facit mutilem ¶Idem Unus
quisq; doctoꝛ z actibz z ꝓdicatiōe bone studiū
debet habē nā alter sine alto non facit doctoꝛē
ꝑfectū ¶Idem libo sc̄d ca popli ꝓmo debet doc
toꝛ bonus bn agē quere supra de doct bō ¶Id
ibidem Doctois doctina ex libz est confirmanda
vita ut illud qd libo docet exemplo mistrat
Vide n est illa doctina qua Iuuenci sequit forma
Tute n ꝓdicato doctois utilit ꝑfectus qn̄ essi
cacit adimplet ¶Idem libo sc̄d ca ps Verbe ē
multa stent z rōnabile qđ si utrūq; nō valeāt
melius est ut vita sit Iuuenci qm̄ multa stiendi stu
diū ꝓsequat ¶Idem libo tuo ca Unū z ca
2o Quam legendo stne concupiscim sic scien
do vel que sciendum z docendum exibz impleē de
beam lege n dei primū habet z penā legentibz
z docentibz ꝛpam primū quidē in eis qui bene
Iuuenci custodiūt legem penā aut i illis qui

¶ De qua de libris dm̄ ꝛc̄ qp̄ sup̄ de doc z sta

male Iucundo conjeulant ¶Idem Nichil tm
pus z̄ quere sup̄ de doc mala qđm̄ quedā
mfia de studentibz ¶Idem de sc̄i bo libo ꝛcio
ca ee Sepe p malo mūo plebis austrum doc
trina doctois z fregit ꝑ bono mūo audiēcis li
bum simo doctoꝛis qđm̄ mfia de sapia

¶ Iohannes in ser lucere tm ch̄s e Iam̄ ardē
tm hoc est pati ꝑ Iuē z auctē pfectus est ¶Idem Bo
mū acqrit gradū q̄ bū mīstrauit qre sup̄ de actiua
z contēpla ¶Idem i libro de diligendo deū liquet
absq; scīa doctina ee inutile z stultum absq; utute
dampnabilem ¶Idem est finiculq; ēplex z̄ qre
supra de doc bona ¶Idem Quo gr ee logctem ſ
intelligit qui gr̄ci non nouit Sic lingua amā
tis z bone vite ei qui non amat vitam bonam
barbara ebt frustra ꝛgit ad docendū hominem
accedere q̄ non amat bonū qđ docet ¶Idem Bti
mgh pacifici qui filij dei vocāt Consideāte diligē
ter non pacificos ꝑ pacificos cōmendat Sūt n
diuitē z nō facilē Sane q̄dmodū nō audiēcs
legis iusti sē sed frēs sic non doctoꝛes aut an
nūciatoꝛes pacis sed frēs beatificāt ¶Idem nō
rte ꝓgredit ad lumē sētie z doctine ñ ꝑcedat mys
tice gēmen de quo fozmet in alia gēmt vite ¶Id
fallis o fili falleris qras mfia de stia mala ¶Idē
de consideācōibz ad eugenium papā Qđ doctō
rib sūmo non explicat consideāco qnat ozo expe
tat vita bona mereāt ꝓuitas assequat ¶Idem
sup̄ Cum Rem ꝑfām ꝓvium retines si plenus cū
ctib cū sīe ruchilomins q̄ssētie z eloq̄ncie adue
nacus metu fozte aut segnicie aut minus dis
creta humilitate ubi bonū qđ posset ꝓdesse nul
tis utili ymo dampnabili silencio ligius etc
ꝑm legem maledictus est q̄ frumenta absconditis
in populo ¶Idem Sumo studio z effectu qre
sup̄ de doctina bona ꝓtotū ¶Idem sup̄ cum cōb
nidigestus z q̄ bona no habz decoctionē malos
gignat humoꝛes et corrūpit corpus Sic et
multa doctina si decocti non fuit ignie cāritat
z digesta cōsuetudine bona corrūpit aiam ¶Idē
in ser Sicut bonū nosse sic z bonū facē ꝑtīa
religio est ¶Idem Inuenisti plane doctrinam
bonā si pozis vite pecta deflcas si huic stili desi
deabilia ꝓpendas si bātudinē etnā toto desi
dio concupiscas ꝓlixa qre supra de doctrina bō
¶Idem i ser Omnibus q̄ quos ubo edificat exēplo
male uite scandalizat nec ipe quidē regimē
dimittat nec eos qui poterant mittere ꝓmit
tit ¶Idem sic cum An non ifelices qre sup̄
de constia mala ꝓlixa qras mfia de ꝓdicatō
bus Item ista de plane ste de sacerdotibus

¶ Seneca ad lucillū in epl̄a xxxviij Omnia dā

Eligamꝰ eos qui ſup̃ doctina bona

ꝛ frā tua mē ſe congꝛeganꝫ ac ſibi reſponde-
ant ꝛ vna forma ꝓcuſſa ſint omiā · nō eſt
· n · eius animꝰ in tō cuiꝰ actu cū ſinonibꝰ
non conuꝛdant ¶ Idē ad eūdē in epla Ti-
plus tibi viua uoꝫ ꝛē qꝛe ſup̃ de doctina bōa
Idem Sic diſte qī ſp̃ victurus · ſic viue qī
cras moꝛituꝛus ¶ Idem i epla xxxvm ꝓli-
mū ꝓficit ſino qui minutatī inꝛepit alio
neq; multis opus ē ūbis · ꝫ efficacibꝰ plura
qꝛe ſup̃ de doctina bona ¶ Idem de doctina mā
ꝛ **Raby moyles** Impoſſibile tuꝫ hō
ꝓuenit ad finē ꝛ cumplimtū ſtīe · ſine cō
ꝓſē ꝛ ordinatione moꝛꝭ ſi ſine aliꝭ ſtīs ꝓpā.tus
Palladius libꝰ ꝑ de agꝛicultura ꝓma
ꝑe pꝛudencie ē ꝛē qnas ſup̃ de doctina bona
Talcaus libꝰ vi ꝓdite luxuꝛie quā ado-
leſcens athene polemō nomīe · nō tm illecꝫ
bꝛis ꝫ ē ipā mſtamia gaudens dū de cōui-
uio · non poſt ſolis occaſum · ſed poſt oꝛtum
ſurꝛexiſſet · domuꝫq; ꝛediens Zenocratis ꝓfi
ci doctoꝛis cumiꝫ patienīe iamā vidiſſet
vmo gꝛauꝫ ꝛ dilibutus vnguentis · ſtīs de flo
ꝛibus · capite ꝛedimito · ꝓlucida veſte ꝛeiectꝫ
tus ꝛeſtam turba doctoꝛ · ſcolā Zenocratis
mtꝛauit nec tam de foꝛma cōuictus mētu
· conſedit ū etiam claiſſimū doctoꝛis eloquiū
ꝛ pꝛudentiſſima ꝓcepta · tenulencie laſtimi
is nuclamaꝛet Oꝛta denuꝫ ꝛ digniū edit · oīm
auditoꝛ indignacōne · Zenocꝛtes in eodem
ſtatū voltū ſui cōtinuit · obmuſſa qꝫ matꝛia
qua ſuis auditoꝛibꝰ diſſeꝛebat · de modeſtia ac
tpancia loqui cepit Cuiꝰ ꝑfuctꝛe ſinonis
ꝛ huc homīe · polemo amſidans ꝛ adūtes
ꝛſipiſce ſtulticias ſuas exactus ꝓ coꝛona ex
pte detꝛactam ꝓiecit · ꝛ paulo poſt bꝛachiū
ſuū nūc palliū ꝛeduxit · ꝓcedēte tpe cōui
ualis oꝛis hylaꝛitatē depoſuit · ad blemiū nō
totam luxuꝛiam vouit Sic qꝫ vnuꝰ oꝛatoꝛ
medicina · ſanatus · eo mſumi · ꝛancoꝛe maꝛi
mus ꝓfuꝫ ē effectus
P **Leo papa** In ſeꝛ · ſcī laurencij Sit elo
quencia facilis ad exhoꝛtandū · ſit nō efficax
ad ꝓſuadendū validioꝛa tamē ſūt exempla
qm̃ ūba · ꝛ plus ē opꝰ qm̃ oꝛe docē vī ad eru
diendū deū ꝓbm̃ · mulloꝛ ē utiliꝭ ſino q̄ mar
tiꝛū xpī · qui qd̄ libis docuāt hō apibus eſt
facilē demōſtꝛabant
Quintilianus libꝰ viij capitulo etc ꝓ
ſuadebis aliꝭ ſi tibi ꝓfuꝫ ꝓſuaſeꝛis · ꝑdit ni-
ſi qm̃libꝫ cuſtoditi ſimilitudo · meo vnicuiq;
ē tanta loq̄di facultas que non tꝛibuet ꝛ abe
at · quocienꝫ ab aiꝺ ūba diſſenciūo Reꝛū
aꝺ bonaꝫ ducncio ē ſi lenocinijs ūboꝛ deſti
tuta ſit ſatis tamē ſua natuꝛa ꝓzuatim-

De dolore uno Gregorius m

vij moꝛ ſup̃ illud iob Vnde ꝛ ūba mea
doloꝛe ſūt plena Cum pꝛeſumacie ꝓ pactum
diligit dolere etiā mīer · doloꝛes meſtit · Iuſti
uꝰ ūba doloꝛe ſūt plena qꝛ quonſq; pꝛicia to
leāt · ad aliud loquꝰ ſuſpiꝛat ¶ Idem i ꝛegule
Quīto coꝛdi nō leticiā oꝛdo eccle mulꝫabiliꝫ
cuſtodiens mfundit · tanto ꝛeciſus ꝛedio doloꝛ
impellit ¶ Idem de quoꝺa epo valde cōſtꝛabar
qꝛ de illo qꝛ de illo queꝛi ſuꝑba ꝛeꝑꝛehendi
Sed qꝛ moꝛes ſuos ipſe coꝛꝛexit · meū doloꝛē
ſimul qꝫ meipm vincendo conſolatus ſum ¶ Idē
ibidē Credit mi cāutis tua · qꝛ valde cōtꝛiſtaꝛis
ſū de ſtꝛicta tua ac ſi in te ꝛuinā ipē ꝓtuliſſe
¶ Idem i moꝛ In amaūtudie ꝛ doloꝛe aīe ſē oēs
elā · qꝛ putāt flendo non deſinūt q̄ deliquēꝛ
nel ꝑm ſe doloꝛe afficiūt · qꝛ hinc longe a ſu
die ſin condicōis ꝓfecti adhuc mēte pāe gau
dia non mēſiunt ¶ Idem valde affligit aīa mſ
moꝛ · qui mali cuīt bonos · diſtꝛictas ſentēcias
moꝛqui · qꝛ bi viue ignoꝛant ꝛ ſola noce ſibi
iuſticiam vendicant · qua moꝛibus ꝑꝛugnāt
¶ Idem Gꝛauis doloꝛ ē iuſtis · duꝛibꝰ coꝛdibus
infructuoſe ꝓdicāe · laboꝛē in oſtendendo vi
tē aſſumē · ſed nullū de cōuerſione audiēcie
laboꝛis fructū ꝛecipe · ac cōuīt magna ꝑ
diuinoꝛū conſolatio ē ꝓuectus ſ̄ſequꝫ audiaꝛ
¶ Idem aīa ſcā meus doloꝛ ſin ꝛeimeꝛ ꝛat · ſed
dis laboꝛ ꝑ lacīnas eꝛipit · qui
de ſtꝛicta bona ¶ Item ſupꝛa de aduſꝛatibus
¶ Item de afflictibus
Augustinus In libꝰ de medicina · Da mi
dne in hoc exilio panē doloꝛis ꝛ lacīnaꝫ · quas
eſuriō ſine omīm copia delicaꝛ ¶ Idem Aug
continui doloꝛes cruciabūt penitentie ꝛeꝑꝛehendi
mea · aiat enim cruciatus uocabit ꝓfuturā
aiam mea ¶ Idem ayaioꝛ ē doloꝛ et ꝺaꝑnū
in ꝓdicōne dnī aīe q̄ mille annoꝛum ꝛ habet
in decto xvm · q in eo ꝺi habes ¶ Item Cōſ
Iulianū ꝛhetoꝛibus amicoꝛ ſanoꝛ · ꝛeꝛū ꝛ do
loꝛem cōmouet ꝛurſus frenetico ¶ Item in epla
Pia eſt illa ſtꝛicta ſine doloꝛ · ꝛ dicī pt̄ bta
muſcia dicīs alienis tbulaī · nō implicū · de
lē non ſiert doloꝛe cōtīu · nō amōe aſtꝛuī
¶ Idem i libꝰ de ūbis dnī Gemo ut coluba · ꝛ
tude pectus ꝑ doloꝛē · ꝛ tudendo coꝛꝛectus eſto
ne videaꝛis non conſtꝛictus tude ſi poteſ
pauimentū · ſolidioꝛē ꝛeddē · nō coꝛꝛectioꝛem
¶ Item i libꝰ pīm de · c · dei Scoꝛa negauit · ſi ꝛe

stupra de animo

Hmbrosius de obitu valentiani Dolu
isse plenius solacium est adhuc
Apollinaris In libro de laudib⁹ scī pau
li Dolor z tristicia non ē nisi ubi gaudiū z amor
sunt Qui sine rohem cū peccamus nos ut alij
ē solū dolere bonū est ut tristi Cū aūt nr̄ cū
stancias humanas aut mundanas meremus tua
lis nobis de reliquo tristicie sine doloris usus ē
Idem ibidē Cū te conūstauit gspūs nr̄ ut nr̄ tauit
ep̄o gloria q̄ tu peccasti in dñm z tē mutus tibi
constitues iudicū futurū dimittere aut ei di
mittet nobis z sic cito diffugiet illa tristicia sil
le dolor plura de dolore q̄ nr̄a de prīa
Bernardus In ser Cū corpus penitē tristicia
sue dolor implebit cor tuū Sed si p̄sentialis in
dolore penitentie tristicia tua utet in gaudiū
Calixtus sup psalmo l Spūs lastimo
z letus obligat horam ad pacē Sed spūs cont
bulatus ē sacrificiū laudis quo pacē soluat
Quintilianus x. cā Nulla pena ē nisi
iusto nec ullū habemus nisi ab impacato dolore
De dolore malo Gregorius m
mor Sepe ḡnitatem cordis qī exhauſt sub
tracta tristicia sequit atq; omne opus qđ meū bon
mentis de melioat qđ uehemēte meroris ut doloris
obumbrat Idem fructū non habet lauretū q̄ stu
dent eā gemmis adornare futura pcepta
bunt ille lucret qui iuste pugnauerit iustitie q̄
pulsus quisq; q̄ corrigi metuit tenebroſtr
Quodvultdeus sup ajathim Iniam iudica
bilicatam non solū causa rationabilis z leuis oc
casio excitat in dolorem Idem sup iohēm No
a vero natura perturbatio tristicie uel doloris nob
inasceat sed ab imbecillitate mentis nr̄e venit
Idem sup epl̄am ad hebr̄ lugē eos qui de
hac vita decedūt ex pusilla animitate procedit
cordis Idem i epl̄a quadam Non plane bon
dolor est si ex ipa qualitate sua abiectione animi
ferat de qua z non gaudet z non gl̄ari nimis
ta p̄fecto Idem i ser Omne quātū in se est
nihonestat et a quo vocatus est quisq; in ei
sucio tristis p̄manet z rancorem uel dolorē cor
dis habet ea die tristicia q̄ fm̄ scīm est z mor
Leonimus sup nau Cui tem opus
perturbationū tenebris obnoluit clarū sapie
lumen non valent intuel Tristicia uel ali
na perturbatio que ducit ad mortem abhorren
Remigius sup paulū Tristicia scīm mor
tem operatur etiam ad ē alie damnationē
plectūt z corpis mortē qđ in multis exptū

Jd dolor z nocētes cogit metui Jd clamore
dolor exp̄mit z clamor dolorē insinuat.

habemus **Josia** cui dicitur tristicia p̄mor
sa est sicut p̄pa nisi eam quātū in te ē z de cor
tuo corde depellas p̄lura quis de prīa
Seneca ad lucillū in epl̄a prīa Quedā nos
magis torquēt q̄ debeāt Quedam nūq̄ debe
ant Quedam nō cū timo nō debebant Sic q̄ ad
augemus dolorē aut fingimus aut p̄occupamus Id
ibidē Si futurū ē q̄ imminet dolori occurre Quam
in eo dolebis cū uenit Idem Quod nūc est mala
actera sit Sapis in eo placeba sī cū uenit
Idem dolē nemo p̄t nisi qui z diu qđ supra de ad
uersitatibus
De dolo et deceptione que alibi plane scīpatur
De omnino quibus mens de suis z subdit Jdē
De omnis spiritus sancti gregor
In fine libri moz sup iob Dns dedit
dns abstulit Alia namq; sūt dona dei sine q̄bus
ad vitam etiam nequaq̄m p̄meruit z alia q̄
bus vite stitas p aliorū utilitate declarat ayan
tructudo namq; humilitas patia fides spes
caritas dona quidē dei sūt Sed talia sine quibus
ad vitam etiā hominēs venire nequeūt p̄sit
p̄fecte uō utus z curatio genera linguaz z
interpretatio sermonū z dona dei sūt Sed talia que
utilitas eius p̄ciam p correctionē meruerūt oīs
dūt In libris igit domus sine q̄bus ad vitā p̄ue
nire non p̄t spūs scīs in electis omnibus sp̄ ma
net In illis aūt quibus p oste̅sionē illius nō
ma ura suat sī aliquo tpe q̄ndo nequaq̄ sp̄
in electis omnibus manet qr sp̄ q̄dam corp corde
bus ad bñ viuendū spūs scīs p̄sidet nec tñ
p electos sp̄ signa utilitatum oīdit sī aliqñ se eis
a signoz ostensionibus subtrahit ut eo humilius
eius ututes habeant quo hite p nos rtmeri
nō p̄nt Idem ibidē Dona igit dei quibus ad
vita etiā tendit sine piculo amitti nō p̄nt
Dona uo quibus uite stitas denegat plerūq; sū
dispendio subtrahūt Illa go p ma eruditor
tenenda sūt hec aūt p aliquos p̄fectibus cogitēda
In illis nos treat formido ne peant In istis
nō ad tempus quoz sublatis consolet humili
tas qr mente maīm ad elatione forsitan suble
uabat cū igit concessa nobis ututū signa
subtrahūt Dicamus rte Dominus dedit dominus
abstulit Sicut deo placuit ita sūt Sit no
men dni benedictū Idem Domū spūs qđ in
sba mente ante alia prudentia p̄uncia fortī
tudine z iustitia formar eandem mente ut
cone singla qq; tpa meritis eruditat In septē
mox ututibz tempat ut cone stultitia sapie
am cone hebetudine intellectū cone p̄cepta
tione consiliū cone timore fortitudinem cone

ignozancia · straꝫ · conꝫ dulciam pietatem
z contra superbiã det timorẽ ¶ Idem ī cose
Orandũ ē ne eleuet spiã · ne intellect dũ sb'
alio currit · obcecet · ne consilia dũ se multi
plicat · confidat · ne fortitudi dũ fiducia pbet
pcipitet · ne scia dũ nouit z non diligit iflet
ne pietas dũ ex rectitudine inclinat timorẽ at
ne timor dũ plus iusto terreat in desperacõ
nis foueam nigat ¶ Idem intellect in die suo
pascit dũ de audicis cor illuminat ¶ Idem in
dyalogo opus ex dono ē non donũ ex ope
Oni quippe opus dona pficiunt · quatenꝰ
ex subsequenti ope z ipa dona sancta reddant ¶ Ja
in xviii mor Plerumq; uelut de gradu est
mat homo dona ũtutũ quas msta de ũtute
¶ Idem in registro Via ē uita quis z tamen q̃sq;
uide qt ut insidiantes spũs caueat quis
maiora sit dona que portat ¶ Idem sup ezech
Est quidã timor in mente · sz qualis iste timor
est · si ei ex pietas non ē · Qui · n · primo
mysterii ingruãt · qui compati ex tribulacõi
dissimulat · hinc timor ani oculos omnipotẽ
tis dei nullus · qz non sublenat ad pietate
Sed sepe pietas p mordinatã misericordiã er
rare solet · si forte pcipit ubi pcurdũ ñ
est · patri nanq; que scripta gehenne ignibꝰ
purꝫ · discipline st uerbe corrigenda Ut ꝑ
uersa z ordinata sit pietas · ad qdũ ē alĩ
sublenanda · id ē ad sciam · ut sciat quid ex
iudicio punitat tñ quid ex misericordia dimit
tat Sed quidẽ quis sciat quid agẽ quisq;
debeat · utrumẽ autẽ agendi nõ habeat · nichil
ualet Ergo scia mra ad fortitudinẽ est ut
ei uideat quid agendũ sit hoc agẽ p metas
fortitudinẽ possit Sed sepe si fortitudo ipsa
sua sit z mimꝰ omnẽ quoq; dicta circumspecta ipa
sua p suspicione in cassum ruit · ascendat igr
ad consiliũ ut quidendo primunat omne qd
fortiter agẽ pt · Sed consiliũ ex nõ pt si itel
lectus desit · qz qui non intelligit · quid agere
sancte · quo pt bonũ dare consiliũ qd admonet ·
Itaqꝫ de consilio sursũ tendamꝰ ad intellectũ Sed
q; si intellectus magnus acumẽ quẽ viget z tñ
p maturitatem moderari se nesciat · descendat
igr intellectus ad sapiam ut ho qd' acutus intel
lectus inuenit sapia matura disponat ¶ Idem
ibidẽ p timorẽ dei efficim humiles · p pietatis
studiũ misericordes · p sciam discretos · p rectas
fortitudinẽ libet · p consiliũ cautos · p intellectũ
prudẽ · p sapiam maturos ¶ Idem ne mes t ela
tione se eleuet aliqꝫ dona dei utiliter subtrahit
plura quas msta de spũ sto

Augustinus sup ymachim Spiꝰ sctus appa
etoe septenaria cõmendat · ut sit in nobis spũs
sapie z intellectus · spiꝰ consilij et fortitudinis
scie z pietatis · et spiꝰ timoris dñi hunc septe
narium bono dno constituas contrario septena
rio malo · Spũ sculticie z erroris · spũ tur
bationis · z ignorancie · spũ ignorancie z impie
tatis · et spũ superbie contrarie timori dei ¶ Ide in
quod scr · Septus ē dus donor dei est intellectus
quo ab omni fatuitate cordis mundamur ut mens
pura uigeat in fine ¶ Idem ī libo xpm de ī cap
xvii Non dona sua deus nobis sine ullis bonis
meritis nris · imo precedentibꝰ z malis meritis
nris · in habita largitate largit ¶ Idem ī pro
de tri · sup illud apli Caritas dei diffusa ē in cor
dibus nris p spũm scm qui datus ē nobis mul
tũ ē isto dei dono excellentius donũ · hoc est
tũ est qd' dundit unct filios regnũ cum z fi
lios predicis ¶ Idem ibid Dant z alia p spũm
scm munera · sed sine caritate nichil p̃sunt Nisi
ge cum ipciat cuiqꝫ spiꝰ sctus ut eundem dei
z proxim diligat amatorẽ · a simulatõ no tñ fem
ad deptam ¶ Idem contra mlianũ hereticũ Cũ
nos ad scam referim auctorẽ dona de quo pos ma
le domus utentes efficiam pcatores z iusta pce
in libo de agone xpiano Dedit nobis deus
pignus spũs in quo senciamꝰ eius dulcedi
et desiderem plenius bibe fontem · ut sobria ebrie
te inundẽ z nrigenã talis ar · ebrietas nõ cadat
memorem · sed sursum cor rapiat z oblionẽ pfa
tam omnẽ trahat ¶ Idem ad iulianũ comitem
ho p mũ cogita quas msta de militibꝰ ¶ Ide
Dedit nobis deus quedas msta de hoste z eius
dignitate ¶ Idem sup ysaiam ramus spũs
sculticie quas msta de similitudẽ plumꝰ que
msta de gracia ¶ Item msta de spũ scto

Didymus in libo de trinitate Intellectus
ligibilia tantũ capiunt Sapia nõ nisi tri ca
pnnt · ñ z contrarias detrahunt · pla ipse de spũ s

Benedictus in libo de conside · Intellectus
tri cuiuscuq; sensibilis ctia z in manifestis
uoluntas

De emendatione quas msta de sapia

De motibus corporis et tactu quas sup de histoire

De dulcedine spiritali quam

sup exelsum Si quis iam cordis oculo gustauit quã suꝫ illa dulcedo celestiũ primoꝝ · qui
illi ymmidia chori angelorũ que sit iucunditas
hensibilis illa uisio stissime fruentis huius qui
to dulcius sit qd' nunc uidet · tanto desiderio
in amicitiã omnẽ qd' fois sustinet ¶ Item
ibidem t omnes xviii Contemplatiue uite

amabilis ualde dulcedo est q̃ re supra & cõtẽplacione ¶ Item ibidem Quu celestis uite dulcedinem q̃sti possibilitas admittit pste cognit ea que pius in ẽis amaneãt · libent cuncta & linquit · pius habita & sit congregata dispergit & animus celestibus mardescit ¶ Item ibidem Dulce est cẽ in rebus hũanis · ft illi qui & ce quide lestibus gaudia talia gustauit · q̃ quãto mins eterna cognouerit · tanto delectabilius i tẽpore ris conquiescit ¶ Item i po mor Quo mes rubus gaudijs se mgit co mins doloꝛes q̃ cuncus gustat q̃ dulcis est dñs tanto solidius sponsi mitridine tenet & disterta fastidit q̃la quere supra & asterisu spũali ¶ Item & actiua et contemplatiua ¶ Item supra & contemplacõe ¶ Item supra & delectacione ¶ Item & cibo spũali ¶ Item & delicijs ¶ Item mfra & uoluptate ¶ Item supra & concepcu mundi

A **Augustinus** In ser· Cena cantica dilec tus ut creator m cor& dulcescat ¶ Item Gaudium diuine dulcedinis non degustas · si carnalib delectacione cor tuu maculas ¶ Item soliloquio Q aia mea quid est illud dulce · q̃ michi & ꝓficit cor meu sine lesione pmo ui delectacõe ¶ Item Introduxisti me dominꝰ in q̃dam tẽsiliacu dulcedinẽ que si ꝓficit i mentis quid sit uita etna si non i illa ¶ Item libro de uera religione Quid diu simus i carne peregrinam a dño · gustemus saltem quã suauis est dominus qui dicit nobis pgimus spũs in quo sencians eius dulcedinẽ · & desiderium ipm uiste fortem ubi sobria ebrietate mudem & nr̃ygem sp̃s lignũ q̃ plantatũ i fluuios aquaꝝ diuinas est & quetus ad pectora q̃ possidet sua dulcedine replet ¶ Item sup ephain canoꝛam q̃m fortiter stringis q̃m sapiẽt crudis · q̃ gloriose illaqueas · q̃ delectabiliter onerãs · q̃ felicit tegis ¶ Item i libꝝ & cathezizandis rudibꝰ tu de consita bona ¶ Item in libꝝ & medita · ysac ꝓcor me domine gustare ꝓ amorem q̃ gustu ꝓ cognitione · sencians quesso ꝓ affectu · q̃ sencie ꝓ intellectu plus tibi debeo q̃ mercẽ tori · sed q̃ sinu ¶ Item i libꝝ confes Suauissima i dilectõe diuina amoris & hominibus ꝓfusa magnitudo quã nõ bibit nisi qui sicut ¶ Item Dulcius dilectione michil est · dulce ubiq̃ i diligo · si dulcius aliquid i tpm factu pla q̃r sc̃a & dulce ¶ Item & aste

sit spũali ¶ Item & caritate ¶ Item & contemplacõe ¶ Item supra & delicijs ¶ Item mfra & uoluptate

a **Ambrosius** Sup ber̃ mmaculati Justus quibz ut gustauit fructũ suauitatis & dulcedinis diuine dilectus impatiens ad ꝓfectꝰ festinat ¶ Item Diuine dulcedinis no contingeris si ab amore tpalia non recedis ¶ Item Gusta libe ter diuinam dulcedinẽ ut obliuiscaris ualeas mundi huius amaritudinẽ ¶ Item Celestis amor q̃ celestia amat · celestia fruitur · quid celestes & licias ardentis anhelat

B **Bernardus** In lib& & amore dei nõ nisi dñe clausis oculis in ad te mhyrrama timitis m os cordis mei q̃ non licet michi sine Sapore q̃ sensu dulcem & ado confortatiue qm si ꝓfect in me michil ultra q̃rem sed cum pleni solit accipies nullo corꝝ usu · nullo alie sensu · nec ullo spũs intellectu adiute me ꝓmittis quid sit illud tam dulcissimum medicamentum ¶ Item ibidem Dice michi cũ dulce in q̃ recumbe · & oia copia que tu non es egestas m est amo · n te · magis magis q̃ amare cupio Tu m michi melle dulcior lacte mitte q̃ candidior nectare suauior gẽmis pciosissimis & auro pciosior cunctis q̃ tuor diuitijs & honoribus michi caꝛ ¶ Item i ser· Dulcedo tua dñe stephano torrentis lapides dulcorauit Dulcedo tua dñe laurencio · cruciatũ dulce fecit ꝓ tua dulcedine dñe bꝝholomeus ꝓpanꝰ quelibet & dic Denq̃ & cunctis q̃ dicitur domine ꝓ tua dulcedine ibant apli gaudentes a conspectu coꝝ · q̃m digni habiti sũt ꝓ nõe tuo contumelias pati ¶ Item de xpi ꝓbꝰ Primus cibus aie i humilitatis q̃ est purgatorius cũ amaritudine Secꝰ est exercitatis consolatorius cũ dulcedine Sed tertius est contemplatiois solidus cũ fortitudine ꝓfunde quere supra & amore ¶ Item supra & contẽplacõe ¶ Item supra & delicijs ¶ Item mfra & gustu spũali ¶ Item mfra & uoluptate

B **Basilius** In euangelio Balsamũ multe suauitatis & dulcedinis i amoꝛ xpi ꝓ quem recedimus ab amato amore mundi ¶ Item O dulcedo melliflua · dulcedo mimis admiranda q̃ dulcis es in meditacõe · ft dulcioꝛ i ozõne dulcissima uõ semp in etna beatitudine

B **Beda** In omes relinque ꝓpius amatas dulcedines carnaliũ uoluptatũ q̃ mente tibi ad etnũ mereri amplecte singulare dulcedinẽ de dulcedine singulari q̃m in ea reficies gaudio singulari

C **Cipr̃ianus** Dulcedo carnalis medem

inquando contristat · sz dulcedo spualis purificando mentē exhylarat

Richardus m libro de xij patriarchis O dulcedo dei mirabilis dulcedo singularis z cotidie percordijs admirandi dulcedo tam magna dulcedo tam parua Quid n̄ non magna q̄ totū mundanū iocunditatē excedis? Quid nō parua que de illo pelago felicitatis etīne bīs modicum stillam capis? Od' ē ḡo cor tam duru · tā ue lapideū qd' diuina pricia sua benignitate non emolliat z sua dulcedine nō alliciat? Epla quere supra de amoē ℣ Item supa de contemplacōne ℣ Tē supra de delicijs Tē mīsa de gustu Tē supra de caritate ℣ Item supra de cibo Tē mīsa de uoluptate

De duabus credis quē supra de cupiditate Tē supra de auaricia Tē de obstinatē

De ebrietate Augustinus m libro de agone dedit nobis deus pignus spūs in quo z̄ q̄re sūm de anno. s. ℣ Idem t̄ scr. Ebrietas se sum minuit · egritudinē ingerit · alienat mētē mīsaīat ad libidinē · reuelat secreta · pcipitat ad libēa ¶ Idem Ebrietas ē blandus demon · dulce beneficiū · suaue pcm · qua qui hz semp̄ nō habet qua qui facit non solū facit pcm sed est ipe totus pctm ¶ Idem ebrietas multos subūtit · sensum minuit z̄ ut supa ¶ Idem ebrietas auferit memoriā dissipat sensū cōfundit intellectū concitat libidinem · uoluit linguā corripit sanguinem oīa membra debilitat diminuit uitam z omen saluti extimat ¶ Ad Di paos d̄no te ingurgitas quātas libz laudes lingua tua resonet tñ uita tua blasphemat

Ambrosius in ser cit absorbet homo uinū · absorbetur a uino · abhominatur a deo despicit ab angelo · derideī ab hominibz · destituī a uirtutibz · confundit a demonibus · conculcat ab omnibus ¶ Idem ℣ principio gule quis quam ignorabat ebrietas · primus noe uinū plantauit naturā dedit · sz postea ignominiā Tragi uinū nec sic peccat auctori Sed illius ebrietas nobis suadet sobrietatem Idem t̄ cod̄ Nec erubescebat a coniuge obsequia futuris coniugē nec erubescit hodie futuris · si ebrietas non fugisset ¶ Idem ebrietas a paradiso regnantē hominem expulit · sz abstinentia ad paradisum reuocauit Plura queras misa de gula Tē misa de uoluptate

Iouinus z̄ libro xxvij dist ℣ primo Bene mero estuās cito despumat in libidinē · ubi n̄ ebrietas ibi libido dicit ¶ Ad ostendū Noe ad uinū horē ebrietate denudauit femora sua q̄ p seruentes annos sobrietati contempserat · Loth p ebrietate incestus libidini misceri mestū · z quē sodoma bilis z fortis non uicerat uina uicerūt ¶ Et ruffinus Pcipue cibor repletio uicior est Ebrietas autē corpis infamia · mētis est Nichil ad nequitiam qui mētē pdit ¶ Et in uino luxuria est Inique uoluptas In uolupta te iudicia est Cui ḡ luxuriat · bellis mactatus est Cui autē mebriat · z mortuus est pulsus est ¶ Idem aiunt pcipue Lucullus cū pulsus · qui uino plenus mebriat illi n̄ pōt resistē qui semetipm nō pōt gubernare Ignis ebrietas · sanus omīn uicior Nullū n̄ patī pōt uinū · qui mente raptus est Vīi sapiēs dicat uere quasi homo frugi hijs q̄ apponunt tibi · ut nō cū multis manducas · odio habeatis Ebrietas est hominū eruditio uinū coniugium In abundā tia non laborabit ab illo · z non senciet ab illo dolorē · z mīsa Vinū in iocunditate creatū est · nō in ebrietate ab initio Expulsio aīe · z corpis Vinū mortale potatū · z sanitas mentis · z corpis · solūt Aīe potatū · z sanitas mentis · z corpis · solūt potus Vinū multū potatū uerecundiā · z uirtutes multas facit · z amicitiā Nec Vinū multū potatū ¶ Idem sup epla ad cor Semp̄ ebrietati mētis · z luxuria ¶ Idem ibidē Sigismund' epūs ait non uinū multa fructes Sunt quedam condicio uino sensui horis occupat · z non sinū ee sz uinū ¶ Idem Ebrietas sinistre mīsmas ¶ Idem Ebrietate sensus horis cūctis pedes corruit mēs uacillat · libido fluctuendi pla q̄ impa de gula libidinis ¶ Et ibidē cū sz Ebrietas tra medicum allegat · ut ubi sit nesciat · Vīi z malit nō consentire qd' p ebrietatem cōmittit

Damasus in epla ad Epūm facti sumus nauseabundi stomachos hīeing · z ad appetitū consilia de uino bibendo non ita negligimus · illo cū qd' p misit · modico · nescio cui p̄mitto ¶ Idem Calix demonioz superbia est · detractio · iudicia crapula · z ebrietas que cū impleuerit uentre · z medicem expellat · ℣ Vina filiorum sua dulciora sup̄ mel · z fauū mentē · nec gustu adhuc delectat · plura q̄re supra de abstinentia Tē misa de gula Tē misa de uoluptate

De ecclesia catholica et eius auctoritate Gregorius i registro Cum certis tias famulat obsequijs · ecclesticis pūt possibilitas gregit debet subsidia adipisci

Augustinus m libro de altercatione ecclesie · z synagoge Cum sic mapit Duabz matrib' nobis censebig cum cum videoz sustepisse z ad ecclesiā dicat In eo me gaudeo sublimatum q̄ z ad

sic celsior facta sum 2 regnancia regna deica
2 cae sub pedib⁹ meis tu synagoga gētila pu-
rgata regina uersaris ¶Idem ibidē Synago-
ga r̄ndit Regnasti fateor Romana tibi tra
subiacuit·reges 2 p̄ncipes ceciderūt·2 si qs
¶Idem ibidē Eccā r̄ndit O synagoga noli
la O synagoga respice xp̄icolas tuos
adūte·considera re de tuo regno discussa et
nobis inuicta testimōia fidem qd̄ fuas cōfite
aspice captiua qd̄ ēbrietī multi solidauīt tu ad
mysteriū non asteudis·habē nō potes p̄fectum
qr̄ uidelī ee p̄ncipē aut comitē non licet Se
natū quoz tibi mūire legibus p̄hibet p̄fectum
nestis·ad milicia non admittebis·clari senatus
ordinē p̄didisti ayensas diuicti nobiliū nō ar-
cessis pauculas condemnans p̄plis aut meus
de alto sanguīe signū salutis in frontibus ges
tando totū hostem uincis ac multos de alto sig
naculi castro de sublimibus r̄publica libertate de-
uis 2 sponsus meus ihūs xp̄us ad te ueni
O synagoga mazeuos tuos uincula fuaz ip̄io
sustinuit ayutos tuos·loquaces p̄stringit·clau
dos tuos ossibus reddidit·ceuos tuos oculanis
ti restituit 2 tu adhuc nō ee deū·quē deum
ee ephāta mente diuisti ¶Ite Eccā dicit Vos legeās
ee ignē o synagoga me sponsam 2 uocē
dñi mei fuisse dcām p̄ legem uoyse sponsā
qr̄ sponsoris fidem me redditurā suo saluatori
uocem 2 qz p̄ conceptū baptisma spū maiestā
te filios uteri mei lauacro tinguente p̄ducam
in quo puer p̄io·gratiae r̄dunt spūs 2 alia mp
gia hēses Dorsa regū uertam dicit dñs·2 gliō-
os tre humiliabo nōne uides reges tre q̄ pus
p̄sequebant̄ xp̄ianos·mit ee xp̄ianos·nōne
uides eos qui pus humiliabāt eccām mit hum
les mitit eccām·nōne uides eccām illos habē
defensores quos pus habuit p̄secutores ¶Idem
t libo de doctrina xp̄iana Euangelio non credem
nisi me eccē cathoce auctoritas cōmouēt ¶Idem
Dormiat adam ut fiat eua ayoziē xp̄us dormiat eccā
Dormiente adam fit eua de latē·lancea p̄forat latus
xp̄i ut inde p̄fluat eccīe sacramenta·quibus formā-
2 decorāt eccā ¶Idem De sponso sponsa nascit
2 ei nascit status illi coniugit Sponsa nubit dū
sponsus moritī ¶Idem Sicut t malo p̄ncipe multa
fuia mediis in uno corpore ducunt Sic omnes
fideles eccē plebs diuisis mitis unitas eccīastice fidei

conuersio ¶Idem t quo confess Impbacē qppe
hēticoz facto euitare quid eccām tua diuē seuia
at 2 quid hēat sancta doctrina ¶Idē in libo de ago
nepotiano·muscipulū tuū quas mitra de accusatoē
aliozū ¶Idem Si t figuratū templo qre superba
de electis ¶Idem 2 habeē xp̄ūm·q·in De illis
flectz n· ad ecclām solū illi p̄tinet qui manifeste
p̄ excommunicōē ab eccā sep̄atī·sī 2 illi q̄ in eius
unitate corporali mixta p̄ uitā pessimā sep̄ati

1 Comunius et augustus ¶Sup le
uiticū 2 hēt in decto p̄rio·q·iii Si quis nō
reō·2 cui Cū aliqū·Iudeū ille qui foras eccām
mittit Iudeus ē 2 q̄ foris ē mors ē mors ē uidet

A Ambrosius in libo de salomōe & ghla-co
lona q̄ mr̄ sp̄ unig ē nudi nec ad parandā
pbolem·aliud aliqū cubile p̄petit Et cū p̄mū
calidis ouis·ortu maturo fetus erūpit imer
mor pullos educit p̄limes 2 hos cōtēnit facē
studi pōs opponit ut qui dualitatem chori ruso
radioz appulso·acie submittit oculoz·mat-
uo dignatus adulterio 2 a firmo consortio sepa
tus ducit in tiram Et sicut anus ista sp̄en-
tū inimica·quos diu in acie alazo remigio
subuectando sup̄portat hos obuio rostro·et
armatis qr̄ quibusdam relis pedibus suis la
cerat ac duellit Quos cū deuorat calore suo
mitio·nouos uiribus cōfungit Ita dñs mr̄
sua diligit eccām·ne aqla nidū suū·quā
ab estu p̄secutionū·alazo suazo defendit um-
braculo Sic quoz est eccām placat·p̄ quibus
fidei lumē infirmū·qui ignea euangeliozū lu-
cem uicios seculi tenebras fide nō p̄mit
Et sicut aqla sp̄entes deuōat 2 cozo uenena
calore coquit mitio Ita 2 xp̄us dñs mr̄ p̄
cussō draconē·s·diabolo laceato diu humanū
corpus assūpit p̄cm illud qd̄ hominem tene-
bat obnoxiū tamquā p̄nciosū uirus cordis
¶Idem ibidē Sup illud 2 semitas nauigancium·
nauē deuigz eccām debemq̄ accipe t salo mū-
di huius construamus·qua crebris ventoz flu
ctibus inde huius sēli p̄ceps·cōuat ad saluā
p̄ducē Que quidē eccā·2 si undaz fluctibus
aut p̄cellis sepe uexat migrū tri p̄t subire
naufragiū qui in arboze eius·id est in cru
ce xp̄us erigit In quippe pat residet guber-
nator·prozam p̄cutis sp̄us sancti suat
2 haut p̄ angusta huius mundi fretā duodem
remiges i·duodeci apli in portū ducit et
similibus mūs p̄phāz ¶Idem Valentiano iuia
tori Quid est eccā potencius·qua confessio
tinatis que cotidie tocius 2 ore p̄pli celeb
tur·defendit·Imperator n bonus uir eccē
non supra eccām est Bonus·n imperator

quelt auxiliū ecclē non refutat ¶Idem ī libo
de stā ūgnitate Stā mat ecclā imaculatā
coitu fecundā partu virgo est castitate sed
mater ē xpi Xps ut ait unaq nos ūgo no uno
plena ꝛ spū Paul quoz nos ūgo nō cū dolo
re membroꝝ ꝛ cū gaudio angloꝝ nutrit
nos ūgo non corpib lacte ꝛ apli quo infirmā
adhuc ecclām populi lactauit ecclē Que igit
impta plumes libros habz qī stā mr ecclā ē que
ūgo est sacramētis ꝛ mater ē pplis cuius fecūd
itate ē sac spūs testat dicēs qui plōs filios
qī eius que habet virū plura grās infra &
epīs ¶Item infra & fide qte & plat ¶Item
infra & sacdotib ¶ Ecclā dei stā mudamus
nūgiū constringim legib ypocrisi q.vi. huc ꝑt

Benadius m epla non pfus ppt
dnica popi. s. ecclām ꝛ ingrauit ꝛ creuit et dila
tata est tamq̄ cu binis uit dns in gentibus
licet eni vinea dni sabbaoth plantata ē in
fide. mittit radices in caritate. & fossa sarculo
disciplīe. sterquilinata penitentia lachrimis irri
gata pdicatiōis doctrinis ꝛ equbcalis vino
suauissime denotatis ¶Idem Non deficiat genus
humanū. nec fides ecclē de terra. nec auctōitas
de ecclā. Venerūt aut flumina. flauerūt venti
ꝛ impegerūt in eam. ꝛ non cecidit. fundata. n.
est supra firmam petrā. petra aut est xps
Itaq; nec ūbolatie phōz. nec catellaq; mibz
hēticoꝝ nec gladijs psecutoꝝ potuit aut
potest unq̄ ecclām separari a caritate ꝛ defensio
que est in xpo ihū dno nro plura qte supra
de apli ¶Item infra & fide Item infra & epis
Item infra & plātis Item infra & sacdotibz

De electione et eligendo gg

In registro manifestū bonifacij ꝛ patris
ē iudicū in dyng electione electoz quēlīt ostensū
¶Idem ī moz Dū mens hois grās infra de
ppositis ¶Idem ī omēs supra illo verba apli
sēt notati pauca nō etā Nullus in bono nā expe
rimēte ꝛē grās supra & confidentia bona.
¶Idem ī cap omēs Duos quippe filios qīe sit
de discordia

Augustinus In libo ītio de libo ar-
bīo illud vide ꝛē quēas infra de misera Idem ī
libo de pacta Quod ē hō. grās infra de miseria

Ieronimus ꝛ hēt xxiii. q. i. Aaron sēs atāis
dei potuit sibi successōes seu principatus filios
suos facē Sed cōtentus de alia tbu eligit iosue
filium nūn. ut sentētia principatū i pplis. in
sanguinem defendi ē. ꝛ bone vite ait nūq̄ in
qb⁹ illos in ecclā eligē. quos plus noscit
ecclē posse pdesse. sed quos ipe amauit. ut
quoz obsequio delinitus sit vel ut detrahza tacēā

qb⁹ quibus maioz dispia pces portendit ¶Idem
ibidem Qui pstantioz est ep omī pplo. qui
sanctioz. qui doctioz. qui omī vitute emine
ctioz talis ad sacdotiū eligat

Gloss sup illud thimo. ꝛ Oportet epm
Tales. in pastore eligat cuiq; comparatiue ꝛ
tū greco dicunt **Gloss** sup ysa. quodi eligite
e nobis viros. s. ecclie ꝛ roboē. Sapientes s.
in spūalibz. gnaros s. in tpālibz quoz cōi
sacio sit pbata s. pi bona fruuam

Iuuenalis ajetha ecclā sua ego ylē ta
lem eligant in pplām qui bñ regē possit ꝛ sit
prudens. ꝛ moz honestoz ꝛ manifestus. ꝛ pfi
legis quo nullus sit peritioz ꝛ hō sit omnibus
manifestū

Simmus Talis ē maxīe eligendus ut
ambigendus qui minime est ambitiosus

Leitera In epla ad lucill. Cū eligit doctoz ē
que magis admireris cū videris qī cū audieris
¶Idem ad eūdem Eligamus nō eos qui alba mutāt
celitate pcipitant. ꝛ eos qui vita doctri ꝛē
que supra & doctoz ꝛ doctrina bona ¶Idem Eligo
tm bonus eligendus ē qte supra & memoria

Aulogius In tcio copiozū dd' Gregorius
ꝛ certus ē magis eligendū qm qd' mag' ꝛē
¶Idem eligendū est magis qd' eligit vir pru
dens ut bonus. nel leo rā ut studiosi tm sing
ut in bonis gnie scientes ut in medicīa uel i
edificijs ¶Idem est aut simplr mgt eligendi
ꝛ melius. qd' ē ītm meliorē disciplinā. Aliter
aut magis eligendū est qd' est ppām disciplinā
¶Idem eligendū est magis qd' est in gnie qm
qd' non ē tm gnie ut iustitia iusto ¶Idem eligen
dū ē magis qd' ē ppē se qm qd' ppē aliud. ut
sanū eligi ē doctrinā ¶Idem eligendū ē magis
qd' ē ꝑ se qm qd' ē ꝑ accns ut amicos
iustos ē qm inimicos. hō n ꝑ se eligendi aut
ꝑ accns nam inimicos ē iustos ꝑ accns
deus eligim s. ut nichil nobis noceant ¶Idem
Eligendū magis ē qd' ē cā boni ꝑ se. qm illud
qd' ē cā boni ꝑ accidens ut ictus qm fortitu
et illud qd' est cā mali ꝑ se. magis fugiendū
ē. qm illud qd' ē causa mali ꝑ accns ut dia
bolum qm calsus ¶Idem Eligendū ē magis qd
melius est meliori ꝛ honorabiliori. ut id qd' melius
deo qm qd' melius homi et qd' melius aie qm
corpi ¶Idem Eligendū est magis. ꝛ melius
qd' est pauperibus ꝛ honorabilioribz. ut sanitas robo
ris et decoz nā sanitas consistit in humidis ꝛ sic
cis ex quibus constituti ꝑ ē ad omne robur
aut ꝛ decoz in proportionibz nā robur ꝛ mem
consistit ꝛ h ossibus decoz aut quedā cōmen
suratio membroz est ¶Idem Eligendū ē magis

qđ ad bñdudinẽ tendit qm̃ qđ ꝓuidencia uel
ututem ¶ Idem eligendu est magis qđ ꝑ se me
lius est 2 honorabilius 2 laudabilius qm̃ qđ ꝑpt̃
aliud ut amicicia diuicie 2 iustitia scientie 2
dcore Nam ꝙ qđe sc amicicia 2 iustitia ꝑse sunt
honorabiliu 2 laudabiliu illa nõ sc dcor 2 scien
tia non ꝑse ꝙ ꝑpt̃ aliud ¶ Amicicia aut ꝑter
se nõ ꝑpt̃ aliud ecia si michil nobis ab ea debe
at euenire ¶ Idem eligendu est magis unicuiq; ht
in eo tpe in quo magis valet ut ꝓuidencia in
senectute magis ẽ eligenda Nemo n iuuenes
eligit in duces eo ꝙ non constat eos ee ꝓui
dentes fortitudo aut ee uictrix In iuuentute n e
magis nẽssu secm̃ fortitudinẽ ꝙpter Sili 2
ꝓuidencia ayagis n iuuenes ꝙ senes a corũpt
ionis molestant ¶ Idem eligendu ẽ magis
qđ omnibus hñtibus michil aliꝝ indigẽs qm̃
illud qđ hñtibꝫ omnibus adhuc reliquo indigens
uelut in iustitia 2 fortitudine na si omes essẽt
iusti michil utilis foret fortitudo Si nõ omes
essẽt fortes adhuc ht utilis ẽt iustitia ¶ Idem
eligendu 2 appetibile magis est qđ ẽ difficilio
eo qđ ẽ facilius magis n amam̃ eu hẽre ea
ꝙ nõ est facile fieri ꝙ ea ꝙ facile ¶ Idem qđ
magis ꝓuiu est plus amam̃ 2 eligim̃ eo qđ
cõmunis est ¶ Idem ayagis eligenda sit ꝙ volum̃
amicos ꝓpter se qm̃ que non Et magis eli
genda sit ea que ad amicũ agẽ nolum̃ qm̃ ea
que ad quelibꝫ ut iuste agẽ 2 bñfacẽ ꝙ uidẽ
qm̃ placẽ Omnibusne bñfacẽ nolum̃ magis
sit 2 aliqñ magis eligenda ꝙ sit eo ẽtristancius
Quid bñ ait bñe ẽ eo ẽtristancia Ipm aut
que tñ non sit magis eligenda nõ n si uictia
quedã sint meliora ꝓpt̃ qđ ꝑ magis sit eligẽdu
Beatu philosophi melius ẽ qm̃ dicũ fr nõ magis
eligendu indigenti uictrix pene aut fortis
simile magis eligendu qđ uictrix est ꝙpius me
lius qđ est eo ẽtristancia Eo ẽtristancia autẽ
est qm̃ coexistentibꝫ uictrix alia quedã administru
inte bonoꝝ ¶ Idem ꝓtãs sine ꝓuidencia nõ ẽ
eligenda Prudencia nõ sine ꝓtate bñ ẽ eligẽ
du go melioꝝ 2 magis ẽ eligendu prudencia ꝙ
ꝓtãs ¶ Idem sine duo quedam si unũ negatiuo
ut reliquũ nobis mẽe uideat illud magis est
eligendu qđ uolumus nobis mẽe uidẽ ut si
stude negligam̃ ut negligẽtiosi ee uideam̃ ¶ Hẽe
illud ẽ magis eligendu ꝙ cuius absencia aliqs
ẽ mag̃ meerpandus si doleat ut si aliqs do
leat ꝓpt̃ absenciã ututis magis qm̃ stice ¶ Ad

ad

magis eligendu ẽ illud cuius supabundancia
magis est eligendu ut amicicia pecunie na
magis ẽ eligenda supabundancia amicicie
qm̃ pecunie ¶ Idem ayagis ẽ eligendu qđ ẽ
ꝓpt̃ se qm̃ qđ ẽ ꝓpt̃ gl̃am ut sanitas robore
uel rot dcore Difficilio aut cuius qđ ẽ ad glo
riam ẽ qđ nullo consentiẽte non festinaẽt
uiliquis mẽe ¶ Idem ayagis ẽ eligendu qđ ẽ
ꝓpt̃ se melius qm̃ illud qđ melius ẽ ꝓpt̃ aliud
ut qđ ꝓpt̃ ututẽ est magis ẽ eligendu eo qđ
ꝓpt̃ relationẽ ẽ Sili aut 2 in fugiendis na
magis ẽ fugiendu qđ magis impedit utu
tes ut egritudo sedatate na 2 uoluptatis 2 cuius
qđ est studiosum ee ꝓhibentioꝝ ẽ egritudo ꝙ
sedatas Idem ayagis eligendu ẽ qđ ẽ natã
bonũ eo qđ non uatiua ¶ Idem unus eligen
du est qđ aliqs similiu eligit et fugit ꝙ illo
qđ eligit tantum

Incipiunt

De ecclesie sacramentis quas misit de sacra
De elauagne mentis quas misit de suphia.

De elementis in generali

Augustin in lib de ecclesiasticis dogmati
bus cap xxxvi Elementa mundi huius id ẽ
ordinem 2 textum non ordinis abolenda sed ꝑ
melius cõmutandi figuram mundi id est ymagi
nem que nõ sdam pasturum

Dudum beata contemplatione les

est aut elementũ ut dicit constantinus simpla 2 mixta corpus compositi ꝓpria Dr
aute mixta ut ex sensu non ꝓpriũ tum
qz est extrema ꝑs in resolutione que prima
fuit ꝑ compone Dicit ẽ ꝑs simpla qm̃ ele
mentũ non habet ecclesiam ex diuisis 2 con
trariis compositum non n hñt elementũ ꝑtes
ipse dentes Quelibꝫ n ꝑs ignis est ignis
et quelibꝫ ꝑs aeris est aer 2 sic de aliis non
ẽ aut ita de aliis corpibus compositis ut ꝑ
mixtis metallis quoꝝ ꝑtes componentes 2 mixte
2 ipse dentes nam quedã ꝑs eius ẽ aer 2 qdã
terra 2c Dicit ẽ elementũ fr ysidorꝰ qđ ilimẽ
tũ ab ylen eo ꝙ sit fundamentũ 2 materia oĩm
corpm Vel dicũ elementũ qđ elementũ ex
corpe ꝓ elementatione quedam elementa 2 augmẽ
tant in mixtis Vñ dicit ꝑs elementũ qđ alimẽ
tũ eo ꝙ omnia corpa elementata qualitatibus
elementalibus mutant 2 constant Sunt
n eoꝝ qualitates elementares fr caliditas et
frigiditas que dicũt actiue Siccitas 2 humi
ditas que dñr passiue Et dñr actiue non
ꝙ iste tñ agant qz 2 passiue quatenus ẽ agit
Nulla em̃ quantũ corpus ẽ otiosa in corpore
Sed dñr actiue qz ꝓ actiones illaꝝ ꝓ fr caliditat

z fyditatis alie due qualitates nducit z con
suant Calidtas n· qua sictate cuq; hudē
nducit z consuat nductam Sictate nduct
qz calor agens in hmidū pmo dissoluit et
dissoluta hmiditate cpusumit z ita sictas q
est lima caloris nducit Calidtas z hmiditate
nducit z consuat sicut vidi pt in carne pl
sa Calor n salis terestres pres dissoluit z ac
reas z aquosas et sic relavando z emolliendo
nducit hmidtas a calore Dicit z ex iste q
litates elemetares pme· qz pmo habit ab ele
mentis melemetata Dicit z pncipales· qua
se omes sebij effectis nascit ab istis Omia
ued que ex elementis composita sē ingredit
in gnacōnem z corrupcōne addcōne z dimuc
cōne Elementa aut time agentia z patientia
sbales sui qualitates obstant In actualibus
aute permutant· Unde dū vnū elemetū cor
rūpit· alind gnat Non aute gnant z cor
rūpūt elementa sīm se tota· sz sīm suas pres se
mice contingentes Sut aute quedā elemēta
naturalit leuia· z illa tanqm nobiliora motū
sui habt sursum· sicut ē ager z ignis· z ista
ex motu celesti· raptū pmā influentia vir
tutis celestis· qz sibi magis sūt vicina Quedā
aute sūt elementa naturalit grauia z illa motū
sui habt deorsum· sicut sūt aqua z tra· q tanto
magis constringunt· et ex pximo pcul agitata
cōe cogdunant· quāto plus a motu celi elo
gant· Elementa ex quib mixt se diuisa sint
tamē admixt quodam nuo nature nexu ex
bmant Nā cū ignis sit calidus z siccus· aer
aute calidus z hmidus In calditate sibimuic
cōiūgit Sili z aer cū aqua cōe hmidita
tis sibimutuo copulant· tra uo cū aqua i frī
gidtate cōuenit Et iste obuiaciones mutue
cōiugationes elementares a phisicis nolant
habet aut vnūqdq elementū pprium ozdinē
sicut ignis sibi a aer volatilia aq natatilia
tra gressibilia de quibus omnib alibi dm est

O De elementis in spāli videas de quolibet i
loco suo Judex de aere aq igne z tra

De elemosina tua greg⁹

In omes sup illud luce xpi facite vob
amicos z Si celeste pmonitū elemosinā
eunt pauper ut sūt audiendi ut egenū sz ut
pacū sūt ozandi Item ad tribuendū pau
pibus pigri cū ēstib· qui hoc qd' facere i tra
pozrigitis sedenti in celo datis sicut dom xpc
dicit Cūdiu vm co hns mimice ferist Ite
Cū pauca sint qui spālia dona petunt· et mal
ti qui rebus tpalib habundent pauca se diuites
alienis pauperē inferunt qd' ifidem sanct

pauperibus de suis diuicijs pcauit Item i ps.
mozo Si pauper amicicijs z clemosinis ē
na tabernacula dilatabunt dantes pcul dubio
pensare debem qz pacius pocius immici of
fensa qm egenis dona largiam vñ z apli
ait Vestra mopia et Item ibid Apud pia
metem plus nati valet qz notricia Hec i epla
quodq pauper tribuit· si subtili cōsideracōne pe
sēt non ē donū· sz mutuū· qz qd' datur multiplī
cato sine dubio fructu recipit Item i passionali
vno mulier hui mūdi diuites cū flame cruciat pa
upes effusis largitatib mūdi hystorice
Qui no indigenti z pcori· pane suū no qua
pcori· sz qz homo pauper ē tribuit no minus no
pcorem sz pauperem instrū murmur Item Deus
ex eo qz pauper tribuit agit ut in pctuū pau
no sit Item Dic hystorice z sacrificare debe
bus pcia sē Item Cum tpe pfectionis sacrifi
xpo tumulum quo tpe adūsitatis sacrificij ē alum
plina que supra de compassione Ite mīsē de mi
sedia Ite mīa & pietate

Augustinus in Gisberidyon Ignatius
sē gnia elemosinaz que cū fiducia admonet
ut dimittant nobis pcta que ferunt Non ut
solū qui dat esūem cibū z potū sz z q dat pe
cuniā bemam dat elemosinā Et q emendat
uerbē in que pcale dat uel cohertet disciplina
uel instruit scia uel z orat p alio Sed oīm de
sinaz ea maioz est· qua ex corde diuinitus
in nobis quisq pcalit Item sup illud apli
da pauperib z habebis thesaurū celo nō
sine thesauro remanebis Sed qd' hoc in tra sol
licitus ho habis in celo securus Item Elemosi
si non bemgno corde tribuit· ouo non sufficit
ad salutē Item Alienā rapere cōuincit· q sup flua
pauperibus non largire Item i cuchicdyon ex
habet in decto xlvo dist Duc sit elemosine dua
cordis· Alia pecunie elemosina cordis est dimit
te ex corde qm lesus es nā dare alicui indigenti
alicui ciui z no licet indulgē no petenti qui
uolūs redditat tibi Cordis aut caritatis elemosi
sine crena sbā sufficit qlla no que corporaliter dat
si sine bemgno corde tribuit ouo non sufficit
myaoz T ge cordis elemosina qm corporis Item
in ser Duces z pauy duo sit sibi contraria· z ini
duo sibi nocēa· Nullus in indigēt si semuicem
supportalent· z nemo laboaret si semuicē adui
uarent Duces quidē pē pauperem fuit esse
cohūs Pauperis in Tropol ozare z diuitis ere
gare Item Via celi ē pauper p qua ire ad pcm
quare go duces erogare si non vis errare Item
De inco qro dicit xpus da go mihi qd' habeā
habuisti me largitorem fac me debitorē pauci

ajutchi vrum

das ⁊ ego plura reddam ⁊ talia das ⁊ ego ꝛ
reddam etna ¶ Idem Deus te rogat ut tu pi
miseraꝫ ⁊ no vis Quo go te deus ꝯuadiet
in die nativitatis rogauit qz tu es ꝑ tempo no
audis rogante aut ꝓpietem ¶ Idem Redime
te ho di vnus redime te di potes redime te
di pcm in manibz hes redime te ne di te
moꝛs amara ꝓueniꝫ ⁊ vita finit ⁊ pcm tue
redemptois ꝓdis sine causa ¶ Idem Cui sibi
aut ꝓximo tale a pcdꝛo desideat indulgen
tiam ꝓmeꝛi reddetis decimas de nouis ꝓfitz
studeat elemosinas elargiri ¶ Ide in libꝰ cont
v. hes ⁊ hec in decto ꝑlij dist. p. Obsecuꝝ
loth angelis tamq̃ ꝓgnis cohospitalitatis a periculo cruciatus se domui liberatus
⁊ tale euasit meridiu ⁊ etiꝫ conspectus
⁊ ꝓximi Discite go opiam sine discretione
ꝑsonaꝝ exhibe misi forte cum domui clauste hospita
cui hospitalitate denegauerit ꝛpe forte sit ꝓpe liberare
di in loth ⁊ abrahan hospitalitate no amas
sent anglos utiqz non recepissent ¶ Ide i epla
quada ⁊ habet in decto v. q. v no cit. Utilig
cibum pamꝰ tollit si de cibo seruus iusti
ciam negligat q̃ ei pauꝰ frangit ut iuste
seductus acquiescat ¶ Ide in libꝰ de vidis dis
non cogit diuites pauꝑ abis ut sed ut
tur consuetudine infirmatis sue ⁊ doleat se
alie no posse qz si consuetudine comedendi
mutat statim effectu edendi igit ipi pcepta
dei pauꝑibz vilia eisdem si pauꝑ relique
non diuite nec delicie no oblectamento sed
fragilitati ¶ Ide supi id pbo ꝯtra tota die mi
stim et comedat ⁊ ꝯ qras infra de fenatoribz
plura qre supra de compassioe Ide infra de
misedia ⁊c

Ambrosius In epla apsedia no de iustis
iudicale consuetudinem si necessitatibus subuenire inuade
pauꝑem no ꝯtinere iustitia ¶ Idem Electo
sima plantur in ecia ⁊ in celo ꝯmiat planta
apud pauꝑes ⁊ pullulat apud dm no de tuo
dem largiris pauꝑi sed de suo reddis sibi
dsumpas. Omn quide ecia no diuitu tu ¶ Si
plit Quito magis remuneratio misedie de red
det tibi multo plura ꝙ dedis. Cui igit hec
as vide des ne differas dicet Cras dabo pau
losa n. est de altius salute dilato ¶ Idem De
cisse cisuerit compatit compatiendo largit
largiendo fit iustus ⁊ ꝑ iustitia beat dm ꝓ
Si qm fecerit iudicia ⁊ iustitia ¶ Ide i epla
habe duces apothecas id ⁊ magis sing. habe
duces apothecas viduaꝝ domos habe duces
apothecas orfa infantiu orphanoꝝ ut dicat de
ore infantiu ⁊c ¶ Idem ⁊ ser quodam magn de
⁊ efficax ⁊ elemosina q̃ ardentiu ⁊mmu globos
benuolentie sue fomes ffugat ⁊ quoda irriguus
largitatis obrut incendia delitoꝝ et q̃nus of
fensus deus q̃nuis ⁊mnibus ꝓuocatus cogit tu
ꝑ elemosinis libeare que disposuerat ꝑ pcis
puare ¶ Idem ⁊ alio ser. Dat est elemosina q̃ et
recipientem reficit ⁊ letificat erogantē ꝓpi n
debitoꝝ letus ⁊ Cesaꝝ auce debitoꝝ tristis est qz
huic ad soliciti amoꝝ cogit illi aut pena co
pellit hic primus ꝓuocatur si ille supplicijs co
artat ¶ Idem ⁊ alio quodꝫ ser. Sufficit largie
tib elemosina ꝓbenti magis ꝓmanz q̃ sustri
pienti Na elemosina quide ad indigentē ꝑ
uenit si gra multiplicante medis ꝓmanet
tribuenti Quid ad difficile putas? Considera fi
mentu qd seminatur in tra si non semtantis
pectus q̃ ad sustipiendū tre huic cedit sta ⁊
di cibus ⁊ potus tribuit indigentib cū mul
to fenore diuine gre restituet in posteꝝ ¶ Ide
in eodem Considera quanta tibi te cit gloria
cū omnib ille plus qui de pmptuarijs tuis pas
tus ⁊ refectus est ꝑ tribunali illius magni
udicis ⁊ mistissimi caterua constipante ex
cludit ⁊ pastoꝝ te suu auctoꝝ ꝓsit ⁊ pcm
misedem cū omni gloriaꝫ uoce testabit ¶ Idem
in eodem Di ingratus in theatris mimis aut
letis ⁊ gladiatoribz ⁊ hystrionibz totu pene suu
patrimoniu largit ⁊ ꝓdigit ut uni horꝫ spa
tiu acquirat in ꝓfo. michil ultrius sibi ꝓficu
rum Tu dubitas ⁊ cuctis ce munificus in
elemosinaꝝ largitoribus quas pauꝑibz ex
buisti? Nempe ante thronu summi regis in
quo nudus residit rep ipe ꝓpius oes angeli
nus omis que a seclo fuerut sti laudatoꝝes
⁊ ꝓdicatoꝝ tue liberalitatis sit ⁊ erut ubi laus
⁊ fauoꝝ non sinit cū die cessant sed ꝑ etna
scla ꝓmanet ubi tibi coꝝona non auri pu
tribilis si etne iustitie tribuet ubi no horem
unig urbis aut regionis si regu celoꝝ me
bis metu et ty omia conspexit ꝑ elemosinas
pauꝑu ꝑ dispensatoꝝes indigentiu in quibus
pio tibi corruptibilis incorruptibilem ⁊ eter
nam regu celoꝝ gloria meruis ¶ Idem ⁊ eod Meritis
Quid agis o diues ⁊ qre sup de diuitibus
⁊ divitijs ¶ Idem in eodem Sed dicas cū sepa
gozra impleuero te pauꝑibz elemosinas
dabo O stulte longos tibi promittis annos ⁊ sa
tis lata vite spacia polliceris Talis autem
⁊ ista promissa non fructuosa contingit misedias
si ꝓximis misedie dilationem Quid n. mo
misediam fiet uetat frumeti copia ⁊ tepg

amm ꝑsꝑm est 2 esulentes ꝓsto sꝫ flentes Nu-
di crustam gementes vmati de cartebq et
egri de lectulis muscabili flebilique lamentacõe e-
clustrepuit 2 tu mstdiam 2 elas m estimã quid
differs & oĩ hodie crudelis 2 inmisericors fias ¶ De
m eodem Sed ais Quid iustũ est si aliena ĩ
uadam 2 ꝑpria diligencius suo & Oppidens.
Cur bona tpalia ꝑpa diligis q tertiũ m hiis mundi
michil penitus actulisti & Oĩ m hanc missus es
lucem qui de uicino mrtis cpista Omnibq ꝗso facultа-
tibus atq; subsidijs stipatus iusti & Non ignĩ
minoris est omnis habenа tollere q oĩ possis
2 habundas indigentibus denegare Sufficiatt pa
nis est quẽ tu demes Nudor indumenti est qd
tu retundis ayseor redempt 2 absolut est pe
cunia quam tu sub tra fodis Tantor ꝗ te si-
as tuade bona quibus ꝓdesse posses si velles ¶ De
m libo de offic 2 hẽt m decto dist .86. Pstat
libalitas 2 elemosina fide cũ loc tpe. gmedi
fide ut pus ea domesticis fidei operib Ea
ut si m captiuitate incideris aut calipmam
loco ut si sit m aurẽ positus vel pemis aut
supplicijs uel ꝓ debiti aliqd iustus aliqs cru-
ciet Nam 2 si omnibus debeat pietas 2 mstdia
tri iusto amplius qm ꝓdri Tempe ut si tpe
afflictois a te michil impetret ¶ Idem ibidẽ Es
sidiande 2 ĩ largiendo debilitas 2 etas no
migñ 2 secundia q ingenuos pdit natales
ut si qs ex diuicijs cadit m egestate 2 mapie
si sine suo bno qd hetur m decto lxxxvi.
dist Non satis ¶ Idem ibidẽ Paste fame moie-
tem quẽ si non pauisti occidisti 86 dist ¶ Idem
de offo ꝓstat est libalitas 2 ela ubi silencio quis
suũ 2 macinibz simplor occulte subministrat quẽ
laudat ob pauris 2 non labia sua ¶ Idem ibidem
Non ẽ ꝓstat libalitas 2 ela si uacancie eã magi
ꝑ causa mstdie elam largiaris ¶ Idem ibidem
Officijs dandis diuite collatore aut pauper fert
2 rebus omnibz pcũ 2 ꝓmũ impone ¶ Idem
Si pegnũ sub tecto tuo mducis si susceptis
egenam ulle tibi stor amicialas accipit et
etna tabernacula ¶ Idem Fenus hz eam nõ ut ser-
uet sed ut erogẽt 2 subueniat m egestatibz
egenor Ajcius ẽ n saluat vasa viuentiũ
pauprm ꝗ vasa mortuor metallor ¶ Idem
sup lucam Tu qui putas manu hẽre sanã
cauc ne anaicla cauc ne sacrilegio contingat
sed extende sepius eam extendas eam ad pau-
perem qui te obsecrat 2 extendes eã ut ꝓpinqui
nuues 2 vidue ꝑsidiũ ferat 2 ab iniurijs eripi-
as eã quẽ videris iuste circumclic subiacẽ
¶ Idem Elemosinaz mstdiã colit est usus et
ideo comẽ ꝓceptum officijs omnibus omnibq eta-
tibus ncãria 2 omnibus ab oĩbz deficiãt non
publicamus nõ mules expetit nõ agricola uel
vrbanus duces 2 paup omes admonẽt 2 ad
ut conferant non hñt ayssedia n clossinam
plenicudo iututi est 2 ideo cuctis ẽ apposita sꝫ
ꝓpria forma iututis ne videlicet qsq; vestime
tis alimẽtis qz suis aut denarijs ꝓcur pla
gas mfra de mstdia

Quilibet nudus m ser ayelius sua ꝑ-
cunia que m paupis dxtra collocat hanc m
calipmator non exterquet non inuidus dm
natur nõ auferẽt latro non fur nocturnus di-
ripiet neqz sinus fugam meditans quadr
sed semp est tuta semp integra ẽt salua ¶ Ide
ayentẽ mstdi eandem reqrit deus nõ pcunie
quantitatem ¶ Idem m ser Si omis artis ꝓpi
est ad aliquid utile ẽmarc ꝓz q ars omi
arcti est elemosina non n calcreo 2 aduc
nobis opat sꝫ vita etna ¶ Idem sup iohẽm Ego
sup ayathim In lege scptũ est 2ẽ qras mstri
de mstdia 2 ozõne ¶ Idem non ꝓpẽ ho duos
que supra de duabus 2 diuicijs ¶ Idem dam-
dampnacijs cit spoliasse pauperem qui simi
cus est pauperem nõ pauisse ¶ Idem pu-
tas ne martires illis elemosinis honoran-
posse vñ martires plorant & Quid n pi
2 iustitie est honorare mortuos 2 exspollare
vnctes ¶ Idem sup iohẽm Omia agrum
ut expurgemus pcdor sordes Expurgat
aiũ ꝓmũ lauacr regnacõnis postea nõ 2
alie vie multe quarũ ꝓma est q ꝑ elosinam
est ꝑ elam n pcã purgant nõ aiũ ꝑ eam
que ex iustitiaa fit sꝫ n nõ est ela sꝫ crudelitas
2 inhumanitas Que n utilitas aut pietas est
cuic vni 2 indie alii & Numid deũ nrm
Dic m si asinũ mortuũ 2 putrefactũ sup al-
tare offerres an non vnusq te deridẽs fugat
stolidũ & Sacrificia aut ex rapina sordidis no
est ara dei magis putret 2 fetet q asini
mortuus putrefactus ¶ Idem ibidẽ Quid exactio-
nẽ habem q eã ꝑ deus celi nobis ꝓmit-
tat nos aut nec panem ei tribuimus Ipse
quidem solis 2 omib creatur ministratq; nobis
tribuit tu ued neqz uestimẽta deo aut ex-
supfluis quidẽ vestimenta Et qdem quid dico
solem 2 aturas omes Imo ꝓpriũ suũ corpus
qd omnibus ꝓpalet creaturis ẽt ꝓposuit et
suũ sanguinem pciosum dedit tu ued neqz
caliacem aque sꝫ de sibi dare ¶ Idem ẽ coẽ
Elemosina est q ab omi erupta iustitia est
ẽt omia facit munda ẽt 2 venturo iudici ꝑ-
re lectulo Et mimo illa Difficiliora 2 labo-

sioza ſ; hec lucrabiliozꝫ illillat aiam ꝓpinguati
z bona z ſtam facit ¶ de Da indigenti z non
ſalitanti ut non ei tuus pcamis z tua z illius
aiam ꝑdas tuam ei es ꝑdictis illius ¶ de sup
aiathin xpm Dns domꝰ edificate deo ⁊ Da pau
pibus vnde viuant z edificata ⁊ habitabile domꝰ
dei In edificijs n hores habitant In pauprib aute
z in hominib ſctis deus ¶ Idem in libo de pmia aje
dicamꝰ fozcius qd in pmia maxie eptat ⁊ ela
ſt nobis Plura gre mſia de misedia ¶ Idem ⁊ ſe
dilius ta mala ſt iuenta ta bona gras mſia
de satisfactõe gre pla de remuno ꝛcepꝭ de ozõe
Ieronimus in epla O quita beatudo ꝑ pius
magna ꝛcepe ꝑbubus etna ꝑ moitus semp
biuendi z hite deu dmn debiozem ¶ de nõ me
imm me mala moꝛte mozticu ·qui libalit eoau
ut opa pietatis ¶ Idem Aliena rape cõmunitatu
qui ultra nẽia ꝛtinẽ ꝑpa compbat ꝓla de mia
Hieronimus de ·sil·bo Verũ est q vitas dicat
p omia ꝑcta elemosinis expungant ⁊ si iam
pectõe caueat qui elãs impitis ¶ Idem ibide libo
do suaing patrimoniu ꝛ ꝛtenta suadeo ꝑdimꝰ ·largien
aute ꝑmanet Diu utiq; ei rebꝫ mis corpalibus
durare nõ possumꝰ ·qm aut nos illas deseriꝰ moꝛiedo
aut ille nos deseruit ia vinctes ¶ Idem Bonũ qd
facis non ia ctinuare ·ſ; misedie causa facto nec
te miseatoꝛde ordus alieno ſpolio Nichil n ꝑdest
ſi altri inde reficis vnde aliu miseꝛũ z manet
facis Talis ·n· misedia pcta non purgat ·sed am
plificat ·nec est miu ibi non e benuolencia ¶ Id
ibidem Dii aut causa ia ctinuare pauꝑ pascitur
z ꝑpm misedie opus comittit in pcm Tuꝰ aut
elemosina ſtbuit ·qm ei metis alacrate pbet vñ bene
z aplius ayt hylarem datoꝛẽ diligit deus ¶ Idem
ibide abiciendu est iaꝫ ne pauꝑ aut ei tedio
mid oblata suscipiat ·aut ne qd absit omino
pmissus merens a nobis ſctis q; recedat ¶ de
ibidem De rapinis alienis elemosina facẽ no
est officiu misericoꝛdis sed emolumẽti sceleris ecd
n iuste qus tollit nuqm iuste ꝑbuit nec alt
bn ꝓbet qd ab alio male extorquet Vñ salon
aut Qui offert sacrificiu de rapina pauꝑm ·tñ
si qs victimet filiu ante pẽm ꝓla qr de mia
Ieronimus in epla De bonis qui maligt
non sup cupidi ·sed sup pauꝑem et egenu ·q
iuste petit z vtcide accipit z accipies ꝑficiat
pẽm suu qui malis est ꝓla gras mſia de
mia ¶ de pietate ¶ Idem hꝰ tm habet bonũ
possessio ꝑcta ꝛez ·si vitã reficiat inopi ꝛez
¶ Idem frustra manus suas ad deu rogaturis q

tendit ·qui eas ꝑ suo posse ad pauꝑes
non extendit ꝓla qras mſia de mia
Alcuinus qui z albinꝰ ꝓceptoꝛ ka
roli magni Tria ſt q̃ia elemosinaꝝ vna coꝛpa
lis ·s· egenis date q̃q̃ poteris ·Altera ſpualis
ſ; ex coꝛde dimittat a quo ihesus fiius ·et delinqn
tes coꝛrige z errantes ad viam vitatis ꝛuocate
Glosa Sup illud ajathi xpi Extende manũ
tuam ꝛez Debilitas aie mſructuose mllo me
lius ordine curat qñ elemosinaꝝ largitõe
Glosa sup illud ioh̃is xpi Qui recepit uos
ꝛez Quilibz sic missum accipiat ut m eo mit
tente attendat ·sicut in petro xpm ꝛez
Remigius Sup illud ad ꝓpositũ xpi hospi
talitatem sectantes hoc q̃ non dicit seqñ
ſ; sectantꝫ Sequit̃ namq; qui rogantes pau
pes suscipit Sectat̃ uõ qui ⁊ nos rogantes q
rit ⁊ cogit
De elemosina mala gregoi ·
In registro Quidq̃ in dei sacrificio ex sctis
offrit· omnipotentis dei non placet munda
sed mundat ¶ Idem dure hystoꝛiis q̃ sacrificale
demonibus pcia sit ¶ Idem ⁊ uoꝛ exegis supe
ri cui q̃q̃m tribuit se vicia elatoꝛis extollat maio
rem tulpam meꝛetꝛ sceleꝛis superbiendo pagit qñ q̃
tristeꝛis largiendo meꝛcedem acquit plura q̃re mſ
sup de remuno
Augustinus de ci dei Qui expiatus poꝛ
rigit elãm nõ expiatus poꝛrigit si nõ in eo
ꝓpm diligit ¶ de sup ps Qui dat elãm ·ut
mꝰpellantis tedio curat ·nõ ut indigentis vi
ta reficiat ·z item z mitis ꝓdit ¶ Idem Elemosina
Si non benigno coꝛde tribuit ·omnio non sufficit
ad salutem ¶ Idem sup illud ajathi ſtbi Offer
mus dno ꝛez Quidam putant hoc dicta q̃ni
liet ·etiam ita eos qui aliena rapiunt ·z dumtas
congregant de quibꝫ z dno munꝰ offerunt ꝛez
deus ea non suscipit ꝓhibitus lacrimis ſpoliato
rum ¶ Idem Velius est inuenti pauꝑis tollit vide
supra ca· ꝓximo ꝓpe sup ꝓlma gras mſia de ozõe bõ
Ambrosius sup lucam hospitalem ꝛe
ꝓpt remunatõnẽ affectus amabile est ¶ Idem nõ
est ꝓpa liberalitas ete gre supra ca· ꝓximo
Chrisostomus sup mathꝰ Non gaudet
mitteꝛe qñ eo illis pecunias ut elemosinas horaꝝ
de quibus pauꝑes ꝓclamant ¶ de ibide Quale
est ista iustitia horaꝝ mortuos ·z ꝓspoliare
uiuentes ·de sanguine misꝛoꝝ tollꝛe ·z deo offꝛe ꝙd
n· non est offꝛe deo ·sed violencie sue sacrum
facẽ deꝰ ·do si deus oblatam pecuniam de pcdo
libenter acciperet ·z pcdo rapinã consecraꝛet ·dic
ut ſt aſinus ete gre sup ca· ꝓximo ¶ Idem sup

ignorabit/ & ipe nos mia mdigetes: & quide sati
uste. Qua em eptuſacione habemꝰ

iolsem Cu nos ifranꝰ ꝓpm eſtuente & ꝛ di
de ſupꝫ ca° ꝓmo

Vlgentius Dic causa iactancie pauꝑ pas
cat/ quere ſupꝫ ca° ꝓmo ¶ Idem de raptmis alie
nis elemosina facꝫ & ꝛ qre ſupꝫ ca° ꝓmo

Bernardus ſup Can Non recipit deus
clam de manu raptois seu fenerator/ nec
ypocte qdem & cu facit clam fiat tuba cum
ante se ut ab homibꝫ gliſcet/ pla qras mſra
de mſedia ¶ Item mſra de pietate cumo & cla
de elemosina et abſtinencia qras mſra de eo
de elemosina et orõe queras mſra de orõne

De edificacione animi ad
ſpualia Cyprianus ca xvi magnetis m
epla Oculos eligamꝰ ad celum/ ne ſuis illece
bris & oblectamentis nos tra decipiat

Remigius Sup apoca Qui ſua mee
cionẽ figẽ nitit/ m ſumus eo amplius trena
despicat/ quo magis ad celestia elevat/ & qꝺ ꝓ
ny ymo positus sup se ee credidit/ ꝓ/ aſtrẽ
do ꝓficiens sub se ee cognoscit/ plura qre
supra de astensu ſpuali ¶ Item de celo & celesti co
nersacõe ¶ Item supꝫ de contemplacõe ¶ Item mſra
de ꝓfectibꝫ Item mſra de ꝓfectꝫ & orõe

De eloquencia Gregorius
in moz Discrete discussionẽ pensanda
ſt tpa/ ne aut cu restingi debet de lingua/ ꝓ ſe
se mutilet/ soluat/ aut cu utilit/ loq; pt/ semet
ipam prgriam reddat ¶ Idem ibidẽ Qui i deis
suis reprhẽdi metuit/ xpe ꝓpius debꝫ examinare
qd dicat ¶ Idem supꝫ ezechi Quodda mdmodum
ubi est cestura silencij & rõe ꝓ eo/ dente gram
matem accipit/ qui ꝓpius ꝓ humilitate tacuit
¶ Idem i eodem Pensare debꝫ doctor quid loqat
& qñ supra de doctna bona pla qras ibidẽ
Item de doctna & ſcia ¶ Item de doctna & vita ¶ Item
de doctna mala Item supra de correctõne ¶ Item
mſra de loquciõe Item mſra de silencio

Augustinus in libo de catheziandis
rudibus Quidq narras ita narra ut ille cui
logꝰ credat/ credendo spet/ sperando amet ¶ Idem
libo e de doctr xpiana Dixit quida eloqs
& verũ dixit/ ita debẽ dicẽ eloquentem ut do
ceat/ ut delectet & ut flectat Docẽ qdẽ nca
tatis est Delectare uo suauitatis/ & flectẽ victorie
est & auctoritatis pla qre supꝫ de doctna bo
¶ Item de doctna & ſcia Item de doctna & vita Item
mſra de loquciõe ¶ Item de silencio

Ambrosius in libo de officijs Sapiẽs
ut loquat/ multa ꝓpius cogitet/ & quid dicat
cui dicat/ quo m loco & tpe dicat ¶ Idem ibidẽ
Superfluũ e ca fari q nota st/ omibꝫ ¶ Idem ibidẽ
Alliga simonẽ tuũ ne lupũ ei/ sit utilꝫ vestitor

& suis ripis coherentẽ/ cito n lutũ colligit/ unde
coundans pluit qre supra de doctna bona ¶ Item
de doctr bona ¶ Item de doctr & ſcia ¶ Idem de doctr & vita
Item ista de locuciõe ¶ Item de silencio ¶ Idem i ser
Qñus n doctus vir/ cius dictus ornatꝰ tume
lingua videbit/ si cepit loqui/ prire maiore
Idem ibidem Oportunitas loqndi/ pacia silendi
& conceptus diuicias/ sunt ei magnum fidumenti
virtutis

Leonimus in ser de morte ozie ignito me
lius est nera rusticor qꝫ falsa dicere ꝓpter ¶ Idem
habet nestio quid latentis querere vinc uocis
actus & qre supꝫ de doctna bona ¶ Item plura qre
supra de doctna & ſcia ¶ Idem mſra de lingua ¶ Item
mſra de loquciõe Item de silencio

Vlgentius libo ſcdo ethymol In loquciõe exor
tum modamine tali s. quid res. locus. tempꝰ
& ꝑsona audientis effugiret/ ne s. ꝓlixa. redi
diosis/ ne vecordia castis ne lenia. grubꝫ/ ne lasciua
feris/ ne ridicula tristibus misceant ¶ Idem
iuam dicit/ quere supꝫ de doctore malo ¶ Item i ſe
nonnullꝰ Cota omibꝫ & quere supra de doctna
bona Item pla qre supꝫ de doctna & ſcia ¶ Item de
doctna & vita ¶ Item mſra de ꝓdicatoribꝫ ¶ Item i ſe
de silencio Item mſra de loquciõe

Bernardus in ser Simo vinus & efficax
& quere supra de doctna bona ¶ Idem Ve qui de
do quere supra de doctna mala pla qre supra
de doctna & ſcia Item de doctna & vita ¶ Item ista
de loquciõe ¶ Item mſra de ꝓdicatoribꝫ ¶ Item de simo

Leo papa in ser mone ſti laurencij Sit
eloquicia facilis ad exhortandũ/ sit vacꝰ efficax
ad ꝓsuadendũ/ validiora aut ſt exempla qñ ia
& plus & expe qñ ore ꝓsuadẽ/ et ligor plus
oculis qñ auribus credit/ longiꝰ n ꝛ ꝓ
ceptꝰ/ hinc aut & efficax ꝓ exempla/ na & plo
& aristoteles plus ex moribꝫ qñ ex eloquencia
socratis ꝓfecerit ¶ Idem Sanctus ozias & qre
supra de doctna bona

Bocius in suo libo de ꝑ Diuisiõe augustini
ſp & m omi loquciõe & ope implorandi sunt
quo nullꝰ rite fundat/ exordiũ

Euodius Exultacio cordis dat eloquia
quam ingenium negat/ pla qre supra de doctri
na Item mſra de loquciõe

Fegeius in libro de arte nulleꝰ ꝓfecto
facile aut loqui metuit/ qd se bñ dicturũ esse diffi
nerit/ & ꝓnit Tanti ni sino s. theologicus scriba
pesse nostri phyce

Rabanus sup ecclasticũ ꝓhetico dictum
splendore nitet eloquencie & cultos decet

Ecclesiasticus

Glosa sup id trei vbid Recordat sue ꝛc ꝓpha
demas tangit retho dicunt. no retholeo con
stione ꝛ indignatione alienarum ꝓmittet dñi
si bñ ꝓcedit fuerunt ꝛ loquendi artem a uris
ad ꝓhas trahisse ꝛ non ab illis ad uos

Grecus pitagoricus debeba ꝓus
tempus ubis tuis regnas Tuc tm loquit ꝛ qñ tacē
non expedit In cōuentu multoꝝ ne sacragus
ꝓnus dicē

Seneca m epla ad lucill Inopia uboꝝ ꝛ
epilitas uocis mihi materiē facit audiendi tedio
interrupte tue dictis Idem facilius tñ ingeret
qd' exspectat qñ qd' ꝓuolat ubi Idem epla
38. ꝓtinus ꝓficit sine quo imitari incipit
aiā necꝫ multis ꝫ efficacibus opus ē ubis op
tima n Tulla pluma q paulat descendit Sbi
tis Idem illa que vitam dat opam ꝛ qre sit
de doctrina bona

Tullius m libꝰ de ꝓdopis nichil ē tam
incredibile qd' eloquio non fiat ꝓbabile Nichil
tam horribile atꝫ mirabile qd' eloquio non ſpleē
destat Idem libro ꝓmo de tusculanis quibusdā
ait ultiū refert quo uel quali corpe animi locuti
sint Nam multa de corpe epciūt que mente actu
ant ꝛ multa que abstinendum Vii apices aut
Omnes ingeniosos melancolicos ē ut ego me
tardiorem & molestē non feram Idem de ꝓuide
oꝛdis Comitia uo qi quiqz limina oꝛois sē hec
dilucidi breue ꝓbabile Illustre suaue Idem
in rethoꝛ ꝓ Breuitas oꝛois est cū nullū non
uerbum assumit ubi Idem Oratore aut oporteat
magno ope laborare qñ in omnibꝫ rebus silitu
do facietatis ꝛ tedij mater est

Plinius In epla ad cornelium Omnibus ꝓ
eloquentia laudi est aliqd ut teneat qd' agitant
Idem in epla ad ursum Sicut fluctus ingenia
assidua concussione custodiūt demissū aut
extime repant Sic ꝛ discentis calor ꝛ audiendi
meditatione continuatione sitat Idem ī ꝓlemio
libri sui de hystoria naturali Res ardua est Vetus
tis nouitatem nouis auctoritatem obscuris lucem fastidi
tis gratiam dubijs ꝓ eloquentia fidē dare

Catullus m Plogo epla suaso
Declamandi est ꝓfluuio que plus hz periculi
qñ decoris affert in multa locutione qre sup
de doctrina bona Idem sup psalteriū Omnes spleē
doꝛ eloquentie ꝛc gras infra de septenā sacra

Palladius libꝰ ꝓ de agricultura ꝓs ꝓba
ꝓdentis eloquentis ē ꝓpriū cui loquturus
est estimare ꝓsonam quere sup de doctrina

Quintilianus in libro xviij non hz
causam loquendi cui credidi non pt ablatā n ē
ab eo omnē uberē fidē ꝛ omnis actio simonis Idem
in libꝰ viij Melius tñ alios ꝓsuadebit q̄ ꝓus
sibi ꝓsuasit quere sup de doctrina ꝛ vita Idem
in libro ꝓo In gradibus comis ego nobis fere ꝓpte
accidit ut cū optimis facilis simus valetudine
tñ nobis eo uilioribus cibis gsta est grauedo
n nata homis valetudine tuboꝝ ꝛ uberū Idem in
libꝰ ꝓ Consuetudo ē certissima loquendi magistra vite
dicendi qz plene simone est ī primo cui publicam
formam est Vsitatis n utrum noua aut uba
non sine prudentia fingimus

Valerius maximus in libꝰ viij
eloquentie ornamenta in pnunciatione aptā
ꝛ decentē corpis motū constituit quibus
cū se rethoꝛ instruxerit ubus modis agere dicet
hominēs autē s. coꝛ penetrando oculos demul
cendo ꝛ animos inflammando Idem in coꝛ Demoste
nes cū ꝓmā huius artis rethorice ꝓficere non
posset ꝓpter uocis imbecillitatē oris sui uitio tanto
studio expugnauit ut nullius qd' nolebat eo
pfectus ꝓficeret id ē grauiorem mimis uocem con
tinua exercitatione ad gratiā auribus sonū
pduxit ozi qz sine calculis insertus multū
ad dicendū loquendi solitus cāt Idem ī libꝰ de ꝓdi
te luxurie quidam adolescens ꝛc qre supra
de doctrina ꝛ vita in fine

Symachus m epliꝰ suus In re apta
pigret ē plinius In arduis autē rebus natu
ra valet longioꝝ diligentia Idem ibidem
mediocribus re dictis amicoꝝ benignitas
facit fauē aliqñ autē audia nescit ignoscere
Idem ibidē Sicuid in nescitu hominē certē qz
cultu vite loco ac tpe apta summis vestimē
tis Sic ingenioꝝ audacitas in familiaribus dictis
ꝛ septis ꝓ negligentia quādam debet inutili
In forensibꝰ autē ꝛ extraneis acuē qz arma
facundie

Donatus m tronicis suis libꝰ vbi
Virgilius cū ei obiectum ab inuidis qz alienos
usus id ē homeri suis dictis ꝛ septis misereti
Rndit magnaꝝ ē virtū clauā de manu
fortis extorquere

Domus rex bragmanaꝝ ad alexan
drū magnū Simplex ē apud nos eloquentia
cibi qz omnibus solū ꝓpriens non metuit
artem aut aliam bñ loquendi nō distinguit
nec facundie rethoꝛ oratoꝛ qz optima dicunt
quoꝝ officium est fulcire animos medicina
figmentare ꝛ innocentie fidem omnibꝰ offerre
ac pacatissimos allegare qui
dū putamus se alienē laudis fructum ꝓpri

victoriam rapuisse nesciuit se munimentis sue
constitc pdidisse plura qre sup de aduocatis Ite
sup de doctna Item mstra & locuacne Ite de silencio

De epyphania quelis mtra de xpi apiatione

Decipiscopis Gregorius m

registro Epis ecclo meminem inuitet
nec sibi creat solam leonem & ozonem sufficere
ut remotus ab alijs studeat sedi & de manu
mine fructificare si larga manu hcat & necita-
tem pacientibus ocurrat alienā inopiā suam
ee credat Quu si ista non faciat vacuū epi ntr
tenet & hetur in dcto Idem ibidē Officij sac
dotalis est queas mstra de sacdotibz bonis Id
valde periculosum dare cuiquā remē manū ipo
nē Idem Iohēs epc Rauenas Michaēli epistopa-
li ecclie tpe splendidius fulgret qui humilitas &
hetur in dcto dist. c. cuiē more Ide & habē
dist pcu Quis dubitet sacdotes xpi regis &
principū olim qz fideliū patres & magrōb consel-
nomie mirabilis mistice cognoscēt ee. si fi-
lius prem. discipulus magrm sibi comarctur
subungere Idem i pastorali Scire debēt epi
qz si pfecta pcurant tot moribus digni sub
quot ad subditos pdictis epa tiansmittit Id
in registro Sicut locus regimis desiderantibz
& negligendus ita fugientibus & offendus Ide
in eodem & hetur in dcto xxiii. q. i. pastori dre
dicat Symon iohis diligis me plus his &c. Ex
quibus ibis colligit qz si is qui valet omnipo-
tenti is de oues pascē remisit audit se summi
pastorem non amare Si n. vnigenitus pri
p explenda oiuū utilitate de secreto sinu pris
exiuit est ad publicū nostm. nos quid dicta
ri sumus si secretū mim pponim utilitati ppri
oz Quies go nobis qe corde est appetenda
si cū p aliozo lucro & aliqū postponenda
Idem i eodem Totamente fraternitas vestra
se festinet exhibe & in pfectis humilem. et in
aduersis erectam. pusis contriam. bonis anui-
cam. nullius umqm facie p ultiue loquitce sbi-
mentem. in sde epibus utpota possibilitate
sbe insistente & ei sdm insistē & supra posse
cupiente. infirmis compaciente. benignis
congaudentem. aliena dampna pa deplan-
tem. de alienis gaudijs. tamqm de pprijs epul
tantem. In corrigendis vicijs seuere. In fo-
uendis futuris. auditor attm. demulcentem.
In ira iudicū sue ira tenere. In tranquillitate
autē & modestia seueritatis sue sententia no dese-
rentem Idem in pastrl Tantū debz attm po-
puli. actio tristende pfectis. quieti distare solet
a grege vita pastoris Oportet namqz ut
metiri sese solliate studeat. quia tenere rectu

dinis necitate constringit sub cuig estimatione
pfte grex dicat Idem et habet in dcto distic
Epūs qui ēmia non corrigit magis dignus
est cause iudicius qm epc pla qnus mstra
de plagis Ite mstra de sacdotibus

Augustinus ad

ozosiū Scias se
e epm epōpū qui pesse desiderat non pdesse Ite
in lib. de ci. dei & hetur in dcto viii. q. i. Epc no
est opis. non hoīs Scopos n. greece latine dicit
mirandē uel sup mirandē. vel intelligat se epm
non e qui pcē & sideat non pdesse Ide ego
senex adiuuene & epc tot annoz a collega me
neo diu annitente pratus sum ab omnib corrigi
et emendari. & illū amici mei estimo cuig lin
gue blīficio maculas alie mee ante distrui inde
cens tergo Idem sup iohēm omelia vi. & hetur
in decreto. xl. q. vii. Non omnis qui dicit pax no
bistri qī colubra est audiendus Idem ibidē Ci
uitata deterrit nec aliozo ēmia corrigit cauis
impudicus dicendus est magis qm epc Idem
& hetur in dcto xxi. q. i. Enthecam id e thesaurū
hre epo non licet Non enī est epoz aurū frāge
& a se manū pauperi retrahe pla qnus mstra
de plagis Item mstra de sacdotibus

Ambrosius

in suo pastore & hetur in dcto
dist pcu honor et sublimitas epalis nullis po
tis compagibz adequari Si regii fulgori am
pares & principi dyademati longe inferius
crut & quasi pluui metalli ad aurū fulgore
compabis Quippe cū videas colla regū et
principū submitti genibz sacdotū. eposculanti
coz dextā. eozūdē eoz de se credant com
mūni Idem in pastore honor epalis eozam
hominibus & magnus: qz ruina que de alto fit
grauiori casu offendit. & ideo magna sublimitas
magnam debet hre cautelam. qz sicut sepe
est Optimus primota si pessima. & potentes
potenti tormenta pacitē Idem Oportet epm
irreprehensibilē ee Nam si epc reprendit. culpe
deformitē subditur. & culpa ad redditū trahit. red
tus ad penam. pena autē ad mortē pduat
vnig uocis vice id e non bigamū. uel duas
ecclas curam non hcat. vel pg dogma catholi
non hcat sensū hereticū Sobriū id e vino et
vicijs parcū. prudentē. Non prudentia sibi
ri que minima est deo Ornatū. id e moribz
compositū. hospitalem. id e pauperibus diuidē
dona xpi que sibi largius bonitas xpi De
cilem. non tm ad docendū subditos. si ecia ad
repellendū hereticos No violentū id e no mi
to uino addictū. ne sic videat & credat epūs bi
bē ut uerū bibit uel non bibit ignorēt flo

/: & si ruina sustineat dolor & magn

ꝑcussorem·sed modestiꝰ ut manꝰ sua ad eccl̃e
dem non liceat·uel ꝓnus suspitionibus aliozꝑ
consciencias non ꝑcutiat. Non litigiosum·
id ē lingua non lasset ad conuicia·Non cupi-
dum qz auaricia radix est oīm vicioꝝ Qui
bñ suas domui sue ꝑesse vt s. oꝛdis ꝓuidꝫ
seruet 2 oꝛpis castitatem·ne suo oꝛpi sꝛbdat
ille qui aliozꝝ oꝛpa ꝑcipit gubernare. si
los bñ subditos·id ē alios ad pudicicia suo
truhat et doceat exemplo Nam qui sue domui
ꝑesse nescit·quo domꝰ eccl̃e gubnabit. & id ē
qui oꝛdis 2 oꝛpis sue domui epcoꝝ nō valet
quo ꝓbius alijs diligencia adhibebit. & non
neophitꝰ qz qd̃ longo tp̃e mūne disciplinꝫ
tp̃e suare non possit. Oportet eū bonū testi-
monīū hr̃e ab hijs qui foris sūt. ne malis 2 hēti
cis 2 scismaticis Qui nō ut diximus se tale
ē ignorat·ꝑdatꝰ mūne appetat·nec locū
alterius usurpare ꝓsumat·qui possit fulgoꝛe
sue sapie alioꝝ oꝛdia ꝓuehere 2 oꝛpa illustrare
Idem ī eodē Odo dedit epō ei oꝛdinacionē aut
fiuit Odo alia ꝓdidit aliq fiuit Odo accepit q
ordinauit epō·pecunia fuit Odo dedit lepza fuit
Caro susceptꝰ dignitate. alia ꝓdidit honoꝛem
Caro dicitur ꝓphe·sed alia serui dominibus
Idem ibidē epūs dicit Vos estis lux mūdi vñ
in euangelio Si oculus tuus fuit simplex
tꝰ 2 Quia si epūs qm debz subditus tuce pbē·vite
tꝰ 2 salutis obnubilet nequicie ecclesie Odo
fuerint ꝓphe multitudo insi ut iam nulli illici-
tū videat qd̃ ab epō qī licitū ꝓcurare & et id̃
magis credit hoīes laudabile·qđ epō habuit
delectabile Idem ī eodem ꝓfessione mutuū scilicz
epalem id est qd̃ sumꝰ ꝓfessione·accōde pocq
qñ nomīe demōstremꝰ·ut nom congruat
actōni 2 actio rñdeat nomī·ne sit nomē ūane
2 ēmen inane ne sit honoꝝ sublimꝰ·2 vi-
ta pclitꝰ·ne sit dñica ꝓfessio·2 illicita actio
diabolica ne in ecclā sit cathedra sublimioꝝ 2
conscia humiliꝝ ne locucionē simulemꝰ colu
binam 2 mente habeamꝰ caninā·ne ꝓfessioꝝ
nostremꝰ ouina 2 feruentē hēamꝰ lupinā
ne sit gradus excelsus 2 deformis ꝓcessus·
Idem libro ꝑ° contꝰ impericiū imꝑatoꝝ Im-
ꝑatoꝝ mira ecclīa ē non sup̃ ecclīam·epūs
autē super- ecclīam est·bonus imꝑatoꝝ
ꝑit amplius ecclē non reflituit Idem
2 habet ī glo p. thimo. v. Non faciles
agnoscenda ē ꝑsō tā alti ordinis sc̃i epālis
Idem theodosio imꝑatoꝝ Si indignꝰ
sum qui a te audiar indignus ē sū q̃ ꝓ te
ord̃ offeram Tibi gr̃ tua vota·tibi tuas

cōmittas ꝑces Nec·n· imꝑiale est libertate dice
di negare nec sacerdotale est qd̃ sentiat no dice
re Nichil·n· in sacerdote id ē epō tam ꝓculosum
apud deū est aut tam turpe apud hoīes
quā qd̃ sentit non libē denūciare Clemēcie
gr̃a tue·displicē debet sacerdotis id ē epi silenciū
2 libertas loquēdi placē Nam silencij mei ꝓ-
culo tuoliꝰ 2 libertatis bono uualis ajalo gr̃
ꝓportunioꝝem me·q̄ñ multiplioꝝē aut tez
pioꝝem·iudices Quis michi tibi vitatem
audebit dicē·si sacerdos epūs non audeat. & Si
in me peccatū videꝝ·ctē tacē nō debem Sep
tū est·n· Si peccauit in te rō Causā gr̃a dei
tacebo. & Sacerdotes·n· epi turbaꝝ modeato
res//studiosi pacis·misi eū ipi mouentꝫ iniuria // sūt
dei q̄ eccl̃e contumelia Si gr̃a forte epūm putas
cauere martiriū forciois Si inconstantē de-
clina lapsum fragilioꝝ·plus·n· astringit q̄
mīmū labi coegit Idem Graciano imꝑatoꝝi
Si patrimoniū petit̃ iudicē·Si coꝝpus occidit
2 occidite Si vltis in vinculā rapie·aut si
ctē vltis in mortē·voluptati ē michi Nō ego
me vallabo concursioē ꝓploꝝ·nec altarē te-
nebo·vitā obsecrans·si ꝑ altaꝝ gr̃ias īmolaboꝝ
ajandit̃ ab imꝑatoꝝe michi Trade basilicā Res-
pondeo nec michi fas ē tradē nec tibi accipe
O imꝑatoꝝ domꝰ ꝓuati hoīs·nullo ꝑ° iure
violare·2 domꝰ dei expirmasti audiendum. &
Allegat̃ in contr̄ū imꝑatoꝝi omnā licē ꝓpi
n· sū vmisa Rndeo sioli te gr̃iaē o imꝑatoꝝ
ut plures in ea que dei sūt tuis aliqd̃ habeꝝet
ē imꝑiale sioli te extollē Sed si vis ducius
imꝑare·esto subiectus deo 2 eius epō Idem
2 habet in glosa sēdā ad coꝛ vlt̃ Nichil tam
aliēum tam ꝓprium ꝙ si vir-ecclīasticus
maxime qui sublimem tenet locū·ut ē
epūs·diuicijs huius scli studeat inhiare qz
nō solū sibi·sed ē cetis nocet quibus contraria
forma ꝓbet Idem ī suo pastoꝝe Nichil ē
in hac scla dignius 2 excellentius sacerdotibus
Nichil sublimius epis reputꝫ 2 infra Sane sic
nichil diuinū epis excellentius Sic nichil ē // esse
eis miscabilius si de sua vita epi ꝓsumentꝫ
2 si sacerdos in ecclīa tenear Sicut·n· leuius
ē de plano cadē ita gr̃ius est si de sublimi
quis ecciderit dignitate ajagna igit̃ sublimi
tas magna debz hr̃e cautelam·2 honoꝝ qñ
dies gr̃ādi debet sollicitudine ecclīastica Idē † gr̃ādioꝝ
Sublimitas honoris ē magnitudo ānis Idē
sup̃fluitas ē Omis dignitas scli Dabo ei subiectꝫ
ptati Idē Auꝛ hz eccl̃a et ē que sup̃ dicis
pla q̄e mīa & pclatis Hec mīa de sacerdotibꝫ

Hem supra de ambitiosis

Iconimus ad octauam gloriā epi est pau-
pm opibus puidē Ignominia sacdotis est pp
is diuicias mlpare ¶Idem epi sacdotes ee se
stant non duos habere go cleicos qi cleicos
ut epi a cleicis qi epi honorent Scictes illos
oratoris senatoris dimoi ad d iulii cesarem
cum mgo te habeam ut principem cui tu me
non habeas ut senatorem ¶Idem sup leuiticū
hec duo sūt pontificis opa s nō aut a deo dis
cat legendo s septimus diuinas z septimus me-
ditando aut pplm doceat q a deo didicerit est
z aliud qd facere debet s ut indifferenter orat
p pplo sibi cōmisso ¶Idem ibidē Epm oportz
sacratz lineā habē pectam unde in veteri testa
mento mē octā ornamenta pontificū i pectore
fēbat iudicii racionale in quo septē fuit ma
nifestacio z vitas qz in pectore pontificis ma-
nifesti debz ee cognitio vitatis z habeti in de-
to dicit xxxvi ¶Idem cadē Dauid pus ep gra
pīus sti domū stē p̄cepit et postea regni gu-
bnacōnem assecutus est idipm i salomone
fom est ¶Ide dñs pmo posuit iuba sua i
ore pheti et postea constituit eū sup gentes
z regna ¶Idem in epla ad fabiola causa debet
ee pontificis de sciencia z eruditione ut gestus
eius z motus z vnusq pīus facta vocalia sint
¶Idem ad helyodorz epm In te oculi oim dir-
gunt dnus tua z conuersacio tua quasi i spe-
cula constituta nigra est publice disciplie
Quodq facis omes sibi faciendū putant ¶Id
ad eundem z lictur in decto li q. vii Non oēs
epi sūt epi attendis petre ecia iudam consedā
Nomen n nō facit epm sz vita Nec facit actū
tica dignitas xpiana ¶Idem z lict in decto dist
xcviii ajenditat infelix clericus in plateis epi
scopi manicipatus Solus aut epc incubat
diuicis solus ipe sibi vendicat vniusa ¶Idē
z lict viii q. i Qui pstancior ē actis q sanctior
qui doctior qui omi future eminencior talis
ad sacdociū eligat ¶Idē Sic bibat epūs ut
vinū bibeti nesciat ¶Idem ad octauam epūs
talis eligat in cuius compacione cetus gracos di-
cant ¶Idem sup libro minor pphetaz mīs nigre
z pdior relinquat hēditas. gubnacō nō pōt
tradi illi quē deus eligit ¶Idem sup sophonia
Qui epatū mgr aplis desiderat opa bonā op q
desiderat videre gz dignit epūs nō habem Si go
epūs sibi honorē z dignitate assecuit cito corruet
in confusionē sui z pdicōnē pōt ¶Idē z habet i
decreto dist xcvi Olim idē pbr qd epūs z anglis
institutu dyaboli scisma fiet in ecia dicitur ego
sum ego sū pauli. ego nō cephe z pbrorz comu-
consilio gubnabant ecte dei postea nō in
toto orbe decretū est ut vnus de pbris sup-
ponet ceteris quating scismatis semina tolle
rent ¶Idē epla Si omnes illud de eunuco
audire desiderauit hospes fui z collegistis
me z Quinto magis epūs cuig domus oīm
debet ee comē hospitiū laycis n vnū aut
duos aut paucos recipies nupleuit hospita-
litatis hospitiū epūs nō nisi omes recipi-
mus est ¶Idem ibidē Aut layca et epi iustica
am hoc mīest qz laycus pōt apparere iustus i pau-
cis Sed epūs in tot hoicis debet iusticia exce-
quot z subditos habet ¶Idem ad nepotianū
Turpe ē aut forces sacdotis quēas mīsa de plat
¶Idem libro p̄o contra wulamū Epūs pbr z dya
conus qre supra de celibs plura qras mīsa de
platis Ide mīsa de sacdotibus

Iulianus sup ayathin Si stomachus
in corpe sic sacdotis z epatus in ecia Si in cor
pore sic sacdotis z sanus tot corpus validū est
Ita si sacdotis ē sanus tota ecia floret Odī si im-
pcis mīsmat epūs totū corpus ecie dissipat
pla qras mīsa de platis Ide mīsa de sacdotibus

Iouinus in epla ad demophilū Quo
sacdotes quidam demeriti ut pplo diuinas ute-
tes ipaz pietatem nō cognoscentes s aut quoni
alios illudabunt q sūt in scripturis obtenebrati
Et qualit alios tradent spūi dni qui negi sibi
sciūt est credunt habitu z virtute Si go sacer-
dotii ordo ē manifestus z illustratus ordo ecclie
ab ordine sacdotali z iuste qui non illustratus
multomagis aut qui non est illuminatus

Iudas de lu[illegible] libro tricesimo octauo vbi ag
nostat epūs suos se ee plebis non dnos Verūtā
non officio pietate sz conditione compassione do
ee cognoscimq Licet est in de sacdotibz do
epūs vera distincio qua nec p libertatem pau
superbi nec p humilitatem compassionis rumpi
sūt ¶Idem i eodem Desinat locū vacandi sup
cupe qui nesciū docē Ignorancia quippe pessimum
vite non congruit subiectoz Decus in sacer
ducatū pstet zc ¶Idem in libro de officio epūs
dum consecratē baculus ei dat ut eius iudicio
subditum sibi plebem corrigat uel infirmi
infirmitates sustineat ¶Idem de sto bo libro
ca° 38. Qo demito plebis no[illegible] cū nullo epūs de
prauam quating pcti[illegible] corrigat qui
sciūt Capite in languescente[illegible] ceteri membra
fluus infirmant ¶Idem[illegible] pfon oportet
epm tam mansibilē et[illegible] pturbari sensus ee
ut pēmet pcipiat sed[illegible] debet ee pacatus et
compatiēs ut sequatur[illegible] cui dorsū possint ad
flagella ¶Idē i vii ethy[illegible] pbr Ytte latine semor

dicat non ppt etatē ꝫ ppt honorem plura qr
mſſa & prelatis ſcē miſſa & ſacdotib⁹
Claudius In libo & conſidā ad eugen⁹
papā Domū epi decet ſanctitudo decet modeſtia
decet honeſtas z mor diſciplina ¶ Idem ibidē Pe
diculoſa res vino magis piculoſa res eſt ſpe
culator ceci doctor mſtrus pcuſor claudus
Platus negligens pco mutus ¶ Idem ad eūdē
Piculoſum ē peſſe z dnari in ſublimi loco
poſitus ee ducem z principem te conſtituerūt
Vide go ſimon ab omibus iudicandus ab omi
bus ſpectandus z dilacandus es Nugis in ho
re ſine dolore in placēne ſine tribulatione In
ſublimitate ſine vanitate quis ē pt⁹ ¶ Idem
ad eūdem ca⁹ e Oportet te ē forma iuſticie
pretatis exemplū ſpeculū ſtimonie vitatis
aſſorem fidei defenſorem doctorē gentiū ducē
ytranorū amicū ſponſe ſponſi paynymphum
dei ordinatorē paſtorē plebiū doctorē inſipi
entiū refugiū oppſſor pauprū aduocatū de
fenſorē pupillor iudicē viduar Talis n ēt
aplus qui dicebat omib⁹ omia factus ſū tales
ut oēs ee deūt qui aplor locū tenent id ē epi ¶ Ide
ibidem anima res eſt ſtupenda valde q epi plures
huc de manib⁹ quib⁹ aias creauit ſed cū ſuas
cōmictant facultates nō meminit oprimi ſ eſtia
tores qui magna de minimis pua ac aut nulla
de maximis cura gerūt Sed eo h⁹ liquido
ut mellius q patrēcius ferme iactura xpi
ſui maiꝰ ¶ Idem In omnibus actib⁹ ſuis nel
dictis meliꝰ ſui grat epus ꝫ tm aut dei honore
aut proximor ſalutem aut utrūq h⁹ em agens
implebit non ſolū officiū pontificis ꝫ eccla
ethymologia nois ponit utrūq faciēs ſemetipm
ad deū z proximū primū ſi iſte pons uſq
ad dm ea fiducia qua non ſuam ſed dei gla
riā primū pons iſte uſq ad proximū ea pie
tate qua z proximo non ſibi prodeſſe deſiderat ¶ Id
in libo de conſide Tu paſtor z epus alior qua
mōre ſuſtines obſecro coram te ſcīpt file legis
dm inaculatam cōtinere alias z ſanctē legis
mo lices z cauillatōnes ſubintrantes iudicū
z alias nocentū ¶ Idem ad eugenū papam
fidelis pontifex qui bona quelibz p manus
ſuas tranſeūcia ſiue diuina beneficia ad honorē
ſiue hoīm vota ad deū celebrimo intuitu oculo
nullū ſibi retinet ex omnibus nec ppli reſtrin
ditū ſed lucrū nec dei gloria uſurpat ſibi ꝫ
dominū totum tribuit ad honorem ¶ Ide i epla
ypocrite pſeudo pontifices eccie dr. Dire cavim
fices in crapulis z epulis gemmant calices
in cathedris oīo voue fulminat ut indicēs
in thalamis ſemmat fructus ¶ Idem i epla

ſtres peccām epos ꝫ vēm cor labores Si
labōes cor penſamꝰ hōres cor non aſſtamꝰ
Agnoſtamꝰ ignē impares vires mās nec
delectet molles et femineos humeros viror
ſupponē ſartimis ſlon ignē obſcurem cob ꝫ
pocus honorem ¶ Idem ibidem Inhiane
cor redarguis opa quor refugis apta oīa
¶ Idem ibidē Temēarie nimis oburgit vitā
de plio reūtentem mulier nemo i domo dei
ēt ſi⁹ qui de claſtro eſt cū quib⁹ ſtat in pplo
medii numus diſtricte minus ve circūſpecte
ſe agē deprehendit Ubi gra In cibo in potu
in uerbo in vra in iudicio non ad iudicandū
illū ſtare ppoſitat ꝫ meminit ſcīptū dicior ē
miquitas vir qui in inſtacione mulier ¶ Idem
ibidē Tu quidē in claſtro cōſiſtes in cui pri
cuſtodia vigilans brīſtis ꝫ epus uel platus
qui iuuat multos melius facit z vilius qs
ſi forſitan impleē non ſufficat abſq aliqua aq
tate id ē abſq quadam inequalitate vite et
cōſtacōis ſue te meneto qr caritas eque multi
tudinē parit ¶ Idem ibidē ſi dca ſcē comū gemi
nā tepidōnē qua ſepe viri religioſi platore ad
ambire ſtatū uel illore excessus temē iudi
care diabolicis inſtigacōib⁹ maturē ¶ Idem
in epla Conſidā gradū platore ſed vēre ta
ſum conſidera faſtigiū dignitatis z meritor
facien abiſſi deorſum iacentis Attendo celſi
tudinē honoris et e vicino formido precipi
tiū deinde dampnatis potentes potenter
tormenta patient ¶ Idem i epla quadam In
omnibus honorificabilis mīſtiū vām miſtiumq
nigmē aplis non dominū z xpm quidē mīſ
terii honorificabilis nō noſmetipos Ita q qnto
que ſua ſcā ſemetipm cupit honorā nō miſtrum
ſuū honorificabilis autē nō cultū veſtri nō fac
tū equor nō ampliꝰ edificios ꝫ moribus ornā
tis virtutibus ſtis ſpūalibus ſtudijs ac optib⁹
bonis ¶ Idem ad fulconē epm Diſtant a te co
epi tui cōmanipulos puros z comptos adoleſcen
tes ſecū non ſpē Certe mē epos miſa ſtā mi
tratoē nō decet diſturbē calūmniatores ¶ Idem
Quid ē honor nī omne quid eſt epatus nī cru
ciatus quid eſt qđ tacitꝰ dignitatū ſublimi
tas niſi naufragoſa tempeſtas qđ cito enī ma
ior honor tanto maiora pricula arbor alta ven
tis fortioib⁹ agitat Epoclese cum res ſmor qui
pcūbit maiores priores ciciis capitib⁹ ¶ Ide
Inſolencia clerico cui⁹ mater eſt negligēcia
epor vnuſquiſq; dei ptimbat ecclīam z confirma
dit nel corrūpit ¶ Idem in ſer quoddā de cōuer
ſione ſti pauli Conuenisse videt cunctē te bone
ihū tota vnuſtas ppli xpiani ſi egreſſa ē migras

a semoibus ppli tui qui videbant regē pplm. Non etiam dicē sicut ppl̄us sig z sacerdos Sed heu heu dñe deus meus xpi ſt̄ m ppſecucōe tua ꝓnm qui videns m cath̄ tua diligē ꝓnatū et gaudē priapatū miserabilis n z miseria eorum comūsacio plebis tue miserabilis ſubuersio

Idem pauca ſt̄ qui utiliē pauciōēs aut q̄ humiliē ꝓſunt omnō n epōs ſubūtis elacio ſup citu et rebus rāitas pcūi facit z dr̄ gras infra de plāis Idem humilitas m honōe q̄as infra de plāis plura q̄as infra de plāis Ite infra de sacerdib

Leo papa z licet m decreto dist 22. Omn epōz tm excellens electio ut ſt z illa q̄ talibz hominibz vacat a culpa m xpis epis sine illicita ſdē z licet dist hoc agimus Integritas ꝓſidencie salus ſubiectoz z ubi e meo iudicio obedience ibi est fama sane doctrine Locus aut humilis statuis z ordo mutat si qd̄ m corpe regnet m capite no nocet Idem et licet pbr q. vi Epi rebz eccē tuendis comedacrisse no tm̄ ꝓbr un debet

Gelasius sup exodi 28. portabit aaron nomā populi Tanta nuditate tanta q̄ mala dabz ee sacdos ut cuncta ppli peccā portare possit Idem ibidē Thyara caput eius tegebat ut ꝓ ho amonet omes sensus capitis debē deo consecrari eos hire

Gelasius sup illud thimo. ctio Oportet epm ee Talis eligat m pastorē cuius compacede actui grex deuiat

Gelasius Sup ca exodi Eligite e uobis uros z ee q̄as infra de plāis

Pulpet In libro de vita contemplatiua Paulinū z hylarium epos tales ac tanti uiri uolentes fieri xpi discipuli renunciauerūt omnibz que habebāt qui no ut possessores sz ut pcūia tores facultates eccē possidebant et idcirco sti cutes michil aliud esse rez eccē nisi vota fidelium ꝓcūa predēz z patrimonia pauꝑm no eas ueridicauerūt in usus suos ut ꝓpōs sed ut dñicie dñicias pauꝑibz diuiserūt

Innocentius tribus ex de sacōe unctionis Ca pud sacerdotis uel epi crismate consecrati sz brachiū principis oleo simplici delinit ut unda q̄nta sit derisa uel principis auctoritate et potestatis ꝓtatem

Gregorius nazanzenus Imperatoribz constantinopolitanis z habet m decreto dist e. Suscipitis z infra Dedit nobis deus ꝓtatem dedit nobis principatū multo ꝓfectiozē principatibz uere Nunquid igit̄ iustū uobis uidet si audit spūs alterum si alterius celestia sua pene si diuina humana ꝓfecta Non oportz eē quert supra de corrōne plura q̄as infra de plāis Ite de sacdotibz Ite ſcā de abiectis Ite ſcā de clericis Ite de corrōne Ite de dignitate

Hieronymus epla ad augustinū Epla tuas augustine placet suauit ut oculos meos ſt n magne no q̄litate sz rebus z magnaz uez magnas contulit ꝓbacones Ille in oī ille platone ille plotinū suauabit erit igit̄ michi ad audiendū ꝓpt̄ eloq̄a dulces ad legē dū ꝓpt̄ uincule faciles z ad intelligendū ꝓpt̄ sapiam salubres Curabis g̃ q̄ true ſte michi sm bonū q̄ uisū fuit nre dōce

De epistolis ambrosius Cōtinuo Epla ꝓfluus est ut distincti loco z tempe uallis affert admiracōis in quibz nūq̄ absentes ꝓsentes in quibus epistolis cū amico mysterium animū z uictem et imaginē infundimus ꝓpria q̄as infra de scribendi pericia

Iheronimus In ꝓlogo sup ꝓu salomonis Illustrat epla quos habeat sacre doctrine ꝓmo instruit z deinde q̄nos xpi uestit amor Ite nebridio ad duas

De equitate Corrigit quere supra de corrōne

De equitate iudicij que infra de iudicē z iudicio

Item de iustitia

De errore gregorius in mo Error dū iudex credit difficilius emendat

Idem in registro Consentire videt errori q̄ ad refectanda que corrigi debuit vicia no accurrit z licet m decreto dist 82.

Augustinus de vera Error e alterius ꝓ alio apprehensio Idem in ſtēo libo de libero arbitrio Error est cū sequimur aliq̄d qd̄ no ad id ducit qua voluimus quemadmodū z qui uia tē q̄s errat tanto minus sapit Idē in lib⁹ ſtēo de. t. ca⁹ ſtēo Duo ſt̄ que in errore homi. Difficilime toleamus ſ. ꝓſumptio ꝓuidentie uitas pau tas z cū iam patuit ꝓſumptio defensio falsitatis Idem in lib⁹ de altercacōe ecclē z ſynagoge Error inueterat consuetudo z cine memoriam tollit Ite in ſep Qui errantē no corrigit de negligentia iudicat Qui uō ꝓ eo no orat de ꝓuincie comitat Idem in epla ad reginam Ledis me si meum tacuero errorem meis quē forsitan in deū nec facis meis temporibz pla q̄re supra de corrōne

Ambrosius de obitu valentiniani Error in plurib⁹ e in paucis corrigendo breuis q̄ uel senectute corrigendo errore breuis qui sub ultimis tib⁹ anne aditu a vicijs

Nicolaus pene ho malit i omnibz hoibz inuenit ut alios culpet errantes z ipse in eosdem cum tanto errores

Nicolaus Sciendū q̄ plerūq̄ capla ꝓpe infra de iudicio exigendo

Innocentius z habet m decreto 9 ista hoc

Error cui non resistit̃ approbat̃ z vitas eū minime
defendit̃ oppugnat̃ Negligēs quippe ei⁹ possis p̄fectū
habere p̄fectū nichil ē aliud q̄m fouēs. ¶ neq; autē
scrupulo sacrilegii occulte q̄ manifesto ⁊ frequenti
abstinere obligari

Benaudus In epla Error ē hūane mētis
bonū putare malū aut malū bonū aut verū
falsū aut falsū verū Sed z ita q̄ dubijs recipe
aut dubia p̄ certis error est

Bullus m philippica xviij Cuiꝰ vis hois
ē errare nullius aut nisi imperitis in errōe pse
verare posteriores n. cogitationes ut aut consue
uerint ee sapientiores ¶ Idem libro p̄mo de legi
bus Non ē viri sapientis z bonū diligēs q̄d p̄ se
temeritate p̄mum ē error z ad legendū similiter
Qui tamē facilius quisq; adhibet ignoscē. q̄ non
implicat se culpis et erroribus

Bucta libꝰ ētio de bisectis Non ē lenitatis
ab errore cogere z damnato discedē. sed ire
me sacrilegij dicē aliud putauit deceptus sit. hꝰ est
ideo simplice stulticie p̄sumptio ē. ex d̄ semel depri
mi turpe ei ve inutile consilium ¶ Idē ad lucillū m
epla p̄ma Cea duarum q̄rit nos aut sine duce
errare. et ideo difficulter. ad sciam z sapientem
puenire q̄ nos ignoare z egritudinē nescire. pla
gras mihi de ignorancia Idē mihi de stulticia Ite
de facilitate Idē mihi de sapia z scia Idē de pacien
tia Idē ē epla ēta ad lucill. Stat ille qui amicū
fecit in acto probat in continuo ¶ Idem ibidē Nullū
malum malū occupatus homo q̄ amicos sibi
putat et quibus/no est ℣ de verecundia ℟ pe

De crudelitate q̄re supra de confessione Idē mihi
De estimatione rerū q̄re supra de discretione
Idē supra de discussione Idē sup̄ de dispensatione
Idē mihi de intelligencia Idē de prudētia Idē mihi
de officijs Idē de considratione Idē de consilio

De etatibus mundi Gregorij

In omeā augt̄y ysidorus Beda papyas
Etas mūdi p̄ma fuit ab adam usq; ad noe. 2a
fuit a noe usq; ad abraham Ēcia ab abraham
usq; ad dauid Ētia fuit a dauid usq; ad trāsmigra
tionem inde in babyloniam Quīta fuit de trās
migratione usq; ad aduentū saluatoris in car
nem Sexta nō q̄ nūc agit̄ durat usq; ad ad
uentū saluatoris in iudiciū id ē usq; ad finē mū
di Dicit̄ aūt etas q̄ cuncta id ē similitudo om
nium ētatū ē etas p̄petua cuiꝰ huius nō finis ig
notus q̄ Ētia vocant demones

Beda m omeā de crucifixione dñi Sex etatū
sē huiꝰ seculi cantes notissimus ē in articulis ra
ciocinatē Septima etas ē nō ē hac re ē alia
vita q̄ estencia usq; ad tempus resurrectionis
cum corpus z alias Octaua aūt etas. ipa ē dies
resurrectionis sine vllo tempus fine beat

De etatibus hominis papyas

Etas hominis prima dr̄ infancia z durat
p̄ p̄mos septem annos Secūda nō puericia nomi
z durat ē p̄ alios septem annos. id ē usq; ad q̄
tuordecī plongat̄ Tercia aūt etas p̄ duo sep
tenna superaddita idē usq; ad vigīti octo annos
p̄tendit̄ z hec etas adolencia nomīat̄ Quīta nō
ebus septennijs adiunctis usq; ad quadragīta
nouē annos q̄ extendit̄ que iuuentus nomīat̄
Quīta quoq; ebus itidē septennijs additis usq;
ad annos septuagīta p̄tendit̄. z senior sine se
nex dicit̄ non tamē senectus Sexta aūt etas
senectus aūt senecta aut decrepitus dicit̄ que
nullo annorū mō tēnat̄. sed usq; ad finē vite ꝑ
lōgat̄

Hugo de sto victore In libro de sacramentis
distinguit ēs status hūane nat̄ p̄mus ē nat̄
a deo condit̄ Secūs est nat̄ lapse Sed ēcius sta
tus est ne beate In p̄mo statu habuit homo
posse peccare z posse non peccare z hec fuit p̄ma
libertas arbitrij ꝛionalis z in codē statu habuit
homo posse mori z posse non mori z hec fuit
p̄ma immortalitas hūani corpis In scō statu
nūc habz homo posse mori z nō posse nō mori
sicut z habet posse peccare nō z nō posse non
peccare q̄m in hoc scō statu ē peccandi z mori
endi necitas In ēcio nō statu habebit hūana
natura posse non mori z non posse mori si⁹
z habebit posse non peccare z nō posse peccare
q̄m ad istū statū ēcium p̄tinet peccandi z mori
endi impossibilitas p̄ quā gras mihi de homine

De euangelio et euangelistis

Augustinꝰ ad volusianū q̄modo ipe dicē
di quo conscripti euangelium omnibus accessibilis
est Ea n. que aperta continet. quasi familiaris
amicus. sine fuco loquit̄ ad cor doctoꝝ z indo
ctorū Ea nō que mysterijs occultat. non eloquio
superbo erigit quo non audeat accedē mens tar
da z imperita quasi pauper ad diuitem Sed
humilitate omnes humili simone quos nō solū nu
mquam infestat pastat doctina. si ea secreta quorū
tate ipius salubriter z p̄zana corrigit̄ z pua nu
trit̄ z magna ingenia oblectant̄

Ambrosius sup̄ lucam Euangelium cō
pletū est z redditur omnibus p̄ quem misit mundo
fidelibꝰ. z mentes eorum irrigat aquis qz confirmat
plura q̄re sup̄ de apl̄is Idē mihi de fide

De euangelio q̄re sup̄ de cordis euangelio
Idē mihi de mūdicitate. Idē mihi de inconstantia

Idē vmb̄ in lege. ymago i elec. z bitas/m celestibꝰ

Crisostomus sup matthm hoz. exp. euāgelistaz fma 2 indemonstrabilis est auctoritas · qz ab vno pncipali oia conscripserūt pcepta · quoz licet ctūs narōe varia dicant In multo tamē sibimmicem discrepant aut discordāt qz vnus oīm idemq; sensus est · de incarnacōe dnīca · de natiuitate · de passione · de resurrectōe de gentiū quoq; aduentu eius plura qre supza de aplis Itē infra de fide

Ieronimus sup ajarcū Quatuor q̄libz-tres st̄ de quibus sta exp. euangelia conscribuntur videlicet pcepta · mandata · testimonia et exempla In pceptis iustitia In mandatis caritas In testimoniis autē fides · si in exemplis consistit pfectio caritatis pcepta st̄ huiusmodi In via domini ne abieciatis ajandum nō st̄ vt est illud ajadatem nomen do nobis 2c̄ Testimonia aut st̄ vt id tolles testimoniū phibuit · Sed exempla st̄ vt est illud Discite a me qz mitis sum 2c̄

Dionysius de scribo · hisp. exp. euangeliste q̄s p exp. st̄is suis designauit in exp. audibilis eo q; p exp. mundi pfectes fides xpiane religionis exp. pdicatio diffamata est · Animalia nō dicta st̄ quia ppt̄ ad hoīs pdicatū euangeliū xpi Nā e oculis plena cant mutus 2 foris qz pdicta ea q; dicta st̄ a pphis · et que promissa st̄ in pcedentibus pdicatis Crura aut exp. cant recta qz nichil in euangelijs pauū est

Cyprianus in exp. hoc dnice ordinis euangelica pcepta · nichil aliud st̄ q; magisteria diuina · fundamenta edificande fidei · fundamenta corroborande spei · mutimenta fouende caritatis tabernacula dirigendi iteneris 2 psidia obtinende

Eusebius Sup Can de salutis
Non pari voto acceptabilis liuo 2 umbra pauo 2 ara · iudicii 2 mysteria vitule 2 figura hedi tas 2 uiga · fermi 2 osculi · timoz et amoz pecuaria 2 cetera Idem Omne legis graue ingii 2 tale pmii · Nam cra fiunt in promissione Sed in euangelio dulcius ingii 2 sublime regnū

Damascenus In libro tio ca. 33 · In omnibus tam euangelia pdicatū est · non balistis 2 armis aut bellis aduersarios deuincens Sed pauca · nudi · pauper · 2 illitterati · uerbi beati · mortificati · crucifixi in carne 2 mortuum · pdicantes ee dei · sapientibz pualuerūt decebat aut eos crucifixi ictus omnipotes et moz quidam terribilissima dimicat · et ad ignita vita moz horribilis eligit · ut euangelium p ni cordibus hoīm radicet pluia qre sup de aplis Itē infra de fide

De eucaristia Gregorius in ajar Singulariter admiscetur oblationem manibus ei lacti mis 2 benignitate medis sacri altaris hostia · suffragat · qui is qui in se surgens a mortuis iam non moritur adhuc p hanc hostiam in suo mysterio pro nobis iterū immolat Ite in dyalogo libro e hec singulariter exempla ad ecclesie memoriam libeat que nobis illam mortem dominici pro mysterio frequentat Idem ibidem cū fidelium hic dubium possit in ipsa immolatione hostia · ad sacerdotis vocem celos aperiri · 2 multitudinem ihu xpi mysterio chozos angelozum adesse · summe vnita societati terrena celestibus iungi 2 unum quid ex visibilibz 2 musibilibz fieri Sed nec nobis est dubium hec mysteria celebrando nos de metipsos deo pro cordis contritione immolare · in passionis dominice mysteria celebrando xpi hostiam imitari debemus quod agimus Idem Tractans in monte dns ad plenū locuturus · plus eisdem plenū a mulieribz abstinere pcepit · Si quis illic ubi dns pro subdita creatura hominibus locutus erat · tanta curiositate est inuidia repulsa · ut qui uba dei percipere cū mulieribz nequiuit cū ipsis omnipotentis substituit · in se debeat cumulus inuidie custodire ne ipsa mysteria dni pceptione fluent Idem Tractans Si menstrua consuetudine · mulieres ad sancta sacramenta accedere nō presumunt · de sua namque conscientia laudande sunt Dū nō ex consuetudine deuote religiose vite zpi amore 2 deuotionem cuiusdam mysterij · pa prius reprehendere nec reprehendende nō st Idem in eodem Di quis sua contagione non cupidine uoluptatis uitet 2 de quo supza de coniugijs 2 coniugatis plura qre supra cibo spirituali

Augustinus In libro de ecclesiasticis dogmatibus Cotidie celebratur eukaristie sacrificium nec vituperat nec laudat Omnibus tamē diuinis sacramentis communicandū hortat · si tua mens in affectu pietatis di non sit Idem Libro de ciuitate dei Corpus et sanguis xpi sacrificium successit omnibz illis sacrificiis ueteris testamenti que immolabant in umbra futuri · 2 p illis omnibus corpus offertur xpi · 2 participibus ministrat Idem ad ianuarium Dilectissime noster quo vehementius commendet huius mysterij altitudinem ultimo noluit hanc instituere cene bus 2 memorie discipulos · a quibz p passionem dispersurus erat Idem Ep. de tpe hec est sacramentalis signum unitatis 2 dilectionis caritatis Qui vult ergo unde credat accedat 2 accipiendo uiuificetur Idem supra canonem misse hanc oblationem

bndam id ē p qua bndictiõ aspta id ē per
qua homies in celo ascribũ ratum id ē p qua
xpi visceribus mozpalr̃ inabilē id ē p qua
a bestiali sensu oim̃ acceptabilē id ē nr̃ p
hanc acceptabiles eius vnico filio efficiam̃ ¶ Ide
quatr̃ sanctis mysteriis me qđ nudas sustinuit
pactat Nam post cenam meam mcuit i illa
Zathanas indignis n̄ misteriõz secreta celo
rũ angelis pectat qui xpm tradit peccatoribus me
ndis ¶ Idem sup illud Calix tuus mebrians
quã id ē dans oblionē vanaz delectationũ et
gaudiũ et leticiã celestiũ desideriozũ pclarus et
ost calix iste q̃z dat claritatẽ etne vite ¶ Idem sup
illud pb̃ Et vinũ letificat coz hominis hec ebetas
videtur consistẽ i alienacõe metis actus ad ce
lestiũ n ē ho vinũ materiale sed sacm̃etale et
spiale meriozem hoiem spuali leticiã replens
¶ Ide sup id nobis Contermino eoruꝫ sanguis et alq
cũ accessis ad veriabilem et tribilem alicuꝰ corpis
et sanguis dñi ihu xpi tunc ab ipsa bibens
xpi testa sic accedis ¶ Idem in lib̃ de fide et
symbolo capo viii Ubi et quomõ sit in celo de-
minicũ corpus cuiosũ et singularitatẽ ē qrẽ In
celo aute ee velissime credidit est Non n est
fragilitatis nostre secretu celoz discutere sed ē
fidei mee de dominici corpis dignitate subli-
ma et honesta sentire ¶ Idem ei⁹dem dicit eo
modo conscendit dominicũ corpus celestis
mysterii aduentꝰ uel unctu dicti sacerdotis mbe
hec pfri p manus stroz angeloz tuoz et pfla
quere supra de cibo spuali

Ambrosius p̃. corp xi Valet ad defen-
sionẽ corpis et aie qđ hic proponis qz cibo xpi
ad salutẽ corpis Sanguis uo ad salutẽ aie offer
Deo tamẽ sub utrisq̃ spẽ sumpti totus xpus in
trinis sub utrisq̃ simul nec minus sub alta tacet
¶ Idem et habet & con. dist ij. Cui aut uplis ce-
tera cui venia dispona. dant intelligi qđ omni
uersa que suadet etnã in hoc sacm̃eto ab ipso ordi
nata fuisse ¶ Idem i lib̃ de sacm̃entis Qui
sp petro sp medicinã recipe debeo ¶ Idem dicit
dicit ad dñi et potaturum qz fons ē accredite ad eũ
et illuminam̃ qz lux ē accredite ad eũ et libeam̃ qz
ubi spus dñi ibi libtas accredite ad eũ et absolua
mur qz ipse ē remissio oim̃ pcoꝝ ¶ Idem ad an-
thimum in ordine Cui quota cordis contritionis
lacrimax fontes Cui quota reuerentia et tremore
cui quota corpis castitate et animi puritate istud
diuinũ et celeste sacrificiũ ē celebrandũ domine
deus ubi cano tua in ultate sumus Ubi sanguis

tuus i vsture bibiẽ ubi adest pietas stupo
angelorũ ubi sumus ymaginis ultricis ubi tu
es sacdos et sacrificiũ mirabiliter et ineffabiliter
ipse in ē edulium et edulia comedens et q̃ coe
dit xpus dns deus nr̃ Nam et si sensus subti-
ficiat quis ultatem non subruat

Quotiens Sup apathm̃ Ideo xps
hoc mstrium sacramẽti ut i amorẽ nos di-
cat amphorẽ sua ẽta nos dilectiõe ostenderus
non plũ ad videndũ se ẽtuens sz ẽ tangẽ et
manducare ¶ Idem i pson xpi cum gemu-
erit alios sepe mitendi alijs dans dicta ego aute
non ita sz filios meos ego ipse mitto carnibus
meis cuncts vob nobilis ee volens et benigna et
futuris spem pmittens Cui n hic redi nobis
memetipm multo magis in futuro manifesta
bo et dabo nobis meipm ¶ Idem in ser Non ē homo
qui panẽ et vinũ corpus xpi fiant et sanguinẽ
sz ē ille qui nobis crucifixus ē xpus dñs noster // ap
Sacdotis quidẽ ore ubi pferũt sz dei gratia
et virtute conficiũt hoc ubo qđ sacdos dicit hoc
ē corpus meũ ¶ Idem ibidem Sicut illa nos
qua dixit deus Crescite et multiplicamini et
replete terram semel quidẽ dicta est sz omnis tpe
sentit effectũ ad generationẽ humanã natiuitate
ubi Sic et nos ista hic est corpus meũ semel
quidẽ a xpo dicta est sz p omnes etatẽ xpi me-
sacrificio ad eius aduentũ pficit sacrificio finaui-
tio ¶ Idem i eode Nullus sic iudis in diu mysta
hoc n sacrificiũ cibus spualis est Nã et corpalibus
cibus cũ mutant ut ē a diuersis humoribus
occupatũ amplius lediti cũ ita simulo et iste
cibus spualis si inuenit aliquã malicia polluti
amplius pdit cũ no sua natã sz accipientis de-
cio pura sit igit mens omnibus pura qz sit co-
gitatio mentis qz et sacrificiũ purũ est ¶ Idem
sup ioh̃em Caro et sanguis ei abigit a nob deo
nec et a longe facit ee Vocati aũt angelos ad
nos et inuocatorem angelorũ Ubicuq̃ n uiderint sa
ctuarium domicilii fugiunt qđ demones conterunt ab
angeli hic n sanguis effusus orbẽ terraz lauit
et celũ vadibile fecit hic et sanguis ē salus aiaz
mazo hoc n sanguine lauat aia mea ihc fit pulchra
ihc sanguine ignit hic sanguis et claritatẽ facit
intellectũ meũ ¶ Idem Velud leones igne spirã-
tes sic ab illa sua mensa dñi discedimus terribiles
demonibus effecti intelligentes corpus meum adee
et amorem quem nobis exhibuit et ondit ¶ Idem
ibidem Quicũdmodo aurũ liquefacto manu qđ tan
git sine lingua aurifex confestim ea facit Sic
utiq̃ et hic uerbum operante ea q̃ placent id ē
corpus et sanguis xpi hic n sanguis honor
orbis terraz est ihc sanguine xpus conspauit cetus coram

sriam et despondisti et ornasti ¶ Idem p
cor. xi. ff sup illud apli reus erit corpis et
sanguis xpi. co mortis xpi penas luet. ac
si xpm xpm occidisset. Vul. n. mongrum est
cob. q̄ immundi mētē corpus xpi sustipiūt. vide
sustinē supplicii cū his qui xpm crucifixe
runt ¶ Idem ibide Iudignus est qui alit ce
lebrat. q̄ a xpo traditi est. et qui non deuo
ta mēte accedit. uel in uoluptate peragendi ma
nes accepit. et quasi infidelis et qui fictus et
inconsideate sustipit non diiudicans corpus dñi
¶ Idem Indigna et ficta mēte mistor. secta
celebrantib. statī a dyabolo insidie ꝓparāt. q
no equo animo ferre festinat

Iejunus In qua Vrbana omni tpe ie
iunare possem sicut i actib aploz in diebz
pentecostes. et die dñico paulū apli. et ei concre
dentes fecisse legim Eucaristia quoz absq; con
demnacōe nosse. et absq; pugnēte conscia sp pos
simus accipe ¶ Idem sup illud Et biberūt eo
illo omnes felip ebrietas et sacietas salutab. q
quito copiosius sumit. tanto magis salutarem
mētis drnāe dicit ¶ Item alia q̄dā epla Qua
lit osculare eisdem labijs filiū virginis et fi
liam mētricis. O utilis osculo filiū hominis et
dei qlibz qre sup de cibo spuali ✡

Canabus In ser de cena dñi Tria qp
pe in sacramēto altaris debes attendē. Speci
em panis. vitacē carnis et utilitatē gratie spiritual
Usq; ad speciē quidē panis pertingit sensus
oculoz. et ad utilitatē carnis pducat fides. et
ad utilitatē gratie spiritalis attingit caritas
superior. Speciē quidē panis videtis quicq; so
rex puissimus. vitacē et carnis accepit homo
pessimus. Sed utilitatē gratie non propter nisi p
destinatus ¶ Idem i ser Iste est panis an
gloz qui nescit putrescē. qui no vadit i se
cessum. et in excelsum. et illuc reducit hoiez
unde tracxit ymaginē et origine ¶ Ide in ser
de sc fide Licet sacramēta celestia q̄ nec ratio re
quirit fidem. et omnia no admittit racione
expetit simplicem creditorē et arguit ip
sum distrussorem. unde credi quidē pot salu
brit. inuestigari no non prot utilit ¶ Idem
Sane ista mutatio panis et vini in corpus
et sanguinem xpi. no est opus nalis origines
et celestis benedictionis et ictus hoc facit. no usus
efficit est potencie diuine in cursum nate
Non in hoc minus et diminui et sacramentū. no tri
dentis detrimentū. sed cumulū bonitatis et sa
pie et potentie nostrum ¶ Idem de ce
na dñi Potes ne cogitare estimare quātū

Spiritalis

Ide sup epla ad tytū V. Do solū se ab ope
rimundo se abstineat. et a iactu otiū et a co
gitatoib erroz misteri. xpi corpis accepturi et
turi et acceptuis

quale sit qd sacrū sacroz hoc strui sedz hoc sac
mētū oim sacramētoz. unoz unoz. dulcedi
dulcedinū hoc sit. uc festa paschalia qui
hic bibūt in loco ubi rorrentes lactis flu
uia mellis liquoes balsami celestis ¶ Idem
ibide Unde nobis hoc prestime deus ut nos
qui sumus pulius et cinis te pnēt hic habe
meam in manibus et oculis mis. et sit di
nobis hoc. Certe non eo mito mio. ff eo uolū
tatis et dulcedinis tue bñplacito O benigne
sime ihū nobili tue sponse nobilissimū spo
salitū indulsisti. ut uel sic teneat ecclā tua spō
sa memoriale dulcissimū ac stabilissimū sacri
ficiū f. corpus xpi ¶ Idem eode Duo in nobis
optat hoc pcipuissimū. salūtem ctm. f. ut sensum
mīm et animū a noxijs muniat. et i ipsoz
bus pcis consensit malū omino tollat
Si quis iniuriā nostrā uo tam sepe nec tam
acerbos sentat motus. nacidie. hyemis sup
bie. analate iudie et hnigmoi grauib ingat corpo
ris et sanguinis dñi mri ihū xpi qz utrūq; eius sacra
menti in nobis hec omnia optat ¶ Idem ibide Ab
eo qm fidelis et bonus minister et mercēs et inualidi
tus agnus. cui dei suauitate saporis dulcedi
ne et ineffabilissima iocunditate fruniti et habere
tractans illud. hoc facite in meā cōmemoratiōnē
O uba minus affectuosa. ac cordis penetrabi
O uē summa pia et uē suauis memoria. me
confectione fidelis ministri. Tuemur se ce
dio patris et filij et spūs sci. astantibus angelorum
supnis ordinibus celestis expectatus ¶ Idem
tamen illud uobis ui panis que ego dabo Bo
nitatis bonus minister qui carnie in abū et sanguinem
nem ministrat in potū ¶ Idem In legendi sci
malachie epi de stocia Eucaristie pluie sacrificii
potens est pcul dubio summe preces obtinēdi &
bellace ac de tra reuitentes in celis mittere ¶ Idē
Eucaristia non solū refert beatia. ff et confir
mat ff fortificat et confirmat ne quis ad mortalia ruat
nec ¶ Idem i epla Si adam p̄ peccm repulsus
indignus uix tangat et comedat lignū uite. et
to magis indignior est qui pollutis manibus et
ore corpus dominicū. et ipsum balsamum sanguinis
nis nisi quo tales audent ad sacras agni imma
culati carnes accedere ac in sanguine redemptoris
uatoib micturge manus nephandas. quibz prius
ante carnes mercēs prudens tractauerit. assum
festa locustā et que bis alibi scribēstib ¶ Idem ibide
Pessimoz Turpissimū et manus deo dicatas. sanc
tuate consecratas. pudendis mulieris inquinare
et corpus xpi mundissimū tangere uā qualē et cor
pus xpi pollui qui ad altare xpi pollutus

accedit ¶ Idem dicit qui lotis manibus ꝯ tñ illotis oꝑibus eñ eruenta conspecta accedit ad diuina sacrificia
Comedit sine tremore ac timore et sine reuerencia carnes agni periosi qui ꝓsidet celo sicut carnes agni qui vendit in foro nec sicut sacerdotes mysteria dei assistunt altario ꝯ sicut cum mimicis diaboli in macello graue ꝑiculi 2 graue ꝓpondus istius oneris nō honoris ¶ Idem t ser. Penitentiis auctoritatibus ipsum corde et corpe nō venit stare angelis dei mota eos qui secum illos ꝓmeditum et audacter 2 diligenter ¶ Idem de hominum cum salus animarum agitur
di iudicium est cum vita amara est. cum absolucio damnacio est cum gracia vita est. cum caligo tribulacionis et talium indignacionum 2 maledictionum ¶ Is
t quoda ser. de pascha O quantam dignitatem 2 ꝙ
nostra de sacerdotibus bonis ¶ Ide in ser. quoda de ce
na dñi O pclara o diuina 2 ꝙ ꝙ nostra de sacerdotibus

Eutibius cauillatus Ju omelia quinta
corpus assumptum ablaturus erat de oculis suis
sanguinis 2 corpus consecraret ut nobis sacrificium ꝓ mundi qđ semel erat oblatus in ꝑcio
ut ꝙ cotidiana curabat ꝓ salute hominum ꝺeꝑ
cio ꝓpria est ꝓpter redempcionis oblacio 2 ꝓhibens illa victima ꝓ vincet in memoria 2 sic ꝓsens est
in gracia ¶ Idem ibidē 2 in decto ibidem Cū reuerendi altare ꝓpter cibis sacrandus ascendis sacrum tuum corpus 2 sanguinem fide respice mente cum tremore honore amplexu corde manu suscipe et
nucleis mundum hausturus assume

Dimalcheus libe⁹ eo⁹ aduenamus huius sacramento cū omni desiderio diuino 2 ardenti affectu
in forma crucis palmas formatas crucifixi corporis et sanguinis suscipiamus fit n. hoc sacramentum
huius qui digne sumit in remissione peccatorum 2 ꝺi
tatem eternam 2 ꝺ custodia pura corpus 2 anime
Ideo cū omni timore 2 conscia pura ac mysterium
fidei accedamus 2 sit nobis quodammodo credimus
non discutiamus sed honoremus igit hoc sacramentum cū or
one purificare corpus 2 anime dignum n. est non
solū simplici fide quin religiosa 2 honore

Dionisius in ecclesiastica hierarchia cap. 3. Est
igit finis ꝓsimum mysterium ꝓfectionis ꝓfectio aut est
secundum aliquam ꝓfectionem ꝓfectio aut est
eucharistia Oportet igit nos si ipsi ypo conicere de
sideramus ad diuinissimam ypostasim carnis virtutem
respicere 2 nos ipsi assimilando ꝺ sta immutare pectora
ad deiformem 2 immaculatum habitum recurrere ¶ Ide
ibidē Ornatus aut pontificia cū venerabili sacerdotio
ordine ante sacratissima sacramentalia signa aqua
manus lauat ꝓ quod summa purificatione significat

eternum ad christum sacrificium mundi conuenit
2 ab ultimus die phantasiis 2 ad ipsum xpm
accedit ꝓ similitudinem eius ꝙm ꝙ possibile nobis
¶ Ide ꝺ epla ad demophilum Qui nō est illuminatus
nisi audit 2 qui nō est illuminatus ꝓfecto cecidit ab
ordine 2 iustitie 2 uertice sacerdotali 2 audito mihi
mihi videt talis qui manum apponit sacerdotalibus sacramentis 2 non timet neqz verecundatur diuina ꝓpter dignitatem ꝺ quem Nec est ille sacerdos sed
nūncius abominabilis 2 illusor simulatus ac lupus sine
iudicii gregem omina pelle indutus 2 armatus

Leo papa Ju ser. de epna dñi ꝓparemus
domum cordis ad sacra regis aduentum eā qz di
uersis mox floribus odoremus repleamus
ꝙ eam diuisis ac ꝓciosis odoribus castitatis fidei
quoz ac deuocionis incensu 2 benivolencie bal
samo nr̄o thymiamate cautatis ut amputatis
vicijs 2 miseriis uirtutibus tam breui hospes mundo delectet hospicio. et stabile ac ꝓpetuū i nobis faciat mansionem debet quidē cautis mysteriis ineffabilis deuocio 2 reuerencia contemplata
¶ Idem i ser. pentecoste Dubitandū nō est ꝙ ꝙ
in ecclesia sta de sacramento altaris i conscientiam
deuocionis receptū est totū ab apostolica traditione
2 spūs sti doctrina procedē

Remigius sup ꝓ. cor. vi hanc ultimam
memoriam nobis reliq̄it xpūs quadmodū si quis
mortis appropinquās imminq ꝓciosū ei quē plus di
ligit relinq̄t dicens accipe munus hoc amice cautissime et sua illud cū omni diligencia penes te
ut quociens eliqz videris illud recordaris mei ¶ Is
ibidē Nichil distat ab infideli qui cū sit ꝓcul
dubio animalibus maculatus nō reuenit ad mensam
dominicam ꝓsumit accedē si proclus deterior t
illo ꝺ 2 maiori pena dignus

Palchadius Quicuiqz indigne accedit
ausi bonitatis ypi cuius iudicio pendent omnia
gladium suspectet ultionis statim ab angelis ad
hoc officium deputatis punietur corpe 2 spū supplicio ꝓpetuo puniendus

Quadratus Deo sacerdos ante cōfessionem
oracionis promissa ꝓpter fratres et mentes dicendo sursum corda ut diz videt plebs habemus ad dominum amoueamus michil aliud ꝙ dñm cogitare
¶ Ide dicens illa deficit quia eucharistia precatur
non negat 2 accendit

Rhyanus Di nō cuncta sti ꝓcul ut quis
oracionis ꝓpter non se debz ypiam a medicina corporis simul separare sed timendū t ne dum
quis abstractus a ypi corpe frustretur a fide
2 alienus remaneat a salute

Sed non licet dubitare ubi dominici corpus

z sanguine mysteria pagina[m] sup nos eiusdem addet
diuinitus. Ite dicit [illegible] sup[er] bte [illegible]
Basilius O miraculu diuinu o dei mi
m nos benemolencia z bificiu[m] magnu[m] qm
ille qui sursu[m] sedet ad dexteram patris sacrificij
cis tpe manibus hoim conficiet tradit[ur] q; iam
be[n]e cupientibus ipm q; ebus est om[n]e ang[e]lore
Paulus rauenas sup illud luce Tetigit fim
briam uestimenti eius z ei[us] audiat hec[?] optiam q;
fr[u]ct[us] tangit corpus xpi. quia de xpo pdit ac
que medicina postq[uam] illa mulier infirma ta
tam rapuit de sola xpi fimbria samarite Deo
gratias pch dolor q[uo]d nobis ualde flendu[m] et defle[n]
du[m] est q[uo]d mulier illa de suo uulnere tulit medici
nam si nobis mysteria z pusillis ipa medicina
retorqueat in ultimus hymo est q[uo]d aplis tales tu
lit admonet z deplorat Cum sumit indigne s[ecundu]m
corpus xpi iudiciu[m] sibi maducat z bibit
Hugo de sco victore aiussi dicat qm ad con
secudum dominicu[m] corpus z sanguine celestis spes
missus aduenit. uel q[uo]d nobis Thostia immola
ta[?] eius commemoracio fit et in illo celesti sacrificio
unu[m] dicit a ministro Ite aiussa est id est q[uo]d mu
hostia q[uo]d missa e ad celestia rendetes pi illa
Theophilus itus Eucaristia liberat
a malo conseruat in bono delicti ueniali[a] cauet
mortalia gram confert utiutes auget. oia
mita cumulat. prima circus datelat z ad ciuil
etna uia parat Ite in decretalibus hic nota
credit mutacio z futus celestis sup[er] eucharistie opa
Sr Conradus aghatheusis z hec in decto
de consec. dist ij aiussas diuinas diebus solaribus
totas audire peripsum. Ita ut ante benedictiones
sacerdotis. plus etiam egisse non psumat Qd
si fecat ab epo publice confundat Johes se
melza in appatu. dicit ho dico ee peccatu
Synodus sexta calcedonensis z habet
dist ultra Iacobus fr dni fm carne cui p[ri]m
credita fuit eccla hierosolimitana et basilius
cesariensis epus pg ett cuius claritatis fama
p totu orbem in sup[er]nus sacra reddi
derut nobis missae celebratione Glo. dicit ibi
q[uo]d dederut nobis ordine celebrandi missa
Glosa sup illud trui in Reppulit dns
altare suu ajos molentes ab aplis traditus
ne quo die passus e xpus illo die corpis et
sanguis eius hostia no offeat Tibus. s. de cau
sis. uel qz ee in ultare xpe xpus psonaliter
Immolabat. cuius ceris diebus hec sui mysteria
menta Vel qz xpe pontifex xpus qui eam
semel obtulit xpo die p sempiternu[m] ad mysteria
destendit. Vel qz templo soluto. z altari de
pulso non est in quo sanguine z corpis huius
tima officatur **Glosa** sup illud exodi. 28
Porta aaron z eius Sacedos quotidie z maxime
cu[m] ministrat ad altare. sollertius toto studio cor
dis mentis mundicia se debet z corpis exercitatione
storu[m] exempla respicere. ut eoru[m] sedulus imita
tor existens appropi[n]quet z dignu[m] se diuinis prebe
pectibus **Glosa** sup illud regis ps. Adorabu[n]t
dextera eius Intuendu[m] est ualde quietus ille et
tranquillus qui ad corpus dni reus accedit. Stulte
morte mulctat qui dei archana que fides fugit cor
dis inquirit quin debuit benedictione tetigisse
Glosa p regis xpi. Cur uictoriosas be[n]e
di sinit pmi. qui z si mundi ceteri tui uestes de sibi
panibus non debeis **Glosa** sup id exodi
xxvi. In similitudine p[ri]me Corpus xpi qd p pulsa
manna figurabat a fructu uitaru[m] refertem
Rec sedet in mensa cena tua cuncta disponens
Sic tenet in manibus se cibat nec absumit
De exercicio bernardus de
De contemptu mundi Sane sicut exercitium
uirtutis in cura z custodia cordis iudicium
eundens est contemptus exterior Sic cordium
sollicitudo certissimu[m] signu[m] e meritis uicinitatis
Idem t epla Surge pcinge z ei quas infra
de ocio fugiendo
Ite de exercicio. sic supra de accidia Ite de
actiua uita Ite mysti de labore Ite infra de
ocio Ite infra de ope z operatione
Augustinus Exercitium bonu[m] uidet q[uo]d
supra de conflictu uitioru[m] z uirtutum
Cathonis ut ait agellius Tulla sanctior
p hominis uita ppe quasi furti e Si ui furis cu
cereas conterit z si no ebetas rubigo con
sumit Sibi hoies exercendo uidemus contra
facit qui exercitu
Magister sello Iusta ne cesses adesse
Post lachrimas risus pro oribus precibus fletus
Ne si placat ieiunia si saturari
Da si dictat sitis si uis domitari
De excommunicatione quicunq[ue] mihi de
De exulacione aliorum Si
gotus in mozo Iustus z si quid benefacit
alinquido loquit tui dignu[m] no est ut ab aliis et
z prauc diuersis iudicet si poterit ab aliis ex
non nulla reprensibilia ppetrare conspicias
pie. nolite desperare. qz fortasse p supplicia
ssime punitus meruit ho pauperie animus
meruit punitus
Augustinus In epla Distringis si uis
tridet Optum Discere artes operariu[m] uasa ceu
sis oculis alios talentum et beneuolos p nu

mdn

centibus actusemq; ¶ Idem t ser. dñi in monte ea
facta que dubiu dubiu est quo alio fiant t meliorē
ptem mepten. ¶ Idem non repudiandu ea q nesci
mus quo alio fiant. Neq; sic repudiandu ea que
manifesta sunt mala aut sanitate deppeng. ¶ Idē
in libo de agone xpiano. Nusqm tamen diges de
bent bistoria mysdie sicut in ecclā catholica que sic
vera mr. neq; pcauteb filijs supbe insultet neq;
correctis filijs difficulter ignoscat. Non ny sine cau
sa hmoi ecclā catholica inter omnes aplos ps̄onam
sustinet petri. hmoi n. claues ei regni celop date
sūt. et ei dicit. ad omnes dicit. oues meas. pasce
pietate finalis filijs libenter ignoscēdo. ei ipi pe
ro ps̄ona eius gestanti. Didimus bona ee con
fessum. cui q; correcto atq; finaliter usq; ad pas
sionis gloriā puenisse plura qre supa de com
passione. ¶ Idē supra de amore proximo. ¶ Idē supa
de amore inimicoz. ¶ Idē infra de misedia. ¶ Idē
supra de clemencia. Plura quis infra sub indice tenēda

Bonauentura sup Can. Cauc alienc conci
tadinis aut curiosus explorator ee aut temerarius:.
iudex. sed si ppetī actu quid dependēs. neq; sic dep̄hēdēs
iudex pronūt ajagis aute excusa interdū
si non opus excusare. Dicas ignorantia fuisse. si potes
subrepsisse sine culpa. ee si omo dissimulatione
ei debito remisset. suade multiplicitas viri qui inter
mittit septies in die. et iniquus vir qui nescit
erubescere. Item supra de cupis pla qre ibi de iudi
cio. et qre supa de cupis

Beda In epla. Papiensis no vertit oia
in peius. nichil quicq; ciu inputet. casui tribuit
semp ad fortuita potius refert. no aliquando
ner uba no vultus. si ex q; accidit benigne ter
pretando leuat. ¶ Idem ex q; dubiu est hmoi
tas meliorat t melius pluma qre supa de castita
te. et ¶ de de consideracōe. ¶ Idē de cogōe sin de
infra de iudicio. Idē de suspicione

De **Gregorius** in moz. Sunt no nulli q; neq;
defendere qd faciunt. si laudare et defendē non desi
stunt. et nimirū cū culpa defendit. gemitum
Idem. Superbie vicia est ut qd de se ipse sentit
qd ipsone dignat. ipo sibi dicit ab alijs despici
De ibide. Ostendit hmoi quis vicia fugiat qd mala
committe et admissa negando absconde. et admissa
defendendo multiplicare. ¶ Idē. Omnes sunt mul
ti q; prauitate sua. ex aliena puersitate tuetur

et excusant. Quia n. alios talia fecisse considerant. semetipsos huiusmodi facē licenter putant

Augustinus in libo de vbis dñi. Non
nulli qui aut imbecille animo aut i actibus sūt publicis constricti cū ipi nūt peccare. assi
lent. a pcib sūs se posse excusari qz militant. et
ne bis aliqm faciat occupatus ee. si malis actibus
consentit. ¶ Idem sup ps. 69. Qualit ee peccatū. sed
peius ē in pcis ps̄uare. pessimū aut ē defendē
do se culpā in dño reprimē

Ambrosius in apologeta. Aliq dū a sa
cdotibus corripit. pcm suū aggrauant. dū de
fendē cupiūt aut negare plura qre supa de cor
rectione bona et mala

Iouinus in origenali sup ostē. Vicios
mos. applaudimus et supati noliq; pteridimus / absentē
carnis infirmitate aut diuna maiora nupsia ¶ Idē
in epla Nicholao papa agimus qm nos p multiplicia
mus exempla defendimus et ad mri consolatione.
alienā culpam excusantes vicia. decesse nobis dicimus qd
in nobis regnū debeamus

Iudeus de subo est quotidiana excusatio p
ipso qm dñs p suos sacmoribz arguit. iuba iustos
p declinanda censura obiciūt refugientes se dño in
dicio iudicandos. quo primitus ei et equaliter et durius
dñs equaliter iudicati contemnit ab hominibz

Gennadius sup Can. In aiam suā pec
cat. qui dū redarguit excusat. repellens a se
indulgencie medicinā. et sic sibi vitā precludēs
eternā. ¶ Idem in libo de xpi fidelibz humiliatis thul
tis hoc modis fiunt excusationes. et quas sibi
de defendendis vitijs. ¶ Idē sup. Et habitat. Omnes
hostes alii cadē nocē est. dñs in hoc seculo detrimēt.
Sed alij quidē collidūt. alij uo non. qz dñs suppo
nunt sibi. et cetera sup. de defendentibz culpas suas
¶ Idem Genus excusationis est. cū arguūs alium
incusare potius excusare te velle cū corripis
no solū minime fructuosum sit et periculosum est
In aiaz. in sua peccata qui dū redarguit se excu
sat. repellens a se indulgencie medicinā

Cyprianus in ep̄la. Si quis ex fidelibz in
firmitate se excusat. pnit in pdest :pagz

De exemplis bonorum ggo

In moz. adulti in tenebris vite p̄cessit
dñi superiora nobis exempla de suis bonis operibz
exhibent. quasi astroz moze. desup nobis lu
cent. ¶ Idem Ex gestis sctoz. exempla mfinoz.
ad imitacionē puocant exo. ¶ Idē Qui vitia
precidere pzm conspicat. qd mise gerē debeat
subtilius agnoscit. ¶ Idē Sepe cū nos a sctī
desiderij excitacōe torpescē sumpna pietas cer
nit. exempla se segnicie mole obtectibz obiciē
ut mens mā pocius remissa. quo t alijs exem

vigilancia ꝓfectus cōsideret eo magis in se
sua pigricia erubescat ¶Idem Cum plenissime uel
ligere cupiat qualis in se est tales minus debet
conspicere qualis ipse non est ut eo bonoꝛ uiroꝝ
forma melius uideat quicū ipse deforme uero bo
no deformis est ¶Idem ī vvv. libo mazo ihero
na quippe que agrina quasi uiuina ducina cū
hec ꝓ forcioꝛa stoꝛ exempla pensamꝰ ¶Idem in
omne de bono ope ꝓximus pbemꝰ exemplum
z cū ꝓ misericordia qua soli deo placet qrimꝰ sep
optamꝰ ee secretū ¶Idem De amoꝛe dei z ꝓxi
pleriqꝫ roꝛdia audiencia plus exercuit exempla
quā uba ¶Idem sup ezechielē Cum uiro stō ad
hēt eo eius assiduitate uisionis z usu locutionis
ac exemplo oꝑacois accepit z addiscit ut ac
cendat in animoꝛe uitaris z predo suoꝛ teneb⁹
fugiat ac in lucris desiderio exuberet ¶Idem Ex
stoꝛ predecessoꝝ uictoria confortatus ad plia ut
eo minus mens trepidet quo ante se tot uiroꝝ
foꝛcioꝝ exempla uidet ¶Idem in dyalogo Multi
padres ad lamenta penitencie redierunt si nulla fo
rcia exempla bonoꝛ q̄ mete maloꝛ ad lamen
ta traherēt ꝓlixa gratis misit de societate bona

Ambrosius sup lucam Unus exemplo ꝓlixum corrigimus ¶Idem ī libo de ioh precursoꝛe
stoꝛ uita actus et uiuendi forma ¶Idem in libo de
officio Sit nobis uita maioꝛ discipline spe
culi non callidutis cōmentum ꝓlixe et sancte

Augustinus de ciuitate dei ad edissionē mortaliū
predoꝛ multū ꝓsunt exempla stoꝛ Reprehendi neq
non attendunt doctrinā bonoꝛ quos imitari
ad melius Sed sibi ꝓponunt exempla maloꝛ
quibus uti utantur in penis ¶Idem ꝓterea uirtutes
stoꝛū ad exemplū nobis deus ꝓposuit ut qui
tas et imitatione coꝛ confice nos ꝓuocet ut ꝓlixe
ꝓmia tanto et ꝓsecucionis in malo sint nobis
ꝑnioꝛa tormenta ¶Idem Si ad bonoꝛ exercitia
tionem diuina precepta quibus admonemur et
sentur ꝓ lege nobis exempla stoꝛ sufficerent ad
contra deū z deus nos preceptis suis admoneret
et uite stoꝛ boni oꝛtus nobis exempla ꝓponat
nulla nobis est iam excusacio de retatu qz et
lex cotidie mās aures pulsat z stoꝛ decre
meta bonoꝛ cuncoꝛdiis uitima ꝓnocant Sz
et si prauoꝛ sepe secuti sumꝰ exempla Cur
non imitemur stoꝛ digna et deo biplacita stu
et si pauci fuimus inquos imitari in malis Cur
tam pigri simus iustos imitari in bonis ¶Idem
Ozandus e deus ut uirtutes quas suis suis ꝓ
ad cōnatum nobis ad ꝓfectus exemplū sint poi
te nos ad penā ꝓficient aut nobis ad ueniā ꝓ
fectum si tot uitiū uolumina exempla uirtutū
quot coꝛā oculis uris explicata uideamꝰ cetera

soꝛoꝛ patrū Et ete si ca pocius adiuuant q̄ uitia
ri fluuiū ad uerbū dapnacōne cruris qz ea legen
do negligenus adimplē ꝓlixa gratis misit deus
tacione ¶Idem misit de societate

Cassiodorus in epla ad rusticū monachū ob
litus postioꝛe cē gratis misit de ꝓficientibus
Benedictus in epla Duo uitia sunt et effuso
est exemplū opis faciens facile suadibile quod
dicat et doceat diu monstrat factibile quod suadet ꝓ
in ser Nullū consiliū melius arbitroꝛ q̄ si tuo ex
emplo frem tuū studeas edocē ꝓuocans eū ad
melioꝛa no tm lingua z uboꝝ q̄ magis ope z ue
tate ꝓlixa gratis misit de imitacione ¶Idem misit
de societate

Beda super secūm epla Per quoꝛ exēplū z doctoꝛ ue
magis alioꝛ q̄ scias merearis z multoꝝ utilis
ꝓ quas scripturas exercitamur ad ꝓfectū ꝓlixa gra
tis misit de imitacione ¶Idem misit de societate

Celanus felix e illa aia q̄ diu bñ z comu
nicacione conuersata multoꝝ e gaudiū z ꝓlixum ex
illa edificatione ¶Idem Audiui a deo e illa aia q̄
humilitas alterius confundit superbia erubescit
extinguunt alterius malicia cruciat pigricia
que e ꝓxima sui cordis oculum eo ma cruciatus
ꝑa consolacōis z edificacionis illuminat

Guido Carthusiensis hi sti q̄ nobis ꝓlixi
bus impedi desideriū et oracō doctrina z exem
plū hi z nos alios ꝓficere diligere z pie adeamꝰ
ad inuicem uidi illa sententia qz monachi qui
ꝓ cenobiale ꝓpositi fastigia merito
ris attingere minime debet ab uno q̄libet uitio
usq; ad uitioꝝ copiā Alius in stie floribus
adoꝛnat alii distinctionib⁹ rōne robustius munit
alius pacie fruitur fundat alius humilitate
alius contemptu ꝓfectus alius simplicitate
decoꝛat hic aute magnalitatis

Seneca in libro de officio Aliq̄ ꝓponat
uir bonus eligendus e nobis ac sit tanq̄ in
oculos incidens ut sic tanq̄ in pectore uiuam
z oia tanq̄ illo uidente faciamus Nisi ut q̄
gula prana z uidentia no corrigens ¶Idem in epla
tis assistat ¶Idem ibidem O felicē qm sic uereri
ꝓ uereri pt ut ad memoꝛia quoꝝ eius se ordi
net z componat et sit aliq̄ uerecundus ¶Idem
¶Idem ī eode Elige ꝓ uitā cuius uita tibi placeat
z oracio illius tibi sit exemplū Optimus ut est aliquo ad quē mores
erigamus Nisi ad regulā ꝓna no corrigere
ibide ꝓlixus tibi uita Quia uox z cōuictus

pdeit. longū ⁊ c. ⁊ ꝑ ꝓcepta. Hec hūc aute ⁊ efficacꝫ ꝑ exempla ꝓlatꝰ ⁊ ch̄ꝰ ¶ plūa de moribus q̄ꝫ ex verbis socratis contraxerūt ¶ Idem Eligamꝰ nobis in admonitorū et exemplū non eos qui ūba magna celeritate ꝓpinūt ⁊ eos qui vita docent ⁊ exemplo Quū cū dnōr quid faciendū sit. ho ipm faciendo ꝓbant ¶ Hec Optimū est maiorꝫ sequi vestigia si rē ꝓce dunt ¶ Hec m epla ymm ad lucill. ꝑdest tibi sine dubio custodem ꝓposuisse tibi. q̄ rē respicias ⁊ q̄ rē nr̄esse cogitacionibꝫ tuis iudices Omīa. n. nobis mala ... solicitudo ꝑsuadet Cū aūt iam in tuū ꝑfectū sit tibi tuipsius verecūdia. cui habeas dimittē pedagogū ¶ Idem Multis difficilꝫ tibi fiet ꝙ oportet. du tu tuū sit a tempō metu non re cedē ¶ plūa gras mīa & mutacōe ¶ Hec & socie mīa. libꝰ viii. ꝓvidentis ē q̄d illud. q̄d m̄ q̄q̄ē optimū. suū facē si possit. cēd' aūt mutatum ⁊ q̄usq̄ ꝓnū intelligat. ⁊ q̄re id bonū est. stulti ⁊ tē m onē suscipiendo vires suas consulit. ꝓbā gras mīa & ꝓcipū exemplis

Wennius libꝰ scōd & vii cesaribus Hec ꝓlia ꝓcipū formant metes & mores subditorꝫ ꝓcipū moribꝫ ⁊ exempl ¶ Hec mīa & socie

De exemplis malorū Gregorii

Sup ezech Scire debent ꝓlati q̄z si nūq̄n ⁊ ꝓua ꝓbitas cū tot moribus dignis sē quot ad subditos suos exempla ꝓdicōis tēsmittūt ¶ Hec Tot moribus quos dignus est q̄ exempla p̄ua tanta in posteros relinquit ¶ Idem ī pastōali. Nec ampliꝰ in eccl̄a dei nocet q̄ qui ꝑuse agens nomē illi ordīs tribuit. delinquēdo nāz illud redarguē nullus ꝓsumit. ⁊ in exemplū culpa nequiēti extenditꝰ q̄n pctor ꝓ reuēn ordīs honorat ¶ Idem Cū mīstros essꝫ. quos ꝓfecto constituit. huic m ꝓpositis ꝓela tus unde sumere imitacōis mergit ¶ Hec Ille utiq̄ subinsus deput. qui multoꝝ vitā naufragū. locū naufragij non evitat ¶ Idem sup ad sēdā ad eoꝝ vij. epl̄e ffines suū. Hūc quoꝝ vita ⁊ exemplo imitacōis ꝓlixi est. dēnt si ꝑuū de cubuerit sibi linguas compescē. ne eoꝝ ꝑdi cacio contēpnat ꝓlia gras mīa & imitacōe

Augustinus In libꝰ & moīb. cleroꝝ & vxōrū licenciā maledicēdi. q̄ sibi male videbāt exempla ⁊ multos ī timant. ut multos timuisse se socios viderant ¶ Idem ī libꝰ & singu tate cleroꝝ Eleuzarq̄ maluit vitā suā torq̄ri affirdē q̄ cū q̄ exemplo suo mgr̄ ꝓdicōis ꝑiste Sed nos ubi nulla tormēta sē. fluxibꝫ

sēli nolumꝰ aūponē fidē salutē Nec cōtēni simꝰ sine nullis cruciatibus tā nobis ꝓdesse q̄ certū ¶ Idem Quū ī conspectū ꝓpli male viuit q̄tū in illo est cū a quo attendit occidit ¶ Hec ī suo pastoꝝ ꝓtatē. ⁊ malis pastoribꝫ q̄ oues languentes ⁊ infirmas ⁊ erraticas ⁊ ꝑditas non curant. ꝓ ⁊ ꝓuas fortes ⁊ pingues necāt & licet ille fortitan in se ducit. tñ q̄uis ad ꝓfectū malos attinet. occidit eas Sed quo occidit ē q̄ male ducēdo. malū exemplū ꝓbendo ¶ Idem Cū xp̄us agnū ⁊ ē q̄re sup̄ & dicit ¶ Si quis q̄d aūt aplus queras infirmi & remitto ꝓlia gras infirma & scandalo ¶ Hec & socie mā

Faustinus ad rusticū monachū. neq̄ q̄m consulēs quid alij maleficiat. ꝙ quid tu bonū fa cē debeas neq̄ pecuniū ducatū multitudie nec te ꝓcuniū turba sollicet ꝓlia gras infirma & scandalo Hec infirma & societate mala

Faustinus In ser. Si xp̄us ꝓ nō sanguē dedit. in ꝑditōnis duas vras. Nōne tibi videt ꝙuore ab illo sustinē ꝓsecutoꝝ q̄ singulariter mala ad exemplo ꝓnciosū. ad scandali ostensione aūtit ab ipō xp̄o q̄s alias quas redemit. q̄ ab illo qui sanguinem eius in cruce fudit ¶ Hec Is q̄ exemplo suo malo octōb ad remissius ad agendū ꝓuocat. ā sanctate turbat. aut cuōsuetudine inq̄etat. ā placita uel murmuratiōe molestat. aut quocūq̄ modo scandalizans unū de minimis credentibꝫ in nōie ei⁹ manifeste ꝓfitet xp̄m. ¶ ꝓlia gras infirma & scandalo ¶ Hec infirma & societate

Fulgentius de fide. bo Quū doctus ill exempl malis vitā moreb q̄z bonoꝝ corrumpit. detrahes sē illis qui sibi alioꝝ ꝓdiā q̄z diripiūt ꝓlia quelibꝫ infirma & scandalo ¶ Hec infirma & societate

Gelasius Si q̄b ꝓ nobedia. ill superbia sua. alios ad macula compulit. quōs destruxit de tantis ꝓclim dignitatib meritis ⁊ ꝓcim q̄d ab illo semel ꝓdit. nch ꝓcessit. tñ ad illū mul tiplicē reducant. Quōbrē sicut ille bale laudan dus ⁊ admirandus ē cuius ūtus alioꝝ ꝓfectib ē Sic ille mito lugendus ⁊ detestandus ē cuius ui ta multoꝝ ruina est

Remigius sup̄ paulū. ho pctoꝝ exemplo suo malo totam eccl̄e congregacionē solet corrupe Sed ⁊ omib q̄ ꝑ eū corrupe ⁊ illi corru pūt similis ei efficit̄ in pcto ꝓlia gras ipse de scandalo Hec infirma & societate mala

De exspectacione Gregorius

In moz. Sepe dilectionē bonū tarditas cōsiliū putat ⁊ dū exspectat in ea tardi cione ꝓficiat ho insidiantis mora supplantat ꝓlia quē sup̄ra de dilacione

occasione

De extremo iudicio ℔as ñra de iudicio
De exequijs mortuor quedas ñra de morte
De exorcismo quem sp̃ō de baptismo

De tacentibus et de tactis

Innocentius trāsq̄ contra de cleronē et clerū ꝓtate Cū aūt ſlon debeāt attendē qđ fām ſit ſ quid ſit faciendū ſ ibidē ibidē ſlo n quid fiat ſ quid fieri debeat vel q̄ſ

De tacundia que est lupra de eloquentia

Societat z nutrit facundia dulcis amorem
Et mulcens animos ſe mitigat illa feroces

De fama bona Virgilius

Quodq̄ ſ̃uare pt aut aliaz aut optioz
ſue famā tuā omitto refugias z te illud cōmittē
nullius ꝑſuasionī consentias ℭ Idem Eius ex̄ ꝑbabilē
michi videt nō licere equa bona tibi me pastit opi-
nio ſue fama bona ℭ Ide in maiore fama bona vi
res acquirit ab ore bono et fauoris ſ̃ratum quaſi
claritatis lumē aſſequit ℭ Ide Cū alicuius de aliena
vita quaſi lux clari ex eius opione ostenditur q̄
ꝑgenti in virtute lumē exemplū ꝑbet ℭ Ide No
nullique ecclā ſti duri de ſua bona gaudent opione
eiū ꝑ hanc ad meliora pensant audientes ꝑficē
ℭ Idem laus z opio ſua iustos cruciat z iniq̄s ex-
altat Sed iustos dū cruciat purgat Iniq̄s nō
dū letificat · reprobos mostrat ℭ Idem Virtutes
ꝑficientiū In noticiā exteriorū hoīm q̄ ſuauita
tem fragrant odore ℭ Idem Sicut ex ar
ꝑtione ꝑficiens ſic ꝑficiendo ſi laudibus
fame nec metendum a utentibus vacuam ℭ Ide
habet hō ꝑpīm z ē ſ̃ra mſa cas ꝑximo ℭ Idem
hīs Quor vita in exemplo imitacionis ponita ē
deinde ſi pnt detrahencia ſibi linguas cōpescē
ne cor ꝑdicacio contēpnat ꝑlima ſ̃ra ſup de
exemplis ℭ Ide mſa cas ꝑximo

Augustinus

In libo de moribz z vita cle
ri Cum nos amant · q̄rit quid laudet in nob
Cum nō nos odiūt · detrahūt nobis Nos igit in
medio constituti admonēte dño deo nro · z vitā
nram z famā nram tali custodire debem
ut nō erubescam⁹ cor̄a detractoribz laudatores
ℭ Idem in epla Quic non pt dyabolus deuorare
seductū ad necē cām · ipse q̄ conat̄ meā fama
ut si fieri pt obꝓbriis z malis linguar deficiat · z sic in eius fauces ruat · Si autem
nec fama innocentis in acusāc̄ potuit · hō ei ſ̃rad
dē temptat · ut ꝑ malivolas ſuſpiciones de
fratre ſuo iudicet · z sic a dyabolo ē ꝓlicat q̄
absorbeat ℭ Idem z hēt xp̄ſ · q · 1 Duc res ſunt
ſ constia z fama · Constia ē · Sed fama · p
ximo ꝓdest ℭ Idem Qui de constia fidens ꝑ
fama ſua negligit crudelis ē ℭ Ide Nobis ꝑ
nētia ē ulta nostra · ſ alios fama nra · Et

Et utiq̄ q̄ alios mīstrando mīsericordē ad ſa
lutem ꝑ ad nram quor redundat utilitatem ℭ Ide
Dū times ſpectatores non hebes mutatores
Tibi de ope ajonachor ajuto misericordius opant
erga alios mſinor qui bone fame ſuor dū con
ſulit q̄ erga corpa egencium · ille qui pane ſuū ē
tibus frangit ℭ Idem Tibi de viduitate In omi
bus ſpualibz delicijs q̄bus fruim̄ inuste ſanctā
conuersacio caret debz cē tanta · ne forte cū nō ſit
mala vita p lasciuiam · tū ſit mala fama p negligē
Jeronimus In epla ad Rufinū pbr̄ī
in utiq̄ ꝑ crebro fama mentit z tam de bo
nis mala q̄ de malis bona falsor hoīm ore
conflebrat ℭ Idem Caueto omes ſuſpiciones et
q̄q̄ſ contra te fingi pt · ne fingat aū · deinde
ℭ Idem fuge ꝑsonas in quibz pt male cōſuſpi
ni ē ſuſpicio nec pacē habeas illud decus
nis · ſufficit michi conſcia mea · nō ciuū quid
de me loquāt homines et cre Paulus apls ꝑ
videbat bona nō ſolū cor̄a deo · ſ z cor̄a hominib
vere ꝑ illū nomē dei blasphemarē in gentib
ℭ Idem Tenera res in feminis fama pudicicie ē
et q̄ flos pulchrius cito ad leue marcescit
aurem leuiꝝ flatu corrumpit ꝑ plura ſ̃ra
de exemplis ℭ Ide mſa cas ꝑximo ℭ Ide mſa
de societate

Bernardus

Sup Cā Valides z constitues
ne ē ne ē eos qui ſup alios ordinat̄ arct
longanimes in ſpe vnō ad ſuppa · michi
attollentes · qui et bonū fidei ſue z cōſtantie bone
ſpargentes odore dicē pnt cū apl̄o xp̄i bone
odor ſum deo · ꝑ in omi loco ℭ Idem Sit quid
ūtus cōtenta candore conſcie ſi ſeq̄ nō ponit
odor fame · nec excuſatē ſufficat victū conſtie
decor · prudebit tamē ſp̄ quēri in ſe eſt ho q̄bi
virtutis bona nō tam cor̄a deo · ſ z cor̄a filiis
hominibus · ut nec ſit lilia candens z redolens ꝑ
Et ab his qui foris ſt z ab eo qui nichil ē q̄ret
tet habē testimoniū bonū Cuius in omnib ꝑ
nom onerosa ē cōuersacio · huic ſine dubio gra
de ſalute fratrū cōuersacio attestat ℭ Ide Suf
ficat aduſus os loquentiū iniqua bonus operū
cū conſcie testimoio ℭ Idem Libro de consider
ad eugen papā Interest tue ꝑſtōe · et mgnis
res ꝑtē et ſpes demicare In altero ei · conſtet ſi
in altero fame consulis tue ℭ Idem Esto fortis
in fide decorus in gla z sic ꝑbasti te ministrū
dei fortitudo tua z fiducia tua fides · conſtā
tue eſt decor tuus · ſplendor bone opinionis ē

Tullius

In libo de amicicia Nō eſt negle
genda fama · nec mediocre telū ad res bñ ge
das oportet constitutā benivolentiā ciuiū ·
qua tū blandicijs z absentando ſpe ē colligē

Idem i tusculd libo tcio ho qui in fama vanitate
ofic mlla effigie eminetis veritis ff adumbra
tam ymagine glozie consectat est aut glozia
quedam solida res z copssa no ad vmbram laus
ab bonoz. bon incozrupta bn iudicandu de utu
tis excellencia ff n futuri consonat tanq mu
bonis viris repudianda illa ab q se eius mutu
tem vlt ce temeraria atq inconsideata z plerisq
vicioz laudato fama popular simulacone honest
tatis fama coruptq

Valerius maximus libo vi Socie ciuane
sapie qi cresere qdam ozaculi compendiaria
via eos ad glam z bona fama venire dicebat
qui id agebat ut ales videl uellet tales z esset
Et ibide Consulam plus q fama attende stulte
n. potes consulam ab quoquam

Quintus tullianq in apologeti suo fama
malu quo no aliud Socrates ullum Et Cu
ste est aliq vel affert sine mendacij vicio z ad
hens aliq aut adiacens de vitate z ea illi con
dicio est ut omio a ci bnat pseuet fine q
Et sine nullis credit z ci qre supra de credulitate mala

Sencca in libo de cozr utuabz nugin multe
sed quibz placeas cogita Et ad lucill epla
Remoue estimacone hoim dubia n ste z
z i prem uenq diuidit Idem ad eudd epla
ipe tibimet videaris q qualis alijs Consulas
n si turpi amor turpiu no pt Et i epla qui
Nemo sibi videt existimade utute Nemo utru applaup
n magis deuotus e q qui bom viri fama pdi
dit ne consulam pderet plura qre sic de gsta
Ite supa & exemplis Ite mfia de gsta Ite de lau
& Ite mfia capla proximo

De fama mala gregorius

In registo habz ho pnum antiq hostis
tudia ut quos puoz actuu pcipacone deo
sibi resistente supare non valet cozr tamen
oridnes ad tempus fulsa simulacione dilacerat
Et i moz Dicit bonus odoz ex utute sic
fetoz ex vicio est Idem Grauis est nequitas
qui q pfusus est zalios ee pfusos molit
ondit ut inde ipe qi sibi apparear unde a se
no esse sede mostrat Idem Ne immodicis
laudibus extollam plerisq mro mi redpto
ris moderamine detractoibz latebam pmuni
ni ne ci nos boy laudamus elauat lingua &
malentis humiliet Et supa illud scdm cozp.
vij epla Fuci sit zed hij quoz vita qre supa

cap. primo plura qre ff & exemplis Item
mfia de delectate mala

Augustinus in libo de fugiti te eligoz
pcus est q machia conmenda duce omio fi
z mfame facie stimonium negeit blasphemia
religioni Idem de moibq eligoz Quicunq
licencia maleficiendi qre supra & exemplis ma
loz Idem Quae ut aut aplius Spectaclu
facti sunt g mudo z angelis z hominibz mfi q
q nos amat qrit quid laudet in nobis et
z q qre supa de fama bona Idem Que no pt dya
bolus z q qre supa cap primo

Ambrosius Sup lucam Judicia hoim
sepe fallut ut z mistis mistice gdam frequ
ter assumant z mstu omni qda digna aut odio
psequit aut medicio decolozent Et in
epla quada Quid est qd magis publicat sit of
fensa pudois z defloracio virginitatis q mi
chil pfto qd magis se pdat q dispendiu tas
citatis plura qre supra de detractione

Cyprianus in epla Scias ho opus ee
Syaboli qras mfia de insidijs

Faustus Que semel horrendis macu
lis infamia ingrat ad bn tergendu nulla la
bozat aqua Ho usus
Et minimo estat ff non cito fama gestit
omnis mentit crescit eundo tamen
fama repleta malis velocibz evolat alis
fama bom lente volat undia retinete
De falso testimonio qras mfia & testibz
De epykeia quedas mfia sub lictd p ante
caplin & precibus pq caplin & pauprib
De falsa amicicia que supa de adulacone Ite
supra & amicicia Item mfia de sce bona
De familiaritate vna que supa & amicicia

De familiaritate mala gg

In dyalogo Cum corpus sum contemne
dicam habitare cu femis familiariter non
psumam ne ruina salutis tanto repetinq
menti surrepat quito ad ho malu qd concu
pistis cta forme concupite pricia familiat
Idem i registro legit q beus augin nec i
cu sozore sua consensit familiariter habitare
dicens Que cu sozore mea sit sozoz mee
non sit Tanta qz go viri docti cautela magna
nobis debet ee doctine forma ut tante pre
sumptiois valde est ho qd fortis timet nimq
validu non time Idem sup ezech Sicut
pfti viri pusos primos non debu fugere
qr fregiter illos ad bie retrudine trahunt
Sic mfmi quoz ait impsti debem societate
ac familiaritate declinare malop ne mala

q̄ frequēt̄ aspiciūt & corrigē non valent. mutuā
q̄tocius delectent̄ pluma q̄re supā. de amore mu-
lieris fugiendo Tē mīsa de sanct̄e mala

A Augustinus de singularitate clericor̄ dyabo-
lus sicut de simplicia familiaritate conflat amo-
rem illicitū. sic & familiarit̄ societate clerici &
mulieres inducat̄ maritū dū aut̄ coniectus est
credē sic valet forcius rebellare Idem ibidem
de clericis familiaribus ergā mulieres aplūs
aut̄ dā in turpitudine cor̄ cē Sed dilectio
cuiusq̄ non turpitudo ō dilectio falsa que
sibimet̄ fingit̄ ō cāritas q̄rulosa q̄ se cupit in
sui rupatione laudā Unde nanq̄ miraculū est
ut ligniū cāritas virginēs faciat̄ uelut cōiuges
credi & cōiugū cāritas cōiuges faciat̄ uelut ligni-
nes estimā Idem Cōuersatio suspecte familia-
ritatis non fuit corrupcionem semiat̄ vitia
pullulat̄ lasciuia pascit̄ concupiam concipit̄
ignominiā parit̄ rabiē concitat̄ furiā pro-
rigit̄ petulanciā nutrit̄ tasius exaltat̄ & ruī-
nas edificat̄ Idē ibidē Simul omnia dyabo-
lus familiaritatis mulier̄ gluten
est pessimū delitior̄ & vitiorū tot̄ius quo dya-
bolus homines aucupat̄ pluma q̄re supā de
amore mulier̄ Tē mīsa de sanctate mala

A Ambrosius supra luca Cūm glosa videt̄ ut
uti cōmendatiōe corpalis femine non recuses. si
crebra tēptamenta dyabolus inde suggerit ut de-
piat si familiariter & attente eā videas Idē de Tēl
officijs prudēs virginēs auctoritā eruat. risū
obrepit̄ honestia soluit̄ urbanitas & affabilitā
pluma q̄re supra de amore mulier̄

Hanc de
felicitatis
dulcedo

H de epla Jeronimus Si pudicitiam suam q̄rit
feminam qua bñ videris cōsanguīe mente dilige
non frequētia corpali Idem Germinat̄ spinas
sentire cū virib familiariter habitare. & archa-
na mentis aperto animo pandere Idē Nec
dauid sanctior nec salomone potes cē sapiēcior
nec sampsone fortior. et memento sp̄ q̄ pa-
dysi colonū & possessione sua mulier eiecerit
Idem Janua dyaboli cē quā sit de amore
mulier̄ Idem Nemo unquā vi pena q̄re sc̄a
de amore mulier̄ Idē Nemo diu tutus ē
qui periculo proximus est spāl sit de amore mulier̄

I Iouinianus In sinonimis Depe familiaritas
implicat̄ sepe pectendi occasio voluptate pat̄
Idem Angelus ē malor̄ odiū q̄ familiare cū
secta Idem Sicut multa bona hīs cōis vita
sctor̄ sic plurimū malū affert familiaris societas
pessimo pluma q̄re supra de amore mulier̄

B Bernardus Cū femina sp̄ cē & feminam
non cognoscē nōne plus ē q̄ mortuū suscitare
Sed qd̄ mirū ē non potes. q̄ qd̄ magis ē quod
tibi credam? Cotidie lacrimis tuis ad lacrimas mu-
lieris tymensa lenis tuus ad cenas lectul̄ in anima
oculus tuus ad oculos illius & colloquia animus tuus
ad illius manus in opere et tu contumeliis pulsus?
Sed esto qd̄ sis ego tibi nō carco suspicione pla-
gas mīsa de muliere

S Symmachus In epla Gratiā & societatē non
q̄rat omnis q̄ bonor̄ ne cū discreta familiaritate
dilectas. q̄ quamlata sodalitate sis amplius peri-
sus pluma q̄re mīsa de societ̄e mala

A Salomon In secretis sector̄ ad alexandr̄
magnū Nimia familiaritas contemptū parit
A Apuleius In libo de deo sociatis Comu-
nacio familiaris parit contemptū Raritas autem
gnat̄ admirationem

De fauoribus que supā de amicicia p totū Tē
supra de adulacione Tē mīsa de gla Tē de laudibo
De felicitate uera q̄re supra & brāde p totū
Tē mīsa de gla

De felicitate falsa Capitulum

Sup mathm Ipa felicitas mundialiū rer̄
satis magnū impedimētū ē ait ad mīsericor-
diam faciendum

B Boetius In libo de consola. An prosum
estimet quis felicitate habitura? an casura
fortuna p̄sens. neq̄ manendo fida & cū displ
sit allatura merorem? Non qd̄ ante oculos
sibi est. sufficit meminisse. Per contrarios pruden-
metitur. O q̄ multos amaltudinib̄ pressa ad
que et si frementi tolenda videat̄ tri quo mi
hanc cū velit retinē nō pt̄ Pluma q̄re
supra de fortuna Tē mīsa de fortuna

B Bernardus In ser fallax felicitas ē nūq̄
nor infelicitas Seneca in epla Res ē iocūdi felicis
qui te florentē putat. te infelicē te crūpne pre-
mit. te tue libidines torquēt. tu die noctuq̄
crucias. tibi nec sat ē q̄d est. & timor̄ ne sit
Deus futurū sit timuerīs. te constia stimulat
maleficior̄ tuor̄. te metus exanimat. iudicior̄
atq̄ legū Idem in philippica pro Optimo ē
portus penit̄ municipio consilij Tē Summa
infelicitatis ē fuisse felicem Idē de libo & pa-
rabolis Sicut aurū impobo & stulto & inerti
nemo bñ cē pt̄ Sic vir bonus & fortis & sa-
pies. miser aut infelix cē nō pt̄ Tē Plus
pat̄ verū euentu si vicios hominū meritū sp
pluma q̄re mīsa de misia Tē mīsa de
malo Tē mīsa de pp̄rietate

D De femina q̄re supra de amore mulier̄ Tē
supra de coniugatis Tē sup̄ de familiaritate

mala ¶ Ite supra de delicijs ¶ Ite missa de matrimo-
nio ¶ Ite missa de mulie ¶ Ite missa de ornatu
femina femineo tali repleta dolo

O e fenerationibus queras missa de viuis
O e fenereo queras missa de xpi passione
O e bellis queras missa de sanctis
O e fetore queras missa de defunctis
O e fellitudine queras missa de confessore

De fide gregorius in omelia

Fides eap rep argumentu est que appe-
re non pt. Que n apparent eam fide non
habt. Si aut ratione ¶ Idem fides no habz mitu
ex humana racio pbet oppmetu ¶ Idem sup
ezech No iuenijs bn mt ad fidem si fides pt tm
git ad iuentes ¶ Idem P fidem iustor mens
ad altiora dmt ducit. ut cuncta visibilia despic
at in ho mundo. et ea que audit inuisibilia sequ
in celo ¶ Idem frustra sibi de sola fide blandit
qui bona operibus non ornat ¶ Idem Dei fides
est que ho. qd ubis dicit moribus no contradicit
Tunc n vere fideles sumus si qd ubis promitt
mus ho bona operibus adimplem. Ille etenim
ue credit. qui obtet operando qd credit. Unusqsq
aut qntu credit. tantu sperat tm amat. ea
rei expat ¶ Idem i mozo. anima que ex fide ce-
derit. si per racione disputiendo non sit. qz
si hec occulta mtis racio pandat. ita mtis ei esto
plena ¶ Idem i omel. Si moysen z pphas z
Augustinus In lib de fide ad petru sac
dotem sum fides e utus qua creditur que no vi-
dent ¶ Idem fides e credere q non vides ¶ Ide
fides deu querit. si meleus inuenit ¶ Ide ibi de fi
des e bonor oim fundamentu. fides e humane sa-
lutis inicium. sine fide nanq nemo pt ad filioz
dei nim pmit. Quibus go sine fide catho. ca p
contemptu sue. putant deo placere tale e. quale
si qsq rendens ad patrum. in qua se scit beate
sepultu. relinqt. remis ratibus medie. z impudg
demu fecerit errorem ¶ Idem Bona opa pter-
fidem videnf in eis de pelocissimi exor via
¶ Idem Dicut rami arbois absq radicis arescut. sic z quelibz opa qntucuq
videant bona nulla cu sit si a soliditate fidei
discrepant ¶ Idem ps. Radicina psiana fi
de tribulante caritas ipa languescit. caritate uo
languescente bona opa mozit ¶ Ide fides e
argumentu non conclusio. pbans no pbatu.
¶ Idem due sille sonant cu dicit fides pma sillaba
e de facto. secda e de dicto. fit go qd dicit. z
fides est ¶ Idem Quid pdest si recte pcipit fides nisi
uigil. z ab eodem moribus discrepat ¶ Idem

in libro de ubis dni Ille credit in xpm qui
et sperat in xpm. z diligit xpm. ita z si fide
que habeat sine spe ac dilectione xpm qui
ce credit. si non i xpm credit ¶ Idem ibidem
Stulte maiores diuicie. nulli thesauri. nulli
honores. nulla huius mundi maior substia est qm fi-
des catholica est. q pauperes honores saluat ceros
illuminat. infimos extollit. catheciminos baptizat. ipios iustificat. penitentes reconciliat. iustos augmentat. martires coronat ¶ Ite i omelia
de centu ouibus Deus omnibus equaliter adest.
Sed ille apud deu plus hz loci. q plus attulit
fidei non amor ille argentu ¶ Ide contra quida
nu hereticu Qui quos deo uigiles in nica fide. ipse
deus adest mentis illuminando. concupiscentie
ac molestie pfidia ¶ Idem lib pmo de t. fi-
dei mces est contemplatio dei ¶ Idem i pncio de
cinitate dei Qui pfectu dei sapiunt ad eam q videnf
hominibus incredibilia. maxime tenent ar-
gumentu de eadem dei omnipotentiam ¶ Idem ad
bolusianu In credendis pfectu catholicam fide
tota ro facti. e omnipotentia facientis Deum
ligit de alio posse. qd futurum nos nestrigale
non posse ¶ Idem ad eudem Que no moueat
ad credendu tantus ab initio. rep gestarum se-
do. z ipa connexio tpm. pteritoz z futuroz de
pteritis fidem faciens ¶ Idem ad missionem ad-
uarij Qd' uetus condit fidem. uetus condit bo-
nos mores. et communit. indignu est habendu
z pro eoz mit quos diuinit societate fruendu est
¶ Idem pri de ci. dei Ne homo confidenter am-
bularet ad uitatem. ipa ultas dei filiu hominem
assumpto constituit. atq fundauit fide ¶ Ide
de t. libo pmo Sapia e qua fides salubriter magis
mit. multiplicat defendit roborat. qua quide sapia
non pollent plurimi fideles quibus plurimu pollet
aut ipa fides ¶ Ide in pmo. de t. Sine caritate qde
fides pt. et. si non pt prodesse pt. qd apostolus in
xpo mgh ihu neq circumcisio aliq valet neq
pputiu. si fides q p dilectionem operat. sic eam
distinens ab ea fide qua et demones credut
z contremiscut ¶ Ide in pmio de t. fides non
e qd' creditur. si qua creditur illud qd creditur et
illud qde creditur. illa uo conspicitur ¶ Ide in
libo iio. de t. eta pfectu Intencio recta e que pfi-
citur a fide fides. n. eta utiq uocatur cog-
nitionem Cognitio uo eta uo appellatur. n pg hanc
uitam ad uidebimus facie ad faciem ¶ Ide in eis
libo de t eta sine Valet go fides ad cognitionem
z ad dilectione dei non tamq omnio necessariu
ut oio uo dilecta si si quo cognitata manifestius
et quo finis diligatur ¶ Ide de t. ethicis huiusmodi

aces ualida. ⁊ tam excellens luce non figit. nisi
p iusticia fidei emundet actum ꝑs fide purificatus
corda eoꝝ ¶ Idem sup illud ysa. vij. Si non credi
dderitis non intelligetis. fides debet precedere intellectum
ut sit intellectus fidei primum fides nr illud ꝓcedit
quo naturalis intelligencia non attingit ¶ Id
libꝰ & ꝑdestinacõe stoꝝ fides ⁊ credencia vo
luntate consistit ¶ Idem fides cũ dilectione. fides
hominis fides auctõe sme dilectõe fides ⁊ demonis
Quia uõ no credit ex hominibus plures sc de
monibus uam demones credit ⁊ contremiscit
homines aute infideles neq credit neq contre
miscit ¶ Idem sup iohẽm ⁊ mayonimꝰ in sinoe
de mirabilꝫ aiagni puculi res est si post ꝓphaꝝ
oracula. poste apl̃oꝝ testimonia. ꝑ martiꝝ
sylueca. detrim qi nouellam distrue ꝓsumat
ꝙ tantoꝝ talium qꝫ stoꝝ sanguie confirmata fides
Et ꝑ tam manifestos fidei duces tu solus in
errore ꝓfidie ꝓmaneas ¶ Idem in libꝰ de ꝓ
destinacõe stoꝝ In uanũ laborat totus ꝙdica
do fidem nisi deus eam intus inspirando edifi
cet plura quere supra de apl̃is

Ambrosius In ser. Clauis pectꝰ fidei dicꝫ
pectꝰ ꝑ quam celos aperuit ⁊ infima securus pene
tranuit. ac mercede mala tulerauit Tanta in
utus apl̃ice fidei est. ut illi tuta pareat. clemẽ
tia hec est qua no illi claudit angelice uanue
no pozte ꝙualeat tartarꝰ non aqꝝ fluenta sb
sidunt si subsistant ¶ Ide ibidẽ Ipa aut clauis
qua fidem dicimꝰ uideamꝰ quadmodũ constat
quue admodũ solidata sit Arbitroꝝ n alla ꝓfecto arti
ficio apatoꝝ conflatum. pfecto ar apl̃oꝝ symbolo
fides sta concepta est. qm ueluti peritissimi ar
tifices in unũ uenites. clauẽ istã suo consilio
conflauerũt clauẽ n quidam ipm fidei symbo
lum dixerim ꝑ qua reseauit pozte dyaboli ut
huc xpi reducenda ¶ Idem ibidem Fides e q pecta
cooperit. q ẽmia uincit. q facit & latinꝰ no
centes ꝙ fides ꝑfidia facit apl̃os ẽmoꝝos ¶ Ide ⁊ ao
quida ser. Sicut grum synapis ꝓma fruct̃ specie
quide ꝓmũ est ⁊ uile atqꝫ despectũ non sapoꝝe
ꝓstans no odoꝝe delectans non indicans suauꝫ
dꝫ ubi terre cepit atqꝫ configi stabi odoꝝe suo
cũ acrimonia quada exhibet ⁊ effundit. cibum
flammei saporis expalat. ⁊ tanto fuoꝝe calorꝫ
accendit ut uirtũ ualde sit. ꝙ gentiles tã ꝓnus
tantũ ignẽ fuisse conclusum Sic ⁊ fides ca
tholica ꝓma fronte uidet̃ ee ꝓna uilis est te
nuis ac despecta no potencia sua ostendens no
superbia aliqua ꝓfens non ꝙcia subministrans
at ubi duplis reparacionibꝫ terre cepit. stabi fir
moꝝe suo ꝓdit. acrimonia inducit. calorꝫ diui
te credulitatis assumit. ⁊ tanto diuum ignis

ardoꝝe uacuat. ut ꝑ ipa fiducia ⁊ sibi ꝓcul dubio
ardẽs compellat fidei n uigoꝝ. coꝝdiꝫ pecta ꝑ
lustꝫ ¶ Idem ibidem Cui symaptes sucii accipus
ultu ac facie constant. fronte contrahit. ad
lacrimas ꝙocatꝰ ⁊ ipam nostri coꝝpis salu
tatem. cui quodam austeritatis fletu accipunt
Sic ⁊ cui fidei mandata ꝓpting etiã ꝙtrahit
tam. et afflictum coꝝpe necnõ ad lacrimas pu
dum ⁊ ipam nrãm aie salutẽ conspicit. ubi sal
plus reflectit ¶ Idem ubi fides uigilat. ibi
uator docet. uigilat ⁊ consulit. ubi requies. ibi
tiquillitas ubi cuctoꝝ ẽmmũ mediocria ubi
uo fidei est admouta ꝓfidia. ibi in ꝑ manda
xpus toꝝpet. doꝝmit ⁊ tpis est. ubi mores. ubi
tempestas. ubi otium actuũ ẽ disciplinẽ ꝑ artibꝫ
n uris xpus uigilat aut obdoꝝmit ¶ Idem
dufcatis argumenta. ubi fides quit. ⁊ ꝙsti
gymnasia sine dyalectica credit ¶ Idem sup illud
medicinã foꝝtitudinis est fides. Tal fidei fiducie
tis ⁊ foꝝtitudo ¶ Idem sup illud ipse Spualis me
dicina fidei neq dubijs nec tardis ꝓdest fides
n uera atqꝫ ẽta est que salutẽ confert. qua si
mens tota susceperit uolũtate ac ꝓsultate. non
solũ michil ꝓderit. sed ceta obeit. ifidei n gratia
habet. hanc ꝓfiteri. ut sibi deuotis diuina ꝓfi
dat medelam Judeuotis aute confitẽtibꝫ
⁊ morte ꝑ qua totus hõ ꝙcat. ꝙfessꝫ ignis
gocisꝫ ⁊ diuicys huꝰ seculi fuit. mtũ. huic me
dicina fidei non prodest ¶ Ide in ẽo ho
ad burgines Symbolũ fidei specialiter debemꝰ
tamqm mr cordis signaculũ aute lucrimꝰ hoc
atqꝫ uespertinis cottidie recensẽ. Ad' etiã cũ cu
mus animo recolendũ est. Quida n sine mul
cie sacmento miles in tentoꝝio ꝑ bellatoꝝ ꝑ
mũ ꝓlio. ¶ Idem Valentiano filio theodosij. fidei
manus & religione. michil sublimius fide ¶ Ide
Nullũ ad cõmendatiõẽ ꝙtas mea de nobilibꝫ
plura. qꝫ supra de apostolis

Augustinus In ser. de fid. Abrahã fides
est religionis stissime fundamentũ. gratie
uinculũ. animis subsidiũ. ꝙ stabite firmat. cas
tate roborat. dignitates ꝙparat. amicicias
consuat. collegia copulat. artes cõmendat. et
omnibus uitutibꝫ formã ꝓstat ¶ Ide in omes
duobus rebꝰ Talis ẽ natura fidei ꝙ quãto magis
ꝓficit tanto magis accendit. ꝓfecꝫ qd ⁊ spu dꝰ ⁊
ꝓfectibꝫ non uincit. ꝙ quãto magis ꝓfi
ci fiuit. tanto amplius accendit. Virtus go
fidei in pculis ẽ secura. ꝙ in securitate ⁊ tiquil
litate pclitat ¶ Ide sup aiarchin. fides animã
senectꝫ. ⁊ religio fungicione non senectꝫ ¶ Ide
sup iohem aiagni Bonũ fides est qui ambulat

⁋ fide

⁋ Faat em fides mo
rentes latrones

⁋ teri

ſit mente et ab amore multo zaua fluenti hec
plios nos ondit hec vlicare iudaꝰ conculcat
¶ Idem Non ſufficit fides in regnū nducē ſed
hꝰ maxime eos habet condemptiē q̄ nulla ma
la demūt nia qui ſcūm voluntate dñi ſui et no
facūt plagis uapulabūt multis pla q̄ ſit
& aplis ¶ Idem ſer & quāgeſima fides ē rti
gonis ſtiſſimū fundamentū ē ſicut ſup uſq
ibi z omnibus ūtutibꝰ forma pſtat et ſequit ipſe
fides in pnis ſplendet in nucibz florez in p
nectis apparet ſubiuat ſcous pudicie gradus
officia cuncta cuſtodit In pauperi ḡta ē i me
diocre leta In locupletē honeſta fides annūciā
ſuat nullū deſpicit nullū contēpnit nulli &
eſt nuſi pus ei forte deſint fides mandata re
net pcepta ſuat pmiſſa conſummat fides
¶ Iuuuus de ſcō bo libo z capſo ſcō In ore
& requirit deus fidem ubi ſe ſno pnt homines
ps cuſtare et ſi pcepis p & fictis flere & beat fi
des tñ p eis lugē ḡtat ¶ Et fides nequaq̄ vi
oꝛquet ſz rōne et exemplis pſuadet ¶ Idem
ayulti fide tñ xpiam ſē ſz oꝑe a xpiana vita
re diſſenciūt ¶ Idem ibidē Sicut nichil p deſt
fides q̄ oze retinet z corde non credit ita nu
chil pdeſt homi fides que corde tenet ſz ore no
pfitet De tali nanq̄ fide xpli quoſdam obiur
gans dicit pdeſt fides ablata ē ſpes & oze coꝛ
fit ad ſalutē ¶ Idem Frustꝛ libidinoſus ſibi de
ſpa fide blandit ſi bonis opibz non ornatur
¶ Idem i pmo ſñaꝛ Symboli fidei z ore dotꝛi
p tota lege pmiſſe eccē ad celoꝛ regna ſufficiūt
appetenda Omnis n latitudo ſeptimaꝛ i ordē
doctꝛi z in ſymboli ſumitate concludit Vñ uſus.
De patre nato ſpu z de flamine ſancto
articulos petrus andreas bitholomeus
Conceptū natū iacobus paſſū q̄ iohēs
Inferni thomas phylippus pomi in altū
ſert q̄ i ecclā communio ſanctū matheus
Culpam dimittit ſymeon ſert ſurgē mortuos
Judicis alpheus reditū vitā z mathias ¶ Id ē
pluꝛa q̄ ſup & aplis ¶ Iacobꝰ minoꝛ
¶ Amadius ſup Can Quid eſt qđ nō tue
mur fides ſ fides n falſi meſcia deprendit igno
ta attingit maceſſa apprehendit Imensi conclu
dit ecclā tñſtendit fines ydus hyadum cimos
oppiendē ac uſū nature denegz ipam eternitate
illo ſuo baſtiſſimo ſinu qđammō ēcludit ¶ Id
in ſer Eſt fides alia pceptoꝛ alia ſignoꝛ q̄a
pmiſſoꝛ Qua credimus i deū qua credimus deꝛ
te et qua credimus deo p fide n pceptoꝛ credi

credimus in deū Credē aūt in deū ē in eū ſpe
rāē z eū diligē p fidem aūt ſignoꝛ credimus de
um qui talia pt z omnia pt p fidem nō pmiſ
ſoꝛ credimus deo qui ḡ ḡ pmittit vacat admplē
¶ Idem Teodē Nam ē primo omī credē remiſſionē
peccatoꝛ non ni p indulgentiā dei habē Deinde
q̄ nichil pceſſus opus bonū poſſis habē ni ē hꝰ ipm
dedit xpc deus Poſtremo q̄ vitā eternā nullus pt
meri bonis opibꝰ ſuis ſz q̄ ḡtis a deo detꝰ vi
ta eterna ūtuſus. Ex q̄ hec nichi pueri gra dat
ſtul deus in nobis pc̄ ſua dona coronat ¶ Id
i epla quadā ayulti aunt ſaluatoꝛis aduentum
deum omipotentem tenetes z diligētes ſue ſaluatis
ḡtiſſimū pmiſſoꝛē credentes eūdē in q̄ miſſe
fidelem et ſpantes ētiſſimū redēptoꝛē i fidē
z exſpectatē de ſaluati ſtō q̄ius q̄ uel qualit
uel quo ordine ſalus mūdi reꝑmiſſa fiēt igno
rantes pluꝛa q̄re ſup & aplis

¶ Beda ſup illud matthi pdi et porte inferi
eccliā fidē xpi intimo credis amore pcepit q̄ ex
cetus pricipi inferi facillime contēpnit
¶ Ouidius de de no bis cui fides eſt
manifeſta credētiū fundamentū q uſtos et fide
les collocat i vitate z vitate i eiſdē pla & aplis
¶ Hugo de ſco victoꝛe ſfides ē ētitudo q̄dam
animi de abſentibꝰ q̄ ſup opinionē z mſuꝛa ſtiam
¶ Anſelmus placent multis rōnes fidei
non ut p racōes ad fidē accedant ſz ut eoꝛū
q̄ credūt intellectū et contemplatione delectent
¶ Eulebius papa pma ſalus ecclē fidei
regulas cuſtodiē z a conſtitutis pꝛiꝝ nullatenꝰ
¶ Richardus de ſco victoꝛe ¶ Deniqꝫ
inuiſa inuiſibilia in his que viſibilia facta ſunt
pbent nobis fidem faciūt et dubitare nō ſinunt
Veru in attestatione ſiue confirmatione ſignis
p argumentis pdigijs p experimentis Veluti am
attendens inde et adūtens pagani eū q̄ncta
conſtāter ſecutare p fide xpiana poſſing ad diui
na iudicia accedē Nonne eā omni confidencia
poſſing deo dicē Domine ſi eſt error aliquis
in fide mea nonne a te mentis deceptꝰ ſumus q̄
ſtam iſtā fidem tu nobis tot z tantis ſignis
z pdigijs confirmaſti que nō niſi p te z a te poſ
ſent fieri

¶ Iohannus Vera fide nō hꝫ qui ac q̄ritꝰ
in his misteriis dimes fidē credenti aūt tuto
mundus diuicias z delicias ē Infidelis nō ē
obolo indiget Flos eccliē qui ē ſoliditate fidei
figim̄ nequaq̄ inmutabilitate ſtō tñſcendit
mouetur ¶ Idem Sibimet confidē nō ē fidei
ſz pfidie ¶ Idem Aliena ē a fide qui ad agendā
penitentia tpa ſenſibus exſpectat ¶ Idē ad eliodꝰ

¶ Idē ibidē Fides ē ut ſuplicet z ſp conſtet
bitatem

qm fides firma non tmet

Damascenus libo tcio ca xxxviij fides e non mãsitus consensus ¶Idem ibidẽ In vmusa trõ elvangelij est pdicatu qre supra de elvangelio

Magister In sentencijs fides elabienus metis qua vita etna inchoat in nobis fructes mtellm mrm non appetibz finat assentire

Seneca ad lucill in epla .88. fides e stissimu huãm pectorib bonũ nulla cũ nocitate ad falle dum cogit nec ullo pmio corrupit

Iola sup illud p thessalo. 6. Induta lorica fidei Si attendim q xpus p nobis passꝰ e z surrexꝰ z nobis vitã etnã ꝓmat q sit qi tã celsencs habẽ fidei mgõ metes mãs vincet tpalis appetitꝰ

a **Albumasar** q z geaphar In libo mcdicatõ maiorũ de magisterio i nudicijs astrõ tcius vi. dn cia .26. Inpiet z veng st fortune fortuiaꝝ ab duc st spes quaꝝ vna e fortuna huig mudi fz altera e fortuna fucui stli fortuia ab fuct stli digniorꝝ e fortuna huig mudi et fit z qrit ꝑ fidẽ et q inpiet plus e fortuia q vemus Ideo fta e vonũ sig ficato sup fidem z qre sup de astronomia pluia qre sup de aplis ¶ tcc mfm de fortuna ¶ logicis

o fide et spe et caritate qras ifra de vtutibz theo

De fidelitate Quintilianus ca· vnj flon habet cum logde cui credi nõ pt Ablati n est ab eo omn labor fides z omnis sinoꝝ autoritas

Valerius ayganing libo vij frabus consul ro manoꝝ ab hannibale affano captiuoꝝ mpotia mnoꝝ patrone vzcpat Qui cũ a senatu nõ solucntur missꝰ in vrbem roma filio suo fidei sui que vincti possidebat vendidit ꝓcul q ꝓig hannibali mancauit Sen patrimonio q pacta fide cartre maluit ¶Idem libo ro ayasimsa ꝓbazo fidei in pectoribus hoim reponeb salutẽ sua custo dia cani gallanit dni canes st hoibus fideliores

i ꝓmoe

Seneca in epla .88. ad lucillũ fides e stissimu huãm pectorũ bonũ nulla in nocitate ad fallẽ dum cogit nec ullo pmio corrupit plura qre supra de amicie fidelitate z constancia

De fiducia bona et mala qre supra de confidẽ bõ z mala ¶ tcc ysidus de spe bona z mala

De flagellis gregorius minor flagella bonoꝝ aut vicia ꝓcul purgat aut que potcrãt ꝓcul futura deuitant ¶Idem i ezech mor In hac vita z flagellis atteri et lucis quãꝝ reptari nate est z qre sup de afflictoibz

ibid

¶Idem tibzo in mor Duobus modis in hac vita iudicatꝰ deus hoiem z q qre sup de afflictoibz ¶Idem i Ro. libo mor Quinq de passionibz in munerat z qre sup de afflic ¶Idem i ezech libo mor Et infra duo placẽ st mihi qre sup de afflic ¶Idem i regist pcõ plus qre de afflic. ¶ tcc ibidẽ que flagella ponitos z qre de afflic ¶ tcc sup ere Si ille hinc sine flagello non exiit quibus sine ꝓcõ venit Quos flagellis dignꝰ no erit q sine cõ ꝓcõ veneit. ¶ pla qre sup de afflictoibz ¶ tcc sup de adustionibz ¶ tcc sup de crimine ¶ tcc sup de cõtritõe ¶ tcc mfm de tẽptatione ¶ tcc de tribulatõe

Augustinus libo primo de achademicis Si exceptus es ꝙ passione flagellorꝝ z qre supra de afflictoibz ¶ tcc plura qre sup de adustionibz ¶ tcc sup de crimine ¶ tcc de contritõe ¶ tcc mfm de tẽptatione ¶ tcc de tribulatõe ¶ tcc mfm de pacia

a **Ambrosius** sup luce Corona ꝓpria est fides unda ctumnia Nemo in ꝓt z qre sup de afflictoibz ¶Idem ibidẽ ꝓpter ab apto suo z discipulis Voluit nasci et a suis inditis flagellari z qre sup de afflictoibz ¶ plura qre sup de adustionibz ¶ tcc sup de crimine ¶ tcc de contritõe ¶ tcc mfm de tẽptatione ¶ tcc de tribulatõe ¶ tcc mfm de pacia

Aurelius sup ezechiel Sicut vinee flagellatione arborcs ad fructꝰ z qre sup de afflictoibz

Leonimus in epla ad eustrianũ Quos ctumq z qre sup de afflictoibz ¶ pla sup de adustionibz

Ludovicus de sancto libo z. ca z. A quibusdam dici solet Non iudicabit deus bis in idipm z qre sup de afflic ¶ de ca Si cum vite fuerit ꝓmia diligenter excogitata oia flagella vite pueris cõparant portant ¶ plura qre sup de adustionibz

Remigius sup ꝙ ihesus ¶ In mundo sto qm etanus studio potui sum z qre sup de afflictoibz ¶ plura quere supius de adustionibz ¶ tcc supra de crimine ¶ item sup de cõtritõe ¶ tcc de tẽptatione ¶ tcc de tribulatõe ¶ tcc de pacia ¶ tcc sup de

De electu quere supius de oppressione de contritione ¶ tcc sup de lacrima ¶ tcc de luctu

De fine mundi quere infra de iudicio extremo

De fonte Ambrosius in hunc ysaie In modũ qre infra de xpi misericordia z pietate

De foro quere infra de aduocatoribus

De fornicatione Jeronimus Et habet xxxvij. q. e. In eo fornicatoꝝ mulo zus est crimis qd tollit membra xpi et facit ex membra meretris Erubescite quippe duo in carne una ¶ tcc ibidẽ No est fidelis nec credit i xpo q sua membra facit membra meretris ¶ tcc ho quis stro q qui ꝓpter fidẽ xpi fornicat violat templũ dei

Iola ad colo. in fornicatio Omnis illicitus concubitus ꝓpter legitimũ thorũ **Iola** lemures id Demones cũ de omni vicio gaudeat. pcipue ti de fornicatõe z violatꝰ ꝙ hinc duobz est cor pus z aia maculatum **Iola** sup ꝙ ihesus ¶ Peccatores virtutes et voluptates fornicatõnis q ꝓdit etnã salutem metis et corpis

Glosa sup id ꝑ corp̃ hui⁹ frugite formicatione
cū ceteris vicijs pt̃ cospectui conflictus · ſ hinc fu
gite ne approximetis · qz nō alit̃ melius vincit pt̃
Iconimus sup ozee formicatio & ydali hoīe
quasi bruti aial efficit̃ ita ut lupanaria cōsectet̃
¶ & sup id ozee hui⁹ formicarii ſt̃ et nō cessauerūt
cē vntes formicandi desinūt · ſ desidia mar desiūt
¶ & ibidē Sicut vinū z ebetas metem facit̃ ipotē
tem · sic formicatio z uoluptas ꝓfundit sensū · animꝫ
debilitant · et de ydali hoīe · bruti aial efficiū
tur · ita ut etiā lupanaria cōsectet̃ ¶ & sup ille
nati hui⁹ Cozrumpit̃ t corpib⁹ suis cōtumelia lxx ti
pūs habet infinabilis in corpib⁹ suis · ajuln ꝓpt̃
formicationē etiam t corpe debilitati ſt̃ et cū ꝓ
ditione cūtē · carnē quoz cui finiūt fringūt zpla
ſcē infra · & luxuria ¶ scē ſt̃ & amice mulierꝫ
ſcē infra · & luxuria ¶ scē infra · & voluptate

De tentatione spirituali gregoꝝ
In moz alia est fortitudo bonoz · alia mā
lox fortitudo bonoz t carnē vincē ꝓpijs nolūta
tibus cōtrarie · delectatione ante pactis extinguē
dum mundi aspa · p ꝑnijs etnis amare ꝓspicat
laudmenta contemnē · adūsitatis mentē vincit̃ fir
t corde stupare ¶ Idem ibidē Cum t auctoritē sue doze
robozantem · quo magis t concupiscit deū fortitudiē
cōtalestat · eo magis a ꝑpa iuuate destruūt et quo
robustius etna appetit̃ cōfozcius a tpalib⁹ q salubz
defectu lassant̃ ¶ & Tanto qsq; se ad fortitudiē
ꝑficisse bēus demōstrat · quito aliena mala cōpiū
mit̃ tolerat ¶ Idem Numqz sicut antiquus hostis
nr̄ cōtra sibi consentientes t fortes sic contra sibi
resistentes t debiles ita ut consentientibz sibi sic
q̄les que nemo tollaīe ꝑt̃ · a resistentibz autē q̄
formica aufert̃ ¶ & Registro Si clipeo fortitu
dine z q̄ſ supra & discretione ¶ & Registro
ozes meos hī hēs cognitos · qz diu pozto · ſſi
semel & liberauerō nō portauit cōtra oīa pricula ba
to ¶ Idem ihalozo aut fortitudo t semp pricia
diligē · ab appetitu tpalū nr̄ ꝑ adūsa quiescē in
semetipō ſpem ponē · cōtra flagella dn̄i sensibili-
ter durū ¶ & sup ezech Si sciat ſſ quid agē &
dicat z q̄ supra & de domo ꝓla q̄ſ ſt̃ & constituta
scē ꝓt̃ & pricia scē & tēptatiōe scē & tribulatiōe

Augustinus In libo de moribz eccē fortitu
dinē amoz omnia facile tolerans ꝓt̃ qd amat ¶ Idem id
epla ad eronim de sinu iacobi apli q̄ uicā uincere fortis
est nec tenē mater · nec iconsulte timet ¶ scē & sim
plicitate columbe · Utilius t uti infinita se ēſſe nec ſſtatu
z fortis consistat q̄ fortis videri uelit · z infinitus cōtingat
plura q̄ supra & adūsitatibz scē supra & afflictibz
scē & tratiē scē & gstatia scē mſe & pacia scē & pa
cia scē mſe & tēptatiōe scē & tribulatiōe scē
mſa & morte

Ambrosius In libo de officijs fortis t qui se
in doloribus consolat̃ · et uenti iure fortitudo va
cat̃ cui vinus ſſe semetipm vincit · Na contemno nullis
illecebris inflectit̃ aut emollit̃ · nō adūsis ꝑturba
t̃ nec extollit̃ in ꝓſpis · z secūis · ſ quasi beto
quodam sti spūs · bajaz vetz ꝓ crucifixū ꝓnūciatione ¶ Idem ibidē fortitudo iuncta ad laborēs · est
fortis ad pricula · rigidior aduſus voluptates · du
ra cōtēnit illecebras quibꝫ nec aurē dēfixe nesciat
ne ut volgo dicat̃ solet · aue si dicat · pecuniam
negligit · audaciā fugit · timōē pestē q̄dam · que
uirtutē omem extinguit ¶ Idem ibidē Non ꝑfendā
ſ appellendā iniuriā lex uirtutis est · Qui n̄ nō de
pellit iniuriā a ꝓximo ſi ꝑt̃ · tam dn̄o vicio q̄m
ille qui facit ¶ & sup lucā fortitudo corpus animꝫ
confortat · nec conturbat eōdem ſmōe alioꝝ dolōe
plura q̄ supra & adūsitatibz scē & afflictoibz scē
& cōtumē scē & constātia q̄ mſe & pacia scē &
tēptatiōe scē & tribulatiōe scē & morte

Gregorius sup ezechiēm Nichil hominē
bene ozante fortius est

Iconimus In epla quada Nichil eo fortius
qui vincit̃ diabolū z mundū illecebrib⁹ eo q̄ su
pat̃ a carne ¶ & sup ysa fortitudo atqz constantia
via regia est · a qua declinat ad dexterā q̄ temerā
rius est z ꝓtinax · ad sinistrā ille q̄ formidolosus
et pauidus est

Isidorus In libo de vitijs · fortitudo t animi
magnitudo contemptus diuiciaz · ſ m aduſis pa
cientē cedit · aut fortiter resistit · mollis illecebris
emollita aduſis nō frangit̃ nec ꝓſpis eleuat̃
iniuncta t ad laborēs · fortis ad pricula precium
negligit · audaciā fugit · contra repbos animꝫ ad
pricula ꝓparat · nullis molestijs cedit · et gloriā
hanc tanq̄ appetitus

Bernardus ad eugenium papā · legi apud quēda
sapientem flon Bedaz fortis cui nō ſſtit animꝫ
i tpa vetz difficultate ꝓfuit q̄ supra & adūsitati-
bus scē & afflictionibz scē & cōtumē scē & con-
stātia scē mſe & pacia scē & tēptatiōe scē & tribu-
latione scē & morte

Gallidorus sup illud ꝓt̃ Turbatus ſit et
non ſit loquutus · Nichil egregius · nichil q̄z fortis
ꝓt̃ et q̄ audire nouit et nō contrario rūdē ꝓfa
q̄ supra & adūsitatibz scē & afflictionibz Idem
i epla xpi ſſ latet sepe sub otio laudabilis fortitu
do · que dū se non habet ꝓbāde spacia occulta
tanq̄ i liuo tota imeorum

Gloſa sup illud zachaie · e · erūt · xii · Omnis
anglox et hoīm fortitudo fragilis est · z imbecilla
si non habuit auxilia saluatoris

Gloſa Sup illud agathi · estote fortes · i bello
fortitudo est animalis animi · cui molestias feli

Aulogalles m. e. ethy. pncipalit dicat fortis qui ctra bona bo morte t pauidus ¶ Idem ibidē In sustinendo utrūq; ista fortes dicunt. Difficillimus .m. t ista sustinē q; a delatōnibus abstinē

Cullius In rethorica pma fortitudo t consideratio periculoz susceptio laboz q; pessio ¶ Idem in rethor. 2a lib. e. fortitudo est rez magnaz z utiliū conceptio laboiē q; cū utilitatis rone pessio ¶ Idem ibidē fortitudo est rōnabilis aggressio tribulaōn cū constanti pessione coz ¶ Idem in philippicis xi apatoiis consilij est pudē ne q; este audax. f. animi nō miozis t fortis fre si euenit ¶ Idem lib. pmo de offic fortes z magnanimi st habendi. nō qui faciūt. f. qui pulsant turias ¶ Idem viz tuentē fortis ille qui laboibus susceptis periculis q; addictis. non q; incedem rez gestaz desidet gloria humanam ¶ Idem fortitudo t ūtus q; nec aduersitatis mētu frangit. nec pspitatis blandimēto elanguit

Seneca In epla Non fortis est vir q; labore fugit ¶ Idem Cotidie omnia fortis est q; sepius vincit ¶ Idem In hac vita fortis a nulla pspa appetit. nulla aduersa pmetscit ¶ Idem Imuria et hoīes tolgi t pmptus st habende. ne his gaudendū ne illis dolendū est vir fortis ¶ Idem animus excellenter moderatus et ois cupiditatis sibi mīoza calcat tem. et q; q; timemus. optamus q; rideat. celestis fortitudo agitat z impellit ¶ Idem vir bonus z fidelis & constantia ¶ Idem Sapies z fortis ad omne meursum immotus. metus nō si pauptas nō si luctus. nō si dolor. q; petit fluctuat. pede suo referet retrorsum. f. cotidie omnia pdicta ibit et in illa stabit ¶ Idem Sapies et fortis flectetur ex plicabit uterē in diuicijs Si ming t pauptē In pacē. si potit Si ming in gollio Si poterit ipator Si ming. miles Si potit metuit et famis Si ming debilis z infirmus pluma que supa de tranit ¶ Idem supza de constantia ¶ Idem de aduersitatibus et misia & pacta ¶ Idem ad lucilli in epla lib. fortes sing aduersus fortuita Non t mrz t tranquillitate concutit Illud minare ubi omia iacent. ubique stare ¶ Idem nō sil tam deneb que supa de aduersitatibz

Hieronymus In iudicia fortitudo t ūtus retundens impetus aduersitatis pluma de aduersitatibz ¶ Idem de afflic. ¶ Idem de tranit ¶ Idem de gsta Iesu infra de pacientia

Valerius maxmus In lib. e fortie se in aduersis gerē Quid aliud est q; fortunā senectē in aduersum sinū futuram autere.

Lactantius In lib. de vēo cultu Timidi z ibecillis est animi dolore metuē aut egestate aut morte. q; omia qsquis non horrenda fortissimus erit Qui aut deū metuit q; oia deridebit

Quintus Curtius ex gestis alexandri magni lib. e. fortitudo vnoz t magis morte contemne q; vitā odisse plura huius infra de morte

Galterius In alexandro lib. vi. ffortis animus t contemne vitā nō odisse timē Semet pōs amare. vnoz t regem. z quos constat regē libere Compellit. n. laborē ad hō ut vitā ducē vite quid reputet. et quid mīz. Ignauie ignē vincit

De fortitudine corpali diuisa

In lib. de conflictu vicioz z virtutū fortitudo corpalis dicit Cur te nō fortitudine do luptate tua nō dilatas. et cū te quid sequat ignores Exceptis tempus in desideriis negligē non debes. q; q; cito p frūscas nectis Si. n. deus homiem comisit femie cū carnis uoluptate molli tripō gnis humani principio masculū z femina non fasset Sed carnis munditia videt q; fe de conflictu plura huius infra de uoluptate

De fortuna gregorius moralis

quadam Cū omnē fortuna timenda sit timē magis timendi st pspa q; aduersa nā aduersa nos erudiūt. pspa uo blandiendo seducit. pōt q; ire supra de dignitate

Augustinus lib. pmo retractationū dicit fortasse q; vltro fortuna nocat occulto quodā ordine regit. Nichil. n. aliud in rebus casu z fortuna nā notamus nisi cuius rationis et cā secreta est ¶ Idem ibidē Nulla religio dicē phibet. fortē fortasse fortunatū q; tū totū ad diuina referri uocandū t prudentiam

Boetius In sedo lib. de consolatione phie In omni aduersitate fortune infelicissimū genus infortunij t fuisse felice ¶ Idem ibidē Pluia ei omia fortuna hostis ne uos aut fortuna ista oppugnat aut uocabula dissoluat. sed firmū medium firmis uiribus occupate In vita. n. sicut t manu qualē nobis fortuna formam dederis ¶ Idem Omnis fortuna que videt aspa aut exercet aut corrigit aut punit ¶ Idem ibidē Ego plus hominibus roz possē fortunā aduersam q; pspam. q; n. id t pspa st spem felicitatis blanda mentit Illa uo. f. aduersa. st t nem pma go fallit. st sedā instruit pma fortuna pspa sine felix. a neo bono sine blandis uis demos ducit Sedā aut id t aduersa ad nea bona reducens vnoq; suo restituit ¶ Idem ibidē An hoc sedā mī mima putas estimandū q; amicoz fidelit tibi mentes aspa fortuna uel horribilis detegit et etos tibi sodalitio veteres ambiguos q; detinet Sed pspa fortuna discedens a te. suos fidelis aufert. te q; solū relinquit

Cullius In rethorica sedā scon solū pma fortuna recta est. sed illos plerūq; ceros esse quos complexa est

De fortune mutabilitate

potente

aus m scdz & consolacõe phie Eudem ꝯ alibiꝯ
mutabilitas nec formidandas fortune minas nec
ꝓspectandas facie cõ blanditias ¶ Et ibidē Non
ꝓsidio sit anima quos non virtus ꝫ fortuna con
ciliat eque n felicitas amicū fecit infortunio
facies mimicū ¶ Idem libo p̄o & consol Curius
rez lubrica uersat fortuna vices ꝓmit ꝑdunt
rabitu sceleri noxia at ꝑsi resident celsiores ꝛc
latet obscuris condita virtus clara teneb̄ plura q
nos &bet cui m fortune stamine adducit eo hō n
tius nocat qd suis vibus mtes no suppet a for
tune ꝓsidio ut adisis

Scutia de remedijs fortuitoꝝ libo quo hō hz hūa
na condicõ pessima q fortuita quos miseros facit
etiā superstitiosos efficit ¶ Idem ad lucill epla
bus. Viuere debemꝰ qualiꝝ volgo placet & ad oē
fortunā bonā suppositi pandi q subsistē Nam
et ꝓsus & fera aliqua ol specie oblectante decipit
humanā vita agē volet nsta vestata busticia deuitet
In populū n cursus iste deducit & huic eminet
uice cotus cadē est ¶ Et de nalibꝰ qnibꝰ libo vn
Flectit fortuna gestē letis gaudet tristia musset
Jtaq sedis rebꝰ nemo confidat adusis nemo dis
fidat illetne n sit vices rez ¶ Idem de remedijs
fortuitoꝝ libo quito ludit de suis fortuna muneꝛ
que pus dedit mut auferet que pus abstulit
male reddit Nec vnqm tutus & illa expti q̄
cui locet turre non hz ¶ Idem cds fortuna non
debet hō non erripit ¶ Et deus res male celeri
tatas tu bñe vsat ¶ Idem leuis & fortuna
ago reposcit qd dedit Plinius ſre & gtep. nu
natus est eo cuiꝰ salute non minoꝝ pcs ad oēs
ꝙ ad ꝑsonā letitia ꝓuenit ¶ Et in rhetorica sedā
Sola ultus in sua ꝓtate est et ois ꝓtas eam sub
fortune subiecta sē mutatõe ac diuisione ex
trauit aute qui ꝓsperis rebus omnes impetus fu
ture fingisse sequitur Sapienter aute cogitat
qui & sedis rebꝰ adusos casus fortune formidat
Quidius libo ecio estiū largitē gelidaq libet
fortuna rapitq est grilis subito q in ꝓsus cat
Dacho labitur exiguo qd ꝓcit & cpē longo
Indulsit fortuna malis ne ledē possit fluxe capillā
Galienus libo ē. Optima virtutes & nsole
cie salutis condicõ huane ¶ Et libo ē. Alchi
piadem quasi duc fortune ꝓtice sē altrā que
sibi nobilitatem comitū habitudines diuicias
forma ꝓstantissima fauoꝛē ciuiū ꝙpensit su
ma ꝓpria vires potuas fragrantissimū ige
nii assignauit ē altrū q sibi adpinaꝝ exilium

mopiam odiū pace violenta morte nsligēt
ne aut hec aut illa vnusta ꝫ vana ꝓlevaq
dauet fictu estuq ꝫ silia

Quintus Curcius libo ē Et calamitas qru
la est et felicitas insolens ac superba

Salustius In catilinario fortuna simul
cū moribus mutat ¶ Idem humane vite cursus in
aspo modo cūquillo motu pagit spe ꝫ mtu
dū & cupide vocis extendit & sine ratione cō
sumit

De fortune ꝓputate Tullius
libro p̄o & offic Paucchus consul ro
manoꝝ auditorem & simulare suū affectum
solitū aut dice equm ꝓpt contentionē plioꝝ
ferocitate exultantes domatoribꝰ tradi solet
vt hostes hīs fructibus puis vti Sic & hostes
sedis uel ꝓpne rebus efferatos sibi q̄ ꝓsic
tes tanquā in gyzū tradis & doctrine duci
oportet vt ꝓspiciat rez humanaꝝ ibecillī
tatem et fortune vanitatem ¶ Et In omnib
autē rebus ꝓpne superbia fugienda & nā ut
adisas sic & ꝓsperas res tuodeate fere hemus est

Salustius In catilinario Sed rex etiā
sapientū animos fortuna beauit ¶ fortuna beauit

Pamphilus ait subito nimiū deus &
Nam duces rebo qui miser ante fuit
Obstitit medium fatis fortuna virorꝝ
Positū q̄ suo non simul ee loco
Sic multis nocuit multos tri ipa beauit
Stulte in hō mundo talis omis homo
Cursus fatoꝝ nescit meus ulla virorꝝ
Solius & ꝑpium stulte fortuna deꝰ
Sorte sub ambigua spes & labor oīb hēt
Crescit principio spes tri ipa bono
Nulla tamē fortuna ꝑt obsistē fatis
hō Uno fortuna minas dū ꝓspa nō es
Nostras q̄ nē non sit amicicie

Varrauus In phoronosios dū mauult
succedit homi res secūde tū mauult oportet
ei meditari quo pacto fugat crimina reducam
ne quid alio suo sit nouū ut sit q̄q̄ ꝓter spe
& opinionem eueniꝰ In lucro statu reputare

Valerius maximus libo p̄o Primo gradu
ad sui inuentionē diuina ꝓcedit ma ꝫ gra
tate simplicis tardetate sui compensans

De fortune significatione
Albumasar q & gedaphar In libo Iudi
corꝝ maioꝝ & magisterio in mediocꝝ astro
tractatu vi. dzucia xxvbi. Jupiter & venus sūt
fortune fortuiaꝝ aiūt due sūt spes quaꝝ una
& fortuna huius mundi ꝫ altera & fortuna ꝛc Que
supius de astrologia ꝛc

De fraternitate ambrosius.

In ser. assump. Fraternitas xpi q̄ sanguis
Sanguis u. firmitas valitudinem cordis animi q̄
demonstrat. Sanguis ē firmitas medii sibi im
mixta est. xpi autē firmitas sine mixtione
pacifica est. Illa f. sanguis mē se cōia cū cruc
tacōne diuidit. ꝙ alib id ē xpi firmitas. ē ꝓpria
cū gratulacōne coīcat. Illa in consorcio suo spe
aspicit. ꝓpria gaudia. ꝙ autē id ē xpi firmitas
assumpsit. ē alienū

Rabanus sup lucā. Vel fraternitatis dilectio
est que fratrem venerat. auctū. ē corripit. dissi
lutum. que prius obsequio. absentē nō rodit
. tanto applaudit. ē infirmū non despicit. placitis
non pruocat. et inutil metuit. ut maiorem
plura q̄re supra de amore ꝓximi. ⁊ cē sup. de di
lectione

De fratria concordia q̄re sup. de conflictu di
corū et utiliū. ⁊ cē supra de concordia. ⁊ item
infra de pace. ⁊ cē infra de separacōne

De fraude que ē supra de accidē. ⁊ cē infra de

De fructu et uti augustinus in libro .x. de ē
ca. xpi. Vbi est assumē aliq̄ in facultate volū
tatis fructū nō ē ut ei gaudeo. nō adhuc spei
si tam rei prōnde omnis q̄ fruit. bene assumit
in. aliq̄ in facultate voluntatis cū fine delectatis
Non autē omnis q̄ bene. fruit. si id q̄d in facul
tatem voluntatis assumit. nō ꝓpter illud ipsum
. si ꝓpter aliud appetitur. ⁊ de in eodē libo ca. 22.
fructū cognitis in quibus voluntas ꝓpter se pacata
delectata conquiescit. Vnum autē aliis q̄ ad aliud re
ferim. quo fruendū est

De frugalitate q̄re supius de abstinentia. ⁊ cē
supra de continentia p totum

De fuco quer. infra de ornatu mulierū

De fuga laudis q̄ras infra de laudibus hom

De fuga pūcipatus q̄ras infra de pūcipatu ē

De fuga seculi ambrosius. (cursus)

Vnus in libro de fuga seculi. Cum velit ascendē
re non sequatur leta nec delectabilia seculi. ⁊ q̄ sit ple
na doloꝝ et fletus consideret atq̄ plangat. ⁊ de
Cum velit saluus ē. sup. mundū ascendat. q̄ra
tibum apud deum. fugiat hunc mundū ter
renas relinquat et huius. cōuersacōnē corporalē
in umbris. tri mētē destinum possideamus. ⁊ de
sup lucā. Cum mare nauigat. naufragium ti
met. ē cē q̄ras infra de mundo. ⁊ pla q̄re sup. de
contemptu seculi. ⁊ de ad ephesios. Raptus ē
padysi paulus. ē cē q̄ras infra de raptu
plura q̄ras infra de gaudio vano. ⁊ cē de
contemptu seculi p totū. ⁊ cē de religione

Bernardus Vna de ceteris sup. missus est

sanū dulcora si ꝓpras animē tuā. medere fuge ad
ram orationē. ut expedito et vacante mēte sensa
dictas cū sponsa loquē. dominē q̄ audi filius tuus
aut nobis frequē sing. q̄re sup. de amare inimi

a **Augustinus** In lib. de predestinatione sanc.

De fuga ad deum augustinus

Sup. Psa. quadragesimam. nolite vos audire con
silium. ei. vis a deo fugere ad ipsum deum fuge. ad ipsum
fuge confitendo nō ab ipso latendo. laudē. ei. non
pti. ⁊ confitei potes. ⁊ Idem in lib. confess. Cur
a. ⁊ fugiuit a te in ira. ⁊ nusq̄ fugiuit. ut non vi
am te videret se. Cōuertant ad te. ⁊ quam te refu
giam ad te q̄ non sicut ipse deserueris. cum
cem sint. Iste tu deserta creatura tua. placa
quere supra de compunctione ad deum

a **Ambrosius** In libro de ysaac. fugiamus
in patrem celestem. Illic. n. pacis ma
gis ⁊ illic pater. a quo creati sumus. Sed q̄ est
hec fuga. ⁊ Non utiq̄ pedibus q̄ sed corporis ista
. quoniam currit. in terra. currit et in terra
corruit. Sed nec nauibus fugiamus aut am
bus sine equis qui obligant. et cadit. Sed nō
fugiamus et oculis ⁊ pedibus meritis

De furore quedā infra de ira

De gaudio bono gregorius

Mr. noster. Quo se meritis animus [gaudius]
tuus vsdem. eo minus eorum dolores pa
tit. ⁊ Idem Sta viri. cū multa se ph
cē. iuuenē. ⁊ considerans. modumē dispen
sacōnē supne. ⁊ in ceptacōnibus occeptē se cōpo
tat. q̄ tanto robustius acceptam. iuuenē gladiū
custodiūt quanto ceptacōnis impulsu. conciss
infirmitatē sua humilig recognoscit. ⁊ de ome
Ille vēacit pacatam. suam. qui et ad tempus
alienā mala cū dolore tolerat. et eade retract
tans ꝓtulisse se talia. nā confitet. ⁊ de in regi
Sicut egistimo bonū opus ꝓximi mei. me
cēla. oculos ꝓuocapem me facit. et ei fit. omēlo
nū opus comē. qui de alienis bonis actibus cōfu
sit gaudē. ⁊ de in dyalogo. Qualis ssp apud
se mens latear. contumelia illata ꝓbat. nā
sicut superbi letanē honoribus. sic plerq̄ sua
despectione humiles gratulanē. plena gras. ⁊ de
de gaudio ⁊ timore. ⁊ cē infra de spe. ⁊ dom. in
omēs. Erunt signa in sole et luna. Flos q̄ celes
tis patē gaudia cognoumq̄. festinac ad illa
quātocius deleam

a **Augustinus** In ser. de assumptione
de ascensione legimus dñm. ihm xpm. voluisse
fleuisse. ac fatigatū fuisse. contumelias et
flagella. et nāc quoz sustepisse. fluqm legimus
cū risisse. nusq̄ in pūti vita ꝓpatū fuisse. hinc
plane gaudent omēs electi tui. cepiunt

mudi aduisatribus fatigau scientes alia non
supesse viam p qua pnt celestia penetre ¶ Ide
m libo de ubis dn Qn quis gladiu- et gaudet
m domino no gladi m sto Annuat go gaudiu m
dno ut m eo sp gaudeat et gliet- Gaudiu sti
sp minag donec finiat ¶ Idem Siqu nemo est
qui gaudere nolit z ei gras msa de pace ¶ Ide m
libo de catheczizandis rudibg Tu qui q deum r
z ei qr supza de constia bona ¶ Idem r libro confes
est gaudiu qd non dat impijs- fz eis qui te ctis co
luit domine -quor tu pe eis gaudiu -et rpa est
bta vita gaude de te ad te ppt te rpa e z no est
altera ¶ Idem ibide huic sti gaudia gras msa
de gaudio malo ¶ Idem ad comite sibi cazo Gaude
debem de bonis dn de consia pura de confes
sione uca de pemtia digna de fructu aqr ista
ia bona ¶ Idem sup illud luce p. magnificat ai-
ma mea dnm Et exultauit spus meus m
deo z anima q deu magnificat no m quolibet
alio fz m eo tm exultat que amando magnu-
ficat hac exultacone nullus eor gaudet qu
de pmtib tm exultat ¶ Idem Etsi gaudijs
et bonis mtesse non desideat -cu exilii ce pa-
tri credit -z moz vita estimat -cui deus vet
est z ornatus no m mozibg fz m amictu qui
et habet q ei laudat extollit -et ei vitupat
finu magnis macidie stimulis agitat -qui ei
mansuetis non humiliat fz m superbie fastibus
deiatus -ei bs homies quasi exalto montis su-
perbie contemplatm-

Iouinianus sup paulii Qui diligit q ipsi
am fz m eius felicitate ac pspicate letat -et si
videit ei aliquo errore decepti z pcedz libro
contradisse -dolebit quide -et ei qi crocus eripe
festinabit ¶ Ide i epla Fulchil sollicitq prudentiu
est sp no sollepne diem non tam ciboz ha
bundancia q spe exultacoe celebreq -qua
valde absurdu est sanctitate uelle martiren
honorare qui stm ao rebus placuisse
sicbo Omit ustus spe z

Iulianus de mita de gaudio z timore
fozmidine gras
¶ Idem Bona vita gaudiu semp habet

Iulianus sup ysaiam Quemadmodu
que ppe mudu est letica -ita etiam hz cohedem
ita et que sedm deu st lacme letica et gaudiu
assumit continuu -z inamissibile plena gres
de expietate ¶ Ide i de innocencia

Iohannes hz sci- Ubi fame pfectis i ex-
cercio spuale nocte ait quiq rapi de tuo spu i
diuinu -ut meam gaudi de bonis dni qui
ppa mala amic lugebat ¶ Ide i epla Pauca ille
solu et veru est gaudiu -quod non de creatura
fz de creatore concipit z ei qui possedit nemo
tollet a te -cui compata omis suauitas -dolor e
-omi dulce amari est -omi decoz sedi est -omi
postremo qdcuq aliud delectabile molestu est
¶ Idem In se- Non est regnu dei esca et potus
fz ustica et pax et gaudiu in spu sto -sed patru
filij adam sic factu facti estis ut propria saltu
ustica tm sitientes et pacem -rem finale -id est
gaudiu in principiu plice celestis non sic inspy
non sic pus e m- ustica filie -pace migre -et
psequi eam Et sic demu denig gaudiu appre
hende -nec poterus a gaudio compescendi ppl
queras msa de gaudio z timore

Origenes Sup libro moy p singulos
qui conuntur ad deu festu et gaudiu agit
gie sc de collatoe ad deu sce pla gr de angelis
Seneca ad lucillu i epla ze- fiducie
ei bone metis e no gaude vanus -anchi ere
de qz verum gaudiu res seuera est -hec aut qbz
vulgus delectat temere habent ac pfuctoiam
voluptate et qdcuq lucrum gaudiu efunda
mento caret ¶ Idem i epla lix- Omes tendut ad
gaudiu Sed vm stabile magnu qz sequi ig-
rant Sapies qde migm sine gaudio est Gau
diu aut illud non nasci msi de virtuosa constia
nec interrupi nec desinere ee Odi n- fortuna
no adit ho non erupit horo aut qui r ho mu
do felices vocant -hylaritas facta est -aut effus
et supputata ethica ¶ Idem i epla 118- Odi acer-
bum finu Accidit est retulisse Naturale e ei
mali sm fine gaude ¶ Ide ad lucillu Sola ii-
tus pstat verum gaudiu et secuu ¶ Ide ad
verum gaudiu spectu -et de tuo gaude Quid ab
alio de tuo gi de tempo -z de opta tui spte Qui
tui aut corpis tui -et si michil fici possit sine ipo
magis tmen nocia rem ee credo gi magna

Hugo Gaudeat q pt pce huic qre sup de absciu

Hillocules Gaudiu e coitus calozis na
turalis -in cotidiana cozpis

Galenus mayomg libo- vo Viu veisile est
in eripiendo spm -ide potuisse gaudiu qd fidei
gras msa de gaudio malo

De gaudio et timore Gregorii

ny moz Cu bona in aliis cernimg ual
de mete est ut exultacone me fremdum et
fozmidme me exultacoi misceamg -quo et de
aliozu pmetibz mea caritas gaudeat -et de
suis infirmitatibg consia contremiscat ¶ Ide
Sa Viri -cui se de quibusda vitiis ereptos hy
larescit -magno se metu z in sui spa exulta
cione concutiat qz et si ia de cuiuslibet pcella
tempestatis erepta st -ee se tame adhuc i ten

malis fluctibus stetit ¶Idem Sta viri sic sepe
confitant ut pallore trepidant · z ut spei fidu
Ylarius & sic bo Omis us exultent
tus spe et formidine rigeat · qz nūt illū ad
gaudiū spes erigit · nūt cūdē ad formidiez tri
mor ꝓfecenit adiat ꝓlixa qras mſia de spe
¶Idem mſia de timore ¶Idem mſia de pace
De gaudio etno qras mſia de gla etna ꝙ
supra de beatitudine ¶supra de Angelis
De gaudio angloꝝ in oꝝsione pcedz qre
De gaudio malo gregorius Ruan9
In moze a uitatis pabulo sē demum
qui in hac pfidacibus inopia · collectum ¶Idē
Quisquis in se gaudē appe tit eo ꝙd ia in
luctu est quo a uera letica uam recessit bā
quppe letica mentis cātoz est · Dignū itaqz
est ut in se ip̄s homo mō rēs uenat qui
delecto creatore in se gaudi ui querebat In moz
libo xvi ¶Idem Sepe se bono opi letica uus
dcāta subiugit · cui qz plus meroris qm decet hy
lare sēc exigit ab actione bona omē pondus ꝛ
uitatis expellit ¶Idem pnicia tribulacois e
minuit letricia sanctatis ¶Idem Tomea Si q̄ est
pnis tpis letica sic est habenda · ut nīl quam
amaritudo seqsitis iudicij recedat a memoria
¶Idem In omea Nemo pt hic gaudē cū seculo · t
illic regnare cū xpo ¶Idem pnica gaudia se
quūt ꝑpetua lauream ¶Idem Qui pmatū et gau
dia desiderat in tris confusionē et tristicia ꝙsa
bebit · in mſtio ¶Idem Justū est ut in se doleāt
tucniāt qui relicto deo & se vana gaudia ꝛ
rebat ¶Idem Nichil insanius est q̄ ꝑ gaudio
monetarios · etnis se supplicijs obligare ¶Idē
Serius de cuncta hmōi mudi gaudia sēt cōsi
dra · ut dū adusa pnicia sentiūt ad celeste de
sideriū ardentius ercitent ¶Idem Qui gau
dia mūdi hmōi diligit · nelicet nolit timoris
z doloꝝ pene sucumbit
Augustinus In libo iv confes Volen
tes gaudē forinsecus facile euanescūt · et offen
dimur in ea que uident̄ · t tpalia sēt · z ymagia
ciones eoz et cogitacōnes q̄ famelica delectōne
labūt̄ Et o si fatigarent̄ media et dicent̄
Quis ostendet nobis bona · ¶Idem hmōi secli
gaudia quasi venena repudiamus et repudiamus
qz non solū corpus ueri etā aiam ꝑ eternalit̄
uenire festinant ¶Idem hmōi sēli letica vanitas est libo
cas est cū magna exspectatione sperat̄ ut
veniat · et non pt teneri cū venit ¶Idem
sup lucam Quid est hmōi sēli gaudiū · nisi leti
nisi negocia ꝙpinqua · s. luxuria In spectacu
lis magna · ebo sicute ingemiscitat tpiciē
fede Nichil mali pati uel adusti Et tri hs gaudiū
dolore detentus est ¶Idem de uera religione Cui
tura si possideat gaudenē ab anima q̄ negli
git deū sūm fit penalis dilectoi suo · et eidem
implicat erūpnis et pastit fallacibus gau
dijs · que non ꝑmanent · neq̄ saciant · sed
pocius torquūt doloribus veris ¶Idem Tolle
de · v · cordis Cur ambulaturus delectabilibus
gaudijs et cantibus · nulli rei ꝓfuturis ad tēp
dulcibus · ꝛ amaris in posterū Talibz in anima
nūt turpitudinibus animus illectus enervat
tur · et decidit a uirtute · defluens in amabi
liū ꝓtoꝝ · qz qd̄ cū delectōne et gaudio gus
tauerat · postea digerit cū dolore ¶Idē legitima
dinū ihm xp̄m quere supra de gaudio bono ¶Idem
de ciuitate dei libo xxii Infancia non a risu sed
a fletu orditur hanc ut lucem · qd̄ malore ingressa
sit nescius quidam ꝑ ignorancia Solū gñatis
est ferūt risisse zoroastrem ¶Idē de achademicis
libo primo Ratio puenat risui tuo Nichil enī
festius risu derisione dignissimo ¶Idē ibidem
frequēt̄ ridens effert explorata a sanis
ta letica dicit xp̄m qre supra de conflictu vitioꝝ
Quolibetus supra ayathin Non due de
luctē et rixē ꝛ dyabolus ¶Idem ibidē Si aliqm
mstat nobis difficilis · et ad ūtilibus ꝓbitē
mores mstat collectorio · ad spūalia negocia mo
est plūs · ad principatus et pōtes nobis e bellū
et mirabile e studiosos et vigilantes z creatores
posse silūestrem illū execrarium sustinē Si ꝙ
risorium et gaudio vano luserimus et desidi
osius · aute etamē certū est qd̄ in pugnia fe
tis sucumbemus
Ambrosius In epamedon Non equalle
mur · qras mſia de gla etna
Ieronimus ad helyo doro Ur sapiens
ribus hylaritatem fronte tempta · matrimo
metis Qui go sp̄ repanes est in risu · et lete
ꝓhēnis cit in pena · logi · in risu ꝓcax
compensandus est fletu Delicatus miles
es o xpiane · si cū in hoc stipe vis gaudere
et postea cū xpo vis regnare ¶Idem Ad eos
dem Ridere et videri scelaribus bellum cō
uitas aut tua ꝓsona decet ¶Idem Nullū sic
bit accessum compunctionis germen · ubi sub
modatus risus sine uocis
Gennadius De ꝓfi gradibz Incipe lasci
aut raro · aut nūqm̄ gemere · nisi aliquis
manet videbis Si attendis putabis eū sollicitū
oblitū a culpis illectum · In ubis strumentis
In fronte hylaritas · in meestu tranquillitas
ad iocum facilis ad luctū · tardus ad choꝛ

dissimus ad ordinis cubiculi ¶ Idem i ser. Alios
quos lugentes vidos que supra de beatitudine ¶ Idē
ibidē pate est non civili frequencia gaudioz est
miōstiat festinitatis cives decet non cvules ¶ Idē
i epla Bilis ē et ad mchilia utilis consolacō mundial
et qd magis metuendū est ecclā nē et salubē confo
lacōis magnū impedimētū est ¶ Idē O stulti neqqm
qd nel solos tuos beos facas ne del facias inuidos
letare iuuenis eya letare iuuenis i adolescencia
tua ut dissidente puē cū etate letricia cpāli succe
dat q te absorbeat etna tristicia z imortalis ¶ Idē
O miscabiles miseri quos semp hinc miscabilis
Bite miserie seducit dū ducūt in bonis dies suos
et in puncto ad infina descendūt Nulla nos ingiet
tristicie laudis spūalis letricia qz dissoluat nec
meroris me oculos ea q cōsistoria sint obstruat
ut eccos ad ignem ducamur ¶ Idem Bia misera
bilis Bia lata inquitatis extrema cuig ducūt
z inducūt in ihm illos pcipue qui cū pcipis
fecerimus magis letemur et exultamus hec Bia que
non misericordie sz miscabilie est crudelis crude
lis qz miscabilis in ingressu e detestabilis in pgressu
detestabilis in egressu damnabilis Itez pcipis
tū Bia miseracionis z equitatis e Bia mirabil
em in incessu dura in pgressu dulcora sz i egressu
dulcora ingredientes tanqm dura i fortuite pulsi
tas pgredientes in Bia dei sentiamus sed egredie
tes glorificat

Gallus In regula sua Jocus et gaudia
bana remissam efficiūt animam et negligentē gra
ciam dei Nec n dei pcepta nec sua delicta ponit
admemoriā reuocare sz obliuiscens ea nō se esta
gat ad pniam et ita paulatī bonis omnibus spo
liat Ita qre sr & delicijs ¶ Idē ipe & uoluptatibus

Gallus papa Nimis rigi iudicii e aie neq
p risum mulcēt potis eo quosdē stultū

Gnecca In epla xxviij ad lucillū hoz auc
qui felices vocant hylaritas ficta e a gaudio et sup
putata tristicia eo quidē grauior est qz medii non
licet e istes sz mē cruciat a ipm cor et aiam co
mē se pauperij et diuitū volens Sepius pauper
z iocundius ridet diuitū aut hylaritas ficta e et a
gravis ¶ Idem hō aut quibus vulgus delectat re
nue hinc ad pfectoria voluptate zē qre supra
de gaudio bono ¶ Idē in libo & eoz futuribz Rursus
sit sine cachymno et uoce sine clamore ¶ Idē Rep
hensibilis e rursus et qras mira & modamē

Galenus magnus libo xx Duo visimile est
in erripiendo spm hoīe idem potuisse gaudiū qd
fulmen fulciata in clade que ad locū quidam ta

derat mulier una sospita suo filio ad ipam por
tam obuio facto In eius complexu stati exspira
uit altera nō mulier cui falso mortis filio suo
nuncio mesta dom sedet ad pmū conspectum
fily sui redeuntis exanimata est Sic qz quas
doloz non extinguat letricia pfocauit quibus
mom quoqz vis imoderata risus vitium absti
lit ¶ Idem ibidē Sophocles in senec trigedyam
quādam de crame miserat cuiqz falso suspensus
auspicijs ctanus exspectaret sententia audiuit
se una sententia dicisse z statim gaudio exprimi

De gladio duplici augustini

Sup id pte gladiū euangelium cecidit pedoz fa
cile est ut framea eius id e gladius eius pueri
at ad corpus tuū sicut pcutit gladius pseue
tor ad corpa mitto sz pcusso corpe cor mansit
illesum Illius aut cor qui gladiū eduxit i
corpus iusti nō plane mansit illesum

Gnadius ad eugenium papā breuiq
gladius est eccle s matialis z spūalis Sed is
quidē p etā s matialis Ille nō abscīa est exco
municandus iste sacdotis ille nō militis manu sz
sane ad mysū sacdotis utqz

De gladio spirituali gregorii

Libio decimo ex moz sup id 106 cū appre
hendit eū gladius subsistere non potuit neqz
hasta neqz thorax In septima sac aliqui p gla
dium predicacō sc̄a Aliqui etna dapnacō aliqui tribu
lacio tpalis aliqui aut hostis ira uel pstasio
designat Gladius n sc̄a predicacō pmit sicut
aut aplis et gladiū spūs qd e verbū dei Gladij
etiam noīe etna dampnacō designat sicut pdi
cante hetico septū est Si multiplicata fuerint fi
lij eius i gladio erūt qz quātalibet hic nōsitate
gimineni tamē etna dapnacōne consumentur
Gladius ecclā tribulacio tempalis accipit sicut
male securibus tribulacō imbus dicit et tuā ipsi
aiam pertransibit gladius Rursus p gladiū mala
pstasio maligni hostis exprimit sicut psalta aut
Cum libeasti aiaud sinū tuū de gladio maligno

¶ Idē ibidē Benignus qppe sc̄e predicacōnis est gla
dius quo peccatū ut a culpa mortali maligno
hoc e dyabole pstasionis gladius quo male ssit
peccatū ut a via rectitudinis extinguat ¶ Idem
ibidē hinc go lentatham gladius apprehendit cū
cū suus dapnatus homo id e amicus sustepsit
Si go gladij nomine cuius ira significat rte nō ap
phendit gladiū sed gladio apphendi dicit ¶ Idē
In tanta quippe te insania vertet ut diuini ci
bus appetens nequaq̄ ne sue dicetur Nos n
cū manū in usū iustū assumimus gladiū tene
mus qz nā sub egitate indigi possidendo modū

De gemitu

qui sup de oratione Item de ieiunio Item de confessione Item mira de lacrimis Item de lugen
tibz Item mira de oratione Item mir de puri
Item de satisfactione

Ille ⁊ dñs ⁊ p abrupta fundis rupiū · ideo nō app
hendē gladiū · ⁊ a gladio apphendi ꝓhibet Non u-
nam possidens tenet · sed ab ēna seruies retinet
Augustinus sup ill ꝑs de gladio maligno
erue me · de gladio non sufficit · addit maligno
ꝓcul dubio est gladius bengnus Quid ē gla-
dius bengnus · de quo dominus dixit Non ueni
pacem mittē in tram · ⁊ gladiū Separaturus enī
erat fideles ab infidelibus · filios a ꝑntibz · et cete-
ras nāiates distrinxit gladio putredinem
abscidens · membra aūt xpi sanauit Est g̃ be
nignus gladius bis acutus · utroq; acumine
ꝑtens uetꝰ ⁊ nou testamēti narratione
ꝓlixor · ꝓmissione fructuosor Est g̃ iste gladius
bengnus Ille aūt malignus est Quo illi locū
dauitate ēna bengnus est qui loquit ⁊ dicit
g̃ a gladio bē maligno erue me

De gemitu quer sup̄ de compūctiōe Item
de confessione Item de confessione Item de lacrimis
Item de lugentibus Item infra de ordine Item pen
tencia Item de satisfactione

De gloria eterna gregorius
In omeā sup illud luce xpi Chaos magn
licet ustris sufficiant suam gaudia · ad maiorē
tū glām sua uidebunt pcias · maiorꝑ quas ipi
ꝑ dei misericordiā euaserūt Item Conspecta pcā
rez horor · non ꝑdiet glām breuor · ⁊ erit eis m
obsequiū gaudior Item Iustor alie et si m
nature sue bonitate misericordiā habeant · tam
m illa glā eterna · sin condicois iusticie cōmūcte
cauta ⁊ tribuime erigūt ut nulla misericordia-
ad rebos compassione Item sup ezech omeā
bis Illam eternā glām quoū ualebit lingua dicē
quam non sufficit mens ura sentire Item ibidē
Gloria que nobis ꝓmittit · multa est magna est
ꝑciosa est diuina est Tam multa n · est q nō ꝑt
mirari Tam magna ē q nō ꝑt comprehendi Tam
ꝑciosa est q non ꝑt estimari Tam diuina est q
non ꝑt fini Item i dicis libi moro sup iob Ira
eterna gla eis mitor · mens in cogitacione rapit · ⁊
corpeā lingua ⁊ laudis canticū deuiat Item i pbiis
moro In illa resurrectois gloria erit corpis uirtꝰ
subtile quidē ꝑ effectū spūalis potencie sī palpa
bile ꝑ naturā naturē Item ez ezechielē Sicut
electos beatitudo letificat ita credi nō est q a die
iudicii eorum rebos ignis cruciat Item Que signa
sufficiat dicē uel quis ē intellectus ⁊ ⁊ infra
de beatitudine plā gras ibidē Item sup de contēplacōe

Augustinus In libo de fide ad petrū
Duplex erit stolor glā · ⁊ una erit oīm uita eterna
Item Gloria nobis ꝓmissa ē uita eterna ultima
infra sup̄ de beatitudine Item sup̄ de celesti cōuersacō
ne Item supra de contemplacōne Item de abso

lonis formositate erit in eterna glā deformitas
Asaelis asperitas erit ubi pigra tarditas Sapso
nis pulchritudo · foret ibi debilis fragilitas Moy
si sanitas ibi erit infirmitas Augusti ocyus liber
tas erit in gloria captiuitas assueri regie dig
nitatis erit ibi miseric Salomonis sapiā ibi erit
insipiencia Dauid ⁊ Ionathe amicicie ibi erit
inimicitie Alexandri magni ampla pompe pa
tencia · ibi erit angusta custodia Iosephi ⁊ egipti
to honoris et gloriē sublimitas erit ibi adonie
et dilitas Enoch et helye uite sectātis erit ibi
timoris anxietas Item dominus in eterna glā
totus erit tuus inamouibilis eris ne esurias sitias
eris · ne sicias illuminabeis ab illo ne cecus fias fulge
rib ab illo · ne deficias ꝓ ossidebit te totū integr
· ut tu totus ⁊ sp integr ꝓmaneas Item Tullius
libo de ci dei ꝓmisit ⁊ gloria uirtutis erit ipe qui
uirtutē dedit eis q; seipm quo melius ⁊ iocundius
nichil possit cē ꝓmisit Ego mēt ero illoꝝ deus
· id ē ego ero unde sacient ego ero q̃ligi ab oīe
bus honeste desiderabitur · ego ero et uita et salus
et copia et uictus et honor · et gla · et pax et
omnia bona Ipe enī erit finis desideriorꝝ nostrorū
qui sine fine uidebit · sine fastidio amabit · sine
fatigacione laudabit · hoc munus · hic affectus ·
actus ꝑfectꝰ erit omnibz sicut ipa uita et gloria
cois est omnibus plena q̃re sup̄ de beatitudine Item

Ambrosius In libro de bono mortis Beati mundi ⁊ gloria ꝑfectionis
ꝓ ordinem digesta letricia hr est quies sup̄ de
tudine Item i communē Non erubescam
ꝑb uerā & ꝑtate quacūq; seu diuinis nos ue
temus uel humanis corpis aut pulchritudine
gloriem In quibus est fructus corruptio gratie
q; mutacio · sed manebit i futuri alie gla est
quam pla q̃re sup̄ de beatitudie Item de gaudio

Iouinianus sup illud apostoli vob Iucun
m gaudiū ⁊ Tuo electi erunt in gaudio con
⁊ ē q̃re sup̄ de beatitudie Item i ser Cogitis me
Beati supnoꝝ ciuiū sodalitas · et admirabilis ordo
beatitudinis · ubi nemo alterius inuidet gloriē ⁊
q̃re supra de beatitudine

Chrisostimus In libo de repa · lapsi Sicut
stabilis est de hac gloria ⁊ ē q̃re sup̄ de beatitudine
Item ibidē Si cotidie nos oporteret cozmem pa
re ⁊ ē q̃re supra de beatitudine Item sup illud dau
thi vobis faciem eius repplebit sicut sol Incorrup
tor gloria corpm ⁊ ē q̃re sup̄ de beatitudine

Bernardus sup Cum ibi sine bimus gloria
decorem et ē quere sup̄ de beatitudine Item ibidē
Egrediere queso pauliſp aīa mea de carne et ē q̃re
supra de beatitudine

Beda In omeā natalis dñi sup ꝑs pbi Sacrabis

* Item de Si obprobrii tui gloria est · q̃re sup̄ de beat

cū apparuit gla tua Veritp̃me q̃ non ocrosi
nel desides. ꝫ Vtcū ꝯtibus insidiantes diuina
contemplatione sē dignū ds̃ solleate psalmista
ꝓmisit dicens Ego aut cū iustitia appebo t cōsp̃tu
tuo ¶ Vnus ad alexandrū magnū Mul
tus ūtutis mihi t zē queras infra de ūtute eruod
ūtus est solatiū non coactū
De gloria et fama q̃re supra de fama ꝯt de laude
De gloria vera q̃re supra de gl̃oria etna ꝯt sup
& beitudine ꝯt infra ca° ꝓximo

De gloria vana gregorius m

moz de mam gla oriunt̃ inobedientia iac
tantia ypocrisis contendes ꝓtinacia distordie
et nouitatū ꝓsumptiones ¶ Idem libo ꝓpm Cuncti
hanc gl̃oriā sectatores dū se hominibus ꝓferūt ali
os quide de fatuis sensibus alios aut de indignis
mitis reprehendūt alios n consentiūt nichil stare
t alios iudicantes non bñ diuū ¶ Idē in xxxiij libo
moz Magna quippe vecordia est laboriosa agere
et aute hanc laudis umbrare forti ope p̃ceptis
celestibus inseruire et tenere rebuendine p̃mūt
quiete ut cū ita dispectum qu ꝓ virtute qua
agit humanū fauorē desiderat rem magni mi
ni pendit sed potius vilem venalem portat et vide celi regnū
vili ꝓcio venalem potuit unde minus tristitie simonis q̃rit
si munera recepit ¶ Idem Cū bona agitis ꝓterita
cōspiciat nequaq̃ mutate de bono ope animo
gloriet ¶ Idem Cū bene vnus cauendū e ne
quis despectis ceteris de singlitate gl̃oriet ¶ Idem
Cum non q̃rit gl̃am non sentit contumeliam
¶ De Quasi latruculi t appetitus laudis humane
qui red trāsē gradientibus ex latere nigrit ut
ex occultis educto gladio bñ innocentū vitā tru
cidet ¶ Idem Sepe bono opi dū humana laus ob
uiat mente expauit timuit q̃ ipius ostia no fue
rit tū oblata delectat cruc delectatōe dū mens
diuisa expauit resolut ab intentōe bigonis mentis
oculos fouea mētis s memoria ūtutis quere cum
ministerio qd̃ fecisse dū se apud se cogit apud hu
manitatis auctorē et doctorē credit ¶ De sup iob
xx. Quatuor sē timoris spēs q̃as infra de sup
¶ Idem t ser de vigilia sti laurencij Si q̃s fuit p̃
ne bonum zē Et vicino naufragi abstinencia cibus
tatis t corpe dū pallor t vultu respicit virtus pu
blica laudat et tanto se celius foras fudit quanto
ad humanos oculos ꝓstensa pallore expit Et
plerūq̃ fit ut qd̃ causa dei agi credit ꝓ solis hua
nis fauoribus agitat ¶ Idem Nonnulli frequēt a ꝓxi

mis despici redignant volentes inuitas verbi dei
si contingat nr gl̃ā fortasse cū ꝓximo erubescunt
pozes satisfacē Cor quippe carnale dū huius vite glo
riam q̃rit humilitatē respuit Et plerūq̃ ꝓpe q̃
nastice distordiam sibi reconciliari appetit sed ne
por ad silentiū faciendū erubescit Plura q̃as infra
de virtutibus ceteris de ambitiosis ꝯt de iactantia ꝯt
de actiua vita ꝯt de adulatione ꝯt infra de lau
dibus ¶ Idem t moz O miseri qui infra de laudibus

Augustinus

in libo de conflictu vitioz t
ūtutū Iuuenis gl̃a dicit Age bonū zē q̃as supra
de conflictu vitioz et ūtutū ¶ Idem t libo confes
sionū Domine gl̃a mea esto ꝓpitius te amem et tibi
tuū et nomē tuū timeat̃ ne nobis Cum enī lau
dari vult ab hominibus te vituperante non erigit̃
te dampnante ¶ Idē in xo libo confes Sepe ho
de ipa vane gl̃orie contemptu vanaq̃ gl̃atione no
cū contemnit cum cū de ipa gl̃oriat ¶ Idē ibidē
Est qualitercūq̃ in alijs gnibus tēptacionū nichil
qualitercūq̃ facultas copulandi memetipm de
t hoc gnre f mamus gl̃orie pene nulla est ¶ Idē in
qdā ad dyoscoz Non saciat audiū spūs vanitas
laudis humane qz nichil ad cibandū affert nisi
mane ¶ Idem t glo sup illud ꝓ thessal ꝓ non
quasi hominibus placentes Quas vires nocendi
habeat humane laudis amoz meno senecta ni qui
sibi bellū indixit qz et si cuiq̃ fortitudo t fuci
le gl̃am humanam non cupe dū negat̃ difficile tamē est ea non delectari dū offert̃ ¶ Idem
Qui de bono ope gl̃at̃ de ūtute vicit fuerit
¶ Idem in libro sinaz ad dedicandum hanc gl̃orie
tēptacionem meliozē distentis conditio q̃ do
centis ¶ Idē t epla Occulta qd̃ agis t q̃ potes
qd̃ si ex toto non vales sit tamē in animo tuo
occultandi voluntas ¶ Idem Celata vtis laudabilis est que constrē fota secreto solet deū ju
dicem respicere ¶ Idem t enchiridion Altissimo
ac salubrimo sacramento versa fiducia stabit sup
timuit bene videntes nichil aliud admonē di
cet nisi ut qui gl̃oriat in dno gl̃oriet ꝓpl̃a q̃
infra de laude ꝯt de ūtute ꝯt sup de adulatōe

Ambrosius

de offic fortitudo gl̃e cane
at appetentiam qz frequēt nocuit immodicus
appetitus sē aute nocuit vsurpata ¶ Idem t libo
de vita beatorū Cum placē vult hominibus
nocē cuius sit oīm seruus

Augustinus

sup ioh̃em Gloria vana
cupe mugloriacio est Gl̃a nō vera est hanc
despice et nullam cuius curam habe sed ad
id qd̃ deo placitū est et acceptū omnia dice
facē et cogitare ¶ Idem ibidem Qui olim pe
cuniaz concupiti habuerūt et multos mundi

lius ymaginacionē se imsturerit ſſ et tyrānicas
corpm concupiſcencias domauerit · hȳ multocies
capti de vana glā omia pdiderūt ¶ De Si lau
des amamꝰ eas q̄ a deo ſt diligencius rephenꝺ
nā que ab hominibus laus eſt · qualiſcūq; fuit · finē
ut appareat ſic effugit ¶ De Solet vane glorie
malum mon hz contrariū bonū p qđ ſuppet̄ qz
bn facta ꝺo magis opacas eam co q̄ de bono pceꝺt
ergo nullū cont̄ eam remediū eſt nſi ozacō ſola
Sed et hȳ ipa vana gloria gruat nſi caute pcipia
mala pſpcis · et ſupiet̄ pria bona penſandō
· ſi forte bn ozauꝰ · vt · ſ · nichil boni reputes te
habē · nſi qđ a deo · de ſola ſua benignolencia pcepiſ
ti ¶ Idem ſup ayathin Et ſi futuꝝ pmiꝰ dapna
non timgent̄ animos gloriē cupidos · nō tamen
deebat diuinū ſpectaculū relinqſtes male placē
mortaliū oculis · qz ſi ab hominibus ſpectaꝝ debes
tamen deē aut vigilāti · aut cereꝝ animo oſtentaē
re potes Si vō nunc late curuus · et xp̄c deus toto
orbe trahꝰ pnde te gloriosius pdicabit ¶ De vana
glā ſunt ubiq; principatū cotendit · et omēs etate
tyrānice detinet · qualit̄ igit̄ ſuperabimꝰ eam ·
Si oppoſitum gloriē glām · q̄ ſ · uere gloria eſt vtaꝝ
plus amando q̄ vanā glām · q̄ qz vana · Idē
detestabilis eſt ¶ Idem Oma valde ſ appetitui ē
gloriē genus humanū vdeo tam facile cōtumelijs
et opprobrijs captiuari plura qre ſup · de ambitiō
ſis Iē mſra de laude Iē de ſuperbia Iē de vtute

Leronimus ad custochiū Illud quoq; tibi
cautus eſt vitandū ne vane gloriē capiaꝰ ar-
dore Quis nesc̄t dominus ihūs poteſtis nos ere
de qui glām ab hominibus accipim · Vide q̄ gle
uel quātū malū ſit illud qđ q̄ habuē credē ñ potiꝰ
¶ De ad caudē flect̄ multū religiosa videri delis
nec plus humilis q̄ necesse ſit · fle vanā gloriā
fugiendo qras q̄uis etenī in modū laus humana
dum vitat̄ appetit ¶ Idem ad ſellenciā Tu aū
ſi vē laudabilis ē aquis · laudes homīꝝ ne rēq̄
ras · illiq; tua ſua conſciam q̄ illuminabit̄ abſcō-
dita tenebraꝝ ¶ Idem nichil tam periculoſū eſt
q̄ gle cupiditas 2 iactancia · et animꝰ de coſtia
vtutū tumens ꝓlia qre ſup̄ de ambitioſis
Iē de laude Iē de ſuperbia Iē de adulacione
Iē de vtute ¶ De ſup̄ ayathi Gaudete et exultā-
te Elegant̄ in quoꝺā libo ſcpti ducmiꝰ Ne q̄
ras glām · et nō debebis cū meliꝰ habebis ¶ Id
hō ſolū hz gloriosū humana glā · q̄ amatores ſuos
contemnit · et diligit contemptores

Iudeus habuē p̄ zenodyā cē qras ipſe
de monachis malis ¶ De Quesq; eo detrioze cē
qras ipſe de vtute ¶ Id agodicaſſi ſibi 2 q̄ de pecunijs

Genadius In epla O stulti filij adam
qui contemnentes pacē · ſz glām appetentes · et
pacē pdiū et gloriam ¶ Idem De ſcientel et iēm
De et cē qr ſup̄ de cruce ſpuali pla qre ſup̄ de am
bicioſis Iē de laude Iē de ſuperbia Iē ſup̄ de arrogā
Iē de dignitē Iē mſra de iactancia

Galenus libo vii Quadā ut etiā memoriā
aſſequāt̄ · ceci ſcelcibus inoteſcē nō dubitauerunt
· quoꝝ de nūo · pauſemus nactꝰ primꝰ refert pe
ram cui p hermodē pericturus eſt · quo nā mo poſ
ſet ſubito clarꝰ z notabilis euadē ep hac vita · illiq;
reſpondiſſet · ſi aliquē illustrē virū occidēt fuerui
eēt ut eius ad ipm glā redundaēt · ſtulci q̄ pauſim
nias p philippū regē macedonū morderet ſic q̄ qđ pe
cierat aſſecutus eſt ¶ De libo vi · Socrates ſuadē
ſapiē qre ſupra de fama bona

Marinus In ſer · de capite ieiunij Quāꝺ
ē et mane qđ cū ſtio p̄cēde debeas · ad vitā nō tē
ſit etiam

Plinius In epla ad arrianū ſtatē eſt · ut lu
die ſue ſpacio et cū ſit quiſq; letet̄ Etenī meſtos q̄
pacto magis libet hoīes gla laeti q̄ magna

Petrus damiani p̄cie virtutis ecē gras ſpī
de adulacione

Gullius libo p̄o de offic̄ viri fuerit̄ q̄ libōſibi
ſuſtepcis p̄culis q̄ adictis non eſſe meritedem vo
teſtatū aſſidere et gloriam

Boecius libo ſtio de conſol · phie Bos aū mſt
ad autes pplas manet q̄ rumozes · vte fac̄ neſcit
ſz relicta conſtie virtutis q̄ conſtancia · de ſuoꝝ
lib aliēs gloria postulatis ¶ Idē m etio de conſol
glām petis ze gras mſra de nuſcia ¶ Idē · in de
conſol glā mlibus hoīm fracta · nichil aliud ē q̄
aurū mſterio magna ¶ De bos aut et gras ſpī de

Glosa ſup i pſ Quid gloriaris · Expoſi-ſi
maliā · ze ihalū ē gloiari · i tpalibꝰ ſi penes m
ſpualibus peſſimū aut in pcīs ſma cū laude

Cullus i pethoica prima glā ē de aliq̄ fregiſſe fi
feſtmaret meſſe ¶ De m di · to pvcoz Omnes
homēs naturaliē honorē appetūt

Degracia ti gregorius m
regiſtro Quia de gra debem ſigna pſu
mē Idē nō ſimꝰ negligētes m ozone et exe
cād nocē vitatis exp̄mat Oportet magis ozare
nō deficē Petamꝰ igit̄ orando · pulſemꝰ orando ¶ Idem Quelibz occulta loci
ſime occulta dei gra · saluāt̄ non pnt̄ aute mūdo
cād aliqđ conſpiciamꝰ · ipis erratibꝰ cleꝺo ·
ſta loth · i pūsa ciuitate cū Puſis iuſtus fuit · et
· i monte poſitus cū filiabꝰ · occultꝰ peccauit · et
ysta cū · diuinꝰ · cū maloza nouimꝰ · Quid m
Pradyſo loquimur · Quid celo ſecuimur · Et tamen

Glosa ſup i pſ · Vt cantē glām tuā · Glā · i hy
me melioꝝ celebrata laudaro · Glosa ſup i pſ · Ve
Cul · hoz · 2 glā · Glā · clara cū laude · nomina

de paradyso homo cecidit et angelus de celo. per
cando corruit ¶ Idem t mox Cui mente unitam
elacio erigit. et prius a nobis compunctio fu-
gat amoris recedit. cui do stupra nos gr̃a visi
tat statim ad lacrimas z sua desideria nos mirabiliter //ad
¶ Idem Quito q̃ste se mirabiliter videt. tanto mirabi
lior tanto amplius repensibile se cognoscit ¶ Id
gat ¶ Idem Unicuiq; sunt electi diuina gr̃a
te magis erudiendo custodit. cui est qui pacien-
do deficit ¶ Idem Angelus dei. scripsit gr̃a auxilio sit libera. sine infirmitatis causa. sed tamen
aliena non desciat ¶ Idem Bonum q̃d agimus et di
cimus et nostrum est. dei quidem per gr̃am operantem
nostrum autem per obsequium libertatem ¶ Idem
Ubi mors. ibi timor dei est. gr̃a operans ¶ Idem
Ubi timor mentis hostis insti cui se ab alijs ad
uersa pati conspicit. in diuine gr̃e consolatione
primum requestit. pena quippe metu gratis. si quis qd
delectet. amat ¶ Idem Ubi mors. ibi timor. deus
magnificat. et largitate rerum ditat. infusione
gr̃e ditstat. honore collate iustis equalitas. cui q;
per semetipsum homo nichil sit. et tamen est deus cog
noscit. sine precepti benignitatis sue manet
concedit ¶ Idem Ubi mors. ibi lex. Sepe donum est
gratie. qd homo reputet sua scientie diuine
et sepe diuine districtionis. cum qd ho gr̃a pu-
tat. illa plerumq; gr̃a estimat homo. dona iustitie
et tamen eisdem donis elatus corruit. q per-
uelit iram dei quis adhuc tentationum metuit. q
tamen eisdem tentationibus passus ad iustitie custodi
am cautior ita conuertit ¶ Ut cui nos gr̃a diui-
ni respectus illustrat. cuncta merito nos abscondita a nobis
manifestat ¶ Ut ni. & mox agens plus illustrata
plus metuit. quia magis affligat. a diuinis regula
per quam distorquauit ¶ Ut supillud cantica scripture
me considerare. q; iusta sim. cui sol celestis corpus
que cunctis tangit plus combiurit. quo quito
plus appropinquat ad solem iustitie id est gr̃a
diuine inspectione. tanto plus nos ee peccatores
conspicimus. vii pb. Ecce dixi. In confessu meo omnium
nec precium sit a facie oculorum tuorum ¶ Ut ibidem
Quo maiori cautela sponsa xpi. id est gr̃a et
amore fiet. eo amplius detrimenti sponsus eius
aliqd timeat. per qd eam a se diuinitus velit ¶ Ut
Sed quidam q per donum gratie intelligibile. et illa
que a doctoribus exponi audierit. plura
gre sibi de dispensatione dei

Augustinus In lib. de natura et gr̃a.
xpi. gratia sine qua infantes in etate gr̃atis salu

fieri prius. non meritis reddit. si gr̃atis datur. non
cia nouitate ¶ Idem i libro de correptione et gr̃a
Desiderare auxilium gratie. meritum gratie est ¶ Id
libertate. Sola gr̃a dei liberant homines a malo sine qua
nullum prius bonum faciunt. sine cogitando sine volendo
et amando uel agendo ¶ Et i libro de predestinatione
sanctorum. tria sunt que maxime aduersus hereticos catholica
defendit ecclesia quorum est donum gr̃am dei non secundum
merita nra dari. qui dei bona sunt et dei gr̃a confertur
humilia mitia. ecclesia sanctorum omnium alterum est. iustificari
iustificari sine aliquibus meritis precedentibus. cor
pe nemine bene. certum est obnoxium inuenisse homines
peccati primum hominis. et vinculo deputationis obstrictum.
nisi retatus qui gratia conciliat. regnatione sol
uat ¶ Idem i libro tricesimo de ciuitate dei supra illud
iohannis primo plenum gr̃ae et veritatis In rebus pretiosis
ostendit illa summa gr̃a est. qua homo in unitate persone
coniunctus est deo ¶ Idem super illud sancti petri primo. quae
maxima et preciosa nobis promissa donauit. ut
diuine simus consortes naturae. id est Gratia est qua
principatio diuinitatis in natura rationali. dei sit
Gratia est qua dum silentio diuinitatis principatur in
homine ut in angelo ¶ Idem i libro de correptione
et gr̃a Voluntas humana non libertate consequitur gra-
tiam. si eo gr̃a precius consequitur libertate. et ut
perueniat delectabilem perpetuitate. et insuperabile fortitu-
dine ¶ Et i libro de gr̃a et libero arbitrio Altissimi
bona nra bona. nichil est aliud quam dei gr̃a et vita
eterna. que bone vite reddit deus gr̃a. Eterna xpa
gr̃is quam ¶ Et ibidem Gratia da nos facit legis dei
tores. lex no sine gr̃a no facit. ni legis precantes
tores ¶ Idem i libro de quibusdam responsionibus Opera
liberi arbitrii bona que ut fiant quamuis per gr̃ae
aduentum nullis liberi arbitrii motibus. et xpa gr̃a
faciente subsequente et cooperante ut habeamus
in libero arbitrio non despiciamus ¶ Et in libro de quibus
quibusdam Salus xpiane religionis per quam sola
salus ubique uenerit quamuis nulli uniquam defuit
unicuique hominum qui gr̃a dignus fuit. ab exordio
nascentis propagatione humane usque in finem seculi quibus
ad salutem. quibuscunque non ad iudicium quamuis predicate
¶ Et in libro de ecclesiasticis dogmatibus Nullis credimus
ad salutem dei gr̃e sufficere baptismum ¶ Et i libro ex quo
dam capitulo sibi falso proposito. Nemo ni dei gratia
erigitur. nemo ni dei gr̃a stabilitur. Ita est. quo uolumus
ut i bona uoluntate obmaneat. quia deus presciuit
deficiemur. neminem desiturum. sed et multos desituros
suos ipse constituit de quo predestinatio multis est causa
standi. nemini autem causa labendi ¶ Idem ibidem de-
us recessurum a se non desinit. neminem ipse deserit. et
plerumque facit ne quis eum deserat. et si destiterit facit
sepe ut redeat. Qui autem illic remanent. et aliud non
remanent. nec possibile est comprehendi nisi est beatus

uestigante · cui sine sufficiat ab illo ee q̄ stat
et nō ab illo qd̄ ruit Unde et ꝑ̄ ꝑphām ait
Ex te ist̄ ꝑdicō tua · ex me aut̄ salus tua ℣ De
libo confess Gracie tue deprecor dñe · et miser
edie assebo q̄ peccā mea tanq̄ gl̄atie resoluisti
et gr̄ie tue deputo q̄ nō q̄dq̄z mala pessime
petrauit ¶ Idem contra Iulianū hereticū Quia cū
concupiscit aduersus spm̄ z baptizatis sanctis
ingerit pugnandi nascitur Contra quod · si ista
malū Non contra sbam · si contra sbe vicium dei gr̄ia
regulariter nō imputandū · si dei gr̄ia z immunitate sa
nandi · z dei gr̄ia admonitore frenandi ¶ De libo
de spū et lit̄a ꝙ legem cū gr̄atie pcepta ꝑ fidē ꝑ
tricio gr̄e contra pcepta ꝙ gr̄ia · n · sanato animo
et abolicio pcepta ꝑ alie sanitate · libertas arbitrii · per
liberū arbitriū · iustificate dilectio · ꝑ iustitie dilectionē
legis operatio ¶ De lex data est ut gr̄ia q̄rer̄t · gr̄ia
aut̄ data est ut lex ipleret̄ Neq; in suo vicio non
ipleba · si vicio prudencie carnis qd̄ vicium · per
legem demonstrandū · et ꝑ gr̄iam sanandū fuit Is
de ci de Pau · cives trine ciuitatis pcul vicinā
natā Celestis hō ciuitatis ciues pau · a pcul na
tum libeatis dr̄ gr̄ia ¶ Idem Talis z spūs sti gr̄ia
q̄ si ⁊ strictā tuent dissolut · si desidem ꝑmouit
consumit · si trepidū ⁊ abicit · si desperatōz duo
cat et reducit ¶ Idem libo de pmā ꝑsto q̄ sit
gr̄ā que nūq̄m deficit · ni ꝑus expulsa fuit Co
mune exēplū qd̄ fuit ⁊ insperate · si sit q̄ recipiat
¶ De eē auctor lib de spū et aīa Vasa q̄ dicit · sa
pia formata ut sint · admodū gr̄ā repleti · ne va
cua sint · si strenui operarii inuenit ¶ De ibidē ista
culteres et qui iustificata cōfitendi liz aīa a natu
ra cognatione tui utatis et ordine dilectionis nō habe
ri eo gr̄ia ¶ De ibidē aīa qua dei gr̄ia respicit · hu
militas subicit · penitencia reducit · iustificā deducit
ꝑseuerancia ꝑducit · de uocato mēdicit · puritas in
gerit · caritas ꝙnit

Ambrosius sup luc̄ Nescit carnis moli
mina spūs sti gr̄ia Idem apud deū nullas pa
tet bene mozas excusatio peccat et habet · i · decre
to pape · q · di ¶ De libo sedi de offic Impius ꝑpe
sibi pena est Iustus aut̄ ꝑpe sibi gr̄ia est ¶ De
ser Celestis gr̄e y̆mber · vicia pcor · diluit ·
Iustitie mentem ꝑducit · distillit aridū cor · lucrat
pistentie pulueꝝ letificat · ueie castimonie · pudici
tiem obruit · auaricie sordida fecam nutrit · z miseri
cordie largitatem ¶ De in libo de obitu theodosii
Si gr̄ia diuina nos nō sustinet · quid · i · apō dice
exordio · quidi diuerg · cū effusi · ex nō de caliditis
in frigidā de humiditis in siccā · piscē moze nacten
Quos naufragos in siccō dicit · q̄dam natē fluctus
compulit · nō dest · si gr̄ia diuina nō deficit · bō
ni gr̄ia est · que liberos pcliatores · erigit et iacentes

Idem libe o homo cui te gr̄iam dei existimes in cui
quas terras · et i celo possides qd̄ gras · ubi ꝑ sit cor
tuū · ubi est possessio tua · ubi reges tua Heu est re
quies que nostris debet̄ et tuis negat̄ ¶ De Certis
diebus dei gr̄iam inuocare nō omnibus festis dicitis est
nō sperantis et q̄ usu affluentem cōmodos · uice
dei gr̄iaz · ipse non ꝑ denotionis affert

Augustinus sup · ad gal̄ Gracia retinis
meutes diligit · et ꝑuisas desiderat ¶ De sup ad gal̄ Tollat
uolūtas ꝑcedē et sic sequit̄ gr̄ia · ait nō gr̄ia sine uolūta
te aliq̄ bonū operat̄ nec uolūtas sine gr̄ia ꝑficit
et gr̄ia ita ꝑdem non gr̄iatis nisi pluuia de celo
susceptus · nec ita pluuia fructificat sine ita ¶ Idem
Gracia e sanitas mentis et delectatio cordis

Ambrosius de fi bo libo sedi cap · 6 · Sedat libi
arbitri defensores nichil posse i bonū sua · quale ipsu
te nisi diuine gr̄ie unanime fibleuer̄t ¶ De homis
nūtū gr̄ia supna p̄uenit ut tuemat · et ꝑficit
in ea nūtū qd̄ in ea ⁊muner̄t · q̄ ꝑus solū tuemat
qd̄ punirent ¶ Idem ibidē Contemptor excipis ordēs
totū qui non suo contentus officio sue rapit alienū
¶ Idem ibidē ajali dona gr̄ie ad sua dampnabiliter
uertit̄ ⁊ auertere ¶ Idem ibidē Veram ignorantiā
busticos · quatenus et deū non penitear desisse · et
nobis sit utile accepisse ¶ De ibidē Audite dñi ⁊ deus
homū donū aliqd̄ gr̄ie qd̄ homo nō habuit · et ē quia
accipe nō meruit Sic et obdurare dat̄ deus hō
non eius faciendo duritia · si nō auferendo · et quam
homo sibi meruit ¶ De ibidem Non aliter quoddam
dicit̄ deus quosdam · ni qz ꝑ eoz tutelā z imitis ce
citate ipsoz ab eis nō auferret · nō aute sit · ut i eis
ipse creatare eoz faciat ¶ De in ymno · ie in omē ope
tuo · diuine gr̄ie auxiliū posito · omnā q̄ bona
tua · diuine gr̄ie · diuino auxilio · diuino rogo · affec
bito · de tua uēo uirtute nichil omitto ꝑsumas ¶ Idem
Gracia est diuine misericordie dono · ꝑ qua bene uolli
tatis sit exitus ꝑfecta qie sup̄ de dispensatione sui

Flora Quidq̄ hēs uniti ꝑuenit gr̄ia donat
Nil deus i nobis · ꝑ ꝑter sua facta coronat

Gaudentius sup Can · In ditate dñici
nichil eq efficax et ad gr̄iam q̄rendā · retinendā
recuperandam · q̄ si omni tpe indigemus nō altum
sape · si time ¶ Idem Gratissimum sti spūs nos · qui
de fonte gr̄ie z prelibat ¶ De Sancto diuino gr̄ie
est qui parcit · gr̄ior est qui placet · sed gr̄issimus
qui monet ¶ Idem i ser de nativitate dñi Gracia e cali
die dulcissima omnem i se habens suauitate et
sapois delectamentū Nec solū delectat · si et reficit
et medet ¶ Idem i libro de anoe dei Aia sup̄ sup̄
illustrata et dei ꝑfusa gr̄ia · omnibus placet et ab
omnibus admiratur ℣ Ipe celā aduersitatis

bentes hugnoi hoiem timet et veniet eū qz
si bonū eius ḡcepit imitari non delitt ipā malaz
nequicia dissilire tñ ſ nō pt natā ¶ De digna e
tur ut q diuīa fruat amore ab omibus omī dig
mus habeat honore ¶ Idem ibidē Sensus stoz
moz nouā quādam perpiuit et pene qi ḡtia spūa
lem oculi n. coz simplices et aures obtemperantes
bleus corpis letue compō hīc honeste ajoz et
actiū decoz ḡtiaz ita ut humana corpis coa sbā
non sit eis mīst bez z som bonoz opm mstrumētū
¶ Idem ī eodem cūtū in ḡtia ēstis tanū et m fi
duaā dilatatus inde fit ut amet ardencius et pul
ses fiducialius ¶ Idem cui de suis confidit mītis
et ḡtis meti ḡpibus in coz illius nō mīrat ḡtia
mmoz plenus ē nec ī eo ḡtia iuenit sibi locum
ſ dū oratōm iebūm ꝑsistentibus repente ḡtia
ma mdulcio pietatis

Cipianus ad donatū In appessendo mu
ne ḡtiaz mesura milla cui modus est pfluens
largiter spūs ḡtiaz ingtē manat eo ubeat affi
uens nostrū tñ pectus sciat ut pateat cui
tū illuc capaces affluīg tñ inundantes gre
Claudius cūtū addideīmg ad p Haurienq
fruendi studiū tamen deus addet m admotōm ḡtie
m de ḡtia nascit z ꝑfectus ꝑfectibus adaugeī
Clota sup id ꝑs dt eo hilaret faciē in oleo z
ḡtia est q̄dam nitor aie ad coniligandū sem
mozem ¶ Ite glo. sup tobie ultimo Que di
tu melioz que conuersatio sanctioz q̄ manē m
ḡtia dei. plura qre supra de celesti conuersatōe
li Ite infra de contemplacione Ite de assensu spūa
Ite supra de custu spūali Ite ſ. de dulcedie
Ite supra de anima Ite de dispensatōe dei Ite
de gloria Ite infra ca. ꝓpo de ḡtiaz actōe

De gratiarum actione liber

De gratiadme Gregorius in dīa moz
In illa etna patria cui instoz nichil ignorātie
dei rapiet. cita lingua p ḡtiaz actōe laudis
cantico sibilabit ¶ Ide in registro Rete metis
e deū non solū in ꝑsperis bñdicē ſ etiā ī aduer
sitatibus collaudare ¶ Idem sup ezechielē Dop psal
modie z ḡtie sup de cantu ecclastico
Augustinus ad amelū epm Quid
melius est aio gemmīg et ozegemmīg et calla
mo scribīg qm deo ḡtias. Quo nec dici be
nius nec audīri lenius et letius nec intelligi
dius nec agi pie fructuosius ¶ Idem de doc
tina xpiana lib. qrto Pozro cui laudat deus su
de scripd sme de suis operibus que nemo euenit
laudare nemo quomodocūq non laudet qm ore
dis facies pulchre ac splendide mentis oculos

ei qui deū laudat qui et laudare scit et pt ¶ De
sup id ꝑs Judicium dīm in omī tpe z Sp
laudandus est dns sme blandiat ī pspis sme
castiget in adustis ¶ Idem Qui vult hic a laude
dei tacē ſ in futō mutus erit ¶ Idem ī libro de
ūbis domini Felix sit mundus ciuitas mundus
ego ſ bndicā dīm qui fecit mundū et si secdm
carnem bn sit et si secdm carnē male sit Ego
aut secdm ꝑsallam spūi psalla et mete et ſ spm
bndicam dīm in omī tpe ¶ De in omeā.h.
Si non vales deū laudare doctibq laudi bois
opibus ezōnibz assiduis et stis cogitatiōnibz
Idem ī libo confes. Tu dne ꝙcitas me ut te
laudare delectet qz fecisti nos ad te et inq̄etum
e cor nrm donec requiescat in te ¶ Ide in ꝓ. libo
confes. In ꝓpīis stis deis gre sup de cantu cath
¶ Idem ī libo ꝓ confes. Cui instima z q de cantu
ecclo ¶ Idem ad comitē Iulianū Opē opus q dicit
methodius ꝓmo deū et inuoca et ei ḡtias age
et dū cōsumauis simli fit ¶ Idem Cui est ora
dus ut fiat illi ḡtiaz e actio reddenda cui fe
cit ¶ Idem Eo hīs q habes ḡtias age deo tuo
tanqm fonti bonitatis unde habes atq ī oibz
bonis actibus tuis illi da gloriā et exhibitionem
tibi aute humilitatē ¶ Idem ī libo de catheziza
dis ꝛ tribus Quodq hoīs facit boni laudabi
lem sp inuenit deum p iustitiā primoz Si aut
peccauit homo laudabilē deū p iustitiā suppli
tor Si uo peccā confessus ad ire benedicit re
dicit laudabilem inuenit deū p pietatē et mi
sericordiam indulgentiaz ¶ Idem ī euchiridion
sup id ꝑs ap̄sediam z iudiciū cantabo tibi dne
qz nisi p indebitā misericordiam nemo liberatur
a culpa z nisi p debitū iustū iudiciū nemo
condēpnat in pena ¶ Idem de ci. dei Quis
iusticia dei non videt cecus est qui q̄ videt et
non laudat mutus est Quicq̄ uo laudabile re
linquit insanus est ¶ Ide Quis tibi domine
emūdat mūda sua quid aliud emūdat nisi mu
nera tua ¶ Idem ī libo de ajesta ihū refe
rimus de acceptis et qd nodū accepimus eo
ipo qd de acceptis mgri non simus nos ac
ceptores ee confidimus ꝛ plura qre supra
de cantu Ite mſ. de laude ¶ Ide in libo de ci
dei. ho in unoquoq iusticia e qias ipe de iusticia
¶ Idem ī libo confes Certe dne qz me fecisti de
beo amori tuo meipm totū et qz me rede
misti debeo tibi meipm totū Sed nōne debeo
amori tuo plus qm meipm totū qm tu
melior es me qz qui edisti tempm et promisi
ti mihi tempm totū ¶ Iste igit benedicat
sibi meam uitam qm p me possit sua ¶ Ide
in ꝓ. confes Nos domine pusillus gregis tui

omes sumus · tu nos possside · ptende alas tuas
et fugiamus sub eas · glā nra tu esto

Ambrosius libo primo de obitu fratris fratris sui Quid est enim sedes nature huic qui gratiarum actiones creatori nō refert? Absit ecclie hoc Nunc refert creatori suo gratias · Celi ign enarrant gloriam dei opus quoq eius sedatis et tranquillis fluctibus humane semitatis testatur iudicium Cui autē mare tam ingratum indignaces sumpna trozi est Sed et de tris quid loquar · q domino obedientes precepto · omnibus animantibus sponte pabulum subministrant · cui id qd accepimus agri uelud usuris multiplicatum · cumulatiusq restituunt · Est enim hmoi genus gratie vbiq et iugis nō cui refert habeat? z habendo referat?

Aurelius In libo de laude dei Gratiarum actio et ad plus audiri iustitia Idem sup iohēm Glorificemus deum · et p fidem et p opera Nulla n nobis utilitas ad salutē dogmatis sanioris cognitio · si corrupta fuit in nobis bona opera Idem super de ministerio et dignitate condicionis humane gratiarum actio de laude Idem sup iohēm Papulus illeg tuus es et tu gratias egisti p iustitia et glorificasti deum · et p unius tabernaculi gratiarum actiones mul tas tibi fructificasti successes Idem super hoc · Omne munus horum leue est cū qre sup de iustificatione Item infra de laude

Ticonius sup ad p thessal's · In omnibus gratias agite Dignum est deo sup gratias agere · qz de quoquam cessat nobis iustificē Nec est dignus de laudibus qui non agit gratias de acceptis Idem sup epistolam ad galathas Gratiarum actio apud patres duos et gratia et specialiter obtinet Generaliter quidē ut gratias agamus deo q nobis sol oritur · qd dies currit · qd nox mutatur et hiems · precepti · qd splendore lune · tenebre temperant · q ortu et occasu stellarum tempora mutantur · et reddunt qd nobis fulmen · qd terra profert fructus et omnia elementa familiariter · nec solum elementa · sed omnes administratorii spūs sti qui cotidiana · q hēditatem capiunt salutis · q ecclia tanquā lauacrum · aliam et aquam et pistrinum date sit nobis · nec ad vestiendum nec ad vehendum · nec ad exemplum nec ad miraculum Et ad omnia gratias agamus deo · q patri nostro · qd subsistimus · et qd in hoc mundo qui in quadam domo potentissimi patris familias pro creatione germinis et totum qd qd in mundo est mirabiliter inchoatum et perfectum Specialiter uo gratias agimus qui et dei beneficia · q nob specialiter accidunt gratulam Sed et omnia gentilis et iudeus et christianus facit technice et publicitus · optimorum bonorum · qua utrius et in hijs q abusa puniat

refice gratias creatori plura qre sup de munere Idem infra de magnidine Idem de laude Idem sup de carnali Idem de beneficijs dei Idem de hoc nūc libo primo et pce

Isidorus de sum bo libo primo cap° et Sic de artificem et gratias infra de laude dei

Gaudentius In libo de diligendo deum Inside lis aliqs se totum deo debe non ignorat quē qd deus suus totus nō ignorat auctorē Quid igit retribuo deo meo tenco Vite mee nō solū gratuitū largitorē largissimū ad ministratorē pissimū consolatorem sollicitū gubernatorē Sed et mihi coronatorē dēptorē eruditorē consolatorē · sed et mihi diuinatorē et glorioū suum glificatorē Idem No habeo mihi duo munera · corpus videlz et animam · Vel potius duo tria munera mea videlicet voluntatē et mentē tibo illā ad noticiam illius qui creatus ac redemptus me tantillū tot et tantis beneficijs ita preuenit · Cui toto se totum me cōpauit aliquā si voluntatē meā mihi retinueo · qua fronte · qua conscia · ad viscera misericordie dei mei Idem sup canta Quocies tempestate suppet · aut dicit fugat · aut timentes periculū declinat · aut insidiantis deprehendit · aut amissa et inuenta quoq aut passio · semel pstet ve sanat · aut multi diuq concepta nel sepius pdita ultro · tanq aliqui dei munere obtinet · Quid n tocies ingrata pplam psonare debet actio gratiarum et uox laudis · et ad singula queq beneficia videtur debet deus my dominus suus Alioqui ingratus qs reputabit cui discussio bene atq ventura ira · et nō potest deo dicē Cantabiles mihi cant iustificationes tue in loco peg · mee Idem Iste T refendo gratiarum actiones nō cessandus aut segnis Iste ad singula dona dei nel hoīs gratias agē Diligenter qz considerabit que tibi apponunt · ut nulla videlicet ingratitudo gratiarum actione frustrent · non grandia · nō me diocra · non pusilla · denigz ubiq colligē studeat meta ne peant Idem agamus gratias Idem sup redemptorem nrm · renunciatorem nrm Idem sup flon tm ubo et lingua · si opere et ueritate exhibeamus nostris ingratos · flon n · gratiarum actiones · si gratiarum actiones exigit a nobis dns deus ni Idem flon omnes gratiarum actio accepta deo · si solū illa q de predicacia cordis · et mera simplicitate procedit Idem sup Cum Origo fontium et fluminum et mare sic utrumq et gratiarum dominus et ipse pater Quis n · dubitet utrumq · nisi ipse rerum gloriose · Sed ipse dominus gratiarum dominus est Et continentia animis · et cordis munditia et uoluntatis rectitudo · ex illo fonte manant Sed et si quis pollet ingenio Si quis nitet eloquio · Si quis nitet ingenio · Si quis moribus placet · ex ipso est Et inde sapie

nde stra Casta consilia · Iusta iudicia · stra desiderá
recta opa · nõne sñt riuuli fontis illius · ꝛ ds si cu
pie aquaz secretis subtrancis qz recursibus sñt
sanæ equoza repetit · uty nde ad usus suos qz ·
mos infatigabili cursu ꝛ obsequio cur · nõ eqam
sñtiales riui uty arteriamenti rigare nõ desinãt
tur · ad locũ igñt unde exeũt · reuertant fluuia ſſ
riaz uty iterũ fluant · Permitat ad suũ principiũ ce
lestẽ pfluuiũ · quo tris ubius refundãt · Quid igñ
sapiẽ · gigñ te futuris habẽ confidis · da sapiẽ · et da
futura deputa xpo ¶ Item Ego sanc glam xpi · alteri
non dabo · quãuis no scrupulosus usurpabo · et multi
laudẽt igñt & litterę tornatura · manus no calla
mus · plura gras infra de laude dei ¶ Sic Sup Cum
humilitate Confitenti humiliẽ · et deuote gras agenti
non immito beneficia · promittit ampliora · Ita ꝑ tuo
deo iuuente fiducia mee conscientie sup multa · Sed
contrario digni sumus · & accipiendis · qui ingratus fuit &
acceptis plura gre sup · & amore hoies ad deum · Sic sñt
de beneficiis dei ¶ Sic & cautu · ihs xpc & mirabilis ¶ Sic
de laude · Sic sñt · & creatura corporali ¶ Sic Oportet ho
minẽ deo gratũ · et deuotũ esse · qz libenter de diuina mise
ricordia · si poza bñ salua videt

Gloria ad ꝛo · ꝑ · Gracias agẽ deo · et semꝑ omnibus
ma · a deo data sit · et ꝑ eis laudare · corde · ore · et ope
deũ ꝑ xpm ihm gras agimus · qui mandatis preceptoz eius fi
deliter custodimus ¶ Sic glo · sup id ad philip · iij · Cum ſſ
ciaz actione zc · Quia uolo aliã ipetrare · gratus · de
ptis debet esse ¶ Sic glo · sup id ꝑ · thessal' · v · In omnibus
gras agite Diligit deo ſſ et ubiqz gratias agẽ · qz
deus mugis ressat nobis beneficere ¶ Sic glo · ꝑ · col · x ·
Deũ benedicimus cui totis deo attribuimus · ut cui deus exal
tamus gras agendo ꝑpetua qui sit · & cautu etc ¶ Sic
infra de mirabilitudine ¶ Sic de laude dei

Damascenus libro sexto · ca° xxvij · O xpe dei
uerbum · et sapia et uirtus · et deus omnipotens · cuius domi
nice · quid tibi nos pauperes rependere valemus · qui hymnis omni
bus · que tibi usi · et rebusti · et rebusti nobis · Tua ſſ · se humana
et nichil aliud petis a nobis · nisi salutem animam · quã ꝓ
tua pe nobis tribuens · acceptibus gratias referens · ppter
tuã ineffabile bonitatẽ · tibi gratias dicẽ · q nobis ce
tribuisti · et bñ ce gratificasti

Lucca ad lucillũ · epla 81 · Docet omnis philosophia
propinquũ bñ debẽ beneficia saluare · Inde · autem beneficij
saluatio · est · ꝓpta gratiaz actio ¶ Sic · Ne omen gratũ facere
debẽ beneficiatũ · ſſ bene sapientis notũ est · quo res quisq
tractanda sit · et ordo secũ examinabit · ſſ a quo et
qui · uel ubi · et quadmodũ · unde · uel quotiens aut so
lus sapientem scire gratias referre ꝓpta · et quare ſſ · de bñ
ficijs ¶ Sic de mirabilitudine ¶ Sic de liberalitate

Barlaam Sicut sepe medicina medici de magno
languore liberat · Sic gratiaz actio · ꝑ quam deus
magnoz efficit · auctorem donoz ꝓpta gratis ipse de
mirabilitudine · ihs & laude dei · ihs & ꝑ pietate

De gula gregorius in moral' de uentris ingluuie · hinc pta letitia · semi
litas · immodica multiloqui · hebetudo sensus · cor uel
ligencia orãt ¶ Item Quisq nos mores gule uicium rep
tat · aliqñ nãqz indigestio ꝓpta ꝓcedit · aliqñ nõ no
lit tempus ꝓcedit · sed ꝛ cibos lauciores gerit · Ali
qñ aut quelibet fumeda natura expetit · aliqñ
nõ et qualitatẽ cibor et tpis congruit · Sed ꝛ ꝓpta
cibor qñtate · sumẽdi · refectionis mesurã excedit
Sic nãqñ aut · et si abiectũ ẽ qd desiderat · tñ ꝛ ꝓpo
sumẽdi desiderio detẽtus peccat · Qui de primo ꝛ fo
nacha ꝑ regũ primi · De secõ mirabilis fuit ꝑ · de
cio in filijs hely ꝑ · regũ scdi · & ezech xxvi · de qo
ꝛ esaiã grene xxvi · Vidi · Est cibus et gula quiqz gulã modus nõ ing
rumpat · educens · Dñs munus comedit · dñs ededi
ducunt horã · Quicũ delicias ꝓparat · estus deliciosos
bel simul · cupide qd nõ est · deliciosũ · Et hoc ꝛ de
to de consc · dist · 6 · Quisq mores ¶ Sic alius usus
ad idem ꝓpropc · lauce · minus · attente · studiose ·
¶ Item ubi plenius nõ cibus · ſſ appetitus ꝛ uicio est
unde et lauciores cibos · quiqz sine culpa sumunt · et
abiectiores nõ sine gule uicio deglutiunt ¶ Sic pe
ne ꝓ epulas committit uoluptas · qz dũ corpus
ꝛ refectionis delectatione resoluit · cor ad mane futurũ gaudiu
relaxat · et dũ gula ꝛfluuie se extendit · et carnis
membra ꝛ luxuriam erigit ¶ Sic ꝛ ꝑmo moz · Co
muniter uix sine culpa celebrari ꝑt · qz fere semper
epulas · committit loquacitas · et uoluptas ¶ Sic Gula
ꝛ immoderatus appetitus cibi · et potus ¶ Sic Sepe
dñs qñ conaussi · carnis ꝓcinctu · ad pñs contra nos hos
tem nostrũ spũs erudimus · Eisdem namqz alumne
tes uicia superbiũ · quibus nutrite uirtutes uiuunt
· et cũ ceteris aliis · plerumqz uicijs uires augent ¶ Si
sup ego omes uias ꝑplus concupiscentia · ꝙ necessitas pe
tit · et sepe dñs carnis mortẽ · satisfacere cupimus · no
luptas subrepit · et modũ satisfactionis excedit
¶ Sic ibidẽ Si carnis plus ꝙ debemus refrenamus hostis
spũs nutrimus · et si necessitati cui ea q debemus non
reddimus cuncta nrã mentem ¶ Idem ꝛ pastor · Edu
catus gule ad luxuriam ꝓtrahit · qz dũ satietate
uentr extenditur · acrior libidinis stimulus ¶ Idem
Esus et potus ad ludũ · ludus aut ad luxuriam
pellit · Vñ ſſ ꝑtes est · Sedit ꝑplus manducare · et
bibẽ · et surrexerunt ludere ¶ Sic Si uoracitatis culpa
no tanto · admittitur · premuit ab inicio mentes hoies
tenuit deuocatas ¶ Item Vitandus maxime labor
pasibus refugis · ad usũ laboris nõ deputatis · nec
ꝛ subdigo tenet ¶ Idem ꝛ pastor · Gule deditos

fluxus locucijs lenitas opis acq; luxurie. Abstinentes ub sepe fluxbie culpa sepius ipacia acq; ẽsticia comitat plura qre flux de abstinencia Item de concupia Iem de carnis cura Iẽ de ebietate Iẽ mfia de uoluptate

Augustinus In lib de conflictu vitioz et uirtut Venit ingluuies dicit ad deum est deus ois munda cunct zc qre fit de conflictu Item lib de doctrina xpiana et licet in decto xli dist cao Quisquis fidei pe ut sine vino uoracitate periculosissimo cibo sapies quis utat Inspices aut feruentissima gule flamma rabie vilissimu expauescat saluatoz n nr sine pcd pistibus uestebat et esau accepto pane et lentis edulio vorauit abiit pupendens pmogenita benedixisset gene xxvii et ad hebr xii Ide nr pter cetera cotumeliozes nobis st quedã bestie qz bibliozũ estis alit Ide st eplam iohis Delicie qbz si absq; desidio id e appetitu gulose pcipiãt no officiunt et Vilis cibi gulose pcepta ipediunt pfectu abstinẽcie salutaris Unde dauid aquã male concupitã effudit et hieronymus in mutuatis articulo carnes cũ gratiaz actione comedit nõ n cibus si appetitus vitiosus est Ide i libo Nonu sti xpi euangeli flos mestis omnino quid alimentoz sumas aut suctras corpi tui dumo congruas in gr̃ibus alimentoz fuit ei qbz tibi biuendũ est Neq; quitu sumas multu mutat aut uideamus alioz stomachũ cibus sanare et eosdẽ illo quo cibo quo sanant ardent et omio exacerbari alios aut videmus plura cibo indigere sed tamẽ tolleabilẽ inopia pati et aute horaz positus epulas cũ tranquillitate aspice neq; tange uelle aya gas qre mutat nõ quid uel quitu alimentoz pro conseruenda homis atq; psone sue q̃ balitudinis mutatione quis accipiat Sed contra felicitate et animi sentitate quis curat cui hijs uel oportet uel nocet Caue ut et illud in aiõ cuiuslibet xpiani compleat qd aplus dicit Sciõ et minoy habẽ et habundare ubiq; et in omnibus instructus sũ et saciari et esurire et habundare et penuria pati omnia possum i eo qui me confortat plura qre supi de abstinencia Iẽ de ebietate Iẽ mfia de uoluptate

facilitate

Ambrosius In ser Gula a padyso regnorem expulit sed abstinencia ad padysum errantem reuocauit Idem supi bn̄ immaculati Iude oz est illos homines comare de cibo lauto q̃ celesti militare regno Idem dia mihi ille habes multa bona comede bibe et epulare Dov ista nove mutat et talis inuidi Si n pozema haberet audaz quid aliud et qñ manducandi et libendi bona mutare debuit? Huc aut ita totus dialis homo et totus carneus ut diam sua carnalibus et corruptibilibus estis consumet et pascenda et ea

absente

q in secessu egerunt anime dic sine pena ad desiderii cuiq; utriq; natã talis est ut uutribz alatz aut uerbo dei sagnet aut intellectibz pijs et religiosis disciplinis et sanctis exercicijs exercitat Ide supi aliud aplus Omnis deus nemo est yoli n prorsus est nebare bonus nisi ton distendat cibo uentrem saltaribus uebra tendere et in pulc actibus i tantu occupari ut cogatis ignorare q deus est Ide in ser Stimas animã tuam et in nullam castimoe Sanctas aut castitate pdigit et mutrit illecebzam plura qre sup de abstinencia Iẽ de alimonia cyra qre de deliciis Iẽ de ebietate Iẽ mfia de uoluptate

Gulosinus In lib de copie Excessus et boz consumit et cõpunctẽ facit corpus hominis Nichil enim aut sic velocit est sicut cibus bis digestus Nichil ub sit salutẽ corpis nichil sic sensum animẽ exacuit fluctiul q sic eginudinẽ curat sicut modica refectio Ide de consec cao Nichil Ide supi eplam ad hebr In nemine mittẽ in cloacam pcẽ est et adhuc peccatum tenente morbos cui n plus conubat q̃ reficiendo corpus expostulat No solu mihi metu nullu si acq; corrupcõnẽ corpis gerat Cibi n superflui causa sequitur egritudinis Ita ut maledictum sit benedictum sed pocius maledic intemperancie seu gule tue dicit plura qre supi de abstinencia Iẽ supi de deliciis Iẽ de ebietate Iẽ mfia de uoluptate Iẽ de luxuria zc

Ieronimus In epla Difficile mihi epulas pudicicia conseruat Flores autẽ sordidi ostendit animum Iẽ Sedimus ad custochiã de gulosis dicit aplus quoz deus uenter est Ide n colit omnipotẽ qñ diligit et qñ maxime diligit ihc maxime colit ego que sollicite pudicitiã est ut quos sanctitas de paradyso expulit reducat esurientes uentris Ide et habet in decreto xlim dist Iẽ p uentrẽ et genitalia confirma sibi sẽ et diu quis eligitate gule reficit Alit humidicia luxurie exacuit ego sobrietate membra intelligat consilio sobrietate Ide et habet xxxvo dist Iẽ p uentrem meum esuriet et desipumat in libidinẽ ubi n ebietas ibi libido dicit Ide in epla ad eustochiũ et habet xlim dist Iẽ p uentrẽ pinguis grossi sensus gignit Ide eade Nichil solliciti prudentis est qñ ut die sollempne nõ tot cibos habundancia qñ sptus exercitacione celebremus qz valde absurdum est minima sanctitate festa bene martirẽ honorare quẽ stimo deo seruimus placuisse Impossibile est ut et pudicis et qre supi de deliciis Ide deliciae et pulmentis epulatio amatrix sit somni et nutu cibos balsamatos Horatius mestis inquit Hectoribus affectare sordes nec coassite deliciae laudi pudicitie Ide Estus carnis pocus Unde dicit qñ sanctus in tu libidinẽ bi est Ide ad paulinũ de institutione clerici Unde plenius facile disputat de seruandis Ide libro

cuiē iouis penā aud. Irridet oracus appetitū e
bor superfluor qui consupta relinquit pena diuisq
Sperne uoluptates nocet empta dolore uoluptas
¶ Hē bibe quale tibi illud ieiunii. et epulis distendie
uentre. et fructu mētis efficiē meditatoriū lactuca
Ieiaq; nō cum ieiunio est. et crapula appellandi. ¶ plura
qre supra de abstinēcia

Vlcinus hē de sti bo. libo. sc̄di cas. xliij quaq; st
franca distinctione i gule appetitu. ¶ Quid. qui. qi
tiuer quomō appetat. Quid. ad vsum vt ptinet que
appetit. cui. s. si ante legitimū tempus appetat. cuius
uel ad inordinatū refrin. Quid ad ipsam festinat
assebiē. plā qre sup de abstinēt. Hē de ebrietate. Item
de qui delicijs et diuicijs crucifixus confusione cōfiq
tus et mortē. No e in regno dei esca et potus. nec
purpura et byssus. qz duces ille in vtroq; crucifi
fus et confusus in pcto ad mensa descendit. cōd
ad ip dicitis o gulosi et luxuriosi quoz deus uen
ter est. audite qz plin aplin. esca uentri et uentr
escis. deus aut et hunc et has destruet ¶ Hē Quid
dicitis obsecratores eborū. et aliaz uerecundiaz
ypocras et sectas eius docens corpa salua fiāt
mlīs mundo. postq; aut et discipuli eius docet
corpa pdi ipsi aias. Que ut ita de duobz uitijs
sequi. ¶ Iam apis rapacissima comedit et
et lupus fra. luscus aqua. Sed hō rapacior. ali
is aialibz fram et aquā. et acre relictis si pos
set sine mētis applicaret. plura qre supra de
abstinēcia

Baldus in hē supra de carnis cura Item de Voluptate
in regula sua Sicut mules plūmo
pignatus onere armoz impedit in bello. Sic ego
nachus ab elelcus impedit ad vigilias oroēs
ad estuz plenitudine torpescit

Hugo de sco victore supra illud ad philipp tertio
Quoz deus uenit est. quoz finis mortis et
gld in confusione eoz. q; trona sapiēt Solent dns
templa construi. altaria erigi. mistri ut fluores
ordinari. pecudes immolari. thuris concremari. deo
siquidē ventri. templū est. deitas. altare mensa. cōq;
ymnistri. sc̄di. pecudes immolate sūt carnes coctē
sunt. armatu incensoz. iustitias aboz et aboz

Agellius libo p̄mo de offic So ¶ Hē de alijs
crates dicebat multos hoiēs pter ea uelle uiuere
ut ederent et biberent. Se no uelle edere uelle ut uiue
re. Hō ipsius Flos uiuas ut edas. ¶ edas ut uiuē

Seneca libo vij de nālibz quibz ¶ possis
Cordic subtilius alij et elegantius corogrāphi
lupine fures. vsticam contemplies Iam n. nō sicut
hoiēs ad comedendū dentibz et uentre. et aze
contenti. ¶ erāt oculis sūt gulosi ¶ Hē ad lucillū
p epla hoyn Taurus pauissimoz ingeno pastus

impletē una silua plebz sufficit elephantibz. ho nō
et ēra pastiē et mari. Verūptū uenit fames in gstum
magnū. ¶ ambitio plura qre supra de abstinēcia Item
supra de carnis cura Item supra de deliciis Item supra de
ebrietate Item infra de luxuria Item infra de uoluptate

De gustu spirituali gregorius
in moz. Dū magno desiderio mens ad celestia rapitur nimio mō hoīs ipm qd' qrit atq; iam
degustat ¶ Idem i ho moz. Cum mens nimis gaudijs semisepta. eo minus doloēs exterius sentit ¶ Hē
supra Sēc. Dulce e ee in rebus humanis. sed ei qui
qm adhuc de celestibus gaudia nulla gustauit
qz quito minus ea intelligit. tanto delectabilius
in spūalibus conūescit ¶ Hē Si quis iā cordis
ore gustauit que sit illa dulcedo celestiū primoz
qui sunt illi ymnidici chori angelor. Que sit in
visio tēpz. chensibilis tuitatis huius quito dulcius
fit qd' minus videt. tanto t amaritudine utrius de
qd' foris sustinet. Gustato in. spū desipit omnis desipiet
caro ¶ Hē supra Can. Sponsa quo frequētius gus
tat qp dulcius est. dns eo solidius sponsi retinu
dine tenet. et dispzta fastidit ¶ Hē Duc me zc
fra supra de actiā simul et contemplatiā

Augustinus Cetā exercitata dilectat ut Am pmoc
creator in corde dulcescat ¶ Idem i libo de medita
tiue pcor me domine gustare p amoze qd' gusto
p agnitionem. sentia p affectū qd' sencio p mele
tem. plus tibi debeo qp meipm tocū. sed nec plus
habeo. ho ipm hoc p sum ¶ Idem i libo de uera re ¶ nec
ligi. Cum dū sumus in corpe peregrinam a dno. gus
temus salte mō qm suauis est dominus qui fecit
nobis pignus spūs in quo sentiamus eius dulcedinē
et desiderium ipm uite fonte. ubi sitā ebrietate inde
mur et irrigem. sicut lignum qd' plantatur est. secus
decursus aquaz ducatu ¶ Hē in libo de catheci
zandis rudibus. Tu qm nedum reqem q pg hanc vi
tam ueis xpianus primitus qris. ecia hic et nūc
amarissimas huius uite molestias suauē gustabis si
eius qui ea primus precepta dilexit. Cito in sentes
dulcedines et fructus ultrioie qm migrandis. et dius
atq; iocundus gaudebis de bona conscia mē angus
tias. qp de mala mē delicias. plura qre supra de con
templatione Item supra de deliciis spūalibus

Auctor in libo de spū et aīa ajentis bisio t
intelligencia. sed iustus et sapiēs. illa contemplat ipsa
delectat ¶ Hē ibidē aīa pius sanat. sanata nūducit.
inducta reficit ¶ Hē ibidē h est reges cordis mei
ad t dei amoze p desideria figit. h e intra cordis mei
cū deū suū contemplat. et ipsa sui contemplatione sua
mē reficit

Ambrosius ad hyzeneū Si ho deum et summū bonū sicut sno vero conceptibili ac summo

desiderabili · gustauit aia · dulcor · et formidine concludes incredibiliter questuat ¶ Ide ibide Osculata ubium dei qre supra de amia ¶ Ide sup bti macarii Justus ut gustauit fructu suauitatis · ipacietis ad pfecta festinat ¶ Ide Diuine dulcedini no cō ungis · si ab amore tpalia non recedis ¶ Ide Gus ta libenter diuina dulcedine · ut obliuisci valeas mūdi amalitudine ¶ Ide lib° ter. ad Vgines In fluctibz diuine cozpozeus pegnat affectus

Gaudentius In libro de laudibus scī pauli Cui nanqz diuina caritas semel absorbuit · cui so zie ad tirena qi insensibilem reddit pla qre ser de amore exotatio ¶ Item sup de cibo spuali ¶ Ide sup de contemplatione ¶ Ide de dulcedine spuali

Gregorius In lib° de diligendo deū ex ora tione frequenti necessitatū crebus nare est mēpel latoribus dei ab homine fregrati · fregrando gus tu · gustando pbat quā suauis e dus ¶ Ide in eodem · a mandatis tuis micligor · ut suaui no nisi obedientie manducz · contemplatiuis gus tum penitus no debei sion ignit pueris & pdo amore quietis ste obedientie actibz · semoz De tri ciombus pudicia ullatenus faciendi ¶ Ide · epla flumes creuerūt mī Celestis in · lsecretas pclara · mich et tirena adulatz promissio blandit con solatio carnis · sed gustus spū · nare est deside carnem affectauit cui celestia · tirena no sapu it · et etnis mlyrantibus · fastidio st omia tristi tia · mūdi huius ¶ Idem · ī scī Dū q luget qm ipi consolabit · quid aliud e nisi consolatio q̄ pcedens & spe beme grā de nocdiis · et suauissi ma delectatio bom et gustus sapie licet exigimus qnibus mecum benignus dus afflictam refigat aiam · at gustus ille nichil aliud e q̄ ardentis tū desiderij et mercenariū amoris pace celestis sicut septū est Cum eduxi me adhuc esuriet ꝛc ¶ Idem Nō mīgm dne ꝛc qre sic & amore exta tici ¶ Idem dne nichil qre sup de amo · extatico ¶ Idem Pung abus aie est ꝛc qre de cibo spuali

Gregorius sup illud iacobi Omne datū optimū et omne donū pfectum ꝛc Donū pfectū est gla etna qz illi penitus nichil deficit · qz fruitio gloze sup celestis pgustata · sup celestiū suauitatem infudum · corruptione non adducit · sp reficit et migm deficit · pfecerit mozrupta · sp ad re fectione manet · ubi sp vita sine moz te · ges sine labore · salus sine egritudine · lux sine nube · dies sine nocte · pax sine fine ¶ Genus

De gustus continencia Ide sup de abstinēa Ide de

De habitu Gregorius in

omeā Si sup stimus habitus · culpa non est · nequa dominus dicite epulone

ypocrite dicens et nid nebatur · ue pp purpura et bisso ¶ Ide in omeā Si abiecto vilis indumēti ūtus no est · quam tam vigilanti de tolle bap ta no dicit · et cat induitus pilis camelozū ¶ Ide in omeā fleno vestimeta pciosa · nisi ad mane gla · qnte · qz nemo pciosis indumēt ubi ab alijs no vidē ¶ Ide in moz pram horides cū tegendis membris vestimeta qrit · no solū q tegant · sz etā q̄ ne qual lant appetit · et cuī tirore fideis no solū q̄ pu rem · sed e que p mollicie delectone · nō solū q̄ p mollicie tactū mulceant · sz ꝛ q̄ p colo rem oculos hoīm seducant ¶ Ide in omeā Sicut nō milli qui cultū subtilē pciosarū qz vestiū no pu tant se pcm · qd si culpa non est nequaq̄ sinos di uinus tam vigilanti exp̄mēt q̄ duces ille q̄ tirāpi in sino purpura et bisso indutus fingit · indignū cū est vili cinere sacū fidē pmptū plura de ista matra de agonachis

Augustinus In regla sion ste honabilis sit us et nec affectis vestibus placet · sz moribus ¶ Ide in · et macsu · statu · habitu · in omnibus motibz vitis nichil fiat qd cuiq̄ offendat aspectum si qd dzum deceat stratem ¶ Ide ibide Indumenta vra sic · ne vigilet posita lateant · sive a nobis sive a fidelibus ne ingloies alie sordes · cui chat mūde nestis · nimis appetitus ¶ Idem lib° de ciuit dei Fatez · de pciosa ue te erubescito qz non decet habitu pfessione ze ¶ Ide in epla Verus ornatus maxie xpianoz no cū su rus mundus · nec auri quide et uestis pompa · sed moz bom ste ¶ Idem ibidem · Aurū et supposita sio cinum et cetā huiusmoi que ad mane pompā di ad illecebzam fozme solent adhibet · mito repellenda sed Sed e quida habitus q̄ modulo pdone pticipans ita macīatus a vidiali deste distinctus qui pt fidei bus congatis salua religiois obseruancia cōuenire nostre duo phibente scripturē · cui te poterus exponere obtempare · et candidis moribz q̄ mundis nestribus diabolo repugnare ¶ Ide in lib° de doctrina xpiana pulchritudinē · cura studiosa · nec sollicita cogitatione compone · ne amat ille deus · sullatuq̄ furos · sz deus vitas delectat · et ille sicut legimus · audistis vitas noctis ¶ Idem sup psalmū Resurrit dns sup bis · et calamistratie · pudicis aut et humilibz tur gria ¶ Ide Cum sup moderato cultu corpis atq̄ ves titus sit certo rego moze pfulget · facile cōmit tabz vite · pompaz seli · et secturoz ¶ Ide de vera electoz · Vestis tibi credet no ad pulchitudinē · sed q̄ pctoz tegumētū · plura q̄ hec nra de ozna tu corpis Ide de agonachis

Ambrosius In lib° de offic Non sit affecta tus decor corpis · sed nalis et simplex negligentia

magis q̄ expertus non possis et albentibꝫ addu
tus vestimētis Sed qmbꝫ uel honestatē uel utilita
te michil desit · michil q̄ accedat nitori ¶ Idem sup i
p̄sbimos · Ornantes se aut uelit audire t sermo
clamare debet ꝺn̄s amota pompa bestiā facē clamare
uo uitiam deꝰ procet nō auferat Habitus n̄ supbie
nec impetrat · nec recta de se credi facit ¶ Idē ad uir
ginem libꝫ primo Quāta demencia est effigiem mutare
dei & Si deformis es formosam te et mentiris &
¶ Idem t epam eon Graue tuū dicat de te deus · non
agnosco colores meos nō agnosco ymaginē meam
non agnosco illā quē ipse formam · reticā ḡ qd me
um nō est · illū quere qui te deprimit et cū illo ha
beto consortiū pluā grās infra de mulie sic nusq̄ &
ornatu Idē infra de monachis

Quolibetanus sup̄ mathin Omne nescimet mu
ad tres p̄tinet causas · aut ad spēm lasciuie · aut
ad delectationē corpis · aut ad tegumentū mēbrorū
¶ Idem sup illud ajathē 3 · Omnis qui videt mulierē
ad concupiscendū eā iam mechatus est in corde suo
hoīm p̄ma plagam nō mortalib⁹ vulnerā tamen
dubia extrema · Venenū n · obtulit licet nullius sit
nocuum si bibit ¶ Idem t libꝫ & capit · Flos omne te
pus hinc nostre consumimur et spoliamur diam et
adornantes ancillā diuisis ornatibꝫ ¶ Idē sup p̄s
Misere mei deus · pulchritudo corpis uel habitus
sine pudicicia et castitate p̄pudiū pa
tens est · et bonum mīsp̄ctibus commodum ¶ Idē
Nobilius p̄mi hoīs sine uestibꝫ fuit

Cyprianus ad rusticū monachū Sordes uesti
um candide mentis indicia sūt humilis tunica contēp
tū seculi probat · ita dum vitat ut animꝫ nō crimē
ac nec habitus sino q̄ dissentiat ¶ Idem Nec asi
stentie sordes nec cogitet delicie · laudē pariūt · et
habet in dicto ubi dixit V. ¶ Idē ad achelectū Fuge
cultus sordidi ostendit animū ¶ Idem ad demetriadē
Virginē · Fuge lasciuā puellā · que ornat capilla
tus a fronte demittit · cute polluit ornamentis
vtiq̄ subtilibus · et strictas habet manicas · vesti
menta quoꝝ sinus rugā · socios q̄ expannes ut sub
nomine virginali vendibilius peccent ajores · n · et stu
dia didicit se ancillare et sociare plerūq̄ moribus
et habitu indicant ¶ Idem ad eandem · Illa sit t
pulchra illa sit amabilis · illa sit mihi sociabilis est
habenda que se nescit ee pulchram · que precedē
te publicū non pectus et colla denudat nec pallio
velato cervices aperit · sed que celat facie · et
Vno ymo oculo q̄ vie nātivus est patenter p̄gredi
¶ Idem & t epla Sordes et ornatus uestiū pau
me fugienda sūt · qui alterā delicias · alterā vero
vana gloria redolet pluma q̄ sup̄ de contemptu
Sic mīs de mulie Sic mīa de ornatu

Cyprianus In epla fugiant caste vir
gines et pudice cultū meretrix et habitū impu
dicar insignia lupanariū et ornamenta meretri
cum hō n · deus cubitat licet deuotat Scicum
et purpurā induere xpm induē nō pōt aurō
et margaritis et monilibꝫ adornate · ornamē
ta cordis et ē corpis p̄diderūt ¶ Idē Equale se
t omnibus p̄stet mulierē virginea nec bonis
cordis · cultus et habitus corpis instruet vt qd
· n · ornata virgo · quod corrupti p̄dicit quasi ma
ritū habeat aut grat Truncat poculū nec pi
cultū sui appetat · que ad meliora id ē diuina ma
timonia se sciat ¶ Idem Si te sūptuosius ornet
ē q̄ras infra de mulie Idē de ornatu

Bernardus in epla pauperū habitus ni
alios refrenat concupiscam · ni alios ad amorem
paupertatis alliciat constituam ¶ Idē Si dedit mihi
iacob in dominus panē ad manducandū · et ves
timētū quo operiar · dabit q̄ dicat quo operiar · nō
quo ornet · et aplus dicit habentes victū et quib⁹
tegumē · hijs contenti simꝰ Flos igit contēti simꝰ
habitu quo tegimur nō quo superbiamꝰ nō quo
lasciuiamus · nō quo mulieri cultus placē uel assi
mulari studeamus ¶ Idem t epla filie babiloīs
quare dē gloriā t confusione induit purpurā
et byssū et subinde consuta pannosa iacet · mundi
bus fulgent · et moribus sordent ¶ Idem t apo
logetico Ex cordis thesauro sine dubio procedit
q̄d foris apparet · vicioso vanū · ne ex vanitatis
notam mereāt corpi · exteriorus habitus superfluitas mun
dis vacuitatis indicia est · ampulla mundicia molli
cie animū designat · licet tam cuiaret corpis cultus
et habitus nisi plus negligenda fuisset · mens nequita
tibus ¶ Idē sup Cum Simplicitas corpis candor
est mentis Quod probamus a contrario sensu · Nam
nevus duplicitas et macula est · Nevus nevi · ma
cula ē in corpe hominis et pomū quoq̄ p culpa nil
offensa ¶ Idem ber · t epla Clamat mundi clamat
famelica · plorat miseri egentes · Nobis inquit fa
me et frigore laborantibus misericordiā · quid conferet
tot immanitia vestiū nil exercita t pectas nec plica
tam manticis Claustrū n · t q̄d effunderis et nos
crudelis subtilis q̄d nos expendendo auxiliū ¶ Idē
Inuenimus homines curiosi victū et habitū quo sup
flue delectent et nō inuenimus homines miseri quo
necessario sustentent epla q̄nus ipse & mulie Idē mīs
de ornatu Idē & monachis

Cyprianus Si pompā comitēcia sequit
et regno dei virginitas destinat · Quid ē vir
ginibus xpi cū fremo cultu et habitu et sclari
bus ornamentis · quibꝰ deū hominꝫ placē gestiūt
deum offendunt ·

Vlcanus In libro qui dicitur confessione tua et habitu et habitu demonstra te in habitu tuo simplicitatis tue motu pudicitiam tue gestu grauitatem tue habitu honestatis pomposa mundicia que non ualitati sed uanitati deseruit fugiendi nec contemptui. milites. qd' in moribus diligitur hoc et in uestibus et ornatibus suis ostendit

Gloria sup. 1 ad pet. sed. quare sit non certius appellatum ad aput pythagoram natalis sancte lege dictamen eadem sententia reppiet Bene matronaz ornamenta. pudicitia non uestes et plura quere supra de cultu cultu de monachis de monachis de mulieribus de ornatu ec

Decretas gregorius libro xvi moz. Omnes hereticos dei deum defendere nititur offendit. Qui deo fiducie consulit fortiter afflictit. Hec tamen per cuncta q lo cuncta a uitiosis cognitione despicit. et plerique et stultis prudentia. et factis uana promittentes ne deo ex ueritate aliq' prosunt. facile ad falsitatem trahuntur

Augustinus In lib. de utilitate credendi hereticus est qui alicuius temporalis commodi. et maxime. principatus gr sui gloria falsas ac nouas opiniones uel gignit uel sequit Idem de. q. dei ecclesia quide ad fidem catholicam primeua dei hec eccl unquecunque coagitauit uel audiuit eos de fendi possint et considerant intelligentius. et uel legit clarius et instantius predicauit sta ab edi ficatio motu questio diffindi questio occasio Idem i libo de predestinatione sco. Tria sit q ne gratis sit de gra Idem Deo diuina prudentia multos di uersos errores hereticos ne permisit ut cu uitrogant nos ea que nesciunt sic discutiamus pugnia. et diuinas scripturas edisticamus uel aplus aut ut pba ti manifesti fiant. ne. q. 3 ti

Ambrosius in ser Nolo te uinitutorem ee noctue. que licet p nocte uigilet. p die tam pigr uel ceca est que grauibus oculis tenebraz caliginem eligit splendore lucis horrescit. aliz n in modic illuminatur obstinatate. et ipa luce ceca hoc animal hereticoz figura est

Iconimus sup epla ad galathas Immu ta sit deo omnia dogmata falsitatis et omnes hereses Idem ibidem hesis grece dicit ab electione eo q eam sibi quisq eligit disciplina qua putat ee meliore Idem Cuncti igit alia scripturam sacram intelligit q sensus spus sti fingitat. q septa est licet de ecclia non recesserit tunc hereticus appellat pt Idem sup epla ad titu Nec hesi et sistima hoc mereat q hesis punit dogma ha beat. sistima uo pter dissentione ab ecclia separatur. qd' quide in principio alicui ex pte melioi pu Certe nullit est sistima nisi aliqua sibi consti gat hesim ut rte ab ecclia recessisse uideat. Et sic omnes hereticos existimatis et no ex

Bernardus sup can hereticos non rationibus con cutit qz no intelligunt. nec auctoritatibus coz rigit. qz non recipiut. nec psuasionibus flec tunt qz subsi sit. ayoz magis eligit q coher hoz. qz finis mortis hoz nouissima ecclie manet

Celestinus papa epist. q. in ea manet magis errores est non tm hereticus. sz z hesiarcha dicendus est

Hylarius In libro suo de t. De intelligen hesis. non de septem sensibus uel suo sit cuiq

Dehomine et eius dignitate

Gregorius m omelia Cuncta quide qua nos mundicia polluat qui in ecclia pulsa do cuncos et angulis sumus equales Vendicamus gr mo ribus nris dignitate nostra Idem i omelia ma tutinalis Quis rex celi deum nre carnis assumpsit unsimitate nisi illa ut angelica celsitudo no dis piat ad pacem nram tam angeli redeunt. et quos auce despexant. mo quasi socios uenien eos Et apocalipsi de angelo qui se no permisit ado mi a iohe elevanti Idem i pncione mor super iob Omis homo eo ipo quo homo est. sua mise ge debz auctore cui nolutum cito magis suaz gra qza sepo nichil sit pensat Idem i uin mar hom ne deus magnificat. qz largitate poris ditat. infusio ne gre visitat. honore collate ueritis equalem Cuncta p semetipm homo nichil sit ee tunc ei deus cognitionis sue principe benignitatis sue munere concedit Idem i e. libro mor Ad hoc i padiso positus fuit ho ut si se ad cognitore sui obedientia uinculis caritatis astringet ad a lestem patriam angelor qz societate quoz sine cor rus morte trasisset Sic. n. mortalis est condi tus homo ut si no peccasset. et non mori pos set. atqz eo mitio libet arbitri. beatitudine illius re gionis attingeret i qua ut peccare nel mori no potuisset Idem i pmio mor Non se desper humana fragilitas. sed uirtutem filij dei sanc nem consideret et in pcio suo cruciferis q mun na sit que tm valet Idem i mor lib. x. con uitis animalibus homo longe sit melior. hoc tam pleriq homi non licet. qd' brutis animalibus licet Que. n. ad aliud nisi ut restiamus eoz motus pail dubio nequaq sub disciplina stringit homo ulo qz ad futuram uitam suam nate pfecto est. ut i cruciatus suos mortibus sb disci

disponē religet et quasi domestica animal locus
suetū suat ne cēnis disponibz restitui debuat
¶Idem i ppio libo moz Corpo quo deus homiez
condidit t manu ōm significant homines ne noverit
singuli opa sua ¶De heu heu vn hoi superbia qre
sup de conceptu mudi ¶De i e moz sup id rob pe
ar dies in qua natus fui et nox i qua dictu est
conceptus est homo Quēndū nobis e cur i die
dict homo natus et i nocte conceptus Sed secdm
p spāna sac tibus nois homiez appellat Aligu s
p natura aligu p culpa aligu p infirmitate ho
quippe p natum dicit sicut sept est faciamus ho
mine ad ymaginē et similitudinē nrām ho p cul
pa sicut sept est Ego dixi dij estis et filij excelsi
omes vos aut homines moriemi do si apte dicat sic
Sicut delinquites et pdores obitus vi et paulus ait
Cū sit inter nos zelus et contectio nonne carnales es
tis et secdm homiez ambulatis Ac sidicat Q dis
cordes meres ducitis nonne adhuc es reprensibiles humani
tus peccatis homo p infirmitate sicut sept e ayale
dictus homo qui spem sua posuit in homine id e in
firmitate ho go in die nasci fz v nocte concepit qz
negligu a delectatione pcā rapit nisi pius p voluntatis
meritis tenebras infirmitat pius in actus i nocte fit
et postmodū se regit delectatio sublimit Dicat
go Pereat dies in qua natus est ho et nox i qua sum
dictu est conceptus e homo Desit peccat delectatio q
i culpa homiez regnat Pereat e mentia meritis sp
nitas que usqz ad tenebras pnt consensus hominem
execrauit ¶De i moz libro xxv sup id rob xxviiij
Subito morietur et in media nocte conturbabit pplī et
pertransibit Primus homo tm conditus fuit ut illo ma
nente decederet cpa nec cū cpibz ipe cōsisteret homi
tis go tempm decurrendū ipe stabat qz neqquam
ad hoc tm p diez meritum tendebat Tanto ro
busteus autē stabat quāto deo sp stanti similis fiebat
¶Idem ibidem dr ubi primus lignū vetitū contigit homo
mox offenso creatore tē cepit defluere cū tpe Statim
lubricus mortalitatis amisse tē cū cursus mez
zonis abscindunt Et dū de infancia ad senium de
senio ad senectū de senectu ad mortē tē tūse
undo dicitur quid plus stando fiunt ¶De ibidē flos
go qz de pregrino primi hominis nascim ideo radicis
amaritudine quasim surculo retinemur qua qz eo
illo nos omes originē ducimus ideo cursu eius nas
cendo sequim in tm ut eo ipo cotidiano moriet
quo hominū necessaria a vita tollamus ut lucidi
nobis spaciū sui crescē credit in cotidie ita desinat
Plura de sup de ecclesiis

Gregorius nazanzenus i lib de fidē epli
phie Dū ars immensa dei sapie nostre et homa
ne eius malicia immicū sequentem sui similē eo de

iusis aut i contrarijs . id e ex visibili et invisibili
sua constructū velud alia quedā mundus i mundo
magnus i quo igno totus celestis terrestis est et eccle
stis visibilis et invisibilis ut magnificet auctorē
suū et cuius imitatione efficiat deus sui pe Ego
dixi dij estis Caro nō ne magnitudine immūdā
tus fiat homi lapsu ruine incurrit
Augustinus de natura boni In rebus
a deo factis tanta magnū bonū e natura i dualis id
est homo ut nullū in mundo sit bonū quo brā sit
nisi ē possit nisi deus solus ¶De sup genesi ad lām
dignitas hominis cuius conditor deus mundus suus
consors angelus patria paradysus ¶De ibidē Omnibz
creatis atqz dispositis nouissime creatus e homo rep
dus et possessor om q e omnibus pcipiendus erat
¶Idem i eode Omnia alia corpa sine q i aqs sine
que i terra viuūt inclinata sūt ad terrā et nō sūt erecta
sicut solus hominis corpus quo significat eterna aīa
nrm i supna id e etna et spūalia erectū ee debe
¶De contra mauichēos hominis nia q mente rotali et
intellectuali eternas naturas antecedit solus deus ma
ior est ¶Idem i iij libro confes Fecisti nos domine
ad te et inquietū est cor nrm donec quiescat i te ¶De
sup id ro. bim. Quid nō omnia cū illo nobis donabit
Omnia inā sūt sup supiora equalia infiora Supiora
sunt deus ipa trinitas ad pfruendū Equalia sicut an
gelu ad cōmunicandū quibus equabimur in fruendo Infio
ra nō sūt nra ad dominandū ¶Idem ibidē dedit
nobis deus ee et pulchrū ee dedit corpus cū sen
sibus adam cū suribus dna cū sacramentis Ver
ces cū mortalitatis mēbrū cū coniugio et filiis Fru
ctum cū coniugio et quid nō cū illo nobis omnia
donabit ¶De i libro de pdest stor hanc naturā
tanta tā excelsa et tā summa substantia e ut quo
alcius attollet nō habet Sicut p nobis ipa dignā
tus quousqz se deponet humilius nō inuenit ¶De
ibidem Cū susceptu natura hois cū infirmitate
nostre carnis tāli morte scrucis deus ipe voluit
crucifigi ¶De i xvij & ij Sicut i isaie pphā canit
Deus respexit sup filios hominū ut videat si est
intelligens aut requirens deū Ad hoc go debet ho
ee intelligens ut requirat deū suū ¶De i lib xiij de
ci. cap xiij sup id iohis Plenū gre et veritatis In re
bus p tempus ortis illa summa sapia est qz homo
i unitate psone coniunctus e deo ¶De lib. trio de
lib arbitrio Naturā hois alia dicim cū ppe locqm
de natu i qua primus i filio gre factus e homo
sine culpa alia aut ista naturā i qua ex illius dap
nati pena et mortales et ignari et carni subditi
nascim quota quē modū dicit aplus Fuimus et
nos naturaliter filij sicut et ceteri Flamma aspice ut
e deprauata pcto non ut e ita creata ab initio ¶De

ī libro de ordine disciplinę hō est animal ꝯ rōnale
mortale hīs duabus differēcijs admo- nęt homo
quo sibi rędeūdum sit et unde fugiendū uno
uerbo a bestijs aliu nō ||separat a dīno qllud
go si rēmuīt bestia efficit hinc mīst scīptr diuina
nō cit ¶Idem lib⁹ v. de ci. dei Omne miraculo gd
fit p hoiem magis miraculū q̄ ipe homo ¶Idem
¶Idem ncl actor de spū et aīa pleriq̄ fiunt miraculo
gd tam diuisa sicut est corpus et aīa cōiugi admi
rari potuerūt ¶Idem pv. de ci dei Rais t homis
habitus et ad celū sese sustollens sinsū q̄ reliqua
ens ¶Idem Omīa animalia corpa que sup̄ t circ ca⁹ de
t pp. lib⁹ de a. dei Creatu sinsū humanū corpis forma
que sur-sū st admonet q̄rē et tenē ¶Idem ibidem
Fluchil videmus creatu in corpe hoīs meditatis ca. qd
non habeat t decoris locū sicut t frale barbam
et superciliū rēi Et q̄ st nō nulla quoꝝ solū decus
et nullus usus ideo facile intelligi potuit t con
dicōne corpis humanū dignitatē meritam fuisse
¶hoc platam aliq̄ aut nobis appareat si mōstra nę
sunt nisi considēmus quibus omnia cōgrua sūt que
ītę armonia dicit tamquā cruda organa tri
sculs atq̄ cotrisculs que nemo valuit facere
et quos nemo dmḡm ausus t rē Cui si non
sē potuissent t mirabilibus quoꝝ visibus que nō
lū ostendūt hominibus deus ita delectaret nos
pulchritudo racionis ut omīs forma appetit que
oculis placet ipius mentis oculis arbitio p̄f
ret ¶Idem t lib⁹ xxij de ci. dei et t epla ad neb
dū Omīs humana corpis pulchritudo t congruentia
partiū ad quā colozis suauitate ¶De t lib⁹ 83 qq
nonū Corpus hoīs q̄ tale est ut ad contemplan
dū alta sit apcius magis ad ymaginē dei q̄
cetoꝝ animalia corpa formam videt plura q̄re
supra ē appetitu nāli Tre sup̄ & ctatibus
Ambrosius sup illud p̄s ayanus true de
me ferentib⁹ domine dixit o homo ubi gressibus ꝛ pedi
sus fragis sis vile quippe re tra demisit & glosis
re ultus et pedosū te facit ymago Quid n. pedi
sus q̄m ymago dei quā retinet homo inter bo
rales Cui ille in biblia addis te no hominem sed
aut serpentē aut porcū aut canē aut vulpeculam aut aliq̄ huiusmodi te sup̄bia vocat ¶De
in libro trio de offic Considera o homo unde
nomē sumpsis ab humo utiq̄ homo uocatus que
nichil aliq̄n erepit sed omnia largit hominū t
unde nocat humanitas ut consideres admonet
humanitatis fragil. n. tā misericors nec q̄ cōsidere
mutabile nature ¶De t libro de fide Sepe humanitas quos nec ultus nec ratio potuit su
pare ¶Idem sup epla ad hebros flon angre
lice nature dicit est ista dignitas ut ei deus t

uiator profundi. piscator t fluctibus

una pena uindicetur ¶Idem t epla ad ozonciū
Recte homo frugi est nomissing. tamq̄ totius operis
summa et mundi causa p̄pter quē facta st omnia t quoꝝ
omn habitator clemētior est Inter ferus n. bestie
et cū piscibus natat sup aues volat cū ipis
cū serpentibus et angues terram habitat cū
colo mutat Sulcat mare. pascit aere. pulsat
solū penator. n. saltibus contemplator celestibus ¶Idem ad eudem Decuit hominem posse
mo creari Etenim qui cōdidit adornat. pius cū
parat. et cui amicos ad cena inuitat Sic t
deus homi pius ante dedit epulas parauit
et se ipm tamq̄ ad suū cōuiuiū inuitauit. et
eudem hominem sui uerū amicū q̄ diuine cu
ctis & gloriē fecit participem et hēdem ¶Idem
t epla ad sabinū Deus mundū primo creauit
deinde hominem mundi habitatorē constituit
cui foret paratū totus mundus Nā si hodie q̄dā
sapiens adueniret ubiq̄ cuncta eius ubiq̄ sua ēt
ligit mihi se pegnū mihi se hospitē indicat
q̄to magis ille primus homo sint incola totius
mundi. rectus opus dei cōfabulator eius assidu
eius stirpis angelor plantatus ut uterq̄ que deus
batur uti opus suū peloset et cari Neq̄ n. ut bon⁹
actor et pater ipm hominē defebat tenuiq̄ cōsti
hominē creatū fouit et custodiuit ut abdicatū
redimeret. diminutū recuperet. et mortuū sui pas
sanguine sustineret ¶Iuuenalis sup ayathū In ls sunt nos
go dei ut q̄d bonū ei videt t hō. apm apud nos sit
et q̄d ei malū videt hs. t apud nos sit malum
¶Idem sup ps ayathi dij pcrite et deterpiens omnē
creaturā sensibilē deus armata et munita ānte
quasdam q̄dem uelocē pedū cursu. alios aut ungu
bus. alias uō pēnis alias aut cornibz. alias dens
bus pmunijt hoīem uō solū sic disposuit ut ille
et arma illius sit ipe deus. et infirmitatis nostre
te coactus ip̄ nēriū habeat recurrē ad dīnū t hō
um suū ¶Idem t ser sup ps pe Comparatus t hō
iumētis insipientibus Pecori comparari uoluit
tis t cīne non nate ¶De in hs humane nāe
que ēas infra de xpi cōceptōe ¶De in ser de lex
Dignitas ozigenis humane fragile cognoscit autori
sui considerata sublimitate flon. n. fragile porcel
le aut leue qd manu fac dei confitet et celeste
flatus mutalem statim animauit mutemur ei
de artifice deus pratem sua t omnem subiecit
dem homi fragilē t dictus ut que sedim post se fa
re disponebat eidem fragi plenā atq̄ pfectā re
re in se et dignitate qua precellet et pratem qua
cuctis animatibz imperaret. soli sumens illi a qua
fragi illi cuncta subiecta sic uideliet ut quic

mundo fuerit deo creatorem solu sibi suppetere suscipiet creaturam sibi sine compellet tantumq; inobediens et obediens deo filio debet psperari quintu ipse homo a creatura sibi subdita exigat

Bernardus In libro de consideꝛa. Ad ymaginem et similitudinem dei factus est homo In ymagine quide hoc arbitrio libertatis ꝛ similitudine virtutis Et hec similitudo periit ex vitiis ꝛ peccatis Deformitatem in ymagine pensate homo. ymago esse nec i ge hena potest eternum

Idem Quodsi est speculum simili Cogita o homo qualem te fecit deus semper sm corpus egregia creaturam ꝛ secm adam ad ymaginem creatoris insigniter vivus precipue beatitudinis esse capacem Porro secm ambo simul pceteris creatuis mapte admirandum sibi cohesere artifice incomprehensibili ac investigabili sapia gdutoꝛ

Idem In quodsi sec pte Quid es ex memoꝛ ꝛ exig. Supp. cui dirat

apposita erga eu cor tuu. geris p eo sollicitudinem et cura illius habes temq; mittis tongentu tuu quitus spm sm tuu primittis ꝛ et vltu tuu. et ne quid in celestibus valeat ab ora sollicitudis me bros illos supbe pte nos mittis i mysteriu custodie me deputatos et nros ubes fidel pedagogos

Beda supp ge ho latine dicis ab ymno apud gros no anthropos vocat ab eo q supna speculat et celestia contuenda debeat oculos attolle

Basilius In quamcon peccudes omes tuere sit et ob hoc mdmant ad tra Sed alia planta celestis est homo qui quitu hitu figure tantu ꝛ dignitate distat a peccudibz Caput. in eius semp ad celu elevat et oculi supna respiciut Sed pdy doloꝛ homo cu in honoꝛe esset non intellexit ꝛc

Callioconus In libro suo de ata pceꝛ anal est homo. et in effigiem pulchreme speculacois erecti ad res supnas contuendas

Cyprianus plus ds ly fecit est homo ut deu diligat et celestia contempleꝛ

Cicero In libro de na deoꝝ omnibz Omes homines se dicit ad gaudiu. ꝛ unde stabile magnu q; conse quit ignorant De ibide O quam contepta res est homo nisi supa humana se exerat Idem humanitas beat supbis ee adiusq socios vocat et auaꝛo ee sed ritus rebus. et affectibz cedz facile q; se pstat

Aristoteles In lib de animalibz Omnibus flobilissimq; et altissimq; animaliu. et aput nostroꝝ nos ꝛ magis fixus est homo Idem i pmo methaꝛ Oes homines na scire desiderant Idem in topicis Omes homines honoꝛe Idem i pmo ethyc Omia bona appetut Idem i eodo ethycoꝝ Liberalitas ab hominibus appetitur Idem i eodo Naturale est nobis delectari magnis reges

Boecius lib tio de consolacoe phie est mi tibus homm naturale bei bonq; inseruit cupiditas

Lactancius In libro de origie erroꝝ Job qui dicit est celu rigidis ac stabilibz mturel ut deu cuq celu sedes est que oculo corpali no possus saltem nos contemplemur

Julius Celsus naturale est omnes homines libertatem diligere

Gaphar qui dicit albumasar astrologus in libro introductoꝝ maioꝝ in magisterio scie & iudiciis astroꝝ tertiu primo differit quinta de secta no na Dignitas hois supat cetera animalia no sit nisi pt sciam et cognitionem qd est instrumentu vite et quito magis aquirit homo sciam tanto magis augebit plongacione a ceteris animalibz Et quito plus minuit eius sapia tanto magis augebit ceteris animalibus principatu Quod si sapia ꝛ cognitio non est homini dignitas supat alia animalia quia omnia animalia principantur homini in cohesione et potestate et generatione pt sciam ignis et cognitionem essentie hominis dignioꝝ ceteris animalibus Quod si finis mei hominis maioꝝ sapia et plus habet de zone ignis ꝛ est ceteris hominibus dignioꝝ inanimate plura sint de eternitate hois ꝛc de dignitate

Democritus hominis miseria et fragilitate Gregorius i moꝝ homo ab humo appellatus est et quid valet ee sine macula q; spontanee sua ceciderit ad infinitate finis de tra ꝛc i moꝝ Quia pessimis pena non pcuit qui i hac ecclesia de uenimus ut nosmetipos ignoremus Occlusa ergo aia a luce veritatis nichil nisi tenebras tuent et pleruq; i puteu fouea pedes pcipitat et nescit Idem Ec. moꝝ sup. Job Deo cui via abscondita est ꝛ sepe mirum opus ostendit pcipue quotidie ecclesiastes esse nobis ea dampnacione ꝛc in moꝝ sup. Job xv Ecce nec sancti eius nemo immutabilis. et celi non sunt munda in conspectu eius Quito magis abhominabilis est ꝛ inutilis homo qui bibit aquas iniquitate. homicidia abhominabiles et inutilem vocat que sequitur pt se instituere posse negantem abhominabile ꝛ pfundum am macule. sed inutile pt institia ipse vite Idem unde Qui tam abhominabilis ꝛ inutilis intelligi ꝛ alicui pt Aliqui ait homo purus quedam ira agere videtur si pt ea que nimis sunt. et que eius ira sit destruit Et qui multum displicent deo mala ideo negat ira placere qui videntur bona Quia gra in malis suis deo abhominabilis est ille et in bonis inutilis est. qz dum se pt pua opa deo accebile exhibet ideo nec illud de eo quod rectum videtur placet plura ergo sup de brevitate vite punctis Idem infra de miseria Idem de morte Idem de mundo Idem de avaricia Idem de penis pcedz

Augustinus In libro de pacta Quod est magnum homo nisi aberrans a cultore creatura sui creatoꝝ eius memoꝝ sit eius ꝛ diligat eu ffris ꝛ

et diligat ḡtus q̄ nō p̄t homo diligē nl̄ eligē deū
nisi p̄us eligat dilectus q̄ amet̄ a deo q̄ acritate
p̄cussus diligendi nō cernit & languore pudus
diligenda fastidit ¶Idem i lib. viij. de ē. ca. xpi
magna miseria hoīs est cū illo nō cē sine quo nō
p̄t cē In quo n. est p̄cul dubio sine illo nō est et cū
si cuius nō meminit̄ obliuiscit̄ nec cōmoui q̄uis p̄t
¶Idem de ē Justicia sibi dare nō p̄t homo quā p̄dita
nō habet homo. hanc n. cū homo condit̄ accepit
sed utiq; peccando p̄didit ¶Idem de a. dei Infamia
quidē honis non a risu ꝛ a fletu odit̄ hanc luce
et quid malor̄ mgīa sit nescientes quodam̄ ppe
tat ¶Idem i libēo de libēo arbitēo Ex quo magis
homo p̄cepti capax cē ep̄ cē incipit posse peccā
re Duobus aut̄ modis peccat antequā fiat sapiēs
videlicet si aut nō se nō accōmodet ad accipiendū
p̄ceptū aut si cū accepit non obsistet ¶Idem in
eodem Renēa cuilibet animē peccanti duo sē pe
nalia S. ignoīa et difficultas ¶De tanta
p̄fidiatas tenebraꝝ et ē q̄ras misia de penis pec-
cator̄ plura q̄ras ibidem ¶Hē sup̄ de brietate vide
p̄tis ¶Hē mis. de miseria ¶Item misia de morte
¶Hē mis. de mundo

Ambrosius In ser. sepagesime Tantus ma
lus quēlib mis. de ajutoria ¶Item misia de mundo ¶Hē
de penis pecc. ¶Hē sup̄ de brietate vite

Augustinus In libro q̄ nemo p̄t lēdi nisi
a semetipso Stulta auditate hoies amplectit̄ u-
mbras strigit̄ ventos Et cū videāt omnia p
cilis cē plena quēlis misia de ajutoria ¶Hē misia de
morte ¶Hē de mundo ¶Hē de penis pecc.

Bernardus In lib. de consideā. homo nat̄
de mulie et ideo cū ratu breui viuens tpe et cal
metu repletur multis miseriis et ideo cū flatu
¶Idem Cogita homo unde venis et erubesce ubi
es et ingemiste quo vadis et contremiste flatu-
tas. n. nostra timida vita mā laboriosa et mors
piculosa ¶Idem Ecce degimus i regione umbre
mortis i infirmitate corpis i loco tēptacionis si di-
ligenter aduertimus ēplia nos īcōmodo miserabili la
boramus nā et faciles sumus ad seducendū et de
biles ad expugnandū et fragiles ad resistendū Plā
quēlib misia de miseria ¶Hē de morte ¶Hē de pena
p̄cor ¶Hē sup̄a de brietate vite p̄tis

De hominis vita post p̄cm q̄ras misiūs de pec
catis ¶Hē misiūs de penis pecc.

De honesto et honestate.

Ambrosius i libro de officijs In honestate
vitā beatā positam cē nulli uterq; dubitauerit
¶Idem ibidē Quid aliud est honestū nisi ut
vita fugiam⁹ et ulciores acquiram⁹ ¶Idem i code

honestū est ut te domine deus timeamus te
diligamus te depecem⁹ te honoremus te ve-
nim⁹ deus m⁹ fiou ¶Idem ibidē Sta pfalg carā
nō solū floret honore religionis ꝛ pollet decore ho-
nestatis sicut septū est flores mei fructus honeſ
et honestatis ¶Idem i eodem Quod honestū est ut
le et q̄d utile hoc honestū Et cōuēt q̄d inutile hoc
cor est et q̄d indecor cē id et futile dic Quo. n. p̄t
utile cē q̄d non decet ¶Hē ibidē Tantus et splendor
honestatis ut sicut sol decorus lumē globū et decor
stellar ablondit lumia Sic fulgor honestatis ubi
et incorrupto splendet decore cetā que putant bona sīm
corpis uoluptate aut sedm sēm clara et illustri obum
bratur ¶Hē in code Hec cū ambulāe honestū arbitr
nisi cā causa exigit alicuius p̄culi nel iusta mādat
plūa q̄ras misia de modestia

Bernardus sup̄ Can Grata deo res est honeſ
tas et stōrū amica anglor ¶Idem honestū i q̄ua mē
decore censuim⁹ locandū diffinitē medis ignemi
tas sollicite fuare cū constā bona fame integrit
vel sedm aplm puidē bona nō tm cora deo sī cora
cora omibus hoīb ¶Hē in epla ad q̄ tempot
et ē q̄ras sup̄ de disa Plā de modestia

Hugo de sto victore In libro de institutione
nouo honestatis gestus cmotus et figuratio mo
bor corpis ad omē agendi nel ordi modū ipe
aut corpis motus sep mois reprehensibilis uenit
videlicet si est tardus aut citus aut mollis aut dis
solutus aut p̄cip aut turbidus Mollis n. fit ex
lasciuia Dissolutus negligencia tardus pigricia
citus inconstancia p̄cip superbia et turbidus mā
diam prestat ¶Hē ibidē honestus hoīs gestus q̄ueru
disciplinatus debz cē grauis sine mollitie quietus
sine dissolutione grus sine tarditate alacer sine
inq̄etudine maturus sine p̄cipua et seuerus sine
turbulencia ¶Idem honestas et disciplina mōz
actuū i membris nris consistendi est nr̄ fīs ordo
unūq̄dq; membrū ad q̄d factū est uacaret ut non
loquat̄ manus nec os audiat nec oculus lingua
signat officiū plura q̄ras misia de modestia

Seneca In epla Nichil honestū est q̄d ab ho
to coacto q; fit Omē aute honestū uoluntariū est
admiste illi pigriam q̄relam⁹ ter quicquid deo mo
q̄d habet in se optimū p̄dit totū Omē igit̄ ho
nestū illustre uoluntariū q; cōstantē et nullo modo
mutabile ¶Idem ibidē Vita nō cōponit
tu plura q̄ras misia de modestia

Gulielmus In padoxis Quod honestū tm
et cū utile est hoc solū optimor bonū cē ¶Item
in sedo lib. tusculā Nichil aliud ē bū et bte viuere
nisi honeste et rte viuere ¶Idem i pma rethorice

Honestum

* cuiq; nō intelligit neq; diligit cui illo non est. Q.D. cum quisq; peccat

1 deo

honestatis pudor puta stabilē ꝙ compat auctoritatem ꝙ modestia plura q̄rūs infra de modestia ¶ Ite supra de habitu

Gulluus In lib. de offic. Et deliberare uoluit uirtud ad qđ honestu est sequi. T ipa deliberatione facilius committit

De honore bono gregorius in regist.

Flet autem fiducie gratia ultra ꝙ meat impetor. Flet ullu hoc qđ sui iuris est ambitu similante deserbo. sed flet meos honorē cupio ꝙ oia sic ꝙ singlos honore suo sibi debi. dū non sit qđ alia iuste ab altero possit opponi ¶ Idem ibidem In alto loco queis infra ca. primo ¶ Ite ibidē flet honorē regnanto T quo fiet meos honore suu ꝙdē recognosco ¶ Ite ibidē hymore maior precedit sicut honorē sic ꝙ cōmite ¶ Ite in pastor. Penset qsq; quid subiectus egit. et repente cognoscet si platus hec agere possit que ꝙpo. sui. qz nequaq; valet T culmine honore humiliate qz supra de dignitate ¶ Ite supa de blādicie ¶ Ite supra de gla ¶ Ite supra ca. primo ¶ Ite infra ca. primo ¶ Ite supra de amore ꝙximi ¶ Ite supra de epo ¶ Ite de plat

Bernardus sup Cui humilitas T honore ho. nor est honorus et dignitas dignitatis Omis aut dignitas honoris nomē digna est si humilia dedig. et humilitas ut tanto quis maior humiliter se ei. ferius quāto maiori honore ꝓclarus

Aulobiles In ethycis honor est ꝓmiu uirtu. tis Del sic honor T colitio reuēcie in testimoniu. virtutis Unde honor fit in ri utilitate debet solus bois

Gludius In sermo Pociori ꝙdul competet rem ebrie futuram et merti dignitate sua humana rede reuēcia uel honorem

De honore malo Gregorius T in 2d libro quito sup Job Quare data T infra

lup Plus in hoc mudo honor q̄ despectio occupat et magis ꝓfectatis sublimitas q̄ meritis adhibitas fiat ¶ Idem ibidē Omē qđ hic eminet plus meroi. bus affert qm̄ honoribus gaudeat ¶ Idem Tiste qđ extollit fit ꝓmanet qđ punit et qui T via honorat T puenatione dampnabit ¶ Idem Quasi ꝓ ame. na ꝑta ad cautem puenit qui ꝓ prauis vite ꝓs. pa ad meritum tendit ¶ Idem Nuari culpe nec. ium que amore ꝓdis hinde ꝓcrit ¶ Ite Tantor. pondera unusquisq; sustinere compellit quātis T hoc mudo pcipat ¶ Idem Tu moris elatio nō ordo. natio T ēmine est potestatem eni deus tribuit ela. tione ned potencie malicia nec meritis ducit ¶ Ite T registro In alto loco poteris sepe dum. gaudes ab hominib; honor tribui ratio ad ꝙma dem ꝙ qz cuius disterpentibz ꝓfugat ¶ Ite T pastor Depe susceptu cura regimis cor ꝓ

dulia dubeat et ꝑpar quisq; ducat ad singula du. confusa mente diuidit T multa ¶ Ite Cui rectu meritus que supa de dignitate pla que supa de ambitiosis ¶ Ite T mor. Unusquisq; trū supbus tocies ad culpam apostasy e dilabit quociens ꝓesse hominibus delatat quociens honois sui singlare gliat pla que supa de epis ¶ Ite Timeo me ce queas infra de platis ¶ Ite pla supa de ambitiosis ¶ Ite de iactancia ¶ Ite de platis ¶ Ite supa de acceptōne ꝓsonaz

Augustinus In pastor. suo ecclesiastic. ut ꝓpo. situs est ut in eo qui ꝓpositus e gaudeat et honore sui gratu. et sola sua cōmoda respiciat sed ut ꝓfi. pastor et non ones ¶ Idem de doct. epiana Flon cogito in ecclesiasticis honoribus tpa ventosa tūsigre sed cogito me principi pastor. ōm racōne de eo. missis oibus redditurz ¶ Idem T glo supa de ꝓb et descendit mare T nauibus flauces quāto magis oneant tanto magis ꝓcurant pla que supa de dig. tate ¶ Ite de epis ¶ Ite infra de platis

Ambiosius In libro de mosibus Sublimi. tas honoris magnitudo e cūis ¶ Idem supa luca Omis honor seculi subiacet dyabo. ꝙ ꝓsti ¶ Ite de de offic. Decet omes homies censura frugalitatis continēcie auctoritas. si mavis illu q ꝓstat hono. re ne ꝓmineterem viru sui thezauri possideant et pecuniis fluat qui libeis hominz ꝓest ¶ Ite T sno pastor. ꝓfessione mām et e que supa de epis ¶ Idem tanti meubuerit T admiratione diuicia. rū ut nemo nisi duces dignus habeat honore pla que supa de dignitate ¶ Ite supa de epis ¶ Ite supa de ambiciosis ¶ Ite de cōtēone mala ¶ Ite de platis

Gludius de su bo. libro tcio ca. xxix Sepe ꝓ honores quoddam mutant et mores. et qs ante caritate conglutinatos habuerut postqm ad culme honoris puenint amicos hre contep. nut ¶ Idem Non debet honois ducatu susceipe qui nesciit subditis timere vite melioris pire ¶ Ite Cui regimē que supa de ambiciosis ¶ Idem et ad hoc cōfusionem que supa de ambiciosis ¶ Idem T su bo libro tcio ca. xlviii Fluctuil petus qi ꝓ hoc rem habe petendi libertatem nichil qz infelicius male agendi felicitate pla quere supa de ambiciosis ¶ Ite supa de dignitate ¶ Ite de epis ¶ Ite infra de platis ¶ Ite de principatu et ꝓlate

Aulothmus supa ayalym Omes ꝓ. latos nostri tpis subuertit claro honoris ¶ Ite honores non sit honores fit fuscia sicut honor. uidet qz pedes baculant totu corpus. nō est aute honor sed mīsterium pluia que supa de ambiciosis ¶ Ite de epis ¶ Ite de dignitate ¶ Ite de platis ¶ Ite de ꝓlate

Bernardus de p̄cep· et dispen· sup̄ in honoē sine dolore nr̄ placēte sine tedio nec sub timore sine vanitate que ē p̄ē· ¶Idem eand̄ D honor insl omne· eand̄ episcopat̄ insl crucia tus eand̄ est ꝛē· que sup̄ de epis ¶Idem humilitas in honoē quere supra ca° primo ¶Idem sicut est dignū ut inde exeāt honorē unde refugis labore ¶Idem fiet reuelatiō epōs· sed verecūdū cor labo res Si labores pensum honores nō affectamꝰ ¶Idem O p̄ūsitas ḡre sup̄ de ambitiosis ¶Ite de consideā Vides ēte vides quere sup̄ de ambitiosis Differencia pluna ḡras ibidem ¶Idem supra de dignitate ¶Ite de epis ¶Ite infra de platis

Maurus In omeā grē ¶ de capite ieiunij eund̄q; p carnali honore laborat· simul cū carne corrupcibili dilabit· pluā ḡre sup̄ de ambitiosis p totū ¶Ite sup̄ de dignitate ¶Ite de epis ¶ d' plat

Seneca ad luall· i epla lxxv· flemo illos ꝛē· queras infra de prudentia rez ponderatione ¶Ite i epla honor labore efficit laudem leuiorem

Symmachus In epla ad fratres suos comitem Sicue cū eplm magnū ꝛē· gras infra de religione

Valerius libro viij· eundem ut etiā ē· ꝛē· quere supra de gla vana

De honore parentum Ambros

sup lucam p hoc potest filij deum tenere habē sibi pcul· si debitū honorificentiā repe dant parentibus suis· existentes in cor obse quijs facales et ni contemptu difficiles ¶Ite ibidem Tu mat· tue debes pudoris furiam virginitatis dispendiū· partus periculū longa fastidia longa distenta cui ī pijs votis fructibus mans periculū est et cū edidit qđ optauit partu absolui· non timore ¶Idem ibidem eund̄ ame· os patres loquor p filios p̄fectū et multiplicatos alienis usibus iacta q3 agrole semina posteōr etatibus p̄futura flore p ihs salte obsequia rependē deberem· ꝛē· Cur in filio spes pa tē vita plurior et communis patrimonij vitet angustior cui tamē xp̄us non refugiat coh̄edes· pluna q̄e supra de amoē parentū et ꝓximor

Isonimus sup ī exod· sup exodum honor parentū ī scripturis non tm̄ in salutem ubus et officijs defendis· ḡ in elemosinis et munerū oblatione sentit· pla ḡre sup̄ de amore parentū et ꝓximor

Salvodoris et Remigius

refer rit· honor et reuerencia p̄tū ē timor metus

Aristoteles In ethicis Omis sc̄a amore ni deb emus honorē assurrectione· inclinacōr et similia pluna ḡre sup̄ de amoē p̄tū et ꝓximor

De hospitalitate Gregorius

In omeā pecūn non solū ad hospitalē tuā si sit ḡ ē· tu trahendi ¶Item eadē hospitalitate ḡ· fideles xp̄m diligite cultatis opa amate ꝛē· plā que sup̄ de elemosina

Augustinus In lib° conē quis hospes et habē in decreto xlij dist· j° primo Obsecremus loth angelis tanq̄m pecūnie consuetudine hos pitalitatis a periculo cruciatus sodome liberauit ē et tempale euasit incendiū· et cū in consuetudine p̄mū Distue ḡ· xp̄iam sine dispensatione p̄mor hospitalitatē exhibē· nisi forte cui humanitate denegatis ipe forte sic exp̄ē ꝛē· deus nr̄ pluā ḡre sup̄ de elemosina ¶Ite de paupib

Isonimus In epla ad rusticū monachū nō leui usitato q3 simone et ut ita dicā simus labijs uel submissis hospites suscipere· si loco metis ardore teneamur· qui assentes scā de lucro mūdi atq; compendio ¶Idem ad negotiatorē· mer sula tua pauper hospites et pecūnios suscipias et ei ille xp̄us comūna cui ¶Idem contra rufinū In monasterio hospitalitati se corde intendimus· et omnes ad nos venientes p̄ter solos hereticos tanq̄ fi te suscipimus ac venientū pedes abluimus pluri quere supra de elemosina

Remigius sup ꝛē· to xij hospitalitatē sectari ꝛē· non dicit sequi unū· sed sectatum· Sectat· enī ḡ rogantes suscipit· Sectat· aut· qui ē· nō rogatus ḡrit et cogit· vii luce ultio ē· coegerit· cum ¶Ite sup̄ De humanitate que sup̄ de clemencia ¶Ite infra de magnificentia de homie ¶Ite infra de

De humilitate filij dei gregorius

Ad hoc unigenitus dei filius unitatis nostre suscepit· ad hoc ihesus ꝛē· non solū visibilis ē· ē· despicabilis apparuit· ut homine nō superbiret ꝛē· doceret· ē· humile humilis deus ¶Ite in mor· In altitudine sua diuitas a nobis nimor· paruis apprehendi non potuit Sed substrauit se nobis p humanitatē· et humi litatem et quasi sup iacentē ostendit· surrexit et elevati sumus pluia q̄ras infra de xp̄i con ceptione nativitate

Augustinus In libro de doctrina xp̄iana humilitatē filij dei qua nobis ī marnacione exhibuit· fuit nobis in exemplū· sacramentū et medi camentū In exemplū conuenientissimū quo mo traret· In passionis sacramentū quo peccatū ei solueret· In summū medicamentū quo tumo rē superbie sanaret· ¶Idem ibidem fle omnip nas humilē xp̄m tuū qui ꝓpter te in carne natus est· ꝓpter te pānis mortalitatis cibū

tus est ꝙ̄ te sternunt et esurrunt ꝙ̄ te lassus
ad te puteū cui samaritana sedit ꝙ̄ te cōtumelias indignas audiunt ꝙ̄ te sputa uidere a facie sua nō abegit ꝙ̄ te alaphas in facie suam accepit ꝙ̄ te in ligno crucis pependit ꝙ̄ terque quieuit ¶ Idem i libro viij de t̄ xp̄us dominus deus factus est nobis uia p̄ humilitate q̄ nobis eterna mansio p̄ diuinitate plā de ꝙ̄ cōsurgere

Ambrosius In ser- humilitas dei filij dei uita sublimitas est illius crux uera victoria illius patibu
lū nr̄ triumphus et demones qui nos timebāt auferta
capitolia qui conculcauit sceptra regalia qui de
fratre pulchra palacia qui tapes et purpuras
cesar pupendit xp̄i sordes et humilia reuma
gnificauit ¶ Idem i ser- quodam Est plane xp̄us
faber humilis filius fabri talis faber qui i dilu
uio disposuit et fabricauit archā noe fabrice tal
qui moysi tabernaculū ordinauit archā testamēti
uetis mistice templū salomonis erexit sublimi
quidem humilem diuersum qui uetera rigidas expellit
cogita cones stupbas rendit humilia facta sublimat
totum ex nichilo machinā ordinat et gubernat lyc
ille faber humilis qui conc̄ malas infructuosas
arbores eruo uelut fermento sicut i euangelio
dicit ¶ Idem ibidē stigulus et deus stigulus nr̄m
ille qui vascula corporis nr̄i fecit de limo terre xp̄s
est stigulus qui carnem nr̄am recensit lutū vapore
sui spūs aiauit et materiem fluxā atq; terrenā
igneo calore decoxit xp̄s nr̄m est ille stigulus q̄
nos p̄ manus suas formauit ad uitā q̄ nos p̄ xp̄m
filium suū dñm nr̄m reformauit ad gr̄iā q̄ p̄duxit

Columnus sup̄ cyathum rei et nr̄ ¶ ad gl̄oriā
epl̄a ad antonium quedam agonachum xp̄us dei filius hu
militate qua venit ubo p̄dicauit et implenit exem
plo dū p̄stator pedes lauit dū p̄ditore osculo fus
cepit dū ei samaritana loquit dū ad pedes eius per
sistere docet de celor regno disputauit dū ad mor
tem p̄ peccatis asellū ascendit dū resurgēs ab inferis
mulieribus apparuit dū ad celos ascendēs sup̄ nubē
qui conspicuos despicit et honorē p̄ expectit p̄di
cis sui dns pedes lauit possim furis et sacrifi
cii tempe passionis instantis p̄dicois ¶ Idē ibidē
dicit uidet dominū p̄mo p̄dicois pedes lauisse et
postea pcc̄ p̄ alios p̄ eū castigatos

Gaudius In ser- cūcto xp̄us se minorem
fecit i humilitate tanto maiorē se exhibuit i bonitate
et quāto p̄ me factus est uilior tanto mihi debit̄ ē
clior ¶ Idem sup̄ asyssus est Erat mag̃r subditus
illis Iam dubium agnic et ioseph Erubescat ingrat

sup̄be omnes et pulvis q̄ deus et dns omnia se hu
miliat et tu terrenum exaltas deus et dns maiestatis
celestis seipm hominibus subdit et tu dnāri uolens
tuo te ꝙ̄ponis auctori ¶ Idē Quid magis indignū q̄
amplius detestandū quid ꝙ̄ flendū q̄ ut
videns deū celi pulvis factū homo se appetat ultra
magnificare sup̄ modum Intollerabile enim impudentie
est ut ubi se maiestas demisit ibi vermiculus
inflet et mentiat ¶ Idem Quid igit̄ durius uel
durius dici potest cū recogitamus fuisse q̄ ille q̄ i forma
dei erat inaestimabile gemitus uenit ad cursum tuum ad
luctū tuū inflexus ut de usq; ad alvum et ad collū
usq; ad pedes tuos mendicauit se diuina celsitudo
usisse in aquā impetrauit et cepit lauare pedes p̄di
tois et p̄statois ¶ Idē in ser- xp̄us seipm exina
nuit seipm humiliauit non necessitate cuius sed | pe se
caritate nr̄i ¶ Idē Pozzo de humilitate xp̄i cognos
cit longitudo fuit latitudo angusta altitudo sub
tecta p̄fundum plana Ibi videt lux non lucens
ubi nr̄m ignis aqua sitiens panis esurit Videat
et attendat ibi potentia gubernat sapiam nutrit
uitute sustentat deus demq; latente fit angelos re
ficiet Infantem in cunis vagientem fit mortes gestantē
¶ Idem i ser- de xp̄i nativitate Videas et attendas i
stam leticia pauc fiducia salutē patri vite mori
formidine infusa ¶ Idem descendit dei filius a
patre deposito diademate nudus pedes abiectus
pulvē caput flens et eiulans q̄re one q̄ peccat
¶ Idem sup̄ Can Quis digne possit pensare q̄n
te sint humilitatis mansuetudines et dignatois
dei et dominū maiestatis carne indui morte mor
tali crucis turpari de dño fieri de diuite pauper
caro de ubo et de dei filio filius hoīs fieri nō dis
pescit ¶ Idē in epl̄a Nestro quo pacto q̄re sup̄ de inf
humilitate ¶ Idem descendit deus ut ascendat
homo mendicauit dorsū suū ut tumulus ut ho
p̄ foramē actus euadat ¶ Idem Signū salutis ē
fidelibus humilitas saluatois

Hylarius In libro de t̄ humilitas xp̄i nra
nobilitas est contumelia xp̄i nr̄a honor est

Hugo de sacramentis Ipse dominus dei filius
humilia dignatus ē ad humana descendens ut ho
minē ad diuina post modicū sublevaret Pla
gias nr̄a de xp̄i conceptione i incarnatione Idē
de xp̄i circūcisione Idē de xp̄i passione Idē i ca°
de humilitate hoīs

De humilitate hominis.

Gregorius in moz agagna que agimus q̄
minima ducimus cū fortiora exempla pensamus
si tc apud deū estim xp̄i una p̄ mutū dū apud
nos p̄ humilitate desperat ¶ Idē Quia prima stul

ticia angeli · cordis elacio fiut · deo uca sapiecia
homis efficat humilitas sue estimacois · quam
quisqs ut magna sapiendo de se desipit · et eo ipo
uehemet desipit quo semetipm nestit ¶ de ela
quiqz ne iuste cruciet in morte spone · pius
cruciant in humilitate ¶ Item i xpi mor superi
ob Si cor vacuu caliter humile est bona que de se
ab alijs audit aut minime recognoscit · z quasi
falsa diuinit metuit aut ete si adesse ea vacat
sibi stat eo ipo formidat ne ab etna remuneatoe
sint pdita · quo hec considerata homibus diuul
gata equa ex re colligit ut claror animu magi
no laudu suaz igne salubriter accendat ¶ Item
i vij mor Flutrix dilcois et amois e humi
litas ejus aut odij est superbia ¶ de i xpo no
stru lume intelligencie superba claudit · sed
humilitas aperit ¶ Item extra quisqz de se diffidit
& insufficiente reputat · tanto magis i deo ha
bitat ¶ de in xxvij mor Quia n. ortigo
uticis humilitas est · Illa in nobis utus vca
cater pullulat que i radice ppa · i humilitate
pdurat · a qua minime si abscidat arescat · qa
vivificatur se i intimis humore caritatis pdit
¶ de in mor humiles & volucres si sine despectu
¶ Item i xpe mor peit ome bonu qd agit · si
non p humilitate sollicite condiat ¶ de i mor
libro xpm ayagna quippe ipicia est · qua nsra
te locutione ¶ Item ibidem Tumor metis est
obstaculu vitatis qz diu inflat obnubilat ¶ Item
sup ro p regu vu Cui cce pusillus in oculis tuis
re cuctibz opa nulla sit nisi p humilitate con
diant · Qui n. cetas uticus sine humilitate con
gregat · quasi qui paleas uel puluem i uentu por
tat ¶ Item in cuctis q agitis et e qre supa de as
censu spuali ¶ Item Isa · sit re · que supa de confessoe
Item Gnozz te re · queras de subditis ¶ de sup
gelem ad hoc nobis cuncta de mutis mib meta sit
ut una saltem etam ffoia teneamus humilitatem
¶ Item i omeb agnanda actio cu electacoe no ele
uat · sed ffiat · et unde aliq fit cernim Inde de
tius execrand Qui n. sine humilitate uticus co
gregat · quasi q i uento puluem portat ¶ de
in registro Flon ffide est hoc nos humiles ee
a quibus honorem · qz et hoc e quibz sclares
faciat · sz illis maxime humiles ee debem a quibz
aliqua patim que dolemus vid pe Vide humili
tatem mea de inimicis meis ¶ de Flemo dii
in hac carne sum si qua bona dixisse ul sptsisse
me corrigit · ea facile faciat hominibz protesti
¶ Item Ego ab omnibus corrupi · et ab omnibus emo
dii pacus sum · et illu solu michi amici estimo

p cuius lingua ante appaicoe distrin iudicis
nice maculas mentis tergo ¶ Item Omes fide
simus unig impatois ptate condit et sanguie
redempti · et idcirco fres mos quoslibz pauperes
abiectos i nullo despice debem ¶ Item i Philo
go ajons que diuino spu implent hz eundem
sine signa sua ututes · s et humilitate · que sunt
i una mente p frate conuenit · lequeri psecto qua
te puicia sti spus testimoniu ferut ¶ de i pmo li
dyalogoz Qualis qsq apud se metis latebra eo
tumelia illata pbat flam siquis plerisqz stupbi
hominibus Sic utiqz humiles de sua despectione
gaudent · et hoc in eis confirmat melligat qd
upi de se apud semetipos iudiciu habuerut ¶ de
i tcio libro dyalogoz ay agna e omipotentis de
dispensacio zet qre supa de gula ¶ de arborem
attende pus petit qd corosu est fit · radice figit
ut deinde roborata radice surgat et gnat Si em fir
mu radice altius petit · ruina e nisi fundamentu ¶ Item
Subtilissima ars bn vivendi est culmen statuis alti
cuius tenet et gloria humil dignitatis p humili
tatem pmit ¶ Item deus excelsus celsitudi non
superbia sed humilitate attingit · et ad sublimitate
ututu non potencia sz humilitate puenit ¶ de
i mor Sicut plerisqz ignis culpa e homi arro
gare sibi qd suu non est Sic plerisqz culpa ni
hil e i se humiliet dicat · bonu qd est ¶ Item Qui
tate uca cogente de se bona loquit · tanto magis
humilitati iungit quanto e vitare superbia
ti se humiles qui se meditacio illaqant · diligenter
gaudia vitavit ¶ Item Johis epo · Nullu e peccatu
i deserto dist · e contra morem Lucifer · e equali cor
nice splendidius fulget quam humilitas ¶ Item i pmo
Ponset quisqz qre supa de honoe bono ¶ de i pmo li
bro Tu aut fictam fugies humilitate · quas nsra
de ypocrisi ¶ Plura qre nsra de humilitate ¶ de i pmo li
tas est ee mutuu pe condimus et de suu con
tulis voluntas metis mlmacio ¶ de Ycr e mu
pfto ut nos ipsos reputemus Si n te fazienda
cigeis a bestia superaris Si te uelocitate corpis
a musca confunderis Si te pulchritudine a cau
da pauonis ¶ de Adamchyeus dicat quid mihi
sint dei sucre pulicem · Breuit respondes Ve
moderis a pulice quid ingrit cigis ¶ Item Respice
tram respice terpm qz ctra es et e qui nisi de ma
te ¶ Item i vmi libro de ca xxxiij sic dispit de
Discite a me quia mitis sum et humilis corde Po
sz ait Discite qz mitis sum et humilis corde Po
tentior e em et tucior solidissima humilitas ip
ventosissima celsitudo · et ides sequit dicit · et hec

Augustinus in lib de doctrina christiana

metis regnē alia bns vētis ¶ Idem t libro de vir-
gnte humilit ad humilem venite si amatis hu
milem xpm et ne discedatis ab illo ne cadatis &
n timet ab illo discedē rogat et dicat nō veniat
mihi pes superbie ¶ Idem Pgite p vīa humilita
tis ipē em exaltat humiles sequētes quē destitē
non pgunt ad iacentes ¶ Idem Existimate aliqs
& t occulto uobis suppiores quibus estis t mani
festo meliores ¶ Idem ibidem Mutauit est q dicit
discite a me qz mitis sum et humilis corde Non
dixit discite a me miracula fabricare aut mortuos suscita
re sed quia mitis sum et humilis corde O doctrīa
salutare O magistrū deiqz mortalibꝫ quibus mos
poculo superbie pmanat atqz infusa ē nolunt discē
qd ipē non erat nolunt uibē qd ipe fecit ¶ Idem non
libet Si uultis venire ubi sū ego venite qia ego
p humilitatē n destendi sublimis humiliatus as
cendi uos m tra inuenī et inuenietis uolucre qua
pati ¶ Idem Origo uirtutū est humilitas ¶ Idem
humilitas ē iuitutū sublimitas ¶ Idem Cum non
timuerit uento superbie e nō cremabit igne gehen
ne ¶ Idem Cum nescierit obedientem et humilem
mulierem iobedientē uirgini pponendam. e Non igit
dubito pfre mulierem humilē virginī superbe ¶ Item
t libro de conflictu viciorꝫ et virtutū humilitas sic
dicit quē supra de conflictu ¶ Idē in eode xpūs
humiliauit semetipm factus obediēs usqz ad mor
tem mortē aut crucis Si gr causa humiliate se
deprimit diuina maiestas superbē in aliquo audet a
debz humana infirmitas ¶ Idem t omelia sic pgit pet
Humilis iamia xpūs dominꝫ ē qui igit mīt p hamꝫ
iamiā oportet qz humiliet se ut sano capiat possit
mitte Cum aut se non humiliat & extollit p macu
lam ascendit ideo qz exaltat ut cadat ¶ Idē t sepe de
ascensione dominī Saluatoꝛ nr ascendit t celum
nō go cur bem t tra ibi fit mīa mea et ly eth regēs as
cendam ꝫ igit cū xpō corde ascendamꝫ aut non
extollam nec de mīs quasi de pbis mitis pstima
mus Simili. n. cozda debem habē & ad dīm t
infra Dicere fiet magnū miraculū altus e deus
et igit et fugit a te humilias te et ascen
dit ad te Quare hoc e Quia excelsus e dominꝫ
et humilia respicit et alta alongē cognoscit Humilia
n de propinquo respicit ut extollat sed alta id e
superba alongē cognoscit ut deprimat ¶ Idem sup
illud Cum respexit humilitatē ancille sue et e O
uere vera humilitas qui deū hominibus peperit. vitam
mortalibus edidit. celos mutauit. mundū purificat
uit. Patrē sibi aptauit. et hominē illas ab miseris liberauit
O uere magna gloriosa maie virginis humilitas que
porta patris & humilitatem efficit scala celi eo
dē
strinxit facta em est humilitas male scala celestis
gre p quam deus descendit ad eras et p quam
ad celos homines ascendit ¶ Idem t libro de ymitate
angelis exprobro a quolibz reprehendi & sine ab erra
re sine ab adulante laudari ¶ Idē ad hoīm absti ne
non em ex gratia actione lucrū meis deputet si uera
redisteme fuco ostructus aut emendatus correctus
pla que sup de ambitiosis ¶ Idē de honore ¶ Idē
iusta de iactantia ¶ Idē de superbia ¶ Idē de ope et
operatione ¶ Idē Ira de hypocrisi ¶ Idē de obedia ¶ Idē
de sing ¶ Idē de subditis ¶ Idē de virgte et humilte

Ambrosius sup illo v. pb Adolescentulus
sū ego et conceptus Para sine cunctatiōe ē hu
militas loco qz mutandi dī eras vigeat dī ve
res supputet dī sanguis estuet dī tribulatus
ignoret dī lectula fregerit Quidquid ho mox as
sumendā est maturitas humilitatis q vincat
naturam ¶ Idē ad constructū thuribi huius hu
militatis speciē sed utute humiliatis nō huius
alibi fois eam prendit & murus pugnat ad
fucū quidē pferūt ad vitate abutendū t ad &
eam negamus Non ē igit humilitas & dolositas
humilitas n. nea sine fuco sine fraude est ¶ Idē
ibidem pa ē nea humilitas que mentis habz
sinceritatem et illius est magna utus ¶ Idem
t libro de obitu theodosii Bona humilitas q
libeat peccatores et eligit iacentes innocētes
¶ Idem ibidē agnoscit humilit se hoīez esse
qui nouit ignoscē et vias humilis xpi sequi
qui nīa carne susceptā maluit t huic mundo
redemptoꝛ qz uidz aduenire pla qz as nr
de superbia

Cassianus sup ajachim & humilis
a nulla capit passione lesus n. huic ira molestia
non gloriae cupido nō emulatio nō zelo
tripla ¶ Idem de cōpūct. coz. libro sed hec est
humiliati cordis vera compunctio magna atqz
et humilia loqui iuste optari et sup pcedere
nec ac timere ¶ Idem ibidē hoc nē magnū et
mirabile qz is qui nē et apud deū magnus ē
nichil de se magn sentiat aut loquat & oīm
hoīm se indicat ultimū et despectum et salutē
& primū et gloriā de sola misericordia dei speret
& exspectet ¶ Idem t epla humilitas nō cassi
illa laudat que de consortia pcedz venit & t
illa magis que de utute descendit deo carā
Et qz in illa requiescit deus deo ututibus cibus
datur ¶ Idē Qualis pnus est, qui annuncius dei
est? Et qualis pnus ee pōt qui non mundo
dignus est adequari? ¶ Idem Si vis ee nel
effici magnus non potes ee nel effici magnus

et cris magnus ¶ Ite fluenta dilectois est humilitas ¶ Item i scr quodam Verus humilis cui laudat in facie credit et vult in corde ¶ De supp illud Quicunq; vult me nos maior fiet et fructu humilitatis posuit deus primatu celestem id est ut quicunq; resistat celestem gladu et primatu ministeriu eccles sequat humilitatem ¶ Idem Vbi st qui oppressos suos despicit qui vanos honores appetit videant et attendant qz dns omnq; sedet supp cherubin pedes potentis laudat furis et sacrilegi et in tempe pdicois Et tu homo lutum et pulvis et cinis tumescis extollis et de te magnifica et alta sapis

Jejunius in exegesi supp psalm flon statu multitudinis archestratog iudicio scr i principatu electi dmostatq; mensura mitem et humilem sub potenti manu dei qui superbis resistit humilibz aut dat gram ¶ Item ad ebydiam fluvial habeas humilitate pstantius nichil amabilius hoc est n pcipua custos et obstatrix omniu virtutum Ait aligd est qd nos uta nobis gratos efficit deo hoibz

Augustus de sno libro scdo ca. 38 Remota sine humilitate virtus quibz i vicio deputatur ¶ Idem Superflua ac noctua est humilitas coz qui se fecisse accusant qd non admiserunt et ubi sine arrogantia bona sua facta pnunciant pcul dubio nequaqm peccant ¶ Idem ibidem libro scdo ca. 31 Bonus motus est q et p humilitatem fiat disciplina et p disciplinam non meritu superbiam ¶ Idem ibidem ca. 32 Cum p ficiet ad regnu gras mysta de platis bonus ¶ Ac m symonum destende ut astrictas humiliac ut exaltatis ne exaltetis humilibz Qui n. exaltat humiliatur et qui exaltat deiect q elevatur pstimat et qui inflat alliditur ¶ De Esto pnus in oculis tuis ut sis magnus i oculis tu Tanto n. eis apud deu pclosior quanto fuis ante tuos oculos despector ¶ Item Quis te utik regi ni pcelte qr mysta de potentibz ¶ De qui pficit ad regnu gras mysta de platis

Caudius in libro de vij gdibus humilitatis humilitatis primus gdus est corde et ore sp humilitate ostende defixis in tram aspectibz Sedulus ut pauca et rationabilia liba loquat non clamosa voce Tertius ut non sit facilis aut promptus risui Quartus taciturnitas usqz ad interrogatu Quintus hoc tene qd cui habet regula monasterii Sextus Credat et pnunciare se omnibz vilorem esse Septimus ad omnia bona sentiendu et dicendu confitet Octavus est pura confessio pauce Nonus ut sit omni obedientia subditus se maiori Decimus pmoderata silentia et risus et aspectus pacata apprehendi Undecimus ut voluntate pprias non delectet implere Duodecimus ut desit sp timeat et memor sit omnia que pcepit ad que gdu pastis qb assidue

ascendit quam est in clara luce id est in pfecta sui ipius cognitione ¶ Item ibide humilitatis talis pt esse diffinitio humilitas est actus qua homo vera sui ipius cognitione sibi vilescit ¶ Item humilitatis in homine quere supp de homine homo ¶ Idem supp Cam Oportet humilis sentire de se retinentem ad alcioza consurgere ne dum supp se utilitatem ad alcioza consurgere tollit tardat sibi se vilipendere ¶ Item Appete laudari de humilitate non est humilitatis actus p se sub uersio Verus enim humilis vilis vult reputari nisi humilis pdicari gaudet. n. de conceptu sui hoc solo superbus est qz laudes contemptui ¶ De Sapientie est consilium Quanto magnus es humilia te in omnibus Sapie nis precepti est Cum maxime est verum fiat sicut minor ¶ Item Flon est magnum esse humilem i abiectione Sed magna pfectio est humilem i alto Humilitas in honore ¶ Item In altero consiste et non alta sapere nil deo clarius nil apud homines rarius ¶ Item humilitas non laudibus extollit non adulacombz rapit nis vituperiis non pbris deicit qz non est tuta ibi thesaurum repone ubi eu nolus non valeas auferre ¶ De supp Cum de pfto id qre supp de doctrina et vita ¶ Item supp Cum flon est periculu quicunq; te humiles vel quicunq; te putes minorem quis sis est audire gaudere malum horrendi qz periculi si uel in modico plus qz sis extollas Quia admodu n si p hostiu domus triste ais cui supplimimite minuit p basse fit sic nos esse quicunq; te melimaulx Nonne audire valeo si plus qz ostiu patre mensura te exteris ipsi ingas et qssdam capite collidatis Sit tua non est timidu quicunq; humiliacio Summa autem hec recta est uel minima fabrica pfecta edificii homo noli te comparare maioribus Nolu uero ul' viu et sic securus eris ¶ Item O quis bona via humilitatis p qua vitam mysteria caritas acquirit et gniacones suppe pcurat ¶ Item Ut caritas det humilitas merit qui humilibus deus dat gram et sciam et fiat accepta qz non requestrit spus eius in sup humilem et quietu et insup consumat fiatum ma virtus et infirmitate id est i humilitate pficit et i infirmitate omnes gte omnes qz pcta inimicu id est superbia despicit et debellat ¶ Item humilitas sicut gracia ad patrem sicut lectio ad sciam Si qz scrutem appetis humilitatis non refugias humiliacois qz si non potes humiliari non potes ad humilitate pduci et pduca ¶ Item supp i ajarkji Discipe a me qz mitis sum et humilis corde flectio quoque to humiliatus sp humilitas ipsumque deus humanitas deus ipa humilitate se induit deus ut hominibus appareret scam et formam habuit et gestauit humilem ipius nobis commendans humilitatis excellencia qua speciali superbia

gia uolunt honorare ¶ Idem sup id aij Bñ mitte
Bi deus humilibz tam celet nubilus aut tram
Quid go relinqt crudelibus et supbis nisi misia
infialis ¶ Idem t ser de ãmeracõe Quid tñ pu
ri quod ne tam sõlidi qñ humilitas eorõdem
T libro de xij fõibus humilitatis Gloiosa res est
humilitas qua xpi quoq supbia palliare se appetit
Sce infia de iactancia Sce de dignitate et humili
tate Sce infia de supbia

Hulgentius In ser Alcuus contemplat
diuinu lumen qui se pfundus deicit t despicit
per humilitatem

Elcanus testante de equo supbie et t valle
humilitatis sede qz si non descendis p humilita
tem non ascendes p contemplacõe

Aulcbius cesariensis humilitas et obedia
mi minoribus adhuc necessitas est In seniorib
no dignitas reputatur

Gasilius Tria st que radicitus nutriũt humi
litatem S. assiduus subiectionis consideracio ge
fragilitatis. et compacõ meliorũ alcius n utile
sui qz vicia attendere debz. qsqs ad culmẽ humi
litatis ascendere studet

Gatibaldus In libro de ala ad te comune
Sce deus nemo se eligendo puenit st pocius ad
te humiliatus ascendit et cũ altissimus sis pxi
mior reddis supplicatione curuatis

Hugo de sto victore Non minuat t pena q
humiliat p culpa

Pcholomeus In pncipio algumesti ex
cm me sapientes humiliorem esse sapiẽciorem ep
istle fient locus pfundior magis habundat aqua
ceteris lacunis

Ualequus maximus libro ce Valcius roma
nor consul cũ omnia insignia sub tytulo con
solatus in se trãslata cerneret iudiosum magis
tratus officiũ seu fastigiũ modicũ hoc quasi ad
humilem habitũ pduxit edes t suas diruit eo
p excellenciorẽ loco poste similitudinẽ arcis hre
bucata humilitas pturit migitatem et dñi se ass
tigiat certius. melius mtumescit humilitas ante
nata nobilitas est. et eius cõmunia hoc nr est

Sbola sup id ayathi in Sic decet nos adiplẽ
omẽm iusticiã Pfua humilitas tẽ habz ñ dus
pmus t subdẽ se maiori et nõ pfert se equali
et hoc nocat iusticia sufficiẽs. et omẽ iusto nãt
ria est. Secdus ñ dus t subdẽ se t equali nec
pfert se minori et hõ dicit humilitas habitudi
tertius ñ dus t subdẽ se t maiori. et t hoc est oiẽ
id t pfecta iustitia uel humilitas t

Sbola sup illud aythi Vbi Et ego homo sũ pdite constitu
tus t Sbon natabat centuõ pdite quia nec
solam pdidit nec porem dicturus quippe habeo
sub me milites. dimisit homo sũ sb pdite pus
se agnouit homiez homo gentilis homo iqtũ
sum et homo sub pdite Jam qsq sibimetis bõe
centuõ suspectum non habens iactancia. dimis
sa sequit est humilitas ne perpiret altitudo
nec inueniat arrogancia locũ ubi tñ clarũ pce
dere humilitatis insigne Reuca qz nõ est con
fusus subiectionẽ deo iuste ex placõe meriti horaĩ

Sbola sup id luce Sbon sũ dignus ut mereꝰ
sub tectũ mei O felix humilitas penitentiã O
bta spes confitencium qñ potens es apud om
potentem qñ facile vinas invincibleꝫ qñ felix facili
ter tremendũ iudicẽ cõuertis In pissimũ t
mitissimũ patrẽ deinz humilitas non solũ
pcatores iustificat. st t iustos pficit et confirmat. mat
ipa siquidem humilitas est uirtutũ magistra
cũ tamẽ se nesciat ee uirtutẽ ipa nempe radix
est seminariũ oim est uirtutũ fomes et mecnri
nũ ipa cumulus et fastigiũ et custodia et
disciplina ab ipa namqz humilitate uirtutes
omes merpiũt et p ipam pficiũt In ipa
consummate et p ipam consistant Et cũ hu
militas omibus ut uirtutes sint tribuat. si q 1 Virtutib9
illaz defuit. ipa altius defuit pficies dispendiũ
illius de se compensat

Sbola sup id de. puri
bertpiame sentẽte Si qñ humilitate aptus est
ten cam summam ne uirtute et constancia ñ desidiꝫ

Sbola sup id iob 28 Scriptus es qui nasceꝰ
mus erudiẽ Non debet extolli ny hoc q agit
qm nescit quo hinc veniꝫ ul qñ ul quo scribit

Sbola sup illud tris regũ xix Et ego relictus
sum solus t Qm humilis existens t occulta
dei noscat ia elatus factus apta nesciebat plã
gere sup de cognitõe sui Sce de supbia infia
Sp̃ne mundi. Sp̃ne mulli Sp̃ne sese.
Sp̃ne se sperni. sunt quatuor ista tibi

De humilitate et sciencia.

Gregorius in moz Cũ summa cura pnide
dũ est ne accepta sciencia cui ignoranciae tenebꝫ
illuminat. lumẽ humilitatis tollat. t ia esse
scia negat que uirtutũ oim matrẽ necat Et
si forte scia terroꝛe locucionis fulgeat. coꝛ tamẽ
loquentis obstruat. si sine radice humilitatis.
pereat ¶ Item In omẽ op stet sese meus scie
tie deprimat ne forte qđ utilius scie congregat
uentus elationis tollat ¶ Item Sti viri uirtutẽ
humilitatis in se custodiunt et dñi quedam

miabl' sruit illud ante metus oculos reuocare
studeant qd nesciunt ut cu ipe una pte mse
mutatem sua consideramus Ex alia pte qua ppria
sint cor animus se non extollat Scia n. utrus
est Sed humilitas omnium uirtutu mater et custos
est pluia gras infra de sapia Item de scia Item
de studentibus

Vidvus In sermo In disputacone tolle
tumore tolle pternacem uindicte defensione cede
cito uitare nec iusticie contradicas Item Disputare
studet non supare plus diligas audire qm
dicere plus auscultare q loqui

De humilitate et castitate qre sub
sub una et de castitate et humilitate De
humilitate qre supa de arrogancia Item infra de
iactancia Item de superbia

De iactancia Gregorius

In moz Pauci quos et alios nota iactantes pserunt ut ipi logentes recti videantur Item Eo ipo superbiens ab integritate salutis corruit quo iactancia cuiuslibz uirtutis ostentatio
ut nunc est Item Arrogantes si no inueniunt
Item qre supa de arrogancia Item in moz libro
xcm sup Iob xcm Sed ut uidet spus de hominibus Sed inspiratio omipotentis tat del
ligenciam hi Item dicet chm buzites si cantem
meliorem sibi p cetis no arrogauit Quia
quippe sti spes quibus oib tumor arrogancie
demat uidebat cu bonu aliqd aut a semetipso || grde
habe se estimant dum si sibi tantu desit credit
p suis cu se mutis hoc accepisse putant dum
cre cu iactant se habe qd non habet aut despi
tis cetis singlis uitiis appetit habe qd habet
Item ibid Iu hac uiaz arrogancie qritur spes
cedro humanus animus labit ut sid qd hz habe
se singlis gloriet in qua cu spe drabolice silitu
dinis plenus appmquat Quia quisq se bonu aliq
singlis hre gaudet qsqs uidet sublimioz cetis qrit
illu quo ceteros imitat qm despectu cor bono sepe
tatis angloz secum sua ad aglone ponet et
altissim similitudine superbe uel arroganti appe
tens p miqum desiderii ad qdda culmina conat
fuit singularitatis astendi Item Pastor eligit
pacies et humilis quelibz mala pceti qm p iac
tancie uitiu occulta sua bona foras publicari
ac couit eligit arrogans et superbus bona de se
uel falsa iactare ne uel minima mala ualeat fisture

Ambrosius In lib sedo de officiis Ui
tandu ea et regula ut nichil facit cometandi siu
causa quo miz alius uidat neq si quid
bom habeas illud ad defraudationem alterius
exercueas Item dicit de quo uos ait qui ipe de proh

Vidvus de spu boni lib sedo ait xcm Culpa
bilis ad dei manus extendit et expandit q bona
facta sua iactando perdit Item ibid Optima et
illa distinctio ut et nota sint opa nra p deu placi
manifestanda et augmentanda et sint occulta et
uitanda elatione uel humana iactancia Item ibid
Ille debz publicare bonu qd agit qui fundatus in
mutate pfia nulla ia elatione uel iactancia corrum
pitur ut ille qui se meliorem cognoscit odiosus amarae hu
dis humane pulsat bona sua facta occulto agat ne
forte bonu qd egit pdat Item lib tio ca xiii est
ta maiora fiunt quia studia tanto animus arro
gantie fastu inflatus maiori iactancia intumescit
Item lib tio ca xcv Dei iactancie cu prauo pposito
et ipm opus misere et pene colitur pluia qre supa
de locutione Item infra de silencio

Petrus damian qpe uiros audire pcupit sa
uanos homines i iactancia erigit Ita bonos ac
sobrios ad hanc maioris humilitatis ratione deducit
Iactancia est qpe laudis cui no subest uiras

Bernardus In de xii gradibz humilitatis ho
nachus iactator aut loquet aut ridere pcupet pclamo
est sinonimus et cauendus est cu spus nrci sui qrenti sibi
et esse audientes quibus suas iactet uanitates
pla gras infra de pstuosis Item de gla uana de
infra de superbia

Cassianus In lib de laudibz sci pauli
Grande malu est aliq dicere de sepo ul aliq mu
bile extreme qz temere et milla ratione immerito ma
tate et necitate utiqz violenta qbus uelle laudibz
derogari flon e. hoc loqu sedm deu hi precum
indicii infamie hi uel omnes et nobis incede mala
cuiat et quide laboribz studiosis qz gstum pla
gras infra de locutione Item de superbia

Cyprianus In epla ad donatu Prohibas
laudes odiosa iactatio est qbus non iactatis pos
sit dici hi gtum Quodqz no utuntur hoies assidue
hi de deo nunc predicatur

Quintilianus In libro diu de oratoria in
tucione uiciosa est iactancia fert qz mo solu fusti
diu hi et odiu omnibus audientibus eam habet ni
meis humana res qre supa de hominis dignitate qz

Iaro Multi laudem pdunt qz ea despicere
dicamur Hi aute mo sapies se laudari ut qui ea
pdet bona et alios et de aliis pdicando

Adamus maximus i lib vii Aristotelis Mo
ralium pte de sepo log debe disputat qz laudem se ho
nus uanu est uituperare no se hoie est studere Item
libro arii Quida ut etiam qre supa de gla uana de

Salomon In vi ethicoz laudare uitia

similatinus glosor & non existentiu & maior
qñ existat

Egnis pragmaticus Jactatus nō est philo
Catho officiū alterius militis narrāde memor
Sed tu cū alijs bñ fecis ppesilecto

De ieunio gregorius in omē
illud ieunium deus appetat qđ ad eius
oculos manus elemosinaq leuat qđ cū proxi
mi dilectione agit qđ ex pietate condit ¶ Item
flon deo ſ sibi ieunat qui ea q ad tempus ſ
subtrahit non pauperibus tribuit ſ suo uentri pa
rcimonium offenda custodit ¶ Sed hoc igit qđ tibi
subtrahis alt largire aut unde tua cōo affligit
Inde pauperis gremiu tu cito reparare plura q
ſ de abstinentia Jte infra de tpancia Jt de gula

Augustinus In ser ieunium ppriat metem
sublevat sensum carne subiicit spiritui Cor facit
contribulatū et humiliatū qđ deus nō despiciat libi
Omnes animorum exurgunt vitia castitate nō amat sed
reprimit et expellit pstat infirmū hominē semetipm
meliorē qp efrenatū et infirmū ¶ Idē in libro de re
medio subbi Sicut qđ aut aptius malū e homini q
p offensione manducat Sic et vinū est qz malū
est homini qui p offensione ieunat ¶ Idē i libro
de doctrina xpiana et habet in decreto de diſ xli cōs
que relig prelatis strictius vivit qp se habeat
meres illoz ad quos vivit aut incipientis e aut
suppressus In omnibus n talibz non usue recti
fi libro in culpa est ¶ Idē in epla quarta In ieunio
is et vigilijs et castigationibus corpus ſ plinius adu
nat orato mea ¶ Idē ad magistrianos Januarij libro po
sit mediolani nō ieunio ‖ cū aut ramus venio tuit ‖ sabbo
ieunio sabbo Sic et tu ad qñ cuiqz venis cauēn eo
mores obserua ſi cuiqñ nō vis ee scandalū nec qp et
Idem i ser ieunia mea largitas comedet eleo
sinaz nitiz qz ieunium sine elemosina tale e qlus
lucerna sine oleo flam sicut lucerna q sine oleo arde
dit fumigare pt lumine habe nō pt Ita ieuniū
um sine elemosina carne quide cruciat ſ lumē
altaris unam iam nō illustrat ¶ Idem Pce de
cima ¶ Item ieunia ſt fortia tela contra tēptationes
demonū plura qre supra de abstinentia ¶ Idē supra
de gula ¶ Idē infra de tpancia

Ambrosius In exameron ieiunium hoīs spūale
si pensa gustandi mortē. Vides quāta sit ieuniū
vis et vtus ut ſ ex spūe suo ieiunus ſ honio ſ
penetrem tremē ocitate quāto magis go spenetem
spūalem z infialem p ieuniū vtute ¶ Idē in
libro de ieunio Ieuniū conuenienter magisterium
et pudicicie disciplina mentis humilitas car
nis castigatio carnis forma sobrietatis norma virtutis
purificatio spūs inscientie expensa instructio
lenitatis illecebra cautele ignea scintilla cautele et
custodia innocentie ¶ Item vbi ieuniū est refec
tio anime cibus mentis vita angelor culpe mors
expedita pena remedium salutis radix gratie fun
damentū sanctitatis ¶ Item Ipe est vā victoria ut
sicut antiquus illa adam mortalem gulosum et
opulentū z epulantē diabolus vicit et sibi
ita mitē ab homine humili et mortali atq; ieiunio
et esurienti vincat ¶ Idem i ser ayurus q dam
expiano ieunium inexpugnabilis diabolo Inter
fectibilis minimo Quis n unquā expianor le
manet et captivus est ſ qb sobrius mag et victor
est ſ Temulentū n et plenū venter aggredi
diabolus luxuriosū oppugnat inimicus antiq.
Vbi aut ieiunium videt fugit et metuit virtu
tem pallore debilitat media pstinet infirmitate
pstinet nec infirmitate qz expiana infirmitas
fortitudo ſ ſp illud apli qui n infirmor tc for
cor sum et potens ¶ Idē in eodē qđ ipse igit o
homo tui ipsius victor esto ut possis de victor
alterius Sicut n nitet te appi hostis tui q cotidie te
oppugnat Sete n auaritia diuicias te cupiditas
ambitione luxuria epulas pigritie et suauitate
captivat Vincas igit pius inimicos ppos ut
postea possis vince inimicos alienos Ieuniis
n lasciua corpus castigat et orationibz deuota
aia sagittat et mens vigilijs insidie diaboli de
pellitur ¶ Idem Non est leue pcm ſ tes idio
tam a domo quadragesime abstinentia violare et
ieuniū ab ecclā consecrata venter voracitate dilui
ere Qualis n aput constantiā tuā expiamus es
set xpō p te eluente cū saluatore p te ieuniā
te tu sine reis meritate ſ ex sola uentris cupidi te
comedis et bibis ¶ Idem ibide hyis itaq quadra
gesime diebus et ieuniis reconciliat deus ape
rit celi claudit infernū Flos igit tres trēs de
uote ieuniem hoc spacio tpis modico ut nobis
ppicet deus et nobis celi patriam et mansionē
pmalem ¶ Idē Quid pdest ieiunare de vestibus et
luxuriari vanitatibz. abstinere cibis crimē peccatis
castigare corpus media mete exercere meretricia vi
nū bibere nō bibere. et ebrietatē cogitatione maligna
tis mercede ¶ Idem Oleū ieunat et peccat lucer
na ſtat fetasse videt nō saluatis et pecudo copijs
repletis cellaria carnibus nō mete saginasse vir
tutibus ¶ Idem i eodem Scie igit debemq hoc ac
ceptū ee deo ieuniū nō solū ut abstinentia
castigemq corpus ſ magis ut alias inde boīs

opib⁹ mduam⁹ Simus mites et humiles
ad simulos misericordes ad pauperes. blandi ad
extraneos et pacifi⁹ sim⁹ gentes pmo diluculo ad ecclam festinem⁹ et deo gras refam⁹ de pacis veniam postulem⁹ tota die
lit⁹ nobis lectio uel oratio cum nō lectis nec
cit⁹ sanctū virū pgrens eius conubibula dne
pallat⁹ nullus actus seculi diuitatis actus
impediant⁹ nō ludus table mete aduocet⁹ nō
vana venatio cani⁹ sensus abduat⁹ sic negotiū
cū expendiū aiam audiente putat⁹ nā q̄ q̄
aliud pt̄ mandata dei facis q̄nus abstinemus nō ieunas ¶ Idem Cum ieunium tpe
herba segetū inuenit⁹ i messem surculus
arboris coal⁹ in fructione palmus vnce
pubescit i germanū et omnā de milioribus ad
altiora se libratur Sic et hoc eode q̄ tempe homini⁹ spes meus mortua reuiuiscit i posterū
fides quor pdita repat⁹ i gloriā tpalis vita
pficit⁹ m eternam ppter q̄d omē gemus hominū
ad celestia se libramus ab infimis ad altiora
conlurgat ¶ De sancto fructu gestamus agricola luxmenta deputat⁹ vinea⁹ sic et nunc euangelium
titanus epūs ul sacros sortes amputat⁹ populor
¶ De In isto quadragenario ieunij ciclo hoc
agitur vnusq̄sq̄ ut altare quatinus de positis superfluis ornate ul compte preditum In pascha
fructū otia sit i partu ut te compiant⁹ in fructu Tuc omē conit⁹ nature spem spina preferat
tolam calamus fragilat⁹ lilium suauitate aruda vngulta deprimit⁹ et ita cuncta floribus
adornant⁹ ut festiuitate dici magnū q̄libet
creatura sui motor celebrare creat⁹ Sic et
nos ieuniū hō tempe ieunij pducamus de spinis mib tolam id est de gula fame de lasciuia
castitatem De pacis iustitia de seuitate miseri
cordiam de auaricia largitate Iste sit n spūme
corpis nosti q̄ pfocant et suffocant⁹ aiam
unum fames aut⁹ et amica virginitatis nu-
mica lasciue latuitas nec castitate pdigit⁹
et ut nutrit⁹ illecebra ¶ Idem alig⁹ sit qui ad ec
clam venit⁹ non qr pfidem qua habet
hom expiam sit sed ne expiam ab alijs hominib⁹
non putent⁹ quibus cū ieunia indicit⁹ ab
ecclia ip de tempis intempie se exculant⁹ Dicit⁹ n in estimis mensibus dies longa est⁹
sol torridior est⁹ hic nō pollimus ieunia et
pocul⁹ nos refrigerare debem⁹ hyemis nō tpe
dicit⁹ frigus est⁹ rigores pellimus sit algore
tollare nequim⁹ sed estis calefici nos opor
tet Sic ingrit⁹ hoiem quor deus venit et quor

tens nemē est quor animus sp̄ i pdio et
prandendi libi sp causas mq̄rit et diu se a re
uinis exculant⁹ tempa liu creatoris auctiom
Sed miser pcor dū hic ymbrem rigore me
tuit⁹ i alia vita tenebras frigus mortis
dū ig̃is ciuis solus cruat⁹ ubi gehenne flammis
ardorem ¶ De Cum ieunamus a cibo nec tm
abstinet⁹ a pcō sile⁹ sit⁹ diabolo q̄ malignū me
ditat et tame a malo non cessat⁹ ¶ De di
putatis illū ieunare fides nec q̄ primo diluculo nō ad ecclam vigilat⁹ nō breuē sed longū
martiriū visitat⁹ sed iungens primo mane ca
gregat⁹ seruulos dispone rectia cunctos pdu
cit⁹ saltus siluas et plustrat⁹ Simulos magnos
secū ptrahit⁹ q̄ fortalle libenciis ad ecclam
festinarent et sic patris sui pcā congregat
et accumulat⁹ aliena nescies se reū ee tu
turū tam de suo delicto q̄ de negligēcia simulor
pla q̄e supra de abstinecia ¶ Ite sup de gula Ite
mpia de tempancia Ite de quadragesima

Ieunemus ad fidem ardentes diabolū fu
gere ieunio⁹ et vigilia⁹ fugere restringere stu
deam⁹ ¶ De adolescentis et lasciuientis cum creb⁹ dupli
cat⁹ et ieunia est frangendi ac lenis est eni sed
machū dolē q̄m mentem ¶ Idem et habet in
decreto de cons. dist v Sint tibi ieunia pnā
cotidiana et moderata id est cotidie esurire et
cotidie pridie ieunare. n vilneca delinquēti cruciatus et sanctificet⁹ ¶ De puerus cibus et
venie sp esurient⁹ eduamus ieunia et
multo melius e cotidie parū q̄ raro satis sumere
Pluuia n illa pcipua est q̄ sensim cadit
in terram Subitus aut et minus ymber i pcipi
tua subsidit ¶ Idem sit id pmo thymo. v. iuuen
co vino utere tē pruden sibi vlt sum deue
et nō ut minuetur ieunij debitus fiam⁹ et
postea medicor suffragia requirat ¶ Ite ad fu
riam flen nulli predicam victum putantes aque
tenues et q̄e sup de abstinecia ¶ Ite libro sc
conit⁹ romulus Non mediocter errat⁹ qui⁹ de
de ieunio et oratione pla q̄e sup de abstinecia
¶ Ite de gula ¶ Ite mpia de tempancia

Quidam sup iubet⁹ cum ieunat⁹ ne se hu
et petat⁹ non ad gliam dei ieunare ne se hu
miliat⁹ fr substancie sue pcit ¶ Idem i ser. de
ieunia cessat pugna arma adhuc adhuc⁹ aduersus
et ade adhuc⁹ carnem nec ulr magis nisi
git anulla in domina nec seruia suplicia cō
labeam⁹ fr hec vnusa pla ieunia⁹ pugna
conqestrit pla q̄e sup de abstinecia ¶ Ite de
la ¶ Ite de ieunio et elemosina ¶ Ite mpia

Item ista de ieiunio et oratione ¶ Ite de tpancia

Audeus de su bo Ieiunia nostra et bona
epibus mis acceptabilia sed deo Qui abst a
cibis abstinent t prauia faciunt demones mu
tant quibus esta non est t nequicia sp adest
¶ Idem Spūs illud a deo ieiunia ph in vesp
repletione ciboz pficit Neq; ij. repugnabit
est ieiunii ubi finit venus siccitas subsequa
¶ Idem ibidem Hoc est pfm ieiunii qd nost
ser hoīo ieiunat t melioz erat facilius
in pe ieiunii ozo penetrat celu ¶ Idem t ei ethy
Observacio quadragesime instituede applica m
bmodo ozbe obsuatum cui confinia domus pas
sionis plia gre supra de abstinencia

Bonauentura In ser Si gula sola peccaret
Sola quoz ieiunet t sufficit Si uo peccauerint
t cetu membra quare non ieiunarent t illa ¶ Se
iunet igit oculus qui deputus est aiam meam
Ieiunet t auris Ieiunet lingua Ieiunet t ma
nus ¶ Idem ieiunii no solu est abstinencia ciboz
sed t a cogitacionibus malis Ieiunium no solu optimet ver
ba que edificent sed t repellat furta que eo
Ite supra de gula Ite infra de ieiunio et ozde
Ite ber in ser Non est magnum si ieiunet cum
xpo t p xpo q sessurus est ad mensam celestē
¶ Idem sic ergo Si in die ieiunii mei ze
queras infra de voluptate mala

Origenes In quadā omelia Cū ieiunas te
mar deserit uenter tuus t sitim effugat os tuū mul
ta plus macullentū fiat cor tuū ab omni superbia
t malicia ¶ Idem Cū ieiunatis ad spōsalia cū
tmium ad celestia celeuamini Cū ieiunatis demo
nes lucetis omem ex classem illam maligna
retrorsum conuertitis t mala desideria penitus
effugatis

Apollonius de consc dist iij Ieiunia
quarte et septe feie non sūt solueda nisi grauibus
infirmitas fuit. ex qua ita fia Judas p dicōnē dñi eo
grauat et vi feia crucifixus est saluator

Petrus Panem as Ieiunii est pax corpis mē
tis et robur mentis t virgoz aie
Clemens Quid prest si carnē uram ieiunii
plā gre supra de abstinencia t mētē uram no emendas
Ite infra de ieiunio et elemosina Ite sup de gula

De ieiunio et castitate gregorius

In hoc p abstinebam breuia sunt eoz
sunda non caro quere sup de abstinencia plā
quere supra de gula Ite infra de luxuria

Augustinus In libro de fide ad petrum
Cui deo in eo p a carnibus abstinet. no fugi
tes inimicus fugiat ze gre sup de abstinencia.
plā gre sup de gula Ite infra de luxuria Ite

de temperancia Ite sup de continencia

Ambrosius in ser Jejunet ab ieiunii ab
ca ze qre sup de ieiunio Ite Ieiunii et magis
cum continencie et gre sup de ieiunio ¶ Ide in
libro de virginibz Cibus ppinquor et potus
abstinencie ze qre supra de abstinencia plia
quere sup de gula Ite infra de luxuria Ite sup
de castitate

Leonitius cont ieiuniū Non medio
cris erat ze quere sup de cautu

Chrisostomus In ser P ieiunia cessant et
quere supra de ieiunio plura qre supra de
gula Ite infra de luxuria Ite de tpancia
Ite ieronimus ad furiam Non multi vitā pudi
tiam ze qre sup de abstinencia ¶ Ide ad eustoch de virg
fidele mē epulas finat pudicicia fuc castitas
fluens igit et splendida cunis eq̄ris sed idem
ostendit ratio ¶ Idem ad eustochiū Pudicicia
alibi tuta ē non pt nisi p abstinenciam plā
qre sup de gula Ite de abstinencia Ite infra
de luxuria Ite sup de castitate

Damasus de sua bo libo sed et xxxvij libi
dines abstinencia domat quere sup de abstine
cia ¶ Idem ibidem Quidam continentes sicut pa
ne et pondere comedūt ze qre sup de abstinē
plura qre supra de gula Ieiunii infra de luxu
ria Ite supra de castitate

Benedictus sup Cum abstinebo a vino
q̄m vino luxuria est ze qre sup de abstinencia
plura qre sup de gula Ite sup de luxuria Ite
sup de castitate

De ieiunio et elemosina Gre-

gorius in omelia Illud ieiunii deus ap
bat quē sup de ieiunio ¶ Idem Non deo ꝑ sibi
ze qre supra de ieiunio ¶ Idem ho qd tibi subtrahis
ze quē supra de ieiunio

Augustinus Ieiunii nr̄i largitas ei
mendet ze quē supra de ieiunio

Crisostomus sup Mathēm Si ieiunamus
sine elemosina nec ieiunii tui reputabitur
apud deum ꝑ venire inebriate ut impleatur de
tibi effusus est t tanto detrioz quāto crudelitas
castimus ipsoz reatus est pla qre sup de elee
sina ¶ Idem deo dū ieiunas qui se dei amore ma
cerat et quod sibi subtrahit alteri impendit

De ieiunio et oracione Aug⁹

In epla quada In ieiuniis et vigiliis et oi
castigacione corpis q̄ppsimus admittat ozatio nr̄a
pla qre sup de abstinencia Ite de ozōe Ite de opere

Crisostomus sup Mathēm Qui ozat cū
ieiunio et elemosina duplices hz alas ipas celi
ventis leuiozes Sine q̄ ostium et torpet verus
ozans. qd pacatis nubi. ꝑ ignis deiecticioz
et tra superior ¶ Idem Quamuis talibus demonibz
est inimicus et hostis maximus Fluctuat n hoīe
bis ozante fortius est ¶ Idem Sicut nec miles

* Ide ibide. libidines ignes qre sup de abstinencia

aliqd est sine armis nec arma sine milite sic nec agrario sine ieunio nec ieunium sine agro

Dionysius de sobrietate hec est potum et rationabile ieunium qui ne exterior homo ieunet et qui sit de ieunio

Benedictus abstinebo a vino qui sup de abstinencia Idem In seruo Dei autem petrat ieunandi sed ieunium robora[t] oracionem Oratio ieunium sustinet et deo deuocius inpetrat Idem Quod nobis ieunium prodest si relinquat in tra. Sublenet[ur] q[uo]q[ue] nimirum pena et q[uo]d et alia deuotio[n]es

Sibilla cantauit in qd pus e mor tificare p ieunium concupiscentias et postmodum offere deo placibilia votu cordis p sacrificium oracionis

Sola rhob in Sola oracione placuit quem sciret que macies corpis pastus pluia qre supra de ieunio Idem infra de oracione

De ignauia qre supra de accidia

De ignorantia gregorius in dno Heu mor[tem] ignorancia est Sed sic nolumus superbia est Item To mor et audit eu tenebris sibi in ea homines tenebre ignorantiae et quetas infra de miseria Idem Cuius nos vbq[ue] mihi tui agnoscimus tanto magis illos quos reprehendere volumus plus videmus Idem Nemo vnquam bn iudicat qd ignorat Item Sepe committit homines mala que fiunt et deo permittit a deo dampi ut ea dant in illa mala et que nesciunt Item Ecclesia ab initiis bonus gaudijs genus humanum expulit culpa mentis oculos prohibit et quo minus pas sibus gradiet nescit Sepe nanq[ue] domum graue et qd na dei deputat et sepe distractionis est ira qd gratiam dei putat Idem Timor cum ea que dei sci sapi unt a deo sapiunt et q ea q dei sci nesciunt a deo nes ciuntur paulo testante qui aut cum ignorat ig norabit Idem sup ezechielem omes xviij esse no bis conditor noster. Die mee mortis mee genitu nolunt nec dies sp ignorat sp gerimus ee credu et tanto qsq[ue] silencior sit et opacione quanto ter cior e de uocatione Idem in registro Nullu pt ee pastor exercicio si liuius ones comedit et pastor nescit Idem ibidem Quoscunq[ue] de baptismo nil confidatione aut ecclie consecr cione dubitet nec testibus nec scripturis cum rario pt habeat vtrum aliqs baptizatus aut con firmatus nec ee consentire sint tales baptizent et confirment ac ee consecrent ne talis ig norancia fidelibus ruina fiat quam non mostra tus tradet qd nos cris iudicijs ostendit rite pactum

Augustinus Sup ayachin reliqe qui sc dclis ignorancia qm temeraria secta Item Libro de natura et gracia Cu ubiq[ue] sic prius ee scripta non ribi deputat ad culpam qd in dubio ignorat qz negligit qre qd ignorat Item libro de libero arbitrio Nulli hominu sublatu e sine volun tate qd inuitus ignorat Idem Libro de fide et libro arbitrio Deo diuina precepta sc homini scripta homo de precepto quemadmodum ignorancia non habet Item Libro de tri. Item presus ignotum amare nullus omino pt Item idem Idem Libro ignorancia e alterius p alio approbacio Idem de conmugijs adulterinis Ignorancia prohi bita sine pena sceleris ete tamen nullius ee macular penitus ignorante et hoc est scripta sup ad genesi vbi Nestim Idem Et in ecclesiastem ecclesiastes vbi malu est vpa quado bom. de inde nolentibus nobis subuntur ignorancia agentes et concupita ignorat Idem in libro de fest. Et inuisibilibus peccata quo me peccare non arbitrabar Idem ignorancia iudicis pec tata ben Redimus eos nos ieunios atq[ue] fru melicos ee qui nullis disciplinis eruditi sunt multu et bonum artiu didicerunt pla qre d sci uoluntas fiat si vitas e salus et vitam cognosce cum se debet vpa magis qui p querie

Ieunium ad helvidiu Absq[ue] noticia creatoris sui oia homo peccus est Item super ysaiam Si sedm sapiam pauli xpm de ignis et dei sapia est ignorancia septuma p quas xpo cognoscit ignorancia xpi est

Damascenus libro ijo non religi nos de ny oia ignorancia suppli quibus homines cognicio existendi dei ab xpo habe est nisi Sed et vpa alcio et eius pmanencia et gubnat pr magnificentiam pdicat diuine nature

Iudeus In primo Ignorancia nra est ei roz ignorancia nuptie est omn sicioz

Leo papa Ignorancia in xpiis q pssim nec excusatione digna est nec venia

Boetius de consp. humane nate ipm cog cio est ut si se nosse deficit uel ignorauit nisi

*Del ut homo de precepto ignorancia excusaret non haberet.

bestias redigat. Si uō ad cētis rebus sēnetipm
ignostat qcalkat eisdem nā cētis creaturis se ignō
rare naturā est hōnibus aut rationabilib⁹ edicio beati
Beda[ius] sup Can. Omes ignorāt dm
qm nolūt edoctī cē qđ sup de gūstione addit. Idē
i quadā epla et in libro de vii ḡdibus frustra sibi
de ignorancia blandiūt qui ne libris quidē carere libēt
ignorare dū pt Nolunt intelligē ut bñ agāt. De
i libro de conceptu mūdi Quis posset ignorancia
talem hominē excusare qui se mgrum infantie z
dotrē inspicit. Sed talis ignorans nunq
ignorabit. Duo ē multos alios facient ignorare. z
a deo et bonis hōnibus ignorari. Idem i epla
quadam. Multa scienda nescīt. nil ignorantē aut
scendi mentē. aut discendi desidia aut decidia iq
qua excusationem. Idem i libro de medica. Multa
multa scīt. et sēpe nescīt. alios inspicit. et
et quere sup de cognitione. Idem Studē agnoscē te
ē quē sup de cognitione sui
Sen[eca] In epla Non ē exterius malū mentē.
ēt mēt nos est. et i visceribus mīs sedet. et ideo diffi
cultor. ad sanitatē pueniūs qz nosipos ignō
rantes et egrotē nescīmus. Idē de ignorancia
Aristotiles tātus phūs z magē approbatus
mozi rogatus ut aliqd bonū diceret discipulis suis
rndit. Humiliatus in hūc mundū meritū. dnōs
plūm gre sup de cognitione dr et mīa. Idē sup de
cognitione sui. Idē sup de culpabilitate

De illusione nocturna gregorius

Augustinus mīr regist. et sibi. Augustino ingrēsō
epo Tiffinum aut et habet i decto dist. vi. Est
i illusione nocturna valde metuenda distinctio q subtili
pensāt debeat ex qua re mentī accidit dormientis
aliqn. n. ex crapula aliqn ex natūe infirmitate. vel
infirmitate. aliqn aut ex precedēti cogitatione con
tingit pollutio. et quidē cū ex natūe infirmitate
ut. cū infirmitate eueniūt omnio hīc illusio non est tim
da. ex hac tamē causa ptulisse magis dolendus et
dicendus est q fecisse. Cū uō ultra modū appetitus
sūe in sumendis alimentis rapit. atq ideo huio
rōi receptacula pgrauat. habet exinde animū
repletū aliqn. non cū usq ad phīcōnē sacri mysterii
repiendi. uel missaz solempnia celebrandi. cū
fortassis aut dies festus exigit. aut exhibē mi
nistrū p eo q sacdos alius illoc loco deest. ipā ne
cessitas compellit. Nam si alius assit q ministrū ba
beat. adimplē illusio p crapulā facta a percipiendo
sacro mysterio. prohibere non debet. si ab immolatione
sacri mysterii subtrahē se debz humiliter. si tm de z
mentis mente turpi ymaginatione pollutio
non concussit. Si uō ex turpi cogitatione vigi
lantis oriri illusio dormientis patet. animo reatu
simus videri. n. a qua radice nīquacio illa re pro
cessit. qz qđ cogitauit sciens hō ptulit. nescius
Sed z hō pensandū est. Utrū cogitatio. ipa sint
gestione tm an delectatione. nec qđ manu z pedib⁹ pcī gessit
contigit. z ideas in decreto. Ille iustus
flatuū morbus. z crapula. turpis ymago
illoz tenuit. nullū p̄mū. de male secundum
Augustinus In p. confessionū adhuc vi
uit i memoria mentalibus rez ymagines. In sep
nis aut non solū usq ad delectationē sz z usq ad co
pulsum factū similiū apparet
Gallianus In libro de institutione mona
chorū Profecto meritis indicium nō est. nec ad pnp
ere recti vicii manifestatio cui p fallaces ymagines
huius corporis oppat illusio dormientis. Ego negligē
cia. n. temporis precedentis sepe contingit. et ē sign
et manifestatio morbi latentis mentis. Item
Ovidius In primo libro fastorū nō est
pcm qđ nolentes ymaginibz nocturnis illudim
sz tm est pcm si pius qđ illicitas cogitationes
affectibus pueniūs. Iuuenē quippe ymagines q̄s
in beate gessimus. sepe dormientibus nobis i dia
apparent. si inopie sit si non concupiscendo ea ac
censerit. id ē si nō concupiscimus vigilantes.
Idem Cui nocturna pollutione illuditur. z si
extra memoriam tm̄ cogitationis se pferens
ait mānatis. tamē hoc ei temptatio sive culpe
aduat. sua ei inuidia flentibus statim egrit. Isid.
lib⁹ etio de sū. bo. ca. vi. Cum nullis aut rarissi
sēj sē delectis. tales aut nūqm aut raro noctur
nis horribus aut inuidis ymaginibz furiantur
si pacatis sompno quiescentes mēdi z pspo
rem quieta arthana z mystica committit. Cui uō
cordi sua ēmundis vitiis polluerūt. sine cōscie
pauore frequēt illusi spēs tremendas aut inuitus
aspiciūt fantasias

De ymagine augustinus.

Omnium enī mens humana ymagines insita de
tm̄o. Idem nō omnē rē quā de ē creata
Aristotiles In omni abscōdites physice
rē ymago dei non ē in auro depicta. sz i hoī
bus figmenta. Flumen sua cesaris aurea est. flumen
una dei homo est. In solidis cesar videt. sz in
hominibus deus agnoscit. Ideo diuicias vitas te
rai aute Innocentia aut constitue vbi tuae
tur deus ipi deo fideliter refutate

Cipianus In epla ad Burgundes sup illo pauli Sicut portauim ymaginem terreni hui ymagine celestis Similitas portab⁹ et mansuetas portau simplicitas portau et veritas portau disciplinam dei memores et iusticia ad religionem retinentes portau unanimes stabiles in fide humiles in timore ad omnem collectionem fortes ad sustinendas iniurias miites ad faciendas insidias faciles et pace firma humiles sed constantes

De mutatione xpi Augustin In epla ad comune sibi etiam quid est ambulare sicut ambulauit xpus ipse ut contemptis vanitatibus et huius seculi felicitatibus nos eterne patrie celestia nobis ipse nouum xpi sparet q xpus promisit et se cum xpo quo xpus processit pla qm nostra de eo salus

Ambrosius In ser Segnius te gelasij ieiunia quidem est ista stulta professio Ieiunus et ego ad passionem eius dulcedinem desensurus ad nuptias Asceptirus ad ecclesiam Fluxa igitur et omnibus huius pene illius humana fragilitas commuta stulta igitur magis est ista professio qui religiosa professio Idem de simplicitate Ad dei similitudinem et xpi imitationem humus esto nequitia non hodie pabulum est crus elabitur hodie pauperius et crus diuitior hodie castus et cras adulter hodie agnitas et unanimis mox dilectus et sic aliter et qui non cognouit id quod fuit et incepit de quo non finit sed degener Grauis est autem in peius mutari Idem in alio quodam ser Nolo te mutatore de nocte iam licet per noctem vigilet per diem tamen profecto est quia tenebris et aspris oculis tenebrarum caliginem cupit et splendorem lucis horrescit ignorat non modo illuminatas obstinatione sed lucem cecatas sed aut ab heretico aut hereticorum est figura Idem in libro de bono mortis Sequimini te dicit ihesus ne sequamini accersit quia sine te nullus accedet ad te tu nos via nitas et vita quia sine te de abstinentia spirituali pluma gre sup de gustione ad dim

Leoninus ad panuachium xpm secuti quia pauperem mittit et utilem comes efficit Idem ad eund et ad secundum Unum dico quod cupio quia xpianum debet celum amare non tam et ubi deus plus obedire quam diabolo et iudicium eius plus timere quam hominem

Ligonius de sti bo Cognoscite homo quia deus humilis venit quia se in forma sui humiliauit seruus obediens usque ad mortem Ambula igitur sicut et ille ambulauit sequere exemplum xpi gre gloria eius et immitare uestigia illius pla gre sup de gustione ad dim

Banadius de viii edibus Si quod homo designatis exemplum imitari dne non est tibi indignum xpm auctore tuum sequi Idem sup eum quem paucis post te domine uolui me ihesu ad gre sti de eucistione ad dim Item Clamauit xpus ad gre de eucistione ad dim

Cipianus in epla Hinc igitur cogitet xpm. Hinc amem. Hinc teneam. Hinc sequar. Hinc beatus itinere mi Duce. Hinc principe. Hinc saluti mediatore. **Sextus pitagoricus**. Honor sum deos sine imitare illos.

De inani gloria gre sup de gla vana
De incarnatione quoties sup de xpi conceptione
De incestu gre super de adulterio Item infra de luxuria

De impedimento gre sup de nuptiis
ubi Item sti de afflictionibus Item infra de tribulationibus Item de ira Item de patientia de pena

Quintilianus p-ea Nulla pena est nisi
Tuto. mihi habenti n ab impatientia dolore et ut
aliquid cruciatu sit metus facit

Salustius In catilinario Nulli nostrum simul ac
ne sue quis viderunt

Seneca In libo de ira Cogitationes magnas
et uehid sompnio silet no uerberas quibus si cum ani
oblectaris cui omnia dispositis ipsis remanebit

De imperatore ambrosius ad
ad theodosium imperatorem Neque imperiale est ut
gre sup de corrigendis hois bona pla gre mista de pati
tibus ac dolentibus principibus qui de regno et pube
tibus ac dolentibus principibus qui de regno et pube

De sapientibus uel ultio
mentibus Gregorius in pastorali cum bona nra
acta no consummat dei proxima non perficiunt et que
fuerunt inchoata ducentis Idem Nec malos bo
ipsa adiuuat nec bonos malas consummata adep
nam Idem Via dei et inchoantibus aspera
et pfecta diligentibus lata Item Dura sed certa
consuetudine pristina spiritalis animus proximus
et tamen omne dei bene est postquam ho facit expurgare

Item de pastore Si inchoata bona fortis operis
manus ad perfectionem no sublenat ipa oppugnatio
sio cruciat hoc qd inchoatum est pungunt Item de mi
cordia misericordia gre sup de gustis pluma gre mista de
nouicijs Item infra de operatione Item de perfectionibus

Item mista de temptatione

Augustinus Sup regem Nulla abstinentia
fit a uidendis carnalibus quod non habeat in exordio dolo
rem donec in meliorem ipsum consuetudo reflectatur Ita
difficile est ut bono pagnum exitu que malo fuit
inchoata principio

Leoninus Cuicunque edificio xpus fundamen
tum no fuit destruet ubi no xpus fuit fundamentum
ibi quoz bonoz opm sequit edificia Item Negligunt in edificio ponit nisi pus eius sacrosancta fige
fluuius amputet pluma gre de gust Item infra de tribu
cione Item infra de perficientibus

Benadius In ser Spualis hoc totum agenti pri
ma consideratione placuit primo an liceat
secunde an deceat postremo an expediat Item
Solet me promoda confusione gre sup de confuetudine
sis pluma gre sup de consuetudine

Galliodius sup psalmum Inimicum perfectus
est carnalia desideria relinquere et deum supplicare pla

Agnido q

supra de cōfis Ite mīsa de pficientibus

Titus Exordiū sume a deo in agris In noīe
dñi ad oīa cōsilia et actus ip̄e pgredimur
C de offō ptoz. l. iij Cuiꝰ rei potissima pa
pricipiū est fff. e. t. l. v Bene et competenter
omissa gerentur si rei pncipiū fiat teneat et
amabile deo. fff. de lib. auctoz Quo oportet quod
utiles arduū est qz ho imbecille mentis et formi
dare nequit Itaq; cogenda est ut moriat de
fame Itē Rem pauci nilla seleucus idyotarū cōs
fr aliquo resilit ab his que uoluptate aīm tenue
rūt Que nō dū nocētis q ignozēs fūia sit si cui
nocuerūt Ite de lapsu residiū Ite de pficientibus

De cōtinentia mentis et
corpis Gregorius in suo pastoz Inter
est custodia cordis z q̄ queri supra de cordis cua
gatione Item Inter moz dū cor nimiū tadū z q̄r
tribulatur Ite de lapsu Ite de quiete

Aug⁹ In suo pastorali hoīm temeritatis iudi
cijs Plerūq; sē omnia de quo nō multū p̄sumimus
subito deficit z fit pessimus et de quo totaliter
desperamus cōtinuo pficit et fit optimus Flet
mozē ḡ nr̄ Deus est nec spes nra nec amoz nr̄
Quis sit hodie ipse vir homo nouit ipse Si ad
interius nouit ipse quid sit hodie Quid autē erit
nec alius nec ipse pla q̄re supra de cordis cua
gatione Ite supra de diuitate huius vite Ite de casu ho
minis Item Ite de constā Item de q̄rere Ite de lapsu
Ite mīsa de mutabilitate Item s. de hominis miseria

Seneca ad lucillū In epla prima Socrates q̄re
non audam Cur mutatio loco? michil sibi p̄desse
ad deponendū dicebat Quid animis michi?
postponem p̄desse cū tenetipm̄ circūferas. Q̄re
In epla proxima animū debes mutare non solū locū
Quemlibet trucis mare sereū tamen bilia quocūq; te
q̄r uersū fugis Onus tuū animū deponendum
est. Ad id illud quemlibet malū. te omnis loca mutare
fecerūt Incolā lucet in bliotis Thrax anglos expella
tis aut apud quoscūq; barbaros collocetis. hoc
tibi angulo natus. si patria mea totus orbis est
Item epla proxima q̄re supra de locō ad locū migrio
Transmutatio animi est ut ignis alium possis cōtra
here Prius corpis tui fugam siste Item ad lucill
Epla tua Ut possis replicandas. et eos q̄ ip̄e desiuit

et eos qui ip̄e meden sūt Hāc iusta tumultu gaudentes
non tumultu si quagitate mentis contubacio Il
la nō non Et quies q̄ motū omnē molestiā indicat
si dissolutio et languoz Itaq; nr̄ se mutenda sit q̄
qm̄ et quiescenda agenda est z agenda quiescendo

Ambrosius libro p̄mo de offic Vox quedā
animi est corpis motus **Glo.** supra id. Qui
homo apostata z Interior custodia fuat totius
ordinata membra

Valerius libro 9m Dū gangres armis z dimi
cijs opulentissime laudie regno insatiatus animo
philippi appollinem consuleremus seu aliqs mortali
um se felicioz esset statui se abdicat sacrarijs tpeu
uo insonuit. que si agitis sophidiū et pterulit si
te autē agitis cāt pauperimis si cruce z vituere se
moz qui tōs agelli sui nūqm̄ exercuit pla q̄re
supra de cordis euagatione Item mīsa de quete

De mutatione nulla aut multa q̄re supra de cogita
tione bona et mala **De fide** Item de spe Item de ypocrisi Item de
De mundicitate q̄re supra de munditia Item
De voluntate q̄ras mīsa de sanctate
De clementia q̄ras supra de clementia
De cepta letitia q̄r supra de conflictu Item supra indulgentia
de gaudio vano z malo
De infamia q̄ras supra de fama mala
De mitto q̄re supra de dignitate Item mīsa de
iudicio extremo Item mīsa de xpi descensu ad

De infidelitate Ambrosius Infelix
in ser. Infidelitatis gemma est in diuinis re
bus nec grauē pōris nec flere cōtrarijs

De infirmitate q̄re supra de afflictionibz
Item de adiūctionibz. Item de vanitate huius vite Item
et mīsa de tribulationibz Item de morte Item de hoīs miseria

Seneca Infirmus nō emat medicū cloquen
tem ꝫ curantem

De ingluuie ventris q̄re supra de gula

De ingratitudine Gregorius
in registro de imperatore Mauricio Valde
michi dilecti z ingrati videt ut ab eius fructu mi
lites suos prohibeat qui tot ei omnia tribuit et do
minaī cui non solū militib⁹ ꝫ z sacerdotibz necessit

Augustinus In libro de vidutate ajut
a habent multa ꝫ deū uestiendo a quo hūt
ipia vanitate iactant Flemus n de domo dei
est vanus qui deo donanti fuit ingratus Item
Ingratus deo est qui plenus virtutibz deum
non omino timuit In his n fit cubabilioz q̄
deo est acceptior Idem t libro de spū z littā
anima cū est ingrata deo q̄d illi ex deo est sibi
tribuit propue q̄ iusticiam

Crisostimus in ser. Seruus peior est qui patronū post libertatē offendit et bñficiis ingratus est qui autorem timoris arrogantē appetit ¶ Idem ser. matthei. Omne bonū qđ nō ex amore boni fit ficte honores ingrui est ante deū

Bernardus Sup. cā habitat. Considerem humilit. et deuote gr̄as agenti nō inuito bñficia ꝓmittit. et dant̄ ampliora. nec q̄ fidelis inuenit̄ et modico fore constituit̄ sup multa. Sicut et ecōtrario de ingratis indignus est qui gr̄as fruit̄ et acceptis ¶ Idem ibidem Flos aute aut n attendim̄ aut minus attendim̄ reuelata ꝑsentis dei custodiam ꝓtegentis bñficia lapsi ingrati gr̄ie dei vino tā multiplicib; gr̄ijs dei ꝙbz nos ꝓuenit et nobis subuenit. et mit quide ꝑ se nec ipm ipsum splendoribus suis scit alias mitis mit ꝑ angelos suos suos visitat nos mit ꝑ alios homines instruit nos. mit et consolat. mit et erudit ꝑ scripturas Quecūq; n. scripta sūt ꝛc ¶ Dic sup Cant. Ingratus reputat̄ qui non pt̄ dicere cū dauid Cantabiles mihi erāt iustificationes tue in loco peregrinationis mee ¶ Idem Omnis mus ꝙdit a pfectu consolationis sola ingratitudo mentis qđam ꝑdidit reputemus qui credit qđ ingratus acceptis cauet sibi de cetō ne tanto plus ꝑdere quēcō plus cruciet ingrato ¶ Idem fluxū nō petit qđ dat ingrato. Ingratitudo n. minuta est gr̄ie ꝑdicio amme. exinanitio miserie dissipatio lucrū ꝑdito bñficio ¶ Dic Ingratitudo venus est vrens fontes fluentes pietatis. roze misericordie. et flumen aquis gr̄ie ¶ Dic Peiꝑatoria res est ingratitudo. nec cū aliqđ ꝙ cui deo displiceat in filijs gr̄ie sicut ingratitudo gratos facit ingratitudo hostis est gr̄ie et inimica salutis eterne ¶ Dic Bñficia ipensa tollit oblitio nisi ingratitudinis gr̄ie inimica ¶ Dic ꝑ ipsi credis est ocasiones ingratitudinis tuas inuestigare talis n. Christus ingratus ¶ Dic Ser. Ingratitudo vias obstruit gr̄ie ubi q; fuit illa gr̄ia non hz accessum nō inuenit locū hinc in tristissimum dolor conuertimur Et multa q; tristicia cordi nro q; nō nullos video tam ꝑnos ad risum et ad letitias ad ociosa q; iuba nec nō seueritia ita ut ꝓuenesta valde ne forte simus inmemores ingratitudinis diuine misericordie. sup tam multis et infinitis beneficijs gr̄ie dei ꝑ qđ impe deprendā a gr̄ia qua non hunt ut gr̄iam

Seneca In epla Omnis de accipiendo sp̄ ingratus obliuios est accepti nec ulli habet tam inimicum malit cupiditas manus q; q ingrata est ¶ Dic ad lucilli in epla Si nichil carius estimamus q; bñficium q; diu petimus nichil vilius est acceptimus Omnib; quid nobis faciat obliuione accepto ꝓnūdo cupiditas accipiendo ¶ Dic ibidē. Ingratus est qui bñficiū reddit sine usura ¶ Idem Sepe qđ dat̄ exigitur. et qđ sequit̄ ex eo magnū est Dic Bñficia facere nidumite et bestie silvestres possunt ¶ Dic libro tercio de bñficijs Ingratus est qui dissimulat bñficiū reddē qui reddendū est Sed magis ingratus est qui nō reddit omnib; Sz ingratissimus est qui oblitus est Apparet n. illū ingratū cogitasse de reddendo cui obtenta oblitus ¶ Idem ꝓbitū optimi viri et tam diu fit ingratus q; diu ficietur gr̄ium ¶ Idem ibidē Maximū delictū est vni datis tantis diuitijs et in acceptis bñficijs gr̄ie suam usurpare bñficientē ¶ Idem ibidē Hi inter suos rē gr̄e sup̄ de bñficijs ¶ Dic ibidē libro vij plato cū flumē nauē trāsisset nec alligasset quēdā egressū. hō honori suo dari credens super posteā de illi apud plonem officiū. Idem paulo post eū alia atq; alia gr̄ijs eadem secutus cū uelit negauit illi iam apud plonē posse officiū Sed quid si plo fiat ingratus poterit et dici simulasse et uoti aut aliquo tā eidem ꝓsentem bñficio ꝓpter obligauisse. Aut de sensu ꝓprio nem melius rē de debemus de cōbus bñficijs

Vide ꝑ qz plo fuit ingratus

Gulielmus Cane ne oblimaris tuus est qui se negat accepisse bñficium nā ingratus est qui dissimulat Ingratus q; non reddit. et ingratissimus qui differt

De inimicitiarum remissione qre sup̄ de ira

De inimicitia gr̄as sup̄ de gula Dic nisi de inimicitia

Glosa sup illud thob' iij Memor esto dñe quod ne sis ingratus in malis laboribus illi qui reddit te ad dolore debit te ¶ Nisi de quiete

De inquietudine qre sup̄ de inimicitia

De inimicitia qre sup̄ de discordia Dic nisi de inimicitia ¶ Item nisi de inuidia

De inimico boni operis qre Dic de inuidia

Dinuuia et iustitia augustinus de mandatis Nullus est inuidus qui iuste ab alio gr̄atis munera repellat

Ambrosius lib. primo de officijs et habet in decreto xxxvij Nolite fallere zc qrat sup̄ de cō

Invidus ꝑ Cui nocet aut turbat zc

Querulus nisi de rapina

De rapina innocentia gregorius In uno ꝓlerūq; res quelibet tam mente ꝙ pie rapta est. qđ conspectū animus contemplatiue gladio confodit Plato n. duo dixit ideas studiose respexit qz concupiscit ¶ Dic ideas concupiscat qz mente respexit ¶ Dic simplicia corde felicius qz quo innocentia ceteris colubet nichil est qđ ab alijs ꝑ fraudem

¶ Idem ille facit humana derisio deo prouum quem
ab hominibus punitatibus innocentia suam alienum ¶ Idē
Si meritis innocentia custodiet & lucet facies quam
infima sunt tamen quippe per innocentia relevant ¶ Idē
in registro Sicut multorum ita experimento didicimus
tampnis oppressis qui eis pacē conseruat Si qō
Ultis nichil iuste petere studere de iustitia nichil
habē In rebus n rebus sp ei tampnii est ergo pacē
¶ Idem Dominetipos sit autē conspectu omnipotentis
domini i bonis opibus exhibē debemus ut i accusē
ura negat inem qd ab eodem deo iudice uel ab hoīe
nie insidiante valeat accusari ¶ Idem i pastor sit
p scientie rigore ardens vita poste culpam
Augustinus sup psalmū cētesimū Duo
bus modis nocet homo id est si facit miserū ul
nocet ¶ Idē de ci. dei Petunt ad innocentis afficiūt
non solū nemū malū infre verū ē a pacē qlibet
exhibē vel punire potim ut aut ipe qm placuit exspi
mentū pene corrigunt aut alij timent exemplo
¶ Idem regula iungis innocentes nō estis si frēs
vros quos iudicando corrige potestis tacendo pi
re punitis ¶ Idem i epla Sicut non beneficiendae
admiando efficē ut bonū qd melius est amittat
Ita nō est innocentie parendo sine uel punire ut i
malū gnus mendat ¶ Idem i libo de vita xpiana
Nichil deo dignius nichil carius ē pt q ut inocē
cia tota observatione teneat Omnis n est in alijs
exibus denotus apparat si non habuit innocentia
Ambrosius In libo de offic sp est innocēte
ē ignorare qd nocerat et si ērubescit ab aliquo di
cit de omnibus qui fidem ei ē omnibz arbitrat ¶ Idē
Beatū vitū efficiūt tūquillitas conscie et secūtas
In qui dealm innocentia suauit qm qui ream pe
nitentia egit post pena ¶ Idem sup lucam Tales le
ges migitas habet ut qs odit innocentia scelus
et inimicas diligat pla qre sup de ecclia bona
Crisostimus In ser de Joseph Gaudemo
cencia et epulta Gaudemuq qz ubiqz secura es
t illesa Si tēptibus pficis Si humilibus erigis si
pugnas vincas Si occidēs coronais Tu i fructu
te libera es In periculo tuta In custodia leta Tibi
omnis ornatus adiuat Tibi omnis malicia subiungat
te potentes honorant principes suscipiunt magi
nates expetūt i illi te desiderant qui tpugnant
Tibi bon parent mali iudent emuli zelant ini
mici succumbunt nec unquā potis victi ū ē

eccā si ē mā hostes nostros nudo defuit
Ieronimus ad occanū Innocēs i absq; ser-
mone cōuersatio quietū exemplo vite pdest tacere
silencio nocet si adulatis fidei non consentiat flam
i latratu animi i baculo pastor i lupor rabies
Anselmus In libo de deterrenda
similitudinibz Si hunc patī pudet i illum nisi
enem horrorem et habem mecō dm illoz immergi
pus me puz i nocentem i nisi demergem p
petim sp in me dimittem Malle n pmus i no
cens a pacē gehenā mitte q pudet sorde pollutū
celoz regna tene ei p eo consentē solos malos i
pudet i nisi no torqri solos qz bonos i innocentes
i celesti beatitudine retinēi ¶ Idē Innocētia talis
ē decet nō querē sup de absentia spūali
Bernardus In libo de conside ad eugenium
papam Non eis innocens si uel punias ei cui
fortasse parcendi cet a patras ei q filiat pmissa
¶ Idē sup Cum flon mediocris tyrannus pfecto virtutis
est inter pias vitē bene i mē malignantes eam
dere innocentie ptēre i moz lenitatem
Gallicanus In libo de anima Vn- fixerus
pmus et innocens omnes laudat et senectutem sp
accusat ut complaceat unusquisq sibi solū displicere
pla qre sup de constia bō Idē de cōsiis punitate
De obedientia a Gregorius
In moz ille primus obediens mox ut si
pbiendo peccauit pudenda texit et n cōtumeliam
sp deo intulit mox contumelia carnis fuit
¶ Idem Cū hinc mūdi successus pcipit eū
locus superior impat is qui ad hoc perpetua pacē
obedit obedientie sibi iuuentem admittit uel exa
cuat si ad hoc i eo pro defidelio anhelat ¶ Idē ad
dimentū obedia duat cū mente ad suscipiē
da pbra hinc seculi nequaq; eo pte alig i sua
vota commutant ¶ Idem dignū p sto est ut a
dei beneficijs sit exiens cuig minus missionibz
non subdit ei subiectus ¶ Idem i registro apud
nolentes ām quis sit eundē obediē ratio hoc
ipā ds obstuchin ei solet pulsa qnq ip de obedia
Augustinus In libro confess flemo
inctus beneficiat i si bonū est qd facit ¶ Idē in
libo de ci. dei Si quis in domo p obedientiam
paca domestice aduisat corripiat seu ubo seu ver-
bē seu quolibz alio gne pene licito ntīz iusto
quitū societas humana concedit p eius q corripit
utilitate quapiā paca unde dissideat caueat
Ambrosius In expamen flon medio
cris nobis pudor est impio deo insensibilia cle
menta patre et hominem non obedire eu ab

ab ipō deo auctore sensus ꝛ meliores ꝛburius ē

Ausoltumus sup iohēm Auco lauioza ſſ̄ ꝓcepta tanto magis supplicīū restat hinc ꝙ nō obe-
diūt plura que mſtra de obediēcia

Bernardus In epla ffrē malū quolz ecīa
ubente constat nō esse obediēdū ſſ̄ ꝓcius obedīaz

Idem Extorta seu coacta licencia nō est licēcia ſed
magis violencia Idē In ser Sīgnifīō sit multoz
hodie pusillanimitas ⁊ pusilas exigit ut pius
ab eis ḡri oporteat quid vis ut faciā tibi ſſ̄ nō ipi
querūt dice quid me vis facē Considēant quippe
nec mīstri hīc ꝛ victimas xpi quid sibi velint ꝓcipi
vel subditi ſſ̄ nō ipi cōsideāt que sit voluntas ꝓ
ceptoris Idem Cum vel occulte vl apte satagit ut
ep̄s ipē velit hō ei platus diligat ipe se seducit
et frustra sibi blandit de obedīa platoz Sīc ut ⁊
ca re ipē plato ſſ̄ magis ei platus obedit Idem
⁊ libro de ꝓcepto ⁊ dispen Impetum cordis ⁊ mſtre
ꝓpſus voluntatis indicīū est structura sermoz seu
diosius discrete hesitāte ad singula q exigē diligu
tur de quibus libz racionē ꝓcē male ſuſpicari de
quolibet ꝓcepto cuius causa latuit nec unusqsq libet
obedire misi ei audire conuigit ꝙ forte libuit aut
ei nō alīt licē seu expedire nostrauit vel apta castitate
ratio vel auctoritas indubitata Idē Si iubente se
nioze ut sileā ubium in forte ꝓ oblīonē elaburm
reū me fateoz inobediencie ſſ̄ venialiē Si autē
ex conceptu stricto ⁊ deliberāto ſponte ⁊ iuba ꝓ
rupero et rupēo silencij legem qualitatoze me
conscieno et ēmūliē peccō Et si ipcuiēē ꝓsentio
usq ad mortē dampnabiē ꝙ certum Idē in ser Si
molestē ceptis sustinē si indicāt placeā si iumen-
⁊ corde nō est utus obediēcie ſſ̄ velamē malicie
Et si ep̄us impleas qđ iubet Idem sup Can Si
in die dominico mei inuenīē noluerus mea nō tale re
uenīū eligit ſponsus xpūs fieri sapit illi dominū
mei qđ nō libīt obedīe si vicia ꝓpe voluntatis
ꝛ inobedīe dedecet Ego igit nō solū de domino
ſſ̄ de silencio de vigilijs de ordīe de lectione de ope
manuū postremo de oīi monachali obseruacīe de
ubicūq; diuerī tm voluntas monachi in ea ⁊ in
magis voluntas magīri dispūsencio iudicandum
Idem Nō vos felices rē gras mſtre de placitis ho
mis Idē A mandatis tuis intellexi rē gras sup de
gustu spūali plura gras mſtra de obediēcia

Seneca ⁊ epla Quo missa nec ipia libet exequi
prem acerbissima fiducia effugit ſſ̄ facē qđ nolit qm
mussus aliq facit

Tullius ⁊ tro libo de offic Quo deliberant
viri illud qđ iustū ⁊ honestū videt sequi ⁊ ipa
deliberacione fluctuāt cōmictit plura qbus mſtre
de inobedia Idē sup de consecta bona Idē de pace

Ysidorus spūali qre sup de amore proximi

Ausoltumus in libo de laudibus sci pauli Tales fac
tus celestis curie seruitoēs qre sup de amōe eterne
vite

Demidius dyabolī qre sup de
mibus Idem sup de demoniū tēptacionibus
mſtra de temptacione

Augustinus In libro de diuinationibus de
monū Dyabolus ē hūanū grus adiuuans mentes
mortis simplicium mſtrentoz radix malicie stolicie ca
quid ꝓcepto oīm vicioz ꝓsuasor oīm voluptatū
plura qre sup de demonibus Idē de demoniū tēpta
cionibus Idē causa de temptacione

Ambrosius Sup luca Cum sensu lactonce
usi angeli noctis ⁊ tenebraz qui se nūq̄ mutāt nō pūt
figurari ⁊ angelos lucis zachane ſſ̄ ꝓsentat nō pūt
ihs se qui nos quo despolauit mundicies ceterum
et gra spūali et sic mſtre velucā consicienciē tēpta
⁊ ser D mysteria zachane qrat sup de demoniū tēpta
cionibus epla qre sup de demonibus Idē de demoniū tēp

Gregorius in moz libo xxxi Sepe dyabolus
tēptacione ꝓponit libidinis ⁊ frenis subito refrenatis
leuius cessans elacionē de sua victoria ingerit
Idem hostis mr in hac vita nos ꝓuocat expugnat
rebellare nos conspicit tanto nos amplius con
uare contendit Eos n pulsare negligit quos
quieto iure possidē se sentit plura qre sup de tēp
tacionibus

Ieronimus sup Hemia Dyabolus ſſ̄ bonoꝝ
timet ibiq; ſſ̄ dicentibz ponit insidias Ignorat phārao simulatis ab ipō ꝓfectū ipē de
bolis conceptus a deo ſſ̄ ſuis fingit in flamdula Idē
Venena nō dant nisi sint melle celata a vicia nō
decipiūt nisi sub specie et umbra virtutū plura qre
supra de demonibus Idē sup de demoniū tēptacionibus

Cyprianus In epla Scīaē hōs opus ē ſſ̄
dyaboli ut suos ꝓpe mendacio lacēt ut apprimentibus
falsis gloīm nomē mſtrent ut consule ſſ̄ q virtutū
luce clarescūt alienis rumoribz sordidentur plura qre
supra de demoniū tēptacionibz Idē Infra de malis fa
ma Idē ī epla Dyabolus quare pollicet nihi me
quemīt posse ad pacē salutē ꝓmittit me q adiuū
ueniat ad salutem

Beda sup illud ꝓ pec ffrēs Vigilate ad sobrie
sobrie et vigi In hūs exposicione sentē bīt optimū
dēm ponamus Certum magis ille nos antiquos et
tumulos hostis clausos obsidens minas explorat et
temptat an sit aliq ꝓ quam irrumpat minus stabilis et
animus sua cuius aditu ad nocendū mīa ꝓperet
Offert n oculis nris formas illicitas et faciles

uoluptates ne visu destruat castitate. aures t
mas ꝑ canora musice tẽptat. ut in som dulcedis
audiendi soluat t molliat animū. vigorem. hu-
manū t nostrum edificio ꝓducit. animā nostrā cōm
cib ꝓuocat. timore lacessentibus ad pernlanciam
ponit. iustū ut aīas nostras laqueo pecunie ca
piat. negociū ꝑniciosa compendia. frenos honestis
ut veā surripiat. et ei latenti non ꝑt falle. ꝛc ap
te minat. Trorem timide ꝑsecutionis inuentans
ad rebellandū xpō suos. semp infestus. et semper
infestus existit. In pace fabdolus. in ꝑsecutōe vio
tus. Quādoc̄ fuit mei contra cuncta diaboli uel
fallaces insidias uel aptas minas t iurias. stare
debet ꝑ instructus nostr animus et ꝑatus t ar
matus semp ad repugnandū. q̄ est mē munitus ꝑa
cus t armatus semp ad ꝓpugnandū. plura q̄re
supra de demonibus. Item supra de demonū tẽptacōibz

De multiplicitate.

q̄re supra de constantia

De intelligencia et intellectu

Gre
golius In mor. Cui plene ꝑt intelligi q̄lis
ipē met est talis mūdꝰ debet conspici qualis
ipē non est. nec q̄ bonor fama neglecta. q̄tū ape
desto bono deforme est. Idē In hō. mundo dū viui
mus. ꝛc ꝑfecte que scienda sūt semp. cū ꝑficientes
Item Dū i corporalibus mens se totam delectando
ꝓicit. ꝛc ab ardore intelligencie subtilitate effectic
Idē Dū pensamus t intelligimus. quales erga ꝑsā
alios simus. ꝛc cū nos alios tales minus dolem
ꝑ aliena iniquitia. nos illud vindicate q̄ ꝑ se
ipse nostra conscia actusat. plura q̄re supra de cog
nitione dei t nostra. Item supra de cognitione sui ipsius
Item de cognoscendo deū. Idē in prol libe mor. hui
us intelligencie humilitas. ipse superbia abscondit

Augustinus

de ci. dei. Tria sūt q̄m vnoq̄q
que supra de considōne. Idē ibidē ayuta ad fidē
catholicā ꝑmissa quere supra de considōne. Idē
i libro hoc̄m qstio. Nullū bonū ꝑfecte cognitū uel
ligit q̄d nō ꝑfecte amat. Idē de fide ad dim q̄re ꝑ intelli
tuemur. Item de doc. xpiā. Disputatōis discipla
ad animā q̄ha q̄nis que in libris sanctis sūt ꝑ intellectū
penetranda aut dissoluenda plurimū valet. Cauedū
inme est ibi libido ostendi. Idē sermone sine i disputa
tionibus pompa t in oratoribus pfectio. plura q̄re supra
de cognitione ꝑ totū. Item supra de considōne. Item
supra de deo. Item supra de donis

Augustinus

Sup ayachyn. Sicut de deo
multa intelligimus et dicimus q̄re supra de cognoscendo deū. Idē
i ser. Dñi ad tribulos ꝛc q̄re supra de cognitione sui ipsius
ut in omnib ab omnib intelligat.

Item supra de deo melius

Damascenus

In epla de trina. Sapes. et intel
ligēs ac nouissima ꝓuidēs. Sapes quidē que de
sūt intelligēs que mundi sūt. ꝓuidēs que infra sunt
ꝓpter homines. signa apparentia. que sūt mundi or
namenta. Idem i ser. Sup omnia docentes me
melleui. Sed quare est qua ꝓpter. Nichil q̄ ꝑpura
et byssus me vidit. Aut q̄ lauacrib⁹ equalis habun
dauit. Nichil q̄ platonis argutias. aut aristotelis ver
sutias uel fallacias intellexi. aut ut intelligens la
borauit. absit. Sed q̄ testimonia tua exquisiui. Idem
An non inflationes et torsiones. et confusio sua fusti
nebit qui inuidet est. stes videlicet. bonū. et nō
facientes. An nō respondit mortis. et damnationis
tortor sustinebit. quotiens // eius venit. finis que deo // i mente
ꝑ deuit. q̄ finis scientis voluntate dñi sui. et nō faci
entis dignis plagis vapulabit multis. Idē supra ca
est quidē q̄ in me est. omnis scia bō. q̄re supra de eo
sideratione. Idē Drauo quidē stius Deus inquit. flo
uerim me monente. ꝛc breuis quidē oratio et fidelis
est. in est mea ꝓlixa. et nichil ꝓrsus cognitio nisi ria
ad salutē. Ego pozi siquidē timor conspicit. et humi
litas. Ego posteriori nō spes. et caritas gratie. Idem
Tria sūt que oculum intelligentie confundit. atq;
a contemplatōe dei luminis excludit. et tenebre pec
cati. et eorundem recordatio. et cura actuū exteriorū
Idem Inicium salutis est intelligencia peccati. plan
gere se nescit. corrigi nō ꝑt. ꝓpter q̄re supra
de cognitōe ꝑ totū. Item supra de considōne. Item
supra de deo. Idē in libro de conside. ad eugē. pa
pā. Intellectus est cuiuscūq; inuisibilis rei et manifes
tatio rationis.

Isidorus

libro sen. de sū. bo. Ita q̄ supra homo
intelligencia sū structuram non sit. et q̄q̄ supra homi
nem intelligere est. q̄rendi ab homine non est.

Callistonus

in libro suo de anima. Ni
mia magnitudo stelle est sua intelligē ꝑ naturem
nec ꝓualet quisq̄m hō ipm scire. nisi cū sibi repe
rit. diuina patescere. ꝓpter q̄re supra de cognōe ꝑ tot.

Gloss

supra illud ad hebr. ꝑ. Qui cū sit splendor
glorie. ubiq; significat religioso nobis opus e intel
lectu ascendere. ubi de deo loquūr aliquid uel audi
mus. q̄ ad loquendū digne de deo ut nō ꝓualet
intellectus ayuta nauigat de deo intelligimus q̄ nos // nos
ꝓicimus non valemus ayuta quoq; de deo loquimur
q̄ nō intelligimus. Ecd. in. deus est ubiq; scimus q̄
licet autē sit ubiq; ꝑ intellectū capi nō valemus
Item q̄ deus e inuisibilis. que otium est cū bona
rū studiū scimus. nec intelligimus qualis autē vel que
sit ista ratio. multis ꝑ me omnē modū ꝑ
notauimus. Crisostomus ꝙ dicit

Glosa sup illud ꝓb⁹ Ju mandatis tuis operar et fletu ad penetralia intellectus puenit nisi prius vita pura fuit **Glosa** sup illud ruth 3 sepe modios dna inp̃o capacitatem intellect⁹ dnūꝫ ꝓ fec̃ opacionis modū **Glosa** luce vi vbumaꝫ dnū sc̃e incl intellectus ubi cū ſſſde maiori fub tacit plura q̃as nſra de sapia bō ꝫ mala

Aristoteles Jn ꝓ. methaꝫ Omes hoies nā sciē desiderāt ¶ sc̃e in lib⁹ de anima ajalles carne aptos mente dicimus

Tullius Ju tusculā dnās aiq Omes ingenio sōs melancolicos dē Itaq me tandiorē dē molestē non feram

Aristoteles dicit in sua phisionoma Carnes multe et dure ſſſum intellectū declarant carnes nō lenes et molles bonū et acutū intellectū plura q̃as nſra de prudencia

Boecius Ju lcio de consol Est mentibus hoīm veri bonī q̃ natūlit insita cupiditas ſꝫ ad falsa q̃q̃ quoq; deuius error abducat | plā q̃re sup̃ de cogitacōe ꝫ totū ¶ sc̃e sup̃ de considacōne ¶ sc̃e nſr⁹ de ajacōa ¶ sc̃e de prudencia ¶ sc̃e de sapiā bona et mala ¶ sc̃e de stiā bona et mala ¶ sc̃e de sapiā ¶ sc̃e de studentibꝫ

Ormumpancia q̃re sup̃ de gula ¶ sc̃e supra de carnalitate sive de carnis cura ¶ sc̃e de cōtinencia ꝫ totū ¶ sc̃e de delicijs ¶ sc̃e de ajodestia ¶ de temperancia ¶ sc̃e de nolūptate

De mentacōne pura sive recta

Gregorius sup ezechielē Omes ſſſ sup ſ⁹ nūl⁹ Oculi sapientis in capite eius q̃re sup̃ de cogitacōne ¶ sc̃e ibidem Restat ut sumopere debeam⁹ in mentacōe mā distruē quating omē qđ facim⁹ nō nostro ſꝫ dnī zelo faciam⁹ nec t hinc que agim⁹ nobis pocius q̃m dno ministrem⁹ ¶ sc̃e ibidē Jn omes vors sup ipe ꝫ sc̃e Ambulās t via dna culata rct habet in macula in via qui in appetitu no qđ agit ꝫ ſrene glozie ꝑmiū sibi ponit q̃ m ſſ⁹ mundo mentem apis recipe q̃rit et sedat t conſſcū sc̃ſſpem bom opis macula ꝫue mentionis Restat q̃rit ut sumopere vide sic ¶ sc̃e in moz libro in sup illud iob vēbar omia opa mea Scpe in bona mea facta latrocinātē fraude depe unt q̃ trib⁹ se mib⁹ actibus occupē ſrene subitū q̃rit ¶ q̃rit omē bonū qđ agim⁹ ꝫ mentionem ram semp ad celestia eleuem⁹ ¶ sc̃e Considēdū nobis est opus nrm quale sit q̃ ſ cogitacō t ope vel que sit intencio in cogitatione Quodꝫ in agit in radice mentionis pensanda est Cuo milto apud sistr-ictū judicē habeat sit actio sit publico ut mentio maneat in occulto ¶ sc̃e in sedō mox sup illud iob Tonso capite corruēs ad terram adorauit Quid n ꝫ capillos nisi defluas animi cogitationes accipim⁹ ¶ Quid ilo ꝫ capilli nisi illa q̃ pncipalit vnicuiusq; actōis est ca mentis intencio signat ¶ Et alibi dicit Et oleū quoq; de capite tuo nō deficiet Oleū quippe t capite est mentis cā mentis t mente Et oleū a capite deficit cū cā mentis a mente discedit Caput gō dr tonsū Est cogitacōes superfluas a mente resecare et ꝑua intencionē Deo ſo igit capite in terram corruit qui repssis ꝑue sue mentionis et cogitacōis ꝑsumptionibꝫ q̃ nſmus in ſenetrabo sit agnoscit humilit ¶ sc̃e in moz libro ꝫ fleresse est nr cū bona res agit ꝑua eius gloria in corde vincat ne si a radice imsere mentionis ꝑdat amarus neq; cie fructus ꝑducat ¶ sc̃e in lib⁹ ꝓvbiō moz Vigilanda cura ꝑ cuncta opa mentionis nostra pensanda est ut nil temptatōis ihūs que agit appetat ꝫ totam se in soliditatem eternitatis figat ne si eo fundamētū actōis mē fub ca ponit terra deficiēte solvat ¶ plā q̃re sup̃ de cogitacōne ¶ sc̃e sup̃ de actōe uel de actua vita ¶ Idem nſra de opacōe bona uel mala ¶ sc̃e nſra de voluntate bona uel mala ¶ Idem in dyalogo de agulat videnti bona ꝫ no sē q̃ bonus animo no fiat ¶ Idem t ꝓmo moz Omē qđ agit ꝫ sup̃ de actōe uel de vita actiua

Augustinus lib⁹ ꝫ de ē ca ꝓpōit Turissima q̃rentis mēcia est donec appliendat illud quo tendim⁹ Sed illa est vta mentio q̃ ꝑficistit a fide ¶ Idem t epla ad publicolā et habet in decto ꝓxio q v De ocidendis ſſ ut ea que ꝓpt zē q̃re sup̃ de bonis t malis t lib⁹ de libo arbitrio Valet mentio ad actio ad exemplū ſꝫ vtrumq; ꝓuenit cogitacio ad excitandū Cogitacio namq; liberū excitat arbitriū zē q̃re sup̃ de cogitacōne

Anselmus Jn libro, sctō de cōpūctōe ad ly homio creatus es ut deo fruas et illi placeas et tu de mēte cogitas et ē q̃re sup̃ de cogitacōe ¶ sc̃e ꝓpt hoc nſer sim⁹ q̃re sup̃ de compūctōe plura q̃re sup̃ de actua vita ¶ sc̃e de cogitacōne ¶ sc̃e nſra de oratione ¶ sc̃e de nolitate ¶ sc̃e de ora dne ꝓtate ¶ sc̃e sup̃ de cōfessa bona

Jeronimus Jn epla Quodꝫ agis ꝑcūcte agito fluctuā studeas rectē ꝓpt laudes mūdi nichil ꝓpt hoīm opinionē nichil ꝓpt fama aure fauzē ſꝫ tm ꝓpt vitā eternam Plura q̃as nſra de oratione ¶ sc̃e No q̃rit ſꝫ q̃ro consedit zē q̃re

Augustinus de ſſi bo Scpe contingit zē ſſ

Aristoteles in ¶ nſra de fide bo

m ecclie Unrtus qdem mterione fiant trium pli qz
insta de nolentute

Futus Ille solidus deo fiunt q studio placendi
deo laborii agit t

Gregorius mſen Rte intentionis deus ungoiē
Bernardus sup Can. Incendē no in deum
si in sbm sclārs nec est Incendē qi in deū t nō ppt
dm ypocte amme est Incendē in aliud gp in deum ſz ppt dm
non male ſz marthe opus est Incendē aut in dm
ppt solū deū ho plane est amale nō mentionis bi
ptice ſz habē fidē pulchrmā sicut tritrurib pu
dica. n. anus est turtur t castitas eius nō cum
multis ſz solicitā sedet t gemit plura qre sup
de cogitatione Ste sup de cordis puritate Ste de
constia bō Ste sup de actua vita Ste mſa de
exercitatione bona Ste de nolentate bona Ste de affec
tione bona Ste ber. sup Can Concupiscentia non
habet mitū apud dm que gladiū regit humanam
ideo qz maxime opus est mentionis puritate,
qua soli dō mens una appetat placē t velit ſ
mūt mhercede Item supra capl̄o primo

De invidia et odio primo

In nomine de invidia odii. substractio. detractio
contractio in adiuvis proximi t afflictio in pximis
nascit Idem Cum postea puniendi sit verbum
ne supplicio nec semetipos afficiat invidie vo
cem sub aculeo torquet t quem invidie sue penam
sustineat. cū in alijs bona tabescendo videat
Dē dū electa pficiat reprobi ad rabiē furoris et
invidie concitant et bona nascencia q nolint imi
tari funus pficiat Idem invidia nā gignat quod
ppio nutrio luoris bilie animos sauciat truci
mansuetudo tranquillitatis amittit Sic invidi
dū bona qb videt accipere negat. certū ma
licia malū qb non videt ad accipiendū gerunt Ja
i mor. libo xxj. Omnis p omē vicit humano gen
antiq hostis unus undiq infundat in invidie tē
nequicia tota sua vi sibi spem concutit t ipsme
de malicie pestem bonum ipa namq corpis eo
rum forma designant qm funi mentis animā vesanie
hec mstt Fiat Color quippe furiei pallore appa
ret. oculi deprimit aspectus intendit t membra
frenesis fit in cogitatione rabies. in collectione
furor in dentibus stridor Item ibidem Sicco
luor mentem exercitat qz ho qb appetit aut
fundit⁹ alius adimit aut a quiete restringit
Idem in omeā Quodp i mundo concupiscimus ho
pcul dubio proximis invidemus Videt. n. qb

Inuenire bndo. sup Can.ca Curauit possū zc
qz sup de cruce spuali.

nobis desit. ho qb aliud admuet Sic in para
logo diuquus hostis vide bonos cum pace
tuitem pueri ad gladiū inde pisces pudicam
rapit ad pena Sic in moro libo xj. Qui bino
rib peste plene cute desidat illam hereditatem
diligat qua obtinet munerus no augustus
que est omnibus una et singulis tota. que tam
to largior ostendit. quito ad illum percipiendū
mus dilatat Immunicio gs luoris est affectus
mitis dulcedinis. et plena mors eius est pfectus
amor et mutatis. qz est animus nulla frena de
fidat. nichil est qb eius caritati cessa proximi co
tradicat Sic Cuenie pleriqz solet querere supra
de discordia Ste mſa de ira bona Ste de ira mā
la Ste de odio Ste plura de malicia

Augustinus

de doc. xpiā. Aliena deus
iudice pestem ab animis omnes nec dū xpianoz. In
eni t cum diabolici et invidia quo solo diabolus
reus est. t meo pabili reus Non. n. dicat diabolo
qd dapnet. qz adulterium commisti. aut furtū fecis
ti uel villā alienā rapuisti ſz qz homē statuti tu
lapsus contemno invidisti Sic in lib de virginite
Superbia sequit invidia tcp filia et pedissequa
Cum quippe superbia contrarie pacis nec unquā
est superbia sine tali zele atqz corde quibus solus
diabolus est inimicus Idem Tolle invidiam et nichil
est qd habes et qd agis Ubi enim est invidia fra
nus amor esse non pt Idem sup i. pe ut obedient
populū eius Invidia est odium felicitatis alicne
Idem Invidia dicit. t cū qre supra de conflictu
Ste Odium dicit querere supa de conflictu Sic in
epla facile est. t cū qre supa de discordia plura
qras infra de superbia

Ambrosius

sup lucā frustra amisse die
celestis opem exspectat qui fructibus alicne inui
dens Respuator. n. dominus invidos est et
ab his qui in alijs divina beneficia pfecerunt
miraculo sue virtutis auferit plā qras infra de sup

Crisostomus

in ser O zelus o invidia
omni malicia cumulata Invidia. n. ignis tenet
funebris est Etenim sicut tinea comedit vestimen
tum sic et invidia consumit cui quis emulatur
Sic autē cui invidet calorem reddit Sic si
gathin omea xvi Qui bonū i sua virtute laudat
et malū invidia cruciat Sic ibidē O invidia que
sit tibi ipsi es inimica. nā q invidet sibi ignominia
nā sibi facit Illi aut cui invidet gloria parit
Sic ibidē Fructus emulatione arctus Emulator
n. plus semetipsum qm alium punit. et sepius in
supplicium mittit. Alterū aut cui invidet. no solū
non nocet. si pacies est. sz adhuc magis proficit

Tolle invidia. z tum
z qs hec nel qs hec
ago

¶ Hec sunt illud apostoli vobis et graves illas nobis ferisse
rit. Cui aliqd alii dant. Non debet iudicare aut si sibi no
talis subtrahat. ¶ Item Invidi sunt fratres aut bestias
detrahere demonibus graves fortasse aut et illis
detrahere qz demones cum iudicent diabolus invidi
nō tam diabolus qz corporibus sunt infesti. ¶ Hec ferra
pessima est iudicia nā excusacōne quata cū et
mali omnia malorū est. ¶ Item Straabus dilectionē
i fratre sic et iudi i aliorū mysteriis et infirmitatibus
nris delentur. ¶ Item sup ioseph Invidie passio
formacione et adulterio multo detrahere est. ¶ Item
Invidi oculus liquatur ethica et cū morte diuturna
cōtinua. ¶ Hec angelus odiū et invidia pfectū demon
qui annuncia pfectū dñi. Cui n pfectū deū amamus
debitores dei sumus. Cui aut pfectū quis odio habe
mus debitores nobis deū facimus. ¶ Hec pfectus dilec
et pfectū odiū qui sup de amore pximi. ¶ Hec Si
odiis inimicū qui sup de amore inimicorū

Leonimus In epla O invidia pximū tuū
day tui. O zachaee cullidissime stā sectā psequens
¶ Hec Invidia sup sibi credit. abstractū qdq alienē
laudi fuit ipensū. felicitas n sup invidie subiecta
est. ¶ Hec Iustus invidia nichil est que primus pfectū
rodit auctorem exercitat qz animū inficit
¶ Hec sup amicicam pfectū modū tale est ut mutus
odiū socrū et socrus nurū plura qnis mistū de
una. Item mista de odio

Iudeus In symo. Invidia aiē trunca sen
sum comedit. pectus bruti metē afficit. cor hois
qui queda pestis depascit. et arborē pestifera cui
ta bona denorat et consumit. ¶ Item ibidē odiū
a regno dei separat. a celo subtrahit a paradyso eicit
odiū nec passione admittit nec martirio expiat

Valerius agonius libro iv Ire et odia affec
magnos i pectoribus humanis excitant. fluctus atte
p ciuitates celeriores iste nō nocendi cupiditate primatē
pfectū obtinuit. Nā in hystoriis euangeliorū ffrēi non
pfectū nisi in bonis. pfectus quis unquā effugiat

Rabanus sup lucā Invidia malis omi
bus pceat quos cepit. libāri negant quos libenter
nisi ad cruā nō trahunt. nō bestiis ad salutē. ¶ Sed
Invidia delitoris venenū timidi virus pectoris
matris. erugo ferri. rubigo hamū q non viderit
bona videbit. hamū q nescierit mala nesciet. hā
qui fugit vincet. qui sectabitur morietur

Anselmus In libro de sacr. Cum bonus alterū
congaudet. sanctis consentit. Cum aut invidet de
monibus similis est. Si quidem magis pium salua
cionē expauescam. cuius qui pacti bonū facit et fratē
alioqn sanctū qui illius. q multa z invidet aliis

Cyprianus Carthaginensis loquit de invido

sic aut hinc voltus minax torvus aspectus pallor in
facie tremor in labijs sedor in membris. ilia rabida
tessicata ira. et manus ad violenciā prompte

Hugo de sancto victore Invidia est arbor cui
radix superbia. cortex malicia. rami nō minores
odiū. folia detractiones et mendacia. flores autē pal
lor et maries. Sed fructus eius crimes et multis
pernicies. obstaculū regni celestis. via gehenne et
pximacias etne pene

Gratibus libris codicis nil expū. et quibus
gratia pfectū ex bonis decretorū debet. Flatuit. Iudicū
est id est contra naturā. ab omnibus negligi nisi ab
hiis possidet. nec quasi se nichil habē qui nō torum
habuit. arbitret. Denuq; sua quez contempti pfectū
pacis dū invidet alienis

Gisla sup pfectū verbis Invidia et ira iudicio carent

Gullius In rethorica cū ij Virtutis comes est invidia
affectus siquidē industria sua. virtutē. virtus nō glo
riam. Ita Invidus emulos comparat. Hec cum
catilina absentem. Non metuo qui odere pdem
dolorē accipiant. quemvis se cū multis. qui fidei pe
rent. ¶ Hec Nichil medius torquebis invidus pfectū
ri et gloriē suaedo. ¶ Idē i tusculā odiū cū ira dicendo

Seneca epla Invidia sui ipius pena est
Quoty n. et qta sit grandis felicitas toti et tanta simul
gentibus invidet. ¶ Item laus bonorū. et fruendus
invidet. ¶ Item Odia recta peiora sunt qui apta. ¶ Hec
odiosa mens i mille furiarū diffingit
¶ Hec in pūblicis flondi sedis et si nondū re turbat de
videt. et si nullos tibi inimicos facit. invidia. Invidia
facilius est pauper contēpti effugere qui diues. Invidia
Socrates Si vis invidiam vitare esto sicut
vir. esto Solan. unus nā nō sentit invidiam

Boetius In libro de consol Invidia sua autore
vis consumpta est. vis Invidia. Invidia combu
tur. metus et cetera

Cicero et alii qz sup de studio. Malo

De ypocrisi et simulacione

Gregorius In moz. Omnes ypocrite qz vitā sue
rie sibi laudem arripit. alienū est
pfectū qd tollit. ¶ Item Omnes ypocrite dū bonos
vitā simulant. Invidie visionē habent. si vitā
rem actionis sē non habent. ¶ Hec ibidē libro
plerisq; ypocrite pfectū assumptum speciem mansuetis
ostendūt quietem. silencij. longanimitatē. pacientie
et virtute continencie decorant. Sed dū pfectū assu
culmē honoris attigerint. dū qz sibi ia a cunctis venia
cia impendit. primus se in lasciuia voluptatibus fi
dib et bona que similitate fecerant. nō ex bono cordis
se remisse vpi sibi testes fē existit. q et quoscunq

amiserit ¶ Idem qui est vita ypocrite nisi quedam visio finaliter. q̄ hoc ostendit q̄ magis q̄ non habet in vitare ¶ Ite in mozz sup illo libo Job xxvij. Diuicias quas deuozauit euomet et de ventre illius extrahet eas deus Volt cū ypocrita stare diuina eloquia nec tamē vult facē. Volt dicere loqui nec tñ vult vtē bñe Et ideo iusto dei iudicio qz non agit q̄d nouit et hoc q̄d nouit amittit. qz scīenc sue pnā exp̄abūt nō sociat cōceptā pulcritudē bonī opis et ꝓpāz sotiam sua ꝑdit ¶ Ite in xxviij mozz sup illud Job xxvij. Quis est ypocrite si auare rapiat et nō libēt deus animā eius &c. Ypocrita qz lacrima lingua dicit similitoz. nisi est qz dū agens mūd desiderat venari et spoliare. laudē vite rapit aliene ¶ Ite ibidē Et idcirco ypocrites cū solet ut q̄d sibi supplmant. et hoc q̄d non sūt. sed ante oculos simpducta quadam mocrate hominū se vestiūt vnde nr̄e p euangeliū nos ce nosse ꝓphetis mercenarios cū eis dicit. De nobis ypocrite q̄ similes facti estis sepulchris dealbatis que foris q̄dem appārent hominibus speciosa intꝰ aūt plena sūt ossibus mortuoz et oīi fetoꝛe. ita vos foris quidē apparetis hominibus iusti intꝰ aūt plēi estis anomia et iniquitate ¶ Ite ibidem Tuū deum ypocrita vocat. cū hic trenaz. rezo tribulatio angustiat. nā cū in hoc solo quesite felicitatis est finē habeat. mox auctoꝛem sui q̄ hanc ꝓcurat felicitatē habuit. no reḡrit ¶ Ite i eode sup illo Job xxvij. Si congregauerit sicut pulueꝛ argentū et sicut lutū ꝑparauerit vestimenta. ꝑparet q̄dē. sz iustus abiquit vestiet illis aūt argentū iniquus diuidet. Intelligit sacra eloqz dantas solet iustus gñe vestiē eis vestimētis. q̄ ꝑparat iustus. qz vir strus. eisdem sentētijs sacre scripture ad vitate vtiq̄ quibz se ꝓfitus q̄sq̄ ut hēreticus doctū ostendē conat vitam conabat. Sic in gladio golie que dauid ut eode gladio vtefect ¶ Ite i mozz ypocrita. As supto ste gustatis lubiū. filioz suoz custodiam desiderio. sz postmodū in monasterio tempalia desiderijs queritq̄ ¶ Idem ypocritam nullus audet corripe Sed ut non appetit sed vocari dū ego corripit. i opinionis sue gloria detrimentū vnde se deprehensum in ꝓfitate cordis ut aptis nascitur et turbat. et loqui sibi quelibet redarguentem phibet et irritat. Qualis n. apud ipsos notat. talis tanꝰ vult ab oībus et ꝓpt̄eribus estimari. pacioz mozi q̄ corripi. qz redarguende ecclioz reddit. Unde euangelius primus tentatio/ nem iudeam surgit. q̄ que mala cōtra vitā corripientis

euaggel̄ in q̄rit reprehensoꝛe sua longe magis et incomparabiliter ee rem temnere desiderat ut innocentia sua nō sine actibus bonis. et alicis timibus manifestet. ¶ Idem t pastoꝛ Iste ypocritas unte deputat q̄ eo simulacione discipline ministeriū regnūt. Vertit in usū dominatōis tu autē fictum fugies humilitatem. illam sectare que vera est qua xp̄us docuit humilitatem in qua non sit inclusa superbia aguli nāq; in tutis huius umbram. Utilitatem nō pauci sectantem ꝓfacile n. est aliquē habē conceptā. et alios sb̄ missius salutare agnum alioz et gemma deosculāt. et inclinato capite in terram oculis q̄z directis humilitatē ac mansuetudinē pollicet. Lenem q̄q; uoce. tenui q̄z sono sinones mitigē credunt q̄z sup̄ bie et ad omne libitum petentem ac misericordem se clamare Sed si vl leni sinone fiat talis similator offensus continuo vindictis cū attollē superbiā lenare terrenē. et delicatā illū ozis sonū ꝑpano clamoē mutare ¶ Ite i mozz esse q̄dem humiles volunt q̄ q̄tas iusta de voluntate mala

Augustinus In lib̄ de doctrina xp̄iana. Et habetur in decreto xli dist. Quisq̄s quisq̄s rectoꝛ ꝓmuntibus districtus vtiq̄ q̄ sese moꝛes habe aut cozo cū quibus vixit aut mercenarius aut supstriosus est. Quisq̄s no sic eis utile ut meliꝰ consuetudinis bonoꝛ nec quos coīsat coercendi aut alig̃ sit aut flagiciosus est. In omnibus n talibus. non usus rep̄ sed libido in culpa est. Quid igit̄ locis et ꝑsonis et tpibus cōuenienter diligēter attendendū est. Nec tenue flagicia reprehendimus sed. n. ꝑt̄ re ꝙ̄ sup̄ de gula. Nam et omnibus hūanis moꝛibus. nec ex cazo ꝙ̄ natura. quibus utrū sit ea uti uel non. et ex modo appetendi uel ꝓbandi uel ꝓbandi est. ab̄ facinus uel habenus ¶ Idem sup̄ Matthm Alius spūs spūs simulacie. Alt̄ peioꝛ simulacio sapie. Alius spūs. spūs erroꝛis. Alt̄ peioꝛ simulacio vitutis. Alius spūs spūs temitatis. Alt̄ peioꝛ simulacio fortitudinis. Alius spūs. spūs ignoꝛancie. Alt̄ peioꝛ simulacio scie. Alius spūs. spūs impietatis. Alt̄ peioꝛ simulacio pietatis. Alius spūs. spūs elatiōis. et alter peioꝛ simulacio timoꝛis. Alius spūs. spūs desperationis. et alt̄ peioꝛ simulacio consilij ¶ Ite in libro de ūgīm te Simulacio humilitatis maioꝛ superbia est ¶ Ite de conflictu Simulacio dicit. ꝙ̄ sic d̄ affligit ¶ Ite de pe. Cautus sit penitēs ne cauendo peccet. ꝙ̄ sic sup̄ de confessione

Ambrosius In ser. Oīs simulacio et oīs duplicitas maledicti. Maledictū nāq; genus ipi de iudicio

Nicolaus Sup Matthm Dic ypocrita. si

bonū ē et malum. ⁊ vtr quid non bis appet qđ
ē ⁊ Si aūt melius ē bonū esse q malū utr quid
nō bis ē. qđ vis appet. ⁊ Idem cū bñ pdicat
et male agit dett nstrum gradmodū ipe dāpnē
¶ Idem Osculū pacis pozrigē tempe quo sacīa
celebrant in usu erat est. Sed vēz ne plures ex
nobis labijs rumpt pacem faciat. cui tamē rpūs
non oze si ex oze velit pximū nō labijs salutū
¶ Idem Iumicius manifestus melior ē qm amicus
fictus Ille n dū timet facile vincit. Iste nō dum
non cognoscit plualet et confundit ¶ Et Si qs
ieūnat ⁊ ipsem se facit ypocta est. Quīto iniquior
est qui nō ieunat. et tamē in facie sua quibusdā
artibus pmittit venalem colorē. ¶ Et ypocta
assimulatiū. aliquo. q facie habet pcedentis ante
si tri vadit retro ¶ Idem sup i. luce vi ypocta erat
pmo trabem ⁊ Si quē vis reprehendē ¶ Et ibidem
Omnis saccos ⁊ quere sup de uxore remissa

Jeronimus Sup agathū ypocta est. q
aliud est ⁊ aliud simulat. aliud voce pmittit et ali
ud opat ¶ Et in oze sup michea fluit rara fides
est in hominibus. Aliud n in labijs ⁊ aliud i corde
versat. et venenū aie. lingue mella confingunt
ut abstondat ¶ Et in epla ad eustochiū Scā ma
gis ē q̄ videt. stude. q nichil estimat qđ nō sit
ubi duplicis pcī reatus est. S. nō habē qđ ver
dicē. et qđ non habeas simulāe

Jacobus de su bo lib tho ca. 2e Duplicē q̄ tedisti pe timetic enatasti. si in ipō pozru naufragisti. qui
damp nant ypocte sine p occulta mīstate. sine lāgy icum non compassi lucra. si metatus es vanitatē
p aptā simulatiōne. Ego hō n. condēpnant. qz nmq
sunt. ego illo nō qz simulant se ee qđ non sūt ¶ Idem
ibidem Omē sincez pmanet. nā que simulata est
diucia ee non pōt ¶ Et ca. 26 Cauedus ē mimi
cus qm manifestus est. Sed multo magis ille qui
videt non pt facile n. cauere. quē videmus. quē
aūt non videmus difficile a nobis expellimus ¶ Et
Sepe p simulationē amicicia colit ut qm nō po
tuit apte decipe decipiat fraudulent ¶ Idem p
adusa magis q̄ p ptia compat si deus ⁊ ipsi
ue dilexit. qz sub adusa pueniūt. et amicus frau
dulentus ostendit ¶ Idem cum cruce portat ⁊
⁊ mundo mozi sua cruce sine semetipm ē mortifi
care sine nō cruce ⁊ non mozi filiacio ypocrisp ē

Bernardus Sup Cam De portantibus
crucem et non sicut saluatoz sua. si sicut ille qui
venerit alienā De semel ⁊ de sepe paupibus superbis
portantibus crucē xpi. si non segnibus xpm Du
plicia. n. condicione continet q cumsmoi sit qui et hic
p tempali gla se affligit. ⁊ in futuro p mēna
superbia. ad etna supplicia ptrahent Tales gs de
torrente via bibit si non exaltabit caput ad

.n facit superbia ypocte sub pauis humilitatis
similate fraudent non habet unde se pallet sua
na malicia. nisi unde doluit est saluatoris inspi
¶ Idem animus sp malicia nocē pala nouit nec vn
quam bonus nisi bonū simulatione decepcus est
Iuxta quasi in deū. si nō spē deū ypocte est. quia
⁊ si una facies detoza videt ipa tamē simulatio
totam suam deformis exhibet ⁊ magis p totum
corpus et aiam totalem pficit feditate ¶ Idem
libro de conceptu mundi. Non dicet ypocta glozie
mea testimonium conscie mee. qui ⁊ si mendaciū
secūm fidem libo. voluit. ⁊ habitu. simulatorie salutis
opinione hominis non tamē eum qui scrutatur
renes ⁊ corda. fallit aut euadet iudicium ultionis
¶ Idem i epla Nemo magis nā dei et hominē nocet
q̄ amicus se simulans inimicus

Petrus rauennas Sup illo matth Si lu
cerna fuerit sicut ypocte. ypocrisis subtile malū est fal
sum bonus venenū latens. ūtutis fucus et tymen
tum bonus venenū latens. ūtutis fucus et tymen
sanctitatis ¶ Et ypocrisis ē cognata febri. fla ⁊ ri
do poculo pmat ardorem frigiditā plane fugere
dū est venenū tale. talisq pestilencia est cauenda. q
de remedijs creat morbos. conficit de medicina li
quorem. sanitatem uertit. ⁊ cibum placabilē ē. ut
facit. et pmat de pplacabili distincē. ypocrisim qui
fugit vincit. si qui mouerit non euadit ¶ Et in
ser O ypocta fluctus abstinencie mīsti. Duplex cō
de desiderio humani negocij pfecta

Rabanus Sup lucā ypocta gre larue di
subamictus q̄ extrinsecus pdet studiate cū in intimis pessi
sit iniquitate

Remigius In exameron ypocta qui facie bella
autē pcedentis. sed tamē toto corpe retrocedit. Et
ageno dolosi linguā pmit. si malignā cogitationē
scripti nō. illud est q̄ se nequā humiliat ⁊ idoza co
plena sit dolo plura querit sup de adulacōe Et
sup de arrogancia ¶ Et sup de iactancia

Seneca ad lucillū In epla p Omnia lucia in
apto lenioza sunt. morbi quoq ad sanitatem leniuntur
cū ex abdito erūpūt atq vim suā pferūt. omnia pri
ā mentis humane mala tē pniciosissima. si dū simulate
sanitate subsistūt ¶ Idem libo de clemencia. Scenus pri
dū fit psona fictam. cito n. ny nām suam retinent
quibus vitas non subest Que aūt solito nastiūs cor
pe in melius pficiūt

Boetius de cosol. libo tho Si tua nō habeas
splendidū te aliena clamido non efficit ¶ Et de lib. pe
Vos aūt ū ad amcos populares imanes ⁊ rumoū
tē fuce nestitos. et relicta ostīe ūtutis ⁊ constantie

de simulatis gliemus gladū postulacio

Serpentius Sapiencia vir malus dum
bonū se simulat · et pessimus est

Cullius ꝑdic ꝙ nec in evilii tales es q̄les // Q̄les es
te hostes ef exstimet et q̄rū a rege impetrabis me talem
abes tenuit te a libor libertate seruitas Demde ne
ea in altero dicas · que cū tibi falsa responsa sit erubescas

Quintilianus libo vir ꝑdicꝫ se q̄rū
libet custodiat simulacio nec vnq̄m est tanta hoīs
di facultas que non turbet et abeat quoties ab ali
no verba dissentiat

Dicta dī Gregorius in mor

Quid zeli nram dñs habuit motū co
tra se suppne ulcionis d nr ꝙplacabilē excitauit
pluia q̄as mista de zelo bo. Idē in mor lib. v
plerūq; nequit ira dei cū q̄as mista de reprehensore

Augustinus De a. dei verbū nr de deo
sumpsit vindicte effectus non aliū illius turbio
lentus affectus Ira. n. dei non ꝑturbacio eius ali
ci est qualis est in aio hoīs inscientis · sz indi
cū quo pena irrogat̄ ꝓcedit Idē Sup iohem Ira
dei non est nr ꝑturbacio animi concitata · sz rōi

Cipianus In epla de zelo bono Ille me
riendus est cui ḡ dicit Ne commutes eos qui occidunt corpus cū

Calcius magnus lib. ꝓmo lenco dñe ad
sin vindictā diuina ira pacidit ḡmutate supplicij
Bernardus in diuersum sin compensans

Sup Cant volo ut nascatis in
ꝓ nu dñe deus meus · sz illa ira q̄ scripsit et ac
cinxit nobis tua benigna pietas ammadūsio · sz hāc tua
fortunulosa mitrit dissimulacio Cui aut sancto te
natum · et magis confido te forte ꝓficia · etenim ei
tus fuit · misericordior · Deus mea ille · tu ꝑpe
tus fuisti eis et vlciscens

De ira hominis bona grego

In mor Quia nam zeli rē q̄ sit ca ꝓnus
ne ira q̄ mentis dominiū tuistendat vltionem
pet · sz tepus et modū consideret · alioquin repmat
ut eo fiat iustior ultor alienus · quo ꝓpius exoriat
ultor suus Idem ibidē Ira ꝙ zelū quoq; meritis
aquem abstinat Sed unde turbat ut videat ·
unde ꝓficiat ut ad videndū melius clarescat · sicut
oculo infirmo dī collirium ponit liuor penitus de
negatur · sz postea clarius nitrit Idē in mor. libo

Idem Recta zeli examinacio ē post zelum ple
nior in dei fiducia 2 contemplacio claior · et de
tacio mentis solito maior Idem Si nulla iam
ex futuro surgeret dñe diuisionis impetus
moyses phinees ꝙ gladiū iam pectasset Si
aliqn nec sit prauis mentibus que humana
ꝓuocacione corrigi nequeunt diuina flagella
benigne debeant ignorari Idem Quemē plerūq;
solet tē queras supra de distredia Idem Si sit
ꝓximos · sicut nos amare ꝓcepit · restat ut
cor erratibus sicut mihē vicijs irascam Idē
Aput mistedem iudicem nequaq̄m sine dena
culpa d relinquit ni ꝙ furorem zeli ex eius ad
re pectat Idem in dialogo Tanto metuenda
est ira iustor quāto cordibus illor ille ꝑsens
est qui ad misendum ulcione quā uoluit facilius
nouit Idem Registro Ira cū ē delinquentium
culpas insequit non debz mentē mē quasi dia
mpare uel rationem precidē ꝙ post reis ḡ
quasi racionis ancilla subimpens simulat ꝓfa
ḡre supa de correctione bona ḡre mista de zelo bono ḡre
mista de ira quada

Augustinus In epla ꝓfa est ista ḡtricta
sime ira et si dici pōt bona amicicia de vicijs alienis
tristat ut iusticia tui ꝓfectū · mereare no horrere
dolore conscij non amore actus dijudicans · n. dispu
tio est in ꝓdicatore unus aie ḡ nulle corpm et
hab̄ ꝓpriū · q · ir Si habes Idem sup ꝓb ꝓpo Ira
iusta est qua quis nascit sine uel alienus ꝓcedit u
deus hoīes diu confitentes ore · sz moribz abne
gantes · filo reuelatos ibis et no fructus videns
quoz fides fibus deficientes · et oculis pacis dan
tes · si fidem 2 caritatem in illice no sluantes Idem
sup ꝓb hoīm Bonus zelus et fuor animi · quo
mens iusticie abiecto timore mundano uel humano
animo ꝓ defensione vitatis accendit̄ q iusticiam
et eo magis comendabilis quo ꝙlibz ꝓua mala q
videt corrigē satagit · qđ si nequit · tolerat et ge
mit ꝓfina ḡre supa de correctione bona ḡre de zelo bo

Ambrosius de offi sup illud ꝓb Irascimi
et nolite peccare Irascimi inquit ubi culpa est Iras
cimini cui iusta debeatis flore n ꝓb fiel ut no sz / pcēd
indignacione moueam · alioqui no iratus sz segnicies
et remissio iudicat Irascimi g̃ sic ut a culpa d
z pad abstineatis Vel sic Si irascimini nolite pec
care · sz vindicte nascidia rōne Vel sic Si irasci
mini vobismetipis irascimini · Cui ir sibi irascitur
desinit alē iam iusta

Quilotimus In omē Nisi habundauit
iusticia vra Si ira nō fuit · nec doctrina ꝓficit ut
iudicia strabunt · neq; cupidi compescit Iusta ira

ma mater est discipline seuitas iustitie timma
obmurmurio ignie non solu non peccatu qz iusta
de causa nascit et cotra nisi fuit iniust peccatu
qz pacta cu est irronabilis vina semat negligit
eam nutrire et non solu malos et bonos inuat
ad malu ¶Idem sup apostolu Sicut ma iusta ira
est ita et amoris diligentia ita pcussio iusti no
est pcussio et correptio stulta

Dicit hodinus mala gregis

De ira ipse timor et clamor timor mei
ne indignatio contumelie blasphemie pferut
¶Idem plus semp ira exigit in vindicta qm
accepit de iniuria ¶Ac plerugz medeo sub obtu
tu iustitie inanitas ire devastat et du quasi
seuit zelo rectitudinis rubiem explet furoris
¶Idem ira mozo ire sue stimulis cor accensum
palpitat corpus tremit lingua pdit facies
ignescit oculi nescit cognoscit
cognati In quo itaqz ab arreptione longe est q
sue actionis constitus non est ¶Tre ibide Iracu
dus quasi ex indicio silencii sibi nocet indicit Sz
quito si foris p lingua non exprimit tamen dentis
nutus ignescit Unde bn quidt sapies ait Cogi
tationes iuste inendi vipee sut gliacioes ire
tem in matrem sua comedunt et devastant
¶Idem i vn mozo plerugz nimis tacuit omit
no multa iusta pacitur eo in acerbe ire dolore
pdidit quo ea que sustinet no locut Sed si eo
tumultus illatas lingua tinquille dicit ad co
stria vis dolois quitocius emandet p vlua
n clausa plus cruciat qz putredo q fuit men
bris du foras exit ad salute dolor ptimus api
¶Idem cum subito exanime ignitus humano actum
emiat ira sine voce et sinone gehene ignibz
manicipatur ¶Ide in mozo sup illud iob Vnde
stulti nutrient nacundia p nacundia manducatu
do colliet simulicido sippne ymaginis viciat
p ira nel nacundia sapia pdit aut quid quo ne
ordine sit agendu dic nesciat p ira et vita am
tit p ira iustitie relinqtur et p ira gria vite
socialis occidit p ira in concordia rupit p ira
lino ultionis execrat et p ira sti spus splendor
occludit ¶Ide in pastor illa q mat est custos
qz iuuenu dim p ire ill ipacte vicia caltas ener
uat ¶Idem i regla Pleno pit illu diligere qz
ep ira ab odio non vult vide ¶Idem ira Si
semel meurem possidet cepit iustu esse deput
et illud qd crudelit facit ¶Ac ira mentis oculu
turbat ¶Idem agustino imperatori et habet in
decreto pi q. vlt illa illa sciendu est quis
qbus concitatu animus ad tinquillitate redeat sta

gnotionis tpe iustu putat omne qd facit
ibidem Et vlt ira sua iustu pbare plus ipsa
malu et cito cadit in culpam

Augustinus

In ser dni i monte Si iusta
non est fus fa finis suo sine ca aut dice michi aut
dice fatue multo minus fas est tenere ppin in corde
i odiu indignacio conuertat ¶Ac Odiu e ira inueta
¶Ac in epla Sicut acetu corruptu vas si diutius
i eo fuit cofuatum Sic ira corruptu cor homis si
iusq in diem aliu refuat Un scptu est Sol no occi
dat sup nacundia vram ¶Ac in libro de ci dei Iram
nichil aliud ee q vlciscendi libidine vcem
¶Tre Ira impedit aiam ne possit
Ee homie mitidq uoli ee assidnus ¶Ac Ira est
cia eo ipotencia ascendi ¶Ac ad nebzdu Ira est
turbulentus appetitus ascendi ea que facilitatem
actionis impedit Itaqz plerugz non solu homie
ex tebus alijs nascenti ut calamo que quig collidit
ut rideat ¶Ac Seneca epo et habet Ira vt recte vom
q illi Iniuria iuste irrogata eius est instituta qui
facit ¶Ac in regula ajelioz est qui quis ira sepe
rcipit cum impetere festinat ut sibi dimittat an
se ferisse cognoscit Mira q qui turbidus irascit
et ad venia petendam turbidus inclinat Cui autem
nullu vult petere venia ce ¶Ac in epla cui alicui
ce ecclesiast similis est illi qui gladio semetipsu
uerbat ut gladius cruenta secundat

Ambrosius

In libro de offic Ira q appetitus
am illatam cito monet facit se digna ultione
uidicare dii ea vlt indignus habe ¶Idem Si nos
cum in affectu qz nostre pcatis non est scelus ma
tutinis cauendu tame est ut malu fumone ex
ore nro non pferamus ne i culpam trahamur
lib pmo de offic Ferit gentiles qllus irritet te
rentiu phs dictu qd ad vilitate sua sapiat o re
miselicem qitu te nut affligen si matris no com
¶Idem sup epla ad colo Amosis ad cotinua ee
cendat dignis in dnm cedis

Aulotinus

Sup iohem Omi sine rone
mastit multos est supplicijs dignus nolitame se
metipm i barbaria pditionis ferre et ante furenti
gehenna hic ia vindicta soluens ¶Ac Non mire
dos et tame illare malicie memores punit quos
tanquin pcepta rcos si et eos qui mastrantes aut
offensos fratres placa negligut et contepsit
¶Idem Ostiliu patis pzrige ad qre sup dicit
si ¶Idem Si tamen no lecas eu qui te leset iuc
tus aute te ab eo ner libeat eu vitiis mauer si
dubio vlmus in patrone et ne zolae augeat i rore
¶Idem Nichil turpius visu furentis michi ape

mus seuerē vsu ¶Idem ire et insanie nichil medi
um est aut demoniū habentē difficilius ¶Sic ag-
gariū cum magnū sine ca vtus est iudicio cum iō
ca causa recta vtus non est flam si ira nō fuit ꝛc
ire sup̄ de ira bona ¶Idem Irau vindicate poteis
ꝛc quēcas mfia cal. primo de ire remedio ¶Idem
lib. primo de compūc. cor. Punctiuꝫ p̄ctibus nul
lus ꝛc ire supra de amore inimicoꝝ

Ieronimus cuiē Iouiano plato cū adulus
siu qui delectum vehementius exarsisset veteris
ne vindicte modum excedēt alī cuidam castigato
nus ait Iuste delegauit ¶Idem sup̄ epla'm ad tyti
negꝫ nō qui aliqn̄ nascit. iracundus est sz ille sz
ibidem Iracundus est qui sz nascit. et ad leuem
missionē animi sī a ueneno solū cōmouet ¶Idem
Inē iracundia ante ꝫ ira hoc nitest ꝙ iracundus
sz nascit. ignatus nō ꝙ tpe concipit ¶Sic ad sal
uiā Imsti homīs est ꝙ ira nō pfice ꝓpiam est
plena ire sup̄ de discordia Ire de iudicia sup̄ Ire de pacta

Ianuarius In epla' Flori nasci ubi nascendi
est poēm nosse emendare est pus aut nasci ꝙ nasce
dum sit. potiꝰ pcō addi est ¶Sic Nemo magis nā
metur ꝙ ꝙ amicū se filius mimicus ¶Idem in
sert alios nisi qui tam nefemēter cum alioꝝ
delictu nascitur. ut videri possint esse inscitiam
et sicē ois quide vere est. si apud eos de suis ꝙꝫ
peccis iudicet idem est Sed mitt pondus et pondus
uerūm ablationis est apud din flam cum aliose
tm nisi prius ꝙ mutilē palpant ¶Idem sup̄

Iuuenis de sti. bo mmā pietas dissolutione
disciplinē pati. et zeli studiū. diu plus ꝙ oporteret
in tragedie vicū transit

Iallioclius Sup illud p̄o Dnē ne i furo
re ꝛc Ira est motus animi concitatus ad pe
nam puocatus nisi eidam

Ochinalcenus In libo sceb Ira est fluor
cus qui cū cor est sanguis ex cuppetatione fel
libus Ira est appetitus contrij doloris ꝙꝫ appetit
exhinandi ¶Idem Ira e appetitus sanguis circa cor

Gullius In trustul Ira e ulciscendi libido Ira
dia consilio inimica est ¶Sic Ira ductum e odio

Gedam omeꝝ flatum ire est ut dilata lan
guescat plata nō magis. magꝫ ꝙ affligeret

Iunius patriū Iracundus si maximos fustes
uit. non tamē placet deo ꝙꝫ iracundiam suam ca
piē ne ꝓpius. qui est uerus sol iustitie oriatur
sup̄ iracundiam tuam. et deleat metem tuā. qua

ꝙ non habitat ꝓpius cū ira sz i pace fecit e loco ej

Glosa sup̄ illud p̄ub' pro. Vir iracundus ꝛc Om
nis lucroꝝ ianua Iracundia qua clausa dabit ꝙes
mtiscens structuris omnibus. aptū nō ad ōne faa
Cff de repudijs. et ff de iust. ¶Omis armabit animꝰ
inis paulus et habet in decto de pnā dist
cundꝫ alioꝝ iracundie fit uel dicat nō alicui matrimo
est ꝙ si ꝓpinquitas appmat iudicū id e finē animi
ponit affinitatis Ideo ꝙ p̄ alioꝝ missō repudio
si bini mgr̄ facta est. nec dulcisse videt

Seneca ad lucill in epla' pro. In medicina ira grā
uis insania ¶Sic Ira patri lucrum. multo duoceni
magistratu odiū. candidato repulsam attulit ꝙ ali
orem ¶Idem Iesus es. Aut potenciꝰ te aut ibe
lliꝰ te gessit Si imbecillior. parce illi. Si potē
cioꝝ parce tibi. Si socius condescende ¶Idem Amas
natus multa meminit sibi ¶Idem Aio mitu nichil
oportet credē ¶Idem Furoꝝ fit lesa sepius pacta
Idem Imunitatē remediū est oblimo ¶Sic Iracū
diam qui vincit hostem maximū vincit

Ouidius libo tristiū cuius ꝙ maioꝝ tuto
placabilis ira Et motus facies mens grauosa capit
parcē prostratis nobilis ira leonis

De ire remedio gregorius in
Ome Imitatione dei gloriosus e immunes
illas tacendo fugē ꝙ nascendo sit respondēdo sup̄are
¶Idem i registro quocies ira animū tradit metem
edmal. tempa spūs. hinc temetipm. differ tepus
furoris. et cū tranquilla mens fuit. et ꝙd iuste placuit
iudicibus ¶Idem augustino imperatoꝛi fluctū agen
di ꝛc ire sup̄ cal. primo ¶Idem Sic mansuetu
do zelum tempet ꝛc ire sup̄ de ira hoīs bona ¶Sic
Cumq̄s malos non tolerat ꝛc ire sc̄. de discordia
¶Sic Cum zelo rationis monet ire sc̄ de ira bona
plua ire sup̄ de amore inimicoꝝ ¶Sic de discordia
¶Sic de pacta

Augustinus In ome qđa flodii vindi
catus est epūs ꝛc ire sup̄ de amore inimicoꝝ
¶Idem in libro de ci. dei pcepua laus ire sc̄ de a
re inimicoꝝ ¶Idem i epla' ad marcellinū Cesaris
mores ꝛc ire sup̄ de amore inimicoꝝ ¶Sic i ser
mone i monte Si nasci nō e ꝓpriū fri nō ꝛc ire
sc̄ de amore inimicoꝝ ¶Sic de discordia ¶Sic mise
de pacta ¶Sic Ira dicit ire sup̄ de conflictu

Ambrosius lib de offic Ira q̄ p̄ timoꝛa ꝛc
ire sup̄ de amore inimicoꝝ ¶Idem sup̄ epla'm ad
epla'm ad colo. diosis ad cōcilia sp̄ est cedendum
uncis n. diu cedis ¶Idem sup̄ lucam dicte do
nec diuitias ire sup̄ de amore inimicoꝝ ¶Idem
i epla' flori habz ulciscendi studiū ꝛc ire sup̄ de
amore inimicoꝝ ¶Sic in epla' Irasci nō et nolite
sup̄ lucam

nō leg

Dicebat se putabat accepisse ire sup̄ de amore inimicoꝝ

pcatā ꝑdarū est motū nr consilio tempare
ner minozis ūtutis est naciḋiam cohibē uel
indignationē compescē ꝙ omīno nō nasci cū
plerisq illud lenchus hoc nō forsan estimaꝫ

Gulosamus sup epl̄am ad hebꝛeos
naciḋa ignis est flāma est q ozītur consu
mit et combuꝛit si longanimitate et pacīa
extinguit Sicut n fīri ẓ hyemi ignitū cū m
aquā extinguit ammittit ignē Sic naciḋia
p longanimē pacīe refrenat Idem ꝑul ad nos
pfessorē cū indignatōe tangit senect vlciscen
tes ꝓpōs nos redemꝑ Sit ridcas ignē murātē
tibi tauerū eū mīt de cꝛo illū qītū ē mīt pmū
et bura Stultōes ignē sūt pnūs q sius murmu
ribus nasutū Si n attendat aliqs ad pnūm qđ
ꝑatū mīgis non deridet Cum gs naciḋus est
pnulus est et stultus longanimis aūt et pacīs
m sapīa multus ē Idem de cōpūc ad libꝛo p
Si tū mō non lcāis cū rē qꝛe sup de amoꝛe
mīmicoꝛ Idem mam et murīa vindicaē po
tis rē qꝛe sup de amoꝛe mīmicoꝛ Ne pmutes
p rēgnū nullis rē qꝛe sup de amoē mīmicoꝛ

Gnawus in ser Omīs qui seuit in
pximū magīs ledit septm semetipm eo ꝙ lon
ge pcul sit violēcia et iuꝛia infre ꝙ sufferre
Idem sup Cum zelū tuū inflammet aduꝛsus re
quere infra de zelo bono

Hulgchaus in ser Doloꝛis angustia dmu
tre uel ēsticie remediū queit seminārium seuꝛit
nesciens q sola sit remediū tri imperiaꝝ oblīuio

Jacca in epl̄a Habz sp omīs affect ut q
ipē ꝓsumat in idem cordis finē pducat

Galerius ayamnis libꝛo ꝓ hre et odij affec
magnos in pectōibus hūanis excitant fluctus
Ille ꝓcul sit celsoꝛ Iste nō nocendi cupīe ꝓmacoꝛ

Gallus libro pmo de offic Omīs audiē
sio rē quem fugē de cōtendis equitate

De libro gregorius in moꝛ

Libro xxmij sup ī iob xxxviij Videbit fiaē
eius in ubilo Jubilū dicē qđ gaudiū meffabile
mente concipit qđ nec possit abscondi nec
ꝓnomībus aperī si tm quibusdā motibꝰ ꝓdit
qđmus nullis vocū ꝓpetatibus exprimat Sīc
David intuens electoꝝ animas tanti gaudiū mētis
concepe qītū ꝓnone non valentes aperire dr
Beatū populus qui scit iubilationē Flow n aut
qui loquit sed qui scit qz sentit quidem iubilatō
mtellectū pt Sed dictu exprimi nō pt Sentit
quippe ꝑ aīam qđ ulla sensuum cōis usꝰ vox ad
hoc co ntemplandū sufficiat consōa sentientis
qui sufficeꝛ ad hoc exprimendū lingua dicentis

Jmmutatu rem eius est obliuio Jdo uaciḋia qui
vincit hostem mayorem vincit Idem

Idem libro xxxvij mozꝛ sup illud iob ubi cū
eum me laudarent simul astra matutina et iubila
rent omnes filij dei Jubilatio quippe dicit cum
cozdis letitia ozis efficacia non explet si gaudiū
mois gaudiū pdit qđ ipē q gaudiū tenet
nec explet

Gloria sup illud ps Ascendit deus in iubilo
Cōne Jubilus est meffabile qđ nec exprimi valet
nec tacei pt Qđ quidē cantā reputat In psalmis
lēpmentibus ēta easdem voces formamus vallis
lodias Sicut in natali dñi qs cantat Cantate
sponsus qi non valens exprimē mentis lętitiā
inter gaudia tacentem

De iudicio dei enarmo gryo

In registro Ecce moza non cēt et ardoꝛe
celo et tridente ītra choꝛustantibus elementis cū an
gelis et archangelis cū thronis et dominationibus
cū principatibus et potestatibus tremendus ad
udm et ītribilis appaebit Idem sup ezechielem
Redemptoꝛ hūani gnis cū nudo ozis aduenit
et speciosus mīis et ītribilis iustis appebit dum
cū iocundum aspicient electa luce eadem pauidis
aegꝛ ītribilem conspicient reprobi Idem libro
tiū cū meus homīs et mundis sentētia nō fle
mudans Ibi n te simul omīa curiosis auꝛe cum
libet oculos pacient Ibi te electi q cū pia de
tatione sup actu nec emendati cū pudoꝛe cruciā
omnibus ad memoriā reducunt Ecce in omen
aduenerus Cuncta que nos hic ad uīm infleximus
prauitatis et ad vsum cōtentū ulcionis Idem
t omen ꝓ ꝓpꝫ pent Si qua est pūnis tpis lenien
sit est agenda ut nūqm diuāturno fletu iudicis
retedat a memoīa quatinus diu mens pauida cor
rue ulcionis timoꝛe tūsfigit qītū nūo pūnis leui
ora tātū ꝓsit una subsequēs tempestas Hinc namq sp
tium est breue homo qui sp est pauidus qui non
mentis est dure corruet in malis Sequitur in
iudicis tanto te districtior poscabit qīto nec me
culpas mīme timuit Idem t omen a te deuie qui
one ꝙ ante retributionē extremi iudicij iusti affec
in requie mīos aspiciant ut eos videntes diuīs
crucient Justa uīm tormenta sp iustus inspiciat
ut hinc eoꝝ gaudiū crescat Idem t mozꝛ et habet
t dicto dist xxv Qualis hinc quisq egredit talis
in iudicio pmanet Ide Ille postmodū iudex ven
et cū domino qui mīt ei familiaris fuit in obscu
Idem cum sps stimulo diuini amoꝛis exercitatus
hinc possessa religerit t iudicio finali pcul dubio
culmē iudicaꝛie pōtis obtinebit Item cū
cū dñs iudices venient q mīt ꝑ deo iuste iudi
tum Idem sup illud iob xxxvi Nōne ipē exaltat

Vide Michael adeo q
fusione Factus rē qꝛe
sup de amoꝛe mīmicoꝛ

Vias meas ꝛc Sic dominus vniuersas vias
considerat Sic omnis filius hominis diuinat ut nos
minutissime quidem cogitationes ac iuba temulsia
que aput nos usu vilescunt eius iudicio indistincte
sa rembrcamur Idem Iusta viri cui districtionem
ueritu iudicis contemplantes prauas sua reducunt
ad memoriam et deflent sollicite que commiserunt
ac districte semetipsos vindicant ne ab alijs iudicent
spectat Idem Terribilem iudicem qre sup de cau
sidicacione quito totidie vita sua suspectus examinat
Idem electi quos mit ꝛc qre sup de distinctione Sic
in meo libro iv Duobus modis in hac vita deus in
dicat hominem aut qz nulla pcepta cum meruit re
rogat tormenta segnicia flagellis punitos ut extinguat aut qz tormenta
Idem ibidem electos qppe dns ceruum hic et pia facit sepulcra
et crudelia multa volare Vnde gs colligit quia dis
tractus iudex illic districtione feriat quos regnat
si hic sic cruciat quos amat petro apto attestante
pm Adhuc tempus est ut iudicium incipiat dns domꝰ
dns Sic O qm iniuste erut undiqz vie reprobis Su
pus em est iudex natus Sed subditus horrendum
dnos mfm a deotis pcul clamabit accusancia ff aut
a finistis erut Ad supplicium trahencia fortis erit demonia
nudus ardens Incubus constrictis vrens tantis ist tfimeta
et tot pculis pcedit mstrum sic deprehensus quo pprecss
confugiet et late est impossibile ff apparet fiet
intollerabile pluma qre sup de alphabeto etna ysa de
morte Idem i ome ad yppi sup illo libro Ait illic ob
mutuit quid qd dicat sine genitu no pt i illa dis
tractione ultime mercepationis Quic argumenti
cessat ppensacionis quippe qz ille fortis increpat qu
testis conscie metus cum accusat Sic in meo lib
yppin sup illo iob yppin Quis e iste inuoluens se
tenebras simonibus impijs Pma expbracio
est talis interrogacio nam qs est iste non dicimus
nisi de eo utiqz que nescimus Hesitare aut dei rep
bitare est inde quibusdam quos reprobat in fine
damnatus est Nescio vos vnde sitis Discedite a me
omes Apud in quotidiem tis Sic i eo moz Ver
tempe estate Idem dicit in ea dyalogoz ponens
exemplu de nocte q diminuit appropinquante die Sic
i yppi moz Quito ad finem mundi cotidie pfectores
efficiem tanto grauiores ire tribulaciones videmus
Idem sup id iob yppi Colupne celi contremiscunt
Quod gs faciens tabule ubi conscripsit colupne
Quod faciet ingula depti ubi conscripsit cedrus
libani et ad est Padysi Idem in libro de compositi fine
libri moz sup id iob yppi Ecce iter ex pte dicta
est viaz eius et cui via quam stillam simonis

eius audiemus quis potest tonitruum magni
tudinis illius intueri Quid hic loco viaz noie
misi actiones dni appellant Vn et p ysaiam dns
dicit Non sunt vie mee sicut vie vestre ad
nentum gs dni narrans vias dei ex pte reticeat
qz alia eius actio fuit qua nos condidit et alia
qua redemit Illa gs q de dni actione narrantur
hic iob extremi iudicij compassione lenigans aut
Ecce ex pte dei sunt viaz eius Qd et quam
stillam simonis eius appellat qz ipse altum et ipse
terribile in hac vita posti de cuius consideracione
cogitosum ex inuestitate secretoz celestium ne
luit temnis Ad nos ergo cuncta stupui liquoris emana
uit Et quis potest gs tonitruum magnitudinis
illius intueri Ac si apte dicat Si minima fecit to
nitruus m humilitate sua venies consideari no
pt cui quito terroze nentiuus est i maiestatis sue
fortitudine apus Si gs humilitatis eius admi
randi viz ferimur sonoz atqz tribilem maiesta
tis eius aduentu qua virtute tolerabimus Hoc
ecia terribile tonitruum aduentus eius quod ppta p
tonabit dicens Deus manifeste veniet deus nr
et non silebit ignis in conspectu eius ardebit et
in circuitu eius tempestas ualida Hinc Sophonias
ppta denunciat dicens Iuxta est dies dni magnus
iuxta et uelox nimis Vox diei dni amara tribu
labitur ibi fortis Dies ire dies illa dies tribulatio
nis et angustie dies calamitatis et miserie dies
tenebraz et caliginis dies nebule et turbinis
dies tube et clangoris Terroze gs districti examinis
nationis que Sophonias tuba Beatus Iob tem
tritum appellauit Quis iobel qz ppta considerans aut
Confidenter omnis habitatoz ire qz venit dies
dni qz ppe e dies tenebraz et caliginis Dies ne
bule et turbinis agagnus eum dies dni et tribu
lis valde et quis sustinebit eum Sed gs inscrute
hensibilis atqz inscrutabilis sit illa magnitudo
qua in secli sua manifestacione venturus e deus
cognouerit ut ceteris ppendimus si ptus adductus ea
Pondera sollicita consideracione pensans Certe
ut nos dns m a morte redimeret mori p nob
dns ipe uenit et destrui nostre culpas ac penas
in suo corpe tolleauit Qui prius sp ad crucis pa
tibulum ptulit postea tonitruum aduentus eius
se credi ptulit Ecce ad quem ppe nos venit pbat
consensit Et tamen prius sp se tem permittet ar
matos psecutoz suos reprimit dicens Quem
queritis Cui illico respondentes Ihm nazarenum
Cumbus ei repente dicet Ego sum Voce soli
inclinasse credidit et armatos psecutoz suos pstrauit respōsionis
in terram stravit Quod gs facturus est cui iudicatis

b̄enit̄ qui b̄na voce suos etiā armatos hostes
p̄culit · qui & iudicandus venit · Q̄d igit̄ aut
qualē est illud iudiciū qd̄ ipe deus t̄mortalis fa
ciet · qui b̄na ag voce non potuit moltitudinis sustī
nere · Quis nā districti tolet · trucidē & ipā non
potuit mansuetudi tolerare · Consideṁ g̃o q̄libet
m̄m et cū b̄to Iob dicat̄ Cui vix p̄na stilla sino
nū cuius audiciimus quis potit̄ tonitruū magn
tudinis illius intuerī ·
Q̄ietus est luctus cū iudex dicit̄ ite
Tantus est fructus cū dicit̄ venite
Aspa nox ite · ff dox iocūdi venite

Augustinus In lib⁹ de ci dei Circa iudiciū
illud extremū has res discimus ee venturas · s
helyā tesbiten · fidem iudeox · antix̄pm p̄secutiū
x̄pm iudicatum · mortuox resurrectionem
bonox malox q̄ distrectionē · mundi conflagra
cionem · eiusdem q̄ renouationē Quę q̄dē omnia
ee ventura credenduṁ · Sed quibus modis aut q̄
veniant ordine magis ff docebit rep experien
cia q̄ mihi ad p̄sens conseq̄ valeat hoīm intelli
gencia · Estimo aut̄ q̄ eo quo mihi a me cōmen
rata ſt ordine debeant euenire ¶ De Expectatiu
dies illa iudicij · et adest ille iudex equissimꝰ
cuius palaciū atq; bnplacitū nullus p̄cepꝰ nul
lus epūs · nullus abbas nullus usurarius · auro
nec argento possit corrūpe uel mutare ¶ De li
bro ap̄c · cordis Cūctū vis dicē iudicij p̄longa
ſtuch diem illic quę de mundo nō de corpe exeuntes
es potis p̄longare · ¶ Idem sup̄ iohēm Licet illa
una dies ut timeat̄ omnis dies ¶ De ibidē Cum
ceciderint ad una noctem x̄pi mortuū · q̄ faciet
ad vocē x̄pi iudicati · ¶ Idem Cūctū nunc pa
cies deus nō sustinedo nra delicta · Tanto seuior
te erit in distingendo p̄cta nra ¶ De epla ei
venit dns et illuminauit abscondita tenebraꝝ
et manifestabit cogitationes cordiū tē nichil
latebit p̄sumū in p̄senti nec erit q̄d q̄si suꝰ
aptet & abscondat alienis ¶ De iij xxv · libro
de ci · de Virtute diuina fiet ut cuiusq; opa cu
iusq; bona aut mala omnia ad memoriā reuoce
tur · nec accuset conscia nul ¶ Idem sup̄ illud apa
thi · De die aut illo nemo scit neq; filius &c
hoc dictum nō ad p̄sonā filii sed nām hoc q̄ ipse e cap̄
nrm̄ ostendit est ff sedm̄ corpus cuius q̄d nos
sumꝰ loquit̄ & ibi dns more humano unde dicit
filius nescit̄ q̄ non facit nos scire Sicut de ab
hamo dicit̄ in genesi Nunc cognoui q timoris de
mino · hoc est cognoscere te feci hoc & q̄ dicit filiꝰ
nescit diem illum melligi et alicui pti · q̄ · n ·

incarnatus dnūs genericus dei filius · futurus p̄ nob
homo p̄fectus · n natā dnūm nr̄m iudicij no
uissimo q̄ secūm naturā humanitatis non nouit ¶ Nouit
sup̄ i ayathi q̄ die nocte &c Non p̄ q̄s hoc ei
ff q̄ veniet · non speret ¶ Idem · libro de civi
tate dei · Iudicis ridebus Iubente nutu suo · p̄patriā cum
quoq; fideles boni · dns suus tempꝰ debitus cōpe
nit fideliū q̄ suoꝝ tū dns ipe eos · su
dicaturū sicut in iudicio finali · ff usq; in finē in
quos dns · dne enim ducent aut cui quibus ea
ff regnaturū sunt · & si dū vellet sunt · cōsi
¶ Idem ascendat homo domum · &c quemadmo
de iudicio p̄po ff · in exhortatione q̄d · & contēpt
bona · plura q̄ de damnatione etiā q̄ de

Ambrosius lib⁹ p̄o & offic · Nichil est
magis ad bonum p̄ficiat honestum · q̄ ut cum
mus cum iudicem venerimꝰ quę occulta non
fallant · indecora musicē offendant · & honesta
delectent ¶ Idem sup̄ luca Ve mihi est si p̄ter
nuca non deflenero Ve mihi est si non medā mor
te surrexero ad confitendū nomē tuo dnō · Ve mihi
Ve mihi est si dolor p̄ximo meo fecero · Ve mihi
si non lacrimis fuco victimā · ad altare tuū
bois securis posita faciat q̄ fructū qui p̄
ḡtie qui adhuc · penitentie adest · n dominus
dex mystus · q̄m fructus regnat · fecerit · ut
fiant stelle in extremo iudicio resplendere ut
condēpnet ¶ Idem sup̄ illo bā Miserere
de humilitate mea & erripe Cum se p̄ceptor hu
bē auriū hoc habet plurimū quo subiungatur
Cui putat se tota gēnis habē habet stupiditā
qua combuiat̄ flos ḡo qui sunt quasi nichil
sit nos agnam̄ & habeam⁹ ne plorare cum
iudicio meam · teneamus hic humilitatē ut
cū venim⁹ ad ignes quos tu⁹ fluuius de
cat unusquisq; vide humilitatem meam & cer
pe Nam si superbus quis fuit si arrogans · si o
tumax · non potuit dicē Vide superbiam meam
et eripe me Sed vide humilitatem meā ut
eius gr̄ā ab illo iudicio erripi meam ¶ De duo
In statera ista singulox opa pensabunt
ut si bona malis p̄ponderant · Digna remuneꝰ
deferatur · Si nō p̄ta utrutibus grauiora · ut
rei pena constringat̄ pla q̄re sup̄ de damp̄na
cione ¶ De mīa de morte

Chrysostomus Sup̄ ayathin Sicut lar
nes aut̄ alij hoc maiestatis rei ad carcerem
duct̄ de carne ad iudiciū Sic p̄decet ab hac
luce decedentes · cū p̄cor suoꝝ tumultus · pauo
et timoribus plem et lacrimis appetebit · cū

nobis factus sum homo flagellatus cesus. deluss
et crucifixus ubi est tantaz fiuiaz meaz fi nesty
Ecce pciu sanguis mei p redempcione aiaz viraz
ubi est seruitus una qua p retribucone sanguis
nis mei ferist ego nos supp omen gloziaz meam
habui et nos me viliozē oibus rebus rebus ha
buistis Nam omne viliss̄ma amplius dilexi
stis q̄m iusticiaz meaz et fidem et amicicia meam
Idem supp rō ayathi vov Sile est regnū celozū cē In
Quodā hora dei simus cē quarat nisia de nudo
Ide sc̄ ayathim Sicut homo i morte sua multus
aspicit fimbrias Sic et mundus in corru suo nul
los quacē errores Ide supp ayathim Deus nos nude
rat eo oibus et eo exigiacedibus cē qre sc̄ de ḡ exigiacibz
Jeiunium In epla ad pamachiū e octauiaz
an pcatis fieb̄ p iocundo pdicent. et laudendo lo
quit apli et gplē ē ac iudicii xpi infinuliter ex-
gnuuent ē Sed ioi non fuit ubi supplicia mere-
edimur Si iocundo passi sū creaturā ē hoē ioiaz
do locuti fuisse ysaias sarra secat. daniel ēdiscu-
Jemias tm-pū mortcat Paulus gladio truncat
petrus in cruce exemplo xpi crucifigit. et hoc
totū fluxit ut nos a pcipiē sua doctrina reuoca
remur Sed timeo ne pauibus mobedientibus di
uina bisicia reputent ad penā in iudicio extrema
que data fuant omnibus hominibus ad salute
Ad helyodor Veniet veniet dicet illa qui ad vo
cem tube paulue tra cū pplis. et lugubres mu-
dus timuerit rbus ad pcussa rbus pectora pcu
cient et potentissimi quidam reges medo late
palpitabit Sobibet ē cū ple sua venie unpit
ignutus et adducet ē cū suis stultus plato
discipliis et aristotili ē michil sua pderūt argu
menta Cue tu rusticanus et paup qui vilissi
mudo quisq̄ vinc in xpo. ē exultabis i deo
dicens Ecce crucifixus deus meus. ecce qui fic
pimus coronauit. ecce qui iacuit in psepio pan
nis inuolutus Ecce no venit iudex iustus cui
hoim mita iudicaturus Cernice mee iudicemus
manus xpi quas in cruce fixerat vide amice te
mane latus xpi qd fodeis Videre nec oculis
ipsum corpus xpi sic qd dicebatis clam xpi
discipulos sustulisse Idem Quid ē faciet aut
quid dicet O pater ceu conf̄ te tua bonit̄ confun
te quez accusabit omia elementa ipsa crucifi
xpi pcabit conf̄ te Cicatrices xpi loquentur co
tra te claui conqrent conf̄ te. xpus ipse pe-
sua vulnera allegabit conf̄ te Idem Celū uema
labit et congiabit pacem suis filiis et
terrenus aer suis filiozibus murmurabit Ter
ra suis motibus cruciet eos non valens fre

nubiae condempnandi Idem ī eodē In illo die
nuciil est qd vindamus. ubi celū et terra sol et lu
na. montes et maia ignis et aqua dies et noctes
et omnis creatura stribit adisse nos in testimo
nii pcez nrōz Et licet aia taceant. tū ipse
cogitationes nre et opa nra spūaliē scrutabimur
ante nros oculos clamantes et accusantes nos
coram deo dicente apli cogitationibus nris cē
et sermonibus Idem supp illud ayathi vovis Sol ob
scurabit cē Sol et lima obscurabit aut pter-
misa pdicationem stoz dolenter. aut super-
bioz opa pessima indignabit. aut qd nouis
sima in eos inuendia demurantes. a exercitu hūane
creature qd fa fuit quodam plugentes et
plangentes Idem supp illud ayathi vovis Heu fortte
non sufficiat nobis z nobis cē Timeus timoz mee
et ofin mestoz ut nemo se stringet mstū inuendi
Idem ibidē Tue non est resistendi iutus nec fu
giendi facultas nec pnde locus nec satisfactionis
tempus Idem Tue nec diuicie qd diuitibus nō
pnex p pueribus intrabunt nec angeli p homi
bus sicut solebant interponent ubi sibi qz nulla
finalis iudicij non recipiet intercessionem sed iacto
bus aut iudicii sine mia fiet Idem supp iobē
Oportet nos astare ante tribunal xpi hoc iudicii
expugnemus ipe. et sic p omne tempus vite nre
hinc potimus in ultore Sicut. n. qui ab anno
frenis ad precipitia fluxi. Ita qui spe hz iudicij me
liozem et timoze sobrie z iuste vivet Idem
in sa-gestibus Quemadmodū ingrediente rege
in ciuitatem regis exercitus succedit pfectis
regie vexilla regalia et ambitu regio nuciat
tres precedit exercitus angelozū qui nequissimum illud
triumphale hymnis sublimibus pcinentes regie
celis aduentum z mgnificum trestribus meritibus
inuciabunt Idem in eodem ser Considerate quanta
sit vitus signi sce crucis cē qre supp de cruce x
Idem in libo de reparatione lapsi Considera totius
creature trasformationem si ē. n. in ista q nūc ē
qualiter exisset. si in aliam trasformabit sple
didiorem et multo pulchriozem. quāto si dici
pot ante plumbo splendidius est Hec. n. futuri
paulus apls docet dicens qz et ipa creatura
liberabit a seruitute corruptionis in libtatem gle
filiozū dei Cue. n. omne qd fragilitatis est et
corruptionis celum et tra pteribit infelix
et ineffabili pulchritudine decorabit pla qre sue
de damnatione Idem dicit p deum in die iu
dicij pcedentibus talibz expurgabit Ecce ego pro

pondus ꝯ̃ fiunſſimũ ꝓcedꝫ agare ꝑ ſuas tem-
peſtates euomet eos non valens ſuſtinꝰ fetꝰ
rem peſſimũ ꝓcedꝫ Reſtat igit̃ ſolus ignis ꝙ
flãma ſẽpꝫ ombuens ꝛ nũq̃ conſumẽs
O mors optanda q̃m dulcis ꝛ cet que quiꝫ
tam lamentabilis et amara fuiſti Te ſolam
deſiderabit illi qui te tam vehemẽt̃ oderunt
¶ Dic ad ꝑãnachiũ et habet̃ in glosa ſup illud
ioelis ſed Similis ei non fuit a ꝓncipio. ita
mala q̃ verbus hyſtoꝛijs continet̃ S. aut ex in-
dacione maris. aut alluuione fluminũ. aut ꝓ-
tilencia. morbo. fame. bestijs hoſtiũ vaſtitate
contigerit illis ſuppliciꝭ que ꝛ erũt hominibus
reddenda q̃n iudex districtus aduenit nõ po
terit̃ compati ¶ De ſup illud ioelis ꝛ ajcerabor
dicit iudicij ac tormeta ꝓmercũ. nec ſol aut
luna. nec aſtra poterũt mereri. ſi retrahet ſuũ
gaudem ſuũ. q̃ ſed tacebo iudicis iudicandis et
reddentis vnicuiq; ſedm opus ſuũ in caput eius
aſſurgẽt non audebunt. ſed non quidẽ q̃ damnatoꝛa ſit
de iudicio. ſi q̃ omiſ̃ creatũ in tormẽtis hoim
de ſuo iudicio ꝓmeſerit ¶ Idem ibidem Etiam
illi qui ſti ſunt. ꝛ in iudicio districto plicia de-
ſme fortunẽ non videbunt ¶ De Velim nolim
xpi iuſto iudicio me aſtare nec eſt xpi districto
to rigore. oſtũ que geſſi que ve cogitaui necꝛ
ſe eſt reddẽ racionẽ xpi dꝰo cui nec ũbra ꝓter
uolat nec ſubtꝛa fugit cogitatus ¶ Idem duo
decim diem iudicij mente mirꝛeor toto corde
et corpe contremiſco ¶ Idem Hinc colligo ſi
bibo. nichil aliud aliq̃ facio. ſemp videꝫ michi me
is auribus illa vox tribulis inſonare Surgite
mortui venite ad iudiciũ ¶ Idem ad ꝑãnachiũ
ꝛ ostendam tibi quibuſdã videm feſtinare deo diſ
ſimulante pectare Sed adeo illa dies in q̃ ſtur
ta mea quaſi in quadã tabula depicta noſtri ma-
da ſũt deo demonibus et angelis et hoibus vn
ũſis O q̃ntis in illa die multi expediũt ſi ꝛ
habẽt vitã ꝛ membꝛoꝝ ſenſu et vigore videre
curriſſent O q̃nti te elingues ꝛ muti felicio
res loquacibus erũt O q̃nti pastores ꝛ rudes
te philoſophis q̃m ſimplices ꝛ ruſtici te oratoꝛi
bus ſeu rethoꝛibus ꝓferẽt. q̃m ſenſu illi meditãt
hebetes te erũt aſtuciores argutiis cyalomis
¶ De In annalibꝫ hebreoꝝ tenent quidam ſig
na ꝓcedencia diem iudicij Primo nãq̃ die erigẽ
te mare xl cubitis ſup omes altitudinẽ montiũ
ſtans in loco ſuo q̃ murus Secũdo die tm de
cendet ut vix videri poſſit Tꝛio die celiꝰ ma
rine aquas ſup inde dabũt rugitus uſq; ad

celũ Quarto die ardebit mare et omes aque cum
die arboꝝes et herbe dabũt roꝛe ſanguineũ Quin
to die corruent oia mundi edificia Septimo die omes
lapides ad inuicẽ collidentur Octauo die fiet grandis
tꝛe motus. Nono die te equabit̃ oia tꝛa. Decimo
die te coibunt hoies de cauernis et ubiũ ꝛ nichil
audentes nec poterũt sibi inuicẽ loqui Undecimo
die reſurgent ossa mortuoꝝ et ſtabunt ſup ſe
pulchra Duodecimo die cadent ſtelle de celo Terti
decimo die morient omes viuentes ut ei ulteꝛius mor
tuus reſurgant Quarto decimo die te ardebit celũ
et tra Quinto decimo die fiet celum nouum et tra
noua et reſurgent omes hoies

Genadius In ſer ꝓnũcie me memoꝛa
mortis. ſi multo magis ꝓfuerit mi lyre illus. ſi
aſtabimus ante tribunal xpi Geniale concilium ubi
nullus decit. omes aſtare oportebit ubi nec ei
iudicabit̃ mitta. ſi ſcient̃ omia nomia Ibi nullus
ẽgũſacio ubi reddet̃ racio de omi ẽbo otioſo ¶ Ita
t ſer. Nudi ſtabunt ante tribunal xpi ut audiant
uocem iudicis q̃ ſuas antea obtruncauerũt ad uoꝛ
conciliꝭ Quod cũ conſulit deus ñ ꝓmisit ei
qui ꝛpinquat regnũ celoꝝ agnita tunc diſſimulan
tibus ſint qui coruscent antea ſuas ꝛ dicit de
rus t hic ſino Sed non fiet impij non ſic cum
mſonuit ille ſino durus ꝛ ũbra aſperi Ioc malo
dẽ m ignẽ eternũ qui patus t dyabulo ꝛ ¶ De
t epla quada Venet qui male iudicata reuo
cabit. illicite unata confumabit Venet ingen
Venet dies illa qui plus ualebit ꝓna ꝛ
qui aſtuta iuba. Conſcia bona q̃ nuda ſubia pe
na cui quide videbit̃ iudex ille qui non falle
ubis. nec flectet̃ munus. nec allicietur munibus
ſuue dnus ¶ De Tuti die ihũ tribunal appelle-mu
me iudicio reſpice ꝛ cauſam meã cõmitto die de
ſabaoth qui iudicas iuſte et ꝓbas renes ꝛ cor dra
oculi ſicut falle nolit Ita falli non pitꝰ tu ſi
facies iudicii tui iuram patientib9 qui iudicaſti
in iuſticia pauper et arguet̃ in equitate ꝙ mi
ſeris tre Venet utiq; iudex ille qui ꝓ ꝓfundi
minabit̃ dicens. cui accepo tempus ego iuſtas
iudicabo Quod go faciet de iudicijs tuis ꝙ iuſ
quoq; iuſticias iudicabit ¶ Idem Cui conſidenti
ſedenti in ſequilibrio volucrem eſſuienteꝫ ꝛ reſpu
paulũ ocribenti in gladio petri pendenti in
patibulo ꝛ ſic de ceteris ſtis te cui adminiculo
na cogito. quid deus in iudicio faciet ꝛ reꝓbis
tales in priã penas primit fieri ſuos ſanctos
ſup Cain Quid in babilone poterit de cruci ꝛ
t thelin cui ſeruichiũ ¶ Idem ibidẽ Babilonem

Ita ſm ꝛ et arbitrandũ eſt ꝙ ſic ꝛ de megalde dr.

manifesta sit ptā iudicii ꝑde ꝓcedencia nec ꝺi
gent scrutemo si supplicio rhea no ꝓtāt qui videaꝝ
monachus et ꝛeroplimita sē occulta mōre et habitu
monachali subumbrata vnde necesse est ea subtili
iudicio ꝰmestigā ¶ Dē in ser In omnibus op̄ibus
tuis memorāe nouissima tua .s. mortis horroꝛē
ꝛ iudicij finalis tremendi distinē ꝛavdentis gehenne
ꝓcul̄ non ꝓcians a tuis oculis elongari ¶ Ds
de pijs ꝛfidis humiliatis Cognoscēt ꝛte dñs nr̄a
am ꝛ iudiciū faciens qui nūc ignoraī miserā
ꝛ pacē quēs ¶ Idem ī libro de conceptu mūdi sic
vbi claritatis aut ꝓsi ut regiones si tocius mūdi
iudices huic ꝓsidi ei xp̄o flect solū homines si ꝛ ꝓsb
anglos id est demones iudicabit illi qui nunc ad mo
dicū vapoꝛe ꝓtinus ꝛfloꝛie parentē et diuicias de
dignant et ꝓperia xp̄i portantes ꝓpin xp̄um p
posuerūt vnusquisq tytulis dignitatū vnde scr̄ī
est Vos qui reliquistis omnia ¶ Idem ī ser Cam timē
dam maiestatē ꝛē gras nr̄a de timoꝛe bono
nec ignoraī patiens iniuriam.

Vlricus de sū bo duc sē dicē ab ordines
hoīm ī iudicio extremo ad ꝛ electoꝛ et reꝓbaꝝ ꝙ
tamē diuidit in eoꝝ vnus ꝛ ꝓfitoꝛ qm ei dñs (ordo
iudicabit et alius qui iudicat vtḡ tu ei xp̄o
ꝛgnabit Simlr ꝛ ordo reꝓboꝝ duplex est .
vnus illoꝝ qui mali sūt ꝛ mē etiam consentiūt
his quōd ꝛ iudicādi sē et condēpnandi alij nēo
sūt iudicatī .sed ꝛ sūt condēpnandi ¶ Dē ibēd
libro ꝓmo cap. 28. Gemmā ꝛ diuinū iudiciū vnū
quo in hac vita hoīes iudicāt ꝛ aliud ī futuro
debūt humanitē xp̄i ī qua forma iudicaturus ꝛ
ut doleant. Diminutē nō xp̄i nō bitebūt ne gau
deant cunctis q. diuinitas ostendit vnigz ad gau
diū dematē ¶ Idem ibēd ꝓ diuīsitate consciaz
et vnitas appebit xp̄us ī iudicio sanctis et clāt
et tribulis appebit reꝓbis ꝛ dāpnandis fla ffgz
bit ¶ Dē de sū bo libro scdo cap. xviij Vnūqḡz de
de suo fine non de sua vita ꝓsūm iudicat Nullius go
de ꝓpet de bona ꝛ si ꝛa fine sit vite sue ad ꝓmiam
cōsurgat ¶ Dē ibēd libro scdo xxvij Sepe que apud
hoīm iudicia bona putant apud exāme diligentis
simi iudicis reꝓba detegūt Deoꝝ scrūs omnia vēt
ne fortē bonū qd agit in oculis dei reꝓbū sit ¶ Dē
eiꝰ cap. 26. Duplex gen iudiciū fut erit gre de cōstia mā
ventuꝝ ꝛ ad iudiciū

Vppianus In libro de immortalitate .ēle

te dominus inemq̄ cū vocat talem ꝛ te iudicat

Anselmus In lib⁹ ꝰfessiōn. sup illo lib⁹ Di
es illa dies ire ꝛē Quid dicimus o pater hoīm
clo Quid dicimus aīa tepida et cuiuis digna de
oꝛe dei Cum vi. nō exaggerāt .et qui non tre
mit toto oꝛde ꝛ cerpe ad tm̄ contremit non
solum dicimus sz mortuus est ¶ Dē In illo iudi
cio iudex tribilis intolleabilis est qr immodice in
me offensus est et ideo vehemēt iratus Sē
tencia quoꝝ ꝓlata .immutabilis est et .anima ꝛrem tnama
ta dispōita .sē sine fine .sine ītuallo .sine tempa
mento toꝛtoꝛes ꝛ hoꝛribiles qui nūqm̄ lacerāt
nec alicui misēt ¶ Idem ibēd Vē gen immutabil
et miseabilis dulcia ad quā confugiendum leues
sūt tam ffues malleo ajserrimo toꝛpoꝛ ad quē
execrandū obtusi sūt aculei tam acuti ꝓtro le
talis sepoꝛ ad quē exaggerandū imucrō est tam
trificū contrariū et horrendum ¶ Dē in eōd O
angustia .hinc erūt accusancia ꝓcia inde terrens
iustitia subtus ꝓtens horrendum chaos infra de
sup iudex iratus metus vtrinq̄ cōstrīa foris ardēs
undiq̄ ciꝛcūflāma Et si iustus vix saluabit̄ .miser
ꝓcul̄ sic deꝓssus in quā ptem se ꝓmet ? sic con
stretus .ubi latebit ubi appebit ? hinc eīt ꝛposse
et appetere intolleabile

Octauus In omeā sēcū Quid illo die factuī
sumꝰ quando crucifixi dñi lūoꝝ et nothe ꝓcoꝛ
noꝝ e maale libidinū mator ꝙsentē in medium
aut quo vultu putas respiciet redēptoꝛ nr̄os ꝓ
dictōne nr̄a ? ¶ Idem Tanto ꝛ erit maioꝝa
supplicia nr̄a .quīto mūs maiora sūt beneficia di
uina Verendū est igit ne voce illa resurrectionis
domīce vestigia ꝓcedentem ad vasa ire miꝰtuis
ꝓbaturus sit dñs mfer .dignetur tuū hinc et vide
manus meas .et affer manū tuā et mitte ī latus
meum et agnoscat ꝓcul homo q ꝓ te ꝓtulerim de tuo

Secundus In ser de die ꝺiudicij Quid fa
ciemq̄ ēnū fiēs ī illo tremēdo iudicio .cū ī ma
iestatis sue throno ēcendatur hinc celestis imitatio
.ego et iudex ille districtus cōsedit .astante testi
monio consciē singuloꝝ .et poēnis in conspectu
ꝓcoꝝ penis debitis .ratione hinc mē cepit
mē cepit postulare ? plus ꝛ te iustus qui mihi
coꝛ contempte insidie venim hominem ꝓcoꝛe
cepit accusare et dicē Ego meā dñm̄ ymagi
nem tibi dedi .de misedia motus Vngmalem mi
ri mirum .vbi tua ymaginē similem assūpsi .et
meā qm̄ tu deformasti reformam .poēnis in ī
ꝓsepio pānis vilibus inuolutus fui .contumelias
et dolores ꝓculi .sputa flagella .crucē et moꝛtē
ꝓ te sustinui Ecce clauoꝝ vestigia .Ecce ꝓfossum

Effrem abbas

Volubus latus meis Flon igr tuste qdis
vid ultum et possidebis mortem etna quid
contepfisti virtum etna nec igit ftm fiet hec
tribilem mercpacione euade possimg ad lam
ta penitencie qñ cicius festimemg

Glola sup illud p. cant. N. Onis astabimg
ze Quid racionabili spū tam acbū ep tribilis
illa iudicij finalis exspectacio sue qemptola ci
tacio & pugnr quide omis hoies multū mei-
-ria mortis fz multo magis expugi debemg illis
circumdns lictis Surgite mortui venite ad iudi
ciū **Glola** Sup illud ad cor. iii. Taurus tror
duadet i illa die iudicij bonos z malos cū vide
rint ipm ardente et dnm ihm cū tanta maiest
tate ad iudiciū venientem ut ipsi imortales essa
cenr et rtm ingorent **Glola** sup illud ayalachie
iii Quis potis cogitate diem aduentus eius
Nullus iudanus sensus potis comptē qui nel
lis nemurus est dominus **Glola** sup i.
iohis xxv Videbit in que trinitate. In eadem
cingue peccatus est in qua crucifixus est

Glola Sup ii. hest vii Amam quor siu-
rexit ze Deputacio animan ad hest. oppsio dei
ab assuero qui in die iudicij. puor z reproba
zō dei est irritacio Unde scptm est Cū iudicat
. exeat condpnatus Cuc z ygnabit iuge oppssio
et iniuria et violencia. qua sōc et humiles oppsse
runt quos debuabat sublenare **Glola** sup illd
gsa xxxiij Impiet vindemia ze In cosūmacione
mūdi ptinaz delictaz recordacio erit maria cru
ciatuū furioz **Glola** sup id p. cor. v. Illuia
bit abscondita ze Omia gesta z dca et cogita
ta. tam bona qm mala singulor hoim et bonor
et malor. ze erunt omnibus nota et apta

Glola sup id ostee. v. viij ad. ro iii In eius
mdicio non eo misdia fz ex nustra iudicia pagel
Glola sup illud Joelis scdo qm mane ze In
dicit extremū ab eo excelsis et poetibz sapiet
Glola sup malach. iii Quis potis cogitare
diem Dies iudicij sanctis erit luc clara. fz pctōi
bus tenebre petue pmanebūt et blasphemis
penas eternis ido pmia redonabit

Clemens in epla ad aplm petrū Qs
unqm peccare potuit si ppt an suos oculos iudi
cii dei ponat?

Gcam omes Quid faciet vgula defti qm
tmore mortis concipiet cedrus lybani id est
sti et electi pdyfi?

Invitis patriū Quida stulc pt sic dic
Ego et ceb ires timeo vna est qm anima mea
egressura est de corpe meo Sed alia est qm sum

ocarnsurus deo meo et omibus sctis eius Certa
est qm pfectus sentencia finalis sup omibus fac
meis z redet unicuiq; puor gessit i corpe sive bo
Gcaphar qui z albumasar mus sive malis
astrologus et ustronus In libo inductorio maior
de iudicijs astror tctu tcto z diffia tcta ostendit
dicit Sicut terre motus superiores et qdq; in eis ex plac
tis moueni ysta corpa tristia motu frequn Sic
guacio et corruptio fit frequn in hoc mundo usq;
ad tempus qd deus uoluit

Sibilla tri burtina Judicii signum tellus su-
dore madescet e celo rex venet pt seculi Eucharistie
e in carne ppsa ut iudicet orbem Unde dns dicit
meredulus atq; fidelis Celsi ei scis evi ia crimo
in ipo Sic anime ei carne aderunt quas iudicat
ape Ei sacer meultus densis in veprubus orbis
Peribunt simulachra uri cultum quor gratia tem-
plet tra signa ponti qz polidi Jugi tus terre pe
tras infringe aquarum Sedor aie nucte liuo liberi
cruce Tinder fontes cotina flamma cremabit et
cultos actus detergens et quisq; loquet Sctm qz
qz deus resalabit pectora sua Tuc cet et luctus
strideb dentibus omis Erupti solis rubor et
chorus micat astris. soluet celum lunaris splendor
ebibit Deiciet colles valles cotollet ab imo flo
cib in rebus hoim sublime ut altum. Jam eqi
campis montes et cerula ponti Omia cessibut
tellus confracta pibit. Sic pt fontes rozen
tur et flumia ignis et tuba te sonuit ether su-
mittet ab alto Orbe gemens fuom miserum
valos qz labores Tartareu qz chaos mabit ha
delysteus Et cora hoc omo reges sistent ad
pluua ghe sup de alpnacde

Oculdabus et uoiag

hoie Gregolius in omeā Durū est ut qm
nestre tenē moderamina vite sue audy fiet alie
ne Idem iudicale digne de subditis nestris
et nequint qui in causis subditor sua sentencia
ut fauores Idē in lib. viij mor sup. ezech. ait
nieto qz ventus e vita mea Qui mdum ne
cuit iudicare de minimis nequaqm put Idē
maiora cimis agre sup de correctis egisse Ps
Bom te Dulcem qui sup de correctis equiter
Idē iurgiorū controuersias ghe de correctis est
Idem Cum scripm pus non iudicat quod ter
te iudicet ignorat Ps. i. magro lib. xxviii mal
lis unqm bñ iudicat qd ignorat In decto de pe
dist vi. cas p. Caueat audy ut sicut nō quid
cūe necesse non curat immē stre Oportet ut
uri studet cognoscē qlēt debeat iudicale Judicatu

ultra

·n ptās ḟs ep̄o postulat ut ḡs debeat iudicāre ipse
nat ¶ Idem t̄ mozo Omnis q̄ iuste iudicat q̄r iuste
de iustitia t misericordia ¶ Hec in registro cum iudi
bus assistens et fiducie erga eos affectibus astringi
debent eis alla fiducie ꝑsuadē q̄ t anima saluari
et opinione sine bone fame non contēdicant ¶ Ib
Quocies ma dim duadit t̄ q̄ re sup̄ de ne remedio
plura q̄ras infra de sacerdotibus malis ¶ Hec tres
ff accepones munep ad quas ep̄s fraude fugiend
ad iudiciū ānus nanq̄ ep̄o accedē t captata gra
a cogitatione animus abozre t glā ꝑ fauozē ani
mus a manu t pmiū ꝑ donatione ꝓlixa q̄re
sup̄ de cozrectione ꝑ totū ¶ Hec infra de iudicio ꝑbo

Augustinus In epla et habet in de
creto Non debz iudex iustū vendē iudiciū ni
iustū patrocinū et in is ꝓtius rem consilium ¶ Ib
tis ¶ Idem Iudicū non ꝑcipiter ff disciplina
ēcat ¶ Idem Iniquū est ut ḡsq̄ iudicare de a
uelit et iudicū de se nolit ¶ Hec Cū iudicamus
dilectionē ¶ Idem Imple ꝛpiane iudex pij pa
tris officiū sic succense debeas iniqtati ut con
tos cui o mis confiacē ꝓdor et ante que statuā
omis languor t nullo illoz sit iudicandus que
in alios iudicaē ipse t ꝓmptus Iudicans n alia
t quo ipe met est iudicandus condēnat semet
ipm ¶ Idem Non iudicat ꝓsonalit qui diligit
equaliē ¶ Idem cone donatistas Non facile ꝓco
uno ab pauois adiūctus inuabiles religiosus et
unitas unos t ingenio magno aut ubei dis
tina ꝓdicas. misi ꝓtractis ꝑ utrisq̄ atq̄ bene
ꝑpectis rebus sententia ferēdi est ¶ Idem xpin
teste loco q̄ malleni ꝑ singulos dies meos
manibus opari quā tumultuosas causas plectat
tos pati ¶ Hec v. q. 1. Hos t ḡsq̄ sententiam
fre non possimus misi aut ꝑponte confessim aut
testibus convictu ¶ Idem t lib. viii de ff ca. 28.
Potencia iudicis uel iustitia accedente
uel subsequente potencia facit iudiciariā ptātē po
tencia n sequi debz iustitiā non pure ꝓlixa q̄re
sup̄ de aduocatis ¶ Hec infra de iustitia ¶ Hec si de ac
cepone ꝑsonaꝝ ¶ Hec sup̄ de cozrectē ꝑ totū ¶ Hec
infra de sacerdotibus bonis et de malis

Ambrosius Sup hec Immaculata sacer
dotis vena datum errantī ꝑ impbe t alii nu
dicanti flectere t n. cum fozmā mīe redire iudi
cij qua in aliud decreuisti ¶ Hec ibidem xpristy

Hec m ḡmoē Iudex constabis ne sanguine innocētis
addicet mortī nec iudex credē debuit nec timoru
Hec usq̄ adeo Hec infra de legibz

ꝑsona iudicis ꝓpter susceptū dicens ff posse
a merito face q̄d q̄ bonus n iudex michil ex arbi
tio suo faciat aut ex domestica ꝓuocatis
ff mīs leges et mra p̄nunciat scitis n iuris ob
tēpat t non ꝓpe uolūtate fiscū patri et sine
dilatōm domo defert ad iudicū ff sicut audie
ra iudicat et sicut se ff natura negocij sic de
cernit legibus obsequit non adiūcat agitu cau
sa ex animat t nō mactat Distare g̀ iudicis secu
li a sūmo iudice iudi quem in iudicando tenē
debeatis affectū qua sobrietate qua sinceritatem
in iudicando n non ex mra uolūtate aut ꝓdite
ff ex equitate debeam fozmaē sentētia ¶ Hec t ser
Ceterū qui nomē septū ē Quo iudicio iudicabi
tis code iudicabit de nobis Absq̄ dubio leues nu
tus et modestus iudex est et plus bonitate cōff
cit q̄ seuitate compellat Amicus n indulgencie fa
miliaris t venie du cam frequēt impetit ꝓmo ꝓpe aut
ff eam accipiat a dño ¶ Idem t apologet Sepe
t iudicando maius ꝑcm iudicis ē q̄ ipm ꝑcm de
quo fuit iudicatū ¶ Hec Unusq̄sq̄ de alio q̄re
infra de iudicio ꝑbo ¶ Idem t ser Archidiac est causa
que non defendit t ꝓbat plenior iustitia est q̄
non libis astruit ff ueritate fulcit Taceat lingua
nre est ubi ipa ueritas nil cōtas adest Taceat
lingua in bono et iusto negocio qz t malas cau
sas optinē lingula consueuit ff solo sic iustitia
defendi sicut solet iniquitas expugnari ¶ Hec qui
est ille t q̄ sequit infra de iudicio ꝑbo

Chrysostomus Sup ayachin ꝓphā Insta iudi
cis et benigne est suas iniurias contēpsisse ff alioz
iniurias iudicare ¶ Idem facile deuiat a iustitia
qui t causis non deū ff hominem fuzandat qui
peccandi differt facultatem ff non auferat pec
candi uoluntatem ¶ Idem ff est iudicij disciplina
S. ꝓpius ego utq̄ ꝓte causam cognoscē t sic ag
nita ultate sententiā ꝓnunciare Causaꝝ n.
nitra ꝓcū affectione pandūt

Dionysius de su bo. libro. tcio ca. 98 et
hec in decreto. viq. in Quatuor modis humani
putāt iudicia Timore cupiditate odio. t amoē
Timore du metu potestatis alicuius ultate loci
paucissimi Cupiditate du ꝓmio immīs alicui
corruptum Odio du contī quelibz adūsāi molimī
Amore du ꝓximis aut amicis obtemperare conue
nit hic n de causis septus innocentiā ledit t
septus equitatis violat ¶ Idem ibidē ca. lxxi ff
t ꝑsona in iudicio considēanda ff causa est n.
consanguinitatis nil amicicie fauore nil inimicicie
ostensione iudicū ꝑtimet ꝓcul dubio ꝓpm qui
uīas est t iustitia contēnit et ab eode in

m iustissimo iudicio contempnent ¶Idem ibidē
Cum rē iudicat et inde iudicat & inde punit vt
minuat dīm ex spectat fraudē in deū ppetrat qz
iustitiā qua ḡtis mptari debuit acceptione pe
cuie venalem facit ¶Idem Flemmen stultoz em
sal ip ipsoz oportet iudicē esse Nam stultus
p ignaua et ipsis p ipsis corripit qua
videat virtutem ¶Idem furor i iudice vitare
Valet inuestigacionē lucne qm mēs ebria furoze
alienat a pstructione iustitie ¶De Omib q
rē iudicat &c quas iniqa de iustitia & iustitia
¶De Gratus lacedem pauper a pīs iudicib
hr a crudelissimis hostibus Nullus n tam cupidꝰ
pdo crudelis est in alienos qm indeo ipse et inq
est in suos vñ salubri aut leo rugiens & vrsus es
riens pncips iniquus sup ppm pauper ¶Idem
de sili bo verbosi iudices et elati ut videant sapi
entes non discutiunt causas ꝑ affectū Sic qz
conturbant iudicij ordinē dū s non suo con
tenti officio aliena psumut ¶Idem Sepe iudices
primu cupiditatis causa aut differūt aut pūnt
iudicia nec finiūt cepta prius negocia quonsq
marsupia corp q causam exhauriat ¶De Iudi
ces iniqui quere supi de acceptiōe psonaz ¶Si
m simonia Noli & plus iustus qm iniste est Om
n qs minus est vicii qz ¶Idem ibidē Si nullum
iudices suspicionis arbitro pius pbat & sic iudica
ūd n qm accusat ꝑ qm denunciat reus est ¶De
Penis legum Quadra iudicante cupiditatis amo
re iura nichil valent ¶Idem primi et dona le
gibus Lures abstulerūt ubiqz pecunia vincit
ubiqz venale iudicium est ¶Idem Cito violat
amor iustitia nullam qz primestrit reus culpa
qua redimē nūmus existimat plus n exprimet
metuem iudicis amor lucri qm equitas iudicij
¶De libro eccli Iudices dicti qm ius dicentes
pplo sine qd iure disceptent Iure aut disceptat
re est iuste iudicare Si non e
m eo iustitia ꝓlium qre supa de acceptione
psonaz in iudicio ¶Ite supa de aduocatis ¶Ite
supa de destructione fructoz

Benadus ad eugenium papa Vtenz
gladius est ecclē & materialis s & spūalis Sed is
quidem p ecclam Ille uo ab ecclā exercendus Ille
sacerdotis hic militis manu Sed sane ad nutū
sacerdotis et iussu imperatoris ¶Idem ad eundem
Traditiones humane regnant in ecclā hodie que
non tam legres sunt qm lites et cauillationes ani
mas hoim subuertentes Tu uo pastor & epūs
animaz qua mente iustitiaz coram te fieri
legem dei & illos de humanis legibus cōgaudere

ꝓlium qre supa de acceptione psonaz ¶Ite supa de
aduocatis ¶Ite missa de placitis

Glosa coz de Iudicijs uo est sine accusatione
dampnare Unde nec ꝛ epūs uda abiecit qz uo fuit
nec accusatus **Glosa** Acute vnus ayanus respōdit
ꝓua In omi iudicio ꝓua diuine scripture auctoritas
restruit qui ꝛ deus dicit Scrutamini scripturas
Glosa gene 18 Despendam et videbo ꝛ om
nia nouit hoc nobis in exemplo relinqt vtrum ita sit
homo non ante credere qm pbare Unus est qui inde
omnia sibi soli notū fieri non pt

Iulius papa Iudicaturem oportet ordinem
re ꝛ ordine rep plena missione distinc ꝓlium de
iudicibus et iudicijs de hoīe qui in decretalibz et de
ꝓlium qre supa de aduocatis

Iulius papa scribit Vniuersis epis p hispania
constitutis Iusta nemo pontificum iudicare pō
sumat et ḡtus uca sint tanqm credenda nō sūt
nisi que cū iudicijs comprobant nisi que manifes
te iudicio cōmittūt nisi que iudiciario ordine
publicant vbo q Incerta

Iulianus papa Nullum aute nouū ꝓbationem iudicare debemus aut dapnare sine
ꝓba itaq audita nullū moneamus nec ꝓsimus dā
nabilē ēta ꝓbatione cessēte Uniqm credat ꝑ aute
audita diligenter inquirat nec ꝓcipitando ꝓsumat
aliq agat vbo q v Nullum

Iulicianus papa Iudicante oportet ordi
tā ꝛmaī et ordine rez plena missione distinc
mūtroyandi et respondendi obiciendi ꝑ ꝓbandi
tia ne ambage ꝓtū actio sit ꝑ ubi ꝓlemt illius
tā vbo q v Iudicaturem

Iohannes In appatu Quo hmōi auroritatib
patet q iudex non stetū ꝑ cōstitutū sua ꝑ ipm
allegata debz Iudicare ar ij q i Deus omipo
tens iij q vij iudicet pi q iij Coz te uem ple
nius xv q v pbē & cause Distc v c ultimo

Iohannes In quadā nuectiua de malis iudi
cibus et aduocatis malis iudices et psonaz accep
tores non attendunt multa causaz ꝑ multa psonaz
sed una ꝑ munera Sed ꝑ iustitia ꝑ quid loc
tacio ꝑ dicter ꝑ quid uoluntas affectet sed ꝑ
sanctat ꝑ quid mens cupiat Flon inclinat ani
ad iustitia ꝑ iustitia ad affectū Flon qd licet ꝑ libet
Sed qd libet hr licet pauper causam cū nocza aduer
ligitis ꝑ diuitē causas cū iustitia ꝓmouentis ꝑ
illis rigore ostenditis ꝑ cū istis ea manifestitudie
dispensatis Illos cū difficultate respicitis Istos
cū fauore tractatis Illos bw audire ꝑ istos subtili
austeritatis Ue uobis qz lucra ꝑ uera in curia ꝑ
damnū in conscia pecuniam capitatis ꝑ aliam

raptrinitatis D falsa vita dulcedz felicitas que sic
dulcem vitam facit infelicem Vli ch Rapuit mulier
parum munera Sed timeo ne rapiant ad yma pla
tre supra de garrulone ppna ¶ Ite de aduocatis

Rodolphus Caliphima est qi qubda ter-
simulibus rebus res aliena usurpat et corrup-
to munibus iudice seu falsis allegacionibus iuste
iudicata detinet qd iniuste diripit plura qre sup
de aduocatis

Tullius In libro ste de offic Iudicis est pp
in causis verum sequi non ubi ¶ De libro tio flecz
comi rem publicam necz comi assumendu · ac
fidem amici de causa · bn bonus faciet · z si de
po amico iudex fiet · deponit · n · pnam amici
ut iudex pdca iudicis est tm debuit amicicie
ut amici causam malit cc bene ut moderate liceat
tempus quoad leges ymisserint acto modet cu
aut imanem sencia dictanda sit meminit se deu
testem adhibe ¶ Idem i libro de offic Omnis audiencia
et authoritas queri sup de correctoris equitate ¶ Idem
grue pondus in iudice est splendide cinguli clauta
ppria Alinquat · ma cu bendit · aliena comma sua
ficuit maiora pcul ¶ Idem Optimus iudex puto
qui cito intelligit et tarde iudicat In iudicando
cm celeritas est timiosa plura qre sup de correctoris
equitate ¶ Idem i libro de vis gradibus hominu amoz
et odii nescit iudicii vitiu Vis iudicii vitiatis
audire · Sicut audio magi ille iudex verus · sic
iudex · non sicut odio · non sicut amo · non sicud
timeo Est enim iudicia odii sicut illud Nos legem
habemq et secm legem nram debet mozi Est et
aut iudicii odii timoris ut illud Si dimittimq
est et bene mecu ira et tol · locii mihi et genti
filio patrie Parcite pus absalon

Aristoteles In v · ethi et homines qn dubitant
refugiut ad iudice ds iudicem aut ne est ne ad
instum Index n debet cc iustus Cum si no est
iustus non est index sz tyrannus

Calidonius In qda ecta facilis recti pfia
pz est innocens iudex Sub iudice qdicabili con
uersacione quidet modis pbabiles no hite

Plinius Optimus iudex qestimo qui cito
intelligit et iudicat tarde quoz alieni prudencie
alieno no diligencie est

Hermadous libro ho Cambises cc Va
leius libro vi Salencus cc Seneca de clemencia
libro pmo Tanq omnibus cc gre sc de corrd equitate
toz hec lingua causidicoz deprimitur est · iusti

Ex exilio parisiensi yoan q · iij de illecta · Xenes
ippe ut poste s no admonitq neq quicq credidiq

bincias eam ne dica solet humbus argenteis
apud malos · n · iudices z ipm siccati e benale

Valerius libro ex ayarcus cuius romulozu legatus cum sapientias missus i stapno ligneo
nudo sedens atq de ligneo thatino tenuis res
quit magnu pondus auri qd ei legati sup
ueu admirant Et respondit dicens Narrate
sampnicis marcu curiu malle locupletibus
imperare cm ipm locupletes ee et memetipm me
nec acie posse vincu neq pecunia posse corripi
¶ Plura de iudicibus et iudicijs qre sup de ac
ceptione pnaz ¶ Ite de aduocatis ¶ qte de
distructione ¶ Ite de correctione p totu ¶ tce de
iudicio temario ¶ tcie infra de iustricia p totu
¶ tcie de discretione

Socrates Cum prudr sibi data multoz con
sciam purgare debet · iustu est ut qui delictu
corrigit alioz ipe in et eadem no committat
Dicet gr qd vindicat ¶ Et Strabo est ut qs
uelit alios imparare qui seipm imparatoz ee
non pt

De iudicio temerario gregoi

In moz fit plerucq ut dii ad aliena
iudicanda mens hoim ducit ppij iudicij time
pret · et cogitatus cum aliena pcul suspiciat
quo sua negligenter ignorat ¶ Idem cuiusq si
quidem ut iudicie tyrannide in se captiua mente
susceperit hoc primi diligenti gradi qd claudi coz
dis oculo equitatem iudicij pdit Nam cuncta q
ab aliis z bn gerunt sibi displicent · et ea
sola que ipe z pua fecit sibi placent
¶ Item Cuncti hanc hre sectatores cc qre sup
de hac vana ¶ Item Stulti est prudencia fac
ta conspicere hoc eis ofa reprehensibilia videt
qz sue stultitie et infirmitatis oblit · tanto de
ceus de aliens iudicant · quito sua pfundius
ignorant ¶ Et m pastoz Grue sacrie est et
iudicans ut in re dubia · certa dicat sententia
pla qre sup de consciia mala ¶ tce de credulita
te ¶ tce de errore ¶ tcie de excusacione ¶ tcie
de suspicione ¶ tcie infra de pspicione ¶ Et
m moz Sti vim alienoz opa z pul mutant
sua no z bona at magna despiciunt Republi
ca ue sua que pua nec prava sit admirantur
et plerucq de suis malis bona estimant · de
bonis aute alienis male sentiut et dicit nuqm
cessant cc

Augustinus ad macedn moes vel
non qo eo q quosq nouit si qo eo qd quoq di
ligit diiudicari placet nec faciunt apud hos
bonos vel malos moes nisi bom vel mali-

amozes ¶Idem ꝑ suo pastoꝛ hoīm temeꝛarijs
udicijs plena sit omnia de quo .n. multꝰ sꝑca
uimꝰ subito deficit et fit pessimꝰ et de quo
multꝰ desperamꝰ ꝓficit et fit optimꝰ Nec
timoꝛ nosꝛe ꝯtus est quod hodie sit qđ uix ho
nestꝰ ꝯtigit ꝓpe deꝛe Quis aut aliqualis aut quod
cras futuꝝ sit quisq; nesciꝛ ꝓpe de se nouit ¶Hec
libro tꝛio de libꝝ arbitꝛio ca° xviij Omne opꝰ uel ꝑ
errozē uel ꝑ uitiū rationabile est uel credentis
Sensus aut aut consuetudine aut natura ba
let ꝓposse aut fieꝝ ut aliud sit in opīone et ad
in sensu eoꝝ cognoscē facile et ꝙ plerisq; aliud
fastidit et tedijs et aliud facile delectat et
aliqñ bꝛeuioꝛ sensus qñ oꝑtuno .s. libidinē illa de
errozē et ille de natura est Velut cū ꝙ plerisq;
aqua frigida delectat quā tamē credit si bibit
ē sibi nocituꝝ aliqñ uꝝ bꝛeuis est oꝑtuno qñ
sensus et si credat arti medicine obesse frigida
cū refectꝰ obrigit et tamē libē delectat aliqñ aꝰ
uerisq; in uitiū est cū s. id qđ ꝓdest non solū
ut credit̄ ꝙ et libet Aliqñ uꝝ uerisq; in errozē
est cū s. id qđ nocet et ꝓdesse credit et libē no
desinit ¶Idem ibidē Solet auꝛē et ꝛa oꝑtuno
prauā cozrigē consuetudinē et ꝑ hoc oꝑtuno rē
tam deꝑuare naturā Canta .n. vis est in ꝓna
patu vbis ¶Hec in ser dñi de monte Illi mauis
temē iudicant de miltis alienis et aliozꝝ facta
facile reprehendūt qui magis amāt uituperare et
dampnare q̄ corrigē et emendare Qđ quidem
ꝛectū uel simplicit̄ aut iudicē est ¶Hec in epla Que
non ꝓt diabolus ꝛē qre supra de fama ¶Hec
in libro de Bapt̄o ꝓnuloz Et ꝛebus humanis
nulla est humanitas ꝛē que supa de credulitate ¶Hec
Non reprehendamus ꝛē qre supa de accusatione ¶Hec
epla qre supa de consciā mala ¶Hec supa de credu
litate ¶Hec de errozē ¶Hec de detractione ¶Hec de
de accusatoꝛe ¶Hec infra de suspicione

Iouinus ad asperam ꝑiculosaꝫ de suo
altꝰ iudicat̄ ꝛ nō facilis venia ꝑia deposse
de retro ¶Hec Non est dubiū qras infra de sus
picione epla qre supa de consciā mala ¶Hec de
credulitate ¶Hec de errozē ¶Hec de detractione
¶Hec de accusatione

Ambrosius hoīm iudicia sepe fallūt
ꝛ ē qre supra de fama mala ¶Hec Vnusq̄sq; de
alio qras infra ca° ꝓxo ¶Hec qui ꝛectꝰ ꝑcem hūt
humilitatis qre supra de humilitate hoīs

Nicolaus Sup illud psalmi pene actꝰ
est̄ in omnibus hominibus iudicatur ut alios cul
pent errantes et ipi in eosdem errozes

¶Idem de condepnatione rerū ꝛē qre supa de de
tractione epla grae mee ca° proxo ¶Idem infra
de suspicione ¶Hec in libꝝ de corrept̄ et gr̄a
ne delictis seruet et amabilissimi iudices existimet
Nostras aut culpas inuisas ꝓpius oculis nō videt
qui aliena ꝛ minima ꝑscrutatur ¶Hec Iudicare de
rebus meis summa difficultas est

Plinius et licet in dicto dist̄ Secundū ꝙ
plerisq; capta ex causa ex ꝑsona ex loco ex te
pe considerandū sit quoꝝ modi qz nō indigant
ꝓpt̄ hoc in errozis laboꝛatū nō nulli imprimis
dū amice iudicant ꝙ intelligant ꝓpius mutuant
ꝙ mendū ꝓpius leta ꝙquirunt certandū ꝓmptius
cū autē iudicāt ꝙ intelligunt ꝓpius moliuntur
ꝙ mendato leta ꝙcurrunt sine ꝙgrauā
bo. Omnibus humana iudicia qre supa de consciā mā
la ꝙre supa de calumniatoꝛe ¶Hec de suspicione

Candidus In libꝝ de conceptu sal' iudi
cauit et pudicitie sue filij cū regē suo
sedauit qui sit ad latꝛa aquilonis qualitoꝛ et
clemēt̄ mitꝛ sicut adhuc habuit ꝓfidum et
care non erubuit Oppugnat mitꝛ quosdā ꝓpi blas
phemet et maledicta congerant Denat sup
nos oppꝛobꝛia expꝛobrantiū vꝛo qui mites mīa eo
piosa est in celo ¶Hec supa Can Cave aliene cōi
sacdis ꝛē que supa de excusatione aliozꝝ ¶Hec ibid
Si ꝛō qui de claustro est qre supa de cava alie
¶Hec in epla Errozē humanū iudicij est bonū putare
malū aut malū bonū aut bꝛeꝛ falsum et falsū
bꝛeꝛ fz et ꝛta recipe ꝑ dubijs aut dubia ꝑ certis
plana qre supa de consciā mala

Cato Sup illud floliter iudicate ꝛē hoc in
loco nichil aliud nobis existimo ꝓcepi nisi ut
ca facta q̄ dubiū est quo eāo fiant ꝓpe in melio
rem ꝓtem interpretem ¶Hec supa illud ad ro. pri
mū ꝙ iudi. In hijs in duobus temeritatis est
iudicij ꝙ cū mētis est quo animo fiat id qđ
fit̄ est nel cū mētis est qualis facti sit qui
mo malius nel bonus appaꝛet ¶Hec supa illud
qđ. cor ꝓ in floliter iudicare Et se suspiciones
vitare non possimus qz homines simus ꝙ est in
humana tentatio et venialis culpa

Gregorius nazanzenus in apologetico obiec
tam mihi diligenter non mea ꝙ aliena pecca
ta et quocuq; flon ut placeam aut deterꝝ ꝙ ut ꝓficiam
et proficiam flon ut curam ꝙ ut emendem
Volumus malos auferi et bonos non eo cor
moꝛibus ꝙ eo meꝛis ꝓbus iudicamus et eos
ꝓtis alijs displicebit ut sit qui laudabilē

[illegible] quis

[illegible] estimo

hestino culpabit hodierno pla ḡre sup̄ de credu
lcate Jo de excusatione ḡ mff de sustractione

De iudicio ppio

Gregor t nos Re
plendat semp̄ scriptū t minus qm se meminit
m maiorum aliqs se corrigat ppa
lucra fraudo et postea iudicet alios corrigendo
Idē cum semetipm pus non iudicat quid t alios
recte iudicet ngnoscat Idē Recte alios iudicat
no valet cui nocens constrā regulā iudicij no
plet Idem Venturū dnm tanto qsq; te secu
rus exspectat quāto mō cotidie vitam suam
suspectus examinat Idē Ela quoq; ḡre sup̄ de
discussione fcōr Idē Justi bus ḡre sup̄ de iudicio
de Idē dnō est et ḡre sup̄ de iudicio honōm Idē
t registro Idem t registro dū mens ad aliena
fraq; plerūq; ḡre supra de iudicio temēario Idē
pcm̄ considēanda rapit ppū iudicij nōne pnat
Idē in mor agnidus ipe debz ee ḡre sup̄ de cor
rectione bona Idē in omeā Grauc cuīositatis.
ee ḡre sup̄ de cuīositate Idem t mor Sū bus
alienā opa ḡre sup̄ de iudi temēar plā ḡre supra
de constrā bona Idē de amoē pnato Idē mff de
ōne bona Idem sup̄ de cognōe sū

Augustinus

ascendit his tribunal ḡre sup̄
de consideratōe Idē in epla Inq̄ est ee ḡre sup̄ de
iudicio homīs Idem t ser Cū iudicamus tripli qd
supra de iudi hoīe Idē no iudicat ppr q diligit eq
t

Ambrosius

in apologo Dimittit de ac
cusaturus pus iudicet de scipo nec nocza ni
alio errata condēnet cū ipe ḡnocza gnuscit Idē
iudicet ille de alterius errore qui non hz qd i se
merito condēnet plā ḡre sup̄ de consideratione

Quolibet

in ser Qui accusibus ee qz
supra de considōne Idē sup̄ matth Quis
si semetipm qz alio iudicat pla ḡre sup̄ eo
primo Idē de consta Idē de considōne Idē
de cognōe sū

De iugo xpi et dyabolo greg

In nocz anima quāto crebrius iugo dyab
bolo se subiicit tanto se sibi ipi magis inutilem
reddit et quāto dyabolo iugū tenuit dū
quis tanto relinquit ductus difficilius

Augustinus

de doc xpiana Sicut aqua
frigida si admiscetur tepori nec ipsa frigida
nec tepor remanet sed ille qui bibit ambo
sentit sic qui iugū xpi i cordi leua
ti accipit Portare iugū xpi suave est si pueris
ornamenta non onera leue est iugū xpi sed
deo cernenti tuā sub eo non pmitti si leuat
Jesus Suscipite iugū xpi no
stre iugū est si festinate qz suave

est et leue non contēnit colla sz elevat nō
nestat sz honestat Quid ḡ dubitatis Quid pfirma
tis Nō allegat cervice lucrilis sz mētē capu
lat ḡtia calcatis nō nocturne constringit sz nolū
tate bonū opus dirigit Idē sup illud Jugū boū
eum qq; Quū iugū xpi suave non susceperit
omis q̄ue collo suo imponit qd portare minime
sufficiet Idē de obitu valentiniani Jugū ubi
suave dspit et onus leue qui ei qui iugū xpi
pacien cervice susceptit omnis disciplime filii
q̄ue ee non potest

Cuiolibet

Sup̄ ayath Tollite iugū
meū sup̄ nos O ḡtissimū pondus qd magis
confortat portantes q̄ oppimat Nā pondus
fortissimū duos arcet paulati et contēnit bruta
mōstruosa pondus aute xpi magis adiuuat
z sublevat baculuse Idē ibid Jugū meum
suave est et dulce ā me id t ego ipso iugo meo
qz suave est et ego ipso onē meo qz leue est Ego
puncto cognoscite qz mitis sum t humilis.
Inexpertis n ḡtus e iustitia xpi exerte at suauis z

Bernardus

In quoda ser Omīd manifes
tū est hō dnē deus tue iuturis ee t non suaue
susceptū semel pcm̄ iugū de cervicibus suis
excutere qui qui facit peccm̄ servus est pcm̄ nec
iam potit libeari nisi in manu fortis Idē Gra
ue legis iugū et vile primū nā tria e in gressi
one sz in evangelio suave iugū et sublime
regime pla ḡre sup̄ de Adustratibz Idē de affi
ctionibus Idē de pacia

De iuuyo gregorius in mor

Quisqs seminando iurgia dilectōe pacis
pmittit hosti maligno familiarius seruit Id
ppositū assumpto ste ḡfratrie habitu filioz suoz
custodia desit sz tempalia postmodū defendē
t iurgijs quietis pla ḡre s de gentibe et gnicio

De iuramento et puiio aug

In libro de puirio et iuramēto Juranē est
deum qm est ueras testem adhibē Id sup ayath
Quū ḡtue pcm̄ est puniē compedit
septima tradit dicēs Nolite iurare t ueri dicu
nobis nō iurādo omīo Ne s iurando semel
ad facilitatē iurandi veniat et ex facilitate
ad consuetudinē et ex consuetudine iurandi
in periurū decidat Idē ibid Periurū ḡcipi
cūi est Qui cū iurat nō pecrat qui ee fed
mptm pcm̄ est Qui nō nō iurat omīo lon
ge est a pcipio et pcō Idē Qui p lapidem
iurat sim periurus est qz qui lapidē qui non
audit sz eius creatorē adhibet testem Idem
t epla animus malit est abstz dubio p demu

Qui ḡ iurat iux
ta pniciē est

Suscipite ḡ iugū meū

falsū mrāc bēiat · q̄ ꝑ dei beri mrāc fallaciter
Q̄ñro · n · illud ꝑ qđ mrāc sanctius est ecclie ma-
gis penale nec ecclesiale ꝓuisū est ¶ Sic & mra
mentū cogit ab alio multū nr̄ est vēm scīat il-
lum falsum iuratū · ū · An nr̄iat · Si · n · nr̄it et
ideo nr̄iare compulsus dicit Jura mihi nr̄ fidē
ei fiat & dubio nō audio dicē ꝑcm̄ cē Tamen
humana cōmplacio cē Si nō cogit eū mrāc et
sciat eū falsū iuratū ū homicidā est · imo bīcit
homicidam · qui ille corpus tm occidit · hic aūt
duas aīas nr̄ficit · s · suam · et alterius que ad ꝑ
iurandū ꝑmaciē ꝓuocauit ¶ Sic sup cauenda
iacobi Jmacio falsa ꝓnciosa est · Jmacio nēa ꝑ
culosa est · sz mracio nulla ꝑcma est

Quilibet Sup ayathin Plenio cē q̄ scē
quis iuret et aliqđ nō ꝑmittet ꝓhā qđ nr̄ cē
ꝓmissione ¶ Sic ips & vētate ¶ Sic ips & mstīcia

Quidam Sc̄ scīo libs sēdī · c · xxxi Quaedā
arte libox quos inuet · deus tamē q̄ consecē est
est sic illud accipit sicut ille cui iurat intelligit
¶ Sic Duplex aūt vtus fit · q̄ et dei nomē ī vanū
assūit · et ꝓximū dolo capit ¶ Sic Sūt multi
ad credendū pigri · qui non mouēt ad fidem
ubi Grauit aūt delinquūt · qui sibi logites mra
re compellūt ¶ Item ibidē cap xxxvij Non est
seruandū sacramētū quo malū iniuste ꝓmittit
Belum si quispiā dubiē ꝑcma cū ea ꝓmane
di fidem polliceat · Tolerabilius n est no ipleō
sacramentū q̄ ny stupri flagicio ꝓmane ¶ Id
et habet ny decreto Ju malis ꝓmissis rescin-
de fidem Ju cuī pleto iuta decretū Sic
Tenute vouisti ne facias ne facias Jmpia est
· n · ꝓmissio que cū scelere adimplet ¶ Sic dicit
uerta q̄ iuramētū tres habz comites · f · beri
tatem · Judiciū · et Justiciā · que si desūt nō
Jurauerūt · ſ · ꝓiurū est ¶ Item Cauendū ē iura
cio · nec iurandū est ea usi f̄m sola necessitate ¶ Id
Jurare dei est illa ꝓuidencia dei qua statuit &
sua statuta non euellē ꝑnitēcia nō dei est
rez ac fine finē mutacio Nō penitē dei ē ipius
sentēciā nel statuta nō reuocāē ut ē illud Jura
ut diū et nō penitebit illa qđ ē illa q̄ statuit
non mutabit

Gloſa sup illud ꝑ · cor · xb Cotidie moior
ꝑ glozia Vzām filij ūlare ꝗussimus ē ꝓcm

Galeatus Agathon libro sēc cū alexand ma
redo ad diuidēdā lapidē ciuitatē cū magno
impetu fremūt ꝓfectum ē ꝙ media ciuitatē ob-
uiā habuit anapymenē ꝑceptorē suū sciens
q̄ ꝑces nr̄e sue nellent opponē Jurauit se non
facturū q̄d ille peteret ꝓpter ignē iuste ille ut
lapidē ciuitate diuideret et dissiparet et sic salu
uit ille ingrata bificio optenta est

Tullius De officiis libro · c · Est ms bellua
fides q̄ mribus urbi · cētā cū hoste sepe fuit · de
· f · non sp cōd · n · uta iurati est ut animo opor
tē quicquid id faciendū est cōd aūt aliā Si nō
fecit nullū est ꝓiurū · nec si ꝑdonibus rāt ꝑ-
tactis pactum ꝙ capiat ꝑcū non actuliō · nulla
fraus est · cētā si iuratus id quidē non fecit sīa
cū putarit sit cōis hom hostis · nec fides nec iura
mentū cū eo adhet ē cōme

Pancia de bificiis Si ꝓmisēris alicui ꝙ
datur bificiū · et postea scies ē malū dātū ·
an non · ? Si facies sciens peccat Dat · n · cui
non debeo Si negas · ē hoc ano peccat ꝓmissū
cui Sed sentēciā mra hīs in loco tribuit · et illud
superbū stupri ꝓmissum · uniqđ sapientis · consilij
sui pēnitē nec unquā emendātis qđ fecit nec
unquā mutātis consilij

De iusticia et uue gregorius
In moro humana iusticia diuine iusticie
compata iniusticia est ꝙ lucerna que in tenebris
lucet videt · in solis radio tenebrat ¶ Sic Sepe
iusticia mra ad exāme diuine iustitie redacta
iusticia est et sepedet in districtione audit qđ fue
rat in estimacione operantis bñ ꝙđ dicit Deus
iustitie nostre qñ pannus mēstruate ¶ Sic Jus
titie ac ydis ozdo · cē q̄ sicut de corruptis ejicere
¶ Idem plerūq̄ metum sub optentu iustitie
iniquitatis nre deuastat · et dū quasi seruat zelo
rectitudinis rabiē explet furoris ¶ Sic
Justicia qua in corde gentis operatur ut luceba
nox opm demōstret ¶ Sic in · v · nox sup illud
ioh dicitur Justa simplicitas cē q̄ntis insti de
simplicitate hoīs ¶ Idem ī epistola Vera iustitia
compassione habet Fulta uō rationibus rationa-
bus erūt iusti soleant · et pcoribus rationē ꝙ
Sed aliud est qđ agit typo simplie aliud ex ratione qđ
qđ fit zelo discipline Rationabiliter aut erunt iusti
· f · non rationabiles Act cuī hīs qui rationē ad-
tricia simplie solent · et ceteros quos ratione deficiūt
la infirmantibus misericordiā consolari debet · et quo
se peccare cē non credit · eo detrimus peccatis ad-
dit ¶ Sic in registro Turpe est defendē qđ in
pus non constituit iustū esse · ipm hominē qui
iustitiā diligo · non aliā iustitiā ꝓ hominē
postpono ¶ Item ibidem Justū est ut distrin-
gores illius consequātur sceleris quos ꝙ repō sum
quodare repellūt obsequiū ¶ Idē
Quilibz pcor ꝗusius in flectibz
cē meruit · et cepit ꝙ datus est · qđ

Cum nullus non sit qui cupit sua justicia
ia p placitas suas. Plura que sup de Judicio
Augustinus In libro de vera religione Est
est pfecta justicia qua pocius pociora et minus
minora diligimus ¶ Idem Justicia est quedam animi pul
chritudo qua pulchri & efficiuntur illi qui corpore
sunt deformes ¶ Idem Deus Tue est plena justicia qui
est plena sanctis. et aut est plena sanctas. qui
plena & caritas. et nos dicitas eius qui habebimus eu plena
in libs de spu. et lra. Quisquis multa videt in ea q
pficienda est justicia multu in hac vita pficit
ille q̄ longe sunt ab eo pfecto justicie pficere
cognoscit ¶ Idem a deo hoc in uno quoq; justicia est
ut deus homi obediens. anima corpi. racio vicijs
carnalibus repugnantibus impet. ut subjugando uel re
sistendo. deo uel ab ipo deo petat. q̄ sua gnalia. et de
proximo bona. ac de bonis sive datis acceptis
a deo uel hominibus gratias actio pfolvat ¶ Idem
in libro de mirabilibus sacre scripture Pfecta justa
justicia in abel primus fuit qui munera bona placita
deo deuotus obtulit. spem piam sin gnis in ho sibi
non reliqt et martir corona sanguis effusione p
meruit ¶ Idem in libo de vi. hominis diaboli talo mag
nitudine. quito magis neglecta justicia potencie
sunt deuenit. eiusq; adoptione leuauit ¶ Idem de ci. dei &
sua magna regna sine justicia. ut magis lacrymabi
lius ¶ Idem ibidem Justus q̄ malego quas infra de potem
de potentibus ¶ In libo de natu boni luminis ii. c. q̄ ipa
est omo justicia nec in eterna beatitudine defuturi
est. si talis ac tanta est ut pfecto amator
sit ¶ Idem hec justa est. q̄ sup de contrariis cognitione
Ambrosius In libro de quadripo Justicia
magis alios q̄ sibi pdest. et utilitates suas negli
git. emolumenta celia ponit ¶ Idem libo pmo de officijs
Justicia sui cuiq; tribuit aliena non rapit. utilitate
propria negligit ut comunem equitate custodiat. que
sert alios. et pericula sustinet aliena ¶ Idem in ser de
bonis Justicia quida in alio loquitur videt et
de bonis Justicia quida in alio loquitur videt et
explicat omnia. q̄ pocius alijs grata q̄ sibi. non
in suas utilitates. q̄ emolumenta publica ornamen
tes pres una f. in deu que pietas dicit. alterum
alterum in proximos alterum ut equalis diligimus
et in defectos ut illis exhibeamus debitum pfectum
ut no deus ihesus. phice sustinuit supplicium. et eos
quos qui nos lesernut minutos pietatis ac mis
ricie pocemur officia exhibeamus

Augustinus Sup Psalmum Cum tenet
justicia nullius patrimo indigebit nisi de ¶ Id
Sicut justia sine mia quas infra ca. pmo pla
quere supra & contra hec p totu

Isidorus In libo de iniciatu Justicie pmi
pium est deum timere. religione venari. pare
tibus honorem defere. proximum diligere. iniuria p
desse. nulli nocere. Inuidia frene cupiditatis amare
. alienum periculum fugere. nusquis opem fere. beneficij
accepti memoriam retinere. et in iudicio
conseruare ¶ Idem Ad districti iudicis examen
nec iusti. justicia secura est nisi precante diuina
cleta pia justicia qua quisq; instructus est iustifi
cante iustificet ¶ Idem in eo libo ethy. Fas &
lex diuina. Ius aut lex humana Transire
p agrum alienum fas est Ius non est ¶ Id. Ius
gentile nome est. lex aut iuris est species ¶ Id.
Ius aut dictum q̄ iusti est Omne aut ius lex
et moribus constat ¶ Id Ius ciuile est q̄ ciu
pluis uel ciuitas sibi pria. humana diuina q̄ ea
constituit pla quas in decto q̄ p. diste q̄

Bernardus sup Cant Studeamus abstere
omnem iusticia adimplere ppa. n. est vita p qua
ad plena letitia puenit. ipa letitia primu est
Justicia uno mutu et materia gaudiorum ¶ Idem fit
rigor iusticie sup fundus fit nudum precepti id
Contra iusticia. nec amicu quide respicit fas est.
¶ Idem in libo de consideta Justicia nec fortuna est
unq; alii qd sibi nolit fieri. alii negatiua In hijs
nempe duobus liquet integru esse iusticie stu
dium ¶ Idem i epla Quisquis iustus arbitratu se
complendisse nec unq; dicit satis est. si semp
esuit. sitiuit iusticia. i cursu. Et ut si. sp tuet
sp qsitu in se est iustior esse nellet ¶ Idem i libo
de contemptu mudi Pauis aie iusticia est et
soli hoi qui esuit illum. qui illi satiabuntur
fluminis ad ymagine dei fta est ata rationalis et
ecis quide omnibus rebus antepai pt. si ipoli
non pt ¶ Idem in ser. Justicia virtus est unicuiq;
qd suu est tribuens. Ibus go q̄ sua sub tribue. si te
iustu ee uolim appbare Redde superiori. reddas
inferiori. reddas et equali. unicuiq; qd debes habeas
in ante nos pozes. post nos minores a deteriori
amoue. a sinistris minutos Reddamus go pote
bus obedientia superioribus debita. equalis benig
am humanas placatam. omnibus caritate ¶ Idem
Si iusti fuerimus. debemus deo honore. sancte
mutatione. afflictis compassione. proximis dilec
et nobis disciplina. mundi contemptu. et diu
bolo continua bellum

Alcuinus qui z albinꝰ inuocatur karoli magni Justicia est nobilitas alie sua augz tribuens dignitatem superiori reuerentiam pari concordiam equali disciplinam deo obedientia sibimet simonialem amicis leticia inimicis pacienciam et equalem misericordiam compassionem

Cullerius libꝰ scdꝰ de offic Tanta vis est iustitie ut nec illi quidem qui maleficio et sceleri pascuntur sine ulla iusticie particula vivere possint Nam archipirate siue principes latronum nisi pdam captam cum sociis equaliter diuidant aut minuunt aut a sociis relinquunt ¶ Idem ibidem Justicia est habitus animi communi utilitate seruata suam cuique tribuens dignitatem ¶ Idem dicit amplius in eodem ¶ Item tullius ubi supra Justicia est fundamentum quod nisi firmum sit quicquid superedificatur labat et quicquid nichil pondus habet nec laudabile ¶ Idem in eodem Justicia habitus est animi communi utilitate seruata dignitatem tribuens ¶ Idem in rethorica prima Justicie principium a natura proficiscitur Deinde quedam ex consuetudine que ex utilitatis considerazione venerunt

Seneca in libro de moribus Quid est iustitia nisi nature quedam tuitio commercio et adiutorium multorum inuenta est Et quid est iustitia nisi mera constitutio diuina lex et humanis humane societatis Item hec non est iustitia quod expediat quia non expedit nisi quod iustum est dicimus ¶ Idem est quod iustitia sequi desiderans time deum et ama deum ut ameris a deo amas autem deum si hoc mutuis cum illo uelis omnibus prodesse nulli nocere et te tue uirtutis appellabunt et sequent et benedicent et diligent te ¶ Item Justus fac ut sis non solum non nocebis si et noxios prohibebis Item nocere non est iustitia si aliem abstinencia

¶ Idem dicit Ista iusticie amabilis regula teneda est ut reuerencia discipline eius nec mi- | michil
nima negligencie contracte despecta delectat nec seniori actoritate durata grata humane societatis amittat

Lactancius in libro de vera iustitia Justicia quidem omnes virtutes simul complectitur tamen due sunt eius principales que ab illa diuelli non possunt pietas scilicet et equitas Pietas non sicut berissime meminimus timoris dissimulatio nichil aliud est quam dei noticia equitate ac | et epla
quitate bis iudicandi piciam qui et iuste laudabile et in homine iusto et se cum ceteris hominibus coequidi qua cuncta uocatur equalitate Deus namque homines gignendo et inspirando omnes homines equos esse uoluit et eandem uiuendi conditionem omnibus proposuit et immortalitatem omnibus spopondit Neque aliud est iustus esse nisi deum imitari quantum potest Et quia nemo deum ut par est colere nisi qui iustitia indiget nemo diuinis nisi qui uirtutibus plenus est Diuine nature bonis operibus facit similes nisi quos primo bonis operibus facit clariores Nullo non pauperes uidemus et tamen diuites sine quo et nos esse et michil concupiscimus

Beda de doctrina ejus post passionem Spiritus sancti aduentum inquit de pace quam nobis reliquit de pace quam nobis commendauit de pace quam discipulis suis dedit Iustitiam uidelicet pulcherrimam quidem uirtutem iusticia est uidelicet et neque lucifer neque pus tam admirabilis pulchra de iusticia quia nisi ad proximum ¶ Item super de correctione ¶ Item super de iudicibus et iudicio horum

De iusticia et misericordia.

Gregorius in registro Apta misericordie deo sit in te anima non remissa Correctio ultionis diligens non seuera sis sit alteri condicio alter ut bonum habeant amando quod cauendum et primi metuendo quod diligant ¶ Item bonum te deum quere super de correctionis ejusdem ¶ Item in pastore Iuxta pauli uocem In area tabulis testamenti sunt due mense fruges sapientie et doctrine sacre scia et bonum iudicium et discretionem spiritus de correctionis hominis bona ¶ Item et habet in decreto distinctione xlv. Omnis qui ecclesiam multum adstringit si bona sine altera teneat ¶ Item in mora et habet in decreto distinctione xlv. Omnis qui iuste iudicat statera in manu gestat et in utraque pensa iusticia et misericordiam si per iusticia reddit pacis sententia per misericordiam uel pacem reparat peccatum et sic iusto libramine quedam per equitatem regulat quedam uero per misericordiam indulgeat ¶ Item ibidem Cum deus iudicia sua oculis ponunt sic timuit et tremuit in omni negocio formidat ne de iusticia sua mercede paulum gaudeat et cui non iustificatur male peccatis gratiam per equitatem ¶ Item super de correctione

Ambrosius Deus qui de seruitute nos redimere uoluit uitam alto disciplina sicut et alter innocentia non oppimat simul in seruitus iusticie plerique solet crudelitate et mendacium exercere ¶ Item de officiis Itaque seruitute et dominii quemque minuam remissione uel ne aut pacte exigere

aut susceperit officium regimis negligẽ videam-
plura que sup̃ de correctione

Quilochimus Sup̃ matthm Sicut iusticia
sine misedia non est iusticia ꝑ crudelitas · sic
misedia sine iusticia non est misedia ꝑ fatuitas pla
que sup̃ de correctione ꝑ totũ

Ludouus In pno!mio Impiꝫ iusticia ẽ humane
fragilitati non ꝛnosce ꝗ non ꝛgit dampnare ꝑ emẽ
dare poterus ẽ exigẽ studeamꝰ ¶ Idem Tenere ego
ren in discussione iusticie sed misediam in diffi
nione sentẽcie ¶ Idem de sti·bo Omis q̃ nẽ im
diate stratam manu sua portat gestat · ẽ tutiꝰ ꝑ
pense iusticia ẽ misediam portare · ꝑ ꝑ iusticiam
reddit pat̃ sentencia · et ꝑ misediam pat̃ tempat
pena plura que sup̃ de correctione

Benardus Sup̃ Can Si medii sentẽtie epi
est pat̃ sed non tyranna matres ꝑ nos ꝓhibere
foendo · ꝑ patres corripiendo ¶ Sic in ser Necesse est ẽ Tome
un rectorꝫ subditos et matre pietatis et patre ꝓhi lia q̃ da
beat discipline alꝝ nec hec sollicita circumspectione pru
dendi est ne aut districtio iusticie sit rigida aut pie
tas misedie sit remissa ¶ Sic dicit beus Ieronimus in
registro

Glosa matthi ꝑ Vera ultus est ei nec
pietas sine iusticia nec sine qua pietate iusticia est q
quidẽ abiunice separate conemus dilabitꝫ plura qꝫ
sup̃ de correctione equirate

Deuulto bello que sup̃ de bello

Deuuenibus et iuuentute
Gregorius ꝛ pastor̃ Iuuenes plerumꝫ sentias
impunitatis ad ꝓfectũ dignitatis suos ante ad opa mitio
ra deprauatis blandis committit ¶ Id in moꝛ Iuuenta
superbia iuuenũ est a senioꝛe sibi reuerentia exigẽ et
silentium melioribus impẽdere ¶ Sic in registro Esto
sollicitus ut iuuenes et puer̃ ad sacros ordines
nullateng admittant̃ ne tanto periculosius adul
tus ꝙ rudis alta cupiendo festinat ¶ Sic sup ezech
Cui prima est iuuentutis ꝛte tempꝰ q̃ misa de
peccatoribus usurpantibꝫ plura queas misa de
senibus et senectute

Gregorius nazanzenus in apologet̃ Iu
uenis quis est ostendat adiunctis virtuti pietatibus
sua · et in hoc ꝛtat̃ iuuentutis fuoꝛe mer iuuenili
bus erroribus cedat · ꝑ maturitate prudencie lasci
uiam lenitat etatis

Ambrosius In libro de viduis Virgina lap
sibus est iuuenis et adolescentia quia vacat estus
expeditaꝝ suoꝝ talentis inflamat etatis ¶ Idem
in libro de virginibus Etia cui fides tua sit tuta
sit iuuenis tamen tua suspecta est ¶ Idem in libro
de offic Pulchra virtus iuuenũ verecundia · et sua
quq Grecia · que non solum in factis ꝑ ẽ ipis

senibꝫ exspectat ¶ Sic Sicut in senibus grauitas
sic ẽ iuuenibus verecundia nichil de quada dote cõue
nit ¶ Sic ibid honoꝛ iuuenti est dei timoꝛe hire
parentibus defre · senioꝛibꝫ honoꝛẽ exhibẽ iustitia
tem tuere · humilitatẽ no affectari diligẽ clemẽcia
addisce · verecundiam que sit ornamenta iuuenilis etatis

Quilochimus de corpũ · ozdie · Flos camũ
es laudabilis · neq; iuuenis culpabilis existit ajuta
quippe et ẽ iuuentute ꝓhibam mostrauit ẽ in senec
tute lapsi sunt Camaces ꝑ sapiẽ no capilli candidi
cõmendant̃ ¶ Sic Iuuenis est iusti·mi lectus
· marcessibile semẽ · corruptibilis spẽs · eternum nubil
lucerna · obliuiosum simplum · deceptuosa concupis
· inuolũbilis umbra · ꝓhana etas · bulliens sanguis
· conuersio delictoꝝ et spurticie consuetudo

Iouinus Sup̃ Cantasten Iuuenis iusti
cie copulata est plura que sup̃ de adolescencia
ꝛte de senibus et senectute ¶ Sic inf̃ de militibꝫ ca ulo

Cypꝛianus In libro de vij abusionibus
Sicut in senibus sobrietas ẽ moꝛ ꝓfectio reg
rit̃ Sic in adolescentibus ẽ iuuenibus obsequiu
et subiectio rite debet̃

Anselmus In libo de similitudi · In iuuenc
tu regnũ̃ · quibus ad ꝓbitate neutiꝫ ꝓnosc̃
Taciturnitas · ꝑ cetꝝ contumelia · et uerecundia

Benardus In epla Eya letare iuuenis ẽ
adolescencia tua ne discedente pallet̃ cũ etate ꝛpa
lasciua fluentia que te abscedeat etia castitia
¶ Sic ẽ libro de Amoze de Sapiẽtes latent̃ et de
trectat̃ ꝑ pui regnant̃ et principant̃ ffili̇. n·
principes qui mane comedũt · et ideo be tre illi
¶ Idem de consideꝛa · ad eugẽm papã Verbosi iuue
nem et studentẽ eloquiũ · cui sapiẽ sit ẽ amis qre
sup̃ de adolescentibus ¶ Sic sup Cant Quid ama
bilius ẽ qre sup̃ de adolescentibus ¶ Sic ꝓla
gras misa de senibus

Gullius In libro de senectute frustra speꝛat
iuuenis ẽ adolescens qui promittit̃ se diu victurũ
quid · n· stultius ꝙ incerta ꝓ certis habẽ ? ꝙa cerũ
etas illa multo plures q̃m senectus habz moꝛ
tis causas facilius · n· ẽ moꝛbos iuuenes
ẽ decidunt · q̃nus egrotant · et egrius conualent · In
hoc ẽ melioꝛis conditionis est senex · qz qd cupit
et sperat iuuenis · ho senex iã consecutus est
Ille · n· vult diu vixe · iste diu vixit · Denicq; multi
quidẽ ꝑ nec diuitius quidq; videat̃ in quo ẽ ali
quid exẽmit cũ · n· id adueniẽ te id qd ꝓcho
iam effluxit hoꝛ tamen remanet qd utrunc et
rrare facit̃ quisq; consecutus est ¶ Idem de offic
libro sedo Vera iuuenis et adolescentie cõuer
sacio · cognoscit̃ a modestia cui pietate et benus

lencia m parentes. sed z si ad sapientes. et claros
uros et bene consilcos rei publice. se conferat
z est eis assiduus sit

Sydonius Ju epłam libro octo plinii lau
dis iuenes moribus suis applicant quocies de
negocioz nutis ambigentes. ad pitoz consilia re
currit ¶ Id ibidē ayoz z contingit iuenibz re
quere sup̄a de adolescentibus ¶ Idē Sicd ꝑ po qre sup̄a de adu

Quintilianus de oratoia mstitucōe libro
pmo Otima libēoz mōz mores nō ipi pderemq
influencia strenui delicijs salutiq et mollis educa
cio qua indulgeneiam uerumq puerios omes nr
tis et corpis frangit. Etas quidē hois ꝛ maxīe
formandi est. cui salutari nestra est. et perpicuitas
facilitē addit

Seneca Ju declamacōibus libro v. Fluctuat est
pnis teste tertius. nā z ad illos annos puenit ut
malitiam mon ad eos quibus fingat ¶ Id ibidem
libro pmo Torpent ingenia desidiose inactutis
ne cullius honeste rei vigilat. sz cauendi saltem
dies obscena studia effeminatos tenent ¶ Idem
Libro de moribus Juuenis sit officiū maiores na
tu uereri. et eo hinc diuū pbatissimū eligē cuius
consilio regat et moribus informet ¶ Id
libro pmo declamacōnū Idē ut statū sup̄
Gaudia sp̄ dulcia. et lubrica ibi iuuentus
Et iuuenū mentes heret in dubio etiam
Emula ia iuuenū diuidicat acta senectus

O et kalendis qras in compito
O e labore queras sup̄a de socio Ide de acci
dia Ide infra de ope

De labore gregorius in moy.
Sicut malis presens securitas laborem sic
bonis presens labor future securitatē pari
¶ Id labore magnū in duo maior terribulcioz
solari quere supra de actiua vita ¶ Idē libro v. laborante cor
pus mentibus Idē qre sup̄a de curis mundi ¶ Id
in epła ad Anastasiū Cū de tuis bonis actibus
Idē quere supra de actiua vita ¶ Id Iste in hac
vita Instoz labor est. uis semetipsos iuuandi
iuuenes fiendo atq corrigendo ad melioza pduci

Augustinus Sup gene Cū audis
dum tres diebus spacii fuisse z die septima
quieusse. frustra tu sp̄eris regem nisi post
laboze plura qre sup̄a de acidia ¶ Idē amoz
huius mundi Idē qras sup̄a de curis mundi pla
qre supra de actiua vita Idē sup̄a de socio Idē
re operatione ¶ Idē sup̄a de bap̄mo gnulaz. libo
ꝛ Idē de pdyso pi pares adi emisy. hinnit. q. edē
to. e. q. Idē delicias ne ꝛ hs sigrier qi laboibz q st
delicias gnz euidenda. e aiē pcā

Ambrosius Ju ser. Cum laboribus insistit
declinant a malis cogitacōibus occupantes animū
suū et a piculis phibentes plura qre sup̄a de
accidia Idē sup̄a de actiua vita Idē de operatione

Hieronimus Ju symo. ad. fabiolā. Fabiola cor pus tuū labo
ribus et exercere cunctis opis studiū Gramus an
libido breuis quē ociosū inuenit. tedio multe labo
uoluptas est. aliam uacuitē ocio cito pcurrit de pā
quē supra de accidia Idē de actiua vita Idē de ope et operacioē

Ambrosius Sup. ps. ad ayanth vii. Qui negoti
ci est. bñ et. Cum bñ hanc in his sed laboiosā
estimant. ipi sue desidie sz accusatores. Et cum
tempestates pelagi nautis. volenda mulieribus
glacies et frigora ngtrubribus lenia sint et poeni
bilia. ppt̄ spem primi tpalis ayulto nugis cum
celum hr placet. nullū debet seruire. ppter illud
in laboze emergit in bonis sine puenie flam af
picias Idē qd aspa sit via. sz quo ducat. flet. af
picias aliam suam qd lata. et sz ubi desinit. dili

Gaudius Ju libo de con Idē actenus
sede. Si labor te terret. mentes ad laborandum
inuitet. Unusquisq cum sedis sue laboze mercē reci
piet Idem i sermoe ꝑ de natiuitate dni. Agnos
cunt omes homines. quibus placeat. singulis ambi
labor et exercitiū corpale. cuius tamen spiritalis de
cio est qui hodie et eos pastores. qui p vigiles corpo
et corpali custodire intenti laborant. sic dignitē
alloquio consolat. et alloquio tam felici Idē i se
ules. Itaq sibi laborantibus manibus nec oculis
preda claudit. nec auris abstinet. ab audiendi. Sic
z multo magis laborante corpe mens quoq nr
sine opi sit inerta. neq patet ocio. ꝑ causa laboris
cogitet. in labore uis ipa ei pena. quia pauci. cul
pam ꝑ qua patriā repsentet. Plura qre sup̄a de
accidia Idē sup̄a de actiua vita Idē infra de ope
et operacione

Cato in sententijs suis. Utile quidē est. ꝑ ofa
rum. ea illaborato in alienos labores fructē

Seneca Ju epła Satis multū qui de
mipiamus basa uita uel in senectute colligit
Vixim in freto mozitū in portu Idem Gnosce animo
noz laborē efficit leuiorē Idem Gnosce animo
labor mutat. mens est. Viri timente studioz Carthe
dicebat multibus suis Cogitate cū animis vestr
si quid ꝑ laborem rei feritis. qd labor ille cito
recedet. a nobis. Discitis aure a nobis dū vi
tis non recedet. Sic et si qua ꝑ voluptatē negle
feritis. voluptas cito recedet. nequē aure fruc
sz apud uos manebit

Idē labor impbus oia vincit Bñ

Idē bñdict epła. Surge pcmgte. Idē qre de sno fratre

flā mirando pius quos beudicor ante negotiatr
Venales ceruisus probus emptor habet
Flet mare transisset paucis si nauis fuisset
Tempida q̄ pius restitit buda rati
Pamphilus Piudet et tibui deus z labor
Pfitet absq̄ deo nullus labor t orbe labor
Cui deus ḡ mei custos rector q̄ laboris
Omē gubernet opus postri q̄ meum
Conuenit exitus meritū sepe laborem
Emptus et ut capiat pmia digna labor
Aye mea deliciis mimis exposciant z eras
Cōmoda nulla facit ars q̄ labor q̄ michi
Hinc pcr ny bigilet sollicita bita q̄ labor
Multo clens homy frustrat spes q̄ labor q̄
Hā pdesse negt ars q̄ labor q̄ meus
Deflare nocet boni labor impbus impler
Ars q̄ bigil magnas sepe ministrat opes
Impbus nocui dubios labor expedit actus
Ny agma q̄ vellit mercs cōmoda segnicies
Cūctacia porcs cepti appetē laborem
Flet moza segnis opus differat nulla tuā
Irrita benales fallit pmissa labores
Cui felix finis nil michi forte dabis
Ignoce qd ec negt quere qd ec pt
Qd michili pfectis meus est labor iste reductus
Sorte sub ambigua spes z labor omis habet
Desty precipio spes tamē ipa bono
Pellit hinc animy hominū nec pellit illinc
Sepe labor tin dum manet ny dubio

Delacrimis et fletu gregorius

T moz Irrigat supius accipit anima cū
sem lacrimis celestis desiderij afflatur Irrigat ilo
mfius accipit cū infra supplicia flendo pmeruit
Idem Regnū celoz rapi volt nris fletibus qd
nris nitis non debet Id ny libo ip moz Aia
sancta gre sup de contritione Id ibid sicut cōtrito
et gre de cōpūc. Id i moz Vita nra dū lacrimis
lauat cū queras mfia de medita Sup dum
t luco lauat gras mfe de pcō Id luctu suo gnis
de gr Id i ezech
i pastor. Quasi sus cū gre de gr Idem sup ezec
i v moz sup ip. Iob de mane usq̄ ad uesperam stat
cū dicit Redimentes tempus qm dies mali sunt
tempus quippe redimimus qm pretium vite qua
lasciuiendo pdidimus flendo pius lacrimis repanq
Idem quere supra de cōpūctione Item de contrōe
Item de confessione Item infra de penitencia Item de
satisfactione Item de lugentibus z luctu Idem
ny omelia de epyphania Vnus go post baptismū

#Quis q̄ iuliann. mihi ceteris amicor sanor flenti gmoux
risus frenetico.

nos inquamuny bita mrm baptizemy lacrimis
conscientiam nostrā. quatin̄ q̄ alia via reperientes
regione mrm sicut ab ea bonis delectati discessimus sic ad eam malis anhelati quātocius redeamus

Augustinus Sup illud bi qui lugent
Imitamur eos qui flentes sup ihrlm ubi non fuerunt
lacrime ibi spūalis ignis accendit q̄ sctam mentem illuminat Violente suis in peccatis cum lacrimis. qui non his cōpūctione negt mundi his ozatione Id i libro confess. flumina meoz oculoz
acceptabile t duc sacrificiū tuū Id in libro de
pe Transiuit aut z hoc de pe dixit in Recte pe
mitens et ē qre sup de contritione Idem de gr dei
Quātō essit sanctior est tanto
flentis ubeioz in eius ozone est De infidelitate aye
dita. Da mi duc in hoc exilio panē doloris et
lacrimas quas cibo bis sup omnes copias delicias
Ambrosius Sup lucā lacrimis confitet
delicta vt dicat de te Justificā celestis lacrimis regat
nut pedes Bone nāq̄ st ille lacrime. q̄ no solū nras meos
pūt lauare delictū q̄ t ubi celestis irrigatio
tigriū ny gressus eius in nobis exhibeat. bone
st lacrime tales in quibus no solū redemptio petre
q̄ t refectio mistor est Justi n boy e fuerūt in
lacrime mee panes die ac nocte Id in libo de
bidius flentis oculoz insediam cancellat labo
res minuit. dolore alleuiat. pudore effugat. petry
extinguit. et ad paradysi gaudia introducit Id
in libo de expressu satisfl flon solus dolor rei gre
sup de copūc Item in ser. Petrus apls post pri
pit ad lacrimas. michil uoce pcatus Juuenis qd
fleuit. no inuenio quid dixit. lacrimas. n lego sa
tisfactor no lego plane go petrus flenti et
tacuit. qz qd deflei solet. excusat non solet. eo et
qd defendi no q̄t ablui pt Idem lauat lacrima
delictū qd uoce pudor est confitei. lacrime ei
. beatidie pcm consulunt et salui flon. n erubes
cit ny petendo. q̄ tamē impetrauit plorando
lacrime mee tacite qdam pces sunt. venia. n. no
postulat. et tamē venia meruit. causa no dicit
et misericordia consecuta Solet n dicere mater
venia. qui uerecundius deprat In omni igit cul
pa plus flendi est q̄ petendi Idem de valentiano
minori lacrime mee arma mea sit rei gre sup
de armis Id de obitu valentiniani. lacrime fre
quēt pastum et alleuiat flentis meute refrige
rant petrus. et maestū solamen affectu. Dum q̄de
sinis videbis. sed strabat sua mala impia cruce
filij. et spectabat pia ligno sui unigeniti passio
nem. stante illam lego. flente non lego Idem

ibidē Est pīs mentibus flendi quedā volup
tas · et p lacrimas plerūq; gīus euaporat dolor
¶ Idē in ser · pr̄e nosr̄ nobis est deus rē qre supp
de compūctione plura qre supp de contritione ¶ Ite
de satisfactione ¶ Ite mīst de lugentibz et luctu ¶ Idē opportune
de lugentibz Nec libitore letitiā qras mīst vgilb
Aurelianus In libro de penitentia lac
me celū pulsant ēmina delent conscīam alleniat
deū reconciliat ¶ Id supp agathin Flechil ita conglu ‖ tuū
tinat nos deo sicut ille lacrime quas et pcō do
lor et amor futuris effundit ¶ Idē ad demetriū
de cōpūct cor · lib° sedo flon sp flendū rē qre sup
de compūct ¶ Idē ibidē Quēadmodū q̄ pt̄ mundū ‖ tuus
est letitia que supra de gaudio bono ¶ Id ī ser
fletus aligū ad deū plenus accessit · qui nō qđ postu
lauit accepit fletū illi ab eo beneficia cū lacrimis
optauit qui nō impetrauit qđ uolebat qpē n est
qui consolat flentes · qui creat dolentes · et refor
mat et reformat penitentes ¶ Idē ibidē Sola est
compūctio quere supra de qpūct ¶ Id ī ser agagnus
est lacrimaz · qz plorando suus qpriat dūm · et ‖ pfecto
filius intrigat patrē · et assiduus matrē plorans
pmeruit Sic et pater pfusis fletibz mā
dati remouet · tepentes in rpo ¶ Idem lacrime sūt que ‖ reformato
radicē rudera et sanat vulnera · lacrime sūt q̄ celū
pulsantes ēmina delent et conscīam componunt
Tumentes oculi · rugant gene · decurrit vbi
li et deus indulgencie mētē exhylarat sqz
tem animē nostrā lauat · et candorē remissionis
et innocentie restat
Ludouus de sū·bo · et in decreto lacrime pe
tencie apud deum p baptismate reputant · bn
et ḡlibz sūt magna delicta · q̄nīs vie grua
non tamē est ex illis dū misericordia deprecari ¶ Id
libro fr̄do de sū·bo cas pvi apud lacrimas nidest
penit fundit et tamē peccare non cessat desinit
lauamē inquit ap̄la mundi estote · lauat ītagz et
mundus est qui et pedes plāta plangit · et ītm flen
do non admittit · lauat autē et nō est mundus
qui plangit que gessit nec desit · et post lacrimas
ea que flendo ītm facit ¶ Idem Nichil pcul est
ḡ culpā agnoscē nō fle deflere ¶ Idē de sū·bo agag
ne futuris est lacrima que uno codē qz momento dīm
flectit et cor durū emollit · Plura qre supp de qpūct
ne ¶ Ite de gēnone ¶ Idē mīst de satisfactione ¶ Idē de
penitencia ¶ Idē mīst de lugentibz et luctu
Bernardus de contemptu mundi quas be
nigna manus conditoris absterget · et bn oculi
qui talibus elegerūt liquefieri magis ḡ in supbi
am elevari magis qm̄ omē sublime videre
magis qm̄ audere aut petulantie famulari ¶ Id

O humilis lacrima tua est r̄gnū tua potentia sunt
conspectū iudicis mereare non dubito · ubi
qđ peccatis obtemperabis · accusantibus animis etiam
silentiū imponis · et quid plura tu sola lacrima bn
eis invincibilem et ligatas ¶ Idem ibidē O felices la
crime quas uirtutes aīe macule purgauerūt
et quas pactas uiscerib⁹ exterminauit bn qui fecit la
crimas de rubetis In hijs lacrimis dignoscit o mīa
sponsum ‖ amplectē desiderātū tuū · nā rosa inter lilia
liparis eius re nubrilat Sugens igit ab ubere
consolationis eius lac et mel · ut sit mundi ac mi
randa mumstula que detrahit et obtulit tibi spe
sue gemitus · et fletus ac profusio lacrimarū tu
lit et tibi potum in hijs poculis lacrimas tuas
sua · hec lacrime sunt erūt tibi panes die ac nor
te panes siquidē dulciores sup mel et fu ¶ O
die ihū si tam dulces est iste lacrime · que p meditā
et desiderio tuo excitauit · ch̄ dulce est gaudiū qđ
ex manifestu tui visione capiet ? Si tam dulce
est flere de te · ch̄ dulce est gaudiū de te cum
dulcibus lacrimis cantare ¶ Idem facies illa que la
crimis talibus abluit inaccessibile decore decorat
plura qre supp de contrōe ¶ Ite ipē de lugē · et luctu
Aldo In collationibz prim̄ medii illo tamen co
punctionis habitudinem qras mīst de eoc bona
Alcuinus Cedit delicta pfusis lacrimis
et dulce bonum gratie fletus amabilibus
Hieronimus In epla Petrii ter negantis
sunt locis amare lacrime restituerūt
Leo papa In ser · O felices lacrime tue pene
que ad diluendam culpā tue negationis
rūt ntorem sac̄ baptismatis
Senem de remedijs fortuitorū libro septimo
lacrima est medicina mortis et repugnantie
animi libidinis index Nemo n umq̄ qđ cupit defle
Idem ibidem lacrima est conscientie dolentis et ido
lo publicū silencij erupcio
Gloſa thob' iij Oratio dei lenit · lacrima rep
hec bngit illa pūgit
Gloſa Iudith viij lacrime ponderā meritis ipsius
impauit non supplicat
Gloſa ozee iij Oc qđ claustrum fidei a lacrimis
dei mito claudit Ca sterilis malis sine
De laqueis ipius mīsa de mundo Anime lapsi ut
De lapsu quere supra de casu
De latrone sancto Augustinus in epla ad re
natū sacro ille rē quere supra de baptismo
De lacrimis Augustinus in pl
libro de ē. Cui corpus mūdū templū dei
bemus meruisse est ut ipsum Tillum seruiremus
debemus qua non nisi deo seruiendum est q̄ ipsum

X O felices lacrime

ſtrere lata appellat

Ambrosius ad ecclam bcelensem adzauit
Jacob non illum inutilem illi fuisse dum
degeret eam fideliem ſui ſ illi que in fratre eo
ſedebant adzauit

Augustus tuncgestus ad asclepii Solu
ciat homo duplicis ſbe est ⁊ eius ilia pe ſimplex
qua bacauit diuine ſilitudinis forma nobilior est.
humanitas gessemꝰ memor natiue ⁊ ozigis sic ⁊ de
uitatis mutatione pſeueat flos gr̃e tuas agentes
adzemus creatoꝛ hec n. ſ ſume mentiones de
ei et a mozitibus ꝺ̃ne referuntꝰ laudibus eius et
ſſimus boris optatus ſi diuine placet uoluntati
uatrue refrigeat

Aristoteles in lib⁹ de pomo fuisse ꝑ̃ beam
dicet se debere qm̃ eiusdē agit

Valerius maximus libro ij. Xenophon cum
ſacificaret deo ſuo maiozē de duobus filiis suis in
ꝓlio pclisse cognouit. uer tamē ideo eulbit deoꝛ
diuinitatē ꝓtenuit ¶ Ide in eodem. Oracus pul
lus pontifex romē cū romā deo ſuo domū ſue
templū dedicaret. et in sollempnitate inceptacione
libor. posteꝝ tenens. monstrū de filiū a suis de
uisset. uer tamē a poste remouit. nec uoluit a
publica religione. ad priuati deloꝛē deflecti. ut
pars magis q̃ pontifex pres egisse ꝺ̃ceret ¶ Ide
ibid puer alexandꝛi magni cū sustentaret bra
chiū dist sm̃ ſſicientis. et incensum offeꝛis in
templo solis. tenuit. carbone ꝺ̃ni de thuribulo di
lapsum in manibus suis. nec tamē ꝓtea nec ma
nū combuſſit. aut brachiū dū sm̃ denusit. usq; q̃
ſdēficat omnipotēs

Dominus ad alexandꝛū magnū dos ⁊ ho
norem dei mī pecudes mocias no quantum ue
ner deliberi metallis argenteis ⁊ ſtatua fundas
que ſi uir non habenti deo largiaris ſuppioꝛē re
bus fertis grumelia facis flom. n. ſuscipit deus deo
sacra sanctica. ſ cultū diligit. uirtutibus oꝛ
nati uerbo ꝓpiat. ozantibus qđ solū ei cū hoie
comē est. ſua q̃ similitudine delectat. ſta ſibum
deus est. hō medū creauit. hoc regit. atq; alit
anīa. hoc beatā nob ⁊ hoc diligimꝰ. et eo hō
ſpm̃ tralimꝰ. Si quide ipē deus ſpus atq; nes
est et ideo non frenis diuitijs. nec largitate
munificū. ſ religione bonis opibus. et gratio
actione placat. Quapꝓ nos minus uerozdes
et miserabiles iudicamꝰ qm̃ bonū ozigineꝫ

celestibus ſsipiatis magnā q̃ cū deo hīe cognatione
sed ſplendoꝛe gr̃ie bti rebus ꝺ̃ssimus offuscatis
quippe quib⁹ maxima uoluptas in carne est. haut
sencas et colicis. et amatis. et qđ beluenticis &
mendicis est. audeꝛis deū ceteꝛis animalibus expiare
ſſpm̃ hīs a carne decepta estis Penem uera nō opi
tulatores. deos. ſ carnifices ter̃rimos nuncupatis. q̃
uestra uia supplicioꝝ dulcissima diſcerpit. O nos
infelicissimos quoꝝ religio ꝺ̃mon est. et uia supplicii

Tertia **Declaude gregorius in mor**

Vox omn̄ ꝑ̃m celamat ⁊ laudat. ſ uita omn̄
non clamat. ꝓpheti q̃ deū seruāt uocibus. ſ moꝛib⁹
fugiūt ¶ Idem despecta quippe uoce confessionis
et laudis est qua ſtemat iocunditas ꝓſpitatis ¶ Is
dū blanda uoce q̃rit q̃ sine ꝺ̃ce de amaru ¶ Idem re
gistro Recte mentis est deū nō solū in ꝓſpis be
nedicē ſ multo magis in aduſsitatibus collaudare
¶ Ide In illa etiā parte q̃ sine ꝺ̃ce de Cantu ¶ Idem
et lectum in decto dist. 86. Cū multi In uno oze
cū romis laudibus. xp̃i laudes se non capiunt ¶ Ide
in xpm̃ libꝰ moꝛ sup Iob Deus qui nos phibet
ne ꝑ̃ uno oze laudem ipē ꝑ̃ septenā sacm̃ laudes su
as nobis loquit nō q̃ ipē eis indigeat q̃ ꝓfici
laudibus ncsit ⁊ q̃ dū sua nobis manifestatione
narrat. animā ad se te ipsius sublenat. et bona
sua loquēdo nos edoceat. que cognitā homo. nō cog
nosceꝝ. si de se deus tacē noluisset. laudes igit̃ su
as ideo deus nobis indicat. ut balcamꝰ cū au
dientes agnoscē. cognoscentes amaē. amando
sequi sequētes adipisci. adipiscentes uideā cuius
uisione ꝓfrui bti ꝑ uirtute equm̃ suoꝝ an
nuiabit uoto suo ut det illis hēditare

Augustinus in libꝰ confes. Non cessat
nec tacet laudes tuas humana creatura tua ¶ Idem
Tacent laudes tuas dne. qm̃ nuptiales tuas
non considerat ¶ Ide Cum marpio hui⁹ tuce ⁊ fuit
unctus est ¶ Ide libro tcio de libꝰ arbitꝰ ca. 9. 21
Omne natū ꝛdūale cū libero uoluntatis arbitꝰ
condita. ſ manet. ⁊ firmetur summo deꝝ ꝛdinatis
bili bono. ꝓcul dubio laudanda est. Si q̃ laudat
ꝛdūalis natura q̃ tā est. nec dubitet laudandū
eū q̃ fecit eam ¶ Ide in omnia. l. Si no ualet
deū laudare moꝛibus ⁊ cē q̃rit sine ꝺ̃ce de Cantu ¶ Idem
Porro cū laudat deus q̃rit sine ꝺ̃ce de gr̃iaꝝ actione
pta q̃ras ubi ¶ Ide q̃ magis laudandi q̃ras mse
de uoluntate bona ¶ Ide in q̃at exhoztatione ut
non solū lingua. ſ te moꝛib⁹ te ope laudet deus
Scripto fides non tm̃ ad sonū accedite q̃rite sine
ꝺ̃ce de Cantu ¶ Ide ꝓhozdem q̃rite sine ꝺ̃ce de deo

Ambrosius Sup bti matutinas laudemꝰ
in ymnis et cantibus ueri ſpi et iusta q̃ de diuis

laudibus cauimus confitentes · no sic deuceps aut
dubiā sententia · non distolor metus interclo
non matutinis aut mudialibus negotijs occupa
tu a ppolit spualis exercicio deflectat · ſz mistificet
semp mistica dei animo tranquillo no ocio fedato
¶ Idem ibidē ayedia nocte aut ppha qre supa de ab
tu ¶ Et Bona est ordo que talem ordinē habz ut
a diuinis laudibz nichocat · z in diuinis laudibus
teneat ¶ Id in libro de offic Cū duces exit cubi
tū quere supa de Canti

Cassiodorus In ser de dignit condicois
humane Quid retribuā dño z Si humana condicio
gratior creatori q sibi quid debeat agnoscat atq
ut eius beneficior immensa multitudine moneat
omnibus retractando consideret meneat se sibi seu
turis obsequia · continuis laudibz nigi congrue valere
adequare non posse Neq · n · beneficia a dño pstita
atq collata nel modis potemus hire nel numo ·
certe nec tenuis ofpe cū nec sensus ad inuesti
gandū sufficiat · nec stia suppetat ad laudandū
immensitas · n · beneficior dei superat cogitationes se
sui et innumerabilis multitudo donoz dei denent
solubilitate inbozz · nec · z si totū uite nre tempꝰ
ozis occupent obsequijs · laudes teneant gratiaz
actiones insistamus · pensare potis qd debemus
Quid gr retribuā dño p omnibus q retribuit mi
¶ Idem i quodā ser septuagesime Omne merū homi
nis querere supa de amore dei ad homies

Cassianus de regula monachoz vi monachi
sanctes regula applicam a glificatione dei lau
des merpsit · in glorificatione dei terminates ¶ Id
felix et beata lingua que nō nouit nisi de diuinis
laudibus recole sonare ¶ Idem contra Iouinianū z
habet in decreto de conse · dist · b Non illis tm · sed
corde magis et ope laudandus est deus · qua ppt
meditate quoq; psalmoz decantatio cū cordis pu
ritate · ac spuali hylaritate · q totus psalteri modu
lator cū fabrica z ampiectat

Claudius de sacro libro primo · cap° 6° Sicut
deus in artificem · z qre supa de deo placuit · d catu

Canadius In ser Semibius i tra p relic-
tus semibus laudis poterā · ubi autē totus bipes
ibi totus in laudibz dei ero ¶ Et Omnis laus de bo
no multiformis prit appetis i nobis referat ad
xpm laudabilem omniū autorē et largitorē · deoz
non fictē quēadmodū ab ypocritis · nec eo sola con
suetudine · sicut a scolaribz · nec ut ornatior quadam
ut iumenta ferendis omnibus applicant · ſz sicut sta
sincerior fidei deuotione · sollicitus hylaritate gratia
non tamē dissolutus ¶ Et Immolantes hostias lau
dis et reddentes vota nostra de die in die · cum

mus omni vigilantia integre sensus nsios affectus so
lus · cogitationē affectus · gratuite cognitionis
humilitatem gratiarū · libertate humiliatur quo se
rum libeis purgate mentis passibus proficiamus
et eo ardentius qui immensitatem quasdā affectionis
spualis · leticias ineffabiles · inuisibiles · amenitates
tes in sanctuario dei · in suauitate spūs sti ¶ Id Nichil
in tris ita pfecte repugnat celestis habitaculis sancti
sicut alacritas laudantiū denm ¶ Et In cotidianis
exercitijs et bellis que nulla hora pie bonis · sicut
militia esse bona hoīb sup · etiam necessaria · exercitia
in nobis ipis ita necesse cotidiana · sancta · deo
laudibus immolari ¶ Id Nemo nos dulcissim · qre
sup de cantu ¶ Et Quoties tepticio supat · z qre
sup de gratiaz actione ¶ Et b · sr · d pē laudā ceteri qre

Hugo de sto victore · laudemus in deo potenti
ad magnificentiā pietate admirem supiam · exercitum
gnositatem · ayberum equitatem ·

Beda In Omeā deo mō tocuda est laudatio
si qd ore canimus · ope no ip negamus · pla qre
sup de cantu Et sup de gratiaz actione

De laudibus hominū fugit

Dis Gregorius in pastore ¶ Plerisq; laudis
cū suppetit fugē · qm ad hanc discrete cū deuo
mihelare ¶ Idem i registro Quia ho qre sup de
dignitate ¶ Et i moz laus et opimus sua inflat
cruciat · ſz iniquos qualitas · Iustos aut discretio
purgat · iniquos no dū letificat · reprobos mestos
in bona n arcet ſz gna · et palee · ab habendo segre
ozis probatoris · ad cuius placitū palea cernitur
gnū penitus no mouet ¶ Et Sicut ex alieni
opinione pficimus · sic plerūq; si laudibz fame nre
intendimus a iustis sanctis vacuam ¶ Et in
moz sanctis · et sti viri de sua bona gaudet · quia
rebus pximis pensant audientes ad melioza pfici
¶ Et sicut ignis aura flante gradatim · sic bonum
meritū studiū cōmendatione laudis pficit et ostēdit
Vn sapiens Virtus laudata crescit ¶ Id Omnes qui lau
tu qre sup de ypocri ¶ Id i moz O miseri qui lau
des hoīm affectantes · in semetipis dissipāt fructū
laboz suoz · dū n · secundū alicuius oculis appetunt
nāt contentus bonū qd agnit ¶ Et sup ecclē omni
no Quid pdest si omēs laudent qre sup de conscia
bona ¶ Id i moz non libet Alioz animi magnis lau
dib suadz ignee cruciant ¶ Id i omeā Arridet deo
Agricole modo flatibus eligit · modo flatibus nudat
Sic · z omis animus infirmus qm vicissitudine sancti
uel hoīm laudibus extollit · Arridet deus cū
¶ Et in registro Si laudibus letam quere sup de
adulatione ¶ Id Ne immoderatus laudibz extollam ·

ire sup̃ de fama mala ¶ Ysi Quasi larvicidulus ire
sup̃ de gla vana ¶ Sepe bono epi dū hūana laus
obnat xp̃i ire sc̃e de bon gla vana ¶ Et beuno
nanq; ire sup̃ de glo. va. pla ire sup̃ de ambitiosis
¶ sc̃e sup̃ de dignitate sc̃e de fama sc̃e de gaudio sc̃e
de gloria sc̃e de bono sc̃e de adulatione

Augustinus Sup Cauenda tibi hois fles laudes hominū te leuabūt in celū nec blandimenta te de celo deponent ¶ Ille videat z iudicet qui coronat z ille sit testis quo iudice coronaris ¶ Ire Quis nos audet ire sup̃ de fama bona ¶ sc̃e in epla ad Dyoscoro Nemo sapiat audiat sepm̃ cauneas laudes hūane qz nichil ad cibandū affert nisi mane pla ire sup̃ de adulatione sc̃e de iactantia

Chrisostomus Sup tohēn Si laudes animas eas q̄ a deo sc̄i diligencius requiramus nā q̄ ab hominibz laus est equalis pēs fuit similit ut appetit sit effugit ¶ sc̃e de gaudio sc̃e de dignitate sc̃e de fama sc̃e de adulatione ¶ sc̃e sup ayathin Sapiens dū laudat in facie erubescat in mente ¶ sc̃e Verus humilis dū laudat in facie erubescit in corde

Cyprianus ad ayarellā Nemo reprehendat q̄d in epl̄is meis aliquos aut carpsim aut laudauimus est et in arguendis malis sic correcti erubescat et ī aptandis pdicandis ad imitē bonoz studia concitentur ¶ Idem sup Bona et mala fama a dextris et a sinistris miles xp̄i gradit̄ nec laudibus corrollit̄ nec bīa pactione frangit̄ nec diuersis tumet nec paupta re contēnit equaliter z leta concipit et tristia ¶ Ysi Prima virtus monachi est coherere hoīm iudicia re dm̄ xp̄i sinus ne essent ¶ sc̃e Ad cellaniā Tu g ¶ sc̃e de iactantia ¶ sc̃e Cum placere vtr̄ omnibus ne velis est ut sis omnibus sinus pla ire sc̃e de dignitate ¶ sc̃e de fama ¶ sc̃e de adulatione ¶ sc̃e de gaudio ¶ sc̃e de gloria ¶ sc̃e de honore]

Dalcius libo de publica religione conse-
ta litus nulla pnata indiget laudatione ¶ Idem li°
vio Sortes humane z ire sup̃ de fama bona ¶ Ysi
libo de spū sancto ut etiā ire sup̃ de gloria vana
cum dicas sepe tacuero Predicatore fugito nā gar-
rulus idem est fleti retinet patule cōmissa fidelit̄
aures Et semel emissū volat irrevocabile verbum
Qualem ingenies z arge celā bide ne non tenua
que aliena tibi prima prodere

Dionisius Ostus denuntiū pce uant z ire de adulatōe

Innodius In epla ad liberiū laudacio
flozie tumen decipit quīto fulsitatis adiecit est

n vana narratio que ē stulte co mendacijs

Seneca In libro de .c. virtutibz scom q̄ mul-
tis si quibus placeres cogita ¶ Ysi in epla Sic
tibi tam esse ut laudeis a turpibz q̄ si laudeis ob
turpia Conciliat n nisi turpi vone animoz turpiū
non pt̄ ¶ sc̃e ayalis displīce laudabile est pla ire
sup̃ de ambitiosis ¶ sc̃e de constia ¶ sc̃e de dignitate ¶ sc̃e
de fama ¶ sc̃e de adulatōe ¶ sc̃e de iactantia ¶ Item
de gaudio ¶ sc̃e de gloria ¶ sc̃e de honōe

Hallio dicus In epla vin debem omnib9
bn̄ gerentibus ut eos laudis nostre comitet̄ as
sensus fla si cum sue equoz clamoribus meritis et
pisuasorijs manibus agrie ut a multis malis
velocitas exp̄etet quīto magis et homines stri
mulat̄ recedim̄ quos ad laudis auditum natos
singulat̄ sciemim̄ Vtrus n laudata ē stulte

De lectione et modo legendi

Gregorius in moza Quasi lectio sit quam sit
mens nostre spes considerat creature ¶ Idem
sup ī Iob xxv Scit q̄ omipotens cōt hostes
tuos Sepe dū sacris lectionibus intendim̄ ma
lignoz spūum insidias ignim̄ tollerim̄ ¶ sc̃e
in registro Dū alijs lectionibus quibus edificam̄
studiū locī sine dubio detrectōis excludimus
¶ Idem ibid Idcō picture pictum ecclesijs adhi-
bent̄ ut hij q̄ litter nescit saltē in parietibus
videndo legant q̄d in codicibz legē nō valent
¶ sc̃e Si ad vitam consolatoz scriptura sac̃ pata
est tanto magis debem̄ in ea legē quīto nos
conspicim̄ cotidie tribulationibus subiacē ¶ sc̃e
sup illud mi Dextes sc̄ip̄ animis qui qui ad
eruditionē alios accubāt a lectionis studio recedē
non pstimant Ignominiosum q̄ppe valde est
illis si te pīno q̄runt legē qui debent questiones
difficiles enodare ¶ Idem sup ezē Os meum aperi
et dū dū liba dei legim̄ vestra me mī complere
dū intelligim̄ et suauim̄ ea q̄ legendo laboza
studi. n legim̄ et tamē a manu lectionis temm̄ re
cedim̄ qz que legendo penetrauim̄ diuersa
cogitatione circulam̄ ¶ Idem Nulla ē stulta lectionis si no
habet utilitatē pictatis qz dū bona cogitata
facē negligit sepe legentē omnib9 ad iudicium et
supplicia arctius stringit ¶ Ih nosmetipos g
trāsformare debem̄ q̄d legim̄ ut iudicij sup
plicia euadam̄ ¶ sc̃e ibidem In libris sacris elo-
quij talis debz ordo legendi studiū ut hec ideo
legam̄ quatin̄ de nostris mōstratibz cognos-
ti dignoscentes mala que fugim̄ eligentes
nec alia cōmittam̄ Et ne elisey magno la
crimaz usu de pcōz remissione acquirim̄ nobis
ec fiducia p̄ liba dei que legim̄ Talibus ad

Acutt

Nam

ad penitentiā actū habam⁹ ¶ Idē ibidē Cum nr̄
sacro eloquio ea que diuinitus scripta legim⁹ et
contemplam⁹ ut p hoc qđ intelligim⁹ occupari
questionib⁹ z disputationibus possim⁹ Sed minꝰ
intellectus stu pcinas assequi non extendim⁹ ¶ Si
in omē flōr estimes in eo te placē deo si tm
legas eloquia dei uel septuaginta Tuū n septuā
legentibꝫ possint si bonū qđ legit opꝰ complecta
¶ Idē in mozo Nemo miretꝫ si quīq bona typice
malū et mala typice bona significant plerūq
n res quelibꝫ p hystoriā litus est p significōnē cul
pa narratꝫ Si n hoc in septuaginta sāc nō licet
nullū actrahentē nisi sit aurū lucidū dei nō
sēbendū est Deus n est lux et tenebre in eo
in sit ulle pluma q̄ nisa de septuaginta sāc ¶ Ite ipe
de studentibus ¶

Augustinus ¶ In libro de opꝰ monachoꝝ
Quē est ista pūsitas legiū nolle obtēperare di
vbi ei bacare et diuid qđ bonū est diuinus legat
deo facē nolle qđ legit ¶ Idē in libꝰ de correp.
et gr̄ia Si fructuosum hīc vbiq qđ legitis
nō pigeat hīc relegendo notissima ¶ Idē in epla
Nemo te mst aut legentē aut ozantē inuenat
¶ Idē ad Iulianū comitē diuinā tuā mtrē diuis
lectionibus ꝓfabit cū tibi mensam spūalem q̄
sicut ego carnalibus alimentis pāstā hoīs z cibo
sit ego diuinis eloquiis et lectionibus et oratiōibus nutrit
nosti et mtior homo ¶ Idē in libꝰ de ti⁹ dñi Ihūsle
q̄ in omīa que ab omīb⁹ conscribūt in oīm ma
nus veniūt et fieri pōt ut nō nulli qui z licet
mīa intelligē ualeāt alios planiores z plenio
res nō inueniāt libros et tristes salubē meditat
¶ Ideo q̄ utile est plures a pluribus fieri libros di
uersi quos quidē stilo nō aut diuisa fide ut ad
plenos res bna ꝓueniat ad alios sic ad alios aut
sit ¶ Idē in libꝰ de tri Quisq̄ hoc legit ubi palā
ctus est ꝓgrat mecū ubi pie hesitat grat me
cū ubi quis errorē suū cognouit reddat ad me.
ubi meū tenuerit me Nec n pigebit me si cui hesito hīc nec pudebit me si cui erro disce plā
gras infra de ꝑdicatoribꝫ Ite de doctoribꝫ Ite
de septuā sāc Ite de studio Ite de zelo

Ambrosius ¶ In libꝰ de offi Cum non
nulla tempa quibus ab eoꝝ tua sacra lectio ipe
das Cum nō expm inuises aut reuideaꝫ expm
allocutus expm audias expm n allocutꝰ cum
orauerim ꝑ illud audiam nobis loq̄ cū oracula di
uina legimus ¶ Idē Sup hec inquit ꝓb medioc
ꝓculū est cū habeas tanta dei eloquia et opa
que fecit in genesi et exodo in leuitico aut deute
ronomio iudicū regū in euangelio in actibus
apl̄oꝝ si illis ꝓmisisse legas z loquaris q̄ scriptū

sit et audias libenter⁹ q̄ scripsit q̄ deū sē
¶ Idem libꝰ de offic Virum sapientē sciū ingenuū modi
et id se adiuuat ad legendū ad qđ se magis aptum

Quisquis Sup ioh̄is Quisquis
Si qui tm pia loqm nos ꝺdidat et dñicos ꝺ
tat manifestū sapiū spūalis lectio nos scripturā z ꝓ
ain spūs sc̄i asserit Inuenietis n diuine scr
ptare scripture ¶ Idem sup ayachim Sicut q nō
masticat cibū non sentit eius saporē nec ꝓpo
cibi iuuare ita nisi relegim⁹ qđ legim⁹ nō intel
ligem⁹ cibi iuuare aut significationem ¶ Id Vera cognō
lectoris sapia est nō tm eloquia legere si sedm eo
eloquia viuere ¶ Idē ibidē Tenuit debem⁹ vitā pu
ritate pollere ut nequaq̄ libis indigentes ad legen
dum si corda nra p pūgnis applicarem⁹ sanctis
scribendis ¶ Id in sedō libro de cōpunc cor Non
confidam⁹ diuinas litas negl̄ sūt spūs sanctus
clas ꝓphe mīe sententie ꝓfuturus

Leonimus ¶ In epla ad Amasiū de filia
ꝓdigo Desiū cibus est legere carmina poetaꝝ et
stlarū sapie vanitas Cretheatoꝝ ꝓpa libroꝝ
ac ubi cū summo studio frūitur ac labore ꝓfectus
nichil aliud nisi somni inane et strepitū quātū
sermonū sine lectoribus tribuit Nulla n ubi sūt
rentis vitutis vitutis nulla mystice refectio reg
si studiosi lectores eoꝝ in animo et sitī vitutis et
virtutū ꝓmissa ꝓsequant ¶ Idē Sup ecclesiasten
lege platonē aristotilis renolue nec sufficias et
ꝓbabis vnū ee qđ dicit laboz stultoꝝ affligit
eos qui ad urbem celestis sapie minime ꝓficiscū
¶ Idē in epla ad Letham Ordini lectio si lectionē sue
ctat ozō breue videbit omne tempus qđ cum
diecz cautelis occupat ¶ Idē ad custochiū filiā
tibus hic te-q̄ surgendū e ad relegenda ac scribā
ria que memoriē teneam ¶ Id pannuchio et oceā
no Du cēm iuuenis ymo discendi legendi q ferdina
ardore nec nocta quozundam ꝓsiperione ipe me
deceat ¶ Idē ad paulinū Sp in manu tua sacra sit
lectio Teneam tibi ardorem sompnus surripiat
et cadenti fulcē pagina sāc suscipiat ¶ Idē ad
rusticū dma seriam septuaginta et quinq̄ vicia
nō amabis ¶ Idē lectio sāc sensum acuit memo
riam multiplicat facundiā ministrat torpedē ex
pellit ecca libidinis extinguit lacrimas elicit et
deo nos ꝓximos facit ¶ Idem Sup apocrifa nō ꝓbat
set gras scripta a studentibꝫ ¶ Idē ad letham de
institutione filie sue Sic comedat ut semp q̄
riat ut stati post cibum scripta possit legere ꝓfi
cere ac orare ¶ Idē eide Cyprian libros ita tra
nu sua teneat Athanasii epistolas et hylarii libi

in offensa pede ꝓcurrat illoꝝ ꝛ̃ctatibꝫ et illoꝝ de
lectet ingenijs in quoꝝ libꝛis pietas fidei no da
ꝛillat Ceteꝝ uo ſtio legetur uel magis iudicet ꝑ ſe
quat ¶ De alijs e quib ꝓſalmoꝝ ꝛ̃ ꝙre ſup
de laude dei

Didymus In ſtnoꝫ lectio docet quid cauendū lectoꝛi
demonſtrat quo certitudo lectionis ſenſus augeat et
intellectus confortat ¶ De de ſu bolibro ꝛ̃cio ca⁹ bin
Cum libꝝ eſt ad ſenſū ꝛ̃ ſtreuiter habet ozāe ſtreuꝫ
ter et legē ſtā cū ozatiõe ꝑ eſt deo loquendi Cū
uo legimꝰ ꝛ̃ nobiſcū loquat deus ¶ De ca⁹ v ois
uis ꝓfectus ex lectione ꝛ meditatione ꝓcedit Que
ens neſcimꝰ lectione diſcimꝰ Que uo addiſcimꝰ me
diatoribus conſuamꝰ ¶ Idem Sicut legendo concu ſtre
piſcimꝰ ſic ſtrendo recta compleꝫ bonis opibus ſtu
dammꝰ lex em dei ꝓnia habet ꝛ penam legē
nibus eam Pnia quidē in eis qui bñ uiuendo legē
ruſtrauit Pena aūt in illis qui legem male u
uendo cōtempſit ¶ Idem ibid Nullū errorem
tes legendo cōſecutꝰ ꝓfectū ſtiam qz ſimplicie un
le ꝓfectuꝫ Semp .n. ſimplice legitꝫ ſimplice ſtruunt
ſi uo uenerit ¶ Idem ibid ca⁹ vij In lectione uo
uerba ſ ueritas ꝛ amanda Sepe namqꝫ repꝛi
ſimplicitas beatꝫ et fulſitas compoſita que
ſuis erroꝛibus hoīes allicit et ꝑ dulcedē lucꝝ
os capit Denigna .n. uiſi melle cōſtimta uo de
cipit ¶ Idem lectio ſacraꝝ ſcripturaꝝ geminū ꝛ
fert fructū ſine qz uentris intellectū cruditꝫ
ꝑ a mūdi blandicijs hoīes abſtinet ad amoꝛē
dei ꝓducit Tanto namqꝫ dulcia ſpes huiꝰ mundi
cruciat nobis bibeſcit quāto magis legendo ſpes
cruciat clarescit ꝑ ſcripturas ¶ De de ſcō bo. libꝰ
ſecūdꝰ ca⁹ bin Geminū eſt lectōis ſtudiū primū quid
ſcripture intelligant ſecūm qua dignitate ſit un
quisq legant ¶ Idem Valet doctrina ſacꝝ uo modi
cit conſolari dolozē diſſoluē deſidiam inſtruē
mentē erigē ſpem inducē caritatem Plura
ꝛ̃ ꝙras infra de ſapia ꝛ̃ infra de ſcia ꝛ̃ infra
de ſcriptura ſacꝝ ꝛ̃ de ſtudio ¶ De in ſtno ꝓmo
Phibet xpianus legē figmentis poetrizo qz ꝑ ob ſcdo dyſt
lectū fabulaꝝ nectere exercitatꝫ ad incendia libi ſcdo
dinū ſtion .n. ſolū offeꝛēdo thimia demonibus
molatꝫ ſ ꝛ eoꝝ dictis capiendo libēnus q̄ oportꝫ legendo
Eusebius Sup Can ab impetu indignē ipius
leo ſacre ſcripture ꝓſumꝫ ante ſpectū et abi
tum ſecli pompā ante carnis diſcipline ſtudijs
edomata ꝛ ſpiritu mancipata Sicut .n. ꝛ caſſi
ano ꝛcriſſendū ocellos ꝛ eos ſic aralis ho non
ꝓpter ea que dei ſūt ſpiritū ſtion .n. hoīs lectio docet
ſed lectio .nā literā ſ ſpiritū .nā hoīs eruditio ſ
doctrina ꝛ mandatis dei ¶ De in libꝰ de conſi
dē. Sicut ꝛ hospite non intelligit q̄ ꝛ uerti
nō nouit Sic lectio diuina amoris .ei qui deū nō
amat barbara et frustra ignoꝛ ad legendū ſcripturas
qui deū non amat accedit ¶ De ibidē eiꝰ ſtmo nō
explicat .conſideꝛēt lectoꝛes gratiā .oꝛō expectent uita
meritū puritas assequat ¶ Idem Galleis o fili ꝙre
miſta de ſcia ¶ Idem Quid ꝓdeſt tota die ſalua
toꝛis nomē ꝛ libꝝ legē et pietatē in moꝛibus non
habē. Plura ꝙras inſꝝ de ſapia ¶ ꝛ inſꝝ de ſcia ſtia
de ſacra ſcriptura ¶ De de ſtudentibus et ſtudio

Glosa Sup illud Iosue xo Egredietq; comē aſte
ſimꝰ ſcorpioīs Non pax utilitatis conferꝫ cū lectio
diuini ſtmonis licet obſcura ſit ad amoꝛes mūdi illa
bit Sic .n. ꝑ generalitū carmīa ſcripturē ſpectes nul
to magis ꝑ futuꝝ legis et ſtmonis diuini denio
nes expellimꝰ **Glosa** Sup illud ꝑ. pe ij. Hac
concupiſcite Tangit illos q̄ ad ſacras lectiones faſtioſi
debenter ignaui ſtias illius .i. fumus hāt q̄ euanuerunt
et ſimilitudinē ſcripturē et ideo cauendus ne ꝑfecta ſalutis
mortifera ꝓmant

Albinus q̄ .i. alcuinus Lectio ſacra purificat mētē
timorem inducit gehenne .i. ad gaudia ſtpua ac
legentis inſtigat Plura ꝙras infra de ſtrudentibꝫ
ꝛ̃ infra de ſcptima ſacra

De legibus et de uite augue

In libꝝ comē quoꝝ hēſes leges huiꝰ uite
tatoꝛis uoluntati ꝛ omnibus obediat ois ſilen
leges mē arma ¶ Idem comē Adamantiū manꝝ
chei diſciplīe Deus diuina legis et euāgelij
ſtmoꝛ et amoꝛ ¶ Idem libꝝ ꝓmo de libēo arbitꝛio
lex que ſumma ratio nominat uo ꝓpter cuppiā intel
telligenti no ꝛcōmutabilis etna uidet tm ſp ob
tempandū eſt ¶ Idem ibidē lex naturalis nichil
aliud eſt ꝙ ꝓcepta quedā legis etne .i. etnā
rōnali quā inſtā eſt ut omnia ſint ordinatiſſima
¶ De lex etna ubꝝ amaꝛe aūt .i. temꝑalibꝫ et
ea mutatū ad etna cōuēte ¶ De in libꝝ de uera re
ligione Cū leges ſimul inſcribi aꝛ finiate non
ſcribit iudicē de ꝛpte iudicāte .ſ ꝑ ꝛpās ¶ ꝛ
legibus humanis eatꝫ dei ſtia non conſtringit ꝓpriū
q̄ ꝛ inſtā ſit ¶ De Augꝰ libꝝ q̄ vo de .i. ca⁹ de
legis nomē quoꝝ ſignificatū omnia uetꝰ inſtrumēta ſtāz
ſcripturaꝝ ſignificat eloqa Nā ex ꝓpria ydioma rectio
ponēs aplius ubi aūt in aliis linguis ꝛ in aliis
labijs loqūt ꝑpto hinc primitiuū nomen Iu legis ſcp
tum eſt Et ꝛpte xpūs deus inquit In lege coꝝ
ſcriptū eſt qz odierūt me gratis cū tamē ho legat
in ꝓphetis aliqui ubi ꝑ uocatur lex que data
eſt ꝑ moyſen ſicut deus eſt lex et ꝓphetie uſtio ſtad
hāmen et ibi In hijs duobus tota lex pendet ꝛ
ꝓphete

Ambrosius In ſer Vſqz adeo hoīes moleſtū
malū ut uanū quaſi ex conſuetudine uendicāt
leges coꝛripant iura ſententiā quoꝝ ꝛpa ueꝛa
lis ſit .et nulla ꝛa cauſa poſſit ee ſine eā. ¶ Id

sup̄ lucā lex uetus p̄cipitidm̄ impat̄ utrōq;
ꝫ euāgelīū īmūnis impat̄ cautate benegn-
tatem· odijs bota· maledictis subsidia· psequtib;
pactam et eligentib; munīcis ḡtiā remunacō
mīs xp̄ūs ¶ Idem Umbra i lege ymago i euā
gelio· ꝫ vitas in celestib;

Vlpianus ethymol· libro c· Omīs lex q̄ nunc
tur aliq̄ ut vir fortis q̄nūq̄ accipiat aut vetat
ut sacrare dīgnū imperias nulli p̄ter licuit· aut
punit· ut qui ede feeit capite puniat· legis a·
q̄nio et pena vita modica humana ¶ Idem ibid
leges aute facte sūt ut cazt metu humana coher
ceat audacia· tuta q̄ sit mīs p̄bos innocētia et in
ūtib; p̄bis formidato supplicio refrenet nocendi
facultas ¶ Id ibid Sit aute lex honesta· iusta·
possibilis· ꝫm naturā· ꝫm consuetudīem p̄tie loco
tempi ꝫ cōmenies· utilia urilis manifesta· ꝫ
ne aliq̄ p obscuritatem i captionē cōmutet· illo
quato cōmodo· ꝫ p cui dīm utilitate conspt· a
¶ Ide fas e lex diuina· ius lex humana Transire p
agrū alienū fas est· Ius nō est ¶ Id Ius gentale
nomē est· lex aute iuris est spēs ¶ Id Omne ius le
gitimis moribus ꝫ constat ¶ Ide lex e constitutio
septa· mos e vetustate p̄bata consuetudo sine lex
nās septa ¶ Id leges statuūt cū p̄mulgant· edicū
nāt aut cū moribus utentiū approbant ¶ Ide lex
dei primū hz et pena· quere sup̄ de lectione p̄la
cie sup̄ de iustitia et de iure

Ambrosius sup̄ Cui omīs legis ḡtia impūt
ꝫ Cile p̄mū· nā tria sunt· in p̄missione· ꝫ i euan
gelio sacre legis et sublime regnū ¶ Idem Filo pau
voto cie sup̄ de euangelio

Gaius sup̄ Canonicum Iacobi lex euangelij lex
libertatis est· lex cultoris est· de qua dicit· si quis
legem p̄fi· i eqtate ¶ Ide ibid Grauiq; iudicabit
qui legem moysi q̄ qui lege naturalem contempnit
et ḡtiam dīni p̄nicies· qui euāgelij ḡtiam
q̄ qui aliq̄ sacre legis edicta contempnit

Gillius de legib; libo p̄mo lex est ro summa
iusti naturē· que iubet ea que facienda sūt p̄hibet
contraria ¶ Id i philippica pri lex nichil aliud e
q̄ recta et a summe dei ratione profecta iubens honesta
p̄hibens q̄ cōtra ¶ Ide de re· pu lex e recta
ratio· naturē congruēs diffusa in omīs constans
sempiterna que vocet ad officiū iubendo vetando
et a fraude deterreat huic legi nec fas est abro
gari aliq̄ nec derogari huius legis capud est ipm
deū posse· sibi soli obtemperare ipm solū· cole

Valerius libro vii Subtiliē anathusis le
ges telis armeaz compant· sta ut illas nisi
moza aliqua retinē et valenciora trisumet

uidentiq; ita et legibus humiles et panpes con
stringi diuites aute et potentes nō alligari con
stringi ¶ Id libro· eodo lycinio scolo cū legis sanc
isset ne quis amplius q̄ quīq̄ iugera per
sideret ipe met eo plus compāuit· sibi dixit· p̄ter
ḡtiā filio suo p̄tem dimidiā emancipauit· Cū
igit ob hoc a pplo finisset accusatus· pmus· ipe
legē sua recidit· docuit q̄ multū aliud ulpie rebus
p̄ripi nisi q̄ impat̄ esset sibi· Vide catho Pare legē
q̄ ipe tulit ¶ Est cū leticia pulchrior cū homo
pluma· cie sup̄ de correctionis ecstate· q̄ de iudicio· bo· et mal·

De lectione bona et mala cie sup̄ de gmatico· bo· et mal·

De liberalitate quere sup̄ de elemētia ¶ Ide de elemosina ¶ Cie inf·
de magnificentia

Tullius libro sedo de offic· Beneficentie ac
liberalitatis duplex est ratio aut n opa impendit
indigentib;· aut pecunia· Que facilior quide possit
p̄sertī locupleti· ꝫ p̄ma laudior ac splendidior·
uiro forti claro q̄ digniori· ac plibus utilis quī p̄
ea arte sedd nō de utitate p̄det Et sepe qui
mitte beneficiū accipit· deteriōr inde fit· atq; ad
ipm q̄ p̄spectandū paratior ¶ Id Conuenit aute uno
liberali in dando et munificū in exigendo nō mer-
cū· In omī quoq; re cauēdū· Beneficio emendo
conducendo· locando facilem· et equū· aptum· multe
de iure suo remittentē· et a licitibus quīcū licear· ab

Seneca libro p̄mo de offic beneficiorū
Non quid dare· referre· ꝫ qua mente· Animus
est qui p̄sa et ordinat illustrat· et magna ac pul
ra dehonestat ¶ Idem Non inūgnū inagis ne
ligat qui p̄sa dedit liberalit· ac magnifice· re
ceptū· q̄ sue paupertatis oblitus accepe se putauit
diu daret beneficiū ¶ Ide in sedo libo Gratissimus
est beneficia pare ostentatricia· ubi nulla mutuorum
moza· nisi in accipientis secundia ¶ Idem Omne
beneficium ppetat et ppū est liberū· faciētis cau
sa· ¶ Id ibid Sūt quedā nocua· imperiumue
que non dare· ꝫ negare beneficiū est· Inq;
utilitatē potius q̄ voluntatē attendē debemus· Ita
pe nunq; noxia· quecq; concupiscimus· nec cui
respicimus q̄ nocua sint· ꝫ cui precedit cupiditas
et impetus ille flagrantis animi· qui consilio
fugat· excidit· et detestam· malor· munere· illudit
¶ Id libo p̄mo de beneficiis Aduersus q̄sq̄m ad est ea
p̄t qui beneficiū aut sciens obiecit· aut imme
impendit aut fatigatus ut molestia careat· de
dit· Ad utriq; tarde fecit· dum uolunt· ¶ Ide libo· ii·
Grauissimus uiris nulla res cauenda· constat· ꝫ q̄
p̄ibus empta est molestia· cui est ultimū· et subito

demissa qz volens dicendi rogat ¶ Idē ibidē Chrysost qđ
animo ferit quēdā ſpem ſuā pđi ꝯ prevalu ſicut
eni acerbissima crudelitas est que pena trahit et
mestic genus est cito occidē qz tormēta ultimum
finē sui sceli ſ affert ¶ Tu maiorib ꝯtie munus est
quo minus dū dantis manibus pcipiat
Gallio dicit epla vitij libenē pbeng assen-
sum quoties est nov bna posteritati nec debz ce-
difficile bificiū qđ non pariē largitore demeretur
plura qre supra de bificijs
Didymus Dragmanoz rex ad alexandz nūg
nū libera est quelibz res alijs coercata z nostra
pan dispendiū cū m altiꝰ ꝓcipata tūssundi-
sicut ex bna fide si lumia plā sustendis nullū
dampnū pricipali matie gnāt ſi faculbrateu-
plus pstandi
Valerius libro vi ab Antygono rege gnicus
pauꝑ petiuit talentū Rhodij Antygonus plus
de ꝙ tyrius pete debet Repulsus gs peciā de-
narū Rhodij antygono munus cē ꝙ rege decet
dare Turpissima cre tali cunctatione negare de-
sit cū possit utrūq adisse S. denariū cuiꝰ pauꝑ
talentū cuiꝰq rex Rhodior cū congruū est qđ non
honestus regis humilitas honeste cōuat ¶ Idē ibidem
Alexander magnus cuidā pauꝑi seruo subsidiū pe
tenti libuit cumulē et castrēsi cū suburbanis suis
cepe Rhodū alexander Et si tē nō decet accipe tū
nec regem dimē decet dare Refert Seneca
socratē phūm ab archelao rege fuisse inuitatū ut
ad se veniret quattꝰ eū honorare posset Cum se
Pauꝑ nō posset reddere

De libertate ylicinus de suo

Melior est fluctus subiecta ꝙ libitus elatū
Quillius In philippica xviij qđ licē dicimꝰ qđ
licitibus ꝙ morē maiorū z nīstrorū concedit nō
ppt hoc ſ ppt id ei licet etiā si nemo obstet nec
Ruffinus libitus iuste mercepacēs videt
ꝑ ſ de conflictu ¶ Idē in libro de ꝓfessione nūs
tricē Sicut nō est opus sanis medicus sed ma
le habentibus ita nō est opus libeis libertate
ſ seruis
Symbolius ad theodosiū imperatorē scribēs
imperiale est libitate dicendi negare qđ ſ de cor
rectione bona ¶ Idē in epla ad simplicianū Ro
ille liber est qui seruit auaricie Non ille liber ē
qui fluens desiderijs et voluptatibz vitijs fluctuat

errore · Non ille est qui curuat ambitu ſpūs · n · Alie
no imperio ¶ Idē ad placidā reginā Sui pcipi fiei sū
ma libitas est et qđ queda ſuperuenies mūdo nobilitas
¶ Idē ad theodosiū ho interest mē bonos z malos pū
cipes ꝙ bom libitate amant sed mybi ſcientiā ſ mercē
Gregorius qn moꝛo manifestū signū pdi
onis est dū affectatis inquinatibus subsegre fu
ge libitas peccandi nec ulla cōsuetudo ꝓdit qđ
mens ꝓua concepit
Salustius ¶ Catilinario Sepe alijs alia licuit
cum · n · dimisi ni obsequio agitū si quid deliqui nec pau
ci sunt Cui ño magnū inimicū pdidi ni excessū libidi
agitū cōꝛ fuerat cuiꝰ moꝛtalēs nouerūt Itaqz z inuidia
facilia minus licētia est etenī qđ apud alios uacui
dia dicit hoc in inimicū superba crudelitas appellatur
De libertatione facta nostra p xpm qre mysta de
xpi passione Idē mysta de xpi morte
De libero arbitrio qre supa de gratia dei Idē mysta de
pace Idē mysta de pastoratione
De licentia peccandi qras supa de libitate
De libidine dominandi qre supa de ambitiosis Idē
supra de gla vana Idē supa de jactantia Idē supa de ypo
crisi Idē ps. de laudibus Idē mysta de superbia
De libris diuersis qras ps. de lege Idē ps. de septa ps.
De liuore qras supa de invidia de gula Idē ifra
De lite qras supa de bello de luxuria Idē de volupte
De libidine luxurie qras supa Idē ps. de iungis Idē
supa de amore mulier Idē mysta de pace

De lingua Gregorius in moꝛ

Discrete moderanda ſ tempā ne cui aut re
stringi debz lingua · minus utilia pabula se pluat
aut cui loqui pt utilia semetipm nimis prepe
restringat ¶ Idē de ypocrisi qras mysta de assiduitate
plura qras mysta de locutione Idē mysta de silencio
Idē supa de eloquia Idē de doctrina p totū
Augustinus de mendacio lingua lingue
adulando · mordet detrahendo · occidit mendacio · labi
tur lingua pedet ruit · ligat ſ ligari nō
pt rollit inimicos · multiplicat inimicos dia tua ñ
pt ab inimicis occidi · ſ a temetipso pt occidi · non
laudet ſ lingua ¶ Idē Vtima illi qras ps. de religio
Salustius In ser Regu ¶ Sic malus
lis sedes est lingua si posuis ei frenū desup se-
bis Si aut infrenata dimisis fit diabolus as-
tempꝛe eius Plura qras mysta de locutione ¶ Item
mysta de multiloquio
Simonius In epla Non flagitio lingue
mutorem ſ audire quietē apud n · xpm dulcis
solo crisma est et magnū bonū · tempe quid fra
uel narrare Idē ad nepotianū Vitius z eloquio

nequaq̃ in lingua sua. exist̃met sanctitatem
Sed neq; rusticus aut simplex ideo se sanctum
putet si nichil nouit. aptius aut melius est e
duobus hijs ipsius rusticitate habe stam. q̃m
eloquia pernitiosam ¶ Nulli membr ab ira
te etate mea tm̃ horrui sicut lingua q̃ modi
cu membru est. sz omniu q̃uis inquietatem ¶
Pytagoze placuit est. arundinē in domo nō susti
nendam. id e homines garrulos. z lingua sub
eodem tecto non habendos plma q̃as infra de loc̃
Bernardus In libro de consideratione docuer
lingua sua gaudia loqui cu tamē congrua oport
largissim. primoz. pressim exhibuerunt. blan
dissimi adulatores. z mordacissimi detractores ¶ De
Solebat in nobis lingua maledici q̃as infra de si
lencio ¶ De aduocati docue. ad q̃s de aduocatis ps
sup. Cui lingua facilitate hz motus in humido
quippe posita e in labrico labitur. cuius ingrs illa
cicius et facilius monet. tacto tu adisus illam
fixus esto ¶ De ubiq; frenanda est lingua p
cepta si mayie in omnibus
Augustinus libro x. de ciu dei c. 6 Quia lin
guaz omniu scia fere ab omnibus despat. ideo sue
pe lingua q̃sz maxime studet ut nostat
Vidotus de sci bo adisus quatu lingue q̃as
infra de pacia ¶ In sermo horoz hoīs lingua pā
dit. et qualis sermo q̃plurimu. utilis et cuiuslibz animo
composita
Cyprianus In epla Victure lingua diabo
li denegatis. que ab initio mudi fallax mendax ut
fallat. blandis ut fallat nocenter bona promittat ut ma
la tribuat. vitā pollicet ut pdat
Beda sup illud Iacobi lingua ignis est. ait. Dē
etern ignis est lingua. q̃ totā iniquitatis silua male lo
quendo denorat et extinguit ¶ De sup id Iacobi. Ois
natura bestiaz. et lingua ꝓnoz. bestijs vel genitiue ferox
uolucribz lenitate. serpentibz venulentia ꝓcellit
Sunt in bestiales q̃. q̃acuerit ut gsta. linguas si
Sunt uolatiles q̃. posuerit in celis os suu. et q̃. os
locutis es bauitatem Sunt. z serpentinā q̃. bene
mi assidui. sub la. ecz. plā q̃as infra de locutoꝛ
Ite Ieronimus felix lingua q̃ nō nisi de diuinis
rebus uouit. tenet. simonē sinit

De locutione bona et mala

Gregorius in xpiin moz sup illud Iob 28.
Quis est iste inoluens sentencias sinonibz ignoꝛ
ans magna quippe ignoꝛa est humiliꝫ dicē. nescire
q̃d dicat. et ubertate sentencie claudit ubia musce
Item ibidē Omne q̃d dicit quadruplicia protest
qualitate distingui videlicet si aut mala male
aut bona male dicamus bene. si male bn aut
bona male dicamus aut mala male dicamus cum
rectu ꝓpositu studet sicut scriptum est bndic deo et male
di hoīi bonū dicat. cui recta recte ꝓdicamus sicut scriptum
est hō bonū dicat. cui recta recte ꝓdicamus sicut scriptum
aut agite penitentiam appropinquabit enim regnum celoꝝ
aut aliud aliū bn dicit. qui ꝓ eo dicunt. idcirco uerbum eo
ꝓmittit ut ꝛrpbeat sicut paulus aut ffrumentū eoꝝ
minuerunt. naturalem usum in eis usui q̃ est cōtra
naturā Quo i loco exercenda sūt frenanda subtra
hz honeste inhoneste narrantur ut multos ad hoc
nefarie forma inhoneste narrandi renocet. Ma
le hō bonū dicit. cui recta aliqui recte studio nō ꝓfi
cit sicut illuminato ceco phariseo diperiit. Cui discipulo
eius sic. Q̃d utiq; malefacto studio nō ozdie loco
duxisse ꝓhibent. vel sicut turpitas aut expedit
Unū moꝛi ꝓpter ut non recta gens pereat. Domi
quippe si nō bn loquens e. q̃ dū crudelitate eius
necis appetit eius redemptionis gratia ꝓfuit. Ma
lebit q̃d aut hoc dicit. q̃ eius sententie ipius sue
membris molitur. hs sūnopse ostendit. q̃ ab eo
cui claudie facultate ꝓferūtur. Cui nō dicit sententia
rias. si nō addidit. q̃ntu qualem. q̃ q̃ue dubio bo
nas uolet intelligi. Nā cui sententie noluit. nisi q̃
cui hs dicamus male sentire male sentiri nō ꝓfuit
semper n in bono sententias attripuit q̃ sine re
ꝓbacdis abiectione ponunt sicut scriptū est. Qui
uos sibi uidet prudens. bn. Unde loquentibz sententias
uos rogamus. Manua iuba nō grauetis
uestres tuas angelo noli ꝓdere ¶ De fuge bn. q̃
et meretrici et q̃d manifestando ꝓdes amici. nec
De locutione bona q̃re ¶ De
sup de correptione bona Ite de doctrina bona
Ite de doctina et stia Ite de dcīa et bona Ite su
de lingua ¶ De de eloquentia
Gregorius In registro dcibs sz est. ze q̃re
sup de doctina z stia ¶ De in moꝛ Discretio bn
moderandi sc̃i ze q̃as infra de lingua ¶ De de
homines coꝛ eo ubis apud dñm nō iuba pensuri
eo coꝛde ¶ De Et ualde mente agebat et animā
illocutoꝛ frequēs repletur solet ¶ De sup ecclesie
ꝓsde dz doctoꝛ et q̃nus Ite de doctina bona Ite de
in deis suis ꝛrpbus metuit ipe ꝓfuit dz exhibet
q̃d dicit ¶ De sz ezech isse bn loquent. qui ꝓfuit
dicendo fecit. q̃ loq̃do admonet fruenda ¶ De
in moꝛ libro pmo. q̃ magne ulcionis sūs est su
plicijs loquendus
Augustinus Sup Cantica. ubi dñs ꝓ
que uinū dbz a coꝛde retrahē nec a bonis

vrecedat ¶ Sic in execrabilibus vba sint misericors no
n quelibet homines scimus fallant ⁊ n quelibet in altius ⁊
notitiā cogitationes suas proferat ¶ Sic in primo de t
Nullus homo vel loquens est nisi ab omnibus ab omnib
longitudo simonis de offia

Ambrosius Sapiens ut loquatur multa prius
considerat ⁊ quid dicat cui dicat quo ⁊ loco et tempe
¶ Sic Simplicitas e caloq que omnibus nota sit ¶ Item
ibiq aliqm ⁊ mone tuū ne luxurieris ⁊ sit restrictior
ꝑ lavioz et ripis vel alueis suis cohercear ⁊ cito
ens lucri colligit animus cupiditas ¶ Sic primo de
offic Cum plerisq bñ prius meditasse loquendo bñ ꝙ
est qm tacē nouit plura quas misa de silencio
Ite in fabulis primo Ite sup de eloquencia

Chilo thalus Sup ajaxin de corde malo
nō pt bonū ubi timere cōtra negz de bono malū
Ecce si duo vel tres homines in unū sedeant ⁊ cor
habet timore vel amore dei plenū statū de rebus
diuinis sublimeducit locutione Cum nō thesaurū
malicie patrat in corde statū de possessionibus et
de luctu fabulat introducat Cum nō libidinis igne
⁊ in corde statū de nuptiis de nuptiis de pueris
delatum dicit ⁊ audire Sic ⁊ vestis bonis negz
corde est locutio simonis eius epla de eloquencia

Cyprianus Duo considera quod loquendi sit ⁊ epla
et adhuc tacens prude ne quid dixisse pentear
Idem Scribit est illi loquendi modū ponere ⁊ loqm
nescire et tacere non pt ¶ Sic in epla ad fabiolam de ⁊
non differat audientes bestie in pul periculū loquentū
civibus loquie cuncta apta paucis apta dubia
¶ Sic de sic bo libo ⁊ ca. 29. Quadrimoda e loquendi
ratio scd sit sup de doctore bono ¶ Sic ibid Ite e
quadpartita ⁊ sup de verbo. ¶ Sic in code Triplex e
motio loquendi ⁊ corde ore et ope et qlibz istaꝝ pte
fieri bñ vel male Corde namq bñ loquit qui caritatem
tenet nō dissimulat Ore vō bñ loquit qui vitare aliq
cuat Ope bñ loquit qui verbis bonis exemplis edi
ficat Corde vō male loqit qui ⁊ corde suo cogitationes
noxias meditat Ore male loquit qui ꝓ eo qđ ma
lefactis flagellat ⁊ murmurat Ope male loquit qui
⁊ male viuendo suos exemplis alios ad male viuen
dū instigat ¶ Sic ibid Duplex eloquendi ratio sine
modus. & semel et bis ⁊ utrūq fit bene sine male
Semel n bñ loquit qui se penitendo redarguit
Bis bñ loquit qui bñ viuendo ⁊ alios instruit
Semel male loquit qui postq bene visse corruit et
Bis male loquit qui ⁊ male cogitat ⁊ male refert
cognita ¶ Sic bis male loquit qui ⁊ bona qđ de

bñ vita ⁊ bñ rustice ꝙ falsa dixit ꝓferre

buit nō egit et malū qđ nō oportebat admisit
¶ Sic ibidē ajali malaꝛ respondens ꝓ bonis ⁊ et ad
usta ꝓ optimis ⁊ bona vidēns ꝓ malis et
ꝙsa ꝓ adiuste Adiuste igit cōmuni lingue adhi
benda ⁊ fortasse quasi ⁊ quatinꝰ reprehensio loqu
endi ꝙrundo ⁊ fortasse quasi ⁊ quatinꝰ reprehensio loqu
endi ꝙrundo impugnat tolerantie iuste datur dis
cedat ¶ Sic libro scdo ethyc ⁊ In loquendo quibz illo in
tra oportet quid res locus tempus psona ⁊ quibz
audiens efflagitet ne ⁊ pphana religiosis ne de
cida castis ne lenia gladibz ne lasciua fels à ma
tutis ne ridicula ⁊ stolidis misceant

Syrus pythagoricus Antequā dicas deliberā
ne que non expedit dicas Ante omnia ubi bis tuus
respicito tempus loquendi et loqie qm tacē nō expe
dit ⁊ si in concentu ne fastidiosus primus loqm qđa
quas misa de modestia Ite de silencio

Alexander magnus In epla ad aristē Soleo amici
et ē gm quas misi de tantum meritate

Seneca In epla vl ad lucillū Quadmodū
sapiēs bis moderatior incessus conuenit Sic et
oro ꝓsa nō audax negz nelor Itaq; turbulentū te
ee nolo ¶ Sic ⁊ libo de cor vitiosis laudi parce bñ
ꝓpa parcus Similē in reprehensibilis est nimia
laudatio ⁊ sicut immoderata disputatio ita fidē adula
tione ista nō malignitate suspecta est ¶ Sic ibidē
Testimoniū veritati nō amicie reddas ¶ Sic Simoēs
utiles magis qm faceros amato ¶ Sic Rex sit sim
plex loquendo ⁊ qta verborum ritus sine cachinno
bono sine clamore ¶ Sic ibidē admone libenter reprē
hende patienter ¶ Sic aliox vitioz nec curiosus sis
nec acerbus reprehensor nec ex tua exprobratione cor
rector ⁊ ita ut admonitionē hylaritate ꝓcedat ¶ Sic
ibidē Dicta vtilia tibi esto tacitus auditor Re
gentia nō facile responde Contendēs facile ⁊ cede
¶ Sic Senior esto iudicio ꝙ ⁊ sine vita ꝙ vultu ¶ Sic
Nec tue bone fame semulator sis nec studiis alienis
¶ Idem ibidem Cure nostri sine arrogantia alios pos
tulanti ꝓtine Cure nō nostris sine occupatione
ignorantie tue ꝓ nobis postula ꝓtinet

Ptholomeus In almagesti Inartificiosi
et prudēs est ⁊ lingua sua ꝓ refutat ⁊ qui de deo

Bernardus quibz punitate negligēt ⁊ loquit
tā cōtra quas sup de doctore. et de vita mala de arrogan

De locutione mala que de auctore
mala Sic de doctrina Ite de facie ⁊ Ite de detractione
Ite de adulatione Ite de blasphemia Ite de grumen ⁊ que
Ite de lingua Ite de lingua de aduentu ⁊ ambitione de
mendacio et furto de malitia Ite nisi de meditatione
de multiloquio de nimietate ⁊ de stultiloquio de male
dictione de cumpiloquio ⁊ Sic de baniloquio Ite de susurro Ite
de discordia de eloquio ⁊ de vanitate de laudibz ⁊

Gullus lib. ꝑ. de offic. Sic boꝫ loquitꝛ ne
non contencioſa nec lasciuiens nec curioza bi-
at ꝯ ꝑmus quid aut de quibus rebus loquatur
Si de ſeꝛioſis ſeuꝝtatem adhibeat Si de iocoſis le-
poꝛe ¶ Idem libro .e. Tollendi eſt ꝛebus omẽ me
dacij et tam emptoꝛe q̃ venditoꝛ ſi ad loquendum
venit non plus q̃m ſemel loquat

Gregorius ſup ezechielẽ Sicut malus aer
aſſiduo flatu tractus infirmat coꝛpus ſic q̃ꝑua
locutio aſſidue audita infirmoꝛ infirmat animos
auditoꝝ ut tribeſtant delectatione ꝑua q̃ꝑ ex
aſſiduitate ꝑua ſuauis ¶ Si ꝯ uoꝛ Duo ſũt q̃ꝛa
loquendum imꝑatꝛa nimis et noxia q̃ humano
humq̃ queat ꝯ ꝑua laudare Reliqua q̃ ſtudz
ſũt ꝯ bene geſta coꝛripe ¶ Sic Sicut q̃lerioꝝ.
reticent eo timoꝛe et tamẽ tacẽ ſe eſtimant
eo humilitate Sic ecla nõ nulli locuti ꝑ ꝑua
ciam elatius et tamẽ loqui ſe credit ꝑ hũ
tatẽ rectitudinis ¶ Idem ignoris inſtructa deſ-
lat q̃ ab inmoꝺatis locutione lingue nõ par-
cit ¶ Idem Dũ inmoꝺatas q̃ras inſta de nugaꝝ
loquio ꝑhibeꝛ q̃ras inſta de ſtulticiloquio
inſta de bamboquio

Ambrosius in libro de q̃ꝛella dicẽ beꝛ
Job Simone deceptus e adam. Verbo luctus e
Sampſon nichil u. ſic penetrat aiam. ſicut ſmo
fructus Nichil e ſic mozdet ſicut diuoꝛ ſmo ſtul-
tiloquos non diceꝛis adhibita toꝛmenta. locuendo
tamẽ diuicia non tuleꝛit ¶ Idem in ꝑ de offic. q̃
plẽs libi pectus. e. q̃ras ſi. ca. q̃rto ¶ Idem ſuper
bũ Immaculati Non mediocꝛe piculũ eſt. e. q̃ꝛe ſi
de lectione ¶ Idem ſi. ꝑ. ſeculo i coꝛde meo q̃ꝛ

Cirilotinus ſup apocalipſin de coꝛde mala
ce. q̃ꝛe de ſup. de locutione bona Plura de auꝛib
et auditu ¶ Idem Si vis oſtendere q̃ non letalis ni
turpia loq̃do nec audire ſuſtineꝛe ꝑa q̃ras ni
cualiẽ ſuppus ꝑmonet

Hilarius in ꝑmo. Vanus ꝑmo vane me
ns nudet eſt. moꝛes.ii. hoiẽ lingua pauit. q
qualis ſermo ꝑfert. talis et cogitatus animus
q̃ꝓbat ¶ Idem de ſic. bo agali ſimones i oꝛe expia
in non debent ee ſta ſicut malos modẽ bona
colloquia coꝛrigiꝫ Item ꝑua colloq̃a bonos mo
des coꝛrigimus ꝑa q̃ras ſic. ca. ꝑmo

Jsp de loquacitate q̃ꝛ
inſ de patiẽtia

De lugentibus et de luctu q̃ꝛ
ſuprus de afflictione ſ. de cõtritione ſ.
de confeſſione ſ. de dolꝛe ſ. ſup de lacrimis ſ.
de penitẽ ſ. de ſatiſfactione

Gregorius in moꝛ libro. luctu ſuo aũ
pandit cũ ad ſuprna gaudia fleudo ſublimiq
ſublenat. et mens bene coꝛrecta. ſi fluit lacrimis
denocijs ꝑfuſa deum contemplacione clarius ſpicit

Ambrosius ſup luctum Cur autẽ ſic fleis me
mento quia peccoꝛ es et lugeto peccatũ tuũ lugeto
delicta quere ſup̃ de beatitudine ¶ Idem in libro de obi
tu fris ſui ſatyri ꝑuati finitus reneniq; fi luctus
eſt publicus et ideo nõ ꝑt ee ductimus q̃ omiſſo
eſt flentibus conſentimus ¶ Idem ibidẽ Ceſſabit ꝑpt lacrime
luctus. q̃ ꝑcutidi e remedijs ſalutaꝝbꝫ debe. n. mi
fidelis e ꝑfidis ee diſtancia luctus fleatꝫ ꝑpt illi
q̃ ſpem reſurrectionis hũt non ꝑpt fleaꝫ illi ſuos
quos i ꝑpetuũ eſtimaꝫ interiſſe ¶ Idem Nullas ſpiritꝫ
illi feriaꝫ lacrimaꝝ. nullã ẽ ſtricte rationem conſequẽ q̃ ſi
lam ꝓpetuus ee requie moꝛtuoꝝ Nobis nõ q̃buſ
moꝛs non naturaliſ ꝛ ſtus vite ꝛmiꝛus eſt. q̃ illi ſu
lus ipã naturã nra reparãt fletus omẽ cauſa moꝛ
tis abſcigat Non n amittit ſi ꝑmicti videnꝫ q̃ ſed
non eſt moꝛs aſſumpta ſi ereptus. ꝛceptus ꝛ ꝑ
ſidem ipe thi lacẽ me nobis dulcet ſe. ꝛ ꝑ ſe
tus locundi. quibꝫ refugiẽ animi laꝺe quibꝫ ꝑ re
lapatus euaporat affectus

Cirilotinus ſup iohẽm Si credim̃ hoiẽ
q̃ qui defunctus eſt nõ eſt defunctus. ſi ad meliꝛe ui
ſtã vitam nõ utiq; eũ ſicut nõ ulti magis conſtat
lugẽdũ nõ utiq; ſic factũ ut ꝛuerẽ. non talis emit
tatis voces infidelitate plenas. nõ ulti te gaudebo. nõ
ulti te ꝛcipia ¶ Idem ſup epiam ad hebꝛ lugẽ eos q̃ de
hac vita decedũt ꝙ puſillanimiter precedit fides ſpes nra

Leonynus .ep. paulinã de moꝛte
lie ſic lugeaꝫ moꝛtuus ſi ille que ſolebã ſuſtinere
que tantuꝫ diligeꝫ in cruce pendẽ ſtuus ꝑcutꝫ
eſtimauit Nos aũt quoꝝ cottidie tumba ꝛcipit
tacẽ quibus obuiat rpc ꝑpetuus occurrit. q̃ ſi
ſi dicimus in hoc moꝛtis habitaculo cõmoꝛemur. q̃
q̃ dũ hic moꝛtalẽ à pes duo ꝑſtruitur ¶ Idem ibidẽ
ignoſcim̃ lacrimis lacrimas ſi modũ q̃ſus ſi
Si parcite cogito. nõ repudio quod plangere
neo ꝑpiam. ab iſtis luctibꝫ t mali excludit ¶ Idem
ibidẽ Sancta ecclia noſtri temꝑis nutꝛix
vera nobilitatiſ talẽme adhuc matꝛ ſui oꝛꝑis
nec dũ humare ſi moꝛtuo. duos t ſimul filios ſuos
ꝑdidit Rem dicturus ſum pene incredibilẽ ſi ꝛ
teſte nõ falſam. lacrime gutta nõ effluxit. ab oculis
eius. ſed ſteriti immobilis. et ad pedes aduolui ꝛuus
ſuos. q̃ ꝑpetuũ teneꝛ. eidẽ aꝛriſit dicens. expectauit
tibi ſiluana ſis dnẽ q̃ de tanto me lib one libeꝛaſti
¶ Idem ibidẽ Grandis in ꝑtes t amicoꝝ ſuos ꝑcutꝛ
tas i dei eſt. Abrahã tuꝛbꝫ ſua filiũ lectus interfecit
dnm deo obtulit. et tu filiã tuã de plebꝫ ſpelẽ ꝛ
uenatã?

Hilarius in libro de ſacꝛo. et ſi pietas lugẽdi
definitis fidelibꝫ fleꝛe ꝑmittat fides tñ ꝑpetuũ

talibus hugꝰ ḃeraᵗ ꝛc̄ ꝙ̄ ꝓ̄as infra de morte

Bernardus ꝑ̄ in fer. alibꝫ quoꝫ lugentes Ludo quere summa de beatitudine

Gullus ꝑ̄ in libro de senectute Non ẽ legenda mors quam ꝛ̄mortalitas consequit

Seneca ꝑ̄ in libro de remediis fortuitoꝝ Stultus est qui deflet ꝛ lugeᵗ morte ꝛ̄ mortalia ꝓ̄. n. ḡ̃ nouit quid auꝛ̄ mors sit Naufragii ꝛ̄ fessi ꝛ cogita no q̄d amiseris ꝫ q̄d euaseris ¶ In ibidē libro quito ajutaᵗ bi ces felicitatis humane dimisi mḡ̃ uxoꝛ̄ libeos ꝓnotes ꝓpriomoni ꝛ amicos An te ꝓcabas ea condicione ac eꝛ̄isse ne ꝑderes ꝛ ludio fortuna de suis munꝫbus ꝛ̄ eternum ꝙ̄ dedit auferꝛ̄ ꝛ que abstulit ꝛ reddit nec ꝛ̄ tamq̄ ad lucilꝫ ꝛ epla ꝓxi. Cur grela sine luctus uel q̄d ꝛ̄modū ꝫ illud q̄d debebat desine ꝛ deferꝛ ꝛ aut quis optus melioꝝ ꝙ̄ in fine sui ꝛ̄ natꝰ soluere dilabi ¶ Sic in epla ꝓxima placeᵗ honiꝫ quidꝙ̄ deo placet ꝛ obhoc ꝛ̄ptm q̄d deo placet Non affligiᵗ sapi ens liberoꝝ aut amicoꝝ morte ꝛ corde in animo moꝛ rem illoꝝ quo sua ꝙ̄ speraᵗ ¶ Sic in epla hoim Nec omnio sicci sint oculi amico ꝑdito nec effluant lacrimandū enim ẽ ꝫ non plorandū ¶ Item ibidē dicit nec iocunda nobis sit amicoꝝ recorda cio moꝛtuoꝝ flemo libenter ad id redit q̄d nō sine toꝛ mento cogitat ajuti meoꝝ ꝛ̄ remediis amicoꝝ defuctoꝝ dulcis ac blanda est ꝛ̄ illoꝝ habui tamq̄ amissoꝝ ꝛ amissi tamq̄ adhuc habeam nō ꝓdicimus ¶ Item ibidem Cum ante ferat hos qui negligentissime eꝛ̄ amicos habent ꝛ̄ qui maxime lugent nec amant quoꝝ mi si eꝛ̄ ꝓdidere ꝛ̄ hinc ꝛ̄ ꝛ̄ effusus meroꝛ̄ ꝛ̄ bene ꝛ̄ an dubiū sit uerū amauerint ꝛ̄ sera ꝙ̄ sui affectus ꝛ̄ dia queruꝛ̄

Augustinus sup̄ ꝓbli Consolatiõ mḡ̃ moꝛ ꝛ̄ tuus quoꝛ̄ mors

Calcius maximus libro b. Anaxagoꝛ̄ audi ti morte filij sui Nichil mḡ̃ michi ꝛ̄ exspectatum Non ignoꝛ̄abā ea libeos ẽ ꝓcreandos ut meminerim moꝛ̄ nemine qui non ꝓus biuꝛ̄ nec ali quē diu posse ꝛ̄ ignoꝛ̄emus nō sit ꝓla q̄ꝛ̄ de morte

De lucro bono et malo aug

Sup̄ ajathin Nolite fieꝛ̄ desidē lucri ꝛ̄ ꝓpō quia uos estis lucri ꝛ̄ ꝓpō ¶ Sic Solent remedia lucrum dolorem lenire dampnoꝝ ¶ Sic ajunt est lucri ꝛ̄ adfectione boni animi ꝙ̄ misse coram xviiii. q. iii. Si ꝛ̄ ces aut ꝓdicti non denotamus causa ꝫ q̄ꝛ̄ tempus lucri ꝛ̄ sectatoꝝ est ¶ Item ꝓpō constantino Illud solū est lucri ꝛ̄ ubi ẽ fructus ꝛ̄ eternus ubi ꝛ̄ ecne merces queritur

Ieronimus sup̄ epl̄am ad tyti Cōd manus hi ꝛ̄ sti ꝓ̄ se aut q̄d ꝓcio sub ꝙ̄ si humana aiam quis lucret ꝛ̄ Omnes igit doctoꝝ eccl̄e qui ad fidē xpi quemlibꝫ rōne ꝓ̄suader honestus lucroꝝ est

Leo papa Ama lucri cupida ꝛ̄ exigno pure no nō metuit. Hinc nos Iudas mebriatꝰ veneno. Dū sitit lucrū ꝓ̄cucurrit ad laqueum.

De ludis lucidus gregorius

In registro Non conuenit ei qui ad ꝓ̄fectū gerit ꝛ̄ etatis. sue dignitatis. iocari cū ꝓ̄culo. negꝫ quibuslꝫ ꝛ̄ exhibe senem ꝛ quibusdam infantem

Gallus m regula sua Iocus ꝛ̄ remissa efficit animā ꝛ̄ q̄ꝛ̄ sup̄ de gaudio malo

Bernardus ꝑ̄ in medita. Non minus m̄ iocus est suspectus ꝙ̄ ira ajultos. n. iocando scandalizari ꝓ̄ ꝙ̄ quere supra de gaudio malo

Seneca ad lucilli Si tempus iocos exigit ꝛ̄ huic quoꝝ cū dignitate sapiēt agere ut ꝛ̄ nō crucieris ꝙ̄ ꝛ̄ tamq̄ aspm nec contempnat tamq̄ vilem ¶ Sic ꝛ̄ libro de eoꝝ ūtutibꝫ Non sit tibi ꝛ̄ iocus semꝛ̄ lutis ꝫ ḡa balneaꝝ Sales cum sint dente ꝛ̄ ocet sine bilitate ꝛ̄ risus sine cachinno ego sine clamore ꝛ̄ mestus sine tumultu plura q̄ꝛ̄ sup̄ de gaudio malo

Aristoteles

ꝑ̄ in ethicis Studē ante ꝛ̄ laborare ludi ḡa ꝛ̄ nisi ꝑ̄ces videaᵗ et balde quāle ludē ante ut studeat ꝛ laboret ꝛ̄ se habē videaᵗ Iudendo loqm̄ loquēdo si sepe mutemus Verbula mixta iocis ne ꝛ̄ gia nulla moueᵗ Verbula si dedit ludendo ne verbula reddam Sed si forte nocent ꝙ̄ tibi nō placent

De longanimitate ḡas infra de patiēcia

De lumine

Vide de luce Gregoꝛ̄ius ꝛ̄ moꝛ̄ Sup̄ iob lumē ꝛ̄ intelligencie humilibus aperit superbis claudit ¶ Sic ꝛ̄ libro xxxi sup̄ iob Oculi eius de longe ꝓ̄spiciunt ꝛc̄ ab ꝛ̄ coꝛ̄ ruptibili luce caligo nos ꝛ̄ queras infra de visione dei

Augustinus libo sedo de libeo arbitꝛ̄o O suauissima liuo ḡas infra de sapia bona Idem ꝛ̄ libro ꝛ̄cio de libo arbitꝛ̄o ca° xv° In ꝛ̄ceptibꝫ aute hui ꝛ̄ tenet ꝓmitti loci

De luna Ambrosius

ꝛ̄ ꝑmoꝺ Sup̄ ꝛ̄ Stultus ut luna mutaᵗ Tuc apud nos laboꝛ̄at luna. qui laborat ꝛ̄ bmū. ꝛ̄ ꝛ̄ apud nos turbat carnibus ꝓlabus lume qui calicibꝫ epotatis turbaᵗ ꝛ oculi Qualis igit ebrius videt ꝛ̄ ra luna quid agaᵗ in celo. qui ꝛ̄ra tenebꝛ̄is nō videt quid agaᵗ in ꝛ̄ra ajutaᵗ ꝛ̄ sicut luna deficiens ꝛ anspicit ad solē lume q̄ ꝓpiamus fiere mus. incipit ꝛ̄ secessus ajutaᵗ ut luna qui paulo ante fidei deuotione fulgebas ꝛ̄ postea

defect in utrq; aquatus sit luna/ dn cerebri tui sic coi-
ciat sapia sicut obscuritas lune atq; brina sicut luna
mutabilis Illa u subito ad sua plenitudine redit
Tu nõ ad sapiam 2 fidem nec sero gutteis Illa cita
celocit colligit qđ amittat lumine Tu nõ nec tarde fi-
dem recipis quã negasti Gratia gr̃a tua q̃ lume mu-
tacio est luna namq; defectu lucis patet tu salutis
Idem simpliciano Stultus ut luna mutat̃ Sapi-
ens aut 2 ep̃ gras infra de sapia

De luxuria et eius effectibus 2

Gregorius p̃ mag De luxuria tractat̃ necessa
consideracio. tonsternacia precipitacio animor sin
dii dei affectus pudicis seculi horror finem seculi
uel desperacio generat Ide luxuria est nimia concu-
piscencia explende uoluptatis Idem sup illud
iob. u Dixi aut illi bene eius Et si i pectus magis
tamen 2 me nulla corpis carnalis suggestio mente
tangit. hec est uox que 2post verbera male suadet
ob unu sno Ide luxuria est sicis ebria delectacio
monstruosa animalitudo cetera lucem odit tenebras appe
tit. belue simile Idem luxuria est qo humidis desi
deys destendens illicita metis effeminate pstringit
Idem Nulla ante dei oculos mistice uel practicis
opa valent que cu carnis pcio sumpta monstrant
Ide i moz. 21 si cor meum seduxit pepigi fedus cu oculis meis
ut ne cogitarem de virgine aqualium luxurie aut
de cogitacõe aut ope pcurat Callidus namq; ni
dum fallit eu ab effectu opis expellit et mox secre-
ti cogitacõis pollue molit Unde antiquus spen-
ti a dnd dicit Pectore et ventre repes Serpes
videlicet Ventre repit qui lubricus ne hostis p
lubrica membra sibi met subdita usq; ad explecio-
nem operis luxuriam exercet Serpens aut repit
pectore dū eos quos i ope luxurie nõ valet pstrahe
polluit i cogitacõe Alius reptq; luxuriam nã pe
tratt actione hunc serpes repit ex ventre Alius ad
petranda Usat in mente hunc spens repit qui
pectore Sed qr p cogitacõne ad opa pcurrit nõ
recte spens pus pectore et postmodu repe ventre
describit Unde breuis Ur-quia nõ solu actione sed
cogitacõne luxurie corrumpit pp̃ hoc dum
ca custodia serpentis pectus ventremq; fugiant
dicens pepigi fedus cu oculis meis ut ne co
gitarem quidē de virgine Ut cui cogitacões cordis
ta ste fugarent fedus cu oculis suis pepigit ne pus
tamen conspicer qđ postmodu tutus amaret Id
in dyalogo Carnalis delectacio mentem quã nimiu
obstinat ut vide nõ valeat vel lumis claritatem Et
unde delect̃ infimis Unde ea stupra caligine pacian̄
Plinius ait supra de adulterio Ide de Amore mulier
fugiendo Ide de carnalitate Ide de fornicacione

Gregorius

nazanzenus i Apologetico. super
sensum libertat 2e ait supra de amore mulier fugiendo
Augustinus

in libro confess. Ex voluntate pua
facta est libido. fuit deus suus libidini. fuit consue-
tudo. et dū consuetudini no resistit. facta est ne-
cessitas. ex qua necessitate pcedendi. sequit desiderio. ex qo
quodāmodo resurgendi a pcto sequit meror etiam
Non sit avaricie exercitus. nec sit inflat superbia. nec
sit delectat invidio facile carentem alijs videre
aut hostis noster. si luxuria mens inclusus est et
quecūq; pgrima huic minuit nobistecū pertimuit
Ide Sicut ignis 2 tyneca consumit ita
ria consumit corpus et anima Idem De sobo
2e ait supra de amore mulierq; fugiendo Ide
ait ibidem Idem i libro de ci dei Scipionis cesa
pluribus senatu consurrexe theatrii pstudens cō
gentissima ne ludi causa luxuriam hostilibus pare
bus parent̃ 3 nisi dis pp̃t sedandi corpis pe
tilencia. ludos sibi celebres exhibei iubebant pa
rens aut illius tpis pp̃t cauenda aliqa pestilencia
ipam domu celica custodiri phibebat Regi en
sebat ille felicē fore rem publicā pstantibz
corpibz et ruentibus moribus Ide Corpale de
cendo dicit 2e ait supra de conflictu vicioz
supra de adulterio Ide supra de amore mulierq;
de gurgio Ide de carnalitate Ide de fornicacione
Ide de stupa Ide infra de voluptate

Ambrosius

In ser Vidistis michem 2e
quere supra de amore mulierq; Ide ad simplicianum
Resedat luxuria delicie resecent̃ et si quis fuit
luxuriosus valedicat pcepta supplicia Pecca cui
Vinea fructū affert semp pudicū fronde tegit
ta luxuriat̃ Plinius ait supra

Augustinus

Supra ayacium vivo ajo dum
libido nostra si quo magis exercet̃ cumulo augetur
attendit̃ 2 augmentat̃ fugiendo nõ fugit̃. nisi
cedendo vincit̃. nõ tamen finaliter finit̃. qr servitus
de renascit̃ Ide Voluptas luxurie insatiabilis 2
habitu namq; fame patit nõ satietate Ide Libi
Od nemo pt̃ ledi nisi a semetipso. hoc q̃ m aliqua
2e qđ supra de amore mulierq; fugiendo pha
qre supra de carnalitate Ide in libro de vera. lup. qr
pozei decorus sibi qre de amore mulierq; pha
Ieronimus

ad amandu pbrm. Luxuria mutat
libidinis est venire qz distenti cibis vinoq; pono
nubus irrigati voluptas genitalibus sequit Ide de
membroz ordine ordo quoz victoz est Ide ad mu
trem i gallias commorant̃ libidinosa mente ardent
caus honesta psequit̃ et qđ non licet dulcius fur
ripiat̃ Ide Caro mea quibusdam illecebre ad mul
tiferas trahit alias voluptates si in mi est volup

tacis audoze maioze papi amoze restingẽ. et castitu
eius numeru. frenis medie subiugare uo no libidinẽ
aut luxuria. ꝛ cibos necessarios ꝙrat. et spm sctm sec
dozem modeate portet necessitu ¶ Idem Quid sozcius
sumpsone. quid sapientius salone. qđ dauid sanctius.
omes tamẽ hiis sc̃ꝑ luxuriam supari ¶ Idem Nichil
dilius qñ a luxuria vinci. nichil gloziosius ꝙ luxuria
superare ꝓlia ꝙre supꝝ de amoze mulieꝝ

Lucinius deus de sti. bo. deus no negatiõ dei
ac occultaꝝ superbiaꝝ ꝓluxime manifestaꝝ vnuꝫ ꝙ
huic septem vicia luxuria nauigiu sceleris ducaꝫ ꝓ
carnis immundicia templu dei violat ¶ Idem Stu
pru ꝛ burginiu illicita defloratio. adulteriu ꝛ alieni
thori violacio Raptus ꝛ illicitus concubitus cum
violencia Incestus ꝛ consanguineaꝝ uel affiniu abusꝰ
¶ Idem de sti. bo. uel libꝰ po sniaꝝ. luxuie ymagines
quas in vitare gessimꝰ sepe dozmientibus nobis. ap
parent. ꝑ inopie sunt. si no occupiendo occidit
id ꝛ si delectationibus no ꝙsentimꝰ ¶ Idem de sti. boꝰ
sed ca. 29 Quida ꝛ nunctuce luxuriose viuentes
in sua senectute casti fuer delectaꝫ. et ꝛ eligut ser
uire deo qꝫ mundus et luxuria suos os habẽ con
tempnere ¶ Idem libꝰ Requagñ in senectute optime
ꝛ quieste sunt. qui ꝛ nunctuce luxuriose viuerut

Ennea In declama. libro. sexto adolescens
luxuriosus ꝙcauꝫ. ꝑ seneca luxuriosus misaiꝫ. Id
Quo facie hunc malam luxuriose. sc̃ꝑ ꝛ ipudice No
cui deest illis animꝰ. si corruptoꝝ ¶ Idem Nichil cam
mortiferu ingenio ¶ Idem luxuria pnis no saciat
furina excruciat. pcitu non delectat ꝓla ꝙre supꝝ
de amoze mulieꝝ ¶ Idem luxuria ꝛ laus nugꝝ hui gaudia
regiaꝝ coronatione nimia dilatacio eo usqꝫ luxuria
gaudebat ut edicto publico ꝓhiberet. qui nouu voluptatis genus reppisset
et cui delicie nimis carere ampliꝰ imperiu
luxuria passus est

Gloria Supra de luxuria vel luxurioso luxuriose luxu
ria quesimꝰ omia bona gre ꝛ nature

Hermandius Quod hoc dicitꝰ nostri ut
nemes quibꝰ ꝙcꝫ cotidianis libidinis oblectacionem
occurrit offensio est. ꝛ in quibꝰ ad aiaꝫ luxurie
turpitudo victime trucidantꝰ ¶ Idem Valerius
maximus libro. etc. Sophocles etate senex cui
ab eo quida querenti. an rebꝰ veneris adhuc uti
dit. Absit. inquit. melioꝝ senum. n. a luxuria tanquã ab
aliqua furiosa ꝓsugi ꝓla ꝙre nisi

De luxurie remedio gregoꝝ
Supra illud Iob prum Dulcedo illius vermis

Ysidoꝝ de sti bono libꝰ ii. ca. xxxbij. Libidine abstinencia domatꝫ ꝛ supꝝ de abstinẽa. Id libidinis
ignes ꝛ supꝝ de abstinẽa. Id Quida gentiles ꝛ ꝙꝝ supꝝ de castitate. Ꝓla ꝙꝝ supꝝ ꝛ infrꝝ
in titulis assignat

nichil adeo valet ad edomandã carnis luxuriã ꝙ
ut humilitas illud qđ humi diligit mortuũ pensare
¶ Idem in dyalogo. Corpus suu ꝛ ꝙre supꝝ de fami
liaritate ¶ Idem in magistro legit ꝙ breue angꝰ ꝙre sc̃a
de familiaritate mala ꝓlium ꝙre supꝝ de amoze mulieꝝ
ꝛ infra ca. primo

Augustinus de singularitate dicit. Separ
mus deprez ꝙre sc̃a amoꝛ mulieꝝ ¶ Idem Cauẽ gen
talium concupiscentiaꝝ ꝙre sc̃a de certamine ¶ Idem libꝰ de
confl. vi. vitiorũ. Cozpalis ꝛ ꝙre supꝝ de afflictione victoꝝ
et virtutiũ ¶ Idem Recta dant regulã luxuriã ꝛ ꝙre sc̃a
de luxuria ꝓla ꝙre supꝝ de luxuria ¶ Idem ꝓmus

Ambrosius In ser. vidisti mentem ꝙre
supꝝ de amoze mulieꝝ ¶ Idem supꝝ luca Cauẽ religio
sum virũ ꝛ ꝙre supꝝ de familiaritate mala ¶ Idem
Quo pubꝫ ꝙre supꝝ de castitate ꝛ ꝙmuꝫ

Hieronimus supꝝ matthẽ luxuriose ꝑsis
tuꝫ ex vacuncia uel ocio fidele nasciꝫ Nã dis
simulo libidinosi amoꝛis ꝛ amine vacatis passio
¶ Idem ꝓ omiꝫ actiꝫ carnalis delectacionis homo silis
bestijs iuenit. ꝑ maxime ꝓ vsu libidinis ¶ Idem
supꝝ iohẽm Poza sunt qui vitã suã voluptatibus
et libidini mancipauit ¶ Idem hui qui ꝛ deliciis
et luxuria vitã ducit ꝙre supꝝ de luxuria ¶ Idem
de repa. lapsi. Illu gehenne ignẽ. istis que nutri
te flammis exagitant libidinis appone. Est enim
ꝑ insabile medicamẽ genus ut ignis ignibꝰ ex
tinguat ¶ Idem Deuote deuoti si placet ꝛ ꝙre supꝝ
de cõtẽp. mundi ꝓlium ꝙre supꝝ de amoze mulieꝝ

Iouinianus Ad custodiendũ Si quid ꝛ nec
ꝑ ee consilij. si expte credit. hoc primũ moneo ꝛ
ꝙre supꝝ hoc ꝓtestoꝝ ut homo dei et sponsa xpi
primũ fugiat ꝙ venenu Vinũ ira et adolescencia
duplex est incendiu voluptatis Ut quid. n. oleum
adicimus flammis ut quid ardenti corpusculo fo
mita ignibus ministramus ¶ Idem vinũ demonia.
multa ꝓhoz rimemur ꝛ ꝙre supꝝ de castitate ꝛ cõ
¶ Idem ad furiã no multi dicta pudicã ꝙre de castitate
ꝛ cõ ¶ Idem Scripserunt apules ꝛ ꝓlucarcus ꝙre sc̃a
de amoze mulieꝝ ¶ Idem Anna sctam scripturaꝝ. et ca
nonicã vitam no amabis ¶ Idem Si quis se purgat ꝙre
supꝝ de amoze mulieꝝ ꝓlium ꝙre supꝝ de abstinencia
ꝛ supꝝ de gula ꝛ supra de luxuria ꝛ de familiaritate mala ꝛ Idem de cas
titate ꝛ de delectate

Gennadius Supꝝ Cur Abstinebo a vino
ꝛ ꝙre sc̃a de abstinẽa ¶ Idem vinũ ꝛ simulã. ꝛ ꝙre
de abstinẽa ¶ Idem in epla Quid ad hoc dicimus D
gulosi. ꝛ ꝙre sc̃a de gula

Aristoteles libꝰ de ingenio ꝛ regit Moli

re meliuare ad coytu 2c̄ qm̄s ſc̄a & amoē mulier
¶ Dē libro de pomo Omes illecebre corpis
fruunt̄ et fruuat̄ in nichilū

Seneca laus et luxuria nichil̄ iuuat conuenit dia
¶ De libidie cultos 2 ſub oleu pdic et dampnat
¶ Ad lucilium luxuriosus qre ſupi de luxuria plura
qre supius 2 infius in tyrcilis et capilis fuit̄ alleg

Hulgentius libā ꝯ qm̄s ꝑ & priuatū bicys

De macerazione carnis ca

Deo meus mea melius ad appetenda ſupa
na apponū quo magis ab illiciis corpis
horis maceraū ¶ Dē dū caro exterius afflig̃ uel
menris intrius roborat ¶ Dē Si de carne ma
his qd̄ nō licet absidiū q̄ uoy i ſtū mū qd̄
delect̄ salubriter tuenim ¶ Dē i omē. Nisi ꝑ
a senectute deficiat ad eid̄ q̄ supi ipm̄ e nō appi
quat. non n valet appiendē qd̄ supi ipm̄ est
qm nestre uitatur his qd̄ ipē est. plura qm̄s
supi & abstinē. ¶ Dē de carnis cura ¶ Dē de cruce
spuali ¶ Dē & fortitudine spuali

Augustinus In ea regula Carne bīaz
domare ieiuniis et abstinēcia q̄ este 2 potq 2c̄
¶ Dē in ser. de ascensione dñi De bicys nr̄is stala
ad celum nobis facimus si ipa bicia cū carne ma
catemus ¶ Dē i libro de bidu. de facilius cōcupia re
frenat̄ que nulla carnis dulcedine sucundit̄
¶ Dē i libro de sing. cleric. Imputanda sut̄ nob
omia que cuq̄ ignifer fomitis sub fumigantibz
flāmis candens fornax ebullientis carnis et
sanguis eruit̄ ne uel tenuis qudē stercilla fuata
maiora conflet̄ mercidiā ꝓmutatis

Nicolaus & sic bo ayoz uere homies in
carne mundo ne moiat̄ in alia xpo. Sta et bene
quasi dñe dic̄. si hm̄ stilū in carne mozies in
solo deo bñe delectet̄ pla qre supi & abstinencia
¶ Dē supi & carnis cura ¶ Dē de cruce spuali ¶ Dē
mi. & quarterio ¶ Dē & adustacibz ¶ Dē & afflictionibz

Gloſa Can. in pus uere est mortificare eo
cupiam carnis et pcta oportet offre deo placa
bilia bona cordis

De magnificencia et mag
nanimi. Augi in libro 8o. de ciu. xpi
In rebus frugibz qre ſc̄a de diuitiis et de bono
Gillius In libro de offic ayagnanimi sui
dicendi. nō qui faciūt. sz qui ꝓpulsant iniuria ¶ Dē
Vix inuenit̄ q̄ laboribus susceptis. pcul q̄ aduersis
nō qi meritis̄ rep gestaq̄ desidet gloria. pla
qre supi & fortitudine SN

Seneca ad lucill. epla ayagnanimis e diu
rias poztat̄ in sinu pacia ¶ Dē ayagnanimus
ꝓpe est placidū ee et tranquillū 2 diurias aeqz

offensiones ſpne ¶ Dē Rufū maior e alius q̄m
ut aliena seposuit et sibi pacem multū tribue
do fecit sibi diuicias michil concupiscendo
poss Nullus athleta pt magnanimos ad certā
affic. q̄ mūdi ſpiritalis est. ille q̄ sanguē sine dolor
cuiq dentes sub altrius pugno crepuerūt nec ꝓ
tus ad̄m ꝓcerat. et quocies cecidit cōmutabat fir
tudē. cū magna spe descendit ad pugnā. multū
cui sibi addit̄ uirtus lacessita ¶ Dē magnanimi
tas que et fortitudo dic̄ si insit animo tuo
magna fiducia uines libe. intrepidus ala
Ds magnanimus finis mūdi sibi cōtumelia fier
mdicabilis ¶ Dē ayagnanimus eis si pricula nō appe
tis ut temearius neq̄ formidabis ut timidus
plura qre supi & fortitudine ¶ Dē i epla magnā
nimu est magna contemnē ac mediocri malle
q̄ nimā illa ut utilia. Vitalia q̄ sc̄ hec aut cor
supfluit nocent Sic segrit nimā seruor
et ab bois rami fructuū onē confringūt pla
qre supi de animo ¶ Dē & contepta ¶ Dē & tranq
tate ¶ Dē eid̄ Remo illoz 2c̄ qm̄s nisi & prudēs
rex pōderagone

Gillonides In etic Cura diuiciaꝝ et pa
tientia et omem bona fortuna et infortunia
moderate se habebit magnanimus et neq̄ in
fortunatus grandiosus erit neq̄ infortunatus
¶ Dē i topicis libro ecc. odē difficilius cuiq̄ eligē
du est q̄ qd̄ minus difficile ayagnanimi
cū habeūs qd̄ nō est fugie simile

De magistris et discipulis
Gregorius In pastor̄ plerisq̄ du reppe me
rur nesciūt docē que imigū dilectus contempt
cūt. qui pondus magisteij tanto leuius estimant
quāto ꝑm magnitudinis illius ignorant plura
qre sc̄a & doctrina ꝓtorū ¶ Dē supi de eloquia ¶ Dē
supi de lectione ¶ Dē supi de correctione ꝓ totū ¶ Dē
& studentibz ¶ Dē supi de locutione

Augustinus In plogo retractationū supi
illud Nolite plures magri fieri In nobis 2c̄ ayagn
tros aut̄ plebs te fieri coepistino. cū diuisa atq̄ di
se aduisa sentiūt Cū nō idipm̄ dicūt omes et de
ru dicūt. et ab bus bei magistr magistris non
recedūt ¶ Dē ibidē Offendūt aut̄ nō cū illud
magistri multa dicūt. sz cū addūt sine ullo
Sic quippe ex multiloqo nascit̄ 2 in stulti loqi
¶ Dē Cathedra hz in celo qre supi de doctrina bona
Bonoz ingenioz qre supi de doctrina bona ¶ Dem
ad ieiūm de origie alie aie ponig magnū audire qd̄
uelle magrū audire delectat audire ¶ Dē ad
ad distendū qd̄ opus est nulla in etate sera tarde p
quā et si senes magis deceat docē quā discē

tamẽ docet eos dicẽdo ꝙ ꝙd docuerint ingnoza ꝛc ꝓhi
bendo mali ꝑsuadẽ ꝙre sup̃ doctrinã ¶ Idẽ de doctrina epidaui ꝛc

Ambrosius In libro de bung. Docet ut q
docet eũ oꝑteꝛe qui docẽt. sciã et sanctã ¶ Idẽ de
offic. Sapiẽs ut loquat multa plus cõsideꝛat ꝙre
sup̃ de loquẽdo bona ¶ Idẽ sup illud ꝓma ad thessalo
nicẽs Quæ spes mea ꝛc thanksgiuing est quã ꝑfecto
discipulos gaudiũ est ꝛ coꝛona magiꝛoꝝ Discipli
namq; labꝭ fructũ magiꝛoꝝ suoꝝ dicunt ac
multiplicatiõ sui ꝑfectus aut magiꝛi est obediẽcia
discipli. cui bona gubꝛatio coꝛonã dat magiꝛo ꝙbus
ꝙre sup̃ de doctrina ꝑ totũ ¶ Idẽ de eloquẽcia ¶ Idẽ de
lectione ¶ Idẽ & locutione

Donatus Illi debent alioꝝ ee docto ꝛcos
tos ꝛc ꝙre de doctrina bona ¶ Idẽ habet nescio quid. latẽ
sis miles angẽ tyro Nec plus magiꝛ esse op̃ discipu
lus ¶ Idẽ in epla ad rusticũ monachũ fac
tus ¶ Idẽ in epla delicatus ee magiꝛ q plene bene
de iumẽtis disputat accusatiue n. audacia ꝛ lacto
ꝓh ¶ Idẽ in epla ad demetriadẽ Quida obscuratem
ꝛc ꝙre sup̃ de doctore ꝛ doctrina mala ¶ Idẽ de gaudio
tempꝛe diste ut doceas nec laudatoꝛibus tuis ꝛ
detractoꝛibus libenciis aures accõmoda ¶ Idẽ Dimi
esse memẽto nimio distendi feꝛebat. ardoꝛe. nec
motu quoꝛida ꝑsuasione ipse me docui ¶ Idẽ Nec
tibus bis ꝛ ꝙ surgendũ est ad ꝛenolucida de scꝛi
ꝓa que memoꝛiæ tenacius ꝓhibꝛa ꝙre sup̃ de doc
trina Idẽ sup̃ de eloquẽcia ¶ Idẽ de lectione ¶ Idẽ de locutiõe

Victorius de sti. bo. libro ꝛcio cui nomẽ ayschus
ee confitẽ quẽ legẽ Collacio n. docilitatẽ facit Flam
ꝓdꝛis uictoꝛiæ diꝛ cuctacio ꝛcꝛ excludit. et fue
ꝙd ee ꝛpis obiectionibꝰ latens ꝛitas aperit ꝛcõ
dubiũ est aut obscurũ. confitẽdo ꝛcio ꝓfecto
ꝛce diuẽ ꝛcõ si utrũq; non ualemus melius est ut
hũ et ꝛce diuẽ ꝛ multa studẽdi studiũ ꝓsequamur
¶ Idẽ desinat locũ docendi suscipe ꝙ nescit ꝛcã docẽ
lentiã ꝛcõ quercꝰ in fra de mansuetudine

Donatus Sup̃ Cam. Canales hodie
multas habemus ꝛcõ ꝙras sup̃ de doctꝛe ꝛ uita mala
¶ Idẽ ꝛcõ dicit est ꝓuerbiũ ꝛcõ ꝙras ibid ¶ Idẽ liquet
ab ꝙre scꝛa doctrina ee mutile ꝛ sciam absq; uirtute dis
ciplinã ꝛ ¶ Idẽ Rem ꝓfecto ꝓmisi ꝛcõ ꝙre sup̃ de doc
trina et uita **Glosa** Sup illud agathei. c. duabꝰ
lucis ihesus hic soli magistrio doctꝛine sue dig
et apta qui licet sapiẽtie illustrentur qui ꝛceptis diui
nis obtemperant et alios utiliter informant

Gregorius nazanzenus in apolo. hodie ut
uideꝛ omẽs sui magiꝛi et omẽs philosophantes

¶ Idem docẽ eũ qui nimis sufficienter eruditus est ꝛcõ
quere supꝛa de doctꝛina bona

Innocentius In decreto dist. ꝓmi. ausꝛe
ri ee eũ magiꝛm fidei belle qui uoluit addisci esse
discipulus

Aristoteles In ꝓmo ethycoꝝ Optimus ee qui
a senectute omia intelligit bonus autem intelligẽs ee
alte qui bñ docẽti obaudit Quia uꝝ nisi ꝓpe intelli
gẽs nec aliũ audiẽt ꝛ inde ꝙd op̃ uenit hic inutil ee bñ
¶ Idẽ in ꝓmo elenchoꝝ Oꝑteꝛe aut credẽ eũ ꝙ dist
¶ Idẽ de musica libꝝ ꝓmo Olim erat ꝓuerbiũ ꝛcõ
ꝙras sup̃ de doctrina ꝛ scia

Boetius In libro cathegoꝝ ꝛcoꝝ Flemo si quid
in ꝓbꝫ disciplinis accipio ꝙro stim indicet
qui quidẽ res tenuis auribus accõmodatas. seniꝝ
philosophie ꝛcitus climat

Seneca In epla ad lucill Quid aut stultius ꝛcõ
est qui ꝙ ꝙ non didicerit nisi dissẽ Quidã eũ unus
tam diu discendũ est qualiꝫ uiuas

Galenus ayaring libꝝ cui Socꝛes dii ꝑ
ad distendũ se paulꝝ credidit ꝛ reddidit. ad
distendũ se ꝛcõpletissimũ fecit ꝓla ꝙre de doctrina

Iulianus In epla ad aug. aye libenꝫ
in disciplinas tuas offero ueris sententie seꝛuus
auctoꝛitatẽ ꝙ multa ad ꝓ distendũ habundare ꝛce
dit etatem Ner iuuto sapiens studia pꝛudencie
nullis finibꝰ nullo ꝙ fine cꝛcludit qui ꝓmoꝝ
dies suos ꝛtã actus aut ꝛcitas nulli ꝛcõ ꝛcedat
ꝛcemuꝛbꝝ cum uix omnẽ ꝙtuꝫ ad ꝛgnitionẽ ꝓficiat

De malicia mundi ꝛc de ema

Gregorius In dyalogo ayaliciã ꝛcma
uerũ in ihc nec ut hic ꝑdisse ꝓtuam ꝛtã ꝛcõ
ne subtrahat. et dñi mundi finis appꝛquat electi
tollãt de mundo ne detꝛimẽta uideant ¶ Idẽ ibidẽ Sunt
nõnulli qui ꝓcta bona fiducie studeant ut ꝛgnia alie
ne oꝑacionis obumbꝛent. nec qui ꝑstituti bono
ꝙd faciũt si laude boni qua ꝛcetos ꝓmunt ¶ Idem
in moꝝ ayaliꝝ hoim mentes cui queda a suis ꝓpꝛi
mis bñ gesta conspiciũt in extenso liuoꝛis sui
aculeo tuꝛgẽt. et ꝛ ꝙnem malicie sue penã sustꝛi
nent. cui bona in alijs rubescẽdo uidet ¶ Idẽ hõ ꝓnoꝝ in hz
malicia nec cui in se bona sint mala. fuisse mala
fingat aliena. et quasi solacio fructuoꝛis uicti nõ
cibus falsis nec inquiet cui se corripiẽtis ¶ Idẽ
ayens mala ꝑ laboꝛibus est est qui aut moliꝫ
mala que ꝑficiat. aut metuit mala ne sibi ab alijs
alijs inferant ¶ Idẽ in pastoꝛ ꝛcꝛa clamoꝝ
et indignacio et blasphemia tollit ab eccl si in malo
ribus uicioꝝ nra malicia uiuat. et in ꝛcussu foꝛs
negocie ramus uidet. si uerus in radice fuit ma
licie ꝛsuat ¶ Idẽ in moꝝ libꝝ ꝓ Cicius culpa

Docendi

fuerit

dmittit q̄ nequaq̄m malicie studio p̄ceditur
¶ Idē Sepe committit homines mala que scitū 2ª
ḡre sinistra de casu.

Augustinus In ser- Dnīce dns nobis
ꝑ est ꝑatus ꝯ homīm malicia ꝓhibeat̄ que a deo
sibi volūt oīa dari ꝯ non volūt eo hijs que a deo
possidet deo offrt vel pauperib⁹ ꝛpturi ¶ Idē i libo
ꝑm de ca. dei ayalus homo licet negnet ⁊ timeri
simus est nec vnus homo ꝯ qđ ḡnalis est tot deos
quot videor ¶ Idē in libro de gngrijs Communiū
nō ꝑt ee sine malo concipisc̄e nō tamē ideo ma
lum est ¶ Idē sup illud ꝑt Immissiones p angelos
In malis hominib⁹ ꝑt dyabolus sicut hō in suo
pectore ¶ Idē in libro de ecclesiastica Sicut dicit
deus dimittit deus mala fieri si sibi displicent ita
dicit deus ·cur permittit deus mala ·si sibi placent ¶ Idem
i libro de natura bom ayalus est ꝑuersio spūalis
·modi et ordinis naturalis ¶ Idē i libo de libero
arbitrio ayalus est voluntaria et turpis affectio ¶ Idē
ad oros in ayalus natā non est ꝑuersio boni hoc
nomē accepit ¶ Idē in libo de nā boni Inquantas
non est appetitio naturaz malaz ·ꝯ aversio me
liorz ¶ Idē ibidē Nichil molest̄ verū dicat̄ ·sine
illo fuerit est michil ·dū dicat̄ sine illo nichil est
factum ·qz cū si illo ordine dicat̄ ·posset nichil
nomen dicē ipm michil aliq̄ ee ·qz ferm est ¶ Idē
in enchiridyon ꝑmū creatum ḡnalis malum
est ipa ꝑuersio boni ·id voluntas aversa ab
ꝛpo immutabili bono deinde ia nolentib⁹ nobis
subuenit ignorancia vere agendi ·et occupia
vere nocendi ¶ Idē libo ar-bitrio malecutes homo
et se ꝓdidit ·et ipm liberū arbitrium ·qz eum
nō obediunt homo deo nō ꝑt obedire sibi ipi
ex quo igit̄ lapsus homo nō fuerit dicis eū
inde mali ¶ Idem in libro de vera ꝓphana Cū ꝛpz
prudens vtq; noscat quā spem vite illi hab⁹
possint q̄ versant̄ in malis ·qui ⁊ illic vite ne
gant̄ q̄ mali michil fecerint inde aliquid boni ges
serint ¶ Idē libro p de t̄ ca° 22. Nō est alia vita
homīm diversa nisi culpabilis ꝙ male utens et ma
le fruens ¶ Idē in ser quodā sup illo ev. Quid
dignū offerā domino ihesu nisi me malū
pati ⁊ malū ee Tu qđ pateris nō es ayalus in pa
teris si malū nō es Alius aut malū nō pat̄
et cū malus est Noli gr malus ee ne audeas
peas ee malus ¶ Idē in xxv. libo de ca. dei Quot
et q̄lis mala genus agitet humanū et ē gras
nisi de angelis ꝓlixa q̄re sup de exord. mundi ¶ Idē
in libro de catechizandis rudibus capl̄o xxvi.
ayalū nichil malicia nō esse ꝯcludim⁹ q̄ et ipe dyabolus ·a deo cū
ꝯ corpis

#Idē in lib° iij de libo arbitrio ⁊ in lib° de fortuitis
ꝑb⁹ in manichēos ·ayalū nō ⁊ dō coactum ·n· aliqđ a deo
creatū nisi ꝑm· ¶ Idē ex libo Solutivs arbitrio subiecti.

cus est bonus 2ª q̄as sup̄ de creatione ·
Ambrosius In libro de fuga ꝓli Vbi sunt
mūmicie discordia est nocendi q̄ studiū malicia
mūcipat ¶ Idē Tantis malis ꝓ vita 2ª q̄re sit dic
Cyprianus Sup iohēz Eo ꝯ dic
cupita q̄cti est malū nos ex hominib⁹ ad fontē
ponē venit cui sitire et concupiscere deum
et vasti ⁊ mordē ⁊ calcigare et dictas ꝯfessiōes
nō est homīm ꝓ fortia ¶ Idem i omelia Audientes
ꝓphetā q̄ ihesus 2ª ardens malicia dū se apperit
saciare non attendit spiritū vti ꝓ ut aliqs nocear
et sibi michil ꝓficiat ¶ Idē i libo q̄ meo ꝓbat̄ sup
a ꝓmīpo Stulta audacia secuti homines bo
nas malas vtr et sinistras dextros et ca dic
amor omia pericula ac mortib⁹ ac pequicies ap
plena strepitq; se videant sodalibz pessimis com
tumelijs ·iudicia et insidijs insimis fructū nō
nullū nisi incertū penas q̄ ꝑpetuas ·tame capi
a plebe et tamq̄m amabilis ⁊ venabilis homīdē
Iacobus In originali sup ozē Dñe
absq; bonitate malicia maior est ·et simplicitas
absq; ratione maior stultitia nūcupat ¶ Idē ad
Rufinū ayalitudo malor nō pat̄ errorē pri
mū ꝓ q̄ame ¶ Idē ibidē
Iudas de sti. bo. libo ꝑa. ca° 19. ayalia a deo
nō est creatū ꝓ facientē et ideo nichil est malum
q̄ sine deo ferm est michil Vnde malū nulla natā ⁊
¶ Idē ibidē eo ex qđ malū nocet natē ·cognoscit
malū naturā nō hīt vel ee ·qz michil qđ natūe
est nocet ¶ Idē ibidē Dū naturā bona dimin
ꝓt̄ voluntatē malam vpat voluntas mala ·ut
naturae bone que i tantū testat̄ eam et bonā ut
illa deus ꝑ malo est agit̄ nō relinq̄t̄ vltorem ¶ Idem
Si nadis sup̄cilia homīs ꝓna quide rem ab hoīe
demis ·ꝓ tñ totum̄ hoīs ingrīs feditatē sic et ꝯ
dmissitate ocatiē ·si minuit bonitatē malū naturā
malū dyoīs dmisse ocatiē de tinuria facis ¶ Idem
ibidē Pro vicio non sua nā nobis mala ·sed ea que
nobis nocent Na lux dū ꝑ se sit bona tamē infir
mis oculis est nocua ·ꝓ illud est lucis oculos et
nō lucis Sic 2ª
Bernardus In libro de amore dei ayalitas
sapor mali ¶ Idē in ser- Alius sup se ambulat
i magnus ⁊ mirabilibz ·alius ꝯ se i tumore
riositate vagat̄ ·alius subtus se ambulat ·vane
ne ·qui nō ꝑt placē deo ·alius cont̄ se in odio habē
ambulat diligens inquietem ·et odio habē
aiam suam Omīs n· qui sentit in ꝙpmis mi
gris lesit sepiūs eo ꝙ longe ꝓcius sit insce mi
liciam ⁊ violenciam q̄ ꝑ suffire ¶ Idem in ser- de
i in pacifico malū gras infra de tunc ⁊ infra

#Idē ꝑs. Dis malignis
tunt· ut ꝑ illud bo
ar. Idē i 2° li° de libo
ar. ayalū aut ḡnalis
mali aliud ⁊ q̄ ali sic
volūt ab ꝛpo immutabili bo
no ⁊ q̄ sic ad mutabilia
bona

Seneca ad lucill in epla hoppi Cognito meeū
qūrus ad spectaculū ludzū fiat confūgus ppl'o
qūta quoz sit comē eta bonas artes solitudo · et
qū imbecilles animo sint quoz lactos humeos q
unam ¶ Nichil nūt est quo animo faciat qd
breviosū e ferisse In his quoz moribus qubus
afficiūt animi · quo quis pene se hz eo animus
sentit ¶ In epla xxvij Nō est in rebus vicioū
ß in animo quadmodū n nichil differt vbi
egru in lecto ligneo nel aureo ponas Quocūq;
n tūsulis illū semp morbū sūm secū tūsfert
Sic nichil nocest pon est dūng in diuicijs du
i pangitare ponat malit · n sint ubiq; sequūt il
lum ¶ De Socrates qrem crudā · et qas ppas
de constancia ¶ In de bnficijs libro v · Nonne vi
dez hūano gen fit conuicū · nonne publica qrela
est bnficia perysse et pauerssimos ee q bñ me
rentibus no ultrem possime reūcant Nec qu
n quis non eo pl'oz animo clamet · et ex medio
conuentu ad pl'os gentes ep dampnata exp ista
trāsmittit Non hospes ab hospite tuus no soce
a genero frater ep soceia pax est Immmer oriūo
tōugis exp illa mariti · bnficia n in sceleis vsura
sunt et sanguīs illoz no parciē p q̄bz sanguis fūde
dendus esset ¶ Nota iusus
Nec mimus inepti crito solacia plebi
Sepius impedūt ustos quā malos
Hūt noceā alcius non mea culpa mihi
Non nocē nēpter finit fratrēz nepos ep
Una fidem ep nepos nestrū suae nepoti
Nec frat fratri dū finxit ille deum
Causa pusilla nocet stultis ep nocēdi
Semp inquoz impedūt acta bonoz
Dcnās

Gillius de padoys Cū tibi deus nel mat
dimmus sit temerarius precor aūz ps̄tes ut
nichil mī te et pcude nūesse putes ¶ & i ph
lipp xi Quo maioz est animi ep corpis · eo frunora
sint mala q animo contemptūt ep que corpe fe
runt ajusciorz ignis et pcior est ille qui i se fisset
pict stelus ē ¶ In de offic Certe si omēs deos homēsz
celare possemg nichil tamē male ut iuste · uel
libidinose faciendū esset · Bonus n vir · nō solū
facē ß nec cogitare quide audebit q̄m q̄ non-
audeat pdicare ¶ In de ira Nemo tā cautus
absentem se tecū sic loquar · ut nō odio pmo
tus ß ideat · ß insedia que tibi nulla debetur

negz · n alijs ee ut re amt pudoz a turpitudine d
metus a periculo amt vō a fimore reuocamūr
Salustius comē trullitā homo leuissimg et
simplex · inimicas · contumelioseus amicis · nemini fi
dus cuig nulla pe corpis a turpitudine vacat
lingua n · dama · many impatissime · gula mensa
pedes fugaces · et que honeste nominari no pnt
inhonestissima ¶ In de catelinario plura sūt que
maiores nos magnos effecerūt · que nobis nulla
sunt ß · animi · industria · foris negocia · amng · ingenio
liber · nec adulacione aut libidini ossequij obnoxius
erat · p hec auctē nos habemg lineū · atq; ama
ritiam · publice egestatem · quam opulentiam
Boetius de consol · libe · e · Cum virtute dspectus
desimt et homo · eti in diuina condicione trāsire
non possit · vertit in bestiam ¶ Idem ibidem eti
tas nec lubrica vertat fortuna vitijs pnūt · 2
insontes debita scelera noxia pena · aut ac pū
si residens celsi moze solio sua q; calcant · latet ob
scuris condita virtus · clara tenebris
Sidonius in epi libro v · de quodā sic · Aut ei
loquax · nec diuino ridiculus nec ferus arrogās
nec constans · curiosus nec pfricax · pricia co
lens · pdita carpens · fastidiens bnficia · Si rogā
turus est · ipozūng prendi · derogatoz legum ·
emulator acceptū · calliduz reformandi · strulus
flagitū · garrulus tegendi · ac si negandus est
simulator · pūs · ē dissimulator petita · venditor pūs
ti · publicator occulti · calūpniator morati · infa
mator solūi · laudabilē pferens no de benuolen
te · ß & bñ pasentē sententia gibz q̄re sup de ingratia mā

De maledictione Gregorius i

Moz libro etō alicui maledictum pferre p
textu mistice atq; alicui honore debite ¶ Ide Cū
sti viri maledictus sententia pferūt no ad hāc
op voto ultionis ß ex mistica exemplis precipit
¶ Ide Cum maledictibz inimicū suū impetit · quid
aliud i illo deū fore dolūt · nisi qd ipi aut fore
nesciunt · aut erubescūt ¶ Idem in registro ad
quedam ē archiepm Nichil te ostendis de celes
tibus cogitare ß trena cogitatione te habē sig
ficis · dū p inducta ppe iniuric · qd sacris regulis
phibet maledictū anathematis incepisti ¶ Idem
i dyalogo sup illud Negz maledici regnū dei
possidebūt · pensa pene q̄ grauis est culpa
que separat a regno dei
Augustinus de conflictu Quid de illis di
cendum est qui furore ecclesiastico usq; ad iuba
pricipia maledictionis · ē Nisi ho qd aplus Aut
Negz maledici regnū dei possidebūt ¶ Ide ad ieo
minū Du filium aliquis a maledicto fungitur

aut oīno non credit aut tē mercē salute beatā
sola fuma beatā

Augustinus lib. de cōpūc cord. Xpūs
orare nos admonet p̄ calūpnīantibus nos frā
aute insidias z dolos ecclā mīc amicis edomuat
Xpūs maledicentibz benedicē et maleficientibz be-
facē uber. nos. Nos aute econtrario aut pōzes
maledicimꝰ aut altīus maledicti multiplicatā
maledictā restringimꝰ ¶ Ide in codē Sme factū
quis dixīt. sīue latīnē sīue latīnē. seu q̄libz alio
nomīe maledictū uel iniuriā fratī q̄s ingessēit
ex quolibz hoīe noctibulor. sub maledicti tytulo
gehenne ignis supplicio condēpnat

Ouidius libro tristiū. cui tibi fruges ānis
tibi denegēt Eudis. Denegēt afflatus be
tus et ānua sinos Nec tibi sol calidus nec sit
tibi lucida phebes Destruant oculos fedā
ulcera tuos Nec tibi vitanꝫ. nec sit tibi pbeat
aer. Nec tibi det tellus mea tibi pontus ire-
Epul inopes. mees alienā q̄ limina lustres Exi-
gnū q̄ petās ore tremente cibum Nec corpꝰ
querulo nec mens vacet egro dolore Nox q̄
die grauior. sit tibi nocte dies Sis q̄ miser. et
nec sis miserabilis ulli Gaudeat adūsis femina
vir q̄ tuis Que mala conculcēis plūma plūma
ferās Causa q̄ non desit. desit tibi copia mortis
Optatā fugiat. vita coacta necem Auctos q̄ du
riatos spūs artus deseat. et lōgia torqat ani mora
¶ Idē lib. eōdē tristiū Cūcto q̄s maior tūdo placabit ire
Et facilis mortis mēs grauosa caput

Patrē pstratis nobilis nouit ira leonis

Giolasup illud pūbior. 26. maledictum
furibus platum. q̄q̄ deuoluet. **Ido** ibidem
Est aliq̄s maledictū nō diuā iustitiā ut cupidō

Demandatis q̄ns mīa de pcepto

Demansuetudine Gregorius

In maior amor est ultus cū minis fortis
vide quecūq̄ mala que [illegible] et nitus q̄s
colet non habē pfecte nō mansue[illegible] ridimis
laus est aduersa pcā fortiter et [illegible] clemēt
fortē cotius et clementē mediocris ¶ Idē v. g.
mor. pīmus fluande mansuetudinis modus
est. ut omnes quas pati pt contumelias aīmo
ponat. et redemptoris sui pbra cogitans
ad omnia aduersa se pparet. Cum n. ipse dns ab
aduersitate deprehendit quasi ab hoste dormies
fugiēt. Secūd modus mansuetudinis est
ut cū alienos excessus aspicimꝰ ira deli-
cta quibus nr alios excessimꝰ videamus. Ere
besc. et non pcē. qui nec deo nec pximo se
pcenda recolit amisisse pla q̄re sit de clemētia

Augustinus m ser. dñi. t. monte ignosce
tus est. t. mitis q̄ credit publicanis. et nō resistit
malo. sz vincit in bono malum ¶ Ide in epla q̄
ritalis parte dic. mitis et bone. et q̄uis melio-
es. tamen mitior esto. et q̄uis celsior es parte tñ
sis humilior. t. mitior pcipiat ¶ Ide Gregoria sicut
cē q̄re ignosci. de ignoscendo videri cē q̄re
plurī q̄re sup. de clemēcia ¶ Ide sup. de compassiōe
hoc supra de mansuetudia ¶ Ide de pacia ¶ Ide de pcia

Ambrosius de offic. Sepe vicit humilitas
et mansuetudo quos nec ultus nec ratio potuit
superare ¶ Ide in ser. Cū nouū septīm. de quo iudi
cio iudicauit cē q̄re sup. de iudiciis z iudicio sancti
¶ Ide sup. lucā Quod mi pdest cē q̄re de beatitudi
¶ Ide Tepla Nolīz ultcīs studiū q̄re de clemētia

Gulostinus Sup. ioh. Hem ignoscendo et dimit-
tas nō ubiq̄ utilis est. sz q̄nq̄ pcussione exqui
e migrid. sz et stimulo frequēt uti. nec est mor
cū deses fruct. z ignus discipulus ¶ Ide in eōdē ma
suete mentis est nūq̄m mali de alio suspicari
lū nec veritatē a malo. nec adūsus cū pudēt
cā pcā mea adūsus alterū aliq̄s. eo ille rudis ē
petendi sz magis contentus est iniuriā pati
q̄m facē ¶ Ide Ille nē mansuetus est. qui ei
atus fuit ab ullo nec malit facē cognitū
facit ¶ Idē Ille qui nē mansuetus est tūquillus
est in cogitatione. dū suauis in fronte. et dulcis
in conuersatione ¶ Ide Di cogitationū q̄m no
qui nos constituit. sz nobis ipse beneficia largi
in eterno dimittēs a nobis et alienis peccata no
bideāt ¶ Ide Agathi. Sup. illud Vī inimici cē
grua consequēcia post conceptū seruli manifesti
do ponit. q̄z nō est mitis qui pauper nō fuit
ibidē Ignis est que iniurias afficit aut ira pro
bat. sz omīa patienter et equanimit portat ¶ Ide
ibidē Agnes sunt qui malis moribus diuitū q̄
fecta. i. diuitus mor. bonor. possessio est ¶ Ide mā
suetudo z bonitas malicia omnes nulli malū fa
rens. sz oīa mala in bonū conuertens

Galliodorus Sup. psalmū pmū Agnosce
ti dicit quasi manu assume. id est tolle ne cadā
fluviam. nō reddens malū p malo neq̄ male
dictū p maledicto ¶ Ide Agnis est qui nulla fla
ris accessione turbat. sz in omī bonitate mitis
pseuerat. Plura q̄re sup. de clemētia

Leonius Sup. epla. ad hebr. epla mansue
tudo illa est que nulla passione rumpit. et
spectatiē in ira. a. furore nō rūpit. qua q̄
habuit benignē que dñi voce pmuit. ostē
dit

Bernardus sup. Cā. Ecce rex tuus ve

tibi mansuetus et alis ipe e talē te ibit et nya
filia nā suā et pullū eius subiugalis ¶ Ide Vti mi-
tes ec. Si deus humilibꝫ dat celū et mitibus tra
nalis ¶ Idem i ser. de septem bitudinibꝫ Sūt et
alij mites qre sūp de beatitudine plura qre sūp de
benuolena z benignitate ¶ Ite de bono z bonitate ¶
de clemencia ¶ Ite de compassione ¶ Ite infra de mise-
ricordia de pietate.

Aristocles p e ethyc z agnis patr si no adu-
cit ad se lesiones non sentit ad vindictā ¶ Idem
vult mansuetus ppter batus ec. et no duca a-
passione si sm ip racio ordinabit sal et in hijs
et sm tm tempus nasci ¶ Is agnis mansuetus non
est animosus si magis condonatiuus

Aristeus nacomus libro de phisistratus arbe
mensis tyrānus cū adolesceret quā amore filie eg
accensus virginē in publo obuiā sibi facta osculo
latus est hoc tante vxore ut ab eo capitale
supplicū sumeret p iniuria z virginio facto. Audit
Si nos eos qui nos amant nociuum quid fiet
hijs quibꝫ nos odio sumus. In hūt itaqꝫ modū
filie sue tulit iniuriā. et multo laudabilius suam
¶ Is ibid. Ide quoꝫ phisistratus tyrānus in cena
quadā ab amico suo crysippo conuictus multo la
uatus sal vocē et ānis ab ea exhibuit. ut pu
tant satellites aliquē putare tyrānica mala. deiq
crysippus concitate temulencie deiectus os et fa
ciem phisistrati sputo respsit. nec tamē illi
ad sui vindictam attendē valuit. Cum z phisis
tratus filios suos violencie patris molestari sib
uenire vetauit. Posteria autē die crysippo supplicium
sobrio facto ad supplicū a semetipso voluntariā
morte volente exigē venit. ad cui phisistratus
data ei fide in cōi amicicie fedu se mansurū
sponsondit. z sic crysippū sm ipius hō ab inep
to simplici homicidio reuocauit. Idem in eodem
Pirrus rex tharentinoꝝ cū audisset quendam
in quodā cōuiuio tharentinoꝝ patrū honorabi
simone de se accersitos illos qui illic fuant pau-
tabat si de eo talia dixissent. Cui omnes eo eis
rndit. diuine. Nisi bmō nobis defecisset hīr que
tibi relata sunt p hijs que de te locuti sumus
ludus fuisset et locus. Cuiꝫ tale responsū pyr
rus audisset. ta vbana crapule excusatio. ta qr
simplex veritatis confessio na regis conuertit in
risum. qua quide mansuetudine et moderacōe
pyrrus assecutus est vt z sobrij tharentini sibi
grās agerent. et ebrij bonū omē tpe plauerūt

De maria virgine matre

Dei Gregorius in registro. Dū virgineus de-
filius existens ante secula natus homo de ma
re virgine utero. et in inestigabili mirāculo
facta est ihūs maria z hoīs ancilla p humanitatē
et matrē. vbi dei p carnē ¶ Ide in nocte lib°
xpm sup illud luce qo. et virtus altissimi obum-
bit tibi. Vmbra n non alit exprimit si plumē
et corpus tuū igit virtus altissimi obumbrauit
marie qui in eius vtō luce incorpea corpus assūp
sit. eo quod sub umbracione ome refrigerium
meris in se recepit ¶ Ide ibide hoc z dia marie
ppt meris refrigeriū sibi celitus datū ¶ Idem
ibide xpus non est apparue corpi. si sto supueniente
te spū conceptus est natus aut matrix virginea
z fecunda exhibuit z integrupta seruauit. pla qre
nus. de xpi annūcia° ¶ Ite de xpi cōceptōe ¶ Ite de
xpi natiuitate.

Augustinus de natiuitate xpi in libro cōtra
quīq hereses. Sicut in tūitu maie nō est cor-
rupta virginitas. sic in ea nō est maculata di
uina maiestas ¶ Idem ibide. Scultite inde sordes
in maria virgine matre. ubi nō est cōtubium
cū homine patre. sed sordes in ea. q̄ nec cōcu-
piendo libidine. nec patiendo e ipressa doloze
inde sordes in domo ad qua nullus hospes ac
cessit. si solus ille ea fabricatre z dns eius ves-
tem qua non habebat mundit. eamqꝫ virginē
sicut inuenit reliquit ¶ Ide Eua inobediens me
ruit pena maia. ihū obediens consecuta est
gratiam. Illa gustando cibū ptibitū. e male
dicta. hec autē angli credendo e benedicta ¶ Is
i libro de virgi. Beatior erit maia percipiendo
fidem xpi. q̄m concipiendo carnē xpi ¶ Ide ma
tina ipregnatas nichil magis pfuisset. nisi felicius
xpm corde q̄ corpe gustasset ¶ Idem ipa q̄z
virginitas maie ideo grior et acceptior fuit
deo qr ihū ei conceptus xpus sua violatrice
qua consuaret xpe preiuit. si pius q̄m cona
pet xpus. ia deo dicata. de qua nasceret elegit
¶ Ide Quoniā fieri istud qr virū non cognosco
Quod profecto non diceret nisi deo se pius dicā
set. Sed qr nec iustitia nuptie adhuc retra
bat desponsata e viro iusto. non violent ab
latura. si potius cōiux violentia custodienda
qd illa ¶ Ide O vera et vera humilitas tan
tas que deū hominibus peperit. via mortalibus
edidit. celos penauit et mundū purificauit
padysum aperuit et homines ab miseria liberauit
¶ O vere marie glose humilitas. glosa. q̄ porta
padysi efficit. scala celi construit. fructa e em
ete scala celi. q̄ marie humilitas. p qua deus ad
eam descendit. et p quā homines ad celū ascē

dñi ¶ De facta e maiã ianua celoꝝ sublimatio
aplorꝝ laus martyrũ nubilato confessoꝝ cotinẽcia
virginũ ꝓgenia ꝓcipiũ iusticia legiũ salus
oĩm ꝓphetarũ ¶ Idem facta e maiã salus mozꝝ · uocꝝ
cimini vita futurũ fortitudo pugnanciũ z palma
victoꝝ ¶ De ser & annũciatione considẽs cõcep
tũ tuũ virgo maiã et expauescis fructuoꝝ partu
tuũ et cõmiscto · addis filiũ tuũ et ruminato cnar
ra obsecro michi quẽ mercuſti dicere murus dñi ſpõ
sa dei et mat et filiã filij dei ¶ De O gemmã gloio
sa O puerpera sublimis · cuiꝰ cistibus auctoꝝ celi
creꝝ admictiꝰ O felicia ostula lactentis lapsus
ꝓpria cui mã ipa iudicia reptantis infancie ut
verus ex te filius tibi cẽ mat alludẽt · cui vere
ex patre dñs imparis ¶ De felix cubiculus cas
titatis · quẽ amplexus nõ tetigit maritalis ¶ De
cõiũ eplam fundamẽti Si caro huana · si con
cubitus vir · si venꝰ mulcis non potuit mq
nãe spũs sim quomo potuit virginis uterus
inquare sapiam deũ ¶ De Quid dicã pauper ego
mo cui de te q̃ꝑ dixẽ nuꝺ laus est qñ tua
dignitas nõcat Si celũ te vocate excelsioꝝ es · si
matrem gratiaꝝ ducam ꝓcellis Si formã dei appel
lem digna es · si diam angelorꝝ te clamire · per
omnia sic ee ꝓbaris Quid gr dicã · quid ne referã
cui nõ sufficiat lingua carnis · quas enarrare
uãtes ¶ De ser & assumpt festum is luce magꝝ
mficat ata mea dñm Nec numeripa ugo strictã
fim q̃ tua dignitas meruit laudes tuas dice
potuisti ¶ Idem Que es hr ugo queso ta stissima
ad qua bonre dignarer spũs sanctꝰ tam specio
sa ut eam sibi deus eligẽs in sponsã assumẽ · ta
lia · ne posset de ugo post partũ · ad hanc
cui spũs sanctꝰ descendit hanc uirtus altissimi ob
umbrauit · z q̃ ea future potentissimꝰ es egressus
¶ Idem Vera rõne cuncta confitendi · malam t
xpõ & apud xpm ee In xpõ q̃ in ꝓximũ
monem et sum apud xpm gloiose ad eterna
tis gaudia iam assumptam · benignitate xpi
cetis omnibus sctis honoratus susceptam atq ad
cuem celitate non ee reductam post morte
putredinis · pulvis atq vermis ꝓla de xpi gr̃a

Ambrosius In libro de virginibꝰ talis
fuit maiã ut eius vita sit oĩm hoim disci
plina Idem Crucifixꝰ sibi maiã exoptat ꝓ
mã · eius imitẽt exemplũ ¶ De ser de nati
tate sce maie Si rex virtutis singulis distri
ta ꝓbus in beate maie laude magnus fue
rat nobis · tame dignitate eius intelli
gentibꝰ sin dictas et silencio dꝛebit ¶ Idem

Cũ totus creatrĩ dñs vermiculo se volue
re · Possimꝰ hoc quide humilitati ꝓmptus ascri
que sibi maxima virtus est Sed tame illud mag
ẽdũ puto qñ de maiã virgine pcreat dñs de maiã virgine pcreari maiam ut ipe
dixerim qr subtilie et splendidã suauis quã e ille
maiã que uelut mirra celitus venẽs cuncte
clesiaꝝ pplis cibũ dulciore melle deſſluit · quã
qui manducauit vita eterna habebit · Cui nõ mira
ri aliq ser · Recte quoꝝ maiam bellei compsuit
que sic ꝓcepit dñm ut cũ toto hauriret · arcere
ꝓsidẽs z mẽte nec eius scrutari corꝑis ꝓtẽ
ꝑ mollis ad obsequiũ · salubi nõ ad ſpm ad sermonẽ
habẽs ¶ Idem Recte ingẽs sensꝰ maiã bellei cõpsuit
de cuiꝰ fructu salutaria cunctis pplis bestmẽ
tꝰ bellus plane maiã est Sequitꝰ de mul
sum eius egressus est agnus imaculatus qui et
ipe lanciem matis id de carne gestans mollis hã
bere cuctoꝝ capit tibulũ ꝓtexit ꝓphetoꝝ Omẽ mũ
ꝓcũ tibulus · ꝓpi lana suffundit · ꝓpi sanguinẽ qui
uat et ut sanitate recipiat · Judumẽto quoꝝ ꝓpi
destrꝰ Ibi gr ꝓpi sumus est · ubi futurũ habitatiõ
est Ibi xpus reclinat caput suũ ubi dulcissimũ
celestiũ fluenta ꝓcipiũ ¶ De ali ser · Ecclesiã
maiã quid nisi stam dicimus · maiam · Scripture
archa portabat intrinsecus tabulas testamẽti
ria dñi ipius testamẽti portabat hedera · hec mã
archa lignea portabat legem moysi · hec maiã
maiã xpi mater evangelii continebat · Ille de
Socrem · hec aut xpm verũ dei · ille baculũ ferẽs
illa virgo ornabat aurũ · hec nõ celestẽ gloriã ꝓ
bat thezauro · Illa radiabat virtus et fides · hec
maiã virginitatis splendore · tam virtus qm fides
coram cunctis angelis et hominibꝰ ꝓfulgebat ¶ Idem
in epla ad sabinũ Sola eat maiã qui eat angelꝰ
loquebat Sola fuit qui suspuerit · et ea ꝓpitiã fuit
et virtus eam altissimi obumbrauit · sola fuit
et totus mundi optata est salutem · qui conceptu
oĩm redemptorem · lucret · ingẽs ex hoc · qui mere mã
simꝰ te nos deo magis offerimꝰ · te mente mã
et sincerius xpum · te amica omnẽ fraudis · sanctã
mã ¶ Idem i epla de obitu valentiniani · Beatã
sanctã maiã uyotis crucem filij sui · et spectabat
pia ugo sui virginem passionẽ · Stabat videbat
lego · et flentẽ non lego ¶ De ad eandũ Beatam
maiã ugo fugientibus aplis ante crucem ꝑma
bat et pius spectabat oculis filij sui · Beatam
patientis Exspectabat aut nõ pigmoꝝ pre
tem · et totius mundi salutẽ a longis tpibꝰ ꝓ

tatrix. ¶ Idem. Maiam mr̃ ppi fugientibus desa
pulis supplicia non timebat. ꝙ se cunctis periculis
offerebat. ¶ Idem libro etc̃ de virginib. Vidit maiam
mat̃ xpi resurrectione dñi et prima vidit et ꝙa
credidit vidit. Et maiam magnifice ꝙ videndo dubi
tauit. ¶ Idem et eodem. Ergo erat maiam no so
lum corpe. ꝙ etiam mente. que nullo devio a mun
do smoueri aliquando affectum humilis corde
vbis ꝙnus. aid prudens. loquendi parcior. legge
di studiosior. non ⁊ necto diuiciar. ꝙ m̃ ꝑte
pauper spem ponens. meritis aque decumda
mone. ¶ Idem ibidem. Cum legit maiam librum pa
rentes. qui dissensit a primus. qui fastidiuit
humilem. qui derisit debilem. qui vituperauit in
quos insidias non erubescebat. decidia non pcipiebat
chil in vbis placuit. nichil in actu decidit. flon
festus fractor. nec maestus lasciuior. nec vox
petulancior. sed ⁊ tota ipius corpis motus et spes
simulachro fuit mentis et filia probitatis. ¶ Ac
⁊ ser dyte virga de radice esse ꝛc̃. Virga h̃ erat
maiam inuida viridis et subtilis virga
que ppm velud florem integritate sui corpis ꝙ
minauit. hec est virga cui nec fimbrie nec nodus
adhesit. que inuida fuit p splendorem virginita
tis. viridis p amenitatem. omnis vitricis. et
subtilis p̃ p̃ p̃spicacitatem diuine contempla
cionis. ꝙa queritas mis̃ de xpi conceptione

Quadragesimus In ser. Cogitetis me de tanta
tali ꝙ dia loqui me fateor indignum. sed ⁊ puto
ꝙ ⁊ nemo psumat nisi que cuncta fuit q̃ pandit
penitus ignorat. tamen ⁊si ad hec nemo ydoneus
cunctis omnibus cessare non debz quibz ⁊ pcor
laudibus. Nulli dubium. n. qui totis ad glam
studiis xpi p̃meat quodq̃ digne sue genitrici
fuit impensum ac solerter exhibitum honor ⁊
matrimus eius est qui eo ea natus est. ¶ Idem
ibidem. Erat maiam dealbata fluctuitate mine can
didor. sanus sit mundis completa simplicitatem
exhibuit in omnibus repsentans. quin q̃q̃ in ea
gestu est. totus puritas et simplicitas. totus dei
tas et ꝙa fuit totus mia et iustitia q̃ de celo p
spexit. ¶ Idem ⁊ eodem. Ajaiam totus manducat
diuinus amor. ita ut in ea nichil esset qd̃ mundum
violaret. affectus. ꝙ et audor extinctus et ebetas
cias nichil brutis nichil speciositatis. nichil can
doris est. ⁊ gloriae qd̃ eo ipa non resplendeat.
et ideo bñ dicendum eam flores rosarum. et lilia
et violas bñ dicendum eam virtutes virtutibz fulgentes et de
core cunctis formositas augeat. ¶ Tantum

ac talem dñm et tam pclarum multum ac semp
cupient videri et ultra angelicam dignitatem
quitum fas est cu gaudio laudibz dignissimis
peferri. ¶ Idem eund nobilius maiam mat̃ dñi. ⁊
quid splendidius ea qua elegit splendor patne
glorie. ¶ Et tuc maiam ne colitis ⁊ amatis fi
delius eo toto corde. qua laudatis. ¶ Sicut ⁊ Sequi
compatione dei nemo bonus. sic in compatione
mat̃ dei nulla femina inuenit ꝑfta q̃nus virtu
tibus eximia ꝙbet. ¶ Idem maiam q̃ mente
passa est plus q̃m martyres sunt. Nunc q̃m eo
dilectio magis fortis q̃ xpi mors fuit q̃ mor
tem xpi suam fecit. ¶ Idem Si spui dei constat
omne virtus angloz credendu est virtutem vir
ginem in qua stupuerit spus sanctus et deus totus
sta ut nouem mensibz in eius utero portaretur
amplioza promeruisse ministeria privilegia et gr̃ia
percepisse sup tho nouem ordines angelor. ¶ Idem
Si in domo patris dñi dei mansiones multe sunt
credimus splendiorem domui matri filius ꝑstitisse
se. qua olim edificauit sibi in domui sublimiꝙ
colimus septem plura gras infra de xpo
applicat et lect

Quinquagesimus Sup ysaiam. O mestissima
bilis laus maie. magis. n. credebat. Ioseph cas
titati eius q̃ utero eius. et plus credidit ꝙtie
q̃m nature. Quia ꝓcione partus manifeste
videbat. si fornicatione suspicari non audebat
et possibilius ee credebat virginem sine viro
posse concipe q̃m maiam posse ꝑcrire. Ac
Comessatio aut violenta maia unq̃m fuit. no
lenis no iocosa. non cantatrix no tm priui uxor
amatrix. sicut solent plerisq; puelle que libet
milia aut audiut aut loquit. unq̃m suis virum
oculos suos extulit. aut infixit aspectum

Quinquagesimus primus In ser. de nativitate ste maie
O sacratissimus fetus q̃ maius portatus in vir
ginis. ⁊ pentes apostaticas ambigis tremefac
tas. O ples sacrissima que maius pendes ab ube
angloz obsequis honoaris. O ples beatissima
felicius sti spus decor hanc maie eue
correctio honorabilior omni gaudium ꝑfecto clarius
sti. O ben fuit que dei filio dulciora fuit mel labia
ostula filiabter. ꝑsserunt. ¶ Ac in ser. de assump
cione maie. Sacrificium accessit generis dei nulla
mortalium digne laudibz posset extolle. q̃nis ea
mille fuissent ora mille lingue deo q̃ sonaret
ecclia sine fiza nec ⁊ si omnes lingue gentium
homines et angloz eam digne posset efferre. pa
nias. Omnis enim laudis et ꝓconii magnitudi
nem excedit. Unde et totius humani eloquii arti
ficium. ad eius excellentia insufficiens inuenitur
Idem in eodem. Si omni iustor memoria cli

laudibus ē justicie fonti et sanctitatis thezauro
quis laudes qualescūq non assentat z q̄nus sīm
insufficientes tamē amore omori comistentes
et bñā ex duobus floribus compositam coronā
connectentes sacra cū reuēcia toto meritis affec
tu Rules nostri pectoris primicias regine celi
deuocius offeramus Sed o ubīū altissimi gaudi
os mittit et ad my aperiōe labioz meoz sonore
gr̄iosum Inspira quez nobis gr̄ia spūs tui
cuius amta z pstatores affatim copiosa polleant
facundia et illitterati diuina loqui sapiam ut
nos indecores valeamus vt cuius sanctissime nia
tē tue magnalia resonare ¶ Ave aiaā t domo
da plantata et pmpinguata spū sto sicut oli
ua fructifera omnis ornatus habitaculū facta
est ab omni vite istius vicio et carnali desiderio
desistens ac tota ligne aiam obstuans cū cor
de q̄ decebat eam deū et dnm omn t fino sine
sustinere

Anhelamus in quada omea Nemo unq̄m
sicut maiā gustauit q̄ suauis est dns Inebria-
bat enī ab habitate domus dei qz torrente volup
tatis potata erat nec unq̄ qui apud ea finio
ra ea et mīe eam erat fons vite de qua singula
bundanter emanabat pfecto vtiusq̄ vite ¶ Ni
hil equale maie michi nisi deus manus maia
¶ O femīa mirabilis singularis et singulariter
mirabilis p qua clemēcia reconciliat mīa re
mediantur demones conculcantur homines liberantur
et saluantur et angeli reintegrantur ¶ O fecū
plena et supplena gr̄ia de cuius plenitudine
habundancia sic repta reuiuescit omne creatu
ra O virgo benedicta p cuius benedictione be-
dicit omne creatura // a creatore et creatore
a creaturis ¶ O beata fiducia O tuicio refugii
nostri qz mater dei est mater mea ¶ Cui solebam
loquar o dna benignus tuus plenus es misericor
dia misera penetrauit et celos superauit p ple
nitudine cui gr̄ie tue et que in tuo enituit
splendore liberata et que sup celos sita es gaudet
regnantes ¶ Ex abundancia cordis mei loquitur
michi deficit qz mens non sufficit ¶ Libe
de conceptu virginali Dicebat sane ut illius lo
quis conceptio de matre pulcherrima fieret et ut
ea puritate qua sub deo maior nequit intelligi nequit
illa virgo niteret qua deus pater deo filio suo
matrem elegit et cui deus pater deum filium
quē de suo corde coequalem sibi qui genui
et sicut semetipm diligebat illi dare vir
ginem disponebat ¶ Idem Sicut O beatissima
virgo omnia a te auferens z a te respiciens nec
ut meretur Sic omnia ad te conferens z a te respiciens
impossibile est ut pereat

Benedictus Exp cam sagitta electa et immac
ulata que maiē aliam non tamen consimilem
principiat in cui ne nulla in peiorem virginali pro
lem retinuit ne amore vacuā Sed toto corde tota mē
tota virtute tota virtute dilexit et
ecclesia plena ¶ Ne in epla frustra pcul dubio ve
dei pus sta qui natiuitatem eius diem
reputamus et festiuamus xpi natiuitatis eius dieiu
¶ Idem Si aute conceptum suū minime sanctificauit
spūs qui nondū erat si nec in xpo conceptu
rus post conceptū in utero matris ia consecutus sanc
tificata credit ¶ Idem decuit regina virginū sin
gulari priuilegio sanctus abs omni prorsus macu
la que dei prima mortis qz parēs peruenire ¶ Ne diuitie
vite iustitie qz simul omnibus optulit
mirabilis deus in queda magna mirabilia apparet
est in maiā ne intelligere predicte que decebat
sustinendo reparauit ne archa restauret amor pristina
refecit pulcritudinem virginea omnē ne rubigo
fecundauit ut rubus arderet z non combureret ioseph
ma suspirans ineffabiliter copulauit ut ¶ Ne o dna
mediante diuina celestibus humanis ¶ Ne o dna
mundi p qua hinc rei vena Iusta gr̄ia Angelis le
ticia celo principalis ut regina tuas modestias
dna misereas pius ut mater ¶ Ne omnia omnibus
omnia facta est sapientibus et insipientibus debitrix se fecit omnibus insolubilis
apparuit ut de plenitudine illius acceperunt uni
uersi et captiuus redemptione eger consolatione
stis consolatione pcede benigna Iustus gr̄ia an
gelis letitia denique tota tuitus gloria et honor
et filii p̄sona ciuius huiane salutis non est
qui se possit absconde a celoze cuius omnes in
ni ser de assumptione Que enī uel angelica pulcritudo
illius puritati valeat comparari que dignus sit
satiari spūs sti fieri et habitaculū filii dei ¶ Ne
Si recte pcia de natiuitate pensantes q̄ prima sup ce
tas angelica diuine vite sup omnia est Quid mag
fiet istud quia virū non cognosco O ineffabile sa
gnitatis xpoitum qd nec angelos filius dei fu
turum aliquatenus tyrubauit Quid inquit fiet is
tud quia virū non cognosco id est nec cogitando
intendo ¶ Idem ber sup angelos est quia
lutinus angelus non solum plena gr̄ia sed
adhuc asserit superuenturū in eam spūm
sanctū Et ad quid Nisi ut adueniente eam spū
sto plena sibi et eode superueniente non spū
plena et superfluens fieret ad saluteiu
Idem premisit deus pregnacii me q̄m

iudicio mater. et mat̃ misedie supplicē et ef
ficaciter saluet̃ me negocia ptractu et ¶ De
o filioli mei tm̃ dyabā ꝓdz mꝛz ē stella.
maia est misedie magnua fiducia hꝫ tota mea
spes mea est. Quid n. ꝑt me filius aut repellē matrem
aut sustinē repulsam? Non audiet aut nō au
diꝛi filius. Neutꝝ plane inuenꝫ aut angue
lus ḡtia et sola est ḡtia qua nos egemꝰ ¶ De
Non in sola maie caritate cōuendat eius hu
manitas. sed eudencius resonat in simone iudee
rat. n. ab angelo. Quod ex te nascet̃ sanct̃ vocabit̃
filius dei et post hꝰ tuba. michi aliud ꝙ anael
am dñi se fatetur ¶ Et sunt igit̃ multa fortis
in ꝓposito. temperata silencio. prudens in actu
factione iusta i confessione ¶ Et in te sola ego
beata repo illec duces. i ꝓduces cōmanit̃ excelsi
humilitat̃ immensus abbreuiat̃ incircūscriptus deus
angelis modat̃ et uerus dñiq; de filius tam
nat̃ Sed quo fructu? Quo pacto? Nempe ut
omes eius paupte locupletem. eius humilitate
sublenem. eius immaculatione magnificem. et
eius tandem incarnacione adhc̃ites deo marie
et unus spūs est. ¶ Idem sup̃ ajussus est in pri
culis in angustijs in rebus dubijs maiam co
ꝛta. maiam tuoꝛa. maia non recedat ab ore
tuo. nō deficiat a corde. et ut impetres orōis sufra
gia. nō deseras conuersacōis eius exemplum
ipam in seqis non denas. ipam rogans. no
deppes ipam cogitās nō erras ipa te tenente
non cadis. ipa protegente nō metuis. ipsa
duce non fatigaris. ipa propicia securus ad ptria
et gloria ꝑduc̃is ¶ De Turbulentissio mūdi
mari profundi supposita e stella maia maiꝰ ut a
scopulis munit̃. a fluctibꝫ eripiat. a piratis
defendat et postremo ad portū salutis eternę ꝑ
ducat ¶ Idem O maia fidelis lena oculos tuos
in omi tuo naufragio ad radios huius splendi
dissimi sydꝝ nisi respice stellam voca maiam figge
mentis acie in hꝰ serenissimi limpe. Si ceci
deris resurgēs. si emergēs erigeris. si petis ar
cipis. Si uadis enades ipa siquide est illa. no
bilis stella de iacob orta ꝓgenie. cuius radius
humanum orbem illuminat. cuius splendor in sup
mis effulget. et inferos penetrat. Terā ꝛ totā
pluuiarum et calefaciens. magis meres ꝙ ca
pora fouet. et excolꝫ vicia. virtutes quoꝝ
planat. et fructificat in vita eterna ¶ Idem
in ser. Silent misedian tuā o bta ingo ma
ria. si quis inuocauit te in suis necessitatibus sibi
memmit̃ defuisse. nos quidē studi tui. certi
in virtutibus congaudem tibi. ꝛ in hac po

eius nobis ipse ¶ Laudam. n. tua virginitate
ꝛ mirabi tua humilitatem. et amplectim
ur misedian tuam. misedias amplectim
ur et recordam̃ sepius. ꝛ crebrius nocturnꝰ
hꝫ est. n. illa que mentis mundi ꝛpacōne optu
mut. et salute omibus impetrauit ¶ Idem
Quis o benedicta misedie tue longitudinē. et
latitudinē. sublimitate et ꝓfundū valet enu
merare? Hyma. n. est longitudo eius qz usq; i
nouissimū diem nocturnibus eam subeuntꝰ
omnibus latitudo ꝫ eius replet orbem terra
rum ut eius misedia plena sit omis tra. Sed
et sublimitas eius supat̃ cuncturis dicendi. et
estimatione. Sic et ꝓfundū eius sedentibus
in tenebris et umbra mortis obtenuit recta
cione ¶ Et in ser sup illud ihc̃. Vidit no ha
beut compassa est eum eoꝝ vehemdie sicut
dna misericorde. sicut benignissima. Quid. n.
de fonte pietatis pdit̃ nisi pietas? et Quid
mirū si pietate exhibet visceꝛa pietatis?
Plone qui pomū odorifeꝛ in manu sua teneꝛe
rat. dimidia die. reliqua diei ptē suadet ado
rem? Quis igit̃ credit ꝙ illa viscera. cu
ius pietatis affectꝰ in quibus vera pietas
nouē diebus requenit? Nam et ante me
tem eius replent̃ ꝙ uenturē. et die ex eius
ꝓcessit utero. ꝛ recessit ab alio si maneꝛet
mecum ¶ Idem sup missus est ad moysi
monstratū est in rubo et igne. aaron i ẽp
ta et floꝛe. gedeon i uellere. et roꝛe. hꝰ apte
salon vidit et ꝓdixit in forti mulieꝛe. ad
lemas ꝓduxit. de femina et de uiro hꝰ ysaias
declarat. de virgine et de deo. et hꝰ ipm̃ manifꝰ
estitut̃ gabriel maiam virgine salutando
¶ Idem i ser sup illud genes tercio. ipa con
tet caput tuū. Cui hec victoria sciata est in
marie? ipa in. periꝰ dubio concutit caput de
nenata. que omiodam maligni spūs suggestio
nem. tam de carnis illecebra ꝙ de meris sup
bia. ad nichilum redigit ¶ Idem i ser sup i
ꝓ audi filia inclinauit siquide maia suam
mentē. si. ad obediencia. et coꝛ suū ad disciplina
et oblita est ꝓpriꝰ suū et domū patris sui. ꝛ
nec ꝓpriꝰ angꝛe ꝓlis successione. nec domum
patris sui relinqꝛe. l. curauit hereda. Sed ꝙ ꝙ
honoris in ꝓpto. quidē de patria domo rerum
tyrannū habē ꝓcurasset. oia arbitꝛa est sicut
stercora ut solum xpm̃ lucꝛifaceꝛet ¶ Idem i Quē
sup missus ¶ in illo ibo ad virginē. Responsa
tam viro ꝛc Que est hec ingo tā venerabilis
ut saluter̃ ab angelo. tā humilis ut despōsata

mensibꝰ

// eptissime

sit fabro · pulchra pmptio vrginitatis et hu
militatis Sed quita pulas Generatione digna
est in qua et humilitas queadat Vginitate
et Bruositas evornat humilitate virginee au
dis humilem si non potis Virginitat humilis
militare salee humilitat Virginis laudabilis Vir
tus Virginitatis ff magis humilitas necia · si
la consilit ff ista pcipit · ad illa inuitis · ad
istam cogeis de illa namq; dic qui pt capc
capiat · ff de ista sbit Nisi quis efficiat sicut
pmulus iste non potit intrare in regnu celo
Illa g. remuiat ff ista exigit potes denq;
sine Virginitate saluai · ff sine humilitate no
potes Potest nqm placc deo humilitas
virginitate & pdita explorat Sine humilit
audeo dicc nec Virginitas male placuisset
Sup que nqm pphia ymo dns p pphaz dt
Sup que requiescet spus meus nisi super
quietu et humilc · sup humile dixit no sup
Virgine Et iterq maia humilis no fuisset · spe
cialis sup eam no requieuisset nec ea pceptu
nasset Quo · n · de ipo sine ipo conciperet pz
utraq ut de spu sco conciperet sicut vpalmet
phibet Respexit deus humilitate ancille
sue pocius qm virginitate Et si placuit
eo Virginitate tame eo humilitate concepit
Unde constat q quia ut placeret Virginitas hu
militas pcul dubio fecit Quid go dicis
Virgo superba alia sue virginitatis oblita
statim & humilitate et tu negligendo hui
lietatem blanduris tibi frustra de virginitate
Respexit deus aut illa humilitate ancille sue
ff que illa Virgo vtraq sta sobria Virgo de no
ta Aliquid tu castior illa Huic denocior aut
nupta forte tua pudicicia gratior deo castitate
male ut tu · s · sine humilitate dn placc sufficias
eo tua qd illa non potuit eo sua Denq; quanto
honorabilior es eo singulari munc castimonie
tanto tibi tu maiorem timeria facis qd eius in te
dectore fidas pumptioe superbie Aliogi expedit
tibi Virginee no ee pp de Virginitate insolescc
Nio omn quide est Virginitas emulo tame pau
ciore q est Virginitate humilitas Si ff Virginitate
in maia no potes nisi imiari · studc apius humi
litate mutui et sufficit tibi Odi · n · et Virgo et
humilis es · quisqis es magnus es Est tamen
magnus alch qd imitarc in maia ff cui Virginite se
cunditas · a sco · n · non est auditu aut alicui simil
me ecce et Virgo Odi si et tuig quat e intendas
quo te tua sup eius mirabili celsitudine admiacor.

Durer

Nonne ad hoc ut te videas nec sacris posse imbui
Nonne tuo hymno iubaris indicio illa que deum
buit filiu sup omes choros exaltabit Angelor
an no dcit dnm holim et angloz maia sua in
dacter appellat filiu Dicet fili quid facis nobis
ff quos hs audeat dicc angloz sufficit eis omnia
et mulcis pmagno hui qd cu sint spus ce com
dicione fci · p gratia tri bocatr ff angli · restate
dmud qm dicit Cum facit angelos suos spus quid
ud matrem p agnoscens maiestate illam · cu angli
cum tremore et reuchcia seruit · cui fiducia mgna
suu nuncupant filiu Nec adignat p nuncupa dare
de dignatus est Na paulo poste subdit eisdm qbz de
dicns Et erat iens subditus illis Ecce qubz de
deus hominibus deus mqm cui seruit angli cui
subdit subit principatus cui potes obedit subd
ditus erat male sicut Joseph ppt nullam ignie
gnitatibz et elige quid amplius inuenis sue
filij benignissima dignatione sue male erga
lentissima dignitate Utrubz namq; stupes
ergit uf utriusq; miraculi admiratio · et q fcs
deus obtemperat humilitas absq exemplo et q fcs
deo principet sublimitas sine socio Discc ff fili
obedire discc tibi subdi · discc pulue mundi
tuus obtemperare de creatore tuo legis ordo
et erat nqm subditus illis Haut dubiu qm
male et Joseph Erubescc ff supbe cinis · Quis
se humiliat et tu te exaltas · Deus hominibus
subdit et diari gestiens hominibus tuo re
nus auctori Dirna michi qnqz talc quid cogitan
deus et dns meus · michi tribue dignet ff
nicrepando suo videt aplo Vade nqm posse mi
zathanas et no sapis ea que dei ff quoniam
n hominibus pesse & sidere · tociens dcit mem
pnie contendo · et tr no no sapio ea q dei sunt
de ipo namq; deus est Et erat subditus illis Ec
horis O homo mihi no dignaris exemplis
ere no cit tibi dignu sequi ait auctore tuo
deu Si no potes forsitan sequi ipm quocirca
dignare nec sequi eum quo tibi rondescendit
hs est si no potes p sublime meritu sanctum
virginitatis saltem sequi deu et dnm tuu
tucissima via humilitatis plura quas supra
de Virginitate et humilitate

Beata omea sedis hui loquite ibi ad eam
lias ec O venanda dna electa et pelecta qua
mat est et ingo esse non desinit O admirabilis
puella que saluo virginitatis pudore sue ge
nuit genitore Idem ibide O bndicta mulier
que infin vastatore celi reparatore mundi

Andre

Sisse ca no requeuisse

tore mundi redemptore deū omipotentē celi et
tre dñm et oīa cōtinentem suo p̄tulit cōtu
angelor leticia hoīm letam celor gloria stor
corona padysi luciam cor palie mundo dedit
Idem ibidē O beata femina q̄ regis genuisti
mater de meruit et ancilla Suo gaudet crea
tore suo filio mater pie et virginitate letat
Sedet in gremio virginis z matis qm tuam
verā matrem palmo concludit Gaudet imag
mater que tanti ac talem se filiē filiū contem
plat Idem t eadem O admirandū magne pie
tatis miraculū nutrit ille suū creatore ado
Idem filiū suū mater lactat suū filia genitore
Idem hinc angelico simul aspectu atq; affatu
mentē consolam que vita angelica studuit
imitari Idem decebat sane ut sicut p superbiam
cuc mors in mundū michit Ita p humiliationem
mare mundo pandet meritus vite phim q̄rat
nra & xpi conceptione Ite & xpi annūciatione
Item & xpi natiuitate

Aldus In libris & nouo testamēto ihaia
que appellat dna siue illibate clara semper du
nid virga esse oīm consensus fons signatus
mater dñi templū dei spūs sacrariū spūs scī vir
go scā virgo fecta virgo ante partū p virgo
post partū salutacionē ab angelo acceptū et
misterū conceptionis agnouit parturs qui
lictatem reddens et cōtra legem natie fidem ab
solus non timens

Angelicus In quodā ser Sicut nō pt̄ ee spūs
cū dulcis est mundus Ita trista dulcedo totam
mare mentem sic benedictificat qd michil ei sa
piebat nisi xpūs Implebit n eam spūs sapie
& intellectus spūs consilii et fortitudinis spūs scie
et pietatis et spūs timoris dñi Spūs quippe
sapie delicias diuinas affluentem et calcare fortē
Spūs intellē suppnor contemplatiuā Spūs con
silii prudēm spūs fortitudinis pacientem et lon
ganimē Spūs scie districtum spūs pietatis
misericordie visceribus affluentē Spūs timoris dñi
gaudium et hilarem reddidit regis filiam

Ambrosius Epūs et martyr morieb In
ser annūciationis Sicut sol nitet astra splendidior
sic maia rutilantior omnibus scis et sacris spi
ritibus angelicis et ab ea s maia sicut a filio
suo claritas splendoris etiā ad omnes angelos et
spūs celestes procedit Idem Nullus nisi omnis
creator spūs Ita simulacris deo est vmo nec
omnes simul sicut virgo maia est Idem Sicut
omnes magnificant filiū sic et omnes magnifi
cant matrem Non enī districtus ds t diuinus

volt ee filius a laude matis nec in honore se
patris Idem t eade ajala nome honoris et
magnitudinis est nome clāritatis et luminis
O nome q̄ omnes creature benānt et omnes
demones conterrent O nome dulce q̄ nome
delectabile omni gaudio suauis et omni odora
mento delectabilius Nome istud gloriosum nulla
lingua silere debet celestiū terrestriū et infer
rorum benedictus ab omnibus sit qui dat deus et ei
nicus gabriel archangelus qui nome istud
manifestauit hominibus Quocirca me merito
nos huius amor et virtus me sequit

Andreas archiepūs cretensis dominicus Si
quis diuinas septimas p̄tinsset ubique maie
laudes dicere sub aliis aliis q̄ notabilis pas
sim hinc inde diffusas Ex verbis ysaie igit sacre
septime instructus flores musice colligentes
coronā p̄ eorum maie virginis faciam Et
O ineffabile misterium O admirabile hominem
O menarrabilem cultus dignationis diuine
maiestatis q̄ p femina mē natie assūpsit
et nobis consanguinea deus etna salutē attulit
nobis femina nisi talem cui tanta resplen
dunt meritis pulchritudo decoris ut t ipse de
decore concupisceret et ex illa sola p cunctis ce
libus hoc mundo natis carnis mee sibi sumpsit

Maximus In ser Cuius Dignatus
promissa venien illam genitricem que dū auctu
rem suū concepit in utero nob redemptore fec t
mundo p Diuina gratia mysta de xpi annūciatione
Ite & xpi conceptione Ite de xpi natiuitate

Demane tribulationibus
et afflictionibus quas sustinuit i suis filii
passione Augustin in ser de resurrectione Illa
pia mat et virgo pectora sua delicata contrudēs
sit xpo dilecta cuncta q̄ sua fatigauerat membra ut
ita in accessu desiderii vivo ad sepulchro xpi sui
filii posset pueniri

Ambrosius in libro de p̄fessione sce
maie ajala fugientibus aptis supplicia no time
bat si se cruciatibus poculis offebat cupiens martir
mori cū suo filio q̄ diuino filio crucifixo Idem
in epla ad Vercellē Stabat ante crucē filii pia
mr et virgo ac pius spectabat oculis vulnera
filii pacientis q̄ no pignoris morte si mutuo q̄
spectabat salutē aut fortasse q̄ putabat se
et sua morte nre saluti aliquid adnutura

Ieronymus in ser Cognitis Cetera si sa
passi sut in carne tamē i aia q̄ est impassibilis
pati no potuerunt Sta nō dei genitrix q̄ passa
est in anima gladio passionis xpi Ideo plus

q̄ martyr fuit quia n plus omnibus dilexit
ideo plus omnibus doluit In tm̄ 2 ut alium eius
totum p̄tinisset dis doloris et gladius compassio
nis possidet. Dilectio igitur maior fortior mors
fuit q̄ mors xp̄i compatiendo sua fecit

Anselmus Monologion O dna mea quos
et quales fontes diram erupisse et de pudicissimis
ac sanctissimis oculis tuis cū attendes filiū tuū
coram te flagellari ligari mactari et ab impijs gen
tilibus et iudeis tam crudeliter dissecari Plura
gras infra de passione xp̄i

Georgius epus Nicomediensis Illa mat
et virgo immaculata nec ad medicū se a filio
sequestrabat q̄ ab unoq̄q mitebatur et experiri
rogabat quid egrissent principes et iudei nec qua
et quale morte tractassent de suo filio dulcissimo
Sic q̄ dolores et pictura cordis eius magis
ac magis multiplicabant Eidem O quali oculo
poterat illa mater intueri cōa cruenta filii sui vul
nera iudicii flagellari et multipliciter urgi
Omnes n ille derisiones et passiones cordi sue
male q̄ sagittas acutissimas ipsi infligebant Et
Omnia intelligere animus meminit extimantis cor
dis eius quando videbat filiū suū unigenitū
dna p̄ impios homines ad crucifigendū Quando
autē iudei vestimenta xp̄i de corpe suo sanctissimo
detrahentes et cruce xp̄o fixerunt et gladius
acutissimus in corde matis et virginis mag
nificus fuit O mirabile et plus q̄m mirabile
q̄d eius aia te & corpe matris et virginis no
luit Cuius g̃ clavi q̄m manibus xp̄i fuerunt
fortiter infixi p̄ius erat in corde matis dulcissime
figebant et omia xp̄i vulnera fiebant mat̄ in
gillati lugubria dolorosa Et postq̄m oia p̄fe
cerunt que xp̄i crucifixores voluerunt et ad p̄pa
tibulū crucis te accessit libē pia mat̄ ad lignū & ad
patibulū crucis & mortuum illud sanctissimū &
corpus sicut potuit contrectavit et lugens
osculabat et dicebat O rex glorie & xp̄e fili
dei quid t̄ hoc tristicie immanis q̄ te nudū tā
crudeliter occiderunt O dura vehemens sententia
mortis heu p̄ qua culpa nephandi te nephan
dissimi tradiderunt & p̄ multis & infinitis bo
nis ac ineffabilibz beneficijs tibi morte cru
delissima retribuerunt Nud autē ego misera mi
hi video Vulnera mortis tue et gladius mortis
tristis me beat animam meā Eidem Cuius consti
tutus martyrii aliquor aut que sacratio mem
brorū quorūcūq̄ comparari p̄t tormentis ac do
loribus male q̄m vidit suū unigenitū mori
tem i cruce & Requaq̄ n mansisset dia eius

in corpe eius nisi divina virtus spāliter et om
nia fortasset Spe tamē resurrectionis xp̄i quā fir
miter credidit spectaculi consolata fuit pla
gas infra de passione xp̄i Et de xp̄i morte

Item Lippa de cruce xp̄isti

Ignatius male sanus ignatius dicebat
philetū iohis q̄ tu disciplinā confectare et con
solari debueras de iheſu-n filio tuo p̄cepi mi
hi dicitu ac stupefactus sum ex audito Ac ne aut
que sp̄ finistri sibi frumliabus coniuncta et sen
sus eius contra desidero ex corde fidei certior de
audieris Vale felix dna et neophiti q̄m meam
fuit p̄ te confirmet

Ignatio dilecto condiscipulo humilis ancilla
xp̄i iheſu fusque a iohē audisti et didicisti ver
bum illis credis illis inhēas et xp̄i sanguine
notum fimi teneas et mores et vitā eorum co
formes Venit ante te iohē te et q̄m recti fuit
misere Sta et viriliter age in fide nec te cōmo
veat p̄secutiones austeritas & valeat et gratia
spūs tuus In deo salutari tuo Amen

Dcmaria magdalena Cogitatum michi de male penitencia
queras in omea paschali Idem i omea
quinta paschali i simone

Ambrosius Sup illud Si suscitasti eā
dicit mulier et simplex xp̄m i corde
xp̄o ac devocē mentis p̄fitetur et magis
tu mag̃ suscitasti eū dicendo michi ubi posu
isti & p̄ hoc est si corpus illud auferre & sepulture
ad p̄dysum trāstulisti fides n humilis et sin
cera quesivit qd̄ nesciit obtinuit qd̄ dubitā fecta
tua quidē est ad obsequiū & p̄fectū nō est ad cre
dendum dubia quidē est ista de diuine carnis
furia & dubia et multa de resurrectionis glo
Eidem i eodem Noli me tangere Intellectualiter
verbum est hoc ad te noli me tangere per
quā oblivione mentis non teneas fidē & spes
cionis Nō potes me corpus tenere comprehen
quā fide non tangis plenius igit habet tractatum
que fidei p̄dicit audiri Eidem ibidem Nondū
mag̃ ascendi ad patrē quem apud fidem tuam
adhuc detineor in sepulchro Quasi dicat in te est
adhuc tenuis imorum q̄ nondū fides tua fir
mat in celum Eidem Ergo iam nō sup
nec in tra habemus quere salvatorem sed velimus
eū contingere & sedū divine maiestatis sue
gloriā contemplari

Ambrosius in quodā
Quid est mare q̄ tria mālio to de creatis cor
Eidem mare substantia est

[illegible] heu

hec tibi nondū ascendi ad patrem

Aulostinus libro 2o
2o quere supa de oratoria 2o

De martyribus et martyrio

In registro Gratiani bñs ephanus aut azarias non facit pena. ꝑ causa Idem i codē et in omelia ozi ab iniusto pssecutore martyrū ē in apto oppe Commendias aute fit et odiendum ꝙ diligē martyrū nobis est qz et si carnis colla fro no subdim spūali tame gladio carnalia desideria trucidam De libro ēt dyalogoz Deus occulta hostis insidias tole tant suos qz in hoc mundo adiuuos amant et ecclie martyres fiant Tollēabilius ei est uno ictu gla Idem i omelia Totū mundū aspicere et videre qz nem sua damnat. spūs roborant demonibz qpe tāt virtutibz chorusceāt pscia deficiūt etiā patiam mozibz et vocibz pdicant. unde i mo acrius diligūt atqz ad illam ꝑ tormenta pmgūt ocidi. quide puer ꝑ fleti non pūt Idem i omelia Simile est regnū celoz thesauro abscondito lo quēti de sanctis vgnibus et martyribus No po tuisset ista sta ꝑ deo mozi i corpe nisi pius a frens desidiis mozbus i mente deer rius namqz i virtutib culmē eius animꝰ tormēta derisit promissa despexit trena prima calcauit. ad regna et pmia deboz armatos fortiꝰ sternit. feliciter robustioz. indicante sublimioz Quid ultra nos barbari dicemus qm puellas tenēas ad regna celestia ꝑ fidē ne videmus? Nos n. ura superbia inflat. ambitio perturbat. invidia infligat iram si regna celestia ꝑ bellū et martyriū adipisci nolumus. ho ipm saltem nobis ꝑ pace ꝑ dilectiōe ac verecundiā est. qđ creatore nrm ꝑ pacē pacis ihm nolumus mutuā. Este mentē nrm ho. ihm ihm dicit. ad mandā Extende collū z mozē Sed dicā nobis sm illicitā desideria desine et occide Cum ꝑ pacis ihm carnis desideria sub iugo nolumus qualit in bello martyrij carnē ipam ꝑ dnm aurem. Idem Ep stoz martyrū victoria nos confoz cum ad martyrij plia quatim eo nmq mens nra trepidet quo amore se vndiq fuerit expectā martyrij videt Idem i vij mozi Si mens homis fortis desiderio in deū dirigit. quidquid asperum in hac vita reperiat. dulce nmus ex istimat et omne qđ affligit. requie putat Transire denqꝫ ep hac vita ꝑ mortē et martyriū dupctio ut ecclia operiāt plong vita post Idem ibidē Durū est appetere qđ cruciat et sequi qđ vitam fugat Sed est mens mea quia

Ad xviii mozꝑ sc̄os Job xviii. Auro loco et q̄ ostiat. ita quisq̄ se ecclie patiē pcnas quide pari pt. ꝙ mi fidei no potest.

sic ecclie vite dulcedo considerat. ec ꝑ illa to eius pcis vite Amaritudine ardent amat plina q̄e sup̄ de adūsitatibz et pssuris Item sup̄ de afflictionibus et flagellis Ite sup̄ de cruce spūali Ite mysa de morte Ite sup̄ de macrōne carnis Ite sup̄ de tribulationibz

Augustinus in libro de corrept. et gr̄a Do cū omnibz amicis et fratribz et cognatis et civibz suis Vnicat sic nudus hoc stoz martyria de cucurrit Ite sup iohem Si nulla foret mozbis molestia. nulla penitus esset martyriū gla Cūcto igit̄ adoz finit impetus belli tanto desiderio eius corona martirij Idem pplus xpiana memorias martyrū religiosa celebrat deuocione. quatinꝰ corpa mitis societur et orabus adiuuet Ite in ser innocentū Diuus et perpuo loco sunt habendi sti martires ꝑ fidem et cautionem Ite in epla ad renatum Quis offerat corpus xpi qre sup̄ de bapt̄mo plina q̄as ibidem Idem de ci. dei Quicūq; in pcepto regnatoris lauacro ꝑ xpi confessione animā finit cum eis valet ad dimittenda pcta. quito si fonte baptismatis lauarent Plina q̄e sunt de adūsitatibz Ite de afflictionibz Ite in lib de pacia Sti martires fortissime certando vicerūt Nā et impioz obprobria et tormenta superata sunt ubi martyrū animꝰ intacto corpe q̄si de ictis plagas suas meruit sustinere Ite iterū in corporibz sanctis sunt flamme quoz ac sic affecta sunt Tortores sunt secti sunt dilaniati sunt mensi sunt cruciati sunt. ac nobili pietate subdiderunt deo mentem cui in carne patiendi q̄q̄ experirentur cruciatus venit in mentem

Ambrosius In ser pmiū qđda est pallium martyrij que confitentia lingue dulce firmitatem habuit et victrix deꝛe glosam pstat ornamentum Et plane palma martyrij suauis est ad cibum. vindicta ad requiem honorabilis ad triumphū semp virens. spe fulgens vestita ꝑ pacta victorie atqz ideo non marcescit palma qz gla martyrū no marcescit Idem i libro de viduis de corpm stoz gnasij z gthasij martyrū habet sanguis martyrū vocē clamoz quē de terris ad celum usq; pruguit. clamat in sanguis martyrū celoris iudicio. clamat sanguis martyrū operatoris pcomio. clamat sanguis martyrū passionis triumpho Idem Non est dicenda mozs qua venerē aurem ultra ꝑ scauoz libros et ꝑpō cōnectim̄ no est plane mozs dicenda mozs que ꝑpō mortuū socians. lucrū efficit mozientis Ite Recte alibi martirio cōpat

qz sicut calyx vinū dū bibit oīs humor novi
us vinū calore deq̄rit. Sic z martyrij pro
ūt cū bibit oīem pacē ferēs passionis gl̄oria
consumit. Vinū g̃o qđā salutare martyriū ē
qđ cordi bibentis leticiā pstat calore caritatis
et fidei et totius anime puritatem. Vinū pla
ne spūale est martyriū de una illa pcedens
que p salute oīm hoīm pependit in ligno
vitis id ē crucis. Sicut n botrus redditus
vinū pugno vinea quadā veri arce suspē
sus ē. Sic et xp̃us edictus vinū spūale mar
tirij quadam pruderia dūmitatis ī cruce
salubriter adaptat. ¶ Idem. Vinea dñi sabaoth
simus. Videamus g̃o diligenter ne ex palmitibz
opm nobis non nascat̄ una dulcedinis. sz la
bruscha fellis. Nobis enī dñs notas fecit vias
vite. qz nobis semita manifestatur ad vitam
est. In qua cuncta male concepte anime deponi
tes iam q̄ delinquē pectis desinimus et totū qđ
salutē impedire solet est. qz quadā abiecta gr̃a
sarcina deponimus. Unde et deposito ipā diem na
talis sanctor dicit. eo q̄ de delictor tr pacē cur
rē liberata libertā nactus. saluatorē nr̄m ē g̃o di
cit mors. et sicut sup̄. ¶ Idem. Omnes marti
res devotissime pcolendi sunt. sz specialiter illi be
nemeriti sunt a nobis quor reliquias possidemus
Illi nāq̄ nos et ceteris adiuuāt et passione
confortatur. Cui⁹ ē nobis maior familiaritas
tis est. sz cū nobiscū sit et nobiscū cohabitet
hō est et corpe nos vinctos custodiat et mor
tuos deducit et scripsit redditos. Et idco p
missum est. ut a malignis mīs in sedē ossibz
corpora māsuescēmus ne dū illos tartarus me
tuit nos pena tartarea nullū tangat et dū
illis populis illudat a nobis tenebrarū caligo dis
fugiat. Si enī apl̃o ē martiri petro missum
porte nō prualent ut euangeliū refert. q̄nz
g̃o sociat̄ martiri tartarū nō tenebit a martiribz
cui⁹ missum porta non possidet. qui cor missum
porta nō possidet. Nullo igit̄ modo ab ipis mar
tiribus sanctis separari potimus. si sociem illis
cum corpe q̄m religione. ¶ Idem. Sup bti ma
thei. Non ē magnū si ē a testimonijs dei nō
declinas qui nullis psequit. nullus afflixit
nullis tuis finibus comediat. Si nō eu de
clinantes pseq̄ntes te. xp̃m abiicis qui se temp
tuū patī in te. et vindicat in te et vindicat te
et pugnat p te ac defendit te. ubicūq̄ igitur
dyabolus videt̄ et xp̃m ibi parat insidias
ut xp̃m si possit excludat. ubi nō dyabolus

pugnat. ibi xp̃us assistit. et dyabolo resistit. ubi nō
dyabolus obsidet ibi xp̃us includit. ut ibi mu
ros spūalis septa defendat. Ergo qui pcurrē
refugit. et declinat recipit ī defensorē. ¶ Ide in libro
de obitu patris sui ait. mortem martyrū ē refugio
defensata fides cumulatā. certā roborata. Vicerūt
g̃o martires mortem. si eor pseuerauerūt fides
quor vitā nesciunt. hor mortem celebrant. ¶ Idē
ibidem sup illo ubo psalmi. Preciosa ē in conspectu
dñi mors sanctor ej. ait. Mortē martyrū plenā
ppā nāmq̄ mors martyrū plenū vite est. Omnis
plena ē. Vnus mortē mundus redemptus est. et qui
nostra de xp̃i morte.

Arnobius In ser. de innocentibus. Nō
nulli quos natos videmus ad martyriū nō sibi bo
na q̄ labores in requiē. dolores ī refrigerii. mercedē
in gaudiū cōmutarūt. Vinum. ait. vinum et ego
vinum qui p xp̃o melius occidi. ¶ Idem. Ille
habet pauperis martyriū suū et omnis egestas
et defectus. si p xp̃o tolerauit. martyriū fecit.
¶ Idem sup illo luce vij. Ne timeant ab hijs qui
ctis post modicū tempus mortem. sunt. Ne
cia non ad aute modicū in causa dei. et xp̃i
cū xp̃o in xp̃i gl̃oria cū gl̃oria mortuos. ne
fiat. modo solliciti. qđ nobis pficiat. ut
turū ē necessariū. ¶ Idē ibidē. Omnia bona
facit timor mortis. et omnia bona nob̄ aufert
contemptus mortis.

Cipianus In libro de mortalitate. Ego
aut̄ et habeo in decto de. pe. dixi. fugiūt
turū mētes concipit animus deo dictante. ad
iudicē coronat̄. Quale in te dominus suum
cū vocat tale ē te iudicat. ¶ Idem. ibid. Nō est
tua pmia. si in dei dignatione positum. mu
tari. Nec poteris te dici pdidisse de quo melio
ra meruisse. ¶ Idem. ī libro de exhortatione
Gratior et fructior nūmet pugna. xp̃iano
. ad quā fide roborati. et virtute vestiri
te se debent milites xp̃i. cogitantes idcirco se cotī
die bibē sanguinē. bibē quatenus possimus
xp̃i pro xp̃o sanguinē suū fundere in martyrio.

Hieronimus In epla ad eustochiū. Nec
ē digna retributio dilectionis cū sanguine
sanguis compensat̄ et redimi martyrio
nis redemptore libenter occidimus martyrē
sustinendo. ¶ Idem. in legenda de sto pdulo. Pro
lix effusio sanguis in confessione xp̃i mar
tyriū reputat̄. si devote quor merita suscipi
amus martyrū ē celebrare. ¶ Idē. in
ser. qui sup de assumpcione
beate

Vlricus In libro ethymol. Duo sūt milites

gria vite sine ulla passione · et aliud in occulta animi virtute ayuta uanuq; tolerantes hostiles insidias cotidianas et hoc qđ omnipotenti deo se inuitaueriut tm in corpe qm in corde pacis eria tempe martires sui effecti ¶ Hec de sco laurencio

Primo ait ppnit Sepe de discipulis ad martirii dignitate· qm suos doctores ad coronā ante cedit et qm sui ordine seu dignitate posterium fuit nonnūq; in triumphe victoria pmi id ibidem· de cuius nulla fragilis adiutate · et pro veritatis xpi defensione se ultro se offerit certamini nec diffidit

Bernardus sine quo Italie omnis martyrii trepidians et exultans toto licet corpe lacerato · animate quoz latera pro nō solū sustinuerūt et alacriter· sed in eo animo sua contemplationis fortiter et alacriter· sed in eo animo sua contemplationis sanguine ebullire ubi purius se audiuit esse martyrium · Nampeim tuto refugio Nempe in petra · nempe de viscebus ihu xpi ¶ Item de hoste inimico non dolebit sua · qui hostium iudicis et diuisum sim nitnet vulnera ¶ Item ibidem Nec hoc mirū si cum a corpe doloꝛes nō sentiat cuius · Non aut hoc facit scrupoz sed amoz · sub quo desit doloꝛ sed contemptus ¶ Hec ibidē Sola cum sola qua pot possis victoriam martirij et fugam fugiendo · potes illam amittere· moriendo nō potes · et beatus eris si pugnando moriaris · quoniam mop coronabeis ¶ Item O tuta et secura pax xpi pugnat in qua nec vulneratus nec pstratus · nec coniugatus · nec mulier · si fidei posset occisus · fraudabeis victoria martirij tui nec fugias ¶ De de martirij genij · et grus nisia de pampinee ¶ De ij ser· Est quoddam martirij genus et effusio quedā sanguinis · et cotidiana corpis afflictione est · baptismus aliqs in compunctione cordis et lacrimaz assiduitate huic cui infinus et pusillis corde deus prudit nec necē est sanguis qui simul ponē qz propositū non sufficiunt saltē nitriori quodā martirio suū sanguine finiūt Sic et baptismū sacramentum quod teneri nō licet hij qui sepius · multis qz fundit frequenciori ablutione supplē nitet huius

Leo papa In ser· de sco laurencio Cui omni summa virtutū et tocius plenitudo virtutis & illo nascat amoꝛe quo deus primus qz diligit In nullis profecto hoc amoꝛ sublimius excellere clarius qz fulget qm in beatis martiribus huc unde qui deo xpo tam pronti sui uincta cione caritatis qz simultatibus passionis pla gas infra de mozte

Anselmus Cur deus homo Nullatenus pt homo magis honoraꝛe deū qz semetipm moꝛti tradere pro deum

Sedulius In ser· de sco laurencio martirii nō venit pt mitti et pro gria Vincē cum dyabolū · trade corpus · contempnē · vicit cū pe gaudiū et gloziā de illatis tuꝛmis & moꝛte vitā adepsit · nō virtutis est humane et mu nus est diuini

Sola Judicii vi Solus baptismus sanguinis · qm nos puꝛoꝛes reddit qz baptismus fluminis hō · n · lup^no qui baptizat ulteriꝰ peccare nō pt Neqz · n · precepti mutatio huius ad talem veniens · aueret quin ymo sanguis pfusione sequens non auderet in aliquo criminali tale aliqm sui corpis sanguine lotum et clarificatā quam gras instā de moꝛte ¶ Item sic de crimine ¶ Item de adustis ¶ Item de afflictionibz ¶ Item de cruce spuali ¶ Item de macracione ¶ Item de pacia ¶ Item de tribulacionibz

De matrimonio Item sic & quinis · et quinqz

De maturitate Apuleus In libo de deo socratis Nulla res pt ee simul fes tinata et examinata Nec est qđ qui omis qđ pos sit habe simul laude diligencia et gria celeritatis

Suetonius In libro de xii cesaribz Augustus cesar in duce pfecto nichil minus ambitiosa gerendū qm festinatione et tenuitatem · et rebz ad iactum satis celeriter fieri qđ qđ bis fit

Symachus In libro epistaꝛ In re apta pigret ee pliori In arduis autē rebus multū valet longior diligencia Plinius qre supi de consilio ¶ Item supi de dilatione ¶ Item supi de distercione ¶ Item de consideratione ¶ Item de prudencia

De meditacione gregorius In moꝛ Sollerter animus ante suę pmoꝛdia actoꝛis erecta rebz aduisa meditari nec sp illa cogitans sp cont talia tozare · pacienter mu nitus · qđ qđ acceptisset lucrū putet ¶ Item Dum ma dū lacrimis lauat · du bonis opibz exercet · sanctis meditacionibz rendit et renetur · sp ad nouitate sui sinceriter · reparat ¶ Item Te gistro Strude quesō cotidie cogitatus tui libi meditatio · diste nobilitate dei in ubis dei nec ad etna suspires · nec mens tua sp ad celestia gradia maioribus desiderijs accendatur Tanto nāqz te maioꝛ sit requies quāto nec ab amoꝛe con tibi dentis tui reqes nulla est ¶ De in omeⁿ nre dicet · mes in primo qđ exhibeat deo grande cū primo plinius qre supi de consideratione Jsp de distractione ¶ Item de intelligencia ¶ Item infra de memoria

acresset

ctus spone

Augustinus in libro de medita. Quanto magis homo sua mala meditat tanto magis suspirat et gemit. Meditacio siquidē pars est scientiam sciā vero compunctionem compunctionē deuocionē. deuocio vnumq; comitat oracionē

Idem Considera o homo quid eras quid tibi factum sit. et pensa quāto sit amodo dignus ille qui tibi quecq; bona fecit

Idem in libro de cō flictu vicioꝝ morbis nullū melius cōpescit nisi cotidie mortis sue cogitacio cotidie meditat

Idem Vngimur tabe in carne corruptibili ideo rumpenda perpetua meditacio

Cirilostinus Sup iohēm Nichil ita terribile diabolo sicut mens diuina sp meditans

Idem sup Mathiū Primo bonoꝝ opum meditacio negligencia et vacuacio opat meditacio nē finis vite nec sollicitudinē et timorem

Idem Cum meditat mundi consummacione ac fine vite quisq; nichil curat de mundo. nec in posterū sibi quicq; reseruat. et nec pecuniā quā fecerunt alicui fecit portari in via nisi forte panē quē necesse habet

Leonimus in glo Je li sup id Ezechielis Non debemus in desidiis carnis molliescere et segnes sine desidia in bono opere esse. et ideo meditacio celestis dei et iusticie exercicio seruanda

Idem in epla ad florentiū dicit Anima ne pabulū est in lege diu meditari die ac nocte

Claudius de scripto libro tuo ca. iv. Omnis nr profectus ex lectione et meditacione procedit. Quicunq; nescimus legendo discimus et nō didicimus meditacionibus consulamus

Idem in libro ethy philosophya nichil aliud est q̄ continua meditacio mortis et magis quietis expetamus. quā sibi ambicione calcata similitudine fruamur vite humili et disciplinabili conuersacione plā

Idem in epla ad florentiū dicit de ypocrita

Benadius Sup Cant Quid tibi efficax ad curanda conscie vulnera nectio ad purgā dam mentis aciem q̄ vulnera xpi fixuris ac deuota meditacio.

Idem in epla Virginibus ti mete et retinuā manum q̄ labores? si hec omnia lenia sint meditanti flamas eternas

Idem Meditare tenebras exterioꝝ fuisse nō horrendā clausuram claustralem. et si futuram meditatio de ibi ociosis discussione discretū iudicis. non tibi displicebit silencium regulare silentes etiam et ille stridor dentium ante tui oculos reductus paciter tibi molles reddet mattrum duram et culcitam molliorē

Idem iuge silencium et ab omni strepitu sedulum perpetua quies cogit te celestia meditari

Idem cunctis ad consideracionis actum et q̄re sup de cō fidelagome

Basilius in regula sua Tuo aiā flagitio de xpi xpo celesti desiderio copulate. cui in nullo desipis de supnis et celestibz ingerē meditacionē

Auctor de spū et anima Meditacio est cordis vitalis studiosa inspeccio Sed contemplacio est pspicue neticie iocunda admiracio vbi inspirata diuina reuelacio illuminat ut neticie agnoscat et ista diuina inspiracio inflammat ut ardenter eam diligat

Seneca in epla Nichil est tam ardui et difficile qd humana mens non vincat et in fimidam rem facilitate pducat assidua meditacio

Idem semp et cotidie meditare ut possis equo animo vitā istam relinquere

Idem de consilio

Idem de distraccione

Idem de cognicione

Idem de intelligencia

Idem de moia

Idem de prudencia

Idem de industria et sapiencia

Idem de studio

De medicina gregorius in moz libo xxi sup ꝑ. 1. reg. xxi. Et sicut angelus loquit vnū de similibz et similiter hoc equitate misericordie eius agos medicine cū aliquib similia similibus. aliquā contraria contrariis curat sepe calida calidis. sepe autē frigida calidis et frigidis calida sanare consueuit. Venies igit ad nos desup medicus ad nr̄m xpus tanto nos benignius languoribus pspexit quanto nobis similes et quodam contrarii apparuit. Ad homines quippe homo venit. si ad patres nr̄os nobiscū nr̄ate nr̄e dissimilitudine nature et gore iusticie. Vicioso quippe homini deus potestate nisi p̄ rectum. Sed videri nō potuit qui corrigeret videri autē ab homine nō potuit. Homo grauis esset ut videri ab hominibus posset. Iustus igit atq; inuisibilis deus apparuit nobis similis nobis. homo visibilis deus inuisibilis. ut dū videret ex simili curaret ex iusto et dū nr̄a iniq; concordat condicioni virtute artis sue diuine ea retexendum. Quia igit in carne venerat non culpam nr̄am ex vicio nr̄o penā ex nr̄a te suscepit. nulla in labe pcti pollutus. Pro nr̄a nr̄e condicionis tenui non potuit atq; nr̄am mortem mirū omni nequitie calcata ea vellet sponte suscepit. Non in ira nacus est ut alios homines. nec ira morimur nec ira resurgimus est. Nequa in expiante coitu. si spūs sto sup nr̄am conceptus est. Flatus aut matrīa fuisse credi exhibuit. et corrupta fluant

Gregorius nazanzenus in apologetico
simus medicē corpalitzit sanitas corpis si finit
in corpe exsistēt uel si discessit reuocat simus
autē medicinē spualis est meritare animā ad uitu
tes et extpe eo hoc mūdo et offire deo atq ymagi
nē dei quē in ea est si recte se habet conseruāe uel
si collapsa aut oppressa fuit reparare et ad ultimū ipm
hominē filiū dei facē atq in celesti beatitudine cū
angelis celestibus collocare

Augustinus in vi libo confes. Heu mihi dnē
miserē meā et me dnē deus meus ubiqua mea nō ab
sunt. tu autē misereris es et forsitis sane dnē audis
meā qz peccauī tu dixisti octauo supi genesi ad hie
ronimū sicut in arboze id agit agricultura forinse
cus ut illud p ficiat qđ gerit medicus exterius sic in
homine sedm corpus ei qđ medicus agit nā seruat
negligentia hoc ad corpus medendi medicina ihc qđ
animā distendi sagitta et qđ arboze humoz tuti ad
pstasio iniquitatis deus utriq medicus omn qui
condidit et regit omnia omes naturas bonus bo
nas creauit omes nolūtates nostras ipe nostros
mentes ut emendet semina precepit iudicat contē
nentes adhibz medicinā ut dū fructa pmoz
medicū qui peccatoz sanat mortificando viui
ficat iustificando et cū omni pacientia ad emendū ut
qđ in nobis pbrosum qđ delictis sordidū qđ quod
illicitis fetidum ee despexit. incidat. amputet
cōsecet ut sanis omnibz diaboli uulneribz hō solu
tum in nobis remanē qđ dei est Jeunijs enī
castigat corpus castigatz et sine sup de Jeunio.
& quadragesima Idē i ser. Bonitatis auctor et ē quas inferius

Eusebius cuius mathiu Verus et pfes
medicus ille est qui et corpis sanitatē donat et
animē salutē restituit plura sine sc̄ & abstinē
tia de carnis cura Idē de gula sc̄ de Jeunio

Boetius de consol phie quid aliud aliqz
stultus videt q̄ pbitas utilis et quid aliud esse
do q̄ vicia mentis Quis autē alius nisi conditor
tor bonoz rez expulsoz malozū q̄ rector ac medica
tor mentiū ipse deus? qui cū eo alta prudentie
speculā respexit quid uniuscuiq̄ conueniat agnos
cit et qđ omnē nouit accōmodat et tribuit
qui dat omnibus affluenter et nulli inperat

Hyronimus in epīa sua ad lib. q Vrbanū sc̄

plerūq̄ consilia medicoz assidentiū et dissiden
tiū q̄ parū docti et satis seducti languidos nūq̄
eos officiosissime occidunt

Seneca infirmus nō curat medici eloquūtē
si cruentem Ola que d'abstinā sc̄ de gula sc̄ d' lenio

De memoria gregorius in z°
libo moz sup iob magna consolatio mē tri
bulatōis est si cū adūsa patimī auctoris mri pe
nas et largitiones ad memoriam reuocamus Idē
Rememorato pacē custodia ututis est Idem pa
cientē illatam iniuriā tolleat qui pie meminit qđ for
tassis adhuc habeat ipe qđ ab alijs debeat tole
rari Idem Cū uoluptas libidinū tempat i pstrīe
hīs ipā pstra sua temptatōis nrales opponenda
ut eo magis erubescamus prava gemitē quo nos
a deo meminimus bona ei nimo praepisse Idem eis
quos a preptis diuinis discordat epe quociēs au
dit preptū corde suo repudiat atq̄ cōfundit qz
non fit qđ fieri debuit memorabitur. nā i quo se
errasse considerat ipā se latenti conscia ia accu
sat Idem i libro xxij moz Sicut qm dū di
uinis debemus bona que agimus a memoī repellē
me extollat Sic appinquāte morte plerūq̄ ad
memoriā reuocamus ut fiducia prebeant et dis
patis timoze pmiant Unde aplūs eo tempe
dixit bonū certamē certauī cū quo se de corpe
recessurū cognouit. qui et si choznithius bona
sua quedā emunerabit nō tn pīs semetipm os
tendē sc̄ illos pocius studuit confirmare Idem
sup illud iob 26. Ubi eras qui ponebam fundame
ta terre cū de si iustificatus pcedi Vitas apte
dicat Con-tutes a me acceptus tibi non tribuas
Noli cōtra me de me de meo munere exaltari Remo
ue ubi te iuem qui te meo timoze solidauī ut
go non extenuā in te qđ construxi tu nō cessas
renemorari quid in te reppēi Idem Nullū re
cedat a memoria p que subsistit memoria Idē
memen qua replent quas insita ei primo Idē
Si qua est pua tpis quas sup de iudicio dei ex
mo Idem sup ezech Cū mala cogitationū fruste
bona mea tinsecta tē ad memoriā reuocamus qui
i operatione malozū nulla ribi de bonoz fidu
cia petitoz Idem ibidem Tuū nobis misericōdie
dei fuit mire cū nobis ad memoriā reuocamus
me misere Idem i registro Cogitacionū illecebras. i continentia lingue. simul et opa delictoz
ad memoriā reuocemus et dū licet et tempus ha
bemus matutino planctu pcedz nrāz maculas de
leamus Idem i omeā Cū bona ppīa agimus. sp ad
memoriā malla nra quibus reuocemus ut dum
aliter culpa conspiciat undiq̄ metuat de bono ope

noster animus glozieꝫ plura qre sic de cogitacõe
Hec de cognicione Hec de intelligencia Hec de
meditacione Hec de prudencia

Augustinus de ti Vele mihi ē ut me
minerim vt ait meꝫ frēt qz meos admoneam
ut meminim suaꝫ ne ille qui tacet ẽt prędicet
humãe fragilitas Idem in lib⁹ confess. Respice tem
pus et memorare illoꝝ qui ante te fuerũt Vbi
sunt sacrape vbi sunt tyranni vbi sũt qui cõtra
et cõtumelia dispensabant et festa celebant Va
de muti sepulchra et actipe principũ ossa Discer-
ne si potes mũ principes et suos dare quis pul
cher quis ve deformis quis nobilis aut quis ig
nobilis quis ue sapiẽs aut quis ydiota fuit nũ
illos memorare vnicꝫ nature tue fragilis ne fa
stidiã aliqđ exhollais Hec Periculosa ẽ presumptio ti
memoria voluptatiũ eiꝰ eas tuo tenẽ sustinuit
et quinquies vxoris loth spũ de sodomis egressi
frequẽs retro respice sibi ortum Id 2 scđ de doc
tina xpiana Nulla magica mandanda sunt mihi
ne qui illa verborꝝ locutionũ qz grecã quos con
tinuo ignoramus Idem in decio libro de ti cap 20 sy
gnificãtia et ẽ queras infra de finitate Id sup p
cap 9 vbi ait Astendat homo sup animal 2ẽ qre
sup de consideracõe Idem ad paulinũ Id
iunda deficiẽti spũ nõ mortuũ corpis locus sed
op loca sti martyris memoꝝ vnus affectus

Ambrosius in apologeꝰ Sapiẽs homo
sine expleꝫ sine cogitet nil agat aut mediteꝫ sp
ante oculos eius est error pprius et mendacia ani
bus pulsat culpa conscian mea quesde nec ob
liuisci pmittit memoria facinoꝝ antiquoꝝ Id
in libro de bono mortis Iustaꝝ audaꝫ pma letricia
est 2ẽ qre sup de beatitudine

Consolatinus sup epla ad hebꝫ Nullũ
inuenis peccaꝫ tale nisi animus remedii sicut illoꝝ
cui dolore cõtinua memoria Id 2 ser Quadã sup
seratu tuũ 2ẽ qre sup de consideracõe Id sup
volhem Non memoria malorꝝ qre sup de anoe
mundoꝝ Hec igit causa est qre de ppũctõe

Iudocus de sũ bo Quisqs peccaꝫ memo
compũgit ad lamenta et dei se striat visitare
visitali pricia: qui ex eo qđ se meminit admisisse
mereꝫ erubescit sino qz iudicio pmittit pnit

Valerius libro vij Quadã nec memoria
etiam 2ẽ quere supra de gloria vana.

Bernardus qui ser In Omnibus operibz tu
is memorare nouissima tua .s. horroꝝ mortis
iudicij dei tremendi discrimẽ ardentis gehe
ne metus et sic metuẽs non peccabis si bñ memor
finis Idem ad eugeniũ Semp ad memoria tua
tibi revocandum est qualis es et sis et qualis finis

Confenda sunt nr postroza pcedz et poza sequẽs
vem ne pferis mi iuuare et sapiã et intellectũ in fide
nutate moꝝ aut ab his forte qđ absit deficere
Ieronimus ad pamp̃ium semp aliqđ recũ defer
tua pro quod nouimq̃ ẽ pompuare nuncupa
in epla quadam Sane nõ parũ fructuosa nobis ẽ
festiua memoria sctoꝝ nrm errazẽ et languazẽ et
temporem qz depellens cũ eoꝝ intercessione iuuere
infirmitas mã et op consideracõe beatitudinis eoꝝ et
eiectẽ negligencia mã 2 illoꝝ exemplis erudiat
vigilia mã Hec Plugie me medã qre sup in ambulare
rum eozam te 2ẽ Ieronimus ad dam ezechiũ ex em
meãt bona sua Felix. n. ẽ illa consilia q in tempe
malorꝝ pte reminiscit bonoꝝ suoꝝ apm Idem
ibidẽ sup illud precepit illud post tergũ oblita prudẽ
glo. Ne sigilla asperam i memoria ti tue sp mee mate
Idem sup i. nobis xviij Et suggerit vobis ad
Gracia sti spũs est qđ nõ obliuiscem 2 Hec glo si
ysa xxvij Quod oculis cernẽs magis memorie mandã
Seneca In epla Aliqs vir bonus eligendus est
atqz ante oculos meos sic habendus vt memoria ne
tiri pñs ut ad memoriam eius omnes actus suos ad
et componat Idem ibidem Sic vive cũ hominib
tanquã deus videat et sic loqre cũ deo quemadmodũ
diant Idem Id maxime memorande qđ infirmis
mus vt se cognoscãt ẽ

Cullius In libro de senectute memoria animi
mus septus exercetur Idem i libro de offic Quidã
in die dixerim audierim vel egerim tociꝰ temporis
uespr pugñ dormierim Hec in tusculanis Aristo
aiũt omnes ingeniosos melancolicos et bis memores
et ut ego me tardiorẽ ẽ et molestẽ nõ ferunt Hec
mythologica memoria ẽ pp quã animus repetere illa q fuer

Plato In thymeo libo pmo Septuus sit renascẽs
fore memoriã eoꝝ que in etate pma discit
Aulugales In libis & agenda et remissoria
memorabiliores tardi sunt Remissibiles mente
veloces et bene discentes

Solinus In libro de mirabilibz mundi Mem
am metus primũ et metus vocem acuit Mem
q quitus sensus meliorꝝ est memoria q se tenet
estimacione sicut ymaginatio ad sensũ cõmune
Recipit in mentibus ab estimativa et conservat
Vnde agenõ est thesaurus intellectuũ cui pri
palis actus Memoriã illoꝝ que pius admisit
et ob hoc ãtus memoratiua nuncupat

Demanoia In habita ggie
In moꝝ Hugñ vtrecht Id memoria
subsistit memoria Idem agente qñ regulariter
memoria de maligne spũs in ea nõ pereu

duari plura gras infra de temptacionibus

Gregorius nazanzenus in apologetico Di in memoria venit deus non solit ifirmitas cohibz ses

Tercia pars

Augustinus dicit sup de duo recordari debemus de quo tamen dague cogitare no possumus quae laudando quemq; et iudicio quis illu erando nulla no

Ambrosius sup bi immaculata Dnue manducat sue bibimus xpm annunciemus xpm cogitemus xpm no gemus xpm loquamur in corde sup xpus in nobis sit et ore Idem sup lucrum omia ppter eu nobis gras infra de xpi nativitate

Crisostomus sup ad cohibz xpm Vter faciem nobis re ad principem nrm aspiciamus et recordemur qui a malis hominibus et ppter xpm et ppter veritatem patrim qr te erit nobis omia facile

Bernardus sup Can Ig qm p xpm passo pcipatie facile compungim et movet ad memoriam illoz que pculit xpus affectus suaviter deuotus pascit et in animo confortat Idem ibidem Ad tam efficax ad emenda conscie vlnera no ad purgandum mentis aciem p xpi vulnera sedula recordatio Idem Dicunt multi est momentum in quo homo no utatur nec firmat de bonitate sua multi debz ee monetur quo deu pitem no habet de memoria et cogitatione

Syricius papa Omne tempus te qre sup breuis aut tua sit apud deum in memoria Ide ad mia mur semp illuminat et mundat eo recordando sue me moria dei

De memoria mortis queras infra de morte

De mendacio Gregorius in moz Deus mendacio nro non egret qua veritas fulcit no queat auxilio falsitatis Idem Quinoppe emendum est omne mendacium quis no mquam sit aliqs genus mendacii culpe leuioris si si quisq; pstando mentiat Idem Plana est vim veritas et sue est error mendacii unde p xpm Idem Meliores sc humiles qui se mendacio illaq; mor dei arrogancia vitant quo mentiendo sup biunt qui contra utilitatem se eligit qua relinquit Ide quod hoc posterioz te qre infra de doctrina nra

Augustinus in libro de mendacio agendu est falsa uocis significatio cu mentiendo falle di Idem et habet vnum q. ij Quidam Quo vitare occultat et loquit mendacium utq; reus est sete qa qui ndum non vult iste qr nocet et fidat Ide in eccle

ber loquit scies aute voluntate mentiat Ista
ageliox est qui mestiet falsum dicit ch qui nec
acendi animo dicit gerit nestiet verum qd dicit
Idem ibid Verba sit instituta no p que inuice
se homines fallant et mentiant sz p que i alterius
quisq; noticia cogitaciones cordis sui pferat
Idem Auchi quide videt omne mendacium ee pecm
sz multum interest quo animo aut de quibus rebus
quisq; mentiat Idem Omne mendacium ideo dicen
dum e ee pecm qr quilibz hoc debet loqui qd aut
getit sue illud vim sit sue putet ee verum quae
non sit Idem libro de vera religione questi ei
mentiendi voluntas fallendi erit si no ei credat Ide
de doctrina xpiana Nemo mentiet in eo q; mentit
suam fidem nia hoc solu utiq; ut cui mentit sibi fi
dem adhibeat quia tamen ei mentiendo no suam die
aut fidem violatam iniquus est

Ambrosius in ser Omne simulacm et diz duplicitas mendacii est Omne mendacium nanq; est xpiani se dice et opa xpi no face omne mendacium e
sacrotem ut eligit se pficiat et contraria huic ordini
ept optari plura qras infra de mendacio

Isidorus Crede mihi nemo mentiet ut epla
placeat Idem multo melius est vera rusticite
et fla deserte pfite pla quas infra de mendacio

Valerius in sermo Omne mendacium in omnibus
tame omne mendacium fidem tollit et vere inducit ve
ritas abolet Idem Nullum mendacium pte ee iustu
Ide de fide lib i cap xxv Quilibet fallitas red
dit hominem e in dictis veris suspectum et nul
dacem facit ut nec e veri dicendi credatur
Idem ibidem Sepe vera pmittit qui fla dictu
rus est ut cui promptus acquirat fidem dicendi
postmodu ad reliqua mendacia faciat credulos
audientes Idem Nonnulli fictus vultuq; gestu
et plerisq; a nitate recipit q nitida fla confingit

Cassius libro de Offic Tollendu est ex re omne mendacium et semper qui dicendo si ad loquendu
Cepit et qui sup de locutione bona ste infra de mendacio

Flora sup illud ps dixi custodia vias me
as et Non frustra lingua est in humido sita
ut facile labat in mendacium e plurimum et in
ociosa uerba **Flora** sup illud ps Odisti oes
qui locuti mendacium Summope caueadum e omne
mendacium et sicut sub i ggio hoc gr mendacii genus
quo quisq; in officium pstando mentit pfecto bri
simope fugiat Ita ut nec vita cuiuslibz illoz
mendacio defendat ne sue aie noceat dei pstat
metuatur corpi alieno gnus hoc xpm mendacii genus
credamus facillime relaxari Et mala sup de malicia

De mente bona et mala qre sup de gsta bona

¶ Item infra de secularibus ¶ Item de secreto & solicitudine
¶ Item de pulsatore ¶ Item de nequitia ¶ Item de anima ¶ Item
de aio ¶ Item de assensu ¶ Item de iustitia ¶ Item contem-
platione ¶ Item de corde ¶ Item infra de iudiciis
¶ Item de quiete ¶ Item de timore
De merore ¶ Item supra de doloribus ¶ Item supra de lugen-
tibus ¶ Item infra de tristicia ¶ Item de merore moderato ¶ Item de placiditate
De metu ¶ Item infra de timore bono & malo

De mercatoribus Gregorius

In omnibus Sunt plerique negotia que sine
peccato geri aut nullatenus aut vix exhiberi pos-
sunt Que igitur ad patriam deferuntur ad hoc necessario
possunt contingere ut animus non recipiat Negotiator autem
qui aliena iniuste rapit sine peccato everti non potest Quo
circa supra de adulatione ¶ Item supra de lucro ¶ Item infra de
negotiatoribus ¶ Item de usuris

Chrysostomus Supra illud Ioachim Cum cepisset
regnare ut ipsam magistram & innutritam audiret lu-
dam ille est mercator qui de templo dei eicitur
Unde scriptum est omnes mercatores ¶ Item ho
mercatorem nullum posse placere deo · et ideo nullus
christianus debet esse mercator · aut si voluerit esse
placere deo aliquatenus debet · Nam qui emit et qui vendit
sine medicina esse non potest ¶ Item prima laus propria
mi est alienum esse a foro · nec ullam omnino habere
cum illo Plinius Item supra de analicis ¶ Item infra de ne-
gociatoribus ¶ Item infra de usuris

De militibus Gregorius in

8 Registro Summa militare laus magna alia bo-
nitas habet Obediendo rei publice utilitatis ca-
pitibus ut quod sibi fiunt utiliter impatienter obtempera-
re nolit efficaciter perstrictis Plinius Item infra
de nobilibus ¶ Item infra de principibus Item de prelatis

Augustinus de libris dominis Scio nullum quod aut
militare cingulo decernet aut in actu sit publico
constitutum cui iniuste parentum assolent dici a
patre suis se posse excusari eo quod militant · et
ne his faciat aliquos occupatos · et malis actibus
congruit ¶ Item Non est delectus militare et pater-
nam militare Iniuste petimus est Nec rem publicam
gerere tutissimum est · et ideo re publica agere ut re
familiari augeas pocius videtur esse damnabile
¶ Item epistola ad Iulianum comitem Hoc primum agitur
qui armatis ad pugnam qui tua utitur et fortitudo
corporalis donum dei est Sicut in corporalibus de dono
dei non fuit quisquam comes ¶ Item eidem Esto
strenuus pacificus ut eos quos expugnas
ad pacis unitatem vincendo producas hoc in pa
ctis quia filii dei vocabitur ¶ Item eidem Hostem
pugnantem noctibus primam · nec volentes et sicut

bellum et resistentem violencia reddit Iniusto
vel furto capto nisi debet nulla ratione
pacis principatu non timet ¶ Item eidem Omnes
mores tuos prudicia compositos ornet et solicitos
et frugalitas Valde enim turpe est nullique
non vincere homo vincat libidinem et obruat vitia
qui no vincit fit ¶ Item eidem Ex hijs que habes
de nulicia gratias age deo tamquam fonti bonitatis sit
atque de bonis actibus tuis illi da claritatem tibi nil
humiliatem ¶ Item supra iosue cum iustus esse
fas est ei iustum bellum suscepit Deum apte pos-
net ex eo nisi nichil ad iusticiam interest qui
quis supra de bello Item infra de pugna ¶ Item ad bo-
facinus committit Roli existimat nemine nemini
deo placere posse qui bellicis armis ministrat
erat sanctus rex et prohibuit David cum duce ta-
mi prohibuit testimonium Iudas nichilominus
et alii plures iusti

Ambrosius Supra illud luce in Nemini vio-
riatis Singulis quibus homini exhibuit suum bapti-
ta responsum · publicamus ne ulterius quis peccatum
est eis evigilant iudicibus ne culpam fiducie aut
predam rapiant docens idcirco stipendia
constituta · ne dum superbus quisque peccatum
quis supra de bello Item de pugna

Iacinus Nemo miles cum unde sua gratia
ad bellum quis supra de amore mulierum ¶ Item ad fratres
cum monachis No sis miles Antiochus tyro nec pue-
docens quis discipulus suus ¶ Item supra
tyrannos puros Tyrannus sit nobiles in solo nomi-
les cum animi strenuitate et rei militaris exercitio
sit regibus nativus Puros aut facit eligi eos qui illa fa-
cilius informat quibus et plus in pugnacibus
rem militare percipit eligi numerus eligatur Eorum
bo numerus est que et viribus corporis et strenui
animet mentis

Gregorius nazazenus Quis rex deserto
militibus suis debita non primat immundi spiritus
dus suus militat · deserunt milites regi suo qui
uens superbus dum suus accusat quisque
Item infra de sollicitudine Item de pugna

Leo papa Omni crimine deposito vitalis ope-
dum est militibus laudandi nisi pugnis com-
minatos fidei catholice et communi cuncto adiungi
otium religionis Nouit non omnipotens deus quisquis
pro ultione fidei et salutacione patrie ac defensione
christianos pugna moriens a deo celeste premium

Vigilius In libro cassiodori Agiles dictus
de militibus electus est et manipulus militum
dicti exercitus ducentos milites qui bellis
militibus manibus michaelium · vel qui milites

manipulos p̄ suos insignes habebant

Glosa p̄ ethimo. sed̄ ꝺ̄ in p̄ce ꝓcerpit̄ et mulier̄ ques et regimē suar̄ eccl̄ie Ita in bellis ⁊ inquillinas dissipat̄ et tepestiū pietas diuinū cultus. districto discipline dissoluit̄ qua soluta infinitos ciuitates vio latas. plura q̄re sup̄ de bello q̄ infra & pugna

Basilius in regula sua Sicut miles ꝓmo ꝑ̄ua q̄ sua armoꝝ ꝑ̄uat̄ in bello sic omnis xp̄ianus impedit̄ ad vigilias ⁊ ordines et̄ estatē et potiꝰ ꝓle nitudine torpestit

Codice & testamēto militari l. milites dicones degentes nec testant̄ si in vagina gladij nel clipeo. sibi sanguine suo rutilantibz aliquid adno tauerint aut in publico insp̄serint p̄ gladio. te p̄ quo in plio bite sorte ablinquit. huiusmodi uoluntem stabilem oportet̄ et si tame legitime p̄ostenderi q̄ talis fuit uoluntas multis ff. et in l. huius tocq plura q̄re sup̄ de bello

Catho dicebat mulieribus suis ꝛ̄ q̄ sup̄ de labōe

Extra de renūciatione littis Iudicens omnino ꝓbat̄ p̄ius solue mulier̄ congrua p̄ ꝛ̄ ꝑdat victoꝝ adustas

Flauius illustris comes in libro de re ꝓlioꝝ longo tp̄e desiderit Idem ibidē Regni mules ⁊ age ꝑducendus est cui p̄ius expugnetur nō cepis

Suetonius in libro de vij cesaribz Augustus cesar plus suscipiēdis suis mulieribz omnino negotia curas hamo cuius abrupti dampnū nulla capteia posset recompensari ꝛ̄ sup̄ de bel

Gallus p̄ marcello in bellis mulieri uxoricida consilio minuta est. et talis victoria mulieri nisi dec̄ qm ea que p victoriam adepta est victis re mansit Idem libro p̄o de officio Vxor ducent̄ mu les qui laboribus publicis q̄ susceptis. nō quasi mer cedem rei gestar̄ decidet gladiū et honorem pla ꝛ̄ sup̄ de fortitudine ꝛ̄ in magnificētia et magnanimitate ꝛ̄ de bello ꝛ̄ pugna

Catho dicebat mulieribz suis Cogitare cū ami cis vxis si quid p laborē rei ferētis q̄ laborē iste dignis non recedet a nobis beneficiū aut et honor diu nequit ferētis. voluptas q̄nocius abibit Nequit autē factum apud nos semp manebit

Dominicus quere sup̄ de clericis ꝛ̄ de sacerdotibus ꝛ̄ de sup̄ q̄ de subditis ꝛ̄ Gregorius sup ezechē No omnes q̄ lugent legunt ꝛ̄ ꝛ̄ supra de actima litis

Ambrosius libro p̄o de offic̄ Recipiat̄ ut abstinens sic a vino minus xp̄i et ut testimonio bono fulciat̄ nō solū fidelius ⁊ ab hijs q̄ solis sunt ut qui videt ministriū altaris congruus ꝛ̄ natali ūtutibus auctoꝛē dñm p̄dicet et diu diuq̄ veneꝛim. qui tales hz famulos. laudat. n. dñs est ubi inuidia possessio est et innocens simplicitas dis ciplina Idem Oportet eū qui ministrat duo p̄mo carē nalaz illecebꝛ uoluptatis. vitaꝰ ꝛ̄ ꝛ̄ aīe q̄ languorem ut corpus et sanguinem xp̄i ministret Neq; n. p̄t quisq̄ peccatis suis ꝛ̄ munime q̄ famis diuorcijs sanitatis remedia ministrare ꝑmn q̄re sup̄ de eucharistia p totū

De multa vindicatione humane

Gregorius Fastidio nos tabescimus. et longa medie pestis fatigam̄ et q̄ grauiꝰ nobis nos diuina dulcedine ideo fidē amamus misēi mam misēam accipiam Idem Duoꝝ Quid hoc nisi humane vite misera est q̄ amissa celesti patrie repulsus et exp̄ulsus homo de patrie exilio gemat et occupac̄ curis multis et tame cogitat re displiat q̄ gemere sit q̄ multa cogitat Idem O misēi qui laudes ꝛ̄ q̄re sup̄ de laudibus Idē sup ezē Necesse est ut peccatores te quoꝝ cotidie unus amplius misereꝛ q̄ consp̄icimus eos in culpis suis sine flagellis delictoꝝ Idem Duoꝝ Quidā pertinacibz misera q̄re sup̄ de hoīe misera Idem Duo mozꝛ sup illud iob q̄ dedecoꝛe viro via sua abscondita est et credidit cui tenebꝛe Sicut. n. ꝛ̄ hominem tenebꝛe ignorancie q̄ p̄ti tozꝛ Dñe memoꝛ fuisse non nouit p̄teria viuo dulcis et nutrima dispōis diuine penetrare neq; Idem in primo Vndiq; mens hoīs doloribus p̄mit̄ et urget̄ et nichil in se misi tumultū p̄turbacionis inimici inimici q̄ fugē q̄rit si auc toꝛe suo contempto quo fugiat non habebit nō habebit ajodo nach spe decipit̄. modo falso gau dio refouat̄ fluit autē amat q̄ p̄us sepe despe erit fluit despicit q̄ p̄us multū amauit. et ꝛ̄na aute cū labōe inuent̄ et inuenta cū illis modicū ꝑsidat Idem ibidē mens humana mortalitate sue ponde q̄re sup̄ de disciplina Idem in iv mozal. Vsu humane vite q̄re sup̄ de blandit̄ Idem Domea de regulo Vndiq; ꝑiculū et ē q̄re sup̄ de amoē mundi plura q̄re sup̄ de cōtemptu mundi ꝛ̄ de ad uersitatibz ꝛ̄ de afflictionibz ꝛ̄ de brūitate huius vite ꝛ̄ de hoīs miseria ꝛ̄ de ydolatria mundi ꝛ̄ infra de morte ꝛ̄ de penis ꝓcoꝝ ꝛ̄ de ignorancia ꝛ̄ de reprobis ꝛ̄ de tribulacionibz

Augustinus in epla ad sebastianū Vita ē tristicia et ē q̄re sup̄ de compassione ꝛ̄ in omelia le Ex quo lapsus est homo mundi fuerit

dies eius insi mali qd audio puer cū nascit q
semp meipm a plorate ipha sue calamitatis ex
istime flendū n loquit et ita ipheta in labore
et timore se fluctuā t si iustus fuit homo timē
in miseriis portus est ¶ Idem in libro xv. de ci. dei
Quor et quas rē hic supā de contemptu mudi
¶ Idem in libo de libo arbio Quid cū opus habēt
misedia qui miser et quid tam indignū misedia
qui superbus miser ¶ Idem i libro confes Quid
miserius misero nō miserāre sentiēs ¶ Idem lib
xviij de ci. cap xviij Egala nolūtate nel sola qsq
miser efficiē ē misericor cū desideriū male nolūta
tis adimplet ¶ Idem ibidē Concremino aut m
sci simus qm nel non hūt qd nolut nel id hūt
qd non rte nolūt ¶ Idem ibidē Magna hoīs mise
ria t cū illo non esse quo nō pt ee ¶ Idem
de ci. dei Cum puise amat euangelū natē bonū
t si adipiscē illud ipe fit in bono peior et
miser melior puatus ¶ Idem i enchiridyon
Omnis vita sic subiecta vanitatibus et miseriis
est ut Appbenē hinc falsa p veis et respuat vā
p falsis de teneant uēta p ētis et amēt mala
p bonis ¶ Idem i libro meditacionū Respice te
metipm qre supā de agenoia plura qre sup de
hominē miseā ¶ Idem i libro cui qinq hēses Da supra
nā sicut demones iudicē futu xpm ihm sic ho
mines agnoscent saluatore Erit demones videbunt
eum et tremmerūt homines aut viderūt et de
viderūt demones confessi sunt horis psentis sime
Quae infelicitas est et quātu miseia humana demon-
bus deridē et impare fieri ducem ¶ Idem i libro
tcio de libo arbio cap xviij Illud vide quū absur-
de atq temerarie dicat agallem non ee qui mise
re Cum enī dicat agallem hoc quū illud eligere ali
quid flon et aute no est aliquid si nichil et ideo
nullo pacto potes rte eligē qd non est ¶ Idem
ibidem In tm videbis te miserū et miserū non
aspnaris ei qd sime est

¶ Ambrosius In libro de fide resurrectionis
Quid nobis miselius qre supā de birtate vite ¶ Idē
in libro de xij patriarchis Cur virgi istū rē qre sup
de virtute ¶ Idem i ser seuissime Tauris malis
et ē qre supā de virtute ¶ Idem i oratione de ope
re die Sume spinis aurea rosa crescat rē qre
supā de eterna corpali Plura qre supā de aduersantibz
¶ Idē supā de afflictionibus ¶ Idē supā de amore mū
di ¶ Idē de contemptu mudi ¶ Idē supā de egalicia
mudi ¶ Idē supā de hoīs miseia ¶ Item supā de igno
rancia ¶ Idē misia de morte ¶ Idē de penis ¶ Idē
de pemis penis ¶ Idē de tempestatibus ¶ Idē de
tribulacionibus ¶ Idem i libro sedi de obitu satyri
fris sui supā illo libo pē homo vanitati simile

fluctus est dies eius sicut umbra Quid est miselius
miselius qui tanqm spoliat et nudi spectū in hac
vitam corpe fragili corde lubrico animo vacillāte
ad sollicitudines desides ad labores et qui ad libidi
nes prestemes

¶ Aulostimus sup agathin O miserum mundū
qre supra de contemptu mudi ¶ Idem ibidē Quis
tantum ponderis rē qre supā de contemptu ¶ Idē i lib
O meus qui lege nisi a scripto Summa audientie simpli
citer homines bubulas rē qre supā de amore mundi ¶
In duodecima hora diei sitis qras misia de mundo qua
qre supā de contemptu mudi

¶ Tronimus In epla ad sidē delicijs et deliciosis
seruijs cōmutat In mo aut arbio t nel diuite cū
lone nel lazarū pauperē sequi ¶ Idē supā augustinū
Obiit misidie qras misia de mundo ¶ Idem ad nepo
tē Cotidie mozior rē qre supā de virtute vite ¶
Gaudebens dicit Quid necesse fuit deo pulice
bitū pudos ut mozdeis aquilice Quid igit esse
ser hominis q qui leonibus draconibus nitit a p pulice
mozdeis ¶ Idē supā illud zachaie p. Scrēda p ora
dentiqp fragilitatis humana sue relinqt nisi ē
nibertatem rē dei a nobis et angelor cus mundi
abire credendū est qplura qre supius et supius et
talis annotatis

¶ Bernardus In libo de arbit. Nulla vera lā
scia est qm falsa letitia ¶ Idem i libro de ascēsu
nos miserabiliter nati quibus datū ē in exilio
a cū labore viue cū dolore mori Nemo quippe ex
bus filijs ade sine labore viuit nemo sine dolo
rib dolore et labore pterimentis et onerosis vite
peril iudicat et bagitus et gemitus vitasse vide
ret in matris accubitus dolor in passionibus est
¶ Idem ibidē Septē miseie sūt de corpia hoīs qs ip
homo consideret nichil inertius pectore nichil
cio turpius ayatia vilius cpitus flebilius spatio mise
bilius morte horribilius dissolucio miserabilius damp
nacio detestabilius ¶ Idem Quid feridus humo cruc
dauē quid horribilius morte homie cuius est horribilis
trissimus amplexus in qua eius est horribilis
aspectus post bitum ¶ Idem Quid homi miser
ppetuo diuicie quid epule quid honores Deliciae
non liberant a morte nec epule rapidū a tumulo
nec honores a feretro Qui quodam sedebat gloriosus
in throno modo iacet feridus in sepulchro qui
quis vestebat delicijs nud ipsimilis a vermibus
¶ Idem Omnibus animalibus ee pauper natura
homo si nichil pauprior nascit qm omnia egen
nudi et corpi ab aliis animalibus datis et lana et
hūt de tra sic si singula singulis redderent quae in
habet miser homo qd non accepit ¶ Idē in ser
ser de festo oim sctor Triplex est insinitas

aut miseiā quibus abrpiē ꝛ cunabulis laboꝛat
miser homo Nam et voluptuosius et culosius
et ambicios⁹ius est omīe hoīe quibus sīc occupa
tus est ut non sit m eo sanctas ulla voluptate
quidem dedite sūt fruges et gula ⁊ culosiat⁊
sunt oculus spectans pes aducens vanitate
ambicion lingua simul et auris dū ꝓ ista
oleū precꝛis impugnat caput meū et ꝓ illam
in libo lactuce supplex qđ alij minus de me di
cāt laudis uel honoꝛis Valde nanqꝫ delect ab
alijs laudāt et laudare meipm Idem ī libo
de considēra homo natus ad miseriā et labore
non ad honoꝛem homo natus de mulie ꝓxime
de brutate vite Idem Regule ꝓmoꝛdia arcendē
media memorare nouissima hec quidē adducēt
ulla dolorem ingerūt ⁊ ista timoꝛē meuerūt re
cordare igit Dñe bonis et erubescē coꝛpi ubi
tremisce Idem Homis est actio turpis maria
bilis ingressus flebilis status instabilis egressus ista
turpis dissolucio fedū Idem Dic michi ubi sūt
amatoꝛes mundi ꝓxime qđ de amoꝛe mundi Idem
Quotqđ degimꝰ ꝛē ꝓxime qđ de hoīs miseria
Idem Sapis si sīc coꝛ ꝛē ꝓxime qđ de contemptu mundi
Idem ī ser Oramus cotidie ut de nobitas sicut
in celestibus facta est creatuꝝ fiat et in terris
ut sicut angelus sīc ⁊ homo deseruiat deo bonus spē
sit ei⁹ Sed heu me miserū qđ obstacula ꝛ
pauꝝ qđ impedimenta plurima obstant ꝛ
diam nr̄is mīs concupia mīs miseria mīs
malicia mīa et ignoꝛancia mīa Heu heu me mi
serū dñe deus qꝛ nos undiqꝫ mala mīa ꝓcu
bant undiqꝫ bella bolant undiqꝫ pricula nos ex
spectant undiqꝫ sē miserie undiqꝫ sūt impedimē
ta Quocūqꝫ me uerto quacūqꝫ considero mul
tum timeo et esilles et refectio et somptus et
uigilie et labor et rebes multant cunctē me ⁊ hec sūt //pla
et infra scaut supplus Nocturn

Cum Omea de sūdo et muto Heu miser
hūan⁹ ius defectus qꝛ qđ in radice uicios⁹ gemā
uit hō multo uicios⁹ dilatū erupit in pagīne
minoꝛ uita ut uenere in carne dño exceptis
paucis de tuba fidelibus totus pene mundus
ab agnicione et confessione ultatis sūdus erat
tur et infra Plinius grauis infra de ariditā

Anselmus de sillibus nubus Pars miserie
humane sūt cruciatus ponderositas subtilitas
locis fames sitis seruitus infirmitas uite brevitas
angustias misericordia uel ignoꝛancia Distoꝛdia

anxietas misericordia uel ignoꝛancia discordia de
deus impotencia timoꝛ tristicia taedium corpoꝛis
et langoꝛ moꝛs et dubietas uite hoīe poste
moꝛtem

Boetius libro ꝛ⁹ de consol Triplex miseria
uite humane hūana natura qꝛ uult mala qꝛ pti
et quia facit mala Idem in eodem Ap̄ciosa
ꝓ estimet ꝛē qre supa de felicitate falsa pla
cras misia de moꝛte Idem misia de uita

Seneca in epla Quid ea miseriis cui beticia
extitit et hereat Turie Idem Si cui sua nō
uidenti amplissima quibus totus mundus dns sit
tamen est miser plena quas misia de moꝛte
Idem misia de uita

Tullius in libro de paꝛadoxis O qui te
beat et ꝓ Quere supa de felicitate pla plena qꝛ
supa de contemptu mundi Idem supa de amoꝛe mū
di Idem supa de malicia mundi Idem de brevitate
uite Idem misia de moꝛte hoīs de uita

Boetius in libro de consol ꝓuidentiam ne
congere conaris ⁊ de erroꝛibus habenis dignitatis
bus fulgē uis ⁊ dama supplicabis et qui pire
cerdē honoꝛe cupis posteritatē humilitate beles
cis potentiā ne desideres ⁊ subditoꝛ miseriis
obnoxius multis ꝓcellis patebis Gloria pe
tis ⁊ Sed ꝓ aspa quecꝫ disertus sectatus
et resistis voluptatibus uitā diligis ⁊ Quis
non spnat et abiciat ualissime uel atqꝫ mi
serrime ⁊ uoluptis seruus ē ⁊ plena qre sūt
de adulteratibus Idem supa de afflictionibus Idem
supa de ambicios⁹ Item supa de amoꝛe mundi
Idem supa de contemptu mundi Idem de anxietate
mundi

Plinius de hystoria naturali libro vij De
bis animalibus uana regimenta natura tribuit
s testas coꝛtices coꝛia spinas setas pilos plu
ma penas squamas uellera cornua ungues aꝛboꝛes
celam coꝛticibus tutꝰ a frigoꝛe et calꝛe hoīes //sūt
uero tm nudum et in tra nuda die noctu ne
natalis abiecit ad uagitus et ploratus mulie
ꝛ tot animalia alius ad lacrimas et ꝓtinus
in uite sue ꝓncipio dedit

Apuleius in libro de deo socratis homines ꝺ
locutione plaudentes ordine pollentes animoꝛta
libus animus ⁊ moꝛtalibus membris fecundus
et animis mentibus bruteis et noxijs coꝛpib
dissimilibus moribus similibus erroꝛibus audā
cia pudoꝛi spe ꝓnaci cassa labore fortuna
caduca singillatim moꝛtales nobilibi tempe tur
bi sapia cita moꝛte naturi gdunt

Hildebertus de miseria conditionis hūane
ſ

Corpus mī carnē ea materiā compactus est
cum facile adsciat mortalium flamma voluptatem
Quis igit eius mentē dubitet affectū et
turbefici mollem. Ny que sicut ny cynes et
faullam victū iacidat mundū Sentine fe
torem vix aut nūquā grunnator euadet Pri
mus undq difficile est affectū quo sentine cor
pus nauicula plena est ad rectorē spūs mūne
Puenire quo plerūq ppfusus ecia ipē spūs cā
carnalicī carnis moueat impijs. ut cū illa bite
molestijs affligit p ipā quoz eius impia Dui
structionem ny spūs corpis ipugnate magnū
putet supplicū obsequiū qz diue magy putat
supplicū Idem Caro mā vnusticatois amat
officiū et tanquā cū vita pace pepigit t tm
ut q̄quid ei contrariū nouit et iplacabili odio
abhorreat et curiosa sollicitudine auerset Que
cū ita sint. tantū cū amore. tanq̄ familiā fe
dus. plerūq supueniētes ut rupit molestie
quibus exercita caro ad vnusticatois odiū animā
sollicitat. qz sicut illecebrazo odij desidio. sic
amicate sollicitudinis pniciosa cōmouet. quibz
diu venato illa delicias diu subesse. diuq futu
ra formidat. paulati incipit tedē vite. placz
qz sibi vnusticatois ferā abiurare. cuiq obsequa
pmptus tedmodis amarescit Nasciq qz stati
nide tm pis ac ridiculosus mortis appetitus
nequaq̄ sī pfectiones. et q̄ more hipporo suos
plerūq suffocat et extinguit genitores

Respice q̄ fuis. quid nūc es quid fore debes // dolor

Vnde bene. ubi sis. quo badis sibi pensa

Nota

Cū sit oīs caro fenū. et post fenū fiat cenis ho
Cerne quid es et quid eris. mō flos es. et eras
uertēris in fumū am cineis Esse traheris
P ecclīa meremeta vino magis dēmeta ad nō
Ergo tu cū nostis stulta tue sortis voluptatem
carnis quare sequeris Qd hic seminauis
ayemeto te morituū et post morte id messuri
Es dū heredi caro tuus. spūs ozo
hoc testimētū pectatois molimētū

De misericordia qre supa de amicicia
Idē supa de amore Idē de clemencia Idē
de compassione Idē de dilcōne Idē de elemosina
Idē de mansuetne Idē de corrcōne Idē de iudi
cio Idē de Justicia Idē de pietate Idē de dilcōne

Gregorius in moz in suma dilcōne
patris sola consolacō est misericordia gdiuoz
Idē ppōnus inuenis in apologo ayisedia e ifera
t alienis malis

Augustinus de ci. dei ayisedia est queda

alicne miserie in nro corde compassio Idem t
x libro de ci dei Vir locuples est cyprio t illu
de cesaū nulla de ūtutibus tuis ferox aut
amabilior est sicut misedia Idem Hysidorus
e humane nature pcipua oznamēta cui quis
quibz homo male deputat Idem Cuna pue
quis est corripe eū. si qz homo e miser Idem
Nolle aūt misereri cū bestijs est habē conscien
Idem t enchiridyon ayisedia est effectus
subuenie miserianu pare. delinquentem corrige
ponitētem suscipe errantē ad via ueritatis re
uocare Idem t libro de conflictu vitioz et vir
tu ayisedia videt. 2ā qre supa de conflictu
Ambrosius supa licet ayisedia plenus
de ūtutū est et ideo cūctis hominibus exposita
sicut pfecta forma ūtutis Idem ayisedia
est de pcipis meritis iudicale consilium
necessitatibus subuenie pūde quelibz pauper
nō examinare iustitia Idē Non sūt hoīes qui
sect sine non pt Sola misedia comes est
optimus oīm defectuū Idem t ser ysidi. ad
mundus maculas qui aq̄ detergit qui aq̄ corpus
tamen cutem ablunt. si misedia omnes ex
alte meliora purificat Idem vbi. supa de bo
largitionis qre supa de bonis Idē supa de
nostra bona Idem supa apoca. ayisedia dicat
a misero corde. qz quelibz bona largiendo pauper
bus et misedis existit cui altius corde misere
am. coz eius compatics meminit meritoz tribuit
Idem t ser. Oliua qz solame et labor pa
m fructu designat. opa misedie Sicut de ex
misedia ybi dicit oleos ab oliua uel oleo dicit
plane radix eius aqua est. si m fine meritoz
habet. id est supius in eternitate p hoc ostenditur
qd p aspiratem huius vite debem extolli super
m decorem celestis pacis Summamq; vt et nos
ramos palmaz cū oliuis ut p misedie bona
nūto non tyrena deleamēta. si supne pacis pos
christudine oppetamus cū victoria possi
Damascenus libro secdo ayisedia
clemencia in subditos
Seneca in libro de bonis ayisedia
estudo ob aliox necessitatem. plura qre supa
de clemencia Idē supa de compassione Idē de
De misericordia ad homines
querē supa de amore dei ad homines Idē
de pximi misedia et pietate Idē supa de
Idē supa de ofa dei Idē de corrcōne dei
De misericordia hanc ad homines qre
supa de amore pximi Idē supa de corrcōne huius
Idē de dilcōne pximi Idem de corrcōne huius

nō usus

bona ¶ Idē de elemosina bona ¶ Idē de clemēcia ¶ Idē de compassione ¶ Idē de mansuetudine ¶ Idē de misericordia ¶ Idē de pietate

De misericordia et oratione Cyrilli

Magnus sup apocalym In lege septē est No appellabis amicū tuū deū tuū dominū tuū Dominus. n. ostendit nemini ante deū conspectū qui benignus ad ozō nem nullā facit elemosinā ¶ Idem ibidē Infima est omnis ozō q elemosinaz largitate nō cōmutat infra de ozdine et misericordia

De misericordia et iustitia Gregorius In registro Ipā in te dulcedo tantū non remissa quā sup de correctione bona ¶ Sic ea quoq infra de modestia ¶ Idē ibid Bonū te dulcem quoq sup de correctis ēqtate ¶ Idē i moz alia misericordia militat cū quā sup de correctione bona ¶ Idē i pastor Juxta paulū docē in archa tabernaculi quā de iustitia et nūa plā quoq ibidē

De mutuatis quoq sup de mansuetudine

De modestia et de modo Gregorius in regist

Sic ea que sūt instructe foris exequi ut tm ea q sūt intus metus amoris et dilectionis minime postponā Idem Omnia age discrete et blande ut tua actio tua sit discreta et lingua mitis ¶ Idem Cui enim recta agendi nō cognitas nobis ipsum quidam dū mētē rapuit solidum tolerandi fuit quidā nō seruata caritate prohibendi sūt Ita tm sola cura debet esse ne mētē rapiat sed ne rapiendo mox sua semetipsos perdant

Augustinus In libris de quīq dubiis questionibus modestia est cultus et motus et omnem mundi compositionem corporee ultra defectū et excessum fieri et ordinari ¶ Idem Incompositos corporis qualitates indicat mentis ¶ Idē i regula In necessitatibus habitu et in omnibus motibus veris nichil fiat q cuiquā offendat aspectū sed q̄ plurimos decorat stabilitatem ¶ Idem i libro de vita beati ajodestia dicta est a modo sicut a tempore temperantia ubi go modus et quoq tempus ibi nec plus et quoq nec minus ¶ Idem Illud preclarū est et nō minus laudabiliter diffamandū ne quid minus et honestum nisi est i vita pluma quoq sup de honesto

Ambrosius lib⁹ p⁹ de Offic⁹ In opā modestia maxime tranquillitas animi studiū mansuetudinis moderationis gravitas honestatis cum decoris quoq considerationi quoq et spectatū ¶ Idē ibidem In agenda vitus modestia est que cū sit et sine murmure remissior nichil sibi vendicans nichil usurpans et quodammodo sua bonis contractior ducens et deputans dānum ¶ Idem ibidem est et in ipō motu gestu incessu modestia retinenda habitus enim mentis in corporis statu cernit et probat ¶ Idem Nec enim sine ambulare honestū arbitror nisi cū festinandi iusta causa periculi uel alia necessitas hoc exigit aut rogat ¶ Idem Teneamus uerecundiam et ea que tectus vite nre genatiū accolit modestia Non in mediocre quid est in rebus singulis modū suave atq ordine exhibē in qua beatissime placet qd decor aut honestū est

Januarius In epla ad Rusticū ajonachū Inē modestia et continentia hoc nrē est q modestia et in vultu pfectū ostendat et gravis Continens aut nondū pervenit ad crucē atq cupiditates adhuc in eius qui se continet cogitatione vsanē et menus polluūt principale quoq nō suspendit nec ad opus protrahant cogitante ¶ Idem professoz tuā et habitu atq incessu demōstra sit igit in gressu tuo simplicitas in motu pudor in gestu gravitas in incessu sit honestas Idē docet ysidorus in synonimis

Benedictus In ser de circūcisione dñi Abrahā deus modū accepta et incensū vinū modicū illi placuit qui i modo spē et ordine id est mensura pondē et mēsura condidit vnusq̄sq et ipi primus homō conditor modū prescripsit et mandatū de modo vinū bibendi contulit et dedit ¶ Idem sup Canta Grata res est duo que supra de honesto plura que sūt de disciplina ¶ Idē sup de honesto ¶ Idē sup de habitu ¶ Idē de temperantia

Tullius In rethorica prima ajodestia est quā rege que agitat aut dicit loco suo collocandi ¶ Idem ajodestia est p quā pudor honestatis prima stabilis q̄ comptat auctoritatem ¶ Plinius quoq sup de disciplina ¶ Idē sup de honesto ¶ Idē sup de habitu ¶ Idē de temperantia

De moderamine tullius libro p⁹ de Offic⁹ Non domo dūs sed dño domus moderanda et honestanda est sorme q̄ corpali mundicia adhibenda non odiosa nec exquisita minus sed tm que fugiat inhumanā negligentiā In vestibus et mediocritas optima est In incessu q̄ cauendū est ne aut tarditatibz mollioribus utamur aut nimias celeritates in festinationibus suscipiamus in quibus quide signū inconstancie est ¶ Idem Sit vox loquentis et que decet ¶ Idē de vultibz Si res exigue tibi sint non tamē anguste nec tua despicias nec aliena mireris Simones utiles magis q̄ facetos ama Reprehensibilis est risus si effusus si modestus si pullus si mulieb⁹ infractus ¶ Idem ibidē Nec pauper tibi sit inuidia nec pecunia sordida nec simplicitas

neglectā nec lentas languida ¶ si res exigue
tibi sint non tamē sint angustē ꝛc ¶ Non
sis stomachosus ⁊ grā imbecillus Sales tui sint
sine dente Joci sine vilitate Risus sine cachinno
uox sine clamore incessus sine tumultu quies
sine desidia et dū ab alijs ludis et tempus ꝑ
dis tu semp aliq honesti boni ꝙ tractato ¶ Ide
ibidem Non sis arrogans ⁊ pocius submissus
te mon tamē ex toto placidus te gnitate mor de
honestate suada ¶ Idem Docem te tacitus sis
auditor Rogatum te facile responde cōtendē
te tecū facile cede ꝙ plura que sup de locutōe bō

Valerius libro vi Nichil tam pclarū aut
tam magnificū est qđ non moderatione desi
dīj temperari ¶ Idem Alla potencia tuta est que
uiribus sine modū impotat ¶ Et plō plus
moderatione pectus instructū habuit qm
cū adūsus sui sui delicti vehemētius exarsisset
Veritus ne vindicte nimiū extenderet ꝑpensippo
amico suo castigandis arbitrū delegauit ꝑpe
idem quoq plō cōmatores aut maledicos uel &
tractatores difficile recipiebat aliqn audie
rat a cōmatore Xenocrem discipulū suū de se
multa mala fuisse locutū et dū placato respuet
cōmatorem instabat cōmator cui sibi nō cre
deret ꝓdidit plō no ee credibile ut quē tanto
ꝑe amauerat no iniuste ab eo diligēt Cuiqz cri
minator ad iusiurandū ꝑdire uellet affirmaut
plō Xenocratē nullū talia de se dixisse nisi in
dignasset ea sibi expedire ¶ Et Charicrates archy
tra Gallico suo delingere dixit Supplissem a te
nisi supplicia et vindictam misi tibi iratus ꝙ
sem habuit n illū ipunitū relinqre ꝙ ꝑpt mā
modū corrigimus extendē plā qđ ſ de corrigimus
equitate ¶ Et de lingua ſte locutōe ſte nisi de
ꝙsorum moderamine ¶ Et ritutum

De moderato merore ꝙ sup de conflictu vicio

De monachis bonis Gregorius

In Omeā monachus reuchiā sui habuit
in actu in locutōe in cogitatōe semp et u
spiciat ac ea q mundi sint ꝑfecte deserat et qđ
humanis oculis ostendit habitu hoc aute dei
oculos ꝑtendat bonis moribus et in actu ¶ Et
in dyalogo et in registro Quid est monachus i
mundo despectus ꝙ plum ſ nisi ca primo
¶ Idem gregorius in registro ad anastasiū abba
tem Quig te ꝑcepta serie cōmonemus ne neqz
mulieres in mōstrio/demcaps qualz occasione
ꝓmittas ascendē neqz monachos tuos sibi co
matre facē ¶ Idem ibidē Cura sollicitudinis e
Adhibendi ut ea que ꝙ quiete religiose cōsistāt

sint ordinata nec dissimulando negligē nec ea qđ
ꝑspecto ugleat ꝓturbare plura q̄as nisa ꝙsoꝝ

Ambrosius in libro de Offic ad negligentē
pat̄ rectum dissolucio filioz plura q̄ ipe de negligē
nachus bnat in monastrio sub uno ꝙ disciplina ꝓ
es conuersoz multoz ut ab uno distet ꝙmultos
tem ab alio quidam ab illo castitate ab isto abste
nam Unus ei silencii alē sibi manslectudine de
cerat fetus abstinēcia ostendat Et oīnibz ꝑpē mo
tuā castitatem rependat ¶ Idem Non fiscat ante mo
nachus omne qđ ꝑdet ⁊ comedat qđ iubet habet
quieti accepit opis sui pensum ꝑsoluat et sobrie
illi cui nō ꝑdet lassus ad stratū bernat ambulās
ꝙ dormitet et necdū completo somno surgere
cogat passus diuturnam tacear ꝓposita meditēs
cimeat ut dnm diligat ut ꝓximū Cedat sibi ope
salutē q̄q̄ ille ꝑcepit nec de superioris sui iu
dicet cuiq officiū est obedīe et q̄ missi sūt ꝑficere
cuiq admplē dicente moysi audi israel et tace ho
die Monachi sit vigil seruus ne clausū cogitet
cōibus placeat quiet sciam septuaginte de
licia non amabit ¶ Et ad eidem Ille uerus
monachus qui diuīt contēptus et septēdis ser
cias sectat et dū ei pauperie meret cuncta
tātē fine inestigat ornatum ¶ Idem eidē De
monachus ee cupis habere cuīa nō ꝛu simplicis
sed ruinosus ¶ Idem ad eundē Ne sis nimis curio
tyro nec ꝓlixe nitide ee uelis nitor disciplinā
finis ¶ Idem Sordes nesciū candide mentis indi
cā sūt et vilis tunica contemptū sed plura
dicturat ne animū truncat et ne habitus sinis
dissentiat ¶ Idem ad eundē Non est humilitatis nō
iudicare de ceteris aut de omissis cetez simulare ꝙpti
dicē Tu aute ad altare ꝑpī quasi de chalumno ꝙ
ꝑcedis et habeas testimoniū bonū frēme nec
que nomē tuū nouīt odiū tuū nesciat ¶ Ide
ad octauiū Plus est amy deposisse ꝙ cultū
differtus arrogancia ꝙ amo caremq et ꝙ
mis ¶ Idem ad pāmachiū ꝓma uitus monachi
e contemptē hoīm iudicia et ꝑ apti reddē
dicentis Di adhuc hominibus placem ꝑpī sum
nō essem ¶ Idem monachi debent habē pmi
tate martyrū sigrem et ꝑpī sui martyres de
bet e habere officiū angloz Qđ n augendi fi
cuit e celis hoc monachi faciūt die ac nocte
ꝑ psallentes et laudantes dīm e hic ¶ Et ad
dominicē monachū se ee nō loquēdo aut
dist uerendo si tacendo et sedendo nouit loqui
cū ueritā dicente Bonū est uiro cū portauit
jugū in ab adolescentia sua sedebit solitarius e

racebat qz tribi scripz se ingrii sua ¶ Et ad pau
lum humilitate nestra timeri animo no appe
tas Secularium et maxime potentu consorcia
denita Quid n tibi nocte est ea vide sepius quoz
contemptu monachus ee cepisti ¶ Item ad eide
Si officia vie exhibe pbri vuas t urbibus t
castellis et aliozi salute fuz lucru acte tue Si at
monachus de cetis id e solus quid facis in ur bi
bus que utiqz no sit solozi habitacla fz multoz
¶ Item eide monachus non decentius fz plangere
habet officiu qm uel septim uel mudi lugeat
et dns sui fz pauidus pscolet adiectu qm sepes
urbecillitate suam et bas fragile qs pozrat timet
offende ne ipingat et corruat atqz fragat ¶ Is
Non ignas t monacho lingue l uisoz t fz animu
pniturem Unde et mulieri magis nuncupla ad
bitet aspectu et ny tm simplius castigande est
tur uz e que tuta sint cautius pmeditat ¶ Is
libro fa conc Iouiniani Hieronimo scripsit
quide sup de contemptu mudi ¶ Et ad helyodoz
monachu Sume racione Nemo ppha sine hoze
nisi t domo et patu sua Ubi sedin aliu quantu
Nemo pphe acceptus e ny patu sua Ubi aute
honoz no e ibi contemptus est ubi aute contempt
ibi frequis iniuria ubi no iniuria est ibi et indignatio
ubi aute indignatio ibi no est ques ubi no ques et
pax non est ibi nichil pfecto dicit pt Et hac sup
pmissione colligit monachu in patu ee non posse pfecto plura ignas nstra de religiosis bois
¶ Item de religione Item de obedientia

Aulostimus In libro de cepto Monachus
non solu ppter dicit monachus ¶ Sz qz religioi
dei t ptus sntio occupatus e et cura illi est
Quomodo deo placeat et q magis eligit castita-
tem q deo cura est et spus si habitacio est qlet
ignas nstra de religiosis

Didymus de sti bo libo ctio cap xx Summa utq
monachi est humilitas et summu victu eius sup
bia ¶ Item Unusquisqz se monachu iudicet aut
qn se minimu omniu iudicauit et si maiora ututis
ppa fecisse ¶ Item Cedit labori uoluptas animi ar
tacrite ocio citio postponat ¶ Et in libro fr do
cap xxvi Quisqs ex deo ra melioz ee cepit ca
uear de acceptis getolli ututibz ne ignius p vana
gloria corrumpat ep plus p lapsum diuoz rarebat
¶ Et ibide cap xc Frenus et desidia qre sc de deo vita
¶ Et libro viij ethyz monachi ignia ethymo ignas
nstra cap xxvi Plura ignas nstra de religiosis

Damasus In libo de pcep et dispen Per
hoc nichil illud ee ny prudentia nel arbitrio seu
dispone sit abbatis ny aute p sua uoluntate aliq
mutet de regula me ibi legisse no recolo qn sino
nich Omes ingiam regulam sequi nec ab
ea temere discretas a quoqm igs nec ab pdo cena
abbate Nemo igit sua uoluntate sequat ee Et
ibide Sup firm cssionibz no sup prem tra
dicones constitutas qui abbas eligit cultoz nia
datoz ultoz uicioz Et de consideta libro tcio ubi
necitas urget ee qre sup de dispensace plan ¶ Et
t epla Ordo nr abiectio est humilitas est uolu
tria paupas e obedientia et pax et gaudiu t
spu sto ¶ Item ibide Ordo nr est studi silencio
exercere vigiliis et ieuniis ac oratibz ope ppz
mundu et sup oia excellentiozem uita tenere
que est caritas Pozro t omnibus hiis ppie de
diem die et t ipis ppetuare usqz ny ultimu die
¶ Item Quoscuqz inuenis de tuis tristes pusilla
nimes murmuriosos ipoz te pactum ipoz te
ee nonis ee abbate consolando exhortando mor
rando te n agis opus tuu et poztas omes
tuu et poztando sanas quos sanando poztis
si quis aute de tuis uta sanus est ny magis in
uect te qm iunct a te huiq te no patrem fz fra
trem comitem non abbate ee cognostas ¶ Is
Sepe credite ignas nstra de religione ¶ Et
O monachum ee ignas nsr de Obedientia ppa
gias sup de gubio Item de religiosis ¶ Et de no
uicijs ¶ Item nstra ca primo ¶ Item nsr de obedi
encia ¶ Item de Ordine

Benedictus pater abbas dicit t regula
sua magno ope ab et sollicitudine gere claus
tralis abbas et omi sagacitate industria p cura
re ne aliqua de suis ouibus sibi credita pdat
Nouit cui se mfuga cura susceptisse animaz et
no sup sanas tyrannide ¶ Et ibide abbas no de
cumbet ignem sibi cossum ni ossi libera uites
pdite iuste disponat aliq si cogitet semp qa
de omnibus iudicijs et opibz suis redditurus
est roza suma deo rationem ¶ Et ibide Oporter
omem abbate de doctri lege diuina ut sciat un
pferat nona et uetera castra quoz sobrius et mi
sericordem ut suppeditet mistica iudicia quatq
ipe nect abbas idem a dno consequat odit qpp
uicia et diligat fres suos ¶ Item ibide In ipo
imperio suo abbas sit prudens et considerans
sine sedin dei sine sedin seculi sit Opera que
filigie discernat et temperet cogitet discretio
nem sancte pdicatrie iacob dicens Si ingres
mecos plus t ambulauerit fecero laborare mor
tur cuctis una die plura gias nstra ca primo

Eugenius papa xxv q i placuit ligno-

// appellat

erat nomen suum monachus hyonos .n. greece latine dicit vinus dehos autem grece latine testis // inde monachus id est vinus et testis dicit. ¶ Ibidem Sicut piscis sine aqua citius vita finit sic qui monasterium monachus moriens est

Pelagius papa dictus monachalis nobis dat in mandatis ut mentibus divine contemplacionis et exercentis sibi omnia pulsatus que nos aliter pie instituit silencio et spirituali meditacione conscripsit et adimpleta ¶ Idem cum frequenter egredietur et multitudinem ministerii sive professionis incepit obliviscitur et illicita crebrius suscipiet

Anthonius pacem fratribus a finibus suis monachis ut cogi nisi recte studiit. Hoc sit primum cuidam maiorum nullum incepti rigorem laxasse et qui incepterum sibi augere quod cepit. Nonnos filioli tedia affligeret. Nemo cum despexerit mundum accessisse vel reliquisse se arbitretur nisi cum vicia. Nichil ergo cum sit monachis que secum afferre non pium. Illud potius debemus exquirere quod ducat ad celum. sapiam. s. et veritatem iustitiam et caritatem et castitatem et austeritatem sensus frugalitatem paupertatem constantiam fidem robustum animum amare hospitalitatem ad finem usque positi cum omni labore tendamus. Nemo post tergum respiciat. Nolite quesso vitiis nomen pavere nimium possibile huius cum operis natura instituit. Hoc Grecie studia in aliqua urbe grauiores. Nobis multa ostendi necessitas immineret. In omni enim sede triplex constituta est regula celorum plagas infra de religione ¶ Item de solitudine ¶ Item de Ordine ¶ Item de obedientia

De monachis malis Gregorius

In dyalogo ayonachus quidam dicta possessor quidam monachus non est ¶ Idem in registro Si peculiaritas a monachis habeat. neque concordia. neque caritas in eadem congregacione potest provenire ¶ Idem quod est habitus monachi. nisi despectus mundi. Quod quo mundum despiciunt qui in monasterio positi animum quidem ¶ Idem ayonachi in tercie mentis cum omnino appareant qui minus in rerum hominem abbatem habere quisquam plura quam infra de Religiosis malis

de ayochor quidem spes tenet et multa sub scarab hiatu secularia palpitant

Augustinus in ser. Iste Bestialis Ecce quam bonum et quam iocundum res fratres habitare et melodia dulcissima spiritus sancti multos divisos corpore et corde congregauit in unum et multa monasteria pepulit monachorum

Ambrosius // in simone Quisquis adeo mundi vitiis aptus et celo ut quibus iustis quibus sanctis animi vel divitias possidens non possit esse pauperes

Crisostimus in libro de compunctione cor si iustus sustulisse crucem suam et sequi xpm modo nolle ne de patrum et spaciosam viam. nonne tibi pigre simi videtur? ¶ Idem denique monachi cum de monasteriis regrediuntur et de locis habitacionis proficiunt aute omnia si requies sit in loco. si habuimus quod dicat tibi monache. quid quiris patrem. quid quiris matrem. Aute xpiana est mater tua. aute monachi na. si xpiana aute sua aute quo certe est. Si pater est gaudet. quo cum filius dni deo suo. Si pater est et non potes illum emendare dimitte eum. Si mortua est ¶ Idem cum hic vitam. hic proximum matrem. hic fratrem. hic sororem. hic filios et filias hic omnem xpianitate sua. Quid quo quiris mortuos eos. Sequere vivum xpm et dimitte mortuos ut sepeliant mortuos suos ¶ Item // in simone Omitto quantus est zel quas infra de Religiosis malis

Venantius in epla ayonachi que sanctitatis aute crebro de nimis dei dissentiem exercuis eos nostra quidem omnibus patet institutio esse to potius quam monachi ¶ Idem canit Aquinatis libro p. na est monachi quia simpl de apostatis

¶ Item ad helvadiz presbit xpi simus nichil prius aliqui habet aute si pbr xpm aliqui habiz presbit est et si presbit non est. cui se presbiterum ee posticius sit aute meritus aute deceptus est

Vidonius Cythmot. libro x ayonachus fuit ethimologia vocatur eo quod singularis sit thomas. n. est singularitas dicta. si quo solitarius vel singularis vivitur quid facit in civitate qui solus esse indicii arguendi sunt qui qui professione promittunt hoc implere opere conceperunt ¶ Item de sicilio libro tito cap xxi ayuli monachos aucte quos non solii tremis cum. si forensibus nunquam duximus et pro suos temporali salute animas pduit a salute ¶ Idem ibidem ayonachus quidam cenodoxiam subiciat sibi dyabolus monachis ut que pro amore secula vetime non potuit ab humilitate culmine ihat et pro superbie tumore subditi sibi faciat. quet pro temporalia habundancia non habebat. quam gras infra de religione et religiosis ¶ Item de apostat ¶ Item de solitudine

Bernardus de xii gradibus humilitatis monachi iactator aut loquet aut risper plenus oti est in monibus et coartat cui spus ueri sui. Et ut gie et sitis auditores quibus iactet suas cum tates ¶ Idem ibidem ayonachus qui sui negligens alios curiose scrutatur qui quos de suis inferiores. et in aliis quidem videt quos dirigat in aliis autem quod irridat. Inde fit ut pro nobilitate

suoꝝ oculoꝝ lenis fructus · nulla sin ipius trutinꝫ
uarus mō ꝑ superbiā ad alta se erigit · motu ꝑ
tudiam in infima se demittit ¶ Idem ibidē ait ou
ius pusillanimosus primus residet · generibus primꝰ
sidet in consiliis non vocatus accedit · nō missus
serpit nō mittit Ordinatꝰ · vocatus · primꝰ sit
refutet et deformatꝰ · et qui ipē non facit aut
ordinauit nec rē fortiū · nec his estimat ordinā
iudicat iudicantes qui iudicent iudicatus Si cui
tempꝰ aduenit non pmouetur ad potiora aut
ad alias dignitates · sint abbates aut iudices iudicent
aut decipiant Qđ si meliorē alicui sibi fuit obedie
ntiā tuetur iudicatꝰ assumat arbitratus se minoribus
scā pmptus ad omā magis tenet qui liberē se com
sentit inferē possibile est cui aliqui nō eligit ad
placari aude primꝰ errauit corrigē ¶ De fuge
pusillanimem ne de re tuus gaudeat minuetus
¶ Idem Ubi spectat ibi singultat ubi singultus
ibi anguitus ubi anguitus ibi sordes · ubi sordes ibi
foetor cum ille & ipse nichil est totū qđ hic dei est
anime dei est hō mundꝰ est non pt ¶ De epla la
boꝝ et latebre ac nobilitas pauperis hec mona
chorꝝ insignia sunt hīs uita solent nobilitare mo
nachum Vester autē oculi omē sublime videt hū
petes omē fetū calcant · Vestre lingue oībus
audiūt consilia et plateis · Vestre manus omne
purpuꝝ patrimoniū ¶ Idem in ser Nichil tam pu
ni monachus p urbes et castella discurrens
nisi se tantū cui illud cultus sui cogit que mul
tiudinē opeis pcedꝰ ¶ Idem Apologeticꝰ ad
rochiū nō monachos tanta discrepantia in
ribis et potibus · nestimetis et lectisternijs
et equitaturis ac in construendis edificijs tales
ere potuit in eis ut ubi ipsi studiosius et nō
luptuosius fiunt · ubi dicit ordo melius obseruat
et maior religio reputet ¶ Idem ibidē Ecce ie
monachos parcitas putet auaricia et sobrietas
austeritas · ac silentiū tristicia reputet Et cū rem
sio discretio dicet effusio libaliter logacitas affabi
litas · cachinnatio iocunditas · mollicies nestimetos
et equos fastus honestus · lecti · ut stipulam cultꝰ
indicia nūcupet ¶ Idem Queritꝰ ad indue
dum · nō qđ bilius ꝫ qđ subtilius deceat · nō
qđ frigus repellat · ꝫ qđ superbie cōpetat · non
domꝰ iuxta regulā qđ vilius cōpellit · ꝫ qđ ꝓparatꝰ
vanissimus vino qđ vanus potiꝰ ostentatꝰ ¶ Ib
ibidē Heu me miserū qualē cultꝰ monachi cui
dhuc hīs · redet animā meā dicē ad hīs deuenisse
ordinē unū sanctū habitus · nō nīs qđ et de
lens dico · qm solebat humiliatus esse insigne

ille nunc a monachis nris in signum gestat superbie Vix ia ꝑ pueros uris ducent quo vestu · i
dignem · ꝫ et miles et monachus ex eode panno
partiat sibi clamide et cucullā Quis de seculo
quotidiē honoratus · ꝫ si rex eadē si ꝑator ille fuit
non tamē tm horrebit indumēta · si sibi bono
suo nō ꝑata fuint et optata ¶ De Osnal non
armari appetit milicie xpi qui dei se ꝑare ad
pliū et cotī aereas potius ꝑtes ꝑtendē pauperie
insigne debuit qđ utiq; dinoscet mulier fo
midat · mollicie nestimetoꝝ pacis potius qm
belli ꝓfectus indicat ultro se suis hostibus sin
sanguine tradent inermes ¶ De Iam de aq poti
quid dicam · qui nec ullo quidē pacto binū aqeū
admittit Quis nūmid ex quo monachi simꝰ
nisi nos stomachos habemꝰ · et tā nūerū aplī
de uno utendo consilio nō negligimus modicꝰ
timē qđ ille ꝓmisit nostro cū ꝓtermissꝰ ¶ De
Quid est hoc q · omnibus fluuijs agis et ortis
ac cellarijs vix repperi possit qđ comedas sit
bibas ajemeto te quesō monachū ee nō medicū
nec de complexione iudicandū ꝫ de ꝓfessione
parce qso · parce puo quidē quica tue parce &
inde labori ministrancia tibi ꝓce ꝗuamuis der domꝰ
parce omnipotē tue · et si non tue parce saltem
constē aliene ꝓlixa gras mihi de religione Jac
de religiosis malis ¶ Ite de apostatis

Pelagius papa Qui fr egnē egredit de
monasterio et multitudinem scōrū admisceturꝫ
etiā est qđ sue ꝓfessionis meritū obliuiscit et
aie sue fulmina cerebri suscipiet cū dolore

Petrus Damianus Si turbis scōrum ex
ponor tē et a lacinaz cōpunctionibus arresto
et tenebras intime cecitatis meuro

Climacus In omeā ira Certi simꝰ nisi qꝫ
timeamꝰ nobis nisi mīs cotidie resecemꝰ pas
siones · multo deteriores de effectu qꝫ finimꝰ dū
in seō viuimꝰ ira ut fiat extrema nra peiora

Celatus in collationibꝰ ꝓ · qre de acedia ¶ Porro

Anselmus In libō de studio · Nulli ꝓdest
habitꝰ monachalem ornatus sustinere nisi habere
ſ non studuit ꝫ meliorem habuit retinē

Hugo de scō victore in mula claustralium gra
dient de regalibꝰ rebus et regibus fabulant
dū et cantus castus multeꝝ narrant dū ꝓce
illis locutꝰ a quibꝰ non agnoscit mulcerꝝ ꝓ
tes defendit ꝓ mulcis nascit ꝓ multis lita
tetur ignorat tū qđ negat ꝗ affirmant

De monachis Gregorius

in registro Juuenculas albatissas fieri ne
hementissime prohibemus

ylaac

dū

aparatꝰ

aut

Augustinus in libro de virginit. Nulla carnis fecunditas scē virginitati potest comparari neq; enī et ipa q̄ virginitas est. ff. q. Deo dicata est honoranda. Idem ibid. Multo ardentius debes diligere illū qui flagitiosis ad se gustū gratiq; p̄stare dignatus est. q. ni illa te adhuc non quæsisset. scē ibidē q. illa multa etna et quedā egregia ghā non omnibus metuēda futuris. ff. quibusdam ibi retribuenda cum consequide pars est liberari ee a pena tartari nisi sup̄ hoc aliq; ē spālibus̄ vouerat. q. ni sit crimen non vouisse ac reddidisse sit laudis et honoris. Idem ibidē Pgite scē q. puellē nuptē ac femine celibes et dumte pgite pseuerant ī finē et laudate dñm. Dulcius quē cogitatis ubius sperate felicius cui seruitis nisi amare ardentius cui placetis attentius habitis accumbitis et lucidius videtis expectate dñm. vbi venit q. ni veniat a nuptiis. Idem ī libro de bono coniugali. Nos in nris virginibus pdicamus q. virgines sunt. ff. q. deo dicate sunt pia continentia virginitatis. Nā q. fortasse tenue ingenium felicior in videt nuptā mulier. q. virgo nuptura. Idem ī libro de continentia deo sibi Sacrate deo virginitati nupciis coegri aut p. amore castigandi corpis abstinentibz a carnibus et a vino nichil accipiēdū. mihi credē. no hoc xpiani. ff. iouiniani hēretici est. Pluta q. sup̄ de castitate. scē infra de virginibz et virginitate

Ambrosius in libro de virginibz aliis plurisq; ff. matuioris etatis virgines ee inclaudas. ff. vteq; ego abuna sacerdotales cautiones ee abē ut non passim et temē sic beleuī. Idē ibidē Exspectet plane. spectet etatē sacerdos. ff. et fidei et prudis exspectet virginē maturitatem verecundie. et examinet virginitatis cumulum. mozes senectutem annos pudicicie. et annos cultatis. pluta q. tas nupē de religione et religiosē. sup̄ de solicitudine. scē de nuptiis. scē sup̄ de castitate p totū

Hieronimus in epla ad agnoste virgo statū tuū agnoste locū. agnoste ppositū. xpi sponsa dicens vide ne quid indignū ei cui desponsata dicēris admittas. et to n. restribet repudiū. si videris in te nichil cui nichil altri. Idem ibidem. Cave ne cui nichil concupiscendi tibi causa occasionē q. sponsus tuus deus zelans et zelotipus est. Crimen sior cui est adultera xpi. q. cuiuslibz alterius mariti. Idem ibidē Romana ecclia aplico cuius sedē optinet. spūs dicta. cum sedem statuit. sentenciam ut vir nil prius dignū iudicaret. q. sponsa xpi. deos corpis libidinosa violatione inquinasset. pluta q. sup̄ de castitate. scē infra de virginibz

Anastasius in ser. Nichil p̄dest corpis uelare et mente vicios portenta macularē. ad ydolū nupē nestibus indui et a detractionibus lingua non cohibē. Idem in Monasterio positos oportet otio non detractionibus aut obscenis confabulacionibus inseruire. ff. aut psalmos meditacionibus aut manuū operacionibus insistere aut ē diuinis lectionibus aut actionibus. scē ibidem. Minores natu eas q. puerē sint. ad sequio sanctitatis obbenecitu. puerē quas. Minores dictis et exemplis ad bñ faciendū instituere. Nobiles grie nequaq̄ ingeniosibus se preferre. ff. scientes q. psonaz acceptor non est deus. Idem ibidē Vitā abbatisse uelid pēnare. ad semp̄ ad alta p̄ desiderii celestia euolare et pro uerbia respuere et lucrari p̄ exemplū. Idem tales abbatisse regendas. ff. aliaz cura. sed sine pte debet que suis subditis verbis et exemplis ducatū p̄beant sē religionis. Idem omnis actio abbatisse semp̄ sit pūi deinū. p̄ de deo et cogitatio. verum et exceptis viris. quibus non compassio. sed crudelitas debet omnibus cum cupio compassibilem. et omnibus gratum

Gallicanus in ser. Religiosam. epo. quid non oportet. non decet. non expedit. puerū suum multis obligacionibus implicari aut quoslibz. neq; pniciosa familiaritate consentire. scē ibid pomposa ridimenta. et que no utilitatem. sed vanitatē deserunt contemnite atq; fastidite. Nupes sponse xpi ornate eternū. q. ni moribus. vestibus et gestibus et ornatu hoc et ī gestibus et ni apis sine ostendit

Cipianus in ser. Non potest iam nupē puellas et xpi virgines compungi. que sit. sine et vadis ut possis ab hominibus adnuī. pluta q. sup̄ de castitate. scē p̄ nisi. de iejunio. puritate. scē infra de virginitate

Bernardus in epla ut quid dicam. nisi sermonibus. es vocata. q. sub silentio nomine. no tñ sed conversata es. Cur. nichil ni capite mihi bat reuerentiam. et sub velo pretulans ornatui exhibebat ipudicitiā. Caput siquidē. deformat velatū. ff. clatū et sub signo verecundie. sine sonabat incircundus. Idem Risus immoderatior. mestitus lasciuior. vestitus ornatior. Gressus inquietior. mestus lasciuior. vestitus ornatior. Gressus te matris congruent. q. gelate pluta q. sup̄ de castitate. scē de virginitate

De moribus bonis. q. sup̄ de exemplis bonis. Item de prudencia. scē de prudentia. vera. scē. scē supra de loquela bona. scē de ajocundis. scē de moderamine. scē de operatione. scē de virtute

De moribus malis. q. supra de ajocundis malis. scē de constria mala. scē de loquela mala. scē de

¶ Hic de vicijs ¶ de baliptate

De moribus principū qrās supi de clemētia ¶ Hic de principibus et principatu ¶ Hic de nobilibz ¶ Hic de reghbz ¶ Hic de plācis

De moribus seruoz qrās nstra de suis ¶ Hic de subdit

De moribus femineū qre supi de femīa ¶ Hic de virgīa ¶ Hic nstra de mulieribus ¶ Hic de amore mulieris ¶ Hic de ornatu ¶ Hic supi de monialibus ¶ Hic de vidūis

De moribus puoz qrās supi de adolescentibus ¶ Hic supra de iuuenibus

De moribus iuuenū qre supi de adolescentia ¶ Hic de iuuenibus et iuuentute

De morte pri qrās nstra de xpo ¶ Hic

De morte qrās supi de iudicio dei extremo ¶ Hic de lugentibus et de luctu ¶ Hic ſi de senio

Gregorius supi ezech Omea vbi Esse nobis cū dieb⁹ nr̄os dieꝝ nr̄e mortis meꝫgmenti noluit ut dū semp ignorat spm bonū credat et ut times ſſe ſit fuentioꝝ in bona operatione quito ma gis incertus est de diu suo vocatione ¶ Hic ꝙ ibi omea hora nr̄e mortis ultima dus nr̄ ideo no bis meꝫgnari et voluit ut sp nobis possit ee sus pecta et ut dū illa penit non possimus ad illam sine intermissione pparari ¶ Item ꝙ moꝛ libo xxvi Cum sublatus fuit ante tempus suū et flumis subtulit fundamenti eoꝝ Omnipotes de illud tempus vnuscuiusq hoīs ad morte ab eterno pscivit quo vita hoīs finitur nec alio in tem pe ipse moꝛi potuit nisi ipo quo moꝛit ¶ Idem supi illud Job vbi Solus in supi e sepulchꝛo pene moꝛtui se considet qui se moꝛtuū sibi ignoꝛat ¶ Idem ibidē Cum considat qualis sit in morte sp rimus est in oratione Unde i omnibus opibus tuis memoꝛare nouissima tua et nequā no pec cabis ¶ Hic in xi moꝛ Ista mors qua nec anima sibi sufficit a carne diuidi mortis illius ꝙ qua nec sufficit a deo ¶ Idem ꝙ b. moꝛ Justus amabi liter eterne retributionis ꝙ ipa plerūq ꝙ morte seculus mentis ¶ Idem ibidē plerūq de culpis minus ipe solus pauoꝛ mortis expredientes ex hac vita iustoꝝ alias purgat ¶ Idem ibidē Omnipotens deus trepidantiū in morte nectes qbꝫ dam pijs reuelationibz roborat ut in morte de monte nullus pmittant ¶ Hic Richul sic ad eos mandū deficiorū carnalium appetitū valet ꝙ ut sollicitos hoꝛ qd vnū diligit moꝛtuū pensēt ¶ Hic b. moꝛ Cuius vita sci finit diuinioꝝes ad moꝛ tem tanto sunt ardentioꝝes ad bona operatione ¶ Ib Januario qd et habet dist Hic Quanto meeti debebis ¶ Hic in moꝛ libro xvb supi illud Iob vbi

Subito morient Quicūlibz seruo nel tarde de hac vita tollant iniqui subito tamen et repente tollit qz finē sui cogitando prudē nesciuerūt ¶ Hic ibidē hō ipm vnde moꝛitur ignoꝛ est qui ad mortē ne Quot enī dies vite pagimus qui ut ita dicere possit ad vnius momenti spatium tot passibus ppinquā ipa quidē tpm augmenta nobis finē detinent qz vite nr̄e spacia nō quita capiunt et tamen ita metuit non ee ¶ Hic ome⁹ quadam cogitandi spm nobis e sp̄ tribulis de hora nr̄e mortis qb⁹ pa noꝛamentis ignita et malozū omniū memō que nel qualis obliuio tuisse te voluptatis ꝙ nel qualis aut quita foꝛmido de cōsideratione aduentus dei tristi iudicis et a malign⁹ spūs ne expedite alia sua requirit opa Tunc mala que psuaserit replicant ut animā secum ad tormenta trahant Quos n. nr̄e habemus memoꝛes t culpis et habebimus despectos in penis toꝛmentoꝝ Sic enī et anteactis moꝛs finē morte finis fit fine destruis finē desert qz moꝛs sp vitā finis ||tue sp incipit nec destruis desinē nescit ¶ Idem ibidē Quandiu nobis est sollicite et cotidie cū mag nis fletibus cogitandū ꝙ semus ꝙ rabidus ꝙ tribulis ne die nr̄e mortis sua requirit ne nob opa principis huius mundi venant et quo ad diuinū nec carnē moꝛtem venit Sicut ipe met dns deus dicit Venit princeps mundi huius et ecce in ipo nos miseri de morte nra dicturi simus qm diuinabilia pecca amisimus ¶ Hic in xviii moꝛ sup Job Cui p solutionē carnis ad te morte ee no iudicio oppugnamus tanto te acerbioꝝ fit ni timoꝝ quo districturū iudicū futurū iam quasi tangit metus in conscia mortalis Consi derate namq ꝙ sine vitam pritis vite dia non timuit et qz sine vitam nō est hoc ipm qd' lau dabiliter gessit si diuina pietate remota dispe tus iudices et te timet qz si forte viuamus ma la que metuerit magis cū pmeserit mala q nō intelligit ¶ Idem te tcio libro dyalo. Quis enī cuncta sit opis aut scripturis ad exitū vite veniens inexplicabile sibi diem iudicis districtis sum nō pmeditat qui et si iam didicit quid egit adhuc tamē illius facti q subtilit examinet ignorat ¶ Idem ibidem Romanū autē anime quoꝛdam adhuc in coꝛpibus posite penale quidam de spūalibz vident ¶ Idem te to dyalogoꝝ Ipa quoq vis aīe subtilitate quid spūali ydem videat aliqui aliis exterius de coꝛ pe p reuelatioꝝ veritate cognoscit aliqui nec diuinitus afflate in secretis celestibz meoꝝ ||debebis penis oculis mentis figit ¶ Idem similiter

remanencia hom̃ mẽtem ut ḣn qui ꝑdesse po
terunt ex hac uita festine subtrahant̃ et qua
mũda finis appinquat ela rollit̃ ex hac uita ne
dctiora uideant ¶Item i eode ẽto Sepe solet aũ
bus quozdam exeuntibus de corpe dulcedo celest
q̃ supe ut dr illam libent̃ audiũt mozt̃ corpis
munie ꝓmuestant exemplũ de simulo ¶Item ut
eodem et habet̃ in decto ymq. blẽ Tunc ꝑsit
mozt̃us si in ecclesijs sepeliant̃ qui cozꝑ primi
de illis resurgant̃ et ꝑ eosdem dns ad sanctos
illaz ecclaz ꝓces et elas prias fundit ¶Item
i eode ẽto dyalo. Quatuoz mois soluit̃ anime
defunctoz si aut oblationibz sacdotũ aut ꝓcibus
sctoz aut eleosinis amicoz aut ieiunijs cognatoz
¶Item ibid̃ ch̃ultũ valet et soluit alias ꝑ post
mozt̃em oblatio hostie salutis ꝓ ea ut ḣ ꝑ nomiq̃
exꝑpetant̃ 2 ꝓplozent ꝓpe aie defunctoz ¶Ide
i xvii moz sup̃ iob Sicut q̃ deꝰ uiuimꝰ et ẽ q̃e
supra de ayemõ ¶Ide sup eze Cũ arboz ꝑducit
fructũ sta mit stul q̃ ridiculũ omnipotẽs deus
cũ hmõdi q̃z ad opa ꝓfecta ꝑduxerit ir eius tem
palem uitam ꝑ emissa sinaz redit ut ẽ finis
sui eleni ad hozrea celestia ꝑducat ¶Item in
mozt et ḣ etur in decto dist xvi Qualiũ hmõi
quisq̃z egredit̃ talis in iudicio putat̃ ¶Plura
de hijs supra de aparitionibz ¶Ide de iudicio extremo
¶Ide de iniutate dic ¶Ide de consideratõe ¶Ide de
destructione ¶Ide mis̃ de vita ¶Ide de macõa ade
¶Ide de hozrificatõe ¶Ide de ẽte spiali ¶Ide de ꝑ mozte

Augustinus in libro de q̃q̃z rissionibus
contra pelagianos ayoz ꝓnacio dic̃ nomẽ
tm̃ habens non ẽntiã et ideo deus auctoz mozt
dici non ꝓt Quodq̃ n̄ temꝑ fecisse dicimꝰ
hoc hz ecclam id ẽ hoc hz ee ¶Ide sup id ꝓna
ad thessalo q̃to cio Nolimꝰ nos ignozare ꝛc
ayoz anime ꝓcessit defũdo deꝰ et mozs coz
pis seruita est desidẽte aia hoc deseruit dnm
volens et ideo coactꝰ est deserẽ corpus etiam
nolens aut si dicẽt illi Recessisti ab eo q̃ dili
gẽ debuisti ergo tu recedis ab eo q̃d tu dilexisti
Quis cui volt mozi ẽ Certe nemo ¶Idem super
iohẽm Ideo naturalis est affectꝰ uiuendi ut cui
nec petro ꝑ sanctus absentiã uide dictũ est
ei Alius te cinget et ducet quo tu non vis fz
uicit cui bis amois dnm ¶Idem ibid̃ laboat
homo ne moziat̃ moriturus et non laboraꝝ ho
nec ꝑcet mẽtui Futurus ¶Idem thoz qui
timet homines sepacio est aie de corpe et mozs
qui non timet est sepatio aie a deo ¶Ide i lib
de vbis dñi deus amissus mozs aie ẽ Aia emissa
mozs corpis est fz mozs corpis ẽ nociua mozs

aiaꝝ anime bolitaria ꝑcto miste a deo misserim̃ ꝑ
i libzo de libeo arbitio Si prudentes dicit̃ hoc
qm̃ mois omnibus agit̃ ut differãt mozt̃ et
viuat̃ ꝑ paucos dies q̃ stulta st̃ qm̃ sic diuit̃
ut ꝑdant eternos dies et anos ¶Ide no est mi
dicia q̃ demencia viue in illo statu in quo quis
mozi no audet ¶Idem i eadẽ dicit vna dies ut omnes
omẽs dies ¶Ide in ꝓmo de ci dei ciuit̃ ¶Item
putanda non est quã bona ꝓcessit virtꝰ
Quid ꝓcessus q̃ mozs ꝑ quã fit ut omnia delicta
dimittant̃ et bona mũda cumulatius augeant̃
¶Ide in libzo de ũbis dñi Agnoscat se homo mi
talem et fugiat elacioz cui mã bona et mala
mutua futura sint̃ sola uo mozs ẽtissime timenda
est ¶Ide in libzo de cura ꝑ mozt̃uis agenda et
habẽt̃ in decreto xiii. q. ulti Quod si mozt̃uos
apud memoriam martiꝝ sepeliri hoc in ẽtu ꝓsit
desse videt defuncto. ut quemadmodũ cũ martiꝝ
patrocinio affectꝰ ꝑ illo supplicanciũ suppliciꝰ
bus augeat̃ ¶Ide de ci dei libo xxi Quidq̃ simile
et ẽ q̃e supra de diuitate huius vite ¶Ide in ep̃la
fest Quo magis ẽ q̃e supa debitũ reddi ut
sup iohẽm Duo sũt ẽ q̃e supa de desperatõe
Respice tenenti ꝑm q̃e supa de ayemõ Plura
de martiribz ¶Ide in libo de ꝑ cozde Rõe est
meriti homo diue ia 2 moi ꝑt Possibilius
mozis est miciũ vite ¶Idem ibid̃ In grue hmõi
Ille solus mozi nõ ꝑt qui nodiu diue meruit
¶Idem i libro de vita ꝓpiana Differtꝰ a deo mozs
malozꝝ duplici ratione videlicet ut et hmõi
gnis longa dei pacientia consulat̃ ad salutẽ et ne
deus mr ipacies iudicet̃ ¶Ide in epla ad cyrillũ
Non amicoz turba q̃e supra de amicis
Amicie eternas nichil melius comꝑet̃ ¶Ide sup ꝓ
die mozis sue contrime mediet̃ ¶Ide sup ꝓ
hmõi Cõtestamur i mozt mozt̃uis ꝓter
sicate amittendi fz cui spe recipiedi hmõi amici
Inde consolam̃ hmõi infirmis afficit̃ inde sanis
reficit hmõi dolet humana condicio
Diuina ꝓmissio ¶Ide de disciplina xpiana q̃e supra
metis ẽ si timetis q̃re non adulteria ẽ plus de
quas sup̃ q̃de in locis ut ẽ fit̃ assignari in ꝓmo

Ambrosius in ser Non ẽ dicendi inter
mẽtiendũ carnis ꝓfectoribus et xpo cõfessoribus
non est plane odia mozs q̃ xpo mozt̃uis ꝓfi
lucrũ efficit morientis ¶Idem ibid̃ plane be
ficio est in qua arma concupiscẽ deponimꝰ et
delingre pectore desinimꝰ et totũ q̃d̃ sillabe
est ẽ ue quasi quadã abiecta sarcina ponderis
uel onelis deponimꝰ ut q̃ausemꝰ Unde et
mis xpa dies dies natalis dr eo q̃ de

pcedz cauce libcate · libertate ndstrmur · saluatoris
¶ de ī libro de bono mortis Omipphaiam bona
est mors · qz expugnancia diuidit ne semeteriuce
impugnet · et qz portus ē illoz qm magno cure
huiꝰ uitule salo quietis stationē regrit · et qz deo
rem stare nō efficit ꝑ quale ūcemꝰ tale ī iudicio
resuabit ¶ de ī codē passus ē dns subuenire mor
tem · nec culpa essimet ꝑ ne totalis finis cet ī mor
te data est nob resurrectio mortuoz ut et ꝑ mor
tem culpa deficet · et ꝑ resurrectioz natura ꝓpe
fozet ¶ Idem ibidem Quid aute est mors nisi
sepulchz uicioz · et sustitutio ūtutum ¶ de Vita
est fructi spirandi nunc ꝑ mors ꝓuat ¶ de mors
ē uite testimoniū ¶ Idem Iustarū aiaz leticia qre
supra de beatitudine ¶ de mors omnibus ē communis
et auctis debita sorte adeūt hominibus ꝓlixa qre
infra de morte xpi ¶ de supꝰ de beatitate ¶ de consi
deratōe ¶ de iudicio extremo ¶ de quattuoꝛ
de glorificatione ¶ de mortificatione ¶ de
uita ¶ de cruce ¶ de ī libro de pēnitentia Cur
uita istam et ¶ qre supra de beatitate uite ꝓlixa qre
supra de contemptu ¶ de conflictu

Consolamur in ser Cum tribulis nos exspect
tam tristicia mortis et tunc omes ꝑ illā quātocius
transimus Audiuimus ut quis omis homo et uide qm
ille qui iacet cuza nobis contemsit · et tu uoca
ris ille discutiē · et tu extolleris ille totius glozie
cet et tu non ꝓuidis ille cuncta obstupescit · tota
contuetur · et turbat · uidens que ꝓus nunq uidit
audiens q ꝓus nunq audiuit · fidat ergo qm mens
ī campo et omnibus se cōmendabit dicit · In uer
bum ergo dī nunq ꝑ ꝓus ꝓambulauī · In re
gione longinqua uado qua ꝓnus nunq uidi et
alterū scīm audio unde uiuo · aliqs est regressus · et ī
mansiones metuendas ad quas nullus ex nr
mundo commeat · et ad iudicē illū tribulem · et dispe
tum ubi nestio quid iuuis aut ꝓficiscere me
ntis ¶ Idem ī eodē Reges gentiū contemplamur
et nolite altū sapē Ecce totus factus ē miserabil
qm paruꝰ ante fuit · tribulis Ecce totus potestatꝰ
eius et omnia eius sapia deuasta fuit · Ecce totus spu
pefactus ē · et quide sacris uste uidit · u ꝓcures diua
bilis et sue pcuie oblitus est · Vidit · u multicia ēn
bilem formā diabolica · et spē alienatus ē audiuit
sentencia animē cōtē se et totus extemefactus est
corpe ¶ Idem ibidē Quidā moītū de lecto ꝓsiliūt
effugie cupientes · ꝑ non ualentes · alij dentibz stri
dent · alij manibus maxillas dilamant · alij suos
oculos horribiliter reuersantes exoriant ¶ de Cū
iuxta corpis paulatī defici uidermus · et aiam
abscedentem · contrarias qz uirtutes astantes · uota

nates et accusantes ac diam de corpe rapere
uolentes multe et necessarie sūt oīones · multa
quoz ꝓstrema sūt · et multa suffragia angloz
¶ Idem Di spo hinc manemus et iuste mortuos
lugemus Nunc aute lugē eos q de hac uita exe
unt et pusillanimitate fidei ac rōnis gradit
¶ de supꝰ matthi x Non ē mortua puella ꝑ dor
mit Portus omnibus est mors nā uita ꝓna
plena est malis ¶ Idem ī epla ad deūm filiū
tuū lege gratias ei qui recepit eū ille qui eū creā
uit ne ꝓ suscepit quē tibi ad tempus commodauit
¶ Idem ī ser In exequiis mortuoz psalmos et
ymnos ꝑmittentes · gratiaz actiones ꝓ mortuis
assignamus Nouis eos uestimentis induentes
nouū amictū resurrectionis ne ꝓnūciamus Et
incensa et cereis comitantes · ostendimus qz de
tra miserie et tenebraz captiuitatis ī carceres
ad lumē beatū eterne glozie deuenerūt Deo fus
orietem sepulchz componentes · resurrectionē
corpis et aiaz ꝓ xpm · qui ab orīente uenit
ī die nouissimo designamus Plura qre sup de
lugentibz ¶ de Vita · uide ꝑ ꝓ lineā · Plura

Gaudemus ad Ethodiz epm Non tā plan
gendus est qui hac luce caruit q congratu
landus est qz de tot malis euasit Unde Ethodius
natales hoīm plangēs gaudebat ny finē mor
tuoz ¶ de ead ī epytaphio nepotiani Pla
cuit sententia ī omnem sapientē uitā · ēe mortē
meditatione laudant ḡs alij plī et ī actu ferme
debemus ingredi et nos ī animo nro ꝑmeditari q
quales aliqn fuimus · et quid futuri sumus · et qd
uelimus nolimus · longius mortē abesse nō ꝓt na
si nongentos uite exegimus annos · sicut ante
diluuiū uixit Iudam ḡnus et mathusale nob
tempa donauerit nichil tamē eet ꝓlixa uite
longitudo cui esse desistet · et cui hic cui q uixit
x annos et illū q mille uixit annos postq ide
uite finis aduenit et irretractabilis mortis ne
cessitas adeit · tristatū omē tempus tandem ē
nisi q ille q magis senex est magis omnibus
putet fuisse ꝓficisci · ex hac uita ¶ de ī eodē
epytaphio Xerses ille rex potentissimus q mul
tos subuertit et mala constrauit · cui quodam
tpe de sublimi loco multitudinē infinitā hom
considerasset et exercitū innumerabilē ꝓnūciasse flesse
dicit eo q post centū annos nullus eoz quos
tc uiderat superfuturus est · Et si possemus ī tale
astendē speculam · de qua totā tram sub nris
pedibus cerneremus · ita tibi totius mundi ruinas
ostenderem · et gentes gentibz et regnus regna
collisa mostrarem · alios toz queri alios nec tam

alios fructibus absorbā alios i fluctu reddigni
hic imperias ibi planctū illos nasti istos mori
alios delicijs affluē alios mendicare et in tri
xersis regis exercitū ē rerum ordis homēs
qui mīc diuit in breui spacio defuctos Vnusq
sino magnitudine rez et minus est omne qd
dicimus ē qd rez cinerib; pectus Redeamus
igit ad nos ipos et quasi de celo descendentes
paulisp mā negotia cogitemus Semis ne ob
scuro te qñ puer uel infans aut iuuenis fuisti
qñ robustus eq̄tis aut qñ senex factus sis
Cotidie morimur cotidie cōmutamur et tamē et
nos mos ēē fantasiamur hō ipm qd dicto qd duo
qd scribo qd lego qd relego qd corrigo qd eme
do de uita mea subtrahit quot puncta motus
tot meor dumpna sūt cpm hō solū habemus
lucri qd i xpo nōie et amōe consumimus de
tempe nobis dato Ide ad paulā de morte blē
sille filie sue lugentē mortuus ē qre supa de
lugentibus Ide ad paulinū Cura seu cōdi
cio sepulture uel exequiaz pompa factaz magis
sint diuoz solacia ē subsidia mortuoz Idem
Talia pietatis officia placent deo ppt fidem
resurrectionis asserendam Ide Adiuuat de
fuctū spūs non mortua corpis bonus fi ex lon
memoria uiuus martiris affectus Ide Si
trina predicatio quid ē ppm ex eis peregrinū
agētur ignorant quo mortui diuoz tribus
aut diui mortuoz cognoscendis se admisceāt
Idem Ita diuit epulon cruza sinu de diuis
qbus quid agerēt omīno nescirēt qualiscūq
est nobis cura de mortuis qbus quid agat
penitus nesciamus Ide in epla ad chromatiū
O mors amara que fides studijs et amore
sociatos crudelis ac dira dissocias Odite ille
te bibit ille te regulauit qm p oscē quida tibi
rigidus minabat Ero mors tua o mors ero
mors tua in fine Ide ad eund xpi morte
mors mortua est et illius morte nos diuimus
Ide O mors denorasti et denorata es dū q
fructibus audis pdai pectus meū roza tua sit
aduncō dente confossa gras ī xpo saluatori
agimus q tū potenter potenter aduersariū nrm
diu ocrudelis ocrudisti Ide Portus lazaro uidi
tamē cognoscē me falsum sic epla aut Idem
Put ī spūs mortuoz aliqua que hic agunt
spū dei reuelante cognoscē Ide sup illud pō Ec
cidederunt me gemitus mortis In extremo
mortis articulo puosti aut causam fide dīp
nationis et ideo refugit egredi de corpe suo
cito Idem Non meminī me mala morte iudisse
mortuū qm pius liberalis et misericordē diuit
dixit plura q̄ supra de amore exercito in
de breuitate huius uite Ide de consideratione
Ide de fructu Ide de iudicio extremo Ide de lacry
mis Ide de exacerbatione Ide de exortatione Ide
Ide de exortificatione Ide de xpi morte Ide de
miseria de uita

Vigilius in libro suo in fine Eccles ait
minuo torrente tumore mortis i exitu uite
senectus quz multū incerte sunt utrū ad puni
am ad supplicium tendunt Idem ibidē Finem
uestrum optimū hortatio tūquilla quemadmodū
qd meliguit sortē habē consortiū angelōz ac
qd ab hoc corpe sine deputione Dura tollit
hos autē homines mortiferos extinguit apostata
mali spūs ut eis xpi sunt i pcm tormentorum
qui fuerūt esse in vicijs psuasores Ide de
fu. bo. libro sedō cap. xviij Vnusquisq deus de suo
fine hinc no de pteriti uita iudicat in nouissimo
die Ide ibidē cap. sedō Cum cruce pozatur qz
sup de cruce spūali Ide lib. tcio cap. p. Pecuni
osa seruitus est i hac uita malor hoīm ut bonum
dolor tūquillus qz nā iniquus post mortē dormit se
cruciandus Iustus uo post mortē dormit se
nus Ide in eod libro cap. Et si pec
tis humana pp defunctis fidelibz flere permittat fa
des tamē xpiana pp eisdem lugē ueruz illi
deplorandi sūt i morte quos impios et infelices
infinus ex hac uita recipit no aut illi quos mise
celestis letificandos et letificandos michi
Bernardus in epla O qñ bñ mortem qui in
dñō moriūt audietes a spū ut requiescāt a labo
bus suis Vere hō solū requiescit ab labori
de nouitate seculi & erumnis Ideoz bona mors
ista et pciosa ut melioz xpi nouitatem Opti
uero xpi seruitutem Idem ibidē alioz pecc
pessima ut audi unde pessima ayala sequit est
in amissione mundi seu pcti et amicoz et om
bonoz tpalium destructione Peioz autē i mortis
pactione ut pessima in ingressu et animo duplici
contritione Idem Quid enī si concidens mur
sancti corpis tui dū tamē te posset cernere hor
spūs sit O qñ bñ mortui qui i dño moriūt
in ser Quid in rebus humanis certius morte
aut quid hora mortis incertius ? alioz in mi
miseratur inopia nō diuicias reuerent nō cupidi
gnū magno pauci non morbis nō senectute
xpi denigz indulget etati nusq̄ sembz et ubi
quis est in iamuis iuuenibus autē in mysdiu
latet Idem Non debz extolli in hijs que mortis
qm nescit quid huic venit aut quo modo

Certū est qp morientes ſz nūcīū est qđ nel quisq̄ aut ubi moriet̄s · qm̄ ubiq; te moz̄s exſpectat ſtu
quoq; ſi ſapiet̄s fuis et ubiq; morte exſpectabis
¶ Idem ē ſer oīm ſtoz̄ horrore mortis nudicij
metū ab ociosis cordis tm̄ nullatenꝰ patiat̄s elo
quij qm̄ ſi m̄ hīs pſecutionib̄ · parū aut̄ nichil ſe
ſer p̄ſugit me memo mortis cū q̄re de iudicio
extremo plura q̄re ſup̄ de vanitate hui⁹ vite ſup̄
de contemptu ¶ Idē de vita

Celarius martyr et epūs Die ſcīo post̄mo
die tempus mortis ſuū ſcīt̄ post modicū ē causa
vt ſicut martires cū gloria et honoꝝ nō mortis
ita ſcīet post futurū ē nāturū plura q̄ras de vita

Cyprianus In epla et hīet de puia capla.
dicat Idem Robis reuelatū est ut publice pdicet
mus fres nō ē lugendos de ſcīo p̄ morte libātes
cū ſciamꝰ illos non amitti ſz p̄mitti recedentes
ad tempus a nobis

Iohannes damascenus ſm̄ ſer de q̄ſcentibz
i ppō dormiēt̄ est m̄ ecclā a ſapientiſſimis diſtribu
tus ſm̄ i oblatione illi⁹ bati ſacramēti orare pro
fidelibz defunctis et fuit̄ memoias annales et pſal
de fidelibus defunctis ep hab̄ re ¶ Idem ſanctus
Athanaſius ſic dicit Vo negligas tandelas et lam
pades accendē ad ſepulchrū defuncti q̄ valde coſert illi

Albinus ſm̄ et alcūinū karolo magno q̄re
ſtudiū bn̄ vacādi · meditatio mortis et contemptꝰ
p̄ntis mūdi · plura q̄re ſup̄ de amore extrinſeco
Idē ſupza de vanitate vite ¶ Idē de contemptu mūdi
Idē de cruce Idē de luctu Idē de adoratione ¶ Idē
de cōſideratione Idē de iudicio extremo Idē de
ppt̄ morte ¶ Idē de vita

Caxbius libro p̄mo de ſompno cypionis
plato in phedrone diffinit homī non ē ſua ſpō
te moriendū ſed ī corde utriꝰ dyalogo dicit mor
tem philosophis appetendam et vpām philosophiam
dicit ē mortis meditatione hoc igit̄ ſibi vult
videt̄ ē contrā · ſz nō ē vera nā plō duas mor
tes homī ē nouit quarū vna vpā hoīs natura
pſtat alteram vero vitutes grauat homo n̄ mori
tur cū alia corpus relinquit ſoluta lege nature ſhoī
dicit̄ homo cū adhuc anima ī corpe constituta
corporeas illecebras philosophie doctrine contemnit et
cupiditatū frenazt dulces insidias relinquit o cū
quit turpes corpis passiones et hanc mortē

dicit plō ſapientibus appetenda illā uo mortē qua
omnibus vīa constituit cogi uel mſtri vel archeſi
tr plō verat ¶ De matribus ad mortuos ad ſepul
turā cū cantu pſequi oportē plinarū gentiū
et regionū inſtitutā ſanxerūt · hac pſuaſione
q̄ poſt corpus dilectū aīe ad origine dulcedinis
muſice ad ē ad celū redire credantur

Gloſa ſup illud yſa. 38 ajenecto quid ambula
uerim et ē Iturus ezechias rex ad dñm emūat
bona ſua ſelix cui ē illa conſcia que tempe malor
pt̄ remiſit bonor ¶ Idē glo. ibidem ſup illud q̄re
ciſti poſt tergū tuū omnia pcā mea videliꝰ me
ca in mea morte aſpicēs · ſz tua miſeratia con
ſiderauit ¶ Idē glo. p. thesſalo. in. Quid mortuū
plangimus. Et nūqd̄ q̄ mors amara est · ſz confidēt
quia p illam dñs oīm ptūſuit Conſolem⁹ q̄ nos
et cū eis credim⁹ qđ ihs mortuus est et resurrexit
ita et deus eos q̄m dormierūt ē ¶ Idē glo. ſup id
ad hebr. vbi ecd antiquat et ſenescit ē antiquata
et ſenectus p̄ximi mortis ſunt

Seneca de naturalibz q̄onibz libro ſcīo mors est
lex et tributi officiū q̄ mortalibꝰ et malor oīm re
medium mortis igit̄ nomē ne formides ſz effigies
illā multa tibi cogitatione familiarem ut ſi te
tulit · poſſis et tu obuiā ſibi dare ¶ Idē ad lucill
ī epla prima ſapies non affligit̄ morte libēter ali
enor aut aliorū amicorū Eodem m. ſz aio morte
alior quo ē ſuā exſpectat ¶ Idē hō ē hz mēt aīa ibidē ī lib⁹ pdcō de
iuſticie ſue natura perpetua qđ cū ad eternū deum nālibz quēſtionibz
est omnes in equo ſumus Nichil eni mē est ruti
ue lapis vnus elidat an totus mons p̄mat ¶ Id
ibidē Pusilla res ē hoīs vita · ſz negens res ē con
temptus vite habet enī qui contempſerit · ſecūs
videbit maria turbari · ſecurus aſpiciet horridam
facie fulminātis celi Quid ad me q̄ magna
ſint quibus peracto opus eſt parē nō est magn
¶ Idem ibidē libro vi° Contempne mortē et o
que ad mortē ducūt ſimul contempta ſunt · ſiue
bella ſiue naufragia ſiue ruinarū pondera · nichil
amplius facē p̄t q̄ ut corpus ab aīa reſoluat ·
hoīs nulla diligencia eximit · nulla felicitas donat
nulla potencia vincit ¶ Idē ibidē O re demencem
et obliuiū fragilitatis nre ſi te tui truncī mortē
q̄ timent Na ſi fulgur effigies rapiet te gla
dius occidet tra mare ſubmergēt pericli lapis
aut baculus elidet ¶ Idē ad lucill ī epla prima q̄
multi dubitis q̄ pcū aliq̄d tempi ponat q̄
diem extremū estimet quaſi mediocriter cotidie
mori In hoīs n. ſingulis omnes q̄ mortē nō p̄ſpicia
mus cū magna ante pars mortis iā preterijt quic
quid etatis retro nos est mors tenet ¶ Idē ad

ad eudem i epla qrta poleriqz nr mortis metu
et vite tormenta miseri fluctuant qz nec vnq
uolut nec mori scit. De iii epla xxiii. Quides
morim q nasci et nr istud nr nacie vicii
est natura namqz nobis querulai possz et to
ppueri dicens quid est hoc? Sme cupiditatibus
et analcia nos gemu. sme timoribz sme sollicitu
dinibus. sme superstide. sme pfidia sme ceteis pbis
pestibus Qualis mercatis in hac mundi tales.
epre perpio. De ad eudem i epla xxiiii. No pt
semp stare patus ad morte qm semp magnu habe
bz ad semp agendu est ut satis viverim Quida
aut te marcuit cui desinendu est vnde Quidam
uero pus vide desiderit q incipere. De eidem
i epla xxiiii. Cotidie morim qz cotidie demit aliq
pt vite Et te quoz cu crescim vita mra decrescit
Infancia cu amisim. deinde puerai post hanc
adolescenciā usqz ad senectu q q tristit hui xpm
que nr agim diem cu ipa morte dividim. si
nos in veranqz ptem monendi sum si et ne
minis ameng vitam qsti et ne nimis odiamus
si cu ratio suadeat. sme timore finire. De bnm
est vita grta mortis conditio est optima. Idem
Saultu est time qd vitare no possis. De ibide
Dolor leuis est mori si fre possim. bnis autem
si fre non possim. De in hoc natus sm si ut
mori possim. Idem i epla xxvi ad lucillu. Vna
est cathena que nos litigatos tenet. s amor vite
qm sicut non e abiciendus sic nimis edus est
ut si qn res et ratio exigit nichil nos detineat
nec impediat quo minus pati sing stoici facie
qd time post paululu faciendu est. De Immor
es nichil refert si iuuenis cu senex finis non
cui diminuet anni mortis Luctu est cui quo
te loco mors exspectet Itaqz tu illam cu loco
tuto exspecta. De ille ueram pcepit sapiam
si quis tam securus mortis q nasci. Nec aute
trepidum cui periculi mortis accessit qd animg
nobis nr color faciei constans est et lacme in
chil pfluunt cadut ab oculis mris Quid ante
tempus est q in ipo limine securitate et sollici
tum. huic aute causa est qui manes eni bonos
sinit. Idem delicata timet mortem cui vitam
suam simile fecerit Quis enī magis mortuus
t q ille qui portat ignē in sinu. De ad eudē
lucillum i epla lxx. Non e mors glosa. si faciet
mori qui moriendu est glosim est Crne enī de
metia est fugē cui retrorsum no possis. De ad
eudē in epla lxxx hyemis. Nemo tā imperitus est
ut nestiat sibi quicq moriendu ee et tamen du
ppe mors accessit territuerit et timet q pleriq

Sed mihi tibi videt sepulcrum ee q flere. eo q no
ante mille anos venisset? Eque sepultus est q fle
eo qp poste mille anos non venturus est. Per eni
pania fuit non ois et non fuisse. Utriqz in tempo
alienu a nobis est. Idem Quid fles ante ppe
tas qz moriens? Ad hanc lege natus es eande
nomi est hoc? Omnibus in hominibz hoc accidit
Sacis multu temporis sparsim incipimus hoc
mra uel in senectute colligē In stero in vigintiq
annis in postu plima qnas infra de vita
Cullius m in epla libo po Tota plixa vita
sicut aut catho ciacio mortis est. Nā quid aliud
agimus nisi a voluptatibus corpis et et a rebus pue
ritie negociis aim mim retrocsim. magnus qz a
corpe abducimus secedi qz de corpe nisi? Aim enī a
corpe separare nichil aliud est qp mori. Dixit
q deco mors non solu nō e formidabilis sm ex
pectabilis et pene miseis qz mors est finis mi
seiaz requies laboz naturalis debita solucio pe
culoz cruciatu carceis effractio exilij quas libertas
et ad patriam regressio Aeitoz quoz remedia et
phie cōsumatio. Hinc erat solonis adagium ap
pellis septē qm primū in gretia sapientie appella
tus legitur elegans illa sententia Insolubilis nodus
sibi dies ultimus est et homois appellationem
sapiens confirmat vocabulo. Digne mucia sue
philosophie ante solus consecrat finis. Et zenon
stoicus hac collatione usus est ut referet senec
Nullu malu grosum est mors ante grosa
Mors enim malu nullu est Unde et ppe vetus
sibi ipi minabat mendaciu ut post mortē sentire
videt sicut dicit lactancius. De tullius in libro
de amicia. Illoz mors beata est quoz vita laudabilis
fuit. Idem in tusculano libro primo. Qd non solu ee mo
rtem non est. Dnm. Et qz nichil mors hz qd sit. hoc ex
mortem non timet. magnu sibi compare ad mo
beatu pfidit et solamen
Mecilius timet stoicus ad asclepiu. Debuit
morte appetenda Nos qdē pissimus mortis appe
nius si divine placet voluntati ut nos mundi
custodia absolutos simus mortis pte natue restituat
et hi merites sit pie Unicuiqz sub deo dilecto
Quamuis plima qnas infra de vita
Valerius maximus libro vi. Theodosius im
cū regē ysmaelū mortpasset et ob hoc ille ante
cruci affigi iussisset tribulibz purpuratis
hic pars sit tua mea siquide michi mecū
himi ay. in sublimi puniestam. De libro
pis et anime societas infimo vinculo
facile dirimit. minimo qz scindo bonū regi
est cuiq eadem possessio cū deo. affla

te concussa dilabi ꝓt plura q̃as ip̃e de vita
Bocatius libro p̃o de consol phie ayoze ſpnt
aleam glaciam et volunt humile pt̃ et celsum
capit: eq̃t q̃ sumus infimas plã q̃as de vita
Ptholomeus in p̃cipio almagesti q̃nto
plus appmquas fin tato magis bond eũ augme
to debes optare plura q̃as inf̃a de vita
Galcuts in alexandrii libo vi foztis aĩmi
est contẽpne vite non odisse tunc ſz amare mor
tem bonor est plura q̃as inf̃a de vita ꝓt his ſup notat
De mortis memoria Gregorius
in mozt nichil sic cõ q̃re sup̃ de morte ſpiã
q̃re p totã capl̃m ⁊ in omeã cogitandi nobis
cõ q̃re de morte ⁊ plura de lugentibus et
luctu ⁊ de iudicio eterno ⁊ sic inf̃a de ayemoa
De mortis equitate seu cõitate
Crisostimus in ser q̃n tribulis q̃re sup̃ de ayoz
de ⁊ Reges gentiũ q̃re sup̃ de ayozte
Leonardis Xerses ille rex q̃re sup̃ de ayozte
augus ayoze puacio est q̃re ſc̃ de ayozte ⁊ idem
ayoze aue et cõ ⁊ in grie humano q̃re de ayozte
Ambrosius ayoze omnibus cõe q̃re de ayozte
Bernardus ayoze non miscãt mopiã q̃re d ayozte
Seneca de nãt q̃ libo in ho cõ hz q̃re ſic de morte
idem Cotidie moiũ cõ ⁊ flet et cõ q̃re de ayozte
De morte vna appetenda
Gregorius
Sepe solet animabus que de sup̃ de ayozte
Augus Quid possus q̃ mozs et cõ q̃d
Ambrosius Non deuenda mozs q̃re d
⁊ ipa plane ⁊ Omphalam q̃ de ayozte
Hieronimus no eam plangendo cõ q̃re de
⁊ lugeat mozt̃m q̃re supra de lugentibus
Ysidorus et si pietas ⁊ fme usto q̃d
Bernardus Q̃ sp̃ bñ mozt̃m ⁊ Quid ayozte
em ſt concedit que sup̃ de ⁊ Item O vita secura
cõ q̃as inf̃a de vita
Celsius ayartyr Si q̃tis post modicũ q̃ de
idem nobis reuelatum cõ q̃re supra de ayozte
Lactantius ayoztuos ad sepulturam q̃re de
Glosa sup illud ysae cõ q̃re sic de morte
Beda de na gd. libo iij ayoze Eley gd de
Tullius Cum no solum et q̃re sup̃ de ayozte ⁊
socio moze non solu q̃as de morte
Hieronimus tmegistus cõ q̃as sic de ayozte
Est quid genus mortis plus morte timendum
Vel p se bona mozs ſz genus vbicq est
De morte mala timenda
Gregorius
Tomea cogitadi nob est ⁊ Cui p̃soluta ⁊ Cui n ayozte
Augustinus ayozte timet ⁊ Comestum q̃re de

Cicero dixit nob q̃re

Crisostimus ser q̃n tribulis ⁊ Reges gentiũ
⁊ Quida moiũ ⁊ Portij cuiusdã q̃re de ayozte
Continuus sup illud pb Cum ederit me q̃re de
Ysidorus Electoz anime q̃re sup̃ de ayozte
Bernardus ayoze pauoz pessima ⁊ de horoze cõ q̃d
Seneca plerisq mt̃ mozt̃ metuũ ⁊ ille beam cõ
⁊ delicia timet mozte cõ ⁊ Nec ei iquies q̃re de
De mortis contemptu
q̃ sup̃ de
morte bona appetenda p totã Seneca pusilla res
⁊ Cotẽpne morte ⁊ O re demere ⁊ Dñs est
vita grata ⁊ Seruiũ ẽ timẽ ⁊ Vna ẽ catena
⁊ Iuuior es ⁊ no est mozs gl̃osa ⁊ Quid flet
q̃as hi omnia supra de
Valerius maximus Theodorus oratione q̃ de ayozte
Galterus in alexandrii foztis animum est q̃re sup̃
De mortis certitudine
nil meditandi
Gregorius cõ nobis ⁊ horã mee ⁊ Omnipotes et
Augt̃ latz hua die ⁊ Assistat se homo ⁊ Duo sũt
⁊ In q̃ hominũ cõ q̃re sup̃ de ayozte
Cicero placuit sibi ẽ Xerses ille rex q̃re de Iste cotidie moiũ q̃ d moz
Bernardus Qd in rebz hu ⁊ Certũ ẽ q̃ mozi q̃re
Celsius Di q̃tis post modicũ q̃re sup̃ de ayozte
Seneca Cotidie moziũ ⁊ In hoc natus sũ ⁊ Idem
Iuuior es ⁊ Quid flet q̃re sup̃ de morte plura
q̃re sup̃ de mortis equitate
De mortis ꝓpatione
Gregorius horã
mee mortis ⁊ Item pene mortuus ⁊ Quino bus
sũ ⁊ Quino mozi vicinior ⁊ Cogitadi nob ẽ
⁊ Cmodũ nob est ⁊ Quasi hinc q̃ sup̃ q̃d ayozte
⁊ Dicit q̃ diu viuimus q̃re sup̃ de ayemoa
Augustinus laborat homo ⁊ Di prudentes dm
⁊ Non ẽ audacia ⁊ Assistat se homo ⁊ duabz ac
ceteras ⁊ ayozte timentis q̃as h oia sũt d morte
Item Respice tenentipm q̃re supra de memoria
Crisostimus Q̃ tribulis ⁊ Reges gentiũ ⁊
Cũ luctue corpis q̃re sup̃ de ayozte
Hieronimus Platonis sententia est Reges ille rex
⁊ No meminẽ me q̃re supra de ayozte spiali
Ysidorus Cum ex nichil fiunt pozitis ex ẽ q̃re sic d cruce
Bernardus Non dbz extolli ⁊ Certũ est ⁊ Idem
horoze d mozte q̃as sup̃ de ayozte
Celsius Di q̃tis post modicũ q̃re sup̃ de ayozte
Albinus qm et alquinus q̃re sup̃ de ayozte
Glosa Quid mozte plangimus q̃re de morte
Seneca ayoze ẽ tbuci ⁊ Contempne morte
⁊ Quid nõ dubis ⁊ Nõ pt̃ sp̃ stare ⁊ Vna
ẽ catena ⁊ Incertũ est ⁊ Datis nobis de ayozte
Tullius tõ phoro vni ⁊ Cum no solũ q̃as de
Valerius Corpis et amĩe societas q̃re sic de ayozte
Ptholomeus Quino plus appmq̃ finis q̃re d morte

De mortis compendio qre supᵃ de morte bona
appetenda ⁊ de ſcᵃ supᵃ de ayoztis eqnutte seu gsolar

Ad mortem non est currendū p̄ fastidio ⁊ macro
bius libro ſ̄ plo in pbo ⁊ qre supra de morte

De mortuoꝝ luctu pegmortū qre de
Augustinus Confessionum qre supra de ayorte
Cyloſtimus Reges grecū ⁊ de Quodl motuū ⁊
Di semp hnt manibꝰ qre supra de ayort
Ideo non ēt plangendus ⁊ de versus illeiter qre de
⁊ de lugeat mortuis qre de lugeb⁹ et de luctu plā
qre supᵃ de lugentibz

Ylidorus Et ſ̄ pietas humā qre supᵃ de ayorte
Cyprianus Nobis renūciatū est qre supᵃ de mort
Macrobius ayortuos ad sepulturā qre de morte
Glosa Quid morte plangim⁹ qre supᵃ de morte
Seneca Quid fles aut quare plazas gras de morte

De mortuoꝝ exequis et sepulturis qre
gorius tr̄ p̄dest mortuis qre de ayorte Augustin⁹
Ad quesꝫ mortuus qre de morte Ambᵒ Quid ait
S mors et ē qre de morte Cyloſ⁹ In exequis mortu
orū qre de morte Iero⁹ Cura seu cadicio qre de
morte ⁊ de Adiuuat defuncti spūs qre supᵃ de morte

De mortuoꝝ luctuosis gregorius
Quatuoꝝ modis solūt ⁊ de ajuleio valet qre de ayorte
Augustin⁹ Os quesꝫ mortuus est ē qre de morte
Ambrosius Cū ultore corpis Ieom⁹ Adiuuat
defuncta spūs Johes Damascenus qre supᵃ de ayorte

De morte multiplici Gregorius Iſta
mors est ē quere supᵃ de morte Ihoes qre de ayorte
Augustinus ayors aie pauit ⁊ de ayors qua timet

Ambrosius libro ſ̄ & Obiit sacri fri
ſui Dedit septimas explicit morte esse agnoiam⁹ &
dii mozmi pced⁹ diuinꝰ ait deo Bona ḡ mors
q culpe refugit duo deo addita à mortali nos se
pat immortali nos consecrant et gungit Alia est
mors q bite corpalis est expessus cū s aia a nexu mala
corpis libeat Alia mors est de qua dicit est Dimit
te mortuos sepelire mortuos suos Et morte no
solū carō ſ̄ etiā mortē ayortē ⁊ dnā nō nutrīe
infirmitatē ſ̄ culpe et hec mors nō p̄fectio est
huig vite ſ̄ lapsus et rōis Vna est ḡ mors spūs
talis Alia naturalis Tercia penalis Sed nō que
naturalis cadē penalis flon cui p pena deus
ſ̄ p remedio dedit morte ⁊ dem i eode adueꝛsꝰ
spūas huig seculi et sollicitudines mūdi volup
tates ꝙ dulcedo q̄ deo ibi exhibuit pena melu
dus mors p̄ medio data est q̄ finis oīm sit
malor ayors ḡ non solū malū non est ſ̄ etiam
bonū quod est ⁊ dem ibidem Non ḡ formidabil
mors nec amara egenabus nec ſ̄ricosa diuitibz
nec dulcis senioribus nec magna fortibus nec
pcipua fidelibz nec ipiusa sapientibz ⁊ dem ibidē
O quitos bñ puduit et mori q̄ fuit nasci n
bnū accipim⁹ plerūq; ploꝝ libeatos ⁊ de bñ
pegnem a corpe nō pegnem a xpo et licet in
corpe simꝰ tamē q̄ sūt corpis non sepulti nec
deꝰ cāmꝰ mira natiē ſ̄ dona celestis gre pīe
temꝰ Dissolui enī et esse cū xpo multo melius ē
Pmanē aute in carne magis necīm q̄ nos sol
nō omnibus necīm dne ihū xpe non nī qm nulli ne
lis simꝰ ma nī lucrū est mori ne plima peorum

Macrobius libo p⁹ de sompno scipionis qre supᵃ de ayorte
Tullius i tusculano libro primo qre supra de ayorte

De morte spuali gregorius
mors Idem Nonnūqm aīe q̄ de ayorte Augustin⁹
ayors anime peccati ⁊ de ayors qua timet homīes
⁊ de audacia qre de ayorte ⁊ de libio sup
Dicit exprimat corpus cui aīa frāg erubit ſ̄ ce
ſpirat aīa cui deū amittit Aīa siquide amissa mors
corpis dicit ſ̄ deus amissus mors aie iustorū
ayors quide corpis nēcia est ſ̄ mors aie nollentiū
⁊ de supᵃ pīs Vera mors est qua homīes nō timet
ſ̄ separatio aie a deo q̄ est vera vita aliqꝰ et ipsa
utilitate ultre pcipit et pīis ⁊ dem ayorte aīe
ois homo l timet ſ̄ morte aie pauci timet
tat homo ne moiatur tamē quīq; mortis ⁊ de supᵃ pīs
laborat ut non moiatur ſ̄ viuturus ⁊ de eode

Cyloſtimus Reges grecū ⁊ de eodē moiti ſ̄ vere di
Iheronimus supᵃ danielē Omne peccm q̄ fuerit di
morte mors appellanda est et vocē mors vera
mur quotiēs ad morte pertinuꝰ Et eaīm no
cēs resurgimꝰ et iustificam quotiēs aut nō
facimꝰ ⁊ de lugeat mortuus ē qre de lugentibz

Ylidorus ayalos aut hoies ⁊ de peculosa sectis
Bernardus ayors pcdz qre supᵃ de morte ⁊ de mortuis
Seneca delicata timet qre de ayorte pla qre de mortis

De morte peccōꝝ pessima
audacia ⁊ dem Differtur a deo qre supᵃ de mort
Cyloſtimus Reges grecū ⁊ de eodē quida iusti ſ̄ ce
Cui bruce corpis qre de ayorte ⁊ Ieom⁹ lugentibz
mortuus qre ſ̄ & de lugentibz Ylidorus apibus ſ̄ ce
homīes ⁊ dem Periculosa sectarū qre supᵃ de mort
Bernardus ayors pcdz pessima qre supᵃ de mort
Seneca peiores mortū ⁊ de delicata timet ſ̄ de

De morte sanctoꝝ pretiosa
iustis amicis ⁊ & plerūq; de culpis ⁊ de mo
nūqm omnes deus ⁊ dem Depe solz amabz ⁊ dem
Cui arbor pduxit fructū qre supra de ayorte
Augustinus Quid pīosius ⁊ dem Confessionū ⁊
grās mīra de ayorte Ambrosius no est diuitis

mozes ¶ De spa plane depositio est ¶ De Onophalia
¶ De passus est dns ¶ De instanz aiuz qre de azote
Calostimus pozrus cunquillus ¶ De adiuti deo
¶ De in exequie mozruoz qre supa de azote Hieronimus
son cum plangendus est ¶ De lugeat mozruus
qre supra de mozte

De mortificatione qre supa de macerazione ¶ Item
supra de abstinencia ¶ De aurus cum ¶ De de
spuali ¶ De de azarenibus ¶ De de para ¶ De de
ppi mozte ¶ De mulie qre de sustine i fine

De mulier ajulicis appellatione etiã burgo
Aristotiles libo de dialibz ajulier maiozus est
pietatis qp bn et cetus elicit lacrimas et magis
est iudi et magis diligit lices et fuit mendaces
magis buis ¶ De in physiono et qualitate coz
pis qre fuit de amoze muliez ¶ De libzo po de legie
regis qre supa de amoe muliez ¶ De in sua metha ca
cio pemilo ajulier facilis est ad mastendu et con
cupiscendu Justu est igit ut custodiat est cum
plura qre supa de amoze muliez ¶ De supa de cõu
gio et cõiugatis ¶ Item de luxuria ¶ Item supa de cu
bus cum ¶ Item de fimulatrice mala ¶ Item de habitu
¶ De infra capla primo ¶ qre supra de cõiugio

Cyllidrus in libro s drnazo ajulier no p corrupcla
Magister sniazo libo ii° dist xxx° si qdo p homicz
unu dicit peni meruisse p 2 peccatuz mulieze
si bn non peccasset hoiem genus mime peccio
corrupti puto licet minus peccauit uterq; mulie-

De mulierum ornatu Augustin epla
Destis purpura ꝺ credet no ad pulchri
tudinem et ornatu si pt necessaiu regumenti ne
dii exquisitis uestibus exornais alteri cupiditi ne
non faie id assimas ¶ De in libro de xpiana
doct O mulier que iudicem biozem deformitez
tue regrimq; pt terpam que bideri times ab hoiu-
bus sipulchra es quid abscondeis? Si deformis
es cu te foznosam ee mentiris? nec tue con
scie nec alien ffiam oz habienda Istud pdam
¶ Idem ibide loquit de fuco mulez Tollea bibioza
ppe modum in adultio emina fuit habenda Ibi
namq; pudicicia si hec adulterat huana natia
et istud ꝺ accepit abeo ambs ubi sup ¶ Idem
¶ eodem dns deus tuus dixit non potes face
capillu unu album aut nigrum et tu ad imuta-
du domini dei ubu bis sepulchriozem ee nel po
riozem audaci conatu sacrilego qz contemptuz
nes et capillos tuos misticis malo psagio fuzo

capillos id tibi flameos auspicaris ¶ De supa ajathin
cum supa modato cultu qre supa de habitu ¶ De
mundi cultu pio qre supra de habitu ¶ Idem Vers
ornatus ee qre supa de habitu ¶ De mulioze pub
lice qre supra de habitu ¶ Item Resistit de
us ee qre supa de habitu

Ambrosius ad virgines libo po O quãta deme
cia est corpis effigiẽ cõmutare pturã qre ce
alienꝫ videri times si pulchra es cur absco
dis si deformis cur te formosam ee mentiris?
¶ Idem i sermone Grane ee ut dicat de te deus no
agnosco colorez meos no cognosco mea ymagi
nem no video illici illic quid ego ipe formam
Relicta gra qd' melii non e si illic qre q te deprimit
cu illo conspectu habeto cu illo pcz congredere
¶ De Vidisti nectrem et formã decoz pudicisti
qre supa de amoze muliez ¶ De no sit affectus
decoz corpis qre supa de habitu plura qre sup
de cõiugatis

Cipianus in libro de habitu virginu Si
te superfluos ornes ut pz publicis notabiliter
nicedas et oculos inuenis in te allicias Et si
forassis tumetipa no pceas alios tn pdis et
velut gladiu et venenu te bidentibus offers
Extrusti quide no potes qi pudicia sis redargui
cu te cultus superfluus et ipudicus ornatus
Idem ibide Auro et margaritis ornate mulies
cordis ornamenta pdiderit purpuram sericoz
induere xpm induc non pnt ¶ De in code Di
gs pictoz spem alicuius emulo coloe figuasset
et alius superuenies reformare psumeret iniuis
pozis artificis iniuria et usta coz dis indigno
videt ¶ Idem fugiat caste virgines qre supa
de habitu ¶ De equale se in omibz qre sup de
habitu ¶ De qua fiducia mulier eligit colez
et faciẽ fucatam i celu qua condicoz no agnos
cit ¶ Idem i epla Di xpm commenda sequentur
et regno dr ingenuitas destinat quid e ingenuz
xpi cu ornatu mulieb cu ornamentis utriq;
talibz quibus diu hominibus placere gestiunt
deo et dño ia offendit ¶ De in ser Non po
teis iam me xpi puellas et virgines compu
tari que sic vivis et ornatis ne possis ab hoi-
bus adamari

Cyprianus in epla eiusd facit ut faciẽ fuce
Purpurissus et cerussa quoz altum et rubo
rem genaru labioz et mentu altum et uero
candoze ozis et colli pretendit ignis inuenit
fomenta libidinu ipudice mentis indicia et
infra Ornatus iste no est dni si delamne est

Ino purpurissus e genus pigmenti albi qd cũ purpura cõgruit

antyppi ¶Idem Quali fiducia mulier erigit
vultu et facie in celum qua nitgz conductor no
agnoscit ¶De Crine est caput post ablutio
sanctificatione aut croco sil alterius pigmenti
fuco sil publice sordidat ¶De Nitgz cutis sor
dida ostendit anim ¶De Sordes et ornatus ¶Id
Nec affectate sordes &c ¶De Fuge lasciua ¶Idem
illa sit tibi pulchra gras hec omia de habitu ¶Id
Epla Ornet pudicicia uecordia et qd' pcipuu
Femis semp fuit cuctas mi utures pudor su
pet ¶De In contumelia artificis sin dei ornat
mulier pulchrior ee q' nata sit Quid ga facit
in facie cpiane purpurissus aut cerussa bide sic
Quolcumulus sup illud matth v Omnis q
bidit mulierem ad concupiscendum eam iam moe
chatus est in corde suo ¶De Si se ornauit et oculos
hoim ad se prouocauit quis plagis pcul nō mitu
lier undecim tm terpiet extrema benenu in
sinu et dyabolo ui obtulit licet nullus sit tactus
qm bibit ¶De Nos omes tempis &c hic sup de
habitu ¶De Cazpocrates deuis sba hic sup de amor
mulierum fugiendo
Bernardus In epla ffilie babilonis mestre
quarit bene gla in confusione hic sup de habitu
¶Idem Et eccles thezauro ¶De Si dedit mgr ia
cob hic sup de habitu ¶De Vt quid aterny &c
quere sup de agonalibus
Glosa sup prima pet sc Quare sit no extrius
apillatum &c apud pytagoza naturalis scie
lege dicturus eadem sinia reppit s' uera matrimo
ornamenta pudicicia z non bestes ee ¶Sic pu
dicicia maxime mulies ornat ff in authentica
Quid oporteat epos l. Si cui plura hic sup
de habitu ¶Hic de amore mulieru ¶Hic de Carna
litate ¶Hic de monachis ¶Hic de monialibz sed ostu
Oidimus ds alexandri ffemie mte no or
nant ut placeant que nesciut i agenda pul
chritudine plus ostentac q' nate sut Nā qs
pt opus nature corrigē Qd' cū pstipti fiut
aut infructuosū cū qd' fingit aut enormius
qd' pstimit plura hic supra de castitate ¶De
Apud pytagoza quas infra de ornatu
Beda In omeū Ducat mulier respicit i specu
lum ut ornet se et placeat viro suo Sic fide
lis quelibz aiā pstituit in speculo natie ppe
constāc septime ecclīa ut ornet se spualiter
et placeat dno ihu xpo
Boecius libro iio de consola Qz late patet
error hester qui aliquid ornatui posse existimat
ornamentis alienis Sed id fieri negz nā si quod
ex appositis lucetur ipsa quidem q sunt apposita lau
dant Qd' aut hmoi rectū est atqz melatū inde
lonig in sua fiducie pdunt Quod aut mor
tui nō est sibi bonū plura hic sup de habitu
infra de ornatu
Macrobius libro saturnaliū papirius filius
senatoris dū eet puer cū patre suo curia ro
consulebz submittit Cū aut domū redisset pue
tri mat eius expat quid in senatu patres et
consules pegissent puer tridit tacendū esse
net id dici licē a mulier aut audiox audiendi ee
tum vtq et silencium pui aim eius ad disserendū
cuer bēat Tuc puer ingenue matre lepidi atq
festiui mendacij capit consilia et actū in senatu
dicit Vtm ne videat utilius ee q' cuius duas ha
beat uxores an una mulier apud duos viros esse
nupta hec illa ut audiuit strati ad cetes matrone
et biemas retulit consilia senatoz posten ds ad
consulit ad senatū omes romanoz mulieres
orantes et deprecantes ne uni tm una mulier
potius duobus viris nupta fiat q' cui viro de
mulies Senatores aut hec audientes q' nō esset
illa mulier cui nupcies et sibi bellet hec posse
latio mutabant et non ut pueru pdigiū illi
Decundi sexus infamia pauescebant Tuc puer
papirius publicu metū cetā omibz deposuit
narrans que mat eius dixit et q' fecerat ob
oposuit causa fuit Denatus igit omē fide
et ingeniū pui exosculat consultū q' fuerat ne
pt illi primi alij quecuqz pui postea ee pueris
in romana gnia nūcupent
De multiloquio Gregorius in
mor Certū est q' uir uboso ingressu
negligat Idem Du otiosa uba lingua mode
ri negligit mox mole remissionis capta magis
audax ad magis noxia ia prorupit et du gu
le incubit ad lenocinia pcinus infamia lingua
uboso multiplicat ¶Idem Aperte indiscrete
lat du ab inodita locutione lingue sic pcul
cit ¶Idem Discrete moderanda sit temptatio
supra de lingua ¶Hic in pastoz Quia multa
silencij non hz emolumentū cum merito pdon pate
facilis inuenit et cū se pro multa uba excusat
meretrix amat aptā se toti adusario ostendit
qua ille amico sine labore fruat quito et ipe
que uincit cōtra semetipam pro multiloquio
pugnat ¶De sup ezech Valde difficile est ut
qui multa loquit non delinquat ¶De in fine
dyalogoz amuleti decorsum Durum
multa solacijs admistum eo q' ab otiosis ad
ad noxia deuenimus plura hic sup de eloquio

Item de lingua ꝛc̃ de locutiõe bona et mala ꝛc̃
mstra de silencio

Augustinus In lib̃o de conflictu vitiorũ ꝛc̃
dicit ꝛc̃ gras supra de conflictu ¶Idem libro de
multiloquio vbi sola necessaria nec utilia
tacere debemus ¶Item de multiloquio et
de lingua ꝛc̃ de ore

Ambrosius sup̃ ba Immaculati D' fratres
omnia sua imitabantur et ostendit ¶Idem
de silentio bñ ꝛc̃ sup̃ de locutione bona ¶Item de

Fulgentius In sermõe loquax multitudo stultitia est
et non insipientis in multiplicatione sermonis ¶Item
ibidem multiloquium non declinat potius fluvius
est grandans aqua colligit lutum ¶Item de sa bo sermone
aqua deprehendit aut rumpitur minus retinendo ab utilitate
benedictũ illa enim sedens lavando linguam et lenitur
vitio defluit si vero minus retinendo ab utilitate
loquendi repellitur ¶Item ibidem In sua dicit contra
melia ꝛc̃ sup̃ de doctore malo

Bernardus de consideratione Docuerunt linguam
suam fraudulenta loqui ou tamen aperiet quia lar-
gissimi promissores et parcissimi exhibitores -
res plures gras fac̃ de adulatione ¶Item de de-
tractione ¶Item de doctore malo ¶Item de eloquentia
¶Item de lingua ¶Item de locutione mala ¶Item de silen-
tio ponere

Gloss sup̃ illud psal̃ thymo liq̃ justa operatione
meritũ ¶Item de multiloquio non est multum qd̃ est
breve pgrum multiloquium ꝛ apparatus

Gregorius ad lucillũ in epla xxvij Fugiamus nimis
dicit qd̃ magnum facere desiderat ¶Item aliqui me locutum
fuisse penitet tacuisse nũ magnum ¶Item de verbositate
non effugiet peccatum

Nicolaus sup̃ ayachim Decem milia
mala de inhonestate sepius accidere dicunt domus sunt
¶Item de locutione mala

De mundo ꝛc̃ sup̃ de tractare ꝛc̃ de ãe
re mundi ¶Item de contemptu mundi ¶Item de
creatura corporali ¶Item de gla vana

Augustinus libro x confes. Celum
et terra et omnia que in eis sunt clamant deus me fecit
¶Idem in vi libro confes de ca dei Excepta angelica
creatura tabulatum quoddam celum et mobilitate. visibilium quor cuncto-
rum pulcherrima species quodammodo tacere facit se ce
et nõ inst a deo ineffabiliter fieri potuisse pcla

mat ¶Idem libro sexto de arbitrio Quocunque te
verteris grãs mstra de natura ¶Idem in libro de
fide ad petrum Creatura ꝛc̃ vera dr ꝛc̃ ꝛc̃ sup̃
de creatura corporali ¶Item in libro xx. de ci dei
Pulchritudo et utilitas creature ꝛc̃ sup̃ de creatura
corporali ¶Item sup̃ Quanto magis mundi finis appropinquat quanto
quanto magis crebrescunt vicia refrigescit
caritas pcit honestas

Ambrosius In exameron ꝛc̃ Divine majestatis insigne est proprium divina sapientia manifestet fecit
quasi bonus qs̃ foret vile qui sapiens qd̃ optimum judicabat et qui omnipotens qd̃
amplissimum putabat Unde dicit Invisibilia dei per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur ꝛc̃
¶Idem ppe est ut hic mundus evanescat et floccus pereat Contempne gs mundi qui in obscuro
nõ est claritas et in doloso non est veritas mendosa fluentis stabilitas fit in solo solido meritis
¶Idem in ser Quis unquam sollicitus de mundo potuit ꝛc̃ sollicitus de ppo ? Quis diu lucet domus
sine prudentia potuit utilitatibus aut prudẽ pla
cere sup̃ de amore mundi ¶Item de blasphemia mundi ¶Item de contemptu mundi
¶Item de creatura corporali ¶Item de fuga seculi ¶Item
de gaudio malo ¶Item de gla vana ¶Item Idem mare

Nauplius naufragium timet In immobili nõ trax
statione consistens non solet timere naufragium
fruge igitur mare seculi et naufragium nõ time
bis et si frequens ventorum spiramina verberet
flabra ventorum solidatus tamen radicibus nullius
concussus est ab imanibus fluentibus ventis et
si non omnes est naufragium omnem timere timor
et periculum Sic in adversis flatibus negligere
spiritalis nullus in aliquo nocebit salo tutus in na
vis cum tharsis vehementi sepe spiritu conteritur
¶Idem ibidem Anima laqueum mundi est quaerentes pre
gredimur laqueum in lege laqueus in corpore laqueus in mente
laqueus in primus exemplorum laqueum in lege corruptibilis
pavetis animas quorum laqueum tenduit a diabolo Oculus in mentis laqueus peccatoribus est laqueus in pecu
nia laqueus in religione laqueus in studio carnis
tis Contemnus cum mentis meis inclinatur
humana et hinc atque illinc per bestialia male suadentis frequenter impellit pla ꝛc̃ sup̃ de anima mundi ¶Item de misera fragilitate
de periculis

Nicolaus sup̃ illud ayachim xvo Dilecti regnum celorum homines parentibus ꝛc̃ familia
celestium terrestrium et marinorum qui est regnum domini
do edificatur mundus ut si sup̃ eam habitemus
conversantes in infimo nõ victi fit in celo victo
res Et ne forte nescias quid debeas fugere quid
vel sequi audi tibi dns ut ipse modicum justi

Bernardus In ser. o stiñ negñ qd̄ uos fi
los tuos fieri bñt ut dei fidelis minuatis cru
ciatus lectore uacuis in adolescentia tua ut si
decedente cū erute leticia temporali succedat q̄ te
torū absorbeat eterna tristicia in carne insultū pñs
grie supra de adustoribz Tristē de afflictoribz Tris
de adoze mūdi Tristē de anxietate Tristē de tribulatione mūdi
Tristē de contemptu mūdi Tristē de consolatōe mūdi
Tristē de creatura cōli Tristē de gaudio malo Tristē
de gloria vana Tristē de malicia mūdi Tristē de mise
tia Tristē de iudicio extremo Tristē de miseria hui⁹ vite
De mūdi contemptu grie de oratione hui⁹ capi
De mūdi time qd̄ sit cap⁹ pro Tristē de iudicio extremo
De multitudine plurimi⁹ qd̄ d̄ plurimis Tristē de paucitate

De mundicia cordis Bernardus

In mozē agendue sunt debz cū cū grie de cū
rone bona Tristē supra illud Iob Aspexi ne cogitā
munda apud dñi districte iudicari macularis ipius
tionis huius Et illi qui p̄ mundicia studuerūt
Tristē in registro et habet prima q̄ pura dicitur
est ut munda sit manus que alueum sordes debet
ne tacta queq; detineat inquinet Tristē in dyalogo
libro 3⁹ Apud omnipotentis dei singulare mundicia
multū humanū cordis mundicia valet impetrare
Tristē supra illud ayathi quico Da mundo cordi
dicia cordis est puritas omnē abiectionē immundi
ciam Plura grie supra de constia bona Tristē de sensibus
dis putare Tristē de mente bona Tristē de
Tristē supra de castitate et humilitate

Augustinus In libro de pfectione iustitie
Distat mūt mundū corde et rem corde et q̄ sit
de cordis puritate Tristē in libro de natura et gra
Refert venerabilis plur̄ Jeronimus grie supra de
dine Idem Dicunt dicti ayathi optimū altare
plus stim Deo mente pura et optimū altare
Deo cor mundū et sine peccō Tristē ibidē ho. Ispe pura
sionis reposicū est nobis q̄ videbimus te sicut
tanto quisq; te videbit pspicacius quāto mundi
rior mundus q̄ teste sapientia mundo corde re vide
bitur Tristē Cor nisi simplex fuit mundum esse
Dua sunt genera cordis purificate amy mundicia cordis
amor abnubilat mentis aciem Deus est mundicia
Deo cor qd̄ in ira voluntate Di autē in celo sunt
dū est q̄ munda sit quecq; celestia Tristē Nichil sic
nichilat deū ad pietatē et misericordiam flectit mo
dus et purus mentis affectus ad ipm Tristē de
ritatis oziē de fonte puritatis Tristē de
nemo admittit grie supra de deo Tristē in libro de
tum quomō Democritus cuidam sapienti de
nore de mente mundanda ad videndū deū quā

Hugustinus

nus quidē sēpsit ſi baptizatus et xpianus mor
tuus est agite mḡ o miſeri agite ne bmḡ pol
luat domiciliū cordis spūs maligne ne sensib
corpeis timptus mansōe anime sanctitate lucegz | iceſtet
mentis obnubilet Serpit enī hō malis p omes
aditus spuales dat nanqz se figuris accōmodāt
se cōlōibus adhereti sompnijs latet in nu et in
fullaria simonis odoribus se subicit infundit se
superioribus aer tm bidē motus illumie tenebrosis
affectionibus tenebrati sensus quibusdā nebu
lis implet omēs meatus intelligentie p quos
pandē solet lumē rōnis ac radius mentis
ibidē deus ubiqz pūs est zc qre supa de deo
sup amo. tohis ajcito celebramq pastha ubi fu
sus est sanguis dnī quo mundam ab omi labe
qre Dimus go securi qz si comē nos cruptione
futuris dyabolus tenebat ſi sanguine x̄ aſperſi e
qre supra de beatudine
Iconiensis In epla Si storz cupis hrē conside
ra a malicie et nequicie cogitatiōe pectus
emunda qz nō nisi stoz et iustos et simplices
et innocentes et mundos celestis aula suscipit
zc qre supa de anima
Ide No qrit in ypocrita
lingue nitorē ſi animi puritate plura qre sup
de conscia bona
Ite infra de scrutinio
mētis bone
Ite de cordis pūtate
Bernardus In ser Si dns mr iheſus pro
bolum manibus tangi et titubi i psepio
positus qñ tomagis in altario consecratus et in
maiestatis gla sublimatus
Cesarius Dulcedo pax et pūtas sit tres q
mane sorores et si caro ē gaudiū spūale
Ide
tempantia in cibo sobietas in uno silentiū in
secreto nuiat nō modicū ad dilatandū regnū
et regimē pūtatis
Ide in mente pura et simpli
cem amat simplex et invisibilis deus et innocua
qre supa de cordis pūtate
Gregorius nazanzenus in apolo. ajudari pō
portet et sic alios mutare suspectum pus fieri
et sic alios facē suspectos limē effici et sic alios
illuiare sanctificari et sic sanctificatē pus ad | alios
deū accedē et sic alios ad deū adducē iamus
hrē rectas et erectas et sic indigentibz alijs ma
nū porrigē recti consilij ee et sic alijs rectum
consilium dare plura qre supa de cordis pūtate
Dionisius In epla ad demophilū Si sac
dotū ordo est mundatrix et illuiatrix omiū
ceridit a sacerdotali ordine et ritute q nō e in se
mundus aut illuiatus quis em annciabit ipsis
diuinas ūtutes xpi ptātem nō cognoscentes
qut quo illuiabit qui sui obtenebrati et aut q
quo diuinū tradent spm q si e spūs sanctus nobis
Inollacionibz pēm credidērunt
celi sēnū et stellis adornati est alta mūda
splendens pulchritudine ututū et decore mor
bonor Odor rosarii et decor filiorū e fr mū
dus et dulcis in congregatione monachorū
Ibidē Turbulentus in furie et immundus et
malitiosus mente deo gnus est et hominib onēo
sus bn aut mente lucidus et furie seremus
deo placidus e et hominib gnōsus
Eulebius cesariensis Deū meditatio et
deuotio ozō et sedula contemplatio pfectum effi
cit pūtate Ide Immunde cogitationes pfec
tiferi detractiones et blandicie seductibiles co
maculant et conturbant speculū pūtatis
plura de cordis pūtate qre supa s Bedu basilig | scrip fr
pachasius ysidorus Crisostimg
De mundicia alibi quere supa de Castitate
p totū Ite supa de carnis cura Ite de afflictu
Augg ajmundicia respondit carnis
Decemnumeribus Gregorius in omē dñi
ce ihesus xpi discipulos zc aliud est munus
ab obsequio aliud nā munus a manu et aliud
munus a lingua ajūnus quippe ab obsequiis
e subiectio ndabit ipensa ajūnij at a manū
e iusta pecunia ajūnus a lingua funer hu
manus munus dignus
Idem Tres sunt ac
ceptiones qre sic de iudicibz
Ide Caue de
bemus ne ab illis accipiamq munera q de
rapina diuitias congregant ne dicat nobis
Si bidbas fure et e et ysa 1 socijs furū
omēs diligit munera zc
Valerius maximus libo co de marco cen
tumorz legato qre de aduocatis De arte
amicā crede michi capiut hoc exemplo
Pamphilus Si dat ad tempus dat
et aufert quodammodo munus Ius qz leges qz sno
destruit ingenio Plura qre sup de aduocat
Ite de iudicibus
Ite de liberalitate Ite de ele
Decemnumeratione gregorius | elemosina
In omēa Regnū celoz nullus murmu
rans accipiet nec ullus qui accipit murmu
rare pōt
Ide Si iusta deo placet sententia zc
qre supa de affectibz et flagellis
Ide de ipsis
de percussione murmurat qre de
Ide Om
nes supplicia sibi ptātem murmurat ligit
p illum redarguit qui eandem hoī ptātem

dour ¶ Idem ppfecte nr̄ adūsalus cruciet ꝛc
are sup̄ de afflictionib⁹ et flagellis

Augustinus in epla Si ea q̄ tibi pcipuū
dura sūt nūq̄ murmurādo potiꝰ ea facē me
liora

Ysidorus ad magna utilitatē q̄re ſ̄a de ad
¶ Insolitus in sermone cum nūmurat de pri
culo temptationū nūmurat ꝛ de primo pbationis

Bernardus in libro de consideā Si is qui
murmurat sedm̄ aliam mortuus est qui ad īm
murmurat sedm̄ aliam mortuus est qui ad īm
murmurādū instigat quō bunt ¶ Idem in sermone
Fluchil sit horrendū et sicut nūmur et dissensio
i congregatione monachoꝝ ¶ De Si molestie
cepis sustinē si tuū placeū iudicare si i cord
murmurāe ꝛ si forsitan extinc ipleas qđ nūquā
nō est utius patiencie ꝫ reclamet malicie ꝑ
in ser de assūptione sup illo luce Dñe nō est ꝛ
crime Pulsas ne in domo in qua xp̄us susceptꝰ
nouū murmurationis audiet. absit ꝫ fili in domo
et bñ congregatio sēp ¶ ubi de maria martha
conqueliē nā malam emulāi martham ꝑsēs
illiciteē est absit em̄ et absit ut qui duo ca
tāt ad tumultuosā officialiū curā aspiret

Oseā nūq̄ ꝑ Ignis uste iudicate nel ultio
mēs cruciet illos in fluctū iqui mūc lingua
a ꝛbemma inflammata detrahūt et murmurāt

De mutabilitate q̄re sup̄ de cordis
euagatione ¶ Idē de mōstran ¶ Idē sup̄
de lima ¶ Idē de cella ¶ Idē de constancia ¶ Item
de fortitudine ¶ Idē de solicitudine

De nātiuitate queras mira de xp̄o

De natura creata Augustinus i
libo tcio de libeo arbitio capo xvio Dic
natura nōīa natura ē bona est flatiam ab
isto q̄ et sēā dici solet ¶ Idem ibidē capo 20 Na
turā hominis alicui dicimus ꝛ q̄re de hoīs dignꝰ
plura q̄re sup̄ de creatura corporali

De naturalibz teliciis q̄re sup̄ de appetitu
naturali ¶ Idē ꝫ sup̄ de desiderio

De naturali appetitu boī q̄re de beatitudie
¶ Idē de bonis et de bono ¶ Idē de appetitu

De natur spectatiuis Ambrosius
Extat Jeunius tpē Idē de hodo fuit gestatus
ꝛ ¶ Idē in isto quidā genalo q̄re sup̄ de Jeuio

Crisostimus in ser septuagesime Tempa bia
bus ꝛ q̄ras infra de obedientia bona

Dydimus ad alexandꝝ magnū Nulla
nōs iudicia spectacula nec eqna certamia nec
ceneras nuptiudines affectamus Sed theatrū
cū spectare uolumus opm̄ mōrū monumēta
relegimus quē cū sint mauole r̄ideuda deflenda

Pozro nobis alia spectacula pbz istius mūdi
matrimonia tota diuīsas sp̄ Goliphares in qua bīa
celum pulchre formatū signoꝝ Gaicentibz stellā
rū fulgoribz rutilāe pelagus purpureo colo
re bemistatū finaua tirum amplecti cuig mille
formes pisces p equoreas undas salteare suos ꝙ
certent Campoꝝ ꝫ uirentiū specie delectum
ex quibz odor ſ̄tissimus flores suauitate oculos
oculos simul pastis et aīm̄ crudelitate mentes
quoꝝ opacitas et fontiū arridet amenitas Ca
uarie simul alitez musicis concentibz ꝑsonare
dulces melodyas componit hīc sēt spectantibz
mīā que et ꝫ mutuā difficile est et culpabile re
fugere Plura q̄re sup̄ de creatura corporali

Seneca libo ep̄o de nālibus questibz Cū diu de
currit solita magnitudine corp̄ consistentis
subducit ꝛa em̄ ā natura compōit sinus ut
cotidiana cedā si admiratione digna sint ꝛ
aut et bilestimet et mūna quoꝝ ꝛēz si inspicien
ꝑdiert dulce spectaculū fiant qđ q̄ dāa

De negatione tu Iacobus
sup̄ epla ad ticiū Confitentē se nosse
Deum ꝛfictis aūt negant et habet in decreto
xxij. q. ij Constituat quidā in eo triū deū negā
si quis in ꝑsecutione complicitatis a fratri
bus se confiteri rēnuit de ydiaūo Et ꝛ
in omnibz q̄ pūsa sūt fictis deū assit denegā
ypus cū sapia ē et iustitia uēitas et sapia
do sapia et insipia flegmat ꝛgit ꝑ insipientia
sapia ꝑ nigritē iustitia ꝑ meritū iustitie
ꝑ turpitudine sanctitas ꝑ nubecillitate ui
tredo ꝑ crudelitate insipia et quoꝝ
cū bicijs et pcis totiens deū et dīm̄ negat
et ecuerio quotiēsq̄z bonū q̄sq̄z
mus totiēs deū et dīm̄ confitem ¶ Item
arbitrandū est in die iudicij illos tm̄ a xp̄o
deneganduꝫ qui xp̄m in martirio denegauerūt
ꝫ ꝑ omīa opa sinones quoꝝ et cogitationes
ypus uīl negatus negabit uīl confessus con
fitebit plura q̄re sup̄ de confessione

Beda sup̄ ajar Cum ultionem ꝑ penā ne
gant deum ꝑ penā ueritatē q̄ xp̄o
Ego sū uītas plura q̄re de uītate

De negligencia Gregorius
mor Si curare pua negligim̄ insen
sibiliē seducti stati audem̄ ꝛ maiora ꝑpetra
Idē plerūq̄ de bonis ꝑ memorie uitiū malis
nascit ¶ Idem Iniquoꝝ mentes qui despi
considerare sua negligūt merito tenebre sua
quasi nesciences ꝑdūt amittit em̄ a cordi
notitia ab oze suo ueritate a cuius conspectu

et q̄ accessum temptis ab etate bitam ¶ Idē in
fo. mezo sup id rob de mane usq; ad vesp̄am sua-
dens ꝓ introducens illud apli. Redimentes tempꝰ
qm dies mali sūt. Tempus quippe redimimus
qñ pigritiam nr̄am qua lasciuiendo seu negligendo
ꝓdimus flendo repp̄amus ¶ Idem in ꝓ mozē duo sūt
in bonis opibus ꝑnicies. s. fraus et desidia q̄re
sup̄ de actiua vita plura q̄rās ibidem ¶ Item de acci-
dia. Item infra de ubo ocioso ¶ Idē in registro Cum
diuina p̄cepta nos moneant ꝓximos nr̄os sic
nos metipsos diligere non ꝑue negligentie est p̄cep
ti dei despicere et q̄ sibi quisq; metuit alij nō timere
male confidentie plena q̄rās ipa de secūdate ma
¶ Idē i pastor. Si a circūspectionis sollicitudine cor
nr̄m destruxit. Winibus ꝑcul dubio ꝓtinus aper
q̄ callidus nr̄ hostis tanto libius ꝑtrit ꝑcutit
quanto nudū aut negligens a loica p̄uidentie
deprehendit ¶ Idem Nonnulli ꝓpis bonis que agi-
mus queritis infra de securitate mala pla q̄re sup̄
de accidia ¶ Item infra de negligentia platoz. Item
de ubo ocioso ¶ Item de Otio fugiendo ¶ Item de corrigē
de negligentia ¶ Item de sollicitudine ¶ Item de securitate ma

Augustinus In libro de natura et gra ns
tra deprauata ad culpam q̄ uitanda ignoras. sed
q̄ negligis q̄rere q̄ ignoras neq; q̄ valuerunt
nosse nō colligis. Et q̄ volentē sanare contemnis
¶ Idē de ubis dñi Sic homines negligunt salutē
suam et nitil sua vtq; nolunt mala q̄ aliquā
habē ꝑter ꝑnam. Idē ad reom de origine ani
Non ideo non debui fuge q̄ potui. si nō potui
sup̄ de actiua vita ¶ Item de exercitio ¶ Item infra de
negligentia platoz. Item de Oratione ¶ Item infra de

Ambrosius non exercitibus diuina beficia ‖ sup fuge
Et obtinentibz deferūt ¶ Idē ibidē Diste xpiane
rogare q̄ cupias impetrare fastidiosos emēdi
tos et negligentes celestis ꝓfectus munerꝰ
non sequit ¶ Idem sup bti pmaclati Remissas
occubias callidus insidiator irrupit ¶ Idē in
libro de bngn. plerisq; remissores ee uolunt
aut fletum. ue uituris ee certū est

Augustinus De computo corrdis Dum forsi
tan a corpe parū alicui morbi seu doloris pulsamur
fortius medicos adhibemus et omi obstinacia
que competit gemimus nec ꝑ hoc cessamus q̄ que
molestia fuam. merigentis anima uō mā cū toti
hoc libuerim. cū ꝑ momentū singula lanient
bruti ꝓpriet et medis omnibus pereat

et marcescat tamē nec ꝑ hoc quidē cura nos
sollicitat q̄ eadem ¶ Idem Res dubia semp facit
hominem negligentem ¶ Idem ꝓdictorum nr̄e
causa quere sup̄ de accidia ¶ Idem Non aia ꝓ
corpe. nec corpus ꝓ aia fructū est. Quanto q̄d
ꝑnicio et melius est negligit et q̄d nocentius est
cocolit utrūq; corrūpit ¶ Idem Certū est q̄d
omnes patit corrūpat et obstinat memoria du
memo est qui nec oportuna ꝑhibeat nec oportuna
ꝑhibeat ¶ Idē sup iohem Omne tēs magis oport
tet parere q̄ tempi. Amici cui si contempseris
poteris rursum nec idem. nec aliud rēmpare
Tempus uō si ꝓdideris difficile id rēsumes ¶ Idē
Si negligentes que male usurpauim obmutrimꝰ
excessus viam aliis aperimꝰ ut vovim disce queri
¶ Idem In corpm voluerit q̄dam fuit que sanari
omno non ꝑuit. fi tamē non contremo desperam
mino q̄tam possimꝰ diligentia adhibemus in
anime uō voluntz ubi omno michil insanabile e
q̄ alienus sit a nobis cuius passio sit negligi
mus et desperamus ꝑnicies q̄re sup̄ de accidia Item
de actiua vita ¶ Item de exercitio ¶ Item de negligē q̄re
platoz ¶ Item de Oratione ¶ Item de sollicitudine

Leonimus ad Iulianū Sed cernimus si fue-
rimus negligentes quere sup̄ de accidia

Benedictus In medicis. Cūcto diuturnus nos
deus exspectat ut emendem. tanto districtius
iudicabitur si negligimus ¶ Idē Michil pciosius te
pe. fi heu michil hodie vilius estimat. Tanquā
eni dies salutis et nemo recogitat ¶ Idē sup
Cur non curant curules q̄re q̄ti desiderant
tueri cupientes conseqm. fi non exequm ¶ Idem
Quid istud negligentie quid pigritie est. et q̄re
sup̄ de accidia ¶ Idem Is qui ad remissius agendū
q̄nq; infra de scandalo ¶ Idē sup in Re ꝓfecto
primū q̄re sup̄ de doctrina et uita

Anastasius papa et Effren abbas et Glosa et
quere supra de accidia

Isidorus de sūmo bono libro sedo ca xxxvi Quedā
uicia spēs vitarū ꝑterit Sic et remissa segnu
ries. mansuetudo iracūdie accedit et q̄d agit torpes
negligentia putrit agē indulgentia pietatis
Idem Secutus negligentiam pauit. negligen
no frequē metuentes ad vicia trānsactu reducit
plura q̄re de accidia ¶ Item de actiua vita ¶ Item
de exercitio ¶ Item infra de negligē platoz ¶ Item
de oratione ¶ Item de securitate

Gregorius Cūm magnū et diutinū labores
in nobis subito ꝑcutit eo q̄ ea q̄ vix acquirim
custodire negligimus

Basilius In examē pars modica temporis fenerata deo non solit ꝓpa non deꝑdit ꝙ cū magnis a deo repetendis mercedis

De negligencia pastoꝝ gregis

In registro et in omeā designatiōe dicē Q⁹ mā culpa ꝓstratus ē ꝓplus q⁹ mā facīe negligencia ad ultā eruditiōe et correctiōis non est ¶ Hec cū subiectis dicē q⁹ de correctiōne negligencia ¶ Ide in registro Nulla ē excusatio si lupus oues comedit et pastor nesciit ¶ Hec Negligencia plani pcij mortale ē dicē de officio archidiaconi Et que et qi dicit

Gregorius Nazanzenꝰ i apologetico ¶ Dicit Nichil adeo inutile est ad regimē animo sicut pigricia et negligencia Plura q⁹ supꝝ de correctione mala ¶ Ide Simile malū est bona fuisse corrōne et correctio sine bona ¶ Idem Comodissimū q⁹ supꝝ de correctione bona

Remigius supꝝ apoca Pari reatu astringit et ille qui ꝑcia docet et q ille qui ꝑcia delicta ꝑmittit Plura q⁹ supꝝ de correctionis negligencia

Iohannes Qui in decreto dist. 88. facile incidit dubio culpa habz q qd pōt corrigē negligit emendare Plā q⁹ de controis negligencia

De negociatoribus

q⁹ supꝝ de negociatoribz Ide infra de usuris q⁹d Aug⁹

Augustinus supꝝ ioliem Studiū auaritie siue fraudis ꝓpit solet dicē negociatiū facinꝰ ¶ Idem supꝝ illud pe qui no cognū literaturā Alia lucra hz negotiationes nā aīa audus acquirendi ꝓpo damnoso blasphemat et ꝓ ꝓfectu rez mendacē ꝑiurat

Ambrosius In libo de bidue xpus pauꝑ e in foro lites xpūs iusticia est in foro inquitas ꝙd operatoz est ꝙ in foro manet cecus xpus cecitas est in foro residet obtrectatio xpus fides e ꝙ in foro fraus ac ꝓfidia est ¶ Idem in libro de Offic glorificet auaritia moliat concupiā suis dū negotiationē cognouisse se neget q⁹ ꝓtioꝝ nūcmenta aptare non simplicitatis ꝙ beneficie ē ¶ Idem i ser Questus plane nō modicus est ubi lucrū non pecuniā ꝙ aliaꝝ acquirit ¶ Idem magna negotiatio est ubi redemptio hominis constat nō ꝑmutatione ꝓcij ꝙ ꝑmutatione ꝓcepti ¶ Ide ascensionis ē hodie mirū administratio sacerdotū Quisq⁹ enī sacerdos relicto ponti ficatus officio mundi delectabilibz oblectat hic aquā bibo musteū hic cū rebz suis et studijs ire rit ros frigidus aqz biles plura q⁹ sup⁹ d⁹ habz

De nobilibus gregorius in

dyalogo Non nullis solet nobilitas grauis putare ignobilitate mentis ut minus se in hoc mundo ꝓficiant qui plus aliis ceteris se fuisse nouerit Plura q⁹ supꝝ de diuitibz

Gregorius nazanzenus Triplex diuitia cum stare ꝓsapia grauis puto q⁹ bonū est comē omnib⁹ minus quo eo superbus ce cognitus sedm qd omēs eo equo nobiles sumus qui quide ad ymaginē dei facti sumus aliud genus ꝓsapie eo carne ducens origine in quo nostro que tā quīa nobilitatis sit hūida diuicia cuncta bona comūia est omnibus gradatio cadē q⁹ cunctis corruptio est Tertiū ꝓsapie genus est qd uel negocia uel ingenia quecūq⁹ in quo tamen quis uel nobilior uel ignobilior cū quīto uel offuscauit aut extollit ymaginē dei huius nobilitatē studebit q⁹ sapiens ē et uē ꝓfectus ¶ Hec Nos igit⁹ cuncta ꝓpositi ita pertractemus ut si quis nobilitate grauis et fiducie det studeat ē in moribz et disciplina nobilis appere ut et naturalibz et industrii claruisse ꝓficiat ¶ Idem Ignobilis quis est sedm huius liū figurā tū dico Si tamē aliqua magna diuicia pē mētis et lucrū habeī talis q⁹cūq⁹ sit eo amplius honestis et libeīs instructionibz nobilitatē ꝙd sibi congnat qua utiq⁹ multo gloriosius ē Nam eo sepe genuisse q⁹ ab alio fuisse ꝓfuit

Iacinus supꝝ illo marci Si Nōne hic est filius fabri et in epla ad sellentā De nobilitate grauis michi te aliqui iactes nec te de grauis nobilitate ꝓponas nec obscuriozes quasq⁹ loco natus te inferiozes putes Nostra xpiana ꝓfessio aut condicionē hoīm ꝙ ꝑ ꝓficit apud deū similes Summa enī nobilitas apud deū clariū ee literis Sola libertas est seruire ꝓtis ¶ Idem Nobilitatis tue tamen ad hoc memineris ut cū claritate grauis nasci ꝙ stitute contendas ¶ Idem Non ē q⁹ sibi de grauis nobilitate blandiat ꝙ si eo melioꝝ ꝓficit sit simus ¶ Idem ch⁹iana nobilitate nō nascitur equitas ꝓficit ꝙ cupiditatis aculeos ¶ Idem i epla ad ebydiā Nobilitas mundi fabulā ꝙ ducie ꝙ ducie Omnes aut ducie de tale descendim⁹ Unde et illa Scriptura sua magis Gedeā ee beissima Omnes duces aut magnos ē aut heres magni nobilitas igit⁹ grauis ee non tale bemit ¶ Idem Ille apud deū potior ē nobilior est non que nobilitas grauis aut diuitias ꝙ tas sedi ꝙ que deuotio fidei deo ꝓficit et humilitas emendat Quis n apud dñm i Christo nobilior potro qm pistrinū fuit ē aut quid in femina

aut illustris
Gilius filigne maiā que fubiā ſponſa deſtituit-
¶Idem Nichil adeo nudeo in gnīs nobilitate ap
petendum ſ̄ ut nobiles nedātare quadam aſtri-
gnem- neab antiquor ꝓbitate degenēāt Idē
frustra ſibi quidam de nobilitate gnīs applau
dunt cū omēs paīs honoris et auſdem pciſſit
ſbino et prioſo ſangine ihū xp̄i ¶Idē in oꝛigia
ſup Jania difficile poſſēt et nobiles zc̄ gnis
ipſa de ſeptuma ſacra ¶Idem ad demetriadem
ugnē Ille clarus ille ſublimis ille fit nobilis
ille ſua nobilitatem necessīn puret qm dedigna
ſuā vicijs aut ab illis ſeparari Sola em et ſic
ma nobilitas apud dm̄ē non ſuā poſſ-ſz ur-
tutibus de clarū ¶Idē ſup illud luce p̄ Zacha
rias zc̄ Nobilitas bā ioānis baptiſte moſtrat
non ſeculā ꝓcēre ſublimis ſz religione
Ambrosius in ſer- Nullū ad cōmēdatioꝛ
hominē conducit ſuā tutis affert impedimentum
nec dignitas pſapie mutū augeꝫ ſz fides Sic
em liber ſine ſeruus cuius in xp̄o bnā ſimus
¶Idem Illud adūte q̄ eō padyſum ux- fructus
eſt et mulier mā padyſum ut ecclia aduer
tas non loca nō gnīs nobilitate ſz ūture quēqz
ſtrictū ſibi compare Denīqz exē padyſum he
tm̄ inferiꝰ loco ux- fructus melioꝛ ducit et
illa q̄ in meliori loco he eſt in padyſo fructa eſt
inferiꝰ reputat Plinius qre ſupra de diuitibus
Cassiodorus in ſer- Nos qui pſumꝰ non-
ex lo coꝛ nel gnīs dignitate ſz moꝛ nobilitate
tenē urbiū claritate ſz fidei puritate debem̄ ino-
¶Idem ingenuitate ſpūalem non ſordidat
ſuitus coꝛpalis nec turpitudine ſpūalem honeſ
tat libtas coꝛpalis Seruitus aut aut hūg ſeli
libtatem nō diuina diſpo ſz humana violentia
nouidunt ¶Idem ſup illud ayathi nū ſtebe
litis dicē patre habem̄ abrahā zc̄ Quid pdeſt
ei quē ſordidant mozes gnācio clarū ayclius
eſt ut in te gloziem̄ ⁘ patres tui q̄ tu i patrē ⁘ paūetes
ſine bestibus fuit tibus gloziemis ¶Idem Nobilitas ꝓmū hoīs
Bernardus in epla ad hūne quidē deus ni-
eſt acceptoꝛ ꝓsonaꝝ nescio tamē quo pacto
utus in nobilibz placet An forte qz plus cla
ret Dignē ignobilis ei gla nō facile liqueꝫ
uerū qz nolit aut qz non poſſit hze laudo
tamē factā de neci te ūture ſz plus illā quā de
gio animi libtas nō qua inducit necessitas pla
qre ſup de acceptione ꝓsonaꝝ
Boetius in tno de conſola Di quid ē nobili
tate bonū eſt illud arbitroꝝ de ſola ut ꝓpria
nectitudo queāt nobilibus videāt ne a maioꝝ ſuoꝝ

Veuce degrient ¶Idem ibidem Quid gemus
et plaus ſtrepiciē? Si ꝓmoꝛdia mā auctoꝛe
Bern auctoꝛ qz dm̄ ſpectatis nullus degen̄ goſtus
Aristoteles in x ethycoꝛ Quod cōueniens na
ture nobiliozi eſt nobile nēcio et cōueniēs nāe
viliozi eſt vile nēcio ¶Idē in ſtdo de celo et
mūdo Illud nobilius et melius eſt in rebus
q̄d fit ꝓpīquus completo bono ad ē deo
Seneca in epla ad lucilium Homines ex ea pte
conſiderare ex qua nō eſt homo Nobilis eſt lau
dabilis pueꝝ Dūces eſt laudabis fortuna Pucher
aute fozcis eſt exſpectū pauliſp 2 ia non erit
Bonus aut ſapiens eſt mte laudabilis hominem
Apuleius ꝓhemicus in libro de deo ſocratis
Aliena ſunt ab hāmē que puēs peperere et
que fortuna largita eſt ut ꝓſapia et diuicias
nubidosas Generosus eſt. puēs hondasti ducē
eſt non credo fortune neq̄ em in equis emendis
falleris conſideramus ſz ꝓpīn equū ſolū Sic 2
ee in hominibus noli aliena conſiderare ſz hoiez ꝓpīn
Tullius unus Non eſt unde ſibi quiſq̄m
degenis nobilitate blandiat ſi ex meliore ſtu
pte ſit ſuus ajulto em indignus eſt mente
ſeruire q̄ coꝛpe
Eugenes ſup mathiū ajuſtera nobilitas ge
neis que de locis tam turpibus id ē generā
libus gnīāt ꝓlima qre ſupra de acceptiōe ꝑſoꝝ
Denoctunus illusionibus qre
ſup de ꝓlusione nocturna
Denouicijs et conuictis qre ſic
de cōuersio Item ſuprā de cōuersione ad
deum ¶Item ſup de Cella ¶Item de ſolitudine Item
de ſuſpectibus Item de ſolitudine ¶Item de conuerſ
tu ¶Item de fuga ſeli ¶Item de agonachis ¶Item de re
ligione ¶Item de religioſis Item de conſuetudine
Gregorius in regiſtro Omnibus cuiuſlibet
etatis aut offiij onerosa eſt nouitas ꝓlima qre
ſupra de cōuersione ad dm̄
Bernardus in libro de amore de A nouā
tio in ſerpm̄ regula debet ee cautus et diſcretus
ſentias ad regendē aut nel conſulendē ſpectat
prīa ſine ſcīa pietas et caritas Si aut alteri
hoꝛ deſit nel in tepido non ſpero curſus ꝓficiam
tiam nel in ꝓcipiti timeo ruinā ¶Idem in epla ⁘ ꝓcipiti
ad ſi tu videt qre ſup de apoſtatis ¶Idem in
malem diſcretū nouerit prudenter incipiet
ſapietem in cella dm̄ poſſe conſiſtē nel in con
gregatione dm̄ poſſe durare ipoſſibile eſt ſz
docendus eſt nouitius ſic habē coꝛpus ſuū ſic
egris commendatis cū nolenti utilia negotiāda ſt
utilia nēcō 2 nolenti ſunt ingerenda Sic de

de corpe suo agẽ sicut de non suo sꝫ eius a qo
pcio magno empti sumꝰ unde glificemus et
eum in corpe nro ¶ Idem i sermone quodam
placent fatꝰ in nouitijs quãꝫ ad ea que
in futuꝝ sunt negligentioꝝ utꝝ ne qui fatis
apparet exẽpm cultus et vestiũ animoꝝ eiꝰ
ne suo ratioꝝ soleus hylariꝰ aspectus be
nignioꝝ et massus matutinoꝝ ¶ De sup. qui
habitat Obsero uos nouelle plantationes
dei vos qui nondũ exercitatos habetis sensus
ad discretionẽ boni et mali nolite seq cor
dis hui iudicium nolite habitare in sensu hui
ne uos tamq̃ rudes adhuc decipiatur ¶ Idem in libro de contemptu mũ
di Vocat te magni consilij angelus Quid ei
opus est ut aliena consilia ppetoleis &c Quis
eni fidelioꝝ Quis ue sapientioꝝ illo &c Dic ei
Deduc me duce et seducta fortioꝝ esto et tua
leste ¶ Idem Exppto credite ginis infirmi de re
ligione ¶ Idem Fuoꝝ deuotionis quere sup
de deuotione ¶ Idem i sermone Ante omnia
timoꝝ in nouitijs metuus est quo minꝰ
pcul pcieti possint delere et cunctã fiducia
Timoꝝ in deũ sicut aiũ septima expellit
pcm sine qd iam meruit sine qd adhuc
temptat metuere primũ quidẽ expellit pe
mendo sedm uo resistendo plura sine su
pius in tytulis allegatis

Senecta Subducendus appto qnus infra
de solicitudine

De nomine ihu xpi qnus de xpo

De nuptijs quere de cõiugijs

De nugis qnus sup de agendario fre
bernardus in apologo Vobis cõuenit
cibus in cruce uel apli libies utuꝝ ia no est
dubium cenã mandicare panẽ quippe celes
tem nemo erubuit est qui negrat nemo qui ẽbu
lat Nichil enim de septenis sacris qsqm loquit in
chil de salute aiaꝝ agrit sꝫ risus et iuge mer
ba quaꝝ multi pferũt in mentis ¶ Idem i libro
de consideratione fugiendꝰ pcipue est ociosꝰ atq̃ in
nugarum et noxiarum utilium sunt secutores quippe
nuge nuge sunt sꝫ in ore sacerdotis blasphemie
sunt medium tenet si forte ssis medium vix fere
de sit reperiri uno nugum ¶ Idem ibidem Consecrus
ti sacrũ os tuũ euangelio Fugias urgẽt ia apti
re licitũ no est apprehendere uno nugas loqui sacri
legium est Labia sacerdotis mentẽ pdita custodiunt
scias et eo eius ore requirent legem non nugas
aut fabulas ¶ Idem Verbum stupribile pcul ab ore
tuo pcul ab aure relegandũ est sicut ei ad ea
christianos monemur sꝫ sicut aliꝰ monet ꝑfi
cias in pcacitate ¶ Nec de stupribilibus ¶ Nec
de stultiloquio ¶ Nec de cum prologus

De obedientia una quam

De mi more sup illo pmo regule pu
est obedientia pfectione qe sꝫ pfectio
mã matrem caro aliena pt obedientiam aliene no
limitas pria lamiam Tanto enim qsq̃ erimus dis
placeat quãta deposita arbitrij sui supbia Gehen
pceptis se immolat ¶ Nec ibidem sup illud et quasi
sacrificium ydolatre est nolle acquiescere Sola enim
obedientia est q fidei meritũ possidet sine qua fi
delis quisq̃ esse nec fidelis de fidei nomine gaudet
cum superioribus meis obedimus nosmetipsos superi
mus Unde dominus apte sacrificia descendi de cruce
non ut faciam uoluntatem meam sꝫ eius qui misit
me ¶ Idem Obedientia sola est uirtus q cetere uir
tutes mentibus nris inserit nostris et custodit colit
dicta utiq̃ non solum est uirtus sꝫ et omnium uirtutum
mater est ¶ Idem De obedientie palma monet ap
plende pceptis huius mundi ex sola missione Deꝰ in
sic autem ex deuotione multiformis Debet in aduersis
tia et in aduersis alicui de suo habere et transire in
pceptis alicui ex suo penitus non habere quamuis
et in aduersis tuum sit gloriosius quam in pro
ditionem eria ex desiderio sui migrare et in pe
ce tuum sit beatius quam a pena ꝙd quis
gla mente fundicus separare ¶ Idem Obedientia
non sibi metu sꝫ caritatis affectu sequendi est non
timore pene sꝫ amore iustitie ¶ In decretis
dist lxx Si qui pbri patrum dr solandi est patrum
obedire et sacrificia ydolatre nolle acquiescere patrum
cum paganitatis incurrit ꝙstionis Deum re
de asserit sedi aplice contempsit obedire
gregi de cui pastor Obedientia si de suis aliqui
hꝫ nulla est aliqui uno si de suis aliqui nõ habuit
minima est Cui in totus superior impatet obedire
sibi mihi euacuat qui ad huius ꝙpositi despectus
et contumelie impatet nisi hec i animo ei
sem crepo appetat constat ꝙ obedientie sibi mi
tium iam annullat ¶ Idem i eode et habet
ꝙ uni admonendi sint subditi ne plus ꝙ nece
dicat sunt subiecti ne cui studeant plus ꝙ nece
est hominibus subiici compellamur Et ꝑ ꝙ
vicia Venerari ¶ Idem et hec in decreto xxi
.q.i. Fugiam ꝙ obedientia malu fieri debz Nam
timet ꝙt obedientiam debz bonum qd ingt
mieti Nec in mala in pdyso arbor erit

qua deus homi ne concungat aut comedat medicus
Sed ut m melius p obedie meltum homo bn con
ditus creatr dignu et ustu fiat ut et huic z a bo
nis aliquo phibet quatnq tamo bonus ho qd agat
bonu ee cognoscat quo et a bono cessans aut
toa suo se subdicat humilius cohibet Idem Hondit
quez qd dicat eo omi ligno paradysi comedite de
ligno aut scie boni et mali ne comedatis cuia
ex ab uno bono subiectos berdat unde est ut multa
concedat ne mens obedietie fundatus interdat
si a bonis omnibus repulsa teneat Idem in regula
penultie quicq cuctis expedit ei que nobis gra
ptulerit integerrima sp in omnibus obedientiam
cohibe Obedietia enim balde est utilis si id qd
discipline rigor imponit nullo cogente humi
litas laudndu suadet Idem Vide ut omia sine
murmuratione custodias p de hijs que p suadi
tur custodia sebo. ego quide absolvor si tu negligis
obligaris Idem sup ex. Ille bn pceptu loquit
qui pus obedietie fecit que obedietie loquit
manet fudenda

Augustinus In libro de ci dei Pax ho
minis ex dei est ordinata in fide sub eterna lege obe
dientia Idem i libro de vera innocentia Obedientia
est sub spe mercedis etne abnegatio qbe nolim
tatis Idem Obedientia e in creaturi rationali sub
pdite dei regimen pessima uitus mat qz custos;
picula contrahat. Velocit eni currit sinu dei z
velocem desiderat audiozem fler dubiu est qmo
ampliozem meat gratiam qui se patri cohibet
ante mandatu p qui post mandatu satisfacit
obedire Idem Cicus evadit a deo huia ozd
obedientie p dece mulia conceptoz Idem illic
abnegastis et desideriis tuis restitisti qm illum
repmissoz non ibis in ope suo tepidu despi
cit fastidiosum et renuat coactu Idem de ci dei
hominem rationabilem ferm ad pnagrme dei no
luit deus nisi rationabilibus diuin nos homines hoi
ire magis pcoz Unde et pm nsti parentes
tuti sedm illud Genesis Dicet mihi pfectis ma
gis et violentibus ecce et omi reptili q repunt
sup tram Sic igit infimauit deus quid pos
sites esse creaturaz aut quid congrut inferiu
ni potius domestici pcoz Idem in eode Di qs
in domo p nobedia domestice pacis aduersat
corripias seu ubo nec uerbere seu quolibz alio
pene sicto atq iusto quitis societus humana

concedit p eius qui corripit utilitate ut pa
ci inde dissilicat coaptet Idem i pmo de ci
dei quia no obedimus homo deo no pt obedie
silupsi

Ambrosius sup luca dicte ho subiectus
ee deo ut no qd upe bis eligas fz qd' sris deo
magis ee placitum fit Idem i epanicon flon
medioctis pudor est impio dei insensibilia cleme
tia pare et hominez non obedire cu ab ipo deo
auctoze sensus cbucus est

Aristotelis In sex hex Tempa bicibus
albus inundat frondescit silue amenantur
campi prata bucstut animalia diuisa diuisis usi
bus suos fetus edut impio creatoris parent ab
sequa suaut fontes scaturiut animes fluut z
imine mistericis maria cohercent gaudet post
hyeme bernalis tempies estatis flagrantia de
coquit messes et autumnus temulentus suas co
hibet ubitates hyeme pfundunt nubes sup tra
et sic suis mistericis cricta suo siuut creatori sed
heu solus homo non fruit Idem in lib de corpue
flon est inquirendi de solicitia peripietis fz immu
tet obediendu p capiet Idem ibidem libro p sa nec
si ad aliqua dispensatione quecqm uocamur aut
aliqi ministeij dignr habuls pma statim eius solli
citudo et pma iuba sit hs Si est ibi requies quo
eidem est si omia uctia uenant habundanter
et mstra flomigit ludeo p aliqs nris uera ac
pfecta cupidine celestiu teneat aliosqz omia que
uident gna sicut bubras punarum z risum

Iacobus In epla Bonu est obedire mato
ribus pare pfectis et post regulas septimaz
uice sue transitem ab aliis dicte nec pceptore
pessimis uri sua s pscriptione Idem Hermas fi
bus hospitiu pedes lauce passus iniuria taceas
posteu monasterij timeas ut dnm diligas ut pa
rentem credas tibi salutare qcqd ille pcepit nec
de maioziz sentencia iudices cuig officij est obe
dire et que iussa sunt quitcuig adimplere di
cente moyse audi israel et tace Idem pfecta obe
dia est sua imperfecta relinquit

Isidorus de sum bo Non eis cui subiecta alie
ne uite uicia rationi si nre animi non fuit subiectus
conditori Cui aut ree nobis subiciut ocia que
sub nobis sunt si nos subiciu ei a q nob ca subiecta st

Bernardus In epla clementore fides qua
xpus ne pdet obedientiam qdidit uitam Idem
in libro de pcp et dispen Quodcqd licet de pcpto
homo qd' ei non sit ctum displicet deo haut se
cus omiu accipiendu est tamqm upe deus si pce
piat upe deus Idem General hs regula teneat

ne in difficiliorib⁹ agendis obedia ꝯtior ꝯ
ꝑuaricatio ꝯtiol⁹ iudicet⁹ et in facilioribꝫ minus
ꝙ oneratis concipiens damnabiliol⁹ ꝙ actus
laudabiliol⁹ estimet⁹ ¶Idē in epla hoc aut aduⁿ
dum est ꝙ quedā sūt ꝑcepta bona quedā uero
ꝑua mala et in hijs nullam debet hominib⁹ obe
diam qm̄ nec illa sūt obmittenda ⁊ cū ꝓhibet⁹
nec ista cū iubent⁹ facienda sūt ꝑ Dicto nāt hec
sūt quedam media que ꝑ modū locꝰ et tpe uel
ꝑsona et mala ꝑcepta ee et bona et in hijs est
obedientie lex posita tanqm̄ in ligno scie boni et
mali qđ erat in medio paradysi In hijs ꝙsto fas
non est nr̄m sensū sententiare ꝑscribe ingredꝰ
In hijs enī oīm̄ platoꝝ nec iussio nec ꝓhibitio
contemnenda ¶Idē O monachū obedientissimū
cui ex quibusl⁹ seniorꝫ uerbulis ne dm̄ quidem
quā uolet ꝑterire non attendendo quale sit qđ pa
cit et hoc quide obedientia sine mora ¶Idē li⁹
de conceptu mūdi Age ega age qm̄ relinqre dis
pono omnā te quoꝫ ꝑmū mihi relinquida mūare
memento ꝓncipaliū ygiē et mayorē tenet
ipm̄ abnegri si deliberas illū sequi qm̄ ꝓ̄ te se
mergin opinamini ¶Idem i ser Obedientia qm̄
ꝑcipua est ꝑma est opus rōm qz non ē obedientia
contra deum Sed a uoluntate rōm qz qđ fit ex nāli
tate nō est bonū Tria puncta ut sit mentio sit ꝑma
qz si oculus simꝑ est totū corpus lucidū erit
Quarta discretio ne quid minus aut nimius ē
cui recte offert si non rte diuidit aut diuidicat
peccat Cruta firmū id ē ꝑsuetudines que omia
claudit et continet Nullū em bonū sine ꝑse
uerantia coronat⁹ ut autē ꝑseuerantia habeat mur⁹
obedientie uallare sibi debent ꝓpugnacula pa
tientie ¶Idem Redde reuerentiam et obedientiam
plato tuo quarū altera cordis altera nō cor
pis ē ꝓhibitio Non em sufficit exterius obtem
pare maioribus nisi ex intimo cordis af
fectu & ipis sublimit⁹ sentiamꝰ ¶Idem sūper
missus est Iste homo obedire Iste tra subdi
Iste pulmus obtempare maioribus Ille tuo nāz
creatore dicit Euangelia et erit subditus illis
ꝛc qre sup̄ de humilitate filij dei ¶Idem i quod
scr de capite Jeunij Patrē cor meū inqt̄ dauid
Patrē cor meū dne Patre ad aspa Patre ad hu
milia Patre ad audita Patre ad sublimia Pa
tre ad omnia quecūq ꝑcepis Vie omnī pastore
fuce vie regem ꝑfor constitue Patre cor meū
deus Patre cor meū ¶Idem Sermones in scripturis
dulcedo affabilitas in simone multū colorat
et ornant obedientia obsequiis ¶Ide ꝑfecta
obedientia legem nesciet timimus nō arctatum
neq; contenta ꝓfessionis angustijs libertatē
limitare time in laticlauio cautelis ¶Ide sup ill
Amator obedientie nouꝰ nullū qm̄ nō obedire
plura gratis infra de ꝓlatis ¶Ide de Religiosis
de monachis

Eusebius expaciensis Quicunq; semel sit
homo desperare qz ceteris non debeat ei obedi
tia que ꝑpm̄ decuit obedientia cui adhuc in mi
nibus natalis ē in simbz nō dignitatē ꝑlimat
sūpm̄ de ꝓlatis ¶Idem omēa tria cū
liores et obedientiores simq; tamen sup nos hos
ne ac dulcius ſuperiores nrōs qm̄ cū senectute
qm̄ obedientiores fruūq; ꝓpositis ac ꝓlatis
tis tanto magis obedict deus crēdi mis

Augustus In omēa ascendere illū in nau
culam hijs qui non hunc audiū obtemperare
qm ꝓcudentie et intellectus expres sum mul
nauē iubenti Quibꝰ neq; loquela neq; sua
obediūt In eadem aut sba in qua simꝰ et fa
natura monent⁹ et iussioni diuine deſunt
confusione mortaliū ad condēpnationē rapi
tibulū iubet deus mare et non contempnit
ventis et tempestatibus et mox compescuit
iubet omē creature et non suppetit⁹ obtēpe
eius Et bm̄ hoīm genus qđ ſdm̄ ymaginē et
similitudinē dei formatū est cui iubm̄ ꝑcepta
cla cū omnibus sensibz data sūt hijs soli deo ſſi
tūt hijs tamen mobedientes sūt hijs soli condēpnati
Ideo qz et hijs soli in iudicio damnabūt et
iusto iudice iustitia exigente iuste puniet⁹ et
dictores mutis animalibz uel hijs qui sine sen
alia sūt in isto mūdo

Anselmus libro ꝑmo Cur deus homo ca
est recta et simplex obedientia cui voluntas creatura
nā naturaliter ſz ꝓpter iustitiā a dō ꝓcedit

Iulius papa Ut strictius se quibusda ꝓpositis non
molestē ferat aliū aliquē sibi ad ꝓlatū ꝑtinere
tūt qua ab aliis iuste exigit⁹ et aliqua ipe iuste exigit

Faustus Epūs libro p j de ꝓfessione fidei
Nūquid ꝑ malū de illo de ꝑterite dubitare qui ꝑ obe
dientiā futurus est bonus

Gloria sup illud dñe ꝓbij et dormiūt
mota legem Non dicit⁹ ꝙ obedias missi mora
gem dormiūt **Gloria** sup illud ꝑ corp in Si
quis contentiosus ꝛc Valde inquid est bonū
obtemperare a maioribz et nolle obtemperare
ioribus suis

Benedictus pat abbas in regula Sua ois
dientia tē acceptabilis cui dō et dulcis fiat
si ei⁹ iubet⁹ non trepide nō tarde uel cū murmu
re seu cū responso molestie offerat⁹ qui obedi

que manoibus pbet deo dns exhibet ¶ Idem ibide
Obedientie bonū non solū abbas ab omnibus exhibe
dum est sed etiā sibimuicē obediant fres strictes p
hanc obedie biam se ruros ad deū plura qre sup
de epis ¶ Hic de humilitate ¶ Hic de platis ¶ Hic de
prepris ¶ Hic de monachis ¶ Hic de religiosis bonis z
malis ¶ Hic infra capo primo

De obdiencia mala gregoius

In registro apud nolentie ānū quus sit cui
deus nutio non parendi tamē hoīm qd non ubi
obstiterit obedientie solz ce ¶ Hic dignū profecto
est ut a dei bificijs sit extraneus cuig numquā nus
siombz non ubet de subiectus ¶ Idem ad detinendū
obediā ductē ad metem ad suscipiendū pbra hīg
mūdi nequaqm ex aliq pte z sua bona comutauit
¶ Idem i moz Cū huig mūdi successus perpiturū
tū locus sinpior impat is qm ad hoc propiedū
hoc erat ex pō desiderio ut anhelat ¶ Idem ibide
Ille primus inobediens homo mox ut supbiendo
peccauit putrida secundie sue tepit qz cū con
tumelia deo spūs hoīs mutuit mox contume
lia sedin dagin ambroīn exterminū et tuardum
¶ Cullius libro tio de legibz cum bis impat
parum aliqn nocet est et qui modeste illū aliqn
impune dignū est

Cipianus de vij abusionibz

Obedia
qre disciplinaz oīm mat est magna excusatio de
nudigere que sin normā studij a xpo dno supsit
qui obediens pat usqz ad mortem crucis iguo
mā sponte sustinuit Plura qre sup de humili
tate

De obduratione

Augustin de con
flictu. Obduratio dicat Si ea que possi
des et ē qre sup de conflictu ¶ Hic sup de cordis
duricia ¶ Hic plura qre infra de obstinatione
¶ Hic sup de desperatione ¶ Hic de ira

De obliuione gregorius m

Omea Nulla noc pspitas blandiens
seducat qz stultus biator est qui i mūdi amena
prata conspiciens obliuiscit quo tendebat ¶ Et
in moz Stulta dū prudentiā facta conspicit
omia eis de ipsibilia uidet qz sue impietie
et infinitatis oblia cito deinus de alienis iudi
cant quino sua pfundius ignorant ¶ Idem in
ipsis bisibilibz que coz meū uidet exit se spargit
et quid pūs sit de se intrisecus mūe occupat
¶ Idem i registro In sincera dilectione nec bi
ne absentia nec locoz habz obliuio ¶ Et i pastē
Depe nonulli ueluti oblita qb fribus audz cil
plan sue cordis amissu secularibz causis.

mistuit et dū tēpalia minus tractant spi
ritualia minus curant ¶ Idem Ex se debz quis
colligē qualiē alienē opozteat inbecillitatis
miserei ne cuiē infinitate pximi si ad mise
rationis uotem fuerit rapit summet obli
tus ee videat ¶ Idem Depe nonulli qui de
religiosis malis ¶ Idem Sunt nonulli qre de
actiua bita

Augustinus de libo arbitio

melioz e dam
nus eē oblimistē sin p culpare iōmutabilis
dei uel dū septim in illius comparatōe penitus
contepnit ¶ Idem i libro confes. Quis dabit in
dne ut bemas in coz meū et uebzies illud ut
oblimiscar mala mea et bonū meū amplec
tar te dne deus meus ¶ Idem i sermone Hac
alādisione pcurit omis pater ut mozies ob
limiscat sin qui dū uiuit oblitus est dei ¶ Et i
de libo arbitio De qui relinquit te ducem et
oberrant in uestigijs tuis qui tuos mutus
amant pro temetipō dne et oblimiscit quid
mias o suauissima luz et purgate mentis ca
pacia

Ambrosius

In apologetico Senerie Gua
lie bigotie ac mumie est dū et ille q sunt erroze
non uigiosit insanit desipit atqz furit

Bantaidus

sup missus e Video plures
in etā dei de ignobilibz nobiles de pauperibz di
uites fractos qui subito mutmestuit et pstrue
pauperis ac ignobilitatis oblimiscit genus
quoz sunt agnoscē erubescit ¶ Idem sup Cam
pard est uris uigilibus qd non fuant nos
nisi etiam et pdant nos alto quippe demersi
oblimonis sompno ad nullū dnice cōmunitatis
tonitruū expgiscit ut uel sui pozz piculū
expauescant et inde est ut non parcant suis
qz nō parcit sibi qui metes pauper et pditos
¶ Idem i ser Quoz uidemus qi sui met oblitos
ac patrū suoz. dei quoz sui et bificioz eius inue
nozes sic nec redimē nec amittē tempus ut
de moribz et affectionibz suis apud nos ultra bre
uis loqui hīgnt cā qre s appetōe ¶ Hucusq fiat

De oblectabilibus

ambe in epla ad fbā
gentiū cpm Obstetrices dce sunt eo qd obsistant de
lori pturictis. nec ete ne lauacris ueri genitali
bus claustr pcus in eam defluat

De obstinatione gregorius m

Inoz pzam bona patient audire nequit
et cū emendatione uite sue negligit. ad uba
se obstinate responsionis astringit ¶ Idem Ob
stratus similiz i pcto sociat z contordi ptina
cia defensio puersa constpat ut de futuribz

sus alīa sēm̄ucem defensione tuetur pl̄a gre
suam de defendentibus

Augustinus de agone xp̄iano Nolētes se
si peccamus corrigi nichil aliud elegerūt nisi cū
hoc mundo dampnari Idem de vera xp̄ia. Frit ut
qm̄ homines non timet delinquendo in iudicio dñi do-
minū iudicem sentiant et ultore Hre de fide ad
petr̄m Obstinate viuit sine qui non cōfidit despe-
rare de indulgentia p̄cedz suoz sine qui sic de
misericordia dei sperat ut usq; in finē vite sue i suoz
cōmixtione pueritate p̄manicat Plura gre sup̄ de
defendentibus Hre de desperatione

Aristotilis in ser. Peccare humanū est. sed
in p̄cto p̄manē diabolice obstinationis est Idem
Audens malicia dū se saciare appetit nō attendit
cruciatū tei. s. ut alijs noceat et sibi nichil p̄ficiat

Bernardus de consid. Quid est cor durū aut
obstinatū. s. ipm. s. qđ nec compunctione studeat mu-
nere pietate mollire nec precibus cōmoueri. nec cedat
minis. s. obdurat flagellis sp̄ ingratū ad beneficia
infidū ad consilia et sevū ad iudicia nubēmdū
ad turpia impauidū ad pericula inhumanū ad
humana tenacē in diuina p̄cōz suoz obliui
scens p̄teria negligens ac futura non prudens.
Idem de p̄cep et dispen. Cautio contemptoris et
obstinatio ipenitētis t minus q̄z mandatis cul
pam facit non minua et conuertit in crīmē ingratus
rebellionis benefici leue simplicis confessionis Hre
in epla ad suos parētes O di ra abusio damnis
ardet. ignis ustat a frigo et frigori p̄hibet egre
di ac euadere suadet regredi et hoc ab illis qm̄
sunt q̄r in xp̄o mortis meridio positi et obstinatis
sima obstinatione fugē nolūt a periculo mortis male
p̄cōz dolor. qui contemptus morte grauy cru-
ciatus appetitus mortē meā. Idem in ser. Non nulli du
ra cervice ac atrita sunt fronte ut quo magis eis
compatiāmur tanto magis nri compassione et pa
tientia abutant Idem Putas ne filiū dei re
putat ihm̄ xp̄m̄ qui sic ille est qui ipsius ihū xpi
nec tristē cōmunionibz nec actibus cōpunctionibz
nec p̄ceptis obtemperat neq; consiliis acquiescit
Aliquid non iste licet ille se fateat nosse deum
factis eū negat. s. Pozo fides sine opibz mortua
est Hre Ille qui dixit impiū ne peccaremus
penitentibz 2 statuit ut confitentes excludit
utiq; digne a regno dei quicūq; peccat et qui
post ptm̄ eo obstinatione labit in ḡtēptū

Glosa matthei xviij Carnale est caderē si lapi
dem̄ est iacere Plura gre sup̄ de defendentibus
et sup̄ de desperatione

De otio fugiendo gregorius in

pastor plerūq; pigri dū nāria age negligere sibi difficilia opponūt. quedā nō minus inutiliter fecun
dant et dū quasi quietē qđ nolunt iuste meminisse
tendit q̄ in otio qui iuste torpescat Idem De ipo
ni nobis mortuū est ad vitā non accendit spo cō
extinguit qđ qui adhuc viuit timet Idem cō
dilunt in pectis est cōuersionis fiducia non mur
tit cum nec post cōuersione torpescit. s. spem
potuit de p̄cōz s. cōuersione subtrahere
in bis maz Diu otiosa mens negligunt ad nocu
quoz quotidianus puenim̄ ignor semina. ne semi
li. oznūt vsue accendit odia et pax rari excidit
extinguit Plura gre sup̄ de acrdia Hre de labore
vita Hre de ope iii oparione Hre de labore

Augustinus in ser. Filoli ecc pigri. s. ope
cuiq; mercedem desideras Si quē cui et tu pe mer
cenariū cōduxisses non ante mercedem de
nebat q̄ eidem. s. ope exercerēs Idem. s. libro
de baptismo puuloz p̄ropt̄ hoc de padre pueri
parens adhuc emissus nel electus habitum cor
eden. id. s. cōuē sedem delicias ut p̄ hoc signetur
qđ non. s. otio. s. in laboribz qui sunt delicie
ris erudiendi nel exercitandi est caro pena Hre
in libro de ope mo. Nullo mō decet. ac gre supra
de acrdia Idem ab eliue cert ut iudex ac gre supra
de actiua vita Hre de otio. s. ac gre supra
cet gre sup̄ de acrdia Hre de opibus illis gre supra
de actiua sunt det contemplatiua Hre de otio. s. ac gre supra

timore sing amore dei ingrū nequitie est Plura gre
labore Hre mfra de oparione Hre de quiete spūali

Gregorius sup̄ ezechielem Otiosi
non sint contenti sede otiosi. s. ppe spūs qui in eis est
horret eos homi aliqđ opari Idem sup̄ illud ma
thei octauo Cum angusta est via ac quasi supra
de labore Hre Dicunt bestimetū et c. gre supra
acrdia Hre sup̄ ezechielem Vitia labidis ex otio nasci. s. ac
nigrum rubigo est Hre in epla Sep aliqđ boni
opis facto me te diabolus mouemat otiosum Hre
gre sup̄ de acrdia Hre mfra de occupatione Hre de
actiua vita Hre de labore Hre de oparione Hre
de sollicitudine

Ysidorus de sic bo libro sed cū Cepudine in con
fusione gras infra de otioso libo Idem ubi. s. fra
xp̄ dei seruū et c. gre sup̄ de acrdia Hre
et desidia gras sup̄ de actiua vita Idem. s. fra
mus Precalue otiū nō diligas otiū no diuitias
in otio. s. fatiga corpus et exerce cum sibi ac gre supra
dia Idem de sic bo libo Otio ac. xp̄. Otium
orit si quē otiosum inuenit Cedit aut labori
no uoluptas et animū lacumen otio rice pere

par ¶ Idem Quedam vitia etc ¶ hre sup̃ negligẽ
Bernardus In epla Dnige pcmgẽ otiũ
tolle hres qe ere bracha mone complosas ex
plica manus in aliquo excercitare et statum
sentries illa in te appetẽ que fame tollent no fau
ces demulceant Reddet quidẽ sapores exercri
tum quos tulit inertia multa quez q respons
otiosus post labores acrpies cũ affectu ¶ Idem
i epla Ad vitandũ otio ociosa sectari ridiculũ est
Ociosum aũt est qd nel millam hz utilitatem
nel utilitatis intentionem ¶ Idem sup Can Cũ
te tepore nel tedio hre sup̃ & acrdia ¶ hẽ ad
fros de mulcta templi Dñm tẽptatorũ et cupitu
nonũ malarũ et inutiliũ sentina est otiũ ¶ hẽ
Relig otiosus sit de finis qñs ad deũ sit festinato
dici ¶ Idem Otiũ sanctũ est Vacare deo ymo ne
gotiũ Dñm ad eugenĩ papã
in libro de consideratõe sed fugienda prsus est ois
otiositas nuga- mugarũ nouerca ututũ Inter-
blasphemie Inde tunc si forsitan incidet nut
forende sunt refunde nõ nugis ¶ Idem O bone
Ihesu non t amor tuus otiosus qui te diligit
non torpescit non est amor tuus finis torpens
Si ignis plura hre sup̃ de acrdia ¶ hẽ de labore
Basilius In exameron Omed septima de
sidia principe t nequitie ¶ otiositas nugarũ ma
ter
Seneca ad lucill in epla 82. Otiũ sine libris
mors est et hui hominis sepultura ¶ Idigit
agimus ut omẽ pns tempus mihi sit qd nõ
est nisi nostri pus ee cepimus ¶ Idem Cito
mera otio vita in torpebit si relinquidmus
ipsi offendit ¶ Idem libro p̃o declamatorũ
torpent ingenia hre sup̃ de structure ¶ Nota
Non venit ad silvam qui cuncta rubeta vetat
Ad bacas mentes que trucat opes
Dauid In sentẽtijs Viatores nõ erit ut eant
ser et vita in non sit causa sit ¶ ut p eã pre
ilaborato in alienos labores succed
De otioso dicit gregorius in
sed mor Quicuiq spũ illius plenus e
ista otiosa sicut pnuntia dicit secundabit ¶ Idem
i his mor Dei otiosa cauẽ negligimus hre sũ
de otiosa fugiendo ¶ Idem Dnm otiosa ũba hre
supra de ignilogo ¶ Idem Otiosũ ũbi est qd
caret aut rone iuste necessitatis aut mten
tionis meritatis ¶ Idem Cum ũba sua metiri
negabit prul dubio ad otiosa dicta ticius di
//pte

labiũ in quibus si se mũnie reprehendit stati
ad nouia prouocabit et a leubus ad grauia de
cendit ¶ Idem i tcio Dyalogorũ multũ decet ũ
suetũ dei locutione continua secularibus admis
cẽ cũ eo qp ab otiosis ũbis ad nouia deuenim q̃ pẽ
Iheronimus In epla Ad fabiolam Quidquid hre de distinctione
non edificat audientes breuit in periculũ loquitur ¶
sup matthm Otiosum ũbum e qd sine utilitate
loquentis nel audientis dicit ut si forte fabulas nar
rancit Cerũ si facta scripturarũ replicat et curiosius
ora dissoluit nel aliqñ fortunidimus periculũ non
solum otiosi sed etiosi sermonis reus erit ¶ hẽ
plura hre sup̃ de lingua ¶ hẽ locutione mala
hre de garrulitate ¶ hẽ de scurrilogo hre de epilogo
Ambrosius In libro de moribz Danus sino
polluit metem ¶ hẽ sup bti inmaculati Non me
diocre periculũ est cũ habeas tanta eloqa dei et
opa que scripsit in genesi i exodo in leuitico nu
denicio Ihu naue iudicũ libro regũ atq ceteris
et que dixit et que fecit in euangelio in actibz
apl̃oz si pmissis illis loquaris que scripsit et
audias que bana sct et otiosa
Chrisostomus Omis sino danus inutilis sp̃s
dicatur pfrim- Am symonimis
Diadochus Danus sino bane constitit index e
ajores cum homie lingua pandit et qualis sino
ostendit talis ee animus comprobat ¶ hẽ de simi
bo. Dam simones in ore pprium non habent ine
piri Nam sicut malos mores bona colloquia cor
rigũt Sic prima ac bana colloqa bonos mo
res corrũpit ¶ Idem ibidẽ libro scdo capo xx. Te
pidus in conversione uerba otiosa ac banas et
scurrilitates nocias ee a non conspicit Qd si
a tempore metis euigilauit ea que pus lenia
estimabat confesti qi horrenda ac atrocia pe
timescit ¶ Idem Dicut falsitatis crimẽ a pfectis
tibus ptimescit sic otiosa ũba a viris pfectis
dicunt plura hre sup̃ de otio
Bernardus In apolo. Vobis conuenientibz
in bnũ ut ũbis utitur apli queri sup̃ de nugis
¶ Idem fugienda prsus querere de otio ¶ Idem cõ
secrasti ¶ hẽ verbũ scurrile hre de nugis ¶ hẽ
de prep et dispon. de bamilogio et scurrilogio
a multilogo et falsilogo ac magniloquio debes
os tuũ compescere qd celestibz constat ee mysteriis
consecratũ ¶ Idem bamilogia et scurrilogia nulli
nisi cuncte de mandato usurpanda pcul quippe
sunt et deus prohibet omne parum si tunc venia
dã nõ venialia reputantur nisi cũ p contemptũ
dentur in consuetudinẽ nel in usum et te non
poti speties si peccatis inuenio compensatur

¶ Ide nemo ꝑm̃ ꝓpstituet tempꝰ qđ ꝛ ꝑbis cõ
sumat⁹ otiosis · Volat⁹ enim̃ tempus irrevocabile
volat⁹ ubiꝫ irrevocabile nec aditꝰ insipiens qđ
amittat ¶ Idem liber confabulaꝫ aiũt⁹ donec ꝓ
rerat hora donec cõsenescat tempus o miseri donec
cõsenescat tempus ꝙ tempus seni tempus mãꝛiũ qo
ꝙ tempe diuina tibi debuias reppiciare tibi ꝓpria-
tem ꝛpetue ad anglicam societate suspurare ad
omissam et repmissam felicitate ꝓpetue tuã ꝛe
missam voluntatem ꝛ deflere tuã cõmissam iniq̃te
¶ Idem ꝛ ser⁹ Du⁹ otiosa ũba tamq̃ anima ꝙmimus
medũ ad inhonesta ac tm ꝓpia dilabim̃ ꝙlixa
quere supra de aquibus

Otiosus quicunq; ꝛe supr̃ de contemplatione ¶ Idem de secreto ¶ Idem de seruitate bona ¶ Idem de solitudine ¶ Idem de quiete

Tullius libro ꝛcio de offi. Publiũ scipione
scip̃sisse tanto solicitũ dicã. nuq̃ se minus otiosum de
q̃ cũ otiosus esset nec minus solitꝰ q̃ cum solus esset
ꝛ quas sue mpia de solitudine et secreto

De officio diuino quere supra de tantul⁹ est⁹

De officiis administrandis

Tullius libro ꝓmo de offi. Omne qđ ad cõ-
uentionem hom̃ ꝛpectat ꝛ ad societate humana
tuendam ante ponendũ ꝛ illi officio qđ ꝓ cogni-
tione et scia contineꝫ Est enim humane nature
aptius et utilius ¶ Idem ꝛ libro scdo Cum veram
iusticie gloziam ꝑbet adꝓsti iusticie fimgratum
officijs

Seneca ad lucillũ in epla xxvij Turpe est
cedere oneri luctare go cũ officio qđ semel rece-
pisti Non enim est vir fortis ac strenuus qui
laborem fugit ubi etiã ꝑiculũ illi imminet qui ꝓpter
rem difficultatem

Valdus maxime libro scdo Olim ambi-
gue laudis a senatu-cuius constituebat q̃ abiecte
rei publice officijs non sua sponte ꝑfunctus fu-
gerit qz q̃q̃ impio cogitꝫ coniecturi magis ꝙ laudat⁹
ꝓstanti acceptũ referim ¶ Idem libro ꝛcio De pub
lico ministerio michil tamq̃m ꝑ laude bñ administra-
tis officiũ debet accedere

Quintilianus libro scdo de oratoria institu-
tione sic ab eo qđ quis optime facit ꝛ aliud
tm minus ydoneus est cui differas

Socrates age sic alienũ ut tuũ nõ obliuis
caus negotiũ amico tuo sit ꝓpositum ne ꝑ note
ac otiũ habes sic uere ut alieno nõ egeas

Cicero in tusculano Grecoꝝ ꝓbiũ ꝛ Quã
quis stimet artem in hac se exercuisse

De oculo gregorius

Dup̃ exe
omeꝫ sed sup̃ illud ꝓbioꝝ Oculi

sapientis ꝛ capite eius ꝛtuleus aiũt in tenebris am
bulat ꝛte cui oculos in capite habemꝰ cui ultimum
redemptoris nr̃i tacita cogitatione conspicimꝰ cui
omiũ nr̃a mẽtio in eius mutatione ꝛ erigit
ne si bias lucis oculus mentis aspice negligẽ
clausus in erroꝛis tenebꝛ ꝛtarim caditꝫ ¶ Idem ꝛ
xxi moꝛ Depungendi ꝛt oculi tamq̃ quidã vapuendi
ad culpam ¶ Pepigi fedus cũ oculis meis ꝛ
¶ Idem ꝛ moꝛ ꝓv libro ꝛcio Recte rebutionis ꝙ
mine ut qui exteriꝰ negligenꝫ utiq̃ mediocri cu
lo nõ iuste exerceꝫ Plura supra de contemptu hui⁹

Augustinus in ꝓ. libro confess. Oculi in
sensibꝰ ꝛt ꝓncipes ad nocendũ et ad nosse dum
ide cognoscendũ ¶ Idem Duo est regnum alioꝝ ac
ꝓ hoc ꝛ nigra oculoꝝ ¶ Idem Resisto seductionibus
oculoꝝ ꝛe supr̃ de contemptu Cyprius ¶ Idem
de ꝛt cap. ꝓ. Oculũ oris hoc possidet celũ ¶ Idem
ibidem ꝓ oculos carnis qui ꝑsidet qđ ꝓ libet libere
te videbũt me et letabũt ad magnũ ultimo ꝛt in om
nibus qđ et in adibꝰ apparet lupus cui ꝓpe in
dens hominem q̃ homo lupũ auferet homini ꝛcium
et basiliscus si ꝓmus videꝫ occidit ꝛ occidit Qualis go ꝓmus est ultimo in oculis
duri iusti qui cui bona fide et devotione videt
qui cui sit ymago ꝓtis et similitudo dei et ab eo
honoꝛatꝫ Cuius utiq̃ oculoꝝ urbes ultime quasi
infimde videnꝫ hinc qui fidelit et deuote ꝙ
dere desiderant Est enim mistim naturaliꝫ homi ho
mibus ut ultimos suas in alijs amicis ꝓfectibꝰ
go iusti hoies aspectus letitia est ꝓpter
ꝛcdus amonitio est ¶ Idem ibidem Simon sue ꝓ
curozes iustoꝝ visione torquat qz uel tactus
ꝛ stoꝝ moꝛibus arguit ¶ Idem ꝛ exameꝛ Quid
ꝓdest fortitudo iusti oculo duce utiꝫ ad ꝓlium
et quid ꝓficit fugax si deest obtutus oculi ¶ Idem
ibidem Plus est qđ ꝓbat aspectu q̃ qđ ꝓfert
ne loquat⁹ suo cui utiꝫ testimonio non alie
no suffragio ¶ Idem ꝛ ser⁹ Vidisti mulierem
mictrirem et formã decoꝛã pcupasti ꝛ ꝛ ꝓpe
de amoꝛe mulieꝝ Plura ꝛe supra de contemptu
visus ¶ Idem ꝛ libro de fuga ꝛculi ꝛcipiens
oculus quas inf⁹ de sensibꝰ

Ysidorus in synonis Peccati pudoꝛe deuios
tuos attolle erubesce ꝛe de contemptu visus ¶ Idem
ꝛ libro ethymo Oculi q̃ occulti sint dicti ꝙ se
cluoꝝ tegmina occultant ne qualꝫ ocursu ꝛ
dant⁹ Vel qz lumine huius occultũ et secretum ꝛ
mens posituꝫ ¶ Idem ibidem Oculi lumẽ dicti
ꝓtinus et acceptũ refundũt Unde et lumina ꝓ
pellant⁹ Plura ꝛe supr̃ de contemptu visus

Hugo de sco victore In libro de arra aie
Triplex est oculus f oculus carnis · oculus
rationis et oculus contemplationis Oculus
carnis aptus est Oculus rationis lippus est
Sed oculus contemplationis clausus et cecus est
Oculo carnis videt bic mundus et ea que i mu
do sunt Oculo rationis videt animus et ea
que in ipo sunt Oculo contemplationis videt
deus et que in deo sunt Oculo carnis videt
homo que est extra se Oculo rationis videt que sit
intra se f oculo contemplationis videt ea que sit
supra se

Bernardus In libro de amore dei Sensus
sexus binos nouit quidam perpius et qr ysaias sup
ritalem Oculi cum corr simplices antes obtem
perent libertus corpis lectus compositio vite
mores ofim et actuum decor Ita ut diuisa corpis
corr sua non sit eis aliud qm instrumentu boni
operis et testimoniu future felicitatis Idem ibi
dem Gratia aduersarij alienig boni sol videntes
cum oculis contrarijs timet eii et refugit Idē
in libro de pfectu gradibus · Vt quid audes oculos le
uare in celum qui turpia & grauecta visus

Rabbi moyses Quado accidit homi fla
gellum et fatigatio et obtenebrat oculus
Ecclesiastes Nichil pdest vngnentate corpis
bene custodire si oculor concupias nolius cuerte
Glosa Sup illud iohis xx· Quia vidisti me
thoma Visus oculor quodamo generalis sensus
est qr cetia de alijs cor sensibus dici solet Glo
super illud Noli me tangere ayebat non
tangit que nos videt na ille qui videt tangit
f thomas

Boecius In tcio de consp Si ut aut aples
oculis lincis homies uidet ita ut coz visue
homies et oia obstancia penetrant none
visibus nespectis illud alchypiadis supficietes
pulchrum corpus tm pessimu videtur Igit
tanto reddit infinitas

Seneca In lib de clemencia Cum deponere
velit despecta rex oim quar expeditate pus fla
gellum et oculos et aures ab hijs que relig
uerat Idem ibidem Oculi sunt ornamenta
uigor et duces sedez

Plato In thymeo pmo sensibus oculor
lucem dedit chorustam pla de cotmecia visi.

Aristoteles In libo de spectatibz statua sen
sus omes ordinauit in capite sedij vpor sensuu
dignitatem et sedm animalis nacitatem Unde
posuit oculos in anteriori pte fronti supius quia

sensus visus ceteris omnibus subtilioz et ideo
complectit anteriora celestia et terrestria Se
sus sposuit in medio retrudi capitis qm au
ditus audit non recta linea sz reliquaqz Sen
sum vis olfactus posuit sub oculis qm iste
sensus grosioz est qm visus Sensu autē tactus
et gustus in carcere gule tamqm grossiores ali
bi collocauit Vis et ebietas posteri est lingua
que est instrumentu gustus et tactus quoz
usus et opatio cta terrestrem et pssam salutem opat
Idem ibidem Sensus visus subtilioz est omnibz
qui ingenio e post visum aut subtilioz est
auditus cuig sensus aereus e sz percussi aeris so
nitus Deinde sensus odoratus qui cius natura
finnea seu vaporosa Deinde gustus qui cius
natura est aquea Postremo tactus ptior est
omnibus qui eius naturu sua terra est Idem
ibidem ad visum pficiendu ista sunt necessaria
gtus infra de visu Plura qre de grumentis visus ista infra de visu

De occupatione que sup de Cura hui
mudi Qre sup de labore Qre de otio Qre de quie
cio Qre de quete Qre de sollicitudine

De odio gregorius m Registro
Dubiu non est bonos pinoz odia sustinere
diuinus qr intentos opibus pissoz adiscentibz
lacrimas Plura qre sup de invidia Qre de de
tractione Qre de fama mala qre de gaudio mundi
Qre in christo Nemo pt illum diligere qui eu
odio non desit habere

Augustinus Sunt nonnulli qui dilectione dei
et proximi debent patienter mundi odia sustinere ne
esse et cum ipis illos mundus odeit quos cernit nol
le quos diligit Idem in ser· Odium est inimicicia
Idem Odium dicit ce quere sup de conflictu pla
quere supra de detractione Qre de discordia Qre
de fama mala Qre de invidia Qre de gaudio Qre de in
Idem ptin de ci ca 24 Quis qm odit aliquem
illi nocere studet Deo no minus mens homis qui
sibi ipi nocet te odire se dicit Pestifer enim si
volt male sibi non putat sibi nocere qm vult
Sed cui male sibi vult qui id vult qm sibi nocet
Unde scptum est Qui diligit iniquitate odit ani
ma suam Idem in eodem Qui qm se diligere nouit
qre supra de dilectione

Hieronimus In epla Nichil est contrariu nichil
qz tam execrabile deo quu aliquem odisse uelle uel
lenre Plura qre de invidia Qre de ira mala — Ppe modu qre sup de invidia

Nicolaus sup matthm Pfruit amor
et qre de amore proximi Qre Si odeis inimicos
qre de amore inimicor Idem Melius est odio
pfi deu et c qre supra de invidia

Ysidorus in sym. Odiū a regno dei sepat
a celo subtrahit a padyso excit. Odiū nec passioē
admittit nec martirio coplat

Boetius in ep̄o de consola. Quid sapientes mul
tus p̄sūtie locus odio relinquit? Nā bonos quos
nisi stultissimus odit? Scalos nō odisse queri rōe
Nā sicut langor corp̄is sanitatis quādā mor
bus aiāe ē. Cū igit̄ egritudo corpe nullus dig
nos odio iudicem. Et potius miseratione mul
to magis nō p̄sequēda illi odio habenda est. Quere
mentes omī langore artior. Virget mīs ꝑbitis
Plinius quere supra de īuidia

Seneca odia recta peiora sunt q̄ aperta Hec
odiosa mens in nulle facinor furias discurrit

Tullius in tusculā Odiū est ira inueterata
Plinius quere supra de īuidia

Valerius maximus ab libo iij. Ire et odij affectus
magnos in pectoribus humanis excitant fluctus
Ille quidē p̄sto alcioz rez ꝰ nocendi cupidē pernaces

De operatione bona q̄ negotium
in pastor. Si operati bona tibi data fortis
operantis manus arcet hec de p̄scientia Hec
in ix libo moz sup illud Debar ois opa mea ex
ponet illud ꝑphe beat qui excutit manus suas
ab omi munere Iustus quidē ab omi munere ma
nus suas excutit qz in eo q̄d rectē agit nec ab hu
mano corde mane gloriā nec ab ore laudem nec
a manu dationem recipe querit. Solus igit̄ ille
in ope bono fraudē non facit qui nil ad studiū bo
ne actionis fingilat nec ad corpalis rei p̄mia
nec ad laudis tuba nec ad huius iudicij gratiā an
helat Idem in epla Pricepe q̄cul dubio mercedis
exortē qui bonoz opm se exhibet adiutorē Idem
in moz Dei viri mūne coulitis cū hec sup̄ de cog
nitione dei et nostri Hec in dyalogo Opus bo
nū ē eo dono non donū eo ope Omne quippe bo
nū opus dona p̄cedūt quatin eo subsequēti ope
ē ipā dona sortiant Idem in regist. Iusticiam
quam mente gerere oportet ut q̄d luce bonoz opm
demostretis Hec in moz Cū opus bonū exercet
p̄mij fiducia p̄ficit Cū nō bonū opus torpescit
spēs a remuneratione lassescit Hec Non loca
uel ozōnes q̄re sup̄ de actiua vita Hec in dyalogo
Vite nem estimatio in utrute ē opm nō in ostenta
tione figuroz Nam sē plerīq; qui et si signa
non faciūt signa cū facientibus dispares nō sūt
Idem in omelia Nullus in bono iā ope positus q̄re
supra de confidentia bona Plinius q̄re sup̄ de ac
tiua vita Hec de nichoantibus Hec de examine rutij
Item de distinctione factoz Hec de intentione
rei Hec de p̄sumptione Hec de p̄ficientibz Hec

Mt̄ de accidia

de p̄sūtie Hec de fortitudine Hec de innocentia

Augustinus in p̄mo libro de ciu dei
opis transitū merentes est requies p̄manentium Hec
in tricesimo de ciu exp̄nij Omnia finiuntur pe et fi
nis et amboz spūs pacis et concordie optanti
Idem in libro de catheczizandis rudibus Cū est
vehemēs opus bonū cū ex a malitie tenebris agen
tis nitentis et tanq̄m ad locum suū redientis ra
tionis in claritate conspicitur Idem ad p̄bam de ora
do deum Inuisibiliū hui in tpe bonū nisi ad aspec
tum mitium quo in eternitate fruamur Idem in epla
loquio Sancti et bonū opus semp in me spes
ut cogitem compelle ut faciam fiducia ut
confirmem timor te custodiat me ne p̄dam te
die deus meus Idem ibidē Noli ē q̄n in ea
p̄sūtie et clementissimū dñm dei tui sic in te ad se
sublevare non desinet nichil p̄ tibi clemēne p̄mittet
nisi q̄d tibi p̄sit ē si tu mereāris

Augustinus Optemus meritis q̄as mittet
ozōne bona

Ieronimus sup ill. eccl. dñm Virū de mille
vnū reperi mulierem aut ego omnibus non inue
nio Possumus hic in loco cogitatus p̄ virtutis asperi
oris et dicere q̄ difficile cognitu
alicuius p̄fūti p̄fectum inueniri Opa nō p̄ exterio
ra ministrantē aliquo sp̄ errore fuit admixta
cuncta deus adducet in iudiciū q̄ omī errato ex
Idem in q̄lo sup illud ecc̄ vbi ajebat ē mulier
rem q̄ bisfaciens mulier et confinxit in se oblitam
um Vir in his locis fortis et districtus inuenit
lier aut mens infirma et indistincta et sepe cum
trugit ut districtus q̄si labat in culpā et infirmus
aliquis cohibeat bona operatiōz si nudi strenuus
de bonis operibz suis superbiens Fuge credit et se
districtus ad districtionis regulam citio redit et se
ceteris fortius ac cautius q̄si agit Sepe enim sub
pa fortitū fit occasio virtutū et vitus infirmis
et indistinctoz fit occasio proficiz licet igit̄ in nullo
confundit in applebitū q̄z res confusione dignas
gerit Hec de cautā vigilantiā ad semel fervē
bonū est non p̄ ē malitiā si frequēt fiat Idem
in epla Semp aliq̄ bonū opus facito ut te diabolus
inueniat occupatū Non enim facile capit a quo
quis bono vacat ope Idem sup ad Galath
bis non licet mīsse quemq̄m Cōtra semetipsum sic
qui illum mīsericebant quē mīsericendū offendē
Dicunt et pylatus mīsereri p̄ncē non sinis mihi
fit suoz Cum ei p̄ alia facere q̄nde est ac si fieri
at p̄ scripm Idem sup illud in fine obedi patri
Ysay qui bonis operibus strenue deo fuit placi
illi gratum et suauissimum odoris incensum p̄ge

Debēt ē ad hec vii. Sepe contingit ut hij qui pecca
maiores p̄ pactam pacem bonoz opm fructū p̄ce

ueritum et ordinis studiū impendit sicq; roboat
fide et desiderabilis est deuotione et deo placet
Idem sup illud agalathie primo Quis est in vobis
qui ecclesiā non postulat operantes Et sup iohis ps
Preciosa in conspectu dni mors sanctorum eius
Idem et hest in decreto dist
xxxv Si quis episcopus filios suos non tenuerit castos
de accidia Ite de actiua vita Ite de bonitate
Ite de cogitatione Ite de cognitione Ite de examine
Ite de conflictu Ite de distinctione Ite de consideratione
Ite de discussione Ite de experientia Ite de fortitu
dine Ite de fide Ite de homine Ite de meditatione
Ite de labore Ite de ieiunio Ite de negligentia Ite de
de otio Ite de mendacibus Ite de proficientibus Ite
de profectu Ite de penitentia Ite de prudentia Ite
de dilectione

Boetius in li. de consol admittit duobus et co
lice virtutes magna cum nobis est simulare
agentis nudis cecta cernentes

Bernardus Peccatorum quoque culpas in aliis
in se fuge noli delicta pus q̄ alieni agere Idem
fidelis homo electus homo est electus homo de
est qui dignus deo est deo dignus est qui nichil
indigne deo agit Plura ibi sup de consecta bona

Beda in collationibus patrum Periculosissima est opis
accessio qd cito sapia excrescit Ite ibidē Sicut ex
doloribus partus oritur fructus letificans patrem
sic ex labore bonoꝝ opum nascit in alia secretoꝝ dei
sciā et pigris et luxuriosis oritur fructus turpitu
dinis et confusionis Ite ibidē Sicut pater cum
gnato filio sic et deus cum et custodia gehē coꝝ
pus illius

De oppressione mala Gregorius

In mor illa bonitas dei accepta q̄ coram
eius oculis malorū oppressio admotione maculamur
Idem in dyalogo Multa videntur bona si nō simul
q̄ bono animo magnū fuit Idem Bona q̄ homi
bus innotescunt sine periculo vite et pūt Ite in
primo mor Nonnunq̄ ipse bonis que agimus ad
strius impugnamur q̄ dū letitia nostri nos parvitas
quadam mala secūtate in corpore mens lavatur
nd elatione pollimur Idem in ps. mor Sepe mens
opus est causa dampnationis qd perfectus putatur
et iustus Idem in ps. mor Sed hec quia secu
ritatis locus remanet cū et mala nra pute
mala sunt et bona q̄ agimus nūquā pure bona
et possunt Ite sup illud iob Astra nō sūt munda
in conspectu eius districte iudicati maculas nequitie

habemus cetera qui p̄ munditia scientie lucemur Ite
Deus sit in bonis operibus emendatio et cetera sicut supra
de actiua vita Idem in verbis mor Sunt nonnulli
qui cū bona aliqua fortasse faciunt p̄terita omnia
nequitiarum suarum oblivioni tradunt sicut sup de oblivione
Ite sup de actiua vita Idem Sepe bona mala
latenter inquinante fraude deprimunt sicut de actiua vita pla
cuerit superna de consciis malis Ite de exemplis ma
lorum Item de avaritia Ite de prudentia Ite gregorius
Valde se sollicitat in bono opere q̄ sup cogitatur de ex
tremo fine Id in xxxiiii recepit omnes qui legunt etc sicut de actiua vita

Augustinus Omnes studii nostri fructus
nostra de proximo Idem Dictum nō impedit quin de proximo
Isidorus Studia p̄desse debent quin sup de cogitatione

Bernardus Doce in ser. Docuerunt linguas
suas grandia loqui cū tamen exigua operentur lar
gissimi promissores si parcissimi exhibitores Id
Non ex foliis Ite examinis addit sicut de actiua vita

De opinione sicut sup de credulitate Ite de
fama bona et mala Ite de iudicio temerario
Augustinus libro tercio de libero arbitrio sicut de

De oratione gregorius in

mor sup illud iob ppter Nequid reprehendit
me cor meum tota vita mea Hinc etenim iohis
nocte dicit Si cor nostrum non reprehendit nos fi
ducia habemus ad deum ut quicquid petierimus ab eo
accipiemus Ac si aperte dicat Scio id quod deus peto
facturum et id quod a deo petimus obtinemus Valde
namque apud dnm hi sumus sibi mutuo connexi
unit ut et oratione operatio et operatione fulciatur
oratio Hinc etenim semitas aut leuemus cordis nostri
cū manibus ad dnm in celum Corda cū ma
nibus levat qui sua orationem operibus roborat
Nam quisquis orat si operari dissimulat cor levat sed
manus non levat Quis nec operatur et non orat quis
manus levat sed cor non levat Inuota igitur in
hanc vocem et cor in oratione fiduciam acci
pit cū sibi nulla vite punctas conscientia
in omnica de oratione i quinquagesima sup id luce Ihesu
fili dauid miserere mei Quisquis ex cecitatis fue
tenebras agnoscit quisquis hoc quod sibi deest limine
et mutatis intelligit clamet medullis cordis
clamet vocibus mentis dicens Ihesu fili dauid
miserere mei Sed quid clamante ceco subiungit
audiamus et cum pibamus increpabant
eum Qui tacet et sequi quippe nos multo magis
clamabat Ihesu fili dauid miserere mei Ecce
que turba increpat ut taceat magis ac magis
clamat quo quanto grauiori tumultu cogitationum car
nalium premitur tanto ardentius orationi insistere
debemus Contradictor turba ne clamemus qua

pcatz mozz ſtruitaſmata plerucqz ī my ozōne nimis
ſpozrima patrū Sed mmmū nocē eſt ut vov oz
dis nr̄i quo diurnus repellit̄ eo valentius mſtet
quatinꝰ cogitatiōms illicite tumultū ſupet atqz
ad prias anxtꝰ pn̄ dn̄i mmetare ſue ſpozrnitat̄ obdurat
erūpat ¶ Idem ibidē In ſe ut ſuſpicor retoꝝ hoc ſtat
vnuſqſqz qđ dicimꝰ qz dn̄s ab hoc mūdo nr̄m am
ad deum nutrimꝰ et mutamꝰ dn̄s ad ozōis opus
cōtimur Ipa petra que ꝑus delectabil̄ gſſimus
ſpozrima postmodū atqz ḡnua my ozōne tolcamꝰ
Vix eoz remonozatio mamı ſcī deſiderij ab oculꝫ
ozdis abiciꝫ vix eoz ſtruitaſmata ꝑ labencta pnīe
ſupantꝫ Sed cū my ozōne mā bchemēt̄ mſiſtimꝰ
transeunte ihm fugimꝰ Unde et illuc ſubditꝫ Erās
aut ihesus uſſit cū adduci ad eū ſe Extre modo
ſtat qui ꝑus tñſibat qz adhuc turbas ſtruitaſmatū
my ozōne patrū ihm aliquatenꝰ tñſcutem ſentimꝰ
Sed cū ozōm bchemēt̄ mſiſtimꝰ tē ſtat ihesus
ut limꝰ reſtituat qz tē my cozde fugit̄ et luc ꝑ
dicta quinoctius reparꝫ ¶ Idem ibidē Cecū clamā
tem dnm ihesus tñſtens audiuit ſz ſtans illumi
nat qz ꝑ humanitatē ſuam uocibus nr̄e cecita
tis compatiendo miſertus eſt ſz limꝰ nobis ꝙđ
ꝑ diuinitatis ſue potentiā mfudit ¶ Idē ibidem
Quid tibi vis fratam̄ Nūquid qui limꝰ cecos ||treno
redd̄ potuerat quid uellet cecus rogitabat Et
petit ubi hoc qđ et nos petē et ſe cognoſcere
ꝑ uoſtre Impetrimꝰ namqz ad ozōnem nos
admonet et tamē dicit Scio namqz pr̄ bcēſt
quid opus ſit nobis antequā petatis eum ad
hoc ḡ requirit ut petat̄ ad hoc rephrit ut oz
rem ad oratiōne cōtinet Unde et cecus ꝑtinꝰ
adiungit Dne ut videam ¶ Idem ibidē Cecus ſe
cecus iſte ſtus a dn̄o nō auriū ſz lucē ḡrit qui
pendit cui eō lucem aliquid petē qz licet cecus
habē q̄libz poteſt tamē ſine luce videre nō pt
qđ habet ¶ Idem ibidē Imitem̄ ḡ fides tm̄ cē
tum iſtū que et corpe et mēte ſaluatū dnm
mus Non ḡ falſas dnicas nō trena dna nō
fugiemꝰ honozes a dn̄o deo mō ſi lucē ḡrimꝰ
nec tamē lucem que loco claudit̄ que tempe
finit̄ que nocturna mtr̄uptione latitat̄ que
cōi- a nobis et pecoribꝰ cernit̄ Sz lucem illā
querimꝰ qua videt̄ cū ſolis ꝑſt imꝰ
qua nec mitiū micat nec ſit angustrat
ad quam ꝓfecto lucem fides c athō cū
via uenit eſt Unde recte et illu mmando
cecū ꝑtinꝰ rndet Reſpice fides tua ſaluū te
fecit ¶ Idē my dyalo Obtinet ꝑ oratiōne nēq̄q
pnīt que ꝑus pdestinata non fuerūt Sed
ea que ſcī bnī orando efficiūt ita pdestinata

In decreto 23 q iij

ſunt ut precibꝰ uel ozōibꝰ obtineant ¶ Idem in
dyalogoꝝ Os nr̄m tanto a deo longq̄ fit
quanto huic mūdo ꝓmm̄ et tanto minus ex
audit̄ my ozōne quanto amplius magnat̄ ſtulta lo
tione Unde ſeptūs eſt qui ||aure ſuam ne audi
at legem oīs eius eſt execrabilis Quid ḡ mirꝰ
ſi poſtulantes tarde a dn̄o exaudim̄ qui ꝓpe
dn̄m aut tarde aut nullomō audim̄ ¶ Idē
Ozandū eſt tē hic ſup̄ de dome ¶ Idē Diſſe pl
omnipotens deus vota nocte qz ꝑtanctū ut ſpe
quatinꝰ eo magis exaudiant̄ ad mitū quo tar
nus exaudiūt̄ ad votū ¶ Idem Venerit ozare eſt
animꝰ my compunctione gemitus nō ſiba rem
poſſit reſonare ¶ Idem Virtus hic ozōis eſt re
ſtendo cōtinere et tē eſtqz qđ rectē petit adipiſci
cū eius am̄s my petitione nr̄e minuit odo ſpm
cat̄ ¶ Idem Magnum hic ozōis eſt que ſua ſpe
exprat̄ my alis ¶ Idem t ſpēs mozz Animus cōtri
uerba ſuā rpā deſideria Tanto enī minus deſiderat
quinto minus deſiderat et quinto magis deſiderat
tanto magis clamat et ozat ¶ Idem t ꝑcem
mozz Obſecꝝ ꝑ alios mittendi mitte ſibi ꝑ quem
ep̄ cōitate ſuffragat̄ et ꝑ semetrpm tanto ſpem
exaudiē quanto dilectus ꝑ alios mittendo ¶ Idem
t registrū Tanto die a labore ||ceſſandi atq; a
uotis ozōibus mſiſtendū eſt ut ſi quid negligen
ꝑ alios ſeu dies cōmittit̄ ꝑ diem ſeptimū ſpe
eſt reſtituat̄ dnice ſcie ꝑcibus expiet̄ ¶ Idē
humilis diuinū ꝑmerē auxiliū ozō ut ſpe
medelam ſanitatis expellit ¶ Idē Cui ne gm ſpe
placet ad mittendū mittē mitti iudicis animꝰ
ad deprecā ꝑtinꝰ ꝓuocat̄ ¶ Idē my pax mozz
ſi ꝑ nobis interpellatio mediatoris mittendo
ad amē dei ꝑcul dubio mīz ꝑcū uocat̄ ꝓpo
ctus contingit

Augustinus In libro de ordine disciplinę
Optimus noctibus magnus ſollicitudine opus
eſt deus cui nr̄e aliter nos exaudire non ꝓpe
ſz bn̄ viuentes ſtictiſſime exaudit ¶ Idē my ſpe
Absit my ozōne multa loquacio ſz non deſit mul
ꝑcatio ſi fuerit ꝑſeuerat intentio Nā multa lo
my ozando eſt rem necessariā ſuppflue agere ſic
tu aut ꝑcari cum quē ꝑcatu ꝑ ductum et pa
cordis exoratione pulſare Nā plerūq; negligen
ozōnis plus ꝓfuerūt lacrimis gemitibꝰ agit̄ quam
tu dei et ꝓximis nr̄i non eſt abſtinendus ab eo
¶ Idem Cum p̄ubium amā condidit my ozōnis
ſinam iuba non ḡrit ¶ Idem Bonus mutuus eſt
oratio magna quoꝝ iuxta ꝑ ꝓpe ozōnis ſpes
quedam ꝑmia vadit ad deum et mansuetus

cor a tu illud tua consolatione obtineo dne qm
esturiens incepi querere te ne deficiã ieiun⁹ ad
te famelicus accessi ne recedam inpastus quia
Hem ad diuitem. et miser ad misericordem ne re
deam vacuus et contemptus et si aliquã⁹ cibum
dam suspiro. tu nel post suspiria qd manducem
Idem Gla mea deus meus abscondis thezaurũ
tuũ ut merites cupidũ recondis margaritam
ut augeas petendi diligentiam differs dare
ut doceas petere. dissimulas audire ut tenentem
ut eidem fatigas orãtibz exercearis De de et
dei Quo quis sanctior est et desiderij sti plenior
cor tanto in orãbz eius fletus et tubeior Idem
in libro de catholicis dogmatibz Nullũ credimus
ad salutem nisi deo iuuante venire. nec ullũ
iuuari nisi deo auxiliante salute sua optare pos
se. nullũ quoz nisi orante. auxiliũ precari De
hoc quippe bonus deus inditauit ut orãbz humilibz
dignaret salutem prestare sublimibz Idem Sicut
non sine modulatione qui non precatur. Sic oro
sine deuotione qui negligens bonum Idem in libo
confes. Cui nũ accidit et de qre sua de grementia
gaudentis plura gratias misit capitis grauius
Ambrosius Oratio longius valebit quã // simone
sagitta Sagitta enim non ut pyrame conspectui
proximatur aduersarii Oro aut et longius possimus
valebit mittere De sup bn̄ immaculata Tu es
oras pro magnis ora id est pro eternis non pro caducis
Noli orare pro peccatis qz erubescit est noli orare
pro possessione. qz tua est Oro enim talis ad dñm
non pruent non enim audit deus nisi qd dignum
est ducit suis beneficijs Idem Pnoctabat in
oratione dns ihesus non indigens petitionis auditor
sed statuens nobis imitationis exemplũ De
media nocte aut pro pha surgebam ad confite. no
te sup iudi. iustifi. tue Sed et tu singe nel me
dia nocte si non potes tota nocte vigilare De
Libro. vi. de sacramẽt Dic michi si velis ho
minem rogare et sic incipias dicere Da mihi q̃dã
a te peto Nonne arrogans et furiosa videret oratio?
Et ideo omnis oratio ad deum michi videtur esse laus
de deo Idem ibidem Oratio pius debet esse laus
dei. sed supplicatione et petitio gratiaz ac
tionem Sic enim et rethores et oratores sapi
entes apud homines hanc habuit et disciplinam
Idem In nobis et semper sinceras cogitationes
et oratio Idem de obitu theodosij Certis die
bus iustare domino nostro omnibus fidelibus est
non speranciis et qui usq; affluentius quidem
meretur gratiaz referre nostro pro deuotionis
affectu Sedule nos precemur plangamus animi

et illuc penetrat quo ore venire nequit Idem
in ser. Oratio est assensus animi de desiderijs
ad celestia inquisitio singulos desiderium inuisibilium
Idem Oro est pius mentis affectus in deum diri
gus Idem Oratio cordis est actus non labioz
nec enim alba depingitur deus intendit si oratoris
ne aspicit Idem Angelus est cui silentio cordis ora
re qui solus audis sine motu linguis mentis De Iugis
oratio. anime et inuentio Idem Oro est animoz
refectio. oro sine sti gratiam adnocat anstitutem
inpat Ieiunium dubitificat duritia cordis mollifi
cat Sicut ieiunium sine potu non est plena refectio sic
ieiunium sine orõne non pt animã pfecte nutrire De
Oratio est ipi erãti subsidium angelo solatium diabo
lo simplicitas et deo gratum sacrificium Idem Epla
Oro dicit apostolus. sine intermissione orate Quid
est aliud q̃ uitam vitam que nulla nisi cena est ab
illo qui solus eam dare pt sine intermissione de
siderare. Sp igit habeo a deo desiderium si
Sp oro. et semp oro si semp desiderium De
Deu orare est vacare. id est est alia bonaz exercitatio
actionum non impedit officia quibus cum ois semp
desidero sic orandum. non est impium nec inutile
Nec enim ut nonnulli putant hoc est orare quod
tiloquio. si ducimus sic orat Plura qre sup de
sidera Idem sup illud Petite et accipietis Non
tamen horatores nos deus ut petamus nisi dare nol
let Erubescat igit humana pigritia Plus. n. vult do
deus dare q̃ nos uelimus atque plus velit ille nu
trire a deo ihu xpo nutrire est et humiles corde
plus constituto et orando proficere q̃ legendo 2
audiendo Idem in ser. Dnicum Panem nrm
cotidianum da nobis hodie de Oratione dominica De in
epla deus qui omnia p verbum condidit humana
salua in oratione non qrit si nobis sit alba nitida
Idem quemus videre mente potius q̃ alba con
sideret Idem quamuis oramus si spei fiduciam
non habemus Idem Orationibus mediamur. lec
tionibus instruimur cui oramus cui deo loqui qui no
legimus deus nobiscum loquitur De amidas oro mu
dã illa aut oro est munda. qua uerace diuinã di
mittit nobis debita sua De in libo de nativitate
catholice conuersationis deus rogat te ut tu mihi
nis et non vis Quo igit te deus exaudiat qui pe
nitentie supplicate cui tu cui no audis p tempo ra
nem. et qui tua orõne no attendis. qualiter
dem deus intendit Quid go valet strepitus ora
bi cor est mutum Idem i libro medita. Obsecro
dne dmentatu est cor meum sua desolatione fidel

uidiate et ad dandū misericordiam quocunq; tā mentū
Idem sup bā ūmaculatā Ordinem suū homo
pfectus dirigit in celestia. mutat in conspectu dñi
saluatoris dantis illi flabra ustricie. flumina sa
pientie remigia fidei et deuotionis subsidia qz
inocentie et puritatis Idem sup lucā pulcher-
rimū affectandū qz diuisionis exemplū qz tū cito
lacrimis venia lauat et ubiōz fiunt gr̄ia saluato
ris qz p̄catio lacrimis. Semp enī dñs plus tribuit
q̄m rogat. Ille enī regulabat dñm ut meminit su
i cū benisset ut regnū suū. Diuē aut aiē illi
amē dico tibi hodiē mecū eris in paradyso Idē
Ait bonū deus iudicauit ut ois humiliet dig
nanter̄ salutem p̄bere sublimiū
Quilibet sup ayathin Considera o hō
quāta tibi sit concessa felicitas. quāta dignitas sit gloria ‖ pmissa
attributa oīb; fabulari cū deo. cū xpō miste
colloquia. optare qd̄ uelis qd̄ desiderus postulare
Idem i ser. Nemo ad dñm aliq̄s fletus et oratus
accessit q̄ non qd̄ postulauit acceperit nec ullus
ab eo beneficiū dolenter optauit qui non impetra
uit qd̄ uoluit. Ipse n. est qui consolat̄ lugentes
et curat dolentes et informat penitentes Idē
sup ayathin Sicut rhythmica ma dulcedo bū con
fectu delectant homines odorant̄ sic oīs iusti
suauis est ante deum Vis aut dignitate bone
oīonis audire? ayos ut oīo de iusti hois ore
processit suscipiat eam angeli manibus suis et of
ferunt ante deum Idem ibidē Tardius nobis
deus duudo qd̄ petimus instantia oīonis indicit
Idem ibidem Sepius ad deserta diuē mr̄ abijt
et orauit ibidem pernoctauit eruditus nos tinqui
litatem tempus et locū que in oīonibus cē solet cu
pe et captare Idem sup illud ayathi vim patien
di. in monte solus orare erudit nos deus qz bona
est solitudo et singlitas ad orandū Idem super
illud ayathi Et magistus templū cē ḡpetuū erat
bonū filij ut vehemens in ciuitatem ad domū cē
rēt patēt Sic et tu xpiane amatator xpi ‖ cum
magistus filius ciuitate ante omia ad ecclām xpi
curre Idem in ser. Quis ftor̄ no orando pug
nauit? quis non hostem orando demerit? Denic
li ieiunio q̄ visa pandit̄. sopiuit flammas et
hebetauit fere Quīto enī p̄ior celebrata fuit
oratio tanto efficior vindicta venet minime
Orando n. licet cū deo colloqui. licet cū eo fabu
lari cū nobis. licet plurimū mereri qd̄ optat. Dū
oras hostis primi dū cessas erigit̄ Oīo iugis ‖ in-
fatigabilis est hostis et oīonis instantia hostis
semota debellat̄
Teonimus In libro de regula ayonathor

ayonathi suauiter regulam apicem a glificatione
orationes in glificationem terminantes Idē et hic
in decreto de conse. dist. v. Ayelius est qui psalmo
demutatio cū cordis puritate et fidei integritate ac spūs
li hylaritate q̄ ipsius psalterij modulatio cū cordis
anxietate atq; tristicia meretur Idem ibidē Cum
q̄ p̄ centum animabz psalmus ad unum dicit
nichilominus q̄ si p una quibz dicit̄ oratur Idē
epla ad eustochiū Frequēt est orandū et flexo
corpe mens est erigenda ad deū Idē ad omnē
Egredientes hospitiū armet oīo redeuntes
de bia pus occurrat oratio q̄m sessio nec pus ac
pustulū requestat q̄ anima depastū Idem ad
omnem actum ad omnem messium manus extēdit
crucem cū oīone nec tibi p̄mus cupiant̄ inst.
oīone ‖ nec recedat̄ a mensa nisi refectū gratias
creatori Sanctis i xpō sumptus oratio est ‖ pmissa
sup ayathin Ingressi urbem primū domū dei
mus si ibi est adeamus et sic p oīonem deo cōmē
dati ad agenda negotia secedamus Idem ibidē
In temptatione merat̄ qui orare negligit Hic
comes iouinianus Sacdos a quo semp offendi si
officia semp orandum
Audius de sic bo libro etio tas hy Oīo cordis ‖ tuba
est non labioz Negi enī deputantis deus intendit
si oratus cor aspicit cū si tacere cor erit et fi
gura vor̄ sileat q̄nus hō homines lateat deū tamē qui
quis est late non pt Idem Nichil oratio
gemitu Idem ibidem ayelius est cū silentio oris
et corde sine sono vocis q̄ solis libris sue
mentis Idem ayelius mr̄ celestis est et ei ora
do deū bene contemplat̄ qui nullis terrenis curis
aut strepitu impedit̄ ayelus enī mr̄ apte cē ad de
mū t sin natiuū ‖ in alienā trahat̄ puritatē ‖ mutet
oīo est qua oīonis tempe non meminit mutet
ciuitate Idem longe a deo animus cē si in oratio
cogitationibus secula fluūt occupatus Tute em bi
mole oramus qui aliude non cogitamus si valde pu
ri sūt qui tales oīones habeant et licet fragiles
i quibus da sunt difficile tamē valde est ut semp
sint Idem ibidem Duobus mole oīo impedit̄
oīo impedit̄ ne quisq; impetrare valeat quod
orauit hō est si aut quisq; adhuc mala cōmittit
aut alicuius sibi debita non dimittit. cōtra
mū malū dū quibz a semetipso absterserit q̄m
seruus oremus studio id meruibit et ad ea q̄ impe
trare petimus cupit libē mentem erigit Idē ibidē
Tantus cē debet oratus erga deū affectus ut nō
despect̄ pris effectū quamē aut oratus si spes fi
ducia nō habeat Non pt aut habē spes pfecta
nam qui adhuc in peccatis dr̄ peccatis et pe

dñi ambulare et eius testimonia assiectamq
toto corde seruare Quecūq; cū septus agere
loqui uel audire solemnis eadem mēte est ut
septus ad aīm mām quasi solitā ꝑam q; recur-
rant ad sedem et sicut uolucrū pisces pal-
lii columbe limpida solent frequentare fluenta
Sic cogitationes impure mētem munda pu-
bant castā ncō spūales sanctificant Idem
ibidē Dame si ad exemplar mulieris chananee
t orando ꝑstiterimq fuerī q; mancamq. adero
nobis gra conditoris mī que cuncta in nobis
errata corrigat munda sanctificet tbulenta serē
net fidelis namq; misericors et iustus est dus
deus nr ut remittat nobis ꝓcā nra et mundet
nos ab oī iniquitate si ad illū sedula mētis inte
tione dauerimq aspexerē mei duc filii dauid qui
uiuit z regnat deus ꝑ oīa scla sclorū Amē

Benedictus ꝓnocta in oratione ꝓcubus q;
deuotis incubē nocturnus uigilijs et ad modicū
sicut sicci ibidē usq ad bedam Hec ora t oranti
subsidiū angelo solacium diabolo supplicium et deo
grātum sacrificiū que cū tui sit uerbis ab apli
ꝓcepti fieri sine mētissione Quid hō est aliud
q; iuitum beatū q; nulla nisi cēna t ab illo q; solus
cā dare pt sine mētissione desiderare sp rigi
bunq; a dño desideramq si sp oramq et sp oramus
si semp desideramq deum cui q; omnia ꝑ ūbium
condidit humana ūba t oratione non q; uit si nob
aliq; ūba sut nēria qbz admonem et inspira
mus hoc qd petimq Intimus em index qplus
attendit cor q; ūba qz audiat ūba t oratione sed
pa desidia sed tacito animq qb clamat quito
animq desiderat et egt Idem t epla Ora est
hoīs deo adhesuri affectio et familiaris quedā
et pia allocutio et studio mentis illuminate
ad fruendū deo q; diuidit Idem sup Can
Orare hō est deū qrere bū nō recte oras si m
oratione pdit deū aliquid qrās qui t ipō sed omnia
ibi remedia uulnerū ibi subsidia necessitatū ibi refu-
gia defectuū ibi copie ꝑfectuū ibi est q; q; acti
pe expedit q; decet q; oportet Idem Ora
do bibit unū spuale letificat cor hoīs unū si
spūs sc̄i csp inebriat mentem et carnalia co
luptatis infundit obliuione humectans et con
fortans membra arentis constrīt estas quos bonos
actuū ducit et aduersis ꝑ quedam aīe membra ; ducens
fidem roborans spem confortans uegetans et
ordinans caritatem ac mores omnes ꝑfigurans
Idem Unica et optima in dubijs remedia et ; refugium
remedia est ora fregit quos gemitus t deū et
ut quid. q; qualit q; nos facē uelit deus sc̃ assi

rectudine delectat Si enī id qd deus ꝓpitius fa
cimq et id qd petimq sine dubio obtinemq Idem
ibidē apud deum utiq sibi nēria emendauerit
sue oratione opario et ope ora filiabat Idem t
eadem hoc est remediū eius qui uicios tentationū
bus estuat ut s quotiens quolibz tangat uicio to
tiens ad oratiōnem se subdat et frequenis ora uicios
ipugnationem extinguat Idem Bonū est corde
semp orare bonū t ecia sono uocis deū spūalibz
mentis glificare Nichil est aut sola uoce canere
sine cordis mētione si sicut ait aplus Cantan-
tes in cordibz uris hoc est non solū uoce sed et cor
de psallentes Unde dicit idem aplus psallā spū
psallam et mente Idem Sicut oratiōbz regum
et ꝓfetaꝝ sic psalmoꝝ studijs delectatur psallen
di cū uocalitate tristia corda consolat et gratiores
mentes fiunt fastidiosae oblectat mentes excitat
et promptiores ad lamenta fultat Idem t eodem libro
capitulo Cum uolet cui deo se t ecclie frequēs debet orare
frequēs t lectē nā cū oramq pi nos cū deo loquimur
cū legimq deus nobiscū loquit Ne Omnis ora uo
puritas loquis oportunumq finditur magis q; mens
tum seu ꝓpositum mām impetrat dū deo tractū
tese deprimit Idem in synonimis Pnocta in
oratione pcubus quoꝝ deuotio incumbe nocturnus
uigilijs et ad modicū clausis oculis rursus ora
ora quia utilis est admissus temptationū mentis
et immundos spūs oratis expellit frequentia domita
quoꝝ pessima sola oratione cui accumo denunciat
denuq malis omnibus ora ꝓualet plura quas
infra de oratione dicta

Beda In cenā sup illud ajathei et ecce mulier
chananea de ora sedā in quadragesima Deicus
antiquus hostis nr uacare orandi et inducens
hominibus gratiam impetrandi inuitat homines mul
timodis cogitationū lenociniis et aliquā t tempus no
ctis ut q; fluctuus ꝓstrati in oratione tolerentq quales nr
necesse est frēs lenit ut agnitū diaboli curemq
supare malitiam et ipi videlicet aīe mētis ab
huiusmodi nebulis quas hostis nr sup nos aspergē
gaudet mentium possimq serenando et pij defen
sorus nostri ꝑpetuū flagitando ꝓsidiū qui po
tens est ꝑfecte impetrandi concedē gratiam ꝑ glā
nominis sui sancti Idem ibidē ajuleti autē una
tur ordinis putatas si t omni loco et tpe nos ab
actibus tempens illicitis si semp ab otiosis ser-
monationibz auditū ꝓfice castigens si t lectē

ideo ut nichilq; tales tantosq; disturbetur cogitationu

duc nobis monstrare dignet. ¶ Idem sup ei
Quis unquam bone ihesu de tua pietate diffi
dat qui ei adhuc inimici essemus dei reddusti
nos in sanguine tuo et reconciliasti nos deo pat
tuo Sub umbra igit amplexu tue protectus ad
thronu glie tue postulans benigna patior curro
clamans et orans et pulsans aures misericordie tue
dicens miserator mei Si enim ad veniam et gratiam
tuam nos vocasti veniam non differes. quanto ma
gis nunc veniam impetrabimus supplices postu
lantes. ¶ Idem Quos in carne quesisti dilexisti
in spiritu. redemisti in virtute. que quesisti p nuscr
cordiam huic et vocasti p gratiam Nunc gloria
metem et postulantes eicies foras ¶ Cum pudicior marior
est pietas dei qm quis unquam. una ad omnes nece
tatem aptari est nobis urbs refugii et summus ma
tris expansus. apta qz sunt foramina petre. per
cera misericordie dei nostri ¶ Idem sup cantica Credimus
angelos suos orantibus astare et offerre deo pacis
et bona orantium. ubi manus pure manus leuari
pspexerint ¶ Idem Tepla dei manibus pectora
genibus quoz pauimenta tundunt deuotis precib
altaria cumulant. Duplicant gene lacrimis. gemi
tibus atqz suspiriis imaginem colla et p forcipibus
causis. cantibus spiritualibus sacra templi resultant
nichil supnis oculis magis spectare libet. nil
simo regi iocundius exhiberi. ¶ Idem Nichil u
tris quas sup de laude dei ¶ Idem i sermone de
scō s andrea Plemo repente fit simul quas nupe
de proficientibus ¶ Idem Et si boni oculis utus
sic nocet. et opi tamen. et noua gratia et efficacia
oro promet. ¶ Idem i ser. In cunctis actionibus
uris et obscuantijs multa opus est animi vi
gilantia. si perpetuc in oratione ¶ Idem licet omi
hora et omni loco oculi dni sup nos speculent
uidere tamen in oratione Tuc cum pudicam nos
quasi ad faciem cui duo colloquimur ¶ Ancilla
mulii ministrabant ei et decies milies centena
milia assistebant ei Cui quanta igit reuerentia cui
quanto quoz timore vel cui quanta illuc humilitas
te debet accedere de palude sua properans et
repens ranuncula ¶ Et si metuem foris va
cantem habeo. fructu exois pdo ¶ Duc si
ale quibus oro volat ad celum. si demittet et
dare ¶ Idem Duobus modis impedit oro pcto
ris videlicet si nulla luce illustret. vel si minio
lumine pfundat Nulla aute luce licet si pecca
tum manet videri nec confiteri Et econtrario minima
luce obtenta quo peccati sua tanta videt ac hor
renda ut de indulgentia dei desperet Tempan
da est igit huic meter ignorantia et desperatione
ut cor quietus et humiliatus no despiciat. Rur
¶ Idem Tanta sit fides in oratione ut finis spera
tanta deuotio ut deu cogat videri Tantus desi
sit amor ut ea que petit in oratione se sentiat
optime ¶ Idem i dei auribus fluens desiderium
clamor magnus est Remissa uo intentio sub
missa uox est ad cordis eius uocem potius qm
ad corpis. aures dei tendit ¶ Idem Magna pi
etas ymmo magna minus infama est qui deo
duo maiestatis in oratione loqm psumimus et m
sensu uboz aures mee mentis uel intentionis
attendimus Magna minus utiqz minus magna pu
nia et ideo grauiter iudicanda ac vindicanda qua
vilissima publica et uermis audire dedignat tot
torem omnipotentis Audia igit quid loquat in me
deus deus meus ¶ Ide in ser. de cor spebus oratio
Ad cor spes oronis hortat nos aplius dicere Ob
secro primo obsecrationes cū Obsecrationes fiunt af
fectu vehemdo Orones puro Postulationes am
plo. si gratiz actiones deuoto ¶ Ide Oro quo ut
tior et sanctior tuneo magis impediri solet
Unde de duobus timetur sperare debemus quia
deus aut dabit nobis qd fideliter petimus aut
nobis cit utilius ¶ Ide i ser. de cor spebus oratio
seriatis est cor quos in pcto ... veritatis irradiat et ocultus erubescit fiant et
tremere ac timere necesse tunc virtute accipiat
sistendi et qr muto timet p semetipso accedat
qpe hoc studeat p alios supplicare vi ei detur
Sic petite oza p nobis cū Ac no cū accepta ut
tute contemnendi p delictis priis bena pertu
te utiq oronc que est oris ratio. si qui presumit
ita loquit ai deo suo Delinit in lamentis pue
aliquituli pseuerans. hylaritate quidem et fidu
ciam indulgentie concepit. et accedit ad postu
lationes ut ita tpe in gratia dni sui recipiat
cui aliis filis audit petit qd'oportet. ad gra
aut gradu. s. ad gratiaz actiones. p peccata
accedere credo ayulcum siquide gratum fuerit pa
deum. que impetra proposito sui cessabit. aliqn
inuocat ita ut quasi virtus de dono ita deo no
iam amplius oraret. si gratis agere posset Sicut
i sustentatione lazari. ppter deum cū michol pue
oraret dixit. placet. gratis ago tibi qm cessabit
time prima istaz quatuor. s. obsecratio affec
fici affectu vehemdo Sedet. s. oro debet fieri affec
puro Tria no. s. postulatio aplius queritur
tum et fiducie lacrimidine Certa. s. gratie aug
debet. cū deuotione plenissima adhesio affir
tuxta sup dilectum suum ¶ Ide O homo serue
habes accessum ad deum habes eum filium

atrū cora patre et ante filiū habes mrem
filius ostendit patē lacus et ubera . mat oīdit
filio petrus et ubera Nulla igit̄ cā tibi repul
sa ubi tot caritatis et pietatis occurrūt ī stig
nia Idem O homo quis ī te ny deū . nō emny
ita crudelis est deus ut se subtrahat et te cadē
pmittat Vis ozōnem tuā fucē volare
ny alium ī illi duas alas . s. humilitatē et clemē
tiā et cito astendet celū apud dm̄ z quaudiē
efficacē ab ipō deo Hugo de sto victoze de ībus spēbus ozōnis
Tres sunt spēs ozōnis Supplicatio postulatio
Insinuatio Supplicatio est sine determinatione pe
tendi humilis et deuota petitio Postulatio
determinate petendi inserta narratio Insi
nuatio est sine petitione p solam narrationē
uolūtatis signū Supplicationū aūt ēt sūt gra
Captatio Exactio pura ozō Captatio fit ante
postulationē ad p̄audiē z inclinandū alīm audi
tozis quē petim Quod fit ībus modis Primo cū
aliquid dicimus qđ psonā uel causam nram cō
mendet sine fit illud mitū aliqđ uel insinuatis
nrm uel aliq̄ aliud Sedis modus est cū aliquid
ny laudem eius p finē quē rogamus p qđ nos
apud eū cari z acceptabiles significemus ut
nra caritate dignissim eius dilectione meam eius
modus appetamus est qū aliq̄ dicimus p quod
alīm audītozis cōitē nrm aduersarū puocemus ut
odio petius q̄ amoze digni videat Exactio
est post factā postulationē qū s. auditozē memo
ratū nrumq̄ ne petitio apud bemat ny oblīuione
ho aute fieri p̄ius apud horīes ī portunū videat
tamē apud deum ītum ac laudabile est Pura
ozō est qū ex habundantia deuotionis mens nī
tur tam uehemēt accendit ut cū se ad deū pos
tulatoria cōuertit p amoris magnitudinē
z sine petitionis oblīuiscat Inst hī aūt ēt supli
cationē quia infinitū locū tenet captatio ne
cessaria Exactio supīus aūt pura ozō . qz captatio
hz amoze ny tm̄ z ut pura ozō magis ī nobi
lī cōuertat . et magis appropiet deo . et puri
or ticius et obtinent efficacius Postulatio
est determinate petitionis nuda narratio hec
ībus fit modis . s. obsecrando . rogando . simpli
ter postulando Obsecratio est qū hūmlem nec
tus petitis et ozōnibus deuotius insistē et fuerit
nisistē cogit̄ In mediocribus aūt causis roga
mus . z in minimis simp̄ postulamus Inst hec
aūt tria . excellentissimū est obsecrare medi
ocre aūt rogare Sed minimū postulare

Insinuatio est sine petitione p solā narratio
nem uolūtatis significatio Et hec quoq; tribz
modis fit . S. timoze fiducia et contemptu
Timoze fit qū magna est ei qua agimus nec
magna est psona qua rogamus sicut illud Diē
si fuisses hic frat̄ meus nō fuisset mortuus
Potuit enī uolūt ut duo fratem suū suscitaret
a mortuis Sed qua p magnitudinē culpe et
p uehemētia psone optinuit ppt̄ hoc insinuare po
tius q̄ postulare elegit Tanta q̄ diuīt inter
uolūtatē eius intelligēt̄ . z tenentis nō reprehendē
dit et insinuatio sed nō ex fiducia qū s. de fa
cilitate cause aut de benīuolentia psone confidit
qua rogamus et ideo patent̄ desiderii nrī non
ex p̄mimus qz nos obtinē posse sola insinuatione
speramus sicut est illud Vnū non habeo frat̄ et
tertio modo insinuatio ex contēptu qū s. causa
ab alio est uel psona q̄ rogat̄ humilis et abiecta
et hoc omīno ab ozōne diuina excludit̄ . z apud
superbos et potentes maxime excerceat̄ Inter
hos aūt tres modos Insinuatio ex fiducia cōue
nit p̄fectis . z que fit ex timoze cōuenit mer
pientibus Sed ex contēptu malis

Glosa Sup eplam ad titū sed admonitio
nes p̄ro rebus difficilibus ut . s. p̄ conversione
impij uel p̄ remouendis malis magnis Ozō
nes nō sūt ut ei diuersis virtutes et alia opta
tiua Postulationes aūt sūt ut qū nostris gla
ciebus desiderat Sed gratiaz actiōes sūt de oībus

Glosa sup Judich viii Nec modū supradictē
nec tempus Duo deo p̄figē debemus in ozōnibz
nris . z electis duo relinquamus quide quida sēp
p̄tim semp in ozōne sua duxisse legunt Fili da si
cut scis et sicut bis nuste me Ihc in glo sup
illud ejdē bis Omnibus quinis vasa et Oblatio
nibus mditū est ei quis orat et immolat p̄ ge
nāli oīm sospitate

Glosa sup illud ajathi yobi Et ozauit ītio
eidem finem cē Tribus ictibus vpus ozauit
ut et nos a pcis ptitis benīa et a pcibus tu
telam et a futuris pculis cautelam a duo p
ozōnū constantia et instantia impetremus

Ysaac In collationibus p̄tum Quinq; ozō
nes ex electis a mente posse exsistūt est Alie
ni quisq; supplicat ei placet est Alie ei christus
est Alie ei spiritualibz suauissibz digest atq; alie
ei ipugnationū mole deprimit Alie ei benigna
pietate atq; alie ei accessione gre seu cuiuslibz
utilis expostit uel ete cuiq; bieī alterionem
uel exortionē deputat Alie ei cōsideratione
gehenne ac futuri iudicij timoze compungitur

Observationes sc̄

Bona

atq; alie' cu' spe fructuoz bonoz desideio q; flam
mat' Alie' cu' in meditatibus aut pcuiis atq;
alie' cu' in securitate et tiquillitate bersat' ecc
aut' possit diusitates omes et causas aut ozi
gines compunctionu' exponē quibus mflāma
ta mens hoīs atq; fucensa ad pmas ozones
ac fuentissimas uicitur' Nouiq; cu' cantaliq;
psalmu' bersiculue occasionē ozois igmte deca
tauribz nobis pstat Medu' uco tanoza fratu'
uocu' modulatio ad meā ubilationē stupo mu
uu animos incitauit Quiq; ecia exhoztatio bi
ri pfecti et collatio spualis frequē ad ubrimas
pces lacrimaru' ertuit animos et affectus Semq;
ecia frater aut cui' sue amici cuiuslibz meritu
non unius ad plena nos compunctionē fuisse
raptatos Recordatio quoz tempis uel negligē
me nouiq; nobis salubrit spūs iuexit ardore
atq; in hoc modu' nulli dubiu' est occasiones
lamabiles non deesse quibus p gratiam ihesu
xpi saluatois mis torpoz ac sompnolent a
nimi mentis balcat excitare Ide in eode
Quemadmodu' aut uel quibus modis ipse
compunctiones de intimis aie mee conclaue
pferam non unioz difficultatis e nda
grue frequē cu' p meffabile gaudiu' et ala
critatem spūs salubrime compunctiones
enicrguit In tm ecia ut in clamoz quasd
intolleabilis gaudij uemētis palaret
et cellam bicu' fructb' locuditas cordis et
coultatione penetret magnitudo Nouiq; vo
tuu' meus silentio mi' secretu' pfunde ta
cēitatis absondit' ut omes penitus sonitu
uotis scripoz illumiationis subite micti
dat omes q; sensus actionis spūs uel con
tineat' mens seua uel amittat' ac desideria
sua gemitibus lenarrabilibz ad deu' effundat'
Interdu' uo tantu' cōpunctiones habundanta
ac doloze supplet' ut alie' eas digere' mihi
p lacrimaz euaporatoz no possit' Ab hijs at
lacrimis multu' distant' ille lacrime que cordi
obtenebrato siccis oculis erumpu't' quas licet
non penitus unfructuosas ee credam' bono
em' poito eaz attemptat' emissio pfertim
ab hijs qui nec' diu uel ad sciam puenire
pfectam uel pstinoz seu pcciu' uicioz po
terit' ad puru' labe mudari ab illis tame
qui ta in affectu' tuisse futuru' nequa' debet
hoc modo q; torqri effusio lacrimaz Ide in eode
Et ut ozēmus uere propiatus effom' no' meri
nobis si hec anchoni sententia pferi in omne
Non e mihi pfectu ozo in qua se mochus ad hs

xpm qs' ozat intelligit Nos quoq; ozāmus qui
audiet a deo inqūtu' cpti sumus iudicia q; ferem
Cu' enim ozantes nos interpellaue' hesitem
aut fiducia petitionis me' quadam defectione
deiecerit si optimusse nos in ipa ozois reflexio
qd' petim' senserim' te no ambiguum' piet
mis ad deum efficaciter penetrasse Tamen cu'
quisq; exaudiri atq; optime michi' quis
mspici se a deo uel deu' credidit pstare posse
retractabilis namq; manet illa sententia salua
toris Quicuiq; ozantes pecteris credite se acc
pietis et fiet uobis Idem i eodem Petrus
ozat ille quisq; illo tantu' tempe quo gemitu
flectime' ozare consuerat Nouiq; e ozat quasi
e flexis genibus euangelice cordis qualitate
distrahi' Et idco quales ozantes uolum' nos
mus tales nos ee oportet ante tempus ozois
Eundu' enim ante ozois horā aia mea tuetur
mee est ut ozantibus nobis p instigatione
recordationis ocurrat Et ideo q; p ozatione
nobis uolum' ut urrepat hoc ante ozationem
de mis peccatoris abditis exprimde festinem
In eodem Etia uo' fuit que bagaun mee stabili
fecit Et vigilie ad ecclesiam sanctu' et ozatu
deuotu' quaz assiduitas et ingis mentis ad
ferit anime stabile firmitatem Hanc Aluei
cem redemptois mi' eructis precationibus
adiuge' adhem' Veruptame' uo' sicut ego sti
si sicut tu Ide in eode Omnib' monachis
cordis q; pfectio ad ingē atq; indumptā ozōis
pseudatā teridit et quieti hiuane fragilitati
cedit' ad nobile tiquillitate mentis ac pu
tua mee puritatem Et ideo ut ea pioz ac
purior qua debz emitti possit ozō primitus
omnis sollicitudo rez corpaliu' et maxime cu
ralia totalit' est abstidenda Deinde nullius
Joris sive cause no' salu' cura si nec memoria de
penitus est admittenda et omnib' bicijs cor
sis penis et abscisis radicida sit' primo pfu
de humilitatis meditatione ac solidissima fundi
ta que sit' tanquam celos mysticum' ualeat' sibi
mee tenide' supponenda est ultoriu' spualis edifi
tio et ab omni discursu atq; euagatione habenda
animus inhibendus Unde sicut ia supius dictu'
Qualem ozantes uolum' inuenire tales nos ee
ante tempus ozois

Basilius Sup illo libo petre et ait pauca
Est aut' duplex subsidiu' ipsius orandi uidelicet
neq; mente sive illuc q; bagaude eo q; tullianus
psalmu' non impetrabit qd petit si magis sit
mittabit ita si quis oratio principe stante

habet mtrisecū et cotrisecū oculū me forte qu
miatur cūno magis coꝝ deo attentū ac tremē
bundū oporteat astare?

Hylarius Oratio lacinosa pusillat, medita
tio studiosa irradiat, caritas bisedosa inebriat, co
templatio luminosa coꝝ sublenat, et sapia ioculda
dulcorat

Ulcanus libro viij Socrates quane sapiē qui dice
re quoddam oraculū michil ultra petendū esse
a dijs imortalibz arbitrabat qui ut bona tribuerent
eo p hoc qd scirent, qd cuncta utile est. Nos aut plē
rūq id notis mtis ignorē qd melius est, ne impe
trasse eterū densissimis tenebris involuta inertiliū
mens unqua est prate. leta errore ceteris p̄cauēs
fugiens. sparsit

De oratōne dominica Augustin⁹

In ser dicturus pane nr cotidianū da no
bis hodie. O sapia nova et diuina prudētia. q do
cuit et pane solū petē et hodie notare hanc em
orationē audacia tollit. z humane dice
tempus metuit, nonas insinuat. ℣ & in euchari
dyon dolet omne dctm oratōnē mūna cotidiana qz p̄
cata. delet. z illa a quibz vita fidelius z sedulāte
festa. ℣ si penitendo in melius mutata discedit
eadem i ser. Qua fronte postulas qd p̄misit de
cui non facias qd p̄cepit deus. pus igit audi p̄
pter et monitiones et sic exigit promissiones.
eadem sup illud et dimitte nobis debita nra. Nec
p illis est efficax hec oratō quoꝝ fides p̄fessionem
non operat. ℣ & in libro de catechizandis rudi
bus. Nouerint omes scolastici non ee bone ad au
dē dei nisi affectu animi pla qre supa de oratōe dn̄i
℣ & in libro de qnq hereses. Possumus ypus ad
plū et dicturus dyabolū atq mundū. t mundo pa
trem oranti non tanq̄m ictucis ipotes cui cet
omnipotens. sit ut nobis xpi quos benat humili
tatis magisteriū exhibet

Dudonis & sū bo fidei symbolū et dcā oratō
p tota hoc pulis ecce ad celestia regna sufficit
rappetenda. Omnib enī latitudo septuarie stātz
Tractatu de dcā et fide symbolo continuet

Cypianus ajacrtyr et archiepūs carthagi
nensis sup pat nr. Amici et familiares oratōē est
deū. & sus regere agnoscit. em pe filij sui nec
ba et cū ipm habeam filiū apud patrem ad
vocatum. aduocati mei alba p̄monamur. ℣ dem
ibidem. Stet orantibus sine et patrio cū disci
plina. quietem contines et pudore. Cogitemus nos
sub conspectu dei stare placeridū est igit. Domine
oculis. et habitu corpis et nos locis

De oratōne ad angelos et ad

scos Augustinus in sinone dñi in monte. Quam
tus septem petitiones in oratōe dñica. septē dona
spūs scī et septē beatitudinibz. Dicēs. Si timor
dei est quo bti fiūt. p pauperes spū petamus ut
sanctificet in hominibus nomē dei timore casto
Si pietas est qua bti sumus omites. petamus. Ut
veniat regnū eius ut mitescamus nec ei resis
tamus. Si scia est qua bti sūt qui lugent. oremus
ut fiat voluntas eius qre sic non lugebimus. Si
fortitudo est qua bti sumus qui esurimus. oremus
ut panis nr cotidianus det nobis. Si consilium
est quo bti sūt misericordes debita dimittamus
ut et nobis ma similiē dimittant. Si mundities
est qua bti sumus mundo corde. oremus ne hēamus
duplex cor. temporalia secundū de quibus tempt
tationes fiūt in nobis. Si sapietia est qua bti
sūt pacifici qui filij dei vocabunt. oremus ut
liberēmur a malo xpa cui liberatio liberos nos facit
filios dei. Amen.

Ambrosius sup luce. Vnusquisq est pecte
de salutis p̄curatores debet adhibē. p quos mē bi
te compago resoluta actiuū qz inoꝝ claudat. Desi
deria sibi celestis remedio reformet. ℣ & t libo
debitus egri. nisi ad eos alioꝝ p̄cibus. medicus
fiūt tutatus. xpi qz se vocare non pnt. Infirma
est caro. mens est egra. pecte. Humilis ipse
dicat et ideo ad illius magnū medicū sedem de
bile non qre explicare vestigiū. Obsecrandi sūt
igit angli p nobis qui nobis ad psidiū sūt do
nati. Obsecrandi sc̄i et martyres. quoꝝ videm
nobis quodū corpis pignore p̄tinui beneficia
re. xpi cui p nobis pnt mereri. qui pro sanguine
si qua forsitan habuerūt pena lauerūt. xpi cū
sumus mē mire ul actiuū. inoꝝ spectatores. sed
eo non erubescamus eos mereatores hre. mē de
bilitatis qui et xpi erga infirmitatem. Du bnefi
cium cognouerūt. adhibeamus igit ad medicū
alios p̄catores

De oratōne mala gregorius

In registro. Ut ad aures dei veniam p̄cibz
faciamus vigilantius studendū est. ut mē bones
actibus adiuuet. na manus ut oro. ubi prava
est actio. ℣ & in moꝝ. Cruciat me mea mens confusio
ne. tempe sue oratōis deprimit. si hanc aut operatio
sua pinguat aut aliene malicie stimulus doloꝝ ac
cusat. ℣ & Dicat nulla p̄fecto valuerit medica
mēta dei adhuc in eo sit firmum. Tria michil p̄dest
oratō illius cui adhuc dolus in mente. nec odium
fraterni maneat in pectore. ℣ & Os enim tuum
minus gaudio. t pce quito magis infiammat stul
ta locutione. ℣ dem in proverbiis inoꝝ sc̄i. t Iob proverbiis

4. adhuc

que spes et ypocte ꝛc̄ Que deū ypocta nocat cui ihūs
trenarū rex tribulatio angustiat nā cū tps sēlō q̄
sine felicitatis effectū ueniet mox auctorē suū q̄ sibi
hanc vpām felicitatē tribuit dēinquit ¶ Dē ꝛcorde
sup ꝛd iob No parcam ꝛc̄ sine mīs & bicis capitu-
libus ¶ Dē ibid Vnctuosis pondus ozo nō hz quā ꝛsolutu
necessariā psuasibilia contemnūt auaris tenet

Augustinus In ser Qua fronte postulas q̄d
promisit deus cū non facias q̄d p̄cepit deus ? Pug
nē audi p̄cepta et mōitiones ꝛ sic expge p̄mis
sionē

Chrysostomus sup ayachim Cum orat et pec
cat nō orat dēm ſi illudit et deridet dēm ¶ Dē
Cum orat et peccat dēm instruit qualiē cū pmittē
debeat Idem ī ser. Tu non audis nec intendis
oronem tuā et deū bis alludis et mentē ? Effecto
inquis gemma ? Curiosa quidē gemma ſi mens
tua foris vagabat corpus tuū intus in ecclā ſi
animus tuus usurās cogitabat

Leonimus In epla Pestro qua consilia cum
illa lingua q̄sq̄ deū rogat et orat cū qua mentē
aut detrahit aut maledicit labia cui sāt deus
exaudiē illis pcibꝫ eius admit quas macula
ta lingua pollutat ¶ Dē sup illud ad ephe Can
tantes et psallentes in cordibus vrīs dño Au
diant hoc adolescentuli q̄re sāc̄ dicitur cōfessio

Ludolfus Dē sūbo libo ꝛcio cap̄o vbi longe a
deo est animꝫ q̄re de oronē bō ¶ Idem ayens qual
se in oronē offert talem ꝛ post oronē conscien-
cie Nā nichil gfficit oro ſi dimo culpa cōmit
tit Vnde iam bona precātē minor

Bernardus sup Can Valde minor ī prudēn
tiā aliquor qui sunt nec pios qui cū nos omes
sua singularitate turbauimꝰ sua quor impatiēa
nos pturbauimꝰ ac sua inobedientia nos cōmi
nauimꝰ qualiē audeam michi dominꝫ ad tam
sedum consilē sic lectiōi cū oronis instantia to
tus pulsatus deum ac dnm inuocare Sed sicut scp
tū est Cū extenderis manꝫ suas auertit oculos me
os et ꝛmultiplicauerīs oronē nō exaudiā manꝫ
cui⁹ sanguine plene sunt ¶ Dē Quidam aliq̄
solent frustrari duobꝫ modis ſ. cū aut nō in
tempe q̄rūt aut nō sicut oportet ¶ Dē Oro pc
catoris ꝛc̄ q̄re sup de discordia ¶ Dē in ser. Oro
tionis dā celum non penetrat q̄a timor inordinatus
restringit aiam ut oīo nō dico ascendē ſinet ꝛ pcedē
queat Oro nō repulsā languescit in astensu et deficit
eo q̄ non habeat vigorē Oro aut temeraria ascendit
Dē ſi statim reflicti q̄ resistit ei nō sōm nō obtinet
gratiā ſi mētē offensam Oro aut fidelis et humilis
et feruens celū sine dubio penetrabit Unde ctii est

Hugo de scō Vi cū orationem finditis alius q̄
libz in corde vsam ? ꝛ si illud bonū sit tamē a cor
pe libenter non simꝰ Idem q̄re de diuersione sepe fit

Seneca In epla Tuc scio de cruce impedi-
tos esse debere cū eo pueros ut nichil tem-
pores missi q̄d rogent palā possis Nitor aut q̄
ta demencia est hoīm qui turpissima vota de
uel dijs manifestare ita ut si quis aures appone
rit statim contrahentꝰ et q̄d clamem sepe mihi
spes dicta narrant

De orone et ieunio q̄re sup de ieunio ꝛ oratione

De oratione et mutuo auxilio

Crisostomus sup ayachim In lege septem dies
apparas ante conspectū dñi dei tui Quasi dicat
ut mutuat ante deū qui bene et ad oronē multū ele
mosina facit ¶ Idem Infima ē oro q̄ clamor sine
munita nō est Plura q̄re de elemosina

Damianus In ser Oro que caritatē et mi
et elemosinaꝝ operibus adiuuatur ꝑ ea penetrat
pulsissimi et violat ad ipm sine ulla
ieiunii offerende conspectū

De ordine gregorius

In libro
ri eloquij talis debet ē oro ꝛ ordo legendi sit
in et ꝛ quas sup de lectione

Augustinus In libo de adulterinis cōiu
gijs ꝛ habet in decreto xxxij. q. vij Tanta debet
ordinatio oratorijs ꝛ ordo orationi ut nichil
ad utendū concessis extra eis modus q̄rendi sit
gre sit tollerabilius q̄ in eis que concessa ¶ Dē in simili
nichil unus nichil varijs exercitijs ¶ Dē
tpo viij ordo tpm in ecclā dei sapiā sit ordo rerū
¶ Idem libro pmo de libero arbitrio Non est ordo rerū
aut omnū ordo dicendus ubi deteriorib⁹ melioribus
subdunt ꝛ ipotentiora potentioribus mediocria
in libris de natura dom Permanet ordinē in
supplicijs ¶ Item augustinus ordinat nā quas de pec
catis ꝛc̄

Ambrosius sup bi Immaculati Serie quā
facias et necesse ordinē faciendi non ē pterire
ordinationis Itaq̄ ordinis ꝛ gratia conuenit
negotior naturā formā q̄ mitior

Salomonius Conemnabat ordinē qui sine ui
contemptus officio de alieno se putauit mēsurare

Bernardus Pulchrum ordo ꝛ ordinatio
de pulcris bonis ¶ Dē Ordinatio vitas de bo de bonis

Boetius In pmo de consol Cum pegrinā
descit ordinē letos non hz exitus ¶ Item
Tullius libro pmo de Offic Ordinē q̄ q̄re sup de ordine
De ordinibus angloꝝ q̄re sup de angelis
De ordinibus sacris quando infra de sacra
mentis ꝛc̄

De ornatu uno

m epla

Augs Verus ornatus et mundus et pulcher non fucus meretricis nec auri quidem et gemmis pompa sed mores boni sunt ornatus. Idem i libro de viduitate Sit uobis pulchritudinem ornamenta non ea que foris solent circumdare aut capillos ostentatione crispare aut auro se uel margaritis uel ueste pretiosa ac sumptuosa cultu corporis adornare. Non enim amat ille bonus fucatas facies sed bonis moribus delectatus. Nolle uos uolo fucatas facies et auro compositas habere. Non enim ornatus ille bonus sed turpitudo est. Non enim ornatus sed uitium est. Idem ad nepotianum. Uis semper placere deo non placere sponse. Uelis habere ornamenta preciosa. Uelis habere uestimenta serica purpurea et fulgentia gemmis et auro. Uelis quadrigis uehi et post te gregem spadonum trahere. Uelis in foro et in ecclesia primus cathedras sibi uindicare. Uelis conuiuia regum principumque uitare. Non habes quod in talibus rebus imitere. Habes alia quibus placeas deo

Nusi tu prius melioza tua dacria fecis ab omi labe
pcti et nusi dissensiones et contentiones ex affrii
tuo recedam non potis alijs fre mediocriā pacis
a tenetrpō igrīs pacē merpe ut cū turpē finis pa
trisrus rē ecīa alijs pacē feras Quō em ablozo
zozda potis mudare nisi cruā ante mudauis. Fu
ge igrīs contentiones dissensiones strepitus et
tumultus dissordie ne p portas mozris intras
si mrus et eozta vitā pacis habeas

Leonimus sup eplam ad ephe. Ipe go xpus
est pax qmcūq; sine pace ē p qsqis nō hz xpm

Idem ad rusticū pax qrenda ē ut bella fugiamus
ner sufficit cam qrē. nisi inuenā fugiētem qz omi
studio qsequam Idem Concordia que vē est
Discordia nō ē nec magnime dilabim

Anlostimus de corpe. Ubi pax ē ibi oīa
ap̄ptam. ibi sabbatus et abstinetia co
zonam Idem p pace loqñ p qua filius dei pas
sus xpc qua crucifixus ē et sepultus. qua nobis
pzo omi celsu hereditatis rdiq Idē sup ioh
est et malā concordia est et bona dissonancia

Idem ibidē Ostulū patis pozrigē tempe quo sac
misteria celebrauit ny vsu est Sed bēoz ne plures
ex nobis labijs timo pacem fiduciam cū tamen
pmus nō ex gre si ex corde desidet pximū salutā

Vsidonius de sū. bo pax ē plebis sanctus. gla
sacdotis. pax letitia. et terz hostiū visibiliū
et inuisibiliū Idem pax ai hominibus et bellū
cū bicijs semp ē habendū ai mala siquidē homi
nū plozz semp odio sunt huda

Bernardus sup Cant Quid dabis nobis de?
Pacē mea do nobis pacē meā relinquo nob sup
flcis mi dne gtiam suscipio. qd relinquis. pacē
em nolo. pacem desidero nec aliq amplig qro
Cui nō sufficit pax non sufficias tudomine q
es pax nra. pax mea ihesu go bñ agā si pa
cem habuero Idem Ostulu filij ade qrus fi
de gloiā vana Idem ibidē pacē hēte et nolite
ledere inuicem. nō facto nō ubo. nō signo qlicūz
ne qs forsitan exacerbatus et pturbatus et pu
sillanimitate spūs et tempestate deū mpellare
cogat adiuua eos qui se leserūt et cōfortare
et in ūbum gñe prūpe cōtrahant filij matris
nec pugnauerūt cōtra me Idē in ser. Nusi
Unitate patis opus tuū fecis dic duo qui
Unus est acceptus esse non potis Septimus
quippe est Non ē qui filiat bonū. nō est vsq
ad unū. ad ē xpm Idē Pax q ad dñm ē adquisite
da ē p obedientiam pax nō que ad mundū est con
suanda ē p gratiam pax ai que de carne ē con
qrenda est p abstinentiam. si pax q̄ d̄ diabolo est
ē
ꝑtinenda ē p prudentiam et maxie p ozōnis
mstanciā. que ad omem pace spectat. sm̄ōnem
pic Idem ī ser. Est homo pacatus ad hoīes et
Glosa ad galath. 6. pacifici sunt qui mouere
compescunt et idem subiungit. hijs michil repugnat
Glosa ad ephe. 6. Sicut pdis inimicos ut alios
emas tibi qd desideras. sic alios pax. & tu ut emas
tibi pacem et quietem. Et hoc ē qd dicit apostolus
ibidem Redimentes tempus qm dies mali sunt
Glosa ad ephe. 6. pacē ē anima dilectionis et
p pacem manet hoies in unitate et dilectione
Glosa ad ephe. p. Omnis pugna duarum partium
victoriam parit et pacem Glo. iudicij mei est
gaudium caute pacis tristis impetrare

De pace mala Gregorius ī moz. Sic
mos nouus ee solet. si pax et unitas
bonis ista pernitiosa esse si non esset malis
usus quippe pax et unitas corrumpat dū corru
pat et rectos magis incorrigibiles quo magis
blandiores ee facit

Gregorius nazanzenus Sicut ī multis di
cordia utilis est Sic in aliqbz concordia pernicio
est. ge sūpra de discordia

Anlostimus sup ioh̄em Est et mala
dia. et bona dissonancia qñ qñ est d̄ discor

De patientia dei gregorius m
Quoties Conducit dei pietas
uicia unam. Nō est quid ex creatione
Deus em despicit et pacienter expectat
tempus se videt et reuocat munera sua suspendit
redemtibz venia nō remittit Sed nemo sibi
patientia negligat quia tanto districtiorem
ultricia exiget deus ī iudicio quāto longanimem
patiam ante iudicium prosentit Idē ex ame
sup illud luce pb Gaudiū est angelis dei sup
supra de amore dei ad hoīes

Augustinus In libro de patia patia bo
nis que rta est actz laudabilis et mortalibus ho
futuris illa phibet qua mala equo animo nō fe
ne animo nimio bona desiam p que ad bona
ad meliora proficiamus Idem ī eodē Ogitur p
falsis diuitijs erūta p bonis laboribz pūia
ludicis affectionibz periculosissima ac mollissima
pacientissime tolerare Idē ibidē Pacientia
lastruie cupidos ut ad desiderata pueniat
tis q̄ non curant videre. tales ymbres flatus
fluctus et procellosissimas. tempestates ultra
metu bellorz et immanissi plagaz ictus ac
rrida ulcera nō ieuentibili acritate. si
Gehmitate pfice Dic cui desideroz fructi
tiam laborz et doloz et nemo nisi p
tur. spōte sustinet sic qñ cruciat

Ste auc reg augy mi ponet ī cal's' pacia hois vsq ad cte sig ℣ ℔

Quidam ℣ hoies ꝓ aptis scelibus nō ut ea puni
ant ſi ut ꝑerent multa ſinistra ꝓferūt. No-
me de quoda nobilissimo patre prauida fictōz ſe
culanū locuti auctores ꝙ fame ſuorum ſignis. fre
quentat. eius ſſe ꝙ corpus erat pacies medie bigr
lie et alacris ſuꝑ ꝙ cuiq; credibile est. ¶ Credibile
Quid de lacrimis dicā quoz amicis qui diuturnis
infirmitatibus nostis ꝑeuntes insomnes atq; ut fiſſe
mines capiat innocentes sub qualibz pnbeūt et
tempestatū asperitate nocente. Cum corpus ꝙ de fi
git. ¶ Idem In hiſis omnibus mirandū potius
est ꝙ laudandū patia. Imo nec mirandū nec lau
dandū. ſi nulla est. ſi est mirāda cordis duritia. Duricia
ac negranda metus patia. cū non ſit patia. ſed
obstinata duritia. Tanto ꝙ rectius dignū iudica
mus animū maiore supplicio dignū. quo magis
hiemis subsidia instrumenta utuntur. ¶ Idem patia
comes est sapie non stimula concupiscentie. pa
tia est animi bone conscie. nō minima inocentie
Idem ī eodem. Agamus ſane patientie certamē
est qd inuisibilis immanis ꝑsequendo atq; seuiendo
iniget in nepias. ¶ Idem Dū martires fortissime
tauerūt quere ſupra de intimis. ¶ Ide ī eod
de patia sā iob arrabat. dolores. seuiebant. cru
mes. Difficultabat. manebat in pudo. crepe. anim
mes. horrendi. ꝙ cruciatū. cū. ms. cōtabescentib
indolatu pie. et recreatu. patientia. ꝑsebat
aderat. impo. nec. ferebat. opem. aliqua. ſi ī denm
blasphemia. suggebat. Cum in solam. Sathanas
cu ℣ filios et filias. abstulisſz tm. nocendi. potius
tor. ipe ia mp ī eua. dixerat. Sed aliter. iste. fuit
iob in doloribus. ſequitur. ꝙ fuit. adam ī memoibz
ꝑdyſi. Ille victus ℣ in deliciis. iste. vicit in pēe
Ille consensit. oblectamentis. iste nō non cessit. tor
mentis. adeuntes. et amici iob nō ut in malis
consolarent. ſz ut malū ſuſpicarent. Nō enī il
lum. qui tanta. patiebat. innocentē. credebant
Prima die sup. ꝙ adiuratibz. ¶ Ide. de afflictionibus
Ide de tribulationibz. ¶ Ide de quattuoribz. ¶ Ide de tentationibz
Ide de ebulationibz. ¶ Idem ī ser. de Joseph. Erat liz
in carcere iuſtus. coluerat. in buccula in custodia
religet. iniuria furiosi. est. nō innocentis. et pe
na sedentis. est. nō lesi. ¶ Idem Supplicia ſi me
ritū. parcat. ſi nō merita. ille patit. qui irrogauit
¶ Idem ibide Sine pena requiet. qui interim. qs
patit. non. meret. ¶ Ide in ser. de innocentib. Omnis
homo qui aliū ī corpe ꝑsequit. pus ipe ꝑsecutiz
ī corde. ſustinet cognoscit. ¶ Idem ibide Nemo liz inuſ
tus luceri. ſine iuſto dampno. ubi enī lucrū ibi dap
nū lucrū in arcta. adpinū in angustia. ſtultus enī

bestem et ꝓdidit fidem. arripit. pernicies. ꝙ ꝓdr iuſtus
¶ Idem ī libro. de patia. Inestimabilis est diuina diuinita
patiei non tm nulla. Sicut et zelus eius. ſicut
ira eius et ſi quid hui est. Nam ſi tanqm ira. in
deo cogitem. ista. tc in illo nulla ſit. Nichil enī hoc
nos ſine molestia ſentimus. Sed sicut deus zelat
ſine aliquo liuore. Iniuriā ſine aliqua ꝑturbatione
et miseret. ſine aliquo doloze et penitet eū ſine ali
cuius ſue ꝑmutatis cogitone. sic paties ē. dr ſine ali
qua passione. ¶ Idem de ca. de patia dei ad penite
tiam inuitat malos. sicut flagellū dei ad patiā eru
dit bonos. ¶ Idem de ubis apli. Quāta bonitas et
patietia medici. mei. qui de sanguine ſuo medicamentū
fecit mihi. ſuo. inſectori. ¶ Idem Conuertimini mihi
dicit ꝙ ꝓphām conuertimini filii conuertentes. et ego sa
nabo conuersiones ueas. Ecce quo deus nr a peccis nos
tris uel seruo conuersos possimus salui fieri monet
et ꝓuocat et exspectat. Ecce qualit iam mozti et
etiā crimi mozti obuiorios hoztat deus nr. Inuitat
cū leuit. ꝙ clemenit et ꝙ patient. inuitat. ī tā
tum ℣ nr magnis peccatoribus patis nomē non
denegat. ſz adhuc filios appellari. qui peccando
deū patrem ꝓdiderūt. sicut et ipe se peccatores
ꝓdidisse quodam alio loco confitet dicens. Non
filius factus sum ꝓdidi ꝓphm meum. ſ. ꝙpt peccā
cozz. Et mihi michi. Nolo mozte mozientis. reuertim
tur et biuant. Tu igit mozi uoluisti peccando
ille nō reuiuiscere uiuēdo. O stulte et nigte
qui nec in hoc deo consentis quo tibi uult mise
reri. qui malebat te sua pietate et patia. saluā
re ꝙ tuo ꝓcō perire. Unde et idem dns alibi
dicit. Ad me conuertē et ego suscipiā te. ¶ Idem
in libro de verbis dni. O magna pietas et pa
tientia dei. cui tibi ꝙ creatione reddē debeamus
obsequia. qui supra de amore dei ad homines qui
qui infra de ꝓximi misericordia

Hieronimus contra Iouinianū libro primo. Socrates
duas habebat uxores. ſ. Xantippē et myrzoe neptē
aristidis. que eū crebro mitē se murgiebāt et ille
eas irridere solitus erat. co ꝙ ꝓpter eū sedissimū
homines. simus uarijs uexabūtur. frontē pilosis hu
meris. et repandis cruribus distentūt. nonn
sine uerberibus ꝓpter in eū et male multatur
fugiendi. dū ꝑsequunt. Quoda aut tpe cū
infimis de quoda solario sibi negotiantes. Xantip
pe ꝓfudit eis aquā fluuiatilē. qua nichil amplius
responsum aut fecit. nisi cupite dicto. sic ebam
ingi futuū. ut talia tonitrua talis ymber sequat
Quāq discipuli sui qui ꝓpter adeuntes ꝓfectu
rentur ab eo quare tales garrulas et iniuriosas
mulieres in domo sua seui manu sustineret. Rudi

Ista scribit ſup. in. de pacā hois

Iouinā

hec nūc rō ponet i cō
sepn d' patia hois

patriam addisco sustinē nr̄dēmo mal ut ni extra
domū iurias recepero magis patiēt ferā

Valerius libro iij Syracusanus quidā cū a
dyonisio tyranno pulsus fuisset megaram petijt
ubi cū theodozo cuiusdē urbis principem dūmi con
uenire nollet nec admittēt multū diuq; foris
retentus sotio suo hoc patienter ferendū ē aut
forsitan eū et cū nos in gradu nrē dignitatis ef
semꝰ quid tale fremꝰ Qua tñ quillitate consilij pla
cidiorem sibi reddidit conditione quilij

Macrobius In saturnalibꝫ Cum suos dolores amp
lectates q; dissilant patiendo beneficio ad maxima
uoluptatem puenitur dyalor em patiē q; facundie
laus est et magis admirandi fuerit i angusto
esse quos ipē protulit locus q; quos ipē protulit

Vatro In senectute Contemnendi sē merentiū
hom contemptus si bis ad summa p̄gredi

Salustius In Iugurtino Sanctius ē bona si
male iniuriā tuscē q; duriꝰ fuit pati meminisse dulce ē

Gallianus In libro collatorū Socrem q̄da
cū suos intuens aut Oculi corruptelā pnoz Cuiꝰ
discipuli socratē arguebāt i illiū physionomiā ip̄e
cōfitēt migrō illoz illatū hac sua repssit eos so
cratēs dicens Et sodales hesterne Et n. si
sed me continues

Sydonius In epl̄a Carrulo nō respondet
cōuictū est

Cipianus In lib. de bono patiē Quid pati
entius quid benignius dici p̄t de unifitū xp̄i san
guiē Et ille qui fudit sanguinem xp̄i Idem ibidem
Talis ac tanta est xp̄i patientia q; cū ad crucem
dñi confindam̄ sydera turbent elementa contre
miscat tra sol quoz ne faciem⁹ indecoz aspiciēt
subtrahit radios luminaries xp̄us tamē nō loquit
nec mouet nec maiestatē suā sub illa passione
profitet̄

Bernardus In ser. quodā. Christus in cruce
patiam exhibet q̄re supra de cruce xp̄i plura
q̄re supra de amoe dei ad ihesum Ite de ajā de ip̄o
de sanā et pie Ite de afflictionib Ite de aduersantibz
Ite de clemē Ite de cōuitio Ite de detractione Ite
de mansuetudine Ite de ignibz Ite de temptationibz

Studius de sil. bo ille qui nos malos patiēt
toleāt non dubiū q; cōuictis nobis a malicia cle
mentē ignoscat Ite ibidē Cū de deo nec sedm
q̄litatē et ē quas sup̄ de amoe dei ad ihesum

De patientia hominis q̄re supra
de aduersantibz et passis Ite sup̄ de afflic
tionibus et flagellis Ite de crumē Ite de la
boe Item de humilitate Ite de aspernantibz Item
de Constantia Ite de fortitudine Ite de pscientia

Gregorius In moz Hugūn est patientie virtus m
ptis ille aut est bē patiēs qui rebus aduersis acce
rit et tamē a spei sue rectitudine nō cruat Ide
Tuē uē ostendim⁹ qd' accepta bona recte teneam⁹
cū ad mometū sublata patiēt aut equanimiter
tolerām⁹ Idem patiēt illatā iniuriā tolerat qui pe
mentē qd' adhuc ipē ulciscis liceat in quo rebus
ab aliis tolerāt Idem Quos ad fortia trahē nem
eoz nec est ut infima patientes tolerēt q; nec
uacuē erigit nisi q; p compassionē stultus sui rectitudi
nem flectit Idē in xp̄i moz Sancti uiri patientia
audiūt ē illa que se nuq̄n fecisse meminerat p̄ius
ea mala que sibi ingeri conspiciūt ab ipis suis ciuī
tatibus nouerūt ip̄etrata Idem Tuē illata cōtra
patiēt et bis tolerātes cū in secreto mētis nr̄e
mira mala ip̄etrata rememorā breue quippe lucrū
aliena p̄teritā iniuria diu in actione imi cōsiderā
re pene est nrām supplicia q̄d' mēmin Idem
omen Ille patiam suam qui et ad tempus alienā
mala cū dolore portat et cadē retributionis p̄tulit
talia se exhibitur Idem patiā est alienā mali cū
mansuetudine ip̄eti et cōuē illi qui mala irrogat nulla
dolore mordet Idē i omen de dñi xp̄o post pene
Quibꝫ malos nō toleāt ē q̄re sup̄ de dispensa
Idem i omen de dñi in passione dñi Immutatione
dei gloriosius ē iniurias tacendo patienti fingere
q̄ respondendo superare Idē in alia quadā omelia
Tribus modis uirtus patiē solet exerceri alia
sunt que a deo alia que ab antiq⁹ hoste alia que a
alia que a mā p̄rimo sustinem⁹ a proximo in p̄
turiones et dampna et contumelias ab antiq⁹
uō aduersis tēptamenta a deo aū flagella frequēt
tolerām⁹ Pfecte igit̄ mē aduersitas bonā
mā et mē temptationes dyaboli a delectatione et con
sensu modis omnibus refrenat et mē aduersi
p̄ni custodit ab odio et mē flagella de cupidi
tate a murmuratione Idem si ecclē linguas &
tationē sicut mō studio non debem⁹ exercere
ne et xp̄i p̄eant Ita p̄ sua malicia exercitatē &
bem⁹ patienter et equanim̄ tolerare ut mētis modo
cessat Idem ibidē Patientia uera est q; ē diligit
amat que patiendo portat Nā tolerare patientes
et odisse nō est ūtus patie nec manifestius dum⁹ q
magis delamenta finxeris Idem i dyalogo Spe
ūtute patiē signus et miraculis maiorem esse
Idem Quidē anxietatis et pessime uite putam⁹
nobis ip̄uere afflictio q̄a putam⁹ que p̄tulim⁹
si recordam̄ quid p̄tulerit et bibit ad patibulum
ille qui nos iuuat ad celum Ite sup̄ illas bis
xp̄o In patia uir possidebitis animas uestras
Tradix et custos omī uirtū Idem sup̄ illa

sed regni. Dimitte illi ut maledicat mihi. Tuc illa
tribuia bñ toletanus. Vide supra. ¶ Ide sup. ¶ Sobie
vnus. Iste aut abstendit se a ꝛ̄ injuriose dr̄i. glosius e
re supra. ¶ Ide mens sacre in ps. reprobationis plio multa
patientie clipeo et gladius amboꝝ armatu odioꝝ tela
patient excepit et amoris iaculu valenti reddit
Non enī ad bellū bis armatus pgit qui aut clipeū
sumēs gladio non brē aut ense gladio clipeū ꝛ
munit. ¶ Idem ī registro Qm furente repime conat
nece est ut non se in furore erigat. ſ. ꝙ ē trigul
martires et possum si patientia ni alio vocabit com
seruamus. ¶ Idem ī pmo moꝝ Dū iniuriā ingeramꝰ
et malitia retorquemus. et aliena pondera nō onera
lenis toletanus. ¶ Idem ī dialogo Qualis qsq; apud se
inimis latebit contumelia ꝓbat illata. ꝙlibet ire si
re Constans. ¶ Ide de fortitudine. ¶ Ide de ajurmiā
none. ¶ Ide de ajarterio. ¶ Ide de clemenā pre de
ire remedio

Augustinus sup iobem. ꝙ dilectione dei debem
patienti mudi pſecutiones et odia sustinē. Neq;
se. ē enī ut nos mundus odit quos creauit nolle
diligere qđ npe diligit. ¶ Ide in libo soliloquoꝝ. Fructuo
ra patientie alioꝝ portare facit. sicut cogitare ꝙ ſ oneꝛa
ca ꝙnob pstitit deus. Vel ē veritate nos ī eode
uirio finisse nec ē posse. ¶ Idem ī epla ad seue
ni epm et hēt in decreto xxiij. q. iij. Iniuria iniu
te irrogata eius ē infamia qui facit. Iniuria non
eius qui sustinet patient. ¶ Idem sup epla ad ro
ni. Quies quas magis patie tuto puioꝝ reddit
¶ Idem ī libro de patia Non sicut omes qui scriptu
principes sū sēc. sic omes qui pacifici principes
sunt patiēte. ſ. qui passione recte utunt. hui pa
tiēte bonitate laudant. hui patiētie munie eoꝝ
nant. ¶ Idem Patientia ē animi bone constātia. ¶ Ide
ī eodem. Inde est patientia mstoꝝ uera. Inde ē in
eis caritas dei vera. et inde est iniquoꝝ patia fla
bende ē in eis cupiditas mundi. fulta pulsa. ¶ Ide pa
tia pampin xpi. ſ. ditandoꝝ hedum xpi. no pibt
in eternū sto. ꝙ illic patiēt sic debeamus. ſ. quia
ꝙ his que hic patiēt ꝓcuramus illic eterna beatu
dine pfruiem. ¶ Idem ibidē Iob sustinens in carne
dolores suos. ī eode. errores alienos cōfugis sic
derepiebat. insipientia amicos docebat. sapiaꝫ
et ubiq; suadebat patiam. ¶ Ide in eode Voluntas
bona ꝙ sup. de affectionibus dicebam. ¶ Ide
Requagō dubitet pietas xpiana. ꝙ sicut caritas
sancte amandus. Sic patia pie tolerandus dei do
nū est. Non dubit. ꝙfinie sempiterne felicitati
qui donat. ꝙtalem patiam habuit. ꝙ breuiꝫ mu
nus donari. est cuiuis. ¶ Ide in ser. patia comes

est sapie. non familiaris concupiscentie. Cui ꝙ. ꝙcp
vidis patienti aliq; fre sine patri. noli contemno
laudare patiam qua non ostendit insi. ꝙ causa
patiendi. Qui enī illa recta est. tē ista bona est
qui illa non polluit cupiditate. tē ista distinguit
a falsitate. Cui nō illa tenet in crūce. tē ī ista nō
tū errat ī nomine. Non enī sicut omes qui stulti
sunt principes. sic. ſ. omes qui patiūt. sū pncipes
patie. ſ. qui passione recte utunt. hui patiētie
munie coronant. ¶ Ide ī eode. Cui ꝙ libidinibz nel
crudelibus. cui demꝫ ꝙ ista temporali vita multa pa
tiunt homines ac minia sustinent. satis nos admo
nent. quāta sustinenda sint ꝙ bō iusta ut ē postea
possit. ee eterna vita. Nam de vita secura dubi aut
in pacata vita possidebitur. alias vitas nō enī aut bel
las vitas nel vitas a domos vitas. ſ. aut aias vitas
Si. ꝙ tanta sufferat homo ut habeat unde possit
quāta debz sufferre ne possit. demꝫ ut illud deat
qđ culpabile nō est. Si tanta sufferat hō ꝙ salute
carnis sue nec manus sectatiū aut bestiaꝝ nec
dentiū. Quāta debz sufferre ꝙ aia nec furores et
pſecutiones quoꝝlibz imineāt. Oporteat enī
patienti fre qđ festinatā nō oporteat auferri
¶ Ide ī libro de moribz eccie Possessiones et vita mul
titudinis ut caueat. et ꝓus tolerāda est pestilen
tia secunda. ¶ Ide in libro de omnibz xpi tolerā qua
tolerātus es. si semp bonus fuisti habebo misericordiā
Si quis malus fuisti noli pdere memoriā. ſ. hebe
compassionē. et quis est semp bonus. ſ. Si te deꝫ
diligens destruat facilius dicemus te ē mire ma
lum. ꝙ tu te semp bonū tolerāda st̄ ire. ſ. ignoscentia
in firmitate. ¶ Idem. Vis desideriū facit tolerantia
laboꝝ et doloꝝ. et nemo nisi ꝙ eo qđ delectat sus
cipit. ꝙponit fre qđ cruciat. ¶ Idem ī libo de ci
dei. Propria laus romanoꝝ fuit. ¶ Ide ī ome. Modi
vindictatus ē xpianus. ¶ Ide Vis vindictā. ē. cū. gras
hec omnia sup de amore inimicoꝝ. ¶ Ide Cum al
tem nocē desiderat. similis ē ille qui gladio suo se
metipm trisuberat. ne alterius trucidet. ¶ Ide
Patia vincit. que sup. ¶ Ide Conflictu

Ambrosius sup lucā. xpus ab apō suo solus
tradi. ut a sorte tuo ru desertus a sorte et a fide
tuo tu traditus et confusus. patiēt ferre tuū
errasse iudicū. et tuū peisse iudicium. ¶ Ide Io. q
de iniuria illata citra moniē facit se dignū con
tumelia videri. dū ea vlt indignus habeat. ¶ Ide
sup epla ad colo. Animosis ad cōtia semp ē
cedendū. Quoties enī dū cedit. ¶ Ide Vincit se pu
tabat. arripisse theodosius imperatoꝝ cui rogāti
ignoscē. Tuc enī bene ꝓfuit. cū fuisse iuratū
crudie cōmotio maioꝝ

Crisostimus sup illud ro his vbi hier facies nobis ⁊c̄ Ad pricipē mrīm respiciamq̄ sup̄ de memō dr huda ℔ sup illud matth̄i. 6. Audistis q̄ dictū ē antiquis Oculū p oculo ⁊c̄ Primus ℔dus patie ē recipe iniriā Secdus postq̄m qs recepit non belle iudicat ē tus ē non fuit bopanā hier que passus ē. ℔ quesīt ē Qrtus dare scipm ad patiendū iniurias et psecutōes Qntus ē ad amplius dare se q̄ ille vult qui facit iniriā Sextus ē non odio habē illū qui male sibi fecit Septimus ē diligē Octauus ē benefice Nonus ē p ipō orare Sicut septē est diligere inimicos bōs et orare p psequētibz et calūpniantibz nos ut sitis filij patris vestri q̄ in cēlis ē ℔ sup ro hēm No memoriam habeamus q̄re sup̄ de amore inimicor ℔ li. 8. de cōpunc. cor. Si tm̄ non ledas q̄re sup̄ de amore inimicor plura q̄ras ibidē ℔ de patientia si rōne careat bestialitas est ℔ sup illud ad hebr. Patiā bob nētiā est Nichil adeo confusionē fert ingēti mala sicut fortis tolerātia patientie

Ieronimus in epla patiet nec tormēta patiar ut tē michi futura epla rēsuet Non enī iudicabit dns bis in idipm ℔dm Optimā ob dei mei nomē amissa me infidelia turba tribulet et pse quas optimā ⁊ obpriū meū. solidus insipiat hic mundus tamen ut a ppō meā laudā. et sic pollicitatis spectar mercedem ℔ dras ag o deo meo q̄ digtus sit quē mundus odit ℔dm p bona et mala fluxa ⁊c̄ q̄re sup̄ de constantia plura q̄re sup̄ de fortitudine ℔ de martiribz ℔ in epla Non oportet epm tam mansuetū et pturbari sensus ē ut ipē pturbat q̄ debet ē patiens. si lesionē eū q̄ dorsum posuit ad flagella

Bernardus in j epla Vera patia ē pati vel age cum q̄ libeat. si no ptm̄ q̄ libeat ℔dm ⁊ ser Est homo patiens qui bona p bonis reddit quitū in se est nemī vult nocē Est et alius patiens qui no reddens malū p malo ē potēs et patiens est sustinē nocentem Est et pacificus q̄ bona p malis reddens hz i promptu p̄desse nocēti Primus rigid hoīs est pusillus et facile scandalizatur tue. nec facile quilibet est i hoc seculo negin et scandalis pleno potest obtinē salutē Secdus sic̄ scriptū est In patia sua possidebit aiam suā Deus aut non solū sua possidet aiam. si ē multos animas lucrificat plura q̄re sup̄ de constā ℔ de fortitudine ℔ de aduersitatibz et afflictionibz. Ysidorus de summo eloquio cōmune linguae for- spe trendo ⁊ adhibenda patie ut ⁊ tepestatio ubi q̄ fortis impugnat. patie virtute victa discedat ℔ Cum vire fortē prima diligenter exercitat q̄re d̄ aduersi et pspe-

Callio dorus sup illud pbe Turbatus sū et non sū locutus Nichil egregius michi fortius p̄ esse ē moria et no mīdē contēno cōtria

Cullius in refectoria Patia ē bellicosis animositatis causa rez arduaz ac difficiliū voluntā ac ductu pessio plura q̄re sup̄ de constantia ℔ de fortitudine ℔ de pseuerantia ℔ Omā bz ma adhuc ⁊c̄ tollerabilia ē si magna sint q̄ parua

Seneca in libo de nālibz quibz inimicabiliter sit qui ipsis et bibes habuerūt ē sua petere possunt sim no qui semel pōs ℔ Non sic ira dimittē q̄re sup̄ de adulatoribz plura q̄ras ibidē ℔ de tristitia ℔ de clemētia

Plo in thymeo Totus physice robur ē pa tientia plura q̄re sup̄ de constantia Nulla valet tamen virtus patia quēm est virtus vidua quā non patia finat

Beda sup illud p pec̄ p de pbatis fidei dē multo priosior sit auro q̄d p ignē pbat. sic patientia stor auro comparat q̄ sicut in metallis priosius aliq̄d auro michil ē ita patia apud dm ē omī dō dignissima

Laurentius Beatus ē patiēs in tormētis si cū torquet̄ p fidē. p iustitia p deo illa patia volate patientissimū facit beatissimū facit.

Remigius sup apocalipsim patia si desit multa opa multa q̄ laborēs subito ad michil redigit plura q̄re sup̄ de adulatoribz ℔ de afflictionibz ℔ de clemēa ℔ de ire remedio ℔ de humilitate ℔ de dolore ℔ de fortitudine ℔ de misericordia ℔ de impatia ℔ de pseuāa

De pane mulaplicato gregorius

In uno libro xxiiii sup illud ios xxiiii Inhumabilis ei fit in bita sua panis ⁊c̄ In scriptura sacra. panis aliq̄n ipe dns deus Aliq̄n doctrine eruditio Aliq̄n hereticor pena Aliq̄n subsidiū vite pūtis Aliq̄n no iocundē lucrāe delectationis accipit In pane nanq; pene ipe designat sicut in evangelio dns ipe dicit Ego sū panis vivus q̄ de celo descendi Rursus p pane gra dom spūalis accipit sicut p petrū dicit Cum obtenuit animas suas ne audiat iudicē et claudit oculos suos ne videat malū iste i eccle sie habitabit. munita saxor sublimitas eius et panis ei datus est Quid ē em obtenuit animas ne audiat sanguinem nisi patie sue quē de carne et sanguine nascit̄ no pōt cōfiteri Et quid est ne malū videat oculos claudē nisi qd rectitudinem cordis ē non approbant ecclesiis habitabit. q̄ p̄ius eū adhuc cor i mō

ribus retineat. metrem tñ sñā in sublimibz fixu
et q̄ contemplatione dñi. gratia spūali saciat
apte sublimior̄ panis ei dr̄us est. de refectione
ḡre spūalis pascit. q̄ se a bonis mīmis celestia
q̄ndo suspendit. Hinc ē & sñi eccl̄i p̄ dauid do
dicit. panes eius sacrificio panibz. Rursū p̄ pa
ne diuine doctrine eruditio designat sicut p̄ ysaiā
dicit. Qui habitat in tra austr̄i ei panibz occurrite
fugien. In tra quippe austr̄i habitant q̄ in sñi eccl̄i
positi sup̄num sue celestē p̄fectū fugiūt aut qui spe
sinū mūdi mala quasi concupiscūt. Qui g̃ in tra
austr̄i habitat fugien cū panibz occurit. Is ē is
qui et spūs sc̄i mē eccl̄m plenus ē. ei qui mala
sua quasi meis eruditionis alloquiis consolet. Rur
sum p̄ panē hēbreor̄ p̄na p̄dicatio designat. sicut
p̄ salomonem dicit. Aque furtiue dulciores sūt et
panis absconditus suauior. Rursū p̄ panē subsi
dium hūe p̄tis accipit. sicut iacob ad labā tristes
aut hūe & ms̄ si edis mihi panē ad manducan
dū. & Rursus p̄ panē tribulatio humane delicie
nis accipit. hinc semnas p̄phā ei sūmagogē p̄dicos
mores deflet. aut Omnis p̄plus eius gemēs et q̄rens
panē. Gemēs em̄ p̄plus q̄rit panē cū p̄na mul
titudo hom̄ afflictē. q̄ nō ad horā & p̄tis hui
usmodi. sacias Plura ḡre sūt de cibis. Ite de ei
ebrietate. Ite de ieiunio. Ite de pdicatorib. Ite mise
ratione dei.

De patrimonio et pcunia ḡre sup̄ de abstinentia
ḡre de ieiunio. Ite de iudā. Ite de compassione
De patribus et pnepotibus ḡre sup̄ de amore pn
tum. Ite de pnegratione. Ite de honore pnti
De pastoribus ḡras sic̄. de spū. Ite de correctione
pueri. Ite de plagis

De pascuis uiuentium

In amelia
de dr̄a. ytria pascha sup̄ ioshūe ingre
dit. et regredit. et pascua inuenit. Ingredit
quippe ad fidem. egredit. nō de fide ad speciem
credulitate ad contemplatione. et operatione pas
tua. atq̄ inuenit. ytria refectione. Oues igit
eius pascua inuenit. qua quisq̄ illā corde sim
sequit. ytrie iudicialis pabulo nutrit. Que ab
ytrie ubertate pabulū. nisi mēa gaudia sempi
terna. ubertas paradysi. pascua nāq̄ electoz oim
sūt uolens pius deus. Qui dr̄ sine defectu conspi
cit. sine fine mētes iuste cibo saciat.

De pascha nostro

In libo de ecclesiast
dogmatibz. ca. lim. Pascha. id ē transitio. ref
rectionis festiuitas. ante triduū passionis dicit
nouū. et q̄ retrodetrimē hunc pascha non q̄t ce
lebrari. nisi eodem mense. Ite sup̄ Canonici io
hannes apls celebrauit pascha. ubi fusius de san
ctis dñi quo purgati ab omni delicto. Simus

De pane spūali q̄d sup̄ dicebo

ḡ. securi q̄ captione seruitutis qua omn̄ nos
dyabolus tenebat. xp̄i sanguine deleta est.
plā q̄ gras misia de xp̄i resurrectione

De pauperibus et de paupertate

Gregor̄ in omeā. Pauper cū reprehensibilis
cernit. monere debet. & despici non debz. Si u
reprehensionis uicium habz. leuiari studeo q̄e sicut
mitteſor debet. Idem. Cū quosdā pauperes nō
nulla reprehensibilia p̄petrare conspicimus. nolite
despicere nolite desperare. q̄ fortasse q̄d simplicitas
remissime plangere nequit. hoc cunning artifex
sepe pauperibz purgat. Ite Qui nos ad ag
nitionem fidei p̄prie cunning. luctum contra
malignos spūs sup̄bos. Spūs aut̄ malignus
mundi sūt. quia nichil ē hoc mundo p̄ quo possidet.
Nudi g̃ cū mundis luctari debem. nā si bestes
que cū mundo luctat̄ citius ad cram delect̄. qui
habet. unde tendat. Ite in moz. Qui nichil
habet ī mundo q̄d p̄ dē p̄mittat. nichil ei no
lestū ē si cruciat. Idem. Si bis hūe regnū
celoz nichil est. ut pauper sis nisi cum simplis
Sepe cū quos moz infirmus uoluerat pau
pertas medicina sanat. Ite in p libo moz
sup illud iob Deridet̄ iustus simplicitas. ẽ q̄d
misia de simplic. Idem. Pauperes quidē de
nolunt. & sine defectu z̄ gras misia & bone
mala. Ite sup ezech. Pauperias mortua me
tis ē non ī qualitate possessionis. Ite Cū
desit. ytrina sba de qua eterno iudici rōne po
nem. libentius ad pactum redimi. q̄ quasi
uia posita pondē carem. Ite ayna securitas e
cordis alicuius nō q̄d. & benigne q̄ dici suffice
riam. Idem ī dyalogo pauperis mentibz bone
sūt̄ et custos humilitatis. Ite in moz. cum
q̄ stimulo diuini amoris exercitatus hic possessa
relinquit. ī iudicio furtiuo crimine iudiciarie pote
tatis abstinebit. Plinius ḡre sup̄ de elemosina. Ite
de diuitibus

Augustinus

sup̄ canonicā iacobi ayagme
felicitatis & condicio xp̄ianor̄ quibz datū est
ut pauperate faciant p̄tiū regni celoz. Ite
Regnū celoz pauper ē q̄ pauper nichil aliud
habet ī mundo et diues nichil aliud in celo. Et
ecce q̄m clemēt et discrete fecit deus. Omia bō
sua dedit duobus hominibus. s. diuiti ytrina. &
pauperi celestia. Volens igit̄ diues ytrinā salua
constituere ut in hac uita diuites sedulitate sua
sustentent pauperes. et pauperes in hereditate sua
. s in celo collocent diuites ut sic ytrinā p alios
collocet̄. Ite pauper in cella. diues in conscia
tione. Cellas dicunt in ytria. q̄ diues in purpura
et lib⁹ de cuna p̄ mortuus ascendit et ī libo ri

dei ꝓclamas ꝙ cōsspectu hoīm exhibui
it purpurato diuiti turba famulor et amicor
suor ꝫ multo clariores in cōsspectu dei pauper
lazarus bleeros mīstiū pbuit angelor qui non
extulerit illum ꝙ marmoreū tumulū ꝫ in
abrahe sinū ¶Idem Non tibi displicat pauper
tas tua Nichil n' dca ditius timeri ꝓt Vic
sime qñ diues et qñ locuples sit pauptas ? Le
gite emitte ¶Hæ in libo de catholice dogmatibz Bo
nū est facultates cū dispensatione ꝓ pauperibz erogare ꝫ melius ꝙ intentione seqndi dñm simul
pauperibus edonare et absolutū ab oīa sollicitu
dine cū xpo currere et esse ¶Hæ plus de pauper
tate celū stellatū ꝫ diuiti tetrū reamatū Hæ
ysidi quicquid rideat qre sic de conflictu

Ambrosius in evangelio No omib pau
pras sancta nec omes diuitie ermundse sut ¶Ih
Vir mitis qui hic egit ille habitabit et
qui labores tolerauit illic consolatior habebit
Cum aut hic accepit bona Tobiti sua illic mer
cedem spare non potuit Pauptas enī mercē
suam nesciat Census aut et diuitie hic assumit
¶Idem Remo pauptas nascitur ꝫ fit No ꝙ pauptas
natura ē ꝫ optimum et sanctū nr census
diuitie ꝫ animi furtū ¶Hæ sup lucat Beati pau
per qui claudunt cū gre de beatitudie ¶Item
plura sup de diuitibz ꝙt de Ela

Augustinus sup illud ayathi Bti pau
pes cū hoīb uris pauper sit cū bonis qui con
temptis mundi diuitiis spretis seculi facultatib uis
deo fiunt diuites mundo pauper et boluerit
ꝫ sit diuites deo cīues egentes seculo Talia ꝙ pau
pm ē regnū celor qm se causa religionis ꝛ
fidei seculo pauperauerit ¶Hæ ibidē Dns mi illos
pauper dicit beatos cū gras nras de superbia
¶Item apls ait mihi datus est stimulus carnis mee
filius sathane ꝓt amore altioris nutricis ꝫ filii
amonitiones et correctiones neglexit mere
trem de medio tollit et in cubili longinquo
attendit Sic deus a nobis aufert diuitias tpis
nutrices Non arbitremur ꝙ mala ē pauperies
et appetamus et nisequam ē et habebimus alit
¶Idem Non malū aliqd estimemus inopiā etem
omib sapie et patrie et ꝓphetie nobis nigra
est inopia ¶Idem Pauper fuit petrus et ihesus
i pua nauicula mare transijt Sed nos male
mudi nolumus tuisire nisi in magna ꝓbenda
nel pingui parrochia

Cyprianus In epla Satis ē diues xpiana
religio que in oīm possessore omia possidet
¶Idem Affluens diues est qui cū xpo pauper
est ¶Idem ꝙb pauptas futuris diuitiis com
pensanda est ¶Idem pauper xpi ꝫ qui sollicitus
ric pauper ꝫ xpi deū non ꝙ coactione magis
¶Idem Vacuus viator et nudus laqueos nō timet
insidias securus a nocturnis furibus dormit
pauper ē si claustra non munant Opes auē
diuitis latrones ymaginant earumsim et ex
tingi sollicitudine somnum admittit ¶Hæ Se
crates illo thebanus quidam diuitissim cū ab ypo
crate illo thebanus quidam diuitissim cū ab ypo
crate athenas ꝓfectꝰ magnū aurī pon
dus abiecit in mare non cū putabat se pau
periē simul virtutes et diuitias possidē ¶Hæ ab ho
mine diuite difficile ymo impossibile ē ut et pauper
tatē et fructū quē ꝓfert bonis ꝛ ꝙs d amore
seculi sunt ꝛ

Bernardus In ser In celo habitabat
oīm rex facultas ꝫ pauptas ibi nō timebat
heri autē herba sine spē minuti habitabat ē
trib ꝫ nescimus hoīo ꝓtinus omis hanc igit ē ꝫ
de celo venit querē ad sup est natura nem fuit
ptiosam ¶Idem Felix pauptas uolūtatē rebus
querū omia et sequitur te duce ihu felix plane
que tam secure ad gloriosos fructꝰ ē illos sinistre
fragore clemētor in illo tremendo examine mittet
in illo tuto discrimē iudicior ¶Idem Non pau
ptas iuuat ꝫ pauptatis amor Dominus
pauper non rebus ꝫ spū ¶Hæ in epla Volo re
ce amicū pauperē · magis aut imitatorē ille cui
gradus ꝓficiendi ē hic aut ꝓfectꝰ amicitia ꝫ amor
namq pauperē regis amicus constituit ꝫ amor
pauptatis reges facit Regnū ꝓmittit celor pau
per est ¶Idem ī ser Cū tu sis ꝙtā pauperies
ē nequitia uolumtatis et simulatoria rē diuitiis
et rē offensis · recepta simulatione nequitia pau
ens · bolumtatem pauper amplectitur efficit spū
pauperē ¶Idem Pauptas spūs duas ꝫ pres
ē rex tpalium abdicatione et cordis contritione
¶Hæ Vere martyrij genus ē uoluntaria paupertas
Quid est mirabilius aut qd' martyrio simile
qñ nec opulas esurie nec nestes multas algere
pauptate et ignomia pmi nec diuitias quas
offert mundus ostendit hostis malignus et ap
petit amicus humanus ? ¶Hæ Vere qm post se
non abijt q possessa optauit · amata coniugat
et amissa cruciant ¶Idem Verna sapes et re
ligies cū thesauro petrū thesaurū ire dei pa
ter cumulat Verna adiutes ꝓ fraude arcus ꝫ
cruce cumulos non facile trāsierunt ¶Idem Videmus
ser Videmus pauper aliquos qui si eam haberent
pauptatem · nō adeo pusillanimes essent
reges et celi reges Sed hij simt qui pauper
es nolimus eo pacto ut nichil eis desit et sit

diligit paupertatem ut tamē nulla inopia pa
riant. Idem i apolo. De senec et be vtin pau
pribus supbis de nig senec et be vtin paupertatibz
que pp querī supra de cruce spiali

Glota sup duos sed Nec pauperas ab migrare
terruit. Glo sup sed libro esdre & apulin i pplo
de diuinis cupiūt obtēperare mandatis ꝙ pau
pas vetat dare. Glo sup trio Iudicū Nichil tā sedā
pau execrabile sicut paup supbus

Secundus phūs pauperas ē odibile bonū simu
mak curaū remotio negociū sine damp
no reparatio sapiē possessio sine calūpnia felici
tas sine solicitudine

Aristotiles Hoc solū paupertatis tēmodū pa
ti se conquestus est qz non posset egentibus sub
uenire

Seneca In epla Cui cui pauperate bñ ēuenit
dues est. Idem Non qui parū hz ꝙ qui plus cu
pit paup est. Idem Neino alius deo dignus
est nisi qui opes contempsit quaz possessionem
tibi non medio sed hoc efficē bono ut intrepidus
eas possideas. Idem Di bis dare animo ut
paup sib operet aut paupi similis ꝙ affim. De
cura. Idem libera te pus metu mortis deinde
de remedio fortune pauperas tibi ingus est. Imo
tu pauperta illa cui expedita est. Hylais est tu
tu est Opimone go laborās non re. Idem
pecuniam si pdidisti cui in bia expeditior domi
turior ēt go dampnū putalis remediū est. 2
eo tuo bieto ista lacrima tristis est Nec tā mo
leste pditis opes fres si tamquā pdicturus pos
sessis. Idem Naufragiū fecisti. Cogita no quod
pdideris si qd' euasēris. Idem ad lucillū epla viij
magne diuicie sunt legere naturē compositā pau
pertas leo aut natura sēs quos timēs nos stra
tuam. no esurire non sitire non algē Vt at
tinē simē stramē depellas non ē necē maria temp
tare nec castra segui ad manū ē qd' sat est. De
magnificē est plenū cē nec ep fortuna pendē
Idem i epla xxv. Panē et aquā desidenti nati
nemo ad hoc paup est. Huc que quecūq; desideriū
sinū dauserit. Et cui ipo tonc de facilitate conten
dit. Idem Non ē torridū vel aqua et polenta
que supā de abstinētia. De in epla xxiij illustris
ad philosophandū obstitit diuicie pauperas

aut expedita est sexta est Non cui creuerat ea
tumba sinos ad quos pascendos tūsmarinarū
regionū est optanda felicitas. Idem Facile est
pasce pauos ventres bij mysterijs et nichil alius
desideantes qui implere pauperas contenta ē
mysterijs desidijs sacrificē Cui regi hanc con
tubernalem recusēs cuius mores famus et duces
imitat. Idem Di bis dare aut pauperibus oport
tet aut pauperi similis. Idem i epla xxv Eo tuo
bisitio sine non pōtes pauperate sies Illa cui
nedū ētos qz tibi inuidet amicos Discessit qb?
Non te ꝙ aliud sēbat Rone nec ob hoc vnū ama
da est pauperas. qz a quibz amicis ostendat. Ad
i epla xviij Etia in obsessa via pauper pax est
De i epla xl Nichil maioz ē animo qz ubi alicui
seposuit ferit qz sibi pacem nichil cauēdo ferit
et sibi diuicias nichil concupiscēdo pla sic. De diuicijs
De ad lucill i epla 28. Paup fiam sui pleb eo
deus fiam. Ibi me natū putabo. Alligabor. Edē
ni fuit soluetus sic Ad hoc cui natura ingeniū pondē
mici corpis me constrinxit ajoziar egestate.
desina go posse alligatū posse mori. De i ty
este D quitū bonū est obstare mille cupe secu
ris dapes humi iacentes ubi scelem non metuit
casas. tutus qz capiē cibus in angusti iuuenta
Venenū cui in auro bibit ajalam igit bone
fortune pfice hoc. Idem i epla Magnū animi
est magna contemnē et ē qre supā de magnificē
plura qre supra de diuitijs

Valerius libro iv Non ē diuicias in prima
felicitatis pte aut pauperem i bletino inse
riaz statu ponē cui est illaz frons hylais nul
lis anxietudinibus sit rugosa et hilaris horridior
aspectus cūis et solidis bonis habundet. De
lib. bij Cui gyges rex armis et diuitijs zē sic
supra de diuitijs ⁊ plura quis ibidē. De lib.
iiij Cui alexand ad dyogenē cynicū accessisset
i sole sedentem hortaret qz ut siqua sibi ꝙstari
vellet indicaret ajoz nichil ille de cetis supplex re
tum a sole non obstes michi potentior igitur
erat dyogenes alexandro omnia possidente plus
cui erat qi iste nollet accipe qi qd' ille posset
dare. Idem dyogenes cui olera comedenti la
nates et aristippus ei dixisset Si dyonisiū ty
rannū siracusanoz adulari velles ista nō ederet
imo inquit ille Si tu ista ederes dyonisio nō
adulares De eode dyogene refert satyrus q
duplici pallio ipsius sit ppt frigus pena pro
cellario qre supā de contemptu mundi Ide diogs

Dydimus ad alexandrū nos nō summ mortale
sumꝰ mundi zē qre supā de contemptu mundi

Dauid in seuerianis Non cuiꝰ paupes si

De peccatoribz z peccato
qd misera pg eam decidi
catoribz homis pluvia

negremus quid est paupertas Nestre quid ē paup
tas optimꝰ est ad summas diuitias pgressus plā
quere supra de diuitijs

Quintilianus cū vij parū diuite et hu
milis rugmy rusticū culmen equitas animū reg
nū fingit

Epicurus honesta res est paupertas illa uo
non est paupertas si tota non est Si cui eni sua
non videnti amplissima quius totius mūdi sit
dus miser est Idem Si ad naturā vitas,
nūquā ois pauꝑ Si uō ad opinionē nūquā ois
diues Quorsum eni natura desideat quinto ar
tificiosum pluri sine sūp de anxietate Idē de amore
mūdi Idē de contemptu mūdi Idē de diuitijs

De peccatoribz et peccato

Gregorius in xxxvi libro moz sup iob Qua
tuor mois patrū pcreatꝝ in corde et simul
per consumatꝝ in ope In corde quidē suggestio
ne delectatione consensu et defensione culpa
tia pcreatꝝ sine eni suggestrix p diabolū immissa
delatio p carnē Consensus p sūm defensio ob
audacia p cordis elationem Eisdem ceteris qua dr
mois patrū consumatꝝ in ope pus nanq; latet
culpa cōmittit postea uō ante oculos hoīm
sine secunda ratione apte Delinq; t conscientiā
ne ducit ad extremū quez uel falsa spe suspitio
nibus et seductionibz uel obstinatione mentis rā
tionis emittit Et ex hijs omnibz postremo iusto
dei iudicio exigente moz pena consequit Idē
t moz xxvi Tribus mois patrū admittit sc ignō
rantia infirmitate et studio malignandi Ignō
rans t infirmitate q ignoscenda est multo q̄ studio
dio q infirmitate pcreatꝝ Idē in q̄tuor pcrīb quas
positus dū sua p̄ua aliena non diluit Idem
Quoties actu quoties uōe quoties cogitatione
delinq; deū cōtra nos toties ire tamq; grauiores
culpe sunt q simplicitate spe uirtutū
ut cautela se ex meritis Idē t lib xxvi moz per
cautū q̄ prīa no diluit mox sua pondꝰ ad aliud
trahit Idē ibidē patrū q p prīatū ticius no
delet aut patrū t aut ei pat aut patrū simul z
causa et pena pat Idem auget patrū culpe se
q̄ne patrū q̄ie padentis nā unusquisq; ex sua
tanto maioꝝ t ōmuniꝝ q̄to pus q̄ cadit maioꝝ
potuit de ruinis Idē Sus dū in luto lauatur
sordidior efficit Ita qui patrū plangit nec desi
q̄uiora pene se subiicit qui p̄am qua flendo pa
trui impetrare uenā contempsit et quasi in
aqua lutosa semp uoluit q qui dū fletibus
suis oīe iudicia subtrahit ante dei oculos
t sordidas lacunas facit Idem ajens nisi no
pt regnū habere iustitiā nisi pus iugum

exciss pater Idem districta sc omipotentis iu
dicia qui qm patrem diu exspectat ut redeat
nos reducē atq; cōtemptui q̄ dampnat Idem
T mox libro v Ciceus culpa dimittit q̄e nostre
malitie studio pcreatꝝ Idē in libro vo Omē
patrē videns erit in pena qui stultus fuit pa
pa Idem Quot patrū filiorū tot animā cruciā
mentis diabolo fabricamus Idem Si strenuus
qualis pri patrū mā feret anima mā q̄ns nisi
de penis patrū Idem Sine multis patrū que ī
mittimus q̄ de plurimis q̄ns nisi de patrū uo
libus Idem T omnes Tanto apud deū obligatiores
sumus quāto apud homines iustiores pectorum
pastor ait hij qui primo pene uestē dedicamus q̄ fla
mis culpe negligentia pcreatꝝ suggestione s delec
tatione et consensu primū tria p hostem antiquū
Secundū uō p carnē tertiū aut p nosmet ipsos pcreat
Insidiator eni diabolus q̄ua suggerit Caro uo
se delectationi subiicit atq; sic ad exteriorem spem q̄ua
tus delectationi consentit unde et illius spes q̄ua
suggessit ea quasi carne delectationi se subdidit
Adam uō quasi spūs suggestione ac delectatione
superatus assensit Suggestione utiq; patrū Idē
cum delectatione uoluptatis Consensit ligatus
t pastor Quo quisq; melius scipsum eo deterius delin
quit et pcreat hoc nequaquam nisi scipsum Idē
prudenter si uoluisset potuit dicere patrū
t pastor Nonnulli in pua detinus q̄ in maiori cul
pa pcreatꝝ ajatur eni quo ticius es sic culpa
nostra eo celsius et enormitate ayuor uō culpa
dei quasi nulla existit eo penis quo eterni ig
ne uorant Idem t registro Apud homi
culpa es apud deū pena est nolle q̄ bonū
facē qd̄ approbat et qd̄ placet Idem ibidē plorā
qd̄ in lapsis culpa est ho t ōme in facto deli
quit nullatenus sine patrō et pt Plura sic sup
de baptismo Idē de coniugijs et coniugio
de penitentia

Augustinus in libro de perfectione iustitie
Omnibus mois mi fallor omē patrū cōmitti
s si aut illa fiant que phibent aut illa uō fiāt
que fieri uident Idem ibidem Tam de omni
que phibita sunt uitanda sunt pter q̄ pcepta sūt
que mandant Nam frustra nel phibet aut mā
det qd̄ nel cauere nel implere non possit Idem
libro tuo deliberō arbitrio ōme uitium uel patrū
eo ipō qd̄ uitium seu patrū est cōtra naturam est
Idem t eodem patrū t solidum et cum pie
affectio Idem ibidē patrū non est appetere
naturaz malez est desertio melioris Idē pa
patrū est spretio immutabili bono bono cōi

adhesit ¶ Idem pctm est dictu nl factu nel con
tra spiritu dei ¶ Idem pctm est actus merdens ep̃o ꝙt̃ legẽ
deferu bom ¶ Idem t libro de vera religione Vsq
a deo pctm uoluntariu malu est ut milloñ sit pctm
si no sit voluntariu Pctm quippe illud cogitandi
est qd̃ ctr̃o pctm est et no illud qd̃ erat pena pc̃i ¶
Idem t libro de virginitate quia sata generibz vir
ginibus que que ne pcrent suscepit quis ea hu
mana fragilitate pctm q̃nis pauca non tam stulta
sit magna fuit si eis superbia dedit Incrementum
nris psuadet pctm posset nisi deesset eis exercitiu
¶ Idem t pri libro de ciu vbi Nec pmis parentibz
fecit dr ¶ Idem ffrustra q̃rit q̃re fecit de deo ¶ Idem
libro tcio de libero arbitrio Omne naturas fecit deus
q̃re fecit de deo ¶ Idem ibidem Nec ab illa q̃re d̃o ¶ Idem
ibidem Nec ipa pstia tua q̃re de d̃o ¶ Idem ibidem ea
pmis Vnusquisq; debet congruit vel sic debet hu
ciare ¶ Idem ibidem ea ꝓpa Omne bicium ea ꝓpter quod bi
tur est omne naturam est Si n. naturam non noceret
nec bicium eet Si aut q̃ noceret ideo bicium est pena
qd̃ omne naturam est ¶ Idem libro tcio de libero ar
bitrio ea ꝓpter non solu pctm illud dicimus qd̃ pro
pctm bonis libera cum voluntate et a deo
meritis ꝑ illud qd̃ iam de hmoi supplicio conse
quat̃ nisi est pena q̃re sup̃ de voluntate hoc
¶ Idem pctm et in voluntate no in re ¶ Idem ibi
bus pctm in ea qd̃ dicitur no pt ¶ Idem t libro de dua
bus animabz Pctm est voluntas retinendi vel conse
quendi qd̃ iustitia vetuit ¶ Idem t libro de natura
boni Pctm in supplicijs ordinatu q̃ quide
ordinatio q̃ natura pctm in usu deleat
na est ꝑ q̃ culpe illoz competit iustitia est ¶ Idem
t eodem ajelus ordinat natura ut iuste doleat
t supplicio ꝙ ut impune gaudeat t pctō ¶ Idem
Pctm natura non sanat ꝑ dicit ¶ Idem t libro
de ciu dei Si natura bone non esset pctm no
cuisset Nec aut quid nocendo faceret nisi colle
bonorum naturam pulchritudine pace et
salutem ¶ Idem t libro 83 q̃nti Nichil est q̃
ura faciat hominem deo dissimilem sicut pctm ¶ Idem
de libero arbitrio Eo quo incipit homo capax ee
peccati ea ꝑ t incipit posse peccare Duobus
aut modis peccat aliquis fiat superbus ſ. si uel se
non accommodet ad accipiendu precepti aut
si cui accepto non obsequat ¶ Idem ibidem Voluntas
bona ausa ab immutabili et boo bono et comu
nabile et ꝓpter bonu aut ꝓpius uel
quecuq; ad se non pertinet cognoscere studet aut
impius peccat ad ꝓpria aut conuertit bonu et
fit voluntas mala et non dei ad minus aut

commertit ea voluptate corporis diligit Et sic homo
superbus et culosus et lasciuus effectus ab ea beata ab
illa vita que in comparatione superioris uite mors
est ¶ Idem t libro confess Eo nolentate pressa facta
est libido et du libidini seruit facta est consuetudo
peccandi et du consuetudini no resistit facta est
necessitas peccandi Necessitas aute desperatos inducit
et desperatio mortem ¶ Idem t libro de utilitate
credendi Omne factu si nec factu non est pctm
est Nec nec sem ullomo pt ee qd̃ non precedit a
ra ronne pcto recta ro ipa utius est Omnis aut
utus non nisi sapiens alio ꝓpio est Solus igit
sapiens est qui non peccat et omnis q̃ peccat stul
tus est ¶ Idem a. dei Paucissimi sc tamen felicissimis
ut ab ipa infantie adolescentia nulla peccati dampna
bilia committant ¶ Idem ibidem Que sine ulla pcti q̃
sit impedita quotidiane ad regnu dei nec tu sedet
amaru miseris indulgentia impetret Difficillima
t frequenter ꝙ periculosissima diffinit ¶ Idem in libro
de spu et lra Sicut no impedit iustu a vita
etna quotidiana peccata venialia sine quibz hec vita no
ducit Sic ad salute etna nichil ꝓsunt impio qui
opa bona sine quibz difficillime vita cuilibz ceca
sordib pessimi inuenit ¶ Idem p libꝝ de a. dei arbitrii
voluntatis te est de liberu qn pcis non sunt ¶ Idem
t libro confess Eo miserabilius peccabat quo peccata me
re nesciebam ¶ Idem dignoscat homo gratia de xpi
passione ¶ Idem ligatus enim gratia de consuetu
dine ¶ Idem t libꝝ de contumacia Sicut dicit scr
pturis deus patu fiei si sibi displicent [illegible] dicit
enim primus deus patu filiu si sibi placent ¶ Idem
pcto indignus e pane quo vescit ¶ Idem alia pc
catoris nigor est corpo ¶ Idem in libꝝ de libero ar
bitrio Cui libz aie peccatis duo sunt penalia S
difficultas et ignorantia ¶ Idem in libꝝ de conjugijs
adulterinis Tantu valet et e gratia supꝝ de ordine
¶ Idem Whimus urbanu gratias infra de satisfactione
¶ Idem t libꝝ de utilitate credendi Stultus e cotidie
qui peccat et e gratias de stultitia ¶ Idem t libro
de prima Nullu pctm a deo punit qd̃ no estimet neg
lectum non cum considerauerit e tanu quod peccat
fecit ſ magis que offendit ſ qui magnus e qui
potens e qui sapiens e qui pius est ꝙ benignus e
qui iustus est ¶ Idem t eodem Cum peccat et pecu [gratiam]
pare non curat culpa in spiritu suu peccat et mag
post mortem sicut nec bonus bonu consequet
¶ Idem et habet in decreto dist xxvi Nomine et [a ſ magis patiu]
mis non q̃libꝝ intelligit ¶ Idem Nullu pctm
est adeo veniale q̃ non fiat mortale diu placet
¶ Idem et habet dist xxvi Omnis apls plura e
mia capitalia committat Nos tamen ne desperatione

[accipiendum]

fiñ videam breuit dicem⁹ que sint illa Sacle
giū homicidiū adulteriū fornicatio. falsū testiō
miū rapina furtū. superbia īuidia ꝙmodia. ama
ritia. et si longo tpe teneat macidia et ebri-e
tas si sit assidua Quicūq; de patis ustis aliqđ
in se duxerit cognouit nisi digne penituit et
largas elemosinas erogauit illo trānsitorio igne
de quo dicit aplus purgari nō posit. sz etna
illum flamma fine ullo remedio cruciabit. Idē
t epla Cum gehenna metuit et ē ḡras de tm oē
bono. Idem sup illud ro bi Na pcm occasione
accepta ḡras mfra de nolidtare mā. Idē t libo de
ch edtationibz Plus ē ipa sola bitudo pcā festas
p̄ quib⁹ tm̄etoz īmanitas. Idē in libro de patia
Tanto rectius maioz supplicio digni iudicabis ani
mū. quāto magis vicijs et pcis subdit misermeta
ueritū. Idem Peccz homo licet regnet tm̄ien
sius est. ner vnq; hoīs sius. sz qđ ḡnus ē tot
dnoz quot pcoz. plena ḡras mfa de pcis pcoz
Idē de pcis venialib⁹ Idē de pena

Ambrosius libro p̄mo de Offic Nullus est
maior dolor qđ ille qui pcā mnēe conscīam vl
nerat. nec nullū ḡnus est omne p̄ pondus flagi
tioz et supplicia pcoz trepidit cū aīa et mem
nat ustz ad trāsitū ne se possit erigē versus celi
Idem ibidē Conscīa pcoz ḡnus fetet omnib⁹
sepulchris Intimis lētia eius et salubritate cor
pis adnumeris filioz quoz et diuitiaz habundan
tia conspicē delectat. sz microspice ulcera cordis
eius et aīe mestitudines et ulcera conscie et mē
bra cōstricta. pcoz qui q̄nus tibi duces videat
tamen sibi paup est et tuū iudicū flm̄ suos re
fellet iudicio et testimonio pcoz. Idē in ser Ca
ultatis nō nisi ḡpt ciuili pcā nutrit exordiū De
fine q̄ peccare et ciuitas non pibit. Idē ibidē
Quid fugis padam. si bis salnus es tua potius
pcā subterfuge. si tu peccare desiscis victus est
inimicus. Idem t epla ad simplicianū Nichil pec
care solius est dei. pcm aūt corrigē et emendare
sapientis est. qđ tamē difficile in hac vita inuenit
Idem t apolo Pcm donat p̄ gratia delet per
crucifixi sanguinem. sz regit p̄ culpare. Idē in libo
de paradiso Pcm est pauaricatio legis dnice atz
celestis mobedia mandatoz. Idem sup illud Ro
ii. Ignoras zē Grauissime peccat qui ignorat
Idē in ser de nabothe Pcoz semp in laqueis est
sp in periculis nūq̄ liber a compedibz quia nūq̄m
sine crimīnibz o q̄ miseri sumus sine pcō

Anastasius In omē de tota pma aduen
Cū appropinquasz ihesus ierosolimā zē Omnes ho
mines anagnii peccam zē ḡras fie de casu hois
in pcm. Idem ibidē Sicut pnū t ptare ipli
t facē sibi regem aut pncipē zē ḡras fie de eod
homīe in pcm. Idem t omē. Audientes pisci
qđ ihesus silentiū zē ardens malicia diu se sustī
uit non attendit exitū rei ut aliqs moneat et
ut aliqs moneat et nichil p̄fitiat. Idem de eod
libro sto Considerandū ē pcm naturā. beatum
ripidam. sumptuā et ob hoc mēra mme esse
q̄ benigna sint et valde dubia ne ira ꝓcedat
ut ē paulus metuat dicens Ne forte cū aliis
p̄dicauero ipe reprobus efficiar. et iter. Qui se
putat stare videat ne cadat. Idem sup ihesum
cogitā q̄tū est malū nos ex hoīb⁹ ad feras
uel bestias trāsponē Dentes nanq̄ sunt et
pectinaz cupiditatibz dentem ac rasci. et
dere et calcitrare non ē hoīm sz ferarū. Idem
homo xpianus fortē cadit in pcm. sz ꝓpt diuic
causas aut ꝓpt magnitudinē pcī cuz ꝓpt alte
tudinē dignitatis. Idem Omne pcm. Idem ē
et maculam imprīt anime peccatum. Idem de
pcm cōmissū dulce ē ad monentem. sz ꝓpt ma
ritū in lamentū et nisi q̄ penitētia deluat. pdunt
t ꝑpetuū exitiū plumi ḡras ifle de pcis venialib⁹

Idem de penis pcoz

Cyprianus In epla ad Rufinū Peccantiū nō
tiridē non pdit error pcōrum. Idē ad rufi
narbonēsem epm Assidue peccantiū nō imperat
deus. Idē ad seleuciā Same nestio an possum pro
aliqs leue dicē qđ m dei contemptū rōnabiliter ē
prudentissimi quisq; non consideret quid iussit uel pe
ceptū sit. qđ illi potius qui precipit nec solū pro
tatem. Idem t epla ad Octauiū Res pene cōtra
naturā est ut sine pcō sit aliqs. sz tamē nullo cō
ḡtz m Epm et pastorē cuius comparatione cor
rz dicitur. Idē dicit ro mg sup epla ad Ga
Idem t epla Petrū duo excellit qđ longa cōfessio
diue rectmēt et qđ multa pro nobis Cū lacrimis
Insuauē et aspam fecit nobis Cū lacrimis
consuetudo peccandi. Idem et hēt xxxiii q. i.
affirmat Quis dubitat hoc ee fidelē rus pcm
t ḡnus vndictam. Idem In eo maxime qđ mille
cant in quo cordie viuit et agit q̄ omēs. Idem
ner ne concurrat officialis ne calūpnie
ut sententias moderet Rusticus ut nō immunia
Orbamus ut non subdolus et circumuentor sit. Ne
tator ut nō peieret aut usuras cōmitat. Agri
ut annona nō capiat Opifex ut non illudat nec
fallat et ne in rebus venalis sint exercendis
mū. Plura ḡras mfa de pcis venialib⁹

Victorinus de summo bo libo sto cui
est culpe manifeste. qđ occulte peccare. Duplex
est reus est qui manifeste delinquit qui de

male et dxit male fuce bis ysti. Peccm sunt quasi sodoma pdamnerut ¶ Hec ibidē cap° xxi. Aliud ē nō petere amore dilectis dei. Aliud ē nō timere. Qui enī amore iustitie sue cautelis nō peccat horresc̄it omne malum amplectendo iustic bonū. Nec eī delectat peccm. Etiā si sc̄lis ī punitis ipunitis tuis. Qui nō ꝓpt̄ solam penā supplicij cauendā ne scelera reprimit. Quis non explcat opus ꝙ pcī. Cui ipse phibet. Ille go nō credem bonū. Aplis ꝓcipit. Ne amando iustitiā bis fiat. Nō ille qui solo metu penar̄ iustitiā custodit. ¶ Hec ibidē. Quida et dilig̃unt peccm. Et fatent. Quida diligūt tm̄ et nō fatent peccm. Quida peccm non fatent. Et tamē iustitiā oditē. Constat aut̄ peccat. qui nō solū diligit peccm. Sed etiā fatet. ꝙ ille qui nō facit. et tamē diligit. Gratius ꝙ peccm nō diligit. qui diligit. et non facit peccm. Et ꝙ qui nō aut̄ nō solū facē peccm. Et diligē. ¶ Hec ibidē Sunt quidā qui confitent peccā. Et fatent alij qui nō solū nō dolent se ꝛfessisse malum. Sed etiā de ipō malo apē gl̄iant. et sic ad compassiōz mali fit. Actus dn̄i de petris ꝛtribulanc̄es et tollitē in pena. De talibus aut̄ salom̄ ait. Letant. cū male fecerint. et exultant in rebus pessimis. ¶ Idem ibidē cap° xxviii. Nec cū aliude peccm̄ nisi videndo audiendo odorando gustando. aut tangendo. Inde septē peccm̄ superbie. ¶ Hec ibidē cap° xxix. Omne peccm̄ superbie est. eo ꝙ faciendo ꝓhibita conc̄pi scit. Et habeat diuina ꝓcepta. Recte igit̄ mutuū omnis pcī superbia est. qr̄ nisi ꝓcessit inobedientia mandati libro. Sed cap° xc. Aggrauandū nulla est ut nec̄s ꝓ spem bene qua ꝓmittis deus ꝓsentanē peccm̄. Nec̄s qr̄ deus iuste peccm̄ distrīgit venia desperē. Et nec̄s qr̄ periculo exutus et a pcō declinem̄ et de pietate dei bona speres. ¶ Hec ibidē cap° xxv. Peccā que sine merentibus leuia ꝓfectis viris ꝑuna deputant. Tanto ꝛr magis cognoscit̄ et peccm̄ quāto ma ior ꝛhetur ille qui peccat. Crescit enī delicti cumulus ubi ordine mutato. Et sepe ad minoribus ꝛgnos cit̄ maioribus impune. ¶ Hec lib° xxio cap° li. Cui peccm̄ ipse sequi necesse ē ut eius etiā pena imi par est in peccō. ¶ Idem Tardus sanat̄ celsus qd̄ putrescentibz iā membr̄. longo post tempe cura ronibus adhibet. Aliqa eī peccandi inanitate facit scelera ꝑpetrari. ¶ Idem ibidē. Peccā pius eo ipsa plāda sunt. et postea curantes inscide. nā cohiberē non ꝓ beatis eī mendacio. pudor castitā tis eī pernlauria oculoz. fides eī ꝓfidia. et cas tis eī luxuria ꝓhī ꝙ de alienis et de malo

Bernardus In ser. Grauis animē ulsus in peccm̄ mortale qm̄ quidē ulsus non ꝓ nisi morte xp̄i potuit repari. Si g̃ꝛ rm̄sus occidit ī peccm̄ quidē ia reparabit. Nūq̄ alē xp̄us aut̄ ē ide ꝓpe qui pius crucifixus est iam crucifigēt̄ qui amat. Absit xp̄us eī resurgens ex mortuis. ia nō mo ritē mors illi ulē non dnabit. ¶ Idem Dum pec catoꝛ furia. et rocus ēmatē furia eī ē pcīs cum filius conculcat furia est filij cui sanguis polluit furia est spūs sc̄i cui gratia contempt. ¶ Idem Noli acquiescē dicenti tibi inimicare ut tran seamus non eī tibi ꝛsistens est. ꝙ te ꝙsule oppressu rus est. ¶ Idem Illis qui simul in pcō longa uita dyabolus ꝛpromittit. q̄ quidē ꝓmissio nequissima mulcos ꝓdit. ¶ Hec peccm̄ in ingressu contundat ingressu obstinat in egressu totalit̄ exterminat.

Beda In examen Si nō peccasset ada. te nō sicut ī paradyso cyrus homo ect̄. absq̄ libidinis ar dore et ꝓne nubiez absq̄ genitu et dolore. si ut aut̄ deus apibz filioz. ī dilectione et cete mel lis quoq̄ liquore. ¶ Idem ī ome. de Circūcisione dn̄i. Sup illo ubo huic ipe em̄ salui fuerit ꝓlin sui a peccis eoz. Indubitatm̄ credim̄ et fatem̄ qr̄ ille qui nos a peccis saluat. ipe eiā a cōtrap tionibus q̄ ꝓpt̄ peccta contrahim̄ et ab ipa morte saluare non obmittit. ꝙ salta restauret qui aut̄ cum ꝓpiat̄ omnibus iniquitatibus tu is qui sanat oēs infirmitates tuas. Dimittis uitaq̄ mis omnibus iniquitatibz ad integrū eiā omes mi labozes et langozes q̄notinus sanabit. cū resurrectois appone gl̄iā nouissime inimica ꝙ destructa fuit mors. Stipendia em̄ pcī mors gr̄a aut̄ dei uita eīna. ¶ Idem ī ome. Quāto diutius possidet dyabolus animā ī peccis tanto difficilius dimittit. et quāto unusq̄ tunco filio lius eius dominū cognat. ¶ Idem Postq̄m hō sio creatoꝛi subditus ee noluit q̄as infra de pena pcdz. ¶ Hec Cyprianus libroꝛ illecebr̄ dissa luis autem ꝙ uoluntatis ignoꝛis q̄ laboꝛis est magnum curius cauē nolimpetrare ꝙ rece tam acceptam. ¶ Idem Quatuoꝛ sunt quibz ubi neratā ē humana natura ꝓpt̄ peccm̄ S. ignoꝛantia concupiscentia infirmitas et malicia.

Anselmus In monologyon O peccā ꝓ fu tiles aditus et quā difficiles exitus habetis Ja O quā malū et amarū est peccare aut̄ eī con tinui doloꝛes ꝛequiebāt penitentem uita ingratam aut eam cruciatus ꝛcipiebāt primeditam animā mea ꝓpter̄ peccā cōmissa. ¶ Idem ī libro de similitudinibus Natura peccī est ut ut nō facile ui deat̄ ab illo qui ꝙmut̄ a peccō ꝙ ingo ut peccā cessauit et a peccō se remotus alienauit eius

demū consolat et adūtis in quēa fedicate et
miseriā pus fiut Scribit Si hūt pat̄ pudo-
rem et ultiōe cernēm mfm horroꝛē. et bm illoꝛ
habeꝛem nāīo timeꝛi pus me imergeꝛe in
mfm qꝫ in patrē ascalle cui purus a pcō nul
nocens gehēnam mereaꝛ qꝫ pat̄ sordē pollutus
regna celoꝛ possidē Cū constet solos malos in
mfm trahi et solos bonos in celestē beatitdē
resonēt

Boetius de consol libro es Quis ūtute destat
homo cū desinat qđ pat̄ que cōmisit esse i diuī
nam condicionē trāsire non possit bestiā t̄ hoc
tiā Idem ibidē Quātas rezo lubrica que stipē de

Aristotiles in ethycis libꝰ sexto Malicia
Peccare multis modis contingit dirigē aut bno
modo Hoc et hoc quidē facile fieri hꝫ nō difficile
sed facile quidē iuxta a signo difficile aut nusquā sigi
Et ppt hꝰ malicie quidē stipplentus et indigena
virtus aut medicatis est

Cullius in philippi Omne malū siue pene
nascens facile oppremitꝫ Inueteratū nō fit pleriqꝫ
robustius Hoc in padoxis Cū tibi deus cē qđ
supra de malicia

Glosa sup illud mihi vos iniuriatus est beel
phegoꝛ Cui pectora illa deuotā cōsecramus
cuiꝰ cure est hoc qđ cōmittim **Glosa** sup illud
dentꝫ 28 Sit relū qđ sup te et eneū cē Pec-
hoīm querunt et cōmutant ordine rez

Glosa sup illud ysa xxvi Cruciabimur sicut
in utero solis cē Omīa ppt hoīez facta i eius lap-
su sunt peiorata et sol et luna suo limite mi
norati **Glosa** ysa xlvi Omne peccū blasphe
mie comparatū leue est cē **Glosa** ysa xl Nō
datum inter solui pat̄ et dimitti pat̄ Ibidem
xxxv glo. Nisi pat̄ abierint iuuenes nō subeunt

Glosa sup illud p. regū xv Si peccauit vir
in virū cē Non eo mō peccat̄ in virū que in
deū **Glosa** sup illud ose Sanguis cē Nota
sanguinis pene intelligit **Glo.** sup id ose. b.
Ego qđ licēa et Obstinate peccantibus deus
naturaliē clemens Crudē in seueritā ferez **Glo**
sup id. b. ozee Assistediam Solo cē **Glo** sup id. Jocelis
v. Sugentes ubera Nulla etas est que non
peccet. qz nullus est sup terram nec infimus.
cuiꝰ dei sine peccō qui si nō teneat peccō actuā-
li. tamē teneat peccō originali **Glosa** sup.
annos. b. Semel aberrans oues et si reposita
iumētis pastoris non tamē hz illā gratiam quam
hz que nūqm deuauit **Glo.** sup eccle sicū
Sepe qui peccauerūt maiores et meliores
post peccatum penitam bonoꝝ opum fructus

fecerūt **Glo.** sup illud iohis vi Sciens quia
Dei preces contempnit sepulcris ia
ter te resurgit. Dū peccā confitet̄ te peccē
ligatus fiunt misteriis id est peccē **Glo.** sup
iohis xvi ayunus patri hz qui tradidit me tibi
maiꝰ est. Sed

pcella semens ¶ Idem ibidē cum pcā mūnd de
fleā neglexit a statu iusticie nō quide repente
ꝑ pticularē totus cadit ¶ Idem ibidē Noli pcā
cutidiana contemnere qz ꝑua sunt ꝑ timē qua
plima sunt Aliqn enī in ꝑua dctus qz in maiō
culpa pcatā ꝛc qz ꝑ dc ¶ Idē in mor supꝛ
illud iob Nōne cōsiderāt vias meas Sic deus
omnēm̄ gressus cōsiderāt sicꝫ dmnāt gressus
nros ut nec ī mmutissime cogitationēs cius iudi
no maneāt mdecisse ¶ Iba quor mmutissima que
apud nos qz usuo contemnūs bilucerūt ¶ Idē supꝛ
Ec omeā ē. Sūt multa pcā que cōmittim̄ ꝑ
ideo ꝑua nobis non videnē qua ꝑuato nos amo
re diligentes. clausis nobis oculis ī mā decipiōe
blandim̄ vidē fit plenūm ut et mā pcā ꝑua fe
mā et ꝑpmoꝛ mdꝛo pcā lenia. ꝑmūt iudicemus
Septā quippe est. et erūt homines sese amantes
et semē qua nchement claudit oculos cordis
amor ꝑuatus Eo quo fit ī ut hoc qđ nos agim̄
ꝑue ee nō estimam̄. et hō ipm̄ agat a ꝓximo ꝛ
impis nobis ee detestabile videat Sed quare hoc ꝛc
Nisi qz nec nos sicut ꝓximū nec ꝓximū nrm
sicut nosipos conspicim̄ et amam̄

Secundū doctores et sctos pcā venialia deleri
septē modis Primo ꝑ dignā eukaristie suptionē Se
cundo ꝑ aquē benedicte aspersionē Tcio ꝑ ieiunia et elemo
sinaꝝ largitionē Quarto ꝑ dominicā oratiōnē Quinto ꝑ
devotā pectoris tritionē Sexto ꝑ gnālem confes
sionē ī ecā factam Septimo ꝑ epalem benedictionē

Augustinus ¶ In ser. de igne purgatorio Que
men ad ꝑns ep eis aliqua nominām̄ Quotiens
Si plus loquim̄ qđ aut tacere ꝙ oportuit Si pau
cōꝛe alios ieiunantibz qđ ꝑfus fuim̄ nel sopi
no dedim̄ tarde ad ecām venim̄ Si qđ hoꝛe sue
cepto filiōꝛ & familiō cognouim̄ Si capitos ī cu
bilo positos no visitauim̄ nel infirmos Si discordes
ad concordiā no reuocauim̄ Si ꝓximū aut uxoꝛe
aut filios aut suū aut ancillā plus ꝛequisse ꝙ
nece sit Si cuiqz maicē ꝑsone ep nocturne nel ep
nolumtate blandiri nel adulari nolim̄ Si pauperibz
minus delicosa cibaria ꝓparauim̄ Si se quis in ecā
fabulis otiosis occupauit Si que iniuste iniunxim̄
et hoc implere no potuit. qz ꝛē utrūqz ꝓuerā ꝑ si ecā
remittit cuiqz maledicim̄ qz sepā ē maledicta
regnū dei non possidebim̄ hoc et hijs similia ad
pcā minuta dicim̄ Sine quibus nec aliqs ī sede
Idem ꝛē qui Que sunt illa pcā qđ
supꝛ dc ¶ Idē in libo de spū et lia Sicut non

impedit qđ supꝛ de pcō ¶ Nullū pcm̄ ē adeo ꝓnū
ꝛē qđ supꝛ ¶ Idē supꝛ exponāt quidā iohis omelia
ꝓna Non pt homo ꝙ dm carne portat nō habere
nel lenia pcā Sed ista que lenia dicim̄ noli negli
gere Si contemptus qđ ponderat expauescat qđ nu
merus aquaꝝ enī lenia facit vnū grāde et multe
gutte implent flumē aquaꝝ quor guttā facit nul
lam Sed qđ remedia ē in omnibus signis. Amice oīa
confessio denide dilectio qz de dilectione scripm̄ est
caritas operit multitudinē pcatoꝝ ¶ Idē in libo de p
cordis Noli cotidiana pcā contemnere qz minora
sunt ꝑ timē qz multa sit plerūqz enī et bestie
nocent Si enī piscat quis ī loco publicis
plenū Nūqd no morit ? Timendū est igit in hijs
minutis pcīs ruina multitudinis et si no mag
metuēdis ¶ Idem supꝛ illud pb multiplicati sūt supꝛ ea
pud meū ꝛē Vicisti gaudia pcula. etiā ne obrua
ris ab arena ꝓua hō enī ide facit sentina neglecta
qđ fluctus irruens

Leronimus ad solenciā enī totus ē nō indiget
nisi ut pedes lauet Si collecta cotī nos fluim̄ ꝓua
pcā sic nos ꝙabim̄ et oppriment sicut vnā aliqđ grāde
pcm̄ Quod enī nocet ad naufragiū boni vnus
guttā fluctu naus obruat an paulatī aqua subiꝛ
pens ī sentina ꝓ negligentia delecta male imple
at et submergat. Ita sane nostis ꝛē qđ supꝛ de pcō

Isidorus de sūmo bo Si magnū vitia seu pcm̄
districte iudicet et alia minora negligant manus
est labat ¶ Idē iudicio diuino in pcm̄ manus et
in reatū nequiore labitur qui sua pcā minora dis
timgit ꝛē contēpnit ¶ Idem ibidē libo ysi cap. 18 Nō
solū ꝙua sed ī lenia sunt cauendi pcā quia cum
lenia faciūt vnū grane sicut solent ex ꝙuis guttis
imensa flumina ꝙcrescere Minutias cui in vnū co
acta efficit copia exundante ¶ Idem ibidē cap. xxv
Pcā que sunt metuenda lenia ꝓptis viris ꝙua
expauescūt ꝛē qđ supꝛ de pcō

Bernardus in fine sermonis de cena dñi De
minoribus istis pcātis pia dispensatione nobiscū
agitur ut non pereamus aufertur. sed illic nos cru
dit deus ne cū mundo pcā cuiē nō possimus
certa sim̄ qi nō nostris viribus maiora vitia su
peram̄ semp qz timorati et omni sollicitudine sim̄ ne
negligendo minima paulatī ad maiora defluam̄
¶ Caueāt ne quis ꝙua reputet quibus ꝙua
strictī cōmissa memo dicat in corde suo. lenia sunt
ista. nō cito corrigē nō est magnū si in hijs ma
neo venialibz minus qz pcīs Hoc enī ꝓpemodū a
ho blasphemia in spm̄ scm̄ est blasphemia aut
irremediabilis est

Gullus in libro de Offic Que ꝙua videnē ꝛē

Item Nullū pcm̄ est adeo venale ꝙ qđ supꝛ do pcō

dicta nec a multis intelligi pnt. huius diligentius
est cauendū Si enī ī orgānis musicis ꝙ pua dis
crepātia sonoꝝ blandit. quāto magis ny actibz et ny
moribus nrīs omnis cōtemptus ē adhibenda.
quā maior et melior ē actionū concentus ꝙ sonoꝝ

Ouidius libro sēdo de remedijs ꝙua necat mor
su spacosum bypera cauet. A cane nō magno
sepe tenet aper. Hic Collige de multis grandis
acernus erit Sepe fit ut culpa deus obluerat magni
mappamus Hic culpa leuis

Prosper ī libro epygr nā mira obstemat gūdia.

Oratius libro sermonū heu bicijs nemo sine naeuo
Optimus ille ē qui minimis bigetur

De peccatis capitalibus et mortalibz Augustin⁹
Oēs aplūs cō ḡre sic de pcōribz et pcō ipi
de bicijs

De peccato ouginali augustinus
In libo de fide ad petrū dū sibi iunct bir et
mulier cōmisterit ut filios ḡignant nō ī ē sine
libidine ꝙ nati concubitus et ob hoc filios ex eoꝝ
carne nascentiū nō pt ee sine pcō conceptus
Vnde parui nr ꝙ pulos nō timuit ꝙ pagatio
ꝛ libido nec fecunditas naturalis facit hominem
cū pcō nasci. ꝛ fecditas libidinis Hic Columbā
coniugale nō pt ee sine malo concupiscentie non
tamē ideo malū ē columbū plura ḡre sic de co
ugijs Hic in libo de baptismo ꝙ pulos Sicut
eoꝝ ꝙ quos renascit ꝙ pulos mysticie spus nr̄ose
sua trahit in eos fidem qua nolūtate ꝙpa nodū
habere potuerūt Sic eoꝝ ꝙ quos nascit caro
pcī trahit in eos nouitā qua nondū bita ꝙpa
contrahere

De peccato contra naturā augustinus
In libo de libeo arbitrio omne pcm̄ eo apo
qd̄ pcm̄ est cont̄ naturam ē Hic in libro
de cōiugijs adulterinis Adulterij malū bnit
fornicatione ꝛ ḡre sup de adulterio

Tertullianus sup ecc aīs ꝙbij corruptio et
ignominia ut erubescerēt ī demones ī eius mag
nitudine pcōrē Hic ꝙ pcī hoc pcī flagitiū tum
dū distulit dos dei beneficiū maturationis et
fere totalit̄ nr̄imsit pla qr̄ mfa de sodomia Hic
ypa nocte dominice natiuitat omes sodomite ſ
occisi qm auctore natē nascente mistū erat ut
destruent corruptores natie

De peccatoꝝ extirpatione ḡnas sup de exorcizando
Hic de ypocr Hic de iactancia Hic de malicia
De peccatoꝝ recordatione ḡre sic de ydemo a
De peccandi consuetudie ḡre sic de consue
tudine Hic de pcō

De pcōrū amore et detestatione ḡre sic de amore
pcī Hic de pcōribz ī pcī Hic de bicijs

De peccatis que videntur ee virtutes ḡre sup de
ypocrisi Hic de bicijs Hic de virtutibz Hic de affectu

De peccatis que pugnant contra virtutes ḡre

De peccandi libertate queri supra de libero arbitrio

De pecunia ḡre sup de auaricia Ambo in ser

De penis que sequūt ex peccatis

Gregorius ī moz Si sententia qualit̄ ꝙ pcī
fert aīa mā qualit̄ quoꝝ vbi cū ī naturalibz
ḡmoris usꝙ ad mortē utiq; peccāt reminiscimur et
pcōres ee timem Sed sicut alibi nec amores
non sentiūt cū vbi cāt Sicut ī nobis tanquā in
mentes et alieni facti cupiditatibz et desideijs car
nis et hui⁹ seculi nō sentimus dū a pcīs nrīs ꝙ
ī vbi cāt Hic sup ezech omes ꝙ sunt mali
pcā q cōmittim⁹ ḡre sup de pcīs venialibz
bide omes ꝙ vbes eruitis et euersa ciuitā ac
populatos agros suffossas cāpis videmus ꝙ pcī
pcī pcōrē pbēo et tm adhuc pcā mor
tim ī pcīs nr̄is ab eoꝝ elatione qua bidim⁹ ꝙ
tam et illi quidē mī mundi gaudia Nos aut ḡ
finem est mī mundi flagella pectam Hic sup ꝙ
vbi Nota glosam illam plura ḡre sic de mul
tis conditionibus humane Hic de hoīe misera
de malicia Hic de aduersitatibus Hic sup de affectu
Hic de amoꝝ mundi ḡre Hic de cupiditate
sup de timore bite Hic de morte Hic de pcō
mortis libo vbi Nugi culpā suā repbi ipse in psa
cognoscit et qz pcā differim Ideo culpa detinet

De penis illatis ḡre sup de aduersitatibus Hic de ag
Afflictionibus Hic de ignominijs Hic de
Hic supra de patientia

De penis mundi et correctoris ḡre sup de ope
ratione Hic de pacia

De penis infimi ḡre sup de infimo Hic de dimp
natione Hic supra de iudicio extremo

Pena maior est amittē gl̄am cui⁹ ḡ mentis
gehennam ḡre sup de dampnatione Hic de mundo
Pena iniuste illata potius imputāda ḡ patientie
Augm ser de Joseph ḡre sic de pacientia

De penis purgatorij gregorius

In dyalogo aymor pena purgatorij mentis
et qualibz pena mundi Hic in moz et habet in
decreto dist vbi Qualis hinc quisq; egredit
talis in iudicio psentiet ꝛ de quibusdam mi
nutis iudicijs purgationis ignis ee credendus
est pro quib⁹ hilas in alban⁹ dicit Si quis ī ꝙ

Augustinus in libro de pnā Tm
sedm distribuit fructū conuersionis pulsū pur
ad celum purgabit igne purgatorio

gnus et si non sit etnus mro tamē nō gnus
est Supar cū onem penā qua hugnū homo
passus est m hac vita nel pati pt ¶ Idē sup psalm
centesimū nonū i carne tuenta e tanta pena sicut
purgatoy pena licet mirabilia mtres passi sit 02
metu ¶ Item i quoda ser de dnīce purgatorio Ignis
ille durior e cū q̄ q̄cq̄ in hoc seculo penaz d audie
aut vidē aut sentire aut cogitare quispia possit
¶ Idem dicit i enchiridion ¶ Idē in ser pdcō Illo tēpe
rorio igne de quo dicit aplus ipe cū salnus erit
sic tamē quasi p igne non capitalia sz minuta pec
cata purgant ¶ Idem i eodē ser Omēs scī qui deo
fideliē seruīt et in bonis opibus pseuare comendant
nec capitalia crīa nec minuta pcā supedificant
sz opa bona semīant sup illud igne purgatoriū
absq̄ ulla dilatione transibūt Illi nō q̄ gnus cri
mina capitalia nō cōmiserūt tamē ad minu
ta pcā plangenda sūt faciles et ad redmeda.
negligentes ad vitā quidē etnā pro eo q̄ ppe cre
dere nō curāt et capitalia crīa non admiserūt beatū
simū sz pius aut in hoc seculo p dei misericā et miser
cordia amantissimus tribulationibus exagitādi aut
p multas elemosinas et pcepue dei nūciate sub
clemēt indulgentē p dei misericordia labādi ad
hoc etnā amaritudine sentiat in iudicio ¶ Idē
Ne quasi lignū in edificio ponāt nisi pius cius bi
nosa superfluitas amputet ¶ Idem Idcirco dns nr
in hoc mūdo nolunt expiari et volunt gnia pari

ut ostendat nos quo p dilectionē cecidimus.
ei qua prīe amaritudine redire debeam ¶ Idem
Cum fuerit amore cultūs doloz pene nō me
cuit ni prīe supplicijs ¶ Idem i registro Magna
ignis prīe omnia pcti est si quis in eadem prīa
pseuer. Idē

Augustinus In libro de prīa Conuersiē ad
est totus et omīo cūcē qui iā non penas tm timz
sz ad bonū dei redire festinat que confessio si conti
git alicui pcatu e in fine vite nō est dispandū de
pcatoz suoz remissione sz qua hip nel mio con
tigit tam iusta conuersio tm̄edū e de sero pentē
Idem ibidē Tm̄edū est de sero penitere maxie
cū filij quos illicite dilexit sint prītes et uxor et
mundus ad se vocent et trahant ¶ Idē Cum multa
sint que languentem impediūt et retrahūt sero
periculosum e ipz ad mortē retrahē remedū prīe
¶ Idem ibidē Hac assiduitate pcatoz omnis iustus p
cutit et primū ut mozieēs obliuiscat sui qui dū
vixit oblitus est sui dr ¶ Idem i eodē Penitens
semp doleat et de doloze gaudeat et se nō semp
doluisse doleat ¶ Idem ibidē Penitēs omīs fructus
prīe sue p quos dignos habeat fletu quo sufficiat
sz semp doleat semp coram deo coram quo peccauit ere
bescat et doloze cui vitā finat ubi cum doloz defuit
ibi prīa finat ¶ Idē Prīa e queda iudicta dole
tis punies in se qd dolet cōmisisse Cum autē
dolet qd detinet in hoc mortali corpe desideat qd
amat plorat qd retinet ¶ Idem in eodē Prīa lan
guoz sanat leprosos emūdat mortuos suscitat sa
nitatē auget et consuat claudis gressū cecis
restituit visum ¶ Idem i eodē Penitētia vitia
fugat vtutes exoznat mētem munit et roborat
omīa sanat omīa renouat omīa letificat repat
sucessus construxit impetus moderat excessus
¶ Idē i eodē In omnibus doleō aut sua delinquat
aut saltem ea que sine admonitione quali nō fiūt ad
ministrata sicut e mendacium nel malicia nel alia q̄z
que vtentibus sunt nociua bel sint administrationes
scelerū pcatū si talibz utunt ex obediētie licētia
¶ Idem in eodē libo de prīa Pietas fidei xpiane expos
tulat credē q̄ omīs elemosine tocius ecclē et oōz
nes et opa misericē et misericordie fiūt redemptoz
enti mortem sua Ideo q̄z penitē nemo dignē pt
que non sustinet Gnalis malis ecclē ¶ Idem Penitēs ibid
consistit qualitate crīis i loco in tempe in pseue
rantia in valetudine in condicione pdne bel quali
tate mentione seu quali fuit impulsus tempt
tatione et de ipius vicij multiplici execitione
¶ Idem Cum p penitentiā pcā dilui angelice
felicitatis consors eit ¶ Idem i libo de ecclastico

d i eod. 2 Remo vita edita
2 eo rumpit bibe imorlē q̄
desideat si cū hmo vite tpa
lis 2 recrupuibid mortis q̄
penitent

dogmatibus ait xxviij Penitentia vera e pe
nitendi non admittit et admissa deflet Satisfactio
ni pnte est causas prauas demittat nec cor fug
gestionibus addicti tribuit ¶ De m code ait xlvi
Pnia abolere pcta indubitanter credimus et si m
ultro spū dicit pauor penetrat et supplicia damn
tione pcta pdamnt quia pposito dei quo deor
nit saluare qd pcrat stat inmobile Si quis aut
alit de nimissima dni pietate sentit no xpianus
sit q nouandus e ¶ Idem tribus de pnia Ponat se
penitens omnio i pnte iudicio m arbitio sacdotis
nichil alich reseruans sibi si ut omia sacdote iubente
patrus sit fructi p recompanda vita anime qcirca si
cet p emendanda corpis morte ¶ De m epla quadam
Nichil aliud agit quo beatus penitet nisi ad qd ma
le fecerat impunitu ee non sinat ¶ De m libro de
quing rissionibus petri aplī il duo reperisset nunq
pnia motus tm amare fleuisse ¶ Idem ibidē pe
nitentia res est optima q omnem defectu renouat
ad pfectu ¶ Idem i ser- Si te bis agē pniam qui
am amplius peccare no pt peccatu te dimisert
no tu illa ¶ Idem i epla Nichil iter decipit genus
humanu q dū ignorans spacium vite sue longio
rem sibi possessione huius seculi repromittit vndez
egregie deus i illud Nullus ee tam sene qui no
se plus uno ano viue suspicet ¶ Idem et het m
decreto Si res aliena pt qua petu est cōmissa
ei reddi possit ei reddat possit non reddit non
agit pnia si fugit Si aut beneficit agit non
remittit nisi restituat ablatu si ei restitui pt
¶ Idem i libro de fide ad petrū Certissime ac fir
mime tene nemiez hoc posse penitentia agē nisi
que deus misus illuminatus et gratuita misericordie
contulit ¶ Idem ibidē Tempus aut agendi vitam
etnam re qre supra de beatitudine ¶ De de pe na
nis e pnia qua sequis punit conquat culpa Nu
chil q pfunt lamenta si replicant pcta pnia em
est gratia qua commissa mala cū emendationis ppo
plangim et dolemus plangenda item gmittere
nolimus ¶ Idem Dorum pigri dus no dampnabit
si ea que fieri nullo mō pnt dus impauit ¶ De
agonia ne moriar- pe mortis sustinenda e ne
simul tota contingat ¶ Idem i ppsona dis Vena
le pozo Quid die e p labore requie p dolore
gaudiū p ignominia gloria p paupate diui
tias p morte vitā vitā sempiternam ¶ Idem Nec
res dolores non infernū demonibz q cū petra
nia confitebo et plangendo punimus facinus
p recuperandi vitā aue q sicis facies p recuperandi
salutē corpis ¶ Idem irreparabilis est humana
fragilitas mortis pcti tamq spem nec beneficia

nisi p penitentia curauerit Deus enī filio suo hu
manito no pepercit quom filio adoptiuo ei culpa
parcet effugias igne ad deū pnā parū ei pro
et sic salubris ¶ De penitentia clemencia dei pnā
no assignat q sit vera pnia no end e vera q deus
no irremissibile qd voluntarie fr quericur mittat
compulit ad pniaz si pnia sit cordis contritio spūs
voluntate mutatio fr querimus ēnis n tm bonus
nec coronatus nisi nec expectantis hoc conferr
a venia dei ¶ De pnia cor emendat sensū illumi
nat sanctificat ad susceptiōez xpi reparat pfun
gratias misia de satisfactione ¶ De de confessione
de contritione ser de compunctione

Ambrosius In libro de pnia pdemnt q
dolor cordis et amaritudo aie pro pcto q ago
misit ¶ Idem facilius inuenit qui penitentia sibi
nit q q caui pnia est p pcto ¶ Idem i ser
mone Puniam veri no facit nisi odiū pcti et
amor dei ¶ De pnia et mala pnie plangere ¶ De de obse
et plangenda iterū non committe ¶ De de
valeriana Vale qui nichil in scriptura correxi
errorem abrus qui sub ictu mortis atq; finis
vitijs ¶ De Tanta bis e gratia misie de satisfactio
pluia gie de gratioe ser de contritoe ser de ieiunio

Origenes In ser- de pnia Sicut aqua
extinguit ignē ardentē sic penitentia peccatū
fontibz lacrimaz et sicut in tenebris no e videre
lucerna lumine sic non pt absq; penitentia alicui
Expulsus e de paradyso pt patri parcit filio pe
niam renouantiu- nā qd pcm admisit deprecan
tentia reseruauit et de quo nos in dei pietate
dei pietas renouauit ¶ De ibidē O pnia pfun
cati do misericordie remedia et refectio paradysi
que conditum seruas et istem ecclesiaste hom
de mitem renouas sterili postmō restituis hom
rem renouas fiducia reformas bonis ¶ De O pnia
gratiam habundantioez reportas ¶ De O pnia
quid de te noui referā- Omia sigillatim tu solue
omia soluta reseras omia aduisa tu mundas
contrita tu sanas omia confusa tu lucidas
desperata tu animas ¶ Idem O pnia purificans
auro splendidioz sole quid non emendat ¶ Idem
nec defectio supat nec desperatio delet ¶ Idem
Penitentia respuit auaritiam horret et luxuriam
fugit furorem frenat amorem edomat superbiā
continet humilia componit mores odit vitia
tiam excludit inuidiam ¶ Idem O pnia mis
mater magna virtutu qua magna sed nulla mis
quibus reos soluis ac reficis delinquentes diligis
releuas rectas desperatos ¶ Idem sup illud ne
thei xxviij Allegrie omed ee fabulosis rōnibz

cōmendabant phīsci oīem legis. sed ipī nec digito suo id tangere in modico facto volebant tan gere nel imple Tales sunt qui dīc pondus ipo mīo benentibus ad pmiam. si ipī non fuerint Si cut cū si sup hmōcōs adolescentes fustem po suus īpōrtubilem nūc est ut penitens nimis amātus aut penitētia retrahat aut scandalizatus amplius pecet ¶ Item denq; si errans medicā pmiam imponentes. nōne melius e ppī insequi ppī crudelitate reddē rōnem. Ubi cū patrimū suas largius est dispensator nō debe ee timulus tenax Et si dominus deus benignus e ut quid tua austerus ee contendit. ¶ Dē Circa mitā te hoīes leuia mandante. si magna facientē dixit in Judea Nullū e delictoꝝ tale remediū sicut eoꝝ cū amaritudine continua memoria ¶ Dē in libo de vepa. lapsi Scire debem quia si pmisit deus et si penas infert nō ho cū im passibili facit. si cū ineffabili sua clemētia dispo nit medentis non punitis affectu Et ideo libet recipit penitētes cupies in visceribus anime nre lacerātos vicioꝝ tumore languoꝝ pteri tupidus sanitatis nre non pene ¶ Item ibidem amplius considera videt ille filius pdigus qm penitētia redijt q̄ semoꝝ frat qui mūdi apa tre discessit cū ille nūquā //ad cōmunādū habuit //edū huic aut segnitatis vitiulus sit accusus ¶ Item de pen. Penitētia cogit patrem omia libenter //bā fiere Ipe enim cuius contrito in ore confessio i ope no tm humilitas demāt ¶ Dē Si tempes tas mare volueri nubibz horrora agitauerint //nauis ppe pinū tempale leuat finē quēto magis debet ee lenis epa pnē ppī pinū eterni Denq; dns ipe dicit Penitētia agite appropinquabit enim regnū celoꝝ

Nonnius contra iouinianū et alios hēticos O pphana temitas O besanoꝝ insania deū si cunctē duplia ignorancia accusatis. s. q̄ ppse deus nesciat quid facit et qd nesciat quid ut sciat quasi ipōsuerit mundacia qd implei non possit Sed hēn ingratē imponentis iusto crude litate pro ac si bos qd sacrilegiū e suspectari ad sa crificū non fecit si ad poīa ¶ Dē Difficile e pmo impossibile e cū qz sup dē delicijs ¶ Dē i epla Methl ira decipit stultū //ad agendā pniaz q̄ //huiusmi sed ignorans spacium vite sue longioꝝ sibi pol licet hmā fragilitatē nescit. Nemo n tā fuit sessione hmā secula repmittit. Nemo n tā fuit his viribus aut sic decrepite senectutis e ut non se putet vsq; adhuc diu ee victurū qlā qz de cōtritione ¶ Dē de confessione ¶ Dē de satisfactione ¶ Dē de cōmunione sup illud ap̄i pniam agite cū Via

dīm qua deus ad homēs ingredit pnia est Via dīm p qua nos ad deū astendimus pnia est Pate go viam dīm hoc ē pniam agite Janua cū regnū celoꝝ penitētia ē unde sequit' appinquabit enim regnū celoꝝ ¶ Idem Amaritudine medicis dulcedo pom compensat pricula mali spes lucri delectat dolore medicine spes salutis intrigat q̄ctione mercā ī mare securitas huc relevat Cui desidet mucro frangit nucē pinam igit agitat qui vult cōtra gaudia petuo possidere

Ilduinus in libro Ethymol penitētia ē appella tio quasi pnitentia eo q̄ homo in semp̄ penitendo punit hō qd male admisit nā nichil aliud agunt quos vere penitet nisi ut id qd male fecerunt ī mutāt ee non pnitentes Eo quippe mō sibi nō parcentibz ille parcit cuius altū iudicia q̄ indiscussa nullus contemptoꝝ evadit ¶ Dē ī libo de vijs Penitētia ē medicamētū vulneris spes salutis p quam peccatoꝝ saluant p quā deus ad misericordiam provocat que nō tpe pensat si profunditate luctus et lacrimaꝝ estimat ¶ Dē ibid libo ipo cū poīa Cum pīne bibendo pniam in mortis agit articulo sicut cuius dampnatio mōta est sic eius remissio dubia est Cum ho cupit ee certus ī morte de indul gentia patris sanus penitear sanus q̄ peccata //certā facinora deleat ¶ Dē ibid Cūctis p penitentiam sit spiritalis pater sine metu tamē nullus homo debet ee q̄ pnie satisfactio diuino tamen pensat iudicio non humano unde q̄ misericors deus eternū est Jdeo sine intermissione flere iuste est Neq; enim singulis oportet penitētem habere de pcīis certā tudinem nā securitas negligentia parit Negligentia aut sepe mentem ad vicia trāsacta reducit ¶ Idem ibidē ait vir Nullus desperare de bona patre q̄ si cū fine vite ad penitētia conuertat Quilibet enim deus de suo fine nō de vita pteta iudicat ¶ Dē ibid ait ob ingemiscendū est ingrie et postposita scripture lugendū ne de secreto et iusto iudicio dei desperet homo et pdendus in pīte demonū relinquatur Nam reuera que deus deseri demones sustinent ¶ Idem ibidē ait ubi multa lacrimas indesinenter fundunt ne q̄ supra de lacrimis ¶ Idem ī sermo ne Januis ē pnia qua seqnis coinquinat culpa ¶ Dē Jeiunet ē et non penitens qui adhuc agit qd pe nitet nec videt //Poste subdicitur si substantiae sup //Idem bus plura queret supra de contritione ¶ Dē de con fessione ¶ Dē de satisfactione

Bernardus sup Cant. Qui amat animā suā pdet eam sine pmisso ut martyr sine affligendo ut penitens ¶ Idem Quicunq; doloris et afflic tionis in pnia partem totis lenit sustinuisse si recordam quem pro nobis bibit ad patibulū qui nos duxit ad celum ¶ Idem ī libo de vijs hu militatis Qui vere vult penitere. laborē

// tacita

pmte non abhorret. sz quidq; sibi pro culpa qua
odit fugit tacita constia pacier amplectit. ¶ Ibi
ser. Si hic pniam agē oporteat membra pmitte
corpus affligē temeritm iudicasse ne non incidas
i manus dei viuentis districtissime iudicantis Iuf
tū quidē id est si cū non minus pementiū est alio
quī reprimendus est finor imoderatus. ¶ Ac in alio
ser. Cū cepis penitē que sup de dolore bono. ¶ Am
i libro de conceptu. O si cognouisses inquit mysteri qz
malū impunitū ee no pt. Quod n. no punit
hic ppa voluntate punietur alibi sine dubio sentia sane
et extreme demētie cōmutatio humani et cōfusio
ne declinare labore et patri diabolo stridorem
et ardorem dignē sempiternū. ¶ Ac sup Cum hu
nere penitens non dissimulat si a quagrauat
si et aggrauat pniam sibi iūctam nec sibi parcit
si fit durior index in semetipm Vtilis siquidem
exacerbatio 2 digne inspecte crudelitas ista que
facile sibi diuinā conciliat gratiā dū p ira conspendu
2 contra semetipm emulatio. ¶ Idem Delectat
audire qd leue e inquit dns Au no leue e qd no
solū non grauat si allenat? Quid leuius illo one
qd non solū non onerat si 2 portat illū cui por
tandi imponit? Penitētia cui pest penitere
ad regnū celoz. ¶ Am Quod mundus reputat
crucē ego delicias estimo. et econtrario qd mundo
p delicias hz ego crucē reputo voluptatē. s. luxu
riam et cōmessationes et ebrietates et horoz mundi
les fugia ingrit uoluptatē qz moz posita e secus
meritū eius 2 agnum pniam qz p hanc mortalibus
w oritur eternam. ¶ Ac Nolo repente fieri sum qz
mira de uicissitudine bona

Alcuinus qui et albinus Satis alienus est
a fide qui ad agenda penitētia tempa senectutis
exspectat plura que sup de dilatione

Seneca ad lucill in epla xxvi bin Amicus salutis
est noticia pti ma qui peccare se nescit corrigi no
pt. Quitus igit pt tempm arripie Iuuare puos per
eam in se actoris uel actus sacris officio fungē
deinde iudicib tuendam deputatoris. ¶ Idem ad eund
Ita fac lucilli. Vendica te tibi et tempus qd' au
ferebat aut surripiebat aut excidebat colligе
et sua Tm pissima cui e iactura q̄ pnegligen
eam fit. Quē multi rabies qui pcul aliqd tem
pozi ponat qui die estimet qui intelligit se co
tinue moz. ¶ Idem eidem In ho omes fallim sic
sup de mozte.

Lactancius de no cultu pniam agē nichil
aliud e q̄ pfici 2 affinare se ultius no peccaturum

Pulpit lib' epyg'. Vnū pfugiū tutū e deus
ipe omīū timuisse a quo quis diffidis ne pcat re
dcat. Comitis namq; ad dnm cristina vita est
et pace offensi grem sola salus

Martialis eccus Cras te victurū cras dicit

postume semp dic michi cras istud postume
qui venit. Cui longe cras istud ubi est aut unde
petendū? Nisi apud pthos armenigoz lares
Iam cras istud habz p̄ami ait hieronim cras
Cras istud quid dic michi possit eni cras huc
hodie. Omes postume serio e stulte sapit quisq;
postume vivit hieri nō e. crastinū multū suspicis
dū cras cras cras cras cras olim confundit
Cras cras cras cras cras peras pli
q̄re sup de dilatione. ¶ Ac de Confessione Ier de
satisfactione.

De pfectus et pfectione grad

In nocte ajagrua est pfectio sic impfectio
revocatio. ¶ Idem Tanto quisq; pfectus e quāto
pfecte sentit dolores alienos. ¶ Idem Ille de pfectis
est qui ad ipfectionē proxim impatiēt non est ma
qui ipfectionem alienam fic non valens proxim
desit ipe sibi testis est qd' nondū pfecte doleat.
¶ Idem sup eccle omes in Negz em pfecte bonus
est nisi qui fuit e cū malis bonus e. Videndū q
simus ubiq; proximi qui abel fuit nō valet que cum
malicia non coexistat. ¶ Idem i moz. Cum pfec
deo placē desiderat sibi de semetipo nichil
Idem Valde pfectus est sic de ostenso ego bono
gratia auctoris q̄re ut de oblata pmia laudet
ciat exultet. ¶ Ac Pfectus quisq; cū in semetipo
vicia videt statim mente cepit cum rore lacrime
passionis sacrificiū. ¶ Ac i expon moz. Sup
Iob mich nosta semitas mihi magnas e. 2c. qui
mstia de semita. ¶ Ac in pastor. Si inchoata bo
q̄re supra de malpientibz. ¶ Ac Pfectus bon
magnis e meditatio. ¶ Idem Qui culmē pfectio
apicē mentis cū contemplatione tenē desiderat pius se in campo bon opis
exercitia probent. ¶ Idem i dyalogo libro sno
ajagrua e omipotentis dei dispensatio
de dispone pla de stultis. ¶ Ac de scita. ¶ Ac de bea

Augustinus In libo de spū et litta Quātū mihi
videtur in ea que pficienda e industria mihi
hac vita ille pficit qui q̄ longe sunt pfecte pfi
cie pficiendo cognouit. ¶ Idem i libro de vita
beata Nullus pfectus aliquo egret et qd' videtur
corpi necessi sumet quidem si affuit. Si no non
affuit non eū frangit i statu rectitudinis
namq; sapiens et pfectus fortis est. ¶ Ac sup
pma canonis nobis Cautus ut pficiat inspector
quere sup de cautare. ¶ Ac i libro de pfectione
in hac vita dicit aplus multa alia de q̄ ea que
retro sunt oblivisci 2 ea que ante sū extendens
metipm.

Ambrosius In ser. Vsq; adeo nulla virtus
apta est celo ut quamuis instans. quibus scis Dnus
ag possidens non possit ee pfectus.

Ieronimus ad Ctyodez Pfectus sum si nichil

ptes xpm habet aut si pē xpm aliq̄ habet
pfectus non est et si pfectus nō est cū se pfes
se deo pollicetur fit ante mendax est q̄ aut
ip̄m mentit̄ occidit animā suā Igit̄ ut concludam si
pfectus es cur pātia bona desiderās. s. fectus
non es deū fefellisti ¶ Idem Diuinis uocibus elua
gelii consonat dicens non potestis duobus do
minis seruire Sacris enī diues est qui cū xpō pau
per est et minus auarus est cui nō sufficit xpus
his ¶ Idem ad eosdem Summe ratione qre supā de agona
non pt pfectū aut esse nolle dubitare est ¶ De p
fecte beatus iudicat̄ et cū qre supā de Castete ut commu
Nilo tonus ad demetrium ho cui bē magn̄
mirabile est q̄ is qui bē pfectus et magnus e
mundi de se magnū sentiat aut loquat̄ si omnē se mi
nimū et ultimū iudicet et saluē sua de sola mia
dei sperat ¶ De Agnoras iustū bonū et ch̄m pfectū
sic placē deo Si enī stires mich̄ aliud aliq̄ exhibe
ens mercedis aut munus exspectares Nestis enī
q̄ maior tibi mces augeat̄ qui nō spe mādatis opa
tuis. s. solū ep amōe et studio placendi dnō deo tuo
Odonus de su. bo. Summa pfto est ētā saluē
animā pfectus zelus amoris studiosa contemna
tio puritissime ordinis deuota ac iugis meditatio
regni celestis et uerida contemplatio huius mūdi
feudalis Quicunq̄ hec ista possidet sūme pfectionis
apicē tenet ¶ Idem ibidē Sicut substantialis cimen
a pfricientibus primestrit̄ fit ortosa uba a pfri
entibus sollicite p̄tinent ¶ Idē ibidē libo ho capo
ho pcul que morpicantibus lenia sunt a pfri
entibus ḡna reputant̄ Ita qre supā de pau ¶ Idē
ibidē etiā ppo pfecti bni summopē fugiunt men
dacii In tractū ut nec uita cuiuslibet p cor̄ me
dacii defendat̄ ne sue anime noceant dū alienē
curam uitā p̄stare studēt sēpeti Et enī Os qd
mentit̄ occidit aiam Et iterū p̄as omes qui
loquit̄ mendaciū Quāq̄ ho ipm pcul genus ter
damnus sacrilime relapsus
Beinardus In epla Remo sic pfectus est
qui pfectior ee non appetat Ecce si nō appetit
etiam Et qr pfectus nō Et ¶ Idem pfectendi stu
dii et magis conatus ad pfectionem pfectio
reputat̄ Quod si studē pfectior ee pfectus est
constat qr nolle pfectē desisse est ¶ Idē In epistola
pfectionis apparē nupsem nonnullē de uno us
to sēpeti est lex dei eius in corde ipius ¶ Idē sup ‖ nō i codi
Cum pfectus dic reputabit̄ ni cuq̄ aliq̄ tu que sear- ce pntis
cunq̄nē ac oportune cuncte uidebit̄ ut. s.
nouit genē p se In deo dno exultare et pmo
ualeat subuenīe placens deo cuncta sibi utilia
pmus pluia qre de sacrificiis ¶ De pfecti
tibus ¶ Idē de statibus
De periculis qre supā de mūdi Idē de tentatione
De piuriis qre supra de iuramento
De pigra scribendi grā mpia de scriptura
De epistolarum Gregorius In uno
libro tertio ho dū mentē humanā unā mi
noza et maxima pati constringit̄ si nullus ois
sine pcō patet exitus euadendi minora magis
eligant̄ ¶ Idem Cū in dubijs constringim̄ salu
tariter minime subdim̄ nec ē magnū sine hema
petenā ¶ De in libro tertio sed̄ nota supā illud
iob Nerui testiculoz eius pplexi sunt Nerui
testiculoz eius id ē diaboli sē pestifera argumē
ta machinationū eius Sed hoz testiculoz nerui
pplexi sunt qr suggestionū illius argumenta
sic implicatis admixtionibus alligant̄ ut ple
rosq̄ ita pectore faciant quatinus si forte ad
patrū fugā appetant ho sine alio pcō laqueo nō
cludant et de culpa faciat dū fuge bibant ¶ De
ibidem dicit cui quida mūdi huius amicitias appe
tens cuidā alt̄ simulē sibi uitā ducta se iure mādo
constringit qp illi secreta totius silencio conregnat nō
huiq̄ alteri quoq̄ nō reuelet Is aut cui iuratū ē
post modicū cognoscit adulteriū pctrare et ceta
mitti adultere uolt occidē Is ḡ qui ipsum mūdum
pstrict ad mentē crucifix̄ et diuisis huius mūdi arti
culis impugnat̄ atq̄ ho sile formidat ne silen
do adulterij simul et homicidij pticeps fiat sed
et ꝓhibē trepidat ne reatu pluriū se constringat
plexis ḡ testiculoz nerius ligatus est q̄ ni. ꝓhibe
pcm delinet metuit ne a contagio reprehensio
nis liber non sit ¶ Idem ibidē Illius cuncta que
mūdi sunt despicis ac pomā frangē ppas no
luntates ḡtes alieno se regimi subdit Sz illū
qui sibi ad deū pesse debeat unusq̄ cauta inquisitio
ne discernit Cui forsitā is qui sine bono iudicio
eligit̄ cui pesse iā cepit agit q̄ deū sinit ꝓhibet
et que mūdi sunt iubet Pensans itaq̄ subdi
tus uel que sit culpa inobedientie uel q̄ contra
ḡtū mundialis uite et obedire trepidat et non
obedire formidat ne aut obediens deū in suis
pceptis deseruat aut rursū nō obediēs deū in
electo placato contēnat ¶ De ibidē Apte igit̄
iste p iudiciū tentationis sue iudicium pplexis testicu
loz nervis astringit̄ qr nec obtemperare uel ete
non obtemperare in culpa tribulationis quātocius
obligat̄ ¶ De sup ge omelia septima Inquisitū sine
pcō possimus grās mpia de scrutatio
Augustinus In libro de mendacio ista desi

nūt ee pcā que ꝑpt̄ ḡnoza uitanda susciptuꝝ. Sed
cui ī rebus utilibz nō nocat̄ damnū. qđ ꝑpt̄ uel ꝑp
ꝭ qđ manuꝫ lucrū amittit̄ ne ḡnuꝫ amittat̄ fiet ee

Ambrosius de off. Si nō pt̄ alt̄ subuenire
nisi alt̄ lesat̄ cōmodus ē neuerū nuari q̄ alt̄ius
grauari plura ḡias mſ̄. de scandalo

Vlpianus de fid bo. Argumenta machinationū
malaꝝ q̄ cogitationū semīa que in cordibus hoīm dya
bolus fundit. ita sepe captam implicitā mentem
ut ea quatinꝰ ꝓte quis euadē temptauit. sine pe
culo non possit uelari. si uires hō nō posse facē
ead̄. si fides pcedes. si non fides rem ꝑuiri. sic in
tanto ugie malū discrimē ut aditus euadendi pa
teat. minoꝝ pcessus eligenda sit. ut malōa uitet̄

De pscutione Gregorius in mor. Vir sanctus quo maioꝝ pſecutione premit̄
eo ad pdicandū uehemēt̄ acus instigat̄. et eis pa
cientē ꝑsecutoꝝes toleāt ardentē ad se auditoꝝes
trahē estimat

Augustinus in ser. de Joseph. Bonoꝝ uita
detimentū ē pessimoꝝ zelauit. cui mansuetū du
di modestū superbi. ꝓbū impbi. mitē timidi sem
p̄ inimica emulatione lacessemus. Idem. Omes
mali pſecut̄ bonos nō fro uel lapidibus sꝫ uita et
moribus. Idem ibid̄. Iesus ēnen est. sem quęsꝫ
fluuiū. adica q̄ innocentē hominē ingulari

Cyprianus in epl̄a. Quāta gle dignitas
quāta felicitas. ꝓsilire deo ced̄ et xp̄o iudice coronari
Armeni ugie dilectissimi. uiribus totis. ad agone ꝛ patrem
mente incorrupta fidē uincꝰ et ultra deuota

Iesonimus in epl̄a. Quāto magis in hoc sclo
pſecutione pauperiē inimicoꝝ potentia uel moꝝ
boꝝ cruciatibz fuūq̄ afflicti tanto post resur-
rectionē in futuro seculo melioza p̄mia consequn

Basilius in epl̄a. Pacien̄ ab uno fidei est
qđ multis acidie. taleriue p̄mia q̄re sit̄ de pa
cientia. Idē de martiribus. Idē de adūsitatibus
Idē de afflictionibus. Idē de tēptacōnibz. Idē de ꝛbula bz

De pscutione gregorius in xx
libro moꝝ sup̄ iob. q̄uis nō est si quis bo ḡsumato
na meditet. ſ. ualde mirabile ē si quis meditatione
tal in bono ope ꝑficiet. Idē. Sū cepta cuctis
diebus agenda sunt. ut cū malis pugnando
repellit̄ xp̄ā bona uictoria manu constantie te
neat. Idem ī cuctis debet se uigilanti mens
circūspecte atq̄ xp̄ā sue circūspectionis p̄uidentia
p̄ſeuerare. Idem ī pastor. Si michoam bona
fortis opantis manus ad p̄fectionē nō sublenat
xp̄ā opandi remissio cuncta hoc qđ michoari ē pug
nat. Idem ibid̄. Illa deo nos ſ. opa gñti sunt
que a bonis que cepunt nō retrahimur. Idem

Magna ultus p̄mia cuncta. Petri est. si quis m
eadem p̄mia ꝑficiet. Idē. In mor. In cassum bo
agit̄ si aute ultra timinū deficiat. qz et fructus
currit q̄ pius q̄ ad methas uenit. deficit. Idē
ī registro ammoz. excessus est ultra nō agnosce
q̄ in ea cognita nō manet. p̄mia q̄e sū. Idē de cō
stancia. Item de fortitudine

Augustinus de correp. et gra. Pdestina
toꝝ fides que p dilectionem operat̄ p̄fecto aut omnō
non deficit. aut si qū sunt quoꝝ deficit. neq̄
antequā ipsa uita finiat̄ et delenda migrate quam
uicerit. usq̄ in finē ꝑseuerat. Idē. De con
iugijs adulterijs. Cū hominēs cōmunē nullā ra
dicionē religenda sunt. que sine ulla condicione
gouerunt. Idem. Agenoꝛ p̄misse meritis ꝑ
uenire facit in ope laboꝝ.

Ieronimus in epl̄a. ad uitalem. Felix et omi
laude dignus ē. qui senectus occupat. xp̄o sine
tem et que extrema dies suo saluatoꝛi inuenit
mulcauit. Idem. Cepisse multoꝝ ſ. ad crimen ne
misse pauoꝝ. Idem. Sup̄ matthim. Non aspisse
ſ. ꝑfecisse uirtutis est. Idem. Nō q̄ri. sed inuenit
initiū ſ. finis probus. n. male cepit. finiuit. bn
iude laudand̄. exordia ſ. finis dampnat̄

Vlpianus de fid bo. Tuē deo placet. mā dōs
sacro. qui bonū qđ michoam. sine ꝑſeuerantia
plem. Idem ī synoīs. Salus michoantibz. sine
tie ſ. ꝑſeuerantibus dat̄. Non enī bene est. qui
bonū facit. ſ. qui ꝑseuerat bn facit. Qui enī ꝑ
seuerat. usq̄ in finē hic salnus erit

Nicolaus sup̄ Matthm. Tolle ꝑseuerantiā
nec obsequiū precedens hz nec beneficia. nec
fortitudo laudem. Denicq̄ non qui cepit. ſ. q̄ ꝑſe
uerauit usq̄ in finē hic salnus erit. Plura q̄e
sup̄ de constancia. Idē de fortitudine. Idē de pa
cientibus. Idē de ꝑſeuā

Bernardus in epl̄a. Pseudancia sola meritū
uribz gl̄oziā uturibz coronā p̄stus absq̄ ꝑseuāna
nec qui pugnat victoriā nec victoꝛ palmā ꝑ
uecancia enī uigoꝛ uirtutis tam fugatio est mi
troꝛ ad uitā mediatriꝛ ad p̄miū. Idē. Pseuan
soꝛoꝛ pacie est constancie filia. pacis alumna
nodus amicicie. uinculū uirtutis uirtutum. ꝑpetuitas
sanctitatis. Idem. Si cautela sampsonis. Si de
uorio salomonis ꝑseuancia remisset. nec is ꝑfec
ꝑuaret̄ sapia. nec ille uiribus carnalis. ꝑseue
rancia. igie. totius ꝓbitatis custos. fidumq̄ cus
todiam. hoꝝ finē custodiri. Sola. n. uirtutū ꝑ
seuerancia coronat̄. Idem ī epl̄a. Oxpiane fige
tui cursus ꝑfectus. q̄ metam. ubi xp̄us posuit. fi
am factus ē aut xp̄o obedies usq̄ ad mortē

Quintilianus ignis homo cucurrit si usq; ad mor
tem non pcurrit brachia non apprehendit ig brachia
aut tua xpus est cur si illo tu gradu sistis // currite
non utiq; ei appropinquas sed magis elongas cur
rite properetis est illud psalm Qui elongant
se a te pibunt Idem Non bibit qui superbia ipsa
tua quia invenia inquinat aut qui certis quibusdam
pestibus infici quia non hoc est vincere sed magis
vitam confundere et appropinquare usq; ad portas
mortis Idem Bona aliis vitia ego puto et
mala pro et bona fuere et sic usq; ad mortem persistere

Eusebius Cesariensis epc omnes q; si malis
pro iure me pene bibat de christiana non ideo si
bona presumam ad hunc periculum pro corde
ma inducet Quis enim in acie positus ante
faciem hostium aut aure victoriae securitate arma
deponat Nemo utiq; secum se iudicet antequam
ad finem felici consummatione pervenat Idem
Non ego nobis sufficere puteram ad plenam salutem q
mihi suos dei habitatores quos in insula vincere vel ir
monachos videre psallere Quamvis cum nobis
deus me dicens Non ois qui dicit mihi dne dne intr
bit in regnum celoz Sed quare hoc et quia non
audientes legis iusti sumus apud deum sed factores
legis iustificabuntur Unde et consequenter in eleazaro
deus addit dicens est qui fecit nolumne pacem mei q
in celis est Sed et si bis binis cursum vite me
stabilierit et presentia commendem

Innocentius papa Gothe de virginitate ita
mus omnes probat plus solere mulier congruum
si pietoz redat adversitas plioz

Seneca ad lucill in epla ubi Pseudandi est
et assiduo studio robur addendi donec bona mea
sint quod bona voluntas est pla que constanta

Quintilianus de oratoia institutione
Pseudandi est salutem q; optimum Et si vires defi
cient saltem animus Pseudemus Nichil enim longius videri mihi
est in quo quod bonum sit etiam est pulchra que de
constantia Idem de fortitudine

De ptolomeum accipaone sicut supra
de acceptione psonaz

De pietate dei sicut supa de amore dei ad hominem Item
de beneficijs dei Item de creatione dei Item de ira dei
Item de misericordia dei Item de patientia dei Item de iudi
cio extremo Item de spe Item de xpi mia et piete

De petro et paulo quas sic de apostolis

De pietate humana Ambr in epla ad
romanos Pietas fundamentum religionis necessitudinem et
pietas propinquitatem Ea enim est bona pietas q divina
ponit humanis et pcepta celestibz anteponit Ita
sup illud bis macabeon · Adolescentulus sic ego et cum

temptus et pietas et deum cultura · merces pie
tatis · stipendium filioz · tribunal iustoz · portus
eternoz · suffragium miseroz et indulgentia peccato
rum Item in libo de ioseph Nestor pietas lucrum est eo
magno est pietatis stipendium Item in libo quo de
obitu fratris sui Sicut pietas est principatus
omnium bonoz sic est omnium seminarium est utilitas pla
quere sup & clementia Item de mansuetudine Item
de homine Item de mita hoiem ad hoiem

Constantinus Imperator In legenda sci
silvestri Quid iuvat barbaros superasse si a civi
litate vincamur Nam vicisse nationes extremicas
bellatoz est ultus plozes vincere autem vicia et pecca
tum est mozi Idem ibidem Vir iustus omnium adver
santium potius est victores sua sola pietate vin
cunt Omnis se probat bonum est bonum qui bonum se suum
ostendit pietatis

Leonimus ad martellam Pietatis genus
est imperii est p deum Item ad theodoz licet paulo
ex collo pendeat nepos tamen sit sup & amore patrui

Eusebius omissens culmen et corona virtutum pie
tas est

Valerius Maximus libo 6. humanitatis dulcedo
pietas et mefferata barbarozum ingenia penetrant
oculos ipsos et truces hostium oculos emolliunt et
men districtos multiplices placidi iter recepit nec
ulla acerbitate fortune nec ullis scriptis // aute pie
tatis emolescit qui sino eo certius quo inusitatius
spectaculum expetit ducet Sanctus n ingenium
mulierem prece quidam apud tribunal suum capitis
li crimine dampnatam in carcere necandam tradidit
ig aut qui custodie penes f magistratum carceris
ma motus non eam primum strangulant
si et adiecit filie pius diligenter excusse ne qd
alimentoz mitteret sibi dedit fierum ut existimas
ut infra paucos dies media consumeret pli
bus autem exactis diebus secum ipse quens qd
nam ee posset q mulier illa tam diu sustentaret
curiosius observans animadvertit filia exposito
ubere infantili fame matris lactis sui subsidio le
vatem Cum tum admirabilis novitate spectacu
li ad iudices platam remissionem pene dictate
mulieri primus impetravit Quo enim no pe
netrat aut quid non evangelizat pietas Quid
est tam illustratum et laudatum sup mutue filie p
mule ubeibus alitum Putaret hoc aliquis
contra rez naturam factum nisi puras diligere pa
rentum sepius est Idem Certe quidem virtutes
administrationis multum pietas auget et amoris
multum meritum Item in corde prima virtus et opi
ma vel optima rez natura pietatis nigra e

que nullo notis mysterio nullo q3 lras nsi mdi
gnis qrijs ac tricas bnibus cautatem pcurrit
libor pectoribus nfudit

De pigricia qre supra de acedia

De eplanatu qre supra de cupiditone Idē de
cupitione Idē de lacrimis Idē de lugentib; Idē pma

De placidis uel placam dei

demonibus Dicebolus sup exo. Scultet
balde si illis placē qrim quos nō placē deo
scimꝰ nā pulsor drogatio circe nre cōmedatio e
Idē de alu sibi placet stulto homi placet plura
qre sup de ambitiosis Idē de gla vana Idē de
iactantia Idē de laudibus

Augustinus In l. octauo loquit nobis
deus Si videres te displicere tibi et placēs in
qua re te non videres placere tibi si displiceas
michi. Veniet veniet autē tempus qui nec michi
nec tibi placebis quia michi non qui iudicabis tibi
nō nō qui cū denouabis debis Idē in libro con
fes. Tu due refulges et places et amaris et de
sideraris ut erubescam de me ut abiecta me et ei
qta te et placeam tibi de te

Orosius In libro de cōpunctione Adhe
homo creatus es ad qre sup de cogitatione Id
ad demerendum Ignoras quātū bonū ad qd pfice

Leonimus ad pamachiū pma epistolis mona
sti ad qucre sup de monachis Idē ad nepotia
mū sup illud apli Si adhuc hominibus placerē
ad Nec est ut sit omꝰ sanus q placē desiderat
hō omnibus plura qre supra de laudibus

Seneca In libro de moribus magnū vicium
est cui qui vult placē plurib; nō melioribus Id
ibidē Nocet multis et quibus placeas corrupta
lis qui displicē laudabile ē plura qre sup de laudibz

Ptholomeus In principio almagesti cū
aliqs sibi placere ad hoc adductus ē ut ma dei be
neficia super eum

Sidonius Gratiam nō omnꝭ et bonoꝝ expectā
nec indiscreta humiliatione blandus et expauscatā
solicitate sis pciosus plura qre de ambitiosis
Idē de gloria vana Idē de laudibus Idē de
vocibus Idē de adulatione

De psumone nocturna

qre sup de illusione Idē de cōmixtione Idē de cucha
ristia

De philosophis et phia

Augꝰ su-
per genesim ad litteram periculosius erratur qdā
nimi fides qui cū istos impios phos de celestiū
corpoꝝ numeris aut de quibuslibz elementoꝝ natu
quibus subtiliter et copiose disserē audiuit cui
nescitur et eos sibi libros cū suspicio apponeret

salubrime pietatis libros cū fastidio repetat
et quos dulciter legere et audire debēt vix pau
cos attingunt segnitem abhorrentes et spinas
floribus uolentes Idē in libo de v plagis
plagis fuit remedia habundantia In rumis
ligumꝰ phi uel hēbeti p rumis cū habes am
gdala phoꝝ significata uel hēbetiꝰ uanitatem
si considēs rumaꝝ loquacitatē nā phi uel hēbe
qui ī ppō oia falsa dicūt nāe sūt clamosis
ī limosis phyce palidibus redū afficiēs
bus sapientū non tibii mentibus insidentes
ī libro de cognitione bom Dyalectica disserēdi
potens et potenter quecq dubia diffinies cō
tra sceptimus cuncterimus et cuctum hinc sce
tra amplectamur cū diuina septimā incendat
maiestatis luce repercussa pauidū rapiat mentē
facta reflectit et in abdita mundane phyce fugit
ens delitescit Idē in libro de ordine disciplinā
Dyalcti est disciplina disciplinaꝝ In qua cū
ritio se capit quid sciat quid galeat et quid nesciat
hoc ē sola sciat se scire sola scientes facit nec se
ipsa scit se scire sola scientes facit nec se
ipsa scit se scire Idē in libro de arte gramatica
lectice disciplinā amplissime laudat ad omia
que in sacris litteris inuestigandū plurimū valere cōfi
mat Idē ī libro de ci dei dicit de tullio cice
ro omnꝭ unorum fere pectus paucis habuisse n os
nullū fulgidum fere pectus solidum Idē in
libro de ci dei Si sapiā deus ē uerus philosophia
amator dei est Idem Philosophia si philosophi
amassent ac fidelit quesissent nec ab eius
tem et dei sapiam cognouissent nec ab
salubrima humilitate inflati tumore bilis cōtra
resilissent Idem ī libro de ordine disciplinā
omnem physicam fugiendā putat michi nos illi
aliud qd non amare sapiam Idem ibidē de
ē bia stice qua sequamur fere rerū nos scientie
monet aut rone uel cta auctoritate phyca nobis
rone permittit Idem phi si qua uera ce gen
tilia de septima sacra pagina qre sup de artibus

Item de elogiis

Leonimus In epla ad damasū papā de filio
prodigo demonū cibus ē legere carmina poetaꝝ
et secularis philice uanitatis ē rethoricoꝝ pompa
libroꝝ at ubi cū summo studio fuimus ac labore
plecta qre sup de lectione et modo legendi Idē
sup exodū legere platonē et aristotilē vanitate
versutias ē qre sup de lectione Idem ibidē de
phos legimus qui ad manus mās libri bene ut sic
secularis si quid in eis utile reperimus ad nostrum
dogma cōuertimus Si quid uō superfluū fere pernitio
de amore de cura scientiarum totū rapimus ac mīe

istis. ¶ Sacerdotes da omnibus euangelijs et ppbis
videnq; concedas legere amatoria bucolicoz; versuū
verba tuae teste virgilio in manibz. et id qđ in puer
meritoris teneri. in se fuge voluptuosis ¶ Hec i epla
ad Iulianū phūm ¶ Eadem i epla quadam philosophū
bene manuscripta ¶ Eadem i epla quadam philosophū
ihe hieronymū putasse eccle pulsa maculauerunt doc
trina. plura que supra de leone ¶ Hec de hereticis ¶ Hec de
scola Hec de studentibus

Vitruvius de scribo. ajudi philosophi predicauerūt
in dimensione terre. cursus qz syderū ac discussione
elementoz et tamen hi non nisi a deo habuerunt
volandi eis suppbe ut aues aere. et emergentes i
profundū ut pisces nare. et ut pecora gradientes terā
despexerunt. Verisimile tamen creatorē eoz
intelligere noluerunt ¶ De ibidē libro tricesimo octauo nichil
aliud agit. amor mundane pulchre nisi laudibus hominem
extollit. Ita quito maiora fiunt studia litterarum tanto
magis animus arrogantie flatu sue fastu inflamma
tus maiori factantia intumescit ¶ Eadem octauo pi nichil
hereticis conferūt. et que supra de arrogantia

Ambrosius ad simpliciānū. Non sunq; silen
dum phoz. qui liba pro rebus meditatis sunt. ad
opinionis celebritatem. Nobis aut res verbis sunt
verbis et liba sunt. scia rebus. res celeres et fa
mones tardes ¶ Hec in examion Astrologi que sua su
nestitit. et que supra de astrologia. plura que supra
de hereticis Hec de lectione ¶ Hec de studentibus

Bernardus sup Cant. phoz. Verbosa loquacitas
non bonus timber qui falsitatem magis nititur
veris qđ fulcitatem ¶ Hec ibidē phoz. et hereticoz
intellectus non hz in se pulchritudinis veritatis qz nitorem
et ideo multum cum gerit ypm colorem falsitatis ¶ Item
fucis qz liboz. et versutijs sillogismoz ne si nudq
appareat falsitatis et apparat simplicitatis

Basilius in hexameron Quicq; caste. bene
rit pulchritudo mulieris. metrice formosi atq;
sponsi tamen nr sino. f theologicus scitari posse
hoste phye plura que supra de eloquentia

Rabanus sup ecclasticū philosophoz. doc
tis splendoze nitet eloquentie et curiosos seducit
ad inutilia

Aldhelmus qui et alcuinus karolo magno grām
fecit phya. Respondit phia honestas mitte
re ad puerū bene vivendi meditatio mortis et contemp
tus presentis seculi

Seneca ad lucilliū in epla vnā. Nugis in tantis
occupatus negotia nugis sic coue. utrutes ma
licia edurabit ut non phie nomē venerabile et
sacrū habeat pla qđ de poetis et presertim sapia

Gallus in rustilaid libo primo Totū phoz
intra sicut aut catho cotidie mortis et nā quid
aliud agimus. et que supra de morte ¶ Idem Tul

res publica. bñ regit. qui phi regnant. et reges philosophant.

Quintilianus de tu. q. Quinq; agri. fru
gibus sit tui sine cultura fructuosius ee nō pt sic
animus nr sine phya cultura cui animi phya e
animi nr medicina phya e. hec corporalium virtutū
radicitus et ppetuat animos ad actiones utili
tatis recipiendas et ut fructus ubrimos ferant
¶ Idem ibidē Ophya unde duo utilitatis indigatio
et expulsio pioz. Quid unq; homini sine te esse
potuisset. ¶ Tu dissipatos homines in societatē
unire cōuocasti. Tu eos primo mutuo se amicitijs
deinde cōiugijs cōnexisti. Tu ciuitates et urbes pe
peristi. Tu litteras et bonas cōsuetudines nos inuenisti. Tu le
gum inuentrix. Tu magistra morū et disciplie
finisti. Ad te igit confugimus et a te opem petimus
Tibi nos penitus totos qz tradimus. Quibus cū
potuus auxilijs utilitatē pstitus. et que nobis et bi
te tuā quillitatem largiri ee et mortis timorem
sustulisti. e

Victorius in libro de regimine regū phia
nichil aliud est. est qđ victoria et abstinēcia conten
tibilium

Huarous Commentator aristotilis. De nobis
hominibus qui computum estis in uno bestiarū la
borantes sutura respicimus. exceptis quibusdam
paucis viris honorandis utpote philosophis qui
sup libm de celo et mundo phia philosophatur. ne phi
losophie destructio est

Petrus cellensis xpm. Bernardus i
quodam ser. quadragesime. Portare lignum xpi i
corpe dicit onus delectabile. pondus suaue sar
cinam salutarem. et si pmde videat. et si late
ri vacillat. et si retrolatrantē flagellet. et si quoq;
in chamo et freno maxillas constringat. tamen
felicit cohercet et salubriter in hospitio suo col
locat atq; pascit. Esto igit ut numerū qui
saluatorem portes ut eli psalm dicit possis
ut numerū fenis simus apud te et ego semper
tecum ¶ Idem ibidem Azello quippe qui saluato
rem portabat timendū nullatenus erat ne sub
illa tali sarcina defici posset. in via. Ad ci ti
mendus erat lupoz. nemesius. rapacium oculus
fus. nec proprietū seu periculū alicui sub tanto pō
de sub tali psidio metuendū ¶ Idem ibidē felix
igit qui sic portauit xpm ut a sancto spū
in stabulum eternitatis ihrlm celestem mereat induci
Non te eni qđ timeat. nec nocte in via aliqđ of
fendiculi nec repulsam in hospitijs. summa pa
tiat. &c

De phaurna Gregorius in libo mo
rum primo pmo moz. sup illud Iob pl. Nudq

¶ nny

pbebis equo fortiudine aut credubis collo eius
humitti. Migh fuscitabis eu qui locustas. sicut
nariu eius terox Terram ungula fodit exultat
audach in occursum pgit armatis contempnit
pauore nec credit gladio Sup ipm sonabunt pha
retra vibrabunt clipeus et hasta In sptuma sac
pharetre nomine quia iusti de iudicio uel consi
lio occultu aliqu ito clandestina puoz machi
nacio designat Idem ibide p pharetram uis
tu dei consiliu et occultu expmit sicut ide bib
rob testat dicens pharetra mea aperuit et afflixit
me id e occultu suu consiliu detexit et pubca
uit pcussione vulnerauit Ide ibide Sicut enim
in pharetra sagitte ita in occulto dei consilio
sentence latent. et quasi ex pharetra sagitta deduci
qui ex occulto consilio deus aptu sibi iaculat
Idem ibide pharetre quoz nole pauoz machi
nacio designat sic p ysaiam dicit pauerunt sa
gittas suas in pharetra ut sagittent in obscuro
rectos corde Iniqui enim cu dolos quos homo ex
cogitauit secretis machinacoibz occultauit qui
pharetra sagittas parauit. et in hac pticis nitr
tuligine uelut i obscuro rectos corde ferunt
qz maliciosa cogt iacula et sentiri p ulnus pos
sunt et tamen beneficia deprehendi non pnt
Idem ibidem Ingrit quia equus dei id e quilibz
pdicatoz berus z fortis nulla adustitate tect
ei qz quo magis obtuat eo bi nitentionis sue su
p armatos hostes fluentioz ducit pscriptoz
eius qui se z fericentes binas sentiu. rbati ad
machinationis consilia reuelat dolos pauit
et uelud ex longinquo imitendo ulnera oc
cultauit Unde rte mit dicit Sup ipm sona
bit pharetra ut cu ex abstonsa machinatione
longe feriant. cu aptis congressionibz manter
appinquat Idem ibide hic e sup equu dei phare
tra sonuerat cu quadragenta uiri qui t eius moz
te coluerant dixi de eade paulu dicebant ut
consiliozi suoz uetibus qui clam dolo sagittas mit
tebat quie congressione pcussionis publice si
pare nequaq potebant Ide pharetra go sonuit
quia occulte machinatois ad paulu causa pue
nit Ide ibide Sed si bigilanter aduig adhuc
aliqd subtilius in sonitu pharetre reperim Sepe
enim aduisary consilia mala contra bonos inuent
et pius tuentionibus tutum. ad exacgitatu
dos dolos se conferut. si cumq ex eisdem dolos
pdere bonis debeant ipi instituit z latentes
ipi tiusmetuit ut crudelis supplicioz ipianto
dii qui sin crine mortes amplius truncatu
et audientis aiam plus suspecta ulnera qm

pcepta pcutiebant In pharetra. n. sagitte diuer
et sonant mortem ita no bise denuciant Idem ibi
pharetra igit comte equu sonitu reddit ei contra
pdictatorem som occulti puoz hoim machinato
consiliu suu qd fraudulenter apit fictudulenter
tuo testat ut pmissis minis quasi ex sonitu pha
retre tectam eu pdicatoz dei aptas contra eu
uelut omnia sciencia iacula non formidat. Ita
ito eisdem minis mine tect mox pstrauato eo
delictis ad supplicia manifesti pducit Quide
postq dictu est sup ipm sonant pharetre
subdit. vibrauit clipeus et hasta Comte pdic
torem eu dei post pharetre sonitu et hastam vibra
qui post terores exhibitos ebitmo ictu ferient aper
pstrauit ppalam Ide ibide Dicit go rex Sup ipm
sonant pharetre vibrauit hasta z clipeus qua
comte equu dei qui consilia puoz pstrepuit pha
retre sonat si qui pena aptu expstrit et hasta fulmi
tur. et qui t ei disputatioe dum resistit et clipeus
auertitur

De potentibus et pcare gregib

In registro Cum post terena pcessu
lestis regni gloria cupit acgre ad placendu bi
tui creatori suo debz cuiusq labozare ut ad
ea que desiderat operationis sue studiu possit
extendere Idem ibidem Sicut in regibz bonis
est iustitia colere. et sua cuiq iura seruare ut
subiectos no sine qd pueris est fieri si qd equu
t custodiri Idem Cui regnum bis regit et
regnandi gla in animo no datur
Restringenda sub i one pueris est ne
dum pius qz concitata mens ad tranquillitate re
deat ira commotione tpe iustu puniat ut qd
fecit Idem Con deu pstimat potestate si cos qs
p condicione teneat subditos equales
consortiu non agnoscunt Idem Ille bn pueris
oportet qui scit p illam sup culpas benigne seuire
ei illa ceteris equalitate componi. Iudicia enim
meus plerumq cotollit t ei nulli pueris fallit
Quoto igit magis se i altu eligit ei se z pueris
adiungit Ide Quotu sp ce superbia potentibus
solet Ide in xv. libo moz sup illud Iob xxxix
Fluxore consurgens in ira clamum Amici eius
pueris pene sp ipatientia est ei qz t male subiace
mpat qz qd ipa sentit hoc pueris exequi Sed
sci bri plus se mrius patientie iugo subiciunt
qi foris hominibus pstant et eo biozem priepan
foris exhibent quo humilioze deo famulatu mer
ceus tenent Ide t xxb moz sup illud Iob xxxiv
potentes no abiciet ei et ipe sit potens Diuti
lissima buedi ars est culmen glie tene et gloria

Ppoplim moꝛ ctā finē Sup ꝛ. Job

rapinā esse quasi ī potencia. si potentē se cē nes
cit ad largiendā bona potentē se cognoscē ad
repetendā noxia q̄ potentē valeat regnare Talis
regi deū imitari desiderat qui fastigiū potestis
alicui meꝛitis utilitatibz et non suis laudibus
clarus administrat q̄ p̄latus cetis p̄desse appetit
nō posse timoꝛis namq; elatio nō ordo p̄tātis
in crimine est Potencia deus tribuit. elationē nō
potestis malicia mē mentis fugiunt Tollamq; q̄
q̄ de mō cōtubiū et oīa bona simul q̄ deo la
bente possidem ¶ Idem in fine moꝛ Qui dicit
regi apostata qui boꝛtat duces impios ¶ Hec ibidē
¶ Idem Punican culpe neglim q̄ amoꝛe p̄tātis
habende pertimuit ¶ Hec in vbij moꝛ Dño q̄s
altus erigit tanto turpis humiliꝫ oneat. ea q̄
pīs mente supponit quibz p̄tās supponit ¶ Hec ī
lo moꝛ Tantoꝛ pondꝰ imminēs sustinē compellit
quis in hoc seculo principat Unde et princeps grece ba
sileos dicit. id ē basis laos id ē ppli ¶ Hec ī moꝛ
Potās est hec et cogitanda est ad utilitatē et disse
minanda ppe timoꝛe quatinꝰ is qui ea utile et
ut p̄desse debeat. posse se sciat. et ut evitare non
debeat posse se nesciat ¶ Idem ī pastoꝛ ait vbij
Cuncti qui psunt nō in se p̄tātem ordinis si equalitē
debent pensare conditionis nā et antiq̄ pares nri
pastores pecuꝝ et nō reges hoīm fuisse memoꝛant
¶ Hec ī regist Sicut locus regnis desideantibus
ē negandus ita fugientibz offendus ¶ Hec ī pastoꝛ
Bene debent qui alios psunt qā si pisa pretiat
tot moꝛibus dignū sunt quot ad subditos pdi
tionis exempla trāsmittunt ¶ Hec ibidē Quid ē
potās regimis. ni tempestas mentis in qua cogi
tationū procellis nauis cordis mꝛ quatit et tur
bat ¶ Idem Omne qd̄ hoīe supereminet. plus mero
tribus afficit q̄ honoꝛibus gradib ¶ Idem ī eodem
Sup illud ose bis ipi regnauerūt et non ex me
principes exterūt. i. nō cognou — Ex se nāq;
his fuit. utilitatibus. nequaq̄ diuinitus sunt uocati
tius q̄ assumpti plura q̄re sup & ambitiosis ¶ Hec
de dignitatibz hec & honoē ¶ Hec de platis hec de
subditis hec & amoē malo

Augustinus de uera xpiana Quo p̄tās ē
sublimioꝛ tanto ad pectandū maioꝛ est audatia
q̄ totū credit sibi licē q̄d̄ p̄t et dū altius iudicāt
non timent qui alios iudicant ad pectandū ipi
iudices p̄cipites fiūt ¶ Idem ī libo de vera homines
dyabolū tūno magis imitantur q̄nto magis neglec
ta iustitia potentie student cuiꝰ adeptio letum

¶ Hec in epla Terroꝝ temporaliū p̄tātes qui nec
q̄nto nātatem oppugnant tanto iustis et fortibz
gloriosioꝝ p̄batio est ¶ Idem ī libro de mandato qui
li est iuria q̄ potentia uel lenitē iusticia aut ab
alio q̄uis iuria repellat ¶ Hec in libo de natura
boni Iniustus nō est ut impiis actoꝝibz p̄tā
tem nocendi et patientia bonoꝝ p̄beat et malo
rum quietas punit ¶ Hec in libro de ci dei Iustis
q̄q; malos ab iniquis dñis et aut potestatibz u
rogat non ē pena cruentus si examen iusti q̄nde
bonus ē si suadat liber est equalis aut ē si regnet
suus est Nec cuiq; hoīe suus si q̄d̄ ē q̄uis tot de
monoꝝ quot vicioꝝ ¶ Idem ibidē locus superioꝝ si
quo populus regi nō pit ē si teneat et administret
ut deceꝝ tumen uideatur appetit ¶ Idem ibidē Quid
sunt magna potentia regna sine iusticia nisi q̄d
magna latrocinia ¶ Hec libro viij de ī Remoto grauis / scus
dat q̄ua p̄tās si cui a quo hz posse ¶ Hec in libro
viij de ī ait vbij Potestas adiuncta iusticie uel
iustitia subsequite potencia fiunt iudiciaria p̄tātes
Potencia nāq; sequi debz iusticia nō pure Deoꝝ
potencia pomit mīs res secundas id ē p̄spas de
cidē aut a secundo sunt dicte

Ambrosius sup lucā Omnis dignitas seli
dyaboꝛe subiacet p̄tāte ¶ Idem ibidē Ordinatio
mundi a deo est si opa mundi a dyabolo Sic ē
ē a deo p̄tātis ordinatio si a malo ē ambitio p̄tātis
¶ Hec Sepe quos nulla vitia dilectum quos ꝛ nulla
potuit monere lucuba nulla quoꝝ subuertere potuit
analtria fecit p̄tātis ambitio cunctos plura
quere sup & ambitiosis ¶ Hec de dignitatibz ¶ Hec
de honoē malo ¶ Hec de platis bonis ¶ Hec / ꝛ malis
de regibus ¶ Hec de subditis ¶ Hec de superbia

Gregorius nazanzenus ī libo de semina re
gula quedam fabulis est p̄tās usta crena que
uitia hoīm apposita q̄d̄ rectū est non contingit
q̄d̄ curuū et superfluū est resecat sicut sol bimus
et idem existens illuminat quidē oculos sanos et
excecat infimos ¶ Hec ī apolo suo potentioru
bus et fortioribz dampnosi ē et vitiosum est
fitia non administrare maioꝝ si ī modicis cur
tare parvis nō meritū est quid omnes ne sup
eres leuando uel deprimendo fiant uel periculū subē
ant hīs ē ad apologya et excusatio fuge mee ¶
Imperatoribz constantinopolitanis Dedit nobis
deus p̄tātem ꝛc̄ q̄re de epis mis fme

Iohannis sup matth Principatus ut mihi
dicit sic describit et q̄ diu teneat labili ꝛ metui cadē
est qua die finitur ¶ Idem Dignitas ꝛ p̄tās mul / ibidē
dana spume uel aque glaciali uel fumo simile
sompno meridiano compat ¶ Idem Principes

et potentes mri eiꝰ pauperes deliquentes qre ſcꝫ
de acceptione ꝑſonaꝝ ¶ Idem ſup penaretentiꝫ
Jetro aut moyſi conſiliū ꝓbabile ſatis z utile ſ
ut eligat viros et conſtituat principes populi
viros dei colentes viros potentes et odientes
ſuppbiā et auariam Tales enī oportet eē ꝑſi ||pm
quī nō ſolū ſuppbi et auari non ſint ſi z odiēt pes
¶ Hec et hec vñ q r moyſes amicus dei potuit ſ
ſuccessores principatus ſui filios ſuos face ſz extra
neos de alia tbu eligit ihs nāue ut ſcribit ꝓ
patrū in ꝑſis nō ſanguī defendū ee ſi vir prudēs
¶ Idem ibidē Non ſp princeps ꝑſi ꝑ dei arbitriū dat
ſi ꝑut mūta mā deponit Vnde c illud fecerūt
ſibi regem z nō ꝑ me principes exciterūt et nō
cognouī ¶ Hec ſup libro mitto ꝙnigus mrs agꝫ
rū et pdior rdinqnat hēdibus gibuatio nō ꝑſi
lli tradit quē deus elegit ꝓlixa qre ſup de ambi
tione ¶ Hec de dignitate ¶ Hec de honoꝝ hr de plat
Vidimus de simo bo Cum rec nrīs regni ꝓpi
te uta ſe ꝑſtare debet omnibus ut quīto magis ho
noꝝ celſitudine claret tanto ſenectutē magis hu
miliet ꝓponēs ſibi eā humiliratꝰ regē dauid q
de suis mitis non timuit ſz humiliē ſepe dicēs
Diuit Diliox fiam plus q̄ factus sum et ero ||rege
humilis in oculis meis ¶ Hec Cum rec nrīs regni
ꝓpitate forma uſtrue facti magꝫ q̄ libris uſtruit
Talis namq; nulla ꝓſpicuitate erigit nulla adiſita
te turbat nō utr ꝓſis viribus nec a deo recedit
cor eius regni quoꝝ ſuſtigio humili ꝓſidet nō
nō eū delectat mgstās non inflāmat cupiditas
ſine defraudatione cuiuſq; ex pauper diuite fa
cit et qđ ꝑ potestatem a ꝑſis exoriꝝ q̄ pote
rit hoc ſepe muſdie clementia donat ¶ Idem
ibidē libꝰ tric cap xlviij Nichil pcius q̄ ꝑ pitate
habendi pcipiendi libertatem Nichil gz infelicius
male agendi felicitate ¶ Hec ibidē cap liij Juſtū eſt
principem legibus obtemperare ſuis Tuet ꝛ mūta
ſua ab omnibus custodienda existimet qui et ipe
illis reuerentiam ꝓbet ¶ Hec Non debz ꝓcul dubio
credi ſuſcipe qui nesciꝫ alios timere melioꝝ bi
te ꝓcedere Negz ꝛ q̄ſq; potens ad hoc ꝑficit
ut ſoli ſubditoꝝ culpas corrigat et ipe dici
tis uſq; destitat Hec Cum ꝑficit ad regimē re
gias uſtia de ꝑlatis bonis ¶ Idem ibidē libro
tric cap q̄q. Bonus rex facilius ad uſticiam
a delicto regredit q̄ de uſticia ad delictū tuꝰ
ferat ut nouus hic rex tuſtinum illic nō ꝓpitet
In ꝓpito eiꝰ eius rex debet nūq̄n egredi a
uitate ois si casu titubauit concipit mox cit
a malicia resurgendū ¶ Idem in ſynoꝝ Tale
te redde ſubditis tuis ut magis ab eis amēis
q̄ timearis ꝛ uerecundia eni ex amoꝝ ꝓcedit cor
nō timoꝝ efficit ¶ Idem i codē Modica ē huius
ſeculi gla caduca ē et fragilis totū mundi hui⁹
potentia Dic ubi ſunt reges ubi ꝑncipes ubi
ſunt potentes imperatores ubi locupletes aut
diuites huiꝰ mundi quaſi bumbra tranſierūt nullo
ꝓpriū euaſerūt ¶ Hec i bis etbyz regni cu
ctos ꝓpriue duc ſunt ſ pietas ex uſtitia ꝓfi
cit in regibus laudat pietas q̄ nā uſtitia ꝓfi
ſeuera videt ¶ Hec ibidē et in libo ſimꝫ Mitis regis
a rec agendo cocam ſunt Hec q̄ rē agendo re
gis nomē habet et retinet ſi pcipuo amoꝝ
Vnde et apud beteꝝ mos tale fuit ꝓbū ꝑ
eis ſi rex egreis ſi nō egreis miḡm eis plus
quere ſuppta de ambitioſis ¶ Hec ſup ꝛ de dignit
¶ Hec de gla vana ¶ Hec de honoꝝ nullo ¶ Hec de
jactantia ¶ Hec infra de ꝑlatis
Bernardus In epla ꝓncipis error multos
inolunt et cupidis obest q̄tis ꝓſit ¶ Hec ad eug
papam Simia i recto e rex factus ſedens in
ſolio ¶ Idem ad eundē Vtq; gladius ꝑtineꝰ ad
eccle ſ et materialis et ſpūalis Sed ꝛ quidē
eccla ille nō est ab eccla exercendus ille quidē
ſacerdotis hic nō militis manu ſed ſane ad
nutū ſacerdotis et nutū imperatoris ¶ Idem i epla
In alto poſitū non alta ſape difficile e et ob
ſcuritū ſz quīto facilius et ſubſtantius ꝛ ſit
ete glozio ſius ¶ Hec ſup cum ꝓpitate accepta ma
le i malo q̄ in bono utī abuti eſt ¶ Hec
de corrumpi Potentes potenti cozmedi ꝓ
cienti aſcendit cui ſuppbia cor ſemp ſequit
et regem ſuū ¶ Idem Padre nūquitatis ꝛ ſit
ſup de ambitioſis ¶ Hec in epla Nec pigeꝰ eni
in ſanctia nec behemes in ſnctia ſine impe
de ꝑlatis ꝓlixa qre ſup de ambitioſis ¶ Hec de dig
nit ¶ Hec de honoꝝ ¶ Hec de jactantia ¶ Hec de ſup
qre infra de ꝑlatis
Origines ſup illud mm ꝑ vos Tollere cultos pi
cipes hoc ſi plures attendent ꝓcipatū no am
burent Sufficit eni nobis ꝑ ꝓtis ꝓpis ꝓfi
et redde rationem Quid ultra eſt ꝑ ꝓtis ꝓfi
quīto ſolem ſuſpendi
Leo papa et habet in decreto prim dist
Omnes omīo Cum ſe ſcit aliquibꝰ ee ꝓpositū ꝛ
qre ſup de obedia ¶ Hec integra ſtas ꝓſtenta
qre ſup de epis
Gallus de pactoꝝ Quo aut cui liberū ꝓ
bet ille qui no ꝓt ſine voluptatibꝰ et cōpi
cendis imparē Deū n uſtis obedire nō ſolū ꝓ
tor ſed nec liber oīo dicendus est ¶ Hec
offic Cum rebus publicis ꝓeſſimꝰ ꝓ

duo platonis ꝓcepta debent obſeruare unū ut
ſcirēt aguntq; ad utilitatē ciuiū referūt obliti
quodcūq; ꝓpter aliud ut totū corpus rei pub
curent qui eū partem consulūt et partē neg
ligunt in ciuitate seditionē inducūt

Socrates Scitū est ut impare q̄ alijs
delit cū sibi pī impare nō possit

Aristoteles In pīno de regimīe regū Scptū
fuem ſuas uitia de principibus

Tullius lūq; Tue bñ regīt regnū cui regna
dī gla non duāt aio regentis Hec In ſūmo
honoꝛe ſūma debent ee humilitas ut tanto maioꝛi
humilitate ſit conſpectus quāto maioꝛi dignitate
fit ꝓclarus

Boecius In troppcis Si q̄at ꝓcul dē ſit rex
qd tyrannus dicimꝰ ayminē nā in rege ꝓbitas ma
ſuetudo et iuſticia eſt ſſ In tyranno nō ſunt cuncta
contra Hec In trio de Conſol Poeſtatibꝫ fulgē
tibꝫ ſpe ſuꝑ de ambitioſis Idem i ſtēd de conſo
latiōe ꝓſpꝝ et dignitatibꝫ et ſpe de Idem ſi ꝓpis dig
nitatibꝫ et ꝓtatibꝫ et quere de Hec Tuis foꝛe
res publicas aut ꝓſo ſi eas aut ſuꝑbiētes regnū
aut cas rectes ſapiē ſtudēt Tue eū res pub
bñ uertit oē aut ꝓfi regnāt aut reges philoſophā

Seneca In epla Nec ꝓnſtia habē nec allga
tem clemētia ꝓncipem decet Nā tam omnib; ig
noſce q̄ nulli malit eſt Idem Sic oē mſioꝛe bi
nos tuos liceat tociens i mentem tuam
uenat tanq̄de in te dñō tuo licē aut ego
inquis nullū dñm habeo nemīem timeo Rudes
bona foꝛtitam foꝛtiam et foꝛtuna Sed nobis q̄
etate ſtruba ſeruire cepit qua creſcis qua dari
mater Idem

Glosa ſup illud 1ē xb Dabo eos 2ē Ex
hoc diſtinc exemplo pncipū ſtelē plerūq; papu
los delere Plutī q̄e ſuꝑ de ambitioſis 2ēs ut ſit

Sidonius In epla ſuo libro ſtēd Eundā
homīes ut ſuis ſonē ſupgſſi ſūmā bñtudinē pu
tant ee ſūmā ꝓtatem hoc ꝓpō ſatis miſeiozes
q̄ pauꝛi metuūt ſe mgeſtiſſimo ſimulatū ſub
iacē nā ſicut hoibus reges ita regibꝫ quoꝛ do
minandi deſideꝛia dnant

De ꝓceptis gregoꝛius In oīca de
decē cpiſone Nonulli putant ꝓcepta de
tis teſtamēti diſtrictioꝛa ee q̄ nouū ſi hñ minuꝛū
ſpiuda conſideratione ſuſtinet In illo enī ſ beter
tes ſūſte ablata reſtauratione quadruplū pmit
hic aute duces iſte nō abſtuliſſe aliena reꝓbꝝ
ſi ꝓpa non dediſſe Nec dicit q̄ aliquē bi offenderit

Nemo illoꝛ ēcē q̄ mſē de ꝓdentē rep eſtimatione

ſit q̄ in acceptis rebus ſe minus exerūlit Idem
ibidem hñt q̄ hinc ſūmopē colligendū eſt q̄
pena mulctandus ſit qui aliena diripit ſi iſtū
dampnatione ꝓcuꝛ quippa nō laudē Hec
eadem omēa ꝓmus eſt quidā ꝓ legem ꝓpiū
q̄ hoc q̄ ꝓ dñm in albano mandat deo cui bona
dari decimas ꝓcepit redemptoꝛ nō nr̄ ab hoc
quippiā ſecūꝫ ꝛ omnia dimitti iubet Illa
ꝓcul curuus reſecat redemptoꝛ ſub nr̄ illiciteꝫ
eria cogitationes dampnat Si q̄ moyſen et
ꝓphetas nō audiūt neq; ſi q̄s ex mortuis reſur
rexit credent ei Quia hi qui biliora legis ꝓce
pta impleē neglexē ſalutaꝛis nr̄ mandatis
altioꝛibꝫ obedire q̄ cōtēnere ꝛ Et minuꝛ
conſtat q̄ cum impleē deū rēmittē et ꝓcul dubio
credere recuſabunt

Augustinus In libꝝ de ꝓfōne iuſticie
Duobus modis in fallaꝛ patrē omne cōmittē
ſi bidelicet aut illa fiat que ꝓhibent aut illa
nō fiant que fieri ꝓcipiūt Hec ibidē Tā certe
omnia que ꝓhibita ſunt. Quāl pnt q̄ ꝓfici
pnt que ſunt ꝓcepta Nā finiſtra ꝓhibetur
aut ꝓcepit aliq̄d q̄d nec dextre nec implere nō
poſſet Idem ibidē Tota mēte dilige deū tuū
qd eſt ſūmū pnūq; ꝓceptū Cur go nō ꝓ
pet hoīm iſta ꝓfectio ꝛ Quāuis ea in hac uita
nemo habeat Non n rte currit ſi quo currend
eſt neſciat Quo aut ſcirēt ſi nullis ꝓceptis
oſtendēt ? Sic go curramus ut comprehendamus
Idem ibidē ꝓfm talitas foꝛis mittit timoꝛem
et facit ꝓcepti ſarcina leuioꝛē nō ſolū non
pmittē oīa ꝓcurꝛ cū ꝛ ſublenante lucre
penaꝛ plura q̄e ſuꝑ de obediencia

Hec gregoꝛius Deus dedit hoīi ꝓcepta ne per
ceret et cū ꝛ peccatū addit remedia ne deſperet
Si nos id qd deus ꝓcipit faciamꝰ et indubitā
ē id qd a deo petimꝰ obtinemꝰ

Ambrosius In ſer hyema negotiatio eſt
ubi redemptio hoīs conſtat nō annūciatione ꝓce
ſſ annūciatione ꝓcepta ꝓceptū emī xpi talentū
quoddam ē ꝓciosum quo ſalus etna compat
et q̄ uita ꝓpetua redditꝰ Talentū go maximū
eſt ſalutaꝛis nr̄i ꝓceptū qd cōmodati uice apd
ydoneos ꝓficē pt apud nō negligentes depnt nō
pt alijs emī cū multiplicia gratia reſtituit ab alijs
cū penaꝛ ḡuia deꝓſcit xpi emī talentū qui cōmo
dat utile eſt ut requiratꝰ

Bernardus Quidā dicit dei ꝓcipit hō q̄ ꝛ de obe

De ꝓdicatoribus tonus Hic
gregoꝛius In xxxv moꝛ ſup illud Iob xxvbiij
Quis poſuit in uiſceribus hoīs ſapiam uel q̄s dedit

gallo intelligentia ⁊ Gallo desup intelligentia
tribuit quia doctori ueritatis distinctiones iuris
ut nouit quibz quid qñ uel quo inferat diui
nitus ministrat non enim bna cadunqz cuilibz ex
hortatio conuenit qz nec cuctos par mozz qua tale
astringit Sepe etenim alijs officiuit que alijs
psunt nã et plerunqz herbe q̃ hñt aduersa reficiunt
alia occidũt et leuis subulus equos mitigat et
camelos mstigdet ad̃dicamentũ est qd̃ huic uoz
bis diminuit alit bires uitrit et panis q̃ bitum
fortiũ roborat ꝓmulgz nocet ¶ Hec ibidẽ ꝓquã
igit audientiũ formã debz sm̃o doctoz ut ad
sua singulis congruat et tamẽ a cuilibẽ edifica
tionis arte nõ recedat Quid em̃ sint mentes
mentes audiendo nisi quasi quedam m cithara
tensiones striate cordaz ⁊ Quas tangendi arti
fex uir nõ sibimetipsi dissimile canticũ faciat dis
silit pulsat et debito consona modulatione cor
de reddimur quia bno quidẽ plectro ꝑ nõ bno
impulsu seruit Unde et doctor quisqz ut i bna uirtu
te caritatis cuctos edificet ex bna doctrina nõ bna
eadem qz exhortatione tangẽ audientiũ corda
debet Alit nanqz uiri Alit nanqz admonende
sunt femine Alit iuuenes et alit senes Alit nu
pes Alit locupletes Alit leti alit tristes Aliter
plati alit subditi Alit dñi alit fili Alit hui⁹ mũ
di sapientes alit hebetes Alit ꝓdentes Alit bere
cundi Alit ꝓtyri Alit pusillanimes Alit pa
cifici alit pturbidi Alit simplices Alit impuri Alit molliores Alit
egri Alit qui flagella metuũt et ꝓpt̃ hoc nocte
tẽ bibũt Alit qui sic iniquitate dilexerunt
ut nec ꝑ flagella corrigant Alit mimis ta
citi Aliter multiloquio uacantes Alit timidi
alit audaces Alit pigri Alit ꝓcipites Alit ma
sueti alit uecordes Alit ꝓtinaces Alit mansue
tes Alit qui sua misericordie tribuũt Alit q̃ alie
na rapere tam cupiendum Alit qui nec aliena
rapiũt nec sua largiũt Alit qui et ea q̃ habet
sua tribuũt et ⁊ aliena rapere non desistũt Alit
austeres alit pacifici Aliter seminantes iurgia
Alit pacifici alit ãmonẽdi sunt qui sacre legis
uba non rte intelligũt Alit q̃ rte quidẽ intelli
gũt sz humiliter nõ loquũt Alit qui dñi ꝓdicãt
digne ualeant tamẽ ꝑ humilitate/alit q̃s a
ꝓdicatione impfectio sue uel culpis ꝓhibet et
tamẽ ꝓcipitatio cordis impellit Alit q̃ i hoc
ꝓ tempalit apperiũt ꝓsperant Alit qui quidq̃
que mundi sunt concupiscũt sz tamẽ adhuc
tante labore fatigant Alit cõiugijs obligan

|| formidant

alit a cõiugij nexibz absoluti Alit amorem
carnis expũt alit ignorantes alit qui pati equo
rant oppz alit qui cũ cognitionẽ alit q̃ cõmi
serãt plangũt nec tamẽ deserũt alit qui deserunt
nec tñ plangũt Alit qui illicita que faciũt ea
laudant Alit qui prava ex cultum nec tamẽ
utrant Alit qui repentina cupiditate subito
alit qui ex culpa ex consilio relinquũt Alit q̃ licet
minima crebro tamẽ illicita faciũt Alit qui
se a pravis custodiũt sz aliqñ in grauibz deuer
gunt Alit qui bona inchoant Alit qui ꝑfecta
minime consummant Alit qui mala occulte age
et bona pubice Alit qui bona q̃ faciũt abscon
et tamẽ quibusdã factis publice de se mala
opinari permittunt ¶ Item ibidẽ Non oia cuilibet
docte sunt congrua nã plerunqz doctor uite
ꝓdiẽ si intempestiue ꝓferat Sepe ud et oleum
diat in aduentu congruentis tpis animat Ille
go strictior recte dicẽ qui nouit ⁊ ordinate tacẽ
cum ꝓdest eo tempe magistre cor rupe quo alie
nata mente non ꝓt alienã ũbã recipe si tamen
ipsum bene ualeat tolerare Fuerunt ꝑ tamen
tectione corripit quasi qui non sencerat pla
gas ebrio imponit Doctrina itaq; ut ad eã au
dientis ꝓuenire ualeat q̃ sibi sint congrua ꝓ
mouenda Item i libro exodi ꝓ ¶ Hec in eodẽ
qz equus dei rẽ qne sup̃ de ꝓficere
libro sup illud iob Diuisti meses contra
eaz rẽ Sã Basil cui se ad ꝓdicandi ꝓfectum
uirtus se uiribz inuocant et arguunt ne ad
qd̃ loquendo docendo uiuendo conuertant ꝓ
na sua considerant atqz a cuctis se uitijs sol
bus emundant curantes sumopere ut cor mun
patentie luce resplendeant cor̃ angelis ingrã
cruã cordis mundicia fulgeatur cor̃ corpore sole
bom opis candeant cor̃ conspectu ꝓpitiatus
motus sena gratiarũ rutilent cor̃ superbie nebu
humilitate luceant et cor̃ timorem radius
rietatis clarescant ¶ Hec i mor A bonis ꝓdicã
bus non raro sacrilegus ꝓdicatio impeditur ꝙ
ꝓdicationis uictus accipit et quoties ꝓdicatores
ab audientibus uerba conferũt nõ solũ de re
munere ꝙ plus de confessoribus gaudent mercede
¶ Ille apud deũ magis in amore est ꝙ ad cuius
amore ꝓximos trahit ¶ Hec ibidem Quis legat
tor ꝑ diem i uribz miracula faciebat et in
ubz studiũ de noctibus ꝓtrahebat ut ꝑ ea
ꝓdicatoribz oculos quatinus nec actiua vita
speculatiois fiducias deseant nec contemplatiois
tribus gaudia operationis minuere pertimes

tempnant Sed qui et contemplantes sorbeant
qd' corripiat ergo pyrinos loquites refundunt
sde m pyo mozr et m b. mozr Duc sue sozo pdica
toz dice actiua-f et contemplatiua Sed actiua poz
e tempe qz & bono ope tendit ad contemplatiu:
Contemplatiua uo ualoz e mito et utruce na actiua
m usu pntis tpis laborat illa uo-f contemplatiua
sapoze diuino uenturu et eterna requie ia degustat
sde m bi mozr pfrus pdicatoz non e q' uel qp'
contemplationis studiu opanda negligit uel qp'
operationis instancia contemplandi postpoit bn
dicte non pdicare debet ut m ho tempe
meretrem rapiat f ideo meretrem debz accipe ut
m ho tempe subsistat z possit melius pdicare
Cumq; ea ideo pdicat ut hinc uel laudes hoim
uel meretrem accipiat eterna pcul dubio meretrc
sepuat Eadem Cumsse uo pea que dicit ideo
placc hominibus appetit ut dm placet qd dicit p
eadem dicta non ppe f dns amet bel ideo eterna
stipendia i pdicatione consequit ne a pdicatoib
mozr pnidigentia lassef hinc pcul dubio ad reti
piendum meretrem nil obstitit m pacia qd' hinc
rozi pdicat tuta dispensatione pdicatione sua
compone debet ut nec illecta spe temore subtra
hat in solo cum timoe relinquat Eadem i omea nec spe
designatur dns Sz quid nos pastoes agimus qui subtracta
et meretrem consequi et tame oparij neq; qui
sumg fructus ecce m strpe cidio cotidiano pereuntiu
tame p culpe cam nimie i pdicatoribz laboramus
hoc cum p sua culpa q'q' apta boce reprehendnt
f qd est grue si pona aliqua i ho mundo potes est
cuis fortasse eterna laudem nec si nobis adu
sancti p misericordia suam unum a nobis subtrahat
qd plus nobis adulantibz impendebat Pensemq
go qualis et quine sit amputationis sine labore
hoc recipe meretrem laboris Sde m bis mozr
ad suppnd desideriu inflammare nesciunt audientes
suos uba pdicatoris que corde frigido pferunt
accendit Sde sic finis coz audientis penetrat
q sic qd oze promit ope confirmat Eadem i pbis
mozr Nisi quis dei spm accepit cuis nullo modo
uba cognoscit Sde m sede cor balde mens amat
hoc septem sermone replicat Eadem Voce libe
ter mitigentiat alium dm exultat Eadem Qui ad
uere predicationis uba se pparat nece est ut
transferri corpines a sacis pagninis sumat ut de
qd' pdicator loquit ad diuine auctoritatis fun
damenti reuocet atq; in eo locutionis sue edifi

Vide ergo ex oblationibz fidelium unumq; & nequaq;
q' aliabz fidelium laboramus

cui finem Iude dns pcepit ut bestes spe cent m
annulis ut qui ad officiu pdicationis exercebant
a lectie studio no reuocent Agnoscimus enim qd
illi si te quat dicte qui debet quibus dubias enodare
Sde m fine mozr Vsus interpretoz solet & ut ar
gumenti qd' aduersaryes eminu pmidunt ad pse
cutione conclusione sucent Sde sup ezech omea
etia plauti pedis eius ut plantu bitulli ze Sm
sanctis pdicatoibus plauti pedis e plauti bitu
li-f matrie medius et fozeis et diuisu qz dmissis
pdicatoz et benatione hz i matutate et fozetridi
nem et diuisione ungule i discretione Uo an- ti ope
facile eius pdicatio accipiet qui lentus i mozibus
compbat et nulla eis matutatis ostensio si co
tra eia aduisa non affuit opis fozetudo Duritie
auit mitet upa opis fozetudo pdat si discreta
non fuit Sequit et semitelle quasi aspeus ere
audentis Sic metallu balde sonoz est Et ite
uoces pdicantiu eri compant qz m omeb eia
cpiunt sonus coz Sn auit et audens dicit quia
bita pdicantiu sonat et ardet Ardet enim desideio
f sonat fluma et ubo Es ito audens e pdicatio
sonora et attensa Sed & audente ere semitelle
pdunt qz de coz exhortationibz uba flamatia
ad ames audientiu pcedit Recte auit pdicatoz
uba semitelle simul appellate qui cos quos ere ten
gunt in orde accendunt Considandu quor e qa
qz semitelle balde subtiles et tenues simul quia eis
pdicatores sci de celesti patia loquit no tm balent
apte uba quem pnit ardet desideio Audens igit
es semitellas pcutit qi bis tenuit pdicator loqui
sufficit ho bide ipe fortit ignescit Diuina aut
pcutere agit ut ex ipis semitellis tenuissimis au
dientis animus inflammet cuia sit quida qui diu
qua audiuit maiori desideio replent et unde ppe
in dei amoze ardent Unde bis tenuissimas uboz
semitellas accepit Eadem ibide i omeb iv oib
qui ree pdicat tam utilitas creatois sup pmai
matoze ipli placat Unde nece est ut ipi pdicato
res non debeam ingre malis illud qd' solet i ipso
fumoze condentis uritur Sde ibide oib pdicatr
mentia sit debz mere pensare qz ipe missus e lap
sos erigere ne et ipe cu aliis lapsis i pnitentiam
cadit et pauli apli sententia meminat i quo alteri
iudicas reipm condempnas Sde ibid i omeb x. qde
de omipotem deo scitu suauit et dulcit
loquido pdicare qm hinc didicerut i cordis su
gestibus beate adamare nazi ille sino dul
cedine nos hz que utiliter uba mee constrictu
remordet Eadem ad pdictu dus plus constrictus magis
sti amois edificat qi exercitatio sermois qua

amandu celestia nr̃ scriptm pdicatoz legit
quo ꝑsuadeat ut despici terrena deleam⁹ ¶ Idem
ibidem Quinto audituros in cauitate et intellectu ꝑ
ficiuꝫ tanto sanctis pdicatoribꝫ maioz gr̃a sp̃s
datꝰ et in alteza mens pdicantiu ꝑficit cui ꝑ
cor sensus audiencia ad omnipotentis desideriu
tendit pdicatores uo sancti dcto ꝑficiuꝫ ut
ꝑ cor⁹ multa dona gr̃ie i suꝰ eccl̃a multiplicet⁹
¶ Item Eodē Cui adhuc uita pulc̃ra
est⁹ si ubiu dei pdicare uideat⁹ cui eleuatus et
assumptus pdicator non est ajente cui qua sp̃s
scis replet⁹ in anaritudine tpaliu et deleatione
etnoz cōmouet ¶ Dulce e et in rebus humanis
si ei qui adhuc de celestibus gaudijs nulla gustu
uit qz quāto minꝰ etna intelligit tanto delectabilius
in temporalibus requestrit ajens cui visibilibus
mentis videt nestris insibilia ac si quis ita cordis
oze gustauit q̃ sit illa dulcedo celestiu primoziu
qui sint illi ymmensi angloz chozi q̃ sit illa tēs
phensibilis visio scissime trinitatis hinc quāto illud
dulcius fiet futurus videt tanto magis in amari
tudine uerti omne qd̃ foris sustinet Superbus
cui subyacet et oia terrena ꝑ meritis despcim calcat
¶ Idem Tonica xvi sup ezech̃ Loqui de deo quicq
nalde et libe mentis est Tue namq; lingua bn
dirigit in sermone cui secure sensus quiescit in
tranquillitate qua nec aqua concussa respicientiu
ymagine reddit si te in ca illius attendentes
inspicie cui aqua mime cōmouet ¶ Idem i cad
ille sermo ab audiente libent⁹ accipit qui a pre
dicante cui animu compassione ꝑstrin- Si n-
fro frat⁹ ingrit⁹ pus in igne liquat⁹ ut postmo
dū uicissim in scipo teneat⁹ et si pus no mal
leatur postea tenē se mutuo nectut ¶ Et ibidē
lucerna que in serpa no ardet cum rem cui suppo
nit⁹ non accendit ¶ Et plus e tibi pabulo ue
rum in ꝑpetui mentē refice qz uentre moritē
caruis terreno pane saciare ¶ Idem Non magis
nr̃i e sustentare corpa utq; mortalia si magnus est
ubo pdicatoris sustentare animas metuit uirtu
tes ¶ Idem ibidē Pensare debz pdicator quid lo
quat⁹ cui loquat⁹ qn̄ loquat⁹ et quātū loquat⁹
Si em aliqd hoz defuit apta locutio ut esset
¶ Idem Quis unq̃ despicit restat ut eius ꝓ
dicatio contempnat ¶ Et i omica sabbi ante
natiuitate dn̄i Non aut dns ajentem de ꝑpria
uel iusto fructu ꝑficit qz is qui ꝑpriam sua
largitate sustentat q̃nus ꝑpria spm non
habeat tamē apud omnipotentē dm̄m
ꝑficit plenius opet- uebit qz et si fructu⁹
ulmus nō habeat uiꝛem tam̄ cū fructibus
poztaus Hec ipa sua facit q̃ bn̄ alica sustentat

Et priu moꝛ uiꝛ ipa pdicatio sine aliqua
tisit admissō qz uel ad q̃rula sup̃fluitate
si ab auditoribus uenīat ¶ Et sup ezech̃
in expone sacre eloquij ut auditoꝛibꝰ placeat
aliquid fingit sua uba loquit non deꝰ cum ip
alit q̃ is qui protulit sensit si tamē ad edificatiō
tatis tendit dn̄i sunt uba que dicit ¶ Et
i bij moꝛ ajunctus in se debz a uicijs et q̃ in
nat aliena coꝛrigē uidelicet ut ꝑtrem⁹ corrector
ut desidijs infimis non succubat⁹ quatenus
ꝑpicuus alijs fugiendi uideat⁹ q̃nō hoc ꝑ
ꝑ bam scientia et uita prius deus delectet⁹ q̃
in ꝑi moꝛ plerūq; doctoꝛ qui ꝑsumit doce q̃
negligit agē cui desicit opari bona que docet
docere subiectos meꝛito priuat⁹ que iusto
iusto omnipotentis dei iudicio in bono ut nec in
q̃ habeat qui utili hre bona recusat si ꝓ
semꝑ rebus cui⁹ lingua loquit cuiq; mens tacet
ri rerū amoꝛi semꝑ uirendi sicut sp̃ale est
habundan⁹ cordis os loquit ¶ Et sup illud
bij Exce trabem et e Suppiectat⁹ spes
galeat mens que liuit tenet ¶ Idem in omica
tiecost sup illud tobie q̃nus dicebat oia de
a ipse spūs sc̃us cordi assit audientis oia de
est finis pdicantis Nemo igit hominē dicere
beat qd̄ ex ore docentis intelligit qz ipse fr̃ mi
qui docuit i bacuc corꝰ lingua dicitur
rat ¶ Idem sup ezech̃ in omica xvi Ubiq; pdicatores
a pdicatore diligentius speculat⁹ minꝰ fides ꝓ
tio nam aut ezechiel Si tu amictus impio ꝑ
tate sua et ille no fuit⁹ discussis ab impietat
et a uia sua sup̃ua re⁹ impietas quippe ad p
delictū ꝑtinet uia uo impia ad ꝑtia attinet
¶ Et ibidē in omica xvi Ubiq; pdicatores sunt
ꝑpos inspiciam⁹ et inquisitu ꝑtialem seruem⁹
adimplere singula q̃ docem⁹ ne si pdicamus
facie bona dissimulat⁹ sin cordis basilicas
et cubicos alienos ¶ Et ibidē O doctoꝛ ecc̃ie
mensa dn̄i in basa dn̄i pozitas in basilicis fidei
bus ponderis holocausti sustines et bestie
uirtus reflecte labiu id est ad cor tuu reuoca
mone tuu audi qd̄ dicis operare qd̄ pdicas
cetis messem seminis et a fructu frumenti
sicut sceptu est Quis messem famelicus comedit
¶ Idem i omica Ecce bos o̅m clamat
no clamat ꝑlerīq; deu boues scitu si mocitat
fugiut Unde sceptu est Confiteant
factis alit negant et iteꝝ ꝑplis
honorat cor aut cor longe est a me ¶ Idem
omica pij aliqn ꝑtim malos auditores bonos
tollit sino doctoribus aliqn uo ꝑtim bonos

Et prius mundet ꝑphe uel iusti ueniet

ne patiamus seminatoꝛ pias Si em negligit
qd̄ predicas tu

nes dñs suos bonus z malis doctoribz aliqñ aut
ppt nñsse. f pdicatoriū et audientiū iustificatiōz
bonus suo doctoribus dat. ut et xpi p mitiū sf
cant et auditores cor meliores ppt et utru ppter
aut aliqñ nō qz neq; illi digni sint. atrpe quibz
doctne suo pferat neq; isti doctne ubiq; pfic
qm locū docendi tenent pdicatiōnis suo tollit
ur utraq; ps bidelicet docentes et audientes a
insto iudice districtius iudicent. Idem i omelia
vir aliqñ plus ova q; uba compungit. Ide in
pastor. Sicut longe ante nos venerande memorie
gregor nazanzenus ait nō una eadem qz eyhor
tatio cunctis conuenit qz nec cunctos par mor
dualiter astringit. Sepe enim aliis officium q aliis ppter
patia debent si prius detrahentiū sibi linguas
compescat ne pdicatione eor no audiat qui nel
audire poterant nel debebant. Ide in ezech. dya
logor. Nos de uiuentibz sacrū loqm et quasi nr
arbusta fructifera posita odorando poma dulcia
non mandendo gustam. Ide in pastor. Claues aptio
nis z sno pdicatoris qñ pdicando culpā detegit
qñ sepe nescit z ille qui tacet. Idem sup ezech.
doctor sine pdicatore z ge sup de doctore et
doctna bona. Idem i regestro lingua doctoris
sine pdicatoris fomentis sit bonis ge sū de doctore
et doctna bona. Idem ne cesse e ut ps suo ge sū
de doctna bona. Ide ethic. expositor z ge sup
nsra de septem sacra. Ide i omelia Subtili ac
cultor dei iudicio a quorundam auribus pdicatio
nem subtrahit qua sustentari p dei gram nō meruit
Idem Si utilia pensamus z ge sup de doctna bona. Ide in libro tresimo s. moz equus
ppt quib nsra de bicys ungituri spem pñti
bus plura ge sup de doctna bona

Gregorius nazanzenus in apologo. Docē
cum qui non sufficit eruditus e. michi videt
ur aneqm puerū sc docē in dolio artem figu
li. Ide in speculo aiaz doctnam dissere pietatis
opus nel humilis a nobis ozigo sumat et in diu
turnum refectur. Plura ge sup de doctna bo

Augustinus in sermone de ascensione
dñi spē debz auctor ee mri suos qui e lau
dem mee salutis. Idem i libro de doctna xpiana
Qui docendo nitit persuadē qd bonū est nichil
horū fiunt ut sc doceat ut delectet et ut
flectat et ozet atq; agat ut intelligenter libenter
et obedienter audiat. Ide in e. doctna
xpiana. Dicit quidam eloquis et bñ dicit
ita debe dici eloquentem ut doceat ut doceat
ut delecte et ut flectat. Docē enī necessitatis est
delectare suauitatis flectē uō victorie est nel

amicoloris. Idem cum sapiēt et eloquiū pdicatr
uiuit aut nequit erudit quide multos distendi
studiosos quis anime sue sit inimicus aut nocimus
Ide in libo de uera religiōe hō est lex diuine prudēe
ut nemo a stultoribus adiuuet ad ḡtiā cognoscē
dam qm nō etiam infidelibz adiuuerit. Ide ad ju
lianū comitē Si ex cōtrariis cibis aliis cibo nr fit
ex diuinis eloquiis et ozibz pastiē z mentē meliōr
nr hō. Ide in libo de fide et operibz pdicāe xpi
est ait nīl dicē que credenda sint sī z que obseruanda
Ide i sermōe dñi in mōte Sicut omib militantibz ac
cipiūt annonā et stipendiū sic omib pdicātibz acqui
runt victū et argumentū Et sicut nō omib ppt salute
rei pub militant si ppt stipendia hec recipiunt Sic
nō omes ppt salutem eccle ad ministrant si ppter
hec temporalia que tamē annonā et stipendiū con
sequūt aut ppt hoc et cetera ppt illud. Ide sup ill
iohis Omes erūt doctibiles dei pdicatores nāqz
uba formant et sermones componūt sententias p
ferūt si mentes illustrare nō ualent quoru alios
dñs edifi. do. In canī quippe laborat suus pdicator
zelo emulus si nō asse meritus gram ppter sc. Ide
ibide magisteria forinsecus adhiberi sunt quedā admo
nitiones Sed nichil horum hī nr clo qui cor
da docet Sic ge sint isti uba q foris dicunt sicut
magistri ad arborem et ad agrū adhibet eum aqm
et stercora mittit ac diligentia cultrice subministrat
Sed utiq; ipe ponit formatq; aut segetes fructifi
care ne negz eum qui plantat negz qui rigat e aliqs
sī qui meremur dat deus Sicut ergo cum qua ci mul
ti sermone unū et eundē audiant nō tamen omnib
persuadet ad credē si illis solis quibus uerus loqt
deus. Idem nō est alius doctor ne extrinsecus quide
cuiq; clamet nisi xpus exterius audiamus go transeamus et
faciamus. Idem ille qui docet intrinsecus ora uerba
q nō docent. Idem quilibet manus mittit pt de
bonis q̄ sit pdicando xpm sequat xpm. Plā
ge sup de doctna bona. Idem in libro de bap
ptismo pueroz ubi de re obscurissima dubitatē ge nsra
de septem sacra

Ambrosius in ser de ieiunio quadragesimali
nuntiat alios pdicando ab omi uitioz morbo pse
tinere se debe alienum. Idem i libro de burgi. Decet
ut qui docet sup ceteros excellē studia et statu
re. Ide sup eplam ad ro Sicut unus nō tempant
uitiorum hoīb alienat uti sua superbia faciat pdica
tore nisi fuit cautior tentatus. Ide in ser. pdicatio
sacerdotis in plebe salutandis est ordo. si contestatio
iudicandis. Contestatū enī illis ante iudicii fu
turi quid illis maneat i ipo iudicio sustinendi
ut te omi excusatione remota videant qm iu
sint de peccatis et obnoxii de contemptu. Ide sup
eplam ad tornatū libe et sine adulatione xpm
pdicantes et gesta pene uite libe arguentes gram

dm no habeant apud hoies ¶ Sigm d
nom predicatois t qm ppt pssuā tribulationū
pdicte non tnct ¶ Idem t ser. Ratione reddi
turi sum qualit aut pdicatio mlt ppficiat
aut elemosina mlt finct ficret ¶ Idem in
cuiꝰ hoib amcꝰ nox pdicatoꝛes sanctū pue
nūt aut bēs eis deuocōe aut ueus de pcessꝰ
tatione pdicatuꝝ cū bñdictōe recipientibꝫ. sed
pcuratoꝛiā iudicū cōtrahūt

Tenemus sup eplam ad eph et hec tru- ꝓponit
in decreto dist 24 Necesse t aut mota diuersitate
tpm et locoꝝ et hoim quibus scripture mutentur
diuisas causis et argumēta et origines exponat
¶ Idem t quada ouca Si quis distinguit tpa
solut quomodo ¶ Idem et hec in decreto dist 24
Sanctus apls paulus p singulas ecclas vbi
bus uecē illatis nec ad mstm impiti medici
uno collirio omm oculos vlt curare ¶ Idem ad ne
poꝛianū Nolo te declamatoꝛē ee in pplo nec ti
bulū aut garrulū si mistioꝝ dei pcli et sacrā
mentoꝝ eruditū ¶ Idem ad eūdē pdicatoꝛ cōmē
mpriaꝫ uō conabit ¶ Idem ad eūdem Non con
fundam opa tua sm̄one tuū ne cui in ecclā pdi
cās tractatus quibꝫ respōdeat Cui- igrit hec q
dicis xpe non facis ¶ Delicatus magr est
qui pleno bonere de tenuibꝫ pdicat actusqꝫ
uulgꝫ auditū t latro pt pdicatoꝛis ihū xpm
uba cū uiente concipiēt ¶ Idem sup eplam ad
titū sint sanctas doctrine cū doctois doctrina pue
et uera consentiūt ¶ Idem sup eplā ad galatas No
puerum t ubis septuaz elvangm consistē sed
m sensu nō in superficie si i medulla nō i sermōi
foliis si in radice rationis Tuc cū septuaz uer
est ubi audientibꝫ cū absq xpo nō dicit absq
patre nō pdicat absq spū scō non instituat ille
qui pdicat ¶ Idem illi debent alioꝝ et pdicatiōes
qui speculū conuersatiois sancte multo ipe didice
rint q fuerūt olim mūmi ut fiant olim pius q
non esuiēs nec sacietas aligā supauit q pauper
letant q̄ꝫ hitus et sermo ueteris t nouissus doctrina
utuꝝ est ¶ Idem t exposic symboli nō me latet illa
sūa sapietia q dic qm t ea loq de deo periculosū est
¶ Idem dicit glo. 10 his uij ¶ Idem ad nepotianū Apud
spūm uulgus admiratione siu fidē subuertoꝛ hoim
est eo qm q̄q uolūt ii intelligi plus mundi ¶ Id
eidē ꝓdicante in ecclā tēꝑ sui de doctoꝛe ¶ Id
t ysayam sup id applē me q te bñm dicit tēꝑ illic
doctoꝛ t euāgliste tēꝑ gre sui de doctoꝛe bono
¶ Idem Quota cura tēꝑ gre de ¶ Idem Simoꝛ longū
prouectus curet intelligentia plā gre sui de doc. bo

Quidam sup 1o ne agathi apli duos

dñi. qui ethiopem &c gras sup de doctia bona

debent ad pdicandū mitti nisi qui cognouerint
hūt ueritatis et splendoꝛem honeste conuiuādi
¶ Idem Stoꝛ bunoꝛ est et pdicatoꝛ nō ubi gloꝛ
mansionē ubi clarioꝛes sunt hoies si ubi fidelio
nequ gaudent ubi magne sūt epule si ubi mun
sanctitas floꝛet hic ¶ Idem t fi. primū libet de appā
Doce et nō facē non solū lucri nichil si et damp
phimū affert grauius quippe condemnatiōe
condepnant quāe fuerint suos dicit nō ame
opa negligenti ¶ Idem libo sedo cum de illis qui
colit aliqd dignū pfice plus aute affilie debet
saluatuꝝ spēt sti mendio igitur quo possimus fo
mones ab eo plati auditoꝛ animos accendere
et ignire ¶ Idem sup illud ait. xo. eod m aute loq
ti estis ꝛē Non solū ille pdicatoꝛ pdicat t mēdi
qui mendacia p utilitate loquit si t ille qui ue
libē utile pnūciat dū oꝛtet tū non libē qđ
dit qm debet ¶ Idem libo de laudib sci pauli ap
qm pdicatoꝛis sustinuit officiū nō oꝛtet ꝛeti
lem aut resoluti si fortē t pp cuctu robustū ne
cui debet saltem actingē pclaui uoꝛis ac mouē
lymq fructione mst patris sui mulier adul filiū
in moꝛte trudē cum cui non talis est mulieꝛ adul
suo pdit exemplo magis utile sibi ac aliis esse
si quiestat. sibiq tmo bacch cuo oīs ho
dū est uir arte nestices gubnandi ait pugnanti
cū fluctibus nauis eligitur ad clauū sedē nec cō
hostes dimicare ¶ Idem Cum bn pdicat et mul
arte qualit xpe dumpnet deū instruit
Vidimus de sū. bo libo sedo cū 36 pmū bi
nus predicatoꝛ bn arte ut sic consequi possit
bn dce ꝛē gre sue de doctoꝛe bona ¶ Idem libo
Doctoꝛ Sacerdos pdicatio opibus confirmandi est
doctrina gre sue & doctrina et uita ¶ Idem in eode libo
Sicut plerūq multiloquoꝛ strulticia pueritie
phendit ita rursū mimus tacentiū uita dem
tāmē illi n sacris lauando lingua in lenimine
tio defluit si ista minime reticendo ab utilitate
torpescit ¶ Idem ibid In sua diali comm
doctoꝛes si dū quedā dicta sunt ab eis superui
minimū tāmē eloquiū ¶ Idem Quota cuiosq fidei
audiē quosq sapientes nō ut uitare ab eis gloꝛ
si ut fiducia simonis eoꝝ agnoscant mdo
tiuli qui magis cōpositionē libꝝ q̄ sectā
tinati secuti ¶ Idem ibid Quadruplex
Bernardus sup Can est simulatio
ꝛē gre sue de doctoꝛe bono ¶ Idem Quo
loquentem nō intelligit qui grece nō nouit
lingua amois ei qui nō amat barbara
frustra ꝛē am non amat ad legendū

accedit plum qre sup & avena bona hec habz
hoc 2c qre sup & contemplacione
Hugo & sco victore de corde sensus nasciz
et animaz corda ferus suos adeo ut sepe aiaz
pusus pui quid et omi risu dignu. s. sensu
suu coram alijs oiuendare no erubescat sicut
fabule referut omes bestias ferus suos ioui p
baudas pitisse iuz quas symia suu deformem
natu omi risu dignu castigau no potuz qui
suu fetum omnibus anteferret
Glosa agathi e. pdicatus elbanu regu non
fabulas fz que ad ctiu regnu ptinent ponat
Glosa matthi xv. scriptu e quis in ea dignus sit sup 1 d
Testimonio veteroz eligendi duz hospes pdicatoi
ne eius infirma pdicatio illesa leduz **Glosa**
p pet sco sup illud Non em voluntate humana
2c ho ideo dicitur ne quis ad libitu suu sceptis
opponat fz laboet attende quo voluit intelligi
ille qui respsit **Glosa** denos ybi vsus reddit
nigrum **Glo** luce xo agarthia martha Repeti
tio noiis signu e dilectis uel monende intentio
ut. s. audiret attentius Quod em valde mes
amat hoc in ozone sepius replicat et uoce
ingeminat aiaz du expulerat **Glo** sup illud
ays & ambulas ihe hn soli magisterio silet apti
qui sapie luce lustrant et preceptis di obtem
Glo sup illud thymo. ii hec comenda fidelibus
et qui yderi erunt et alios doce. s. scia. Vitra
et facundia **Glo** sup illud xolijs e. Reliquit
mulier ydriam thus dicunt elbangelizatuu
deponit curaz z onus stili **Glo** sup illud p thes
sal ijo Cue spes mea 2c fructus migri est
obediena discipuli cuius bona cuersatio corona
dat magro iudice xpo **Glo** luce v sup illud dig
nus est operarius mercede sua Vm opi pdicato
ris duplex debet mercedes. s. una que in via q
cos in labore sustentat Alia in patria que nos
in resurrectione remunerat **Glo** sup illud luce
xov aufre ab illo mna Collatum gratiaz amuz
tit q ea alijs colere neglexit fz auget illi q
in ea laboauit sicut regnu trisima qd superbieno
simul amisit Dauid obediendo promeruit **Glo** sup
illud ad hebr p. Cum ea sit splendor vbiq fides
solo ac religioso nobis nobis opus e intellectu
fz magis ubi de deo ait loquuntur alioq uel audioq
quoz ad loquendu digne de deo lingua sufficit
nec ad intelligendu pualer intellectus ajutan
tia de deo dicuntq intelligi no simul ydonei et mul
de deo intelligimuq que loq penitus no valemuq.
Glo sup p regnu bi pdicatores et quilibz fideles

mit certaiu de deo ut quidam comparationem p ea
tale si ens de via uiatoris no exorbitent p compas
sione **Glo** sup sedi regni tres Doctores sue pre
dicatores sti qui patrie lucida struit luce fidei et
stie plena omes gentes cohortant ut velociz spre
ta cultura ac relicto confusionis errore ei auctore
suo diabolo ad vm dauid id e xpm venire festi
nent **Glo** sup illud iudicii pb Omes regio 2c
Gedeon pugnaturus contra madianitas no hastis
no clipeis. sz tubas et lampades serui tulit pfi
gurans elbangelij pdicatores quibz no est col
luctatio aduersus carnem et sanguinem sz aduersus spi
rituales nequicias in celestibz pugnant n pdi
catores contra spus malignos uoce quidem ad tuba
pugnat z miraculoz fulgore quidem ad lampa
des accensas **Glo** sup illud agathi xviii Ecclesie
ihesus &. & 2c ut ostendat qz nichil debz hre ter
renu qui vult ee celestis pdicatoz Heri est et xpa
na ignis ut sp sursu tendat Sic z pdicatoz q
m se igniti spm habet sp ad superiora festinat
Glo sup l. luce Q rogauit eu ut a tra reducer et
ut pusillu exz primo rogatu nauem a tra reduce pu
sillu. sigt uel tempare intendu uerbu dei ad tur
bas. s. ut nec arena eius perpiant nec a terris
in profunda sarmentoz recedant ut ait petrus
non intelligant uel sigt qd pius in primis re
gionibz et gentibz pdicandu erat sz du dixit petro
duc in altu ad remotiores gentes quibz postea
pdicatu e primet **Glo** bede sup illo luce. b. p eiu
noctem laborantes nichil ceperuq Quia nisi i tuba
gre e supne lavacri fruuntur instrumenta disputatio
nis frustra pdicatoz uocis sue iaculis mittit qz
fides pleroz no in sapia ubi composita sz diuine
narationis munere pruent O vacua presumptio
o humilitas fructuosa. qui nichil ante exspant
magnia in libo xpi concludunt pristu mulcitudiez
Rupit aut rethe sz non labit qui stis qz deus su
os erga nos pseqntiu scandala fuat **Glo** bede
sup illo luce v cuisit illoz bmos p hoc q bmos nos
tros q me iuuit. q nemo pdicationis officiu de
bet sustinere nisi dei et proximi habeat caritatem
Glo ibide sup illo Nolite portare sacculu neq
peram 2c Tanta debz de fiducia pdicatori i deo
ut priusquis uite sumptus non putabit sibi ea cer
tissime no defuturos sciz debeat ne diu nudi
eius occupati ad temporalia minus pdicet et
na **Glo** sup illud luce vij Erue quia i deserto pas
sa sumus 2c Rigida vita et pdicatio debet de cli
nare mollitia prauitatis q frequentant mollibz ide
ti adulantes diuitibus et superbis **Glo** ibide
Nemo putet in flumen et studio vestitu peccm

desse Alio qñ de nestrio aspritate iohes bap̄ta non
laudaret Glo sup illud luce puer aut erebat
et cat in desertis locis usq; ad diem ostē ꝓdicā
tor p̄ma futurus aspa soli tridui cleg̃it
ubi p̄mcia eatem trisegit ut nullens libius
ab amore mudi auditores suos reuocaret Glo
sup illud ayathi xp̄i Abiit ihs p̄ sata sabbo discipli
ante eius esurientes reperit bellē spīas et mā
ducare austera cū bibi ꝓdicatores no ꝓbatos si
simplices debet qđ alios Hec glo p̄ sata cū dño
ambulant qui diuinis p̄ceptis studentes i scp̄tis
vli meditationibz delectant Esurint aut qui in
eis pane nitre id est amore dei desiderant inuenire Hec
glosa Sata sunt auditores p̄ que discipuli ꝓdi
catores tristant cui sollicite inspexit qualit
bnolentiaz attahē p̄nt quoz silluem esurit Spi
tas aut bellit dū singulos homies a vitia
intentione retrahunt ꝓfectus no dū exemplis
luteti et a concupiā auros metes expuit Et
ḡna comedit dū emēdatos in corpus eccl̄e trā
hicit Bū aut hoc agit discipli ante diem ḡ
nale est ut p̄ceptū suū ꝓdicatois et sic p̄ ḡna
tor illius abit auditois hō aut fit in sabbo qua
totū hoc agit spēquietis etne ad qua et alios
tumultus et xp̄i pene spernunt Hec glo ibidem
Sabbo disturbidis cogitationibz bacie et bide
qñ suauis est dns gaudent re ꝓdicatores bellit
spīas et terit cū testimo legis assumit et
discutit donec i eis medullam dilectis inueniat
que latebat in litti Cui cui sola littē superficiem
scrutat neqz mentis refectione hausit nec alarit
requiē gerit Glo sup id dicit xp̄s Tollet calcia
mēta de pede eius ayoalit ntiz pede calciatus
est qui sibi et alijs p̄dest de quo dicit Calciati ista
pedes in ꝓparone elbangely pacis Si cui ut
manū sit ꝓximi cura ḡtermus utrisqz de pede
calciamento munimur et nō sua cogitatio utilitate
ꝓximoz negligerit quasi vnus pedis calciamenti
cū dolore amittit Doctoz ḡs bonoz et ꝓdicatoz
ambo pedes calciata sunt qz p̄cedentiū patrū
exemplis munita ofessione ꝓdicationis eoz munita
sunt Glo sup illud dicit vobis p̄ndiabunt
licite dicit qz ad omes viros istā ecclesia uoce q̄
ꝓdicatores cui instant et ualent ubiū dei ꝓlis ꝓ
dicare debent ut sciant ꝓli ut si mandata dei
ptēserint que pcula maneant Si nō obedie
rint que bñficia consequē s̄m p̄ti uita solatiū
et in futuro p̄mū etnū

Cyprianus In libo de exp abusionibz Tue
firma est ꝓdicantis auctoitas cui ea q̄ dixerit
effectu opis coꝛdi audientis affixerit

Leo papa et augt in sermone de sco laurencio
Ad credendū dei ꝓlium nullo est melioz nec magis
utilis sermo q̄ martiriū

Boetius In omi sermone sp̄ diuinū auxiliū
est p̄mittus implozandū qđ p̄missō multū rite fiat
datur exordiū

De peccatoribus et pēn Gregorius
In libo moz ꝓb̄ sup ihū iob Cum quasi mudi
tia recesserit a deo aliud cū ē ex̄pcipatoē
et aliud ex deliberatione petere sicut aliud est ne
nō facē et aliud est bonū odisse Hec ibidē Sepe
cū ptēm ꝓpitatione cōmittit qđ tamē cōsilio
et deliberatoē dampnat Hec ex infirmitate mētis
fregit solū actē bonū amare si mpte nō ꝓsequit
studio nec̄ nec deliberatione peccatē et bonū nec
nec amare Hec ibidē Sicut ḡ nō iniḡ ptēm
ptēm diligē qđ ꝓpetrare ita neqz iniuste infirmat odisse
qđ nō fecisse Unde et ibidē apte subiungit et omitte
bias cum intelligē noluerit Nō em aut i infirmi
tate nō intelligit si intelligē noluerit qđ libet
sepe illa que facē contēpnūt et sentē despiciūt
Unde ꝓpha ait nolunt intelligē ut bñ agāt ꝓpe
nitentiam em ptēndi ne existimāt reminiscendi
nestrendi Cum minuz sola superbia rationē co
nebzescit et ideo nō discernunt Aliud em est
nescisse et aliud sentē nolusse Nescire mgō ignoro
rantia est si sentē noluisse superbia est Hec ibidē
Sciendū quippe est qđ ptēm tribus modis admit
titur nā aut ignozantia aut infirmitate aut studio
uel industria ꝓpetrat Et ḡnus quidē infirmitatis
qđ ignozantia si multo ḡnus studio qđ infirmi
tate Idem ibidē Ignozantia paulus peccatū
ducat cū dicebat Cum ꝓsecutus sum et blasphemus et
contumeliosus sed consecutus sum qz ignorans
feci in incredulitate Petrus nō i infirmitate pec
cauit qui omē robur fidei qđ deo p̄hibuit
una uox puelle concussit et deū quē cozde tre
muit voce pentus denegauit Et industria nō
peccauerūt illi de quibus magis ueritatis dicitur
Si nō venissem et locutus eis fuissem ptēm nō
haberent Nunc aut excusationē nō habent de pec
catis suis Et post pauca dicit et viderunt et odierunt
me et patrem meū Sed quia culpa ignorantie
uel infirmitatis tanto facilius ingressū quēq; non
studio ꝓpetrat qđ deo paulus illa q̄ prius igno
rauit postea sciendo cozrexit et petrus in
tante et quasi ad arcturum fidei radicē regres
do lacrimis solidauit Idem ibidē Plerūq; ita
contingit qđ unū idemq; ptēm et ptēm et
pena ptī et causa ptī est et melius esse
si res ipsas ad medium deducamus Differen

nentes mglimes in fnore luxurie plementidine
rarius instigat ꝑ̄cm̄ nēo luxuria sepe nel
furto nel homicidio regiē ne legum humanar
ultione punīat ¶ Idem Ponamq; igit̄ ante
oculos meos q̄ quida voracitatis ficta sibi lava
cra qui de voracitate supatus adulteri cū
dam̄sit Deprehensus aut̄ in adulterio latenter-
biri adulterer ne ad iudiciū trahēs occidit hoc
magis adulteriū int̄ voracitate z homicidiū po
situ de illa biblia natū et ystud gravius ꝑ̄m
pena ē et causa ꝑ̄ ꝑcommittit̄ ꝑ septim pe
na nō ꝑ̄ est quia culpam vocacitatis auxit ca
usa ꝑ̄ est q̄ subsequis homicidiū fecit Unū
igit̄ idemq; ꝑ̄m et pena ꝑcedentis et ēt culpe ‖ z ꝑ̄m ē
subsequtis q̄ tristicia ꝑ̄ā diu exaggerat dilp
nat et adhuc subsequtia q̄ timpuari deāt se
mulat sine causat

Magister sinaz libr̄ sēd dist xxvij Deus q̄ cū
homine dicit ꝑ̄m in mundū intrasse q̄ ē ꝑcatū
te mulier̄ si vir nō peccasset humanū genus mūme
ꝑcatis corruptum patet

Bella ꝓ̄ in omnia & Hosee etc post pastia sup
illud osee Cū venit ille arguet mundū de ꝑcō
et de iustitia et de iudicio exponēs dns sinam
suā admouit de ꝑcō quidē q̄ non credidit in me
ꝑm̄ enī incredulitatis q̄ specialē posuit
q̄ sicut fides omn̄ ē origo virtutū Ita solidamentū
omn̄ vitior̄ ē in incredulitate ꝑsistē dno scribi
tur attestante qui dicit Qui aut̄ nō credit iam
iudicatus ē q̄ nō credit in nomē unigeniti dei aut̄
manet̄ iustus ex fide vivit De iustitia illo q̄ ad pa
trem vado et iā non videbitis me Justitia cū dis
cipulor̄ ē cāt ꝑ unū quē cū hoiem cernebat
videri quor̄ dei filiū ee crediderūt et quē sibi
corpaliter ablatū nouerāt certo tamē semper
amore colebant Justitia uō certior fidelius id est
cert qui unū deū in carne nō viderūt licet est
aut et hominē cū corde credit et diligit de
qua ꝑfecto iustitia fidei arguit infideles cum qui
videlicet cū simili illud cicē audirent tm ad iu
stitia credē noluerūt neq; cum iustitia malor̄
ex sua solū tortitudine ceciderit ē ex comparatione
certior̄ q̄ sit trumpnandi nostrat hinc etiam
scriptū est ꝑbatu aut̄ utrus corripit insipientes
arguit g̃ mundū spūs scūs de ꝑcō suo q̄ nō cre
diderit in xp̄m arguit et de iustitia credentiū
q̄ sequi noluit exemplū eor̄ qui huic ad prēz
asscendisse negr̄ corporaliter ulter conspiciunt̄ i terris
ee scribant nec tamē ab eius dilectione poterunt
ulla ratione separari hoc ē enī q̄ ait q̄ ad patrem va
do et iā non videbitis me Non enī videbitis me
postpūm̄ astendero qualem mundo videt̄ solectis carne
mortali et corruptibili tribuit̄ ꝑ iustitie ad
iudiciū venientē et ꝑacto iudicio in mundū glā
sanctis omnibus apparuit ¶ Sequit̄ de iudicio q̄ ꝑ
ceps mundi huius iam iudicatus est ꝑcipe huius mundi
diabolū dicit q̄ principat eis q̄ ordine ꝑverso
mundū potius ꝙ mundi conditore diligunt q̄ hoc
diabolus iam iudicatus est a deo qui ait vide
bam sathanam q̄ fulgur- de celo cadentē Quidam
ē ab eo ei et ꝑ̄e dns denoīa eiecit et discipu
lis suis dare et ꝑtatem calcandi sup omnem virtu
tem inimici arguit̄ itaq; mundus de iudicio quo
diabolus ē iudicatus q̄ homines ne dei voluntati
resistē ꝑsumant ꝑ̄ superbia archangel̄ damnari
crevit arguit et mundum spūs scūs de iudicio
quo ꝑceps huius mundi iudicatus ē cū loquens
in spū sco iudas apls ad corripiendā ꝑversor̄ ho
minū nequitiā ꝑcm̄ angelor̄ dicens angelos nō qui non servaverūt
suū principatū et principatū sed reliquerūt suū domi
cilium in iudiciū magni diei vinculis eternis sub
caligine reservauit ¶ Idem ibidē Sed et ipse
filius dei dns nr̄ ihēs xp̄us cū ect in mundo
arguebat mundū id ē spectatores mundi de ꝑcō
sue incredulitatis quo manēte eterna pena detri
mentū et quo cessante eterna dimittit̄ Arguebat z
xp̄us de iustitia q̄ videlicet iustitia fidelium no
lebant imitari arguebat et de iudicio videlicet
quia diabolus qui iā iudicatus et damnatus
erat sequent̄ Sed et ꝑ apl̄os suos z alios ꝑdi
catores hoc ita faciebat

De predicatoribus malis ggi

Cum mandati dei retinet̄ in memoria zē
qre sup̄ de doctrina mala ¶ Dē in civ moz ait
contemptoribus optimorum ꝑcm̄ ignem divinum ad
ire non velet et ideo ad superna desiderii suos
audientes inflammare nequimus illa q̄ frigide ꝙ
tore ꝓferūt ¶ Dē ꝑsi quinq; doctores qre sic
de doctrina mala ¶ Idem et licet in decreto dist
pl ajulti doctor malus dū male vivit qre sic
de doctrina mala ¶ Dē magna cura nec̄ est qre
de plura alia q̄ ibi ¶ Dē ꝑsens ꝑdicator
non est zē qre de ꝑdicatoribz bonis ¶ Dē lucna
q̄ in scripta nō ardet qre de ¶ Dē sup ezech No
facile cuiq; ꝑdicatio accipit qre de ꝑdicatoribz
bonis sic ¶ Dē Cui adhuc civi prēe zē qre de
¶ Idem Turpissimus est nos ibi negligere ubi
ubi natu sumus alios sublevare ¶ Dē aliud ē esse
a vitiis deb: ee zē qre sic de ꝑdicatoribz bonis
Idem in registro Sup nonulli qre sic de doctrina

Jd ecd p singula dorem ẽ qre sup de doctrina mala
Jt m 2o dyalogor vtos de unitate patru ẽ qr f d pdis bonis

Hugo sup Cantica Item p fectu ẽ qr sup de doctrina
2 vita

¶ De Diuino iudicio fr esqr agit qre d doctrina mala
¶ De m omes Ecce nov om clamat qre de pdicatoribus bonis ¶ De t omes Desiguit dns cum pdicationis officiu suscipit dignu no e ut omis sllaris negotior ponet ne du hoc eis collu p met ad pdicanda celestia non assurgat
¶ Idem sup ezech de pdicatione labor laudem humanaq quere quid aliud e ep magna ve bibi pbo benedicere ¶ De ibid Scimꝰ monachi officiu e non doc ꝫ lugere ꝫ et ctum e qd pub pdicare nec monacho convenit nec nouitio expedit nr no missa licet plura qre sup de doctrina mala ¶ De de doctrina et vita ¶ Ite m primus capitis sequentibus

De predicationem usurpantibus

Gregorius in moz Infima etas e cui vae sapit ad pdicandu non de tamen psilire ¶ De cum mundi deseruit no debet ad exteriora officia puenit nisi p humilitate m eum de mundi contemptu diuitius solidam ¶ De m pastor Eccl nonnulli qre sic de doctrina mala ¶ De Redemptor nr cui m celis sit conditor omn 2 ostensione sue potentie sit doctor angelor tu aute tempus retribale magr fieri nolui homm ut videlicet pceptis et usurpantibus etiam sallibrimi tumoris infunderet cui e rpe q labi non possit ¶ Ite Gregorius non mst i pfectu etate pdicaret ¶ Saluator nr pfecto
pus m medio doctor sedit audiens illos et interrogans et postea pdicauit qr pus quisq debz discere et postmodu pdicatoris officiu usurpare dixit vobis ¶ De sup ezech Cui prima simul adolescentie uel iuuentutis mee tpa nobis adhuc a pdicatione cessandu est ut lingue mee bonum pfunde non audeat fraus errorib alienu cui no habeat diuitiem et aciem infidendi ¶ Idem adhuc nobis in infinitatis confusione tacentibus pbet non debz auctoritas pdicandi ꝫ cui ia i bono ope surgim cui iam recti stare cepim dignu est ut ad lucrandu alios cui pdicatione mutari debeam ¶ De Nisi quis de spu 2o qre de pdicatoribus bonis ¶ De no facile cui pdicatio qre de ¶ Idem Cui adhuc vita pbis 2o qre sup de ¶ Idem plerisq doctor q pstimut 2o qre sic de ¶ Plura qre sup de doctore et doctrina multa Aug Greg Hyer Bed ysi Bern alios lactantius
¶ Ite qre sic de doctrina et vita ¶ Ite de de vita et fama

De predicationem negligentibus

Gregor in pastor Quo reatu astringuntur aspiciam qui diu peccantibus silent pdicatores subtrahim morientibus animabus vite remedia tue abstendim ¶ Idem Cum no studet

Hominibz

sollicitus de i pdicatione de principe factus est pro cunctis mortalibus in damnatione ¶ Item i moz Pessimum malu qui corrigere no valet tacear ei ubi loqui debet corripi no pnit silentiu re de consensu per mestat Et si ea q tacet tolet no tamen in alio vnus doloris ostulet ¶ De sup evod Si quis est dns negligat mercedis Si ille de negligentia dicit qui ad seruienda vita zelo diuini amoris ueritat pfecto se dei e denegat qui uiquiu sufficit morepare vitia carnalia iam recusat ¶ Ultima quere supra de correctione remissa ¶ De negligentia

De pdicatione audientibz

Petrus aplus in ordinatione clericis pmittit talis emen est negligentia ubi dei studijs sollicitus dnes sustinet seculares

De predestinatione diuina

Sup ezech omes de alua ita q dispensatione dei omnpt deus ẽ qre supra de dispensatione dei i tio dyalogor ajagma e omnipotentie dei pensatio qre sic de dispensatione dei pluri quere sup de gra dei ¶ Ite de pscia dei ¶ Ite de pdestinatione audientia dei

Augustinus in libo de predestinatione sanctor et habet in decreto vnu q. iii Vasis ne unq deus redderet mirtiu si no spontaneu sustineret habe pcm qr nec deus pmittit hoi iuste imputet nam si homo ex predestinatione dei crederet pam ¶ Idem ibidem Cui ub aliquos a deo tractos in suis desidijs aut obduratos aut in suis pccis relictos legim ho idem eosdem pos remisse pfitem qua talia ex tenia pcessum ut sibi ipi pena debuerunt qua eis supplicium nerter in creatum atq ideo nec de iudicio dei congrum quo desert multos deseri et misereri gratis agim qua liberat no multos liberum ¶ De ibidem ibidem Vires retinet obedientie no cuiqu subtrahit deus qr cui no predestinauit ideo cui no predestinauit qr recessurum ab ipo deo obedientia pstitut Inceptissime ꝫ dicit ut utrisq sue boni sue mali homines quedam tribus videat impelle cui in bonis voluntas sit ligenda non sue dei gra in malis autem tribus sue gra sit habenda ¶ De ibidem pdestinatio quor dei sp in bono est q pcm sola hoim malitia gressum aut remittendi nomen cui laude in operibus mis sola pscia dei intelligenda est Quia sicut pstit et predestinauit ea q ipe facit et ut faciem dedit Ita pstitit ea et no pstitit predestinauit ea que nec ipe facim nec ut faciem cognit hij no sunt de quib

Epierit eo nobis ſi non fuerit eo nobis ſi
eni fuiſſet eo nobis manifeſſent utrq nobiſcu
Voluntate ſpriaq exoleuerunt et ſua voluntate // ſua
crederunt et quia pſciti ſunt casuri ideo non
ſunt pdestinati eſſent aut pdestinati et ſcit
q hoc pdestinatio dei multis eſt causa ſtruendi
nent aut ea labendi ¶ Idem ibidē xviij q. iij
Si non go necessitate facit correctionis uel obdura
tionis diuina pdestinatio ſiue pſcia dei ea bo
q gram dei corrigamur et mali ſuo libeo peccā
arbitio ¶ Idem ibidē Neq enī q pdestinatio
ſeu pſcia dei falli non pt ppt hoc necessario euē
niūt q pdestinant q pdestinauit uel pſciuit
ſcitur nec necessario pdestinat uel pſciuit que
futura ſunt si q bona absq dei gria mala uo
pt eius fiam euenire non pſcit ¶ Idem ibidē
hoc pdestinatu ſunt uel pſcia necessario eueniet
non ea ideo absolute dm eſt necessario euenient
que pdestinata ſunt uel pſcita q necessitas relate
ad rem euentum ibi aut ad diuine pſcie ītuitum ¶ Idem ibidem xviij q. iij Sed in his omi
bus dicta mā humane mentis assumit arbitriū
ſi diuina clemencia in electis ide pdestinatis
mutabiliter bene ad bonū in dampnandis uo
luntate relinquit ad malum ¶ Idem libo eo quo
niſi dei gratia erigit q ſupra de gra dei ¶ Ita
libro de pdestinatione ſco Prosperus hunc
pdestinationis eſt q ē expe ſaluator mr nr
Dator dei et hom hō xpus ihs ¶ Idem ibidem
Nullum eſt aut illustrius diuine pdestinationis
exemplū q ipe ihesus ¶ Idem ibidē Deus quē dig
nat et que uult pūt et bonū facit Sic ē erigē. // vocat
ista pdicanda pietas ut ab eo qui habz aures au
diendi non go teneant quida poetica ſimz qua dicti
est ſpes sibi ipſe et in illud nitant qd no pec
cat si pphetice dictū eſt a maledictus vir q confi
dit in homine ¶ Idem ibidē Inuestigabiles aut ſūt
vie dominī Inuestigabiles // aut ſunt et inscrutabiles // vigiles
qua gra liberat et ultus qua iuste iudicat aū
ſeruē eū bona habuerit et obdurat digna pec
cauerit ¶ Idem in codē Ex duobz itaq puulis ex
tuali peccī pcē astrictis cum iuste assumat ille
ad uitā quē et ex duobz iā iudicibz impijs et
ad uitā reprobis ille nō aut nō
iuste ita vocat ut vocanti sequat ille nō aut nō
vocat aut non ita vocat ut sequat Insuperabi
lia sunt iudicia dei et inuestigabiles vie eius
¶ Idem ibidē Ex duobz Egyptijs et nudis et hinc

donec pſcientia uſq in finē alij nō nō donec
Inscrutabilia ſunt iudicia dei et inuestigabiles
vie eius ¶ Idem Augy Nullū eſt diuine pdesti
nationis manifestius signū q libenter audire dei
ſilium ¶ Idem Nullū credimus ad ſalutē q ne bene
¶ Idem ſup genesim ad litam frustra q̄rit et q̄re
ſup hoc deo ¶ Idem in libo tuo de libo arbitrio nec
mā pſcia tua q̄re ſup hoc deo

Iudicius de ſū. bo. libo ſcdo cap. vi. ſignata
dispensatio et ſupne distributionis q̄re ſup hoc
dispensatore deo

Haimo epūs libro ſcdo de pressione fidei
pſcia dei q̄uida pnoscit pdestinatio nō q̄ tri
buenda describit illa pudet multa hoc prordinat
pmia ¶ Idem de pſcia dei q ſunt mā pdunt
a pdestinatione nō q ſunt dei nobis ppaut ac
cepit nisi pſcia ppa explorauit pdestinat nul
la recepit ¶ Idem in eodē Sicut pdestinatio
ad pſciam respicit et de pcognitis pendet
et non ideo pſcit q pdestinat q ideo pdes
tinat q pſcit // tia pſcientia nuda uolun
tatis mātz getus fecit componit et exitus fu
turoz tumq̄ priuo cognouit euentus ¶ Idem
ibidem libro decimo Augiū pter malū de illo pſci
re deus qui p obedientia bonus faciens est
ratione go diuine pſcie poſt ſe trahit ratio
nalitatis humane

Glosa ſup illud Iohis xvij Aute mūdi constitu
tionem deus pdestinauit et ecclā ante mūdi structz

De pilatus comis gregorius

In pastor Sit rector accede pcipimus vite
viam subditis viuendo demōstrēt et grex qui pas
toris vocem merito sequit p exempla melius
ip p illa gradiat ¶ Idem ibidē cap. xvij Sit rector
discretus in silentio utilis in libo ne aut tacendo
pficat aut dicendi rectitudinē ma sicut tacuta
locuto in errore p trahit sic indiscretu silentiū
eos qui eruditi poterāt in errore permisit de
relinq̄t ¶ Sit rector singulis compassione
proximus pcultis contemplatione suspensus ne
et p pietatis laxitā infirmitate ceco in se trussēt
et p speculationis altitudinē semetipm sup
queaz visibilia suspendat ¶ Idem ibidē Sit rector
bis agentibz p humilitatē socius si tamē delin
quentiū vitia p zelū iustitie fit erectus ut et
bonis in nullo se p ferat et cū culpa puoz
exigit patrem siu pastorē agnoscat Item
ad Hebr. xiij Dicat apls q in archa dei fuerūt
tri s. maria dulcedinis virga disciplie et
tribule testamenti scribat sūt legis decē
et nouē ¶ Idem ibidē cap. xviij Quicū q̄ psumt

Deus ite collatā. pdicanda et castitas ut ab eo qui habz aures audiendi michil
nisi bñ gentalibz illicitū ppetrēt. pdicanda est cautas ut ab eo q̄ habz aures aud
endi deoz ppriz diligat. Ita et pdicada et ipa pdestinato bñficio dei.
Et qui habet aures audiendi

lemeria dij
ysa. pl

mū pus
ysa hū

ysaie xxvij
de Angelis

non in se delent. pastorem ordinis si equalitate pen
sare conditoris nam et antiqi pres nri pastores
pecor et non reges hoim fuisse memorant. Id
in eodem Rect semp in cogitatione sit anxius
quating ignot multa immundicia polluat qm tale
suscipit officiu ut i alienis quor cordibus maculas
pollutionis extet. temeritatis. equanimitatem qm sit
casa dni. Idem i eode. Cum presumit tales se ex
hibeant ut cor subiecti scrutetur. eor sua pauide
non formident. ut cii temptationu fluctus par
ui tolerant. ad pastoris sui mentem qi admo
nitis suis sunt refugiant. Notu glo in Robus. Id
i glosa pi Rob. Deo dns cum que plicipem
cate sue fuge dispensabat. cade permisit. ut sua fra
gilitate cognosceret. quid aliis compati debuisset.
Idem i pastor. Scire debet. plane. qz si pulsa pe
cunia. tot moribus digna sint. quot ad subditos
pditionis exempla timuerint. Idem ibide. Ods
est prius regimis. nisi tempestatis meritis i qua
cogitationis spe procellis qm nauis cordis. mer
quatur. Idem. Omne qd' supeminet. plus meror
bus affligit. p honoribus titulet. moralia xxv
et in decreto dist xxiij. Idem i regist. Platon
bonoris subiector salubris est regula. Idem ibid
Sic nos fidelibz subditis tenet debemq disciplina
sicut pii pres carnalibus suis filiis solent. quos
et pro culpis verberibus feriut et tamen eosdem qs
doloribz affligut hedes hec fiunt. Idem in code
et habet in decreto xxiij q. i. pastoi cure dicit. Sy
non tohis diligis me qlus hijs ex quibus tibis
colligit. ipse si is qui valet omipotentis dni oues
pascere venit. suum pastore se no amare ostendit. Si cui ungentis pacis pfutilitate omia
de secreto sinu pacis essentis est ad publicu mu
nos quid dicturi sumq si secretis mis ppomimq
utilitate promoz. Quies go contemplatiois
ex ore de nobis appetenda est. Sed tis pro multoz
lucro quigz penitus postponenda. Idem i regist.
Sicut locus regimis qre sup. de potestatibz et
pate. Idem is qui pest qre sup. de discretione
Idem in moz pate cui licet qre de potestatibz et
pate. Idem ille pate bn expectet qre de
in dialogo petri bicem ligandi et soluendi apti
nent qui locu sti regimis fide et moribus te
nent. Idem i moz platus ad subditos debz
taliter se hre ut videns timeri z natus possit
amari. ne nimia leticia vilem uel immoderata seue
tas ipm reddat quiuis odiosum. Idem
Jacente non cigit qm sui status alterius
p compassione non flectit. Idem qia pas
tor mens qz no ppriam gloria si sui qrit auctor

ris ppt hoc vbi. ab omnibus adunari vii malis?
Surrexit iudas loco pris sui et adunauit oi
omes fres eius. Idem Nolens nii aqa transire
tu fige cet altaris mysteriu si tu iam ponduo
est enim pastoralis auctoritas. Idem age de illis
uno ce premisso de quibz sepius est dictum
eos dn alleuaret. cii alleuati eni dicit. Iudex
i honoribz astendit et moribus cadit. Idem
uterqz docet dnicu sacerdotem moribus et dim
claresce quating in eo tanquam in uase fictili
plebs sibi comissa possit eligere qd' sequat z vitet
qd' corrigat. Idem i xxv moz et hec in decreto
dist pol. mysteria sine mystica mulier destruit si
bina sine altera teneat. Debet go pastor esse mite
et consolans una z pie sentiens discretus. Idem
in xv moz Tanto z pondera qs platus sustinere
compellit. quanto in ho scio principat. Unde et
hic princeps greci basilicos dicit. id est regalis ide
pli. Idem in xviij moz dicto quisq. altius in
grec tanto curis gravioribz onerat. esse se pu
tet. mente et cogitatione supponat. quibz fragi
poni videt. dn petrus apostolus aut ppt singulos hoim ppm solu magis infestat. tu
tus z in ipo maiora superatur bella. Idem i
Cause pensande sunt et ut ligandi atqz soluendi
di prat. exercendi est. Videndu cui est ligan
q sit culpa. vel que sit pna secum possit
pam ut quos omipotens deus p compunctionis
gratiam visitat. illos pastoris severitas ab
Sic cui vera est absolutio psidentis cu mise
sequit arbitrium iudicis. Idem i omnes. qui
uel absolui timet discrete timeat. uel ligari. qui
is tamen qui sub manu pastoris est ligari ve
reat uel iuste nec pastoris sui iudicium. qui
dat z si iuste ligatus est ne ex ipa trumfa
phensionis superbie culpa que no erat fiat.
Vere iuste uel iuste pastor obligetur pastoris
sentia ligari timenda est. ne is qui subest
tui iuste fortassis ligat ipm obligatione sue
tentiam ex alia culpa forsitan meret. Idem
glosa exodi xxvi. Debet mor subtili examine
bona mala qz discernere et illis quibus pest
et qui et qualis congruant studiosius inquirere
si sua bona comoda subditor inquirere
Idem in glo. can. Deus ad sollicitudinem regen
darii alioz se attingit. restat ut quibus ope
pdicat. ad prudenda quoz subditis suis
subsidia non desinat. Idem sup illud
et claustris dei crucifixit illos. Illi pe certis sibi
Unde merito qui fidelibz sollicite psunt. se
quos diuina gratia largius exhorruit et

basis

applenda

appm

lucescit ¶ Idem sup illud luce xvij Sup omnia bona constituet eū celestis regni gaudia p̄ceteris plus habebit qui bñ p̄sunt tñ p̄ceo sua vita vel p̄ fregie custodia bonos eni subditos et auditores faciet deus dispensatores fideles constituet sup omnia ¶ Idem & habet in decreto dist. xlvij Sacerdos negligendo nel egrediendo nel loquendo si de eo doctrine sonitus non audiet qui ipsi contra se supbi iudicis erigit si sine sonitu pdi ceteris meret ¶ Et in omnea designantur deus Ego una culpa plus est p̄sentis q̄ una futuris negligencia ad vitā eruditus nō est ¶ Idem et habet in decreto dist. xcv Quis dubitet sacerdotes papi gre sup & epis p̄la gre sic & dignitate ¶ Item & honore ¶ tē & potestatibus & p̄dicatione ¶ tē & doctrina p totū ¶ tē & p̄dicatione fluctus mais nauta secum nauigant qui dirigendam illa sollicitudo ppositor gnis & sollicitudie ¶ Idem i moz ppositos mala q̄ placuis corrigē non habet metelt · si ulo loquendo corrigi potuit tē silentio consensit & p̄tinuestat et si ea q̄ tacet potest ¶

Gregorius nazanzenus i apologo suo forensibus et domorum rebus dispensat & officia nō administrare ma ora si i modicis curam p̄ius nō nostris nocuit & plus omnes ne supra sibi ores suas leuando ut deus sui fiant nel peculi subeant lis est aut apostrophe et excusatio fugę mee ¶ Idem Hilarius Constantio ostendit nobis deus tē gre sup & epis ¶ Non oportet gre sup & correctione

Hilarius In suo pastore habemus duo quedam quidem ppe nos est si istud ppe alios est In eo quod optam simus alterum q̄ p̄posita simus illud. q̄ optam simus attendite utilitas nra si i eo q̄ ppositi simus attendite utilitas aliena ¶ Idem ibidem Glorientur pastores si qui gl̄iant in deo gl̄iet hoc est xpiani in subditis pasce hoc est in xpo pasce hoc est p̄ter xpm seruientium nō pascere hoc est ppe xpm et ppe subditos nō pascere ¶ Idem ecclesiastes sibi ita ppositus est gras mea ait ppe me portet regat reficiat et custodiat potest cui cura tutione regat instructione reficiat consolatione custodiat religione ad & relligatione s̄ p̄ disciplina ne non dissoluant ¶ Idem Collocu me in cantis tuis fregit tuoz q̄ tu es pastor bonus qui animā tuā ponis et reducis pdita tu regis et saluas ¶ Ducunt tu foues et sanas languida

apascamq̄ gregē sub tali pastore et secura erimq̄ ab omni lupo ¶ Idem sup i ps Quia descendit mare in nauibz nautas quo magis onerauit tanto magis periclitant Sic plan ¶ Idem sup illud Nolite nimis esse multi Quia loquens est non indiget de & habet in decreto dist. i. Omnis sum q̄ ritu cautas ministris negotiis iustis suscipit necessitas cautele quā sarcina si sit sibi imposita p̄pitiendo atq; iniuriose vacandi est & certa Si aut imponit suscipi debet q̄ cautele necessarie ¶ Idem i epla & habet in decreto dist. l. Omnis regule domos de cias mihi & subditis plura gre de dignitate ¶ tē & honore ¶ tē & epis ¶ tē & potestatibz ¶ tē & sacerdotibz ¶ tē & correctione

Ambrosius In suo pastore ecclesiastes summa profession gre & epis ¶ Idem i libro 2o de Officiis Decet vetustis hominibz censura frugalitatis continentie auctoritas & maiore cui qui p̄stat honore ne p̄minentem virtutem thesauri possideant sui et perenne fluant qui libeis p̄est ¶ Idem quid potes cui consilio indicatis superiore que videas moribus inferiore Sup me nauigi debet de cui me committe paro ¶ Idem i pastore suo et habet in decreto dist. xcv honor et sublimitas gre & epis ¶ tē simpli de correctione ¶ Item de dignitate ¶ tē & honore ¶ tē & p̄bite ¶ tē mihi cleo pvio & plato malis ¶ tē de sacerdotibz ¶ tē de sub & subditis

Nicolaus sup agathon ego omnes plato subiuncti clario ¶ tē honores nō sibi ho res gre sup & honore ¶ Idem Vis apere plato stude scientia vita tua et esto austerus audiat te homines pna mandante et videant magi sanctiorem ¶ Idem Si errauq̄ gre de si & penitentia plura gre sup de Correctione

Hieronimus et habet in decreto viij q. i. Nihil sit amicus dei gre si de potentibz et p̄bite Idem autem moysi et epis ¶ Idem ppinquus mihi gre supra ¶ Idem vij q. i Non sit princeps gras mea de plato malis ¶ Idem Quia p̄stantior est ex omi ple. qui sanctior qui doctior q̄ oibz virtutibz ornatior talis ad sacerdotiū eligat et habet vij q. i ¶ Idem licet sint opa duo gre si & epis Item de plura gre de Ambitiosis ¶ tē & arrogantia ¶ tē de correctione bona ¶ Item de dignitate ¶ tē de honore ¶ tē & epis ¶ tē & p̄bite ¶ tē & principatu ¶ tē de sacerdotibz

Isidorus In sino Talem te rede subditis tuis gre de potentibz ¶ Idem de si bo libo tno ca 39 Primitis plebiū dispone a deo vita tuoz Si a fide exorbitauit tuoz te cū arguendo a subditis p̄ moribz nō reprobis tolerandus

magis ꝯ distringendus ē a plebe ¶ Sic i corde
libꝰ cap° xv Cum pficiꝰ ad regimē Talis ergo
disciplina subditoꝝ pstat se dilꝯ ut no solum auc
toritate vim z humilitate clarescat Sed tñ sic
eūt in eo burtus humilitꝯ ne dissoluat burtus subdi
toꝝ in victis atq; sic auctoritas adeūt ptrīs ne
ꝑ timoꝛē cordis seueritas exīstat īmoderationis
¶ Idem ibidē hꝰ ē in sacerdotibꝫ dei cā districto qua
nec ꝑ libertatem superbi nec ꝑ humilitatē simꝫ
remissi ¶ Idem ibidē cap° xv Nichil pei z ꝛē sic
supra de potentibꝫ z ptātē ¶ Idem ibidē cap° xvi
Iustū est pncipē et plācū legibꝫ obtemperare sū
gis ꝛē sic sup̄ de potentibꝫ et ptātē

Bernardus in epla ad henr̄ Epm nec
ꝑceptꝝ eīs in synd nec bohemos in bulgār Non
ī corrigendis excessibꝫ remissior no in prendis se
uior No pusillanimē in exspectandis rebus nos
supplimus in victu no ctus ad ꝓmittendū non
tardus ad reddendū Non ꝓdigus ad dandū no
tenax ad largiendū ¶ Sic in sedā ptē epla Sua
Si rebus raritas pcē ꝓfuit facit nichil ī cau
dei ꝓfuit nil optabilig bono utilig pastore Rara
rara auis est ista si ī alto stat no altū sapere
si humilibꝫ consentire Nil deo carius nil apud
homines rarius q̄ude si quis talis medū reppiat
et occasio dat confestī mittendē sē manus et
rotis cūctis gressibꝫ sataigendū ne quā bi ne qua de
re nubile fructuosa ꝓmotio caleat ipedi
Idem ibidē hec sūt que bono pastori conueniūt
s bonitas disciplina et stia bonitas artūt
disciplina corripit stia pastit bonitas amā
bilem disciplina mutabilem z stia docilē reddit
¶ Idem iudigrus latet et lana pastor q̄dē
si no pascit oues si no vigilat et custodia gregis
sui vidicū sibi mandūtat z bibit ¶ Sic sū aūta
humanē ī hoꝛe honor ē hoꝛis et dignas dignat
ois aūt dignus hoꝛis nec dign ē si humilia de
dignat ¶ Te ayulta nostras plūma assūmēs
nō nulla ē oblimis tulis ¶ Sic ī stabl ptē epla
sua pastē debz ēplī bonus pastor s ꝑ ea
gilitationē illo ꝓdictoꝝ et fructu ordis vi
due in albano Que putas ē fidelis famꝰ et
prudens que constituit dns sup familiā sua
ut illis cibū in tpe s hꝰ ut dispenset no mpos
¶ Sic ibidē Sic ꝓsis ut ꝓsis ut ꝓcedas ut con
sules ut ꝓsimes ut seruas ut pastus no ut
ꝓdas et macles ¶ Sic in eodē No nos felices di
catis qui pestis no ꝓdestis imo si no ꝓdes
infelicissimos nos ee stiatis ut aūt secure ꝑe
possitis subesse ē no indignemī si cui torem
indignatio quippe tribꝰ prelatoꝝ reddit indigū

¶ Idem plato ꝓdesse magis studuit ꝯ ꝑesse habe
at ꝗ cultus plata z celi si adhibeat pro tempe z
loco fructuosa modum censura quidē remissi
nūqū Anteuissa tamen plerūq; plus ꝓfuit
Rigor iustie semp fudus si nūqū piceps sine
cui no ome qd libet licet Sic z non ome qd libet
statim expedit ¶ Idem ayemeto noctu tue dare
vocem iūtutis vt s opa tua vbis consonēt sino
verba potius opibus vt videlicet plus ome
fiat ꝯ dicē ¶ Idem pulcherrimū ordo est et pul
cherrimū ut omne qd ꝑorandū alijs imponis tu
ꝓꝛ ipe ꝑores et ex tempore dictis qualiter
exorent alijs moderari ¶ Sic ibidē Sine bimā
et efficax cum copia facile fructus suadibile ꝓ
docet dū monstrat factibile qd dicit ¶ Sic Audi
ant plati qui subditis sibi cōmissis semp bonū
ce formidini si vero utilitati Districe matres
subditoꝝ nos ee debē no duces Studere magis
amari ꝯ metui et si medū scientie opus
est patrna sit non tyranica Agatis igit fortiter
si pater bos exhibeatis correptor
te pietate deponite feritatem suspendite ire
benꝫ pduite ubera Quae ingrit grem sug ex
tinguatis quoꝝ oucā portius ꝑcutite dextē
¶ Idem idē Cur morꝫ sus z lesus a sp̄e pu
lus fugit constām sacerdotis ¶ Idem Si spūales estis mstr̄ute hui
lemitate considerans ipse semetipm ne et ipe
tempter Aliqū ipe in pcō suo mozet ¶ Sic ibidē
finem aūt eius de manu tua requiram ¶ Sic
quīti hodie de hijs qui alias regē sustenue
q̄ sine mstabili gemitu dicendi no est ꝓ
ꝓbꝛia sputa flagella clauos lanceam crucem
et mortē hꝰ omnia in fortitudine auditie confitent
et ꝑstiterūt in accusatione cum pijs ipsius et pū
missionis sue marsupijs conclusū festinate
hꝰ solo fame a nuda scarioth his differētes q̄ ille
hoꝝ ome emolumentū acuaioꝝ vnū omnes
sanat Iste no boracitati negligunt sed ꝓfectus
infirmitas exigunt pecunias Unde ꝓfectū no sit
malē necꝫ pcēs si potius exactores qui ve
sunt de patrimonio crucifixi minimi nostri
sata impinguati dilatati nichil compatiētes
sup contritione ioseph ¶ Sic Stabunt boni
les q̄ pastores langueūtiū sibi tradita cura
alias no pompam rep̄ stabilitū dñm
platoꝝ ē cunctis ꝑ e influat alias ma ꝑ
sunt portal non mdigetur ac ꝑ hꝰ non
sunt si salus et placita Dei
gnalis in tm de mito lucrabile et negligi
placito lucralis in tm tua ꝓmia

nō cessāt bonis etiāsp exemplis 2 suis malis ch̄a
hemus Nā si alienis 2 nō suis ignoīa Dillis 2 pcep̄ sunt

go qđ eligas an cos qui ꝯfugendo muiat an cos
qui mutādo fugant. hīs tibi pmitoīes ꝯtice sunt
et ghe illi nō fraudatōes meitoīe existimt nā
qui sect sunt labōīes pcul dubio et mercedis
pcepis erunt ¶Item Bom sollicitigz pastōes
impiguāe pcus suū nō ita pascit et pficit
Si em ubi causa ego q bidoī mē bos pasto
ris gerē mā cobis apposūe moysi manifestu
dinem patriam rob samuelis inscīe ordiā quod
sabatem et si qua eiusmoi sunt bonoī exempla
fi ego xpc ūmeris et ipatice atq ūmissoīes et
nūme stis existens. et sino meus ut bēoī mi
nus nobis pdēt qz nō ex mrib fi alienis pas
cua pasta estis Nūc aut bonus pastoī illud
simoīe cuabit ut sedm elbangelīū cuabit
cuctus qūtū placuit ad gīam tuitū pdēt
ad salutem ¶Item pastoīes q bē pastoīes
sunt licet habeant de ītā et in ītā coīpa sua
non tū de ītā fi & celestibz pastus gregēs
suū pdicant uoluntate ¶De in libīo de pcep 2
dispen. Quidq hīc dei pcepit placuit/ qđ non// Homo
fit tū etiam displicē deo humt pcus omīo acti
pricipit e quasi si pcipiat xpc deus. Quid em
nitest bem p se alīq suos mīstios sine hoīes
sine angelos hoībz sui notestat. Quplacuerunt
deus ¶Item em bom vigiles sūt nobis dormē
tibus ipi pugilant qī ronē reddituī p audīz
mrie. qui bom custodes q vigilantes alio acq ī
ordibus pnoctantes hostiū insidias sagaciter
explorant. consilia maligndantiū anticipant
lagos appendit. tendiculas elidit. retiacula dissi
pant et olā demqz machinamēta frustrāt. Hīs
fr̄m ignatoes 2 ppli xpiam q multū oīant
pro pl̄o et ūmissa stet ūcutate ¶Item ibidē ppm
homīem placuī s. que p deo habeng rōnē dei 2
hūs q apte nō sunt cone deū audire debeng
¶Item placis utraq; nāīa est mariē & bidelicet
et marie fi xpc. qui uerūz pudē. nec dubiū
qui longe periculosioī fuit cor administratio. timē
si bene administrauim bonū hoīem sibi acquirent
et maioī habundātia et superfluente men
suram pacis accipient ¶Item i epla nō pui
te reū peccāt existimes. si facies pcoīz simus
2 nō potuī alīs mditatis mitoī ¶De Est 2 bicīt
cuq si te sentis ūmune nē omēs platos sedebis
me iudice solitarius qz certācē singularē qz leuas
si te sup te hoīem 2 facilitas credulitatis cuq
callidissime obpercule magnoī nemēz cōpci
scis ūmisse uersutas. iude pfecto placis ipis
ꝑ nichilo puenūt ne suspicēt qz multe sūt
frequēs noctīnū abdicatio iude pudicia

labsentes et pditio i insontes ¶De de pcep 2
dist. Ponāt ppositi mechas obedīe subditoī ex
notis labioī suoī nō residuoī suoī monetes
cos non cogentes/ cōdescendēs eis cū nocē fuīt // ad correctoīa
ad remissioīa non tamē audientes ad eis ad de
ctioīa ¶Item ibidē Nulcue placuit qđ libet ex
q pmisi nichil quoī plus exigat qđ pmissi cota
nea nō augeat sine nea uolumtate nec mi
nuat sine ētā necessitate ¶De Si te agnoscis o
placē omnibus sapientibz et insipientibz nō dua
toīe fi & bitoīem qe timedū summoīe t̄ē et tō
uigilantia considerandū quō et qui nō sapiunt
supiant et qui nō despuē non respuerunt ¶Hic
Guardus manent utiqz tū hec. f. tibi ex empla 2
oratio ayaboī aīāz hoī est oīo nā si bonis ūtq
sit opus et opi fū et boni gratia et efficacia
mētis oratio pla gre sue de coīsatōne bō hec
& doctīna bona ¶Hec & dignitē qđ & epis ¶Hic
& hoīe ¶Hec & pioībz

Hugo ¶ Sto victoīe sup regulā bī augusti
dicit ita ad hoc pīam fuit m ecīa constituī ut
ordinati custodiat ubi errauit coīrigat. Cum
et maiores subditoī ubo et exemplo cōponat

Gloss sup illud ad ephe 4 ego alios pastoīes
et doctoīes hoc duo ppīa cōiungit ut intelli
gent pastoīes ad illoī officiū ptinē doctīna
pastoī cui nō est usus doctīna habeat q hīc
pastit unde petrus apls ut ordinatoī eccie
tis pape dicit Impigratis ēmē ē negligentis
ubi ad studiose sollicitudinem sustipe stildes
¶Hic glo. sup illud huic vis Sup omīa bona sua
constituet cui Celestis regni gaudia p cetis
habebūt qui bis pfunt. tibi p sua bitā. tibi gre
gis custodia Bonos cum subditos et pastoīes ūmuitoīes
faciet duc distribē. fi fideles dispensatoīes con
stituet sup omīa ¶Hic glo. ibidē sup id Ob pu
tas est fidelis 2ē O qđ rarus est qui sit uocatus
a deo tanqđ aaron 2 nō magis se ingessit et
non magis semetipm pastuī qđ oues suas ¶Hic
glo sup illud thymo tuo oportet epm 2ē hic sūt
de epis ¶Hic glo sup illud Exodi eligite e bob
tibus fi roboīe et etate sapientes. f. in spualibz
gnaīs. f. i tpalibz quoī cōuersatio sit p bona. f.
p bona fama ¶Hic glo sapie bi qui to rectoīes
ecclē sē assidui in meditatōe legis diuine re
cū respub. q bñ regit. cui philosophi regnant
et reges philosophant ¶Hic glo Iudicii cto
sup id post mortē apostē p petrū quū duo
bonus obiit pcoībz et nidigne auctoī his
dei ¶Hic glo. sup id Primo Rabo cos 2ē Ex hoc
exemplo datur q pncipū et platoīz sēcle po
pulos plerosq dele ¶Hic glo sup illud thymo 2
ministrū tuū imple. f. bita. sera et doctrina

Petrus aplus In ordinac̃oe clemet pape hec tam̃ decr̃a eis deliberat qui refugit no eis qui erupit et audacter expetit. ꝑ ornatu morib⁹ 2 ꝑ verbis eruditis ¶ Hec ait ꝑsb̃ de clemẽte ꝑ singulos b2m ipm̃ solu magis mfestat minucias et ꝑ ipd maiora sustinit bella

Leo papa dist hoc nr̃m̃ Juvencus ꝑsbr̃ tiu salus est subiectoz et ubi de nr̃a humilitate obedic ibi ẽ firma sane doctne ¶ Hec Cornus fir milie dñi status et ordo munit̃ si qd̃ rebelle ꝑ corpe nr̃o tuenit̃ in capite ¶ Jam et hec ꝑ decto dist̃ vnij eccl̃ie se scit aliqbz ee ꝑpositu 2ꝝ ꝙre sup̃ de obedia bona et in multis ¶ Ite leo papa Valde absurdu est ut mpitu ntagrib⁹ nom antiquis ꝙ rudes ꝑferant̃ emẽdis

Julius ꝑp

Beda In omeꝫ natalis dñi sup ꝙ huic sedi et omes q audierit̃ minati sũt de hijs q dicta sũt a pastoribz ad illos Spuales eccl̃ie pastoes in hoc et ad hoc maxie sũt ordinati ut ebi de mysteria pdicent et mma q̃ in sptuis sacis didicerit mandati sui auditoribz monstrent ¶ Hec ibide Nos plu pastoes epi pbi uel ꝓtores nr̃i oz sint intelligendi ꝙ et omes fideles q̃ uel pmulce fue domus custodia gerit pastores rte bonis mq̃ritu eccl̃ie fue dnmi sollicita vigilantia ꝑsẽt ¶ Hec ibide Admonemur mrm q̃ Epuatus suꝫ ere dit pastoris officiu tenet et spuale gregem pascit vigilias q noctis custodit sup illud si bonoz actuu cogitatione mundi sibi multi tudie aggregamus h̃ iusto moderamine grubnac celestibz septimarii pastuis nutrire ac pungili solleticia cor̃ spinum inundi ꝑ idias fuge conemur

Origines sup id mu⁹ pob Tolle cuctos pncipes et suspende eos ꝑ patibulis hoc si ulti homines attenderit pncipatu sup alios si ambi rent Sufficit in cuiq; q̃ pceps ꝑpis argui ac redde idonem Quid nisi ꝑ peccatis ꝑpit eor̃ ꝑsonã ostentamus ꝙ pluma que de potentib⁹ 2ꝑdit

Suspendi

De prelatis malis gregis In mozo libo poni fr̃i id iob xxxiiij dicit reges apostatã qui ꝑ vanit duces ꝑpios Vnusqsq; sup̃bus rede toties ad culpã ꝑpe tasse labit quoties hominib⁹ pesse delectat̃ q̃ tiens honoꝛis sui singulaꝛitate letat ¶ Hec Sepe qui ꝑ prelate sunt ad subditoz passim contu melias erupuit et ho qd̃ vigilantes regimi sulcit ꝙ lingue pcipitatem ꝙdam imdu. s. fortitudine iba sumi iudicis pensantes q̃a qui sine cã frat̃ suo dixerit ny future gehenne se

ignibus adiciet ¶ Hec plerisq; ꝙ ꝑsumit dz dinatu sibi merit̃ a subditis sues exigunt nutus se timore cordis extollit cultos ꝑ su os subditos in sui comparat̃ despicit cur ꝙ desteriꝰ ꝙ sulit̃ ¶ Hec ibide Nos debz hom̃ ducatui suspexe q̃ nostr̃ hoc ecclesie bn̄ viuendi bonis moꝛib⁹ amene ne talis q̃ hec eligit̃ ut alioꝛ culpas coꝛrigat hoc quod ab alijs resecare debuit ꝑpe gmittit ¶ Hec ꝑdicti ꝑpoꝛa assupto ste cõuersatiois habitu filioꝝ suoꝝ ꝙ subditoꝝ custodiã deseꝛit ꝙ tempalia quoq; sua defendẽ et murgijs nõ obmittit ¶ Hec ꝓgressa ꝙ sibi regenduꝫ multa cõmittit̃ et plebiu ut fiegũt ex culpa ꝓsidentiu deteꝛiꝰ fiat cum subdi toꝝ et sepe ex dmito plebiu delinquat vi ta pastoꝝ ¶ Item ois dicẽ pudet et huc tacẽ est regendi ductoꝛes et q̃ aliendi subditi ut ues cribestiti videl ues mentis ductoꝛes iuste iprudent̃ susciptiu quibus omiꝰ vita ductoꝛis ig nota est et quo ill ꝛpi ꝙdiant̃ ignari sunt

Idem de quodã abbate malo Cum tot distri ctiõ ꝓsita negligentia ad infimũ deuoꝛe rediꝫ ꝙ ruinã ꝑpon debuit ¶ Hec in pastoꝛe cui ꝙ abrupta ꝙdicẽ in precipitiu ꝙ ex sequit̃ Cura fronte alios medi propat ipm̃ ꝙ mus ꝑoꝛti ¶ Item Qua mente apud dñi assoꝛtis locũ accipit qui humiliatus se suis ꝙ dixe mihi nesciꝰ ¶ Idem Tutti liquidu est emig q̃ rei ꝛb qui displicet ad mitrediu mutet̃ mta iudicis animꝫ ad deteꝛiora ꝓgant ¶ Hec Cui ny subiectis pcm̃ nõ cogn̄ ꝙ ꝑsumit sua retoꝛqtur ¶ Hec Scire debent plani q̃ alijs ꝑsumit q̃ si ꝙsa ꝑcedat̃ moꝛtibz digna sunt quod exempla ꝑcedentiu ad subditos trãsmittit ¶ Item sup illud actu pp Contristoꝛ bos hodie ꝛc̃ Juliat Deus nos ꝛ rei cõmuniõ q̃ sup mala ꝙpa moꝛtes alienis addim̃ q̃a tot accidũt quot cotidie ad mi tem ire tacentes et trepidi videm̃ ꝙ subditi culpe ꝙposita si taceat imputat̃ ¶ Item ꝛ omeꝫ Designat dñs ꝛc̃ Considerate quid gregibz agat̃ qñ et ipi pastoꝛes sup̃ sui desperatis rede dr̃ coꝛrecte eã te ꝙ sic

Augustinus ꝛ ꝙsa Omis plane male viuit gestit ny ipo ẽ omes suos subditos attrahit ¶ Hec ny suo pastoꝛ Suis pastoꝛ audire noia ꝛ volit si pastoꝛ implere nolit ¶ Idem Parũ est malis pastoribz q̃ oues languentes et infirmas

Jesu Christe caput dñi ꝛc̃ Jhu mr̃ de fundo

errantes et ꝑditas non curant ſꝫ ꝛ ipas forces
et pingues neſcant Et licet ille forte diuant tñ
ꝯtra ad paſtores malos attinet occidit ꝛ nom
inquis occidunt ꝛ ca ſale diuedo malū exemplū pre
beant ¶ Idem ꝛ libro de ci. dei Ille paris ordine qo
alijs alij ſubiecta ſunt ſicut ꝑdeſt humilitas ſuis
tibus ſic nocet ſuperbia dñantibz ¶ Idem ꝛ paſtor
cumq; ita ꝓſitus ē ut m eo q ꝓſitus ē gau
deat et honore ſuo ḡrat et ſua ſola cōmoda req
piat ſemerpin paſtit ꝛ no oues ſuas ¶ Idem
ſup ꝓlem omes dr No amic qui dicit pax no
biscū quaſi columba audiendus ē et licet ut dr
tū non eſt ut mpibus acceptibz ꝓtinat ne
cendi et patientia bonore ꝓbet et malore minqu
ſinc ¶ Hec de ambitioſis ¶ Hec de correc mā ¶ Item
de dignit ¶ Hec de honōe malos ¶ Ad ū xo agens q̄d cleric
aſſem tam q̄ ꝓnoſtinus ip̄ſi dñr eccleſticus et mag
tribus qui ſublimē tenet locū ſicut ꝓlatus dui
nis huiꝰ ſtili ſtudeat habundare ne no ſolū ſibi
ſed ⁊ ceteris noceat quibus contraria forma ꝓſtat q̄
ꝓſis dicunt et ſuauit pluma ḡre ſup de ambi
tioſis ¶ Hec de correc mala ¶ Hec de ꝑdictoribz mal
Ciſottimus ſup ayathim ꝛpa licet eſt cogita
to ōm̄ ꝓlatoꝝ q̄ non ſint ſolliciti quō ꝓfuis ſue
ꝓfectui ſꝫ quid offerat et hoc putant ſacrificij
lucrū ¶ Idem ſup ayathim ꝛpa Si ꝓfuis detrac
non optulit murmurat omis cleric et ꝓlati Si
no ꝓfuis alias peccat nullus ⁊ minuat aut re
clamat De ſuo em lucro et honōe ſuo ſolliciti
ſꝫ de dei gla et hoīm ſalute negligentes pla
ḡre ſup de ambitioſis ¶ Hec de auaritia ¶ Hec de hoꝛe
tualo q̄ dr de cleric
Donatus In originali ſup ſcīm Recedite
mq; poſſim recedite abite nolite nos tangere no
ſtre nobis eſſe Talis loq̄la no illudat eis q̄m
non ſanat ecclām non curat infirmū ſꝫ magis
occidit atq; ⁊ de ſpatione ꝓhibz ꝓlixitatem mitti
Boni no rogres q̄ ſua infinitate alioꝝ infirmi
tates penſantes magis ꝓ humilitatis et mā
ſuetudis lenamentum ſtudet peccantes ab erro
ris laqo cruce ſ ꝓ auſtritate in forma ꝓdictoris mutātes
ꝓfectū ¶ Idem ſup pē in libro 2 licet in decto diſt
de eſau benator erat qui peccator erat et pe
nitus non ducenit ⁊ ſcīptus ſuis ſtis aliquē
benatore ꝓfectores aut ducenit ſcōs nul
tos ¶ Idem et licet bn q̄ ⁊ Non ſemp ꝓfectꝰ

ꝓfi et iudex eccleſ q̄ arbitriū de dat ſꝫ pnt homī
nita depoſtum Unde et illud regū ſcīpt eſt ſibi
regem ⁊ non q̄ me ꝓfuerpen et nō ſedim cō
filiū meū ¶ Idem detinctū gregis ignominia
paſtoris eſt ¶ Idem ad nepotianū Turpe eſt
aute fores ſacerdotis dñi crucifixi qui cibo ſer
cebat alienos leones conſiliū et milites comitū lictores
expectabat iudicem q̄ ꝓtinc melius apud te
q̄ in ſuo palatio ꝓſideret ¶ Idem ad eudem de
delicias et lepores et riſu dignas urbanita
tes in comedijs erubescimꝰ et in ſcīs hominib
deſtam quito magis in clericis ⁊ ꝓlatis ¶ De
eruditq; huiꝰ cleric ḡre ſiue de bñficiat ꝓlā ḡre
de ambitioſis ſꝫ de q̄s
Didymus de ſic bo no debet honoris ducatū
ſuscipe qui nostris ſubditis timore melioris ||ꝓ — ||bus
dere ñeq; cum ḡſpt ad hoc ꝓficiet ut ſubditoꝝ
culpas corrigat et ꝛpremet virgis inſoꝝdes cul
ꝓlixa ḡre de ambitioſis ¶ Hec de correc ¶ Hec de
dignitat ¶ Hec de q̄s ¶ De ꝓrenticibz
Bernardus ||Pauci qui utiliter paucioꝝ qui ||ꝛ Simone
humiliter ꝓſint ¶ Idem Inſolentia rectoꝝ cui me
eſt negligentia ꝓlatoꝝ vitiū ſam et comūi de
ꝓmebat et corripit ¶ Idem ꝛ ſer de cōuerſione
ſci pauli Cōuertiſſe videt ḡre ſiue de q̄s ¶ Idem
⁊ libro de conſide ad eugenium papam ſcīpſit
et ad cū inſtitutū ſtatutis ſuppinis et ſtiſſus vitiis ſe
des ꝓpria et tota ꝓpria lingua magnilog et et
malum ociosa ſine multus et fructus multū
valens ſſius et actus leuis q̄ frigens auctoritas
et mutans inſtabilitas ¶ Hec Simia ⁊ textu rer
ſedens in ſolio ¶ Idem Cur mozſus et leſus
a ſpente ꝓpulus fugit ꝛ conſtitum ſacerdos
ad quā magis oporteat tamq; ad ſuū recte
mat ¶ Hec in epla Si iuſtus mei q̄ ouis ſuū
paſtor meus et ape cuius gradit ſolet greges
deorſum et tram ſpt reſpiciens deuit ſolū me
dens pabula ſtrua q̄ritans ⁊ quo diſcernit ꝛ ve
ni ſi venit lupus nō eſt qui ꝓhibeat q̄ eripiat
qui eripiat ¶ Idem detet ne paſtore more pecoꝝ
ſenſibz meribꝰ corporeis ſed infirmus nihil are
trem et nō potius eterni ſtatue ut horret relig
nient ſuſtinere q̄ ſimſi ſt ḡre et ſupe nō que
ſpt tram ¶ Hec Innuōs ternes ſimplr ac ſine
querela me fides conuersā Sup fides aut nō
ſolū inutiliter ſꝫ ⁊ nſpiet ⁊ nequit ¶ Idem no
e hoc tempe ſponſum oenat ſꝫ ſpoliat nō eſt
cuſtodire ſꝫ pat nō eſt defendat ſꝫ exponit non
eſt inſernit ſꝫ deſtruit nō eſt paſtor ſꝫ mer

care et deuorare dicente dño ꝓpositis et plan̄is qui
deuorant plebem meā sicut cibū panis ¶ De quo ꝑm est
adiuct t pastra duntꝫ eloquioꝝ gregē dñi⁹
pastor pdicā ꝫ et si doctus quidē fuit nō sic autē
bonus Vēdūt est ne nō tam mutūt doctrina q̄ bi
ta sterli notat ¶ Dē Omēs que sua sūt ꝛc̄ sicut sū
de beneficiatis ¶ Idem ampꝫ audaria ꝓtimoꝝ
quas nō vidēt de suis vineis 2 agris colligē mi
ssimas et fabulos vineis autē et agris dñi sc̄ēte
rere nō vēnt ꝓnces gē sunt 2 latrones nō cuius
des neq; cultores vineē nec agꝝ ¶ Idem de illis
dicō qui aīas rectē suscepūt q̄s sine imsēabili
gemitu dicendū non est xpi obꝓbria q̄as sū
de plagis bonis et ꝓmissis hic ¶ Idem patiū ē
mīs vigilibz q̄ nō sinunt nos mīsi ē ꝓdunt nos
Alex quippe demersi oblimonis sompno ad mul
lum diuine cōmōnis tonitruū exp̄gisci
ūt 2 nec sint ipōz pericli expauescunt Inde
uenit ut non parcant suis qui neq; sibimet
ipis ꝓdē nocuūt ꝓmicres ꝓt et penuries ¶ Dē
m lib⁹ de consolā. Quē dabis vñ de mīs ꝓpo
toz qui nō plus timuerit subditoz mar-subis
cūcturandis q̄ vicios corrumpendis ubi ē qui
ozandy flectat vñ deū qui ꝓdicet dñm placabile
deo ē lenitora loquūt ḡmoribz ḡnus inditū
manet ¶ Idem o ēribilis deus ī consiliis sup
filios hoīm tryistra cui ē micpiet miser
pretan dicē montibus cadite sup nos et collibus
opite nos Veniēt veniēt manuz ē aute tribunal
xpi plan nostri et ē audiēs ꝓtoz grela ḡtius
et accusatio dura q̄ quoz vbere supendisse
nō dñuere pcā quibꝫ finali sūt duces cecī me
diatoꝝ fraudulenti ¶ Idem ī epla ad philone
Concedit ē q̄re 2 ut sup̄ de beneficiatis Dē
ad hemicū epm̄. - Clamant mīdi q̄re sū
de bñficiatis ¶ Idem ꝓtinē plationis male ac
cepta tā in bono q̄ī ī malo un abun ē Dē
impbe sanis pesse affectus quibꝫ ꝓdesse nō cu
rās et quoz nō zelas salute immis ambicioso
tibi beneditis subiectione ¶ Idem nō omēs sē
amici sponsi quos hodie cernis hinc inde spo
se assistē paun nauigꝫ sūt q̄ nō magis q̄ sua
sūt q̄rant q̄ omnibz carīs eius Diligit eni
immicā nec prius pie diligē sponsū xp̄m q̄
manus dederit mamone Iuuere q̄d quo
medū mundi et ornatū ēnamenti vaietatibz
tm̄ sponsa prodens de thalamo sic Nōne si
q̄rēnti tulit repente emmy ꝓcedente aspexe
ris sponsam potius putabis q̄ sponse cui
todem ē Vnde nō hanc illis ut ēpubāt puris
vere affluentia vestiū splendoꝛe mensaꝝ lyon

riam angelicam basoꝝ argentoꝝ et aurozꝝ ustꝰ
bonis sponse id ē ecclē xpi ¶ Aspro retinquēte gre
pauꝫ et inopes et nuda relinquēte fame mīstrādi
et multu ꝓpt̄ hoīs Non ē hō tempe sponsum se
mare q̄re supplicī ī cede ca⁹ ¶ Idem De nobis qui
clauem tollitis nō sūt solūt ꝫ et auctoritatis n
nos ipi mīstris ꝫ et multiplī impedimēta alios ip
medūt debustis Tollitis eni non intrastis ad
nem De talibz conqrit dñs ꝓphetā Ipi regna
uerūt et nō ego me principes extiterūt ē ego no
uotaui eos ¶ Idem Vnde tantus plationis error
Vnde tanta ambitionis impidentia ē vnde alie
uesana ꝓsumptionis huiane ē Audeat ne aliqs mīn
terem cuiuslibz regule nō ꝓpricte aut ē eo ꝓhibe
eius occupare ministeria ꝓpe bñficia negotiū
dispensare ē Nec tu putas deū regem regū qui
t magna domo sua a basib⁹ ne aptis ī mundi
sustinet opbare ¶ Idem Difficile fortassis et im
sibile ē ut ex amara radice ambitionis suauis fr
tus ꝓdeat calcatis ¶ De De ministē mīstrabilis i
nerdū reconsiliari reconsiliationis alicui negoti
si honōes qui ministeria fecerit applendū deb
is ne qui semīstre gre ꝓfitent ē De filiis ire
pacificoꝝ sibi 2 simpare ī deus et noīa no dñi
De filiis ire qui fidelis sūt mediatoꝝ pacis ne
pacē ꝓpli ammedum mentiūt ē De qui ambulāt
t carne deo placē non ꝓnt et mūdi placere
belle ꝓsumūt Nichil eni illi de spū manifes
dnis quo ꝓcupaces t delicto possit mīstr
considerans semetipm ne 2 ipe tempt
punctiois lacrimas neglit Letat magis et
fecit et exultat in rebus pessimis peculiū n
ministeriū concupiscit oculi eius omē sublimē ba
dent insaciabli esurit dignitates q̄ gladiū secur
humanam ꝓcul ab eo dextera misericordie semp
et nasci malūt q̄ delinquentibz mundū subiacē pot
estimat pietatem ¶ De Vtinā hodie quisq; pa
toꝝ nō sunt mercenariis gregi se bellent ex
hibē non lupos vtinā xpi nō lederēt vtinā
fugerēt neminē ꝓsequēte Vtinā non expo
gregem donec lupus veniēs videat ¶ Idem
cutio quidē indubitanter mercenariū a pastore
segregat et distermīt Qui eni tristitia
nā non timeat qui tpalia lucra sectat
tiriam mercedem q̄ ministriam desiderat
Vsq; a deo siquidē ꝓsecutione nō sustinet
ministriā ut ꝑfruc sit ac ē ad audiendū
ꝓpt auaritiam et ꝓpt ambitionē pacē
omissa pericla subire scandala sustinere
sustinē opbria dissimulare negligē mala

Item in clero grauis inuenta que sint. & cleric
Idem potentes potenter torquentur pauci sint qui
& ambitiosis Idem insolentia clericor cum mi-
negligentia prelator minus iam etiam de prin-
bar et confundit Idem coniurasse videt quer-
sup de epis plura que de ambitiosis Item de bn
fratre Item de clericis Item de epis Item de sacerdotibz

Pelagius papa in decreto dixit vnum habuisse
se omnis de sua vit aliorum salute confidat qui a ipos
nostros emendemus humane tanta ppetuit aliamte
sequam **Gloss** ajathi vnum cum virtus est
dues xpi no luceri si amore xpi pastore

Leo papa In fedor culpe ordinat quas de ea
tentione mala plura que de corrende p totu ps
de doctrina p do tor Item de epis Item de clis Item si-
de predicatoribus p totu

De platore negligencia que de correnda remissa
Item de negligencia p tor Item de predicatorib negligen-
De potis et pleis bonis et malis que sup
de prelatis bonis et malis Item de correndis bona
et mala Item de doctrina bona et mala Item de p
dicatoribz bonis et malis Item de epis Item si-
de potentibz Item de sacerdotibz

De potentia dei que sup de gratia Item de dispensa ps ia
tione dei Item de predestinatione Item prudencia dei

De plumptuosis que sup de sup Item de Conflictu
Item de ignorancia malis Item de arrogancia Item
de jactancia Item de distructione fidei Item de con
fidencia mala Item de Judicio temerario Item de pcibz que
& diuersis

De principibus et principatu
Item sup de potentibz et prelatis Item de plat
bonis et malis Item de doctore Item de dignitate Item
de epis Item de honore Item de regibus Item de judicibz

Aristoteles In libo de regimine regni Septem sunt
in precepis magni doctoris hermogenis q sunt et
vera bonitas est claritas intellectus et plenitudo legis
humane actus figura ps dotis in rege q abstinencia a
pecis et possessionibz subditor Item de ibid Quintus
vso supposit regnum sunt diuine legi ille dignus erit
nare et honorifice diuan Idem ibid Tres solent
bonis reuerti et time regem sunt qui videnti ipm
reuereri et time deu sunt
Est pugna ad pena princeps ad prima delos
habile inuitat sp ei principe eligus
Regis ad exemplu totus componit orbis
Flauius illustris comes Nec rei alicui agit nisi
post deu fruerit imperare Nec q quam magis dei
nec melioza scire nec prima q principe cuig decia
pe omnibus p esse subiectis

De principatu recusando Valerius
libro quito fabio maximo cui a se et a pre

Deprecatib Item sup de arrogancia Item de iactan Item sup
de sup

2 anno et pauo maioribz suis sepe consulatu gessit
aliquotiens ad populo romano constanter egit quicu
potuit ut aliqui barbarione hui honoris fabie
rem duxit no quide ideneribz filiis diffidens cui
cui filius illustris fz ne maximi honore i una
familia cotinuaret Quod hac moderatione ba
lentius q ceta patos asseruis qui potentissimi
habent supant Idem i libro li. ayanus con
sul cui ei consulatu romano romanq de consce
su olim defuit et ille sub excusatoe adisse ba
lituduis oculoz consulatu recusaret Iustantibz
suis amicis ut reciperet aliu inquit qui te ad que
hui honore transferatis nia si me cui gre negle
ret cui mozes broq fre nec uos impiu perpeti
potius Item libo bij Pro ille subtilis iudicij que
fertur tradidit sibi diadema purpuream capiti suo ipo
net retenti diu manibz considesse ac dixisse O
nobilem magis qm felice patrem que si quis qm mul
tis sollicitudinibz periculis qz z miseriis sit re
plus cognoscet ne humi quide iacere tolle bellz

Salustius In iugurtino post gram iudicium
sequi meminis Itaq quo clariot filius eo magis
animu ad solliciti e te operet

De primapum moribus bonis
Tullius in philippi prima Nos nobiles
magna quedam spectare debet no pecuniat dum
non opes violente et nimie ferendam potentiam
si pacem z tranquillitem

Sydonius In epla sua libo 8. nihil iucunde
gria in se supuo immixtu continet gaudemq Si qde
agre narrabo vita sine superbia nobilem sine iu
dicia potente sine superstitione religiosum sine rac
tandi liberalem sine mercia ditem sine studio face
tum sine asperitate constante et sine populari re
communem

Valerius libo vij Publius consul romanus
edes plebem sp dilexit ut multo publicola cog
nominatus sit et ide publicis edes suas i medio so
lo diruit fecit q minus excelse sup ceteis appare
et quicu ingressus miseror tecto ejus superior erat z
edes pauper mortuus est ut sumptu publico sepelier
Item ibide Ampliu mirum tam roboze corpus q
vigore animi inuenietis ac tutela sui q plicendit

Socrates cum multitudo regi preceptum habet
primu purgare sua conscia dz ut qui delicta co
rigit non admittat Stultu est enim ut imperare
quis alijs velit cui sibi met imperare no possit

Gallio dius In epla ciio Pozzo fidelis
recti persuasor est innocens iudex sub cuius pdicabili
conversatoe quidet z mozes bonos aut probabi
les non habere

meu

Mipe

De primapū clementia qre sue[tonius] de claudia

De primapum vicijs scribe moribus malis Fulgentius libro mithologiarum quis in omnibus libidinis amore turpis fuit nichil retulit qm cui se honestato vino nusquam libido cum honestate noverat Diu qs expedit nescire semper est maiestati contraria

Suetonius libro sexto de vijs cesaribus augustus cesar Perfecto magno qz duce sine principe nichil minus qm festinatione temeritate qz obscene ambitionis erubescebat crebro qz id iactitans dicebat satis celeriter fieri qd bene fit

Boetius de consol libro etc Impatiens flagitiorum nequicia nō solū utilis punitio quiet sed et scelestorum pedibus subiecta calcatur

Quintilianus in ci in exemplis quia pri formantur mores subditorum hec est enim prior condicio principii ut qd fieri non debeat et punitissimum Et malefactis qs magnus factor

Almandus In comitijs plato ait videas ne dyonisium sicilie tyrannum corpis sui custodibus Quid inquit tantum mali fecisti ut a tam multis ciuibus habeas custodiri

De pphetis et phetia Gregorius super ezech Nec pphā dicat non solū quia pdicit ventura sed quicquid occulta Et ibidē Epūs pphetie nec sp nec cōtinuo cum pphāre

Papias pphetale multis modis dicit pphāre cum p[er]o est futura pdicit ysa vij Ecce virgo concipiet zc Et pphāre dicit pōtū narrare gestū primo In principio creauit deus zc Et pphāre dicit alibi facta absens nūciare ait occulta videre vt p v Dicebat helyzeus nōne cor meum in pnīa erat qū reuersus est homo de curru suo Et adhuc tuū Et pphāre et pphetias recitare et psalt pph Dauid et ingeniis optimus fuit inuenit in musicis filios asaph et eman et ydithon qui pphetauerunt in cythara zc Et pphāre laudes dei canē nūc vt Quis ebriat ut ois populus pphetet zc Et pphāre et dicē i corp vim Emulamur spūalia magis aut ut pphetes et actus xviij Erant in eccl q sunt mithyrothie pphē et doctores Et pphāre et eloqui ut p locutiois officiū exercere quodi vij dicatur fr tri us etc pphā trius id est ploctores Et pphāre dicit pfigurare Sic iosue dicit pphā qz xpm pfigurabat vñ iconij in plogo sup iosue Dec

unus discipulus hos regit et artus pphāt exprimat rium meibē Et pphāre dicit more mentiri aliena ut seneca refert vbi dicit qz pmā pphābat i medio domus nec Et pappias pphetia est pstia futuroz Et pphetia est rez latentiū qritur ut primū ut futurum ex diuina inspiratione manifestatio Dico aut ex diuina inspiratione qm illi q sut demonū instinctu vel alijs modis latentia dicunt licet aliquo pphie dicant possint tamē mō dubiū sep[ti]mū non minus auctores latentia ante dico quia si quis ut postea dicit licet futura sint tū pphā non est sicut nos cū resurrectione pdicamus tamē pphe sunt Et pappias pphetie aut tū sunt p[ro]p[ri]e sup[er] p[ro]p[ri]e et futurū Et pdit sicut p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e Si omīs pphetet de pūto sicut Jesus cayaph de futuro sicut ysa vij ecce virgo

Iudeus vij ethy Septē sunt genꝰ pmū gentis dicit ethas qd est mentis excessus sicut vidit petrus aplus vas illud sabanū de celo in tempore mētis cū balis adhibet ut p. Vñ in pphe genus dicit visio sicut ysa vi Vidi dñm sedentē sup solū excelsum Secundū genus dicit somnium sicut iacob vidit subiectū in celo scalam dormiens Jen 28 Tertiū genus p nubem sicut ad moysen dicit ego veni ad te in caligine nubis ut audiat me populus meus et tem credat Et ad iob post plagā loquit Jen 38 et xl Quartū genus pphe est vox de celo sicut ad abraham Jen xv Ego ne extendas manū tuā sup puerū Et ad saulū act ix Saule saule quid me p[er]sequeris Septimū genus est inspiratio subitanea sicut apud salonē in pūbijs et apud balaā in enoratē a balach Num xxiij Assumpta parabola ait Septimū genus est repletio spūs sc sicut apud oēs vates pphās

De pphetarum libris Origenes in tractatibus quibusdā modū ponit ut ex his homo se ipm applicare conat et non valet nec in illis se ipm nec que iam valet Et item Dū electi pficiūt et bonū opus reppbi ad rabiem furoris excitantur et aduersa que nolunt fieri p[ro]p[ri]e Et item ab quasi tot egressibz mens attendit quot bonis actibus pficit Et nōnulli qui etate pfecti ab innocentia decrescūt Electis ūo dū fessa etas corpis nitus si dia liceat etas esse Et item Si castitate ab inchoatis bonis nolimus valde nocet ut inchoata nos coridie ut ex dauid Et Sanctus quisq ad alios apostolos ut utilitatis dignitate pficiūt tanto fidelius

se ꝺ̄ diuina ḡ̄ia cōplebit ꝙ ꝺ̄s ꝓmm hu
¶ Fiat q̄ꝙ eos m̄ semetipꝭ latebat ꝺicemꝰ
¶ Idem i ꝓx mozp Nemo repente fit ſummꝰ
ſ ad ultimū celsitudinē ꝓ meretricē meā duaꝫ
cmq̄ senie eſt deſidiꝫ bonꝰ conceptio ſ herba ē
bone melioationis remittido frumenti aut ē boꝰ
ops ꝓfectio ¶ Idem i eodem Tuc m̄ deꝰ plene
ꝓficimꝰ cū m̄ nobisipis fiducias deſerimꝰ
¶ Idem In bia dñi a timoze incipiē ut ad fortꝫ
tudinē veniaꝫ nā ſicut m bia ſtli audacia fo
titudinē ſic m bia dei audacia debilitate paꝫ
et ſicut m bia ſtli timoꝛ debilitate ſic m bia dei
timoꝛ fortitudine ḡ̄gnit ſalōne teſtante q̄ aut
pilli pmi In timoze dei fiducia fortitudinis ¶ Is
ſup exſte cunto plus ꝓficimꝰ i cōſpectu tanto no
bis indignaꝫ amplius de priſa apatione ¶ Idem
ibiꝺ plenius qui plus rapiꝫ in contemplatione
contingit ut amplius fatigeꝫ in tentatione
ſicut ſubſtdm bn ꝓficientibus contingē ſolet
quoꝛ medium deꝰ aut compunctio affiat aut con
templatio ꝓ ſemetipm aſcendens rapit ſeipm
ē tentatio ſequē ne de his ad que rapiē excellaꝫ
¶ Idem i regula In tanti ꝓficis q̄nti tibi nō ſtu
deas derogando tuis fratribus arrogāte ꝺn̄ paul⁹
ſapius hꝫ magnitudo revelationū ⁊c ¶ Idem i cōmē
to ſi. ſi nō neglige apparā cautus nō eſt

Augustinus In libro de vbis apli Semper
tibi diſplicere ꝺ̄ qd̄ es ſi vis puenire ad id qd̄
non es nā ubi tibi placuiſti ibi remanſiſti et
deficis Si aut dixiſti ſufficit ne peris ¶ Ibid
Semp adde ſtt ambula noli in via deficere noli ret
rocedere qui ad eā volue vide ne neceſſe ſit redire
apoſtatare ¶ Idem In epla cum didiceriſ a deo ihu
xpo nutes et ſimiles ee corde plus cogitando et
orando ꝓficiſ q̄ legendo et audiendo ¶ Idem libo
de ꝑdeſtinatione ſcoꝝ Cur non mgis cypianus
ꝑferam et ego mea ut pcm et pacem nram vide
amus ꝙ modo ſalutare poſſimus ⁊ ajagimus illic
nos nis cardo mdi cōſpectat ꝓtri et fratres
et filios ſtreptus et copioſa nos turba deſideraꝫ
de ſua ia mediocritate ſecura ſ adhuc de mā ſa
luce ſollicita

Hieronimus ad helpidiū agens vxo dedita eſt
ebriaꝛ et mēdaꝛ mercata ſtipem ⁊ ꝓ libo otioſo
ſe reddituꝝ ꝓmittit ¶ Idem Oia ſibi aſſimit qui
nichil ſibi deeſſe putat ¶ Idem i epla ad ruſticū mo
nachū Oblitus poſtioꝝ ſemp poza ſectabiꝫ neceſſe
conſiderans quid alii mali faciant ſ qd̄ bom

tu fac abnuſſes nec peccatricē dei ducis imi
tandā ſ ſtoꝝ exempla potius mutuis ¶ Et
Creſcat in te cū anno gratia creſcat cū etate
iuſticia fides quoꝝ tua ex pfectioꝝ quo ſenioꝝ
iudicē

Aurelius In libro de reparatione lapſi
Sicut diuitie huius ſeculi ꝛc magnē augentur
cū nulla pene lucra nec ē minima contempꝫ
nūt Sic et in ſpualibꝰ diuinē ē minime q̄dē
lucrū contemnendū Unde dñs arbitror i re
bus minimis magnā ſaturaſſe mercedem Quid
enī tam leue q̄ calice aq̄ frigida ꝓ dñi nōe dare

Cipianus In epla ad donatū In carpeſ
ſendo munē ḡ̄iaꝫ nulla menſura nel modus
eſt ꝓfluens enī largit ſpūs ſcūs nigrē manat
et exuberat affluenē Nrm tantū pectus ſit
ar et pateat q̄d̄ gutū illuc capaces afferimꝰ
tantū inhauriemꝰ ḡre hauriemꝰ

Celanus In epla ille bn ꝓficat et ille bn
conſummat qui cotidie ſic agit q̄ ſemp incipi
at ¶ Et cūctis addiscimꝰ ad ꝓficiendū ſtudiū
tantū deus addit m̄ aduertim ḡ̄ia cui d̄ ḡra
naſcit ⁊ ꝓfectus ꝓfectibꝰ famulant

Bernardus In epla dum aſcendas nece eſt
aut deſcendis Si aut te ſtare putas ꝛc ut re
as nece eſt ¶ Et In via dei noli ꝓgredi ꝛegꝝ
eſt ¶ Idem Si ꝓficere curre eſt ubi non ꝓficis
ibi curre deſinis ubi non curre ibi incipis ∧ tapis
deficere hinc ꝛ plane colligit ꝙ nolle ꝓficere
nō niſi deficere eſt ¶ Idem Nolo repente fieri ſimꝰ
ſ paulatim ꝓficere volo ¶ Idem Ch̄m time aper
tet ḡſſum ſiſte et multo minus expedit retro
reſpicere ſed curredū et ꝑerandū nobis eſt ne
forte egreſſus ad currenda via ſua a nobis ſe
xp̄us elongēt ſ potius pudentes eū ſpēm co
ſpectu meo et in eius adyto tractu ſuciſus cruꝫ
ꝙ curramꝰ ¶ Idem Indefeſſum ꝓficiendi ſtu
diū et ingis ad ꝓfectum ꝓfectio reputat ſ q̄d̄
ſi ſtudū ꝓfectum ꝓfectū eſt ee ꝓfecto nolle ꝓ
ficere deficere eſt ¶ Et Subito prodeunt de umbra
ad ſolem de otio ad laborē grauē cerme omne
ſd̄ incipiē ſ cū ab hijs diſſuecere et ad alia
ſe q̄ſp pauliſp incepit aſſuecere ee uſus tollit
difficultatem et mentē totā et omne facile q̄q̄
pus difficile putabaꝫ ¶ Et In ſmone quodā
de ſco Andrea Nemo retro repente fit ſummus
ſ aſcendendo non volando ſummitas ſcale com
phendit aſcendamꝰ g̃ uclut duobꝰ quibuſdā
pedibus ſ meditatione et oratione meditatio ſiqdem
docet quid nobis deſit ſ oro nobis optinet

ne desit illa viam ostendit ista uo p via ad
tit ad suum regis palatiu introducit ejusdem
fructum nobis iminentia pcula cognoscimus sed
p oronem euadimus ¶ Idem in sermone ista solet
diuina pietas conseruande humilitatis gra or
dnare ut quo ⁊ plus pficit tanto minus
se reputet pfecisse na nisi ad extremu spualis
excitij gradu si quis tamen pficit aliq tamen
ei de prio gradus impfectione relinquit ut adhuc
vix illum sibi adeptus videat ¶ Idem ubi sane
in spuali pfectus exercitio est non mihi rapi
a tuo spu in diuinis ut incipias gaudere debe
mus dns qm pus mala ppa deflemus

Augustinus libro de spu et aia hois aia p odiu sui
et mudi pficit i amore dei et proximi et p con
temptu temporalium crescit in desiderio eternop

Leo papa In sinone natiuitatis dni ⁊
non pficit deficit

Ptholomeus In principio almagesti cu
aliquis sibi placet ad hoc deductus ut ma dei
ficiat sup eum plura que sui de negligentia
¶ Idem de dilatione ¶ Idem de expectata ¶ Idem de caritate

Crisostomus que supra de amore proximi
et proximor ¶ Idem de approximatione dei ad nos

Gregorius In moz. vij.
De prouidentia Cui quis positus in pspitate diligit te
tum est valde ut in pspitate an psona diligat
⁊ amissio pspitatis simul meritum dilectionis
unde quidem sepius aut non agnoscit i bonis
amicus nec abscondit in malis inimicus nec
cui pspitas amicu indicat nec aduersitas ami
cum celat qz ille pspitatis nre reuerentia regit
⁊ iste ex confidentia aduersitatis aptit cum ex
in aduersitate proximu despicit apte comunicit ex
hinc in pspis non amant ¶ Idem ibidem Non
nos pspa eleuent non aduersa perturbent ut
qui in soliditate fidei figim nequaq in rerum
circumstantiu mutabilitate moueam ¶ Idem cum
nos quolibz in loco positi cogitando loquendo fa
ciendo peccamus ⁊ tamen pheret tu nr animus
efficeratus rapit cu hinc mudi pspitatibz
subleuat ¶ Idem Cui omnis fortuna remedii sit
magis remedia sunt pspa qz aduersa ¶ Idem pus
pspitas aliqn dat ut ad meliorem vita puoret
aliqn uo dat ut in ermu amplius dampnet
¶ Idem ⁊ mox Si nobis assint sola pspa tuc a
ultore dissoluim ⁊ ad caute ⁊ aduersa meli⁹
soldam ¶ Idem ap manifestu signu pditionis
est qui affectatis migtribz subsequi fluct
libris nel pspitas et nulla contrarietas ipedit

hoc qd mens pusa concepit ¶ Idem cuius
pamena pta ad cautelu pficit qui ⁊ pua
nire pspa ad meliora intendit ¶ Idem Sollicite
unde via nre desit inde ad tempus felicitas
diuit ¶ Idem eode Sancti viri cautum diu pua
pspitatem reputant mopia qz videlicet mentis
extra animu sufficit mem que bitie deu quem
¶ Idem ibide Solet plerisq uerum pspitas et sanita
dantia tanto magis a diuino timore mentes
hoies dissoluit quo magis haut cogit
cogitare na diu foit ⁊ multi sparguit sua
in nitimis phibet ¶ Idem ibide cum pspa
inuita amplectit eo ipo ad derelictu ducit qua
rebz derelictis implicat ¶ Idem aquilos qua
uis sua pspitas struxit ⁊ multos diutius pa
uentes reddidit eo qz illos inopinatus hostis
ffuius peculit quo longo quietis usu desue
uerunt ¶ Idem plus i hoc mudo honor qz depo
catur et magis pspitatis sublimitas qz
tatis adustus fiat ¶ Idem sup ezech cum ad
ultrix et pspitas tanto pditiom fit pximus
quo a zelo discipline efficit alienus ¶ Idem
registro libere nobis non deb aut dona de
me aut dum deo pferam ⁊ et dei dona
mus etia mali unde ⁊ in eius amore
de ab illius timore distingam ¶ Idem
de amore mudi ¶ Idem de aduersitatibz ¶ Idem de
temptu mudi ¶ Idem de honore ¶ Idem
de dignitate

Augustinus In epla ffilaw in tpe
pitas est ⁊ infructuosus labor ac pernitio
nerus periculosa sublimitas inutilis fine pudor
et finis cu prima ¶ Idem Utilis hor inde tunc
non utens ut eo eius bone ⁊ bona fiunt et
malus fias qz et ipa bona sunt et a deo bona
sunt nec dant homibz nisi ab illo qui se ostendit
destru atq terrenum pntem Sed ne putet mag
dant ⁊ bone et ne putet magis nisi sua bo
dant ⁊ malis ideo qz auferuit ⁊ ¶ Idem ut
ut pbent et malis ut crucient ¶ Idem de
de libo arbitrio Nulla re firmi alia ci libitu
qua firmi ci seruitute nemo aut seruit
in illis bone que pt in uicio amitte ¶ Idem
lucas et ⁊ glosa psalmi centesimi decimi
et pspitas rex trenaz destruet ⁊ pernitio
ritual ut ¶ Idem sup genesim de Iacob Ama
tia labor est ⁊ ¶ Idem de Iacob

Ambrosius sup lucas Cui diuitis pros
dmitrios ⁊ pspitatibz affluit potes pne

ſanctare ſtaudē cōiunge delectuli corona filioz ēt
dari. ſcias q̄m̄ q̄m̄ labore hoīm̄ non ſunt cū hoīm̄
bus non flagellabūt ſi cū demonibz plura q̄re
ſupra de aduerſitatibz ¶ Hic de afflictiōibz ¶ Hic de
amore mundi ¶ Hic de contemptu mundi ¶ Hic de
diuitijs ¶ Hic de anxietate ¶ Hic de dignitate ¶ Hic de
fortuna p totū ¶ Hic de hoze ¶ Hic de mundi ¶ Hic de ꝑpe-
Chrisostomus ſup̄ matthm̄ ꝑpa ꝑſpuras mū
dialiū rerū ſatis magnū impedimētū ē alie ad
miſtriam faciendam
De promiſſione Seneca in libio de
bñficijs di ꝑmiſſis aliqm̄ te daturū bñficiū et
poſtea ſtricte ex malū dabis an non? Si dabis
ſtricte pcmb̄ dame cui non debes Si negas ē per
hoīm̄ pectas q̄m̄ fiſti cui Si ſtulta ma hoīm̄ loco
tricabat et illud ſuppbū ſcyca ꝑmiſſum mutuū
ſapiēs cōſilij pentē nec bnqm̄ emendatē
q̄d fecit nec bnqm̄ mutare cōſilia ¶ Hic de immu
cōſideratione ꝑmitte plenū q̄ ꝑmiſeris ꝑſta
De profunda q̄re ſup̄ de cōflictu vicioz ē virtutū
De prouidentia tri q̄re ſup̄ de ꝑdeſ
tinatione ¶ Hic de ꝑſcia ¶ Hic de diſpenſatione
Bonus in ꝓo de conſil ꝓuidēa dei ē ipſa di
uina ratio in cuius ordine primitiua ē
cuncta diſponit et ordinat deus ¶ Hic ibidē No
te hic bonū cuncta diuid artic multiplicat nec
ingenio complendū nec explicare ſinone. ſi hoc
tamen ꝑſpexiſſe ſufficiat q̄ naturaz oīm̄ conditor deus ad bonū ola dirigens cuncta diſponat
quo fit ut que ſibris habundare credunt ſi diſ
ponente omnia prudentia ſpectes nichil uſquā
mali aliquid ee ꝑpendas ¶ Hic ibidē Ab etno cuncta
ꝑſpiciens prudentie dei ēt ſuis utrutibus et ſuis
officijs mitis ꝑdeſtinati diſponit ¶ Hic ibidem
Dicit ſcia ꝑſentiū rez nichil hīns q̄ fiūt ꝑ
ſcia nec prudentia futuroz nichil hīns que futura
ſunt neceſſarie impozrat
Ieronimus ſup̄ abbacuc Non ſimg tā ſtulti
adulatores dei ut diu potentiā eius ad ꝓma dei
hīmg ex nos ſumoſi ſimg caute rōabilitū et mō
nabilitū prudentiā ee dicentes
De ꝑfectione tri Gregorius in
hiez libo ꝑmo in fine ſup̄ i° rob xxxiii
Appropinquant correptioni alā eius ꝛc Quod
eſt ſimg ſi conditoꝛis ut ꝑfectione deſeramur
que nimiz ꝑfectio minus victoria credit ſi ſe
habeat. ſi utilis plerisq̄ ſubtrahit ut ſibi meriti
Augustinus in libo de ꝑdestinatione. Cū ēt tuo
tuo ꝓpo mſ. de tribulatione

homo q̄ ſine illa michil ſit oſtendas ¶ Hic ibidē Ne
mo ex ſe aliquid ututis exiſtimet de ſe ecia cū quid
ꝑ ſortis operari cruce ſi diuina ꝓtectio deſerit ſe
ibi repente enervē obtunsū ubi ſe valentē ſtruxe
gloziabatur
De prouidentia hoīs angeli libo de
ſingularitate dilectoz amatoz ē ſine ſalutis q̄ deutur
alicui mozis meſtum et ille prudens ē q̄ ſollicitus
ē cladibus ceteroz plura q̄re infra de prudentia
¶ Hic libo de achademicis Cū ē i tuo ad q̄ ſtione de tribulatione
De prudentia q̄re ſup̄ de Cardinalibz vir
tutibz i comuni ¶ Hic de conſideratione ¶ Hic de con
ſilio ¶ Hic de diſcretione ¶ Hic de diſtructione ¶ Hic de
meditatione ¶ Hic de intelligentia ¶ Hic de ayemo ¶ Hic
de morte ¶ Hic de oratione ¶ Hic de coztide ꝑ totū ¶ Hic
infra ad ꝓmo ¶ Hic Gregorius i moz prudentia
temperantia fortitudo Justicia q̄ ſic de cardinalibz
virtutibz ¶ Hic in moz libo xb Omnis pectoz pru
dens cū in pena qui ſtultus fuit in culpa ¶ Hic
Cogitare q̄ facit q̄re ſup̄ de Cogitatione ¶ Item
ſup̄ eccleſiē Vnuſquiſq̄ tuncū ē prudens q̄re ſupra
de cardinalibz virtutibz Et ſup̄ de circumſpectione
Gregorius nazanzenus in apolo Vir prudēs
in moleſtijs remiſcitur et efficit ozatioz et au
ditoz in adiuſis ꝑa q̄re d indulgentia ¶ Hic de diſcre
Augustinus in libo de ayoribz eccle ꝓpo
de amoz bñ diſcernens ea quibus homo bñ iuuat
in deū ut ea ſagaciter eligens ab hīs quibz impedit
¶ Item i eodem Nichil aliud virtute affinauerim
et è q̄re de Cardinalibz virtutibz ¶ Hic in libo de trinitate
ꝑbi in ta prudentia diuiſerit. ſ memoriā intel
ligentiā et prudentiā ac ꝑcoziā ꝑtinet intelligentiā
ꝑtinebus. prudentiā futuris
Leonimus in originali ſup̄ oze qprudentia
ſine bonitate malitia eſt. et ſimplicitas abſq̄ vo
ſtulticia eſt ¶ Hic no mediocriter erratur q̄re de Car
nali cede ¶ Hic vis ſcire q̄re de Cardinalibz virtutibz
Isidorus in libo ethy Prudens dicit quaſi porro
videns de ꝑcul videns ꝑſpicax eſt cui et me
moz pludet ceteris Item i eodem prudentia eſt
virtus q̄re de Cardinalibz virtutibz ꝑplura q̄re de
diſcretione Item infra ca° ꝓmo
Chrisostomus ſup̄ matthm̄ fidelis ſimus et
prudens. prudentie dicit no ſtulticiam et dolū ſed
ſenſatū et mete acutū qui ꝑ ſe ꝓpoſitū bñ
naturas ¶ Idem Nichil ita prudentes facit ut
virtus et omnis meditatio principij q̄ ex inſipientia
plura q̄re de diſcretione Item infra ca° ꝓmo

Bernardus ad eugen papa prudēs nō sm̄ est ūtus ff et libra curtutē plura qre de distrectē

Cicero ad pūblios ꝓbi prudentes sicut actus et s̄ mones suos ita quos metus mī et omis animi sui motus examinant **Cicero** sup ꝑ rhy. b. ayodito uno uere prudēt sibi uult seruiri deus ꝛc̄ qre sup̄ de ieiunio ieūg

Macrobius prudentie t mundi istū et oia quem mūdo sunt diuinor contemplatē aspicē et omem animi cogitationē in sola diuina dirigē

Idem ꝙ plotinus philus mī ꝓfessores ꝛc̄ qre de quadrigis curtutibz

Boetius in libris de consol Non em̄ qđ ante oculos sitū est sufficit metuci si rectū quoꝝ prudentia metiē plura qre sup̄ de consideā Hec de aspectu Hec de circūspectione Hec de intelligēa sic mss ad ꝓma

Tullius in rethoꝝ libꝝ primo prudēa e recta bonaꝝ et malaꝝ rū scia ꝙtes aut eius sunt ayemō Intelligentia et prudentia ayemō est ꝙ qua animꝰ reppit et repetit ea que fuerūt Intelligēa est ꝙ quam animꝰ ꝓspicit ea que sunt prudēa uō est ꝙ qua futurū aliquid uidet antequ factum sit Idem t libris de offic libris primo ayagin ingenij est futura cogitare et ante constituē quid posit euenire et quid agendū sit ad occurrendū Hec ibidē libris ijo Nemo iustus ac prudēs ē pt̄ qui morte nec dolorē aut egestate timet aut ea que suis contraria sunt equitate anpont

De prudentia rerū ponderatione ꝛ estimatiōe

Tullius in libro de scia boī et mali Nemo uoluptate qz uoluptas sit assumatur nec dolorē qz dolor ē consectarius Denicz aut uoluptates omittūt maiorū uoluptatū adipiscē darū causa aut dolores suscipiūt maiorū dolorū effugiendorū gr̄ā Hec in libꝝ de padoyis Si aut usū rectū estimatores callidi putā quedā et ācas quasdam tā magnā estimāt qz sunt gr̄ā possessi siquā aliud nocē non pt̄ quā estimandi est uirtus que nec eripi nec surripi pt̄ que nec incendio nec naufragio amittit qua qui ꝓditi sunt soli diuites sunt soli cū possident fructuosas et sempiternas diuitias soli qz qđ est ꝓpriū diuitiarū illi diuitē rebus suis contenti sunt Hec de Offic libro sed Nemo iustus aut prudens de pt̄ et ē grās de prudentia

Horatius in libro carminū Non possidente multa uocabis recte beatū Rectus occupat nomē beati qui deorū muneribus sapienter uti Duramq; patiens pauperiem pati plura qre de intelligentia

Ovidius ad alexandrū magnū omnibus ornatibz omnibz melioza seruatē nō ē ipe quā deus ff dei amicus efficit

Seneca ad lucill in epla huius Nemo illoz est dignior et honorē in fastigio posuit magnus est quidē ꝙ magnus uidet quia cū illis sua illis metitur et ponderat ipe em omē laborem animi qđ nemiem estimamꝰ id qđ est ac quicqd ualet ac nam hoīe estimatorē metiri nusquā nat patrimonia deponat honorē et alia fortunā mendacia corpus t ipsū equat et dum mensurat qualis sit et quibus alienus an suus magnus Hec ad eundem in epla Etia Adhuc oīa que animū ꝓficere te adhortare et uidua Nemiem em̄ fecit ꝓuenit ut non tm̄ minaret quibus ꝓmineret nolī gr̄ā huius tranquillitati confidē memento et multi frequentius cōbat Hec ad eūdem t epla ꝓxima Turpe ē nō ire si ferre ꝛc̄ qre sic de ampli t libꝝ de curtutibz ꝓpone ad tuo et bona illa ut sustinē possis Ista ut moderāt prudentes homines nūqm̄ mouet ocio aliqd quidē ānī remissio hz sed soluti nūqm̄ prudens tantū accelerat quātū expedit dura mollit aspera lenit arduū ꝓcurat et paruis magna ex aptis obscura ex ꝓmptis remota facit Idem in eodem cupisse pudebit sequi desiderat te ꝓ ratione ire huius si ꝓmissa omia ꝓpensa et estimes et dignitatē rebus ne ex opinione multoꝝ si ex earū natura constituēs Idem ibidem Si prudentia ubiqz idem eis et ꝓpter rectū aut tpm̄ uacuus expugnet ita te accommodes tempori ne te quidē libz mutes si omibz aptes sicut numus qui ubiqz est cū in publicū ꝓdierit et cū in pugnā ꝓfectus stipē Idem t eodem Prudentis est ꝓpria mutare consilia et non citō de facili credulitate ad falsa ꝓlabi Idem De dubijs non cito finias si suspensam tenē sinam Idem ibidem Nichil cito affines qz non omne dissimile uerū est sicut z sepius qđ ꝓmo uidet mendosum non continuo falsum est Idem Si prudentia de cupis in futurū ꝓspectū intende et ea que ꝓuidere contingē aliō tuo cuncta ꝓpone Nichil tam subitum sit si totū ante ꝓspicias Nā qui ꝓuidet non dicit non putauit hoc fieri ꝙ non dubitauit si ꝓspectauit sic sustinet si quis quicquid fuerit cum requie cū mente tuus cogita Idem prudens fuisse non pt̄ si non pt̄ Idem Cogitatio tua stabilis sit deliberet sine ira sine animo contemplet

quoz tuus nō sit manus ꝫ aut suadeat aut no
neat aut precipiat aut consulet ¶ De laude par
re Utrupa parcus Sibi cū reprehensibilis mi
nia laudatio ne tuo dedita utupatio ¶ De cir
consideratione punite plenius q̄ puniscis psta
¶ Idem Si prudens es animus tuus ibus tpibus
dispenset pterita ordina futura quide pterita re
cordare nā qui de pterito nichil cogitat vitā pdi
dit et qui de futuro nichil prudet ruinas ad
una cadit ¶ Idem ibidē Non semp in actu sis
ꝫ nichilum animo tuo requie dato et hec ipsa
requies sapie studijs plena sit et cogitacoibus
bonis Prudens em nichil ocio mutat ꝫ aliqn
animi remissum hz salutis nō minimū ¶ Idem pru
dens accelerat tarda expedit asperia mollit du
ria evequit ardua Scit cū prudens quid qua
dq̄ debeat aggredi et cito singula distincte vidz
¶ Idem Non te moueat decentior auctoritas nec
tis ꝫ qualibz placeas cogita ¶ Idem Nō q̄ nimi
qd pti mueniri id dispe qd pti sinere id opta
qd cuiq bonis viris optari debeat ¶ Idem Nō
alteri te imponas rei in qua stetuis tibi tenue
dum descendisti tibi cadendū sit ¶ Idem Tuis
aduersa tibi consilia salutaria cū tibi dicit pspicuis
arridet Tuis em te quasi in libzico retinebis
ac sistes ¶ Idem Non dabis tibi impetus libe
roꝫ ꝫ cuspicies quo eidem sit et quousq; Nō
q̄ prudentia hz spem spes s. ratione intellectu p
uidentiam circumspectione cautione et docilitate
Ratio est cis dyscretiua boni 2 mali licti 2
illicti honesti et inhonesti cū electione boni et
fugā mali Intellec speculativ veri Prudentia
est pnē motio futuroꝝ preiudicans eventum Cir
cumspectio 2 contrariorū diversoꝝ cautela Cautio 2
est cis discrete vicia a virtutibz vicia dico spes
intellectū prudentia Docilitas 2 vtus discendi
impetus

De psalmodia qre sup de Cantu sic de chorō
sic de laude sic ordine p totū

De pudore bono et malo qre infra de verecundia

De puis et puica qras de iuuenibz sic de adolescen

De publica utilitate qras de re pub sic de vtle et inutile

De pudicicia qre sup de Castitate p totū
sic de Carnis mundicia sic de continen p totū
sic de mundicia sic de luxurie remedio sic de ab
stinen ia

Cyprianus In libo de vis abusionibz scis
pudicicia corpis est 2 animi pudicicia corpis
2 alienas nec nō pene omes immundicia demerue

anne horā congrua nō gustare nisi i pplo non
conspicue vba vana et scd non narrare habitū
vestiū ordinatū et capillorū et cāe membroꝝ
decentia obstare cū indignis contuberma nō
habe suspicioso mentu nemez aspice oculos
nagos non habe pompatico gressu nō mercē
in recepto bono nullo infelicē apparē Nulli con
tumelia aut ruborē vicere de rebz indignis
non tractare nec omnia que scis in medio ppli re
ferre Talis pudicicia deo facit acceptabilem 2
proximis amabilem reddit Pudicicia nō annu
est plus pte dei oculos q̄ hoīs facē appetentes tu
pitū cogitacionū compescē pnites tribulacoes
animi fortitudine prudenē Pudicicia talis est
ornamentū nobiliū exaltatio humiliū nobilitas
ignobiliū pulchritudo vilium spectatis laboziosoꝝ
solatiū merentiū defensio omniū multiplicatio
mitoꝝ augmentū omnis pulchritudinis decus
totius religionis fidelis amica dei cūi creaturis
Cyprianus cōis Iouianū Vnos complatus
illustrat eloquentia nomē etiā affert militaris
gla triumphus q̄ nouē gentis tyrannē consecrat
ꝫ mulieris virtus q̄e pudicicia est Plura qre
supra de Castitate ¶ De Continencia

Sanctus pictā Omne membro corpis qd suadz
contra pudicicia age abiciendū est melius e cū
duo pecūa carere q̄ omnia cū eo punire

Valerius maximus libro etō Quidam egre
lentis pulchritudinis adolescens spurcitia vite
cū multa nocte corpis sollicitaret plerisq; fedaꝝ ī specie
oculos Ideo q̄ viris ac pcubz eaz se suspectū
et sentiret oris sui decorem et faciei venustate
viribus hinc inde concidit deformitate pudicie
sue fidem q̄ fama irritamenti aliene libidinis
et malint

Boetius libro qrto de consol Euripidis p
bo sententia qui alienē libidinis infortunio dixit
se felicem ¶ Idem libro bi Duo romane pudicie
lucretia nobilis romana dū a tarquio regie sup
bi filio p vim stupratā fuisse et ipsissimis et
amarissimis verbis et fletibz iniuria sua i con
silio cognatoꝝ et pcūi ac amicoꝝ cum deplora
ret acuto ferro qd occulte sub veste tenuit sectum
actulēat semetipam q̄tocius mortuus fff i aurea
Quid oportet epos et c. l. Si enī
Pudicicia maxime mulieres ornat

De purgatorio qras sup de pena purgatorii

De pugna et victoria spiritu.

Gregorius in moquetate concepti ¶ De la
bor et q̄ quere sup de Certamine

Augustinus sup Canticum iohis ꝓmug
nate uir bñicitꝭ bñicite ut coronemꝫ humiles
estote ne mi pugna cedatis ¶ Nullus sibi in
testiꝫ nisi temptatus nō ꝑt coronari ñ qui bñciꝫ
nec ꝑt bñcē nisi qui pugnauit nec ꝑt pug
nare nisi inimicū et hostes habuit ¶ Idē i libro
contꝝ quēꝫ hēses Donabit pugnandi victoriam q̄
dedit pugnandi audaciā nō ꝙ nos hostiū tra
nō debellauit ꝛuocet fortuna non quasi fril
grens. Fabianus ferat hastā ¶ Hoc ꝓnū cogi
tā ¶ Et hostem pugnantē quere supra de gnā
tibus ¶ Idē de bello

Ambrosius In ser. Tam dyu in pyra
tero uel in pugna sumus q̄ diu in hac carne
peccī pōt ꝑdonū spūalia temptacōibz subiacē
Quis ꝙ nō sustinet tot⁹ diuitijs habē sibi ꝓpin
quorē quē non possit ab eo nec ꝑs dūi
pe nec hostis aufire nec captiuitas aliq̄ separe
¶ Idem Corō ꝓpositi q̄re supra de ānūte ¶ Et
ꝓnūciē homo q̄re supra de Jeiunio

Cyprianus sup matthēi Incipe resistē
desiderijs tuis quere supra de ānūte ¶ Et supra
Hem Victoria mundi quē de contemptu mūdi

Leonnuus coner romanū In pascha nau
grum luctuū atq̄ pugnarum ut in fine ꝓsperā
ad portū coronem ad pacē triumphum ad gau
dia sempiterna ¶ Et ad custodiā Quis sedē
sine pugna coronatus est Abel iustus occidit
Abrahām pelicatꝰ uxore amittē et nec innocē
tolume extendam quere et tuenies singulos
diuisa ꝓcessos solus fabēs in delicijs fuit et ibo

Cyprianus In epla pugnan ¶ coronant
tes nos et fidei confessione pliantes spectat
deus spectat xp̄us spectant et Angeli eius ut
victoriam ut coronem ut meritū glōiam ¶ Et
ibidem Dom militibz est adiutus rebelles et hos
tes impatoris sui castra defendē

Bernardus In ser. Repugnet homo for
tē impugnanti q̄ et repugnanti ꝓpugnatoꝛ
est et adest indefessus et triumphū in nō deest
remunatoꝛ largissimus ¶ Idē Vtile est q̄re de
casu plura q̄re de adūsitatibz ¶ Et de afflictionibz

Invitas prīm In pugna spūali corpus
et equus affectus equus lozica galea spes
scutū fides gladius et ūbium dei Lancea oꝛō
Artus et sagitte ꝑdicationes acute Sella eq
et contemplatio Cingule q̄ cellam tenent est
humilitas frenum temperantia Frameā eq̄ con
temptus mundi ꝙlura q̄re sup de bello Et
de conflictu q̄re de ānūte Et de aduersitatibz Et de
afflictionibz q̄re de militibz q̄re de temptatiōibz

spus

De pulchritudine spūali
Aug⁹ in libo de ti est aut q̄dā pulchri
tudo animi iusticia qua pulchri sunt homines
pleriq̄ et q̄m corpe distorti sunt atq̄ deformes
Sicut aut aīa non videt oculis corporis sic
nec pulchritudo eius ¶ Idem sup cantica iohis
Deus semp pulcher et nulli deformis quamuis
nos iuste crimē pulchri nisi amando eū q̄ sit
pulcher est. Quātū em in te ē tātū amor tuus
in te ē tātū pulchritudo q̄ xp̄e dei amor et amic
pulchritudo ¶ Idem ibidē Diligendo facti sumus
amici dei et diligendo efficimur pulchri Anima
cum mūdi ꝑ iniquitate feda amando dei effici
pulchra ¶ Idem sup genesim pulchritudo nec
ritus est. ꝑ deformitas nec virtus et ¶ Et anima
sibi reddit⁹ q̄re sup de Anima ¶ Et pulchritu
dine utriq̄ q̄re sup de Amore hoīs ad deū

Hyginus In libo ꝑ de diuīe uoluntate Qui
existentia ꝓpria naturā uincit ꝛupta substantia ce
remonia diuina et sed decore sit plena
¶ Et q̄re sup de Amore hoīs ad deum

Hugo de sco victore Tanta e spēs pulchritudinis
quere sup de Amore hoīs ad deum

Bernardus sup Can. decor animē humilitas
est. cādor animē misericordia et pulchritudo ani
me iusticia est

¶ In collationibus pōt pulchritudo ut deformi
tas animē ex virtutū seu vitioꝝ q̄litate q̄litatur

De purgatione mentis ad ꝓ

Inquisitione et visione ueritatis Augustinus libro
83 q̄stionū Suma cuiusdam sapientis est fontem noc
te mentis purgantis ad videndū deū qua purga
quidē cordis sēpsit. ꝑ ꝓficimus. ꝑ bapizamur ne
tuus est Agite uos a uultis Agite ne diligi pos
sitis ho domicilium mentis dicit spūs malignus
ne sensibz inuptus maneat animo sedatum luc
et mentis obnubilet Spūs em ho malis q̄ ad
ditus spūalis dat se figuris accommodat se cul
tibus et adiect sompnijs. Latet i ima et i fundo
suorum. cordibus se subicit infundit se cogitatio
ac rumbidi motus illumie tenebrosis affectibus
tenebrat sensus. quibusdam nebulis impleat
omes meatus intelligencie ꝑ quos puri sol
lumē rationis radius mentē ¶ Et ibidē est
ubiq̄ pūs est te aut cū buoquoz inuī spūs
est cū inde mentis illibata puritas in qua spē
tia patet Sicut. n. oculoꝝ si fuit sanitas in
tus q̄q̄ videt non ꝑt. adde non putes Sic spē
tui cristas oculos ymago vere pūe si ꝑ
lis uacuus puritatis tui e deus qui mundi
deest frustra polluere animus pūe q̄re sup
recti mentis non ꝑt ¶ Et in libo de

hristiane qre supᵃ & fide ¶ Idē in libᵒ de brilitate credēdi
ds nūo agrē qre infra de sapīa bona

Quintilianus libro viij pulchrime studio
opis mens hoīs non nisi viciis omnibus libera ba
ne pt pmd qm in eodem pectore nullū ē turpiū
honestoꝝq; consoꝛciū et optima cogitare simul z
ꝛerma; non bnꝫ magis ānm est ꝙ cum ꝛeliquis
e simul bona et malum

Lactantius in libro de falsa religione ob
nolum hītas in obscuris latet cadēsq; nec con
ꝛemptum dctis est eo ꝙ ydoneis asserꝛionibꝫ eget
nel adio nudetis qm nisi tam ꝑ habet ausēitate
qua naturā hom pclūs ad vicia pu[n]r. nō pt
na ꝙ bn-turibꝫ et uīcatribꝫ amīcicio ꝑmixta est
vicia nō voluptate condita sunt ꝙpter-hō hoīes
illis offensi ꝑ istis delinīti ferūt in ꝑceps et bo
noꝛe hom fine dcepti malis ꝙ bonis aplectūt

De puritate quere supᵃ de consciā bona supᵃ
de contemplacoe ¶ Idē supra de corde ¶ Idē de ajū
dicia ¶ Idē de fide ¶ Idē de intencioe ¶ Idē de purga
tione ¶ Idē de oculo ¶ Idē de castitate ¶ Idē de virgi
nitate ¶ Idē de visione

Gregorius supᵃ iob et supᵃ illud matthi v beati
mūdo corde q̄m ipi videbūt deū ꝛ purꝰ omne ab
horꝛens ꝛendꝛ[n]

Augustinus Nichil sic inclinat deū qre
supra de mūdicia ꝛ pluma qre supra de coꝛde pu
rgare ¶ Idē supra de mūdicia

De pusillanimitate qre supra de con
fidencia ꝙ totū ¶ Idē de bello ¶ Idē de spe sci
ptia de timoꝛe ꝙ totū ¶ Idē de constācia ꝙ totum
¶ Idē de strēnuitate ¶ Idē de labꝛe ¶ Idē de aduersitā
¶ Idē de ignicia ¶ Idē de tranne ¶ Idē supᵃ de pugna
victoꝛia

Beda In epla ad hebreos xviij pluma sunt
que nos ꝛerent ꝙ que nos punīt et sepius q̄rēde
ꝙ re laboꝛamꝰ ¶ Idem ad eundē illud aut tibi
pcepto ne sis miser ante tempus cū illa bestia
timuerit explanat que fuꝛit miqm nentia sit
uel de miqm euenerūt ¶ Idem eundē nos magis
ꝛecipit ꝙ debeam quedā antepīi debeam qdā
cū omīo non debeam sicut aut augustinꝰ doloꝛ
aut fingimꝰ aut ꝓcurꝛamꝰ ¶ Idē ibidē etiā
sic futurꝰ ē malū quid unat doloꝛ ostendē.
istis em cito dolebit cū venit ¶ Idē in epla ad
ebreos necesse est mala accersiri. Satis em cito
patiēda sunt cū ꝛenerit ¶ Idē eadē in epla ad
apud eadem nrm diem. supplicium fine etiā
ad timoꝛis ꝛemedia ꝑfecte desines nquid timē
si cupe desiciꝰ ¶ Idem bestie sine fere piculā
que videmus fugiūt et cū effugerint secure

sunt. Nos aut et fiscū ꝛorquem et ꝑtiso ¶ Idem
in libᵒ ecⁱ de vtu. Timidū nō facit ānm nisi re
phebilis inte consciā plura qꝛ ipe & noxe malo

Lactantius in libro de eroꝛe sapientis Car
tem times ideo patrimū uectūris fustipe ri
audes aut moꝛtem ut sapiens contemne ꝙ uecta
te debusta z ect multo pulchrius ut ob hūdal
ꝙ ob maledicta moꝛeris

Iulius celsus libro ecto Terꝛoꝛibus consi
lit mentem q̄ eripit et membra debilitat ac
pusillanimitatem ānmi facit ꝓla qre supᵃ ¶ tristi assigñ

Quintilianus in ep̄la Omnem calamitatē
quecdit diebus ac noctibꝫ timē ꝓlixa qras inpe
de timoꝛe malo

De quadragesima ambrosii
In quodā sermone quadragesie Iscio ꝙ
cepti nobis est ut hīs pl diebꝫ vigi
liis ieuniis et oꝛōibus ora[n]dum ieuniis
cū castimia coꝛpis castigat oꝛōibꝫ devota mā
sagināt ꝑ vigiliis insidie diaboli repellūtur
¶ Idem ī eodē Cum constituerit quadragesime
ieuniū ꝓtra una die mandūcandū nō ut vnꝰ
diei violatoꝛ accusat ꝑ ut totius quadrage
simi reus arguat. Hec em non sic tm sacerdotū
pcepta ꝙ dei sunt atq; ideo qui spūm nō sa
cerdotem spūs ꝑ xpm qui in suis loquit sa
cerdote ¶ Idem ī alio quodā ser- Bonitatis
auctoꝛ instituit hos & dies redemptionis
et hīa & tempus celestis medicine ꝓ quam
oīm diuoꝛ indep labem et oīm vulnera pec
catoꝛ sanare poꝛtuit si medicū audax inde
fidelit̄ epoꝛemus z eius pcepta minime despexe
rimus Tue em languidus exstitimus siue ille
nit medicina si tota sollicitudine sua medi
ci mandata suauit Odi si aliud fecit ꝙ iubet
nocentē morbo non medicus ꝑ esset in
culpa est ille medicus aut ut ē deus noīe ihesus
xpc ¶ Idē ī alio quodā ser. Cumq; xpianus
ieiunando consecratum non ꝛeplet quadra
gesimā ꝓuocatione et conuiuiis reus tene
bit̄ qā legem diuinus ꝓ salute nra datā cō
dendo restringit Restringit utiq; legē diuinā
ipu q̄m ieiunij dies nō custodit ¶ Idē in
alio ser pudet dicere senes et anus quadragesi
mā custodiūt ꝑ iuuenes et diuites nō ieiu
nant Sicut em in reliq; ꝓuīe ānī ieiunia
ꝓuidet. sic in quadragesima nō ieiunia
perit est illa em voluntaria sūt ieiunia
ꝑ ista necessaria illa & arbitrio ꝛemūt ista nec
de do[n]o legis ꝓcedunt ad illa nos liuitatis
ꝑ ad ista compellim ¶ Idem ī ser. Nō est

leue patrī fiet ndictum a dño quadragesie
abstinetiam ꝛc ḡre supᵃ de ieunio ¶ de hys
uiagz quadrᵉ ꝛc ḡre ¶ de my codē in usto qua
dragenario ieiunij ¶ ciplo ḡras de ieunio ꝛc ibz
De quatuor affectionibz bonis et mal ḡras de af
De quatuor uirtutibz cardinalibz quere supᵃ sub
lra ⁊ de cardinalibz utrisqbz
De quiqz wlnibus ihu xpi ḡras de xpi passione
Decimo decimi augustinus de
℔ libᵒ octauo Ecce deus ⁊ dilector mꝰ cur
rgit inus et curremus i sublimia celoz et i puia
tiaz ḡientes deū qm ⁊ apud nos ℔ si nos ꝛ
uelimus ⁊ apud eum ¶ Eadem fides dei ḡrit
℔ intellectus inuent plura ḡre supᵃ de amore ⁊
m bono ¶ ꝛ de ꝛpugnatione
Anselmus in ꝓlogion cap° primo Obse
cro deus qui es inuiens mentes ḡre te ne retrea
ieunus a te frugelicus accessus ne recedam
ipastus a te pauper ben ad diuite miser ad mi
seꝛicordem quesso ne recedam uacuus et con
temptus ¶ ibidē Doce me deus ḡre te nō
eum possim nisi tu dederis nec inuenire te ni
si tu temetipm ostendas Quocam igrit te desiderē
te desiderabo te quendo te inuocem te amando
te amabo te inuenendo te
Bernardus supᵃ cā Attende ries ⁊ causas
quibz quidā frustrari solent ℔ cū aut no in
tempe ḡrit aut non sicut oportet aut non
ubi oportet Vide ꝓphā ḡrite dñm dū inuen
pt Dic cui absq dubio tempus cū inuenire
non potuit ¶ Eadem i meditacionibz Cur ꝓ multa
uagaris ḡre supᵃ de amore ⁊ cum bono ꝓluia ḡre
supᵃ ꝛ de amore hoiꝭ ad dñm ꝛ de ꝛpugnatione
Rabanus supᵃ cantica Nullo bono defra
cto q̄ fruaris ꝓfruēris nisi cū diligimus dm ꝛ
simul in eo bona capiens unus ⁊ qui gr̄itur
℔ in eo solo pfecte oia bona reputat Studeat
admirabile impendiū singulare ꝓluia ḡre
supᵃ de amore hoiꝭ ad deum
De quiete spirituali in deo Hre
gorius i registro expedit ei ḡras inspi
re Religiosis bonis pluia ḡrabiles de solitudine
Augustinus in libᵒ confess Quies est
apud te deus meus ualde magna et ipse
habilis uita qui nouit in te gaudet in gau
dio dñi sui ⁊ no timebit ℔ habebit se optime
in optimo ¶ De ꝛ eodē Clamat deus ut ꝛ
deas ad eum et ibi ⁊ locus quietis inperur
babilis ubi non deseꝛit amor si spe non desi
cit ¶ Eadem ibidē Requiescit in deo ⁊ quies
cimus Ibi ⁊ cū hic requiet ubi gr̄it eam

Querite que ḡrite ℔ uita ḡras i regione
mortis ℔ non i illa ¶ Eadem ibidē Uerba et rumpa
i regni et in lucem et in uitam et esce dulci sunt
omnia ℔ tu dne deus meus plus es reqes mee
Ambrosius in libro de fuga scli Copulatione
plenū iocunditatis et tripudiorū est requiescere in
deo et eius delectione Unde pluia quere supᵃ de
contemplatione ꝛre de ꝛpensu ꝛre de ꝛ
de gratia ¶ Idē de actiua uita quid
sit et contemplatiua
Hugo de scō Victore Uenite adnos ad ostium hu
minis ⁊ egri ad medicū salutis naufragi ad
portū i ℔ quietis Datum de luce dantis inpotentiā
oculis ut quiete adepti consolemur
Damascenus Libᵒ qrto Iustoꝝ aie in ma
nu dei sunt et no tanget illos tormentū malicie eoꝝ
pciosus ℔ in manu dei ⁊ deus enī uita est et
lux et qui i manu dei sunt i uita et luce uersabuntur
conquiescunt
Seneca Nulla placidi ⁊ quies ḡras sūt de quie
tatione ¶ De libro uitiorū de nubz quibz Scio uitia
℔ q̄ pes ab ambitione alienus ℔ tumultuis ocio
et tris atqz quieti medius Tubas enī rerū horū
desiderant qui se pati nesciunt dispendia uanitatis
mentis Tibi nō tertū optime conuenit ꝛ
Nos aut nobis pbt molesti sumus dum nec nos
nostri nec tedio laboramus infelices animi nec
bia inflamus nec cupiditate distendimus aliis be
luptate lacerams aliis sollicitudine exercemus et
q̄ nusquā est nusq̄m poli cū quieti sumus ḡras
nec est assidua sicut in causis magno uicio
contrarius rupa fac ḡre fili mi lucilli q̄ facere
fugiemsti et a turba q̄rit potes te separare ¶ Idem
ad lucilliū i epla xxiij Inuicta quietis ⁊ multoꝝ
consensio tanto ꝛ peioꝝ quo maioꝝ ⁊ pluꝝ re
supuacue cōmissū Uoꝝ aut pluꝝ pcul est
q̄ ⁊ auariorū et ambitiosioꝝ ⁊ luxuriosioꝝ et cru
delioꝝ et inhumanioꝝ redo qui nec hominē fu
reꝛis ꝛ ad remet et in temetipm q̄rere
potes ¶ Idem eidē in epla xxiij Agrichi crede q̄
quieti michil agre uidentur ꝛpi maiora agitur hic
na diuina ꝛ similis tractatur ¶ Idem eidem i epla
.xo. Non inueni io cui quo te malim ⁊ terū fuge ⁊ hui
℔ multitudinē fuge pauciate fuge ⁊ hui
¶ Idem eidem i epla xo Quidq̄ feriē ciuo rei
a corpe ad aiam et illud diebz ⁊ noctibz ℔ exer
cet ¶ Idem i epla xvo Quotiēs potes subduc te ⁊
seculi occupationibz in fructu respira ⁊ ꝛ
in pectu ¶ Idem i epla liij Omnia impedimenta
dimitte et data bone mentis nemo enī ad illā
Uenit occupatus

Tullius libo ꝓmo de offic̃ ꝙ multi tñ quillicate mentis expectentes a negotijs publicis se remo uerũt ꝙ ad otiũ ꝓfugerũt mlt quos et no bilissimi ꝓsi et quidam hoies tñ ues et seueri uer populi uer pncipũ uoces fre potuerũt bude et in agris hyeruit et silius Idem libo trio publiũ scipione scripsit carthg dice solitum nichil se minus otiosum esse qm cũ otiosus esset nec minus solũ qm cũ solus esset O magnifica boy ac uere magno et sapiẽte digna que declat illũ ẽ in otio de suis negotijs cogitasse et in soli tudine secũ loqui solitũ esse Due itaq res que langnore auferũt certe illũ acuebant. s. otiũ et solitudo

Quintilianus libro vnj dicã in tuba in time in equinus faciat cogitatio tua tibi secũ tum et solitudine ẽ quietem.

De quiete et actione

¶ fre supi de actia finit et contemplatiua ¶ fre de actidia ¶ fre de eo tẽplatione ¶ fre de otio fugiendo ¶ fre de ꝓdicat rebus bonis ¶ fre de plalis bonis

Seneca ad lucillũ in epla in Vtrisq; hitiũ e et omnibus credẽ et nulli ꝑ altrũ ut nta diuersum hoiestus hitiũ altrũ no tutus Sic ẽ utrosq; repudias et eos qui semp quieti et eos qui sẽp quesitũ nã illa tumultu gaudentes nõ est idem tria ꝑ coagitare mentẽ contẽplatio ẽ hec nõ est quies/oĩm molestia udicat ꝑ dissolutio et ꝙ motũ langor Itaq; mlt se misenda sunt et quesiti agendi est et agenti quesiendũ ¶ Idem ẽ epla hoiem tractante gemus Tenuis latẽ et semp asperitas hoim scandẽ nõ Tanit agendi hoc ut de te hoies loquãt ꝑ ut ipse tecũ loquaris de te ap̃d te mala estima et id maxie tracta qđ in te inf missimũ ẽ sentis plura fre de cogitatione

De quiete temporali

que supi de ac cidia ¶ fre de corde ¶ fre de inconstantia ¶ fre de constãtia ¶ fre de contemplatione ¶ fre de otio ¶ fre de occupatione ¶ fre de solitudine

Augustinus in libro de libẽ arbitrio ingeniu do bonat affectiones mentis ita ut alta altam ꝓmat quies aũt ꝑ constantia in qua maxie intelligit qđ dicit ¶ Idem Si in diuitijs delit homo requiescẽ magis superbus ꝑ efficit//pecuniosꝰ//ꝙ fit iniq; aliquis ita demens et abiectus ita miser et infelix et tam degenis animi ut ce lum capiens astendẽ de eterna cogitet quietẽ

Cyprianus sup agarrii ꝓsilla quies ẽ huic stis der ꝑ longus labor postea ad dicet illis ut req estant a labore ¶ Idem Quod ꝓdest si quies ꝑ loco teneat ẽ nugnenido in corde deserẽ ẽ si ꝙ tidza mã sentus teneat et utidza mã tem pestas conflet.

De raptoribus et rapina

In omica de diuite epulone qua pena multandus ẽ qui aliena rapuit si nisi in dimp natione penit qui ꝓximo nõ largit.

Augustinus in libro de fide et operibz ubi in ignẽ eternũ qui opa mia non fecerit et non ibit qui aliena rapuerit. Quida put tant hoc ee dicta ꝙdã conẽ eos qui aliena rapiũt et diuicias congregant de quibz etia deo munera offerunt ꝑ deus ea nõ susceptꝰ plubitus lacrimis ꝓximi spoliatorꝝ

Ambrosius in ser volpes latitu clamis re sonat dolo rapina fraudis exercet. Est enim hoc genus malis fallax ẽ insidijs semp metuit rapi na fraudis exercens qđ qz nichil turti nichil otiosꝰ nichil pacatꝰ ee sciuit Volpem q̃ plane dixe rim omem ꝓximum qui suo ꝓximo insidiat qui cotidie studet vicinoz fletus inducẽ fructus alienos inadẽ aliorꝝ malia denorare et qđ est iuris familiare qz tales ita non volpiũ more pul los. ꝑ lupoz more rapẽ student ꝓximos ¶ Nec non miserũ enim est ꝙ aliena rapẽ cũ possis ẽ habundes dare indigentibz denegare Esuien tiũ enim panis est quẽ tu detines undoz indu metiũ est qđ tu retinendo insidiorꝝ redemptio et absolutio ẽ pecunia qua tu fodis Tantoz q̃ te stias iuadẽ ut rapẽ bona. quitus possessꝝ desse si velles ꝓlixa fre de fenebatoribz ¶ de auaritia

Ysidorus de sũ bo. libo tercio cap̃ hoc de rapi nis clam fiat non ẽ officiũ ministratoris ꝑ emolu mentũ sceleris quod eni quis iuste tollit iniq; iuste distribuit//ꝑ alteri bri ꝓdz qđ ab a° male ꝑcepꝰ

Leuitas Cum noceꝰ aut iniuriaꝰ aut calup niam fuerimꝰ et voluntate patris iuriantis ꝑ sedm naturã xpi est Quia nõ nec ledit nec ledi hic sedm naturã adẽ ẽ Quia aũt noceꝰ et iu riaꝰ aut alicui ina ꝓpria ministeriũ huic sedit diabolꝰ ẽ

De raptu spiritali Ambrosius

in simone Raptus in padyssi paulus Vsq; ꝓ ctum ẽ non sentiebat corpis audiens eni ar chana uba dei qualiter ad corpis substantiã astendẽ erubescebat Itaq; sciens quid i ꝓpady so Vidisse uel audisse clamabat dicens Quid adhuc uelut vincies de hoc mundo decernitis? ne tetigeris nec actractaueris neq; gustaueris que sunt oia ad corruptelã ꝓpria fre de adze ꝓximi

De raptu carnali

Ysidorus libo ethy° Rap tus ẽ illicitus concubitus genitiue cũ violẽta

De ratione

sic supi de intellectu hic de ꝓdentia

¶ Hec de fide ¶ Infra de humilitate ¶ de hoc
De rebellibz hic supra ¶ de inobedientia ¶ de superbia
De traditione hic supra de casu
De recordatione hic sup ¶ de memoria
De retributione hic supra de correctione
De regibus hic sup ¶ de potentibz
De regratione hic sup ¶ de gratiaꝝ actione
De regimine mentis hic sup ¶ de anima ¶ de scientia ¶ de corde
De regimine corporis quere sup ¶ de carnis cura
De regimine lingue hic sup ¶ de lingua ¶ de loquela
De rectoribz hic sup ¶ de plaga bonis
Item tullius de Rapina ꝛ raptoribz In libro
ciuis de officijs Detrahe uel rape aliquid alteri
et hominem bonum alterius hoīs meliori modo suum agere
cōmodum magis ē cōue natura ꝓ mortē Sicut
enim si membrum corporis membro huic huius sen-
sum ut putaret se plus posse valere si ꝓpter
membri valitudinem detrahi uel debilitari con-
tingeret uterque totum corpus esset necesse Sic si bo-
quis ad se rapiat cōmoda alioꝝ detrahatque
cuicunque possit emolumenti sui gratia tō societas
ꝛ contra hominē cuncta necesse est
¶ Thencaus Ex uno quoque comperiri est ut his qui mi-
nus habet aliqd detrahatur addatur
¶ Plautus In aululatia Sepe fit ut abscondita
lupoꝝ fiant rapine Vltro
De religione Gregorius In registro
Vos qui dicit viam ex pregnitia hominū
ducitis tanto maioꝝ etamia pari necesse est gito
ad uos ꝓximi mgr̄ temptationū accedit ¶ Idem
Cura sollicitudinis ē adhibenda ut ea q̄ ꝓ
quiete religiose conuersationis fuerunt ordinata
nec dissimulando negligē nec aliq̄ balcat ꝓsup-
ꝓturbare ¶ Idē ayelmus est de oratē dñico mar
bosam quem circē ep̄s duas dicto suas omnes
amittē ¶ Idem multi sunt qui prius religiosā
vitam ꝛ cū habitu seculari ducē et plerique sē
qui nisi omnia religiosum saluari nullatenus
apud deū putāt ¶ Item Religiosam vitā indi cli
gentibus congrua sic eos oportet consolari ne
ꝓspice ne cuiusq̄ nouitatis occasio aut
desides faciat aut qd absit robur conuersationis
infringat ¶ Idem Sicut studij mr̄ decet ecclia
sticis forensibz monachos submouē ut di
uinis aut misteriis aut misteriys prie et solle-
cer nubigilent Ita necē est mā ꝓfessione
quecadmodū negotia exo debeant ordinari
ne distenta mens ꝓ vanis causis cunctas
effluat et ne ad celebrandū opus consueta
enervata corpestat Idem Iohī rauennati
archiepo Nemo ꝓ ecclasticis obsequiis desuē
et in monastica regula ordinate ꝓsidē ut et
ꝛpē districtionem monasterij teneat qui cor-
in mīstrio ecclasco cogit̄ primāe plura de sup̄
de monachis ¶ Hec de cella ¶ Hec de religiosis bo
nis et malis ¶ Hec de solicitudine ¶ Hec de pfessione
Augustinus In libro de conflictu vitiorum
et virtutum Religio nec rēdit qre sup̄ de gratia
¶ De Secreta sacrificatione gras infra de sacrificio
¶ Idem in libro de quātitate aīme Omnibz subueni
nullos debemus ꝛ qui nos leserūt aut lesūri
oīo lesi velle ī est vera ī ꝓsta religio est ¶ Hec
in libro de vera religione Deus ē bonū religio
que se bm deū vide alia se ꝓua nolunt alter
pat̄ unū reconciliatione religat ¶ Idem i libro
de Opē monachoꝝ Nullo mō decet ut in nim
religiosa ubi seruatores fuit laboriosi fiāt qui
fuerūt ociosi et quo venit relictis delictis q
fuerūt ꝓdioꝝ dñi ibi fiant rustici deliciosi
¶ Idem i regula de vita clericoꝝ Ne contingat
detestanda ꝓsumptas ut in monastio ubi quies
ꝓfuit fiant diuites laboriosi fiāt pauperes sol
citi ¶ Et ibidē melioꝝ ē qui q̄mus ita sepe rep
tet ¶ Et in libo de vera religione Non ē compa
sione paganoꝝ nec in purgamentis hereticoꝝ
nec in languoꝛe stirilitatis nec in cecitate
iudeoꝝ q̄renda religio est ī sp̄m in fide carnis
vanoꝝ ꝓlixa q̄ras infra de religiosis
Ambrosius In epla ꝓsidia est religio ne
cessitudini pietas ꝓinquati licet est cum vera
religio que diuina ꝓponit humanis et ꝓsen
temporalibz anteponit ¶ Hec in suis pastoꝝ co
simis ꝓfessione demostrent̄ actione ponius q̄
noīe ne sit defuit ꝓfessio ꝛ Dyabolus actio ne
sit religiosus amictus ꝛ regulate ꝓfectus ne
loquelam similem colubrinam ꝛ medem habe
mus cauda ne religione mostrem̄ omnium
et crudelitatem habeam̄ lupina ¶ Idem i libro
de Offic Ad negligentia pauē refert̄ de offi
filioꝝ ꝓlixa q̄re sup̄ de abbate ¶ Hec de solicitudine
de monachis ¶ Hec de religiosis ¶ Hec de solicitudine
Aulogius sup̄ matthēum Fides nūq̄m
ꝓfecit et religio fatigatione non senuit ꝓ
ibidē sup̄ illud ayathi ꝓpter Videns arborem fi
cetus viam ꝛ Sicut ē impossibile arborem
supra viam fructū usq̄ ad maturitate suam
Sic impossibile ē religiosū in via mundi vel
hominē mundanos conuersantē iustitia finem
patā usq̄ in fine aliqn̄ retinē veredus gressus
do sine debita ꝛ via mundanoꝝ et trisplum
gressum in loco secto ubi nec mundus recedat

habeat come nec tu eis mundo ¶ Idem i ser. D
ppter in se est inhonorat eis a quo vocatus est
& gras infra de Religiosis malis

Ieronimus non sed2 filij sunt qui tenent
loca sed2 ß qui eligent opa eoz. Dist. xl. nis est
facile ¶ Idem ad paulinū licet ppinquus eo collo
pet eat gre fic. de amore patrie ¶ Idem i epla
pma ad eliodor epm. O desertū floribus xpi ber
nard. O solitudo religionē in qua nascunt illi
lapides de quib3 in apocalipsi ciuitas regis mag
construit. O familiaris deo grandus hēmus
religionē quid igit3 agis frat3 in sclo qui ma
lo es mundo? Quā dū te sclarū tector3 umbre
pmunt? Quā dū fumosa3 ebur te carcer illu
dit? ¶ Idem eidem Crede mihi nestrio quid plus
lucis aspicio ꝙ in religione consistis. Libet in
firma corpis abiecta ad puri etheris rimulas
fulgorem ¶ Idem eidem pauperiē religionē &
times. ꝙ beat3 pauper xpi appellat3 labore
frenis. Sed nemo athleta sine sudore coronat3
de cibo cogitas. ꝙ fides fortis non timet. Sup
nudam nutrio hyemē quesa ieiunijs membra
calliderē? Sed dic deus tecū erit in pscepto
Squalida capitis horret. et inculta celebrius? ꝙ
apud tuū est xpus Infinita castitatis religio
nis et obsequentie te tirit? Sed tu padysi me
te pambula Quotiens stricz eum illuc mente
conscendis toties in hoc mundo non eris Scalp
sine balneis contabescit tua cutis? Sed qui semel
in xpo lotus est non ig3 nece iterū se lauare et
ter flon sunt. nigri. cuncte passiones hui
temporis ad futuram glām q̄ revelabit in nob
¶ Idem eidē Delicatus es munus si et hic bis
laudere eū sclo 2 postmodū regnare cū xpo
¶ Idem ad iulianū monachū Difficile imo impos
sibile est. quere supā de paupertate ¶ Idem i epla
Sacris diues est religio ypriana q̄ in omi pos
sessore omia possidet 2 minus pauper et auar9
est cui non sufficit xpus. ¶ Idem ad rusticū
monachū christi oppidū carcer3 & solitudo pa
dysus. Quid aspectas urbiū frequentias quas
singularitate religiosis tenebras ingeris eis fu
mulos dei ut pect3 plō videoz. quadragi
tal animis erudiens in hyemo pastor ouiū sce
& pastoz ploz. ¶ Idem libro sco contra iouia
nū Hieremon stoicus 2d gre supā de con
temptu mundi. ¶ Idem ad eliodoz. Sume
rationē gre supā de monachis

Hilarius de fi. libo ethymo. Religio appel
lata a eo q̄ pcam bm deo religatam animas

mas ad cultū diuinū animo et studio fluctu 7c
ibiq; Religiosus a religo est appellatus q2 re
tractat et cumq; religit ea que ad cultū diui
nū ptinent hij eni dicti sunt religiosi eo
religendo tamq; eo legendo eligentes eo dili
gendo diligentes 2 eo intelligendo intelligentes
plura gras infra de Religiosis ¶ Idē de solitu
dine ¶ Idē de Coniugiis ¶ Idē de nouitijs ¶ Idē de ayo
nachis ¶ Idē de Obedientia

Bernardus de consid. Nos in monasterijs
reperimus omnes fere meliorandi ac curia seculā
ris bonos facilius reperies q̄ fuerē consuetudo
in epla Vbi timet3 reprehensor3 securus accedit
temptator3 et licentius petrat3 inquinatis in
religione nō si qua bona facies nemo prohibet
malū aut facē si velles non licet. Nihil eni a
plebibus aptius arguit3 emendat3 et cotidiano
boni cum videt3 omnes beniant3 imitant3 et
imitant3 ¶ Idem eodē nr. 2d que supra de mona
chis bonis ¶ Idē ayo. Nemo diu quāq; aliqs a cella
religionis in infimū descendit q2 diu quāq; ni celo
predestinatus a deo sit. iusq; ad mortē persistit 7c
Expto credite q2 hec via. sic religiosus quāto ar
tior quāto molestior videt3 in ingressu tanto latior
tanto iocundior iucund3 in progressu et tanto secur3
tanto sanctior in cuius exitu ¶ Idem eodē
tor. 2d gre supā de carnis cura ¶ Idem i ser. Est
est in sclo fugiat ad religionē ibi negotiat3 cū
regni celor. Et qui i religione est ibi no dor
mitet neq; torpescit p accidia. tanq; pigr
simus et nequā Vita eni conseruat mihi totus
aut nemo facit bene ¶ Idē. Omnis damnabilis
est in sclo pter ꝙ religione ¶ Idem. Felix do
mus religionis et beata congregatio ubi de ma
ria martha congaud3 Nil malum in marthe om
nari indignum potest est ¶ Idē Australis regio
est religio in qua xpus suos abscondit a con
tradictione linguaz postmodū admissus
conspectio angloz ¶ Idem Religiosus claustral
padysus ad suauē spiritualis austeritatis
quasi tot floribus ornat3 quot virtutibus habi
dat ¶ Idem Sicut bonū nosse sic et velle
solū pfectu religio. nec religionē pfectio est
¶ Idem Nichil in congregatione religiosoz sit
horrendum ut murmur 2 dissensio ¶ Idem in
congregatione positus voluntates alioz tuas
voluntatibus anteponas ut non solū fine que
la ß 2 cū omni gratia maneas mit fres. por
tanus omnis omnium. et p omnibus oranis ut 2
de te quoz dicat3 hic est fratrū amator ¶ Idē
Religio fundat3 paupate. erigit3 ob edicta

n 110

s celle

decoratã castitate custodiẽ humilitẽ ꝫ ꝓficiẽ sũ
tegriẽ caltate ¶Idem Non sit rumor in claustro
ꝫ lectio. nõ sint lites in cal' ꝫ simplex confes
sio In choro sit sanctitat' 2 deuotio. extra astet
sit reuentia et honestas Ex istis. n. obsum
tis pendet summa : tocus religionis ¶Idem
Si boy 2 in choro. ego aut in foro labia in psalo
te pessime diuidit' homo qz folia dat deo ꝫ
structurã diabolo ¶Item in sermõe quodam
In omnib' fere religionibz 2 nimiũ pusillanimes
et remissos sub onẽ deficientes diuga et cal
cãibus indigentes quoz remissa lenicia pu
sillanimis estricia est quoz diuis et nua com
punctio aialis cogitatio est et repida confessio
quoz obedia sine deuotiõe sua sine circũspectio
ne quoz oro sine cordis intentione lectio sine
deuotiõe ¶Idem i codẽ Sunt multi nos ti gra
hominũ ꝓpa qz satis ingrua ordini et religioni
Sunt n. qui bñ inceperunt ꝫ subito defecerunt
et sunt qui multũ inceperunt et p sua malicia
ꝓuanserunt et sunt qui captanti spũ leuenti
tiendi ad audiendũ celeres ad loquendũ ¶Idem
i epla quadam cautio fatilius reppies multos
stolidos contra simplicẽ ad bonũ ꝫ cuiuscũq; ia de
religiosis ꝓfitẽ de bono in melius ꝓfitentia
cui anus in tris est qui de gradu que in religione
semel arripit modicũ uel pcipar ascendat
¶Idem i alia quadam epla Iungat se animus q
uidi sunt infirmioris quatenus se foueant et iuuẽ
se defendant ac iuuicem onera sua portent aut
in sapiens ffr qui iuuat a ffre qñ cunctas fima
et ffr adiuuans fortem ambo consolabit' ois
si alterutrũ qd' absit ꝫ se corroserint et mem
dent nõne simul ambo desolabit' ? Idem i ser
ad urbes refugii ubi possit' et de p
tio agẽ pmiam 2 in pnti obtinẽ gram et futu
ram gloriam constant 2 felicit' ꝓtolerat Nõ tos
retardet' constia pcoz qz ubi habundauerunt
pcta ibi sup habudãt consurgent 2 gra nõ eria
austeritas pnie detrahat' Neqz enim condigne sũt
passiones huius temporis ad futuram culpam que
remittit' nec ad pnitẽ consolationẽ que inuer
tit' nec ad futuria gloriam q patefacit' nobis ¶Item
Etnua quidẽ castitas in delicijs humilitas in
diuitijs quietis in negotijs vitas in multilo
quio tacitas in hoc nego solo ꝫpt hoc fugire de
medio babilonis 2 2 de fornace ignea egipti
fugire nego fugire de sodoma et gomorra
et in monte religionis saluare animas suas
Idem Nil credentibz impossibile nil amã
tibus difficile nil asperũ meritis nil arduũ hu
milibz inuenit' quibus omnibz et gra confert' humi
lis et obediendi deuotio leuigat' impũ ꝓsidẽ
¶Eulchius castaiensis Solenis annis quibz
dam computatur non te fallat' ego nec diem
quos celebrato corpalit' solo consumpsisti 2 illum
plum diem diuisse te computa in quo solidam
tuas ꝓpas abnegasti in quo desiderijs illicitis
restitisti quẽ sine ulla cũsuetudine regule ꝓfe
isti ¶Ide in epla ad ficolum comitem Sicut ꝑ
epulũ magnũ quibet ꝓsona facit' ꝓpe 2 in pau
mensa y cõuiua postremus ꝙ qui primus fuit in
soda Sit sedũ bonoz sinam ꝓstantioz compa
tat' in cetu de omnes religiosus uel minimus re
ligiosus maxiõ sibi honorato
¶Remigius sup eplam ad cor Sicut quidã
diu romanoz 2 qre fiẽ de caplie
¶Celanus Nonne ꝓs primi celestis est in reli
gione consistẽ nichil cui ho mundo comẽ habere
damaz rez omnibz abdicatibz nõ exercitatã in mona
chis tristigẽ hic castitati opam dare gloriosũ ꝓpo
ꝓtate eli trimoẽ dñi possidẽ ¶Idem Quotidianis
attente pue et deuote qñti nob de deo qui lo
catoẽ contulit de qñtis fraudibz 2 ꝓcuratis ac
aliis malis multis 2 infinitis liberati sumꝰ et
te laudemꝰ qñti de pcedentibz beneficijs dñs deus
malis ¶Idem i omelia tria Certi sumꝰ qre sũ de nõnul
lis ¶Idem i omelia vbi Venit quidã ad nonnullos
ut religionẽ sumat ꝓfecto est nõ ꝓfecte aut ad
mo uel religionẽ diuinã sumat dampnabiliter ꝑ
Quid pdest si in loco religionis quies teneat' et
mutetur in corde vitat'
¶Maximus In omelia qrte fiẽ de capite ieiu
nij Non vult disciplinã celestis magr ut religiose
agi qd ꝓ religione fieri ꝓcipit' Plura qre sup
de colisio ¶Item de lacta ¶Item de agonachis ¶Item de ꝓfes
sis ¶Item de religiosis inf ¶Item de abbatibz ¶Item de
¶Gregorius bonus gregorio
regist' Expedit quo tenuoda a strenuis co
fratrib' suos de quietos existẽ ut 2 utilitates co
lecte ꝓ negligentia non ꝓcant et suoz de mi
tes ad opus diuinũ laboriosos existant ¶Item
Dyon veracit' adiicit Dicta enim diuina diligenti exa
mone ꝓlectenda sũt ab illatis michi hominibz
sint absoluendi qñ nullius eos culpe remorsus ne
tringit ¶Ide Nemo ꝓfecit qre sup de religione
¶Augustinus In regula de vita clericoz
non debent celle omes ꝫ paucos videri
plus non qz honorant' ꝫ qã volebant' vacare
ne contristetur detestanda ꝓsumptio qre sup de
ꝓmo ¶Idem i libro de moribz ecclesie cath

non illos mutet et pdicet qui contemptis atq; di
ſertis mundi huius illecebris t quietz vitā ſanctiſſimā
atq; caſtiſſimā congregati ſimul etate agut huic
tes in ordinibus t lectionibz in ieunijs nulla ſu
ꝑbia timuit nulla inuidia liuidi ſz modeſti & cetem
di placuit conuerſationē vitam et intentiſſimam
hes omnia poſſe facile meruerit ꝙplura que ſupꝝ
de Religione Cte de ꝑfectis

Aludius de ſti-bo libro tito ca⁹ pmo Sancti di
n fundius &c que ſupꝝ de Contemplatione Hoc
Reuera uere eſt que ſupꝝ de contemptu mundi ꝙla
que ſupꝝ de ꝓfic Item de Incipientibz Cte de
profitentibus Cte de ꝑfectis Cte de mōchis bo
mis Cte de obedia Cte de Religione

Bernardus ſup cantica Omnis mei nos qui
cedz infirmitates tam cozꝑis qꝫ aiarū non
ſibi patient ſupportat ſz inſup ſi valet iuuat
obſequijs confortat alloquijs informat conſilijs
et ſi fortitan ictu non ꝑcipitis ſalutis ozdi
ſollicitat non ceſſat ꝙfectus ois mihi qui talia
opat in vobis omnia bonū mei nos ſpargit
odorem Idem Optimū in moribz diuersi illum
qui in nullo ꝓfectu aut reſiſtit ꝙcedibz aut inuidz
paribz plenis obedientie ſocijs congruens et ſibi
ſubditis utilis condeſcendens ita ꝙ non deſit eis
in cuia nec ꝓfit in ſuperbia Idē in epla Comiſſe
ſimpliciter mei fiet eſto deo deuotus mitis ſubditis
ſenioribz obediens iuuenibz obtemperans angelis
placens verbo utilis. corde humilis manſuetus
ad omes Idē in ſer Tu qui congregatore es
bis binus ſi binus ordinabiliter tibi ſocialiter ꝓpio
et humiliter deo gratias mita de binis Idē Certū
triumphantis mundi teſtimoniū eſt libertate fruat
uoluptatis ſi fletum pbeat oculos magis qꝫ cu
riositatis Si denigz ſpiritali delectatione fragrans
nulli desit amicis hominibus. seminans hominibus
exemplū bonū ꝑ apta opa bona ſeminemus
angelis gaudiū ꝑ occulta ſuſpiria ſancta Idē
in religione poſitus &c que ſupra de Religione

Idem pariter timet diabolus ieiunantes vigi
lantes et continentes qꝫ ea de eſtis ꝙ de illis
multos trauit t lapſum
deo et ſibi ꝙ ſuccubuit
his linorem his cadit
ſtertit Idē ea ſit
his tuis ſcis viz
expediat plena
de obedia &c de ꝓfec

In collationibus ꝓm libr ꝫ ca⁹ xi

Si corpꝰ caſtiget & ſubiciat ſibi futuri ne corpꝰ
ꝓdicoſa

Damian Jd qui ſpectaculū ſui ſui & angelis &

Vt poſſis ſub regula ſpirituali ꝑfecto ꝓficere
hec ita in congregatione necio cuſtodienda ſunt tibi
ut videlicet ſedm pſalte ſinam Ego aut tanꝙ ſurdus
non audiebā et ſicut mutus nō &c Sic & tu deinde
ſurdus et cecꝰ et mutꝰ meditare ut ſi humana ſtrues
fidelis mihi edificatoris habentia uelut cecꝰ ſis nō
videas Si nobedientem ſignificatem ſi deficiente au
dicis non offendaris nec tali ſubitanei exemplo ſz
uelut ſurdus qui penitus iſta nō audiens ſic humā
na de aure ad aurem cui uento flante tranſmittas
Si tibi contraria irrogant eſto immobilis quaſi la
pis ita ꝙ reſidens ſicut mutus nō emittas ſz hinc
pſalmū ſpiculū t corde tuo deuotus Dixi cuſ
todiam vias meas ut non delinquā &c Ingrati mul
ta non videas ꝓhibentes & nequitia ꝑfectos obliſcaris

De religiosis malis Gregorius

In re mora & actione ſtabilitas confunditur
actio religioſorū dei iſti & ꝓmittendo non ſtant
que audiunt in ꝓceptis et illi ſe ſtabiles diuerſis cuſ
toditi ea quibz nequaqꝫ mandata legalibz aſtrin
guntur Unde ꝓphā dicit Erubeſce ſydon ait mare
&c Idem Sepe nonnulli ꝓpositum apte vias de
ſerui ſtatum habitū aſſumat, mox ꝙ ut ꝓna
lumina bñ viuendi contingunt et obliti quid fue
rint affligi ita ꝑ pniam de ꝑpetratis nequicie
nolunt ſz laudari ſtrictim de inchoati iuſtitia
cupiunt poſſe ceteris melioribz concupiſcunt qꝫ
plerūqꝫ impetu uoluntate ꝓpria ꝓpriis ꝓſpectis
ſequunt et multo plus qꝫ ꝓmittus fuerant de ſti
ctis habitu peiores ſunt Idem ꝑtus quaſi ho
nores cultui religionis aſſumunt et bonorū uitā
ſub aſpectu veſtibz inquinis moribz ꝓmunt Ia
ſup ezech Sepe quoſdā videmus ad locum ꝓdi
cationis qui ex commiſſione compunctos hitū nō
amq; mutaſſe In tm & ut religioſum veſtem ſu
mant ſz cui ꝑtia vitia non calcauerint ꝙplura
que ſupra de congregatis Idē & agricolis malis

Augustinus in regula de vita clericoꝝ ame
lior eſt qui quis ira ſepe tempteꝫ &c veſtē ubi ſi
lauſa & in moniſtio & ſi inde non ꝓficiat Idem
in epla ad ſimplicianū opulentia terrena tenet humiliter
qui in moniſtio cū ſuperbia relinquat Idē in libro
de Oppe mōchali Quo ſam oſtendit miſimatē
hūane tructuoſus & q nō falſam ꝓtendit &
diuina non ꝓ deo ſuſcipiendus eſt Idem
ibid Prima illi que volut natare nauibz omnia
patarent & lingue Neqꝫ enim tm multos ad
imitandū mouerent ſi eis non tm exempla
pigra ſz & mita ꝓponent Idem ibidem Nul
lo modo decet &c que ſupra de religione Idē in epla
quidam Ego quo de flumine cepi ſicut difficile

sum exptus meliores sp̃ qui i mõstris pfecerunt ita nõ sum exptus peiores sp̃ qui in nouo habitu defecerunt

Quolibet in ser Omõ quitũ in se est mhonoat cui a quo vocatus est quocũq; in eius studio cui tristicia primitur et mœrore plima

Bernardus sup̃ christus est illam quam semel deserendo vanitatem sibi desidentes si postmodũ cognouẽ ceperit demo sectari studia scolarium causes efficiũ ad bonnetũ vultentes dicẽs Video q̃ magis dolces post spretũ sibi pompã nõ milites in scola humilitatis superbiã magis addiscẽt et imparicetes fidei i religione plus q̃ pus in sibi fuissent Quodq; magis pũsium e plerisq; in domo dei nõ patiũt se hui contemptui qui in sua domo nõ misi contemptibiles et potuerunt ut q̃ videbẽt ubi a pribz honores appetuntur id e in sibi ipi locũ hui non potuerũt qa nec meruerũt salte ubi honorabiles videantur ubi honores a bonis hominibus contemnunt Ite i epla

Quid facit superbia sub pannis humilitatis aut quis dicit christi nisi qui nõ hz quo se pallieat hui mana malitia misi unde uoluta est saluatoris infantia Ite in epla Iugant se animis qui de sc̃a de religione Idem Sunt multi nos qui sup̃ de religione Idem Qui debitores et peccatores qui de carnis cura Ite in sermõ omnibz fidelibz regulis religiosis q̃ sup̃ de religione Ite i epla Multo fructuosius meminies qui de Idem Ayãg confusio nobis est et magis valde q̃ ardentius plãctus querimonia desiderant q̃ nos utilia cernius et illi q̃ amant ad meliora q̃ nos ad virtutum Idem De eo qui hz habitũ religionis et nõ vitã q̃ pfitẽ dicit Comederunt alienum robur eius et ipse nescivit Cognouerunt quippe sup ficiem mentis religiosus malus salua sibi ea oia suspicatur non sentiens vermen occultũ qui corrodit oia cordis medulla ayanet enim nimiũ tonsura capitis manet et religiosa vestis Je uenimorũ quoz regula custodit in cella statur in choro psallit hz cor cum longe a me dr Ayg plura qui supra de ayonachis malis

De remissa religione qui sup̃ de remissa cor ratione Ite de Accidia Ite de negligentia

De remissione iniuriaz qui sup̃ de amore inimi cor Ite de dilectione proximi Ite de concordia Ite de pace Ite de patientia

De remorsu conscie qui sup̃ de Consceta Ite de anima Ite de aie Ite de corde

De renuntiatione qui sup̃ de contemptu mundi Ite de Amore mundi Ite de Amore mundi Ite

Sig̃ spũ mentis renouamũ. et ipse dr nomis hõis q̃ renouat i agnitõe dei et cm ymagine eius q̃ creauit eũ

de Amicitia Ite de Diuitijs Ite de fuga sti Ite de Peligione Ite de Solicitudie Ite de mundicie de Vanitate mentis

De renouatione mentis Augu libro primo de ti ca obliui Vetus aplis Renouamini spũ mentis vre et induite nouũ ho mine qui secũ deũ creatus e et alibi apitus dom entes vos inquit vetẽm hominem cũ actibz suis induite nouũ hominem qui renouat in agnitõe dei secũ ymaginem eius qui creauit eum Ubi bi est non secũ corpus neq; secũ qualibz alte nu ptem sz secũ rationalem mentẽ ubi pr̃ dr ag nitio dei hominez fecit ad ymaginem eius qui et uit cum Secũ hanc eiñ renouationẽ efficiũ filij dei p baptismũ xpi et indicates nouũ hominẽ xpũ utiq; mduũmq; p fidem Ite ibidem eius ge qui ab hõe consortio fermat alienet et ad spũm bistũ gratie cohẽdes et alio loco dicit idem Omnes filij dei estis p fidem in xpõ ihũ Quicũq; enim in xpõ ihũ baptizati estis xpm induistis non est iudeus neq; grecus non est seruus neq; li ber non e masculus neq; femina Omnes enim vos unum estis in xpõ ihũ Utiq; ignis fidelis femine su um corpis amisertit Sed qa renouamini ibi ubi ymaginem dei ubi scrus nullus est ibi femine ad ymaginem dei ubi scrus nullus e hõe in mentis Ite in libo primo de ti Dicit ipse Renouamini in spũ mentis vre et induite nouũ hoiem qui secũ deũ creatus est i iustitia et sanctitate veritatis Quid aut aut secũ deũ creatũ hoiem loco dicit ad ymaginem dei Sed pertinuit ad integritatem amisse veritatis ppter quã hoiem ymagine dei mis et deformis facta est Hanc aũt recipit renouatã et reformatã Idem ibidem Quid aut spũ mentis vre nõ ibi duas res intelligi voluit quasi aliud sit mens aliud spũs mentis Sed sic omnis mens spũs est nõ aũt omnis spũs mens est Est enim spũs et deus qui renouat sed q̃ non detestande pte Dicit e spũs in homine de que sup̃ra de spũ Ite ibid cui proxime Quod tot modis dicit spũs spũ mentis dei Volunt cũ spũ qui mens dicit Vocat sicut e mentẽ de aplis i corporalitate corpis carnis ne duas res intelligi voluit quasi aliud sit caro aliud corpus carnis Sed q̃ corpus multitudi nomẽ est quare illa caro est nã multi sunt excepti carne corpa celestia et corpus corpa rerum diuersi pus que caro est Sic utiq; spũm mentis cũ spũ que mens est Idem ibidem Alibi quo aptius ymaginem noiauit scalibz libris

idipm ꝓpiens ⁊ spoliantes vos nigꝫ vetꝰ homiꝫ cū actibus suis ⁊ induite nouū hominꝫ qui renouat in agnitiꝫ dei sēdm ymaginem eius qui creauit eum ⁊ ibi legit induite nouū hominꝫ qui sēdm deū creatus ⁊ hoc loco dicit induite nouū hoiem qui renouatur in agnitionē dei hic nō sēdm ymaginē eius qui creauit eū ibi aūt aūt cum ꝫ eo nō qd ibi ponit in iusticia ⁊ sanctitate veritatis hic ponit in agnitione dei ¶ Et ibidē fit ꝫo ista renouatio ⁊ reformatio mentis sēdm deum nec sēdm ymaginē dei sed ad eos dicit sēdm deū sēdm aliā creaturā fieri reputetur ꝙdeo autem renouatio ubi ymago dei ide in mente creati modū dicimus sēdm corpus mortuum nō ꝓfm spm eū qui de corpe fidelis et iustus abscedit ¶ Et ibidē qui creauit eū qui alia sit ymago sēdm quā renouat nouat nō ipa qua renouat ¶ Et ibidē ca° 36° Ea nec ista renouatio nō memento uno fit ipius cū sions sicut memento uno fit illa ⁊ bapt̄mo renata remissione oīm peccō Nec eīm nec unū quēcūlibꝫ remanet qd non dimittat ¶ Et ibidē Sed ꝓpad modū aliud ⁊ aliud felicibus aliud ab infimitate q felicibus facta est renatio ¶ Item ꝙ aliud ⁊ ifirmū tollit de corpe deme aliꝫ aliud solvimus qd ex eo fm est sed ista curatione sanare ita ꝓma curatio est ipius sanare languoris qd ꝓ oīm fit indul genciā peccō Sed ista curatio est ipm sanare languorem qd fit paulat̄ ꝓficiendo in renouatione huius ymaginis qd unus simul renouat̄ ⁊ ꝓfectibus ubi legit eam ꝙpietus fit omnibus incipientibus huius qd fit in baptismo Deinde sequit eam sa nat omnes infirmitates tuas Quod fit cotidiane accessibꝫ cū ho ymago renouat ¶ Et ibidē Ec hec ut apl̄us apertissime locutus ⁊ dicit. eos, ex eis si me exterior homo corrumpit̄ ꝑ re interiꝰ renouat de die in diem ¶ Et ibidē Renouat̄ autem in agnitione dei ho est in iusticia et sanctitate veritatis sicut esse huius apl̄i testimoa ꝙ paulo ꝓius edocuit Ibi agnitione igit̄ dei in iusticia ꝙ et sanctitate veritatis qui de die in diē proficiendo renouat̄ differt a nouis amore eorum a ꝓpalibꝫ ad eterna atꝙ ab istis impeditate firmande ac minuende ¶ Et ꝑ securitate alligate diligenter insistit ¶ Item ibidē cap° 3ª Tantū aūt hic facit quātū dicit unus adunat̄ Deꝰ quippe sua est Sine me nichil poterstis facē ¶ Et in libo qrto de trin tat° 3ª ¶ In hac quippe ymagine et cet ꝓpter

dei similitudo qui ꝓpter fiunt dei visio de qua dicit apl̄us paulus Videmꝰ nūc ꝓ speculū i enigte te aūt facie ad faciem Idem dicit Nos aūt re uelata facie gl̄am dñi speculantes in eandē ymaginē trāsformamur de gl̄a in gl̄am tanqm a dñi spū ho ē qd fit de die in diem bñ ꝓficientibꝫ apl̄us aūt ihēs aīt Dilectissimi nūc filij sumꝰ dei et nondū appuit quid erimꝰ Scimꝰ qm cū appuerit similes ei erimꝰ qm videbimꝰ eū sicuti est hinc apparet te in ista ymagine dei fieri ꝓficiendo nam eius similitudinē qui plenā eius ꝓcepit visionem ¶ Idem ibidē ca° 3ª ymago que renouat in spū mentis i agnitione dei nō exterius ꝑ mittitur de die in diem ipa ꝓficiet visione ꝙ que te post iudiciū facie ad faciē nūc ꝓficis ad ꝓ speculū i enigmate ꝙpter quā ꝓfectionem dom ce intelligendū est similes ei erimꝰ qm videbimꝰ eū sicuti est hoc eīm dñs te nobis dabit cū dicit fiat Venite benedicti ꝑris mei possidete ⁊ ¶ Et libo xxxiº de tr. ca° xxiij Illud ⁊ qd aūt idem apl̄us Nos aūt reuelata facie gl̄am dei spe culantes in eandē ymaginē trāsformamur de gl̄a in gl̄am tanqm a dñi spū speculantes dixit ꝓ speculū videntes nō de speculo ꝓpter res qd in lingua gr̄ca non est ambiguū dū in latinā trāslate sunt litē apl̄ice ubi ꝙp pe s. in gr̄co speculū ubi apparent ymagines rez a speculo de cuius altitudine longius aliqd nituem ⁊ sono ubi distat omnō satisꝙ apz apl̄m a speculo non a speculo dixisse gl̄am dei speculantes ¶ Idem ibidē qd nō aut in eandē ymaginē trāsformamur utiqꝫ ymaginē dei videt intelligi eandē dicens ipsa ipam. s. qua speculam ꝙ eadē ymago est et gl̄a dei Sicut alibi dicit de apl̄us Vir quidē non de velare caput suum cū sit ymago et gl̄a dei de quibꝫ ubi ita fuerius in libo xiiº satis disserimus ¶ Et ibidē s in uobis ca° quidem libꝫ de ti trāsformamur ꝙ dicit de forma in formā ajutam eam et trāsimus de forma obscura in formā lucidā ꝙ et ipa quidē ymago obscura est Sed si ymago ꝓfecta ⁊ et gl̄a in qua homines creati sumus ꝓstan tes ceteris animalibꝫ de ipa quidē natā humana dictū est Vir non debet velare caput cū sit yma go et gl̄a dei Quę natura in rebus creatis cū sit excellentissima dū a suo creatore ab impietate iustificatur ad formā formā formo sā trāsformat̄ i formā ¶ Idem ibidē Est ꝙpre ea ipa impietate quātō magis damnabile ut tū tamen rectus natura laudabilis et ꝓpter ho addidit apl̄us de gl̄a in gl̄am. de gl̄a quidē creatois ⁊ gl̄am iustificatois ¶ Et ibidē. Ex quo possit ⁊ ho aliis uerbis intelligi qd deus de gl̄a in gloriā. de gloria fruentes fide

ſ. fidei m glauū ſpēi. & glā qua filij dei ſumꝰ
m glauū qua ſimiles ei erimꝰ qm videbimus
eū ſicuti eſt ¶ Hec ibidē ois nō aplūs adiuuit
tangm a dīn ſpūs oſtendit gratiā dei nobis es
ſerui tam optabilis tñſformatoris bonis

De reprobis quere ſupꝝ de coſtria mala ¶ Hec de
unſno ¶ Hec de dampnatis ¶ Hec de pſtiꝫ ſhec vot̄ mā

De reſurrectione ſic ſupꝝ de iudicio dei extīno ſic
& beatudine ¶ Hec de dampnatis ¶ Hec de glā eīna

De rethoribus ſic ſcꝫ & aplūs ¶ Hec de eloquia
¶ Item de philoſa

De reprehenſione quere ſupra de correctione

De republica ſic de ciuitate ſic de colonis ¶ Hec
de militibꝫ ſic de potentibꝫ ¶ Hec & plac ſic de uno
¶ Hec ſic de ſingulaltatꝫ

De reuētia ad deū ſic de lacu

De reuētia ad hoīes ſic de dignit ſic de hoīe
¶ Hec & oparte ſic de pace ſic de plat ſic & pceptore

De rubi quere ſic & gaudio malo ſic de libris

De rura ſic de cōſuetudē & cōtrictia et cōiugio
ſic de amicis ¶ Genesi Ripa eſt nīt̄ ſpectatores

De remedio ire ſic de ira ſic de luxu ſic & ſenſuꝫ

De lectionibus unus gregorii

¶ In regiſtro Officij ſacdotalis eſt unꝰ li
dus aut̄ mūtali regimīe deſolatis ip
tiri placuit debeatꝭ ut ſudet in hoc imi
dē hūanis aditꝰ ꝓuant̄ inde ſacdotale tuitꝰ
poſſintꝰ diuina remedia reppire ¶ Hec ibidē Re
demptor nr̄ ad ſacdotis officiū non quis amit
ſꝫ animas ¶ Idem lup gregis eſt flāma
ſine facula ſacdotis Decet enī diuinū ſacdotē
moribus et vita eluceſcē quatinꝰ in eo tanꝰ
in uite ſue ſpeculo plebs ſibi cōmiſſa poſſit
et unde qd̄ corrigat et eligē qd̄ ſequat ¶ Idem
in paſtor̄ cura firmare ſtuat de ſacdotibꝫ malis
¶ Idem ibidē et habet in decto diſt pbi Quis
dubitet ſacdotes xpi ⁊c quere ſupra de epis.
¶ Idem et habet in decreto diſt pbij Pudicus
debꝫ eē ſacdos uita ut moribus & uerbis pudi
tiam indefinenter oīdat Unde in cantica cātor̄
bene ſponſe id ē ſacdotes turtum compant̄
¶ Hec diſt ⁊c Labia ſacdotis cuſtodiūt ſciam et
legem exquirent ex ore eius qz angelus dñi
exercituū eſt malachie ij° ¶ Hec diſt ⁊i Omn
ſacdotū tam excellēs ſ. eſt ut ea que in aliis
moribꝫ ecce vacabit a culpa in illis tamen
illicita reputent ¶ Idem ⁊ omēa de actor̄ reſur
rectionis et habet in decretis pl q. iij Iudicium etc
de ſubditis nequit quis ipm de ſacdotibꝫ multis
¶ Hec in dyalogo cuius fidelius dubiū hec poſſit
⁊c Item de Euſtalſtia ꝓlum ſic de epis ¶ Hec de

1 electio

buſſiaris ¶ Hec de cleris ¶ Hec de ſacerdotibꝫ bonis etc
ſupra de plac bonis ⁊c de pdicatoribꝫ bonis

Gregorius nazanzenus in apologetico ſuo ex
lem oportet eē ſacdotem que utiqꝫ cū angelis ꝑ
aſſiſte deo ⁊ in celeſtibꝫ altribꝫ offre hoſtias ꝑ
et apud ipm et cū ipo fungi ſacdotio ¶ Hec
ibidem Sicut ego qui nemo dignus eſt ſummi
dei ſacdos eē niſi qui pus exhibuit ſemetipm
hoſtiā deo Vino hoſtiam Viua deo placentem et
modo poteſtm audē ad ſacdotiū accedē ⁊ ad
hoſtias offrendas ego inqꝫ qui non pure mun
meris optibꝫ ſanctis conſeratſtem ego impiꝰ
pcedē qui necdū oculos meos ad cōſpectū dei
erexerim dei ꝓſpiā ⁊ oīa nubila mee fe
rent arma militie dei Omnis igit̄ unctꝰ ad
ſacdotij aditū gradum aliqm fiat dei templi
hec eſt igit̄ apologia et excuſatio fuge mee ⁊c
ibidē fortioribꝫ & potentioribꝫ quere de plac bonis
¶ Hec Imperatoribꝫ & conſtantinopolitanis et epis
in decto dicē o Suſcipiens et miſeri quere de epis

Augustinus In libro de penitentia
dos enī ſoli et omīs pcōr confitebit̄ et mise
que ſtatuit omīs ecclia in nullo illoꝝ ſit mu
randus qd̄ ipem alios iudicare ⁊ punire
dicunt eum alium qui eſt ab aliis iudicandus et
demnat ſemetipm ¶ Idem de ſingulitate cleri
Contemplam quid ſit poſſe ꝑ ſlo de conſolatiō
quale ſit diuinis miſteꝝ ſacramentis altare ꝑ
placē deo qui altario diuinis et tribꝰ cōmen
tuta ſacramentis ſinceritatis et ſanctis quibꝰ ſacdos
ſunt apti ſacramenta ſacratiſſima quibꝰ ſacdos
exhibet officia ſanctitatis ne diabolus eē deo
deū offendat ꝑ tractatū aut̄ cōi ſpiā impetret
ipedire qd̄ pdicat ¶ Idem ī epla ad valerianū
et hēt in decto diſt pl Ante oīa peto ut cognite
religioſa prudentia dra michi eē in hac uita
uel in hac tempe difficilius ⁊ periculoſius ſpiā
officio ſi apud deū ml beatius ſi ſacdos cum
militet et ſuat quo iubet imperator ut ſupra
ꝓlima ⁊c ſupra de epis ¶ Item de ꝓgnatiōe
bonis ¶ Hec de plac bonis ¶ Hec de cleris
de biſſiaris ¶ Hec de dignitate

Ambrosius ſup lucā ꝓſigna religiō
et deuotoꝝ ſunt arma ſacdotis ¶ Hec ⁊ ꝑ
ayeremonia & adminiſtratō ſacdotalis eſt
quis eni ſactos relicto ſacdotis officio mun
delectacōnibꝫ oblectet̄ hic aquā nō deo mi
ret de rebus ſanctis et tractare ſtudeꝫ inf
res viles et ſꝫidas ¶ Hec Beate apibus cō
pant ſacdotes qz ſicut illi ceras caſtitatis
ꝓferūt & cibum vite celeſtis exhibent

legis ẽperem pura sit ad sanctificationem suaues ad
refectionem seuere ad ultionem apibus ꝺo plane sac
dotes sunt comparandi qui nichil aliudnisi quotidiana
mia malis ecclie contrariet ¶ Idem ꝑdicatio sacerdotis i
plebe sive sup̃a de ꝑdicatoribus bonis ¶ Idem ꝑfessio
nem ide sacerdotalem sive sup̃a de eps ¶ Idem in
epla ad simplicianum Separauit deus sacerdotes a
ꝑplo 2 ipsum moysen me nubem nichil percipit
Videt ignis diuisionem. Nichil enim in sacerdotibus
plebis requiritur. nichil ꝙ populare. nichil quoꝙ
vane ociosum scelus 2 usui ac moribus incomposite inuol
ntendum Sobrium igitur a turbis Iustitie ac scie
sanctitatis et singularis pondus consecrationis
dignitatis sibi vendicat sacerdotalis ¶ Idem ibidem
Quem ꝑ in exemplis bonis obstinari a ꝑplo qui
nichil sit bonum distinctum a ꝑplo. nichil disparet in
moribus a multitudine ꝑplosi. ¶ Idem i eodem
Quid enim in te inuenibit uel laudabit ꝑplus si
omnia tua facta bona retorqueantur in semetipsis
episcopi si nichil in te viderint qd ulcisci semetipsos
timeant. ¶ Idem ibidem Queramus igitur viam
macerissimam simonibus insolentium et viam et
vitia viam epis impietatis qua nullius macu
losus decoretur nullius maliciosis detractet Sit
via ac vita mea cetus angustior ad celum cou
bernior timnes pastor fides sublimior spes
finior caritas altior vigor mentis In omnibus
grandine et semute mee ꝑ discretione spe et i
ctis rec rationabiles ꝙ consistunt Unde salom
ait De qua derelinquit semitas tuas ¶ Idem in
epla ad seniorem Sacerdos sibi te magis apud dm
imperat cui maior ultus ꝑualet Sacerdotis. n
petrio doctina pietatis ¶ Idem i epla ad theodo se
sit imperatore Nichil in sacerdote tam periculosum
quod deum et tum turpe apud homines qui qd illud
q̃ bñ sciat et sentiat non audeat libe ꝑplo de
mutare ¶ Idem ad eundem Sacerdotes moderato
res turbarum sunt aut studiosi pacis nisi cum
ipsimet sacerdotes ab aliis monent̃ iniuria dei aut
ecclie sue ꝓtinuacia ꝑturbant ¶ Idem in epla
ad ezoniacum Attendimus ad sacerdotem nouum ad se
dem ꝓte visitatorem alium multo ad sacerdote
magis non secundum legem maledictum carnalis creatu
ra secundum virtutem inuisibilem electum huic e
sacerdos nouus et hostia nona non ex lege si
sup̃a legem adiscimus michi liuor scelus que ocu
lis non videmus corpus si teneamus affectus meritis pia
que contra inuentum imperatore et habet in decre
to xxiii q. viii Comicior aduersus milites gothos qui
a[d] q[uo]m senectutis crubescunt ente que recendu
arbitrant inspiciant.[a]

retulit qz barbas naturaliter lachrime mee arma
mea sunt Talia enim sunt arma sacerdotis Aliter
autem non ꝓsunt non debeo resistere inimicis ¶ Idem ꝓsum
in libro de Offitio et habet in decreto dist. lxxxvi
Sacerdotes maxime conuenit oratare dei tem
plum sic ut cultui debito resplendeat anima aula
dei ¶ Idem De officio sacerdotis e mihi notum sed
omnibus nosse ꝓdesse ꝓsse autem solius dei est
plura gratie infra de sacerdotibus malis ¶ Item
de eps Idem de ꝓlatis Ibidem apis fere cetera nascentia ꝙ de apibus

Quoscumque sup̃ matthum Sicut stoma
chus in corpore sic sacerdotium in ecclia dei Si enim
stomachus sanus e totum corpus validum est
ita si sacerdotium e sanum tota ecclia dei floret ¶ Idem
in eodem Contra vitia tua austerius esto sed
ita alios benignus audiant te homines lenia
mandantem. nisi videant te magna fructificare
¶ Idem i eodem Si enim modica puniam ipso
nentes ne qua de pena ¶ Idem sup̃ illud ayathici
pro. Simile e regnum celorum hominem practicum negotiatori
ne in duodecim ut in nonnullis hoc sumus qui de
mundo ¶ Plura gratis de sacerdotibus malis

Custodiamus sup̃ illud ayalachie iste labia sa
cerdotis custodiunt ne Si sacerdos de lege dum
interrogatus no docuerit et rudem et resistere
tes no coarguerit. frustra iactitat sacerdotis dig
nitatem cui non exhibet operationem ¶
Idem ad paulinum in ꝓlogo sup̃ bibliam Stu
ruisticanis solum sibi ꝓdesse et quietum edificare
ecclam̃ xpi ex vite meritis tantum nocere sile
re si destruentibus non resistat ¶ Idem ad ne
potianum Simo ꝓbri septuagesimo locutione ex
ditus sit ¶ Idem ciclis Innocens et absit ꝙ innoc
confessario ne qua sup̃ de innocen ¶ Idem ad eund
Timpe e ante fores sacerdotis pauperis qui cibo
vestitu alieno lictores consulum et milites epu
lare Iudice qui priuate victus apud te qui ꝓpa
latis pudet ¶ Idem et habet in decreto xvi. q. i
Quodq hinc sacerdotes pauperes sint et domus
illorum omnibus dentur ne conuiue susceptionis gratie
ginum et hospitium frugilare detur ¶ Idem et habet
ibi q. p. Quo ꝓsentior e ex omni ꝓbo ne qui
supra de eps ꝓbo qua sup̃ de sacerdotibus malis ipse

Dixit In dni ezechielem. ꝓbre ignite latere
semoz meritum no ꝓtem etatem si ꝓtem honorem
ut dignitate qua a deo accepit qui maior p
doctrina et maturitate conuersationis ꝓcedat alios
in ꝓbo Sicut scriptum est Cum sint sessus eius
ne ¶ Idem ibidem Sacerdotes cui ordinata manus
cor sacro crismate inungitur ut intelligant

se accepisse gratiam conseruandi et caritatis opa
ad omes extendē se debere. Hec de su-bo Sacerdot
predicatio opibus confirmanda est ita ut qd do
ctor ūbo hoc insinuat exemplo Vera em est
illius sacerdotis doctrina qua benedi sequit forma
Idem ibidē libro tito cap̄o vbi hec in de sacerdotibz
uera discretio est qua nec p libertatem potestā
tis sint supbi nec p humilitatem compassionis
simus remissi. Idem ibidē cap̄o vlo Sicut pu
gil pastor omēs bestias malas custodit omes
suas Sic e dei sacerdos sup̄ gregem xp̄i sollicitꝰ
esse debz ne minantis baculet ne p̄secutor misereꝰ
ne potentiozis cuiusq; cupiditas vitā pauperu

Bernardus tractans illud agathi Suscepimꝰ
deꝰ fuerit in medio tui dimemoratione sic dicit O ia
mmis affectuosa et penetratiua cordis uirtus
sue de Eukaristia. Hec in ser. de cena dñi O pecta
ta O uenerāda O uenerāda p̄tas dignitas sacerdotis
cui potestas data est sup̄ corpus et sanguinem dñi ihu xp̄i Sup hac em̄ potestate data sup
tum insigne p̄uilegio uere stupet celū mirat̄ terra
contremuit homo reuelatur q; sp̄ plenū omnī
salus angelica assistendo. Idem i quodam sermone
fer̄ post pascha O quāta dignitatem contulit no
bis dignissimi sacerdotes O quāta superemines ce
dunt sacerdotalis prosapie a p̄tulit nos deus
regibus et imp̄atoribus fere p̄tulit et ordinem
uerū omnibz ordinibus mundi ymo ut altius
loqr̄ p̄tulit nos angelis et archangelis thro
nis et dnationibus cherubin atq; seraphin. Hec
in codē Sicut deus nō angelos sed abrahe appre
hendit ad faciendā redemptoz genus humanum. sic
et non angelis sed hominibz solis qui sacerdotibus de
mita corporis et sanguinis consecrandi contulit
potestatem. Idem i ser. de cena domini O mirabile
sacramentū O celeste misteriū uerū sacerdotale p
uilegiū insigne spectaculū solempne miraculū
O sacerdotes O deus quā mirabilis es i omnibus
creaturis tuis et quā p̄ nichil mirabilior es i sacerdotibz
tuis dū p̄ quos mirabilia miracula operaris O
grauc pondus O grauc pericli honoris sacerdotalis
nisi sanctis uiris illustres dignitas punctiois
nobilitate maior et exaltatione uirtutū. Hec de
bonis pastoribz estis quas de sacerdotibz male ipse plan
gens. **Ex concilio** toletano et habet in decreto dist
xlix In omni sacerdotali conuiuio lectio diuina p
septenarios misteriose p hoc em et animos conuiuā
tium edificare et fabule nō mentre phibem. Hec

ex consilio toletano et hec in decreto dist 38 Ignoran
mus errores maxime in sacerdotibz Animadu
ptos sacerdotes officia docendi in pplo suspexerit. Hec
ibidē Oremus go sacerdotes sacras scripturas et omnes
et omne opus corp in predicatione et doctrina confirmare
ne edificent errores tuum fidei sed ex opa disciplina
Hec ibidē in cap̄e dist Celestinus papa Presbyteri
tem Nulli sacerdotū liceat sacros canones ignorare
nec quēq̄ fuerit qd patrum possit regulis obuiare
Beda sup exodū xxviii Nichil sibi sacerdos
tor uel ope sacerdotis debz apparere sz cuncta q̄ facien
agit aut loquit cora hominibz debent de pfatio et
in conspectu eius iudicis gloriosa. Idem ibidē Di
to tunicor dz sacerdos ambulare cū deo quēadmodū
moriturus et ad ultimū missurus habē suspectū
Hec Manifeste dubitare fere sup de Eukaristia
Leo papa Omnū sacerdotū nel cuiusq; pie
Gloss exodi 28 Possibile datum parū ppe. Tamen
tric tamen q; mita debz de sacerdote ut cuncta pura
possit portare plura fere de Epis
Glo Sacerdos quibz fere de Eukaristia Glo sup ubi
ad hebr̄ q; Tu es sacerdos id est doctor et ordinē et officiū
Hec lex dicat Indignus est sacerdotio nisi quis fuerit ut
dinatus iuxta ritus plura fere de pfatis

De sacerdotibus malis ꝓ

In omen Cum rei similes deprecamur
malos et Nisi aque baptismatis que pena baptizatos
diluens illos ad regnū celeste mittit si ipsa
ta delendit. Idem i omen De stigmatibz apostolorum
sed ante quid de gregibz agatur qui pastores et p̄sules
p̄fuit. Idem i omen de octaua resurrectionis et p̄sule
habē in decretis vi q. i Iudicare utrum de subdito
nequit qui in subditoz causis sua uel ordo nil gra
am sectatur. Unde fit ut ipa ligandi adpalienda po
testate semetipm̄ puer qui hanc p̄ suis uoluptā
tibus et non pro subditoz moribus a mitra solui
Unde fere p̄ pphām dicit ad mortificandum
non morientē 2c et uiuificare corpa que non uiuit
non morientē quippe mortificat qm uiuificat
nat. et non uiuificare uitā q; uiuit. Hec
plenio absolue conat̄ p̄uilegiū aut̄ meū ibidē Dem
qm p̄missa sibi abutent̄ pnte. Idem ibidē Dem
et quere supra de iudicibus. Idem i regestis Da
rū est et a sacerdotis officio p̄cul dubio alienū
psona sub nocturne posita negligē et nō
studio congregandi populos inhiare. Idem
dem Causa petendi fuit pplo sacerdotes in
aut p̄ peccā pplī semet necesse obiciat
dos qm pro pplo debuit peccata pecora

¶ Idem ibidē In contumeliam sacdotū est de omnib⁹ cultibus admoneri quod nr̄i debent exigere munera ab alijs exigūt⁹ ¶ Idē in pastor̄ Si homo apud hominem de quo multe p̄sumit mitressor fiet cribestit Qua mente apud deū mitressoris locū arripit qui se familiarem et domine magestati p bone vite merita nescit⁹ Aut a deo quod meli⁹ alijs postulat qui utr̄i sit sibi meriti placiturus ignorat⁹ ¶ Idem Eodem Quia frontē mederi ab⁹ z̄ qre supra de plagis malis ¶ Idem et licet⁹ desit⁹ lori pro frenis lucis quaslibet iniurias toleranti p mercede nō celestia nec z lenissimi vbi contumelias f— re contra Freno iudicio tota die foetes simul assis te Sed in oratorio coram deo nec vnq̄ore mone⁹ to posse consistē plina qre de plagis malis ¶ Hē de clicis ¶ Hē de epis ¶ Hē in ppria mora supra i⁹ iob Frenū sicut bos comedit Quia multi sacdotes co ram deo frenū silentij fi tamē sanctitatis fulliūt⁹ bñ quidē sapiens iudicat⁹ dicens Transi hospes et orna mensam Transeūdo namq̄ hos pes ornare mensam dicit⁹ qz si ad altare dei sa cdos quis ponitur p oppa bona ppriam gloriam querit z de eius sanctitatis ostentacōe altaris retendit⁹ et ipe tamē apud deū in mundo sordes cumulū nō habet⁹ Inde non cunctis si hospes ppe micupat⁹ alijs cū eius opimo bona ppficit et ipe tamē extraneus a deo sicut hospes pcū sisti ac ensam magis dei trisemido decorat⁹ qui sa cris altaribus astans p omne qđ agit studet ad humanas laudes mente decurrit

Gregorius nazanzeng Sanctificati⁹ pius opor tet ¶ Hās mstr̄a de Sanctitate

Ambrosius mster ajendicitis sacdote uel clericum se ppfitei et contra ignis ordinis opa ri ¶ Idem sup lucā Nichil in sacdote tam pricu losum qđ qre de sacdotibus bonis plina de clei cis ¶ Hē de bñficiatis ¶ Hē de epis ¶ Hē de plagis

Augustinus sup ajathim ajagna qm fastio sacdotū est et nē magna qm laxa fidelioes eis ignoscit⁹ z mstores quos z equales eis esse conspicio sacdotū est ¶ Idem ajunt sacdotes et pauci sacdotes ‖ sup cathedram qr non cathedra facit sacdotem locus n⁹ nō sanctificat hominē sz homo locū nec omnis sacdos sanctus sz oīs sanctus sacdos est ¶ Idem Sicut sonnathus in corpe qre de sacdotibz bonis ¶ Idem Si er rans quere de pena ¶ Hē in duodecim⁹ ult⁹ ni no uissima hora qre de iudicio ¶ Idem sup ajathim seu ¶ Hec est omn⁹ negotiatio sacdotum qre de p catis malis plina qras ibidem ¶ Idem de am bitiosis ¶ Hē de bñficiatis ¶ Hē de clicis ¶ Hē de epis ‖ Multi notē pauca m ope. videte sacdotes quo sedentis

¶ Hē & potentibus

Innocentius in epla Vniuersos sacdotes z aplūs dampnat et hoc uetus ppheta Quem. altaria sunt⁹ vinū et siceram nō bibent ¶ Hē ibidē Siceram hebreus sinone omnis potio mundat⁹ que pt inebriare potuit ¶ Idem ibidē Peccatoz homo si ceciderit rogabit⁹ p eo sacdos p sacdotis nō lapsu quis rogaturus est ¶ Idem et habet⁹ in decreto 22 q. m Veteres struentes hystorias iuenire nō pos sunt scidisse magis ecclām dei et pplm seduxisse q̄ eos qui falsi sacdotes fuāt et pphete ¶ Hē ad nepotianū Tempe est ante foras sacdotis qre de plagis malis ¶ Idem sup ayalachiam Ad sacdotis pt̄inet disciplina mē rogatū videre de lege qui si non docuat et vindicat z resistentes non coercuat frustra iactitat sacdotis dignitate cui nō co hibet officiū et spacione ¶ Idem ad eustochiū Si aliqui de mei ordinis hominib⁹ z̄ qre supra de cle ricis plina qre supra de ambitiosis ¶ Hē de bñficiatis ¶ Hē de Cleicis ¶ Hē de epis ¶ Hē de potentibz ¶ Hē de plagis

Isidorus de sūmo bo Sacdotes pplor̄ iniquitate dampnant⁹ si eos aut ignorantes non eruditis aut peccantes non arguunt et corrigunt ¶ Hē ajunt sacdotes metu pelatis alicuius nature oculi tant et a bono ope seu pdicatione iustitie p timore aūtunt⁹ Sed proh dolor hoc ideo metuit qz ill⁹ amore veri sclāri⁹ implicant⁹ uel qz aliqo facinoris ope confunditur ¶ Hē ibidē libo iio ca 20 Beati culpe genitat⁹ si quis eū culpa ad sa cerdotale culmē aspirat ¶ Idem Omis quāgz sa cris tanto maioris est crimis quāto pus q̄ videt maioris est ultoris Precedentiū namq̄ magnitu do ultorū estimat⁹ ad crimē sequentiū delitoz ¶ Idem ibidē ca 34 Sicut pcoz es et iniqui sacdotale mīsteriū assequi phibent⁹ sic indocti et impiti a sacdotali officio repellunt⁹ ¶ Idem ibidē Sac dotes indoctos p ysaiā pphām dns imprbat di cens Ipi pastoz⁹ ignoauerūt intelligentia et veri Speculatoz⁹ omnes muti non audentes latrare id est plebes sibi comissas non uolentes resistendo malis p verbū doctine et opibus iustitie defendē ¶ Idem ibidē ca⁹ xlvo Sicut pugil pastor contra bestias custodire plet oues suas Ita deo sacdos sup̄ gregē xpi qre sup̄ de sacdotibus bonis ¶ Idem Cum regimē sacdotale contendit appetere qre de ambitiosis plina qre de bñficiatis ¶ Hē de Cleicis ¶ Hē de epis ¶ Hē de potentibz ¶ Hē de plagis

Bernardus In libro de Contemptu In multis sacdotibus multiplex regnat⁹ forma tio qm pauitatis auctorem imprimis corde z corpe

mūstrantes nō venīt stare ante anglīm dr qui
facit eos medios et dissipet et dispdat Sed qđ dicē
nepharīū est nephalias magnus suas quibus pau
lo pus mētes et peccatrices attrectauerīt mūt
audent tangē sacras aures agni ītmaculati dñi
ihū xpi et intingē in sanguine saluatois sic z alter
sp sacra teneant sic et sacras ecclesias frequētant
sic psalmos sacros decantant cū tñ p cor eor longe
sit a deo z idcirco sit execrabilis deo laus eor
z or eor non fiat eis in peccm Idem Cernit in nō
nullis sacerdotibus uestrū cultus plenus ītutū
aut cultus nullus aut exiguus Idem De no
bis sacerdotibus qui iactis in gremio venis et i al
tare sacrificiis filiū ūgimur Idem i libro de dis
pensatoribz Di bom pastores estis gaudete qua
merces vra copiosa est in celis Sicut mercenarij
estis timete qz piculū vre gīe e in terris
Si fures estis ingemiscite qz locus vester mag
nus et grauis est in penis plura gre de ambi
cois Idem de bigamis Idem de clericis Idem de digmis Idem
de doctoe Idem de pdicatoribz mali Idem de epis Idem de plurimat

De calūnie gre supra de abstinēa Idem de Car
nis esu Idem de gula Idem de ieunio Idem de tem
perantia Idem de medicina

De salute gre sup de beatudine Idem de pdestinatoe

De saltu spirituali gre supra de ascensu

De saltu xpi gras mistica de xpo

De sanguine quere sup de clamore Idem sup de
pascha Item de xpi passione

De sanctis et toy festis augusti

De sc. dei Non sunt contemnenda sz plurimū
venienda corpa quibz dns adhuc diuersis spūs
sctis quasi quibusdam organis ad omne opus bonū
usus est Idem i libro de .x. cordis In festis diebz
hominēs ad suas vacare volunt lucrias z ad mi
nas rīs eius cū faciūt xpianam in ag suo aliquid
utile qm si in theatra sedicones z vanitates ociosi
tractarent z melius femine xpiane de diuino
lauam facerent qm si luderit et saltauerit Idem
i libo de eccl dogmatibz cap lij Nullus sctor nel
ustor in hoc seculo caret peccō nec tñ eo fit dest
mit esse iust illi sancti cū in affectu teneant sti
tatem Non enī nate virtutibus sz — adiunc
to posteri p aduersarīū gre dei acquirūt sanctitatē
et ideo beatē omēs sti se puidiant peccatoes qz
i ultione spūs sancti qđ plangant et si non repīsio
ne corrigāt etc mutabilitate considerēs humane
pluia gre sup de actiua Idem de accidia

Iouinus In epla Nil nobis sollicitus puer
audiam est qm ut diem solempnē non tam cibor
habundantia qm cultu mentis celebremus qz
ualde absurdum z sctis aliquē uelle honorare in
una sanctitate quem sequi deo p reuniri placuit
Idem Confessiones non sūt sacerdotibus sed
z laycis nocte sunt qui festiuos et solempnes di
es non aliter digne celebre putant n quesp ebrie
Idem Confundi ego qp eos imitari non possum
pmittunt Confundi eo qp eos imitari non possum
cū sobrietate metis z sanctitate nō pmittunt

Hypnanus In epla festa sctor celebremus
cū sobrietate metis z sanctitate nō pmittunt

De sanctitate et de sanctificatione

De Gregorius in moz pbatio sanctitatis
est signa facere z sanctitatē sequi Idem Sanctitatē
de deo uera credē de proximo meliora sp de se pue
niua gre supra de iudicia Idem de penitē

Gregorius Nazanzenus i apologo suo Sanctū
ficari pus oportet z sic alios sanctificare sapien
pus z sic alios illuminare Ad deū accedē pus z sic
alios ad deū adducē Manus habē rectas z sic ma
gnificis manū porrigē Recti consilij pus i se
z sic alijs rectum consilium dare

Ambrosius sup lucam Sanctitas cuiusq
hominis ītmaculatus animo z sensu iudicā Idem
Pfecta sanctitas omnē penitentiā diligit et omne
impunitate quasi quādam morte respuit Idem
Si ueram desideras habere sanctitatē fugē
gre gratiam lacinaz

Hylarius In libro de fide Sanctitas est ani
mi sincera et indelebilis species inconcussa stabilitas et ad
mirabilis diuinū ītemporta suauitas Idem Sedes dei
pura regalis qua decorat sponsa celestis magni
fici Idem anima q non splendet uestē fulgen
sanctitatis non est sponsa xpi sī amasia Sathanē
Idem Sanctitas est in quibuscūq ītemptandis ītemptatoe
malis et est sanctitas in quibuscūq bonis et in pīgulo
pcara sanctitas in oppbus pcalis et in pīgulo
dis nullius et etiam delicijs

Damascenus libro tro Sanctitas est ab
omī mundatione animus z spūs libatio z pfecta puritas

Dyonisius . de di. no Sanctitas est mundicia pfecta et omnia immaculata mundicia
Idem epla ad demophilū quere supra de spū
ūa adulatoria cōmaculant speculū sanctitatis supra
gre de doctoribz et doctoa Idem de pdicatoribz Idem de
de platis gre de sacerdotibz Idem de iudicijs

Basilius Verba detractoria vita mgratoz
de platis gre de sacerdotibz Idem de iudicijs

De sapientia una Gregorii

De mo pfecta sapia est eligere sollicitū
et de suis mitis scire se nichil ee Idem Nemo
e sapes qđ intelligē qz multi sunt qui etiam

sapiñ sed hec intelligẽ nequaq̃ pñt ¶Idem in
bis' mor. Vera sapiã affligat non corrollit nec su
bjectos quos implenit ꝑ potius lamentantes
facit ¶Idem i .p. libro mor. sup illud iob derideꝫ
iustu simplicitas ꝛc Sapiã iustor. e michil ꝑ ostẽ
tionem simulatã fingẽ ꝑ sensum cordis verbis
aptis aptũe vera sicut sunt diligẽ falsa demutare
bona gratis exhibere mala libentius tolerare
ꝙ facẽ mallam iniurie sibi facte vltionẽ hinc ꝓ
inutile contumelias hic lucrũ putare Sed hec
iustor simplicitas deridẽ gratis insia de simplicẽ
sortẽ ¶Idem Cui sciãa cum gratia de scia et iamuẽ
¶Idem i registro Sapiẽ illicita supat qui dicit
non ut licitis et concessis ꝑ plura gras inf̃ de
scia hec ꝓ ¶Hec de intelligen ¶Hec de eadem

Gregorius nazanzenus illa sapiã clara est
non que in libris volat ꝑ que in vtentibz constat
¶Idem de i libo de Epiphanijs ꝓma sapiã est vita
laudabilis et apud dñm puta mens ꝑ qua pure
puro cognoscim ꝛ sapientes et sancti sapientes sũt
consequant ¶Idem ibidẽ Non cui qui in libo sa
piens est ille michi sapiens videꝫ ꝑ ille sapiẽs vide
tandus est qui pauca quidem de vtentibz legit et
ꝓlixa sua actibus ostendit at fidem vbi bona opm
astipulatõe confirmat

Augustinus libro xiij de ti Sapiã ꝛc ꝛo di
uinaz & humanarum sciã Sed hic difficilis diuisio
est ut ꝛc ꝛo diuinaz sciã ipe nuncupet humanaz at sapiã
ipe scie nomẽ optineat Negz enim quisq̃ ab hoc
stur ꝑt in rebus humanis ubi plurimũ supnacue la
borãt et nocie curiosi estis est huic scie tribue
ꝑ illud tm̃ quo fides salubrima gignit nutritur
defendit roborat quia quidem scia non possent pau
ci fideles nisi plures pollerent ipa fide ¶Hec
in viij libro de ci. dei Di sapiã deus est verus
ꝓhus amator dei est Idem i eodẽ Non tuetur
sapiã que intentione suam in hoc q̃ prudẽs
distinxit fortis ꝙ eit temperans exhibet iuste ꝙ
distribuit nõ ad illa dirigit ubi deus qui i omni
bus eminet recta et pacẽ ꝓferat ¶Hec in libro
de libo arbitro Nemo sine sapiã beatus nemo
aũ beatus esse ꝑt nisi summo bono qd̃ nisi ca vitate
qua sapiam notam̃ cernim̃ et tenem̃ ¶Hec in
eodem Te qui adiungim̃ te duce et oberamus
in te sospitas creaturaz tuaz cum mentibus tuis
ꝙ te amant et oblimsum̃ tui o suauissima lux
purgare mentes sapiã non cessas immere nobis
que nisi qualis et quãta sis mentis aũ tui sumꝰ
omnẽ creaturaz deus ¶Idem De pcis purioris
ꝛc gras insia de scia mala ¶Hec sup ꝑe Sapiã e

pietas id est de cultus Scia uo est abstinẽ a
malo sm̃ in medio nacois pñe prudẽs ꝛ uoluabili
conuersari ¶Idem i libro de ordine disciplie eas
qs omnem phiam fugiendam putat michil nos ꝛ
aliud ꝙ sapiam non amare ¶Idem i libro soliloq
quiorz Cogor medii assentire cornelio esse qm aut
summũ bonũ ee sapiam Summũ aũt malũ ee dolo
rem corpis Nec cui eius rõ michi videꝫ absurda
nam qui ings duabus ptibz compositi sumus co
animo sm̃ et corpe Quarũ ꝓor ps melior dubiũ
uo est corpus Summũ aũt bonũ e melioris ptis
optimũ Summũ uo malũ e deteriorib ptis pessi
mũ est aũt optimũ in alio sapia et e in corpe
pessimum dolor Summũ igit bonũ hoc e sapiẽ
mũ ꝙ malũ dolẽ sine ulla ut opinor ambiguitate
concludit ¶Hec libo iº de libeo arbitio Sapia est
ultras qua summũ bonũ reperiri et teneri ¶Hec in
eodem O suauissima lux ut ꝛc ut sup̃ timẽtes ꝙ
augm̃ ¶Hec in libo de utilitate credendi Omne rem
ꝛc qre sup de pcem ¶Idem ibidẽ Stultus est qui
qui peccat ꝛc gras insia de stultitia ¶Idem ibidẽ
Id mũ agit ut sapientes ee possim̃ id e mihi ee
uitam eternã ꝓpter non ꝓ deridus animus Stulti
mus sordes animi ut bitus explicem amor ꝙrendi
libet rectũ ꝓpter deum et alium a quibus sordibus
quãto quisq̃ purgatior est tanto facilius ad
intuendum verum ꝙ uidẽ uelle ut animũ pur
ges pulsum atq̃ ꝓsternẽ e ei ideo purgẽt
aliq̃ ut videas ulterius ꝓlixa qre sup de doc
trina bona ¶Hec de scia ¶Hec de septima sacra

Ambrosius ad simplicianũ Sapientes
veram nre legem ad ymaginẽ dei co possum et
veram rationem libertatis uere significam nõ
negligim̃ uel derelinquim̃ cum in ea tanta liber
tas sit ut paruli simus vitiis nostrisq̃ alieni
simus ab ira cupidine libidine ignorari ¶Hec
ad eudẽ i epla Nichil peccare solius dei est Sa
pientis uo est et errantibus corripere ꝛ peccã parcere
agere ¶Idem eidẽ Hec sola est sapia libera que
omnibus pauper ꝓficit et que suos ꝓprios
duos facit ¶Idem Sapiens non mente fingit
non ꝓpter mutat non attollit ꝓsperis nec
mergit tristibz Ubi enim sapia ibi utrius animi
ibi constantia ibi fortitudo ¶Idem Ille vere
sapiens est cuius animus in ppo est et cuius
melior oculus ad superna erigit ¶Hec ad eudẽ
Sapiens non ut luna mutat nec minuit
rectũ mutationibz nec auget ¶Hec i epla ad
ad salonium Sapiens quocunq̃ accessit ubiq̃
suus est ubiq̃ sua ee intelligit mus sepes

nū nec ꝺ̄sq̄ se hospitē ee iudicat ¶ Idem ī epla ad yrenē Spiritule mālia ē pl̄ma spūcat sapiē que ingeniosis et grētibus est & celo ifidit et irrorat mentes pioꝝ hoīm 2 obdulcat fluores aie illoꝝ ¶ Idem Sapiā sūre lubricis ē et strido impare sūctus est ¶ Idem sup̄ epl̄am ad ro Sicut vnū ḡras mīra & sapiā mala sꝺ in libro de vita bēā cham et miserabiliōr ḡras mīra & stulticia ¶ Idem ī libro de obitu sacri ī frē sū Sapiā a sapientibz ita diffinit Sapiā est deum scīe 2 ad verā lūiē atq; diuinū pia mente bēnāri ac illam amabilem ac concupiscendam etne veritatis pulchritudinē tota mentis cultura diligē

Quoltimus sup̄ ajathū Sapiā ita est nō eloḡa dr scire ſ sꝺm eloḡa dr pie vīle ꝺ sup̄ illud marci e Ambulans iesus &c hīs soli magistō sūt apti qui sapiē luce illustrāt et diuinis p̄ceptis obtempant et alijs similit̄ sug gerūt que oporteat ꝓlima ḡre sup̄ de dē bona ¶ Ire dr p̄dicatoribz ¶ Ise de stia ¶ Ire de septē sacra

Vlidius libō etiā: Sicut aptus ē gustus ad discretionē saporis ita sapiens ad discretionē rez atq; causaꝝ quo vnūqdq; dmostrat atq; sensu ueritatis discernat ¶ Ise de su. bo libō ꝓmo cap̄ ꝓmū ꝓmū ē vnicuiq; scire quid appetat Sꝺm ē aut id qꝺ appetit appendat sup̄ stā quippe sapiā est scire quo tendas 2 nescire viā ꝓ quam labaris Quid em ꝓdest si qs finis tē regionē ignorās videat et viā ꝓ quam ad illam ꝓgat ignoret Via nō aute veritas ē qm dr iūtus et dr sapiā ¶ Idem ibidē libro sed ca ꝓmo Omnis qui sꝺm dm sapiens ē breuis est breuī nō vita cognitō diuinitatis est Cognitō nō diuitiaꝝ iūtus boni opis est · iūtis aute boni opis fructus ēternalis est ¶ Idem ibidē Primū sapiē studiū est q̄rere deum Deinde honestatem mte cū oē innocentiē ¶ Idem ibidē Nullus sapiē tiam dei plene rcepit · nisi qui ꝙcunctus ab omi cura sollicitudinū 2 actionū abstinhē se contendit Idem in eodem Sapiam quis dando largior fit ſ retinendo minorat ¶ Idem ibid Nil sapiā me lius · nichil prudentia dulcius nichil scia suauius tenet ſ Idem Inedum quedam nescire cōueit nullus aute in culpa maior ē q̄ ille q̄ dm nescit ¶ Ise Inuestigatoꝝ sapiē multoꝝ est q̄rē ſ pauca ē inuenire non cū tenuit ī tia suauit diuitiū

Bernardus qn ser Immensū plane sapiaz veram · si poris mte male pcta deflcas · si p̄tis scli desiderabilia q̄pendas · si breuissime eternam

roto desiderio concupiscas ¶ Idem sī cau sapiā · si obedia mortificat ꝓpriam voluntē si con tinentia cupias ampurat voluptate · si paria mi dialem sustinet egestate Sapiā cui deo humili at non eprollit et crimina aliena contemnit ¶ Ise si cau Sapiā ē deus ac ideo de illo se dulcis non sūt dulcia ſ ē sapiē ¶ Ise in corde ei dne streudi ḡras mīra de stia bona ¶ Idem Sapiens est qui sapit vnūqdq; secūm qꝺ est Idem Sapiens est qui sapit vnūqdq; secūm qꝺ est Idem Sapiens cui qui relinq; cpta mala contemnit pcta ama desiderat summa bona ¶ Idem ī libro de consi ad eugē papā Quid tibi pdest si mundi vniuersum sūm lucreris · te vnū pdens et si sapiens alijs tibi ipsi non fuis ꝓlima ḡras mīra de stia

Glosa sup̄ illud credi v in solicitudine Alia sapie cij silentio et in quiete discūt ¶ Glo · sup illud Saturnati ē Sapiā diuine legis medem dcm refert ꝓlima ḡras mīra de stia Ire de septima sa

Hylarius in libro de ꝑ cū reprīs dr sapiā sic ut ē sit nō sit cetera sapiam dei q̄ reprīs aut ī gnorat aut odit

Seneca ad lucillū ī epla xvo Sapiā est semp idem velle et idem nolle nec q̄t cuiq; ſ idem placē nisi rōni ¶ Idem eidem in epla xvo Nisi sapienti sua non placent nam ois stulticia labecat fastidio sui ¶ Idem Sapiens semp indebit vbi victurus sit cui quibz et quādiu · quid · quid actūrus cogitat · in sapiens quidē nulla non quieta sit ¶ Idem Omnia sapiens cōsequit secum · ſ quod accepit · a quo · et quēti et quādiu ¶ Idem eide in epla xviij Nūquā in tuo cohabitet sapiē ne quieta q̄re sup̄ de phya ¶ Idem Affectuoz sapiē adhēt quidē in corpe suo ſ optima sui ꝑte alterū a corpe ¶ Plima ḡre sup̄ de phya ¶ Ire de prudentia

Lactantius in libro de fla sapia Virtus cū sapiā cōiuncta sapiā est Natura enim homīs deus hanc ee voluit ut duarū rez cognitionis esset rationis ſ 2 stie Sed heu iam fulliunt homines qui a religionem susceperūt obmissa sapia aut sapie soli studeūt omissa religione cui tū altū sine al tō non qui ee ¶ Idem ī libo de vno cultu Seruire tēne celebrandū ḡras mīra de stia ¶ Idem ī eodē ho Omnis sapia in ho vno consistit ut dm cognō rat et colat

Gallus in tusculā quonbz libo q. Sapientis gra est nichil facē qꝺ eū possit postea penite nichil ḡ diuitū Sz splendide construit ḡtuā et honeste omnia ptractare Nichil sic exspectare qi cito fu turū nichil cui acciderit admirari · ſ sine stultic

cogitationes omnes suas ad sublimia intendit

udicijs ẽtis atq; fruis

Boetius aut qlcũm dixisse ẽtas fore res. publicas si eas aut sapientes regẽt aut rectores earũ sapiẽt optarent aut Tullius noster publicã bene regẽdã phi regnant aut reges philosophent Platonis quoz deus sint hec si sapiẽt forma posse oculis videri et maxime ad amoz sui omnia pducunt pluma q̃re supra de doctrina bona ¶ Idem nota q̃ sepe sunt q̃dam sapie et mirabiliter audire diligenter credere finẽ optare finẽ stare fortiter intelligẽ sapiẽt diligenter fugiẽt

De sapientia mala Augustinus

¶ Vide qui derelinquunt q̃re supra de sapia bona Idem Vide pius futuris q̃as de scia mala ¶ Idem sapia q̃re supra de phia ¶ Idem Non est uera ¶ Idem de scia mala ¶ Idem de sapia bona pluma q̃re ¶ Idem de studentibus ¶ Idem de superbia ¶ Idem de arrogantia ¶ Idem in ser. quosdam negligentissimos iustitiae et audissimos sapiẽ hos docet septima diuina ad id puenire non posse qd̃ appetunt nisi studio pius qd̃ negligunt filii iniquit concupiscens stipidam cupidia iusticiam z dns plebis eam tibi cari ij

Gregorius in moz. Ad ueram sapiaz puenire non pnt. qui fulse sue sapiẽ fiducia decipiunt ¶ Idem Valde difficile est ut is qui se sapientem existimat mente suam ab humilitate reducat ¶ Idem ea restringe paulo q̃as de stultitia ¶ Idem i p moz. sup illud iob deridet iusti simplicitas ẽ. Unius mundi sapia est eramachmacenibz tenẽ tenuissimum ubis uelare que falsa sint ueram monstrare q̃ nea a inuentibus sint hec a puis prio discat Quam qui nescit subiecti et timidi in aliis ẽ miranẽ quia ab eis hec eadem duplicitatis inquinat noie palliata diligit Dei mentis pudicias et urbanitates uocat et duplex ac multipx mistas sapia nouat Per igit sapia puisa sibi obsequentibz pcipit honoz culmina q̃re et adepta temporalis glie ualitate iundẽ Irrogata ab aliis mala multiplicius reddere Cui uires suppetunt nullis resistentibus cedẽ cui uturis possibilitas deest q̃p coplere pmalitia non ualet hoc in pacifica benignitate cui dolo dissimlare ac tonẽ mistoz sapia bona nichil ẽ q̃re supra de sapia bona pluma q̃re de intelligentia ¶ Idem de scia ¶ Idem de stulti ¶ Idem in moz. Sapia huius mundi fidelis non est q̃ma sua poste moztem non est ¶ Idem i pastoz. Quo quisq; melius sapit eo denus delinquit et qui hanc qui stulte ceteris p despiciendo superbiut

hoc meo censabili mẽto supplicii q̃ prudenti si bo liuisset potuit uiuere patri ¶ Idem i codice Sepe du quosdam maior scia erigit q̃as de mpo de scia mala Idem i registro de quodã monacho Stus q̃dam q nobis in eo placuit si ho e in illo uehemẽs dicit se male sibi sapiẽs ee uidet pla q̃d d̃ scia stulto arrogãt

Ambrosius sup epla ad ro Sicut unus non tempant q̃as de scia mala mẽ glosas

De castitate Gregorius in

Pastor. Negz deus mẽs cruciatibz pastit negz dilatoz morbos medicamentis curis medet Sed ut qui uoluptatibus delectati distesti fle ubz animi reddamus z q̃ p illicita defluendo ea diuina z alienas nos inuicem pos restringendo fiigamus ¶ Idem in omeã Dñi a uerbutione ultois ultime quetam tempis securitas et uidet debemus pensare mala q̃d sequit pensantes gemẽ gementes que edimus denudare pectora pura indesinẽt aspicientes eã dolore deflere deflores ab stergẽ ¶ Idem in moz. sup illud iob iv Uerebar omia opa mea ee ẽ Nuqm deus parcit pcti sine ultore aut cum homo punit aut deus a diabolus plura q̃re supra de punia

Augustinus in libro de conflictu uitioz Satisfactio uidet q̃re de Conflictu ¶ Idem in libo de pe nitentia Satisfactio ẽ causas pandoz cyrilli z corp suggestionibz aditu non indulgẽ ¶ Idem sup stolã ad cor ad agendã punitam no sufficit mores i melio cõmutare et a malis recedẽ nisi z de his que fecisse satisfiat deo p dolorem pure p gemitu humilitatis z sacrificiu contra cordis copatibz cleo simus et ceteris optibz bonis ¶ Idem in libro soliloquoz et habet in decreto de pe dist iij Ulinus penitentiã deus sanat frequẽ petatis z lugens uenia bus mereb ¶ Idem i regula de uita clicoz Quicunqz conuicio uel maledicto uel z crimẽ obiectu aliquem lesit meminit satisfactione q̃rat curet q̃d fecit z ẽ ¶ Idem i libo de ecclesiasticis dogmatibz punitiua uera q̃re de punia ¶ Idem in code cal xxvij Secreta satisfactione solus omnia mortalia no negamus ira dimittat ut contricia p his que penitet agat ¶ Idem in libo de punia Ponat se penitens z q̃re sit d punia ¶ Idem i code Qui multos offendit pertinet multos oportet placare satisfactione ¶ Idem in enchiridyon De cotidiana lenibz q̃ peccis sine quibus uita pie nõ ducit cotidiana fidelium oõ satisfacit ¶ Idem i epla ad quasdam nichil aliud agit z q̃re supra de punia

Ambrosius sup lucã Nemo diffidat q̃re sup de desperatione Idem sup bti immaculati Tanta bis e emendare conuersacõe uir in q̃da redeat pulcre

spualis etiam si q̄ vias erroris ignorat. ꝑ ꝯne etiam si nesciat non possit admittē q̄d desinit velle petendi plura ꝛc supra de prima

Augustinus sup ayath̄ amosa passio medicamēto monemur nō curare ¶ Ite sup ysaie &. Si in eadem ruderimur mala que plus plangimus multomagis detēda patiem̄ et hoc mito si cū nec supplicio fructus q̄ aliquis melior vsclus ipsen sibilis de reliquo stabilit̄ ad nutus ducet̄ rectius tum ne contemptor ¶ Idem sup ephām ad hebre et habet̄ in dicto disp̄ta de prima Nullū ducunt̄ tale remediū p̄ter delictor̄ sicut cor cū amaritu diue continua memoria ¶ Ite ī ser de ebus operibus satisfactionis aduersus ti mala ducunt̄ sint ēta bona s elemosina cont̄ auaritiam ozō cont̄ superbiam seu vanā gloriā Jeiunium cont̄ gulā et luxuriam Elemosina de rebus mīb exteriorib⁹ constat Jeiunium de mō corpe pdit. s ozō de ipā ad pdict pmū ꝛgr̄ in ordine est elēosina que quasi merita trix et pparatiua vite est aute ordinem bona cū opa excitant fidem cordis et dant fiduciā ozandi sicut cū oleū accendit lumē lucerne sic ozō quasi digniōr ponit̄ nec hec duo Jeiunium vero sequit̄ qz non ozō Jeiunium ē aduersus s Jeiuniū ozōis

Iohannes ad Eliodor̄ epm Paupertatē timeas ꝛc supra de Religione plura ꝛgr̄ sup de paupertate ¶ Item de abstinentia ¶ Ite de contritione ¶ Item de confessione ¶ Ite de elemosina ¶ Ite de Jeiunio ¶ Ite de Oratione ¶ Ite de operatione ¶ Ite de pniā ꝛc

Ysidorus in synon̄ Cunctis ebz et michi ipm recordē vivas q̄s semp lugeas sp merens et sp suspiria cordis emittens ¶ Idem dlle pniam digne agit qui reatū suū satisfactione legitima deplangit ¶ Idem ī sn̄ libr̄ ethy. Hec est iustitia hominis in hac vita Jeiunium ozō. et elemosina pla ꝛgr̄ sup de pniā ¶ Ite de ela Ite de Oratione

Bernardus sup Cum humilis et secreta debet ee satisfactio p quā emendat̄ superba tumor sio plura ꝛgr̄ de pniā Ite de abstinentia ¶ Ite de Jeunio ¶ Ite de ela ¶ Ite de oratione ¶ Ite de cōpunctione ¶ Ite de cōfessione ¶ Ite de gloria ¶ Ite de lacrimis ¶ Ite de lugentibz

De scandalo gregorius sup

ge omes. by. quicūq̄ sine pcto possimus vivere ppt̄ morē scandalū debem⁹ Si aut de ulla scandalū ozt̄ utilius scandalū nasci pmittit̄ q̄ rōnas relinquat̄ ¶ Idem ī mozt Cū in dubijs ꝛc ¶ Idem Deū meng ꝛc supra sup de pfectione plura ꝛgr̄ de plagis malis ¶ Ite de pdicatoribz malis ¶ Ite de sacerdotibz malis ¶ Ite de motibz malis ¶ Ite de operib⁹ malis ¶ Ite de infamia ¶ Ite de socijs malis

Augustinus in libr̄ de singularitate clericor̄ Elegantius ꝛc ꝛgr̄ supra de exemplis malor̄ ¶ Ite de magistratibz January libro ꝛgr̄ supra de ¶ Idem Sicut sanct̄ apl̄us ꝛc ꝛgr̄ supra de ieunio ¶ Idem in libr̄ de doctrina xp̄iana ꝛgr̄ de ieunio plura de plagis malis ꝛc in titulis supra allegatis

Augustinus sup Iohem Omnia signa me scandalizēt nutu prumor̄ Etem si nulla mā nulla mā fuit tamē scandalū alijs plebeis tolli pdit.

Iohannes sup illo matth̄i xviij ꝛluce prui. marci ix Si quis scandalizauit vnū de pusillis istis ꝛc Scandalon ḡrece nos obicem vel offendiculum vel ipactionem pedis vel ruinā possumus appellare. Hinc scandalon equoant. obex ipactus instabilis. ibidē Scandalū ē dictū vel factū minus rectū pbens alic̄ occasione ruine ¶ Idem ibidē ꝛcm scandalū nō recipiunt qui sillus est maiores cū scandala nō recipiunt ¶ Idem sup illo iohis vi Hoc vos scandalizat. Si ergo dr̄ discipuli murmurabant de fide audientes ꝛ admisso

Glosa sup illud ayath̄ xv. et luce. vij. Beatus est qui nō fuit scandalizatus i me ꝛc de ꝛ de duobus mulis potencia non dubitauit Infidelitas n. mea fuit sua dubitatio in illo q̄ruit eū ꝛ post miracula eū mori vidit ꝛgr̄ sup de amōe bois ad deū Gregorius omes. ¶ Glosa sup illud amos. v. eos q̄ timuerunt ꝛc q̄ sillor est scandalizare nō pfector Vide ne infirmi scandalū ayarci &. Certum aut matth̄i xviij scandalū ē dictū vel factū minus rectum pbens alic̄ occasione ruine ¶ Idem ibidē ꝛcm scandalū nō recipiunt qui sillus est maiores cū scandala nō recipiunt ¶ Idem sup illo iohis vi Hoc vos scandalizat. Si ergo dr̄ discipuli murmurabant de fide audientes ꝛ admisso certū dr̄ nuslū murcros de fide audientes ꝛ admisso

Beda Omes. Non omia scandala equa lance pensanda sunt. alic̄ enī accipientes fiet scandalū gravior. alic̄ phīs scor. Plures cū scandalū ignorantia nesciunt sed phisecor. Plures ignorantia nesciunt. s phisecor. q̄ malicia pdict. Plures minutos nescit. sed hō odorat. Dūs non timuit scandalū phisecor. misera pl̄s tum ait matth̄i scandalū plures matth̄i xviij

Bernardus in epla Constat q̄ eo q̄d ubi nutus deest seu stabilis nutus non est ubi ruor sit scandalum q̄dlibz a quolibz posse cōmitti. ut de ruore ꝓpi nec inopie consentire. Idem Deū amare unū vicia et nide scandalū oriū appē sibi scandalū ē est qui fecit tale quid q̄d arguit debeat et nō illic qui redarguit ¶ Idem libenter audebo quicūlibz ꝛ spualī questū qui nō alic̄ missi cū scandalo possit accipi Ubi cū scandalū factum ubi prud subito sumere cautelis est detrimentū ubi nō diminuto cautelis est augor valde q̄d sit quale possit spes lis ēvētis lucrū inde speratur ¶ Idem ī ser. Si dūs Ihesus xp̄us gr̄ sanguine ꝛc de ex malor ¶ Ite q̄ exos suo ꝛc de exos malor pla s̄ pulsei te spes infir

De inuidia bona Bernardus

in mozt libr̄ vij Dea stia affectu nō extollit

negꝫ sup bientes quos implent. ꝫ lanietrunces sa
cit. ¶ Idem ꝑ scīa scīa est cuncta sollicite agē et de suis
meritis semꝑ se penitus nichil ee. ¶ Idem i vij moz
Grauiꝰ dampno diuina scīa minuit. si cū aliquibus no
stra partē. Gyrca cognatos gr̄a quisq; ac ꝓximos
fieri debet. si volūt uere scīe id ē deo uerius nūqd̄ plā
gre sup̄ de caritate et scīa ¶ gre & humilitate et scīa
¶ gre & doctrina et scīa ¶ gre de sapīa bona

Augustinus In libꝰ confes. ait Scīe mīe di
uine scīe cōpata ignorātia est. ¶ Gre Sapīa et
contempla. ee. et noz. scīa ait in actione temporalium qđ
sup̄ uoluit. Scīa emenda est. gre sup̄ de caritate et
scīa. ¶ Gre libꝰ ꝑs retractationū Dū ꝓpe loquī illud se
lium scīe dicunt. qđ' meritis sua racōe comprehendūt
Sz ꝓpe loquendo illud z sentim qđ' mīe corpis sensibz
percipim. aut qđ' fidedignis credim testibus. Gre
in epla ad discendū qđ' opus est nulla eius scīa bi
dē ꝑt. qz z si scīe magis deceat docē qz discē. ma
gis tamē uolo discē qz qđ' docear. ignorāte ¶ Gre
in ꝑb libo de ē. In duo qq̄ scīe uel multiplicatum-
nitates ut reppiant̄ esse ꝓmum infinitū Qui
eni dicit. Scio me uiue. nonn quidē scīe se dicit
et si dicat scio me scīe uiue. duo sūt. nam q̄ dicit
et qđ' ꝓpe scit hec duo tenū scīe est z sic potes ad
de quīnū et quīnū et z innūabilia scīa. ¶ Idem i libro
de ordine discipline Tria sunt quia uerū in quibus
ronalis apparet. unū est in factis ad finē aliquem
tendū relatis alterū in discendo Tertiū in delectando ꝓ
mouēs nos admonet nichil temerē facē Secdm̄ rectē do
cere. ꝫ tertiū bn̄ contemplari. ꝑtinet gre sup̄ d scīe
¶ Gre de scientibꝰ ¶ Gre de sapīa bona ¶ Gre de doctrina bo
¶ Gre de pietate

Ambrosius In libꝰ de bono mortis Cotidie
agimꝰ scīe et quid est scīa. nisi cotidianū laborē obitꝰ
Bernardus sup̄ Cant. ait odus scīendi Duo scīas
quo ordine quo fine quo studio qđq; scīe oporteat
Os ordīe. f. ut ad ꝑfus addiscatis qđ est matutinus ad sa
lutē. quo studio. f. ut id arrdentius qđ est beneficētiꝰ
ad amorē. quo fine. f. ut nō ad uanā gloriā aut ꝓpe
cupositatē aut alicui⁹ simile. ꝫ tm̄ ad dei gloriā et sua
ch̄i ꝓfectū edificationē scīe desidēt. ¶ Gre in libro me
ditū. Duo q̄ scīre noluit eo fine tm̄ ut sciant. z ꝑpis
turpis cupiditas est. et sunt qui scīre nolunt ut ꝓpi sciant. et
turpis curiositas est. et sunt qui scīre nolunt ut suam
scīam aliis ꝓdeant. et turpis ostentus est. et sunt
qui scīre nolunt ut edificent. et ꝓdēt. est. et q̄ scīt
qui scīre nolunt ut alios edificent. et caritas est. ¶ Idē
i epla ad fratres o fili quas de scīa mala ¶ Idē in libꝰ de
conf. cōs nō explicat. considerēt quanto expe
dit uita meā ꝓfectus assequat

Crisostomus sup̄ ad gathū pbi Cupis scīre. o
oportet mercatorē ¶ Idem Dicunt qui non magistrum
habuit. ꝫ gre supra de ignē
Didymus de spū. bo. libꝰ scdō. etsi ꝑ uolē est
multa scīre et uera diuē. cōs si ueritatē nō valemus
nosse. ē tm̄ ut bn̄ uiuēdi q̄ multa scīendi studiū
consequam̄ ¶ Idem i ꝓmo. Dicit qđ nocius gre sc̄o
de doctrina mala ¶ Idem ꝓmū ē uniuersi⁹ rē gre d' sapīa bo
Bocius In cathegoricis Nemo si quid i puēri
bus disciplinis acceperit id sacrosanctū iudicet. qui qđē
res teneris annis accommodatas senior philosophus trac
tatus eliminet
Cullius in dyalogo ad ostensum. Omnis scīa
et cognitio multis est obstructa difficultatibus
est enī et in ipis rebus obstructas. et in iudicijs
mīe infinitas. plurimi⁹ finis infra de mīnute
Lactantius In libꝰ de ira dei. Sicut mi
nime celebrando nichil ꝓdest. uita nosse nisi
et bonis supplemur ambulando. ita uera scīa nichil
ꝓdest si uitijs animꝰ deficiat. Scīa enī uera et bona
de deo nosse uirtus autē de deo colē
Glosa sup̄ illud dñi ꝑ fructibus arbor
fructuosum. gloss. ethica. s. et logica i q̄bz ꝓpie uir
Platonis phedrone de ꝓpe quo diuinū ita
tem demū appinquabimꝰ scīe si nichil a' nimū utra
mur corpe ¶ In libro de immobilibꝰ mundi Scīa
dei nō recipio ꝑsumptiones rē gras mihi de suis
De tacita mala Gregorius
in pastor. Sepe dei quosdam maior scīa
erigit a cetꝝ sociētate dissuigit et quasi quo
plus sapiūt. eo plus a uitate cordis concordie de
spuūt ¶ Idem i moz. Cū summa cura prudendū
est rē gre supra de humilitate et scīa ¶ Idem Cū ca
ritas et quere supra de caritate et scīa ¶ De cū
spitale alicui rē gre supra de doctrina et scīa ¶ De
plegijs dū metuī se nescīt gre de pīa gre de doctrina
¶ Gre de Compositate ¶ Idem dicit qđ scīa qui de humilitate et scīa
Augustinus in libꝰ de ci. dei De pueris pitu
rijs quos nō facit flere puīa si inflare scīa ¶ De
m libro de libero arbitrio De qui diligunt rē gre
supra de sapīa bona ¶ Idem sup̄ ignem Scientia
cauendi est ne inflet gre de caritate et scīa plura
gre de doctrina mala gre de sapīa mala ¶ De i li⁹
de natura boni Quidā ꝓdiderūt sensuum studio
scīendi et concupiscendi ¶ De m libꝰ confes. Vide
bunt deus meus quo diligentē obsecrant filij hoīm
pacta lectōz z syllabaz accepta a pōzibus scīentijs
Sed a te acceptā salutis eterne pactā neglegunt
et contempnūt. ita ut si cuī scīam grammatice
artis aliquis sine aspiratione uel aspiratōis nota

homicidiū sepsit nel dixit q magis hominibus displicat q si cuiꝰ tua precepta hoiem odit ℔ m libꝰ & ℔ Sciam qre supꝰ de cognitione sui ℔ m libꝰ pñs & ℔ caꝰ ppñs Cui negleam qre de Cautate plura qre de curiositate ℔ de doctina mala ℔ de stia mala ℔ de sapia mala ℔ de phia ℔ de astronomia ℔ de leone

Eusebius supꝛ illud ayathi sꝙ Si oculus tuus fuit ꝛc Sicut huic oculos infirmos in loco tenebroso melius videt q in solo michil Sic ho q adultus ꝛ tremis actibus ꝛ strepitꝰ ꝛ rebꝰ q̃ mundialibus sapit et astutus ꝛ q in spualibꝰ stat quidem sed iustitie domi non sentit

Eronimus in epla ad damasiū Demonii calꝰ est ꝛc quere supra de lectione

Bernardus in epla fulliꝰ o fili fulliꝰ ꝛc gratie de Conceptu mundi. Nō n hanc leꝯ docet q uerbo non litꝛa q spūs non eruditio q ꝙdam non ire ꝓgredi ad lumē scie nisi iustie gemen- pcedit ad aiam ex quo formet̃ grām ute et non palea vane gle ℔ Unū stellaris scie nebriat quidem q curiositate non cautate implens. nō nutriens inflans nō edificans iugurgitans nō confortans ℔ de libro de duoꝰ gradibꝰ Sape malū nō ꝛ sape q despe ℔ de libro de contemptu O quātas mundi stulticia stulticia tas et contemptū ꝛ eis extinguit spm quē do uoluit uehemēt accendi Noli igit ista sapia noli pcipitanter agere q̃ diu considera diligenter intuere quid agas ꝛ qd ꝓponis et opus egregius multa deliberatione exque ꝛte quod possis et amicos consule ne post factum te penite contristeris ℔ de Sapia mundi Virgula aralis Dyabolica immunda salutis suffocatrix nutrix hec mater cupiditatis et eius q deo solent homini quocare ℔ de phiꝰ Verbosa loquacitas ꝛ qre sc̃e de phia ℔ dem ligit abstine stia qre ea fuge de caute et stia ℔ de libꝰ medi. quidā multa scribit qre sic de curiositate ℔ de codice Unde cognoscere re ꝛ qre sic de cognitione sui ℔ de Abstine omnibus artibꝰ quas liberales appellant q primi xpianoꝝ salui facti sunt placentes deo nō istria scripturis q in constia prima. ꝛ fide non ficta Petrus et andreas ꝛ filij zebedei ceteri q discipuli nō de scola rethoꝝ aut philoꝝ assumpti sunt sed ꝛ tm nichilominus q eos deus ꝛ salute etiā aut hoies eruditos quibus gras misit de stultis sed confundit

Fulgen in synodo et ℔ in decto dist. xl. Quo phibet xpianos legere figmenta poetaꝝ q̃ q obstruunt fabulaꝝ mentes curiosas ad mendacia libidinū non cum solū thura offenda demonibus

Sic ꝛ alibi ad omne preceptū pat̃ si sit cupiditate nō q̃ utilit̃ q̃ pellit̃ stulte audacie potius q̃ fortitudini nulli immolat̃ q ꝛ eoꝝ deū aspiendo libentius q̃ spontaneū de sui. bo libro. ꝛtio caꝰ vij fluctibꝰ aliud agit̃ animo mundane stie nisi laudibus hominū extollit̃ ℔ de ro maioꝝ fuit studia lectitare qre sic. de doctina stia plura qre supꝰ de lectione ℔ de phia ꝓpria litare p totum pla qre ꝙd stulte ꝛ stia. ꝛ de Sc̃a iustitia stultos callidioꝝ potius q̃ stia ꝛ appellat

Damasus ppius Scire tuū nichil ꝛ nisi scire ꝛ

De clerici penna Javolius

In plogo iugat epla quos ꝛ ingre dorsū ymo cartā nō denudat q̃ ꝓpꝛ

Symachus in epla sua In re aperta ꝓpter ꝛ plicuit in hac In arduis aut rebus multū laborare longior stendi loquendi q̃ diligentia ℔ de libꝰ ꝛ ajedioribus septis amicoꝝ benignitas stie fuit ꝛ aut immodia negligit ignoscere ℔ de libꝰ Sicut ꝛ titui hoīm retro q̃ cultui ute loco ac ꝛpe fuisse ꝛ ta vestis Sic ingeniorū varietas ꝛ simulandū q̃ septis negligentia quidam debet imitari In fabulis aut in epīcis acie decet arma fingere

Plinius in ꝓhemio suo de hystoria mali Res ardua ꝛ betristis nouitate. nouis auctoritatibꝰ aditus lutis diuerse. obstrictis lucē fastidiet̃ gria quidem ꝙ epla dare ℔ dem ꝛ epla ad nouatū In libro que misi tibi adnota q̃ putauit ꝛ rigenda sta cui credam retrā magis tibi placet si quedam tibi corrigenda displicet

Hyginus In cuiusdā libꝰ prologo libꝰ prologus filius ei a obiecit ab indis q̃ homer vastissimus opꝰ inserat Rndit ayaguard ee burri ꝛ elinxit exorsque de manu hercules plura qre sic. ꝛ de eloq ꝛ ℔ supra de doctina

De claudiano sacra gregorius m

Duoꝝ libꝰ pꝰ Sacra septena sed memorie oculis quasi quoddam speculū opponit ut mentis facies in ipsa claritate videat̃ q̃ si nanq̃ forte ab ea chia mea cognoscim q̃ sentimus quātū ꝓficimus ubi docem quātū a ꝓfectu distamus ℔ dem Septena sacra narrat gesta stoꝝ et in admiratione ꝓpria corda hoīm instruoꝝ dū q̃ illoꝝ victoria facta memorat cuiꝰ victoꝝ plia debilia mea corda confluat ℔ dem plerisq̃ res q̃ libꝰ in septena q̃ hystoria ꝛ iam utilis est q̃ scriptione ita instituta ꝛ cat ℔ dem s. illud Iob xx. Gressus omnes conterit hostes tuos Scripsi dū sacis eloquiis intendimus ꝛ ligneoꝝ spūs mysteria gramine tolerantia ꝛ libꝰ xo moꝝ ꝛ principiū Quis omnis spūalium doctrinam septena sacra sine comparatione ꝛ dat nisi tacitam qd̃ mens pdicat qd̃ ab celeste

Vamentibꝰ qꝫ in eo septa est prima pdzo carmine
no qꝫ ibi pmiserant gaudia mstoz. De aut qꝫ illuc
est expssa dampnatio reproboz. ¶ Idem ibidē Celu
nomiē septuma sacra signat de qua nobis et sol
sapie et luna scie et ex antiquis patribus exemploz
stelle lucent atqꝫ ilustrāt. ¶ Idem ibidem Vbadunini
eloquij cibus mr et potus fuit. Sed nouiūt qi alij
cibus et alioqī potus sunt. In rebus enī obscuris
ribz que nequiunt intelligi nisi diligentius expo
nam septuma sacra cibus est qꝫ qi qī exponit ut
intelligat quasi manducet et glutiat. In aptioribz
no rebus potus est. Potui enī bibendo no man
ducdo gluttimꝰ. ¶ Idem ibidē Septuma sac illa sua
us est ad hoīdiū cui melius impssa fuit ad in
uendū ma cuius sno dulcedine non hz que dicta
repba mr conferam. ꝫ remoz dēt qbꝰdā sapbō
Gregorius nazanzenus i apologeo suo Nostre
lictē in quibus tota dns aut dnus apex no est otio
sus ouā q gesta referūt aut gelida perpiuit ultre
mr mstrum ac regulas ētissimas ponit
Augustinus in epla ad valusianū Tam
est pfunditas xpiane lictē ut in eis ex die p
fecerem etiā si eas solas ab mente mea pulueris
usqꝫ ad decrepitum senectutē mayrē otio fultus stu
dio meliori mgrēno conarer addiscē. ¶ Sde ad eidē
Tam multiplicibz mstroz obumbracnlis occul
pata latet altitudo sapie in septuma diuinaūt
acutissimis antiquissimis plagrantissimis. cupidꝰ
discendi hoc concingat qꝫ ipa quodam fuit loco
dictꝰ. Cū consummauit homo tē incipiet. ¶ Idem i
xi. confessi. ayuta pfundissimis eloquiozꝫ tuoz dice
quozū ecce autē nos simplices blandiens pusillis
ꝫ mira pfunditas tam quoctis ꝫ horroz est intendē
mꝰ cum horoz honoris et timoz amoris ꝫ ac mꝰ
xi de ciuitate Dei. Diuinū sinuūs obstructas ꝫ ad hoc util
est qꝫ plures patū sententias utilitatis et pducit in
lucem dū alius eam sic alius illo sic intelligit et
exponit. ¶ Idem sup genesim libꝰ v. Sac septuma
altitudine pfundos et simplos irridet pfunditā
te sua attentos tenet. ayagnos ultitate mysteriū
patrios affabilitate mutrit. ¶ Idem ibidē libꝰ sedꝫ
cꝰ xꝯ. ēta finem exaior est huius septuagenarii
tatis ꝫ totius huiusmodi angeny expectatus. ¶ Idē ad
Volusianū Quemcunqꝫ etiamsi amicū nitē ꝫ pū
ris putritē pmota cuī huius diuine auctoritatis
lumē culmenqꝫ contendit. ꝫ eius disputationes
que lucē quozlibz phoz. ꝫ legeꝫ quarūlz cautelā
duobus istis preceptis ex quibus vpus dicit tōm
legem consistē pbāt ꝫ penē nullo modo poterunt
compari. Diliges dnm deū tuū ex. et proximū tuū

2 ꝯ hic em̃ tradic̃ physica et ꝯ qre sup̃ de amore dei et ꝓximi Idem ad eundem ꝙodus aut dicendi quo sacra sp̃tua conuenit̃ omnibus accessibilis est ꝯ ipius paucissimis penetrabilis. Illa namq; que apte conuenit qñ familiaribus amicis sine fuco loquit̃ ad cor doctor 2 ꝛ doctor ea nõ que ꝯ mistis occultat nec ꝙ sup̃bo eloquio erigit quo nõ audeat accedẽ meus tu da 2 inerudita quasi paup ad diuitem Sed iuitat omes humili simone quos non ꝑm manifesta pastat si 2 secreta et occulta ebeat unitate hoc idem ꝛ ꝓmptis qd̃ ꝯ reuudiis hic Sed ne aq̃ ta fastidirent cade rursus aperi desideant̃ desi dẽa quodam̃ renouant̃ 2 renouata suauit̃ mu mant̃ hic salubr̃ sp̃tuis et pruna corrigitem et pua mitiu̇nt̃ 2 magna ingenia oblectant̃

Idem ibidẽ Qre huic sp̃ture atq; doctrine omnibus est atiũ ꝯ errando nescit cã salubr̃ima nec odit ꝯfitendo medicina Idem ꝛ epla ad romanos thi dicit̃ gratiosissime credi aliqd̃ in libr̃ scis ꝛ meditari ut eo hoies q̃ quos nobis illa sp̃tua constẽti est aliq; in libris suis fruisse meritos

Idem eidẽ Ego fateor caritati tue plis eis sp̃tuis libris qui tam canonici suscipiant̃ didici hunc morem honorẽ q̃ deferre ut nullũ auctorẽ eorum aliq; errasse scribendo firmissime credam Sed si quippiam illis offendo qd̃ uideat̃ contrariũ ueritati nichil aliud iudico q̃ uel mendosum ee codicem uel nõ interpretẽ nõ assecutũ ꝛ qd̃ dictum ꝛ uel me minime intellexisse alios aut libros ita lego ut q̃ similibus scripturis doctrina q̃ ꝓficiam nõ ideo dubitem quin ea ꝯ ipi sensum fateri mihi ꝙ illos auctores canonicos uel ꝓbabili ratione q̃ a uero nõ aberrent ꝓbare potuerũt

Idem eidem Petis uel potius caritatis peripis ut in sacrarũ sp̃turarũ campo iuitem sine mõ dolore ludum et qre quiẽti ad me attinet scio nos q̃ ludo talia agere mallem ut ꝯ magnis 2 laboriosis q̃nibus non tamq̃ ludentes ꝛ sp̃turarũ campo fateri potius laborantes ꝛ monere me ad unum athletam athletas

Idem ad eidẽ de origine animę Ad discendũ qd̃ opus ẽ in sp̃tua diuina ꝛ q̃ uias de sua bona

Idem ꝛ libro de baptismo puulorũ Ubi de re obscurissima dubitat̃ aut disputat̃ nõ ad unanimitatẽ diuinarũ sp̃turarũ ceteris clarius q̃ doctissimis ibi cohibẽ se debet humana ꝓsumptio nichil furiens aut dicens ꝯ ꝓtem aliquam declinando

Idem in libro de doctrina xpiana Ubi consummari 2 abbreuiari fatetur diuinã scripturam nec obscurũ ee nolunt si clarius 2 ita clarius ut possit cibus appere

et deo bene ne ubi uacuet legẽ Ideo manifestius q̃ dicat Non licuit mihi intelligẽ thesaurus ꝯ mus est sepultura diuitiarũ hic in q̃ se ꝓpter mul bilia tamq̃ multas gẽmas et ꝑciosa mundi ap basa ingentia et magni metalli si ꝯ pigeo ad ꝓsternendũ totũ thesaurũ non sis tibi pigro una tollẽ margaritam ac sub tua lingula collocã et quocũq; uis securus ambulabis ꝙ ꝓpter caritas uera de corde puro 2 fide non ficta

Idem eodem philosophi si qua uera et fidei nec aduersa da diuerint et maxime plonici nõ solũ ꝛ non fuit si ab eis tamq̃ ab iniustis possessoribus merito usus fuit uendicandi Sicut enim egyptii mul tum ydola habebant et onẽa gẽnia que ꝓpius fugẽt detestarẽt et fugẽt si uera uasa aurea ornamenta de auro et argento habuit et uestes ꝑciosas q̃ ꝓpius esset exiens ex egypto sibi ꝑrare tamq̃ ad usum melioꝛ clanculo uendicauit nõ auctor ꝓpria si ꝑcepto dei ipse egyptiis nescientibus eo tribus ea quibus non bene utebant

Idem ꝛ epla ad de ca dei in sp̃tua diuina michil turpe michil flagitiosum mandat si aut uera dei ꝓcepta aut ministeria narrant ea bona laudant̃ aut bu siria postulant̃

Idem ibidem Sp̃tua omni grauitate ꝙditum dicit̃ de consilium ut et ꝓsit̃ supbientes et exercet̃ negligentes

Idem ꝛ ꝙ. de q̃ Dñi Dñum simonis obstringas q̃re sup̃ quada et in ser quoda Sp̃tua sacra sit nõ omni q̃ speculi contemplandi omia hoc em ꝑculum habet splendere non mendacem nõ adulantem nec ullius ꝑsonã acceptantẽ Sed si formosus es ibi te formosum uides si fedus es ibi te fedum uides Unde si fedus accessis et ibi te fedum uides nõ speculũ accusare si ad temetipm̃ nõ uoluisti te fugere speculũ Tu temetipm̃ noli fugere de corpo conscientie ꝙ de tua fedante ut ei abolẽdis et fedus ꝓsis reddire correctis et formosus

Idem in ser de laude caritatis Diuinarũ sp̃turarũ q̃re sup̃ de caritate

Idem ꝛ eode Tota amplitudine q̃ de Unde dixit deus mus q̃re sit de stirpe mala Iste sup̃ mathim de ubis dñi ꝛ ꝛ. ꝙ. Ju omi sacrarũ sp̃turarũ lectione ꝓstitũ aptis ebetem obstruxit illic fames pellit̃ hic fastidiũ tollit̃ Idem ꝛ epla ad marcellinũ Si cognit̃ diuinarũ sp̃turarũ uarietas reddit̃ q̃ritulibz acuta sit fugit̃ ꝛ Dixit Dñe uia nra es non ꝓ q̃ cognit̃ uitatis ꝙducit̃ Rursus si manifestissime ꝛ ꝙ. lud stra sp̃turarũ obicit̃ uetustate nõ intellig qui hoc facit nec sp̃turarũ illarũ sensit ad q̃

qr

fiducia

noluit

penetrare non potuit qz sui sensus portus obi
et ultra ueh qđ in septimo sacr. ssm scripsi hoc qđ
pp eis fuerit opponet ¶ Idem ad iulianū comite
sibi curii scitu et carnalibus esse aliū auo sic
et diuino eloquio z oꝛdinibus mutetur usq ad
uiꝛ homo ¶ Idem i lib. de consensu euāg. eloquia
diuina valentare uboꝛ ꝛū qre sup de doctrina bō
¶ Idem in libꝛa de euangelio bom dixit qđ dixi sup
Ambrosius in examō septima sacra
salutem singit et ante fragrat odoꝛem ita ut
ea legens suauitate capiat nō perpiciꝫ cimen
tentur ¶ Idem i lib. de offi. Cum nō illa tpa qre
sup de lege ¶ Idē sup bñ imacul nō medioc. puchi
z qre pluia qre sup de sapia bona ¶ Idē ibidē
Remediū enim tedioꝛ ypide est ac septima diuī
in tēptacionib. quoꝛ cutissime refugiū est
Agonius sup epla ad ephe. Singuli
siones et apices z sillabe quedā quoꝛ i septē
ris diuinis plena sit sensibꝫ qđ ea magis bonū
compte structura qđ ūboꝛ qđ intelligentia puchi
tas ¶ Idē in cade z hier in decto dist 29 Necesse e
ut uotis diuisionem locoꝛ et tpm et psonaꝝ
quibus septime sunt misse diuisas causas et oꝛi
nes habeant argumēta ¶ Idem i comen Si qs
distinguit tempa solutio quidē ¶ Idē sup ultio
ces Sac septima dilatat in silentijs construi
ūboꝛ et multiplicatione figuaꝝ loquendi cōsidit
¶ Idē ad amadū pbrm Pozro qđ ait septima ut
sit deus oīa in omnibus ho sensu accipiendū est
ut dicit et saluator nr oīa sit in omnibus sz est
qđ in singulis ut ubi dr in salomone sapia in
quid bonitas in iob patia in daniele cognitio
fortior in petro fides in phynees et paulo ze
lus in iohe virginitas z sic in ceteris cetera Cū aut
ois et singuli stoꝛ ois omnes uirtutes habebūt
ut sit ypse ypis totus in cuctis ¶ Idē ad octauiū
Non sp in septēnis sacr ho ypm omne ad totū re
feꝛendi est. si ad maioꝛa eius pteꝛa ut ibi dcm
delinauerit ꝛc et ibi omne qđ benerit ꝛc et
uplius Omnia ea factus sit et alibi omne q sua
sint gratie ¶ Idē Omne latus et corpus qđ sacr. regi at
Ide ad Cellentiam e latus et immensus et diuē
legis campus et nclud pulchꝛa floꝛibꝫ uiuaus
mma oblectatione legentis animi pascit z refouet
qđe cognoscē sentiꝫ reuoluē ingens ad cons
uandam iustitia beatitudo est ¶ Idē Lectio sacra
sensum acuit ꝛc sup de lectione ¶ Idem in ozgi
nali sup Ionam Difficile est potentes et
nobiles z diuites z multo hijs difficilius elo
quentes credant deo et scripture eius Obstruat
eni mens coꝛ diuitijs et honoꝛibꝫ atqꝫ luxuria
et credat sanctis uisionibꝫ non prius uidē
uentes simplicitatē qđ scripture sacre Idē ad
paulinū amicū stilum septenary et carnis uitia
non amabis ¶ Idem Ozat lectio sacꝛe lectionis
locutionesqꝫ sucrescat oꝛo ¶ Idē ad custodiū Noctibꝫ
bis ter qꝫ surgendū est ad reuoluendū de scripꝫ
turis sacris que memoriē teneamus plā qđ ꝛ lecte
Aplosimus sup iohēm ayagnū diuinā
rē septenarii ē lucrū z copiosa ex ipis utili
tas qđ et aplius ostendit dicens Queriqꝫ scripta
sint ad unum doctrinam septenarii sancti Omnīo oꝛo
eni sunt fartatoꝛ thesaurus eloquia diuina
sancta et si inductione quotiēscūqꝫ apoꝛtuerit et
si concupiscam carnis refrenare et si pecuniaꝛ
desiderium conculcare z si doloꝛem mentis et
coꝛpis despicere et si bonā uoluntatē imponere z
si patriam conspicere uel ꝛsilibꝫ uirtutes inseꝛe nīt tam quis hinc fuerit occasionem quis n. al
coꝛo qui copia longa luctatuꝝ aut coꝛo q in est
tudine difficili detinet uel illoꝛo qui timoribꝫ
et tēptacionibꝫ deprimit legens diuina septe
ria non statim multa sustinet consolationē ¶ Idem ibidē Cū dyabolus uidit legē dei mysti
tam aie rationali z tabulas septime diuine factu
coꝛ hoīs nō audebit eū adire de reliquo Ubi
n. filiꝫ lucē regales nōm enea columpna sculp
te si in amica dei mente spūs scī formate et multa
resplendentes gratia z uirtute ibi uel ille maligni
hostis potit quidē respicere si procul a nobis tyra
nus abit Nichil enī tm turbide dyabolo sicut mens
diuina meditans z alta huius sp mundi fouet ¶ Idem Omnia diuina uba quibus priscis sunt et
compta tm bestissima sunt huius n. mysticum
sensibus suis uirtute dei et ideo uituperant audi
entes Quod z testat petrus dicens uba uite
eterne habes ¶ Idem i ser quosda Valet doctina
sacra non pariꝫ consolari doloꝛe. dissoluē despe
ratam confoꝛtare uirtute ¶ Idē in ser epyphanie
Insaciabilis est dulcedo diuinoꝛ eloquioꝛ Nō
ui saciat uentrem si animam et cogitationes homi
nioꝛ z impioꝛ ad dei dulcedinē reddigit z
reducit plura qre sup de doctrina p totū ¶ Idē
de lectione Idē de sapia Idē de spā
Diuinus de sui. bo. libꝫ scdo ca. iy Stude
septenarii altitudo si montes pastue sunt
ad quos dū quisqꝫ mystoꝛ conscendit indefica
tus pastue refectione uenisse se gaudebit Idē

salias

ibidē libro ꝓmo ca° xvio In septē sanctis qi
ī montibz eccelsis virī ꝓfecti hui⁹ sublimia intel
ligencie quibus gressus contemplacois gi cer
ni erigunt Sed z simplices z imperfecti qi ꝓna
alia fruunt montes intellectuales quos z ipi hu
miles refugiant ¶ Idem ibidē Septena sac̄ pro
cuiusq; lectois intelligentia variat sicut uiana fi
lijs israel in deserto ¶ Idem in eodē Septena diuina ꝛ
plicari sentiēda sit modo primo ut hystoice · secūdo ut
tropologice Tertio ut allegoice intelligi⁹ Hys
toice nanq; iuxta litam Tropologice iuxta moralem
sciam/iuxta spiritale sciam intelligentia exponat
Sic ... igit⁹ oportet hystoi e fidem tenē ut etiā
cā moralit debeam⁹ et spiritualit intelligē ¶ Idē
ibidē libo ꝓmo ca° xij aiunt non intelligentes
septenas diuinas debē spiritualit intuitu ihesu
deuotissimi atq; in multis erroribz deflupe erūt
¶ Idem ibidē libo primo ca° xxij Omnis latitudo sep
tenarij sacrarij in dei ordine et symboli unitate
concludit oīa in ysa· Abbreuiatoꝛ audiui ꝛē ¶ Hec
lectio sacrarij septenarij geminū confert fructū
ꝛē supra de lectione

Damascenus libro ꝓmo ca° xiio ad actione
uiuosam et contemplacoꝛ immaculatā eo septenis
diuinis ¶ Idem ibidē Pulsemq; in optimū padysū
sacrarij septenarij qui odoꝛiferus qui dulcissimq; q
speciosissimq; z omnibus intellectualiū deliciarū de
lectū amenis ꝛcipiat aures mas qui tangit
coꝛ mens et conscientia quidē consolat⁹ Intellectū et
substinet et replet letitia sempiterna ¶ Idem ibidē
Si erimq; affectuose discentes quas ipi de studijs
Augustus sup principiū uolūis Diuina septē
quidē mundus intelligibilis est et suus coꝛ ꝓtibz
qui coꝛ elemētis constituit⁹ cuiq; tra uelud in medio
ymo quasi instar centri vitas hystoice Circa quā
aquaꝛ similitudine circūfundit abyssus moralis
intelligentie Circa quas aer ille circūvolat⁹ cā
lis phice Sup que omnia ethēus ille igneus nec
ardoꝛ celi empyreꝰ id est diuine nature quam
gri theologyam docent ꝛcirūglobat⁹ ultī qua nulla
egredit⁹ intellectus ¶ Idem sup Cum necesse ꝛ eū q
septenas sac̄ audire spiritualit desidat z intelli
gē· omī labore contendē ut nō iuxta carnē et
sanguinem cōuiuet⁹ quo possit dignus fieri spūalium
secretoꝛ ¶ Idem sup ayarlim Debem⁹ ad restrictiōm
oīm que ꝓferim⁹ in doctrina ꝓduce sensū septē
sacre qui confirmante que exponim⁹ sensui Sicut
enī omne aurū qd fuit ex templi nō ꝛ sanctū
Sic omne sensus qui fuit ex diuina septenā
non ꝛ stis q̄nus quibusdam magnis z admi
bilis videatur

allegorice

Cassiodorus sup psalteriū et hēs in ꝛcip
dist 35 Omnis splendoꝛ rethoꝛice eloquētie z ornā
modi poetice locutionis ac quibz valentis pul
chre pnūciatois a diuinis septenis supfluat⁹ ꝛ
dū ¶ Idem sup illud trepi ultimo Recordat⁹ sum
ꝛē applā iemias tamq; rethoꝛ diuinus mira regu
rico conquestione z indignatione altitudi⁹ qui
cet Unde si bn ꝓfanoꝛis inuenies z loquendi ni
tepꝛ a nris ad phos ꝓtinuisse nō ab illis ad nos
plura sine supra de eloquentia

In collationibus ꝓmi Collatione pmi
Impossibile ꝛ animā aliam qualibz desiderio
lectionis mysteriū adipisci sciam spiritalem mani
festiꝰ nisi mas feriditatiq; corruptiui ungueti aliq
nobile aut amel optimū aut pciosi spūalis liquoris
infundat⁹ Sic igit⁹ et mas pectoris nri missi pa
riat ab omni feditissima z vicioꝛ contagione
purgari non michi sustipe illud bndictis ver
tentis de quo ꝓphām dicit⁹ Sicut ungue
ti mi capiti ꝛē Nec illa sciam spiritalem et
eloqa septenaꝛ que dulciora sunt super mel et
fauum ꝛpolliti suabit⁹ que cui ꝓcipiat⁹ ꝛē
ꝛē ꝛē inquirere aut que sortes tuas ꝛē ¶ Idem
examen Nec ullatenus septenarij
sacrarij se qsquis ꝛē putet intellexisse in quo
cultoris instituti non potuit inuenire plura
quam supra de Caritate

Hylarius in quito de trib⁹ ipō ad distinctō
est qd de ipō intelligēd z qr de nō missi se mutuo
Bernardus sup cā ingressus
hyemi Quis stias quo ordine ꝛē qui sup spūa bo
Glosa sup illud p̄ pet sed nō in dolumina
humana illata ꝛ quibz ꝓphā si spūs sto inspirā
locuti sunt sci dei homines Uter uero diuinitus
ad libitū septenus sacrū exponit Sed elaborare
tendē attente quos uoluit intelligi ille q sep
sit· qr stedm bem gregoriū in ybiis mozi quis
dei spūs accepit eius mulla alia cognoscit
Glosa sup id actuū viij Quo possit ꝛ
hic redargui⁹ illoꝛ audax ꝓsumptio z insa
besaia qui sine doctoꝛe se putat deum septenarij
ligē posse ¶ **Glosa** sup id· nec in Sicut sanctū
hic exemplū desciti dat⁹ et aliquos stultos
pat⁹ ut nullus alicui indigni⁹ qsumet a quo doceat
ꝛē ignoret **Glosa** sup id tob ij Contigit ut
ꝛē Nemo miret si quis ī septenā sac̄ bona sup
sugiat malū et mala bonū Si enī nō lucifer
fieri nisi⁹ actramento magico · si semp auro
do dei nomie sup scribē⁹ qr deus est lux ¶ **Glosa**
sup id p thessal ij Que quos lucris ꝛē Si
las celi non extinguit nec si magis malefici

Sic mentes fidelium adhęrentes celo stare sempiterno
obstruxit mętas mundanoz plą ire fiet de sapiabꝰ
Stola sup illud iosue vꝺ egredietꝰ contra aspectu
scorpionis ho pax ꝛc ire sup de leone Item ſ de doctrina
Alcuinus qui et albinꝰ appꝫ karoli magni
Sicut arcus absq; ductore sic homo quecuq; sine sup
tura sacre vię recte non gꝺit Idem de septenario
sicut pusillorum animam mortis timoꝛe gehenne et
ad gaudia celestia corda legentium instigat
De senectute ire sup de Contemplatoꝛe ire de cer
tis exactionꝺ ire de quiete ire mixta d solicitudine
De tranquillitate animi Iuuenalis In ser
monibus iuba nec amicta maculant aures minus
plura ire supra de auribus et auditu
Bernardus In libro de consideꝛa Verbum scur
rile procul sit ab ore tuo procul et ab aure tua vele
mundi est Idem de fide ad catechumenos monuit ſ fidelis
mones plura ire supra de auribꝫ et auditu
De tranquillitate gregorius In omelia De
fiducia 2 fiduciam migrauit 2 ire sup de con
fidentia plura ibidem ire de gaudio ire de quiete ire de censura bo
ire de pauꝑte ire de libertate ire de constantia ire de pu
ritate ire de fortitudine ire de spe
De seculo ire sup de Amoꝛe mundi ire de timoꝛe huius
mundi ire de conceptu mundi ire de cura carnis ire
de amoꝛe huius mundi ire d iudicio dei ire de amoꝛe
De semine spirituali gregorius
sup eze. Ubi quippe predicatiois semen est
coꝛde audientis et auditoꝛe bonus et deuotus mox
postmodum profert messem sicut unde prius acceptaꝝ
semen lingue plura ire sup de predicatoribus ſ dei
toꝛibus et predicatoribus p totum Item de aꝺ
Augustinus sup canonica vobis et pure caute
cordis ad semina bona exstirpanda spinas ne sup
fodiat in nobis qd seminat ubi vite ſ potius estuat
segetes 2 grandescat agricola et horrea ei messe pparet
tanquam frumentis nō igne tanquam paleis
Hilarius In libro sup de trin De occultatis 2
tutes auctoꝝ sacra sacra susceperat dissoluit dissi
luta bnificauit bnificata multiplicauit multipli
cata confiauit Sacri ſ est ubi deꝰ qd suscepit
p fidem dissoluit p curas mortificatione Unum
fidem p crucifixum multiplicat p bona operatione
confiat aut p bona operis continuatione
Bernardus In epla ad petrum epm papiensem
Si semel bonum iactum in ea bona fructu attulisse
Beda sup epla iacobi Omne qd in hac vita agimus
semel est fiet retributoꝝ Ipa va retributio finis 2 opm
premiu. plą qp ſ d auditoꝛibus ubi deꝰ
videt illi 2 gloꝛia qui dixit semel scivi fornicationem
ire 2 semper mercenariꝰ plura ire de predicatoribus p totꝫ
De senibus et senectute Augustinus
libro de v. cordis et ambro. in libro de offi
Valde aspꝝ est senioribus annoibus mereri pa
ire annis in evangeliꝫ habet natura nescit ipe
dimeta quedam senectutis 2 infinitatis Deꝰ sen
tus in bonis moꝝibus dulcioꝝ est in consiliis ma
lioꝝ ad constantiam subeunde moꝝtis patioꝝ ad resp
mendas libidines fortioꝝ infinitus quoꝝ corpꝰ
sobrius mitius est plura ire sup de adolescentibus adolescentibꝰ
ire supra de iuuenibus
Scipio Ad xm adulationibꝰ Sicut i senibꝰ
sobrius 2 moꝝ pfectio requiꝝ sic in adolescentibus
obsequii 2 subiectio 2 obedia vice debet plura
quoꝝ supra de adolescentibꝰ ire d iuuenibꝰ 2 iuuente
Catulus In libꝝ de corpꝰ cor. Non ea
mortes laudabilis nec iuuentus culpabilis aquila
quippe 2 in senectute plumam deponit et i se
nectute lapsi sunt plura ire sup de adolescentibꝰ
ire sup de iuuenibus
Ambrosius In epla ad valentinianꝝ filiꝝ
theodosij Nulla senectus sibi etas ad pdisserendꝝ sera
est Erubescat igit illa senectus que se emendare
non pt Idem eidem Non annoꝝ numeros laudan
da est si moꝝ Nullus puduit 2 ad meliora transire
Idem i epla ad amsiu fratrem suum illa senectus ve
nerabilis est que non canis capillis sed virtutum
meritis canescit
Benignus et haymo Senex stultus
quia est misericordius plura ire adolescentibꝰ
ire supra de iuuenibus
Tullius in libro de senectute Quiete 2 pue
acte elegantꝫ accepte cruris leue est 2 placida se
nectus na ipa senectus bn acte vite beate
ꝝ multoꝝ recordatio iocundissima est Idem
ibidem Temnitas florentis et actis prudentia
alię senectutis Unde qui legę ut audire
noluit antiqua magnas res ab ado
lescentibꝰ labefactas a senibꝰ at sustentata
tas et restituitas inuenit Idem ibidem De
corus 2 suo sensu quietus et tranquillus
facit ꝝ sepe sibi multa audientiam de
fecit semis compta ac mitis ornatꝰ
Idem ibidem Senectus honesta si iuris suis
retinet Idem ibidem O pelarii mimus etatis
senilis Si qd adfert nobis qd 2 in adoles
centia bonosum libidine corporis quia cu
pidis odiosum 2 molestu est cure Sa
tiatis uo et expla tis iocundi 2 cure qm frui

Idem ibidē Si senectus hz q̄q̄m̄ doctrine seu pa
bulū studij ꝛ̄ nichil otiosa senectute iocundius
Idem ibidē Apes senectutis ē auctoritas dū m
senatu q̄sq̄ etate p̄cedit cuius sinia p̄cipatum
tenet Neq; tri capilli cani nel rugę frontis auc
toritate repente p̄ter arripe Sed honesta distin
q; supior etas fructus capit auctoritatis etuos
Idem ibidē Mores ē contigit adolescentibz ꝛ̄
q̄re supꝰ de adolescentibz Idem ibidē Physsitra
to tyrānō q̄renti a solone phylosopho qua ti
dem re fretus sibi tam audacter resistet rnsti
est senectute Amapig

Catonis libro vi Pastelius consul et
multis p̄tus et actus et antiquus ait de tempo
bus ꝰ moribus romanoz multa libius loqre
tur ab amicis suis admonitus ne hoc faceꝰ p̄dꝰ
duas res que videnf hominibus amantissime nig
nam sibi licentiā ꝰ audaciā narrandi p̄beꝛe
de senectute ꝰ eeritate plura q̄re de quiembz

Seneca ad lucillū in epla hui ante senec
tute cuiusq; ut bñ viuem ita ut bñ moiar

De senectutis remedio

Tullius in
libro de senectute Sicut cōe morbū sic
cōe senectute pugnandū ē et hinc est ratio
validissimis utendi igit̄ est exercitatoibz modi
cis et tantū ingēs tibi ꝰ potus adhibendū ut
vires reficiam̄ non oppriam̄ pt̄ n. exercitatio
et tpantia aliquis p̄stinū roborē conseruare
negt̄ corpi tui subuenierdū esse multo magis
Nam qd̄ aiūt plerigz senes esse stultos credu
los obliuiosos ꝰ dissolutos Non sñt hec vicia
senectutis sed senilis ignauie ac sopinolose
senectutis Sicut enī petulantia nel libido ma
gis est adolescentiū q̄ senū negt̄ tñ oīm ado
lescentū sed impbozū Sic ista senilis stultitia que
deliratio senū dicit̄ q̄non oīm sed leuiū ꝰ otio
soz Idem ibidem Sicut aute adolescentē in
quo est senilis alicui approbo Sic senē q̄ ꝰ ad adolescē

Seneca ad lucillū in epla eta adhuc in repbo
nobis nō puditia si qd̄ est huius pusillitas
ma net et hoc qd̄ pcus est qd̄ habem aut
roles senū sed vicia puoz nec puoz tm sed
eta infantiū illi enī lena hui nō falsa fin
mdat nos aut utiq; Idem ad eude in epla
vvvij flumēa anos tuos et pudeat cadē belle
que voluās puer hoc denigz ꝑ ante diem mor
tis tue pesta qd̄ aute molant vicia tua Ide
m libro de natura bi q̄ndā Seneo quide cor
pe quid̄ pt̄ de animo nō nichil Si em totus
animus vacet ad g̃ tēpla siu saltē in pō fie

resipiscat faciat ac si finus instabit et ordi
ad breuitate temp̄is merens ꝓcp amissū ꝑ
diligenti usu p̄teris usu recolligat fidelissim
n. est tñsitus ad honesta faciam̄ igit̄ et qđ m
tenē fieri solet qui tardius exiunt uelociore
pensantes moram festinem magnitudine
absq; etatis excusatione tractem Idem ibi
lestens luxuriosus q̄re supra de luxuria Idem ibi
vij Obiciat sibi senectus anos et anos nutrices
vana consilia et dampna etatis male consu
te labor satiat occupationes vanes longe pos
tre labor satiat occupationes vanes longe pos
aut patrimonij cura soluat ꝰ ad diem ultimū
grauis ad deos etnos iam aspiret

Aristoteles In libro de morte et vita som
nium simile ꝰ figura est et morbidū Nec est mi
senectute desiderari ꝰ ideo caliditas ꝰ humiditas re
medijs uti necesse Idem i eodem ꝓpter labore
nestre magis aridia desiccatur labor senectu
ait et siccat est plura q̄re de quiembz

Ouidius Potentissime rōne rei p̄ter inolen
magis imbecillitate ꝓpe senectutis ꝑ alienū co
cusse bytbz attenuate plura q̄re de quiembz

De ciuibus ambrosius

In
gil scili Respexit oculus et sensui mentis
autis et intentione reflexit qualaute ode et
cognitione ipedimur os libamur et cū recollu
tactus cognitio ꝰ ignis adolemus pla q̄re
Petrus in tractatu clementie Docuimus
sus mores corpales qui exteriores sunt sunt sapiē
moribus et non moribus q̄ ea q̄ de sunt sapiē
cogitamus sequi sensus exteriores q̄ q̄ carnis ꝑ sapiē

Aristoteles Sensus animalibz insitus aliis
lucis habentibz autē prudentia ad ē hominibus ꝰ

De sententia a gregorius

In
uno libo p̄mij sup illud iob pepe, omi
est iste tuolues sententias simonibus mentis
Cui dicit sententias et non addidit quales gene
dubio bonas volt intelligi qm cui sine mentis
nisi cui hoc ē male sentē dicatur male sentire
nel intelligi non pōt In bono n. ꝑ sententia
accipimus que sine reprobacois adiectione pone
sicut scptm ē Sapientia ꝰ sibi videt piger sapiē
viris loquitibus sententias Idem ibidē ꝰ
subdit q̄z eius sententie id ē elyu illustres imp
tis simoibus tuoluit hoc sumope ostendit quā
ab eo cui claritate gr̄e fruit̄ ayagnia qui
fatuitas ꝰ impietia est humilit̄ dicē nesciē q
dicit̄ et inutilis sententijs claritas iba imp
pla q̄re sup̄ de arrogantia plum grauis
vi.q.p. iij ꝑ Sūte ꝰ ij.q.iij ꝰ vi.ꝑ iij

Augustin in lib̄o hortuj q̄m audite mse
infra de reptatione

De sequela xpi et eius imitatione ḡre sup̄ de aste
fu. ḡre de gustione ad deū ḡre de mutatione
De sepulturis ḡre sup̄ de ayore p̄ cor. ḡre ip̄. de suffragiis
De sermone ḡre de lingua ḡre de locutōe bona et mā
ḡre de multiloquio. ḡre de eloḡcia. ḡre de detra. ḡre ip̄.
de silentio. ḡre de detractione. ḡre de p̄dicto. bo. z mal

De ecclesiastica et de libertate augustin⁹

de ordine discipline Sic suadet ut eis dñā
vi pareat Sic dicendū ut eis suā delectet ḡre
de cl. dei Justis epi⁹ malor ḡre de potentibz ꝓla
ḡre simpa. de libtate. ḡre de principatu ḡre de subdit
Ambrosius ad simplicianū Non ille liber-
est qui sine malitie rē ḡre sup̄ de libtate. Idem ad
ualentinianū imperatorē Sicut xpi non corpalis
custodia sic dñi p̄udentia sepire et defendere con-
sueuit. Idem ad placillam reginā Sicut dei fidei
summa libtas est z qñ quedam supeminēs nudo
nobilitas Idem ad theodosiū imperatorē hoc
interest inter bonos et malos principes q̄ bonum lib-
tatem amant sic imperii sibi subiecta
plicianū non naturā sed actū sic insipientia Nec ama
numissio libertatis sic disciplina Denique esau liber
natus est et sicut fructus est Joseph autē in sin
sicut z emptoribus et venditoribz imperat Non-
tui addignabat ille sedulitatis obsequiū si tenebat
ututis fastigiū Consulabat libertatem inotentie
et integritatis auctoritatem. Idem ibidē est
go sapientia etiā sicut libtas Unde colligit qā
sicut z imperare seruus est Sapientes atq; ve
ram naturē legem ad ymaginē dei expressam
rinem sic significatam libertatis non negligut
si ubiq; teneant cū in ea tanta libtas sit ut z
puli sicut vicijs nestiamq; alienum sic alienā ex-
ores auaritie iguam libidinis. Idem in libro de
uta bta Bonū est homi ut suū xpi sic de cōsi
tas sub quo tuta seruus est z secura libtate. Idē
i ser. de nabot. Peccēs semp in laqis est z ō
q̄ misera seruus est sicut pecū ḡre de pecto
plina ḡre supra de libtate ḡre de pcte ḡre
de subdit.

Ticonius in Epla cyprianū suos victū
est dñs suus coīdice z cū alioq; insequit musitare
Idem sup̄ epla ad titū Si bonū est qd̄ p̄cipit
imperare et pces nubentis obsequi est nolun
Si nō malū aut contra deum rudendū est ei
illud de actibz apl̄oz Obedire oportet deo ma
gis q̄ hoībus. Idem i epla Querulū sup̄
est suos gemus z q̄tidiq; dedis sup̄ eis nunq
est Non cū consederant de quo si quid dei
dolorem q̄ sui obtrectatōibz consolant

Ulcanus de summo bo. ait est subiecta seruus
q̄ data libertas multi eā inuenire qui deo libere
seruiūt sub dñs flagitiosis constituti qui et si subiecti
sint illis corpe plani tñ sue mente. Idē in synodis
portio ḡdū competentē debue seruituti et uestra
dignitate suam vindicatis rede reuerentia ut hono
rem. plena ḡre sue de dignitate. Idē de honore ḡre
de libertate. ḡre de subditis ḡre ip̄. de arrodia

Boetius de consolatōe duas ex̄ma seruus est
cui bonis deesse malum ḡre possessione reddentur
na ubi oculos a sume natalis luce ad infiora et
tenebsa delecterunt mor in serie ut ignorantie nu
be caligant et p̄ contagia pniciosis tbanē affec
tibus quibus consuetudo illam qua nubere sibi
seruire assuuant et sic sunt ac inter qdam ꝓla
libtate captiue Idē Crisostō. Seruitute sup̄ obia

Inubro de mabilibz mundi Stā t omi regno
pstantior Eterū ipatore quore serie nō duari solet
credit si fuerit qui plurimū. Idē ibidē In hoīes nob
simules superba nō agitamus impia nec ququā aut
ma seruitute compimus pter hoc solū q̄ corpus
mū alio seruire censemus. Idem t codē Seruitia
magna est illos i seruitio corpe quos nobis fortē
pā natia pegerunt et quibus ab uno ḡre deo
am bonor hēditas spondet

Cullius in philippi Nichil e detestabilius
dedecore nichil fedius seruitute ad deum z libe
tatem nati sumus Idē ei omnis seruitus miseria sic
ti intollerabile est seruire impune imprudico. effeminato
et nec motu nec gressu sobrio. Idē illud ego libe
nō dicam cū mulier imperat et leges ponit Si bo
cat benedicī est Si maledicat cōmendandū est. si execr
abeundū est Si postet dandū est Si dat accipien
dū est. huic ingrate ego nō solū suū si necessitas iudicio suū de

De clemencia gregorius

sup̄ ezechielem
odium murmurū uerbi et cassura silentij
et recte p̄ existentē ḡriam sumonē accepit q̄ pius
p̄ humilitatem tacē nouit. Idē in moz. Discrete
bicissitudinē tpa sunt oppensanda rē ḡre sup̄ de lin
gua pluria ḡre supra de locutōe

Ambrosius in ser. Silendi pacta et oppor
tunitas loquendi et contemptus diuitiaz sunt maxi
fundamenta uirtutū. Idem ad nubigū aliqs cōsuli
atum aut ad iurgiū uocat tē silentiū exercita
mus z muti fidei non erubescamus. Idem i ser-
mone dominus doctus vir rē ḡre sup̄ de eloquētia Idē
Si sinus gutta dicit iustus tacet et si pauper
cōmuneī iustus nō rūdet licet n. sint arma iusti
ut tacendo vincat. Idem Taciturnitas quidē quo

Aristoteles p̄. poli. ee pū. Homines intellectu bigeneres
sunt alioz rectoz z hoi. homines bē i q̄ sūt robusti corpe
z intellectu definetes sūt nāliē alioz fuit.
Seneca i li. de nabz qobz rede pecuniā z rel.
siuamus rē q̄ sup̄ de libtate.

consensu habet ¶ Idem ꝯ placet vidi ꝛc̄ q̄re sit
locucio bona ¶ Idem in silencio virtutis ē ortus
Idem ꝯ facilis est q̄re supra de ayulrologuio ¶ Idē
sup̄ lucam Ratior ē splendi ideus q̄ loquidi plā
dias ꝑ̄ de tacitūte ¶ Idē de Eloquicia

Hylarius ad Constantiū imperatorē Non mediocris
periculi res est ꝑ̄ tacuisse q̄ magnū

Sidonius in epl̄is Non maiore ē gl̄ā dixisse
q̄ nouis q̄ siluisse q̄ nostris pl̄ā q̄re sic̄ de doctrina
p totū ¶ Idē de locucione bō ¶ Idē de lingua ¶ Idē eloq̄ ¶ Idē
de predicatoribus ¶ Idē de multiloq̄o ¶ Idē de tacitūte ¶ Idē de stultiloq̄o

Bernardus in ser̄ Sileat in nobis lingua mea
lectio lingua blasphema lingua magniloq̄ quā bonum
est in hoc ꝑplicī silencio saluatore deū ꝑstolari ita tri
ab hinc tacear nepementis aīo taceat̄ sed loquat̄
deo cont̄ iactanciā i confessione ut obtineat̄ dem
am de p̄teritis loquat̄ in ḡtiar̄ actione cōi murmu
racione ut ampliorē inueniat gr̄am i p̄sūn lo
quat̄ ad deū in ordine cont̄ diffidenciā ut conscīt̄
p̄teritū gloriā i futuro ¶ Idem i ser̄ Silencium custos
religionis est ¶ Idem Silere cū arguē possis et
habeas consentire est ꝯ q̄ re simul similis pene
fatentes et consentientes constringit ¶ Idē in libro
de Consi. Utilis sp̄ custodia silencij q̄ tū affabi
litatis gratiā non excludat ¶ Ubiq̄ frenanda
est lingua precipe maxime ait in cōmuno ex̄
q̄ garrulitas admisit silencium corrigat ¶ Idem
ser̄ Nemo fidenter sup̄ de correctōe bō.

Seneca in epl̄a ad̄ secretū de Bolilus nemi
dixis Qualit̄ n. ab alio silencium sperat si tibi ipi si
lencium nō ꝑstabis ?

Glosa sup̄ ad̄ Iacobi si quis lingua aut̄ nullus hō
ꝛc̄ fieri impossibile ē viuere potū loquacis ē a p̄
fectis plura querē sup̄ de lingua ¶ Idē de locucione ¶ Idē
de ayulrologuio ¶ Idē de stultiloquio ¶ Idē de Tacitūnitate

De simplicitate cordis uel bois

Gregorius in moro lib̄ x. sup̄ illo libo 16 vij De
rectē mira simplicitas ꝛc̄. Sepenumq̄ contingit
ut iustus quisq̄ qui ad etiam ꝑfectē felicitatē ducit̄
cuncta huic adiuuante p̄uat̄ Nō huic rep habū
dantia fiscī non dignitatū gl̄ā honorabilem reddit
nulla ei simul̄ frequētia supperit Nulla nesciū pom
pa componit ꝑ a cunctis despicabilis cernit̄ et
huius mūdi grā indignus estimat̄ Veriusq̄ autē
occulti iudicis oculos utrumq̄ emicat vita ꝑ
mūtis chorusat ab hominibus honorari metuit des
pici non refugit Corpus sui abstinencia afficit
Sola in animo dilectione dei et proximi pinguef
cit mentē semp ad patriam ꝑat et erectus p mi
ciam de ꝑceptis contumeliis exultat afflictis
eo certe compatit̄ de bonor hoīm q̄nectib̄ ꝑsi
de ꝑuis collectū Sacri ubi pabula sollicitus p̄uī
sua rimat̄ et mag̃sterius de quolibz ꝯ libz claqui
plicit̄ ignorat ignauida ig̃ agit ꝛ tri a dulcibz et
supbis obpbria recipit ¶ Idē ibidē Bū ingr̄ mag̃t
plicitas et lampas ꝯ dicit̄ et contempta lampas
qua nullus lucet Contempta q̄ extinc non lucet
tus ardet ex flama cupiditatis et foris nulla resplendet
gl̄ā decoris lucet ig̃it̄ et despicit̄ q̄ flagrans ī
tibz abiectus a supbis et diuitibz estimat̄ ¶ Idē ibi
Sed usq̄ quo lampas ista contempnit̄ usq̄ quo
despicabilis habet̄ ? Nūquid non fulgor suū nullū
exeret et nūq̄ quia claritate fulgeat sine tenebr
cuidet ? Ostendet plane Nā cū lampas contempta
ap̄ exigentiores diuitū dicet̄ p̄tinꝰ subdet̄ p̄
ad tempus statuti Statuti quippe contempte
lampadis tempus ē exitū iudicij dies p̄destinat
quo iustus quisq̄ qui nūc despicit̄ q̄nti p̄tio fu
geat demirat̄ Tūc enī cū deo iudices nemini
nūc p deo iuste iudicant̄ Tūc cor suū cuncta la
tus emicat q̄ nūc cor manus p̄sequit̄ ꝯ
rus angustat Tūc reprobor oculis patescit q̄
celesti p̄tate subiuncti sunt q̄ sponte sua rebz
Unde suis electis uitas dicit Vos q̄ secuti
me ꝛc̄ Quisq̄s enī stimulo diuini amoris exci
tus hic possessa relinqit illic p̄mul dubio culmen
iudicialie p̄tatis obtinebit Ut simul iudex cū
cū iudice beneat̄ quisq̄s nūc considerando
sese sponte nuda paupertate cruciat ¶ Idem i eōm
Non placet deo simplicitas sine zelo nec zelus sine
simplicitate Unde dicit̄ suos dirē nec de colubis
sine sapiente nec de sapiente sine columba nosse
monet̄ quatenus ꝛ columbe simplicitate astucia sapi
tis et sapientis astuciā columbe simplicitas temp
ret Estote ergo mistī prudentes sicut sapientes ꝛ sim
plices columbe Qui fidelibz aut̄ estote colubes astucias ostend
non comprehendam Si aut̄ comprehens fuerit
columbe ne mordeatis Ergo cum̄ infidelibz aut̄
sapientes Cū fidelibz aut̄ estote columbe simplicitatis ostend
pernegat 16

Leonimus ad paulinū habeto simplicitatem
colube ne cuiqm̄ machinetis dolos habeto simili
astuciam sapientis ne aliqz supplantetis nisi dum
quere supra de cordis puritate ¶ Idē de Confessiā Idē
¶ Idē de humilitate

Bernardus in epl̄a quada Conuiue simpli
cit̄ fidē ut sis deo deuotus magno pudoris fon
bus obediens Iuniorib̄ sobrietatis angelis
cordē humilis cibo utilis ac mansuetus
Idem i ser̄ de Ephypha puīs simplicitas
et burgensibz cognata Verecundia est ¶ Idē ibidē
bus igit̄ in conuersionis principio nulla

nãra ꝙ ſim⁹ humilis et ꝓuerbs Bernda
De simplicitate uestis quere ſic⁹ de habitu ſcʒ
et ornatu qđ nr̃a de uestibus
De simulacrudine augustinus in ſcʒ libro de
libero arbitrio Non pt̃ ulla ſimulacrum visibilis ibi
ſibili reperitur ad omnem conuenticulā corporalē
De simulatione quere ſupra de yppocrisi
De singularitate gregorius in
moz Cui bñ viuit̃ cauendū est ne quis de
pectis eius & singularitate glie
Iuuenius in originali sup genesi Separauit
lupus ouem qua rapit et omis illa que de ouili ej⁹
dit lupinis morsibus patet
Bernardus in libs & prijs ꝓdibz humili. hꝫ
singulais ad oia sua strenuus ad gia pugil. big
lat in lecto dormit ni chorꝫ ℔ & in epla Smagli
tacem fuge. colitate contentus esto ℔ & in ser
ubi singularitas ibi ꝓcessus ubi ꝓcessus ibi angu
lus ubi aut angulus ibi sodes ℔ Idem ...
onem ꝓcessionem solicitudo mordens. nec sibi
pli nocet. ꝫ z ceteris est molestus ℔ & Obsecro uos
fres fugite simulatricem. omez. et angulos ꝓce
uolutaris fugite inquietudinem et sꝑm temptatris
fugite obstinatione et nequissimū virtus singli
tatis. ne quis ex vobis inueniat angulos amat
lacebras sectat diuticula querit qui q̃ male agit odit
Exponit quidam sup ihoñ. ℔ lucem
Thomas non fuit cū illis z̃ qre ſc̃ & ciuitate
solitus ie z̃ qre & agnbz pla qre de colitate
De locutate una Bernardus in
moz libs viij hoc vnicuiq; ꝑsit̃ ee solet
ut qualis ipe fuit. tales sibi coniugi z alios uelit
ut diuisitatem vite refugiat et hoc inuitando
ꝑmat qđ amat ℔ Idem Sicut ꝑuoꝝ culpe
e nr̃ bonos bonū non ee Sic nec ꝓmi ꝓmi
e bonū z nr̃ malos ꝑsecutisse ℔ Idem Cū in
trinē comes itinꝛis via quis ꝑt̃ hoc no cur
tus ꝫ de bona sotietate comitis labor trinis
lenat ℔ Idem sup ezech aspectus alterius. cur bo
nibz ignis ardentibz atq; lampadibus compa
tur. Quis qs n. carbones tangit incendit qz
qui sto huic adheret eo eius sotietate visionis
et vsu locutionis atq; eo⁹ bonū operis ascipit
ut accendat̃ in amorem saluatoris atq; pctoꝝ
suoꝝ tenebras fugiat et in etnū lucis desiderio
exandescat ℔ Idem eodem modo cum ꝑfecto
mus est z̃ qre de discordia Ire nr̃e ca⁹ ꝓpria
Augustinus in epla Si plangitis angit
luctus mestificat Si dolor cordis uel corpis
inquietat. si calamitas ulla ingerit. tē assint
homines boni. qui non solū gaudē cū gaudentibz
uiri & flere cū flentibz studeant z salubriter etiā
colloqui nouerint ꝓ hos cum ꝙ plurimū aspera le
uiant. adiuta supent z multos & ipsa relenat
Idem ad Iulianū comitē sibi carū ꝑfectū virū
consortio frueꝛe et a illis eoꝝ me auctus au
rem tuam z in eoꝝ consilio delectes plura
grata inuenta & sotietate mala
Ambrosius in libro de Offic⁹ Adiungamus
pbatissimis quibusq; sermonibz qz sicut equalitā
sotietas dulcioꝝ est ita sermoꝝ quoꝝ turioꝝ esse
videt. qui magistrio quodam z ductu vite mo
res adolescentiū colorat et melius multos ꝙba
tē instituit viris plura grata & sotiete mala
Vlricus in sermoib⁹ Bonoꝝ sotietate require
Si cum filio sotius comisaueris eoꝝ eris et ꝓ
uicepe virtutis eoꝝ ℔ & in libro tercio de sti. bo
nifacio obijt Quinto viri sancti qre sup & contempla
tione ℔ & Bonū est corporalit̃ remotū ee a
qre & Conceptu mundi ℔ & ibidē Tenenda est
sanctis viris virtutes cautele et quietū se q̃sq;
subtrahit a mundo. tanto melius est ut se bonoꝝ
virorū assotiet consortio
Iuuenius ad demetriadē virginē Graues fere
et maxime vidue q̃ ip⁹ de virginib⁹ & que
viuunt in monasterio virgines qre de & ad pdicta
christū Quale q̃sq; e talium consortio delectat̃ qđa
qre supra & bono et honeste
Bernardus in lib⁹ & consid. ad eugē. pa
quitest gliē sentias tuc ut q̃s ꝓ oculis tuis et te
ci habes Ita sint ordinati sic informati q̃nus
tocius ordinis et honestatis ipsi sunt ꝓpocul⁹ atq;
forma ℔ & cicer Ne te diveris sanū doleare lucrū
hoc est non te divitis bonū si bonos habuis unte ꝓdo
res ℔ & in epla quadā Inter bonos bonū ee saluterem
habz inter malos nō bonū ee z laudē habz illud tute
felicitatis quīte securitatis hoc aut tunc virtutis
est quīte et difficultatis Quale nepe e illud tangē
pice z nō inquinat ab ea aut a regine sine lesione versa
ri. & epla qre & bono qre de consilio qre de actu qre &
religione ℔ & no mediocris gratie mr̃e ca⁹ ꝓximo
Seneca in epla xi ad lucillū aliqs d bono eligē
dus e qre d' ep⁹ boꝝ ℔ & nullig bonū sine socio iocūdū
possessio & Cui his cōstare qui te putat meliorē
facit et illos tecū admittere socios qui te meliorē
fecerūt Inter ajutoria cui iste fiunt qz dū homines
docent discūt z discūt epla qre & actu qre & bono ꝓpe & ep⁹
De lobrietate qre & abstinentia ℔ ire ffa ca⁹ ꝓpo
De lodomia qre de lux⁹ qre & pced g̃ naturā

De locietate malorum gregor

In omes. Quibꝫ malos nō tolerat ꝛc̄ qđas de discordia ¶ Idem Negꝫ cū ꝑfecte bonus est nisi qm̄ fiunt ꝑ cū malis bonus Vnde Iob nūq fr̄ fuis draconū et socius struthionū. Et ꝛ aplūs ī medio nationis prauę ꝛ ꝓuīce Tolerandi ḡo sunt ubiqꝫ mali qm̄ esse bni fieri non ualet quę cum mala non ꝯcedit ¶ Idem Vnū nō est ꝓpt̄ qđ mutari & beata societas ꝑdit̄. Sī ne si forte ꝯtingat corrigi nō ualeant ad ꝛpōz fortitudinē y mitatōne trahat et cū ꝛpī & sua malicia non mutent cos q sibi cōiuncta fuerint ꝓpt̄ et ꝑmittant Vñ paulus ait Omnesqꝫ ꝓpū esse solz ꝛc̄ qre s fr̄ ca ꝓpio

Corrumpunt bonos mores colloquia prava Ihs hoc

Augustinus in libo de ubis dñi A malis sp cōrde discingimur si ad tēpus cautę copulamur ꝛc̄ Duobz moris nō te maculat malus ſ si nō consentias et si redarguas hoc est non consentire nō ꝯtingit Cōtact̄ quippe malo qn̄ facto consentit̄ uoluntatis eius uel approbatōne adiungit̄ Vñ aplūs ait Nolite ꝯtingere cū ipis in fructuosis. Negꝫ ḡo consentientes sitis malis ut cos uel cor mala approbetis Negꝫ negligentes ut non arguatis Negꝫ superbientes ut insultantes arguatis ¶ Idē ad cōtē iulianū sibi arriū Non pt̄ nocere malus nisi malis bonus aut multoꝝ quius ī bna cū eis congregatōne cōuerset ¶ Idē Nō ꝓpt̄ malos boni deserendi sunt sī ꝓpt̄ bonos mali sūt tolerandi ¶ Idē ī ser. Nullū aal reꝑ esse ubi serpens habitat ꝛ ita ubi ta malos homines multi ꝓpt̄ habitant sī soli demones ꝑā qre s̄ simulia ꝛ mā

Ambrosius sup luca Nā cū barca naues q portat habz sī tm barca illa q nudam habet et licet illic multa discipulorū corpa naufragaret tñ adhuc cum ꝑfidia ꝑditoris agitabat Ibi utiqꝫ fuit petrus sī qui suis meritis fuit erat sing turbat̄ alienis Cauendum igit̄ ꝑfidum cauca mus ꝑditorem ne ꝓpt̄ bni plurimi fluctuem ¶ Idem ad simplicianū fugienda est inspicie societas ḡnis alicui ḡnis necessitudine cōpulsum Nocte nāqꝫ fiūt cōiurationes cū inspectibz arcē sobriam ipsarum ꝛ decolorant

mente

Iouinus ad paulachiū Qualis qsqꝫ ē talium ḡsortē delectat ¶ Idē ecce ꝓclivus ad malū ē emulator malorū et quorū uitiorū assequi nō potes uirtutis inuitus ¶ Idem eidem Grece narrant hystorie alexandrū illū potentissimū regem moribus et incessu leonidis pedagogi sui ac uitiis eiusdem nō potuisse aure quibz adhuc puerulus ab eodem leonide fuit ibiqꝫ

Arsenius in libro de pulicia xpiana

Non agam⁹ sicut infidelibz nisi ꝛ a quibz discernim⁹ ab eoꝝ etiā studijs ꝛ moribz studium

Bernardus sup Cantica non mediocrē ꝓfectū ꝑtulit utentib⁹ est inter ꝓnos unū bonū ꝛ detrahere malignantes audere nocentie reprimē ¶ Idē ad eugēiū papā Ne te diuitib⁹ suum lateat dolentem qre sic̄ ei ꝓximo ¶ Idē Vbi nō timet reprehendi ꝛ qre supra de religione ꝓlixa

Eraclides sanctus In libo suo qm̄ uocat̄ ꝓa dysius Omnē ututem tua diffugias eoꝝ conspectū deqꝫ colloquiū ꝛ cōuictū quibz cōuersari est libe uite ꝓpositū Quā ꝛ si forte nulla eoꝝ lesione maculeis tuoꝝ bonoꝝ moꝝ ꝓbitate munitus Certe tñ nec leuit̄ ꝓfectus ut secundū aut ei⁹ rās ut melioꝝ

Glosa sup ꝛ ad ꝓ. ꝓxi. adhe rens uyetā uiam sua ꝛ Quo semel est ibutus rentis suauitē odorem diu testa ¶ Glosa thes Non cōmunis ei ꝓdictis qui a cōiuctu malo formam̄ ꝓlixa qre sic̄ de amicitia ꝓ nō

Horatius ī epla Nichil adeo fugiendū sicut

Seneca in epla Nichil adeo frugi esse dissimilium societas ¶ Idem magna ꝓ sanctitate est hortatores mutare religiosse ¶ Idē ī epla ymi ad lucilli Crates plus audire stabonis ei bibisse adolescentulū quēdā secrete ambulare nutrigrauit quid illic solus faceret nisi ut illec loqr̄ cum ētes Obsecro diligenter attende ne ei malo loquaris pla qre de amic̄ ꝓ

Plautus in anphitrua Nemo te minus possit fecisse Idem Insipiens ꝛ ipbor fratrem odiū qui consortiū ¶ Idē Res minus singulare est homo parem et pace fie nō patiens pla de eodē

Epicurus Aure tibi conspiciendū est ei qui bus edas et bibas qui quid edis et bibas nō sit amico ꝯmunicato Leonis ac lupi gumiato est pla qre supra de Amicicia

Aristoteles in vnis toppycoꝝ ꝓ Damus sententias est qui comē epus impedit

De locali tuta Gillus

De Offic̄ Omnis societatis nulla pestis est nulla finitor qui cū bonis sibi fidelib⁹ moribus simulatus cōiuncti sunt Nichil cū amabilius aut copulatius ē qui moꝝ simulando bonoꝝ In quibus cū cautē studia sint et cecē uolutes tes in his fit ut alter alterius delectetur ut sepe et sit bni fiat qui plibz ¶ Idem ī lib de Amicia Si deus nos ex hoīm ꝛ ipsa tollat et in solitudine uspiā collocaret atqꝫ sub pe dibus nris omnē rep quas nata ꝛ aspicere pulchrā daret hoīs autē aspicere pulchrū et ꝓ

Sidonius Ozanā ꝛ societate ꝛc̄ quę sup ꝓ nobilitate

Quis tam ferus esset qui talem uitam fide posset oriqz non audiret uoluptate omni solicitudo. Natura enim michil soliciti amat. Unde bn e gr archita tharentino solicii dicti fuit ac a seni bus mris audimi qd si quis celi soli astedisset totaqz mundi natiz ac sydera pulchritudine ppe esset mistiane illi fore totam illam admiratione que tante rotunditatis quide fuisset si eni nitagset hoiem habuisset. Plagie de amicis p totu

De sole ambrosius In sco. Si ob sumat sol oi ypus patis nece tillie splendidius soluto luce oi nascit. z resurgit et si nubis opacis effudit tenebras. cur no male ptu-ient. z ypo resurgenti mina et ingli sole mistice ypo duo pastores prugilat angli cantant. sol obsequit stella de celo fumu lat. et quide angli ut pastores gaudia sua uoce uel suonibz ptexit clemetia no mutu gaudia sua q uoce non potuit officio ptestant. Solis iste corpalis pter consuetudine suam in hac sci tumitate maturius illuxit. Idem ibide hic est sol mistice nouus qui clausta mudi penetrat mistia reserat. cordi rimat. hic est sol nouus q spu sco bnificat mortua reparat corrupta sus citat iam deficta. hic est ille sol nouus qui oi fore suo purgat sordida. comit fluida decoquit bicosa. ape e nqm ille sol nouus qui e electis actibus mrb pspicit. omia cordis occulta ma qui no tam conspicit cmina qm cuedit. hic est plane sol mstus et sapies qui no sine dis cretione ferit. sol hui mudi bois ac malis simulat. orit. z occidit. Si quoda iudicio ultionis sed omibz luceat et occidit pcatu. Sde i code hoc aut interest mt utrumqz solem quo ille mudi nil meruit. hic aut iudicii cominat. et qd ille corruptoris minister est hic aut cmunitatis est sus et migd ille creatura hic aut creature existit plena gie sup de creatura corpoli

De solicitudine Gregorius In mor. Prodest solicitudo corpis si solicitudo fuit nie tis cund. n. prodest corpis solicitudo. si defuit soli tudo cordis. cum n. corpe remotus a seculo si tumultibus conuersationis humane ac tetnor desiderio cogitatione se mgit. no est in soli tudine. si in sti uagis uagatione. Et no p mat aliqs corpalit pulsantibz turbis et ti mos mentis sclarii tumultus in corde pa tit. Sde in regula. Quelibz occulta. cet gre. s. gm

Explicit gre de cella. gre de contemplatoe. gre de corde. gre de mete. gre de quiete. gre de Religioe. Item de contemptu

Ambrosius In epla ad sabinu. Nichil mihi mag solus sum. qm cu solus. ce video. nec mihi otiosus qm cu otiosus. ce dico. Idem. eide. Sola eat maia. z loquebat cu angelo. Sola eat qu fluuentis in ea spus sci. Sola eat. z optata est mundi salute et concepit redemptorem. genuit. lacte. nutrit. ex hijs gr qui soli sumus. te nos deo magis offerimus. te nitorem mentis. sinceritas. aptimus. te ypocrisim amicat fraudis. conimus. Idem eidem. Solus eat adam qui in paradyso constitutus est solus qui ad ymaginem dei formatus est. z non erat solus qui de paradyso eiectus est. De Castitate solicitudine. nitet. gras de castitate

Augustinus In libro de singulari ce clico. Strages pessime cotidie. nemo caleat. nemo funestat. nisi sola solicitudo castitatis. Que q de solicitudo minime. Struo nomine seueri et expugnatio fortis omnis infirmitas. totius fortitudinis finitas et lasciue petulantis infinitas. Omnes pbitatis psidiu. et impbitatis expedit. ne uictricia corpis pda. ubtas. gtiarii. z captiuitas cimini. De Non est sine filijs cu caritate et ca ritate. nisi sola singularitas solicitudinis qua no solu conceptia sua nullis sordibz maculat. sed nec opiniones suspecte pudicitatis infirmat. Nil si castitas qd tunc est difficile masculi et femiam pfi in nitate consiat. non tamen hz claritatem qm cotas ipa non pfi. nisi quibus dam pbrositatis tenebis obstimat. pla gre de gete

Iouinianus ad eliodor. O de stri gre de Religione. Idem ad marcellam. pudet dice gre de detractione. De ad nepotianu. Solus cu sola gre sup de amore mulieru fugiendo. De i libro gs. cont. Iouinianu. ajulti phoz gre de cotepta mundi. De ad eustochiu. Rarus fit. et rssus in us in publicu. gras mira de uirginibz. Idem. Singulais est amor dei. soli cupide amat. et locu solitudinis gre. Idem ad gaiam de uita et obitu asselle. Unus cellule clausa angustijs ce gras mir. de uginitz. plena gre de abstinentia. De Religione

Bernardus In epla. Homo cui quis deus est nichil minus e solus. qm cu solus est. Tuc cu libere fruit gaudio suo. Tuc ipemet sibi est sibi ad fruendu deo. in se. z se in deo. Tuc i luce ueritatis et in sereno mundi cordis ulto pa tet sibi pura conscia et libe se infundit. &

deo memoriā 2 illuminat intellectus suo uero 2 fructu affectus suo bono et libere te deflectat semetipm humane fragilitatis defectus ¶ Idē sup Can Solus es si non cogitas si nō affectas puncta. si despicias qđ multa suspirant si fastidias qđ ad desiderant Si gurgia uites si dumpna nō sentias Si non uerecundis lacrimas aliquā nec si solus corpe sis solus eris ¶ Idem O anā mea esto sola ut illi soli te solam sues que solum ep omnibus elegisti ¶ Idem Animam quā uelut uetustis relictis omnibus libo da nostris omnibus adhere libo unde libo des se regē & libo concipe tute puta cōiugem dei et plima que supra de cella ire & abire ire de Religione ire de nichil bonū facere mal

Eulchius Cesariensis epūs in omne eta O quātis pdest 2 cōsuq quātis obest solitudis opportunitas et congrue habitacois occasio Nō enī in solitudine uixisse. ſ bñ egisse laudandū est Ideo qz fugis iudere uoca cōem uitam De mite quide ad solitudinē summa pfectio est ſ non pfecte Viue in solitudine summa dampnatio est ¶ Idem Quid pdest si locus quietis tm corpalit teneat. et uitiorū in corde bersetur ¶ Non ideo ad solitudinē conuenim⁹ ut nos bis inutilis famulet⁹ uel rebus omnib⁹ hinc ames omni quiete fruerem Non utiq; ad requie nō ad secessū ſ ad pugnam huc cōuenimus ad agone pfessim⁹ ad exercenda cū uitiis bella in solitudine quam⁹ ut lingue gladios re tundam⁹ 2 ut non solū tuipsi nō inferam⁹ tm uras ſ ut sagittas illatas plura que de mōchis

Dlacrin collacoibus prim Nobis aut sermo de solitarijs e Et testat⁹ uirtus & pfectus qz ep consolacōne spūali pcer ad deū efficit⁹ 2 audiuit a deo sibi dictū Sufficit tibi consolacō 2 colloquiū hoīm 2 alius quidā cohabitatio nō cū eet in solitudine et uitet sedm uel iuxta cōuisatoz solitudoz expulabat⁹ omi hora gratā consolacois Cū aut appinquass seculo ssensit eam sedm sua consuetudine nec tacent et supplicauit deo tam sibi signi dignos Nūq dne pfectū quem sclo conseruas sit necessitate a me gratā consolacois? Et uisum e ei. Non. Sed qz dns dispensat cū hijs q in solitudine cōmorant 2 eos hmōi consolacōnibz dignos facit Indecens e eū qui piam diuinā recipe consolacoz 2 usq; pfectū mundialem msi fuit hoc a deo pmissum pfectis dispensatione aliqua spāle

Calliodius in libro de arta Numantina barbaricoz sine magno etamen bmodi qui solitudinis gratā suffragat⁹ plura que de amoe mu

liere fugienda ¶ Idē de contemptu seculi ¶ Idē de clericis ¶ Idē de monachis

Seneca in epla ad lucillū Subducendus e a plebe animus ne qz parui rerum uero recta facile euertit⁹ ad plebem Socrates dicit plōne ac lelio mores suos seruare multitudo dissimilis potuisset ¶ Idē quoties inter homines fui minor homo redij ¶ Idē ad eūdē in epla simul ponit argumentū compositi mentis consistere 2 secū morari ¶ Idem Nusquā ſ quā ubique est ¶ Idem in epla ejusdē Quo maior e populus eo plus periculi est Nichil uno tam dampnosū est bonis moribz quā in aliquo spectaculo resid⁹ Facilius uitia cum uoluptate seu delectacōne faciliusq; uitia subrepunt Quid me existimas dicere? Auaior redeo et ambitiosior 2 luxuriosior Imo crudelior et inhumanior qz cū hominē fui Unus enī exemplū pestis aut auaritie multos mali fecit ¶ Idē Quoties inter homines uersatus sum minus homo redij Omnis uis p populo est et populus p uno ¶ Idē in epla ejusdē Fuge multitudinē fuge paucitatē fuge ipm tibi solū crede Sexton cui dicebat quo te malis ire qđ respondit Inuenies uirū bonū aut neminem ¶ Idē Exemplū prudentibz nemo est sibi soli debeat relinq; Tute n. prudentes imitare la consilia agitant Tute ignaras expedientes occupant Tute qđ qđ aut metu aut pudore celabat⁹ scelestus animus mox exponit Tute n. libidinē primū ministrat ac deinde usus ¶ Idē in epla xviij Oates plus qz sup & sortiet malos ¶ Idē in epla xxv hō cum hō optima ut conuictus sis tonetripo 2 ep te magistrū bonis Sic uiue cū hominibus tanquā deus uideat sic loquere cū deo tanquā homines audiant ¶ Idē in epla xxvij hō ē soli putas accidisse 2 minime ſ quā rem nouā qz pegnatione tam longa ac tot locoz balneatribz nō destruisti ſtricta mercatoris qz iuuentute animi nō debes mutare non locum et cliuus & magnus rissibis mare securū ne quoquā pterueris uitia tua ¶ Idē Socrates ait cuidam cur mutato loco nichil sibi pdesset Tute depone inquit uitia Audit Cū tenetur in custodia quos cuiq; uisum cadere cū te putauit q te expulit Quoties quare te loco mutato te nō abiecisti? Pone qz tecū fugis Omnes ingrati animi apponendi et ex eis illud eicerēs te omnes mutato loco uitia eadem eiti 2 ē ire sic de iconstātia ¶ Idē de here

Cullius libro primo de offic ajubit cuiquam rem expectantes qre sup de quietē spūali

Aulodius in libo hō solicitudines sibi sufficientes uel meliores 2 horie 2 sicut deus uel bestia Nullo enī indigent bestia uel nō indiget hō nō pfecte tranquillitate cōplexionis

multis redigeret

Auctenna vita horis sollicitij prodest et quomodo possit

De sollicitudine bona Gregorius

in nobis aliqua sollicitudine ad curam nre melioracionis actingimus cui illud subtrahere aliqs cernimus qs nos hre credimus uel habere deum putat dum hre de discussione factorum plura quam ibidem de pastore illa sollicitudo proponitur utilis est illa cautela laudabilis qua totis viribus regitur et nichil sibi finem dedicatur aut studeat pla quam de iudicio p totum de registro cuncta nostri cernimus et tanto sollicitior atq timidior fieri debemus ibidem cui tanto honoris augmento tua quoq debeas sollicitudine obcere de cuncta negotia sollicitudine virtutis indigande semp indigeamus que tanto ad dilectionem sacre talium studium stipulamur sint districtius tractanda plura hic supra de humilitate hic de actiua vita hic de honore hic de intentione hic de oppacione hic de considacione hic de discretione hic de discussione hic de pendere tempus estimatione hic de ozone

Benadius

sup cuncta oia sollicitudo et cura storie spretor ornatus cultus et superfluo exteriorius sue horis omni diligencia se phet et occupet excolendo atq decorando illud melioris hominem qui secundum deum et ad ymaginem dei creatus et factus est et renouat de die in diem hic de ser Dignum bal de et oia ro congrue equitatis ut quibz a consuetudine nuda regnum pat et ihu et etiam sepe regnus pare non desinunt aut negligant ullo hic de Oratione ro bonis hic de gratiarum actione hic et quoda ser de pl bne quod et hoc p memor de eius ad hic sup de horis et eius dignitate hic sup quam habitat vigilat sup nos ad hic de amore dei ad horas hic de nocte p nob hic de horore dei

De sollicitudine mala

hic sup de tar-nis cura hic de curis huius mundi

Gregorius nazanzenus in sto libo apologetico quos rogo devotis mulieribz suis debita non preuenit ammonita. Stipendijs suis militans dei gat mules regi suis et bonus superbis dum sud suus accusat et p se sollicitus filius in cena cipatus culpat suppstite prem Si ds deus nobis et deus et rogo et duo et pat est Quid denegabit nobis Noli igit o homo dm tuum exacerbare p te talia cogitando Quid bibemus aut quid comedemus Quia et ustra regnantis et studio diuinis et affectu gradueris in se tota tua sollicitudine refudit et cuncta dicendo Nolite sollita de dicens pla hic de amore

Deu

De compto et compunctibus

hic sup de appetitu hic de illusione nocturna

Ambrosius Constantio imperatori manes et bone sint omes spes et in hoc sto apparuit tanq. n. i compto venerit abierit. astiterit exanimerit. crucifixe sint. dispse sit. teneri videntur et non tenent demq fugit oib pnis abiit et cuncta patrimonia forme quoq deuastas et studium omi honore hoc enim oia sint qui compuncti non monent qui vigilat corde si dormientes ihu leui et affectu velocius exagitant unde scriptum dormierunt somnum suum et nichil inuenerunt pla hic sup de brouitate vite

Benadius in epla quada de ajocibz et hoc ta vita Cui ad statum tuum compto depssius p nemis honestissime te iactabo componas nec suppremus iacebas nec gemma leuado talamos nugas ad tibias hic Ruminate psalmos compunctus te occupet ut in compto compunctus te di de psalmos hic i qb ser de hys Corpus mos nec contemplationis expressus nec misericordis affectus si imitatis defectus imitetur quos nec bitas nec calitas si nuditas pauit

Secundus phus Compunctus de bonis usus in quo nichil solidum nichil firmum i quo videntes non videmus audientes non audimus inebriantes non saciam gaudentes non tribulam et conuertes non penitemus

Aristoteles in libo de compto et vigilia hic de ss. et ssa

Crisostomus est ng aliqs hic de Contemptu

De spe et fide Gregorius

Tanto spes in deo validior surgit quo quisq pro deo inuisa pertulit qz nequaquam retributionis gaudia de etne collegit qb hic no grauis pia tribulatio sentitur hic Spes in etnum animum erigit et idcirco nulla mala que tolerat exterius sentit Idem Tanto animus a laboris afflictione subtrahitur quo p spem ad futura sustollit hic Quodcitol leuabile pusillanimis assit ho ei leue hic facile spes remunerandis audit hic Ille bn nouit exteriorib mischis subsistere qui scit semp de interna spe gaudere hic Spes p desiderata atq sustenta subnuba ducat ad etne quietis gaudia hic in xxvij mor Nisi p nobis interpellato mediatoris intrederet ab ame dei pcul dubio mazo pcul noctes quotidie retinendit hic bonor mens quoto p diuine dilectionis tolerat tanto etnitatis prima certius spectat hic In omi tribulatione angustia spe ad latitudinem supne pietatis currendum est qz i illo our spes et gaudium inuenit Idem Sicut spes et huius sibi lectula qz que nunc amant cu omni festinatione

manifestat. Idē & omnia & one pdicta q magna
spes est nobis q̄ meritis. q̄ de aduocatus mē fu-
turus est. inde mē pclina hīc & fide spē & despatē
hīc & confidētia spē & futuris theolatis
Augustinus in v. libo confess. Tota spes
mea nō nisi magna nalde nīa tua deus. Idem
Omnis spes et totus fiducie cruciatus e in mi
hi sanguine eius qui effusus e p nobis mi
hi pdo respice i pdo confessus ad te pruenire &
sidere dne deus meus. Idē agito nī valida spes
in illo est q̄ sanet omnes languores meos per
illum qui sedet ad dexteram tuā dne deus. et te
p nobis interpellat. alioq̄n desperare ayulti cui
et magnum sunt languores mei si multo maior
medicina tua dne deus meus. Idē ibidē De
certā laudabilē vitē hoīm si remota nīa deus
discutias causas. Sed q̄ non cognoris delicta de
hemeter fiducialiter speremus aliquē te locū
indulgentie inuenire. Idē in libo de grā noui
testamēti. Non id dispandū est p̄ceptatorē
verbi fieri posse hoīes filios dei. qui filius dei p
ticipatore carnis fuctus e filius hoīs. Idē Cū
audio dnm seo diebus expatū fuisse et die sexta
quieuisse. fiducia tibi spes requie nisi post
laborem. Idē Hinc mitis non e spes. si superba
psumptio. Idē in libo de ibis dñi. Spes ad hoc
nos hortat ut p̄tia deponamus futura cogi
temus. et ea que retro sunt id e p̄teritoꝝ oblivi
scentes cū apło in anteriora nos extendamus. Ni
hil erit tam imminuta spei sicut retro respicere.
Idē in libo de ibis apli. Spes in dñi pegnantē
uētria e q̄. consolatē pegnantē. Colle viatorē
spem pruenie. et continuo strangulē viree
ambulandi. Idē Dedit nobis deus. et q̄ hīc
de homine plina hīc de confidēa. hīc de despa-
Ambrosius in expamon. In grauissimis pas
sionibus te sicut incredulū pcij doloꝝ omnē
spem bonā deponimus. et sicut fracti repluctiq̄
corde ratemus mortes. et fugimus. Cū tamē de di
na misericordia te sit magnē spandū est hu
mana p̄sidia nō habentes. plina hīc de confidēa
Idem facile aduersa superamus si spes assit. q̄ consolet
cum cum melioꝝ spat. multi q̄ leuioꝝibus frangit
aut fugat.
Celestinus q̄n libo de repa. lap. Spes e
mē salutis ancora iuxta mīe fundamentū. et
duo itinis q̄ pueniē ad celū. Idē i ser. Spes
de qua salus mīa consistit. et q̄ de cris aias uelut
quibusdā cathenis celestis dependētibus inseua cue
hit ad supna
Eusebius in libo ecclē. Spes nocuta est eo

q̄ sit pes. Idē i sedo libo de fil. bo. tas. et eo hoc
truendū nalde est ut neq̄ p̄ spem bene quis p
mittit deus p̄sidiū peccatoꝝ. neq̄ p̄ iuste pos
ta distringit uenia desperē si uerecūdē pudu
cuntur. et a malo deterrimē. et p̄ceptor deū vene
rā sperēmus. Idē in ibidem. Omnis quippe iustus
spe et formidine viuit. et nisi illic ad formidā
spes erigit. nisi ad formidinē hoīes de spe
Benedictus in ser. Spes e fides. Idē
nā de fide p̄ceptoꝝ cui spes bene. De fide spei
neq̄ spes fidē. De fide nō promissoꝝ spes fidē
Idem tā considera i quibus tota spes mea consi
stit. s. cautate adoptionis. inuitatem promissionis
et p̄tatem remuneratōis. Idē sup illud psalmi
Tues spes mea hoc una nuchi sola omni gemi
tuum causa. hec tota ratio mee exspectationis
p̄tendunt. igit alit mitti suū de oribus homi
sustinē se iactet. pondus diei et estus. remuat
se bis i salubo. felicē. Michi aut adhere deo bonū
est. pone in dno deo spem meam. Idē ibidē
Speremus in alijs alij. hinc forte in sera lucis
hoīs in astutia stadiū negotioꝝ. Ille festinā
i nobilitate gentis. ille in dignitate cingulis offi
tij. uel p̄latibus ego nō. q̄ te dne deus omnia
dirimentia fera. et arbitratus sum ut stercora q̄
tu es spes mea dne a iuuentute mea. Idē ibidē
quodam. Si insurgant aduersus me plia fi seni
at mudus si fremat maligmus. si tacet aduersus
spm concupiscat. ego tui in te dne sperabo. pali
quare de Confidentia hīc & despatē
De spectaculis nāture hīc supra de natura
Item supra de corpali cicuta
De spectaculis vanis hīc sup̄a de curiositate
De spe vite future uel immortalitatis fruit
hīc supra de beatitudine
De spe vana hīc supra de confidentia mala
De spe et timore Gregorius in
moꝝ. In peccatoꝝ pectore debet necessario
ter spes et formido manere qm in cassum bene
spat si non etiā de dei iustitia p̄meditat. qui
de statu suo cadere timuit. nemo superbiat. et de
sui surgente dānū nemo desperet. Idē Viri sci
fici mesti sunt. ut tui in dno confidant. atq̄ se
in dno confidunt. et sperant. ut tui ex confiden
non torpescant. Idē in dyalogo. Oportet nos
et dei mia semp confidere. et de mia semper
nos miseria formidare. Idem cum peccatis
pdicat tantū dispensatōe pdicatōis p̄cedit. ut
componē debz ut ut delicta spe triuge deleat
hat ut spe subtracta. i solo eis timore relinquat
pla hīc de confidēa hīc & mistra

fr̄ bti
mat

// sua

Augustinus de medita. Respice pater respice ne despices speram meam quia timens accedo fuge ad illum a quo fugisti et revoca te per illum quem per superbiam provocasti. Plura gre de confidentia bona ⁊ de gra ⁊ de iustitia et pace ⁊ de pena

Ylarius in psalmos Nulla te securitas absentia dabit nec ulla te securitas ab infectione premet suspendatur si necessario in corde timor spes et formido persistat ⁊ de fide bona Omnes iustos spes et fides et formidine vivere ⁊c gre fide ⁊ spe bona eadem recte iustos ⁊ sua iustitia ⁊c gre fide ⁊ confidentia bona ⁊ de iustitia ⁊ pena

De spiritu sancto Gregorius in omelia pentes Si quis diligit me ⁊c Pacificus gre latine dicit advocatus et ideo ad hoc natus dicit quia per errore alienigenarum apud nos tristitia pene inierunt Consolatore ad hoc venit quia de peccatis penitentibus spem dedit ⁊ de pena ab afflictione tristitie medetur leuat ⁊ de ibidem Deus spus sctus ignis dicit quia per hunc peccatorum rubigo consumit bn ignis et ignis spus sctus appellat quia ab omni crimine quo replet corpora fervoris seu per spus corporis excrescit ⁊ in desiderio sue dulcedinis accendit ⁊ de sup ⁊c. Ad bona quibus opa perficere non possumus nisi nos spus sctus et precedendo excitet ⁊ subsequendo confortet ⁊ plura gre sup de dono ⁊ de ascensu spuali ⁊ de gustu spuali ⁊ de dulcedine ⁊ de tactu spuali ⁊ de gustatu spu desup ⁊c

Augustinus in libo de patia Ad nos dirigendos pauperes est expus quo my supplicas divinitas exaltatus spus sctus missus ⁊ qui de sibi sedi mtis cordibus nostris ⁊ de libo de ecclesiis ⁊c Non extraneus in alia hominis spus sctus dicitur contendit Sed spus ipse et alia per spuali natura nec per eos qui spirat alia in ce per spus ⁊ appellata Alia vero eo eo nascitur per quod ad vitam spm qui ab apolo cito alia et corpe inducatur ut mercedem percipiat in nobis nec mto dicto nec factum sed spus de intelligimus qua orat apls ut mercedem percipiat in nobis nec mto dicto nec minimat aut fingat a nobis qz spus sctus effugiet fictu ⁊c ⁊ de in deo qnto de ⁊ Spus sctus sup septenas sctas necp pris est solus per filiu solus ⁊ ambor ⁊ ideo communis qua semipiternum diligit pr et filius nobis insinuat caritate ⁊ de ibidem Deus ignis spus sctus qui predt ex deo et datus fuit homi accendit eum dilectione dei et proximi et ipse dilectio est Non enim habet homo unde deum diligat nisi ex deo ⁊ Idem Oma. n.

spus sctus coes est ambobus id pat et filio ideo id nocat ipe ppe qd ambo coiter sunt ⁊ nocant pat cum est spus et filius et spus ⁊ pr est sctus et filius et sctus et tm ille no frustra ppe dicit spus sctus ⁊ de in eodem Voluntas dei si ppe dicenda ⁊ aliqua i unitate ppsona magis ho nome spus convenit sicut ⁊ caritas qua quod est alii // sco id voluntas qua caritas ⁊c et quod et aliud caritas quo lumtas ⁊c ⁊ de ibidem Si go ppe aliqui hoc tm caritas incipanda est quod aptius qua ut hoc sit spus sctus ⁊c Et si in illa simplici summa qz natura non sit aliud sba et aliud caritas si sba spa sit caritas et caritas spa sit sba sue i pre sue i filio sue i spu sto et tm ppe spus sctus caritas nuncupet ⁊ de i corde xpi & i Dilectio igit q ex deo est ⁊ deus ppe spus sctus est p quem diffundit in cordibus nris dei caritas per quam tota nos inhabitat tinitas Quo tm verissime spus sctus cu sit deus vocat ⁊ donu dei cui donu quod nisi caritas nec intelligendi ⁊ q ppducit ad deu ⁊ sine qua qslibz aliud dei donu non ppducit ad deu ⁊ de ibidem Nullu ⁊ isto dei donu excellentius qre sup & donis ⁊ de in eode cf multis diuinor eloquior testimonis ppbat pat ⁊ filiu et spm qui ppe dicit i unitate spus sctus Dic quo idem ipe filius dicit Que ego mittam vobis a patre ⁊ alio loco que mittet pr in nomine meo De utro aut predixe sit docet qz ipe filius aut de patre predit ⁊ cu resurrexisset a mortuis ⁊ apparuisset discipulis suis insuflavit ⁊ ait ac cipite spm sctm s ut cu ⁊ de se pred ostenderet et ipse est nutus que de illo cribat ⁊ sanabat omnes plura gre de donis ⁊ de tinitate

Ambrosius i ser Sicut homo nobilis in ferendo loco strorib plenus sua sponte no hitat sta spus sci gra no inhitat animas q cu pecto ribus pcucat ideo qz nece est ut i aductu spus sci domos mtes aias adornemus bonor opm floribus replentes eas pciosa castitatis odore balsamo quor bitudolentie quatinus spus sctus in nobis habitare delectet ⁊ de sup lucra Nuncupatione fidei est spus sctus nec tm sine spu sto est utilis ⁊ de ibid Nostre carni malumus spe sci spi rituales fieri Cum em pne timebant ⁊ for midabant postqm acceptum spm sctm tc i nullo pericula pstiterunt ⁊ ad fra ⁊ ad ignes ⁊ feras et pelagos ⁊ ad omne supplicii crucifixum stabant tor quor ydiote cu timui disputabant mira tic ppalatione ut attonitos faceret ⁊ i pos phi losophos ⁊ principes austeritatem spus n sine de lucris fecos et de iacentib volatiles opatus

Quodvultdeus sup iohem Spus sctus spi rituales facit Qui em pne timebant ⁊ for midabant postqm acceperunt spm sctm tc i nullo pericula pstiterunt ⁊ ad fra ⁊ ad ignes ⁊ feras et pelagos ⁊ ad omne supplicii crucifixum stabant tor quor ydiote cu timui disputabant mira tic ppalatione ut attonitos faceret ⁊ i pos phi losophos ⁊ principes austeritatem spus n sine de lucris fecos et de iacentib volatiles opatus

⁊ de i omia. Quis dixit iste spus sctus qui humanum subito sic illustrat immutat. Abnegat cum hominem qd erat ⁊ exhibet repente qd erat. pla ⁊ sup de gratia Jesu mfi de xpi spu.

Iest ¶ Idem ibidē omē qđ spūale fruit sto spū ipm
nunc maximū hz lucrū sicut 2 omē sclārc fi
nalit̄ plenū hz dampnū plura qre si⁹ d̄as
censu spūrtali

Leonimus sup epl̄am ad galathas Spūales
dicūt̄ qui spm̄ sctm̄ priuū sc̄m̄ id̄ 2 eid ipo sa
pnt̄ instruente et ipo dcm̄ auctore. ⁊ car
nales dicūt̄ qui totos nos uoluptatibz carna
libus damus plura qre sup̄ de astensu ¶ hc si⁹
de celesti cultore ¶ hc sup̄ de delurijs spūalibus

¶ hc supra de dilectione spūali

Leo papa in simone pent̄ O ⁊ inscrutabilis
pietas redemptoris qui deū misit ad tram 2
hoiem portauit in celū ecce nr̄m nouā de
celis medicinā demittit ecce nr̄ suos infirmos
ipa maiestas p semetipam uisitare dignat
ecce nr̄ ihūs diuina misericord̄ qz dicturus
redemptoris nr̄i spūs sctus nobis mittit̄ ut
qđ ille redemit iste sanctificet et quos ille sno san
guine conquisiuit iste suo sto spūamine custodiat atq
defendat ¶ Idem Spūs sctus misericors 2 fidel doctor
sctē fons dilectois et spēa signaculū castitatis et tocius
causa saluti⁹

Bernardus in ser hōe sūt primicie spūs que
multarum hz sup̄ tram inchoāt̄ uidelicet sci
tas ⁊ iustificone pietas ⁊ interione ultus in collue
tatione ¶ Idem ibidē Sicut spūs moysi dicebā
tur omēs alios magos egypti spentes sic spūs
sctē cit ad nos uenit̄ absorbet omēs carnales de
lectatoēs 2 mundanas consolatoēs ita uidelicet ut
de labore requiem de tribulatoe leticiā 2 de tristicia
gl̄am habeamus ¶ hc Iustos deus//punitū cadē qu
dam uirtutis nolunt obedire

Ricardus de sctis uictore libo hi. cap̄o primo Quod
⁊ spūs sctus missus ignis dicitur Qđ n. facit ig
nis materialis cū frigi hoc facit spūs sctus cū cor
hoīs fedat frigidū ⁊ durū ⁊ p spm̄ n. sctm omem
feditatē ⁊ frigiditatē atq duritiā delinquit Incan
descit n. totus animus hoīs ⁊ ligatur ⁊ amorem
dei ut paulus Caritas dei diffusa ⁊ in cordibus
nr̄is p habitantem spm̄ eius

Glosa sup illud primo regū primo Numquid non
ubinam est ⁊ audacia ex eo sumpserat qz spm̄ sctm
accepat ¶ Glosa sup illud ihūs ppi Paracletus aut
spūs sctus Consolator namq tristes ⁊ mestos et ti
mos ad psonā primet spūs sc̄i ¶ Glosa ibidē ⁊
suggeret uobis omnia ex deo cū sit spūs est qđ non
illuminatum// Glosa sup id iohīs ubi Si non abiero.
Si nos autem carnalit̄ adhesitis capaces sc̄i
spūs non estis ¶ Glosa sup id iohānis in⁹ ig
nē ueni mittere i tram ex deo Ignis sc̄i spūs trahens

illuminat̄ ⁊ consumit uitia desperata

Ambr̄ sup illud luce p Repletus spū sco
Vide qm bonus deus ⁊ qm facilis indulgē nouit
deus sententia mutare si tu nouis uitā emen
dare uel solū ablata restituit qm ⁊ imperata
concedit ¶ Idem Spūs sctus infundē animis
illabit̄ sensibus ut sclāris citis resplendat ar
dorem ¶ Idem Gregorius aliqn bestie qm ⁊ spm̄
sctm id ecōmū sentiūt pardus ualetas rubi
lupus uoracitas lupor⁹ luxuria porcor⁹ inui
es quor cauū de mris moribus 2 cordibus expel
unt plura qre sup̄ de domo ¶ hc de tentatōe
⁊ simone petro xpus dns uictor serpentis
triumphū reportans ad dextrā patris hodierna die
discipulis suis largitus ⁊ dona nō aurū ualētia
non argenti metalla qm spūs sc̄i celestia munera
sic ut pax cetus gratias ⁊ applicuisse uidet̄

Deputatio multiplicat Augustinus de ⁊ libo xviij ca 3 ⁊ odo ait aut apl̄us spūs
metis duo non ibi duas/intelligi uolunt quasi
aliud sit mens ⁊ aliud spūs mentis Sz qz os est
mens ⁊ spūs non ait ois spūs mens est est
cui spūs qui de est qui renouari nō pt quod
ueteraste non pt Dicit̄ 2 spūs in homine ⁊
mens non ⁊ ad que pertinet ymaginem filios
corpm de quo dicit ⁊ apl̄us ad ephesios ubi
dicit Si aut oranē lingua spūs mens orat mea
aut mea infructuosa est ho n. aut qui id qđ dat
non intelligit qz nec dici pt n corpalium nomi
ymagines sonū ois spūs corporalē ymaginē
aut Dicit̄ 2 hois aia spūs unde 2 ⁊ cellanger
et melmatu capite tradidit spm̄ quo illos sentire
⁊ mores corpis aia de corpe euenire Dicit̄ 2 epta
spūs pcepis ois n. cetes libo salomonis aptissime
septm est ubi aut Quesitū si spūs filioz hom
ascendit sursum ⁊ spūs iumentoz descendit
deorsum ? Scptm est ⁊ in genesi ubi dicit diluuii
mortuam omnem carnē que hebat in se spm
uite Dicit̄ 2 spūs uentus ⁊ aptissime aqua
lib⁹ uid ⁊ illud in psalmis Ignis grando nix ⁊
tres spūs tempestatis Quia ⁊ tot mois dn
spūs spm̄ metis dicē uoluit apl̄us illud spm̄ q
mens uocāt̄ Sicut aut ⁊ idem apl̄us In corpe
liatoē corpis carnis no duas uitias res intelligi
uoluit quasi aliud sit caro aliud corpus carnis
Sed qz corpus multarū rez nome est quarū
la cōes est na multa sūt excepta carne corpa
celestia et corpa terrestria Corpus ⁊ carnis dis
corpus qđ caro est Sic utiq spm̄ metis dixit
illum spm̄ qui mens est ⁊ illos de quib⁹ dicit
nostrus in sba hois spūs ex deo qui sup̄ ⁊ spūs sc̄i
est

De spūalib⁹ armis ḡre sup̄ de armis ḡre de ie
iunio ḡre de oratione ḡre de grā ḡre de sapiā ḡre de doc
e spūali aqua ḡre supra de aq̄ mistica ḡre firma
e spūali attentu ḡre sup̄ de attentu ḡre d ḡre
e sp⁹li bello ḡre sup̄ de bello ḡre sup̄ ꝓpla de
de pugna ḡre iusta de temptatione demonib⁹
e spūli creatura ḡre de angel ḡre d aīa ḡre de
est cruce ḡre de ere ḡre d carnis macia ḡre d pīa
e sp⁹li delicijs ḡre de delicijs ḡre de dulcedi
ḡre de contemplacoe de grā ḡre de gustu
est dulcedie ḡre de dulcedie ḡre d delicijs ḡre
est fortitudie ḡre de fortitudie ḡre d constā
ḡre de grā ḡre de spū scō to ḡre d ḡreplacoe
est insania ḡre de isaīa ḡre de adoze ewania
est morte ḡre d ayozre ḡre d adoze ḡre d ḡreplacoe
est pane ḡre d pane ḡre d cibo ḡre d doctrīa ḡre d
est pugna ḡre d ḡrauie ḡre d ḡrepūa femie
est pulchritudie ḡre de pulchritudie ḡre d ornatu
est quete ḡre d ḡrete ḡre de costāt ḡre d cinquagie
est sole ḡre sup̄ de sole ḡre de rēsurrectione
est compunō ḡre de septno ḡre de contempla
cione Item de Quiete
est vestimento ḡre de vestib⁹ ḡre de virtutib⁹
ḡra de temptatione ḡre de spūali cibo

De statu triplici cōuersatois

Gregorius i moz Tres sūt mōi gūsus s
inchoatio ꝓficientis atq̄ ꝓfecti In inchoatione sti
blandimenta dulcedinis In medio tpe sti cer
tamīa temptatois Ad extremū nō repugnāt ꝓfecti
victoriose pulchritudine ḡre sup̄ ere alia sunt
ignis alia quoz ꝓfectus atq̄ alia ꝓfectus

Bonauentura In epla Incipiendū status dicit
ꝓfectū annualis ꝓficiendi mensalis ꝓfectoz ū spūalis
ḡre sup̄ Can Tres sunt aīaz affectus s cū amo
de malis actibus indulgentiā aut de bonis agen
dis gratiam aut z ꝑfectis bñficiis sui proximi cōse
quūtur ea quidē modo quo i hoc fragili corpe con
sequens possibile z intuēri Idem Imoꝝ ꝓfectio
creatoꝝ deo necessaria ꝓfessio qua se humiliando
deiciat z ꝓpria deuotio qua se mouendo reficiat
at z laudanda contemplatio ubi se exercendo ḡstat
Idem i ser alij nascent ḡre contemplatiui alij
sunt addicti fine sanctis alij nō recolunt diuos
suos in anniuersitudine die sue tanq̄ dormientes i
sepulchris obdormiat. ḡre Sic plane sic opus e
ut maiā sublimitas ꝓpie sentiat de deo suo ayar
tha misereāt et bengne de ꝓximo suo laza
rus humiliē z misere de septo pla ḡre d mendi
catibus ḡre de ꝓficientib⁹ ḡre de ꝓfectis ḡre d quer
sis ḡre de remotis

De spūali gustu ḡre de gustu. ḡre d gra ḡre
de ḡreplatione. ḡre de spūali cibo ḡre de dulcedine

De statu triplici castitatis

Augl in libro de bono coniugali Sicut bo
num erat qd martha faciebat occupata circa mi
steria sanctoz ꝑ melius qd maria sedens circa pedes
ad pedes saluatoris z audiens ibi illius ore al
ium hospitio receperint ita bonum ꝓfitemur casti
tatem coniugalem Sed in ea ꝓferimus
bonum animę vidue aut multo magis bonum mate
rginis gloriose ḡre in libo de Virgi de Certa re
z multo magis statu septimus anctoritate nec
preceptum quidē de nuptiis inuenimus Sed tñ ut eas
bono Virginali contrahere tale z vidualis absti
nere adequamus ḡre cōtra iulianū hēresim Vera pu
dicitia siue coniugalis siue vidualis siue Virginal
dicenda nō est q̄ nō bē fidei mancipatā coniu
ges quidē et Virgines z vidue pudice ꝑ cōtra
mutata voluptate merchantur plura ḡre sup̄ de cas
titate ḡre de coniugio ḡre vidue ḡre de Virgib⁹
De stipendio quere supra de apostolis

De studendis et de studio

Gregd
in registro Studeq̄so z cotidie illa tractato
rib⁹ tui primordiator Diste coz deo in ubis de ut
ad etna sitiamus ut mens tua sp ad etna gaudia
maioribz desideriis accendat Idem i code Du
bius quibus edificium initium et sine dubio locū
decipiois excludimus Idem in moz Sacro studio
quo studiosius studiosa meditatione pensat ut eo
maioza prima retributio inueniat quo magis
i studio inuenie utilitatis laborat Idem sup id
iob pro sit q̄ semper contra hostes tuos Sepe du
ctis eloquijs interdum maligno⁹ spūs ignius insidias
toleramus Idem sup ezech Quia idcirco i eloquio
sacro ea que utilitatis et dignitatis sit contem
plant ut ꝑ ho qd intelligit ad iones z disputa
tiones occupari possit ne qd nō necessitas dulce
dine curiositatis sanari appetit ꝑ doctus di
deri iste minime intellectus sui penas assuper
non extendit Idem in ubis sacri eloquij iste
debet ardo studij obseruari ut hec idcirco cognos
cam⁹ quatenus de inquietatib⁹ nris compunct
z cognoscentes mala que flem⁹ ipa diuinam
ne desup alia faciam⁹ z eā iam ex magno la
crimaz fluxu de pcedz remissione capiat ee fidu
tiā ꝑ ipā dei ubā que nos intelligim⁹ quos ad
alios attrahamus Idem i pastor Valde ne
cessaria ubā coz mīm desiderat cuiq̄ indubitat con
stet q̄ ex eius occupatione mīm tumultibus ipul
sum a semetipo corruat studē debz necessitate
ut ꝑ eruditionis studiū iam resurgat plura
ḡre de lectione ḡre d intelligē ḡre de doctrina
ḡre sapiā ḡre de stiā ḡre de septima sacē ḡre de

Jdē ḡg ⁊ i omē q̄ valo alieno ītellectū ſalua fide eccl̄e
q̄ contendimꝰ deſeruire

purgatione mentis Jtē de utilitate

Gregorius nazanzenus ī Apologet̄o Op
tabile michi eſt uſq; ad ultimū diſte ſenectute
qui nulla etas ad p̄ diſcendū ſufficit q̄ Jdem
ſup ī⁹ etēb⁹ q̄m adiecīt ſtudiū ꝛdiciet ⁊ labo
rem Quā non tm̄ letificant ea que p̄ ſtiaz
ſunt ꝙ inuenta q̄ueri conſtant illa q̄ nos eſſ
fugiūt ⁊ cōprehendi p̄ ſtudiū neq̄q̄ poſſ

Augustinus ī libo de utilitate credēdi
honeſtiſſīe bonꝰ credit ille fuiſſe cuiꝰ lectiōib⁹ ⁊
ſtudio gen̄ humano tot q̄ poſteritati conſulteū
eſt Jdem ī eode Dicā una diuina ſ⁹ humana p̄
nutrit q̄rere catholicā fidē Jdē ibidē Omnis
utiq; ſ⁹ cuioſus ⁊ ſtudioſus agat̄ magna cupidi
noſcendi curioſitate tm̄ ea requirit q̄ michi ad ſe
uel ad rem p̄tinent ſtudioſius aut ea q̄ ad ſe p̄
tinent ut̄m p̄quirit Jdem ibidē Omnis ſtudio
ſus ea que ad rem et ad ſe p̄tinet p̄quirit nō
tamē oīa q̄ ad agrū ſtudioſus notat ſz ea q̄ ea
que ad animū mouendū ⁊ ornandū liberaliꝰ p̄
tinent diligentiſſime p̄quirit Jdē ibidē poſt
mo que p̄ dia ſiue dita ſalubꝛ ſ⁹ p̄ ſtudiū
ydoneū fieri p̄cipiendū utilitatis adhibendū fidē
hiis q̄ ad p̄colendū ⁊ p̄monendū ātm hoīes ſunt
Diuitus conſtituta Jdē ī eode Tā ſuit hoīm
atq; ſtudentiū gnīa totaliter ꝓbandā atq; detes
tandā Quid ē opātius id ē q̄m ſe arbitrīo tm̄
ſtare q̄ neſciūt altēm eſt cozz qm̄ ſentiūt q̄
ſe ſtare ſz non ita ſtruūt ut ruere poſſint
Trū cozz qm̄ ſe ſtare eſtimant nec ruūt q̄
ſtare nolunt Jdē m libo de ō Rect̄ pigebit
me ſicubi hęſito ꝛrare nec pudebit me ſicubi
erro diſce Jdē m ꝑb⁹ de ō Quibꝰ hō legit
ubi p̄it ōtus eſt p̄gat mecū ubi p̄it hęſitat
ꝓgat mecū ubi ſuū errozē recognoſcit rediat
ad me ubi mecū cognoſcit reuocet me
Jdem ī ſcdō libo de doctrīa xp̄iana Diſpūn
dū diſciplina ad oīa gnīa quidē diſſolute
ac multū ualet Tm̄o cauenda ē ibi libido
ꝛpandi ⁊ p̄ſūis quedam oſtentatiōe decipiēdi
aduſarīū Jdem ī libro ſoliloquioꝝ Vitas me
lius p̄quiri non p̄t q̄m īuēnīr̄ q̄ nō p̄udeat ḡ
ra m diſputando Jdē m libo de ūa bona cōſi
derūt ſenſim ſtudio cōtradicendi Jdē ī ſo
de cozz ⁊ gratia Si fructuoſum uobis habere
q̄ legendo ſtudiuſtis nō p̄gerat relegendo hec
notiſſima Jdem ī epla quadā Nemo te ūſi
legentē aut ꝛrante īuenīt Jdē ī libo de di
dendo deū Quū didicerīt a duo illud xp̄o m
tes ⁊ humiles ee cozde plus cogitando ſme me

dicendo ⁊ ꝛrando p̄ficiūt q̄ ſtudendo uel an
diendo Jdē m libro de p̄dest̄ ſuoꝝ Audiamꝰ
euangeliū quaſi p̄ntem dīm Jdē m p̄mo
libo confeſſ Vide deū de meus ⁊c q̄re ſupra
de ſtia mala Jdē m ſer̄ Multos repperim ⁊c q̄re
ſup̄ de ſupia mala Jdem ī libo de doctrīa xpia
na Bonoꝝ ingenioꝝ ⁊c q̄ere de doctrīa xpia
Jdem ī libo de opē monachoꝝ Que ē iſta
p̄fectas ⁊ē q̄re ſupra de lectione Jdē ī libro
retro de doctrīa xpiana Quē cuctatōne ⁊ mtō
ḡtōnem hoc uerbū mteſſe dixerīt ſ⁹ q̄ ad
cuctatōnem multa p̄tīt rideri ut q̄m ſit p̄cle
tatio p̄ quā uel p̄ que ad mēt̄ ogitatōne uel p̄
rideri p̄ non ut p̄ ⁊ uel p̄ ſtet̄ uel p̄ ſit ut
rogatio p̄ mḡtur Jdē m ſcdō de doctrīa xpiana
Nulla magīs q̄as mſra de ſtudentibꝰ Jdē m
libo de utilitate credēdi q̄d mult̄ ⁊c q̄as de ſapia
bona pluīa ſup̄ de ſeptīa ſac Jdē ad idem

Ambrosius in libꝝ de offi Vnuſquiſq; ſtuꝝ
ingenii nouit ⁊ ad id ſe applicet ad q̄d ſe idōneū
magīs aptū Jdem ī eodem Cur nō illa repp
q̄re ſupra de lectione pluīa q̄re de pluīa ꝓb⁹ ſtuꝝ

Jeronimus in originali ſup̄ multiplicē q̄d eſſe
mus in eo te placere deo ſi ſimones et ſeptuaginta
linus legis aut p̄ſtrideas q̄ de ſeptīa p̄dest̄
plegiem ſi q̄d legit̄ complcat Jdē de primatu
⁊ ortcano epō Dū eſſem iuuenis multa diſcen
di ferebar ardoꝛe nec uno quoꝛundā p̄ſum
tione ꝛpī me deceū Jdē ad paulinū ep̄m
manu tua q̄re ſup̄ de lectione pluīa q̄re ſup̄
Jdē ſup̄ de ſeptīa ſac Jdē m libo ſcdō cōtra
mū hęreticoꝝ Quemadmodū ſtoyceus unū ⁊c q̄d ſ⁹ ſapia

Chrisostimus ſup̄ mathēm Nos de fratribꝰ lo
q̄mur nisi eos q̄ nobiſcū reſidēt attentos di
cimus illoꝝ ſ⁹ uicturam urbem Quōcirca ſ⁹ magiſ
deū offendimꝰ q̄ de rarioꝝ rebus loquimur
non audimꝰ Jdē Sicut qui nō uadit ſtre
⁊ē q̄re ſupra de lectione Jdem Si cupis ſcire
oportet ſtudē ⁊ mḡrare Jdē Tanta q̄ ſtia
q̄re ſup̄ de lectione pluīa q̄re ſup̄ de doctrīa xpiana

Damascenus libro ēs Si erimꝰ aſſidui
ſe ſtudentes ⁊ diſtentes tē erimꝰ ⁊ multi docē
tes ⁊ docentes Diligentia enī et ſtudio ac
doctrīis dei gnīa diuīgit omnia de ſpōlepſi
q̄re ſupra de pluīa q̄re de doctrīa

Basilius in p̄ncipio ſiue exameron Quali
audītoꝝ dignus ſit magīr̄i me relatoꝝ in
mundi q̄ diuīs cerimonialibꝰ ſit imbuēs ⁊ erudi
tus mūne ſit fiducialis q̄m ⁊ ſit laboriosus ⁊
ſollicite ētē omnia ētēſpectus

Jdē ſup̄ ber̄ imaculati N⁹ō mediocē ꝓficiūt
q̄ep ſup̄ de lectē

Glosa sup illud luce bis qui habet dubitatur in testro ingt pectore studendo rumine tis ut ibi ystructure possitis Hic ibidē alia glosa qui habet amore ibi dubitat ei sensus intelligendi qđ amat Sed q̄ non hz amore audiendi et studendi 2 si naturali ingenio uel ligē scripturā nulla tn ne stre dulcedinis degust

Valerius maximus libro iii. capitulo vii. Fabius cellus romanus consul expers syracusis diu victoriam sua senserat ipeditum machinationibz 2 consiliis phi archymedis delectatus tn immisa prudentia illius precipit militibus suis ne q̄ ea pter parietē ac ille dū oculis 2 alio desipio in tram formas 2 figuras arsmetricas 2 geometricas describeret militi qui pdandi gratia domui phi irrupisset extemplo q̄ sup capud phi gladio imminens interrogauit pter nimiā cupiditatē inuestigandi qđ quereret nomen sui dicē no cura uit Ille protracto manibus puluere noli michi obscurare meum studiū pturbare At miles ille minus attento 2 mentis negligens imperiū dñi sui sanguine phi sua lineamenta confudit Quum q̄re sui de doctrina p tot ꝙ̄ de intelligentia hec de sapia hec supra de scientia Ita aristoteles optime: q̄ de doctrina

Bodius de disciplina scolarium Illa mi de et studia mentemutrit ne obmittamus gl̄udz n. natā habet

De stultitia gregorius in moro

Tanto q̄sq; amplius minus stultus fit quanto proficit cotius sapiens videri Idem i eodem Stultus q̄ solo studio uicedis melioat Quitalibz quis doctrina polleat ffinis tamē cuius imperia est uelle doce meliozem Idem Ego e stulti 2 reputi q̄ hoc dum nil minus bonū sibi se putat conspicuit multa mala 2 ffima in quibus displicet sibi non agnoscit Idem Quia restare paulo sapia huiq mudi stultitia 2 apud deū tanto quisq; magis stultus fit quanto conatē ex tus sapiens videri Idem i registro Ego etiā subditos meos quos ab illicitis phibeo i bonis illoz moribus imitari sil patris Stultus ab alijs videri nē contemnat phā q̄re de sapa

Augustinus de libero arbitrio Stultitia est appetendaz 2 vitandaz rerū nō quelibet ignorantia Idem Si prudentes dicunt quia mois omnibus agit ut differant mortē et diuitias nant p pauca dies ex stulti se qui sic diuitias ut possint annos dicit Idem i libro octauo

i libro de ordine discipline ordinis ea sola nouit que tm corpis sensibus attingit nō solū cū deo nō se michi videt si nr̄m quide est pte libro de utilitate credendi Omne factū 2 q̄re supra de pcto Idem Stultus e omnis q̄ peccat nisi i his factis i quibz sapientibus obtemperauit Si igit omnibus hominibz n̄ p̄ tare melius est q̄ peccare p̄fto melius di uerti quā stulti si posset ee q̄m sapientem

Ambrosius ad simplicianū Fugienda est impietatis societas q̄re supra de sorte et mā

Idem i libro de vita beata Maior 2 miserabilior egestas nulla e q̄ egere sapia 2 qui sapia non egeat nulla re omnio egere pt Est igit egestas animi nichil aliud q̄ stultitia

Bernardus in libro de consideratione ad eugenium papā In his stulto laboze consumeis q̄ no affligitis spūs custodia uictus 2 uestitus gre dei Idem sic contra odit stultus Quia mortē potius q̄ vitā diligerem quia vita eius cū stultitia inutilis est Idem i ser de ramis palmarū Prudentes nō bom unqm sunt 2 simplices non bom stulti sunt Ideo

Cyprianus de sin. bo. Nemez stultoz q̄re de su

Seneca in epla Quis certa mala h̄o quoz hz stultitia pūn qđ semp mapit Vide quid ait stultum q̄ sapiens Vide insipiens Idem Nichil stultitia laborat fastidio sui Idem Nichil stultitia pacatū hz 2 ni fre suo illi metus e 2 nisi ut hz trepidat latus secur̄ procula et occurrit ad omnia pauet stultus 2 ignatus est ipis familijs pter Idem Stulto nulla re opus est q̄ nulla re scit uti

Tullius in tusculā libro tcio Stultitie pū est alioz mala cernere suoz aut obliuisci q̄re in libo de padouis Stoyco sitien fuit oēs stultos insanire omēs q̄ sapientes et liberos omēs aut stultos et seruos Idem libo pmo de nata deoz Stulti nec vitare venena nec pnia nec recolē pnia pnt Idem in libo de senectute Tanta mest stultitie inconstantia atq̄ pū stitas ut omis senectutē aptent 2 eande adepti statim accusant

De stultiloquio gregorius i moz

Sup illud iob Nequ stultū quid conē dñm locutus 2 stulte conē dñm loquit qui inh stule adhibitionis flagella positus semetipm iusta fictura conat Idem ibidē Duo sūt grauia locutionis genera sic sup de locutione mā Idem Apud homines ee ea ubis apud dñm nō uba pensant ea ꝙ Idem Cum uba sua metiri nesciunt

qre supra de otioso ubo Idem ob mrm ab omi potente dno tanto minimus eorum in ordine ofic amplius inquat stulta loquacitas Idem Et cut malus ager qre supra de loquacitate ma plā qras ibidem Ite de multiloquio Ite de eloquia qre de lingua Ite de silentio

De stupro qre supra de luxuria

De subiectis uel subditis Gregorius in pastor 2 hec in decreto iij q. vij Admonendi sunt subditi ne plus qm expedit sint subiecti nec id studeant plus qm nece e hominbz subici compellant etiā eoz utilia denegari ij q. vij Idem i epla Tales erga subiectos mos debem exhibē quales si subditi nos essemus mos erga nos optaremus Idem ad supiorem pmet qd ab infidelē committit Ite regnū Quor dū humilitas in afflictionib tpe debet apparere et nō se contēnē suos ppositos erga quib ostendum qm sibi deū et contemptui Idem et paulus admonitionis uba libem animo susceptit emendatore se vicioz fore pcul dubio profitet Idem i moz Cū subiectoz rebellia instigat hō sūmopē agē nititur ut fidei sue debitū non consideranter fundit negligant 2 sp tacitis eo affluit gitationibus sui rectos iudices fiant Idem Dū salua fide rex agit utilis est nūtiis si quidē superior perpetī humiliē tolerat Idem i omelia dom iuste uel iniuste qre supra de platis bonis Idem pastor nec absolute qre supra de platis bonis Idem Tanto apud deū obligatiores sumus qto apud homines culpe pectam disciplina aut ma subditos nostē diuino iudicio tanto libiores reddit quo hic ero culpas sine dm dicta non deseit plura qre supra de platis bonis 2 mal

Augustinus in epla 2 hec in decreto dilectissimi regire admoes vras filios 2 filias Sicut enī ad nos pmet alloqui vos i ecclā sic ad vos pmz in domibus vris agere ut bonam rationē reddatis de his qui nobis subditi sunt Idem de natura boni iniuste non cut impijs hec de ci. dei Iustis qm malos qre supra de potentibz plura qre de platis Ite de humilitate Ite de fide Ite de Sacerdotibus Idem Subiectio devota videt qre de conflictu

Bernardus sup cā parū e ee subiectū deo nisi sic 2 omi creature subiectus ppter dm sive abbati tamē pallenti sive pori tamen ab eo constituti Et ego plus dico Subdere patribus subditus 2 te ministeribus Sic enī mihi dns dicet nos implere omē iustitiam

Glosa Cautior sedes Si subdar pcepit alligā ppter

qd reges a quiete sua surgē cogitauē nō enī pe nam pati illius meruit sz ministr punitē qm tpe tudine platoz

Vidonus de sinbo melior est sanctus subiectus qre sup de finis Idem i fine Doctori gradu qre de pluia qre de pcepto Ite de potestatibz qre de platis Ite de finis sīe Ite de obedie

De sufficientia gregorius

Magna securitas cordis est aliena non qre sz unicuiq sz diei sufficientia contentus ee de quiete tranquilla cogitatoe ad eterna gaudia pueniē qui ille pauper est qui eget eo qd non habet nā et qui non hīs appetit non habē uel habē nō appetit dues est Idem cum alimentoz inopiam sine murmuratoe tolerat nec q necessitate cogitur aut vestitus alicui agit bn conscia pcul dubio semetipm talis homo sciat spualiter esurire Distamus esurie ne nos uentr vitalib ad epam trahat nec indigentia quib sustentari debem

Augustinus in libro d vita bta Nullus pfectus esset si qd videt cepit nec ipe accipiet quidem si affluit tunc ipm istum rex corpalium frangeret inopia Odit enī pfectus fortis est Idem in libro de nupt religiose Quem regire delectat vim regnandi dilectat dignus adhibetur 2 qui libtas uera delectat ad regnū mutabilium liber ee querit Idem Videbimur nos qre supra de beatitudine Pollium qre supra de tempta mundi Ite de magnificentia Ite de quiete Ite

De sufficientia mortuoz qre de ajacte

de Ordine Ite de Eucharistia

De suggestione qre supra de Consilio

De superbia gregorius in moz

Septem principalia vitia de superbie radice producunt s. inanis gloria inuidia ira tristicia gula luxuria ut dicit Sciens q aliqui minime peccat est i cogitatione cadat qm cogitatione tacita et de libita elatoe pectore sed eni minus quis peccat qui superbia credit 2 minime peccat qui a simplicitate cadit luxuria ut ea magis horret erubescentes quo sinnul omes erupes eam ee turpem cognouerunt Idem Cuctis apud se stultis cogitatione tumentibus nichil in locutione clamet in silentio amaritudo i hylaritate dissolutus stupor i tristicia inhonestus in actione et his tis in ymaginatoe i auctoz i religione ad nichil natio in corpis erectione Idem in moz Superbo mens ipa est ad irrogandas contumelias ad calcandos ad tolendas infirmas ad obe

dum pigra ad lacessandos alios ipatrima ad
ea que facē debet 2 pualet ignauus ad ea u
que nec debet nec pualet ꝑpatri ad ho qđ
ꝓponē non appetit nullis ep hoztatoribz flect
titur ad hoc aut qđ latenti desiderat qđ ut
cogitat qz deū metuit ex ipo desidio tuigđ
quitat in ipa sua solitate violentia tolerāt
Idem ho ꝑpsit arrogantia dicit ee solet 2ē
gre supra de arrogantia Idem Tolerabilius
ē deo ut in infinitate et ignorantia cit humi
litate qui ꝑ tacear ꝙ cū elatoe cordis alta qđz
complendit Idem Admiratr imbecillem cauta
tiē admōē nō belle potentiorem elationis est
Idem ꝑ elatōnē plerūq; 2 iusq; ad semē fruata
suppliciis diuinā Quia in contemptū humi
litatis cordis rectus indeo despicit 2 interfratē cor
pis Idem i ꝓmiū mor sup iob dicit superbie
ab ipa mor radice secundū est ne consistendie
roborēt Difficile em est i se superbiā inuētā
deprendit qz illud dictū quāto magis patrē
tanto minus videns Idē in ꝓbi mor arroga
tes sicut inflant laudibz 2ē gre sic de arrogā
Idem Omnē difficile est ut elatio q regnat i cor
de non erumpat in voce Idē Quisquis superbie
tyrannidē in se captiua mēta suscepit hō ꝙmū
dampnū patit qđ clauso cordis oculo ꝓdit inde
bij equitatem nā cuncta q ab alijs uel 2 bn gt
runt displicent 2 sola ut 2 mala q ipe met
ego placent Idem Sup iob dicitur Superbia
2 regina que illū que capite sepīt principalib
uicijs quasi ductibz septem tradit Idem Lume
ne ueritatis elatis mentibz abscondit ꝙ humilibz
reuelat Idem Timor mētis est obstaculum
ueritatis Idē Sicut caligo in oculo grīata qđ
lacrimis se dilatat tanto magis lumē angustat
Sic vitiū superbie quāto magis patiē tanto mi
nus videns Idem sup iob xx. Quatuor sūt tēno
ris species 2ē gre sup de arrogantia Idē Superbus
aliena despicit ꝙ ꝓpa admirat Idem i ꝓmio
mor superbos decet ut veris deis semp edu
ce tradant qui si ad placita consentiunt infiores
ea alios videāt Idem Superbi ad cortra i se ma
la defendē nequunt vicia quedā contra suos cor
rectores mouerunt qđ si non inueniūt fingūt Idē
in lib 2ē mor sup iob ꝑpe 2 rep sup omnes
filios superbie alia vicia illas solidius ultores ipe
tūt quibus ꝓpa vicia destruūt Ho videlicet mu
nera pactam castimoniā abstinentia libido contra
nemia expugnet Superbia ꝙ qua radice omne vi
tiorū diuinū nequaqm bonū ultionis exprimatur
contēta contra cuncta medicina aiē se erigit et qđ

gnalis nec pestifer morbus corpus omē futuri
corripit nec quidq illa suadente agit 2 si ce
citus cadit non timet deo ꝙ soli bene glie fruat Ꝑ ho
Idem i ꝓmio mor habent arrogantes hoc ꝓpiū
2 ē gre de arrogantia Idem i registro apostate
angelo similis effici hō dei hominibus ee simul
dedignat Idem i omēa regule filio ꝙ corpale
pudicam deus non dignat adesse centurionem at
suo non adignat occurrē Quid chor fres mis
q mā superbia retudiē qui in hominibus no natiz
qua ad ymaginē dei facti sunt ꝙ tm honorez
et diuitias beatam Cuiq; pensamus q ea ho
mines sunt negligim; pensare quid sunt ꝓpiā
gre de arrogantia Idē de iactantia Idē de ba
na gliā gre de humilitate

Augustinus in libro de ꝓmodestiā Superbia
dampnat ꝑpe excellentie Idem i eod Superbus o
bus inuidet Superiorib; qz illis non equat ꝑ
bus qz sibi coequat infirmis ne sibi simulent
Idem i eto de ti Nullū vicium est cui magis de
mina iuuare ꝙ superbie resistat 2 i qđ dyabolus
manus mas accipiat diuandi Idē in ie libro
de ci dei Scitur audeo dicē superbis nichil ee ca
dē in aliq; apertiz 2 manifestiꝰ ꝓmptū Unde sibi
meritis displicebant qz ea sibi minus placebo
rat Salubrius ar pertius sibi displicu
it qui fleuit ꝙ si placuit qm ꝓsumpsit Idē
in eodem cū forte corripi pudet 2 hoc vicium
non nisi superbor est Idem in eodem Superbia
ꝓsse deum imitatur Odit namq; deū qui so
cios hominibus velit ꝓponē diuinationē ꝙ illo Idē
facilius sunt homi ꝙ libidini diuandi Idem
Hyems vanitati superbie addita alior laudē sua
reputat vituperationē Idem i libo de gra nou
testamēti Superbia consortiū odit 2 quietē in
ipa est sola cupit omnibus eminē Idē i libo
de ugnm te Simulatio humilitatis maior su
perbia est Idem ibidem Quia sutilgentibus
2ē gre supra de ꝓcto Idem i eodem ajensu
ra humilitatis cuiq; eo mesura magnitu
dinis ipius data est cui periculosa ualde est
superbia que amplius ampliorib; insidiat
Idē in regula alia q cuiq; magnas in malis
opibus ꝙcet ut fiant Superbia no 2 bonis
opibus insidiat ut ꝓcant Idem i libo de
uerbis dñi 2ē agnoscat se homo mortalem
2ē gre supra de morte Idem Sola superbia
in gre factis 2 mienda Idem Ado creuit
exemplis superbie ut ea uelit habē bona ꝙ
se ꝙ inquit ne altior q primus angelus
inquit ne splendidior es in tra ꝙ angelis

fiunt in celo? Quod si ille de tanta sublimitate
cecidit ppt superbiam Quis tu ad tanta celsitu
dinē superbus & p̄fundis ascendes? plura qre
supra de choze Item de humilitate

Cyrillus sup̄ ioh̄em Superbia in nob̄
existente oīa vita mā fit̄ inimica Et si sobrie
tatem et si iustitiam et si veritatem et si ordines
2 si elemosinā 2 si q̄dcūq; aliud faciemus Idem
sup̄ ezechiel Ruchil a dei clementia sic alienos
nos facit sicut superbia Hic in sēd libo de corpus
Recordande sunt nobis multitudines peccato
rū2 que utiq; cū stimulare nos ceperit ne
quaq̄m elatum locum relinquit Idem sup̄
illud ysaie Vē pauper spūi Dns nr̄ illos
b̄tos pauperes dicit qui nulla superbia diaboli
inflant̄ nulla ambitione sēli extollunt̄ si hu
militatem spūs cū fidei devotione custodiunt

// 1 epla

Taonimus Inuenio oīa peccata superbia e q̄ na
tione celestis sublimium mentes inhabitat sp̄
cunct̄2 celitio latitantes Idem Ruchil sic a
pulcra mea habitare conatus sum sicut tumefe
cim et acta secreta cernunt̄ dei cunct̄ se odia
pducentem Rom 11 dimitte 2 negociū meū in
carnis humilitate disposse Discite a me q̄ mitis
sum 2 humilis corde Idem ad occasionē plus
e anīm deposuisse q̄ cuncti difficilius cum auro
gemma q̄ auro aurem 2 gemmis Idem i epla
ad seleuciam Quid hominē tam superbum quod
ue ei mgīm videri p̄t q̄ eius non obedire ma
datis a quo hucusq; accepit et illius p̄cepta despi
cere qui ppt̄ hoc impat̄ nobis aliquid ut ha
beat causas 2 occasiones remurmurandi Neq; in
obsequijs mei deus indiget si nos illis indigem
impio q̄ habita cum deo desiderabilia sunt sup
auriū 2 lapidem p̄ciosum 2 dulciora sup̄ mel
2 fluuiū 2 in custodiendis illis merces multa
nimis plura qre de p̄ceptis

Didymus de spū bo lib̄ 1ō cō 38 Oīb̄ p̄cātis su
perbus e 2c̄ q̄r de p̄cto Hic i eod̄ lib̄ 1ō cō 91 Nul
lum consecutus legendo qre de arrogā Hic lib̄ 1ō
cō 6m q̄ do detrōze ita melior ee cepit quanto
de acceptis extollit̄ utrumlibz ne bonum p̄ superbia cor
rumpat̄ q̄ prius p lapsū humilior iacebat Hic de ydrope
p̄ zenodopia subiecta qre de mōchis mal pla qre
sc̄a de gula bona Hic de spū bo p̄cipalium duo di
uitiozū mat̄ 2 radix 2 regina e superbia Hic ibidē
Oīs superbia tacto iacet i ymis q̄to se magis erigit
in altis Cuncta n̄ p̄ p̄ superbia erigit̄ ille paul
dubio p̄ deum stat̄ medium Hic de Oza de sinus superbum
utrumlibz ex ipis sinus iudicandi sēd ex illis q̄bz p̄
tumbz abutim̄ qr̄ vt bona no bona volum̄ fieri

Remigius sup̄ 1ā cōp̄ ps Ne magnificeris in
extollat me 2c̄ Quidā dicunt aplm̄ de gloze aliqua
laborasse vel alia q̄libz corpis passiōz sustinuisse
Odā no sentiunt aplm̄ a diabolo de libidine aliq̄
temptatū fuisse Od̄ verius de credim̄ venen
in libidis fugabat i eo venenū superbie 2 elatiōis
Dom̄ dns de antydoto tyriaci q̄ de spōte ipsa
qui tyrus uocat̄ a quo tyriaca di q̄ fugat de
venenū Sic̄ do fert aplō q̄ p̄ venenū fugabat

Remigius in libro de vitijs ydijs Venenū
humilitatis closa res e humilitas q̄ ipa sp̄ superbia
palliāe se appet̄ me bilestat Hic p̄ superbus sp̄
i ruchiz residet in consilijs p̄ua reuelat no nisi
accedit no missus se potest̄ meminit̄ recedit
ordinata reficit facta e q̄ ipe no fecit a deo
iudicantes q̄ iudicat iudicatiōs Et oī tempore
aduenit q̄ notus no fuit ad p̄cepta abbate sine
iudō iudicat a deceptū Hic sic cum arguit̄ sup̄
bie q̄ato ifirmie e humilibz n dat de gratia si superbo
resistit Hic Pulcra pauperas pennis mitten
p̄cipio de spōs fallaces diuitie sc̄ vitijs sapiēs
Diuitias 2 paupt̄e ne dedis mihi 2c̄ Hic de omni
superbis tollerabilis e habitis n eis superfluus e pom
sis pomposis cernim̄ extra q̄ de minus abhomi
bilis est Hic de No est pulcrū 2c̄ qre de humilit
stozmcatoz semp̄ dehonestat Inuerecundia
sui molestat si superbis 2 elatus q̄ete se p̄ te
tra se p̄uolat 2 honorat Hic de Ve sc̄ 2c̄ qre de cast

Glola sup̄ illud ps Superbi nūq̄ narrebat mihi
mi p̄cm e superbia 2 oīnde manant q̄ oīa
mi delicti Hic superbia sp̄ a deo macul̄ mentis
Glola sc̄ 1ā ps Dne de si scā 1ā 2c̄ Superbia
dicit̄ p̄cedentibz a deo 2 ultimum reuocantibz ad
dm **Glo** sup̄ 1ā ps Sup cecidit ignis 2 non vi
rit sole Ignis e superbie 2 auaritie 2 luxurie 2 si
uiderit solem iustitie p̄ m dñi mei **Glo** sup̄ 1ā
ps Cap̄ ceruicis oze 2c̄ Oēs superbi fiamus sic
Glo sc̄ 1ā Iob 21 Si letentur 2 ce meū 2c̄ Andree
sim gratiam negare cōmunicat q̄ eqs e superbus bonū
q̄ eqat **Glo** pū 21 Spūale dicit superbia
q̄ nūq̄ deprehendit eo magis gnat **Glo** sup̄
vij sup̄ 1ā Nō potes dele 2c̄ Factum superbia
bona gliā difficilius exprimat̄ q̄ victa cū
ualia p̄ plura qre de arrogantia

De superfluo cibo qre sic de abstinē qre de
cibo qre de gula Hic de Jeiunio

De superfluo habitu et ornatu ‡ cius similibus locis

De sulpicione ‡ de suspitione ‡ de latu

De sulpicione Gregorius in xvij moz sup̃ 108 ajens prauua ‡ de constitu mala ‡ de sentẽpiñ cẽ ‡ de iudic̃ appo ‡ de ffide plersq; ‡ de iudic̃ ppo testiario ‡ de status ꝛ miñtes cẽ ‡ de fama mã ‡ de signis pleriq; cẽ ‡ de credulitate mala ‡ de supb̃ ‡ de erroe

Gregorius nazanzen⁹ Obstuans ‡ de iudic̃ temerã ‡ de detractoe ‡ de erroe ‡ de suspic̃ ‡ de infama ‡ epla

Leo papa dubiũ illũ male suscepit ‡ de infama ‡ de epla

Calcidonius de corpe · Aliena ꝛ munda ‡ de litte ꝑ strictam ꝛ ad gẽpnadũ cerdo de ure mit tempꝰ rosinum ‡ a quo dicto neq; sibi hoiez neq; mõstrãdo aliquid fraude libẽo iuenies ‡ de iudic̃ temerã ‡ de iudicio ꝓpio

Gloria cassiodori sup̃ id pb̃ Impunita obpbrii meu ꝓpio quã culpã aputat ‡ de pena ‡ Glo · p · cor ‡ de nolite iudicare cẽ ‡ de iudic̃ temerã ‡ Redu ‡ quo ꝑ me sanat ‡ de puret alios ‡ de Sapiens ‡ de accidit illud bñ nẽ tradu lenat ‡ de nõ dubiũ ‡ de eo hiatum ‡ medi de iudic̃ teme ‡ de constia mã ‡ de edulitate mã ‡ de

Valerius maxim⁹ libꝰ ꝑ magnifica rep cẽ ‡ de fidelitate ‡ de ibi Alexand⁹ regis ꝓuincia hic annex hic merg ‡ de suspicione ꝛ de instinctu ꝛ ugis thebes amice tenẽt ad caudẽ ex equil m cubiculũ ꝛ ens barbarũ quidã constricto gladio iuxta lectũ ꝛ ante me ne ꝓpius se lecto immitteret ‡ de a suspicionibz diligẽter ꝑstructus est ‡ de eod ‡ de tyro mis siculie tyranno adeo suspicax fuit ‡ de metu amicis suis m ex hoc locũ ferocissimos barbaros suos ꝙbus caput ꝛ latera sua committeret substituit ꝛ tonsor metu filias suas tondẽ docuit ꝙbz ꝛ apis adultis nõ ‡ de fluxus frui tonsoꝛ immittẽ ꝛ ffecit ut tonderetur gladiũ nõ capiti mambz barbã sibi ꝛ capillos capitis auellẽt Duabꝰ ꝛ noctis simul ‡ de arsenomadis ꝛ de ꝓcidis matrimoio copulatus mercurius uirgĩ nupsit ex quibus ‡ de ꝓcidis ꝓpheton pcedẽ ausus fuit lectũ quez suum ꝙ castrũ lacus fossato cinxit m quẽ se ligneo pe te medio ꝛerepiebat fores ꝙ cubiculi ꝑ quas ꝑ sectus a custodibus clausas inuenes ꝛ diligẽtissꝰ obseabat ‡ Plinius ‡ de timoe

Quintilianus libꝰ stilo clarus est nã sẽm turpitudinẽ verbi ꝛ turpitudinis suspitionẽ

Damasus ccxus lic̃ ꝑ · absq; a loco ꝛ modo simpliciter maligne ac suspicios⁹ iterpres ꝓbã ‡ de gestis mã ‡ de edulitate mã ‡ de fama mã ‡ de infama ‡ de iudic̃ temerã ‡ de detractoe

De excommunicate Gregorius m moz distrete cẽ ‡ de lingua ‡ de a ꝓdicatoe idoneo ꝛ ritem ‡ de ꝓpriet mã ‡ de quoties ‡ de ꝓdicatoꝝ negligẽtiã ‡ de m omnẽ ‡ de unica ꝛ dei gloriosus ‡ illuminat tacendo fugẽ ꝙ respondẽdo superare ‡ de supb̃ ‡ de zelꝰ exsurgat misericordie ubi cẽ ‡ de silentio ‡ de Quintas mitis ‡ de astrologo ‡ de Sicut malis ‡ de correctoe remissa ‡ de ꝓpriozo mã ꝙ cẽ ‡ de ꝓdicatoꝝ negligentibz ꝓbã ‡ de detra ‡ de eloq̃ ‡ de lingua ‡ de loco ‡ de silentio

Hugo m libꝰ de ajendario liber ‡ de pescatoꝝ ‡ de ꝓdicatoꝝbz boiꝰ ‡ de libꝰ de bapo pmulozo Vbi de re obscurissima ‡ de septã sac ‡ dem ‡ libꝰ de laude dei Quo tuez ‡ fuerõ mutꝰ cit ꝓbã ‡ de laude ‡ de districta tacẽtibz ‡ de conflictu ‡ dem ‡ regula ajagis nocentes nõ estis cẽ ‡ de correctoe remissa ‡ de s̃ matthi Tu autem fries tuꝰ cẽ ‡ de

ambꝰ ꝙ comꝰ Guardus cẽ ‡ de supb̃ de silentio

Quintilianus libꝰ de alis nulla difficilior ce eos q̃ silentij iniurie adeoꝝ promptissimo studio ‡ de negligẽtia ut constantia tacendi nos ‡ alis qđ

Socrates Sepulcꝝ apud te sit ‡ de possim ‡ mus qui solus audiens

Alexander magnꝰ ‡ epla ad aristoe de mirabilibz asye Soles bi equitatus custodie ꝛ ptus sua ꝙ gesta ‡ de loq̃ ‡ plima ‡ de loco ‡ de ajudicio

Seneca m epla Aliqn me loquitur fuisse peritꝰ uidemur

De fraudulate quere de dilatione ‡ nõ mutꝰ

De tedio quere de accidia ‡ de ajuteria ‡ de otio

De tempe ‡ de tuo ‡ huꝰ tuo ‡ de negligẽtia ‡ de

De temeritate ‡ de stultitia

De tempaluꝝ amore ‡ de amoe mundi

De tempaluꝝ ꝓpitate ‡ de ꝓpitare

De temperantia ‡ de abstinẽtia ‡ de castitate ‡ de modestia ꝛ mo ‡ de ajudicatione ‡ de coercoe ‡ de placis ‡ de potentibz ‡ de

Gregorius i moz Dic nonnunq̃ ‡ de ꝓdicatoibz nõ nulla meti nec delectio scripti ‡ de m nãb mra temperanta uã manifestat ꝙ in quitu eni ad delectacoẽ ducimur ꝛ tuncu mens ab illicitis ꝛpanꝝ ‡ dem omnia ꝙ in talibz actibz dns pastitur ꝙ ꝛ respem celestis ‡ de ꝛpate corpalibz desi deriis nõ uinc ‡ de s̃ id iob 4. Nonne disciplina ille salus m illicitis non cadit qui se tunc temptat ab illicitis ꝛ restringit ‡ de s̃ hys regu

ultimo ꝙ nunsit ꝓhibita abstidat a se ⁊ hcessa
¶ Sꝛ i pastor. Cui nō malicia ſſ sola ifirmitꝫ nil ſit
nocūꝫ dicimꝰ ꝙ ſtō nocē ēſt ut magno modō
mutē ipā delicti cōcepti tempeſ ¶ Sꝛ i moꝛ. Ig
q̄ peſt ea ſe ēta ſubditos ſꝛe dꝫ distrectoꝛ ¶ Sꝛ
Quotiēſ ꝓa illm iuadit ſꝛe dꝫ ire remedio
Augustinus i lꝺ & libō arbitō Tempaū ⁊
affectio cohibēs appetitū ab hiſt rebꝫ q̄ turpiter
appetit ¶ Sꝛ i libꝺ & moꝛibꝫ ecte Tempaū ⁊ labꝛ
intꝛiſi ſe ꝓbēs ei q̄d amat ¶ Sꝛe i vi. libꝺ musice
Tpantia ⁊ amoꝛ ab amoē iſiōꝛis pulchꝛi. ne nos
ſmouēs ⁊ elevās ad ſupna ¶ Sꝛ i libꝺ & dꝛ. Anima ei
licēt in dcto diſt vbi Quinq; rebꝫ ꝓtēntibꝫ ⁊ē
ꝛe ſuꝛ & Ieus ¶ Sꝛ in libꝺ & ſingli te elicoꝛ Diſte
mutꝫ tpantē modū q̄ ꝓ lectiam ꝙs cyprianꝰ ama
ſcias mē ſꝛē ſolepnia ſſ odio hꝫas i cōtoē quatꝛa
¶ Sꝛ in libꝺ & epe monachoꝛ Tanto ꝛhoiō ſius mutē
hoiē ad ſimplicia gmouet ꝙto diligēti ⁊ abſtinoꝛibꝫ
concupīa cohibet ¶ Sꝛ in libꝺ confeſ. De illecebꝛ
odoꝛ nō minus ſatigo. cū absimꝫ in rebꝰ cū aſ
ſiſtꝫ nō reſpuo. ſſ tm curꝛpatus ¶ Sꝛ i libꝺ &
moꝛibꝫ ecte Omē virtꝰ tempaū ⁊ q̄d vetem
hoiem ꝙſ deo renouari ad ⁊ contepnē corpales
illecebꝛ laudē q̄ populare ⁊ totū affectꝫ ei amo
ꝛē cordis ad tūſibilia ac diuina conſtꝛe ¶ Sꝛ ibid.
Cuioſi ee ꝓhibem. qđ magne tpanē mutꝫ ēſt
¶ Sꝛ i libꝺ de ſpū et aīa Tpanā ⁊ nō in tpia timē
q̄ q̄ agrim ꝙ illꝰ cogitatꝫ ad eoꝛ regulaꝫ dirige

Iouinus ad pīam ꝛhyrrhoꝛe ſuſtiſſen
ꝓcepta fugiēda moꝛis omibꝫ ⁊ penitus abſti
denda ſuſtinꝛe a corpe. ꝛpicia ab aīa. lupa
a vent. ſpectio a cluꝛe diſcoꝛdia de domo ⁊ i
cūctis rebꝫ mēpanā ¶ Sꝛ cōtꝛ Iouinum q̄ non
mediocꝛ erꝛat ⁊ē q̄ꝛe de cātu eccliaſtꝛe ¶ Sꝛ audiāt
ꝛrē ⁊ē q̄ꝛe de abſtinēa plura q̄ꝛe de oꝛōne

Victorius de ſuꝛbo. q̄d q; minus ⁊ ulte modū eſt
pnūcīāſſe efficit. ſtudiū q̄ ſiue i cōtꝛiū uertit
In omi ꝛrē negotio ⁊ ope modū ⁊ tpametꝛi
oꝛtet habē ¶ Sꝛ in ꝓnois In oi re tpametꝛi
tene. q̄ cū eiꝰ tpantia ſuꝛt ſalubꝛia ſiunt. ⁊
bona q̄ꝰ ⁊ eiꝰ inmodico uſu noxia fiunt Nu
mūctas cū oīs i vitio ꝛputat ¶ Sꝛ ibid. Nu
chil itempanū q̄ agas. nō minus nō minus aliq̄
nō ul q̄ oꝛtet ¶ Sꝛ ibid. Tpantia ē mḡ dꝛe i
oi ubo ut ope h uēcundie comes ⁊ humilitatis q̄ꝛ
regula custodꝫ tiq̄ullitē animi ſuat grimꝫ et ani
ti q̄ꝛ amplectit ⁊ fouet quꝫ deus et honeſtate ap
pentu reſtingꝫ ura rpnū ⁊ grietia ñ admittꝫ qđa
ꝛe ſup de ajodeāmē ſuppſimus ſſ ⁊ iadmitedꝰ natꝛie

Bernardus i libꝺ de conſi nō ē tpanā tm i ꝛſectadꝰ

Calliodorus Tpantia ē aduſus libidiꝫ ⁊ alioꝰ

nō rtoꝰ ꝛpectus animi fina ⁊ medla diſcꝛe

Seneca in libꝺ de ꝛe utilibꝫ Tempanā ⁊ ſtu
tus qua deſidia aīa a ſtigium q̄ ⁊ ſuſtiſſima ⁊
ſectam q̄ plima q̄ꝛe ſuꝛ & abſtinā ¶ Sꝛe de Cathilli
utilibꝫ ꝛe & caſtitꝛe ꝓ tō ¶ Sꝛe de contꝛiſtiꝫ
¶ Sꝛe de gſidā ¶ Sꝛe de diſtoꝛ ¶ Sꝛe de cōtꝛoūꝫ ꝓ toti

Antonius in ſtdō ethyꝫ ꝛē ¶ Quē ꝓ toti
ꝛeedit a voluptatibꝫ coꝛpalibꝫ ⁊ ep̄ls apostꝫ
tempatus eſt cum nō triſtitiē intemperiē ⁊
olīa q̄ꝛe ſupꝫ in cyrilis allegatis

Cullius in ꝛthoica ꝓtes tempaū ⁊ ſtu cōm
nēdia clemētia ⁊ modeſtia eſt aud tpantia ⁊
nis i libidinē acq; alios non rtoꝰ impellꝫ nē
tis et ꝛcepis fina ac moderata dnatio ꝓbꝫ q̄ꝛe

Macrobius in ſatnia bi tpan ¶ Sꝛ
tiā ſtutꝫ modeſtia. abſtinēa uerecundia. hoſpitas
caſtitas ꝓcetas ſobetas q̄dicia ꝓbꝫ q̄ꝛe ide ¶ Sꝛ
nē ut edeſit ⁊ bibeīt ſe ei uelle ede ⁊ bibē ut

Socrates dicebat multos hoies ad ꝛa uelle
De theologia q̄ꝛe de ſcpta ſacra ¶ Sꝛe
De theologicis uirtutibꝫ q̄ꝛe de fide ¶ Sꝛe

De temptatione gulosus

Quiſi miſeꝛes dē ei vibꝫ ꝛeputata mala
nullus q̄ malignoꝛ ſpūs inſidias nō coꝛrigat ꝓ
cet ¶ Idem Sed ecta ſine labꝛe temptatiōē
tꝛiſtitiē nō ꝓt tempa pegnacibꝫ q̄ ⁊ ſi fꝛeq; ꝓ
habet aptos hoſtes ꝛtm tolerat victos ſꝛe
Iuſti aīam gra dei uocat ſſ tempatꝰ mitꝛgit
¶ Sꝛe in ſtdō moꝛ. Tempaū deus ꝓmittit ſua
ne bona q̄ agit ſuis uiꝛibꝫ tꝛuant ſi infir
mitē ſua cognita ⁊ ſpe diuine adiutoꝛij ſolidēt
ſolidēt ⁊ ad ſiu custodia ſollertius ꝛcitet
¶ Sꝛe in libꝺ xpiī ſup iob In hac vita ſine tpn
ciombꝫ vinc nullus ꝓt qđ ꝓ dei cōſilio ꝛ
rie ne. ſ. tua pegnacib ꝓ pacē diligam. Sed
tus eni abiatoꝛ amena ꝓtꝛa conſpiciē obliui
quo tendebat ¶ Sꝛ xxv libꝺ o ꝓto rompam
ne mes mea ſuꝛbiat ⁊ in ſolo dei adiutoꝛio ſpe
pede robustus ſigitꝫ hinc ⁊ q̄ hebetas ꝓhia ꝛ
tot et tantis uitiis ꝓfeciſſet. tm uexabꝛ. in
licentiam timedo fugio et paulus in ſtoa cō
raptus angelo zachane colaphizandus mādꝰ
In miꝛaculis n. et uitiis moſtrabaꝛ ſi ꝛepi
ciombꝫ ſuadeāt. Dū paulꝰ aīt. Ha uitia ⁊ infir
mitē ꝓfitē in tempta ¶ Sꝛ in vij mozꝫ ſup
illud iob ayons cadet deſtruit ⁊ē Duo ſūt gña q̄
tacdiū Vnū q̄ ⁊ in mete uſtꝫ ꝓ ꝛepdimꝫ
tū agit ⁊ caſū q̄ ſtud nō miſi poſtꝫ cordis
at Aliud q̄d paulati ueniꝫ in mete ⁊ aīm ⁊
reſiſtente lenib q̄ ſuggeſtionibꝫ mficit Repꝛ
no nāq; raſu mons deſtruit ſicut aqua

Ambꝰ ſꝛa lꝺ 1o de offic Socꝛates tpantia fuiſſe tāta ꝓ
¶ De uti oīa ſē bite ſua tpa baluꝛ ne toſſeta

celestib⁹ mnstr⁹is assuet⁹ casu subito p̄ uamissiaz
turpitudine defluxit Paulati nō alliuione
ira consumit⁹ cū salomō assidna carnis petula
nsq; ad p̄fidia ydolatre puenit⁹ 2 templa dnīs
ydolis fabricauit ¶ Idem i trio mor⁹ sup̄ 1ª iob
Dnō at illi by⁹ sua 2ª antiquus hostis genꝰ hūa
nū duobꝫ modis temptare consuet⁹ ut vel dilect⁹
corda terrore ꝑ tribulacionibꝫ frangat aut ꝑ ꝓsp̄a
siombꝫ mollias⁹ In utrisq; go cont⁹ beū iob se mr
hostis se behemēt ꝯcut⁹ nā ꝑ⁹ ꝑfumilias
meulit dumpna rep⁹ orbauit ꝑcussit filios
ꝑcussit tedlumine putredine vlcer⁹ aut at
tis antiq; repetit insidias deuit⁹ n hostis ant
quus qualit⁹ antiquus adā decipi soleat 2 ides ne
ad eā reuertat⁹ dn̄s sequit⁹ Dixit at illi by⁹ sua
2ª Sed nūc antiquus hostis ab isto adam i sepu
lchis posito ꝑdidit q̄ nr̄m antiquū adam i pad⁹
se potuit supare nā admetem suā mulierē du
ad iba male ꝑsuasionē attendit⁹ ad doctrīa ste
erudiendus tr̄smisit 2 q̄ expectata fuit ut ꝑdict⁹
erudita ē a viro ne 2 ipa periret ¶ Ide m sede
mor⁹ Difficile ē magna agere et apud semetipz
quepia de magnis actibz cogitatione fiduciā
nō habē Quo ꝑ⁹ n quo cont⁹ victa fortit⁹ dim
tur cogitatione saltem i corde ꝑsumptio gliat⁹
2 cū mens humana culpas foris valent⁹ conte
nit ꝙplerūq; apud semetipam maiut⁹ intius stu
mescit⁹ q̄z sese magis nūc estimat⁹ ne se putare
Dei cogitare sue esse meritis putat⁹ Sed ꝯe ait dis
cipl⁹ nūquis oculos tuos alienos aliquit⁹ q̄sito culpa
quo occultius eo pene corrigibilius ꝑpetrat⁹ Dn̄s
2 pia mr̄ cōsiliis dispensatoria temptatione pulsat⁹ q̄tinꝰ aia
infirmata quid sit in semet⁹ 2 ꝓsumptionis ꝑpe
fastu deponat⁹ q̄ se subsistere nō valebat ayo
cūi ut temptato mentem pulsauit⁹ oīs cogita
tionū mār tumultus 2 ꝓsumptio congesta ¶ Ide
i pastor⁹ cap⁹ liij In primo p̄mte q̄re sup̄ de pecō Ide
i⁹ mor⁹ duobꝫ modis hō s̄ vitijs 2 flagellis di tēptat⁹
tus aut dn̄s demones temptant⁹ ꝑstringentes i nobis
virtutes humiliant⁹ flagellis uō dn̄s tēptat⁹ stringe
tes i corde mundi hūi voluptates eradicat⁹ ¶ Ide i mor⁹
libro no plerūq; uelud ira dei metuit hō tēptato
rē adusa ꝑ tri mēdū esse tēptatoribz ꝑsus ad
virtutis custodia cautior⁹ ia ꝯsurgit ¶ Ide i omelia
de uētribz ꝑfecte nr̄ adusarius 2ª q̄re sup̄ de sed
nū temptatoribz ¶ Ide Christianis nr̄is ūtutibus
te magis semp̄ diabolꝰ ad tēptandū ¶ Ide illos tēptāt
neglig⁹t q̄b quieto mūdo possit⁹ se sentit⁹ ¶ Ide
Deo dialogor⁹ Sed dm nr̄ illusiones atq; reue
lationes ipas visionū quor⁹ vocat⁹ aut ymagines

quoda mētis sapor⁹ discernit⁹ ut sciat⁹ a bono sp̄u ꝓ
piant⁹ nt quid ab illusore demone patiant⁹ ¶ Idem
i registro Est m illusio⁹ q̄re de illusio⁹ nocturna pla
q̄re de demonibz q̄re de sōnijs tēptatoribz q̄re de istoriis
diabolicis q̄re de vitijs capitalibz

Augustinus in libo de gen⁹ ad litt⁹ monē
les hor⁹ agite ne diabolus sua tēptatione dēm pol
luat dominicū ne sensibz corporalibz immutus ines
timet aie sanctitatē lucēq; mētis obnubilet Sept
n hoc malit demoniū ꝑ omne aditus sensibile
dat se figuris accōmodat se coloribz adhibet so
nis odoribz q̄ se subicit saporibz se infundit tactui
na simonis q̄ fallacia Non quidē ꝑ sensum dnīm
nem si ꝑ ūtutis egregie excitando sensus hu
manos mirabiliter delectando sepius quidē per
visum 2 auditū si fortasse ꝑ tactū 2 gustū ¶ Ide
in libro de gratia cor⁹ et lib⁹ Quō nutrit⁹ dya
bolus 2ª q̄re de demonū tēptatoribz ¶ Ide pecu
losa 2 ptinacior⁹ lupa vecordiam illas n curo te
ne sustinuit⁹ 2 immemor⁹ uxoris loth sp̄u ia de sodo
mis egisso aut fragit⁹ retro respice sublhortat⁹
¶ Ide Quid nō ꝓ dya 2ª q̄re dēmū tēptatoribz ¶ Ide oēs
ad julianū Quoniā i humana infirmitate peior hostis
nr̄ est cauda superbia Ideo immitt⁹ nō pōt⁹ cornu
gut⁹ i carne cōtumeliā 2 alior⁹ stor⁹ homin⁹ ista
carnalis concupia ut videlicet dn̄s adustus illam i
temptatoribz repugnam⁹ periculor⁹ suor⁹ animo
moneat⁹ ne minus securis de nūtis ꝑ superbia
ia inflet⁹ ¶ Ide ibi In nobilissimis ꝑpis sola infirmitas
ca pugnādi est 2 rursus infirmitas amoris non
superbiendi est quāde ut ūtus qua hic superbiri pos
set nō superbiat⁹ cadē ūtus i ipsum⁹ tēptatoribz ꝑfia⁹
¶ Idem p q̄stiōs adhuc vnit⁹ i medio q̄re d illusio⁹ noc

Hidolius sup̄ luca Vbi tēptatores sunt ¶ Prima
plime ibi conatus difficilius ad ūtutes lapsus nō
facilius ad errores ¶ Ide ibidē Temptatōm nō ut
inquā formidare debem⁹ est n ea victorie materia
triumphor⁹ ¶ Ide Dines ille qui tēptatione non sen
sit i ho sēlo raptus ē ad inferos 2 sepultus i inf
no ¶ Ide Diabolus in somnijs 2ª q̄re sup̄ de dēmū
tēptatoribz ¶ Ide O mysta zacharie q̄re ¶ Id sup̄ i
dn̄i ima⁹ redimēs a caliginib⁹ hoīm est humana tēp
tatio qua fieri possum⁹ Caliginosa nō eo ignor⁹ e
q̄ nō solū falsa comport⁹ vim 2 q̄ pie gesta sint
corrupit⁹ decolorat ¶ Ide ibidē Sepe tēptatiōes nos
sunt⁹ deus volens iuste p̄mia dare luctantibz
utiq; non dormientibz non enim molles deliciis
sed duros exercitio laboriosis ornat⁹ victoria triumpha
tus ¶ Id ibid ffacile adusa superant⁹ si spes assit q̄
consolet⁹ cum n melioza sperat⁹ magis lenioribz fri
gescit⁹ a fugant⁹ plinius q̄re de dēmū tēptatoribz

Cnstantinus de gpnō Restiētibz desiderabile ē
bellū s2 ītrepidis leuis videt ē tēptacō pauōr 2 mest
hec ē aūt gl̄osa victoria ꝓfectuū q̄ potiūs odie q̄ amat
nā cū victoria tēptacōis fuit ḡsuasta q̄ alid
restat nisi ut regnū gl̄ie cōsequat ē ¶ Dē s̄c̄ agathō
In p̄mis ē ḡnis 2 insuperabilis ipetu dyabolꝰ tēptacōis
qua si q̄s fortiter sustinuit ī sede stabilis ē aūt
timore ē quo n. plus repellūt fugit dyabolus
tāto magis deficit 2 repellit unde petrus ait
Resistite dyabolo et fugiet a nobis ¶ Ibid
ē immunit de periculo tēptacōis. minuat 2 de
primo ꝓbacōis In nullo n. negotio ꝑfecte requies obtat
nisi labor p̄cesserit cui requies debeat
¶ Dē in lib̄ de reparā. lapsoꝝ ayemuns hec ē lectꝰ
ē tamen 2 argumēs nō ut mihi aliq̄s credat sz ut
mihi ipi credat. q̄ nō ille q̄ septies cecidit victꝰ ē sz ille
qui ad ultimū gl̄iatu totaliter cessit

Ieronimus ad Elyodorū epm̄ Errās fit er-
ras plane si putas p̄ p̄anū ī pace tēptacōis p̄se
cutorē Et te quidē magis oppugnās si te pectus
oppugnari nescis ¶ Dē ad thesiphontē ē multa aliā
tempta oē seu vitio g̃nouerit ut simplicē 2 sciētē
dicam nil sapiūt nil deus ē

Isidorus de sūmo. lib. ijo ca. xo vtile ē diuersi-
us q̄re de q̄busdā ¶ Dē Dyabolus ē sp̄ens lubricus
q̄re de demonib̄ ¶ Dē Tēptacōnes dyabolicē q̄re de
dēm tēptacōib̄ ¶ Dē Ad nīgna utilit̄ q̄re de ad
uersitatib̄ ¶ Dē ē nullis ā ē q̄re de illusione nocturna

Bernardus sup̄ ī impulsꝰ ꝓlā q̄nas ibidē
cuius sunt eadē verba ḡ ī te sit ī pulsor ē impul
sor ē dyabolus. ī pulsor ē medius ī pulsor hō ¶ Dē
Nocte ē ut veniat tēptacōis ꝗs ē em cōnatꝰ
nisi legitimus ē ator ē aut quis ē tabit ī ipius
net ē Tu ꝙ accedens ad fluuiū de sta ī timore
ē ppara aiam tuā ad tēptacōes certa nāq̄ sit occa
sō q̄ pie nolūt d̄ nec ī ppō ꝓfectꝰ occasiones ¶ Dē
ī ser. Orans cotidie ut dei nolūtas fiat ī celestib̄
sicut ē ī terris ut sit fiat ē ī terris ut sicut ang̃li s2
hō adhereās d̄o d̄no sp̄ūi sit cū eo Sz heu me q̄re
de mea sed ḡdiuōis humane ¶ Dē Quies ḡnussia cernit
ē q̄re supra de angelis ¶ Dē m. ser. Vtilior ī
gl̄iatu ē ioīa fortē q̄ stola linea licet illa s̄c̄oꝝ
hō ioīa ¶ Dē Secūdū dei iudicū q̄ ille sup̄bis mal
ledor negocia fabricat ꝓpinas corrogat cis q̄bz ip̄ius
nādo fluctibz ¶ Idem heu me miserū. q2 nō inde
fluctibz nec ista vita misera aut tēptacōibz
¶ Dē ī q̄da ser. ple Sz quid simꝰ nos d̄ h̄ fortitudo
mea ut tentis aut talibz aut tot tēptacōibz ī siste
ualeam ē Sz hō ē ete q̄ ī tēptacōibz q̄ut dē hō ē ad
q̄ nos ꝓducē solatꝰ ut s̄ nos videtes de fatis
meis 2 q̄ ī nobis ī s̄c̄i ḡsilium 2 auxiliū ad eā mittam
¶ Iō Iudi te cumulo

Beda sup̄ illud matth̄i Non tentabis
scat nisi replē intelligēda ē q̄ dicit No tentabis
dm̄ deū cum ille n. tentat dm̄ q̄ aliq̄s sp̄ ipe sentit
facē laborat q̄ p̄cepta eius sine ḡra q̄ a se posse
Hugo de sco victore Tempta ē uade q̄ fidit
cale ē callide exprimi 2 q̄ quibusda cōmatibz cū de
letam ipulsacōne ꝓbāt
Calliodorus Tempta ē assimilāt boni ad filios
Callianus m. lib̄ de mīstrica ē mōchoz ꝑfec
metis iudicū q̄re de illusione nocturna ¶ Dē ibid eius
bic ūmus q̄re sup̄ de demonū tēptacōibz
Cyprianus ad Cecilium epl̄a Scias hō opꝰ q̄re de insidijs dya
¶ Dē lata 2 spaciosa q̄re sup̄ de dēm tēptacōibz
Glosa sup̄ id ꝓbatū me de 2 tēptame de tēpta
ut ꝓbet hō tēptat ut stat dyabolꝰ tēptat ut sedeat
Glosa sup̄ ē habitat Tēptacōnū q̄da genꝰ ta
ta q̄ sigt ꝑ timoꝝ nocturnū Quedā leuis 2 mane ta q̄
ꝑ sagittam volante Quedā grauis 2 occulta q̄ per
negotiū Quedā grauis 2 aperta q̄ ꝑ meridianū dēmo
nium designat Glo. sup̄ illud matth̄i e. Nō tentabis
ē Tempta fit suggestione. delectatione cōsensione
ndis ē. Tres tēptacōib̄ nō pugnat cōnat plu
res glosas q̄re supra de dēmo tēptacōibz
De timore qui est donū q̄re sup̄ de dēmo sp̄s ſi
De timore qui est ūtus q̄re ipm̄ reptilis sequēdi
Decimo timore uno Gregorius m. mora
Justo timendi nō est ne deseratur ad exercitū
cōtumelias inferat sz ne natus ad odiū pacis fiat
¶ Dē Creator me qui ubiq̄ totus ē ē circūdet
nō cernit tanto magis timendus ē q̄re
bilis ꝓuidet de mīs actibz quos ille qui ignorat
ignorat ¶ Dē Tanto de se quilibz sollicitus magis
mor sup̄ iob Timē deū ē nulla q̄ fiducia sit bonus
ptēre unde sapiēs ait ē timet deū nihil negli
git ¶ Idem sup̄ ter cū nocte ē nubes ī omnibus ter
meat deus ingressibz ut nō simꝰ nobis data ad
maiorē ꝓbā ē experimēta nō ad cōsolationē
bonis fidei solet In adiutis ne simꝰ nobis inuidia
pene que debebat ē culpa uit ē pena deleta
aliqui n. ē ḡra q̄ que dicit ura ē ura q̄ dicit ḡra sta
plerisq̄ gratiā quib̄ exhibuit dona utrutē ē tam
ē de donis datis aliqui cecidit ꝑ q̄ stat ē de
debuit q̄ plerisq̄ ē Beluid nā metuit q̄ ne diu ꝓ tēp
tationū ē tri eisdem tēptacōibz ꝑsus ad ultimū
tri custodia cautior surgit ut nisi nūq̄ se reparet
hendet animꝰ totus ad dei adiutoriū se conferat
ē sui ipius fiducia funditus abiungat
Nemo securus ē ꝑ ī ista vita q̄ tot tēp
tatio noīat ut qui fidei potuit ex deridere

Ysp sup epl̄am pet. Duo ē genꝰ tēptatoꝝ. vnū q̄ decipit
q̄ ꝓbat. Secūm hoc genꝰ q̄ decipit. s. dei ne
emi ītemptatoꝝ malorū. Sz vnū genꝰ tēpta
toꝝ q̄ ꝓbat. Ysp sup epl̄am pet. Duo ē genꝰ tēptatoꝝ. vnū q̄ decipit
q̄ ꝓbat. Secūm hoc genꝰ q̄ decipit. s. dei ne
emi ītemptatoꝝ malorū. Sz vnū genꝰ tēpta
toꝝ q̄ ꝓbat. Ysp sup epl̄am pet. Duo ē genꝰ tēptatoꝝ. vnū q̄ decipit
q̄ ꝓbat. Secūm hoc genꝰ q̄ decipit. s. dei ne
emi ītemptatoꝝ malorū. Sz vnū genꝰ tēpta
toꝝ q̄ ꝓbat. Ysp sup epl̄am pet. Duo ē genꝰ tēptatoꝝ. vnū q̄ decipit
q̄ ꝓbat. Secūm hoc genꝰ q̄ decipit. s. dei ne
emi ītemptatoꝝ malorū. Sz vnū genꝰ tēpta
toꝝ q̄ ꝓbat.

no fiat q̄ melioze & eloz ¶ Et q̄nūc utuc̄ibz ēsim⁹ tm̄i tm̄e debem⁹ ne de sublimiōz cozmana ¶ Idem i lib. moz. ayons plus illudat. plus metuit q̄ma ois aspicit a uturis q̄ q̄nta dissent ¶ Idem no fir⁹ mus homo fragilis 2 q̄nto creuit i futuris tanto timeat ne cozruat mflus ¶ Timeri ab omnib⁹ homo debuit si ipe hō auctoze om̄ ut homo debuit timuisset. Vide q̄m reis sensu ad timoze dei no habz tanto i nullo timedus e q̄nto hō qđ ee debuit non est ¶ Et in omea ages prava si non p timoze dei pus cūctis ab aspectis uitijs mutatem emendet ¶ Iusti omes qđ agut meruit. dū aute considerant ante q̄ iudicet stabit ¶ Anchoza mee mentis pondus e timoz eis ¶ Quisq̄s putem q̄m q̄rit ee gras de tā temalo ¶ Idem magna e securitas cordis q̄re de fraus et desidia q̄re de actiua uita ¶ Si ez omea ipo. Ideo bom bni sui timedi ne offendat ne forte ppt illos ille puocet ad mā. q̄m corda bo nop sp inhabitat deus ¶ I fine 30. lib. moz sup iob Qui⁹ n. securitati timoz sp longe uidat abee nobis tame nichil e oculus q̄ sub spe sp time ne mā mens tranta aut resoluendo se mitiss deriat aut exorbitando se de donis penis q̄ de fe sub spe humilius repedat tanto i illo robustius exeat pla q̄re d pusillaie ¶ De scā

Augustinus pim dei. dr. Timoz e amoz fugiendus h⁹ qđ ei adiuncta ¶ De sup cano. 10. his Timoz q̄ loci ppatat cautati sicut p serua meducie filiū 2 nisi pus eqat seta non succedit filiū ita cū cepit cautas habitare mete pellit timoz q̄n cautati ppatat loci 2 cū illa ēsset ille deg cit ubi eq maioz cautas ibi mdoz timoz 2 ubi mdoz e cautas ibi maioz e timoz ¶ Et ibidem quid e timoz castus. si time sic deū ne recedat a te. Quo n. maioz cautate sponsi ardet i dm eo timidus se subiicit ei 2 amplius timet ne sponsus ne sponsus eius aliquid iueniat q̄ qđ eam sponsus a se dimittat ¶ Idem sup p⁹m Timoz dm magnū ppdiū est q̄ficientibus ad salutem. ⁊ p uenientibz foras mitti. oib timoz ¶ Idem i libro de pnā Timeat aia ia corrupta q̄ ia exprimet docta e hō qđ ingrauit burgo ¶ Idem Cū gehenā merui non peccare merui ⁊ ardere ille aut nē peccare meruit q̄m pena gehenā odit ¶ Et in regla Deo uir stus timeat dispice ne delit fere male dispice ¶ De

Ambrosius ee mae nauigat ee q̄re de aiuta

Anselmus i omeā sol⁹ cioz dei e q̄m nocētes corrigit fugat ēmā ppetē ibuit sanitatē ¶ Et i lib. de aplis. cor cogitadū e pcī natura ee q̄re de pcō pla q̄re de morte ¶ Et de iudicio ul de iudicio dei ēmo ¶ Et de ip. de timoze malo

Iacobus In epla quada Ubi timoz et trmoz est n i bonis clarū e ⁊ animi flebilis lacrimosa decretio ¶ Idem Cū mitrus fuo ul alicui mali cogitauo ul me nocturnū fantasma delusit et basilicas martyz mire timeo q̄ corpe 2 aio contamino ¶ Et nullā tuta e iudaea fragilitas ⁊ q̄nto utuc̄ibz p ficmq. cato magis time debem⁹ ne de sublimibz cozruam⁹

Dauid i. symo. Timoz i pmit. Bicit ep pellit pcm timoz fecit holiez cautū ac sollicitū ¶ Ubi timoz n e ibi desperato stude adest ¶ Et sui. bo Sepe contingit q̄ que apud iudicū hoim bona uidem⁹ tm apud exame districti iudicis tm reputa deteguit ¶ Ideo q̄ stulti ois timz ne forte boni qđ agut p aliq̄ sui animi intuitu i oculis dei reputū iudicet plura q̄re de intentione

Bernardus i ser. Nuliq̄ e securitas q̄ n⁹ in celo n⁹ ⁊ padyso multo minꝰ igit i hoc mūdo In celo nāq̄ cecidit angelus sub pncia timoris In padyso cecidit adam d loco uolupt⁹ 2 i mūdo cecidit iudas d schola dulcissimi saluatois ¶ Ide Sic⁹ securitas 2 desidia mr est oim delictoz ⁊ timoz dei radix e oim bonoz ¶ Et sup can. Beat hō q̄ semp e pauidus Timeat g̃o cū arripit e gra Time deū abiect time cū demo rusa fuit 2 hoc e sp pauidū ee ¶ Et ibide Deū time 2 madū eius obsequia hō e oīb hō gr⁹ ⁊ hō e oīb hō abz hō nichil est homo ¶ Et ibide In uirtute dedica nichil ee tā efficax ad gram pmerenda i timede re cupandū q̄ ⁊ sp ducmais corda deo ⁊ alta sape ⁊ time ¶ Et pmus timoz est ne cruciem a gehe na Secūs ne excludam a dilone duma Tertius timoz replet adam oi sollicitu ne ne forte desit a da gra ¶ Et i ser Ta tremenda maiestate audet ueritate dilis pduiculus bno leui flatu disp dei tendus 2 mime recolligendus ¶ Ille igit ille timendus est qui postq̄m occidit corpus hz pcātē mittē mittē i gehenā Timeo g̃o gehe nā. timeo ubiq̄ iudicis qui 2 spūs angelicis ptatibz e tremendus conjunctio ab ira tā pote tis 2 a facie furoris ei⁹. timeo a fragore ruentis sue cadentis mūdi a conflagratōe elementoz da tempestate ualida a uoce archangeli a tu ba dei 2 a ubo appo Conjunctio a dentibz bestie infernalis a ueneno mfei pfundissimi a ru

gnebus ꝑfatis ad eſtū hoꝛꝛeo bine rodentem
igne torrente fumū z vapoꝛe z ſulphuꝛ z ſpm
p callaꝫ hoꝛꝛeo z tenebꝝ exteꝛꝛeꝫ Quis igne
albit capiti meo aqua z oculis meis fontem
lacmaꝝ ut plangā flentibz fletū z ſtridoꝛe de
tū z mamū pedūq; duabꝰ macula ponderis
quoꝫ cathenaꝫ pinentiū ſtrigentiū bꝛeuiū
nec conſummictū Deu me miꝛ mea quid me
ge · bꝛeū · dolo · z ama · et plo · ꝛc̄

Timus ꝓm Quida ſtius ꝑ aut ego tres res
timeo vna ſq; aia mea de coꝛpe e egſſura Alia
e q̄ ocurſus ſu · deo meo Tertia e q̄ ꝓſidia
e ſma udicis i die udicij q̄ videbit et cu
tis cogitacoibz z ubis ociosis z opibus malis
q̄ oꝛet me cōꝛa deo z omnibus angelis z ſcis
z dnonibz z pcoꝛibz reddē rationem z rep
rehensionē ſiue bonā ſiue malā plā q̄ de udicio dei ec.

Rabanus i glo · ſup ꝑb Timoꝛ dni e fidei
fundamenti z cautelę origo ꝑ ipm · n · fit apus
bonū z ꝑ ipm ꝑuenit ad pmiū Damalthenus
Timoꝛ e desiderū aie ſedm ſyſtolen monet
Aristoteles iz · ethicoꝝ Timoꝛ e expectā mali futi
Cyprianus epla ille metuendꝰ e q̄ ira
nemo ꝑt equare ꝑpo pmonete ac dicte q̄e ti
muimus eos q̄ occidūt coꝛpa ꝛc̄ pla q̄e de puſillani
De timoꝛe mortis q̄e de moꝛte q̄e de mūdi
q̄e de dolꝛe bono z malo q̄e de luctu

De timoꝛe malo gregorius
i moꝛ Sepe nō nulli dū adūſa temporalia
ꝓmereūt alia diſſione et ine diſtractois abiciūt
Idem ebḡs ꝓnūc glam q̄rit ꝓfecto deſpectum
metuit z qui ꝑt ad lucra mlyat ꝑt ad damna
formidat Damicia e ſecuritas coꝛdis nichil
hic concupiſcēs alieni nā ſi ꝑt ad ꝛena q̄ripis
cuidi coꝛ hois mlyat ſecuꝝ tranquillitaꝫ nul
lateꝝ ec Valz q̄ a n habita ꝛecupiſcit ut heat a
hita metuit ne amittat Dalcoꝛes ſc̄e vidq
uita ſtc̄ quaꝛois appetc̄ ſi ne hanc aſſeq̄ vale
ant nō caſibꝰ irrūctes · nō futura mala for
midūt z q̄ ꝓꝛia mala q̄ cauti conſpiciūt i
peoꝛ ſuoꝛ bonis metuūt ꝛetinoꝛe Dde
i paſtoꝛ ꝓlerūq; apud puſillanimes utilig
ꝓficimꝰ ſi z coꝛ bn geſta meḍzamꝰ Dde
ſgrat mens hois gratiā libtatis qua ligat
ſuos timoꝛe

Augustinus de libeo arbitio Nullaꝫ
fruc aia ex libtate niſi qua fruc ex ſecuꝝ
Nemo at ſcis eſt i hijs bonis q̄ ꝑt iuſtꝰ ami
ce ꝓbia q̄e de aia ꝛc̄ de gra ꝛc̄ de puſillaꝝ
Chrisostomus de q̄ne · aiula honeſta
z idigna gnitꝝ no pauꝑtas ſz puſillaꝝtas
facit Dde No debet timē fortē hoſtē q̄ hūc pia
pē foꝛtioꝛe Dde ſi aꝝ hūm ffacile deuicat a mſe
q̄ i cauſis no deū ſz hoſtem timz Talis at q̄ hūc eſt
pauꝛi differt ſtuc ꝛe ſz n auſꝛ pcandi uolu
Vlpianus de ſubo aiulti cupim qualiꝫ ad
gnū ſz timet aīe oblectamētis mūdi q̄uocatꝰ
de eoꝝ amoꝛ xpi · ſz reuocat eoꝝ cupiditas ſcl
Dde eoꝝ metu ꝑtis uitare ocultaꝫ cupit mul
tis nāq; ſibi celeꝛus q̄uocat q̄ plus ꝓmi
cit hoiez q̄ diuitꝫ metuat i dignōne de aiulti
ſacdotes ꝛc̄ q̄e de Sacdotibz malis
Bernardus i epla Quesp te q̄ mēno
ziale ututis q̄ laus diſcipline q̄ ꝓfectꝰ ſtc̄ ut
artis fructꝰ ꝑdere timoꝛe ubi no ē ars ctoꝛ z tra
rem dni deꝛelinq̄e Dem Videmꝰ ꝓpter
aliq̄s ꝛc̄ q̄e de beatitudie Dde Cur timet ubi
timēdꝰ no e q̄e de dilcoē
Damodius sup id ꝑb Illic trepidauit
rit timoꝛe ꝛc̄ Sicut cautela e oportet timē ſe
uana e nec ꝑe trepidare
Seneca ad lucill i epla ꝑm pla ſt q̄ nos deꝛ
q̄e de puſillanite Dde Qꝛpauescim q̄ dubia ꝑ dee
nec ſuaꝫ modū i rebz ſtatim em ueīt ſcrupu
los i timoꝛe Dde delicati timet moꝛe cruciat
ſua ſimule ia ſecuꝝit Dde Quecūq; uidebit mūdi
tralatem q̄ multa portante ſtrag illi omoꝛ
timēte Dde Stulti e timē q̄ nutrie no poſſe
Dde aiulcos timē debet q̄ multi timet
ille q̄ ſuos ſuos timz miꝛ e ꝑ ſuos Dde Turpiſſi
res eſt michil timē ꝑt deū pla q̄e de puſillani
De timoꝛe et amoꝛe q̄e de amoꝛe
De timoꝛe z gaudio q̄e de gaudio
De timoꝛe et ſpe q̄e de ſpe z timoꝛe
De tolerantia q̄e de pacientia
De coꝛpoꝛe q̄e de accidia q̄e de abde
De tranquillitate q̄e de coſtia bo q̄e de q̄ſtum
De tribus ſtatibus q̄e de ſtatu ꝓfici

De tribulatione gregorius
i moꝛ Dū coꝛ i tribulatoē premit ꝛc̄
ad memoꝛia culpa ꝓꝛia reuocit eoꝝ de quib
z de ſenep iacēte puluiem et lapides ſup ſe
Idem ſicut aromata fragꝝtia ſua no mſi ꝑ
mandaꝫ emittit ita ſcī viꝝ q̄ ꝛ ulcuꝛis ꝓ
hoꝝ i tribulacoibz monſtrāt Idem penit tribu
lacoīs meꝛogat ſi quietus q̄ſq; meḍacē ſua
amat Dde Qualis q̄ſq; apud ſemet ꝑſtitꝝ illa
lateat cotrictia illata ꝓbat Dde pacē
tum iniuria tolerat q̄e de paria Dde flagel
lū bonoꝝ q̄e de afflictoibz z flagellis
i ꝑpi moꝛ Quico ad finē mūdi cotidie ꝑ
q̄uoꝛes ſum q̄ tanto g̃uoꝛes uruere

#plā ꝑ ꝑ ſũ d aduſꝫ ꝫ d afflictoibꝫ ꝫ d parta

bulacões cermina ¶ de i ꝓpoſ mozo ꝙm hac uita
ꝙre de tempta ¶ de ꝑpa aſpitas tbulacois oigo
fit lumiꝰ ꝫ ne tbulacõe deus nobis admonet
ut i nobis dicõ rubigine ia gſuat plā ꝙre d ma dei #
Augustinus i libo xiij de ciu ꝙſul i ma
ꝙre de aduſtatibꝫ ¶ de i libo de uera religõe cuſtę
pulcritudo ꝙre d ¶ de iij libo de achademicis
Cui ſtruo aio indigna multa euenerit no te
ſpnas ma ſi diuina ꝓuidencia ꝓtendit uſq ad
nos ꝙ mine dubitandu e credi ñ ſit res agi
poztet ut agit ¶ de i eodē Sicut ſub uno ꝫne
ci ꝙre de afflictoibꝫ ¶ de ꝑpe ſibi homo ꝙre de aduſ
tatibꝫ ¶ de terroꝛ ꝛpaliu ꝓnicii ꝙre de poenis
ꝑpla ꝙre de aduſtatibꝫ ¶ de afflictoibꝫ ¶ de cla
mie ¶ de coꝛrõne ¶ de pacia ¶ de pugna
Bernardus ſup cantica habitare cū ꝑpo ſuo
tbulatoꝛ dicit dns ꝛa ego aliud in hac uita ꝙ tbu
lationem reſtram ¶ Item ibidē Bonū mihi dne
tbulari dulciꝰ tu ꝑpe ſis mecū ꝙ regnare ſine
te ꝛ expulſi ſine te nil ſine te gliari bonū mihi
in tbulatõe magis amplecti te ꝙ non habē te
mecū ꝙ eſſe ſine te nil ꝛ in celo ꝛ a te quid uolu
ſup terram ¶ de Spes gliē ſpualis ꝛpa gliā i tri
bulatõe contineꝫ ſicut ſpes fructus in ſemine
¶ de In mundo iſto ꝙre de flagellis ¶ de m ſer ꝙre
dns omnibus qui tbulati ſunt coꝛde nā ꝛ mat
que nouit eſſtantē filiū magis fouet ꝛ am
plectit ꝛ ſi reptitius oſculat ¶ de hō eſt uia uite
tbulatio ꝓpter uia cōtatis habitaculū uia rest
m ¶ de nō ſit qđ igne passiões ꝛē ꝙre d afflictibꝫ
Gloſa ſr id ꝓb et diſciplina ena coꝛrep me ego
hō ꝓz ꝙ tbulatio ē coꝛrectō ꝛ doctrina ꝛ dilatō ꝛ ꝙſuma
Glo gallā uberiꝰ ſr id ſcripta dñi ihu ꝛē Signa ihu
militie xpi ꝙ me ꝙpbat eius militē ee ſcr iſte ē
bulationes Glo ſr id apli Quid ultra i burgia be
nā ꝛē absit aut ꝓ ꝑ filij dicant ee i burgia be
tunus es noli timere ayelus ē em eripiuri i bur
ga pati ꝙ ꝓpe d blandinieto ꝓdnus

De cantate Augustinus i ꝓ
lib d ꝛ ca d. Cantas ē unus et solus ꝛ
beatus deus ꝓ et filius et ſpūs ſanctus unus eiusd
ꝙ ſbē nec ecētie et ē illud ſummū bonū qđ ꝓpri
gratiſſimis mentibꝫ certe ꝙ mentis humane acies
tuali fide i ꝛt excellenti luce nō figit ñ niſi ꝑ mſtra
tā fidei meta deget ¶ Idem ibidē ca d ubi
ſupra cantas cantatis pacē ꝛ filij ꝛ ſpūs ſci ꝑ
culoſius alicubi erat nec laboꝛoſius aliquid
quarit nec fructuoſius aliqđ inuenit ¶ de ibidē
ca di Omnes qđ legē potui qui ante me ſcripſerūt
de cantate que deus eſt diuinoꝝ libꝛoꝝ nemo ñ ꝛ no
ſtoꝝ catholica tractatoꝛes hō mediocriter ꝓficientes ſatis
do cē ꝙ ꝓpe et filius et ſpūs ſanctus unus eiusdē ꝙ
ſbē mſpabili eqlitate diuina mſtinat unitate
ideo ꝙ nō ſit ē dñs ſi unus deus ꝓpius ꝓpe filiū
genuit ꝛ ideo filius nō ſit ꝙ pater ē ꝛ filius
a ꝓpe ſit genitus ꝛ ideo ꝓpe nō ſit qui filius eſt
ſpūs quoꝝ ſanctus nec ꝓpe ſit nec filius ſi tri ꝓpes
ꝛ filij ſpūs pacē ꝛ filius ꝛpe ē coequalis ꝛ adhē tri
nitatis ꝓpriet unitate ¶ Idem ibidē no in eande
trinitate nata de uirgine maria ꝛ sub ponti
pylato crucifixam ꝛ sepultam tria die resur
rexiſſe ꝛ in celū aſcendiſſe ſi trinus filius nō eande
trinitate deſcendiſſe in ſpē columbe ſup ihm bap
tizatū a die pentheco ſtes poſt aſcensione dñi
ſonitu ſcō de celo qđ fieri flatus uehemēs ꝛ
linguis diuiſis uelut ignis ſi trinus ſpūs ſanctus nō
eande trinitate dixiſſe de celo tu es filius meus
ſine cū baptizatus ē a iohē ſine i monte qui cū
illo ē erant diſcipuli aut qui ſonuit uox de
ce ꝛ qui clarificatū ꝛ uerū clarificabo ſi trinus ꝓ
tes fuiſſe ad uocē ad filiū factū ꝙnus ꝓpe et filiꝰ
ꝛ ſpūs ſanctus ſicut in ſba uel in oīa ſcā mſpa
bilēs ſic ē mſpabilis apparent ¶ de ibidē hec ꝛ
mea fides eſt qm et licet eſt catholica fides ¶ de
ibidē ca ꝓmo Nec ꝙ ſecūm aplm paulū ꝓpe de
trinitas intelligit breuis ꝛ solus potest ꝙ solus hꝫ
immortalitatē ꝛ lucē inhabitat inaccessibilem i qbꝫ
ubi nec pater ꝓpe nouimus ē nec filius nec
ſpūs ſanctus ſi breuis ꝛ solus potest rex regū et dns
dominantiū ꝙ ē unus ꝛ solus et uerus deus ꝓpa
trinitas ¶ de ibidē Sic enī dictū eſt ꝙ solus habꝫ
immortalitatē sicut deus ē et facit mirabilia solus hō
uba nō ꝓpter tri nec filiū trinitatē ꝓmittit intelligi
ſi breuiꝫ deū unum ꝛ unū ꝛ solū id ē patrē et fi
liū ꝛ ſpūm ſanctū ¶ de In patre manet trinitas i
filio equalitas in ſpū ſco trinitatis equalitatis ꝛ
concordia ¶ Idem In illa ſumma trinitate forte ꝛ ce
ro ſimi rex ē pater ꝓfectiſſima pulchritudo
filius ꝛ ſuauiſſima delectatio ſpūs ſanctus ¶ de i li
libo de ꝛ ca ꝓpe Neq; qui trinitas eſt ideo ꝛpſp
putandus ē alio qui minor ei ꝓpe ſolus a filio
ſolus ſp ſit pater ꝛ filius eqm nō inuenat quo
dici possit aut ꝓpe ſolus aut filius solus cū
ſit alterꝫ inſeparabiliter ꝛ ille cū filio ſit ꝛ ille cū
ꝓpe nō ut ambo ſint ꝓpe a ambo filius ſi qꝛ
ſemꝑ iuncti ſunt ꝛ neuter solus ¶ de ibidē Cū
utrq; tantus ſit eſt solus ꝓpe ut solus filius
uel solus ſpūs ſanctus ꝙnus ē ſimul ꝓpe et filius
ꝛ ſpūs ſanctus millonis ꝛpleꝝ dicendi eſt ſi trini
tas ſit trinitate ꝛ unitas in trinitate ꝓpe ꝛ filius et
ſpūs ſanctus ¶ de in fine ſexti libri de ꝛ In ſumma
trinitate que deus uerꝫ ē una quidē ꝛs ſimul ꝙ

2 trīū ſūt due q̄ñtū bna ſūt 2 ſīgula ſūt īn ſīgulis 2 omīa in ſīgulis 2 ſīgula in oībz et oīa in omībus 2 bus ſūmꝰ omīa ¶ Dē ibidē cum̄ dr hꝰ nūl ep ꝓte nūl ꝓ ſpeculi 2 in omnē tē gau dat cognoſcens deū 2 ſit deū honorē 2 ḡtīs agit et nō non vidēt tendat ꝓ pietatē ad vidē dū non ꝓ ætatē ad caliginandū quēadmodū ē deus ſ. trīū trīnitas nec trīū confuſe accipiendū eſt illud aplī ex quo oīa ꝓ que oīa ī quo nr dñs nulīs ſ. ipī glīa in ſcula ſcłoz amen ¶ Dē primꝰ octauꝰ libꝰ de trīt Dnoīm q alibi ac ſpē dicā ī illa trīnitate diſtīncte ad ſīgulas ꝑſōas ꝓprietatēa que relatiue dr̄ admīcē ſīc ꝑ 2 filiū 2 utriuſq dnm ſpūſ ſc̄m nō in ꝑ trīnitas a filiꝰ trīnitas a dñm trīnitas ¶ Dē ibidē cōd ī ad ſe dr̄ ſīgli nō dicī plāliꝰ tē ſ. dñm ipam trīnitatē ſīd de ꝑ de filiꝰ de ſpū ſc̄o 2 bꝰ ꝑ bꝰ filiꝰ bꝰ ſpū ſcī 2 omnū ꝑ opē filiꝰ opū ſ. ſ. nr̄ tē tē dī a tē bonꝰ a tē op̄ oīnoīetēs ſ. vnꝰ de bꝰ opū ipa trīnitas 2 quīq aliud nō adūnctē relatē ſ. ad ſe ſīgli dr̄ hꝰ cm̄ ſcdm̄ cēnciā dr̄ qz hoc ē ibi ēe qđ magnū ēe qđ ſapiēte ēe qđ bonū ēe 2 quidq aliud ad ſe dūaqz ibi ꝓpria uel ipa trīnitas dicī ¶ Dē ī ꝑmꝰ nonꝰ libꝰ de trīt trīnitatē qrīmꝰ nō q̄ñlibz ſ. illa trīnitas ē deus eſt 2 ḡnus ac ſūmꝰ ac ſolus deus ¶ Dē ibidē in fine libꝰ Eſt quēdam ymago trīnitatis uſq ipa mēs hoīs 2 notīa eius q eſt ꝓles eſt eius ac de ipa ubi q 2 amoꝰ utrūſq 2 hꝰ trīa vnūtur bna ſbā nr̄ mīoꝰ ꝓles deī tanq ſe nouīt mēs q ita ē nr̄ mīoꝰ amoꝰ dī tanq ſe diligīt mēs q̄ñtū nouīt 2 q̄ñta eſt ¶ Dē ī eōdē ame utriuſq mīi ī tā ſcīa ſēpa alia ſūt a ſē mentibꝰ 2 tamē coīa ſīngulīs q̄dq ſbā ē 2 ſīl oīa bna ſbā ut cēnt cū 2 relatiue dicāt ad inuīce Sicut enim duo q̄dā ſūt mēs 2 amoꝰ ei cui ſe amat uta q̄dā duo ſūt mēs 2 notīa ei cui ſe nouīt ipa igī mēs 2 amoꝰ 2 notīa eius tā q̄dā ſūt 2 ſīl tā bna ſūt 2 ei ꝓfecta ſūt equalia ſūt ¶ Dē ī v. libꝰ de trīt ca 20 hec igī tā ſ. mēa mīelligētia 2 dr̄ tāc quī n ſūt tē ut ē bna dr̄ tā tē mēs ē bna mēs q ſcīpīt utriq nr̄ tē ſbē ſēt ē bā ſbā ac hēmoīa quippe q̄dā uta 2 mēs 2 ſbā dicī hꝰ ad ſcīpīz dī Cūm nō memoīa dicī ad aliq ī relatē dī hꝰ 2 de mīelligētia 2 uolūtate dīcert 2 mīelligētia quippe 2 dr̄ tās ad aliq dī dūaqz ac dr̄ta 2 mēs 2 eſſentia ad ſcīpam dicī Quō contra hec tā ea ſūmꝰ vnū quo bna dr̄ta bna mēs bna eſſentia 2 quidquid aliud ad ſcīpa ſīngula dicūnt 2 ſīmul nō pluraliē ſed ſīngulariē dicūnt Ea uero uſta trīa ſūnt 2 dicūnt quo ad ſēmetipm referūnt 2 ſīmuliē hec trīa

hec trīa ſibi inuicem equalia ſūnt Non cm̄ trīa a ſīngulis ſīngula ſ. 2 a ſīngulis omīa ſibi inuicē capiūnt ajem̄ n memīa 2 mīelligētia 2 uolūtate 2 mīelligo me mīelligē 2 uelle atq memīſſe 2 uolo me uelle 2 memīſſe 2 mīelligē tota q mea memīa 2 mīelligētia 2 uolūtate ſīmul memīnī Odī n memīa me nō memīnī nō eſt ī memoīa mea mīhīl aut tā ī memoīa q ipa memoīa eſt tota igī mīa memīa ſīmul memīnī Dē q̄q mīelligo mīelligē me ſcīo 2 ſcīo me uelle quidq uolo et q̄q memīſco 2 uolo me ī memīſſe tota igī mīelligētia tā 2 tota uolūtate mea memīnī Silr̄ cū hꝰ tā mīelligo tota ſīmul mīelligo et quappē equalia ſūt hec tā tota ſīngula totīs ſīngulīs 2 tota ſīngulis ſīmul omībz totīs q ſibi inuicē a ſīngulis 2 omīa capiūnt ¶ Dē ī ꝑmꝰ libꝰ de trīt ca ꝑmꝰ ſcīo q̄ mē memīnī ſīn mīelligit ſe diligit ſe hoc ſi certum q certum trīnitatē nō quidē trīnitatē q q dē eſt ſ. ymaginē dei ¶ Dē ibidē ca ꝑmꝰ ꝓb q̄ cm̄ mēs hūana nō ſit illius nāture cuius eſt deus ymago trīs dei ī hoīe mētē qua mīhīl melius ī hoīe q̄enda 2 inq̄enda ē. ſ. ꝓpius mēs ī ſēpa conſidēnda ē anq̄m ſit ꝓceptꝰ dei 2 ī illa trāſpicienda ē ymago dei Dnoīm n. cum 2 ſi amiſſa uel ꝓdita dei ꝓpter ꝑuaricē abolitum atq deformē dei trīs ymaginē ꝑmanē ad ſpē ipō mens hoīs ymago dei eſt quo capax dei eſt cuiusq ꝓceptꝰ ē ꝓpter q ca magnū bo nū niſi ꝑ hoc q ymago dei ē uō ꝑ ca ꝓpīa hꝰ igī trīnitas mentis non ꝓpria ymago dei ē q ſui memīnī mentē 2 mīelligē ac diligīt ſe Sz q ꝓpīa 2 memīſſe 2 mīelligē 2 amare eū a quo facta eſt Qđ cū facit ſapiēs mēs ipa fit Si aūt nō facit 2 cū ſtulta mēs q memīnī ſe quoz mīelligit ac diligīt ſtulta eſt q mīelligit atq dei ſui ad cuius ymaginē facta eſt q mīelligat atq diligat Qđ ut ſūnt dicā collatis deum nō facit cuius ab eo capax facta eſt 2 cuius ꝓceptꝰ eſſe ꝓt

Dē vidūs Jeonūus

ī epla ad fīlīā Castigo mīi apliūs pp̄ corpus meū 2 ſtructē ppī Si igī ille trīnitas q̄s mīm ꝓt ē ſcīe ? Si dauid amicus dei 2 ſalomō amabilis dei 2 ſāpſon fortiſſimꝰ dei ſūnt q̄ hoīes ut 2 nunc ecce nobis ad ſalutē ēnt telam 2 ecce pentecē nobis ad ſalutē ēnt pla pbēnt q̄s mīm ī liberā via portus lapſus non trīncat ¶ Eadem ca Adoleſcentiōr diſtat q̄ ſanguis adhuc fluēt apliūs tñ meſtꝰ ſtudēt dē ea ꝓpter nō ſa cito ſuſtinere

¶ Jd ibidē Si ꝑbigno ſāguīē uel capī dolueīt ſtimulū uī beneficia ſi nō dedeīt ei a bos. crudel. Si dedeīt maleficia dicīt

beat qz lubrice iam etati facile credi non deb
magnū animū signū est 2 pfecte ūtutis iudiciū re
mittare subito expte uoluptati fugē notas car
nis illecebras 2 calentes adhuc etatis flāmas
fidei ardore restingē Idem Vidua q maīto placē
desiderit 2 secūm aplīus uē Vidua ē michil hz nec
nisi pfecūnia ajemit n. pēstime uoluptatis
sit quid amsit quibz delectata fuit De
ta Paula Vidua Vng cellule clausa angustisse
lacrimis dnē pādisi fruebat Jeiunii p ludo habut
media refectione putauit 2 cū ea no desiderā
desiderū sī humane necitatis fragilitas ad cibū
trahēt te pane 2 sale 2 aqua frigida concita
bat magis estuīe qz sedaret De conti iouin
miānū hēretici libo po de Viduitate suadu ama
ria cathonis filia mīor dū qrēt ab ea cur pq
amissum maītū semo no mīabēt Pudit se no
mensse Virū qui se magis diligēt qz sua Jn
quo docto facie elegantē ondit diuitias plerūz
magis tupozibz eligi solere qz pudicitiā et
multos no oculis sī digitis ppozē duce Optima
sane res quā amatia conciliat De ibidē ca
dem catonis mīor marcia cū luget Virum
mortuū 2 matrē romanoz qrerent ab ea qz
die habēt luctus Respōdit que et nūc
mee Arbitrio 2 rīgit ego qz illa q sit Vng ama
bat 2 quēbat absentē de sēd matrimonio no
cogitabat Idem ibidē Anima nobile romanā
cū ppinquus eius moriet uir alt Vro nubet
asserēs ea adesse 2 etatem integrā 2 facie
pulchrā requagē mgz illa hoc faciā si eum Viru
bonū inuenēs sicut prius habui nolo timē nec
dam sicut ante pdidi Virū bonū Si nō malū
inuenēs quid necē Post Virū bonū Virū pcs
simū sustinē De ibidē Portia mīor Brutī
gnatis quidā uxor cū laudaret apud eam fēa
nobilis romana Vīr mortalitatē q sēm accepit
maītū Pudit felix 2 pudica matrona nūqz nisi
semel nubit Idem ibidē Agantella maīor nobi
lis romana interrogā a matre sua si gauderet
se nupsisse Pudit ita Valde uir amplius nūqz
Velim De ibidē Valeria nobilis romana mortuo
maīto suo sermo noīe nulli Volebat amplius
nubē Que cū nutrīo gauderet eam no Velle aut
sibi sz maītū suū simul Vivē 2 pīrem ee De
ser Cogitis Non mīoris ūtutis est a gmitio
abstinē qd aliqn delectauit qz gmitis delectatu mestā
sit quibz mois nales efficiat legitimi sī Dz michil
michil ē timoze amoris Vehemētius qz rtinē p
sic phīce est sit de no eligendo sēd nubentes sī
Optimū Optimū ē et laudabile ut mulieres

ea honeste se coīeāt ut si semel ad Virū Veniūt
seruēt immolatū mortalē thoz Jn hmōi enī
rebus mulīs 2 mīam pdit 2 laudamus et n
peril a ēgitate penūm
ff de ancilla quo optet eos cū l si cui pu
dicitia mgō mulīs ozdat plura qre de cas
titate p totū sic de Virginitate

De Virginitate Augustinus de tri
tate xxvi hac utiqz ymagine dei tā po
tens ē mens hūana ut ei cuius ymago est na
leat inhērē Sic n. ordinata est naturaqz ordie
nō locoqz ut supz illam nō sit nisi deus Deinqz
cui illi pentus adhesit illūt intelligendo 2 amā
do et Vnus spūs ēit Cui rei attestat apls
dicens cum aut adhēt dno Vnus spūs est
De ibidē Jn illa utiqz natura cui felicitē adhe
sit īmutabile Videbit omne qd Videt Tuc n.
sicut ei diuina sptūa promittit de sdiabit
i Vois desidēū eius bonis sī īmutabilibz et
ppā tīnitate deo suo cuius ppā mens ymago
est De ibidē Jn hac quippe ymagine tūc
ēit pfta dī similitudo qn pfta dei ēit Visio
Idem i libro pb. de ff ca prim Ecce ego tīnitas
sapiā sī 2 noticia sui et dilectio sui Sic cui
2 m homie inemmq tīnitate id ē mētem 2
noticiā qua se nouit 2 dilectionē qua se di
ligit sī hec tā ita sūt i thoīe ut nō ppā
sint homo Homo n. est sicut Vetes diffinie
runt al rōnale mortale Illa go excellunt
i thoīe nec ppā sint homo et Vna pson
de singulus essz homo habz illa tā i mēte
sua ac p hoc illa tā nō ho sint sī hoīs sint
uel i thoīe sī De ibidē Detracto 2 corpe si
gula aīa cogitet aliqd eius est mens tūnqz
apud eum 2 oculus uel facies sī nō hec ut
corpa cogitanda sint sīcon rgit aīa sī qd
excellit in aīa mens Docte De ibidem
Nūqd aut dicē possumq tīnitate sic ē i deo
ut aliqd dei sit nec ppā sit deus ē Quappē
singulus essz homo qm non sēm aīam que
ad naturam eius ptinet sī sēm solam mēte
ymago dei dicē Vna pson est 2 ymago est
tīnitas n. mēte Trinitas nō illa cuius ymago
ē michil aliud est tota qd deus tīnitas nec
aliqd ad naturā dei ptinet qd ad illā nō pcine
at tīnitatem et tres psone sūt Vnig essētie
non sicut singulus quisqz homo Vna pson
est De ibidē ca pb Item qz i thō magna
distantia est qz sine mētem dicamq i thoīe cuius
noticiā 2 dilectionem sine memoriā mētis
gentiam 2 uoluntatem michil mētis mem

nung mſi p memoriam nec intelligentiam mſi p dilectionem nec amamus nisi p bonitatem qua nos
ipa trinitate que vera deus est ipe autem ho
die. Eadem ibide Est go deus pr sapiens ea qua
ipe est sua sapia. et filius sapia pater de sapia
que e pr de quo e genitus filius quo vero
consequit e est e intelligens pr ea qua ipe sua trinitate
intelligenia nec q. n. est sapiens qui no est intel
ligens filius aut intelligenia pris de intelligenia sce
genitus que e pr hic e de memoria pio reperiet
dia pte quo. n. sapiet e aut intelligit q nichil
meminit nisi spiritus no meminit. Unde qz sapia
pr. sapia filius. sicut spe meminit pr meminit no
filij sed sua ipa et spe e pr memini filius mei
ria no pris sz sua Eadem ibide Dilet quoz ubi
nulla est. quos nulla dicat de sapiam. Ex quo colli
gitur vera prem de dilectionem sua nec intelligentiam
e memoria sua Eadem ibide Ecce ergo illa tra
s. memoria. intelligentia e dilectio seu voluntas Tilla
summa e immutabili certia q deus est no pr et
filius e spus scus sit sz pr solus et qz filius
quoz est sapia genita de sapia sicut nec pater
et nec spus scus intelligit sz ipe sibi ipa nec
pr et meminit nec spus scus et diligit. sz ipe
sibi sua eni e e ipa memoria sua intelligenia
sua dilectio sz ista se hic de pre illi e de quo natus
est Eadem ibide Spus e scus qz sapia e procedens
de sapia no prem hz memoria e filiu intelligen
tiam e se solu dilectionem. sz ipe hz hec ita et ea est
hz ni hec ipa ipe sit simpliciter ut ista ita ipe
sit inde est illi sua ipe procedit Eadem ibide id e
i libo. vo. cao. olim Ita in ho libo supius disputa
u non sic accipiendum trinitate que de est qo illis
ebus que i trinitate nostre mentis ostendim ut
tamq memoria sit oim tm. patris. et intelligen
tia oim tm. filius et caritas oim tm. spus scus
qi pater no intelligat sibi nec diligat sibi sz
et filius intelligit et spus scus et diligat ipe
aut e sibi e illis tm meminit et filius nec me
minit nec diligat sibi sz meminit et patris
e diligat et spus scus ipe aut et sibi e illis
no nisi diligat Sed sic potius accipienda esse et
intratem que deus est ut hec ota ita s. memoria
cum intelligentia e caritate et omes et singuli
s. pr filius et spus scs habeant i sua qsz natura
nec distent in eis ista ita et sic habeant i unus
cuiusq natura ut qui hz hoc sit qd habz sicut
immutabilis simplex qz ipa Eadem in eode pb et
et cap. vlo. Non frustra in hac trinitate q de
est no dicat ubi de nisi filius nec domi dei
nisi spus scus nec de quo genitus est ubi et

tm intelligat sed qz spe scs nec meminit nec intel
ligat sibi sz meminit ei pr et intelligat ei filius.
ipe aut e sibi et illis no n

de quo procedit principaliter spus scus nisi de pre
Eadem ibide Ideo aut addidi principaliter qz si de fi
lio spus scus procedit reperiat. ho tri et pater genu
nendo sic n. pr filiu genuit ut e de filio com
dem procedit e spus scus est amborum spus. s. pris et
filij Et ibide ca. vlo. Non e igit accipienda ista
unitas sz diligentis intrieda tri inseparabilis tri ista
distinctio hmoi n. strin est ut ppe verbu de e de
sapia dicit cu tamen sit sapia et pr et spus scs
go aliqn hoz tri caritas sive dilectio intelligenda est
quid aptius qz ut ho sit spus scus Et ibidem
Sicut igit bonitas dei ubi ppe vocamus nomine
sapie cu tri sit bonitas e spus scus et ipe pr sapia
Sic spus scus nuncupatus vocabulo caritatis cu tri
sit e pr e filius bonitas sive amor Et ibide
ca. lxvij memoria igit intelligentia et voluntate ea
qe in sua mente naturaliter divinus mysterium tua
cit principat pr e in ea trinitate ipa tamqm in ima
gine dei illa sempiterna immutabilis qz nata recolli
gunt concupiscit. Remittit siquide qm memoria
intrinsecus intelligentia et amplectens qm dilectio Et
ibide Talis profecto reperit illius summe trinitatis ymа
gine ad qua summa trinitate veneranstendum. videlicet
diligenda ut eam recordet ea contemplet et ad
delectet totis debz refize ad bonu Et ibide ca. lxx
Ego qm ota illa tri que supra dicta sum memini
Ego intelligo. ego diligo. qui tri nec memini ista
nec intelligentia nec dilectio sz hec tri habeo ista
igit trinitas dicit prius ab una psona que hz hec tria
no tri ipa est ho ita Sz in illius summe simplicis
natura q deus est qnus unus sit deus tri et psone
sum qm pr e filius e spus scus Et ibide aliqn e
itaqz trinitas nec ipa. et aliud ymago trinitatis
in re alia ppe qua ymaginem simul e illud i que
sunt hec tria quemdet e ymago dicit sicut e an
gelus sive homo. veluti simul dicit ymago et ta
bula et qd in ea pictu est. sz ppe pictura q in
tabula est simul e ipa tabula nomine ymaginis
appellat Et ibide ca. lxxiij Deo e illa summa e
mitate q deus est e ineffabili rebus oibz anteallis
trinitas e inseparabilitas ut tri trinitas unus
possit dici unus homo illa summa trinitas unus
deus dicat e sit Nec in uno deo sit alia trinitas
sz unus deus sicut rursus sicut ista ymago q
e homo hns illa tri una psona est sic e illa tri
nitas sz tres sunt psone s. patris. filij. et
filius patris e spus patris e filij Et ibide No
igit sicut in ista ymagine trinitatis no hec
ita unus homo sz unus hois sunt sic in ipa tri
nitate cuius hec ymago est unus deus sic
illa ita sz unus deus est e tres sz no una ppa

uta e filius qz sicut spus
filij memit pr

Ista ī p̄ma de trin. ca° 23 Dicta sūt ꝑ ꝑ̄ ꝙ filiꝙ ꝙ ambor̄ sp̄s p̄ꝫ ꝙ ꝙ dic̄ ep̄a

cōs sine mābilit̄ inefabile ⁊ ꝙ ineffabilit̄ immobile cū sit una ꝑsona hō ymago trinitatis Ipa nō sit ma trinitas cū tr̄ ꝑsone sint tm̄ inseparabilior̄ ⁊ simplicior̄ illa trinitas ꝑsonar̄ trium q̄ hō una ꝑsona illa quippe summa trinitas ⁊ natura deitatis sine ut̄ mensurabilis dr̄ creatis q̄d est hoc est. atq; incommutabilit̄ manens ac sp̄ equalis est sibi q̄n nō fuit ⁊ aliq̄n nō fuit. Nec aliq̄n nō erit ⁊ aliq̄ est Ista nō ita que fuit ⁊ fore ymagine ſ angelo uel homine nō ita se habet Item ibid̄ ita fine libr̄ quibusdā Deus de nō credimus ⁊ ꝙ ꝓcēm et filiū ⁊ sp̄m sanctum Neq; ꝙ dicet nūtas ista baptizate oēs gentes ī nomine ꝓ̄is ⁊ filij ⁊ sp̄us scī nisi trinitas oēs nec baptizari nos nubes dne de ⁊ eius nomine q̄ nos ē deus dr̄ Nec dicet̄ nocte dicta audi israel deus de tuus deus unus ē nisi ista trinitas oēs ut unus deus de oēs Item ibid̄ Deus deus mus memineri tui intelligam te diligā te ama ista time donec ad integrū reformes me Item fine libr̄ Deus deus mus deus trinitas queq; dixi ī his libris de tuo ago nostrum ⁊ tui Si qua nō de meo dixi ignoste tu ⁊ tui Item in tno libr̄ confes. trinitatē omnipotentem qs intelligit ⁊ ⁊ qs loquit ca. si tm eam aīt que dr̄ de illa loquit sicut q̄ loquit Item in lib° contr̄ quing hēres ꝙ trinitas deus est nobis tm pientissime et fatet Item in libro tno de libr̄ arbitrio ca° 22. Trinitatem retinere sobrie q; intelligendo dis obtemperando diligam ⁊ proximum tm̄ ut me ipm ⁊ omnis cui ꝙ ꝓsectus intendit Item ī ꝓ̄i dr̄ ſ Nemo dubitat est sicut melior homine itel ligentia sic ꝙ ior sensu corpis ꝙ dicit dr̄ esse aīam ut q; si possimus ī hoc quoq; ꝙ ior hoc indagare qualemcūq; vestigiū trinitatis Item ibid̄ ca° tno Sensu igit̄ corpis ꝙ ior homo ꝙ imus sentit corpa ⁊ iste sensus q̄d facile admittit q; ꝙ imus est ſ videndo audiendo olfaciendo gustando tm tria Item ibid̄ Sed ⁊ no multū ī tm uti nouis hoc q̄q; sensus id q̄d firmus mediocriter q; cum nob̄ omnis cor ꝛ conciliat hoc ⁊ in cetis valet Itaq; ꝙ tissime utrūq; testimonio oculor̄ Is cum sensus corpis multo excellit ⁊ ī visioni mētis ꝙ sim suis dissimilitudine similior̄ Item ibid̄ Cū igit̄ aliquo corpus videmus hoc tm q̄d facillime ī videt constat dubitanda sunt ꝙmo ſ res ipa qua videmus sine lapidem sine flamma sine q̄ quid aliud q̄d oculis videri ꝙt q̄d utiq; id ē potest ⁊ auctq; videt Item de visio q̄ non erat ꝙ ius ꝙ rem illa obiecta sensui sentiremus Tno illud q̄d in ea re q; videt ꝙ nus videt sensu animi oculor̄ id ē animi ite rum In his igit̄ rebus no sum manifesta dis tinctio ſ ⁊ discreta natura ꝙmum ꝙppe illud corpus visibile longe altius natum est ꝙ sensus

oculor̄ quo sibimet incidente fit visio ipa quor̄ visio quid aliud ē q; sensus ex ea re q; sentit ipse matus Item illa animi materia q; in ea re qua videmus sensu tenet atq; utrūq; colligit̄ no ꝙ mo ab illa re visibili naturaliter differt cū iste sit animus illud aut corpus. ſ ⁊ ab ipo sensu atq; visio ne differt Item ibid̄ hoc igit̄ tm ſ corpus q̄d videt ⁊ ipa visio ⁊ que utrūq; colligit materia multa sunt ad demonstrandū aliq̄d vestigiū trinitatis nō tm ꝓ ꝓ ipa singulor̄ um ⁊ ꝓ ꝓ trium naturaq; Item in vb de ſ Sed hoc cū non mul se equalia nec unq; esse clarescit Item ibid̄ Cum ī ipo animo ab his que extrinsecus sensa sed intus mēte ducta cogenta ⁊ alia trinitas ubi appa ret eadem ita unus esse ſ ymaginatio corpis q; m memoria est ⁊ inde informatio cui ad eam conicit̄ acies cogitantis ⁊ utrūq; quidpiam materia voluntatis Sed ideo ista trinitas ad exteriorem hoiem rapta ē ꝓtinus q; de corporibus illata est que extrinsecus sentit̄ nec tm ē omnino dissimilis Item in pri de ſ ca° unus aut rationalis & formit̄ unus cui secūm trinitate exteriores homines unus id ē cū ad ea que formoseus sensus corpis formatur nō laudabile voluntate qua hoc ad utile aliq̄d refert ſ turpē cupiditate qua hoc mulieretur accusandus Item ibid̄ ca° ubi quappe nō est ista trinitas ymago dei Ego ultra quippe id ē corporea creatura qua superior est anima ⁊ ipa aia fit ꝙ sensib̄ corpis Item ibid̄ ſ de omne qd̄ in creatus aliquo simile ē deo ⁊ eius ymagō dicenda ē ꝙ illa sola qua superior ꝙ pso lius est Item in lib° sed de libero arbitrio ca° 31. Nec rem ubi pondus numerus ⁊ mensura uel modus spem ⁊ ordinē videris deo artifici obtemperare me cuncta huic aut ista penitus detrahis ubi nichil penitus remanebit Item in fine libr̄ noui de ſ est q̄da ymago trinitatis ꝛc̄ que sit ī eode ca° ꝓxio Item in pri de ſ ca° 12° atq; ita fit illa trinitas ex memoria ⁊ intima visione et q; utrūq; copulat voluntate que ita duo in unū coniūgit ab ipis coactu tu cogitantis dicit Item ī lib° de ecclesiast̄ dogmatib̄ ca° ꝓ̄o Credimus unū deū et patrē ⁊ filiū et sp̄m scm̄ ꝓcēm eo q; habet filiū filium eo q; habet ꝓgen. sp̄m scm̄ eo q; sit ex ipo ꝓcedit ⁊ filio Item ibidem ꝓ̄e ꝙ principiū deitatis ē q; ſ deus fuit nunq; non deus ita fuit nunq; ū ꝓ̄e a quo filius natus a quo sp̄us scs nō natus ſ q; ꝙ ū ē filius nec ingenitus q; nō ē ꝓ̄e nec scs eius q; ū ē Item in libro de symbolo ſ ex deo ꝓ̄e ⁊ deo filio ꝓcedit deus Item ibid̄ ꝓ̄e ecclesiam eo q; eccl̄m habeat filiū cuius pat̄ sit ꝓ̄e filius ecclesiam eo q; ꝓ̄i sit coecclesius ⁊ sp̄us scs eccl̄a

Hec duodecim sententie sancti augustini de trinitate inveniuntur

De trinitate oratio augustini

co q̄ sit patri 2 filio coeternus ¶ Idem ibidē Non
ꝟgrue confusa i una ꝑsona trinitas est ut sabellius
dicit Neq; separata nec diuisa i sua natā deitas ut
arrius blasphemat · ſ3 alit in ꝑsona pr̄ · alit
i ꝑsona filius 2 alit in ꝑsona spūs scūs pat
ꝟgrue filius 2 spūs scūs unū i natā ſ3 i stā trinitatis
ꝑsonales ¶ Idem ibidē Caro sed̄ nō pat carnē
assūpsit neq; spūs scūs · ſ3 filius tm̄ ut q̄ erat
i diuinitate patris dei filius xp̄e fieret in hoīe hoīs
filius nec nomē filij ad alterū trinitatis qui non
erat i natura dei filius · deus ergo filius hoīs fr̄e
est filius natus ſm̄ naturā nate ex deo dei filij
2 ſm̄ naturā nē ex hoīe hoīs filius ut naturis ergo
unū non adoptione nec appellatione ſ3 i utriusq;
naturē filij naturā nascendo habet 2 est uerus
deus 2 uerus homo unus filius ¶ Idem ibidē ait
ē · Nichil creatū ē aut fluens i trinitate credē
dū ut ē ut Wlt dyas hēreticus fons arrij Nichil
inequale nec ens ens · nichil anteens posteriꝰ
ue ut arrius nichil cōtrariū aut officiale alteri
ut macedonius nichil ꝓsuasione aut surreptione
inserti ut manichaeus nichil corporeū ut
meliteꝰ 2 tertullianus Nichil corporalit effigiatū
ut anthropomorphite nichil sensibile creatus
ut origenes 2 fortunatus · nichil meritis aut
solidatre diuini ut marcion nichil extrinsecus
ceuticū ad creaturā naturā adductū ut plō 2
tertullianus nichil officio singulare nec alit
laudabile ut origenes · nichil confusū ut sabel
lius ſ3 totū ꝑfectū ex toto 2 suis nō tm̄
solitarium ut ꝑsimo saluamus 2 prauocabꝰ pe
catholicā inexpugnabilē doctrinā illā

sit

enigmate

Gregorius in libꝰ ꝓphe mox supra illud iob
Qui facit arcturum hyadas 2 interiora austri
deos aut ꝟtutes arcturum potius dissipare · quod
ne auctore omne deitatis ordo diuisit Ne
diceret nos duos de nr̄a benedicat nos deus ait ne
tres deos nobis deus nr̄ benedicat nos de ait ne
tres deos dixisse quia cū
illico unitate eiusdē trinitatis mentionē ad
didit 2 mox addit eū omnes fines terre q̄ eum
nō cognouerunt eū omnē fines terre q̄ eum
inuocauerunt ¶ Idem ibidem ysaias ꝟ3 eū laudem
de trinitate trinitate aperuit seraphim uoces
ꝓphetis aut scriptis suis · suis · ait ne tres
sēm nominans trinitate diuine substantie sentiri
uidetur · adiunxit deus deus sabaoth et ꝓ
nō dixit non dy ſ3 duos deus addidit unū tres
exhibē ꝓ tres nominans ne sēm uocaret de
cauit ¶ Idem ibidē Paulus quoq; ut ꝓpacem
sue 2 individue trinitatis ostenderet ait ex ipo

ꝓ ipm̄ 2 in ipo sunt omnia atq; ut unitatem
causē trinitatis intimaret ꝓtinus adiecit ipse
gla in scla ē ꝟgrue nō ꝑ ipos ſ3 ꝑ ipm̄ subsistens unū
naturaliter ee tria secūm ꝑsonas unctum ꝓ ipsum
dixit trino spiritu ¶ Idem ad corp apli ait gra
dñi nr̄i ihū xp̄i 2 caritas dei 2 communicatio sc̄i spūs
De trinitate bō Gregorius i epla sic ait ubi
de sēdo epo valde conqrebar · q̄ de illo q̄dā supbo
Agnouim ſ3 q̄ mōcs suos ipe coercp 2 mox subiecit
De uana gla q̄re de gla 2 de uanitā ꝑe arrij ¶ Ite
De uanitate rebus ubi q̄re de acrdia ꝑe eiusdē ubi ¶ Ite
De uentis ingluuie q̄re de gula ·
De ciuitate Augustinus i libꝰ de ciuitate
Nouit utiq; omnia deus ꝑ in scipo nouit 2 i libꝰ de ciui
ſ3 i scipo tm̄ scipm̄ in filio tm̄ ubi sunt q̄ ubi
nata 2 de his omnibus que ſm̄ in scipo 2 oia nouit
2 filius similit in se scilicet tm̄ ea que nata sunt
de his omnibus q̄ ꝑ nouit in scipo ita in patre ut
tm̄ ea de quibus nata sunt que filius ꝑ in
uit in scipo ¶ Idem ibidē Scitis ꝟgrue inter ꝑ
2 filius ſ3 ille ꝟgrue deus iste nascendo 2 oia que
sunt in corr sctā i corr sapiā i corr ecclesia diuus
ipse corr simul habet nō ꝑticulari ad singulas ut
ut altissime conspectu huius illius 2 inde huius
2 illius nisi ut inde aliud ut
aliq; uidere nō possit nisi nō uideris alia ſ3 ut
deus omnia uidet quoꝝ nullū eqd nō ſ3 ut
¶ Idem ibidē ait 36 obiit autē mrīs illud q̄d non
hz sonū neq; cogitacionē sonī ſ3 eius uē trā
qua uidendo mutus dicimus 2 ideo nullis uerbis nec
dei q̄d 2 deus q̄m sic 2 hoīe ꝑ mā nascit 2 q̄dmodo
2 illud de sta pace natū est ¶ Idem ibidem Ne
triū q̄ tale ubiū q̄d ineuitabiliter sole ecclie
bobo q̄rit sit 2 difficile sicut a nobis dici po
test non pigeat uitupari Nichil debet mutū &
sola sta mā nascitē Nonne multa distinguimus &
nescimus nec dubitantes ea dicimus ſ3 uera de
dubitantes Que si forte uera sunt 2 ꝑ ipos re
bus de quibus loqm̄ nō in ubo nō uera sunt ſ3
ubi uerū nō est nisi q̄d de re q̄ stricte ꝟgitur
sim est ꝟgrue sto mō ubi mrīm nō cū mentis
ni ſ3 cū fallim Cū aut dubitamus nō ubi 2
uerbū de re de qua dubitamus ſ3 de ipa dubi
tatione ubi est Quis enī nō nouit uerū
uerū ste unde dubitamus · tunc dubitare nos
nouim̄ ac ꝑ hoc cū hoc dicimus uerū ubi
est qm̄ q̄d nouim̄ dicim̄ ¶ Idem ibidē Cū q̄d
mentiri possimus · q̄d cū facim̄ utiq; dole
mus et stricte sim ubi hēm̄ uerbi ut uerū

De tribus malis q̄re sup̄ de uolore tribulo

est mentiri nos hō cū sciam⁹ z nū mentitos
nos cē confitem⁹ z bñ dicim⁹ qđ sciam⁹ em di
cim⁹ sciam⁹ nāq⁹ nos cē mentitos ¶ Ibidē
Ubū aut illud qđ est deus z potentius est
nobis hō nō pt nō n· pt fuce qđcūq; n̄ qđ bi
deat prem facietem· z non a scipo loqm· ſ
a patre illi est omne qđ loqt cū ipm· pt hinc
loquē z magna ūb i illius potentia est non
posse mentiri qr nō pt & illud ē· z nō ſ ē ē
z nō nō ar· n· nec ūbū dicendū est qđ ueru
nō est ¶ Item ibidē &t qđ cū ueru ē ūbū nr̄m
z ideo rē ūbū nocat⁹ magis sicut dica pt nel
bisio de bisione uel scia de scia ita dica pt cēn
tia de cēntia sicut illud dei ūbū magnē dicē⁹ z
magnē dicendū ē sto· qr nō est hō nobis cē qđ
nosse aliquā quippe nouim⁹ q sicut p memoriā
quidā⁹ hūmō sic p oblionē quodam⁹ mozi
mur & atq; ideo cū illa ia nō sint in nra notia
nos cū simus ab eis nr̄a scia a nobis lapso pce
dit a nobis Nos cū bnem⁹ ¶ Ibidē ca⁹ 28
Illaq; ita sciūt ut nichil eox deē possint alime
nozia nra qr ſ pncia sint & ad ipos animi
naturā ptinent ut ē illud qđ nos bnē sciam⁹
habet· n· ho qm̄ dñm amim⁹ manet & qr ſ
anim⁹ manet & hō ſ manet Id g· & si quare
p̄t similia i quibz ymago dei potiq; nutrienda
& si ſ sciam⁹ tm qr nō ē ſ cogitam⁹ quoniā
de his dicat⁹ ūbū sempitnū cū bem mtm ma
cogitatione fluente difficile Sempitnū est dicat⁹
· n· aio biue sempitnū ē & scire qđ bnum Nec
cū sempitnū est cogitare vitā nel cogitare sciaz ſ sua
bite sic· qm̄ cū aliud atq; aliud cepit hō desinz
cogitare qđius non desinat scire Quo fit ut
si pt ee in aio aliqua scia sempitna cui no possit
ee sempitna eiusdē scie cogitatio & ūbū bei
mtm mtimū nisi ma cogitatoe no dicit⁹ solus
deus intelligat⁹ hinc ūbū sempitnū sibi qz coet
nū Quapp̄ ita dicit⁹ illud dei ūbū ut dei cogi
tatio non dicat⁹ ne aliqđ ee qui bolubile credat⁹
i deo qđ nūc accipiat⁹ nūc recipiat⁹ formā ut
ūbū sit cāq; possit amittē atq; mformū quādo
uolucā ¶ Ibidē ca⁹ eo ſ lqn tgit⁹ ille dei filiꝰ
cogitatio dei ſ ūbū dei dicit⁹ cogitatio quippe
ma pueniēs ad id qđ sciam⁹ atq; inde formatu
ūbū mtm bei est· & ideo ūbū dei sine cogitatoe
dei debz intelligi ut ipa forma simplex intelli
gat⁹ nō hinc aliqđ formabile qđ ee possit & iſor
me ¶ Idem i pb· de trin· ca⁹ eo· Diu quidē & in scp
tuis sanctis cogitatones dei ſ eo locutois mō quo

ubi t⁹ nat⁹ ñ oblionis dei dicit⁹· q utiq; qñtū ad spē
tat in deo nulla ē ¶ Ibidē ca⁹ pli· Qñobrē
cū tanta sit nūc in isto emigte dissimilitudo
dei & ūbi nostri & quatū nōnulla similitudo
comperta est· Illud quoq; intuendū est qđ & cū silis
ei fiam⁹ qñ eū videbim⁹ sicuti est Qđ utiq;
qm dubit⁹ quin paul dubio q nunc ē dei dissimilitu
dine cristime exp̄erit⁹ qr nec tē ei nā equales
erim⁹· ſ cū natura mior est faciēte q facta
est ¶ Ibidē &t tē quidē ūbū mtm nō erit⁹
silm qr neq; mentiem neq; fallem ¶ Ibidē
fortassis & non erim⁹ tē uolubiles mē cogitatoes
ab aliis in alia eūtes ad atq; redeuntes sicut nunc
ſ omnem sciam mām bno conspectu videbim⁹
tūc cū et hoc fuim⁹ si & hoc fuim⁹· ſ formata 1 sit
cūt creatura que formabilis fuit ita ut nichil
ia desit eius forme ad qua puenire deberet
ſ tūc cogitādi non erit illi simplicitati ubi
nō formabile aliqđ formatū uel reformatū est
ſ forma neq; informis neq; formata apa ubi
est etna immutabilis qr ſba ¶ Idem i pb· de tr
ca⁹ xx Licet tamē qr dicim⁹ locutoes cordis
ee cogitationes ideo non sint & visiones eox
de notitie bisionibz qñ dē sunt foris n· cū p
corpus hō fiunt aliud ee locutio aliud bisio &
aut cū cogitam⁹ bem bnē est sicut audito &
bisio duo quedam sint mtm se distantia in sensi
bus corpis i aio aut no ē aliud atq; aliud vi
dere & audire ac p hō cū locutio foris no videt⁹
ſ potius audiat⁹ locutoes tūc nutrices hoc
est cogitatoes bisas divit⁹ a duo sem elmanit⁹
nō auditas Dixerit mgh mtm se hic blasphem
Unde subiūgit⁹ & cū vidisti iheſus cogitatoes
eox Vidit g· qđ dixerit Vidit n· cogitatoe
sua cogitatones eox quas illi soli se putabat
videē Quam g· cogitoes locutoes sint cordis
qđ & dom⁹ ondit cū aut⁹ Ns qđ mirat⁹ i os eox
quinat hominem ſ qđ p̄cedit eo ore hō coinquinat
hominē Una sima duo quedam hoīs ora cōplex q
est bnū corpis alterū cordis de corde enim exeunt
cogitatoes male & ¶ Ibidē ca⁹ xx Quocirca
g· pt intelligē ūbū nō solū angli sonet bim
& alioꝝ sonoz eius ymagines cogitatione
voluam⁹ hō ē n· qđ ad nulla ptinet lingua
carnis ſ que lingue appellant gentiū· quarū mr
latina est cū qđ mgh hoc intelligē pt ita pt
videē p hoc speculū at qr i hoc enigte aliqua
illius ūbi similitudine de quo dem p̄ius
pio cui ūbū & ūbū cui apud deū & deus cui

ubū ¶ De ibidē Recesse ē em cū bidē ꝙ bm
loquū id ē qđ ſcīm loquū ep ꝓpā ſtīā quā me
mouēā reremq; naſcatur ubū qđ em ſmoi ſit oio
cuigmoi ē illa ſtīa de qua naſcit formati q̄ppe
cogitatio ab ea re quā ſcīm ubū ē qđ m corde
dicim qđ nec greci ē nec latīnū nec alicuiꝰ
alterius lingue Sed cū ad opus ē ī corde q̄b
loquū ꝓfic notīcia tē aliqđ ſignū quo ſignificē
aſſumit ꝙ hoc ſignū pleriq; ſonus aliq; ē mu
tus ſīle aurib; iſte oculis exhibet ut ꝓ ſigna
corpalia ꝙ corpis ſenſib; ubū qđ mente gerim
motēdit Nā ꝙ timē quid ē niſi quoda⁹ bīſbli
dicē bm ihēm in euāgelio deſcipo dicit ꝙ de pe
tro ymmit ḡ hunc ſymō petrus ꝙ dixit ei qđ ē de quo dicit eē ī timeo dnē qđ ſonando dicē
nō audebat ¶ De ibidē ca⁰ 24 Sed hīs aīq; hmōi ſigna corpalia ſiue auib; ſiue ſmī oculis
exhibita tm̄o ꝓnūtib; qmb; loquū exhibem
Pozro lictē ſint mente ꝓ quas poſſim ꝙ cū
abſentib; loqui ſicut placet Sz iſta ſigna ſē
vocāt cū ipe vocēs in ſmone nro carni quas
cogitam ſigna ſit ꝛc Vnde ubū qđ foris
ſonat ſignū ē ubi qđ mens latet cui magis
ubi cōuenit nomē Nā ī qđ ꝓfert carnis ore
nouit ibi eſt ꝙ ipm dicē ubū ꝓpt illud a quo ut
foris appareat aſſūptū eſt ¶ De ibidē ca⁰ 26 Et
m ubū mrm fit quodam⁹ nouo corpis aſſumēdo
ea ī qua ꝙ ipm manifeſtat ſenſib; hoīm ſicē
mutat in vocem uta ubū dei cuꝰ q̄dē ſcīm eſt
ꝙ abſit ut mutaret in carnē aſſumēdo q̄ppe
carnem nō in ea ſe aſſumendo ab conuertendo ꝙ
hoc nrm Vbiq; nouo fit ꝙ illud cuꝰ ſcīm eſt ¶ De
ibidē ca⁰ 27 Quappē quo capit ad q̄ſcūq; ſili
tudinē ubi di q̄n ꝓ mīa diſſem quemne nō tunc
at ubū nrm qđ ſonat in auribus ut q̄ uoce
ꝓfert nec q̄n ſilendo cogitat Sz tm̄ſcenda
ſunt hīs ut ad id ꝓueniat hoīs ubū ꝓ cuiꝰ q̄ſ
cūq; ſilentio ſicut in emīte videatur utriq;
de ubo nō illud qđ ſcīm eſt ad ſtabit ut illum
ꝓphetā ꝙ de quo dem eſt Vbi aut de ſtebat
ꝙ multiplicabat ꝛ de q⁹ ītm dem eſt ſi fides
ex auditu eſt auditus aut ꝓ ubū xp ꝙ ītm Cū
acceperiſtis a nobis ubū auditus dei acceptiſtis
illud non eſt ut ubū hoīm ſic nr ē ut ubū
dei ꝛ tuabilia filiū in ſeipſo duīt ꝙ de deo ubo
ꝙ in ſonis multis ꝙ uſis qz linguaꝝ ꝓ
corda ꝛ ora diſſemiat humana ¶ Deo aut ī ꝓdeūt
ubis ubū dei dicit qua doctrina diuina edit nō

humana ¶ De ibidē Sed illud de ubū qrim⁹ qli
ter ꝓ hanc ſilitudinē nūc dicit de quo dem ē
Deus eāt ubū et de quo dem eſt Ora ꝓ ipm
facta ſunt ꝙ de quo dem Vbū caro factū ¶ Dem
dem eſt ſcīa ſapie dei ubū in excelſis ¶ Dem
ibid ca⁰ 28 Pueniēdū eſt igit ad illud ubū
hoīs ronalis alīantis ad ubū mḡ non de que de
nate ſ a deo facte ymagines dei qđ neq; eſt ꝙ
latīnū in ſono ē neq; cogitatio ī ſilitudine ſo
ni qđ alicuiꝰ lingue ē nate ſit ſi ꝙ omīa q̄b
ſignum ſigna precdit ꝙ ſignificē de ſcīa q̄nam
T aīo qñ calde ſcīa metus de ſicut eſt Similiū
ē em viſio cogitatiōis viſioni ſcīe nā qñ per
ſonā dicē uel ꝓ aliqđ corpale ſignū ſicut
ſicut eſt ſ ſicut poteſt videri uel audiri ꝙ ea
pus ¶ Dem ibid Qñ q⁹ qđ ē in notīcia hoc
eſt in ubo t nunc ē bm verbū ꝙ uultus talis
qualis ab hoīe expectat ut ep eſt in ſcīa hoīs ſi
illo ꝙ qđ nō eſt in ſcīa hoīs non ſit ꝙ ī illo ꝛ ſit
aliquoſtē hic ē ē nō nō Sic igit accedit ꝙm
ꝓ iſta ſilitudo ymaginis facte ad illā ſilitud
nē ymaginis non facte ſ nate qua deus filius
deo ꝓ ꝓ omīa ſbalit ſimlis ꝓdicat ¶ Dem
ibidē Addūtenda ē ē in hīs emīte iſta ubi de
ſimulitudo qđ ſicut de illo ubo dem eſt omīa
ꝙ ipm facta ſunt ubi deus ꝓ ꝙ ſimgenitū illud
ſuū ꝓdicat ꝙmiſa fiaſſe Sic ꝙ omīa ſcīa
ubi ſuēt ē ē nō nō ut ſi ē in ea ſcīa qua rte
dicendū eſt ſit ꝙ in ubo ꝙ qđ ꝓpandū eſt ꝙ
nō nō aliqđ mendacīū erit ubi tale nō inue
ꝙ in iſta ſilitudine ubi mr ſilitudo ubi dei q̄ ꝓ
ē Vbi nrm qđ non ſequat opus opus antecēſſ
nō ꝓ niſi ꝓcedat ubum Sic ubi dei pote
ē nulla exīte creatura Qr acta nō nulla eſſe
poſſit niſi ꝙ ipm ꝙ qđ facta ſunt omīa qđ
non deus ꝓ nec ſpūs ſcūs nō ꝓ dicit ſolus filius qui eſt ubi dei cuꝰ dem ſi
ius ēnitate faciendo ut ſequīte atq; mutuā ubo
mō eius exemplū nec bm hoc eſt nulla ſpī
tes ī ubi mr uel contemplando uel exercendo
mendacīū Sed hmōi ymaginēs eſt quīq; facta
ꝓfectio ad hanc ꝛ conſequendam nos erudiēdi
mḡ bonus fide ꝓpiana precepit ꝙ doctus
ut reuelata fuīe alegīs uel alīe qđ de ē bm
futuroꝝ ſgiam diuſpeculanteſ id ē ꝙ ſpeculi

nitentes in caudē ymaginē trāsformeū de
gliā in gliam tanq̄ a dñi spū dr̄ignt̄ habēs
trāsformatōē filii hec ymago ad q̄ fcm̄ reno
uata et files deo erimus q̄m videbimus eū sic
q̄ sp̄ecul̄ ē sc̄ēt̄ q̄ dicit apaulus aplis fa
cie ad faciem ¶ Idem ibidē cap̄o 30 Filie ud in
hac sp̄ecula uel in hoc enigmate q̄ in hāc qua
lēcūq̄ similitudine q̄da sit ē dissimilitudo q̄s
p̄t explicare ¶ Idem i omēa naturalis dñi sc̄i
illud iohis p̄mo In principio erat ūbū et ūbū
erat apud deū et deus erat ūbū hoc erat in
principio apud deū Omnia p ipm facta sunt
et sine ipo factum est nichil quod factum est
in ipo vita erat et vita erat lux hoīm et lux in
tenebris lucet et tenebre eam non comprehen
derunt Quid est ergo ūbū nisi uox q̄ audit
et intellig̃t̄ Quid est ergo uox nisi sonus
Quid est ergo sonus nisi motus aeris Quid
est ergo motus aeris nisi motus linguae Ubi
ergo ūbū nisi ubi sonus Sonus ergo ubi ūbū
est ergo ubi sonus non est ūbū Quid est ergo
sonus nisi motus aeris Quid est ergo motus
aeris nisi motus linguae Ubi ergo sonus nisi
ubi motus linguae Ubi ergo motus linguae
nisi ubi sonus Sonus ergo ubi ūbū est ergo
ubi sonus non est ūbū Quid est ergo sonus
nisi motus aeris Quid est ergo motus aeris
nisi motus linguae Ubi ergo sonus nisi ubi
motus linguae Ubi ergo motus linguae nisi
ubi sonus Sonus ergo ubi ūbū est ergo ubi
sonus non est ūbū Quid est ergo sonus nisi
motus aeris Quid est ergo motus aeris nisi
motus linguae Ubi ergo sonus nisi ubi motus
linguae Ubi ergo motus linguae nisi ubi sonus
Sonus ergo ubi ūbū est ergo ubi sonus non
est ūbū Quid est ergo sonus nisi motus aeris
Quid est ergo motus aeris nisi motus linguae
Ubi ergo sonus nisi ubi motus linguae Ubi
ergo motus linguae nisi ubi sonus Sonus ergo
ubi ūbū est ergo ubi sonus non est ūbū Quid
est ergo sonus nisi motus aeris Quid est ergo
motus aeris nisi motus linguae Ubi ergo sonus
nisi

usta eo magis ingnescit ad desiderii regrendę
pietatis ari quo magis erubescit & memo-
niãtatis fue ¶ Facile culpa corrigit q̃
erubescit ¶ Cum Cuctos uicia ad ymia pr̃
hymn. ſz tñ quida eo faciliꝰ ab hijs redeunt
quos ſm eis aliquis corruisse erubescunt ¶
Quu adhuc actibz carnalibz moueat, utrũ &
ut instruẽ ſpualiẽ ꝓximos erubescat ¶
ſñ eze. le omes p. Erubescẽ malũ ſapiẽ est bo
nũ quũ erubescẽ fatuitatis est ¶ Cum eru
bescit penitendo mala q̃ fecit ad uitã libta
tem redit Quu nõ bisfacẽ erubescit a statu
retinendus cito cadit atq; ad dampnacionem
redit sicut ꝑ redemptorem dicit. qui me
erubuit & meos ſmones. hui filius hoies
erubescet cũ uenit in maiestate sua & ꝑis
& sctoꝝ angloꝝ ¶ Ille defensor uirtutis ee
debet qui qd̃ rẽ sentit loqui nõ metuit ne
erubescat ¶ Sicut uerecundia laudabilis
& in malo sic impudicicia est in bono eru
bescẽ cũ malũ ſapiẽ & ut ſc̃d

Augustinus in libꝰ de moribz ecclie ca-
tholicoꝝ fratrũ nobis de ꝓfessa neſcie erubescto
qꝑ non decet hanc ꝓfessionẽ ¶ Idem in libꝰ de
ꝓmissa Cum uerecundia magna & pena ꝓdo
qui erubescit ꝑ xp̃m fili dignũ misericordia cũ
patet q̃ qñto ꝓfectibus quis confidit sub spe
bone turpitudinẽ cũctis talibꝰ facilius confe
ndit gr̃am remissionis

Ambrosius in ser. Soleo oculus meos reuo-
care indulgentia qui ea uerecundius deplorat In omni
re culpa ꝓfunditi est ꝙ ꝓfundit ¶ Idem in
I libro de offi. Ordo quidã a nobis traditꝰ
est ut ſ a uerecundia ꝑmo quedã fundamenta
ducamus ꝓfectus in uirtutis & uerecundia & suauis
gra q̃ue non solũ in factis ſz & in ipis spec
tat̃ ſmonibus ¶ Idem ibidẽ Verecundia & pudi
tiae omnes cuiꝰ ſoleritie custodes ipa tutior
est ¶ Est in oculis uerecundia ita ut nec uidẽ
dus pudica femina nec a uiris uideri uelit. Ide
I codẽ Ipa natura uerecundiã ingrauit que ꝑ
tes corpis in quibz ꝓcipuus spes emicat aptas
reliquit. alias nõ ꝓtes ne deformes sin ꝓhibẽt
spectaculũ ꝓprium & ipõ abscondit corpe ꝓti
regendis docuit. Que cũ sit in omnibus ꝑso
nis etatibz tpibz atq; locis apta uel conuenies
tamẽ iuuenes & adolescentes maxime decet q̃
ibidem In ipõ & canendi grãe ꝑma disciplina
Verecundia est finis & modus loquendi ut sc̃
finis quis aut psallẽ aut canẽ aut loq̃ incipiat

ubi uerecundia principia inueniant ꝓcessꝰ ¶ Idem
ibidẽ est & in ipõ motus incessus. gestus uerecun
dia retinenda habitus in uestibz & corpis statu cor
rigit ¶ Idem ibidẽ Nec aut sim ambulãe honestum
arbitrare nisi cui alicuius periculi causa existit. uel
iusta necessitas id deposcit Speculum in uestibz
gestus refulgere & ubiq; & usq; q̃q; animi & corpis
motus ¶ Idem ibidẽ Sicut in semb gestus
ee & q̃re de iuuenibz ¶ Ubiq; & semp hec
& q̃ere infra de uirginibz

Iuuenalis in epla Oratet pudicicia labi
dia & qd̃ pariter in femis ſz fluit cuctus ut
ututes pudor suspet ¶ Idem Sit in te mens gra
tas gras & uirginibz ¶ Idem Sit sinus uirginei
gras &c ¶ Idem Quo pudor gras & ututes gnãt &c

Ieronimus in epla Nec sterilis uerecundia
gratã est nec humilitas ꝑ ututem laudabilis
est ¶ Idem sup Cant. Quã splendida gẽma mater est
uerecundia in uultu adolescentis bone spei indi
bone indolis index. uirga discipline. habitus
motus iuuenilis gratis cohercens; soror comitis
tie testis innocentie custos fame sicut super
in ser. Ordo si consideremꝰ quãta sustinuit illa
maiestas ꝑ mulieribz suis erubescamꝰ nõ sustu
nẽ sit prauꝰ ꝑ nobis Nec dicemus est eo pluꝰ
ꝑdicare debeam gloriã uoluer an uerecundiam
mori ¶ Idem Nestro si q̃q̃m ingenius uerecundia in
moribus hoim deprehendi ꝓt uerecundia in
omi etatũ ornatus ſz in tenera etate pulchrius
amplius q̃ necesse ¶ Idem Nolo repete fici sanctꝰ
ſz paulati ꝓfice uolo Quinta. in. distinct. dei ꝑ
denda peccatis tamen permittis uerecundia placa
& cleros placatos deus si mesura tua suauis & ui
tiora te non q̃eris ¶ Idem sup Cant. Verecundia
ſoror continentie ee q̃ras de uirginibz ¶ Idem humilitas
Quid amabilius q̃re de iuuenibz ¶ Idem humilitas
& uerecundia querit de satisfactione

Isidorus in sym. pcta pudore rẽ q̃re fit reꝰ
tinenda lapsus ¶ Clerici pectoꝝ q̃re de memoria

Seneca ad lucilliũ in epla ꝓ. Bonũ & signũ
in adolescente uerecundia ¶ O felicẽ qui sic ali
q̃ uerere ꝓt ut ad memoriã se eius se compo
& ordinat. talis utiq; erit & deinde qui sic ali
uerecundus ¶ Idem ibidẽ Aliqs uir bonus alige
dus est nobis & ac ſꝑ ante meos oculos sic uiue
ut sic tanq̃m illo spectante uiuendum & omnia
ꝑ illo uidente faciam̃ ¶ Ista in. ad regulã ꝓpo

nō corrigēs ¶Idem i epla ꝓbi Vēcundia ad
nocentiam ꝓmittit locū tenet Mutuendus ē
ignē pudor qu ꝑdit m aīa dmittit aliquis
bone spei locus est ¶Idem ibidē Vēcundia est
ūba fedi supflua q̄ reprīnē

Valerius maxim libro. exto Vēcundia est
parens omīū honestā consiliū tutela splendō
officior ingēs ornatus innocentie custos casta
ꝓmptus accepta alienis omī loco omī tpē fa
uorabilem ꝓbens voltum

Solinus in libro de mirabilibz mūdi pu
dorē disciplinā & mē defecta corpa natura
distrenxit Nā si gli corpa necatoz fluctibz eue
hūt sp vivoz supina sp ꝓna fluitant fedat
Nichil ad concilianda dōa ḡtius est vēcundia

Quintilianus libo. v. de oratoia inste
Simodius agat honoz opm amandi est
vēcundia Imprudentia nō mīe vitioz est

Boetius de consol Cum fulsp laudit suos
nūq̄ est ut laudibz erubescat

Iosia apocalip. xvio angelus est hic erubescē
cora paucis q̄ cora omnibz in fluctū

De vēcundia gregorius in mor
libo ꝓbij sup illud iob ꝓpb Inmanibz
abscondit lucem Quia nimiz supbientibz nō
tribuit notitia denegat Unde ꝓ semetipam nō agnoscit
tas dicat confitetur & ꝓ dne adi et tre q̄ ab
scondisti hec a sapientibz & prudentibz & reue
lasti ea pmulis ¶Idem ibidē sup iob ibidē &
ꝓcipit lucē ut rursus aduenīat Quia nūtatis
lumē q̄s elatis occupatis q̄ mentibz abstem
dit ¶Idem ibidē Amicus nūtatis est amatoz rectī
tudinis ¶Idem Timoz metus est obstaculū vi
tiis ¶Idem sp ezechē Tutius nūtat audit q̄ ꝓ
dicat qui cū audit cordis humilitas custodit
ci aūt ꝑdicat bīa non surripit cuq̄m homī
q̄cularitq̄z iactantia in qua pedes cordis ungz
nūquam ¶Idem i registro Annoz ecclesiastes
est nūtatem non agnoscē q̄ in nūtate cognita
non manē ꝓla ꝓas in calo & medio ¶Idē
in calo & contemplatiōe ¶Idē in calo & Peligroe
Idē in calo & bta

Augustinus in epla ad Consulanū &
habet in decreto pi. q. iij Quisq̄s metu cruciatib
ꝓtatis nūtatē occultat talis nā dei sup se ꝓ
vocat q̄ magis timet homīes q̄ deum ¶Idē
ibidē Vtiq̄ reus est & qui nūtate occultat & qui
mendacium ꝓfert q̄ & ille ꝓdesse non vult & iste
nocē desiderat ¶Idem ibidem melius est ꝓ nūtate
pati supplicia q̄ ꝑ adulatione recipe beneficia
¶Idem Ꝓpe patrie qui ꝑ nūtate dampnatur
& legitime coronat ¶Idem i libro de vera ba
na Sicut in cognitione cauendus est error
ita in actione negtia Errat aut quisq̄s putat
nūtatem cognoscere dū adhuc negtet Vivat
Nequitia aūt est diligē mūdi & ea q̄ creatur
& nascitur ꝑ magnos ḡtie & ꝑ hos laborare
ut acquirant & letari cū habuerint & timē
ne ꝑeant & contristari dū pereunt ¶De super
biē omēa pli Vitus incommutabile est nūtas
est pauos mentis nō ficte & deficit mutat nō nec
se vestente nō ipa in vestente mutat ¶De in
eodem omēa Ex ajens mā que est oculus aie
mē nisi nūtatis luce radiet & ab illo q̄ & illu
minat nec illuminat mirabiliē illustret nec ad
sapiam nec ad iustitia ꝑducit ¶Idē
in libo soliloqoz Vitas melius qri nō ꝑt ꝑ
nūtiando & respondendo Sed ipe q̄sq̄m tue
mē que tuus non pudeat in disputando ¶Idē
in libro de libo arbio Quacūq̄z te vertis ipa
vitas quibusdā vestigijs q̄ suis creatuis ipse
fert tibi loquit & te in exteioza labentē ipse
exteioz formis intus te revocat & ad ipam
te redire subtiliter iam suadet ¶Idē libo de
diuinacoibz dēnū In hoīnibz & no bone vo
te videnū ꝓcepta nūtatis a iustis ꝓt & ꝑ
iustos cōmendari nec obesse q̄sq̄m Imo & ꝓ
desse ad maiorē noticia fama q̄ nūtatis ei
de illa q̄q̄ noverint dicūt & hij qui nūtati
iustis moribz contradicūt ¶Idem i epla quada
homo ꝓt ce bāte amicus hominis mūdi Pus
amicus finit nūtatis ¶Idē in libro de bono
ꝑseuātie Utile ē iuv quēq̄ tacear aliq̄d vin
ꝓt audientes reparare ¶Idem Cū res ueā
tie de doctia bona ¶Idē in libo pmo de ci
talo pli sp id istis ꝓ plenū ḡtie re In
rebus eīs summa nūtas est attribuenda libo
dei ¶Idē in sedā libos & liberā arbio caplo xxvij
Quid beatius eo qui fruit ꝑpetuissa & incommu
tabili & excellentissima nūtate Ju hac enī
nūtate cognoscit & tenet summū bonū bta
quippe est qui fruit summo bono Et q̄q̄ loci
dū est in cetis uentis ipa nūtate lociditur
est ipa est deus me qui libat nos a morte
id ē a condicōe pene sicut ipe in elbano dicit
Et cognoscetis nūtatem & nūtas libabit nos
¶Idē i libo de bono ꝑseuāe negtiu ē alius doc
tor Veri xp̄i ḡtie de doctia bō ¶Idē in epla Ter
ror temporalis pretii ḡtie de poctibz ¶Idē i

vñ & ℔ al' 28 cñ go qđ ē nota qre ſc& de libo

Ambrosius in libo ſcđ de officijs. Vitatis
eſt regula nichil facē cōmendandi ſui causa go
mior alijs videat. Alegz ſi quid bonj habeat illd
ad reformationem alterius ꝓcedat

Iconimus epla Amara. Vitas & q̄ eam
pdicat amaritudine replebit. Vitas augu
los non amat nec qrit. ſuſurrones. Idē cōi
rufinū pythagore ꝓceptū fuit poſt deū vita
tem colendam q̄ ſola deo homies ꝓximos facit
Idē in plogo ſup Joſue. Vtrūq; non pt̄ de vitu qđ
diſſentat

Anoſtinus ſup mathū. nō ſolū ille ꝓ
dicor eſt vitatis qui palam ꝓ vitate mendaciū
loquit ſz & ille qui nō libē ꝓnūciat vitatem
quā libē ꝓnūciare oportet aut nō libē vitare
defendit quā libē defendē cōuenit. Idē in eode
ſtion pt̄ eas ee excuſatio dāpnatoris ignorantia
vitatis quibz fuit remedij facultas ſi fuiſſ
querendi ſolicitus nā ſi vitas ſalus & vita cog
noſcendi ſe debz ꝓpa magis qrit q̄ qrere ꝓpa
qre ſup̄ de doctrina bona

Hylarius in libo de trinitate ē vis vitatis
que cū ꝓ ſe poſſit intelligi ꝓ ei tñ que ſibi ad
uersant magis eluceat ut in natura ſua ꝓma
nens imobilis ſmutatē tm̄ natē ſue cotidie du
acceptat̄ acquit. Idē vitas nichil hz ſm̄ nichil
vitij nichil imp̄fectū

Iudocus de ſic bo. Ex metu potestatis dita
tē occultat cuſdem ditatis macidia ſibi de
futuꝝ ꝓuocat qđ plus metuit ſpōte q̄ diuina

Beda ſup marcū cum vitate indignatōne
p̄ peccūa negant deū ꝓ peccūa beatū qđ ipē
deus dicit ego ſū vitas Idē verus amor vitate
amat & vitate iudicat & vitate certat

Bernardus in libo de pij ḡdibz humilitat
inquirunt vitatē in nobis noſmetipos diligēter
do In ꝓmis cognoſcendo ꝓpriam infirmi
tatem & ſui ꝓfectus naturā mūdi cotēptū
de ꝓmia qre & contemplatōe

Guido carthuſiensis Dicit. quinta patriarcha vitas
Dicit ebriosꝰ ebrioſus es. luxuriosꝰ. luxuriosꝰ q̄
ſili. hō aut̄ vin eſt. Inſanit̄ tm̄ illi ꝓtimus
& vitate in ſuo pdicatore ꝓſecutꝰ & occidunt
Vide quēti honorat̄ mendaciū Dicit̄ peſſimus
& omnibz vitijs plenus Vom dñi ſtaci placuꝰ
illi gaudent & mendacia i ita loquēte delectant

Idem amara mimis eſt vitas huano gñi nō
ſuoſi cor dicio. ſicut luc fulgens oculis infirmis
Idē Si dicas vitatem nō amore vitatis ſz
deſiderio ledendi ꝓximū tuū te nō ꝓximū dice

tis vitatem ſz penā quibz aſſeqris Idē Si

Lactantius in libo de falſa religione obtu
ſura & obſcuris vitas latet. eademq; nec cognitu
eſt indoctis qui ydoneis aſſertionibz eget nec
odio eſt indoctis qui miſcet ſibi habz auſteritatem
qua natā homīm ꝓclivior ad vitia patet ſi ꝓtinus
& futuribz amaritudo ꝓmpta ē Vitia nō uoluptate
condita ſunt ꝓpt̄ hoc hoies illis offenſi ſi ſpōte deſeruit
deſerūt ferūt in ꝓcipe & bonoꝝ & ſpē decepti
mala ꝓ bonis amplectunt Idē libo de ere
dendis Cartēn times qre de puſillanimitate

Gulielmus in uectiua contra catilinā. Omnes
bis vitatis q̄ cōi oīm inimica. callidissime ſolle
tiam cōi q̄ fictas oīm inſidias facile ꝓſpicam ſe
defendit Idē libo de uera amicicia Neſcio quo
dam eſt qđ in audacia familiaritas meruit nec
ventius Obſequi amicos odiū vitas parit Idē
ibidē molesta ē hominibz vitium Si quidē ex ini
mastis odiū qđ ē amicicie venenū apparet & i ſimu
lo culpa eſt qui & vitate aſpernat & i ſimu
dem abſcēdo impellit Idē ibidē Quid aut̄ au
res clauſe ſunt vitati ita ut & ab amico ſui
audire neſciat. huius ꝓfecto ſalus deſperanda eſt

Hieronimus in audacia ho in tpe obſequium
amicos. ſz vitas odiū parit

Seneca libo ꝑo de clemencia Nemo ꝓpe ꝓſpera
fictam diu ſuſtinē Otio vitiatum ſua ſecuritate
quibz vitas non ſubeſt Quic aut̄ ex ſolido ſuo
cuiq; tempe & melius ꝓficiūt Idē ad lucilliū
epla vi illa nō q̄ dat optim Veritati ozo
& ee complacita populares aut̄ ozo nichil hz
veri ſz nouē tm̄ vulgi turba & vnſſas auribus
ſpectu ſuo rapē Idē in eodē Quid vba ꝓdeſſe
vitas moras odit

Demoſthenes orator aut liberi ſeruiēs ꝓ
ſona vitas ſepat Sm libeī ꝓ medacia miſcet
pla ſre & ꝓpriōne metre

Deuteronomio et uetamento greco
T vobis libros mozz ſi illud Job Homine vi
timeta tua caliđi ſimt cū ꝓflata fuit ita aſſi
Vnuſqſq; qui vtē vinit atq; hoc & alios vide
conſuemt quaſi tot veſtimeta hz q̄ audiūt
ea concordia nitent natiua nanq; ueſtimē
tor eſt ut ꝓſcripta tale nō poſſint ſi adhi
ta vivēti corpi diu epalaures membroꝝ ꝓ
vos contegit emanatem ab medullis calozē
ꝓmit quo inmixta calore hec eadem veſtimē
ta calefiūt ſz calefacta calore que accepant
retribuēdo ad corpus reddūt Quid ꝓ q̄ veſti
menta vivēti corpi adjecta niſi diſciplina

uita nigris bñ uiuentibz mētu signat. ⁊ Dū
go ubo doctor attendit auditores qñ ex bi
nenti corpe uestimenta calefiunt. Ez dū ex
pauentu auditor ⁊ uita doctrinū ꝓficit
quasi ex calefactis uestimentis calor ad corpꝰ red
Ambrosius m ser. Rex mr xpus non
tā mitred uestiri qꝫ aiaz regnū affirm non
ustpicit ornamenta corpm si considerat cor
di mitor nec fragilis unguli pcingentis
lubos oppositue murꝰ ⁊ fortis castimonie
restringentis libidinē pudicicia plus muniē
ambiamꝰ regnū ꝑuenire apud ipm ꝓbati fide
quippe insidia ⁊ moribz actuati plā qre ⁊ strictu
Augustinus m oue. Et imposuerūt
sup eos uestimenta sua ⁊ cū desup sedē fecerit
Uestimenta sūt ꝓcepta diuina ⁊ gīa spūalis
sicut n. mūditatis tumptudo uestimētis tegit
sic naturalia mala ornatus mre ꝓceptis ⁊ gīa
diuina tegunt. ¶ Item ibidē Omnis n. homo
naturaliter nō salui pōt est si ⁊ totū pecm
dicente apło Omnꝫ natura filij ire sicut ⁊
cetꝝ. Unde ⁊ adam ideo se uidit nudū id e
peccāre ⁊ ideo foliis fici id est mandatis nsqe
legis coopuit mūditiē suam. Et alibi pmut
tens deus ustitias suas ⁊ gīas ablaturū & in
dea sic dicit ꝓ ozee apham. Et auferā uesti
mēta mea ⁊ linteamina ⁊ ostendā genitibus
turpitudinē tuā ¶ & ibidē Ergo imposue
runt uestimēta sua sup eos id e mandata ⁊
gīas quas ipi acceperunt a xpo sup iudeos
⁊ gentiles imposuerunt id e ediderunt nec
eni in eisdem resedere potuissz ppūs nisi man
data eius fuissent in eis plena qre & habitu
Dicit ideo gregorius in registro
Si uia longa est debemꝰ festinare Si
ardua est debemꝰ exonari Si arta est debe
mus examinari Si tūcabilis est debemꝰ ad
dm celeranter trahe me post te curremꝰ in
odore unguentoz tuoz ¶ & in pastor uia de
mchonicis angusta est si ꝑfecte in uiuentibz lata
Augustinus sup ioseph Exaltata e pa
tia. humilis e uia Patia e uita xpi. Uia mortis
est ppria. Quis igit non recusat uia ad quod qs
patiatur. Deinꝫ ⁊ illis rndet grecorib; alti
tudine regni. Potestis bibē calicē quē ego
bibiturus sum. Et tertio uia qua uenit ad alti
tudinē qua desiderāmꝰ ¶ & sup cantica epla
ioseph est nobis ⁊ currendū ⁊ in uia curre
dum. Quis pterē uiam cito in uanū currit
sīmo ad laborē currit. Quis igit est qui ꝑ

patria ⁊ mansio x. uia est passio x

Item ggl in mor. In uia dm a timore incipit ⁊ ꝑ qui
sup de ꝑfectis. Ihs in ome. Ego sū uia qꝫ d deo

qua curritꝫ. ⁊ xpus dixit. Ego sum uia. q
est pacta ad qua curritꝫ. ⁊ xpus dixit. Ego
sū uitas ꝑ illā rgit curritꝫ. ad illā curritꝫ
⁊ in xpo reqescitꝫ. si uis currere ꝑ illum
xpm se extendit usqz ad nos longe enī erra
bamꝰ ab illo ⁊ longe pegrinabam ⁊ multis
langoribz. mouē nos non potebamꝰ qui dicens
rgit uenite ad eū tos. Uia porrecta est ad pe
gnos. Saluet rgit in xpo ambulentꝫ per
ipm. requescentꝫ in xpo sicut scriptū. In pace
in idipm ⁊c ¶ Item in libro confes. Constituis
nos dne in uia tua ⁊ consolaris ⁊ dicis. cur
rite. ego feram. ego ꝑducam ¶ & in epla ad
aurelium. Curritꝫ ambulatꝫ. currat in uia dñi
iudicamꝰ pusilli cui magnus ꝓcedunt ipsi
sequit illi sucꝫ iter. rectū. ꝑ uia regia ⁊ diat
neqz a dextis neqz a sinistris ut sic feratur
fructus in toleantia patie cū salute ꝓximi
di usqz in finē ¶ & ibidē apls. Sp adde sp am
bula sic & ꝑficietibz
Gulosius sup ajachim Duc uie nob
a dno ante mos oculos ꝓponit. Una uita
⁊ alia mortis. una salutis ⁊ alia ꝑditois
uia salutis ⁊ uita est xpus ⁊ xpe duplex
est. uia mortis ⁊ ꝑditois diabolus e ⁊ hꝫ
uie duo est xpus istiꝫ nos ad uitam uocat
si diabolus ad mortē trahit. Quē igit duce
sequi debemꝰ ⁊c nel cuiꝰ uoluntati parē ⁊c
Hulgentius m quodā sermone Ambulemꝰ
uia fidei ut ad patriā ꝑuenire ualeamꝰ
uia cui hois est uita eius. et que male uiuit
uia tenet errois. q uo bñ uiuit ꝑ uia gīa
dicit nitatis. Quappe qui ꝑius ambulabat ꝑ
uia fornicatois. modo uia teneat castitatis
Cui uia tenebat auaritie. de cetō teneat uia
misedie qui uia tenebat fictionis & elatois
nunc teneat puritatis ⁊ humilitatis
Bernardus de xpi gradibz humilitatis Ego
sū uia nitas ⁊ uita. ego sū uia q ad nitatem
duco ego sū nitas eque uita ꝑmitto Ego
sū uita qua xpe do ¶ & clamat rgit erran
tibus ⁊ uia ignorantibz ego sū uia. clamat
dubitantibz ⁊ non credentibz ego sū nitas
Clamat ita ostendentibz si uia lassescentibz
ego sū uita ¶ & in epla uia misēs qre de gīa mc
Hylarius lib. viij de t. no nos in erratica
uia uia deducat ille qui e uia nec illudat
ꝑ falsa qui est nitas nec relinqt in mortis
horrore qui est uita plura qre de doctrina qre de
plactis ⁊c ista de uita ⁊c de ppō ⁊c de uitate

Ambrosius ad simpliciam. Sic via nr̃a angustior & iuuat excellentior nel expuãntior trames ꝓssior fides sublimior ctãtas alior virgor mentis expuandus semite recte. qm̃ nfrequibilia sunt uestigia uri salom̃ aut de quo dr̃ elinquit semitas rectas Sic igit̃ gressus noster ad superiora q̃ nichil ē castũ q̃ despendat Idem Constantio Viatores sumus huius uite quidã ambulant ꝑ uia si opus ē ut qs̃ bestiã trãseat Qd igit̃ non libet amittẽ qd est ꝑpetuũ non eripiat alt̃ qd ē trãsitorium Idem i ser. de quib̃ te scripsi scis qre de imitatore xp̃i & abstensu spualis pla qre sc̃a & doctna

D Ouidius gregorius un̄ de gisle Quito uidue bn̄ uiuentes uxor sue solatio destitute tanto eis emptius ē castigatio ipendenda Idem officiu sacerdotalis est ut uiduus ac maritali regimine desolatis ꝑtrix solacia debeatis ut unde i hoc mundo humana condicione ꝓuant sacerdotali defensione possint remedia reperire

Augustinus in libo de bono uiduali In uiduali & uirginali conthemetia maiorib̃ mu nis excellentia expetit̃ qua expectata & electa & uoti debito deo oblata ia non solũ capesse nuptias sed & si non nubat̃ tñ nelle nubẽ dampnabile est Et ibidem Et nouidũ deo no uisti conthemetiã uiduale exhortaremur ꝓfecto ut bonũ qz nõ iam nouisti exhortamur ut firmius ꝓficiãs Et in eode Agite ergo sicut uerum uidue & ꝓficiant̃ cum rite ut exhortatis & exemplo uite & exhortationis stimule rapiat̃ in eadem cursu uerum quoscũq potentis inuenire Idem in epla quadã Admonemus ad omnia mem̃bra xp̃i id ē ad omes qui in xp̃m credim̃ & eis corpi mistico sotiam̃ sicut ipse docuit ora re ꝓtinet spealiter tñ diligentiores cura exhibeãt eius septuma uidua inuenit̃ iuncta Idem in libro de ꝑuma uita Tria uiduaz ee ꝓpria no ignorare te credo uidelt̃ s. qd̃ ꝓficuissimũ est celesti primo estimatiõ qd̃ s. ritu illig & elua uidue deo seruitus & orationib̃ die noctuq; de seruit Aliud il qd̃ filiorũ cura liz & domus nõ tã digne sicut ꝓnubẽ nec tñ pactis ob nouiũ Tertiũ aũ genus uiduaz est qd̃ expu lis & delitiis natat qd̃ & etiã morti spatiũ ē Idem in eodem & ad sororẽ sua Esto fide lis qualem te dñs esse ꝓcepit. qualẽ & aplus uult exhiberi ut xp̃i uidua. sta s. humil & quieta assidue & ministerio opa ꝑ exercere

offitia

Y Ouinianus in epla ad furiã de uiduitate seruandi Quid pulchrius uidua q̃ de filia nuncupat̃ & nullos extimescens qrit amplexus: & tã aialiã & aues nature in eisdem pedicis re tinãq; non tenent̃ Idem eidem Cogita co gitabis Et eidem Agonachus & uidua dñi ee sicut ꝑma que qñq; fedior tanto pulchrior Idem eidem Ingressus inuenit fomitem libidinis ꝓpudice mentis iudicia sunt & medii animi duarũ ex ancillaz moribz & habitu iudicat Idem Speculũ mentis est facies homis & tri ti oculi cordis arcana fatent Quinta qre sep tima sexto folio post hoc de eadem practica & qd licet de uiduis post in lib de ẽmitate

De uirginibus et uirginitate

Gregorius sr̃ exclt Candida uitta decus mis ideo rupcio uirginitatis Et in mor. Cur mi uirginis nequaq; missa ē si crimo laudari ualet ubes. minuit id in culpa cõtingit uitare & tamẽ multa ũtute uirginitatis pollent ut dubi plus imperetur obsequio q̃ accepisse in ꝓcepto Et Clarissime plerũq; & ius ad semẽ ꝓpatu uirginitas uictas q̃ n. negligit cordis humilitas ut uirtus nudet despiat meretricem carnis

Augustinus in quodã ser. Virgo carne. nõ animo uirginitatis ꝓmio non ponit Et in libo de mendacio uirginis corpis nõ ꝑsuncte dñi

non violat' quitq' in nobis tutis i mo corpe
contingit nulla impudicicia est ¶ De iij libo de
virginit'e Virginalis meritas e p pia cotinē
tiam ab oīi concubitu abstinē ¶ De virgitas
angelica pozcio est t in carne corruptibili i tar
ruptoris pfectis meditatio credit huic omis fecu
ditas carnis t omis pudicicia comunalis ¶ De
virginitate e inuamie stimoie exppugnatio
infamie refrenatio lasciue t victoria anime ppa
est captiuitas ei⁹ abolicio scandaloz pax
iurtuti libtas gdiaz t inquietudinis abellatio
bitioz ppa quoz culme est pulcritudis carter
libidinis pozcius honestatis ppa demqz e tota
spūs carnis interitus status condicionis augere
t ei⁹ gdiane uite t sbe ¶ De ibidē habebūt
pfto magnū aliqd ūgines pfectos i illa stola ||
immortalite q̄m hīt ia aliqd non carnis i carne
¶ De eodē Virgines sunt t secūd agnū quo
cūqz ierit q̄s putam hīt agnū albire ? Cer
te quo nemo eū sequi pt nisi ūgines ad pfta
? ch Gramma id e Gaudia nō hūq sch' Dana
t falsa nec ad talia gaudia qualia i ipo regno
celoz de cetis non Virginibz ? a cetoz omi
soze distincta Gaudia in ppa ūginū xpi nō
sūt eadem nō ūginū q̄nis xpi na sūt aliis
alia ? nullis talia Gaudia ūginū p sūt i xpo
& xpo cū xpo post ppm p xpm t ppt p'n
¶ De ibidē Gaudeat virgo magis puella nobilis
q̄ie ? nobilioz sanctite q̄ sit in celis consecu
tura sublimiozq̄ p diuinū consoziū perpua
q̄ si p huanū cōiubiū ecclz plem sublimissimaz
ppa gloriam ¶ Idem Si nupcias contempsisti
filioz hoīm q̄ quibz gemuisseris filios hoīm
toto corde diligite speciosū forma p filijs ho
minū q̄ natus nobis liberos & a quibz
Vmeulis ¶ De ibidē Videbūt nos ūgines alij
sēd nec indebūt ? collecando nobis q̄d i se nō
hīt habebūt in nobis ¶ Idem ibidē Nulla cau
& ppa q̄ virginitas ? q̄ deo dicata & honorat ?
ibid nō q̄rit i nob o ūgines amatoz vr pulchm
carnē ? pulchm inte pulchioz mocs q̄bz suauis
& carnē ¶ De toto ig nobis figūt i corde qm
totus p nob finis est i cruce totū xpō teneat ?
aiā vro q̄q̄ noluisseris occupari gnubio insipiate
sibilla pedentis circūtes i surgentes sanguine mo
dicis petū credentis gnatū i dmetis ista q̄n
valeat cognitor ho i statem caritatis appetite &
q̄q̄ anoīs nuptijs tui libz i pendētis illi i pte
dite ¶ Idem Sapientes ūgines deq ne lapades q̄z
extinguat' quo nisi ut no alta sio sapientes sed
humilibz gsentientes q̄a in petua gmeā & maīs ūgi
tas magn bonū est in scīs dr pp̄ei vigilatissime
cauendū est ne superbia corrupā Dgitatis in bo'n
q̄nto magnū videō tanto ei ne pcat fime superbia
p̄timesco ¶ De q̄s nesciat obedīe & humle mulier
obedīa ponendi ¶ De facilius secū agnū & ūginū
si no quocūqz ? ire quousq̄ ponient gregati hu
mules q̄ ūgines superbientes ¶ De Neq̄ simulare
debz ūgo humilitate ? necacē exhibē simulacō in
humilitatis maioz superbia e ¶ De melioze & vir
ginale statute q̄ pudicicia comunale q̄s dubitet ?
tū si tu temnis superbia & tua inf humilitate mel
ior est mat' gregati q̄ filia ūgo superba vir in du
bio p̄fre mulierem humilem ūginū superbe ¶ De ibid
In illis ūginibz i q̄bz e q̄dā placendi appetit aut
elegancioz nesciēt q̄ tute p̄fessionis meritus pos
tulat a capitis ligamēto nobili sue tumidis in
boibz capitilloz sue tegminibz uti tenuis aut viola
subtē posita apparatu ? istis no dr humilite ? de ipa cas
titate dūda sūt p̄cepta ¶ De Alle vinq̄ ste ūgines
partus oīm statu ūginū e dei & ipe ūgines cū
maīa ūgie mat' xpi ste si p̄cis ei⁹ noluīe facere
¶ De i libo de bono comugali Illa ūgo gregate
mulieri mito p̄ponit q̄ non multitudinem se
amanda p̄ponit ? vnū sp̄ciosū forma p
filijs hoīm sic diligit ut q̄ ei sicut maria
concipe carne no possit eidem corde concepto
carnē magīm custodiret ¶ De ibidē Si omes
homes uelint ab oīi concubitu q̄tinē vnde
subsistet dictis gemis huanū e Vtinā omes
ho nellent dictapat i castitate & fide no fieret utz
multo citius dei ciuitas complet & accelaret
vnde paulus dicit Vellem oēs homes sicut
me ¶ De Sequimini agnū & tenebo p̄sequant
q̄d vomistis ardent facite q̄d potestis ne vir
ginitatis bonū a nobis p̄eat cui fiet michil
potestis ut redeat ¶ De i libo de vidue in
Virginali & viduali q̄re ste & vidues ¶ De Cui
? non redditur q̄d no impio compulsus ? con
silio gmemeris uonie cuius magis fraudatur
non augeri migrate q̄nto minq habuit bonū
di mutilatem ? Idem ibidē p̄lane no dubitauerit
dicē lapsas alas a pte castitate sanatoze q̄d
vomeri adulteris & rectoribus ¶ ? ibidē & habē i glo.
p̄. cor Vir Cupiebat Virginitas sodicē humane ne q̄
p illā homes assūdi anglis equaz tm e Victor Vir
ginit q̄ angloz nā angli sine carne virgines ait
& carne ēmpliant ¶ De in scr de Assūp ste ma
Vid q̄ leōnū sacrificiū decem audierit ad sacrez

Ambrosius Augustinus

urginū obitū rpe p se ꝓh sepius hūanū gn̄s
ꝺuenire redemptor ¶ Ide ī ome Vigies tener
rimas videmꝰ p firū pgre ad celū Quid g de
cemꝰ nos barbari quos nra supat superbia ipse
luxuria inflammat ambitio pcurbat nec sit
hodie qꝫ mirū q ꝺicat deo meliora p te

In lib de ūginib No ideo lau
dabilis est ūginitas qꝛ ī martiribꝰ repperit sed
qꝛ ipa martires facit ¶ Ide ibid p fed ī carne
pt carne uiue no terrena uita ē sz celestis ¶ Ide ibid
lect sola uirgo nubes aera sydera pꝫ et angelos
tm̄ penetrabit pt ubi deꝰ pris ī ipo sinu pris fuit
et toto pectore dulcedo hausit qs n cantici cū ipe
nūq relinqꝫ bonū ¶ Ide in eode Lect libidine lect
ria ī ūginibꝰ docet Ne que si non hinc qd̄ deside
ant fleant sed̄ in fleant lapsus patendū etenim
q lapsi alios fleuit suos melius ametit fle
ant qd a gaudijs padysi longius euagant fle
ant qꝛ nescit an ad illa debeant puenire pos
tremo fleant sit ipa contemplatione ut hic
fletes illic accipiant consolatione ¶ Ide ibid Dis
code ugo vias tuas ut no delinqꝰ ī lingua
tua etenim bona loqui plenius ame est virgi
¶ Idem Ingredit o virgo meos p fenestras
tuas et p ostiū tuū si fulsim loqꝰis si turpiē
si pcacē postremo si ubi no oporteret si que
non oporteret si cora quibꝰ no oporteret claus castror
sint qꝫ foꝛes labioꝝ tuoꝝ et et obseratū ma
neat ī cibis et potibꝰ nestibulū meū tue ¶ Ide Beat
Virgo q ppm̄ requirit non debꝫ de legalis no
debꝫ de m foro sꝫ ī choro Si fruit mel hoies sit
uoce grula no garrula ore lubrica no sa
pba facilis audiru vilis aspectu ¶ Ide et no
mubilis et incoꝛes no ducit sicut angli a tra
sunt ut tribulatione carnis no sentiant sed
tute ignorent a mundane negotiacois alle
uiet contagio sꝫ diuinis rebꝫ mete deuota
sp intendant ut tamq̄ spūs corpis infirmi te
no q hoies sint sꝫ q dei cognitores ¶ Idem Virgi
tas adolescentia decet munditie ornat sen
tute letificat et fortificat omi q; etate habz
iustitie fue cauos matrimoniale ḡiugalis uela
me prudꝰis q deuotione no impedit sꝫ augeat
religion ¶ Ide de ūginib ī cognitoꝛ integras
bis nr mr a bigies si p nob angli multiet qꝛ nos
anglos moribꝰ multitudo adiet igit illos p fidei mirimo
castitas ūginalis q; met et bita et mores ¶ Ide ma
claudit ora pudor ūginalis debilitate corpis qꝛ
dat religio mentis mistituat q fuerido bon opis
gratiam igr ūginie in pus q̄ntas mor mutet
pudore obtuso Ipse sobrio vultu modesto et pue

ria integritatis ancredat sig uerus ¶ Ide vbi ūgi
nis comes singlar uirtus est uecordia sine pudicia
indubius debꝫ de ūginit sine q; nr pd de ūgine
¶ Ide Vecordia e pudicie comes cuꝰ sorore tas
tas ipa rumor e ¶ Ide Considere qꝛ ūgines p apli
resurrexꝰ dñi vide meruerūt ¶ Ide Nichil e qd
magis se pdat ī publicū q̄ disputatio casta ¶ Ide
ī lib de Joseph Vouit multꝰ pudica fꝫ mulier
mūa cū periculo abesse ¶ Ide ī lib de institutione
virginū Egredit ūgines occidere hūane
nate ppt quam et hoies angelis assimlant ap
tor e tm̄ mutoia Virginū q; angloꝝ q̄n angli
sine carne viuut ¶ Ide Valentiano filio theodosij
no est virginitas q̄ primo emit no uirtutis studio
possidet ¶ Ide prima castitatis victoria e zelꝰ qꝛ
de caste ¶ Ide ad eccām Scelli ūginitas est
et ogo pudicie que custodit inuiolata signacula
integritatis in qua fonte lucet ymago dei ¶ Ide ī
lib de ūginib Nemo miret si ūgines angeli
comparent q angloꝝ duo copulant ¶ Ide ibid
os ignit negeꝫ hoc unā de celo fluxisse qua ī
facilit inuenim ī tris e nisi postq̄m deus tres
trem corpis membra descendit ¶ Ide sup ī
luce Angelus angli ad eam Discite ūgines
a ūgine ūgnū no erubescere eoꝝ alicui no de
morari in qb̄ actis n aliqs ī publico misere timoꝛ
¶ Ide sup lucā Decet ut qui ūgo tutꝰ sit humilis
et patiens et melioꝛ ¶ Ide ī lib de stu virgi
dꝰ de ī corpꝰ humanū et contubernū deitatis et de
pis sine ulla confusioīs labe sociant et toto
orbe diffusus corpibꝰ humanis ute celestis ipꝰ
molestū ¶ Ide ibid Quid e castitas ūginalis inse
merētas corpis contagioīs et eius auctore qꝫ
possum̄ existimare nisi dei filiū immaculatū
cuiꝰ caro no vidit corruptionē cuiꝰ diuinitas
no corpea contagione ¶ Videre igit q̄ta sit
mūa ūginitatis xp̄ autē virginē p se ipm̄ et
a patre quide natus an scla fꝫ xp̄ et ipe virgo matr
ipe scla pla q̄ de absentib ¶ Ide de pudicia

Ieronimus ad demetriade ūgine Si te virgo
ep̄a no pnocitꝰ hortet faceat qꝛ te secretꝰ beat bir
go et martir agnes q te etate vicit et tyrannū
tyrulū castitatis martirio coronauit ¶ Ide ede p
cui sine q̄ guttis tuis fastidet aues crustē et
mices turtures et oes aues qbꝰ applissa iuuolāt
¶ Ide ad eustochiū Virgine de ūginitate studē de
q̄ ī me pte ee consiliū si corpis credit ī
hoc obtestoꝛ ut sponsa xpi virtus sanctior q̄ ce
nens virtutū n et adolescentia duplex omnī
diū uoluptatis ut quid igit oleū flamme addi
timꝰ ut quid ardenti corpusculo fomenta ignis

laudo nupcias

mistrang. ¶ Ad cande laudo iungiu &z q̄
ñ burgines gmdam. lego de ꝑpnis rosas de vi
auriū & cuntha margaritaꝝ. ¶ Sto ꝓdeūt ce
rōz stificatio melioꝝ si nec ñcentaꝝ nil i bus cor
ruptis ¶ Donetibz ūginitez nō sm̄ nubē sed
& uelle nubē dignabile est ¶ Ad tibi & bur
gitatis pvocatiua blandiris & agenito oda & cuā
ūgines deligisse nō ⁊ nuptiarū corpis peccātibz
ꝓfinisse ¶ Cū humilde artus tuos mudicie
ab oi sordē pcī ac toto suus corpe sanctificata
tē & castitate tuā intelligas ꝓficuā & cū omi
fiducia palmā ūginitis exspecta ¶ Bti & re
uoua ginitas honestas admirabilis. scripsi & aue
cundia. mea patricia. ūginalis necessitas. ac nec
pu dicicie habitus sino quoz semp modestus &
i suo tpe ꝓficiduus ¶ Oriet pudicicia tua nec
cundia nuptialis & qd̄ perpuā i fetis ꝑ fluit
nectar nō ūtutes pudoz superet ¶ Vginis dis
simicio & stam ee corpe & spū qz nichil ꝓdest
carne habē ūgine si mēte qs nupsit nil corrup
tus fuit ¶ Audent loqz deus cū oia possit
sustinē tñ nō pt virginē ꝓ nupta valet qde
dō libare de pena si nō vlt corrupcionem
¶ Sit sino virginis prudens & modestus &
rarus nec tñ eloquētia pciosus q̄ pudoz ¶ Ne
plus amat virgines xpus qz spōse cibuit qd̄
eis nō fuat ipatū qz maioris imti & qd̄ nō co
git & ois offrt ¶ In sep. Confecte nō mfelo
rib ututis est qre & videbis ¶ Ad magnū animi
stigmā & re qre de ¶ Ad hmi cellule re qre de vi
deris ¶ Ad cande rarus sit egressus tuus & pub
lica. Nusqm̄ n. causa decet ꝓdeūdi si sp̄ qm̄ inde
sit ꝓcessura sic zelotypus & n. sponsus tuus
ihesus nō vult ab aliis vidēi facie tua qz nō vult
ab aliis ꝓcupisci spēm tuā ¶ Ad finē hu
mane ingressus inuenū re qre & videbis sic ¶ Ad
eide Speculū meis re qre de ¶ Ad eide pallor
& sordes genne tue sunt plumaz mollicies tu
nicilia membra nō foueant. balneoz calor no
mi ado lesce sanguie no mrendat ¶ Ad amulco
melig & stomachū te dole q̄ mente egressu q̄ pu
dicia bacillare ¶ Ad eide Caledū est vbiq; qd̄
doloze cruat & ete laboloius & nō firmi eo qd̄ hetas
q̄ desidare qd̄ amplec hude & ūginitus & eo fa
tilioz est q̄ carnis nitetua nō monit & videri
tas & eo sollicitioz est q̄ pstinas aio recolit
Voluptates mavie si se putet hiz ꝓdidisse
si ꝓmisisse quoz altm doloꝝ altm ue grandi
est ¶ Idem ayelius & ide familiare nimu q̄
aie salute pte ho qd̄ nebimus nolimus aliqñ
putarī est q̄ illud amittē q̄ quo oia dimittenda sunt ¶ Ad filiam ūginē Quid nec est
nos lactāe pudicicia que sine comitibz & appe
ditis pudicie fidem sui facē non potestis.
Videlicet contumeā & pcitate ¶ Ad eide Difficile
mē epulas re qre de castitate ¶ Ad eide Quid tu
facies puella sani corpis delicati pinguib. ru
beis mē carnes nec vina & balnea nuptā mali
tatas & adolescentulos. Que & si rogata nō fecis
tamē de rezne putes testiōm si rogeris libidiosa
am̄ mens ardentius honesta ꝓsequit & qd̄ nō
licet dultius suspirat ¶ Ad eide Cibos lautos
re qre de abstinencia ¶ Ad ꝑcus cibus re qre sic
de ¶ Ad Nōnulli dicā pudicā re qre de abstinencia
¶ Ad eū comedis ¶ Ad Castigo mea apls re qre de ab
¶ Ad ad dnicale ūginē Grunes femine & magne
Vidue & ūgines & comites & sodales eligant q̄z
sic ꝓbata cōsocio. sino modestus. Verecundia sexū
¶ Ad fuge lasciuia puellaꝝ q̄ ozant capilla cres
a fronte demittūt & cute poliūt & liniamentis
utunt aut sectas hmi mamillas. Vestimenta quoz sine
ruga sordes q̄z exspantes ut sub nocte ūginali
Vendibilius & dampnabilius ꝓcant ajoces cū
ti studia diuaz ep ancillaz & sodalū plerūqz
moribz iudicium & habitus meliōz diuaz ep an
cillaz eoz habitu demōstrat ¶ Ad eide q̄lla
sit tibi pulchra & mē socias studia que se nesciūt ee
pulchra que negligit corpis formā & procedens ad
publica nō pectus & colla denudat nec pallio reue
lato cerunces apte si que celat facie & vbi bnus oculo
q̄ vbi nātus & patere ꝓgredi ¶ Idem eide Cu
cumaculos pios & calamistratos & ꝓfusi mu
ris olentes pelliculas de quibz illud arbitriū est
Flon bñ olet q̄ sp̄ bñ olet quasi quasdā pestes &
venena pudicicie ūgo vpi deuitet ¶ Ad eide cue bi
uit in monasterio ūgines & quaz simul magnus
est numerus. nudi sole. nudi sine matre procedant
de agmine n. columbaz accipit crebro septū una
qua stans vacat & lacet & cum carnibz & san
guine satiet accipitē oz vide & oues libenter suū gregē
relinquūt & lupoz faucibz devorant ¶ Ad eidem
Felix illa conscia & bea ūginitas i cuius corde ꝓ
amoze xpi q̄ est sapia castitas. pacia. casta iustitia
cete q̄z ūtutes. nullius alius versat amoz nec ad
recordacionem. horis quidē suspirat nec vitā de si
derat. que cū videt diuitē nolit ¶ Ad eide ad lectiōa
de mstructiōe filie sue Immittes manum tuā in
sinu tuū. solum & cubiculo repti & ideo for
sitan timoze ꝓtecta fuit q̄z virū que nō solebat
conspexit Iuuenē & eum de qua dicit Dis gloria

filie regis abnitus Bmdu sit ad organa Tybia
& lyra & cythara cur facta sint ignorez Illusq̃
abß re pcedat i publicũ basilicas martyrum
& eccl̃s sine matre non adeat nullus iuuenis
nullus ciuis aculeatus arridcat ¶ Idē eidē Ante an
nos robuste castis periculosa est cunis puellis
ſnus abstinetia ſi postq̃m aetatẽ tuc remissis
macet ¶ Idē Nouu ego in nr̃s scripsi qre de absti
nētia ¶ Idē eidē Bñ comedit ¶ Idē Orosius lect̃ re
qre de abstinē ¶ Idē Hieronimus 2 ligo 2ē qre de
abstin ¶ Idē eidē Cyprianũ libꝝ sp in manu sua
teneat athanasij epl̃as & hylarij libꝝ i offensa
pcē pcurrat illoz tractatibz illoz ingeniis de
lector in quoz libꝝ pietas fidei nõ vacillat Certũ
nũ sic legat ut magis inducat q̃ sequat Venena
n non dant nisi melle cꝛulenta sint & uitia
nõ decipiũt nisi sub umbra specie q̃ utentiũ ¶ Idē
cõi Iouiniani hẽretici libꝝ sed Ep angelis ē cog
nata ligmitas Tantũ iglit est mẽ nuptias &
ligmitatẽ q̃rit mẽ non peccare & bñ facere ꝑmo
ut bñ dicã q̃rit mẽ bonũ & melius ¶ Idem
flumine replent tram ſi ligmitas padysi ge
nesis ꝑmo Crescite & multiplicamini ¶ Idē eidē
eidē Virgines & viduas celibes dicim Vnde
& xp̃i nom̃ indicii eo q̃ celo digni sint q̃ corpu
tantam pl̃a qre sic de abstinē ¶ Idē eidē eidē
dicit hẽretici Virgines diffimeo ē stultũ ee corpe
& sp̃u q̃ nichil pdest carne hre virgine si ne
te q̃s nupserit ¶ Idē ad pammachiũ epm Deus
amor & puritas ligmalis & humilitas pfectũ est
bonoz moz ioconda suauitas tanq̃ celi iubar
i conspectu suum regis gloiose resplendet pl̃a
qre de abstinetia ¶ Idē de castitate

Ludolus in lib̃ de sti bo omne peccũ p primã
recipit illuez saltante virginitate aut si pdat mul
tarem repat ¶ Idē Virgo carne no metet mul
tiplicẽ p̃mia i retributione ¶ Idē ibidē lib̃ sed ca
pol Amanda ē publicanda castitatis qre de casta
te ¶ Idē plura qre de Continentia p totũ ¶ Idē de absti
nētia ¶ Idē de luxuria p totũ

Bernardus sup ap̃ssus est Solent vir
gines que nũc virgines sunt ꝑ ad omnem vir
assiduũ pauẽ & nitidũ ee decore & ut calcent
timenda splendor & tuta ꝑmeare stricteres soꝛ bas
fictilibz thezaurũ portare ꝑciosum & nimis ar
duũ ee vidẽ mẽt hoies ut anglũ & in tris mo
re celestiũ conuersari ¶ Idem sup Cantica Decidua
soꝛoz continentie est nullius cum manifestũ iudi
tiũ coluisse simplicitatis Iude & omnũ testis
inocentie est & lampas predicte mentis ¶ Idem

¶ Idē ibidē Continentia nõ habz mitẽ ap̃ deum
que glam reꝑat humanam Ideo q̃ maxime ep̃s
est & pritate mentis qua soli deo mens inhã pla
ce desidet et ualeat inhere pluma qre sup de cast
tate q̃ totũ ¶ Idē de Continentia p totũ ¶ Idē de
virginitate & humilitate mr̃a ¶ Idē de absti
nētia

Cipianus in epl̃a de xp̃i continentia
sequit & regno dei ligmitas destinat Quid est
virginibz xp̃i cui treno cultu & cui supplius ac
nanctis quibz deo hominibz placet ꝑfectũ deo
offendit ¶ Idem Virginitas ē opus integre & in
corrupte ymago dei resplendens ad stolam sui
& illustꝛ pretio gr̃e xp̃i

Beda in quamon deus ac dñs nr̃ que i primo
dio mundi feminam ex virili latꝰ formauit nec
mutua illoꝝ coniunctione tra implendi ee decꝛ
ꝑmet deus in fine seculoꝝ assumpsit virgi de vir
ne virginis totius contagionis expertem tota
diuinitatis plenitudine ꝑfectũ ut virginitatis
gloria potius q̃ nuptias diligẽ complaceat ¶ Idē
In prima pace xp̃us natus est ut se pace ostenderet
diligẽ de virgine natus est ut virginitatem de
se diligẽ demonstraret pluma qre de castitate

Thomas aplus in legenda sua virginitas
est sꝛoꝛ angloꝝ & oim possessio bonoꝝ ¶ Idem
ibidē Virginitas ē victoria libidinũ fidei trophei
victoꝛia de inimicis & eine vite secuitas

Sylbertus poꝛretanus Virginitas ē cum
rii solarii silentii pax carnis redempto hominis
principatus uirtutũ virginitas modico est contenta
non sollicita p natura Virginitatis sicut illa
ē restauratio sic eis infloꝛ ē recompensatio

Admalcanus virginitas angloꝝ ē conuer
satio & incoꝛpoꝛee nature ydioma

In decreto dist xxxv Si q̃s ꝑpt dei virginitatem
ꝑfessus in coniugio ponitur p arrogantia vicium
sit anathema sit pluma qras ibidē

Giola trio regũ Si calo altioꝝ ꝑfessio uentis
altioꝛe felix regne Vinedi viam Cum n abiecti
tiando coniugio Virginitatẽ voto consecrãt
tes ut inoꝛes ligmitati condignos ostendant
videlicet abstinentiã a cibis & potibz & ubis &
ira & riua detractione habitu supplius & cau
lo ipudico virgilijs aut & sris eoꝝdẽ legendis
& elemosinis vacent pluma qre de castitate

Indyalogo stoꝛ blasij & iohis xo ergo q
arripuit ꝑphiam celeste conspectione angloꝝ
repetat in tris

¶ de regulis iuris ayulicis appellatio ē Virgo
Vir potens conterit

De virginitate et humilitate

Jeronimus in moral. Sic mihi tem nece e que de castitate & humilitate pla quas ibide s. m. Jeronimus augustinus ambo

Bernardus i omelia assit est. Et bnardus sup illo ubo ad iugme desponsata viro Que est ste iugo ta venabilis ut saluetur ab angelo ta humilis ut desponsari sit fabro. Et ibide qualit cumpto virginitatis & humilitatis nec me diocter deo placet illa alia in qua & humilitate precedat virginitate & virginitas exornat humilitate Idem ibidem Sed quia pauci bona tione digna e illa i qua humilitate exaltat fecunditas. & partus consecrat virginitate. Idem audis virgine aut dic humile ei no potes virginitate humilis. nuptie salue & humilitate virginis Idem laudabilis uirtus virginitas si magis humilitas nupcia illa consilie si ista percipit ad illa inuitus ad ista cogeris De illa namq dicat si pt capere capiat. & e qui supra de maria virgine matre dei plima quas ibidem Ite pla de humilitate

De uirtute in generali

Gregorius in moral. Flo cadet nec spe e uirtus qz p momenta temptu sepe mitti mutant academ Et ibide ple rung uirtus ei indiscrete tenet amittit. & ei discrete intermittit plus tenet Idem Sicut bonus odor ex uirtute est sic fetor ex vicio est Et Omes uirtutes & qui is in fra de uirtutu connexione Et i ppi libo moral plenius repete fit finis qui supa de ppficietibz Et in moral libo xviii. & pro uirtute si qua agit Et in xviii moral magna decor dia est & qui de gla dana Idem i moral libo xviii plerung dei gram estimat homo si tame esse dome elatus cecidit q plus sine uirtutibz magnus humilie finis sentit et paleritq velud nil dei metuit qs adiecta temptacoibz & tame esse temptacoibz ad uirtutu custodia cautior ita eum grie

Et sup ezechiam flon uirtutibz nemi ad fidem si fide pringit ad vitia uirtutes pla qui ipse de uirtutibz quem

Et in xviii moral qz n. ozigo uirtut qui de humilitate

Augustinus libo ccp de ci. dei Ars bone recte viuendi uirtutis a uitiis diffinita est Et ibide diffinitio huius rei a uirtutibz Cordis amoris Idem i libo de spu & alia Virtus & habitus mentis bn instituit Et in libris de libeo arbitio Virtus est bona qualitas mentis qua bn viuit q nemo male utit. qua deus in nobis sine nobis operat Et in scdo libo de libeo arbitio Virtutes quibz recte vivit. magna bona sunt. potentie uide ante in sine quibz recte viui non pt media bona sunt & anima ido bona sunt bona corpa a

ajedis & nimis pt aliqs male uti si magnus non Idem ibide Virtutibz nemo male utit sicut nec recta rone Ceris autem bonus id e medijs & nimis no spm bn si e male quibz uti pt Idem i libo de ci. dei Virtutes quas sibi mens hois habe videt p quas impetat corpi & victus ad qd libz adipiscendi ut tenendu retulit nisi ad dei & vita sunt potius q uirtutes Et Quia de bono ope gliat de uirtute victu facit Et i libo xz. quod Omne ordinatio q e uirtus notatur. e sine die finu et utendis uti

Ambrosius in epla ad simplicianu sponsum Fructus pudicia ac violenta modestie & plena pauciozibz & rotunda seriis & asperis mollia ac tristibz letu & illecebrosa rigidiozibz & pverecundiozibz leuia autem uirtus oib est & diuina ac cuctatio est & ante iudicat & ad oziendi incipit Ac ita mens bona speculatio est sinoz consiliozpus q examinat quid decoz sit atq honestum Iniquitas autem opi cogitatione anteuitat Et sup luca flon e uirtus non posse peccare sed nolle atq sic tene pseuerantia voluntatis q ista tiam consuetudinis ut mutet natura ut ut mutet in natura Et in ser illud adiute qui ex gadysio dr factus est & mulier in gadysio ut simul adiutas no loca no gnis nobilitate sed uirtute sibi quiq debe gratiam comparare

Augustinus in libo qd nemo pt ledi ni a semetipso Virtus animi est rte sentire de deo rte qz nec hoies cognoscere Et sic iohem dicit malitia & ante crucifixum eos qui hic cum pretiu cruciare consueuit ita uirtus e ante regnum celoz eos qui hic ea exanie cu opera spe e pacientia delectatione viue facit

Augustinus ad amadu pbrm Porro qd aut sit deus ota in omibz ho sensu accipiendu est qz deus e saluator nr ota no e in omibz si pes singulis ut sit in salomone sapia in david bonitas & sanctitas in iob pacia in daniele cognitio futuroz in petro fides in iohe virginitas in paulo zelus & sic in ceteris cetera Cu aut oim finis aduenit te deus ota in omibz erit & singuli sedzo omes uirtutes habebunt ut sit sit christus totus in omibz

Isidorus de sum. bo libo iio ca. viio ad uirtutes difficile consurgimus si ad vicia facile dilabimur Ppius igit vicia sunt exterpanda deinde sunt uirtutes insidendi na cohere nisi coniuncti non pt nisi cu mendacio uirtus cu vicio pudor cu petulantia fides cu perfidia castitas cu libidine Idem

ibidē ca° 36. Quū ūtutes mozdinate ꝯplionde
mēt. hic ero pficiat hec est. n. nam rez ut qui
uelociē ad pfectū tendit ꝯcul dubio celiꝰ fmā
dicut herbe q̄ quāto festinio ēscuit tanto celius
pcuit ac cuñ arbozes altā radice fundate ideo
pdunut diucus qa gradati puenuit adpfectū
¶ Quisq̄ ep deroze tā melioz ee cepit ta
neat & acceptis exrolli ūtutibz ne ḡnus ꝑ
labā gliam ozuat q̄ pius ꝑ lapsū vicioꝝ
racebat ¶ ibidē ca° xxxviij dicut ep vicio
vicū grignit. dic ūtus ep ūtute concipit ep
vicio em vicū grignit sicut dauid q̄ nō cū no
cuntes adulciū homicidiū ꝑpetrauit ¶ Sem
virtus ūtute concipit. sicut ꝑ ūtute abrahe
pdicatoꝝ apli ūtute martiꝝ meruerunt
¶ ibidē ca° 38 apud q̄sdā ē ep virtute di
nū gliat diu quisq̄ de castitate & abstinetie
mūdis gliat sta qui & clemosinā cū pane gliē
panibz ꝑtrit ep ūtute vicū facit. Sed & hys
qui de sua sapia arrogancia habz & q̄ ꝑ mise
ria quā facit ꝑmū appetit & qui domū aliq̄
qd meruit ad laudē sua ꝑpriā cōūcit aut in
malos usus assumit ille de ūtute ꝯcul dubio
vicia facit ¶ ibidē ca° 42 Aduſus impetū
vicioꝝ contrias ūtutibz est pugnandū qre
sui & conflictu vicioꝝ & ūtutū ¶ Sem synodis
Caudeq̄ bom cū discretiōe fecis ūtus ē. Vir
tus aut indiscreta ꝑ vicio reputat ¶ Sem
de sing ūtutibz singulis & qre de superbia ¶ pla
gias infra & vicios ūtutū ſpēs pſentibz

Ganandus in ser de aductu dñi Vere di
uitie nō sunt opes sī ūtutes quas secū constā
portat ut in ꝑpetuū ditet fiat ¶ Sup cam
Colle discretionē & ūtus vicioꝝ ēst ¶ ibidē
ayedū vicioꝝ ūtus tenet ac prude sedula no
stri ꝓficiēe sī & cōtrione indiget ¶ Sem in
epla Virtus in pace cōqrit & ꝑssura ꝓbat in
victoria agnbat ¶ ad fres & monte de Vir
tus docet volt cū humilitate. qrī cū labore habet
cū amore ꝓlima gras infra

Gullius in libo de amicicia Vtus absq̄ vita
vita nequ ee nec vita vita absq̄ ūtute ¶ Sem in
libo de ꝑdocijs dd rectū & honestū & ūtu
te est. hoc solū optinet. & bonū & ꝑfectū ne bū
esse cuq̄ malo. ¶ Sem in rethoica Virtus &
animi habitus racioni consentanei ¶ Sem in libo
de tuscul qonibz Virtus est affectio animi con
stans quemcūq̄ qz laudibiles efficiens eos in qbz
est & ipa ꝑ se vita sua sponte sepata & utili
tate laudabilis est & ea n. ꝑuenit hoeste

nolicates sentencie et actiones dis ꝑ rōnē vo ꝑ
& ipā ūtus breuissime recta ratio dicit ꝓssit
¶ Sem libo de natura deoꝝ Nichil est ornatius
amabilius. quā qui adeptus fuit ubicūq̄ gē
tiū est mā amicicia ꝑfruet ¶ Sem Nichil est
ūtute amabilius michil ꝑ qd magis alliciat
ad amandū ipse cū ꝑpter ūtutē & ꝓbitatē eos
quos michi vidimus diligimus

Seneca in libo de natura qonibz vitus ista
quā affectamus magnifica est nō ꝑ ꝑ se bonū
est malo carusse. sī ꝑ lapsū animi & impellit
ad cognitionem celestiū diuinū ꝑ efficit cum
qui in consortiū dei venerit cui. n. malo calita
tis ꝓpositū nec ipa fortuna vagante domitū & pi
ctipū pauimentariū rotā ꝑ tam amo plenum
contempnē ¶ Sem ad lucillū Sola ūtus ꝑstat
vim gaudii & securi ¶ Sem Virtus nō est aliud
q̄ recta ratio ¶ Sem Cui ūtus utriq̄ medii & medi
ū est eque pcium est qd excedit sicut qd deficit ¶ Sem
stulli pfusa & ūtus ī omnibus patet. pauciꝰ
placet. multis displicet. omnes timent. omnes ad
mutit nō eligit ꝑuelam. nō domū nō censu
ī mdo homie contenta est ¶ Idem Virtus equat
ut hoiem z supi omia mortalibz citra collocat
eum. nec ea que bona simt nec ea q̄ mala. bo
cum. n. ea que bona simt nec ea q̄ mala. bo
cauꝰ aut cupit mimis ꝑ expauescit ¶ Idem
Omia ista q̄ que dominū casus & fortuna ex
cercet. seruilia simt. pecuia corpus & homi
mbecillā simt & mortalia & incerta. ista
nō que ūtutis simt opa libera simt & inuicta
¶ Idem Quocūmodi mundi fluta solis celitas
obstruat sic doloꝝes & molestias ac ūtutes
ūtus sua magnitudine cotidie oppimit ac eli
dit ꝑ plura qras infra in tytulis sequentibz

Sidonius in epla nō est sanctū & iustū
ut de moribz & ūtutibz aut vicijs amicoꝝ oro
ꝓperam sententiā est em hec queda vis malis
moribz ut inotentia multitudinis denumeret
stelem pauoꝝ cū tamē ea duplo bonoꝝ in
ritas. flagicia multoꝝ negat. ep tm̄ ne ita
excusare ingruentibus cōmunitatis

Apulei Chez amicis omnibz pciosiozes sunt
opes ūtutū ¶ Idem felicitatis ozigo de ūtute
ꝓcedit ¶ Idem Sola virtus ꝑ firmatissimū
facē & absq̄ hac ex aliis ꝑspis nō ꝑ felicis sūcē

Adamantius sup lenitricū & hec ī recto
de pe. dist. sola virtus lenitra est & cuctis ad
uersitatē q̄ inspiat inūstas ū uelox & ī fine ve

Maximus in omes q̄ te fere de capite
ieiuny Vanū & inane est q̄ ꝑ nullig ꝓdit

aut virtutis firmitate subsistit, prima qre ifra sub titulis premittit

Calcidius in phedone platonis i thymeo Socrates virtute dicit bonoq; omm & tocius ps petratis causam penes illa consiste ipauq; solam ee que res ipossibiles ad possibiles reddit

Boetius ee de consol ou sapa • Facilitate eius 2e qre supra de fortuna Qre de stia bo

Lactantius in libo de vno cultu Virtus dicit 2e

De virtutibus theologicis.

Gregorius in pastor. Cu dispersus undeq; nemo qui sese ex nobis pximate mee consortio copulauit ab illo pcul dubio culpe reatu no expectet que sub eius bona fides spes & caritas iam abscondit Qre in moz Summa bona sunt fides spes & caritas que cu habet simul in malu aliqd inflecti non pnit Qre in corde no uligiu pua flagellata imbat caritas pua fortitudine concutit spes & pua questio pulsat fides si per dei gram omia tormentoz & insidiaz gnam superauit Qdam sup ezech tres sunt virtutes sine quibus ille qui iam exparari q̃q; pit saluari no pit videlicet fides spes & caritas Qdam unusq; qui in actie unie vite exercitio tantu credit quantu speret & amat ppa qre de fide 2e de spe 2e de caritate

Augustinus de doctrina xpiana Homo fide spe & caritate subnixus & hec ferme nec meditasse non indiget scripturis nisi cpm ad alios istruendos Qdem i libo de fi Ubi sunt illa tria que in alio edificanda omm diuinoz librozo machinamenta confingunt nisi in ala credente qd nondu videt & sperante atq; amante qd credit amat qo qd ignorat fi tm credit Qdem i libo soliloquioz Deo nos fides exoptat spes erigit caritas iungit Qre Hec tria ista si fide spe & caritate nulla ala sortis ut possit dici videt

Ylidius in libo ethymo Tria sunt q̃ mysteliones cultui ad colendu deu in hominibz pficiat fides spes & caritas Qre in libo de vna fidem & spem & caritatem ho distat qz fides est duitatis confessio & totius religionis xpiane solidi fundamenti Spes aut e bonoq; expectatio futuroz Sed caritas e dilectio pfecta in pximu & deu habita pma credulitate fouet primam Sedula postolatq; premissa fructuoz tria ut aplecti dicit e unoz fides & spes sunt sine caritate sed aut caritas fide & spem in se non continent ee non pnit Qre sup Deu habitat Dicit fides quare sunt omia & inuisibilia bona a deo fidelibz sunt Dicit spes eiusdem suauit omia bona deo q̃ promisit & fidelibz suis Et caritas aut Cuncta deducit ad se

Gloss cu sede. fide. spe. et caritate ille colit deus. si contemplatione dei pficit ad dm q̃ omia

De virtutibz cardinalibz qre de Cardinalibz virtutibz sub lita

De virtutu et vitioz conflictu

quere sup sub lita & de conflictu

De virtutu conenie

Gregorius in moz Omes virtutes in conspectu conditoris virtutu ope sibi ala se sublevant ut q̃ virtus bona sine reliqua ut nulla & omia ut minima bene sim sua conceptione fulciant Qre ibidem Bal de singula quelibz virtutu dicit si no bona alie virtus ilgui suffragetur

Ambrosius sup luca Concepe sunt sibi cohabitationeq; virtutes ut qui una habet plures aut omes habe videat pha qre de cardinalibz virtutibz

Leonimus sup naum Quo ego virtutes q̃ bus 2e qre de cardinalibz virtutibz Qre ad pfectu christi epm Quatuoz virtutes cardinales describit sapia ut fibi mice neget & mutuo cohabitantes ut q̃ una non habuit omnibz careat s. prudentia iustitia fortitudine temperantia

De visione ta Gregorius

Gregorius sup ezech In omem verbi inuestigem que sit angelis sine fine festinitas visionis dei q̃ leticia sine defectu q̃s amoris ardor in cruciatus sed delectans optu in eis sit desideriu visionis dei eu sacietate & sacietas eu desiderio & quibz nec desiderium pena guat nec sacietas fastidiu parit 2e qras infra de beatitudine Qre in ppa moz sup illud iob Oculi eius de longe prospicit 2e Qs mentis mee oculus sit iudicat apte cu dicit Dei mundo corde qm ipi deu videbut Qdem & qd mee possibile corruptibilis carnis fruat deum sicut est videre no possumus recte dicit Oculi eius de longe prospicit Cui tribuit nisi huic uni potius qui ait pfecit nec dei deu p spem si p enigma & p speculu videt Uicino aut eu respicimus visus cernimus & quo longius acie figimus sub meto visu caligamus Qdem Ita igit sti viri in alta contemplatione se erigut & tm deu sicut est vidi non pnit Cui mee dicit Oculi eius de longe prospicit Ac si dicit Interiores acie fortiter tendit si necdu penetrare possit cuius claritatis magnitudine penetre necesse pnit a luce n. incorruptibili caligo nostre corruptois obscurat Cuius videri alique

pt̄ & tñ hñ vpa sñr. ¶ Inde no pt̄ q̄ longe
sit iudicat. Qua si mens intuit non cernit nec
q̄z longe ect̄ videt. Et aut pfect̄ cernit pfect̄
hanc q̄ p̄ caligine non videt. Igit̄ q̄a nec oia
cernit nec rursū omia non cernit̄ ideo recte
dict̄ est q̄ alonge deus videt. ¶ Idem in mozo ad
omipotentis dei claritatem videnti nullum cre
dendū est q̄z sit locus aliq̄ q̄ ignorent. ¶ Idem
etna contemplatione agit̄ ut omps deus quo
magis usus fuit eo magis diligat. ¶ Idem in omeā
sciētiā in creaturis agit̄ q̄ dñi videt non possit
¶ Idem in dyalogo. Quid est q̄ non videant q̄
videntē omia vident. ¶ Idem hic amoris ardo
flammis ꝛc̄ q̄re supra de beatitudine

Augustinus in lib⁹ ētio de libēo arbitrio ca⁹
xz. Tanta ē pulchritudo ustitie & visionis dñe
tāta q̄ iocundissimis lucis ētne ꝛc̄ q̄re de beatitudie
¶ Idem in lib⁹ v. de ciu. ¶ Illa visio dei tante pulchri
tudinis erit tanto q̄ amore digntissima q̄re de
¶ Idem ista erit deus noster ꝛc̄ q̄re de beatitudie ¶ Idem
in ēchiridion. Nos quid ē lacē ponit q̄re de ¶ Idem
lio de nā & gr̄ā. Refert venerabilis pbr̄ iacobus ꝛc̄
q̄re de beatitudie ¶ Idem supra allegata rationis lumen
nos videt. Sunt̄ ꝛc̄ ¶ Idem in lib⁹ de ordine dicit ne
deus magne q̄ nil quales ꝛc̄ ¶ Idem in primo de ē
q̄llud summū bonū ꝛc̄ q̄re hic oia de beatitudine
¶ Idem ibidē. Videt aut diuinus humano visu nullo
pt̄ ꝛc̄ ¶ Idem in. ix. rationis primi apparebo ei memz
ipm. ¶ Idem merces nobis promissa q̄re p totū de bea
¶ Idem in ser. qui dicit. Fuit nō p̄cedentiū ꝛc̄ q̄re de beatitudine

Chrisostomus in. xxiii. nos oportet q̄re de
ydorus de summo bo. lib⁹ p⁹ ca⁹ p. Idem ꝛc̄ q̄re
Bernardus etna sermone omni ꝛc̄ ¶ Idem in. ix. ca⁹
ibi videbimus ꝛc̄ ¶ Idem ibidē. Egredē paulisper
ꝛc̄ ¶ Idem cuc pt̄ maiorē ¶ Idem in. xxi. de mudis
oculis ꝛc̄ q̄re hic omia de beatitudine

Beda in omeā natalis dñi sup. id luce ihc̄ vide
tes aut pastores ꝛc̄ visio de cognitio ē est. ¶ Idem
sup illud luce ihc̄ et venerūt festinantes ¶ Festinem
videāt illud ꝛc̄ ¶ Idem deus contemplabit̄ ꝛc̄ q̄re hic
oia de beatitudine

Anselmus in lib⁹ de similitudib⁹ Cuc mysteri
orum cuncta q̄ fecit deus ꝛc̄ q̄re de beatitudine

Fulgentius in epla Sicut p speculū videmus
ita nobis visio mistica q̄re de beatitudine

De cultu q̄re supra de contemptu visus ¶ Idem de odo
De visionibus somniorū q̄re de apparitionibus
¶ Idem de illusionibus
De visitatoribus q̄re supra de correctionibus ¶ Idem de iudi
cibus & mysteriis

De vulnere et de vulta Gregorius

in xxvi. moz supra illud iob deus portentes non
abiicit ꝛc̄ Subtilissima diuisio aut ꝛc̄ q̄re de portentis

Augustinus de ci. dei lib⁹ 19 Recte dicit
qui preceptori suo deo obtemperat ¶ Idem de vera vita
na ille sit & iuste viuit q̄ vero integre estimatur
est vpe est aut ille qui ordinata habz affectione
ne videlicet aut diligat q̄d non ē diligendū aut
non diligat q̄d est diligendū aut amplius illud
minus diligat q̄d minus aut amplius diligē
dum ē. ¶ Idem lib⁹ v. de ciu. ca⁹ xxiii. Nō ē alia vi
ta hoīm vitiosa aut culpabilis q̄ male viuens
& male fruens ¶ Idem in vi lib⁹ de ciu. ca⁹ q. Anīa
rationabilis deformit̄ vivit q̄re de tribꝰ vitijs
¶ Idem in sexto lib⁹ de libēo arbitrio ca⁹ finē. Quid
aut secundū q̄ in illa vita ubi no possit̄ & cuiq̄z
q̄d non vis ¶ Idem lib⁹ p⁹ de libēo arbitrio ca⁹ xvi.
Vita mala moz melius nocat̄ q̄ vita ¶ Idem ibidē
ca⁹ xvi. Vita que tanto pt̄ autfert cotrepneda est
¶ Idem ibidē ca⁹ xvii. Vita nūc melior ē q̄ futura ¶ Idem
ibidē ca⁹ xviii. Vita ulterior & vita laudabilior
ta nō misera est fugienda. Non sic aut vita laudā
bilis. Primo ē appetenda q̄re vita misera nō ē vita
laudabilis. Vita eciā que misera non ē laudabilis
& vita est. Vita nō misera nil bonum omis meritū
q̄a voluntate ¶ Idem in lib⁹ sexto de libēo arbitrio ca⁹
finē. Quid aut secundus q̄ de in illa vita q̄re ca⁹
plura q̄re de beatitudine ¶ Idem de misera con dicio
humane ¶ Idem de contemplatione & actione ¶ Idem
de festa ¶ Idem de modestia ¶ Idem de pdam rep estimatione
¶ Idem de virtute ¶ Idem alibi multa pponit̄ q̄re supra

Deute genibus tabus fulgentius
lib⁹ fabularū ait. Logicam Cipriā hominē virum
& philosophū voluerūt. s. contemplativā activā
& voluptuosā. Ideo q̄ poete considerantes tri dez
carmina posuit. s. minervā Iunonē & venerem
de forme qualitate certantes & primā quide q̄ ad
sapiam & virtutis magisterium principes deorū
tis vertice nata fertur q̄ virginitatis ē. Secūdā
tis est habuit q̄ ad fecunditatē attribuit q̄ mortē de
mortalibus vincit. q̄ sapiā nec mori potuit nec
vertipi hinc in tutelam posuit nocturna. Ideo q̄
sapiā & in tenebris possidet fulgore. Iuno
nō quā active vite posuit poete. quasi a mundo
do dicta est unde & regnis pesse dicit. Ideo ei
sceptra pungit̄ eo q̄d hec vita diuitijs fundat
que regno ppe & p̄ximē sunt. Hinc & tricelam
pānū posuit eo q̄ eius caude curia antiq̄ fuit
ornat. Et posteriora turpiū denudat. Vita enī sen
tiaz appetitus & glē tiene mortalibus ornat
Et postrema vite hominis denudat unde fabu

fine hoīs denudatio appis illius Tria qua bi
te voluptuose posuerūt plsi & poete venēm
dixi voluerūt id est aut sedū epicuros bona
rem aut sedū stoycos vana rem Epicurus nāq
venēm laudauit stoyca nō dampnat Ista libidiē
colūt illi nolūt vnde & affinis dicta est id est
spūma qz monetalis sicut spūma libido fur
git & statim ad nichilū deuenit Sine qz semīb ppā
& libidinis cōtactio spūmosa sit Denīq ferūt
poete sine poetarū fabule qd venus nata sit
ex sectis falce virilibz saturnū & in mare qd
sectis qz saturnus grece dicit chronos id est
tempus qm abstisse tempis vires id est frigi
dus fuisse mapille in humore hysterū nelut
in mare precise libidine frigidus haut & nuda
phugit qz nudos omēs suos affectores diuit
tit nil qz nichil nisi nudis cōuenit Hinc &
rosas in tutelā addixit qz rubet ob pbrio ve
cundie & phigit aculeos preā & sicut rosa delec
tat quidē sz cito marcescit sic ista venus libi
do libet & delectat sz nimis monetalis sz fugit
phemes In hinc tutelā poete colūbas posuit
eo qd aues ille sint in coytu fiunde haut & in
mare nauigare phugiūt eo qd omis libido rerū
naufragiū patitur Comitem & maximā poetie
phigit eo qd humid aūt toto corpe simul apto
in coytu misceat

Ambrosius

De vita actiua sup bā macularī vi
ta qp doctrina eligenda est Vita em bona quendā
etiā sine doctrina ḡtia habet doctrina nō sine bō
uita non habz In malignā n animā nō mi
bit sapia Ideo p ph̄am Querens me malo
& non inuenient qz meritis oculus ipbuit
cetā & mitigare sibi obligauit misteria pfim
da non potuit meruerī Idem ibidē pmū ingr
est procurandū vite militiā mores qz corrige
di sunt & ad hec instituūq ad cursum debiti
Et f. sic omnis offensionis correctio & gra
tuitatis te ad studia perpiēde sapie & duc
tine suo ordine humano

Bernardus in quodā ser. pch & paulū
arbitror aūt p tu qui i congregatione es bi
nis si bis binis ordinabilis sociabilis & humā
lis ordinabiliē ut in omi conuersatione tua
sollicitus sis obseruare vias tuas & i gsp̄tu
deo & i conspectu ppōnū cautes & tibi a pcē
& ille de scandalo Sociabiliē ut studeas amari
& amare id est blandū te & affabilē exhibē
& supportare non solū patiens sz & libenī
infirmitates fratrū tuoz tam corpīs qz

Ordinabiliē tibi. sociabiliē ppō. humiliē &c.

moz. humiliē ut cū sc̄o oīa fetis spūm sanctā
tis strideas ex sufflare qm quidē spūs ex hu
modi bonis exibz nasci solet & si forte ssisse il
lis sensib. tamē omīo debes ei negare assensū
Idem ibidē Bic & patiendo malū qd expli
est explicem prudentia adhibē te oportet
Est etenī malū qd a temere pōe. qd a
ppōno qd a deo. pmū est ausibilis pnie gn
est vexatio malicie alicne. tertiū est flagellū
correctionis diuine Hinc in illo malo qd a te
patis debes voluntarie sacrificare odī a pxio
patis debes patienter fre odī a deo pateris
debes sine murmure & cū gr̄iaz actione de
uotus sustinē

Tria hec de assensu

De vita contemplatiua qre sup de contempla
De vita simul actiua et grepla qre
De vita & via & vitate qre de via suo loco
De vita ppī qias mīa de ppī cōiug sacre

De vite nostre cultib: adhibendis

Valerius maximus in lib. vi. Tales dug
de septē sapientibz interrogatus an homīn facta
deos fallerent rndit Nec cogitata quidē Ita
ut non sp̄m mamus fz mēte primas bellerus
habē cū secretis cogitationibz mēte celeste nu
men adest Credimus plima qre sup de exempl

Seneca as lucillū in epla vi. a fagina ps
pedor colligē si pedor testis fror suor adhibeā
O felicē rō qre supra de exemplis Idē eidē
epla primo ppōsit ē sine dubio custodē vite
tue tibi iposuisse & illū habē que restringas
& que mītesse tuis cogitationibz nūciet Omīa nō
nobis mala solitudo stulte psuadet Cui autē
tā tantū pfectus ut sit & tibi pri tua reuerētia
te licebit dimittē pedagogū aultis aū dissidēn
fieri te oportet dū tibi tutū non sit a temere po
recede Idem eidē in epla plini vnū qd̄ tue
mes qui possit apto ostio vitē Bona conscia
turbam aduocat agala & in solitudine aufu
git atq̄ sollicita Si honesta sunt q̄ facis omnēs
sciant si turpia q̄d refert neminem scire cui
turpe sias O te miser si respectū hui id ē turpīs

De vita etna qre sup de beatitudie Contempsus
Tre sup de amore etnū bonī Tre de gloria etna
De vita pfecta qre de adipiscatibz Tre de afflictā
bz Tre de diuitiis vite Tre de contemptu mūdi
Tre de angustia Item de tribulationibz Sociali vita
De vita solitaria qre de solitudīe bō & mā Tre de
De vite huius brevitate qre sup de brevitate
Tre de angore
De vite huius miseria et de tedio qre de anxietā

De uita ꝑfectiua ꝙ dicitur ꝙ sit de beatitudine ꝙ de contemplatione ꝙ de sermone etiam bono
De uita honestate & sinceritate ꝙ de bonitate
De uita et doctrina ꝙ de doctrina & uita ꝙ de fide
De uita hoīs post ꝑcm ꝙ de ꝑcō ꝙ de pce

De uitijs capitalibus gregorius

In libo xxx mor sup illud iob ꝑcul dubio erat bellū ex hortatione ducū .s. ululatu exercitus Temptauerūt quippe uitia q̄ cont̄ nos tumultibili plio regnantis sup se superbie militant alia more ducū ꝑcunt alia more exercitus sub scutis flectq; n. oia uitia pari accessu cor hoīs occupant .ſz diu maiora & pauca uitia nequ lectam nidum ꝑcuerūt post minora & minima bilia ad illam se catuatim fundūt ¶ De ibidē Ipa nanq; regina uitioz superbia cū deuicto cor hoīs plene cepit mox illud septē ꝓncipalibz uitijs quasi quibusdam ducibz suos de uastandū tradit Quos uidelicet duces statim exercitus sequit̄ q; mox ex eis ꝙportune uitioz multitudines oriunt̄ ¶ De ibidē Radix quippe cuncti mali superbia est de qua scḋm testimoniū dicit̄ Initium omnis ꝑcti superbia ꝙne aut̄ eius sobolem septem uitioz ꝓncipalia uitia de hac uirulenta radice ꝓferunt̄ .s. inanis gloria uidelicet .ira .tristicia .auaricia .uentris ingluies luxuria .ma .q̄s hijs septē superbie uitijs nos captos dolim .ꝑcō redemptor noſr ad ꝑnia le libādo ꝓlixi ꝓfundis gemitibus ꝙplang bemt ¶ Idem ibidem Sed hinc cont̄ nos hostis singula suū exercitū ſtam de manu ꝙdā ozi unit̄ inobedientia .iactantia .ypocrisis .contentiones .ꝑtinacie .discordie .& inquitatū ꝓ ſumptiones De inuidia nascit̄ odiū .susurratio detractio .cachinnatio .exultatio in aduersis ꝓximi .et afflictio in ꝓſpis De ira ꝓferunt̄ rixa & tumor mentis & corpis .contumelie clamor & indignatio .& blasphemie De tristicia nascit̄ malicia rancor cordis .pusillanimitas desperatio cor ꝑ or certa ꝓcepta dei uagatio mentis circa illicita De auaricia oriūt̄ ꝓditio fraus fallacia ꝓiurū inquietudo uiolentia & obduratio cordis cont̄ miam De uentris ingluuie ꝓpagat̄ inepta cordis letitia .scurrilitas immundicia multiloquium hebetudo sensus circa intelligentiam De luxuria gnāt̄ cecitas mentis inconsideratio .amor sui odium dei affectus ꝓnitus stili & horror ul desperatio futuri seculi ¶ Idem ibidē Quia q̄ septē ꝓncipalia uitia tanta de se uitioz multitudinē ꝓferunt cui ad cor uenimus q̄ subsequitis exercitus cognitas habuimus & quibz uidelicet septē quasi ritualia .duo ul carnalia deputant̄ Sz humanū cor tanta sibi cognatione iungit̄ ut non mi bmū de alio ꝓferat̄ ¶ Idem ibidē ꝓma malis sobolem manus gladij est que dū oppressum mentē corrumpit mox nudiam gladium mucrōi dū tam nobis potestatē appetit ne quo alio hac adepta malefit grabescit Inuidia q̄ mū gnat q̄ quoto luctus ictus subinde animū sauciat̄ tristo & mansuetudo tranquillitatis amittit̄ .s. q̄ q̄ dolet mbz trunc̄ .s. dēto oppositi accidis manū bellū gnat ꝓssa sentit̄ Ira nanq; q̄ tristicia oriūt̄ q̄ ibidem mēs quo mordmate se conturbat .& addicto deo confundit & dū dulcedinē tranquillitatis amisit̄ nichil hac ira ex ꝑturbatione sequit̄ meroz pastis Tristicia quoz ad auaritiam dilatat̄ q̄ dū gustu cor mens ipso letitie bonū amisit .cui unde gaudeat desiderat̄ quoto gaudiū nō hz ad q̄d mentis oculū letet ¶ De ibidē ꝓ hi duo carnalia uitia id est ingluuies & luxuria supstimt Sz gemis hinc ꝙ de uentis ingluuie luxuria nascit̄ dū m ꝙdā distenditur uentre membroz uenerei genitalia subinde libidine dū dū bmū mordmate reficit̄ aliud ꝙnil ad uoluptates cōtumelias ejectat̄ ¶ De ibidē Dū aūt duces exhortati dicit̄ & exercitus ululat̄ quia ꝓma uitia deceptis mentibz q̄si subtrone seruire ꝓuidentia ꝙ ſz inuiabilia q̄ secut̄ dū ad omnes impietatis ꝓtrahit̄ .quasi bestiali q̄da clamore gaudent̄ Vnde ibidē Quamuis nanq; gladij ductū cor q̄ ex uoce solet exhortati ei dicit̄ debes maiora re appetere ut q̄ ꝓdē ualeas ꝓlibz & ꝓdesse Inuidia q̄ ductū cor hoīs q̄ ex uoce exhortati ei dicit̄ Qui q̄ ille tu minor es illo nichilo Cui eis ꝙ nichil exhibz nichil suppetere ꝓsita tu uales efficere q̄ ipse nō ualet Nō ꝙ ſz nichil superiores & nichil exhibz esse dēnt Ira ductū cor q̄ ex uoce exhortati ei dicit̄ Quo cessa re agis .q̄ minus ferre impatiēs ꝙmo patiēt tolerare ꝓtendis q̄ si nō eis cui magna exhibere ꝓsistis q̄ dilecte ꝓpe dilectis sine misia cumulat̄ Tristicia q̄ ductū cor q̄ ex uoce exhortati ei dicit̄ Quo habes uir ꝓfunde ei tanta mala de ꝓximis ꝓtextis Quo ꝓpe ad q̄ melior oculis hoīes ꝓtueri desinis q̄ tanto cor ꝓximi amaricudine felle deo uertis Auaricia q̄ ductū cor q̄ ex uoce exhortati ei dicit̄ Vade si cupis amm q̄ ex uoce exhortati ei dicit̄ Vade & q̄d' queda hinc concupiscis q̄ ita ul intrepidi cui appetis .ſz egere ꝓtimescis & q̄d aliq̄ mundi ꝑmet̄ tuipe melius expedit Dicto q̄ ipsum

nuces denuncie cor hoīs qī ep roc ſolz eplorem ai dr
ad de eſu deus omīa mudi creauit & q ſacrari
ibo reſpuit quid aliud qī q ceſſo mam gr dicit.
lup nia no denuncie cor hoīs qī ep roc ſolz eplor
tui ei dr. Cur te mo m tua uolupte no dila
tas du quid te ſequat ignozas. Acceptu igr
tep q deſideijs ptē non debes qr qī actq ptū
ſcat neſcis Gre. muſcū ab homīes t uolupte
coitus nollet qn ipo huam gnis epozdio mas
culu & feam no feciſſt. De ibidē hr e duct ep
hozrac q du meaute ad ſecretū cordis admit
familiaus miq pſuadz Qua videlz epcetus
ululans ſequt. qr mſeliu aia ſenicl pncipat
libz birtis captta du multiplicitatis miq
t mſama utrit pnica ferali nr mutare felicit
ia uaſtat. De t lib. zz. mozr. id iob de bee
moth id e de drabolo abſozbebit fluiu & no
mabit & hebit fiducia qd mſluat iordanus t
os eius flectz n. mrū reputat beemoth id eſt
drabolus ſi illos ab ſozbeatq ſuptbia erigit aua
rica tabefacit uoluptas dilatat malicia degustat
ira iflammat diſcordia ſepat inuidia exulcerat.
Jula fedat. liuoria rugnas necat. De ibid ab
ſozbz go beemoth fluiu & no mirt. qr p magn
no no eſtimat cu illos deuorat q p pa iute flue
ſtridia deorſu erūt. ſz illos magnope mpe mi
tit qs deſperatis tremo ſtridijs cōtigi ia celeſtibz
contēplat. Vnde abſorto fluuio rec ſubiugit
& hz fiducia qd mfluat iordanus t os eius Jorda
nes q ppe hebreo nocūlo deſcenſio cor dicit. Ter.
nullu t hoc modo q uias uitatis appetentes ſem
pos abitūt atq a uite metis elatoc deſtendit qſ
tos beemoth. id eſt drabolus mauit deuocare
cupit qr ſi dem e illos inſidiado rape appet qs
p amoc ſuppne patrie de pritis uite gl'ia ſem
pos deice ia agnoſcit. Hic pſalta aut ac meoz
ero tui de tri iordanis & hermonijm a mote
modico Jordanis q ppe ſit dſpi deſtenſio di hier
mon. ab anathema id e alienato mēptat de
tra igit iordanis & hermonijm du remittit
q m eo qp ſemzipm delet. atq a ſe alieno qui
tit ad conditoris ſui memoria reuocat. Hic
eternū noce uitatis dr. Et qs tbi pq me beneꝫ
abnegz ſemzipm & memetipm m. abnegat q
typo ſuptbie calcato ante du oculos & ſe a
ſe alienū demrat. De t cod ſup id iob ſtudi
ſtudes et qī aut. huanū genꝰ q ſm uis t bee
moth id e drabolus inexpugnabilibz inſtatus
artibz latrat. ſbz tri. Vnde uald temptat
ut videlicet alios ſibi p ſuppiaz a os p mali
cia & alios p ſuppia ſibidit. De ibidē No igr
timo t eo qd agē uitat ex ipo ſuarū accionū noīe
nūcupat. cū nūcietur draco. uel anus appellat
In eis quippe qb ad ſtulticia ſuppie expetat
q nūcietur eſt. In eis uo qb ad nocendi malicia
iflammat draco eſt. In illis at qb i faſtu ſuppie
quaſi alta ſapientes eleuat anus dr. Vbi t illis qb
prie ad luxuriam malicia & ſuppia polluit. nūc
tū deo ſit & anus exiſt. De ibid ſup id iob nec
nūo belli uſq; addas log. Caro mā pruſſie reg
rectoris t corruptoe ſolidet. ſi nullo meoz affi
cit ſtatu ſtemptacoibz effrenat. Qs at neſciat
q ſit multo melius ardē flāma febriū q̄ igr
ne biciozū. & tm ei ſſebze cozripm qa biciozū
eſtū q nos occupāe potēat conſiderāt negligūt
idē de percuſſoe dñi nūmurmurāt. De t eod lib
ſup id iob non pctm ei ubis potentibz ad de
precandū compoſitis. Quis namq nouerit ira
ſtum ecctm qui gloriat ad dñm pces hūt. ſi
uita depcatiōm no hūt. na promiſſa celeſtia petū
coibz ſecūt. ſi opibz fugiūt hīi nouiqm de la
bmas t oroe perpetūt. ſi ei poſt ecclīe tempa
mēte illoz ſuppia pulſauit illico faſtu elacoē
me trumeſcūt. Cui anaritia eos inſtigat. mox
p meridia aude cogitacoibz epeſtiat. Cui eos
luxuria temptauit ptm i illicitis deſideijs
anhelat & cui ira tales prouocauit. mox man
ſuetudine mentis flāme ḡmat & ira
dit. De ibidē Vt go dyrnm & fletus t oro
ne perpetūt. & tamē expletis pcibz tri bicio
ſingultibz pulſant nequaq̄ p deſidiū reg
m celeſtis ſe fleuiſſe meminerūt. De t eod
ſup illud iob Sub umbra dormit t ſecto tha
lami t locis humentibz duo ſunt ppe ſe bona q
huano gn̄i ſimt & vtilit̄ dnant. ut vnū ſimanē
videlicet ſit ſpūs. atq aliud carnis bonū ap
pellet. Elatio nāq ſpūm erigit. luxuria no car
nē corrūpit. Auriq; utraq hoſtis huanū gen
us p elacoēm pcipue at p luxuriaz pmes
t ſecreto thalami atq t locis humentibz dormit
qr dampnatū horiez ſub dictone fice dnatis
a p elacoēm ſpūs. aut p carnis corruptōz
tenet. Quoſdā u in utroq poſſidz. qr du eos
ſuptbie ſps eleuat ex tuoze fice altitudis q
uerecundia ſeu confuſio ſue corruptōis inclinat
ppa de gflictōe ſte de pcō ſte de bituīa ſe ipſe

Deuitas uultuū ſpeciem

prenūbz Gregorius t lib. zz. moz ſup id
iob Cui ſalugo eiq qī lamine fice ed p cal
tilaginē miſt ſimulatio beemoth id e demonis

acrpiē? Cartilago namq; ossis ostendit spem
ꝫ ossis non ḧz aliqua firmitatē & sic nōnulla
vicia q̄ spem ꝺe retrudiē & virtutis ostendūt ꝫ
ep infirmitatis puritate subtilit Hostis n. mī mali
tia tota se palliat arte ut plerūq; culpas ante
deceptē metis oculos virtutes fugat & ep vi q̄ssz
qī primū coperatur iude dignū ē etna reppire tor
meta ¶ Ide ibiḋ plerūq; n. i vlasteḋis vicijs. cru
delitas agrie & iustricia reputat & inmodesta nra
iusta zeli mitī estimat & cui a discretis moꝛibz p
timeꝛe caute debeam⁹ remoti inspectōe violenta fra
gilitat ¶ Ide ibiḋ Et plerūq; dissoluta remissio q̄
mansuetudo vel pietas credit & dū plꝰ hō deteri
tibz tpalī pcit ad etna supplicia crudeli⁹ ifligit
¶ Ide Inundūq; & effusio rez inimicia credit & et
dū male fidare culpa sit pei spargi qd' accep⁹m
est non timeat Inundūq; & tenacia pcipis pmit
& cui ḧc sit vicium no debue virtus credit acq̄sita
finit retinē ¶ Ide ibiḋ Sepe maloꝝ pmatia
constantia dicit & dū mens a pmittere sua flec
ti non patit q̄ ep recta defensione q̄ritorius
gladi⁹ sepius & inconstantia q̄ tractabilitas
habet & quo q̄sq; fidem integrā nulli seruat
eo se animū omnibz estimat ¶ Aliqn timoꝝ
incompetēs humilitas credit & cui tpali formi
dine pssus q̄sz a defensione virtutis tacet aliqn
trat ep nuta dei ordine humile se suis poten
tibus ep̄hibeat ¶ Aliqn nonis superbia virtutis
libitus estimat & cui p elatōnē virtuti contrā dic
loquēdi p̄cepta virtutis defensio reputat ¶ Ide
ibiḋ plerūq; pugna q̄ contrarietā getis ante
dict & cui finis culpe sit rtē studiose nō agē
magne virtutē mitī credit a pua cui⁹ actioē
cessare ¶ Idem plerūq; spūs vite inquietudo
vigilans sollicitudo noiat & cui quiete q̄sz no
toleat agendo q̄ desiderat virtutis debite se pre
tat exercitiū adimplē ¶ Ide Sepi⁹ ad agenda
q̄ rta sumit ītenta p̄cipitē laudādi studij fuoꝝ
credit & cui desiderū bonū ītempestiua accōe coꝝ
rūpit eo melius agi q̄ a cēteris estimat Sepe &
accelandi boni tarditas gsiliū punit & cui expec
tat ut tractatōe pficiat hō frequēt insidias moa
supplantat ¶ Ide ibiḋ Ingrie dū culpa nē virtus aspi
cit nēcio pensadū est qr tanto tardius mēs vicii
sui desit quanto hō qd' ꝑpetrat minime erubescit
& tanto tardius mēs vicii desit quanto p virtutis
specē deceptā pmioꝝ & rebutiꝝ de vicio q̄rit
facile at culpa corrigit q̄ erubescit qr se ee cul
pa senti ¶ Ide ibiḋ Etna ingrie arcte cui virtus
credit difficilius emendat ideo rte mitī dr Cartila

go eiꝰ q̄ lamie fuit Behemoth n. iste quo sub p
cepto bom calliditate sua fraudulenti⁹ exhibet
eo i culpa meten duriꝰ tenet Hinc & ep nōnū
q̄ illi q̄ q̄ via sanctitatis appetit & errore lapsi
tardiꝰ emendant Rectū quippe estimat omne qd'
agit & ideo sicut exorcizāde virtutis sic vicio pseuan
tia ingerit Rectū estimat ee qd' agit & deterio
sup iudicio subnixus simulat Unde bñ ītimat cū
dicit Candidiores nazarei eius nive flueḋies
lacte rubicundiores ebore antiq⁹ sapphiro pulchriores
rez demigtia & sic carbones facies eoꝝ & nō fuit
cognit i plateis ulico aditu vidit adhesit cutis eoꝝ
ossibz aruit & facta e q̄ligīt ¶ Ide n. nazarei
noie nisi cōmentū & abstinēdū vita significat q
nive candidiores & lacte rubiciundiores dicit Nup enī ep
aqua congelastis q̄ desup nemo lac aut ep nive
carpsit q̄ in ifloribz mittit Quid go p nive nisi
candoꝝ mite celestis & quid p lac nisi tpalis dis
pēsatōis administratio demōstrat & qr plerūq; cōti
nentes & abstinētes viri i cēteris dei tā mira opa
fecerūt ut ab eis multi q̄ celeste nitil remūerāt mul
ta q̄sz q̄ tenia bñ dispensauerūt sup̄are videant
ideo nive & candidiores nive & mediocres lacte re
ferūt ¶ Ide i libo pmii mox sr id iob plenius ꝑ
monstrat & coartat me spūs meus & mei sepe nō
nulla vicia virtutes se ee mentiūt sicut mitis
& tenacia inimicū pugnonia & crudelitas dū
iustricia velle videri & ita plerūq; mente ad ipsam
loquēdi hanc ꝓlixe amictus negligētie & mi
tium capiēs quasi zelus rectitudinis inflamat negli
gentie ostentatiōis vicio ad efficaciā locutionis
impellit & q̄ sub studio consulendi libido oriēdi
appetit Non n. curat loquendo quid ꝓsit si quid
appareat nec studet ut malum qd' corrigit corrigat
si ut bonum qd' sentit ostentet ¶ Ide i libo ꝫ. mar
sup id iob ꝓcul odorat bellū ee vicia virtutibz
sub nebulose fuit vicina sic ut ex doctrina arrogā
ep iustricia crudelitas ex pietate remissio ex zelo
mitis ex mansuetudine torpor oriat ¶ Ide ibiḋ Ingrit
igit iste diuinus ide predicator fortis & bonus qui
odorat bellū vicioꝝ nā cui adripisci vicia doctrine sue
dign elaborat meten sua sollicite cōtinere
arrogantie panit Cui culpas alienas iuste desidēat sagacissime cauēt ne modū iuste
crudelitas vindicte trānscendat Cui pietate
re se mitis sollerter ꝓspicit ne qua discipline
dissolucde vincat Cui se recte zeli stimulis ex
citat sui⁹ope prudēt ne plus ꝙ recte est ne
se flamma succendit Cui magne mansuetudis
qualitate se tempat vigilant obstruat ne torpor

frigescat. Omia igit̃ spialis mulier̃ id ē ꝓdicatoꝝ cogitacōe omē vicīū pusch̃ subrepe posse sit. aspicies recte de equo dei vicīū q̃ cul odorat̃ bellum. Plinius ḡre de Conflictu ḡre de ypocrisi

Ludius de sil. ba. libo sed alio. xq. Quedam vicia spes ultionis pferūt. & ideo q̃nq̃ suos sectatores decipiūt. q̃ se sub velamine virtutis tegūt. na vicia q̃ statim virtutibz contraria parent cito diu. m. palā venerūt emendant. Unde sēpe cor de talibz timbz citius erubescūt. ḡre ibidē Sue dū ait. sub pretextu iustitie crudelitas agit. & putat. ē virtus q̃d vicium est. Cicut. & i missa sepe mes manus lectiōis credit. & q̃d agit. torpor negligentie putat. indulgentia pietatis. Plinius ḡre de conflictu ḡre de ypocrisi

Augustinus in libo de libero arbitrio ait. Omne vicium eo ipso quo vitium est. q̃ natura est. si. n. nate non nocet. ne nec vicium est. Si aut̃ q̃a nocet. ideo vicium est. pz q̃d ē nāz ē pla ḡre ī de

Gregorius ad salutina beneficia virtutū pparant̃ nō dant̃ n̄ sint. nī velle credula fides. & vicia nō decipiūt. nisi sub spē. & umbra virtutis. Plinius ḡre de conflictu ḡre de ypocrisi

Seneca ad lucillū in epla. pli. Vicia nobis sub spē virtutis irrepūt. Temeritas n. sub titulo fortitudinis latet. & moderatio nocat̃ ignauia. q̃ timidus accipit̃. & i hijs & similibz magno periculo nos erauim. Eidem eide ī epla. libro. Omia vicia ad modū morbi. & apto leniora sunt. cui simula tur aut ꝓximo sisse sunt. virtus. Ipse ḡre de auaricia sta

Gallus de Carelina habuit ille hō ꝓ multa signa in expressa. & adhibita magnāz virtutū. Erebat̃ sepe horis ipsis. & tm optimus vir. se aduersus ē. & similabat. Fingit tale monstro. ī tm̄ quod fuisse dys cupiditatibz q̃ conflatū. Quis n. clamoribz vitiis q̃q̃ colos. & qs torporibz giacios. Quis cuius alium melior. & qs hostis ciuis maior. qs voluptatibz ignauior. qs & laboribz ipatiētior. qs in reparatiue analor. qs & largitoribz effusior. Illud q̃ fuit in eo mobile. natum sua versat. & tegit ad tempus atq; huc & illuc torquet. & flectit. ait. ter. & tū imobilis cor. cui facunditas audiat. & tū lupinos vince hypocrisis. Ipla ḡre de ypocrisi ḡre de

Lactantius in libo de vero cul. Salutia tu. Ita q̃ bona sint fines suos. & modos & mensuras habet. qs si excessit ī vicia ꝓlabit̃. na constat ria nisi ꝓ virtute susceptu sit. Imprudens fit. & fortitudo si nulla necessitate cogente. nil nō ꝓ causa ho

nesta. ctm̄ periculū subiecit. ī temeritate virtutis. & scelus. si se nō congressione nocēm̄ pcas cohercuit. Seneca crudelitas fit

Ouidius libo. ꝓmo de remedijs. Cū mala sit bona. Bonus error sub ipo. Quinto virtus ctm̄ sepe trahit. ypla ḡre de ypocrisi. ḡre de malitia

Galfredus ī poetria nona. Gladiator pnis de tractor. absens. actus. appnies. hostis. uorus. ꝓfessor. anarg. exactor. dur. g. pdo. ḡnus ꝓfitor. abiectus. Plinius ḡre de malitia. ḡre de ypocrisi

Deuitas libinuice lucidentibz

Gregorius ī. xi. libo. moz. sic. ī. iob. de malis ei. ꝓcedit. Sunt. sic. Ille. fluctuose. atq; fluentis. de lemathia. malis. Sunt. Quia. de. diaboli. ꝓdigijs. medentibz. & bonaz. meritis. oculos. expiditos. caligo. ignorantie. Vir. virtutis. ore. ꝓ. elbanū. dr. Egit. ꝓstigias. ꝓ. & ꝓstigia. ꝓphē. & dabit. signa. magna. & ꝓdigia. ita. ut. ī. errore. inducant. si fieri. pt. etiā. electi. ḡre ibidē. Sed sunt. iste. alit. electos. turbat. & alit. reprobos. oculos. excecat. & bonos. q̃ppe. oculis. spūalibz. & fidelios. statu. respicit. ne. pualente. miseratione. cogitatione. denset. In reprobos. nō. mentibz. q. se. licentius. ꝓ. retras. cogitationes. colligit. eo. ab. eis. lumē. virtutis. funditus. tollit. ḡre ibidē. Sunt. iste. reprobi. credibz. q̃t. illicita. desidia. ingerit. qi. ꝓ. tot. globos. ante. illos. meminerit. Et. ctē. Sunt. globos. nouum. q. ei. alij. supius. euanescūt. ctē. alij. in. finis. surgit. Sic. & in. cogitatione. carnalibz. hoīm. si. alia. ꝓmutatis. desidia. tristit. ctē. alia. ita. succedit. Eidem ibidē. Sepe. namq; mens. misera. q̃d. ita. tristet. videt. si. ubi. adhuc. retineat. non. videt. Caudi. de. quibus. dicit. q. eis. subiecta. nō. sit. & pcaue. ac. grauē. nestit. ac. negligit. q. illoz. vice. successerit. alia. vicia. quibz. fortas. se. nequis. succidit. Et. q. fit. ut. ei. alia. vicia. trist. & sp. alia. succedit. ab. hoc. spē. Venatham. id. ē. diabolo. cor. reprobi. sine. memissione. territ. Unde. bn. ꝓ. Joel. ꝓphām. dicit. Residuū. eruce. comedit. locusta. & residuū. locuste. comedit. bruchus. & residuū. bruchi. comedit. rubigo. Deprecatus. ē. bn. & flet. Et. ibidē. q̃d. g. ꝓ. eruca. que. toto. corpe. ī. vita. repit. ī. lupula. designat. que. cor. q̃d. continet. ita. pollut. ut. ī. supiore. mundicie. amore. surgē. nō. possit. q̃d. ꝓ. locusta. que. subtilibz. evolat. nisi. manus. gula. oppimat. que. manus. ꝓsumptionibz. exaltatur. q̃d. ꝓ. bruchi. cui. pene. totū. corp. ī. ventre. colligit. nisi. edendi. inglumies. figuat. q̃d. ꝓ. rubiginē. q̃. diu. tangit. mendit. nisi. ira. monstrat. Et. ibidē. Residuū. go. eruce. locusta. comedit. q. sepe. diu. lupule. vicia. a. mente. repellit. stat. manus. gula

succedit nã qz iã p amorẽ carnis nõ sternim⁹
qñ stram se ep castitate gliat⁹ t residuũ loc⁹ste
brucus cõedit qz sepe dñi mam gliẽ q qñ ep
stitate bemebat resistit⁹ te uel uentr⁹ uel q̃bus
libz ambitionis desidijs inundatus mdulgẽt⁹
chens m. nescia tanto ꝑcius ad qlibz abiciũ du
ci⁹ qñto mllo ml hmane laudis amore refrenat⁹
Residuũ rio bruca rubigo consum⁹ qz sepe du
ricẽs nglimues p abstinẽciã restrigit⁹ ne ipa
cia acus vinat⁹ q morẽ rubiginis qñ ep bredo
messem comedit qz bn tutiũ fructũ ipatrie
flama uelorius tubefacit⁹ Ide ibidẽ dñi g⁹ bi
tijs bicia succedũt agrũ mẽtis alia pestis de
uorat dñi alia delung⁹ Ide ibidẽ Vñ aũt illic
subdit⁹ Expgiscimi ebrij t flete ebrij quppe
uocati sumꝰ qui t huiꝰ mudi amore cons ist
mala nõ sentiũt⁹ q pacũt⁹ Ed est g⁹ dicẽ ep
pgiscimi ebrij t flete ñ sompnũ bre insensi
bilitatis expellite t m demastice cordis bzi
tat sibi succedentibz bicijs aut bicior pestibz
vigilanabz lamentis obuiate ⁊ p tot igit⁹
globos de leuitatiam istius id est de dyabolo
naribz fumꝰ surgit⁹ p quot minut⁹ pestes
fruge cordis repbi occulta aspiratõe consumꝰ
Ide Quia g⁹ septẽ principalia bicia gre sũt
de bicijs capitalibz Ide ipo⁹ de bicupa⁹ Ide d pud

De vicijs emundandis

Bene ad
lucilliũ in epla li⁹ ꝯ ad agẽ debem⁹ ut nr
tamẽta bicior q̃ longissime fugiamꝰ Ide iudi
candus t anim⁹ t debellande sũt uoluptates
q̃ sua q̃z ad se mgena rapuerũt Idem eidem
Vicia sine mõ fine mẽ sine fine ꝑsequre nã illꝫ
nec finis nr modus est Ide eidẽ plene qñz
cor tuũ dilamat⁹ dñs si aliũ cor tu negrer cor
apm cui illis excellendi ect Ide ibidẽ Volup
tates qz propine corrupa q lacrimã maze ad hoc
nos amplectit⁹ ut strangulet Ide eidẽ i epla
eiꝰ. Ne credẽ te bicia sollicitat⁹ nã auaritia pecu
niã promittit luxuria uoluptatẽ Ambitio potẽ
tiã Vis igit⁹ effici toto sẽsu fortior fac ut bicia
timida subigantur t ungrũ accipiat⁹ Ide eidẽ
i epla eiꝰ In hijs quor morbis quibz afficiuꝰ
animꝰ quo qs pcij se hz ep mmꝰ sentire Idem
eidẽ in epla xxvi⁹ Nõ ẽ in rebz bicium si in apo
animo Quid admodũ n. michil dñi bon egrit i
lecto ligneo ill⁹ aures posuis Quocirca n. tristi
cijs illum sp sciũ cupisse morbũ suum Sic michil
nocẽt bon eger animꝰ i diuitijs aut i pauꝑte
ponat⁹ aliũ cum suũ ubiq; sequat⁹ illi dñs bis
igit⁹ oia bicia subice tibi subice tempzipm pus

rum adiutor⁹ reges si rõ te repiat⁹ t ab illa
dijcet⁹ quid t qñadmodũ aggredi debeas bn
ũsa Idem i libꝰ de moribus Michil nocẽt⁹ qno
aid facias qñ bicios ẽ fecisse plima gre fi⁹
de correctõe Ide fi⁹ de ũtute Ide de ꝑdõ

Lactantius

i libꝰ de nocẽs cultu ꝑcu
si ũtutes mseris bicia sponte decedũt t si bi
tia demas uirtutes ultimo subibiũ Sic m. lo
noz t malor g sticta est natã ut se ipa expug
nẽt t expellant plã gre s⁹ de ũtute Ide de pdõ

Valerius

maxim⁹ libꝰ sedo Quid bicijs fe
dius aut quid dampnosius qbz ilecebrosa atrũ
lagnescit septa gliã i mstruosa gula animꝰ ipe
cor⁹ t corpis utrumq; expugnat⁹ plã gre de anno
tat⁹ t corpis ũtutes expugnat⁹ plã gre de ãmo

Iulius

de Offic libꝰ tcio Certe si occ deos
hoies qz declare possem⁹ michil tñ amarisi ho
tustũ ill libidinosũ fuerit⁹ est Bonꝰ m. dñs no
sm facẽ si nec cogitẽ quidẽ audebit qui ꝑ
ñ audeat ꝑdicare Ide i ꝑphilipp vi. Quo mag
bis animꝰ q̃ corpis eo grauora sunt mala q aid
concipiũt⁹ q̃ q corpe ferũt⁹ ajusdẽ g⁹ est q i ꝑ
sustipt⁹ stelus q̃ q altius facing cogit⁹ sustine

Boetius

de consol libꝰ ecia plã gre de ãmo
de ũtute deserta bicijs seruit homo ce desinit
Cui igit⁹ i dubiũ conducẽ tristic nõ possit
tie m bestiã plima gre de ꝑdõ

Quintilianus

i Oratoria mstitutõe libꝰ
bus nichil ẽ tã occupatũ tã multiformẽ tã bi
rijs affectibz concissũ atqz excussũ t dilacerat⁹
sicut mala nces bicijs sunt⁹ nã t spe t cura
t laboribz distendit⁹ t cui stelis q̃pos fuit⁹ tã sol
licitudie ac ꝑmitenã t penarũ expectõe torqt⁹
plima gre de constria mala Ide de bicupatõe

De vicijs lenũ gre de sembz t senectute Ide de
De vicijs pncipũ gre de pncipibz Ide de sentẽtijs ẽmbz
pũ bicijs Ide de poctibz
De vicijs iuuenũ gre de adolescẽtibz Ide de ju
De vicijs oculoꝝ gre de gẽmẽtã bis Ide de oculis
De vicijs auriũ gre de auribz t au Ide de oculis
De vicio lingue gre de detractõe Ide de loco ac
mala Ide de lingua
De vicio gule gre sũ de gula

De uoluntate dei

gre de deo Ide de ẽmtate
Sicut itiet⁹ dñs q̃cũ q̃ssi mali bdicat fuc
si q̃cũ ncliet t cui dest pnãs maleficiet⁹ sicut
apud se cũ tremamus ẽ nemo cum i corde mundo
dicat⁹ Ide Iuste dei oculos nichil ẽ Bacia nu
mus a mmicẽ si fuit⁹ arctia cordis repletio bo
nolũtate ꝑlima gre sũ de Constria bona ꝑ

// certū vō nō ꝑsuit si hec sola desint Jd sup id ps Jn
mandat eius volet mmiꝫ. Sufficit voluntas
de mutatione bona ‡ hec & oppacate bō ‡ hec de oratōe bō
Augustinus in libo & a deo rta voluntas
bonꝫ ꝛc̄ qre sit de affectionibꝫ aie bonis ‡ & i libo
de patria Voluntas bona id est voluntas dei ꝛc̄ qre ſ &
‡ & in libo & libꝫ arbitrio Sola bō voluntas medi
sufficit si ꝑficiendi maiestas deſit facultas ‡ & ſi
psalmꝰ ibi Si quid vis & nō potes de fructu
spūs ‡ & i libo de spū & littā Nullꝰ hꝫ i ꝑmitto
sua quid ei venit i mentem si consentire aut dissentire
appetitus nolentis est ‡ & in libo & ibis dñs Nostꝰ
& nolle si ipā voluntas & admonet ut surgat &
sanat ut valeat & dilatat ut capiat & ipleat ut
habeat ‡ & in libo de agone ppiano Omnis ergo
velit aut nolit tm deo suo subiecta est Et hoc admo
nem ut tota voluntate nra suamꝫ dnō deo nrō
qui nostrus libaliter seruit Iunistrus aut cōpediti
sunt ‡ & in libo de vera religione Tales fines me
liores iudicat deus q̄ ſiuit eos libaliter qd nullo
fieri ꝑt n voluntate & nō necessario finiat ‡ & i libo
contra qnꝫ hereses Ad compellendū nō ꝑt ee molestus
tus exactor cui addebendū voluntatis & arbitrio
‡ & i libo de catechizandis rudibꝫ Nullus servus aut mulier
thalamꝰ vitia timeat quod nec tm ex hoc desinat & mulier
aut seruis cui in voluntate sua teneat subiungi ‡ Idem
primo libo & ſ eius prius hoc & qd sapiens dixit timete
tus deū nō ꝑt fieri illud qd vis & illud velis qd
possis ‡ & Nemo volens aliqd facit qd nō pius
i corde suo dixit qd quidē ubi cordis est & hoc
ubi amore concipit sive creature sive creatoris
‡ & in libo soliloquiorꝫ Cuius plus augetur spes illi
videndi cui vehementer estuo quulcherrimus tale
magis ad illam totus amor meus voluntas ex
mea cuius ‡ & in libo decimo de ci dei ar
bitrium voluntatis & & liberum cui vicius pena
ꝑ n seruit ‡ & in libo de fide ad petrum Tempꝰ
atq acquirēdi Vita eius ꝛc̄ qre supa de bona
die plura hic supa de appetitu ‡ & hic & finem &
ultra ‡ & de desiderio ‡ & de timore
Anonymus ſ ayachim Voluntates bone
sic apud deū sunt suaues quemodū apud homines fruc
odoriferi flores ‡ Idem Sicut opus sine voluntate pecca
non facit Sic & iustitia ex ope nō estimatur nisi
bona voluntas affuit ‡ & illa & gloriosa gratia
qre ſiue de gratia dictatus ‡ & ſ ayarim Debz volun
tas bona precedere qre de qua plura qre de affectionibꝫ
aie bonis ‡ & de desiderio
Anonymus in epla contra Rufinū nō i sermonibꝫ ſ
i voluntate maiestatis causa victoriꝫ & atq utilitas & hec
i decreto dist libi Nasci ‡ & in epla Certe ypocrite
& animi voluntate omnia acceptari nemo .n. aplis

paupiores fiunt & nemo tantū ꝑ deo diligit qui
qre supa & affectionibꝫ aie bonis hic de desiderio
Bernardus in ser Ordinario rta est omnis
conversio voluntatis ad deum & ex se tota no
stra deuota q̄ subiectio ‡ & in epla quadā ſ illud
apli Regnū dei intra nos est Id est hoc regnum
Sana & libera voluntas hoīs ita se ꝓformatis no
stra dei nr michil velit qd sciat deo displicere
plura qre siue de affectibꝫ aie bonis
Beda Omnes natalis dni sup id luce sedō alia
in ecclesiis deo & in tra pax hominibꝫ bone voluntatis
Et bn cū dicentes angeli Et in tra pax hominibꝫ
adiungunt bone voluntatis qz cū illis hominibus
societatē pacis angelici spūs hic festinat quoz
mentibꝫ puritate bone voluntatis messe consti
tuitur ‡ Idem ibidē Illos hoīes angli sciat post
absolutionē carnis ad contemplationē luce & eterne
pacis sibi cohe letantes quos i terris cōmorantes
ita que locuti aut agūt de radice bone voluntatis
procedē putauerūt ‡ & Tales namq hoīes & si for
te ul ignorantia qui ut infirmitas a ꝑficiendo qua
cupiūt bona actione retardat tamē ante meum
iudicis oculos mtoꝝ tas qua corde tenet bone
voluntatis excusat ‡ Idem ibidē Bona voluntas
& diligēs cōditorē ex toto corde tota aīa tota
virtute & diligēs ꝓximos tanqm nos ipos atq esse
dilectos i nobis ligore indubitanter optm qbz valeat
efficaciter oīdere
Anselmus in libo & similiudinibꝫ Voluntas bō
est q̄ de voluntati subiecta est & id velit qd deus
velit illam velle debē & illud amplecti ‡ & ibidē
Nō ſp velle debemus qd de velit ſi hoc velle debemus
qd deus velit nos velle habere plura qre siue de
affectionibꝫ aie bonis
Glosa sup id thob x^to Si congruū & finis 2da
tas laudi nō dari ꝗritas a deo pensat ꝓpa qre &
affectionibꝫ animi boni ‡ & de appetitu naturali
Augustinus libo sedō & libo arbitrio ca 3°
Voluntas adhesio commutabili atq immutabili bono ipse
tam ꝓpria & magna hoīs bona cui ipa sit medium
quidam bonū Voluntas aut aūsa ab immutabili
& communi bono & qūsa ad ꝓpriū bonū a ad exterius
aut ad infimus pectus Ad ꝓpriū aut cōuitur ꝛc̄ qre
de voluntate mala ‡ & ibidē ca 3° Motus igit
ille gressionis que facessū ee pectus id & motus vo
luntatis ab immutabili bono ad mutabile bonū &
fectimus motus est Ois aut defectus ex nichilo
& ꝓpter hoc talis motus ad deū ꝓprie n ꝑt ee tu
defectus qui voluntatis est ideo in tra petite po
situs est ‡ & ibidē libo 3^tio ca 1° ead ar meū dicā

ꝑfus nō ꝺicemo ſi uolūtas qua uolo & nolo nō
eſt mea. Quapꝛ cu ꝯbuenꝺi eſt ſi quiꝺ illa
malefacto miſi mihi. Fiet eſt ulteꝛiꝰ ulla ꝓcatꝛ
cū. ꝗrenꝺa qꝫ ꝑꝑa uolūtas ꝓlā ꝗre ꝺe uoꝰ mā
Ide libꝰ poſt retractā nūc Ju ꝓtātu qꝛpe eſt homo
mutare uolūtate m melius Sed illa ꝓtās nulla
eſt nſi a deo deꝫ de quo dictū eſt ꝺedit eis ꝓtāre
tātē filios ꝺei fiel Idē ibiꝺē Cū n hoc ſit i ꝓtāte
mea qꝺ cū uolumꝰ facimꝰ nichil nō m ꝓtāte
mea eſt ꝙ ipa uolūtas q nolumꝰ hoc ad illud Sz
ꝑꝑ ipa uolūtas a deo ut ſolumꝰ bonū nō facē
Velle aut malū facē nō a deo ſi a nobis eſt
nec ē nulla ulteꝛioꝛ ꝓcauſa ꝗrenda ꝙ ꝑꝑia
uolūtas mea Idē ibiꝺē Sic melligendū eſt
qꝺ alibi dixi m ꝓtāte mea ē nō miſeꝛi bonū te
deꝛe nō ꝙcadi ſcuptare deꝛ meā q ī ꝓtāte mea
nō eſt miſi ꝙ mala ſeqū uolūtatē Que cū fortis
& potens ſperatꝛ a deo facile fit opus ꝓfectionis
qꝺ & difficile nō ꝑpoſſibile ꝓpter fuit Idē ibiꝺē
Cū omīa bona dicamꝰ ea deo facta id ē & magna
& media & minima Ju mediis qꝺ bonis ꝺicenꝺ
liberū uolūtatis arbitrium qꝛ & male illo uti
poſſumꝰ ſed cū tale bonū eſt ut ſine illo recte
uiuē negamꝰ bonus at uſus eius qui ꝺiuꝰ eſt
que m magnis repiē bonis quibꝫ maleuti nul
lus ꝓt Idē Et q omīa bona ſicut dictū eſt
& magna & media & minima ea deo ſunt ſeqtur
ut ea deo ſit & ſit bonus uſus libē uolūtatis q
iuꝰ eſt & m magnis miat bonis Idē ayad
aut laudanda ē bonitas dei m magnis ꝙ ī me
diis & magis m mediis ꝙ m minimis bonis ſed
magis m omnibus ꝙ ſi non omīa ꝯbuiſſet Idē
ibiꝺē Cū de uolūtate recte faciēꝺi loquīr de illa ſ
m qua homo fruꝫ eſt loquīr ꝓlixa ꝗre de affectio
nibꝫ animi bonis Idē de appetitu nāli Idē Vo
luntas bō ē q appetimꝰ recte honeſte ꝙ uiuē & ad
ſummā ſapiam ꝓueniꝛe de libero arbitrio lib ꝓ

De uoluntate mala gregoꝛ

Quoꝛ ſi id ꝺicit uoluntate ſe ſemute ꝑſt
ſuū coꝛꝛe ꝺeū ꝓpꝛia uel deliberando appetitu ſi ad con
ſueta ſpa mala recꝛrunt Bona quiꝺē cupiuꝫ ſi a
malis mḡīs recediꝫ Eſſe quiꝺē humiles uolūt
ſi ſine deſpectu pauꝑes eē uolūt ſi ſine deſectu
caſti uolūt eē ſi ſine carnis macerātione ꝓpaꝛā
tes ſine cōtrouerſiis Cuꝛſꝫ uꝛtutes adepti quiꝺ ſi
labōes uꝛtutū fugiūt quiꝺ aliuꝺ ꝙ & belli ꝺamna
ī campo nectiūt & tri m urbibꝫ tꝛiumphāe &
belli victoꝛiā concupiſcūt Idem Neqꝫ homo ꝙ
qm ad ꝑnam ꝺelectatione rapiꝫ niſi ꝓus ꝙ uolu
tatis meꝛs teneꝛis mſiuctꝰ Idē ꝺū qs adhuc
ꝙ tumē bona facit a malo penit nō recedit
qꝛ eo ipo ꝓcatꝛ quo ꝓcatꝛe uellet ſi poſſet Idē ī
Idē nō mitꝛuctē ꝺeus qre de uoluntate hoīs ſed
libꝰ ꝑꝑ mozꝛ Qā deus omipotēs coꝛꝺi peſſime ido
neū ī eoꝝ oculis impius facit hoc qꝺ mirꝫ facē ꝯtin
git plura qre de affectionibꝫ aie malis

Auguſtinus ſup ꝓs m libꝝ Si quid mali
bus & nō potes deus ea fructū reputare Idē libo
de libēo arbitrio ayalit eſt uoluntas & impius affec
tus Idē Voluntas mā ee qre de affectibꝫ aie malis
Idē libꝰ ſeꝺ de libēo arbitrio ca ꝛre Voluntas auſa
ab ēcommutabili & coī bono & guſta ad ꝑuā bona
aut ad exteꝛius & ad infiꝛus ꝓcuꝛit Idē ad ꝑuā
aut bonū gutiē uolūtas cū ſue ꝓtātis uelit eſſe
& non ꝺei ad exteꝛius aut cum aliozꝝ ꝑua aut ꝑua
ad ſe non ꝓtmenti cognoſcē ſtuꝺet ad infiꝛus
aut conuertit cū uoluptate coꝛꝑis diligit atq; ea
homo ſuꝑbus ac cuꝛioſus & laſciuus effectꝰ ꝓ
pit ab alia uita que ī cōpatione ſuꝑiozis mu
noꝛis eſt Que tam ꝛegit adminiſtratione ꝺiuē
ꝓuidētie que congꝛis ſedibꝫ ozꝺinatꝫ omīa et
ꝑ minꝰ ſingulozꝝ ſua cuiqꝫ diſtribuit Idem ibiꝺē
Ita ꝙ fit ut nec illa bona q a peccatozibꝫ appetūt
illo mō ſint mala fiāt ꝑꝑa uoluntas liberā qua
ī bonis quibuſcū mediis numēandum eē compe
mus ſi malū nichil aliud eſt ꝙ auſio uoluntatis
ab ēcommutabili bono & conuerſio ad mutabilia bo
na ſiuctus Idem ibiꝺē Dne nolūtatis
mee bona uetus & altera nona ſa curialis ſit
ſpialis conflictabāt ſe atq; diſceꝺando
diſſipabant aiam meam & ego ad te ſuſpiꝛa
bam ꝺne ligatus ī foro ſi mea uoluntas
Idē ſup gene Naturale eſt nobis bñ uelle male
aut uelle nō eſt naturale ſi uoluntas ꝑuerſa
ī ꝑfla quaꝺā uitiis ꝓuerſe ſe amatꝰ q alios uit
ere uult ne error ſuus lateat Idē in libꝝ de uera
religiōe Vſq adeo ꝓcul uoluntatis malū eſt
ut nullum ſit ꝓcul ſi nō ſit uoluntatis Idem
de ꝺ & libꝝ ꝑiꝝ ayala uolūtate nil ſola ꝙ ſit amiſſe eſt
ficiē ſi imꝑfecto rei deſiderium male uolūtatis ad
ꝓlectē Idē in libꝝ de catheꝛizandis ruꝺibꝫ Hoc
in hac uita magnis laboꝛibꝫ ꝛequiē q uix & ſtuꝺi
oſe ſi mala uoluntate ac cupiditate ſeducti nō

ſuenmus Volunt⁹ n. reqeſtē in rebus inqetis Nā m
diuitijs nolens reqeſtē magis ſuꝑbus efficit⁹ ꝙ ſeru
us ¶ Idem ī libo de ūbis dñi Deus amiſſus mors
anime eſt ꝙ amiſſa mors corꝓis eſt ajors aut
corꝓis nēcia mors nō aīe nolūtaria ꝙ ideo iuſte
ꝙ ꝛo mflicta ¶ Idem ſuꝑ illud ad ro Si ꝓcium oam
ſione aceꝑ ꝛē Qđ concupiſcit⁹ dulcis ſt ꝛē qre de
Concupiſcen ꝑma qre de affectionibz aie malis
Qualcumus ſi⁹ matthin Apud dñm q̄ vult
hominem occidē nō eſt homicida Et q̄ vult adulteriū
inuitē tā adulter eſt ꝙ qui ꝓtinus ꝓtinꝰ
eſt aīqm mortꝰ q̄ deus nō iudicat ex exitꝰ ſz ex
cogitationibz dicēte Apło Destruam illis reddente con
ſtra cor ꝛē ¶ Idē in libo de mulicia ꝑpetua Scitis q̄
te non ꝓuocat natura corꝓis tui necꝙ ſēnigulabit
diuitū ſtuchul eni te faciet obnoxiū ꝙ ſeruū ex libeꝛ
mſi tua nolūtaria mala declinatio ¶ Idē ſi⁹ iohēs chry
ſos ꝙ ꝛpe nolūtarie ē omnis malicia hoīs
Leonimus in epla cōi Rufinū ſtem ī ſemibz
ſz ī nolūtate nascentis eā vicioz eſt atqz ulcuſci
m decō diſe leo. naſci de adulterio ¶ Idē Tatī ultima ſi epla
adiecit ꝙtū ꝙpe nolūtati ſubeꝛmpis ¶ Idē cum bo
lūtate hz occidendi ꝙ ſi nō ꝓcuſſit occidit ꝓla qre
de affectionibz aie malis ¶ Idē de appetitu ¶ Idē de deſiderio
Bernardus ſuꝑ cā Si ī die ieiunij mea mea ꝙ
nolūtas mea m ea nō tale ieiunium eligit ſpōſus mꝰ
nec ſapiꝰ illi ieiunia qđ nō libū obedīe ſz victi
nolūtatis gle decepit Non ſom aut de ieiunio ſz
et de ſilentio de vigilijs de oꝛōne de lectioe de
manuū opacoe Postremo de oī monachali obſe
uacoe ubicūqz tuemur nolūtate nra ī ea ꝙ non
ī dño ihū ꝑpō id ꝛpm ſentio ¶ Idē Quoſcūqz que
malā ꝙbant nolūtate ſ. cū ill pectare ait cū
ſpmo pectare libz ¶ Idē m ſer. Quid odit d qđ pu
nit deus niſi ꝙm nolūtate Ceſſet ꝙa nolūtas
ꝙ mſtus ia non erit ¶ Idē In quē m. ignis ihū deſcendit
reddet ni ī ꝙpria nolūtate ¶ Idem Unde ſt⁹ ſtandula
ait Unde ſtrubaciones omnes ꝙ rixe cōtumbaces
ꝙ cōtencioe ꝙ inimicicie il qđ ꝙa ſequū nolūtate
De nolūtate ꝑpria bernardus In q̄dā
ſer. In conſignacoe poſiti ꝛē qre de religioe
¶ Idē Sapiā que deſurſum eſt ꝑmū quidē pudicū
deinde ꝙpe nolūtatis ignōtatem deinde pacificā
cōm ꝙpter conſilij manifeſta rebellione ¶ Idē Do
luntas ꝙpria deū ipugnat ꝙ contra deū ꝙtollit
Voluntas ꝙpria ꝓdigū expoliat ꝙ mſtum dimit
¶ Idē ſuꝑ can. Si ī die ieiunij qre de nolūte mā
¶ Idem ī ſer Quid odit d qđ punit deus qre de
¶ Idē Unde ſt⁹ ſtandula qre de vo⁹ mā ¶ Idē hoc
hz ꝙpa nolūtas ut quis obediēcior ſibi fiat ꝙ eo
deſpit.

amplius cam crudelioꝛibz cruciatibz nitnetur
Sola diligit cū ſola digna ſit odio ꝙticipiū
eſt mīgtatis mortis ī ſtio ac deſtructio mag
ututis ꝑma qre de religione ¶ Idē de affectionibz aie mal
Eulebius vercellensis ſtū die tibi te cupisse
ꝛputa ī quo nolūtate tua abnegaſti ꝙ tuus de
ſtis reſtiteriſti ¶ Idē Tatī ultima qre de uo⁹ mā
De voluptate Gregorius m mors ēt
mus ī voluptatibz ſe dilatat crude ꝑna
postmodū ī ſupplicijs cruciatuſ ¶ Idē ī regiſto
Si ꝙ lucrū āmi ac voluptē carnis die dō⁹ qs
lauā aut balneari deſiderat hō facī nec q religo
die quolibz concedim⁹ Si nō ꝙ meditate corꝓis
hō nec die dō⁹ ꝓhibem⁹ ¶ Idē ſuꝑ eze. omēa
ꝓuo. ꝓlus voluptas q̄ necitas petit. ꝙ sepe di
carnis inopiē ſatisfacē cupim⁹ ꝛpā voluptas
ſurrepꝙ ꝙ modū refectionis excedit ¶ Idē Si ca
m ꝓlus q̄ debem⁹ ꝛē qre de abſtinētia ¶ Idē ī omea
Duo ſt⁹ que ī diuitijs iugit dns qre de diuitibus
¶ Idē m omea hō quidam fecit cena magna ꝛē hō
distare ſolz nos deliciis cordis ꝙ corꝓis qre ſi
de deliciis ꝓlima qre de gula ¶ Idē pene ſuꝑ epu
las ꝛē qre de gula ¶ Item de lupula
Augustinus m ſer. Voluptas facit hoīes
gulosos. ebriosos. immūdos. rapaces. fornicatoꝛes
adulteros. ſtuprātes ī pudicos. ī mundos flagicioſos
ꝙ alia inūmabilia ꝑ que drabolus gemus huā
nū ꝓcipitat ſoli m. ihū ꝓlima qre de Abſtine
tia ¶ Idē de gula ¶ Idē de lupula ¶ Idē m libo de
ſollicitudine clericoꝝ agnus voluptatibz ſemilat
qm nō eſt ubi eſt frequētia voluptatū ¶ Idem
Corꝓalis fortitudo dicit qre de Conflictu ¶ Idē
abſtinētia videt qre de conflictu
Qualcumus ſuꝑ matthm porca ſt⁹ q̄ lucra
ſua libidinibz ꝙ voluptatibz manciparunt
¶ Idē a prudentibz voluptas diffinit eſt qs ſine
deſiderijs fruit Sed ubi qſq ſine deſiderijs fruit
ꝓ dū nec eſtudo nō ſumit nec ſacietas ꝛpā deſi
derare ꝓlus facit ¶ Idē ī libo de cōpunct. cordis
Simū impoſſibile ē qre ſic de deliciis ſpualibz
¶ Idē m libo de repara. lap Cenciū ſi placet ꝛē
qre de contemptu mūdi ꝓlima qre ibidē ¶ Idē
de amoꝛe mūdi ¶ Idē de Carnalitate ¶ Idē de gula
Ieronimus ad custochiū Unū ꝙ adolescētia
duplex ē incentiū voluptatis Ut quid n. oleū
addictus flāme ē Ut quid ardenti corꝓi frustō
ignīū fomita miſtis ¶ Idē libo ſpō cōtra Iouinī
Si qs ſe putat nō delinqs posse mundū qre ſic
de deliciis ſpualibz ¶ Idē Frustē quidā ſibi blan
dit qre de castitate ¶ Idē Diſſole ē finis ꝓpoſite ꝙ epla

2ē qre de deliciis spūalibz ‖ de sup osee Vo
luptas ām debilitat sensū ꝓdic & de hon̄e
rōnali bzuit̄ mat̄ efficit ‖ tre cōñ Iouiam̄ hē.
epy curus Voluptatis assto2 2ē ‖ de ad fruā
Cibos lautos ‖ de ad ocream̄ Iu Limo luxuriā
est qras hō omia fiāt & gula

Vlpianus de sū bo libo tcio cest labor uolup
tas ām aut vacatiē otio cito ꝓcumpat

Bernardus Iu libo & contēptu sui etiā
cristi sua quēq; Voluptas & odiē turpis lucri
sectatores qsti estimat pietate quoz diligat

Ambrosius ad catām ñcellense ‖ etiā est
Voluptas padysi quid ‖ de No ꝓpt̄ uoluptā
te bibendi si ꝓpt̄ infinitate plā qre de gula tre

Tullius Iu libo de senectute Iuxta ‖ de luxuria
pedit consiliū uoluptas rōnis luminā ac mē
tis oculos ꝓstringit̄ nec ullū cū uirtute uolup
tas gmeruit hz ‖ idem ab hēc Archita thareti
cū eius sinonī plato athenienses interfz nullam
capitaliorem pestem q̄ uoluptatē corpis dice
bat hoīb; a natā datam hinc .n. pare hinc
adulteria & stupra & alia mala inmodabilia asse
runt pcuncte hinc & rez publicaz euersiones
hinc & inde libidines & effrenate Nullū deniq;
scelus .nullū q̄z facinꝰ est ad qđ ꝓpendit no
libido uoluptatis impellat ‖ de i libo de ar
ticla ab hijs q̄ more pecudū ad uoluptatē
referunt longe dissentiunt Nec mirū quidē si
nihil .n. aliud nichil magnificū nichil diuinū sui
pte pñt qui cogitationes & affectiones suas i
re tam vile tamq; contemptibile mercentur ‖ tre
& eodem Voluptas belluarū est no hoīm plā
āre gula ‖ tre de luxuria

Seneca Iu epla Voluptates nec lacteū i
hoc nos amplectit̄ ut strangulet ‖ de bu
fidius libo bijo Voluptas fragilis est .breues
est fastidio obiecta quo auidius hausta & co
citius in contrariū uertit̄ cuiꝰ subiectū nisi &
aut pentreat aut pudeat plura qre de Car
nalitate ‖ tre de gula

Boetius de consol Tristes & uoluptatū cu
pidos detinet̄ q̄sq; remisit suaz libidinū nolet
Que si breui fine possent michil amplius & quū pe
nibus q̄z beate dici possent & ee quarū omnis
mortis festinat ad expletum lasciuia corpale

Valerius maximus libo bij Aristippus dicit Vo
luptates absentes considerāt̄ fessas pnte q̄z ple
nas q̄ minus auide ꝓsequit̄ plā qre gula tre de

Lactantius i libo de fla sapia ‖ luxuria
Voluptas & q̄a cunctis appetit̄ si honestū nichil
habz & sitim no auferet .nec facile affert .sed
minima corpi & nocet ꝓcessu quoz tpis & etatis
minuit̄ & multis no conuenit̄ sto est ge uolup
tas summū bonū ‖ de in libo de no cultu ꝓtegendē
uoluptatis .arma sūt illig cuiꝰ & nū opus & q̄
pugnāde utunt Scit .n. qđ mortis fabricator est
uoluptas plura qre de gula

Quintilianus libo etc fallit uoluptas & mi
nus longa uidet̄ q̄ delectat̄ sicut amenū nec
nimis longa uidet̄ q̄ delectat̄ sicut amenū nec
nimis molle & si spatij sit ampliꝰ tri mīng fasti
tat q̄ diu arduū q̄z appendiū plura qre de luxu
ria q̄ diu arduū q̄z appendiū plura qre de luxu

Giola si illud leuiꝰ 2ē Nec ꝓpiū finem a
mellis 2ē Nichil uoluptuosū .nichil q̄ suaue plā
cet deo .si qđ hz aliq̄d mordacitatis & seuēritatis ad
& pastha dñi cū lactucis agrestibz manducāt̄

Giola sup ozee etc Voluptas insaciabilis est
& habita .frume non sacietate pāt ‖ glo .si illud
pubi .bi .pteū sedeā 2ē Breues comē uoluptas
corpis q̄ pdicti etiā salute tre & corpis corpis

Aristoteles Iu libo de somno Dei illecebis
mūdi i nichilū & destruit homīs fidē & fiducia
hominem destruēt̄ in meretri ‖ de in ebrij 2ē libo iij
malis hoīb; deceptio fit ꝓpt̄ uoluptatis delectaz
tion .n. consistēs bonū eis uidet̄ bonū si delectet
quidem ut bonū uolūt .strictā aūt ut malū fugi
unt Plura qre sup de Carnis cura ‖ tre de cu
nalitate ‖ tre de gula ‖ tre de luxuria

De uoluptate spūali qre de absentia
‖ tre de appmquatōe ‖ tre de contemplatione
‖ tre de dilectōne ‖ tre de gaudio ‖ tre de iubilo ‖ tre de
spū sto ‖ tre de dono ‖ tre de amore hoīb ad deū ‖ tre

De uoto qre de agonalibz ‖ de electione
‖ tre de agonalibz ‖ tre de casu ‖ tre de bigamis
‖ tre de bigamis ‖ tre de abbate ‖ tre de religiōe ‖ tre

De uluriantibz qre de pdatoribz ‖ de dispensatoribz
De uluris qre de fenatoribz ‖ tre de negotiatoribz
De ulu rez qre de mutatione ‖ tre de Optatione ‖ tre
‖ tre de prudentia ‖ tre de prudentia rez estimatoe
De utilitate pubca qre de cunctis ‖ tre de rōtate
‖ tre de mulieribz ‖ tre de negotiatoribz ‖ tre de potentib; ‖ tre
de plagis ‖ tre de uindicte ‖ tre de singularitate

De utilitate amicitie qre de amicicia
De uilpe qre sup de papagallis & rapina ‖ tre
De urbe qre de gurgio ‖ tre de agricolis ‖ tre de mu

De expo eius aduentu in carne
Gregorius i mor .ciuos medicie & ip ali
qn similia similibz aliqñ cōtria cōtrijs cura
nā sepe calida calidis & frigida frigidis sanat
consueuit Venies igit̄ ad nos medicus noster
xp̄us & tantis nos ingentes languoribz possi

Sepe & calida frigidis & calide frigida calidis

qđdictis

qdā nobis filē ⁊ qdā nobis cōtrītū appōsuit
ad hoīēs quippe homo uenit ſ̄ ad pcōres iustus
Conc̄rdauit nobiſcū uīrtute natē ſ̄ diſcrepauit
a nobis rigore iusticie ⁊ cōrigi nō potuit ⁊ nī p dīm ſ̄ hic ſ̄n·
ſ̄ hūdei nr̄o debuit q̄ cōrigēr Vidēi aūt ab hoīe homo
nō potuit deus homo g̃ fīerē ēt ut ab hōmib; ſ̄ hūdeī
potuiſſet Iustus iuſtē ⁊ inuiſibilis deus appāruit
nobis fīerī nob hō uiſibilis ut dū uidēt ⁊ ſimili
cuīdēt ⁊ iuſto ⁊ dī uīrtute ſ̄nūs hūanū cōcordet
q̄dēi p̄ uīrtute artis ſue obūbrauit ⁊ſtitudīm· Q̄a
ſ̄ ⁊ carne uenēs dīs nō culpā mālī ⁊ uitio nr̄e
penā ⁊ nr̄e ſuſtepit Nulla namq; labe pcī
polluit⁹ natus nr̄ cōditōis uīciī nō potuit
atq; ideo mortē mālī omī nr̄e cālūta q̄ uo
luit ſponte ſuſtepit Non enī ut natus ēſt ut
ceteī nascūt hoīes nec ut mortuus nr̄ ita re
ſuſcitatus ēſt Rectē·n· apparuit uirtu ſ̄ ſp̄ūs ſc̄i ſup
uenīēte cōceptus ē Natus ⁊ matrīa uīrginē
⁊ ſecunda ꝓhibuit ⁊ uīrginitāte ſeruauit ⁊ſtitē
omēd deus q̄ i nr̄ō ūgnus ſ̄nātus ⁊ mūdī ſine
pcō uenīt michī cōdītōis in ſemetipō reformābat
ꝓlā ſīre de ꝓpī ꝓcepīt ⁊ſtē de Annūciāt ⁊ſtē de mīte

Augustinus ·libs & ūbis dīt Veīt ad nos
alle negociator celestis accipe cōmodias ⁊ dūc hoīes
assūme doloēs ⁊ infirmitates ⁊ duc ſanitate· ſubuze
morte ⁊ dare uīta ⁊ſtē in ſer· de Aduētu magnū
ſūme dilectōīs iudicū hō dēi cōtemptōes a deo diſ
cessit· ſ̄ de hominē diligēs· ad hoīem uenit ⁊ſtē in
libo de ūb dīt Veīt de ad te ⁊ tolli q̄d de ada tōxti
·torū q̄d de cruce p̄ius moīz addidisti· tollī ꝓpius de
leuit· totū dimiſit· ordīnē debuit q̄ uam ꝓmiſit
certamīne indeptī labōāti ſubuenīt· ⁊ p uictoriā cō
nabit ⁊ſtē Nulla causa remedī fuit ꝓpō dīno
miſi pcōres ſaluos facē Tolle morbos tolle uīnā
⁊ nulla eīt medicīne causa ⁊ſtē augustinus uenit
de celo medicus q̄ p totū orbem magnū iacebat
egrōtus Veīt g̃ pcōres ſaluos facē Nō·n· ꝓpīm
de celo uſq ad fīnem mūdī mūtat ſ̄ mūdī pcōres ꝓcurat
⁊ſtē ſup uolāt p̄ē ⁊ filius ⁊ ſp̄ūs ſc̄us Venīt· ad
nos dī nos Venīmus ad eos· ſ̄ uenīt ipī nobis
ſubuenīēdo· Venīmus nos eis obediendo Venit illi
nos illuīnando· Venīmus nos eos mūndo Venit
ipī nos ipleēdo Venīmus nos eos capiendo ut ſicut
nobis non tēſtitoīa mansio ſ̄ etīa ⁊ſtē i libo de
p̄destīa de dīna Venit filius dei q̄rere q̄d pericat
ſaluāē q̄d egrōtabat ⁊ erīgē q̄d iacebat p̄cātē hūe
dīmittē p̄cā· donare q̄d nō debebat· ⁊ q̄d ſibi de
bebat ignoſcē ⁊ſtē descendit ad pcōrē uīte q̄rē
de ūmbra de ꝓpī cōuersatōe

Ambrosius ſ̄ lucā iust⁹ beat ad pcōres ut
ex pcōribus faciēt iustos ꝓnus uenit ad ipios ut ipi
os faciēt pios humil uenit ad ſuꝑbos ut ex ſuꝑb
faciēt humles ⁊ſtē Venīt ad ꝓpīm omēs q̄ ſanāi
nolūt ⁊ accipiāt medīcāmē tū q̄d a deo p̄ē ſuo
detulit i hūc mūdū ꝓnunt·n· i celo ꝓtoplā cō
fectū ex illis īmortalibz ſuccis q̄ de tīa nō ꝓ
liuīunt· ex ꝑs ē cū oīb; natūa tālis cōfec
tōis ⁊ſtē Sicut ꝓmū aduexit ꝑ fruī ꝓpī redīmē
di pcā Sic ſ̄nūs aduenīt ad eīs elī ꝓpī iudicādi
⁊ rēpūnenda pcā ⁊ſtē i ſer· Aduenīt ītēr tōtes do
mīte nō fruī ſolū fruī ſalus hoīm i tīa ſ̄ ⁊ an
glōz i celo q̄ dū hoīes i tīa ſaluant⁹ angloz
nūmer⁹ q̄ dyabolō cadēte īnūmerab; fruī mūltīplī
plīcā q̄rē ſupra de ꝓpī natūte

Bernardus in ſermōē tīo de vīgīne mr̄is dī
hodie ſtrictis q̄ Venīt dīs Vos q̄ i publicō eſtis
q̄ꝑgīſtīnī ⁊ laudāte q̄ uenit medīcī ad egrōtos re
dēptor ad benditos ad errātes Vīa ·ſ̄ ad mortuos
uenit Vīta Veīt ic̄ ille q̄ gīnet i ꝓfundī malis oīa
pcā mā qui ſ̄nūabit oēs īfīmitates· mālē q̄ nos
ſūb hūmeīs ad me dignīs⁹ oꝛgīnē ꝓportabit aḡ
ſīqdē ē uenēīs potēs ſ̄ ſuꝑadmīnīda ē cui ſ̄ mā
⁊ſtē i ſer· pō de vīgīne mr̄is ſr̄ id ihs pō i bethle
em mūdī nascīt O ūbū ſuaue ⁊ dulce eloq̄ū q̄d
tā uēr·ū ꝑdīcis q̄d tā optābile mūnēs q̄d tam
utile despōtis· Veīt·n· dog cū ſalute· Veīt cū hu
mūnis ⁊ Veīt cū gl̄ia ſ̄nēq; ·n· ſine ſalute ihs
uenq; ſine unctōe ꝓpīus uenq; ſīn gl̄ia uenīt dū ſi
lius · Q̄rīgāt ipē ſalq; ipē unctio · ipē gl̄ia ſēpīt ⁊ q̄ ē
na ⁊ſtē ibidē Respīrāte g̃ ꝑdīn q̄ uenit ihs q̄rere
⁊ ſalū facē q̄d ꝑierat oēs q̄ morbidi gualestīte
q̄ uenit p̄s q̄ rectos corde contītos ſanat unctōe
gr̄ē ⁊ mīe ſue ⁊ſtē ibidē Exultāte q̄ gr̄ūt ecclīe
gr̄ūdia cupīētes q̄ uenit ad nos dei filius ut ip
ſī ſīn nos faciat cohēdes ⁊ſtē i ſer· p̄· de aduētu
dīn O mestīmabilis dignō pietīs ⁊ peīt⁹ ītēro
gr̄ūabilis· q̄d ī huīg carnēis horoze tanta dignā
tē dēsendē celsitudo ⁊ſtē ibidē oēs cognōīe ſuffici
at q̄līē dog mr̄ ꝓuenīt oēs ⁊ Venīt ad nos ac
ſubuenīt nobis ſīngulāīs · a dīna maīestās ⁊ſtē
ibidē Si ꝓpīm Vemētīe īmeoz ī capīo celsitudīē
maīestatīs Si ad q̄s uenīt attende· īmmo expa
uesco magnītudīne dīne dignōis Si q̄s ideo ꝓpē q̄d
Venīt amplector q̄rīt⁹ possī ī testabīlēs latebrēs
cālīs Si ī modū Velcordi cogito· laudabīlēs euallīa
cōnē agnosco huīanē q̄dcōis ⁊ſtē exponēs id est
regū· ecce cū· ſ· p helyſeus ꝓpha dēsendīt ad ſanādū
filiū ſūnamītis dr̄ ut nō modicī fiducie ꝓstāt in
ꝓ magnū ille ꝓpha filiū dei potes ī ape· ⁊ ſīmone
de excelso celoz descendēs dignat⁹ ē me mīserī

visitaē eū ego sum pulus ⁊ oms ipē eū dignus ē
miserēi mortuo · cocēqu puo · lumē oculox pariti
ecco · debles q; manus meas suaz cotactu manuū

De xpi annuntiacōe aug obozavi

m ser · de annūciacōe dō aīssy est ad vgiez
nō q̄libz anglō sz illustō archangelus gabriel tm
sacre legatus ⁊ celestiū comitus sectorz q̄ flām
gero volatu mutas domicilia burgis sua ⁊ mē
te sue claritatis splendore totali illustrauit ¶ de
alio quodā ser · Augustino nel potius archangelō
simone eiecit · ⁊ xpm̄ virgo concepit O cōuictio
sine sordibz fcā · vbi maiestas ē simo · sz vpor anī
cula gras vsq; de xpi conceptōe

Ambrosius sup lucā Videoz nouā formulā
mutatā virgo maria q̄ unusq̄m ante fuat leā · mf
musq̄ an̄ repta · plā gras mf de xpi conceptōe

Teronimus i ser · Cogitetis me admirat ⁊ anglos
q̄lis ⁊ q̄ta sit qua salutat No · n · simplex uel
q̄siecta fuit ita salutatio Sīgdē venatoib fuit de
latio · munus oblatio ⁊ obsequi famulatus ¶ de m
epla ad Eustochiū Ideo virgo desponsata turbata fuit
nō potuit q; mīgnū pus a viro salutata fuit
¶ de Cum angelis est cognata virginitas ideo
decuit ut ad virginē alloquēdā angelus mitte
tur · pla gras mf de xpi conceptōe

Beda i omel de annūciatōe dō Sicut humana
condicio suspecta quoddā ⁊ hō qd̄ diabolus i ser-
pente mulierē ⁊ alloquendā cā decipiendo ita cōgruū
fuit humane reparatōis initiū ut angls virginem
alloquat̄ ppam de diuinis misteriis instruendā

Gherardus martyr ⁊ epūs i ser de annūciatōe
pnde beatā virginē mariā salutat archangelus ‖ cito pho
gabriel suppleo ⁊ tremebundā nec audet ut ita
dicā tante celibis virginis ītente respicere volen
tē ēb eā superbor animū nō formidat illā contem
plari diuinā gloriosā i qua dei filij maiestas
adeat̄ domicilia ppe quoz dei pacis splendoz tam
lēabilis ⁊ mercatoptus tremendā reddidat spūs
scī puellā venabile et admiranda ¶ de nō fuit
consuetudo bte marie virginis cuiqm̄ ut colloqō
viri virt · sz sola diuina familiaritate fruī cuiusq̄m
turbatu ē in sermone eius ⁊ cogitabat āgelus
est ista salutatio plena gras ista de conceptōe ē

Sedulius sup ajathin O annūciatio mistica O
salutatio pfecta · plenitudinis copia portans ⁊
virginē pectus illustrans pueros utiq; uidere
pcō tam pclarus ⁊ mitis · tā festinus ⁊ ppe
rans ut i pretio virginitatis sustinere posset dei
maiestatis plena gras infra de p conceptōe

Petrus rauenas in ser · Vetus anglis blandis.
ī sspe · mitis i habitu · simone terribilis humana pfe
rens · sz diuina repmittens pla gras de xpi concep oe

¶ hec de natiuitate

De xpi conceptaone incarnatōe

Gregorius i mozz annūciante anglo ⁊ ad
ueniente spū sco mox ibū in utero ⁊ mox i utero
ubi caro · ⁊ manente ingmūbili deitate ubi q̄ est
ibi cū patre ⁊ spū sco coetna · assumpsit mr̄ vir-
ginal substā matis ut impassibilis pat̄ ⁊ immor-
talis mortē ⁊ crucis ante scla tempalis fieret possit
i fine sloz ut p ineffabile sacramētū conceptus
sco ac inuiolabili pcu secdm veritate ueri spūs mat̄
cade ūgo · mat̄ dni ecce dns ⁊ ancilla ¶ dem
ad hoc vngentus dei filius forma mfinitatis
nostre susceptur ad hoc inuisibilis deus nō solū
visibilis sz ⁊ despicabilis apparuit ut hoies nō
superbi ee docet · sz humile humilis de ¶ de m
omea natalis dni Quia rex celi terā mre cur-
mis assumpsit · mfinitate mam ita illa nō deprat
anglica celsitudo · sz ad pace mam ita angli re
dimut ⁊ hoies quos ante despecabant ita sicut
scios venatus ¶ de sup eze · omea pia Quo fac
tus ē dō ut nos facer spūales · benigne intuat
est ut nos leuaret · flagella pertulit ut sanaret
irrisiones ⁊ opbria sustinuit ut nos ab eno
opbrio liberet ¶ de m omea Dē q̄ i utero vir-
ginis iamatus qre sic de puo ⁊ eius adhuc
plena qre sic de maria virgine ¶ de thezaur
missus ē dei filius cū plenitudine gre ⁊ veritis
gre ⁊ ipplere sing bnoe ⁊ gnia adue
nit ⁊ habitauit

Augustinus de ⁊ libo viij ‖ Cui legio verbū
caro fm̄ est ⁊ habitauit in nobis In ubo intellgo
vīm dei filiū sz in carne vm agnosco hoiem filiū
⁊ utrūq; simul i vna psona dei ⁊ hoīs ineffa
bilis gre largitate gnetrū ppter qd̄ sequit ac di
et vidimus gliam eius gliam q̄si vnigeniti a pre
plenū gre ⁊ veritatis ¶ dem ibidē Et gre pro
fectus ad scām · veritatē aut ad sapiam pueros
nos nō erranc In rebz cui p tempa ortis illa
suma gra est qd̄ hoc in vnitate psone gnetus
est deo In rebus aut cui suma infas ree ter
but dei filio sine ubo cdd aut idē xpc vnus
est vngentus a pre plenus gre ⁊ veritatis id
actū est ut idē xpc sit in rebz p nobis tpaliter
gestis cui p eande fidē mundemur ut ei stabili
contemplcōi i rebus eternis ¶ de ibidē ca° pmo Deo
cui pnia subiacet equaliter omnia nō defuit ei
modus possibilis ad nram liberatōne Et sapia
de nisi imsce nō fuit alius quemadmodū

nec oportuit aliū modū ee cōd n. cū congruum
fuit ut ex utero fieret ad erigendā spē malū meres
p mortalium ab immortalitatis dispari libandas
p ut dimitteret nobis quia nos prendet de qui
tui p diligeret. Quid & huius rei manifestius aut
pclarius signū. q ut de filius immutabli bonis
in se maneres qd erat & a nobis p nobis assumpsi
ens qd no erat per naturā sine detrimento mee
nature dignatus est mire construere. ¶ Item
ibidē ca 28 Primebat autē ad mysteria bonitatis
p creatoras ut p eande creatura superaret deus
qua se diabolus superasse gaudebat & de eode
xpo gne benedicem qd genus origine viciata
p suū. ipse diabolus tenebat dominū. ¶ De
ibidē Potuit utiq deus omne hoiem aliū sine
pe p que est ipe christus mediator dei & hoim
no de gente adam illig qui peccō suo genus ab
ligauit humanū sicut ipm que pmū hoiem
creauit no de gne creauit alicuius poterat fo
deus ut sic nel alio quocūq uellet no creare
quida hominē aliū de quo uel p que saluaret
victor poris hominis. Et melius iudicauit de
ut de ipo eode qd victu fuat gne assumeret hoiem
p que genus humanū saluaret minuendo p tn ex hu-
mane cum concepturū spūs no caro. fides no libido
pcreauit. ¶ De ibidē No. n. illo conceptu ubi de
matrimonio carnis concupiscentia p qua seminat &
concipiūt ceteri homines qui trahūt originale peccm
& penis eq remotissima. credendo no contrahēdo
sed e virginis secundū ea ut illud nascebat
ex ipa gne primi hois citra genitalem motū aut
ex utero de ca. ¶ De libo de corrept & gr. Natus mat
de e adam similem & corpus humanū xpc i virgine
suscepit susceptos utiq singulis mirabili atq mira
biliter singulari. ¶ De i quodā ser. Deos fecimus q eam
homines. ho fecus e q de est erant. Nec amittes qd eam
fieri uolunt xpc qd fecit. Na hoiem de assumpsit ut de
hominibz appareret. ¶ De con iulianū hereticū. Quo p
mortalitate de mortalitate matrem corpis transiit qr
mortale corpus eius incepit. Contagium uo pec-
cati non trahit. Quia concubitu concupiscentia nō fuit
¶ De libo pb & nupcijs. Omne nuptiarū bonū ipse
tū est. i illis pactis ihū xpi. s. ples fides & sacra-
tū prole cū cognitione xpm dnm ihm. fide quia
multū adulterium sacrificii q nullū dimittit. ¶ De
i libo de ordine disciplie. cōd ho. ut. genus corpis
tatus xpc nos deus ac dns assumere dignatus e qm
to videt filius. tanto magis est reuerenda plenitu
& a quada ingeniosor superbia longe latēq remo
tus. ¶ De Amauit te homo de gras & ipe de xpi

precare. ¶ De m ser. de nate dni sanctus e ho de
gras de xpi natitate. ¶ De m libo de doctrina xpiana
humilitas filij dei gras sue de humilitate filij dei. ¶ De
con iulianū i libo cōt quis heres scripture unde
sordes in virgine mate ubi no est concubitus i thoro
patre. Unde sordes in ea q uq concipiendo libidine
nec pariendo e pressa dolore. Unde sordes i domo
ad qua nullus hospes habitatoz accessit. Solus
n. ad ea factor eius & dns ueni uestre qua no he-
bat indute ea sicut sicuti clausa religio plurima
gras de xpi natitate ipe. ¶ De maia virgine mate
Hinbio sup id luce 2o & pans eu iuoluit 2o
ogenitum pannis & in panniculis infirmitas dni mei
mea uti e aie illig infantis magistre ablueritur
fleti ille lacrime mee delicta lauerit qbz ingt dne
ihū dabo tuis iumentis qbz redepti sui cū operibz
tuis qbz curatus sum. michil. n. pdeat nasti. misi
redimi xpfusset. ¶ De i p de nati te dni infantis
audis vagitu & no audis bouis dnm agnoscentis
mugitu. Agnouit n. bos possessore suū & asinus p
sepe dni sui. ¶ De sup id//cōtur xpc Omnia xpc //q
est nobis Si uelis cuare desideras medicū est
Si febribz & estibz estuas fons e Si tenebre
iniquitate iustitia est Si anxilio indigens ultus e
Si mortē times uita est Si celū desideras via e
Si tenebe fugis lux est Si cibū gras alimentū
e Gustate & uidete quā suauis e dns
Quotiens p Christi uatoz fes est ut te fa
ceret de sine labe. xpus ex muliere natus e ut eue
pua cū cum xpe dicet q mulier de fōre. xpus
ho noiatur est ut te dm appellaret xpc filius hois
dei & frus e ut te m de filiū adoptaret
Genuit in ser. agte primaz ho ipdicat stabilius
ho tibi clamat pcepe. ho illa infantiola medium
loquit. ho fletus & lacrime puelles q vagitus elican
gelizat. ¶ De Statim e ubi de virgine puer. plorans
& vagines ut no mi natos ululat. qd aut ploras
dns sessume tua be mysticam an mam Et ut uidi
ta myster natus es qr sic uoluisti. mitz deplorat
potius mysticam qr languores mos tuipe tulisti
& dolores mos mi ipe portasti ut nob indulgere ipe
ri te. ¶ De i p cōd n. sic mysterium sic robo at pce
humana sic attendit carnale sed humilitas & humanitas salvatois
¶ De ser. de nate no. n. fes e ubi loci de ysaie
ubi natalis e dire. ¶ De m ode redit ho i hore
sui ab antiqs gressus meritas mutate repat moz
morte destruit qr sibi redemptio tollit sanctue
& regnatio mutat origine & fides iustificat p
catore. ¶ De idem. Natus i carne dns mudi de
structi e cyrographū homie primitus nati e dns

redempt̄ est mundus eḡssus ē dyabolus natus ē
agnus fugatus ē lup̄ Plinius qre de p̄ cōcepcōe
Anselmus in libro cur deus homo ex hoc̄ moīs q̄ deus
fact̄ homīē faut de uiro & femīa sic assidue
dicit usus aut nec de uiro nec de femīa sicut
creatus ē adam aut de uiro sine femīa sicut
facta ē eua aut de femīa sine uiro sicut fact̄ se
mel scripm̄ est igit̄ & hūc modū placet sine p̄cēdē
subē michil quemēdmodū fuit q̄ nec de femīa sine
uiro de humanitate assumēt & hō de uirgine mate
q̄ sicut mors p̄ femīam uirginē huic mūdo intrauit ita
uita p̄ femīam uirginē mox mūdo reddit q̄ mortem
q̄ duxit de maia nec uirgie natus ē & q̄ in ipa
prima fuit i hō mundo q̄ deo uigmitate nec homo
Primus mirabas stupor miraculor̄ oppīm me
& ad hoc impleo te hoc explicante hystoria ꝺ digno
nouitate reluceat hoc & p̄ tm uirginē hoc flamma
lant̄ fuit inrabilia in celo sursū & i tra deorsū
& humana que sunt i nascentis filio dīn obsequia
ypraueit O bethleem ciuitas dei summi q̄m i te
& sepulchris tuis visa sunt hodie mirabilia deus
in omne pendz ad ubera femīe puer seruus deus.
ponit in p̄sepio ligat̄ in cunis uoluit̄ pānis
& laxatis fasciolis faciles manus & tota brachia
p̄ cunas pietate expandit alludit puer ma
trim̄ mat̄ arridet filio & blandicies oculos se
quus ad matrē uirginē puer intorqt
Theophylus Comendēs cāt nr̄ p̄ cristi
cultus imulcor̄ deor̄ deficēt ac omnis solus de ſ ecclī
i omnīo mundo coleret̄ hūc te cpis q̄n p̄pus na
tus est omnis reg & dns tot orbi i passe destruit
Arbinus q̄ & alq̄n̄ sup̄ idolis In mundo cāt
re Cui m̄ mundo cert̄ p̄ dilectem mundus eū no ḡ
nouit & ideo dignatus ē nasci i mundū p̄ humā
tate & hōr̄ frus & nāt̄ ē ut nel sic eū mundo assisteret
Hystoria scolast̄ Rome templū pacis corru
it & fons olei erupit & usq̄ i tyberī fluxit q̄n
ypolis natus fuit p̄mū ꝓdixit apollo sp̄m̄ a sibilla
De xpi circumcisione Beredus ī ſ
de circūcisione dn̄i Postq̄m octaua sit dies ci
ut circūderet puer vocat̄ ē nomē eius ihesus O
magnū & mirabile sacrm̄tū Circūcidit puer
& vocat̄ ihesus quid sibi vult ista cōuocatio Circū
cisio nempe saluādi potiꝰ q̄ saluatoris ē videre
& saluatore potius circūdē dicat q̄ circūdi ecce
agnoscite mediatore dei & hom̄ qui ab ipō suo
natiuitat̄is exordio diuinus humana sortiat & gemā
sempr̄ sumus admigit Nascit̄ n. ex muliē ſ cui
fecundit̄ fructus sic accedit ut flos uirginit̄is
no decidat pānis uelibz sic inuolui ut ipi pa
mi laudibz angelicis honorēt̄ In p̄sepio quor
sic abscondit̄ ut ei stella de celo radiāte ꝓdirem
dicit & circūcisio eiꝰ uitare suscepte ꝓbat hūa
mitatis & nomē q̄d est sup̄ omē nomen gḷam m
dicet manifestatis Circūcidit ḡo tanq̄ uerus ab
he filius Ihesus nō notat̄ uerus de filius dam
ibid̄ Et nos fides circūdi debem̄ & sic non saluos
accipe Circūcidi sane debem̄ nō licita ſ sp̄u & di
cipe Circūcidi debem̄ utiq̄ non duo cū membo
ſ corpe simul toto Hodie m̄ d. ser. anno dn̄i circū
cidit̄ puer q̄ natus ē nobis saluator nascit̄ p
Videlz q̄ hō ia tempe cepit saluāre mundū cuidēq̄
apari Immaculatū illū sanguinem suū p nobis effu
dens p̄ hō cui crucifixus est Hodie m circūcisione
xp̄i nos habem̄ q̄d admiremur q̄d amem̄ q̄d ꝑ
mittem̄ ſ de ille q̄ sine pcō est nos est dignum se
p̄cōr̄ reputā nos aut p̄cōres de nolum̄ ſ nolim̄
Beda i omē de circūcisōe dn̄i Scire festinat
cre debz hui festitas q̄ idē saluatis cognoīs
auspiciū ſ circumcisio ſ m lege cōis originale pā
bimus agebat q̄d mox baptismus xp̄i renouare
gre agre consuet̄ exceptio q̄ regnū celestis nam
am nondū intrare potuim̄ crucifixi donec denuo
nis baptismo diuinit̄ q̄ lege debebat ut bis pos
sit deus deorū in Syon Tauris in sinu abrahe post
morte beā regnū consolat̄ sup̄ne patrie mansiō
spe felici felicit̄ expectabat Hodie hō est uera & ple
naia una circūcisio cū in die iudicij cuctis simul de
carnis q̄ corruptionibz uno p̄acto iudicio ad in
deficiā p̄petuo creatorē nr̄ faciē aula celestis reg
in felicit̄ ingredient̄
De xpi nomine Augustinus Filius suo
de ageda Quid ē ihesus nisi saluator Ergo de
ihū p̄ temporū & p̄ gḷam noīs tui sis esto mihi
saluator ihū Moli dne noli attendē malis meis ut
obliuiscaris bonū nomē tuū O bone dne ihū si ego
admisi unde mito me dampnāde portes tu ne non
amissa nomē tuū unde saluāde p̄cōrēs soles
Origenes in quadā omelia Gotblin glosa ꝺ
adoratu cultu q̄ dignissimū Nomē utiq̄ q̄d
sup̄ omē nomē unde non decuit aliud nomē p̄m
ab hoibz appellari ſ ab excellentiori quadā manu
q̄ natū videlicet angelū p̄ quo nocatū ē ab ma
gis p̄usquā in utero concipet
Ricardus de scō victore Ihesus nomē dulce no
delabile Nomē gaudiis plenum Nomē salutare quo nō est aliud datū hominibz ī q
nos oporteat saluos fieri Prudentius Confitemur
O nomē dulce unū lux & decus sis & spes
p̄sidiū q̄ meū reges o tria labor

Blandus i ore sapor flagris odor urit gnis fons
Castus amor pulchra spes sincera uoluptas
Fili q̄ mir / deus es sum cur tm pendes
Re genus humanū tendat ad miserum

De xpi appitione uel epyphania

Augi m ser de ephyphaia Sidus igneū ar
sit & frigidos gentiles accendit & ut ppō plēm
reddat obsequium Stella tempabat gradū dñi
magos pducat ad pūm & adorent regē om̄
pānis non purpura uoluti ¶ Idem in eodem
Cuius est iste iste magnidis supne ghie ad cuius
pānos angeli astabant Sidera obsequiū dant
reges hic tripidant & satellites sapie genuflat
¶ Idem ibidē O beatū tugurium O feretrū dei sedes
post empyreū celū ubi non lucerna sed stella O ce
leste palatiū i quo nō habitat rex geīnatus sed
deus dominus incarnatus cui p mollibus thoro
erant dura pesepia p lacernis amictus fennea
tecta sed syderū obsequio decorata ¶ Idem in eodem
Quis est iste talis ac tantus O natū mundi con
ditor merito cui est iste cui est iste q̄ pesepe lacri
mis implet cui est cui tu tale obsequium exhibes &
ipse nō habet tecta O natū mundi conditor unde
unde stupeo nam quo cui video pānos & uiscera
celos estuo deū in pesepio considero pūm puellū
& supnus asteris pclarū Sed q re nō nate deficit
ideo subueniat nobis fides q̄ rudes & dicet Iste
pānis lacrimis & infantia sue humane gnis nati
tatis noua q̄ prius meruerat hoīs natiua Stella
nō fulgens & sapies ac magnus magi aduer
sus magnū regis celestis e natiuitas patens
delectum n deus in lapide duro dū uult humilit
fieri re mundo ¶ Idem ibidē Natus in anglo ho
die declarat e celo pastoribz angli & magis stel
la demat & uelut loquit lingua celox q lingua
cessauit ephiax ¶ Idem in eodē Re de in carne
positus cet obstupuit celū reddit & upa
syderea testimoū assequit te magi obstupuit
astrologi & pcucurrit ce facti q̄ fuit magnū
regis signū Obsequium n stella pbuit nō ipse
O infantia mirabilis cui & astra subdunt dū
famulant Cuius igit est iste magnificis ce
sicut sic ¶ Idem in ā. quod ser ephye O q̄ stupe
da dignatio qui nec amplexus genetricis nectu
dit qm celū capit & complectit In sinu matris
latet qui regnū patris hinc humanis corpib
carnē & diuinitatis sublimitatis adorat

Celebremus Sup ayathim Sed videamus
nūc post simulatā stellā post magos cursū
christi regem natū q̄ glosa dignas psequat

Stati cū magi prudentes dñm ihm ppm ado
rant ut deū & ipas cunas oblatis munerib ve
nant ut pueri quos vagientis infantia alie ocu
lis corpis & alie visu mentis aspiciunt humanitas
m assumpta corpis cernit si diuinitatis glia nō ce
lat puer n est qui corpaliter videt si deus ve
rus est qui reuelat & fideliter adorat ¶ Idē ibidē
O q̄ mirabile diuine dignationis mysteriū
Inspectabilis cū illa diuina maiestas & eterna
natura p nobis nec cum infirmitatis nō adhuc
nat accepe filius dei qui dns est & inuisibilis
homo nascit in tpe corpalis In pesepio se pon
patri infra quē celi celor sideant In cunis
continet puer hūg quē totus nō capit mundus
& qui voce vagientis infantie ploratu audit um
ad cuius noce tpe passionis gemimus totus mu
dus ¶ Idem in alio quodā ser ephye audiui aliqs
reflentes se & quadā septima q̄nis non ita nō
tis destructe fide manu sed potius detestante qui
cat gens quedā in principio orbis sita mgo made
ramen uel octauam apud qs habebat quedā septā
nomē serij filij ade mystral de appitione huius stel
le & hnigmoi mumbz offendis Que quide septā
p gnationes & gnationes studiosaq̄ hom pru
bus referentibz filys suis habebat in tempus lon
gū deducta Postmodū elegerūt q̄ semzipis poti
ores studiosiores & amatores celestiū mysteriorū
& posuerūt semzipos ad appitionis expectatiōz
stelle pphalis Et qs aut noiebat q̄ illis tur
filius eius aut aliqs pximquor eius qm voluta
ssemsde nuemebat loco eius substituebat Di
cebant aut lingua cor magusq̄ q̄ in silentio
deū adorabant & glificabant hij p singlos
annos post messem structuram astendebat quidā
mons victorialis huius in sspe
luctum & cat mons ille fontibz & arboribz ame
nissimis i quē astendentes & semet laudantes
orabat dñm laudabunt in silencio ebz diebz & sic
faciebat p singulas gnationes expectantes sp
ut i sua forte gnatione illa stella pphalis et
beatudinis ozrez Que tande cū festū nūciatis
ppi appuit eis descendes sup montem victorialē
huius in sc forma puli puuli & sup se similiendiez
crucis & locuta e eis & docuit eos de via et
de ois facietis & precepit eis ut i uiam pfi
cerent pficiscentibz aut eis p integrū bicium
precedebat & p stella p omnez viā p qua bene
bant si nec esu nec potus deficiebat i castel
lis enim Tande cū venisset i regionē pria
sicut euangeliū dicit manserūt i dñm laudantes

ibidē

al declarate

al erectam

⁊ glificantes dñm deū studiosius qnt̄ ꝑus ⁊ ꝑdi
cauerūt omnib⁹ de gnē suo mirabilia q̄ viderunt
⁊ multos conuertūt Denq; cū post resurrectiōz
dñi beat⁹ thomas aplūs venisset i ꝓuinciā illā ſ
indiam ꝓfundā aduēta sua eis ⁊ ab eo baptiza
ti facta ſt aduersores ꝑdicatōis eius ꝑ quo crudeli
martyriū sust̄ ꝑpessi ſde sup ayachin adhuc
nō viderāt magi xp̄m ⁊ cū iam cāt̄ ꝑati mo
rē ꝑ xp̄o cū dicebant ubi est q̄ natus ē rex iudeo
rū ⁊c Si n. mortē timuissēt talia ūba coram
hērode rege ausi diē non fuissent ſde in eode pu
tas ne adprassent magi nfirmē nō intelligerem ado
randū honorē nsi diuinū aliq̄d ī eo credidissēt.

Bernardus in ser. epy. Agnoscit libū ex
odore quo ⁊ longe potuis xp̄m magis motum
nō n. stella secum fuissent nisi ſ quada suauitate
diuinū lilij truhēnt ſde i ꝑo sermōe de epyphania
dñi Quid facitis o magi. quid facitis. Lactātē
pūm adorātis ⁊ turibulo vili pānis vilibz tuo
lutū Ergo ne dē est iste puer. Deus certe deus
⁊ templo sēo suo. dñs in celo sedes eius ⁊ vos cū
q̄ritis i vili stabulo ūmatis ḡnmo. Cōd facitis o
magi q̄ tali puerulo am. offertis. Ergo ne rex
est xp̄s. Sz si rex est ubi est aula regia. vbi
thronus regalis. Vbi curie regalis frequētia.
Sed nīq̄d aula regis est stabulū. thronus ꝑ
pūm Curie regalis frequētia Joseph ⁊ maria. Sz
isti reges ⁊ magi stulti facti ſt ut fierent sapientes

Leo papa i ser. de epyphania adorāt magi i
carne ūbū. in infantia sapiam. i infimitate ūtu
tem. et in nuda nati hoīs adorāt deū ⁊ dñm maies
tatis ⁊ ho q̄d oculis credūt mentibz ꝓtestant. tḡ
. n. deo. aurū hoī. si offerūt aurū regi ſde i ad. ꝑ
de epyā dñi. Cōd hac lectus die. Quid hac sollēp
nitate sacrius. i qua partū virginis q̄ latebat i
cunis stella fulgentior ceteris choruscauit In qua
virgēitū dei filiū i fonte sanctificatōis iordanis vida
suscepit. ho spūs scm vidit. patre mundus audiuit
i qua ⁊ sobrio illo vini potulo miraculoso ceteris
ebriū mortale genus hoīm vitiasse se ꝓbat Unde
ſde i eode Viderūt ⁊ adorauerūt ꝑum alienc
opis indigū. loq̄ ꝑoterem. ⁊ in nullo ab humane
infantie qualitate distetū ſde ibide Ipa species
facie infantie cū se dei filius adaptabat ꝑdicatoz
auribz intimandā oculis ingerebat ut q̄d adhuc
noctis nō ꝑcebat lumē xp̄e visionis ita decet effici

Augenes sup i. mi. y. Orietē stella ex iacob
i ouca ybis ascendet quosda q̄d ex illa stella posiū
dictū est scietes sup̄ ubi erat puer. ultra nō sitē

dictū q̄d distessit nude ill euanuit nel assumpta sit
Sed sicut venisse spūm dei sup xp̄m ⁊ in eo manasse
Sic accipim⁹ q̄ magis ab eo recessit Ita ⁊ stella que
uenit ⁊ steterit sup xp̄m puerum q̄ longo tempe
nota non sit de loco ubi steterit donec tande sicut
columba redacta sit in mariam unde ꝑus assumpta
fuit ⁊ ideo diuinitatis eius iudicium stella ⁊ columba
illa exprimor fuisse

Fulgentius i quoda sermōe positū i ꝑsepio
videt nec tamē apud sensus eoz humilitas reue
rētia diuinitatis minuit ſ adorant corporibz homo
tant mumbz venant offertis. Oculis hominē in
dem ⁊ dñm obsequijs confitent ꝓla q̄r ſ de virgine

De epi illuminatione Gregorius
m. xxvij. mor. ſ. Iob Curiosi decorē et
sublime erige et esto gloriosus. ⁊ speciosis induē
uestibz cē Ipe speciosis induit uestibz q̄ storeo ange
loz choros quos condidit. i usū sui decoris assumſit
et uelut quādam uestē gloriam sibi tota ecclesia ex
bet nō hūrem maculam neq; rugā Unde ⁊ ei ꝓ
ꝑhām dr Confessiōz ⁊ decorē induisti amictus lu
mine sicut vestimēto hic quippe confessione indu
ur. Illic nō decorē. q̄ q̄s hic ꝑ pnāz q̄fitetes fecit
illo fulgetes ꝑ decorē iustitie ostendit Luce ꝛc
sicut uestimēto amictus est q̄ sanctis omnib⁹ q̄s
dem est Vos estis lux huius mundi In illa etnā gloria
vestiet Unde ⁊ ꝑ euangeliū dicit q̄ trāsfiguratus
i monte duo vestimenta eius facta sunt candida sicut nix
In qua transfiguratōe quid aliud q̄ restituti
ulterē glām mōstrat. ſde ibide In monte. n. vestimen
ta eius sicut nix facta sunt q̄ ⁊ supne claritatis cul
mē sancti omēs et luce iustitie fulgentes ꝑpetuo adhe
bit ꝑlura q̄nas nsius i celis sequētib⁹

Augustinus i epla ad dyoscoz Claritas corpis
glose diuat ab aie claritate si claritas recipis ꝑ i sua nā
figuratōe diuata ē ab ipsius diuitate ⁊ erit a glia
aie eius ⁊ damascenus ſde dicit

De epi conuersatione Gregorius
i moz ad ho dñs nr apparuit i carne ut hūa
nā vitā amouendo exemplo ꝑbendo accenderet ⁊
moiendo redimeret ⁊ resurgendo i ꝑpetuū
de quinquagesia xp̄us i mundo ꝑsecutiones
bria derisiones q̄ sustinuit. ſputa flagella et alia
phas spinea ꝑ conam ⁊ crucē tolerauit. Cōd ergo
se pati dr homo. si talia ꝑ hominib⁹ ꝑtulit deus.
diuerso quippe tempe ambulat si gaudia humana
abz delectatōes appetit. cui dux ⁊ rex eius bonum
amaritudinis ostendit ſde ad ho Gregorius ꝛc ꝑ
ſ de ꝑ passione ſde lc q̄ ꝑ nos ꝛc quas de ꝑ passio

tabi

2 milios paganos ad fidē ⁊ fidelio gutcit

Augustinus li. 4. de catheçizandis rudibus
Et est in glosa sup illud ad Hebr. 6. pij aspicientes i
auctore fidei Omia bona terrena contempsit xpus ut
nobis contemnenda monstraret, et oia terrena mala
sustinuit ps. que sustinenda precepit ut nos precedes
patiendo similia patrem et ut nec i bonis terrenis
felicitas nec in malis terrenis infelicitas ti
metur. De eodem pauper fuctus est xpus cum
sint omia estimanda qui omia fecit. Sitiuit ille
q fons est sitientium fatigatus et ex itinere q via nos
tris est et mita que nobis omibz viam mostrat ad ce
lum mortuus est q mortuos sustentat. Sepultus est
et resurrexit q cunctos sepultos homines de locis su
is ubicunq fuerunt resurgere facit. Ascendit ad celos
q celi et terram sup implet ut nobis ascendendi viam
ostenderet. Eius igit auctore nos similia patriam
ut ab ipso cum sanctis omibz mundum et celestibus
donari. De libro de nouo religione. Nullu pecu
cunctu pt nisi cui apparuit ea que xpus contempsit
aut du fugiunt illa que xpus sustinuit. Tota igit
xpi conuersatio siue vita qua in humana natura fecit
Disciplina mores omibz hoibz nouos fuit. De ieiu
de assumpsit legimus dnm ihm flevisse fatigatu dolu
isse
fuisse conuiuias ac flagella cruce quoz sustepisse
Nusq aut legimus eu risisse nec pspatu fuisse hic
plane gaudet oes electi cu cernut huius mundi adu
sitatibz fatigatu scientes alia via nos supesse il viam
tribulationis p qua possint celestia penetrare. De i
eo libro confess. Descendisti huc vita mea et tulisti
morte mea de habundantia tue mee et inmunisti
clamans deus deus me ut redeamus ad te. De ascensu
xpi. Descendi ad portu maris mundi huius et
ecce q uterus virginis suscepit me ambulauit q
per medium maris mundi huius et mirabus no cessauit me
Deus postea de altitudine maris magni et elemo
sus sit in cruce et tempestas demersit me Descen
di postmodu i profundu maris et nisus eunuit
me habitum i domus maris et redij ut reuisus sit
ad eu qui misit me. De ad iulianu comite. O
q felicissimu est bonu et q valde felicissimu splen
didum xpi pulchitudine id est eius pulchru conser
uatione amare et mutari radios q fulgoris eius
mris pectoribz inseri et omnem obstructione a nob
expelle. Idem li. de patia. Ad nos dicendo p
est pauper factus quo ad supnas diuitias exaltatus
spus sctus missus est qui desiderat sctis mris coz
dibz inspirare. De sup illud luce 6. Quare cu
pcedibz et publicanis manducat et bibit magi
ster. Missus i mundi de filius ffariam elbam
deley tempauit cuius cibus et potus et ambulatio

Dnus. sctis morte vita. descensu ascensu. clamans.

et omia que gessit salutis nre pficiunt. De sci. s
Ysaphelij. Non erit estis ei Xpus sp fuit hylla
ris sp iocundus. id est equalitate voluntatis omni
pte consuauat. qd quida philosophi falso de
scernere prestanti. De sup. id publicoz puoz in
fatue prudentie luctu sapia in fatue xpi semp
lucebat sapia diuinitatis qplura quis ip ca ppo
Quodvultdeus sup matthm xpus beatoz fons
et beatoz ei gras sic de xpi nativitate. De sci
illud iohis. 1. Verba nre erne habes Omia iuba
dni ihesu xpi quibus rustica philosophis et ido
posita videant tame vana sunt et sedm mercedes
fidelium huius in se utunte deo et ideo vanificantur au
dientes fideles. De m eode Abeuntes iudei quidam
ut xpm ligarent redierunt ligati ubis xpi ppe
admirandie dextre eius Nec signus aut mira
culis egerunt Unde no diperiit stultu sic mi
rificauit homo. Et nuq sic locutus est homo

Leonimus ad anthoni monachu xpm humilita
te qua docuit ubo. complenit exemplo. du pista
toz pedes lauit du pdicatoz suu osculo susteptit
du loquit cu samaritana. du ad pedes eius se
dente pcatrice de colore regno disputat. du re
surgens ab infis quo male cetis q mulieribz
apparuit. De m origi. sup matthm xpi etna
xpus pauper fuit et nulli voluit adulari ppter
hospite diuitante i tanta urbe ihrlm inuent. De
i eode Cerne fulgur ipe diuitias et maiestas
deitatis occulte q m humana facie reluebat ce
aspici potuit ad se tnere ia credentes. De sci. pbri
philip. Vbi xpus speciosus p filios hoim memorat
ubi pulchritudo ututis i sacro benando qz corpe
memorat Diuitias n. comparatione in hiz in eu
i vultu suo speciosissimo sydereu quidam et diuu
habuisset nigm cu apsis ad prima nocte secuti stati
fuissent nec illi qui ad ipm xpm comphendendu
du venerant ta subito i suas facies sic mortui coz
Benandus in ser. de omibz sanctis. Inuisset
tis pdicatoz dni de ciuitatibz et castellis ppli se
quebant et adhebant ei affatu pie et aspectu
illius delectati cuius minus nop suauis et facies
decora sicut scptu est Speciosus forma p filios
hoim Totus n. desiderabilis est et est i quo na
tus ppli. sp et angeli sci desiderant prspicere. De
i ultimo sermone epyphanie Totus sm suauis et
xpus totus salubris et totus delectabilis est
totus desiderata nupta nocem sponse desiderabilis
est. Idem o qm dulcis bone ihu cu hominibus
conuersatus es qm habundanti multa et mag
dona largitus es. qm fortis tu indigna qm

aspa p hominꝫ passus ee ¶ de sup aiam. In
carne ppi & p carnē ppi dē omnipotens potest
& parere optatus est mira · loquitur ē salubā
passus est indigna p que sal' emdetur· ondit
deꝰ qꝫ ipe est qui potent' sed humilia· omia
condit & sapiet' regit' humilia ¶ de frustra sa
pientes huiꝰ scli de eor' uirtutibꝫ crudmalibꝫ cum
multa disputauerint qꝫ tm apphendē nequierūt
cū illū nesticrunt qui strus est nobis a deo uitus
& sapia deus prudencia & iustica deliuia con
donans & factus ē nobis mudicia uel sanctificaō
t exemplū tempantie contemēt diuicis & factus
ē nobis redemptio t exemplū patiētie fuerit mo
riens ¶ de Vtrūqꝫ es nī dnē ihū & speculū pa
endi & pmiū patiētis Vtrūqꝫ fortis pnocat ac
uehemēt attendē ¶ de Sicut exaltauit colī a tra
sic exaltatū ē uita p a uitā mā qꝫ tm potita est
p uita mā Sicut n. michil ad aligꝫ milla recipit
ppositoꝫ· sic uita ppi ad uitā mām milla recipit
compatiēdo cū sua digmoꝫ & mā miseroꝫ ee tm pos
sit ¶ de m ser Sanctiꝰ suauissiaꝫ & copiosissimā
tua dē ihū rebler no sm̄ excepto si & gustatio· p
tanto siquidem gustasti· si nec gmisisti

Leo papa t epla ad flauianū epm In p se
due nature & diuina que fulget miraculis & hu
mana qꝫ succubuit iniurijs & tm quelibꝫ earꝫ agit
cū communione alterius ngtiū s humana na est qm
metuū dine actionis & exa humana ultute accep ana

Damasianus Dicit ad ihm ¶ ruā dinitat
tocē dnm ihū fuisse bn suppeliatū· bn oculatū
longū blod hūtem & actiue & mt hoies appa
rē bn cū hoibꝫ gustasse ē ⁊c amb'p' dia nob'z x qd' x nocē

De pudicia & pietate gg
t omes s'i d Gaud' & anglis dr t celo ter
q pensem si possim dispetacē ta nos supne
pietat' Este pectando iga adim; facie tatu mo
si tm sustinem' sup bos no auset benigne reuoc
& ut ad ipm reuertam nobis munera reprmit
tit Tanta igit' pietas & mia ppi conditoris nr
duricia nr' ingratis emolliet & mulcet ¶ dam
t omelia Si qꝫ uult bemire qꝫ Este mit nos
& deū discordiam pectando fecim; & tm ad nos
dē ipe qui suos fuos legatos mittit ut nos qui
pectauim; ad pace regrat beam; Erubescat
igit' humana sup bia qꝫ miseroꝫ deus contepm'
& uocat adiuantes Cum sue me apit qui pec
cati dicit Ad me gutt & ego suscipiā te ¶ de In
sima tribulacē positis sola consolatio ē pietas &
mia g dicit ¶ de sup id ysa. 26 Cum si blan
diat' Omps dē sicut miseroꝫ & pig pē mod

se compat aqle nī gallime mo p matu blandit
qtmq nos uel blanditijs allicit' q' minas ei &
mandatu gtep mm̄ aqla n. & gallina plg actis
bestijs & numēris diligit' fetus suos ¶ de ⁊c ome
de fia v̄· pastie sr illud iob eius armilla ps'alis
in mayilla eius id ē hematiam armilla ubicūq; po
ambiedo constrigt' ꝺ igit' p armilla misi cōplex
tes dina mia designat' Que leuiathā istꝫ id est
dyabolū mayillā pforat dū nob p; ꝑtia nulla
q plybunt adh' deus mē nob penite ē remediū
postendit ¶ de ibid Qꝫ aut homy istius leuia
than id ē demoiē os sic euadit ut illicita nulla
cōmittat s' aut qꝫ illius ore semel capt' mayil
lam eius euadit si ꝑforata non est s' Igit' ubi
nobis occurrit sup misēdie medicina q' t deus
dedit homi ꝑceptū ne peccet & tm homi p'
ccm dedit ē remedia ne desp̄et Vnde euidem
simone ē ne qꝫ delectatione ꝑcī leuiathan ista
ore rapiatur & tm si ruptus qꝫ fuit no desper
qr si pcm ꝑfecē lugeat· ad hunc p morte & mise
rediaz dei nr̄i foramē in eius mayilla inuent
p qꝫ euadē possit ¶ de ibid Quid igit' ē quod
re fiet lenī debem; aspice mīa pietatis dine
inensū mīaz qꝫ nobis ueluti in signo ad exēplū
penitētie posuit eos qꝫ p pmiam dnē p; lapsi
fecit ꝑfectos n. per' aplm negatē Considera
t crucē pendentē tm hic de pmitē ¶ de ⁊c ome
de lyē· cta finē et lingua narrāē sufficiat' hister
dinine pietatis & mīe· Qꝫ ea pietatis & mie
dias no abstinuerat· Reuocem; igit' ad mīe
oculos mala cuncta q fecim; & pensem; ea gra
dei benignitate tolerata Considerem; q sint eius bñ
cta pietatis ut no solū culpas mias deleat· s' &
celeste regnū penitentibꝫ repmittat ¶ Igit' eo omnīa
medullis cordis mei dictum; fungti· dictis & ope
cū ꝑf'a Aduuet meus & psallam qr tu deus su
scep'or meꝰ es de meis mīa mea ¶ de s' cum
in hꝰ libꝰ notant' ubera & ostiola que de amoē dei
ad hoies ꝓla gratie de amoē dei ad hoies p tm

Augustinus t libo de ubis dñi Omnipo
pietas dei Qui n' t dnē de p creatoē tua rede ꝺ
obsequā debeam; utpote seruꝰ dno suo mīaz
redemptoꝝ creatoē suo ē toꝝ Tu tm̄ nob' auxiliū
prima repmitis ut a nob exoꝝ obsequia deb
te fluctuis Cupis & misereꝝ & noleris bi & tu
tus ē reos iudicijs & condēnas ¶ de tuus
uenturꝰ p'. pueri no p; ¶ de s'i d luce pene
& ad pieti Rō tm̄ hortat' nos de ut pectm̄ in
nob dnē nolleꝝ Erubescat igit' humana pigritia ꝺ
uult nob de dnē qꝫ nos audeam; pere ill' atque plus

ubi pietas dei nobis miseri ꝙ nos uelimꝰ a
miseria liberari ¶ De my omea quada ꝓditois siu
delicti dns mr lacrimatus est O quãta pietas et mia
saluatois qm tradituꝝ a ꝓdite suo ꝙ eode tra
ditore dolz et ista ¶ De Remo igit de dei mr piete
diffidat maioꝝ e enꝫ eius mia ꝙ mr miseria tar
dus sibi uideꝫ nobis indulgẽ ꝙ ꝙ nobis predicti
bendr atqꝫ Sic. n festinat deus absolue reꝰ pcꝰ
rem a tormeto consciẽ siue qꝫ plus crucier dũ com
passio miseri ꝙ xpm miserꝫ passio siu ¶ De sc̃o illo
ubo psalmi ajustificationes tuas xp̃e Tuꝫ nobis mie
dei fiat mire cũ nobis ad memoriam mirãm beni
tat mie misere qr recolentes qd simuꝫ g intelligimꝰ
cui debemꝰ ho qd mo sumꝰ. neqꝫ. n diuina uualm
intelligi qui sue memoꝝ nuqm fuit ¶ De Descen
dit hic Dicta mea qre sup de xpi gustadine ¶ De
Quid e ihesus xp̃e qre de xpi noie ¶ De apulcros fi
lios dei xp̃e gras nr de ꝙ passioe ꝙlma qre de
amoe dei ad hoiem ¶ De de xpi pana et obia et hui te

Ambrosius libo primo de spũ scõ sic. de ꝓpa
Domine te deus oleo leticie xp̃e sicꝫ murꝛ si habꝫ
oleu letitie ypus q fecit epulũe mortuos q de
ffecta mudi cpit et meste mortis feruꝛe abolet
¶ Idem i libro de obitu theodosij imperatois Et du
ma nos sustentemꝰ quoꝝ nos primi in xpo
mr diuicꝰ exordio cũ ex uerꝰ malꝰ effusi de ca
libꝰ in frigida. de humidis in sicca pistriꝫ moe
ratem in ciuꝫ quos sicut naufragos i hac
dicta miseria quidã natie fluctus expulerit Dex
tero deest ꝙ dei gra et pietas sue misdia nuꝗ
deficit ¶ De in sermone quodã ihu ꝙ modi igit
fons sup puteũ sedẽs ibi dicꝫ me fluenta
ꝓduci et mulierem sepro no uiro ꝙ adultero for
micante uiũ meatus uida purificat ꝙla qre ꝙ
de amoe dei ad homiẽ ¶ De de deo

Paulinus Ieõ **Hilarius** q de amore dei ad hoies

Bernardus in ser aduẽ e qr no emolliuꝫ
homiꝫ diuina beficia Non corrigit homiem
diuina flagella nec trem homiem diuina suppli
cia sepbia ¶ Idem O homo simuit tibi mpiores
deus cur ei resistis negligis Semeripm. n. dedit
i primi se facꝫ in primi scripm posuit i reformoꝝ
ciuitate mea ¶ Idem Videns deus hoiem omo
carnales effectos tanta eis dulcedine et pietate
i sua sanctissima carne pbuit et exhibuit ut du
rissimi cordis sit homo qbꝫ deꝰ et dns ihs ꝓ mo
dico cordis affectu no dilexit Quid igit restat
nisi ad ꝓpm accedẽ firmꝰ esto et caro tua
ꝙ omnia temptatus absq pcto ut ꝙ ois mise
ros fiat ꝙ pat ꝙla qre de Amoe dei ad hoiem

Non allicuit hoiem diuina ꝓmissa

Eusebius tama stenus Anselmꝰ Sedulius Se
dulius qre de amoe dei ad hoiem

Depi patientia et obedia et hu
militate Gregorius In mozꝝ In altercatione
sua xp̃e qre de xpi nati te pla qre de humili te filij di

Augustinus in libo de doctina xpiana Ne
contemnas xpm tuũ qm ꝓpt te natus e in
carne ꝓpt te panis mortalitatis crudꝰ ꝓpt
te sitiuit et esuriuit ꝓpt te lassus ad puteũ sedꝰ
ex itinere fatigatus ꝓpt te contumelias dignas
audiuit ꝓpt te sputa indecor a facie sua no ab
horruit ꝓpt te dirus alaphas i facie sua accepit
ꝓpt crucis ligniũ sustinuit et i illo pependit te
ꝓpt te sua mam i mortẽ tradidit. ꝓpt te mor
tuus in sepulchro quieuit ꝓpt te resurrexit et
ascendit ¶ De in libo de uerb apli O quãta
bonitas et pacia dñi mr ac medici mr qui
de suo sanguine medicamentũ fecit i sanis suis effectoi

Augustinus sup ihem Vbi sunt q consuetos
despiciũt et horem ꝓximi expectũt ꝓditois at
tin pedes dns ipe lauit furiis et sacrilegi et epe utiqꝫ
ꝓditoꝝ et tu miser homicidio nuꝫ alta sapis.
¶ De ibidẽ etiam dicit primo ꝓditois lauisse pedes
dns et magr et postea petit ac alios ꝙ eũ castiga
tos ¶ De ibidẽ Ex noie designat malitiosus qr
minimum q fuit eũ beneuit cumuli dns et il
lũ q paulo post ei dicturus erat alaphas ꝙla
qre de humilitate filij dei

Cipriamus in libo de bono patiẽte ad.
patientes qd beneficiũ dici pt? Vnificauit xpi
sanguine et ille q fudit xpi sanguine ¶ De ibidẽ ta
lis ac tanta e xpi patiencia ut eũ ad crucẽ et
mortẽ confundant Eydem tribuni clementia co
mmouit tra sol quoꝝ ne indecoro facinꝰ aspice
ret igne subtraxit radios suos no tulit xpus
ut minuat nec uoluit nec maiestate sua sub
illa passione maxima ꝓfecit

Hebrigius epc Nicomediensis Ipe celestiũ
uirtutes de celestibꝫ habitaculis descenderũt et
uersabant in illo loco passioꝰ xpi stupide sup
audacia et nusquam ia humana qi dicẽt dno ihu
xpo Permitte dñe rex celoꝝ ut inducamꝰ con
digna pena sup eos q te iniuto crucifigit
xpus auth mozioꝝ diuit Pater ignosce illi
plura qrag mea de passione xpi

Bernardus in ser ascensione sic. ꝙ xpus
ne ꝓsit obediam ꝓdidit dicit ¶ De Descendit
deus ut ascendat homo Inclinauit xpus de
su suũ ut cauernas quatinꝰ ho ꝙ foramẽ arcꝰ
euadat ¶ De Signũ salutis e fidelibꝫ hoibus

humilitas saluatoris plura dic de humilitate filij dei

De xpi cruce dic s. sub litera c. de cruce p

De xpi passione Gregorius i. moy

Quia nos eruisse fecit de nichilo sine sua passione aut morte reuocare nos potuit de diabolica possessione Set ut quanta ultra esset gratia oris et unitate nobis ondet fieri p nob dignatus est quod esse nos noluit ut i semetipso tpaliter morte susciperet qua a nobis i perpetuu effugauerat Ide Is q ppter nos minor angelis factus est equalem nos angelis iuxta misericordie fecit unde et mortem docuit mortem non metuere resurgendo docuit de uita confidere ascendendo de celestis patrie hereditate gloriari ut quo ppter caput consperuit illuc et se subsequi membra gestiret Ide m registro ad ho. bmngeltr dei filij dic de p contempne fi. Ide m ca. mor. Ro se despect humana fragilitas dic de desperatione

Augustinus i libo. con. quis heres patri meri non auert si sanguis p est Quicquid michi confers no tri m tollis patri meo q. p. meo n hz pri no n. remissio pccoz nisi ei q filio sanguine bi erit principe pcoz Ide i code fluxi e sanguis media et frm est medicamenti fluctus Ide i eod logis i ppna xpi O ho cui longe ees ame ego dei ad te ut i. dnm te Qui ees minus dei ego pri meo i. consiliam te Cui erraci mit montes et siluas et lapides et ligna demonior et ydolor offui te et inimici te et ne lupor ferax rabie lamnis colligi te hominis q. meis poztuni ac inpoztuni te pri tuo ac meo reddidi te laborem p te sudum p te capti mei spinis opposui p te manus meas clauis fer reis obiecta hbz et gressus et pedes affixi i cte fui p te Sz et lancea militis latus meum aperuit p te Tot ni sp. iniurijs ds et contumelijs et sputis et alapis tibi nichil et ifinitis lacerationis et lasciuie sui p te sanguine ds mei pretiosi fudi p te aiam meam dilectam et predilectam i ligno crucis posui p te ut gaudium in te et tu pauper et miser homuncio ppter meditatas passiones et temptationes diuinas et inopias et fugas et egestates me. Ide in libro sue pastor Ab oibz temptationibz eruet te ppter si ab ire no recessit cor tuum Na ad exorandu cor tuum uenit p pater uenit mori uenit spuris illudi uenit spinis coronari uenit obprobia sustinere uenit postremo fide pissimi redemptor i cruce patibulo spine crucifigi hec oia passus e p te tu uo michil passus es p eo si p temporibus Ide i ser agnostat ho quid uelit et quid debeat et di pretiosi sui pretii recogitat si semel ppe natus ni sibi debitor ee cupiat si desinat ee debitor q tam pio re deptus fuerit e nobilis ratio ingt est no pu pti si

A pretiosi

pretiosi sanguis ihu xpi q pretio debuit violari et mundari humana adam ihu p pretiosi sanguine ui recepta et mundatum Idem ibide Ex quo xpus sanguine suo pretiosi me redemit no me de cetero emuit pecunia pretiosi sanguine sui redemptus utiq debitus et debitori fa

Ide m libo ex quozdam ci. lozi sibi falso ipposito

Sanguis xpi redempti e totius mundi pretium mortalitatis qd confectu e de ma infinite q. dna iniquitate hz i se ne sibz ppsit si si no bibit no habet uitam hz i se ne sibz ppsit si si no bibit no habet

Ide i libo de ubis dni quidnam filios dei fecit dubio filius dei emit sibi fide sanguine suo qd bauit in illo qui fuit redemptus redemit illum q fuit pecunia hoc qui fuit illuminatus crucifixum illum q fuit sacrificium illum qui fuit

Dubitas q. pauper homuncio si deus dubitet tibi bo fua q no adiungitur e sustinere mala tua. Ide m ser

Exoptalmat qui ne est uera palma uictorie spualis coronat qui spinas pcoz uenit conspungere et ligna q solum ppendit ligno suspendit q erigit

dicit ille q magr est mozi salue omi Quidam pu ligno uite mozi et mozs ad tempus uita aeterna dit ut i ppetua uita mors ppetualis ordinat Ide

i. libo quodam sermone qd uero repletur fiducialiter to inebriat felle dulcedo addicit Mortem uo

Beatus q. dat innocentie titulo Deniq mozi uita qd p mortuo Ide ibide ppterea i passione dni nichil nou factu est dies q. in eius resurrectione nou

declarat ut dies Unde e illud Et nox sicut dies illuminabit Ide i libo x. confes. Quo. nos amastis qd bone q. bnico tuo filio no pepercisti qd bone

et p nobis impiis et ipijs illum tradidisti. Ide ibide

Mito igit in spes baldi et fortis i illo e q. fundo omnes languores meos p eu qui sedet ad dexteram tuam

et te p nob precatur et dnm inuocat Aliogn desperare nisi filius bnigne ille tuus me pretioso sanguine suo redemisset et ideo no calumniet me sup bi qr coge

to pie et recogito pretiosi pretii mei et idipsum condie quotidie pie atq bibo Ide ibide ppter

gloriam passionis sue deleuit culpam pene pretiosi et futuram pretii namq pretia tulit ea remittendo pretia quoz delet horres ab eis imstdit retinendo

futura qui compescit gratia q. di tecu largitur

Idem i epla ad Iulianu comite In tm nos amauit xpus ut p nobis nasci dignaretur sic et

uiamus que bruites pdimas fuerebat clauis fixe ib p una redemptione fuit confixe ozi de suo mal

lifluo quo salutem do etna psumpsit fel et acetu p cibo et potu inde ipij porrexerunt et q meruit

lesit cesus est et qui milies maledixit maledictu p nobis et opprobria multa sustinuit et cui nob

deus tot & tanta bñficia pstitit · nichil eñ amo
bis q̃rit & petit nisi ut eñ diligam9 · & audis
mñs & corpa mã suem9 ipolluta plã q̃re de acre
Ambrosius in ser bna cadẽ q̃ ¶ Sci ad hoies
opatione passio saluatois eleuat de nisimis
susdetat & trem9 & collocat in excelsis ¶ Sci
alio ser · Sitiebat ihs · sitiebat plane nõ
potũ hoim sz salutẽ non aquã mudi · sz salutẽ
ihũ hnam ¶ Hec cyrill igrit in modũ fons
sup puteũ sedens ibidẽ mstdie fluctu3 producat
fre supra de xpi mstdia ¶ Idem sup bñ ima
culati poterãt erat xpus & tñ q̃ nobis despicu
bilem se pbuit · ita ut herodes eñ spnẽt & illu
det ei · Celũ & tram xpus · regebat · & in signo
crucis hebat cũdi · ipe regebat & tñ crucis
fixus erat · angl9 eleuabat · & caput inclina
bat · Omnia replebat · sz ipe exinanitus erat
ds in cruce destendit ut homo sup celũ as
cenderet · qd cendebat & ipendebat de cruce non
destendebat q̃ medicamẽtũ & suo sanguine
frenetices sanebat ¶ Hec ibidẽ log9 in psona
xpi · Ego xpus redẽptor oĩm aduenã · ut oĩm
hoim pcã mutarem · ut pditos recuparẽ · ut
hereditate ptos · patri so restituẽs · & tamẽ illi
mortem · aduersum me timebat · & ideo nos inter
micatores mei · discipli mei · nolite erubescere nu
bias & caliginẽ ei9 · sed terrã cozã eis q̃ pura sa
luce ¶ Hec in ser · qdã · Cui finem sic magnidie
puer · spe simplex · natiua come · Tanta tñ fo
rtitudine mentis erat · ut ei rotundiũ fiũt
& furma fuerat tota massam ho ipm̃ · ee qd ·
ipm̃ est rre g9 xpus · finem to compat · ut
ei ee species ut habitu mentis ut homo ihu
militate pm̃ · & puus imbecillitate despectus at
rectus · Tanta tñ mentis sapia · at iuuite
pollebat · ut doctrinam ipius & miracula tot
mudus capere non valebat ¶ Idem ibidẽ Dom9
& xpus · ei ect · totus mudi finem · passio
nibz confractus lacẽatus & dissolutus est · fer
mentũ eñ diuersum · tota do · am · passione ¶ Hec
ibidẽ · finem · & fidei me symbolũ est · qd edit
omnibus ad credendũ · sine quo finem ut sym
bolo nemo pt etne uite sbam · puenire ¶ Hec
sup lucẽ · Christus eñ in forma dei ect · forma
tamẽ sui & suor suop salute susceptit · & lig
no crucis · ei ect · ipe uite lignũ appetiuit est
quasi semetipm̃ pensaret in pcio pditoz ·
¶ Idem · eodem · Doles dne ihu non tua sz mea
Vlnera dolet nõ tua morte sz mea · tristis eñ
erat anima tua q̃ nos puulos & debiles et
infinos reliquisti ¶ Hec · Passio dñi sequacẽs
eñ stetit · dñi reges & pfides & noie meo
quẽ habẽ pt & hz · sz pares ut similes nec
pt nec habz ¶ Idem ibidẽ · Si passio dñi ihu
xpi ad memoriã reuocet · nichil est qd nõ ego
animo tolat · Ille namq; derisiões & flagella
spinea corona · & clauos & lanceam · & tan
dem crucem · & in cruce morte sustinuit ·
amantissima · sz nos pauper pauores & ipa
tientes dñi · leui uerbo detrahi · & calcari pla q̃re
de amore dr ad hoies ¶ Hec supra de xpi natiuite
¶ Hec supra de xpi conceptione ut uicarnacõe
Ambrosius in ser · O xpi mstdia · O
nide demetria · Iudas · in · xpm · signa dabatis · pas
cebat · & xpus · e sanguine suo quẽ iudas de
dit · offebat ¶ Hec · Non sub tecto · sz sub celo
xpus · imolatus fuit · ut humilius aer · mudaret
· a tenebr9 · & fetore xpi · imolatoĩ eius odorifere
& pciose · Sed & tota tristicie · machina simu
le · buficii sentiebat · distillacõe decursi de la
tere sanguis emudata ¶ Idem sup lucã · ca · xxiii
sup illud lucẽ · et ipi · nichil horũ intellexerunt ·
Discipuli · simone · de · passionis toties · replica
tis adeo intelligẽ non valebant · q̃ quẽ map
sidẽ desiderant · eius morte audire · nõ potuer
& q̃ quoties · de passione loquit · ho · allegoice
dem · & putarũt ¶ Idem sic · luce · xxiii · Baptis
ma habeo baptizare · Tanta · e · dignatio · dñi
ut infundẽde nobis · de uotois · & matutinis
q̃ nobis passionis studuit sibi · messe testetur
& ipe mortis · sue · sz · de · mora · mte · redemptois · assip
sat ¶ Idem sup · matthi · Non una · pticula · cor
pis · sz totũ corpus xpi · p totũ · murias · pane
bat · Corpus quidẽ · p flagella · post · denudatiõm
& cã · p · contumelias & obpbria · post · derisiões ·
Porro diuitias pan non potuit · sz oĩm pas
sionũ xpi · dispositiua causa fuit ¶ Hec · in libo
de laudibz · scti · pauli · Caritate igit & amore · re
quere supra · de · amore dei · ad hoies
Hieronimus in originali sup matthi · Traditꝰ
est dns ihus · mulieribz · libeandus · cruci · sacrissim
corpus · detatis · capax · flagella · militũ · sensit
¶ Hec · in · eode · Non · pt timore passionis · tbat
xpus · qui · pt · ho · & ad hoc · uenerat · ut pati · uel
let · sz · pt · infelicem · uitam · uideo · & pt · stau
dulum · discipulo · & pt · pditoĩ · impio ¶ Hec ·
sup lucẽ · xx · ca · Cuspina · ad · qua · ligatus · est
dns · usq; hodie · diuina · sanguis · cta · signa · demos
trat ¶ Idem sup · epla · ad · ephesios · Ihs · p
dei · filius · pciũ · suu · sanguinem · p · nobis · dedit
& nos · de · fauces · zachane · eripiens · libratos
donauit ¶ Idem ibidem · Christus · crucẽ · suo

non cui bnam vrbem ꝛ totū ꝓmigrauit orbē
¶ Ide ibidē xp̄us dns m̄ sno sanguine frena simul
et celestia copulauit que ꝙs nr̄ se multū a
longe distabant ¶ Idem sup ysaiā loq̄ Sup q̄
lusistis m passione dn̄i conspiciendo fraudem uel
lendo ꝓpr̄i barbam ¶ Ide sup illud ysa. lyb ex-
pandi manus meas &c̄ ꝙ in cruce orans et dicēs
ꝙ ait ignoste illis ut uel sic eos respexit et pla
cauit et i sinu eo collocauit ut q̄ largius ei⁹ m
chil eis ꝓmeruis denegare ut ꝑ eos ad ꝙmas
renocaret ¶ Ide in epla quada ad ebreos ꝙ ignea
rumphea uis cherubi ꝓtendi ꝙ fulgi ꝓsidēs xp̄i sc̄i
ꝓtecta cruce sine sanguine resedit ¶ Ide ad ebreos
et cū ꝓlo. sc̄i ꝓpe⁹ hiis ad hec uoce xp̄i ꝓ ignē
ille milia milia iudeor̄ cū ꝓm̄ aspexit̄ ꝙ ꝓm̄ vidit ꝙ
¶ Ide ad gal et cū ꝓlo. sc̄i lucā et ioseph ait futures angel⁹
pl̄es q̄d templi ꝙ pri⁹ gelamasse fingiat ex his sedib⁹
¶ Ide ad cauē terre motu est pendere dn̄i sui
fre non sustinens pedere strasse simul ut iudei
rent et iudicarent duricia iudeor̄ ꝙ homunculi
apta sunt m signū et ꝓtestatione fuce i sm̄ nr̄is
¶ Idem sc̄i ꝺ ioh̄is Sol obstupuit cū sc̄i xp̄m
uidet i cruce pendere et ne bilissimi iudei solis
lumē furent ¶ Idem ad custodē christi Tacco ꝙ ꝓ
usq̄ ad tres mi⁹ anū quintum ignobili paup⁹
contor̄tus est Laude et uerbera ꝙ tacet cru
cifigit et occidit et tamē ꝙ sine cruciatib⁹
et occisorib⁹ deputat dicēs ꝙ ignoste illis q̄ nr̄
sui plena gre sun de amore dei ad homines ¶ Ide
et epla ad ebreos xp̄i passione et resurrec
tionis gentiū notes et litē sonant

Vidonius de sim̄bo. Sicut xp̄us petrū q̄
pena dignū fec non admisit ita pena ꝓcedē
tē suscepit ut ꝙ nr̄ debitorum pena sua abolet
debita culpa m̄am et ut ꝙ ho ꝙd dyabolus
illos quos tenebat reos dn̄i bñ merebat q
nichil peccī gmiserat ꝙlima gre de ad amore dei

Eulebius emissenus Unde deus hominem
de ꝓtate dyaboli ꝙ mfinitate carnis et nō ma
gis ꝙ potentia diuitatis eripuit de manibz
minus. ꝛ equa humana conditio q ꝓpt̄ cōfessionis
culpam obnoxia tenebat minuto non cāt
impio ꝑ ꝓtio redimēda potēat ignē unus ꝛ
homo ꝙ mediam redimi si non potēat re
us homo ꝙ plam potentiam liberari. quia
nec erat ut impietati misereꝛ iustitia. sed
non eriperet potentia innocentibz n. auctoꝛ
si cunctos et reos futurus mitissione et humi
litate ꝙlima gre sui de ꝓpr̄i conceptione ¶ Idem
de ouem̄ pasthali gre de amore dei

Bernardus in ser. quada de passione dn̄i

O mirabilis misericordia O ineffabilis caritas ꝙbata
dilectio O inopinata dignatio O indulgentia stu
penda O inuicta mansuetudo regem celi
gliē dn̄m maiestatis ꝙ tam despicatissimo
vermiculo ymo vermiculo crucifigi ¶ Ide ad
ignē facient cē ꝙd de amore dei ad hostes ꝙla
mas ibidem ¶ Idem i ps. noc̄ quito de omnib⁹ sc̄is
sup id canticor̄ trio cū Egredimini filie syon et
videte regem cē O regem O diadema O mariti
tui siquidē synagoga non matre se exhibet
et nouerūt regem nr̄m regem gloriē videre
corona spinea coronauit Quidcat ꝙ membra
sectari gliam quibz capud suū tam ingloriū cōsp
bet pudeat et sub spinato capite membra fla
delicatu ¶ Idem Et si cognouissent xp̄m sedm̄ ca
nem et nūc non cognoscunt qz non e ei spes nec
deor̄ cē ¶ Idem ibidē loqꝫ in ꝑsona xp̄i Sub
spinato capite non debz corpus aut membra
aliqd̄ corpis luxuriari Tu enī es homo carnis
tribilis et esca vermiū et habes in capite spine
de floribus et ego de tribus pozo ꝙ re sup caput
meū spinea corona Tu cyrothecis delicatis et
molles pocas in manibz et ego clauos fixos i
manibz meis adhuc sustineo ꝓpt̄ te Tu in pedi
ab i vestibz pciosis et ego ꝙ te derisus ab hec
de dimissus fui in alba veste Tu in pedibz et
pedibz meis confossis cū
et labozauit sustinens Tu in chorcis exercendis brachia
brachia ꝓpt̄ ludū et ego ꝙ te exercendi brachia
ad supplicium # latus apertum et pectus pulsū
in signū maius gliē et ego latus meū confossū
habui ꝙ te lancea militis Sed adhuc homo re
uertere ad me et ego suscipiā te dicit dns deus

¶ Idem O homo vide quid ꝓpo te patior
de si est dolor sicut dolor quo ego crucior ad
te clamo. ꝓpo te maior vide penas quibz affi
cior vide clauos fixos quibz confodior et cru
cio dolor tantus minor et exterior. intus tamen
est planctus ignior. ꝙ te ꝙ quo patior et me
ior tam mgr̄ti exterior ¶ Ide agnoste homo ꝙ
gnia sint vulnera ꝓcor̄ tuor ꝙ quibz nr̄e fi
xpi dn̄i vulnerari et si non cecit hoc ad me
tem et ad mortē utriq; sepulcra migrē ꝙ vermi
bus illor̄ filius dei mortuus est Sed divisi
cio Sitio nigri salutis et bitum tria o miser
homo Immemor ego fui xp̄us sic crucis fi nam
fui immemor tue salutis dixit e ego ꝙ nō emat
lui te tanta dei iusticia non alligarit te tot ꝙ
tanta dei ꝙmissa non coercuit te tot flagella
nec terent etna supplicia ¶ Ide in alio ser. Anul
cu laborauit saluator nr̄ in sua passione ꝙ nos

z tormētis. ego i cruce dolui z tu i cēne gaudes
Tu hēs

Ubi ꝙ te clamauit i cēne. sicio. nō dixit cē dolo

salute nec in tota mundi fabrica tantu fatigatu
est xpus dns qui ibi dixit & facta sunt mandauit & creata sunt Sed hic s in passione sua p redemptoe mra sustinuit in dae sue conuicio
es in factis suis obstinatoes i tormentis suis illusoes & in morte exprobratoes ¶ Dem ser de ramis palmaro O quu difficile est tolle tolle crucifige eu & budictus qui uenit i noe dni O q dissimules iram dnicam & flores & crucem & spinee pungentes & cu paulo pne nestime ta pstinebant in via sam sius nestimabilis opus & sores multi sup ea De est magnitudo pcoz meoz ppt que diluenda tanti fuit passionis amaritudo nra ¶ Idem sup id ayachi Tradet gentibz &c heu mi fies quid & hoc q libertas captiuoz tradit anglozu gla deludit speculu sine macula & candor lucis etne conspuit deus & dominus oim flagellat &c Insup oim uita moztis occidit crucifigit & eade nobis miseris qd restat amplius faciendu nisi ut cum xpo castra corpm mroz & mozianu eu illo. ¶ Dem ibidem heu ille qui celu diuitis uestitu lumbis ante crucem nudus expoliat & ut erat ex flagellis undus cruce affigit & facies eius qua cti cherubin ac seraphin uidere assidant ex percussio nibz & lacrimis erat tumida fuscata & ex spuris uideoz deformit deturpata ¶ Dem Astendit se in altu crucis ut longius audiret fortit clamauit ut ut nullus excusaret clamoi suo lacrimas addidit ut homo p quo ppus pariter xpo dno cooperet ¶ Idem i ser Caput xpi strissimu angelicis spiritibus reuerendu et concremendu densitate spinaro usq ad xpm edaru configit Facies pulchra p filios hoim sputis pfidoz undeoz deturpat et oculi xpi lucidiores sole caligant in morte Aures xpi que cantus & melodias angelicos audiunt predo hoim & impioz insultus & obprbria retinuit Os xpi qd docet angelos ipse & accto potat pedes xpi quoz decebellu adoraz ab angelis qui stm est crucem cu clauis fixis affigit Manus xpi que celos formauerunt extense fuit in cruce & clauis fixas affixe de mb totu corpus xpi ubelat & latus eius lancea pforat et quid plura Nichil remansit in eo nisi lingua ut p predictis exoraret et matrem discipulo coenderet ¶ Dem Volebat nud bone ihu desiderabilem i que desiderant angeli p spice sputis inquinauerunt & mambz percusserunt ac pro derisione delauerunt nec audis oblinbz pepercerunt ¶ Idem Quare bone ihesu quare in cruce flenisti cui potius est gaudendu

eo q pro ea consumasti Sed ideo flenit q licet ei passio sufficat salua oim p fuit tame redempcoi pauoz ¶ Idem passio tua dne ihu dulcedo nra est refugiu ac singulare remediu defiate namq nustricia mra & non sufficientibz mis nris te passio tua sufficeret nobis ¶ Dem sup Cum Cristus in carnis assumptione condescendit michi in culpe scilicet consulunt sibi In mortis susceptoe satisfecit deo pri xpus igit ei cus est dulcis consiliamus prudens aduitoz fortis hinc securus me credo qui saluare me uelit nouit atq possit ¶ Idem sup cum scr hoi pet refugiu ermatis & uenena refugiu ubi cui e tuta ac fima reqes pauperibz & infimis n i ibi bus ihu xpo salutatoiq ac redemptoiq nost Tanto igit illic securioz habito quito dns ille potentioz est ad saluandu firmat go mundus premat corpus insidiet diabolus no cui ego edam fundatus em sup firmam petra pet aut erat xpus ¶ Idem Vbi benignus rex & dns de uotu sin mulieris ubtu & oculos in fina uulnera fusos ibi sublimit ut illius ex ho animu erigat et exemplo simplius reddat ad tolerandu fortioem Vt etem non sentiet denotus miles p uulnera sua du deuote xpi uulnera meditetur ¶ Quid rndam dne aut quid logar aut qd rebuar Fodista n michi em michi de corpe tuo speculu aue mee balsamu salutis mee tabernaculu glie & habitaculu pcue iute ¶ Oramus xpus semetipm forma sui accipiens ffilius em cat uerus et factus est ueluti sius Nec solu accepit forma sui ut subesset sed & sui ut labularet Sed & sui pcm ul pcoiq ut pena soluet cu tm culpa non habet & que no rapuit tc exoluit ¶ Idem In passione dnica tu conuenit spaliter intueri s opus modum & causa In ope quide est pa tria In modo ui humilitas s in causa caritas coendat ¶ Idem ibide Vide mte opa dni q posuit pdicta sup tram flagellis cesus spinis coronatus clauis confossus paribulo affixus opbriis saciari Oim tu doloz memoz aut Pater ignosce illis Distas igit & tu fac qm ignorare nec et qm quos possis offendi si cosuetudo fuit ignoscendi ¶ Dc os no rapet ad ipetrada fiducia q cuz corpis xpi consedit dispone in Caput uidelicet delmatu ad osculu brachia extensi ad aplexu manu pforatas ad largiendu latus apti ad diligendu pedes confossos & affixos ad nobis gmandu & totu xpi corpus extensi ad totu se

ipendendū ¶ De Caput inclinas bone ihū ad
accipiendū licentiā ad ostendendā humiliatis
viam ad salutandū nos ep̄te pat̄ tuj dnj
mr̄ ad osculandū ad audiendū & ad regratiandū
de cūctis malis tibi factis unde dicit pat̄ ignoscite
illis ¶ Idem Sitio mihi dns ihūs fitis · si quid
sitis bone ihū · Ego ne plus cruciat sitis q̄
crux amara · De cruce · m · tacet · & de fiti clamas
Sed sitio vitam fidem · vram salutē · vrm gau
diū sempitnū plus em̄ anxiat̄ nostrat̄ q̄
corpis mei cruciatus me cruciat atq; vexat
¶ Idem i ser̄ Ego fitis a nunctute mea p̄ acer
uo mitor̄ que michi desse videbam · fastidiū
mirre michi colligare & mel̄ ubera collocare
cruam collectū ex omnibus unpietatibz & ama
ritudinibus dni mei ihū xpi p̄mo · sumpti
lium illaq; nēcitū deinde sanguinem circumcisio
nis · postmodū labor̄ oim quos pertulit i pre
dicando fatigationū quor̄ in distinctione · vi
gilia in orando · tēptationū in renuando la
cuarū i compatiendo insidiar̄ in colloquiis
Postremo periculor̄ in falsis fratribz Comitū
quor̄ & sputor̄ · colaphor̄ & subsannationū
exprbationū & clamor̄ horr̄ q̄ simulū · et tande
amarissime cruris morte amarissima qua pro nob
peccatribz dignatus est sine sua culpa mysterium
sustinere ¶ Idem Ego fitis fidem xp̄i qua sit de
amore dei ad hoiem plura quas ibidē ¶ Ite supra
de amore hois ad deum ¶ Ite de cūctis ¶ Ite de
dilectione ¶ Ite de cruce ¶ Ite de xpi mia & pietate

Rabanus In lib⁹ de laude crucis Passio p
relū sustentat · mundi regit · tartarū p̄fodit
p passionē xpi confirmant̄ anglī · redimunt̄ ppli
conterunt̄ minuit · stabilita quor̄ sine subsistentia
stabilitat̄ lumina plus animant̄ sentētia
confortant̄ intelligentia illustrant̄ de passione
xpi trimor̄ ductus a pena felices habēt, et
unde tristicia salubris penitentes a peccatis
dat̄ Contemptā quor̄ bonū fructus germi
nat & gaudiū vite confidentes beatificat

Anathus In lib⁹ Cur deus homo misertus
est deus homi ut homo fieret panis violat̄ i p
sepio reponit̄ crucifigit̄ deridet̄ flagellat̄ co
laphizat̄ ligat̄ configit̄ mortuus & toto sanguine
exhaurit̄ volumina que de Cruce ¶ De xpi morte

Fulgentius In lib⁹ de symbolo Conue
nit̄ mysterio mortis & passio xpi affixa est videli
cet in aere sibili, mat̄ p crucis exaltatione
aereas subiugās & / potates victoriam de spiritus
tyrannis & exercitus manus ultra tendēs ad po
pulū qui versat̄ in tra ut incredulos ad vitā

imitaret̄ illā no partem crucis q̄ sub tra de
mergit̄ pedibz regit̄ ut infra sibi regna subi
cat̄ unde Paulus apl̄us ait · Ut in nōe ihū de
genu flectat̄ celestiū terrestrium & infernor̄

Leo papa In ser̄ sup illud matth̄i Si vis iste
est ex̄ hys verbis oīa · reddidit̄ clemēta ves
pasiā & vna in undis sunt sententia p̄ulerunt
¶ Idem i eodem Post passionē xpi · ruptis in
ferilis mortis infinitis in virtute mortalitas i
ipis gignit̄ & contumelia crescunt in gloriā

Fabianus papa in ser̄ flagellat̄ xp̄us
pena ultus conspuit̄ humiliatis oīm salute et
cruis gradibz suspendit̄ deus ex̄ unde
dat̄ dic̄ vel dicturis crede p̄ vidēa de tot indic
cruta tot bellis vindicata · tot victorijs honorata
tot legibz & pheris illustrata tot victorijs glori
ata suo dño talia facē vel dicē p̄sumptuosū

Gregorius maxime dicēs epūs ppe celestiū
spiritum virtutes de celestibz habitaculis descend
runt & versabant̄ in illo loco passionis dni ihū
xpi stupide sup admirata & insana humana sa
pientes p̄mitte vobis mr̄ ut inducamus penam
congruā de mitis sup eos q̄ te tanto crucifi
gunt · xp̄us aut̄ orauit p crucifixoribz suis di
cens pater · ignoscite illis ¶ Ide in eode fi O mise
rabilis & infelicissimi bonitas ac pietas regnat ac
dns mr̄ ihū xpi · ex qui cūcta continz impletis
manu sua manibz immundis & p̄fidis cū sputa
cib & contumelijs collaphizant̄ & anglor̄ innumerabili
mūsitate laudabilis irrisiones patit̄ & dolo
res plura q̄re de Cruce

Hugo de sto victore O amicus xpi q̄ magnū
& singulū tuū Nullū enī aliud singulū po
tuisti xp̄m dnm ad colūpnā ligare vel i cru
ce tenere · sicut nec lapides ad monumētū
xpi advolutus Sed amor sine cunctis mē sa
cris · xp̄m xp̄m & ad colūpnā ligauit & cru
ce detinuit que & xp̄m de celo descendē fecit ut
nos a singulis infinitis & a morte p̄petua libe
raret & ad celū faceret p̄uenire pla q̄re de adoze di
re si no vis aspice sup nos exp̄t nos respice
saltem i faciem xpi tui q̄ntū nos alapis
cesim · sputis illicitis flagellatis crucifixi mē
tui & morte pallidū no limide speni nec deseras
respice q̄ in faciē xpi tui pla q̄re de adoze dei &
ad homēs ¶ Ite de cruce

Dyonisius areopagita i lib⁹ de ecclesiastica
hierarchia In passione xpi sol est horribiliter
obscuratus q̄ sue lucis occubitu · s. p̄ te luce nec
mit pla q̄re de adoze dei ad hoiēs p totū ¶ Ite de cte

Depi morte Gregorius i omeā de dñica tria in aduentu dñi sm illud ewāgli Vbi q̄ nō fuit scandalizatus i me nec Caue dñi valde est hominib⁹ ne morte in deo despici amt q̄ de miracula veniant ¶ Idem in omeā de eadē pīsō p̄ festiū ste tractat sm illo libo q̄ aut aplō ad mortificate membza vita q̄ sunt sup terram Certū namq; est q̄ ubi mors ppī circūstet nō pt regnare peccm Est enī tanta suauitas crucis ppī ut si coram oculis ponat & i mente fideliū teneat ita ut in ipam ppī mortē oculi intent his mentis affigat nulla eum concupiscētie nulla libido nullus furor nulla pcā possit tūc dia supare ¶ Idem ibidē Secdm hoc igit q̄ mors tua est iustificatus dicit a pcō neq; enī mors tua concupiscit aut iracūdie aut furit aut diuitie aliena Si g̃ ab his omib⁹ concupiam cor dib⁹ & corpib⁹ repimam q̄ mortem pcō dicit ec me pius ¶ Idem ibidē Quāgs igit de morte cogitem assidue exprimunt in eo concupiā carnis & effugiāt ab eo peccm et hoc modo dicit qb⁹ mori pcō & viuē deo Qb⁹ en. viuē deo nisi viuē i pace i patia in iustitia in sanctificatōe i caritate certis q̄ uētib⁹ que omia ppīs est ec In his g̃ q̄dāgs bipcit simul cū ppō meū viuit ¶ Idem in ppbi libo mor sup i iob ppbi. Prudētia eius percussit superbū dñs n. nosē p nobis mor te soluit indebitam ut nob mors debita nō no cet ¶ Idem Redemptor nr suscepit morte ne nos mori timerem

Augustinus libro etio de fide aduo mors pdi tis venenū qđ diuinacōis mā de soluta est p morte ipsa id est ppī benedē ep mīe nolīte dā simplici eius congruit mrō duplo Duplex in morte nostre saluator mr impedit simpla sua ¶ Idem i libo ppīo de fide ca 36 sm id apli Si enī cū minima cēmur ec eis dubitet ppm amicis suis datum vitā eternā pro sua qbz timeāmus adire morte suam ¶ Idem ibidē ca ppīi quōis potentie est morte viuē resurgēdo qui vitae viuēdi ¶ Idem i ser vita mortis & mors ad tempus vitam occidit ut i ppetuū a vita maneas occidat ¶ Idem i eode residēmus mitā ppī qui pig mus habemus vitā s. morte ppī Quom g̃ nō dat vita nobis ppīus bona sua qui p nobis suscepit ma la mia ¶ Idem sm id qđ In te dne sperau Divina cō mertia celebrata sunt i hoc mūdo p celeste nego ciatorem Venit enī ad nos ille celestis negotiator ec sic de ppī adiectu in carne

Ambrosius in libo de bono mortis ppī mortificatio pcō mors est destructio cupiu ablucō erroz obliuio & celestiū assumptio gr̃ie

Leonimus i epla ad elyodorū O mors amara qre de morte ¶ Idem ibidē ppī morte Idem ibidē O mors desiderasti

Bernardus in ser. Octauus Ecce ppīus ut ce lestia pacificet & terrena ac reconciliet humana ut s. te constituat almicū angloz q̄ finsti dirus demoniū & te collocet cū duo pcātem hinc inde gulozū ¶ Idem ibidē Omnī mortis genus elegit ppīus dns ut nullū genus mortis ūtutis fremi

Anselmus Cur bone dne ihū ¶ Quiēt pie redemptor potens saluator & etiā pīas mator Cur tanta ūtute egnisti tanta humilitate tanta passionis acerbitate ec plura qre de amore dei ad hoīes

Fulgentius Obsecrēt mors misterio rei qre supra de ppī passione plura qre de amore dei ad hoīes qre de cruce

Prudentius Crucifixor stis Filli quid mater ec deus es ec fili. Cur ita pedes Ne genus humanū rediit ad interitum Stella pleo solem plango dilecte amore Aspice qui transis qz tri muchi causa doloris P te passus ita p me distimula vita Cerne tuū ihm tam turpit in cruce cesum P mundi vita pendeo fixus ita In cruce sum p te quid pectus ec desine p me Desine do veniam dic culpā delicto penam Cernere cruentum p nobis quita flabrum Sic ego nos emisi nos a morte redemi Lancea crux clauus sanguis mors q̄ roseum Hostiam equa vi misero de morte leuauit Vt minus toles fruē tua tua q̄z flagella Aspice q̄ dure mea cedit membra tenella Ne & desipiat afflictio carnis acerba Cruce culpas purgamus & sint mea libera liba Sic mors videt latet hamus & esca videt Gaudens mordet dū sic tenz illa tenet

Depi sepultum augl in p⁹ libo de ci. dei laudabilit cōmemorant in elbas qm corpus ppī de cruce suptum diligent & honorifice tegendū sepeliendū q̄ curauit Idē sup ioh̃em In hoc q̄ adiunta dicit q̄ sepelierit ppīm sicut mos iudeis sepelire admonuit Hmōi officia & exhibitoribz sicut sunt aro mata unia & mirra & aloe d bugineta pciosa nō ussis rec fi libidis victis in culpa est Idem ibidē Cdm alios ppīos plenius flagitiū ec hoc in diuina illa spherica ppīa magne emē dum rei signū est humor n. et aloes ppter sui amaritudinē sicut prius q̄ qua aliquis i senectute ppīm confuat abst corruptione pcā

q̄ mortuus exhibent. more augis gentis ec suadet Idem in libo 23o de doc na xpiana In omibz talibz officijs

aromata nō ꝓpt̄ bonū odorē sequit̄ bona fama

¶ Dē m quoda ser. Ideo saluator nr̄ t aliena po
nit̄ sepultura q2 ꝓ aliox2 morieb̄at̄ salute Dē
m momi.o aut̄ nouo excisum t ꝓcer̄ condit̄us
est̄ ne si sepultus fuiss̄ t̄ra dicē potuiss̄et̄
nidē suffoderūt discipuli eius t̄ram t fimū
sup̄ eū ¶ Dē m libo & confess. ex2 elban. dr̄ Restit
uit̄ ut ho qđ xp̄us in sepulchro ꝑmansit̄ una
die t duabz noctib̄z tuem. illo sp̄ez usita
to loquēdi modo quo a ꝑte totū intelligit̄ur
Tra. s ꝓ una nocte t una die accipiam⁹ ꝓ una
die naturali t sit ꝓm⁹ dies cōputat̄ ab ōma
ꝑte sui qua xp̄us in septo fuit mortuus ē t se
pultus Sed aut̄ dies est̄ integra2 dignit̄
ex2 horar2 nocturne t diurne Nox aut̄ seqūs
ꝑtinet̄ ad futurū diem t ho ꝑpt̄ insticiā sequm̄ fut̄m
Sicut. n. ꝑtinet̄ dies seqūs ꝑter. futurū hoīs lapsū
designandū a luce t̄minant̄ in noctem. Sic iusti
dies ꝓpt̄ hoīs reparatione a tenebr̄s q̄puntur
t luc̄m ¶ Dē m ep̄o libo & ti xp̄us in diluculo
resurrexit̄ de sepulchro Illud aut̄ diluculū ē ꝓs
noctis ꝓcedentis t ꝓs futurū dici ꝓt̄ quemadmā
utuz ¶ Dē m decio libo & ti a uestīa sepultur̄
us ad diluculū resurrectionis xp̄i. proprie ho
re fuerūt id est̄ nox ē cū die tota t nocte se
ꝑte tota Unde q2 ꝑ diluculo id ē m pucipio
aurore diei dicit̄ resurrex̄t p̄s de sepulchro

Ambrosius m ser. de sabbo sto Ideo ꝓpt̄
m aliena sepultura ponit̄ q2 ꝓ aliox2 salute mo
riebat̄ ¶ Dē ibidē Dic quid illi sepultum ꝓpa
qui merce ꝓpriam no habebat t nic quid illi tri
mulus in tris cuig sedes manebat in celis &c nic
quid illi sepultura qui triduū cū tempis spa
tio no tam in sepulchro iacuit mortuus ꝙ nidu
ri detinens t lectulo rapiens &c Ipa namq; re
ꝑis birentis declarat no tam morte fuisse qm
sompnū eū tamē uidet̄ mortuus est̄ xp̄us Dē
ibidem Noli mi xp̄us ad mariam magdalenā
nondū ascendi ad ꝓcem meā id est̄ tibi cui nō
dū ascendi qm apud fidem tuam adhuc detinear
in sepulchro & quīti m te est̄ o maria adhuc hu
milib̄z & mortalib̄z timenda adhr̄ tenus mihi ero
q2 nondū fides tua me de sepulchro teneat t celū

¶ Dē sup id. Noli me tangē sed ꝑgendo ubi est̄
id est̄ noli me tangē manib̄z qui resurrectiōz de se
pulchro meāz oblīone nō retinet̄ Nec po
tis me corpis reue complexibz q2 fidei ꝓfec
non tangis ꝙhibet̄ igit̄ habē contractū quia
fidē ꝓdidit̄ auditum

Cyprianus sup ayathū Sepultura xp̄i resur
gentiū q2 sicut̄ mors eius efficiet̄ apta est̄

Eusebius emissenus i emē p̄a. paschali Exulta
celū t letare terra. Dies em iste magn̄ de sepulchro
radiauit̄ qui de sole resulsit

mundū saluare sic̄ t sepulturā eius ¶ Dē sup ps
lm. Dabit impios ꝓ sepultura Gentes que sine
pietate cānt̄ dabit xp̄us deo ꝓtr̄ q2 mortuus
t sepultus eas acquisiuit ¶ Dē sup matthm In fm
donec unda xp̄m sepelit̄ q̄ cū ioseph mente
pura xp̄m susceꝑit ¶ Idem ibidē In nouo p̄
ponit̄ monumēto ne ꝓpt̄ resurrectione cet̄is
corpib̄z remanentibz alius surrexisse fingat̄ Dē
potest̄ t nouū sepulchrū male signalem utrq;
demerit̄ ¶ Dē ꝙ hoc t dicit̄ intelligi ꝙ ꝑ xp̄i se
pulturā omēs inundabūt̄ destructu mortē et
omī corruptione ¶ Dē ibidē In monumēto aīt
ꝙrisd in petra condit̄us est̄ xp̄us ne si ep̄ nudi
tis lapidib̄z edificatū fuiss̄ sepulchrū confossis
tumuli fundamētis & suffossꝫ sublatus fuerit di
cēt̄ unde t sapid magnū qđ appositū fuit ostē
dit̄ non absit̄ plinioz auxilio potuisse sepulchrū
researi ¶ Idem ibi t sepultus fuiss̄ p̄m ē in di
ē ꝓpt̄ q̄ nidi discipuli
ē ꝓcant̄ nidē t plusq̄ suffoderūt̄ discipuli
eius t̄ram t fimū sup̄ eū

Origenes sup matthm Non fortuito sepulti est̄
ꝙ ioseph inuoluit corpus xp̄i syndone munda
ac posuit̄ in monumēto nouo t adnolutū lapi
dem magnū qui ois aīa que sunt̄ t̄ra corpus xp̄i
illi mundi sunt̄ t nouū t ualde magnū

Beda sup matthm Sepulc nos ecce carnis ex ob
tenuit̄ t molenti ut sacrificiū caltais no in sepo
neq; i pano tincto si in lic lino rubro celebrēt
sicut̄ corpus dni est̄ in syndone munda sepulti

Thomas de aquo ordis ꝓdic. ꝑ t̄ra ꝑte
sume quone quinquagesima articulo primo os
uenies fuit̄ xp̄m sepelire tribus de causis ꝓ
qđ ad ꝓbandū ueritate mortis eius Non em alī
quis in sepulchro ponit̄ nisi qui ita de ueritate ma
tris constat Unde t matthi pone. legit̄ ꝙ pylatus
angm̄ concedēt̄ xp̄m sepelire obligenti ꝑ
magnitudine confuit xp̄m mortuū ee Secdo q2 ꝑ
ho ꝙ xp̄us de sepulchro resurrexit dic̄ ꝑcē
resurgendi ꝑ ipm xp̄m hijs qui sunt adhuc
in sepulchris secdm illud ysaie. Omnes qui i
monumēto sunt audient uocem filij dei t q audie
rint uiuent Tcio ꝓpt̄ exemplū illoz qui ꝑ mor
tem xp̄i spualit̄ mortui ꝓcās q̄ f. abstendūt̄
a conuersatione hoīm unde dicit̄ colo ui mortu
estis t uitā uram abstendita est̄ cū xp̄o in deo un
t baptizati qui ꝑ mortē xp̄i mortui ꝓcās q̄
consepelimur xp̄o ꝑ immersione t̄plicē siue sim
plam secdm illud ro vi Consepulti sumꝰ xp̄o
ꝑ baptismū i morte ¶ Idem ibidem xp̄us
in sepulchro se ostendit ut mortuos de libertā
t hoc ꝙ ꝑ inclusione sepulchri no potuit ꝑe

dm̄ qñ ab eo resurgendo recedēt ⁊ abiret ¶ Idē
ibidē in articulo ex.to Tempus quo ppūs i se
pulchro mansit effm̄ mortis eius rep̄sentat
P morte enim ppi libata sum̄ a diplica morte
s.a morte aīme ⁊ a morte corpis ⁊ hoc sīgnāt
P duas noctes quibz ppūs in sepulchro qm̄a
sit horas aut xpi qz non fuit ep pcedē gruenēs
ß ep ei⁹ mte susceptā non habuit rationē noctis
ß dici ⁊ ideo sīgnāt p diem integrā quo vnus
in sepulchro fuit Et sic conueniens fuit p pb
bua die ⁊ duabz noctibus quiescēt in sepulchō

De xpi descensu ad inferos Gregorius
in registro descendēt ad inferos ppūs
illos tm̄ p suā gratiā libauit qui apm̄ ⁊ mentē
nō ex credidērūt ⁊ eius p̄cepta viuendo tenuerūt
¶ Idē s. illud iob vbi in p̄fundissima infm̄ des
cendēt oīa mea ipā superiora loca infm̄ p̄fun
dissimū infm̄ nōat Sicut enī q̄nti ad celestem
dm̄ celi aer iste caliginosus infimus est ⁊ q̄n
ad empīe aeris altitudinē tria q̄ latet infimus ⁊ ter
mus ⁊ p̄fundū medius p̄t Sic ⁊ q̄nti ad eccl̄e
siē altitudinē illa loca infm̄ que superiora sūt alijs
receptaculis infm̄ hoc nō p̄fundissimū infm̄ ap
pellare ⁊ signāt ꝑ plura q̄ de dampnatis

Augustinus in ß de passione dñi Sit pacis ⁊
infm̄ obsecrande lacrimabili x̄m quozabat ut de
infm̄ dolore q̄ est ep dilacrāt ꝑ ate gliē libarent
nō de dolore qm̄ ē ep passione pene qm̄ illū pe
nitus nō sensērūt Idem ⁊ libꝰ de simbolo Fi
lius filius apud patrem totus in celo totus in
tra totus in utero virginis totus in cruce totus
⁊ infm̄ totus in pādiso ¶ Idē ibidē Nō p diuisa
tpa ut loci dicmus ppūs ubiqz totus ē sic ut
modo sit ibi totus ⁊ alio tpe tempore sit alibi to
tus ß ut ip̄e sit ubiqz totus ¶ Idem ⁊ ser. de pas
sione dñi Qui p̄ ad infna descendit pcepta infir
mitates q̄ constrīxit ⁊ omēs infros qui originali
pcō constricti tenebant absoluit ¶ Idē in ß de sabo
sto Confestim ppō descendere ad infēos filius sensit
ille lugentiū diruptā cecidērūt vincula captiōz
ad ppūs in ipōs crudeles ministros penarū ip
natus ariem diuigit ac implacabiles demōn tri
mas dumia concidit Tristes igit̄ mox lugentes
q̄ diuino squalore turbe ꝑplexe capti sunt
trad saluatois sui vestigia voluerunt Succure q̄
sumus ad hec fluctuose fessis gemitibus miserōz miseā
do respice redemisti dne redemptā tuos morte
tua sancta liberi q̄ tuis mortuos morte tua sta
pari nanq̄ nobisti sorte totus mundus precat
ß ad aduentū tuū oīe sīl creatura pendebat Tibi
dne tibi mā tremēta sustinuit ⁊ te semp̄ ipsum

iste pauebat Deus igit̄ hic es absolue tuos. Deus
astendis Defende tuos. Deus hic es Omnia claus
tra tartarea resoluant̄ Deus en̄ astendis non clau
dent̄ ⁊ en̄ redient ad corpus i maiestate tua
nō p̄uert̄ potentia tua ¶ Idem ibidē Post audi
tas igit̄ p̄ces ⁊ post demersas alta vorag̃ine
supbos tortores inde⁹ mr̄ ⁊ legifer mr̄ ab inse
ris laureatus gemit̄ si ⁊ leta cū p̄cipe suo
victoria p̄cessit

Eulebius emisserūs in omē. p̄ma pas
chali Exultet miserus qz resurrexit. gaudeat
qz a pō bissatus resurrexit qz hūc ignotum p̄
stella longa vidit ⁊ in p̄fundo noctis caligine
reppanit O pulchr̄ hūc que de tenebis celi fulsit
gīa micuit ⁊ nūc fluctu subplantra sedentes
in tenebis ⁊ umbra mortis subita claritate illu
strat ¶ Idē ibidē Apo igit̄ xpō descendēte fur
rugnet canes illi cubia nūc umbrosa silentia
ceci metu nimio mutuante subiūmurmurāt ecce
nā mgnum ē iste tribulis aer muros splendere
chorusteis &c. Nūqñ em̄ nr̄ tartarus talē ep
pit nūqñ nr̄am tam potēs duasit
nūqñ in nr̄am talem tale commutat nr̄
dus Imasde igit̄ est iste nō debitor effrac
tor ē iste non p̄ctor. p̄ditor nō p̄ctor. Iudi
cē videm⁹ nō supplicē Venit in. p̄cipe non
succumbē Iubet non parere eripe nō ma
nere ¶ Idem ibidē Si hic tuus est tam audax
non est Si cui aliqua delicta fustauet. mūd⁹
nros tartaros ac mas tenebras suo fulgore
⁊ dissipauet ¶ Idē Si deus est quid fuit ⁊ se
pulchr̄e &c. Si hō est quid p̄sumpsit fuit ⁊ infir
mo &c. Si deus est ut quid uenit. &c. Si hō est quo
captiuos soluit &c. Nūqñ nā iste cū p̄cipe nr̄o
beelzebub composuit &c. Aut fortitan ipm̄
agressus in bello vicit &c. ⁊ sic ad regna Sinuce ⁊ mea
da transiuit &c. Certe victus erat iste p̄nūcios
Certe mortuus erat p̄ pylatū Certe sepultus
¶ Idē sed nūc videns q̄ illusus ē p̄iator nr̄
⁊ mūdo nesciunt u. quātam iste strage p̄tauet
⁊ infno dum̄ em̄ illa fallens gaudia mūdi p̄tu
riens dampna mūdi p̄ lignū edat quidam di
uini fructus ⁊ tunc p̄ lignū crucis destruunt̄ ⁊
turbant ¶ Idem Quis est iste q̄ sic intrepidus
fines mos ingredit̄ nec sonū mū supplicia no
strum. Sūt alios de vinculis mis absoluit
¶ Idē Ecce q̄ sub mīs solebant ferrea tormēta
insultant nobis de p̄cepto salutis ⁊ nō solū
iam nichil ualent ⁊ insup̄ ia nobis minant
¶ Idē ibidē O p̄ceps mr̄ beelzebub p̄ierit
omis leticia tua gaudia sunt in luctū gaudia

tua dic tu xpm̃ suspendis in ligno multis & minus multũ ignozas q̃nta dãpna sustineas in ipso ¶ Ide ibidẽ post istas crudelis noctes mstra lis satellicũ omes fera fiant simꝰ bestes ad ipsũ dñi qui fregit & destruit omes porestas inimicoz ¶ Item ibidẽ Et ecce ĩmãbiles xpli stoz̃ ge mibus dñi quoluti nocte lacrimabili conclamabãt aducensa redemptor mudi q̃ desideratus cuctis gentibz aduenisti quẽ desiderantes cotidie salua tore expectabamꝰ descendisti p nob ad inferos nobis noli desse qui resilis filis ad superos

De xpi resurrectione gregorius

in omeꝫ paschali chaia magdalene ꝛc dic nobis ausim loqnda resurrectionis dñice tanta solempnitas qui indignũ nalde ẽ ut eo die laudes debitas taceat lingua carnis quo caro resurrexit auctoris ¶ Ide ecce ad memoziã redit q̃ crucifixo dei filio iudei insultantes dicebant si xp̃s ipse est descendat nũc de cruce & credimꝰ ei Cum si crucis de cruce descendisset numqz insultantibz cedis utilitatem nobis q̃rẽ non demostrasset Sz expectauit oportunũ tolcãut ludibriũ sustinuit derisiones confundantur pacẽm distulit admiratoz & qui de cruce descendẽ noluit de sepulchro post triduũ resurrexit Plus igit fuit de sepulchro resurgere q̃ de cruce descendẽ plus fuit morte resurgendo destruẽ q̃ tutam descendendo suam ¶ Ide in omeꝫ que sic incipit Dna sabbatoz ꝛc Quanta nobilitate recte quoꝫ cuctaꝫ solempnitatũ dieꝫ q̃ solempnitates cetꝰ antecedit Sicut n̄ in sacro eloquio dicit̃ sta stoz̃ & cauta cautoz̃ ita quoꝫ festiuitas ista rectẽ dici pt solempnitas solempnitatũ ¶ Ide sup iob 28 Si de cimẽ filigi nus fit tam pulchrũ corpus ut ẽ dicere q̃ naturam emulemur digẽ potest de publicis mris fiat corpus impassibile

Augustinus in quoda ꝑ pascha dñi ihũ xp̃i regnũ est celoz̃ salus mudi octauus insurgẽs quia supuenit. Vita redemit. resurrectio mortuoz̃ testimoniũ diuinitatis redemptoris humane contrio mortis abolite ¶ Ide ibidẽ Resurrectio dñi. defunctis est uita. pcedentibz lema. stis ẽ glã ¶ Ide in alio quoda ꝑ. Sicut maia mr̃ dñi pũ cepatrũ tenz mr̃ omes mundi sic ẽ mr̃ ecclẽ dies ista dies resurrectionis omi die q̃ nat est & expectatior cunctis & dulcior ac delectabilior uniuersis ¶ Ide ibidẽ Ad hã dñs resurrexit ut ymaginẽ future resurrectionis ostenderet ¶ Ide maie magdalene p̃mũ apparuit dñs uerbũ. n. manifestaturꝰ sue discipulis suis ut ẽ sue generis

Ambrosius libo ꝛc ad virgines Confidate

qz virgines p̃ apostũ resurrectioz xp̃i uidere meruerunt Vidit ꝑ mariã dñs resurrexisse xp̃m & prima vidit & credidit Vidit & maia magdalene ante christus adhuc & ipa dubitaret ¶ Ide ibidẽ mulier quid ploras Et bn mulier que plorat q̃ iã credideat ¶ Ide in resurrẽne xp̃i Ola clemẽta glãt Mã der salubriozem tra feritatem & xp̃m solem arbitrãt in hac die solito cursu rem necesse ẽ eum ut sol in eius resurrectione gaudeat in cuius passione condoluit ¶ Ide Quis potuit adiutoziũ sibi ceptis sustentandi grate qui mortuos alios sustentauit ¶ Idem ĩ alio ser In hac die p resurrectionem ihũ xp̃i tartarus aperitur tra p ecclẽ neophitos mundat Celũ p sanctum reseratꝰ Apostus n. infimus redditꝰ mortuos immundatis tra iugiter resurgentes Celũ quoq; reseratis Suscipit ascendentes ¶ Ide tartarus q̃ hz reddit ad superos tra quos sepelit mittit ad celũ Celũ quoz quos recepit reputat ad dñi ¶ Idem ibidẽ Resurrectio enim xp̃i defunctis & bona precedentibus lucrosa & grã Una quidem xp̃i passione saluandis elemur de ymis sustentatione de terrenis & collocat in celestibus ¶ Ide ecce dñs gã carnis ad festiuitatẽ resurrectionis xp̃i ste inuitat psalmus dicens Exultemus in hac die qua fecit dñs & letemur ¶ Ide ibidẽ Sed dicet aliqs Si ihac die gaudiũ est hyemis quo gaudiũ est q̃ dies septẽ complectit Celũ autem & tartarus ex die huius diei constituta ste Sed ad hoc respondendũ q̃ per diem quã fecit dñs penetrat omia conterminꝰ omnia celi & tartari & tra applectit dies ista huius n. xp̃i nos patentibz obstruit nos elementis humidis nec tenebris obstruat huius mundi xp̃i dies est sine nocte dies est sine fine. ubiq; splendet ubique radiat. nusq̃m deficit ¶ Ide ibidẽ Qd ait dies iste fecit apls dicit dies aduniuersalis xp̃i namq; iustitia precedit tenebre non fecit Sp n. dies celi fulget. lucet. & splendet nec pt obscurari te concludi Sic & lumẽ xp̃i ste nutrit ste radiat & exhorruit. nec aliq pt pcedez caligie splendori ¶ Idem ste illud Renouabit ut aquile iuuentus tua Quã sola aquilam rectẽ xp̃o diperti cui te iuuentus sua renouata ẽ cui a mortuis resurgenti depositis cum corruptele corporalis exuuiis renouata eternus assumptione reflorent Dñi pẽ Reflorauit ut aquila iuuentus mea ¶ Idem ibidẽ Sicut enim aquila huiusmodi desert alti petit. celoz̃ hyemis contendit Sic & saluator mr̃ humilia mstra deseruit alta petiit & celoz̃ ascensionis penetrauit & sicut aquila relictis terrenis sordibz ẽ sublime ho lans puriorem aerem sobrie q̃ fruit Sic & dñs

nr ihūs ppijs trenoꝛ fletꝰ desēs ꝓcedꝛ m
stis suis uolitans ꝓmoꝛis uite simplicit lctꝰ
¶ De ibidē floꝛuit ad cuꝛo dñi cui ꝑmā de mane
uigilis uideꝰ ꝓcessit illibato sensu aut ysa Golet ii
ꝑ de radice yesse Reflorauit ad cuꝛo ppi cui sucꝛi
ꝑ uideꝰ coꝛpis floꝛe redimita de sepulchꝛo ꝛesꝛ
rectionis gla ꝛuminauit .et in floꝛis modi .edoꝛe
pie .t nitoꝛe .t ligoꝛe immoꝛtalitatis gentis hoibz
inflauit .t afflauit odoꝛe quide bonoꝛo spm sua
uitate ꝛefecit .et nitoꝛe id e ꝛeꝛumpelam ꝑpetue
dnitatis ostendens ¶ De m alio sen dꝛt nobis di
es uenabilis est actꝰ solempnis qui m ea saluatoꝛ
nr ppus ihūs uelud sol oꝛiet i mundo diuersis ꝛpe
nalibz tenebꝝ luce ꝛefectionis emicuit Et ꝛuggꝛt
dies ꝛpa ab hominbz huius sti dies solis appellat eo
ꝙ ei oꝛti sol mystice xpus deus nr illuminet ppiu
ꝛesurꝛ. auctoꝛ et ꝛesurꝛo ꝛpdoꝛ ¶ De i euāg
oꝛtulo ihū saluatoꝛe nr .i. dominū coꝛpꝰ assumꝑ .t mul
floꝛentes aꝛbores .t uiridia lilia carne ia moꝛtua re
surꝛexisse fructificasse at ei ad celū ascendꝛe flos
e ihūs xpus cui de infidelibz tre gregius .ſ. fructus e
ei altissima sede ꝛeuendit .t ꝑ ꝑ ꝙm e ſ. xpc uiꝝ
t albanus aut dū solus cruce patiꝰ ſ fructꝰ e ei
applozo pluma ꝛeꝛedulitate ꝛemudat

Ieronimus in epla ad ebidia Nobis uidet scꝝ
mulies xpi absentia nō ſerentes nō ſol uli bis ſ ebo
ꝙ tōm noctē ad sepulchꝛo dñi cucꝛisse qꝛ desiduꝰ
saluatoꝛis ꝛupit sepuꝛ scꝝ seꝛo feꝝ ¶ De m epla de
celebrande paste pascha celebꝝtes uos sꝝ qd sem e
ad meoꝛiā huoꝝ ſ ſacm sigꝝ intelligim
Qd .n. nūc ꝛeꝛū temꝑ appꝛ .ſ. tpis gre ꝑm .n. tēp
in lege fuit .Sedm sꝝ legē .ſ. ꝛeꝛū e tpis gre qd
ꝛesꝛrectio dñi feꝝ ebdomadā hanc celebꝝtur .Idest qui
dies octauꝰ a qꝛtadecima usꝝ ad uicesiā ꝑ ¶ De
est .t nā ꝛdeo uꝝ .ſ. uꝝ sed ꝛe luā mutat .Sꝝ .t nos
qui in melius ꝛmutem

Iuuenalis sꝝ .i. dyathi fimatꝝ sꝝ ei nob doꝛ
mientibz Quo nā timuit discipli suam poterunt
Quos .n. nec ꝛsurrio ecꝛ fugisse ea .i. in qs em
confidens .i. in facundia sinonis .i. Sed adhꝰ canit
omnibz mdoctioes In penuia .i. Sed nec uirgam
nec calciamenta ꝛe habat In claꝛe gmā .i. Sꝝ
humiles canit .t ep humilibz nati In magnanimitate pate
Sꝝ de nullis canit non famosis In multeꝛitate .i. Sꝝ
n canit ples .pi. .t illi dispsi fuꝝ In ꝙmissoiibz
go magꝛe sin .i. Sꝝ ꝙlibz .Si .n. nō sinꝛexisset ppus
ut ille ꝙmissoes fuissent eis ꝛedibles Qualiꝛ go
sustinuisset plebe mistimete .i. Qualiꝛ cucꝛisset ad fi
nes oꝛbis tꝛacꝝ .t plaꝛauit fidē ꝛesurꝛectionis ubiq
Qualiꝛ mute reges .t pfidē sta ꝑcussit .i. ubi
gladij .t sartagines .t cammi .t mille milia moꝛ

tes eoꝝdie nisi eius qui ꝛesurꝛexisset ad uitā
oꝛti fuissent .i. ꝙlima ihre de pascha

Bamabus in sen Constat ꝛedimitū coꝛpus
ppi clauso ꝙsse tumulo qd in ligno nitā clauso
pressit ungues uideꝰ .t ad discipulos clausis ma
nibz uenit .i. conclam Sed est locus unde clausis
uelut ianuis i conclam Sed est locus unde clausis
uelut ianuis ꝙcedꝰ ianuas qui e carter uerꝝ mſnalis
Confiꝛmat siquide fideꝰ uectes dimissa quoꝝ re
pagula contrahit ut suos libe ꝛeducat quos ma
ſrediter suo ciruoꝛe ꝛedymeꝝ de manibz inimici
.t ut plenis .t planis egꝛedient portis agmina
deabbatꝝ q lauerit stolas suas .t candidas eas fecerit

Leo papa i ſ Resurꝛecto dñi nō ¶ Et sanctꝰ agmi
finis carnis .ſ. immutatio fuit .qua? .n. tristis nō
nā defecit .t sem est coꝛpus ꝛpassibile qd ꝙtuit
ciucifigi .sem est immoꝛtale qd ꝙtuit occidi .sem
est imꝛeꝛruptibile qd ꝙtuit ꝛlicari

Petrus mudias Sol q uti suo gmoꝛet auctoꝛ
ꝛpam meridianam moꝛtificauit .claritate ut mul
tiplicet auctoꝛi suo cuctis tebris antelucā .i. ꝛmpt
Remigius sꝝ matheū Inciderunt ꝛedd debe
mus ꝙ illi q ꝛsurgēte dño de moꝛtuis simꝛexerūt
ascendere dnoq ad celos .t ꝛpi cui eo ꝙm ascende
ꝛit .ſ. hoc falsū est qꝛ Aug dicit contrariū

Glosa sup ihūs pbij humilitas m passione
claritas micꝛit m ꝛesurꝛectioe ¶ Supra ibide ꝑ
ꝛesꝛrectioꝛ filij claritas id e gla ꝛpis ubiq uoluit

Glosa sup ihūs ꝙd xpus fuit ꝙsens assus
m passione .ſ. cāt famus melius m ꝛesurꝛrec

De ꝛpi ascensione Gregorius

Homea de ascensioe ꝛpi In hac solepnitate
deleri .t cyrographū damnationis mee mundi .t
sua ꝛeꝛuptois mee Illa .n. natura cui deus est
tra eis .t m tranꝛ ibis hodie sup omes angelos
m celū unde ¶ De ibidē De ascensionis dñi gla
abbatur aut elenatus .t sol .t luna .t stelle ste
terūt in ordine suo Quid enim solis noie nisi dns
dē .et quid lune noie nisi sta mater ecclā signat
Quoniꝙ .n. dns celos ascendit sta mat ecclā
omnibz diuisa fortunam aut postq ei
ascensione roborata est .et apte ꝓdicauit qd
occulte ꝛedidit elenatus est ꝙs sol .t luna .et
qꝛ ei dns celoꝝ celos petijt et ecclā sua m auctoꝛi
tate ꝓdictois ꝙfirmauit ¶ De nos nubes ꝛpm
ſi pater susꝛepit filiū .t occumsu quodā pietā
tis ascendente illū gemitus meliꝰ completꝛis
nā ideo ꝓ dicit filiū susꝛipe ei nubis simbolū
lo ut ostendat quodā ꝛefrigeris ꝛefone ubiq
passionis gie mſiā de ꝛpi saltu

Augustinus In libꝝ & ubis dñs et habet
m gloſa sꝝ .i. uolūt ꝛpij Gaudens uerꝝ qꝛ baldo

ad patrē hūane nature cōgratulandū est eo q̄
sit assūpta ab vngento ūbo ut imortalis con
sternet̄ in celo atq; ut fiat ūa sublimis ut cor
ruptibilis pulus sedet̄ ad dexteram dei patris et
alios ppt̄ membra dare[t] spes & ēternā astensionis
Si enī ppt̄ dus nō astendisset nulla ēternā aste
nde[n]di cetis remansisset ¶ Ide m ſ. de astensione Sal
uator noster celū non g̃ turbeū in tra Ibi sit
mes & hinc eū requies Astendam & nos imitēm cor
de eū xpō astendamus aut ſi nō exhollam̄ nec de
mis quasi de pris mitis pstimamus Sursum cor
da debem̄ hinc ſ. ad dim ¶ Ide ffebat ab ange
lis ut in nemora caro ppt̄ & xp̄m polorū secreta
susceptuit quē iterū in die nouissima ita refundat
¶ Idem Sanctificat̄ diuino comitatu aer ime
& omis illa volitans agmina q̄ aeris turba lar
nalis xpō astendente tūsfugit pauet omis celi
agmin̄ astra Oēant festinū sublimes ille celes
tis q̄atus bidois regē suū aureus turma cir
mus manubia reportare hoste uicto abellato ho
mine in signa constendē agnoscit in cyclicis
signa bellorū adreat ita in carne illud ita sanata
ubi nichil pēt macula timuerat q̄ laudit agmia
tube sonant & letis emulant blandi modulata
chori ¶ Ide Reserāt bidi ſ ydata repagula celi
atq; astriferi orbis archana soluit pennis
compage patefiunt Recessit in gemina pten
dinibus aer & bracteati celi ardua latera consti
tis maiestatibus pependerunt fit bimis ubiq; sine
celo dies & claris titubat natū fulgoribus Oēnat
astrendebat cruoris roboze pfusus & ephesis bu
tribz fulgentius ¶ Ide ibid Quis ē nāquit angli
cus est iste rex gloie hic est ille candidus & roseus
ignitus a multitudine rubeor hic ē ille qui
nō habuit spem neq; decorē infimus ē lignō
fortis in spolia bilis in corpusculo ſ armatus
ē plio fedus ē morte pulcher ē resurrōe candi
dus q̄ bargine rubicundus in cruce fustus ē obp
brio clarus in celo ¶ Ide in libo cōi quis hōes sup
illud ysa Dus iudex mr legifer nr Ne contemnēd
putes de iudice & si patrē ē videt q̄ iudex est
strictus q̄ ē rex est & ante te ē Sic cū ē in ce
lo ut non deserat tram Celū mgn & tra ego
impleo Ergo nobiscū est & cū patre ē q̄ nr
patrē dimisit cū ad nos uenit nō nos deseruit
cū ad patrē astendit ¶ Ide in ſ Qui quisquā
id nosset q̄ deus latet in carne maiestas habi
taret in corpe & sic in mundo gereret pelū ut xp̄m
corpus post pauca inspe leuaret in celū ¶ Ide
Via ē fruis ē saluator ſpe & tabula hēs q̄ badis no

Ambrosius in ser Non sicut ¶ In pfessione

helyas sic saluator ē celū astendit Ille enī ad celū
rapit̄ ister egredit̄ Ille tamē̄ mfimus ignea q̄
driga subuehit̄ hic tamē̄ deus ppria uirtute
leuat̄ ille sicut homo ducit̄ hic sicut saluator
astendit Ille ducentes se sequent̄ angelos aste
comitates sibi angelos pred̄ plura pria mfert

Bernardus in ſ. de astensione Si natalitia &
resurrectois dominice digna deuocōe celebramus
solempnia die hodierno quoq; birthē astensionis
dominice nō mn̄s deuote cōuenit celebrari Ibi multo
siquidē a festiuitatibz illis degnāt dies iste si ma
gis adimpletio illoz Quos enī spes pstimet
astensu celi nisi ille qui descendēat pius astendē
Certeo gr̃e solempnitatis hodierna solempnitas
consolatiōis hi & fructū declarat & gr̃as auget
¶ Ide in hō de vij ffdi. hinoch Raptus Paulus
raptus ē helyas. tūsflatus est enoch. ſ redepto
nr̄e legit̄ ascenat. hō ē eo semp̄ leuatus & si
milde adiutus Denq; nō curius behiculo. nō
angli adminiculo ſ ppa ūtute subuipsit ¶ Ide
ibidē Suscept̄ eū nubes Cur hoc ? an fessum
iuuit. an pigrū impulit ? an cadentē sustē
nuit ? Absit Sed susceptus eū ab oculis carnalibz
discipulorū. qui & si ppt̄m nouant secūm carnē
ſ ultra iam non nostent

Leo papa in ſ Christi astensio nra pmotio
est & quo pcessit gloria capitis eo spes uocat
et corpis ¶ Idem Epulemur dilectissimi gaudio
spuali & digna apud dīm gr̃ias actione letē
tes habeōs cordis oculos ad illā altitudinē m
qua xp̄us est humiliter erigam̄ Sumsit q̄ nos
tos anos desidia terena non detinuit ad celestia
q̄elestos bona pterita nō occupet. huī ultra
tis mfidos fallaces illecebre non retardent
¶ Ide Sup omnes milicias celorū sup omnes
ordines angelorū hodierne natūe nre. fundamentū
ulteri electarū altitudine ptacti ad dei pr̃is ē
quectu consessū ut mirabiliōr fiat gr̃a dei ei
fides nō diffidat spes nō fluctuet & caritas nō
torpet Plura q̄as misera de xp̄i ascensione

De xpi ascensione ad terram di pu
to Augi in libo de symbolo Sedet ad
dexteram patris . Sedē habitare intelligere sicut
dicim̄ de q̄uis hoīe q̄ i illa patria ubi in illa dig
nitate sedit p cēt anos Sic q̄ credite xp̄m ha
bitare in dextra dei p̄is brīs. n. ē & xp̄us bti
tudinis nr̄ē dextra dei p̄is ¶ Ide i alio ſ de sym
bolo Etiā xp̄m dexteram dei p̄is intelligere p̄mi
tte quā acceptu ille hō susceptus a deo nr̄ beatit
udinē̄ qui p̄ius deitat iudicandus ¶ Ide i eodē
ſ de symbolo Si carnaliter accep̄m̄ q̄ xp̄us sedē

ad dexterā ꝓpr̃ tr̃ pat̃ eīt ad sinistr̃. Ibi autē
id ē in etnā beatitudine ois dexterā est. & nulla sinis
tra. ꝙ ibi nulla est miseria

Ambrosius in ser. Quinus dignitatis ḡdus
nō fit ubi plenitudo diuitatis est. tm ad dexterā
dei ta sedet filius nō q̄ pferat patri. sī ne credat
misericordē ē. ideo filius ad dexterā sedē phibet. q̄
sedm euangeliū omes ad dexterā. sī ad sinistrā dei
constituet necesse est. ꝙ ꝓrem omiū primus agnꝰ
optimeat. & imaculato gregi locū ꝓcurauit pastor
& dns imaculatus anteceperit. Sic ꝙ patre regis
sedē ꝓprius ad patris dexterā dicit. ꝙ beatitudinis & ad
medio interessoris stare phibet. Iudex igit̄ ē ꝓprius
cui resident aduocatus nec ei assurgit. Iudex plac
tudas & omnibz malis aduocatus at̄ omnibz ꝙpla
nus bonus hic stans apud patrē ꝙpitiatorē licz
ꝓtectorē causas ꝙrat. ibi cui ꝓsidz iudicē ꝓtec
tata condemnans

Cyrillus sup̄ ayathin locus ille id ē cōse
dens dexterā dei. pr̃ tribus ē omnibz nō solū hoī
bus sī ē angelis. Sic enī ꝓcepit unigenit̄ ponit
paulus ad hebr̃os dicēs. ad quē aut angelorū dixit ꝙ
deus hmōi. sede a dexterīs meis. ergo non ōes nō
existentibz. q̄ sessurī erāt. sī gradientes nitroganti. q̄busda
simplicitatem rūdit ꝙprius iacobo & iohi qui solū
hoc sibi ꝓcurabant. s. ꝙ alijs discipulis stare ut sedē
apud ꝓpm̃ ꝓr̃ tribus. dicit ꝙ filij zebedei petebant
ꝙ excellentia hōr ꝓ ceteris aplis. i ꝓpinquo iudicialiꝫ
ꝓtate ꝓpi. Unde nō putabant ꝙ sedēt ad dexterā
ut sinistrā dei ꝓr̃ sī ad dexterā ut sinistrā ꝓpi

Gregorius hm omēa assertiones. Sedē iudicantis
est stare nō pugnantis nec adunatis. Stephanꝰ
ꝓtr̃ in labore certamis positus ihm stantē vidit
qui aduersarē habuit. Sz hinc post ascensiōz sua
martyrus sedē describit. ꝙ post ascensionis sue glo
riam indep etim sibi ꝙ mortuoꝝ in fine mundi
iudicē

Damascenus lib° 3tio. Non locale dexterā
ꝓr̃ dicimus. Qualiē oīs qui increatibilis est lo
calem adscribet dexterā. dexterā -n. & sinistra cor
ꝓalem. increatibilem sunt. Dexterā igit̄ ꝓr̃ dicimus
claritatē & honorē diuitatis in qua dei filius ex
tinctis ante secla ut deus & ꝓr̃ ḡsedalis sedet con
glorificata carne eius adorat̄ -n. sua ꝓpositis
sua & eadem adorande ei carne ex ab oi creatura

Glosa sup̄ id. Ro. sibi qui ē ad dexterā dei id
est equalis ꝓr̃ i eodem honorē quo deus ꝙ ē
ut ad dexterā ꝓr̃ id ē in potestatibz bonis. Hec
glosa sī. id hebr̃. p°. sedet ad dexterā dei i ꝙpal
tis id ē ad equalitatē ꝓr̃ sup̄ oia & loco & dign.

Thomas de aquino ordīs ꝓdicatoꝝ i iii ꝓte
sume qōe xlv. Dicendū ꝙ in nrīs sessionis duo
possumꝰ intelligē. videz quietē sedm illud fu
te ultiō sedete hic in ciuitate &c. Et ē regia
ac iudiciaria ꝓtatem sedm illud ꝓu. xx. Rex
qui sedet in solio iudicij dissipat omne malū intu
tu suo. Uterq; aut modo quiemus xpō sedē ad dex
tram dei patris. Uno quidē mō nūq̄m cessabit
essentialiter manē incorruptibilis i beatitudine pa
tris que eius deitatē dicit̄. Sm illud ꝓb. Delica
tiones i deitate tua usq; in finē. Unde augꝰ dr̃
in symbolo sedet ad dexterā patris sedē habitare
intelligitur. Sic supius alioquī dicit̄ xpūs sedē
ad dexterā patris inquātū ꝓcī gregnat̄ et ab
eo iudicialiter ꝓtatē hz sicut ille qui qui consi
dit ut ꝙsedet regi ad dexterā eius. assidet ei i
regnando & in iudicando. Unde augꝰ dr̃ i alio
sermone de symbolo. Etiā ipam dexterā intelligere
ꝓtatē qre supiꝰ plā dicta sessiōe qre i 3ꝝ ꝓte
summe thome.

Dixit dns domino meo sede a dexteris meis
Gregorius i omēa de eta. Hia pasche sup
d apli. Si quis spm̃ xpi nō hz hic nō est eius
ac si apte dicat. Qui mūdo nō habitare nō
regit̄ ille postmodū de diuine claritatis spē
non letat̄. Quasi n. quidam tyrulus diuine
possessionis. Iste spūs amoris mig; ꝙ spm̃
xpi hz ille cuius mentem odia dissipant. elato
nullat̄ ira usq; ad diuisiōz mētis exasperat.
auaritia cruciat̄ luxuria enervat̄. Ibidē
Pensate fr̃es quid sit spūs xpi. ꝓfecto ille q̄
amicos & inimicos facit despici ꝙ celestibz
quoz facit estuari. tot̄ ultra quoz carne fruī
gestit. & metem a concupiscentijs refrenat. Ibidē
O qualis ē iste spūs qui hūanū animū subito
ut illustrat. immutat. abnegat. ho repete qđ erat. & exhibz ipete qđ nō erat.
Ibidē i omēa pentē. Si q̄s diligit me ꝓceptis
meis &c. qre scr̃ de spū sto. Ibidē deus spūs
tus &c. qre. Ibidē in omēa ꝓdicta ad iudi hui
ꝙtatibz apli nō ꝓsumebāt contīre. nisi cōsō
fortitudo sti spūs solidasset. Idem. Custodito spū
desipit omnis caro. Idem. Restat. tuba mobi
lium spūs sti gratia. Ibidē sup ezech. Ad bona
quibz opa &c. qre de spū sto. Idem. Cui nos gr̃ i mozp
sti spūs illustrat. cuncta nobis nr̃e mentis ab
scondita manifestat. Aplius qre de gr̃a. qre de
spū sto. Aug. Ambro. Cyprianus. Leo. Gregorius
Leo papa. Bernardus. Richardus. Glo. glo. glo
glo. &c. qre de spū sto.

Dixit autem gregorius i omēa de
Asten. xpi. xpūs nemēdo ad ꝓfectū nemē
mram quoscūq; ut vita dicat̄ salutis. dedit. de celo

nauiq; beit in utero virginis. de virginis utero
nemo in augustia p̃sepis de p̃sepio ueit ad
mortē trucis. de cruce nemo in tumulū de tumulo
redijt in celū ubi sedet ad dexterā p̃tis ¶ Hec ibid
dicere ne nos post se currē faceret quosdā p nobis
salutis manifestata p carnē virtus dedit q; ex
ultimis ut gentes ad credendū dilatā sua. Oportet
igit̄ ut sequam illius corde ubi eū corpe credim⁹
astendisse ¶ Hec desidia frena fugiamus nil nos
delectet in infimis qm̃ p eū hem⁹ in celis

Ambrosius in libᵒ de ysaac Saluti q̃dam
p̃pinq; nemo in mundi huius dapib⁹ patrē n. eāt
et in virginē nemo. Ex virginis utero nemo
in p̃sepe q̃d fulgebat in celo descendit in iordane
astendit in cruce descendit in tumulū. surrexit
de tumulo et astendit in celū ubi sedet ad dexteā
p̃tis ut mēpellet p̃cep̃ p nobis

Decipianus papa Gregorius in moz
dicere nitas amat. Nisi q̃s renūciauit om
nibus que possidet nō p̃t meus ee discipulus p
fectis igit̄ p̃pinquis quo p̃t nil debz res frenare
mirandū defendē quas nō precipit possidē Jam
cū res p̃as amittim⁹ si p̃fecte dm̃ sequim⁹ in
huius mire tempe a maligno one lenigare simus
¶ Hec in regist. xpiani dicet ut nobile plus
benignū ee q̃ rigidum. plus misericordē ee q̃m
districtū et luem de rapino alterius nō expectare

Gregorius nazazenus Deus est in celo q̃ terra
non p̃t videlicet deus et angelus Terra est ter
ra. Spiritus quidē celestis et angelus
viuens et caro terrestris et corpe. et ita celes
tis est et corruptione passibilis et omnibz credit
et omnibz humanū. p̃cipiū in animi libertate

Augustinus in libᵒ de vitis dñi Cū p̃pinq;
cepit bn̄ uiuere ab bonis opibz fuere multiq; co
tempne stati in ipa nouitate suoz optim. pati
reprehensores frigidos et contēptores frigidos
p̃pinquos Si aut̄ p̃sistamus et eos superauit p̃se
cando et bonis opibz mlcendo dipm illi iam
obsequiū q̃d ante durius p̃hibebat ¶ Idem in libᵒ
de uera p̃pinqa hoc est sacrificiū q̃d deus super
omnes hostias q̃rit et diligit ut p̃ opa mīe mi
sericordie nomē suū ubiq; laudem et deus ac dilec
tionis suoz ee suoz actu actu ut ope exhibeā ¶ Idem in eod
esto fidelis q̃re de vitis ¶ Idem Nō solū hoc
a p̃pinquo q̃rit ut malo careat. sed ut bonū ope
retur ¶ Idem ibidē p̃pinquus ille et qui non
noīe tm̄ sed ope p̃pinquus est. p̃pinquus enim ille
est qui p̃pinquitatē diligit in omnibz imitatur
qui suus et innocēs incontaminatus et illesus est
cui⁹ in pectore malicia nullū locū. cui⁹ in pectoe

¶ Ibid. Exang iustitie bonū parce castitati. p̃ce
pietati. et innocētie nomē est

sola pietas consistit et bonitas q̃ neminē nouit
lede nisi nocē sed omnibz opem ferre ¶ Hec ibidem
p̃pinquus ille est q̃ exemplo p̃pi nr̄ minimos sed ma
re sed magis adiuuantibz sibi benefice accep̃ pecu
nijs suis et hostibz parcere nā et quicūq; alii
lede nisi nocē patius est ille utiq; meminit se p̃pin
quū ee xpianus n. est qui p̃t iustis nocere dicē Me
micm̄ hoīm nocui. sed cū omnibz iuste viui

Ambrosius in epla Omnis qui p̃pinquus recepit sa
pies est et p̃pinquus e dei cultus et dei sapia cum ea
sapiens est et libē est. Omnis igit̄ p̃pinquus liber
et sapies est ¶ Idem i ps. i. d pect. Quasi mō gen
infirmes Sicut infirmus nescit nasci fraudare
nō nouit resistere non audet Sic et xpianus infir
mus p̃pinquus lederibz nō nascit spoliatibz nō resistit
impugnantibz non repugnat ¶ Hec in alio s. de
ascen. ac p̃ p̃cepta regis q̃as sū. de p̃fectoe ad de
¶ Hec in p̃ Hec est tota summa mē xpianitatis ut
nos annuntiabz vicissitudinē. lederibz nō pareā
et pacem rependamus

Crisostomus sup̄ illud Matth. Si peccauerit in te frater tuus
est alienos ee a fide nec ulla cum habē cū illo
¶ Hec i epla Unus tm̄ xpianus iudicat. ee malū
solū q̃ fecundit. s. dm̄ celestis offensū ¶ Idem
sup̄ illud Matth. Si quis dixerit fratri suo fatue
in hac vita q̃nia bonore xpianoz unū vix in
uenit. s. nullū docentem aliud recte viuere et
recta docentem. Sicut et in celi facie stet aliqua
stelle que pdūt quas nulle pluuie subtrahāt
alie sunt que pdent et earum magnus numerus
bus p̃fundit de quibz ree dicit in libᵒ Iob
Qui affert stellas pluuie et effundit fluuios
ad instar gurgitū